Jugdun Bataworum 1699.

PLANTARUM

Species hactenus editas aliasque insuper multas noviter inventas & descriptas complectens.

In qua agitur primò

De Plantis in genere,

Earúmque

PARTIBUS, ACCIDENTIBUS & DIFFERENTIIS;

Deinde

Genera omnia tum fumma tum fubalterna ad Species usque infimas,

Notis suis certis & Characteristicis

Definita,

METHODO

Naturæ vestigiis insistente disponuntur;

Species fingulæ accurate describuntur, obseura illustrantur, omissa supplentur, supersua reseantur, Synonyma necessaria adjiciuntur;

VIRES denique & USUS

AUCTORE

JOANNE RAIO

E Societate Regià, & SS. Individue Trinitatis Collegii apud Cantabrigienses quondam Socio.

TOMUS PRIMUS.

LONDINI:

Typis MARIÆ CLARK: Proftant apud HENRICUM FAIT HORNE Regiæ Societatis Typographuni, ad Infigue Rofæ in Cæmeterio D. Pauli, clo Io clxxxvi.

Sept. 15. 1685.

In Concilio REGIE SOCIETATIS, Londini, ad Scientiam Naturalem promovendam.

Liber cui Titulus Historia Plantarum Species hactenus editas aliasque insuper multas noviter inventas & descriptas complectens, &c. Authore Joanne Raio, M.A. è Societate Regia: Imprimatur ab Henrico Faithorne, dista Societatis Typographo.

S. Pepys, Pr. R. S.

Prznobili Viro

DCAROLO HATTON

ARMIGERO,

Nobiliffimi Domini

D. CHRISTOPHORI HATTON BARONIS LIBERI ANGLIÆ FILIO,

HANC

Plantarum Historiam

Ipfius inflinctu compositam perquam officiose dedicat & plurimam Salutem vovet

FOANNES RAIUS.

U M tu, Nobiliffime Vir, Operis hujus aggrediendi mihi auctor fueris, tibi in folidum debentur gratiæ, fiquid indè vel emolumenti, vel honestæ saltem oblectationis ad Lectorem redundabit. Quòd si successus votis non respondeat, nec multorum expectationi, quà me tua aliorúmque amicorum affectui nimium indulgentium malè siundata opinio

oneravit, minimè fatisfaciam, paratam habeo excusationem, me non instinctu proprio, sed tuo suasu tuóque consilio, quæ apud me semper mandatorum vim obtinent, permotum ei conscribendæ animum appulisse. Qualiscunque autem successus fuerit, hæc vestra de viribus meis opinio aliquem usum habuit, ad industriam scilicet nostram excitandam, ut veterno excusso omni studio & contentione niterer eam si non mereri, saltem non penitus fallere & srustrari, non minus tamen irrito & ridiculo conatu, quàm si Rana bovem intumescendo æquare contenderem, ni quantum in viribus meis æstimandis affectui licere permiseris, tantum in opere ipso judicando permittas.

Non usque adeo Sustenus sum aut meiipsius palpo, ut magni aliquid me præstitisse putem. Materiæ maximam partem aliunde mutuatam agnosco. Quæ tamen desiderari animadverti ipse supplevi, quæ redundare amputavi, errata correxi, obscura, qua potui illustravi, brevitatem ubique secutus sum, quatenus tamen cum perspicuitate consisteret, ne suspensium & incertum Lectorem dimitterem, néve Specierum non necessariæ multiplicationi ansam præberem. Methodus denique & dispositio in plurimis nostra est ac nova.

A 2

Hæc

Hæc si Tibi tuíque similibus candidis & ingenuis probari intellexero, aliorum vel minùs idoneorum vel minùs aquorum Historia nostra censorum nec afteriscos capto, nec obeliscos metuo, verum vestro judicio fretus, quiequid illi senserint securus, alacri & erecto animo ad reliqua pertexenda, & coronidem tandem Operi imponendam progrediar.

PRÆFATIO.

duca quadam, Amice Lector, que vel tu fortaffe scire desideras, vel nostra interest ut scias, buic operi prafanda babeo, nimirum Primo, qua me rationes ad id aggrediendum impulerint: deinde quam Methodum secutus sim; tandem quid in eo præstiterim, aut saltem me præstitisse putem.

Quod ad primum attinet, scias me suasu & hortatu D. Francisci Willighby b. m. Amici nostri aternum honorandi

plantas maxime vulgares describere, materiamque, & supellectilem Historia Planta-rum condenda & instruenda parare copisse. Verum illo fatis suncto cum mecum reputarem Medicinam meam non esse professionem, opus etiam illud plus operæ & temporis exigere, quam ego ei impendere possem aut deberem, remissius agere capi, & paullatim omnem ejus curam & cogitationem abjicere; prasertim cum intelligerem Ropanuaum omnem ejas Aberdonensem, Scotum, Virum magni nominis & samæ ob scientiam Botanicam, inque ejus studio & plantarum cultura diu versatum ejusmodi Elistoria conscribenda insudare. Audito tamen postea opus illud, uno Kolumine edito, interruptum ob Autorem ære alieno implicitum, norde eum brevi se expedire & insti-tutum persequi exigua spes esset, nec ita multo post certior factus ipsam D. Morifonum infelici casu rebus humanis exemptum,instinctu & hortatu Nobilissimi Viri D. Caroli Hatton aliorumque Amicorum, quorum ego de facultate mea opinionibus nimiç credulus, Historiam denuo in manus sumere, eamque quanta potui industria & sestimatione prosequi & perficere decrevi. Rationes autem quibus pracipue permotus amicorum precibus cessi & confiliis obtemperavi fuere sequentes.

nicorum precibus ceju & conjuis obtemperavi Juere Jequentes. Primò Divinæ gloriæ illustratio : Cum enim inexplicabilis, stirpium varietas, eximia pulchritudo, mirus ordo, immensa utilitas infinita supremi Opificis potentia, sapientia, bonitatis luculentissma indicia & argumenta sint, qui materiam banc pro dignitate tractabit, Attributa illa omnibus una agnofcenda, suspicienda, veneranda pro-

Deinde, quòd tale opus defiderari animadverterem : Cum enim multi jam effuxerint anni ex quo Jo. Bauhini Historia Plantarum & Jo. Parkinsoni Theatrum Botanicum evulgata sint, plurimaque interea temporis nova planta observata es descripta fuerint à Clarissimis Viris Gulielmo Pisone, Georgio Marggravio, Jacobo Bontio, Reccho, Hernandez, Paulo Boccone, Jacobo Zanoni, Roberto Morisono, Jacobo Breynio, Horti Malabarici auctoribus, Christiano Mentzelio, Muntingio, alii/que, tempestivum videbatur olim descriptis recens inventis additis & in sua genera distributis, unamex omnibus Historiam componere, tum ut tenuioribus earum cognoscendarum avidis, quorum facultates tot libris coemendis non sufficiunt confuleretur, tum ut rudioribus facilior aditus ad eas intelligendas & addiscendas pateret.

Tandem cum nemo hactenus ex nostra natione Historiam stirpium Latino sermone

conscriptam publicavit, ne putarent exteri neminem id potuisse aut posse.

Ego autem tum instinctu proprio, tum amicorum monitu festinandum censui, partim ob ætatem ingravescentem, ne mors cessantem occuparet, & vitæ filum prius m tercideret quam Historiæ telam pertexuissem; partim ut è diverticulo in viam studiorum redirem, & stationem pristinam, quam in aliena castra tranifuga ad tempus deserueram, quamprimum repeterem, & res meas agerem. Sequitur

Sequitur proximo in loco ne de Methodo quam secutus sum compendio dicam.

Methodum Memoria matrem effe apud omnes in confesso est, Memoriam autem Mufarum fabulantur Veteres. Quocirca ne Historiam Musis & Apolline nullo composuisse videar, de ea adornanda maxime solicitus, id pracipue operam dedi, ut & Jumma Genera rette conftituantur, & tanquam in acie bene ordinata Species omnes tum subalterne tum infime suis locis disponantur, quo & universe facilius comprebendi, & fingulie clarius intelligi queant, & indaganti promprius occurrant, & memorie firmins inhereant.

Aliis aucem Methodis rejectis ob rationes * alibi expositos, cam qua a convenientia stirpium in partibus pracipuis, flore puta & ejus calyce, semine ejusque conceptaculo, notas genericas fumit amplettor o nfurpo: que o maxime naturalis o philosophica eft, & ad Botanicen compendio addifcendam longe commodissima. Hujus enim interventu Cauxilio ftudiofus quifque quamvis subsidiis alienis destitutus, & proprio Marte rem aggreffus, Plantarum cognitionem haud difficulter affequetur. Oblata enim quacunque ftirpe è non vulco cognitis, oum summorum Generum notis (quas expedit ut in numerato habeat) eam conferendo, ad quodnam pertineat mox deprehendet : deinde Tabulæ ductum sequendo velut Ariadnæo filo per Genera subalterna pari facilitate descendet ad Species usque infimas, cum quarum descriptionibus collata plan-

ta vel descriptam agnoscet, vel novam & inobservatam concludet.

Verum quod alias dixi illud bic repeto & inculco, non sperandam à me Methodum undequaque perfectam & omnibus fuis numeris abfolutam, que & plantas in Genera ità distribuat ut universa Species comprehendantur, nullà adbuc anomalà & sui generis reliqua, & unumquodque genus notis suis propriis & characteristicis ità circumscribat, ut nulle inveniantur Species incerti, ut ita dicam, laris, & ad plura genera revocabilis. Nec enim id patitur natura rei. Nam, cum Natura (ut dici folet) non faciat saltus, neque ab extremo ad extremum transeat nist per medium, inter superiores & inferiores, rerum ordines nonnullas media & ambigua conditionis producere solet, que de utroque participent, & utrosque velut connectant, ut ad utrum pertineant omnino incertum fit. Preterea eadem alma Parens in Metiodi cuipifcunque angustias coerceri repugnat, sed ad libertatem 20 autorophar suam nullis legibus obnoxiam oftentandam in unoquoque verum ordine nonnullas species creare solet, tan-

quam exceptiones à regulis generalibus, singulares & anomalas. Notandum autem, non semper & in omnibus plantis notas Generum indices certas miniméque fallaces è forma seminis externa ejusve involucri aut conceptaculi sumi (ut nonnullos velle audio) ita ut quibus hie partes similes & conformes sunt ea genere conveniant, quibus dissimiles differant : siquidem in genere Cumini datur aliqua species semine bispido & villoso, qua reliquarum partium figura earundemque & ipfius seminis odore, colore, sapore cum vulgari Cumino semine striato levi convenit. Pastinacæ latifoliæ sative semina lata & compressa, seu foliacea sunt; Sisari & Sii dieti angusta & striata. Quis tamen plantas ipsas ob convenientiam in foliis odore & sapore, (que tanta inter Sisarum & Pastinacam intercedit ut vix ovum ovo similius sit) non potius ad idem genus referendas statueret, quam ob solam Seminum difformitatem separandas, & procul à se invicem removendas. Fumariam filiquosam à γυμοστάτριω ego equidem invitus separo. Spergulam que semine est foliaceo ab eo cui semen rotundum nemo utique sejungit : Nec probo Papaver corniculatum d capitato divelli, quantumvis seminibus & vasculorum figuris discre-

Superest ut quid in hac Historia præstiterim, aut me saltem præstitisse putem brevibus exponam.

: Primo in loco Plantas omnes hactenus editas, & per multa volumina sparsas, in Genera & Species veluti tot membra distributas in unum quasi corpus redegi. Quod ut efficerent, non omnes quotquot extant Stirpium Historias, Theatra, Pandectas, Adv versaria, Observationes, Illustrationes, Commentarios evolvere. & examinare necessarium duxi, ne actum agerem, cum Viri longe eruditissimi maximeque industrii I. Bauhinus & Casp. Bauhinus fratres immenso labore diligenter perlectis & studiose inter se collatis Botanicorum scriptis ante se editis, species jam tum cognitas, paucissimis omissis excerptas & methodice digestas, bic in Theatri Botanici pinace, ille in Historia Plantarum generali exhibuerunt. Stirpes noviter inventas, & post. Baubinum utrunque denatum editas à Clariff. Viris Prospero Alpino, Joanne Veslingio, Jacobo Cornuto, Joan. Parkinsono, alissque superius memoratis ipse collegi & ad Jua genera retuli : non paucas denique à meipfo objervatas tam in Anglia, quam in transmarinis regionibus adjeci.

Longissime tamen abest ut me perfettam Plantarum omnium Historiam composuisse, aut alium quemvis componere posse existimem, cum ne dimidiam quidem partem plantarum toto terrarum orbe nascentium Europeis hactenus cognitam aut observatam esse certissimum sit. Primium etenim vastissima terrarum spatia diverso mundi cardini subjesta nondum detesta, at në fando quidem audita latere plusquam verisimile est r. Qum earum regionum quarum aliqualem notitiam habemu: pars longè maxima Botanicis inaccessa, nondum certè lustrata est. Tandem in ils etiam que omnium dliigentissimè perferutatæ funt non paucæ Botanicorum industriam eluserunt & etiamnum inobservatæ latitant: ut bujusmodi Historiam vixdum inchoatam, non ante absolvendam putem

Exicio terras quam dabit una dies.

Præterea non sum nescius alias adbuc præter boc opere comprehensas species, novas & nondum descriptas, in hortis Medicis qua Academiarum publicis, qua Magnatum & curioforum privatis ali, à cultoribus fuo tempore publicandas : ego autem editarum pracipuè historiam præme fero; ex quibus etiam nonnullas per incuriam, ofcitantiam, oblivionem aut festinationem omissas esse mihimetipsi conscius sum, plures fortasse Lectures observabunt. Quid enim aliud sperari potest ab uno, & bomine, qui ne Amanuensem qui-

dem habuerim, verum propria manu omnia exarare coactus fum.

Constitutis speciebus proxima cura suit singularum descriptiones plenas & accuratas tradere: cum autem animadverterem Clarissimos Viros utrosque Baubinos, Fabium Columnam & Car. Chusium in plantis describendis præ aliis diligentes & curiosos esse, eorum precipue descriptiones mutuatus sum (quarum tamen non paucas emendavi & supplevi) autorum nominibus præfixis, ne pro meis eas venditare videar. Alias multas nimis fuccincte co obscure traditas, quales sunt pleraque familiarissima co passim nascentes, plenius & acuratius describere adnixus sum. Nova & post Bauhinum evulgata ab autoribus suis, quos plerunque singulares habent, satis accurate describuntur, ut de iis minus labor andum effet ; singulæ duntaxat suis sedibus disponendæ.

Obscuris & ambiguis lucem aliquam sænerari conatus sum, multis nibilominus admissis speciebus incertis & suspectis, nec enim quas pro talibus habeo omnes rejicere & eliminare aufus fum, ne Charybdin evitare cupiens in Scyllam inciderem, & fuperflua am-

putandi studio vivo aliquo membro Historiam mutilarem. Cùm autem plantarum numerum in natura adeò ingentem noverim, ut haud facilè à quoquam memoria comprehendi & retineri onnes possint, summopere cavendum duxi nè ipse novas cuderem, unam & eandem speciem in plures distrabendo, quod in tanta multitudine specierum, brevitatéque & obscuritate descriptionum que ejus dem plante in diversis libris occurrunt evitari vix potost; qua in parte à summis etiam vivis septus erratum Errores

Errores & meseguana que in Botanicorum scriptis adnotavi obiter corroxi, non ut cujufquam famam minuam aut existimationem lædam, sed solo veritatis illustranda Rudio quo nibil antiquius nobis effe debet. Aliis autem siguid humanitus acciderit facile ignosco,cum ipse sapius,quamcunque cur am adhibeo,titubem aut dormitem,aquum autem sit,

Erratis veniam poscentem reddere rursus. Quod ad synonyma attinet quatuor pracipue Auctorum Joannis Bauhini, Caspari Bauhini, Gerardi, & Parkinsoni nomenclaturas & titulos exhibiti, nec plures necessarias putavi, cum relique jamdudum à C. Baubino in pinace & J. Baubino in Historia traditæ funt. Novæ & post Banhinum editæ singulos plerunque uc Autores, ità titulos habent.

De fivlo & orationis nitore parum solicitus, magis laboravi ut sentenția clara effet quam ut fermo ornatus. Perspicuitati ctiam brevitatem quoad potui conciliare studui -- Ut citò dicta

Percipiant animi dociles teneántque ficeles.

Vires & Usus à Botanicis quà Veteribus quà Recentioribus fuse traditas in compendium

contraxi, Observationes etiam plurimas ab Amicis communicatas adjeci.

Icones nullas adhibui, non quod minus neceffarias aut inutiles ducerem, sed partim nè operis editionem morarer, partim ob fumptus immodicos: Ligneæ enim ad gustum seculi non funt, aneis autem exfculpendis vix cenfus Senatorius Jufficeret. Quòd fi Hiftoria eas mereri videbitur, non minus commode ei jam edit.e addi quam una edi poffunt.

Restat tantum ut fatcar per quos profecerim, corúmque nomina qui Historia buic aliquid contulerunt vel in ea edenda mibi adjumento fuere grata commemoratione recenseam. It fuere D. Gulielmus Bowle M. D. defunctus, D. Petrus Dent, Medicus & Pharmacovaus Cantabrigiensis D. Radulphus Johnson, D. Martinus Lister M. D. D. Gualterus Needham M. D. D. Jacobus Newton, D. Josua Palmer M. D. D. Philippus Skippon Eques auratus, D. Barnhamus Soame. Tho. Willitellus defunctus. Horum mentio frequens in boc opere occurrit, eorumque nomina symbolis suis adscripta Lector reperiet. Quatuor autem pra aliis celebrandi veniunt qui Historiam nostram plurimis observationibus locupletarunt, vel aliter ei perficiende non inutilem nobis operam navarunt. Nimirum

D. Edvardus Hulfius M. D. vetus Amicus noster, de Republica Literaria optime meritus, fua laude & multorum commodo Londini Medicinam exercens, cui ob promptum Operis hujus promovendi & perficiendi studium tot Observationibus medicis ultro collatis testatum, maxima à me & Lectoribus meis, siquos habiturus sum, debentur gratia.

D. Tancredus Robinsonus M. D. quem ob preclaram eruditionem, suavissimos mores. & propensum in me animum merito suo plurimum diligo, qui & opus ipsum variis Obfervationibus ditavit; inque ejus editione accuranda exornandaque non minus diligens & industrius fuit, quam si ipsemet ejusdem Auctor fuisset.

D. Hans Sloane, M. D. Botanices apprime gnarus, qui & multas rariores plantas à se collectus, & curiosè observatas quas mihi non antea videre contigerat, sudsque de iis Observationes benevole communicavit, & plurima etiam rariorum semina impertivit, quo stirpes inde enatas observare & describere possem.

D. Samuel Dale, Medicus & Pharmacopæus vicinus & familiaris noster, Brantrie in Effexia degens, qui libris diligenter collatis Synonyma examinavit, errata correxit, & omissa supplevit, praterea siquas species per incuriam aut festinationem omissas observavit, me commonefecit, ut ejus ope Historia nostra aliquot mendis repurgata, & speciebus

. Det Deus Opt. Max. ut quem mihi scopum destinaveram petam, edque absoluto opere confequar quibus me ad illud inchoandum initio permotum dixi, nempe ut ipsius gloriam illustriorem reddam, & proximi commodis, Botanicorum præcipue studiis promovendis inferviam.

Explicatio nominum abbreviatorum & recensio operum ab cisdem Autoribus editorum.

D. & Al. Lab. Adversatiorum opus, à Petro Pena & Matthia de Lobel editum, primò Londini Anno 1570. additis circiter 134, figuris. Postmodum Anno 1576. Antverpaz: novus titulus praetius, episola da Reginam omissa cuo operi Lobelius Observationes suas cum novis figuris junxit. Tandem Anno 1695, irerum Londini editit Lobelius Adversaria, una cum parte secunda & Pharmacopea Rondeletti.

Amat. Amatus Lustianus, qui in libros quinque Dioscoridis enarrationes edidit, additits diversarum linguarum nominibus. Argentina 1534 in 4.

Apul Apuleus Platonicus, non antiquus ille Madaurensis, sed alius recentior, quem Johnsonus in Pratatione ad Gerardum à se emaculatum fexeentis retro annis aut circiter vixisse competanti, & opusculum situm de plantarum vitrutuspis primium Grazed cinstifile. Idem observavit in duobus libris manuscriptis à se vitis Autorem hune Platonem Apoliensem nominatum. Constantinopolin autem urbem Apoley dicham fuisse auctor est Ferrarius.

Alp. Prosper Alpinus settust. Horit Patavini praesetus de Balsamo Dialogum, addita ejus sigură, scripit. Venetiis 1594. 4. Ejustedos Plantus segypti de Dialogus de Balsamo una cum Observationibus so. Vellingii fecunda vice impressus est Patavii 1640, in 4.

gypnorum veneus 1394. 4. Lioca de Fianus regypta de Diangus de Banamo una cum Obiervadonibus Jo. Vellingii fecunda vico imprefus eff Patavii 1640. in 4.
Ejudem de Plantis Exotioss libri duo cum figuris æneis à filio post ejus mortem editi sunt Vene-

s 1627. Ang. Aloyius Anguillara Horsi Patavini textius in ordine Præfectus de plantis fuam Cententiam divertis communicavit: Opufculum in partes 14 divium opera Joan. Marinelli Italice produt; additis daubus figurus Chameleonius & Soda arboreleonius. Venetiis 1561. 8.

Bell. Honorius Bellus Vicentinius, medicus Cydonienfis in Creta infula.

Extant Epitlolue ejus de

Heil. Honorius Beins y icentinus, medicus Cydoniemis in Oreta miuna. Extant Epititole ejus de Plantis ad Clufium conferipte, ejufque hiftoria addita:

Bellon, Petrus Bellonius, feripit (Obfervationum libros tres, qui à C. Clufio Latinitate donati, addits plantarum figuris 10. prodiere Antwerpie 138). 8. Item tradatum de neglecta flurpium cultura quem idem Clufius veriti, & una cum Obfervationibus Exotororum, libris adjecti. Item librum tura quem idem Clutius veritt, et una cum Obiervationibis Exoticorum, libris adjecit. Item ibrum de arboribus coniferis, refiniferis & femiper virentibis cum carundem icombus 8. Parifiis 1573. 4. C. B. Calparus Bauhinus in pinace, C. B. Phys. Idem in Phytopinace, C. B. prod. Idem in Prodromo Thearti Botanici. C. B. Toratr. Idem in primo voluntine Theatri Botanici. G. B. Toratr. Idem in primo voluntine Theatri Botanici. C. B. Bubhinus medicus & Profelio Baffeenfis in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot C. Bauhinus medicus & Profelio Baffeenfis in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot Companyilis explaints.

Synonymiis exhibuit, & 164 descriptiones novarum plantarum, octoque figuras adposuit. Ballea

Idem P. Andrew Matthioli opera omnia in Germania prius non cula emaculata dedit, additis 230. figuris, & 50. novis ab info primitim descriptis, cum Synonymis. Francofuri 1598, in fol

nguris, & 50. novis ab ipio primum deicriptis, cum Synonymus. Francoturi 1598, in fol.

Idem Animadverfiones in Hifforiam generalcin. Lugdunentem in quibus circiter 400, figuras in
illo opere bis terve poitras & repetitas effe oftendit.

Francofurti 1600, in 8. Idem Jacobi Theodori Tabernamontani Hiltoriam Germanicam correxit, maxima parte auxit:

figuras novas plures addidit: nonnullas descripsit, & parti primæ synonymias adpositit. Francosurti Ejuschem Prodromus Theatri Botanici, in quo circiter 600. planta ab iplo prinuum descriptar, additis 140. novis figuris, Francosurti 1620. in 4. editus est. Comines bic liber multas species mobis suspection, à planta species descriptas.

Ejuidom Catalogus Plantarum circa Bafileam fponte nafcentium, cum corundem Synonymis

& locis natalibus. Bafileæ 1622. in 8. ocis nataneus. Daine 1021. 111 o. Tandem Anno 1623. prodiit Pinax Theatri Botanici, opus abfolutifimum, 40. annorum, circi-ter 6000 plantarum nomina continens cum earundem Synonymis & differentis. Liber if the Sphalmatis & erroribus suis non caret: Species alique bis tirve repetuntur sub diversit situlis, alne locus non suis disponantur, ut Historiam generalem Ebrodunensem, Morison Præsud. Bot. & Historiam Oxoniensem, &

myram estam tegens pattern.

Multis post obitum C. Bauhini annis Joan, Caspar. Bauhinus ejus filius edidit primum Volumen
Theatri Botanici sive Historiæ Plantarum, quod est pars duodecuma totius Operis, Bahileæ 1658.

in fol.

Recent, Paulus Boccone Siculus Panormitanus; Icones & descriptiones rariorum plantarum Sicilias, Melitas, Gallias, Italias Oxonii edidit Anno 1674. 4. Ejussem Epistola Gallico fermone conferiptes, & Amsterodami editas, nonnulla de Lishophytis altisque plantis submarinis continuenta.

**Bont, Jacobus Bontius medicus Batavia: nova bloros 6. Hilborus naturalis India orientalis conferipsis, quos morte praventus indigestes reliquit, postea Guilelmus Piso cos in ordinem tedegri, ilfutilitavit, & edidit simul cum Hilboria naturali India occidentals, Amstelodami 1658. cujus Hilboria Lis. IV. de Arboribus, Frucibus, Herbs Medicis atque alimentariis nascentibus in Brahliâ
& regionibus vicinis agit. VI. Mantullam Aromaticam continet. XII. Notas in Garciam ab Horr.

XIV. & ultimus Hilboriam quanturdam plantarum Indicarum XIV. & ultimus Historiam quarundam plantarum Indicarum.

Anf. Bostius de Bost edidit Hiftoriam quorundam Florum, Herbarum, Frugum cum Iconibus ane-

is, Brugis 4.

Breyn, Jacobi Breynii Patritii Dantifcani, Boruffi Exoticarum plantarum Centuria prima, Gedani
Breyn, Jacobi Breynii Patritii Dantifcani, Boruffi Exoticarum plantarum Centuria prima, Gedani 1678, cum aneis figuris elegantistimis in fol. edita.

Explicatio

Idem Prodromum fasciculi rariorum plantarum edidit Gedani 1680. qui liber ad manus nostres nondum pervenit.

nondum pervent.

Brimf. O'tho Brunfelfius. Primus Germanorum vivas plantarum icones edidit. Hujus Kultoria
Latina tribus tomis produit 3 primus Anno 1530. alect 1531. & tertius polfhumus Anno 1536. Argentina cum figuris 234. as fedecim his pojuntur: fiummautim cum & tine figuris 288. deferibuntur.
Idem & Germanicè l'eriplir in folio cum cildem figuris, & in 4. pavis figuris additis Argentina: 1539.

Jo. Theod. de Bry. Florilegii partes tres 1612. 1614, 1618. folio.
Carl. Andreas Caslabinus Areenius in Acad. Plfana Professor de lantis 16. libros forigist, raullis siguris additis: produce Florenius 1932. Ejustom Appendix ad hos libros Romax 1603, in A. Cam. & Cam. & Cam. bort. Cam. et al. Cam. & Cam. et al. Cam. et

Camerarius Matthioli Hiltoriam Gormanicam per Hantschium primum versam & cum Matthioli figuris cusam rursus emaculavit, novis iconibus 123. & notis auxit.

Idem Matthioli epiromen dedit cum figuri 1 003: Francofurt 1 586.

Idem Horum Medicum & Philosophicum feripit, figura 56. addidit. Francofurti 1 588. 4.

Caff. Caltor Duranes medicus Romanus Flerbafum novum cum figuris plantarum qua in tota Europa, India Orientali & Occidentali nascuntur Italioè edidit, viribus Latinis versibus expressis. Ordinem Alphabeticum observavis, & plantarum figuras 879. adposint. Roma 1585. in fol.

Cat. Aldorf. Catalogus Plantarum in agro Aldorshino locesque vicinis sponte nascentium à Ludo-

vico Jungermanno primò editus, à Casp. Hosmanno recensitus, à Mauritio Hosmanno denuo recognitus & auctus, A. D. 1662. in 4.

Clus. & Clus. in sp. Clusius in historia. Clus. pan. Clusius in Pannonicis. Clus. exot. Idem in Exo-

ticorum libris. Cluf. cur. post. Cura posteriores. Carolus Clusius Arrebas, Botanicus insignis Dodonzii historiam vernaculă linguă conscriptam Gallicam fecit, & corollarium de Aromatibus addidit, cum figuris que separatim in octavo prodiere Anno 1560, in fol

contrait, Latinos fecit, Annotatiunculis & fimplicibus, Lufitanicè conferiptos in Epitomen contrait, Latinos fecit, Annotatiunculis & figuris plantarum 30. illuftavit. Antverpiz Anno 1574. in 8. cupis editio quinta auctior additis 36. figuris cum ejustem exoticis 1605. in folio prodiit.

Idem Nicolai Monardis lib. de Medicamentis India Occidentalis ex Hispanico transfulit, notis Idem Nicolai Monardis III. de Arcencaments Indie Occidentais ex rinjanto d'antunit, notis & figuri 9, illustravit. Anno 1574, in 8. ciujus editio quarta cum Ezotics excusa est. Ejusteen Monardis liber terrius ab cadem Launè redditus Antverpiæ 1583, in 8. custis.

Idem Christophori Acosta historiam ex Hispanico Latinam secit, in Epitomen contraxit, Scholis illustravit, & anno 1582. edidit. Tertiò vorò additis 6. figuris cum Exoticis An. 1605. in fol. prodiit. Idem de plantis per Hispaniam observatis libros duos scripsit, figuris 230. additis. Antverpiz

Postea ab Imperatore Maximiliano II. evocatus Austriam, Pannoniam & adjacentes provincias lustravit, & de simplicibus ibi observatis lib. 4. conscripsit, figuras 353. addidit. Antverpia: 1582. 8. Idem tam Hilpanica, quam Pannonica Hiltoria fimul juncta, & aliis quibuldam additis, unamex omnibus Historiam compoluit, sex libris comprehensam, & sub titulo Historiæ plantarum rariorum evulgavit, additis figuris 1135. Antverpiæ 1601. in fol.

Idem Exoticorum libros decem scripsit, quorum sex priores variam materiam circa Animalia & Plantas cum iconibus Plantarum 194. continent. Item Garcia, Monardis & Acosta libros supradictos, item Nicolai Monardis lib.3. De lapide Bezoar, de Scorzonera, De Ferro & Nive An. 1605 fol. Ejuldem Curæ polteriores cum additam, polt mortem editæ funt, additis 27. figuris, Antverpiæ

1611. in fol.

Col. Fabius Columna Neapolitanus, è familia Columnarum Romana, doctiffimus Vir & limati judicii, ex Academia Lynceorum edidit Phytobalanon cum figuris 36. Neapoli 1592. Item De minus cognitis plantis partes duas, quarum prima cum figuris 161. Roma Anno 1606. altera etiam cum figuris 44 ibidem 1616. cufa eft.

Idem Annotationes & Additiones in Historiam Plantarum Mexicanarum Fr. Hernandez & alio-

rum scripsit, que cum dicta Historia edite sunt Rome 1651

Cord, & Cord, Hift, Cordus in historia. Valerius Cordus scripsit Annotationes in Dioscoridem: item lib 4. de Stirpium historia cum figuris 272. ex Trago, & aliquot novis à Gesnero additis: Item Sylvam observationum, que omnia, Gesnero curante, Argentina 1561. in folio edita. Ejusdem Difpenfatorium fapius reculum eft.

Corn. & Cornut. Jacobus Cornutus Gallus, Medicus Parifienfis edidit historiam Plantarum Cha-

denfum aliarumque, Parilis 1635. 4.

Diofe. & Diofer. Pedacius Diofeorides Anazarbeus. Vixit circa Plinii tempora, Botanicus & Classica Conference and Confe Medicus infignis, non tamen Allexandrinus ille Marco Antonio & Cleopatræ familiaris, feririt De Materia Medica ulu antiquiflimo & experientià longà comprobatà libros 8. qui fapius recufi funt. Nonnulli C. Plinium Secundum multa ex hoc opere in Historiam suam transfulisse, nulla Auctoris mentione facta, opinantur. Quod quoniam candori Pliniano repugnat, ego potius cum Salmafio fentio utrumque tum Diofcoridem tum Plinium à Sextio Nigro ca mutuatum, nec Plinium Diofcoridis librum unquam legisse, aut vidisse.

Dod. Dodonai Pemptades Latine in fol. Dod. gal. Ejuldem historia Gallica Cluf. Dod. Belg. E-

Remberus Dodonaus Medicus Mechlinienfis ftirpium hiftoriam Belgice feripfit, quæ à Clufio Gallice reddita cent quibutdam additamentis prodiit Antverpia 1559. ur fuperitis diximus. Anno 1552. edidu frugum hiftoriam in B. Latine; & paulo polt Florum & purgantium hiftori. in 8. Eadem finual juncta in libros 30. divita Antverpia Anno 1583, in fol. cum 1305. figuris. Haec Lifetis domos contest Belgico 20. Il ftoria denuò recula Belgicè cum cujutdam annotationibus prolixis, additis adhuc 36. novis figuris, Anno 1608. & Latine fimiliter ab Autore emaculata, paucis mutatis, & figuris que in Belgica chitione habentur cum descriptione additis, Anno 1616, prodiit.

Description de quelques Plantes nouvelles. A Paris 1676. Librum hunc mili nondum

D. Johannes Evelynus, Vir eruditissimus, Sylvan, seu tractatum de Arboribus, Londini edidic in videre contigit,

D. Johannes Evelynas, vir eruntitimus, Syveun, leu tractatum de Aroonisus, Londini edidit in fol. una cum alis ad repu Botanicaam feectantibus.

29s. Horius Epifcon Eyftettenfis in Bavaria, à Bafilio Bellevo Pharmacopoco Norimbergensi caum magnis figuris in as incifis 1683. Norimberge 1613. In hoc opere exhibentur Synonyma tantum & deferriptiones. In 4, partes fecundum 4, anni tempedates dividitur: & fitigular partes incurrent in tres fibeblyvidungur fecundum anni menfes. artes neum artus mouvament icomount and nomes.

Ephem. German. Ephemerides medico-physicæ Germanicæ: five Miscellanea curiosa medico-

phylica S. R. Imperii Academia: natura curioforum per Germaniam.

Atta Hafi. Acta Hafnienia Medica & Philosophica à Tho, Battholino edita. Emanulis Suerisi Florilegium Francofurti impreflum fiut cum figuris & plantis-novis, fol. Errar. Joan Baptila Ferrarius Senentis S. J. Scripfir Floram feu de Florum caltura libros 4. celtos ultimo Amfterodami, 1646. Continet hic liber figuras & descriptiones Plantarum aliquor

Joannes Fragosus Hispaniarum Regis medicus & Chirurgus aromatum, fructuum, & simplicium aliquot ex utraque India in Europaun delatorum historiam Hispanice scripsit. Israel Spachius medi-

cus Argentinentis edidit Argentina 1610. 8.

Fuch. Fuchfius in Historia Latina in folio. Leonardus Fuchfius Germanus, Tubingensis, medicus, doctus & industrius Botanicus, Tragi amulus edidit Historiam Latinam cum 516. figuris artificiofiffune ligno incifs, Bafileæ 1542, in fol. Huno præceptorem fuum Jo. Bauhinus appellat.

Flora D.Rea. Londini fol. Gal. Claudius Galenus, Pergamenus Medicorum omnium post Hippocratem facile princeps.

Gal. Claudius Calenus, Pergamenus mencorum onimini pon importante latase pinteeps.
Ger. Joan Gerardi Hiftoria plantarum Anglica cum figuris pintin Tabernamontani, nonnullis citam Lobeliu, & infuper 16. novis additis. Londini 1597. m fol. Joannes-Gerardus (referente Johnson in Præfat, ad Gerardum emaculatum) natus eft Nantvici in comitant Cestrienti, unde Johnson in Præfat, ad Gerardum emaculatum) natus eft Nantvici in comitant Cestrienti, unde Johnson in Prætat, ad Gerardum emaculatum) natus est Nantvici in comitatu Cestriensti, unde Londinum venit, ubi Chirurgir operam dedit, in qua adeò profecti, ut magisterium in ea facultate adeptus sit. Linguarum mediocrem aut nullam habuit peritiam. Hugus operis portisma pars & quasi corpus siun Penupadae Dodonær, Anglice redditæ à quodam Doctore Pries, quas Gerardus fere integras transfumplit. Hoc ut celaret mutavit Dodonær methodum in Lobelianam, à Graminibus & Graministolis initium sumens. Huic versom Dodonær addidit insuper nonnullas plantas è bus & Grammitojus intium iumens. Huic vertioni Dodonati addidit intuper nonnullas plantas è Clufio, alias ex Adverfaris Pena & Lobel. ex fuis circiter 14, non antea editas. Afflumplit verò icones Tabernamontani, quas fepius imperitè confudit & transpoliti.

Ger. emac. Gerardi Hilforie emacultata & audeta à doctiffino Viro Thoma Johnfono, cive & platmacopeo Londinenfi, quem ob infignem totius Medicina, fed pracipule Rei Botanicae peritiam Academia Oxonienfis Dodoratus gradu & titulo meritiffine auxit. Opus hoc bis Londini im-

prenum ett, pruno 1633. recrum 1636. Gefin der Gefin Gefin der Gef dit, Venetiis 1541. 16.

Item, Catalogum plantarum quadrilinguem, Tiguri 1542. in 4. Item, De Lunariis & noctu lucentibus cum figuris 6. & montis Fracti five Pilati Lucernatum

descriptione ibid. 1552. 4.

Item, De Hortis Gormania librum cum Appendice & Corollario ad Cordi historiam, in quo fig 5. cum Cordi operibus. Argentina: 1561. in fol.

Icem, De Lapidhus, folifilius & genmis cum marinarum plantarum 8. figuris, Tiguri 1565, 8.

Ejudem Epiflola: medicinales per Cafparum Wolfium edita, addito de Aconito primo affeve-

ratione cum 3, fig. Tiguri 1577. 4
Item, De Hirpum collectione per Wolfium edit. Tiguri 1587. 8.
Item, De Bauhinus Preceptorem fuum fapius appellat, & à candore ac modeftia commendat.
Hunc Jo. Bauhinus Preceptorem fuum fapius appellat, & à candore ac modeftia commendat. rune Jo. Baunnus Fraceptorem numuapus appentat, & a candore ac modelta commendat.

Meloino Guilandinus Borufus, quartus in ordine Horu Patavin prafectus, emific librum qui inferibiur Theon, five Apologia adversis Marthiolum. Patavii 1558. 4. Item Epiftolas aliquot de firipbius. Biol. Item Commentarium in tria C. Plinii capita de Papyro, qui inferibitur Papyrus. Ejuddem conjectanea (ynonymica plantarum cum horti Patavini Catalogo fub annum 1591. C. Schurchi constabile. Evenodurii 1668. Jo. Schenckii opera edita. Francofurti 1600. 8.

Hermola. Hermolaus Barbarus Patriarcha Aquilelenfis feripfit quinque libros Commentariorum in Diofeordem, quos Corollarium vocat. Colon. 1539. in fol. Item in C. Plinii Hilforiam Natura-

lem cafigationes. Bafilea 1534. 4

Hernandez. Plantarum, Animalium, &c. Mexicanorum Hiftoria, à Francisco Hernandez Plantarum, Animalium, &c. Mexicanorum Historia, à Francisco Hernandez Plantarum, Animalium, &c. Mexicanorum Historia, à Francisco Hernandez Plantarum, Charles & Ramanum Characteribus nominibus generis plantas Hort. Malab. Hortus Malabaricis & Ramanum Characteribus nominibus que expressa. Una

ratiores, Latinis, Malabaricis, Arabicis & Bramanum characteribus nominibuíque exprelías. Un ratiores, Latinis, Malabaricis, Arabicis & Bramanum characteribus nominibuíque exprelías. Un cum Floribus, Fructibus & feminibus, naturali magnitudine delineatas, & in as incifas; Addita infuper accurata carundem descriptione, Adornatus per Henricum Reed van Draakenstein aliofque. Hujus operis quinque volumina, jam edita funt ; nec tamen ultra arbores & fruitees progref-

Hort. Leyd. & Hort. Lugd. Bat. Horti Leydensis Catalogus. Hort. Parif. Horti Regii Parifienfis Catalogus Anno 1665. editus in folio. Hirt. Blef. Hortus Blasentis auctus, à R. Morisono editus Londini 1669. 8. Catalogos variorum hortorum collegit, & una edidit S. Paulus. Hafniæ 1653. 16.

Hort. Farnefianus cum figuris à Tobia Aldino, Roma fol.

C. Hofman. Calpari Hofmanni Libri duo De Medicamentis Officinalibus. Catalogum Akdor-

fiendem Jungermahni recenssist. Altorsis 1615. 4

J. Joannes Bauhinus, Calpari frater, Ducis Wirtemberg. Archiater, ingeniosius admodum

& cruditus, lumma fidei, infinita ledtionis, limati & maturi judicii, in omnibus Botanicorum, tam Antiquorum quam Recentiorum feriptis verfatiffimus, omni humanioris & feverioris literatura ge-Antiquotum Antiquotum New Maria Infraediffuncia de Plantis à Divis denominatis. Bafilea 1598. 8. Libellum de Abfinthii generibus. Montisbeligardi 1593. 8. Et De plantis circa Balneum Bollenfe nafcentibus Catalogum, Pomorum figuris 60, & Pyrorum 40, additis cum Hiltoria de Balneo Bollenfi. Montisbeligardi 1598. 4. Prater hac inquam Hiftoriam Plantarum Universalem inchoavir, inque ca perficienda exornandaque diu multumque laboravit, verum morte præventus opus illud imperfectum reliquit: quod recensuit & auxit Dominicus Chabraus M. D. Genevensis, juris vero publici fecit Franciscus Lud. à Graffenried, Dominus Gertzenzee, &c. Opus omnium qua hactenus lucem viderunt ableutifimum, complectens quicquid fere scitu & observatione dignum vel apud Veteres vel apud Neotericos occurrie: ună cum fynonymis, aquivocis, fuccedaneis, &c. Summo fludio caver hic Auctor, ne species prater necessitatem multiplicaret, &c ex una plures faceret, veritati adeò addictus, ut hijus caufa non dubiret etiam ne busic abeapir. Multar in hoc opere species desiderantur ex iis quas proculdubio non omissiste Auctor si supervixissitet & editioni prassunste, quin potus alias plurimas addidifer, omniumque ordinem & dispositionem in melius mutasset.

Imperat. Ferrantes Imperatus Neapolitanus Pharmacopœus evulgavit Historiæ naturalis lib. 28. cum figuris Iapidum, corallorum, fpongiarum, &c. plantarum verò & fructuum 33. Neapoli 1599. in fol. & Venetis 1672. ab Ant. Ferri aucti.

70. Bod. Joannes Bodeus à Stapel, medicus Amftelodamens in Commentariis seu notis in The-ophrasti historiam, Amstelodami editis, unà cum Graco contextu 1644. in folio. Habentur in hoc opere tum vulgarium, tum rariorum plantarum icones permultæ.

Jung. Joachimi Jungii Ifagogo Phytofeopica, &c. Hamburgi 1679. 4. Lac. Andreas Lacuna. Extant ejus Commentaria in Diofeoridem cum figuris Hifpanica inguá conscripta. Salmantica 1552. infol.

gua contenpea. Saimantea: 1532. 11101.

Item Annotationes in DioCondem, in quibus Ruellii verfio caftigatur.

Lob. Lobelius in Obfervationibus aut. Adverfariis.

Lob. 100. Idem in iconibus feparatim editis.

Lobelius prater Adverfariorum opus de quo fuperius diximus, edidit. Plantarum feu Stirpium Hiftoriam, quam etiam Stirpium Observationes inscribit, additis figuris 1476. Antverpiæ 1576. in

Postea Historiam plantarum seu stirpium Belgice edidit, in qua & Adversaria & Observationes complexus est, aliis insuper additis. Cum figuris 2116. que postea seorsim cusa sunt Antverpiz

in forma longa.

Defignavir infliper aliud magnum opus, cui titulus Stirpium Illustrationes. Verum mors illud interrupit.

Hujus fragmentum aliquod diu post ejus mortem Londini impresium oft.

Lobelium, quantum memini, Jo. Baulmus alicubi vagum & inanem jackatorem appellat: quam censiuram quanwis minis probem, observavi tamen Lobelium in plants deferbendis parum curiofium fuisse & memoria nimium titum sepuse errafile, in locis prasertim plantarum. Nam mukas pro indigenis Anglia habet, quas nemo prater ipfum in Anglia sponte nascentes observavit, quasque in locis ab illo defignatis frustra requisiveris: imò nec alibi fortè in rerum natura. Exemplo sit Lycopfis altera Anglica, & Nymphaa lutea, necnon alba minor.

Lon. Adamus Lonicerus: Is Herbarium Eucharii Rollin, fui in Officio Francofurti antecesso ris Germanice feriptum quarto auxit, quod postremò anno 1569, prodiit : postmodum remoto

Encharii nomine luum prafrixit, & cum figuris 833. circiter Anno 1582. dedit Francoluri.

Lugal. Hiftoria generalis plantarum lib. 18. à Dalechampio inchoata, per Joan. Molinæum col-Laga. Throng generals plantaultrino: 1-a Datectainpo incloses, per Joan. Monitatin 266. Let & edita, qui nomen fiuum non adopfuit. Lugduni Anno 1887. excula eft. In hac figure 2686. proponuntur ; verum circiter 400. bis terve repetuntur.

D. Marcellus Malpighus, Vir [agaciffinus, & D. Nobemiab Grew ediderunt Anatomiam plantaum fiumno cum applauli. Uraque Londini impressa fol...

Matth. Petrus Andreas Matthiolus. Hujus Commentaria Italica cum 957. magnis figuris, 1568. Veneriis edita: Ejuldem Italica cum parvis figuris 1563. De ejuldem editione Germanica Camerariana, & Latina à C. Bauhino emaculata superiùs diximus, déque Epitome.

Ejuldem Epiltola cura Commentariis Francofurti edita funt cum Apologia in Amatum Lufita-

nım. Lobelio alıifque magnam incurrit reprehentionem.

Magn. Petrus Magnol Monspeliensis Modicinæ Doctor, Botanicus insignis edidit Catalogum Plantarum circa Monspelium nascentium, titulo Botanici Monspeliensis Lugduni 1676. 8. in quo

tamanını erra istomponun macentuni, tamo botanıcı istomponun ili çildi. 1970-ci. il que k oblema multa illufravit, & novarum alquot Plantarum ictores & deferiptiones dedit.

Mangenev. Georgius Mangeravius de Liebfad, Mifnicus Germanus feripfit Hiftoria rerum naturalium Bratiliza libros octo: quorum tres priores aquut de Plantis, Amftelodami 1648. in fol.

Atonical. Christianus Mentzelius Furstenwald. March. Philosophiz. & Medicina Doctor, Se-

reniss. Electoris Brandeburgici Confiliarius & Archiater edidit Indicem Nominum Plantarum Univerfalem multilinguem, cum Pugillo rariorum Plantarum & figuris aliquot in as incifis. Berolini

Morif. preclud. Morifoni Precludia Botanica. Morif. Hift. Morifoni Hiftoria plantarum Univerlalis. Robertus Morifonus Aberdonenfis Scotus M. D. Botanices Profellor Oxomentis, & Horti Medici Prafectus edidit Hortum Blasensem auctum, unà cum Plantarum inibi contentarum nemini huc ufque feriptarum brevi & fuccincta delineatione, Hallucinationibus quas vocat C. Bauhini in Pinace & Jo. Bauhini in Hiftoria, aliifque rionnullis, Praddiorum Boraniconum titulo. Londini icen, Plantarum Umbelliferarum Distributionem fiovam, per Tabulas cognationis & affinitatis,

Oxonii 1672. in fol.

folio.

Hic quandiu intra fuos limites se continuit, & Catalogis Hottorium cottiponendis, nosis generum characteristics indagandis, Botanicorum in Dispositione specielium errorbitis sint, ut loqui, amat hallucinationibus detegendis corrigendisque operam dedit, landem sirite merult. Verum cum sibi nilucinationibus detegendis corrigendisque operam dedit, landem sirite merult. Verum cum sibi nilucinationibus detegendis corrigendisque operam dedit, landem sirite merult. Verum cum sibi nilucinationibus automatica sirite merult. Verum cum sirite merult. Verum sirite m

l'atistècit.

Monting. Abrahamus Muntingius M. D. & in patria Academia Groningenfi Botanices professor, editi librum de vera herba Britannica cum Appendice de speciebus Aloes, Amsterodami 1681, 4-Hiltoriam etiam plantarum Belgicè edidit. An. 1672. 4-P. B. Physologia Britannica Londini edita 1692.

**P. Revision Paulus Renealmus Blæfensis specimen Historia plantarum cum figuris 43. typis particular de la constant.

P. Renealm. Paulus Renealmus Bizzientis specimen Fintoriz piantartuti cum riguro 43 typis zneis expreffis edidit Lutettiz 1611. 4.

Park. Parkinfonus in Theatro Botanico. Park. parad. Parkinfonus in Paradifo terreftri. Jonanes Parkinfonus Londinenfis, Pharmacopous Regius Anno 1629. edidit Paradifum fuam terreftrem Anglice, in qua florum omnium historiam, quin & Arborum fructiferarum, olerum & fructi-

rettrem Anguce, in qua norum omnum nitroriam, quin & Arborum tructiferarum, oterum ektrut-cum elegantiorum que in horris aluntur hiftoriam larè perfequitur.

Poffea Anno 1640, emifit Theatrum fuum Botanicum, itidem Anglicè, omnes in univerfium plantas exceptis Paradilo terrefiri comprehensis complectens, in quo novà Methodo utus, plantas fecundum vires & facultates pracipitè in varias Classes diffribiut. Continet hoc opus plures speciales quam quavis alia qua hactenus extat Historia. In plerisque C. Banhini vestiguis infisti: milita tauen species addit ex Alpini Exoticis, Cornuti Canadensium historia aliisque. Ex altera ețiam

tamen species addit ex Alpini Exoticis, Cornuti Canadensium historia alissque. Ex altera ețiam parte per oblivionem aut festinationem multas omitite, aliquas etiam repetit.

Plin. Caius Plinius Secundus, Vixit temporibus Vessaiani. Vessuivi vaporibus sulphureis sussenceaus, dum incernite catai rimaretur interiit, Anno Dom. 79. Plunima seriptit qua singuria temporum interciderunt: Supersunt de Historia mundi lib. 71. in quibus multa libate de plantis easumporum interciderunt: Supersunt de Historia mundi lib. 71. in quibus multa libate de plantis easumponem secunus aliquando scripti, cum clarist. Salmasius Dioscoridem Plinio vel equalem vel populario posteriorem sussence de construction de la supersunta candori Plinio poquem erga omnes estam sui seculi scriptores & etiamnum viventes, quos expresse non interciderum con construction de communia habet, nullă Andoris mentione facta: quin pottus verisimale oft utrumque ubi eadem habet, à tertio quodam brachtis de communia candori. per ontenun, cor au ano anquo antinatum en quo un manufactum que ubi cadem habent, à tertio quodam, pracipuè Sexuo Nigro mutuatum esse. Plura in hanc rem vide apud Salmasium Praefationis cetate

Pag. 25. & requentious.

Pon. Jo. Pona pharmacopous Veronenfis fimplicium in monte Baldo nafcentium Catalogum feripfit, & nonnullarum descriptiones cum figuris 16. addidit. Clusus sua Historia rariorum pag. 25. & sequentibus.

Hem auctiorem dedit, & nonnullarum stirpium ab Honorio Belli in Creta observatarum descri-

ptiones cum figuris 38. addidit. Bafileæ 1608. 4. Idem auctus cum plurimis aliis exoticis ex nobilifi. Nicolai Contareni Senatoris Veneti horto in-Rructiffimo acceptis, fig. 91. additis à Filio Francisco Pona M.D. irrlinguam Italicam translatus, Venetiis, 1617. in 4 produt

Petrus Laurembergius, de plantis tuberosis, bulbosis, & de Horticulturâ scripsit. Francosurt. 4.

cum fig. aneis.

Leonard. Rauwolfius, Med. Augustanus in peregrinatione sua in Orientem plurimas plantas deferipfit, & Leones adjecit. Lavingz 1583: 4

Ruel. Joan Ruellius Dioscoridem Latine vertit: De natura stirpium libros tres scripfit. Basileæ

35/2 ... 100. Sebwenck. Cafparus Schwenckfeldius scripfit Catalogum Scirpium & fosfilium Silesiæ. Lipsæ

1601. 4. Schrod. Joannis Schroderi Pharmacopœia Medico-Chymica fapius impressa. Edinburgi 1684. Schrod. Roberti Sibbaldi Prodromus Historiæ naturalis Scotiæ. Edinburgi 1684. Tab. Jacobi Theodori Tabernamontani historia Germanica tribus partibus edita cum.figuris 2087.

Francofurti 1588. in fol.

Idem emaculatus, & auctus plantarum descriptionibus & figuris & medicamentis plurimis à Ejusdem icones cum nudo nomine Latino & Germanico Francosurti 1590. in longa forma pro-C. Bauhino anno 1613. in fol.

diere. Hunc ut ignarum in re herbaria taxat Jo. Bauhinus.

Thal, Joannis Thalii Medici Northufani Syiva Harcynia five Catalogus plantarum in montibus & locis vicinis fionte nafcentium cum plurimarum descriptionibus; cum Camerarii horto, 9. figuris

additis, editus Francofurti 1588. 4.

Theopher & Theopher Mil. Theopheraftus Erofius Ariftotelis in Schola fucceffor. Vixit circiter
222. annis ante Christum natum. Scriptit De Historia Plantarum libros 10, quorum novem, de causis Plantarum libros 8. quorum sex tantum ad manus nostras pervenerunt.

Explicatio nominum, Oc.

Trag. Hieronymus Tragus Medicus Germanus. Scripfit ille Hiltoriam Plantarum, qua fapius Germanice Argentine in folio produit, & per Davidem Kyberum Latine reddita, cum iconibus 567. licet ad 800. describantur, Argentina 1552. excula est in 4. Editio Germanica à Melchiore

507. Beet ad Noo, deleribantur, Argentina 1552. excula est in 4. Editio Germanica à Melchiore Schitzio & Nicolao Ageric emaculate d'1595, in fol.

Tur. Gullelmus Turnerus M.D. Anglus, vir foliae eruditionis & judicii Anno 1551, emistr plantarum historiam Anglicè, in qua figuras Fuchsii plerunque adhibut. Nomina expressit Lati-Circo, Anglus, Germanice, Gallice, Ordinem Alphabeti fecutus est.

Litigia, Aldrovandi Dendrologia fol. Bonon.

Lyppis, Marovanui Denorologia rui, 200001.
Joan, Fordenii Dendrologia cum figuris aneis, Francofurt. fol.
Zan, & Zanon. Jacobus Zanonius, Italus, Bononienfis, Pharmacopœus, Horti Medici Bononienfis, Qui elt in Palatio Cardinalis, prafectus, rei Hobaria pertiffinus, feriplit Italice Hitloriam Boranicam Plantarum ratiorum à le observatarum & cultarum, partium in horto fuo privato, partium in publico Bononienti, quarum plurima nondum à quoquam ante fe edita aut descripta fuere. Bononia 1075, in fol. cum figuris eneis elegantiffimis.

D. Wheeleri, & Sponi Interarium in Graciam; & in alis quamplutimis Itinerariis & navigatio-nibus pracertim ad Indiam Orientalem & Occidentalem) variis locis editis plantæ paffim descri-

buntur, que oninia enumerare Lectori tedio effet.

ERRATA.

r.	. //	lees	P 12	lin.lege	Pag	lin	lege .	Pare	En.	lege	Pag	. Th	. lege	F 17.	lin.	lere.
- 1		8 cili itais		18 Avonit	469	4-	ftrati.		70	Caule tenni re	· 17	7 10	voces fingula &	: "	53	Hoxoquemoclic.
- 7.		6 alis.		19 unlitas.	7.0	7/	S'meoni.	٠,٠	"	nurslo,viridi,he	· · ·		bina ranjp.men-	015		Valer.
**		a Rubia.					exortii.	1		boso terpit, &			de jant.	,.,	Ž٠	fèire defiderar.
			193	24 mavis.	1/2	31	t of			Anni Bon for in	. 77	3 14	weer ille Ma			edite.
23				8 commendat.	402		Fractu.						town falls Comi	927		
		3 pro Nunc Nam		20 melle.			Mart.		0.5	plicat. Folia he			jore, foliis femi	517	38	carules.
	4	4 oci.	210	15 neene.			herbácca.		".				nality s persinent			fint.
25	Ś	t ctiammun.		50 Boutonetum.	520	29	lanuginofia capi-	. 11			٠.		ad tingraced.	937		curuleis.
26	í	arboren'	229	20 extina.			tulis.			lia, in tria corns		7	perfert.	942		Galtonii.
	2	frontes.	230	30 bitten.			iquà.			diducta, fope		*	alii.	944	15	longiori.
80		ni.	244	37 cmittit.	543	49	· ivariescu-			mustplendide v	i-	24	multi item odo	94:	57	dele J.B.
31	- ?:	aithuxum.	257	44 (pinotis foliis.	550	22	funt flores.			ridis, &c.			tari.	948	49	aftringens.
		Derite.	258	25 dele obfitis.	541	68	duabus.	65	alt.	ei tribuit.		33	feu.	950	ió	hoc.
34	4			23 Singulot.	554	60	autem fenfim.	666	ult.	cauliculo.	79	1 22	floribus.			continent.
95		riderur. liber libro.		13 lanuginofis			formenue.		37		79	s of	perfect.	955		Trifolium,
37	6	Hoer Hoto,		5 maximo.						Eft.	800	25	dele à congencri-	óśń	17	techis.
	8	pro libra Aligni					que.						bus.	958	•	exiccatis.
44	37	Letiorem.	201	40 expellent & e				679	23	diffinctr.	804	20	Lation.	959		
	5:	Herroda.		necant,			tianflatus.	209	4.	XXVII. per en-	800	?'	Latenti.			lique.
	69	re/ta.		28 ztatem			deleteria.	004	щp					96 r		post diximus
47	- 18	fimilicating.	389	32 fata.	603		ult. plantas.			rorem operatur	10.	. 37	acetariis.			deeft periodus,
4.	46	ATTO CO	404	27 dele à.	608	69	Carinthia-			in medium Ca	. 010	37,	B. M.	569	33	Alpini.
51	í	2.000 haz 4.	411	5 perficientur.			Cit.				. 033	50	continentes fue-		4 I	trugni.
48	7.	inter utring: &	424	66 Morinum.	600	0	maginass.			feritur.	-		cedunt.	971	34	pinnatus.
7,	.,	demonstrantib*	426	26 cen	617	27	competeit fi.	685	4	alleis.	834	70	pro Schoo ad.			
		infere to.	428	4 toftris			radicis,	687		pediculus.	841	33	perfecti.	Er.	rata :	multa leviora in
	. ,			21 KC617				689		fire.	877	38	Pivilii.			× 1, 4 80 H, 4
		idem						694		in lege &c.	084	41	farme	80		c, c & i, ab O
		doacum.		\$5 deleper.				706		dele quantum	888	27		Dorie.		in MS, noftro
				7 luxurist						flori.	800	ió				
137	ςτ	3. m. p.		18 craffæ, obliquæ.							802		congesti.	Hornis	200	rrate pictus non
144	10	ratis.		30 Tridenture.				73+		profilient.	8.9	7.5	congent.	recte	eme	inguentibus, in-
154	24	autem.	418	49 dele minora.	039	45		737		trium.	090	40	purporcus.	vicen	peri	maris, admiffa
156	ΑŚ	ridicar.	459	1 Hippomarathiú	641	42	tuccedunt.	742		Speculi.	900	12	íylveftri.	Lecte	nem	femel monuifie
		qui.		(phærecepha)ú.	643	12	inumitio non.	748		obfaleti.	901	36	duas aut duas.	futfici	t: n	un & ipfe facile
150	28	macim.	464	1 pro Danubio 1.	647	7Ĺ	humidum.	768	42	Hò.	902	33	item 53 Tine			e & emendare
		3-horigenam.		Ratisbone.	640	17	miratim.	765	18	& 21. q. f.	911	22	filique.	potest		
169	22	ni.	467	g (tis.		•								•		
•69	2)	en.	17/	y												

Terminor

Terminorum quorundam & vocum generaliorum Interpretatio & Explicatio brevis.

Blaqueare arbores est terrà circa truncum A feu caudicem in ambitu effossa radices fu-Periores denudare & aeri exponere, ut ma-gis fruelificent; vel, Palladii verbis, circa codi-cim dolabră diligenter terram aperire, & purgatis omnibus velut lacus efficere, ut Solis teporibus & imbribus provocentur.

Acinus non pro uvæ vinacco apud idoncos autores, sed pro uva ipsa seu fructu toto accipitores, tea pro uva inta en interu coro acceptur, qui ex succo, & parre que veluti caro est, & ex vinaceis, & ex ambiente cute sou folliculo constat. Angl. A Brape, not a Brayestone. Columel. lib. 11. cap. 2. Com expressione. ris vinacea, qua acinis celantur, eaque jam infuscata, & propermodum nigra fuerint, &c.
Extenditur & hoc nomen latius ad fructus mi-

nutiores arborum fruticumve spissiis crescentes & coactius, ut Hedera, &c. & fic à bacca diflinguitur, quæ rarius creleit, ut in Olea, Lauro, &c. Jun.

Medici recentiores pro gigarto seu vinacco accipiunt, cum dicunt uva exacinata.

cipiune, cum aicune wore exacinate.

Aus, cris, purgamentum frumenti, palea. The

Chaff. Porrò Acia Plinio dicitur cum per fe fpica pinlitur; Palea verò ubi cum ftipula teritur in area.

Adonidis horti vocantur ulfwen & un ippi Candin, quales funt qui testis & fictilibus è fenestris ad

Solem exponi folent.

Mia caulis eft angulus quem cum caule vel rada caulis ett angulus quem cum caule vel ra-mo vel folium, vel pediculus foli conflicuir, qui fempeir fere acutus ett, vel rectus faltem, quia pediculi furfum mtuntur. Jung. Non raro citam accipitur pro ramulo, ut cum di-cipius caule multis alts brachiato, vel in multas alas diviso, quia rami veluti totidem ala cauli

adnascuntur. Alabastra sunt folia illa viridia, herbacea qua flores sepiunt. Junius exponit alabastrum Rose globum nondum explicitum totum, fed conniventem.

Alburnum Plinio dicitur exterior ligni pars mol-

lior & teredini obnoxia, à colore albo. 'Alica vel Halica interdum accipitur pro certo nica vei rianca intendum accipium pro cerro frumenti genere: Vide Plinium lib.18. cap.7. & Celfum lib.3. c.6. fed frequentiùs pro re factitia, quæ fiebat ex Zea que femen appellatur, cui admiscebatur creta, que transibat in corpus, colorémque ac teneritatem adfericorpas, conoranque ac encitación ante-rebat. Hac propria & genuina Alicares Ro-mana à Plinio dicitur, apud quem lib. 18. cap. 11. modum conficiendi vide. Differ-aurem Alica laré fumpta a Graccorum Chonaucin Anea nee tumpat a Gracorum Chordero, ut genus à specie; siquidem Chordrus non creta fed gypso & arena repurgaretur, quemadinodum altera Zeæ species memorata Plinio, adulterina cognominata, ex Zea in Africa degenerante confecta.

Amylum dicebatur quad zweis wine fine mola pararetur: cujus conficiendi modum vide apud C. Bauhinum in Theatr. lib. 1. Maccrabatur feilicet fapius quotidie Triticum aut Siligo a-

qua affusa & effusa, donec ita mollescerot ut modi Amylum ex avena paratum apud Wal-los in cibis æstimatur ; & ... Lanmery dici-

Anthera Offic, fune fumnutates feu cacuminula in florum medio staminibus incumbencia, q.

Apices idem fignificant quod Ambera.

Arber [Aider] est planta lignosa, crassitudine & altitudine inter omnes maxima, cui caudex pro superficie est perennis & natura simplex, qui in multos ramos majores; quos designaria & of Graci vocant, 8c deinde in ramufculos complures, quos iidem xxadus, Latini flutcu-

companes, quos naem Angloc n Errec.
los appellant, dividitur. Angloc n Errec.
villi Olic. Vinacea, gigarta, g'aridula, quod
ficci fint, & nullum fuccum præbeant.

Arifa Acus exilis ac longa è gluma extans. The Beard oz Mwn.

Asparagus dicitur primum germen herbarum quod edendo est vel oleris cujusque turio anrequam in folia explicerue, à anie. The tender fprout or Moot of any herb from the ground. Hinc per Antonomafian dicitur herba quadam qua grandes profert & edules asparagos.

Bacea dicuntur qui sparsim arboribus fruticibus-que adnascuntur fructus parvo-rotundi, Berries Anglice, & fic ab Acinis diftinguuntur. qui funt racomatim dependentes bacca. Nos in hoc opere reftrictiore acceptione voce Bacese utimur pro fructu minore pericarpio feu pulpa carnéve molli & humida femina includente, & membrana tenuiore tecto. alauftium, sylvestris mali Punicæ flos. The

flower of the wild Pomegranate tree. Bulbus est radix subrotunda vel pluribus tunicis in orbem se amplexantibus, vel pluribus squamis imbricatini ferè dispositis coagmentata, fibras plurimas ex ima fede feu bafi emittens. Interdum latius accipitur pro radice quavis uno tubere constante etiam solida & substantia

continua, nec divisa in squamas aut tunicarum involucra, fibras ex ima fede aut bafi emittente. Sic Croci & Colchici radices bulboix cenientur.

Calyx, folliculus seu involucrum floris priusquam dehitcat, pracipue Rofa: interdum flos iple rofa connivens & nondum expansus. At nunc frequentissimè accipitur pro foliculo, quo flos primum deinde femen herba um & fructus arborum cooperitur. The Cup enclofing, og containing the flower.

Capillamenta lunt filamenta illa termia, in florum medietate furgentia, apicibus plerunque do n nata. Threads.

Capitulum

rem five disci figuram congestis, ut in Cyano,

Scabiofa, Jacea, Carduis, &c.
Capitate plante nobis in hoc opere dicuntur, quarum flores ex flosculis, etiam marginalibus, fiftulofis componuntur, quoniam calyx corum fquamofus in ventrem plerunque extumefeit grandiufeulum & fubrotundum : cujulinodi funt Jacea, Carduus, Centaurium, &c.

Capreolus, est pars quædam auxiliaris, filamenti aut funiculi æmulus, cincinni in modum contortus, quà planta quavis vicinis stirpibus aliisve stipitibus se implicans, in altum enititur. Angl. 21 clafper og tenbgel. Hujuf-

modi cernuntur in Vite & Leguminibus. fructuum fucculentorum notat, quam alias pulpam vocamus, ut pulpa feu caro Caffiæ, caro Prunorum, &c. Sebrod.

Catulus and recentiones Botanicos idem fonat quod Julus aut nucamentum, ut catuli Salicis aut Juglandis, id est Juli. A palm og Catkin.

Caulis oft quod supra terram simplex assurgit, unde folia frondésque seu ramusculi emicant: vel, definiente Jungio, est pars herbæ superna, ita in altitudinem exporrecta, ut anteriora à posterioribus, vel dextra à finistris non disterant. In arboribus & fruticibus caudex, in frumentis culmus appellatur. The stalk of any Herb; The stem of trunk, of body or a Tree. Ciens & ciccum, membrana tenuis acinos in Ma-

lo Punico discriminans. Hinc proverbialis locutio Ciccum non interduim, id est, Non curo, perinde mihi eft.

Clavicula idem quod Capreolus. 20 clasper 02

Come funt plantarum fummitates vel arborum frondes. Centis in Phytologia dicitur fructus ex compa-

étili lignofarum fquamarum ftrue compositus, coni figuram amulans, hoc est, à lata & circulari bali in mucronem definens, qualis est Pini, Abietis, &c. Anglice, A Cone of clog. Cor five corculum feminis est portuncula seminis unde tum radix, tum germen enafeitur.

Corten, exterior arboris quali crufta, The barkt of a Tree og other plant. Interior tunica ipfi ligno adharens Liber dicitur. Cortex autem à corium & rego, quia quafi corium tegit, ut Hidorus έπυμολοχίζει

Corymbus in genere fignificat quodvis fummum. Nam prima notio of welles est in capite Veterum Atticorum tutulus feu meta függeftůs capillorum, autore Scaligero. Verum apud plantarum scriptores Corymbi propriè Hederæ racemi appellantur. Plin. lib. 16. cap. 34. in descriptione Hedera conit, Racemis in orbem circumaclis qui vocantur Corymbi,

Corymbi nomen extendit Jungius ad fignificandam extremitatem caulis, ita fubdivifam, & floribus aut fructibus onuftam, ut foharica figura inde oriatur, ut in Sambuco aquatica, Cepa, Porro, &c. Alii Umbella fynonymum faciunt.

Corymbus etiam alias fumitur apud recentiores Botanicos pro flore compolito difcoide, qui in pappos non refolvitur : qualis in Chryfanthemo, Bellide, Chryfocome, &cc. cernitur: Nam hujulmodi flores in latum extenfi umbellam feu corymbum quodammodo æmulantur.

Capitalum est quod constat ex pluribus floribus Creet idem funt quod apices. Est enum Crocus & staminibus arcte in globolam aut circulanihil aliud quam apex croci herbæ floris flamini incumbens

Culmus, frumenti (aut etiam Graminis) cala-mus à radice ad ipicam, The blade of ann Com or Brate.

Cyma, a, & Cyma, atis, q. where, id off, parties novellus qui prima germinatione producitur. est ipsorum caulium delicatior teneriórque cauliculus, & dicitur præcipue de Braffica : verum & in genere Cyma: funt cauliculi teneriores delicatiorésque scaporum, quos à prima sectione præstant: imò Cymæ apud Botanicos adhuc latius fumuntur pro fummitatibus quarumcunque herbarum.

Cytinus, flos mali Punicæ fativæ: fed & hic quoque Balaustium Officinis dicitur, quibus Cycini appellatio incognita est.

Dallylus, Palmula, caryotis, Palmæ arboris fructus, à digiti similitudine ficdictus. 21 Date. Digitatum folium nobis cum Jungio dicitur, in quo plures laciniæ feu plura fimplicia folia quafi ad unum petioli punctum five terminum aptata funt, ut in Pentaphyllo, Lupino, Cannabe, Vitice, Trifoliis, Fragaria, &c.

Difens est media pars floris compositi ex compressis & confertis flosculis ita ut unam quasi apparentem superficiem constituant, ut in Caltha, Flore Solis, &c. à similitudine disci cujus figura plana erat ac rotunda, ut ex veteri statua apparet. Hinc Sol Gracis Discus appellatur. Erat autem Discus moles aliqua è plumbo alióve metallo quam jacientes athletæ inter se decertabant.

E.

Echinus, asperum & spinosum Castanea operculum, & in genere quicquid numerofa congerie aculcorum ftipatur, five tegmen, five caput, five cacumen fuerit, à fimilitudine E-chini animalis. 20 But, oz any prichiv fruit.

implastratio, Budding of inoculating, cujus descriptionem vide Lib. 1, cap. 19.

Fibræ funt veluti stamina rebus nonnullis intertexta, v. g. ligno, folia, &c. fic fibras ligneas vocamus corpora feu filamenta in longum extenfa, ex quibus maximam partem lignum componitur, vid. lib. 1. cap. 8. Item fibræ dicuntur minutiflimæ & extremæ radiculæ.

los est pars planta tennior, colore vel figura, vel utroque infignis, fructui prævia, cíque plurimum coharens, & tenello tegendo fovendoque inferviens, qua postquam explicatur brevi aut decidit aut inarescit. Flos simplex & compositus seu aggregatus, uniformis & disformis, discoides, radiatus, &c. quis sit vide

Lib. 1. cap. 11. pag. 18, 19. adhæret ita in longitudinem & latitudinem extenditur, ut tertiæ dimenfionis termini inter se differant, hoc est, superficies folii in-

terna feu superior caulem respiciens ab externa fou inferiore.

Vocum generalium Explicatio.

Folii differentias, quidque per folium digitatum, pennatum & triangulatum intelligimus vide lib. 1. cap. 9. p. 13.

Follieulus, est theca tenuis quæ granum, vel se-

men continet involutum. A hust of cod. Frit Varroni quod in fumma spica matura mi-

nus est quam granum. Frontatum petalum scu floris folium nobis dicitur quod in extremum latius & non rarò recta li-

nea terminatum definit, ut in Calendula & fi-milibus; cui opponitur Cufpidatum, in angulum definens, quale in Prarmica Austriaca Cluf. & Flore Solis cernitur.

Fruetus funt grandiores illi ac succulenti plantarum fœtus, feminum receptacula, ut Poma, Pyra, Pruna, &c. à fruendo, sed & latius extenditur nomen fructus ad omnem agrorum proventum. Jungio fructus dicitur pars plan-tæ annua, flori coharens & succedens, qui ubi maturuerit, id est, ad perfectionem suam pervenerit, sponte à planta abscedit, & terrà aliavocomnera, pronte a piama aujetan, o terra antavocom-moda murice excepta, novo e plante sti initum. Angl. The fetuit. Sunt ergo fructus, vel Pe-ricarpia integra cum seminibus contentis, vel Semina fola in iis quibus pericarpium deeft.

Fruges, quicquid de terræ proventu in alimoniam cedit. Errant ergo qui discriminant legu-

mina à frugibus.

Frumenta sive frumentacea Botanicis dicuntur quecunque geniculato culmo & arundinaceis folis confrant, feménque pulcibus aut panificio aptum in fpicis aut jubis producunt, ut Triticum, Hordeum, Milium, Panicum, &c. Frugum enim duo funt fumma genera, Frumentacea & Legumina. Caterum & Ficuum grana illa exigua Frumenta dicta funt Plinio.

Frutex, definiente Bodao à Stapel, est stirps inter lignosas altitudine ac crassitudine mediocris, cui pro superficie stipes perennis, natura multiplex, quique facilé in naturam arborum folonum abscissione transcendit.

Fundus plantæ [709 µlw] Jungio est limes communis in quo radix & pars fuperna cohæ-

Gemma in Phytologia idem oft quod Oculus Anglice 21 Bub. Id quod in arboribus tu-mescit cum parere incipiunt. Gemma pleniorem descriptionem vide lib. 1. cap. 8.

p. 12. Geniculum est nodus quidam herbarum in caule.

A joint og knot.

Glans dicitur quod cortice constat crustoso unicum tantum semen continente, cujus pars poterior, que aubor adharer, calyce proximo cooperiur, parte fuperiore nuda. Spigel. Ifag. Rectius Glans dicitur ipfe fructus calyce contentus.

Cluma, uriculus, folliculus grani feu involucrum feminum in frumentis, à glubendo, quod co folliculo deglubitur granum. The hush oz thaff of Coin of Grafs.

Granum proprie femen frugum dicitur, indè generalits quicquid minutum est, & similitudinem aliquam habet cum grano frumenti.

Gummi est succus plantæ concretus, qui in aqua facile dissolvitur, in igne non liquescit, nec flammam concipit, sed duntaxat crepitat; cujus generis funt Gummi Arabicum, Gummi Cerafi, &cc.

Herba (definiente Bodzo à Stapel ex Antiquorum fententia) est stirps cujus superficies est ex foliis tantum, vel ctiam ex caule sed illo annuo, carnofo & qui diutius durare nequit, lignofusque non est nisi cum exaruerit. In praxi medica pro foliis folis, utplurimum ufur-Datura

Internodium est intervallum inter bina genicula, quale in culmis & arundinibus cernitur. The fpace between two joints,

Juba in Phytologia est arundinacea coma laxè esfusa, qualis in Milio est.

Julus, nucamentum, quod in Corylo, Juglande, &c. velut prælongus vermiculus dependet, ce, cc. venu preziongus vermicinus depender, & nibil alind effe videtur quam florum fla-mincorum feries. E Cathin, and in Mil-lows a Dalm. Salicum Juli à Juglandis,&c. diverli funt; nam in fertilibus plantis numerofis vasculis fernin dibus constant.

ofitio latissimo sensu est ejusmodi applicatio furculi seu gemme ad truncum ramúmve, vel fuum vel alienum, ut tandem uniantir & coalefant: & multas species seu modos sub se complectium. Angl. Deafting.

achrima est humor è plantis, tum sponte esfluins (five is concreleat v. g. in oleum, refirm, gummi, five non) turn facta incitione cmanans. Schrod. Spigelius lachrymam in co diffunguit à fucco, quod liquor qui ex contula herba expranitur aut elicitur luccus vocetur, qui verò vel sponte, vel incissone manat

Lacinia est portio folii inter duas fissuras (fissura est profundior scissura inclusa. A Rag. Lange in Phytologia est mollis foliorum aut fructuum lana, ut Cydoniorum, &c. Fin. vel (ut Schroderus definit) filamenta tenella cuticula extima inftar pilorum aut lana ad-

nascentia. Down.

Legumen, legumentum, quicquid ex terræ fatis in filiqua nascitur, ut Faba, Pisum, Cicer, Lens; à legendo, teste Varrone, quoniam id non lecatur sed legitur manu vellendo. Dutte. Nos in hoc opore leguminibus accentemus herbas omnes quæ florem producunt papilio-

Liber, interior tunica arboris infi ligno adherens. Fun. Unde Liber adhue dicitur, in quo scribitur ex quacunque fiat materia, quia ante repertum chartæ vol membranæ ufum de libris arborum volumina compaginabantur. The innermost bark of a Tree.

nunerum est camera quadam seclusa & di-stincta in seminum vasculis, uti videre est in capitulis Papaverum. Jun. a Cell.
Locusta in Phytologia funt Avenacea gluma

fingulares cum feminibus ex longis filis dependentes, ob quandam fimilitudinem cum lo-cuftis dicta. Extenditur hoc nomen ad Graminum paniculatorum grana glumis involuta Sugar fignificanda. M.

(a 3)

M.

Malicorium, Mali Punici cortex.

Matrix arboris idem oft quod ejus medulla five

Medulla in Phytologia mediam cujuflibet plantæ partem molliorem & fpongiolam fignificat, quam & Cor matricénive appellant, cujus de-feriptionem pleniorem vide lib. 1. cap.4. p.7.

Malleolus, definiente Columella lib. 3, cap. 5, novellus est palmes innatus prioris anni sagello, cognominatus que à similitudine rei, quòd in ca parte que deciditur ex vetere sarmento prominens utrinque Malleoli speciem præbet.

Merges, manipulus spicarum, quantum sci. semel instrumentum messorium mergus dictum inter metendum capiat.

Mutica fpica dicitur que ariftis caret,quafi mutila.

Nervus, in Phytologia, prælongum & continu-um filamentum folia perreptans, ut in Plantagine, que inde quinquenervia & septinervia dicitur.

Nucamentum, idem quod Julus, quaxdam fei-licet quali panicula dependens è ramis nucum aliarumve arborum: % Cathin of Palin. Nucleus, Veteribus Nuculeus, id vofcum quod fib

putamine nucis latet, & generaliùs femen quodeunque nucibus vel fructibus inclusum & occultatum.

Nax, agriculturæ scriptoribus dicitur omne Pomun quod foris duro tegitur cortice, intus ve-rò continet quod est esu. Macrob. Hi nem-pe existimarunt Pomun cum Malo haud idem effe, fed Pomi nomen Nuces atque Mala con-

Oculus, Gemma, tuberculum in arborum furculis unde germinant 2 Bub. Hinc insculatio infitionis species, cujus descriptionem vide lib.1. cap. 19. pag. 37. Schroderus oculos exponit florum prodromos, ínque flores explicabiles, nimis restricte, nam Oculus æque late patet ac Gemma.

Olm, quacunque herba esculenta, ab olla nomen fortita, quòd in cibum veniat Jun. Holus Julio Scaligero ab \$10, claro indicio prifca frugalitatis, que ad victum nihil obsonii tibi deesse existimaret, modo ne deesset olus. Hoc enim They eft ficut Panis mer. Jof. Scaliger in notis ad Varronem olns deducit ab oleo crefco, quod olera in hortum translata ex agrestibus culta fiant. Potherbe.

Officulum, O, penetrale fructuum carne contectum, in quo nucleus eft, ut in Ceralis prunif-que. The flone of a Plum, Cherry of the like fruit.

P.

Palmula, Dactylus, caryotis. 21 Date.

Panicula est lanosa coma unde semen depender, ut in Arundine, Milio, Gramine, &c. feu (ut Jungius definit) Spica laxè diffula prafertim propendentibus petiolis, ut in Milio. Idom valet quod Juba & opponitur Spicæ.

Pappus, lanugo è floribus veterafcentibus deci-

dua & volatica, qualis in Carduis, Erigero, Hieracio, &c. cerniur. Hine Herbarum classis Pappola seu Pappislora dicta. The Down growing to the seed of wherein the seed

Pecten arboris, linearum tractus qui in longum excurrit in materia feu ligno, cujulmodi in pecti-ne conspiciuntur dentes. The grain of the

110oob.

Pennatum folium, est in quo bini lobi seu mavis folia partialia, è regione sibi ad idem quasi coflæ punctum five ad eandem coftæ diftinctionem opponuntur, ut in Fraxino, Juglande, &c. sen folium compositum ex foliis partialibus binis fibi invicem ad coftam mediam oppofitis.

Petala nobis F. Columnam fequutis dicuntur floris folia, seu laminæ illæ tenellæ colore insignes & fugaces. Hoc autem nomine partim ob brevitatem, partim ad Homonymiam evitan-dam pro floris folio utimur. Hinc monopetalæ herbæ nobis dicuntur quorum flos unico folio seu lamina constat, tripetalæ, tetrapetalæ, pentapetalæ &c. quorum flos tribus, quatuor, quinque, &c. foliis componitur.

diculus est à quo folium, aut flos, aut fructus dependet. The foot Stalk of a leaf, flower og

Perianthium est quod florem tegit, & dicitur ctiam calvx.

Pericarpium, nonnullis restringitur ad fignificandam pulpam mollem feu humidam femina ambientem ut, Pyris, Pomis, &c. Alii latiùs extendunt id nomen ad fignificandum thecam aut involucrum feminis quodcunque, five mem-branofum id fit ut in vesicis Ulmi, Staphylodendri, &c. five durum ut in Castanea, five carneum ut in Pomis, &c.

Petiolus idem oft quod pediculus. 20 foot-fraife.

Pomum generale nomen eft, quo continetur omnis fructus arboris esui aptus, sive is molli corio tegaur, sive duro, ut sci. Nucem & Malum fub se complectatur. Nos cum arbores quafdam Pomiferas dicimus Pomi, nomen strictius accipimus pro fructu cujus caro esculenta nec duro putamine includitur, nec officulum in fe continet. An Apple og a Pear. Alii Pomum à Nuce diffinguunt, ut Pomum fit quicquid foris habet quod edendo eft, & durum intus includit, Nux quicquid foris duriore corio tegitur, intus habet quod est esui.

ulpa est caro seu substantia fructuum succulentorum inter corticem ac nucleum comprehenfa, v. g. Pomorum, Ceraforum & fimilium. Primariò fignificat partem carnolam in corpore animalis.

Racemus est integra uva è multis constans acinis. A Clufter of Brapes. Ad alios ctiam fructus extenditur qui uvæ in modum ex pluribus acinis funt conglobati.

Radix, definiente, Jungio est pars planta inferior, que intra corpus folidius, quod plante fe-dem præbet, abdita (five illud terra fit ut plerunque, five faxum, five calx, five arena, five lignum, five quodeunq, aliud) & alimento at-trahendo deffinata est. Nonnullæ ex plantis fubmarinis radices habent expositas & minime intra corpus aliquod folidius abditas, fed duntaxat faxa in fundo jacentia amplectentes.

Ramus est in quem caulis dividitur, éstque velut brachium planta. 2 20ugh og Beanch.

Refina oft liquor pinguis & oleaginofus ex arbore feu sponte seu avulnerata destillans, quæ in aqua non dissolvitur sed in oleo duntaxat, & flammam facilè concipit.

Sagina dicitur fuperior pars furculi aut flagelli, Vid.lib.t. cap.18. pag.33. Scapus est caulis rectus in columna modum. Jun. capus est cauns rectus in continua moduni. Jun.
Est enim scapus ipium corpus columna inter
basin & epistylium. Csp Shaft, vel Scapus
est pars caulis ramosi, qui à fundo ad cacumen
una quasi linea extenditur, cui rami utrinque

adhærent. Jung. Sobi quod forra de ligno deteritur. Salw bust. Sie eriam dicitur limatura, seu illa velut farina quæ limd abraditur : à Scabendo.

Semen in Officinis minutiores plantarum fructus denotat ex quibus fimile nalci potest. Schrod. servis, fertum è floribus, five paltillus è floribus compactus Jun. M. Garlanib.

Siligna oft folliculus oblongus cui Leguminum & C.

familium grana includentur. A Cob or Bush. Spadix, Ramus Palmæ unà cum fructibus revul-fus;inde color quidam Spadiceus denominatur. A colour approaching to Ban or Chefnut,

but with moze red in it.

Spica oft quod culmus extulit, continétque granum, glumam & ariftam, an ear of com-num, glumam & ariftam, an ear of com-Verum hoc nomen latius extenditur; unde recte à Jungio definitur, quod ex floribus vel femmibus fusic compositum est, ità ut conus crectus fed oblongus, five admodum acutus indè evadat, ut in Plantagine, Biftorta, Secali, Hordco, &c.

Hordeo, &C.
Stamma idem funt quod Capillamenta, qua fic
deferibit "Spigelius. Sunt autem framina in floris medio, quod umbilicus apli-6. Pellatur, patres oblonge, tenues veluti
capillamenta, interdum paulo craffiores paulubum proprinterior in funnitario apiciliamenta, interdum paulo craffiores paululum prominentes in fummitate, apicibus frequenter pradita, qua flylum partem fi-militer oblongam, fed paulò craffiorem, atque è centro umbilici emergentem ambiunt,

Stirps, planta firmitate prædita Jan. in genere

Plantæ Synonyma eft.

Stolones funt cauliculi inutiles à radicibus aut caudicis lateribus fuccrefcentes. Buckers from the root. Jo. Bodæus à Stapel Stolonem dici vult que nascitur circa stipites & avellitur cum radice & corporis parte; quo a Viviradice differt, que integra ex arboribus e longin-quo extrahitur. Vid. libr. cap. 19. p. 33. Stylar in Phytologia eft pars floris medium ejus

occupans & rudimento fructus aut feminis cohærens. Dickur ítylus quia in longitudinem tenuem plerunque extenditur Jung. Vid. lib.1.

cap.10. pag. 18. Suffrutex est planta humilior, lignescens & perennis, à radice non foliata, & ab imo statim ramola; vel Planta inter lignolas minima & altitudinis, & craffitudinis superficie perenni, non gemmipara, ut Salvia, Ruta, Lavendula.

Survulus est quod in ramis simplex assurgit, tenerum & exile. Est etiam ramulus novellus, qui inspicatur ad serendum. A finali twig of a tree, also a Cyon og graft, germen arboris anniculum.

dist

Talea nonnullis est surculus pracifus ab utrâque parte ut terræ inferatur. Vid. lib. 1. cap. 18.

Termes, Ramus ex arbore decerptus cum fructu. ermes, Ramus ex arbore deces puts cuit russia.
Propriè (ait * Perphyrius) termes est * In Horaliva, ut palmes Vitis. Gellius tamen terminem appellat ramum Pal-

mæ cum fructu decerptum

Thyrfus est quod virgulæ in modum, aut in teli rectitudinem in planta confurgit: Caulem autem medium fruticis qui vulgo thyrfus dicitur: Servius. Vossius exponit, quicquid sic consurgit ut in gra-cilitatem attenuetur, ut arbores coniferæ, vel coni piceæ. Apud Botanicos cum Spica confunditur. Item Halfula frondibus vestita, quam solebant Bacchantes ferre.

Tomentum est lana brevis forpicibus desecta, aut in poliendo à fullone de pannis rudibus aut interpolatis deducta, qua inferciuntur culcitræ qualescunque. Jun. Flocks of Flor. Hine ad plantas transfertur que molli & lanosa coma in capitulis eminente præditæ funt, ut Carduus to-

mentosus, Gramen tomentosum, &c. Topiarium opus vocant arbores & herbas egregio artificio in formas animalium aut aliarum rerum ductas: five que in picturas opere historum aucras: nee que in picturas opera linivirali trahuntur. Plin. lib.16. cap. 33. A topiis fou funiculis nomen obtinuit, quibus frutices aut arbufculæ tonfiles religatæ, multis hinc indè distinentur locis, torquentur, sectunturque ad fingenda quæ ludunt rerum & animalium argumenta.

Truncus caudex arboris ramis & frondibus desti-

tutus.

Tuber, est fungus subterraneus, à tumeo. Hinc dicitur de plantarum radicibus prætumidis, rotundis. Radices tuberofæ, #mobby rootø.

Turiones, tenella arborum, fruticum aut herbarum tacumina, quafi teneriones; vel ut Vossius vult, quia facile teruntur. Teneritates summitatum iplarum arborum quæ fingulis annis crefcunt. Schrod.

Vertitillatæ plantæ dicuntur quarum flosculi caulem articulatim velut verticilli amplectuntur foliolis interspersis, ut in Pulegio & Marrubio cernitur. Sunt autem Verticilli inftrumenta quadam rotunda, quæ fulis adhibentur ut faciliùs vertantur : Anglice Mherico dicimus.

imen, omne virgultum lentum ac flexile, ad li-gandum aptum, à viendo. A benbing twig or wpthe.

inaceum, granum acini, visaslov. A grape-fione. Vide Acinus. Accipitur etiam nonnunquam pro tortis uvæ exprellæ reliquis.

Virgultum, cremium, Ligna tenuia seu germina quorum usus est ad cremandum, Bruth wood oz fmall flender twigs.

Vitilia, vimina, propriè quibus vites vinciuntur.
Umbella vocatur floris feminisve velut pedamentum in plures divisum longiores pediculos, qui finul ex codem fastigio orti in latius continuo radiantur, fingulique florem suffinent in orbem circumactum, ut in Fœniculo, Anetho, Apio, 8cc. vel, ut Jungus definit, est extremitas caulis per multas subdivisiones in conjuniversi figuram aptata; à fimilitudine umbellæ qua

Terminorum Explicatio.

mulieres faciem à Sole arcent. In Umbellifeits enim funnmis caults, funmique ramuli in plures abenden puncto orosadios dividuntur, finguli radu indem in plures pediculos qui flores fuffinent.

tiones mitment.

Umbilien, 1. quod in Porsis vel prominet, vel reconditur ab adverfa pediculi parte. 2. media pars floris unde flylus & flamina emerguint.

**Umguir pars ima folii Roß: albida. Extenditur etiam ad florum aliorum petala.

femina, Scribon,

temuna, ocribon, Urmens, quod in infima fpica ad culmum fra-menti est minus quam granum. Urriculi funt seminum in frugibus involucra & operimenta, qua trita & cribro excussa Gluma five Acus dicuntur.

A litera Plantæ alicui præfixa indicat speciem illam in Anglia sponte nasci. Verùm nota illa per incuriam aut oblivionem seu nostram, seu Operarum non omnibus Angliæ indigenis præfigitur, sed in multis omittitur, quarum idcirco Catalogum dabimus.

▲ This I am min a Court to man a majority	in C of	Comme a survivo sur la ci	
Uricula marina feu Fungus auricular que pibil aliud oft quam Fucus	is Caj.	Conyza major vulgaris.	292.
		Eupatorium cannabinum.	293.
A nus Gallo-payonis pennas referen		Jaceanigra.	325.
C	77.	Eupatorium cannabinum fæmina.	360.
Spongia ramofa C. B.	81.	Linaria adulterma.	399.
Spongia ramofa fluviatilis Newtoni.	ibid.	Pimpinella sylvestris Ger.	402.
Fungus minimus pediculo longo senuissimo lac		Sium majus latifolium.	443.
W.C. bard O.D.	99.	Caucalis nodosa echinato semine.	468.
Muscus denticulatus minor C. B.	112.	Clinopodium majus Park.	558.
Muscus crust ae aut lichenis modo arbonibus ad		Scorodonia sive Salvia agrest is.	576.
cimereus.	116.	Caryophyllata Alpina Chamædryos foliss i.e. T	eucri-
Mufeus clavatus five Lycopodium Ger. Park		din Alphani Citi nore.	608.
Museus clavatus foliis Cupressi C.B.	ibid.	Pentaphyllum Alpinum splendens aureo flore.	612.
Muscus terrestris repens clavis singularibus	Lonoliz	Sagara icu Sagutaria.	619.
erellis.		Ulmaria vulgaris.	623.
Muscus erectus Abietiformis.	121.	Asparagus palustris.	683.
Muscus terrestris erectus polyspermos	122.	Helleborus niger bortensis flore wiridi.	697.
Muscus terrestris latioribus folius major seu vi		Helleborus maximus Ger.	698,
	ıbıd.	Antirrhinum angustifolium sylvestre.	760.
Muscus terrestris vulgaris minor Adianti aur		Scropbularia aquatica major.	764.
tulu.	ibid.	Alliaria.	792.
Muscus palustris terrestri similis.	ibid.	Thlaspi foliis Globulariæ.	832.
Muscus aquaticus terrestri similis sed major.	ibid.	Burfa pastoris.	818.
Polytrichum aureum medium.	124.	Brassica marina monos permos.	ibid.
Polytrichum aureum minus.	ibid.	Eruca marina Ger.	840.
Adiantum aureum humilius, foliis latis fubro		Glastum sativum.	842.
	ibid,	Coronopus Ruellii.	843.
Muscus palustris Adianto aureo assinis, &c.	ibid.	Papaver spontaneum sylvestre.	854.
Lichen minimus foliolis laciniatis.	126.	Pilum vulgare, parvum, album, argunte IR	80.7
Ophiogloffon J. B.	126.	Pisum arvense flore Roseo, fruttu fusco, aut ex	cina.
Lunaria minor Ger.	127.	reo nigricante.	ibid.
Xanshium sive Lappa minor J. B.	165.	Lathyrus Sylvestris Dod.	894.
Lapathum pulchrum Bononiense sinuatum.	174.	Aphaca Park.	899.
Millefolium aquaticum pennatum spicatum.	191.	Vicia maxima dumetorum,	
Millefolium aquat, cornutum.	ibid.	Vicia Sylvestris sive Cracca major Ger.	901.
Sonchus arborefeens alter.	226.	Lens I. B.	902.
Hieracium minimum Clufii.	229.	Faba minor five equina C. B.	904.
Lampfana Dodon.ci.	256.	Glycyrrhiza vulgaris Ger. emac.	909.
Helenum seu Enula campana.	273.	Catanance leguminosa quorundam.	910.
Virga aurea.	278.	Trifoliis affine Quadrifolium phaum Lobelii.	921.
Carlina sylvestris.	288.	, Jon - John Pourm Levens.	
Senecio bir futus vifcidus major odoratus.	190.	Trifolium fragiferum Ger. emac.	942.
	, ,	- · J · · · · · J · · · · · · · · · · ·	946.

Aftericus prafixus denotat plantam nobis nondum conspectam.

INDEX.

INDEX.

	1	Balfamita mas, five Costus horsorum	363
▲ Brotanum famina 358, 359	260. 1145 371	Balfamita fomina, Jive Ageratum	364
Ablinthium .		Bangue 7 Normale maior	159 709
Abutylon i. e. Althxa luten	699	Barba capræ i.e. Ulmaria major Barbarea i.e. Nasturtium hybernum	809
Acanthiim	076 877	Bardana, 1. c. Xanthium jeu Lappa min	or. 165. major 332
Acacia	214. 215	Becabunga i. e. Anagallis aquatica	852
Acarna Acetofa 177, St. ad	181	Bella donna i. e. Solanum lethale	679
Acetoja 177,00. au Acetofella i. e. Trifalium acetofum. Achillea i. e. Millefolium		Bellis miner 349. major	351 210
Achillea i. e. Millefolium		Belvedere Italorum Beta	204
Acinos jeu Cunopourum	701, Bc. ad 705	Betonica	, 550
	701, 000 111 705	Bistingua i.e. Hypoglossus	663
Aconitum Aconitum racemosum i. e. Christophorian. Astwa Plinii præcedenti idem est.		Bisimalva i. c. Althæa	- 186, 187
Adiantum album	146,152,153	Bifforta.	196,197, &c.
nigrum	147	Blieum 200. Sylvestre Bulbonach i.e. Viola lunaris	787
aureum	123 596	Bolerus	91
Adonis flos Æschynomenc seu Herba viva mimosa	982	Bonus Henricus	195
Ashops	543	Borago	492 196
Agaricus	107	Batrys	794, 795, &c.
Arevatum	364	Braffica Britannica Antiquorum	172
Agrimonia feu Eupatorium Gracorum	399, 400 687, 688	Bryonia alba 659. nigra	660
Aizoon i. e. Sempervivum	604, 605	Brunella seu Prunella	552
Alcea	208, 209	Bugula	575
Alchymilla Alcyonium	82	Buglossim Bulbocastanum	493,494 44°
Alettorolophus i.c. Crista galli	769,770,771	Bulbocastanum	596
Alva .	70, 71,8cc. 788	Buphehalmum 451. Dodones Bupleuron seu Auricula leporn	473
Alysfon Dioscorida		Burfa pastoris	473 789
Galeni	557 186		
Alkakengi i. e. Solanum halicacabum Alliaria	797	Caacd Bafilienfibus	979
Alfine Ipuria	847,848	Cacalia	291 424
Althea	601, 602, 603 537, &c. ad 540	Cachrys Cacabulum Plinii i.e. Alfine baccife.	rd Temp
Amaracus i.e. Majorana,	537, &c. 44 340	Calamintha	508, 509
Amarantus	201, 202, 203	Calcierana i. c. Cardinis Iteliatus	317
Ambrofia	454	Calendula Caitha	337
Anmi Anagallis aquatica	852	Caltha balultris	700
Anchusa Anchusa	496, 497	Camelina Dod. Myagri species	1, 722 & Segg. ad 747
Androfaces Matthioli	66	C. Almete	210
Anemone	624, &c. ad 633 415	Canabis 158. Spuria Lamii Species Capillus Veneris, i. e. Adiantum vei	561
Anethum	434,435	Capillus Veneris, i.e. Adiantum ve	um 157
Angelica	643	Cablicum feu Piper maicum	676,677, &c.
Anguria sive Citrullus Anil sive Nil	926	Caput gallinaceum s. c. Onovrycom.	814, 815, 816
Anifum	449	Cardanime Cardiaca.	162
Anonis	957, 958, 959	Carduus chryfanthemus 257. benedi	etus 303. variæ species
Anthyllis leguminofa Anthyllis Cluf. 215. Alpini ibid. Anthora feu Antithora	7-2	-	308. & Jeq.
Anthylin Chil. 213. Alpini 1010.	705	Caryophyllata	606, 607
Antipathes i.e. Corallium nigrum	16	Carlina	302,303
Autorhimm	760, 761	Carthamum i. e. Unicus sativit Carum	446
Aparine	484		921
Âphaca	899 870,871		866
Ápios Tithymali species	447, 448, 463	Caucalis	411, 412. 466, 467
Apium Aquilegia	705,706	Centaurium majus	329,330
Arachdna	918,919	Cerinthe Seelens deid	306, 507 139
Arachus Vicia species	902	Ceterach i.e. Scolopenaria	983
Argemone	855, 856 617		439
Angentina	761, &c. ad 764		rmina 358, 359, 360
Arijtologista	372	, Chamædrys	527, 528 301, 8kc. 314
Artemijia Afarum	207	Chamaleon	301,000.314
Afparagus	683	Chamæmelum	353 653
AlbernTa	483	Chamamorus Chamanerion Gefneri	000
Applenium five Scolopendria	266, &c. ad 27		655
After	928. 935, 936,80	. Chamapitys	573, 574
Aftragalsu Astrantia	47	4 Chelidonium majus	858
Ajirantia Airaliylis	30	4 minus	579 657
Arribles	191, &c. ad 19	China radix Chondrilla	227, 228
Auricula Juda, Fungi Species	I of over 45		336, &c. ad 342
Auricula muris 242,243.	Leporis 47	Christophoriana	. 661
	ig	2 Cyanus	321, 322
Baccharis Monspeliensium Ballote, i. e. Marrubium nigrum	57	1 Cicer sativum	917
Balfamina	64	7 Cichorium	Cicut

I N D E X.

Cienta	450	Avicennæ i. e. Eupator	ium cannabinu m ma
Cientaria	429, 451	293. fomina	301
Cinara	299, 300	Euphrafia	771,772,77
Cineraria i. e. Jacobaa marina	286	Exphorbium	87:
Circae Lutetiana	401	F. (4	
Cirfum	. 305	Faba	181, 18
Cierullus i. e. Anguria	643	Fegofyrum	929,93
Clematitis, Clematis,	620,621,622	Ferrum equinum Ferula	929, 93
Clinopodium 558. v. Acinos.		Filipendula	42
Cnicus	302,303 832,833	Viley 142 mar 142 via familia	tio ten fortials
Cochlearia	832, 833	Filix 143. mas 143, 144. famina Saxatilis	-/1. 14
Colus Jovis i. c. Horminum luteum.	· · ·	Flat Africanus 242 Adonis	59
Colocynthis .	642	Flos Africanus 342. Adonis Cuculi i. e. Cardamine vulg Cardinalis, Trachelis species	arie St.
Colutes	923, 924, 925	Cavdinalii Teachala (nacsas	ash nationic 6x0 80
Conferva Plinii	1.18	Solis	224 22
Confolida.		Faniculum	334, 33 457, 45
major	504, 505	Famm Græcum	77077
media i.e. Bugula	575	Fragaria	609, 610
minor i. c. Bellis minor	351	Fraxinella	Sinenflum 98
Regalis i.e. Delphonum	707, 708, 709	Frutex pavoninus seu Crista pavonina	Sinenfium 08
Convolvulus	722, 723, 724, &c. 182	Fucus	70, 71, 8cc
Convolvulus niger	261, 262, &c.	Fumaria	404,40
Conyza Corallina	65,67	filiquofa	404, 40 974, 97
Coralima	05,07	Fungus	85, 86, 80
Corallium	61,62	G.	
Cornandrum	470	Galega	of
Corn	882 879,880, &c	Galcopfis, Lamium	542, &c. <i>dd</i> 547 482
Coronopus	679, 600, OC	Gallitrichum i.e. Horminum.	542, &c. Ad 544
Coronilla	ofinn 843	Gallium	482 716, 717, &c. ad 722 666, 607 436 842
Coronopus Ruellii i. c. Nasturtium verruci	683	Gentiana	116, 717, Bc. ad 727
Corruat i.e. Apparagus proejiris		Geum i. e. Caryophyllata	606, 60
Corruda i.e. Afparagus frivefirus Coftus hortorum v.e. Balfamuta mus Cotula fætida Chamemeli fpecies	363	Gingidium	430
Corna jacrica Commencia species	355	Glastum, Ifatis	842
Cracca I. C. Aracus.	689,690	Glaux vulgaris 935. Hifpanica	
Cracca i. e. Aracus. Craffuls i. e. Velephium Cratcogonon Euphrafic Species	239,090	Glycyrrhiza	910
Crack and the Dodonton	769, 770, &c.	Gnaphalium	294, 295, 296
Crifta galls 1. c. Pediculori Crifta pavonina fice Fruiex pavoninus	081	Granadilla	649, 80
Crithman fea Fancalam marinan	456 879, 880	Gummi Arabicum	977
Cruciata	879, 880	H.	
Crupina Belgarum	, , 331	Halicacabium i.e. Alkakengi	681
Cucums 645, 646. agrefts	331 647	Halimus, seu Portulaca marina	194,193
Cucurbita	638	Hederaterrestris	566, 567
Cummum	433	Hedylarum	920
Cranus	321, 322	Helenium, seu Enula campana	280, 281, 8 0
Combalaria Iralica Linuria (pecies	759	Helichrofum	280, 281, 8 (0
C)nocrambe i,e. Mercurialis fylvestris	162	Heliotropium tricoccum	103 103
Crnogloffum	489, 490	vulgare	201
Cyrifus	970, 971, &c.	Helleborus, albus	168
D.		niger	697,698
Danens	460	Hemionitis	135, 142
Delphinum Confolida regalii	707, &c.	Hopatica seu Lichen	124
Dens leonis	245, 245, 246	nobils feu trifolia	580
Dentaria	784, 785	Heptaphyllon i. c. Tormentilla	617
Dentellaria Rondeletii, Plumbago Plinii.		Herba Doria	279
Dielamnus Creticus	537 767, 768	Paris	670
Digitalis	767, 768	Vents Monspelsensium	562
Diffacus	381, 382	Viva	982
Doryenium		Mimofa	ibid.
Doronicum	274, 275, &c.	Herniaria	214
Draba ·	821	Hefperis	790, 791 230, &c. 1d 242
Druco herb.t	373	Hieracium	230, exc. na 242
Draeunculus i. e. Ptarmica	344	Hydropiper i.e. Persicaria.	a11 -1-
Digopteris Lob.	146	Hyofcyamus Unbagloffin	711,712
11/42.	151	Hypoglossus corrupte Hippoglossus	663
Vulg.	152	Hippofelinum	436, 43 7 127, 128
Dulcamara, 1. c. Solanum tignojim	651	Hippuris s. e. Equiseum	14/, 120
Dyahabala Cingalenjum	982	Hyffepus	516, 51 7 88x
		Holofteum	542, &c. ad 547
Echium 483, 489. Scorpioldes Elaphobofcum	504	Horminum Hyoferis	229
Elaphobofeum	410	1)'ge''' I	129
Esatine Lineric operies	759	Tarea Comele n. 9 8c lenie	323,8tc.
Electelinum Apinon paluftre	457	Jacea spinosu 318, &c. levis Jacebeu	271. 284, 285,8cc.
Elleborus feu Helieborus	697,698	jactora Iberis	827
Endivia feu Intybus	254	Imperatoria	436
Enula campana 4. e. Helenium	353	Imperatoria Induse fine Mil	926
Едиясыт	127, 128	Indigo five Nil	920
Eranthemum i. e. Flor Allons	596 290, 291	Intybus	254 842
Erigeron 1. e. Senecio	290, 291	Ifatus five Glastum arthritica i.e. Chamepitys	842
Erynguun	384, 385, &c.	arthrusea s. c. Chamapuys	573
E vloman	810,811,&c.	Iva moschata Juncarsa Salmanticensis Clusii	573 211
Erythrolamum i.e. Rubia tinctorum	478 806, 807	Juneary Continue	701
Eruca	800, 807	Juneus floridus K.	***
Er cum fen Orebus.		Kali geniculatam 211. Majus semine	cchleato, &c. 212
Efida Tubima'i Species.	0.50 1		198,199
Supatorium Gracorum	359, 400	minip alvani	- 7-,199
Melue i. c. Ageratum	364		

$\mathbf{I} \otimes \mathbf{N} \otimes \mathbf{D}_{V} \mathbf{E} + \mathbf{X}.$

L.	1,1	Olufatrum, Hippofelinum	436, 437
Labrum Veneris i. e. Dipfacus	281, 282	Onobrychis Ononis five Ononis	913, 926, 927, &c.
Lactuca agnina, Valertanella.	77	Obbios lostiom	126
1477	220	Ophiogloffum Oreofelinum	413
Sativa	221, 222, &c.	Origanum	539, 540
Sylvestris Ladanum segetum Sideritidis species.		Ornithopodium .	931,932
Laanum jegetum ontermin jerener		Orobus 912, &c. genuinus	915
Lagopus Lamium	seo. 8cc. ad: 562	Qpru	210 151
I ambland	250	Ófmunda regalis i. e. Filix florida	173
Lengthum 160 Ed lead.		Oxalis i. c. Acetofa Oxylapathum	.: 169
	. 165	Oxylapathum P.	
minor, Xanthium	893, &c.	Paonia	693, 694, 695
Laferpitium Lathyrus	803, &c.	Paludapium	447
Lathyris	, buo	Panax, Afelepium	417
Lavendula	512	Papaver,	853, 854, & Jeqq.
Laurus Alexandrina	663	Parietaria Paronychia	205, 206 789
Lens	904,905	Parthenium i.e. Matricaria	357
Lenticula palustris	, , , , , , , , ,	Paftina latifolia 410, 411. tenuifoli	A AKA AKE MAYINA ADD
Leontopodium Gnaphalis species.	828	Petten Veneris i. e. Scandix	428
Lepidium seu Piperitis Leucoium inca: "m & marinum 77	0. 780. luteum 782,	Redicularis	769
Leucosum mea. "m & marsham //	.783	Pentaphyllum	611, 612, &c.
Levisticum	437	Pent aphylloides	616
Libanots 413. cachryophoros 424. T	heophrafti 427	Peplis	869
Lichen	124 438	Peplu	ibid. 639
Ligusticum	438 667	Pepo Percepier	209
Lilium convallium		Perfoliata Perfoliata	471,472
Limmium	396 	Perficaria	182, 183
Linaria 752. & feqq. ad Lingua passerina	/39	Personata s.e. Lappumajor	332
Lingua paljerina Cervina i.e. Phyllitis	134	Pes anserinus	197, 198
Lithofpermum	502,503	Petajites	260
Lonchitis aspera	. 128	Petrofelinum vulgare	448
Lotus herba	967, 968, 969	Petum i.e. Nicotsana Peucadamm Phafeolus	713 416,417
Lunaria botryth 127, Graca	906,907	Phaleolus	884, 8cc. ad 890
Lupinus	156	Phylippes L.C. Lingua corcona	134
Lupulus	120	Phyllon Mercurialis (pecies	. 164
Lycopodium		Phyteuma Monspelsensum Resedas	pscies
Lycopfis, Echis species est. Lyfimachia	572. 860, 861, &c.	Phthora Ranunculi Species	291
Lyjimacora . M.		Phu i.e. Valeriana	388, 389
Majorana	537, &c. ad 540	Pilofella i. e. Auricula muris Pimpinella fanguiforba	240, 241, 242, 243, 244
Mala infana	673	Pimpinella Janginjeroa	. 401
•Malva	597, &c. ad 601 668	faxifraga Pinguicula	445
Mandragora		Piperstis i.e. Lepidium	751 828
Marrubium aquaticum 535. album	555, 530, 557, "6"	Pilinn cordatum 487. vulgare	890, 891
	520	Pifum cordatum 487. vulgare Pityufa Tithymalus pineus.	
Marum	348. 357	Plantago aquatica 618. aquat.s	ellata 701
Matricaria Medica	348. 357 960, 961, &c.	Plantago	. 878
Melampyrum	774,775	Pinnon Trinis	394
Melilotus	950, 951, 800.	Polygale 1.	44. 44. 80
Melissa, Melissophyllon	370	Polygonatum	664, 665, 8 c. 184, 185, 212, 213
Melo	644	Polygonum Polypodium	136, 137
Mentha	530, 531, &c. 532	Polytrichum Trichomanes.	1000
Mentastrum	162	Polium	524, 525
Mercurialis	432	Pomum amoris	675
Meum Millefolium aquaticum 191. terrefi	432 Fre 345, 346, &c.	Potamogiton Potentilla i.e. Argentina	188, 189
Millefolium aquasicum 191. terrip Mirabilis Peruviana	396, 397 481	Potentilla i.e. Argentina	617
Mollugo	481	Poterium	, 400 552
Moluca	568	Primella	881,882
3 domest allows	. 669	Pfyllium Pharmica 244 Auftriaca	287
Morsus gallinæ Alsines spursæspec Morsus Diaboli, Succisa Seabiosass	ies. necies . 380	Pearmica 344. Austriaca Pulegium	533
Morsin Diaboli, Succisa Seabiosas	684	Pulmonaria maculola	488
Mojchatellina	955	Gallerum Hieracis Species	238
Mungo	112.121	Pullarilla	633,634
Mujeus terrestris	820.839	Pyrethrum 353. umbelliferum	462
Myagrum Myojoots	242, 243	4	ulus tennasus avaisus
Merchie	431	Quamocut Indorum 1.c. Convoiv	612, 612, 800,
N.		Quinquefolium Pentaphyllum R	612, 613, 600.
Napellus Aconiti ∫pecies.	So:		
Napus			581,800. ad 596
		· -y	800, 801
Nardus Celtica	39	T RADA	
Nardus Celtica	2.01	e Rapistrum 802, 803, 805. mo	nospermon 840
Navdeu Caleica	cum 814. 816. hortenf 824. 80	Rapistrum 802, 803, 805. mo Rapunculus	nojpermon 840 737. 728 & leaa.
Nardus Celtica Ruftica i.e. Afarum Nafturtium Indicum 487. aguati	20° cum 814 816. hortenf 824, &c 548, 54	e Rapiftrum 802, 803, 805. mo c. Rapunculus g. Rhaphanus 804. aquaticus 818.	nospermon 840 727. 728 & leaa.
Nardus Celeica Ruftica i.e. Afarum Nafturtium Indicum 487. aguati Nopeta feu Mentha catarica Nicatiana	20° cum 814. 816. horten 824, &c 548, 54 71	e Rapistrum 802, 803, 805. mo Rapunculus 9 Rhaphanus 804. aquaticus 818. 3 Resta boris i.e. Anonis.	nospermon 840 737,738 & seqq- rusticanus ibid.
Nardus Celsica Ruffica i.e. Afarum Nafurtium Indicum 487. aquati Nepeta feu Memba catarica Nicotiana Nil five Anil	20° cum 814 816. hortenf 824, &c 548, 54	e Rapistrum 802, 803, 805, mo c. Rapunculus Riaphanus 804, aquaticus 818, 3 Resta boris i.e. Anonis, 6 Rhabarbarum	nospermon 840 737, 738 & seqq. rusticanus ibid. 170, 171
Nardus Celtica Ruffica i.e. Afarum Nafturtium Indicum 487. aquats Nepeta feu Memba catarica Nicotiana Nil five Anil O.	200 cum 814. 816. horten 824. &c 548, 54 71 92	Rapiftrum 802, 803, 805, mo. Rapunculus Risaphanus 804, aquaticus 818. Refa boris i.e. Anonis. Rhabarbarum Rhodia radix	nospermon 840 737,738 & feqq- rusticanus ibid. 170,171 690
Nardus Celeica Ruglica i.e. Afavum Naftursium Indicum 487. aquati Nicosiana Nil five Anil Ochrus five Ervilia Dod.	200 cum 814. 816. horten 824, 84 548, 54 71 92	e Rapifrum 802, 803, 805. mo. Rapunculus Riaphanus 804. aquaticus 818. Refa boris i.e. Anonis. Rhabarbarum Rhodia radix Right (fu Palma Christi	nospermon 840 737,738 & feqq. rufticanus ibid 170,171 690 166,167
Nardus Celtica Ruffica i.e. Afarum Nafturtium Indicum 487. aquats Nepeta feu Memba catarica Nicotiana Nil five Anil O.	200 cum 814. 816. horten 824. &c 548, 54 71 92	 Ropifrum 802, 803, 805, mo. Repunculus 804, aquaticus 818, Refis boris i.e. Anono. Rhobarbarum Rhodia radix Ricimus feu Palma Chrifti Refa Herrichuntina; Thlafpeo. Refa Herrichuntina; Thlafpeo. 	nospermon 840 737,738 & feqq. rufticanus ibid 170,171 690 166,167

INDEX.

		Cearline	
Rubia 478, 479, 480. cynanchica 485.	spicata ibid.		554
Rufeus			795
Rusa vulgaris	874, 875		323,324
canina Scrophularia species	700		513, 514
capraria, Galega	914	104 ann 5 1	280, 281, &c.
muraria, Adiantum album	* 1 2 *	Constitute 3 CH C II	747, 748, &c
pratenfis i. e. Thalictrum	403	Successive. Morfus Diaboli	745, 740
S.			386
Sagieta, Sagietaria	619		504, 505
Salfaparilla			
Salvia	509, 510,80	Tanacetum	713
Salvia vit.e i.e. Adiantum album.		TWINECTHING	369
Sampluchus i. c. Majorana	537,8¢c	Telephium	689, 69
Sanguiforba Pimpinella	401	terrie gianaes.	
Sameula 1	475	Tenerium	526, 52
Saturase	518,519	Thalistrum seu Ruta pratensis	40
Saxifraga i. e. Sefeli pratenfe	453	Thapfia	418, 419
aurea	207	Thyffelinum	41
Scabinfa	374, 375. & Segg.	Thymus.	FTO 500 43
Scammonia	722,723	Whashi Spinosum 814. Alysson die	lum 829. alia frecies at
Scandex, Petlen Veneris	42,8		830 ad 831
Scolymus i. c. Cinara.	. 407	Teshymalus	863, 864, & fegg
Scolopendria i. e. Afrienium	135	Tordylitens	411,41
Scordian	576		. 615
Scorodonis	ibid	Trachelium	731 & Segg
	930,931		
Scorpios des Bupleurs folio	764,765,766		251, 252, 25
Scrophularia	248, 249		933, 92
Scorzonera	240,249		
Securidaca			52
Sedum m.yus 687, 688. minus echinatur	691	ent of the Common of the Commo	Fallanum Dia C. C.
e la constant		946. lupulinum	
Selinum i. c. Apium	447, 448. 463		949
Semperovoum i.e. Sedum majus	687		527, 52
Senecio	290,291	Turritis	110, 11
Scriphium Absinthii species.			798, 79
Serpyllum	520, 521, 522		
Serratula	920		
Sefban			48
Sefeli Massiliense 414, 439, montanum	432. pratenje 433		388, 389, 80
Æthiop.	470		697, 698
Sideritu	562, 8cc. ad 566		536, 53
Sigillum Solomonis, Polygonatum	664, 665, &c	, vermicularis frutex	1.9
Siler montanum	435	Veronica	845. & fegg. ad 85
Symphytum Confolida major	504, 505	Picia	890, 891, 80
Sinapi	802, 803, 80		734
Sifer, Sifarum	442	lunaris	78
Sison Cordi i.e. Amomum Germanicum	443	matronali	799, 79
Sifymbrium i.e. Mentha aquatics		Viorna vulgi	62
Sium	443, 444	Virga aurea	278, 27
Smilax afpera	655	Pastorii	38
horcensis i. c. Phaseolus		Vifnaga i.e. Gingidium	450
Sorvenium i.e. Hippolelmum	436, 437	Vitu alba i. e. Bryonia alba	60
Solanum 671, &c. halicacabum feu veste	arium 683	nigrai.e. Bryonia nigra	1 66
Soldanella	726	Uhnaria 623. major	700
Solidago	279	Unifolium	66
Sonchus	224,225	Urtica urens	159, 160, 16
Sophia Chirurgorum	812		559. 6 fegg
		***	2)4.0 Jegq
	713		
Speculum Veners	743		
Speculum Veners Sphondylium	40,8	Xanthium i. c. Lappa minor	165
Speculum Veners		Xanthium i. e. Lappa minor Xeranthemum	16 ₉ 28 ₇

Plantæ Omiffæ quarum descriptiones (ut & aliarum quotquot occurrent) in Appendice dabimus.

A Cetofa Indica Bontii, Akcoe species videtur.
Fungus spiradis seu Ağış spiralis martirma P. Boc.
Fungus spiradis coccineu Melhensin
jidecerilea palpa arilli sliavi sefertus.
Milowi statu.
Tubas marina Nosformu. Londinensinum.
Malou altera regen, sfein Bevonica Zanoni.
After latylosiu Triphis spira.
Urica racensis Camadossi.

Aftrazalu Canadenfis flo. viridi flavefeents. Brimella Lufitanica flore El fpica majore. Cyanın Syriacus flo. luteofiftulofo. Saxifraga aurea Lichenn facie Morifeni. Saxiyraga aurea Licuens facie Morijon Leto alfinis Coryli folio. Scabiofa ftellata annua prolifera. Sedum ferratum flore albo multiflorum. Thlafpi femper virens. Trachelium Americanum flo. caruleo patulo.

HISTO-

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER PRIMUS

QUIEST

De Plantis in Genere.

UÆ Historiæ nostræ Botanicæ de Plantis in genere præmittenda duximus ad fequentia Capita reducemus.

I. Primum erit de Definitione Plantz. CAP. i. II. Secundum, de Partibus Plantarum: Primò in genere. CAP. il. Secundò in specie:

- 1. De earum Radicibus. CAP. iii.
  2. De Caulibus. CAP. iv, v, vi, vii.
  3. De Gemmis. CAP. viii.
- 4. De Foliis. CAP. ix.
- 5. De Floribus. CAP. x, xi.

6. De Fruchibus & Seninibus Cap. xii, xiii, xiv, xv.
7. De Partibus auviliaribus Cap. xvi.
III. Tertium erit de Actionibus Plantarum. Que funt, 1. Nutritio, Cap. xvii. 2. Auchus, III. Terhum ent de Actionnois ramadum. Que june, 1. Nutritio, GAP. XVII. 2. Aucus, CAP. vi. 3. Propagatio. CAP. XVIII. Vi. 3. Propagatio. CAP. XVIII. Vi. 3. Propagatio. CAP. XVIII. Vi. Quantitatic. 1. Permanentis; fc. De Statura IV. Quantitudine Plantarum. CAP. XXII. 2. Fluentis; fc. De Ætate & duratione Plantarum. CAP.

XXIII.

V. Quintum de Qualitatibus Plantarum.

I. Primis; Frigore, calore, humiditate, ficcitate.

2. Secundis; Odoribus, Saporibus, Cap. xxiv.

Viribus in Medicina. Ibid.

VI. Sexuum de Adjunctis Plantarum externis, w.g. I. De Loco Plantarum. Cap. xxv.

2. De ufibus quos hominibus præflant in Cibo, Medicina, Ædificiis, Mechanicis, &c. Cap. xxiv.

3. De operationibus circa Plantas, w.g.

I. De Satione. Cap. xxiv.

De reliqua cultura, w.g. Translatione, putatione, flercora-

De Satione. Cap. XVIII.
 De Infitione. Cap. Xix. De reliqua cultura, v. g. Translatione, putatione, ftercoratione, protectione, ve. Vid. Agricultura & Horticultura Scriptores.
 De Collectione, exliccatione, affervatione, ve. Plantarum earumque partium. Cap.

Axviii. 4. De Chymica Plantarum Analyfi, & partium refolutarum ufu. C A p. xxix. VII. Septimum, De iis qu ω pr ω ter naturam Plantis accidunt, ω . g. De morbis Plantarumeorum-

que rémedis. CAP. XXX.
VIII. Octavum, De Plantarum differentiis genericis & specificis, & de divisione Plantarum. CAP. xxi, xxvi, xxvii.

CAPUT PRIMUM.

Quid sit Planta.

LANTA [oviv] definiente 'Jungio, est corpus vivens, non sentiens, certo loco, aut cerice *1/19, Phylofedi assum, quod nutriri, augeri, se denique propagare potest.

Visa est unto seu conjunctio anima cum corpore. Animam voco principium illud inVisa quid,
ternum, quodeunque tandem sir, sirve Substantia, sirve Accidens, à quo operationes Vegetabilium
propriae, un fun Nutritio, Augmentario, semins Productio, siluunt: quandu enim principium illud intus corpori unitum maner, tamdiu Planta vivere dictum.

Non sentiene in Definitione additur ad excludendum Animalia, quæ non minus quam Plantæ vi-

vunt & vegetant. Objicier quissiam, Plantas nonnullas Æsschynomenas seu pudicas Veteribus dictas, Recentioribus Vi-vus & Sensirusus & Mimosas, haud obscura sensus indicia prodere: Siquidem sola earum manu aut com co compresse commons, man options terms anatos protects scaled to the contradium bessell tacks, & paullulum compress, pleno etain meridie, filendente Sole, illico se contradium & veluti marcescunt, quod idem ab Aeris frigidioris appulsu patiuntur.

Fatemur equidem quomodo hæc fiant, fi fensum omnem & motum spontaneum plantis denegemus, mechanică aliquâ ratione explicare perdifficile esse.

Lib. I.

Spinæ, &c.

Herbarum folia & fummitates avulfas aut decerptas brevi flaccefeere & collabi experientiá conflat: cujus Phanomeni ratio manifesta est, nimirum ob succi eorum vasa & poros replere & di-Rendere foliti fugam & evaporationem, novo non fuccedente. Quemadmodum enim Animalium nendere tond right to evaporationen, novo non necessente. Quentamoratin enin Arimanium palmones aere inforato repleta extendintur & attolluntur, fie pariter folia plantarium firitibus & vaporibus per nervos influentibus: quemadmodum etiam è contrario idem pulmones, aere feu exformatione per nervos influentibus: vaporious per nervos innuencious; que naunoaum cuam continuo nemo pariocio, acto feu capparato feu per poros elaplo vacin, concidint & collabuntur; fic itidem folia fueco evaporato exinanta. Car, inques, in decerptis expirat fuccus, in matri hærentibus non item? Imo in utrifque expirat: Plantarum cum omnium partes humidæ in perpetuo fluxu funt, pérque carum poros indefinenter e-vaporant: at in marit herentibus nova jugiter in locum abfeedentium à radice flubminiftrantur, non vaporante, as in many necessions nove jugice in rocum assecucionami a rauce monimirrandit, non itemin avullis aut deceptis, unde hee flaccofeunt, illa ciamnum extenfa manent. Fieri ergo poteft ut tangentis manus nervorum comprefiu fucci vaporofi influxum tantifiper impediat & retardet, unde co qui nervos & vasa replebat exhalante, folia necessario contrahentur & collabascant.

Praterea Plantarum nonnullarum partes, [folia, ramuli, ariftæ,] ficcitate etiam contrahuntur & interdum convolvuntur, humore iterum explicantur & extenduntur, quod in ariffis Avenaceis ínque Planta illa, Rofa Herielantina perperam dicta, evidentiffimè cernitur. Hac enim postquam planè exaruit, imò per multos annos ficca repofita in globum cocuntibus ranulis contracta fuerit, firadice tenus in aquam repidam immittatur, illico fe explicat, & ramulos in orbem denuo expandit, humore feilicet in ramulorum poros fele infinuante cofque extendente. Notandum criam tam folia, quàm ramulos plantarum ficcitate furfum feu introrfum contrahi & curvari : cujus ratio esse videtur, quia partes interna feu fupinæ folaribus radiis expolitæ humore evocato prius & magis ficcentur, unde necessario illorfum contractio fit, non fecus ac in tabulis fen afferibus ligneis aut etiam librorum operimentis

mornant contractio in, non iecus ac in caoins ieu anerious ingicis aut eciam nororium operiments membranifive videnuis, que fi soli aut igni exponantur, in partem Soli obverfam curvantur & inflectuntur. Verum contractio que fit ex incetate hie, ur puto, locum non habet.

Datur adhue & alia contractio ex frigore, quod corporium fluidorium, praferimi in vaporem refoliutorium, motum illico liftic caque in angultius spatium coaretar: Atque ex hoc genere viderur effe foliutorium, motum illico liftic caque in angultius spatium coaretar: Atque ex hoc genere viderur effe controlle di la folia plantarum purpolarum, cura da carine. Feigus enim feu digiti fou ambiencontractio illa in folis plantarum mimofarum, qua de agitur. Frigus enim feu digiti, feu ambientis, fucci in nervis motum expansivum cohibet, ejissque influxum magna ex parte sistit, unde sponte se contrahunt fibre, & foliorum lobos una adducunt; non secus ac idem frigus corporis noftri te le contratuut tière, ce romorum tonos una aoqueunt; non tects ac acut l'igis corpors inditu-cutem condenfare & cortugare, ut è contrario calor candem extendere folet. Lobi autem folioim-introfum ad le mutur rapuntir, unoquan fortafic fibrille in nervis fuperiores ficciores fiint adéoq, promptus & cruis contrahuntur, inferiores autem molliores, adeoque facilitis coduit & exten-

Quòd contractio hac foliorum à frigore fit, argumento est Leguminosarum fere omnium qua folia pariter lobata feu pinnata obtinent, fimilis prorfus nocturno tempore contractio & diurno expansio partier robata lea primate compression in termoctu se claudentium compressio, ut v. g. Calendula, foliorum. Item slorum nonnullorum internoctu se claudentium compressio, ut v. g. Calendula, Cichotii, Convolvuli, & Etenim, Jacobi Cornuti experimento Flos anemones, qui ex hoc genere eit, deceptus & loco calidiffimo reconditus, velut arculâ exiguâ fideliter obfignata, illico præter tempus aperitur, si modo ejus pedienlus aque tepenti immergatur.

Verim in caufis hujus phanomeni aftignandis mihimetipfi non fatisfacio. Valvulas autem, quas nonnulli comminifeuntur in plantarum vafis dari neutiquam concefferim.

omain communicantai ari protestatur vans tari neatequam concenerim. Angeri dictur planta que plus fublicantie fibi refutuit quàm diffipata eft. Planta autem non fohim lecundim omnes non fatts adultas partes in omnes dimensiones major redditur, verum criam um recumum onnes non raus autures partes in oranes untermones major recountr, verum eram novas partes fibi femper aggenerat, folia, flores, fruêm: in quo ab Animalishffert, quod neque amitti ullas partes, neque aggenerat, nin plos plumátque pro partibus accipias, qua quotannis defluum novis fucerefecitibus. Excipiendum tamen hic videtur Cervinum genus, in quibus cornua quotanns decidunt & regeminant. Cornua enim aquo fi non potiori jure partes Animalum quam folia Plantarum centeri poliunt; nec obftat quod fentiendi facultate careant, ciun & offa periofteo denudata fenfus expercia fint; nec minus tamen Animalium partes ab omnibus habentur. Fructus centuata tenns expertation; necessitation and annual annual parter as quam in Plantis à matte dece-qui in plantis pro partibles reputati folient, non minis in Animalibus quam in Plantis à matte dece-deut; an verò novi in Animalibus perinde ac in plantis generentur, eff cur dubitem. Cum autem Animalium ova plantarum fructibus adeò exactè respondeant, codémque fere modo ex ovario germinent quo plantarum fructus è genunis & racemis, cur nomen Partis ils denegetur, his concedatur, rationem non video.

Plantæ perennes augmenti respectu, ab Animalibus differunt, quòd partes illæ quæ perennant, quandiu planta vivit augentur, ut in arboribus quantumvis annolis manifestè cernitur, quibus quotannis novus accedit ligni circulus: Animalia autem cum justum magnitudinis terminum assecuta sunt

augeri definunt. Additur in definitione, certo loco, aut certa sedi assixum, quod tamen nec omnibus in universium plantis, nec folis convenit. Non omnibus; fiquidem Stratiores Veteribus dieta, (Diofeoride teste,) aquis supernatans sine radice vevat, quamvis solium babeat Aizoo simile ac majus; quod & Prosper Alpuns in parte confirmat, pro radicibm, inquiens, exigua quedam or rara lampo dependet: & cruditis, tyclingus, Planta teta (fifth boft Nilo incubat, aqui imatam citra radicem, quamoin radicim vicen demifa terram verfus tennifima fibrarum velui filamenta fufimeam. Tennia autem ifthac filamenta, que versis terram extendi, non terran attingere feribit, non videntur plantam ftabilire poffe aut littere quo minis luc illue fluiret & locum mutet. At nec folis plantis convenit terra altive fedi Intere quo minus hue illue fluitet & locum mutet. At nec lois plants convenit terra anive leat affigit verum id Al minalius etiam nomualis comunue est, ifique non imperfectis tratum, an ancipitis natura, qua Zoophyta appellare folemus, fed etiam perfectioribis. Sunt enim ex genere teltaceonum certa: fedi affixa, qua un estiga, id est, stabila, Aristotio lo cam rationem tentum; induce non cafe aliquo, fed ex pilus natura: influtto. Vidimus enim ipfi Mytilorum specient funccio è testa especia perris adinexum: quin & balani illi Conche matificae dict foliri processori funccio è testa especia perris adinexum: quin & balani illi Conche matificae dict foliri processori funccio è con la conche matificae dicti foliri periodi della conche matificae di conche matifi apophyli quadam fiftulofa, coriacci, 1906a, oblonga navium carins altifute figus vetuffisin mari fintambas adhereleunt. Vetum terræ altive fedi ita adhærere ut alimentum inde attrahar feu exugat, id plantæ proprium eft, nec ulli (quod feiam) Animali convenit. Nam quæ de Agno Seythico traduntur pro falfis & fabulors habco.

CAP. H.

De Partibus Plantarum in genere.

Ntequam partium Plantarum divisionem instituam, non incommodum erit celebrem illam diffinctionem partium in similares & organicas paulisper excutere, quidque per similares in-

dittrictionem partium in funitares & organicas paulitiper excutere, quidque per finilares inrelligimus, quid per organicas, paucis exponere.

Pars funitari (verba funit Senneri) in vei pfuni nomen Græcum tensquets indicat, eft quæ fini - toftium. lib.
plicis & unius eft natura, & exparibus natura divertis non conflat, & proinde proprié opponitur 1 cap. 3. pleis & unus elt naturæ, & ex partibus natura dwerfis non conflat. & prounde proprié opponitur dissibillari: cuius generis sunc Ossa, Carislagines, Care, Membrane, Nervei, Vene, & Rec. Pars ergo sembrare quatenus est fimilaris, nullum publicum Officium habet, sed faltem nutritionem suam procurat. Pars Organica est que prater sui nutritionem aliam aliquam actionem habet, qui vol aliam partibus, vel ton corpori inservit. Hine patte partem similarem non proprié opponi Organica sed sitimulari, ut modo dixinus: Eadem enim pars porch este & similaris & Organica diverso reditinulari. diffinulari, ut mono uximus: Eaucin emin pars potert ene & imitaris co Organica diverlo re-ficetti: fimilaris inimirum refipettu textura & conflitutionis; Organica refipettu figura & conflitutionis, adeóque ufis & officii in corpore. Sic vena quidem fia natura fimilaris pars elf., fed quatenus co modo conformata elf., ut fanguini refluo ad cor derivando aptus canalis fit, Organica dicitur: fic tibix os sua natura fimplex est, sed quatenus suam habet peculiarem figuram & magnitudinem, tibia nominatur.

miniment, nota nominatur. Pars organica alia est simplex, alia composita. Simplex est, quæ constat ex partibus ejusdem quirais organice and out pumpes, and composition of the contract of particular planta of the contract of particular planta of the conformation requires a actionent communeum, loc off in ulum vel corporis totius, vel aliarum partium, exercondam. Huactionem communicity, not est in maint ver corpora torius, ver anarum partium, exercenciam. Tibi-jufnodi funt Os. Vena, Newaya, Sec. Pas organica empofita eft, que conflate est pluribus partium diversa natura & conflictutionis, qua tamen fimul ad candem actionem concurrunt, atque hoc fenfu accepta Pars organica similari opponitur. Sic v.g. Oculus est Pars organica, composita ex variis nu accepta furi organica pinicia: opponituiti. sie v.g. Ocuus eti rats organica, compoita ex variis tunicis & lumoribus, diverfae texturies & confitutionis, quae tamen finul ad viñonem confipirant. Hijufiniodi actiones que ab organis è multis diverfæque naturæ partibus compofitis obeuntur Perfectas vocat Galenus.

His ad diffinctionis istius intelligentiam præmisses, nos partes plantarum dividemus in simplices &

composites.
Simplices sunt quæ constant ex partibus ejustem texturæ & constitutionis.
Composite quæ ex partibus diverse naturæ coalescent.

Simplices sunt vel continentes seu vasa, vel comenta seu succi. Verifimile enim oft partes simplices in universum omnes, corpus integrantes, in Plantis saltem.

fi non & in Animalibus, vel vafa effe, vel fuccos feu liquores, in vafis contentos. Partes contente comnes ad fenfum fimilares funt: quamvis enim chymica Analyfi in alias adhuc fimpliciores possint resolvi, sunt tamen ita per minima divisa & commixta, ut qualibet pars senfibilis pariter ex omnibus hisce simplicioribus mixta sit, adeóque ejusdem naturæ cum reliquis sen-

fibilibus partibus. Partes continentes dupliciter considerari possunt ; vel respectu substantia & textura sua uniformis, quomodo fimilares sunt; nec aliam habent actionem præter su nutritionem, vel respectu figura & conformationis ad usum aliquem & officium in corpore obeundum destinata, adeoque organica ap-

penantur.

Partes composite que ex pluribus partibus simplicibus insque (ut diximus) diverse nature constant,
Organice etiam appellantur, quia partes he simplices simul ad unam quandam actionem concurrunt.
Partes composite in quas Planta dividi solet sunt Radix, Caulis, Folia, Flor, Frustus, de qui-

bus in specie agemus. Sunt etiam alia partes minus principales seu secundaria, ut v. g. Capreoli seu Clavicula, Pili,

CAP. III.

De Radicibus Plantarum.

Adix (definiente Jungio) est pars Plantæ inferior, quæ intra corpus folidius, quod Plantæ fe-Acux (continente jungus) est pars teames injerior, que surra corpus joinants, quoa teames fe-dem probest (five illust etra fit, ut plerunque, five faxum, five cals, five arena, five lignum, five quodesnque ainud) abdita, & alimento attrabendo desfinata est. Radices dividi possum in fibrosas & crassieres. Fibrosas voco que plurimis fibris seu filamentis è

Rances aviai ponuir in purqui se crajinere. Prirojai voco que plurimis fibris feu filamentis e planta fundo feparatim excuntibus conflante. Craffiore que corpore pro planta modo craffiore funt vel in furculos divifo, vel fibras emittente. He vel carnola funt, & in latum extimofentes, vel in longum extenfee, pleurinque tricitores & lignofiores. Carnolas & in latum extumofente funt vel Builoge, vel Tuberofa.

Builoga voco que unico conflant tubere feu capite, cóque vel fiquamato vel tunicato, fibras plurimas evia felo feu half quaritato.

Bulbaje argo fritide dicta funt vel tunicates, hoc est, ex pluribus corticibus in orbem se amplexantibus composites, cujulinodi funt Cepa, Allium, Hyacimbus, Tulipa, &c. vel Squamos, b. e. è pluribus (quamis imbricatim serè dipolitis coagmentates, ut Lilium & Mariagon.

Norandum autem Bulbaja stricté dictas Fibrosis rectuits accenseri. Fibre enim è bulbi fundo explurimas ex ima fede feu bafi emittente.

cuntes proprie duntaxat radices sunt; Bulbus ipse nihil aliud esse videtur quam gemma grandior sub-

* De Plantis Ægypt. c. 35. † Oldervat. † Oldervat. in Alpin. Æ-gypt. plant. esp. 35. terranna, ut recte eruduiffimus & ingelioliffimus Vir, D. Nehemias Greiro. M.D. ob præclara fua inventa & observata, in Anatome Plantarum, reliquague carundem Historia meritò celeberrimus. Tuberofae funt que carno folidà continuà conftant, funtque vel simplici tubere ut in Rapa, Croco, &c.

**Lided Annitomerakina ved multiplici, ut in Afpholela, Paronia, &c.

Not. Planta nonnulla dutin generum radicibus donantur, tuberofis & fibrofis, ut Orebii.

Not. Planta nonnulla dutin generum radicibus donantur, tuberofis & fibrofis, ut Orebii.

Radices in longum extendie qua pleutunque Ruchtoces funt & lignofiores , vel farmanofe funt &c. transversim progredientes seu reptantes, ut Glyepribizae, Cardui viarum, Acetesa Ovillae, &c. vel cauliformer & in altum descendentes.

Notandum autem, in plurimis reptatricibus propagines fub terra reptantes, geniculatæ cum fint, & è geniculis fibras emittant, ut in Gramine canino Offic. Mentha, Pilofella aurea, Ptarmica, &c. caules potius subterraneos videri quam radices.

res journs manetarités vitair quair tautices. Radices cauliformes le in altura delecandentes fint vel fimpliciores, fibras tantum è lateribus emirtentes, vel ramofa: Ha autem ad modum caulium vel ab exortu fraim ramofa fint, vel fimplier scapo aliquousque descendunt, deinde in ramos; rami insurculos & sibras sparguntur. Nonnulla etiam plantæ plures,è fundo emittunt radicum truncos.

Possent & alaz radicum differentia, à coloribus, sapore, odore, facultatibus sumi, quas hoc in lo-

co profequi nostri non est instituti; alibi fortasse earum catalogos daturi sumus.

Radices nonnullas bulbofas ut v. g. Tuliparum, annuatun in terram descendere à Botanicis dudum observatum est : idem nuper in aliis plurimis & quidem diversorum generum radicibus ob-Micrometheld Gervarut 1 D. Grevins, ut v. g. Ari, Valeriane, Screpbularie, Hellebri nigri, Tancisus ob-ther Roberon Crathon, Primule, Caryopiyllatie, Actofelle, Iridis, Sc. quarum omnium, codem observante, Ra-iemonta om dix quotarum ex tumeo seu caule ipso renovatur, aut portus particulatum reparatur. Basis sei, seu ma pars caulis, fentim infra fuperficiem terra descendens, seque in ea occultans in naturam genume radics transmittant and manufacture and the transmittant and manufacture and transmittant and transmittan & inferiore ejus portione cifdem gradibus putrescente quibus superior è caule descendente & transmutato augetur. Sie in Serophularia v.g. fed pracipue Succifa, que ab radice pramorfa apparet, ima pars caulis gradatim fublidens donec terras immergatur fuperior radicis pars officitur, & demas pars sours grassian inforcers donce terra inimergatur impersor inaces pars grantant, & the kenfu continuato, fequenti anno, inferior ejuldem pas eyadir, proximo deinde anno corrumpitur & evanufeit; nová fedicer quotannis è caule acceffione facta, prout inferiores & vetufitores parte tes patrefetuit & abbunuame. La partice in Dracestito, Creso, Gladiolo, &c. ubi bulhas genun ett, fuperior & inferior, balis caulis anno infequenti fit fuperior radix, proximo inferior, tertio interit & abfumitur.

Huntinodi delcenfus caulis & transformatio in radicem in nonnullis plantis evidentiùs cernitur & clarius demonstratur quam in aliis, ut in transversis & tuberculosis radicibus Primulie & Acetofella. Harum enim Plantarum foliis successive marcescentibus & abscedentibus bases eorundem copiofiore fucco enutrità in totidem nodulos craffiores turgefcunt. Idem in alus nonnullis colligi poedi ex timult valorima & particuli lignofarum fittu in trunco & un radice, ut e.g., Helleborattro, fed pracipue Iride tuberofa, in qua quamvis folia proxime juxta caulis inperficiem decidunt, postquam ramen caulis descendit & in radicem intumuit, foliorum delapsorum sedes seu ve-Aigia unà cum vaforum ils infervientium extremitatibus non obscure apparent, radice sci. annulis quibuldam, & lineis punctatis variegatà, annulis foliorum fedes, punctis valorum orificia demonftrantibus.

Descensus hujusce causa proxima & visibilis seu manifesta sunt radices sibrose, quas hujusmodi caules emittunt: he enim in terram rectà descendentes, velut totidem funiculi truncum post se rapiunt. Hinc radicum nonnullarum figura veluti invertitur. Nam cum pleræque inferius in rarapinit. Hine radicum nonmilarum rigura ventui inverturi. Nanti cum pietaque merini in rationos aliquio cen totidon crista divariantur, nonmilla fupernè in plures voluti cervices feu cornua [capita vocant Botanici] dividuntur, ut in Dente tensi alfique nonnullis cernitur. He enim radices è finumo capire plures protrudunt genimas, que in totidem caules abeunt. Genimas he germina nova fucceffivè folia emittentia, vetera abjetiunt, adéoque paulatim continuò deficendentia, in totidem tandem cervices, 3, 4, 5, aut etiam plures uncias longas, abeunt.

Hine intelligium quonodo radices nonnulla pramorfa videntur, ut in Suecifia, perennéfique eva-

dunt, nimirum facceffiva aggeneratione novarum portionum in locum earum qua quotannis corrumpuntur & intereunt, ut in plantis de quibus egimus, ex parte trunoi quotannis descendente annua fua danna reparantibus, inque Orchide, Battata, Napello, Chelidonia minore aliifq tuberolis in quibus, vetustioribus radicibus seu tuberibus marcescentibus, novæ earum loco aggenerantur. Cum his etiam confentiunt Tulipe alixque radices bulbofæ: tunicæ enim ex quibus præcipuè bulbi constant quotannis exarcicunt, & in tenues membranas seu cuticulas exiccantur, novis assiduè in medio fuccrescentibus foliis & corticibus. Ad eundem modum fibrosa earum radices alia aliis an-mutim succedunt; unde post aliquot annos bulbus quamvis idem perseverare videtur, alia omnino revera res eft, millà ejus particulà primitivà refiduà.

Partes Radicis uti & Caulis fiunt Cortex, Lignum aut in herbaccis pars ligno respondens, &

medulla.

CORTEX.

Cortex componitur ex cuticula & fubstantia interiore.

Caticula à cortice originem habere videtur, & nihil aliud esse quam corticem veterem exarescentem & contractum, novo quotannis fubnato i quemadinodum fipolium Serpentis quod quotannis exuit cjuldem cutis exarefacta est. Cuticula in radice isldem partibus comporti videtur quibus & in caule, nimirum urriculis feu vaficulis velut parenchyinate, lignes aliquot vais feu fibris liftulolis intermixtis, que quamvis etiam microfcopio agrè vifibiles funt, adeffe tamen colligit D. Grewins ex eo quod enticula multo difficilius findirur aut dilaceratur transferiim quam fecuntiere.

dum longitudinem, alifque argumentis, que apud ipfum vide.

Corticis substantia interior crassitudine plurimum variat, in nonnullis enim radicibas ut Flore Solis pyramidali, Tragopogone, & arboribus plerisque prætenuis est, in aliis crassa admodum, longe maximam radicis partem conflituens, ut in fibris Alparagi: Quin cortex radicis in plurimis plantis multo majorem obtinet proportionem ad lignum, quam Caulis; atque hac in re radix à caule in-

multo majorem ountes proportioned as against sautes, asque ne in to taux a caute in-figniter differt, corricis innium craffilite.

Correx in radice inflem ferè partibus componitur quibus & in caule, nimirum, I. Utriculis feu Cortex mi auto- moon rote, paramos componium quoto es in cauce, minitum, i de voficulis cui parenchymate, Spharicis plerunque, interdum tamen oblongis, minim bervisi, fie in formuto hiantibus, fed undique claufis, & aque bullarum inflar pellucidis, adeò ut corticis Parenfo nutuo manuous, ica unaque ciaants, ec aquae bullarum initar pellucidis, adeò ut corticis Paren-chyma, quoad compolitionem fuam, fipumam Cerevifiæ aut ovorum conquaffatorum proximè re-tora, aut panis probé fermentati medullam. Veficular he adeò parvæ funt ut abfique microfeo-pio agrè fint vifibiles; magnitudine tamen differunt, tum in cadem, tum præcipue in diverfi go-po agrè fint vifibiles. pio agre une interesta fineas feriatim non raro difonuntur tam fecundum longitudinem quam neris radicibus. In rectas inicas ieratum non raro diponuntur tam lecundum longitudinem quant fecundum latitudinem radicum. Liquore limpido feu pellucido fempue tungida fiunt, qui per enudem membranarum poros fe infimat, nec enim datur parentior janua quà intret. D. Malpighius utriculos in fe muuto hiantes se pervios facir. Utriculos hofee in nonnullis plantis dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observavit D. Greviur: prater descriptions de la montalita dufun generum effe observations de la montalita dufun generum effe observation de la montalita dufun generum effe observati

tos enim alii dantur albidiores nec transparentes, ficciores etiam nec liquore turgidi, unde vere repletos effe opinatur. Pleniorem horum descriptionem videsis apud laudatum autorem in libro

de Anatome radicum.

de Anatome reassum.

Preter utriculos fibræ etiam ligneæ seu vasa sticcifera, plura paucioráve, corticis compositionem ingredioneur, ut ex faciliore dilaceratione corticis secundum longitudinem quam transverneut ingreuntum ; u ex raciner unaccontractum consiste contractum ingraumentum quant un inferient faliter; ex ductu earundem fibrarum (ecundum longitudinem vifibil), tenuum filamentonium (pecie; & ex a(cenfu fucci cortice transfversim fecto, iis in locis ubi filamenta ilthac terminantur, patet.

Reticulares plexus codem modo componunt fibræ hæ quo in cortice caulium. Quamvis tamen ad se invicem accedant, & iterum reflectantur, nulla omnino (observante Grevio) dantur inter ad ie invicem accedant, & terum reflectantur, nulia omnino (oblevante Grecio) dantur intereas anaftomoles, fed unumquodque filamentum unicum & fimplex vas eft ab imo ad fummucontinuum, non ramofum, cavitate ab imo ad fummum æquali. At neque alia aliis circumvolvuntur, alitérve implicantur, fed fibi mutuò duntaxat contigua funt. Plexas hi in variis plantis numes e figura variant; in alisi sratiores, in aliis crebiores. Notandum autem fingula filamenta, non inigula vafa effe, fed vaforum parallelorum fafciculum feu congeriem, qua tamen nec in te mutuali de congeriem. inguia vaia cue, iea vaiorum paranenorum raiciculum teu congeriem, qua ramen nee in e mu-tuo pervia funt, nee fibi invicem in fafeculo fino convolvintum alterve implicantui, ut de fin-mentis diximus. Eadem de tracheis feu valis aerem deferentibus qua in lignea parte occurrunt mentis diximus. Eadem de tracheis seu vass aerem descentibus que in lignea parte occurrunt dicta sinto. Est tamen cur sussicionament dari in hujusmodi vass anastomoses, nec D. Grevin sentente pentius acquiescamus, praceipas quod as fibras ligneas autinet, partim da analogia venaruni se arteriarum in animalibus quarum propagines manifeste in se mutuo pervia sunta serviciona sunta serviciona de fine sunta serviciona se reticulariter implexe videntur; partim denique ab experimento de sincei mont deorstim in sectione transversa inspensa proponendo. Color radicum in plenssqua plantis albus est, in nonnullis slavus, in paucis ruber aut atto-rubens, ut Anchusa, Erythrodano, Pastimaca tenussolia.

ut Anchula, Erythrodano, Pattinaca comutona.
Vala hac diverforum generum effe cx diverfitate liquorum quos continent colligit D. Grevius, quem confule: alia enim lympham continent, alia lacteum fuccum, alia in plants nonnullis rorem feu vaporem. Verum vala hac is que in caulium corticibus observantur analoga effe, sc fuccos congeneres deferre opinamur, arque ideixe plura de iis dicere fuperfedemus.

Lignea radicis pars cident for partial matter than the transfer interior in caule, nimi-Ltonum.

Lynea radicis pars cident for partials conflat, codefuque modo contexts quo in caule, nimi-Ltonum.

Tum, 1. Parenchymate feu utriculis in radios diametrales à circumferentia ad centrum tendentes

dispositis, ut in transversa sectione patet.

2. Fibris ligneis seu vasis succiferis, quæ etiam ut in cortice duum generum sunt, nimirum vel lympham deferentia, vel succum lacteum, aliúmve plantæ peculiarem, seu, ut vocant, specificum 4. Fistulis aeri excipiendo & derivando destinatis seu tracheis, de quarum textura seu compofitione infra dicemus. De earum magnitudine, numero, fitu, que in variis plantarum generibus variant, vide Grevis lib. de Anatome Radicum, cap. 4. Has autem in radicibus majores plerunque esse & magis patentes quam in trunco ac ramis annotat Malpighius.

Medulla plantarum omnium radicibus communis non est: Nonnulla enim, ut v. g. Nicotiana, Stramonii, &c. că carent. Alia quamvis parte inferiore nullam habeant, fuperne tamen fais confoicțiam obtinent. Ex utriculis componitur ut in caule, iilque criam magnitudine & figură di-

versis, quibus vasa aliquot succifera interdum admiscentur.

Notandum autem utriculos feu veficials hafee ex quibis Medulla componitur, non meras & rudes membranas effe, fed ex plurimis ordinibus feu feriebus cenuifimarum fibrarum feu filarudes membranas ette, ted ex purimis orannous ieu ierregis tennamiatum notatum fed mentorum ab imo ad limmum veficularum juxta politorum, 8c 4 veficula at veficular at veraffverim, (ut in fubregnune à flaminis filo ad filum) decurrentium compositas ; adeò ut Medulla mi lui alud fit quan rete quoddam minabile, feu infinitus fibarum minutifimarum minabil ordin complicatarum numerus. Quinetiam fibre he non fimplices fitnt, fed ex pluribus fimul conjunctions and complexitation.

complicatarum numerus. Quinetam fibre ha non Implices funt, led ex pluribus timul conjun-dus compolita, fibrillis etiam transferiis, (qua fimplices esse vicinum) contexta. Adaptatus Qui artione alimentum radices finbingrediatur meos adhue fensus falis (inquit Mapighius), ut probabiliter tamen conjectari licet; aquex particula foliores fales, & reliqua mineralia per ter-ram dispersi fibi aflociant ac fluida reddunt, appellensque hajufinodi heterogeneum corpus ad plan-tarum radices, veluti per cribrum trajectum, in ligneas fiftulas exprimitur; seu per pilorum, qui circa timulia endore cresca huvitum crisisia interat. Sim per exprisoner approaches processors approaches processors and processors and considerations of the consideration circa tenellas radices copiosè luxuriant, orificia intere ; feu per exteriorem ambientem cuticulam percoletur, adeóque vel fenfum utriculis communicetur & ab his in contiguas fiftulas derivetur, personeur, accoque ver renum urreum communicati es ao insin contiguis intensa activeur, vel per extrema irkularum ora intro excipietur, 8 e à bildem tranfverfalbisu strucials -minifretur; ut in minimis radiculis que fibre appellantur probabiliter accidit, in quibys ad extrema ufque fiftulæ deducuntur, tranfverfalibus utriculis parum luxuriantibus.

CAP. IV.

De Caulibus Plantarum, & eorundem partibus continentibus, è Clariss. Malpighii & Grevii feriptis.

Aulis, definiente * Jungio; est pars Plantæ superna in altitudinem ita exporrecta; ut anteriora à posterioribus, vel dextern à finistris non differant. Caulis in arboribus & fruticibus caudes [Stipts, truncar] in fistulosis calamus, in frumentis culmus dicitur.

Caulis est vel simplex, vel ramosa.

Scapar caulis est pars caulis ramosi, que à fundo ad cacumen summum una quasi linea extendidad.

ditur, cui rami utrinque adhærent. Caulis partes sunt Cortex, Lignum, aut in Herbaceis pars ligno respondens, & Medulla.

Cortex est qui caulem & ramos undique investit. Componitur autem è enticula & substantia

Cuticula utriculis seu sacculis horizontali ordine locatis, ità ut annulus efformetur, componitur, qui ambientis rigiditate & atatis vitio deplentur, & in feipfos collapfi aridam interdum epider-

De Cortice.

midem efficiunt, ut in Betula, Cerafis, Pomífque pracipue observatur. Malpig.

Corticis fubflantia interior constat, 1. Ex sibrarum liguearum in plexus retiformes contextarum plurimis involucia, exteriore interius tunicarum Cepa im nodum ambiente: deinde, exturiculis feu facculis fubrotundis [interdum ovalibus aut angulofis] plexuum modò dictorum maculas seu spatia replentibus, horizontali situ lignum versus radiorum instar directis. 3. Denique ex valis peculiaribus; fuccum planta proprium & specificum continentibus.

D. Gree histantiam contesi interiorem in vala & paeniteim contensimosis primo diftinguit; parenchyma vocat utriculos modo dictos qui parenchymat viferum in animalibus refpondent. Vafa dividit in lympham deferentia qua duum generum esse statuit : exteriora enim & cuticular proxima succum specie diversum ab interioribus & ligno vicinis deserre opinatur: [hac vasa sunt quas fibras ligness dixinus] & fuecum planta proprium & fpecificum continenta, qualia funt v. g. in A-bete & Plun refinifera, in Prunis & Cerafis gummifera, in Trichymalo differa. De tribus hifce partibus explicatius paulo agenus.

Virianli fen

partibus explicatius paulo agenus.

1. Fibre lignee, deferibente Clariff. Malpigbis, fiint tubulofa corpora, fubingredientibus liquoribus fen l'africant previa, ipfartunque fructura è quadratis [alufive interdum figura] corporibus, concavis, invicem pépandigien de l'attende de

palum continent. Plexus hi librarum reutormes è tateculorum portionibus digredientibus és ad proximos tendentibus cumque iis unitis, & rurfum reflexis contexti in radice Rapæ caulefcentis, præfertum cotte, manifelte poffunt difectrii, imò digus extendi.

2. Urriendi dicti funt veliculæ feu ampullæ liquore turgidæ, quem è fibris ligneis excipiunt, horizontalter pleturque fite in lineis refets feu radios à cuticula ad lignum tendentibus, funque veluti corticis parenchyma, ut fuperius diximus. [D. Grev. utricules corticales in radios diametrales rariùs disponi ait : quo à radicis corticis parenchymate differunt.] A fibris fistulosis ligneis horizonhace supportant, quo a tantas cortes pacticarymate united IA forta mation inglies nonzon-tales (verba funt Malpighi) utriculorum ordines pendent & curimpunt. Etenim dum tenelli ad-hue cortes fiftule vi evelluntur, continuate utriculorum appendices fublequiuntur. In hos igitur transversales utriculos ascendens humor chyli instar exoneratur, ibique longiorem passus moram antiquiori fueco intime commixtus & fermentatus in naturam alimenti exaltatur. Copiofus admodum in corticis highindos horizontalbus appendicibus excoquitur fuccus, qui ligno, reliquisque plantarum partibus distribuitur; unde nil mirum si cortex abundantius & validus pabulum præ reliquis plantarum partibus igni subministret.

3. Vafa fuccum plante proprium & specificum deferentia in variis plantis diversum succum continent, ut v.g. in Abiete refinam, in Tithymalo & Lactucaceis lac. Succus hujufmodi è vafis extractus humore aqueo evaporante plerunque concrefcit in relinam gummi, aliúdve crassamentum.

uacus munore aqueo evaporante pierunque concreicit in refinam gummi, antidve crattamentum. Succi hiqus (miquit Malpgbius) varia elt natura, frequenter aquei diaphanique humoris fiecie effuit, quandique Latisi initar, non rarò luteo inficitur colore, & interdum femiconcretus lentorem acquirit, ità ut quot Plantarum fiecies extant, totidem peculiares fueci inveniantur. He (pergit) fuecus, in fingular partei delatus, vivi inflar affindiure, & courefeendo infia anget, & ad delatum magnitulmon peculiare. Victorus que refrondere francia anuschume. baam magnitudinem perducit. Videtur ergo respondere sanguini animalium: quamvis (ut verum satear) lententia D. Malpighii, nimirum fuccum hunc ultimum & fipecificum plante alimentum ef-le, non penitus acquielco. Effe cum Quinteffentiam (ut vocant) totius plantae, ejúlque & odo, rem & saporem reddere viresque velut concentratas in se continere non difficeor.

Vafa acrem descrentia nulla in cortice observantur, certè si adsunt, adhuc inconspicua sunt, nec fuo funguntur munere, ut in Animalibus intra uterum conclufis accidit, & fola conversione cor-

ticis in ligneam naturam manifestantur & patent, ut loquitur Malpighius.

I. 1 GNUM ciklem partibus, codémque modo connexis componitur quibus cortex, nimirum, 1. Fibris Ignis fiffulolis, un faficiulos coagmentatis, & in retiformes plesus contexts; 2. Utriauli caminden maculas & fipata replentibus; 3. Valis faccum fpecificum deferentibus; & 4. Peculiari infuper valis genere aeri derivando definato, & animalium trachea & pulmonibus refiondenti.

1. Fibre ligne, ejuidem funt nature cum corticem componentibus: iifdem enim (ut Malpighii verbs utar) componenter minimis vacuifque orbiculis, invicem hiantibus, & confimilem amittunt fuccion. Caeterium inter corticis & ligni libras hac intercedit differentia, quòd illa trunco transvertim diffecto fuecum sponte effundunt omnes; harum autem nulla semper, pleraque nunquam id faciunt. Fibre ha ad majorem firmitudinem & robur transversalium utriculorum ordiquam in racination da ut ex horum mutua implicatione quadam veluti florea efficiatur. Pracipua nes superequitant, na us es norum munta impressione quesarm ventu torea efficiatur. Pracipua autem & potior trunci caulifve portio lignes hifee fiftulis conflat. Ha in variis plantarum fpecielus magnitudine, numero, fitu differunt, ut facile effet oftendere. Vide Malpighii & Grevii Plantarum for a conflata de conflat tarum & Truncorum Anatamen.

rum & Husselman Animalibus inter venarum Inter ligneas fibras anaftomolin intercedere, non aliter quam in Animalibus inter venarum

Inter ugues notas anatomoni merceace, non anter quain in romantos inter venaum ramos probat Malpighius, Anat. Plant. p. 11.

2. Utriculi in radios diametrales fibras & vafa intercurrentes, à cortice ad medullam extenfos dissonantur; non tamen omnes ipsam attingunt, sed interdum versus interiora ligni obliterantur, movis fubortis in pentioribus ligni circulis: patent autem fecto per transversum ramo seu caudice. novis lubortis in pendioribus ngrii circuis: patent autem lecto per traniverium ramo leu caucice. In fruticibus (observante *Malpigbio*) & in quibus non valdè crassium est ligneum corpus, & condita medulla ampla, à cortice utriculorum appendices in medullam deducuntur & in ipsum laxantur: unde cadem natura in utrisque [corticalibus & medullaribus utriculis] reperitur: quin & eadem phanomena qua in corticis utriculis contingunt, quandoque in medulla occurrunt. Utriculorum autem ordines ovalibus invicem hiantibus corporibus compaginantur, unde & contento fuccutorum autem oraneo ovanous myteem mantous corporious compagnantur, unite ex contento na-co turgent, in nonnullis plantis diaphano, in aliis colorato; tenui autem pellucidà, diaphanaque membrana finguli urriculi conflant. In diverfis plantarum speciobus plurimum variant, numero, magnitudine, texturâ, extensione, &c.

aguiumus. 3. Vafa fuccum plantæ proprium & effentialem continentia in tot circulos disponuntur quot sunt tunica feu involucra annui incrementi à medulla ad corticem; eademmet enim funt cum corticalibus interioribus que à cortice quotannis abfeedunt, & ligno fe applicant, angustiora duntaxat-ob fibrarum lignoarum undique circumstantium pressuram reddita.

ob notarum nguearum unuque cucumtrantum prenuram reugita. 4. Vafa aeri excipiendo & derivando deltinata, que filtulas fiprales & tracheas appellat Malpig-Trachea. bius, argentea lamina in fipiram contorta componuntur, ut facile laceratione in oblongam & conhius, argentea Iamina in Ipiram contorta componuntur, ut tacile laceratione in oblongam & continuatam fafciam refolvantur. Lamina hee fi ulteriis microfcopio luftretur particulis fiquamatis componi deprehenditur. [Lamina hee (oblevante Grevio) è multis fibris teretibus collateraliter in oddem plano fitis, tania feu fafciolæ Staminum in modum, & minoribus transfversis fibellis vellut sinberguine contextis constat.] Ampliores spirales fiftulæ frequenter pulmonares quasi vestilut recheaves fibrillatis. lut inbtegnune contexus conitat.] Ampliores îpirales filtulæ frequenter pulmonares quait veirculas, trachearum fubitantia, contunent, quandoque invicem hiant, interdum ovali conîtant formă,
& altero nomunquam fine imperviae într, ția ut parum diffiniles infectorum pulmonaribus veficulis extent. D. Malpighius Naturam în Infectis & Plaeus fipiralem laminam fquamolis fufluis compactant trachem vice fabrefectifle opinatur, ut confirictionem îbe dilatationem în vehemeșttibus fexuris & curvationibus arborum, & in claftico conclufi aeris motu pati poffit. Tracheas
îbafe fibra lignea perfape fulcium & undique fitpant & interdum coarctant, unde infecto per natee nora nguea persepo macain de anonque regain de modalin como anno anno anteco per transversium ligno earundem orificia frequenter ovalia apparent, vel rotunda, interdum angularia: Trachea autem non multim à recto declinantes, à radicibus surfum in truncium, caulem, & ramos disperguntur, in folis verò curvatæ in rete implicantur. Vasa hæc exceptis succiferis corticalibus propriis omnium longè maxima; per totam ligni fubitantiam frequentifitma occurr**unt, in** cortice autem nulla observantur.

cornec autent must conservation.

Trata eff. Refpirationis necefficas & ufus, ut natura in fingulis viventium ordinibus varia fed Tanaloga paraverit influtumenta, quæ pulmones vocamus, cum hoc diferimine, ut quæ perfectiora analoga paraverit influtumenta, quæ pulmones vocamus, anaioga paravent intrumenta, qua punnones vocantas, cum not auctimine, ta qua pertecuora nobis cenfentur, ca minori pulmonum apparatu gaudeant, ut per Quadrupeda, Aves, Pifces, Exanguna aquatica & Infecta difeurrendo oftendir Cl. Malpighius. In plants verò, inquit, qua infinum Animalium attingunt ordinem tantam trachearum copiam & productionem extare par eft,

ut his minima vegetantium partes præter corticem irrigentur.

ue no nummae vegetantumi partes præser conteen irrigentui.

Qua parte aer vafa hæe fubintret quæfto eft, an fei, per radicis, an per trunci, foliorum, reliquarumque partium fuperficialium prose.

D. Madighim fe diu anxiè quæfivifle (cribit, an in folios de cortice orificia, pro aere paterent, nec ea unquam deprehendere potuifle: radices verò tot his & cortice orihera pro aere paterent, nec ea unquam deprehendere potuiffe: radices verò tor tantifique coagmentari tracheis obfervavit, ut in quibufdam plantis & arboribus lia reliquarum molem longé fuperarent. Quare (ut conjectari licet) vapor feu refipiratorius fuccus, à terra aquae & aeri admixta feparatus, tracheas fubintrans ipfas replet & diftendir. Lignea autem fibra aut hotizontalium utriculorum ordines feparatum à trachearum tunicis halitits partem feu fuccum pro refipiratione recipium; clim lignea fibra Hodera inftar tracheas ambiant. D. Greeim acrem omnium puritime train fuporfeciblem autho fibrarentearum pare fibrarendi flamir. partium tam superficialium quam subterranearum poros subingredi statuit, hos autem posteriores coprofiffiné. Pori enim in plantarum nonnullarum truncis adeo ampli funt, ut nudo & inerimi etiam oculo pateant, cjulmodi funt canne. Indica quibus pro virgis & Expionibus utimur: quin & in Pi nuum foliis eleganti ordine per totam foliorum longitudinem dispositi cernuntur; verisimile ergo est aliquam Aeris partem per hos se insinuare. Portssima tamen & quasi regia via qua ingreditur Aer, funt radicis ofcula, in qua fucco commixtus se ingerit. Radix enim in Plantis Animalium ori responder. Dende it aer per partium superficialium tantum poros intraret, antequam cum on responder. Demac n'act per pardum imperneaumit chiant poros materi, material radicis fueco commifeeri poffit, necessario debrete descendere, contra motum fueci qui perpetuo alradicis fueco commifeeri poffit, necessario debrete descendere, contra motum fueci qui perpetuo alradicis fueco commifeeri per successario del perpetuo alla contra del ntimile; cum fi per radicem reciperetur motua(cenfus facult & naturali una cum (ucco confira-ret. Quod idem ulcerius argui potest à paucitate & parvitate diametralium portionum [utriculorum] in trunco præ quam in radico, quas natura ibidem Aeri à lucco, quocum commixtus excipitur, separando defignatie videtur. Hactenus D. Grevius, apud quem plura vide.

MEDULLA, cordi & cerebro analoga olim credita, multiplici globulorum per longum loca De Medulla. torum ordine conftat. Globuli quos diximus membranofi utriculi feu veficulæ funt, in plerifique quidem plantis rotundi, in nonnullis tamen angulofi & vel cubici, vel pentagonis, vel hexagonis lateribus. Medulla quamvis à ligni & corticis parenchymate [ità voco utriculos diametrales fibrarum spatia replentes] diversium nomen obtineat, natura tamen & substantia cum co convenit, ut & textura & continuitas evincunt; continuitas, inquam: Nam utriculorum ordines à cortice emanan-tes (ut D. Malpighii verbis utar) per ligneas fibras producti in medullam terminantur, unde cadem

natura in utrifque [corticalibus & medullaribus utriculis] reperitur: nec aliter quam magnitudine inter fe different utriculi medullares, qui omnium maximi funt, corticales, qui media magnitudinis, & lignei, qui minimi.

auns, se iggus, qui minimi.
Medulla magnitudo in variis plantis varia est: in Absimbio, v. g. Rhoe, Ficu, Oxyacamba, (observante D. Gircoro) amplistima: in Pinu, Fraxino, Agrifolio, Inglande minor seu angustior fere duplo: in Suerca, Malo, Pyro, Coryto adduce minor: in Ulmo minimi.
Herba & Truntees majores plerunque obtinent medullas quam Arbores, pro magnitudinis ra-

tione, ut in Rhoe, Ficu, Oxyacantha apparet. Medulla ex vafis & utriculis componitur, vafa ad marginem medullæ fita funt, cámque circulariter ambiunt: continent autem fuccum plantæ estentialem & proprium

Medullares utriculi quamvis reliquorum ejuldem plantæ respectu majores dicantur, in diversis tamen plantis magnitudine infigniter differunt : In nonnullis enim, ut v. g. Carduo vulgatiff, cen-

tunen pantus magnutudine miginitet autenim an anna magnutudine tuplo majores funt quàm in alus, w.g. <u>Queren.</u>

Notandum ettam utriculorum magnutudinem non fequi medulla proportionem; cum in medulla Sambuci, que multò amplior est medulla Oxyacantha, utriculi componentes duplo minores sunt

quam nujus.

Medulla primi anni, cique foli convenit fucculentam effe: polt primum enim annum medulla exarefeit, nec unquam poftea fuccum admitti; unde laxe molléfque fuperfunt pellicula. Grev.

In medulla utriculis, necnon in transversalibus vascula utriculos reticularite; ambientia occur-

runt, unde conjectari licet vasorum plexibus tum medullarium tum transversalium facculorum ordines irrigari.

CAP. V.

De Partibus caulium contentis & de motu succi.

Partim è Clariff. Malpighii, & Grevii scriptis, partim ex nostra observatione.

Uot vasorum genera sint in truncis & radicibus, totidem etiam partium contentarum differentae. Utriculos hic è vasorum numero excludinus, & parenchymatis aferibimus, quamvis & hi revera vasa sint. Partes ergo contente sint, 1. Lympha sen siccibimus, quamvis & hi revera vasa sint sinte sen fibris lignes fistulosis; 2. Succus plantæ effentials sen specifications, in Lympha-ductibus sen fibris lignes sistements; 3. Aer in fistulis spranbus delamis; qui tamen plantæ para non videtur dicendus. Succum limpidum in nonnulis planta est structura & situ Lympha-ductum dutim generum esse colligit D. Grevius.

Utriculi (ut diximus) sunt veluti parenchyma trunci, nec succum a supradictis diversum conunen, fed inter vala mediant, & vel licco crudiori concoquendo inferiunt, ut vult D. Malpg-hius, vel ciam aeri è fiffulis fpiralibus excipiendo & in vala fuccifera derivando, codem ferè modo quo in anunalibus pulmonum veticulæ aerem à bronchiis tracheæ exceptum Arteriis imper-

tuint, ut opinatur D. Grevius,

Succus limpidus feu lympha ab aqua communi, cum primum effluere incipit, nec guftu, nec confistențiă multium differt. Tantă copia verno tempore ascendit, ut in nonnullis arboribus è vulnere inflicto ubertim emanet. Vafa autem per qua movetur, autore D. Grevio, sunt sistula solvonnere minico nocioni chance. Vana ameni per que nortena, amb proper quan primo vere per infulas hafee alcendir, eff, quia corticis Lympha-ductus feu vafa per qua totà affate fertur, muno naice aicenuit, ett, quai contien expirimentation eu van pei qua tota extra rettir, tum primum formari incipiunt, cum ergo hae viam non invenit, in vafa aerea digrediuri; quamprimum verò lympha-dietus pradicti confiferatian 8e extenfionem debitam confecuta funt, fuccus è diverticulo in viam redit, 8e tracheis derelietis in haeut in proprium fuum receptaculum fe confert. Hac D. Grevius, qui tamen nobis non undequaque fatisfacit; quamvis enim fatis causa sit cur succus in tracheas primum irruat, cum tamen vafa ifta ampliora fint & patentiora quam noviter extructi lymphæ-ductus, & nihil obstet quo minus cursum continuet, cur hisderelictis velut electrone quadam ad novos canales se reciperet, rationem non video. Interim tamen succum verno tempore per vala acrea furfum ferri, & vulnerato trunco per corum orificia effluere minime negamus.

Qua de motu succi vernali in Betula, Vite, Acere majore & minore, Juglande, Carpino, Salice (nam has folas arbores in noftra regione lachrymare hactenus observavimus) experiendo didici-

mus, fubjiciemus.

1. Per quaecunque tandem vafa afcendat fuccus, per totam ligni craffitiem afcendere experimenta evincunt : Siquidem terebrato trunco aut ramo radicéve, quò profundius factum fuerit foramen co copiolior fuccus extillat, & quidem pro altitudinis proportione, ut ex duplo profun-

diore foramine dupla fere fucci quantitas codem tempore emanet.

Denide ut omnem vel ferupulofiflimo cuique dubitandi anfam præfeinderemus, grandiorem Betule ramum serrà reciprocatà ad medullam ferè incidimus, spatióque circiter semipedali interpotito, ab eadem parte paris altitudinis fulcum feu incifionem fecimus, deinde ligno ferraturas, intercedente exempto, inque area lignes complanata medio foramine terebrato, panni laciniam feu filtrum el minimus, cauto interim ne quid defuper liquoris in filtrum deflueret. Quibus peractis fuccum mhilominus è foramine copiole extillare deprehendimus.

2. Succum in vafis tam deorsum quam sursum libere moveri constat. Virga enim Salicis aliusve arboris cum succo turget recisa, & perpendiculari situ suspensa, ab inferiori majore extremo lachtymam aliquandiu extillabat : quin fi talea aut baculi faligm aut Acerni utrinque recifi fuperiori extremo mamangnamu extrator: quin i tance au bacun tangui au recini dumque recini apprieri solutili di fifulam cercam ita applica se agglutines, tu vafculum quoddam efformet, cuius latera fine circum-ferentia tubi, fundus planum extremi baculi recifi, cíque perpendiculariter erecto aquam infundas,

videbis brevi aquam transito ligno ab altera baculi extremitate paulatim extillare, nec cessare anviocos previaquam trantico agrica o ancia o acon extremente pattanin extrata e rec conacente, tequam vafeulum praedictum extrantium fuerit. Idem in Tirhymalo aliffque lactefeentibus cernitur, tequam vaterium presentum estilamenti ineria. Inom in rimymalo annique neceleciminas cerindur, qua recife ab utraque parte, tam fuperna quam inferna fuecum lacteum parter effinadint. Unde part millas in plantarum vafis valvulas dari. Quod inde estam confirmatur, quod ii talea aur furçulus inversus plantetur, fuperiore nimirum extremitate terræ immiff, nihilominus comatur furçulus inversus plantetur, fuperiore nimirum extremitate terræ immiff, nihilominus comprehendit, & quantumvis mutată fueci directione germinabit, ut in Salice experti lumus. Hoc ramen perpetuo evenit (Malpighio monente) plantatos taliter furculos minús proficere.

tamen perpetus com compagne plantatos catter intentos minus protectes. Vala fuccifera in progreflu inter fe communican per mutuas anaftomofes, quod hujufino-di experimento probamus. Serrato profunde per transferfium Berule adultioris caudice, deinde interpolito spatio ab cadem caudios parte ad candem quantum conjectari potuimus profunditatem interponto ipato ao catego canton fulco lachiymavit truncus, fed etiam à superiore, & quidem æqua quantitate, idque non tantum cum primo ferraturæ seu sulci sacti essent, sed eriam dem seque quantitation and a content some parties of the content some pole aliquer dies, & de novo iterum postquarie cellifice aliquories effluere. Vafa autem diffé ta non aliqued fuccum excipere pouerunt quam ab integris & intactis in altero trunci latere afcendentibus, cum quibus in superiore arboris parte per anastomoses conjungebantur. Hie autem cententatus, cam quatas ir injunitate atomo parte per anatomones conjungenaturi. The attention object monere convenit, Sectionem Corticis transverlam circularem non temper aut omnem aborem perimere, ut vulgo creditum eft. Siquidem ex noftra objevvatione in Agrifolio corticis annulo palmaris propè lattitudinis detracto, & ligno denudato, arbor nibilominus per plures anatomical participation de la constanta de la annulo palmaris prope latitudinis detracto, & ligno denudato, arbor inhilominus per piures annos fispervixit. D. autem Malpighius in variis diverfarumarborum furculis & ramis Opali v. g. Pranorum, Mal Cydnine, Querdis, Salicis, Popali, Aveillane, horizontalem fectionem in cortice fecti,
ablata ejudem & libri annulari portione: quo facto pars fupernor furculi feu caudicis lupra fectionem brevi vegerans ità excrevit ut longè turgida reddereur. Corex cnim, in Quercu pracipuè,
n Prunt & Cydonis male, horizontales urriculorum ordines ità elongar, ut irequenter appendicapromantur, quibus demudata ligni portio coopertur; & facto demu nutud anaftomoti cum inferterio festi corticis labo continue reddime cortex. Iran guagate portio ultra fectionem ligno fisori fecti corticis labio continuus redditur cortex: rami quoque portio ultra fectionem ligneo fuperexcrescente circulo & involucro, impense crassa pronuberat. Denudata verò lignea portio gracilis adhue subsistit nullo vigente incremento, quod reliquo quoque surculi infra sectionem contingit. Hinc autem patet,

Succum non tantum inter corticem & lignum furfum repere, fed criam in vafis in ipfa ligni

fubstantia sitis ascendere.

nubitantia itus aicendere.

Quandoque dubiravi (inquit D. Malpigbius) & nos quoquo una, an espetitus tumor ultra circularun (cétonem in fuperioribus ramorum parribus excitatus, ab impetu fucci furfum propulfi
contingerer: Secto namque cortice per folas ligneas fiftulas afcendens alimentum quali ab angulto contingues. See a manage of the seed of th cipuè Quercûs, facta corticis laceratione, fi exigua rami portio ultra sectionem circularem superfit, amputată sci. rami extremitate, nullus fere tumor subcrescit: & in arboribus, in quibus factă pariter horizontali sectione, ità tamen ut portio ejustem corticis minimi unguis latitudinem æquans ter nonzonean accounts na manual period opinioni control manual magna autumniant equation adduct integra fuperfit, cortice ità continuato; certum est mutitonis augmentum fablequi in relicta corticis parte, & in superiori portione: Quare ex his probabilità conject nutritu succi molica corticis parte, & in superiori portione: tum à superioribus criam ad inferiora promoveri. Hactenus Malpighius, cui & nos eriam suffratum a inperiorious etam ad interiora promoveri. Liacterios prantiginos, en es hos etam nantegamur, imó fueci deGenfum ex fuperius allato experimento, atque etam ex diferila radice ab urraque parte, tam que trunco haret, quam que in terra reftat, lachrymante, neceffarió colligi ex concludi opinamur, adeóque ramuli fupra annulum decorticatum germinationem & augmentum fueco descendenti deberi, qui cum ulterriis inferiora versus ob corticem interruptum motum fuum continuare nequeat, in corticis & ligni novum involucrum erogatur.

4. Succus non tantum inter corticem & lignum, ut olim & vulgò creditum eft, neque inter annuos tantum ligni circulos seu tunicas sursum repit, sed etiam in valis in ipla ligni substantia

fitis, ut modo oftendimus.

5. Arbores nonnulla citiùs lachrymare incipient quam alia ejuldem generis & atatis : adulti-ores & majores citiùs perpetuò quam minores & juniores, & copiofitis etiam ex aqua incilione. 6. Arbor quacunque ex incifione antequam fuccus afcendat facta, cum idem afcendere incipiet lachrymabit.

7. Diffecta particulari aliqua radice, ab utraque parte, hoc est, tam ab ea que trunco unita manet, quàm ab ea quæ ab codem separatur; ut mox innuimus, succus exstillabit, unde etiam con-

stat eum susque deque in utramvis partem moveri.

8. Succus è vulnere inflicto in eundem locum aliquandiu destillans gelatinam quandam seu coagulum albicans paulatim præcipitabit, & copiofius cum arbor folia explicare incipit. Coagu-

lum hoc videtur esse materia ligni.
9. In motu & essentia succi in varii generis arboribus magna est disserentia. Acer majus Autunno criam post delapla statim folia, & deinceps per totam hyemem idonea tempestate vulnerata succum extillat: idonea inquam tempestate, hoc est, aeris temperie gelida & leviter pruinofa. Acer majus, Juglans, &c. meife aut terebrate, post nocturnum gelu splendente Sole, modo frigus non nimitin vehemens fit, fucus aut escoutaes, port nocument geat protecte one, motor frigus non nimitin vehemens fit, fucus ubernime manant, non internocht unidem aut finnino nane, fed diadous tribuliye à Solis exortu horis, & circa meridiem maximé. Post gelu vehemennane, fed diadous tribuliye à Solis exortu horis, & circa meridiem maximé. tius & diuturnius, cum frigus incipit le remittere, succus maxima omnium quantitate etfluit, etiam è vulneribus pridem factis, issque arboribus quae vix unquam alias vulneranti respondent. Quod adeò verum est, ut si gelu forte inciderit adulto vere, cum jam succus extillare desire, fluxum de muò repetit, & matutinis saltem horis enanat. Gelu ergo modò non sir valde vehemens succus entre desire de la companya motum promovet, imò jam ceffantem revocat : vidimus enim è vulneribus Aceri majori & Juglandi inflictis noctu diuque extillantem liquorem cum statum post egressiun vi frigoris in stirias concresceret & condensaretur. Notandum etiam in gelu vehementi, cum terræ superficies nive obtegeretur, radicem Aceris majoris discissam, è parte terræ hærente uberrime lachrymásse, &

Lympha.

8

copioliùs quàm aliàs unquam, chim tamen ob vim frigoris fuccus in trunco vel congelatus vel ad moum pignor redditus incitione facta non efflueret. Unde patet copioli hujufoe effluxus caulam musum pignor reasums memore acta non emisors. Once pose copion impute strusts cautam gela finile; an quia fuperficies terra confirida vapores afcendere folios coliberer & repercutere; qui extum non myementes, paulò infra terra fuperficien conflipari, impetu facto in radios ret : qui extuan non invenientes, pauto must certa imperiosan contento ; migetti sate in ractios poros irruerent ? Verum (ur verum faterar) in ratione hijus pharomeni redefenda imbinire info non fatisfacio : cadem tamen proculdubio eft quæ copiofiffima emanationis fontium vivorum in gelu vehementifimo, quale bruma pracedenti accidit.

en venementumino, quate branta pracessoria accessoria vel in gummi, vel in Refinam, vel Succi plantarum proprii & fpecifici plerumque concrefcunt vel in gummi, vel in Refinam, vel

in mediam quandam naturam inter gummi & refinam. Gummi est success concretus qui in aqua facile dissolvitur, in igne nec liquescit, nec stammam consum et necos conceces qui in aqua note concerna, in que nequesta, nec naturam concejut, fed duntaxat creptat ; cuius generis funt Gumni Arabicam, Gumni Carafi, Rec. Hoc genus [D. Grevio] nihil aliud eft quam mucilago exficeata, cujus fubftantia parum vel nihil olei

Resina est liquor pinguis & oleaginosus ex arbore sapius sponte, interdum ea vulnerata deflu-Actions of the industry purposes of the industry production of the industry purposes of the indu

Moffiehe, &cc.

Medi generis fuccus infpiffatus cum partibus fuis oleofis plurimum aquae admixtum habet ; ideoque tam in aqua quàm in oleo diffolvi poteff, ut Galbanum, Sagapenum, Ammoniacum, &c.

Hae autem nihil aliud initio funt quàm fucci lactei infpiffati. Cupifcunque enim plantae lactef-centis fuccus probè exficatus flammam facilè concipir, cinque lucidam & dummam enintin, on focus quam Terbinthina aut Pix liquida. Color enim lacteus in plantarum fuccis ex admixtio-infacen unde. In partium oleofarum cum aqueis copiofiore oritur. Eadem utique (ut rechè D. Grevina) veggeneral mode. ne patrium oleolarium cum aquess copionore oritant. Lauteri marque (1902 Describi) regertabilium que animalium lactis origo ex caufa eft, mixtura nimirum prædicta partium oleofarium cum aques per minuma, ut vocant. Hine partes lactis ferofa ex oleofa ab invicem feparatæ utræque diaphanæ evadunt. Hine in deftillatione aque Anifi aut Cinnamonii v.g. qui primo exit que dispitaix exaduit. Hine in definitatione aque Antii au Cannamonii 20,2, qui primo extipiritus limpidus eft & diaphanus, verum cim fipitaits pars maxima exhaulta ett, cumque refiduo aquex particula afcendunt que oleofas fecum furfum rapiunt, liquor turbidus & albidus, ac fi la-Ac fuffufus effet, evadit.

CAP. VI.

De annuo trunci incremento.

Rhorum & fruticum trunci, indeque emergentes rami, novis quolibet anno additis lig-neis involucra augentur. Quolibet enim anno novus fibrarum annulus interiori libro accrescit, & bifariam tandem divisus in diversa discedit, pars exterior cortici adjungitur, interior fentim indurefcens ante exactum Autumnum ligni duritiom & foliditatem acquirit, & à corterior tentim indurencens ante exactant Autumnum ngari uniterior de tomatacin acquirit, et a cortice ablecedens liquio agglutinatur, adeóque truncim auget: it a ut mor rere oblogiam & continuatam fibram, mos in liquim ferrumnatam, paullò infra corticis, naturam adbue fervamem animadoverterit D. Malpighius: unde (mquit) ml mirium fi in truncis & ramis arborum, quibus corticis exigua portio detratta eft, subjecta lignea pars cortice destituta nunquam incrementum capiat. Cum ergo trunci &c rami hoc tantum modo augeantur, hine olim creditum fuccum nutritum inter corticem & ligrann noc tantani incoo ougenicus, mic onni creotani necom nutritum met content et ig-num duntaxat afcendere; quam opinionem erroneam effe injerips oftendimus. Circuli hi feu tunica lignea in arboribus intra tropicos nafcentibus omni ex parte aqualiter

entern in tert united in the control legitimo obtinent, tit i ligno Brafiliano Acantino de cho obtervavit Gaffendus, in exteris verò regionibus vel ad Auftrum, vel ad Septentrionem pocu oncream Camenus, in access to technique of an aminum ver an experimental per-firis meridiem verfus dilatantur, & à parte polum respiciente containutur, ado ut medullar firis meridiem verfus dilatantur, è inne multi ex hac circulorum positura meridianum invenire docuerunt; & Geoponici peritiores arbores translaturos monent, ut eundem denuo plantatis partium fitum respectu plagarum cœli servent quem in priore statione obtinebant.

Ex circulorum ligneorum numero trunci vel rami ætas innotescit, siquidem numerus circulorum numerum annorum quos duraverit æquat.

Circuli interiores angultiores funt quam exteriores, tum quia cum planta robultior est copiosius alimentum attrabit & craffiores circulos efformat; tum quia interiores ab exterioribus premuntur & constringuntur, tum denique quia lignum tempore arcscit & contrahitur. Hæc de arboribus vegetis & nondum staturam & magnitudinem justam adeptis; nam in annosis & verdunus aliter fe res habet.

Interiores circuli, dum annis & ficcitate contrahuntur, medullam spongiosam magis magisque comprimunt & coarctant donec in quibusdam omnino occultetur & evanescat.

1 ld. 16.:33. tinctum, nunquam certe dilutore. Hime exterior ligni pars à colore Alburnum † Plinio dicitur, nostratibus The Sap of the Tree. D. Malpighus fibris & transversalibus utriculorum ordinibus, quibus lignum contexitur, peculiarem affundi fuccum existimat, cujus corporatură & concretione varia firmitas & durities ligno comparatur. Longum tamen (inquit) tempus requiritur, ut recenti ligno talis concilietur foliditas, qualis deprehenditur in præexistente ligno: unde nova inducta lignea additamenta talem duritiem non fortuntur quam fuberefeentia infecta non erodant, fed teredini fumme obnoxia funt. In Quercu octo circulos & involucra alburnum conflituere vidi, quare cum aeris & aquæ injuriis cedant, à mechanicis ut inutilia abjiciuntur.

Arbores & rami qui in altitudinem per plures annos crefcunt in parte superiore pauciores circulos oftendunt quam in inferiore, exteriores autom circuli utrifque communes funt, non interioDe Plantis in Genere.

res: exteriores enim interioribus quotannis superinducuntur, unde & interiores qui cacumen non attingunt, semper in punchum delimunt, & singuli velut conum concavum efficiunt, ut perspicule

videre licet in Abieris tabulis per longitudinem arboris sectis. Ex comparatione forum circulorum in variis arboribus innotefeit differentia annui incremen-Ex comparatione norum encuiorum in variis arooribus innoteicit differentia annui incrementi quarumlibet collatarum. Sic v. g. triennale augmentum Quercús quinquennale ulmi incrementum craffitudine adæquar. Ex comparatione etiam circulorum annui incrementi in eadem arbore tum craintudine ausqual. Ex comparatione chain circulorum annui incrementi in cadem aroore (qui non feirper aquales funt, fed craffitie plurimum differunt, pro anni, ut verifimile eft, confittutione) colligere licet qualifnam anni temperies latitudinali arboris cujufcunque incremento maxime propitia fit.

CAP. VII.

De Caulium disserentiis è Joach. Jungii Isagoge Phytoscopica, additis & mutatis nonnullis.

Aules multipliciter differunt,

1. Respectu Foliorum, Caulis vel est foliis vestitus, vel iis omnino destitutus, sive multus. Disservation ii Respectus Foliorum, Caulis vel est poliute, vel secundum qual continun foliorum titus est. Absolute nudum dicimus qui nultis omnino foliorum rudimentis donatur, ut Tarasaci, rum respectu.

Respectus per super production de la continua qui nultiplica de production exclusive. Se a cuale non foliorum rudicimentis donatorum qui folius admonfant exclusive. Se a cuale non foliorum rudicimentis donatorum qui folius admonfant exclusive.

mudus ett. Anjonne nuaum uscimus qui nuius omnino rouorum raunientis contatur, ut Iarasaes, Plantoginis, Bellidis, &c. Secundium quid nudum, qui foliis admodum exilibus, & à caule non faits diffuncis est aunietus, ut Tajilaginis, Perafusi, Dentarie aphyllis, &c. diffuncis est viel determinate vol indeterminate foliatus. Determinate foliatus est qui ex cercaniis folis vestius est vel determinate vol indeterminate foliatus.

Caulis rollis vogetius est vel aeterminate vel matterminate rollatus.

Determinate foliatus est qui ex certa distinctione tantim folia profert: Exunica quidem in Anemone, Pulfatilla, Herba Paridis, Aconito hyomali: Ex duabus in Phthora, Unifolio, Cotyledone altera.

Respecturamorum & periolorum, Caulis est vel simplex, vel in vanus divissis: Simplex, ut in Differentie.

Taraxaco, Bellide, Plantagine, Pulstitus.

Taraxaco, Bellide, Plantagine, Pulstitus. morum respe-

Inter limplicen & ramofun ambigit cauls in umbellam fparfus, ut in Primula veris, Auricula urvulgari, &c. Ramofus in plerisque.

Inter fumplicem & ramotum ambigit caulis in umbeilam sparlus, ut in Primula veris, Auricula ur
fi. In his tamen crulis periolis porius quam ramulis oft distifue.

3. Respectu sicula sorum, Caulis vel determinatus est, vel indeterminatus.

Determinatus est qui in extremitatibus sive saltiguis stipitis shores & semina producit, ideòque vel in respirulum, vel in spirulum, vel in sextemitatibus sive suprimulum, vel in sextemitatibus sive suprimulum, vel in sextemitatibus sive suprimulum est quod constate ex pluribus socialis. Seminibus arctè in globolam aut circularem si
Capitulum est quod constate ex pluribus sociales sextemis si consumentation.

ve dici figuram congoltis, ut in Cyano, Scabiofa, Jacca, Carduis, &c., inque Bellide, Chryfantho-quid.

mo, evc.

Spica est quod ex floribus & seminibus spisse compositum est, ità ut conus erectus sed oblongus sive Spica quid.

admodum acutus inde evadat, ut in Lysimachia purpurea, Verbasco, Plantagine, Lutcola, Reseda,

Buttotta, Secau, Horqeo, &c.

Panicula, tiem Juba, eft fpica laxè diffula, præfertim perpendentibus petiolis, ut in Milio.

Panicula quid.

Umbella elt extremitas caulis in plures longiores pediculos divila, qui in latius continuo radiantur, Umbella quidinque minores divisi flores sufficient in orbem circumactos: à similitudine umbella, quâ mulieres fa-

em a sore arcent, uncra. Corymbus est extremitas caulis ita fubdivila & floribus aut fruetibus onufta ut (phærica figura inde Corymbus ciem à Sole arcent, dicta. oriatur, ut in Hedera arborea, Sambuco aquatita, Cepa, Porro. Corymbus interdum pendulus eft, quid.

ni oannuto aquatica, tou totoa. Corjunts nomen latius patet, & in genere quodvis summum significat. Nam prima notio 60 200/2004 ut in Sambuco aquatica, seu rosea. est, in capite veterum Articorum attulius seu meta singgestiis capitlorum, autore Scaligero. Verum apud Plantarum scriptores Corymbi proprie Hedera racemi appellantur. Plin. lib. 16. cap. 34 in descriptione hederæ ponit, Racemis in orbem circumactis, qui vocantur Corymbi. Diofcorides in capite de Hipone neacræ ponit, kacemis in ovem circumatoris, qui occamin corjinen. Electros corjinis Hederæ fimiles, inquit, oclus racemi coherentes inter se.

Corjinisti etiam aliàs siunitur apud recentiores Botanicos pro flore composito discoide, qui in pap- Corjinis alias

Caulis indeterminatus est qui petiolis à latere caulis prognatis slores & semen gerit. Caulis indepum non refolvitur.

Caulis indeterminatus est qui petiolis a latere caulis prognatis nores ex ienuen gent.

Ideoque nullium extensionis habet terminuum nist queun hybernum frigus imponit.

4. Respectu figure Caulis vel angulosus est, vel teres; & uterque vel solidar, vel cavus.

Angulosus caulis vel triquetrus est, ut in Cypero & Gramine Cyperoide, Papyro, &c.

Ad trian
Caulis indeterminatus

Dispersionis

Ad trian
Caulis more caulis vel requertus est, ut in Cypero & Gramine Cyperoide, Papyro, &c.

Ad trian
Caulis indeterminatus

Emissionis

Rational Companionis

Eu figure.

n, ac Cantuus Chrytanthemus. Vel Quadrangulus, in Salvia, Mentha, Lamio, Marrubio, Rubia & fexcentis aliis. Vel Quinquangulus in Campanula, Polyacantha vulgari: tur, ut Carduus chryfanthemus.

Vel Sexangulus in Lylimachia purpurea trifolia.

Inter angulatos & teretes caules aubigunt striati, ut in Siciliana.

Caulis teres seu rotundus est in Anagaliide aquatica, Nummularia, & infinitis aliis, præserim in

Caulis inanis vel totus inanis est, vel in nodis seu geniculis consolidatus, ut in Arundine, Frumen-

tis, Grammious, Ferneuro, Gentiana, cze.

5. Tandem Caulis firdis respectu vel retim est, vel repent.

Retim vel suis vinbus se sustentiat; vel Differentie adminiculis indiger, quibus vel circumvolvendo sels implicas, ut Lupulus & Corresbout; vel claviculis cadinin firiti fe alligar, it Vitis, Bryonia alba, & Legumina pleraque; vel foliorum pediculis annecht, ut Nafturtium respeitu. Indicum & Fumaria; vel cirris adhærescit, ut Hedera.

Repens oft qua horizontaliter extensus ad intervalla folia emittit & radices agit: ut in Fragaria, Pentaphyllo, Ranunculo. Quibus caules hujulmodi lunt Plantas plurium fundorum appellat lungius. Penergue auton hujus generis planta dulm generum caules emittunt, alterum eretlium, alterum repentem, ut in Fragaria, Bugula, Ramunculo cernitur.

CAP. VIII.

De Gemmis, è Clariff. Malpighii & Grevii præcipuè scriptis.

Emmæ dicuntur arborum & fruticum fœtus novelli, quos quotannis Æftate aut Autumno pariunt fquamofis tegumentis veluti fecundis obvoluti, in quibus per totum hyenem Littiant, & vere tandem novo in furculos explicar incipiumt. He (inquit Malighius) in noftris hitce regionibus circa Junium menfem [ferius apud nos in Anglia] è tenello furculo erumpumt, inra folii axillam cubantes. Singulis enim annis è quibufcunque tenellis ramulis nova energiunt par-tes, à quibus excoquitur & derivatur non tantum feminummateria, fed & Spermatica organa. Non enim idem uterus perpetuo viget, & reliquo infervit vegetanti corpori cui appenditur, ut in Anima. libus, fed fingulus quique ramus anno quo luce fruitur propriis gaudet spermaticis organis, & feecundus brevi viget, reliquum vero suæ vitæ infœcundum transigit.

Nec furculi tantum arborum & fruticum, sed & radices quoque herbarum restibiles gemmas quo-

12

Gemma cum fit compendium furculi, feu tenellus furculus cum futurorum foliorum inchoamentis compendio quafi conclufus, iffdem partibus integratur quibus & rami componuntur. Media enim & profunda fubftantia tenellum est lignum suo cortice circumdatum, fibris ligneis utriculisque medullaribus contextum, & frequentiffime candidis pilis obfitum, à quo hinc inde erumpunt folia, squamatim locata, quorum exteriora quæ protegendæ gemmæ inferviunt, vel temporanea funt & caduca, vel inalienam degenerant formam, ut multis exemplis oftendit D. Malpighius. Hac autem (ut ille philosophatur) non tantum interioribus & conclusis custodiam pariunt, sed contentus ipsorum ille philolophatur) non tantum interiorious ex conciuns curtousani parinute, seu contentus sporum reliquorumque fuecus in propriis utriculis excoquitur, & longa illa [per hyemem] quiete digeritur, donce exaltatus spermatico illo spiritu, ope ambientis aeris, in genima carinam, furculum sci, tenellum revehatur, ut ulteriorem solorum vegetationem excitet. Unde hujusimodi genimarum folia non lum revelatur, ut ulteriorem foliorum vegetationem excitet. Unde hujdinodi gemmarum folia non unicam coftulam, ut in Habilibus folis ferò Emper miramur per medium productam pofficien, fod multiplices fafciculi à bafi affurgentes in proprios appenfos utriculos definunt. Contabefcunt poftremò foliola hec gemmarum, dum gemina uni addrant fabili folio, exhaufto jam concocto humore, & tandem concolunt, vel gracielecendo in periodi formam abfumuntur.

Non autem una perpetuo est natura methodus in augendis gemmarum folis, icà ut primò caduca crumpant folia, mox stabilia emergant, & tandem adauctis illis rista contabefcant & decidant, sed passim in pluribus arboribus gemmarum folia, & pracipue que bassim ipsius componunt, mitrali amis si sigura, novis mutationibus tandem in stabilia evadant folia, qubus streultus condecoratur.

Natura pariter methodus in producendis stabilibus folis mitrabilis est. Primò emin costula seu periodi.

tiolus, carina inftar, humore turgidus cum appenfis fibrulis manifestatur, à quibus probabiliter facculorum feu utriculorum transversalium membranulæ pendent, ut in Animalium primæva delineatione observatur. Patent autem deducto novo alimento, quia complicata sacculorum moles subintrante fucco turget, & ità folio latitudinem & laxitatem conciliat.

realite necco target, ex na tono antiquine clauftra mirabilis pariter est: ità enim ipforum partes con-torquentur & complicantur, ut fibi mutuò adaptata tutò custodiantur & minus occupent spatium.

Sic, exempli caula, in Lapatho, Acetofa, Bistorta, &c. singula folia membraneo tenusque sacculo involvuntur, gemina pariter foliorum partes convoluta versus exteriorem partem, minori folio intra proprium facculum contento locum supra excurrentem costulam parant: quod pariter intra involucrum fuum cuftoditum, candem fuarum partium revolutionem patitur, minufque adhuc foli-lum fuo facculo circundatum fupra coftulam cuftodit, & ità ufque ad minima, vel fi a minimis exordiamur, hae cum proprio fuo velo feu involucro, femper cum folio proxime majori alteri utrifique communi, velo includuntur, deinde utraque hae folia velis fuis obtecta una cum folio proxime majori alterri ridem omnibus communi involucro obteguntur, & ità progrediendo ulque ad maxima. Est au-tem (inquit D. Grevius) regula generalis quam observat natura in gemmis, cùm foliorum pediculi longiores funt quam ut folia fibi mutuo commode obvolvi poffint, nec alia specialis tutela pro-videtur, è pediculorum basi membranas latas extendere, velut stragula soliis protegendis, interdum binas, interdum fingulas.

Varios autem modos quibus natura folia tenella complicat, ut in gemma angustias coerceantur, pro uniuscujusque certe figura & compositione commodissimos, vide apud Grevium lib. de Anato-

me Plantarum, cap. 4. itemque lib. 1. de Anat. Foliorum cap. 1.

Genmarum duo funt genera, alas folia tantum intra le continent, & in furculos foliofos explicantur, aliae etiam floribus pragnantes funt, que facile ab illis veris initio magnitudine fua dif-

Flores autem omnes, (obiervante Grevin) non fecus quâm furculi perfecte formantur omnibus fuis patribus abfolutis tribus aut quatuor menfibus, & interdum dimidio anno, aut eriam amplius antequam in lucem & confpectum prodeunt: Adeò ut perennium herbarum omniumque in genere Arborum & Fruticum, qui confentur anni cujulcunque flores, anni illius revera non fint, fed din antea extiterunt, pracedenti fci. anno integram omnium partium formam & diffositionem adepti : ut fingularum gemmas diffecando patebit. Sic flos Mezerei v. g. qui Januario menfe interdum aperitur, curca medium Augustum anni præcedentis integré formabatur: quo tempore folis gennna viridibus cauté detractis floris petala ejusdémque apices, seminis conceptaculum cin-

gentes, perspicillo etiam mediocri clare & distincte visibilia redduntur. Alia exempla adducit laugentes, peripicano cana inconseri cata con una reminar resonanta. Ana exempta addicti: faudatus Autor qua apud ipfum vide. Tempus autem quo Flos generatur feu formantur à nemine ante
fo observatum miratur. Invento camen in Lunaria min, tempus illud ab oculatiffimo F. Columna
observatum. In hac specie (inquit) omnes plante in imo petiolo supra radicem folliculum quendam habent, veluti Ari florem exiguum, in quo plantulam exiguam, veluti fœtum complicatum exdam habent, veiud An norem exiguum, in quo piantuiam exiguam, veiud torum complicatum ex-tare vidi, intra folliculum, uteri vicem gerentem integram, foliofum tantum quæ racemo vidua e-rat, poft annum proferendam, & que racemola cum ipfo exiguo fed integro racemo convolutam. Et hor mirum Naturæ infitutum. Alias plantas fimili modojufra terram uterum gerere agnovimus Et nor munus Mange internation.

Anne parines imme mocopiere ferram uterum gerere agnorimus & fuo tempore proferer, fed non anno integro, & forfan non niceto, vertime virovar radicis ipfus symmelgentia, ut in bulbofis quibufdam, in quibus intra bulbom ipfum fpicarum cauliculum obfervavimus, fuo tempore proferendum.

CAP. IX.

De Foliis Plantarum è Joach. Jungii & aliorum scriptis.

Olimi, definiente "Jungio, est quod à sede cui adheret ità in longitudinem & latitudinem exten- » In 169 Phy-ditur, ut territe dimentionis termini inter se dissert, the cost, superficies solu interna ab externa, toscop attur, ut cercagonium non communication control and consequences from interna an externa-Superficies foit interna, quas & lipperior, jem flippina dicture, yet que caulibra, refjort, jedeque vel cavitates aliquid obtiner, vel faltem minus convexa est quam altera exterior, five interior fiveprona superficies.

Folium aliud est simplex, aliud compositum.

Folum alud et sumes, auua composium.
Folum composium est quod ex petiolo five nervo, five coltes, & lobis vel laciniis [potius quam, polium composium us vulc Jungius, fimplicibus folis] conflat. Toqum enim illud, ut Theophrastus nos docuit, quod sium quid, cum petiolo decidere folet, folium appellari debet, ut in suglande, Fraxino, Sorbo, &c. Partesautem com person uncounte tonos, coman appensa uncoes, ut in Jugange, reasons, sorro, con Parcesaucem ille, que in multis folia videntur diffinêta, lobi funt se lacinie, non proprie folia.

Petolas five pediculus foli pars est in longuadimem extenta, que folium futinet se cauli connectit. Petolas firede dictus à caule usque ad folii initium intelligitur; ad quodantes folia est nervus se-

Petiolus Itrické dictus a cause uique ad fois sintium medligitur; ad quodantar folia elt perous lapius aut coft dictus.

Folium controfitum, dividente Jungio, est vel digitatum, vel penutum, vel triangulatum.

Folium digitatum est ubi plures lacinus, [seu plura simplicia fois Jungio] quasi ad unum petioli
punchum sive terminum aptate since, usin Trifolius & Pentaphilis, Fragaria, Lupipo, Camade, Vitice, &c.

Folium penutum est in quo bim lobi [Jungio folia] è regione sibi ad idem quasi costra punchum sive
ad candem coste a distinctionem opponumur. Lobis non (emper fibi munuo diredi exponentum in hisjassodis

foliis, us in multis Tilicum speciebus alis sque observavimus.] Hoc genus folia sunt vel pariter, vel importer
pennata. Pariter peanata, us in Faba, Vicia, Plo, &c. [Una arbor Lenticus pariter pennata folia
adainen I sunaviere nennata. ubi ultimus costra estimus finnilari folio clauditur. auna imparam labaobtinet.] Impariter pennata, ubi ultimus costa terminus singulari folio clauditur, quod imparem lobo-

obtinet.] Impariter pennata, ubi ultimus coftæ terminus fingulari folio clauditur, quod imparem lobonum numerum tribut, ut in Rofa, Juglande, Fraxino, Poentilla, Sorbo, &. Polium pennatum
perro vel eft umforme, vel difforme. Uniforme, filosi circa candem coftam hærentia magnitudine ferè
acqualia fint. Difforme, fimajoribus minora tint incepofita, ut in Ulmaria, Agrimonia, Filipendula,
Folium triangulatum eft cujus cofta ità ramofa eft ut bini rami ex cadem diffinctione fibi pri
mario oppolite in tor ramios findantur quot reliqua exterior coftæ primarize portio obtinet, desitur ctiam ala foliofa five folium ramofum. Hac Jungius. Vertun nos cum oculatifitimo F. Columna Lynceo Folium compofitum malumus dividere in 1. digitatum feu circumferipione rotundule
& al podiculum ufque incifum: 2. pennatum feu rempendola & 3. multifidum feu manogare b. e. in plures lobos feu lacinias diffectum. In hoc autem genere que latos habem folos feu lacinias folia exmanatacif. un April Circus Angelice. Sobondolii & fimilium: qua verò anoutionisto lobis feu тем подът тем пастива иниссии. In the amount genero-que nate nace in 1018 мет до пастива 1018 мет до паст capillares omnino lacinias dividuntur, 12429 merito appellantur, ut Ferulacea, Amini, Millefolii, Fœniculi & fimilium.

Folium simplex est quod non dividitur in lobos seu lacinias disjunctas. Estque margine vel intego vel (cillo, vel finata ovel fine finabas, denique vel planum, vel concavum. Sin dichoromato oblevare malunus Folium fimplex dividi poteft in planum & teres, teres autem in faretum & concourm fen filtuloum: 1 margas in rate parts in planation of course constitution of course course constitution of course course constitution of course course

Angulatum folium inter integri & scissi marginis folium quali ambigit, ut Hederæ adultæ, Bryoniæ: Abíque angulis, ut Smilacis asperæ.

Scifft marginis folium eft vel laciniatum, vel serratum five crenatum, vel dentatum [denticulatum.]

Lacinia el portio folis inter fifturas (tiffura elt profundior feiffura) inclufa. Folium teres est vel farctum, ut in Juncis; vel fiftulofum & intus vacuum, ut iu Cepa: in his autem infima pars & cauli proxima plana est.

Poffunt

Lib. I.

HISTORIA PLANTARUM

Poffunt ctiam folia aliter multis modis dividi, utv. g.

1. Refipectu Superficiei, in 1. Lavia à Gracia Ana dicta, qualia funt Beta, Lapathi, &c. 2. Hirita feu lanuginola & tomentola, [Lavia] ut funt Verbalei, Lychnidis, &c. 2. Afpera [17254-] qualia obtiment Buglofilmi, Echium, &c. 4. Aculeata vel foimola [2425267] ut Carduorum, Agrifolii, &c. An dentur planta: qua foimam pro folio habent dubito; Scorpius certé prater fpinas folia criam habet.

ona cuam nauet. 2. Refpectu Figura & circumferiptionis, in rotunda & longa, triquetra, teretia, &c. 3. Refpectu Quantitatis, in magna & parva, lata & angulta, longa & brevia, craffa & teimia. 4. Refpectu Coloris, in viridia, ut funt major pars foliorum tam herbarum quam arborum, in luteum languentia, obscurè virentia, ad cœruleum vergentia, candida & incana, rubentia, maculosa,

ftriata, &c.

Respectu Durationis, in perpetua seu diuturna, & decidua.

6. Respectu Situs & ortus, in ca qua ordinate caulem cingunt, nimirum è singulis geniculis seu caulis distinctionibus vel bina prodeunt, ut in Salvia, Urtica & aliis quamplurimis.

cauns antinectionious vei oina proaedint, ut in salvia, Ortica & ains quampianinus. Notand. Plantas quadrato caule præditas ammei conjugatim & bijugo ordine, & quidem alterna-tim proferre folia; itimque ramos ex alfis, five finibus, five angulis quos folia & pediculis folii cum

caule constituit.

Alternatim pronasei dicuntur folia, aut germina, aut rami petiolive, si superioris paris oppositio decusset

aut quast ad angulos rettos seces inferioris paris oppositionem.

Auti quast ad angulos rettos seces inferioris paris oppositionem.

Auti actium plante teretise & mos quadrati caulit bijuga habent folia, ut Bugula, Brunella, &c. Vol.

terna, ut in Lylimachia lutca, cerulca, purpurca; vol quaterna, ut in Cruciata; vol senie aut plura; ut in Gallio, Rubia, Aparine, &c. vel inordinate & fingula hærent : quamvis, inquit Columna, nec ifta tam inordinata dici pollunt, ut non aliquo numero, quino, aut majore vel minore in circuitu ramuli ordinem aliquem observent, ut in Vermicularia, Tithymalo & fimilibus.

Partes folium Quod ad partes folium componentes attinet, feiendum est eastlem illas este quibus truncus integramuegramet, tur, nimirum fibras ligneas seu lymphæ-ductus; vasa-succum specificum deferentia, tracheas; utritur, nimirum fibras ligneas feu lymphæ-ductus; vaia inceim i pecinicum deterenta, tractiens s'utri-culos fibrarum reticulariter contextarum (patia replentes; & cuticulan. Sciendum enim elf, folii petiolum fiftulis lignes und cum tracheis & vafe peculiari à tenelli furculi profundiore ligno feu in-timioribus fiftulis fibrifvo ad extra continuată fubliantia derivatis, & in falciculum collectis componi. tongum excurrens une cortuix queces unte more prount raminos, que cancern in reconnices prexis de-finunt. In allis autem folis petiolus Ratini ac latitudienem atrungs (cinditur in innoces ramos, con-ficientes tamen, qui quali ab uno exorti umbilico alios minores producums, it in Hedera alitique ap-lipicuos tamen, qui quali ab uno exorti umbilico alios minores producums, it in Hedera alitique apparet. Notandum fibras periolum componentos, initio antequam pediculum ingrediantur reticu-

Petiolo appenditur folium dilatatum, cujus pracipua pars occupatur à coftulis seu nervis vario ritu Petiolo appenditur liprae una cum tracheis & peculiari vase conglomerate, à petiolo exceproductis. Fibrae etenum signea una cum tracheis & peculiari vase conglomerate, à petiolo exceptoductis, velut minima arbor hinc inde disperguntur, & solvuntur in ramulos, & hi denuo ulteriore divilione in furculos, qui fibi mutuò occurrentes & unitæ in reticulares plexus contexuntur, qui in plerisque soliis consumptâ utrâque cuticulă emergunt, in Salviæ autem & similium soliis etiam vi-

plerique tolis confumpta utraque cuncula emergium, in Sauvie autem & immium tolis etiam verientibus, aversă prefertim parte, confpicii funt.

17.6 Sucufors

exhibet notam, cum tamen adoffe analogia evincit.

Reticularium plexuum maculas feu areas utriculorum feries à costulis emanantes & quasi ab ipsis pendentes replent, unde foliorum craffities confurgit. Hi autem utriculi ex contenti fucci natura, mutua compressione vel laxitate varias subeunt in exteriori regione formas, unde quasi cacales aut verniculares veficula contortæ apparent : Interdum angulis featent, & frequenter irregulariter termmantur.

Inter utriculos & fibrofium rete in plerifque foliis peculiares folliculi feu loculi difperguntur, qui prenti hattu foràs vel haltuum vel humorem fundunt. Horum deferiptionem in plantis aliquot personale culiaribus unà cium fucco quem continent vide apud. **Malpighium.**

Man Plin

Has omnes partes quibus folia coagmentantur levis fuperextenfa cuticula feu epidermis obducit, fundamentale control de la con

que subjectorum colorem refert, ipsique contenta investit & cultodit.

Foliorum extremus unguis feu margo quasi zona seu crassico linea circundatur. Hac in aliquibus fola membrana effe videtur, quibus hine inde tegitur folium exiguis interceptis utriculis, unde facile à lumine pervaditur & diaphana fit. In alis hujufmodi zona craffior est, & exterius oblongis coopentur utriculis, interius verò lignex fibra reliquis continuata excurrunt. Malpig.

In lacinarum apice in quas folia diflecantur dum tenella adhuc vegetant papilla & utriculi qui-

dam emment diverlos continentes fuccos. Malpigh.

namemment divertos continentes faccos. Parapge.

Plantarum ferò omnium, paticis admodum exceptis, Atriplicibus v. g. & Amarantis nonnullis, folia poliquam explicantur, Herbarum etaim caules colore viridi imbuuntur: cujus coloris que caula fit ambigitur. Plerique rei naturalis feriptores aeri cum aferibum, nec præter rationem. cama in amongitur. Presique rei naturais ieripiores aen eum accinent, nec præter rationem. Nam non tantum radices Plantarium in terra latitantes albæ plerumque finnt, nunquam corte vides, fed & folia aere excluto, e julíve applifu prohibito, albefeunt, ut in Braffieis & L. diucis capitatis videntus, quarum interiora folia exterioribus obvoluta, & liberi aeris ufura privata colorem album videntus, quarum interiora totta exterioribus osvonica, ec neeri aeris tuura privata colorem noum contrahunt. Deinde ad Lathicam, Endiviam, Cichoreum, Myrithdein, Apium dulec, aliaque olea dealbanda pro Accarins, vel ligamentis quibufdam folia vinciunt, vel terra obruunt, vel alio quodam artificio aeris appulfum arcent.

Quin & planta in conclavi undique occlufo fata folia in lucum colorem languent, co pallidiorem quo aeris externi ingreflus diligentiùs prohibetur.

Aliud adhuc experimentum ad hanc opinionem confirmandam producit D. Grevim: nimirum quod in caulibus Alchaes & aliarum quarundam plantarum transversim diffectis, quamvis corticis quod in caunens album fit, vafa tamen fuccifera parenchymate iniclufa non minus virent quam cutiparenchyma album nt , vala tamen uccurera parenchymate indula non minūs virent quam cuti-cula iplā ; nimirum quia tracheis feu vafis aerem deferentibus proxima & contigua fiint , cum pa-renchyma ab aere externo cuticula intercluditur, ab interno valis fucciferis interpolitis. Quod planta Acrem liberium & apricum affectent luculento experimento oftendit * D. Sharrecus, * Lib. de

Quod planca Acteni nociani ce approant ancecent memento experimento ortendit. D. Sharrecus, * Lib. de Plantam tenellam è semine ortam, fichili exceptam in Fenestra collocavir, cui unica vitri quo ob. Histo. representata erat quadra decrat. Plantula que alter sursun uccreverat, relicità hac directione, illico se gatisnii veturata erat quadra decrat. Plantula que alter sursun concerverat, relicità hac directione, illico se gatisnii veturata erat quadra decrat. turata era quanta accorden recht tendit, fittu ad superficient terræ in fictili propomodum depresso & erabinum. inclinans versus foramen recht tendit, fittu ad superficient terræ in fictili propomodum depresso & incinans versus iolandes fierili converso ita ut inclinatio caulis à foramine aversa aliorsum spectafere paranero: Denne neun converio na ut memano cauns a roramine averta altorium spectaret; plantula caule reflexo & in formam literae C incurvato, ad foramen iterum se direxit; mutaret; plantula caule reflexo & in formam literae C incurvato, ad foramen iterum se direxit; mutaret i plantula caule reflexo & in formam literae C incurvato, ad foramen iterum se direxit; mutaret i plantula caule reflexo & in formam literae C incurvato, ad foramen iterum se direxit. ret; piantuis auto, & superiore curvatura cornu à foramine averso, caulis pariter summa pars to denuo neuns ma, co importore curvatura continua normania averro, cauns parter furnima pars directionem fuam mutavit, & versus partentem quadram fele retroflexit, & in litera S figuram indirectionem fuam mutavit, & versus parentem quadram fefe retroflexit, & in literae S figuram in-curvavit; & interdum animi caufa ut admirationem excitateret, amicos aut adfrantes rogavit ut dicej rent versus quam partem vellent ut planta erefecendo tenderet; edimque notá aliquia in margine fictilis fignarent; quod cum fecifient parte illa fictilis fanestra foramina obversá, intra paucas ho-ras, sponte sua, mulla vi adhibrá planta illa caulem suum illorsum inclinavit. Nobis tamen non tam aer quam lumen, luminifive actio coloris in plantarum foliis viridis causa este videtur. Nam externo Aere excluso planta tamen nonnulla viridem utcunque colorem acqui-

runt & retinent, ut in vitreis operculis feu campanis tegi folius cornitur, ut v. g. Planta mimosa humili nostratibus dictà, que ob cœli nostri frigiditatem aeris externi appulsum non patitur, sed pernumm nontantin unca que de control inguata en acte de apparatu non partirir ret peno tegi poftulat, & tamen colore virid tingitur. Virtum autem quanvis lumen admittat, acermachidit. Unde colligimus luminis actionem caufam viroris effo. Eadem enim planta vafe opaco tectæ haud dubie pro viridi pallidum inducrent colorem, ut in conclavi claufis contingit. Nec tamen adeo late virere puto plantas vitreo operculo tectas ac aeri libero expositas, quoniam vitrum men auto late inco puo pianna vinteo oportulo tecta at aeri notro expontas, quoniam virimi quamvis radios aliquos luminis tranfinitiri, alios tamen intercipis & reflectir, nece enim altere vifibile effer. Quinettant aqua vel aerem excludit; vel modica admodum quantitate intra poros fuos admittir, & tamen planta ei immerfa virefeunt, quod nobis luminis porias actioni tribuendum viadmitti, ce camen pantae et minierae vincienne, queu nous mannis portes actioni triouentami vi-detur, quam (ut D. Grevius opinatur) aeri interno radicibus exceptoi Verum quicquid fit de lumine ceur, quant un la sereme opinatur aeri merno radicious esceptor verum quicquid it de limine ciulque actione, nec cini muie fententia mordicio admerentus y certifiniunte fi ad virorem intendium non fufficere aerem conclutum de financiam, sed laborum de apertum requiri; unde in fylvis ciam opacia nacentos herbe dulutios virente, qualm in locis apricios de folaribus racius expolitis. Nec tamen onnibus plantarum partibus colorem hunc concidiat (we aer, five lumen, fed tantum federal partibus colorem hunc concidiat (we aer, five lumen, fed tantum federal). rite præparatis & dispositis ad actionem suam excipiendam: Fieri etiam posse non negamus ut Aer ne preparatis 66 unionis an accoment mant exoperation : real cuain poine non negames it Aer falinas aliquas particulas planta fucco communicer; que entir ni vindem colorent mutent. Unuf-quique quod his verifimillimum videtur fequatur. Ad hune autem colorent inducendum non requirtur calor, sed potius frigus moderatum: Aer enim in conclavi occluso calidior est quam subdio, ut patet ex celeri & immodico in longitudinem auctu plantarum inibi ex femine nafcentium: dio, ut patet ex ceteri et immonico in iongituaniem autru pantarum inibi ex termine naticentumi vidimus enim ejufinodi in locis plantula femipalis feapum in femipadalem ferè longitudinem excelection fubius folia feminalia, feu antequam folia explicaret. Quin inclinationem pradiétani caulis ad foramen in feneftra relictum inde ortam putamus, quòd Aer externus in foramen irruens & parti caulis eidem obverfæ occurrens, frigore fuo poros ex ea parte constringeret, adeóque

8c parti cauns ausein oriente occarions, ingrie into pois of ai parte continuigerer, auteoque caulem illorfum incurvari faceret.

Quis foliorum ufus fit, quodnam officium quæritur. Cæfalpinus hujus gratità folia data exiftimat ut tenerum germen (quod tanquam manibus invicem fuperpofitis circumplechuntur) tueantur, vel ut enertum germen (quoti carquait maintas informa apopianis eteumpeetumin) (team fructum, ubi fructus etumpit cum germine. Oftquam verò cadem explicata funt, germine adultiore, alium ufum præftare videntur, umbram feilicet, ne à Sole nimis urantur tum fructus, tum adutore, anum mani partiale violetti i umorati rancet, ne a sote ininis trantur cum ructus, tum novella germina ; moderatos enim Solis radios utraque defiderant; quod foliorum politione & for-nda prefikatur, illos partim transmittentium partim retinentium. Ideo plurimis in Autumno decima pratratus, mos partini damininus induratis. Ferunt autem in regione fervente, ubi perpetui ferè funt aflus, nullis arboribus folia decidero, quod recta ratione fit: egent enim planta per-

tui tere lunt artus, nuius atrootiois sona occiderto, quod recta ratione nt; eigent enim pianta per-petud inibi foliorum opera ad umbram faciendam. Casfalp. Clariffums Malpighus alium praterea ulium planta præltare folia existimat. A natura, inquit, fabrefacta videntur ut coctioni alimenti inferviant. Nutritii namque succi portio qua radices subraperacta vuentur ut coccom animent interval. Assum namque note porto que raine ingreditur, necin appenda transverda friras derivatur, poftremo à lignes fittulis in folia exoneratur; ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur; ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur; ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ideo necelle eft, ut in ipforum quafi transverdalibus utriculis moram trahar, & antiquo fueratur, ant ratur, need notes of the first appear that the state of t utilia transpirata evolent. Dari autem hujulmodi concottonem in folis, temmais plantula fructura indicare viderur. Hac geminis plerunque confrat folis, que propris vafculis & utriculis funciourgidis ditantur, ut mole sua reliquim plantula superent. In-germinatione verò soluti & turgidi lujussimodi plantula humoros advenientem succum formentant & antiquim augent, ità ut in ampla superio de terre in Endivin, Peposibus & Ceaubista, quis seminalia folia in tantam excelcunt molem ut vix credibile sit, & ablată curiculă fories pendentium utriculorum tam maniferiorum contrate solutione productiva sul se un pent posteriori site. Outouftò exhibentur, ut evidenter pateat folia hujufmodi conditoria effe feu penu concreti fueci. Quonino exmoentur, in evincince parea, rota inquinion continuira ene feu penii conterei nuce. Agoni-am tamen fentim, vegetante radicis trunco & plantula germine, contabelere incipiunt hiujulnodi folia, hine conflat à folis in caulem & caudicem regreflum effe concocti fucci, & quafi peculiarem circulationem. Remittunt itaque & folia probabiliter concoctum fuccum, iplumque in annotino & novello surculo, cui adnascuntur, congregant, ut in tenellam gemmam absumatur. Erenim non longe ab infertione & folii eruptione gemma post aliquod tempus succrescit; & maturatus per longum tempus in furculo coercitus humor, advenients versi ope refermentatus, in genima feetum ablumitur, & murriconem inchoar: Unde videtur nulla fuecrefeere, ut plurimitim gemina quam non antecedat & fucceffive alat folium.

Idem ministerium præstant probabiliter folia seminibus, &c. Corruptis singulis annis minimis meatulis, exhaustoque antiquo succo, cum folia amplius natura nequaquam inserviant, abiiciuntur, novumque organum formatur: & quibus in plantis folia adhuc virent, novis tamen æftare germinantibus gemmis antiqua maralmo confecta collabuntur. Hac omnia D. Malpighius, quæ & nobis probantur.

CAP. X.

De Floribus Plantarum, & primo de eorum partibus.

Los, definiente Jungio, est pars planta tenuior, colore vel figura, vel utroque infignis, rudimento fructus coharens. Hac definitio, vel ipio Jungio farente, nimis angulta est: nec enim omnis flos rudimento fructús cohæret : nam in frumento Indico Maiz dicto, Palma Christi en Ricino, Bardana minore (eu Rantis, Helistappi et ricce, Lactryma felot, Ambrofia, à fructu aliquatulum removetur. Nec in herbis tantum fed & in arboribus ut v. g. Juglande, Corylo, Quercu, &c. dantur flores amentacei à fructu disjuncti.

Quinimo non in eadem tantum planta florem à fructu removit natura, sed etiam in cadem spece flores & richts totis individus diferent; in a request remova natura, intecende & floris effent, or gue fecunda, flores non producerent: Has in eadem fpecie fexu differe volunt Botanici, & fertiles que recunde, fores non producerent: Has in cadem specie text autrerre volunt forante, & rerules ferminas, ferriles mares appellant. Praterea in plurimis plantatum fecciebus; in quibus etiam flores fructibus coharent, dantur plurimi flores inutiles, hoc eft, quibus nullus fructus feménve fuccedit, ut in Pomíferis, Pepors, Cauribid, Molons, &c. inque Malo & Pyro manifettè cernitur. Rectius ergo med fenentia definitur flas, Pars planta tenutor & fugax, colore vel figura vel utroque infignis, fructui pravia, cique plurimum coharens & tenello regendo fovendoque infervience aux nechanos evalues qui besti un faccidit sur macrefiit.

ens, qua postquam explicatur brevi aut decidit aut marcescit.

Fruêtu pravii dei pollunt etiam flores inutiles & amentacei, quamvis eidem contigui non fint, quoniam plerunque aut decidunt aut marcefeunt antequam fruêtus maturefeit.

Partes floris funt. 1. Calyx five Perianthium, quod tamen nonnullis adjunctum potitis quam floris quam fruêtus maturefeit.

Pares floris funt. 1. Calyx five Perinathium, quod tamen nonnullis adjundum positis quam pars floris cenferux. 2. Folia illa tentila & figacia, quæ nos ad Homonymiam vitandam cum Columna patala appellare folemus. 2. Stamina: & 4. Stylus.

Flores perfetti dicuntur qui comibbe hilce partibus donati funt: imperfetti, qui harum partium alquici arent. Nos tamen un hoc opere florem perfettimu vocamus quicanque petalis feu foliis fiugacibus coloratis conffat, five calycem habeat, ut plerique, five non, ut Caliba padightis, Anenones & bulbofarum nonnullarum flores; imperfettim qui apetalos eft, feu foliis illis fingacibus, coloratis carert. Hunc estam flamineum vocamus, quia flaminibus & calyce duntaxat conffat. Sub flaminibus estam flythum comprehendimus quo paucoffimi flores carent. etiam flylum comprehendimus quo pauciffimi flores carent.

Calyx est qui storem regit & sustentat, ejusque velut basis & sulcimentum est, ideóque crassior est & minus insignis store inso Coritur autem ex exteriore surculi cortice, ideóq; (inquir Casalpinus) herbacei coloris eft, nec decidit cum flore. Verum ex noftra observatione in nonnullis plantarum generibus vel

und eum flore decidit, ut in Rammeulo & Lyfimachia filiquofa ; vel etiam ante florem, ut in Papavere. Calyces feu Perianthia in nonnullis plantis, tum colore, tum confiftentia, tenella florum petala Catyces feu retrainmant nominum plants, tuni colore, unit commenta, tenera nortum petata proxime referunt, diffinguintur quòd non defluant aut marcefcant antequam fenina maturefcant, vertim ipfis pro valculis inferviant. Hujufinodi finit Fegopri, Petamoguoni anguftifolii, Biforta, &cc. florum calyces. Calyces enim voco quantumvis coloratas has partes, quia nee decidua funt, nec

Petala feu floris folia funt laminæ illæ tenellæ, colore infignes & fugaces. Ad petalum enim conflituendum dua hæ conditiones concurrant oportet: 1. Ut fit tenue & colore infigne: 2. ut fit fugax & caducum: adeò ut fiqua pars plantæ harum conditionum alterutrà carear, quamvis alterant habeat, petalium dicenda non fit. Ob defectum primæ conditionis Ranunculi & Papaveris calyces quamvis decidui pro petalis non fitnt habendi: ob fecundæ carentiam Biftortæ & Perficariæ fupradicti calyces à petalorum numero excluduntur.

Quod ad petalorum texturam & compositionem attinet, Interioris cauliculi seu ligni (docente * Ana. Plan. " Malpighio) (ubstantia, fistulæ scil. & tracheæ extenduntur & elongantur in floris folia, que omni vaforum genere inftructa pendentibus utriculorum feriebus integrantur. Hæc tenui halituofóque turgent fucco, unde incifuras non patiuntur: ob humoris etenim benignitatem & ductilitatem urreadorum ordines extendium ur ufque ad extremum unguem, & ur pluminum vafa non ab una ex-cedunt coftula, fed copiofi fafciculi à bafi exurgunt, & productis ramis in omnem dimentionem

clouganter. Quod ad colores, except on pipe 8 viridi, omnes in forbus spectamen.

STABLE A.

Stamma feu capillamenta, deferibente "Spigelio, funt in floris medio, quod umbilicus appellamenta colores colores colores colores colores remained in the stamma feu capillamenta, incredum paulo crafficores, paulo prominences menticabar finimitate, apicibus frequenter prædite, quæ Rylum partem fimiliter oblongam fed craffiorem acque è centro umbilici emergentem ambiunt.

Stamma pediculo constant & capitulo seu apice.

Pediculi staminum plerunque liberi sunt, & in quamplurimis plantis à sundo floris seu dilatatà petioli fiiblfantia (ut cum D. Malpighio loquar) oriintur: in Digitali & pletifque omnibus tubulola petala habentibus (ut galeatis & labiatis) ab interioris fuperficiei petali ima parte erumpunt, inter-

pecata natoentious (ut gaiearis ec notatis) at interioris inperficiel pecati into parte entimputa, can toti cidem affixi funt feu coherent, ut in Symphyto majore, Lithofpermo, Polygonsto, &c. Differentias Raminum Junguis fic * perfequitur.

Pedicult Raminum liberi plerunque teretes funt, rarò latiufculi ut in ornitogalis. * 1/12. Plyto.

Pediculus teres vel tenuis eft, vel craffiufculus.

Pediculus

Pediculus item, alius curvus est, ut in galeatis floribus in quibus sub galea latentia stamina cur-Pedicunts nom, and services of the galean nortons in quines into galea factoria Itamina curvaturam ejus imitantur, ut in Salvia, Lamio, Sclarea: & in Papilionaceis in quibus latent in inferiore carina furfum recurva.

Staminum pediculiporro plerunque glabri funt, interdum hirfuti; ut in Bl. staria.

Stamma ferè semper inter se aqualia sunt, interdum inaqualia, ut in Napello, Colutea, Scor-

oide, 8CC. Scaminum pediculi ferè femper fimplices funt, in Lauro ramofi. Staminum numerus plerunque folis aut lacinis ambitus respondet, ità ut aut aqualis sit, aut mul-Sammun nunterio pertungo, como da actinio amortis reipondet, ta ut att aqualis lit, aut mul-tiplis, at fibriuliplus. Si in Rata flore 4 petala funt, 8 flamina; in Cervicano flore campa-niformit flacinic feu culpides intus in fundo 5 flamina; in Iride 9 folia, 3 flamina; in Gladiolo Ital. 3 stamina, folia 6.

Sunt autem flores tam copiosa habentes stamina, ut eorum numerus non facile possit iniri. staminofi ideirco dicendi; ut Ranunculo, Papavere, &c.

Capitula five cacuminula staminibus incumbentia Apiees dicuntur; Malpighio staminum ca- A P I C E S. plule. Hae diversimode colorantur & figurantur, frequenter tamen lutea aut crocca sunt, interdum nigricant, aliàs albescunt; observavimus etiam purpureo aut rubente colore conspicua, quamdum nigricants, and a nostituity constructions and parapared and tuberne colore conjugation, quantity is rarius, ut v. g. in Hepatica trifolia (pecite illa, quam Parkinfolius albam framibus rubirs appellat, Gramine leucantheimo minore, Alfine pulchro flore, folio tenuifiimo noftrate, aliifque qua

pellat, Gramme letteanthemo minoro, Annie para de Grevius, Apicum colorem nunquam runon occurrunt memoria: ideóque fecure nimis * affirmat Grevius, Apicum colorem nunquam ru* De florium non occurrent memoria: necoque recute finals and and states a special final brum effe; quicunque tandem floris petalorum color fit, intus non raro concava funt, & globulorum Anat. cap. c.3. congeriem continent.

Eadem vel ex medio longitudinis sua aptata sunt pediculo vel quasi medio, rarius extremo, ut in Tulipis, Iridibus, &c.

ni zampa, stationum capitula plerunque ità fita fiunt, ut longitudo cujufque ad longitudinem pediculi fiti fit transverfa, hoc eft, angulos cum ca vel rectos, vel obliquos confituat. Eft & ubi longitudo capituli longitudini pediculi in directum quasi sita est, ut in Tulipis: imò sunt slores in quibus staminum capitula pediculis directim fita, lateribus inter se cocant, ut fistulam quandam constituant, in eaprua pontenti includatur, ut extima tantum parte promineat, ut in Boragine, Solano, Dulcamara. Denique in omnibus flofculis capitula florea conflituentibus, ut in Eupatorio cannabino vulgari, Denique in omnibus folculis capitula florea confituentibus, ur in Eupatorio cannabino vilgari, Agerato, Centaurio majore, Scabiofis, Gyanis, Jacoss, Cardus; item in floculis difices florees confituentibus, ur in Flore Solis, Helenio, Ptarmica, Millefolio, Tanaceto, Acanchio loco Itaminum eff foliolum aliquod oblongmun, fronte in aliquot quali flaminum petiolos fcifsă, quod complicatum fifulze inflar flylum involvit. D. Malpighius accuratibs, tubum hunc efformari are periolis quinque ab interiori floris fubflantia furfum productis & unitis, qui etiam in capite lacimatur, rus

n nonnuus.

Ha flaminum partes, pediculus nimirum & appenfa capfula (autore Malpighio) ligneis fibris & traches integrantur fingula, quibus utriculi per longum locati adduntur. Quare cum in galeatis & quibufdam etiam alis ab clongatis floralibus folis producantur, uldem etiam particulis necoffa-

Quis harum partium usus sit ambigitur: nonnulli ornatûs tantum gratia sloribus concessas putant: alii ad materiam generationi feminum incongruam eliminandam, ut refidua purior & defectatior evadat : adeóque velut emunctoria quaxlam effe, per qua determinata quaxdam fucci portio excerniur, nimirum aerea, ut femen oleofius reddatur, ejulque principia fixiora. Hinc (inquit Malpigbius) fortaffe non incongrue derivato nomine, menstrue purgationes, que in mulicribus conceptions tempora proxime antecedunt, flores dicuntur: nam ut in plantis determinata succi portio per stamina & sloris petala excernitur, ità in viviparis, qua conceptús particulas quoquo modo inficero possunt, singulo mense cribrata per uterum foràs protruduntur, ut reliquim defacati sanguinis in utero stagnantis, faciliùs vi seminis sœcundetur, & in animalis naturam dirigatur.

Grevius noster non hunc tantum usum stamina præstare opinatur, sed & pollinem illum seu globulos quibus apices prægnantes funt, quósque per maturitatem effundunt, spermatis masculini instar ouns quous apres parginante may quoque per mannaten tumutum, portratti interni initar feminibus feecundandis inferivire existimar; ae proinde maximam plantarum partem utrinique lexis parțicipem effe. Quod non adeò incredibile videri debet, cum & in Animalium genere nonnulla participem effe. Quod non adeò incredibile videri debet, cum & in Animalium genere nonnulla androgyna obfervaturi, ut v. g. Cochleæ terreftres; quamvis quidem in feipts non generent, quo à plantis differium. Nec obstat, quod particulæ hæ (fi modo sperma sint aut spermati analoga) in uteram aut semina non penerrent, nam & in piscibus externe tantium ova sam editsi inspergitur genitura, nec in ullo animalium genere, quod sciami, ovarium intera, at ne uterum quidem insperique, sed solus cius halitus & effluvia substituta sufficientad ova secundanda, & embryon intus conclusum vivificandum.

Hae si ità sint, non similitudine aliqua duntaxat, sed revera & strictè loquendo sexu differunt Plante ille, quarum alie femen absque store, alie [ab emstem plante ille, quarum alie femen absque store, alie [ab emstem producum. Tales sunt in Arborum genere Palma daciylifera, Salices pleræque ex nostra observatione, & secundim Plantum extant Cederus major: in Herbarum, Lupulus salicitarius, Cannabis, Cynocrambe, Mercurialis, Phyllon, Urtica, Spinachia, Sesamoides Clulii, aliaque non

D. Grevii sententiam magnopere confirmant, que de Palma dactylifera à * Veteribus & Recen- * Plin. Hist. tioribus traduntur, nimirum fœminas non omnino fructificare, nifi mas juxta iplas confitus fuerit: Nat. lib. 13. quin & pulverem maris fœminæ aspersum cam fœcundiorem reddere. Ni enim Ægyptii hoc fe- c. 4cerint (inquit Prosper * Alpinus) fine dubio femina vel nullos fructus ferent, vel quos ferent non * Lib. de retinebunt, neque hi maturelcent. At inquies in arenofis & defertis, ubi nemo maris pulverent Planti Ægrfeu pollinem florum femineo fectui afpergit, femine nihilominus fæcundæ funt. Immo verò ptiacit. ventorum beneficio, qui pulverem marium fœminis afflant.

Cæterům

P. 55.

16

Caterum roccè à D. Grevio observatum, globulos hosce seu particulas seminiformes apicum thecis inclusas, illud ipsum corpus esse quod Apes colligant & femoribus appensum gestant, quod nofrates panem Apum vocant, quod etiam in cellulas una cum melle recondunt. Ceram enim ore domum portant, mel ventriculo.

HISTORIA PLANTARUM

Opinio autem hac de usu pollinis prædicti ulteriori adhuc confirmatione indiget ; nos ut veri-

fimilem tantum admittunus.

Stylus est pars floris medium ejus occupans & rudimento fructûs five seminis inhærens. Dicitur Stylus quia in longitudinem tenuem plerunque extenditur. egnis quia in congrueament tenuent pretatique exteriatur. Foliola pars floris modò apici, modò fedi fructus feminifre coheret; Stamina vel medio, vel

routes pars nous nous ques, man ten mans feminine contact, seaming ven income, ver into foliole; Stylas semper apic fructis seminive inherer, ideôque reliquis floris partibus defluentibus in planta romanet. Hac Jangius. D. Malpighius Stylum concavitate fina femen fovere, appendice affurgere, intérque stamina

ludere ait. Vasculum ergo seminale Stylum facere videtur Malpigbins, & Styli appendicem, quem alii Srylum vocant: hanc autem uterinis tubis analogam existimat, & exemplis probat. Est ergo Stylus uteri feu vasculi seminalis tubus perpetuò hians, ad semen intus conclusium ventilandum, &c halitus expellendos.

Videndum in verticillatis an Stylus fummo femini infideat nécne : nobis quatuor femina Sty-

lum circumstare videntur. Stylus plerunque unicus adeft, interdum tamen plures, ut v. g. in Aquilegia quini, quia rudi-

Stylus pierunque unicus acett, includint annen patesty in mentum fructus in quinas maturatur filiquas.
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere
Flores nonnulli Stylo carent, ut Papaver, Tulipa, &c. nifi vafculum feminale pro Stylo admittere

Sylhis proprie dictus terminatur vel culpide, vel globulo, vel com, vel comibus i culpide, un Digitali, Symphyto majore alique plumus; Cono, ut in Lliis nonnullis; Globulo, ut in Convolvulo peregrino purpureo: Comma vel brevia funt, ut in Convolvulo vulgari, vel prolina, ut in Eupatorio vulgari; interdum adeo prolina ut pluros adelfe videantur Sylh, nà bini in Staphylodento. quod ad numerum attinet vel bina funt, ut in Cichoreo; vel terna, ut in Cervicaria; vel quod rarius, quaterna, ut in Letimachia Virgunana. Corma pleninque agualia funt, interdum inaquali longi-tudinis, ut in Salva & Jethopide; plerunque criam reflexa five recurva funt, ut in Cichorio, Cer-tudinis, ut in Salva & Jethopide; plerunque criam reflexa five recurva funt, ut in Cichorio, Cervicaria; interdum recta.

CAP. XI.

De Florum differentiis : è Joach. Jungii Isagoge Phytoscopica, additis & mutatis nonnullis.

Los perfettus, qualem fuperius descripsimus, vel est simplex, vel compositus.

Simplex notis dicitur qui non dividitur in flosculos, sive qui unico & simplici plerunque

ftylo five vasculo seminali donatur. Hym hre vancuo eminina uonatu. Compofini feu aggregatui, qui ex pluribus folculis in unum totalem florem cocuntibus conftat; quorum unufquifque non tamum folio feu bractea colorata, verum etiam vel ftaminibus vel ftylo faltem constat, & finguli fingulis feminibus coherent. Ejulmodi flores funt, Lactuce, Hieracii, Cardu-

Flos fimplex interdum opponitur multiplici seu pleno. [Jungius fimplicem absolute vocat quem nos monopetalon feu unifolium.]

Flos ergo simplex est vel Monopetalos seu unifolius, vel Polypetalos seu multifolius: uterque per accidens plenus feu multiplex est.

Monopetalos est qui unico petalo continuo constat, quod plerunque cavum aut fistulosium est. Polypetalos qui pluribus foliis in una serie aut circulo dispositis componitur. Effque vel dipetalos seu Cranagamen, in in magnetic Congorionos.

Commina Procedimos indicator ineparation for the feature in the procedimos in the procedimos for the feature in the procedimos for the feature in quorum petala fenarum numerum excedunt dubitamus an Natura certum numerum observet.

Flos aterque tam monopetalos quam polypetalos vel uniformis eft vel difformis. Monepetalon uniformem cum Jungio voco qui terminos duarum dimenfionum inter se fimiles habet, five qui dextrum finistro & anterius posteriori fimile, superius inferiori dissimile obtinet, sive figura

quati tornatilis eft. Tornatilis autem figura est que oritur plana figura super uno latere rectilineo quiescente in orbem motă, five rectilinea fit mota figura five mixtilinea.

Dixi quali to natilis figura, quia li plica, firia & fiffura accedant tornatilis figura effe definit. Monopetali li ares uniformes funt in Convolvudo, Campanula, Bugloffo, Hjofeyamo, Tabaco, &c.

Flos monope, uniformis margine superiore vel integro est, vel in lacinias fifo: integro ut in Convolvalo; fiffo ut in Bugloffo, &c.

Si profunde fint scillure sæpe compositum florem simulat; sed discernitur ab co, quòd totus [seu integer | decidat; uti flores Boraginis, Bugloffi, Sambuci, Cyclamini.

Fiffi flores vel numero laciniarum differunt, vel figurà. Numero, ut vel tribus in Cafia Poetica, Phalangio Virginiano & paucis admodum aliis, vel quatuor; vel quinque; vel fex; ut in plurimis. Figu. 3

Figura, vel angulofa, angulo acuto ut in Boragine; obtuso ut in Hyoseyamo: vel rotunda seu simuata, ut in Primula verus, scu simpliciter rotunda & convexa ut in Buglosso. t in triming and the second of the limitormiter tereti; vel plicis, ut in Convolvulo; aut ftriis, ut in

Campanula, variatâ. Annopetalos difformis est qui unius tantum dimensionis terminos inter se similes habet, h. e. cuus non superiora tantum ab inferioribus, sed & anteriora à posticis discrepat, uti sunt Lamii, & jus non fuperiora tantum ab interioribus, fed & anteriora à pofficis diferepat, uti funt Lamu, & reliquamu verticillatarum. Effique vol. 1. Senifffunterio, qui fiftulă inperius obliquie refectă conflat, reliquie vol. 1. Seniffunterio, qui fiftulă inperius obliquie refetă conflat, uti în Arifolochia: vel 2. Labintur, idque vel unico labio, eóque vel fuperiore feu interiore, ut in Acantho fativo; vel inferiore feu exteriore ut in Scordio, "Teucric communiu & Beauco, & vel dubus, ut major pars fforum labiatorum, in quibus labium fuperius vel repandum eft fire firfum reflexum, convexam faciem alteri labio obvertens, ut in Chamacific & ve. vel convexum free deorim reflexum, avviatem inferiori labio obvertens, quod frequentius eft; unde Labium hujufnodi Galea, Cacullus, Galericulus; & flos iple galeatus, cucullatus & galericulatus dictur. Eft & labium aliud integrum, aliud feissum in lacinias, &c. vel 3. Flos monopetalos difformis corniculatus est. Corniculum in flore vocat Jungius quod alii Calcar feu Calcaneum. Est ergo, codem definiente, Corniculatus flos flos cavus qui partem aliquam corniculo fimilem superiori sui parti connexam habet, b. e. cavam & rotundam partem, que in cuspidem non perviam definat, ut in Linaria, Delphinio,

O'c.

Flos multifolius seu polypetalos uniformii est, cuijus petala figură & situ conveniunt, licet mag-nitudine interdum differant, ut in Umbelliferis. Difformii est cuijus petala figură, aut situ, aut utroque differant, ut v. g. Iridis, & Leguminum, licet fortasse horum slos, potuis monopetalos pro-

funde laciniatus fit.

Superius diximus florem fimplicem tam monopetalon, quam polypetalon per accidens interdum plenum esse seu multiplicem. [Simplicem florem appello qui exflosculis Composito opponitur, non

qui multiplici. ?

Flos per accidens plenus est cujus pars foliacea ob culturam, ubertatem foli, aliúdve accidens multiplicata est. Quod fi lamina unica flos non plenus constet, in pleno lamina aliquotis iteramiliplicata est. tâ, prima secundam, secunda tertiam includit, ut in Stramonia, Aquilegia, &cc. sin ex pluribus foliis tă, prima lecundam, lecunda tertiam includit, ut în Stramonia, Aquilegia, &c. în ex piurious foius compofitus fit floris ambitus, gyri foliorum repretuturi, ut în Rofa, Rammeulo, Anemone, Papavere, Carpolhylla, Lecucio, Peana, Colcino, Creco, Calcha, Melambio.

Quidam flores ad plenitudinem cultură perduci negrusure, us Galeari & Papilionacci, &c. Su percft ut Floris compofitus fuerrius deleripti differentias adferamus.

Flos ergo compofitus vel elt difcoides, vel planifolius natură plenus, vel fisftulatis.

Difcus est quod ex plurimis compressis & conferus stofculis ită componitur, ut unam quasi appa-

rentem superficiem constituant. Flos discoides est vel disco radiato, vel disco nudo.

TFlos discoides disco radiato, interdum per accidens plenus est multiplicatis soliis marginalibus, ut in Matricaria & Chamamelo cernitur: interdum etiam prolifer, ut in Calendula, Bellide,

Disco radiato est cujus exteriora folia qua marginem quasi floris constituunt prolixiora & dispersiora sunt reliquis quæ discum efformant, & quasi plana.

apennora una renquis quae uncun entorinant, se quair pianta.

Folia illa vel funt frontata & quafi parallelogramma, vel culpidata, utin Pearmica Austriaca Clus.

Flore Solis & fontata funt vel integrá, vel crenata fronte, ur in Caltha vulgari. Disco mudo est
qui slosculis marginalibus caret, ut in Tanaceto, de.

Flos planifolius, natura plenus, feu secundum speciem plenus est qui ex flosculis quasi planis, in

aliquot gyros dispositis confarctus est.

Frons autem horum foliorum plerunque crenata est, ut in Taraxaco, Sonchis, Cichorcis, Hie-

raciis, Scorzonera, Tragopogone.
Flos fiftularis eft qui plurimis concavis oblongis flofculis, ad margines in longas lacinias diffectis compositus est. Est etiam in hoc genus floribus differentia. Nonnulli flosculos marginales cateris productiores & majores obtinent; alii omnes aquales.

Not. In floribus compositis flociul ill, qui à nonuelle perperam Stamina dicuntur, inferiori parte in prolixum candidum, quasi pediculum desinunt, quo seminibus singuls coharent, habéntque plerumque oram supremam sive craterem in lacinias aliquot sectum: è singulis quoque prominet stylus aliquis (bisidus plerunque) qui peculiari sistula colorata usque ad apicem sive cornua vestitus est.

Flos eff

(Perfettus, qui petalis, stylo & staminibus constat; estque vel

(Simplex, qui in flosculos non dividitur, isque vel

Monopetalos, qui unico petalo five lamina continua conflat, ut in Corvolvulo, Campanula, &c. éstque vel

Uniformis, qui dextram partem finistræ, & anteriorem posteriori fimilem, inferiorem superiori diffimilem obtinet, ut in Convolvulo. Estque mar-

Integro, ut in Convolvulo. In lacinias fillo, differentes

Numero, in nonnullis sci. tres, in aliis quatuor, vel quinque, vel sex lacinize funt. ¿Figura, vel angulosa, vel rotunda.

Difformis, cujus nontantùm superiora ab inferioribus, sed & anteriora à pofticis differunt, éstque vel

(Semififtularis, ut in Ariftolochia.

(Unico, coque vel superiore, ut in Acamho sativo; vel inferiore, ut in Scordio, &c. (Duobus, superiore vel

> Reflexo furfum, ut in Chamaciffo. Convexo five deorsum reflexo, five galeato, ut in Lamio & ple-

Corniculatus corniculo seu calcaneo concavo & impervio retrorsum extenfo, ut in Delphinio, Linaria, &c.

Polypetalos five multifolius est qui pluribus petalis in unica ferie aut circulo dispofitis componitur; éstque vel

Uniformis, in quo petala, figura & fitu conveniunt, quamvis magnitudine interdum differant; éftque vel

Dipetalos, ut in Circaa Lutetiand. Dipentos, ut in Plantagine aquatica. Tripetalos, ut in Leucolo, Braffica, Thlafpi, &cc. Pentapetalos, ut in Lychnide, Caryophyllo, Alfine, &cc. Hexapetalos, ut in Bulbolis. Polypetalos in aliis.

Difformis, ut in Viola, Papilionaceis, &c.

Compositus, qui ex pluribus flosculis, quorum singuli sinsident seminibus, in unum totalem florem cocuntibus constat; éstque vel

Difeoides, in quo flosculi breves, aretè compressi unam quasi planam superficiem component, ut in Calendula, &c. oft vel

Radiatus, limbo vel margine foliorum planorum discum cingente; foliis marginalibus vel frontatis, fronte crenata,ut in Calendula & papposis lactescentibus, aquali: vel eufpidatis, ut Pramies Auftriaca Clul. Niedus, qui petalis illis feu flosculis marginalibus caret, ut in Tanaceto, &c.

Natura plenus, ut in Pappolis lactefcentibus. Fiftularis, ut in Capitatis dictis, Jacea, Carduo, &c.

Imperfettus, qui harum partium aliqua caret.

Usus slovis est ad tenellos fructus tegendos: priusquam enim explicantur, aut insident ipsis fructibus, aux illos undique circumplectuntur: crefcente autem fructu jam flores aperiuntur , ac paulo poft, tanquam in faturum inutiles, decidunt arcfacti. Cafalp. D.*Malpjebin interdum florum * Anst. Plant. petala in lus utriculis fuccum excoquere, quem intrò refluentem tenello utero & feminis inchoamento effunderent opinatus est: quandoque petalorum ministerium in inco grui potius humoris depuratione verlari existimavit. Verlim cim avulfis sapius sloris petalis antequam hi-arent (in Tulipa pracipue) interdum slyli seu uteri incrementa remorari observavit, quandoque morari observavit, quandoque quedam semina absque noxa debitam magnitudinem sortita esse, se morari observaria, an floris folia teriello utero à Solis & externi aeris injuriis tutando dunannuc quonun ; an ulternis etiam depurando præparent auctivam seminis materiam.

Floris folia li plus justo luxurient multiplicatis exortibus, vel semina manca redduntur, vel deriors tone a pais planto manager manparatis exotinus, ver temma manca reasuntur, ver deficient & mullis plerinque uterus adelt, ut in plenis floribus oblervatur. An qua finguli fifted rum falciculi in folia elongentur & abfumantur? mullaque ligneæ fibræ uteri ftructuræ & coloribus ver de firme filmentur. fum factoria relinquantur? & ità infocundi contingunt flores,

Quanting autem plerique flores natura pleni steriles & infectundi fint, hoc tamen perpetuum non est in omnibus plantarum generibus: Caryophylli enim pleno flore nihilominus focundi funt. Idetn et in oumous plantarum generious: Caryopnylli enim pleno flore inhilominus fecundi funt. Idem etiam observatur in floribus compositis plantfolio margine, per accidens plenis, ut v. g. Matricaria & Chamamelo; numirum hujufmodi etiam focundos effe.

Aliz adhuc florum Differentiz à situ sumi possunt, sique vel respectu caulis, vel respectu fruchûs. Caulis respectu flos aut solitarius est, aut coacervatus.

Solitarius est qui ità in caule dispositus est ut alium proximè non tangat.

Coacervatus, qui vel in spicam, vel verticillum, vel corollam ut in Trisolio cornigulato Dod. vel umbellam, vel corymbum, vel paniculam, vel racemum dispositus est.

norman, ver consuments, ver aucennant, umportus etc. De Spica, Umbella, Coryntho, Paniculai, in differentis caulis (inperius diximus. Verticilli in plantis dicuntur flores & femina caules ad nodos in orbem cingentes, ad fimilitudi-

nem instrumentorum illorum quæ fusis adhibere solent mulieres, ut faciliùs vertantur. Solitarius flos aut figillatim, aut fociatim cauli adhæret.

Sigillatim fi unus ex una caulis aut rami distinctione prodeat.

Socialiter fi aut bini ut in multis, aut tergemini ut in Sagittali, aut seni ut in Viola aquatica. Respectu fructus aut rudimenti fructus Flos aut insidet summo fructus, aut sedi fructus coha-

Qui summo fructui insidet, aut nudo semini insidet, ut in Veleriana; aut pericarpio sive solliculo seminis, ut in Cacarbita, Melone reliquisque Pomiseris, Bryenia, Periclymeno, Aristolochia, Ligustro, Rosa, Pruno, Pomo, Pyro, Grossiania dec. Siliquae in Lysimachia Siliquosa.

Flos sedi fructus coheret, ideoque fructus rudimentum quasi includit & protegit in Solanis, Caplico, Geraniis, Papavere, Leguminibus & filiquosis omnibus (excepta Lysimachia filiquosa) Lychnide, Rannaculo, Nymphea, Arbuto, Tulipa, Oc.

Rannaculo, Nymphea, Arbuto, Tulipa, Oc.

Superelt ut Calycis etiam feu Perianthii differentias on cintiem Jungii *Ifagoge Physoscopica ad- * Ifagog: Physoscopica ad- * Ifagoge Physoscopica ad- * I

Perianthium ergo aliud ab initio *clausum* est, quod florem nondum explicatum totum involvit,

& dehiftens deinde eundem retegit, ut in Papavere omni, Capparide, Palma dactylifera, Lauro. Paonia: Aliud femper apertum, ut in plerisque aliis.

Perianthium plerunque suum cuique flori proprium est; interdum etiam pluribus commune, videlicet nondum explicatis, ut in Palma dattylifera & Lauro

nece nonumn expusates, us ni rama ausyntera ce Laure.

Perianthum alud flori cum fructu commune eft, allud flori proprium. Commune in iis oftnibus plantis in quibus flos fructum complectitur, five quarum flos fedi fructus affigitur, ut in Spergula, item cavis floribus, quibus nuda fibbfurt femina, five labiaris, ut in Salvia, Marrubio alrifque Vernicillatis, five uniformibus, ut in Bugloffo, Lithospermo, 8cc.

Berjanchum deinde vel limplex eft, vel compositum. Simplex quod utriculus est sols laminâ constans, ut in Salvia aliisque Verticillatis, Nicotiana,

Lychnidius, Caryophyllis &c.

Compositum, quod vel foliis pluribus juxta se positis constat, ut in Eupatorio cannabino, & Scabiosis: vel ex soliis aut squamis sibi invicem arcte & imbricatim insidentibus, ut in Jacea, Cinara, & aliis Carduis.

Perianthium simplex plerunque in margine in lacinias sectum est, vel acutas ut in Salvia, Lamio, vel obtulas, ut in Priapeia; item vel profundè in lacinias prolixas, vel minus profundè in breviculas, ut in Othonna. Perianthium plerunque inferiore parte strictius est, interdum tamen ventriosum quasi & turgidum,

ut in Geraniis, Ocymoide, Vaccaria, Ben albo &c. Perianthium alud rotundum & teres eft, ut in Caryophyllis; aliud striatum five sulcatum, ut in

Inter nudos & Perianthio vestitos flores ambigunt flores Cucurbitæ & Peponum: Viridibus e-

nim quibusdam five nervis, five dorlis, five strigibus à fundo ad marginem tendentibus variantur, quorum nonnulli [nervi] intra mediam floris partem à flore quasi avulsi speciem perianthii an-

Peculiare etiam quid in iisdem floribus observatur, quòd inseriores partes aliquid inter stamen & stylum ambigens, vel ex stamine & stylo constatum obtinent.

CAP. XII.

De Fractibus & Seminibus Plantarum.

Ructus à fruendo dicitur, éstque pars ea Plante quâ in cibis fruimur, sive Pericarpium sit, sive Semen. Nomen autem fructus per analogiam ad omnium plantarum partes fimiles, quamvis nullum nobis ulum præftent, nec in cibis neque in medicina, extendi potest.

Fructus ergo (describente Jungio) dicitur Pars Plantæ annua, flori cohærens & succedens, mi ubi maturuerit, i.e. ad perfectionem finam pervenerit, sponte à Plantâ abscedit, & terrâ, aliave con-

modâ matrice excepta, novæ plantæ fit initium.

moda matrice excepta, nove pianta it mitum. Succedere dicitur flori fructus, quòd floris inchoatio, perfectio, defluxio, fructús inchoationem, perfectionem, defluxionem antecedat. Fructus igitur à reliquis planta annuis partibus differt, quòd cum primum absolutus est, sive ad persectionem devenit, pars esse desinit, cum relique (uti folia

muur. Fructus vel femen est, vel Seminis conceptaculum, [vasculum, folliculus, capsula, theca, involucrum.]

Conceptaculum est quod semini ad tempus undique tegendo [alitérve continendo] peculiariter

Excluduntur ab hujus appellationis ambitu perianthia illa in quibus flore delapfo femina lati-tant, uti fit in Salvia reliquifque Verticillatis plantis: nam nec undique tegunt femina, cum fu-periore parte hient, neque peculiariter feminis tutela: inferviunt; fed flori potiffimum muniendo doffinata funt. Hactenus Jungius.

Sentina vel duplici conceptaculo seu involucro, altero alterum ambiente teguntur, vel simplici se Sentina vel duplici conceptaculo seu involucro, altero alterum ambiente teguntur, vel simplici se unico; Duplici in Prunis se Cerasis, nimitum Pericarpio se Officulo; in Malis se Pyris, nimitum Pericarpio & Cartilagine; in Nucibus Avellanis, nimirum Folliculo membranaceo & Officulo; in Percarpio & Cartilagine; in Nucibus Avellanis, nimirum ronicuo memioranacco & Officulo; in Pinu, nimirum Cortice lignofo & Officulo, ut alia plurima omittam. Simplici, in Faba, Pifo, alifque Leguminibus, in Leucoio, Braffica, Thafapi, alifque filiquofis & capfulatis tetrapetalis, &c. Seminum conceptacula funt vel feliaria, fest fimplicia unica intus cavitate, ut in Faba, Pifo, alifque leguminibus, in quibus femina filique dorbo adnectuntur; item in Lychnide. Caryophyllo, que leguminibus, in quibus feminia filique dorbo adnectuntur; item in Lychnide. Caryophyllo, que in public feminis foldo all in medio, externis nottogente valculo; val in admir di publication.

Prinula &c. in quibus feminis fedes est in medio, exterius protegente vasculo; vol in plures cellulas seu loculamenta divisa, casque vel dissantias un in Aconito, Aquilegia, Delphinio: vel con-junttas; seu 1. binas, vel cum solitariis seminibus in singulis alveolis, ur in Xanthio, Mercuriah &c. yuneras; teu 1. emas, ver cum joinario tenniquous in augunt account un franciano, rececurian &c. vel cum plaribus in fingulis alveolis, it in filiquolis, Brafica, Leucoio, &c. in capfularibus, Verhafeo,

2. Ternat, feminibus intus vel folitariii in fingulis alveolis, ut in Ricino, Tithymalo, Heliotropio tricocco, vel pluribus in fingulis alveolis, ut in Convolvulo, Viola, Hyperico, Afaro &cc.

3. Multas, incerto numero, ut in Paparere, Lino, 674.
Cafalpinus reche meo judicio unum fructum effe fitatuit qui uno tegmine continetur externo, quamyis interna divila fint, ut in Paonia, Aconito tres filique aut plures in codem exortu, sub codem flore continentur, que enim sub codem flore sunt, sunt etiam sub codem floris regmine, quod externum ck. Plures verò qui nullo communi tegnine teguntur, licet ex ciufdem fedis divilione oriantur, ut Uvarum acini, finguli enim fub fingulis floribus funt, licet racemus unus fir.

Senuna nuda vocoqua nullo prater perianthium vafculo aut tegmine donantur, ut Valerlana, &c. Pro seminibus etiam nudis in hoc opere habemus quæcunque pericarpio non inclusa, solitarie & fingulatim decidentia, filiquas suas sponte non extunt, verum iis induta à planta matre abscedunt,

Sic Malva, v. g. femina, ut & umbelliferarum omnium, nobis nuda cenfentur.

Semina funt vel Valeriana, nullo præter perianthium valeulo aut tegmine donata, ut Valeriana, Thalittri, funt vel Conceptaulis inclufa,

\$Simplicibus unicam intus cavitatem habentibus, ut in Leguminibus aliísque plurimis, In plures cellulas seu loculamenta divisis,

5 Difjuncta, ut in Aconito, Aquilegia, Delphinio, &c. ¿ Conjuncta, fimul, vel

(Bina, cum feminibus in fingulis alveolis

Solitariis, ut in Xanthio, Mercuriali, &c. Pluribus, ut in Siliquofis, Braffica, Leucoio, &c. inque capfularibus, Verba. [co, Thlafpi, Oc.

Terna, seminibus itidem in singulis alveolis

Solitariis, ut in Tithymalo, Ricino, Heliotropio tricocco, &c. [Pluribus, ut in Convolvulo, Hyperico, Afaro, Viola, & Bulbofis omnibus.

Multa, incerto numero, ut in Papavere, &c.

Lib. I.

De procella Natura in generatione seminum è D. Malpighii Plantarum Anatome. Srylus in plantis utero in Animalibus respondet. Nam ficut in oviparis unica est concameratio, in folicariam tubam definens: in viviparis verò uterus geminis ovariis totidemque tubis [feu corniin journation tusting that in plantis uterus feu ovarium unicum quandoque eft, cujus tuba hiatu patet, quandoque multiplex, totidemque exporriguntur tube.

andoque munipos, comonique esportigando tuse. Not. Concepaculum seu sosculum seminale nobis Vierus potius planta videtur dicendum: quod qui Not. Conceptacimum jeu vajemini jeminate novis Vierus potius plantæ videtur dicendimi; quod qui dem interdum spilus est, ut in Tulipa, Paparuve, ve. interdum corpus à spilo distintium ut, in Carpophilis inque Pomo e Pero alsisque, in quibus stori subest, cum stylus pars storis censeur : in bis tamen alsisque spilus conceptaculi apici insidet. Verius neum nus spilum dicensus D. Malpighius stylus me apique spilus conceptaculia apici insidet. Verius que mon sus spilum dicensus D. Malpighius stylus and su apici sum anosticules. Non est evos cur de nominibus lisionemes sociales. The est evos cur de nominibus lisionemes sociales. The est evos cur de nominibus lisionemes sociales. que fijuu conceptatus aput injuet. e crussi quem nos fiziam diemnis D. Malpighius sty i tebam seu ap-pendiem appellar. Non est ergo cur de nominibus litizemus, siquidem Uterus plantec vel est stylus soste, vel bassi styli, seu corpus cu stylus insidet, quod Malpighius stylum sacit.

Uterus igitur plantarum, feu conceptaculum feminis, in aliquibus folo membranco gracilique corpore, concavo & tubulolo, veficule inflar, conflat, hocque ligneis fibris, tracheis & utriculis contexto; in cuius centro femina feu fœtus gignuntur & adolefcunt. In alis vegetantium ordinibus, ut in filiquofis, craffiori fubftancia, quali percarpio, conftare videtur: In quibufdam oblonga quedam appendices adduntur, que fernina ftipant & fovent, & craffius pariter oblincitur pericarquarum appoint fibrarum & trachearum fafciculis, à quibus utriculi fucco turgidi pendent, adeóque pium, elongatis fibrarum & trachearum fafciculis, à quibus utriculi fucco turgidi pendent, adeóque pum, ciongais notature caciculis jam dicis & utriculorum ftiris in commune corpus quod fruuteri inditanta comiacui e nacicinis jain cicus ec utricuiorum itinis in cominune corpus quosi indictur, conglobatis; non difpari ritu ac in Ferminis accidit, quarum uteri fubilantia contento fanguine ità rumet, ut folitam craffitiem triplo excedat. In aliquibus pericarpii hac moles, turgici tangune ità tume, ut ioni an crantiem cipio execuat. In anquious pericaipi naccinios songai uteri vices fupplens; ambiente interius corpore obvelatur, quod plerunque carrilagineum eff., ut pomii prifque accidit; in aliis autem offeam fubfantiam fortitur, hujufque ftructura in tenellis adhuc è pericarpio uteri cavitatem cribratum extillat humorem.

Percarpium, in its quibus datur; concoctum fortalle succum contento foctui subministrat, vel faltem externi caloris vim obtundit', ne folaribus radiis contabescat. Quoniam tamen plures uteri pericarpio vel ejus analogo destituuntur; ideo fas est gredere, succum qui à pericarpio percolatur in temen, non omnino productioni ejulidem conducere; fed materiam à fibris derivatis immediate à petiolo & fecundinis excerni, pericarpii verò fuccuiti tutari potius quam componere. Quòd vero pepetrono e recumanis excerni, penearpi vero neccum tutan poens quant componente quantificarpia nonnulla nobis alifique animantibus gratum cibum ministrent, non est ex primaria natura intentione, qua pericarpium ad feminis tutelam dostinavit, sed ex secundaria.

mtentione, qua pericarpium aa teminis tutelam deltinavit, ted ex tecundaria.

Seminis integumenta feu membrana femen, involventes Secundinis analoga funt, quorum ope diu cuftodiuntur & serra concredita pro germinatione juvantur.

Officula in Ceralis, maiis Perficis & Mespilis, quibus semen custoditur, pro uteris habet D. Mal-Officula in Ceralis, mulis Perficis & Mespilis, quibus semen custoditur, pro uteris habet D. Mal-officula in calcis lumas continuations, non pro secundinis. Nunc licet crafficibus conflent pariotibus, pericarpio tamen continuations in secundaria. antur, & per ipfos humor fortaffs in contentum femen percolatur. Secundina autem proprié finé que hiante utero una cum femine excidunt.

At pace tanti viri nullam video rationem cur Avellanarum & Juglandium putamina secundina censenda sint, Cerasorum autem & Persicorum officula minime; cum tamen si secundinam recte contenua una, ou a biante utero und cum semine excides, necossario ita se res habebit, cum illarum putami-

denniar, que mame mero uma com jemme exeme, incomanto na le res navont, com matum patame na, utero le aperiente, unà cum femine excidant, horum autem officula minimé. In plenfique Secundinis, ut v. g. Pyri & Pomi, hiatus aperitur arctiori in cacumine, ubi foil plan-tulae collus latitat, in aliis verò feneltra occurrit patenti cum hiatu. Quis hujus feneftellæ feu foraminis ulus fit ambigitur, an ut externus aer admittatur ad fermentationem excitandam aut promovendam; an ut incongrua climinentur evidenti transpiratu; an potius ad humorem nutritium excipiendum. Quod nobis magis probatur: Foramen ifthoc ovi in Animalibus respondere existimat Malpighins. Sicut enim (inquit) in Animalibus fœtus non tantum per umbilicum nutritur, recepto fanguine alimentitio fucco commixto, fed etiam per os, derivato feilicet chylo in ventricalum, indéque folitis viis in cavam, ut sensim instituatur hac alimenti via, qua in edito fœtu duranto vita manuteneri debet, ità probabiliter contingere reor in feminalibus plantulis : Siphones [qui in plurimorum feminum feminum feminum focundinis horizontaliter ordine collocati funt] alimentum folis plantula ministrant, quod præexistenti in propriis utriculis succo commixtum, per propria vasa gemmam miniman, quad pracament in propris attroum necessimants, per propria vata geriniani in Pomis, Pyris, & fin tieneffella in Ciercibus, Fabis, &c. aperitur fub quibus extremum conici corporis, Pyris, & fin tieneffella in Ciercibus, Fabis, &c. aperitur fub quibus extremum conici corporis, radicum feil, inchoamenta, conduntur, & eifdem externum ministratur alimentum, ut regia nutritionis via instituatur, ab extremis videlicet radicibus in caulem vel caudicem, & ab his in ramos & folia, ideò hane nutritionis viam analogam ei puto qua per os celebratur in Animalium foetu. His accedat radicis truncum vagină, copiolis utriculis compaginată condi, quorum ope extremo caudicl debitum auctivum subrogatur alimentum.

Notandum autem naturam non in omnibus Pericarpium exterius collocaffe, & fructui feu femini circumpoluife, quamvis nomen Pericarpu id videtur indicare & exigere, fed in aliquibus inversa via, à pericarpio in globofum corpus coagmentato emergere voluit uteros & femina, ut in Fragis

Seminis autem seu potius plantulæ seminalis intra secundinas generatio viventium productionibus analoga elt. Primò enim umbilicus occurrit qui manifeste perforatus est, & sensim in extremitate laxatus seu dilatatus, colliquamenti ichore (qui in Fabis fluidus est, in reliquis utriculis, coercitus) repletus, in molem diverse [in diversis seminibus] sigure intumescit. Tractu temporis semen seu represtes, in motem avertie [in diverits feminibus] figure intumelett. Fractu temporis temen fettis emergere incipit, in apice fell, annui, fuperenmontubus binis foliolis, alarum inflat apertis, & frequentifline distuckis, it ab ut angulaira annui apeg fifuram impleat; à folius verò feu alis activinatum minimiumque confimilis fubftantiae corpus (quod gempa oft) affurgit. Succeffivo incremento auctior reddita annui motes focum quoque feu plantulam august & fover. Ammio in plurimis plantus triculosum ordineschlorii inflate cuentifliadamure. Cheriam aucon in calcus adol. mis plantisutriculorum ordines chorii inflar circumaffunduntur; Chorium autem in quibis adeft à primordis turget, fensinque adaucto annio extrantur, & poftremo à plantula annion, in quod

De

25

a exemplo & iconious appoints charus intelligentum. Augentir autem probabiliter amnion, non tantum fubministrato fucco ab umbilico, fed & tranfudante humore à chorio, cum tractu temporis obliteretur umbilicus. Et cum plantula femina. lis peculiari umbilico destituatur, quo exterius adveniens alimentum alte ipsam penetrans, in sinns pecunari umonico derituacur, quo exterios accontens anticimum accapani perietaris, in fingulas difficilis partes eas augeat & alat: led ut plurimum contiguus amnii humor foliorium hiatum repleat, ipsifque hareat, non incongruum fortafle rationi erit centere, filtratione transductum choresteriorium fortafle rationi erit centere filtratione transductum choresteriorium fortafle rationi erit centere filtratione transductum choresteriorium replear, psique nareat, non meongradan solutions functionis fubingredi, ex his in caulem &cri humorem in amnion, tandem plantulæ folia, inverså nutritionis fubingredi, ex his in caulem &c gemmam derivari.

gemman derivari.
Mira autem est Plantarum nonnullarum fœcunditas seminis respectu , ut v. g. Verbasci , Digi.
* Hortical* Hortical* Hortical* Hortical* Hortical* Talis, Papaveris, Hyoseyami, Nicotiana. In uno Helenii flore (inquit P. * Laurembergius) nume. * Hortsent talls, Papaveris, Hyoteyami, Inconanne. In uno recent note (inquie, r. Lauremoergius) nome time, l.i.e.17, ravi ultra 3000 [emina, neque tamen perveni ad finem. Helenium autem in color caule multos producit & geftat flores. Ex uno grano n Mayx, [en Frument Turcici iterum 1050; in Virginia 2000 colliguntur, feriturque bis quotannis Martio & Junio. Ex uno flore Solis majore, prognamia 2000 colliguntur, feriturque bis quotannis Martio & Junio. ma 2000 coniguntur, teriturque ois quorannis Martio o Junio. Ex uno nore sonis majore, prognata ex uno femina e odom anno Camerarius exemir circiter 4000 femina: ego 3000 & paulo amplius. Sed hæc nihil funt fi cum Tabaci veri feccunditate conferantur. Ego curiofitati mez indulgens, numerare alequando cepi, quot granula feminum Nicotianæ ponderent drachman utnarn, & expertus fium ponderi unus grani medici (que est minima mentira) respondere grana Tabaci 1012. Jam verò ex una planta collegi feminum maturorum drachmas circiter fex, que faciunt medica grana 360 hac multiplicata per 1000 (omiffis 12) largiuntur grana 360000, quorum ferax fuit una planta Tabaci nata ex uno granulo-

Papaver album (lupputante D. Grevio) femina 32000 annuatim producit, quam fummamità colligit: Quatuor plurimum planta hae capitula matura profert, in quorum unoquoque denæ mininum membrana seu parietes, totidem cellulas disterminantes sunt. Harum uniuscujusque alterminim menorane sen partees, concert consist menorane membranarum, ductis, extra utri lateri fenina adnafetnitur circiter 800, qubis in 10, numerum membranarum, ductis, extra gir fumma 8000, qua iterum 4 pro capitulorum numero multiplicată efficitur numerus prædictus

Not. Planta hæc, si cœlum & solum faveat, non dico quatuor capitula, sed duplo triplove plura

producit.

product.

Typha major (codem observance) ultra 120000 quotannis semina perficit, quod ità demonstrat,
Semina enim una cum lanugine spicam seu clavam cylindriacam efficient 6 uncias longam, diametro à uncia aquali circumferentia 1 uncia. Horum autem seminum 9, latere ad latus juncto, metro ½ unciæ æquali circumterentia 1½ unciæ. Horum autem teminum 9, latere ad latis juncto, ut in fpica collocantur, ½ duntaxia unciæ partem efficient, adeò ut 72 linéam uncialem expleant. Vertim quonisin in fpica pili feminibis interpofit funt, 10 detraétis, 62 tantum fupputabinus y quibus fi addanus ½ numeri 62, hoc eft 46, exurgit pro circuitu cylindri fumma feminum 108, cumque cylindrus 6 uncias longus fit fexus 63, hoc eft 372, femina unam longitudinis lineam component. Quo numero in 108 ducto producirur funma 40176, pro numero fenamum unius clava; próque trium quas planta illa fingulis annis plurimum profert, 120000.

oque traun quas panta ma migun producunt herbe capillares dicte. Unius Lingue cervine plantæ annuus proventus ad decies centena millia seminum ascendit. Vide Caput de Phyllitide.

CAP. XIII.

De Plantarum Seminibus observationes quædam generales.

Atura non observat magnitudinis proportionem inter semina & plantas ab iisdem ortas, ità ut majus femen majorem femper producat plantam, minus minorem. Sunt enim dico equalia fint, sed multo majora, Sie v. g. semina Fabre, Pish, Vicie, Lupini, Peponis, Melonis, Cucarbire, ut alias innumeras omittam, semina Tulini, Salicit, Betule, Fiels, &c. multis vicuarbire, ut alias innumeras omittam, semina Ulmi, Populi, Salicit, Betule, Fiels, &c. multis vi-

cibus magnitudine fuperant.

Atque hoe non in plantis duntaxat diversorum generum observari potest, sed interdum etiam in ejudem generis speciebus. Sic in genere arborum glandiferarum Ilex coccifera dieta, que ruticis modum yx unquam excedit, glandem edit Quereds vulgaris parem: Cerna arbor Queren nostrati magnitudine cedit, glandent tamen duplo majorem product. Cerimbe purpuea annua montand peremi minor eft, temen tamen illius hujus femine majus. Eadem differentia magnitudinis respectu observari potest inter semina Rapistri & Sinapcos, plantarum productricium proportioni contraria: obievant poteit mei seinna korpus Company, para proposition propos Natura in aminianous origans cameen perpeano meginatumis antercamento origination or a qua en inter animalia qua ea ponint. Quantis enim inter Louffa & Affacor, magnitudine excepta qua Louffa Affacor, consenti de la louffa de la louffa ovis multo majora louffacor en la funt; Sie in Avium genere ova Anatis Arctice Clufii Alka Hoieri, ejufdémque Lomvia tanto Anatum domesticarum ovis majora siunt, quanto Aous ipse Anatibus minores. Notandum tamen, Aves hasce palmipedes esse & tridactylas & unicum tantum ovum una vice ponere antequam incubent, adeóque unum duntaxat pullum excludere. Notatu autem digniffimum est, quò minora sunt co esse fertiliora: Feracissima enim sunt Papaver, Nicotiana, Digitalis, & capillares omnes, Sinapi, Typha, ut alia omittam, que femina minutiflima proferunt.

II. De Herbarum annuarum feminibus nota, 1. Ea omnium longe maxima esse, ut in saba, piso, lupno, cuere, nucione, pepone, cueurbita, slore folis, Phaseolo, aliisque patee. 2. In iis ctiam generibus

in quibus aliæ species annua funt, aliæ perennes; annuarum semina seminibus perennium majora esse, magnitudinis plantatum ratione habita. Sie v. g. Pi/a vulgaria majora sunt seminibus Lathri majoris perennis: Sic Triticum, Secale, Hordeum, Oriza, Avina, Maiz seu Frumentum Indicum, qua nini aliud funt quam Graminum annuorum femina, majora funt feminibus cujuscunque cum, que min ana constante de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya de la companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya de la companya del companya del companya del companya del companya Secale, Triticum, Oriza, Sorghum, Frumentum Indicum, Milium, Panicum, Avena, Hordeum, Oc. Secute, a rinsum, victore, organica, a rinsum, a rinsum, a riverse, ravatam, Or, five Legunina, ut Fabe, Pilfa, Lente, Victo, Or. Cluius ratio edle videtur, quia ex feminibus faporis grant & nurriment falubris ea maxima funt, adeóque corum purgario facilior, proventus uberior & farinæ ad furfures proportio major.

nor & taring ac initures proportio inajor.

III. Quamvis in plantis nonnullis, quæ flagellis radices fubinde agentibus se propagant, aut quæ radicibus proliferis vel repetatricibus se multiplicant, ut in Vinca Pervinca, Colocasia, Battata Canadens, Raphano rusticano, exercim sit quod à nonnullis observatur, eas scilices semen raruis perficere & ad maturitatem perducere, quoniam natura his propagationis modis intenta eum qui est per semen negligit: Quamvis inquam hoc in nonnullis verum fit, procul tamen abest à regula generali, cum stirpes non paucæ reperiantur quæ aut radicibus reptant, aut slagellis se propagant, & tamen cum turpes non paucæ repenantur quæ aut radicious reptant, aut nageuis ie propagant, & tainen femen copiolium idémique focundum gignum. Prioris generis funt Herba Gerardi, Solamun balica-cabim, &c. Pofterioris Fragaria & Ramunculus repens. Verum ex altera parte in genere & fine exceptione verum existimo, quòd quæ plantæ semen paucum perficient cædem modis superius tactis se propagant: alias enim natura, quæ in necessaris non deficit, talium specierum conservationi & Chicarollo de la conservationi & conser

ie propagant. aus omn mass qua manden mass perpetuitati non fatis cavifle videretur.

IV. Plinius aliique rei naturalis feriptores dudum de Animalibus observarunt, quod, diutius gestantur quibus sunt longiora vitæ spatia: Hanc observationem si plantis accommodare velis minime veram invenies. Nam ex-spatio temporis breviore aut productiore, quod intercedit inter eruptionem floris & seminis perfectionem, de vita seu duratione istius planta nihil certi colligi potest. Videmus enim *Ulmum*, cujus femen primo vere flatin af flore edito perficitur, atque etian defluit ante quan folia explicantur, arborem effe fatis longavam.

quam toua expicantur, arborem cite tatis tongxvam.

V. Semina plantarum oleo copiofore facture quam quavis alia earum pars; quod pralo fubjecte
V. Semina plantarum oleo copiofore facture quam quavis alia earum pars; quod pralo fubjecte
K torte facturur, magna ejus quantitate fusi. Oleum autem cum corpus fit vilcidum, nec facile
evaporet, feminali fipritui contineado idoneum eft vehiculum. Hine fit quod femina per multo
evaporet, feminali fipritui contineado idoneum eft vehiculum. Hine fit quod femina per multo
evaporet, feminali fipritui contineado, done no contineado, quantitudo de contineado, quantitudo de contineado, que la contineado, ventaren de contineado, que contineado de contineado de contineado, que contineado de contineado de contineado, que contineado de contineado de

ut uncunenter demonstrat. Vertun de chymica seminum analysi agere in presentatum north non eti instituti.
VI. Quot annos semina plantarum secunda durabunt, difficilis admodum questio est: Veterum 11. Quot anno sentia pantanan recommenda de la communa affirmat y alir feccinditaris figatium nonnulli vel 40 prodidere: D. Merrifonu non ultra decennium affirmat y alir feccinditaris figatium quinquennio circumferibunt.

Proculdubio autem magna hoc respectu inter semina est differentia; alia enim diutiùs fœcunditatem suam custodiunt, alia eam civiùs amittunt & sterilescunt, ut verisiana enim quiutos recuminatean mani cuntonatin, ana vani cinda anintane de reinfordint, in verni-mile fit nonnulla foccunditatem fuam ultra decennium prorogare, alia ante quinquennium cam amittere. Oftendit mili olim D. Tell curiofius florum cultor Lenne Norfolcie fimetum, in quod ante aliquot annos projectar fuillent uvar palla corruptar, ut ibidem computreferent; ex carum autem vinaceis quotannis, ftercore moto, vites aliquam multe enascebantur, & nove post 4. minimum annos. Ego (ut verum fatear) in nullo adhuc semine, 5. annis vetustiore experimentum mum annos. Ego (u. venam nacan) in muno annos seminos, si amb venamo experimentum feci, quinquennia autem germinare compertum habeo. Multum autem conducit ad fecuniolistatem prorogandam feminum confervatio; cavendum enim eft ne humorem nimium bibant indeque fiprorogandam Jeminum contervatio; cavendum enim et ne humorem nimium bibant indeque fituu & putredinem contrahant, neve nimium calefiant & exarefeant; nonnulla etiani frigus vehementus urit & corrumpti. Quicqual fit, in terra gremio latitantia, quamvis tor caloris, frigoris, humoris & ficcitatis varietatibus bidem obnoxia, diutuis tamen (ur puto) fertilitatem fiam tuentur, quam ab hominibus diligentifilmè cultodita; nam & ego & alti ante me multi oblevarunt
Simples vim magnam enatam in aggeribus folfarum recens factis, inque arcis gramineis effoffis, ubi
polt hominium memoriam nulla unquam Simpees feges fuccreverat. Quam tamen non sponte ortem folficies. Gal à familiar in terra capture annes griddius etiam profificies. tam fuspicor, sed è seminibus in terra per tot annos residuis etiam prolificis.

VII. Semina omnia seu ab hominique sata, seu sponte è conceptaculis suis in terram delapsa, primum fuum alimentum per poros tegumentorum hauriunt; aut (ut verius & magis Philosophice loquar) primum feminum fatorum alimentum per unicarum feu regimentorum poros fe infinita in plerifque autem feminum forminulum quoddam feu feneftella patentior observatur, quà humor perinque auten reminines rotatinum quotatin dei concerne patentio orientati que familio finita vitale intus hofistans planulam femina-lem ejulque involucia fermenti in modum inflat & extendit, unde ctiam humor terreftris copiose in

eam irruat necesse est, quo nutritur & augetur.

VIII. Magna eft analogia & fimiliudo inter vegetationem & augmentum feminum feu ovorum VIII. Magna eft analogia & fimiliudo inter vegetationem & augmentum femen plantæ pleplantarum in terra, & viviparorum animalium in utero. Quemadmodum enim femen plantæ pleplantarum in terra, & viviparorum animalium in utero. nam maturitatem adeptum in terram decidit, ibidemque liberum & folutum Jacens alimentum (ut dixi) primitus per poros tegumentorum fuorum attrahit imbibitve; postmodum radices in tetram agit; fic pariter ovum Animalis vivipari, maris semine focundatum, & quafi ad maturitatem perductum ne parter ovum Animans vivipari, mans senime recumoatum; se quanta inaturation ad a bovario velut arbore in uterum ceu terram delabitur, ibi aliquandu liberum & foliutum permanens, abique ulla cum utero coluzione, primum fuum, alimentum per membranas involventes feu nens, auque una cum utero conenone, primum num, aumentum per memoranas invoiventes leu fecundas attrahit. Aliquanto autem polt, velut radicibus actis utero fe affigens, aliquam faltem nutrimenti portionem inde exugere videtur. Ovaria voco corpora illa, telles femineos vulgò dicta, que qui diligenter infpexent, oculorum teftimonio victus inhi aliud effe quam congertes feu racemos ovorum neceffario confitebitur. Cum femen humorem imbibere affero, aut fecum alimentum attrahere, vulgari & usitato loquendi modo utor, nec aliud intellectum vellem, proprie & Philosophice accipiendo, quam humorem per poros se infinuare, aut influere per venas & vala: nec enim attractionem proprie dictam in natura dari ullatenus concesserim. Neque verò semina duntaxat plantarum verum & earundem radices maximam alimenti sui partem per poros tegumentotaxat plantarum verum ex earundem raunces maximam amment au parcem per poros tegumento-rum attrabere existimo, minimam autem per capillarium fibrarum extremitates, quas nonnulli pro rum attrahere exittino, imminani aucem per capitatiani noraturi exitentiates, quas nonnulli pro totidem ofculis habent. Quòd plante per corticum poros alimenturi hauriant à modo ramulos & dinamarquana depangendi quem memorat P. Laurembergiui Horticult. 129. 21. §. 1. clarifime evinciamonguana depangena quen memora 1. maternos por la terebinto a maternos mente contectur. Nalla (inqui ille) ferè firps est que non quest propagari per ramulas amiculas, modo 1. inferior exteremitas ableissa oblimativo emplativo fequenti: Re cere 31 terebinto. 31 refina communii 311 commissis, termitas ableissa oblimativo emplativo fequenti: Re cere 31 terebinto. 31 refina communii 311 commissis.

Non directe infigas terre ramulum se oblima, sed incurvo arcu, at suprema para prominenta è terra, allo discontinuo del control del co 2. Non directe inggas terre ramuum pe voitum, ja mun vo uten, m poperme pars promineas e terra, media tangai imam, infima, quam oblinendam dixi furfum nomibil vergar, ità tamen ut delitefeat. In hoc casu non alia patet via qua succus alimentaris subintret, quam corticis pori.

HISTORIA PLANTARUM.

Quomam autem mentio incidit hujus arboris ramulis feu taleolis depactis ferendi methodi, opera Quoniam autem menuo menu nujus arootis ramans seu tancons uepactis teerina menuon, opera-pretium fore putem cam in omne genus Pomiferis experiri; cum fi fuccedir facillima omnium erit & fructuoliflima propagandi ratio. Quamvis enim furculus infitus codem pariter anno fructum produent, truncus tamen feu ftipes aliquot annos à fatione exigit antequam infitioni idoneus fit. Quin & ramulus cum multo major lit quam furculus & uberius crefeat, fructus longe plures codem tem-& ramulus cum multo major it quam furculus & uberus creicat, tructus longe plures codem tempors spatio producit. His adde, quod si planta quevis non comprehendat, facile extirpari aliaque cus loco depangi porest. Quod vero hic plantandi modus in cujucunque generis pomiferis arboribus succedet verifimillimum judico, cum nulla mili sufficiens ratio reddi posse videtur, cur in edun Arbors genere alia species ramulo sata comprehendat, que v. g. qobiling & sapopis nostratibus dicte; alia minime.

Qua in sententia valde confirmabar à D. fossimo, qui in sua Nova-Anglia. descriptione hune apid indigenas ranulis avullis plantandi modum in omne genus Malis & Pyris cum fuccessu frequentari seribit.

CAP. XIV.

De foliis Plantarum Seminalibus dictis.

TEminum fatorum pars maxima binis primulum foliis è terra exoritur, qua quoniam multiplici relpectu fuccedentibus diffimilia funt, hortulanis noftris non ineptè, folia feminalia appel-

antur. 1. Folia hac feminalia à succedentibus different, primò Parvitate, et quæ in omne genus plantis illis minora fint.

2. Figura, ut que integra fint & indivilà iis etiam plantis quibus fublequentia multifariam diffecta rigura, ut que unegra une comante so cam parties que propositione que in naturarian amecta funt, ut v. g. Umbelliferis, circum oras aqualia is quibus reliqua crenata aut dentata; in plenfique plants à fequentibus foits circum/criptione diverfa. Hie tamen notandum eft, quòd quantvis foita formalia in plerifique plantis integra funt absque ulla omnino crena, sectione aut divisione, non tanen hoc in omnibus conftans elt & perpetitium, siquidem nasturiii bortensis folia seminalia in tres lobos dividuntur que totidem solia mentiuntur; Brasica, Raphani, Sinapeos, Rapa frondes unica cren'i meilas obtinent, Nasturii Indici duplici crena in tres dentes divisas: Geranii moschati pinnata sunt ad modum fere fublequentum. Verum nullam hactenus plantam novi cujus folia feminalia curcum oras undique crenata aut dentata fint, Urtice aut Betonice modo.

3. Different Superficie, levi v. g. iis criam plantis quarum folia hirfuta funt aut pilofa; non tamen onnibus, nam folia feminalia Boraginis, Bugloffi aliorumque quotquot observavi ex Asperiso-

liis dictis hirfuta feu pilofa funt.

4. Different infuper Situ & nafcendi modo, cum bina opposita nascantur, non in iis duntaxat plantis quarum folia in caulibus conjugatim dilpofita funt, verum etiam quibus fingulatim & alternatim oriuntur, ad inferiorem articulum ex hoc latere, ad fuperiorem proximé ex adverfo, vel 2. stellatim plura caules ad nodos ambiunt, ut in Asperula, Aparine, &c. vol 3. crebra in caule confusè & nullo ordine nascuntur, ut in Lino, Linaria, Tuhymalo.

5. Folia feminalia totaque in universum feminalis plantula ante germinationem, dum adhuc teguments suis includitur, pulpola est & fragilis, ut tota ser sarne constare videatur, fibra autem

minimum continere.

CAP. XV.

De Plantula seminali reliquisque semine contentis.

TN omnibus que unquam dissecui idonee magnitudinis seminibus plantulam seminalem semper invent, in nonnullis perfecte efformatam, ut partes ejus omnes nudis etiam oculis possent difcerni, & digitis à se invicem diduci, in aliis minus persectam, certe partes ejus non ità sa-

cile à me potuerunt discerni. Plantula hace seminalis in plerisque seminum generibus binis foliis seminalibus constat, aut faltum genino lobo foliis seminalibus respondente; Radicula & Gemino dixi lobo foliis seminalibus respondente. minalibus respondente, quia sunt ex hoc seminum genere que lobos suos supra terram foliorum forma non exferunt, unde nonnulli fortaffe foliorum titulum iis minime tribuendum cenfeant. Verum quoniam ejuldem omnino nature funt, cundénique proculdabio ulum obtinent, nullam video rationem cut codem etiam nomine non poffint infigniri.

2. In nonnullis feminum generibus plantula feminalis non conficitur ex binis foliis feminalibus, Radicula & Gemma : fed vel folo trunco absque folus constat, vel trunco folioso, vel solio solo abs-

que trunco, nudo faltem oculo vifibili. Ex hac feminum divisione fumi potest generalis plantarum que tunco, nuou saucin oculo vinoin. Ex nac feminim divilione lumi potelt generalis plantarum diffinctio, caque meo judicio omnium prima & longe optima, in cas feil que plantula feminali fini bifolis aut historis (en plantula feminali adulte analoga.

3. E primi generis feminibus (in quibus plantula feminalis binis folis feminalistis, genima & ra-

dicula conflat) funt in quibus præter plantulam seminalem nihil omnino pulpæ aut medullæ continetur; funt etiam in quibus præter plantulam alia etiam continentur, seu in quibus plantula pars

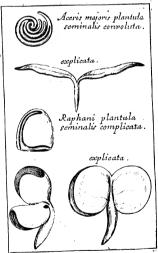
netur; fine eram in quois practice pantulam and enam continentur; teu in quios pantula par tantum oft pulpa feu medulla: Semina illa qua nihil aliud continent prater plantulam feminalem in duplici itidem funt differen-tia, 1. In nonnullis plantula feminalis plana est & extensa absque ulla plica, ruga aut convolutione. 2. In aliis folia feminalia cum radicula varie complicara funt aut convoluta. In primo genere folia feminalia nihil aliud funt quam feminis lobi planis fuis fuperficiebus coaptati, ut in Avellana nuce videre est. Gibba seu exerna lobi alterutrius superficies eadem est figură cum medietate seminis se-cundum longitudinem per medium sissi. Hujus generis sunt Fabæ, Pisa, Phaseoli, Vicia, Amygdalæ,

Pruna, Glandes, &c. Hic obiter notare possumus unionem hanc seu connexionem radiculæ cum lobis non semper seu in omni plantarum genere ex ea parte esse qua semen fructui aut vasculo seminali cohæret ; unde nec in omnibus speciebus germinatio à puncto cohæsionis incipit, ut nonnulli tradiderunt; sed in aliquibus ad diftantiam notabilem à loco cohæsionis, ut in Fahis, Lupinis, &c. in aliis ad extremum auquinos au quantam novamenta nova mentionis, un rami, Eupini, Ori II and Oppolitum, ut in Glandibus, Juglandi nuce, Amygdalis, Prusis, Bengine, Bugdolfo, & Alperifolis religuis, Jam vero in feminibus oblongis aut acuminatus radiculam ad acutiorem extremistaem fitam observavi, sive extremistas illa vasculo coharte; sive cidem è diametro opposira sit. Siv. 18. in feminibus Pomi, Pyri, Floris Solis, Melonis, Peponis, Cucumeris & Veriscillatarum omniumi, cum acuminista sit. tior extremitas eadem fit que vasculo seminali contiguaest, radiculæ etiam apex cohesionis punctum tor externites caucin in que racens rentinau contignació, radiculæ citant apez contentorio punctuar respirit; in seminitus autem Glandis, Amygdali, Boraginis, Bugloss, éve: in quibus acutros extremitas cohastionis puncto è diametro opponitur, radicula quoque eundem situm obtinet. In quibus seminibus medullæscum lobis connexto vel loco cohastionis seminis ipsius, vel eidem opposito adjacet, hoc est, in seminibus productioribus in quibus alterutram extremitatem occupat, radicula necessario brevis est, in quibus verò connexionis locus à seminis cum planta cohasione distat, radicula aliquanto longior est, & juxta marginem loborum producitur, donec apice suo ad cohasionis locum terminetur.

Hac observatio nonnullius usus esse potest in serendis seminibus saltem grandioribus, nam carundem germinationem proculdubio nonnihil promovebit, ità ea serere ut plantulæ radicis apex deorfum spectet; ut vice versa necessario vegetationem & augmentum impediet, co fitu serere ut ejusdem apex sursum tendat. Radix enim in hoc casu integrum semicirculum seu duos angulos rectos inflectatur oportet antequam deorfum descendar, & ex altera parte similiter gemma tantundem in-curvanda est antequam sursum erigatur, ita ut succus nutritus bis restectatur necesse est antequam

è radice in caulem derivetur.

Secundi seminum generis in quo plantula seminalis convoluta feu complicata est multae funt varietates, cum complicatio foliorum seminalium & radiculæ in variis generibus admodum variet. Exempla aliquot proponam feminum majufculorum in quibus tegumentis detractis complicationis modus clare apparer. ut quivis facile eum oculis discernere queat, & plantulam inclusam propriis digitis extendere aut explicare. 1. In Raphano & ut verifimile est in aliis omnibus que foliis seminalibus similibus è terra exeunt, ut v. g. Brassicis, Rapis, Sinapi, Rapistro, Eruca, &c. Plantula seminalis in figuram globosam elegantissime convolvitur hoc modo. Foliis feminalibus fibi mutuo admotis seu appressis ut in aliis plerisque, primò radicula inflexa iis superimponitur, deinde foliorum eorundem partes dextra & finistra ver-sus se mutuò incurvate supra radiculam, & tandem occurrentes eam finu fuo amplectuntur; cujus fie convolutæ & explicatæ plantulæ icones exhibemus è Malpighii Plantarum Anatome desumptas, Tab. 52. Fig. 219. 2. In Acere majore Sycomoro falso dicta, folia seminalia sibi mutuò admota, ut in priore, ambo fimul paulò supra mediam longitudinis partem incurvan-tur, donec sibi mutuo dimidia earum partes contiguæ fiant, deinde unà cum radicula in globulum convolvuntur, ut fiquis angustam laci-nlam bis replicaret, deinde à flexuræ loco incipiendo convolveret. Appofita icon rem illu-itrabit. 3. In Nafturii hortenfis femine late-ralia duo fegmenta utriusque folii seminalis parti posticz medii seu przeipui segmenti adpli-

ritudinis funt) tegumentis includuntur, radicula non nuda in folia reflexa, fed yelut fi priùs extenfa regumentis involuta fuifet, polimodum autem una cum tegumentis ad folia feminalia infexa, ut teguments involuta miller, portmonum autem una cum regiuneaux au rona teminana innexa, ut femen ipfum contemplanti manifeste patebit. 4. In feminibus Corvolvulorum omnium', fed precipue marinar feu soldanella, folia feminalia multis plicis feu flexuris corrugantur, adeò ut è tegucipue marinar feu soldanella, folia feminalia mentis exempta facillime possine expandi & crugari, cum tenuiora sint minusque fragilia quam in menus exempta racinime ponini expanai ce cagan, cam contient in manaque nagua quan im plerifque aliis, quin & viridefeunt nonnihil; adeo ut ex omnibus qua hactenus obfervavi hujus ge-neris feminibus huic ufui commodiffima fint, nimirum demonftrando natura artificio in compliners reminous note una commonatura anno, mande intra membranas involventes plantulam feminalem, quod fanè valde admirabile eft & specta-

HISTORIA PLANTARUM.

tu jucunentumum.

Hackenus de Seminibus quorum pulpa feu medulla tota nihil aliud eft quàm plantula feminalis
Hackenus de Seminibus quorum pulpa feu medulla tota nihil aliud eft quàm plantulam feminalen aliud
etiam corpus continetur, feu plantulæ feminali alende feu defendende inferviar. Hæc etiam coneann corpus contineur , ieu piantute ionnuau aionte feu custoriore innoviat. Face citant confimiliter in duo genera dividi poffunt. Primum eft corum in quibus plantula feminalis plana est extensa abique ulla plica aut flexura. Hujufmodi funt Fraxini femina & Umbelliferarum nonec extenta anque una pica aut nexura. Fuguinou una Frasant nomina ce Onicenterarum non-millarum. Secundum eft corum in quibus cadem plantula inflexa complicara aut convoluta ex-ifit: ; cupifmodi funt femina Malva, Stramonii, Atriplicis, Spinachia; aliarumque plurimarum, in quibus pulpa refidua feminali plantulæ dum adhue tenella eft alendæ aut (ut diximus) fovendæ in-

In priore genere caro seu pulpa foliorum seminalium seu loborum primum radici nutrimentum, cum primettum, primettum que primettum que post productior facta, & sin terram defeendens inde alimentum tum fioi exquit, rum folis viciffim rependir. Folia enim feu lobi feminales in id genus feminibus dum adhuc regumentis inclusa latent, craffi sum (ut ante diximus) carnosi & fragiles, fibre paucum, carnis multum obtinentes: ideòque ordo feu proceffus germinationis in eis hu-julmodi effe videtur. Semine terre commifio humor feu fuccus nutritius duplici filtratione per feminis regumenta & plantulæ ipflus membrarulam depuratus à foliorum pulpa imbibitur, cumque corundem falinis & oleofis particulis commixtus idoneum radiculæ nutrimentum suppeditat. Hæc autem primum germinans tunicas difrumpit & producta in terram descendit, indidemque nutrimen-tum & fibi haurt, & folis seminalibus reddit, qua deinde aucta & explicata è terra erumpunt, tetum & fibi hauri, & foliis feminalibus reddit, qua deinde aucta & explicata è terra erunpunt, togumenta dilacerata exuunt, inque longitudinem & latitudinem extenduntur, rariores tamen magifque fionigiofa, lente quoque & fibrolar evadunt. Verim in feminibus quorum folia feu lobi feminales fupra terram non exurgunt, ut v. g. Fabis, Pifis, Viciis reliquique leguminibus radicula
(quantum quidem ego observate potui) lobis alimentum non fuppeditat, qui idcirco crescerce & augere proprie non funt dicendi, quamvis intumescant, admodum ratione humoris in eorum poros se
infimantis, fjougite in modun. Lobi ut & folia seminalia aliquandiu post plante germinationem
turgida & extensa durant, poste paulatim extenuantur & flaccosciunt, tandemque exiceata decidure. An putrimenum aliquod olante cost emersionem è terra subministrent & quandiu magidaturgica ce extenia qui ant, portea patinatin e membrantin ce naccessimi, cantenique execeta decidunt. An nutrimentum aliquod planta polt emerfionem è terra fibiminiferen Ec quandiu turgida maneant, mili non confare factor. Experimentum autem facile fieri pollet folia feu lobos ableimmentum autem plantula è terra prodierit, caimque cum altera, coavea cui maneant comparandendo quamprimum plantula è terra prodierit, caimque cum altera, coavea cui maneant comparandendo quamprimum plantula. do. Si chim mutila integram vigore & augmento aquat, manifestum est nullum folia nutrimentum plantule saltem necessarium suppeditare.

tum plantula faltem necessarum suppoutare.

Ex quo hac primum scripsi ad manus meas venit sagacissimi & verè incomparabilis Philosophi,
Ex quo hac primum scripsi ad manus meas venit sagacissimi a supportation plantura ipsi à secretis Marcelli Malpighii Anatomis Plantarum pars altera, in qua experimentum hoc
natura ipsi à secretis Marcelli Malpighii Anatomis Plantarum pars altera, in qua experimentum hoc
natura: quo factum invenio in varis seminum generibus tam ante quam post geriminationem inchoatam: quo successi upsium referentem attende. Primo, inquit, vere Fabarum plantula, resilas sevi, detractis prius cotyledonibus seu farinacco pericarpio. Ex his binar tantum plantula, resiquis corruptis, parum vegetarunt, gemma feilicet furfum excreverat immota harente conica radice. Grea undeciman diem gemma non expandebatur : fed foliola in extremitate arefeebant : caulifque non elongabatur ; fed maculis in atrum tendentibus inficiebatur. Transacti vigefina prima totus caulis minimus nigrefactus tandem contabuit : corrupta priùs radice, quæ nullum augmentum omnino caulis minimus ingreracuis tanuem contabut. Con apra princi auces, que inautin augmentant minimus era experta. Mense quoque Maii alias sentinales plantulas Fabarum & Phaseolerum ablatis pariter binis seminalibus soliis seu cotyledonibus incubandas positi; è quibus unica Faba plantula vegetavit, elată fupra terram minimă gemmă, productăque parum infra radice, ità ut tota plantulæ longitudo femidigitum non excederet. Hae transacta que parum mina rauses, a au con piantura tongitudo femidigitum non excederet. Hae transacta que fina prima nigrefacta radice & exiccatis folis gemma feu futuri caulis contabuit. Alias denuo plures feminales Fabarum plantulas detractis omnino cotyledonibus plantavi, quarum nulla penitus vegetarunt. Idem expertus fum in plantulis Cucurbita, Peponum, Lupinorum & Phaleolorum: qui inligni pollent trunco & gemma.

Hanc candem observationem progrediente in cubatu & post inchoatam vegetationem tentavi, dum scalicet cotyledones sub specie seminalium soliorum supra terram emergebant. In Cueurbitae num tenece cotytenanes no specie tennament formatti in apra certain of special in cultivities itaque plantulis vegetantibus dilicullo cortice, ablatis binis feminalibus foliis, protrahebatur quidem vegetatio, fed gemma fen relictus caulis nullum fere augmentum captebat, hocque fepius min acvegetatio, led gemma leu renetus caulis nultum tere augmentum capiebat, hocque teptus mihi accidebat. Idem contingebat in Lapinis, quorum cotyledones in ampla & crafla extuberabant folia, In Peponibus quoque, in Latituca, Endivia, Raphano & Rapis; quorum plantula cotyledonibus orbatas, vegetationis incrementa non fortiebantur; fed vel cito extinguebantur, vel minima abíque vegetatione tabida fublifitebant. Plantulis verò à primordus vegetantibus, unico detracto folio, altero autem fuperfitre, germinatio producebatur, non tanta tamen fedicitate qualis in non mutila-

Vegetantium cotyledonum vim & durationem exploraturus, plura sevi Lupinorum, Cucurbita & Fabarum ova: à quibus plantulis, dum fupra terram erumpebant fingulo die femmalia folia abfuli. In Lapinis, quarta die è terra emergentibus laceravi folia; in Cusurbita pariter, quinta die primò an expans, quatta de e certa entregentous accear tone, in common partes, quatta de panto apparente planta, idem molitus fum, & feptima die in Faba regetante, cotyledo es abituli, & reà fubfequentibus diebus dent tentavi in confimilibus plantis per fixatum dierum decem, Lupinorum igitur tres primae plantulæ, cotyledonibus orbatæ, nullum fere fortisæ incrementum post mensem contabuerunt; relique verò longe minores perdurarunt. Cucurbitæ verò quatuor primæ reliquis vegetantibis extinctæ funt. Fabarum plantæ cotyledonibus orbatæ, plures quidem vegetarunt fed gracillimæ & minimæ.

De Plantis in Genere.

Ex his igitur conjectari licet, bina illa, utplurimum crassa, folia que plantulæ seminali hærent Ex na iguir conjectari nece, onta inter utpitulinium crana, fona que piantuae reiniman harient uterinæ placentæ vel coxyledonum vices explere. Hæc autem humorem expofcant a terreno utero emanatem, quo foluti formentativi & spermatici corium succi per propria umbilicalia vascula quotidanam plantulæ alimoniam & auctivam materiam suppeditant: unde plantulæ seeus è fermentatis & in motum actis particulis, in placentis terlicet feu feminalibus foliis jam concretis, non folum la-

xatis meatulis augetur; fed ad vegetandum excitatur. Hactenus Malpighins.

xans meatuus augeun, soo as vegeranaunt ezetataun. Lateteinis prangionis. Quòd folia feminalia ad primam vegerationem feu germinatonem plantula neceffaria fint, experimenta allata evincunt: feu quia humor terrenus minime idoneus est plantulae dum adhuc tenella est alendæ, nisi præparetur per admixtionem succi toliorum seminalium sermentativi, ut Malpighius conjectatur, & rationi conformun eff, fen quia tenella & imbellis plantula è terra nondum haurre valeat quantum fibi alenda fufficiat, fed supplemento adhue egeat à foliis subministrato, ut pullo recens excluso alendo vitellus necessarius est, quantumvis cibum ore capetiar; seu ob utranque ra-

Quòd folia hæc ad vegetationem prosperam faciant aliquamdiu etiam postquàm planta è terra

Cand tons has an exponential projection record annual country projection policy considering policy of the Canal Ca tempus paulatim marcescunt & intereunt, radice totum suum nutrimentum planta submunistrante.

tempus paulatim marceicum et intereunt, ranice tolum tuum nutimenti pante un marceicum et intereunt, ranice tolum tuum nutimenti pante un marceicum et intereunt pante un marceicum et intereunt pante un marceicum et intereunt pante un marceicum panteium panteium panteium et intereunt et inte placenta uterina exugunt, partem ore admittunt, dum adhuc in utero funt : fiquidem in ventriculo diffecto idem plane humor unventur qui in annio cernitur, so in inteffinis etiam excrementa, post ejulmodi humoris coctionem & distributionem reliqua, observantur.

Ex his omnibus colligere licer primum plantulæ feminalis alimentum, & (ut verifimile eft) fœtus etiam in utero à cotyledonibus feu placentis uterinis, hoc eft in plantis à foliis feminalbus praparari ectam in meto a consecuencia nel piaconto metimo, not en in pianto a roins ferminanto persparara & præberi; postimodum fucco nutritio partim ore feu radice hausto, partim à cotyledonium sub-ministrato aluntur, adoóque paulatim indies ore seu radice plus assumentes, à cotyledonium succo velutablactantur, eòque tandem prorsus deficiente, animalia ore, plantæ radicibus integrum suum alimentum hauriunt aut capeffunt.

Superest jam ut de iis seminibus dicamus, in quibus plantula seminalis non binis seminalibus foliis, radice & gemma constat, sed cujus folia primum apparentia subsequentibus similia sunt.

ts, radice & gennia contrat, rec cipis iona prindini apparona mosequandos inima tandi.

Horum duo genera obfervavimus. Primum eft eorum in quibus plantula feminalis alteri feminis extremitati, ei nimirum que vafeulo feminali contigua eft, exterius affigitur, figură ferè gemma cum feuto fuo in emplaftratione arboris alicujus trunco aut ramo appofite. Secundum eft eorum in quibus plantula seminalis media seminis pulpa velut medulla includitur.

Prioris generissunt frumenta omnia & gramina que fibrosas obtinent radices; plurimis minutis fibrillis è fundo plantæ una erumpentibus, non autem fimplici trunco qui postmodum in surculos 86 fibras fpargitur. Sic in grano Hordei v. g. observavi sex ejusmodi fibrillas enatas , ant equam fo-lium germinare inciperet. Plantula seminalis in his vix decimam partem pulpa seu medulla seminalis magnitudine æquat. Reliqua pulpa feu farina plantulæ dum adhuc tenella eft nutriendæ infervit, et am poftquam radices egerit ; quennadrolum in Animalibus oviparis ovi vitellus pullo alendo aliquandiu etiam poftquam excluditur, quamvis interim ipfe cibum roftro capeffat. Pulpam hanc seu carnem seminis in hoc genere folium conglobatum appellat vir nunquam satis laudatus nanc eat cartient reminis in not genere formit congrossant appente vi liniquam and latentation Marcellus Malpighius, in Plantarum Anatomes parte prima, pag. 77, qua occatione in hanc opinionem inductus elt iple declarat. In tritico (inquit) & avenaceis videstur plantula feminalis unico locque obscuro folio pradita. Huic meditationi lucem tulir seminum pomi Armeniaci frequens inspectio: femel enim incidi in feminalem plantulam folio destitutam, & hujus gemma cum radice non parum luxuriabat: aderat autem intra cundem nucleum alterum semen seu plantula, in cujus auctionem primò conspiraverat natura. Ex hoc itaque monstro interdum credidi frumenti & consimilium seminales plantulas unico pollere folio, cui haret gemma cum cauliculi inchoamento & radicibus. Sie in Avena pracipuum corpus seu seminis caro in ovale & oblongum configuratur corpus, quod in sui medio excurrentem exhibet soveam. Namque est veluti crassa lamina sus extremis in medium reflexis & convolutis cujus fummitati plantula seminalis appenditur seu inseritur. Hactenus Malpighius. Verum hac medulla seu caro farmacea seminis, seu solium convolutum conglobatumve dicenda fit five minus, certè plantulæ recens satæ alimentum suppeditat, ut in tritico, v. g. evidentissime apparet. Si enim cum primum exorta fue it plantula, cam extirpes, pulpam in grano ferè integram invenies; quod fi de die in diem plantulas fimul fatas extirpare pergas, pulpam feu farinam sensim quotidie minui observabis, donec tandem mhil reliquum sit prater vacuum folliculum plantæ fundo adhær entem. Pulpa autem feminis feu farina polt germinationem terræ humore per poros tegumentorum percolato commixta in cremorem facellit chylo non diffimilem. In its autem frumentorum generibus quorum grana membrana tenui vestiuntur, ut v. g. tritico & secali, folium tegumenta dirumpit, & ab eadem cum radicibus extremitate egreditur. In quibus verò grand cortice crassiore obteguntur, ut Hordeo & Avena, folium sub crassiori cortice reptans è seminis summitate exit, quamvis gemma seu plantula seminalis eidem seminis inferiori extremo adnascatur, primaque tum folii tum radicis germinatio ab eodem puncto incipiat tam in hoc genere quam in

Secundi generis femina, h. c. in quibus plantula feminalis media feminis pulpa includitur nonnihil variant. In nonnullis enim tum truncus tum folia perfecte formantur. Sie v. g. in nucleis pmeis (& ut verifimile eft, aliarum omnium coniferarum & refiniferarum arborum feminibus) Pinum

Lib. I.

pufillum perfecte effigiatam truncòque & folis fuis diferetam, prout apparet cum primum fata è terra emerferit, fi cos difecueris facile invenies. Pulpa exterior, cujus medium occupat plantula feminalis, eidem alendo non videtur infervire, faltem maxima ejus pars. Obfervavi enum a germinatione post plantulam enatam totam ferè pulpam exteriorem in cortice reliduam. Si conjecturas natione post plantulam enatam totam fere pulpam extenorem in cortice residuam. Si conjecturas fequi licet, verifimile nobis videtur, pulpaminfervire femini partini protegondo ne arefart minis communication per litrationem depurando, partini diaco nutritio per litrationem depurando, partini denique ut tenuor ejus pars cum humore commista in nutritionem plantula tenella facessati ut tenuore commista in nutritionem plantula tenella facessati deninalis in libil aliud esse videtur quam cylindrus aut bacillus quidam, in nonnullis acuminatus, in aliis in capitellum extuberans. Plantula hec cylindroides in nonnullis feminatus.

mulis acuminatus, in anis in capitenum extuocians. Estimula nec cyanutones in nonmulis tem-nibus incurvatur, in alus recta extenditur, in omnibus cam feminis partem occupat, qua matri admous incurvatur, arains recut accordance, in common obtinet proportionem : reliqua autem pulpa cornateitur, & ad motem puipa temminan minimani ocune proportioniem : renqui attem pinpa corpus eff durum & cartilagineum; quod plantula feminali partim alenda; partim protegoide inferiori videtur. Hujus generis funt femina bulbofarum omnum, Iridum, Ari, Aparagi, & (ut puto) Peonia & Cyclamini. Aliquam etiam inter have femina differentiam observavi. Nam in feminibus Cepe & Porri exterior terminus cylindrici ftipitis feu plantulæ feminalis, primitin germinans, deorfum rectà descendir in terram, & fit radix, pulpà seminali alimentum cidem suppedirante, & cam velut prorrudente. Radix deinde terram apprehendens alimentum inde attrahit, & viciflim trunco reddit, qui in longum extenlus fupra terram affurgit inflexus, cum alteri extremo radix alteri autem reduit, qui in iongum externus iupra terrain anungi innexus, cain aiser externo raux aiteri auten femen alimentum lubminifret. Verain cum radix copiofius probeat quam femen, linic fieri vide-tur, quòd à flexura trunci medietas illa quae radici continuatur, celerius crefeens & productior facta, tur, quod a nexura trunci menietas nia quar rautei continuatui, concans centeris e productior facta, alteram medietatem una cum femine adherente è terra extrahat & furfum rapiat. Siquis autem plantulam feminalem videre defiderat, femen quodvis ex majufculis (que huic ufui

siquis autem pianturam reminatem vinere tennerar, ionien quotos ex majurems quae muc mu apriora finit) adultum quidem, dum tamen adhue viride eft & humore turger, diffecandum finat; quod fi exiceatum offeratur, aquá tepida prius infundat donce intumefeat & germinare incipiat. Tune enim plantulam tunicis exutam facile explicabit, omnefique ejus partes, folia feminalia, radiculum & gemmann, clare diference. Quod fi fecerit, non poterit non natura artificium in plantis feminalibus tam curtose complicandis fummopere admirari, & tam amœno spectaculo vehementer

CAP. XVI.

De Partibus Plantarum secundariis seu auxiliaribus, Capreolis, Spinis, Ev.

VOM Plantarum nonnullarum eximix etiam magnitudinis Caules infirmiores fint quàm ut per fe fibifitant, quin lumi provolvantur, necesse in latens adminiculas sintententur: harum seerimen folicita partes aliquas fecundarias & auxiliares ingeniofa excogitavit Natura, quarum ope vicinis stirpibus alistve fulcimentis see implicantes adharentesye firmentur & in altum enitantur, adeóque & feipfas tutentur, & fructus fuos ad maturitatem felicius perducant. Alis enim Capreolos concellit feu claviculos, quibus (ut Carlalpini verbis utar) tanquam mambus Ains crimi Capicolos conceina del autorio de la complexenturio del complexenturio de la complexenturio de la complexenturio de la complexenturio del complexenturio de la complexenturio de la complexenturio del vicinas pianas apprenentant, se venu innemo encamanto ampresonar, in vin, saurotta, rifo, alifique leguminibus. Oriuntur autem Capreoli vel in ipfis foliorum alis, vel à latere, vel ex adverfo, vel etam in funnis folis, ut Leguminibus quibufdam contingit. Hujofmodi capreoli flytifo mes appendices feu flagella exferunt, modò tria, frequenter quatuor, & non rarò etiam fex. Hac à primordis tenella, & parum obliqua (verba funt Malpighii) producuntur; temporis tractu folidiora reddita in spiram contorquentur, unde occurrentes plantarum ramos arcte amplexantur. Capreolorum color vi idis eft, & filtulis, tracheis, & interpolitis utriculorum ordinbus compaginantur. Aliis eadem polydadala natura aliud vinculorum genus machinata eft. Sic Hedrze vulgari curos quoldam feu radiculas pilofas indulfit per totam caule n frequentes hine inde, veiut Millepedum pedes, qui, observante sagacissimo Malpigbio, glutinosium fundunt humorem seu terebinthinam, qua arboribus aut pa eribus occurrentibus pertinaciter adherefeunt & agglutinantur. Sac Hedera Canadenli quinquelolae quali manus qualdam clargita eft, velut in digitos divilas, qui diuturnitate temporis ciacinni inflar in fairam contorquentur. Horum extremitates (codem oblervante) dun tenelh funt acuminate extant, tandem verò laxantur in corpus craffidiculum, quod papillis feu minimis it; hombus refertum, terebinthinam fundit, unde parietibus herefis concretam quafi cuticulam efformat, que niti fummà vi a muro vel fubjecto ligno avelli nequit.

Alas autem plantis infirms (utid obiter notemus) vel caules volubiles concellit, ut Convolvulo, Lapalo, Phalfolis, Hekims, &c. quabis vicinas flipes aut pedanienta amplexentur, ferpentum modo iis le cremmodocius, et in clioratur pediculos tortiles, quibus fêle iis adnectant, ut in Climatide,

Fumaria, Nasturtio Indico cornitur.

capi & delectari.

Alias practerea Plantis partes minus principales aut forte excrementitias donavit natura, pilos & aculeos. Illos vel o namenti vel tutela causa, vel (quod opinatur Malpighius) ut turgentis alimonie fub harum forma incongrua portio crumpat & digeratur; de quibus ipfum caudite & fabriliter, ut folet, philosophantem confulas: hos ad arcendas injurias aut etiam inferendas, nune in ter, ut totet, phitotophantem contuas; nos au arcenais mutata aut etram interentas, nune in caulibis, ut Rubo; nune in folis, ut Agrifolio; nune in fruetu, ut *Tribulo*; nune fub folis tantum, ut Onon; nune ubique, ut in plurimis Acanaccis *Caef.* In his ipits plants nonnullis elargiendis providentiam nature fatis admirari amplectique non est (inquit Plinius). Nature autem confliquim in hundimodi aculeatis essentialistications for the fatigue of the providential in the confliction of fequentibus. Inde excogitavit aliquas afrectu hifpidas, tactu truces, ut tantum non vocem ipfus nature fingentis illas rationemque reddentis exaudire videamur, ne fe depateat avida Quadrupes, ne procaces manus rapiant, ne neglecta veltigia obterant, ne infidens ales infringat, his municinco

aculeis telisque armando, [provisum] remediis ut tuta ac salva fint. Ità học quoque quod in iis odimus hominum causa excogitatum est.

CAP. XVII.

De Nutritione Plantarum.

Muritio dicitur alimenti intus fuscepti & alterati in omnes Plantæ partes distributio, inque cartindem fubfantiam tranfinutatio, ad fupplendum id quod continuè caloris feu infit, feu adventiti vi abfumiur & evaporat. Partes enim humidiores tam Plantarum, quam Animalium in perpetue fluxu funt: id quod ex folis & floribus decerptis evidentiflime ap quan Ammanan deceleur illico & contrahuntur, ob fucci corum vafa & veficulas replentis & paret. Hac enim flacceleunt illico & contrahuntur, ob fucci corum vafa & veficulas replentis & parei. 11cc omm. Eadem autem fucci evaporatio partibus hifce accidit dum adhuc plantæ maantenaents rugam. Lacon aucun neco caponato particos inter acente unit annie plante matri coherent, nee tamen fentiur, folis confiftentiam de extentionem finam inhiominus retinements, ob novi feilicet humoris à radice filominifirati jugem effuxum. Plantarum autem nutritio à bus, on novi ceneer manors of differt, quod her cibum ore affumptum in ventriculo concoquant, adeoque comminuum & partium ejus unionem laxant, ut sponte serè ab invicem secedant, saltem purum ab impuro, clarum à faculento, alimento idoneum ab excrementitio haud difficulter possiti purum ao mipuro, cada vaforum metentericorum (qua plantarum radicibus respondent) seu poros, feu orificia subire, hoc per partes & meatus ad id officium destinatos expelli : Planta autem succum teu omicia morre, noe per parco se meano ao ao omeann usermano expeni : Prante anton inceim nutritum non præparant; nullus omin in its al hoc præftandum parenm apparatus, nullum os, nullus ventriculus, nullæ primæ viæ, fed quem in terra inveniunt fuccum radicibus excipiunt & af-

nnaut. An Planta: electione quadam in alimento attrahendo utantur, ut quod congruum est & nutritioni An France electione quasarm in aminente attanente utantan, in quot congruum en et el munton utantan quodenum imbibant, incongruum repudient; an verò quodeunque fe offer indiferimmenti admitant, ambigitur. Nonulli attractionem electivam afferunt: qua tamen nobis non probatur. Primò enim attractionem proprie dictam in rerum natura dari, imò polibilem effe, vix concedimus. mo enim attractionem proprie dictam in rerum natura dari, imo politiblem elle, vix concedimus. Fieri tamen potefi tu radicum pori taliter figurati fint, ur particulas amicas & plantas alenda aptas intromiteant, alenas & incommodas excludant; quiemodo Hepar bilem, Renes urinam tranfinitentes à fanguine intus cohibito fecernute. Vertum id non fieri multis experimentis probatur. Aqua enim vulgaris, fibrarum cava facilé fubintrat, cáque libere permeat, ut fuperus oftendiques en la color de la constanta de la

nus. Deinde verno tempore qui factà incifione effluit liquor, prunofa prafertim tempeftate, ab mus. Deinde verno tempore qui tacca memorie emina nejuri, prunota preserrim tempeltate, a bi aqua communi gultu vix porelt dicerini. Probabilius ergo nobis videtur, fitirpes omnes incenim quementanque in terra invenerint intus fulcipere, qui in vafis cum faccis unnicipique propriis permixtus concoquitur & affimiliatur, fuperfluo & ad nutriendum intuili rejecto & evaporato; ad cummixus concoquium et autimatus, imperiore de au materiorum minum rejecto de evaporato; an emidem modum quo tertia (ut vocant) concoctio in Animalibus peragitur, qua ex chylo in fanguinem dem modum quo totta (in totale) concocto in Annaanon peragnun, que ex triyo in anganem recepto partem aliquam affimilant, reliquam qui nutritioni fupereft, per transpirationem infenfirecepto partent august attended in the long maxima cius pais off. Animal enim plus exerementorum hoc modo expellit quam omnibus aliis viis finul fimptis, ut * Sanitorim demonstrat.

do expellit quam omnibus atus vus finut umptus, ut santarum demonitrat, Plantas aqua fold nutriri poffe & augeri tum noftra, tum aliorum experientia conftat. † D. diena Satisfarreur Catologum nobis exhibet herbarum quarum lurculi in phialas vitreas aqua oppletas à fe di himuifili germinafunt, quem non pigobit hue transcribere. Ballamita famina, Mentha qu. cemque, porat Vege-

mmuni germinarum, quem non pigeon nu ciamenocie. saijamia jamina, Arentia que semque, posat leg Palegium, Selum multifidum, Prunella, Nafturium aquaticum, Bagula, Trifolium parparenn, Clevas editium, tis daphoidet, Heba Doria, Romunculus, Becabunga, Altibea, Lauro-cerafus, Seodium, Tripolium, Palygunum, Nuommularia, Panax colosi, Matricaria, alixque quarum non meminit. Nec dubium est, quin & aliae multae quas ille expertus non est pariter germinarent & radices agerent. Aqua enint non est simplex & purum elementum, sed multas heterogeneas particulas, præsertim salinas, in se Quomodo autem Aer hujufinodi Plantarum radices intret, non ità perspicuum est, cum enim viti po os non permeet, oportet ut per phialæ orificium ingrediatur & per aquæ poros se infinuet.

Aqueautem pori admodum stricti sunt, nec acrem nifi parve admodum quantitate, & in minimas particulas divilum admittunt. Et tamen (quod mirum) particulæ hæ quas Aer aquæ communicat non solum plantarum vegetationi sed & piscium respirationi sufficiunt. Quandiu enim Aer aque fuperficiem lambit, tandiu pifees in vale vitreo incarcerati bene fe habent: quamprimum verò Aer externus excluditur, ejus inopid laborant, 8: in liperficiem aqua confettim enaturi, ut eo liberi-og fruantur. Sive ego Aer præcipitet nitrofas particulas in aquam (ut nomuelli volunt) five fubrilius aliquod corpus, certum est continue & non interrupto tenore ab acre decedere hujus particulas, & per aquam diliundi: nam fi perexiguo tempore, aer (ut diximus) intercludatur, prices conclusi ejus absentiam sentiunt, & agrè se habere incipiunt, quod & patiuntur in stagnis & concant que anenciam tenums, o agre o macro morphia, que de parament regime pifcinis amphifinis, cum per hyenem aqua fuperficies congelatur. Quòd fi nitrum effer ab aqua folutum & pracipitatum cijus particulae pifcibus pro refpiratione inferviunt, adeóque aqua perpetuo nitrofas particulas ab aere imbibat, quomodo lit ut aqua omnis jamdudum tanta nitri copia imprægnata non fir, quantum futkentare potis eft, ut falledor vel gulfui perceptiblis frat. falleen in skagnis immentis & pifems: aquæ enim fluentes & per terram multam percolatæ facile in eain particulas hasce iterum deponere possunt.

Quomodo fuccus nutritius per fibrarum poros arborum etiam altiffimarum fimma faftigia conscendat mihi non penitus perspectum fateor. Aquam in tenues tubulos utrinque apertos, perpendiculariter etiam erectos aliquoulque afcendere experientià conftat, cóque altiùs quò angultiores funt tubi. Quis verò iffius alcensus terminus fit, certúfne an incertus, & pro anguífia ruborum in tantum altior, ut in angustissims ad excelsarum etiam arborum summos apices evadat, me later,

Contrarium tamen videtur cum, annotante nobilissimo Boylio, satis disficulter ad tres quatuorve uncias afcendat. Quo impulfore hoc fiat, difficile eft inveftigare. Aquam equidem in angultiores meatus quam acrem, vel iponte fe intinuare, vel vi compelli posse, adeóque tubulorum angustias aeri impervias lubire, experimenta evincunt, quia scrlicet aqua minoribus particulis componitur quàm aer. Cum ergo fibrarum cava ob angustias suas aerem excludant, aquam admittant, externi autem aeris gravitas effectum suum sortiatur, quidni humorem in fibras sursum compellet, ad eam scilicet altitudinem, donec ad æquilibrium cum aere externo veniat, hoc est, ad triginta duorum plus minus pedum? Hac quamvis ratiocinanti verifimilia videantur, fi tamen experientiam confulas longè aliter rem se habere deprehendes; siquidem nobilissimus Boylius aquam in istiusimodi tubulis siltrive non minus intra Recipiens seu vas magnum aere exhaustum suspendi quam extra in Aere libero & aperto, experiundo didicit & nos docuit.

Verum (ut id concedatur) arbores altissimæ duplo triplóve hanc mensuram excedunt. Alia ergo adhuc ascensus causa, saltem adjuvans, quærenda est. Experientia constat aquam in vaporem refolutam, & in minima divifam, gravitatem fuam amittere, & per aerem medium afcendere, qua-cunque tandem gravitatis caufa fit. Videtur ergo ut gravitas fuum fortri possit effectum, requiri ut corpus grave aliquam habeat molem & magnitudinem; aliàs enim (ut vidimus) fi in minima divida-tur, fieri potest ut à fluido cui innatant ejus particulæ vel sustentari possit, ut metalla etiam ponderofissima in menstruis eadem in minima solventibus, vel etiam sursum compelli, ut aqua in vaporem refoluta in aere. Fortè ergo fucci in angustissimis fibrarum canaliculis in tenuissima filamen-

ta divilio ad ascensum ejus promovendum concurrere potest.

Lab. de Ana-

D. Grew ascensum succi in plantarum vasis, partim vasorum angustiæ, partim parenchymatis vasa ambientis, ex innumeris vesiculis compositi pressure attribuit. Hæ enim vesiculæ ad ingresfuni alicujus liquoris naturali quadam propentione fe dilatant, ut in Spongiis apparet, quarum tex-tura plantaruri parenchymati non adoò diffimilis eft. Parenchyma ergo fucco repletum & intumescens continuum sese dilatandi & extendendi conatum exserit, unde & vasa unà comprimat & coarctet necesse est, adeóque & succum surfum compellat. Verum cum compressio utrinque tam deorfum, quam furfum effectum fuum fortiatur, non video quin afcenfum fucci initio impediat, nufi valvulæ oblitent, quas neque nos, neque D. Grew, ob rationes fuperius dictas admittimus. Adde quido unde oriatur hace fele dilatandi propentio in parenchymate plantarium, explicatione ulteriori indiget. Nos equiden fuccium codem fere modo plantarium fibras fibitive ec confeendere, quo aqua panis aut spongae poros, pannsque linei laneive lacinias aut aliud filtrum solet, concedimus. Fibrarium

etam fructura & conformatio (ut oblevat D. Malpighius) liquora adendum adjuvat. Sunt enim fibra tubulofa corpora, è corpufculis plurimis concavis, quadratis, aut interdum orbicularibus, aliúf
**Anat. plun. ve figura, invicem hianibus, compolita. Subintrans itaque humor (D. **Malpighii verba funt) Anna, plant. Ve nigura, invient mantous, componed. Singula namque portio qua fibrarum friellula unit, câm parum interiris emineat, valvulæ vices fupplet, & ità minima qualibet gutula veluti per funem, feu per gradus ad ingens deducitur faltigium. Quanam autem afcensûs hujufce caufa efficiens feu impulliva fit, qua fuccum furfum adigat & compellar, nos hadenus latte; nee emin in caufis affignatis nobifinetiplis fatisfecimus.

CAP. XVIII.

De Satione & Propagatione Plantarum.

Ationis & propagationis Plantarum varii modi funt. Veteribus ufitati fuere Semine, ramo, furculo, talea, malleolo, gemma, stolone, viviradice. Semen quid fit notius est quam ut definiri debeat: Ramus pariter, & Surculus.

Talea nonnullis est Surculus utrinque pracifus. Varro lib. 1. de Re Rustica cap. xi. Demum in oleagineis feminibus arbores videndum, ut fit de tenero ramo, aquabiliter pracifium, quas alii clavo-

las, alu taleas appellant, ac faciunt circiter pedales.

Plunus Taleam à Ramo atque etiam Surculo diffinguit, Ramum facit majorem Talea, Taleam Surculo. Ejus verba funt, [lib. 1. cap. 17.] Multa fie feruntur (ramis scilicet) ac imprimis Ficus, omnibus quidem aliis modis nafectus, practirquam talea. Optime quidem si vastiore ramo pali modo exacuto adigatur alte, exiguo supra terram relicto capite, coque ipso barena cooperto. Ramo seruntur & Punica. palis lanato prius meatu : item Myrtus : omnium borum longitudine trium pedum , crassitudine minus brachiali, cortice diligenter servato, trunco exacuto. Myrtus & taleis seritur: morus talea tantum, quaniam comi, conte aniferi veligio fulgurum probibet. Quaproper de talearum fatu muc dicendam efe excendum in co ante comia, si talex ex fercebus fant arberbus, nè curvae, nè feabrae aut fofarcae, neve tenniores quam ut manum impleant, nè minores pedalbus, su illibato cortice, atque ut fectera inferior ponetur semper e quoit est a à radice, accumulaturque germinatio terrà, donc vobur planta capia.

per O quod evit do radice, actimitaturque germinatio terra, appec vous planta capiat.

Palladius Clavolam à Talea diverlam facit, quam Varro (ur vidinus) cum cadem confundit.

Men/e (inquit) Martio Citis arbor 4 modis feritur, semine, ramo, talea, clava: & paulò post, Clava feri commodius est, qua sit manubrii crassitudine, longitudine cubitali, ex utraque parte levigetta, nodis e acules vecissi, sed retita summitata germinarum, per quas spes siturus geniminis intumesca, ex. Talea & gracistor & brevior esse poses, qua similiter ut clava mergatur. Sed talea palmis duobus supersit;

Malleolus à Columella de Re Ruft. 1. 3. c. 5. fic definitur. Malleolus novellus est palmes, innatus prioris anni flagello, cognominatufque à fimilitudine rei, quòd in ca parte, que decidiuir ex verere tarmento prominens utrinque malleoli speciem præbet: & Plinius I. 17. c. 21. Solebat capitulatus utrun, è duro furculus feri, cot; argumento malleolus vocaturetiam nunc: & Columella, c. 17. Malleo-lis autem fie ab indem [agricolis antiquis] pangebatur, ut novello farmento pais aliqua veteris hæreret: Sed hanc positionem damnavit usus. Nam quicquid ex vetere material relictum erat depression aque obrutum celeciter humore putrescebar; proximasque radices teneras & vixdum prorumnum acque continuament quod cum acciderat superior pars seminis retorrescebat. Secuti erzo pentes vino lui fuit ex vetere palma, per iplam commissuram, quà nascitur materia nova, resecuiquequid rendu rendu fue capitulo farmentum depreferunt.

Et ad faciendum malleolum fineremam flagelli partem refecuerunt, folámque eam quæ est jun-

Et au recentain maccount apparent lagent parent les cuerunt, lotamque eam que est jun-cta cum vetere farmento probaverunt. Longitudo que debeat esse parum certa est (inquit idem) quoniam five crebras genimas habeat, brevior faciendus est: feu raras longior: attamen nec maior

pede, nec dodrante minor esse debet.

Lib. I.

Superior pars furculi feu flagelli Sagitta rufticis vocabatur, codem autore, five quia longius receffit Sagitta quid, Superior pair internet arque profilique; five quia cacumine attenuata prædicti teli speciem gerit.

Hanc prudentissimi agricola negaverunt conseri debere : nec immerito: Ounnis enim secundus pampinus intra quintam aut fextam gemmam fructu exuberat, reliqua parte, quanvis longiffima, vel ceffat, vel perexiguos oftendit racemos. Quam ob caufam fterilitas cacuminis jure ab Antiquis acculata est.

accunate est.

Stolo a Stolone viro qui propter diligentiam cultura Stolonum confirmavit cognomen dictus est, Stolo quid & quòd scilicet nullus in ejus sindo reperiri poterat Stolo, quod essodiebat circum arbores è radicibus umle ditlui. qua nascerentur è solo quas Stolones appellabant. Stolo ergo f. Bodse à Stapel est qui nascetur Grea stipites & avellitur cum radice & corporis parte & sic seriour : quo à Viviradice dis Viviradix. fert, que integra ex arboribus e longinquo extrahitur. Plin. lib. 17. cap. 10. Et aliud genus fifert, que integra ex artonous conginquo extraintui. 17m. no. 17. cap. 10. Ex atun genus mile natura monstravir, avulsíque arboribus stolones vixere. Quo in genere & cum perna sua avelluntur, parténique aliquam à matris quoque corpore auferunt secum, fimbriato corpore. Hoc sensis fi accipiatur non video quid differat avulso à Stolone. Nobis tamen, Viviradix dicta videtur vel foboles quacunque à radice, jam ablactata à matre, & suis radicibus fibi sufficiens : vel alia quævis propago quæ jam radices egit.

Antequam exponamus quot modis arte propagentur planta, inquirendum videtur quot quibifque modis fponte natura le propagant: Il autem funt vel 1. Semine: vel 2. Flagellis ceu funculis emiffis; ad nodos radices agentibus. & furfum germinantibus: qua flagella ad plantam propagandam nata videntur. Nam germina illa ad nodos radices agentia, cum invalescunt, funiculis exarescentibus à matribus suis sponte separantur, & novæ plantæ fiunt : ut in Fragaria, Pentaphyllo, &c. retections a material sur sport exparamet, ex nova plante muit: un traganta, temapojna, exc. videre elt. 3. Sobolibu ex radice, ifique vel furculorum feu virgarum specie è radice transfersim acta seu reptante successentibus; vel genumarum seu bibiliorum specie; idque vel ex radicis sundo vel ex rabirs in bubblios intumssecientibus, ortis. Qua ex tuberibus sporte propagantur plante ad alterum genus, ex radicibus transfersis in tubercula extumescentibus referenda sunt. 4. Causi-

ad atternin genus, ox rational un understata extinuteriorism referencia: Inst. 4. Cauli-bui plis, humi procumbentibus, & ad nodos radices agentibus, quod plurinis plantis contingir. Dantur & alii modi peculiares quibus plantæ nonnullæ fo propagane, ut v. g. Ficus Indica gum-ni è ramis in terram ufque demitlo finiciali fipecie. Allii quædam genera bulbulis felu ípicis in fummo caule confertim enafcentibus. Chelidorium ninus tuberibus in alis, imorum foliorium ortis: Moly Homericum dictum bulbo in fummo folio excrefcente: Opuntia foliis depactis. Verum quoniam paucarum admodum specierum sunt, non est cur eorum rationem habeamus

Superelt jam ut exponantus quot modis plantæ arte propagari possint, aut foleant. It autem ad De Satione. duos reduci possiunt, sationem nimirum & instituem. Quod ad primum attinet, Plantæ seruntur vel I. Semine, vel 2. Ramo [Sub ramo comprehendo etiam taleam, clavolam, mallealum, [urculum] propagatio eoque vel decifo, feu avulso à caule antequam radices egerit, & in terram depacto; vel terræ sub- per Semen. eoque vertocto), et a vinto e catale intequalit radices egent; e in catale field parato antequam radices egent; vel 3, Sobole feu extade filo terra reptante, furculi fipecie affurgente, que vel Scolo vel Viviradix dicitur, feu è radicis fundo exeunte, Gemma fipecie, ut in Bulbofis. Bulbus enim (ut diximus) nihil aliud effe videtur quam Gemma grandior subterranea. In bulbosis autem soboles non semper è bulbi parentis fundo exit, ted interdum è fibra craffiore in bulbum extuberante, seu denique è radicum ubbribus in is qua radicibus tuberofis funt. Potest etiam propagari planta radice divila in tor feil. partes si placet quot ex ejus capite gemina exeunt; gemma cum parte aliqua radicis adharente decisà.

Plantæ autem inferuntur multis modis, de quibus poftea breviter agemus, cum varios fationis modos expediverimus: Primò ergo plantæ feruntur Semine.

Antequam autem Semina terræ mandentur, oportet ut folum debito modo præparetur, nimirum ut aratro fæpius vertatur, ligone fodiatur, furculo findatur, bipalio fubigatur, occa & raftro in minutias dividatur. Hoc autem fieri convenit, partim ut inutilibus herbis cradicatis & fubmerfis, aut ejectis liberetur: partim ut solum laxius & levius, mollius & tenerius reddatur, quo fit tum ut satorum radices facilius illud penetrent, adeóque fibras undique spargentes latius se diffundant, & copiofius alimentum attrahant, unde planta latiores & vegetiores fiant : tum ut particulæ aeris nitrole, quibus pracipue végetatio promovetur, in terreni interstitia liberius & copiosius se infinuantes ibidem præcipitentur & terreno adhærescant. Quin & aquæ pluviæ fortasse ad talium solutionem conducint, quos fecum una in radicum poros convehunt. Praterea in terra laxa & foliuta aqua promptius subsidunt, adeoque nec humore ninno radices suffocant, nec sirgore corrumpunt. Prav terea terra laxa & foluta ad hoc conducit ut Aer copiolior radicum tracheas fubeat ad respirationis ulum, quam Plantis non minus necessarium esse quam Animalibus superius ostendimus.

Commodiffimum ferendi tempus Natura indicat, nimirum quando femina jam plenam maturitatem adepta vel dehicentibus conceptaculis in terram decidunt, vel contrahentibus fo valvulis excutuutur, vel lanugine innafcente alata ventorum arbitrio huc illuc feruntur & late diffeminantur.

Harum nonnulla Autumno plantas producunt tota hyeme virentes : aliæ per hyemem in terra restant, nec ante ver proximum ex involucris erumpunt. Ex iis que Autumno exeunt alia, ut v. gi Angelicae, ex observatione nostra & aliorum, collecta & asservata vere serentem plerunque frustrantur, sponte delapsa & terræ gremio excepta, vel etiam à satore eidem mox concredita hand

Lib. I.

dubie germinabunt nifi tempeftas admodum fieca & aftuofa fuerit, quo in casu per hyemem in terra quescentia, sequenti tamen vere in lucem exibunt; cum tamen si à colligente reposita vere sata fuissent nequaquam germinassent. Alia quamvis vere etiam sata haud infeliciter proveniant; fideliùs tamen & latius Autumno, firmores etiam fiunt plantæ inde enatæ adversus injurias cœli, & fequenti aftate uberiore quam vernales proventu, cateris paribus, Agricolam aut Hortulanum lo-cupletant, grano quoque turgidiore, folidioreque feeta. Nam ex observatione prudentiffimi agrico-læ, Amici nostri plurimum honorandi, quò planta aliqua ex semine nata diunus duraverit antequam in femen abierit, hoc est, quo maturius sata fuerit, co semen copiosius, plenius, ponderosius, cateris paribus producit. Sie Triticum & Avena hyberna feu autumno fata, vere editis, firmiora

HISTORIA PLANTARUM.

folidioraque funt. Reliqua quæ per hyemein in terra restant, proculdubio vel terreni vapore macerata, vel salinis Renqua dua per nyenteni in terra retrain, procunino ver terra nepore massanti in diqua imblomi partenta in pringragnata al germinandium preparaturi ir. & fecunità interim laitari, temperaturinque omnes mutationes conftantiùs tolerant, quam in Apothecis recondita, & quam dili-

Exoticas tamen plantas & regionum calidiorum alumnas fi habere velimus, oportet ut corum femina vere feramus, quandoquidem ille hyemes noftras non tolerant, fed à frigore facile corumpuntur.

Quinimo si pracoces fructus è tenerioribus desideramus, sive rariores & delicatiores omnino ad maturitatem perducere cupimus; oportet ut pulvino calenti, è fimo equino recenti paleis permixto extructo, deinde terra pingui cribrata, ad trium quatuorve digitorum altitudinem infrato, & operculo è storeis superinducto tecto, semina committamus.

Quocunque autem tempore feras Semina eligantur recentia, affatis proxime praterita, fi habera possunt. Quamvis enim Plantæ nonnullæ ad decennium & ultra secunditatem suam custodiant,

alia tamen cam citius amittunt : omnia autem quò vetustiora cò difficilius & parcius germinant. Que in aqua subsidunt firmiora sunt, & ad serendum sideliora, que suitant languidiora & propagationi inepta.

În filiquis & spicis media potitis quâm ima aut summa nobis probantur, quamvis Ferrarius ima in

Anyophyllis commender.

Quod fi flores multiplices aut variegatos defideras, præftat femina colligere è filiquis aut conceptaculis ejulímoti floribus fuccedentibus. Sive enim varietates illæ morborum fympromata fint, five naturæ errores, five ejuldem lafoivientis lufus, pronior certè erit natura in his ad ità iterum deorram maturæ errores, five ejuldem lafoivientis lufus, pronior certè erit natura in his ad ità iterum deorram lafoivientis lufus, pronior certè erit natura in probo aliquo aut corporis dun aut la diviendun : quemadmèdum videmus in Animalbus pareites morbo aliquo aut to coporis vitio, membro v. g. deficiente aut redundante, laborantes fobolem non ratò procreare infigen vitis affectam, & morbis obnoxiam. Hoc autem pracipue in Mirabili Perwiana lervandum si floribus firiatis infignem plantam obtinere espias.

Semina omma fica tempelate ferenda funt, tertio quartove die à pluvia largiore. Nee tamen cinquit l'Errarius) fimul ae magni imbribus terra permaduit feres, sed tamisser exspectabit dum plevins ille mador modice exsiecteur, no madeni limossque solo bastua radices exputrescant. Hoc autem in seminibus que humore nimio in mucilagimen facile solvantur, uv v.g. Myrrbide, Ocymo, Scorzonita, precipie servandum est ne solo madido serantur, neve recens sata irrigentur.

Cavendum etiam est, nè recens sara quaecunque tempestate frigida irrigentur, nève aqua gelida

fontana aut putcali, nifi prius probè infolata fuerit.

Nonnulli Semina aqua seu simplici, seu nitrata, vino, alive alicui liquori prius infundunt quam terra committuire ad germinationem promovendum: quod tamen non necessarium esse puto in seminibus recentibus & indigenis, forte etiam nocivum in aliquibus. Verum in vetudis & aridoribus.

Ibrtic.1.3, aut exoticis *Hen. Carvini** Romani praxin non improbo cujus meminit.** *Ferrarius** his verbis. *Antequam contumacis lentæque duritiæ semina solo committat, aquam defundit in catinum, nitri modicum Juperfundit ac distabescere sinit : in eam nitratam aquam semina immittit : duodenas horas pro varia duritie plus minissore macerari & medicari patitur, exinde serit : eandem aquam inspergit, ut nitrum ex igneo terre balitu concretum seminalem contumaciam ad uberem germinationem provitet.

Generale est in omni satione ut semina terra operiantur, non quod exposita & intecta minime germinent, sponte enim decidentia non minùs feliciter pullulant, sed ne avibus spermologis præda fiant. Seruntur autem & conteguntur variis modis, nimirum vel in fulco terră aratro superinjectă, vel in superficie terræ occi aut raftro inhumata, vel in area coæquata,pulvere aut velut farina terræ

manu aut incerniculo infperfa, vel denique feorfim fingula in foraminulis paltino factis fepulta.

Summopere autem cavendum eft ne femina alte demergantur aut nimia terra obruautur, adecique fine ulla refurrectionis spe sepeliantur. Plurimos enim hac in parte errare video. Nam quamvis Triticum aliaque Cerealia quorum spiritus vegetiores leni etiam colore excitantur, germinaque validiora gravem terræ incumbentis molem haud difficulter penetrent, ideóque ut hyemem facilius tolerent altius inhumari folent, ne feilicet radices immodico frigore perurantur; non tamen omnium, imò paucorum seminum cadem conditio est. Pleraque enim ad vegetandum segniora blando solarium radiorum tepore fovenda & ad pariendum invitanda funt, ideóque in fumma tellure modico insperso pulvere exponenda.

Quo Semina maturius feruntur vere, cò plantulæ indè enatæ diligentius à frigore defendendæ

fune; quò serius, cò largius irriganda & inumbranda.

An Plantæ aliquæ nullo femine prævio sponte è terra oriantur difficilis quæstio est.

Qui affirmativam tuentur rationibus & experimentis suffragantibus non destituuntur. Cum enim nulla non regio peculiares suas stirpes obtineat, verifimile videtur terram ipsam nullo imprægnatam femine familiares regionibus plantas producere.

Deinde in aggeribus follarum derivandis aquis ad paludes exficcandas ductarum in infula Eliens ingentem Sinapoos vim quatam, & alibi etiam in areis gramineis effoliis, mirati ficmus: quam S napoos feminibus in terra relidus ortum fium debere verifimile non eft, cum nullum unquam Sinapi post hominum memoriam ibidem nascens observatum fuerat. In ruderibus etiam Urbis Londinenfis post deflagrationem illam funcstiffinam quæ anno 1666. accidit, non minorem copiam Eryfimi angultifolis Naspolitani fuccrevisse Autores side dignos habenus, partim citam ipsi vidinus; cum loca illa per multas annorum centurias ædificiis occupara fuiffent, nec ullus ibi auditus Ervfimi proventus. Oportet ergo ut vel sponte ortum sit, vel ex seminibus per tot annos in terra latentibus : nifi forte fuspicari velimus male feriatum aliquem planta istius semina de industria sparsisse ut our jois illuderet & admirationem excitaret. Non est autem cur quis miretur, ubi tantam seminis curious muestes communications of the curious material quis infection, our cartain formulas copiam, qua ducentis agri jugerbus conferendis fufficierer, colligere potuffer. Plantam enim illam ad vias inter urbem & Kenfington vicum, & albit circa urbem copiofifiimè provenientem observavimus : femina autem minutiflima & numerofiffima profert.

Tertio, Plantas imperfectas, Fungos, Tubera, Muscos & id genus ex semine non nasci manifestum est, cum nullum (quantum hactenus observatum est) gignant : quin & Submarinas omnes, Algas, Fuest, Corallia, Aleyonia, &c. ob candem rationem sponte oriri arbitramur, quo s scilicet, nullum hacterus femen in is animadverfum fuerit, quod tamen fatis mirari nequimus in tanta specierum multitudine, & uberrimo omnium proventu. Alii fortaffe post nos diligentiores aut feliciores ha-

rum etiam femina detegent, aut propagandi modum invenient.

rum etam temma cetegent, aut probaganta moduli invenent.
Vulgo receptum eft, & experiental (ut aiunt) quotidanà confirmatum, quòd fi aqua in qua
Fungi aliquandiu infuti diffabuerint, vel etiam abluti fuerint, veteri pulvillo calonti, qualem modò
deferipfimus, affundatur, vel etiam Fungorum fruftulatim diviforum particulæ minima eidem infpergantur, magnam indè Fungorum vim illico exorituram; unoquoque nimirum fruftulo feu rapenganuu, magnan mae Aungount vint mae exonuuran; unoquoque mmirum truttulo leu ra-mento imperfecta iftus plante prolifico & fecundo, feminali vi potius dotari credito, ut in * Mali * Sharrec de Propa, Vege-Cyloniae v. g. ramis cerritur, quam ut Natura femen aliquod vifum fugiens, certé nondum dete tab. c. 3. n. 5. chum, in aliqua ejus parte occultaverit.

Quartò & ultimò, Perfectiores etiam plantas interdum sponte oriri, aut ex alieno succo germinare magnum nobis argumentum Viscus suppeditat, arboribus innatus, etiam in prona seu aversa ramorum parte. Unde omnino fabulofum esse constat, quod de ejus exortu Veteres prodidere, ramorium parte. Orde ominino ramonino ramorium speritoria contari, quod del gia exorta veces productor, quodque Proverbio illi Turdus matum iple fibi cacat originem dediffe perhibetur. Quanto rectius Maro.

Vicum

Fronde virere nova cecinit, quam non sua seminat arbos.

Ex altera tamen parte fatis mirari nequimus, Naturam que nibil facit frustra, semen alicui planta dedisse absque effectu, sed tota specie ad generandum inutile.

re usume annique encerna perioria poco au generalmant munic.

His omnibus rationibus Sc experimentis contrariam opponimus Clariflimi Viri Marc. Malpighif experientiam. Is enim ut explorare an Terra nullo femine feccundata plantas aliquas fponte production of the contrariam of the c ceret, terram è profundo erutam vitreo vale conclusit, cujus orificio multiplex Sericum velum super extendit, ut Acr & affusa aqua admitteretur, exclusis minimis seminibus, que vento rapiuntur: In hac autem, inquit, nulla ommo planta vegetavit.

Ego equidem featentiam opinantium nullam dari in plantis generationem spontaneam libenter amplecteers, si experimenta permitterent. Verum que adduximus contrarium suadent, needum fatis perspicio quomodo iis responderi possit. Temerarium enim nimis esset asserere, Plantas etiam han peripeted quomose in Experiment period. Femalia community in the anticle period in minimum in softendere pollimus.

Notandum tamen fieri polle ut plantulae è radicum aut ramorum fruffulis cinate pro fpontancis fal-

Notamenti tanien nen pone ur patituse e raucturi au taniorum nuntum entate pri piontanes fal-lant. Radicum autem fruftula germinare iple expertus fum in Raphamo rufticam & Scorzonera: Ra-morum minimas particulas J. Bodeus à Stapel, in Salice & Rofa centifolia ut apud iplim videre licet, Comment, in Theophr. bif. lib. 2. cap. 1. pag. 73; D. Sharrocus in malo cydonia. Lib. de propag. Plant.

Caterum Semina rariora in fictilibus sercre convenit, ut Planta indè enata commodiùs transferri. & per hyemem, si opus sit, in hypocaulta subduci possint. Operet autem ut schillan simila foraminibus pertundantur, ut Plinius olim monut, ne humor in fundo stagnans diutina mora purresceret, & plantarum radices seu vapore, seu frigore suo corrumperet: forte etiam ne respirationis inopia cacdem suffocentur: quam rationem Plinius ctiam ipse eleganter pro more suo innuit, Per formina (inquiens) infernè dato radicibus spiramento.

Secundo, Planta feruntur ramo aut furculo, vel avullo decifove & terra impacto, vel dum adhuc Propagato ex

matri heret depresso & eidem immerso tantisper donec radices egerit.

Surculi hi majores minoréfve esse possunt pro natura plantæ serendæ. Aliæ enim seruntur ramo

majore, alix faled, alix malleolo, alix fagitta, quas voces fuperitis expoluimus.

Talea furculive ferendi recentes fint oporter, Olea tamen rami etam ficci germinant, Veteribus id attellantibus, ut v.g. Virgilio, Traditur è sicco radis oleagina ligno. Quod quanvis Recontioribus nonnullis videtur, Fortunii tamen Liceti autoritas me movit ut Veteribus assentiar, Recontiorique eos dum temere rident seipsos deridendos propinasse putem. Scribit autem Licetus se vidisse Rechi in horto patrui sui supram Olea sativa aridum serè ac levem, per decennium & ultra à trunco separatum, neque posthac unquam terra implantatum, ad alterius ligni sulerum in terram demissium, & ligno cui fulcimentum præstabat clavis ferreis affixum, pullulasse germinasseque codem anno plures Olivarum novellas, foliis ac fructibus onustas, arque in posterum ettam per plures annos protulise. Hinevirga illa arida, quam monachus à superiore suo, ut obedientiam ejus probaret, jussus assidue irrigavit, si fortè oleagina fuit, potuit fine miraculo radices agere & germinare.

Quò teneriores funt plantæ eò furculi carum ferrus pangendi funt; adulto feilicet vere in frigidioribis hice regionibis. Oportee criam fi tempeftas permittat fatos irrigare; fi tempeftas, inquam, permittat, nam fi Aer paulo frigidior fit, nimius humor recens plantatos facile corrumpit: quin & fereno ceelo radii Solares umbraculo opposito solicità arcendi sunt, nè surculos depactos consestim

Observandum etiam in plantis quarum caules nodis intercepti sunt, ut surculus serendus vel in ipso nodo, vel proxime infra nodum decidatur. Cum enim radices ex nodistantum pullulent, fi quid internodii relinquatur, necessario putrescet & corrumpetur, adeòque vitio serpente periculum est ne proximum nodum veneno suo inficiat & surculum perimat.

An Plante (ponte or Lan-

Arbores surculis seu ramulis propagandi modum docet P. Laurembergius his verbis, Ramulum clegantem non tortuofum aut crofium, vegetum, anniculum (relinqui illi poterit portio exigua adharescentis rami bimi.) Hujusinodi igitur ramum pracisum ab arbore, utraque extremitate mutilatum terræ fœcundæ ad profunditatem dimidiæ ulnæ arcuatim impone, fubftrato fimo, bubulo aut ovillo. Fossam terrà conculcatá reple.

HISTORIA PLANTARUM.

Fruticum herbarumque taleolis vel ramulis pangendis alteram extremitatem malleo priùs conculca,

ut filamenta ducat : Tuna qua irriga, non fino, quem nullà ratione ferunt : poftea terrà operi. Nulla (pergri ille) ferè ftirps est qua non queat propagari per ranulos anniculos, modo 1. Inferi or extremitas ableiffa oblinatur emplaftro sequenti vel simili, R. Cera, Terebinthina ana 3i. Resina communis 5ti. commiscantr. Sie naturalis fuccus non exfudabir, nec intuilis humor fubbir, qui alioqui purredinem inferre folet.

2. Non directé infigas terræ ramulum fic oblitum, fed incurvo arcu, ut fuprema pars promineate terra, media tangat imum, infima, quan oblinendam dixi, fur-fum nonnihil vergat, ità tamen ut delitefeat. Emedio illo ramuli dorfo innumeras videbis radices

Alium adhuc modum proponit Stapelius. Ramus ab arbore avellitur superne deorsum, ut quasi pes illi adhærescat. Hinc pedunculus aut appendix undique perforatur subulâ: ad dimidiam ulnam

defoditur in terra fertili, fæpiulque irrigatur.

Propagationem illam quæ fit ramulorum fubmerfione ipfa etiam natura docuit, plantarum plurimarum ramulis quamprimum reclinati terram attigerint radices sponte agentibus. Ramuli autem submersi non priùs ablactandi seu à matre separandi sunt, quàm radicibus multis in profundum actis terram firmiter apprehenderint : qua autem parte matri hærent transversim initio ad medium ferè incidendi funt, ut succo à matre parcè subministrato ei è terra exugendo assuescant adeóque facilius & tutiùs cum res postulat ablactentur.

In Caryophyllis (monente D. Sharroco) furculi submergendi scapum sub insimo seu radicis capiti proximo, aut faltem secundo geniculo transversim ima parte ad medium ferè incidito, deinde ab incilione facta lurium ad fecundum (feu ab imo juxta quem incilio fit proximum) internodium findito, folii particula in fisturam immissa ut aperta teneatur, quamvis id non sit omnino necessarium: cum enim incifio, ex ima (ut diximus) feu terram l'épédante parte fait, furculus autem leniter primo à tadicis capite reclinetur feu deprimatur, ut moris est, deinde summa ejus pars terra substrata erigatur media in arcum flexa, fiffura sponte sua aperietur & hiabit, si omnia rite peragantur. Nongaus instant in account resas, initial portice na aportent de many, in month to coagainth. Tollis multi uncinulo ligneo in terram adacto furculum apprehenfum detinent ne refiliar, fed in codem futu in quo primo depolitus fuit perseveret. Tandem succuli accum seu partem instexam terra pingui operias cámque frequenter irriges.

gui operus cuique incipante in 1863. Aharum etiaun plantarum, excepts iis que quoquo modo deposite comprehendunt, ut Vitis, &c., furculos s'hagellave submergenda pari modo incidere utilissimum erit, ne dicam necessarium. Tempestate criam sicca surculi submersi affidue irrigandi sunt, aliàs enim radices non facile emittent. Tempestates autem huic operationi cum successus exercenda commodissima sunt Veris initium,

aut A stas caloribus remissis in Autumnum declinans.

Circumpotitio non differt à submersione, nisi quòd in hac ramulus deprimitur ad terram, in illa terra vase idoneo vunineo ligneóve excepta attollatur ad ramulum, esque circumponatur, ramulo scilicet per vas recipiens seu terram continens foraminibus ad id factis trajecto. Locum autem habet ubi ramulus ob altitudinem suam & distantiam à terra eo usque non potest deprimi. Solent autem nonnulli ramulum cà parte quâ terrà circumposità latitat, vel aliquantulum delibrare, vel corticem ejus superne subula perforare.

Itali utuntur ciftulis ligneis quadratis, que ità confecte funt, ut non folum foramen habeant in fundo, sed & compactar fint ex duabus medictatibus, pro libitu separandis, vel iterum conjungendis: ut ità commodiùs ramis circumponi, & postmodum his in terram deponendis segregari iterum pos-

* P. Lauremberg.

Huc spectant hac Plinii, lib. 17. cap. 13. Alterum genus luxuriosius radices in ipsa arbore sollicitandi, trajectis per vasa sictilia vel qualos ramis , terraque circumpactis : atque hoc blandimento impetratis radicibus inter poma ipfa & cacumina, audaci ingenio aliam arborem longè à tellure faciendi.

Tertiò, Plantæ propagantur sobole, caque vel

1. Ex flagellis seu cauliculis funiculorum specie serpentibus, & radices subinde agentibus, ut in Fragaria, Pentaphyllo, Ranunculo, &c.

2. Ex radicibus transversis, flagelliformibus, sub terra reptantibus, obiter germinantibus & surculos emittentibus: ut in Ulmo, Pruno sylvestri, Ceraso, &c. Atque hoc genus Soboles proprie Vivinos entinementos a un como, como prospero, cerajo, cera Arque nos gentis sociones proprie Perradiera appellantur. Stolones entina dicuntur, qui e majoribus radicum truncis prope apfum matris corpus feur ex uno apfus caudice oriuntur, autore F. Bodae o Strajel.

3. In herbis radicibus tuberolis donaris ex apfus radicum tuberibus, ut in Chelidonia minore, Flore

Solis pyramidali, Croco.

4. In bulbofis, ex ipfo bulbi fundo aut fibra aliqua craftiore propè bulbum, bulbillorum seu nu-

cleorum foecie egerminante, ut in Tulipa, Narcisso, Allio, &c.

De his mbil pracipiendum habemus, mfi ut opportuno tempore transferantur, éque folo steriliore in fertilius & pinguius; nec antequam firmitatem aliquam & robur contraxerint à matribus abla-

CAP. XIX.

De Insitione.

Nítio, voce latissimo sensu accepta, est ejusinodi applicatio surculi seu gemma al truncum ra-Insuio quid. múmve, vel fuum, vel alienum, ut tandem uniantur & coalescant.

Cum autem potiffima succi nutritii pars inter libram & lignum ascendat, totum inserendi artificium in eo confistit, ut in trunco & surculo libra libræ, lignum ligno continua sint, & in eandem superficiem disposita , vel ut surculus gemmáve stipiti seu ramo ità applicentur , ut interstitium libra & corticis in utroque [trunco & insito] serè continuum sit, & unam quasi superficiem componat, unde è trunco in infitum [furculum gemmamve] facilis & expeditus fucci transitus fiat.

Infitio et el farculi vel gerime. Genma autem à furculo no allère differt quàm infans ab Infitio quentadulto. Genma enim nihil aliud est quàm velut embryon furculi , porfectè quidem efformatum, plex.
omnibifque fuis partibus diffinetum, regumentis tamen velut fecundis obvolutum & per Hyenme
latitans, Vere sequenti in lucem edendum, & in surculum paulatim extendendum.

Surculus inferitur vel applicatione externa seu coaptatione, vel insitione stricte dicta.

Applicatio externa seu coaptatio est vel 1. Quando virge minori transversim oblique dissente furculus paris ctassitici, pari obliquitate ce. Primu confus, ità applicatus, ut interstituum libra & corticis in utroque (ut diximus) ferè continuum iti; deinde tandi modu. vinculo seu fascià circumductà firmiter adalligatur, ut in fitu contineatur. Obliqua sectio uncialis minimum aut longior esse debet. Hie modus inserendi nostratibus Whipgrasting dicitur, & ob dissi-

cultatem furculum virga, fectionem fectioni coaquandi, ut exacté congruant, minis frequentatur.

2. Vel fecundo coaptatio fit, cùm furculus obliquè ut prior diffectus, ità tamen ut in fuprena ob-Secundan minique fectionis parte cultello perpendiculariter adacto cortex cum tantillo ligni auferatur, trunco transfedur. versim primò seu horizontaliter dissecto, deinde ab uno latere [Austro-occidentali] cortice obliqua séctione cousque denudato, ut plano sectionis in surculo exacté respondeat, ità applicetur, ut angulus ejus seu projectura plano horizontalis trunci sectionis innitatur : adeoque vinculo adalligetur, Eduto oblinatur. His modus inferendi Shoulder-grafting nostratibus appellatur. Infitto propriè dicta duplex iterum oft, vel

Initio proprie dieza duplex intertuirett, ver in intertuirett, ver in intercorricem & lignum. Timebant scilicet Prisci, referențe Plinio, truncum findere, idob. Instito interque inter corticem & lignum inserbant. Hic modus à "nonnullis nunc dierum in usun revocatur, exitem & & in arboribus quarum cortex à ligno ob ascensium successive se sparabilis cet quam successive se signum, mas nimis explicitas institution inepti (hujusimodi autem è rugiscris sola: Mali sture) omnium optimus for d. Longford.

Trunco ergo & furculo ut in fecundo coaptationis modo praparatis corticem nè auferas, fed duntaxat findas feu fecundim longitudinem incidas, à capite deorfum ad longitudinem fer belique furculi féctionis, ab Auftro-occidentali tranci larce. Deinde cortice à ligno primò cultello, deinde inftrumento ex chore, offe, aut ligno aliquo folido, figura obliqua furculi fectionis fed minore, ad id facto, immisso, leniter separato & elato, inter corticem & lignum surculum intrudas, ablato prius à tehui extrema furculi acie cortice, nè inter demittendum replicetur. Deinde quoniam furcur lus infitus corticem à trunco elevans, & ad utramque cuspidis sua aciem cavitatem relinquens, influxum fucci interrumpir, cortex truncia du trunque furculi latus incidendus eft, nè à trunco abfes-dat, & ut ejus ora cum corticis furculi marginibus concurrant & coaptentur, ad transfirum fuccò à trunco in surculum dandum. Quibus peractis vinculo obligandus & luto muniendus ost, ut in præce-

dentibus operationibus.

2. In fissuram ipsius ligni: quam Plinii verbis exsequar. Ausertur, inquit, serrà aqualiter super-sossioni sessioni seria control servici seria aqualiter super-sossioni seria seri stodiente, donec cuspidatim decisus descendat in ramum calamus, operatio absolvitur. Surculi inferendi cuspis ità soler incidi ut cum basi ejustem utrinque extante angulos efficiat, quò basis summo trunco firmiùs innitatur. Nonnulli tamen hanc praxin improbant, quia cufpis indè infirmior

Verum quoniam hæc inferendi ratio omnium longè ufitatiffima est, descriptio autem Pliniana nimis fortaffe concifa & obscura alicui videatur, pleniorem & explicatiorem è Petri Laurembergii Hor-

ticultura, lib. 1. cap. 24. mutuatam dabimus.

Elige (inquit) verno tempore arbufculam craftitie trium circiter pollicum, cui deme partem superiorem seria, relicta unius ulna altitudine, operanque dato ne librum, id est, corticem sacces. Siquid macquale relictum à ferra, id cultro abscinde, se conforma in aqualataem. Suprema addi possium molli cultri ichi leviter finde per meditullium, cavendo summi diligentia ne sistiuras ducat fissua. Hanc sissuam cuneolo eburneo aut buxeo fervabis apertam, ut cò prompuis recipiat hospitem vementem surculum; sed neque illud negliges circumligandum esse sistium sumine, tem vementem furculum; jed neque illud neguges circumigandum eite rupitem fum aut vinnine, co loco quoufque terminatam iri fiffuram reberis, quæ fi proliundius peinerabit emonicum flipes, fuque omnem perdes operam. His fic paratis fume furculum inferendum, quem in fummitate præfectim altera crafficre parte, proxime fiib nodo vel tuntore, (qui omnibus bonis furculis ineft, unde incipit quod unius anni atatem gerit) fealpello conformabis in triangularem formam, cuner inflar, non præfecto corricc ab uno loco, "integraque fervata quantum ficri poteft, medulla." Hane objet function furculum apice cuneato infere in fliptics ante præparati fifuram, ca lege ut correx fluv automoministicum function furculum apice cuneato infere in fliptics ante præparati fifuram, ca lege ut correx fluv automoministicum fliptics appropriate film of the film for the film of the film for the film of the film o

cul cortici figitis respondent, rottique fuculus firmier fillure comprehendatur, su tege ut cortici figitis respondent, rottique fuculus firmier fillure comprehendatur, subtracto iterum suit esse puro cuneo. Denique fissuram superince & ad latera arctissime obtura ac obline emplative emphyteutico,

mox argillà aut limo circumda, & linteolo investi aut cannabino vinculo obliga fortiter.

Empla-

Submertio

CAP.

Emplastrum hoc emphyteuticumnon necessarium ducimus fortè etiam nocivum; fiquis autem il-Ind experiri velit ita praparet.

HISTORIA PLANTARUM.

R. Refine commun. 31. Cere 3 6. Vilci 3ij. Butyri antiq. q. s. ad form. empl.

murud intice coalefeunt.

1. Multa in hoc genus infitione fervanda funt. Primum omnium que patiatur coitum talem arbor, & cujus arboris calanius. Facillime coalescunt quibus eadem corticis natura, quaque pariter florentia ejustem horæ germinationem succorumque societatem habent. Plin. Oportet certe ut incenti truncis cognati & congeneres fint, alter non coalefeunt. Hine minum nobis non videtur, Pyram vel Cydome, vel Osyacambae, huie Melpilum, Prano Armeniacam initiam comprehendere, & vice versa. Quad enim est Malus Cydonia dicta quam Pyrus fructu tomentoso? Malus Armeniaca quam Pruni genus? nec fructus Oxyacantha à parvo Pyro vel figura, vel qualitate multum abludit. Pyrus & Malus ob diffimilitudinem non cocunt, uti nec Malus & Oxyacantha, nec (observante D. Shurreco) Pyru. & Sorbin. He tamen (ut ex ejustem observatione habeo) ut & alia diversi generis, fibi mutuo infite non raro comprehendunt : post pertectam tamen (ut videtur) unionem, & germina productiora edita, furculi paulatim, quameunque curam adhibueris, languefeunt & tan-Fiffier, pralis dem intereunt, ob fuccum vel deficientem, vel incongruum.

2. Alia observatio est, ne fissura in nodo fiat. Repudiat quippe advenam inhospitalis duritia, ut in parte nitidissima, ne longior multo tribus digitis, ne obliqua, ne translucens, ne hiscat nimium rima laxéque capiat, aut nè parum & exprimat, aut expressum necet. Plin. Hinc si truncus crassior sit monent hortulani, ut cuspidis surculi interior pars, que alias in aciem tenuari solet paulò craffior relinquatur, nè exterior adeò comprimatur, ut cortex laxetur aut corrugetur; adeóque fucci influers impediatur aut interrumpatur. Alu in hujufmodi truncis fifluram cuneo lignes tenui adacto apertam tenendam malunt.

F'ellio fincu-

3. Certum est (inqua Plinius) ab humeris arborum Orientem astivum spectantibus surculos petendos,& è feracibus,& è germine novello,mfi vetufta arbori inferantur; ii enim robustiores este debent. Præterea ut prægnantes, hoc eft, germinatione turgentes, & qui pærere illo speraverint anno; dom-que ut è pulcherrimis & robultishims ramis eligantur: ante omina gemmantes nitere convenit, nihil ufquam ulcerofum esse aut retorridum. Hortulani nostri præcipiunt, ut aliquid (uncia saltem) veteris, i. e. bumi ligni furculo supersit, ità ut surculi cuspis flat paulo infra articulum seu commissuram veteris ligni cam novello. Ità enun & ad refiftendum injuriis cœli firmiorem, & durabiliorem & feraciorem futurum. Surculum nimis gracilem & è germine tantum novello, contra præceptum Plinii, 4. Quod ad longitudinem farculorum & numerum geninarum attinet, ità pracipium, Sirunci

Surculs longitudo & gem-

cortex viridanti nitore fe fucco turgere prodat, int largum infito alimentum fe ministraturum spondeat, plures in furculo gemme relinquantur, fufficiunt plurimum tres quatuorve ad exitum fucco dandum. Præferuntur autem furculi quorum gemmæ crebriores funt, nec minis diftent vel à se in-* pliniur für- vicem vel à furculi fui pede. Si arboreni " patulam defideras, furculum longum inferas, qui fupra ulum mer- vicem vel à furculi fui pede. Si arboreni " patulam defideras, furculum longum inferas, qui fupra ulum mer- trunci caput ad 5, vel 6 digitos extet, ut crebriores ramos emittat : fi arboreni rectà affurgentem 8c proceram; brevem adhibeas, qui non ultra 4 digitos fupra ftipitem abfeifilim eminear, duabus gemmus fupra lutum relictis; vel fi placet, unicam tantum gemmam adolefeere finas. Quò enim fum infors ju-ber, clim id aguar ut mi-nor altitudo in longior est surculus eò languidiùs succum attrahit, eóque magis & ventorum concussionibus, & avi-

lucitudinem fe um injuriis opportunus cft. 5. Surculos decisos duas trésve septimanas antequam inserantur servare expedit; ut trunci succo magis turgeant, furculi exhauriantur, adeóque fitibundi avidiùs novum combibant. Non oportet au-Surents quandeu (5 auomotem cos terrà humida obruere, nè ad præproperè germinandum invitentur, adeoque cum inferundo li opus fie, affervandi. tur aeri frigido expoliti perurantur & exarefcant. Sub arbore aut tecto, aliove loco frigido reponere fufficit, aut si à gelu periculum sit, terrà siccà aut arenà operire. Si longuis afferantur surculi ra-po infixos optime custodire succum arbitrabantur, inquit Plinius. Nonnulli è nostris imam partem hito madido infigere, reliquum muíco aut palea obvolvere jubent; verum fufficit vaículo incluíos, tempestate prasertim tepidiore, muíco madido circumposito, aut terrá cribratá munire.

Qui parte erimei inferere convenit.

6. Inserere aptissimum quamproximum terræ, si patiatur nodorum truncique ratio. Plin. Præfertim fi furculum arboris natura craffioris & grandioris gracilioris trunco inferas ut Pyrum, Cydoniae ant Oxyacambae. Item à parte trunci vento occidentali aut Libonoto opposita (hic enim apud nos omnium vehementissime ipirat) ut vi venti ad truncum ponus cui pede suo innititur, quam a trunco impellatur : indè enim periculum est nè abrumpatur aut luxetur.

7. Si fructum copiofum ab infito quamprimum defideras, adultiorem truncum decapites, cíque

Quet Greats inferendi.

8. Fidem trunco plures inferere furculos expedit, ut mortalitati ex numero fuccurras. Plin. & ne ji forre unus deficat, truncus infe perichtetur. Cautiores tamen Agricola vetant truncum tranfverlim feu in crucem findere, quoniam nimia indè trunco injuria fit, & vulnera agrè confolidantur. Optimum virga minori, & qua unum tantum calamum admittat, inferere.

Cur flipiti ci-

9. Si mitem & generolium fuccum defideras, trunco fylvestri aut spontaneo nè inseras, sed potiùs cicuri & culto. Hinc enim fructus mitior & delicatior evadit, ut qui alimento mitiore & mequams filestri. hus praparato utitur, quamvis arbor ipfa ad durandum minus firma, & brevioris avi, effe credatur. Surculus decifus arbori fue iterum intitus, meliorem dabit fructum quam arbori etianmum hærens. 10. Tempus inferendo aptiflimum cenfetur veris initium, aut ver proximè antecedens, antequam

Tempus inferendo apriffimon.

gemmae explicari incipiunt: quamvis per totam hyemem infitio fatis feliciter plentinque fuccedar; & D. Sharreem afferit le observatie furculos Malo infitos Novembri mense & circa Natalitia Christi comprehendule. Pyrum vel florentem inferere licet, autore Plinio, & in Maium quoque menfem protendere infitionem. Verum ex recentiore observatione, surculus cujus gemma jam explicantur agrè coalescet : unioni non repugnat quòd truncus germinaverit.

11. Ad infitum muniendum contra injurias cœli & bestiolarum, Cato olim argillæ vel cretæ hafitum munien- renam fimumque bubulum adaufceri, atque ità ad lentorem fubigi jubet, idque interponi & cirdian quale.

cumlini. Plinii etate abunde arbitrabantur paleato luto libros farcire, duos digitos infito extante. Hortulani aliqui nunc dierum finum bubulum luto tenaci probe admiftum & in massam subaetum illinunt. Non multum interest utrum adhibeas. P. Laurembergius emplastrum emphyteuticum commendat, de quo fupra.

Novæ fructuum species ab insitione frustra sperantur. Est enim regula generalis & perpetua Insitio fruin Horticultura, Frudum semper sureuli naturam segui.

Auunt transmarinos quosdam Horticultores surculorum vel gemmarium specie diversarum, tat. Aum non mis

per mediam longitudinem seu medullam fissarum medietates disparatas tam dextre coaptare & inter le componere, ac deinde inserere nosse, ut & coalescant & comprehendant, & fructus ex utrâque specie mixtas producant.

Nonnulli truncum non findunt fed rimam feu fulcum in ejus latere cultello excavant. & furculum

eidem adaptatum dextrè immittunt, & vinculo alligant.

Dantur & alii furculum ad trunci minime decapitati latus applicandi modi, quos vide apud D. Langford in libro de Arborum frugiferarum fatu & cultura.

Non immeritò autem quæritur quinam ex his inferendi modis præftabilior fit. Longus omnium Quinam inferecultumus dus eum qui fit in fifura approbavit. At verò Auctor mox laudatus tertium omnibus read media aliis præfert, & post cum fecundum reliquis, ob has rationes.

1. Quia trunci hujufmodi operationum capaces funt aliquot annis antequam ad calamum admit-

tendum findi apti.

2. Quia ab illis minus læduntur quam ab hoc genere. Fissura enim humorem facilè admittit, qui arbores corrumpit, unde trunci infitioni iteratæ minùs idonei fiunt, si fortè surculi prima vice non comprehendant, aut alio quovis modo corrumpantur.

3. Surculus multò expeditius trunci amputati caput cortice & ligno obducet & integet, quod ad

firmitatem, falubritatem & celeriorem auctum arboris magnopere conducit.

4. Hæ operationes faciliores funt, citius perficiuntur & felicius plerunque succedunt. Datur adhuc & alia inserendi ratio, quam Ablattationem vocant, cum surculus alicujus arboris ab Ablattationem vocant, cum surculus alicujus arboris ab Ablattationem vocant, cum surculus alicujus arboris ab uno latere delibratus, matri adhuc hærens, arboris vicinæ ramo pariter delibrato applicatur & al. quad. uno latere delibratus, matri adunc hardus, arboris vieine ramo parieri delibrato applicatur & al-qualifigatu donce coalueris, deinde à fuo fliprie feparatus alieno duntasta fucco ali permitetur. Plintus in Fire hanc operationem fic breviter pracipiendo è Catone describir. Si inter se Vites contingant, in obliquim latere contrario adrasse junctis medullis colligári. Notandum autem plantas nonnullas hoc modo sibi invicem implantasi e concrescere qua practicus inficionum rationibus in societatem trahi non possum, qu. v. g. Vites diversarum speciarum, Mali Armeniace & Persse.

Hastenus de inficione que surculo fir. Genima insernadi ratio duplex est, altera Inscribatio dici-Genima insernadi.

rur, altera, que fola nunc dierum in ufu elt, Emplafratio.

mur altera, que fola nunc dierum in ufu elt, Emplafratio.

moulatio Antiquis ufitata, deferibente Plinio, fiebat futoriæ fimili fiftulå aperiendo in arbore displex.

oculum cortice excifo, femenque includendo eâdem fiftulå fublatum ex alia.

Emplastratio, codem Plinio auctore, ex inoculatione nata videri potest. Ergo (inquit) ampu- Emplastratio

tatis omnibus ramis, ne fuccum avocent nitidiffima in parte, quaque pracipua cerniter hilaritas, exempta scutula (ne descendat ultra ferrum) cortici imprimitur ex alia arbore cortex par cum sua germinis mamma, fic compage denfata, cicatrici ut locus non fit, & statim unitas siat, non humorem, non afflatum recipiens; mhilominus tamen & luto munire & vinculo melius.

Alii non eximunt corticem, sed duntaxat incidunt, primò rectè deorsum, perpendiculari incisione, digitum longă, deinde în fumma hujus parte lineă transversă consque utrinque extensă, ut corticis anguli commode elevari postint, & scutum (quod ima parte in angulum exacuari debot) ligno applicandum finu fuo excipere, tandem cortices angulis feu labiis feuto appreffis & vinculo ligatis in fitu omnia continentur.

Alii perpendiculari incissone facta, media ejus parte transversam lineam imprimunt, & cultello vel calamo clatis, ut priùs quatuor angulis seu labiis corticis, scutum cum gemma sua inserunt &

vinciunt, ut in præcedente fectione.

Alii quadrata incifione scuto aquali in cortice facta ut in primo modo, totum tamen corticem non auferunt, sed inferiore medietate relicta & elata scutum sub ea ligno applicant & vinculo ligant.

Optima ratio gemmam à furculo integram & illæsam auscrendi est lineis scutum finientibus cul- Quomodo gemtello per corticem adacto ductis, reliquum lignum decorticare, scuto solo cum gemma intacto; de- ma à surculo inde è pennæ anserinæ calamo per medium fisso imbrice sacto, acie ejus extrema (quæ acuta este de exstripandabet) sub cortice immissa gemmam exscindere seu extirpare.

Ut leco denudato scutum exacte congruat necesse est, ideóque tum longitudo tum latitudo scuti circino sumptæ in ramulo denudando signentur; vel surculo unde scutum sumicur utrinque ad longi-tudinem ejus deciso, & ad latitudinem per medium sisto, applicetur scutum cum strustulo ligni

adhuc adhærente furculo delibrando, & lineæ circumducantur.

Antequam scutum cuni gemma eximitur, locus in quem transferendus est ritè praparetur, ut quam Gemma exocyflime poffit inferi : alias gemma aeri expofita vitum contrahet aut exarefeet. Vincula frant empra flaum ex materia extendi apta, v. g. Juncis levibus, filo lineo laneóve, ut trunci feutíque cortici intume-inferenda. feenti cedant. Vincula enim non folvi antequam gemma: explicentur melius.

Tempus inferendi gemmà à primo yere cum pruma cessaverint incinas.

Tempus inferendi gemmà à primo yere cum pruma cessaverint tandiu durat, donce taritum spatti superite ad reditum prumarum, quantum sufficiat gemma cum trunco cui applicatur conglutipiosperiale de consolidande, omnium aprissimum censetur media artas circa sestum S. Joannis Ba-aprissimum.

Quod ad electionem genunarum attinet eadem observentur quæ de surculis præcepimus.

Si gemma comprehendat fequente Martio qua fupra cam funt omnia amputentur, & gemma in parte reliqua, una excepta (quara nonnulli ad fuccum deducendum hauriendum necessariam arbitrantur) omnes detergantur.

e arbores emp glestadmissions.

Emplastratio-

Quacunque arbor furculo infito cadem & emplaftratione propagari poteft, nifi obstet tenuitas & imbecillitas scuti. Vitis non recipit emplastra, nec quibus tenuis ac caducus rimosusque cortex. Fertilissima omnium inoculatio, eadem tamen infirmissima. Et quæ cortice nitumur tamèm vel levi aurà ocyssimò de plantantur. Inserere sirmissimum & secundius quàm serere. Plin.

Mali Perlica & Armeniaca rarò & difficulter infitione, emplaftratione facilè propagantur. Emplastrationem in quibus succedit insitioni longè præferendam esse multis probare nititur D.

preferendam Langfordus.

1. Quia stipes seu truncus duobus tribusve annis citius magnitudinem emplastrationi quam insidoni idoneam affequitur: unde & tempus lucrefit; & arbor multò celeriùs augetur post naturam immutatam quàm antea.

2. Arbor inde fanior efficitur quam ab infito, quia stipitem decisum citius & securius obducit &

investit gemma cum scuto quam surculus.

3. Arborem minùs lædit quàm infitio, & si fortè gemma non comprehendat, potest arbor vel

proximo anno, vel interdum etiam codem, denuò emplaftrari.
4. Praxis ejus facilior eft, expedicior & delectabilior quam infitionis : media enim æftate peragitur, quando nullum à frigore periculum imminet; quod perfape vehemens est, & vix fine injuria aut valetudinis detrimento delicatioribus tolerabile, Februario & Martio mensibus, tempestate infitioni aptiflima.

CAP. XX.

De specifica (ut vocant) Plantarum differentia.

T Plantarum numerus iniri possit, & carundem divisso rectè institui, oportet ut notas aliquas seu indicia specifica (ut vocant) distinctionis investigemus. Nobis autem diu multúmque indagantibus nulla certior occurrit quam diftincta propagatio ex femine. Quecunque ergo Differențiar confidem fei în individuo, fei specie planta femino rinutur, accidentales sunt, non specifica. Ha enim speciem suam fatione iterum non propagant: Sic v. g. Caryebyllos sur pleno seu multiplici pro specie distincti à Caryobyllos fire pleno seu multiplici pro specie distincti à Caryobyllos fire se summis, quita ab horum semine ortum sum ducune, & se semine fait Caryobyllos simplices iterum edunt. At qua ex codem specie semine nunquam proveniunt ex demum specifica censendae funt : aut si inter duas aliquas comparatio instituatur, que plante ex alterurius semine non prove-niunt, nec unquam semine sate transmutantur in se invicem, ex demum specie distincte sum.

Sicut enim in Animalibus fexuum diffinctio non fufficit adf peciei diverfitatem arguendam, quia fexus uterque ex codem specie semine, eildémque non rarò parentibus oritur, quamvis multis & infignibus Accidentibus inter se differant; nec Taurum cum Vacca, Virum cum Muliere specie convenire aliud requiritur argumentum, quam utrofque iifdem perfæpe parentibus eadenive matte or-tos effe : fie pariter in plantis convenientia fpecificæ non aliud certius indicium eft quam ex femine ejuklem plantæseu in specie seu in individuo oriri. Nam quæ specie differunt speciem suam perpe-

Hine pro diffirm in que hac ab illus femine oritur, aut vice verfa.

Hine pro diffirm is plantarum fipeciebus non habendas cenfeo,

1. Qua folo floris colore, geminatione aut multiplicitate differunt.

Cùm enim fipecierum numerus in natura certus & determinatus fit: cum * Deus fexto die ab omni opere suo, hoc est, à novarum specierum creatione, requievit: floris autem colore & multiplicitate variantium plantarum numerus, novis quotannis exorientibus, infinitus fit, meritò eas à specierum gradu & dignitate dejicimus & excludimus.

Deinde, fi hac sufficerent ad specificam distinctionem inferendam, Æthiops quoque pari rationo ab Europao, Juvencus niger ab albo, rubro, variove specie differret; quod nemo, ut opinor, sanze

mentis unquam concesserit.

Quinimo ha varietates codi, aut foli, alimentive differentiis debentur; qua quantam vim habeant ad hac & fimilia effecta producenda in domesticis & mansuetis animalibus patet. Cùm enim fera in plerisque speciebus eosdem colores servent, mansueta & domestica coloribus infinitium variant, nec conforms tantum, fed & carris fapore, aliafue accidentibus à feris differunt, ut à palato non admodum fagaci haud difficulter gustu possini distingui.

Praterea ha varietates feminio non propagantur, fed vel ramulis avulfis, vel fobole, vel ftoloni-

* Genef. 2.

Denique arte & mangonio induci postunt, nimirum translatione iterata de loco in locum, & irrigatione aquà colore aliquo imbutà. Nam P. Laurembergiui, vir fide dignus, Horticult. cap. 28. Sect. 3. 16 in Caryophyllis sepius expertum scribir, Saryophyllos quos simplices Vere primim, deinde Antummo, iteram Vere sequenti transfolucras, (neque interim stores pollue arta). Essenti fores multiplices protulisse. Deinde ad mutationem coloris in slore inducendam variis in locus hace repetit. Terrà tipicce prounife. Debnae au maiatonem coorsi in hore maucenam varis in voeu hae repetit. I erră pinguissmă in Sole exficată aut cribrate reple vast aliquod. Ei implanta germen storum candidorum (nam hi soli tingi possant ad origandum nou utere alid aquă quam rubefactă si sover rubeu desideras, viridi si virides, &c. Tali aqua de die plantam irriga mane & vesperi, noctu transfer in cedes, ne nocturmum aut matutinum bibat rorem per tres septimanas. Produci flores experieris tinclos non prorsus eo colore quem effudifti, sed partim eo, partim naturali. Hac quamvis à nonnullis ridentur, Laurembergio tamen Autori & parte in its qua fbi comperta tradit fidem derogare non audemus. Quid quod planta florum coloribus aut multiplicitate spectabiles in eodem loco fine cultura dutius relicta & neglecta: colorum delicias amittant paulatim, petalorum comam exuant, & ad sylvestrium ingenium redeIdem esto judicium de floribus nudis in its plantis quæ radiatos plerunque proferunt , ut *Chamemelo, Caula, Parthemot proliferis* dictis, in *Bellide, Calendula,* alissque nonnullis Corymbiseris: petalis sistulosis donatis, in its quibus naturaliter plana sunt, ut *Bellide & Flore Africano*, & siquæ prætorea funt hujusmodi florum differentiæ.

nunt nujumnou norma dictorna. Quoniam verò varietates ha floribus plenis aut variegatis infignes ob pulchritudinem & eleganti-am raritatenque faam à Florum cultoribus magni æftimantur, & non rarð infanis pretiis redimuntur,

non ab re fuerit quibus illæ mediis obtineri possint ostendere.

non ab re mens quious me meuns occurar pointu oficialese.

Et quod ad Caryophyllo attinet, cosè fimplicibus multiplices fieri tranflatione iterata de loco in locum Laurembergio alifique expertis credimus : nec dubitamus quin & aliis plantis flores plenos producere aptis pariter translatis idem eveniret.

Quin & unica fola translatione in plantis nonnullis flores è simplicibus in plenos evectos legimus. Quin & unica tola translatione in plantis nonnaisis nores e implicious in pienos evectors (egintis).

D. Sharroeas so novisse ait qui Animonas nomenum & Colebica store multiplici in horists sabuerint, qui * Lib. de poasserbant se costeem simplici store sylvestres ex agris in horios transstuisse, foli luxurie, & cultura per se seguintis.

diligenti mutatione illà inductà.

differin mutatione na mutata. Verum quicquid fit de translatione, varietates prædictas certiffime & facillime fatione obtinebis. Si enim plantæ coulcunque florem mutare aptæ femen folo læto & opulento larga manu feveris, inter multas flore simplici, nulla colorum varietate spectabiles pauca enascentur flore pleno, & nonter multas flore fimplict, multa colorum varietate ipectanues pauce triateriati interpreta infigines. Cujus generis ut plures obtineas. ex fententia Hortulanorum feminum ferendorum electio fieri debet: Sic v. g. ex florum Caryophylleorum Aurantii mali colore tinctorum, tam purorum quam variegatorum feminibus fatis plurima & pulcherrima habentur varietates.

* Ferrario autore, ex albi Caryophilli femine multiplex varietas provenire folet: item & * Horticult. lib. 3. cap. 15fulcis maculis diftincti.

Observatio nonnullorum ad obtinenda Leucoia slore pleno ut semina colligantur ex filiqua slori

Constranto nonmanotum at obtinenta Leucola note piento it forma companiur ex iniqua note fuccedente per luxuriam pentapetalo, experientia nostra frivola est ex falsa.

In Tulipis praecocibus ad producendas varietates purpurea auti purpurea marginibus albis semina omnium optima esse observavit Parkinsonus: in mediis qua coloribus succidioribus sunt reliquis prae-

2. Plantas sola magnitudine differentes. Quamvis enim dentur certi magnitudinis termini in una-2. Plantas tola magnutudine differentes. Quamvis enim dentur certi magnitudinis termini in unaquique specie, quos neque excedere, neque ab is descrete possimi individua: neque enim Grossularia v.g. Quercio staturam & dimensiones unquam affequettir, quameunque culturam adhibuteris; magna tamen inter hos terminos latitudo est, & maximi fortasse ad minimum decupla proportio. Que tamen differentia vel soli lubertati aut stenditati, vel regionis temperiei caloris aut frigoris respectiv, vel tempostati sicce aut pluvie, vel alli cuipiam accidenti debetur, non specificæ plantæ naturæ. Si enim Plantæ, culturæ patientis, in sino genere, minima. & pauperimæ lemen accipias, idque lato & pingui solo, loco Soli expossivo & calo ares i inquisi, tupo severis, brevi sobolem miatre planta decuplo forrè majorem obtinebis; immo verò si plantæ alicujas perennis & culturæ patientis radicem à monte seris si describationes. Propries de la constituta de la cultura patientis radicem à monte seris si monte seris inquisi suma Borea penerabile frigui adurir, in hortum pinguem & teodium transfulleris, mirum quantum liuxuitabit & maenitudino proficier. in hortum pinguem & tepidum transtuleris, mirum quantum luxuriabit & magnitudine proficiet, ut vix pro eadem agnoscas. Nec minor hoc respectu differentia invenitur in Animalibus inter indivix pro cadem agnoicas. Nec minor note respectu omerenta inventuri in Animanous inter individua ejufdem speciei: siquidem in Anglia nostra oves que in montosis. & sterilioribus frigidis degunt quintuplo ferè minores finnt iis que in pinguibus & temperatis pascanturi, adeò utilla vix quinque solidis nostra moneta fingulæ veneant, eum ha interdum duas libras, i. e. octuplum illarum pretii, valeant. Equi etiam qui in montibus Cambricis immodico frigore perustis educantur. & aluntur, adeo punuli funt & contempte parvitatis, ut canem Moloftum magnitudine & flatura non multum fuperent. Vidimus enim Ceftriæ qui quatuor aut quinque folidis emi poffent.

non mattum injectent. Viantine since Certize qui quattori au quinque ionito sim ponente. Excipienda tamen hic videntur fipecies plantarum nonrulla à noiss & alia inventa ; qua quantum hacenus observavimus, non alia in re quan magnitudine different; sufficient au reconstruir committimus. Has specie diversas intereas intercedere differentias, rémque ulteriori observationi committimus. Has specie diversas inter eas intercedere differentias, remque uteriori observationi committimus. Has specie diverlas esse solici popularity quia simul in codem loco nascentes nos & alia observatimus, & tamen major minorem triplo quadruplove magnitudine superabat. Tales sint Hyssopisia major & minor à nobis; Alchimilla major & minor à Morisone; Heliotropium majas Siculum & majus vulgare à P. Boeroet, Milessolium aquaticum store lutre or galericularo majus & minus à D. Dent Cantabrigiensi una nascentes observatæ. Vidinus etiam in horto Nobilissim viri D. Caroli Hatton Astrantae nigras specialistica de la constanta de la ciem minorem, quæ non aliâ in re quam parvitate sua à vulgari differre nobis visa est. Alias etiam

non paucas invenies apud D. Morisonum in Historia Plant, univers.

3. Foliorum variegatio, qualis in Alaerrio, Buxo, Rofinarino, Dulcamara, &c. cernitur, tantum abelt ut fit specifice diffunctionis nota; ut fit potius symptoma morbide constitutionis in Plantum. ta aliqua, que vel calce radici supposita, vel pari mixtura calcis cum terra ruderata induci potest; unde in ramis depactis durat, in plantis è semine ortis evanescit. An floris petalorum variegatio

anne in rainis cepacits cuirat, in piantis e reninte outs evanicata. Alt foris peatorini variogate mobile riam fymptoma fit inquirendum.

An planta foliorum marginibus crifpis à congeneribus folis plants specie differant ambigo. Quantum enim hactenus observavi, que hijustimodi funt feeciem fuam fatione semper propagant, noc unquam plantas plantisolas producumt. Quin & Nafturtii hortensis crifpi folia seminalia ab hortensis vilgaris seminalibus sigură sua & incisuris differunt, cum hac tripartira seu in tres close divida sun quantum su lingi civa sicilora se seu cunda remunero off eas focie differe.

int, illa unica duntaxat hine inde incifione feda: quod argumento oft eas foecie differre.

At 4. Que radicis colore folo differunt, cujulinodi funt Paftinace tenuifolie radice lutea, alba, atto-tubente; Rapæ radice alba & lutea pro foecie diffinithis non habendas centeo: nee magis que

auto-moente; kapa radice and ao nitea pro ipecte difficus non nacendae centeo: nec mago que radicis tantum figura differunt, ut Rapa radice longa & rounda.

Denique 5, Ogas Fruchts feu Pericarpii magnitudine, fapore, figură, colore differunt ut Pomorum & Pyrorux i infinite fere varietates: Caterum (observante *D. Sharrôce) Arbores è Mali & *Lib. de pro-rum & Pyri hortenfium & cultarum feminbus latis orte non femper degenerant in naturam fylvestrium; sed Pog. Vegaub.

Pyri hortenfium & cultarum feminbus latis orte non femper degenerant in naturam fylvestrium; sed pog. Vegaub.

The control of the production of the control of the production of the product ces; contra quam vulgo creditum & receptum eft.

Idem

Qua item feminis colore ludunt, ut Phafeoli, Fabe vulgares, Frumentum Indicum, ob rationes jupernis allatas specie distare non concedimus. Quin de industria experiundi causa Fabas rubras plures una aliquando, sevimus; que tamen inde enate funt plantas pleraque Fabas albas dederunt. Notandum tamen diffination propagationem ex femine non effe illide iplum quod confituir differentiam effentialem feu specificam, sive in quo illa consistit, sed ejus signum seu indicium tamentam effentialem seu indicium tamentam effentialem seu indicium tamentam effentialem seu indicium tamentam estationalem seu indicium tamentam

Deinde cum dicimus in Plantis specie distinctis hanc ab illius semine non oriri, de eo quod plerunque & naturaliter contingit loquimur, non de eo quod rarò & inustrate extra ordinein natura. Nam ut inferius oftendemus, Plantarum nonnullarum femina degenerem & diverfæ speciei sobolem interdum producunt; unde colligimus dari in plantis veram specierum transmutationem,

CAP. XXI.

De Specierum in Plantis transmutatione.

Lantas que ex codem femine ortum ducunt, & speciem suam fatione iterum propagant, specie convenire superiis documus; adoque varietates illas in floritudin propagati, ppe-cie convenire superiis documus; adoque varietates illas in floritudin colore, geminatone & multiplicitate, in foliorum variegatione, radicis colore, fructis seminisve sapore aut etiam colore, specifica quam vocant diversitatis notas aut indicia non esse, conclusimus,

Verum nota hac quantiva fais confirms fit feetifica convenientix fignum, non tamen perpetuum eft & infallibile. Semina enim nonnulla degenerare, & diverfa à marre speciei plantas interdum licet rarius producere, adeóque dari in plantis transmutationem specierum, experimenta evin-

Triticum, referente * Sennerto, degenerat in Lolium; Rapum in Rhaphanum; Sifymbrium in Mentham; Ocinium in Serpyllum: Vitis nigra in albam, alba in nigram mutatur: Zea in Triticum, & e contra Triticum in Zeam. Si in Ungaria Secale Germania feratur, generatur inde Triticum is ager paulo fterillor fit, Avena noftra alba quam appellant in rigrum degenerat. Si idem femen codem in agro aliquot annis feratur in vilius degenerat. Galeni pater Triticum & Horten aliquot annis feratur in vilius degenerat. Galeni pater Triticum & Horten aliquot annis feratur in vilius degenerat. Galeni pater Triticum & Horten aliquot annis feratur in vilius degenerat. Galeni pater Triticum & Horten aliquot annis feratur in vilius degenerat. Galeni pater Triticum & Horten aliquot annis feratur in vilius degenerat. neum remen couem in agro auquor annis teratur in vinus degenerae. Comen pater a interim de Hof-deum alquando fevir, omnibus diverfi generis feminibus quæ ipfis erant admitta, foleetis, quo certò cognofecret num ex coram mutatione Lolium & Agglops nafeerentur, an proprium hac quoque femen haberent. Cum autem forte una cum puris feminibus, in Tritico quidem frequens Lolium, in Hordeo autem magnam Agilopis vim, natam conspiceret, in aliis quoque seminibus idem elt aggreilus. Reperit igkur in Lente durum quoque rorundumque Aracum & Securinum, praterea Aparinem enatam.

Hac experimenta ex variis Autoribus collecta Veteribus & Recentioribus, quamvis eorum nonnulla verifimilia nobis videntur, partim tarifen quia vulgo per errorem non caufam pro caufa accipienti, partim quia Philofophis vel rimis creduls, vel minus circumspectis in causis phenomeaccipients, parties qua Philotophis vei minis creating, vei minis creating activity and affignandis, & receptis opinionibus addictis, originem fitam debent, pro incertis & fulfacents, nec fulficere putamus fententitic adeò ancipiti & controverfa fiabilierida.

Sic Galeni patrem in ratione phanomeni modò dicti reddenda deceptum putamus. Nec onim

fequitur quia frequent Lolium in Tritico nafererura. Triticum in Lolium mustatum fuiffe, feu ex Lo-lii femine Triticum enatum; potuit enim ex Lolii femine in agro fuperiore anno refiduo Lolium oriri. Et quod ad Ægilopem attinet, ipfe olim observavi in agro quodam ubi Triticum purum sata quot au regament attinet, pue omit objetavit in agio quotati un Tineum puttin il uni fuerat magnam Agilopis vitin enaram, Idque Espius, etiam poltquam intermitisk attone, ut nos ett, ager ille annum integrum requieverat : que tamen iphus Agilopis non Tritici femini orimos er, ager me annum megrant requirerant; que camen prins regions non rina demin ori-gimen fiam debuit. Com enim Regiolog citibi maturofeat & femon fitum perficiat quam Trit-cum, cumque femen ipfius per maturitatem facile defluat, vel vento, & inter metondum manu decutiatur in terram, ibi relictum, quamvis ager non feratur fequenti anno, per integrum biennium durabit, & chin frumento polimodum fato succrescet. Nec dubium est quin semina plantarum, non dico per biennium, sed per decennium & amplius in terra non rarò sucunda restent, ut supe-

Verum quanvis experimenta allata incerta nobifque fulpecta fint, non defunt tamen alia certiora, idoncis testibus confirmata, que rem plane conficiunt & extra omnem dubitationis alcans ponunt.

E Braffica florida femine fato Brafficam capitatam fapius enatam hortulanis apud nos plurimis affirmantibus credimus, imò Braffica species omnes satione in se invicem transmurari affirmat R. Morifonus, & experimentis probat. Braffica tophofa femina ex Italia ad Reverendiffimum Epifcopum Londinensem D. Hen. Compton transmissa Brassicam produxere tophosam, sed hujus semen denuò fatum degeneravit in vulgarem apertam lavem Brafficam. Idem dicendum de Braffica flonio daturi degeneravi in vigagaren apetan irveni baranan in Anglia nafeendium & cultarum fato Brafficam longifoliam apertam oriri: quod Richardus Baal hortulanus Brainfordenfis mukorum experimentis
danno fuo didicit. Hic enim ingentem copiam feminis Brafficæ floridæ in horto fuo collectam, hortulanis quamplurimis in fuburbanis Londini locis, vulgò dictis the Ment houtes degentibus ven-didit: atque hi cum fumma cura & indulfria cadem femina terræ pingui à multis annis bene ftercorate commissionut, que Brassless atis magnas, longifolias apertas iplis produxere. Quare pradicti hortulani animadvertentes se oleum & operam perdidifte, & in rem nibili labores & surprus impendisse, se frandatos querustrur, & prædicto Richardo Baas litem intendunt in from Westmonatteriensi: qui ex sententa Judicum illie sedentium condemnatus est, non johnn ut ipsis per cunias quas accepiffet reflituerer, fed ut jacturam temporis & amiffum terræ ufum fructum reIdem accidit Braffice Sabauda tam hyberna, quam aftiva, cujus femina recenter ex Italia ad nos tranimilla, feliciter hie provenium [in Anglia] verum femina cjuldem hie ortæ collecta & fata degenerant in Brafficam apertam. Oportet ergo fi species has habore velimus, ut nova quotannis semina è transmarinis regionibus petamus.

na e tranimatius regionious pocanius.

Nec Braffice tantum femna fata degenerem prolem produciunt, fed & Primula veris feu Pard-lyfeos. Affirmavit nobis, Oxonii cum essemis, Jacobus Bobertus. Horti publici. Academici custos, e femine Primula veris majoris fibi enatas Primulam vulgarem & Primulam prateniem inodoram

Auteans Olaus Wormus Musei, lib. 2. cap. 7. pag. mihi 150. afferit se habere Hordeum quod Hermaphro-diricum vocat, quia in una spica & Hordeum & Secale continerer, cujus descriptionem videlis loco citato. Johnsonus quoque apud Gerardum emac. lib. 1. cap. 46. pag. 65. sibi ostensam refert à D. Goodyer spicam Tritici albi, circa cujus mediam partem tria aut quatuor grana Avenacea undique perfecta enata funt.

que perrecas cuata unit.

Hac si vera sint, ut à fide dignis narrantur, negativam sententiam, in quam proniores sumus, deserrer nos cogunt, & vel invitos concedere, dari in plantis specierum transmutationem.

Observandum ramen transmutationem hanc dari tantum inter species cognatas & ciusdem generis participes; quasque nonnulli fortasse specie differre non concedent.

Quòd vero planta nonnulla bulbosa diuturniore in codem loco mora absque translatione, mirabili metamorphofi in alias species vel degenerent vel transfinutentur, ut v. g. *Crecum in Gladia* Sharrec.

lum, Laucsium in Hyacinchum & vice versa, utrique Boberto, ne juratis quidem craderem.

de propagat. Plant. cap, 1: n. 4;

CAP. XXII.

De Statura & Magnitudine Plantarumi

B magnituding Plantarum nihil notatu dignum habeo quod adjiciam iis que ab Hifforie naturalis conditoribus traduntur. Dari in unaquaque specie certos dimensionum terminos, quos neque excedere, neque ab iifdem deficere pollint individua, opinamur: Magna tamen inter liofee latitudo exiftir, & ma-sumi ad minimum, decupla, ferè professe. Asiones Assionatia, latitum estrofara, Gediue enim marinae excipiende videness? Hattura & magnitudine eartium excedunt quantum herbule minutiffina par-

vitate ab iildem vincuntur. Dantur enim Animalcula que oculorum etiam lynceorum aciem fugiunt. Arbores omnium maximas & altiffimas India utraque aliæque regiones fervide producint : quà calor maximè viget,

Quaque dies medius flagrantibus æstuat boris. Ibidem & animalia visenda magnitudinis: in Quadrupedibus, Elephas, Rhinoceros, Hippopotamus; in Avibus Struthio & Emeu; in Serpentino genere, Grocodilus aliíque stupende longitudinis & crassicia, in Exanguibus aquaticis testaceis Murices, Buccina aliáque portontose molis impumera

Mira funt & fidem pene superantia, que de arborum nonnullarum crassitudine & proceritate seruntur. Plinium attendamus, Volum. 16. cap. 400 exempla producentom. Ampliffima arborum ad hoc zvi exiftimatur Romz vifa, quam propter miraculum Tiberius Czefar in ponte maumachiario expoluerat, advectum cum reliqua materie. Fuir autem trabs è Larice, longa pedes 120, bipedalis Pontis e Rhecraffindinis, equalis. Quo intelligitur vix credibilis reliqua magnitudo fastigium ad cacumen asti, tia. crattitudus, equaus. Au intemprita vix ciculous, renqua maginatato arrigium at cacumen arti-mantibus. Fuit memoria noftra & in porticibus feptorum à M. Agrippa relicta, æque miraculou causă, 20 pedibus brevior, fefquipedali craffitudine. Abies admirationis praccipius in nave, qua-ex Ægypto Caii principis juffu obelifcum in Vaticano circo fratutum, quatuorque truncos lapidis ejusdem ad sustinendum eum advexit. Arboris ejus crassitudo quatuor hominum ulnas complectentium implebat. Cedrus maxima in Cypro traditur ad undeciremem Demetrii fuecifa centum triginta pedum; craffitudinis verò ad trium hominum complexum. Germanie prædones fingulis ar-boribus cavatis navigant, quarum quaedam & triiginta hominus ferunt. Quid hoc ad Congenios arbores, è quarum fingulis paritor excavatis Canoa (ità vocant hoc gonus cymbas monoxylas) ducentorum hominum capaces fieri possunt.

In India Orientalis Regno Malabarico stupenda magnitudinis Arbor enascitur. Atti-mer-alott Indigenis dieta, caudice quinquaginta plerunque pedum ambitu: cujus generisin provincia Cochinenli prope templum Bejkum habetur, qua bis mille annos vixisse dicetur. Hort. Malab.

Hio tamen obter monere convenit fassum omnino esse quo Plinius aliique de magnitudine Fi-

cus Indicæ prodidere,nimirum vasto matrem corpore esse, ut 60 pedes pleræque orbe colligunt. Celeberrimus enim Vir, idemque fide digniffimus D. Gualterus Raleghe eques auratus, qui vicies mille minimum hujus generis arbores in quadam valle non procul Paria America nascentes vidit, nec pauciores in intimis Trinidado, & alibi 12 etiam milliarium iter sub earum umbra se confecisle scribit, magnitudinem mediocrem earum truncis attribuit, & inter decies mille unam aliquam reliquis majorem invenire perdifficile effe ait.

Qua sequuntur exempla arborum maximarum è celeberrimi viri D. Joannis Evelyn Sylva, ut labori nostro parceremus, pleraque transtulimus.

Quod ad staturam attinet, Arborum in Fortunatis insulis proceritatem ad 144: pedes adolescere producti Sebolus. Plin. lib. 6. cap. 21. Idem in India arbores quaddam tantaz proceritatis inveniri retert, ut fagittis fuperari nequeant, lib. 7. cap. 3. Er quod omnia miracula excedit in infola Barbadat Antillarum una Palmitas regales dictas felquipedali nonmajore trunci diametro ad recentorum periodici de la capacita del capacita de la capacita de la capacita del capacita de la capacita del capacita de la capacita de la capacita del cap dum altitudinem adolescere non solum Ligonus scripsit, sed & testes all robis confirmirunt.

Hyponin, 5. cap. 2.

42

Matthiolus arboris in infula Cypro natæ meminit, quæ ad 144 pedum altitudinem materiem pro-

duxit.

Quod ad magnitudinem, referente Plinio, fylvestris circa Memphin regio tam vastas (arbores producit, ut terni nequirent vel circumpiecti. Arborum ad Gambra fluvium nascentium 37 pedum diametro meminit Jul. Scaliger. Alii in Nicaragua & Gambra arbores tantæ crassitudinis satici referent, ut 17 homines ulnis extensis cas ægrè complecti possint, nec minores in Brasslia, jin quebus una ab Indegenis religioni habita, 120 pedum crat ambitu. In Historia Chinensis non ità pridem edita legimus arboren quandam Ciennich, [i. e. Arbor mille annorum] dictam in Provincia Gambra con monthi propriesi adeò percensos mempidiste, ut sib, puica sib, puno dicensos di companya di compositori della propriesi mempidisti un sib, puno di capano decessos della compositati della propriesi percensos mempidistis un sib, puno di capano decessos della compositatione della puno decessos della compositatione della puno decessos della compositatione della puno decessos della compositatione della compositatio prope urbem Kien reperiri, adeò portentofa magnitudinis, ut fub unico folo ramo ducentas oves prope untem Kun reperin, acco portentous magnitudinis, in the fines foot faith interface was adeo integra & occulter, it ab appropringuantibus difermi non poffinis: & alidi etiam monfrum & miraculum potitis arboris quam arborem in Provincia Chekiang, adeò flupendæ amplitudinis, us. 80 etiam homines vix truncum ejus complecti possent.

Verum ut exorica mittamus, Arborum nonnullarum ex domesticis & Europæis in specie exem-

Pyrum propè Rossam in Herefordia 18 pedum ambitu meminit Autor noster quæ septem quot-

annis dolia majora Pyracei exhibuit.

In Sicilia monte Atna ad locum gli Castayne inde dictum trium Castanearum meminit Kirche-In Sieme mone zetta aa ocum gu cogaque mee oceanii triuni caraneatum menine kiteleriis, quarum unus cortex tante amplitudins erat, ut intra cam integer pecorum grex à paforibus tanquam in caula commodifiima noctu includeretur. Chime illuftr. p. 185.

Tiliam vifendæ magnitudinis & flature Depehamie in Norfolcia à fe vifam & menfantiteris ad

D. Evelyn datis describit celeberrimus & eruditissimus Vir D. Thomas Brown Norwicensis, cujus ha D. Evilyn datis delcribit celeberrimus & erudrilfimus Vir D. Ibomas Brown Norwicentis, eigis he dimensiones crait. Trunci ambitus gracillima su pare, diobus sipra terram ulnis, 83 minimum ulnarum nostrae menssus, i.e. 24 pedum erat : ima parte terræ & radici proxima 16 ulnarum : superius ad cubiri distantiam 12 fere ulnarum : Altitudo ad summos ramos 30. Tiliam illam famos fam Tiguri in Helvetia omnibus dimensionibus superans : an 4 quaquam in externis Tilicetis hoc genus arbore excedatur incertum. Nam prodigiofa illa Neostadu in Ducatu Wirtembergensi conficientia (Tilla cha morram marialis). fipicienda Tilia, ob enormem magnitudinem tantopore celebrata ut urbi ipse cognomentum dederit, Germanis Nieustadt ander großen Linden inde dictæ, humilior fiut, ut cujus trunci circumsprentia non plus 27 pedum, & 4 digitorum erat; ramorum extensorum ambitus 403, cjúsque diameter à

non plus 27 pedum, & 4 digitorum erat; ramorum extenforum ambutus 403, quique diameter a Meridie ad Septentrionem 145, ab Oriente ad Occidentem 119. Platani ingentis duodecimo volumine Plinius meminit his verbis. Nunc est clara in Lycia gelidi fontis socia amuentiate, utineri apposita, domiculi modo cava so atque unius pedis spocu, nemoro eventica, & se valtis protegens ramis arborum instar , agros longis obtinens umbris: a on requid desti spelunca imagini, saxea intus crepidinis corond, muscos complexa pumices: tam digna imiraculo ut Licinius Mutianus ter Conful, & nuper provinciae qua legatus prodendum citam posteris putavit, epulatum intra cam se cum duodevicesimo comite, large psa toros præbente fronde, ab omni afflatu securam, optantem imbrium per folia crepitus, latiorem quam marmorum mitore, produce presente laque, runn auto cubinsti in addem. cturæ varietate, laquearium auro cubuisse in eadem.

In manerio de Horton in Parœcia de Elsham in Surreia, cujus Dominus Autoris nostri frater. Ulmi etiamnum restant in sepibus bene multi, truncis trium in quadrum pedum ad 40 plus pedum Onni etanimum retain in topicio bono mano, tunico train in quantum petuni ad 40 pius petuni altitudinem. Ulmus folio lavi intra tres quatuorve annos in D. Gualteri Bagoti Parco in Comitatu Stiffordia dejecta, ad 40 ulnas extenfa 48 lighi ad focum vehes in fiurmuo capite feu ca qeftabar, ejufque truncus ad fedem 17 pedum diametro prater 8 modiolorum paria 8660 pen bularum feu afferum prabuit. Tota materies ad 97 tonnas aftimabatur. Eruditiffimus Vir D. Rob. Plot, in Hift. Nat. Oxonienti Ulmi cujufdam meminit, que pauperculæ cuidam gravida ab inhospitali vicinia excluse recoptum & hospitium prabuit, qua in ejus cavo puerum enixa est, marem adhuc viventem adultum & robustum juvenem.

Fraxinos in Effexia 132 pedes longas nuper venundatas audivimus.

His adde Taxum ingentem in Cometerio Ecclefia de Crowberst in Surreia decem ulnarum am-58 pedum & 11 infuper unciarum erat in circuitu , unde colligitur diametrum 20 ferè pedum fuffe. bitu: & aliam annofam vifendæ magnitudinis in cœmeterio Brabournenfi in Cantio, cujus truncus

Dantur ctiam & Salices enormis craffitiei. D. Plot è Joan. Ferdinandi de Hortoda cujuldam in

Moravan Moravia: pago crescentis meminit, intus concava 27 podum ambitu.

Sed ad Quercus transcamus, Hujus generis arborem memorat idem celeberrimus Vir., in vireto de Kidlington Comitatis Oxonientis adhuc stantem, cujus interior cavitas carceris oxtemporanei ufum prestat. Ei etenim incarcerandos tantisper includere solebant donec ad carcerem publicum commode transmitti possent. Quercuum nonnullarum in Westphalia non ità pridem stantium & florentum incredibilis valitas, quarum altera Arcis & Propugnaculi loco munita, altera rapopuro se alta, 30 pedum dametro fuife fectur.

Silentio transmittenda non sunt arbores illa imprimis memorabiles quas Galfridus Chaucerus Silentto trantimitenda non lunt arbores the imprimis memoranus quas Gairnaus Chaucenis Sociat avos foio celeberrinus in Parco Deminitomenif plantalife fertur; tanto Latore digna; quarum una Regis, altera Regina, tertia iplius Chauceri dicebatur. Harum prima, qua Regis, ad 50 pedum altitudinem examo 8 e enodis erat, ad imum quincia ei nquadrum pedum, tota firma & folida, optima materie: Secunda, qua Regina, ad 40 pedum altitudinem rectus & enodis, præflantiffima materie; ima parte 4 in quadrum pedum, lumma propè trum erat. Teria, quae Chauceri, fatura & magnitudine interior, pulcha tamen & iplá erat. Hine, fi vera funt quae foruntur de harum arborum fatione, colligi potest ad quantam altitudinem & craffitiem intra 300 annos (nec enim antiquior est Chaucerus) Quercus excrescere potest. Ingens nobilis imprimis arbor erat ex qua trabes transverse ad navem illam longe maximam & pulcherrimam the Hopal Sobercion dictam, ab optimo Principe Carolo primo exadificatam, facta fuere; diametro 4 pedum & 9 insuper unciarum, in 4 tigna, fingula 44 pedes longa, diffecta. Nec pratereunda, quamvis alterius generis, arbor illa prægrandis & procera, que navigio prædicto mali ulum præftitit, 99 pedes longa,

Ingeniolistimus Vir D. Rob. Plot in laudatissima sua Historia Nat. Oxon. Quercum meminit inter Newenbam-Courtney & Clifton crescentem, cujus diameter ab extremo ad extremum ramorum extenforum pedum crat 81, aream 560 ulnarum quadratarum inumbrans, in qua 2420 homines commode consistere possent : Et aliam adhuc majorem prope januam Ambulacrorum Collegii Magdalenensis Oxonii, cujus rami à caudice ad 16 ulnas extenduntur: aliam denique Ricoti in Parco nobilissimi Baronis Dom. Norreys, cujus rami à trunco ad 54 pedes porrecti, 304 equitibus, peditibus 4374. opacandis fufficiunt.

D. Rob. Harley literis superius memoratis, Quercus in ædium suarum vicinia non ità pridem deiecta meminit, cujus craffitudo 5 in quadrum pedum erat ad 40 tifque pedum altitudinem, in cujus unoquoque pede (omnibus utique fimul fumptis divifione facta) dimidia tonna materiei erat. Rami

Tib. I.

mindundus 25 ligni chordas fuppeditabant in focum.

Multa adhuc exempla adducit Autor quem fequimur ingeniofiffimus, Quercuum enormis magnirudinis & craffitiei vel etiamnum stantium, vel non ità pridem dejectarum, in Sheffeldensi Eboracenfis comitatûs præcipuè agro & locis vicinis, feitu non indigna, & idoneis testibus comprobata, quæ omnia huc transcribere longum & operofum nimis foret. Qui plura desiderat librum ipsum adeat, cap. 30.

CAP. XXIII.

De Ætate & Duratione Plantarum.

Lantæ durationis respectu immensum distant. Aliæ brevis admodum ævi sunt, aliæ admodum

Alia Alla annuo spato atatem circumscribunt. Ha Autumno execunt, se sequenti iterum Vere ex semine in terra residuo se renovant. Hujusnodi sunt Atriplices, Blita, Sonebi, &c.

Alia annuo spato atatem circumscribunt. Ha Autumno exeunt, per hyemem virent, assatate Alia biennes aut riennes funt, aut demun femine ad maturitatem perduder radictus exacteunt. Ha tamen etiam Vere fate Autumno infequent perficuntur.

Alia biennes aut riennes funt, aut plurum etman annorum, ut v. g. Petrofelimum vulgare, Angelica, & Ha primo aut fecundo postquam sate sunt anno in caulem non abeunt, imo carum

nonnullæ quinquennium interdum & amplius excaules durant, at caule femel edito & feminibus perfectis funditus marcefcunt.

Alia denique perpetua funt, nec certum durationis terminum obtinent.

Alle desinque per petus runt, ince certain autanana de la commanda del commanda del commanda de la commanda del commanda

Que radice tantent unit per petua rejumes appenantut, que ecuam juperficie permet.

Que radice perpetua cententur non eandem omnes perpetuò radicem individuam fervant, nifi
impropriè & (ut Philotophi loqui amant) per aquivalentiam; novà aggeneratione annua radicis
damna reparantes, ut superius in capite de Radicibus Plantarum oftendimus.

Arbores admodum longævas efle plurimis exemplis allatis volumine xvi. cap. 48. probat Plinius. Vita arborum quanundam immensa credi potest (inquit) siquis prosunda mundi & saltiu imaccesso costi-tet. Verium ex bis quas memoria bominum custodis, duvant in Literniuo Africani prioris manu sano Oit-voe, itum Myrtus codem loco conspicue magnitudinis. Rome verò Lotos in Lucine area, Anno qui suifine Magistratibus 369 Urbis ade condita: incertum quantum ipsa vetustior. Esse quidem vetustiorem non est dubium, cum ab eo luco Lucina nominetur. Hæc nunc circiter annum 450. habet. Antiquior illa mm ej awoinne, com ur eo into Lacina nomineur. Hace nunc etreiter annum 450. onvet. Antsquor illa eff fed interte ejus etts que capillata dictur , quoinam Vefalium Virginum capillus ad eam defertur. Verum altera Lotos in Vulcanali, quod Romulus confituit ex victoria de decimis, aquaeva Urbi intelligi-tur, ut autor est Massarius. Radices ejus in forum usque Casaris per stationes municipiorum penetrant. Fuit cum ea Cupressus æqualis circa suprema Neronis Principis prolapsa atque neglecta. Vetustior autem Urbe in Vaticano Ilex, in qua titulus æreis literis Hetruscis religione arborem jam tum dignam fuisse lignificat. Reliqua quia incerta & fabulosa nobis videntur, omittimus: Videat qui volet apud Plinjum loco

Idem celeberrimus autor lib. xvi. cap. 2. Hercyniæ, inquit, Sylvæ arborum vaftitas, invicta ævis & congenita mundo, prope immortali forte miracula excedir. Ut alia omittamus fide caritura, conftat attolli colles concurfantium interfe radicum repercuffu, aut ubi fecuta tellus non fit arcus ad ranos ufque, & iplos inter fe rixantes, curvati portarum patentium modo, ut turmas equitum transimitant. Josephus de Bello Judaico lib. 5 cap. 31. Sexto ab urbe Hebron stadio Terebinthum cerni resert, 3 จุลสา โลก หลักจระ แล้วเล เหมือนให้เก

Lawlonus noftras Horticultura feriptor non incelebris arbores etiam frugiferas, Malos & Pyros ad nongentos ulque annos vitam producere non contemnendis rationibus probare nititur. Habere se in horto arbores, quas ante octoginta annos satas fuille seniorum testimonio constat. Has tamen alis congeneribus (quas noverat) nec commodius fitis, nec diligentius cultis, quin potius neglectis & malè tractatis, necdum plenè adultis triplo minimum magnitudine & perfectione inferiores fuiffe. Unde colligit hoc genus arbores trecentos circiter annos augmento impendere antequam ad dapta perveniant. Cúmque in animalibus flatús & declinations spatia incrementi minimum dupla tine; quanto magis in Arboribus quarum fubftantia folida, ad durandum firma, cœli injuriarum patiens : victus naturalis & purus, nullis facibus aut mediauan contaminatus? Quòd fi arbores frugifera, tot injuriis obnoxia ex iterata translatione, putatoris falce, alissque accidentibus, quin & ex prodiga fucci nutritii in tot annuos fructus impenda vigore exhausta, tot annos durent

Partit. Caft.me.t.

Tilia.

Platonic'

T Vonus

Fraxinus. Taxas.

Salix. Quercus

3 6 17

quanto magis longavas elle credi par est arbores illas statura & magnitudine excellentes , materie firma & invieta, locis natalibus adolescentes , nec succi in fætus prodigas , quibus terra mater est non noverca, alimentum idoneum, nec vires cultu aut mangonio labefactatæ.

Verum facellant rationes quantumvis (peciola; experimenta quarimus non argumenta. Qua de arborum longavitate feruntur apud nos non facile fidem inveniunt. Cum enim temporum quibus arbores primum fate funt nulla aut perquam rara fide digna testimonia, literis confignata extant; qua de earum vetustate traduntur, incertis & male fundatis rumoribus & opinionibus constant, ideóque vel omnino falla & fabulola nobis videntur, vel incerta & conjecturis plena. Quercuium cere longevitati repugnant que D. Rob. Harley ad D. Rob. Marray literis ante deconnium datis perferiplit: Nimirum le ex inquifitione 200 circiter abinde retro annis capta certiorem factum, in Parco phr: Numrum te ex inquitatione 200 circiter abunda terro annis capita certorien i accumi, in Parco quodam fuo (fic vocant vivraia foratum feptis circundata) & fylvas adjacentibis ne tunam quided Quercum tunc temporis per atatem glandibus ferendis parem extitifle, in quibus cum hac feriberet fe oblervalle plurimas extinia magnitudinis & proceras, intérque eas nonnullas jamdudium 🕬 και & vigore defectas, in extremo fenii & marafini declivio conftitutas.

CAP. XXIV.

De Viribus & Osibus Plantarum in Cibo & Medicina.

Lantarum usus latissimė patet, & in omni vita parte occurrit. Sine illis lautė, fine illis commode non vivitur, at nec vivitur omnino : Quacunque ad victum necessaria sunt, quacunque ad delicias facunt, è locupletiffimo suo penu abunde subministrant. Quanto ex iis mensa innocentior, mundior, salubrior quam ex Animalium cade & laniena? Homo certé natura menta imocentior, mundior, latibrior quâm ex Animalium exde & laniena ε Hono certe natură Animal carnivorum non elt, nullis ad prædam & rapinam armisinftrictum, non dentibise scertis & ferratis, non unguibis aduricis. Manus ad fructus colligendos, dentes ad mandendos comparati. Nec legimus ei anto diluvium carnes ad elium concellas. At non victum tantium nobis fuppeditant, fed & veltitum, & medicinam, & domicilia aliáque adificia, & navigia, & fupellechtlem, & focum, & oblectamenta fenfuum animíque: Ex his naribis odoramenta & fuffumigia parantur. Horum flores incnarrabili colorum & Schematum varietate & elegantia oculos exbilarant, fuavifitima odorum flores incnarrabili colorum & Schematum varietate & elegantia oculos exbilarant, fuavifitima odorum norsa richartadu constante e cuentatum varietate de degantia odino exmarant, navinima dodorum quos expirant fragranta spiritus recreant. Horum fruetus gula illecebra menias secundas intruunt, ka languentem appetitum excitant. Taceo virorem amenifilmum oculis amicum, quem per prata pascua, agros, selvas spatiantibus objiciunt, & Umbras quas contra æstum & solis ardores præbent. Verum, his missis, de carum tantum viribus seu usibus in Medicina verba faciam, quaque dicenda habeo in pauca contraliam. Medici tum Antiqui, tum Recentiores de Plantarum temperamentis, Qualitatum primarum quas vocant, caloris, frigoris, bumiditatis & siccitatis respectu, suse disserunt. Singulas enum qualitates in quatuor gradus, & unumquemq; gradum in tres manfiones fubriliter nimis diffinguunt. Verum quoniam doctrina hae argutior nobis quam utilis videtur, neque de qualitatum gradibus in plerisque plantis autores consentiunt, atque ex saporum differentiis & gradibus de temperamentis judicium faciunt, hujofmodi minutiis immorari non necessarium ducimus; qui iis delectantur Institutionum Medicarum Scriptores adeant. Magis ad rem foret Odorum sed pracipuè Saporum differentias, causas, effectus indagare: ex his enim vires plantarum & usus in Medicina certuis colligi polle quam ex aluis quibulcunque notis fignifivo ammes confentium. Quacumque enim plante faporibus conveniunt, facultatibus quoque confentire verifimillimum est. Verum antequam de faporibus in specie agamus, alios plantarum Vires indagandi modos excutientus, quorum primus te laporious in que aganus, auos piantarum vires incagandi modos excutentus, quorum primus eft ex fignaturis dictis. Signaturam vocant Plantwalicijus ciúlve partis, radicis puta, caulis, folif aut fructus, cum parte aliqua corporis, aut morbo ejúlve lymptomate, fimilitudo aut convenientia in figura, colore, textura, alióve accidente, unde eam tali corporis parti amicam & falutarem, talive morbo utilem efle conjiciumt. Ejufinodi enim fimilitudinem talis proprietatis fignum feu notam à nature imprefilma aprietaris. tam à natura impressam arbitrantur. Signaturas præcipuè crepant Chymista. Chymicum autem dudum definivit Davilonus ut memini (quam recte iple viderit) Animal credulum & mendax.

Nos alibi Signaturas rejecimus, nec ullas notas naturæ confilio plantis impressas ut naturalium facultatum indices effent, demonstravimus, nec dum sententiam mutamus, ob rationes ibi adductas,

1. E plantis specificis dictis, que scilicet cuivis parti aut membro corporis, aut morbo, ut proprie & falutares dicantur, numerus earum qua Signaturis carent longe major est, ut in Cardiacis, Tho-

racicis, Cephalicis, Hepaticis, &c. facilè effet oftendere. 2. Diverse partes ejusdem plantæ diversas, imò nonnunquam contrarias exhibent Signaturas. 3. Plurimæ plantæ rerum naturalium & artificialium imagines exprimunt, ad quas tamen nullum

habent respectum; ut flores quarundam Orchidum, Muscarum, Apum, Papilionum, hominis nudi, 8cc. [inter quas tanta (ut id obiter notem) intercedit fimilitudo, ut nemo non flatim illam agnofeat, nec facile fibi perfuadeat in tot præfertim speciebus casu evenisle, sed potiùs naturæ ludentis confilium arguere : Burfæ paftoris vafcula feminalia facculi : Thlaspeos biscutati clypei : Antirrhini vulgaris capitis vitulini; Phalcoli femina renum: Tragopogon Barbæ hircinæ: radix Terræ glandium muris; Gladiolus gladni; Fænugræci filiquæ cornuum; folia Medicæ cochleatæ vulgatifilmæ cordis: cujus cuam imaginem expressam gestat Pisum cordatum dictum; ad que tamen referri nullatenus aut debent aut possunt.

4. Partes plantarum quarundam cas interdum partes corporis repræsentant quibus quam maximè adverlantur. Sie Anacardii fructus cor repræsentat, est tamen venenatus. Tungi arborei pulmones figura, colore & spongiosa mollitie referunt; Fungus phalloides membrum virile; Utrique tamen maligni funt & perniciofi. Tithymalorum fuccus acerrimus lacti fimilis eft, nemo tamen illum nutricibus propinat ad lac augendum , Melpilorum caro ftercori colore & confiftentia respondet, alvum tamen non subducit, sed adstringit & constipat.

5. Eadem corporis partes diversis & non raro contrariis morbis afficiuntur, qui diversa & qualitatibus discrepantia remedia exposciunt.

Lib. I.

6. In diversis plantis partes cjustem speciei & figure vires diversas aut etiam contrarias obtinent; ut in bulboss radicibus constat, quarum alia vomitum cient, ur Narcissi, alia cibum prabent gratissi-

mum ut Tulipæ, Cepe, Allium, &c.

mum ut 1 unus, cope Ammun, ecc.

7. Signaturarum pateitas, & affignatarum obleura nec enivis facilè oblevabilis cum rebus quas
reprafentare dicumuir fimilisudo nullum nature intendentis confilum arguunt, fed poting humani ingenii observantis & accommodantis subtilitatem. Utcunque tainen memoriz juvanda inserviunt. & efficient ut facilius recordemur facultatum earum plantarum, qua hujulmodi notam velue fronti impressam gestant. Alia ratio Plantarum vires investigandi est Insectorum castlem depascentum observatio; qua revera nonnullius usus esse potest. Et primò quas nullium animal, nedum usse ca attingant, eas venenatas effe extra dubiam eft. Et hoc indicium habuerunt Europai, cum America lylvas oberrarent, fructus aliquos edules effe, aut faltem impune gultari posse, si minirum ab Avibus decerptos aut admorfos viderent.

Verifimile etiam est viribus convenire quas cadem insecta arrodunt. Iph sapiùs observavimus Scarabai genus parvum, nigrum, (quem à parvuate aquali & aliquali fimilitudinem Puliceur hortensem hortulani nostri vocitare soliti sunt) plantas duntaxat acres & calidas, Piperitin, Nasturtium, Iberdem appetere; unde cerò colligere lice, quamenne plantan illud attingat-ejudem qualitatis participem effe. Sie & Erucam quandam annulis nigris & aureis transvertis intignem Jacobæam plerunque, interdum tamen & Senecionem depafci; unde concludimus plantas das us

facie fic viribus affines effe.

Quin si quod Insecti genus peculiarem aliquam speciem affectet, reliquis omnibus spretis, verifimile eft Plantam illam pollere etiam vi aliqua aut proprietate peculiari, quanvis forte ea fanfus, noftros non incurrat. Infecta enim fubilitàs quam nos fapores diltinguant.

Non est autem hac observatio certa & universalis in omne genus insectis: dantur enim nonnul-

la polyphaga & pamphaga, quæ nullum fere escæ genus aversantur.

Superest tertia & optima initio proposita Plantarum vires indagandi ratio, nimirum ex sapo-

Medici vetuftiores novem saporum differentias seu species constituunt, temperamentorum indices, calidi tres, tres frigidi, & medii seu tamperati totidom, quas tribus versiculis complectitur Schola Salernitana

> Hi fervore vigent tres, salsus, amarus, acutus : Alget acetofus, &c.

Jo. Fernelius Autor imprimis eruditus & elegans pro styptico acerbum substituir, pro Pontico sapore austerum: Saporum autem differentias sen species sic describit,

Sapor acre el, qui linguam & os acrimonià ferit atque compungit, fimúlque calfacit & interdam quaf exurit is maxime confipicuus est in Pipere, Pyrethro & Euphorbio.

Acidus Japor gustum quoque penetrat & tenuitate ferit, sed citra ullum sensum caloris. Talo

maxime in accord deprehenditur, deinde etiam in fucco mali cytrif, limonum, &c.

Pingui fapor nec calore, nec acrimonia gultum follicitat, fed linguam orifique partes lentore quodam oblinit: Is pracipue animadvortitur in oleo, butyro, adipe, &c.

Salfas fapor linguam non admodum calfacit, sed acriter siccando corradit. Hie imprimis elu-

Austerns sapor os & linguam moderate constringit & quadam asperitate coarctat : hinc quadantenus ficcat & refrigerat. Hic propriè erudus appellatur, eftque immaturis fructibus peculiaris, ut in fucco uva acerba, pomorum, pyrorum, melpilorum immaturorum.

Dulcis sapor gustu suavis atque jucundus oblectat, nullaque qualitate exuperante molestus est. Ejusmodi conspicuus est in Saccharo, melle, glycyrrhiza, &c.

modi confpiciuus est in Saccharo, melle, glycyrrhiza, &cc.
Amarus fapor dulci ex adverso oppolitus, influavis ac tristis; sensum ipsum veluti corradit aut divellit. Eo infignis est Aloc, deinde abstination, centaurium unus & colocynthis.

Acerbus fapor austero finitimus, eo tamen gravior molettiórque est, ac magis linguam omnénque gultum constringit & exasperat, ac proinde magis tum ficcat, tum refrigerat. Is luculenter in malicorio, in galla, in rhoe & nuclibus cupresti conspicitur.

Inspidus, **mooo dictus, qui proprié sapor non est, sed saporis privatio, nulla qualitate manisona gultum farit. Talis este videttur Farris universum genus, & cucirbita & citrulus. Hactenus Fenelius, qui & caussa horum sanoum affemar in maisus ramen nobis non satisfacit.

Fernelius, qui & caufas horum faporum affignat, in quibus tamen nobis non faisfacit.

At neque hic, neque alii feu Medici, feu Phyfici faporum differentias faris diligenter observáffe videnter; & nonnullos etiam compositos por fumplicibus habuffe, alios gradut rantum diversos pro fupcicie diffinithis.

Quocirca Grevius nofter doctrina in Scholis tradità non contentus, rem totam ad examen revocans & curiofiùs expendens fexdecim minimum fimplicium faporum species diversas ani-

Primò Sapor amarus qualis in Absimbio sentiur : cui opponitur. 21 Duleis, ut in Saecharo Primò Sapor amarus qualis in Absimbio sentiur : cui opponitur. 21 Duleis, ut in Saecharo 12 Acidus, ut in Aceto; cui adversatur, 4. Salsus. 5. Calidus, ut in Caryophyllis; cui opponitur 6. Frigidus. Dantur enim corpora quadam que frigoris sensum linguae maniseste imprimunt, ut v. g. Sal prunella, idque quanwis liquor in quo solutus sueris calidus degustetur. 7. Aromaticus, nec enim minus fapori quam odori convenit aromaticum esse. Aromaticum autem saporem à calido diffinctum effe manifettum eft, cum plurima observentur corpora calido gustu vel remisso vel etiam intenfo, quæ nullatenus aromatica funt, ut v. g. Euphorbium. Adeò ut quamvis fapor Aro-

maticus cum calido fepiffime conjunctus fit, non eft tamen una cadémouc favoris foccies, fed diverla. S. Nouleofur feu malignus pracedenti contrarius, qualis unà cum adfririgente & amaroin Rhabarbaro fentiur, cum amaro & dulci in Aloe. Malignus dicitur quia ingratus eft quamvis vel Rhadatoaro rentutta; cum amato ec unter in Arros i Mangina usatu qua informa con cum con control rentutta qua informa con cum, Amylo, Bolis nonnal-lis. 10. Unetuafus, qualis in Oleo, Adipe, &c. atque holce duos fapores melles vocat Auctor nofter, quemadmodum sequentes quatuor duros. 11. Penetrans, qui sine acrimonia aliqua in linguam se infinuat, quomodo nonnulla infecta in cutem : qualis in radice & foliis Cucumeris agrestis sentitur, 12. Stupefaciens, qualis in radice Hellebori nigri percipitur, que commansa, & lingua: aliquandiu impolita, eam paralytico quodam flupore afficit, ac si nimis calidum sorbendo ustulata fuisset. At que hos duos proxime dictos sapores vapido contrarios facit; quemadmodum sequentes duos 13. Adfringentem scilicet, qualis in Gallis sentitur, & 14. Pungentem, qualis in spiritu Salis Armoniaci, Unctuoso seu pingui opponit. Deinde Sapores dividit in continuos quales plerique & 15. Intermittentes, cujulmodi observatur in radice Dracontii, qui postquam plane sopitus & extin-14. intermitentes, cujunitori opietvatari in radice Diacontri, qui portquani piate ropato e exame etus videtur, ad intervalla quafi revivificit & renovatur, maximè ex appulfu lingua ad fauces au gingivas. Denique fapores funt vel aqualos ut plerique, vel 16. Tremuli, it calor à Pyrethro productus, quem vibratio quadam comitatur. Verum ha due ultima species nobis potius Affectiones saporum videntur, cum & multis saporibus accidere possunt, nec feorsim & ab aliis omnibus separati existere.

Sapores compoliti numeroliflimi funt, interdum enim bini, interdum terni, quaterni, quini aut etiam plures in codem fubicato concurrunt,

Ex innumeris fere Saporum conjunctionibus que in variis corporibus observari possent ob lingua: Latina egeltatem & inopiam verborum, sex tantum (quod notimus) nomina imposita funt, nimirum Acerbo, Austero, Acri, Muriatico, Lixivo & Nitroso; quorum plerique saporibus simple. cibus annumerari folent, verum admodum impropriè, cum omnes compositi sunt, aut decompositi

1. Austerus ex adfringenti & amaro compositus; ut in immaturis & mollibus uvarum nucleis sen vinaceis.

2. Acerbus propriè dictus ex Adstringente & Acido; ut in Omphacio.

3. Acris ex pungenti & calido, nec enim fimpliciter calidus eft, cum multa corpora calida repeiantur quæ non funt acria, ut radices Zedoariæ, Millefolii, Contrayervæ; nec minus pungentiæ pariter non acria, cujus generis est Ari radix.

A. Muriations elt falfus cum pungente remisso compositus; velut Salis communis Sapor.

Lixious dicitur Salfus cum pungente & calido.

6. Nitrojus vocatur Salfus cum pungenti & frigido concurrens. Differunt praterea Sapores variis modis; 1. Respectu graduum: 2. Respectu Durationis. 3. Respectu subjecti quod affi-

1. Differunt sapores in unaquaque specie respectu graduum. In aliis enim corporibus remissiores funt, in alis intentiores, idque eo excellu, ut in nonnullis decem gradus politira dittingui. Sic, v. g. Radix Curcuma primo gradu amara est, Gentiana decimo, Cardui benedicti radix gradu primo calida eff, Clematidis peregrinæ filiquæ decimo. Et quamvis in omnibus faporum fpecie-bus tanta graduum latitudo feu differentia non inveniatur; plerique tamen quinque faltem gradus intentionis & remissionis observabiles obtinent.

2. Different sapores respectu durationis, & terminorum motús. Quemadmodum enim morborum ita & Saporum quatuor tempora funt, seu motus termini, nimirum Principium, Augmentum, Status

Ad quos rite observandos & distinguendos oportet ut corpora duriora quorum partes gustabiles non adeò prompte abscedunt & gustui occurrunt, in pulverem tenuissimum reducantur. Alias

de principio nullum potest fieri judicium.

Principium voco spacium illud temporis quod intercedit inter primum corporis gustandi conta-Principum voco pactum una composa quoca materiale de la composa de la co & talia effe deprehenduntur, adeóque principium habent brevitlimum. Acria principium aliquanto longius obtinent. Sic Clematidis peregrina folliculi, quamvis acrimoniam vehementiflimam ad decimum usque gradum obtineant, ca tamen non statim sentitur, nec tam citò gustum assicit quam Rofarum amaror, qui fecundum gradum non excedit. Verum faporum calidorum principium longius seu tardius plerumque est quam aliorum quorumcunque. Sic Hellebori nigri radicum amaror, qui gradum fecundum non transcendit, mox tamen à contactu fentitur; calor verò quem in lingua excitant, quamvis uno faltem gradu intenfior, non ante duo minuta temporis à primo occursu exacta omnino percipitur. Consimiliter Enulæ amator qui quartum gradum non superat, citius tamen sentitur quam ejusdem calor qui octavum attingit gradum.

Augmentum appello interstitium illud inter primum saporispe ceptionem & summum quem assequitur intentionis gradum interveniens. Sic calor Galangae non folum flatim percipitur, fed & in-tra unius minuti dimidium ad deudo feu fummum intentionis gradum afcendit. At radicis emile calor ad augmenti terminum non accedit nifi post integrum minutum; nec Helleberi nigri ante

4 à primo contactu minuta præterita.

4 a primo contactui minua preconta.

Status, feu fiatium quo Sapor in vigore fuo perfiftit, in variis fubftantiis varius est. Sie, v. g. siliquarum Helleborathri calor, ad ἀκαθώ pervenit & declinare incipit intra dimidium minutum; i adicis Natturtii hortensis non ante minutum exactum; radicis Δsari post duo demum minuta com-

Declinatio, à prima saporis remissione ad totalem ejus extinctionem extenditur, cujus ctiam duratio varia elt, pro differentia corporum gultatorum. Sic v. g. Folia Millefelii in quarto gracu amara funt, in primo tantum calida, & tamen calor aliquandin durat, amaior illico evancicit. Calamu Aromaticus amarus est in quarto gradu, in primo calidus, in tertio Aromaticus : Amaror ta-men illico extinguitur, calor duo minuta durat, Aromaticus sapor 7. aut 8. Calor radicis Conmen ilico exungaturi , sato di commina extendituri ; pungens fapor fi diappe ad de fere i calor ragierue ad duo propenodum minuta extendituri ; pungens fapor fidiappe ad de fere i calor Raffurii bettenfi; ad 7. aut 8. cucumeri agrefiri amaritudo ad horæ ferè quadrantem: At Eupherbii calor, ut & Hellebori nigri multò diutiùs, ad dimidiam scilicet plus horam permanet. Ari radix vere Gultat per 12. etiam horas linguam compunger interdum perfeverat.

Ado in augmentum rarius ultra 4. aut fex minuta à contactu primo extenditute at declinatio

ad 30, 40, aut ctiam plura.

Lib. I.

2. Differunt Sapores respectu subjetti seu sedis seu partis illius corporis quam pracipue afficiunt. 3. Interim capotes ropeces impossivas partas interior mais corports quant procedure amedine.

Arque hoc respectu sint vel fixi, vel mobiles.

Fixus fapor dicturqui ab initio ad terminum intra cjusdem partis limites se continet, ut v.g. apicem

Mobilis est vel diffusious, vel transitious; si ita loqui liceat.

Diffusivum voco qui gradatim in partes vicinas se diffundit & propagat, nectamen interim partem illam deserit quam initio affecit. Sic amaror radicum exficcatarum Hellebori nigri, qui in linguar apice primò sentitur, ad ejusdem mediam partem se dilatat; amaror foliorum Cucumeris agrefis ab apice ad radices usque linguæ se extendit.

Sapor transfens dicitur, qui partem quam initio affecit post moram aliquam penitus deserit, & in aliam fe transfer. Sie Gentiane amaron a b pice lingua et de justiciam patent alico transfer. Pares ille guas modis prædictis fapores afficiunt, quibus criam respectibus Saporum fedes & or-

gana gustus dici possum, sunt Labia, Lingua, Palatum, Faucet, Gula.

Labii radix Hellebori albi, ut & Pyrethri caloris sensum imprimit, qui 9. aut 10. minuta durat;

in aliis partibus multo diutiùs.

Linguam tribus pracipuè in locis sapores afficiunt. 1. in Apice, ut plerique. 2. Propè basin, ubi Cucumeris nerestis foliorum sapor se pracipue manifestat. 3. Media parte, ubi Gentiana, Colocynthidis, & aliorum plurimorum corporum sapor viget, cum nec in apice, nec in alia parte omnino sen-

Palato radix Solani lethalis (quantum memini) sui sensum pracipue imprimit, & ad 4. minuta

ibidem durat.

Fauces seu Guttur saporum non rarò sedes est. Non pauca etenim corpora quamvis in Lingua rerames seu Guttur saporum non raro seus ett. Non pauca etchni corpora quamvis in Lingua re-liquisque partibus predictis saporem nullum manifestent, gutturi tamen & faucibus vehemen-tem lats instigum. Sic Bellisti minoris, Obelistonii minoris, Oc. folia, ut & radices Jalappa, Mer-eurialis, Asparagi, Oc. commanducata lingua exiguum aut nullum sapori, sensum imprimum: at fucus corundem deglutius guttur quodammodo compungit, & lacessit, catarinaris in modum; qui assectus ab aliis acribus & calidis ut v. g. Pyrethri & Gentianæ succis deglutius non produ-

Postremò, Saporis voce latissimè accepta Gula quoque seu Oesophagus ejusdem sedes seu subjectum troucant) effe potest. Sic v. g. calor à radice Absentiu quoque teu vejopasgui epineun seu nujectum (ut vocant) esse potest. Sic v. g. calor à radice Absentiu audgents productus, qui primo in apice lingue percipitur, inde primo ad radicem ejus transit, deinde in fauces & paulatim in gulam defeendit, ut ipsum tandem ventriculum calefacere videatur, caloris sensu ad horæ quadrantem durabili, idque quamvis nihil omnmo fucci deglutiatur, neque tamen ingratus est aut caput tentat, quemadmodum folia; unde obiter colligi potelt, radicem hanc, que ab ominibus vulgo ut inutilis rejicitur, præstantissimis stomachicis annumerari debere, prout eam revera esse ettam experientis

Quæ de Saporum causis Autor noster habet apud ipsum quærenda omitto, ne nimium (quod ai-

unt) extra oleas.

Caterum Saporum in plantis diligens & curiofa observatio ad nondum cognitarum aut fortè oblatarum vires investigandas eximii usus esse potest, cum enim in is quarum vires traduntur, quæ laporibus conveniunt viribus quoque convenire compertum fir, quidni in nondum raditis au expertis eadem observatio locum habeat? Sic. v. g. cum Jalappa, Mercurialis & Bellis, quæ cundem fauces exasperantem saporem obtinent, vi cathartica intensiore aut remissiore omnes polleant, colligere licet alias etiam plantas quæ eundem gutturi saporem imprimunt (plures autem ejusmodi funt) eadem quoque facultate purgatrice dotatas esse, ut alia exempla omittam.

nunt jeadem quoque tacuitate purgatrice dotatas ette, in aua exempia omittani.

Deinde in plantis ejudem generis que faporibus differunt & facultatibus unà diffare verifimillimum eft: quemadinodum Rhabarbarum à reliquis Lapathis.

Interest quoque plurimim in diversis ejudem planta partibus faporum differentias observare. Sic v.g. cortex arbons Safigiras ejudem ligno triplo fortior est; quod & in aluis plurique vulgo cognitis arboribus experimur. Unde verifimile est, Samali, Ligni Rhadii, Ligni Alea, Ore.

Corticos (fi la baser policum lignis efficacions futures & mateura virinu. Nonculta corrices (fi haberi postent) corundem lignis efficaciores futuros & majorum virium. Nonnullarum etiam partium ejuldem plantæ, lapores quam reliquarum delicatiores sunt & palato gratiores, nt florum v. g. Cardui benedicti quam foliorum ejuldem. Nos etiam alibi [in catal. plant. Cantabrig.] indicavimus & allatis exemplis confirmavimus, diverlas ejuldem plantæ partes diverlis interdum imò planè contrariis qualitatibus & viribus instructas esse.

Observatu quoque dignum est quomodo plantarum sapores & facultates conservando, exsiccando aut preparando vel immutantur, vel minuuntur, vel plane abolentur & amittuntur. Sic v. g. Ari radix recens effossa vehementer mordax acris & pungens est, eadem penitus exsiccata, preferrint fi duttis afferveur, plane intipida evadir, & proinde, tu verifimile eff, pordis reficas & nullarum virium. Idem efto judicium de alis plantis quarum virium in parte hunida & vaporosa consistit. Olea multarum plantarum stillatitua earum partibus unde eliciuntur plerumque

validiora funt; in nonnullis tamen, ut in Eusphorbio, imbecilliora.

Tandem ex fuperius de faporibus dichs fummå verifimilitudine colligit Autor nofter, Plantis nonnullis vires specificas quas vocant, hoc est, partem aliquam corporis, Cerebrum, Cor, Hepar, &c.

respicientes mesle, quas Medici & Philosophi nonnulli pernegant, alii in dubium vocant. Cum comm una aliqua planta aut planta pars uni alicui oris parti privatimi faporis fiii fenfiimi impri-mat, non alii ; cur non & cadem vel alia quaedami unum aliquod vifcus afficiat, aliud non iten; præfertim cum oris partes textura & conflictione minus differre videntur quam viscera nonnulla

Horum pleraque è D. Grevii ingeniofidimo libello de faporum caufis & differentiis, in Latinum verfa huc transferre non piguit, quoniam scitu dignissima sunt, & nonnulli fortasse qui hac nostra legent, Anglicanum fermonem in quo conferipta funt non intelligent.

CAP. XXV.

De loco Plantarum.

Lanta loci respectu dividi possunt in eas 1. Qua certo alicui loco aut sedi ità adstrictafunt, ut alibi nec durare. nec vivere omnino possunt, cujulmodi sunt Viscus arboreus, & Submating onnes.

2. Que quanvis locum aliquem peculiarem affectent, nec temeré alibi sponte sua orte reperantur, culturam tamen admittunt, & in hortis curà adhibità educari, florere, femen perficere, feque propagare poflunt.

3. Que plurium locorum communes funt, nec ullum ferè folum aut cœlum refugiunt.

Secundum genus multas admittit fubdivifiones cœli, folíque respectu : Aliæ enim locis frigidis gandent, alia temperatis, alia calidis: Alia montana fiint, alia campoffres, alia fylvatica, alia pratentes, alia paluttres & aquatica, alia maritima, &c.

De loco plantarum culi refpectu obfervavimus quotd quo ad Meridiem & Solis curfum propius accedas eo plures plantarum species sponte oriri deprehendes. Quamvis enim Regiones fri-gida & Septentrionales suas quoque peculiares surpes obtineant, paucillima tamen en sunt si cum illarum multitudine conferantur que in temperatis & calidioribus tantum proveniunt. Cui accedit, quod juga, vertices aut etiam latera montium in regiombus calidis cum frigidiorum deprettis, planis & fylvolis aeris temperamento quodammodo conveniunt, quo fit ut caldem ferè firpes producant, adeóque ne planta quidem Septentrionales Meridionalibus defint.

Deinde multe planta que in frigidis & Septentrionalibus regionibus Fruticum modum non

excedunt, in caldioribus Arborum staturam & magnitudinem affequuntur, ut superius often-

Tandem in regionibus calidis multa observantur herbarum species fruticescentes, ut v. g. Sem-

pervivi majores, Althew, Malve, Tithymali, Scabiofe, &c.

Respectu litis sublimioris aut humilioris in eadem regione observavimus, Montes excelsos, quorum vertices maximam anni partem nivibus operiuntur, varietate specierum pracipue abundare, Alpes certe que Italiam & Galliam Germaniámque differminant, inexhaulto plantarum penu Botanicorum ferutiniis in hune ufque diem fufficiunt, magna adhuo nondum proditarum refidua multitudine. Nec ullus ferè vertex excellior est præsertim salebrosus & præruptus, qui non peculiares aliquas fiecies, nec alibi quam in paris altitudinis & nature verticibus inveniendas, produ-

cat. Quin & alcidimos omnium montes & montium vertices & plurimas & rarillimas plantarum cat. Quin e anamas ominum mones e montant entres separamente e anamas paratarian fipecies fundere oblevavinus. Hac fipecierum diveritas foli differentia, partim etiam aeris temperamento deben videtur. Si enum montes terra morbus originem fuam debent, ut Clarif, Hooki fententia eft, materiam eructatamè vifeccibus terra , & in montes aggeftam, non in omnibus verticibus imo nec in codem uniformem elle, cjuldémye natura feu temperamenti certum ell,

fed diverfiffimam, unde nil mirum fi diverfas plantarum species producat.

Observavinus insuper Plantas montanas omnium sur generis plerunque maximas este, & pulcherrimos flores edere, in partibus montium non nimium apricis & ventis Septentrionalibus expositis. Quod tanta soli fertilitas dicam an luxuria nivibus imputanda sit, nobis equidem videtur; feu quia nix velut vestis superextensa radices soveat, & ab injuriis ceeli & frigoris vehementia defendat, five quòd Sale nitrofo, quo abundare creditur, terram letificet & feecundet : Ob quas rationes agricola etiam noftri hybernas nives ad fatorum tutelam in terræ fuperficie aliquandiu reflare exoptant. In montibus autem, colliquatis flatim nivibus, brevi temporis ipatio, celerrimo auchi adeò proficiunt pafeua, ut montium juga vernantium pratorum speciem exhibeant.

CAP. XXVI.

De Divisione Plantarum in genere.

Lantarum divifionem inflituere, cujus membra feu genera fubalterna univerfas fiecies com-plectantur, millà adhue anomalà & fui generis relictà, quaque fingula genera notis fuis charactarifficis ità circumferibat, ut non communicent in vicem, hoc eft, ut nulla poffit inveniri species incerti (ut ità dicam) laris & ad plura genera revocabilis, didicillumam effet imò pla-

Nee enim, primò id patitur natura rei. Cum enim Natura (ut dici folet) nen faciat faltus, nee ab extremo ad extremum transfeat mft per medium, inter fuperiores & inferiores seram ordines species nonnullas media: & ambigua conditionis , qua utrofque velut connectant, producere folet, ut ad utrum pertineant omnino incertum fit : ut v. g. inter Plantas & Animalia Zophyta dicta. Deindo in unoquoque etiam ordine non paucas exhibit. Species singulares & anomalas, siti, ut vocant, generis, tanquam exceptiones à regulis generalibus, ad libertatis scilicet suz nullis legibus obnoxiz oftentationem.

At neque secundò, si natura rei id pateretur, humana conditio admitteret. Cùm enim plan-At neque recursor, il natura i ca su paterettir , miniana conduto admitteret. Cum enim pian-tarum numerus ingens fit, in his attaits angultis , memoriaz imbescillitate, intellectús inadvertentia & caligine; quis adeò universalem specierum omnium notitiam adeòque claram & distinctam singularum, se unquam affequi possi sperar, uttali incepto sufficeret ? Omis adeò incumspectus este poesti ut ad omnes omnium convenientias & differentias attendat, esseque sub uno quasi intuitu comprehendat, quod tamen ad eas inter se conferendas necessarium est?

Nos ergo Methodum Plantarum omnibus numeris absolutam non pollicemur, cum natura (ut diximus) intra limites Methodi cujuscunque coerceri repugnet : at neque quam patitur natura perfectam & elimatam : non enim id unius est hominis aut atatis; sed quam potuinus accuratam pro

ingenii nostri tenuitate, & modica harum rerum peritia.

Methodos autem illas quæ plantas secundum locos natales, aut florendi tempus, vires & usus disponunt, rejicimus, quoniam omnes illæ cognatas species separant, alienas consociant; cam autem qua à fimilitudine & convenientia partium præcipuarum, floris scilicet, & calycis, semunis ciúsque conceptaculi notas characterifticas generum sumit, amplectimur & usurpamus.

CAP. XXVII.

De Divisione Plantarum, in Arbores, Frutices; Suffrutices & Herbas; & singulorum in genera sua subordinata.

Lanta perfecta à Botanicis vulgò dividi folet in Arborem, Fruticem, Suffruticem & Her-

Arbor [Δin far] definiente * Jo. Bodæo à Stapel, cujus definitionem probamus, est Plan. * Comment in ta lignola, crassitudine & altitudine inter omnes maxima, cui caudex pro superficie est, perennis & Tixophr. Hist. natura simplex, qui in multos ramulos majores, & deinde ramusculos multiplices sindatur, ut Pyrus,

Abis, Jureau, or. Abis, Jureau, or. Frits: [Oscillation] codem definiente, est stirps inter lignosa altitudine & crassitudine mediocris, cui pro superficie stipes percennis, natura multiplex, quique facile in naturam arborum stolonum

abscissione transcendit.

Lib. I.

Suffruter [49/2019] eidem ex Antiquorum sententia sic definitur; stirps minima inter lignosas & castinudinis & altitudinis, caule perenni, interdum simplici, interdum nultopici & samentaceo, folio minuto & tenui, ut Rosmarium, Lavendula, &r. Hae desinitio nullas continet notas quibus Susfituex d Frutice certò possit dissingui; ideòque nos paulò post commodiorem dabinus.

Herba [116a] codem definiente ex Antiquorum sententia, est stirps cujus superficies est ex foliis tantum, ut Phyllitis, &c. vel etiam ex caule, sed illo annuo, carnoso, & qui diutius durare nequit,

lignofüsque non est nisi cum examerit.

Diviño hæc quamvis unicuique è vulgo nota, & populari usu omnibus seculis recepta & frequentata fuit, non tamen accurata & Philosophica censenda est.

Nam primò, Plantæ nonnullæ inter duo genera ambigunt, ut ad utrum pertineant difficile sit judicare, alis Botanicis uni, alus alteri eas ascribontibus. Sic v g. Vita Theophrasto arbor est, reliquis Botanicis frutex, ut alias omittam. Natura enim tam in plantarum, quam in Animalium genere, inter superiores & inferiores ordines, species nonnullas media & ambigua conditionis producere solet, que utrosque velut connectant, ut ad utrum pertineant omnino incertum sit.

Secundò, Arbores nonnulla recifis cymis in frutices; frutices avulfis aut absciffis stolonibus in arbores facile transeunt. Sic v. g. Lentiscus magna solum ex parte fruticat; multis ab una radice Rolombus & virgultis affurgens; interdum verò quando non cæditur fed negligitur (ut plerifque locis ad Anam fluyium observavi) in arborem justæ magnitudinis excrescit, inquit * Clussus. Junipe-* Hist. lib. 1; ris quoque apud nos in ericeits frequentifium, casía aut à jumentis depasta plerunque fruticat; lin cap. 10. permittatur nec violetur in arborem adolescit. Idem dicendum est de Buxo, & (ut nonnullis videtur) Ilice coccifera, que in Gallie Narbonenfi eisdem de causis in fruticum ordine coercentur. Ex altera parte Myrtus nili fapiùs purgetur in fruticem transit. Theophraft. Hist. lib. 1. cap. 5. Coma-rus [Arbutus] sua natura pusilla est, sed ramis expurgata in magnam altitudinem assurgit, quemad-

Tertio, Plante nonnulle in aliquibus regionibus ruticum modum non excedunt, in aliis arborum stauram & magnitudinem assequentum. Sic Ricinus, que Lobelio in Adversar, annua no rediviva. planta dicitur, in Creta multos perdurat annos, & in tantam excrefcit altitudinem, ut nonnifi scapassa unctur, in Creta muitos perquirat amios, & in tantani excretici aintiuaniemi, ut nonimi ica-lis admoits conficenti poffic, quod * Bellonius tradit. Clufius quoque in martinius Bettee Ricinos * Olfervar.*] craffindine humana, altitudine trium hominum, multis prægrandibus ramis brachtatos & multos an-lik, 1-cap. 18. nos durantes obfervarit, eófque exactifilme congruentes deleription Diofeoridis, Schol. in Mannet. cap. 4. Nos quoque in Sicilia Ricinum arbufeulam, Sambuci amulam lignofam & perennen, in fepibus frequentem observavimus. Rhododendri nonnullis Creta insula locis ad adicularum trabes conficiendas aptæ, quæ alibi parvæ funt. Bellon. de neglett ftirp. cult. Probl. 12. Idem Observ. lib. 1. cap. 43. Rhododendri rubro flore, inquit, in monte Atho in fummam cellitudinem attolluntur, earúmque caudices crassitudine ficubus non cedunt. Arbuti quoque, que in alias locis plerunque duntaxat fruticant, ingentes illuc fiunt arbores. Bellon. ibid. Cornus feemina, quam Galli Latinos imitati Sanguineum fruticem appellant, haud minor in monte Castagne, non procul Philippis Macedoniae urbe.

urbe, nascitur quam majores nostri Corni mares. Idem Observat. lib. 1. cap. 56. Multis Austriae locis nascuntur ctiam Corni femine arbores mare non minores. Clus. Annot, ad dictum locum Bellen Suffratices quoque alicubi in fraticum aut etiam arborum altitudinem excrefeunt. Josephus Rutz cujuldam Macheriunte in ipla Regia plantatæ meminit, qua à nulla l'icu vel cellitudino vel magni-tudine vincebatur. Nos quoque vidimus baculum tricubitale ligno fatis duro & folido, è caudice Rutæ cujufdam in Virginia nascentis factum, uti retulit generosus quidam ex amicis nostris, qui se-

cum illud geftare & circumferre folitus erat.

52

Quartò denique Arbores nonnullæ cum Fruticibus, Frutices & Suffrutices inter fe & cum Herbis genere proximo convenient, cofdémque characteres feu notas genericas & effentiales obtinent. Sic genere proximo convenium, condenque characteres noi notas genericas ex enemantes oronnent. Sie in genere Bussi alia reperitur arborea, alia pumila; in genere Amygdali alia pariter procesa, alia nama; necinoi in genere Ilicis, ut alias omittam. In Sambueo autem, Hiperico, Tuliymalo, Sempervivo, Malvo, Scabiola aliifique plurimis res est manifestissima. Ebulus enim quæ herba est, cujúsque fuperficies quotannis emoritur, eafdem omnino cum Sambuco (que arbor Botanicis cenfetur) notas genericas & effentiales obtinet. Tragium quoque (quod frutex est lignosus) cum Hyperico: Tithymalus dendroides cum vulgaribus herbaceis; Sempervivum arborefeens, Scabiofa arborea Cretica, Malva arborea, &c. cum cognominibus plantis notis genericis conveniunt, & primo flatim afpectu ad eadem genera pertinere agnofcuntur.

Verum his non obstantibus, quoniam Divisio hac passim cognita & recepta, omniumque ferè feculorum ufu approbata eft, nec alia commodior occurrat, nos quoque cam retinebimus, certiores

tamen inter Fruticem, Suffruticem & Herbam diffinctionis notas afferentis.

Plantas ergo mitto, divisione dichotoma, partiemur in cas qua caule fint annua, vel si perenni non lignoso, & qua caule poromi lignoso. Quarumennque caules annua sunt, Herbas appellamus, five radices perennent five non; nonnulla, etiam caule perenni non lignoso herbis accensenda yidentur, ut v. g. Braffica species nonnulla, Nicotiana cujus caulis interdum perennat, Malva arborea marina, &c. Que caule funt perenni vel gemmiparie funt, & furculos fimplices non ramolos annuatim producunt, vel non gemmipara, germina producentes codem anno in ramos & ramulos interdum divifa. Has Suffrutices appellamus; illas adhue in Arbores & Frutices subdividimus, interquas hactenus certas & stabiles distinctionis notas non invenimus, ideóque superius in carundem definitionibus politis contenti fimus oportet. Gemmas appello Arborum & Fruticum fœtus novellos quos quotannis Autumno, aut interdum etiam Æstate, concipiunt, squamosis tegumentis velut secundis obvolutos, in quibus per totam hyemam latitant, quâ exactâ, vere novo in furculos explicari

Arbores ergo & Frutices à Suffruticibus diftinguo quòd illæ gemmiparæ funt , hæ autem minimé. Efto ergo Suffrutex nobis definientibus, Planta minima inter lignofas altitudinis & craffitudinis, non gemmipara, caule perenni. Seu Planta caule perenni, lignofo, non fimplices tantum furculos an-

muatim producens, fed ramos in ramulos & furculos divisos & subdivisos.

Verum quoniam Suffrutices plerique cum Herbis notis genericis conveniunt, nec admodum numerofi fint, cos Herbis admifeebimus, adeóque tria duntaxat fumma Plantarum genera conflimemus, Arborem, Fruticem, Herbam.

Summis autem generibus constitutis sequitur ut subalterna, seu horum unicuique subordinata ex-

Horum autem note characteriftice non tantum à semine ejusque conceptaculo (quanquam ab his pracipue) sed & à flore ejúsque calice desumenda sunt; non omnino neglectà Radicis figurà & conflictutione, aut foliorum fitu. Flores enim & perianthia nonnullorum generum certiores & magis conspicuos characteres exhibent quam semina aut corundem involucra. Sic v. g. in genere Leguminolo Flos papilionaceus character est infignis, quem species omnes Leguminum velut fronti impressimmentabus oftentant; cum ex seminum corúmve conceptaculi numero, figura, situ altifive accidentibus difficile effet notam generis indicem firmere.

De Arborum & Fruticum divitione inftituenda, cum horum genera non admodum numerofa fine, non eff car multum laborenus. Herbe autem cum nuncrofffilme fine, in is rice diffribuen-dis & ordinandis pracipua eff difficultas. Nobis diu multumque confiderantibus non alia prior aut potior differentia videtur quam qua defumitur à Plantala feminali. Plantas ergo primo in loco dividemus in eas que Plantulam seminalem habent bifoliam aut bivalvem, seu mavis, binis cotyledonibus instructum; & cas que candem obtinent altero vel utroque folio seu cotyledone carentem; in his

que primó e terra exeune folia fuccedentibus fimilia funt.

pollerioris generis onnes, paucis exceptis, Afparago, P.eoniå, Aro, Cyclamino & fiqua funt fimilia, folis funt Graminos. Florum respectu dividuntur, in cas que floribus funt apetalis feu stamines, & cas que floribus petaliferis seu bracteatis. Que floribus stamineis sunt dividuntur in Calmineis, & cas que floribus petaliferis seu bracteatis. fear, ho cell, qua caulem tercem, geniculatum & plerunque concavum edunt, fingulis foliis ad fingula genicula eum involventibus : & Graminifolias caule, geniculis nodofis non intercepto. Culmifera grano majore quarum femina hominibus in cibum venunt Framenta & Cerealia vocantur, reliquæ grano minore Gramina. Quæ floribus petaliferis funt, vel conceptaculum feminale in terna loculamenta divisum obtinent, seu radice bulbora proprie dicta fint, hoc est, vel è pluribus squamis invicem incumbentibus, vel è pluribus tunicis exteriore interiorem ambiente contextà; feu radice tuberoid, ut Crocon Colchicum, Alphodelus, &c. feu radice fibrofa, ut Phalangium; vel baccifera funt, ut Afparagus, Arum, Dracentum, &c.

Priors generis herba, qua cinker plantulam feminalem bifoliam aut bivalvem obtinent, à floris conditione commodifiime dividi posse videntur in cas que florem habent operation fou framinum, hoc eft, folis stammibus cum Stylo & Calice compositum, folis illis sugacibus, a nellis, coloratis, petalis nobis cum Columna dictis, quæ vel decidunt vel marcefeunt ante feminum maturitatem, carentem : & cas que florem obtinent mandon leu bracteatum, folis illis fugacibus coloratis influctum.

Not. Ad petalum constituendum due conditiones concurrant oportet; 1. Ut sit tenellum. & colore aliquo prater herbaceum infigne. 2. Ut fit fugax aut caducum, hoc est ut vel desluat. vel marcescat antequam semen maturescat.

De Plantis in Genere.

Qua florem habent petalis instructum seu bracteatum, vel sunt codem composito, vel simplici.

The note in the configuration of the configuration Florem compositum voco qui ex multis stotculis in unum toralem storem cocuntibus conflat. Floren hunc unicum compositum voco potius quàm sloculorum agmen, quia unico pediculo donatur, & unico calice includitur, & ci multis speciebus circulium in margine habet foliorum planorum radiatim medium discum ambientium, diverse à reliquis sloculis figure & magnitudinis.

Herbæ sfore composito vel lastifectum; stintque eodem planssolio pleuruque natura pleno; vel faces limpido scatent. Hæ autem vel sunt store discide, h. e. ex pluribus brevibus, compressi & faces limpido scatent.

fiece impido leatent. He autem vei unit nore airenae, it e. ex piurious orevious, compretits & confertis floculuis, in unam quafi apparentem fuperficiem digeffits compolito; fuccedente femine vel pappo innafeente alato, cujus genetis herba Pappofe dicuntur, vel folido & pappo defitiuto, in Commissioni de la composito de la composito

songas acumas unicon componio. In no genere notaun cuam marginates intuion tunt. Ha Capitata vulgo dicuntur, quia calyx carum fiquamofus in ventrem plerunque extumefeit. Que florem habent fimplicem, h. e. ex petalis, tantum cum flaminibus & flylo conflantem, feminum refpectu dividi poffunt in duo genera, Primum est earum que seminibus sunt midis seu vere, seu apparentur tantum, h. e. nullo præter Perianthium vasculo autregmine donatis: Alterum earum

teu apparentur tantum, n. e. nuijo præter retrantnum vancus autregninje uonaus: Auterum earum qua feminibus comeptaculo proprio, & à perianthio diffincto tetlit.

Que feminibus funt mudi: pro numero feminum fingulis floribus fuccedentium dividi possum, in eas que femina ad fingulos flores obtinent. 1. Singula, 2. Bina, 3. Terna, 4. Quaterna, 5. Multa eas que femina ad fingulos flores obtinent. 1. Singula, 2. Bina, 3. Terna, 4. Quaterna, 5. Multa eas que temma ao miguios nores outrient. 1. singuias, 2. mais, 3. terms, 4. guarvais, 5. Milla incerto munero. Quae bina ad fingulos flores femma obtinent in duplici funt differentia, Aliis flores pentapatali in umbellas plerunque digelti, & he Umbelliferæ dicuntur: aliis flores monopetali, quadripartiti, folia caules ad fingula genicula ftellatim ambientia, multa, & hæ Stellatæ appel-

Jantur.

Que itidem quaterna producunt femina post florem unumquemque, duorum sunt generum: Aliis.

folia in caulibus ad singulos geniculos ex adverso bina, stores labiati, que Verticillate appellantur; aliis folia alterna, seu singulatim in caule sita, que Aprifoliarum titulo innotescunt.

ams rous ancina, seu miguaturi in caute ma, que esperijonario tutto intocición.

Verum quoniam femina, que videntur in nonnulla hujus generis plants nuda, reverà non fint, fed folliculis feu thecis incluía, ideóque titulum hujus membri divifionis fie emendabimus.

Herbæ flore perfecto feminibus vel nudis, vel in fingulis folliculis, à planta matre unà abscedenti-

bus, fingulis.

bus, iniguus.
Nos equidem in Methodo plantarum non ità pridem edita pro nudis habuimus Verticillatarum se-mina, prout vulgo habentur, quamvis in nonnullis, ut Libantidir eachryophore, dari nucleum , à mina, prout vingo nacotaut, quantie in abantua in in plerique hijus generis correx nucleo arche adharett, & Theophraftus iple femina hijufmodi nonnulla pro nudis habet: ident de reliquis hoc adharett, & Theophraftus iple femina hijufmodi nonnulla pro nudis habet: ident de reliquis hoc adiarere, et i neopinatus specenima inquinicai nomina pro muisi magei neuri de reniquis hoc genus feminibus, ut v.g. Stellatarum, Abpertiolarum, et Polytperman dicendum, et a hobis nodi accenferi quia folliculi quibus includuntur interiori nucleo in multis speciebus adharont, in omnibus accented qua roncon quasa necessaria mosto in mass percent auterior, in omnibus (ctam Malvis ipfis) unà cum feminibus inclufis à planta productive ablocdunt; décêque videntur & vulgo reputantur non conceptacula feu uteri feminum, led membranæ tantùm involventes, & fe-

Cundinis analogi.

Que semina ferunt in conceptaculis seu vasculis propriis, à perianthio distinctis, distingui possini ne as que in pericarpio seu pulpa humida aut molli semina inclusa obtinent: He duum generum sunt, minimum vel 1. Frusta majore, corticoso, cui stos insidet; que Pemisere dicuntur: vel 2. tunt, nimitum vei 1. rrietu majore, contecio, en nos inituet, que s'ampete dictinut; vei 2. fruêtu minore membrană tenuiore vestito, que Baccistre appellantur: & ces que in conceptacilis siccioribus semina continent. Ha autem in multa adhuc genera subdividuntur. Sunt enim vel conceptacilis pluribus & disjunctis cidem stori succedentibus, quas Multissiliquas dicimus, ut v. g. Aconiespasulis pluribus & disjuntits eutem Hort luccedentibus, quas Multifliquas dicinnus, ut v. g. Acomi, m., Asuliçia, Delbinium, & ev. vel. ecnețiaculis fingulis, aut compiuntiis, quas enim nos pro ejudem vaculi cellulis habemus, Czelalpinus alique pro conceptaculis diveriis fed conijuncitis. Has autem pro numero foliorum in flore & corundem figură dividimus in 1. Mompetalas, quarum fediter flos unico & continuo folio conflat, céque vel Uniformi, vel Difformi. Florem uniformem fiperius descripilimus, in capite de Floribus plantarum. 2. Tetrapetalas, flore pariter vel Uniformi; cui fuccedit valculum feminale, feu oblongem ut in Tetrapetalis, flavolis, feu breve & curtum in Tetrapetalis capitalis; vel Difformi, quales funt Papiliomacce diclar, qua carum flos papilionem alis examfs quadatemus imitari videtur. 2. Pennetetalas, feu vers quarum flos quinque petals diffincitis rapurante qual traparmi, quates nun rapurante cuter, quat catun nos rapuronem ans expansis quadantenus imitari videtur. 4. Pentapetalas, feu veras quarum flos quinque petalis diftincis confat; five apparente, quarum flos revera monopetales est, cum lacima: in quas dividitur ad ungues juncta fint, fed pentapetalum refert ob profundas & ad unguem ferè pertinentes feif-

CAP. XXVIII.

De Collectione, exsiccatione, asservatione Plantarum, earumque partium.

N Plantis earúmve partibus colligendis observationum cœlestium, & Astrologicarum de partibus Zodaci, planearum affoetbus, configurationibus, influentus, &c. rationem non haberdam cenfemus. Quantum enim hactenus observare licuit, incertæ & fallaces sinnt, & successional configuration of the configuration o

At neque multum referre putamus qua Lunæ ætate collectæ fuerint plantæ: quin æque durabiles esse crescente & decrescente sydere collectas.

Omnes denique de modo colligendi observatiunculas superstitiose vanitatis damnamus.

In genere autem colligendas cenfemus cum in fratu & vigore funt, cum fucco jam unti & probè concocto turgide, antequam indurescentibus fibris lignescere incipiant : & quod ad tempus attinet. die fereno, cum Solaribus radiis matutino rore diffipato penitus exticcatæ fuerint.

Verum (ut recté Schroderus) finem duplicem collectio respicit, asservationem & usurpation

Affervationis causa (utille pergit) colligenda funt ca temporis periodo, qua vigent qualitates ad Anie rationis causa (as ine peign) Compenne unit ea emposis periodo, qua vige durationem facientes, ut funt ficciris, culiditas, vel moderata higiditas. Ufurpationis ratione colligi requirunt dum qualitates vigent medicationi aptiores.

Sed ut de partibus plantarum in specie agamus

1. Quod ad Radices attinet nonnulli Vere potius quam Autumno colligendas judicant, quia tum (prinfquam fuccus in folia & fructus abfumitur) major iis infit & vegetior vis, humórque abundantior: è contra Autumno parciori polleant fucco, fiquidem aftatis decurfu in caules, folia, flores, fructus omnis facultas infumpta fit, & proinde radix enervata. Alii præftare putant æftate eas colligere, cum planta in vigore ac maturitate fuerit. Quippe ut integram plantam ità & radicem ngere, cum pianta in rigore acmanitate neuri. Campte at integram piantan ha c'ridicen cum maturitate vigorari cenfent. Alii denique Autumno colligi fatius effe fatuum, c'im folia decidunt, canléfque contabefcunt, ob has rationes, 1. Quia omnis humor à ftirpe ad radicem recedit. 2. Plurima per hyemem in terra relictæ ad ver ufque pereunt non raro frigore, aut gelu constrictae corrumpuntur, ut v. g. Cichorium, Beta, Carrota, &c. 4. Non habent radices hyeme quod nutriant, adeóque fibi folis alendis vacant, & tune temporis robustissimae fint oportet. 4. Accedit frigus Autumni, condenfans radicum calorem, omniaque exactius concoquens. 5. Radices Autumno vegetiores effe inde etiam evincitur, quod Autumno transplantata facilius proveniant quam Vere. Hac omnia P. Laurembergius.

quam Vere. Hae omnia 17. Lauremberguis. Verum rationes ha rem non concludunt, Issque facile respondetur. Nam 1. Nullus est Autum-no humoris à caule în radicem recessits proprié dictus; quod tamon în idem recidite, humor qui în caule erat evaporat; cumque ascensu à frigore inhibito, novus à radice non subministretur, tum folia defluunt, tum in nonnullis caulis ipse inarescit. Radix autem in terra latitans succo turgeat necelle eff, cum humor semper præsto sit quem è terra combibat, nec ullum in folia & caules impendat. Nec tamen inde fequitur Autumno vegetiorem effe radicem, fed potitis Vere, postquam fuccus longa in valis per hyemem digestione & velut circulatione exaltatus fuerit, mitiórque &

* Herricule.

2. Excipiendas concedimus quæ à brumali frigore vel corrumpuntur, vel etiam damnum & injuriam fentiunt : has enim Autumno colligere præftat.

3. Cum radices per hyemen non habeant quod nutriant, tune temporis robustissimas quidem esse convenit. non tamen initio hyemis, sed cum temporis diuturnitate carum succus (ut diximus)

probè concoctus & maturatus fuerit.

4. Quòd frigus Autumni condenset radicum calorem omniaque exactiùs concoquat concedimus. Quo ergo diutuis infultus ejus fenferint, (ni nimis vehemens in) eò meluis concocto fucco mitiores & maturiores fiunt; ut in Paftinacis latifoliis experimur, quarum radices rempore Quadragefimali

erutæ longe fapidiores & dulciores fentiuntur quam Autumno.
5. Quod Radices Autumno transplantatæ facilius proveniant, eas tunc temporis vegetiores esse non convincit. Ideò enim faciliùs comprehendunt, quia cum omnis germinatio sursum à frigore inhibeatur, nec alud habeant quod agant, fibris duntaxat agendis vacant; nec ante folis & cauli-bus emittendis diffrahuntur, quan diuturnitate temporis folo affuerint, esque firmiter coaluerint. Adde quod per hyemem terra plerunque humore scatet, ut nullum ils à siti periculum sit, qua

aeffate plerunque calore ambientis humorem evocante, perimuntur.

Nos creo herbarum omnium radices colligendas cenfemus cum plenam maturitatem adepta funt, antequam caulem emittere incipiunt: atque nonnullas autumno, alias æftate, plerafque vere: Plantarum annuarum æftate: Biennium, fi periculum fit ne Brumali frigore corrumpantur, aut vitium contrahant, ut Carota, autumni initio; fi hyemem facile tolerent nec lignefcant, primo vere antequam germinent, ut Paltinace latifolia; quòd fi ante hyemem exactam lignefecre incipiant, ipsi etiam hyeme, ut Rapa: Earum quæ caule edito radicitus intercunt, vere antequam germinent; quo tempore pleraque etiam plantarum perpetuarum radices colligi poftulant: nonnulla tamen, ut Acetofie, Althew, Afari, Bugloffi, Cyclamini, Dracunculi, &c. quovis anni tempore excepta hyeme colligi poffunt. Ratio cur radices plerarumque plantarum colligendæ funt antequam caulem edant vel germinent est, quia cum caulem emittunt, succus illico radicem destituit & fibra lignescunt.

Flores (ut rec'té Schroderes) colligendi funt, cum pulchritudine fua luxuriant, nec tamen mar-

celcunt. Excipe paucas que in gemmis colligi volunt, ut Role, Jafmini, & fim.

Herbæ & folia cum odore, colore, fapore, cacuminéque superbunt, & florescentiæ appropinquant, ad ulum (cilicet, medicum, aut ad Herbarium ficcum conficiendum, cum enim nimis teneræ funt, fuccus aquofior eft, & tota ferè planta in humorem refoluta evaporat. Hinc & gramen non ante demettunt pro femo quam in caulem abierit. Nam quamvis ad pafetua aptius fit, dum adhue tenerum & recenseft, non tamen ut exfecctur in femum: quia quamvis tune temporis humore admodum turgeat, poliquam tamen examerit, fueco evaporante parum folidi reftat pro pabulo, fed in nihilum ferè contrahitur. Deinde fuccus minus exaltatus minus firmum & folidum nutrimentum prabet. Tandem fuccus ille specificus, vafis propriis contentus, in quo tota vis planta qua tals conflift, alsquo tempore indiget, ut rité praparetur, & maturefeat. Ad ulum culine five in acetariis, five in olere, Herbe ferè aptiores funt dum teneræ adhuc &

recens nata, ut in Afparagis, Lactueis, Portulaca, &c. cernimus.

Herbie, utplurimum ad ulum medicum cum floribus affervantur, colligende itaque he crunt quando floribus triumphant; ut Calamintha, Centaurium, Chamedrys, Chamepitys, Daucus, Fumaria, Majorana, Origanum, Polium, Pulegium, Serpyllum, Thymus, Oc. Schrod.

Semina colligenda funt cum bene matura fuerint, ficcarique coeperint, nec tamen exciderint :

Fruetus ad medicinam cum bene maturuerunt, ut recte idem Schroderus: ad affervationem. ut idem è Bapt. Porta in Mag. antequam omnino maturescant, at neque omnino acerbi sunt. neque ad justam maturitatem pervenerint.

que ad juitain mos corum potitis confilium probamus qui non ante plenam maturitatem fructus colli-gendos monent. Maturitatis autem indicia funt quòd fponte defluere incipiunt, vel quòd grana feu

femina colorem mutare & nigrescere copperint.

Qui enim immaturi decerpti funt contrahuntur admodum & corrugantur, corúmque caro ficca & lenta evadit.

ca Reletta evacut.

De exficcatione plantarum, carúmque partium ambigitur. Plerique enim medici pracipiunt ut Exsecatio; in unibra ficcentur. Nos potius iis aflentimur, qui cito & in Sole ficcari jubent, quod in l'eno eriam exficcando commodifimum experimur. Quo enim citius exficcantur eò meliùs. Nam quae in umbra ficcantur, m diligens cura adhibeatur, facile fitum & rubiginem contrahunt, & randem corrumpuntur. Quod fi velles ut flores & folia colores nativos diutuis retineant, in umbra ficcare præstat. Cum autem folia, flores & summitates plantarum in sole siccandos dico, nollem ut fingulatim sparsa Solaribus radiis exponantur, sed in acervulos composita sapiùs versentur donec probè exficcata fuerint.

Fructus pulpa molli constantes quales sunt Pruna & Uva in sole aut in surno exsiccari requirant:

reliqui exficcari non defiderant.

Pro Herbario ficco efficiendo Plantarum folia & flores diligenter explicata inter chartas ficcas reponenda, & moderate premenda funt : nam fi nimis comprimantur, vafis ruptis humoribus confusis, colorem mutant & nigrescunt. Sapiùs deinde transferenda sunt in chartas novas & siccas, aliàs facile mucosount & corrumpuntur. Cum penitus sicca evaserint chartis potius assuenda quam agglutinanda statuimus, quoniam agglutinatio minùs firma & durabilis est.

aggluinanda flatuinus, quoniam aggluinatio minus firma & durabilis eft.

Affervanda funt herbarum folia, flores & filiminiares, poftquam probè exfecata fuerint in facculis chartaceis (a fili coriaceos praeferunt) iffque pyxidibus ligneis inclufis, inque loco fieco & frigido pottis quòm caldo repofitis. Calor cum partes fiprintofas & odoriferas (in quibus vis plante pracipub hofpitatur) agitando facilè evaporables & fugitivas reddit. Conducit corte ad dinturnam affervationem, ut aer fedulò arceatur, qui partes activas et expofite plante brevi evocat & diffipat. Aeris enim partes in perpetuo motu funt, movendo autem dividunte Re partes volatifiores plante fecum auferunt, praefertim fi fic calidior. Proprium enim caloris eft partes agutando à fe miviem feparare & dividere. Qudo fi hoc non effet, & partes plantarum vaporabiles non minus in vafe claufo quàm in aere libero exhalarent; vafis tamen latera eos cohibern relongite fecuant, fed ad plantam conclusian rurfus reflectantur, & ibidem quandam quasi circulationem efficiant. Hinc morem illum improbamus herbas in fasciculos colligandi, déque Officinarum to-

Fructus qui exficcari non defiderant, ut Mala & Pyra, aeri exposita & in acervos congesta satis commode fervantur, fi mode loco ficco & frigido reponantur: nam fi locus calidor fit facco ex-inanitos contralu & corrugari experientia didicimus. Sed ne numius fim, varios modos fervandi

fructus vide apud P. Laurembergium Horticult. lib. 2. cap. 3. \$. v.

Semina in conceptaculis fuis optime fervantur loco frigidiore & ficco: fatis commode etiam in facculis aut involucris chartaceis ifique ciftis ligneis inclufis, inque loco ficco non nimis calido repositis. Nam calor immoderatus co usque exsecat semina ut germinationi inepta evadant.

Semina nonnulla fi probè affervata fuerint per decennium integrum fecunditatem fuam custodiunt & fata germinant. Maximum ab humore damnum fentiunt & ad putredinem disponuntur. Et tamen (quod mirum est) terræ gremio excepta, quantumvis per hyemem perpetuó ferè madeant, secura & illæsa latitant, novoque vere promptius & alacrius germinant quam quæ diligentiffime cuftodita fuerint, ut superiùs innuimus.

CAP. XXIX.

De Chymica Plantarum Analysi, & partium resolutarum Vsu.

"Isa controversia illa inter Chymicos & Philosophos tantopere celebrata, an Ignis sit verus corporum Analysta, vulgò notum est, constitutiva vegetabilium principia este spiritum, sal, phlegma, oleum, & terram.

Spiritus Vegetabiles funt vel Vinofi, vel Urinofi; illique vel Acetofi vel Sulphurei; hi verò nil aliud funt quam falia volatilia modico ph legmate foluta. Salia dividantur in volatilia & fixa, illa inUrinofa & Oleofa (Olea enim interdum concrescunt in Salia sui generis) hec in essentialia, seu marina, & lixivialia, etiam & in faccharina. Phlegma prout magis vel minùs participat de Sale, vel Oleo, varia fortiatur epitheta, ut fimplex, infipidum, aqueum, frigidum, albefcens, aromaticum, amarum, ca-lidum; phlegma per fe proprie loquendo est humiditas elementaris. Olea sunt vel distillata, vel expressa, caque odorifera, balsamica, fetida, inodora, inflammabilia, etherea, crassa, sec. terra damnata & inspida audit, licet interdum variis operationibus & usibus inserviat, quod quidam Chynuci optime norunt. Hec principia Vegetabilium in se invicem transmutentur, sunt enim secundaria

Modi eliciendi & praparandi hae principia, seu Membra Vegetabilia è seminibus, frugibus, floribus, foliis, aliifque partibus plantarum, putrefaciendo, fermentando, digerendo, destillando, se-

parando, rectificando, incinerando, clixiviando, filtrando, evaporando, vel Crystallizando, adeò triti & omnibus familiares sunt, ut hie non opus sit Cramben toties coctam propinare.

In Scholis Medicis notiffimum eft, fpiritus acetofos vim Bezoardicam habere, volatilem venenatámque acrimoniam domare, ferocientes humores figere, & obtundere; unde apud Chymicos corrigentis Vice admodum frequenter funguntur in præparando Antimonio, Saturno, Helleboro.

Spiritus fulphurci funt inflammabiles, inebriant, fanguinem accendunt, abfumunt roridum nectar partium, exiccantque tonum Viscerum, & humores reddunt acres, unde horum potatores sapiffine evadunt Phthifici, Hectici, vel Hydropici; modice tamen sumpti sunt Cordiales, & labantes vires sapè revocant; in externis applicationibus sunt egregii usus contra frigidas intemperies; in-

ferviunt etiam extrahendis tincturis, & refinis.

nerviunt etiam extranenois uncuturs, occionis.

Spiritus urinofi vegetabiles, & falia volatilia, funt diaphoretica, diuretica, acidum deftruunt, & cum illo fe jungunt, unde fal compositum refultat Armoniaco fimile; fanguinem torpidum, craffunt, vel emortuum, refuscitant, studium & volatilem reddunt, & restaurant; spiritibus animalibus, & generi nervoso sint admodum amici; undė juvant in Scorbuticis, Cephalicis, & convulsivis affectibus. Notandum tamen est, quòd hæc salia vel spiritus urinosi frequenter vel copiose propinations. Potation cannot en, quot ner man ver ipinus union requester ver copiore propinati appetitum deficiant, & digeftionem impediant, obtundunt enim glandulofum fermentum primarum viarum, & interdum excitant paroxyfinos Hypocondriacos, convultivos & feorbuticos, (licet cofdem cradicent, & tollant,) fermentando cum materià morbificà, que fepenumero habet texturam acidam.

Salia volatilia plantarum rarò in Alembicum ascendunt sub sicca sorma, aut lateribus vassadi Salia volatilia plantarum rarò in Alembicum ascendunt sub siccà formă, aut lateribus vassa albarent, sed Inquore immergunur, & solvuntur; quod pater ab odore, & mixtură cum acidis li spiritus urinos le volatiles redalantur fixi cum spiriu salis, aut vitrioli: attirmant montulli omne hoc Sal volatile oriri ex animalculis copiosifilme repertis in plantis putrefactis, sed hi nimis indulgent suc plantas sub reperimenta facunt ex contraria parte. Hi spiritus urinosi seu Salia volatilia non solum eliciantur è plantis calidis, Aromaticis, aut vulgo diciti antiscorbuticis, cephalicis, & Stomachicis, ut Cinnamomo, Galangă, Zingibere; Cocheatiă; Ato, Nassurio, Lepidio, Beccabungă, Raphano; Rosmarino, Majorană, Salviă, Rută, Lavendulă, Thymo; Menchă, Abstratio, Chelidonio,&c. Sed etiam è frigidioribus vel infipidis, ut grantine, papavere, lactucă, portulacă, endiviă, acetosă, sempervivo, melisă, nusco, Namphae, lenticulă gaultis, &c. quod experimenta & argumenta D. Wedelii, & Cossii, extra dubium poluerunt. Hoc intelligendum est de vegetabilibus dum recentes & virentes sint; senina dicuntur maximă ex parte este surilistima hoc sale.

Phlegma maxime fungitur officio Vehiculi, & infervit Julapiis: Laudana, Spiritus, tinctura. &

Olea vix adhibeantur abique idoneo Vehiculo.

Olea destillata habent suos Usus tam internos, quam externos; nam rarefaciunt, penetrant, dif-cutiunt, & roborant, attamen cauté & cum judicio internè adhibenda sunt, nè inflammabili sua facultate febrim fanguini, & uredinem visceribus inferant, præcipue in infantibus : verum Olea expressa & cocta pigriora sunt, lubricant, & laxant, commodéque miscentur cum destillatis, na cnim & horum calditas & illorum segnities corriguntur, quod recté monet Wedelius: inserviunt etiam variis ufibus mechanicis.

Salia fixa videntur differre in suis viribus, saporibus, figuris, aliisque qualitatibus, pro ratione planta, vel operationis; omnia tamen obtundunt & destruunt acida, aperiunt & resolvunt coagulationes; unde in cachexia, affectibus Hypochondriacis, Ictericis, & febrilibus juvent. Hacialia inter se non differre affirmat Clariffimus Coxius noster; attamen illa viribus discrepare ostendit D. Grevius; & figuris suis multum variari demonstrat D. Lewenboeck. Inserviunt etiam pro conficiendo Vitro, & Sapone.

Wedelius videtur (mea faltem opinione) rem acu tetigisso, assirmans Sal Alcali unum ab altero non differre, in genere, formâ externâ, seu affectu generali, attamen figuris, poris, & viribus por

omnia non convenire.

omnia non convenie.
Salia effentialia, & marina è lixiviis Cryftallifata, quorum praparationes, & figuras vide apud
D. Grevium, fitos habeant ufiis in Medicurà, incidendo, & detergendo; nec fermenta vifcerum tam
facile obtundunt, & debilitant, tu volatilia, & lixivialia.

Salia feu concretiones Saccharinæ (qualia fiunt è fuccis Fraxini, Aceris majoris, Cannæ Indicx, & Arboris Coco dictae) inferviunt officinis pro conficiendis fyrupis, confervis, electraris, conditis, &c. varifique ufibus domefticis. Attamen Clariffimus Willifus, & S. Paulus contendunt Scorbutum, tabem, aliofque morbos chronicos ab horum ufu generari, & propagari; continent enim particulas acres & corrolivas mixtas cum rotundis & rofcidis, palliantibus acrimoniam, quæ diftilla-

Decocta plantarum, modò clausè & diligenter fiunt, numerentur inter optimas præparationes; vires enim, & virtutes vegetabilium maximà ex parte continent, fie etiam & tinctura, extracta, & pulveres; attanen fingulæ partes plantarum chymica analyfi folutæ non donantur omnibus specificis virtutibus, quas in ipfis plantis reperiamus; licet fæpiffime id feparatim agant, quod conjunctim non

Succi vegetabiles fermentati dant omnia genera Vinorum & liquorum inebriantium, quæ varia induunt nomina & qualitates pro naturis plantarum & regionum, & fiux apprime utilia necefita-tibus humana vitæ, modò fobrie utantur fecundum falutiferum natura infitutum. Hi fueci colliguntur vel incifione, vel maceratione, & expressione. Succi inspissat dicuntur Reb, quod sit vel fold coctione, vel mixtura sacchari seu mellis. Rob cum liquoribus diluta essentias essectiones. tituunt, vel inferviunt pro fundamento bolorum & pilularum. Gummi seu Resina nil aliud esse videntur quam fucci vegetabiles magis cocti, digefti, & concreti. Omnia operantur pro ratione planta, hine audiunt diuretica, cathartica, &narcotica, e. g. Terebinthina, Gummi Gotta, Opium, &c.

Meliora & nobiliora fiunt medicamenta è spiritibus urinosis, salibus, & oleis, inter se invicem mixtis, & unitis s. a. digerendo, circulando, & destillando repetitis vicibus. Balsama, & sapones componantur è lixiviis, & olois, egregii usus in pharmacià, & mechanicis.

Tinctura vegetabiles, & extracta optime eliciantur & praparentur cum spiritibus, seu menstruis ab ipfis plantis abtractis, corpora enim facillime folvuntur à fuis propriis fpiritibus, seu mentruis;

Lib. I.

ab iphs plantis aptiractis, corpora sumir actimite forwarder a tins propriis apriringis, fee monituris; e.g. tinctura rolarum scribathatur cum pio fipritur forfarum.
Colores feu laccæ cliciantur è floribus cum fucco limonum percolato, & depurato; vel cum lixivio benè filtrato è calce vivà & cineribus clavellatis, seu sodà. Hoc fiat degerendo, decantando, & evaporando. Hi colores seu laccæ inserviant pingendis floribus, alitsque rebus colorandis, seu miniandis, quandò folvuntur & parantur in aqua gummata, aut cum albumine Ovi ; habeant & fuos usus in pharmacia.

Caput hoc de Chymica Plantarum Analysi partiumque resolutarum usu contribuit ingeniosissimus, vir & fingularis amicus nofter D. Tancredus Robinson, M. D.

CAP. XXX.

De Morbis Plantarum eorumque Remediis.

Uamvis de morbis Plantarum corúmque remediis multa ab aliis dicta funt, & plura adhuc cum fructu dici possent iis qui carundem culture & observationi multum temporis & operæ impenderunt. Me tamen, cui aliud est quod agam, quique stirpes de en messe & animi duntaxat causa contemplor, observationes & experimenta destituunt, nee quicquam ferè dicendum suppetit, quod non ab aliis jampridem dictum est: ad quos Lectorem remittere mallem, quam commentarios exferibendi tædium devorare. Quocirca caput hoc pancis absolvam, & primo huic libro coronidem imponam.

Morbi Plantarum funt vel interni, vel externi.

Internation parametria nent vet internit, vet externit. Internation op qui à ficco nutritio intus fufcepto originem ducunt. Hic enim fi vel nimis parcé fubminitretur, vel nimis copiosè irruat, vel nimis frigidus & aqueus fit, vel maligna aliqua aut no-xia qualitate imbuatur, morbos în plantis generat; Fame plantas non minos quama nimalia tabefecre & tandem enecari minime qubium, off. Nonnullae ex nimio alimento obeficate laborant: ut comia que resnam ferent, nimia pinguedine in tedam mutantur; & cum radices quoque pinguescere ca-pere intereunt, ut animalia nimio adipe, autore Plinio. Est & alius ab alimento nimis ubere morbus pere interiors, in automation and ange, autore I linko. Lit ex and an anticon linko in the linko in account of management of maci to contain, clim arbores aut exitain herbas folis aut frondibus adeo luxuriant, ut fructum, vel nullum, vel paucum, vel frigofum cdant. ** Luxuria bæe in fegetilme caffigatur dente ** p'an. lib.18, tructum, vet minum, vet paucini, vet intigonimi etant.

peeuri dum in berba [unt. & depaftæ quidem, vet l'epia millam in fpice injuriam fentium. Sed & con-cap-17füra prodeft, quicquid contradicat Plinius. Ab humore numio radices perpetuo alluente aut mundante pleræque plantæ præcipuè læduntur, vel ob frigiditatem, vegerationi maxime inimicam, vel
forte quod humor porto obstruens aeris ad radices liberum appulsum & influxum prohibet. Hinc in Septentrionalibus montofis Anglia & Scotia, ubi folum paluftre rarum & fungofum Spongia inftar aquam imbibit & retinet. Etica: longé latéque omnia occupant, & paucifima praverea plante proveniunt: hinc in fiétilibus fundo impervio late fitros languent, & ad frugen non perveniunt: quanvis in his fortafle etiam aqua fragnaus computerefat, & ad plantas corrumpendas conducat. Hinc, ni fallor, corticis in arboribus muja confiriêtio & denfitas, qua fueci liberum afcentium in fillor. pedit, & truncum in latitudinem extendi & augeri non permittit; cui malo hortulani noffri fubveniunt cortice secundum longitudinem lineis aliquot ductis inciso: hine denique arbores musco invenunt cortice lecunaum longituationen inicia sinquot utatis licito. Incomparati de graminium non-nullorum morbifine internis an externis accordienda fit dubito. Dispositio certè ad hune morbium est in ipio semine, quanvis fortasse detur aliqua causa procatarètica seu externa qua in materiam dis-sostitum agens morbium facile inducat. Vertim de utiliagine in capite de frumento suffus agetur.

Externos morbos voco qui ab externa causa inducuntur. Causa externa morbos producentes sunt vel injuriæ cœli & tempestatum, vel insectorum punctiones, crossones aut etiam afflatus maligni. Colefte malum (utcum Plino loquay) & maxima fegetum petis Rubigo et f, Anglice Spilloriu vocanus. Frequentiffina hac in rofeido tractu convallibuque & perflatum non habentibus: e diverfo caren e d'vento fa e excella. Il ligis remedium fuperfittofum & magicum proponit Plinus, nimirum Lauri ramos in arvo defixos, in quarum folia vitum ex arvis tranfit. Melius probattem ferias, festosque dies solennes, quos huic petti averruncandæ instituebant, Robigalia appellantes, si

modo vero Numini & non falsis & tietitus quibuldam Dis sacrati fuissen

Infectorum punctionibus, erofiombus aut etiam afflatibus noxiis originem debent plerique tumores & excrefeentia in plantis, qua generali Gallarum nomine complectitur fummus Vir Marcellus Malpighius, quorumque hiftoriam & Anatomen folità fua figacitate & decidit exfequiur Anatomes Plantarum parte altera. Trachatum autem illum de Gallis fic concludit, Erunt ergo Galle & reliqui plantarum tumores morbofa excrefcentia vi difpoliti [ab Infecto] ovi à turbata plantarum compage & vitiato humorum motu excitatae, quibus inclusa ova & animalcula, velut in utero foventur & augentur, done manifeltais firmatique propriis partibus quali exorantur novam exo-ptantia auram. Nam fuperius mults adductis exemplis demonstrarat plantarum tumores reliquatque fideratas partes muícas & divería Infectorum genera fovere & alere donec emancipata viam fibi faciant. Plura enim (inquit) insecta sua edunt ova, omni fere auctivo succo destituta, quarum aliqua cortice privantur, ita ut mollis primæva partium compages occurrat fub specie quasi vermis. Ut igitur inclusium animal debitam acquirat partium manifestationem & soliditatem, uterum

vel faltem vicariam ipfius opem exigit, quam in plantis fagax infectorum natura perquirit. Quae ex diverfa Ovorum contentorumque Animalium indigenta à parentibus Mufcis varie diverfis plantarum partibus ova committuntur vel deponuntur. Quae enim robufto cortice muniuntur, & alimo niam una cum animali claudiunt, quactinque arborim parte jam tabefacta opportune cuffodiuntir. Que verò molliora funt in folis ipfis deponintur, vel fi copiofius exigant hunidium, najorémque tutelam, intra genima teneflum corpus; intra furculos, flores, amentum, pericarpium, ifemina, lignum, radices & fingulas ferè vegetantium partes conduntur, ope terebra; qua Gallarium mufez lignum, radices & fingulas feiè vegetantium partes conduntur, ope terebræ, qua Gallarum mufeg præ exteris pollent. Terebræ enim quam diximus radix ovario nectitur, it aut disperla per muliplices tubas ova per communem ductum, quafi per uterum feu vaginam foràs à bafi terebræ propel lantur. His conjecturis fenfuum fidem addere liceat. Semel propè Junii finem viai mufeam [qua lem albi delineavit] infidentem Quereina gemmæ adhuc germinanti: Hærebat etenim foliolo labili ab apice hiantis gemmæ erumpenti; & convulfo in arcum corpore terebram evaginabat, ipsamque tenfam immittebat. & tumefacto ventre circa terebræ radicem tumorem excitabat, quem imme polatis vicibus emittebat. In folio igitur avulså mufea minima & diaphana reperi ejecta ova, fimilima is quæ adhuc in tubis fupererant. Tam ferax itaque mufearum familia è Gallis erumpentium, folio dictane natur, terebræ fen duplicis lima ufit vulnerat & nerfodit molifes lantarum mætes; sit fic dictante natura, terebræ feu duplicis limæ ufu vulnerat & perfodit molles plantarum partes; ità nc dictante natura, terebre leu duplies inme ulu vuinerat & perrouit moiles piantarum partes; in ut ex diverfa ipfarum natura & compage varia pariter emergant morbosa excrescentia. Ex tumors, Ex insus namque liquore è terebra extremo effluente, qui summé activus & fermentativus est, va in tenelli se vegerantibis particulis excitatur fermentatio se in tensis insus internativus est, tribus success & in transversalibis recollectus utriculis, peregrina aură inspiratus sermentari incipar & turgere, ut frequenter in nobis & sanguineis perfectis Animalibis ex apum instita ou lonere, & subsidere insus successiva de la companio de la considerativa de la considerativa con subsidere de la considerativa del considerativa de la considerativa de la considerativa de la considerativa del considerativa de la considerativa del considerativa de la considerativa del considerativa de la ntoine infulo ichore experimur. Ar non ex vulnere cantain ex inquore termentativo infulo induitativo infulo induitativo excitantur, fed afflatu ipfo ovi aut infecti afficiantur & contabefcunt plantarum partes: Mirabilius eff (inquir idem Clarifi. Malpighius) quod paffim ex relicto uno vel altero mufica minimo ovo in foliais Vitis, Quercús & fimilium accidit: convulfis enim fibris totum folium circa expositum ovum in

his Vitis, Quercis & ſimilium accidit; convullis enim fibris totum folium circa expolitum ovum in fipram contortum contabelcit; quin tanta ell depoliti ovi vis; ut non folium fibipetum folium, fel communicata pediculo labe, indéque continuato furculo & appenfis foliis; totus tenellus ramus in fipram contortus ſummā colorum jadurā exarefeit. Hæc omnia D. Malpighius.
Notandum autem non omnes Plantarum tumores & excrefeentias ab infectorum vulneribus au afflatībus venenatis excitari, fed quoſdam ab interno principio, nimirum ſucco nutritio quomodocunque alterato, vitato, & à debita ſiua craſi & constitentia recedente orin: interdum citam ab externo vinculo aut preſtiura, contuinoréve impedito ne per propria vaſa liberê ſluat: Cum enima radice ſemper copios ſubministretur, & à dictis caus impediatur ne curſum continuet, in latus directions & vasſs impeen ruotis tumores pignīt. Venim de his consulatur Cariff Malpibili liber grediur, & valis impetu ruptis tumores gignit. Verim de his confulatur Clariff, Malpighii liber modo laudatus. Nos his contenti hunc librum finiemus.

HISTO-

Herbarum Tabula generalis, summa genera exhibens.

Herbæ lunt vel

Imperfetta; qua partibus pracipuis, flore scilicet & semine, sed pracipue semine, vel carent, vel carere videntur, adeóque ortum habere spontaneum; ut Fungs, Alga, & Musci species nonnullæ. LI BER II.

Perfettiores; que flore & semine donantur, saltem semine. Ha vel sunt semine

Lib. I.

Minutissimo, & nudis oculis inconspicuo; adeò ut carum pleraque ante inventum microscopium à nonnullis etiam magni nominis Botanicis steriles habitæ sunt; ut CAPILLARES herbæ dictx, &c. LIB. III. (Majore; quæ vel sunt Plantula seminali

Bifolia, seu bivalvi, binísve cotyledonibus instructa. Hæ semine satæ binis primò foliis plerunque è terra exeunt, rariùs valvas seu cotyledones non efferunt supra terram foliorum specie: Sunt autem vel flore

Imperfecto seu stamineo, hoc est solis staminibus cum stylo & calyce composito, solus illis tenellis, fugacibus, coloratis, que nos Petala dicere folemus, carente.

Perfetto, seu petalode aut bracteato, foliis illis fugacibus instructo: Hæ autem vel sunt

Composito, seu ex pluribus flosculis in unum totalem florem coeuntibus aggregato:

(Plantifolius, natură plerunque plenus, plantă lactefeente. L.IB. V. Difeoldes, hoc eti, ex plurimis brovibus, comprefits & confertis flofeulis, in unam quafi apparentem fuperficiem digeltis compofitus, fucedente fe-

Pappo imascente alato, in Papposis inde dictis. LIB. VI.

Fiftularii, h.e. ex pluribus concavis oblongis flosculis, ad margines in longas lacinias diffectis compositus flosculis etiam marginalibus fistulosis; quod genus herbæ Capitat A dicuntur. LIB. VII.

Simplici, seu ex petalis tantum cum staminibus & stylo constantem. Ha vel sunt

Nudis, hoceft, nullo præter perianthium vafculo aut tegmine donatis; ad fingulos flores, vel

Singulis, LIB. IX. PAR. I. Bing, floribus

Pentapetalis, in umbellæ formam plerung, dispositis, Umbelli-Feræ. LIB. IX. PAR. II. Monopetalis, in quatuor lacinias diffectis, foliis caules ad nodos ftellatim ambientibus, STELLATÆ. LIB. X. PAR. I.

Ternis, cujus generis est Nasturtium Indicum dictum. Quaternis; Hw vel sunt foliis in caule

Ex adverso binis, floribus labiatis, caules plurimum verticislo-rum in modum ambientibus, Verticillate. LIB. XI. Alterno vel nullo ordine possii, ssorbius monopetalis, margine quinquepartito; qua ob folia in plensque specebus aspera Aspertfoliæ denominantur. LIB. X. PAR. II.

Pluribus quatuor, nullo certo aut definito numero, quas Gymnospermas polyspermas vocamus. LIB. XII.

Conceptaculis propriis & à perianthio diversis donatis, que constant vel

Infere inter pag. 58. & 59.

Pericarpio molli, seu pulpă per fructûs maturitatem humidâ semina ambiente; Hæ vel funt fructu

Majore cortice craffiore tecto, cui flos monopetalos margine quinquepartito infidet, semina ctiam majora sunt: Pomiferæ dictæ. LIB. XIII. PAR. I.

Minore, membrana tenui vestito, seminibus etiam minoribus. BACCIFER E. LIB. XIII. PAR. II.

Materia per maturitatem sicciore, Hx autem vel in

Conceptaculis pluribus & diffinctis eidem flori fuccedentibus femina continent, quas Multisali quas dicimus. LIB. XIV. Conceptaculis folitariis & fingulis, aut conjunctis, quas florum refpectu dividimus in

Monopetalas, flore vel

SUniformi.

Tetrapetalas, flore itidem

[Uniformi fcu

SILIQUOSAS, flori succedente vasculo oblongo. SILI CULOSAS, capfulatáfve, vafculo fuccedente curto.

Difformi, papilionem alis expansis quadantenus referente. quas ideireo Papilionaceas vocant.

Veras & genuinas, quarum flos quinque petalis distinctis

Apparentes, quarum flos revera monopetalos est, cum laciniæ in quas dividitur ad ungues junctæ fint, fed pentapetalum fimulat, ob profundas & ad unguem ferè pertinentes scissuras.

Unifolia aut aphyllo, i. c. fingulis aut nullis cotyledonibus donatâ, ideóque foliis succedentibus fimilibus, è terra exit. Hæ vel funt

Flore imperfecto feu ftamineo, feu

Culmifer E, hoc est que caulem teretem, geniculatum & plerung, concavum edunt. fingulis foliis ad fingula genicula cum involventibus, suntque vel grano

Majore, quarum semina hominibus in cibum veniunt, Frumenta & Cerealia Minore, GRAMINA.

Caule geniculis nodosis non intercepto, vel non tereti. Graminifoliæ floribus stamineis.

Flore perfecto, seu petalode, qua vel funt radice

Ralbofd, hoc est ex pluribus tunicis, exteriore interiorem ambiente, contextâ. $Tinberos \hat{a}$ fibros $\hat{a}$ ve, in bulbos is affinibus nobis dictis.

His adnumeramus plantas nonnullas qua femina pulpa per maturitatem humida inclusa obtinent, ut Arum & Dracontium, quas ni obstaret nota generica cum aliis communis ad Bacciferas rectius

TAB. I.

T A B. I.

Plantæ imperfectæ.

Plantas imperfectas voco que flore & femine carent, aut fultem carere videntur, cum neque flos neque femen in is hacterus observatum sit, adeóque sponte provenire creduntur. Hæ ex loco natali diftingui possunt in

(Marina, funtque vel confistentia

5 Durioru & lapidea, plurimarum specierum; Corallum, Corallina, Porus. 7 Tenerioris & herbacea; reserentes

Herbas, seu frutices.

majores & cauliferæ ferè; Fucus. minores; ALGA. Utriusque generis species plurimæ observantur.

Aquarum dulcium alumnæ; vel foliis

5 Carentes, capillacea feu filamentofa; CONFERVA. Trifidis; LENS PALUSTRIS, Lenticula.

Muscum seu Fungum; Spongia.

Extra aquas nascentes, que vel funt substantie

Craffioris, ad carnes aut ligna accedentis. Hæ nihil ferè commune habent cum plantis perfectioribus: nec enim color iis herbaceus, nec textura analoga, neque flos ullus feménye, aut folium propriè dictum adelt; Fungi: qui vel

(Arborei, secundum arbores quibus innascuntur distinguendi; peculiaria autem nomina fortiti funt Fungus Laricis AGARI CUM dictus, & Fungus Sambuci Auricula Juda. Terrestres, ique vel

f Cauliferi, qui vel

Pileati, pileo subtus

S Lamellato; quorum species plurimae esculenta & noxia. Porofo; Fungus Ponosus.

Non pileati, qui vel sunt caule

Simplici; Fungus OphioGLOSSOIDES, Digitelli. Ramofo ; Fungus RAMOSUS.

Caule carentes, vel

Tenniores, membranam seu corium referentes; PEZICÆ Plinii. Crassi & in formam globolam coacti; Fungus Pulverulentus, Crepitus lupi.

Subterranei, Tubera terræ.

Tennioris & ficcioris, ad herbæ naturam propius accedentis. Hæ vel funt

Caulifera & ramofa, plurimarum specierum; Musci.

Caule carentes, crusta modo in terra superficie, aut in arboribus, lignis, lapidibus, &c. reptantes; Lichen arborens & terrestris.

Herbarii Fuci & Alga nomina ferè confundunt : & revera admodum est difficile plantas hasce submarinas ad genera aliqua reducere quæ notis certis & essentialibus differant.

Qua Musici marini Botanicis confortur, nobis Alga fipecies funt.

Surpes marinas à maritimis ità diffinguinus, ut marina dicantur qua perpetuò aquis innatant, vel linguis fallem affuum acceffibis aquis operiuntur; maritima qua extra aquas in maris litoribus, aut palufiribus mari vicinis, albive in confinio maris oriuntur.

Prater muscos semine viduos de quibus in hac Tabula agimus, est & aliud Plantula genus eodem

nomine, femine minutiflimo prægnans, de quo in fequenti. Sennertus Hypomn. Phyf. probabile exiftimat tubera & fungos omnes è plantis provenire & nasci.

TAB. II.

TAB. II.

Herbæ semine minutissimo & nudis oculis vix conspicuo funt vel eodem

Folis aversis adnascente: v. Tab. sequentem. Caulibus ipsis aut pediculis privatis innascente infidentéve: Hujus generis sunt vel

CImperfectiores superficie perenni

(62)

Caule carentes, foliis in superficie terræ reptatricibus latè se diffundentes, pediculis semina sustinentibus è folis enatis ; LICHEN terrestris.

[Majores,

Spicatæ & Abietiformis; Lycopodium.
repentes Cupressiformis; Sabina Sylvest.
Non spicatæ & creckæ; Museus seu abietiformis, seu Polyspirmos

Minores, vasculis seminalibus

Caules terminantibus; Adianthum Aureum.
E lateribus caulium egredientibus; sou crectus; Musous terrestris five repens.

Perfectiores superficie annua; suntque vel

(Monophyllæ,

(Spicatae, folio integro fimplici; OPHIOGLOS SUM. Paniculata, folio è multis fegmentis composito: Lunaria.

Polyphyllæ, foliis teretibus, caules ad nodos in orbem ambientibus multis, radiorum in modum; foliis & caulibus pyxidatim articulatis; Equise tum.

Muscus quamvis ab imperitifumo quoque primo statim aspectu agnoscatur; cùm latisume pateat id nomen, omnes ejus disterentias unica definitione complecti dissicillimum est.

HISTORIÆ PLANTARU

LIBER SECUNDUS.

QUI EST

De Plantis imperfectis.

ANTAS imperfectas voco que flore calcinune carent, aut faltem carere videntur, cum neque flos neque femen in is hactenus observanom fir, adesque fponte provenire creduntur. Sunt qui affirmant l'ungorum phrimos è terra erumpentes femen habere fi curiosè examinentur, forma, quanvis è terra erumpentes semen habere si curiosè examinentur, forna, quantura minori, Aleca Règippriaca semen serè exprimente. Estam, din. de continue de la companio del recepta sententia adharentes Plantas submagnas, sumos, Muscos pro imperfedir de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio de la compa

Plante ergo imperfecte funt vel finbinarina, Coralia, Fuci, Spongie, & e. Vel terreferes. Terre-ftres autem funt vel Fungi, vel Mulci. Proinde Librum hune primum intres partes dividenus, Prima erit de Plantis fubmarinis: Secunda de Fungis: Tertia de Mulcis; flegilibus, scilicet seu infeccundis: Dantur enim aliqui hojus goneris, aut faltem nominis, fertiles & femine pragnantes.

PARS PRIMA.

De Plantis Submarmis.

UAMVIS in iplo maris fundo & imis gurgitibus innuntera Vegetabilhum species exorian-tur; in immenso gaudio fertilitatis nusquam cellante natura, sed ubique divitas stas ex-plicante: Nobis tamen per amplissima submarina vireta spatiari, & plantas ibidem pullulantes indagare non conceditur; adeóque ex duntaxat in notitiam noftrum venire poffunt, quas vel asftûs reciprocatio detegit, vel undarum agitatio abrumpit, & in littus expellir, cum

> * Incubuere mari, totúmque à fedibus imis Und Eurusque Notusque ruunt, crebérque procellis Africus, & valtos volvunt ad littora fluctus.

Quin & harum etiam quota pars hactenus cognita & observata est? cum plerique maris accolaprofund baraic opprefit, & ceccis ignorantia tenebris merfi, & volut fepulti jaceant, necquicquam fublime aut ingenium lapiant cogitentve: Alii qui ad cos commeant negotiandi cuisă lucro intenti hujulmodi inquititiones negligiuri, & tluita curiofitatis danmant. Horum tamen avaritia (ut id obiter moneam) pleraque debemus qua de Coraliis aliifque Lisbophysis nobis inno-tuere, dum infatiabilis divitiarum fitis explende fludio (efe in profundum demergant, & Comilia retibus implicita à rupibus abrumpere & extrahere latagant : Ahi qui hujulmodi ferutiniis liben-ter operam impendere vellent, ob rei familiaris angultas fumpubus in itinera necetlàriis factom-dis non fore. dis non fufficium. Harum ergo hiftoriam plenam & perfectam texere, non dico nobis , ied ne exercitatifilmo cuique in re Boranica poffibile eft. Sufficiat imprefentiarum paucas illas fiecies que vel ab alis tradita, vel nobis observata fuerint, curiotis exhibuisse.

Primum

Primum autem mirari fubit, quòd in tanta specierum multitudine, & uberrimo omnium proventu, modus propagandi curiosos mortalium oculos tamdiu latuerit : nullum enim in is lemen hactenus observatum fuit, nisi forte Corallinam plumatam seu Millefolium pelagium Corus Clus excipias. Interfuit icilicet majestatis Natura non omnia statim opera sua propalare, sed nonnulla vifibus humanis fubducere, & velut in adytis occultare, partim ne omnium oculis exposita quotidi vinins numanis numanis et control autorio e control autorio per a quota quota ano ficetaculo faltidole mortalitati vileferent, partin ur fludoforum indufficiam ad ea indaganda excitator. & modelte inquirentium labores arcani alicujus revelatione compeniaret.

Has plante quamvis in suo fortalle genere perfectæ sunt, à nobis tamen impersectis accensenue. quoniam partibus generum indicibus, flore nimirum & femine, vel carent, vel faltem carere

dentur: eas autem in tria genera dispescemus.

Primum crit carum quæ substantia dura & lapidea constant, ut Corallium & Pori dicti. Secundum earum que confiftentie funt lignee & tenacis, aut quodammodo cornee; Corallina

Botanicis dicta.

Tertium denique earum, que molliores funt & herbacen; ut Alga, Fuci, Spongia, Musci, &c.

SECTIO PRIMA,

De Plantis submarinis Substantia lapidea.

CAPUT PRIMUM.

De Corallio.

Norallium dictum volunt nonnulli "in in dal majiru, quòd in mari tondetur, quò Plinius re spicit, lib. 32. cap 2. Aiunt tattu prasinus lapidefere si vivat, itaque occupari evelliqu seribis, aut acri serramento præcidi: Hac de causa Curalium vocitatum interpretantur. Va rie autem scribitur, vel cum simplici l. Coralium : vel cum duplici; cum i sequente Corallium, vel

Substantia lapidea solida, & minime porosa aut spongiosa à Poro dicto reliquisque lapideis mu rinis ceu nota characteristica, distinguitur. Lithodendron nonnullis antiquitus dictum fuisse ar

tores funt Dioscorides & Plinius.

1. Corallium rubrum J. B. Ger. rubrum majus Park. Corallum rubrum C.B. Meb Cozall.

Corallium frutex (inquit Caesalpinus) villosa substantia obsitus est instar Musci, colore viridi att cinereo, intus rubră, qualis est color carnis, aut intenfioris rubcânis, qualis color carnis, cubiro brevior, multis ramistotutofis [qui rurfus in alios minores divaricantur] fine foliis, fine fructu, ac fine radice. Falsò Plinius putavit baccarum for mam artificio paratam sponte nasci.

Substantia petrosa est, densa, que preclaram atque infignem polituram admittit.

Quod Veteres tradiderunt, & plerique neorerici cos sequuti crediderunt, nimirum Con

* Ovid.Metamorph.

Tempore in lapidem duresere, mollem sub undis berbam fuisse Experientia falsi convincit. To stantur enim viri fide dignissimi, qui ejus piscationi (ut loquuntur) interfuerunt, non minus sub undis guàm fupra undas durum & lapideum este, cortice duntaxat molli & muscoso (qui tamm

facile deraditur) integi.

Observante ingeniolissimo Viro & rei Herbaria: callentissimo D.Paulo Boccone Panormitano Siculo, excipienda funt ramorum fummitates fubrotunda, qua inflata funt & tenera, fuccimque lado um parva licet quantitate fundunt, Lactuca aut Tithymali quodammodo fimilem. Extremitato hæ seu fastigia tumida grandiora non sunt Ribesii aut Berberis baccis, neque apud Autores Bo tanicos descripta aut depicta reperiuntur, quandoquidem in corallio ex aquis extrahendo non le tis diligentes & cauti fuere. Iple enim observando didicit Corallium retibus implicitum teneras fir

th diagones a same and the same and sa bam observavir: quin & sub crusta exteriore plures rugas seu sulcos ad extremitates prædiétas ter minatos cerni, ubi cellula quadam observantur. In extremitatum autem circuitu clarissime dif cernuntur coraplures pori feu foramina exigua ftellata, qua & in omnibus aliis partibus ad pedem níque habentur. Pororum nomine intelligit notas qualdam in 7 aut 8 fifluras divifas, qua omnes fimul ftellam efformant, nudo etiam oculo abíque microfcopio conípiciendam, quos ramorum pre-

ductioni infervire existimat.

Extremitates rotundas supradictas curiosius examinans, & unguibus rumpens, plerasque omnes invenit in sex cellulas distinctas, humore quodam albo & pingui repletas, sapore acri cum aliqua adfrictione ad Piperis & Caffaneze saporem accedente, qui in recens è mari extracto Coralio manifeste sentiur, in exsiccato evanescit, adstrictione tantum residua. Succus quem diximus lacteus intra sex circiter horas postquam Corallium è mari extractum est

ficcescit, & colorem mutat.

Lib. II.

Caterum Corallium rubrum & album Diofcoridis non vegetabilium modo per fucci nutritii intus susceptionem crescere & augeri contendit, sed per extra-positionem seu additionem partis ad tus interpronent ciencere ex augen contenut, ten per extra-politionem feu additionem partis ad parten: unde & lapidibus non plantis annunerandum cenfet. Argumenta quibus o_i mionem hanc fuam confirmat apud ipfum vide in Epiftolis.

Cum D. Boccone lentit doctifimus & ingeniofiffimus Petrus Guifony M. D. Avenionenfis, cujus in Epiffola ad Paul. Boccone have verba funt, Sed brevi propolitæ difficultati respondeo, nullum profus Corallii genus effe plantam, at purum putam minerale ex multo fale & pauca terra potifimium compositum. Existimo quidem variorum salium cum terra aliisque mixtionis principis arietantium occursu atque pracipitatione tam nobile mixeum emergere, non secus ac famigeratam illam incrementi tantum non extemporanci Chymicorum arborem metallicam, que Mercurii & argenti cupellati in aqua Stygia priùs diffolutorum, & aqua communi dein innatantium fublidentia atque nexu per appolitionem partis ad partem accrescit, &c. Nobis nondum satisfa-

In mari Tyrrheno & Siculo paffim invenitur, perhibente Matthiolo. Verùm non credo Corallium rubrum adeò frequens inveniri iis in locis. Nobis certe in Italia peregrinantibus de ejus piscatione nihil inauditum. In Catalonia Hispaniæ ad promontorium Cau de creux indigenis di-

Atum, in rupibus coptosè nafeitur, ubi ejus pifeandi modum obfervavit D. Fram. Willagbby.

Machina, qua ibi loci ad illud extrahendum runntur, eft Crux lignea grandis, cujus centro, ut in aquis prompte fubfidat, affigitur globus plumbeus magni ponderis:

Huic autem adnecitiur funis validus, pralongus. Unicuique cruri seu extremo crucis rete orbiculare appenditur. Demissa in aquas cruce, cum urinatores in imo mari rupem invenerint cavernosam, Coralus fotano, is cui funis regendi cura demandatur, in ejus cava unum vel alterum machinæ crus impellit; adeoque Conuns regenei cura demandatur, in ejus cava unum vel alterum machinac crus impellici adeoque Co-rallium (fi quod imbi oritur) retibus implicitum abrumpunt & extrahunt qui fuperne in lembis præflohantur. Color fruticis dum adhuc viget & rupibus adnafcitur pallide cinercus eft; verum cum exteriore cruffá, qua cortici in apobribus rejonedes, soxietur, rubes. Cum vel affu maris, vel pifcantium manu abruptum, fluctibus in litus ejectum eft, corticem amittit, & rubiginen quandam è viridi cinerafcentem contraliti. Omnes autem quos confuluimus urinatores uno ore fub aquis durum & lapideum efte conftanter, affeverárunt. Nobis ob ventos velamentiores turnuò aque curi un capuccimi e le contante aneverarini. Nobe do ventos ventenientores turbido mari pifcationem ejus propriis oculis videre non contigit, impolibilis enim ea elt nili mari admodum placido & tranquillo.

Urinatores arbufculas Corallii , tectis & fornicibus tantum cavernarum adnafci, atque deor-

fum verfus crefeere nobis afferuerunt, verum non perfuaferunt; fulpicamur enim illas pro fitu rupi-um tam furfum, quam deorfum & ad latus crefeere.

Interdum fed rariffime ramos vel arbufeulas tres quaturorve libras pendentes inveniunt & avel-

Qua de Corallii viribus traduntur pleraque nobis suspecta sunt: verum adstrictorià vi pollere, praferim uftum & in pulverem redactum non abnuerim; unde & fluxus quofcunque alvi, uteri, penis, [gonorrheam] fiftit, & ad omnes affectus valet in quibus aditrictione opus est. An verò cor exhilaret, aut Epilepfiam infantium præcaveat (fi recens nato ante omnem cibum in lacte materno grana 10. exhibeantur, ut præscribit Schroderus) in medio relinquimus.

Extrinfecus commendatur ad ulcera quæ carne explet, ad cicatrices quas extenuat, ad oculos

quorum lachrymas filtir, vifunque recreat in Collyris. Sebrod.

Solent nutrices & mulierculæ apud nos in Anglia de collo infantulorum corallia suspender ad dentitionem promovendam: infantes enim is ori admotis & commorfis (quod libenter faciunt quomam & lavia funt & frigida) gingivas atterunt, & dentium cruptionem faciliorem reddunt; nec enim proprietate aliqua aut vi occultâ, ut vulgò perfuafum est, ad id valere concedimus.

Tinctura Corallii in febribus pestilentibus magnopere commendatur. Boetius de Boot ea cum fuccessi usus est. Garenciers in its curandis spem suam rarò fefellisse scribit. De Coral, pag. 10. 46. & aliis. Verum quæftio est inter Chymicos an detur vera & genuina tinctura Coralii.

2. Corallium nigrum C. B. nigrum sive Antipathes J. B. Ger. Park.

Imperatus Corallium nigrum substantia omnino simile ait rubro, & colore nigerrimo tantum differre atque raritate.

In Mufeis curioforum in Italia affervatum vidimus non femel.

3. Antipathes hirsutum sive Corallium foliatum J. B. Corallina nigra setacea hirsuta C. B. Antipathes 2. Species Ponæ.

Folis est minutis instar setæ porcorum seu aristæ triticeæ. Invenitur in maris Sardiniæ fundo inter Corallia piscandum. Est autem longitudine unius hominis statura, & vocatur in illis partibus vulgò Sambeggia.

4. Corallium

HISTORIA PLANTARUM. 4. Corallium album C. B. J. B. Lob. Ger. album majus Park.

I. Bauhinus Corallii albi officinarum truncum ramofum à se adservatum sic describit. Maxima J. Bauninus Coraini and omeniamini truncum ramonum a le antervatum ne describit. Maxima crafficies ferè carpi humani est ; pars quà hæret lapidea, porofa ; fibifantia folida, lapidea, ponderofa, exteritis lavis, tota candida, multis foramunibus, radiatim intus striatis donata. Rami temere & inaqualiter divisi, tortuosi, quos cum radice Polypodii, si figuram spectes, haud male conmerce & inaqualiter divisi, tortuosi, quos cum radice Polypodii, si figuram spectes, haud male con-

Imperatus diftinguit Corallium album à nigro denfitate & politură quam recipit ; fed în ceteris omnibus rubro finile dicit, albedine pura & lactea. Tadit & alterum Corallium album , filtulo-

fum, valde ramofum, in superficie foratum, quod ex Sicilia adferri testatur.

Matthiolus autor est Corallium nivei candoris in Tyrrheno & Siculo mari reperiri, non quidem ut rubrum compactum ponderosúmque, sed lavius ac rarius, spongiarum modi inane. Nos Genuæ venales vidimus pulcherrimas Corallii albi arbusculas, valde ramosas, candoris nivei.

* 5. Corallium album verrucosum punctatum C. B. candidius verrucosum punctatum J. B.

F. B. ex Imp. Colore est quam vulgare candidiore, superficie tenus punctatum, tuberculosum, trunco cateroqui ramísque crassioribus quàm rubri.

Provenit in Oceano: reperitur quoque in Mari majori, seu Ponto Euxino.

* 6. Corallium stellatum albi puri coloris J. B. Corallum album stellatum C. B.

Substantia est cateris Corallii speciebus simili, colore exquisité candido, superficie tenus denso agmine stellarum minutularum impressarum oblita, unde & nomen. Planta est de Coralliorum genere magna fatis, trunco & ramis teretibus, quadam sui parte striata.

* 7. Corallium fellatum minus album J. B. alterum froe album fellatum minus C. B.

Hoe ex mari Hispanico delatum substantia oft minus solida, nec ità candidum sicut id quod punctatum modò vocavimus, caterum undique etiam stellis parvis impressis notatum. Truncus quoque & rami craffiores quàm reliqua Coralli genera. Hanc aut fequentem Speciem Londino habuimus Corallis Sinenfis titulo.

8. Corallii albi varietas stellata J. B. Corallium album ramosum alterum C. B. Coral, album alterum Ger. Park. Coralloides five Coralli albi varietas. Lob.

Stipite est reliquis longe crassiore, brachium aquante, & materia magis fungosa, acetabulis insculptà aut inscriptà. Universa planta pedem unum longa est, vixque cubitum proceritate supe-

9. Corallium album articulatum C. B. Park. geniculatum album J. B.

Ex argumento nomen inditum est. Constat enim hoc Corallium internodiis quibusdam ceu articulis animalium. Ramofum etenim eft, & rami ad inftar articulorum animalium ad invicem committuntur. Figura exteroqui funt rectà, circa articulos nodofiore, per longitudinem ftriată. Sub-Rantia ejus denfa, alba, in medio exiguum meatum, medulla ut puto vices supplentem, habet, qui à radice productus in omnes ramos propagatur. Est ut & alicubi velut pluribus corticibus constate videatur, alioqui cortice unico obtectum eft, undique corallineo, albo, & relique fubftantie fimili.

Percuffu fecundum longitudinem facto facilè diffinditur.

Crescit in Majorica insula, unde ab Imperato delatum est. Vidimus aliquoties in Museis Italicis.

* 10. Corallium asperum candicans adulterinum J. B.

Ex lato principio crassus exoritur caudex, qui mox in ramos divaricatur minutius divisos, albicantes, superficie asperos, tortuosos. Substantia interna minutissimis poris pertusa est, & quam externa facies albicantior. Omnium maxime lapideum hoc Corallium effe videtur. Altitudo vix quatuor uncias adaquat.

11. A. Corallium album pumilum nostras. An album minus Park. album Ger. qui cum albo Lob. perperam illud confundit.

Vix triuncialis est, admodum tortuosus, culmi crassitie aut paulo majore. E fundo maris in portus Falmuthenfis receffibus copiofiffime extrahitur.

12. Pfeudo-Corallium croceum, articulatum, punctatum, ramofum P. Boccone Epist.

Valde porofum of hoc genus, & in medio coloris coccinei ad croccum inclinantis. Ab imo caule ad extremos ramulos in exiguas particulas feu frustula dividitur, pollicem circiter longas ex-tremis unuscujulque rotundis. Materia articulos intercedens, issque conjungendis inserviens stavicat, & molliuscula est, quo fit ut separatu admodum faciles fint. In medio persoratum seu concavum non est, quemadmodum illud quod describit Imperatus : verum è contra meditullumi partibus

cavum non eff.quemaamocum utuu quod acteribit imperatus: verume contra medituliumi partisus durioribus minifique porofis conftat quàm totum corpus reliquum, quod fuperficie est rugofa. Pori quibus featet hoc genus funt fermè ovales. Luna autem derafo & rotundato tum hoc, tum Corallio vero Diofcoridis, hujus superficiem glabram & politam observavi, corpus apsum ponderossius. nec ullis qua alicujus momenti essent poris pertusum ; illius verò [Pseudo-corallii] poris absque miroficopii ope confisicus creberrimis perforatam, quorum respectu corpus ipsum apparunt velut fru-fulum offis carion rotundati. Ramulos autem seu surculos extremos & tenues crusta persape stavicans, delicata, tomentofa & velut holosericea investit, qua punctis seu maculis rubris respersa est, ex opposito uniuscujusque articulationis sitis [quæ verba non satis capio.]

Locum hujus natalem ignoravit descriptionis autor P. Boccone.

CAP. II.

De Poris dictis.

Linius lib. 36. cap. 17. Pori lapidis fervandis corporibus idonei meminit: Pario fimilis can-dore & duritte, minus tamen ponderofus, qui Porus vocatur. Oum Plinius ità brevis fit, an de his locutus ignoramus. Pori autem hi à crebris poris feu foraminibus quibus pertufi feu inhis locatus ignoramus. Pori autem hi à crebris poris seu foraminibus quibus pertus seu tercepti sunt dicuntur. Sunt autem substantià Corallis proximà, & porofitate tantum ab is differunt. Horum alii propiùs ad Corallia accedunt, alii longius distant. Qui candidiores denitorès que sunt, il Corallis similores, & eundem ramorum divaricationis modum servant. Omnes autem communiter albi sinte. Qui rugosi sunt, il caracterista secundim longitudinem turn truncorum, tum ramorum ad extrema usque. Sed & meatus interna sui distintuna porosa habent per ramorum longitudinem procurrentes, medio quodam atque, communi filo interropitico. Quorum superficies punctata est, meatus habent, quosiradii à centro à medio solo constituto ad ambiatum dusti interropitu. Hac è J. Bauhini Historia: nec enim nobis multa ex hoc corporum genere videre contigit.

Ouamvis diffinctionem quam affignant inter Corallia & Ponos maxime probamus, ut qua certa

& clara sit; suspicamur tamen corpora nonnulla que Coralliis accensenturea numirum que superficie sunt punctată aut stellată, non omnino pororum intus expertia esle.

. I. Corallo affinis Porus magnus J. B. C. B. Imp.

Ab una radice in ramos diffunditur. Truncus circa radicem craffitudine ferè est brachii humani. At cum Corallis collata altitudine fua non responder. Nam brevi intervallo, qua truncorum divifura eft, à craffitie fua deficit atque minuitur : neque enim alte affurgit. Terminatur in germina craffitudine digitali. Circa truncos folidus est instar Corallii, at ultimi rami admodum poroli sunt & fragiles. Color ei albus, superficies rugosa, caterasque obtinet conditiones Ports in genere tribui folitas.

*2. Corallo affinis Porus ramofus C. B. Porus ramofus Imp. J. B.

Effigiem habet Coralli albi; dictus est autem ramosus ob frequentem ramorum divisuram & dilatationem. Circa radicem craffitudine est digiti humani. Rami exquisitè teretes, superficie tenus punctati, in amplitudinem spithamizam panduntur. Durities ejus præ cæteris Poris ad Corallii na-

* 3. Coralliis affinis Madrepora J. B. Cor. aff. Madrepora stellata C. B. Madrepora Imp.

J. B.

Multis cannis ex uno trunco prodeuntibus, & circa ortum fibi mutuò coharentibus constat. Ergo favi formam quodammodo repræfentant. Substantia tubulorum offi spongiolo similis est, in quo prodeuntibus constantis de quo prodeuntibus constantis constantis de quo prodeuntibus constantis constantis de quo prodeuntibus constantis constanti rum extremis cavitas apparet, radiis à centro ad ambitum protentis : in quorum medio ceu flosculus quidam conspicitur, segmento plano. Crassities corum digito parvo aqualis, ab ortu ad extrematusque cadem; superficie tenus transversim rugosi, quod in nullo alto à nobis descripto Port observare licuit. Recenter exempti forde quadam purpurea obtecti funt, que temporis progressu nigri-

* 4. Coralliss affinis Madrepora ramosa J. B. C. B.

F. B. Extrema huic funt plana, quemadmodum præcedenti; fed in trunco & ramis magna est differentia: Quippe primarius truncus densis est & candidus ficut Corallium, sequences, qui velut annui adjuncti funt, rari admodum ac debili substantia, colore obscuro & purpureo. Eadem substantia aliquid habet membranei, unde (inquit Autor) colligi potest Spongiarum in modum participare aliquid de vita fenfitiva.

* 5. Corallium adulterinum perofum J. B. Millepora Imper. C.B.

Numerofæ denfóque agmine ex lapideo ferè principio exeunt fiftulæ, albicantes, ftriatæ, palmares, longiores plus minus, intus porofæ, quæ à centro ad ambitum ità radiatæ funt, ut stellam multiplicem representent. Substantia earum plane lapidea est, dura, noc ità fractu facilis. Primum pondere superat. A Millepora Imperati differt, quod strias per longitudinem non præse ferat.

* 6. Porus similia Salinæ J. B. facie Sabinæ C. B. Imper.

Ramos habet fubriles, altera parte compressos: Superficies eminentiis quibusdam acutis donata

* 7. Coralliis affine Aleyonium rubrum C.B. Coral. of. Aleyonium fiftulofum rubrum J.B. Tulularia purpurea Imp.

J. B. ex Imp.

Tabularia purpurea Imp. quam quidam inter Alcyonia recensent, & quidam Alcyonium Milesium vocant, ex parvis tubulis concavis & ur plurimum connexis coagmentata est, colore puniceis, university and productive puniceis. intus politioribus, foris mediantibus quibusdam crustis transversis acquali intervallo ordinatis, unitis.

Marcicule putantur animi fucilorum marinorum, in quantiveris aquati meteranio cinitats, initis. Marcicule putantur animi fucilorum marinorum, in quantiveris aquati per si favis. Hijus autom valde fimilis (poetmen liabite 7...B. qued (poeti lee figura partium Corallio rubro accedens halcyonium quibufdam arthmabatit. Est meris tribais turbis, Corallio albo fere concoloribus, aut certe faturatus tincis, craftitidine culmortim Ayenz, ex femunciali aut breviori intervallo cruftulis lapideis connexis caterà parte aqualiter diffidentibus coagmentatum eft. Pleraque tamen fuperficie tenus abbicante quadafi aspergure object vestita sunt. Tota substantia lapidea est fed Corallio rubro fragilior.

. 8. Porus tubularis I.B. C.B. Imp.

Tubularis dictus est quod parvorum tubulorum formam referat, ex quibus alii tubuli etiamnum pronascuntur, superficie interna rugosi, externa punctati & porosi. In his sepo materia Aloyonii aut alterius cujusdam substantiæ reperitur.

9. Perus anguinus Imp. J. B. C. B.

7. B. ex Imp.

Anguinus Imperato dictus eft, quòd exuviis serpentum similis sit substantia sua. Adharet radici Alga alterive alicui materia, eftque velut incruffatio quadam ex multis atque fubtiliffinis fiolis fibi mutuò incumbentibus coaggelta, five colorem, five fubtilitatem, five impressiones atque delineationes spectes. Substantia porosa est & fragilis admodum, propter extremam subtilitatem tunicarum, colore candido, & ea parte qua altera tunica ab altera feparata conspicitur argenteo splendore lucida.

In aquis falsis & maris quieti stagnantibus concrescit. Reperitur in tractu Neapolitano, in mari mortuo fub Bais.

* 10. Abrotonoides planta saxea J. B. Clus. Abrotono similis saxea C. B.

Planta hac ex Orientalibus regionibus delata tota crat lapidea, podalis ferè altitudinis, in multos ramos divifa, qui deinde in frequentes alios minores sele spargebant, elegantissimo spectaculo, & illos quidem Abrotoni feeminæ foliorum formam pæne referentes. E faxis autem in imo mari nascentibus abruptam fuisse arbitrabar.

An Planta hæc intus porofa & foraminulenta fuerat, an planè folida, non dicit Clufius : proinde an roctè eam hic disposierim ignoro, an ad Corallia pertineat.

CAP.

CAP. III.

De Lithophytis frondes imitantibus, reticulation

1. Porus reticulatus & Eschara marina Imper. C.B. Eschara J. B. Retepora Imper. Rosa

Uze Eschara Rondeletio dicitur pro radice principium habet latiusculum, ex quo soliacea quadam, & Lactucæ crispa in modum substantia exit lapidea, crassiuscula, albicans, fragilis, cribri instar, foraminum seu rimarum longiuscularum plena. Dentibus facile atteritur, nullo manifesto nec odore, nec sapore.

Eleganissimam hano slamano ano conote, neo sapore.

Eleganissimam hano slamam saxem è mari Tyrrbeno sapiùs inter piscandum retibus extrabunt. Nos fragmonta qin Roma in foro piscatorio multoties vidimus.

* 2. Eschara marina frondipora J. B. Frondipora Imp. C. B.

Retiooræ descriptæ quodammodo fimilis est. Frondes quippe substantia fimiles, itidémque ramolæ & incilæ, quibus extrinfecus eminentiæ quædam coltis aut nervis foliorum fimiles adnatæ, quarum extrema mutuo connexu unita poros conftituunt, & retis formam quodammodo effi-

* 3. Reticulatum tophaceum marinum J. B. An Porus in figura di mutaffa Imper. ?

Filamentorum, convolutorum in morem totum ex filis tophaceis candicantibus, ac etiam (quod in tanta exilitate mirum) fiftulofis ac cavis coagmentatum eff, ut rete quodammodo in unum glom tenta extincate mirum) rintioni ac caris conginentatum en, active quotatumento in actuar pro-merem confulum reparfenter. Ipla crafficies fuilt conginentati uncialis eff, multis carates. Spongier aut pumicis farè inftar cavata, fubriantia tevi & dentibus facile friabili, durá, digitis non cedente, odore falfo, fapore nullo. Adherectica luis fubriantis & rebus marinis. His annumeranda videntur Corpora illa ex Jamellis plurimis fibi mutuò incumbentibus & velut

His annumeranda videntur Corpora ma ex iamenis puirimis noi mutto incumbentibus & velut articulatim junctis compolita, fubitantia dură & lapideâ, quorum nonnulla ob figuram pentagonam fielle in modum radiatam Afroite appellantur, alia ob figuram rotundam, rota aut orbiculi amulam Trochites & Entrochi dicuntur. Hac enim eruditifilmus Vir & fagaciffimus Natura operum indagator D. Martinus Lifter M. D. vetus amicus noster revera lithophyta esse & petris accrescere & ramulos laterales emittere primus quod sciam detexit: Verum quoniam in rupibus à mari longius remotis inveniuntur, an mari originem suam debeant meritò dubitatur : ideòque pluta de iis dicere hoc in loco supersedemus.

CAP. IV.

De Musco marino lapideo, seu Corallina.

1. A. Corallina J. B. Muscus maritimus sive Corallina Officinarum C. B. Musc. mar, sive Corallina alba Officinarum Park, Corallina Anglica Ger.

"Nciam unam aut alteram [imo duas trésve interdum] alta est, colore incano cinercóque, [alias rubicundo, luteolo, herbacco aut candido,] ramulis numerofiffinis, pyxidating eniculatis, gracilibus, pinulis interdum è latere excrescentibus, odore nauscosti pisculento, sapore salso, ingrato: Sub dentibus lapillorum instar crepitat, & facile vel attritu digitorum in pulverem fatiscit.

Rupibus marinis, petris, & interdum etiam conchis aut testis accrescit ubique ferè apud nos: non tamen mollis est quandiu sub aquis, (ut scribit Casalpinus) sed dura & lapidea.

In pulverem craffiusculum contrita ad interaneorum vermes necandos atque etiam expellendos non immeritò celebratur. Datur pulvis in vino, lacte aut Cassia, pueris qui nondum annum atatis 14 attigerunt 3 \(\beta \) pondere, adultioribus 3 \(\extit{j} \).

1. Corallina fiftulofa fragilis I. B.

Dudm triúnive unciarum numerolos progignit coliculos, cinerco filo craffiori pares, superficio crissa seminum saccharo conditorium, alias lavi se voluti torno claborata, circularibus zonis don-Is pracqueta, intus fittulofa, deculfatifue cruciformium interfitiorum cancellis diffineta, fragilis admodita, e levi digitorum attritu in arenam folubilis, fapore famo, propagines mediante tenui brevillimonue filo adnectuntur.

G3

Est & alia subtilior multò, ceu pili aut filamenta quadam crustulis obtecta esseni. Intus enim velut pilus tenunismus: crustà intecta porosà est albà, in plures ramulos vermiculatos divisa, Corallina in modum, Cal minimos, delicatulos.

3. A. Coralline affinis five Museus marinus tenui capillo J.B. Museus marinus albidus Ger, capillaceus multissido folio albidus C.B. marinus five Corallina rubens Park,

Saxis aut concharum fragmentis innafeitur, verum latius multo fe spargit, propaginibus etiam 4. unciarum abunde circumfufis, ad teretem, durum, nigricantem nervum adnatis circis crebis 4. incarding mollicellis, ramofis, colore albicante, cinereo, viridanti, rubente, vel denique nigro, fapore Corallina: falfuginofo. Verùm licèt ad tactum mollis fit, fub dentibus tamen Corallina: instar crepitat, & nescio quid lapidei refert.

Est & ut vix uncidem altitudinem superet, villis itidem ramosis densissimis.

Saxis, teffis, Alga, alifque plantis marinis innafcitur.

* 4. Muscus candidus Coralloides squammulis loricatis Lob. Muscus marinus squamosus, sive Corallina fquammata Park.

Præter titulum hujus & figuram nihil habent,

* 5. Corallinæ affinis Nodularia J.B. C.B.

Ramulis est brevibus, multifidis, coloris cinericei, concretione lapidea, fragili, sub dentibus crepitat. Cum Corallina nescio quid commune habet, nullo tamen thorulo farcta, ut sunt Coralloides frutices.

Variat colore albo, pullo, punicco.

CAP. IV.

De Fungis lapideis.

1. Androfaces Matth. five Fungus petræus márinus, five Umbilicus márinus J.B. Andr. Math. five Cotyledon márina & Umbilicus márinus Park. Androfaces Chamæconchæ innafcens, ed minor C.B. item Androfaces petræ innafcens, vel'major cjufdom.

Itam agit sub aquis, concharum striatarum gibbis scopulisve innasceus; staminibus sili inftar tenuibus, uncialibus & fescuncialibus; quorum fingulorum extremum excipit umbilicus clypeoli, circinata rotunditatis, lineolis à centro creberrimis productis striati: color cinereus: fapor falfuginofus.

Androfaces Diofcoridis non eft, nec enimfemen fert; fed Fungi petrai species. Duplex habe tur major & minor.

Circa montem Cetium in Ragno Volcarum petris & conchis innafcens abundè invenitur ; ut

Ouæ de hujus viribus traduntur, conjecturis nituntur & incerta funt. Lobelius tamen ventrem fiftere novit, ut hie ferupulus (inquit) Anguillaræ eximatur, nec expeti ut alvum folvat,

2. Fungus lapideus major in Nilo natus C.B. J.B. F. Saxeus Nili major Clus.

Quem Clusius descripsie 10 unciarum habebat circumferentiam : ejus diameter 32 uncia, tous autem faxeus erat & candicans, fuperna parte ab umbilico ad circumferentiam multis profundis ffriis, oblique quodammodo excurrentibus ornams; inferna autem minus elatis ffriis, ifique afperis & quodammodo echinatis erat praeditus, qua à circumferentia ad pediculum producta define-bant, qua videlicet parte magis fufcus erat. Pediculus ejus brevis & craffiufculus, qui à feòpulo au petra abruptus videbatur.

3. Fungus lapideus minor C. B. J. B. faxeus minor Cluf.

Hic compresses floris formam quodammodo exprimebat : circumferentia & ambitus [qui valdè finuofus] fex unciarum erat, diameter in longitudine duarum cum femiffe, in latitudine autem unius aut paulò plus, & quia floris quodammodo in formam affurgebat, altitudo panè duarum unciarum erat, ab extremo orbe descendendo sensim gracilescens. Pediculum habebat brevem & craffiufculum. Striæ quæ externa parte à pediculo ad circumferentiam excurrebant valde erant conspicua; quæ autem in parte interna profundiores, & magis conspicua, fimul etiam in medio cocumes. Præter hos, Clufius alsorum è mari majorum meminit, quales in mufeis curioforum in Italia affer-

vatos aliquoties vidimus,

SECTIO SECUNDA.

De Plantis Submarinis consistentia lignea & tenacis.

CAP. L.

De Corallina reticulata, seu Flabello marino nostratibus dicto.

2. Corallina cortice reticulato maculoso purpurascente C.B. Cor. reticulata plana purpurascens Park.
Frutex marinus elegantissimus albus, Corallium nautis J. B.

D binûm interdum pedum aut etiam majorem altitudinem aflurgit, planus & in latum expanfus flabelli inflar, à caudice fimplici, brevi, flatim in ternos, quaterniólve aut plures craffiufculos ramos divilis, à quibus innumeri alti tenuiores ramuficuli orinturu, in longum & latum fe spargentes, adeò miro ordine, ut simul coalescant, vacuaque tantum quædam spatia relinquant, cribri aut reticuli maculas imitantia. Integer frutex purpurascente materià obductus est velut crusta quadam aut gypso, que facile deradi potest; co autem deraso apparet interirangi contumax, adeóque dura ut vix cultello femdi políti. Scopulis aqua marina tectis adnafeitur, lata plerunque fede. Ex India tum Orientali tum Occi-

dentali ad nos delata fuit, teste Parkinsono.

Fruticem quem descripfit Clusius salsiuginosa candida materia obduxerat : illam verò salsiuginem creberrimis ifique valde exiguis foraminulis, tanquam acu impressis tam assabre tantoque artificio elaboratam conspicere licebat (præsertim in minutioribus ramulis) ut nullum opificem imitari pos-

Fraticem hunc sæpiùs widimus, & ipst etiam elegantissimam ejus plantam habemus.

* 2. Corallina reticulato cortice altera C. B. Planta marina retiformis J. B. Clus.

Lib. II.

Quam deferipfit Clufius, inftar virgulti lignofa erat, prorliu tamen plana, in frequentes ramos, cófque etiam planos fparfa; ex quibus in longitudinem & oblique exibant multi nervi, retis infair ferè contexti, adeò firmi, ut ex aneo filo conflati viderentur, lumini tamen oppositi glutinis subbantiam verius referrent. Tota planta cubito longior erat, prorsus (ut dixi) plana, & multis maculis retis inflar pertula, fubrubelcens, multis tamen locis falligine quadam infecta, extima parte ferè pedem lata, infima verò palmum, fed ca non integra, nam ex utroque latere plurimum abruptum fuisse apparebat : Salfus ejus sapor.

Scopulis adnascitur in Oceano Americano. A pracedente in paucis mihi videtur differre.

CAP. II.

* Arbufcula marina Coralloides Cluf. J. B. Corallina facie grumofo cortice C. B.

Uam Clufius vidit, tres cubitos alta erat, unde meritò arbulculam dixit, in multos ramos laterales, cófque in anteriorem partem nutantes divigi. Caudex infinim parte y nucleos in ambitu craffus erat, firmúfque & folidus cúm videretur, materià tamen quodammos do fungosà conflabat, illaque candicanes & zingiber reflecatum referente. Tous caudex cum ramis innumeris tuberculis reflorfus erat, ipfique rami in majufcula tubera definebant, intes sungola, & feminum, inanium tamen, speciem in cuvernulis continentia, extrer autem orbicularibus noulis, lapidis Stellaris inflar, diffincta. Tota planta, five verius arbufcula, tenui quidem fed grumoso cortice tecta erat, coque rubri coloris, ut minio inducta videretur, qui an alcititius fuerit ignorabat Clufius, adeò autem falsi saporis erattota cum suo cortice arbusculæ substantia

De loco natali nihil inaudivit Clufius. Longè autem majorem postea è Norwagia misit Hen. Hoierus Bergensis medicus, quanvis infină parte mutilam, 6. tamen pedes altam, totam planam & se-mipedem duntaxat latam, binas verò uncias spissam; reliqua apud * Clusium vide.

* Exoric. lib. ~ 1.6.c. 1.

CAP. III.

* Corallina frusicosa purpurea C. B. Quercus marina Theophrasti Clus.

Uam descripsit Clussus pedalis erat longitudinis, in multos cosque planos ramos expansa; & illos deinde in plures alios minores divisos, multisque tuberculis quaquaversum obstices, m Myrica five Cupressi verius foliorum formam & exactius referrent, quam alterius alicujus planta: coloris purpurei saturi qualis ferè conspicturi in vini rubri facibus, falsi prorsus faporis. Ipfa fruticis materia dura & lignosa erat, inio quali cornea aut saxea. Constracta porro infinu parte crat hac planta; ut saxone an Ostracca testa innata sucrit nibil affirmare potuit Clussus. C. Baubinus huc refert Corallipam rubentem Antipathis facie Lob. Lithophyton marinum rubri sen proprieta coloris (Essa. An respensability of Raubinus hus relattas Corallaidie su sensitiva de superiori coloris (Essa. An respensability).

C. Raubimus hue refert Corallinam rubentem Antipathis tacte Lob. Lithophyton marinum ruben feu purpurei coloris Gefn. An reche ambigitur. J. Baubimus has plantas Coralloidis fiii friniefi marini refluori (promymas facit, quod fie deferibit;
Densè fruticat cornu cervini figură: radicem verò (copulis apprimit lapidescentem, trunco brevi, flatim in infinitos ramos divilo, modò patulos, modò furrectos, & qua fors tulir hue illue divaricatos, dodrantales & palmares, fingulos thorulo cornez duritei & flexibilitatis, necion colovaricatos, dodrantales & palmares, fingulos thorulo cornez duritei & flexibilitatis, necion colovaricatos, dodrantales & palmares, fingulos thorulo cornez duritei & flexibilitatis, necion colovaricatis. ris, farctos, crutta obluctos, jam pentus nived, jam cincrea, modò lutea, modò conchytiati vivida, alias cincreà & rubra, ahàs lutea rubra, non rarò omnis coloris ftigmatibus punchata.

CAP. IV.

Corallina lignofa Erice facie Park, Cor. ruffeseus exasserata C. B. Erice facie sratex marinus J. B. Clul.

Claf.

Rat is frutex quem descriptic Cussus cabinalis are ampliorie alcitudinis, statim ab infimo in frequences ramos aflurgens: atque illi denno in minores allos divisi crant, interdum fimul coalescobant, ut in plerifque plantis in mari nascentibus evenire solet: tenui cortice tegebatus, terrestrifque coloris crat. Totus porto frutex planti forma excreverat, & in fesquiciabitalem latitudinem expansins crat. Onnes autem fami tanquam quibusdam tuberculis crant obsit, fed minores longe frequentioribus & majoribus, ut tanquam floculorum genmis ornati viderentur, que trita in tenuisfimum pollinem resolvebantur. Tota alioqui planta lignosa & dura erat, atque lapida aut scopulo innata fuisile videbatur; salfi saporis, ut que in Oceano nate planta. C. B. Plantam hanc duobus in locis, sub duobus generibus collocat: sub Corallina, & sub Fuco folliculaceo cujus speciem XVII. cam facit, titulo Erice similis maritima.

CAP. V.

* Resedue similis maritima C.B. Resedue facie Planta marina Clus. J.B.

Cluf.

Ous lignofus & durus erat quem deferipfit Clufius hujus generis frutex, non fecus ac Erica fruticans, falsă & albă materiă obductus; fequipedalis altitudinis, non tamen integer, ied infima patre fractus, in 10, vel plures ramos inaqualiter & nullo ordine nafcentes divifus, quorum aliqui abrupti. Qui fispererant toti tecli eran exiguis quubufdam vafculis, rugofis, deorfum propendentibus, coloris ex albo cineracei, Refeda valculis, que femina jam matura continent, non valde diffimilibus, longe tamen minoribus, & infima patre ut plurinum contient, fish admodum faporis.

De loco parati nivili ponti intellicere.

De loco natali nihil potuit intelligere.

CAP. VI.

* Hippuris faxea Cluf. J.B. Equiseto similis faxea C. B.

Ota quam vidit Clufius Planta in unam partem inclinabat, ut plera que Pelagica Planta folent, & profus faxea apparebat, in imo mari feopulo aliquo, ut videbaun, adnata, cujus fragmentum infima parte adhuc retinebat. Ex Orientali Oceano allata ferebatur, erat que 20. uncias longa, & in multos graciles ramos divifa, ac frequentibus nodis & articulis diftinAa. Candicabat porro tota, fingulíque articuli striati & veluti canaliculati erant, ad fingula ve-Ca. Candicapar porro tota, imguique articuli tritati & veluti canaliculati erant, ad fingula verò genicula five nodos graciliores, & fulci, i plendentis tamen coloris, ut etiam finguli articuli (qui interdum uncialis longitudinis, magna verò ex parte femunciales aut breviores erant) fufco aliquo glutine connexi viderentur. Interior autem plantæ pars lignofa erat, quemadmodum ex abruptis quibufdam particulis confpicere licebat.

CAP. VII.

* Coralloides granulosa alba J. B.

Ujus portio ex magno ramo decerpta, cervini cornu instar plures ramos de se mittebat, nodice recurvos, furfumque spectaries. Tota planta albo granulos que corrice obduca erat ac si saccharo incrustata esse. Interfor ejus substantia, cui crusta hac granulosa adhærebat, nigra erat duráque.

CAP. VIII.

* Salix marina J. B. Park. maritima C. B.

Ami multi, ex glauco nonnihil rubentes, in aqua natant, foliis comantes longis, Salici fimilibus, maxima ex parte per oras non incifis, quibufdam velut incifuras nonnullas
oftendentibus, guifu falfis. Inter ramulos virgulas furriguntur, florem Salicis fuffinenti furculo haud abfimiles, apicibus plurimis veluti fuuamatim compactis, non alià forma quam qua fipetaturi in Salice, duam herbacco iulo florem parturit.

Teffis oftreorum 8c faxis qua fub aqua marina funt innafcitur 8c fic adhæret, ut iis agglutinata,

non radice defixa videatur.

CAP. IX.

Corallina plumata sive Myriophyllum pelagium Cortust Clusto Park. Myriophyllum pelagium J. B. Museus matitimus silicis solio C.B.

Uantum ex ejus pictura (inquit Clufius) quam misit Cortusus conjicere licebat, fuerat rancim ex epis pietura i militari cante recto, fatis tamen gracili; prædita, in plures ra-mos, feu potius, ut Pliniano utar verbo, ramulofa folia divifo, foliorum Filicis panè forma & effige, fed longe tenuiora, nutantia inflar ranorum Palma, colore pallefoente. Summus caulis minoribus folis oblitus, definebat in nuculas qualdam velut in caput congestas, quae nullum aliud semen continere deprehensa sunt, quam tenellas plantulas jam formatas, matrifacie fimiles, que cadentes infimum mare petunt, deinde crefcuit & in ias jam rormatas, matriracie innies, qua cadentes inhinium mare petunt, deinde crefciurt & in eandem magnitudinem evadunt quam matres obtinent. Iple caulis quamplurimis tentifiimis & plus quam capillaceis fibris tanquam radice nititur, non fuper faxis aut Offreorum teftif, ut pleraque alia pelagicae plantae, fed fuper arena aut luto in imo mari fito. Fragilis est caulis non minis quam vitrum aut Corallina dum ficcus est; at viridis & terra adhuo inhærens lentus ost & facilità in la caracteristica dum fit su viridis autorituri quam vitrum aut Corallina dum ficcus est; at viridis & terra adhuo inhærens lentus ost & facilità in la caracteristica dum fit su viridis & terra adhuo inhærens lentus ost & facilità in la caracteristica dum fit su viridis & terra adhuo inhærens lentus ost & facilità in la caracteristica dum fit su viridis & facilità in la caracteristica d

Nascitur in altissimis gurgitibus maris Illyrici. Tota planta etiam exsiccata salsedinem suam

CAP. X.

Fruticulus marinus cauliculis crassiusculis teretibus rigidis, pennatus.

Aulis hujus feu scapus palmaris, crassiusculus rigidus; ab imo ad summum ramulos hine inde pennarum pinnulas è scapo excuntes situ suo imitantes emitrit. Communicavit D. Newton.

SECTIO TERTIA.

De Plantis Submarinis consistentia mollioris & herbacea.

CAP. I.

De Fuco marino seu Alga marina minore, soliis divissone sua dichotomiam plerunque obser. mantibus.

Ucus propria & primaria sua significatione herbam marinam denotat, cujus ad tingendum usis est. Quod & Servina tellatur cini mat, Fueur hebre genut qua vustes tradit cini se Acronic se von de la constant de la co quoque in 2. Sat no. 2. cun icrioir, rucum ene gonis neces manas ante ante in the second control of the color into accipitur, & generatim pro quavis tunctura. A Botanicis autem extenditura ad omne color iplo accipitur, & generatim pro quavis tunctura. A Botanicis autem extenditura ad omne coince ipio accipitur, ex generatum pro quavis tinctura. A notanicis autem extenditur ad omne genus Alga marina fignificandum, quamvis ad tingendum utilis non fit, ob fimilitudinem nimirum & convenientiam in notis genericis. Quanvis autem Plinius neget Linguam Latinam labere nomen, quo Gracum esse experimat; [itaque etfi ipfe Algam maris vocat, tamen exiftumiti non fatis effe id nomen accommodum] nihil tamen cause est, cur putemus non posse transferri forum Nam & infe Dinius Line. vit non satis esse il donnen accommodum] nihil tamen causa est, cur putenus non posse transferri ficuum. Nan & pspe Plnus sih. 25. cap. 10. ait, Plycos thalassion, id est, Fucus marinus: in que indice lib. 1. ait, Plycos tria genera, quad Fucus marinus: Et ratio favet, gona enim ula multeres ad conciliandum ori ruborem, ut Lucianus in Amoribus, alique plurimi audores tradunt. At Latinorum sucus ad eundem usum adhibebatur, ut uniciuque notum. Et Plinus capite anne citato scribt, gona circa Cretam nato in petris purpuras quoque inficium. Unde cognoscitur quis cost fuerit suci, nempe rutilans & quodammodo puniceus. Hec omna Vossius in Etymolog. Odin autemulteres genis suco intestis putchriores vaderentur quam estiene, & falso colorg viros fallerent, linc fucum sacree est salso colorg viros fallerent, linc fucum facere est salso colorg viros fallerent, linc

Hoc autem capite comprehendimus herbas marinas foliaceas minores, quarum folia divisione fua dichotomiam plerunque observant. Quibus etiam subjungimus alias Musco, Licheni, Confer-

væ affines, necnon Spongias & Alcyonia.

Caterum Fucus omnis five Alga marina ipfa per fe, ut est à mari advecta, pro pinguissimo latamine habetur, non secus ac Marga, éstque in frequenti usu apud Scotos maris accolas ad agios emaciatos reficiendos; ut ipfi oblervavimus cum per Sectiam ter faceromus: Nec apud Sectos cantinu fed & apud Narbonenfes Gallos: ut [circa Vicum oppidulum in valle Frontiniana] observavit & nos monuit D. Martinus Lister, cum Monspelii commorabatur.

1. Fucus maritimus vel Quercus maritima vesiculas habens C. B. Quercus marina Clus. ٨. Ger. Park. Ficus five Alga marina latifolia vulgatissima. The most common broad-leaved Sea-wrack.

Ciuj.

Nafeitur hec planta in Copulis qui mari alluuntur, aut marinà aquà operiuntur, fine minis, fed oblongis latifque foliis, adeò mollibus ut cum aftus receffit mullo modo fuftinere te queant, fed firata in faxis atque diffula conficiantur: multifida verò funt hec folia, & fecundum alarum exorus atque cavitates bullas qualdam feu voficulas aquà plenas enimentes habent; corum verò extrema in fellicular pariter intume[cum, Cluffo in quoddam veluti rudimentum exigui Cucumeris definunt, subflavescens, aqua plenum: Atra viriditate prædita sunt quamdiu sub aqua latent, aut recenter à marinis undis ejecta, ficçata autem nigrefcunt & glutinis inftar splendent. Nullis radicibus firmantur, sed Lepadum modo saxis aut Ostreorum testis inharent.

Hac planta adeò lubrica est, ut saxis quibus innascitur sine lapsus periculo inambulare aut insistere nequeas. Vesiculæ autem non semper aqua repletæ sunt, sed aere interdum aut flatu, aded ut pedibus preste non fine crepitu rumpantur.

Hujus speciem minorem, alids per omnia similem, nisi quod minus profunde, & aquæ superficies proxime nascatur, observavimus.

In faxis, rupibus, & clivis maritimis fingulis aftuum acceffibus aqua inundatis & coopertis paffim & abundê oritur.

A 2. Fucus five Alga marina angustifolia vesiculas babens. Fucus maritimus nedesus C.B. Quercus marina tertia Ger, emac, i.e. Fucus maritimus 3. Dod. Belg. Long narrow leaved Sea-wrack.

Hujus flagella longiora sint multò & angustiora quam præcedentis, frequentibus folliculis bullata, in acutos mucrones definentia. Cum priore interdum promifcue oritur, sapius tamen profundiùs aquis inundatur, & fubmergitur.

A. 3. Fuens free Alga latifolia major dentata. Broad-leaved Sea-wrack with indented leaves.

Hac vulgari latifoliæ fimilis eft, fed aliquanto major, foliis circa margines dentatis; nervo emi-nentiori media percurrente. In profundioribus, aftuum tamen receffibus detectis & nudis ori-Veficulas autem in hac specie non observavimus,

A. 4. Fuens tenuifolius foliis dentaris. Parrolle leaved Sea wach with indented

Pedalem nonnunquam longitudinem affequitur, & in multiplices ramulos feu folia iterată divisione finditur. Sunt autem folia seu slagella plana, perangusta & vix culmum lata, per margines utrinque denticellis quibusdam longiusculis, ceu spinulis, sursum spectantibus incisa. In litore Cornubienfi inter alia maris rejectamenta invenimus.

A. 5. Fucus sive Alga membranacea purpurea parva. An Alga membranacea ceranoides C. B?

Altitudine est palmari: Foliis planis, tenuibus & membranaceis, ramosis, divisione sua plerunque dichotomiam observantibus. Per siccitatem purpureo colore tingitur, estque pellucida Pergameni ferè instar.

Frequenter à mari in litus rejicitur.

Lib. II.

Prequence a man in most specific than the property of the following the first period of the first period o menta initio angusta paulatin dilatabantur, deinde iterum contractiora reddita summa parte in duo cornua acuta dividebantur.

Aliam adhuc varietatem communicavit in quæ extrema foliorum fegmenta dilatata, in multas lacinias fecta & veluti crispa funt.

6. Fucus froe Alga exigua diebotomos, foliorom fegmentis longiufculis craffis & fubrasundis, An Fucus fernhecer Lobs. Ger. Park C. Pitatos foliculacems Fenneuti folio longiore C. B.2 An Gramen aque innatam cum utilist fore Fenneudacea merina. J. B.2

Longitudinem semipedalem vix affequitur: eodem modo quo præcedentes divisione sua dichotomian observat. Segmenta autem longa sunt, subrotunda, in acutum desinentia, malignè viridia, per ficcitatem nigra, Crithmi foliorum segmenta quadantenus referenta. Supremi ramuli ad divaricationes nonnihil sunt compress, quod in figura Lobeliana Fuci ferulacci, folliculorum segmenta quadantenus referenta. Supremi ramuli ad divaricationes nonnihil sunt compress, quod in figura Lobeliana Fuci ferulacci, folliculorum segmentari videtur, unde & folliculaccus C. B. denominatur. In lieus crebro rejicitur.

A. 7. Alga exigua dichotomos, arenacei coloris.

Altitudine est palmari, flagellis tenuibus teretibus, in ramulos plurimos divaricatis, divisione sua dichotomiam observantibus, colore ex cinereo flavicante qualis est arenæ marina. Nullas in haa. specie vesiculas observavimus. Circa Hollandiam pagum non longe ab Harvico in litus maris reje-

8. Alga marina platyceros porofa J. B. Fucus Corallio affinis, feu Porus cervinus Imperati C. B. Fucus telam lineam aus fericeam texturâ fuâ amulans. Stilten Wanth.

Ab uno principio plures exeunt rami trium quatuórve unciarum, lati atque patuli, compreffi. flexiles, crustoss, pallidi, colore exalbido, cum striis obliquis quasi texturam demonstrattibus Dama cornua lata non infeliciter amulatur; unde mannica dici potost ex re nata.

Siccam sepius in litora rejectam collegi, virentem seu recentem nondum videre contigit. Est autem tila lineæ texturå sud persimilis.

A. 9. Fucus teretifolius spongiosus parvus. Small round leabed spungy Wack.

Ad palmarem altitudinem aut etiam altius excrescit, ramulis sou foliis teretibus, crassis, sordide viridibus, spongiosis, ut facilè inde aquam exprimere possis, mollibus & veluti holosericeis, Eodem modo dividitur quo pracedentes.

In litus Cornubia: aftu maris ejectum vidimus.

A. 10. Fucus parvus segmentis prælongis, teretibus, acutis.

Hic vix palmaris est, ad imum quædam velut foliola habere videtur, dissecta in modum Umbelliferæ cujufdam plantæ. Scapi ad aliorum hujus capitis Fucorum modum divifione fua dichotomam observant, & in segmenta definunt prælonga, teretia, in acutos mucrones terminata, per ficcitatem nigra. Habui à D. Newton in litore maris collectum.

* 11. Alga crispa Scabiosa rubra & pallida J. B.

HISTORIA PLANTARUM.

Ex foliis folia fractu contumacia nullo ordine itémque ex ramulis oriuntur. Folia quidem funt Ex toms toma tracti contuntacia tumo orume tecnique ex ratinus orumeta. Para quiern lina tenuia, licent tranfini tenuia, licentia, videnti transi divida, sa fecta citala, cultum quadam lata, alia latora, crifia, rubra, vel ex futeo pallida, in ramos divida, afpera ; quandoque hinc indè verrucis abis cruffique cinercis & Haleyonii, fapore pradita falfo: in quibutdam adherent radices craffa, eague villo (6), Alger radici fimites, que an propria afferere non aufim, potitàs tamen contrarium confis

Cherlerus attulit Monspelio ex tractu Narbonensi maris Mediterranei. D. Magnol albam & rubram copiosè invenit versus montem Cetium cum aliis maris purgamentis.

A. 12. Fueus longo, angusto, crassóque solio C. B. marinus secundus Dodones Park. Querdi marina 2 Ger.

Figura Dodonai, qua habetur apud Gerardum & Parkinfonum hunc optime reprafentat. Fla gella angusta siint, crassa, coriacea, plana, dichotoma sapius iterata divisione. Paulo supra radicem (in omnibus quas observavimus plantis) rotula latiuscula caulem velut axem ambit, qua & in icone Dodonai pingitur: quâ notà à reliquis hujus generis facile distinguitur.

In litoribus nostris, ashu marino ejectus, frequens invenitur.

* 12. Rofa marina J. B.

Patulis in orbem est ramis, palmo longioribus, Quercus marinæ divisura tenuiore, ligulis anguftioribus, coloris cinericci, per extremum digitatis, crispis, asperis. Ex plantis Valerandi habuit J. Bauhinus.

CAD. II.

A. Fucus Kali geniculato nonnibil similis, non tamen geniculatus.

Ongitudinis palmaris eft & interdum dodrantalis; ramulis feu flagellis foliifve tereibus, colore fordido ex viridi fubluco aut citrino. Ubi ramuli è trunco excunt non efficiunt acutos cum eo angulos, verum cum ramuli tum truncus ipse nonnihil reflectuntur & angulos efficient rotundiusculos: Ramuli aut, seu malis, folia, ubi cauli adnectuntur, minora seu graciliora funt, unde & pediculum quendam habere videntur. Segmenta ultima feu suprema femuncialia funt aut uncialia.

Rupibus propè oppidum S. Ives in Cornubia innafcentem observavimus; proculdubio etiam &

alibi fatis frequens eft.

CAP. III.

ຳ 1. Fucus folliculaceus Linaria folio C.B. Lenticula marina Serapionis & Uva marina quorua-

Yrrheni maris & Adriatici (inquit Lobelius) indigena hac, foliis angustis Scopariæ dicta Ofyridis, in flexilibus loricatis petiolis, fesquipalmaribus, refertis & onustis copiosis baccis, vacuis, membranaceis, teretibus, Lenticulæ fimilibus & paribus; unde ei nomen.

* 2. Fucus folliculaceus serrato folio C.B. Lenticula marina serratis foliis Lob.

Perfimilis (inquit) & cadem præcedenti, nifi latiora & breviora, nonnihil ambitu ferrata effent

CAP. IV.

* Fucus foliis Ericæ, Erica marina quibusdam J.B. Tamarisco similis maritima C. B.

T minor est quam Creminea Alga infra describenda, ità tota tenerio, ramis tenuibus. non lignosis rigidisve, non minus tamen frequentibus, imo latius divalsis & ad fœniculaceam Algam accedentibus, fibris tamen utcunque tenuioribus, inque turgidulas veficulas definentibus. Sicca nigricat.

D. Magnol in fcopulis montis Ceti propè Monspelium sapissimè collegit.

A. Huic fimilem fi non eundem nobis communicavit D. Newton in ramulos creberrimos varie divifum & fubdivifum, cósque foliolis vestitos crebris, brevibus, angustis, acutis, Myrica amulis fed minoribus multo. Sub aquis plantam pulcherrime virere nobis retulit inventor.

CAP. V.

A. Fucus angustifolius vesiculis longis siliquarum æmulis.

Uem in litus ejectum invenimus circa Hollandiam vicum non procul ab Harvico portu, 5. trans S. Ostiba oppidulum milliaribus in Essexia, sesqui abitalis minimum longitudinis erat: caule & ramulis compressis, angustis, ab imo ad summum crebros surculos alternatim hinc inde emittentibus, quorum plerique abrupti erant. Surculi & flagella extrema, feu folia mavis dicere, in veficulas oblongas, filiquarum amulas, Aracı minoris propenodum mag-nitudine, exterius velut nodolas, interius crebris diaphragmatis interceptas, procurrente interdum

utta filiquam folio. Per ficcitatem atto colore inspiraginatos intercepas, precuriorio mentium ultra filiquam folio. Per ficcitatem atto colore inspirator. Prater hic deferiptos alias Fuci parvificeies nobis offende n. Franco Neutronia litoribus noftris à fe collectos. 1. Unam cauliculus tereteibus tenubus longis, obiter interdum capillamenta emittentibus. 2. Alterum fruticolum per ficcitatem nigricantem. 3. Tertum flagellis longis folicula-

ceis. 4. Quartum parvum, dichotomum, fegmentis planis, compreffis & latis.

CAP. VI.

De Fucis (ive Algis tinctoriis,

uno capite comprehendimus, quamvis fortasse genere interse differant, eorumque nonnulli ad primum caput seu genus pertineant, quoniam facultate tinctoria conveni-unt, & plerique nobis incogniti sunt.

° 1. Fucus sive Alga tinctoria Lugd, lentus saniculaceus, sen Coralloides lenta saniculacea J. B. Botan. Monsp.

A pede lato, quo scopulis oppressa harere solet, rami prodeunt complures, dodrantales, multipliciter divifi, lenti, flexiles, tenaces; quorum minores in minima, fœniculacea & propemodum mulcola atque capillaria crispáque segmenta secantur. Colore porro variant. Sunt enim qua mulcola arque capitlaria cripaque legmenta tecantur. Colore porro variant. Sunt enim qua livido aut pallido ac albo; a lae que fulco, fubrigro aut rufo, faturate rubro, vel purpurco, aliz denique qua viridi funt colore; «& hoc in eis vifu jucundum, quòd bicolores plerunque funt fingula planta; craffiores rami uni, tenuiores alteri, colore donati plerique transparenti. Sapor & guffus falliquinofus, pifculentus, fub dentibus nihil fabulofi exhibent, fed glutinis modo atteriur, cui quidam rami parne concolores vifu. Qui Hepatis venas à parenchymate féparatas viderunt, rem huic Coralloidi apprimè fimilem conspoxerunt: Quadam asperantur hine indè crustaceis tuberculis albis.

Copiosè observavit atque collegit Cherlerus in tractu illo Narbonensi maritimo quo Magalona Agdam tenditur. Eundem etiam sæpius vidit D. Magnol cum maris purgamentis ejectum.

* 2 Algatinctoria I. B.

Hanc à Valerando Dourez habuit J. B. cui inscriptum Alga 2. ex Candia, qua ei non absimilis qua involvuntur vitra, latior, pari tenutate & lentore, fractu contumaci, colore purpureo obscuro sen spatico, sapore nullo evidente, propter vetustatem fortè: chartam cui involvebatur purpureo floridiore tinxit.

* 3. Fucus marinus dictus, Roccella tinctorum J. B. C. B.

Materies ejus colorem prebet nobilifimi purpurei: quapropter prifcis feeminis tingendis genis expeditum in fucum. Fucus hicantequam in tincturam redigatur, parte interna ex rubello candicat, externa nigricat. Evocatur vividus ejus color maceratione facta in urina: fic paullatim tincturam acquirit, donec ultimo species quadam [Soda] Salis Alkali complementi loco & ut densetur ram acquirit, donec unimo ipecies quadam [5000] sais Ankan compenhent loco & ut defilicity addituri. Fuci in compolitione ad urinam portio eff quintupla plus minus pro bonitate Fuci. Maccratio uno menfe completur. Salis pars duodecima additur, quod maccranti Fuco adjectam colorem parter odoremque violæ excitat atque producir.

J. B. ex Imperato hb. 27. c. 9. Roccella autorio parter odoremque violæ excitat atque producir. tem à colore rubro dicitur.

* 4. Fucus capillaris tinclorius J. B.

Imperatus lib. 27. cap. 9. ex Oriente delatum scribit nomine Roccella; & excellentissimum air ad tincturam.

. 5. Fucus verrucofus tinctorius J.B. C.B.

Hic apud tinctores etiam Roccella dicitur, codem Imperato autore, loco superius citato. Uterque J. Baubino & nobis incognitus.

CAP. VI.

De Fucis foliis longissimis integris & non dichotomis.

Γucus folio singulari longissimo, lato, in medio rugoso.

Adix ei qualis Fuco phatganoidi, fed minor & cenuior, pediculus brevis, duos vel tres digitos vix excedens, tenuis etiam, & multis vicibus minor quam illius. Folium fingulaguos vix execuents, certuis cerani, certuis vanua initio quantinuos. Toltum inigitari re indivitum, 4 & 5, nonnunquam digitos latum, a du tranque o oran membrarat tenui & veluti crifipà, ceu imbria ornatur, media parte craffius, & crebris rugis flexuofis adeò inaquale ac ii acupictum effet. Longitudo ejus ulnam & dimidiam menfura nostratis interdum excedit, Versus apicem fenfim angustatur. Huic vel idem eft, vel perfimilis

Fucus longissimo, latissimo, crassóque folio C. B. prod.

Ouem describit radice brevi, ex crassis fibris composità; ex qua pediculus crassus, rotundus seexcelens (rarius ex una radice duo folia ejudem omnino forma & longitudinis) latitudine und as 4 superans, ejusciem ferè per totum folium principio excepto latitudinis, in medio aqualiter planum, ad utrumque verò latus parum convolutum, tortuolum & finuofium, obleure virens, craffum, & dum terra adhuc affixum tactu forma gelatine viscosum & madidum : quare propter niminn madorem vix affervari poteft, licet fæpius Soli exponatur; nam quoties charta reponitur mador ifte cum fectore recrudescit, ità ut à corruptione, nonnisi post aliquot septimanas, donce

plane fiecetur, servari pollit. Hie à nostro dissert, quod ex una radice duo interdum folia emittat, quod in nostro nunguam ebservavi; quodque medium folium conaliter planum oft, cim in notro rugi: inequale sti. Johnsons Gera-di anaculator Fucum hune C. B. cum phasganoide (quem interdum folio simplici, interdum gemino provenire observavit) eundem specie putat, nec nos magnopere repugnamus. Noster autem, quem in litoribus Eboracenfibus & Cornubienfibus copiofum observavimus, à phasganoide dicto specie diversissimus est. Quod verò C. B. de dissicili hujus planta exsiccatione dicit Fucis omnibus commune esse experientia didicimus.

* 2. Fucus longissimo latissimo tenuique folio C. B.

The priori non multim abfimilis, qui ex radicula nigra, fibrofa pediculum tenuem, triuncialem emittit, qui in folium felquicubitalis longitudinis, unciarum 5, vel 6, latitudinis, planum, perman gines hine inde convolutum abfumitur, fubstantia tenuissima membranacca, coloris pallide vireneis.

Hane cum aliis Maris Mediterranei purgamentis rejectum non longe à montis Cetii radice collegit C. Baubinus. Si hie à fuperiore diversus fit nobis certè ignotus est, nec apud D. Magnol, in Indice plantarum circa Monspelium, ullam ejus mentionem invenio.

A. * 3. Fricus

* 3. Fueus alatus free phasganoides C. B. An Fueus Scoticus latissimus edulis duleis Sibbald. in Prodr. Hist. Nat. Scot? 2520ab-leabed efeutent 1102ach.

Lib. II.

C. B. prod.

Hujus (inquit Cargillus qui ex Abredonia Scotiæ transmisti) admiranda est forma. Saxis quæ
Occanus lambit & in astu quoque mergit adhæret, lepadum instar, mytulis coronata: caule tereti,
pennæ anserinæ magnitudine; colore quem exhibent pruna Damascena, inter rubrum & nigrum
saturatum medio: At folia, quæ nonnist caulem adultum ornant, saxo hærentia [in sicco virescunt] faturatum medio: A fond, que palme latitudine fupra radicem nafcuntur plurima, ligularum inftar, cartilaginea, 3, 4, 6, aut 8. uncias longa; inter que caulis, coufque teres, latelcit, porrigitúrque interdum ad ulura longitudinem, infirmus, ut míi aquis innatans fufentetur, hum femper procumbat: Huic, fi adultor, utrinque ala adnafcitur trante quanta & ripé caulis ef longitudinis. Ea verò tota membranea est, fibris hinc indè venosis à caule conspersa. Notandum autem membranambane, prout in fagittarum alis est videre, ima parte angustiorem, sensim latiorem reddi, ità ut tres ab ortu pollices transversos æqualis deinceps tota existat, 1, 2, aut 3 unciarum latitudine.

Hie præsertim Septembri viget, alio anni tempore inutilis: membrana abjicuntur, relitiquo vecuntur gravida, alissque etiam in cibos cedit. Sapore est falso cum modica dulcedine; sium man-

ducantibus excitat. D. Sibbaldus inftar Acetarii comedi afferit.

4. Fucus arboreus polyschides C. B. maximus polyschides Park. phasganoides & polyschides Ger. emac. Deargirole and hangers.

A radice fibrofa faxo alicui aut petræ adnascente caulem emittit pedalem, cubitalem aut longiorem, teretem, caulem Angelica maxima (ut recte C. B.) crassitudine aquantem, cujus fastigium in latus cartilaginosas membranas variè dividitur, co propè modo quo balthei pars de qua ensis suspenditur apud Helvetios. [Suprema caulis pars in 8, 9, 10, 12 aut plura pauciorave folia longa di-

In literibus nostris ubique ferè invenitur. Vidinus etiam rupibus fingulis aftits marini accessibus aquà operits innascentem circa Monam insulam & alabi, copiosissim. Hac planta est quam Lobelius in Obs. 1892ast Normannorum appellat, ut mihi quidem videtur. Quin & Alga Maderensis grandi folio J. B. i. e. Alga latifolia chattæ similis, costa carens C. B. huic eadem videtur, qui penusimo in 1000 descripta.

5. Fucus chordam referens teres, prælongus. An Fucus cavus J. B. i. e. Herba cava Impor.? Sea Haces.

Ad duas nonnunquam ulnas seu quatuor cubitos longitudine accedit, ad radicem exilis, in medio craffior, tandem iterum in acutum tenuatus, teres, magnitudine & specie chorde musicæ maxima, simplex & indivisius, intus concavus, verum crebris diaphragmatis interceptus. In litore marino ad latus Angliæ Occidentale faxis adnascentem sæpius observavimus.

6. Alga angustisolia vitrariorum J. B. C. B. Alga Ger. Fucus marinus sive Alga marina graminea Park. Bansa Marina

F. B. Folia longiffima, cubitalia & longiora, plana, lavia, mollia, fragilia, modò alba, modò rubra vel atro-virentia, ligulas aditrictorias amulantia; ex iis quadam funt latiora, alia angustiora: havrent sibibantia cuidam lignosis, migra, umbelliferarum plantarum instar comosa, capillamentis cinereis, que in fibras staticentia folia vetera & decidua refugerum.

Cafalpinus folia initio virere, deinde cum exficcantur albescere scribit.

Toto tractu mediterraneo ad Aquas Marianas Adriatici & Occidui maris universi pœnè litoribus nihil vilius & frequentius algâ. Leb.
Veneti huius foliis vitrea vafa involvere & præmunire folent, alioqui hodio nullius est usûs. Lob.

Graminis potius marini quam Algae species videtur, ubique fere in litoribus marinis obvia.

CAP. VII.

Fucus maritimus Gallo-pavonis pennas referens C. B.

C. B. prod.

C membranaceus eft, sele sensim late expandens, qui in plures lacinias, sensicirculares, fibi quandoque incumbentes dividitur, per quas varias firia semicirculares variegatas, diversità canalis calla cayonis elevanti specacio cerminitur. Scopulis maritimis adnascitur in Scotico, seu Britannico Oceano.

Ostendit nobis banc plantam D. Stevens a se inventam prope Exoniam Devoniae urbem. Fungo auricu-ları Caesalpini similem Musco cuidam aut Licheni propius accedentem quam Fuco. Cum ergo consistentia & textura Auricula marina & Opumia sit, bine illue transferri debere putamus.

CAP: VIII.

HISTORIA PLANTARUM.

76

· Fucus folliculaceus foliis Abrotani C. B. Cremenei Istris Abrotoni vel Thymi foliis J. B. Fucus marinus foliis Abrotani maris Lob. Museus marinus Abrotonoides Park.

Hgura ejus & facies ceu fiquis arborem quandam afpiciat. Nam primum trunco est pedali, craffiulculo, tuborolo, nigro. Ab hoc fuperne rami excunt complures: pedalos, brotiones in alios minores diviti, foliis vestiti Abrotani & multipliciter dissectis, quorum fegmenta in oblongum intumefcant turgefcúntque, colore pullo aut nigricante: plerifque exterum locis cineres quadam falfigine incrustatur, alicubi etiam sungoso e spongioso tegumento. Sapor salsuginosis

Valerandus, à quo J. B. habuit, ex Istria detulit. Forte hac planta rectius Submarinis lignosis fecunda Sectione contentis annumeraretur; uti & fubfequens.

CAP. IX.

* Fucus fruticofus caudice verrucoso Botan. Monsp. Fruticosa marina planta, quibusdam Conferva lignofa I. B.

Atâ basi vel radice scopulis adharet, pedalis & cubitalis serè ejus caudex lignosus, tortuosus, totus niger vel pullus, qual adultus forer, rugofus, fragilis, in ramos palmares divaries, tus, quos obfident undique verrucofa tubercula, modò longiora, modò breviora, ad ratus, quos concent uneque verricota unoccuta, modo fongora, modo oreviora, ad ra-dicis Polypodi tubercula accedentia, qua versis fuperiora Ciceris penè magnitudine, olivani forma, rugola, cripa, racemorum modo cobarcentia, in quorum turbinato fine excunt coliculi ramulive mgri vel ruffi, inque fegmenta morondara cerl, tubinde à medio ad funnum udque denticulati; in quibdidami foliola fegmentis ad Abrotanum accedunt, paulò tamen latoribus.

quantitation tonoa regimento da Adolosamini accessimi, pauto cameri tattorious.

Planta hec non partim variat, ità ut quis diverfas plantas fufficari poffer.

à radice plures flolones producit, alias unum plerunque videtur proferre.

Oblevvantur criam ad radicem pili quales in Algae vitrariorum radice.

Quadam tophaceis cinereis cruftis obducuntur: aliis adhæret Linum capillare vel mulcus tenuiffimus, &cc. Sapor ligno nullus infignis, nifi aliquantulum aftringens cum levi falfugine, que in foliis evidentior.

In litore Narbonensis marisprope Monspelium plures hujus generis plantas collegit P. Magnol.

CAP. X.

A. Fucus fpongiofus nodofus Ger. emac. Sen ragged Staff.

Ucculenta admodum & fungofa est planta, crassitie pollicari, colore obscuro sordide stavi-cante, tuberculis verrucosis inaqualibus undique obsta. Prope Margate in insula Thanes Cantii invenit Th. Johnsonus.

CAP. XI.

Planta submarina Musco & Licheni assines, aliaque parva incerta positionis:

* 1. Abies marina Belgica Cluf. J. B. Ger. emac. Abies marina Park.

Cluf. The Cluffus, ut & sequentem, se observasse feribit in Flandrix ora maritima oftreorum testis & Mytulorum conchylis adnatam, qua Abiets figuram iti referebat, ut pumila Abiets videretur, ramulis ordine utrinque dispositis, fragilis, admodum putilla, raro palmi altitudirem excedens, ex terijustus velut squams contexta, nonnunquam omnico plana, ahis interdum prominentibus in orbem ranulis. An hue referendum Musici marini genus solite pinnatus et altitus solite prominentibus in orbem ranulis. quae trium unciarum est altitudine, in pulchros ramulos unciales & se se fectureidas filla, vivido virore tineta, solis pinnatum annexis ut in Viola aquatica, apoplysibus nonnullis inxqualibus. 2. Cupressus marina Belgica Clussi J. B. Gor. cmac. Cupressus marina Park. An Fucus cupressus Imporati? Fucus Cupresso similis C. B.

De Plantis Imperfectis.

- Hac cupressum adeò amulabatur, ut Clusius satis mirari nequiret providentia divina opus & artificium, ramulis frequentibus in orbem fed nullo ordine nalcentibus, & furfum spectantibus, Cupresfinorum foliorum modo efformatis. Harum autem, tametsi aliquot annos inter chartas affervatarum & compressarum rami, si in vitrum aut aliud vas aqua plenum injiciantur, statim sese explicare & in orbem diffundi seque surrigere incipiant.
- 3. Lichen marinus Ger. Lactuca marina sive Intybacea J. B. Fucus marinus Lactuca marina dictus Park. Muscus marinus Lactucæ folio C. B.
- Maris finubus innatantia quadam funt folia, ab uno veluti pede prodeuntia, membranacea, la-Mars intuous initiatura quaetati inti piana, ao uno voute pete proteurita, membranacea, izvia, & cum exficcantur quafi pappriacea, pellucida, inviccin incumbenta complicataque & corrugata, colore herbido dilutóque, Lactucam aut Intybum crispam quodammodo repræsentantia, vel
  Rolam expansam.

  Petris & Scopulis aut estam testis in fundo maris adnascitur codémque modo quo Lichen seu He-

patica terrestris se diffundit & expandit.

Refrigerat & aftringit: commodius autem applicatur Arthritidi quam Muscus capillaceus sive Corallina J. B.

4. Lactuca marina tubulofa.

Hanc in foffis paluftribus majoribus & fluviis quos mare fingulis acceffibus æftuum influit obfervavinus: eft autem pralonga concava feu tubulofa, velut in cellulas divifa coli inteltini evacuati amula, codem ferè cum pracedente colore & confiftentia.

- 5. Scutellaria sive Opuntia marina J. B. Opuntia marina Park. Fucus folio rotundo C. B. Lichen
- I. Bauhino descripta pede erat craffiusculo, fungoso, unciali. A quo surculi (si ità vocare fas fit) prodeunt plures ex meris foliis mutuo incubitu conftantes, ità ut alterum ex alterius margine int) prodeunt punes ex meis nois inducio intendent cominantes, ita ut a taretimi ex atternis margino enalec videatur inflar corolla equitalam qua preces connumerari folent aut uti propus accodamus in re non ufque adeò diffimili, ificut in Ficu Indica quam Opuntiam vocant. Surculi ifit rurfus in alios laterales dividuntur. Singularia porro iflus concatenationis folia orbiculata funt, utcunque latiora quam longiora, nummi inflar compreffa, craffiufcula tamen, nonnihil rugofa, que diligentis inspecta velut ex binis membranulis compacta videntur, ac prima quidem unguis fere latitudine, pauca quædam Lupino paullo majora, alia medio modo se habentia. Cæterùm superius plerunque folium qua gibbum inferioris excipit modice finuatum est. In extremis quæ sunt soliola plerunque vix Lentem superant. Tota planta salsuginosa est, tum sapore, tum odore. In litore Siculo prope promontoriolum Cerciolo dictum collegimus.

6. Auricula marina. Fungus auricularis Cæf. I. B.

Folis conflat auriculæ figura, pluribus lineis circumductis, colore cinereo, mollibus specie Fungi, gustu mordaci. Et paulò post, corum Fungorum figuram præ se fert qui vetustis caudicibus innas cuntur lignofi : fed hoc tenue cft, membranofum, molle, infernè afperum, fuperiùs lave. In literibus Maris Mediterranei sapiùs ejectum collegimus.

- 7. Palma sive Manus marina quibusdam J. B. Fucus aliquibus Palma marina C. B.
- Amputatam à radio cubitóque manum affabre exprimit; ac ex carpo craffiore [compreflo tamen] albicante, angustiore in metacarpium sensim dilatatur; hinc in digitos quaternos, quinos, pluresve, ferrugineos, fungolos, rugolos, multifidos dividitur, qui rurfus in minores particulas lubdividuntur. Tota lubltantia coriacea quodaminodo est & membranosa. Sapor & odor salsus. Hanc etiam in Maris Mediterranei litora ejectum collegimus aliquoties.
  - * 8. Alga cornu cervi divifurd J. B.
- Folis erat membranaceis, rubentibus, duarum aut trium unciarum, cervini cornu denticulis incifa, sapore salso.

* 9. Palma marina quibufdam J. B.

F. B.

Ejus ramuli erant plani, dimidiati culmi latitudine, multifidi, nigri aut cinerci, foliis ami&i gracilibes, brevibus, divifură accedentibus ad Chondrillam, multo tamen minoribus.

* 10. Musci marini genus foliis pinnatis J. B.

7. B

Trium unciarum est altitudine, in pulchros ramulos unciales & fescunciales fissa, vivido virore tineta, folis pinnatim annexis ut in viola aquatica, apophylibus nonnullis inæqualibus.

Alias adhuc l'uci species observavit & descriptit Ferrantes Imperatus, quas quia nobis incognite funt, nec ab alio prater oum Botanico, quod sciam, descripte aut picta, lubens pratereo. Earum autem descriptiones si desideras, videri possunt apud J. B. Hift. Plant. lib. 39, cap. 20. Lating forter.

* 11. Reticulum marinum I. B. An Rete marinum Imp. ? lib. 28. cap. 1.

7. B.

Nomen ex rei ratione afcivit fic namque veluti flamine atque fubregmine intertexto est, ut rete alique modo reprasentare videature. Compressi durinscula est, neque renitens e colore subcinereo obsoleto e odore atque sapore salsigimoso. Dentibus attritum cedit ob lentam & tenacem substantam, nec facile comminuitur.

Maritimorum accola eft.

* 12. Fuci fungiformes J. B. Fucus fungis affinis C. B.

Sunt de numero foliorum marinorum, folio quafi circino orbiculato; non fine impreffis lineaments, itidem in orbem contortis. Adharent rebus quibus innafcuntur că parte qua in vicem est centri. Accedunt colore & figura ad fungos quoldam, qui fupra atbores crefcunt. Majores redut finduntur fecundum lineas qua ab ambitu vergunt ad centrum. In hoc genere altera species qua major est, acquairi spithana longitudinem sive akinudinem, atque in aqua provenit minutulis nixa pedicellis. Hae m ambitu foliorum crispatur. Minor verò duas uncias vix excedit & plana est. & sepe alterum folium stat supra alterum. Color usplurimum spadecus est.

12. Museus marinus Clul. Museus maritimus viridis multifido folio C. B.

ol C

Quation unciarum aut paullo amplioris est longitudinis, in frequentes & laté sparsos ramos divisis, qui deinde in alios plures minores & multifidos destinunt inflar foliorum Chamaemeli, vel si qua stint illa minora aut tenutus incita, molles initio & flexiles, transparentes si lumini opponantur, virides intima parte, suprema verò purpurascentes. Sed nec reficeata planta, licer afperior ficcitate reddita, valdè fragilis est, ut Corallina vulgò dicta, tametti ad ejus aliquod genus quodammodo referri possiti, taporem tamen valdè saligum retinens, & si aque immergatur, & aliquantulum maceretur denuò mollescens.

A. 14. Muscus marinus rubens pennatus nostras.

Palmarı eft longitudine, in innumeros ramulos divifus & fubdivifus, foliolis breviffimis pennatim difpolitis, creberrinis veditos. Color rotius intense ruber aut fanguineus. In maris litus rejectum non longò à Bervico oppido collegimus.

15. Muscus maritimus Adianto similis alter C. B. Polypodium marinum J. B.

Nomen obtinuit à fimilitudine caulis quam habet cum terreftri, qui repens hine indè locis hæret unde prognafeitur: folia quoque fimili ratione modóque Polypodii quercini firriguntur, fed figurà diffimili & ad Adianti folia accedentia. Scapus fubfiantià conftat lanuginosà: Sæpius zoophytis læret, qua, referente Imperato, Italis Neapolitanis Carnume dicuntur.

A. 16. Muscus marinus major, argutè denticulatus.

Altitudo luic vix palmaris; color ad arenam marinam accedens. In ramulos innumeros fubdividitur, qui finguli caulem iplum magnitudine æquant, feta equina vix crafliores. Per totam longitudinem argutis denticellis crebris ex adverfo binis ferratus eft. Folia commanfa molba funt & non ferupofa m modum Corallina. In ramulis veticulas habet pellucidas.

Fuco phafganoidi adnatum obfervavi in mari Britannico.

A. 17. Muscus marinus denticulatus minor denticulis alternis.

Scapos plurimos è radice emitrit, palmares, non ramofos nec admodum firmos, furcal $\alpha = \frac{1}{2}$, rimis ab imo ad fiminium ufque, nune longioribus , nune brevioribus prout fors tubalit, non some ex adverfo fed impari ortu, pennæ capillamenta imitantibus divifos, colore arenacco, ut impressante.

tatis. Denticuliaurem valdè acuti funt, veluti fquammula feu foliola acuta tum fcapis tum ramulis utrinque adnafeentia, non tamen bina ex adverfò, fed alterno fitu.

A. 18. Muscus mavinus denticulatus procumbens caule tenuissimo, denticulis bijugis.

Caule est tenuissimo, infirmo, sesquipalmavi, ab imo statim ramoso, ramis aut filamentis capillaceis, crebris singulatim hine inde constitis Denticuli bini ex adverso fiti sime. Singulare est in hoc genero, quod caulis inus nibil major fit sunmis capillamentis, quanvis tot intercedant divissiones & tabdivisiones. Color aliqua ruboris tinctura diluttur, veluti fabulum.

A. 19. Muscus pennatus ramulis & capillamentis falcatis.

Cauliculo affurgit palmari, huc illuc undatim reflexo, ramulos crebros hine indè emittente: Ramuli digitales capillamenta creberrima hine inde promunt, non tamen adverfo fed alterno fitu pin-nulatum plumula in modum; omnia tamen uti & ipfi ramuli furfum reflexa & velut falcata. Capillamenta autem fi curiosè spectentur compressa funt & aliquam latitudinem habent, ab uno latere trenata.

A. 20. Muscus marinus equiseriformis non ramosus.

Phirmi ab caden radice excunt feapi, intus concavi, creberrimis geniculis per totam longitudinem, brevifilmis fetarum velut rudimentis, in ambitu quinis, obfitis. Sunt autem feapi [quos vidimus] palmares, fetă equină crafifores.

A. 21. Muscus marinus denticulatus denticulis bijugis unum latus spectantibus,

Quam vidimus plantula vix palmaris crat longitudinis, cauliculo feta equina craffitudine, hine inde ranulos crebros alterno aut nullo ordine emutente, qui in fegmenta capillaria iterate divifa & fubdivida creberrime utrinque denticulata finduntur. Color velut arena marina. Denticuli ex adverfo bini versits unam partem spectant velut due antenna juncte.

A. 2. Muscus Corallinæ in modum articulatus ex alba rubescens.

Palmari longitudine excrescit varie in ramulos & surculos ad tactum molles nullo ordine divisus & subdivisus.

A. 23. Muscus capillaris ramosus, per siccitatem obscure purpurascens.

A. 24. Muscus marinus erectior, ramulis in innumera & tenuissima capillamenta divisis custus

A. 25. Muscus marinus purpureus parvus, foliis oblongis Millefolis ferè divisura.

Hasce tres ultimas species in maris litoribus à se collectas nobis ostendit D. Jacobus Newton. Sufficiunt eis tituli pro descriptionibus.

26. Alga nigra capillaceo folio seu Filum marinum Germanicum C. B. prod.

C R avail

Hoc esigno lapillo innafeitur, & in plurima bicubitalia, ariguftifima, nigricantia, lævia, craffiufula & firma, diquando inter fe complicata fila abfumitur. Ex mari Balico accepte C. Bauthinus.

A. 27. Conferva palustris marina, seu Filum marinum Anglicum.

Color huic ex albo fubluteus : magnitudo fili quo veftes confui folent. Longitudo filorum fingulorum fi extrahantur (nam variè invicem implicata & contorta funt) cubitalis aut amplior. In foffis paluftribus prope Camalodunum in Effexia obfervavimus. Alibi etiam haud dubiè confimilibus in locis reportur.

* 28. Muscus marinus capillaceus Dioscoridis Donati Park.

Coralline fimilis non est, utpote minimè dura aut lapidea, sed musci terrestris aut arborei consistenta, perris aut conchyliorum testis adnascens, mollis & herbaccus, totus ex filamentis veluit Lineis albis compositus, abstique ullo rano aut pediculo, colore rubente & cinerco interdum vata, viridis non reperitur. Datur & hujus minor species petris aut lapidibus juxta mare adnascens, interdum etiam lignis, nonnunquam in litore maris inter algars & alia purgamenta ejectus reperitur, priori fimilis, albus sapore nonmihil falso & adstringente.

Antonius Donatus observavit in Lio Venetorum insula.

* 29. Muscus marinus argenteus plumiformis Donati Park.

Rupibus markimis, vel etiam pileium teltis innaleitur pulcherrimum hoc mulci genus, interdunt etiam inter Algas in litus ejectum reperitur. In ramulos plurimos capillares aliorum Mulci gene-

rum

8+

rum instar dividitur, plumarum particulas proxima similitudine referentes, colore argenteo adeò puro & claro, ut miraculi instar fit ullum musci marini genus vel natura vel arte adeò candidum reddi poste.

Cum aceto adhibitum lienem abfumit, tumoréfque & scrophulas illico dissolvit: urinam copiosè deducendo Hydropi confert. Renes expurgat, calculos & arenulas eluens, fi pulvis ejus drachma pondere in aqua Eryfimi cum pari quantitate fucci limonum mixta fumatur.

30. Muscus marinus Venetus Costi Indici radicis essigie Ponæ Park.

Rupibus maritimis accrefcit, atque undarum agitatione non rarò abrumpitur & in litus expellitur. Radierm nullam habet, fed totus velut ex fafeiculo feu cespire virgularum festucarumve componitur. Siccus Costi Indici radicem refert, nifi quod candidior sit, humectatus denuo intumescit iterum, & in formam prædictam se explicat.

Salfus admodum eft, & fale velut arena refertus.

31. Penna marina aurea Donati Park.

Colore aureo resplendent tum caulis tum folia; Ad Spartum Austriacum Clusii figura sua pro-

Antonius Donati hunc & antepenultimam in Lio Venetorum infula observavit, descripsit & de

CAP. XIL

De Spongia in genere.

U A: Latinis Spongia Gracis Entro dicitur : Exymologus autem fic appellari feribit. ि मिं Tatinis Spongia Gracis अपूर्ण dictur: Expiniongus autent ne appendit felion, most के बार्क में कार्क में प्रमुख, quich humorem attrahat & combibat. Que Veteres, Arifoteles & Plinius, de vita, fenfu, motu & contractione spontanea, esca & alimento Spongiarum tradunt partim pro, incertis & sinspectis, partim pro fallis habeo. Quis enim credere potent eas conchis ac pitce ali ? co scilicet argumento, quod conche minuta in eis repersantur; quali verò hac animalcula non ultro irrepant in earum poros & foramina, sen obstuciona, two ob escan; verò hac animalcula non ultro irrepant in earum poros & foramina, sen obstuciona, two ob escan; vero nec animate non auto inspant in catam perios e to animat, ea o activam e con estant, facile enim credimus conchas marinas spongas depafei, tantum abelt ut Spongas conchas. Quis intellectum is ineffe puter, quia nimirum ubi avulforem fenfere contractæ multo difficultus abftrahuntur? Ego nullam ejulmodi vim eis inesse concesserim, confictam sulpico, quoniam Spongia compressa & in angustum coacta ultro refisiunt & se dilatant vi quadam classica, qui multa praterea manimata pollent.

Est ergo (ut rectè Imperatus) Spongiarum natura Fungis proxima, de vegetabilium marinorum genere, quarum substancia velut ex lana compacta, fistulosa seu foraminata, & undique mucagine quadam membranea veftita. Vivunt Spongia, foopulis, teftaccis & arene radice fina affixe. Avul-fe à fina radice repullulant & ut alie plante recrefcunt. Earum proprium est, facile constringi, & in pristinam amplitudinem dilatari: adhac humoris esse sitibundas, quem facile imbibant, & com-

1. Spongia globofa Imper. C. B. J. B.

Neapolitanorum litorum propria est, figură Pomi, aliquantum turbinată; substantiă teneră, slexili [arrendevole] & Spongiarum fimili, sed maxime foraminata hiantibus apertisque cavernis. Reperitur fanè magnitudine capitis humani aut etiam majori.

2. Spongia compressa Imper. C. B. Spongiæ compressæ schiacciatæ J. B.

Figură funt orbiculari, lată, parum crafsă, fubftantia flexuosă & quæ facile comprimi poffit, tenaci, foraminată, fed exiguis poris, præ cateris omnibus ad Spongiarum ulum, ob plures conditiones requifitas quas habet, expetita. Has Spongias (fi Imperato credimus) Antiqui Achilleas nominarunt proper carum subtilitatem firmitatemque: quapropter ad arma sustinenda corporibus equitum interponuntur, & uti motum corum arque impussum prohibeant. Fulciuntur pediculo instar Fungorum, quibus fimilitudine quadam respondent.

3. Spongia compressa magna C. B. compressa schiaccitata Oceani latissima Imper. J. B.

Et hac Oceani Spongia propter fubstantiam densam atque tractabilem ad usus à Spongiis expeti folitos valet, teste Imperato. A figura amplitudine commendatur, quippe cujus diameter duos aquet cubitos : craffitudo duorum digitorum ; figura plana , expanía atque comprella. Habet præterea foramina quadam quatuor radiis stellata. Centro harens vivit sicut catera spongia.

4. Spongiæ bircinæ Imper. C. B. J. B.

Durz funt hz, ideoque à Spongiarum bonitate degenerant, figura inæquali, cum eminentiis diversis cavitatibusque per quas aqua marina transmeat.

5. Spongiae velares Imper. C. B. J. B.

Velares dicimus quarum textura rara est. Nam ablatâ mucagine, quæ fibrarum vacua replet foatia, restat tantum quiddam lanuginosum filamenti instar, aut capillorum simul ligatorum. Harum ergo ufus non est qualis Spongiarum.

Eff & hujus species quadam, cujus processus avium pedes quodammodo reprasentat, quarum su-

perficies asperitatibus eminentibus obsita.

Etiamnum alia hujus cauda avis fimilis, cujus fibra ab ortu ad extrema ufque extenduntur. Alia que Cornu cervi figuram emulatur: nam à radice affurgens in ramos una tantum parte, fine altero tantum latere dividitur. Hujus fubftantia fimilis est laxo alicui nec condensato filtro.

6. Spongia infundibulum imitata J. B. Spongia forma Infundibuli C. B. Spongia elegans Clus.

Quam descripsit hujus generis Clussus, inharebat adhuc suo saxo, esque durissimo & nigro, quod duodecim libras pendebat. Ipsa autem Spongia forma quasi infundibulum imitabatur, aut fibris imaginem repræsentabat, nam tota cava erat & infima parte, quâ saxo adhærebat, valdé angusta; deinde sensim se attollens expandebatur, inæqualiter tamen, cum uno latere ad novem unciarum alitudinem duntaxat affurgerer, adverfo autem ad undecim uncias peringerer: ora inacquales erant & finuofa, in interiorem partem interdum adeò reflexa, ut foliorum formam quodammodo exprimerent : amplitudinis diameter fuperna parte 132 erat unciarum; exteriore parte lobum quafi foliolum adnatum habebat, interiore verò bina foliola instar calycum formata: totà autem materia vulgares Spongias referebat.

7. Spongia ramofa C. B. ramofa Britannica Park. Confervæ marinæ genus Lob.

4. Spongia

In Anglia litore Meridiano infula Portlandia vocata, ex adverfo Normannia, inter fluitantes Algas reperimus (inquit Lobelius) planta quoddam rudimentum, cujus fi fpectes & attrectes fificulos palmares & fefquipalmares, pultulofos, molles, flexiles, Spongiam profits dicas, cui etiam' concolor eft, & vixifle putes : fin habitum & ortum ramis brachiatum, Corallinis affiniorem dicas : concorder, a state pute: intraductine fortuin rains tradition, cortains animorem desage unde quidam apad Plinium Plocamon Ifidos Corallio finilem, line folis pracefilm, mutato colore in nigrum durescente, com cadat frangi folitum, conjectarunt. Ea tamen videtur Antipathes Diole coridis. Quam nobis communicavit D. Neuton ficca vix palmaris erac, colore ex viridi cinereo; in rannulos non ital crebros, culmo crafifores, in extremo dichoromos & veduri corriutos Algie feiri in modum divifo.

8. Spongia ramosa sluviatilis Newtoni.

Colore est per siccitatem magis cinerco quam pracedens, ramulis digitum minimum crassis, nonnullis divisione sua digitos imitantibus, aliis in extremo dichotomis & velut cornutis, aliis varie & nullo ordine divifis.

In fluvio Yare observata est à D. Newton:

Spongiarum multiplex usus est: numirum 1. ad fomenta; multò enim diutius decoctorum quibus membra fovenda funt calorem retinent, quam panni aut linteamina : 2. Ad fanguinem aliújnve liquorem imbibendum & exficcandum, quo Anatomicis, Chirurgis, Mechanicis utiles funt. 3: Ad ulcera cava, nondum perfecte fanata, dilatanda & quandiu opus est aperta tenenda, & ad putrida exficcanda. Ustarum cinere Veteres ufi funt ad ocularia medicamenta, & ubi quid extergere opus est. Plerique recentiores Medici issdem Spongae cineribus ex vino albo propinatis utuntur in cura bronchoceles, toto unius Lunæ curriculo, certiffimâ experientiâ. Quercetan. Multa praterea de Spongiarum viribus & ufibus habene Veteres, quos confule.

CAP. XIII.

De Alcyonio.

Leyonium Plinio lib. 32. cap. 8. fit in mari, ex nidis (ut aliqui exiftimant) Haleyonum & Ceycum. Quatuor ejus genera recenter: Diofeorides quinque. Vereram Aleyonium quodnam fit non certo conftat. Recentiores pro Aleyonii speciebus habent corpora quædam fungiformia in mari nafcentia.

1. Aleyonium spongiosum Officinarum J.B. Aleyon; durum sive I. Diose. Imper. C. B.

HISTORIA PLANTARUM.

Hujus frustum a se adservatum ità describit J. B. Duos pugnos crassitudine amplitudineque facille æquat: Substantia, qua superficie tenus veluti cortice obtectum est, albicat, alias cinerea est, non. requaris substantial, qua imperiore transformer particles, controlla, por cemporis (ut arbitror) ratione, cruftola, tota punctis cavis notata, cavernis pluribus inacqualis. Interior facies Spongiæ fimiliseft, fed firmtor, colore pullo, tota porofa; nam acicula vel modice pressa facile penetrat. Pondus pumicis lapidis non adaquat; odor & sapor sal.

* 2. Alcyonium stupposum Imperati J. B. stupposum vel 4. Diosc. Imper. C. B.

Stuppis in glomerem convolutis substantia interiore quodammodo simile est, ad tactum molle Involucio tenus Alcynio duro aliquantulum finile, concavo, calvis formam initiante; ex cujus concavo odor expirat pilcolus. Et germina interdum protrudit, ficut de molli dictum.

* 3. Alcyonium tuberosum J. B. Imp. Alc. formâ fructûs alicujus Ficûs C. B.

Tuberofum est hoc Alcyonium, pediculo latiusculo, firmo, superficie tenus punctato : Substantia interior fibrosa, fibris directe è corticis cavitate porrectis, & circa media junctis, & quasi in unum convolutis. Totum candidum est, & plurimum Alga radicibus adharens, figura tuberosi inæquali, magnitudine interdum quantum vix ambobus brachiis amplecti liceat.

· 4. Alcyonium molle Imperati J. B. molle wel 4. Diosc. Imper. C. B.

Hujus materia spongia similis est, ad tactum cedens, cortice obtectum è quo alia germina excunt Juncorum specie, crassitudine calami Anscrini, concava : inter qua textura quadam tessellata, pratenui filo raróque velamento obducta, confpicitur.

* 5. Aleyonium monstrosum Clus. Exot Alc. Cerwi cornua cum cranii parte referens C. B.

Monstrosum erat (inquit Clussus) & valde admirabilis forma, quia cervina cornua cum cranii cui adhafissent parte quodammodo referebat, in varios ramos sparsa, inferna parte denso corcui anaminent parte diodaminoso testecas, in valio, a lanos parte, at examinoso pore & craflo, ipongiolo tamen, & retinente loopuli, cui innatum fuera & adhæferat fragment. Cornua ipía fefquicubitalis erant longitudinis, & palmaris aut amplioris craffitudinis, in varios ranos fatis craflos íparía, cavos tamen, & fpongiosá, rudi, crafsáque materiá conftantes, ac velui reticuli inflar compofitas, ut lumini oppositi transparentes essent & pervii : color ad spadiceun tentual compositas, ut lumini oppositi transparentes essent & pervii : color ad spadiceun tentual compositas, ut lumini oppositi transparentes essent & pervii : color ad spadiceun tentual compositas, ut lumini oppositi transparentes essent & pervii : color ad spadiceun tentual constant parte de cons dens : ramulorum nonnulli fingulares crant, quidam etiam gemelli, & ex parte interdum coalescentes. Sapor valdè salsus erat.

Ex America delatum erat.

. 6. Aleyonium Chirothecæ facie Clus. C. B.

Quod descripfit hujus generis Clusius mirandæ etiam erat formæ, Nam chirothecam in 4 lacinias, digitalis longitudinis, cálque cavas & inancs, ac veluti tuberibus cineracci coloris exterior parte obstas, sectam valde referebat: interiore vero parte laviores & multis exiguis foraminibus parte touria, l'ectain vaice l'estreuat. Interiore vero parte leviores e muiti exignis forantinibie preditas. Tota planta (fi liac appellatione cam donare conventir) fjorngiolè quodammodo nateræ erat, & levis admodum. Ejus fapor non valdè falfits, ut diu affervatum effe, & temporis diumitate falfedinem exuifié circedendum effet. Scoppilo aut faxo inhafifié videbatur, nam fedes plana erat. Cum fecundo autem Alcyonii genere à Diofcoride deferipto nonnullam affinitatem habere videbatur.

* 7. Alcyonium ingens & 3. quod ad 5. Diosc, referri potest Clus. exot. C.B.

Illo majus (inquit Clufius) videre non memini: Crassitudine porro longitudinem valde supe rabat: Nam cum 81 duntaxat uncias longum effer, craffitudo in medio corpore 16 uncias ambitu continebat, in extremis autem partibus pane 12. Ipla enim forma prorfus inæqualis erat, mo dò in dorfum affurgens, modò in multas facunas depreffa: totum autem Aleyonii corpus cineracei coloris crusta tectum erat: interna pars fungosa five spongiosa quadam materia constabat, & frequentibus lacunis erat prædita, falfique admodum faporis, & acrimonia etiam particeps : nam illius fupra candens ferrum reficcata pulverem, fi cuti adfricaretur, non modò magnum pruritum excitare, sed etiam valde mordicare & urere experiebar, non secus quam aliorum Aleyonii ge-

8. Aleyonium XII. sive Bursa manina C. B. Alga pomum Monspeliensium I.B.

T.B.

Pile palmariæ fimile est, modò majus modò minus: turget & plenum est aquæ, colore Spongiæ, vel singgorum Juglandium, qui in sicco in album mutatur. Comprimitur etiam instar orbis, habétque umbilicum, & juxta illum nonnunquam pilos sinules Alga plis. Quod nos sicilie milale literibis invenimus, colore era viristi, & propiis accadeba tad Bursa marine Castat desprimem; erat enim intus concorum, ex muscosa fue spongiosa scilicet capillari substantia constans, & ossiolum habebat rotundum qua lapidibus adbærebat.

Arantium marinum Imper. nobis huic idem videtur: qua in sententia D. Magnol nos confirmavit, cum Burfam marinam Monspeliensium vulgo Iranges de mar, appellatam scribat. Ind. Plant.

Monspel.

* 9. Aleyonium stupposum, rubrum perforatum Pauli Boccone Epist.

Radicem habet Fungorum campeftrium [Champignons] fimilem. Caulem nunc unicum edit, interdum tres quatuorve] non ramofum, rectum, craffitie pollicari, femipedali longitudine. Tota ejus superficies erosa est & foraminulenta, unoquoque foramine oblongo, absque ullo vel radiorum vel fissurarum signo aut vestigio. Leve admodum est : materia ex qua componitur albiradiorum vei murarum ingio aut vortigio. Leve admotanti en i marcha ex qua componenti abi-cans, porofa, in fibras parvas ordinatas divifa y paleis illis fimiles que à Cannabe decidunt, aut à Lino, dum ab operariis contunditur, ut à quifquilis repurgetur. Verum fi microfcopio observes has ipsa partes in medio fitas, videbis fibras dictas fimiles fruitulis glacies oblongis qua componuntur ex membranulis albis & lucentibus. Aleyonum fithoc transverim perpendiculariter sectum in medio maculam oftendit coloris rosei qua à radice ad fummum caulem extenditur, s'ffque valdè medio maculam oftendit coloris rofei que a radice ad luminum caulem extenditur, effique value diverfia, à fibris & à materia albicante, quae totum reliquum corpus Alcyonii componit. Hac autem materia albicans & fluppofa transversim fecta parvis arenæ granis repleta cernitur. Ut foraminum in superficie apparencium causam investigarem ea quàm poni diligenter dissenti extensimatem, vesticules parvæ armulum. Folliculum infecti cujustam exuviis similem inter diaas fibras firmatum, vesticule parvæ armulum. Folliculus isthic flavius eft, è pluribus membranulis valde tenellis compositus & interdum membrana intermedia divisio in daus cellulas; unde minimé dubjum puto forantina illa superficialia ab infectis erofa este. Verum cur Infecta hac in oxteriore tantum & Superficiali Aleyonii parte nidulentur, in interiorem autem & medullarem non penetrent. difficiis quaettio eft. Reliqua vide apud Autoreni.

Pilam marinam cum Imperato de numero Vegetabilium effe negamus, quòd fit è minutulis pa-

leis acque pilis congestus globus, seu à volutatione ab aqua marina factus, ut alle vult, seu in pi-seium ventriculis conglomeratus. Innumera autem in situs Maris Mediterranel reponntur.

Ex quo hac scripfi invenio in Ephemerid Germanicar. An undecimo, Observ. XIV. Novam fententiam D. Lucz Schrockii de his corporibus, nimirum Arundinis effe progeniem, & quidem foliorum ejustem. Cujus rei fidem ei fecerunt pilæ ejusmodi quamplurimæ, ad eum allatæ, quæ intus plantam ipfam tanquam circumvolutionis principium & fundamentum continuerunt. Reliqua vide loco citato.

Velicaria marina J. B. Pila marina ex ampullis constans ad Spumæ fimilitudinem C. B. Item Vessearia marina nigra. Favago Aristotelis quorundam 7. B. Offrearum aliorumye testaceorum

& forte etiam Mollium fœtura nobis videntur, ideóque hujus loci non funt.

LIBRI SECUN DI

PARS SECUNDA.

De Fungis.

De Fungis in genere.

UM in universo Corponum naturalium, vità faltem practitorum, cœtu, & fingulis eo rum elassibus, quò perfectiora quaeque sint, cò pauciora corum genera reperiantur, quò imperfectora eo numerosso, a broum multitudine illorum pretium pensiante; ut Vegetabilia & Animalia inter se, & sin genere Animalium Quadrupeda, Aves, Pisses, Instituta, in genere Vegetabilium Arbens & Herban conferenti patebit; Fungorum genus, ut maxime imperfectum, ità numerossistimas omnium species sub se completti deprehendeux. Quibus omnibus exquirendis & describendis ciù genee vacem, nec sufficiam, ab Hissoria plantarum agredienda nontaini deterrero ne scilicet infausto omnie in ipos fatuim opers limine impingere videar. Verùm ciùm mecum reputem accuratan harum recentionem & charattionem, vel omnino supervacuam, vel curiossisven quàm si tutilis plerisque Lectoribus vi im ir, mo ob paucas exporpra observatione jam descriptis additas multorum potitis reprehensionem neur surum vereor, quam ut omissimum veniam ab issoriam si internativam dubitem. Ilis tamen qui ingenio politi, & coto abundant, staffismus aperitur campus, in quo se cum fruche exercent, & bonas horas bene collocent, in tot nimirum specierum nondum traditarum historia concinnanda, aque adeò Divini opticis in iis magno mitaculo absque feminio producendis infinita potentia celebranda. Absque seminio, inquam, quamvis unica tam in his, quam in Submannis, species contrario exemplo semen manisestum otentans huic sententia refragetur; nosque su socio contrario exemplo semen manisestum otentans huic sententia refragetur; nosque di supersono della submentia celebrando con extensi estimus.

Nec enim verifimile est has solas species à reliquarum omnium norma & analogia abludere. Verum de Fungorum orm pluribus superius egimus.

Fungus nonnullis à Finnere, vel à Finnu & ago, vel à Fungor dictus videtur, quia veneno suo ad Funus vescentes deducir. Quicquid sti de Etynjo, Fungus certé hoe nomine non immerito mas le audit, ur qui avidé deglutientibus non rarò funestus & exitails siterir. Nan ut cos præreream sungos qui se noxios fatentur, & habitu iplo malitiam produnt: Alli non pauci maligni cim sint slubbres simulant, adéoque incautos persepe fallunt, & ad se colligendum invitant. Unde de oblatorum falubritate securos nos esse se se se se sul estate de contrabunt, vel ex genio lo ci ubi nascinurur, vel ex natura fuce quem combibunt, vel ex putridorum aut venenatorum vicinia & afflatu. Quò si inhil horum sit, consentientibus Dioscoride & Galeno vel optimi largins sumpti lactun, ut qui pravum succum generent, agrè concoquantur, strauguent, & bilis surlum ac deorsim eruptionem inducant. Recentiores etian nonnulli Fungos in universum omnes in cibis dannatur, & mentis abdicant. Præ alis Athanassius kircherus his verbis, Fungus qualiferuque si support malignum eff, semper existinium qualitatum aparatum sipriusius: eti mos flatim seminatur, frequenter tamen comessius nession administrativos molitatur.

Apagete ergo perniciofa ifthac gulæ blandimenta. *Que tanta* (ut cum Plinio loquar) voluptat amepinie cili? A nuíque adeb vitæ rader, ut eam tam vili offà permutemus, mortémque femper in procinettu flantem ultro foliciennus.

Nobis pracipue Septentrionalis regionis incolis cavendus est Fungorum este: nec enim ob defectum caloris & humoris abundantam in his oris probe concoqui & (u tia dicara) maturescere possum. Ex Alt. Medic. Thome Bartholim An. 1673. Oh. 116. hiltoriolam in hau erun sequentem ad me transmist Eruskitssimus simul & ingeniossismus Vir D. Tancratus Rehmsons, Amicus no fler imprimis charus, qui & aliis multis Observationibus, partim in propris, partim c probatissimis Autoribus collectis Historiam nostram locupletavit. Ex Observ. D. Casp. Collichen, Fungi non ubique innoxiè eduntur. In parria mea Siesta (inquit) in tanta copia crescunt, ut non tantimi recentes, sed etaim furno exticcati, rustros per hymenem gratum probeant cultium: the verò in Dama, ubi rariores sunt, magis sunt existosi: id quod accidit Hafnia civi, qui in Gallia illo se per innoxiè comederat; sie verò coctos & more folito praparatos cùm devoratte in cœna, hora noctis diodecima Apoplexia corripitur: Sanguis cum torpidor reddebatur, & spirituum mous impediti crant à narcotica vi Fungorum. At verò potuit fortosse viu sile per errorem Fungos mexios pro escluentis cellique es d'urorare.

Verum quamvis cos in cibis improbamus, aliis tamen ufibus infervire poffunt, vel in medicina, vel in operibus mechanicis.

Fungi ruhil ferè habent commune cum plantis perfectioribas. Nec enim color iis herbaceus, nec textura analoga, neque flos ullus feménve, quod hactenus nobs certò conftar, aut folum

propriè dictum. Brevissimo temporis spatio plerique oruntur, & brevis pariter avi sunt. A ligno plerique aut ejus frustulis elevantur. "Sennertus probabile esse existimat, Fungos omnes inplan." Ilponn. is & è plantis provenire & nasci; cajus sententia & nobis eriam probatur. Clarissimi Viri D. D. Malpighila & Sharroeus Fungos ex sungis sirustulatim discerptis & disseninatis pullulare (ut vulgo etiam creditum est) opinantur. Etenim contentus in utriculis transfersalibus adhuc succus (verba sint Malpighi) superveniente exteriore humiditate fermentatur, & extra turgendo quasi neur. Effluvia namque pilorum instar concreta contextum probabiliter efficunt; unde ulteriori subsequente fermentatione & quasi vegetatione, (urgente exterioris aeris elassica vi) congesta sursum neulem criguntur, & deficiente vi effluviorum prementéque aeris gravitate quasi redexa in capi-

tulum contain.

Ex quo hac Cripfi monuit me mox laudatus D. Taner, Robinfon in Ephem. German. An. 6.86.7.
Obf. 174. proditum, obferválle nefcio quos, Fungorum plutimos è terra crumpentes semen habecur non addunt quibus Fungis, cui parti accrescant; an nuda, an vasculsi incluia, aliasque circumflantias? Our rem tanti momenti, qua hactenus Botanicorum omnium industriam clust tan negligenter & perfundoroir tradunt?

Nos in hoc libro Fungos in duo genera dividemus, Primum erit Terreftrium. Secundum Arborum caudicibus aur ramis innafcentium. Arborum intellige non dejectarum & in terra jacentium, fed adhuc stantium. Altàs enim Fungi plerique (ut dixmus) Arborum ligno putrescenti originem suam debent, qui tamen humoris nutriti maximam partem e terra combibunt.

nem fiam debent, qui tamen humoris nutriti maximam parem e terra combibunt.

Fungos terrefires dividimus in lamellatos & lamellis carentes. Lamellati omnes pileati funt.

Lamellati carentes funt vel pileati, vel abfque pileis. Utrique autem tam lamellati quam non lamellati, vel efculenti funt, vel noxii. Arborei variarum formarum & generum funt. Hune ergo tracktarum, qui eft de Fungis, in quantor Sectiones dividentus.

Prima erit de l'ungis terreftribus lamellatis, qui fimul & pileati funt, cujus duo membra, Primum de Esculentis, Secundum de noxús.

Secunda erit de Fungis terrestribus, lamellis carentibus, five pileati sunt, five minús. Tertia de Fungis arboreis cujuscunque sunt generis.

Quarta & tungs autores equecunque um generis. Quarta & ultima, que unico capite ablolytiur, de Fungis fubterraneis *Tuberibus* dictis, qui tamen terrestribus non lamellatis potuissent adjungi.

SECTIO PRIMA.

De Fungis terrestribus pileatis simul & lamellatis.

MEMBRUM PRIMUM.

De Fungis terrestribus lamellatis esculentis:

CAP. I.

• Fungus candidus regius odoratissimus J. B. candidus odoratissimus orbe magno C. B.

Porta villæ lib. 10. cap. 70. autor est hunc fungum, Antiquis indictum, esse candidum, odoratulimum, orbem vix urrăque manu diductis pollice & indice cingi posse; tam esui fuavem ut crudus edatur, præberi ægris innoxic; incolas Richione vocare, quasi magnum Fungorum regem dicas: Autumnalem esse.

CAP. II.

Fung. ofculentorum 21. genus Clus. An Gallinaccia Neapolitanis dicta Portx? max. Ungaricus, multis laciniis squammatim incumbentibus C. B.

Anta nonnunquam amplitudine excrefcere audivit Clufius ut bigam facilè impleret, & monftrum veriùs Fungi quàm Fungus conferi poffet. Verùm quos in Ungaria obfervavit multo minores erant: pediculo lefquipalmari aut ampliore, femipedalis altitudinis; corpore in longitudinem & latitudinem diffuso bipedalem aut majorem, multis valdè amplis & laciniatis

laciniatis folis fquamatim vel imbricatim fibi invicem incumbentibus conftans; quorum etiam nonnulli Quercus fituofa folia imitarentur, coloris ex rufo nigricante, vel ex albo nigri, aut nonnum Quercus munoia iona immarginum, colonis ex ruto ingricantis, vei ex albo ingri, aut multis maculis nigris in albo confectis notati.

Sufpicatur Clufius quinti generis à fe deferipti fungos affe hujus generis nondum adultas frecies, Fungus autom quintus Cluf. Fungus angulofus pediculo exiguo nobis cum C. B. dicitur.

HISTORIA PLANTARUM.

CAP. III.

* Fungus bulbofas fuscus duplici pileolo C. B. Fun. Quercinus Dipsagoides Col.

Ctobris initio Campoclari in Quercetis humentibus post plinias hunc observavit F. Cotumna. Totus albus est prater pilei superficiem, que sufoco colore Castanea; operitur, verum crescente intus carne distumpitur, ut in coriis depictis evenit, deinde vi extentis; & maculola videtur: interna pilei pars pectinatim à centro ad circumferentiam dedictas lamellas, objinet, utim alis. In medio verò petiolo, aut circa summum, labrum inest, ciçae extensas, oasa succo colore, coriaceum, alperum limbum habens, ut dipfaci folia circa genicula harentia, cava, unde nomen impositimus Dipfacoidis. Petiolois intus cavas est, in imo crassecente. importante Diplacotto. Petition has caused in the cause of the partial statements, separately havens ingrescent parim & inaqualis inventur. Siccatus servatur, nec putrescit: quod innoxu fignum este consetur fungi.

Fungi werni, Mouccron ditti, adori & esculenti J.B. An Fungus minimus odoratus, capitulo donatus cinerem C.B? Prumuli Cxl.

J. B. Ungi genus illud, quod quia fub Mulco communiter proveniat, ac fub eo latitet Galli Moussissimo dicunt, magno in precio est, menssique latitoribus expetitum. Hi primulum crumpentes pediculus brevibus sibitas deorsum agentibus capitula sultinent Pso magno aqualta s duo decuplo majorem molem [nii avellerentur] affectuuri. Sed pediculus ipse teres, & mi mo crispus vel rugostis, ox terra non mulam erregisti. Esterim clusius supri, rotundique in fummo, subvus verò, qua instar tentorii reflexi, rimosis à centro ad circumferentam striis donati: ubi periodiculus suprimentami suprimenta nitus excreverunt campestrium Fungorum instar expanduntur. Tota verò substantia intus forisque candidi, guftûs gratiflinn, odorifque grati.

candidi, gultis grattimi, odorique grati.
Primo Vere fiub Martii finem & Aprilis initium prorumpunt locis, apricis, nemoribuíque inter fipnas: Montbelgardi potriffimim &s. per Comitatum Burgundicum, l'initimalque oras nullo non
forè observammus Vere, inquit F. B. Sura autem & in Gallia frequentiffimi; ubi diligenter re
purgatos, lotos, & in jure ex Vino, Agretta, Aceto, Cepis, Sale, Aromatis, Aurantis, Citriis, cum
herbarum odoratarum aut Lauri tantillo parato decoquunt, coetos eximunt, & cremori lactis dul-

ci, addito juris in quo cocti funt tantillo, immittutt.

Nos in Anglia nomen hoc Monfeberon, nonnihil tamen detortum & in aputingome mutatum, omnibus in genere Fungis accommodamus: quòd huic, ut videtur, principem olun inter Fungos lo-

Funguli incarnati coloris miniati, musco innati Mentzel, hujus generis esse videntur.

CAP. V.

* Fungi D. Georgii coloris exalbidi cum pauca flavitie, esculenti, pratenses J. B. orbiculatus exalbidus pratenfis C.B. Fungi efculenti 3. genus Clul.

Atva Fungi species cst, duarum unciarum amplitudinem vix aquans, orbiculari fere forma, tera cuigi pocces en, manim interatum ampiratument via equans, orientati fere torma, fuperne quidem aliquantulum extuberante, & quodanmodo pulvinata, inferie verò con-camerata, & quibuldam veluti venis diffineta, pediculo craffo, brevique coloris exalbidi, cui

flavi quidpiam admixtum eft.

navi quiquant aumixum en.

In ficcioribus atque paícuis pratis circa diem S. Georgii, i. c. 23. Aprilis invenitur.

Allorum Fungorum modo præparandus eft (inquit Clufius) qui repurgati ut plurimum elixati
folont, & in frufta concidi, que inter binas lances repofita, infperfo oleo olivarum vel buyyro, &
pipere addito, fisper prunas coquuntur: aut cum larido injicitur jusculum ex. laétis enemore paratum.

CAP. VI.

tingus campestris, albus supernè, infernè rubens J. B. esculentus 12, sive pileolo lato & ro-tundo livido C. B. esculentus 12. Park. The most common esculent montiforme og Champignon.

tas : infection moneror accore equantes se anon macora mens canonamina, penetento previ-bus, craffis. Saporis & coloris funt bom primulum e terra erumpentes ; ideóque antequam expli-cantur colligendos monent; nam venutate vituum contrahum & noxii funt, gravem odorem contrahentes & fuscum colorem, ut recté Lobelius. Sunt autem è Fungorum majorum numero. In pascuis steriboribus media astate passim proveniunt apud nos, in calidioribus forte maturius,

Post pluvias potissimum exeunt.

Boletis (inquit J. B.) membranulas lividi coloris, antequam in cibos veniant, detrahere opor-Bouets (inqua: 7.6.) memorantias avan conors, antequant in cipos ventants, detranere oppor-tet, ac tum demum pios aqua bullire, buttyroque & aromatibus condire convenit. Hunc ad Pungi efculenti nonum genus Clufti referri posse puta C. Baubum : cujus ideirco de-

scriptionem hic proxime subjiciemus, ut Lector commodus ea invicem conferat.

CAP. VII.

* Fungi pileolo lato & rotundo C. B. Fungi esculenti nonum genus Clus. Germanis Arcenting.

N hoc genere quatuor differentias observavit & descriptit Clusius. 1. Prior species Secundo generi valde absimilis non est ; nam circinatar sere in plano est rotunditatis, unciam aut binas magna, supina pare pulvinata & canditans, inferne autem magis est fusca, & evidentiorible strius strius donata quam secundum genus.

ribus firis consec quant recursum gerus.

2. Ad quint generis primam fpeciem plurimum accedit altera fpecies : crenim angulofa eft, fed amplior, ut quam uncias quantor, autplures equare existing, superne etiam albicans, non ut illa fusca : infernè verò non lavis & glabra instar illius, aut alba, sed crassis striis ab umbilico sive pediculo in oras ductis infignita.

2. Tertia magnam affirmatem habet cum octavi generis altera specie: quia ferè orbiculata 3. Tetras inaginati attantavant natur cum todavi genera meta pecte, quia rere oroscitata eft, & aqualis pene magnitudinis: liperné tamen in albedine magis fulca eft; inferné illi non diffimilis, nifi quòd ejus firtæ craftiores funt, & pediculus illum fuffinens craftior, bewier atque magis nigricans.

magis ingricans. 4. Sola magnitudine ab octavi generis tertia specie differt hujus quarta species: Illa enim am-plior est, hacminor, utraque autem circinatas ferè in plano rotunditatis ; illa superne rubescens, have multo magis rufelcens, camque ob caulam Germanis Hotte Aremiling dieta; gracilioreilla pe-diculo fubnixa, have craftiore & magis albo, ut etiam inferna hujus pars candidor eft quam illa, & minus evidentibus ffriis exarata.

Nascuntur autem omnes codem quo octavi generis species tempore, atque in caduis plurimum that a campellribus Fungis: Forth nomen Germanicum Illis convenit. Clafus Fungorum ciculent campellribus Fungis: torum octavum genus Gallis Champignous dici aflerit: & reverà in prima & secunda hujus genetotalin octavitat getins Gatils Coampgions und anche : ce revea in prima ce recunda mijus gene-ris specie deforptionibis nibil eff quod contradicar, acque ideiro mihi planè perfuadeo rem ità fe habere, Eorum tamen descriptiones subjeciendas duxi, nè Lectori impossibile videar.

Fungus pileolo lato orbiculari candicante C. B. Fung. esculent. octavum genus Clus. Germanis Pafferling, Gallis Champignon & Potiron.

Hujus tres species facit Clusius: prima & secunda sola magnitudine differunt.

1. Prima duas ferè uncias lata est, planæ sed orbiculatæ figuræ, supernè tamen quodammodo pulvinata & candicans, infernè veluti camerata & convexa, ftriis quibufdam à craflo pediculo in oras ductis diffincta.

2. Alter hite profus fimilis, fed amplioris magnitudinis, ut que 4 aut plures uncias equet, epidem cum prima figura, fed craffiore pediculo fubrixa, fuperne albà cute, cui infperfa aliquor macula fufea & flavefeenres, inferne flavefeen aliquantulum, & magis confpicuis fluis à restenda in magis conficiens fluis à pediculo in ext emas oras productis exarata-

3. Teria adine amplior eft Secunda (pecie, & magis circinatæ rotunditatis, longiore graci-lioreque fubnixa pediculo, & colore fuperna & inferna parte ex fuíco fubrubente, non munis evidentibus & confpicuis firiis à pediculo in orbem diffufis inferius diffiinêta qu'an Secunda fpe-

Omnes autem species ut plurimum in caeduis sylvis nascuntur circiter Pentecosten, h. e. sub extremum Manum aut Junu initium.

Priores duz species palato gratz esse seruntur: Tertiam edunt etiam nonnulli sed per-

HISTORIA PLANTARUM.

Borhum's Fungorum tertium genus Tragi [qui J. B. Fungus piperatus lacteo fucco turgens] a carrenendit Chabraus, quia Clufius Fungum hune amarum effe innuit, Tragus autem fuum Piper a poris facit. Jam verò (inquit) quantum inter saporem amarum & acrem seu serventem riper e apprenant. Jani vero (inquie) quantum inter apprent annum ce aciem feu reiventem intercedat, vel Fungus judicet. Quicquid autem fit de nomine (quo in universum omnia pæne Fundicedat, vel Fungus judicet. gorum genera donant) nullius acrimonis feu fervidi faporis in descriptione meminit Clusius; fed priores duas species palato gratas esse scribit.

CAP. VIII.

* Fangi punicei, lacle dulci manantes, pratensibus similes edules J. B. Fungus pileolo lato puniceo la eteum & dulcem fuccum fundens C. B.

TN nonnullis altiflimis fylvis, ut est Odenwaldt appellata, nascuntur, puniceo colore præditi, pratenfium fungorum, quos boletos vocant, magnitudinem haudquaquam excedentes, lacteum & dulcem manantes fuccum. Hi à quibufdam crudi devorantur, fed qua utilitate ignoro, inquit Tragus.

CAP. IX.

Fungus piperatus albus, lacteo succo turgens J. B. Fungus 10. sive pileolo lato, orbiculari candicante C. B. item Fungus 27. steve albus acris cjusticim. Fungus tertius Trag. quem piperei faporis facit. The millin pepper Muffgome,

Ungi hi è majoribus funt, Campestres tamen [Champignon] magnitudine non multiùm ex cedunt, quibus etiam figură persimiles sunt, pileolis circinata rotunditatis, crassis, carne multa [J. Baubing Campestrebus pro magnitudine miniù denfi] striis seu lamellis subre pratenubus, laxis se profundis: pediculo tereti, soludo se minime concavo, pollicem circiter crasso, se interdum digitos transferis del Sci. Non pediculus tantium se pileolus, sed se lamella huiq fiungo candidiffinae lunt, cum Campestribus rubeant. Ubilibet vulneratus lacteum succum forvidum copiose estimisti. [Inveteralcentes, sursum steas oris se pileolo tabescente, superius cavi redditi mentan investim au instindibulum referente.] metam inversam aut infundibulum referunt.]

In altiflimis & tenebrofis fylvis Septembri & Augusto mensibus nascitur. F. B. Ingeniosissimus m autumns ex cencenom nyros septement of response membras material. J. B. Ingenionitimus, D. R. torius Hiftoriae Naturalis callentitimus, D. M. Lifter, in fylix Martionenfibus prope fragum Time dictum, in ca Comitating Eboracentis parte que Craven dicitur, invenit, deque successivaments. lacteo observationes sequentes à se factas nobis communicavit.

nacteo opicivationis requentes a reaction most communicavit.

1. Teneriores & jumores fungos promptinis & copioinis lactefeere quam adultos & plenam maturitatem adeptos: ardis & marcefeentibus nihil intus lactis apparere.

turidicin audito. a dia Schaicestonia.

2. Succum hune lacteum piper fapere & olere, imò omni pipere acriùs linguam vellicare & adurere. J. B. Scribit, se cùm fuecum hune digitis aliquando attigiste, & ex improviso palpebras digitis abstertillet, quamprimum magnas punctiones & pruritum expertum esse, talem quidem qualis è Ti-

thymali fucco evenire foler. 3. Eundem tamen succum ad tactum minime viscidum aut lentum esse.

4. Quamvis codem cultello centum (inquit) minimum hujus generis fungos diffecuerim, lac tamen ferro illitum & diuadhærefeens colorem non mutavit, contra quam aliis plerifque vegetabilium fuccis evenire folet.

5. In vale virreo quo cum excepi fubitò concrevit, intráque paucos admodum dies in maffam folidam condentabatur, millo intermixto fero aut humore.

6. Quod exiccatus etiam acrem illum & mordacem faporem retinet, minus tamen vehementem Exficeati autem color ex lutco pallide admodum viridis elt.

7. Quod fuccus the modò promptins & copiofius emanet ex parte exteriore, & ut ità dicam, fu-perficiali, qua cortici in plantis perfectioribas refponder, quàm ex interioribus qua ligno & ma-

8. Fungos hos cum lacte maximé turgerent, ut corum acrimoniam & fervorem lingua ferre non poliet, culis quibufdam leu vermiculis refertos oblérvavi, corúmque recentifilmos & tenerrimos à Limacibus cinereis exelos.

CAP. X.

· Fungus albus, dietus Montbelgardensibus & vicinis Bissette J. B.

Ugusti fine (inquit) observavi hos sungos, Campestribus similes, sed infra supráque totos albos. Hos olim cossem purabam cum Columbettes, verum diftinguebam à Campestribus, quòd tarditis provenient, &c pede longores effent.

In fylvis Quercum, fed rarnis, occurrunt. Præcedunt Columbrites & minores funt. CAP. CAP. XI.

* Fungus magnus, totus albus, fine succo lacteo, edulis, Columbettes Montbele. I. B.

X edulium quoque fungorum (inquit) censu sint hi, magnitudine excellentes, toti albi tam fubrus quam supra, omnisque succi lactei expertes, quo turgent Piperati illis similes. Per ambitum alias cristati, aliquando restexi & inacquales sunt, interdum non. Distinguuntur autem Calumbettes à Bister pede elatiore, & quod latiores sint tardisque proveniant. In spivis è regione urbis Montbelgardensis dictis le Chesinis invenit J. B. & alibi.

CAP. XII.

Fungi longissimo pediculo candicantes, sed maculati esculenti J. B. Fungus pileolo lato, longissimo pediculo variegato C. B. Fungus esculenti 18. genus Clus.

Nter fungos innoxios longissimo pediculo hune praditum putat Clusius : est enim ille in 8 aut o nciarum longitudinem, porrectus, digiti minimi crafitudine, rectus, verficolor & muslos, thris quibuldam & maculis parvis & magnis, ex albo, rufo & fulco coloribus commissis diffinctus, marmoris varii inftar. Ipfium verò fungi corpus pilei feu galeri formam quodammodo refert, valde laxis oris, deinde sensim in turbinatam metam desinens, altitudine trium uncuarum aut ampliore, orarum diametro uncias serè 8 occupante, candicantis supernè coloris, multis tamen macults magnis & exiguis ex fulco nufeicentibus infect), lupremo falhemo prorius fulco. Inferna pars cava admodum & camerata, cadicans quidem, fed plurimis ftris fulcis, obliquis, & velcui in cin-cinnos compostis, diffuncia; a idaubus autem frei mentes infra fupremum pediculi fathgum corolla digitalis circiter latitudinis ipfum amplectitur, unde corporis ipfus Fungi ora abrupta videntur, dum

In arvis plerupae provenit tum in Hungaria, tum in Germania, tum etiam in Anglia ; mihi ta-men nondum oblevratus.

CAP. XIII.

* Fungus umbilicum referens variegatus C. B. Fungi esculenti 13. genus Clus.

Uinque hujus affignat species Clusius: 1. Quincunciali est diametro, plurimum orbicularis, pediculo digitali, unciam crasso, supernè protuberans, ex albo virescens; infernè candicans & striata.

2. Diametro 4 uncias non excedente, coloris ex ceruleo viridi & fusco commixti, infernè ex albo subfusci; pediculo pollicem crasso, breviore quam prima. 3. Præcedenti ferè æqualis est, paululum angulosa; supernè ex purpureo & saturatè rubro com-

mixti coloris, raris albis maculis aliquando emicantibus; inferne candicantis, fuscis striis asperfis,

oris dilutè purpurascentibus. 4 Terus minor, diametro 2 uncias vix excedente, pediculo unciali, graciliore, supernè slave-scens veluri fuligine infecta, infernè alba, fuscis striis distincta.

f. Quarte aqualis est, reliquis aperior, superne coloris ex albo susci, inferius candicans, striis susci sin oras excurrentibus.

Hujus pleræque species figuræ sunt orbicularis, superna parte intumescentis & pulvinatæ in medio nonnihil comprelle ut umbilicum mentiatur.

Nascuntur promiscue in sylvis, & Junio Julióque mensibus inveniuntur.

CAP. XIV.

Fungus in metam fastigiatus, albus, susce tinctus C. B. Fungi in metam fastigiati esculenti, coloris albicantis suscentis J. B. Fungi esculenti IV. genus Clus.

Res species describit Clusius. 1. Uncialis aut paulo amplioris magnitudinis, crasso pediculo, coloris albicantis fusco tincti.

2. Paulo planior est & quasi in orbem circinata, duarum unciarum aut majoris amplitudinis, catera fimilis.

3. Trium plerunque unciarum magnitudine est, crassiore pediculo, magis fuscus, interdum notis distinctus. Superna pars utplurimum lacera & discissa apparet.

Sub Pruni arboribus nascitur.

CAP. XV.

Funeus orbicularis sulcatus albus susce permixto C. B. Fungi suberosi esculenti albi susce permixti, vel maculis diffincti J. B. Fungi esculenti VII. genus Cluf.

Uplex est, 1. Alter nonnihil tumens, interdum etiam in ambitu lacerus: 2. Alter orbique laris pane, tota superficie candicans, ut ovum excalptum exprimere videretur, præsertim adempto pediculo.

In ficcioribus pratis & pascuis juxta pagos sitis proveniunt.

90

CAP. XVI.

Fungus orbicularis oris intro reflexis C. B. Fungi esculenti 15 genus Clus. Fungi Suilli Ungaris.

Uplex est, 1. Orbicularis ferè, quatuor circiter uncias latus, brevi craffioréque pediculo, superne nonnihil extuberans, utrinque subalbidus & veluti fuligine infectus, at superne aliquot macula alba asperguntur, striæ infernè nigricant.

2. Major, cujus pars fuperior coloris de purpurei rubro faturo commixti, in meditullio tamen favelcens & fecundum oras maculis albis diffunca: inferior ex albo fuíca, ftriis tenusoribus.

In sylvis nascuntur, & Junio Julioque mensibus reperiuntur.

CAP. XVII.

Fungus pileolo magno, plano, orbiculato, venis exasperato C. B. Fungi Abietini esculenti J. B. Fungi esculenti 20. genus Clus.

Riplex est. 1. Binas aut ternas uncias latus; supernè dilutè rubens aut latericei coloris, ve nies quibufdam fie exalperata ut hirta videatur, in medio compreffus & volut umbilicatus; infurne pallefeens, ftriis fufeis, pediculo unciá longiore, medium digitum craffo. 2. Craffiore paullò est pediculo, superne extuberat, coloris ex albo pallido & susce mixti, inferne

candicat, striis fuliginosis. 3. Longè amplior est, supernè coloris ex albo, pallido, ruffo & suliginoso mixti, extuberans;

infernè plana, rubescens, ftriis ex atro purpurascentibus. Sub extremum Autumnum in fylvis, plerunque autem sub Abietibus, nascitur.

CAP. XVIII.

Fungus pileolo in plano orbiculari, villoso C. B. Fungi splvestres esculenti cervini J. B. Fungi efculenti X. genus Cluf.

Uplex est, 1. Duas uncias latus aut amplior, superne nonnihil extumescens, & veluti serices villis obfitus, colore puniceo dilutiore, oris in infernam partem valde reflexis, qua ex albo rubefeit.

2. Longiore est pediculo, superne coloris ex rufo susci, oris non adeò in infernam partem inflexis, que colore est ex pallido nigrescente. In hae specie bini plerunque fungi conjunctum ex codem

Nascuntur in caduis sylvis sub extremum Maium aut Junii initium. Cervinum vocat J. B. à nomine Germanico Dirfchling.

CAP. XIX.

· Fungus pileolo plano subsusco oris laceris C. B. Fungi laceri, sylvestres, esculenti, subsusci coloris, inferne candicantes J. B. Fung. efc. XI. genus Clus.

"Nitio quidem inaquali est figura, magis tamen ad orbicularem tendente, per oras lacer, duas un cias latus, supernè fuscus, infernè candicans. Adultior magis orbiculatus est & per oras lacer, longe amplior [quatuor uncias] colore magis fusco superne & albicante inferne, cui sufeedo quadam admixta eft.

Circa festum Pentecostes in caduis sylvis nasci scribit Clusius.

CAP. XX.

Fungus angulosus pediculo exiguo C. B. Fungi ferè sine pediculo coloris ex rufo susci, esculenti in arborum caudicibus nafci foliti J. B. Fungi efculenti 5 genus Clus.

Cluf.

Claf ab convenient. Tree course differentia in magnitudine confiftit, quandoquidem formâ, materià & colore pæne conveniunt. Tres corum differentias facit Clufius.

1. Angulosa est figura, quatuor uncias lata, brevi & quasi nullo pediculo sed co valde crasfo : inferna cius pars candicante & fatis densa materia conftat; fuperna spongiola est & quasi vil-

61: inferta ello plas edimento e para censa inatenta comicar; inperna i pongiora er ec quati villeguibuldam obitta, colorie ex rufo fucio.

2. Magis orbicularis, craffiore & longiore paulò pediculo, 5 aut plures uncias latus & longus.

3. Longè major, in resa lacinias divinis, pileoli dramero fenipedali, pediculo unciam craffo; fuperne fipongioris quibuddam crafsifque villis five portius frondium rudimentis ex fufco pallefeontibus.

In Ulmorum Populíque albæ caudicibus dejectis nasci solet, & b.s plerunque, etiam ter interdum in anno provenire.

CAP. XXI.

Fungus planus orbiculatus aureus C. B. Fungi lutei magni, dichi Lascras, speciosi J. B. Fungi esculenti 17 genus Clus. Boletus Antiquorum.

Clui.

Rimum è terra erumpentis lujus Fungi forma ovum quodammodo candore & figură refert :
alteră au retriă die laceratur hec alba cutis feu (ur Plinir vocabulo utar) volva fupernă
parte, & veluti ovi luteum oftendit; deinde magis extuberat illul luteum, & fungi formam
induit, pauliatim & fepfim avanedeare perspunseque volva. Magniuco auteur Fungi taid volvă
incluir tres unclas în longitudinem pater, duas în latitudinem. Confumptă volvă Fungus în planani orbicularem sele explicat formam, cujus diameter quatuor pane unciarum est; superna sacies aliquantulum intumescens aureum sive croceum colorem elegantissimum habet, inferna simemhranulis contexta] flava est. Pediculus digitalis longinudinis & craffitudinis est, flavíque coloris. At cum jam adolevit paulò amplior est ejus magnitudo, & in ternas aut quaternas partes scinditur, colorique illum florem & elegantiam deperdit; nam superne languidioris est aurei coloris, inferne omnino pallidi.

Provenit in sylvis rarâ Quercu consitis, issque caduis prasertim & editioribus siccioribusque locis. Province in 1908 in a december in the country in the country of th

Beam totals.

Re edendum invitet.

Non dubium aurem off, pergit Clufius, quiu hic Fungus fit ille veteribus adeò celebratus Boletus, ac à principibus viris fic in deligia habitus: nam fi conferantur que de Boleto femplir Plinius cum habitus de la conferencia deligia habitus. jus hiltoria, fimilis effe deprehendetur. Infamis autem & immenso exemplo in crimen adduttus suit, qued olim Tib. Claudium Casaren (qui Boletorum esu impenis delectabatur) conjunz Agrippina Boleto veneno illito sustulerit, ut Neronem filium ipsi successorem Imperio daret. Hinc illi Juvenalis in Satyris sales de Boleto. Nam Sat. 5.

> Vilibus ancipites (inquit) funei ponentur amicis, Boletus Domino, sed qualem Claudius edit Ante illum uxoris, post quem nil amplius edit.

Et Satyra VI.

- Minus ergo nocens erit Agrippinæ Boletus; siquidem unius præcordia pressit Ille fenis, remulumque caput descendere justit In calum.

Hinc etiam illud Martialis.

Quid dignum tanto ventríque gulæque precabor? Boletum ut qualem Claudius edit edas.

Sed & ipse Nero Boletum Deorum este cibum cavillari solebat, quia illo periisset Claudius Cæsar, & defuncti Cafares in Deorum numerum referri folerent.

Recentes boleti [apud Ungaros] in aqua elixantur, deinde in tenuia frusta conciduntur : frustula concisa in jusculum è cremore lactis confectum injiciuntur, adjectis Selini foliis minutim sectis & pipere. Vel repurgati pracito pediculo invertuntur, & fuper prunas politi addito ovi lutco torrentur. Vel recentes etiam recifis pediculis friguntur cum butyro atque ovo fimul in fartagine coctis, diffolitis & fimul mixtis. Sed & extingation for antur, deinde ovorum instar in aqua elixantur, tum

CAP.

demum cum condimento ex ipsorum jusculo & pane tosto parato, additis aceto, piperis, zingiberis & caryophyllorum aromaticorum polline eduntur. Jusculum in quo coquantur croceo colore tingunt.

٠,

CAP. XXII.

Fungus pileolo lato, orbiculari flavescente C. B. Fungus pallidus J. B. Fungi esculenti 12. genus Clus.

Utumni munus, Campeltri fimilis Fungus, pari ferè magnitudine, fed variante, coloris tam externè quam internè luteo-pallidi: Clufio infernè ex flavo rufefeit. Provenit in fylvis, & reperitur circa Pentecosten.

CAP: XXIII.

Fungus angulofus & velut in lacinias festus C.B. Fungus luteus five pallidus, Chanterelle distrus, fe contorquens esculentus J. B. An Fungi esculenti 14. genus Clus.

Onbelgardenfibus dietus Chanterelle Fungus rarò dimetientem habet palmarem, sæpiùs cam magnitudinem non affequitur, plano pileo, aliàs cavo, pallidus, oris fubinde contoris, ut crifpi nonniali labere videri politi, membransi infra nec denfos contextus. Hijis pediculus raro in umbilicum inferitur, fapius a medio decrrat. Odor gratus & innocens cum commendat, & ob id menfis lautioribus curiofioribusque expetitur.

Clufius quarti generis duas species, seu forte atatis ratione differentias, describit. Prior superne pallida est, flavis maculis variegata; inferne flavescens cum striis suscis. Secunda duplo major, fupernè flava, infernè crocco colore infecta. Oritur in fylvis & nemorofis locis fub fagis utplurimùm, menfe Junio ac etiam Septembri.

CAP. XXIV.

Fungi plures fimul, albi, ad arborum radices, esculenti J. B. Fungi umbilicum exprimentes plures simul, albi C. B. Fungi esculenti 6. genus Clul.

Ormæ ferè orbicularis sunt, planæ tamen, inferna parte albi & striati, supernè aliquantulum protuberantes, medià autre nonnihi depreffi, ut umbilicum exprimere quodammodo vi deantur, colore magis fusco quàm inferné. Minores circiter unciam lati sunt, aut paulò ampliores: medii binarum unciarum latitudinem explent: Maximi quaternarum amplitudinem fu-

Ad Ulmi, Quercûs, Populi, Juglandis & aliarum arborum dejectarum radices nascuntur, à novo

Vere in Autumnum ufque. Populus alba humo tenus fecta ad radicem ufque, & aquá calidá in qua fermentum fuerit diffolitum perfula infra quatriduum fungos copiolos edet, esui quoque gratissimos. Matth.

SECTIO

SECTIONIS PRIMÆ

MEMBRUM SECUNDUM.

De Fungis lamellatis terrestribus noxiis.

CAP. I.

* Fungus Coryleus orbicularis C. B. Fungorum noxiorum 6. genus Clus.

Rbicularis est figura, duas uncias latus aut major : superne nonnibil tumescens, extremis oris in supinam partem flexis; coloris ex rubescente suliginosi, cui albedo quædam permitta videtur, interdum etiam omnino filiginofi & fufci : infernè nonnihil rubofcit, ftris craffiufculis fufcis: pediculo eft gracili duas uncias longo. Sub Corvlis crefcit Maio aut sub Junii initium.

CAP. II.

Fungus bufonius orbiculatus C. B. Fung. nox. 7. genus Cluf. Fungi bufonii perniciosi J. B.

Ujus tres observavit species Clusius.

1. Pediculo erat valdė gracili, duas plus uncias longo, pileolo in metam sublato, unciam serè lato, albo suligine quodammodo insecto, summo sastigio slavescente, interi-

acan tere lato, atoo tutigine quodammodo infecto, funimo fattigio flavelcente, interiore & cava parte fulco prorfus cum ftriis nigris.

Magis orbiculata, craffiore pediculo; fuperná & tumefcente parte, duas interdum, aliàs tres uncias amplá, modò fucca omnino ex albo-pallefcente, modò flavá, fuligine infectà; Singuia tatem fungi maculis albis & nigris fumma parte notati, ut Rubetz colorem, preferrim fulcus, valde referre videatur.

Pars inferna alba eft, cum levibus ftriis fubfulcis.

3. Reliquis major, orbiculatæ in plano figura, tres uncias lata, fupernè alba admixto ruboris tan-tillo, raris pallelcentibus maculis infiperfis : infernè pallefeit, frequentibus ftriis fuliginofis.

Circa idem cum præcedente tempus emergit.

Lib. II.

CAP. III.

Fungus Betulaceus orbiculatus albus C. B. Fungorum noxiorum 8. genus Clus. Fungi Betularum albi maculati perniciosi J. B.

Rbiculatæ pæne est figuræ, supernè paulò elatioris, albus fuligine levi adumbratus, in quo maculæ quædam rufescentes; duas uncias latus; infernè totus albus exceptis striis fuligine infectis: pediculo gracili, binas uncias longo. Circa Pentecosten provenit in fylvis ad Betularum truncos & radices.

CAP. IV.

* Fungus minimus pallescens infundibuli formà C. B. Fungorum noxiorum X. genus Clus.

Alde exilis est: nam primum emergens vix uncialis est magnitudinis: interdum fingularis, nonnunquam bini fimul nascuntur, ipso Fungi corpore minimi digiti unguem vix aquante, rusescentis coloris, cum adolevit corpus in uncialem magnitudinem excressor, interna parte valde à pediculo fritata fe invertente, adeò ut tuperna pars evide à pediculo fritata fe invertente, adeò ut tuperna pars evide accomenda de cava reddatur, et cum fuo pediculo parvam infundibulum mentiri videatur.

Color flaveleit tam externe quam interesta de cava reddatur, et conserva de cava reddatur, et color flaveleit tam externe quam interesta de cava reddatur. ternè, & superna pars jam in umbilici speciem contracta rufis maculis est distincta.

Bis in anno reperitur circa messem & vindemiam in sylvis proveniens.

Lib. II.

CAP. V.

Eurqus fatuus candidus, pileolo in metam affurgente C. B. Fungorum noxiorum XI. genus Cluf Fungi stultarum boleto similes perniciosi J. B.

Odem tempore fimilibusque locis reperitur. E terra autem erumpens valde boletum imitatur. imo quodammodo mentitur. Corpore dum è fua volva crumpit boleto est diffimili, longiore pediculo fubnixo, minimo digito graciliore, fefeuncialis latitudinis, in metam affur-gente, fuperna parte candidà, inferna camerata.

CAP. VI.

Fungus muscas interficiens C. B. Fungi venenati 5 muscarii dicti J. B. Fungorum noxiorum 12.

Ujus quinque species, 1. Orbicularis, unam interdum, fapiffime duas uncias lata, vel fupernè ple lescens tantillo rubedinis & fuliginis admixto, vel lurida & fuligine infecta, inspersis al bicautibus maculis atro permixtis : pars inferior alba ftriis fulcis : pediculo gracili, fefcunciam longo.

2. Paulo major, pediculo longiore & craffiore, viz. digitum minimum longo & craffo : orbitalata panè, diametro triente paulo minore. Color supernè ex purpura dilutiore & satura, ruso, pallido & albo varie mixtus est: inferne pallet cum nigris craffioribus striis.

Primum emergens contracto est corpore, craffo & unciali, quasique Ari radicem mentiente,

pediculofulta, duas uncias lata & totidera longa, in metæ formam fublata, coloris lateririi, frequen-tibus maculis albicantibus afperlis, fummo tamen faftigio pallida. Adultjor vero palmari pediculo

thuis maculis alucantidus alpertis, fumino tamen fattigio palina. Aduntor vero paimari pecucian digitalis crafitudinis affurgit, inferna parte tuberola, orbicularem autem figuram acquirit, quantur uncias lata, per oras interdum fiftă se lacear, coloris pronă parte rubri, albis maculis infecti, ori rufis fupini albi prorfus, ftriis levi fuligine infectis.

4. Onnum elegantifilme, recens nate orbis minor, duas feilicet folummodo uncias lata, rubro colore valde faturo veluti concreti fanguinis tincta, frequentibus maculis albis confiperfa: Adultior latior fit, v. g. quincuncialis aut amplior, tumida fuperne, rubro ctiam colore fed paulo remissiore, obscurioribus veluti undis intercurfantibus, & crebris etiam ex albidis maculis infecta. Pediculo constat protuberante infima parte, unciam crasso, trientem longo. Strie crasse nigra. Bin interdum ex codem pede conjunctim nascuntur.

Hane mules valde appetunt, & plerunque ei infident non fine ipfarum pernicie; fiquidem quotquot degultant intercunt: ideóque circa Francofurtum ad Mænum in conclavibus ad fenefits in hunc usum ejus frusta spargere solent.

5. Junior duas uncias lata elt, in totidem unciarum metam affurgens, coloris ex rufo fusci & velut fuligine infecti : adultior trientalem aut ampliorem latitudinem habet, in metæ formam affurgens, oris valde laceris, coloris fuperne mixti ex albo, rufo, pallido, fufco, mixtura vel radiatim, vel maculis duntaxat inspersis constante. Color inferna parte prorsus fuliginosus cum striis nigris.

CAP. VII.

Fungus latus orbicularis candidas C. B. Fungorum noxiorum 13. genus Cluf. Fungi ranarum albi perniciosi 1. B.

Dultus quatuor uncias latus est, in orbem ferè circinatus, immaculati supernè candoris, nisi orbis centrum palleret; inferna etiam pars candida est cum multis purpurascentibus stris: pediculus gracilis est & longus. Junior minor est & suligine quadam utrinque infectus, striis raris & vix adhue apparentibus.

Secundam vias & femitas in caduis fylvis provenit extremo Augusto.

CAP. VIII.

A. Fungi albi venenati viscidi J. B.

Dullbus albis aliquo modo fimiles funt, pediculo digitum craffo, 3, 4ve plus minus alto, qui cly-peum fuffinet orbicularem, palmarem, preffum, fubrus candidfilmo membranarum figuar ro stipatum : Superna facies subcinericea, ad albidum nonnihil vergens, viscido tactu, fungolis verrucis eminentibus conspersa, que tamen sine membrane noxa avulsu faciles, quas mere

accidentarias esse putamus, ut que non in omnibus appareant, Sapore sunt minime ingrato. sed subdulci, sapore aqueo.

subdulci, Japore aqueo.

Interest sanè horum formam & naturam yel apprime noviste, ob periculum quod ex errore contingere potest. Nam civis (inquit) quidam Montbelgardensis qui deceptus nos coctos imprudens voravit, primò vomitu infestabatur, deinde vertiginosus sit, prostratis tandem viribus membrisque refrigeratis soporosis jacuti non sine mortis periculo. Nam & loquela privatus, pulsu deprehensus con sistematica que su con sine mortis periculo. fuit perexiguo, cum inffocationis metu. Qui tamen paulò post vomitu provocato priùs, Alexiphartuit perexiguo, cum nurocationis metu. Mu tamen paulo poit vomitu provocato prius, Alexipharmacis, Theriacal ponifimum, enematibus item reftitutus fuit, poltquam non paucas horas dubius & volut oppreffus inter vitam & mortem quafi fucculsuerat.

A Fungs campelribus differunt pediculis tenuioribus & longioribus: capitellis minus craffis, la-

mellis fubrus albis, odore ingrato.

CAP. IX.

A. Fungus major, pediculo brevi crasso, lamellis crebris albentibus.

Pediculus vix palmaris, pollicam craffus, ima parte in latum extumefeens, capire eft craffo, diametro palmari, pulvinato, media tamén parte circa unitalicum depreffo, colore func rubente, nunc fulvo fordidioro, creberrimis fubtus lamellis albentibus firiato: fuperior fipongio fubfantia candidiffima. Sub Quercubus Augusto mense enatum observavimus;

Fingus latus orbicularis oris intus conversis C. B. Fungorum noxiorum 14 genus Chif. Finga a suc appellati, albi sed maculati, silvestres pernicios J. B.

Cluf.

Idem in locis codémque quo prior [us] rémpore invenitur.

Duas ojus foccies oblervavit Cluinus.

Na conservate para corous uncià majus non est, coloris Duas epos species onervavic Ciunus.

Primz recens natz corpus uncia majus non eft, coloris albi fuligine velut infecti, pediculo unciali, minimum digitum craflo, interdum geminum ex codem pede nafcens. Adultar triunciali eft diametro, orbiculatum ferè, fuperné album fed fufco colore infectum, flavo faftigio, infernè verò pallidum, striis rufis, pediculo digitalis longitudinis & crassitudinis.

Secunda circinatæ ferè rotunditatis est, diametro trientem lato pediculo brevi pollicemque cras-fo, superne candida cui maculæ parvæ fusæ & flavescens nonnini color inspersus est, oris aliquintulum in internam partem conversa: inferne pallida ftriis fuliginosis.

CAP. XI.

Fungus pediculo in bulbi formam excrefeente C. B. Fungorum noxiorum 15. genus Cluf. Fungus bulbofo pediculo pallidus maculatus J. B.

Uplex eft, Prior pediculo duarum unciarum, [corpore unciali] suprema parte pollicaris crasoper etr. Prior pedication diadum distribution and the state of the st

Secundus valde tetri coloris est, ut verius ligni five radicis cujuldam nodosum & nigrum fragmentum videatur quam fungus, quod utraque manu vix comprehendi queat : crasso brevique pedi culo innititur.

In caduis fylvis crefcit extremo Sextili.

CAP. XII.

Fungus oris laceris & in lacinias divosis C. B. Fungorum noxiorum 16. genus Clus. Fungi sub corylis serpentini dicti perniciosi J. B.

Res hujus species observavit Clusius, Prior oblongo gracilique pediculo est, sui insider initio velut ovum exicalptum, uncialis magnitudinis, externè album velut fuligine perfulium, internè nigrum : quo de inde oras explicans i il uncia amplitudinem acquirir, si pilei par-vique galeri fimilitudinem formatum, albi fupernè coloris frequentibus fufcis maculis diffinctum, atque ipfo fastigio veluti fuligine infecto.

Secunda pediculo longo gracili, corpore parvi galeri figura, initio vix ungue majore, dilutiore fuligine infecto, cum adoleverit superne atrà fuligine tincto, inferne instar fornicis camerato & nigris striis exarato.

96

Tertia pracedenti aqualis est, valde laceris oris & quodammodo laciniatis, rusi interdum, alia albi coloris fuligine infecti superne, inferne fuliginosis, alias nigriis striis exarata: aliquando etiam inferna parte adeò inversa & reflexa, ur slorem aliquem mentiri videatur.

CAP. XIII.

· Fungus latus oris laceris C. B. Fangorum noxiorum 17. genus Clus.

Cluf. Uplex eft, 1. dodrantali magnitudine, pediculi digitum minimum craffo, duas aut tes uncias longo, ex cujus imo fitbnafettur exigua proles: orbiculatæ ferè eft figuræ ors in inferiorem partem nominhi inflexis, colore fuperne rutio an inferiorem partentam entendente, cui favecens circa medium admixtus eft : inferiora pars pallida eft, ftrifique fuliginofis exarata.

2. Illi aqualis eft, fed graciliore pediculo, circinate etiam rotunditatis, nifi laceras haberet oras ia ambitu, fupernè plane luridus venis quibudam exalbadis maculofus, ipsi fubftantià fub externa ora omnine atrà, uti citam eft pari sinfina, fic tamen ut craffe nigra firia obfcurè appareant.

CAP. XIV.

* Fungus parvus parvi galeri formam exprimens rufus C. B. Fungorum noxiorum 18. genus Clus.

Cluf.

In Sylvis codem quo pracedens tempore ordur; est autem co longè minor, nec uncialem as fescuncialem magnitudinem superat, pilei aut parvi galeri figura in metam sublatus, superat rufus, inferne exalibidus cum striis suscis: pediculo gracifi duas tréfve uncias longo.

CAP. XV.

Fungus orbicularis secundum vias & in Quercetis Autumno nascens C. B. Fungorum noxiorum 19
genus Clus.

Ujus sex species describit Clusius: Prima tantum hujus loci est.

Prima pediculo est valde gracili, duas uncias aut amplius longo, capitello orbiculato sessione descunciam lato, aliquantulum in infernam partem inflexo, coloris ex stavo, rufo, fulle ginoso commixti superne, ex palido fusci inferne.

CAP. XVI.

 Fungus Abietinus cris reflexis, substantià rubrà C. B. Fungorum noxiorum 21. genus Clus. Fungi birsuti interna parte perniciosi J. B.

SUB extremum Septembrem provenit fubtor Abietibus,
Recons natus uncià non multò major est, oris valdè in infernam partem inflexis; craffiusculo corpore & veluti craftis quibustam venis fibrubentibus, in orbem superne dudes
notato in albicante planicie. Adultus vicessmi esculenti amplitudinem acquint, oris est magis
inacquabbus: inferne dilute rubet cum stris rutis; pediculo digitalis ferè craftitici, duas uncias lorgo, qui constradus mubrà substantia constare deprehenditur.

CAP. XVII.

* Fungi dumetorum ex uno pede prodeuntes C. B. Fungorum noxiorum 22. genus Clus.

Uatuor hujus species recenset & describir Clussus.

Prima: fex aut septem nascuntur ex uno pede fungi, longis & gracilibus pediculis, orbiculato serè corpore, (fornicato tamen seu camerato infernè) vel semunciali, vel unciali, colore stavo, utt sunt & tpli pediculi, qui maculis tamen nigris diffineti.

Secunda eniam octo aut novem ex uno exortu nafeuntur, breviore & perinde gracili pediculo; corpore in orbem veluti expanio, unciam aut lefeunciam lato, fuperne preifo & tanquam umbilicato, coloris flavi rufo fuffuf, inferne flavi, ftrus fullgimofis.

Tertia viginti aurplures nafcuntur ex eodem pede, gracilibus pediculis, orbiculati, latitudine inacqui, pro attatis ratione; nan & inveniuntur unque non minores, unciales, & fefcunciales; omnes rufo colore tinchi fuperne, inferne fuficis firis exarati. Quarte triginta aut plures ex codem pede proveniunt, pediculo pro fingulorum atate breviaut longo, orbiculati, magnitudine tertie speciei fungis pares; colore variant, nam vel slavi sinti, multo tamen ruso perfusi, aut omnino rusi sed nonnihal tumescentes & susci, inserne striis migri-

canenos nosco. Ad Spinarum que vetuftate corrumpi incipiunt atque inter dumeta nafcuntur, & in ipfis truncis humi iacentibus nafcuntur circa Calendas Octobris.

CAP. XVIII.

Fungus finetarius in plano orbicularis, candidus C. B. Fungi sterquilinii albi perniciosi J. B. Fung. nov., 3. genus Clus.

Cluf.

Ulgaris admodum (inquit Clufius) oft hic fungus, ideóque nemini non notus, forma orbicularis in plano, velut circino ductæ, exili & temu fultus pediculo, tenui non craflo corpore, candidus omnino, & veluti farina confperfus, cum infernè tum fupernè; pars tamen averfa fulcis firis diffincta eft.

CAP. XIX.

Fungus orbicularis, ex atro rufescens C. B. Fungi quodammodo orbiculati, atro-rufescences, peruiciosi J. B. Fung. nox. 9. genus Clus.

Tirca Solfticium artivum invenitur in fylvis nafeens.

Craffo & protuberante conftar corpore, fubavicas quodammodo & orbicularis figura; deas questa lato in minoribus, in adultioribus tres aut ettam quatuor; fupernè ex atto ruforene exalbidus, ftriis rufefeentibus.

CAP. XX.

* Fungus orbicularis in paluftribus C. B. Fung. nov. 23. genus Clus. Fungi rubri perelegantis coloris & rufi I. B.

Cluf.

Orum primus Uncialis magnitudinis habet orbom, fuperne rotundium, & rubri perelegantis coloris; inferne albicantem, fufeis tamen ftriis exaratum, unciali pediculo, non tamen valde gracili fultum.

Secundus orbiculatae citam eft formæ, paulò tamen amplior fuperiore, longioréque pediculo fubriuss, prolem fungi ab exortu plerumque proferente: fuperne rufi & ad lateritium tendentis coloris; inferne diluttor & frequentibus ftris diffinctus.

Tortus in nodum velut collecto est corpore, inferne fornicato atque camerato, suisoris pediculum uncialis craffitudinis, duarum autem unciarum longitudinis stringente & amplectente, coloris ex albo mos & fusico varie commisti.

Quartus duas uncias latus eft, fed inaquali orbe, fuperna parte candicans ex cineraceo, inferne fimiliter, fed ftriis fufeis. Pediculus brevis & ciaflus.

CAP. XXI.

A. Fungus minor ex albido fublateus, pileolo hemisphorico.

D trium aut quatuor digitorum altitudinem interdum affurgit, saepius humilior, pediculo culmum crasso; pileolo hemispherico, diametro unciali, ex albido subluco, subrico 8 a circumferentiam extensis, adeò ut inferné ferè planus sir hic fungus 8 minimè concavus. L'amella autem admodum late siturt, seu mavis profunda, ut exterior cutis seu caro, sir, xaldè tenuis. Per totum Adumnum in pascuis frequens ocitur, plenunque è simo vaccino aut equino.

Figura Fungi parvi albi cum lutcola parte in fumnutate capituli, vifco nitente resplende f. B. huic exacté responder.

Tom. 3. liv.40.

Quartx

CAP. XXII.

A. Fungus parvus galericulatus striis lividis aut nigris. An Fung, nox, tertium genus Clus?

HIST TRIA PLANTARUM.

Uperiorem petioli longitudine & craffitie, necnon pileoli magnitudine refert. Ab eo differt utriusque colore sublivido, superficie sicca nec muco oblita: pileolo magis nonnihil turbi nato, intus magis concavo; lamellis denique obscurioribus & per vetustatem nigricantibus, Septembri mente & per totum Autumnum in ildem cum pracedente locis, nec minus frequens

yeanneu. Ron pag. 848. tom. 3. Hift. Plant, $\mathcal{T},B$. hunc fungum optime representat. Lobelius & f. Bauhimus non fatis diffincte feribunt de his Fungis.

Observavimus in pascuis Fungum hujus generis paulò minorem pulverei coloris seu ex albo sordide flavescentis, strus subtus obscure fulvis, quem ab hie descripto specie differre suspensionales.

CAP. XXIII.

Fungus pusillus pileolo tenui utrinque striato; seu plicatilis plicaturis utrinque demonstrau-

Uobus proximè antecedentibus minor est multò, pediculo tenuiore & teneriore, fragili admodum fecus quam præcedentium, lubrico & velut muco oblito: pileolo turbinato, diame mounti rectis quant precedentarili, montos e contra inferioridad professionali, tentifacto, contraret, coloris ex albo cinerei. Summus pileolus ubi pediculus inferitur non rarò planus est, & macula rubente infignis.

In pascuis Autumno reperitur. Huic affinis est non tamen idem.

CAP. XXIV.

* Fungus albus pileolo inverso J. B. tom. 2. p. 847. lib. 40. cap. 71.

Arvus admodum est, vix ad unciam se attollens ac etiam multò minor : instar calycis cre feit, plicaturis & foliis fe externé demonftrantibus, non fub pileolo [tantúm] ut in rel-quis. Pileolus ciam inverfus facit veluti feutellam.

Sunt ciam majores, altitudine trium digitorum, & latitudine duos excedentes. In prato loco clivolo mense Septembri observavit J. B.

CAP. XXV.

Fungus parvus, pediculo tenui, longo, firmo, lento; pileolo in medio fastigiato, striis exteriù

Ediculo quadrantali aut altiore affurgit, tenui at firmo, non fragili : pileolus è fusco albicat, in medio turbinatus, striis exterius apparentibus, intus concavus, lamellis crebris al bentibus Ripatus.

In pascuis monse Septembri.

CAP. XXVI.

A. Fungus minor tenerrimus , farind respersus , pileolo supernè cinereo, lamellis tenuissimis ni-

Ediculo affurgit tres quatuórve interdum uncias longo, tenello, albo, fariná albá resperso, intus concavo, qui levi compressu in longum finditur, pileolum sufficial aut selecunciali diametro, superne tenui membrana cinerca farina respersa constans, inserne lamellis tenuibus creberrimis, nigris propè centrum, nam circum oraș interdum cinerca funt, infundibuli figură, concavum. Ora per vetuftatem non rarò lacera furfum reflectuntur.

In pascuis mense Septembri aut etiam Octobri observavimus.

CAP. XXVII.

Fungus minimus, pediculo longo tenuissimo lattescens.

Nter gramina in pascuis oritur solitarius.

CAP. XXVIII.

Fungi pratenses parvi, enternè viscidi, albi, lutei vel rubentes. An F. orbicularis in palu-

Apitelli diameter uncialis circiter; interdum major; figuræ in plano orbiculatæ, raris fubtus lamellis reliquo corpori concoloribus: Pediculus gracilis triticeum culmum magnitudine vix aquat, binas circiter uncias altus. Tum pediculus tum capitellum muco quodam viscido oblita funt. Striæ in hoc genere ad pediculum inferiores multò funt quam ad oras capitelli, ut inconta nun. Come in noce genera en penecimin interiores muito iunt quam acoras capitelli, ut in-fundibuli aut con inverti faceia è pedicio aliquori que affurgere videantur: hoc tamen non est per-petumi, nec in junioribus sungis sed in adultis & declinantibus. Augusto & Septembri mensibus in pascuis frequentes oriuntur.

CAP. XXIX.

* Fungi luteoli dicti, colorem mutantes, maligni J. B.

Ujus capitelli figura vulgari fimilis est; substantia ejusinodi quæ mox vigorem perdat & in nincum abont. Inserné, parto silamenta quadatu, in reste formam obliqué intricata, facile à suo capitello separantur. Color aliquoties slavescens, mox tamen in virentem & inde in azureum abit.

CAP. XXX.

Fungi albi lucentes, en uno principio plures, en radicibus arborum J. B.

N cariofis arborum truncis occurrunt Fungi ex uno principio plures; longis pediculis infiden-tes, emaculati undique candoris, etiam per membranas, animalculorum morfunculis & arrofionibus obnoxias, majusculi, tenues, lentore viscido superius obducto nitidi. Inveniuntur his fimiles lividi aliorumque colorum.

CAP. XXXI.

• Fungi multi ex uno pede, clypeiformes lutei & rubri J. B. Fungus clypeiformis major C. B.

Orum forma plana quidem est, sed rugosa & per oras reslexa, slavi coloris, pediculis Inveniuntur etiam alii ejusdem formæ planæ & orbiculatæ, sed qui non sunt reslexi, &

tina cuam auqui peroras temat.

Innafeuntur plerunque putridis lignis, aut afferibus vetuftarum adium rufticanarum & flabulorum, Inveniuntur adhuc alii his non valdė diffimiles in arvorum aggeribus fub fepibus, rubri coloris, quorum nonnulli nullo peculiari odore funt praditi, alii verò mofchi odorem quodammodo refecorum etiam aliqui per oras crenati.

CAP. XXXII.

A. Fungi plures ex uno pede, è Prunorum radicibus enati.

Lurimi fimul confertim nascuntur: pediculis binas circiter uncias longis, mediocriter crasfis, coloris lutei sulphureive. Capitelli rotundi diameter uncialis aut sescuncialis; supernè rufescit, lamellis subtus tenuissimis & creberrimis, initio slavis, postea in cinereum mutan-

CAP. XXXIII.

* Fungus latus sanguines coloris C. B. Linguæ in caudicibus Castanearum Cel.

Ingua appellantur in caudicibus pracipuè Castanearum, figura crassa, sanguinei coloris tum extra, tum intra. Optimi atque innocentifilmi existimantur.

CAP. XXXIV.

Fungus fordide fulvus in acutum conum fastigiatus.

Embranulæ subtus creberrimæ, colore cinereo. Cortex exterior tenuis est & membra nosus, nec quicquam carnis aut pulpæ corticem & lamellas interjacet. Hujus icon hi betur apud Parkinfonum pag. 1221.

CAP. XXXV.

Fungi minimi plurimi simul nascentes turbinati, exteriùs cinerei ant subfulvoi, striis nigricantibus.

Ediculo albo, fili instar tenui, longitudine digitali capitulum insidet turbinatum metæ aut ga leri figura, diametro vix quartam digiti partem excedente, colore exterius fordide fulve feente firis fubus in adulto fungo fulcis aut nigiis : inter lamellas & cutem externam nihil omnino carnis intercedit; cuticula autem ipfa lineolis feu fulcis ab apice ad circumferentiam ductis minime tamen profundis striatus est.

Augusto mense Anni 1685. observavimus, propè palos ligneos in terram depactos, denso agmi ne exortos, qui vix quatriduum durabant antequam marcescerent : postea hujus generis decuple

etiam majores confertim nascentes vidimus.

SECTIO SECUNDA.

De Fungis terrestribus lamellis carentibus.

Horum alii pileati sunt; alii pileolis carent, suntque vel cauliferi ramost & non ramost, vel angunoi, forme vel globose, vel plane.

CAP. I.

1. Fungus porosus magnus crassus J.B. An fungi esculenti 16. Clusii tertia species? Fungus Angusti

Nliffit pedi craffo, longo, pileus palmari latitudine, omnium (inquit *J. Banbinus*) quos vidi den fiffimus, turbinatus, ex fusco albicans, infernè candidus, nullo subtus membranarum plexa textilis, sed infinitis poris tenuissimis pervius, substanta interiore alba. Observavi in pascuis mense Septembri.

Fungi esc. 16. Clus. tertia species colore supernè ex susco rusescente à descripto differt.

A. 2. Fungus porofus magnus noftrat. An Fungi efculenti 16. genus 3. Cluf?

Pediculus huic palmaris, crassus, secundum longitudinem ligni modo fissilis. Capitulum grande, diametro sesquipalmari aut majore, colore supernè rubiginoso aut siuvo sordiduore, inferne citrino feu ex luteo virente. Duplici constat substantia. Superior albicat: inferior, que in aliis Fungs in lamellas seu membranulas à pediculo ad circumferentiam extensas dividitur, in hoc infinitis foraminulis pertufus est favi in modum, sed multis numeris minoribus, è flavo (ut dixi) virescit. In pascuis frequens occurrit.

Augusto mente exit. Ab omnibus alis Fungis facile distinguitur substantia inferiore foraminulenta feu poris creberrimis pertusa, cjusque colore ex luteoe virente, & interdum plane luteo.

CAP. II.

· Fungi esculenti 16. Clusii prima & secunda species. Fungus Augusti mensis C.B.

D'Rior pediculo est trientali, superna parte minimi digiti crassitite, inferna unciali aut ampliore, coloris varie mixti ex cœruleo viridi & susce. Capitello orbicularis in plano figura, tumescente & quasi pulvinato, cujus diameter trium unciarum aut paulò major, color ex candicante subfuscus, infernè albus.

Secunda pediculo eff breviore, fed longe craffiore, ut qui fuperne digitali fit craffitudine, infer-ne 24 unciarum: capite orbiculato fed inacquali & quafi finuolo, cujus diameter pediculi infimam partem amplitudine non valde superet, colorisque est ex slavo rufescentis: versa pars nonnihil camerata eft, colorísque est ex flavo pariter rubescentis.

Habet verò (inquit Clufius) hoc Fungi genus aliquot notas ob quas Pauli 'Apartrar effe liceat conjicere. Etenim colore fuliginoso funt ejus species, orbe etiam quarundam tam amplo ut sepe caput humanum aquent, pediculo omnium crasso, infra colore nigro virescente.

Caterium luc Fungus apud Ungaros in hunc modum apparari folet. Repurgatus conciditur; frusta paululum in clibano exficcantur, deinde in aqua elixantur; iis deinde exemptis panis vulgaris, quo viz. familia uti folet, taleæ fuper craticulam toftæ in prædicto jusculo coquuntur, id demum iniculum cribto farinario fuccerunt: poffremò huic condiniento (quod nec renne inmium, nec craftim nimis elle debet) elixa finigi frulta imponuntur, addiroque aceto, piperis, zingiberis atque Caryophyllotum aromatucorum polline eduntur.

CAP. III.

A. Fuugus panè candidus; prona parte erinaceus J.B.

Aro natura miraculo (inquit J. B.) parte prona pro membranulis innumeris veluti aculeis muricatus crinaceum in memoriam revocat, unde ex argumento nomen impoluimus: majufculus est l'ungus, etiam palmo major, albus, minus tamen quam piperatus & ferè ex-

In sylvis prope Monbelgardum J. Baubino observatus est; nobis in sylvis Warwicensibus ad Mid-

CAP. IV.

Fungus orbicularis (ecundum vias & in Quercetis Autumno nascens C.B. Fung. nox. 19. genus Cluss.

Ujus sex species proponit Clusius. Priorem quoniam subtus striata seu lamellata est superius sub genere Fungorum striatorum posuimus. Relique huc pertinent. Quartam & quintam species C. Bauhinus sub propriis & distinctis titulis exhibet : nimirum quintæ speciei titulum imponit Fungi tuberis figura, sextæ Fungi Cyclamini radicem colore & forma re-

Secunda amplior est, crassiore pediculo, orbiculata, supernè paululum intumescens, colore vel ruso raris quibufdam maculis contperfo, vel futco omnino e fuliginofo; infernè pallido, frequentibus fu-fcis maculis notato, vel ex futco pallido omnino, nee ullis ftriis diffincto.

Terria crasso est pediculo, unciali; pileolo in metam allurgente, dum recens nata est, unciali, ex ci-

neraceo fulco; adulta duarum unciarum, magis exalbido, & notis quibufdam diftinéto, lacero & hiante. Quarta duplex videtur, vel infra duarum unciarum magnitudinem, craflo corpore; gracilioréque pediculo, fuperné ex aro infectens, inferire flava frequentifilmis payes maculis imperits: vel trientali magnitudine, crafio & protuberante corpore, fulco fuperné & forifluris quibufdam albis lacero; inferne ex flavo pallescente, striarumque experte.

Quinta fatis informis est tuberis (dum jumor) figură, superne valde susca, informe rubra satura & nigricans, circa oras slava, binas uncias lata: Adulta quatuor est unciarum, orbiculata, per intervalla protuberans superne, & fusca, elucente quibusdam in locis dilutiore subescente colore, informe ex rubro atra aut obscura, striis carens, pediculo valde crasso, inaquali & susco: ipsum autem fungi corpus confractum cœrulei, virescente intercepti, est coloris.

Sexta magnum Cyclamini tuber valdè refert, tum amplitudine, tum colore, & inaquali rotunditate : inferna autem parte ochra colore est, venis quibusdam rufescentibus aut subfuscis diftincto: nullis tamen striis.

Septima omnium ampliffima eft, v. g. fesquipalmaris, inæquali tamen ambitu, supernè purpa-rascentis coloris, cui permixti sunt rusus & fuliginolus: ipsum internè corpus subcœrulei est coloris, ut ctiam pars supina cui pediculus inhæret; reliqua pars inferior slava est, binis aut ternis maguis maculis rufis infecta. Junior & primum emergens minor eft.

CAP. V.

Fungi prunorum commixti coloris, permiciosi J. B. F. ex codem pede, sed non conspicuo, numerosi C. B.

OUb Pruni arboribus novo Vere nascuntur confertim ex codem pede numerosi, nullo tamen pediculo conspicuo, varia magnitudine & forma; nonnulli duas aut tres uncias lati atque etiam ampliores, alii vix unciam lati; vel orbiculatæ figuræ, vel angulosæ; omnes ex albo, pallido & fusco coloris commixti.

CAP. VI.

* Fungus crassus in metam surrectus C.B. Fungi in metæ formam surrecti perniciosi J. B. Fung. mx. 20. genus Cluf.

Uatuor hujus species describit Clusius.

Prima crasso est corpore, in meta formam surrecto, superne cineracco, inferne es slavo pallente, pediculo sescuriam songo, unciam crasso, parte reconversion de superne compression de super Secunda longiore est pediculo, non minus tamen crasso parte terræ proxima, summi tamen graciliore: capite crasso, dias uncias lato, ex pallido fusco vel fuliginoso prorsis, infernè ochra colore.

Tertia craffo etiam est pediculo parte terre proxima; capite in juniore sescunciali, rufo, in adultiori duarum unciarum aut amplioris latitudinis, circinata uterque ferè rotunditatis & nonnihil extimescens. Inferné ochra est colore fuligine perfuso.

Quarta species, cum inferne strias habeat, non est huius loci.

CAP. VII.

Fungus favaginosus Park, Lob. rugosus vel cavernosus sive Merulius J. B. esculentus 1. six porosus C. B. Fung. esc. 1. genus Clus. Donen-comb Mushbome. Mourilles.

Autioribus menfis expetitus, reponitur etiam exficcatus, ut alienis menfibus gulæ ferviat, formâ turbinatâ, totus circumquaque scrobiculis pervius, ut favos apum imitetur, ex albo nonnihil rubefeens, fulvus aut niger; interiori exterium parte totus cavus, albus & velu farinaceo quodam lavore aspersus; pediculus vero, qui fungi corpus sustinier, infima parte crispus, totus albus, cavus quoque.

Clusius quatuor hujus species observavit, quæ magnitudine & figura different. Prima pollicis extre mum articulum raro superat; cute valde rugosa & favi amula, albicante quasi fuligine infecta. Secunda radicem Ariltolochiæ rotundæ exficcatam refert, coloris ex rufo fulci, priori magnitu-

Terria duplo amplior, plerunque orbicularis, colore & rugarum cellulis primæ æmula. Quarta in longitudinem metæ inftar excrefcit. Plenas deferiptiones fi defideras, Clufium

In Germania, Gallia, Anglia reperitur in pratis & pascuis, inque dumetis verno tempore. Mentzelius in Pugillo tuo plantarum rariorum Fungi hujus, pyramidalis & in metam fastigiai quatuor differentias exhibet : item porofum communem intestinorum gyros referentem.

Fungus Autumnalis bifulcus velut apex Flaminis Plinii Menzel. ex horum genere eft, frequest Autumni tempore in sylvis Pinaltricis Marchie Brandeburg. Quidam ungulam bifudam; quidam tiaram seu Episcopalem mitram referunt.

CAP. VIII.

Fungus phalloides J. B. Phallus Hollandicus Park. F. virilis penis efficie Ger. F. fatidus penis imaginem referens C. B.

Ongiffimis filis feu funiculis albis variè implexis fub terra reptantibus ceu radicibus, hic illic accrefcunt volvæ dictæ, phallos claudentes, bulbi cujufdam aut pilæ palmariæ fipecie flic accreteunt volva dicta, phallos claudentes, bulbi cujuldam aut pila palmaria (pecie & magnitudine, aut paulo interdum majores, alba, ponderofa, tunica fatis crafsa exteriis tedra; cui proxime fiibelt gelatina quadam vifcofa & pellucida, gelatina autem fecunda tunica paris cum extima crafficiei, fuperficie interna candoris nivei; qua finu fito amplectitur fiibflantiam quandam coloris obfcure & fordide virentis confiftentia fere maffa farinacea. Huic fibbjacet ertita tunica, cellulis quibufdam exteriis reticulata, favi ad inflar, aut ventriculi bovini reticuli dicti: erumpente phallo tunica hace protruditur, fitque capitellum feu glans penis, fiibfrantia mucosa proxime dicta et incumbente, ejusque cellulas replente, que putrescens colliquaffanta mucosa prosine quea es menimones, o junque cura repenire, que parenceis conquier ur , & virolum fecidifirmum halitum expirat; Hane mufea vadiffine appetune & exugunt. Meditullium volva occupat fubfiantia candida, levis admodum & fpongiofa, turáque extremitate

Meadinium volva occupa normana camuna, revis admodum ex ipongiora, utraque extremitate acuminata, qua corpus veretri efficit.

Difuptà volvà phallus exilit, & in juftam magnitudinem excrefcit brevi temporis fpatio, unius nempe aut alterius dici; idque etiam volvà è terra revulsà, & in conclave aliquod repofità adhuc integră, priufquam colem effuderit : genitalis humani fere figură. Materia scapus sungosă conintegra, principani coreni entratir. Remains municipal per la principa de la compania con la c pitellum, in figuram metæ propemodum faftigiatum, exemtile, cætera glandis virilis specie, nifi quòd cancellată fit cute.

Invenimus Middletoni, in D. Franc. Willugbbei viridario, è Fraxinorum quarundum dejectarum

Investments Meastern in D. France or magazier vindantes, e Francount quantificant desectation rearies pure feetibus enatum, ut conjectalamur.

Fungus Clufto pro quinta specie 22, generis Fungorum noxiorum descriptus, ad hune non tanaim accedere videtur sed profits eundem esse, ideoque Chabraus C. Baabinam hoc nomine immeritò reprehendit quod illum hujus fynonymum fecerit.

CAP. IX.

· Fungus Coralloides cancellatus Cluf. J. B. rotundus cancellatus C. B. Fungus lupi crepitus vulgi efflorescens Col. Fungo phalloidi congener.

Acitur hic gallinacci ovi formă dum è terra primum crumpir, colore prorfus niveo, radi-cenque habet tenuem, candidam, in multas fibras valde tenues divifam. Ovum autem illud five volva dum maturefeit fenfim difrumpitur & dehifeit, & inde exilit tanquam marfupium aliquod, diffinctione cancellatim reticulată conflans, & in obliquos veluti ramos invicem se secantes, atque summa parte in unum cocuntes formatum, rubri coloris; ut totidem Corallii rami fibi invicem implexi videantur. Odorem fœtidiffimum exhalat, à craffo cineraccóque quodam liquore, rubentes illos ramos supina parte obsidente ortum; quem fimul atque è volva sua

quotam influere, incernes mos rainos aquate contactic ortum; quem minu atque e voiva fua exclusis est fungus, vari generis parva infecta miriticà appetunt, & tandem etiam abdumunt. Hos Fungos in fylvis Belgenteriensi agro interdum, frequentiores autem inter harundines fecun-dum fluviolum magna ex parte agrum illum rigantem constitas se reperisse feribebat qui cos ad Clu-

fium misit N. de Callas Peirets toparcha.

Lib. II.

Hunc C. Rac Gaint Exercis Copacitat.

Hunc C. Bandmin à fungis pulveralentis non oportere diffingui feribit in Pin. Verum nos diverfum fentimus, & ad Fungos phalloides potius referendum cenfemus; fiquidem e volva pariter num femanas, or a trungo pranoues portos referentam cemenus; notacem e voira partier erumpit, eftque fiquor quodam feetdillimo oblitas, quem mufea avidifimé appetunt & exugim ; quanvis C. Bauhimam Lynceum perípicaciffimum F. Columnam in hoc fecutum femans.

CAP. X.

Fungus ramofus flavus & albidus J.B. ramofus, & Imperati C.B. Fung. efcul. 19. genus Cluf. An F. digitatus major atque etiam minor C. B?

Ubstantia est cum cateris Fungis parili, sed figura longè alia. Nam ex uno geminóve crasto trunco in alios minores, hi in alios adhuc minores ad minimos usque creberrimis & anfractuos segmentis Corallii fruticis in modum, sed longè densiore stipatu, findicur. Est & varietas quedam. Nam ali in tennifilmas ad extremum vonarum inflar hepatis divifiuras abe-unt: alii in Coralli aut paleæ craffindine fubfiftunt. Colore funt aliàs flavo, aliàs albido. Clussus in tres species colore inter se differentes, nonnihil etiam forma, hunc dividi posse arbitra-

tur : quem fi placet confule.

De Plantis Imperfectis.

Septembri mense sub Corylis nasci gaudet, inquit Clusius; J. Baubinus Autumno in umbrosie fylvis. Nos in cricetis observavimus.

Huc pertinere existimat J. Baubinus Pengos digitellos à digitis dictos, quorum meminere Hermo-laus & Ruellius, itémque Lonicerus, licet non demonstrent quid velint. Huc item refer Pungorum 5. genus, Digirellos, luteos prorfus, parim ex albo pallidos & roleos Tragis, Digitellos five Mannas vulgo Cefalpini : C. Baubinus hos diffinguit; & quudem rectitus, funt enim diverliffini ut patebit ex deferiptione addita. Hujus generis quoddam reperitur in Caltaneis (inquit Cata). pinus) spectabili magnitudine, ut unus sufficiat,

Hoc Anno 1685. observavimus Fungi genus in pascuis Augusto mense, pluribus simul abcodem principio feu radice exeuntibus, duas uncias longis, culmi trificci craffitie, non tamen exactè rotundis fed paululum comprettis, digitum figură quadantenus imitantibus, nivei candoris, valde fragli. bus, nulla partium diffunctione. Figura Fungi digitati apud Parkinfonum pag. 1318. non et huic speciei diffinilis. Hic longissime differe à Fungo ramoso J. B. & C. B. & ab co omnino sepa randus est: accedit proxime ad F. Ophiogloffoidem.

CAP. XI.

* Fungi ramosi argentei J. B. Fungus ramosus candidus C. B. Fung. nov. 25. genus Clus-

■ N putridis dejectarum arborum caudicibus crescit circa Calendas Novembris. Semipedalis oft magnitudinis aut amplior, elegantiffima forma: Nam fruticofus oft, & in innumeros quodammodo ramulos divifus, candoris immaculati, quorum nonnulli abiegnorum ramulorum figuram exprimunt, adeò ut fi fplenderet, ex puro puto argento conflatum quis æffinare posset : aliquando nullum habet pediculum, sed ipsi dejecta arboris caudici inharet : interdum fescunciali fulcitur pediculo.

CAP. XII.

A. Fungus ramofus niger compressus parvus, apicibus albidis.

Igno putrido, præfertim radicibus adnascitur, eftque compressus, durus & tenax, digiti lon gitudine, summa parte veluti in cornua divisis, apicibus albicantibus alias totus nigor Figura fua adAlgam marinam quodammodo accedit.

CAP. XIII.

A. Fungus Ophioglossoides niger.

N montofis pratis agri Westmorlandici copiosè provenit. Color ei niger, magnitudo & figura fpicæ Ophiogloffi : quibus notis à reliquis abundé diftinguitur ut ulteriori descriptione non indigeat. A sequenti sorte non aliter differt quam vetustate.

CAP. XIV.

A. 1. Fungi parvi lutei ad Ophioglossoidem accedentes.

B Ophiogloffoide nigro colore different luteo, & nonnihil etiam figura, qua in his ab imo ad fummum aquatior videtur. In vivario Middletoniano in agro Warwicenfi, & alibi in pafcuis copiofum obfervavimus, 2. Fungus digitatus Parkinfoni. Hujus descriptionem vide Cap. X.

CAP. XV.

A. Fungus pulverulentus dielus Crepitus Lupi J. B. Crepitus Lupi sive Fungus ovatus Park, F.3. five orbicularis Ger. F. noxius 42, five rotundus orbicularis C.B. F. nox. XXVI. prima (pecies Cluf. Duff-balls or buffp Mufhrome, But fifts.

PUllo ferè confpicuo pediculo nititur, glomeratæ rotunditatis, Juglandis magnitudine, & minoris, & majoris, primò albà cute & medullà itidem albà confpicius, poitea ex albidi vel lividà; medullà cum corrumpitur in tenuiffimum ficciffimumque pulverem abounte. Calcatus crepitum edit & fumum pulverulentum emittit. Nebis observati dum juniores adhac essent cute quidem alba, ad cinereum tamen tendente, edque non lævi & aquali, sed velut granulata tetti erant, eorum autem pulpa interior mollis interdum, initio candidus, inde virescens.

In palcuis & pratis ficcioribus ubique fere Autumno invenitur. Hujus pulvis gravem & feetidum spirat odorem Imper.

Siccat admodum & aftringit, unde vulneribus inspersus fanguinem sistit, ulcera inveterata desiccat, hæmorrhoidum fluxum cohibet : oculis tamen inimicus, imò perniciolus, cenfetur.

2. Fungus maximus rotundus pulverulentus dictus Germanis Ptofiff, Fung. nox. XXVI. (ecunda

Tantam affequitur magnitudinem, ut caput humanum facilè æquet aut etiam excedat, cute Tantam anequium maginatumi in capa mamanum nacie aquer au citam excetat, cute membranet latis firmă [quæ in principio ex albo cinera, mox cum tempore livida reddirur] undique cinctus, fibhtanna partim coharente fed rarâ, corum inflar quos excipiendis filice chalubéque excussis scintillis præparatos vendunt, colore etiam persimili: sicci levissimi sunt, ut caput humanum finguli æquantes unciale pondus non excedant.

humanum iniguii aquanica inicate pointus non execuant.

Sunt qui pro certo afferant vetuftiores & jam juftam maturitatem adeptos præflare ad compefeendas fanguinis eruptiones, etiam periculolifilmas; quibus & tpli mukorum cum præfenti falure ufi fumus in eo iplo cafu, J. B. In quem ulum tonfores cos exfectatos & omni pulvere vacuos in

officinis fuis adfervare folere multis Germania in locis feribit Clufius.

Lib. II.

* 3. Fungus rotundus albus J. B.

Grandis est pilæ instar, rotundus, foris pallenti cortice, intus candidâ, succosa, dulcíque carne, non in pulverem transiens, sed hyemis injuria, Peponum exemplo, putrescens. Nascitur vere ex meris arcnis. Cord. in sylva Obs.

* 4. Fungus ollularis vel botryoides fimarius J.B.

Uvarum albarum, amplarum, crassiarum & longarum, veteribus Gracis suum distarum similitudinem quodammodo refert.

CAP. XVI.

Fungus minimus ardroup. Clus, minimus ligness tabellis areolarum hortorum adnascens C. B. An Fungi calyciformes seminiferi Mentzel.

Ix femunciam altus eft, Autumno plerunque nullo petiolo fultus, ligneis tabellis pulvinos & areolas in hortis ab invicem segregantibus adnascitur, cineracci vel exalbidi coloris, sormâ pænè groffum immaturam referens, minimi digiti extremum articulum magnitudine vix aquans, fingularis plerunque, vel (quando plurimi) bini, terni aut quaterni fimul coharentes, wax equans, infigurars premindres, ver quartee promind some tent quadrat municonteriores, qui maturi fuperna parte dehictentes, pleni apparent lento quodam fucco, & forninbus, magnitudine quidem feminis Cyclamini, sed exiles fungulos formá figuræ exprimentes, cineraces, tu pa-

Ab aliis omnibus nobis cognitis fungis abunde distinguitur quod semine prægnans sit.

CAP. XVII.

Fungi calyciformes seminiferi. Mentzel. ita describit :

 $E^{
m Rumpunt}$ primo inftar globulorum pyriformium & aperti jam formam calycis præftant; in qui bus (quod mirum) femen durum Lentis magnitudine continetur.

Hos observavit Mentzelius sponte provenientes ad parietes arcularum lignearum semipu-

Hos observavie Mentzelius sponte provenientes ad parietes arcularum lignearum semiputridarum, iremque in terra umbrosa putredinem ex lignis continente juxta adificia lignea, tempore Veris & Autumni, tempessations puviosis & Serensa alternation mixis.

Hujus generis singos à se observatos ad nos misit eruditissimus Vir & rei herbariæ peritissimus D. Hansinus Slome M. D. & Amicus noster singularis. Erant autem si semunciali longitudine, campanisormes aut calycifornes, sephanolum musici pysidati similes, sigura com inversi, ab uno puncto ad margines summos paulatim dilatati. In fundo semina continent satis grandia, rotunda, compressa, per maturitatem aqua pluvia sepulnus replente & corum labra pratersuente semina elevantur & una dus fors tulte develuntur. Per sicculatem & corum labra pratersuente semina elevantur & una dus fors tulte develuntur. Per sicculatem & eorum labra præterfluente femina elevantur & unà quà fors tulit devehuntur. Per ficcitatem

Locus idem qui Fungi minimi anonymi Clussi, nimirum tabulæ ligueæ areolarum hortorum. Radix parva. E tumore parvo rotundo erumpunt primulum. D. Merret in Pinace rerumnæ. Anglia, hoc genus Fungus campaniformis niger multa semina plana in se continens dicitur.

CAP. XVIII.

A. Fungi Pezica Plinii. Col. Fungus acetabulorum modo cavus, radice carens C. B.

Uia fine radice aut pediculo nafcuntur, à terra minimé fe attollentes mênei Gracis dien funt, autore Plinio. Solidior his caro, & callofior cft, qui non à ligni putredire, ve alterius rei, fed à térra piturità orinntur. Horum ortus cft, quando imbribus prægnasi nife cum ipfa in imo hærente evellantur, aut diffumpantur. Pyxidum aut accetabulorum modo cavi fint, profundo & lato fundo, ut quaturo uncias aque majores capant; ali rottundo ore, alii inæquali circumferentià, angulosà, trigonà, aut pluribus finubus, vel lucernarum modo or firati, oblongi. Carne conftant crafsà, folidà, humana auticulæ modo, abi exterius; interià verò purpurafcentes, arque ita densà & folidà, ut aquam pluvialem multis diebus continere de fervaverimus; nec marcefeunt duorum menfium intervallo. Fibrulas aliquot pro radice vix conféctus diligenter excufsà terrà habere comperimus.

Hanc observavit D. Lister è terræ rimis emergentem circa Burwell in provincia Lincolni-

enfi.

A. Fungi Pezica altera species Col. Fungus Hepatica saxatilis forma C.B.

Eft (inquit Col.) & altera species congener, issue locis, carne solida, Hepatica aut Bryosmilis quass, foliosa, crispa & convoluta, humo adharens codem medo, nec putrescir sed durat. Hute similem si non cundem observatimus è terra enatam in vivario serarum D. Fr. Willaght, in Mitalicia pago agri Warwicensa. Similis orat membrana crasse aut corio crudo, fragilist men, sipina facie rubro aut saturo Mali Aurantii colore. Ex uno puncto enati in latum se distribute debant hujus generis fungi, infundibulorum aut calicum serà in modum circumvoluti, oris tames non commissis seu continuis, adeò ut aquam continuorono possent; ut de prima specie refort Columna.

SECTIO TERTIA.

Fungi Arborei.

CAP. I.

A. Fungus membranacens auriculam referens sive Sambucinus C. B. F. Auriculæ Judæ, colosi ex cineraceo nigricanis, perniciosus, in Sambuci caudice nascens J. B. F. Sambucinus see Auricula Judæ Ger. Park. Jetus car.

Barriffimo vel potius nullo pediculo nititur, fed caudici arboris inharet, aut fingularis, aut geminus, membranacea cute constans, implicată êt finuosă, coloris ex cineraceo nigrearits. Vulgus Auriculam Jude nominat, cartilaginea enim êt membranacea est fubstantă, quemadinodum auris.

Fungus hio exficatus etiam per annum fervari poteft. In lacte decoctus aut aceto maceratus, in Angina alifique oris aut gutturis tumoribus aut inflammationibus exhiberi foler ad gargarifandum aut guttur chiendum. Omnis generis inflammationes & tumores ex aqua rofacea aut vino imposium fedare & reprimere tradidere quidam. Trag.

Oculorum affectibus medetur in aqua appropriata maceratus & impolitus. Schrod.

CAP. II.

A. Fungus Intybaceus J.B.

Emorabilis est magnitudinis & formæ: planus & compressus, dim ziente sessipulares foliais totus, alus incumbencibus, aliis subeuntibus confarcinatus: Intybo crispo haud interè comparaveris: fingulares foliosa portiones cristatis crissique oris, in quas radii bus; inversus producturus, pectunculos imitat. Color parte silipina veluti cincirccus, prond albus; inversus porosits apparet, Stellámque marinam arboroscentem egregie exprimit. Odor haud ingratus: substantia lignosior quam ut in cibos venire possit, mense Septembri repertus; mense autem Augusto non ita durus observatur, quem quidam edulem dicum.

Nafcitur in fylvis. Nos ad radices Quercuum invenimus in Parco dicto Middletoniano agri War-

CAP. III.

* 1. Fungi Laricum maximi lutei esculenti J.B. Fungus Lariceus aurei coloris C.B.

H, autore Matthiolo, Laricibus innascuntur in Ananiensibus montibus, triginti librarum pondere, aureo colore, per ambitum dislecti, in cibis gratuslimi, nullo amarore praditi, licet Agaricus ab eadem arbore productus sit amarissimus.

2. Agaricum J. B. Agaricus five Fungus Laricis C. B. Agaricus ex Larice Park. Agaricht.

74.8. Concreu fungofo Larici adnafcitur, nunc majoribus, nunc minoribus maffis conglobatum, [Parkinfono a mante ad capitis humani magnitudinem] leve, candoris nivei, in farinam digitorum attitu friabile, fapore primum dulci, mox fubamaro, tandem acri cum aliqua adfiricitione. Reprobum & candore cedit magifique ingricat, & minus facile friatur, pondere citam vincit, urumque verò obveftit callofus cortex & migricans. Nota optimi Agarici hoc difficho continentur,

Res frangi præfto pretiosus Agaricus esto, Candidus & splendens, bonus in libra leve pendens.

Hine improbatur qui ftirpi proximus est, quia trahit aliquid de nigredine corticis, quin ferè lignosior est, ideoque minus friabilis. Agaricus Dioscorid & Plinio duplex habetur, Mas & feemina. Mas roundus est & undique fibi fimilis, Plinio eritipior amaricuque; Feemina rectas intis habet pedinum modo venas & quasi divisiuras, Plinio Feemina solutior est, initio dulcis, mox in amaritudinem transit. Hace præfertur, illa reprobatur. Officinæ nostræ hoc modo non distinguint, quod feiam.

Agaricum in Agariá Sarmatiæ regione nafcitur, autore Diofcoride, undo & nomen ei inditum. Etymon. At non in Agariá tantum, quanwis ibi fórtè præftantiffunum, oritur, féd & in Delphinatu Gal. Leus. læ & in montobus Tridentinis, necnon Rhatorum, Vindelicorum & Noricorum tractu. Ad nos olun ex Hungaria, (ubi copiofa Larices crefeunt) delatus fiut: hodie tamen optimus habetur qui in fylvis Tridentinis & Noricis oritur: candidiffimus enim, levis & mollis plerunque est: improbatur autem niger, & qui multis nervis in medio dum frangitur constare conspactus, grayis, &c. D. Palmer communicavit ex dictatis D. Hermani.

improbate autem niger, & qui multis nervis in medio dum frangitur conflare confipcieur, ut & compachts, gravis, &c. D. Palme communicavit ex dictatis D. Herman.

Brallavolus alique fe Agaricum Quercui adnafcentem vidiffe feribunt; alii Ilici, Abieti, Picx. Matthiolus fe nunquam vidiffe Agaricum alii arbori prater Laricum innafcentem refert, neque in monthus Tridentinis & Anantenfibus, neque in Carniola aut Dalmatta alibive in Granulis & Lisla, alic conseque llore. Abietes Picca conformation

neque in montibus Fridentinis & Anamentus, neque in Carmona aut Dannatia anisve in Germania & Italia, uli coppolifilma Quercus, Ilices, Abietes, Piece crefeunt.

Quin & miratur Bellomius audere quenquam affirmare Agaricum nafei in aliis arboribus quel materiam Larice. Verum negativam propolitionem perdificile eft probave; neque vel Mattholius vel Bellonius certi effe potuerunt Agaricum aliis præter Laricem arboribus non innafei, quia ipfi imanfeientem non viderant; nifi (quod impoffibile eff) omnes per totum terrarum orbem nafeentes Quercus, Ilices, Abietes, Piecas, aliafque arbores, quibus adnafei dicitur laftráffent; & val uni teltrified digno afferenti fe imafeentem vidiffe potus credendum eff, quam vel mille euplicanque autoritans func in organitibus. Urcunque tamen ego in Martholia & Bellonii feientemi inclino; & Fungos illos, quos prædicti autores Quercui alifque arboribus innafeentes viderante, Agarico affines & finnies portis entam veros Agaricos fuffic opinor.

ver um tett tide digno afferenti fe innafeentem vidiffe potriis credendum eft, quam vel mille eujufcunque autoritans funz id negantibus. Urcunque tamen ego in Marthiol & Bellonii fententiam
inclino; & Fungos illos, quos prædicti autores Quercui abifque arboribus innafeentes viderane,
Agarico affines & fimiles pocius quam veros Agaricos fiuffe opinor.

Agaricum purgar pituitam, præcipue craffam & lentam frennem, aquofam, ferofam & vifcotiret.

Americum purgar pituitam, præcipue craffam & lentam frennem, aquofam, ferofam & vifcotiret.

Americum se dylentericis, & in urina difficultate, & in uteri frangulatu, & in vitiato colore,
archime pondere. Facie quoque ad dolorem ifchiadicum & comitalem morbum. Ducit & men
fes, unde & prægnantibus ufus que interdictur, aliaque multa præftat que vide apud Botanicos &

Partico.

CAP.

Datur in fubstantia à 5 jad ij, in infusione à ij ad v.
Duo vitia corrigenda sunt in Agarico, 1. Tarditar ipsus. 2. Levitas, ob quam ad sundum ventriculi agrè descendens nausam & vomitum facit. Optima ratio corrigendi est, si trochisceur rream agre deicements nameant de vormaum tacht. Opinia tato configuraters, in conficural Agaricus cum [1, vini albi vel Malvatici in quo zingiber fueri infulum. Le Brun. Quia ventical on auteabundus eft corrigitur Homachicis Zingib. Caryophyll. Spica Celtica, &c. Quia tandi operari folet addiurt flimulus ex Sale gemma, Cryftallis Tartari & fimilibus. Schrod.

operant noter audum runnung expans Senting. Captuning harder terminoles. Aug. Ferrerius: fi.
Hos corrigendi modos impognat, nec opratum effectum confequi oftendit. Aug. Ferrerius: fi.
quidem zingiber ad flatulentiam quidem caftigandam prodeffe potent; ad oris Ventriculi adfitidis

nem plane nihil. Reliqua apud ipfum vide.

108

C A P. IV.

Fungus auritus Juglandium albicans J. B.

Recchivole (pecies Fungi coriacei , figură foliacei , qua ab uno pedicello in curvatural abit , in ambitu Role dimidiate inftar diffecta. Pars inferna reliquorum fungoruma morem striis foliaceis secta.

'Nafcitur in arboribus, specialiter in nucibus, colore albicante.

CAP. V.

* Fungus lignofus arboreus ad furfures J.B. Fungus noxius 4. sive ad cutim extergendam aptus C.B.

Ungus quo, autore Imperato, ad abflergendos capitis furfures utimur, de lignoforum fel gorum genero-elt, magnus & maximi capits medietatem adacquaus. Mullo pediculo ac tur, fed arboribus immediate affixus hæret, divifuras, inferne manifeitas habens, quand ope furfures decuriuntur.

CAP. VI.

* Fungus villosus arboreus coloris ochræ tintforius J. B.

Ediocris magnitudinis cft, duobus pugnis fimul junctis ferè æqualis, undique tunica m cosà obtectus, que in villos disungitur breves, quorum longitudo infant tunica crat tudinem aquat. Interior quoque fubitantia villofa eft, que arbori adherens in filame a qua ex corio emergunt, interior quoque tuorianta vinola eta que ex corio emergunt, quaquavertium terminantu. Colliguntur ex arboribis pomorrum, de re intus ochra, qui exficata mgrefcunt. Utuntur mulicreulæ horum decocto ad tingenda value. menta lugubria.

CAP. VII.

Fingi arborei ad ellychnia J. B. F. durus arborum, frve igniarius Park. F. nov. 3. frve inco dicibus nafcem unguis equini figurd C. B. Couch wood.

X Juglandibus [imò & aliis arboribus] colliguntur Fungi, truncis annofis aduati, fubltam callosa lignosaque in ambitu & fibris rectis contexta, in meditullio molliore; in qua [fi red memini] vix ulla apparent fibrarum vestigia. Color foris cinereus, intus obscurior, ads cum inclinans: præparatione autem aflequuntur mollitiem illam, & vim ignium rapaem, quos depopulantes ipforum fubftantiam ad extremum fovent.

Fungos holce ad id negorii parare folent hoc modo. Decoquunt illos in lixivio, & ficcato tundunt, rurstique nitro coquunt: hoc enim paéto ad concipiendum ignem aptiores redden

CAP. VIII.

De Plantis Imperfectis.

Fungus patridus arborum ramis inhærens, plurimis simul colærentibus C. B. Fungi disti Spongii, lignorum perniciosi J. B. Fungorum noxiorum 24 genus Clus.

Ales hujus species observantur, Ales hujus species observantur, 1. Reliquis major, in majusculis ramorum fragmentis nascitur, uncia aut duo unciarum magnitudine, forma Auricula Juda, colore rubro, interdum plures colarentes & in mum corpus veluti coalescentes, valde tamen se remittente colore.

2. Longè exilior, unguis latitudine & interdum majore, fingularis aliquando, interdum bini fimul conjuncti, formâ velut fupernè exfealptâ, coloris egregiè rubentis & adeò floridi ut coccineinmit conjuncti, format valat informe extended, coloris egregie moents et auco normi ut coccine-um provocare videatur. Inharet plerunque tenuibus ramorum aut corticis illorum fragmentis; in

2. In indem ramulis nafeitur, rugofo corpore, unciali aut feseunciali magnitudine: interdum bin fimil coherent, uncià minores, plerunque etiam terni, & illi quidem elegantiore aureo colore præditi, reliqui flavo.

Octobri mense in putridis dejectarum arborum ramis crescit.

* Fungi Salicum colore warii perniciosi J. B. Fungus Salignus Lichenis formă wariegatus C. B. Fungorum noxiorum 4. genus Clus.

Ovo vere post præmaturas pluvias in Salicum caudicibus confertim plerunque masci soler. who were point premium as praviae in Sancian canadorous conferential periantique mater noier, frimiter inflarens Lichenius inflar, in corpus tuberoum excreteers, varia figură & magnitudine: nam pleraque tubera uncialem magnitudinem noi fitperant, alta duas & tres uncias interdum ampla funt, coloris elegantis & varie commixti: nam in cis & albedo conspicua est, & pallor, & snav-rubens color, & satur, atque etiam slavus; adde his suscum five fuliginosium colorem hine inde ipfis infperfum.

CAP. X.

A. Fungus arborum & lignorum putrescentium coloris varii. An Fungus Cerasorum Cluss? F. Cerasorum imbricatim alter alteri innatus, variegatus C. B.

St hic, ut puto, quem Clufins aliíque eum fequuti Botanici Fungum Ceraforum appellant, quantvis non ratus aliís arboribus adnafeatur quam Cerafis. Est auteun pulchre variegatus ductibus ceu fafeis, diverfi coloris ad marginem parallelis, aliis fupra alios. Hujus generis planes ex codem pede nati, imbricatim five tegularum inflar aler fupra alerum conferti nafeuntur, ut recce Clufius. Inferthè foraminulis innumeris punctatus est, minime striatus, colore albi-

Hic est ut puto Fungus holosericeus Iridiformis quasi colorum alternatione variegatus Cat. Altd: Supina enim ejus pars ad tactum interdum mollis eft holoferici inftar.

Clufius colores diversos ordine transversim cum secantes recenset, primo ex albo pallentem unciali latitudine à pede. Secundo ex rubro flavóque permixtum; deinde flavum maculis fuliginofis infectum; extimis tandem oris fatura rubedine nitentibus, quam nonnihil fœdat linea quadam veluti farina conspersa. Verum colores hi non iidem in omnibus hujus generis Fungis sunt. fed in diverfis arboribus nafcentibus diverfi.

CAP. XI.

A. Fungus Fraxineus niger, durus, orbiculatus.

Raxinis marcefeentibus & tabidis accrefeit , variæ magnitudinis & figuræ , plerunque tamen subrotundus, nullo pediculo pugnum interdum aquat, plerunque minor est: ex variis fibrarum nigricantium velut areis seu stratis aliis supra alias, compositus, ut in sluoribus quibuldam lapidibus aut petris accrefcentibus fapius observavimus. Durus est & ligneus, cum vetustior levi est superficie, colore nigro.

110

CAP. XII.

A. Fungus Quercinus niger.

Audicibus & ramis Quercuum dejectarum innascitur, circulari ambitu, diametro sescunciali numents et tamb Que cuam agretatum minateur, etremai amour, aameero tereunenj aut duarum unciarum, nullo pediculo proprie dieto, fed a marginiste etremunquagu fenfim fe contrahens, donec ad punchum feu locum illum ubi ex arbore enafeitur valde gracilis evadat. Interior ejus fubftantia dum adhue junior eft & tener, gelatinæ cuidam lentæ aut visco similis est; inferna parte color minus niger sed potius fuscus est & rugosus. Octobri mense hunc observavi, puto tamen omni anni tempore inveniri.

CAP. XIII.

* Fungus pannis laceris similis igneus C. B.

Uidam (inquit Cafalpinus) pannis laceris fimiles funt aut Spongiis, colore igneo; ideò ignem sylvestrem vocant, inutile cibis. Oriuntur pracipue ad radices Olea. Pulvis infperfus valet ad ulcera putrida & erodentia.

CAP. XIV.

* Fungus coriaceus Quercinus hamatodes Brevnii in Ephemer, German, An. 4. & 5. Obser. 150.

IN medio Quercûs, medulla velut fubucula circumvolutus, inventus est; tener erat, mollis, sa xilis, planus, nonnihil rugosus, câ longitudine & latitudine ut colobium ex codem commod conficere licuiffet : colore pallido ad flavum nonnihil tendente ; itemque substantià, tractatione & figura aluta ex pelle caprina confecta fimilior quam ovum ovo, nifi quod craffior, mate ria minus compacta, intus præterea passim durinfeula & rotunda tubercula, in manus magis quam in oculos incurrentia occultante. Initio gustatûs vis statun quadam attractiva apparebat. Reperitur & in aliis arboribus.

Nobilitimum præstantissimúmque remedium hæmorrhagiæ narium inhibendæ, si cordi particula eins imponatur, dicitur.

CAP. XV.

. Fungus Cornu Dercadis facie Breynii, ibid. Observ. 152.

Mitelodami hic ex arboris Pyri aut Pruni trunco originem habuit. Duobus conftabat ramis forma, magnitudine, craffitie, ramulifque adharentibus cum cornibus Caprea mediocris comparandus. Substantia erat lignea, levis ac fungosa, color candens.

SECTIO QUARTA.

De Fungis Subterraneis, seu Tuberibus terræ.

Uber Latinis à tumeo dictum est, quomodo à facio faber, ab bumeo buber & per aphrefin uber, à glubo glaber, & alia multa. Voss. Estynolog. Gracis 3 fro dictur Sar vi diven id est, nutriendo, plurimum enun alimenti prabet. In Aldino & Bafileensi [Theo. phrasti Hist.] codd. observante Jo. Bodao , vidror legitur , & fortasse rectius , sad no deler vel dishipur, quia funt dishipura of pins terra tumores.

Tubera J. B. C. B. Tubera terræ Ger. Tubera terræ edulia Park.

Nibil aland funt Tubera quam fine caule, fine foliis radices, magnitudine varia, pugillari inter-dum, altàs Juglandis caftaneæ aut Avellanæ, ruberculis extantibus mæquales, externá fuporficie ru-

gosă & nigră, substantiă albă, consistențiă carnis castanearum, gustu fatuo, odore nonnihil gravi,

Imperato Tubera è genere vegetabilium funt, fub terræ cortice latentia, figura inæqualiter globosă. Subfantia corum callofa eft, tenera, nutritioni apra. Crefcunt locis arenofis & inter ftir-pes. Noftraria ur plurimum ad Melonum magnitudimem accedunt, cortice tecta nigro, feabro arone rimofo; fubstantia interna colore lacteo, sapore communiter grato. Dignoscuntur Tuberum loca natalia ex rimis que in terre superficie spectantur.

foca matalia ex initia spacific consistence of the proceedings of the process of feilier Antunni tempore funiculo alterutri pofteriorum pedum alligato præ fe agunt in pafetta ubi horum proventum folere effe nôrunt; qui ubi ad locum venit in quo tuber latitar, odore mox id percipit roftroque erut, erutum qui infequitur præripit, & ad aha indaganda porcellem abigit. Chriftianus Mentzelius Porci actorem iptium fue, quamprimum roftro indicium dederit refti retractor, mbera effodere, inque ulum humanum gulaque delicias colligere feribit.

Tubera qua Bononia & Florentia vidit. Mentzelius exteritis fufci coloris erant, interiûs quo

que ejuschem, sed multo candore instar marmoris interfusi. Frixa cum oleo recenti & pipere guflui grata funt, Venerémque filmulant.

Idem Mentzel, in Marchia Brandeb. propè Furst enwaldiam tubera quædam à porcis cruta observavit, que tefficulos humanos scroto denudatos formá, magnitudine & colore exacté referebant. Cum ergo testiculos humanos proxima similitudine referant, & hircinum odorem spirent, indicium oft non leve ca Veneri ftimulando idonea effe.

Tubera cocta & pro emplattro imposita Anginosis adeò prosunt, ut quidam jam morituros hoc auxilio liberarunt. Cardan. de variet. rerum, cap. 284

* Tuberum genus, quibusdam cervi boletus J. B. Tubera cervina & Lob. C. B.

Magnitudine oft Juglandis, interdum Avellana, & minore, tuberofum & inaquale, fubftantia inter duritiem & mollitiem media, cortice intectum ex cineraceo ad fulvum nonnihil inclinante, fuperficie granulata, cui callus fiibeft atro-purpureus, că quam diximus confiftentia, qui recentior fiibaftringia, exiceatus adfirictione amifsă dulcedinem leviufculam lingua offere. Meditullium funindustrings, executes adverterone arms an examinant normanian magac orient. Arcanomini min-gola quartam lubhanta ex albido purpuralcens occupat; textura perquam ara, ut fimiliter Ara-nearum relis convolvatur, & in minium flylo vel mucrono cultelli terendo abeat, relicto qua abea-dunt calli latera spatio inam. Siccum & jamudatum repositum nibil aliud continere compentur quam pulvisculum, ut in Crepitu Lupi, sed farctiorem, sapore adstringente nonmhil, colore suliginoso, nella relicta in medio cavitate, cortice circumjecto satis crasso, durinsculo.

noto, nella relact in metato caract, contro continuo de la genitura cervorum à Mattholo & aliis referentur, quomam fabulosa & conscita mini videntur, subens omitto. Consulat Lector, si placet, J. Baulsimon tom. 3, lib. 40. cap. 80. pag. 851. Cordus eum invenit in præruptissimis montium sylvis, quò nè dama & rupicapræ quidem pervenire possunt, nedum cervi. Sanè repertus est, subdit Jordanus, in locis ubi ab hominum memoria nullus unquam visus est cervus. Ad Trenzinium nobile Hungariae oppidum circa Carpathi juga frequentiffimus montuolis locis, sylvis opacis, ubi licet cervos reperias, non tamen tanta copia qua plauftris Fungorum fufficeret. Hac J. Bauhinus.

Caterium fungi bi cum crepitu Lupi dicto plurimum convenire nobis videntur, v. g. cute exterius granulată, & Substantiæ interioris consistentia.

L 2

LIBRI

LIBRISECUNDI PARS TERTIA.

De Muscis sterilibus seu aspermis alisque affinibus.

Uscus à Graco Mago dicitur, quo notantur tenera & novella, uti tenera boum solo-les, & tenelli arborum rami. Muscus autem quamvis res notifiima fit, ejúsque spe cies ab unoquoque primo flatim aspectu agnoscantur, non tamen ità facile est eam definire, aut generalem aliquam descriptionem cudere, que omnibus Muscis & solis

Solent autem Musci censeri Aridiores ille & exucce, plerunque decolores, substantia, qua on untur vel in opacis, vel in muris, tectis, arboribus, petris, alissque locis sterilioribus, immodico si gore aut calore perultis, aut etiam ficcis & squalidis, in quious plantæ perfectæ nec provenire, ne durare possiint; aut saltem plantis persectioribus min'is commoda & propitia sunt.

Musci sint vel steriles & danguot, vel fertiles & anguanobest.

De sterilibus, its saltem qui steriles censentur quoniam nullum in its semen hactenus detectum & observatum fuit, hoc in loco agemus.

CAP. I.

De Muscis terrestribus nobis observatis.

Mos terrestres hoc capite comprehensos voco quamvis & horum plerique arboribus in. terdum aut adium teetis innafcantur, quoniam in terra maximam partem orum-

A. 1. Mufcus filicinus J. B. Ger. Park. filicinus major C. B. fern mofg.

Ad trium unciarum altitudinem affurgit, ejúsque caules, sea folia mayis dicere, filicina bene imitantur, funt enim ramofa, ramulis utrinque è scapo seu nervo medio crebris exeuntibus, brevioribus fenfim, donce nervus tandem in acumen definat: inferiores autem ramuli, ut in filicibus ramofis, utrinque furculos emittunt; furculi denique foliolis capillaribus creberrimis veftiti funt; ità ut totum folium (fi parva magnis componere licer) lilicinam proximă fimilitudine referat. Color ex viridi flavicat. Umbră guidet, ideóque in fylvi plerunque ontur, & quidem copiofiffime. Capitula feu vafeula feminalia in hoc genere non observavimus. Folia qua diximus in hac plantula veriùs rami funt feu cauliculi ramofi.

2. Muscus denticulatus major C. B. Park. Gor. terrestris denticulatus Lob. Muscus pulcher parvun repens J. B. The greater bented 990fg.

112

Serpit Chamaciffi modo pulchellus hic Mufcus, cui ad coftam tenuem fili inftar denticulata foliola, tenera, pulchre viridia, alterna plerunque, non adversa ut vult J. Bauhinus, absque pediculis lata bafi adnafcuntur. Cæterum in varios divaricatur ramulos, qui hinc inde tenues radiculas emittunt. Lobelius eum recté denticellis & farmentofis viticellis compressis argutà naturæ solertià ela-

Vafeula feminalia in hoc non observavimus, suspicamur tamen ei non deesse.

3. Mufeus denticulatus minor C. B. Park. Ger. terreftris Luftanicus I. B. The Icifer bented

Tenerrima herbula est hic Muscus, dodrantalibus aut pedalibus interdum repens viticulis, filo tenuioribus, numerofis utrinque adnatis ramulis in obliquum expantis & fubinde capillaribus quibufdam quas producunt fibris terræ adhærentibus. Omnes autem viticulæ tectæ funt frequentifimis foliolis, five fquamulis pôtius tenuiffimis & tenerrimis, pulcherrima ferie digeftis, dilutioreque & quodammodo pallescente viriditate praditis, tactu quidem mollibus, sed veluti siccis, adstringente guftu cui tamen grata quadam dulcedo admiita fit.

Nufquam hoc Mufci genus Clufio confpectum quam in umbrofis aggeribus olivetorum ad Colibriam Lufitaniae urbem, trans flumen Mondego Latinis Munda nuncupatum, non procul a deferto quodam facello, in colle fito. Somerfeti Anglie sterilibus montibus [Mendip vernacule] ubi plumbum effoditur, nonnufquam magná glifeit copiá, referente Lobelio. Nos Cadio deferiptum nondum vidimus in Anglia sponte provenientem; verum speciem aliam longe minorem in ericetis, mufcis alus adnafcentem.

4. Muscus partus stellaris C. B. Park. Muscus in ericetis proveniens I. B. Lob.

Apud Lobelium frustra delineationem aliquam hujus plantæ inquisiveris præter eius picturam in Icon. Plant. & in Hift. Belg.

' 5. Muscus stellaris rosens J. B. C. B. Park.

Ex fibellis nigris radicem conftituentibus pedicelli unciales prodeunt, quibus fingulis folia plura inftar role compacta pallide virentia, acuminata, in modum stelle disposita insident. In faxofis Telamontii provenit.

A. 6. Muscus corniculatus J. B. Park. An Muscus terrestris ceranoides C. B. An potius M. ter, coralloides incanus cjufdem?

Cornu cervino multis ramis fimilis est, quem nos observavimus tubulosus erat, ejúsque summi surculi in acutas spinulas plerunque definebant. Lithobryon coralloides Col. huic persimile est, nifi quod plerunque colore fit virenti, quodque in humentibus faxis & mufcofis oriatur.

A. 7. Muscus coralloides apicibus coccineis. An Muscus terrestris coralloides erectus cornibus risfescentibus.

Hic (inquit C. Bauhinus) in ramulos rigidiusculos dividitur, qui licet candidus sit, illius tamen fummitates cornutæ & rigidæ rufefeint.

Ad Wiefam fluvium laté expansus in arenofis reperitur.

Ad wie aut nuviant nac expanius in accrois repertuit.

Ab hoe Mufco à C. B. deferipto alium adhuc apicibus coccincis diverfum habemus: nec enim cornutæ funt aut rigida; ejus fumnitates, fed potids molles, apices etiam coccinci obtuli; & ramuli tubulofi funt. Ad radices arborum dejectarum & in uliginofis fterilioribus nafeitur.

A. 8. Muscus tubulosus ramossissimus Fruticuli specie. M. Coralloides seve Corallina montana Ger. cmac. corallinus montanus Park. Coralloides seve cornatus montanus C. B.

Ad duarum triúmve unciarum altitudinem affurgit, in plurimos tenuiffimos ramulos teretes fiftulofos divifos & fubdivifos, cófque leves, aridos, albicantes, adeò ut corallinam quodammodo referat, quamvis non omnino lapideus fit.

In cricetis squalido & spongioso solo oritur.

A. 9. Muscus pyxidatus J. B. Park. Ger. terrestris ramosus 13. sive pyxioides terrestris C. B.

Lichenis modo foliis terræ instratis se diffundit granulatus hic fungosæ substantiæ muscus, surgentibus hinc inde uncialibus aut femuncialibus pyxidulis, craffis, cinerei coloris, fuperius in acetabuli formam patulis, pede angusto nixis.

In aridioribus è corio terreo faxis inftrato oritur, inquit I. B.

10. Muscus pyxioides saxatilis J. B. C. B.

Tubulis est longè minoribus, copiosioribus, nec ità candidis qui petris saxisve latissimis innascitur, caque obtegit, quemadmodum in via Telamontium versus videre est, inquit C. B.

Musci pyxioidis vulgaris pulvis in zythogalo, Cerevisia tenui, aliove convenienti vehiculo pet Vires. aliquot dies exhibitus tuffim convulfivam puerorum, nonnullis catarrhus ferus feu ferinus dictam, specifica proprietate lenire & sanare dicitura

CAP. II.

Musci quidam terrestres C. Baubino in Prodromo descripti.

1. Muscus Abietis facie C. B.

Rædicto [Musco filicino minori] non multum absimilis est, viticulis in ramos divisis, foliis capillaceis, utrinque (ut in Abiete) coste longiusculæ adnatis, multo quam in priore brevioribus & viridioribus.

Ĺз

* 2. Muscus pennatus C. B.

C R

Colore est ex luceo virescente, latéque serpit multis viticulis, sed brevibus, ramosis, minutis so his pennam amulantibus vostitis, qui fibras tenues pro radicibus habent.

In petrolis & fylvis reperitur.

Hujus altera species, radice rusescente, è copiosissimis sibris composita, viticulis ramosioribus foliis minoribus in fylva Vilenfi locis uliginofis provenit.

* 3. Muscus ramosus repens C. B. velut spicatus.

Hic ad arborum radices nigris radiculis terræ affigitur, viticulis craffis & longis ferpit, & de fe co. piosas veluti spicas oblongas, ex tenuissimis & levissimis foliis compactas, ramulorum instar emit-

Huic fimilis & alter foliorum tantum apicibus candicantibus discrepans. Uterque in monte Crentzacho reperitur.

* 4. Muscus ceranoides major & minor C. B.

Major trium quatuorve unciarum est, foliis carens, cauliculis latinsculis, in ramos divisis, hique in alios breves, & hi fimiliter in tenuissima segmenta, trifida, quadrifida acute scinduntur.

Minor totus incanus, unciam non excedens, ex plurimis ramulis proximè junctis compositus; quorum fummitas communiter in duo minutiflima & acutiflima cornua abit.

Uterque in Hercynia collectus fuir.

CAP. III.

" Mufeus Islandicus Bartholini, Sibbald. Prodr. Hift. Nat. Scot.

E hoc musico Tho. Bartholinus Act. Med. An. 1671, 1672. obs. 66. ex Observatione Box richii hac habet.

Fert Illandia mufcum, nulli hactenus Botanicorum, fer jam & pharmacopolis noftri cognitum: Terreftris est & firmus, colore subalbidus, ramosus, lato unque vix latior, sed qui in longum variè proferpit, coffis hinc indè spinosis horridulus.

Fo infula coloni primo vere utuntur ad expurgandos humores corporis noxios; reliquo affatis ficcatum in farinam comminuunt, & pulmentariis admifcent, expirante demum vi purgatrice, & ficcedente alimentaria. Ex adversar. D. Tancredi Robinson.

CAP. IV.

De Muscis arboreis.

A. 1. Muscus arboreus : Usuea Officinarum C. B. Muscus arboreus vulgaris & Quercinus Park Mufcus Quernus Ger. Mufcus arboreus villesus J. B.

X arboribus adultis, inprimis verò senio confectis, nisi frequentem senserint putatoris falcem, villi dependent incani, lignofi, tenuibus contexti filis, guftu adftringente. Varius est, unus tenuior, crassior alter, quidam brevior, alius prolixior: omnes cande

feerites, pauci rutilantes, quandoque nigri.

Reperitur potiffimum in Quercu, Populo, Ulmo, Betula, Pomo, Pyro, Pinu, Picea, Abiete, Cedro, Larice & aliis quampluriniis verum prime nobilitatis, & odorati funt Cedrinus, Lariceus, Pineus & Abietinus, fecundum locum tenet Populneus: Candidus præftat, nigricans improbatur, rutilans medium locum tenet : viliffimus Quernus. C. B. è Dodonco.

In annofis Quercubus & Ilicibus Valenæ (ylvæ réporitur non longe Monípelio, unde Pharmaco-preis defertur. Eft enim pulvis ejus bafis pulveris Cyprii Monípelientibus dieti, & vulgò ibi dicitur

Corps de Cypre gris. Botan. Monsp.

Apud nos in Anglia rarissimum est hoc Musci genus, nec mihi, quod sciam, unquam conspe ctum; forte in exteris regionibus frequentius, quamvis & ibi rariffime nobis in conspectum se de dit. Semel in Bayaria in Abietum vetuffarum fylva copiofiffimum obfei vavimus mufeum è ramis dependentem, Mufei arborei villofi Dod. deferiptioni egregiè respondentem, qui à nobis collectus & inter chartas repofitus eas colore ex flavo rubente, ac fi igne torreri inciperent, tinxit; imò fapius translatus novas adhuc chartas codem colore infecit, etiam post multos annos. Quocirca mis abundet magis circa Monspelium quam alibi, minime sufficerer pro base tante pulveris Cyprii quantitati, quanta quotannis ibidem praparatur & divenditur. Quin fi Quercubus & Ilicibus innaicens

inserviat pro corpore famoso illi pulveri odorato Monspeliensi, non adeò vilis sit oporter ne vult intervate pro corporation and party consistency and the property of the corporation and the corporation and the corporation and pulse corporation and puls fisicor Monspelienses pro corpore pulveris sui Cyprii adhibere seu assumere Museum arboreum raipicor Monipepennes procospore purvers an cypari aumore seu anumere muncum antoreum ra-mofum nobic um J. Baubino dictum, necnon promificie mufcum arboreum pellatum et feurella-tum ejufalem, (eum intellige qui Quercubus & Ilicibus innafcitur) partim qua lu ubique inveniuntur maxima quantitate, partim quia Fer. Imperatus utrumque hune mulcum odoramentis admificeri fraibit, effectu pari Imperatus autem, Pharmacopœus iple cum fuerit, hujulmodi pulverum odoraferibt, enectu part, imperatus ausait, Finantacopeus the cum utern, minimou puiverum odora-torum compolitionem ingredientia optime novit. Hare ex conjectura feribinus, non tamen nega-mus Mulcum arboreum in hune etiam ulum aflumi, fi quando offeratur. Mulcus capillaceus longiffimus C. B. non videtur à descripto specie diffinctus; vel fi differat, ex

folo titulo fatis innotefcit.

Mulco arbore pulverifato extrinsecus sanguinem è vulneribus effluentem compescere solere Chi. Vires. rurgos in Germania feribit D. Sachf. Ephemer, Germ. An. 2. pag. 92.

A. 2. Muſcus amarus Abſmthii folio J. B. fortè: An potius Muſcus arboreus ramoſus J. B.? Foglio diramato Imper.? An M. alter Quernus latifolius, coralloides ἀφινλΘ Col.

Similis est pergameno diffecto (inquit J.B. ex Imperato) [aur Alga vulgari] Principium latius, Smiths ert pergament omred unque 1, to en imperato) jaut Aige vuigarij trincipuim tatus, in ramos divilum latos pariter & planos, colore candeante inpera i etu adversi parte, nam informe nomihil admixtum habere videtur flavedinis, veluti flos lactis. Non raro etiam orbiculos haber

Differt magnitudine & latitudine fegmentorum.

In omnibus ferè arboribus reperitur, & quidem copiofiffimè: nec in arboribus tantùm, fed & in lignis aridis; unde miror Botanicos illius non meminifie, vel obiter tantúm & obscure attigisse. ignis arms; und sodama and in monitume, et once cantin e occurre artigine. Mulci ceranoids majoris C. B. deferiptio ei non inepte quadrat. Verim ille rariorem ean fact, & longè ex Hercynia petit. Noftro ad deferiptionem fufficir, quòd fir caulibus, feu folis mavis di-& longe ex percyria pear. Nontro au descriptorient tutters, quod in cautous, ieu tonis mavis di-cere, compreffis, planis, algæ fore in modum divifis, & cin omnibus arboribus ubique vulgatiffirms, colore albicante feu incano. Vide deferiptionem Columna, quæ in plerifque Mulco noftro con-venit, nifi quòd lævem ac fplendidum eum dicat: icon non bene responder i nam caulis & rani ninis angufti, divaricationes non fatis crebræ pinguntur. Vide apud J. B. Musci amari, &c. descri-

prionem.
Sulpicor hunc (ut dixi) pulveris Cyprii odorati compositionem ingredi. Sententiam nostram de materia seu corpore (ut vocant) pulveris Cyprii confirmat D. Saebjius, Sebolio in Objero. 51. An. 2. Ephemer. Germ. ut nobis siggessis D. Tancredus Robinson. Muscus (inquit ille) arboreus ramosis coralloides C. B. qui in cariolis & corruptis lignis, item truncis ableiffis arborum, seu humi super terralloides G. B. qui in carionis et corrupts intens, nem tunice anismis attorium, ten num tipper ter-ranti neonim radicibus, maxime in Quercin, Larice, Abiete, Cupreffo, inventur, & Coralii plan-tulam æmulari folet (etiam aliquando delicatifimum mufci odorem (pirat) odoramentis faspifim tulam genutari onet ettarii auquatico contaminant inime contami pirati contamina aspinime admifetur. Galli pulveres fuso adoratos, quos Cyprios vocant, ex hoc mulco parare folent, quos virgines & mulierculæ non veftibus tantum fed & capillorum cincinnis aspergiut. Modum finguvirgines & ministente for venture and the state of the st ramosi; est tamen muscus ille quem intelligit C. B. quemque depingit & describit F. Columna revera ramofus; ísque è quo pracipuè, ut opinamur, fit pulvis ille odoratus, Gallis Cyprius dictus.

A. 3. Museus arboreus peltatus & sentellaris J. B. arboreus eum orbiculis C. B. Quercinus faniculaceus Park. ramosus floridus Ger. arboreus τεικόφυλλ...

Muscus ille ab aliis non diffort, nisi quòd veluti fructifer videatur. Umbellas fingulis cacuminibus habet latas, cavas, umbilicatas, laves, femunciali ad fummum latitudine, non rarò minores, per ambitum radiis stamineis circumcirca coronatas, intus lavos, albescentes : radii verò longi admodum ut diametrum umbollæ superent aliquando, inter quos hirsuties altera est densior, brevis admodum atque tenuior, per ambitum harens. Color huic ut pracedenti ex viridi cinercus feu albicans. Teretibus, craffiusculis, rigidis veluti coliculis, ramosis, quos cirri tenues vestiunt in arboribus crescere soler.

Hoc aut pracedens genus cerevifia aut zythogalo incoctum & potum gravedinem & destillationes compescit & sanat.

4. Muscus arboreus capitulis cavis C. B. Muscus alser maatutuvsosataviques Col.

Col.

Ortum cum præcedente eundem habet, latis & planis folis five ramulis, cavis etiam, fed utrinque hirlutis umbellas five capitula potitis huic cavo umbone, nigrescente intus, limbo circundata aliquando dentato, ex cujus latere eodem modo falcata five brachiata, fed huic ramis dividuntur. Tota brevior est, colore cinereo candicante incaniore, non ut superior aliquando pallente.

A. 5. Muscus arboreus nodosus C. B. nodosus sive geniculatus Park, Dendrobryon geniculatum sive

Ex arboribus prolixè dependet non tantum in Italia sed & in Anglia. Oblongos quidem, ac etiam breves, habet inanes, quam-plurimos tuberculos, nervulo trajectos inter se coherentes. Candi116

Locus

Poret

cans elt, prolixium, ramofium, ex eraffo caudice in ramos fefe diffundens , ut latam prolixánique barbam feu comann podalem aut fefquipedalem, in extremo verò tenuitate capillarem efficiat, il lámque ex ramis dependentem.

In Lancaliria: pago Burnell è Corylo dependentem invenit & ad nos attulit Tho. Willifellin.

A. 6. Muſcus arboreus pulmonarius C. B. Muſcus pulmonarius ſċve Lichen arborum Park. Lichen arborum Gcr. Lichen arboreus ſċve Pulmonaria arborea J. B.

Licheni five Hepatica fontana fimilis, fed major per omnia, fquamato foliorum incubitu, inef. fabili laciniarum variatione, profundiorum quam in Hepatica, quæ qua matri fuæ hærent albicant alterà verò parte virent, rugofa, lacunis eminentifique inaqualia fapore amaricante non fine ad

Annofis rimosífque caudicum Quercús, Fagi aliarumque arborum corticibus innafcitus, in opacis ac denfis fylvis. *Dod.* Obfervavimus etiam in faxis coacervatis in umbrofis jacentibus. Apud nos Quercui plerunque, rarò aliis arboribus adnatum invenies.

Siccat & aftringit, unde fanguinem profluentem compescit, vulnera recentia glutinat, alvumae Siecat & attringit, unde languinem profitentem competent, vuinera recentra giutinat, alvum ac menfes fiftit. Utuntur ea vulgo ad pulmonem affectiones, afthma, tuffim, fufpiria, noftrates ei-am ad phthifin & tabem, contecto ex eo pulvere, fyrupo auc aquá defullata non fine fueceflu. Eum qui Quercui innafeitur in ictero omnium medicorum folertiam eludente efficax remedium

expertus est Andreas Golius mercator. De hoc autem musco accepit manipulum additâ librâ Cerevitire fecundaria, quam in olla fideliter occlufa ad dimidium decoxit, poftea tredecim cochlearia tepida manè atque vesperi imbibit. Ephemer. Germ. ann. 3. obl. 290.

CAP. V.

A. De musco arboreo aut petræo crustaceo, seu Lichenis facie.

1. Muscus crusta aut Lichenis modo arboribus adnascens cinereus. Lichen Dioscor. & Plin. secundas

NRuste vel Lichenis modo super arborum cortices, ligna arida, petras, tegulas se disfundir. Rutte vel Lacienis modo luger arbotum corrices, ngua atuat, jectus, teginas le diffundi, fupernè cinereus, infernè niger, variè lacimatus, circum oras veluti cripus aut fimbriatus, nec caulem ullum edit, aut orbiculos haber, quantum hactenus obfervavimus. F. Column Februario menfe acetabula quaxiam emittere obfervavir, parva, Mili magnitudine, colore lutefeen tia, veluti botrulos muícofos, fericeos, duros, parúm eminentes, coacervatos, albentibus oris, in quibus nullum feminis vestigium noscitur. Est autem hic muscus ut & species congeneres, velut folium quoddam variè laciniatum fupra arborum cortices aliaque quibus adnafeitur reptans & fe ex-

A. 2. Muscus crusta modo arboribus adnascens cinereus mollior, & in angustiores lacinias divisus.

Hujus lacinia angultiores funt & argutiores. Sufficit titulus pro descriptione. In hoc orbiculos non observavimus.

A. 2. Muscus crusta modo arboribus adnascens slavus.

Hic colore suo statim se prodit, est autem tenerior & minor quam prima species, subtus cinereus aut canus. In hoc, verno tempore, efflorescentias qualdam croceas observavimus.

A. 4. Muscus cruste modo arboribus adnascens pullus.

Hie tenuior est quam museus einereus, caudici cui innascitur appressus, supernè pullus, infernè quali ex nigro & candicante varius.

A. 5. Muscus arboreus supinus marginibus pilosis.

Nota hujus characteristica qua à reliquis sui generis facile possit dignosci est, quòd segmentorum feu laciniarum, in que varié & eleganter dividitur, margines & extremitates pilis quibuídam feu feulis brevibus rarsi fur funitatat. Habet quoque orbiculos feu feyphulos circa margines enfos. In Malo, Fraxmo, Juglande aliifique arboribus obfervavimus.

A. 6. Lichen petreus purpureus Derbiensts Park. Muscus tinétorius crustee modo petris adnascem. Costi of Arcel.

Muscus hie crustaceus lichenis modo se in petris disfundit, colore obscure purpureo aut cinereo. Hune ruffici cultello alióve inftrumento ferreo à petris deradunt, & in pulverem comminutum in maffam humidam cogunt, & in doliis recondunt, que pannis purpurafeente colo e ungendis infervit, qui quamvis facile cluitur nec diu durat, fufficit tamen pauperioribus pro veftimentis infici Joan. Franciscus Abela in descriptione Melitæ Insulæ hujus Muser memint, quem à Melitenssibus ruspeis Verella dictum scribit. & suo modo præparatum ad lanas colore incarnato tingendas adhibitum scribit. Hoc genus Muser nec Wallis ignotum eft, sed ulu frequentatum, & Kenkerig dictum. Est autem hic crusta cuidam aut licheni similior quam planta, nec folia imitatur, ut nusci pradicti, éftque pinguior vifu & tactu quam illi.

CAP. VI.

· De Lichene terrestri Sterili.

A. 1. Lichen terreftris cincreus. Alfheoloured ground Tinerhoot.

Ullos hic flores aut capitella (quod ego unquam viderim) profert. Folia aversa parte albi-diora, & crebris fimbriatis radiculis inter reptandum emiffis terram aut fubjacentes plan-tas mulcúmve apprehendumt, codem enim modo fuper cas fe diffundit interdum quo Lichen terrelfris super terram. Supina parte colore est cinerco.

In pascuis siccioribus, interdum & in uliginosis frequentissimus est, unde Botanicis nostratibus

non descriptum miror.

A. 2. Lichen terrestris foliis angustioribus virescens.

In humidis & uliginofis nascitur foliis quam præcedens angustjoribus, virescentibus cum nigrican-

3. Muscus fugax membranaceus pinguis Botan. Monsp.

Magn.

Statim post pluvias orient in herbidis fatorium marginibus; in iis practipue qua orientem folem fpectant, led citò exficcatur, ideò fugacem dixi. Membranaccus est & pinguis, & se suè semper convolutus reperturi, dum autom espanditur Muscum Lactuca folio refert, idei multo pinguior est, pallic è virons, qui facillime difrumpitur. Mira de isto narrant Chymici, quem modò Solis shoron, pinodò Luna sputum vocant, alissque celestibus nominibus detocant, & vegetabilis natura principsum ac radicem continere arbitrantur.

Aliam adhuc Lichenis speciem nobis oftendit D. Newton, varie distectam secundum longitudinem in lacinias longas, membranaceam denfam feu coriaceam, cineream.

Muscus cranio humano innatus.

Non videtur nobis species musei ab omnibus aliis distincta, sed museo arboreo crustaceo congester. Celebratur ille à plurimis Autoribus in hymorrhagia, præsertum à Chymicis Usinov itulo. Ingreditur autem compositionem samosi illius Unguenti Armarii dicti. Vide Ephemer. German. An. 2. p. 100. & fequentibus.

CAP. VII.

De Lenticula palustri.

A. I. Lens paluftris Gor. J. B. paluftris five aquatica vulgaris Park. Lenticula paluftris vulgaris.
C. B. Dutha meat.

Tagnantium aquarum incola Lenticula eisdem innatat, totam superficiem densissimo foliorum, inferne nigricantium, superne virentium, nitidorum, orbiculatorum, Lentisque modo compressionim stipatio better interest capitaline interesting in a mode compression method in the mode of the reference interest capitaline in the mode of the reference alimentum hauring. In lacubus & stagnis aliisque non fluentibus aquis, ut urbium fossis, innatans, & latè sæpe carum

fuperficient occupans reperitur.

Que de murabili hujus plantulæ metannorphofi in plantam Sifymbrio aquatico haud abfunilem habont Mattholos, & poffe um Lugdunenfis, apul me fane finem non invenium, quantumvis Lug-dunenfis operum natura indagatorem Dalechampium illud non fine admiratione observásse feribat.

Vis ci refigerans, unde inflammationibus, podagra, & ignibus facris convenit. Agglutinat eti- Virer, am in pueris hernias intellinorum. Vide fis Matthiolum & Lugdunenfeim. Nuper mihi communicavit pro fecreto infallibili ad icterum intufionem Lentis paluftris in vino

albo per novem dies, 3vi. mane præbendo. D. Bates in M. S.

Velcuntur ca Anates magna voluptate, quod & nomen Anglicum Duthe meat. i. c. Anatum esca, indicat; ut etiam galline cum aquis exempta furfuribus permiscetur. J. B.

* 2. Lens palustris quadrifolia J. B. Park. Lenticula palustris quadrifolia C. B.

Fibrofis radiculis nitirur è craffiore alià (licèt eà tamen tenui) transversa demissis, unde propa gantur rami multi, multifariam diviti, atque tum ex iis, tum ex radicibus pediculi ad aque fuperii. ciem pertingentes, quorum fingulorum extremis adhærent aqua innatantia quaterna folia, trique tra, per extremum lata, angulis acutioribus ad pediculum cocuntibus; circa verò ramulorum disaricationes pediculorúmque exortus numerola femuncialibus pediculis nixa coherent grana, nigra, dura. Lentibus majoribus paria.

A. 3. Lenicula aquatica trifulca J. B. C. B. Hederula aquatica Gov. Rammeulus hederaceus aquaticus Park. Jup-leabed Duchmeat.

Lenticule paluffris vulgò note ritu aque flagnanti innatans vifum penè fugientibus fibrillis linum arripit alimentum fueturis : quibus criam inter le committuntur folia, non vulgarem fortita conne xum & formam. Foliolo enim Lenti leguminose pari pinnæ utrinque foliaceæ transverlim squammosà commissiva ità incumbunt, ut trahentem leviter sequantur, & is attractis tenuius reddium folium visum transmittat : tota autem omnium trium connexio trisulcam hederacei soli sommi quodamnodo exhibeat: At hujus connexus capillari petiolo transversim incumbit folium veluti te-mere projectum, nequaquam tamen folutum licet adhæsûs ratio oculos fallat.

In aquis conolis pigrioribus: in follis paludolis infula Elienfis copiofiffime oritur.

CAP. VIII.

De Conferva.

A. 1. Conferva Plinii Gor. emac. Limm aquaticum Impor. Alga vividis capillaceo folio C.R. Alga aquatilis capillacea five Conferva Plinii, aliis Linum aquaticum Park. Dairn fii berweed, Crom filk.

Ota ex filamentis viridibus fericeorum amulis in aqua fluitantibus constat. Reperitur autem in aquis pigrioribus & flagnantibus copiofissima. Alga bombycina C. B. nobis Conferve species videtur.

Conferva à conferrammando dieta eft. Curattim effe (cio omnibus ferè offibus confractis prole plum ex arbore alta putatorem circundată universo corpori, aquam siaam inspergentibus quoties in arefeeret, raróque nee nifi deficientem herbam mutationis causa refolventibus: convaluifle incre dibili celeritate. Plin.

A. 2. Alga fontalis trichodes C. B. Alga five conferva fontalis trichodes Park. Trichomann aquaticum: Dalechampii J. B.

Huius figura anud Lugdunensem prorsus similem vidimus in cisterna seu conservatorio aqua sontane Ledensis Abbatie seu ædium D. Guil. Meredith, in Cantio, inque tubulis aquam fontanam de ducentibus: unde putamus Algam capillaceo folio iv. feu in tubulis aquam fontanam deducentibus C. B. minime diftinguendam effe ab ejuldem Alga cap. fol. iii. feu fontali trichode.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER TERTIUS.

QUI EST

De Herbis semine minutissimo, slore vel nullo; vel imperfecto.

UNC Librum in duas partes dividemus, Prima erit de Herbis hujus generis cauliferis. Secunda, de caule carentibus hypophyllospermis.

He autem precedentibus imperfectis & femine destitutis meritò proximè subjici-untur, quia & ipse non ità pridem steriles & asperma habita sunt antequam microfconi interventu corum femina in lucem & confpectum venerunt.

PARS PRIMA.

De Herbis semine minutissimo & nudis oculis inconspicuo Cauliferis.

N horum nonnullis pediculi potius quam caules dicendi funt styli illi qui semina seu capitula gestant, ut in Lichene terrestri, cum ex ipsis soliis exeant. Quin & nonnulla Lichenis gorant, tu in Leonare Griefert, cuint ca pris tons oxeant. Quin ce nonmular Lichens fpecies cauliculos non producant, fed corum femina folis ipfis abfque pediculo innafcuntur, nunc in prona, nunc in fupina parte, quas tamen ob id à reliquis non disjungendas putavinus, cum in aliis omnibus notis characterificis conveniant.

CAP. I.

De Frutice Musciformi.

1. Planta muscosa & plumosa Guyanensis major Breynii.

Amulum hujus palmarem ac penitus planum ex Guyana accepit Breynius, quem fic deferi-Cauliculo squamulis densis Musci terrestris Lustranici in modum contecto constat subtili, aliquot utrinque adinatis ramulis expanfo, atque multis foliolis tenerrimis poetinatim diffositis denfo agmine ità Itipato, ut Abietis ramulum haud malè repræfentare videatur. Adeò autem lentus, & ad proportionem ità est gravis, ut sublatus instar pluma Struthionis deorsum flectatur, viriditate infuper venustiffima, aureo cuidam intermixta fulgori, aversa imprimis foliorum parte, in fingulare hujus plantæ ornamentum, decoratur, velut lempiternam famæ illius memoriam, quá ob auri ubertatem celebrata olim fuit ejus patria, conservare Natura artificiosissima constituisset.

An Musci denticulati majoris C. B. species?

2. Planta muscosa & plumosa Guyanensis minor Breynii.

Aliam adhuc lepidiffime & concinnæ hujus plantæ speciem eadem ex regione obtinuic, priori

multò deficatiorem, minus arêtè fquamatis viticulis, atque foliolis longè minoribus. Has plantas ob fimilitudinem quam habent cum Mufess clavatis hoc in loco disposiumus : quamvis proprie ad Pruticum genus pertineant, quod & in aliis herbis fruticescentibus, ut Malvis, Althaus, Coluteis, Kali, &c. facturi fumus. Que enim notis genericis & effentialibus conveniunt, me judice, separari non debent, quantumvis alia lignescant, alia herbacea sint. Nescimus tamen an ha planta notis characteristicis cum Muscis clavatis conveniant, cum nec slores nec fructus viderit Breynius, faltem non meminerit se vidisse.

LIBER

CAP.

CAP. II.

De Musco clavato.

Uscum clavatum appellamus qui prater cauliculos foliofos humi firatos & repentes peb culos emittit mudos in cacumine clavatos, geminis seu pluribus clavis, sulos imitantibus oblongis, teretibus, pulvisculo tenuissimo slavicante refertis.

1. Museus clavatus frve Lycopodium, Ger. Park. terrestris repens frve clavatus C. B. terrestris ne pens à Trago pictus J. B. Plicaria & cingularia Polonis. Club-moss, v. 2001(s. clatb.

J. R. Longè latéque per terram ferpit, fubindéque à transversis ramis demissis fibris longis, lignos, crassiulculis radicatur. Ipsi verò rami varie in multos furentos diducuntur, funiculi instar habens crassiulculi, folia amichi occultatique confortssimis, Camphorata ferè nisi latiora essenti plantis succercicum pedienta siquio, ex ramis postnetti, sesquipamares, tenues folis fei nudi, singuli in geninam, teretem sextantalem, mollicellam, imbricatam elavam definentes, colo is sulphurei, que Autunnali tempore digiti percussiu pulverem subtilem copiosium de se sparger solent.

In Hampftedienfi criceto non procul Londino invenitur: Estque in montibus Wallieir, Eboracefibus, Devicussibus alifque in Septentrionalibus Angliæ frequentistima, hæc planta: nec minism
transfinarinis, ut packoli Rebarios considenti.

Vino decoctus & potus calculos comminuit & educit experimento certiflino, ut plerique teftartur, Trag. Centufis aut in vino decoctus dolorem aut inflammationem fedandi vim obtiner, idis que podagræ calida impofitus prodeft. Pulvis ejus drachmæ pondere fumptus cum vino rubro colibet fluxum alvi & dyfenteriam, & fi decocto ablustur os, tremulos dentes confirmat,

Vino pendulo impositus intra paucos dies illud restituit; unde Germanis nonnullis Meingreit

Menie Augulto & Septembri collectus pulverem dat fubtibifimum flavum, qui vi fulminane gaudet. Peris non ignota, uti notat Olearius Itiner. Mofeovit. Perfe. lib. 4, cap. 24. Perfe enia, ut & Mofeovite pulverem Augulto colligium; in fornacibus ficcant, & ignibus artificialibus fib nomine Plauen inftar pulv. pyrn adhibent. Pulvis recens dum eft & probe exticcatus majus concigincendum per illo qui dudum collectus eft. Prunis injectus non tonata, fed flamma, pittà candet accente innuffus aut inffatus. Pulvis refina idem prafata, tefte Oleario, I fluic pulveri fi aliqui addatur de Thur. Maftich. Succin. & Benzoe pulv. & per flammam fuffletur, non folum fulga edit, fed & odorem fuavifimum excitat inftar pulveris pro fuffunigio. Si folia Betulæ pulveris firmul milicantur fireptum majorem edet. Commendatur hie pulvis in Epilepfia praezipue infiatum, inque cardialgia corundem & torminibus ventris flatulentis. Egregie urinæ facilitat exitum, inque cardialgia corundem & torminibus ventris flatulentis. Egregie urinæ facilitat exitum, primo Obfervan. 97.

Poloni & maxime Rutheni ac Lituani, ob confuetum & jam quotidianum hujus plantæ ufum in extripanda & curanda plica, morbo fibi familiari, Plicariam & Cingulariami can nominare folem. Accipium autem plantam hanc feu mufcum, quem prius cultello aliquo furfium versis difecare folent; pottea infundunt decoèto Brance urfine, priùs optimè calefacto, & pott unam aut alteram leniffimam adhue cultiunom adjicium aliquid fermenti [panis filigame) illideque reponunt poste al fermentandum prope fornacem. Decoetum hoc vel per fe, vel cum ovis recentibus, in form putculi quotade bibunt & comedunt. Exteriùs cum illo decoêto priùs excalefacto, & aliquando ad majorem potentam feu virtutem fecunda vice cum recenti mufco incoêto instar lixivi obleus rubri coloris, lavant caput bis in feptimana, nullo amplius adhibito pectine, &c.

Unquentum ad Plicam. R. Plicarie & radicum Bryonie partes aquales, Adipis erinacei q.f. Ex his tribus optime commixtis in vafe vitreo bene obturato, & coetis in B. M. per horam fiat unquentum f. artem, cum quo radices capillati in capite complicati bis in die inungantur. Olemn ex Erinacco quod ad confectionem hujus Unquenti requiritur parare folent in olla nova foraminati igne circulari per defenfium more confueto.

Mulicreula ruftica in Ukrama in nimio fluxu menfruorum & doloribus ac ftrangulationibus uterinis eingulum ex illo faciant circa nudum corpus applicandum; pariter ad hæmorrhagtam mritum caput co eingunt eeu corona. Esphem. Germ. Ann. Jeand. Obferv. 52.

Semen hujus planta à gr. xii. ad 🤿 î. prafentaneo cum fuccessu exhibitum crat în Epilepsia cum ischuria complicata ex observatione Wedelii. Ephemer, German. An. 3, p. 21.

In montibus Stiriacis Lycopodii speciem à vulgari superiùs descripto diversam invenimus, niminum cum folus in caulibus & stagellis multo ramús fitis, & paulò, ut nobis videtur, longioribis; clavis non diffimilibus, non tamen ut in illo longo & mudo pediculo insidentibus, sed usque ad iplam clavam folioso folis similibus iis qua in reliquo caule.

2. Mufeus elavatus folis Cupreffi C. B. Ger, emac. elavatus cupreffiformis Park, terreftris rambfs fulcher J. B. Sabina Sylveftris Trag. Cypycls:mols, og Leatherpycls.

Hare planta codem modo procumbit, & fibris fubinde demiffis ferpit, quo pracedens, foliis multib brevioribus & angultioribus, acuris, obfcurius viridibus, nec adeò confertis in caulibus, quaterno

ordine fquammatim furculos conveftientibus, Cupressi aut Sabina foliorum amulis. Ob parvitatem foliorum caules & furculi multo minores de graculiores videntur quam in Lycopodio. E summa caulibus & ramulis pediculi longi excunt raris foliolis vestiti, bitariam divis & subdivis , tikos seu clavas gestantes multas, Lycopodii amulas sed strigosiores, luteolas, consimili pulvisculo fectas. Secundum caules per intervalla surculi plures simul conferti in agminulis oriuntur, ramulis plunsariam divis & subdivis.

In monthus Snowdon & Caderidris in Wallia, Ingleborough in Eboracensi provincia, Anderkin in Scotia copiosè provenientem observavinnis; in transmarinis in oriceto Mosa Trajesto non procul, via qua inde ad Sylvam Ducis itur. Ramuli non adeò compressi nobis visi sunt, uti cos describit

Hex [pecies odorem interdum exhibet moscho amulum, quem ficcata etiam conservat. Hisiusmodi muscum odoratum observavit Elfuolz. Germanus curca Berlinum enatum versis domum venatoriam Grunvald. Vide Ephemer. Germ. An. 1. Observ. 97. Nos talem odorem in hac planta roo sintimus.

Ex moschato hoc musco (inquit D. Saehs, obser. citat.) egregiam & odoratissimam mihi medicinam pronuper chymicus eximius communicavis sub nomine Auri borizontalis Vegetabilis. Colliguntus menupe anthera ex hoc musco, qua tenussisma & levissima sunte subtratia; coloris aureoslulphurei, instammabiles ad ignem candela; & per se quoque, ut & stores Lycopodis Dad, In calculo, Epilepsia & pulmonum affectibus cum butyro Maiali utiliter mane sumunicum ha Anthera si cum spiritu vini tartarisato aliquandiu macerentus, & postea destillentur, oleum praebent rubicundissimum & odoratissimum qua omnium stulphurum vegetabilium apex dici meretur.

CAP. III.

Moscus terrestris repens clavis singularibus foliosis ereilis. Creeping Club-moss with upright heads.

Ycopodio fimilis est sed minor: terræ per quam repit appressus arcte adhæreseit, ad eunidem ser's modum quo Hedera muiris & arboribus. Prærer cauliculos repentes alios etiam furrigir semipalnates, simuna parte in clavas turgescentes, nee figurå, nec colore à repentest diversos. Clavæ autem in hac specie nec pediculis songis tenuibus infident, nec iulos seu nucamenta referunt, ut in Lycopodio, sed reliquo cauli simules & se solii similibus cinctæ sur; in majorem duntaxat crassitudinem intumescentes ob semina in alis soliorum contenta.

In criceto Hampftedienfi primò invenimus, dein in Bagfhotano, poftea & in montibus An-Locus, elia Esprentrionalibus cum alis Speciebus, locis uliginofis invenimus & in Alpibus aliifque montibus excellis.

Hac species nondum (quod sciam) à quoquam descripta est.

Hujus etiam Musci aliam observavimus speciem in montibus (quantum meminimus) Gallie Narbonensis, non repentem, ramulis ab codem pede plurimis confertis enascentibus, quorum summitates consimiliter in clavas soliosas extumescebant.

CAP. IV.

Muscus erectus abietiformis. An Muscus terrestris rectus J. B. Drinht Firemole.

Olis oblongis acutis caules & ramulos undique cingentibus & operientibus I,ycopodio Inniis eft, verum creetus, palmum aut semipedem altus, ramis (ur vult J. Bauhumus) crafitoriis eth, verum creetus, palmum aut semipedem altus, ramis (ur vult J. Bauhumus) crafitoricatam aftervo caules & ramuli divisione dichotomiam observant: verum hoc (quantum memin) non eft perpetuum, interdum enim in summa parte in plures, dividuntur surcum sinte autem folia longiora paulò & latiora quam Lycopodii, (ur recté J. Bauhimus) surstim tendentia. A Lycopodio abundè distinguitur, quod nec clavas producat, nec repat. Inter summorum pene folionum alias granula lutea quardam exigua mensse Maio protruduntur, qua sorte se successivatam loco quibus caret: ut refert D. Jac. Brepnius in Ephemer. Germ. An. 4-& 5. Observat. 149.

Chamæpeuces Turneri icon huic respondet, at non descriptio: Thalio Selago tertia dicitur.

In montibus excelfis Wallie, Snowdon v. g. & Caderidris: inque Eboracenfibus, Derbienfibus Locus, alifque Septentrionalibus copiosè provenit.

Hujus deferiptionem vide in Ephemer. Germ. Anno & Observat. citatis, ubi de ejus viribus hac

habes:

Vis ci ad fœtus depellendos efficaciflima, meretricibus infanticidium fæpius eâdem committen-Virez. tibus plus fatis nota, ineft. Hinc in officinis noftris, quæ Mafehlaber ei nomen tributunt, ut alia noxia, non promicue omnibus venditur. Rhizotonæ mulierculæ febri & corrupto flomacho candem opponunt, decoetimque cum Cereviña ac hauftam, mulis fuifle falutiferam perhibent, & purgantem volunt. Vomitum ciet vehementiffimum, copus humoribus variis peccantibus exoneramem, fed maximè etiam alterantem: Tutiùs robuftoribus quàm tenerioris texturæ hominibus M

1.033

120

Pres.

I rentedia dia

prabetur. Vilioris conditionis homines in aqua coquunt, quâ ad abigendos pediculos caput la vant, quod tamen turbare maximè dicitur.

vant, quon tamen un are manne metta. Apud J. Bauhimun in Hiffor. Plantar: tom. 3. p. 767. male cum Sabina Sylv. Trag. feu Selagine prima Tbal. errore typographico, confunditur, ut rechè observant idem Jac. Breynius. Nam Imex. posteriores 13, quæ hujus Mutic terreftris descriptionem fequantur, post Mutic terreftris ramosi pulclim; & linex 6 sequentes post hujus descriptionem funt ponenda.

Muscus terrestris ramosus saturate viridis C. B. minus recte dicitur: mam nostra observatione

Sabina fylvestris Tragi hoc longe viridior eft.

CAP. V.

Muscus terrestris erectus polyspermos. Secting Mountain:mole.

I C minor est multo abietiformi museo supra descripto, alioquin ei non usque adeò dissi-milis, insirmus & vix se sustentans, caule & ramulis eodem modo foliolis creberrimis undique obsitis; qua tamen à ramulis magis extare & quasi reflecti videntur. Semine majufculo cinereo in alis foliorum nafcente, aut potius vafcelis feminalibus, abundat.

Loca montium humida & featurigines aquarum fectatur. In montibus Snowdon & Ingleborough chifque fupradictis Wallicis & Eboracenfibus nascitur, minus tamen copiose.

CAP. VI.

De Musco terrestri vulgari.

1. Muscus terrestris latioribus foliis major seu vulgaris. Muscus terrestris & hortensis J. B. The most common Carth mole.

Mnium vulgatissimus est hic Muscus, aspergine madentibus saxis, terraque humidion apprefits, repens, mollicellus, ramis longis, tenuibus, foliolis acuminatis, plumatim co ftæ harentibus, colore viridi, aut ex viridi flavescentibus. Hæc descriptio etiam minon speciei accommodari potest. Hune etiam capitula producere suspicamur, nondum tamen obser-

2. Muscus terrestris vulgaris minor Adianthi aurei capitulis.

Hie passim provenit tum in pascuis sterilioribus tum in sylvis, praecipuè ad arborum & fruticum radices, tum etiam non rarò in truncis & ramis arborum, iis in partibus ubi humor pluvius non adcò prompte & citò delabitur. Foliola hujus minora funt & cauli magis appreffà quàm in pracedente. Capitula ex alis foliorum ad caulium latera excunt non ex fummo caule ut in Adianto.

Empirici hoc mufco ad fiftendum fanguinem utuntur ab urfis admoniti : hi enim, quampiin vulnerati funt, eo fanguinem fiftunt. J. B.

Mufeus qui hortos & prata humecta obfidet, ità ut gramen fupprimat, Martio mente cinere a s

letur, fed co quo lixivium fuerit confectum. 7.B. 3. Muscus palustris terrestri similis. Muscus terrestris vulgaris Dod. terrestris vulgatissimm Park. C. B.

Omnino villofa est hac species (describente Dodonao) admodum densa, candicans, qua late fübinde expatiatur. Rarum est hunc museum alibi invenire quam ubi aqua subsunt.

Hac omnia Mulco nostro palustri egregiè conveniunt, terrestri autem vulgari minimé : quin & icon Dodonai optime respondet huic speciei, non autem Musco terrestri, & capitula illa brevibis pedicellis nixa versus ramulorum apices, que in hae specie cermuntur, pulchrè representat. Vi detur tamen. Dodoneus hune cum terrestri musco vulgari confundere, quod & titulus indicat; eumque fequuti Botanographi nostrates Gerardus & Parkinsonus cum C. ctiam Baubino idem

4. Muscus aquaticus terrestri vulgari similis, sed major. An Fontalis minor lucens I. B.

Hic aquis innatat, est foliolis multo majoribus quam M. terrestris vulgaris, triangulis, lucidis: minus etiam quam ille ramofus eft.

Fontalem minorem lucentem J. Bauhinus fic describit. Aquis innatat itidem ut pracedentes [Fontalis (pecies] ramulis exilibus infirmis, interdum lapidibus adhærefeens, foliis alternatim politis, minutulis, nigricantibus feré. Tota quamproximè ad Muscum accedit planta.

In foncibus & fluminibus sepiùs observavimus. Capitula in hac specie nondum vidamus ut sterilem effe fulpicemur & ad præcedens genus pertinere; ob fimilitudinem cum Musco terrestri vul-

gari hic cam dispoluimus.

5. Muscus saxatilis repens comd sparsa C. B.

Hic ex radice transversim repente & nigricante ramos frequentes, late sparsos & semipalmates emittic; quorum summitates, ob foliola compactiora, velut in spicam abeunt. Foliis est brevibus, latiusculis primum, dein acutis.

Hicapud nos aquæ in rivulis innatat, & nonnihil folendet.

CAP. VII.

Musci quidam terrestres è C. Baubini Prodromo desumpti.

1. Muscus filicinus minor floridus C. B.

Er terram scrpit cauliculis tenuibus, in summo ramosis, foliolis Filici similibus, sed tenuissimè diffectis : ex ramulis pedicelli aliquo capillares, rufecentes, biunciales efferuntur; quibus fingulis capitulum exiguum fubrotundum, incurvum in apicem exiguum delinens infidet.

* 2. Muscus terrestris ramosus erectus major C.B.

Hic cospitis instar eleganter & arctifsime quasi compactus, ex radicibus oblongis capillaceis cau-liculum trium quatuorve unciarum emittit, qui in binos, ternos, quaternosve biunciales etiam triunciales ramulos, & hi quoque in alios, erigitur, qui minimis capillaceis foliis vestiuntur. Inter-ipsa foliola pedicelli unciales, nudi, capillacei, capitulum ut in Adianto aureo suffinentes effe-

In Crentzacho monte ad arborum radices aliis Muscis commixtus conspicitur.

* 2. Muscus ramosus erectus minor C. B.

Ex capillacea radicula cauliculus ad fummum biuncialis, variè divifus, foliolis vix confpicuis cin-Aus emergit. Eodem cum priore in loco.

* 4. Muscus saxatilis ericoides C. B.

C. B. prod.

Huic circa radicem folia multa Musco vulgari similia; inter qua viticuli sunt palmares, asperi foliolis Erica Coridis folio similibus inordinate vestiti, aliquando hine inde nudi, quorum simmio capitulum exiguum infidet.

* 5. Muscus cupressiformis C. B.

C. B. prod.

Parvuselt, ramosus, foliolis Cupressi forma atrovirentibus; inter quæ pedicellus exurgit, qui minimas ípicas molles & pallidas fuftinet. Ex Harcynia.

CAP. VIII.

De Adianto seu Polytricho aureo.

A: I. Adianthum aureum majus Gev. Polytrichum aureum majus Park. C. B. Polytrichum Apuleii & majus quibufdam J. B. Breat golden Maiden bair.

Additibus constat tenuibus, longis. Cauliculi duas aut tres uncias longi abundant foliolis longiusculis, postea nudi sunt & ad totidem uncias laves, quorum summitati innascitur ca-

Hujus (inquir iden) aliud est genus, radicibus multò longioribus; cauliculis etiam multò ma-jorhus, tum pare foliosì, tum nudà, que palmaris: capitula quoque majora, hiulca, è quibus concuffu levi pulvifculus excidit luceus.

In paludofis, spongios & patrido solo, præsertim in montos Derbiensibus, Eboracensibus, Westmorlandics copiosistime provenit, quod secundo in loco describitur; in sylvis etiam udis nont rais.

2. Polytriclum scoparium J. B. Muscat scoparius, muscidorum & udorum Belgii & Frista Oraș. talis sectator Lob.

J. B.
Prolixa radices, cubitum plerunque longa, rigida, subentes, angulofa, tenues in leopas exemiendo pulveri veltibulque purgandis plecti folica, terra fuperficiem versus foliolis futuamis, vel più
nitentibus rutilique comofa. Lobelius multis dodrantalibus, pedalibus eriamque amplioribus ra ntentinas racinique comora. Locenga minita seguinatanos, pecanatos crianique ampironous ra multi donatum ferbit, purpură aurea nitentibus, innumera cirrorum tenuium fobole comofis, qu-bus fingulis exferuntur capitula Limi, Erice aut Selaginis minora. Hac planta C. Baulimo fub titulo Tolytrichi aurei majoris primò proponitur [ex-fententia Ch-

bret,] deinde iterum sub titulo Musci erecti ramosi pallidi. Gerardo & Parkinsono nostratibus Lo

belium fequutis Muscus scoparius inscribitur.

An & quomodo à Polytricho fecundo in loco descripto differat inquirendum?

3. Polytrichum aureum medium.

Hoc pracedente omnibus fuis partibus minus est, alias non ità diffimile. In hoc genere peculiar esse observavinus, quòd ramuli interdum altius assurgant, & soliis vestiantur oblongis cum latin dine aliqua, membranaccis & ferè pellucidis, ad margines undulatis & veluti crifpis.

In locis humidis & uliginolis invenitur.

4. Polytrichum aureum minus C. B. Park. Apuleu minus quorundam J. B. Muscus capillaris se: Adianthum aureum minus Ger.

Contemnenda exiguitatis est: Ex muscoso caspite tanquam stamina capillaria, recta & rigit uscula se attollunt, semuncialia autuncialia, temussima, colore purpureo aut aureo [interdumos am, faltem cum primò crumpunt, flavo aut viridi] quorum un cuique infidet apiculus falcatus, que avicularum unguiculis minimis haud ineprè comparavers, quem convestit confimili figura indu vaginula, que ubi cedere incipit extrema cauda furrecta galerite caput miro nature artificio e primere arbitreris; ubi deciderit capitellum relinquit oblongum, atro-purpureum. Linguæ vim faporis aliquid imprimit.

In muris, aggeribus antiquis, edium tectis & tegulis, fimilibuíque complutis locis & aspergina

limbis ubique ferè oritur.

5. Adiantum aureum humilius foliis latis subrotundis. An Museus Trichomanis facie Jungerman folis utrinque rotundis splendentibus Cat. Aldorf?

Surculi huic unciales aut sescunciales, dense stipati, exiles admodum, rubentes, aut ex rubros gricantes, folio ornati flatim à radice alternatim pofits, latis, fubroundis, tenuibus & ferène branaceis. An flores aut capitula proferat nobis hactenus incompertum.

In ipsis fontium scaturiginibus, in montosis Eboracensibus aliisque Septentrionalibus Angl v. g. in aggere Shoat dicto, ca montis parte que Shipton oppido imminet.

6. Muscus palustris Adianto aureo affinis, scapis tenuibus, foliolis brevibus.

Hujus scapi seu ramuli pratenues sunt, foliolis creberrimis brevissimis cincti, colore ex viridis vicante aut subcinereo. Pediculis tenuissimis sescuncialibus capitula satis grandia. Adianthi am la, sed breviora & turgidiora infident.

In locis paluftribus, præfertim ubi aquæ featuriunt, oritur.

CAP. IX.

Ichen Gracis & Latinis ità dicitur quod lichenas, id est impetigines sanat. Plin. lib. cap. 4. Lichen berba in lichenis remediis omnibus præfertur, inde nomine invento. Est autem Lichen herba ex meris foliis, in terræ superficie aut in arborum conicis La diffundentibus conflans.

Hie autem duplex eft, vel 1. ferilis, faltem quantum hactenus observatum est, de quo supor cgimus: & fertilis feu femine prægnans.

A. 1. Lichen sive Hepatica vulgaris Park, Lichen sive Hepatica fontana J. B. Hepatica terrestris 6th Lichen petrieus latifolius five Hepatica fontana C. B. Miverwort.

Cum Lichenem primum Plinii, pileatum Col. pro Hepatica terrestri vulgari seu Lichene offici narum habeam, ejus descriptionem subjungam Columnianam, que cum nostris observationibus exaste

In faxes aquofis oritur, umbrofis, Septentrionem maxime respicientibus. Radicibus haret serios finnibus pilis, tenuibus admodum, copiofis sub foliis, que digiti sunt latitudine, & duplâ longindus

vel majore, fuperne virentia vel parum flavicantia, squamosa velut Serpentum cutis vel Limacis, singulifque fquamis punctum in medio inscriptum elevatur. Florem non producit, quod observare potumus. Caulem ex parte folii extrema parum scissa & sinuosa, lunata, album, lavem, firmum. succofum, Junei craffitie, diaphanum, quatuor uncias longum habet, fupra quem pileolus veluti fungus intidet parvus,in quatuor aut quinque partes inferne divifus, [quibus fubtus impacta funt totidem femina fen porius valcula feminalia, pulvisculo viridi repleta.] Columna pileolus primò viridis eft. parum ad flavum inclinans, postea flavescit, atque demum ruffus efficitur, & partes illæ inferiores divise fruthe nigrum difrupta oftendunt, atque apertis fructus decidunt nigro-purpurei, fuccosi cum virides adhuc, ficcatos verò pulverem pro femine nigrescentem fuliginosum habere comperimus.

Martio mense caulem edit, Aprili verò perficitur.

A. 2. Lichen petraeus umbellatus C. B. Lichen sive Hepatica minor umbellata Park. Hepatica um-

Hanc cum vulgari Hepatica miscet J. Bauhinus, post cujus descriptionem addit, Ex foliis eminent inte dum parvi velut umbilici, quales exprimuntur apud Lobelium. Nobis equidem specie diversus

A. 3. Lichen petræus stellatus C. B. Lichen seve Hepatica minor stellata Park. Hepatica stellata

J. Bauhinus hanc speciem à vulgari Lichene non distinguit, quem vetustate tandem pediculos erigere scribit, unciales & sescunciales, tenues, glabros, quorum unusquisque florem stellatum herbacei coloris fuffinet, qui exprimit parvum galerum fuis radiis deorsum nutantibus. Parkinsonus quoque Hepatica vulgari flores parvos stellatos attribuit; aliam autem adhuc minorem facit Hepatica stellater specien, ex duabus Lobelii iconibus, ut puto, ad id inductus. Quicquid autem sit de Lichene ter-restri vulgari, sive is habendus sit qui fructu est stellato, sive qui pileato: hos tamen duos inter se revera & specie differre minime ambigo.

In uliginofis & umbrofis areis hortorum & ambulacris glarcofis aut faxofis fapiùs observavimus.

A. 4. Lichen petræus cauliculo calceato C. B. Lichen alter minor caule calceato Col.

Lib. III.

Issue Dois gaudet hic [cum prima specie] similique modo oritur, minor omni sua parte; delica-tore solio aque minore, tenui admodum, translucido, ut in opaco obscurum videatur, atque cum vetuffius est ex purpureo nigrescat, læve nec squamosum, sed veluti è dorso ferè vagina vel calceus fimbiatis oris parum eminens, ex quo Martii Idibus pilula exit, Orobi magnitudine, atro-vices, lavis, lucida, que postea supra caulem quatuor digitorum subeuntem emicat, parum lutescens, atque in florem dehiscens luteum quatuor foliolorum, intus quamplurima continentem tenuissima atq; impalpabilia Hamma. Caulis arefactus terram versus demittitu, qui rotundus erat, lavis, mulas succosis, diaphanus, albus, facile tactu corruptibilis. Radix villosa ferricea est, ut non subtilior inveniatur.

In udis paludofis ad aquarum scaturigines in agro Warwicensi observavimus.

5. Lichen petræus minimus fruelu Orobi C. B. Lichen alter acaulis τουρυκδιαφπ@ Col.

Simili cum superioribus natali gaudet, codémque tempore invenitur. Parvi digiti unguis magnitudinem rarò aquat foliis. Viride est, puncus albidioribus extuberantibus aspersum, ut asperum videatur. Floris vice ante fructum, inferna folii parte dum parvum est, utrinque nigras ex purpurco cartilagines habet, costarum modo vel valvarum inter se oppositas, quas acie cultelli elevare potes: à folio differunt quòd illud viride fit. Cium autem grandies est totum folium nigrescit ex purpura, aque in extremo intimelicit, fructurique enutiti Orobi magnitudine, eodem colore, mollem, fucco-fum aqueo albicante fucco, poftea quid croceum emittentem, maturiorem effectum. Difrupto cortice illo nigro, veluti pericarpium continet fructum, intus lutea pelle contectum, luteum pulverem continentem, & fiteratur succosium, atque digiti calore statim humido illo exiccato, infectus digitus cernitur luteo pulvere illo. Folium tenuissimis & quam brevissimis, albicantibus, atque delicatissimis fibrillis hæret.

6. Lichen petræus muscosus racemosus C. B.

Foliis est longe minoribus Hepatica vulgaris foliis, squamarum instar junctis, pallide virentibus & nonnihit hirfutis; inter que quamplurimi pediculi capillacei, biunciales nudi efferuntur; quorum finguli capitulum parvum inftar racemi compactum fuffinent, quantum ex ficco colligere licuit.

7. Lichen sive Hepatica lunulata, Amundonaga .

Folia minora & breviora funt quam Hepaticæ vulgar. Officin. neque tam manifeste punctata; per margines finuata & veluti crispa. In mediis foliis & interdum versus eorum margines lunulæ quædam foliacea supra folii superficiem eminentes exoriuntur, qua sinu suo semina conterta supino folio incumbentia excipiunt. Vere postquam semen maturuit lunulæ evanescunt.

Fires.

Long

Lucs.

In umbrofis uliginofis oritur fed rarius: D. Dale pharmacopœus & medicus Brantria, vicinus nofter, Botanices fludiofus primus detexit nobífque oftendit, non longe à domicilio noftro nafcentem: & alibi etiam copiolitis.

7. Lichen minimus foliolis laciniatis.

Hie vulgari Lichene decuplo minor est, codem modo se disfundens tenuissimis capillamentis è me dis folis enuffis. Foliola autem tenuia funt, non punctata, circa margines laciniata crebris lacinis, unde velut critpa videntur. Nullum hactenus fructum in hac specie observare potumus.

Jifdem cum Lichene vulgatislimo in locis invenitur. Sub finem Augusti descriptimus. Vere

cum primum observavimus alia (quantum menum) facie apparuit.
Lichen sapore est aqueo cum anarore nonnullo & adstrictione. Hepatica est insignis [in ca lidis cum ficcitate hepatis malis, C. Hofman. | Ulus pracipue in obstructionibus hepatis & velice quorum fignaturas in folis gerit : hine in hectica, in ictero, in fcabie & lichenibus, in gonorrhea. in f.bu. Extrinteens liftit fanguininem vulneribus. Schröd.

Notavit Cafalpinus quod purget leniter humores adultos, & crassos, si in magna copia, ut pond Il ii. ejus decoctium fumatur. Quo remedio iterato per multos dies fanatos multos vidit ex maliena teable & ulceribus exedentibus. Oportet autem fingulis diebus novam decoctionem parare, pracipue cum fero lactis, quia facile exolefeit.

C. Hofmannus Hepaticam peculiari vi purgante praditam effe non magis credit quam fenun. Imò ferum ipfum copiosè hauftum non rarò turgat.

CAP. X.

De Ophiogloffo.

Ophiogloffinn J. B. Gor. Ophiog. five Lingua serpentina Park. Ophioglof. I. sive vulgatum C. B. Adders: tongue.

Phiogloflo floris arguta cuspis (inquit J. Bauhinus) linguam serpentis exertam imitata . 100 men impertivit, fictum quidem ex Germanico: Veteribus indictum effe nonnulli exilimant, certé quo nomine illis innotuit inter Botanicos non convenit. Multis & fatis craffis fibris in fasciculum velut collectis cirrata, Ellebori modo, fi præsertim pin-

guius nancifatur folum, radice donatur, post dulcedinem quam primium lingua inguris, caloris & acrimonia nominhil in palato relinquens & paululum amareleons Cam. Huie surgir pedicellus palnuaris folium singulare suffinens, Betæ parvæ quodammodo, pinguius tamen & carnosium, miniméque nervolum, modò angustum & lorgiusculum, modo latum & subrotundum, lave, erectum Capore dulcinículo cum viscohtate & virofitate aliqua; è cujus finu quà pediculo committitur ligula exit bifurcata, non tamen fecta, in acumen fenfim definens, citra extremitatem utrinque denticulata, (cobine aut Lime aurifabrorum effigiatura. Seminis loco (inquit Camerarius) ei tenuis quafi pollen in linguæ insectionibus adest, issque per maturitatem dehiscentibus excidit.

In pratis & pascuis humidioribus frequens invenitur. Aprili vel demum Maio mense prodit. & adulque Junium viget, paulò post tota superficies marcescit, radice in terra superstite; que prosum

de demergitur, ut extirpatu difficilis fit.

Vulnerarium est infigne, tum intus sumptum in potionibus, tum extrinsecus applicatum. Recentia folia vulnera conglutinant & enterocelas fanant. Datur potanda ex aqua Equifeti ad intrinfet vulnera. Herba pulverem aliquot diebus exhibitum ramices omnes curare poffe affirmat Baptifla

Verum non modò ad vulnera recentia fed & vetera ulcera & ramices præcipuæ æftimationis éf oleum quod ex folis ejus in oleo Olivarum vel omphacino ad Solem diutius maceratis, vel bre viùs ad ignem decoctis donce inarefeant & exucca evadant, deinde expreffis, conficitur, præfertim,

inquit Parkinfonus, fi refinæ Terebinthinæ tantillum in eo diffolvatur. Ophiogloffa ratione magnitudinis inter fe differre deprehendit Mentzelius circa oppidum Fur-Renwaldiam. Minimum ultra unciam cum fua lingua & foliolo non affurgit. Medium verò bi unciale folium habet longius & linguam ultra tres uncias excrefeentem: Majusautem folium obtinet quatuor uncias longum & unum cum dimidio latum, linguâ in altum fatis fe crigente.

Ibidem quoque trilinguia Ophiogloffa, necnon bilinguia reperit idem.

CAP. XI.

De Lunaria.

Unaria Recentioribus dicea à foliis Luna crefcentis modo falcatis, an Veteribus cognita ambigitur, Vide G. B. Pin. Volio fingulari pannato, & in nonnullis speciebus ramoso aut multifido, cauliculo race titulis Hofculorum & temmum onulto ab aliis omnibus plantis, nedum hujus generis, diftinguitur. E + Medicar

Oblervavit 'Colomna in hac specie omnes plantas in imo petiolo supra radicem folliculum habere quendam veluti Ati ilo.em exiguum, in quo plantulam exiguam veluti fætum com-

plicatum extare vidit, intra folliculum uteri vicem gerentem, integram, foliosam tautum quæ pheatum extate vints, mea comediant agent vicent genericing, integrant, romain fantum que racemo dua crat, post annum proferendam, Se que racemost cum iplo exigno fel integro racemo convolutam: Et hoc mirum (inquit) Natura infitiutum. Alias plantas fimili mado infra cemo convolutant. Le noo internative de fuo tempore proferre, fed non anno integro, & forfan nec medio, verum à nova radicis ipfius extumescentia, ut in bulbosis quibusdam, in quibus intra bulbum ipfum fpicatum cauliculum observavimus, suo tempore proterendum.

CAP. XII.

1. Lunaria minor Ger. Park. L. botrytis J.B. racemofa minor vel vulgaris C. B. Moone

7. B. Radice tenui, subnigra, intus flavescente folium exit singulare, unà cum pediculo inter-Radice tenui, fubnigra, intus flavefeente folium exit fingulare, unà cum pediculo inter-dum palmare, 4, 5, 6, 7, aut pluribus prinarum craffarum, ubi nervo medio connectun-tur angulfarum; in latum & falcatum mucronem definentium, conjugationibus compofitum; pinnarum superiorum concavo inferiorum gibbum excipiente. Ex codem pediculo ex infime conjugationis finu furculus prodit palmaris, fucculentus, craflus, è cujus lateribus alternatim time conjugations and include plantains, necurently, claims, c chills factored for orientur policies and in a partial plant initiaties. Racenula acinos habent, congest acertains virides, qui nec store unquam edunt, nec semen intus habere conspiciuntur, sed pro op pallido colore pulvis tenuissimus atque impalpabilis invenitur, quo sato an ex eo plastit exeat incertum off, fape quidem cum expertus fum munquam exire aliquid cognovi, inqui Columna.

Ego pulverem hune ipsum plantæ semen esse minime dubito, quantumvis à Columna satum, loco sortasse alieno, non provenit.

In montibus Eboracenfibus propè Settle oppidum copioliffimè provenit: & alibi in montofis & frigatioribus variis in locis, tum in Anglia, tum in transfinarinis regionibus.

Lunaria botrytis minor multifolia J. B. Lun. racemola ramola major C. B. an fit Lusus naturæ

tantum; an species Lunariæ distincta ambiginus, præsertim cum Camerarius eam in Anglia inveniri tradat: Nos antem nihil tale unquam invenimus, nec ab aliis inventum audivimus in Anglia, nifi forte accidentarium & monftrofum.

2. Lunaria Botryites ramofa Silefiaca J. B. racemofa multifido folio C. B.

Dodrantalis est planta, statim à radice unam aut aliam foliorum alam protrudens, five folium ramofum & multifidum, frequentibus foliis, Tamaria mintoris vulgaris foliis ferè fimilibus conftans, fed longioribus & craffiufculis, crobraque incifura divitis, colore ut in vulgari viridi dilutiore, & quodammodo pallescente. Secunda ala, ut tenerior est & postremò nata, tenui quadam sed rara admodum lanugine pubescere videtur, succulentiorque est quam prima : ex ejus quati utero secundum radicem emergit cauliculus pinguis & fucculentus, fuffinens multifidam & majorem uvam [florifine an fructus dicere debeam harco] quam vulgaris, alioquin admodum fimilem. Radis vulgaris inftar multis fibris late in ambitum sparlis, crassioribus tamen, constat.

In altis Silefiæ montibus oritur; culturam autem respuit ut pleræque montana.

3. Lunaria racemofa minor Adianti folio Breynii.

Lib. III.

Vulgari foliis laciniatis (cuius effleics apud Camerarium in Matthiolo Germanice edito fub numero II. exitat) per onuna fimilis prater folia, qua Capilli Veneris five Adianti foliis Coriandri C. B. in modum eleganter funt diffecta.

Nascitur in montibus Callubia: scd admodum rara.

4. Luntaria racemosa minor Matricaria folio Breynii.

Montium Cassibiae est incola; unde satis copiose allata. Cauliculi in omnibus allatis magis curti erant quam vulgaris, racemis brevioribus magilque ramofis, ac folio brevioribus, plures in la-cinias angultiores diflectis, Marticaria haud imparibus onusti.

CAP. XIII.

De Equiseto.

Quictum Latinis à feta equina nomen traxit. Greeis "Interes i. e. Cauda equina, à fimilitudi-ne dicitur, quia folia habet fetis fimilia medio feapo adnafeentia.

Planta off. fingulais & fui experis, tum (expo medio trun folis (fi modo folia dicenda). Planta est fingularis & sur generis, tum scapo medio tum folis (fi modo folia dicenda funt) pyxidatim articulatis. Proprie loquendo folia non habet, que enim folia dicuntur nullam ha128

bent pronæ & fupinæ partis diffinctionem; excepto tamen Polygono fermina dicto, quod ab ale Equiferorum speciebus in tantum differt, ut diversum genus à nonnullis meritò constituatur.

1. Equifetum majus Ger. majus palustre Park. majus aquaticum J. B. palustre longioribus suin C.B. Great Marth of Water Dorfe tail.

Pro radicibus funt creberrima tenuissimaque nigricantes fibra longè è caulium geniculis demis fa. Asparagos primum protrudit palmares, & cubito altiores Polygoni feminae craffitie, internodiis longioribus, pyxidata infertione diffinctos (cotylà fimbriatà nigricante alterius tubulum exc this ingrotton yattata marketine turmicos corjui, imbitata ingreante autorias designed piente, qua nota etam à Polygono femina differt) firiatos, inanes, quorum fummo faltigioda vatum infidet capitulum, veluti micamentum, cujus divulfis dehifeentibulque commiffuris flocal apparent ex fulco albidi. Procedente tempore caules bicubitales & interdum altiores, minimi propemodum digiti craffitie, teretes, concavi, albicantes plerunque, laves aut ftrus vix configu is exarati, crebris geniculis pyxidatim coharentibus intercepti. Singulos geniculos ambiunt folu feu feta plurima [ultra triginta numeravimus] prælonga, tenues, afpera, ftriata, virides, non ramofa, octo aut novem, pluribúsve aut paucioribus internodiis pyxidatim articulatis compofita Cum veterafeere incipit caulis in colorem foadiceum aut atro-rubentem è latere Soli obverso non earò mutatur.

In paluftribus & aquofis passim provenit.

A. 2. Equisetum ar vense longioribus setis C. B. Park. minus terrestre J. B. segetale Ger. Com: Dogle tail.

Radice est gracili, nigra, articulatà & serpente, fibris nigricantibus è geniculis exortis capillati que Aprili mente haud fecus ac Equifetum majus Afparagos emittit, sed graciliores, longioribis & laxioribus fimbriatis, nigricantibus cotylis tubulos excipientibus, nucamenti amulum capitulum, apicibus albis confertum, fulfinentes. Maio mense causes frequentes sequentur, pedales, genicalis diffincti, pyxidatim inferti; cavi, fcabri C. B. [Ego nullam fere fcabritiem in caule aut folis fentio] Ex geniculis folia radiatim enata dodrantem aquant, & ipía quoque ex articulis fobolem

A pracedente differt caule multis numeris minore & breviore, viridi, manifestiùs striato, le gioribus internodiis, cavitate intus minore; foliis feu fetis pro plantæ magnitudine majoribus, pro fundiùs striatis [quatuor fulcis] tortuofis, è geniculis interdum folia feu setas secundarias emitten tibus, paucioribus ad fingulos caulis nodos.

Inter fegetes folo humidiore non raro invenitur.

Setæ in hoc minus afperæ quam in præcedenti, imo nobis tractantibus vix omnino afperæ vi

Unes.

Equiletum aftringit valide, hine ad fanguinis rejectionem, ad profluvium muliebre, potiffimum rubrum, & ad dyfenterias reliquófque ventris fluxus strenuum & generosum est remedium w herba ipla aut ex aqua, aut ex vino epota [pulvis 5], pondere, aut decocti in vino 3iiij, mane a velperi propinata] vel aqua ejus ftillatitia fi cochlearia tria duobus tribuíve diebus bibanez Sanat hamorrhagias five per avasiquosis, five per shalpesis, ut loquitur Casp. Hofmannus: item ext cerationes renum & velica.

Hujus Asparagos, autore Matthiolo, in Hetruria, modo in defectu melioris cibi, modo in de fenteria altifque alvinis fluxibus comedunt Hetrufci, & fentiunt aliquando ità fibi ftringi ventrem

ut colici fiant.

Exterius emplastri modo imposita conglutinat maxima vulnera, etiam ubi nervi sunt in

Diofcorides urinam movere refert.

In diuturnis febribus, etiam malignis, miracula fecifie cum aliis fe comperiffe feribit Casp. Hol-

Ad fanguinis sputum exhibe radicis exficeat. & pulveris. 3j. cum succo Granatorum acidorum. Ad pectoris pulmonúmque ulcera Decoctum Equis. in aquá mane & vesperi calide potum ad \$\vec{y}\$.

In phthiti pulvis Equifeti 3j. pondere cum Aquæ Plantag. Jiij. manè & vesperi aliquot diebu fumptus commendatur.

Alies ejus exhibendi modos contra vomitum fanguinis & dolores ventriculi, contra rupturas, * Theatr. Bo- contra calculum, urma Hillicidium, &c. vide apud * C. Bauhinum.

tan. l. 1. Sect.2. cap.19.

3. Equifetum sylvaticum Tab. Ger. sylvaticum tenuissimis setis C. B. omnium minimum te nuifolium Park. Lob. illuftr. Equifetum five Hippuris tenuissima non afpera J. B. 10000

Caule oft pedali, geniculis farcto, è cujus articulis singulis utrinque frequentissima folia, tenuisse morum capillorum inflar prodeunt, qua varie & minutim dividuntur.

Setas habet omnum semuffimas & maxime ramofas, quibus notis, ut & lawore suo à reliquis sua sorti

Hanc speciem esse putamus quam describit Lobelius in Illustrationibus stirpium & ex co Parkin sonus sub titulo superius posito. Et locus enim & descriptio conveniunt.

De Herbis semine minutissimo, &c. Lib. III.

In locis humidis sylvarum & umbrosis oritur, solo palustri, non tamen ità frequens,

4. Equifetum paluftre Lob. Ger. paluftre minns Park. paluftre brevisribus fetà C.B. The lefter marth Hofte tail.

Ab Equisero segetali, cui alias persimile est, differt, 1. Caule paucioribus & profundioribus firiis seu sulcis exarato. 2. Pro numero striarum paucioribus ad singula genicula tolis cincto, nis mirum septem, octo vel novem; cum in illo duodecim aut plura habeautur. 3. Pyxidulis quinnum reacuti, production de la constitución de la c nus (paris oc tortunos), immo profunce metaus, non tamons, aprenis sea demotine poyadidatini in quas inferintur internodia non ut in illo extrofum reflesis, (ad cali tapperfits) qui horcă primă flatim fronte ab illo (cujus articuli velut fimbriati fiint) diferritur. 35. Tandem Capitulis florferis (unmos caules foliofos terminantibus cum in illo (pieze feu capitula feorfim, velut Alparagi quidam, exeant antequam caules oriantur.

His addi posset prima setarum à scapo medio internodia musto breviora esse in hoc genere quam

in illo.

In paluftribus folo putrido & fpongioso oritur, quo criam ab Equiscto segetali differt quod Tolidiorem & minus aquosam terram non aspernatur; quamvis & illud humore delectetur.

Not, quot funt in caule stria tum in hoc tum in aliis Equifetis, tot poris secundum longitudinem, ceu tubis minoribus medium majorem circumstantibus, perforatur.

5. Equisetum palustre brevioribus foliis polyspermon C. B. palustre alrerum brevioribus (etis Park. Cauda equina famina Ger. Equifets facie Polygonum famina J. B. Female Dogle tail.

C R.

Radice nițitur rufelcente nigricantéve, tenera, articulata, per transversum sparsa, plurimis capillamentis fibrata & limo hærente, quibus se propagat; à qua primo vere, antequam caules exeant, alparagi aliquot prodount, forma spacata, colore candicante, tenelli, esui apti, qui ejus ssarca ant, alparagi aliquot prodount, forma spacata, colore candicante, tenelli, esui apti, qui ejus ssarca finiles, func. Coulem habet aliquando unum, aliquando ternos & quaternos, Arundini tenera finiles, 80 Juneo multo craffiores, in tenuitatem definentes, arectos, arottodos, laves neque firia alperos, cultum fuperantes, dons geniculatos, internodiis frequentibus commiffis; ex articulorum pyxidatis infertionibus brevi admodum intervallo folia radiatum exonut, qua brevia & angulfa, mollia ac virentia, prima quidem Linariæ parvæ, superiora Piccæ similia; quibus singula, ceu grana oblonga (Milio minora Cordo) rufescentia, ad articulorum commissuras disposita, sape dena & plura, eleganti ordine adnascuntur. Verum cum non semper reperiantur, ideirco Herbariorum figuræ his carent, &c.

In lacubus & stagnis & ad rivulorum ripas, sed plerunque in ipsis aquis oritur, aut aquis exsicca-

tis in limo, non tamen admodum frequens apud nos in Anglia.

· 6. Equisetum palustre minus polystrachion C. B.

Radice est repente, geniculis distincta: caule tenui, cubito minore, geniculis crassioribus articulato: folis aut potius geniculatis cirris ad articulum utrinque ternis vel quaternis, junceis, palmaribus : quibus pame fingulis minuta spica Iuli instar insidet : caulis verò iulium oblongum minus compactum, flosculis pallidiffime rubentibus donatum, fusinet. Batilea in aquotis Michelfeldenfibus observavit C. Baubinus.

7. Equiscum nudum Ger. junccum seve nudum Park. soliis nudum non ramosum seve junceum C. B. Daleb Dogle tail.

Radice nittur nigricante, per transversum repente, fibrosa & insipida: ex quâ eaules singulares, ad radicem atro-rubentes & splendentes exurgunt, iique cubitales, juncei, striisasperi, cavi & nudi, geniculis multis articulati, & tuborum modo fibi immisli, qui in acuminatum fastigium, aliquando & in asparagum terminantur, & quando que circa summum caulis, ex articellis folia admodum parva emittit : rarius ramus unus & alter è geniculo prodit.

In rivulis & fossis aquosis, sepè ex fundo culmi tricubitales exoriuntur.

Hac species à pracedentibus omnibus revera distincta est, siquidem asperior est multo, solidiorque & perpetuo etiam viret; quamvis nos J. Baubinum fecuti asparagum potius este Equileti pahuftris quam plantam ab co diversam aliquando sensimus & scriptimus. Et revera Equisetum paluître non rarò etiam scapos nudos seu junceos emittit.

Hac pracipue species est cujus junceis virgis materiarii sabri multorum minutorum operum veluti pectinum & manubriorum feabritiem in lavorem expoliunt; unde & Anglis non minus quam

Germanis Shavegrafe dicitur.

8. Equifetum foliis nudum ramofum C. B. junceum ramofum Park. Rated transped thouse tail.

130

Caule est longissimo, parte inferiore nigro, striato, aspero, soliis nudo, concavo & geniculato, at geniculis paucioribus, & à se invicem longiùs distantibus quam in aliis speciebus. Ex articulis modò utrinque unus, modò ab altero latere duo, & ab altero unus ramus, Junci craffitie, felqui palmaris, colore, firiis & articulis cauli correspondens, & in tenuissimum apicem finiens prodi-At ipse caulis in pyxidulam ferè semuncialem, striatam, albam & crenatam finit : ad cujus pyxidule latera fimiliter & communiter utrinque unus ramus cubitalis effertur. In sylvis uliginosis, sed rariùs, reperimus.

Equifetum nudum minus variegatum Bafilienfe C. B. nudum minus variegatum Park. Small parti-coloured naked Dorle-tail.

Ex radice parva, nigra, transversa, nonnihil capillata cauliculi plures, inequales, rariffime pedales, communiter palmares, semipalmares & multo breviores, Itriati, pallide virentes, geniculis parte inferna nigris, superna albidis, articularis, foliis carentes & cavi: in quorum summitatibus capitulum brevillinum iuli inftar infidet, quod à corona alba, ex octo, novem, etiam duodecim foliolis acutis compolita fultentatur; & quando pedibus calcatur crepitat.

Ad Rheni ripam, juxta locum die Baar dictum, ad minorem urbem provenit.

Λ. 10. Equifetum fatidum fub aqua repens C. B. J. B. Ger. Park. Stinking water Doffe-

C. B.

C. R.

Radice elt fibrola; caulibus plurimis, tenuibus, rotundis, per obliquum ut Saccharum penidium firiatis, geniculatis, fragilibus, fub aqua per terram fiparlis (in aquis enim plerunque demerfum, rartis emergens) quandoque cubitalbus, in plures cauliculos brachatis: folia alquot brevibus, in breves aptices diffunctis, & finui ad genicula junctis. Tota planta fragilis eft, qua dumin aqua est virialis elf [non femper, naminterdum & in ipfa aqua cinerea cerraitur] at extracta & exficata a control substitution of the planta fragilis produces a control substitution of the planta fragilis entire political produces a control substitution of the planta fragilis entire political produces a control planta fragilis entire political produces a control planta fragilis entire political produces a control planta fragilistical incana & fisabils, it at ton folium digits minimo negotio in pulverem comminuatur, sed etiam sponte in pulverem abeat. Odoris est lutosi & sulphurel.

In aquis cœnofis abunde oritur plurimis in locis.

A. 11. Hippuris Coralloides Ger. emac. An Hippuris lacustris quædam foliis mansu arenosis Gesti?

Multis exit furculis, duas tréfve uncias altis, ad fingulos articulos foliola multa emittentibus, cauliculum feu feapum denfo agmine proxime circumfantibus, aliorum hujus generis more fitis. Versus fummos feapos articuli admodum crebri funt. Color totius plantula cinereus ad viridem nominhi inclinans. Valde fragilis eft & fub dentibus ferupofa Corallina inflar; pedibus etiam prefla crepitat ac fi congelata effer.

In paluftribus putridis & spongia instar aquam imbibere & retinere aptis oritur: ut v. g. non procul à Chisselburst vico in Cantio, necnon tribus trans Oxonium milliaribus, propè Trapetum

Eventhami. Vide Ger. emaculat.

Superfunt adhuc dux alix Equifeti species à C. Bauhino proposite & descripta, quarum altera Equisetum palustre tenussimis & longsssimis setis, altera Equisetum pratense longissimis setis inscribitur: qua adeò parum different à nonnullis ex descriptis, ut specie distinctas non existemenus. Vide, fi placet, C. Baubini Theatr. Botan.

LIBRI

LIBRITERTII PARSSECUNDA.

Herbarum caule carentium hypophyllospermon seu Capillarium Tabula.

HErbe caule carentes, epiphyllosperme, seu mavis, hypophyllosperme, quia semina aversa foliorum parti, in punctis lincolifee ibidem efflorescentibus, adnascuntur; nonnullis C_{opilla} res, aliis Dorfiparie & Tergifatie dicta, funt vel foliis.

Simplicibus, sen integris & indivisis, oblongis, (Sinu in bafi ad pediculum falcato excavatis, cum appendice utrinque producta: History Nullo ad basin solii sinu autappendice; Phyllits, Lingua cervina. Diffettis aut incifis Simpliei divifurd in lacinias tantum aut pinnas > Súntque vel Majores, folio Breviere & latiore, radice purgatrice; POLYPODIUM. Longiore & angustiore ; Lonchitis. Minores, folio Laciniato. Adjure, oblongo & utrinque velut dentato ; Scolopendria.
Adjure, brevi, finimal parte in duas tréfve lacinias, vel uti in totidem cornua
fillo ; Adjury num accost elono Tbal. Primare, seu ex foliolis ad mediam coftam utrinque adnexis composito,

Latine & crassion of college and control of college and pinnulas seu cristas, cásque vel Prælongas, Ofmundæ regalis æmulas; Hemionitis multifida. (Denfiùs dispositas, pediculis brevibus aut nullis harentes, Dentatas aut aculeatas, Major; FILIX MAS.

Minor; feu repens, FILIX PALUSTRIS, Dryopteris Adm. feu non repens: FILIX SAXATILIS, Equales ad margines, & non dentatas. FILIX Fontis Adm. NON DENTATA Rario dispostrar; pediculis longis appensas, latas, breves, obtusas, vel Constitutus, pediculis viridoribus & crassionibus herentes, Rutæ quodammodo amulas; ADLANTUS ALBUM. Tenues & mollicellas, propemodum triangulares, fronte altius incisa, pediculis nigris, tenuibus, tremulis appenfas; ADIANTUM NI GRUM. Uriplici divifurd, seu bis subdiviss, nimirum primo in ramulos seu alas, secundo in tarsos seu surculos, tertio tandem in pinnulas sive cristas, atque hoc genus ramosa dicuntur. Scandens, exotica; FILIX SCANDENS Brafiliana, Retta, & suis se viribus sustentantes. (Florifera dicta, in furculis peculiaribus femina congesta proferens, palustrium alumna; FILIX FLORIDA, Ofmunda regalis. Non floriferæ, seminibus aversæ foliorum parti, ut in reliquis, adnascentibus, (Dentatis, FILIX MAS RAMOSA. Non dematis, radice reptatrice ; FILIX FOEMINA walgaris. (Florifera, ad Adiantum album accedens foliis pulchré incifis; ADIANTUM AL-BUM FLORIDUM. Nonflorentes in furculis peculiaribus, pinnulis crassis, angustioribus & longio-ribus, in acutum definentibus; DRYOPTERIS NIGRA.

De Herbis caule carentibus epiphyllospermis, Capillaribus & Dorssferis vulgo dictis : & trimò in genere.

Phytefopica.

132

UM Caulis (rectè cum definiente "Jungio) fit pars plante superna, in altitudinem in ex-portella, ut ameriora à posserioribus, vel dextera à simistrit non disserant; herbas de qui bus hoc in loco agimus, Capillares & Dorffers dictas, in univerlum onnes, tan range fas quan non ramofas, caule omnino carere, carunque fuperficiem ex meris folis conftare manifeltum est. Nam qui in Filicibus ramofis caules cenfentur, reverà foliorum compo fitorum seu ramosorum pediculi sunt, cum partem anticam à postica diversam, illam sellice planam aut concavam, hanc teretiusculam & convexam obtineant; cuinque in folium terminen tur, quod vero cauli nunquam contingit.

tur, quod vero caun munquam contingit.

Caterium Capillares dictae funt ha plantae, quia capillis fanitatem & nitorem conciliare, omnibifique illorum viriis mederi credunture. Dorfferae feu Dorffparae, quoniam corum femina averib foliorum parti adnafcuntur, in punctis illis feu lineolis ferrugineis ibidem efflorefcentibus.

Filicem reliquisfique capillares herbas femine carere Vereres plerique Hiftoriae Plantaum & Ra

Fritzent tenquative copumer nerous feature curies vectors prompte translation and Red Medicae feriptores, Theophraftun, Diofenetus, Plinim & Galentus, produdere quote ettant fecuti fuir è Recentioribus nonnulli, Dodoneus v. g. Spigelini in Ifag, ad rem Herbar. & Dalechampius. Na probabili fanc ratione dell'utui funt hujus fententiae patroni. Cum enim (ut modò oftendimus) hoc proton and ratione defined and inquisite fractus & femina pluminum innafci folont, & femine ma career verifimillimum eff: cumque nemo unquam in hujufmodi plantis, quantumvis oculatus att Lynceus fuerit, semen ullum ducernere aut detegere valuerit, rationi magis consentaneum vidtur, negare ulla cis omnino femina adeffe, quam fingere pra parvitate invisibilia, in tam eximi ray, negare ma es commo termina accere quant magere pre permanent in traballa, in an estat preferent plantarium magnitudine. Alt è contra, ut v. g. Banbinus uterque, Phobloma spull Gerardum, Trogus, Parkinfomu in Theat. Botan. & nobilifi. F. Columna, Botanicus egregius & rei Lynceus, Annotat, ad rendered N. Hispan. Ant. Recebit, Filices & congeneres spermatophora ele-contendant: partini qua Hisforia Creationis Genef. 11. 12. herbis in genere ominibus vim semencontensunt: parint qua intoria Creationis Geng, 11, 12, neros in genero ominous vin tenen-tauli fenen tributer videtter: parint quòd verifinile non fit; Plantas adeò perfectas, tam exima magnitudinis & flatura: quàm funt nonnulla Filices, ab alarum omnium norma & analogia abb er e partini denique quòd fub adultis & verificieristis Filicum flipibis seriella & recens nati plantula non rato obiervata finere, qua femini deciduo ortum fuum & originem debere videna. Volunt autem femma aversa foliorum parti accrescere in punctis illis aut lincolis pulverulens ferruginessive ibidem extantibus. Hanc sententiam verissimam esse non modò argumenta allan italent, fed & autopita convincit. Squidem Federicus Carfus, Lynccorum olim Princets, ret rente F. Columna Amotat. modò laudair, microfcopii adjumento obfervavit & aperte demonfia rente P. Columna Ammetat, meta etautatus, microteopia adjumento obiervavit et aperre demonitus vit ejufinodi plantarum femina; quod quidem [Engyfcopium] Polypodii & congenerum femina Polyo vel Ciceri paria oculis obtulit. Qui enim (inquit Columna) fuo tempore pilofam illam etuberantiam in fimilibus microfcopio examinaverit, & flores virefcentes magnos, & femina con ficier, & influer in femine umblicatum partem; quá bareba atque alimentum & incrementum capiebat; clariflumè perspiciet; in hac scilice pilosa flavescente in foli dorso extuberantia bino othe ne dispositos corymbos deprehendet, & in fingulis quinquagenos circiter flores five fructus cum fis feminibus. Nec Carlo ratum aut Columne Capillarum fructus perfeicillorum ope in lucem po-latos videre contigit, fed & nuperrime ingeniofillimus Vir D. W. C. microfcopiis longe perfeioribus & fumma arte elaboratis ufus, earundem tum femina tum vafcula feminalia accuratius & diffinctius multo observavit ipse, & amicis spectanda exhibuit: Observationes autem suas de is curiofillimas literis Briftolio daris Septemb. 30. 1669. Clariff. D. Hookio communicavit; qui es dem paulo post cum aliis non minus curiotis naturæ arcanis in publicam lucem emisir. Hann bonam partem Latinam facere & hue transcribere in gratiam transmarinorum Anglice nescient

Pyxidulæ feu capfulæ femina continentes in plerifque hoc genus plantis perquam exili granulo arenæ vulgaris cinereæ plus duplo minores funt; imò in nonnullis speciebus vix tertiam quatámve arenula partem magnitudine aquant, veficularum quarundam annulis aut fafciolis vermito-

mibus obvolutarum speciem exhibentes. nuous obvontarum speciem extineenes.

Nonnulla: ex his vericulis centum circiter femina continere deprehendebantur, quatenus feilea Obfervationum Autor fupputando, [aut potius conjectando] aflequi potuerit; adeò eximia parteate ut nudo oculo prorfus effent invibilità, nec nifi microfcopii intervent udetegi poffent. Vile

infra, in capite de Lingua cervina, vasculorum descriptionem.

Folia Filicis utriufque, pracipue femine (qua pra reliquis omnibus feminibus featet) fi caud FOR FIRES UTTRIQUE / PERCENTE L'AMBRE (A QUE PIE CENQUES ORINDOES FERMILLOS ICARCE) II CAR-colligantur & afferventur ne comprimantur aut ultratenus violentury brevi deinde Soli aut aarthe reno exportantur, veliculas feminales quorquot manutere, fafeiolis modò dictis fe contrahentos dirumpentur, & semina quaquaversum spargent, ad eundem ferè modum quo aliarum aliquot sur pium filiqua, Cardamines puta aut Perficarise filiquofa, per maturitatem diffiliunt, & femina cummi

Quin fi quantitas modica seminum à folis in subjectam chartæ mundæ aut Pergameni schedam decutiatur detergatúrve, & demde in acervum converratur, veficularum feminalium plunmis una diffilientibus, & fibi invicem allifis, acervulus varie moveri per partes videbitur, non fecus ac fi Syrombus aut iftiufinodi beftiolis repletus effet; motu nudo ettam oculo perceptibili: quin fi locus tranquillus fit, aure proximè admotà, crepitantium inter rumpendum valculorum fonitus haud difficulter percipietur; & fi microfcopio circumducto chartam oculis oberres, femina per cam undique sparsa, & ad notabilem ab acervo distantiam projecta compenies.

Valcula feminalia ut & femina ipfa Filicum omnium reliquarumqueCapillarium ejufdem proximè figuras funt & magnitudinis, quantumvis plantas corum productrices utroque respectu plurimum diffent, ut v. g. Pilicis famina vulgaris, Rura muraria: Phyllitida & Ofmunda regalis, quarum priores tres inter se diffimillima sunt, posteriores dua statura & magnitudine admodum inaqua-

Ofmundaregalis, que alils omnibus Filicis speciebus mole, pulchritudine, viribus antecellit, & à Botanicis nonnullis sterilis censeri solet, vascula seminalia obrinet aque cum reliquis congeneribus magnitudinis, ejudémque proximè figura, quorum immenfa & visum fugiens parvitas cum magnitudine planta collata (quam integram cum radice & superficie tota appensam decem interdum libras pondere superare animadvertit Autor) adeò nullam gerere proportionem invenietur, ut tantam plantam è tantillo semme produci attentum observatorem meritò in admirationem

rapiat.

Quod verò, (pergit) mihi alissque qui unà mecum adfuerunt testibus oculatis præcipuè admi-rabile visum est, suere animalcula diversarum specierum plurima, inermi oculo prossis inconspi-cua, imò nec lentibus vitreis simplicabus, magnitudinem valdè augentibus interpositis visibilia, que microscopio tamen in planta recens collecta inter vesiculas seminales velociter discurrentia jucundo included to hand difficulter potuere difcerni: è quibus nonnulla adeò infimæ parvitatis fuere, ut bina è feminibus vesiculis inclusis corpusculorum moleculis vix adæquarent.

Filicum femina microscopio prima nota qua objectorum quantitatem immensum augent spectata & examinata Viciae exigua aut Lentis magnitudine apparuere, corúmque nonnulla per ficcitatem contracta & corrugata, valleculis depreficiolus & tiberculis feu eminentiis inaqualia ad modum Piforum alborum vifa funt. Rolypodii autem femina tum figura tum colore à reliquis discrepant; cateris enim leucophais aut rubentibus, hae lutea funt, & ad modum Medica ferhi-

num reinforma.

Capillarium femina non ante Autumnum maturescunt; unde pater qu'am frivola & falsa sint que circlumscuntur de collectione seminum Filicis, quam quidam ipso Solstituil die, alii vigilis \$5/samin Baptiste instrumendam affermut, lineis sibstitatis. Mirari autem sibit Beganicum diligentem & minime vanum Hieronymum Tragum publico scripto non dubicasse testari, se neque gentem et immine vanum nievonymim Tragum publico leripto non dibitalit feltari, le nequie imperfitione ductum, nec prartigis aut incantacionibus, aut ullis characteribus ufum rem aggreffum effe, & quater in vigilia D. fommis nocte tentaffe fubfiratis linteis & Verbafci folis, an femen il deprehendere & excipere poffer, & fané fibi contigiffe faceri, ut mané aute illucentem diem femen parum, nigrum, Papaverini (poce repererit, & hoc amplius ac copiolius fub alia arque alia Filice, alio item atque alio anno. Verum quantumvis fuperfitionis fuípicionen à se amoliri studeat Tragus, vix tamen apud sobrios judices superstitiose credulitatis notam effugiet. quod à se impetrare potuit, ut ejusinodi vanis fidem adhiberet, aut corundem experimenta tentaret, quódque tandem seu imaginatione falsa, seu præstigiis Dæmonum sibi imponi passus fuerit, ut existimaret se videre Filicum semina qua tune temporis nulla fuere, (cum non ante mensem Septembrem producantur) nec si fuissent inermi (ut diximus) oculo potuere discerni-

Qua de antipathia inter Arundinem & Filicem tradunt Veteres pro fabulosis habemus, nec iis refutandis immorari opera: pretium fore putamus. Confule fi placet Dodonaum.

Cæterùm Herbæ acaules Epipbyllospermæ foliorum respectu dividi possunt in eas quæ foliis sunt vel

1. Simplicibus seu integris & indivisis, cujusmodi sunt Phyllitis & Hemionitis dicta. 2. Laciniatis tantum aut pinnatis fimplici divifura, uti funt Polypodium, Trichoma-

3. Bifariam divisis seu semel subdivisis, viz, primaria divisione in tarsos seu surculos, secundaria in pinnulas, quales sunt Filix mas vulgaris, Dryopteris Lob.

14 Trifariam divifis seu bis subdivisis seu ramosis, primo scilicer in ramulos seu alas, deinde in tarfos feu furculos, & tandem in pinnulas, cujus generis funt Filix famina vulg. Adianthum album & nigrum, &c.

Hanc divisionem reliquis, que vel à magnitudine varia, vel à punctis linessve feminalibus peri possent, commodiorem arbitramur, quoniam à notis tum magis perspicuis & distinctis, tum magis obviis & visui expositis differentias generum subalternorum constitutivas sumit: Eam ergo sequuti Librum hunc in quatuor Sectiones partiemur.

Prima erit de Herbis Capillaribus quarum folia integra sunt & indivisa:

Secunda de iis quarum folia fimplici divifiiră fecta funt, seu laciniata fint five pinnata. Tertia de iis qua semel subdivisa folia obtinent, primaria seilicet divisione in tarsos seu surculos; fecundarià in pinnulas feu criftas factà.

Quarta de ils quibus folia bis subdivisa seu ramosa sunt, primò in ramulos seu alas, deinde in tarfor fou furculos, tandem in pinnulas.

N

SECTIO

SECTIO PRIMA.

De Herbis Capillaribus foliis integris & indivisis.

CAP. I.

De Phyllitide.

Udi: Grace 🏧 Min, quafi foliofum dicas, cum nihil nifi foliofus cespes appareat, Latinis pariter Gracum nomen retinentibus Phyllitis dicitur. Officinis Lingua cervina à si. militudine foliorum appellatur. C. B.

Phyllitis Gov. Phyl. five Lingua cervina vulgi J. B. Phyl. five Lingua cervina vulgain Park. Phyllitis Lingua cervina Officinarum C. B. Barts tongue.

f. B.

Equilaribus radicibus, nigricantibus, numerofis Trago, Cordo mafculæ Filici [id eft, vulgari]
Empilicitis, cum foliorum veltigiis connexis, foris nigricantibus, intus in pallido virdubus folia fundivlonga, fena, octona, vel dena (inqui Lobelius) interdum etian plura incerto munero, dodrantalia aut pedalia, duarum unciarum plerunque latitudine, Cordo actue Rumici finula, Trago & Carlafpiro ipleni, vel linguæ cervinæ, imå parte falcare Lanæ modo corniculata, kroviroro fiplendentia fupernè, infernè verò obliquis, pulverulentis areolis, ceu lumbricis ruffis [Cordo flavis aut rubentibus, Trago fublicates] virgata; fapore acerbo, odore Dod graveolente. Colo linearum in folis avertis variat pro extate; nam cum primò erumpunt albidæ fune, deinde core. lescunt, postea paulatim ad ferrugineum tendunt.

lefcunt, postea paulatim ad ferrugineum tendunt.

Valcula hujus teminalia prout à D. Grevis, microscopio prestanti examinata describebantur, sujustinodi fiuere. Unaquazque capsilia seu valculum seminale pediculo à semuncia ad unciam se
amplius longo infidebat, crassitudine ad basin (ur apparuir) setxe equina duplă, ad cacumen paulo
crassitore. Capsilia pia coloris erat argentei, magnitudine circiter ossicul crassit, sigura sipharca, valdo tendine coloris aurci circumcineta. Tendinis hujusce superficies cochleam delicatam,
seu vas cadit distiliens capsiliam ilico bistariam in duos (cyphulos distrabit, se semina disis rigidus evadit distiliens capsiliam ilico bistariam in duos (cyphulos distrabit, se semina disigit. Capsilie ha in obliquis sulcis averso folio exaratis nascuntur, à semuncia ad unciam longis
se à circiter uncia partern latis. Singulis fulcis unciam longis plures 300 capsilarum pradicanum
massanime, descone si decem tantum semina simustica satissi attributimus, blus 2000 semina : mo nmafeuntur, decque if decem tantum femina fingulis caplitis attribuims, plus 3000 femina; quo numero in fumnam fulcorum ducto, & producto iterum in numerum foliorum que una radix ple runque emittit, exurget fumma 1000000 feminum, pro annuo proventu unius plantæ.

In umbrofis, ulignofis & faxofis, prefertim montants, in omnibus fore Anglia provinciis oritur; in iplis citam puteis & speculus inter lapidum aut laterum commissura non raro exit.

Have herba in petrarum cavernis antrofique cautibus enafcens pufilla, tenera & mollicella era-Have nerba in petrarum cavernis antronique cautibus enateens putilla, tenera & mollicella erdit ob ventilationis defectum, unde nonnulli magni etiam nominis Botanici cam pro diffincta fpecie, niminum Hemioniide ovra Diofeoridis habuerunt, & Londinum, Meebliniam, &c. co nomine in horits plantandam miferunt. Hac autem non ita nulto poft, libero aeri expofita, non mirabili aliqua metamorphofi, ut illi imaginati funt, in Phyllitidem abiit, fed quod antea erat veram Phyllitidem for effective multicline alii felia lagunate att distanta di tenta di felia lagunate att distanta di felia lagunate att

Phyllitidem polyjehidem sive multisidam, aliis folio laciniato aut digitato dictam, à vulgari Phylliti Phyllitairs Phyllitalem polylchidem inve mattifaam, and folio lactifiate die figure described de fpecie diverfam effe non liberter concefferim; quin potius lufus quidam natura aut accidentate

lis varietas effe videtur.

PHYLLITIS Fjuldem commatis effe puto & Phyllitidem crifpam: Utramque pingit & describit f. Banhima, utramque & nos vidimus Lutetiæ Parifiorum in horto Regio, elegantia & raritate spectabilem. Sive tamen specie, five accidentibus tantum different, tituli soli ad eas turn à vulgari Phyllitide, turn à se mumo distinguendas sufficient, nec descriptione alia eis opus est.

Uhis hijus planta pracipius eff in liene tumido, fluxu alvi, exputione fanguinis. Extrinfecti mundificat vulnera & ulcera. Schrod.

Pulvisherba exticcata in palpitatione cordis, in fuffocatione uterina, in motibus convulficis reuvis neroe extrecare in papiratione corrus, in introcatore atternat, in motione contaminar præftat, fi in cerevifia tentit, aut Zythogalo fei liquore Poffei noffratibus deco, modat egus quantitas propinetur, ut plurimis experimentis nobis conflat; poteft & è folis vicentibus conferva ad hos ulus parari. Folia in vino pota ferpentum mortibus adverfantur, autore Dioko

In Catalogo Horti Regii Parifienfis præter fupraferiptas multas adhuc alias Phyllitidis varietites invenio quas à reliquis specie differre non pato.

* 2. Phyllit is Virginiana foliis quernis non descripta Hort. Lugd. Bat.

Cùm nec ab aliis descripta sit, nec mihi hactenus visa, de ea nihil dicendum haben.

CAP. II.

De Hemionitide.

Emionitis seu Zadirino Gracis, Latinis similiter Hemionitis, quasi Mulariam dicas & Splenium nominatur; quòd ejus solia sicut & Phyllitidis Medicorum splenia, nimirum oblongas plagulas forma imitentur. Quid si potius ab corum usu quòd spleni medeantur, siquidem ex aceto pota lienem absumunt, autore Dioscoride. C. B. Hemionitis autem dica est pac herba ob steristatenen: Mulum enim parere pro prodegio olim haberi solet. Verum herba qua à Botanicis pro Hemionitide traditur non magis sterilis est quam Phyllitis aliave Capillares, siquidem linea vermiculatae similes in aversa foliorum parte eminent; umo nobis nondum plane construi procese à Phyllitide differat, an accidentaliter tantim. Ontiquino si verum se que se si quiden linea vermiculata: nimics in averta ronorum parte eminent; imo nobis nondum plane constat an specie à Phyllitide differat, an accidentaliter tantúm. Quínimo si verum sir quod seribit Dalechampius de Hemionitide multisssa dicta, nullum unquam omnino pulvisculum aversa ejus foliorum parti adnasci, potiori jure Hemionitidis titulum sibi vendicabit quam planta hoc capite à nobis propofita.

1. Hemienitis vulgaris C. B. major Ger. Park. Hemionitis I. B. ABules Fern.

7. B.
Hemioniculis folium à Zuingero fibi datum his verbis describit 7. Baubinus. Longitudo ejus quattor crat unciarums latitudo diametri ab una ad alteram appendicem forè aqualis, figură quodammodo ad făgittam accedente: iplium quoque folium in pyramidem fastigiatum circa ima utrinque appendicem infigure habet. Sinus circa pediculum qualis fere Artfolochia rotunde quem folii pratensio quaedam in angustum porrecta comitatur. Iple pediculus videtur duarum unciarum esse, costam insignem per foli medii longitudinem emittens, à qua ab imo statim ad ambitum quaquaversum ipse etaam apophyses diriguntur. Parte adversă in ambitum eminentia vermiculate apparent, quales in Phyllitide aegruuntur, sed magis sursum spectantes; sacies option de la constante de la consta

Point guard.
Allorum descriptiones conveniunt, nec alias notas addunt, nisi quòd radices è pluribus fibris temibus conftent.

In Italia provenire dicitur, in rupibus nonnullis & faxorum interveniis. Nos eam Roma circa Loca. Amphitheatra antiqua fruftra quativimus, loco à Matthiolo memorato, ubi cam minime inveniri Lobelius ctiam testatur.

An specie distincta sit à Phyllitide judicent quibus spontaneam videre contigit: nobis certe nec foontanea, nec culta hactenus vifa eft.

* 2. Hemionitis peregrina Clusii & aliorum. Strange Mules fern.

Hujus folia quaternorum digitorum transversorum, vel circiter trium unciarum longitudinem non excedebant, ferrei venabuli mucronis formam explicantia, inferiore bafi, quà fuo petiolo fuiffineaturi, duplicum apophyfin habentia, & extima parte mucronata; parte interna kwia. & diluta viriditate pradita, externa verò lineis feu veribins obliquis ex utraque nervi parte infignita, quemadinodum Phyllitidis folia. Radices illi nigra, fibrofa, quales in legitina Hemio-

Eruta fuit è veteris cujufdam Theatri ruinis Roma. Naturae lufus effe videtur haec, non species Lacus. Hemionitidis diffincta.

Caterum Hemionitis ex aceto pota lienem abfumere dicitur, ut fuperius ex Diofeoride monui-

CAP. III.

De Plantis quibusdam exoticis, Phyllitidi assinibus, quas sub Polypodii & Scolopendriæ titulis exhibet & describit Jacobus Breynius.

* 1. Polypodium Indicum Scolopendriæ facie primum Breynii.

Adicem agit fubdulcem, verrucofam, longe lateque fub terra repentem, inftar Polypodii vulgaris, in qua folia multa, pediculis brevillimis infidentia exfurgunt, viridia, acuminata, pedalia & duplo longiora, pollices tres lata, Phyllitidis confiftentia & figura, inferius

134

POLYSCHI-

. 2. Phillins

autem fastigiata, quorum longitudinem nervus crassus, aversa parte conspicuus ac elatus percurrit, à quo ab imo flatim ad ambitum quaquaverfum ipfa etiam apophyles diriguntur. Flores Polypodii de more punctulis lanuginosis sed nigris constantes, in prona foliorum parte proveniunt.

de more punctulis lanuginolis led nigris conitantes, in prona tollorum parte provenium.

Câm hujus planta folia confifemită fud & figurd Phyllitidis folia referant, finique indivoifa; ex bismetis obvisis & manifeții ego potitis ad Phyllitidem cam retueirm quâm ad Polypodium, ob radicem reponum art punctula lanuginofa, câm ha notae pluribus Capillarium specielus communes sint. Atque boc mutaiți mutandis de sequentibus etiam specielus dictum esto.

2. Polypodium Indicum Scolopendrice facie secundum Breynii.

Radice nititur longiore, tenuiore ac magis albicante, minutioribus etiam tuberculis ac acetabanone matum tongone, tenunce at mago anneante, immunologis della configuration in praedital cox qua folia pedalia longis foriente longis floradentinos fuffultas, pronafemtur, Phyllintius facie, in mucronem autem longiffirmum fubinde convexum definentia, & puta balin faltigiata. Horum nonnulla ad Hemionitidis propiùs accedunt, atque in lacinias tres divi

* 2. Polyoodii Indici secundi species altera Breynii.

Aliam, inquit, adhuc fecundi speciem asservo, Foliis in tres quoque lacinias divisis, cujus laciniz media leu maxima in ambitu flamma in modum lagé ferrata, yel potius undulara elt: an autem fipereis diverfa, aut idem Polypodium Indicum fit fecundum affirmare non audeo.

* 4. Polypodium Indicum Scolopendriæ facie tertium Breymii.

Terri radix nihil à fecundi differt nifi quòd longior paulò, validior & faturatiore viriditate co-lorata. Folia pediculis brevioribus fuffulciuntur, & non multò longiora quam fefqi ipalmaria funt, duas circiter aut tresuncias lata, fubltantià & formà Phyllitidis, fed duriora, folidiora & reula, Lamonii Matthioli formani pariè amulantia. In hujus ut & fecundi foliis reficeatis, que in Herbani disconume rottos. C. Seda abundo reficientum modula immediale in control de la con amont reaction formation communication in images uses, ectinations reflected, que in recom-affervantes notiro, fi. Sole adverfo perfeciante, punctula immunera juxta extinum fibratumos pittudinem apparent, que flores imperfectos, in utero ante partum fuffocatos arguere videntur.

* 5. Scolopendria India Qrientalis Musa facie Breynii.

nrom. Ex radice fibrofa, obscure cinercă seu suscă, & ex foliorum jam consumptorum venis & neus qui materiam ferrugineam, levem, spongiosam, sibrarum putrefactarum tanta copia câque se ra offerunt, ut eos ante accuratiorem contemplationem radices muscosas & lanuginosas existima rem: Ex venarum & nervorum/horum reliquorum medio multa in orbem ordinata, Muse junio rem: Ex venarum & nervorum/horum reliquorum medio multa in orbem ordinata, Mufe junio is non diffiniilia, pedieulis fermé carentia prodierunt/filia, tantá longitudine quantam palma ma se fesquipalma implere solez; fubstantá Scolopendria, tennia & merbranacca, colore ex subalbido viridantia, & ad Olivarum conditarum vergentia. Horum quodhat medium nervus, prater morem crassus & validus, ex purpuratecente cineric coloris, cistecat, aque surfis utrinque innumerabiles, densa & subbles vena, linearum instar, in lateribus solin menital surfum tendentes, in teneram usque quà cincta, simbinam spraguturt. In centro veròbi orum juxta radicem hirtures quadam rigida, atra & splendida, velut lana adusta, in globa Juglandis magnitudine conglomerata, occultatur. An verò soliorum pars supina, Scolopenda m modum vulgaris, pulverulentis arcolis russis virgata sit, hastenus nec quidquam, ut neque destura & explicativas percinere orui. tura & viribus percipere potui.

SECTIO SECUNDA.

De Herbis Capillaribus, foliis simplici divifura incifis, seu laciniatis tantum, sut pinnatis.

CAP. I.

De Polypodio.

Πολοπόθου Gracis dicitur hac planta, quia in radice ejus funt tubercula, acetabuls ins fimilia que in Polyporum cirris apparent. "Γίζα Ν ὑπις πλοιδίανες διαστεί πλοίντος του Diocfor. & Plinius Rodis, inquit, acetabulic acetabulis cavelrofa cue Polyporum cirri. Hac tubercula five acetabulis funt voltiga foliorum ainmatim abfeedentium, ut Cafaipinus loquitur. A. 1. Polips

A. 1. Polypodium J. B. Ger. vulgare C. B. Park. Dolppody.

Polypodii radix oblique sub terre superficie reptat, altius fibras suas ex tuberculis, quibus plurimis scatet, demittens, ad craffitudinem ferè minimi digiti accedens, nune tenuior, colore foris buxeo, mus ferè herbacco, fapore dulci, tandem acerbo & adfringente. Folia ex transferefa ra-dice filicea, e foliis feu portius fegmentis multis, guttu adstringentibus, non denticulatis, supernè virentibus, infernè ad nervi latera utrinque ordine quodam acervulis quali pulvifculi ruffi punctatis, etfi interim hoc non femper observetur, ad costam unam, media parte foliis viduam annexis.

component.

Hujus femina Microfcopio infpecta tum figură fiuâ, tum colore à reliquorum Capillarium femi-mbus diferepare deprehenduntur; cateris enim leucopharis autrubentibus, hac lutea funt, & ad mo-

dum Medicæ feminum reniformia.

Nascitur in muris antiquis & adium tectis, in aggeribus terrenis, ad radices aut truncos arbo- Locus. rum vetustarum, inque capitibus cæduarum Quercuum Salicumve putrescentibus & carie exesis. Quod Quercui innascitur reliquis in medicina præfertur, & à nonnullis pro specie distincta perperàm habetur.

Hujus radix medicamentis purgantibus accenfetur: Educit autem bilem aduftam ac pituitam Vires & Ofiss. lentam. Hine utiliffimum in obstructionibus Mesenteria, Epatis ac Lienis, & inde natis passiocour, & qua feginier purgat, plerunque in decoctis vel infufionibus, raro in aliis formulis adhibetur. School.

Dodonzus Polypodium per se haudquaquam purgare seribit, sed ex jure veteris galli, cum Beta aut Malva alisive lubricantibus alvum decocum ad alvi lentrionem nonnihil tantummodo conferre. Nonnulli Cumini fativi seu Romani, Fœniculi & Anisi semina, cum radice Polypodii & Zingibere, in minutas partes confciffis, æquali pondere, cum vetulo gallo gallinaceo decoquunt, posteáque jusculum hoc colica passione laborantibus exhibent. Estque decoctio hac medicamentum certe perquam utilifirmum torminibus ventris. Radicis pulvis drachma: pondere ad minus ex aqua mulfa potus, ità tamen ut pòft tribus aut quatuor horis jejunes, ifdem pollet viribus quibus & decoctio jam dicta: idem per aliquot dies exhibitus, addito, fi placer, cremoris Tartari & Caffix lignea: tantillo, ad lienem tumidum, icterum & hydropem remedium eft præftantiffimum.

Aqua destillata ad sebrem quartanam, tustim, asthma, & pulmonis affectiones, adversus melancholiam & gravia ac molesta infomnia aliquot dies continuos bibita facit. Trag. Turnerus ad quartanam & melancholiam magis probat decoctum radicum ex vino, faccharo ac melle dulcoratum, quam aquam stillatitiam, nec fine ratione: imò tam hujus quam aliarum plantarum efficacior Turnero videtur fuccus aut decoctum quam aqua stillatitia: cui & nos libenter suffraga-

Decoctum Polypodii in cura Arthritidis univerfalis apud Menapios aliófque Rheni & Mofæ accolas in usu esse scribit Dodonæus, quem consule.

Polypodium Quernum Dioscorides luxatis efficaciter imponi, & adversus rimas digitorum. Cubitorum & digitorum in pedibus Plinius] Gribit, [radicem nimirum tritam.] Arida radicis farinam naribus inditam Polypum confumere feribit Plinius.

A. 2. Polypodium Cambro-britannicum pinnulis ad margines laciniatis.

Huius folium bene affervatum nobis communicavit ingeniofissimus Vir, & rei Herbariæ peritissimus D. Hans. Sloane, M. D. Erat illud dodrantali minimum longitudine, latitudine quincunciali ferè, pinnulis seu laciniis ad utrumlibet costa seu nervi medii latus adnexis circiter septendecim, non ex adverso binis, sed alternation sitis, ex angustiore principio seu cervice adeo circa mediam longitudinem dilatatis, ut fibi mutuò incumberent, & admodum crebræ & confertæ apparerent, deinde in acutos apices contractis. Singulæ autem pinnulæ utrinque ad margines in cre-

parotents united in actions after contracts. Singuite attent printing utility at margines in crebrus latiniolas actuats fatis profunde incila crant, quo à Polypodio vulgari differt.

Rupi cuidam admactitur in fylvá propè Arcent Denis Powis dictam tres mille paffus à Cardiffé op. Locui.
pido in Glamorganenti comitatu Walliæ; ut nobis retulit D. Newton.

3. Folypodium Ilvense Lugd. J. B. An Lonchitis aspera Maranthæ?

Ilva Tyrrheni maris infula Polypodium hoc gignit, quod Hift. Lugdunenfis autor ab aliis diverfum facit, ficuti etiam à Lonchitide aspera Ilvensi, seu Maranthæ separat. Nascitur autem in darsi, radie ur in alis generibu velut Polyporum cirris nodosi, fibrată ; audibu pedalibus è ruffo ugrefcentbus, inferne hirfutis ; falis oblongis pinnatis, aqualı fitu in caule difpolitis, alteră pare virentibus, altera pulvifculo obfitis, gultu fubdulcibus & nonnihil aufteris: nullo flore, nullo femine [nudo oculo conlipicuo.]

Hanc plantam C. Baubinus Lonchitidi asperae Maranthae eandem facit, & Lonchitidem folio Ceterach appellat. J. Baubinus dubitat an fit cadem nécne ; Parkinfonus noltras diversan putat, fi modò radix recèc depicta fit craffa & oblonga, que Lonchitid fibrofa eft. Nobis non conflat, in C. Baubini tamen fententiam magis propendemus. Quibus infulam llvam adree & luftrare contigerit, plantum hanc inquirant, & cum I onchiride Maranchæ diligenter conferant.

4. Polypodium exoticum foliis Quereus C. B. Pol. Indicum Clus. J. B. Park. Indian Da.

138

Unde Clusius hanc plantam nactus sit apud ipsum vide: cam autem sie describit.

Radice nicebatur fex uncias longâ, unam penè crafsâ hirtà, quemadmodum Europæi Polypodii radices ferruginei coloris, & codem modo fummâ tellure oblique repente, è qua terna prodibant fa lia, quorum tertium reliquis duobus minus, bina autem majora undecim uncias longa erant; à medio verò nervo facis craffo folii longitudinem fecante utroque latere in quinque pane unciarum lattudinem expansa, per oras laciniata, ad instar foliorum Quercus in novellis surculis natorum, que plerunque ampliora iis que in vetuftis ramis nascuntur este solent. Emedio illo nervo alii mino res in lateribus oriebantur usque ad laciniarum extrema protenfi; inter quos multiplices venula, reticuli inflar contexta, & fele invicem fecantes excurrebant, que magnam venuftatem folio contreni mitar contexta, et nere inviceni tecanies excurresanti, que magnan contexta, et concerta, cilabant. Firma autem crant ca folia, coloris ex finalice o futic, qualis in Quercus ficeis folia conficienti; infina parte brevi pediculo è radice emergentia, etiam aliqua ex parte cam tegencompacture; imma parce piem pedicino e riante e mergenna, cuam angua ex parce cam tegin tia, quia flatim ab ortu in latera fe figargebant. Radix manducata Polypodi faporem quodam-modo retrinebat; mimis tamen dulcem fed levi quadam aerimonia præditum, quem ex calidiorispegionis in qua planta nata intemperie, aut ex vetuflate forsan contraxerat.

Filicis cujuldam Indica Polypodii facie iconem exhibet Chrift. Mentzelius in pugillo rationim

plant.

CAP. II.

De Lonchitide.

Onchitis Diofeoridi duplex eft, altera folis Porri, quam folam Plinius novit, cujus femen triangulum & lances culpidi fimile, unde criam planta ipfa fibi cognomentum arrogaurangunum ex nancez cupput minie, unue craon panta npa noi cognomentum anoga vic; altera quam alii afperam dicunt, folia proferens Scolopendrii, fed afperiora, magnafuc, a e multo mags divifa, quæ hijus loci elt. Hac forte (inquit C. Banbinus) à λέγχο [lancea] dicitur, cò quòd folia inftar lancæ in acutum definant.

A. 1. Lonchitis afpera C. B. afp. major Ger. afp. major Matthiolo Park. altera cum folio du-ticulato, five Lonch. altera Matthioli J. B. Rough Spicenwort with inbento lea veg.

Unius & ejustlem plante nulla est foliorum diversitas & lusus, ut in Lonchitide aspera vulgari: omes de coltam ligate non penitus adnafeuntur, fed brevi herent pediculo, in ima fumusique ala breviores quam in media [longiffima unciam excedunt] forma falcata, gibbo deordum fedante, longitudine circiter unciali, latitudine minimum dupla ad Lonchitidis vulgaris fegmena, non ramofam pinnulis latis auriculatis spinosis imitatur. Folii pediculus musco quodam ferrugineo ob

Plantam hanc in fummis jugis montis Jura circa Thuiri, & alibi in Alpibus invenimus : quin & Baldi montis incola est: Reperitur etiam Monspelii in montibus circa Gangem, J. Baubin

2. Lonchitis afper a Ger. afpera minor C. B. Park. altera folio Polypodii J. B. Hough Splicti

E radice nigra villofa, compacta, ac cespitis inflar contexta supra sexaginta aliquando folia pro deunt, primo exortu Lingua cervina modo recurva, postea cum se explicaverint non tam lata quam illus, sed adstrictiore apparent, & ubi excreverunt in ambitu in terram reclinantur, pedaha aut cubitalia, nigris propter terram pediculis, quorum prima extina Afglenii folium fattes-primunt, fuperiores ad funmum ufque faftigium ad Polypodium accedunt, fic tamen ut maximi denticulato, nec alia ratione ulla incifo. Horum in medio aliud furgit foliorum genus, qua retta, longiora, raris cefuris, fatísque longo intervallo distantibus scalarum gradus imitantur, aversa pare pulvere Filicum ferrugineo aspersa.

In humdionbus, nemorofis, afforis & ericetis provenit copiosè per totam Angliam.

Dubitat f. Raubinus An Struthiopteris Cord. Hift. huc referenda fit: C. Baukinus diffinetam Fr licis speciem facit sub titulo Filicis palifris alterius, subspice pulvere birfutæ : & tamen quoad iconem Struthiopterin Cord. hugus synonymam facit. Nos quoniam non libenter Entia fine necessitate multiplicamus, Struthiopterin illam pro una & eadem cum Lonchitide hac plat tæ specie habe

Herbam esse vulneribus glutinandis lienibúsque absumendis idoneam docet Matthiolus, illis enim imposita cum aceto trita ne instanmentur vulnera impedit.

* 3. Lonchitis aspersa Maranthe J. B. Clus. Park. Ger. Lonchitis solio Ceterach C. B. An Polygodium Ilvense Lugd? Marantha's rough Spleenwort.

F. B. A fuperioribus duabus haud obscuré differt ista, toto habitu alia : rami dodrantales (ut in nofira planta ficca observayimus) in spadiceo nigricant splendentque, ex rusta lanugine prodeuntes, cui longa nigréque capillares fibra subjecta. Nudi supra medium sunt rami, inde vei o summo tecui ionga mic eque capitatico nota mojectat. Audut nipri, inecuturi auti rami, inde vero iumino te-nus breves excunt pediculi, folis cincit, qua avulla plane dicas Afglenio, Ceterach vulgo dicto, de-tracta, tam arcta eff fimilitudo divifionum, lanuginis parte inferiore, foliorúmque un Scolopendra formam convolutionis. Camerario radix nigra cirrosáque.

In Stiriacarum Alpium jugis, locis editis & faxofis, vel in nemoribus afpero loco nascitur. Locus.

Cum C. Baubinus Polypodium Ilvense Lugd. Lonchitidi asperæ Maranthæ eandem faciat, nec abnuat Joannes frater, his potiùs accedimus quam Parkinsono, qui diversam plantam statuit. Vide supra Polypodium Ilvense.

* 4. Filix Zeilanica Lonchitidis facie Breynii.

Sesquipedales interdum surrigit caules, in quibus folia falcata Lonchitidis aspera majoris Matthioli, fed majora multò atque latiora.

CAP. III.

. De Asplenio sive Ceterach.

Splenium 'Aamahirus Gracis ab a privat. & amalus dicitur, quia lienem absumere creditur. Eadem Scolopendrium dicitur à foliorum incituris Scolopendra animaleulo similbus; vel, ut alii volunt, quod contra morfus Scolopendra & aliorum reptilum venenatorum Afplenium ¾199a dici Dioscorides scripsit. Nomen illud impositum quod cum Filice aliquam habeat fimilitudinem: vulgo Ceteraeb vocant, quam vocem à Pteryga manaffe volunt, P. in C. mutato, ut alias sape : sic ex Peteryga Ceteryga & corrupte Ceterach. Bodæ. d Stapel, in Theophr. Hift.

Afplenium five Ceterach J. B. Ger. Park. Afplenium five Scolopendria, Ceterach Officinarum C. B. Spicenwort og Milituali.

7. B. Capillaribus filamentis, nigricantibus, perennibus contexta est radia; ex qua Folia plurima, haud temore supra digitum longa, brevibus pediculis appensa exurgunt, falcatis utrinque incisuris Polypodii, sed longe brevioribus, licet aliquanto latioribus interdum divisa, pinguinsciala, superne viridantia, inferne laungimola, rusta farina aspersa. Ea (inquit Dodonaus) cum inarectum complicantur, & in teretem siguram contracta, forssque hirsus Scolopendra similia apparent. [Nobis ponius ob foliorum fegmenta utrinque Scolopendræ incifuris quibus pedes annexi funt aliquatenus timilia Scolopendrium dictum videtur.] Saporem folia adfringentem, & aliquantulum tenuem

Folia in hac plantula vix unciam lata funt, laciniata potius quam pinnata, fiquidem incifurae ad mediam coftam vix pertingunt : laciniæ autem feu divifuræ non conjugatim fed alternatim dige-

flæ funt, funtque breves & obtulæ.

Seminales efflorescentiæ in aversa foliorum parte non in punctula seu lincolas divisæ sunt, sed continua, tum colore tum asperitate corii densati & praparati superficiem interiorem quodammodo referentes. Ha microscopio spectata ab aliis omnibus diversa apparent, jucundissimo spectaculo oculos animumque exhilarantes: in harum enim fabrica & conflinatione curiofillimum & fidem pune omnem, ne dicam imaginationem superans, in tam contempta prasertim parvitatis plantu-li, natura artificium & ingenium elucet: siquidem ha velut membranula quadam tenuissima, quales funt muscarum alæ, apparent; variis figuris, ut ità dicam, reticulatæ, favorum cum cellulis melle repletis & cerà obturatis speciem exhibentes, inter quas velut in totidem cellulis vascula se-minalia, qualia superius descriptimus, disponuntur. W.C.

In faxorum crepidinibus, inque vetulis muris, in Occidentali Anglia parte abunde provenit, Locut.

v. g. circa Bristolium urbem & in rupe S. Vincentii dichi inter faxa.

Hugs foliarum descrèto in aceto per quadraginta dies poto lienem abfumi aiunt. Plin. Diofe. Vires.

Stranguriz quoque, fingultui & morbo Regio auxiliantur folia, calculófque veficze comminuunt:

non danda freminis quomam fterilitatem facuunt. Iidem. Ufus præcipuus est in Liene tumido, expuitione fanguinis, fluxu alvi. Extrinfecus mundificat vulnera & ulcera. Schrod.

Tradit Matthiolus aureum illum pulverem, qui invenitur in aversa foliorum parte 3j. cum albi Succini farina 3/8, ex fucco Portulaca aut Plantaginis potum gonorrhea laborantes mirificò juvare.

L.cens.

Legis.

CAP.

CAP. IV.

De Chamefilice marina.

HÆc từm à Polypodio tum à Lonchitide in multis differt, ut descriptiones conferenti patebi; proinde caput peculiare ei affignavimus.

A. Filix marina Anglica Park. Chamafilix marina Anglicana J. B. Filicula petrata famina, five Chamafilix marina Anglica Ger. emac. Filicula maritima ex infulis Sixchadibut Ch. Dinart Sea-Fern.

E pufilla, autore Lobelio, multis implexa cirris, & compacta radice Trichomanis foliola exeunt bindin terntimve (imò quaterratin aut quintim) unciarum, rigida, carnofa, numerofa, atro-vien tai, lucida, [fippina parte intellige, nam prona pallidiora funt] octo aut novem pinnarum, (que tamen non ex adverlo refpondent fed alternatim adnafcuntur) paribus composita. Pinna autem fingula non immediate annexa funt, ut in Polypodio, fed brevibus pediciolis intercedentibis, fe munciam longa, latuficula, mucromibus obtufis, circum oras crenata, lituris aversa parte extanibus ferruginess. Supremum folium in acutum mucronem procurrit. Pediculi & medius nevus ferroco nitore ex fusico lucent.

E faxorum rupiúnive interveniis, ut rechè Lobelius, enafeitur ad maris litus, in Occidenal & Meridionali Anglie latere, ut v. g. in infula Prefibilma propè Bellum marifeum Anglefeix oga dum, ad Llandurpr vicum in cadem Anglefeix feu Mona infula Taciti: in muris templi Abadirahi Carnarvus comitatu: in rupibus propè Hafingæ arcem jam dirutam in Suffexia.

CAP. V.

De Trichomane.

TP12942416 Gracis à vi sua dicitur, quòd rara cute fluentem capillum expleat & subnasci face:

4 parts enim illi rarum vocant, & 1028 capillum. C. B.

A. Trichomanes Park, mas Ger, Trich, sive Polytrichum J.B. Trich, sive Polytrichum Officinam C.B. English black Maiden hair,

7. B.
Capillată nigricantéque radice & conferta nititur. Foliola habet ad coftam, pedalem interdun fapuis breviorem & femipedalem aut digitalem, teretem, rigidinfeulam, fragilem, nervulo ab farctam, atro-rubentem fiplendentémque adnexa, plurima, impari folio extremam alam claude te, parva, femuncialia, in ambitu nunc crenata, nunc nullis crenis confpicua, interdum crilpa, pemè virentia, infernè ruffo pulvifculo afperfa, fapore mixo, adftringente, fubdulci, amaro. Fo lia integra Vicia aut Secundace aut terreftris Tribuli folia referunt.

In umbrofis aggeribus & antiquis muris, inque petris umbrofis & rofcidis magnus ejus per totan Angliam eft proventus; nec minor in regionibus transmarinis.

Anghai eti proventas, îne minor în regionului caminamis.
Officinis noftris Adianti veri feu Capilli Veneris, (qui în Anglia non invenitur fiontaneul fucedaneum eft & cifdem viribus pollere creditur; quin & Tragus cafdem facultates ei attribă Vino aut hydromelite decoctă herba, & per a diquor ex ordine dies pota obfructiones jecinoris fu vit, morbum Regium expellit, pulmonis vita expurgat, fipirandi difficultati prodeft, melando liam per urinam dicit, tumores Lienis duros emollit, calculos trahit, & venenum haultum, mulertimque menses expellit. Rurfus pracideta decoctio, herbæ pulvis, necnon ex ipla confecta edigmata, siyrupi, aqua denique deftillata quasvis alvi fluxiones inflammations que jecinoris refingerant. In lixivo decocta folia, fi caput eo abluatur, destuentes capillos continent, ictibus serperum medentur aliorumque animalium morfibus. Pastores quidam in medendis porcorum affectivo.

mibus Trichomane utuntur, fingulari experimento.

Sed periti dijudicent (inquit J. Baubinus) an herbæ adstringentes, frigidæ & ficcæ possinter præstare quæ hie prædicantur de Trichomane. Vires præcipuæ hujus plantæ, de quibus mer mølicos ferè convenit sunt vitis pulmonis & thoracis auxiliari, calculo renum & urinæ stillicidiosib

Trichomanes ramofum J. Baubino aliísque depictum pro luxuriantis natura lusu habeo non pro specie Trichomanis duftincta.

Trichomanes minus album ejuldem Baubini accidentaliter potius quam fpecie à vulgari Trichomanification de la differer arbitror. Ell autem co mollius, tenerius & albidius, foliolis nonnihil finantis, pedicalis informa parte migricantibus, radicibus capillaribus.

Duas praterea hujus plantæ varietates in Scotia observavit D. Sibbaldus; alteram soliis mucronatis profunde incisis; alteram soliis crenatis.

CAP. VI.

A. Adiantum petræum perpusillum Anglicum foliis bisidis vel trisidis Newtoni.

Lantula est uncialis aut sescuncialis, à D. Jacobo Newton observata in rupibus quibussam udis, propé summas partes montium altiorum, Hardknot & Wrenose verticibus dictis proximorum, inter musicos breves Iulio mense Anni 1682.

E radie tenui, capillacea & (ut mihi videtur) repente folia edit uncialia aut paulò longiora, quorum pediculi & nervi medii tenuiffimi pariter & planè capillacei, tribus quatufore hine inde adnafecutibus foliolis bifidis trifidifve, feu potius foliolorum pinnularumve angustarum, oblongarum, observimentum paribus aut ternionibus, non ex adverso binis, sed alternatim positis alati. Externa costa, ut in hujus generis reliquis in folium terminatur.

Hanc ipfam plantulam ante aliquot annos à D. Daire Pharmacopoxo Londinenfi propè Tumbripiam oppidum in Cantio, inventam fuisse audio.

D. Plucknet M. D. in averfa foliolorum parte vesiculas quasdam adnascentes microscopio detexit, qua proculdubio vascula seminalia siun.

CAP. VII.

A. Filix faxatilis Tragi J. B. Park. Adianthum desirges fon furcatum Thal. Filix faxatilis V. five corniculata C. B. Houned of forthed Maiden Bair.

Nnuneris capillaribus, nigricantibus cirris radicatur; nec minorem numerum coliculorum profert, palmum altorum, capillacea quoque tenuitatis, qui circa funumum in duas trefve portiunculas, paulò latiores & ferrugineo pulvifculo, Filicum aut Afplemi ritu, retperfas finduntur. Summitates hujus plantule & fegmenta recurva funt & deorfum nutant.

In rupium fishuris propè Rhenum fluvium in Germania primò hanc observavinus, postea in Italia locis petrosis t andem The Willights in Vivario ferarum Edinburgenti in rupibus nascentem observavit & ad nos detulit.

Adantho albo dicto seu Ruce muraria colore & consistentia, texturâque foliorum simile esse videtur.

CAP. VIII.

Filices quadam exotica à Jacobo Breynio descripta.

* 1. Filix non ramosa folisi integris serratis Brasiliana Breynii. Filix an Polypodium Marggrav.

Marg. Etha oft unico caule affurgens in trium circiter pedum altitudinem, recto, continente folia fibi invicem oppolita [feu potibs alternatim polita] circiter quattior digitos donga, angulta, acuminata, & in ambitu fubriliffime ferrata, atque politica parte fecundum nervum in longitudinem ubique brunna afpergine variegata.

* 2. Filix non ramosa foliis integris non serratis maxima India Orientalis Breynii.

Breja.

Omnium oft maxima, ut qua viri altitudinem fuperet. Hac à Bontio fub nomine Phyllitidis figuratur.

2. Filix non ramosa foliis integris serratis, Capitis bonæ spei Breynii.

Brga. Medium inter Filicis non ramofa foliis integris ferratis Brafilianæ jam deferiptæ & Zeilanicæ proximo in loco deferibendæ faciem obtinet.

4. Filix non ramosa foliis integris serratis Zeilanica Breynii. An Phyllitis ramosa Alpin. exot ?

Cum Hemionitide altera Dalechampii adeò convenit, ut ab eadem nonnifi in foliis, qua majo-

ta & argutius crenata, sit discernenda. Hac planta cadem videtur Phyllitidi ramose Prosp. Alpini, quam in libro de Exoticis describit. Phyllitidem ilam vamosam Hemionitidi asteri Dalech. eandem esse puto. Qua in sententia Catalogus hort. Pat. me constrmat, qui hanc illi synonymam facit. Patavini enim Phyllitidem ramosam Alpini proculdubio

Locus.

140

Lecus.

TRICHO-MANES RA-MOSUM, TRICHO-MANES MI-

CAP

* 5. Filix non ramosa foliis integris non serratis Zeilanica minor Breynii.

De hac, inquit, caulem accepimus pracedenti fimilem, pedalem, foliis verò multò craffioribus at que folidioribus, magis venofis, & in mucronem obtulum exeuntibus, in quibus crenæ millæ con-

CAP. IX.

* Polypodium Brafilianum Marggravii.

Augge,

Radice octo aut novem dig. longà, nodosà, digitum crafsà fubruffo mufco obductà, interi

is ex albo flavescente, saporis subdulcis cum quadam autheritate, succulentà, ascenditage. ta baset folia, bina fibi directè vel alternatim oppolita, quaturor circiter digit. Ionga, plus digi. Lata, late viridia, mella, nervo obsenve ruffo secundim longitudinem: juxta quem in utroquela мы, жее унима, тогом, легуо ооксите гито тесникат голядиватовт: диха quem in utroquel, tere inferiori quadruplex feries punctorum pulveris lutefeentis è ruffo confpicitur; & inter puncta la à nervo per latera transferfim multæ tenues venulæ virides.

* Lens palustris latifolia punttata C. B. Park. palustris Patavina I.B.

Ob folia ad unam costam longiusculam utrinque alæ in modum adnata, superius punctata, inferius musco obducta vasculis etiam seminalibus adnascentibus, huic generi accensenda videtur.

SECTIO TERTIA.

De Herbis Capillaribus foliis semel subdivisis.

CAP. L

De HEMIONITIDE multifida dicla.

LANTA hac, fi figuras & descriptiones ejus qua apud Botanicos extant attendas, ad hoc genus non pertinet, sed ad pracodens. Verim adultioribus plantis folia subdivida ese, non simpliciter pinnata / Ann-Va certior magistra nos edocuit: proinde in hac sectione pinnum ei Joeum dedimus, ut siquis volit pracedenti adjuugat. Forte enim dua: ejus pinnum ei Joeum dedimus, ut siquis volit pracedenti adjuugat. bentur species, altera folio pinnato tantum, altera folio surculoso seu semel subdiviso.

Hemionitis multifida C. B. Hem. altera Dalechampii, Filici florida fimilis J. B. Hem. Ilvenfu Dalechampii, multifido folio Park. Brancheb Mules ferit.

In Ilva provenit radicibus multis capillacea tenuitate, brevibus, fubnigris: cauliculis pedalem altitudinem vix attingentibus, in folia septem ferè aut novem divisis, quorum quaterna, senáve utrinque caulem pari ordine vestiunt, terna verò in summo caule extantia inferiorum foliorum versum claudunt. Sunt autem ea omnia longa, angulta, in ambitu nonmilil crenata, obliquis inciluris utraque parte diffincta, quas per medium folium procedens & eminens cofta feparat. Flo e nullus, nullum femen, atque adeò ne averfam quidem foliorum partem fubflavus pulvifculus contegit qui in aliis id genus plantis cernitur.

Descriptio est Dalechampii: verum non in Ilva tantum provenit hæc planta, sed & in varis locis Regni Neapolitani. Nos eam observavimus propè Salernum, itemque propè Neapolin in vià umbrosà, quà ab urbe alcenditur ad Camaldulenfium coenobium, copiolé. Quinetiam folia ci cùm adultior est subdivisa esse observavimus, & non simpliciter tantum pinnata.

Si nullus unquam omnino pulvifculus foliis averfis adnafcatur, fummo jure Hemionitidis titulum fibi vendicat hæc species; verûm hoc perpetuum esse in foliis omnibus ut credam ægrê à me impetrabit Dalechampius, quamvis in iis etiam quos iple collegi ramulis nullus cernatur: fore ferius & polt follitium aftivum erumpit; forte ratior oft, & paucis duntaxat plantis accrefeit: forte etiam femina feorfum in peculiaribus furculis nafcuntur, quemadmodum in Ofmunda regali, cui hac planta fimilior est quam cuivis alii Filicis speciei.

Parkinsonus iconem Lugd. Hift. sub titulo Phyllitidis ramosæ Alpini exhibet, & pro Hemion. Ilvensi Dalechampii novam proponit, qua quidem plantam à nobis observatam in agro Neapolitano melius refert.

Phyllitis autem ramofa Alpini ab hac planta non videtur differre, & ut video, Catalogus Hort. Pat. hanc illi fynonymam facit.

CAP. II.

De FILICE MARE diela feu non ramofa.

Tllix Gracis Uries à wrien ala dicta est, quia Folia ejus in ramulis seu potius pediculis disposi. Esymen. ta alarum speciem reforunt. Folia habet lateribus pennata, unde nomen Graci impossure. Plin.

Ib. 27. cap. 9.

Filx Latinis à findo nonnullis dicta putatur, quòd folia habet minutim fiffa & divifa. Haud dubito (inquit Vossim in Etymolog.) quin à Unies derivata fit vox hac [quæ in libris antiquis Felix cum scribitur] elifo scilicet 7, ut in pinso à silvan w in f mutato, ut in fido à 10.55, Trophanm à стан астоли ј спа синсе г. и п. рају а того те п. пинасо, и п. јина стана добите достоја се в јил, и п. рајита жејем. "Lilium дием. &с. Спријек eft Gracis & Plinio, mas & feemina. Nos Filicem non ramofam marem facinius ad

aliorum imitationem, ramofam fœminam.

1. Filix mas vulgaris Park. Filix non ramofa dentata C. B. F. vulgo mas dicta, sive non ramofa J. B. F. mas non ramofa, pinnulis latis, denfis, minutim dentatis Ger. emac.

Menie Aprili, autore Trago, aliquantò ferius apud nos, multos promit afparagos, primo exor-tu inflexos (ut m alits Filicibus fere fit) cano capillitio obductos; atque ii progreflu temporis abeunt in folia ampla, bicubitalia, crebra, recta, frangi facilia, diluto colore virentia, ferruginea accunt in joine ampia, occuonatas, occus, recta, maigi rasina, unido colore virenta, rerriginca lanigine averfa parte hirlita, aliis feu tarfis ex quibus componintur medica cofta alternatini adnalcentibus, non conjugatim, longiis diffantibus quam in proxime fequenti, in pinnulas feu criffas latas, & lata bafi nervo tarfi medio adnalcentes, obtufas, circa margines dentatas divifis. Linea nigra nervum uniulcujufque ala medium fuperne producta notat. Singulæ pinnulæ fupina

In haz specie costa folii media musco ferrugineo, minus tamen copioso quam in sequenti, ob- Lacis. ducint; ale ex quibus folium componitur longiores funt, adeóque folium totale multo latius. In aggeribus feprum præfertim umbrofis ubique invenitur.

in aggenous iepann paeiertuin innorons unque inventuir. Radix hujus generis mulieribus inimica cenfettur, flerilitatem enim facit, conceptionem impedit, abortum caulat, quemadmodum & Fillicis feemina. Theoph. Diofe. Plin. Quod fi equus conciderit, nefciatúrque qua agritudine laborer, particula hujus radicis lingua:

fublicatur, quo facto equus confettim utrinque dejiciet excrementa, rurfiulque confurger; il quod iple ita habere comperi, inquit Tragus. Credat qui volet, quique credit experiatur.

Caterum planta hac cum Filice feemina vulgari viribus convenit; peculiariter tamen Rachitidi morbo dicto confert.

* Filix Brafiliana Margaravii.

Lib. III.

In duorum, trium aut etiam quatuor pedum altitudinem assurgit : caulis quadratus ex russo nigricans splendens, lanugine ruffa obductus. Folia ejus alata sibi invicem alternatum opponuntur, quinque aut sex dig. longa. Foliola autem alæ sunt tenera viridia, itidem alternatim opposita, in ambitu subtiliter serrata: in uno autem latere cujusque folioli pulvis secundum oram folioli in longum adpendet ruffus.

Nascitur ubique in Mediterraneis.

* 2. Filin mas non ramosa Zeilanica, folisi integris Filici vulgari similis Broynii.

A filice vulgari co tantum differt quod alarum criftæ aliæ aliis annatæ funt.

A. 3. Filix mas non ramofa piunulis latis auriculatis spinosis Gor. emac. An Filix mas aculea-ta major C. B. prod?

Radia luic non admodum crassa, foris nigricans, intus lutea, fibris tenuibus, nigricanobus terræ firmiter adharescens, folja tria, quatuor, vel quinque quotannis producens, cubitalia & longiora, adeò ut in adulta planta. Filicis maris, vulgaris folis, longitudine ferè paria fint, quamvis iis latitudie multim cedant. Pediculus, idemque coffa foli media, per totam longitudinem mulco fer-nigineo obducitur: tarfi feu alæ utrinque eidem adnafeentes breviores fiint quàm in Filice mari, vix palmum longæ, non ex adverso respondentes, sed alternatim sitæ. Pinnulæ è quibus tarsi com-ponuntur alternatim pariter angustis pediculis mediæ tarsi costæ adnectuntur, à se mutuò non multium distantes, breves, lata, circa margines dontata, summitate uniuscujusque in spinulam terLocus

Locus.

Locus.

minată, & interdum criam denticulis reliquis. Verum (quod pracipue notabile est) pinnule, prasfertim costa folii contigua, îmă parte, è latere à costa dicta remotiore processum ceu aurique lam quandam obtiment, în spinulam terminatam. Folia hujus plante glabriora sum, spissiora k lucidora quam Filicis maris vulgaris. Lonchitidi aspera majori Matthioli persimilis est folionus feu pinnularum consistentia, glabritie, processibus auricularibus, denticulis spinosis, toto denique habitu; differt corundom compositione.

HISTORIA PLANTARUM.

In umbrofis fepium aggeribus, locis præfertim humidis & petrofis frequens oritur per totam ferè Anglaam. Miror eam exteris feripeoribus minimè deferiptam aut depictam fuffe; nufi fotte frük mas aculeata major C. B. prod. qui tamen auticularum in pinnis non meminici.

. 4. Filix mas non ramofa pinnulis anguftis, rarior profundi dentatis Gur. emac. Male fen with thin-fet beeply indented leaves.

Radicibus cum reliquis sui generis convenit. Caules seu potius solia sesquicibus cum reliquis sui generis convenit. Caules seu potius solia sesquicibus creationa. Tarforum seu alarum triginta interdum in uno folio paria sunt: qui in medo folio longistimi sunt sesquipalmares, pinnulis urinque circiter triginta componuntur. Nequetati, neque pinnulae ex adverso oppositae sunt, sed alternatim sita. Tum tarsi, tum pinnulae in actos mucrones excunt. Ha autem obloriga sunt, angustae, rare nec sibi invicem contigua, deniculis mollibus non pungentibus produnde incisa. Nulla in pinnulis vena aut sibra ut in pracedente apparent. Ima pars scapi ad tertiam sere totius longitudinis partem nuda est, muscosis squamis obduceta. Pinnulae ut in aliis speciebus aversa parte duplici punctorum ferruginecorum ordine donata sunt. Plurimae ex cadem radice (vetutifore intelligo) exeunt folia.

In paluftribus, humidis & umbrofis non rarò invenitur.

* 5. Filix mollis five glabra vulgari mari non ramofæ accedens J. B.

71. B. Rectis fürgit & fimplicibus pediculis Filicis vulgaris in modum, fed glabris penitus, omníque hirliute defitutis. Tarli particulares in fegmenta dividuntur duplo ferè longiora, longius multò ab invicem diffantia, nucrone acutiore, modò æqualibus marginibus, modò obiter profunduis incitis, nullo tamen ordine ferratis aut dentatis. Hanc fieciom mollities & fegmentorum varieta i vulgari Filico mare diffunguit.

Circa Tigurum collegit J. Baubinus.

. 6. Filix Lonchitidi affinis J. B.

T.B.
Lonchitidi filicifolia: fimilis eft: pediculi tamen glabri funt, plures, unde ex adverso posite oiuntur ale palmares & sesquipalmares, quarum unaqueque in cristas unciales & sesquipalmares, ringulas denuo in alia seguienta, non admodum profunda, mutibus spinis donata subdevisas.

Hanc observavit J. B. in proximis sylvis Fontis admirabilis Ducatûs Wirtemberg, & in valle Griesbachiana.

* 7. Filix tenuissimè & profunda denticulata Montbelgardica J. B.

7. B. Magnitudine non cedit vulgari Filici mari non ramofa. Foliorum haud dispar positus; verum cristati solii portiunculæ valde sunt concinnæ, angustæ, profundis & argutis denticulis incise; cristæ vero toeæ costæ anneæ alternatim orinnum. Similis est Filici Rhæticæ, quæ tenuior: alquid similitudins labet cum nostro Adiantho albo Officinarum folio Filicis.

Provenit in sylvis prope Montbelgardum; item in monte Masmunster & in monte Rosberg,

necnon in valle fontium acidorum Griesbachiana.

* 8. Filix paluftris maxima dentata C. B. prod. The greatest Marth Fern.

C. B. prod.

Radice off onnium Filicum craffiffima, duos pugnos fuperante, nigrā, velut craffiffimis fquanis compactă, & multis fibris nigris capillată, unde emergunt folia plura, atro-virentia, tres cubico fuperantia, in latus ampliffime expanfa, quorum pediculus uriefecens, angulofis, cavus inflar oblongi aurifealpii ex radice prodir, qui ubi pedalem altitudinem adeptus eft, foliofus redditur ad nodum Filicis maris vulgaris: nam veluti ex plurimis pinnis fectundum margines crenatis, & ad unum pediculum coharentibus componuntur. Verum ad radicem inter media folia plura foliorum rudimenta cubitalia, velut futurorum principia, conficiantur, co modo quo în Filice flonda five Ofimihada dicta circa funmos caules apparent, à qua tamen differt, quod Ofimunda caules edat, & caulium fummis veluti flores five feminum rudimenta adhareant, & folia habeat latiora, & haudquaquam ad margines ferrata.

Hanc locis paluttribus circa thermas Marchicas copiose observavit C. Baubinus: aliquando in editis & faxosis sed humidis montibus etiam reperitur, ut circa Ramstein arcem Basileensium idem

obfervavit.

9. Filix Indica Ofmundæ facie Bod. à Stapel. Hort. Par.

E Virginia, inquit, delata est, soliis aquatice Filicis, latioribus tamen, totà alioqui facio Filicbus fimilis. Hue quá parte ab homine tacta est altero aut terrio, nonnunquam quarto die, rubigmosa quadam apparet macula, qua totum solium percurrit & exticcat. Exsecutum abo suomascente decidit.

• 10. Filix baccifera Cornuti. F. Saxatilis baccifera Americana Park. Berry bearing fern of America.

Comment

Dryoperidis inflar enafeitur, ac fenfim in cubitum erigitur, pennatis foliis, in ambătu crenatis, luteo-virentibas; qua crefeunt utrinque ad enalem non fiaulê flexilem citra rupturam, ponê rotundum, ante excavatum finu exiguo, per rotam longrudinem exporreêto. Semicum craam rudimena pofiticis foliis adhavene; inter que fiparfim eminent rotundi globuli, nune bifuli, virides indinito, dende nigri, guftu fuavi, Polypodii ferê radicis faporem referente, qui tandem maturi vix tactum patiuntur, fed fiponte decidentes terræ infiguntur, unde nova fucerefeit foboles. Radice nittur m.d-tis contextă fibris capillofis, colorg fulcis & guttu fubacerbis.

the contexts norte capmons, consequences experiences contexts of the context norte capmons, consequences are maturelessed from the context of the context of

11. Adianthum Brafilianum, Avenqua Lufitanis Marggr.

Marggr. Duplex oft, majus & minus.

Duplex ett, majus et minus. ALijus in duorum pedum altitudinem affurgit, ex radice intus flava, extus nigricante, fiib terra ferpente, & multa habente filamenta. Caulir hujus tenuis, firiatus, ex bruano nigricantis & foliendentis coloris, & lamugine quadam hepartic coloris veftrus. Superius annulos chiquor habet mordinate politos, qui, ut & caulis fimmus, folia habent alternatium pofica, quadam tres, quadam de osquadam unum digitum longa, dilate virildai, in ambitu dentata, atque fingulars figura. Mams in candem altitudinem affargit, caulibus cigildem cum priore figura & Coloris, non veftitis lanugine, verum pulvere albo velut farind quadam afportis. Folia alata, alternatium pofici habet,

Minut in candem attriument attrigit; catuous equicient can priore figure & colors, non vestitis language, vertim pulvere albo velut farind quadam afperfis. Pola alata, alernatim pofita laber, varie longitudinis, à femidigito feilicet ad tres digi os ; in extremitate ento cationis brevifitina funt. In quoliber folio ale hie alermatim pofite, interiores longiores, exteriores bevores, figurate for a vertification of the colors, inferity farint pulvere nigeriino mixta afperfie. Inferiores ea vertification programmantes parum convoluti (quod omnibus Palicibus commune eff) & pulvere farinaceo plane albi funt.

CAP. III.

* Filix fontis admirabilis ad marem vulgarem non ramofam accedens non dentata I. B.

J. B. Alcule vulgò dicte non ramole Filicis in morem fimplices crigit caules, quos rami non dividunt, non fine hirfutic aliqua: Crifte fingulares paulò videntur longiores, divitione ferè foliorum Caeraeb, legmentis minimè crenatis, fed acutioribits, quorum averfa parte pulveralenta ferruginea puncta agminatim proximè margines circumcirca confincantur, medio libero.

In montibus prope Fontem admirabilem in Ducatu Wirtemberg, Augusto mense collegit J. B. Huie persimits ett; major ramen, tarsisque arctius pennata Filix non rameja Brajistana, seliis Alploni acutaribus Breynit

* Filix non ramofa Guyanensis, foliis Asplenii obtusioribus Breynii.

Observatur magis hirsuta quàm antecedens, atque obscuriùs virens, pinnulis obtusioribus, puncta rariora habentibus.

o

De Herbis semine minutissimo, &c. Lib. III.

A. 1. Filix minor non ramosa J. B. Dryopteris Ad. Lob. Ger. emac. Filix minor palustris

Adices locis paludosis sub terra superficie reptant, sibi mutuo implexe, radicum Polypodu Adaces Iocis patudons uno terræ inperincie reprant, not mutuo impiexæ, rancium rotipodu inflari, culmi craffitudine, 5, 6, 7, digitos longæ, foràs atræ, nutus albæ, (apore fubdulci inflari, culmi craffitudine, 5, 6), 7, digitos longæ, foràs atræ, nutus albæ, (apore fubdulci inflari, culmi craffitudine, fibrillis innumeris tentubus capillatæ. Caules fibrarfim oriuntur variis in locis, plures paucioréfve fimul pro ætate, magnitudine aut vigore radicis, [vidimus pufillas æ tentulas radices que duos tréfve folummodo producerent, grandes & vegetas que 14 aut 15.] Dupli. citer rantum dividuntur, nimirum in scapum medium & ramulos foliis vestitos. Scapus quem diximus 5, 6, 7, uncias longus est, tenuis, antica parte planus, postica rotundus, lævis & viridis. Primum ramulorum par tribus circiter digitis à radice exit; fuccedunt 8, 9, aut 10, paria, conjugatim fibi mutuo oppolita, longifflino ramulo unciam vix excedente. Folia feu pinnulæ alis feu ramuls noi muno opponia, iongimino rammo incami via caccione. Fora da primita ani serialmi conjugatim quoque adnafenturi, ad a aut 9 in fingulis paria, nullis crenis aut denticulis incili, co-lore pallido leu ex viridi lureo. Filicula hac radicibus Polypodium amulatur, caulibus Filicea marem vulgarem, nervis & pinnulis Filicem fæminam.

Descripțio est D. Goodyeri apud Gerardum emaculatum, à nobis Latina facta.

Locis palustribus putridis pluries observavimus in insula Eliensi & alibi, præcipue in Septentriona.

In tantam nonnunquam staturam & magnitudinem excrescit, ut Filicem marem mentiatur : ve rum facile discernitur, quod pinnulæ æquabili ambitu circumscriptæ sint & minime crenatæ.

A. 2. Filix pumila saxatilis altera Clusii Park. Filix non ramosa, nigris maculis punctata C. B. Dwarf Stone Fern not branched.

Quinos aut senos habet cauliculos, teretes, rectos, initio virides, deinde temporis successu omnino nigricantes, palmares, à medio unicam foliorum insectorum alam, unico ad fastigium usque no nigricantes, paintaies, a meato unicani fondum intercetum atam, unico au atogum unquartu porrectam fuffinentes, cadem quá in mare vulgari formà & facie, multo verò minorim tenuorimque, fapore nominili adfiringente, prona etiam parte multis nigris maculis (qua vetuftate el florescere videntur) asperforum.

Radix velut in caput coacta, ficut in mare vulgari, & multis nigris.** gris durisque fibris capillata est.

In montibus faxofis Derbientibus, Eboracenfibus & Westmorlandicis copiosè provenir. Inveni mus & in transmarinis non procul à Spada in territorio Leodiensi. Præcedenti similis est, mag-

mudine & natalibus differt.

2. Filix [axatilis non ramofa minima.

Folia exferit palmaria & longiora, angusta, tarsis seu alis semuncialibus, angustis, 14 aut plu ribus hino inde ad utrumlibet costa seu nervi medii latus adnexis, alterno potius quam contrario se tu, composita. Ala longiores è 4 aut 5 pinularum, extigurum, obtusarum, & in extremo nonihil crenatarum conjugationibus constant, extremà ala in folium angustum procurrente. Pedalus & costa folii media in sicca alba & glabra videntur.

E petrarum rimis versus fummitatem montis Salevæ propè Genevam exit.

CAP. V.

De Adiantho albo seu Ruta muraria.

Diantum unde dictum fit vide Scet. 4. cap. Adianum autem album dicitur hec planta, quòd cauliculi ejus feu rectiùs foliorum pediculi mimùs nigricant quam Adianthi nigri dicti. Ruta muraria ob aliqualem cum foliis Ruta fimilitudinem appellatur.

A. I. Adianthum album Tab. Ruta muraria C. B. J. B. Ger. muraria, sive Salvia vitæ Patk Mail Ruc, Tentwort.

J. B.

Radice tenuissimis fibris nigricantibus capillata, subastringente parietinas rimosas occupat; pedibules promens multos, femipalmares, tenues, juxta radicem nigricantes aut atro-rubentes, reliqua parte virentes, nonnchil in fummo divaricatos; ex quorum tum extremitatibus, tum lateribus felia oriuntur Ruta vel Adianti veri, sed multò minora, striata, rigidula, per ambitum crenata, superna parte virentia, inferius pulvifeulo ruffo aut fusco aspersa, gustu nonnihil acerbo & subastringenie, cum tantillo dulcedinis leviufculæ veftigio.

In muris & pontibus lapideis, inque petrarum fissuris multis Anglia in locis invenitur. Amat faxa viva, coctis lateribus immoritur, inquit Camerarius; quod tamen nobis observantibus non est

perpetuum; vidimus enim in muro lateribus extructo Adiantum album innatum.

Facultatibus cum Adianto vero convenit, unde in Tuffi, Afthmate, Pleurifi, Ictero, obstructio, Vires. nibus Lienis prodesse creditur : quin & ad renum & vesicæ dolores valere, urinam clementer ciere. calculófque & arenulas expellere.

Peculiariter præstare cam perhibet Matthiolus ad Enterocelas puerorum, continuis 40. diebus

pulvere exhibito.

Per totam hvemem viret, non priùs emarcescens quàm incipiant emergere folia, que quotannis Per totali Aprili menle inter vetera prodire confpiciuntur. Valde efficax ello dicitur in Scorbuticis affectibus: hâc enim omnes milites, arce quadam obleffi * Method.

liberati erant à Scorbuto. * Hofman. medendi. 1.1. P.347.

* 2. Adiantum album erifpum Alpinum Schwenekfeld,

Schwenck.

Huic è radice pluribus tenuibus capillamentis implicita coliculi plures, graciles, juncei, laves, in fummo brachiati nascuntur, foliolis Rutæ murariæ similibus, magnis, virentibus, crassioribus, crispis ac veluti punctis Ledi infignitis, absque flore & semine : aspectu jucunda plantula:

Rariffimum inventu nonnifi altifilmorum montium petrofis oritur. In montibus Pictlandicis Locus. Scotia invenit D. Sutherlandus. Sibbald.

* 3. Adiantum album tenuifolium Rutæ murariæ accedens, J. B.

Pedales ex radice emittit sed tenues caules, qui superiùs in ramulos alternos serè dividuntur, atque hi denuò sapius in alios minores, nullo serè ordine; folis Ruta muraria dimidio minoribus, incifis, pulchre viridantibus, tenerioribus, mollicellis.

E monte Gothardo ad J. Bauhinum attulit Hen. Cherlerus,

* 4. Adiantum novum Germanicum Rutæ murariæ facie Brevnii.

Speciolum hoc & prorlus novum Adianti genus in Franconia non procul à pago illo, ob acidulas celeberrimo, Langen Schwalbach dicto, in umbroso inter saxa loco enatum quamvis rariffime ob-

Hoc è radice ex plurimis cirris nigris capillata coliculos 30 vel plures spargir, juxta radicem ni-gricantes, reliqua verò parte virentes, & in terria superius parte foliolis angultioribus, hilariore vigreatics, forque lacimas longiores angultioresque quam Rura muraria diffects ornatos.

Convenit in multis cum Adianto albo tenuifolio Ruta muraria accedente J. B. à quo tamen

Adianti cujusdam majoris Coriandri folio, Adianto vero affinis, pediculo pallidè rubente, in Scotia nascentis, meminit D. Sibbaldus in Prod. Nat. Hist. Scot.

CAP. VI.

De Adianto vero seu nigro.

The C planta Adiantum nigrum meritò cenfenda eft, quia cauliculi ejus feu potius folio-rum pediculi politiore nitore nigricant, ut cum C. Bauhino loquar. Capillus autem Veneris dicta est, quia capillis nitorem & venustatem conciliat.

1. Adianum five Capillus Veneris J. B. Ad. verum five Capillus Veneris verus Park. Ad. foliis Coriandri C.B. Truc Maiben-hair.

Mulco ruffóque cespiti implexa sunt capillares gadicum fibra nigra. Caules exeunt multi, tenues, nigri, laves & splendentes, dodrantales aut etiam pedales, in ramos staminea tenuitatis di-visi, per quos tremulo filo appensa alterno ordine visuntur solia, viridia, crebra, mollicella tenellaque, lavia, Coriandrinis primitus crumpentibus fimilia, nec magnitudine multum cedentia, ferè γιως μενιας. Cortandrinis primitus crumpentibus limita, nec magnitudine multum cedentia, fere triangularia, fectionibus per extremum racioribus, alcioribus caca. Cim planta ad αλμόθε & flatum fuum pervenerit in foliis extremis cernuntur parvæ veluti plicæ, albicantes, fitb quibus pulvis occultatur vix perceptibilis, illi fimilis qui aliis plantis Capillaribus aversă parte accrefeit. In-pareitbus, locis percofs, umbrofis, humidis, fecus fontes & ququrum fillicidia exire teftatur Locut. Dodonaus, in regionibus calidioribus, Gallia Narbonenfi & Italia: in frigidioribus, ut reliqua Galla. Gennada Baltis & Augilia de Capitalia.

ha, Germania, Belgio & Anglia rarò aut nunquam provenit. Nos Patavii in putco nascentem & media hyeme adhue virentem observavimus; circa Genuam ad marginem cujusdam fontis.

Vulgus Narbonense pro figno infallibili bonitatis & levitatis aquarum habet Adianti circa puteos & fontes proventum.

Quavis anni parte, etiam hyeme viret, Solem & aerem calidum & ficcum refugit, umbrofis & humidis delectatur.

Folia & fumunitates hujus plantula in usum medicum veniunt; quæ, quod ad vires & usu atti. Vires & Usu praparat & purgat pituitam, necnon bilem utramque, atram & flavam: humiditates superfluas

Locus.

Locus.

L.cent.

Facul-

diffinat, feroloque humores resolvit & per transpirationem insensibilem amandat : Sudores & minum provocat, putredini potenter refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potenter refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potenter refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, unde in omne genus febribus, fimplicibus, putridis, man provocat, putredini potente refiftit, put ngins, permettuois, conducit, omnibusque illorum vitiis medetur, Alopecias sanat, fursures aliasque proprietate capitals continued, online and proprietate capitals continued continued for the second continued continued continued to the continued to t raros denfat & honorem capiti reftituit, canitiem denique arcet [Adiantum capillis dicare, tanquan corum remedium proprium & specificum fignatura (ut vocant) eidem impressa, nimirum quam corum remediam propriata Capillis in tenuitate, colore & nitore convenientia Botanicos, in puto, induxit.] Onmes cerebri facultates exfuscitat, humorum in illud decumbentium excessus tempera puto, mauxi, j. Chines coroni racinates depurat, vapores calidos & biliofos compefeit, acres, acidos & vitia corrigit: Spiritus animales depurat, vapores calidos & biliofos compefeit, acres, acidos & narcoticos lenit. Proinde adversus vigilias immoderatas, affectus comatosos, catarrhos, Epilepfiam. phrenetin, maniam, melancholiam, cephalalgiam, contráque omnigenas intemperies & tumore phreneim, maniam, meiancingani, cepinanigiam, contraque orimigents intemporas et unnors qui capiti accidint conducir: vifum acuit, humores ad dentes, aures, colli aut faicium glandula, defluere folitos colibete & diffipat. Odore feu halitu fuo fuavi cor exhilarat, & facultates virals defluere folitos colibete & diffipat. Odore feu halitu fuo fuavi cor exhilarat, & facultates virals defluere folitos colibetes & diffipat. naces afpere arteins canalibus & bronchis impactos incidit & evacuar, ejufdom afperiates lent, adeóque adverfus Tullim, respirationem difficilem, Afrhma, Perippeumoniam, Pleuritidem, Ha moprefin, Syncopen, Lipothymiam, Cardialgiam remedium est prasentaneum. Oesophagi & ren. moperum, syncopen, Lapounymann, Sauciaiguai reineulian en paesinaneum Coopinagi e ven-triculi fibras minis laxas reftringit; ifique debitum tonum reflituit: Excrementorum maideancas-fantium colluviem expurgat & aufert: litim extinguit; penetrat, humeêtat & purgat leniterad-modum & benignè ventriculum & inteltina; Hepatis & Lienis calores temperat, corundem oblis. ctiones quantumvis inveteratas referat: Calculum renum & veficæ comminuit, & urinæ means omnes quantumes invectatus foctum et colores pallidos tum Antidotum eft, tum remedium i Parties generationi infervientibus inprimis utilis eft & amica: Sterilitati opitulatur, uteri immunditas et purgat, Secundas educit, menftrua ciet, & tamen (quod mirum eft) immoderata cohibet, fluorem album filtir & emendat : Juncturis & netvofo generi commoda eft, vapores halituofos, qui ad mel-culorum capita coacervantur diffipat, unde ad flupores, fpafinos, pandiculationes facit. Durins emorum capica conceivantur antiquat, unice au rupores, pantios, panticularums facili. Dalma & excrementa articulorum ligamenti impacta emollit & refolvir, hine ichiadico dolori & oningena Arthritidi medetur: Utilis citam eft ad tumores quofeunque feu calidos, five frigidos, adematofos & feirrhofos, phlegmonas, eryfipelata, contra plagas, ulcera, offium fracturas & luxations, omnia denique cutis vitia.

HISTORFA PLANTARUM.

Has omnes virtutes Adianto vero attribuit Petrus Formius M.D. Monspeliensis in libello quen de hac planta Gallicè conscriptum publicavit Anno 1644, que si universe cidem convenirent, p nacca quadam effet & medicamentum univerfale , ad omnium fere corporis partium fanitam nacca quadam effet & medicamentum univerfale , verum cum in qualitatibus omnibus tempena fit, vires ejus admodum remiffas & debiles effe oportet. Schroderus facultates ejus approbatas pagis complectitur, Pulmonum, inquiens, renúmque vitiis medetur: Epatis & Lienis obstructiones res

rat : Urinam & menses ciet.

Varios modos plantam hanc ad usum medicum preparandi, seu varias formulas medicamento rum ex ca parandorum describit supra laudatus autor. Nos aliis omissis Ptisanam tantum Adiant.

quam miris laudibus extollit, proponemus.

R. funmitatum aut foliorum Adianti adhuc virentium & recens collectorum tres circiter manipulos. Infundantur fupra cincres caidos per spatium umus noctis in duobus tribusve fextariis [pots] aqua fontame optima, tandémque si placet, leviter bulliant.

Colatura vafi vitros immilla pro potru ordinario infervier, vel fola, vel cum tantillo vini. S tincturam faturatiorem defideras, herbam ex aqua ne eximas, fed tandiu relinguas donce contabi crit, deinde recentem infundas coufque continuando donce tincturam non ampliùs deponat.

Ptilana hac superfluas humiditates absumit, & per insensibilem transpirationem eliminat : sudo rem & urinam provocat, & cadem ferè omnia præstat que de Adianto prædiximus. Sufficiat (# quit) affirmare, me complures parvulos & infantes exiccatos & ferè consumptos febre lenta, obstructionibus mesenterii orta hujus usu sanitati pristina restituisse. Considerandum annon Rachin nostratibus melicis dictus morbus fueri que laborarun la infantes.

Caterrim Adianum magnitudine & foliorum crassitue variat. Quod majus est & crassioribus so

lus Zidianthum Syriacum Tabernamontano, Capillus Veneris Syriacus Gerardo dicitur.

2. Adiantum Americanum Cornuti, Ad. fraticofum Americanum Park. 23 atit Maiden hait

Huic radix pufilla, capillamentis nigris fibrata; Cauliculi excunt atro-purpurei, in cubitum se at tollentes, feprénique aut octo ramulis divit, in orbem expanfi, latiffime fe fpargunt; adnafcentibus interim proceffibus quamplurimis, qui cum ramulis leviter crifpantur extremo. Folia Adianto vulgat fimilia funt, fed ampliora, Galli criftam referentia; funt enim infima parte linea curva claula, fuperiori nonnullis tinubus laciniofa, omnia contrariis pediculis denfa inter fe & ex adverso. Sirgulorum foliorum pars altera grata viriditate lucet, altera punctulis fuscis exasperatur. Sapor idem cum nostrate, parum acerbus.

Hoc Adiantum Canadenti regioni frequentiffimum est: nusquam adeò altum provenit. Tadunt duorum cubitorum altitudine amplius reperiri, expansifque brachiis tantum umbræ parere, ta cò fuccedere possint homines in astu, facileque se ab co hujus umbraculi prassidio tueri. Apud nos autem hajus plante proceritas intra pedem unum aut alterum fubfiftit.

Hanc é Virginia in Angliam invexit Joan. Tradescantius silius. Rectius fortasse ad quartum go nus feu Capillares ramolas refertur.

Filix non ramofa Brafiliana Breynii.

Our ad sesquicubitatem excrescit altitudinem, Filicis maris nostratis facie, atris verò caulibus. quadratis & infigne fplendentibus, pinnulis obtufis, fuperiore tantum margine incitis. Adianti Americani Cornuti colore, forma & toro habitu equalibus; an a prædicto differat Lector judicer, mihi certè non videtur.

Adianthum fruticosum Brasilianum C. B. prod.

C. B. Filicis inftar excrefcit, caule tenui, lavi, fubnigro, punicco colore nitente, qui in alios fubdividitur; circa quos folia viridia, Adianto vero aliquantum fimilia, parva, oblonga, fed obtufa, fupernè tantum incifuris divifa, inferiore costà quà capillaceo insident petiolo integra; alternatim pediculo feu cauliculo, & quidem utrinque, à duodecim ufque ad 20 per pedicellum junguntur. Apud Toupinambaultios in Brafilia natum à Burfero accepit C. Bauhinus.

Ab Adianto Americano Cornuti co tantúm differe, quod folia fen pinnulæ cauliculis & ramulis alternatim adnafcantur, non contrariis inter fe pediculis bina. Verum quomam reliqua deferiptio cum precedente Cornuti egregie convenit, hanc plantam ab illa non feparamus: nam in is Filicum speciebus quarum folia plerunque inter se contraria oriuntur, reperiuntur interdum costa nonnulla alternatim politis vestita: ; quin & in eadem costa codémive ramulo pinnula seu crista infe-riores adverso situ adnata; superiores autem alterno non rarò observantur.

Adianto vero affinis minoris Scotici, folio obtufo, faturate viridi, altiùs incifo cum pediculo vi-

ridi meminit D. Sibbaldus in Prod. Nat, Hift. Scotia.

SECTIO QUARTA.

De Herbis Capillaribus foliis bis subdivisis seu ramosis.

CAP. I.

Filix femina Ger. fem. vulgaris Park. major & prior Trago, seu ramosa repens J. B. ramosa major, pinnulis obtusis non dentatis C. B. Female feen of common

Alule [seu verius pediculo] assurgit res quatuorve cubitos alto, rigido, ramoso, solido, lavi & aliquatenus anguloso. Folia (quod *nomen indicat) pinnata, alatáve, in tarso pri *ntlem no, dende in pinnulas sen lacinias angustas, obtore interdum dentatas, alias aquales, diffecta, superne viridia, inferne canoscentia; & punciis forruginicis notata. Nos in Filicis fœminæ foliis hujusmodi puncta non observavimus: verum quælibet folia in exteriore margine versus interiora reflexo semina copiosa custodiunt & alunt. Nam elongatis utrisque membranis citaneis folii fit quasi nidus seminum, ut docet D. Malpighius, quocum consentit D. Colius, qui expressiva femina hujus speciei marginibus dentium in quos solia dividuntur aversa parte accre scere tradit. Revera enim experientia teste margines pinnularum seu denticulorum in quos solia dividuntur circumcirca reflectuntur. Radin digitum subinde crassa, foris nigricans, intus albida, longe latéque importuno reptatu terram occupans, fapore amaricante fuccóque glutinoso praedita, qua fumma parte oblique aut etiam transversim incisa bicipitis Aquilas speciem quandam exhibet.

In pafeuis fterilioribus abique fere luxuriat hac planta, agricolis maximè exofa : prolixa autem Locus, non indiget descriptione; sufficit ad cam abalus omnibus distinguendum dixisse, quòd sit è maxi-

mis, omnium in Anglia vulgatissima; ramola radice repente.

Hujus etiam speciei non minus quam aliarum Filicum superficies ex meris foliis constat : qui enim caules esse videntur ramosorum foliorum revera pediculi sunt, ut patet tum quia partem anticam seu supinam posticæ seu pronæ diffimilem obtinent, tum quia in folium terminantur.

Ex hujus & Filicis etiam maris exulta cineribus cum aqua in mallam coactis pilas seu globulos Vires & Ujus. efficient nostrates, præsertim Warwicenses & Staffordienses, & in Sole exsiceant : quorum usus est lotricibus ad linteamina mundanda, faponis aut lixivii loco. Antequam iis utuntur in ignom luculorticius ad Integninia mundanda, japonis aut uxivi joco. Antegnan in attinuti in ignorii metalentum inmittunt donce candefiant, tune enim facile in pulverem fatifeunt. Hae exficeată, ligni, aut firaminis inopia, ad furnos excalefaciendos ruftici utuntur: in Suffexia etiam ad calcem coautrianimis mopia, ad turnos excateracientos turnos muntas, in cambana, ut ab * Amico m * D. Gualtera quendam : eft enim ejus flamma vehemens admodum & huic ufui valde idonea, ut ab * Amico m * Buerel distri-

geniofo, qui & ipfe fapius expertus elt, & alios ejus ulum edocuir, certior factus lum.

Hijus radix in pulverem redacta, & pondere dunidiz uncià [3i. S. Paulo] ex aqua mulfa fumpta humbricos latos [atque etiam longos] enecat, imò præfentiffima carum peltis est, teste S. Pau-

lo, cámque inter secretissima secreta adversus lumbricos habent & venditant Agyrta.

Eadem

De Herbis semine minutissimo, &c. Lib. III.

151

Eadem in vino decocta, & per aliquot dies pota laborantes Liens excremento recreat; Gravids autem infenfa cenfetur, ut qua abortum faciat. E Veteribus.

Ad ambulta omnia vel igne, vel fervida aqua, aut oleo, mirificè conducit radicis fuccus, vel recentis tule, vel exficcate, affusî aquâ rofacea, vel aquâ è fimo vaccino, vel florum Tilia, vel harum defectu fontană communi: tune enim fucus lettus feu mucilaginofis exprimitur qui is medebitur, ibi reliqua medicamenta auxilium negaverim. Trag. S. Paulur.

Aremoricos & Neuftriorum ultimos, qui vaftas fylvas colunt in frugum inopia è radice Filicis ranem conficere notum est ex Dalechampii relatione, ejustémque cineribus nitri loco injectis saxa

liquare, & vitrea vafa fingere colore viridi & fubobscuro.

Hujus speciei varietatis cujusdam meminit J. Baubinus, titulo Filicis majoris mollis ramosa, cuius fegmenta lingularia paulò videntur latiora brevioraque quam illius [fuperius proximè descriptæ] nec utilli dura fed mollia nec fubtus incana.

Circa Tigurum Helvetiorum se collegisse putat Autor, meminitque (inquit) ejus Gesnerus in

App. Hort. nomine Filicis maris mellioris.

Plinius Filicem biennio mori feribit fi frondem agere non patiaris: Id efficacissimè contingere germinantis ramis baculo decussis, quod & experientia hodierna confirmat, quamvis rationem quam addit Plinius ingeniosè fane excogitatam fi experientia confirmaret, non probem, nimirum quòd fuccus ex ipfa defluens radices necet.

Praterea famam este ait & circa Solftitium avulsas non renasci, quod aliis experiendum propo-

CAP. II.

Filix mas ramofa pinnulis dentatis Ger. emac. Beat branched fern with indenteb

Ubris plurimis, capillatibus, nigricantibus, ex infinis caulibus (feu veriùs foliorum pediculis) qui in unum veluti corpus radicis coalefcunt, enafcentibus radicatur. Primo vere folioqui in unum ventiti corpus radicis coaleicum, indicentious radicam. Frinto Velevigines rum afparagos convolutos paulatim fefe explicare incipientes cernas, fiquamis ferrugines prope terram obtectos, arcté invicem junctos. Planta junior pauciora habet folia, adultior & annolior plura ad decem aut duodecim. Folium autem unumquodque ab ima parte prope locum fii cum focus coalirus, quamprinum fe prodit, antequam longutudinen digitalem afecutum fuent, fibris ejufinodi nigi is demiffis alimentum attrahit. Folia jam extenfa trifariam dividuntur, Filis feemina vulgò dicta in modum, nimirum in feapum feu pediculum coffamme median, ramos li terales primarios, & furculos feu ramulos fecundarios, quibus utrinque pinnula feu folia adnafeuntur. Scapus folii dictus in planta nobis descripta (quæ è maximis erat) quatuor minimum peds longitudine aquabat. [Sunt autem alias folia unius, duorum, triúmve pedum] fquamis illis fea Mulco ferrugineo obdittis, practipue radicem versis, firmus, antica feu adverla patre planus, po-flica fulvotundus, ab imo ad viginti circiter unciarum fipatium nudus, deinde ramofus ramisin universum circiter viginti ex utrolibet latere egreffis. Rami terti à radice paris, qui omnium longissimi erant, novem uncias extendebantur, reliquis ordine brevioribus ad summos usque. Radice propiores bini plutimom oppositi cauli adnascebantur, quo ab ea remotiores eò magis ab oppositione aberrabant. Surculi seu nervi pinnulas suftmentes in ramis lateralibus duorum erant digitorum cum quadrante longifiimi, deinceps fenfim breviores ad extremos ufque ramulos, (qui info-lia tandem facessebant) m ramis longissimis numero circiter viginti ad alterutrum scapi latus. Pinna cament racenesanty in ramis iongumns numero circuter viginti aci arienturum icapi latus. Pin-nula feu folia maximam partem bina adverfa in furculis oriuntur, ad octo aut novem paria in fin-gulis, fintque per oras altius incifa, fegmentis in acutos mucrones definentibus, fupina parteo-feurius viridia, prona pallidiora, punctis fquamofis ferrugineis duplici ordine adnafeentibus. Folia totalia (fi ità loqui liceat) cum plenè extensa & perfecta sunt, in corum medio ad radicem rudmenta foliorum vere sequenti explicandorum jam tum formata, conglobata seu convoluta & squamis obducta apparent.

Folia in hac planta nonnulla per totam hyemem virorem suum retinent, locis præsertim calidi-

roils in the patha nomenta per totalt in the near violent and remember, rocs preserving combis, qua tandem novis (ibnafeentibus fequent affate marcefeunt.

In umbrofis, fabulofis præfertim aut petræis, ubi aquæ featuriunt, quin & in paludofis ad flipits Quercuum putridorum cum D. Goodyero cam sæpiùs invenimus, non in Sussexia tantum (quamus ibi plurimam) sed & in multis aliis Anglia locis.

Prolixam descriptionem D. Goodyeri non piguit Latinam facere, & è Gerardo emaculato huc transcribere, quoniam nescimus an à quoquam præterea descripta fuerit have species; planta autem

ipfa ad manum non fit.

CAP. III.

. Filix tenuissime fecta ex monte Balon. J.B.

Olia cubitorum aliquot, ferrugineo museo obsessis pediculis; in ramos particulares divisa, non plane ex adverso respondentes, palmares & sesquipalmares, quorum unusquisque erista habet, alternatim politas, semunciales & duarum unciarum, in segmenta exigua per extremam oram crenata fubdivitas.

Hanc invenimus in Vogeli montis parte Balon, quam ex fodinis argenti dictis Gerardmegni confcendimus menfe Augusto.

CAP. IV.

* Filix Rhætica tenuissimè dentata I. B.

D. Filicem tenuifoliam profunde diffectam accedit; verum criftæ, quarum alternatus or-tus in fingulares deauo criftulas dividuntur, unciales, paulóve altiores aut longiores, te-nues admodum, crebróque & profunde diffectas, longe inter se distantes, aversa parte punctatas, ut aliæ Filices.

Similis est Adiantho folio Filicis, sed differt non folum in eo quod major est Adiantho, sed praterea quòd pediculi Adiantho ad radicem rubeant, quodque fegmenta funt quoque diversa.

Reperi in Rhatia primò, deinde in monte Rosberg propè Masemunster.

Filix florida sive Osmunda regalis Ger. Osmunda regalis sive Filix florida Park. Filix floribus infignis J. B. Filix ramofa non dentata florida C. B. Flowing fern og DE

X uno perplexarum radicum, longarum, nigricantium celpite caules attollit bicubitales & altiores, virides, elabros firiatos roum caralles attollit bicubitales & altiores, virides, glabros, firiatos, ramis patulos. Hinc inde alæ exoriuntur; pinnatis octo novémve conjugationibus foliorum, impari una alam claudente, conftantes. Singularia autem folia omnia sursum spectant, trium quatuorve unciarum longitudine, semunciam lata, ex principio lattore fenfim extenuata, cum quatuorve uncarrum longtrustine, femunciam lata, ex-principio lattore fenfim extenuata, in obstufum moreonem definentia, à nervo per longitudinem decurrente exporrectis in margines, (qui integri finnt nec crenis fect;) infinitis oblique venulis-Caulis feapus in furculos aliquot divilus, racemulos unciales in fingulis furculis multos fuffimer, feminibus multis conferriffimos.

Nascitur locis riguis ac palustribus putridis, in humidis quoque sylvis, in multis Anglia provinciis. Locus. In infula Mona in clivis maritimis & rupium interveniis udis copiofam observavimus.

Flores Herbariis dicti nobis nihil aliud esse videntur quam solia ob semina adnascentia non explicata, sed ad margines reflexa.

Hujus radicem ad Hernias & ulcera exploratiffimi commodi effe feribit Lobelius, quinetiam Virei. colicis & spleneticis plurimum conferre; nonnihil calidam esse acrem, odoris non ingrati.

Pars illa radicis media subcandida efficacissimam putatur non modò vulneratis, sed & cæsis, ruptis,

Pars that actuals through more and actual and a state of the state of jus radix, cui percurandæ vel fola fufficiat. In Rachitide uti foleo conferva Afparagorum feu germinum teneriorum hujus & Filicis maris, vel etiam Afplenii & Phyllitidis, prospero successu.

CAP. VI.

A. Filix faxatilis ramofa maritima noftras.

Unc ad litus Anglia Occidentale rupibus maritimis adnascentem invenimus: D. Newton in puteo quodam Camaloduni in Esfexia observavit. verso sed adternation orientation plantial palmaris auf sesquipalmaris est, ramosa; ramuli & pinnula non ex adverso sed adternation oriuntur; pinnula obtusa, latiuscula, per extremum crenata. Intensius viret hace species quam pleraque alia Filices. Pediculi & costa foliorum media in sicca rubere videntur.

CAP. VII.

Filix ramosa minor J. B. saxatilis ramosa nigris maculia punestata C. B. pumila saxatilis prima Clusii Park. Dryopteris. Tragi Ger. enrac. Che lesser branched fern.

Arietinas & rudera fequitur, radicem habens Labyrintheo contextu multipliciter implexam, Polypodii radicibus tenuiorem, repentem, & in obliquum se spargentem, nigram, raris sibris tenuibus & duris capillatam (inquit Clusius) sapore cum levi dulcedine infigniter acerbo. Cauliculi multi, tenues, ex viridi fusci, palmares & dodrantales, longioresque ramosi Filicis

feeming vulgo dicte instar (cui tamen magnitudine plurimum cedit) quibus pinnatim annexa fo ha Filicea, crenulis denticulata, fubinde aversa parte pulverulentis tuberculis aspersa.

In opacis ad latera montium observavimus sæpiùs tum in Anglia, tum in regionibus transmarinis in Anglia propè Abbatiam Tinternensem in agro Monmuthensi, inque Westmorlandia plurimam m Augua prope Appatiant Emericana mago Monnatarin, meter destromata pating varis in locis; in transmarins circa Franchiment castellum in agro Leodiensi non procul à Spata urbecula Acidulis celebri; in fylvofis ad latera montis Saleva propè Genevam, & alibi.

CAP. VIII.

De Adiantho.

Diantum 'Absent Gracis dicitur & n & habstus, i. e. in aquis non madefeat, ob ficcitatem fi-licer fuperficiei, que aque contraria est, & cam folet repellere, quemadinodum in pa vere & pennis, & aliis ficcis & lavibus contingit, in quibus non confiftit aqua, sed aut els bitur, aut in guttulas rotundatur. Plin lib. 22. C. 21. Aliud adianto miraculum, aquas refpuir, perffum mersumve sicco simile est, tanta Dissociatio deprehenditur, unde & nomen à Grecis. Non quod num Jum merjamve juco jumte ett, tanta Dijuctatio deprenentari, unate Crustine a Greett. Non quotami quam omnino madefeat, quafi longiore mora in aqua fiibmerfum non aque ae alia plante nigettur, fed quod imbris è celo decidentis fallicidia folisejus non infideant, ut Nicander, obficuitem feilicet & levorem fuperficiei. Alii 🗞 n balvam marcefeere & a privativa dictum centa, quia non ut reliqua herba illico decerptum marcefeit. Polytrichum dicitur quòd capillos multos & denfos faciat, corúmque defluvia expleat.

1. Adiantum album folio Filicis J. B. Filix faxatilis caule temi, fragili nobis dicifilis. Stone-Fern with a flender beittle stalls.

Radice transversa, satis crassa in parietum rimas & saxorum interstitia se insimuat, fibris niguica tibus demiffis, fapore cum majore adfrictione subdulci, herbaceo Polypodii colore. Caulienii, ve pottùs foliorum pediculi, dodrantales aut pedales, tenues, fragiles, viridantes nigricantelieu ferna patte. Ramuli aliàs bini oppofiti, alias alternatim adnati, ad duodecim aut quattuorieu paria, extremo scapo in folium abcunte, ut in aliis omnibus Filicis speciebus, longissimi duasts ve uncias aquantes, pinnulis alternatin adnatis, oblongis, altuts incifis, ut è pluribus compu-videantur, unde hac planta ambigere videtur inter ramofas & furculofas feu bis & femel fubis Cas. Folia mollia funt & tenera, facilè marcescentia, minutis denticulis incisa, aversa parte n mis virentibus, tandem ferrugineis extantibus aspersa; sapore citra evidentem adstrictionem ci, tam evanido ut pane fatuum dicas cum viscido lentore, inquit J. Baubinus.

Filicem nostram faxatilem caule tenui fragili eandem specie plantam esse cum Adiantho Filicis folio J. B. minime dubito, ideóque ejus descriptionem Filici illi nostra accommodavi, e ab alis Filicum minorum speciebus diftinguendæ sequentes notæ sufficient. Quòd sit è minorum in hoc genere, altitudine tamen interdum dodrantali, caule tenui, fragili; foliis moliibus, teneral

facile marcefcentibus : pinnulis oblongis, altius incifis, raris.

In muris antiquis è lapidibus exftructis, inque rupibus & faxorum interftitiis in regionibus me tofis, ut v. g. in Pecco Derbienfi, Westmorlandia & Occidentali Provincia Eboracenfis parte in

A. · 2. Adianthum nigrum Officinarum J.B. nigrum vulgare Park. foliis longioribus pulveruls tis, pediculo nigro C. B. Onopteris mas Ger. Common black aBaiton bair,

Radix pro plante modo fatis craffa, oblique acta, plurimis fibris nigris terram firmiter appe hendit. Caulients, feu verius foliorum pediculi dodrantem interdum longi, firmiores quam pa cedentis, nec adeò fragiles, læves, in nigrore filendentes, quibus in æquali ortu adnectumum n muli, utrinque pinnati, pinnulis altiùs incifis, & in alias interdum fubdivifis, unciali fere con principium latitudine, fenfim in tenuem mucronem definentibus, circum oras crenatis, altiùs quin in Ruta muraria, lineolis pulverulentis aversa parte de Filicum more diffinctis.

Folia huic plante firmiora & denfiora funt quam præcedenti, adeóque Rutæ murariæ fimilion,

glabra & splendentia.

In opacis ad radices arborum & fruticum, ínque aggeribus umbrofis & muris antiquis paffe

provenit tum in Anglia, tum in exteris regionibus. Dryopteris alba Park, alba Dodonai Ger. emac, cum à pracedente folo foliorum & pediculoim colore dilutiore differat, diffincta species censenda non est, cum hac accidentia atati aut loco ni tali deberi verifimile fit.

Adianthum nigrum pulcherrimum Lugdunenfi fimile Thal. nos cum C. Bauhino huic fpecie idea effe cenfemus.

Viribus cum reliquis hujus generis convenit.

 Adiantum album floridum feu Filicula petræa crifpa. Emall flottging tioch feen. An Adiantum album petræum Rutæ murarja accedem J.B. cujus deferipsio fuperius pofita est. An Ad. album crispum Schwencks? cujus etiam superius meminimus. An for-tè Ad. soliis minutim in oblongum scissis, pediculo viridi C. B?

Radix ei firmiter in terram depacta plurimis fibris rufescentibus constat, gustui amara. Folia Ramas en morta de constante de la constante de que profundiùs & argutiùs fecta. Sunt autem dutum generum, alla fegments feu pinnulis latiori-bus conftant, funtque tenuiter incifa & Coriandri feu Petrofelini crifpi folia quadantenus refeры сописым, данаро соданос пола се согланот јен Petrotelini crifpi folia quadantenus referent; alia fegmentis longis, angultis, ad margines undique reflexis & flores dictos Ofinundæ regalis referentibus. Sapor foliorum aeris & caldus.

Rara hæc & perelegans planta in agro Westmorlandico propè Orton vicum & alibi, ad macerias Locus; & muros antiquos è lapidibus nulla calce commissis exeructos, quibus eò loci agros disterminant, copiosè provenit. Invenimus etiam in arduis & excellis montis Snowdon rupibus, in Cambria Septen-

trionali

Lib. III.

CAP. IX.

* Filix scandens exotica anomala. Filix scandens perpulchra Brasiliana Brevnii. Filicis an species Marggravio.

Almam fanè inter Filices jure meritóque obtinet Brafiliana hac elegantiffima, que vicinis Almam fané inter Filices jure metrióque obtinet Brafiliana hæc elegantiffima, que vicinis fruticibus alifíquerebus advolvitur, & ab imis ad fumma repit, farmentorum ope rigidusfulorum, filendentium, è viridi spadiceorum, ex quibus per intervalla palmaria longiorave noduli contratiis somper inter se brevissims nascentes pediculis generantur, hirsuit, quorum singuli utrinque costam, ejudiem quo farmenta coloris, proferume, hirsutam, palmarem & sequipalmarem, foliolis viridantibus, elegantissimis, alterno positu alatam, tandemque in longum definentem. Quodibet verò soliolorum aliquo modo Convolvuli solio Altheus soliis conveniens, parvohirsutoque pediculo innititur, in tres pleturque divissim lacinas: utpote in duas breviores obtusas, denticulis quatuor, quinque, vel sex, longis radiatas, un'amque longam, nonnunquam sescurialem, se medio brevium oxorientem) denticulis utrinque instar Pestits rostri ab imo ultra medio. um, atque inde usque ad extremum cacumen crenis subtilissimis præditam. Denticuli dicti omnes um, atque mot unique at vacination service de la regiona d magnitudine & figurâ occultantur.

HISTO-

Locus.

Lucido seu splendente ac sipolitum esset; lateribus atque etiam angulis

Triquetro, cóque vel

HISTORIÆ LANTARUM

LIBER QUARTUS.

QUI EST

De Herbis flore imperfecto, seu aperalo stamineove.

LOREM imperfectum voco quicunque foliis illis tenellis, fugacibus, colora tis caret que nos perala dicimus, adeóque folo calyce & staminibus componitur. Sub staminibus etiam stylum comprehendimus, quo paucissimi Hores carent.

Notandum tamen calyces feu perianthia in nonnullis plantis, utv. g. F. gopyro, Potamogitone angustifolio, & Bistorta, tum colore tum confistenti tenella florum perala proxima fimilitudine referre. Diftinguuntur quòl non defluant aut marcefeant antequam femina maturitatem confequantur; verum ipfis pro vasculis inserviant.

Librum hunc in tres Sectiones partiemur.

Prima crit de iis quorum fructus floribus contigui non funt, fed vel totis plantis dirempti, in Sen distinctis : vel in cadem planta paululum remoti seu sejuneti, ut in Ricino, &c.

Secunda de herbis femine triquetro donatis.

Tertia de reliquis que semine sunt rotundo, aut paululum compresso, aliúsve cujuscunque figur præter triquetrumi.

Herbe flore imperfecto, seu stamineo, petalis carente sunt vel fructu

A flore total planta dirempto; que sexu distincte habentur, quia ab codem semine orte alia floren abique fructu, alia fructum abique flore producunt. Ha aut funt vel

(Scandentes, fructibus squamosis, in racemos congestis, quorum usus est ad condiendam cere vifiam nè citò acescat : Lupulus.

Eretta, que vel funt folio

Composito digitato, è cujus corticibus linteamina fiunt; Cannabis. Simpliei; seminibus

Solitariis; planta tota 5 Spinulu mentibus objută; foliis in caule binis ex adverso sitis: URTICA.

Glabră & innoxia, foliis singulatim alterno ordine positis, seminibus in non-

nullis plantis muricatis: Spinachia. (Binis cohærentibus, testiculorum ferè in modum, vasculis inclusis, foliis in caulibus advertis; radice

Perenni reptante : CYNOCRAMBE.

Z Annua, foliis

5 Glabris: MERCURIALIS. Hirfutis: PHYLLON.

In eadem planta à flore aliquantulum remoto, fructu echinato aut aspero.

(Monospermo, foliis laciniatis Absynthii: Ambrosia.

Bina intus femina claudente, foliis subrotundis Bardana: Xanthium Arctium, Bardana (Tricocco, verrucofo,

(Elatior & arborescens , folis laciniatis , fructu Ricino animalculo simili : Ricinus , Palma

Crumila, folis & facie Heliotropii : HELIOTROPIUM TRICOCCON.

Flori contiguo seu cohierente, Ha vel funt semine

Æqualibus, floribus seu florum calycibus Hexaphyllis, quorum tria connventia femen, ceu vasculum quoddam, ample-Euntur & occultant, interdum etiam arcte adhærentia; foliis mollibus aut lævibus, radice lutea aut rubente: LAPATHUM. Hujus species illa que acido est sapore Oxalis seu Acetofa dicitur; que radice purgatrice, Rhabarba-(Pentaphyllis, floribus in summis caulibus & ramulis, in spicas congestis, radice intorta aftringente: BISTORTA. Incavalibus, angulo duobus minoribus lateribus comprehenso valde obtuso, reliquis duobus majori lateri adjacentibus non minus acutis, foliis Perfica, flofculis quadrifoliis, in spicas congestis; Persi Caria, que vel Acris folio emaculato; Hydropiper; vel Mitis folio maculofo: Sordidiore & non fplendente Major & elatior, floribus hexaphyllis, foliis amplis, liratim striatis facultate sternutatoria & emetica vehementi : HELLEBORUS ALBUS. Minores, floribus pentaphyllis In spicis è foliorum alis egressis, foliis triangulis Erecta, floribus speciosis, semine esculento: Fegopyrum, Erysimum Cir-Scandens, floribus minoribus, fructu non esculento, Convolvulus NI-In foliorum sinubus, cauliculis crebris geniculis interceptis, foliis parvis angustis: POLYGONUM. Retundo aut poululum compresso, aliusve cujuscunque figura prater triquetrum. Ha vel funt flore florifye calyce Sedi feu basi seminis fructuswe coberente, semine vel Nudo, nullo scilicet præter calycem vasculo seu tegmine clauso vel excepto; Tetrafperma, aquatica, fipciulis in fipcas dispositis: Potamogiton.

Monosperma, calyce interdum arché connivento & semen amplectente, interdum aperto, semen visiti exponente: Blitim struyestre; cujus species illa qua: folio est quernum amulante odorata Bornys dicitur, qua in maritimis oritur foliis Vermiculata KALIMINUS ALBUM; reliquæ pleradue Atriplicum nomine Flosculo à perianthio distincto incluso, herba in parietinis & ruderibus nascente: PARIE-TARIA. Vasculo à flore distincto protecto, cóque vel Bivalvi, è duabus laminis ceu valvulis conniventibus tantum, non cohærentibus composito ; ATRIPLEX. Subrotundo, membranaceo, undique clauso, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur, foliis ad margines aqualibus, oblongis; seminibus in singulis vas-Singulis, spicis minus pulchris: BLITUM SATIVUM. Pluribus, fpicis fericeis, colorisque gratiam din retinentibus siccatis: AMARAN-TUS HOLOSERICEUS. Cordato, flore flavo, foliis crenatis subrotundis, in aquosis nascens: Saxifraga AUREA. Summo semini aut fructui innascente, esque vel s Vasculo incluso (Verrucofo, offeo, in spicis pralongis angustis, folio lato, glabro, radice esculenta: Molliore & membranaceo, nullis verruculis scabro, (In terna loculamenta diviso, foliis rotundis crassis, duris Hedera, facultate cathartica valida: Asarum. Simplici, nec diviso in cellulas, striato, flosculis & seminibus In funmis caulibus & ramulis, foliis subrotundis, eleganter crenatis: AL-

Præter herbas hac Tabula comprehensas alias adhuc aliquammultas flore imperfecto seu apetalo huic Sectioni addidimus, quarum quoniam flores & semina, corumque ficus, figura aliaque accidentia nobis nondum probé observata & perspecta sunt locum iis suum & proprium in Tabula assig-

Adlatera caulium è foliorum alis excuntibus : PERCEPTERRE.

Ex funt Kali geniculatum cujus ramulorum compages constat ex frequentibus squamulis pulpofis, fub quibus inftar Lentis semina concipiuntur, qua decidunt arescentibus squamulis in hyeme,

Kali semine cochleato spinosum & non spinosum, quod genere differt à Kali geniculato. Sedum fruticosum seu Vermicularis frutex, qui quibussam species Kali habetur.

\Nudo, foliis angustis Caryophylli aut Graminis : KNAWELL.

Scoparia sen Belvedere Italorum.

Lib. IV.

Camphorata & Camphoratæ congener.

Herbe nonnulle minime Polygoni & Anthyllidis nominibus Botanicis infignite, quarum flore & femina adeò exigua funt, ut corum partes & figura, reliquaque proprietates & accidentia mol oculo vix difeernenda funt.

N. Prater herbas hac Tabula comprehenfas dantur etiam alia in aliis generibus fexu differente ut Sefamoides parvum Cluf. aliæ quoque quarum fructus à floribus remoti funt, ut v.g. Frimes.

ut Scamotices parvini c*ity*: and quoque quantit l'identities established activities Indicuan Maiz, dictum, Lachyma Jobi, Sparganium, &c.
N. Planta femine triquetro aliter & fortaffe commodiùs d.ftingui poffunt florum refpectu inq que funt floribus

> (Hexaphyllis ut Helleborus albus & Lapathum. (Speciofis, fpicatim dispositis Slu funmis caulibus: BISTORTA. In spicis è foliorum alis egressis: Fegopyrum. (Minus palebris, ut in Convolvulo nigro & Polygono. Tetraphyllis, in Perficaria.

SECTIO PRIMÁ

De Herbis quarum fructus floribus contigui non funt.

PARS PRIMA.

De Herbis quarum fructus à floribus totis plantis distant, seu de Sexu distinction

LANT A hac Sectione comprehense, si sexu reverà non different, prout nos opinants umbram faltem aut fimilitudinem quandam fexus obtinent, cum in cadem specie no nulle natura floriles fint, & feminis infocunde; alie fertiles & femine prægnama Has nonnulli mares vocant, illas feminas : alii rectius illas mares faciunt, has femins Semina enim plantarum Animalium ovis respondent, qua femina pariunt, non mares. C. Bub mus quas nos sexu tantum diversas statuimus, specie distinctas facit: minus recte; cum ex ejulia planta femine utraque oriantur: aquo enim jure Virum & Feminam species hominis distinctal cere potnislet.

CAPUT PRIMUM.

A. De Lupulo Salistario.

Upulum à Plinio 1.21. c. 15. Lupum falictarium nominatum volunt. Lupulus cur del lit me latet, Salictarius autem dicitur quia lubit leanditque Salices & arbufta omniaci cumvolvendo: A falicibus autem potius quam ab aliis arboribus denominationem fumpli té nobis videtur, quia locis humentibus & ad fluviorum ripas, ubi & Salices, nafci amat. Lobé us Salictarium dictum existimat, quia fulera qua feandit ut plurimum Saligna sunt. Mesiu l'é Filis felio afpero dicitur. Caterum nota Lupuli characteriffica quibus à reliquis hujus generis ftinguitur funt, Caules volubiles; Fructus fquamofi in racemis laxis; quibus incoctis efficient Cerevilia actatem ferat incorrupta, nec citò in vappam aut acetum degeneret.

Lupulus mas & femina J. B. I, feu mas & II, feu femina C. B. 1. five fativus & 2. five fit vosfris Pack, nec enim aliter differum quam magnitudime & exilitate alifque accidentibus à & tura ortis. Lupus falictarius Ger. Pops, tije Male and female.

Anadendras Lupulus, per le infirmus , facilè redicis & proxima adminicula , que apprehencia confeendit; non ille quidem capreolorum, quos mullos habat, ope, fed tortifics, affecting and fis, purpurateentibus & concava farmenti, tenaci pedamentorum complexu, in altam fabruem exterorum humo te tollere vix poits. Folia è genuellis bina adverfa, pediculas jalmatibus, affectiva functional months and pedamentorum complexu, in altam fabruem sexterorum humo te tollere vix poits. Folia è genuellis bina adverfa, pediculas jalmatibus, affectiva functional months advertaged in mucronem abeum, plemmiga

trifariam aut quinquefariam divifa, totidem mucrones offentantia, tam luc, tum illic per ambitum ferrata. Flores in mare dicto è foliorum alis racemofi, cannabacei, colore herbido pallefcentes. fex foliolis & totidem framinibus componuntur, nullo sequente fructu evanescentes. Fructus in semina strobilorum instar, squamis compactiles, verum membranaceis & laxis, colore pallido seu ex viridi luteo, femen continent ruffum, amarum.

In fepibus paffim abundat, & ad dumera & margines pratorum humentium luxuriat. Lupuli tam Locus. in Anglia, quamin Germania Vitium inflar, in Inpuleits feruntur & coluntur, magna curâ, nec minore impensă, depactis pralongis perticis, quas farmenta confeendunt arque etiam fuperant. Solo gaudent humidiore, latiore & pinguiore, bene ftercorato. Tota planta culta latior multò evadit, florum thyrlis foliaceis & fquamofis grandioribus, femine etiam paulò majore. Vindemia tempore uwa decerpuntur, in furno ad id praparato exiccantur, in faccos deinde congeruntur & venum exponuntur. Hee partim ex Adversar Lobelii, partim ex nostra observatione.

Harum usus notissimus est toti orbi, ad condiendam nimirum Cerevisiam ne citò acescat aut corrum- Vires & usus patur, sed inlongum tempus affervetur: quod præstant mediante infignifamarore quem ei communiacut, quideamen etate paulatim evanescit, Cerevisia interim vinosum saporem vetustate contrahente.

Quinimo Lupulus incoctus Cerevisiam salubriorem reddere existimatur & sapidiorem; diureticam quoque & emmenagogam vim cidem communicare, fanguinem purgare, ictero & hypochondriacis affectibus utilis effe. An verò calculo renum & vefica atterendo & expellendo conducat, an è con-

tra ad ejus generationem & coagulationem faciat, à nonnullis ambigitur. Qui adversus calculum

cum commendant co argumento nituntur, quòd calcius fit & diureticus.

Qui ufum ejus in calculo damnant, fententiam fuan valido fanè tibicime experientià fuffulciunt, quà tefte Cerevilia: lupulata (quam nos Bieram vocamus) ufu calculoforum paroxyfini exacerbantur; qui è contra Ala (tic dicimus Cerevifiam cui Lupulus non fuerit incoctus) poru leniuntur & mitigantur: præterea ex quo Lupuli in Cerevilia usus in Angliam introductus sit, calculum apud nos epidemicum factum esse, multóque plures quàm olim infestásse clamitant. Nos is potius affentimur, qui usum ejus in Cerevisia probant & commendant. Salubrior enim inde nobis videtur, & ventriculo gratior, & cibo concoquendo utilior. Nec obstat quòd Cerevisia lupulata videtur, & ventriculo gratior, & cibo concoquendo utilior. Nec oblfac quod Cerevilae Inpulate potus calculofis à medicis interdicatur, Alæ præferibatur: illud enim fit ad leniendos paroxyfmos cui ufui Ala ob lenitatem & lubricitatem feu lavorem fuum conducit, non ad morbum cradicandum, ejúfvo caufam tollendam; cùm Ala ob lentorem & vifciditatem finam, utque Tartari aut facum copiam quam deponit, calculo generando potibis & coagulando quàm diflolvendo & committuendo apta nata videatur. Falluntur autem qui calculum epidemicum faétum, ex quo Lupuli in cerevifia ufus introductus fit, extiftimant. Nam quamvis Lupulus frequentioris hodie usis fit in utilitatica de la contra cont be Londino qu'an unquam antehac fuerit, pauciores tamen inibi nunc dierum qu'an fuperiore fe-culo calculo laborant, ut ex accuratis *D. Graum*. Observationibus patet. Quod ad calculum attinet, putamus liquoresillos qui Tartarum copiofum continent & pracipitant, generationem ejus in corpore humano promovere; unde & aqua potores à morbo illo immunes futuros arbitramur; qui corpore humano promovere; unde & aque potores a morbo illo immunes luturos arbiramur; qui autem vino indulgent, & mecum affidule bibunt, perfape calculo aut podagris vexantur; quorum morborum eadem caufa, eadem materia effe videtur, ideòque non tarò in fe mutuò tranfinutantur. Obfervatum quoque eft, longè plures in Gallia, ubi vinum quotidiamus potus eft, calculofo fieri, quam in Anglia ubi Cerevifià pro potu ordinario utimur. Vinum autem Gallicum copiofium Tartarum pracipitare notifimum eft. Verum enimerio cium ingeniofiffimus Vir D. Fredericm Slare receptam illam opinionem, quod feificet Tartarum calculi materia fit, experientia plan effetuvit, quamvis verum fit meri bibulos calculo obnoxios effe, & vinum etiam Tartaro abundare, non tamen ideiro calculum generat, quod Tartarum conidium deporte. Ed de alien adamonta. men ideireo calculum generat, quòd Tartarum copiofum deponat, fed ob aliam aliquam nondum exploratam rationem. Deinde ad calculum præcavendum conducere opinamur, ut renes & ureexporación factoriem. Define a accantina precaveranan contacte opinama, at tenes extres esposo fero feu urina fubinde inundentur & probantur, ità enim & meatus omnes urinarii dilatantur, & arenula unà clauntur. Hine qui fe plufculum invitant, & frenuè bibunt arriffimè calculo infofantur: Diurctica quoque fi effectum fuum fortiantur, & urinam copiofam cieant,

Turiones Lupuli velut & Alparagi vulgaris verno tempore coquuntur, cúmque butyro aut oleo communi, aceci tantillo & fale menfis adhibentur. Eorum esu fanguis purgatur, scabies praca-

vetur, alvus folvitur, epar & lien obstructionibus liberantur.

R. Salis nigri, Lupulorum recentium ana manipulos duos, Uvarum Corinthacarum cœrul. th 2. Probè contufa, mixta, & in massam fragilem redacta carpis applicentur pro epithemate ad

Febrem quotidianam fugandam. D. Boyl, de Utilit. Philosoph. nat.

Lupulus scandendo perticas motum Solis observat, h.e. à dextra ad finistram, seu ab Oriente per Meridiem versus Occidentem flectitur, nunquam in contrariam partem, licet ipfe manu volvendo & dirigendo ut eò tendat afficere concris. Idem & aliis omnibus Convolvulis ab hac parte Æqua-toris nalcentibus commune effe aliquando exiftimavimus. Nunc tamen experientia contrarium edocti fumus, alii enim à dextra finistram versus ssectuntur cum Lupulo, ut v. g. Brionia nigra, Corvolvulus niger, & Periclymenum; alii à finistra versus dextram, ut Phaseolus, Cuscata, Convol-vulus major & minor; alii nune in hane, nune in illam partem, ut Dulcamara. Sunt ergo qui Solem sequuntur; sunt ctiam qui refugiunt; sunt denique qui ambigunt.

Idem & Cochleis terreftribus accidere, ut id obiter notemus, oblevvavit ingeniofiffumus Vir & fingularis Amicus nofter D. Marima Lifter; quarum quamvis maxima pars à finiftra dextram versus circumactis orbibus intorqueatur, nonnullæ tamen (minores hæ funt & acutiori vertice) spiris in

lavam tendentibus fastigiantur.

Caterum non omittenda funt que Clufius habet de Lupuli radicum apud Salmanticenfes ufu. Vulgus (inquit) & Vetula: Salmanticentes medicinam empiricam factitare folita: ad curandam alopecam à Venerea lue natam hac ratione lupulo utebantur. Ejus radices pondere libra: unius probè lotas & à fordibus repurgatas per noctem in aqua libris octo macerabant: poftridie in illa infa 158

Locus

ipla aqua lento igne & fumi experte ad tertiæ partis confumptionem coquebant, vel etiam ad me dian partem, fi vehemens effet Alopecia. Decoctionem servabant in usum. Ejus 3viii. mand agris jejunis propinabant, deinde stragulis injectis sudorem provocabant. Addebant interdim Apu five Selini hort, duas aut tres uncias, & graminis aliquot radices, & nonnunquam etiam mi las uvas à gigartis mundatas.

CAP. II.

De Cannabe.

Annabis nonnullis à Canna nomen habere putatur [eft autem Canna, ut Calamo major, it] Arundon montante a Canna nomen naore puatur for auton Canna for Calmum practine despoint.

Arundine minor Cannabis enim propter Cannam feu Culmum practine despoint.

Sun autem Gracis Kánsku fonticuli figurcaque featurigines, quibus locis cum Cannabis fponte & fata luxuriet, videtur Lobelio id nominis indepta. Cannabis nota characterifica fint Folia digitata; corricum filamenta valida & tenacia, ad funes & linteamina texenda idonea,

1. Cannabis sativa C. B. mas & famina J. B. sativa mas & famina Park. 1. seu mat & 2. seu samina Ger. emac. Demp the male and female, og Winter and Summer Demp.

Radix ei fimplex, alba, lignofa, fibris aliquot donata: caulis quadratus, hirfutus & ad tatum afper, intus concavus, fingularis, homine altior, licet (inquit J. Bauhinus) femina mari altitudine cedat, cortice in fila ductili.

Folia contrariis inter se pediculis bina, in quatuor, quinque, aut plura segmenta ad pediculumos que dividuntur, venofa, atro-virenta, aftera, ferrata, odore caput tentante. Flore in mare fie flerili ex alis foliorum exeunt in quatuor furculis feu racemulis fe decuffantibus, Crucis S. Andre dieta in modum, ut in Urtica; quinque foliolis compositi, exterius purpurantibus, albentibusime rius, cum totidem in medio apicibus subluteis. Fremina seu sertilis nullo pracunte flore semento piofum fert, fecundum caules confertum, majufculum, fubrotundum, nonnihil compressum, gla

Locum natalem ubi sponte suà oritur nondum novimus; verinn in omnibus serè regionibus agris seritur. Amat solum pingue, stereoratumque & riguum, ut rectè Columella. Commodia folum nacta adeò luxuriat, ut herbas omnes, tam noxias quàm utiles, suffocet, nec enasci, nedim

adolelcere permittat, adeo terram totam occupat & inumbrat. Semen Cannabis lacte decoctum tuffi opitulari dicitur. Sunt qui eo frixo cum aliis tragemais . Vires & Tfus. ntuntur. Tragemata autem voco ea quibus post cenam voluptatis inter bibendum excitanda gratia utuntur. Galen, apud J. B. In Francia Orientali, referente Trago, alissque normulis rego ndus semen Cannabs quotidie inter exteros cibos decoquitur, non alter quam Hordeum: ace put vaporibus replet & immodice fi estur delirium facit, ut Coriandrum. Sethi. Quin & F. del Boe Sylvius à folo Cannabis femine in lacte bubulo pingui ad crepaturam circiter cocto & colto, atque bis terve in die ad 3v. aut vi. fumpto plures curavit ictericos. Sylvius de le Boe prax, lib. Emultio leminis Ictero prodeffe dicitur, fiquando ex sola obstructione & citra febrim exonu

> Herbæ fuccus necnon feminis, è viridi expressus instillatus aurium dolores ab obstructione nator fanare traditur: est insuper hic succus certa pernicies insectis interancis & vulnerum putridorum alumnis. Hinc (ut tradit Matthiolus) Cannabis recentis decoctum, expresse valide herba, tem ftrium lumbricorum cavernulis inspersium statim cos evocat, codem modo quo foliorum Persica as

Juglandium putaminum fuccamentum decoctúmve.

Semen insuper Gallinas ovorum feraciores reddere experientia sese comperisse scribit idem Mathiolus, adeò ut Cannabis temine pafta, eriam hyeme faviente, quo tempore aliàs rarius paren solent, ova frequentius multo ponant: Verum cassem (ut scribit Lobelius) ob alimenti copiam quam suggent, postea steriles & quasi pinguedinis mole obrutas reddit. Aviculis etiam cibus est ac tantum lagma adfert (codem referente) ut aut enecet, aut cantillandi adimat alacritatem am facultatem, ut Carduelibus, Rubicillis, Linotis, &c. Nos quidem comperimus Aviculas canoras non alio semine libentuis vesci quam Cannabis, nec si modice prabeatur, & aliis seminibus, Rapa v. g

aut Napi permiftum, ullum eis damnum aut nocumentum inferre observavimus. Quod femen hujus plantæ genituram extinguat, inter Botanicos convenit. Verum experientia melior magiftra concordibus corum faffragus refragatur. Perfæ enim nunc dierum ad Venerem ftimulandam semen Cannabis frixum & cum Sale commixtum in secundis mensis chiant: quin & herbe nondum plenè mature folia, in umbra ficcata, & in pulverem redacta, deinde in pilulas ori Columbini magnitudine formata, ad cundem ufum vorare folent, ut refert Olearius in Itinerario. Chirurgus Ducis Lotharingia laudabat unice D. Heubergero secretum suum ad ambusta plurimorum falute expertum, oleum expressum ex semine Cannabis in quo Cera aliquid dissolutrun fit, applicetur : Sedat dolorem & calorem extrahit. Succus ex eo recente expressus aurium doloribis adhibetur apud Diofcoridem. D. Turquetus [i. e. D. Theodorus Mayerne] apud Pe trum Allelineum referebat, Elizabetham Anglia Reginam doctam illam & mirà regendi prudenti Sexus impotentiam supergressam, contractas Variolarum suppuratione maculas in seipsa delevise emultione lactea ex femine Cannabino, separatis corticibus, cum aquá Rosarum parata, & cum Goffipio admota. Ex obfervationibus Henr. Reufneriab Hieron. Velíchio editis. Obf. 88. & 183. excerplit & ad nos tranfindit D. Barn. Soame. Cunctis

Cunctis populis (Lobelio terte) penuriam Lana, Lini, Xylíque refarcit Cannabis, ad vertiam Scragula, Vela, Papyrum, quamhibet denique fupellectilem. Mas robufflor [hac nobis fermina dicitur quia prolifica] nudentibus & capiffris torquendis nata habetur, mulierculis adagio jocantibus dicentibusque esse Faminam potierem mari.

Lacunis & ferobibus aquà plenis immerguntur utriufque fexus fafces & manipuli, ubi macerantur eluunturque multum & diu : deinde ficcantur in Sole ut tundantur, ac demum cortices staminei tundendo idonei fiunt ut pectine separentur à crassioribus quisquilis & fungosà caulium substantià, nt Lino fit, ad filum & telas. Sed lacultris aqua cui intabuerit tantopere viru nocet, ut epota præsentissimo sit sitientibus exitio, cuique antidotis præstantissimis & tempestive etiam datis occurri vix possit. Hinc legibus Anglia sub gravi mulcta cautum est, nè Cannabis aut Linum in flumine aliquo aut aqua currente, néve in fonte, stagno, alióve conceptaculo aquarum publico aut com-

muni, ubi pecudum greges & armenta folont adaquari, maccretur.

Galenus Cannabem Urticæ fimilem facit non folum figura fed & facultatibus; Et revera Urtica cum Cannabe in multis convenit, nimirum flosculis stamineis, sexus disferentis, flosculorum & feminum racemulis ad nodos cruciatim dispositis, caulium denique corticibus & nervis ad lintea-

mina efficienda idoneis.

Lib. IV.

* 2. Banque Park. Banque Cannabi simile J. B. Cannabi similis exotica C. B.

Simile ferè est (describente Acosta) Cannabi : caulem habet quinque palmorum altitudine, quadrangulun, colore dilutius virenti, fractu contumacem, nec adeò concavum ut Caunabinus cui-lis, cujus cortex non minus quam illius in fila diduci potest [at Garcias stolones lignosos, nullo ferè cortice vestitos ei attribuit] Folia Cannabina, supernè virentia, infernè lamagine pubelcentia, gu-

stu terrestri & insipido.

Indi (inquit Acosta) semine & foliis vescuntur, cum ut validiores in re Venerea fint, tum ad excitandam cibi appetentiam. Magnates & militiæ præfecti ut laborum obliti fecuriùs & liberiùs dormiant, feminis & foliorum in pulverem redactorum quantum videtur fumum, illique addunt Arecam five Avellanum Indicam viridem, & Opii nonnihil pro arbitrio, omniaque faccharo excepta devorant. Si verò in fomno varias rerum species fibi obversari cupiunt, addunt selectissimam Camphoram, Caryophyllos, Nucem Moschatam & Maim: fi verò hilares esse volunt & saceti, & præfertim in Venerum procliviores, Ambaro & Molcho additis, faccharo excipiunt, & electua ium faciunt. Multi autem affirmant, hujus femen & folia ad libidinem ciendam multe elle efficacia. Unde (inquit J. Bauhinus) colligere licet, nihil affinitatis habere cum Cannabi, licet illi admodum fimilis fit : quandoquidem, autore Diofcoride, Cannabis calida & ficca fit, & genituram extin-

Que de Bangue feruntur nos dubios reddunt annon Olearius, cum Cannabin apud Orientales in usu esse scribit ad Venerem excitandam, per errorem Banque dictam plantam pro Cannabe habuerit, & è contra annon Bangue Orientalium fit ipfiffima Cannabis Europea: fin verò plantæ

diffincta fint, annon utraque pariter Venerea fit.

Ex quo hac feripfi, Bangue à Cannabe plantam specie distinctam esse ab eruditissimo Viro & rei Herbaria: peritissimo D. Hans. Sloane certior factus sum.

CAP. III.

De Vrtica.

Rticam ab urendo dictam effe confentiunt Grammatici, quòd igneæ fit naturæ, unde admora cuti vel levi tantum tactu, pruritum ac pultulas excitat, quomodo hoc præstat paulo post ostendemus. 'Areadon' vel 'Areadon' Græcis dicitur, இத் ப் மி நோ கூலிய க்றிய, quod injucundo fit tactu, & pruritum cieat. Athenaus. Dicitur & wildh quod lanugue noxia vellicet, pungat, & suo morsu sensum lacessat, à verbo angen, quod pungere & vellicare fignificat.

Urticæ quatuor tantum species novimus, duas racemiferas, duas piluliferas, Racemiferas voco quæ flores suos & semina in quibusdam velut racemulis è foliorum alis egreffis gestant; Piluliferas que eadem in pilulas seu globulos congosta, codem tamen situ, proferunt: illarum semina minora sint; harum majora, splendentia, & Lini seminum emula. Racemisere sunt

1. Urtica vulgaris major J. B. 2. Urtica minor annua ejusdem. Piluliferæ,

Urtica Romana Ger.

4. Urtica Romana altera Parietariæ foliis Hort. Parif. Preter has, alias exoticas, & nobis nondum cognitas, ex Histor. Marggravii & Horto Mala-

1. Urtica Brasiliensis, Pinò indigenis dieta Marggr. An Batti Schorigeriam Hort. Malab.?

Ex radice parva, filamentofa, in octo aut novem pedum altitudinem affurgit, caule striato, aliquantulum piloso & crasso. Folia habet hinc indè polita, solitaria, vel juxta se invicem, quorum quodliber innititur pediculo fesquipedem longo, aut etiam longiori, ex albo paulum rusescenti. Folia autem Uttica nostrati similia, magna, in ambitu dentata, triangularibus dentibus, & raris

pilis prædita. Fert superius racematim plures floseulos plane parvulos, candidi coloris, longo pedi culo infidentes, tenui è foliorum finubus egreffo.

no annuences, tenute ionorum fintadas egrenos. Hac species cadem videtur *Batti Schorigenam* seu Urticz Malabaricz speciei secundz *Horti Malab*

The species eatent vicetus man score gram for a father than podum. Ill tamen processor, upone que alcitudine est trium tantim podum.

Adde Floribus delaptis in capitulis succedere genimulas virides seminales, è quibus semina fermè in totum cum matura lunt emicant, albicantia, parva, ac magis minuta quam aliarum specierum femina, rotundiola & plana, coloris albicantis & fubflavi.

Plenam descriptionem videsis in Horto Malabarico.

. 2. Urtica fruticescens Malabarica Schorigenam diela. Hort. Malab.

Hert. Mal.

E, radice parva, tenui, dura & albicante, plures lorigas capillares fibras tam fubtus, quàm à latere diffundente caules exit tripedalis, tenuis, teres, tenui viridique claro cortice amichis, pilis sen spinolis urentibus oblitus (uti funt & folia ex utraque parte & fructus) foliis vestitus alternatim polius, ca. ns mentions commo qui mine et tona ex mante parte parte resist in cuspidem contractis, ad ma-teratum fiecierum minoribus, bafi fubrounda, anteriora versus in cuspidem contractis, ad ma-gines ferrants exceptă parte pediculo proximă, fubrus ex viridi albicantibus, tribus nervis infignioribus donatis, quorum medius nervulos minores arcuatos hine inde emittit; laterales nervulos fparous conates, quorum meatus nervuos miniots aretacos min internates para un mante para que ma apiecs dentium definentes. Flores in ficis è foliorum tam fuperiorum quam infernatum funubus egrettis, pedrolis parvis, tenellis valdè pilofis, inhil aliud funt quam congeries geminidatum parvarum, qua coloris ex viridi diluto flavelcentis funt.

Floribus deciduis succedunt capitula trilatera ac valde pilosa, ex tribus globulis junctis constanta, ac fox furrectis, oblongo-angustis, viridibus foliis, qua densis transversis culpidibus minutis oblita fant, comprehenfa; funtque coloris primum viridis, deinde subflavi & nonnihil rubescentis. In quolibet capituli globulo continetur semen unum, rotundum ac nonnihil oblongum, quam reli quarum specierum majus, cum umbilico bifido seu in duo labra sulcato, colore per maturitatem ni-

gricante & in umbilico rubro-fusci.

* 3. Urtica Malabarica tertia, Ana-Schorigenam dicta. Hort. Malab.

Hort. Mal.

Radix quam præcedentibus tenerior & albicans. Caulis craffior, minus durus, humana alim dine, (inprinera versus profunde ftriatus), ima parte obseuve rubens, maculis albicantibus rarionbus afiperlus, puperius maculis albicantibus viridi, dilutis, tanquam cutis serpentis Cobra capella dicti, urus, Folia in pediculis longis, craffis,fucculentis grandiora cateris, bafi lata ac rectiore minúfven tunda, cufpidibus craffioribus circumcirca incifa; è costis seu nervis craffioribus, ex viridi albicant bus, ternis, pluribus obliquis seu transversis nervulis in cuspides excurrentibus. Flores in petidis bus, terms, putrious obiquis eta tranveiris nervinis in canpatus exactivationas. 2007 il peque longioribus racematim compacti, è gemmis ex viridi albicantal peque quatuor perala e viridi albicantia, angufta, anterius in nodulos crifpata ac convoluta, dividutur. Floribus delaptis proveniunt femina nullis incluía capíulis, fpicatim ad unam partem pendo ejutque ramulis viridibus adhærentia, funtque petioli cum ramulis in altera parte rigidis albicani busque spinulis adeò densè obsiti ac tam arctè convoluti, ut semina occultent, nec visui offeran nili ex convolutione in rectum explicentur. Semina plana, rotunda, subslava aut subrusta, in medio craffiora.

4. Urtica major vulgaris J. B. major vulgaris & media sylvestris Park. Urens prima & fecunda five urens maxima & altera urens C. B. Common ftinging Dettic.

Radicibus luteis sub terra reptat & laté se propagat. Caules surrigit bicubitales, interdum etian aktiores, quadratos, nigidos, firiatos, urida lanugine hirfutos, concavos, ramofos, foliis veftitos pa intervalla ex adverío binis, pediculis oblongis infidentibus, à lata bali in acutum mucronem for fim angustatis, majusculis & profundioribus denticulis per margines serratis, spinulis minaciba horridis. Versus fummitates caulium & ramorum ad fingula foliorum paria quatuor excunt rae-muli in formam ciucis dispositi, flosculis vel seminibus onusti; nimirum ad latera ramuli è simi uniuscujusque folii exeuntis hinc inde unus , apposită ligulă ad racemuli pediculum utrinque Flores herbacei, quadrifolii, perexigui, stamina quatuor apicibus donata continent. Vafeula feminalii velut triquetra, duabus lamellis conniventibus compofita, fingula femina occultant, exigua, fib longa, ruffa. Ex Urticis autem aliæ mares funt, aliæ feminæ, aliæ nempe flofculos duntaxat in uriles proferunt, alia femen. Mordacibus Spinulis, quibus tum caulistum folia oblita funt, Uria ab aliis plantarum generibus abundè diftinguitur. Spinula autem omnes (ut observavit closs Hookins) concava funt & fiftulola, mucrombus acutis, tactu levi cutem perforantes, & follicula quibufdam liquore venenolo repletis innafeuntur, fingulæ fingulis, qui fpinularum taétu compret per earundem cava fyringarum modo liquorem fuum in carnem transfundunt, qui prurigmem d am moleftam & puffulas excitat.

Æstate floret. Superficies quotannis hyeme marcescit, radice restibili.

Ad fepes in locis ruderatis nimis frequens.

Vir :

Urtica ommis diurerica est & lithontriptica, peculiaritérque Cicutæ adversari dicitur, ut & Hyoleyamo. In olere sumpta solvit alvum, abstergit renes, calculos expellit, expectorationem morbillorum que eruptionem promovet. Matrona nostrates novella urticarum germina, & folia primulum erumpentia verno tempore julculis incoquere folent ad fanguinem depurandum. Succus herba aut fyr-pris ex ea confectus in harmoptyfi efficaciffimus eft. R. fuce. Urtica 3iv. 5 aut 6 diebus continus mane bibatur jejuno ventriculo, & ipfa urtica julculis incoquatur. Ægri de ititi à medicis loc remedio convaluerunt. Amatus, Communicaverunt D. Needham & D. Hulfe, Aq. ftill, fo. vini q. f. ad largam aciditatem mirifice restringit hamoptysin.

Hamorrhagiam narium fibi frequentifilmam certo experimento fiftere folebant Hier. Rehlingeпления дани по посредининани сего experimento intere folebant Hier. Rehlinge-rus Dumwir & Udalricus Jungius radice Urtica rubux albi, lignofa & tereti naribus indică, & atractă aquă. D. Spame è Cumani Obferv. à Velfehio editis.

Extrinfecus putridis, gangrænofis ac malignis ulceribus auxiliatur, duritias ac tumores difeutir reprimit uvulam inflammatam (gargarilat.) fedat hæmorrhagiam narium (Urtica minor feilicer

contufa, aut fuccus ejus naribus inditus) Schrod.

Semen Urticæ [Romanæ præcipué) Ufus crebri est in pulmonum affectibus, asthmate.cussi contumace, pleuritide, peripneumonia. Conferva qua fit ex racemulis florum & feminum in calculo rerum inque thoracis affectibus & iputo fanguineo medicamentum est p a stantistimum. Semen Urtice urinam & menfes ciere, & Venerem extimulare inter Medicos convent; unde à meretricibus amafiis fuis propinari folet. Radix Urtica: majoris commendatur maximopere ad icterum; Eadem vino & melle decocta non vulgare medicamentum elt adversus frigidas tutses &

Æstum, pustulas ac pruriginem ab Urticis excitatas sedat & extinguit oleum olivarum, oleum rofarum, Nicotiana fuccus illitus, aut etiam folium viride applicatum: ipfius denique Urtica fuc-

cus expressus, referente Parkinsono.

Quin & eruditiffimus Vir, Amicus noster fummus, D. Tancredus Robinsonus è Riverii Centurobjero. p. 640. Centur. IV. Obj. 81. allifque Medicina practica feriptoribus giggeffit nobis exempla immodici hamorrhoidum fluxûs cùm omnia fruftra exhibita fuillent egro admodum debilitato, tandem curati à folo usu succi Urtice, levi ebullitione depurati, & dati ad 311. cum pauco Sacebaro.

Populares mei certo experimento Cerevifia recentis intempestivam fermentationem inhibent, & tonitru defendunt collocando in doliis Urticam urentem maximam & frutta Chalybis, S. Pauli

Quadr. Bot. cl. 4. pag. 536, 537.

A. 5. Urtica minor Ger. minor annua I. B. urens minor C. B. The leffer ffinging Dettle.

Radis ei alba, fatis craffa, fimplex, furculofa tamen, furculis fibrillis aliquot ternubus capillatis. Caulez craffi pro plantæ modo, fimipedales & interdum pedales, quadrati, folidi, firiati, foimulis ratir arioribus horridi, ramofi, minus redt quam pracedentis. Polità per intervalla ex adverdo bina, pedicalis longis appenfa, atrovirentia, quam pracedentis breviora & obutifora, per margines profunde dentata, fipinulis venonatis utrinque minacia. Ad fingulos caulium nodos, ur in pracedente; floculorum aut feminum tracemuli quatuor in crucis formam dipofiti. Polgali finguli retrapetali, caduci. Vascula seminalia exigua, bivalvia, è duabus lamellis conniventibus composita, ut in Atriplice, fingula semina continent, exigua, longiuscula, splendentia, figura ferè seminum

In hortis oleraceis & locis ruderatis, frequens oritur; nec ultra annum durat.

Locus.

6. Urtica Romana Ger. Park. Romana sive mas cum globulis J.B. urens, pilulas ferens, prima Dioscoridis, semine Lini C. B. Common Roman Dettle.

Radix subjutea plurimas fibras spargit longiusculas, quibus terram sirmiter apprehendit, I non alia (inquit J. Baubimu) quam Urtica vulgari] non tamen perinde vivax. Caulis quatuor au quinque interdum pedes altus [hominis altitudinem interdum multum fuperans J. B.] rotundus, ramofus, infirmior, rigidioribus pungentibus spinulis pro urida vulgatæ lanugine donatur, perinde ut & folia, qua ad nodos bina oppolita quan in illa altius incifa. E foliorum fuperiorum alis exeunt pilulæ virides afperæ & mordaces, pediculis appenfæ longiufculis, in quibus inclufum continetur femen, quod & compressa laterum, forma, & lubrica superficie semen Lini amulatur, flosulis præcedentiblus fibrosis Inteolo pulvisculo plenis.

Spontaneam observavimus in ipsis pluteis oppidi Yarmouth, & in arenosis cuca Aldeburgum oppi- Locus.

dum in Suffolcia: inveniri aiunt & in plateis Romania oppidi in Cantio, & Lidda prope Romaniam 7. Banbinus Monspelli palin in Jepibus observavit storentem & semina ferentem mensib. Aprili, Maio & Junio; Basileæ in pratis.

7. Urtica Romana seu pilulifera altera Parietaria foliis. Hort. Paris. Che other Roman-Pettle, with Pellitopy leaves.

Caule affurgit sesquicubitali, tereti, striato, inani, in apricis purpurante, spinulis mordacibus obfito, ramoso, foliis vestito ex adverso binis, pediculis oblongis indidentibus, minoribus, pro magnitudinis tamen ratione latioribus, quam Urtica vulgaris, in acumen productis, lanugine urida infutius, per marginis serratis, minus tamen profunde quam Urtica vulgaris, nec ad mucronem ulque. Que primulum erumpunt solia marginibus sunt integris 8c aqualibus, Parietaria amula. E fuperioribus geniculis, ut in reliquis utricis, quatior excunt pediculi, in crucis formam dilpofi-ti, linguli fingulas pilulas fuftinentes hirfutas, qua poftea in quofdam velut flofculorum racemulos explicantur. Singuli flosculi quadrifolii, quatuor obtinent staminula, apicibus albentibus infignia. Semina majulcula, folendentia, per maturitatem nigricantia, figură & nitore fuo Lini femina referunt. Radio fubeft alba, craffiulcula, fibris aliquot donata, qua tamen hyemem non

Flosculis in pilulas coactis, semine Lini amulo, cum Urtica Romana vulgari convenit : foliis Parietaria, &c. ab ea differt.

Noftratibus

Nostratibus ludicro nomine Mojorana Hispanica dicitur : cum enim adhuc junior est, adeo Pa. rictaria aut Majoranæ cuidam fimilis est, urticæ autem dissimilis, ut facile incautis persuadeant cam naribus admovere; unde mordacibus ejus spinulis ex improviso compuncti, risum spectatori bus excutiant.

HISTORIA PLANTARUM.

CAP. IV.

De Spinachia.

Pinachia , tam celebre & ufitatum nunc dierum olus, Veteribus indicta & incognita videtur. bus dictam scribit. Hujus an dentur species diverse nobis non certò constat. Duas tamen seu species feu varietates novimus, nimirum

- 1. Spinachiam semine spinoso C. B.
- 2. Spinachiam semine non spinoso cjustem.

Spinachia semine non pungente, folio majore & rotundiore J. B. si à præcedente differat no bis incognita est: C. B. ponitur, cum ox codem cum fertili semine proveniat.

1. Spinachia Ger. Park. Spin. mas & fæmina J. B. Lapathum hortense seu Spinachia semine spins

E vadice tenui, alba, fimplici, pauciffimis fibris donata, eaulei fiurigit pedales, fiffulosos, tos, firiatos, in alas divisos. Folia Atriplicis ferè, longis pediculis nixa, inferiora ad basínsiam interdum utrinque laciniata, mucronibus acutis; que autem in fummo caule existunt, duostanintertum numericum and metromata interconsistantes que actor in describe constituire processita velut auriculas ad basin obtinent, tenui quadam polline, Atriplicis in modum, sur fa. Hore in caulibus à medio ferè usque ad fastigium, in Mare herbaceis aut purpurantibus appur lis è calice quadrisolio exeuntibus constant, in oblongis surculis seu racemis è foliorum als os, ut in Mercuriali. In Femina slores nulli cernuntur, sed tantum apiculi quaturo albi in summos se describe de la constanta mine. Semina autem infa foliorum alis arctè adnascuntur, conferta, aliàs (ut nomen docet) nofa ; aliàs lavia, in globulos feu racemulos congesta, majuscula, nonnihil compressa, otto

Spinachia ubi sponte oritur nobis non constat. Hispania autem originem suam debere apmento est nomen quo à quibusdam vocatur, nimirum Olus Hispanicum. Passim in hortis senta nullum folum aut cœlum respuens, tum Martio & reliquo Vere, tum Septembri, non horrens emis frigora, quæ si iniqua nimis, Juglandis foliis conservatur ut vere cibum suppediter, quo temp re semen profert. Martio verò sata intra duos menses perficitur. Autumno sata foliis magis luzriat, nam qua vere feritur caulefeit illico; unde ad pultes Autumno potius ferenda. In culinis per totam ferè Europam, (tefte Trago & experientia) vix quiequam frequentes

est usus pultibus ex Spinachia confectis, quas oleo aut butyro condiunt & inungunt, herba min-tim concisa; nonnulli uvas Corinthiacas eis admissent. Citra aquam coquitur hoc olus, qui magnam vim humoris inter coquendum remittat, & velut proprio contentum jure alienum ale netur.

Inter omnia olera culinaria meo judicio Spinachia laudatiffima est & gratiffima. Trag. Undet in omni penè agritudine cibo deligi potest.

Febricitantibus & fenibus addrictioris alvi maximo commendanda eft opere: illis imò vel los cis, ut febrilem aftum temperet, his ut alvum lubricet, quod longè melius est quam ut supposite riis & catharticis semper extimuletur. S. Paulus.

Refrigerat & humectat, nitrofa fua qualitate, alvum emollit, gutturis aspenitati medetur & ar dæ tuffi confert: naufeam facile parit nisi zingibere aut also confimile condiatur.

Succus & aqua destillata Stomachi ardorem & rosiones mitigare, & lac elicere dicitur. Extrinsceus ventriculo & epati imposita cataplasmatis instar, corum inflammationes dolorenge tollere creditur.

2. Spinachia semine non pungente, folio majore & rotundiore I.B. The areater unwith

Longe major majoribusque est soliis quam Spinachia vulgaris, necnon rotundioribus, exterosi similibus, quemadmodum & storibus proximè circa caulem ad pediculorum exorum muscotis. & mina sequantur conglomerata velut in racemulum, Lenticulis serè paria, rotunda, nullis Spino horrida, cinericei coloris.

Nos Spinachiam femine non spinoso, ut & semine spinoso majorem Park, à vulgari spinoso femine specie non differre putamus, sed accidentibus quibusdam à loco natali & cultura ortis. Ve rum examinandum proponinus, an Spinachia femine spinoso, necnon Sp. semine lavi sate seminandum proponinus, an Spinachia semine spinoso, necnon Sp. semine lavi sate seminandum proponinus, an Spinachia semine spinoso, necnon Sp. semine lavi sate seminandum proponinus, an Spinachia semine spinoso, necnon Sp. semine seminandum proponinus, an Spinachia semine spinoso, necnon Sp. semine seminandum proponinus, an Spinachia semine spinoso, necnon Sp. semine se per producant fui generis fobolem, hac minirum femine lavi, illa femine fpinofo feetam, an ill terdum diverfi?

CAP. V.

De Mercuriali.

Ercurialis à Mercurio denominationem sumpsit. Plin. lib. 25. cap 5. Linezostis sive Parthenium Mercurii inventum est, ideo apud Græcos Hermupoan multi vocant eam, apud nos

Pro Mercurialis speciebus habeo Cynocramben dictam & Phyllon: adeóque tres Mercurialis species agnosco, unam perennem, duas annuas; ea funt,

- 1. Mercurialis perennis repens, Cynocrambe dicta.

Lib. IV.

- 2. Mercurialis annua glabra vulgaris. 3. Mercurialis annua hirfuta, Phyllon dicta.
- 1. Cynocrambe mas & famina Ger. emac. mas & famina, sive Mercurialis repens I. B. Mero. sploestris Cynocrambe dista vulgaris mas & samina Park. Merc. montana testiculata, & Merc. montana spicata C. B. Dogs Metturp.

Plurimis fibrosis radiculis perennibus & lentis, sapore nonnihil dulci, sed fastidioso per terram repit Cynocrambe tam mas quam feemina, nervo duro, fibrarum Hellebori instar fauctis. Caulos pit Cynocrambe tam mas quam remuna, nervo duro, noratum Heubooti mitar ractis. Caulas iteriguntur multi, teretes, concavi, longis internodiis geniculati, pedales, propter terram purpurafeentes non ramofi. Folia ad articulos bina oppofita, lanuginofa, foliis Mercurialis paulò longiora, duarum feilicet triumve unciarum, tenera, [inferiora multo minora funt] acuminata, in ambitu ferrata, pediculis brevibus, guftu naufeolo. Ex alis foliorum pediculi excunt, in mari qui dem breviores, quaturo vel quinque, femunciales, unciales ae majores, breviores alios incerdum à latere proferentes, quibus infident flofauli herbaceo colore præditi, ternis foliolis conftantes, quorum medium occupat loculamenti seminum rudimentum, ex cujus cacumine emicant apiculi bini, corniculati, extrorium reflexi: loculi hirluti, compressi, in geminos testicellos Lentis magnitudicomecuan, extorium reneat; nocum initud, competin, in geninio etiticenos Lentes magnitudi-ne divili, femina bina continent, diflepimento membranula diffinêta, in uno pediculo regenina. At in Cynocrambe feemina ex foliorium alis pediculi furriguntur, tres, quatuor aut quinque uncias longi, tenues, firiati, in quibus figendir in fiperam digelti mulcof, ternis foliolis herbaces com-positi, in quibus franținula aliquot, lierbacea, qui nullo fioccedente, femine intercint. Dodoneo tota herba virosi odoris ingratum redolet.

Cynocrambe in fylvis, fepibus, allifque perinde imbrofis gignitur. Primo vere exit, autumno Leeu. exeunte, folia & caules marcofcunt, radice superfitte.

Facultatibus cum Mercuriali convenit Pravotius. Mercurialem sylvestrem olerum more coctam, vires. & oleo ac fale conditam inter medicamenta ferofitates benigne evacuantia enumerat in libro De Medicina Paup. quod è Dioscoride hausit.

- A. 2. Mercurialis mas & famina Park. Merc. mas & Merc. famina Ger. M. testiculata sive mas Dioscoridis & Plinii, & M. Spicata sive famina eorundem C.B. French Mer:
- Folia hujus ad Parietariæ folia accedunt, sed glabra sunt, atro virore splendentia & in ambitu ferrata, sapore nitroso, calidiusculo & nauscoloi Cauler ei angulosi, spithamari ac ctiam majores, geniculati, laves. Ex foliorum alis, fœmina quidem ligula rocta emicant, tenues, quas verticillasentential in fisica ambiunt fosculi glomerati muscost, qui in quatuor fosiola herbida sele explicantes, cirros apiculorum luteolorum aut herbidorum ostentant, nullo succedente semine pereuntes. Mari autem ex ifdem alis breyes pediculi oriuntur, quorum fingulis tefticulata burifula, nominil comprefa, hirfurque infidet, gemina femina recludens. Radix utrique tenera & fibrola, annua. Handa descriptione J. Baubinur vulgarem opinionem fequitur, Mercurialem fterilem fibrola.

mina, & fertilem pro mari accipiens: cum è contra rationi consonum sit & aliarum rerum naturalium analogia, ut sterilis dicatur mas, fertilis fœmina. Fœmina enim est in omni genere qua feetificat & fructum edit.

Mercurialis reperitur in hortis olitoriis, vinetis, altifque locis humentibus ac umbrofis. In _{Locitis}, maris littore propè Ryde Vectis infulæ oppidulum fponte & copiosè provenit.

Est è numero quinque illarum famosarum emollientium herbarum; abstergit, alvum movet, aquas _{Vires}.

ac bilem purgat, unde & hodie in enematis frequentissimus ejus ufus.

Sunt è nottratibus muliorculis, qui Mercurialem infantibus cum pappa exhibent, ut alvum solutam retineant, torminaque pracaveant. Schrod.

Observatum est omnis generis verrucas hujus foliis vel eorum sucço tolli; item semen cum Absinthio decocum ictoricos murifice juyare. Matth. & Ruel.

Que Veteres habeat de vi maris ad efficiendum ut mares gignantur, feeminæ ut feeminæ, nobis

fabulofa videntur & falfa.

2. Phyllon

Locus.

Vius.

Locus.

l'ires

3. Phyllon marificum & faminificum Park. arrhenogonon & thelygonom folio incano Monspe Julanum I. B. arrhenogonon feve marificum, & thelygonon feve faminificum Ger, testiculatum & foice

Pedales & cubitales habet caules, totos candido tomento pubefcentes, & per atatem lignefcentes qui in ramos ex adverso positos ordine certo abducuntur. Folia oblonga, subrotunda, crassignical nervofa, mollia, lanuginofa, incana ad articulos oriuntur. Flofeuli minimi, in mari quidem functuras, brevibus pediculis nixi, vix apparentes ante fructus, funt duo apices ochræ colore pal lido. Fructus autom funt gemelli, tefticulati, villofis loculis comprehensi. Semina (inque Low lius) uti minoris Heliotropii exiliunt, immatura albida, matura verò cyaneo intent colore, roun da & quam Papaveris majora, gustu fervida, & nonnihil pinguia. Radix lignosa, exilis. In se mina flores spicati racemosique, ut in Mercuriali formina.

Theophraftus Phyllo Ocymi folia tribuit, & rectè nostra sententia. Illud inter alia ei cum Mercurali, Cynocrambe & Heliotropio minore commune est, ut eruta radices tempors se cessu coeruleum colorem contrahant, Clus, quod & nobis observatum, etiam de caule & frustu.

Circa, Monspelium in fossarum aggeribus & ad vias publicas, præsertim propè aquas oritur: ut nobis observatum. Clusius multis Hispania & Gallia Narbonentis in locis nasci refer, uh Aprili floret & interdum maturiùs, at in regiones frigidiores translatum nonnifi æstate.

Salmanticenses utriusque decoctum omnibus animalibus à cane rabido demorsis propinant,

gno fuccessu, ut inquiunt. Granatensibus verò, Mauritanis prasertim, ad muliebres morbos mi gno in usu est. Clus.

SECTIONIS PRIMÆ

PARS SECUNDA.

De Herbis quarum fructus à floribus aliquantulum remoti seu sejuncti sunt, in eadem planta.

ONVENIUNT has plantee cum superiore sectionis hujus parte traditis, quòd inla flores pariter sruccibus contigui non lint. Differunt quòd singulæ plante tam som notes partier riterious contegui non mit. Direction quen inigiate partier cam, nor quam fructus proferium; quamvis à 6 invicent feparatos feu remotos. Sunt & alia nonnulla planta: flore etiam imperfecto qua flores à fructibus fejunctos p runt: ut v. g. Lachryma Jobi feu Milium arundmaceum, Maiz feu frumentum Indicum Sprganium. Verum hæ ad aliud genus pertinent,

CAP. I.

De Ambrofia.

Mbrosia Veteribus 3 # 344 81044, Deorum cibus dicitur, quod cum mortales non edant, vel quòd qui eum edunt immortales evadant, ità eximize fragrantize gratia etiam Dis expetita.

Cum autem unica duntaxat Ambrofia species hactenus cognita & descripta sit, non est cur no tas generis characteristicas adscribamus, cum ex ex descriptione peti possint.

Ambrofia Dod. Ger. quibusdam J.B. hortensis Park, maritima C. B.

Compluribus fruticat statim à radice ortis virgultis [Dod. unico caule fruticis exigui modo al furgere (cribit] ftriatis, rubentibus, fubhirfutis, in ramos multos diductis: folia fuxeolentia, Abfinthii communis magnitudine & divifura, albicantia, lanuginofa, fapore aromatico, amaricante non ingrato. Flore i ccundim ramulos alternatin diffit i hibiteti, ortuni, nulcori, abique fie cu percunt, ut recèè Dodonaus; fublunt interius angulola, terreftir Tribuli inftar echinata espita, nunquam florentia, inquibus femen ingricans, fingulis unicum incet, nigrum, giguto vitigineo fimile se fore par. Radis lignola, fimplex, fibris aliquot capillata. Inalbicare uto re tota herba, & gratum odorem spirat. In maritimis Hetrurie arenosis spontaneata observavimus.

CAP. II.

De Xanthio.

Anthium Gracis dicitur अंके नहें हैबाउने कार्रा नहें स्टाइनिक, quòd flavos reddat capillos: Lappa minor Botanicis ob aliqualem florum & fructuum vestibus adhærentium similitudinem. Vocatur etiam hac planta in Officinis Bardana, voce vel Gallica vel Hispanica, inquit C. Hofmannus.

Xanthii note characteristice sunt flores staminei, inutiles, nec fructui contigui : fructus durus, echinatus binis intus cellulis bina femina, hoc est, in fingulas fingula continens.

1. Xanthium sive Lappa minor J. B. Lappa minor, Xanthium Diescovidis C. B. Bardana minor Ger. The lesser Burt: Dock.

Lib. IV.

Caule est cubitali circiter, hirsuto, punctis rubris guttato, ramoso. Folia alternata pediculis nituntur tres uncias longis, cauli concoloribus, Tuffilaginis foliis quodammodo fimilia, finuata & crenata, colore (id quod nomen iplum loquitur) Xantho, utrinque hirfuta, fapore acriniculo, & quodammodo aromatico. Quà foliorum pediculis est ortus plura finul capitula (e promunt bullata, flosculos stamineos emittentia: quibus tamen non succedunt, sed in ramulis ex alis soliorum erumpentibus feorfim fine pediculis enafcuntur echini lappacei, vestibus adharentes, oblongi, in duos acutos rigidófque mucrones definentes, qui duobus diffinêtis loculis totidem grana condunt hordeacea. Radix parva, nec vivax, alba, multas undique fibras craffiufculas profert, quibus terræ firmiter adhærescit.

Gaudet folo lato ac pingui: rariùs in Anglia spontaneum vidimus: in transimarinis ad rivulos & Louis. inaquosis scrobibus Lepuis & copiosum.

Guftu est subamaro & acri, unde calfacere & siccare colligitur. Usus præcip. (secundum Mat-Vires. thiolum) in minera lepræ educenda [cum Rhabarbaro exhibetur radix] in lipothymia : extrinfecus in ftruma & tumoribus discutiendis [epithema] in capillis luteo colore tingendis; in quem usum Veteres fructum colligendum præscribunt antequam persecté siccescat, deinde tusum sictili vale recondi; cúmque ulus exigit ejus fextarii femiflem aqua tepida dilui, móxque eo caput nitro ante perfrictum illini.

2. Lappa Canadensis minori congener sed procesior, Hort, Reg. Pacif.

Procera & speciosa est hac planta, que nobis hoc anno [1685] ex semine ab ingeniosissimo Vi-Process et l'accounter l'accou fupnam fuporficiem nomini eminentibus feu elevats, magis quàm in vulgaris folis. Floret &vlemina eodem modo quo in vulgari ex alis foliorum conferta excunt. Lappa quam in illa multò majores funt, fpinulis hamatis rarioribus, ils tamen longioribus & craffioribus obfita.

Planta hac maturius è terra exit quam vulgaris Bardana, serius tamen floret & semen perficit,

totáque viridior videtur quam illa. Folia feminalia longiora funt & anguftiora,

CAP. III.

De Heliotropio.

H^{Asszelmus} Diofeoridi lib. 4. cap. 1931. dicitur, quòd το φύλο τἢ τῦ lia sum Sole circumagat: & Σκορπίος, quòd ramuli cum floribus Scorpionum caudæ modo circumagat. Plinius lib. 22. cap. 21. Heliotropii miraculum inquit sapiùs diximus, cum Sole se circumagents, ctiam nubilo die, tanus fyderis anor. Noctiv reluti deficiero contratir certi-leum florem. In Heliotropio Recentioribis dicto nulla hujufinodi ad Solem conversio observatur; ut neque in alia quavis specie planta nobis cognita. Plurima sunt quarum solia, nec pauciores quanum flores interdiu expanduntur, noctu contrahuntur, quarum tamen è numero Heliotropium non est; quod tamen alias satis accedit ad veterum Heliotropii descriptionem.

Caterum Heliotropium tricoccum quamvis magnitudine, ut & caulis & foliorum figura cum vul-

gari Heliotropio conveniat : flores tamen & femina toto genere diversum arguunt.

Heliotropium tricoccum C. B. J. B. Ger. Park,

Radix ei subest lignosa, simplex, paucis apophysibus fibrata, atmua. Caulis cubitalis, [pedalis Cluf.] rectus, ramolus incano tomento obfitus, ficuti & folia, Heliotropii majoris fimilia, majora, finuata, nervofa, mollia. Flores racematim in privatis pedicellis coherent, exigui, lutcoli,

10.86

Luciis.

4.4.

Lib. IV. De Herbis flore imperfecto, &c.

nullum post se semen relinquentes. Silique enim nullo pracedente flore ex alarum cavis exeum ex longis petiolis dependentes, fub foliis quafi occultate, tricocce, cinerei coloris, afpera fuperfice & vertucosa, quibus dehifectulus femen exilit cinercum.

Hee capita five filique pannis affricate florido viridi colore cos inficiunt, qui temporis no. mento in caeruleum cumque elegantem mutatur. Cluf. Panni hi aqua intincti & expressi cam purpureo eleganti colore imbuunt, vini rubri æmulo, corúnique ulus est ad gelatinas, scriblias ali ique egafmodi feitamenta coloranda.

Circa Monspelium & alibi in Gallia Narbonensi æstate & autumno in satis passim provenit, ak ad ulus pradictos à rufticis colligitur, & vulgo Turnefol appellatur.

CAP. IV.

De Ricino.

Icinus Diofcoridi Kisu ii Kebrow à fimiliandine Crotonis vel Ricini animalis, quod femen cjus refert, dicitur. Kim autem vox est Hebraa vel Orientalis, qua legitur in Propheris Jone, cujus fignificatio incerta.

Ricini nota generica funt caudex lignofus, fructus tricocci muricati, in furculo peculian race matim ferè dispositi : semen Ricino animalculo simile.

1. Ricinus vulgaris J.B. C. B. Ric. five Cataputia major vulgaris Park. Ricinus five Palmi Christi, vel Kiki Ger. Palma Christi.

Infigni auctu celeriter adolescit, caule crasso, striato, glauco, geniculato, mani, trium, quano & plurium cubirorum, superius ramoso, ex obscura purpura nitente & glabro; candidovidele cet deterfo tenui inftar farina: pulvere, quo veluti conspersus subinde apparet. Folia amola. Cordo Platano & Aceri fimilia, digitata, in septem, octo aut novem acuminata, serratáque see menta, in quorum fingula nervus é folii centro exporrigitur, dividuntur, atro-virentia, fiplendid, è interdum acetabuli inflar concava, poriffimum loco quo fegmentorum nervi cocum, unde se pedienlus averso folio oritur dodrantalis, purpurascens, concavus : quanto autom superiora fueim folia tanto ampliora existunt, sie ut ex his petasum aquantia sit reperire, nullum è vulnerele manantia. Flores longà terie thyrloide furculo peculiari racemati infident, è fanguineis crifpile stamimbus, qua terna è fructus rudimento emicant, conflati: quibus muricata triquetra vascula cedunt, qua femina claudunt oblonga, Ricini animalculi amula Dod. foris livida & maculofa, teriore medullà candida, qua capitulis per maturitatem fissis ac rimas agentibus, cum impetu en unt. Ac prater flores dictos videre est in codem thyrso muscosa glomerata nucamenta coloris ha bacei, qua nullo relicto fructu tandem marcefcunt. Radix subest simplex, longa, crassa, dun candida, crebras circumcirca fibras emittens. Seritur apud Germanos & Gallos (inquit 7. B.) non modò ad spectaculum sed etiam adum

lam adverfus talparum injuriam, quas ferunt Ricinum fugere. Annua verò in Germania fun eft, atque etiam in Anglia. Verum in Creta multos perdurat annos, & in tantam excrefcit altio dinem ut non nifi scalis admotis possit conscendi, quod Bellonius tradit Observat, lib. 1. cap.18 * Clufius quoque Ricinos craffitudine humana, altitudine trium hominum, multis prægrandits At mard. Hift. ramis brachiatos, & multos annos durantes in maritimis Batica observavit, casque exactifilme con gruentes descriptioni Dioscoridis. Nos quoque in Sicilia Ricinum arbufculam Sambuci amulan lignofam & fatis longavam, in fepibus frequentem observavimus.

> 2. Ricinus Americanus Ger. Park. Americus, Curcas Incolis Cluf. not. in Monard. Ric. Amui canus major semine nigro C.B. Ric, major Americanus Curcas diclus & Faba purgatrix Indit Occiduce J. B. Munduy Guacu Brafilsenfibus Marggrav. & Pilonis. Pinhones Lufitanis. Ruissi Americanus folio Staphifagria C. B. app.

Arbor est in Ficûs magnitudinem & figuram exercícens, ligno molli & fragili. Folia habet de ca ramos inordinate pofica, quodlibet suo pediculo semipedem longo insistens: suntque viridia, al tactum mollia, foliis Ficus aliquo modo similia, sed non ità profunde secta, verum subrotunda, e anteriùs in tres angulos definentia [C. Baubino folia pallide virentia, pediculis oblongis & hirlitte asperis donata, inferiora ad foliorum Ficus formam nonnihil accedentia, & in lacinias quinque di vila, superiora verò qua Staphidis agriae foliis similiora, in ternas lacinias secta sunt, omnia verò per circumferentiam crenis acutis exasperantur, & nonnihil pubescunt, ità ut attactu mollia sinti] Lignum & folia fundunt è lacteo aquofum fuecum. Flofenlos fert copiolos racematim, pavos pentapetalos, petalis anterius viridibus, deorfum incurvatis, in medio fiavis staminulis, qua de cangularem stellam referunt, subdulcis odoris. Sequitur hos fructus turbinatæ siguræ, seu mla Juglandis mediocris, & ejufdem magnitudinis, primò viridis, mox flavis, uni plene maturuit fulcus five niger, qui sponte finditur in tres partes, quamvis sex constare videatur. In quoliber for chi funt tres nuclei, magnitudine & figura pineis fimiles, in tribus concamerationibus diffin cti, cortice nigro corticis Caffanca craffitie tecti, & in extremitate funt mart a alba [Haram alii non meminerum] Nucleus alba, inftar cuticular ovi, exteriùs etiam pinculà alba obdir

Valide purgant tres aut quatuor nuclei comesti, & quidem nimis si pellicula interior non separetur, ideò femper adimenda.

Arbor facile transplantatur, nam ramus decisus & terræ infixus aliam arborem progenerat. ideA ad sepes vivas faciendas circum hortos usurpatur.

Arborem hanc pro Ricino Americo Clufii Cureas dicto habet Pifo, & recte, quamvis in descriptione fructis non meminit operimentum illius tuberculis asperis non esse obstitum, ut in vulgari Ricino, sed lave & cinerei coloris. Huic criam candem omnino plantam esse minimè dubito quam C. Baubinus in appendice ad pinacem fub titulo Ricini Americani folio Staphifagria describit, cuius ramum duntaxat ficcum vidit. Ideóque eandem plantam bis ponit, pro duabus diftinctis.

Hac arbor viderur effe quam Quauhayohuatli 3. nomine describit Franc. Hernandez, quamvis icon

Ex iis que de nucleis hisce tradunt Auctores liquidò constat (inquit Joannes de Laet) cum summa cautione exhibendum effe hoc purgans medicamentum, & fummam effe habendam rationem atatis & virium illorum quibus datur.

* 2. Ricinus major Africanus, Syriacus vel Agyptiacus Park.

Huius generis meminit Camerarius in Horto, femine duplo majore quam pracedentis, minus pallido aut maculofo, è Syria allati.

* 4. Ricinus minor Park. Americanus minor C. B. Eraway; Cluf. exot.

Vulgari Ricino omnibus partibus minor est, pracipuè verò semine.

* 5. Ricinus Americanus tenuiter diviso folio Brevnii.

E purgatrice Avellana Monardis Planta rariffima enata oft Papaiæ pane arbufcula minoris formå, qua toto affatis autumníque tempore vix felquipedalem altitudinem obtinebat. Ea à radice Caulem rectum, lavem, rotundum, geniculis omnino deflitutum debat, pollicaris craffitici, ac fubviridis cum purpuralcente quodam intermixti coloris, Serpentariaque inftar maculis obfoletis albertum. Hujus faltigium folio ornabatur, inferius glaucis, Iuperius atro-vientibus & filenden-tibus, magnitudine & divifură Aconiti feu Geranii batrachioidis, fubfiantiă autem Ricini, & quo-dammodo etiam figură, que în feptem, octo, novem, imò & decem acuminata, aft Coronopi foliorum inftar laciniata, fegmenta (in quorum fingulis nervus rufelcons è folii centro exporrigitur) ad gyrum, in quo fegmentorum nervi cocunt, unde & pediculus longus averso folio oriebatur. diviocbantur. Inferiora horum foliorum lætiflimum ad tempus virorem cum lutco trifti commutabant colore, atque tandem decidebant, relictis tamen quibufdam fubviridium macularum in cau-le veltigiis. Flores nullos proferebat, multò minùs fructus. Hi tamen [aliundè accepti] Juglandis minoris funt magnitudine ac ferè facie, rotundi nempe, & à medio corpore paulatim in mucronem definentes, cordifque humani formam quodammodo repræfentantes, tenui è cinereo candicante, nonnunquam ad fuscum inclinante cortice, lento & molli constantes, qui exteriùs octo nervis à fummo ad imum ductis, fibris frequentibus intercurfantibus distinguitur; & interiùs in concamerationes duas separatur: In quarum quavis semen magnitudine, colore ut & figura fermè Avellanam exoletam, vel potitis (cum pane triangulare & altera parte semper planum) Castanellam peregrinam J. B. referens, continetur, putamine tenui, Nucleo candido, folido, fubdulci, fubstantià Avellanz haud absimili : qui in Medicina apud Hispanos in India Occidentali degentes percelebris, & alvo evacuanda fervit.

* 6. Ricinus minor Indicus Solani foliis Brevnii.

Rami, qui duo Autori fuere hujus planta, fesquipedalis erant longitudinis, teretes, glabri, inanes, diluto virore tincti, ac enodes: quos è contrario correspondentia folia, laxis dentibus circumserrata, pediculis penè uncialibus infidentia ambiunt, Solani non admodum didimilia, longiora verò magifque venofa, ac teneriora, & fubftantia Ricini, eo fermè etiam colore, utpote fuperius faturate, inferius dilute virentia, ac ibidem nervum, venas, fibrăfque magis conficials habentia. E fingulis horum alis finguli furculi, *Flofeulos* longa ferie mufcofos racematum fuftinentes, unciales prominent; in quorum nonnullis fruëtus jam unus, in aliis jam duo, pedunculis teneris dependentes vifuntur triquetri, magnitudine, formå & colore à Lathyridis nihil diferepantes, nifi brevi quadam incan ique lanugine, instar Tuliparum caulium, aspersi essent. Hi maturitatem adepti dissilium in tres capiulas, quarum quælibet in partes duas cum impetu se aperit, & semine coloris lividi, Lathyridis non majore, alt magis splendente, maculisque nigris, Ricini in modum majoris è Guinea eleganter variegato se exonerat.

Similitudinem aliquam cum Pineis nucleis Acosta habere videtur. Cadel-Avancu Hort. Malab. florum & fructuum fitu à planta descripta differt : fiquidem Cadel-Avancu flores ad extremitates ramorum proveniunt, cum tamen hujus flores inter folia compareant,

ut adnotavit doctifs. Joan. Commelinus, ad Cadel-Avancu plantam dictam.

* 7. Ricinus parvus Orientalis Dende dietus; quibusdam & Faba purgatrix J. B. Ricinus Ann. ricanus falso creditus, Dende Serapionis & Abelmolueb Mauritanorum Imperato C.R.

Hunc fructum ità describit J. Baubinus,

Dimidio minor est Ricino Americo, cortice tectus cinericeo, maculis hine inde pullis asperso, gibbo, altera parte elatiore paulóque planiore, tribus interdum elevatis coffis configieno. Contu vulgari fimili tenui pellicula involutus fubelt nucleus, bipartitus, confiftentia Ricini majoris Anterio, fed colore pallido: faporis non ingrati, acris, & fauces diu multúmque vellicantis.

Fabas purgatrices Monardis que Carthagine & Nombre de Dios nascuntur huic Ricino Orientali feu Dende subjungit f. Baubinus. Ha autem, describente Monarde, nostris similes sunt sed mino. res, ciusdem cum nostris forma & coloris, pelliculà quadam tenui ut ceparum tunicula exterio illas per medium interfecante qua cum cortice abjicienda est. Clusius diversum sentit.

Interim quarendum eft, An & quid differat Dende à Ricino Americano minore C. B.

" Heliotropio similis aliquo modo J. B.

Frequentes per humum supinos spargit cauliculos palmares & sesquipalmares, ramis multis bra requences per numum impures parigic cameino parinates exceptantines, rabbi findit ber chiatos, tenues: folia velítios ex vindi cinereis, aforris, fonuncia angulforbus, oblongo, & extremum rotundis. Flores lucolos excipiunt filique oblongo, in flylum definentes, cinerea, he fitte, duobus loculis totidem semina ruffa continentes. Radin parva, lignosa, alba.

Ab Agerio in Austria collectum habuit Jo. Bauhinus. An hec planta hujus loci sit nescimus; si florem tetrapetalon habeat, ad Thlaspi potius referendaci

SECTIO SECUNDA.

De Herbis flore imperfecto, semine triquetro.

CAPUT PRIMUM.

De Helleboro albo.

Elleborus, autore Etymologo, Gracis dicitur 💝 ซ หลัง ซ รี โดยนี; quòd esu perimat. Ven trum Latinis dictum volunt quòd mentem vertat. Scribitur & 'EMEGOO, fine aspiratione.

Duorum generum est, albus & niger. Hi quamvis nomine, & aliquatenus etiam viribus conte

niant, facie tamen externa minimé; unde & toto genere nobis differunt.

Flore fex foliolis constructo, semme triquetro cum Lapatho convenit; ab codem differt folis ne volis, tenuioribus, liratim striatis & velut plicatilibus; radice fibrofa, purgatrice, emetica & stems tatorià vi prædita.

1. Helleborus albus Ger. J. B. albus vulgaris Park, albus flore subviridi C.B. Mytte hel leboze.

Helleboro albo radices fubfunt fibrofa, albæ in caput collectæ: Caulis bicubitalis interdum, teus, fedis fipatus quorum pediculi caulem involvant. Sant verò ipfa folia formă quidem quodim modo Plantaginea, vel potius Gentiana fimilia, longitudine verò pedali, hand multò angultios, mollia, liris dentifilimis firiata, & veluti plicata, fubhirfuta. Caulis à medio ferè ad cacumen uf que ex foliorum quorundam parvorum alis thyrsos emittit palmares & sesquipalmares storum co berrimorum, fenis ex herbaceo albicantibus foliolis radatis confrantium; quibus fuccedun femili parva, longuícula, triquetra, albicantia, nuda, nec ullo præter florem folliculo aut vafculo teta, ut recte Parkinfonus.

2. Helleborus albus præcon atro-rubente flore Park. albus flore atro-rubente C. B. albus præcon Get.

Foliis longioribus, tennioribus magisque caducis: caule proceriore, paucioribus foliis cinco, floribus atro-rubentibus; quodque priorem ortu luo seu germinatione prima menstruo minimim patro antevertat; à fuperius deleripto differt.

Gaudet Veratrum album montanis & asperis; non modò in Gracia, Italia aut aliis calidioribus Locus. regionibus; verum & in Germania ac Helvetiorum montibus viret. Nos in montofis pascuis palustribus propè summitatem montis Jurae offendimus copiosissimum.

Hellebori albi radix (quæ fola hujus plantæ pars in ufum medicum venit) ob violentiam purga- Vires & ufuir. tionis quam per superiora ac inferiora movet, usum purgandi internum soli ferè Helleboro nigro tions quan per reliquit School, potelt tamen (inquit Tragus) per viginti quatura non aut expression more reliquit School, potelt tamen (inquit Tragus) per viginti quatura non aut expression more cerata, postesique refrecata, 31. pondere cum vino exhiberi furiosis & melancholicis. Hellebocerata, pottenque i errecata, 351 portione cum vino xamont turions o metancionicis. Helledo-rum nummen, diett Geffeners, [f. cum aceto & melle temperetur & decoquatur ur fyrupus fata] medicamentum innoxium, & ad plerofique phlegmaticos morbos (thoracis & capitis inprimis, ut afthma, dyfproxam, epileptiam) and grow farpe utiliffime fe expertum effe : alvum enim, urinam & meatus omnes, etiam cutis, mirifice nulla moleftia expurgare.

In usu Hellebori albi (inquit C. Hofmannus) duo pracipuè videnda, alterum ut morbi fint pertinaciffimi, alterum ut vires constent, hinc non debet radix hac seni, puero, formina ullive delicato dari. Accedit tertium, nè quidquam fiat nisi prægressa & corporis & Hellebori diligenti præ-

Lib. IV.

Vetuftiffimus mos est dandi cum Raphano, idque tripliciter, vel enim Raphanum radicibus transreduffinimus nes ert danci cum raphano, aque un prener, vet einin kaphanum i adiceus uain-fixum ibíque per viginti quatuor horas relictum [radicibus abjectis] dabant : vel Raphanum b m. transfixum in oxymelite infundebant, & oxymel folum offerebant : vel Raphanum ità habitum per transmittation of the control of the donio indita in furno aut fub cineribus coquatur. Quin fi ab Helleboro fumpto ftrangulationis periculum immineat, Cydonia comesta corúmve succus aur syrupus præsentaneo remedio sunt. Radix in aceto decocta, ac in ore aliquandiu retenta dolorem dentium tollit. In lixivio decocta, fi eo caput abluatur, pedieulos & furfures enecat & abstergit; idem unguento aliquo permixta efficira scabies, imperigines, serpigines sanat : animalia pleraque interimit, talpas, mures, lacertas, aves, &c. in pasta exhibita. Trag.

Pulvis naribus inditus sternutamenta movet unde & Anglicè peestuozt, i.e. sternutamentaria herba seu Ptarmica dicitur.

De Hispanorum toxico ex succo radicum in vase siculi fermentato confecto, quo sagittas intingunt ut vulnera insanabilia instigant, consule Parkinsonum, & Jo. Langium Epist. Medicinalium lb. 1. Epift. 68. Maxime mirum alicui videri possit quod venenum hoc epotum nullam salflum ils. 1. Epitt. 68. Maxime miruni ancui viocri point quod venenum noc epotum nullam lat-tem lethalem noxam infert fed tantim vulneri infufum, adeòque fangunin permiftum; verum idem eft de veneno viperino, quod intrò affumptum nulla perniciofa fymptomata inducit, verum fan-guini immiftum per vulneris aut puncturæ orificium maximas illico tragecdias excitat, & in opportunis remediis occurratur, brevi animal interimit.

Caterum Helleborus uterque in furiofis & infanis fanandis olim fuit celeberrimus; neque nunc nifi in morbis magnis, ut Epilepfia, vertigine, mania, hydrope, ifchiade, convultione & fimilibus

CAP. II.

De Lapatho.

Apathum, Gracis กิสตาเรียง, มีที่ หนึ่งเป็นที่ feu กลตสไปเท i.e. มหรือ, movere, evacuare dicitur. quia foliorum ejus decoctum alvum emollit ; Latinis Rumex, à rumo, i. e. sugo, quia sole rent succum ejus exsugere. Vost. Note Lapathi generica sunt semen triquetrum splendens, flos hexaphyllos, i. e. sex foliolis constans, quorum tria semen obtegunt, arctè interdum ad-

Lapathum in tria genera subalterna dividi potest: Aliud radice est purgatrice, Rhabarbarum dictum: Aliud foliis acidis Acetofa & Oxalis denominatum. Aliud denique foliis magis infipidis, sapore oleraceo, Lapathum simpliciter generico nomine dictum.

Primi generis tres species novimus, nimirum

1. Rhaharharum verum Ger.

2. Hippelapathum rotundifolium vel Pseudo-rhabarbarum Monachorum.

3. Lapathum majus sive Rhabarbarum Monachorum J.B. Patientiam vulgò dictam.

Tert 1 septem, si modò Lapathum pulchrum Bononiense sinuatum reverà specie distinctum sit ab Oxylapatho vulgari. Eæ funt

1. Hydrolapathum majus.

Gaudo

2. Lapathum vulgare folio obtufo J. B. 3. Lapathum folio acuto crispo C. B.

4. Lapathum acutum five Oxylapathum J. B.

4. Lapathum folio acuto, flore aureo C. B.
5. Lapathum pulcbrum Bononienfe finatum J. B.
7. Lapathum folio acuto rubente C. B. aliis Sanguineum, & Sanguis Draconis.

1. Rhabarbarum Alpin. exot. Rha verum Diofeeridis Ger. Hippolapathum maximum rotundilat. um exoticum, sive Rha Ponticum Thracicum, sed verius Rhabarbarum verum Park. Truc

Veris initiis cum germinare incipit, caput grande, rotundum, fuscum protrudit è radice crassa. fungola, luca, quod in folia aliquot successive se aperientia paulatim explicatur. Sunt autem folia ningqia, auca, quioi in joua auquoi nacentro le aparionia patinatio compeniale polica fenfini dilata a se exercita, negenintro cum primum apparent valde ornigata se complicata, polica fenfini dilata a se exercita, negenintro cum primum apparent valde ornigata se fubrotunda, pediculis atro-rubentibus policem craffic, se pleis corquats lavas fiunt, perampla se fubrotunda, pediculis atro-rubentibus policem craffic, ee pues conquats acres mans, perampues en la proposition de la proposition della pro ec in regions noto pinos pedes rougas interestados caffiores quam Hippolapathi rotundifolii vulg. fapore acido, Lugula aut Acetofa hortenfis gratiore. In medio foliorum (non tamen fingulis annis) exurgit caulis craffus, robuftus, humilior tamen quam Rhabarbari monachorum, folis eul anns Jexus et anno, trontus, mannos tamos quant mannos tamos para montrotundus fed minoribus ad nodos amietus, ad funnium ufque etiam inter flores, qui in har planta, Exus quam in alia quacunque Lapathi fpecie, albi, hexapetali, cum multus intus flaminilis albis. Flosculis, it in aliis Lapathis, succedunt semina triquetra, maxima coloris Battici sea caffanci, aut ruffi pulchre splendentia. Radix processi temporis in magnam crassitudinem excrefeit & multos ramos seu brachia emittit, colore foris obseuro seu atro-rubente. Cortici exteriori fubest membrana tenus, sublutea, pulpam seu substantiam radicis interiorem proxime investiens: quá detracta apparet tadix nuda, colore adeò vivido cum venis carneis cam permeantibus & diffia. quentibus, ut prestantissimum ctiam Rhabarbarum quod ad nos ex Indiis & China advehitur cam vix possiir superare. Hac si curiose & diligenter exiccetur blando hypocausti calore, cavendo ne inter ficcandum frusta se mutuò contingant, colorem suum retinet non secus ac si recens esset, &Sa livam Mafticata colore flavo tingit.

Rhabarbarum, nullibi nili in China provenire Garcias, Acosta, Linschotanus consentiunt, unde per Tartariam Ormuz & Alepum defertur, inde in Alexandriam, & tandem Venetias; vel per Usbeken in Turciam, & hine Venetias. Scribit Acosta Rhabarbarum in interiore Chinatum e. gione duntaxat provenire, unde in urbem Canton (illus Provincia: portum & emporium ubi Lultani habitant) exportatur, & inde navibus in Indiam advehitur, quod cittus corrumpitur; vel alia șii

per Tagrariam camelis, quod non adeò cariofum. Nune dierum navibus ad nos defertur ex India Orientali, non ut olim ex Alexandria Egypti.

aut Venetis: in Indiam è Sinis (ubi sponte oritur ut diximus) advehitur.

An Rha ponticum Antiquorum & Rhabarbarum modernorum fit una & cadem specie plant, Botanicis controvertitur, aliis eandem este assirmantibus, aliis negantibus: nonnulli etiam sibi me constant, & nunc candem, nunc diversam affirmant, quorum sententias & rationes vide and J. B. in Appendice Tomi 11. Hift. Plant. Nec enim opus est ut its immoremur; nunc enim Ru barbarum verum Sinense (quod a Rha Pontico Thracico toto genere diversum est) in hortis Ligh Bat, & Groning, coluur, & ab Abrahamo Muntingio accurate describitur. J. le Brun in libra de materia medica hec habet. Radix hac Dioscordi & Galeno ignota fuit, unde male quides Rhaponticum eerum cum nostro Rhabarbaro confundunt: nam Rheum Diole, non habet vimpo garricem, & notis veri Rhabarbari caret. Rhabarb. enim fubitantià compactum eft, ponderofum à aridum, sapore amarum, odore acre, colore exteriùs subnigro ac rufescente, intus ex rufo sas feente, & ad nues molchatz colorem internium accedente, ac maceratum vel manducatum a-gens crocco colore. Rhaponticum non eft compactum fed rarum, non ponderofium [ed lar non audum fed lentum; non amarum fed subacre, non odoratum nec colore simile Rhabarbano.

Rhabarb, purgat benigne blem flavam, pituitánique vifeofam ac tartaream in ventriculo pina-que regione flabulantem. Epati (pecíficò confert, adeò ut cop Epatis dicatur: curat icterun, k qua vim quoque aftrictoriam obtinet in oranibus morbis diffolutis, Dyfenteria v. g. & Diarrica

præ aliis commendatur. Exhibetur pulverifata: in Vino albo aut fero lactis. Sunt qui Rhabarbari, ulum pueris & prægnantibus interdicunt ob vehementiam : verum im caula fufficiente: nam J. Bauhinus alique fe prægnantes multas en feliciter fine tillo damno pugli le referent. Infutionem præferent felstlantiæ, quo enim cirius fine violentia medicamentum pr

gans evacuat, cò gramis. J. B.

Partem cum purgantem, tum adferingentem obtinere creditur, quarum prior facilius elicitur, po sterior difficilius. Tine pro diverla intentione diversimode quoque tractatur. Nonnulli levitolis one vim purgantem minui, & adftringentem augeri fibi imaginantur; quod alli improbant, nx immerito: Etenim cum vis purgans fixior fit, quam ut levi toftione in auram evanescat, toftio il vix latisfaciet. Præltat itaque fi altrictoriam vim auctam velimus, rejectá prima coctiono demosl coquere, & fortiflima expressione exprimere. Schrod. Alii quoque in Dysenteria improbant torefactum Rhabarbarum; tum quia minia torrefactione vim purgatoriam penitus amittit; tum quia moderată vix evitari poteff, quin acrimoniam contrahat, unde intestina rodit, & novam mater am ad locum affectum attrahit. Nos tamen in Dyfenteria Rhabarbarum toitum bono cum lie cellii ufi fumus, etiam in noffro corpore.

Non approbo (inquit J. Bauhimus) corum morem, qui in dylenteria à principio adstringentia es hibent : n augent morbum dum per ca retinent educenda : nempe acres, malignos & putridos la mores quò natura vergit cò ducere oportet, fi per convenientia hat loca: fi igitur flatim à princiрю educantur convenientibus purgantibus, fublevantur citò, & poltea tuto adfringentibus ut

Cum substantia sigida & terrea totum permeat, ignea autem in superficie sit; ideò per insula onem feparantur partes calida & purgantes; manent frigida, terreffres & adltringentes. His in infulo plus purgat quam in fubltantia. Verum quia hoc modo fit penetrantiffumum, timtur in sis pracque qui alias ardore & difficultate urina laborant, ut Fallopius observat. Dimeticum enien cum sit, agitat & pellit eà humores, ut ardor urinæ sit molestus, quamdin act io ipsius durat in corpore. Hosman.

corpores ex obstructione diuturnas, R. 3ij. Rhabarbari, vel 3j. pro infantibus: in taleolas con-Ad teores ex omunecation quantities, 231 Anguantari, ver 31 pro intantiques in taleolas concide linteo raro includantur, 8c in aq. Cichorii fij. infundantur. Dol. 31v. nodulo quolibet mane expressio. Has omnes Febres se curaste hoc remedio testatur Montanus. Hoc etiam ego ulus sum expresso. an affectibus longis cum febre, parte affecta non bene cognita, & femper milii bene coffit. Chefneau. Communicavit D. Hulle.

Lapathum folio rotundo Alpinum J. B. Hippolapathum rotundifolium vulgare Park. Hippol. rotundifolium montanum C.B. Hippol. rotundifolium Ger. Battarb Montes Rubarb, or Great round leaved Dock.

Radice furculofa & longa nititur, cujus finguli furculi plufquam pollicarem craftitudinem faci-là affequuntur, rugofi & fibrofi, flavefeentes intensè, fapore amaro. Caulis bienbitalis & tricultitalis, cavus, profundis sulcis exaratus, rubescens, alis multis donatur. Folia Bardanæ, notabilis lataus, cavus, pioninus autes autes qual con luce ovirentia, pedieulo rubente & frirato appendun-tiudinis, rotunda, glabra, palide & qual co luceo virentia, pedieulo rubente & frirato appendun-tur. Flore mulcofi, copiolifimi alas ferè totas obfident, ex herbidis fex foliolis, apicibulque multur. 1975 months quibus femina fuccedunt triangularia, nonnital rubenția. Nafetur (autore Clufio) in oranibus jugis Alpium Șținiacarum, & Austriacarum, prafertin Locus.

circa humidiora illa loca ad qua armenta, flationoni aftic habonya, astivis mentilhis aquationis gratia frequentifime convenire folent. J. Baubinus in Rhoetia Alpibus invenit.

Purgare aiunt fi ad duplum Rhabarbari exhibeatur.

3. Hippolapathum fativum Ger. Hippol. letifolium C. B. Lapathum majus fivo Rhabarbuttim monachorum J. B. Lapathum fativum fivo Patientia Park. Months Authorb 02 Bardost Patience.

7. B.

Homis proceritarem interdum asseguitur, caule surgens striato, rubente, superiora versus in numerosos surculos diviso: storibus series longa per totos fere ramos muscolis; strinine subsequente anguloso, solitoulis membraneis circundato. Folia pedalia & sessionalia, lata, acuminata, non tamen dura & rigida, ut vult f. Baubinas, & rupenta, sed possus modila, lavia & obscurius viridia, acuminata proprieta pedalia de possus modila, lavia & obscurius viridia, acuminata pedalis superioria superioria superioria pedalis superioria sup 7. B. camen musa consensa, un consensa con consensa con persona de la consensa con con consensa con con consensa con consensa con consensa con consensa con consensa co intensè crocea.

mente aveca.

Folia mense Martio emergunt, appetente Junio floret & sponte semine se propagat.

J. Bauhi-Tempu & mu le in varius Germaniæ, Gallia & Italiæ locis se observasse scribit.

mu te in varus Gramanne, Manaco. Acque ecos se object and person.
Radix bilem flavan, & ferofos humores educir. Rad, aride drachmam, zingiberis ferupulum in Virei.
palverem redige, fume jejumus in jure calido. Pro Rhabarbaro qui fubfitumin duplici dofe attuntur. parveran recogo pura your management para participant siccæ pulvis ex meraco potus ad pellendos renum calculos præstar. Idem. Quinetiam ex Marrubii decocto hauftus auriginem curat. Idem.

Huic idem nobis viderur

Lapathum sativum Lapes J. B. Lap. hortense folio oblongo, sive secundum Dioscoridis C.B.

Hanc speciem Laufannæ Sabaudiæ oppido Tragus & Gessperus proventre scribunt. Est autem inquiunt, Rhabarbaro monachorum quadantenus similis, at solia tenuiora sunt, pinguiora & molliora, ac etiam magis exigua, quare inter olera reliqua, ob dulcedinem fuam in culinas recepta eft.

J. Baubini judicium seu sententiam de hac planta adscribam, qui & ipse libenter suffragor. Ut libere dicam quod sentio, suspicor Tragum & Gesnerum pro Lapatho hortenti Lausannenfi observatse Rhabarbarum monachorum primo anno satum, quod tune delicatius est quam dequen-

tibus. Siquis nos aliter doceat, rein gratam faciot. Caterum Bardanam majorem Monspelientibus Lappas dictam scribit D. Magnol in Indice plantarum circa Monspelium nascentium.

4. Lapathum maximum aquaticum sive Hydrolapathum J.B. Hydrolapathum magnum Ger. majus Park. Lapathum aquaticum folio cubitali C. B. Breat Mater Dock.

Magis huic in fibras diducta est radix quam vel Oxylapatho vel Hippolapatho, foris nigra, intus buxea, cum notabili adstrictione amaricans. Caules assurgunt ad duos tresve cubitos, flore & semine Lapathi acuti fed majore. Folia lata, praelonga Rhabarbari monachorum non diffimilia, fed multo longiora, duriora & rigidiora, [longitudine fere fesquicubitali, Lapathi acuti foliis fimilia, fed laviora minusque rugosa f. B.] leviter crispatis oris, subacida & strenue adstringentia.

Folia bujus plantie non longiora tantum junt quam cujufvis alterius nobis cognite Lapathi speciei, sed &

Nascitur, inquit J. Baubinus, aquosis, palustribus ac stagnantibus locis, & fossis humidioribus; Locus Nascitur, inquit f. Bauninus, aquento, rimò in iplis plerunque aquis oritur, rarò extra easi
Q 2 Quic.

Post.

Lacut.

170

172

Ther.

Vires.

Quicquid existimet F. Baubinus, hanc plantam à vulgari Oxylapatho tota specie differre & non va riare tantum ob fitum, minime dubito. Radix crassa, crocea lenit alvum; Icteritiam discutit. Folia podagricis calidis & ulceribus utiline

imponuntur fluentibus. Sebwenckf.

Hac planta est quam sub titulo Britannica Antiquorum vera describit & depingit Abrahams Muntingius, quamvis decriptio quod radicem non convenit cum Buthinana. Verim Muntingiu veriorem & accuratiorem effe existimo, quam ideireo nonnihit contractam proponam.

Lapathum longifolium nigrum palustre, sive Britannica Antiquorum vera, vel Hydrolapathum ni

E radice craffa, rotunda, lata ac fpongiofa (annofa dum fit) & fucculenta, manûs circiter lon-gitudine, in varias partes craffiulculas, non adeò longas, inferius divisâ, & radiculis fibrofis cina; guille, in variable pares cannicalis, incl. accounts, and accounts, and account colore recens effolfa in loco natali, exterits nigro, intus candido; qui mox in luteo-rufe(centem qualis est Rhabarbari veri mutatur, per siccitatem planè fusca, folia protrudit haud multa, Lapatho rum omnium longissima, juxta se posita non tamen arcte juncta, sed separatim, surlum semper vergentia, sesquipedem aut duos pedes longa, tresaut quatuor digitos lata, in medio latifinga &in muteronem acutum tandem definentia, colore superius saturo-viridi vel è ceruleo atro-virene, subtus pallidiore, venulis pallide viridibus, substantia crassiuscula, tactu duriuscula, densa, constipa. ta & firma, marginulis interdum, prefertim in cauli adnalcentibus, parum cripis, pediculo mod. cè longo & craffo, propè terram interdum rubente, adfiringentia & ex parte acida, dib. Augui finem evanescentia. Caulis unicus aut etiam plures pro atate & magnitudine planta, duas, tre, Re quaturor interdum pedes longus, rectus, teres, viridis, cavus, folius minoribus hine indeadeus ornatus, tâm furfum quâm deorfum parumper vergentibus; è quorum finubus ramuli rariùs diffotii exeunt, flofeulis pallidis, fub Julii initium fe aperientibus, rarò non tamen verticillatim ad arios. los difpofitis, è brevibus & teneris periolis pendulis onulti. Foliola tria floris exteriora duabus, ab tra-que parte è pallido colore albidis hirfutis genunulis, in nulla Lapathi feccie præterquam Virginia na Britannica vilendis exornantur. Semen parvum, spadiceum.

Hanc plantam veram & genuinam Antiquorum Britannicam esse contendit Abrahamus Muntingius: Siquidem descriptionibus ejus qua apud Veteres extant tum facie tum viribus per omnia ze foondeat. Quin & nomen Britannica Frifica originis effe probare nititur; neque enim à Britan nia infula cui ut propinqua cam dicavêre Frifii denominationem fumpfiffe (ut conjectatur Plinis verifimile est. Brit Frisis confolidare, firmare, compingere, fignificat : Tan verò Dens est : po ro Ica vel Hica idem quod ejectio valet : unde Britannica dicitur herba quæ firmat & confolidat &

tes vacillantes; vel medetur morbo dentes excutienti.

Omnes hujus herbæ partes, caules, folia, flores, semina, sed praccipuè radices valide astringue, indurant & conglutinant. Hinc ominia purrescentia, ut Erysipelata tam ulcerata, quam intega, Herpetes, Phagadenica, Gangranas, &c., inhibet & fanat. Undecunque manantem fangunas Hamorrhoides fimul & menses fistit : uno verbo ad omnia valet ad quæ reliqua adstringentia frigit

Nervis, corúmque incommodis, ruptis, vulfis, contractis, tremulis, ípalino, paralyfi, febrilis effibius, necnon rigoribus medetur: Venena ac ferpentes abigit, & ictus corum fanat: quarereinter Alexipharmaca numeratur. Omnes Angina species uvula relaxationem, paristhmia, miliáque oris, faucium ac ventriculi mala, aftrictione egentia, ac apostemata, tumores & ulcera no bè depellit, variaque rheumata aufert.

Tandem latentium caufarum morbos Stomacacen scilicet, Scelotyrben, cruráque ulcerata ani-

pathià fuâ curat.

Folia imponuntur ulceratis partibus per horas duodecim viridia, renovanturque alia: Succusquo que caniculari fole induratus, aut igne inspissatus inungitur.

Varios hujus herbæ ejúsque radicum ad usum præparandi modos, itémque varias compositions & mixtiones cum aliis qua operationem ejus promovent medicamentis videsis apud Autorem no strum prædictum cap. 16.

Quoniam autem (inquit) Scorbutus altas adeò in quibufdam egit radices, ut ex folius Britanii ca decocto parum commodi funtant, hanc ob caufam confectum Medicamentum, à nemme mortalium hactenus (quod scio) scriptis publicatum apponere volui, ut omnes notitiam illius harrire, sibíque facili negotio parare possint. Est enim auro pretiosius, ac domi adversus omnemmos bi Scorbuti suspicionem, inæstimabilis instar thesauri habendum.

> R. Croci 3ij. Macis Glycyrrhizæ Cinnamomi opt. Piperis nigri Radicum Gentiana ana 3iij. Britannicæ 3vj.

Omnia groffo modo pulverifata, immisceantur vini Hispanici spurii libris sedecim, aut pintis Hole landicis 42 vel 4.

> Aceti Sambucini vel alterius fortissimi thiv. Ovorum recentium vitella tria.

Maccrentur simul in vase lapideo vitreato, probè obturato per horas 72. in cinere calido, simo equino vel arena calida, co tamen modo, ut ultra caliditatem tepidam non procedatur. Repons tur deinde & utui fervetur,

Huius decocti tres, quatuor, quinque, vel fex etiam uncias pro natura subjecti sumat ager manè iciuno fromacho per dies quatuordecim vel viginti, vel plures. Bibat ctiam quotidie ad fitim extinguendam Vinum Rhenanum optimum: vel fi Cerevilia fit affuetus, fumat non recentem, fed defacatam beneque coctam: Ac quoties illam ager bibit, toties ipfi cochlearia tria hujus vini exhiberi necesse eft.

Notandum tamen, quòd fi in hujufmodi ægro ficcitas quædam tuffis vehemens, vel Tabis firfoicio adfit, Piperis loco fumat Glycyrrhiza 3vj. Vino ufu ferè confumpto reliquiis adhuc femel

vel bis tantum vini addi permittitur.

Hoc vino non folum brevi temporis spatio inveteratus Scorbutus, præsertim si absque sebre vel inflammatione fit, verum etiam reliqua Scorbuti genera omnia, inveteratæ Herniæ, Paralytici atque Gallico morbo infecti felicissimo successu curantur. Hac omnia Muntinguis.

5. Lapathum vulgare folio obtufo I.B. fylv. folio fubrotundo C.B. fylv. vulgatius Park. fylv. folio minàs acuto Ger. Hound-Icabed wild Pock, rather, The most common areat broad leaved wild Dock.

Radis huie fimplex, interdum furculofa, craffa, altè in terram defeendens, exterius fufea, interius Jutea. Folia que à radice exeunt longis infident pediculis, que in caulibus funt brevioribus, palmign & fesquipalmum lata, longitudine ad latitudinem dupla, alias rotundiora & obtusa, alias longiora & acuta, marginibus extimis finuatis ut crenata videantur, utrinque glabra, [media tamen costa & nervi infigniores hirfuti aversa parte] pallidiùs virentia. Caules plures, cubitales & sesquicubitales, teretes, striati, brevi lanugine hirfuti, medullà farcti, ramofi foliis ad nodoslongis intervallis diffantes alternatim pobrevi languis in mai, incomination of the property language in mai, rum folia in magnum aucta vafculorum ufum feminibus præstant. Semen in unico vafculo unicum, triquetrum, splendens, colore castaneo, pallidius qu'am Oxylapathi crispi. Foliola illa terna qua vasculum seminale conficiunt ad margines dentata sunt, secus qu'am Oxylapatho crispo.

valettuni tennian e contretaut au margines contrata unit, reces quant compositori pre etam folis ruftici buryrum obregere & involvere folent; quin & locis humidioribus in areis pagorum ploramrultet buyuni ovegere et involvee oben, quin et ious municipus maies pagoium piotamique, ad Itabula reperiri folet. Eadem etiam Lapathum vulg ere folio obtufo Lobelli nobis effe videtur: icon enim convenit; quantumvis Lobelius Lapathum fuum vulgare folio obtufo Lapatho acuto fimile effe feribit femine, caule, flore & radice; folis duntaxaa fuperne retufis, brevioribus & rofinite ette teripi tenine, catte, more & marce, tonis datassa injenite reduis, otevioriotis & ro-tundoribus differre. Unde nos olim decepti, pro Oxipapubo feit. Lapatbo acuto habuinnus hane La-pathi speciem cum solia acuta produceret, quod non rarò evenit. Verum sam videmus Lapatbum acutum Herbarus dictum, candem plantam ese quam nos pro Lapatho acuto minimo habuingus: & reverà Lapathum acutum minimum Lobelii & reliquorum non videtur specie differre à Lapatho acuto seu Oxylapatho corundem; ut in ejus historia ostendemus. At planta hac de qua agimus, tota specie differt ab Oxylapatho, non foliorum duntaxat figura, ut descriptiones conferenti pate-

D. Morifonus aliam hujus feu speciem, seu potitis varietatem adfert, quam Lapathum silvo. fol. Varietas. fubrotundo feminis involucio lavvi feu plano denominat, quod non aliter à descripto differt quàm fe-minum involuciis planis & lavibus, non asperis, seu ad latera dentatis.

6. Lapathum folio acuto crispo C.B. acutum crispum J.B. acutum minus Park, acuti varietas folio crifpo Ger. emac. Sharp pointed Dock with curico leaves.

Radice cum pracedente convenit nifi quòd in the Luic fit, uti funt & reliqua ejus partes. Folin differt angultioribus, longioribus, obfcurius virentibus, per margines crifipis & finuatis, prafertim prope pediculos. Flofenti minores, longioribus tamen pedicellis penduli, verticillis crebrioribus, ut femina caulem plerunque penitus contegant & occultent. Tria illa foliola, qua conniventia femen amplectuntur & includunt, per margines aqualia funt, non ut pracedentis denticulata. Semen quam illius rubicundius feu caftaneo colore intentiore praeditum, magnitudine aquale.

In locis incultis, hortorum areis, humidis præfertim & uliginofis paffim & copiose provenit. Hanc foeciem Johnsons & Morrisons pro Lapatho aquatico minore Tab. & Ger. habent. Figura tamen Hydrolapathi minoris quam adhibent Ger. Park. & J. B. ad Lapathum anthoxanthon propiùs accedere nobis videtur: utcunque cum illis fentio Lapathum illud aquaticum minus non differre specie vel à Lapatho acuto crispo, vel à Lap, anthoxantho.

A. 7. Lapathum acutum Ger, acutum sive Oxylapathum J. B. acutum majus Park, folio acuto plano C. B. Sharp pointed Dock.

Folia huic quam præcedenti breviora, inferiora à lato principio in acutum mucronem fenfim angustantur, minora quam penultimi, alias colore subluteo similia. Caules in parem altitudinem attolluntur, funt tamen graciliores & minores , rigidi, & interdum tortuofi; rami à caule magis extant, seu obtusiores cum eo angulos efficiunt. Florum verticilli rariores, seu longius distantes, appolito interdum ad fingulos foliolo ligulæ instar. Floseuli minores quam præcedentibus; semina plus duplo minora. Extimo foliolorum qua femini pro vasculo inserviunt tuberculum seu verruca rubens grandis innascitur, cui & similis in pracedente Lapatho cernitur sed multo minor.

In humidioribus, ad aquarum margines, interdum etiam in ipfis aquis, nec minus frequens ad

fossas & sepes.

Q 3

Part.

Locus

Locus.

Cum hac specie convenire nobis videtur Lapathum acutum minimum J. B. C. B. Ger. Park, S. quidem J. Baubinus omnibus partibus minus Oxylapatho vulgato, cateraei fimillimum scribit inte rim, (pergit) hoc peculiare habere videtur, quod fratim à radice ferè caulis in alas incipit dividi. in quibus flores ex certis intervallis verticillatin nacuntur, mulcofi, lutcoli, fingulis frev verticilla appolito foliolo ligula inflar, quo verticilla tamen extrema carent. Note he non fufficiunt ad di appointo fototo nguar mirat, que versani a mant a canto vulgari ubicunque provenit flores vertici. Itati fore funt, appoints fotolis ad fingulos verticillos: quod autem caulis flatim à radice in alas incipiat dividi, natalibus imputandum cenfeo.

HISTORIA PLANTARUM.

Simon Paulus in scabie & prurigine plurimum laudat decoctum radicum Oxylapathi cum vel s.

ne decocto stercoris galli gallinacci, si pars affecta eo abluatur.

ne decocto stercoris galli gallinacci, si para attecta co abluatur.
Ad hujusimoli assecti duo sequentia remedia proponit, ut infignia, r. R. succi Oxylapati,
Adhapitari Monachorum, Rad. Chelidonie maj. an. 5j. pingued. keĉis 5iv. Mista coque ad succi fere constumptionem. Adde Diapompholygos 5j. Cerusta 31, Aluminis 5j. Thuris 3 s. Sulphus is 9j. Mista deinde diu multimique agitentuti in mortario pistillo ligneo vel plumbo. Quod si inter agitandum siccius siat, addatur semper pinguedo lactis, ut siat linimentum mol

100. 22 Rad. Oxylap. Althex an. 3/3. Helenii 3ii, Herb. Arittolochia, Scabiofa, Nummularia, Plantag, an. Man. B. Coque ad putriaginem in f. q. aqua fluviat. Trajiciantur per feraceum raius:

tag, an Main p. Coque au paintegnean in 194 aparent. F. La. linimentum ad Scabiem.

Addatur deinde flor. Sulph. Bji. Ballain Peruviani parum. F. La. linimentum ad Scabiem.

B.ekmeisterus miln & aliis ceu certiffimum ad ferpigines tollendas remediem communicati

pulverem radicum Oxylapathi plani cum aceto miftum. Sim. Paulus.

Partycent rathern Oxynapam pain cam accommend.

Sola fricatio radicis Lappatti [i.e. Lapatti, forte de hac foccie intelligit] delet imperiginem.

Experium à me fapius. Ex Obfervationibus Marcelli Cumani ab Hieron. Velfchio editis exceptie & ad me transmitt D. Barn. Soame.

Lapathi acuti radix Cerevifia infusa laudatissimum Antiscorbuticum habetur. Willis de Son.

Oxylapathi radices decocta vel feorfim, vel cum aliis specificis mixta, in Istero sanando eximi usus sunt. N. B. Caro quaccunque quantumvis vetus & dura, si cum lapatho cujuscunque generis coquatur, mollis & tenera evadit. Langham. Hort. fanitat.

Pulvis feminum lapathi hepar roborat & fluxus alvi quoscunque sistit. Est quidem Medicamen tum obvium & ubique parabile, verim ufus non contennendi : Ego ei interdum admifeeo pak rad. Tormentille, facch. rof. & pulv. putamunum ovorum. D. Bowle.

A. 8. Lapathum folio acuto flore aureo C. B. Lapathum amboxambon J. B. Bolten Dock.

Radice est brevi, surculosa, fibrata, dura, lignosa: caule nunc simplici nunc multiplici angulos, altitudine palmari aut dodrantali ; folis oblongis, angustis, flavicantibus: floribus in summis rams confertis, inferioribus in verticillos habitiores compactis, colore flavicante. Semina perexigua fun & pallidiora quam reliquorum congenerum.

In palustribus & uliginosis locis sponte exit: Juxta Swarfton pontem ad Trentam fluvium copios, nection propé Cressland oppidum i nifula Elienfi aut Lincolnienti conitatu. Obfervavinsa etiam femed Middletoni in Warwicenfi agro in fosfis juxta ades D. F. Willieghly.

9. Lapathum pulchrum Bononiense sinuatum J. B. Che fiddle: Dock.

Ex crassa radice multa folia, duarum pleraque unciarum pediculis ejusdem penè longitudinis profert, unciam plus minus lata; in medio profundo utrinque finu ex adverso respondente, extre mitate subrotunda, ut musicum illud instrumentum nostraubus a Diol dictum sigura sua imitentus. E nucdio foliorum caulis pedalis, nonnunquam fefquipedalis exit, in plurimos ramos incurrestratus. Ad fingula genicula flores herbaccos mutcofos caterorum Lapathorum more profett quibus fingulis succedunt terna foliola angulosa dentata, continentia semina triangularia sib

In areis & pafeuis circa Londinum ; & in agris S. Georgii dictis propè Southwark copiosè provenit.

In Helveria irinerantibus paffim fe nobis obtulir : unde non eft cur è Bononia natales que

arceffamus.

Descriptio quam adhibuimus partim è J. Bauhini, partim è Morisoni Historia desumpta est, cum planta ipia ad manuna non sit. Est cur dubitemus an hoc à Lapatho acuto seu Oxylapatho specie differat néene. D. Magnol Oxylapathum vulgare folis mirè ludere scribit, modò acutis, mo dò subrotundis, sepissimè ctiam sinuatis.

13. Lapathum folio acuto rubente C.B. Lapathum fanguineum Park. Lap. fanguineum, sea Sangui Draconis herba J.B. 25100btwort.

Facilis est hujus à reliquis Lapathis discretio, sanguineo succo quo scatet, nervis per solia La pathi minoris acuminata crebris discurrentibus, varioque implexu ruborem sangineum virentibus foliis conciliantibus, quorum fuccus & manus & alutam primum purpurco, mox in coeruleum de generante colore tingt ; quo fimul & pediculi foliorum turgent.

Reliqua effigiatura rion ablimi
lis Lapatho acuto, nili quòd magnitudine superetur. In hortis seritur pro olere: Junio floret & semine deciduo facile se propagat.

Folia alvum cient in julculo, aut expressus succus sanguineus totius planta. Lob. Nitrossor Ovulapatho effe deprehenditur: reliqua funt cum eodem communia. Semen pulverifatum & in aliquo decocto aftringente potum fingularem habet efficaciam in fiftendis nimiis menfibus & fimilibus fluxibus. Camer.

11. * Lapathum Chalepense folio acute, seminum involucris profunde dentatit Morison. Sharps wointed Aleppo-Bock.

Hujus caulis valdè ramofus ascendit ad altitudinem sesquipedalem, ad cujus singula genicula nafetturinicum folium acuttum. Flores ibidem producuntur confertim nascentes, herbacei; atque fingulos deciduos sequuntur involucra valde dentata, quasi spinosa, in quorum singulis singula continentur femina triangularia, ut in cateris hujus classis.

Plantam hanc iple nondum vidi; descriptionem ejus è D. Morrisoni Historia mutuatus

12. * Lapathum marinum sinuatum J. B. Lapathum maritimum fætidum C. B. Park. Strong. fented Bea Doch.

Radice est & caule atro-rubente, pedali, incurvo: quem folia atro-rubentia, subrotunda, longis pediculis donata, & uncialia, interdum finuata, communiter alata ambiunt, ex quorum finu ramuli exurgunt, similibus foliis cincti, quorum superiora leviter per ambitum dentata sunt. In caulis fummo flosculi quadrifolii, muscosi, quasi in spica disposiri, quibus utriculi foliacei, subrotundi, fatis exigui semen continentes succedunt. Hac dum viret gravis odoris est & in maritimis non longo Monfpelio provenit.

Hec planta, si modò rectè à C. Baubino describatur, Lapathi species esse non potest, cum flos ejus quadrifolius fit, omnis autem Lapathi hexaphyllos, ut de vasculis seminalibus nihil dicam. D. Magnol in Botanico (uo Monspeliensi Lapathum marinum sinuatum J.B. hujus synonymam facir: nec fanè præter rationem, cum & descriptio & locus conveniant. Lapathum autem marinum sinu-

atum 7. Baubinus fic describit.

Caulculos cintitis humi procumbentes, aliàs obliquè crectos, dodrantales, in ramulos divisos an-quelosos aques friatos, quibus solta uncialibus serè pediculis harent, alternatini posta, lacinata, du-abus insginibus lacinis imam partem in totidem appendices dividentibus, si gunt oblongà, è quo-rum simubus ramulorum exortus est, qui velut in spicas longas ex semunciali intervallo sulcular minimos aggestos habent, obsoleti coloris & ex luteolo virente quodammodo albicantes. Radix rufescens, simplex ferè, paucisque fibris donata.

D. Magnol ob aciditatem quam habet ad Acetosam refert hanc plantam. Nos ad aliud genus pertinere putamus; verum quoniam à tribus magni nominis Botanicis hic fuerit collocata, nec nos quò pertineat certó sciamus, noluimus cam temere loco movere, donec de numero petalorum in

flore, & figura feminis & valculorum feminalium certius edocti fuerimus. In fabulofis monticulis parum ultra Cetium montent, quos reptatu fuo occupat, Collegit D. Ma- Locus,

gnol. Cherlerus apud F. B. Junio cum flore circa Aigues mortes.

Prater has à nobis alifque visas & descriptas Lapathi species, alias adhuc aliquammultas à se obervatas producit Abrahamus Muntingius M. D. & in patria Academia Groningensi Botanices Professor. Ex funt,

1. Lapathum Chinense longifolium, sive Rhabarbarum longifolium vel verum Matthioli, qua

cum fit Planta pentapetala, flore cœruleo, non est hujus loci.

2. Lapathum longifolium nigrum paluftre, five Britannica Antiquorum vera, vel Hydrolapathum nigrum. Quod idem effe putamus Lapatho aquatico fol cubitali C. B. 3. Lapathum Virginianum five Britannica Americana.

Oxylapathum plantum paludofum.

Oxylapathum vulgare minus.

6. Oxylapathum minus dentatum.

Oxylapathum fibrofum feu Bulapathum Plinii. 8. Oxylapathum tuberosum Americanum.

Has plantas prolixè describit Muntingius in libro de vera Antiquorum Herba Britannica.

Verum quoniam longa verborum ambages Lectori plerunque tædium excutere, réfque ipsas obscurare potius quam illustrare solent, omissis minus necessariis, issque que vel omnibus in genere Lapathis, communia funt, vel iis quæ à Muntingio noviter inventa & descripta suspicamen; descriptiones contrahere conati sumus, nè eadem multoties repetere cogeremur.

Lapathis omnibus in genere convenit florem habere non deciduum aut fugacem, sex foliis, cum totidem flaminulis, suos apices gestantibus, compositum, quorum tria interiora magnitudine aucta & conniventia semen triquetrum splendens, & plerunque spadiceum aut nigricans amplectun-

Iis qua à Muntingio descripte sunt commune est, Nervum seu costam habere inferne prominulam in medio folio, fecundum ejus longitudinem excurrentem, è qua hine inde nervuli ad folii latera producti, & ibidem semicirculariter cocuntes cernuntur.

Item tum folia ipfa, tum corum petiolos & nervos medios maculis & punctis rubentibus conta-

minata habere: petiolos subrotundos inferius sed striatos, superius planos.

Carterum Muntingus duobus nominibus nobis reprehendendus videtur. 1. Quòd non indicer locos particulares, in quibus fingulas species viderit aut invenerit. 2. Quòd non dicat, quas spe-

Lib. IV. . De Herbis flore imperfecto, &c.

cies novas & à le primim orfervatas, quas ab aliis ante fe, quibtifque nominibus traditas autée fériptas putet. Qua certé nois paulo hebetioribus plus lucis affindifent ad eas rité intelligenda à diferencendas, quam defériptiones partium etiam verboliffime.

* 13. Britannica Americana seu Lapathum Virginianum Munting.

E radice craffà, variè divifa, & fibrofis appendicibus onufta, exteriùs fufca, internè è rubroltea, medullà in vetufforibus è fufco pubrà, creulo quodam albo intrinfecus exornatà, fiblique firma & folidà, per ficcitaem tamen fipongiotiore, fucculentà, modorà, guftu amara & adfungen, ac ore mafficita fuecum quafi luteum exhibente, Fèlia cult non adeò copiofa, arcèè quafi conja èta, furfimi magis quàm deorfum vergentia, magnitudine varia, in planta nondum florente majora & acutum mucrone partim fe contorquente nora, breviora & roundonoa, in florente majora & acutum mucronem partim fe contorquente furfim definentia, modice craffa & pinguia, fuperne herbacca, mfernè è viridi fubecrulea, magnibus plurimum rubris; necnon media cofta, & venulis inde ad latera excurrentibus, que tama inferne parum aut nilul ruboris oftendunt, guftu valude adfiringenne & acida, petiolis craffis, police craffus, teres, firatus, cavis, viridis, ad genicula tamen fen foliorum fedem annulo plane ribido, digituan lato cinctus, folis hine inde adnafeentibus, & deorfum pletunque vergentibus; minimulam amontobus, & fenfim angultioribus ad faftigum ufque veftitus: è cujus apice primò ne inter folia ei annexa, ut m alis Lapathis, Julio menfe flores producuntur. Qui tamen caulispolia in pancas quaddem partes trantverfas, admodum angultas, ac à fe invicem feparatas diffinant, que bus inferiis pauca quaddan foliqia adharent. Flores & femina ut in alis Lapathis, à quibus uma ommibus pracer pracedentem differunt, quòd albide gemmulae plane lamugnofae pifs corum folia but acune partes directanture.

Frigoris minus patiens, in regionibus septentrionalibus per hyemem reponi desiderat-

* 1.1. Lapathum planum paludofum Munting.

Exadice modice longa, digitum craffa, & in quafdam partes reftà transversas divisa, colorent Bratannea vera, Laporis expette, necinon admodum adstringente, Felia profert non multa Accidudario estigie, plana & explicata, vix manum longa, duos digitos ferè lata, è basi latiore in moronam definentia, viridi colore, consistentia durincula, pediculis longis intentia, mangiab planis, interdum nomihili velut plicatis, costà media superio interdum rubra, parum amara, mon valde adstringentia, inter que & alia quaedam minora, longioribus pediculis, plana inde sum mucronem inientia, substantia aque effigie Acetose vulgaris persimilia. E quorum ma mente Maio unus, vel pro magnitudine plantae duo Caulianti, recti, bipedales circiter, tenues, è rusconi, teretes, striati, rubei pleranque, interdum pro natura loci ex parte virides affirgunt; fi liis hine: inde rarò à se invicem distantibrs, iis que ad radicem latioribus, planioribus, brevioria aque m obtusum mucronem desinentibus. Acetose vulgaris similibus vestitus: inter que à superiori parte ramult tenues, exteris Lapathi specious ferò omnibus numero frequentiores, permultis se olis minoribus, & in acutum plane desinentibus necnon suo in vivore ad seminis perfectionems seven pullum, transquam. Plose que si desinentibus necnon suo sus superioris persentici.

Floculorum foliolis tribus internis tres gemmula ex albido rubentes oculos protuberars non inique efformantes externe adnateuntur: quod nos in Oxylapathi etiam floculis oblim

vinus.

* 15. Lapathum vulgare minus Munting.

E-radice ferè lutea, digitum vix craffa, fex circiter digitos longa, in aqutum definente foliapo let radicum plus ninus longa, ac pollicem [transverfum] lata, m obtustium mucronem definent superne lislarius virelta, infernè pallidiora, pediculis tenudus harentia, plerunque plana, rais nominist quafi crispata, gustu ingrata, arque nominist interdum amarine quadam acescenie Equorum medio Cauliculus producitur tenus, sefquipedalis aut alicio, teres, parium rubelcensis stratus, varios in ramulos, transversos, graciles divisus, quibus nonnulla exigua foliola, inferne bus acutora, ab uraque parte, ramis disporta adharefeume. Ad quorum exitum è caule flosibarticularim disportit provenium. Semen putillum, fulcum.

In ficeis potius quam paludofis oritur.

* 16. Lapathum minus dentatum Munting.

E radice tenui, tuberofa, manum transversam longs, tam internè quam externè pallidè lusé cente, Félia edit pauca, inferiori parte juxta le posita se quasi ex uno loco emergentia, puilla, de git longindimen vix continentia, brevalus admodum petiolis, ad basin circiere pollicem lata, in deque se contrahentia in acutum mucronem tandem definentia, supernè gratè virescentia, inferi is pallidiora, folo plerunque incumbentia, rarius super illud elata, undique fermé plana, magnibus ex parte rubidis, partunper incisis, aut grate cientatis, guttum valde truntier ferrenta. Cas la plerunque unicus, valdè gracilis, sesqueden plus minus longus, teres terè, partim striatus, evus, colore spadeco; non admodum alté supra folum in quinque, sex, vel septem ramulos transversos, ab utraque parte provenientes distipatus, quibus soliola quardam exigua, vix tamen aut ju

hil crenata, verun inferioribus planiora adnectuntur hinc indè procul à se invicem distantia, ad quorum exortum caulibus verticillatim adnascuntur stores perpusilli, passidè virides. Somes pusillum, nitidum, spadiceum.

* 17. Bulapathum Plinii, sive Lapathum sibrosum, Munting.

Humilis & exigua est planta, èradice tenui, brevi, pallide pupurascente, necnon plane fibrosa, & nullo nodo (ut cettera: Lapathi species universa) tuberosa, aut amaruscula, sed sapore poris ingrata, Folia protrudit haud pauca rotunda quali serie quadam dispoita, tam deorsium quam surfum vergentia, brevibus petiolis inharentia, estigie ac magnitudine Sanguinei Lapathi foliis, qua parvam bubulam linguam reprasentare videntur, non dissimila, juxta perolos latiora, & tandem amgultiora, in mucronem desinentia, parvam manum longa, duos dugitos lata, superne acro-viridia, inferne pallidiora, plerunque plana, interduntamen in hac vel illa marginum parco partim inversi vel quali plicata, substantia modice crassa, ore commansa partumpor acida, adstringentia, arque amaritudinem quandam propinantia. E quorum medicullio Caulis sessivis surgit unicus, sectos circiter longus, teres sere, friatus, concavus, foliis pallidior, quatuor, quinque; vele foliolis putilis, hine inde emergentibus onustus, necnon circa fathgium in duas, trelve partes divisus, in quibus socioulis necessas dispositiones ad summum apicem cingentes dispositio caruntari. Sessem pullillum, adadeco vel s'inco colore nitudum.

Floret Vere ; Semen circa Maii exitum maturat. Semine prolato fapius, non tamen femper emoritur.

* 18. Oxylapathum tuberofum Americanum, Munting.

E radice pollice nontunquam longiore, craflà, ovali, tuberofà, angulofa, fibis paucis hine indè enaris donată, exterius fulvă, internè candida, fibi finem Aprilis aut Maii initium folia protudit rufefcentia, ex angulo origine in latius finientă, fex diginos longa, in medo duos trefve lata arque ibidem rotundiufcula, in mucronem acutum definentia, modice longo & angulto quafi pede nitentia, molia & leviter flaccicentia, finperire bard-virida, infernè pallidiora, marginibus planis, palato pergrata, quamvis & acidiufcula & parum adfitringentia. Caulis circa finem Junii nunc unus, nunc plures, pro radicis atate aut magnitudine, pedem longi vel paulo altiores, teres, tenues, duodus parvis, aliquando oppofitis interdum (gaparatis fololis, vel unico tantim, aut fapius plane nullo onufti exurgunt. In quorum faftigio tres, quinque, vel feptem nonnunquam, à é invicem feparati, bini tamen fémfer ab titraque caalis parte juxta fe politi, flofculi, in cacumine nihilominus in unum definentes, petiolis pufillis nixi, à pracedentibus omnibus Lapath fecciebus formă, magnitudine, folis ac colore plane diverfi, ex albido feilicet fufefcentes, explicati & omnino rotundi, conjunctum interdum & quafi coacervatim difponit, è foliolis, fex tenerrimis, intrinfecia five meditullum verfus admodum anguffis, extrinfecus verò latioribus, atque in tres particulas bidem acuminatas Cyani modo incifis conftantes, cum perpufillis in meditullio apicibus luteis ; qui poft tridium in fe marcefecebart nullo relicto femine.

An hac plama vera & genuina Lapathi species sit nobis non constat, cum Autor noster nec semen, nec ejus conceptaculum describat.

Superficies hujus plantæ quotannis hyeme interit : radix perennat.

CAP. III.

De Acetofa.

Cetofa ab aceto recentioribus dicta eft, quia acido fapore acetum amulatur: Gracis Oxalis pariter ab acido fucco.
In nonnullis Acetofa speciebus, puto me observasse alias plantas steriles & storiferas tantum, alias sertiles & semine pragnantes: ut in his quoque sexus distinctio eluceat.
Ilujus generis octo species nobis innotuere. Ea sunt

- I. Acetofa vulgaris.
- Montana maxima C.B.
- 3. Sterilis Moscovitica Mor. 4. Vesicaria Americana Park.
- 5. Rotundifolia bortensis C. B.
- 6. Scutata repens C. B.
- 7. Arvensis lanceolata.
- Cretica semme aculeato C. B. Que eadem Actose Ocimi folio Neapolitane Bucephalephore Col.

A. 1. Acetofa

A. 1. Acetofa vulgaris Park, pratensis C.B. Oxalis vulgaris foliolongo J.B. Oxalissia Actor a folio Gor. 10ilb 2011el.

HISTORIA PLANTARUMI ....

J. B. Cubito altiores promit caules firiatos, concavos & in apricis rubentes, in alas divisos, & folia alter. Cubito altiores promit caules firiatos, cuminatis, qui pediculo adhartentialtatis pluniaffie for culentis, glabris, atro-virentibus, sapore acido. Flores & femen Lapathi acuti (inquit J. Baubina). In lac specio planta nonnulla flores duntaxat proferunt, hexapectalos cum duodectim flaminulis kapicibus luteis, quibus nullum succedir semen: Alia semen proferunt triquetrum, splendens in rasculo tribus foliosis conniventibus compolito, ut in Lapathis fit. Radis sibrosa, lutea, strenue sicculo trebas foliogente sapore.

In pratis & palcuis pallim & copiosè provenit, in hortos etiam admittitur in ulum culina. R. flate floret & femen brevi perficit, quod (ut rectè Gelnens) difficulter colligiur, cum fubitò dei dat antequam probè maturescat.

thujus varietas habetur, quam J. Baubinus sub titulo Oxalidis crisse depingit & desoribis. Hac, inquit, natali loco, tempore & crescendi modo à priori nihil plane differ quam quod nagura solis crissis in hac mire ludat.

Actofo annis, ut alia ferè acida, refrigerat & ficcat; appetitum excitat, choleram repunit, firim fedat, putredini refifit, unde in tebribus biliofis, fimplicibus ac petitienthus utitatifime eft, atque eriam utiliffima, feu fuccum expressim jusculis & forbitionibus immifeere, feu fossi dem incoquere malueris. Aqua deftillata esidem utibus infervier hyemis tempore, cum folia en nuerint; est autem, ut pleræque hujusinodi aque stillatitae, languador multo & minorum i

Semen medicamentis additur cordialibus, étique proculdubio facultatis additungentis partices, u aliorum Lapathorum femina.

Herba astivis mensibus acetariis infertur, éstque idoneum multorum ciborum condina

tum. Singulare est (inquit Simon Paulus) quod aliqui practici pro horribili segreto habent, quod lo tosa radix siccata & decocta rubello eleganti colore aquas tingat, cujus tamen Rulandus jampika

Grænlandi miserè vexantur Scorbuto, sed quasi renati convalescunt, miscendo Cochleana & Acetosam simul in Brodiis sius Avenaceis vel Hordeacois. Ha dua planta semper crescumanul in hac regione, quasi seortim sumi no nebeant, nè separata noceant, quippe una sale volatalera acido turgescit, ex quaram mistura media quasiras exultet. Barthoim. Ast. Med. 1671.034. Ex adversa: D. Taneredi Robinson.

2. Cxalis montana maxima C. B. Sylvatica maxima J. B. Acetofa maxima Germanica Park.

J. B. Duorum cubitorum circiter altitudine est caulis striatus, foliis ex intervallis certis amietus suprarbus, sesquipalmaribus, uncias tres latis, acuminatis, glabris, inferioribus verò duplo majorisa acido sapore præditus.

Acetolæ maximæ speciem cùm Cantabrigiæ degerem, diu in hortulo nutrivi sub titulo statie maximæ Hispanicæ, cujus solia non tantum majora suere quam Acetosæ vulgaris, sed & colore dittore, succulientiora, & teneriora. An sorte Acetosæ Hispanica grandissimis soliis Cam.? que u

men differentiæ natalibus imputandæ videntur. Hanc plantam *C. Baubinus* in montibus **Helveticis** & Sabaudicis provenire feribit : *J. Baubisa* in monte *Thini* propé Genevam.

 Acetofa montana geniculis nodofis C. B. montana maxima Park, qui hanc cam præcedent ev dem facit. Oxalæ folio ampliffimo, geniculæ subreofis J. B. Deent linotty-jointed & rel.

Cluf:
Oxaldis genus in jugo Weebfell Clufius obfervavit, fativo multo majus, folis valde amplis, cui loc peculiare erat, ut in caulis nodis & geniculis fubinde velut tubera quædam adnafærentur, è quite folia tandem fele explicarent; qua tubera tellure obruta [periculum enim fecit] fui generis plantas protulerunt.

* 4. Acetofa tuberofa radice J. B. Oxalis tuberofa radice J. B. Park. Sogred with tuberous of line buy roots.

Torram fuprà Oxalidem pratensem refert, feliis paris magnitudinis & formæ, aliis caulemals fuis complexis, aliis longiore pediculo nixis. Flos stamineus, luteolus, racemosus, (Lobelio telle, cui primam ejus notitiam debemus), radicibus tuberosis Filipendulæ vei Oerranches perquam speat-bile.

Jacobo Zanoni hæc species Acetosa Ragnssana dicitur, unde verisimile ett eam in confinio Ragnsavis, unde transmissa est, sponte oriri. Cæterum Zanoni Acetosam suam unberosam, repet ten Ragusinam à Lobeliand tuberosa specie diversam este contendit: Saguidem Ragusina sib ter a reptage se multiplicat, & novas in circuitu planulas seu stolones emitur: felia haber sangunes maculis (cum primò erumpunt) notata; ssort multiplicat, est in singula suamenta seu sont primò erumpunt) notata; ssort suamenta seu sont suamenta seu sont suamenta suamenta seu sont suamenta suamenta seu sont suamenta suamenta

taxat tubera, longa, craffà, Pæoni: freminæ aut Afphodeli majoris tuberibus fimilia: Lobeliana autem lis omnibus notis caret, c'um Acetofæ hortenfi vulg, tuberibus exceptis, per omnia fimilia fit; tubera autem multo fint minora, duo aut tria in eadem interdum radice aut radicis fibră fimul juncă, Flingendule vulgaris craffire. Vertim lis non oblfauribus Lobelio, deferiptam & depictam, cum Ragulina Zanoni candem effe fulpicor. Potuit enim & Lobelia deferiptam & depictam, quamvis proprietarem ifam Lobelius vel non animadvertit, vel non meminit: maculas autem faquineas vel infecti cujufdam puncturæ, vel morbadæ aut vitiofæ alicujus efflorefeentie notas effe verifimile eft; tubera infiper in icone Lobeliana non multium figura fua abludunt à Ragufinæ tuberibus, nec plura fiint in fingulis fibris, init quando fibræ majores in ramos dividuntur, quod force eriam in Ragufina interdum poteft contingere, aut fi nunquam contingat, pictori vel feulptori incauto aut cerebrofo fen temere, feu de induftria iconem corrumpenti, & fibris tubera appingenti deberi.

5. Acetofa ferilis Mofcovitica Morifoni. Barren Sogrel of Ruffia.

Hac parum admodum differt ab Acetola vulgari, nifi quòd fit foliofior, rotundior & omnino minor. Rarò caules edit, rarius flores; femina apud nos ad maturitatem nunquam perducit, unde non ineuté fterilis appellatur.

Folia ejus incunte Vere teneriora cùm fint, acetariis funt aptiora.

Locum tutulus indicat: vidi in horto D. Willingboy Middletoni cultam. Qui nobis communicărunt à Novo cafro Northumbriæ oppido ad fe transiniffam retulerunt.

Morif.
Radice longă, rectă, absque fibris adhærentibus à reliquis Acetosis differt; quoad cateras partes convenit cum congenerabus.

* 7. Acetofa quarta Col. montana bulbofa C.B. bulbofa montana major Park.

De hac Columna; Quarta montium frigidiorum incola, rotundior, bulbofa. Folia promit lata in into, bafi bifurcata ac veluti alata, quodammodo hederacea, trifida.

Ex brevi hac deferiptione an hac fit species à suprascriptis omnibus distincta certò desinire nequi-

Acetofa vesicaria Americana Pavk. Americana longissimis pediculis donata C. B. Oxalis Africana J. B. American Sozrel. Acetofa Indica Pavk. quid differs?

C. B. Eradice fimplici, alba, paucis fibris donata caules plures, rotundi, firiati, laves, in terram reclinati prodeumt, qui mox în plures ramos oblongos brachiantur. Felia gemina, oppofita, aliquando eriam fingularia, pallida & velut mirodo pulvere oblita, angulofa, non tamen ut in vulgari bifurcaca aut alata, fed potius Atriplicis formă, biuncialaa, & pediculis triuncialibus donata, mollia, carnofi [vel Portulaca iplă craffiora, J. B.] fapore aculo; ex quorum finubus ala furgunt foliis minoribus, fed câdem formă; in quorum, ut & in caulis fummo fefauli ex lucolo virentes & rubello quodam, figură Oxalidas vulgaris, folă magnitudine difforentes, quippe majores, ex recurvo pediculo
penduli, vel ur in ficas dipforiti; quibus finelui foliacei (ex tenuibus rufefentibus membranis,
elegantiffimis venulis, veluti m Fritiliariă per cas difcurrentibus compofiti) ur in aliis, fed quadruplo quin m vulgar majores, ex parvis pedicellis dependentes fuecedum; quibus fenius triangularia
oblonga, rufefeentia & fplendentai incluia continentur.

Carerum tota planta guffu & aciditate delicatiore reliquis congeneribus praferenda.

Radionar dibutar an hac planta fir Zaeguthi Oxalis Alpino in lib. de Plant, Ægypt, quam exilem herbam fuiffe feribit, folis parvis, crailis, oblongus, Caltha foliorum armulis, guiftum ut noftram acido fapore ferientem. Nos Zaeyn, Oxalidem huc referre malumus, quam pro nova specie proponere cuius nota connes huic non inepté convenium.

* 9. Acetofa vesticaria Tingitana perennis repens, foliis longis sinuatis Morisoni; perennis Tingitana major dentata Zanoni. Bladder: Sorrel of Tangier with waled scales.

Morif.

Félia protrudit è terra plurima, longa, mucronata, profundè laciniata feu finuata, imò undulata. E meditullio horum exit eaulis, per terram firatus, ad cujus genicula nafcuntur folia fingularia, iridem finuata. In timmis caulibus nafcuntur fires mufcofi: quibus fingulis fuccedunt veficæ triangulares, in gremio continentes femina triangularia. Radisem profert craffam, repentem, multis fibris donatam.

Copiose provenit in Mauritania Tingitana, unde D. Alexander Balam in Angliam trans-

D. Zanoni omnes hujus plantæ partes prolixè & accuratè deferibit. Folia quoad formam Àri fimilia ci attribut, mit quod dentata & undulara per margines fint, & ad bafin fuam in duas lacinias profunde incifa, caulem cubitalem, dum adhue tener est humi stratum, postea se erigentem, penaæ anseniae crassitie, infernè ad medium usque dilutè rubentem, reliqua superiore parte virentem, fragilem

Vires.

Locus & Tempus. fragilem adeò ut non fine frepitu rumpatur: flores & capitula tenuibus pediculis pendula, interdur folitaria, alias duo aut tria fimul, ex codem puncto prodeuntia. Catera apud ipfum vide.

folitaria, anas quo aut tria inimi, ex cocion panto un multim convenire videtur, figuidem radice el perenni ex durabili; felin oblongis finuatis ex ad bafin profunde laciniaris: floribus cofique fequenda feminibus in fingulis pedicellis fingulis, non pluribus fimul in unum capitulum conglobats, um

10. Acetosa rotundisolia hortensis C. B. Oxalis Franca seu Romana Ger. Sativa Franca seu R. mana rotundifolia Park. folio rotundiore repens J. B. Roman og French Sogrel.

180

I.udit subinde hac foliis, modò rotundis ferè, Cochlearia vel Chelidonii minoris proximis, modò alarum appendicibus donatis, alias fagitta instar mucronatis pinnatisque velut Spinachia folionin extremum, colore glauco aut pallido, pinguinículis, delicatóque acore præditis. Caul u inanes, os bito longiores: Flosculi è fibris componuntur ex luteo rubentibus, ut in aliis, quibus & semente foundet. Radia tenuis reptat, fapore minus acido, fed magis ficco quam folia.

In hortis paffim feritur. Huic affinis eft.

A. 11. Acetola l'eutata repens C. B. prod. Park.

Cauliculis nodofis tenellis, per terram repentibus, uncias quatuor longis: foliis unguembis sed longis pediculis caulicules aquantibus donatis, formam scuti, vel potius Avonis folium referen tibus, in medio tamen utrinque finum obtinentibus, & in apicem definentibus.

Huic candem fixeie este existimo Acetosam rotundifoliam repentem Eboracensem folio in media li quium patiente Morif. ut & Cambro-britannicam mentanam Park. quam & nos olim in agro Wellmon landico sponte ortam invenimus. Morisonus eam vix alia in re quam foliis rotundis, spissis, vites tibus, in medio deliquium patientibus à vulgari Romana rotundifolia differre scribit.

Nec multûm abludit

* 12. Acetofa rotundifolia Alpina C. B. Park.

Planta palmo minor, cui folia quina vel fena Viole lutea Alpina modo rotunda, unguem la pediculis tresetiam quatuor uncias longis & tenuibus donata prodeunt, & inter have cauliculus la & mudus, sexuncialis exurgit; in cujus summo slosculi muscosi parvi velut in spica unciali, cu so olum simili formă subjectur.

* 13. Acetofa Calthe folio peregrino C. B. Oxalis Zacynthi Alpin.

A nostris (inquit Alpinus) Oxalidibus omnibus admodum diversa erat: Quippe exilis heat folio parvis, craffis, oblongis, Caltha foliorum amulis, guftum non minus quam noftra acido fe pore feriens.

14. Acetofa arvensis lanceolata C.B. minor lanceolata Park, parva auriculata repens [8] Oxalis tenuifolia Ger. Sheeve Sorrel.

Prolixas habet radices, tenues, fibrofas, rubentes, fub terra reptantes & nova obiter germina de intervalla protrudentes, quibus longè latéque brevi temporis spatio se diffundit, solo præsenta arenoso. Caules in latiori solo semipedales sunt aut altiores, striati, solidi, foliis cineti crebis, s traderno, fumma parte in plures ranulos divifi, in quibus flofuli & femina codem modo orie-tur quo in vulgari Acetofa, longos racemos efficientes. Sunt enim flofculi hexapetali inutilei qui bus nullmi fuccedit femen: funt & femina quibus nullus flos pravius. Semina non conteguate tribus foliolis connivernibus tantum, ut in aliis plerifque hujus generis, fed herbaceo involucior adel adharente. Folia semunciam aut unciam longa sunt, ad imum auriculata, gustu reliquorum inter acido: Superiora in caule plerunque angusta sunt, & auriculis carent.

In arenosis, lapidosis & incultis agris passim provenit, reptatu suo odiosa. Huc refero Acetosam XIV, seu lanccolatam angustisoliam repentem C. B. item XV. seu arverfem minimam non lanccolatam repentem ejusdem, quæ accidentibus quibusdam à loco nataliotis potius quam specie differre videntur.

Acetofa angustifolia elatior Park.

An ab hac specie differat me nescire fateor: note ejus distinctive sunt tantum Caulis gracilis de tior, Folia angusta, oblonga. Nihil adfert autor de loco ejus natali, nec unde habuit aut plantan iplam, aut ejus iconem, dicit : quocirca nifi aliunde ejus notitiam habuerimus, oportet ut adhucia certimaneanius.

15. Acetofa Cretica semine aculeato C. B. Park. Oxalis minor aculeata Candia J. B. Pricking headed Borrel of Candn.

Ramiles complures dodrantales & cubitales, humi fusos, undatim flexuosos, graciles, striatos producit, colore propter terram rubente, aliôqui viridi: folia pauca Oxalis vervecina, pinnis mutila, oblongis pediculis donata: flores ex intervallis per totam ferè ramorum longitudinem, muscofi, luteoli, velut in spicas dispositi; quibus semen succedit triquetrum, purpurascens, triplici memh, lucon, venic in spicis disposa; quious jemes inoceant triquerum, purpuraicens, triplici membranula aculeata circumclusum, contorto, latiusculo succulento pediculo appensum. Radix gracilis, fibrofa, rufescens, summa tellure herens.

Ex semine sub hoc titulo à D. de Casa bona nisso, Montbelgardi in horto Ducis succrevit. Junio floruit, & Julio femen maturuit.

Huic specie omnino eandem esse mihi persuadeo, quæ frequens circa Neapolin oritur à D.Fabio Columna descripta & depicta sub titulo

Acetofæ Ocymi folio Neapolitanæ bucephalephoræ.

Cujus descriptionem, nè Lectori temerè imposuisse videar hic subjungam.

Folia huic Ocymi modo funt felcunciam lata, carnofa, ovali figura, petiolo longo harentia, veluti nitrolo pulvere obsita, acido sapore ut in congeneribus, alternatim cauli hærentia; ex quorum finubus ala furgunt, minoribus codem modo foliis: in quorum & in caulis fummo in fpicam, ut in innulus de urgun, innului de social inclusione de la companio del companio de la companio del companio de la companio del rentes, junion quadrutari parti pro cate exprimentes, nam veluti collo cauli harrent, & inde ad ca-pitis extrema velut cornua parum inter fe curva; paulò inferits verò, & veluti è regione oculorum; aures veluti apparent utrinque & fupercilia; & ab his reliquum dependens capitis totus iconem exprimens. Caules plures à radice exeunt, aliquando pedales aut majores, parum angulo si ac veluti striati. Radix tenuis respectu planta, in summa tellure hærens. Autumni fine exit; caulem edit vere; æstate perficitur.

Hanc plantam circa Neapolin, locis à Columna indicatis abunde provenientem vidi & collegi, Prima facio Oxalida minimam vervecinam putavi, vertim curiolius cam infpiciens diversiona agnovi; & revera Descriptio Acesses Creticae semine aculeata, quan ex J. B. Hift. desumptam propostumus ci egregic convenit, ut non dubitem candem esse quan Bauhinus descriptir.

* 16. Acetofa annua Ocymofolia Lusitanica Muntino.

Planta est annua, è radice parva, tenui, fusca, fibrosa felia portrudens non magna, pediculis articulum longis nicentia, digitum minimum ferme lata, ovali figura, ad pediculos, numirum angufta, in medio lauffima, indéque in obtufum mucronem definentia, craffiuscula, marginibus plants supernè obscurè virentia, infernè paulò pallidiora, gustu acido, unica in medio, tenerà venulà, è qua aliæ quædam pufillæ ac vix vilibiles exoriuntur. Canliculi inde exurgunt unus, duo vel tres : dua due ducanti putine ac vix vitorios sociationa.

Totololis pracidicis minoribus angultioribus, magifique acuminatis, hinc indea di digiti à fe invicem diftantiam cincti, vix manum longi: quorum fummo faftigio fpicæ in modum fed verticillatim ad attratament cited y ix maturu long. Space in moduli to concentration of disposition folculi. See a rete admount fuis pediculas adnati Augusto a c Septembri mensibus explicantur. Seminis involucrum Lunæ in cornua falcatæmodo dispositium, inferiori parte roundiore parumper purpuralcens, pluribulque spinulis quasi molliusculis plenum necnon longiformi cuid am, crassifucule & lanugino separti, ut in Calendulæ semine, annexum.

Herba est tenera, frigoris minùs patiens, nec semen nisi calido in loco Soli exposita, in oris noftris ad maturitatem perducit.

Hac plantula ab Acetofa Ocymi folio Neapolitana bucephalephora Col. fola feminis, feu verius conceptaculi feminalis figura, Muntingio iplo fatente, differt: ut eandem specie esse suspicer, & natura tantum ludente in vasculi seminalis sigura variare.

17. Acetofa annua Africana Munting.

A pracedente, cui aliàs fatis fimilis est, differt Statura paulo altiore, Foliis rotundioribus & obtufioribus, ramulis floriferis è caulium lateribus inter foliorum ortus erumpentibus.

CAP. IV.

De Pegopyro.

Ac planta Fegopyron seu Fago triticum recentioribus dicitur à figura seminis, quòd Faginam glandem forma triquerra & colore fordido quodammodo refert, lics quantitate multo minus: apud Veteres nullum nomen obtinuit, quibus vel non cognitum, vel non unfattum, vel neglectum. Dod. C. Bauhino Eryfimum Theophrafti foilo hederaceo dicitur. Frumentum Saracenicum nonnullis, quia ex Africa primum delatum creditur.

Convolvulus niger dictus Fegopyro adeò fimilis est, ut proejus specie scandente merito cense-

15. Acetofa

Ulus.

I ocus.

Huns note characteriftica funt Flofculi pentaphylli fpecioli, in fpicis è foliorum alis egreffis. Somine triquetro cum congeneribus convent, ejus tamen colore fordidiore & farina efculenta ab ufdem differt.

A. 1. Fegopyrum Dod? Tracopyrum Ger. emac. Park. Fagorriticum J.B. Zuthemper of Day Stauli. Ersfimum Theophr. folio bederaceo C.B.

Radice nicitur furculofa, plurimis fibrillis capillata. Caule furgit cubitali & altiore, fimplici, to reti, glabro, folido; viridi fed in apriels purpureo, ramofo, ramulis alternatim è foliorum finibus exemutibus. Folia ima pediculis duas uncias longis infident, fuperiorum in caule pediculi fenfim breviores funt, donce tandem in fummo immediate adnascantur, hederacea, glabra, atrovirenta. per margines aqualia, sapore fatuo. In summis caulibus & ramulis ex alis foliorum egrediumur furculi feu pediculi unciales [7. B. trientales aut quadrantales,] tenues, flores sustinentes in spicas nureut ten penteun undates [1, 15, themans an quantum and properties and piece habititores feu racemos congectos, fais amplos, pulichellos, pentapetalos, ex albo purpurafeone, apicibus rubentibus. In umbilicis florum fingulorum fingula nafeuntur femina, oblonga, triqueta, nigris glumis obducta, farinam intus continentia candidiffimam, infipidam.

De loco ubi sponte provenit mihi non constat : Aiunt Africanæ originis esse : Apud nos in arvic feritur, nec ullum fere folum refugit. Gaudet imbribus, citò provenit, celeriter matureset, ut re-

& T. Baubinus.

Veteribus incognitam & indictam fuiffe hanc plantam Botanici peritiores opinantur.

Rura (inquit Matthiolus) non folum ex ca panes pinfunt, sed & pultem quoque conficiunt, que non ingratus est cibus, ubi recte fit. Dodonæus pulmentaria ac placentas, qua ex ejus farina conficiuntur, facilè concoqui, citò descendere, alimentumque corpori adferre, exiguum quidem non nemmur, rache concoqui, cuo delectico, ammonantique do, cogente annona penura coquint, tamen aut malum vitiolum feribit; Panem qui ex eo aliquando, cogente annona penura coquint, aut farinam ejus admixtam habet, humidum esse cirtusque descendere, ac flatulenti plus obtine quam ex Secali coctum. Herbam viridem, priufquam femen maturuerit, boves jumentaque paforo tur. Semine gallinaceum genus paftum citifime pinguescit. J. B.

A. 2. Convolvulus miner Atriplicis folio Park. Volubilis nigra Ger. Convolvulus miner fein triangulo C. B. Helxine fomine triangulo J.B. Black Bindweed.

Radice firmatur surculosa, lutea, lenta, sapore nullo insigni. Caulis plurimum simplex, venin àradice statim ramosus, plurimis prelongis, tenubus sfagellis, quibus plantis vicinis se circums vendo in altum emicat, spiris à dextra simistram versus tendentibus. Folis in caulibus & ramb ad intervalla rara, alternatim aut fingulatim posta, pediculis semuncialibus aut longioribus appa au intervana iara, autorinami au inguiami portari per margines aqualia. In fumnis caulibus ta-fa, triquetra hederæ aut potius Fegopyri, glabra, per margines aqualia. In fumnis caulibus ta-mulis & ad exortum foliorum floteilli racematim coharent hexapetali, alii inutiles & femine a albidi, qui interdum aperiuntur, alii semine prægnantes, qui perpetuò connivent, & singuli singla femina triquetra, fatis grandia, ex obscura purpura nigricantia complectuntur.

Nascitur in locis cultis, arvis, vineis, segetibus, quin & sepes interdum longiffimis suis stagelliste

perat. Subfinem Aftatis & Autumno semen perficit & brevi radicitus exarescit.

Ulus ejus, quod fciam, in medicina nullus.

CAP. V.

De Perficaria.

Erficaria Latinis à foliorum forma haud dubié dicta est, quod folia Perficæ mali folionm amula obtinet : Hydropiper Gracis à loco & sapore : in aquis enim aut circa aquas onus, estque valde calidum & acre instar Piperis: quamvis non omnis Persicaria acris sit, imo pleraque mites.

Perlicaria flosculis tetraphyllis in spicis summos caules terminantibus à reliquis hujus samiliz di flinguitur, speciatim à Bistorta radicibus non intortis. Forma quoque seminis à reliquis non pa rum differt, quod non adeo concinne & exacté triquerum et; uno latere reliquis duobus far pari, adeo ut angulus inscontentus valde obtufus fit, reliqui duo acuti.

Hujus quinque species nobis cognitæ sunt, nimirum;

1. Persicaria vulgaris acris sive Hydropiper J. B.

Vulgaris mitis feu maculofa. Pufilla repens Ger. emac.

Frutescens maculosa Virginiana Park.

Salicis folio, Potamogiton angustifolium dicta.

1. Persicaria vulgaris acris sive Hydropiper J. B. vulgaris acris sive minor Park. P. 11164 five Hydropiper C. B. Hydropiper Ger. Anteweed og Artmart.

Radice parva, lignosa, alba, simplici, pluribus fibris capillata alimentum attrahit. Caules pluro pedales aut cubitales, folidi, teretes, glabri, pluribus geniculis nodofis intercepti, in apricis rubertes, alids luteo-virides, ramoli. Folia ad genicula fingularia, membraneis appendicibus caulem amplexa, pediculis brevibus infident, pallide viridia, non maculofa, glabra, per margines avqualia, Perlica foliis fimilia, unde & nomen impofitum. In fummis caulibus & ramulis flores in fpicas digesti longas, laxas & strigosas, perexigui, e quibus alii inutiles sunt, nullo succedente semine, & in quatuor petala panduntur, alii perpetuo connivent, & femina fingula majufcula triquetra, fplendentia, & per maturitatem nigricantia, continent, ipfi exterius rubent. Sapor plantæ acris & mordax : annua eft.

Ad rivulos, follafque, & in aquotis nafeitur.

Lib. IV.

Aunt folia huic interdum maculofa esse; quod tamen nobis nondum observatum.

August roles induced included in a factor of the factor of dum calculum etiam vessea, experimento cujusdam nobilis nostratis, qui quotannis in usum pauperum magnam ejus quantitatem destillare solebat. D. Boyl. De Utilitate Philosoph. Nat. part. 2.

pag. 65.

R. Piper aquaticum, indatur de co in dentis cavum. Hoc remedio fanavit mulicrem J. Heur-

Expellendis mufeis vix quiequam efficaciùs reperias: nam quaeunque in pecoribus vulnera vel ulcera fucco Perficariae oblita fuerint, ca ab injuriis mufcarum tuta manent, ctiam ferventiffima ælfate. Trag.

Parkinionus nostras aliam pravterea Perficaria speciem describit, quam acrem Virginianam apnellat, que non alia (inquit) in re à precedenti differt quam spicis gracilioribus seu tenuioribus & longioribus, quod tamen vix fieri potest, cum vulgaris spice prælongæ fint, necnon tenues admodum & strigola. Quocirca eam pro Persicaria acri vulgari tantisper habebinus, donce quis certiores notas & characterifticas adferar.

Hydropiper Brafilianum Marggr. à nostrate non videtur diversum, proinde dantur plantæ nonnulle Novo Orbi cum noftro communes.

Nescio tamen an nostrás sub aquas natans ad nodos capillatas fibras copiosas edat nécne.

* Perficaria angustifolia C.B. Prod,

C. B. Prod. Ex rather ingricante, fibris oblongis capillata eauler plures, cubito altiores, rubentes, leves, geniculis diftincti exurgunt: quos folia Perlicaria vulgaris folis triplo quadruplove minora, duas, rarius tres uncias longa ambiunt, & in fummo in ramulos brachiantur; quibus spica oblonga, floribus pallide purpuralcentibus ornata, ut in vulgari infident. In humidis circa Michelfeldam æftate floret.

2. Persicaria maculosa Ger. mitis J. B. vulgaris mitis seu maculosa Park. mitis maculosa & non maculosa C. B. Dead og spotted Arsmart.

Hac ab urente Perficaria differt, caulibus brevioribus & ramofioribus, intús concavis, ramulis caulem ipium longitudine excedentibus: Foliis latioribus & pro latitudine brevioribus, maculâ nigra majulcula circa mediam partem notatis, obscurius etiam quam illius virentibus; florum spicis brevioribus denfioribus & habitioribus multo; flofeulis confertis, colore plerunque purpureo nitentibus, interdum albidis.

Ilujus fipcies nullum apponitur folium, verum paulò infra cas flofculi aliquot padiculis earundem adnalcuntur. Sapor huic non acris, fed adftringens & acerbus.

Ad rivulos, ínque aquotis & humidioribus arvis & hortis abundê provenit.

Locus.

3. Persicaria pusilla repens Ger. emac. Park. 4. five minor C. B. Small Act-

Hac non erigitur quemadmodum pracedens, sed caules edit supinos & in terram reclinatos : éstque duplo minor Perficaria maculofa vulgari, aliàs non ci ita diffimilis. In pratis humidis & aquofis inventur frequens.

4. Perficaria frutescens maculosa Virginiana, flore albo Park. Derennial fpotted Arfmare of Dirginia with white Flowerg.

Caules emittit plures, rigidos, teretes, virentes; in nodos ad genicula protuberantes, alionum inftar; folin vestitos amplis & speciotis, sex digitos longis, latitudine ad longitudinem subdupla, in mucrones tenues & oblongos exeuntibus, ex cœruleo viridibus, maculofis plerunque ut Perficana mits vulgar s, alias fine maculis, nervis aliquot à media colta productis e adem ambientibus, cum aliis minoribus transverfis. In fummis caulibus & furculis e foliorum finubus excuntibus foliorum fine de foliorum finubus excuntibus foliorum fine folio culi in spicas digesti, clausi serè, quam præcedentium majores, semina consimilia, lata, splendida, mgricantia continentes. Radix plurimis fibris congellis nigricantibus conftat qua non emoritur quotannis præcedentium more, sed in plures annos durat. Caules tamen persape intercunt Autunmo, novique sequenti Vere succrescunt.

Locum titulus indicat, Plantam hanc Cantabrigia in hortulo nostro aluimus, ab Edvardo Morga-

no Londino miffam.

R 2

Parkinfoni

Locus.

Lib. IV. De Herbis flore imperfecto, &c.

185

Parkinsoni descriptionem satis accuratam in Latinum versam adhibuimus, cum planta ipsa ad

5. Perficaria altera frutescens, longifolia, maculata Virginiana flore carneo Park. Parrolp-leaved Dirginian Arsmort with a fless-coloured flower.

Park.

Gaulibus teretibus, erectis, quam præcedentis multo altioribus fuccrescit, foliis vestitis longion. bus & angustioribus, pariter persape maculatis, nec rarius maculis carentibus. Hae species surenlos floriferos plures producit, flofculis in spicas breviores & denfiores congestis, dilute rubentibus. pracedentis, verum hyemis inclementia congelata corrupta eft. Hujus ettam descriptionem Parkinsono debemus.

6. Perssearia Salieis solio, Potamogiton angustifolium dicta. Potamogiton angustifolium Ger.
2. seue Salieis solio C. B. Potamogiton sive Fontalis Perssearie soliis J. B. Fontalis miner longifolia Park. Parrow leaved Pondweed of Arfmart.

Folia luie Perficaria maculosa foliissimilia sed majora, venis obliquis & transversisin marginem à nervo, qui unicus secundum longitudinem decurrit, exporrectis; alioquin etiam non na funt obtula, sed in acumen definentia, & pro loci situ [extra aquas] nonnunquam hirsuta, aquis plarimum innatantia, pediculo fescunciali aut sextantali ex caulium geniculis orto: inter que palmo fape brevior pediculus exit, in spicam congestos stofeulos Persicaria gerens ex albo rubentes. Gush

eft fubacido.

In paludibus, lacubus, stagnis, necnon in rivulis & aquis stuentibus ubique frequens repeitus Cum extra aquas crefcit, (quod non raro fit, vel aquis extecatis cam deferentibus, vel ipfius rab cibus in follarum aggeres ejectis) folia obtinet hirfuta, aspera, & Persicaria in modum maculos, unde tune à nonnullis pro nova Perficaria specie à Potamogitone angustifolio diversa habita di Quin in cadem individua (ut loqui amant) planta folia nonnulla, nimirum extra aquas nalcenu, observavimus aspera & hirsuta, ana, aquis scilicet innatantia, lavia & lucida.

opiervavimus aipera ec minita, ana, aquis icinica minatanna, lavia ec nicioa.

Hae ergo planta Perficaria acida peculiaris Cat. Altdorf. nobis videtur, Perficaria hirfuta radez
perenni Car. Lugd. Bat. Perficaria longilitmis ec angultis folis feu fol. Salicinis D. Merret; qua
pro specie à Potamogitone angustifolio distincta per errorem habuerunt, quanvis recte cam le pro prece a Potanogaeme anguntono manica pot enrolli mauterum, quantos recte cam re-ficariis annumerărunt. Nos etiam, (nec puder fateri) in codem errore alquandiu hafimus, rim-rum hanc Perficatite speciem fuisse à Potamogitone angustifolio dicto diversam.

CAP. VI.

De Polygone

Olygonum à frequentibus geniculis quibus caules intercipiuntur dictum fuisse patet. No hoc in loco Polygoni nomen ad eas duntaxat plantas restringimus que flore sunt imperie cto, semine triquetro in foliorum alis, caule provoluto & crebris geniculis nodoso. Scendum enim est, Polygoni nomen extendi ad plantulas nonnullas comprehendendas, qua prater floren imperfectum seu stammeum toti huic tribui communem, vix alia nota generica quam parviasi fua convenient, de quibus in fine hujus Sectionis agemus.

1. Polygenum mas vulgare Ger. mas vulgare majus Park. latifolium C. B. Polygenu five Centinodia J. B. Common Amotgrafs.

Radix dura, lignofa, fimplex, contorta, multis fibris capillata, fatis craffa pro plante mode, terram firmiter apprehendit, ut extirpatu difficilis fit, sapore adstringente. Caules inde emergion plures, interdum crecti, fapius in terram reclinati feu refupini, cubito longiores, lenti & tenacs, tenues, teretes, folidi, glabri, glauci, foliis veftiti nonadmodum crebris, alternaturi politis, glabris, ma cuttum exeuntibus, pediculis admodum brevibus mxis. Ex ali foliorum inferiorum ad caulium nodos exeunt ramuli, ex fuperiorum alis flofeuli pediculis brevibus duo tresve simul, pentapetali, ex albo purpurascentes, calice nullo, apicibus intus subluteis. Flosalis fingulis ceu vasculis fingula continentur semina, majuscula, triquetra, colore castaneo obscurio re. Sub finem estatis floret, & brevi semen maturat.

Provenit in locis cultis juxta ac incultis præsertim glareosis: vias & semitas late subinde occupat,

Polygonum 2. & Polyg. 3. Tab. h. c. Polygonum oblongo angustóque folio, & Polyg brevi an gustóque folio C. B. pro varietatibus hujus plantæ, accidentibus quibusdam à loco natali otis, di flinctis habenus, non pro plantis specie divertis.

Polygonum omne ticcat & altringit, vulnerarium eft. Usus præcip in sistendis sluxibus quibul cunque, diarrhea, dyfenteria, fluxu uterino, vomitu, hæmorrhagia naruim. Extrinsecus prodest in vulneribus, ulceribus, inflammationibus oculorum, &c. Schrod.

Camerarius in Nobiliff. quodam viro hujus fuccum panco Vino ftyptico propinatum contra vomitum fanguineum, aliis remediis frustra adhibitis, maxime profuisse expertus est.

An urmam cieat, aut calculum renum pellat, dubitatur: Dioscoride id affirmante, Galeno non confentiente.

Polygonum Saxatile C. B. Prod. Park.

Cums radix tenuis, lignofa tamen, fibris capillata & alba est: infum ramulis multis oblongis & crebro geniculatis ferpens, circa quos folia subrotunda, unciam longa, semunciam lata, superne virentia, at inferius albicantia, quali polline aspersa, quæ sensim minora reddantur: cujus à geniculis flofculi exigui, ut in vulgari, pallide rubentes excunt, quos semina triangularia sequuntur: Hoc inquam Polygonum pro diversa specie à C. B. exhibitum, nobis non alia in re quam accidentibus mibufdam à loco natali ortis à Polygono vulgari differre videtur.

A. 2. Polygonum marinum J.B. marinum majus Park. marinum maximum Ger. maritimum latifolium C.B. " Dea Minotarals.

Prolixas habet radices lignofas, craffiufculas, contortas, nigras: Viticulas fupinas, craffiores quam Polygoni vulgaris, frequentioribus brevioribus[que internodiis interceptæ; non tantum foliis vestita majoribus, candidioribus, verum etiam fquamis tenuibus, pellucidis, albicantibus. Flores pulchri numero & magnitudine vulgaris flores vincunt; Semen nigrum, triquetrum, Oxalidis femini

In litoribus maris Mediterranei copiosè provenit: invenimus etiam in arenofis Oceani Britannici

litoribus, v. g. circa Penfantiam Cornubia oppidum, & alibi.

Polygonum maritimum angustifolium C. B. ab hoc non specie, sed accidentaliter differre nobis videtur.

* 3. Polygonum maximum longissimis cauliculis & foliis Moris. Polyg, maximis foliis Park. ico. The greatest long leaved Unotgrafy.

Caules protrudit sessuipedales & nonnunquam bipedales, cortice rubente tectos, in multo plures ramos & exteris teneriores divifos. Genicula in caulibus longiore intercapedine diftant quam in pradictis. Folia duplo triplove longiora & tenuiora funt Polygoni vulgaris foliis, angustiora itidem magilque mucronata. Flores rariùs multo in geniculis disponuntur, è purpura albefcentes, pentapetali ; quibus pariter triangularia femina, parva, fusca succedunt.

Semina hujus plantæ Chalepo Afiæ transmissa sunt ad D. Morisonum Descriptionis auctorem & D. Roberto Huntington.

* 4. Polygonum majus erectum angustifolium store candido Mentzel.

Ex radice lignofa, digitum crassa caulem emittit spithamam unam, quandoque duas excedentem. Foliola unciam longa, teretia, tenuia per terram sparguntur, caulémque tanquam per genicula veftiunt, subinde bina fibi adversa. Summo cauli insistunt flosculi pentaphylli, albi, ex pericarpiis viridibus tot foliolis constantibus enati, Polygonorum formam obtinentes.

Circa Furftenwaldiam, Berolinum, Francofurtum, Crofnam & alibi in March Brandeburg, observavir Christianus Mentzelius descriptionis autor,

5. Polygonum minus candicans C. B. montanum Ger. montanum niveum Park. Paronychia Hi-Spanica Clusti, sive Anthyllis nivea J. B. Silver-fealy-headed Mountain Minot-

Came

Aspectu pulcherrima est planta, sparsis per terram palmaribus, & in adultiore herba dodranta-Augent puncierrinta et planta, ipariis per terram panarious, et in adutiore neroa dodranta-lbus, caulibus juncies, nodofis, quibus adnacturtur folia Polygoni vulgaris breviora. Ad nodos è foliorum finubus prodeunt glomeruli fefiles, unciales, fquamulis argenteis confertificimis composi-ta, præ glomerulorum denfrate vix conspicuis; emicantibus è (candularum commissimis inci inde-raris folis virdantibus, Hermaria paribus. Flos illi candidus, Polygoni vulgaris floris insta, fed adeo exilis & inter membranula sitas latens, ut vix appareat. Semen Polygoni. Radix subest lignofa, alba, craffiufcula, longa, multifida.

Clusius hanc observare meminit in collibus petrosis & siccis prope Salmanticam in Hispania, itémque circa Valentiam & Murciam. Nos copiose provenientem in pascuis & collibus saxosis

circa Messanam & alibi in Sicilia; & in Calabria Italia vidimus.

Aspectu cum primum emergit, gustique Polygono vulgari simile, unde & issdem viribus pollere

Hujus aliam speciem * proponit D. Magnol, quam Polygonum minus candicans capitulis surrectis * In Botanica vocat. Q an diversa sit a descripta;

Locus.

Vires.

* 6. Polygonum Polonicum cocciferum J. B. cocciferum & Cam. ep. C. B. cocciferum Polonicum Park. The Polonian Scarlet Linotgraff.

186

2 Quadri-

i. f. 2. p.

Tenuissimis prodit foliis & mucronatis; cauliculis nodosis, exalbidis; & flosculis in summitate candidis, inter fquamas virescentes. Ad radices iplius coccum adnascitur elegantissimo rubore ad candats, inter iquantas vireicenes. Ind vancer ipius coccani annatum organizami i tuotre ad Chermelina tingenda commendatum, inquit Caner: in ep. Matth, qui fitipem haue in ejuldem Hilt. Germanica Polygono Trago Knawel dicto valde fimilem ait, & à Polonis, apud quos in areno-

fis locis reperitur Kofmaczek vocari feribit.

Planta hace, fi recte depingitur, à Knavel Germanorum specie omnino diversa est. Semina quippe triangula siunt, slosculi candidi. Verum sive sit Knavel, sive diversa Polygoni species, coc cus ejus radicibus adnata specifica distinctionis nota non est. Coccus enim nihil aliud est quam excrescentia praternaturalis a punctura cujusdam insecti excitata, ut sit matrix seu uterus ovi ibidem depositi, fovendi & excludendi. Quin & S. Paul, observavit non ad hujus solum radices sed quo que ad Pilofella maj, hirfut, repentis circa folftitium afrivum aut ad feftum S. Joan. Bapt. bacculas feu coccos Baphicas feu grana Kermes amulantes reperiri, quas ova alicujus infecti fibi ignoti effe ideo hariolabatur, quod ex iis fcapis pennæ Anferinæ, aut Cygneæ inditis, mox epiftomio characeo obturato, ac dehine apricationi commissis sponte sua intra sex vel septem dies produt insectum non din funciftes, quod unus ex amicis meis alatum avolaffe observavit.

Usus & utilitatis Cocci Polonici, radicibus hujus Polygoni adnascentis, in tingendis Sericis pur purei coloris, pro colorandis Lanis, Setis, Corio, Jubis & Caudis equorum, pro componendis confectionibus, tineturis, laccis pictoriis & cofmeticis, extat in Ephemer. German. An. 3. Obliva

De modo colligendi & praparandi hunc Coccum in Ukraina ad usus pradictos consule easdem Ephemeridas. Hac omnia D. Tancred. Robinfon.

CAP. VII.

De Bistorta.

Istoria à convolutis & intortis radicibus nomen obtinuit. Note ejus characteristica quibus reliquis diffinguitur femine triquetro donatis funt Flores speciosi in spicis habitioribus sum mos caules & ramulos terminantibus, Radices intortæ & convolutæ. Speciatim à Penice ria diffinguitur numero foliorum in flore quæ huic quinque, illi quatuor duntaxat funt. Differ præterea & figura feminis quod huic exacte triquetrum est angulis omnibus acutis, illi minus con cinnum, angulis inequalibus uno valde obtufo, reliquis duobus acutis.

1. Bistorta major Ger. ma. vulgaris Park. ma. rugostoribus foliis J.B. radice minus intota C. B. The areater Biffort or Snakeweed.

I.ACHS.

Cubitum nonnunquam altitudine superant Bistorta caules, tenues, glabri, geniculati : in quomm faltigio spica forum coloris carnei, Perficariae, quorum singuli explicati quinque foliolis constan, oblongis, apicibus in medio flori concoloribus: quibus succedir semen rustium & ferè nigricans, tr quetrum Lapathorum modo. Folia Rumicis seu Lapathi acuti, minora, supernè in atrovirentia, inferne glauca, pediculo utrinque foliaceas appendices, angultas largientia, rugofa. Radix atti-culum digiti refert in fe contortum, rubra, fapore firenuè adfiringente.

Reperitur Biltotta locis humentibus, ut recte J. Baubinus, in opacis fylvis, pingui ac lutosoble apud nos in Anglia circa Tammortham in pratis, necnon circa Sheffeldiam & alibi in Provincia Ebo racenti. In calidioribus regionibus montium juga occupat. In hortos translata facilè comprehen-

dit, & feliciter adolescit, radice perenni.

* 2. Biftorta media folio minus rugofo I. B. major radice magis intorta C.B. Bift, magis intorta radice Park. Biftorta latifolia Ger. Smooth leaved great Billogt with a more with

A priori differt foliis minoribus & lavibus, radicéque magis intorta. Rependo multum fe

In monte Jura reperitur. Hac J. Baubinus, nec plura cateri Botanici.

* 3. Bifforta Alpina maxima C.B. Prod. Alpina major Park. Alpina maxima C. Bauhini, J.B. The greaten Mountain Biffort.

Ex radice quadruplo quam in vulgari majore, contorta, geniculata, fibris capillata, foris nigricante, intus alba, Caules bicubitales, nodofi, itriati, majori ex parte nudi exurgunt, quorum qui libet spicam florum subpurpurcorum unciatum quatuor sustinet. Folia habet obionga, in acumen definentia, venofa, fupernè virentia, infernè cæfia, vel etiam incana, quorum quædam ad cubiti longitudinem accedunt, fed angusta, uncias tres lata.

In altissimis Silesiorum montibus reperitur, ut in Sudetorum jugis & ad Albis sontes.

Hare planta nobis nondum vila est; ex descriptione tamen conjicio eam à vulgari majore Bistorta specie diversam esse.

A. 4. Bistorta minor Ger. minor nostras Park, minima J. B. Alpina media C. B. Small 251: fort or Snakeweed.

Radicem pollicari habet minorem, contortam tamen & geniculatam, brevem, foris nigricantem, intis albam, multis tenuibus fibris capillatam. Cauliculum autem promit dodrantalem interdum vel palmari paulò majorem, aut etiam minorem, tanta est varietas, tenuem, geniculatum, foliis vostitum paucis, angustis oblongis, acutis, duris, venotis, per oras restexis, venulis quibusdam ità distinctis, ut serrata videantur, supernè viridantibus, insernè glaucis aut incanis, non secus ac maioris folia: alia verò ex radice orta folia habet uncialia aut fextantalia, unciam plus lata. Caulis fummo fastigio spicam gerit exiguam candicantium stofeulorum, unciá longiorem, quibus excussis grandior fit spica, sequente dein semine, non triangulo ut in prioribus, sed rotundo, russo, ut rectè Baubinus : Clufius malè (ni fortè aliam Biftortæ speciem describat) semen majoris semini simile ci attribuit : non rarò tamen, inquit, feminis loco multa foliola brevia & vivida in capitula congesta profert, quibus sponte decidentibus plantulas cjusdem generis in cadem in qua alebatur arcola. & vicinioribus fæpe vidi.

Bistortam minimam 7. B. (cujus descriptionem mutuati sumus) specie omnino candem esse cum nostrate Westmorlandică figura seminis convincit. Bistoria Alpina minor Clus. si semen revera obtineat majoris Biftortæ femini fimile, prout eam deferibit Botanicus ille eximius, à nostrate

diversa est; cum tamen aliæ omnes notæ egregiè conveniant nostrati.

5. Bistorta Alpina media C.B. minor Alpina Park. minor seu Alpina Cam.in Matth. minima I.B.

Camerarius hanc Biftortæ vulgari majori fimilem facit, sed multò minorem, cui folia in marginulis pulchrè punctulis quibusdam distincta & velut serrata apparent.

Hanc olim habui pro Bistorta minere nostrate, at neque C. Baubinum recte distinxisse Bistortam Alpinam mediam & minorem putavi ; verum nunc fententiam muto, & concedo cas fisecie di ftingui, cum & Camerarius diftinguat, & utraque habeatur in Catalogo Horti Regii Parifiensi: & aliunde ab amicis certior factus fum se utramque vidisse.

* 6, Bistorta Alpina pumila varia Park, pumila foliis variis, rotundis & longis Morisoni.

Cùm non alia in re differat fecundùm Parkinfonum, à vulgari minore Biftorta, quâm foliis duum generum, aliis scilicet latis, brevibus & subrotundis; aliis longis, angustis, ab eadem radice excuntibus, pro diversa specie non habuissem, cum & Bistorta minor vulg. hujusmodi foliis ludat, ut ex descriptione ejus Bauhiniana apparet: pro diversa inquam specie non habuissem, ni D. Morisonus tanquam sibi nota peculiare nomen ei impositisset, & præterea semen triangulare atribu-

Quicquid de aliis sit, Bistorta minima J. B. eadémque minor nostras, in monte Thuiri, que Ju-re pars est non procul Geneva Junio & Julio storet. In Westmorlandia variis in locis reperitur: nobis à Thoma Willifello oftensa est in montano quodam pascuo sesquimilliari circiter remoto à viculo Wharf dicto, prope semitam qua inde Settlam Eboracensis comitatus oppidum ducit.

Biftorta Alpina minor Cluf. in funmis Auftriacarum & Stiriacarum Alpium jugis tenui gramine veititis nascitur.

Cim planta hujus (radix cujus pracipuè in medicina ufus est) facultato adstrictoria valida polleat, Vires. ad omnes affectus valet in quibus adstrictione opus est, ut v. g. urinæ incontinentiam, menses nimios, fanguinem è vulneribus manantem, biliofas vomitiones, fanguinis sputum, dysenteriam, aliasque ventris fluxiones, dettillationes in dentes, gingivas, tonfillas & fauces. Ad hos ulus adhibetur aqua destillata, & radicis in vino decoctio: præcipue autem commendatur pulvis radicum cum conferva rofarum affumptus.

Abortum prohibet pulveris drachma femis cum pari Succini portione ex ovo forbili diebus ali-

quot continuis usurpata.

Quin & Alexipharmaca cenferur hac radix & fudorifera: unde in pulverem redactam ac drachma pondere in potu fumptam veneno peftilentia: refiftere, ac illud per fudores expellere feribit Tragus. Ad eadem valet aqua deftillata & radicis in Vino decoctum.

Summa, eildem pollet viribus quibus Tormentilla, ut recte Matthiolus.

SECTIO TERTIA.

De Herbis flore imperfecto, seminibus rotundis, paululum compressis aliusve cui juscunque sigura prater triquetrum.

CAP. I.

De Potamogitone.

POTAMOGITON quasi fluminibus vicina, quòd in aquosis & palustribus nascaur; so ribus est spicatis, quadrifolis, seminbus etiam quaternis nudis simul junctis, solis sum plicibus, integris in ramulis singulatim positis, nisi ubi spicae exeunt ubi bina adverse o mnes ejus species aquis innatant, nec extra aquas durant.

A. 1. Potamogiton rotundisolium C. B. rotundiore solio J. B. latisolium Ger. Fontalis mig latisolia vulgaris Park. Boodeleaved Hondeweed.

Radicibus obliquis, craffis, terctibus, albis, geniculatis, longis internodiis, è geniculis fibras tena, crebras, altè in terram feu limum descendentes emittentibus, sub aquis reptat. E geniculis radica caudiculos seli fiagella praelonga, culmi craffitie, teretia, geniculata, longis internodiis, ramogia sumas aquas emitti. Ad singula genicula singula excunt folia, sub aquis graminea, angula, se pernè nonnihi concava, msemè rotunda, dodrantem longa, in acumen desinentia, at postqua in sumas aquas planta emersit longè diversa, nimirum plantaginea, figura ferè ovalis, bal ob store, macrone acuto, pallido virore splendentia, per margines aqualia, nervis secundim longà dimen decurrentibus strata, haud a later ae Nymphaxe aquis innatantia, longis pediculis, intena palmaribus aut sesquina palmaribus, nixa. Ad exortum spicarum bina folia opposita in caule sum. Il exortum pediculi foli cipissque membrana pellucida, duos digitos longa, acuminata, sintra solingòs culmin) apponitur, caulem & genmam involvens, & etiam spica pediculum ubi adolt. Hani spicas, duas tresve uncias longas, dispositi, petiolo insident crassitudine caulibus pari, palmasi a longiore, è socialem stamineis racematim digestis composita. Singuli sosciul quatuor foliolis hebe ceis cochleans formam habentibus, introssum comniventibus constant: Semina unicuque infur quatuor, sais granda, nonnihil ad latera compressa, deso gibbo mucronate pallidè viridia, & pemanuriatem interdum purpurassentia: Apieso socio.

In aquis stagnantibus frequentissimum habetur. Junio & Julio mensibus storet, & semen persia

A. 2. Potamogiton aquis immersum, folio pellucido, lato, oblongo, acuto. An Potamogiton sa angustis splendequibus C. B? Potamogiton longis acutis foliis Ger? i.e. Potamogina alterum Dod. Belg. Fontinalis lucens major J. B?

Eodem ferè modo quo pracedens sub aquis reptat, fibris subinde demissis: distert ab illoss libris crebits geniculis interceptis; feliri longioribus multò, angustioribus paulò, [interdum aqi latis] cotis luccisis [in scilicet qua aquis immergiuntur, nam qua quas superant (ut interdum si) colore, contistentia, brevitate & nervis pracedentis folia imitantur.] pediculis brevibus, supera e pais insidentibus; iis qua aquis immergiuntur non ut in illo graminis instar angustis, sed latis. Sita supera e para e para

branula apposita longiuscula, aliquousque causem amplectens, ut in pracedente.

Julio mense sloret & brevi semen perficit. In fluviis majoribus & leniter sluentibus frequents me

A. 3. Potamogiton perfoliatum. Potamogiton foliis latis folendentibus C. B. Potamogitos 3, Dedonce Ger. cmac. at malè, est enum Potamogiton altera Dod. Potam. altera Dodonci J.B. Devioliate 200th-tuceb.

Compluribus tenuibus ac teretibus canliculis luxuriat, in alas fubinde diffributis. Folia lata fant oblonga, acuminata, abfique pediculis adnata, latâ bafi caulem undique amplectentia, nervis le cundini longitudinem decurrentibus fitriata, alterno non bijugo ordine fita, præterquam ubi florim fipica exit, ibi etenim bina ex adverlo. Spica brevis pediculo craffiufculo fefeunciali infidet, flose las & femmious reliquorum æmulis.

Aquis plerunque immergitur hae planta, eminente tantummodo cacumine. Folia tenuia & pel- *Locut*, lucid : Nulle in hac specie membranule in caulibus & ramulis, eos obvolventes, ut in Potamog.

A. 4. Fontalis media lucens J. B. Tribulus aquaticus minor Muscatella storibus Ger. emac. Trib. aquat, minor alter Park. Fotamogiton folis crispis seve Lastrica ranarum. C. B. quispeciem hane nen separat à Tribulo aquatico minore Querchs storibus. The lessex datteons of Frong Mettruc.

f. R.
E tenuibs radiculis rami multi excunt, imbecilles, pedales, denfe geniculati, non plani feu compelfi ut in præcedentibus duabus plantis, fed rotundi. Folia per genicula bina fibi correspondentia, oblonga, in acumen definentia, viridia & pellucida per margines nonnihil finuata feu flexuofa & crifia. Flores ex pediculo uno aliquot [terni vel quaterni Cluf.] parvi, finual juncti, forma & colore quodammodo Muscatella Cordi; quibus femina succedunt fimiliter conterta, parva, contorta ut Meliloti vulgaris.

D. Goodyer apud Gerardum fingulis pediculis duos tantum flores attribuit fibi mutuo oppofitos, quatuor foliolis conftantes, quibus fuecedunt octo folliculi, fex quadrata fominum: efficientes: hoc eff tingulis feminbus quaterna in figuram cubicam fex quadratis comprehenfam difpolita. Nos Clutio & Bauhino porius affentimur ternos quaternófive flores in eodem pediculo nafci, aut forte ettam plures, quadrifolios, quibus fingulis quaterna fuecedunt femina. Verum cum planta ad manum non fit, mhil certo affirmare audenius.

Hæc species à reliquis sui generis insigni notà differt, nimirum foliorum in caule conjugatim dispositorum situ.

In rivulis, aque prefertim pure & limpide non infrequens Aquis innatat, & Junio Julióque men-Louis, bus flores.

Potamogiton racemofum angustifolium C. B. vel huic eadem videtur, vel hujus minor species.

A. 5. Fontinalis crifpa J. B. Petamogiton folis crifpis five Lactinea ramazum C. B. Tribulus aquaticus minor Querchs floribus Ger. cmac. Clus. Tribulus aquaticus minor prior Park. Water Calitrops of Frons Mettuc.

Bicubitales, tricubitaléfque aut longiores, pro aquæ altitudine ex radice profert fcapor, tenues, punicantis coloris, planos, nodolos, (qui refrecati lenti fiunt & flexibiles) circa finmuum divifos in plures ramos, alternatim ferentes in fingulais nodis fingulaira fabilia, diaurum interdum unciarum longitudine, & femunciali latitudine, tenua, & quafi transparentia, in ambitu adeò crispa & finuda ul lacmiata videantur, color ex viridi subspunicos; pediculi fextante longiores, exiguos, candicantes sifedias, uvaquen modum congettos sufftinentes, craftiacidul fiunt, & inter folia exoriumur, qua bi bina semper ex adverbo fita nacentur, contrario quan reliqua inferiora modo. Singulis shoficilis plerunque succedunt quaterna aculeata grana fimul coharentia, paucam candidam medullam continentia. Scapi infima parte ad singulos nodos oblongas, tenues, candicantes sibras agunt, quibussirmantur & alimentum attrahunt. Tota planta aquis immergitur. Junio & Julii initio foore.

Singuli flofculi è quatuor perexiguis, fubrotundis foliis componuntur. In rivults, præfertim tardiùs fluentibus, frequentillimum eft hoc genus. Cauliculis olanis & compreflis cum fequento foecie convent. À reliquis omnibus differe.

A. 6. Potamogiton caule compresso, folio Graminis canini.

Cauliculi cubitum & nonunquam sesquicubitum excedunt, ramosi & valdė compress. Felia longs, angusta, Graminis canini soliorum æmula, msi quòd breviora & ubique forè ejuddem latitudims sint, & in obtusum mucronem definant, alternatim posita, msi ubi spicarum pediculi oriuntur, ubi bina ex adverso; in singulis nervi res insigniores per folii longitudinem decurrant. Sub unoquoque solio membrana tentus & pellucida caulem investit. Spica brevis sfores dilutè virides subtinens, quatuor foliolis compositos, ad stylum incarnatos. Stylum duobus utplurimum apicibus terminatur. Semina ex altera parte recta, ex altera circulari linea clauduntur.

In fluvio Camo propè Cantabrigiam copiosè oritur, inque aliis multis fluminibus. Cauliculis compressis cum præcedente convenit, à reliquis speciebus differt.

A. 7. Potanogiton millesolium seu soliis gramineis ramosum. An Potanogiton gramineum ramosum. C. B. J. B. Park? Millesolium temusolium Ger. emac. ico. fennel-icaueb Ponduwech.

Ad pedalem & majorem longitudinem excreſcit, caule tenui, tereti, albicante, crebris genicula intercepto. Ad fingula genicula ĉ finu folii, ima parte dilatati & veluit vagina amplectentis exeunt ramuli finguli, aut bini, & non rarò teni una ; in ramulos & furculos creberrimos pariter divil & fibidivili. Summi cauliculi & ramuli in fpicas laxas exeunt, è tribus quatuóvre florum vetur vericullis compolitas. Polia fupra vaginam poftquam à caule abfcelferim perangulfa funt, intenis fubrotanda, fuperius aut plana, aut nonnihil concava, duas trefive uncias longa. Ramuli & folia in luc fipecie adeò crebra & numerofa ut non inepté Millefolium Potamognon denominari polít.

Aquis

Locus.

Locus,

188 I

Locus & Tempus. Lib. IV.

Ostard to a

lang.

Locus.

Lecus.

Locus.

Locus.

I cour.

Aquis plerumque immergitur; & codem cum reliquis tempore floret; in fluvio Camo pro-Cantabrigiam & alibi variis in fluviis frequens.

A. 8. Potamogiton pufillum gramineo folio, caule rotundo. Simali Gafe lcaved por

Aquis innatat flagellis pedalibus, tentibus, ramofis, internodis longioribus quam in Potamori ramolo millefolio. Folia graminea angusta, duas uncias longa, tenuia, quò à Potamog, millessa & maritimo differt, quorum folia craftiora funt & angustiora, nervo medium percurrente, cola 8c martinno differt, quorum roua cramora una ce argunora, include in include come fiu quo in alis congeneriosis. E fingulorum finulos exeunt tum ramuli tum membranule cos include ventes, ut in Potamogit. Iauf. Ubi florum fpica exit bina ex adverfo folia fita funt, utin teliga. & bini ramuli in quorum divaricationis angulo spica consistit: duplex ibi membranula exoritur, in Rebin ramum in quorum awarications anguo paca commercia de la provincia de unum ramulum obveltir, altera ramulum oppofitum. Spica brevis, tribus quanto ed, ribus compolita, quorum unufquique quatuor foliolis concavis velut calyce octo apices albenta. & totidem in medio femina continent.

In fluviis variis in locis observavimus.

A. 9. Potamogiton maritimum pufillum folio gramineo.

Caules huic minus ramofi, longioribus internodiis: Felia longiora nonnihil latioráque; verim florum spica multo minores quam in præcedente, & toto genere diversa: nam in illo spica fa feprem, octo, aut pluribus floribus componuntur, quorum finguli quadrifolio calice octo apresibicantes, fique corum medio quatuor femina per maturitatem gibba feu incurva continent un bleantes, inque courin incon quattor istinita per infantación por la consequencia de la consequencia del la cons interpolita funt aliquot femma, vel (quantum diference potui) duo tréfve feminum quaternons Spica è membrana executive apices decidint manentibus feminibus. Spica autem pediculus mass tudinem interdum ferè palmarem excurrit, éfique tenuis & infirmus. In fossis paluftribus

Circa Camalodunum in Effexia observavimus.

A. 10. Potamogiton maritimum pufillum alterum.

A pracedente differt foliis brevioribus, spicis similibus sed minoribus, quorum apicibus decide tibus interpolitorum feminum pediculi in longitudinem interdum uncialem excrefcunt, uniom apice finguli femen incurvum fuftinentes; ut ex eadem spica quinque vel sex pediculos velu u radios in umbella exeuntes, & fingulos fingula femina fultinentes obfervaverim.

In foffis paluffribus vià à Camaloduno ad Goldhanger.

* 11. Potamogiton minimum capillaceo folio C. B. J. B. Park. Small fine leabed Det

Hoc parvum est, capillaceo & caule & foliolis oblongis, inordinate dispositis, pallide virentibus: fummo pedicello parvo, modò uno, modò duobus, capitulum minimum & acuminatum, prioristi men forma infidet, quod minutillimo flosculo, pallidulo successit; quorum aliud expansum, ali quafi veficulæ foliaceæ in acumen definenti inclufum eft.

Monspelio allatum est. In Ludi amnis aquis circa molendina observavit D. Magnol.

* 12. Potamogiton capillaceum capitulis ad alas trifidis C. B. J. B. Park.

Cauliculo est palmari, pilo non crassiore, ramoso, articulato. Ad quemlibet articulum falla bina, oblonga, quovis pilo tenuiora, ex adverso respondentia: quorum alis minutissimi stosculi palle duli infident; qui juncti nodulum quafi referunt, quo maturato nodulus five capitulum ex tibu portiunculis femicircularibus in apicem abeuntibus & rufefcentibus compositum conspicitur; nihilo minus tamen ex priorum foliorum alis pedicellus exurgit, qui in tria, etiam plura foliola ablimi tur, fimilifque in medio nodulus adponitur; in fummitate namque capitulum nullum eft. Hoc ctiam Monspeliense est.

A. 13. Potamogit, affinis graminifolia aquatica,

Folia habet longa, angusta; cauliculos tenues, imbelles. Ad pedalem & ampliorem altitudinem affurgit, semper aquis immersum. Flores nondum observavimus. Siliquæ seu cornicula parva, re curva, duo aut tria, aut etiam quatuor fimul junéta, geniculis arcté adharent.

In aquis stagnantibus non rarò occurrit,

CAP. II.

De Millefolio aquatico floribus stamineis.

Millefolium aquaticum dicitur hac herba à foliis in plurima & tenuissima segmenta divisis:

I. Millefolium aquaticum pennatum, spicatum Park, C. B. pennatum aquaticum J. B. Feather'b Mater Milfoil.

E Radicibus fibrofis tenuibus rami prodeunt plures, cubitales, cavi, striati, internodiis satis crebris intercepti, in alas brachiati, aquis innatantes: ad quorum geniculorum quemlibet folia terna aut quaterna [imò quina aut plura interdum] quafi ftellatim circumjecta, tenuiter incifa, pennam & forma & tenuitate referenția colore fulco, prodeunt. Cauliculorum fummitates palmares & longiores ex aqua recti attolluntur, spicam purpurascentem, è pluribus flosculorum verticillis ad intervalla scapum ambientibus compositam sultinentes. Flores habet stamineos quorum singulis fingula fuccedunt femina nuda. Locus.

In fluvis & stagnis majoribus in agro Cantabrigiensi & alibi in Anglia invenitur.

2. Millefolium aquaticum cornutum C.B. J.B. Donned Water-Milfoil.

Radice est fibrosa, caulibus prælongis, tenuibus, infirmis, terotibus, fragilibus, densè geniculatis, inplures ramos diductis. Folia ut in Equileto genicula ambiunt, viridia, fragilia, fingula primo in no velut cornua divifa, & utrumque ferè cornu denuò in alia duo [cornuum cervinorum ramofam divisionem imitata J. B.] extuberantiis quibusdam ad latus pronum velut denticulata. Flores ad genicula caulibus & ramulis utrinque arcté adharent, glomerati, mufcofi, [herba ferè concolores, quibus fuccodunt *femina* parva, quaterna finul juncta *f. B.*]

illuos necedum garva, quaestra ama pinea , 25.]. In aquis pigeioribus & fragnantibus circa Cantabrigiam & alibi abunde provenit. Nec figura, nec deferiptio Millefolii aquatici cornuti apud *C. Baubinum* in Prodromo huic plantæ convenit : ut dubitem an eadem cum nostra fuerit nécne.

Minoris hujus speciei, quam non descriptam dicit, meminit idem C. Baubinus in Pinace.

CAP. III.

De Atriplice.

Triplex à Graco Andouts nomen factum seu corruptum videtur: aliis ab atro colore quòd comestum faciat homines lividos. 'Andouts autem med vi distribus distribus volunt Grammatici : nam octavo ex quo fata est die erumpit è terra. Theophr. lib. 7. cap. 1. Nos pro Atriplicis speciebus hoc in loco non habemus plantas omnes quibus id nominis à Botanicis inditum est, sed eas duntaxat quæ in folliculis è duabus valvulis conniventibus compositis semina inclusa habent, & quidem fingula in fingulis: reliquas Atriplicis nomine infignitas Blitis acconsemus. aut Amarantis.

1. Atriplex alba hortensis J.B. Park. hertensis alba, sive pallide virens C.B. sativa alba Ger. emac. White Barden Darache og Arrach.

Non rarò hominis staturam adaquat, caule imo terete, supremo anguloso, recto, ramoso. Folia Betæ [aliis Bliti] minora, triangula ad pediculum quasi alata, nonnihil in ambitu sinuata, copiosă farină respersa, colore ex viridi în luteum languente seu xerampelino, gustu fatuo. Floseuli in fummo caule & ramulis copiofi apiculis conftant luteis vel herbidis, quibus succedunt silique foliacea, rotunda, bivalves, valvulis non coharentibus ad margines fed contiguis tantum, in quibus femen rotundum compression Amaranthi. Kadix recta, palmum longa aut circiter, fibrosa, an-

Folia primulum emergentia & caules novelli candicant, farina albicante respersa. In fingulis folliculis fingula nascuntur semina.

Atriplex alba & rubra hortenfis non nifi fata provenit (inquit J. Bauhinus) Aft proculdubio ali- Locus. cubi terrarum spontis suæ est, quamvis locus ille nos hactenus lateat.

2. Atripien rubra hortenfis J. B. Park. hortenfis rubra C. B. fativa purpurea Ger. Purple og red Garben Darache.

Hac species cum pracedente omnibus suis partibus totâque facie externa convenit, praterquam fanguineo seupurpureo obsoleto colore quo ponitus tingitur, & imbuitur.

Lieus

CAP

Tis

Lucis.

In hujus feminibus etiam in codem caule nascentibus notabilem differentiam observavimus il enim minora funt & nigricantia; alia majora multò, ad latera compressiona & rubentia.

Atriplex hortensis alba & rubra specie differre videntur, quoniam semine satæ in se invien non transmutantur, sed alba semper producit albam, rubra rubram, ex observatione J. Bandinik

Atriplex hortenfis utraque semel in hortis sata ex semine deciduo se quotannis renovat,

Atriplex refrigerat & humectat; cocta estur ut olus; in alvo solvenda celebris est, unde etim nonnulli quinque herbis emollientibus eam annumerant. Usus Officinalis præcipuè externus este clyfteribus & epithematibus paregoricis.

Ouæ præterea. Veteres tradunt de Atriplicis facultatibus apud ipfos vide. Semen exhibitum tum alvum abunde fubducit non fine moleftia, tum crebros vo mitus provoca experimento Pharmacopeu cujuldam, qui ad ruft**te**os purgandos co uti folebat. *Matth.* De vi pagatrice & emetica vehementi hujus feminis aliud exemplum ex Serapione adfert *J. Bauhima*.

A. 3. Atriplex Cylorefris folio bustato seu deltoide. An Atriplex Cylo. altera Ger. cmac ? C. A. Boond lentro wild Gracific.

Radice alba fimplici, fibris aliquot majufculis ceu ramis, & fibrillis plurimis capillaribus donat. terram adeò firmiter apprehendit, ut extirpatu admodum difficilis fit. Caulis inde exurgi fique cubitalis aut bicubitalis, minimo digito minor, firiatus, glaber, medulla farctus, ab imoad lus num ufque ramofus. Ramuli imi propè radicem bini adverfi, ut in aliis huus generis, & calla ipfum interdum longitudine æquantes, fummi alterni. Folia triangula, haftæ culpidi aut Chepodii aut Spinachiæ fimilia: pallidius ferè virentia, ad margines guodammodo dentata urin si nachia, aut Chenopodio, glabra, pediculis uncialibus appenia. Flores in fummis caulibus & a mulis staminei, in spicas angustas, rubentes digesti, adeò exigui ut corum partes obtutum see se giant. Succedunt vascula seminalia duabus valvulis triquerris conniventibus composita, singuis mina comprella nigra continentia.

In hortis oleraceis, inque fimetis & locis ruderatis necnon foffis fuburbanis copiosè proven æstate & initio Autumni viget; & ubi semen perfecerit radicitus exarescit.

4. Arriplex fylvestrie angustifolia Ger. emac. Park. Atr. fylv. angusto oblongo folio (1 vulgaris angustifolia cum folliculis I. B. Marroto leabed wild Drache,

Folia huic quam pracedenti longiora & angustiora sunt, minus dentata ad margines; imagen Felia Bute quam precedenti ongorace, inguinora anna, mines canada as mingua perfape latinfocia finite & leviere dentara feu lacinitata. Qua in fimmis caulibus fint oblong agaitha, ad margines aqualia funt, nec omninolaciniata, colore glauco & figura fua Polygoni folice. zemula. Caulis, sesquicubitalis & altior, rectus, infirmus tamen & tenuis striatus, solidus, abro Hatim ramofus ramis imis prælongis, binis ex adverfo nafcentibus, fummis alternis. Rolar lius fimilis, fimplex, alba, fibris numerofiffimis cincta, quibus terræ pertinaciter adhærefei, & d ficulter evellitur. Summitates hujus planta canefeunt magis quam fuperioris, & fpica hur funt, flofculorum & feminum globulis ratioribus feu longius à fe invicem diftantibus. Penini folliculacea pracedentis fimilia, qua dehifcentia femen oftentant fingula fingulum, comprefimo tundum.

In horris oleraceis & locis ruderatis frequens oritur.

* 5. Atriplex (ylveftris fruthu compresso roleo vel stellato C. B. Patk. Wild @2rache mithon preffed fruit.

A radice caulis exurgit pedalis, rotundus, incurvus, lævis & albus, qui ftatim in aliquotam inæquales, & hi in alios minores, dividitur. Folia habetalba quafi polline afperfa, unguemlata, fio ata vel angulofa, ut in Atriplice fylvestri quæ Pes anserimus dicitur, pediculis carentia. His ferè fingli fructus foliaceus, pallidus, compressus apponitur, cujus formam elegantem vix exprimere licet, i enim in medio leniter extuberat, quatuor aliis extuberantiis in circumferentia appositis, quas tamensimis leves intercedunt, câ plane formâ, quâ rosæ depressæ in quorundam nobilium însignibus pung consuevère : in singulis quatuor extuberantiis semen compressium mediocris magnitudinis contine

Hanc Monspessuli circa mænia collegimus.

Hac planta nobis incognita cit, nec feimus an vera fit & genuina Atriplies species, ob frudum tetracoccum: tantisper tamen hie locum habere permisimus, donec vel nobis eam videre conis rit, vel ab aliis quibus innotescit ad quod genus proprie pertineat certius edocti fuerimus.

D. Magnol Atriplicem maritimam lacimatam C. B. ad hanc multim accedere existimat, qua pl fim etiam circa Monspelium nascitur.

6. Atriplex angustifolia dentata. Atriplex angustifolia laciniata minor J. B. Wild Ozvatho with narrow indented leaves.

Caules huic cubitales, erecti, striati, satis crassi, valde ramosi. Folia angusta, semunciam hui tros digitos longa, ad margines dentata, glauca, superiora angustiora, marginibus aqualibus ab que denticulis. Flores & femina in fummitatibus caulis & ramorum in spicas longas & laxiores de gesta. Vascula seminalia bivalvia valvulis conniventibus tantum, non coharentibus, monospenna Caules firmiores craffioresque quam ullius Atripheis in Anglia sponte provenientis milii cos

nite, striati, soliis imis contrariis, summis alternatim adnascentibus; ut in plerisque congeneri-

In hortulo nostro nata est ex semine Londino misso.

Atriplex maritima angustisolia C. Baubino in Prodr. descripta huic eadem esse videtur.

Ex quo hac scripfimus Atriplicis speciem in maritimis nostris copiosè nascentem observavimus, que huic vel cadem videtur, vel non multum diversa.

A. Atriples: angustifolia maritima dentata.

E radice alba, lignofa, fimplici, interdum recta, alias tortuosa, fibras crebras è lateribus emittente caulem emittit limplicem, crassium, digito tamen minimo minorem, glabrum, solidum, ab imo flatim ramolum ramulis crebris, imis oppositis, superioribus alternatim sitis, ut in reliquis serè congeneribus, altitudine felquicubitali interdum fed plerunque minore. Folia angusta, inferiora tamen digenerius, and the second of th gas & laxas digefti, ftaminei, externè purpurafeentes, quinque intus ftaminula cum apicibus luteolis continentes

Floribus fuccedunt vafeula feminalia triquetra è binis valvulis conniventibus composita, singula singulis feminibus fæta.

In paluftribus falfis propè Camalodunum in Effexia copiosè provenit.

A præcedente differt folis latioribus, & pro latitudine brevioribus multo, supremis etiam in caulibus & ramulis dentatis.

* 7. Atriplex sylvestris Monspessulana cum pulchris involucris J. B. Wild Ogracije of Montpellier with fair Secd veffele.

File oft breviore, albicante, finuato Atriplicis vulgaris, brevi pediculo constante: involueris seminum angulosis, quodammodo Cynoglossa nostre topiaria timilibus [i.e. Aparine majori Plinit Ger.] intra ramulos & foliorum pediculos prodeuntibus, femen includentibus parvum, compreffum, nigrum; lappis etiam multò najoribus, nec velut in ípicas definentibus. Hac planta, inquit, ad Atriplicem 2. Matth. in post figuris acced it, ut facilè candem existi-

An ab alio quoquam præterea Botanico descripta sit hæc planta incertum: nobis nondum conspecta est, si descriptionem rectè intelligimus.

D. Magnol Atriplicem fylvestrem lappulas habentem C. B. hujus synonymam facit; & revera D. Dergoos Anguern syrventen nappasas nacement community synvasian acu; oc revera deferiptiones in plerifque convenium. D. Morifonus Atriplicar fylv. lappulas habentem Atriplicis fragifers speciem facit; quò & nos eam retulimus, incerti adhuc quò debeat referri.

8. Atriplex maritima J. B. maritima laciniata C.B. marina Ger, marina repens Park. Jagged Sea Ograche.

Caules humi spargit cubitales, numerosos ex crassa satis radice exortos, totos albicantes, per quos & folia candicantia, finnata, Pedis anserini fimilia. Flosculi per extrema potistimum ramulorum, racematim congesti, flores Portulace marine imitantur. In folliculo bivalvi rugoso, aspero, in dorfo aculeato, femen continetur unicum.

Lobelius & nos quoque in maritimis Mediterraneis & Adriaticis nufquam non obviam habuimus hanc Atriplicis speciem, humi stratam. Lobelius cam perperam repentem vocat: sparsa est supra terram, non tamen repit. Hanc plantam nuperrime in Anglia invenimus in litore maris arenolo propè Holland, vicum 5. m. p. à S. Ofithæ oppido remotum in Effexia : D. Dale in Merseia etiam infula invenit copiofillimam.

9. Atriplex Halimi folio C.B. sylvestris Halimi folio Park. Halimoides Lobelii J.B. itémque sylvestris foliis integris racemosa coussements D. Morisoni & nostra. Sea. Quache with the seaves of Sea. Durslane.

Æstiva est, caules edens ternûm & quaternûm cubitorum, & folia Halimi integra, aut parûm sinuata: flores & semina racemosa, folliculis membranaceis bivalvibus inclusa, certerarum more. Nobis incognita & suspecta est.

A. 10. Atriplex maritima perennis folio deltoide triangulare, minus incano Moris. An Atriplicis maritimæ (pecies Valerando I. B? Atriplex maritima nostras Cat. Ang.

Have caulibus provenit multis, bipedalibus, lignofis, humi stratis, atque medio surrecto longiore [forte longioribus] ad quorum fingulos nodos proveniunt folia triangularia, finuata tamen & acuminata, colore magis incano Atriplice sylvestri folio deltoide, sed minus Halimo fruticescente. Plores profert muscolos, herbaccos ceterarum Atriplicum maritimarum more, quibus fingulis succedunt fingula femina binis foliolis in dorfo verrucofis inclufa. Radix longa eft, brachiata, diu durans, ficut Halimi cateri matini.

Fires.

192

Locus.

Locus.

Locus.

De Herbis flore imperfecto, &c. Lib. IV.

In maritimis Anglia & Belgii provenit. Floret codem tempore cum exteris Halimi feu Atriph cis marinæ speciebus.

s manna speciesus. Hae est (ni multum fallor) quam in Gat. Ang. sub titulo Atriplicis maritima nostratis describi mus, & cum Atrip. 4. feu fylv. folio deltoide candem effe suspicati fumus. Verum fi radix ne rennis fit, (quod nobis tune non innotuit) omnino specie diversa est.

Hujus duas varietates observavimus, colore differentes, nimirum Atrip. mar. albam, & Atrip. m2

* 11. Atriplen minima anguftifolia maritima Bocconi. The least narrow leaved Sea-O.

Folia huic angusta sunt Antirrhini minimi facie, incana, pulveris marisque aspergine semperso. descentia. Semina in exiguis nodis capituli modo in unum congestis, singulis tamen binis soliolis inclusis, spican quasi racemosam component, Kali minimi formâ.

A Bigarone pharmacopola ex Steechadibus allatam habui. Hae Paulus Boccone.

A Digatone phantacopola ex occentations anatum duntaxat ficcum Rupellæ collectum vidit, de Attipiex marituma anguntiona c. B. ciqus ramum unitaxat. necum rampene concenti valte, de cripta major fiulle videtur, caule minitum cubitali, folisi citam diverfa, anguftis, crenatis, duss un-cas longs ablique pediculo. Verum mutila deferiptio ad ramum ficcum facta, an plantam no van demonstret, an aliquam ex descriptis nescimus, nee est cur ejus rationem habeamus; candem tamen effe putanus Atriplici nostre angustifolia dentata superius descripta, ut ibideni monuimis, aut forte Atriplici nostre angultifolia maritime dentata.

CAP. IV.

Atriplex maritima fruticosa, Halimus dicta.

1. Atriplex Halimus dicta latifolia. Halimus Clufii J. B. Hal. latifolius Ger. latifolius sive frais fus C. B. latifolius five Portulaca marina meana major Park. Breat broad leaved tu Bea Durffanc.

Cluf. J. B. Mutex est omnino candidus, Rhamno fimilis, ipso etiam candidior, eadémque altitudine s um quatuórve aut plurium cubitorum] affurgens, multis ramis ex una radice prodeunilis craffis, lignofis & fragilibus, & dum juniores funt ut Atriplicibus fungofis. Folia Oles & potius Rhamni [f. B. Atriplicis narina, non tamen finuata ferratáve;] breviora tamen & laisa porius Rhanim L.F. B. Atriplicis marina, non tamen inuata utritave (1) previora tamen et lissu, interdum rhomboide figura, ordine nullo per ramos difpolita, podiculis faits longis harentia, ciadicantia (2) previora tamen et lissu, proportio dita. Flos Oleæ perie, parvus, mufcolus, purpurafeens, racematim in fumnis ramis cohar. Semon parvun, comprefilm, fufcum, in lappulis non ablimibbus noftra Atriplicis lappacea Morpefiliana, minoribus tamen & candidis. Radix dura eft, lignofa & in multos ramos sparfa.

Floret aftate, semen Autumno maturescit. Hyemes asperiores in regionibus Septentrionalibus, Anglia scilicet aut Belgio, non fert nistali

genter custodiatur, & à frigore defendatur.

Sponte provenit Ulystippone vicinisque locis ad Tagum aut ejus ostia & astuaria mari proxim in sepibus. Hispali etiam in sepibus. Nos in sepibus mari vicinis propè Messanam copiosam inse nimus foonte ortam.

* 2. Halimus angustifolius procumbens C. B. Gov. Hal, tenuifolius stve Portulaca marina incansai nor Park. Portulaca marina fruticofa, qua Halimus 2. Clufii J. B. Aarrow leaved Star Durffane.

Tempus.

Lacus.

I com.

Supra cubitalem aut fesquieubitalem non affurgit altitudinem, flagellis potius quam ramis addinifirmis, ut plerunque procumbant. & humi fundantur, candidis quidem illis fed munus fuperross ramis. Hujus folia oblonga, angulta, pinguia & carnofa, cinerci & albicantis coloris. Flor fun mis flagellis racematim coharens innalcitur: herbacei potitis quam purpurafcentis coloris: quibis fuccedunt folliculi rugofi, binis valvis triquetris compositi, singuli singula semina continentes, pro ris feminibus minora.

In maritimis regni Valentini nascitur, itémque in aggeribus insulæ illius quam duo Rhodani co-

Hanc plantam cum sequente f. Baubinus candem saccre videtur : verûm Clusio potius sides ale hibenda, qui distinguit.

A. 3. Halimus seu Portulaca marina C. B. Hal. vulgaris sive Portulaca marina Ger. Portulaca marina nostras Park. marina fruticosa, , que Halimus 2. Clusii J. B. Common Sca Durffane.

Pedales promit ramos aut etiam longiores, humi plurimum procumbentes, ex cœruleo colore purpuralcentes albicantélye, tenues, lentos; in quibus folia quodammodo ad Olea aut Rhamni Manth folia accedunt, nifi breviora effent, pinguia fere & Portulaca fativa amula, exalbida & fe-Matth, folia acceutini, into deviora chem, pingina lete oc Potunaca natva aminia, exaloraa oc recinera, lavia [priori fimilia, pingiuora & magis carnofa, minis tamen incana & ex viridi
potitis canefeentia Clufo] faporis falli, quem in hortos tranflato frutice exunnt. In ramulorumi
extremis formes copiolium, racematim congeftum fere, minutum, praeodentibus floribus, qui ex viridante in purpurillium quoddam vergunt, Bliti aut Atriplicis fere fimiles. Illi radix lignofa, vivax, velut & ipfa ftirps, quæ decidentibus paucis foliis hyemem fuftinet.

In maritimis non Mediterranei duntaxat maris sed & Zelandia, Flandria, Hollandia atque eti- Locus, am Angliæ aggeribus & tumulis arenofis nascitur, copiosissimè verò in aggeribus sossarum in palustri-

bus fallis, quas fingulis accessibus æstus marinus influt.

* 4. Halimus minor C. B. minor Germanicus Park. The leaft German Dalimus.

Ex radice tenui, capillata, caulis cinericeus palmum fuperans, variè incurvatus exurgit, qui paulò supra radicem in ramulos plures, tenues, uncias tres longos abit : foliis paucis cinericeis &c pation to the factor of the fa mitates sparguntur: quibus vascula quadruplicia, semen parvum, griseum, reniforme continentia fuccedunt.

Infra Northusam provenit.

Planta hæc non elt vera & genuina Halimi species, tum quia flosculi ejus præter normam ali-Locus. arum Atriplicum pediculis longis appenduntur, tum quia vascula seminalia quadruplicia obtinet. Verùm quia nescimus quo eam commodiùs referamus (needum enim nobis cognita aut conspectá eft) quem affignavit autor locum occupare permifimus.

CAP. V.

De Blito Sylvestri.

Litum, Gæcis Baltow, seu Baltow ut allis scribitur, quasi Bantov abjiciendum, vel propter inertiam & vilitatem, vel ob insulsum, fattuienve saprem C. B. Hinc Comici occasionem fumpférunt jocandi in homines nullius rei, quos Bliteos vocant & Blitomammas. Feftus à BARE pisce nullius usus deducit.

Nos Bliti notas characteristicas facimus semina rotunda seu compressa, singularia seu solitaria quibus flosculi ipsi seu maris perianthia pro vasculis sunt, interdum arctè, interdum laxiùs conniventes. Ob notas characteristicas communes hue reducimus, species non paucas Atriplices vulgo dictas, Botryn vulgarem & Mexicanam, Kali species aliquot; necnon Sedum minus fruticosum C.B. seu Vermicularem fruticosam aliis, quomam Kali minori albo cognata & affinis videtur, quamvis (ut verum fateamur) illius semina & vascula seminalia nondum curiosè observayi-

Quod Blitum vulgo dicitur notis characteristicis, h.e. seminibus vasculis qua per maturitatem, transversim in medio rumpuntur aut dissiliunt inclusis, cum Amaranto convenire suspicamur; ideoque duo Bliti genera conftituenda putamus; Primum de quo hoc capite agimus Blitum sylvestre dicitur: Alterum de quo sequenti Blitum hortense.

1. Blitum Bonus Henricus dictum. Bonus Henricus J.B. Ger. Tota Bona Spinachiæ facie Lob. Lapathum unttuofum C.B. Park. Englith Mercurp og Allegood.

E radice crassa, fibliutea, fibris aliquot donata, acri & amara plures emittit caules striatos, conca-vos, partim erectos partim supinos, brevi lanugine hirsutos, pedales aut cubitales. Folia triangula, vos, parum erectos partim inpunos, previ ianugine inrituos, pedales aut cubatales. Podia trangula, Atriplicia aut Ari fimilia. & interdum paria, fuperne glabra, inferne farina tenui resperfa, longis pediculis nixa, caulibus alternatim adnata, sapore nonnihil nitroso. Psofeusi in summis caulibus conferti in thyrso, Bliti aut Amaranthi modo, staminei lutei, è casice quinquesolio, adeò exigui ut carum partes vix liceat discenser. Singulis autem flosculis fingula succedunt semina, parva, per maturitatem nigra, compressa sa compressa aut intersolucio in conference de la conference d iplis flosculis inclusa.

In areis & computis, inque locis ruderatis ad semitas, aut etiam oleraceis frequens occurrit. Aprili Lecus & & Maio mensibus florer.

Mercurialis nostratium vulgo per errorem dicta est hac herba, ejusque turiones, germina novel- Virer & Usir. la & sforum rhysfos, dum adhuc teneri sunt, in aqua aut carnium jure decocta, & cum butyro & sale condita elitant, Spinachia, Lupulorum & Asparagi modo, quibus saporis suavitate non mulum cedunt, facultate deterforià præferuntur.

3. Halimus

* Quadrip. p. 217.

L.ccus.

Miritice confert ad ulcera fordida purganda & glutinanda, autore Fuchfio. Vermes in ulceribus putridis animantium quadrupedum natos excutir certifismo experimento, fi herba tufa ulceribus inponatur, id quod non femel ipfe vidi. Trag. J. Baubinus hec de Atriplice olida dicha accipit. Ego (inquit * Sim. Pauli) non fine felici fucceffu Bonum Henricum [totam plantam] estaplic.

matis forma ad mitigandos Podagricos dolores adhiberi femel atque iterum apud plebeios observavi mans rothia an iningantos rotaginos aninos aninos aninos aninos inferialis ano inferialis nec quidquam periculi rimendum eft, cum non repellat fed difeutiat & digerat; imò infuper ano dyna elt, qua qualitates rarò in uno fimplici conveniunt. D. Tancred. Robinfon.

Cataplasma ad Podagram,

R. Herbæ Bom Henrici recentis fine floribus M.w. Florum Sambuci, Chamomillæ ficcorum an M. ii. Continulantur, groffe: coque in f. q. aq. Sambuci ad puttilaginem. Remidee gummi Carannæ ξβ. Camphoræ ξβ. M. F. lege artis Cataplafina. Sim. Pauli.

2. Blitum creelius seve tertium Tragi], B. minus Dod. polyspermon C. B. Park. itimqut Blitum album minus corundem & Ger. Dpzight Blite vz All-seeb.

Radice est simplici, rubente, fibris aliquot tenuibus capillata, altè in terram descendente filo-cum commodum nacta fuert, aliàs (ut ait *f. Baulinus*) fibrola. Caules doctrantem ali, striat, glabri, folidi, plurimos propè terram ramos fundentis infis estim canlibis longiores; in qubus nafemntur folia modò adverla, fapiùs alternatim pofita, pediculis uncialibis herentia, glabra mis crebra quam in aliis Blitis, foliis Prunelle aut Majorane fylv. fiimlia, fed tantillo majora: T. Baubinus Ocymi foliis ca comparat : Ex quorum alis & in ramorum extremis racemati foliali coharent purpurafeentes; fubfequente femine parvo nigro Portulacæ, fanguineo florido colore, inquit J. B. ex affrictu tingente.

Semina in fingulis flosculis fungula non occultantur sed visiti patent; proinde Lobelius florum

muscosorum seturam Borryi non dissimilem eidem non inepte attribuit.

In fimetis, Lupuletis & arvis pinguioribus abunde provenit.

3. Betrys Ger. vulgaris Park. Ambroficides vulgaris C. B. Betrys plerifque Botanicii J.R. Dati of Jerusalem.

Radio nititut parva, alba, rectà descendente, paucis fibrillis donata. Caulis ei dodrantalis, as pedalis pro ratione soli, teres, rigidus erectus, hirlutus, crebris sollis alternatim positis vestius, b ino flatim ramofus. Floculi in fummis caulibus & ramulis numerofiffimi, longa ferie velut infi cas laxas digetti. Ex uniufcujufque autem folioli finu duo exeunt furculi & velut racennuli floto lis & feminibus onuffi. Hi furculi divifionibus fuis dichotomian observant, & in unoquoque d ri incun un income de la minora de la minora de la constanta con un un dispersa de la minora de la constanta con un un dispersa de la minora multo potentiale de la constanta venis majoribus rubris infigina, pediculis longis infident; cum primò emergint rubra funt, pole pallefeunt. Florum racemuli ex viridi pallefeunt, funtque ad tactum glutinofi. Odor totius plas havis est & aromaticus. Botrys annua est planta, astate florens & semen perficiens; Bliti seas bus accenfenda.

In arenofis circa Rhegium in Calabria, Florentiam in Etruvia, Monspelium & Nemausumia Narbonenfi Gallia copiosè provenientem observavimus.

4. Botrys Ambroficides Mexiocana C. B. fruticofa Americana Park. American Oalt of Jo rufalem.

Radice est oblongà, fuscà, capillaribus fibris cinctà, intus candidà: caule pedali, ctiam alton, Rauce ett oblonga, intea, capitaribus ibris cincta, intus candida: caute pedait, chain anor, fed cubitum non fuperante, côque fubrubente, quandoque, rotundo, firiato, pilis leviffimis &ufiliuis afperfis: folis pallide virentibus, Atriplies fylvestris vulgaris formă fimilibus, oblongs, finatis, pediculis oblongis donatis, & absque ordine causem ambientibus: adfingulorum examiramuli unicales ut în Atriplice emergiur, pluribus velut capitulis alternatim dispositis onusti, quibus fingulis foliorum exiguum fubjicitur, quibusque apertis sociale exigui, luteoli, ut in Bory of spiciuntur, hisque seme minatum copiosumque succedit. Planta annua est, ex semine decidule. propagans. Et licet tota planta primo intuntu Atriplicem referat, ità ut Atriplex Mexiocana da possee, attamen propter odorem, gravem quidem, sed non ingratum, & saporem aromaticum al Cuminum accedentem, & propter florum & seminum copiam ad Botryn referre malumus.

Hac off (ut nobis videtur) Epazotl feu Atriplex odorata Mexicana Fran. Hernandez. Borrys herba in pulverem redacta, melleque in Electuarii formam excepta praffat contra pulmonum vonicas, quo remedio multos ego curavi qui pus fereabant Matth. Valere dicitur ad de lores uteri, ad mentes ciendos & emortuos focus ejiciendos.
Nonnulli inter veftes Botryn reponunt ad tineas abigendas & odoris fuavitatem communicandam.

Carterum Botrys dicta est hac herba à semine racematim caulibus adnascente. Fr. Hernandez Epazott fen Atriplicem fuam odoratam Mexicanam (quam pro Ambrofia Mexic cana C. B. habemus) crudam coctámve adjectam condimentis corroborare scribit, pectori althmaticis & obstructis conferre, & gratam alimoniam prabere. Jus decocti radicum dysenterias co ercere, diffipare inflammationes & noxia venenis pellere animalia.

Blium Atriplex dielum. Atriplex baccifera Gor. omac. baccifera rubra Park. Sylvesbris mori fruelu C. B. Dorretbearing Ograch, by fome called Bloody Spingche.

E radice alba, dulci, tenera, longă & fatis crafsă pro plante modo, plures emittit caules craffiuf-culos, tereres, firiatos, rubentes, dodrantales aut pedales, ramofos, ad terram fubinde reclinatos, quamvis medius caulis non rarò erigatur. Folia longis pediculis nixa, triangula, Spinachiæ aut Atriplicis haltato folio, nullo ordine polita, inferiora obiter dentata, ut in congeneribus. Ad exorum foliorum inque caulis & ramorum fummitatibus, florum & feminum dense ftipatorum globuli gemini, baccas seu mora imitati, cauli & foliorum alis arcte adhærent, per maturitatem rubri. Be fucco quodam vini rubri emulo prægnantes. Flosculi autem finguli (fou calices aut vascula seminala mavis dicere) quatuor foliolis compositi videntur, & singuli singula semina parva, nigricantia, Subrotunda continent.

Annua est planta, semine deciduo quotannis se renovans.

6. Atriplex Mori fructu minor seu fragisera minor Morisoni; Atr. solv. baccifera Clus. Hist.

Lib. IV.

Assurgunt à singulari radice paucis foliis prædita terni aut quaterni caules, interdum unicus, statim à radicis capite divilus in aliquot ramulos pedem aut circiter longos, inaquales & angulolos in terram procumbentes, minoribus aliis ramulis donatos: in quibus, ut & majoribus fingularia adnascuntur folia, modò in unum latus, modò in alterum disposita, angulosa, qualia in Atriplicis cateris quibuldam speciebus, incana, ad quorum exortum multi in unum caput congesti orbiculi, fructûs Mori rudimenta quodammodo referentes, qui per maturitatem rubellum colorem contrahentes exigua fraga mentiuntur, atque magnam toti plantæ addunt venustatem & gratiam : finguli autem illi orbiculi femina multa continent exigua, rotunda, cineracci coloris, qualia ferè in Papavere ceratite, violaceum florem ferente.

Eandom aut fimilem plantam in Tirolenfi comitatu reperiffe se affirmabat Gulielmus de Mera Medicus, dum ex Italia rediens per cam regionem iter faceret, sub extremum Augustum magis fruticantem, & fuis fructibus onustam adeo elegantibus, ut ipsum etiam ad vescendum invita-

rent. Hacomnia Clufius.

7. Atriplex sylvestris lappulas habens C.B. Park. Atr. Sylv. Monspessulana cum pulchris involucris I. B. ex sententia D. Magnol.

Ex radice parva fibrofa cauliculi palmares, striati emittuntur, quos folia atrovirentia parva, angulofa, alternatim disposita, brevibus pediculis donata cingunt, ad quorum exortum lappulæ duæ Coriandri seminum magnitudine adhærent, semen nigrum, parvum compressum continentes.

D. Magnol hanc plantam ad Atriplicem fylvestrem Monspessulanam cum pulchris involucris J. B. refert, & fortalle rectius, nam descriptiones in plerisque conveniant. Expungas ergo Lector, li videtur, hanc speciem, nobis non invitis.

A. 8. Atriplex filvefiris J. B. filv. vulgatior Ger, emac. filv. vulgatior finuata major Park.

I. five folio finuato candicante C. B. Common with Ograche.

Radice fimplici, albå, lignoså, obliquå non rarò & huc illuc reflexå, pluribus fibris capillaribus donata nititur. Caulem furrigit nunc unum, interdum plures, cubitales & altiores, fatis craffos & firmos, folidos, angulofos feu striatos ab uno ad fummum usque ramosos ramulis crebris, è foliorum alis exeuntibus; qua ad modica intervalla alternatim adnata, pediculis sescuncialibus, duas trefre uneas longa, fefcunciam aut duas uneas lata, figura ferè rhomboide, circum oras finuaca aut dentata, dentibus inaqualibus, lavia, fuperne obscurius viridia, non raro tamen farinaceo candicante pulvifculo respersa inferna parte magis. Flosculi in summis caulibus & ramulis racematim congesti exterius candicantes, singuli quinque foliolis herbaceis acutis, totidémque staminulis albis compositi, adoò exigui ut corum partes obtutum serè fugiant. Hi tandem arcte connivent, & sin-guli singula semina, rotunda, compressa, nigra, splendentia amplectuntur & occultant: occlusi autem stellam quinque radiorum intuentibus repræsentant.

In fimetis & locis ruderatis & hortis oleraceis pinguioribus exit, Julio mense florens & per reli- Lecur. quam deinde æftatem. Folia plantæ marcefcenti xerampelina & rubra evadunt. Annua eft.

A. 9. Atriplex silvestris latifolia altera Ger. emac. latifolia acutiore folio C.B. Atrip. dicta Pes ansermus alter, five ramofier J.B. Sharp pointed Goolcfoot.

Radix huic alba, fimplex, fibris capillata, dura & lignescens, interdum ramosa. Caulis cubitalis & sefquicubitalis, erectus, glaber, viridis, satis firmus & craslius, medulla farctus, & ao imo itatim ramolus. Folia caulibus adnascuntur crebra, nullo ordine, pediculis seleuneialibus, triangularia, è lata scilicer basi in acutum mucronem sensim desinentia, obscure viridia, glabra. Flosculi conferti velut in racemulis in fununo caule & ramulis è foliorum alis egreffis, perexigui & vix conspicui, staminei. Singulis slosculis singula insunt semina rotunda, nigra.

In fimetis, & locis ruderatis, fecus vias & femitas alibique in incultis, præfertim humentibus, in Lieux. venitur frequens.

Blitum

Lib. IV.

10. Atriplex sylvestris latifolia Lob. C. B. Sylv. latifolia five Pes anserinus Ger. emac. Park Arriplen dicta Pes anserinus J. B. Boolcfoot og Solubanc.

HISTORIA PLANTARUM.

f. B. Perfimilis est Atriplici sylvestri folio finuato candic. sed hujus folia ampliora, laxius & rarius si nuata, atro-virentia, capit gravante odore prædita. Flos racemofus, Atriplicis jam dictæ, and nuara, arro-viteriora, capa grantine Semen exiguum, rotundum, nigrum. Radix lignefeit. Cauli craffiufculus rectus cubitalis

Humilior off pracedente, magisque in latitudinem diffusa, foliis magis sinuatis, obtusioribus se

rotundioribus.

Eisdem cum priore locis invenitur. His addit aliam Atriplicis sylvestris latifoliæ speciem eruditissimus Vir D. Rob. Plot, quan Attriplicem vulgarem sinuatam spicatam appellat, que à Pede anserino altero five ramostore J. B. in co faltem differt, quod Fragifera inftar femina in globulos congesta caulibus arcte adherenta

A. 11. Atriplex olida Ger. olida five fylvefiris fatida Park. fylv. VIII. five fatida C. B. fatida J. B. pufilla, oluda, bircina, Vulvaria vocata, garumoleus Lob. Stinking Ografie.

Lectis.

Vires.

Lacus.

Locus,

Locus.

Vix humo tollit caules, ut plurimum ramosos, dodrantales aut etiam majores; quòs vestiunts. Lia ex rotunditate modice in acumen definentia, potifilmum superiora, in inferioribus quadamis nuata, farmacco pulviculo asperso candicantia: odoris virosi intolerabilis, ut qui vel attactulai manus ita inficit, urlongo tempore vixpossit elui. Floseuli racemoli Atriplicum aliarum sylvellium modo. Radix gracilis, fibrata.

Juxta parietes & in locis ruderatis provenit, sed rarius.

Atriplicis hujus folia contula cum Saccharo confervam efficiunt hystericis utilistimum. D. Nul Herba have arefacta & in aquâ cocta inftar Thex mure passioni hystericx prodest. D.M.

* 12. Atriplex sylvestris altera, folio sinuato sature virente, spica subrubra Moris.

Morif.

Hae tam luxuriofa proceritate prodit, ut quaternos fæpe cubitos excedat, caule ut hortenfisang. lolo, purpurascente & ramoso: folio hortenti non admodum dissimili, potissimim quod ad colo rem attinet, fed paulo minore, crenato: flore lutco & exiguo: femine racematim digesto in las mitatibus caulium & ramorum: radice fibrata.

In suburbiorum fimetis & fossis passim provenit.

An Atriplex proprie dicta hac fit, an Blitum Atriplicis facie descriptio hac nos incertos min quit : ob femen racematim digeftum Blitis potius subjunximus: quod & de sequente planta, note pariter incognità, dictum efto.

" 13. Atriplen procumbens folio sinuato, lucido, crasso Moris.

Morif.

Planta est pedalis, procumbens: folia habet crassa, prona parte lucida, in margine sinuata: a les & folia ut plurimum funt rubra : Semine onerantur caules lumimi racematim compacto, caus rum fylvestrium modo, nigro.

Reperitur in humidis pinguibúsque terrenis locis circa Blæsas in Gallia.

Flores & semina sua, nigra, minuta perficit codem tempore cum exteris sylvestribus. Hujus notitiam D. Morisono debemus, cujus etiam descriptionem adhibumus.

14. Blitum marinum teretifolium Kali minus album dictum. Kali minus Ger. minus el bum Park. minus album femine Splendente C. B. minus, five Sedum minus arboifen vermiculatum J. B. White Blafswogt,

Duris lignofisque ramis cubitalibus, interdum rubescentibus, aliàs albidis fruticat, è quorum le teribus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales, foliolis perputillis, teretibus, glatteribus, glatteribus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales, foliolis perputillis, teretibus, glatteribus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales and foliolis perputillis, teretibus, glatteribus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales and foliolis perputillis, teretibus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales and foliolis perputillis, teretibus denfiffime enafcuntur propagines unciales & fextantales and foliolis perputillis, teretibus denfifficaciones de fextantales and foliolis perputillis, teretibus de fextantales and foliolis perputillis de fextantales and f cis ftipate per ramorum scapos longa serie, sescuncialibus plerunque aut longioribus; uniuscupulque finum implente globulo exiguo, Milii granum aquanto aut majori, qui ubi explicatur apiculo oftendit numerofos luteos. Semen exiguum, nigrum, lucidum, compressum: in singulis calicios quinquefoliis fingulum occultatum, ad eundem ferè modum quo in Atriplice folio linuato candi

In fallis maritimis frequentiffima est hac planta. Magnitudine infigniter variat; Alicubi enim in fruticen lignotum adolecie, albi pufilla est & humi projecta, adoc ut, an dua fint illus secrets necre mili nondum plane satisfit. Erectam & fruticescentem observavi copiosissimam m Lingula illa sen crepidine petrosa, qua à Portlandia Insula versus littus Anglicum porrigitur.

* 15. Kali minus villofum C. B. Cali parvum hirfutum J. B. The leffer hairy Glafshoot.

Plantula est Kali minori nonnihil similis, radice oblonga, fibrosa, nigricante, caule pedali, incequali, 1amolo, ramulis multo brevioribus quam illius, nec ità rectis sed incurvis; folius nonnibil brevioribus, angultioribus, crassis, succulentis, salsis. Tota planta albicante lanugine canescens. Kali minore mollior est. Hactenus J. Baubinus. Addit Casparus frater, in cauliculorum summis Capitula parva ferre, florem minutum continentia; femina fe non observafie.

Force hac planta à Kali minore non differt specie.

Monspelio non longe ad mare oritur.

Kali sive Vermiculari marinæ non dissimilis planta J. B. & Kali birluto affinis, forte Anthyllidis aliqua species cjusdem,

Cum ex ficcis plantis descripte essent, cisdémque tum flore tum semine carentibus, nescimus plane an ad hoc genus pertineant, needum ab aliis descriptae & depictae fint sub hoc aut alio aliquo genere. Videfisearum descriptiones & figuras apud Bauhinum Tom. 3. p. 705.

Kali minus foliis lucidis Botan, Monso.

Foliis copiolis lucidis & in acutum definentibusà minori villofo & minori albo diffinguitur. Præcedentium varietas viderur.

16. Sedum minus fruticosum C. B. Vermicularis fruticosa altera Park. Cali species sive Vermicularis marina arborescens J. B. Shaubup Blatowort.

Cubitalibus & bicubitalibus, teretibus, glabris lignofis folonibus cinerei coloris fruticat, in ramos longiufculos diductis, per quos confertim nascuntur folia, semuncia breviora, quadam etiam uncialas, fucculonta, Cali hirluit excepta hirluite fimilia, alternatin diffpolita, lapore falfo: ad quorum alas lutcoli flores, minores, herbacei apparent. Radix in multas radiculas fibratas finditur deorfum versus, fuperius fatis crassa & lignosa.

Plantam hanc in fqualidis campis Arelaten inter & D. Ægidii oppidum non procul à Rhodani fluentis uberrimam perennantem nos quoque post Lobelium observavimus.

Hac planta (ut recte J. Baubinus) habet multa qua cum Kali minore conveniunt.

* 17. Sedum minus fruticosum alterum C.B. Vermicularis arborescens Park. Cali species, sive Vermiculati fruticis varietas major J. B. Crec-Glasswort, or Sea-Blite with Stoneerou-leabes.

Hac, autore Lobelio, foliis est albis, denfissime confertis, denticulatis, Vermicularis acris majoribus. [Addir Morifonus;] sfores producit ex herbaceo luteos, quam pracedentis majores: semina funt, uti Kali, nigra. Parkinfonus noster cam ità describit,

Hoc genus Sedi (ut vocat) in hortis cultum ad quinque aut fex pedum altitudinem affurgit, ab imo ad summum usque ramulis crebris, folissque creberrimis exiguis, longis, teretibus, insipidis, Seinto da maniferant auther familia de constante de constan Radices longæ, lignofæ in terra fe diffundunt.

An hac & pracedens planta fint vera & gennina Bliti-Atriplicis dicti species mihi non constare fateor, cum flores & semina pracedentis non satis curiosè observaverim, ob similitudinem tamen cum Kali nunore albo congeneres ci plantas esle suspicor: & propterea hunc eis locum assi-

18. Blitum Americanum spinosum. Chonny American Blite.

Hujus specimen pulcherrimum, à se curiosè exsiccatum ad me transmisit ingenioss. Vir & eximius Botanicus D. Hanf, Stoane M. D. Erat id dodrantali longitudine; caule (ut videbatur) recto, fairs finno, ramofo, ramulis alternatim e foliorum finulus excuntibus. Folia Bliti polyformi fere figurà & magnitudine, [aut Parietaria] pediculis sescunciam aut duas uncias longis harentia, [inscriora intellige] per margines æqualia, nervis in ficco admodum confpicuis. In alis foliorum flofculi staminei, settiles, in globulos conferti, & ad exortum flosculorum hine inde spina rigida, acuta, semuncialis. Summus caulis & ramuli in spicas longas, crebras, è plurimis flosculis confertas, Amaranti in modum, ex herbacco flavicantes. Spicis autem nulla intermixta funt spina: Flosculorum fingulorum partes ob parvitatem clarè discernere non licuit; neque quomodo semen gestet. Folliculi tamen bivalves videbantur.

In horto Regio Monspeliensi inque Parisiensi cultam observavit D. Sloane,

CAP.

* 15. Kali

I ocus.

Locus.

Leca.

CAP. VI.

De Blito hortenfi.

Hatum vulgo dictum (ut superius etiam monuimus) semina vasculis qua per maturitatem transversim in medio levi tactu dissiliunt, ut in Portulaca, inclusa obtinere suspicatum, Amaranti in modum; adeóque ab Amarantis, spicarum pracipue colore & eleganta dissiliunte ali diligentius rem examinent. Si seminum respectu cum Blits superiori capite comprehensis conveniant, non est cur Caput peculiare iis allignetur, sed illis subjungi possum.

1. Blitum rabrum majus Ger. C. B. Park. Blitum palebrum reetum magnam rubrum J. B. Stat reb Wite.

f. B. Vicalis est adolescentia, radice policari fatua, ut & tota planta; caule fishuloso, intus extráque fanguineo rubore persuso, concolorenque succum presi remittente. Felia Betaceis minora, magis rugosa, quà celum spectant ex rubro nigrescunt, prona parte hilariùs rubent. Floscus muscos cundim caulem apiculis pallidis constant. Semen Arripheis sylvestris vel Amaranti, nigrum, ni tens.

Planta est hortensis, needum novimus ubi sponte proveniat. Vidimus Monspelii in hortis okaceis. Ex semine deciduo se quotannis renovat.

2. Blitum rubrum minus J. B. C. B. Ger. rubrum. fylv. minus Park. Small red Blite.

J. B.

Saits magnam radicem pro plantæ ratione habet, rubentem fibrofam, ex cujus capite plures tale oriuntur, lupini, rubentes, & in his folia multa, Solani hortenfis minora, nervofiora, colore so virente, fapore fatuo: ex quorum alla fecundum caulem numeron nafcantur flofeuli, ex herbilda mufcolis fibris compositi, obtutum ferè eludentes.

Seritur in hortis, ac etiam in in siponte provenit [in transmarinis regionibus] ut & præsetuni iis locis in quibus simus pecorum aliquandiu asservatus suerit. Nos speciem hanc in hortis, wa & simetis circa Monspelium & alibi tum in Gallia, tum in Germania, copiosè provenientem osc

vavimus.

3. Blitum pulebrum magnum album J. B. Blitum album majus C. B. Ger. Park. Sycat with 2341c.

7. B

Ell hoc fimile rubro, nec ab conifi colore differens, caule ut illud affurgens unico, magno, fe mo, ad duos tréfée cubitos erecto, albo: fed folis majoribus, nifi locus interdum aridior diverbes per facial.

In Burgundionum Vaueluse vidi, inquit 7. B.

4. Blitum album minus J. B. C. B. Ger. album sylvestre minus Park. The lesser with 23life.

Radice nititur fimplici, fuperiori parte rubente, tenuioribus fibris donată, profundiffime in terra ad perpendiculum defeendente ac proinde evulfu difficili, fapore non ingrato. Caules emitit plers, femipedales aut dodrantales, interdum longiores, terrebes, firiaros, foldos, in terram reclinava & vix fe fuftentantes, fungofos, fueci plenos, fuperius nonhihil rubentes, altàs albos ; folim printervalla alternatini dispolitus veltitos, inferioribus ad radicem minoribus, beviorce pediculo havatus, fuperioribus majoribus, longiore nixis, nervoyis, glabris, atrovirentibus, ad Majorana at Nummularia folta quodaminodo accedentibus fed majoribus, fubrotundis, per margines aqualbas, in extenuitate obutis ac fi abfeiffa effent, & fiftis feu crenatis. Cum primo exeunt litura in meda albi inter duas nigras lità infignita fiurt; cim adolefeit planta, maculà albà evanefectne in finglis folis nigra remaner. Folgani-& fonima foliorum alis racematim adia funtur, ut & funnis qui listo in principale delimint. Folgani vix confipicui, itaminei, herbacci. Soma nigrum, foliendens Amaranthi, valculis fou folliculis herbaccis (qui fingula continent finguli) inclusim. Olor ex vindatate quodammodo gravis, fapor vificidus.

Montbelgardi (mquit f. Banhmu) abundat paffiin Blitum minus album vel potiùs viride; 6º neva quoque frequens, Tubingas aut Tiguri in agris non cultis, fecùs itinera, in hortis & areis.

* 5. Blitum Virginianum majus Park. The greater Virginian 23lite.

Caule aflurgit fimplici, craffo, tereti, flriato, quinque aut fex pedes alto, ramulis multis, crebis ab mo ad funnum utque undique cincto; folia veltuo quam Bliti hortenfis cunficunque majorbus, colore vindi faturo, alias is fimilibus: Semon in fpicis exiguis e fummo caule & ramuli swuntbus, par vum, per maturitatem nigrum, comprefium, fplendens.

* 6. Blium Virginianum minus , Amaranibi species Park, parad. The fmaller Virginian Bite.

Hae species pracedenti simillima est, verum minor se humilior multo, caulibus & foliis subrubentibus, minus ramosa: spicis longis, tenubus è squamis mollibus rubentibus compositis, semen parvum, nigricans minus tamen quam pracedentis, minusque splendens continens. Radix parva, ibrosa, annua. Planta ex semine deciduo se renovat, msi hyems asperior sit.

Sulpicor ego has plantas Amaranti species esse & casdem quas nos Amaranthi Nova Anglia viri dis, & Amar. N. A. obsoletè purpurei titulis infignunus.

* 7. Blitum Brasilianum Cararu Brasiliensibus, Lustanis Bredos, Marggr.

Marge

Lib. IV.

Ex yadie alba, fatis crassa multi prodeunt caules, ab uno ad quatuor pedes alti, cum soliis similibus Blito, que interdum quasi farina videntur aspersa. In summitate sert soleculos virides spicatimi congestos, ut in Blito, dehinc semen provenit minutum, instar seminis Papavoris minoris, rotundum, paulum compressum, nigerimum, splendens, pellicule griso-suscensiculum. Hoc etiam Amaranti species esse videtur: & sorte non alia quam Amarantus viridis Novæ An-

CAP. VII.

De Amaranto.

A Marantus, malè cum th vulgò feribitur Amaranthus. Nam Græcè eft 'hudeent o quod & florem notat, & adjective fignificat immarcefeibilis, ab a privativa & ua edwa marceo. Nec immeritò ità dictus eft hujus planta flos, quoniam decerptus non ftatim marcefeir del cotoris gratiam quàm diutiflimè retinet fiecatus. Pro flore hoc in loco cum vulgo fpicam totam feu comam habeo.

Amarantus autem à Blito differt com fipecios & immarce[cibili, femine in vafculis membranecieis inclufo, qua per maturitatem transverfim feu horizontaliter rumpintur ad modum Portulace feu Anagallidis, terreftris. [Fortè Blitum yulgare hoc respectu convenit cum Amaranto, nec

aliter differt quim spicarum colore, ut superius diximus.]

Amaranti duo genera sunt, alterum majus & elatius, spicis asperioribus & longioribus, minus

Amaranti duo genera linti, atteriuti majits & etatuis, ipicis alperioribus & longioribus, mimis lucidis & folgedentribus; alterum minus & humilius, fipicis mollioribus, brevioribus, & Serici inflar fileadentribus, unde non inepte Amarantus fericeus hottulanis valgò dicietur. Ille in fingulis vafculis fingula habet femina; hic in fingulis plura ad quatuor aut quinque.

Amaranthus maximus C. B. paniculă sparsă Ger. purpureus major paniculis sparsis Park. Blitum maximum seve Amaranthus major, simine albo. J. B.

 γ . R

In hominis altitudinem lætiore folo excrefcit, caule craffo, canaliculato, fubrubente, ramis crebis flipato: folia Amaranthi purpurei, acuminata fed majora, ex viridi purpurafcentia, rugofa, infipida: flores tum è fummo caule excremfique ramis, tum è folorum alis emicant, in fipicas palmares & fefiquipalmares digetti [imò pedales non raro] eafque frequentes, & jubæ instar nontunquam in latum luxuriantes, colore fuliginofo, aut purpura: obfoletioris, staminulis luteis, quibus semina succrefcum minuta, alba, Milii excorticati amula.

Câm Quimae feu Bliti majoris Peruani Cluf. spicæ seu paniculæ sparsæ & dependentes pingantur & describantur, dubus hæreo, an Quimae illa eadem specie sneit Amarantho vulgari spicis surrectis obsolete purpureis, semine albo, câm hujus spicæ plerunque surrectæ sint, nec unquam, quod observaverim, nsli seviter admodum nutent: verssmillus tamen videtur eandem esse, câm resliqua descripto conveniat. Veràm quicquid sit de Quimae illa Clussi, certum est, plantam J. Baubimo depictam & descriptam sub titulo allato ipsissimum nostrum Amaranthum vulgarem esse spicas superiis, semine albo.

Catalogus Horti Regii Parisiensis duas alias varietates seu species hujus Amaranthi recenset, ni

Amar. max.paniculi sparsa & longiore, semine albo. Et

Eundem rubello femine: qui granis rubris Perir Ciecæ C. B. variat: & idem videtur Amaranto nostro max, paniculà longà pendulà, semine rubello.

2. Amaranthus sylvestris maximus Novæ Angliæ, spicis purpureis carneis aut viridibusi

Spicis est longis, minùs confertis quam in Amarantho vulgari semine albo: seminibus minoribus, nigris cum obcuro rubore, lucidis: solitis pro spicarum colore vel purpureis, vel viridibus. Amarantus hic Nova Anglia spicarum colore ludit, aliàs vividi, aliàs dilutè, aliàs obsolere, purpure. Imo obsolere purpureus, seu ex purpura migricans frequentior est multo quam viridis.

Ex semine deciduo se quotannis renovat. Semen autem nè asperrima quidem hyenis corrumina ut hoc anno 1684. experti fumus.

Hoc genus (ut puto) colore feminis etiam variat. Habenius enim in horto nostro ex feminear. tum, quod femen album producit, nec caule, nec foliis, nec spicis ab co quod femine est niem

2. Amaranthus maximus, paniculd longâ penduld, semine rubello. Amar. coccineus elegans maxi-

Caule affurgit fimplici, terete, craffo, procero, quam præcedentis etiam altiore & majore: f_{alm} veftito illius aqualibus aut majoribus, pallide feu ex luteo virentibus, pauco rubore afpertis, intervertito mais aquanous aut majorious, pantice lett ex faces virentious, pantice facile dignola-dum tamen in medio maculatis, (qua nota etiam antequam floreat à præcedente facile dignoladum ramen in medio macunato, (qua nota cuani antequari note a pacconate diplose tur). Flores in fummis caulibus & ramulis dipofiti, è principio craffo in plurimas specis foarli, ne dià longistima dependente, reliquis brevioribus cam ad basin cingentibus, ut spica totalis ad basin seu exortum suum admodum craffa fit, & pulcherrimum aspectum prabeat; colore eleganissimo purpureo [alis perperam coccineo] lucens; quæ per maturitatem collecta coloris gratiam diu re tinet ficcata, prafertim fi Solis radiis, aut aeri procellofo non exponatur. Semen paniculis inclusum non ut in pracedente album, sed pulchrè rubellum.

Locum hujus natalem nescimus: Parkinsonus è Brafilia aliave aliqua Americæ regione dela

tum scribit.

2.02

CAP. VIII.

De Amarantis Sericeis, Polyspermis.

Orum spica molliores sunt quam pracedentium & Serici instar lucent; colore autemus ant, purpureo, coccineo, flavo, aureo, albo, incarnato. Semina in vafculis per muo ritatem transversim diffilientibus continent plura, quinque numeravimus.

1. Amarantus purpureus Ger. J. B. purpureus minor Park. paniculà conglomeratà, atque ein fimplici paniculd C. B. Purple flower gentle.

Radix buje craffa, Bliti, fucculenta, è rubore candicans : caulis fingularis, purpurafeens, po mum propter terram, Itriatus, alternis alis concavus, cubitum aut lesquicubitum altus: shi lla acutiora, minus rugosa, [mollia, glabra] colore virentia, per margines nonnihil rubentia, lass fatuo. Pro lloribus excunt fince in fiurmis caulibus & ramulis, eque folorum alis, afpedure tiffinae, exterum inodore, in purpura fplendentes, tactu laves, modò fingulares, modò comma plures, qua in attritu fimilem ferè colore fuccum reddunt, quarum fi fingulares fumas flotas quinis foliolis totidémque apicibus constant. Semen per maturitatem nigrum, parvum, nitidum, bricum, rotundum compressum.

Spicæ decerptæ diutinè pulchritudinem suam retinent, aliquot etiam annis non marcescents

Dod. Alfiofa planta, hyemis impatiens, quotannis è semine suo repullulascit. J. B.

An specie differant Amaranthus panicula conglomerata C. B. & Am. Panicula simplici qua aliis inquirendum & determinandum relinquo : mihi certè non videntur differre.

Amaranthus panicula speciosa cristata J. B. panicula incurva C.B. panicula incurva bologard Ger. Crefted beibet Flower gentle, Am. coccineus Park. Parad.

Ex omnibus Amaranthis palmam obtinet (inquit J. Baubinus descriptionis autor) floris eleganta pracipua species, media inter obsoleti coloris Amaranthum, & eum qui spica est purpurei leir cea, magnitudinis; caulibus nempe multis ab cadem radice surgentibus, issque ramolis striatique, cubitum alterum altis, quos cortex obtegit fucco fanguineo propter terram turgens. Folia ex III tervallis quam Amaranthi fimplici fpica majora paulo, multò verò angultiora quam illius obfoles ex quorum alis adeóque in ramorum faftigiis fulgentes flores non tam spicati, quam reticulatim dem fatímque reflexis implexífque paniculis, criftatis latioribus conspicui, staminulis dilutiore purpur tinctis. Paniculas interdum fert palmares, ac uncias tres latas.

Hujus ut & pracedentis spice colore variant coccineo, nimirum, carneo, flavo, aureo, o Nobis tamen nondum constare fatemur, an Varietates ha accidentibus duntaxat differant, an etum fpecie. Si semine satæ speciem suam perpetuò servant, nec in se invicem transmutantur, assemento est etiam specie differre.

In Catalogo Horti Regii Parisiensis, Anno 1665, edito, ha varietates, seu species mavis dicere,

Amaranthus cristatus rubicundistimo flore.

Idem reticulatus feu corniculatus ferotinus minor.

Amar. cramelino colore Swertii.

Amar. paniculà conglomeratà majore, puniceo colore splendidà.

Amar. spicatus sericeus flore luteo-virescente.

Amar. Ipicis carneis, interfusa flavedine micantibus,

Amar. spicatus aneo colore simul & carneo varius.

Amar. fingularibus paniculis flammeo colore lucentibus.

Idem aurea spica & ignis fulgore verticolor. Amar, panicula multiplici obsoletè violacea.

Amar, panicula multiplici ex fusco purpurascente.

* 2. Amgranthus carned Spica Park. parad. Carnation flomer: neutle.

Hac Planta tum ex figura, tum ex descriptione species à reliquis distincta esse videtur. Folia ei aliquanto longiora funt & angustiora quam aliis plerisque hujus generis. Paniculæ ramosæ. è spicis brevibus velut frumenti, multis, ramulis adnafcentibus, villis quibufdam extantibus velut ariftis circumvallatis, compolitæ: colore incarnato.

4. Amaranthus fficis longis, simplicibus, albis. Decat white flower-aentle.

Hrc Planta Florentia in Horto M. Ducis Etrurice nobis visa & collecta est. Spicas habet longas nec adeò confertas in fummis caulibus, ut in Amarantho vulgari floribus obsolete purpureis, semine albo; molles tamen, & ferici inftar splendentes, strigosiores etiam (quantum meminimus) & graciliores quam illius. Semina nigra, compressa, lucida.

Amaranthi spicis albis nullam apud Botanographos mentionem factam invenimus.

5. Amaranthus tricolor Gev. Park. Symphonia Dalechampio, sive Amarantus tricolor I. B. Amar. folio variegato C. B. Plozamour, oz fpotteb flower nentle.

Radice est brevi, candida, in surculosas propagines divisa: caule unico, pedali, rubente: foliis Bliti, alternatim viridi, rosco & luteo colore pictis, fic ut in fingulis foliis adultis & perfectis ea coloris varietas, (Plittaci plumas referens) jucundiffimum intuentibus prabeat spectaculum. Semen pro-

for in exigus spicis villosis, cauli adherentibus sine pediculis, slavescentibus punctis notacis.

Variat (inquit C. Baubinus) colore, in altero bilariore, extremo slavo, medio puniceo, reliquo viridi, aliquando viridi, lucco, rubro, in altero obsenziore, illum seminam, hunc marem faciunt. Ha-

betur & alia varietas in Cat. Parif. Amaranthi folio variegato serotini titulo.

Folia, Flores & Radices Amaranthi ad ficciorem accedunt temperaturam. Hodiè in corollis puellarum texendis duntaxat ufurpantur. Caterum tribuuntur huic paffim vires quadam, quibus fides fine ratione nequaquam est adhibenda; ut quòd cœliacos & dysentericos juver, mensium abundan-tiam colubeat & albas uteri fluxiones, &c. J.B.

6. Amaranto affinis India Orientalis, floribus glomeratis, Ocymoidis folio Brevnii flore albo.

Caulem rotundum, pilofum, geniculatum, medullâ niveâ spongiosâ refertum. & complurimis ramis diffusium ad bipedalem altitudinem erigit; Folia ex intervallo in contrariis lateribus, alterno ordine & cruciformi politu proferentem, Lychnidis Ocymoidis flore purpureo fimilia, temperatè virentia, & molli lanugine tam fuperna quam inferna parte aspersa. Ex horum sinu, aliquando simul cum ordinariis ramis ramuli etiam alii minores exoriuntur, quorum æquè ac ramorum ordinarice lutes Col. juxta bafin circumvallatum. Hoc inquam Capitulum ex innumers femilunaribus compressis, Gnaphalii Americani florum squamulis aqualibus, membranaccis argenteo candore nitentibus compactum est glumis; quarum binæ semper conjugatæutriculum chelarum figurà afficiunt; ex cuius cavitatis centro Floseulus admodum parvus & quinquepartitus, Amaranthi quodammodo respondens, sed omnino niveus & lanuginosus, teneram intus tabulam comprehendens emicat: Qui fuccessitutemporis indurescens, ac ampullulæ in formam crassescens densa lanugine candidissima ità obducitur, quafi humanâ industria goffipio involutus effet ac vafeulum admodum pufillum coniforme, ex tenui pellicula confectum, Amaranthi fimile occulit, in quo femen orbiculare, unicum, cum Amaranthi pariter conveniens, fed altero tanto panè majus, ac fubrubicundo colore conti-

Altera species sive store purpureo, minor nonnunquam & strigosior, magssque ramosa se ostendens, Capitula profert minora, ex lepidistimis, vegeta Rosarum purpura intentibus, oculósque hilari luce perstringentibus glumis, Gnaphalii montani purpurei florum squamulas mentientibus compolita : que ob venustatem forme ac pulchritudinem, ab Indis filorum, quibus flores Mogorri trapectant, extremitatibus, globuli loco ornatúlque gratia annectuntur.

Prater has tertia etiam species in Brafilia reperitur. Hac nonnihil altior quam Asiatica flore albo exerefeit; caterim cumilla convenit, excepto quod capitula ejus minora & minoribus glumis compolita, ac circa bafin (quantum observare potui) foliis nullis circumvallata sunt. An Planta ex qua

fit Anil alia species Marggravii?

Amar

7. Amarantus Siculus fricatus radice perenni P. Boccone. Boccone's perennial spilled flowergentle of Sicily.

Polia hic gerit figură & formă Amaranthi vulgaris, minora atque paulò acutiora, molli candidaque lanugine fubtus argenteo nitore lucentia; que conferta nafcuntur circa ramos multiplices, Lesson

L 36.

e radice lignofa atque perenni exfurgentes. Caulis pollicari craffitudine perfape fruticat, filmo erraine inguista alas quali modofus. Spica fimplicior ell & exilior quàm in cateris fua fortis, nege justa fingulas alas quali modofus. Spica fimplicior ell & exilior quàm in cateris fua fortis, nege ut Amaranthi fpica vulgariter e pluribus compacta, fed fofculis dilute rubentibus longo ordine fin photor usque ad cacumen distributis constans, subcuntibus conis perquam exiguis, issque deorsin Oritur locis Catania: vicinis. Hac Paulus Boccone.

Plantam hanc in Horto medico Messanensi vidumus & collegimus, Anno 1664. unde & in sis na etiam Mellana urbis ortam Iulpicamur.

CAP. IX.

De Beta.

D Eta à figura litera Bira, quam habet cum turget femine, diéta putatur: Nam fummitatem re D flexam obtinet.

Columella.

Nomine tum Graio, ceu litera proxima primæ Pangitur in cera doc! i mucrone magistri: Sie & humo pingui ferratæ culhidis ichu Deprimitur folio viridi, pede candida Beta.

Gracis Trutan & orutan ab impulfu, quod facile excrescat.

Beta fructu verrucoso osleo cui flos insider, à reliquis hujus classis generibus distinguitur. Sicla officinis dicta est omnis Beta, contracte à Sicula, quo cognomento Betam dintaxat cast dam olim donatam fuitle Plinius & Theophrastus memoriæ prodiderunt.

1. Beta alba Ger, communis alba Park, par, alba vel pallescens, que Cicla Offic, C. B. conth I. B. White 23cct.

Radicem habet lignofam, minimi digiti craffitudine, mediocriter longam, candidam. Filiali tius virent, Lapathi, craffa & fucculenta, fapore nitrofo. Caulis duos cubitos altus, aut etiam ta jor, gracilis, striatus, multis alis concavus; in quibus longa serie flosculi exigui ex foliorum als. picibus luteis conftantes, quinis calicum foliolis obvallati : Semen rotundum, & crifpa fuperfices iperum, futeum.

2. Beta rubra Ger. communis rubra Park, rubra vulgaris J.B. C.B. Red Beet,

Peliis est brevioribus quam pracedens, plurimum rubentibus plus minúsve, interdum atrondo tibus. Radice est alba : foliis duntaxat diftinguitur à pracedente.

Que folio est obscuriore Beta nigra dicitur : alias enim Beta nigra Rara avis in terris est, nie que limillima cygno.

A. 2. Beta Sylvestris maritima C. B. Park, communis seu viridis C. B. Sea Beet.

Betæ albæ fimilis eft, verum folis minoribus & viridioribus, planis & æqualibus, venis rubisir terdum variis, aliàs fine illis: eaule etiam graciliore & minore.

In paluffribus fallis & admaris litora frequens eft.

Johnsonus apud Gerardum afferit hanc non differre specie à Beta sativa alba: Parkinsonus, que lequimur, Sylveftrem (pontaneam marit. communi viridi Betæ candom facir, & recte nostrá sententi: C. Bauhinus viridem communem albie eandem dici permittit, verum maritimam fylveftrem fociedi verfam facit: Nos fylveftrem maritimam Betam cum viridi communi specie convenire existimamus ab alba vulgari differre. Radice perenni à reliquis Betæ speciebus differt.

* 4. Beta rubra radice rapa C.B. radice rubra crassa J.B. Romana rubra, Raposa dista Pak Boman Beet, with a Curnep like root.

Hac caule est altiore qu'un Beta vulgaris rubra : radice crassa, ventricosa interdum Napi infla interdum productiore, & Carota amula, intus forifque fanguineo faturo colore infecta.

* 5. Beta lutea major C. B. lutea I. B. lutea Spriaca Park. Hellow-rooted Beet.

J. Banbinus hanc'i pracedente, radice buxeà tantùm differre feribit; Parkinfonus etiam foliis pallidioribis quan Beta alba vulgaris, feu luteo-viridibus. C. Bauhinus à pracedente ctiam genere de thinction thear, clim hanc inter Bette majoris foliis latissimis species recenset, illam minoris species annungerat.

6. Beta Italica Park. Sicula, cofta lata, alba lutea, aurea, rubra, ruberrima Moris. The Sicilian brond ribbed Bect.

Huius caulis elatior est [octo interdum cubitorum] folia amplifilma cum costá mediá latissima. [ad palmum interdum] diversorum colorum : nec enim qua colta colore, etiam specie differunt. au pannam cum ex codem femine proveniant, quod & Gerardus olimoblervavit: Nam ex femine illius qua coftà fuit rubră in horto D. Norden fato planta variorum colorum enata funt. Frustra ergo cas distinguunt nonnulli Botanici.

Beta platycaulos non est species Betæ à reliquis distincta, sed monstrum potius, seu naturæ vel hidentis vel deerrantis extraordinarius effectus; cujulmodi & in aliis plantarum generibus inter dum

7. Beta Cretica semine aculeato Gor. C. B. Cret. Spinosa Park. Cret. semine spinoso J. B. Dricking fecbeb Bret of Canbp.

Ex radice tereti, brevi, parum fibrofa, annua Caules plures cubitales & minores, per terram sparsi, rotundi, striati, ad radicem levi hirsutic canescentes, in ramulos effusi, exurgunt. Folia ipam, Jounnay, Allanda and James and ti in ramorum extremitatibus. Fruetm statim ad radicem multi conspiciuntur, & hine inde per caulem ad quodlibet ferè folium, asperi, in tres spinas radiatas, in latera restexas desinentes, costis pulcris donati, transversifique cancellis: reticulari ; quorum unxoque simen ineli unum, formá se-minis Adondis subrotundum, in apicem abiens, duplici membranula tectum, interiore proxime medullam albam farinaceam cingente.

Non in Creta tantum infula provenit, sed & in Sicilia, ubi mos cam invenimus, in infula parva Locut.

ad Promontorium Pachynum.

Lib. IV.

Si hac non usurpasset nomen Betæ ad Lapathum vel Spinachiam potitis referrem, inquit J. Banhinus. Ego de hac planta, quò scilicet referenda sit, pronunciare non autim, cum florentem non-

um objervaverum. Beta effur ut olus ; câque nihil in culinis ufitatius. Martialis fatuitatem ei exprobrat hoc Di-Vires & fticho,

Ut sapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ, O quam sape petet vina pipérque coquus.

Calfacit & ficcat, laxat alvum ob nitrofitatem: errhinum eft, præcipue radix; nam fuccus ejus naribus exceptus sternutamenta proritat, humores pituitosos è cerebro magna copia elicit, adeóque Cephalalgiam quantumvis inveteratam compescit & profligat. Hoc medicamentum à nonnullis pro secreto habetur. At Olaus Borrichius apud Th. Bartholinum Act. Med. An. 1673. Obs. 63. ab experientia edoctus scribit succum Betæ esse esrhinum periculosum & valde noxium. Habui à D. Tancred, Robinson.

Plantulæ recentes cum radicibus leviter bullitæ, & ex aceto postea devoratæ, cibi appetentiam afferunt, fitim compescunt, choleram in ventriculo reprimunt.

Betæ Italicæ costa lata in aqua bullitæ costæ cum oleo, aceto & pipere conditæ delicatissimæ ha-

bentur in acetariis, fummoque in pretio funt. Betæ rubræ Romanæ radices in assulas seu circulos transversim sectæ, & deinde in siguras & ima-

gines monogrammas à coquis ad margines patinarum & fercula exornanda adhiberi folent.

Ejustem Betæ radices cocta, tum calidæ, tum frigidæ, cum olei & aceti tantillo, hyberno tempore in acetariis præcipuæ funt æftimationis. Radices hasce ex plurimis circulis seu tunicarum involucris Ceparum in modum componi non fine admiratione primum cum in Italia & Gallia in acctariis nobis inferrentur, observavimus.

Radix Betæ raso nonnihil cortice, ano glandis modo indita, infantium alvum ad excrementorum expulsionem invitat, præsertim exiguo sale conspersa.

CAP. X.

Da Parietaria.

Arietaria dicitur hac herba quod în parietinis exeat, item Muralis: Helxine quòd aspera foliorum hirsutie, asperóque semine, tenaci nexu vestibus adhæreat: Perdicium à Perdicibus, qua eam esitare solent : Vitriaria & Urceolaris quòd ob nitrositatem suam tergendis urceolis vitreisque vasis efficax sit.

Calycum & totus coma hirsutie aspera & vestium tenaci; seminibus splendentibus quibus sloscu-

li funt provafenlis, à reliquis dignofeitur hujus familia plantis.

6. Bits

Lecus.

L'ires

1. Parietaria Ger. J. B. vulgaris Park. Officinarum & Diofeoridis C. B. Pellitom of

Radice nititur fibrola, rubente. Cadles ramoli, hirfuti, rubentes, lolidi. Folia Mercurialisar Majorana hirfuta, atrovirentia & splendentia, pediculis longis donata, alternatim polita. Floqui conferti circa caulem è foliorum alis floccos coccinei serici imitantur primultim, è nodulo emicin confert circa cuilem è foliorun aus floccos coccinci eller initianui, printiumi, produce enicia res: pòfi fe framina oftendunt obfettre, ex albo purpurafentibus apiculis involuta, quigi fifylo eul vere concris, fubfultum excuilo pulvere cum imperu, fpectaculo juciundo, fe expanditui repatale Singulis flofculis callest funt trifolii; framina quattuor ad crucis formani fe deculiantes. Plos per rubet & vafculi feminalis vicem fupplet, unicum in fe fram minutum fiplendens, vinicci for figuration, continens. Plores in femine frecundi ab alias fterilibus quibus nullum inelt femen, figurative verti funt. Vafcula feminalia afpera funt & veftibus adharefeunt, unde & planta ipla Helsing distur. Hell net major & minor, que Partetaria Ocymi folio C. E. In horto Leydeuli, pro diffinda fpecie coltur, ut ex annotatis D. Josue Palmer didici.

In muris & locis ruderatis exit copiofe.

Descriptio est J. Bauhini, à nobis interpolata & aucta.

2. Parietaria Sicula Alfines folio Boccon. Sicilian Pellitory with Chickween leaves.

A Parietatia minore Tragi & à vulgari Matthioli differt hae foliis tantum, qua minima lun, figura arque magnitudine Alfines paria.

Paffim (inquit Autor) per Siciliani viret : in montibus Hyblais, oppido Melilli vicinis, Caix

ramm (mqua rauo) per occident vite. In montess 119 acts opposed result plants can have Meffance & Agrigenti fapius vidimus & legimus.

Parietaria abbergit & leviter adfiringit refrigeratque. Ufius internus rarior eft; funt tamengi ad tuffim commendant; calculofifque & iis qui difficultate urine laborant fuccum ejus utiliza propinari dicunt. Multi hodie usis in enematis ad ventris, uteri & renum dolore. Evide cus ad tumores, etylipelata, ambufta, &c conducit. Schrod. Ejuldem leviter tufa & impofiza magna ad recentia vulnera fananda este dicitur.

Herbæ exiccatæ pulvis vel melle exceptus, vel in cerevifia aut zythogalo potus ad tuffim insteratam & tabem pulmonum mirifice conducit, experientia tefte. Quin & à Veteribus adversing lim & Althma exhiberi folica eft. Idem efficit vel decoctum ejus in vino aut aqua mulla, vel aça

delfillata : verum pulvis efficacior est.
Salem nitro-sulphureum prebet hac planta non secus quam Borago & Buglossum. D. Roj. B. Utilitate Philosoph. Nat. Quod sale nitroso abundet, vis ejus detersoria oftendit. Urccolaria inqui dem dicta eft, quod urceolis vitreisque vatis detergendis & mundandis efficax sit, ut superius m nuimus.

Parietariæ affinis.

* 3. Alfine fatida, Fabio Columna Diofeorida 1.B. Alfine Porietaria folis C. B. Phyt. Cu crambe leguima Pon. Cynocrambe Diofeoridis C. B. legitima Diofeor. Park.

Ex radiculis fibrofis & frequentibus caules complures enafcuntur, cubito longiores, humin ptantes, teretes, crebris nodis intercepti, laves, inanes, fragiles ut Portulaca. Ex geniculis pedeunt folia, non illa quidem urplurimum utrinque, fed altero duntaxat latere, (licer fit etiam ex conjugatim adverfa, ubi etiam trigemina emicent) plura fimul juncta, quorum unum productio conjugatim adverta, uni etami trigenima emicent pinia intui junca, quotum unum produco i pediculo appentiun, conjugi expers, multis numeris reliqua, que se adverfa se contrato fiu po fita, i mididem oriuntur, inagnitudine fiuperat, Hippix maxima paria, pinguiora, atro-virenta, attritti putidum quid redolentia. Ex opposito foliorium conjugii expertium, exteroqui ex alis, femeratamen ad genicula fofeili mufcoi plures, ex albido in herbaccum colorem languent ex dadus aut tribus foliolis, fiibadta bradeolarum temutate nitentibus, se oris plerunque extrorfium refessi undue datulat functione dante constitui minima. quibus delapfis fuccedunt femina Cannabinis minora.

Hac Planta Parietaria affinis videtur, quocirca proximum ei locum dedimus.

C. Bauhima flofculos binos, ternos au quaternos ad fingula genicula e foliorum alis exire fer bit mufcofos, ex herbacco albidos, plurimis filamentis donatos; quibus fuccedunt fructus totiden, geniculis inter folia harentes, Mercurialis formâ, fed minores, rotundi, duriufculi, primum virides, postea nigricantes, medullà albà referti.

Ex infula Capreis, ubi frequens sponte oritur, advectam habuit Columna. Circa rupes antin Frontignani, via Miravallis collegit V. Cl. D. Jolly M. D. Monspeliensis non procul Monspelia

Botan. Month. Vere floret, atque aftate perficitur.

CAP. XI.

De Saxifraga aurea.

Ferbæ nonnullæ Saxifragæ ab effectu didæ funt, cum aqua carum stillatitia ut & decoctum lapides renales & frangere & pellere dicatur, ut & farina granorum ad radicem [in Saxifraga alba vulgari] ex decocto fumpta. C.B.

Saxifraga aurea ob fimilitudinem quandam in foliis cum Saxifraga alba hoc nomen obtinuit. Flores autem & semina genere diversam esse arguint, ne quid de viribus dicam. Flore flavicante tetrapetalo : vasculo seminali bicorni plurimis minutiffimis seminibus repleto à reliquis hujus familie generibus differt.

1. Saxifraga aured Ger. Park. rotundifolia aurea C. B. aurea Dodonei J. B. Bolben 36:

In aquofis reptat è ramulis procumbentibus fibris plurimis capillaribus longiffimis albis in limum demiffis. Caules tenues, quadrati, raris pilis hirfuti, teneri, infurni & vix fe furtinentes, folidi tadefinitis. Caudis cincios, quantanti ratis pins minuti, terieri, minim ec via se minimente, pinamente, pinamente, pinamente, pinamente men, palmares aut longiores, folia veftiti per intervalla ex adverfobinis, fubrotundis, Hedera terrefirs minoribus, circum oras leviter crenatis, raris itidem pilis hirfuitis. Caules qui flores producunt reliquis crectiores, paucis folis veftiti, primium in duos ramos divaricantur, nullo neque flore controller original securios, panels rollis centra, printant in taues tames tavata attur, mano neque nore in divariactionis angulo, neque ad latus appointo folio: finguli deinde ramuli in binos alios fubdividuntur, 8c fic deinceps, inque iplis divaricationium angulis plerunque fedet flor pediculo millo aut perbrevi, quattur petalis exiguis acutis flavicantibus in crucis formam positis constans, cum flor and personal quantum parties and a state of the control of the con tem dehicit, & femina aliquot parva minutiffina ruffa oftendit. Sapor plante nobis guftantibus nullus infignis; f. Baubinus fubacidum & amaricantem ftipticúmque et attribuit.

Ad rivulos frequens, inque humidis, umbrolis paluftribus & muícofis locis. Aprili meníe floret Locus & & brevi semen perficit.

Lib. IV.

A. 2. Saxifraga aurea foliis pediculis oblongis insidentibus. Golden Baxiftage with leabest fianding upon long foot-fiallist.

Hac à pracedente differt, quod non codem modo se diffundit super terram, quod omnibus suis Hace a pracedente entert, quod non couent modo le anturent imper certain, quod ontinous nus partibus, caule, folio, femine major fit, quódque folia pediculis felcunciam aut duas uncias longis infiftant, fintque concinniùs crenata, fegmentis latis cordatis. Sub terra reptando fe propagare videtur, viticulis è radice excuntibus.

Floret cum priore & cifdem in locis oritur : Hac species esse videtur quam describit & depingit J. Baubinus qui & duas species agnoscit, diversa inquiens observavi gerentem solia, ità ut diver-

as ejus species quis existimarit.

CAP. XII.

De Afaro.

Istum oft Asarum (fi Plinio credamus) lib. 21. cap. 6. ab a sugarms & oulew, quod inter alia fignificat orno: non enim adhibebatur coronis. Hofm. Dicitur & Ndo or dyela i.e. Nardus sylvestris, cò quòd odore Nardum amuletur, vel, ut Plinius quòd Nardi vim ha-

An Bacchar idem fit cum Asaro vel diversum ambigitur. Vid. J. B. tom. 3. lib. 32. cap. 5. ubr Autor totum caput de Bacchare spurium & Dioscoridis textui infertum fuille multis probat : Nomen autem Baccharis Latinæ originis este, & Græcis antiquioribus ignotum existimat.

Officine ut in Agno casto utrunque nomen conjunxerunt, hanc plantam Asara baccara appel-

Afari nota funt cytini in tres lacinias divifi : lacinia ha funt calyx floris, cui subest fructus in terna pariter loculamenta distinctus, & per maturitatem in tres carinas dehicens: Folia crassa, colore Hedera & ferè confiftentià.

1. Afarum Ger. J.B. C. B. vulgare Park. Afarabacca.

Non immeritò Nardis Afarum accenfuit Antiquitas, tanta est in radice tenui reptatrice odoris affinitas: solia verò Cyclamini, circinatae rotunditatis lato virore superna parte splendent, rigida, inferna autem magis albent, tenerà lanugine pubescentia utrinque, magis taunen infra quan sincera autem magis albent, tenerà lanugine pubescentia utrinque, magis taunen infra quan sincera de la companio del companio del companio de la companio del companio del companio del companio del companio del companio de la companio del com pra: inter folia proxime terram in brevibus pediculis hirfuti, fexanguli eqtini, purpurafeentes, Hyosyami, intres lacinias divisi oriuntur, internè atro-purpureas, externè ex virore rubescentes, me-

Locus.

CAP.

dium occupantibus faminibus purpureis. Cytini per maturitatem in tres carinas finduntur, femén. que oftendunt, acinis uvarum quoad formain externani fimile, tunicula fulca, qua medullamin.

us albam continet, guftu acriufculam.
Radices Afari crudi quamvis magna cum anxietate vomitum cicant, in aqua autem non in vino incocte mutantur in deoppilans, diureticum & rardarum febrium remedium, quod occulta tum in eo atoma prodit: ad hoc tanquam ad facram anchoram confugicbat D. Ohoimius in febribus din co atoma prodit: ad noe tanquam ad facram anchoram confugicoal D. Schemata in February ab hypochondriorum inveteratis obstructionibus dependentibus. Frid. Hofmannus MM turns an hypochondrorum investicus conveniunt unde mitius evadit, in decocto vis volatilis mai abigitur, unde vomitorum ferè effe definit, nifi levis fit decoctio. Radicem quam folia mitional anginit, unae vonnorum rece ene dennit, ini tevriti troccio.

deprehendimus moriebatur hypercathari vi quidan robultus qui cochlear unum folorum pulven fumpferat, fruttra data Antidous. Wedelim de S. Med. fac. p. 158. Adnotavit & ad me transmit

Crassam pituitam & utramque bilem per vomitura ac nonnunquam per secessium violenter expurgat Dof. radicis à 3β. ad 3j. in fubftantia, à 3j. ad 3ij. in infulo. Folia exhibentur num. 6,7,8

9, infufa, cocta & expressa.

9, minus, cocta & expressa.

Directicum est & emmenagogum infigne: unde Meretricula plus satis frequentant decochim
ejus, cium sentium se gravidas. Quo tenuius est tritum co magis urinas movere, minus aucun al-

In Arthricide & dolore ifchiadico, inque Hydrope & febribus, przecipuè tertiana & quartana, tan-démque in tetero utile effe cenfetur. Folia in vino aut aquà decoquunt, & decoctum mollechi

corant: ad arthritidem in sero lactis.

Melues monet cum pro purgatione coquimus debere coctionem esse mediocrem, alias pena ram, primum quidem vim vomitoriam, deinde purgatoriam quoque. Unde praceptum noto Vomitorium ex prasferiptione Nicolai Chefneau. R. pulver, radic. Afari à 3β. ad ∃ii, capitage cum hydromel, aut Oxymel.

Aliud. R. Decoet, radic. Afari aut fem. 3iv. Propinetur post cibos pingues & liquidos, offer diversos. Rondelet. Communicavit cruditiffimus vir & vetus amicus noster D. Edv. Hulse.

* 2. Alaron Canadense Cornuti.

Hujus facies à nostrate partium amplitudine potius quam viribus distat. Mox ubi bruma con éta est apud nos supra terram emergit, sine caule, folis hederaceis mollioribus, non circinate no tunditatis, non convolutis in se, nec splendidis; sed expansis, & in mucronem desinentibus, also chique minuta exfarie hirfutis. Foliorum pediculi vitiles, florumque cytini pari lanugine pad cunt. Pro flore ab radice prodeunt caliculi plures, quorum viridis color langue[cit: dum hiamis guli in tres cultratos velut mucrones diflecantur; qui non intro flectuntur, fed in exteriora inte tuntur: Cujulque floris cavitate delirelcit form, acinolium, mordens gullui, fervénique in ore, le dav carnola, vivaxque terram oblique perreptat, ab ca longiores fibre profluint fuavillimi olio, Acoro fimilis intenfiorifque. Hæ fingularem vino gratiam adjiciunt, fi pinfitæ linteíque nodo melule in cadum musti colentur, cum pondusculo ut sidant, trimestrique spatio macerentur e

Alarinam foliis Afari C. B. Afarinam Matth.

Clusius in Histor, Tuffilaginem Alpinam secundam esse suspicatur, quod & nobis vensimila

CAP. XIII.

De Alchimilla.

Lehimilla dicitur hac herba quòd Alchimiftarum praconiis celebrata fit; Pes leonis à folio

Percipierre dicta plantula Alchimilla propriè dicta species non est: Differt enim & s tu florum, & foliorum ex quibus componuntur numero, & feminibus in fingulis vasculis singuls non binis ut in Alchimilla. Confer li placet descriptiones.

Note Alchimilla generica funt flofculi in fummis caulibus, octonis foliis herbaceis compoliti, valculis feminalibus, fingulis bina femina continentibus infidentes, umbellatim congesti.

1. Alchimilla Ger. vulgaris Park. major vulgaris C. B. Pes leonis seve Alchimilla J.B Ladies mantle.

Ex radice minimi digiti aut pollicari craffitudine, plurimis fibris donată, strenuè adstringente & deliceante caules furgunt aliquot tenues, teretes, hirluti, ramofi, dodrantales, quibus infident for he herbidi, umbellatim congefti, quorum finguli octonis conftant foliolis, majoribus quatuor, tot demque minoribus, alternation politis, in quorum medio apiculi lutei. Flosculi summis vasculi feminalibus infident, funtque corum velut umbilici. In fingulis vasculis bina continentur semina feminations mitacine, introduce of the meaning and a might be action of the continuous of the continuo rent. Cxterum folium ad Malvam accedit, ex luteo virescens, infra hirsutum, in octo aut novem angulos obtufos feu plicas divifum, in fingulos angulos fingulis nervis à pediculo prodeuntibus, concinne in ambitu crenatos.

In prais & pascuis, presertim montosis, sepius spontaneam invenimus. In Septentrionalibus Locus & Anglia montosis pascuis Eboracensibus & Derbiensibus abundat, ubi à vulgo Pes ursi Bearg: Tempu.

foot dicitur. Æftate floret.

Lib. IV.

Dicitur autem Alchimilla quòd Alchymistarum praconiis celebrata sit: Germ. chirurgis Sani-

Dictin autem Accomma quod Archymitatum praeonis caebrata ne: Germ. chirurgis Sani-cula major, quòd fit illi tum facie, tum viribus admodum affinis. Vulneraria eft è nobiliffimis. Calfacir, fice, aftring, fanguinem fiftir, menféfque & alba mu- Virer. ftris arque unguentis adjiciuntur.

Mulierum mammas impensè laxas linteum ejus decocto intinctum & impositum duras solidásque efficit. Decoctum hoc interanea vulnera rupturálque glutinat : idem decoctum, aut aride herbæ pulvis in eodem aut aquâ stillatitià sumptus ramices intestinorum, potissimum in pueris sanat. J. B. è Fuchsio, quem consulat qui plura velit. Pracipua est in hac planta vis adstrictoria qua mediante agit quicquid agit.

. 2. Alchimilla minor Morif. Pralud.

Præcedenti in omnibus accedit excepta partium parvitate. Est enim triplo vulgari in omnibus minor, ejúsque folia dilutiùs virent.

3. Alchimilla minor quinquefolia Park. Alpina quinquefolia C. B.

Radicem habet oblongam, nigricantem, fibras plures de se emittentem, ex quo folia aliquot parva, longis pediculis donata & glabra prodeunt, que in quinque lacinias ad pediculum, hæque in profundas crenas dividuntur: inter que pediculi bini ternive, tennes, glabri trium quatuorve unciarum longi, reclinati: quorum summitatibus slosculi, vulgari Alchimilla formà & colore similes,

rum long, recumar : quorum imminations noicun, vugar Aichimila forma ce cotore timiles, trifolii, pallidi ac herbacci, finguli fingulis minimis pedicellis donati quafi umbella infidenti. In monte S. Bernhardi majoris & Gotthardo locis humidioribus, Augulto florens reperitur. Planta hae, fi à C. Baubino rechè deficribatur flore trifolio, Alchimilla fipecies non est: quò ta-men referri debeat nescimus, ideòque loco movendam non duximus donec certuis confitierit.

A. 4. Alchimilla Alpina pentaphyllor. Pentaphyllum five potius Heptaphyllum argenteum. Flore mufcoso J. B. Tormenilla Alpina folio fericeo C. B. Torm. argentea Park. Cinquefoil Habies

Radicem habet craffam, longiusculam fibratámque ex rubro nigricantem, nunc fingularem,nunc in multa capita divisam: pediculi palmares circiter, argentea lanugine obducti folia sustinent in quinque aut septem segmenta ad pediculum usque, ut plurimum divisa, per extremum serrata, subtus argenteo nitore filendentia, mollique villo tecta, fuperius atrovirentia, glabra: caules dodrantales & majores, tenues, paucis foliis veltiti, ramofi mufcofos conferios gerunt flefente. Alchimillas modo, fingulos quaternis foliolis virentes foris incanis hirfutífque. Adfirictionem aliquam perci-

In celfioribus montium jugis gelidisque cautibus occurrit, autore Lobelio: nos in monte Jura Locus. propè oppidum Jay invenimus : item in rupibus juxta stagnum Buls water dictum, non longe à

Pereth oppido, in Westmorlandia Anglia provincia.

CAP. XIV.

De Percepier.

Ercepier seu Percepierre vox est Gallica Saxifragam denotans: Hæc enim plantula calculis comminuendis efficax censetur. Non est autem cur Percepier Anglorum dicatur, quasi Anglix propria sit, cum in exteris etiam regionibus satis frequens occurrat; niss force hoc titulo intelligant non Anglia: peculiarem esse hanc herbulam, sed tantum hoc nomine Anglis notam : sic cum Geranium batrachioides Germanorum Gratiam Dei appellant, non intelligunt hanc plantam Germaniæ peculiarem esse, sed tantum Gratiam Dei Germanis dici.

Percepier Anglorum, I.ob. Ger. emac. Anglorum quibusdam J.B. Polygonum Selinoides Park. Charophyllo nonnihil fimilis C.B. Alchimilla montana minima Col. Barffen viert.

Radix in plantis quas crui tenuis, fimplex, paucis & tenuissimis fibris donata, lignosa; unde emergunt cauliculi complures, tenues, palmares, teretes, hiríuti, quos è geniculis crebris ad fummum ufque foliola stipant subrotunda, tripartita sorè, profundè laciniata, ad Geranii columbini solia quadante-

Leens

Vires.

nus accedentia, licet minora hirfutáque, alternatim polita, inferiora quidem pediculis donata. fi periora brevi aut nullo, viridi dilutiore colore, infernè albidiora.

Ad fingula genicula folii pediculus in finum foliaceum dentatum dilatatur, qui & caulem ipfum & geminum flosculorum ordinem amplectitur. Flosculi namque ad fingula genicula exceptis tribu aut quatuor imis, pediculis brevibus in duos ordines dispositi sedent, herbacei, è quatuor foliolis con politi, quibus subsunt utriculi semina intus singula continentes Milii aut Panici effigie sed minora.

Inter fegetes & in folo restibili steriliore passim.

Vehementer & repente urinas ciere & calculum comminuere dicitur. Crudum estur ut olus, tu murià conditum affervatur, & ex eo aqua stillatitia magno usu elicitur.

CAP. XV.

De Scotaria five Belvedere Italorum.

Ingularis & fui generis est planta quam Itali ob pulchrum aspectum & venustatem suam Bd vedere appellant; Herbarn nonnulli ob convenientiam in folis Linaria speciem confir tuont.

An ad hoc genus propriè pertineat nec nobis nondum conftat, cum flores & semina nec inf hactenus observavimus, nec Boranici in corum descriptione consentiunt.

Scoparia, five Belvedere Italorum Park. parad. Scoparia five Offris Gracorum Ger. Linia Scoparia C. B. Linaria Belvedere dieta J. B.

Radicem habet multis nigricantibus fibris compositam; éstque planta perquam surculosa, igali-fiagilis, cubicali altitudine. Folia quam vel Lino vel Linaria vulgari longiora, frequention, e condita, sapore subamaro. Flosculi secundum caulem & alas herbacei, vel etiam purpurei, de tum præ parvitate propemodum fugientes, quibus fuccedunt exigui loculi in quibus semen. Palus fonus flores in Jennia parva, rotunda, ex cirereo nigricantia abire feribit. Cafalpinus fenia: exigua, neque multa inter folia fine flore attribuit. Verum flore non carere J. Bauhini, Dologa Parkintoni confenius & antoritas, & ipla experientia convincit; an verò femina nuda ad finga flores proferat, an conceptaculis inclufa, mihi non conftare fateor.

Flore minimi funt, herbacci, quinquepartiti cum ftylo in medio, in alis foliorum absque peter lis seftiles, conferti in funumi caulibus & ramulis velut in spicas breves ex alis foliorum muqua egressas: Spicae autom ex flosculis & foliosis inflexis cos occultantibus componuntur. Semm in hon

nostro ad maturitatem non perduxit, ideóque de co mini dicendum habemus.

Alflate viret ac viget, sub Autumnum semen maturat, séque ex semine deciduo quotamism novat, est enim teste J.B. annua herba; etiam in calidioribus regionibus. Apud nos primishtim pruinis corrumpitur.

Italis ob ramulorum denfitatem & foliorum frequentium gratum virorem in pretio est, undem in hortis duntaxat ferunt, fed etiam in fietilibus alunt ad fenestras exornandas.

CAP. XVI.

1. Campborata birfuta C. B. Campb. Monspeliensium J. B. major Monspeliensium Park. Monspeliensium ensium an Chamæpeuce Plinii Lob.

Adicem habet pollicaris ferè craffitudinis, multorum capitum; caules emittentem lignofos, cal finiculos, cubitales aut breviores, ramolos, fubhirfutos, albicantes; per quos vifuntur nodi, alternation politi; è quorum fingulis confertiffima prodeunt foliola, trientem uncia nonexcedentia, tennia, pilofa, mediocriter rigida, odore aromatico, fapore aliquantulum acri. Augulo & Septembri florens (inquit D. Magnol) herbaceum producit valculum, ex quo quatuor, parva fa mina prodeunt, quoi um quodlibet apicem rubrum, vel potius rofeum, in medio fulcatum fultum Succedit flori femen nigrum, oblongum.

Circa Montpelium, Nemaulium, Avenionem & alibi in Gallia Narbonensi spontaneum obse

Camphorata dicitur quòd herba digitis confricata odorem Camphora nonnihil referat C. B.

2. Campborata congener C. B. Anthyllis altera Italorum Gor. Campborata congener five Amhilis altera Italorum Park.

Legue,

Surculis, foliis, ortu & facie Chamæpeucen five Monspeliensium Camphoratam adumbrat, se exilior tota & fummis virgulis tomentofis [hoc nos non oble vavimus] mufcofis flofculis luteo-pallentibus guftanti præficcis.

Nos quanvis plantam hanc in Germania, Italia & Gallia, in arvis & vervactis frequentemos Servavinaus, nunquam tamen floribus aut seminibus onustam videre contigit. Folia autem in cal liculis ecupinis creberrima funt, alterno fitu, angultissima & mucronata, in ramulis minoribus, (anin caulanumerofissimi ex alis foliorum egreduntur) adeò conforti ut totos fere contegant.

Campborata minor Lugd. glabra C. B.

Nec nobis cognita, nec hujus loci est.

Lib. IV.

CAP. XVII.

Juncaria Salmanticensis Clus. Park. Rubia linifolia aspera C. B.

Ota juncea est, sed Equiseti modo aspera & geniculata. Habet autem in singulis geniculis bina folia ex adverso sita, Asperulæ odoratæ folis quodammodo similia, breviora tamen. & Lini fativi non abfimilia.

Frequentes ramuli ex alarum finu prodeunt, fimilibus foliis præditi, copiofos, paleacos, candicantelque proferentes flores: semen deinde exile, nigricans. Radix tenuis est, candicans, non vivax, sed fingulis annis semine deciduo novella planta enascuntur, illo ipso anno etiam, sub finem

Provenit locis arenofis, inter vineta, secundo à Salmantica milliari. Floret Julio; semen Au- Locus. gufto maturum eft.

CAP. XVIII.

De Kali.

Ali nomen Arabicum pluribus & quidem genere diverfis plantis fignificandis imponitur. Siquidem Kali geniculatum à Kali femine cochleato genere differt. Kali minus album, de quo' fuperiùs inter Bliti fylvestris species egimus, ab utroque.

Kali geniculatum, foliorum carentia & furculis viridibus fucculentis è quibufdam velut fquamis pyxidatim geniculatis compositis, ab aliis omnibus plantis primo statim aspectu discernitur.

Kali geniculatum majus C. B. Cali geniculatum sive Salicornia J. B. Salicornia sive Kali geniculatum Ger. Park. Blatswort or Baitmort.

Hujus (ut recte monet C. Bauhima) due habentur species; una simplicior & brevior, dodran-tali altitudine, recta & annua, que sola apud nos habetur in Anglia; alteramultis ramis fruticans tali articuline, recei e aintia, que los apara no las estas en la loci occurrir, se culturan dignota e grandor, per petra, que ad Mare Mediterraneum plutimis in locis occurrir, se culturan etjan admètic: nam J. Bauhinus feribit fe habuiffe Mondelgardi in horto, Monipelio delatam quie reposita per hyemem duravit. Harie autem ita describit:

Frittex est sape cubito alrior, rectus, sapore salso: Folia non habet, sed ramos duntaxat teretes, denfos, ut funt folia Aizoi, Cepara & firmilium, donse geniculatos, pyxidatim geniculo alio aliud excipiente, specessu temporis circa radicem lignescentes, quibus succedunt novi, crassi, virides, interdam incluse rubentes: in quorum extremitate fore- parvi luci ex apicibus parvis confiantes. Se-mina non observavi nec radicem. At Cl. Vir Andreas Casalpinus semina observavit. Sub squamiparva, que decidunt arefectuitous funantuls in hyeme.

He compago conftar, infrar Lentis femina concipiuntur parva, que decidunt arefectuitous funantuls in hyeme.

He delimptin, mutatis intrandis minori etiam speciei accommodari potest.

In falsis maritimis passim & copiosissime provenit.

Hane (minorem fc. speciem herbaceam & annuam) in agro Lincolniensi & alibi aceto & sale Vius. Continui eine inftar conditione, & affervant ad Acetaria, & Marth Sampire, i. c. Crithmum

A. 2. Kuli geniculatum alterum vel minus C. B. Cali Arabum aliud J. B. The leffer jointed Blaff worth

Hoc ex radice craffa faits minitos furculos fucculentos, geniculatos, pedales & bipedales protrudit; in theorem funnish fattigis provenium spicialism multi socialism nuscos & injection spicialism substitute spicialism multi socialism nuscos & superium substitute spicialism nuscos & substitute spicialism nuscos & superium substitute spicialism nuscos & substitute spici Merifoni Hift: Plane.

Circa Tripolin obvium habuit Rauwolfius.

* 3 Cali

* 2. Cali Arabicum J. B. Kali Arabum primum genus Rauwolf Lugd, ap. C. B. Arabian Blate

Kali minori nostraci haud absimilis est planta: Denso prodit coliculorum agmine in varios surcu. in minori northan man aminimo en pianta. Di pianta ponte contrata agrinimo los graciliores diviforum, quibus finimo renus capitula harente penitus repleta: fub quibus ma acuminatăque funt foliola, formă & viribus Kali minoris jam dicti, cum levi quadam acimonia, inferna parte penitus alba, superna cincrea, inquit Rauwolfius.

Juxta Tripolin copioliffimum observavit Rauwolf. cujus cineribus ingentes naves onustas Venen.

astransvehi ad saponem & vitra alba conficienda idem testatur.

CAP. XIX.

1. Kali majus semine cochleato C. B. Ger. majus cochleatum Park. vulgare J. B. Snail sett ed Blafolnozt.

7. n. lanta est bicubitalis, [quando culta est intellige, aliàs vix cubitalem altitudinem assequing, lare se pandens, nullis spinis horrens, intense rubens, divisa in ramos rectos, crassiulus cubitales; in quibus solia insima quidem palmaria, superiora minora, quoque magual fummum scapum nascuntur breviora, incurva, ex lato principio in mucronem serè desinenti, inxta qua veluti capitula Tragi Matthioli capitulis similia, sed non aculeata; in quibus semina lina

juxta qua veluti capitula Tragi Matthioli capitulis fimilia, led non acuteata; in quibus femma linacibus five cochleis fimilia. Sapor totius plantac fastus, ingratus. Annua est planta. Ad mare Mediterraneum sponte oritur plurimis in locs. Seritur Monspelii in lacubus falkas Sal Alkali conficiendum, cujus modum J. Bauhino referebant constances spot. Scrobiculo estos pope mare transforma fullas ligneas imponunt, quibus superaggerane mulatim herbam pravdictam, ex qua accenso igne stillat in subjectam scrobem liquor, qui tanka concrefcens fit fal Alkali, coloris partim nigri, partim cinericei, valdè acre & cathareticum, li fum. Et faxum hoc, Kali, vocatum vel Sade ad vitrum conflandum aptum in Italiam inque so tentrionem ex Gallia Narbonenfi & Aquitania deferunt.

Galli intractu Montispessulano cum sale Kali & Olco nativo Gabiano in sonte adversus Brian faponem parant, quem arte colorare pro libitu norunt. Ex Epiftol. Med. Th. Bartholini, Habi

à D. Taner. Robinson.

 Kali spinosum cochleatum C. B. Tragus sive Tragum Matthioli Park. Tragon Musici sive potitis Tragus improbus Matthioli Ger. Tragus spinosus Matthioli, sive Kali sixa J. B. Pzickly Gláfswort.

Sesquipalmares, interdum etiam pedales aut cubitales per terram sundit caules, crassos, seculentos, arrovirentes, multis alis brachiatos, per quos folia crobra, longitudinis uncialis, angulur crassos, significantes i è quorum sun gradum, pungentem definentia; è quorum su side cubi emicant parvi, herbacei; succedente semine in cochleæ formam convoluto in vasculosa tiffimis rigidis spinis per oras munito. Radix fibrosa inutilis.

In arenotis maris litoribus frequens invenitur.

Plantam hane (que nullibi apud nos præterquam in arenofis maris litoribus invenitur) in areno fo quodam agro propè Viennam Austria, 300. minimum milliaribus a mari remoto, observavime spontaneam; postea ctiam Florentiæ ad Arnum fluvium.

Spina qua vasculum seminale in circuitu muniunt sex numero sunt, secundum Parkinsonum, in quorum medio flos albus membranaceus qui non diu durat; cóque delaplo fuccrescit in centome

dia partis (qua extuberat) fpina exigua.

3. Kali Siculum lignosum floribus membranaceis Bocconi. Sicilian Blasswort with wow

Radices hujus robusta sunt, atque altius in terram descendunt, subinde humano crure, vel ciam coxa crassiores: ab his virga plures lignosa exoriuntur, in tenues ramulos distributa, circa quos so ha Kali minoris, non temere sparsa, sed bina semper ex adverso scite posta respondent. Her arltate albi, quadrifolis, patuli, membranacci, instar alarum papilionis, qui longo ordine, spettibile elegantia, densè congesti, ramulos omnino genicularim onerant. Semen cochlearum, experimente tunica cooportum. Juxta Saccam, Catanam & Agrigentum reperit Autor, ubi vocatura differente in la companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya del companya del companya del companya d indigenis Linta, atque ejus cinere in linteis mundandis & dealbandis maxime utuntur.

Planta hac cum Kali majore femine cochleato & Kali spinoso sive Trago Matthioli flore & se

mine convenit, ideóque cum ifdem meritò copulatur.

Sequentem plantam rectius ad Aizoon aut Telephium retuleris.

* A. Kali floridum repens aizoides Neapolitanum Col. Kali Crassula minoris solio C. B. Kali floridum repens Neapolitanum Columna Park.

Col.
Radiculam promit Raminis craffitie [adulta ctiam planta tenuem, parum flavicantem, tenuibus & longis fibris] parum fupeme rubefcentem, & ex illa bina, craffa, carnofa veluti vermiculata, ica fatufcula folia, fupra humum expanfa aut parum clata; ex quorum fun bina alia digitali
longitudine, parum canaliculata, & rotundora, Atzoo fecundo Diofooridis amula emittit, in funlongutume, partini cataloridades, ex fortunarios, partini part aircriantal deliferation deliferation, candidis barbulis tenuibus radiantes, viginti numero ut plurimuni, medium exiguum umbilicum luteum habentes, exiguisluteis framinibus compositum. His fruttus fliccedit, quinque angulis definitus, totidémque apicibus carnolis vallatus, in quo femen copiosium, ex nigro fulvescens continetur, exiguin; & fructus stellara quinquepartità linea dehiscit, ut semen ordere possit, atque in hoc non parum Aizoo fimilis cst.

Augusto mense floret, & Septembri proficilcitur; in terrenis editis locis maritimis, non arenosis, Locus. nt nomifi maris aftus aftergat, & fara in horris late provenit, fed gracilior. Tota fallo admo & Tempur, dum est sapore, ut sal gustare conseas, succosa, caenosa & aspergine quadam splendida depieta.

CAP. XX.

De Herbis quibasdam minimis Polygoni nomine vulso infignitis:

Olygoni nomen cum Botanicorum vulgo hoc in loco extendimus ad plantulas nonnul-Olygoni nomen cum Botanicorum vulgo hoc in loco extendimus ad plantulas nonjuntulas comprehendendas, quia nec genere proximo, nec alia fortaffe in re quam parvirate fina & floculis stamineis herbacessive conveniant. Cum enim eartum partes generum indices adeò exigua sint ut midò & inermi oculo non facile possint discerni, fattus duximus, is omisti, obvianta & expossitam parvitatis notam pro charactere generico affumere, quam importuna subtilitate Lectorem satigare cumque perplexum potus reddere quam enudire.

A 1. Polygonim Germanicum vel Knawel Germanorum Park. Selinoides five Knawel Ger. tertium Dodonæi, sive tenuifolium J.B. angustissimo & neuto vel gramineo folio minus repens C. B. an pottus gramineo folio majus erectum cjufdem? German linotgrafs oz lina

Tota planta cineraceo colore pradita, ex radice lignofa, fractúque contumaci, albicante cauli-Tota planta cineracco colore praenta, ex rance ingnosa, rractuque contunaci, atocane caun-culas complieres emittens, palmares, fili inflar tenues, hirlinos, propere terram aliquando paultun rubentes, crebris nodis geniculatos; ad quorum fingulos folia bina appofita, angultiffima, acuta, medium digitum & amplius loriga. Flofeuli numerofilitimi, in caulis & ramulorum divaricacionibus fingulis finguli fedent, inque extremis ramulis plures finul fledlari, è quinque foliolis acutis herba-cis compoliti. Flofeulus unufquifque femini tio infidet umbilici inflar, nec per feminis maturitatem decidit, sed eidem perpetnò inharet, nec enim flos est sed potius calix floris. Caulis hujus plantule creberrimis subdivisionibus in numerosissimos tandem ramulos finditur, innumeris ferè seminibus onuftos

In agris sterilioribus & arenosis ubique ferè invenitur.

Hujus speciem aliam in arenoso solo inter segetes observavi in Susfolcia: comitatu propè Elden vicum inter Thetfordiam & Novum mercatum oppida copiosè provenientem, que procumbit magis quam vulgare Knawel, tenuioribus est cauliculis, brevioribus foliis, floribus majoribus, albidioribus, magisque diffusis, atque etiam hyemem fert. Huic titulum asscripsi Itnatuci incanum flore ma-

Easdem vires & usus intus & extra usurpata possidet quas Polygonum vulgare. Quoslibet ardo-Vires. res extinguit, fluxus ventris fiftit, dyfenterias felicet, uteri profluvia, ac etiam hæmorrhagiam nari-um: Lapides pellit, calculum & urinam ciet. J. B. ex Taberna-montano.

2. Polygonum littoreum minus flosculis spadiceo albicantibus C. B. Polygonum alterum Germanicum Park.

Ex radicula candicante, tenui, longiufcula prodeunt viticuli plurimi, tenerrimi, per terram sparfi, ramofi & dodrantales, folis oblongis, angustis & albicantibus alternatim cincti, ad radicem verò longioribus & biuncialibus Viticulorum (ummitatibus flosculi plures, minutiflimi, intus albi, foris spadicei insident : quibus semina minutissima & copiosissima, ut singuli coliculi eo turgeant, suc-

In arenofis ad Wiesam fluvium propè Basileam Autumno florens reperitur: alibi etiam in sabu- Locus. lofis ad fluminum ripas.

4. Kali

A.z. Polygonum

Leens.

Locus-Vis.

212

Low El

Temeus.

Lecus.

Lacue

Unci

A. 3. Polygonum parvum flore albo verticillato J.B. An Polygala repens nuperorum Lob.04 l'olygala repens Park, repens nivea C.B? cur niveam dicit?

E radicula alba, fibris pro plantula modulo majufculis capillata plures fundit canlicula, infuna, humi procumbentes, teretes, géniculatos, rubentes, alios interdum de le ramulos fpargentes; li humi procumbentes, teretes, gemetitatos, rubentes, anos intertunto e l'almanure que quorun geniculis unciant ferè à fe unicem diffantibus bina emergiunt foliala Herniarie ferè de chamafyces inftar rotunda, pallidiufcula, concava, Inobis Serpylli folia exprimere videbanes foliate ad caultum nodos vétricillari, albi, è quinque velut theculis coagnentati, fixeciem videbanes rum Delphinii aut Aquilegia exhiftènis, Succedunt vafeula feminalia parva, femina longiulcula con rum Delphinii aut Aquilegia exhiftènis, Succedunt vafeula feminalia parva, femina longiulcula con rum Delphinii aut Aquilegia exhiftènis,

Amar ferobes humidos, & loca uliginofa cum Nummularia rubra & Portulaca aquatica, Flo Julio & Angulto mentibus. Non albi apud nos, quod fciam, provenit quam in Cornibis pun Occidentali circa Penfantiam & alibi. Eandem in tranfmarinis observavimus, in Belgio & Ge.

Lobelius in Observationibus hoc describere videtur sub titulo Polygalæ repentis nuperonim

* 4. Polygonum capitulis ad genicula echinatis Bocconi.

Tenuis huic est radix, prolixa & dura: Cauliculos habet tres aut quatuor, humi jacentes, palm res, circa quos folia Hernaria au Polygoni montanti nerebris geniculis plura finul junda, an vicenta, inter qua nefejo quid flosculorum muscosorum apparet, subsequentibus verticillis, brodu aliquot apicibus veluti echinatis, in quibus minutum femes includitur.

In Ilva infula juxta Portolongoni munimenta & nova mœnia vifitur.

* 5. Polygonum Creticum Thymi folio C.B.

Herba eft fupina, humíque procumbens, cauliculis five viticulis palmaribus, ramofis, hincid fpariis; floficulis parvis, albicantibus, pluribus fimul quafi in nodis junctis; quibus foliolum Than forma, modò unum, modò bina ternave, magnitudine imparia adponuntur. Semen publiume copiolum fuccedit.

Non multum abludit à Polygono nostrate parvo, flore albo verticillato.

6. Herniaria Ger. J. B. Millegrana major sive Herniaria vulgaris Park. Polygonun ma five Millegrana major C. B. Aupture wogt.

Laté fibjectum folum opacat luxurie lata complurium ramulorum, quos ex pufilla radiculia dit, hine inde sparlos, teretes, creberrimis geniculis interceptos, ad quorum fingula adverfalia ola, Serpylli minora, ex viridi lutea, gustu acri, cistácinque locis erumpunt mirum in modume merofiflosculi ex apiculis luteolis compositi.

Hae duplex eft, alia glabra, alia hirfuta. Glabram invenimus spontaneam in promontorio Ca nubienfi The Hizard point dicto: Hirlutam in arenofis prope Sylvam Ducis in Brabantia, pe

que Germaniam, Italiam & Galliam Narbonensem copiose.

Epipacti seu Millegranæ intignes tribuit facultates tres Anguillara. Succus ait potus aut he efitata, vel etiam emplaftri modo plagæ impofita, morfis à vipera auxiliatur. Secundò emplaftra ex ea hermam mire refitiut. Postremo jecori prodest & ietero: Aqua enim destillata & pozar rat intra dies octo. Camerarius aquam destillatam, Clusius decoctum Herniariæ feliciter calculus propinari referent.

D. Coberus collutionem ex decocto Empetri Tragi. i.e. Herniaria vulgo dicta, ad dolorem Dentuun certa experientia in pluribus probatum commendat. Hieron, Reufnerus in Observ, à Velschindiu.

Obl. 44.

Parkinfonus Herniaria alterius, quam majorem Africanam vocat, meminit; qua pracebir te major erectior & ramolior elt multò, in aliis parum differt. Hanc Guilleling Boelius de la constantia del constan Africa fecum attulut. Hee forte est Herniaria fruticosa, viticulis lignosis, foliolis oblongusculs, brevis, dentiffima C. B. Herniariæ facie & folio, perampla radice Aftragali Lob. In plurimis la torum marginibus curca Boutontum repit, & in sterilibus locis versus pontem Villanova.

7. Pelygonum pufillo vermiculato Serpylli foliolo J.B. maritimum minus foliolis Serpylli C.B. Serpylls folio Lobelii Park. alterum pufillo vermiculato Serpylli foliolo Penæ Ger. emæ Lovels Linotarals with Mother of Thome leaves.

Ramulii & cauliculis furculotis , prolixis, gracilibus humi fparfis luxuriat (inquir Lobelius) E & meulis folio putilla, teretia, fucculenta Aizoi vel Illecebra Thymo parvo noftrati aquala & li milia. Radix pralonga, lignola, fapore amaricante, calidiufculo.

Cum Lobelius tantum hane plantam viderit & descripserit, (Aiquidem reliqui Botanici que ca habent è Penæ & Lob. Adversariis transcribunt) sitque ipsius descriptio brevis admodum & inporto: 1, nulli pracipuarum partium, floris & Jeminis, mentione facta, orandi funt ii quibus vi-ventem & florencem videre contigerit ut accuratius describere vellent; ut sciamus ad quod propriè, genus pertineat & an hujus loci fit necne. Oftendit nobis D. Jacobus Newton plantulam à prie, genus potentiale authoritation de la liera de la contrata nobre D. Jacobus Newton plantulam à le in Anglia collectam radice l'aus craffa, pralonga, lignola; caulicula & ramuis multis, conferris, humi flatifis; folia serpylli aut Allines minima, folicular parvis ad cauliculoritim nodos; quales auten fuerint in planta ficca observare non potitimis. Erat hae ut putamus ipfillimum Polygoillim Scrpyllifollimi Lot.

Brat hæur putamus spitumum Polygoitim Serpyllifollini Lob.

D. Godor apud Gerardum emaculatum Ericam maritimam fitolinam Arielicam Park. Lob. filb hoc tituli deferibere videtur : cunis fententia. E ipto fatelle fublemberon , fi locus conveniret. Vix autem puto in collibus maritimis Gillo-provincia: Ericam maritimam nostrituem Jaxiunate.

D. Magnel fe fapius collegitle feribit circa pratilim heli Grainbirti, & Justa visim in locis deprefits alagarigue de Perauli. Utmam accuratius deferiptum nobis dediffer.

8. Anthyllidis species quibusdam J. B. maritima, Chamæsycæ similis C. B. Anthyllis Valentina Clusii Ger. Polygonum Valentinum sive Anthyllis Valentina Clusii Park. Dalentia Binotavalis.

Ex unica radice multos profert cauliculos, five viticulas dodrantales, humi finatas, ramofas, fubmbuntes: foliola Lentis, exigua, feu potris Chameryces (cui tota planta adeò fimilis eff, ut primo afpectu Chamerycen putarem, illam tamen diligentius confiderans lacteo fueco carere deprehendi) & plerunque cum fius ramulis veluti quadam fallugine afperfa, ettam ipfa falfi guftůs. Flores inter ipfa folia enafeuntur pufilli, quatuor foliolis constantes, ex albo purpurafeentes: radicem fingularem habet nigricantem.

Hanc plantam nufquam alibi conspexit Clusius quam ad fossas urbis Valentie in Hispania, juxta Locus. am portam que: Regiam arcem focctat.

I. Bauhinus folia minima ei attribuit, acervatim congesta circa nodos, multò Serpylli foliis minora, per extremum latiora & subrotunda : surculos lignosos firmos, teretes, repandos, variéque quaquayerfum brachiatos. Cherlerus in montis Ceti litoralibus observavit.

9. Polygonifolia per terram sparsa flore Scorpioidis J.B. An Polygonum minus 9. seve tenuisolium, & 11. seve lemisolium C. B? minus Monspeliense Park?

Ex radice, que tenuis, fingularis, interdum multifida, folia emergunt Lini vel Linaria, caules antevertenta: at illi ubi prodicrint per terram fparigntur, palmares aut etiam dodrantales raunoli, s
folis mullo ordine politis velitit, Polygoni, minores, cerfii coloris, fapore nullo evidenti. In extremis ramulorum acervatim congetit fosculi, numerofifimi, Polygoni floribus fimiles, minores extrimfecus purpurascentes, intus alby, caudam Heliotropii aut Scorpioidis aquatici circumstensu mitanes: femina parva, alba, virentibúlque ftriis variegata.

In Etruria non longe à Viterbo, vià quà Romam itur, copiosam observavimus: D. Magnol as Locus.

In Errura non longe a viterro, via qua Romam itur, copioiam obiervavimus: D. Magnot atcendendo ad montem Eléperon, non procul Monfipelio.

Quarit idem D. Magnot, an de ifta intelligendus fit C. Bauhinus in Prodr. dum Polygonum lentionim describit, equis flotculi in cauliculorum fummis tantum fiti funt. In pinace C. B. flib diverfonomine bis ponitur. Nobis alia & diverfa videure planta Polygonum lentifolium C. B.

Planta hae tum ob florum colorem, tum ob fpicam cauda Scorpii in modum reflexam ad Afpe-

ifoliarum genus potius pertinere nobis videtur; & Heliotropii aut Echii Scorpioidis species cile. Verum qua non constat an catera nota respondeant, non temere solicitandam, aut locum quem occupavit movendum duximus. Alios interim quibus eam videre contigerit hortamur, ut tum flosculos, tum semina curiosius observent, quo nos omni serupulo de ejus loco & gene-

10. Anthyllis Alpin, Exot.

Exigua oft herbula, palmum alta, fruticosa valde. Namque ab radice plures caules fort, nume-to ad minus quinque, longos, graciles, rotundos, albicantes; à quibus hino inde brevibus inter-vallis exeunt furculi multi, tenues, atque breves, foliis multis minimis, Lentis magnitudine & figura undique circumsepti, qui & ipsorum & soliorum ipsos circundantium multitudine frutex densus admodum apparent & in orbem etiam actus. In furculorum verò cacumine *flofeuli* parvi excumt; quibus pro feminibus fuccedunt *fructus* parvi, oblongi, teretes, Tritici ferè magnitudine & figurà. lota planta albicat & falfum fapit. Radix verò longa, tsnus, geniculata, alba cernitur, codem falfo fapore gultum inficiens.

In locis maritimis [infulæ Cretæ] copiose nafcitur.

Accedit ad Anthyllidem à Clusio & J. Bauhino descriptam. Differt autem à Clusiana florum itu, qui inter ipfà folia nafcuntur.

Polygonum minus Lentifolium C. B. iplo monente, cum Anthyllide Valentina Cluf. qua tota ubrubens est, longè minoribus foliis, & copiofioribus flotculis ex albo purpurafcentibus; iísque non folum in cauliculorum fummitatibus, confundi non deber.

t I. Polygonum

Locus.

11. Polygonum muscosum minimum Bocconi.

Cauliculis est pluribus, uncialibus, dense geniculatis: Foliis crebris, capillaribus, brevissima ta atim ad cauliculorum nodos dispositis: Floribus herbaceis, minutiffimo semine eis succedente. mi spargitur, Camphoratæ congenerem plantam æmulans. Cum primum exit Iulum quent minimum primo aspectu refert.

mmmmm primo appectu reiert.

Propé Catanam in Sicilia, & in ambulacris horti Pilani crebrò reperitur, & deciduo semie propagat.

D. Magnol Maio mense copiosum observavit in satis luci Gramuntii propé Mondi um. Modò viride est, inquit, aliquando purpurascens. Ob parvitatem plantula, ut vensimale

nondum fuit observatum.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER QUINTUS.

QUI EST

De Herbis flore Composito planifolio, natura plerunque pleno, lactescentibus.

OS compostus seu aggregatus nobis dicitur qui ex pluribus slosculis in unum totalem (ità enim cum Philosophis loqui liceat) slorem cocuntibus constat; quorum unusquisque non tantum solio seu bracte a colorata, verum insuper quorum unufquifque non tantum tolio feu bractea colorata, verum inuper vel framinibus, vel flydo faltem conftat, & finguli fingulis feminibus coharent. Hujufinodi flos ab umbella, corjimbo, fpica differt quod flofculi omnes communi Perianthio includuntur. & continentur, quòd plerique petalorum majorum circulum medium orbem radiatim cingentum obtinent, quodque flofculi finguli fingulis feminibus nudis arcèé ftipatis infident.

Lacha flora conspectio fine nel fice pe lace presquantes. flore planifolio.

Horse flore compolite funt vel fucco lacte negatis minera.

Herba flore compolite funt vel fucco lacte pregnantes, flore planifolio, natura plerunque pleno: plerunque dico quia in paucis quibufdam hujus generis, h. e. lactefecturibus, ur v, g. Chondrilla carulca Copini capituli C. B. flos dificoldes eft: vel fucco limpidiore. Hæ autem vel funt flore dificoide, hoc eft, expluribus brevibus compreffis & confertis floculis (quos nonnulvel funt flore discoude, hoc ert, explurious orevious compretus & confertis folculis (quos nonnuli perperam framina vocant) in unam quali apparentem fuperficiem digetlis compolito; vel flore fiftulari, qui ex plurimis concavis oblongis flosculis ad margines in longas lacinias diffectis componentus, ut Cyani, Jaeces, &c. Hoc genus herbæ capitatæ dicuntur, quoniam calyx earum fquamo; its in ventrem plerumque extumefcit. Que flore difcoide funt diffinguantur in Pappolax, quorum fcilice feminibus pappus seu lanugo innascitur; & Corymbiferar, quarum femina solida sur seu papara de la contra cont

Alii vulgò hoc genus herbas flore composito donatas primaria divisione in Papposas & Corymbiferas diffinguunt; Pappolas deinde in Capitatas & flore difcoide præditas. Verum quoniam ex pappola dictis, & iis qui feminibus folidis funt, (ità enim cum aliis vocamus commodioris vocabuli inpolir dettis, 8c us qui teminious ionais unit, (i ca enum cum auis vocamus commonious vocatoui in-opia) feu Corpodifeiri nonnulla infignibus notis conveniunt, ninirum fucco lacteo & flore pla-infolio natură pleno, que hujufinodi funt omnino conjungendas cenfiii, ideoque novum genus confituii Herbarum flore composito planifolio natură pleno, lactefeentium. Not. Jo. Bauhimum Corpobi nomen floribus compositis non papofis attributere, initio lib. 26. Hifforis Plantanum. Cum enim (inquit) apud Plinium legimus comantes auri fulgore composit detos

flores, seu ut ille ait, fructus Chrysocomes, estque Corymbus quodvis summum, unde & Columella de Cinara dixit.

Hec modò purpureo surgit glomerata Corymbo.

Et pleræque hujus generis florem gerant denfum & in capitulum aggeftum quendam flofculorum flipatum, cum Corymbi nomine tantifper complecti libuit, dum tu [Lector] certius ac melius invenias nomen; & plantas hujufmodi floribus infignes Corymbiferas dicimus. Hunc & nos fequimur, nec fine ratione cum flosculos in capitulum aggestos, & in gibbam seu globosam figuram non rarò extuberantes merito Corymbos dixeris.

HISTO

(Maximis, oblongis, acutis, fubtus incanis, floribus itidem maximis, flavis,

Herbæ flore composito seu aggregato, sunt vel codem

HISTORIA PLANTARUM.

Planifolio natura plerunque pleno, lactescentes, que vel seminibus sunt (Pappofis fou alatis, (Latinfeulis & compressis, brevibus, utrinque acutis; Caulibus CGracilioribus, firmioribus, folidioribus & minus concavis, capitulis angultioribus & m noribus: LACTUGA, cujus duo funt genera, alterum efculentum, fucco lacteo duli piagnans; Latinea fativa; alterum non esculentum, odore opii, costà folii fis nost, Laduca Cylveftris. Majoribus feu craffioribus, tenerioribus, fistulosis, capitulis latioribus, floribus grandioribus, folius carduorum fpinofis, fpinulis mitioribus : Soncius. Teretudeulis aut angulosis, crassitie latitudini ferè aquali, oblongis, (Majeribus, flore circa meridiem se claudente, calyce (E. simplici foliorum acutorum florum petala longitudine excedentium ordine composito, so his gramineis, radice annua : TRAGOPOGON. Squamofo, squamis majoribus, non ultra florum petala excurrentibus, radio in plerifque craffa, vivaci : Scorsonera. Minoribus, (Erectiores & non repentes, folis plerunque iaciniatis, caule ('Axadvo, seu non ramoso, foliis nudo, slore in fastigio unico magno: DE Ramofo, foliis cincto, floribus in fingulis caulibus pluribus, femine Citrino, autruffo, majore: HIERACIUM. Nigro minore; feu elatior, caule multis folis cincto; Hieracium fruitor, in caule folis: Pulmonary College five bumilior, paucis in caule folis; Pulmonaria Gallorum. Reptatrices flagellis cmiffis, foliis longioribus pilis obfitis: PILOSELLA, Annal (Solidis & pappo destitutis, foliis & caulibus (Spinofis, Carduorum in modum, lacteis lineis notatis: ERYNGIUM LUTEUM. Cala chryfanthemus. Levibus, floribus (E lateribus caulium & ramorum exeuntibus, carulois: CICHOREUM, Intybus. Summos caules & ramulos terminantibus ; Hieracioides seminibus solidis : His accentents Cichoreum verrucarium dictum, Lampfanam, Hieracium stellatum & falcatum, quann flores flavi funt & Hieraciformes. 5 Que Chondrille nomine feruntur plante, vel ad Lactucas fylvestres, vel ad Hieraciarden Diffeoide, hoc est ex pluribus, brevibus, compressis & confertis slosculis, (qua nonnulli perperan flamina vocant) in unam quafi apparentem superficiem digestis composito. Ha vel sun same

radice crassa, aromatica: Helenium, Enula campana. Minoribus, floribus Aureis, amplis, sparsts, in summo caule & ramidis in pediculos praelongos excur-rentibus singularibus, petalis discum ambientibus longus; soliis in genui-nis speciebus subrotundis, radicibusque tuberosis & vi deleteria prædisis: Pluribus in caule, in brewtoribus pediculis, barbulis discum ambientibus itidem brevioribus; foliis productioribus & angustioribus; radicibus inniquis; florum petalis Succulentioribus & brevi marcescentibus; foliis & coma SOdoratis & plerunque tactu glutinosis aut pinguibus: CONYZA. Inodoris aut minus odoris. Integris, floribus [Majoribus, stellam radiantem æmulantibus : Aster, è quibus, maritima quæ est florum petalis marginalibus purpurascentibus Tripolium dicitur; qua barbulis & disco flavis Crithmum Chryfanthemum. Minoribus, in fummis caulibus confertis in thyrfum aut umbellam, aureis: VIRGA AUREA. Laciniatis; floribus in summis caulibus velut in umbellam dispoitis: JACOBÆA. Exuccis & aridioribus, unde durabiliores funt, nec citò marcescunt, colorisque gratiam diu retinent siccata, Frontatis aut velut bullatis, alias flavicantibus; STOECHAS CITRINA; aliàs albentibus, ut in Gnaphalio Americano. Integris; JACEA Oleæ folio. Laciniatis & fpinofis Carduorum æmulis; CARLINA. Laciniatis, floribus flavis aut purpurascentibus; Senecio. Digitatis, floribus purpuralcentibus velut in umbellam dispositis; (Nudo, foliis EUPATORIUM Avicenna (Integris, floribus (Purpurascentibus, vel foliis subrotundis maximis; CACALIA vulgaris; vel foliis longis; Eupatorium Canadense Cornuti. § Maritima & incana odore aromatico; GNAPHALIUM maritimum. Mediterranea, (Major, floribus flavis velut in umbellam dispositis, Conyzæ facie; BACCHARIS Monspeliensium, &c. Minor, tota tomentosa & incana, flosculis minimis; GNAPHA-Solidis seu Pappo destitutis : Vide Tabulam Libri Octavi.

SECT

(Paprofis, que vel funt floribus [cum cauliculis] (Erumpentibus ante folia, & brevi marcescentibus,

CRadiato, foliis

Spinofis Carduorum amula, foliis florum marginalibus ficcioribus & exuccis, culpidatis: CARLINA, Chamceleon, Acarna.

In fingulis caulibus fingulis, radiatis, foliis fubrotundis ungulæ equinæ figurâ, subtu

In uno caule pluribus, in thyrfum dispositis, nudis, foliis subrotundis Bechii, sed majori

(Levibus feu mitibus abique fpinis,

pracipuè incanis: Tussilago, Bechium.

Maximis

SECTIO PRIMA.

De Lactescentibus Flore composito papposis.

CAP. I.

De Lactuca.

ACTUCA [@plack] quod copia lactis exuperet dicta est, quodque forminas numentes cte impicat. Hujus nota peculiares, quibus à congeneribus distingui possit, sunt Semina brevia, lati. uscula & compressa, utrinque acuminata; caules graciliores, firmiores & minus concavi

Hujus duo funt genera, fativum & fylveftre. Ad posterius genus reducimus Plantas norinullas Chondrilla dici solitas; unam etiam cujus sema Lactuce semini non respondet, oh capitula parva quibus Lactucam refert; nimirum Chondrillane

LACTUCÆ SATIVÆ.

1. Lacluca Sativa C. B. Ger. fativa non capitata J. B. Barden Lettuce.

J. B. Polio est Endivia, longo, lato, rugoso, pallidè virente, lacte pragnante per primam adoldization quiod fit ubi caulescir planta. Caulis simus, e res, gracile, sessiqueubitalis exaltior, in ramos dividitur, crebrò deinceps dividendos: Quan extremis sociali harent lutei, parvi, ex squammato capitulo profilientes; quibus in pappos sauda tibus somen siccedit parvum utrinque acuminatum oblongum compressum, coloris cinerei.

Seritur in hortis.

Lactuce fative refrigerant, stomacho grate habentur; bilis effervescentiam & astum compelar, fomnum conciliant. Declinante atate (inquit Galenus) ex se insomni, gravitet hoc incommo afficiebar: Adversus quod unicum mihi præfentiffimum remedium Lactuca vespere commandiza fuit. Plerique antequam excaulescat in aqua elixâ utuntur, ut ego jam facio (inquit Galenn) e quo dentes mili deteriores effe copperunt. Lac augent, alvum leniter movent; [neque alvumab quo de mes mini occitares sus expertante. Les augents aventi tenner inovent si necule ammente de conveniunt, indicique actualebits nutrimenti final decoctar magis alunt, coitum tamen avertere dicuntur, & fi affiduè edantur visús hebetudinemas.

In phrenitide, delitio, febre ardente, &c. applica temporibus & futuræ coronali, imò carpis, nem linteum duplicatum aut triplicatum permadefactum aqua Lactucæ, in qua v. g. in [h 1. pond. metæ Salis nitri pp. & crystallizati, aut Salis Prunellæ 5 \(\beta \) dissolutæ fuerint: Quod medicamentum loss præfero his in cafibus oleo rofaceo cum Lactucæ fucco permifto. Simen Paullus.

24 Lalluca capitata Ger. C. B. Park. fativa vulgaris capitata J. B. Cabbage Lettut.

Folia huic breviora, latiora, extrema circumferiptione rotundiora quam fative vulgari, plans lavia, que brevi in caput rotundum conglobantur, Braffice capitate in modum. Semen priorituda

Dodonaus Lactucam fativam cultura mangonio folia ità mutare feribit, ut vel crifpentur, vel il Donontus Lactucani interant cantule mangoino foia na interate irribut, ut vet empenation de contrabantur, ut capitatam Brafficam amulari videantur. Ejufden fenentiat J. Baahusu wa me effe videtur. Verim tumifigura foliorum, tum feminis color, fi perpetuò niger fit nec unqua mutat, differentiam specificam (ut vocant) arguit.

major.

Tocus.

Vires.

Lath Capitata Parkinfonus Lactuce Venetae capitatae meminit, cujus capita in eam magnitudinem interdunte crefcunt ut caput humanum æquent. Hujus, inquit, femen album eft; caulis humanam album nem aflequitur. Post sollticium æstivum seritur pro acctariis hybernis. Hæc proculdubioest, quan J. Bauhinus Monspelii abundare scribit, tantæ magnitudinis, ut una patinam satis amplam repleat, ib ta hyeme in ulu. Alterius etiam speciei meminit Jo. Bauhinus cum pluribus capitibus, qua vix (in quit) differre videtur à cateris capitatis, capita tamen minora; alteram tamen speciem existinaire, quandoquidem ex particulari femine nobis provenit. Hæc ille.

3. Lactuca rubra J. B. maculofa C. B. Ach Lettuce.

Rubra est hac species, ac si vinum foliis esset aspersum, latissimis foliis constat ac patulis; dulo or exteris fed durior, ideireo recentia tantum folia fecant, regerminat enim diutiùs antequam es lescat; Semma ei nigra. Hæc J. Baubinus ex Cæsalpino.

Lib. V. De Herbis flore composito, &c.

Humfmodi Lactucam in hortulo nostro habuimus sapius, qua foliis erat brevioribus & rotundioribus quam Lactuca vulgaris.

- 4. Lastuca Romana longa dulcis J. B. Lastuca Intybacea Ger. foliis Endivia C.B. & Lac. folio observity ovente, semine nigro cyclicem. L. Romana rubra, & L. Romana alba Park. parad. Homan Actinice red and white, og Endibe-leaved Actinice.
- 7. B. Cer.
  Folium huic angustius est & productius, planum & minime rugosum aut bullatum, modice sinu-atum, & inferna parte secundum costam spinulis armatum. Flore est & caule Lactuce vulgaris, fed semine succedente nigro.

Duplex est, alba, & nigra seu fusca: Est autem omnium Lactucarum maxima. In caput non furrigitur (inquit Cæsalpinus) nisi vinculo alligentur folia, sic enim candidistimam reddi & fragili

teneritudine cateras vincere.

I. Bauhinus se ignorare scribit an Lactuca sylvest. lato folio culturâ mutari possit in Romanam. quæ cum fylvestri communes habet spinas in dorso & alia quædam. Hoc nobis minime verisimile videtur, fiquidem odor virolus & vehemens opii, folia in caule superiora valde laciniata, totus denique habitus plantæ reclamat.

- 5. Lattuca longo & valde angusto folio J. B. folio oblengo acuto C. B. Park. Sharp noint ed Mettuce.

Huic folia à radice statim oriuntur multa, palmum aut sesquipalmum longa, unciam unam aut alteram lata, superiora verò ut breviora, ità angustiora, sipinulis quibussam per margines donata, alteram lata, superiora verò ut breviora, ità angustiora, sipinulis quibussam per margines donata, superiora della compania della co utraque verò acuminata. Caulis cubitalis & sesquicubitalis, ramosus. Flores & semen cum Lactucis vulgaribus cadem, sed semini color fuscus.

6. Lattuca crifta C. B. Ger. Park. crifta, laciniata J.B. The broad leaved curled Lettuce.

Hac folio est latiore & breviore, calore viridiore qu'un proximé sequens, ad margines quidem la-ciniato & dissecto, minus tamen tenuiter & profundé qu'un illa: Semine nigro.

7. Lastuca erispa altera C.B. crispa minor Ger. crispa & tenuiter dissetta J.B. Curiounip cut and mattet curied Actiuce.

Hujus folia pallidiùs virent qu'am pracedentis, laciniis tenuioribus & profundioribus incifa, iifque undulatim intro forssque flexis reflexisque crispa, pulcherrimo aspectu. Flores conveniunt. Semen album est. In parem cum præcedente aktitudinem affurgit.

LACTUCÆ SYLVESTRES.

1. Lactuca foliis quernis, an Lactuca Italica laoiniata C. B? Onle leaved Lettuce.

Uns folia figură suâ & laciniis Quercus folia quadantenus referent, suntque viridiora paulò quàm Lactuce vulgaris, minora, & ad radicem pauca antequam excaulescat. In lumma hac planta toto habitu propiù accedere videtur ad sylvestres Lactucas quàm ad sa-

Lactuca Italica laciniata C. B. folio est tenuissimo, pallide virenti, in plures partes semi-palmares & laciniatas divifo, per reliqua vulgari Lactucæ fimilis, quæ efu renerrima. Hinc à nostra specie di-

Nobis ex femine Londino accepto fuccrevit.

Tragus Lactucam suam secundam ait esse soliis Quercinis incisis.

2. Lattuca filvefiris major odore Opii Ger. emac. filv. odore virofo C.B. Endivine foliis odore virofo Park. filv. lato folio, succe virofo J. B. The greater frong sented will Lettuce.

Ex radice minimi digiti craffitudine, candida, paucis fibris capillata, caule tricubitali & altiore a-188 radice minimi digiti crătitudine, candida, paucis fibris capillata, caule tricuotata e aturor a doleicia, fais craflo & rigido, tereti, lavi, inani, ramofo, lac perquam amarum, tetro & virofo odore opii, ex radicis & caulis vulnere fundens. Folia infima lata, Întybo fativo proxima, nigricania, non laciniata, Jed fipinulis duntaxat levibus per ambitum quafi ferrata, ad mediumferè caulem: fuperiora verò profunde laciniata, Lactucæ fylvedtris Fuchfii & aliorum in modum, quà terram fipedam fipinulis per coftæ longitudinem hifpida. Flores conferri Lactucæ, colore luteo, calice fquammao, fubrubente. Seme ex copiofo tomento pendulum, nigrum.

In aggeribus folfarum nafcitur, inque lapidofis faxosifique locis, minus tamen frequens.

Qua de viribus Lactuce fully verces prodiderum; and fellicer femen eius non munis mum fati-

Qua de viribus Lactuez lylv. veteres prodiderunt, quòd feilicet femen ejus non minus quàm fatti. Vires, va bisdinum imaginationes in fomno amolitur, & Venerem arcet; quódque fuccus ad eadem valet, an huicplantæ conveniant dubito. Narcoticam cam esse & soporiferam, adeóque viribus Papaveri U i fimilem,

Locus.

Locus.

fimilem, ut Dioscorides & Plinius tradunt, Opii vehemens & virosus odor abunde convincit. Venim omnia in genere opiata irritare potius quam extinguere appetitum ad Venerem me jampridem me omnia in genere opiata irritare potitis quam extinguere appeatum act vincetim pampineen in mit D. Mart. Lifter, faltem modice finingta, non fecus ac vinum ac a lii generofi liquores, quian k viribus quodammodo refpondere videntur.

De Lactuca fativa aliter fe res habet: Have quin dim adhuc recens & tenera est, antequam excaulescat, commanducata certo certius Veneri adversame

HISTORIA PLANTARUM.

Hums herbae incense sumo animi causa naribus excepto se veluti consternatum & vertigine sibe. correptum, & codem planè modo affectum sensit idem D. Lister, quo solent illi qui Nicotiana se

mum haurire primò aggrediuntur.

A. 2. Lattuca Sylvestris costà spinosà C. B. Sylv. laciniata Park. Sylv. foliis dissettis Ger. enne. Cylo, five Endivia multis dicta, folio laciniato, dorfo fpinofo J. B. Cut leaved him

Incondita habet per caulem folia, Sonchi divifura, laciniata & ferrata, fpinis fecundum coffama versa parte donata, amaro sacte prægnantia : Caulis verò bicubitalis & major, in principio spinossis, qui in funmo in multos abit ramulos, quos flores ornant parvi, lutei, lactucacei, in pappos degene rantes. Hec odore est minus gravi & vehementi quam pracedens. Ad sepes & agrorum margines reperitur, locis præsertim petrolis, snque vineis & hortis.

A. 4. Lastuca fylveftris folio non laciniato J. B. fylv. 2. Ger. emac. Endiversenved wild Itt

Hanc speciem Johnsonus Gerardi emaculator prima speciei varietarem facit; J. Bauhinus secon dæ, cui & nos fuffragamur; fiquidem illå humilior eft, & foliis minoribus, odore etiam minisga vi, noftris faltem naribus: Non alia autem in re à fecunda differt quam foliorum figura, que la ne in caule quidem laciniata funt. Iifdem cum priore locis provenit.

A. 5. Chondrilla [rettius Lactuca] viscosa humilis C. B. Park. Ger. emac. Lactuca sylvesiula ciniata minima Cat. Cant. Small jagged wild Actture.

Ex radice tenui, longa, alba, cauliculi plures, tenues, reflexi, pedales & cubitales prodeunt, que utringue ad palmi [imò duorum triúmve palmorum] longitudinem flores lutei, oblongi, in mo pos abeuntes alternatim cingunt. Folia habet ad radicem oblonga, angusta, quadam sinuata, que dam integra, & in caule pauciffima.

Hanc in fossarum aggeribus nascentem nos propè Cantabrigiam, Th. Willisellus Londini prot Templum S. Pancratii, invenimus. Postea in transmarinis circa Neapolin & Monspelium entra

observavimus. In agris Basileensibus Autumno florens invenitur. C. B.

6. Chondrilla [rectius Lactuca] fylv. viscosa caule foliis obducto C. B. saxatilis viscoso canle Pale (axatilis vifcofa, caule umudopopo Galeni Col. Wild Lettuce with booted fallis.

Radix longa inter faxorum rimas se infinuat, ut difficile nisi disrupto saxo excipi possit : aqual vel minimo difrumpantur radix, folia, caulis, vel etiam flores, copiofus indè exit lacteus fucus vel colus, pauco tempore in grumos concrescens. Folia funt Cichorii vel potius Dentis leonis didi no do incida, profundioribus etiam incisuris, tenuioribus lobis divisa, radicem versus aduncis, polim longa, & circa radicem oblique dependentia, in orbem expansa. Caules raro plures, sed uniom tapius, nec etiam multis alis divifium emittit, rotundum, levem, tenuem, albicantem, cubialm, foliu multis vestitum in imo, è medio verò ad summum usque tenuiora angustioraque sint superiori de summum usque tenuiora angustioraque summum usque summum per ambitum non incifa, nec crofa, fed per medium ipforum nervum divifa, hinc atque hincoms & alarum latera cingunt, ut parum caulis adversarum partium conspiciatur, vel nudus remanent; adeóque tota harent per longum caulem amplexantia, utrinque frequenter alternata, ut vix ab inferio ribus superiora distent, totas que caulis ità folis obductus sit, ut velut ocreatus videatur. Homm quidem foliorum reliquum ad summum quod illorum pars quarta est vel minor, integro dorso larenza caule recedat, ex quo veluti alà & caule cui hæret flores brevibus petiolis infidentes emicant, oblongs calathis, bini ternive aut plures etiam, intus lutei, foris albicantes per medium foliolorum florum: Ala femen parturientes, alli enafecentes vel dehifeentes, irà ut diutius florcant, fimilique perfecta femma ab aliis pappo evolent, aliaverò ab ipfius planta & florum viscosa intercepta fueco maneant ex pappo dependentia. Nigra funt atque oblonga, in cacumine, ut in congeneribus pappo albo pilofa. Si pore eft amaro admodum.

Æstate & Autumno floret. Manus tacta simpliciter lacte inficit, difficiléque abluitur ut viscum In vettilioribus mennis Campoclarenfium ficuti & Aquicolorum Materii caltri & montanis los provenit. Nobis in collibus faxofis circa Moffanam in Sicilia, & Monfeelium in Gallia Narbonenfi official fuir. Chondrillam vimineam vifcosam vinearum Ad. huc refere D. Magnol, & recte qualitati nostrà sententià.

7. Lactuca Sovestris murorum flore luteo J. B. Sonchus lævis muralis Ger. Lævis alter parvis floribus Park. Levis laciniatus muralis parvis floribus C. B. Jun leaved Lettuce.

Affaim lac fundit tota planta, qua ex radice digitali amara caules perquam tenues erigit, cubita-les & felquicabitales, laves, fubrubentes, fubinde manes aut medulla fungosa plenos: ad quorum genicula oriuntur folia profunde laciniata, extrema lacinia triangula, hederaceum folium referengeneria orianta pom postante nomana, vaccina nacina tranquia, neueraccium rolium referen-te, color qui terram i pecchant purpuranteente interdum; Florenti in ramulis exqui, Lachtea; pia-res congetti colore luteo, quinque folis conflant, tondemque concoloria fiamina in medio erigunt, postmodum aliorum more in pappos abeunt.

In faxorum rimis, ínque muris & aggeribus umbrofis, interdum etiam & in opacis fylvis oritur, *Locus*.

Lastucæ murorum affinis Sonchus dendroides Dalechampii J. B. dendroides Dalech. Park. Lewis laciniat. lut. mont. major C. B.

Lugd.

Radicem habet crassam, nigricantem, ex qua radiculæ multæ prodeunt: Caules bicubitales atque interdum alriores, teretes, foliii flipatos finuofis, feu per oras ex intervallo infectis, laris, Quercui haud diffimilibus, lacte diffluentibus. Rami in caulibus nulli funt, fed ab imo fcapo ad fummum naud diffinitions, need difficulties. Admit in cautious from rank, need at mino teapo au minimum ufque, non procul à foliorum fingulorum exortu, finguli nafcuntur perioli, tenues, qui multos flores furfinent luteos, quales funt aliorum Sonchorum aut Lactucæ; qui tandem in pappos abeunt. Sonchus hie Dalech habet multa communia cum Lactuca murorum; veruntamen, fi descriptio & icon Dalech, vera est, necessariò differunt. J. B. quem consule.

8. Lactuca sylvatica purpurea J. B. montana purpuro-carulea major C. B. sylvestris purpureo slore Park Sonehus filvaticus Ger. cmac. Blew flowered mountain Lettuce of the Woods.

Radix huic obliqua, nodosa, dentata germinum oculis tam recentibus quam vetustis, [pollicaris] Radis: huic obliqua, nodola, dentata germinum oculis tam recentibus quam vetultis, Ipollicaris] c qua multæ undique craffæ, longiffimæ dependent fibræ. [fapore grato, dulci, cum levilfimo amarop prædiæ.] Canle oft tenut, bipodali [J. Bauhino bicubitali et altiore, variat utique ratione loci, glabro, tereti, albicante, medulla alba pleno: quem folia ex intervallis alternatim veftiunt, ima glabra, deinde majora femper multimque latiora, parum in ambitu finuata, glabra, tenella, fuperins palide virdia, fubtus glauca, molla, tenuia, [nullo aut breviffimo pediculo donata angulto principal des unica latina deina dein mis pallide viridia, inonis giauca, inonia, tennia, Limio aut orevinimo peniculo donata anguito prin-cipio mucronéque] maxima femipedem longa, duas uncias lata caulem amplexanta. Polia, in fimmo caule latiore appendice eidem harent, iterúmque minora efficientur vix unciam fape lata, minino came natore appendice sancia natoris, notatingie ininota oficialitui vix unciam tape tata, [J. B. fapore nullo excellente,] manfu grata, ut nonnifi modicè aut vix amara fentiantur. Caulis ad foliorum exortum non rectus, fed obliquè, nunc dextrâ, nunc finiftra inflexus & finuofus vide-

E foliorum superiorum alis obliqui & admodum tenues, rotundi, juncci petioli excunt, quaqua-17 tonorum inperiorum aus comqui examinomum comes, totana, juncei penon exemit, quaqua-verfum in caulis cacimine expanti; florum onulti deortum spectantium squamosis calicibus, oblongis, ex viridi purpurascentibus, in binos ramulos se dividentes, in quibus hiantes store quatuor exferunt media *framina*, longa, quorum pars media purpureo colore tandem emittic luteam veluti pulpermit means pamina, proga, quartum par means parparee contro tantent emitta meani veniti pu-verofam & fummo trifido apice divifam atque intortam partem, qua totidem petala lata, nigro purpurea, oblonga, incurva, ínque fele inflexa circundant, ora in fummo habentia longis fimbriis divila. Semina postmodum succedunt parva, lavia, cinerea, candidum mollémque pappum exseentia, latiuscula, brevia atque compressa.

In tylvis montofis calidiorum regionum frequens oft. Nos invenimus in Jura & Saleva montibus Locus. orepe Genevam; inque fylvis montofis quas pertransivimus cundo a Scaphusta ad Constantiam; & althi

9. Chondrilla [reelius Lactuca] viminea J.B. juncea Gov. juncea viscosa arvensis, quae prima Diofeoridis C.B. viminglibus virgis Park. Bum Succopy with ruffy twigs.

Pullulant primum per terram in orbem sparsa folia magna, Hedypnoidis laciniis, glabra, que in caulem furgente planta marcefcunt: ipfe verò caulir propter terram denfis fpinulis totus horres, at-que ad cubitos duos aut tres aflurgu, frequentibus ramis vimineis varie divaricatis fruticofis, folis spie au cuonos quos aut tres atturgut, trequentibus rams viminos varie divaricatis fruticolus, toliis aut rullis, aut raris, ifique viminoæ tenuitatis. Flores [ad ramulorum latera &] extremis ramulis harent, luci, lactucaceis pares, nec fornad diffimili, fomine fuccedante iterum Lactucæ pari, ve fum non compreflo, fed rotundo ferè, firiato, oblongo, cinereo, cum tomento villofo appenforada fum lactuca para de la composito de

In Germania, Italia & Gallia Narbonensi in arenosis copiosè provenientem observavimus. C. Baillings Chondrillam vimineam vifcofam M speliacam ab hac diftinguit, ob folia fiperiora anos cingentia, in tenuiffimas & acutiffimas lacin. divifa: Nobis fuperiori cadem specie visa est.

Magnol se nondum invenisse ait ejusmodi plantam. Bosan, Monsp.

Locus.

A. 7. Ladi.

10. Sanchus,

Locus.

Locus.

. 10. Sonebus, (rettius Lattuca) fruticosus petræus Africanus spinosus Park. Thomp Shunk Sowthittle, og wild Mettuce of Africa.

In altum exilit caulibus lignofis, versus fummitates in multos ramulos varie divifis & fubdivifisum In attum exitte cantour ingrious, versus intimitates in mattes romain varie of me entitly influence dequaque diffuis, fingulis vinnibus feu virgulis in actuffinas fipinas definoribus. Pala inferiora valde laciniata funt & fipinofa; fuperiora fere integra aut partum admodum laciniata. Flore pari, fimplices, pallidè lutei, quibus succedunt semina pappo adharente alata.

Guilielmus Boelius circa Tunifium & Sapphi Africa urbes locis petrais invenit & cruit.

He due ultime plante non fant fortaffe vere & genuine Lathuce species; certè præcedens seu Clordisla viminea sempressa non babet ad modum Latiuce, sed votunda ferè, striata & oblonga; verium quia aliis respectibus Latiuce similior est quam cuivis alii bujus generis plante, Latiuce submistra dam duximus. Ultima Lactucam cateris partibus refert, & forte etiam semine : verum bujus siguram non exprimit aut describit Parkinsonus.

CAP. II.

De Soncho.

Onchus 2677.9 aliis corruptum videtur à ouple rarus, quia feil, rarum & cavum caulem habe, alissim ris out the dictum, quia falubrem fuccum de le fundit ad aftuolas ftomach lancina tiones, & biliofas hepatis obstructiones utilissimum.

Sonchus à Lactuca (quacum in multis convenit) diftinguitur capitulis grandioribus; caulibaique tenerioribus & fiftulofioribus, quibus etiam ab Hieracio differt, à quo & semine compresso diffun-

Sonchus duplex est lævis & asper; utriusque plures sunt varietates, quas ego specie differre non libenter concesserim.

- A. 1. Sonchus Levis Ger. Levis laciniatus latifolius C. B. laciniatus non spinosus J. B. Levis vulten Park. quamvis icon non respondeat. Common fmooth Soluthiffic.
- J. B. Parva, fibrosa, albaque radice nititur: caule cubitali & ampliore, intus concavo, purpurascenti. Parva, morosa, amaque rante mutur: cause cument et ampione, mus contexto più più dictiona più lorga, latvia, forè glauca, Dentis feonis divifura, lationa, teneriora, lacte prægnanta ale natim prodeunt, aliàs pediculo longo, aliàs nullo, fed latiore bafi caulem amplectentia, in circa quafi dentata, in quibis vel nulle finia, vel molles. Flores foliofi, lutei, Dentis leonis minos, plures finul in fimmitatibus caulis & ramulorum, dilutiores quam Dentis leonis aut Hieracii] que rum extima folia aversa parte purpurascunt, & in pappos abeunt. Semen parvum, oblongum &u fusco rubens. In hoc genere extremum folium latius oft & triangulare, hastae cuspidem quodam modo referens.

In cultis, hortis, vincis, &c. nascitur, præsertim lætiore solo. Variat interdum floris colore niveo vel albo: foliis etiam in plures &c tenues lacinias diviss.

A. 2. Sonchus minus laciniosus mittor seve minus spinosus J. B. Levis minor paucioribus lacinio C. B. Levis latifolius, Ger. Smooth Sowthittle with fewer jags.

Lacte tota planta turget amaro: Caulis inanis, cubitum altus & major, hominem interdum altitudine excedens, ramofus. Folia parum laciniata, tenera, Endivia ferè, spinulis in ambitu donata, sed parum aut nihil pungentibus cauli immediate adnascuntur. Flores lutei Hieracii, sed calice glabro, qui celeriter in pappos abeunt. Radix longiulcula, multis fibris donata. Hee onte tai in bottis oleraceis inter reliquas species frequens est.

- 3. Chondrilla lutea J. B. rectiùs Sonchus Lævis in pluvimas & tenniss. lacinias divisus C. B. fort.
- In lavi & glabro caule folia habet ad Sonchum lavem vulgarem proximè accedentia, mili qued multò minora fint, divisura ferè Chondrilla cœrulea: extrema lacinia passis alis librantem se in aere Ciconiam exprimunt, per fegmentorum ambitum denticulata, quod notatu dignum, haque nota non florens facile à Chondrilla cœrulea diferentur. Ex horum finu rannuli exeunt, quorum fingulis flor unicus, fummo autem cauli plures infident Sonchi, lutei, in pappos evanescentes.

In vineis & aggeribus circa Monspelium, inque muris ipsius urbis observavimus.

Hae planta Sonchi species est, non Chondrilla. Toto fere anno floret.

Sonchis affinis Terracrepola. Sonchus Levis angustifolius C.B. Park. Parrowleaved Som thiffic. Hieracii [pecies eft.

Radicem habet Intybo fimilem, longam, tenuem, paucis fibris donatam candidam, Caules multos, cubitales, foliatos, in duos trefve ramos divifos. Folia Intybo fimilia funt, candidora, minis infecta ao laciniata, guftatu fuavia licet nonnihil amara funt. Foli luteus in pappos evanefcons. Nascitur sponte in aggeribus terrenis agri Monspeliensis, ut aiunt.

In cibis cruda ex oleo & aceto expetitur.

In Clos Cutac Grove Ca acceptant.

Heba que mobis Monffelli pro Terracrepola oftenfa fuit valdè fimilis erat, si non eadem plante illi quam

f. Baubinus deferibit de depingit sub titulo Obondrillis assimita e cujustam an Trinciatellae; cui de

tomas Terracrepolae apud Lobelium, Ger. de Park, aliquatenso respondent. Forte Trinciatella: f. Baubini of Terracrepola aliurum autorum. Trinciatellam Italorum Camparii C. Baubinus Demis teonis speciem facit. Qualifnam planta sit quam f. Bauhinus sub hoc titulo describit me nescire fateor. Ex xuo cum facti. Quanjum pianta fit quam J. Matumini fuo voc tinuo aestroit me noscre fattor. Excuto hic firefis, Indicem plantarum circa Monspelium nafettostum à D. Magnol editum nafettos sum, ub invenio ipsium crepidem Dalech. Lugd. à Trinciatella J. B. non distinguendam putare. Est autem crepis illa quam intelligit J. Bauhinus titulo & descriptione hic allatis. Vitiosa Lugdunensis figura (ut verifimile est) & Baubinum decepit. v. Trinciatella.

4. Sonchus caruleus latifolius J. B. Levir laciniatus caruleus, five Alpinus caruleus C. B. Alpinus caruleus Park. Blew flowered mountain Soluthiffle.

Lib. V.

Cubitali aut ampliore existit caule, rotundo, striato, lanugine obsito, intus cavo, quem ambiunt multa folia, ampla, aliquot profundis laciniis utrinque divifa, extremo mucronata, latiore pediculo caulem amplectentia, in ambitu nonnihil dentata, fubtus aliquantulùm incana, lacteo fucco plena: Plurimos in fummo caule flores profert, purpurafcentibus & villofis petiolis inharentes, vice-nis folis, utplurimum confrantes, elegantiffimi coloris cerulei, qui per maturitatem in. pappum cum femine cinereo exiguo evanefcunt. Radix pollicaris est crassitudinis, oblonga, non in profundum acta fed obliqua, candicans, clara, velut internodis diffincta, multas circumquaque fibras craffas agens & vivax, fingulis annis novos ex latere caules proferr

In fylvis ad latera montis Jura, montiumque maximo Carthufianorum comobio imminentium Locus. connascentem vidimus: Clusius variis locis umbrosis, in Durrenstain, Sneberg, Snealben, jugis Et-

scherianis, &c.

5, Sonchus montanus lævis laciniatus minor C. B.

C. B. prod.

Sonchis

Ex radice craffiulcula caulis in principio craffus & lignofus, rotundus, lævis, statim in alas brachiatus, ad cubitalem altitudinem accedens exurgit. Foliis eft fefquiuncialibus, in paucas lacinias latè diffantes & acuminatas divisis.

Flores in caulis summo veluti in spica alternatim dispositi, parvi & palliduli,

In montibus Euganeis frequens eft.

Lactucæ potius quam Sonchi species est.

Locus.

6. Sonebus asper laciniatus Park. C. B. laciniatus spinosus J. B. asperior. Ger. Dzickin Sowthille with jagged leaves.

A Soncho lavi laciniato differt Foliis crassioribus, obscuriùs viridibus & splendentibus, in crebras minus tamen profundas lacinias divifis, spinulis longioribus & rigidioribus asperis. Quinetiam folia extrema & laciniæ in angustiores & acutiores mucrones definunt.

7. Sonebus afper non laciniatus C. B. afper Ger. afper major non laciniatus Park. minus laciniofus asperior sive spinosior.

Foliis est quam Sonchus minus laciniosus mitior crassioribus, obscurius viridibus & splendentibus, spinulis longioribus & rigidioribus asperis, aliàs similibus, ninurum ad Endiviæ folia accedentibus, basi sua caulem amplexantibus.

Ha Sonchi species in hortis & vineis, inque fimetis & locis ruderatis prasertim solo pinguiore Loius. frequentiffimæ funt.

* 8. Sonebus afper fubrotundo folio C. B. Park. Round leaved pzickly Sowthiffic.

Ex radice exili, longiuscula, cauliculus rotundus palmaris, aliquando sesquipalmaris, parte inseriore brevillinis aculeis exafperatus exurgit, circa quem folia panca, fubrotunda, felquiuncialia, quo-num quadam fimuata, omnia tamen per marginem, ut & nervus per folii medium excurrens, le-villimis aculeis exafperantur. In cauliculi fummo duo trefve pediculi, quorum finguli unum florem Hieracio fimilem, parvum, lureum, qui in pappum abit, fuftinent. Monspelii sponte nascitur, & Sonchus asper vulgi slore Hieracii nominatur.

Est Locus.

Locus.

Locus

Locus

Locus.

Vires.

Est inquit & huius minor species, capillari radicula, à qua pedicelli bini, quatuor vel sex uncia longi, aliquot verò vixunciales, unicum florem parvum luteolum suftinentes exurgunt. Flori semon nigrum, pappo adharens succedit. Circa radicem folia sena, septena, obtusa, per latera dentata Ibidem reperitur.

Hieracii potius quam Sonchi species esse videtur. D. Magnol neutram speciem circa Monspelium vidit.

9. Sonchus angustifolius maritimus C. B. Park. Parrow leaved Sea Sowthittle.

Radice est palmari, tenui, fibris carente: foliis ad radicem pluribus, atrovirentibus, uncias que tuor, quandoque sex longis, rariùs unciam latis, per margines spinulis exasseratis, & reliquorum Sonchorum instar lac fundentibus; inter quæ caulis unicus, palmaris & sesquipalmaris, tenuis, læis. duobus tribulve foliis eum basi sua cingentibus, cujus summo sos unicus (rarius duo) satis magnis & luteus infidet, & tandem in pappum abit.

α nuceus unitore, α canucin ne pappain auxi.

In litore Veneto ad Lio primium, dein circa Monspelium æstatis initio collegimus, inquit C. B.

In marttimis propè Monspelium inter Juncos copiosè repit, & Augusto mense florer. Eutom.

A. 10. Sonchus repens, multis Hieracium majus J. B. arborescens Ger. emac. Hieracium ma-jus solio Sonchi C. B. Cree-Southistie.

Radices longe lateque repentes nonnifi difficulter evelli possunt, perennes, lactiflua. Caulis o. bitalis vel longior [vidimus qui hominis altitudinem longe superaret in palustribus nascentem] mi neans vei iongioi (vionnus qui nomina attaunem tong rapetate in patattuoi attendin qui hie diffinêa species sit; concavus, minus tamen quam Sonchi vulgaris, inferiore parte glaber, que danimodo angulosus, ibi demum pilosu ubi in ramulos dividi occipit. Folia & per terram spara, & quæ cauli adnascuntur, Sonchi asperi aut Dentis Ieonis foliis similia, palmaria & plusquam si ec quæ caun agnaicuntur, sonem apper aut Denus teonis ionis inimia, painiaria ce punquan bi, palmaria, non adinodum lata, profundis lacinis incifa, in acutos mucrones definenta, finis mollicellis circa margines donata, colore ferè glauco. Flores in firminitatibus caulis & ramonum plures, quàm Sonchi majores, faturatiùs lutei, hirfuta foliolorum atrovirentium compage coerci, qui tandem in pappos abeunt. Villi quibus caulium fummitates & capitula obfidentur, obfeurè fa vicant. Florum petala angusta sunt.

Inter fegetes, & in aggeribus terrenis recens egeftis, folo laxiore frequens occurrit.

C. Bauhinus ex una hac planta duas, ni fallor, facit. Nimirum Hieracium Dentis leonis ma acuto I, feu Hier. majus folio Sonchi; & III, five Hieracium majus erectum latifolium.

Sonchus viridis & tener (inquit Galenus) eftur ut olus, præfertim ejus radices. Matth. And nostrates in usu non est, sed pro cuniculorum tantum & leporum esca usurpatur, unde & Letus leporina dicta cft. Succus stomachi rosiones sorbitione mitigat. Caulis decoctus facit lactis abus reported acta etc. Success from a consistent minigat. A community of the consistence of t praterea habent Veteres, apud J. Bauhinum vide. Nos iifdem cum Lactuca viribus pollere entre mamus: juniorem scilicet & tenerum refrigerare, adultum & caulescentem potius excalfacere, u fapor amarus arguit.

11. Sonchus arborescens alter Ger. emac. Sonchus lævis palustris altissimus. The greatest Math Tree Soluthiffle.

Ad quinque vel sex cubitorum interdum altitudinem assurgit, & tamen stores minores obina quam pracedens, ut à D. Sam. Dale moniti sumus, ipsique etiam in planta sicca observavimus. Ad ripas Thamelis fluvii non longe à Greenvico observavit Thomas Willifellas: Nos quoque in Suffexia & in transmarinis non procul Francofurto ad Mænum, ubi & olim Clusius, inveni-

Sonchi arborescentis Tabernæ-montani icon huic equidem plantæ non convenit, & tamentum Jo. Bauhinus, tum etiam Casparus frater Sonchum arborescentem Taber. Sonchi lavis altissimi Class

Nos ergo horum autoritate inducti plantas illas specie convenire, & quicquid intercedit disciminis loco natali imputandum esse aliquando sensimus & scripsimus : verum insignis differentiain statura & magnitudine, & hujus quoque florum parvitas præillius floribus, quamvis planta ipsamulto major fit, contrarium fuadent. Ejusdem sententia est & Tho. Johnsonus in suo Gerardo emaculato; quem confule.

CAP. III.

De Hieracio Chondrilla dicto.

Hondrilla dicta est um ve zerde quod est grumus, mica, & inner, quod continere fignificat, quali continens grumos, quos Maftichæ fimiles effe ait Dioscorides. In multis enim huus generis plantis in regionibus calidioribus concrescunt grumi fulvescentes in foliorum alis, inque ipfis caulibus.

One autem hoc nomine ferantur planta, vel Lactuca, vel Hieracii species esse videntur. Nec enim qua succum exudant in grumos concrescentem ejustem omnes generis sunt. Chondrilla crerulea ad Lactucam accedit, relique ad Hieracium pertinent. Trinciatella & Hyoferis mafeula Ger. infigni nota à reliquis Hieraciis different, quòd extimus in flore petalorum circulus calycis qui-

bus incumbunt folia longitudine vix excedit.

Cum Hieraciorum familia admodum numerosa sir, ut ordinem aliquem clarioris doctrinæ causa in iis describendis servaremus, quacunque à Botanicis quâcunque tandem ratione Chondrilla di-&x funt, prater eas qua notis genericis cum Lactucis conveniunt, seorsim tradendas duximus, De prima tamen specie seu Chondrilla cœrulea ob semen latum dubitamus annon Lactucae potius

1. Chondrille vel Chondrilla carulea J. B. Chon. carulea seve purpurea Park. carulea Gur. carulea altera Cichorei sylv. folio C. B.

Caules crigit cubitales, teretes, laves, fungosa medulla refertos, ramis fatis frequentibus brachiatos. Folia priora palmaria aut dodrantalia, laciniis ad Cichoreum accedentia, glabra & pænè glauca; fuperiora autem profundioribus laciniis incifa, levius etiam alias diffecta, glabra. In fumgauca; inperiora autein productione factions includ, revise cuant and concease, gaora. In num-mis ramorum [lores crebri, radiati, cerulci, ex calice longo, fquamato, in quo [emen nigrum lon-gum, latum. Radix perennis, fimplex, longa, digitali crallitudine, paucis fibris donata, foris tenui & nigro cortice veritia: intus candida, carnola, tenera & admodum fragilis. Tota planta lacteo turget liquore, & gustu dulcis est.

Nascitur in editis apricísque vineis & montibus, solum amans albicans, pingue & calcario lapidi Locus. mixtum, ut annotat Cordus. J. B. Nos eam inter Confluentes & Moguntiam, fecus Rhenum flumen invenimus, & alibi in Germania.

Chondrilla carulea latifolia laciniata C. B. Park.

Non alia in re à pracedente differt quam foliis brevioribus, latioribus & in profundiores lacinias divisis; unde nec specie diversam existimamus.

2. Chondrillis affinis laciniata quadam an Trinciatella J. B? Crepis Dalechampii Lugd. Terra-crepola Monspeliensibers.

E radice alba aut nonmihil lutescente, simplici, paucis fibris donata, succo lacteo turgida caules excunt plurimi (ad octodecim in una planta numeravimus) in latiori folo cubitales & longiores, teretes, laves & velut juncei, infirmi & vix se sustinentes, striati, glauca quadam farina obducti. folio unico infigniore ad primi ramuli egressium præditi, reliquis qua ad reliquorum ramulorum tolio unico infiguiore ad primi ramuli egreflum praditi, reliquis qua ad feliquorum ramulorum exortum 8 prope finimos caules finit angulfis, exquis mullius nota. Ramuli pauci funt, & ad longa intervalla, ipfi tamen interdum fubdivili. Florer finimos caules & ramulos terminant ur in congeneribus, parvi, lutei, ex numerofiffinis flofculis angulfis, frontatis, densé flipatus compofici, Quin petala extima feu flofculi extimi circuli calycum foliola longitudine vix excedunt, quod vel fingulare eff in hoc genere, vel paucis commune. Foloculis delapiis femina cum maturnere, pappo fatis denfo & longo innafeente, in fiphæricam fuperficiem explicantur, longa, anguffa, rubentia. Folia è radice exeunt plurima, in orbem diffula, angufta, longa longulfculis utrinque lacinis, non tamen crebris velut dentata, traris pilis hirfuta ut glabra videantur. Annua cit planta. Plantam hare I. Baubinus & nos eram circa Monfiellum inventure. D. Morcedi ci telatica

Plantam hanc J. Bauhinus & nos etiam circa Monspelium invenimus. D. Magnol in Indice Locus plantarum circa Monspelium natcentium eam non diftinguendam putat à Crepide Dalechampii Lagd, quan J. Bauhnus alio in loco proponit fub titulo Sonchis affinis Terracrepolae: figuram autem quam adhibet vitiofam ex Lugdunenlis non bona icone expressam extifumat, cui & nos libenter affentimur.

* 3. Chondrilla Sicula Tragopogonoides maritima Bocconi.

Radix hujus plantæ candida, fragilis, digitalis pænè craffitudinis, altè in terram depacta, fupernè in tres autquatuor partes divifa, ex qua Caulis oritus pedalis & altior, pluribus alis ramotis donatus, concavus.

Folia Refedæ divifură. Flos & femen ut in Chondrillis & cateris Tragopogis. In arenoso maris litore nascitur, in Catana, Agrigenti, Sacca pastoralibus agris passini Locue.

Cum plantam ipfi nondum vidimus, nec figuram seminis descripsit Autor, an hic cam recté col-

4. Chondrilla

CAP.

Leens.

Leans

4. Chondrilla folio non difficto, caule mudo & foliato J. B. Gum Succopp with an undibi-

HISTORIA PLANTARUM.

T. B.

Radice firmatur longà, crafsà, lacteo fucco turgente, in capita aliquot divisà, folia emittente mil.

Radice firmatur longà, crafsà, lacteo fucco turgente, in capita aliquot divisà, folia emittente mil.

Radice firmatur longà, crafsà, lacteo fucco turgente, in capita i crafta folia firmata, para coloris. Caules frequentes, junea, nata, glabra, craffa, Chondrilla cocurules inflar, epifdem parie coloris. Caules frequentes, junea, nata, glabra, craffa, consumente folia; incompany folia; consumente folia; co nata, gianra, crana, Chomunia eterrice initiat, spanish nudi, nonnunquam foliati, in binos padolrantales five pedales, glabri, fungofi, foliis plerunque nudi, nonnunquam foliati, in binos pa mos utplurinum diducuntur, quorum fingulis flos infidet unus, magnus, luteus, in pappos ea nefeens, quibus femina adharent tenuia, longa, firiata & ruffa.

Ad radices montis Salevæ, & in arenofis ad fluvium Arve prope Genevam observavimus.

Ad radices montis Salevæ, & in arenofis ad fluvium Arve prope Genevam observavimus.

Invenimus etiam in Alpibus Carinthiacis quam hoc titulo donavimus: Verum ut in plantafic. ca à D. Philippo Skippon affervata observamus, radices ei fibrose crant, & caules prætenues, mim specie diversam suspicer.

5. Hieracium Chondrilla diclum incanum. An Chondrilla prior Diofeoridis legitima Clufu Park? Chondr, lutea Ger ? Chondr, foliis Cichoraceis tomentofis C. B.

Hujus semen Chondrillæ legitimæ Clus.titulo ad me missum est ab ingeniosissimo Viro & pernis

fimo Botanico D. Hanf, Sloane M. D.

Fradree dum adhue junjor est alba, fimplici, altè & rectà in terram descendente, lacte turgid, raris fibris praedita, nunc fimplex, nunc plures caultudi exeunt cubitales aut criam longiores, un tes, tenues, & vix se sustinentes, tomento brevi, denso, candicante Gnaphalii in modum obsii, ui est & tota planta, soliis ab imo ad summum usque per intervalla vestiti, non admodum crebis, de terno ordine politis, tres uncias longis, vix unam leus, ab angusto principio sensim dilatatis, cre terno ordine politis, tres uncias iongis, vix unam ieus, ao angunto principio formit unamas (m margines utrinque raris & majufculis dentibus extantibus, ut in Hieracio flore magno Dents I.o. nis, tomento molli candicante utrinque oblitis. [Suprema in caudibus folia interdum ad margnes aqualia funt & in acutos nucrones exeunt.] Sunt infuper Caules ramoli ; inque funnis cas libus & ramulis force ingulares antequam aperiuntur pro calyce implici follorum angulorum, ob longorum vallo obliti, ut ilorum genmae firiata videantur, aperi Hieracii minoris floribus im-les funt, coloris lutci. Semina ob Æftaris frigus non maturuere in hortulo noftro.

Serius & fub Autumnum floruit apud nos. Hac planta longè divería est ab Hedypnoide Monspessulana sive Dente leonis Monspessian f. B. At neque Chondrille prioris Diofe. legitime Clufti icon aut descriptio et per omniarelos dent; ut conferenti patchit: candem tamen effe puto ob caules, folia, fummitates incana teles fa lanugine tomentóque obducta, qualia in nulla præterea Hieracii aut Chondrillæ specie milib ctenus videri contigit.

Foliorum alis, ut etiam iptis ramulis (inquit Clufius) plerunque inhærent grumi fulvescentes gm

mi ifthic concreti. Invenitur Salmanticenfi agro locis incultis & multis aliis Hifpania, Augusto florens vel cua

6. Hedypnois Monspelfulanus, sive Dens leonis Monspelfulanus J. B. An Hieracium soliis & saila Dentis teonis bulbost Lob.

Ex radice craffiulcula, longa, nigricante, raris fibris prædita, & fumma parte in aliquot cipa, interdum divifa caular furgic palmaris, cultura ctiam cubitalis & bicubitalis, craffiulculas, cone vus, paulò fupra radicem un ramos tres, quatuor, aut quinque divifus, quorum unufquifque fam gent unicum, magnum odoratum, Hedypnoidis nostratis stori similem, calice multo cassos pulchriore, piloso, è foliis multis latis uno ordine circumvallatum; storis folia extrinscissable cunt, exerciqui lutea; tandem is in pappos evanefeit. Folia Cichorei foliorum infra dollaliori, incant 8 e denfa lanugine tomentoque obduce. J. Bauhinus hanc habet pro Chondrilla prior Diole, legitima Cluf, led erronee noftro quidem judicio.

Nos circa Messanam Siciliae, & Monspelium copiosè provenientem observavimus.

7. Chondrilla laclucacea Foro-Juliensis.

Radier est fimplici. Folia ad terram plura triuncialia, valde angusta, uno vel altero dente les inde extante, ex angusto principio, ut in hoc genus folenne est, fentim dalatata, in acumen est. finentia. Caules ab cadem radice plures, (quinque vel fex in planta nobis collecta observarions) fesquipalmares aut semipedales, folis nudi, summa parte in ramulos & surculos multos della & lubdiviti, quorum fingulos terminant flosculi lutci, pro calice fimplici foliolorum vallo de ett ut capitula oblonga, angulta Lactucaccorum inftar apparcant. Semina quod af forma attinet Lactucaccis fimilia finit, verim non ici comprella, fulva, &, quantum in ficcis diferire licuit, nonmini alpera. Ad divaricationes caulium apponuntur foliola minima & angulta. ma; extremi etiam furculi five petioli quibus flofculi infident tenuiffimi funt. Fol a in fice gli

In Poro-Julii invenimus via quæ ducit à Vinsona ad Venetias.

8. Chondrilla Cretica nomine missa, semine crispo J. B. Hieracium majus Creticum Park. majus folio Souchi, semine curvo C. B. Candy Pathliwech with crooked sech.

Radix Dentis leonis: caules spinulis horridi, variè nulloque ordine in alas divisi: Folia Lacturer felvestris, prima & infima integra ferè; succedentia & superiora incisa, minùs tamen quàm Sonchi: aliàs non diffimilibus incifuris. Flores Sonchi: Semen pulchrum incurvum, ex cervice denticulata in rostellum pulchrum desinens, per maturitatem rustum.

Brevis avi planta, ante hyemem, imò ante Autumnum etiam perit. Floret Junio & Julio. & femen isidem mensibus maturat.

Huc referendus videtur Sonchus asper laciniatus Creticus C. B. nam & figura & descriptio conveniunt; adeóque C. Bauhinus perperam, ut aliàs sape, ex una planta duas facit.

* 9. Chondrilla altera Dioscoridis Rauwolfii Clus.

Hanc Bauhunus uterque pro Conyza marina Lugdunensis historia habene, cujus historiam infra proponemus inter Conyzas. Mihi (ut verum fatear) descriptio Rauwolfiana non videtur convenire Conyza illi marina Lugd. ca autem, interprete Cluso, sie se habet:

niro Conyze il marina Linga. ca attem, interprete Clutto, inc le habet:
Radice oft levi, ex fulco flavescente, superna parte cinciter minimum digitum crassa, quinque vel etiam ocho tranversos digitos longa, infima parte tenuiore, cui inheret rotunda alia radix, caftance magnitudine, lacteo succo adeò plena ut tutgeat. Superna radicis pars, quà se in tres cauliculos dividit, multa habet oblonga, se graminis instar angulta folia, simul nascentia, ad terram valde inclinata, inter qua prodeunt cauliculi aliquot folis onusti, è quorum alis longiusculi exeunt pediculi, singuli sorum sufficientes, Pilosilas majoris flori aqualem, stavum.

In arvis Halepo vicinis fatis abundanter invenitur. An hac descriptio fit Conyza marina Lugd. an alterius cujusdam planta, Lectoris judicio sub-

mitto. Parkinfonus nobifcum fentit diverfæ effe.

CAP. IV.

De Hieracio Hyoseride aut Hypochari.

Ur Hyoseridis nomen huic generi tribuatur rationem non video. Notam tamen infignem qua ab aliis Hieraciis differt obtinet Hyoseris mascula Gerardi, nimirum quod petala floris extrema feu marginalia calycis folia longitudine non excedant, que an reliquis specie-bus communis sit nescimus. Convenit tamen Trinciatella Cordi superius inter Chondrillas postas, qua ideirco rectiùs hie collocaretur.

Hieracium minus Dentis leonis folio fubalpero C.B. Hier, alperum Hypacharis five Porcellia di-dium Park. Hypocharis five Porcellia Gcr. Smithes Bathlunces.

Folia huic multa è radice exeunt per terram sparsa, Dentis leonis foliis similia sed minora : è quorum medio caules exurgunt plures semipedales, tenues, subasperi, aphylli, superius in ramulos aliquot divili, flores sustinentes singulos, satis amplos, Hieracii. Radix parva, longa.

In quibusdam Bavariæ sylvis plantam hanc observavimus, ejus iconi apud Tabernamont. & Ger. Locus. fimillimam.

* 2. Hieracium minus Dentis leonis folio oblongo glabro C. B. Hieracii parva species, Hyoseris anguftifolia afpera J. B. The lefter Swincs Succozy oz Dawkweed.

Exigua sed crassifiuscula donatur radice, succisa nonnihil ac si præmorsa esset, pluribus sibris ornată : foliis longis & angustis, hirsutis, in terra sparsis : caulibus duobus aut tribus, glabris è radice prodeuntibus, non multo plus palmum longis, versus superiora utplurimum in binas alas divilis, quarum extremitatibus infidet flos unicus, luteus, plenus, satis magnus. Tota planta amaricantis est saporis. Tabern.

Lucos multum amat (inquit) frequens etiam in folo arenofo, gramineo & fecus vias. Magnitudiue, foliorum angustia & caulibus minus ramosis à præcedente differt.

3. Hieracium minimum Clusti, Hyoseris Tabernamontani & Gerardi Park. Hier.minus folio subrotundo C. B. Hyoserie mascula Ger. Small Swines Succopy of Pawliweed.

Radix quam cruinus alba crat, fimplex, altè in terram descendens, paucis fibris donata. Folia radice excunt multa, bellidis ferè sed paulò longiora & serrata aut dentata; sive ex angusto principio paulatim dilatata, apicibus fubrotundis; fubglauca, lanugine adeò brevi obducta ut negligentus intuenti glabra videantur. Caules ex eadem radice emergunt in foliorum medio plures [intealum unicus] nudi, propè terram rubentes, versus summum ramosi, ramis juxta exortum rubentibas, ad quos exigua quadam foliorum rudimenta cauli adnascuntur. Caules omnes, contra ferè quam in aliis plantis, excuberantversus capitula, crassiorésque funt & tandem tistulosi, cum info-

Locus.

Leas.

Lectis.

S. Clember

Large.

rius folidi fuerint ; finguli fingula capitula globola fultinentes, ex quibus flores parvi, lutei, flofodo brevibus, calicibus vix productioribus compositi.

Provenit inter segetes locis parûm arenosis & terra friabili, ut rectè Clusius.

4. Hieracium parvum Creticum Park, Cluf, minus flore ex albo carneo C. B. Small Dawhweth of

Elegans est plantula cujus sena aut plura folia summa tellure diffunduntur, qua parte radici adhe. rent angultiora, extrema parte latiora, per ambitum incifa, medio nervo purpurafcente: inter que rent angultiora, extrema parte lattora, per ambitum incida, medio nervo purpurafecente : interque nafeuntur bim aut termi eaulienili, circiter pedem alti, enodes, praeterquam fuprema ferè parte ul monos ramos dividuntur, fubrafecentibus parvis foliolis valdè incifis. Flores in extremis faligi, in afeuntur, fatis grandes pro planta proportione, ex multis foliolis fibi invicem incumbentibus conflantes, fuperna parte prorfits albis, fubrus carnei (fittà appellare licet) coloris. Radix els fingularis, oblongiufeula, fuperne craffior, deinde paulatim ad infimum ufque gracilefeens, aliquo lateralibus fibris donata, inftar radicis Cichorei fylvestris.

CAP. V.

De Hieracio simpliciter diclo.

Ieracium Itegrator i. c. Accipitrina cò dicitur quoniam Accipitres scalpendo cam, fuccoque oculos tingendo obscuritatem cum sensere discutiant. Plin. lib. 20. cap. 7. vel propiere forte quod pappi ejus Accipitrariis utiles funt ad vomitum Accipitribus ciendum.

Hieracium à Soncho differt caulibus gracilioribus, nec adeò teneris & fiftulofis; feminibus lon-

gioribus, non compressi sed teretinsculis aut angulosis. Que Chondrillæ nomine feruntur plante, vel ad Lactuca, vel ad Hieracii genera pertinent.

Pulmonaria Gallorum, cui congener est Hieracium arborescens, à reliquis Hieraciis seminales

parvis nigris differt.

Pilofella seu Auricula muris seminibus parvis nigris cum Pulmonaria Gallica convenit; slaess reptatricibus, & caulium foliorúmque pilis ratioribus rigidinfeulis, ab câdem & à reliquis Historia

A. 1. Hieracium minus premorfa radice, five tuchfii J.B. Hier. Chondrille folio glabro, radia k cifa majus C. B. minus premorfa radice Park. Dawlitucco with bitter roots; gelb

Radis: ima parte plurimum præmorfa, fibris plurimis albis, alimentum haurit. Folia ad radion plurima, longa, angusta, utrinque laciniata laciniis longis angustis acutis, in mucrones pradongs acutos definentia, alias hirfuta & pilofa, praccipue circa coftam mediam, alias propemodum gli acutos deminentia, anas nunuta & pilola, pracepue circa coltam mediani, alias propeniodum gibra, hilari interdum virore fiplendentia, nervo medio albo. Inter hac eaules emergiunt plure, il terram primò reclinati, deinde flexu arcuato paulatim fe erigentes, cubitum aut fefquicubitum logi, fritati, nanes, ramofi. Caulium & ramorum fummitatibus flores innafcuntur benè multi, pel culis longs, lutei, foliofi, è calice oblongo, modice fquamato, hirfuto. Ad primam divancament appointur folium is qua ad radicem fimile, ad fuperiores caulis & ramulorum divarianos. minora, angusta & oblonga: quin & summi caules & ramuli seu mavis slorum pediculi quindi numora, anguta ce ononga: quan ce manun causes ce ramun sed mayos norum pedicum quandam foliolis feu foliorum rudimentis veftiuntur. Semen pappo adhærente alatum. In pafeuis frequens Julio & Augusto mensibus sloret.

11 icracium folis & facie Chondrilla Leb. Chondrilla folio hirsutum C. B. item Hierac, Chondril.

2. Hieracium longius radicatum Ger. emac. Park. Hier. Dentis leonis folio obtuso maju CB. macrocaulon junceum, five minus primum Dodonei J.B. Hong rooted Dawliwed.

Ex radice craffa, alba, fimplici, fucco lacteo amaro turgidà, altè in terram descendente, candires cunt cubitales & altiores, complures, angulofi, atrovirentes, concavi, in ramos aliquot divili, imparte raris pilis hirfuti, fuperne glabri, rudimentis potius foliorum quam foliis veftiti. Flore fumentis functionale divili, imparte functionale functionale functionale functions. parte rans pais in una, aperine gaiori, manifentis portus fonorum quant fono ventu. Final um no cauli & fingulis furculis infadent finguli, Hedypnoidis, lute; é fiquarrofo & glabro capitulo ementes, pluribus flofeulis arête fripatis compofiti, quorum finguli fingulis infident feminibus longs cantis, pluribus in longos & tenues mucrones productis adnafeuntur umbellulæ pappeti, quà notà à reliquis fiu generis facilius & certuis diftinguitur, quam alia quacunque. Folia plerages omma ex radice flatim orta per terram sparguntur, utrinque laciniata, hiritara, in obtitium materiem delimentia, tenera, lanugine breviore quam Hierarci Dentis leonis flore fingulari.

3. Harmy

Jumo, Julio & per totam aftatem floret, in pascuis ubique.

t. Hieracium villosum Sonchus lanatus Dalechampio dictum. Sonchus lanatus Dalechampii J. B. Son. gillofus luceus major C. B. Park. Woolly Dawkweed.

In cubitalem altitudinem & ampliorem excrescit, foliss per caulem crassifusculum, pilosúmque fortuitò dispositis, duarum triúmve unciarum longitudine, culmi latitudine, nonnihil sinuatis & subintutto aupono, unatura transfer menaturi perpanature cumi satuante, nomini finalis se tutti de veluti corrofts, ad Cyani folia nonnitali accedentibus, nervo unico fecundum longitudinem excur-rente, tomentofis, nullo pediculo nixis, ad quorum radices ramuli enafcuntur. Superior pars caulis ramofior in plurimos furculos molli lanugine obfitos divaricatur; flores gerens aureos Erigerontis, tandem in pappum fatiscentes, calicibus circundatos tomento delicato & molli pubescentibus. Radies nititur fatis crassa & longa, non multum fibrosa. Planta sicca nonnibil amara.

Circa Messanam Sicilia, & Monspelium Gallia: Narbonensis plurimum sponte ortum observa. Louis.

Tota planta (inquit J. Bauhinus) lacteo fucco turget Cichorei modo, gustúque amaro pradita eft. fed minus quam reliqua Cichorea, quorum & facultates obtinet, licèt imbecilliores.

4. Sonchus villosus luteus minor C. B. Park. rectius, Hieracium tomentosum minus. The lester moolly Dawkweed.

Ex radice rufa, longiuscula, fibris carente cauliculi bini, terni, rotundi, nonnihil villosi palmum superantes, & in summo in ramulos binos ternósye divisi prodeunt; folia pauca ad radicem, uncias quatuor longa, sed angustiffima, laciniis late à se distantibus & lævibus divisa, quæ circa caulem strictissima & uncialia: Flores in summis ramulis intense aurei, ex parvis capitulis suavi tomento villosis prodeuntes, in pappum abeunt. Tota planta leviter tomentosa est. Monspelii in luco Gramuntio provenit.

Descriptio est C. Bauhimi in Prodromo. Hujus etiam J. Bauhinus verbo meminit in prioris de-

scriptione; interdum, inquiens, hæc planta palmaris est, foliis minoribus, laciniatis. Circa Messanam Siciliæ metropolin alteram Sonchi lanati speciem à lanato Dalechampii diversam invenimus, foliis tamen (quantum memini) minimè laciniatis.

5. Hieracium Agulum suave-rubente flore Col. Dentis leonis folio, flore suave-rubente C. B. Hatths meet of Apulia with a ffest-coloured of red flower.

Radice nititur fimplici, alba, rectà descendente, paucis fibris donata, succo lacteo turgidà. Folia in orbem spargit, ut congeneres, brevi lanugine utrinque hirsuta, ima seu primò erumpentia serè integra, paucis denticulis donata, ab angusto principio in obtusum mucronem sensim dilatata, posteriora & qua in caulibus existunt profundioribus laciniis Cichorei aut Dentis leonis specie incifa,

Caules ab eadem radice emergunt plures, dodrantales aut pedales, tenues, ftriati, folidi, rigidiufculi, raris pilis obfiti, foliis ad intervalla majora vestiti alternatim positis, è quorum sinubus ramuli excunt. Flores in summis caulibus & ramulis, antequam aperiuntur deorsum nutant, Aquilegia florum in modum, è calice fquamolo, fuave-rubentes, fâtis grandes : quibus marcefcentibus, capitula lanugine alba, longâ, fupra calicem eminente pubelcunt. Semen longum, angultum & renue, ruffum. Odor totius planta ad caftoreum quodammodo accedit aut opium.

Loco natali Aprili mense storet, seriùs apud nos; natasem autem socum titulus indicat.

Huic affine est & ut puto, idem, Hieracium intybaceum floribus ex purpura rubentibus C. B. intybaceum X.Cluf. hift. intybaceum flore carneo Park.

Quod ex fingulari radice statim multa promit folia, Cichoreo sylvestri similia, Erucæ modo in lateribus divisa & velut erosa: deinde inter illa multos breves cauliculos, minoribus foliis, minusque incisis cinctos, & in frequentes ramulos divisos, dodrantales aut longiores, nudos, summo fastigio infinentes calicame (en capitulum feptem aut ocht ofjaams infinitis conflans, è quo fier exit denis aut duodenis folisi exterioribus, totidem internis minoribus præditus, coloris elegantis ex purpura rubentis, cui fuccedit pappur, in quo oblongum & gracille femer fulcum.

Annua videtur planta, fubinde tamen novos flores proferens, ut tota æftate, innò etiam in medium u(que Autumnum florida confipecta fit.

Hac descriptio Clusiana in omnibus ferè convenit nostro Hieracio flore carneo; ut minime dubium sit eandem plantam fuisse Hieracium isthoc Clusii cum nobis descripto, ut rectè judicat Parkinsonus noster. Quin & locus convenit, nam planta Clusiana nata est semine ex Italia misso; quocirca C. Bauhinus perperam eas distinguit & diversas facit.

Huic insuper, descriptiones ejus apud Bauhinum utrumque attentè legenti & consideranti, omninò cadem esse videtur.

Chondrilla purpurascens fatida C. B. Park. hirsuta rubente flore J. B. cujus descriptionem subjicie-

Plures ex cadem radice fimplice, alba, dura, fibris donata, lac fundente caules attolluntur, pedales & cubitales, folidi, lactiflui, tenues, striati, singularibus foliis donati, quorum singulis singuli insident flores, monocloni, colore ex albo purpuralcente, dense folis per extremam oram crenatis fti-pati, ex calice thorulis hirliuis canaliculato, cui ad bafin haud fecus atque in Hedypnoide promuni-

I c. 16.

I asus.

Lucus.

Locus.

Unietas.

la appolita folia caque glabra: La porro florum fubinde est præmatura focunditas, ut vix femun rialem longitudinem affecuti caulium rudimentis jam tum capitula florum præludia innafcantur. Catem tongitudinem ancette caditum radineper terram sparguntur [nam in caule reliquo ratiora funt Hedypnoidis laciniis, quibus magnitudine tamen cedunt, utrinque hirlita, odore gravi fuc cedunt femina longa tenuia cum pappo.

HISTORIA PLANTARUM.

Vide fis descriptionem hujus & figuram apud C. Bauhinum in Prodromo.

Unde apparet C. Bauhmum ex una planta tres facere.

Hieracium Cafforei odore Monspeliensium. Hier. minus Cichorei vel potint Stabes folio hinga tum Cat. Cant. Hough Dawlituced with the frent of Casto?

Ex radice fimplici, lignofa, alba, cautes exurgunt plures, ramofi, hirfuti, femipedales aut altiore, Falia ei angulta, hirfuta, laciniata, Stebes & Salamantica prinne Clufii, fed longe minora, in a cutum mucronem definentia: Flores lutei parvi, citò marcescentes, quibus delapsis, calicibus comniventibus, capitula in ventrem canaliculatum turgescunt, papposam lanuginem nitidam estiminis tate prominentem oftentantes, qua in re Hieracium flore carneo amulantur. Tota ctiam plant non obscurum Castorei odorem spirat, quemadmodum & illa.

An Hieracium Amygdalas amaras olens, five odore Apuli fuave-rubentis Cat. Parif. In pafeuis non procul Cantabrigia primum inventuus, poftea aliis in locis. Monspeli, wi tin pafeuis non procul Cantabrigia primum inventuus, poftea aliis in locis. Monspeli, wi citam sponte provenit, nobis othersa tuit have species sub titulo Hieracii Castorei odore; subquo ctiam in Indice plantarum circa Monspelium nascentium à D. Magnol depingitur & desenbiur.

* 7. Hieracium medio-nigrum Bæticum Park.

Quatuor aut quinque patva, oblonga, angulta, glabra è viridi albicantia, in terram refupinae mittit folia, mimis profundò lacimata, media colhà albicante: inter que cauliculus exfurgit, ple runque unicus, ex viridi albicans, ftriatus, ramofus, fesquipedali altitudine, feliis paucis, minor bus ad nodos feu divaricationes vestitus, denticulis paucis aut nullis incisis. Summis caulbus & raous au nostos en divaricationes ventius, denticiuis paties aut nuits incins. Summis caubing ê_{tra} mults infident flores, finguli fingulis, Hieracii, parvi, denfo multiplicium flofculorum flipata confantes, colore palludo cum macula in medio arro-purpurea; quibus fuccedunt femina parva, le cophea, lamugine brevi barbata. Radix lignofa, annua.

Higus femina ex Hifpania attulit Boelus.

Datur & alia hujus species omnibus partibus triplo minor, alias similis. Hee planta infigni nord, maculd, nigro-purpured in medio flore ab aliis omnibus Hieraciis fauk li

8. Hieracium calice barbato Col. falcatum barbatum Park, proliferum falcatum C. B.

Huie floris ealis oblongus, iquanulis five foliolis oblongis, tenuibus & incurvis, ut hirfutasia barbatus undique videatur. Elos vecò pallidus Maio mente oblongus, nee fatts hians & fatts. 5 barbatus unuque attenua. Par vero patitute mano foreingus free latts mans e attenual fia parva, triunciali longitudine, angalika admodum, raris denticulis ferrata, mollia, nec levis, m hirfuta. Caulis renuis ett, petalis, duobus tribifive foliolis harentibus alternatim ornatus, &n fummo florem, &c ex illius latere foboles emitrit, in quibus alti flores altius emergunt Impirel

Locis Australibus in maritimis ferè provenit juxta oppidum dictum Torre del Annunciata non les gè à Stabii ruinis in Vesuvu radice. Circa Melfanam & Monspelium frequentem observavimus. Hea

descriptionem pleniorem videsis in C. Bauhini Prodromo.

Hujus speciem minorem ibidem describit C. Bauhinus, quam Hieracium minimum falcatum appl lat, que in paucis à precedente preterquam parvitate differt. In arenoso maris litore non longe Monfoclio.

* 9. Hieracium alterum Levins minimum Col.

Nudus ferè luic caulis est, pedalis ad summum, tenuis admodum: Radix exigua, parum filso fa. Foliola emittit vere, in terram strata, circa radicis caput exigua, oblonga, nec unciam lorge tudine superantia, sinuosa atque lanugine quadam hirsuta, locis verò pinguioribus triunciali long tudine, & femiunciam lata: cui plante (ob humoris abundantiam putamus) caulem in medio li pite extuberanteni monftrofum in multis observavimus. Exiguis ac vix conspicuis alis alternam vellitur, ut nudus ferè appareat, fingularis plerunque; fed aliquando binos etiam caules deinde de fervavinus. Florem in fummo profert luteum Senectionis, calice fquamolo, lavi, oblongo, quolnelcente in globum pappolum semen oblongum, furvescens esformatur, atque persectum, ut in on generibus avolat.

Maio mente floret. Cum fuperiore invenimus uná.

10. Hieracium echioides capitulis Cardui benedicti C. B. Hier. capitulis Cardui benedicti maximum, Bugloffum echioides quibufdam J. B. Bugloffum luteum Gor. Bugloffum luteum five Lingua bovis Par. parad, Lang de bout.

Multifida radice nititur, craffitudine digitali, alba, lac amarum fundente, annua. Caulis bicubitalis radicis crafficiem acquat, flriatus, rubens, denlifflinis spinis, acutis, rigidis, sed facile caulem relinquentibus horrens, succum iridem lacteum è vulnere fundens, ramis compluribus brachiatus. relinquentous notices account nateur action e vuintere rundens, rams complutious brachattis. Folia Bugloffa, finuofa, longa, multo magis fipinis minacibus horida. Flores Heracii crocantes, in pappos facelfentes, è calice thorulis hifpidis canaliculato. Semen oblongum fulvum aut fubruffum. Annua est planta, seipsam reseminans; floret Junio & Julio.

Ad agrorum margines inque fepium aggeribus, non rarò & in cæduis fylvis sponte oritur.

Usurpatur pro olere in cibo: Ventrem mollire creditur.

11. Hieracium Echioides capitulis Cardui benedicti majus Arabicum folio sinuato Hort, Edinburg.

Hanc speciem nobis nondum videre contigit.

A. 12. Hieracium asperum majori flore in agrorum limitibus I.B. Cichoreum pratense luteum asperum Park. Cich prat, lut. birfute afperum, voet theracium birfutum folits caulem ambi-entibus C. B. & Cich, montanum anglifolium birfutie afperum cyuldem ex sententia J. B. fratris. Hier. asperum Ger. Hough Hawkweed with a large slower, yellow Suc-

Satis crassa radices, multifidæ, compluribus fibris donatæ, colore ad buxeum inclinante, lac fundentes amaro sapore, verum non infigni præditum. Caules ex eadem radice multi surgunt, teretes, firiati, rigidis pilis alperi, ramofi, lacteum fuccum manantes, cubitales & altiores. Folia inferiora quidem duos interdum palmos longa, fesquiunciam lata, acuminata, primum atrovirentia, post de coloris intentione nonnihil remittentia, hispida, acuminata, sinuata per margines, & aliquande colors intentione nominin reinitectula, impioa, actuninata, intuata per margines, & aliquan-nulum cripla; fiperiora verò alternatum caulibis adharent, minora, acutiora exteròqui inilia: Sa-por utrifque fubamarus. Flores fuis finguli pediculis, modò longis, modò brevibus, pofteriores po-oribis, ut in Impia Plinii, altioribus infident, Tuffilaginis floribus pares, lutci. Foliola exteriora majora, crenata, ex capitulo è longis foliolis multis fiquammato, fubafipero, quod delapfis floribus in ventrem canaliculatum turgefcii, femes claudens lanugine obfitum. Cum Hieracio capitulis Card. benedicti multa communia liabet.

In agrorum marginibus, inque afperis collibus fecus agros & vineas provenit. F. B. Julio, Au-Locus & guito, Septembri & Octobri mentibus florens.

13. Hieracium montanum majus latifolium J. B. latifolium montanum Ger. emac. montanum la-

tifolium glabrum majus C. B. Park. Breat broad-leaved mountain Dawkinced.

Radice nititur brevi, nigro-incana, fuccifa, digitum minorem craffitudine aquante, fibris multis albis, in extremitate bifurcatis donată, lacte pragnante saporis multum amari: Foliis longis, latis, crispis, ex albo incanis, rigida lanugine obductis, Hieracii echioidis folii in modum effigiatis, fed duplo latioribus, brevi petiolo harentibus, caulem amplectentibus, prafertim fuperioribus, acuminatis. Inter folia ad finem Augusti procedit caulis rotundus, asper, pilosus, spithamam unam & mediam longus, quandoque in duas aut tres alas divifus, in quibus capitula craffa exoriuntur, multis foliolis constantia; florem producentia luteum, plenum, qui, ceu alii hujus generis, in floccum abit, ac una cum semine nigro ventis dispergitur. Tota planta lacte turget.

Harcyniæ fummis montibus incola.

233

14. Hieracium montanum latifolium minus Gev. montan. latif. glabrum minus Park. C. B. latifolium glabrum ex valle Griesbachiana J. B. The leffer broad leaned mountain Damis

Priorem hac annulatur, licet radia minor fit, & folia angultiora & paulò breviora, inferiora etiam longiore pradita fint pediculo, extera verò pediculo carent, caulem anplectentia, ad exortum angultiora qualin prioris, tenera, mollia. Caulis abit in quinque, sex aut septem staminula, quibus singulis flos infidet unicus, luteus, præcedentis floribus par fed paulò minor. Tota planta amara est.

Hanc observavit I. Bauhinus in valle Griesbachiana Maio florentem ut & Tabern. Descriptio-Lacut

X 4

In Catalogo Horti medici Leydensis invenio Hieracium montanum latifolium glabrum non descrip-

A 10. 11

Lib. V.

Locus.

Locus.

Locus.

16. Hieracium montanum alterum Asmouanefreundor Col. montanum hirsutum minus C. B. 2001111. tain Paluliweed with long flender fallis, and finall flowers.

E tenui, brevi, fibrofa, parum flavicante radice pauca promit folia fecus terram magna & longa Hieracio aut Seridi fimilia, hirfuta, mollia & quæ facilè citoque marcefcunt. Caulem quidem la Hieracio aut serioi minita, inicita e que tacte atoria manta fino a fullo menfe, tenuem [prope terrain tamen fats craffium] admodum longium, homins fed flaturam aquantem, ex viridi latefecticm, hirfitrie albentem, afperinfeulum, lactefectiemque, al staturam aquantem, ex virtu intercentem, infritute anomeni, aperintentum, sacorcentenque, at ternaris in femipedalbus distantus harentibus foliis, absque petiolo ut in congeneribus, laiore ongione eum amplexantobus, summa parte in longas alas pluréque fissum, in multos se tenues longosque petiolos dividentes, in quibus oblongi calices foliosis dense constructi superstant, & in illis sum emitoria dividentes, in quibus oblongi calices foliosis dense constructi superstant, & in illis sum emitoria de constructi superstant, & in illis sum emitoria de constructi superstant, & in illis sum emitoria de constructi superstant, according to the construction of the cons cant lutei, admodum parvi, fed Hieracii amuli & fimilium, congenerifque planta Dodonao Lamb Jana dicti. Semen parvum, nigrum pappolum. Tota planta lacte turget, nonnihil tunc amarolapore vifa.

Hujus ortus in fepibus Æquicolorum villæ Mercato dictæ, nec ibi multa.

Poliquam femen dederit radicitus exarefeit: ex femine autem deciduo novæ plantulæ Autumno exoriuntur, que per totam hyemem durant.

C. Baulinus Hieracium mont, hirfutum minus appellat, cum tamen planta fit fatis grandis &

Unietas Se-

Ejus plante quam nos è semine hoc titulo misso ortam in horto nostro colimus caules summi vel glabrisme. rejut pianne quam voi e jeunie voe tinno emperatum in voiv vojete comme cance juinim veet goartiag, veel adee brevoi lanugine hivjuts us glabri videantur, firiati, concavi: Flores exigui, pallide flexic, antegua aperiantur oblongo & veeluti columnari calice è fimplici palorum ordine composito, Senecionis storbus sonda apparent: ad calicis basin unus squamarum acutarium ordo. Delasso store calices in ventrem turgson. Semen non nigrum ut in planta F. Columnæ descripta, sed citrinum est.

A. 16. Hieracium luteum glabrum seu minus birsutum J. B. Cichoreum pratense luteum levin

Radice nititur crafsa, fimplici, pluribus fibris donata. Folia ad radicem plurima, profundèlacinis Range mutur crausa, impues, partious intra donata, the control of dane florum forma, nonnihil majores, limiliter lutei ex capitulo caniculato hirfuto, qui in paya abcant : Semen relinquitur muutum, ftriatum, fufcum.

Hujus flores, capitula, & semina omnium que in Anglia sponte proveniunt Hieraciorum min

ma funt, fi Hyoferim excipias, caulis autem major & firmior reliquis.

In pascuis frequens occurrit, & aftate floret.

· 17. Hieracium pulchrum J. B. Cat. Monsp.

Ad Dentem leonis laciniis, & Cichorium Sylvestre accedunt hujus folia formâ & hirlute, m ma verò minus laciniata, alia alternatim per caulem, at faporem nullum manifeltum gultanta ferunt, quoque altiora eò minora redduntur. Conlis unicus, rectus, firiatus, hirfutus cubialis, ida alternatim orientibus anuctus, qua fine pediculo latam habent bafin cum alis. Flores in cacus ne numerofi, ex pediculis propriis Hieracii fimiles, lutei, in pappos facessentes. Radix non num na cum fibris aliquot craffiusculis.

Monspelit vidimus florens Maio, inquit J. Bauhinus. D. Magnol copiosum invenit in humidis se torum & vincarum fossis tota assate cum flore. Nobis nec ibi, nec alibi apparuit: nec mirum, squidm

Autumno duntaxat & byeme Monspelii commorabamur.

· 18. Hieracium pulchrum ramofum Sprengerianum J.B.

Caule est sesquicubitali & altiore, piloso, ramulis alterno situ ex longa distantia brachiato, adquorum alas harent inferne quidem ex principio angulto longa ac dodrantalia fere folia, sescunciamla ta, profundis & amplis inciduris ordine quodam ferrata ac panè laciniata, nervo infigni per medium excurrente : fupernè verò folia breviora, lato principio & velut alis caulem amplectuntur Perum contento. Here in finamitatibus lutei, quales in Hieracis, in fingulis ramis quint, feni plus minus, qui temporis progreffu in pappos facellunt. Tota planta pilofa, potiffimum in ramis, mqu bus pili longiores.

Ex ficca planta descripfit Autor, eaque non perfecta.

19. Cichorium dulce Neapolitanum Park, Sonchus latifolius lewiter hirsutus C. B. rectius Hirsuium dulce Cichori; folius. Sweet Paluliweed with Buccogn leaves.

Cal A radice longa, nigro cortice obduca, intus alba, & lacte difrupta manante dulci, frequensiono anno regerminat. Folia illi Cichoracca, minus profunde incifa, pulpofa, carnofiora cateris congeneribus, nec aspera, sed lem obducta hirsutie, colore obscure virentia. Caulem veris fine products

bipedali & aliquando majori altitudine, rotundum, folidum, hirfutum, colore candicantem, ramu-lis in fummo brachiatum; an quibus folio lata, magis profunde incila fine petiolo harent, fimilia illis Sonchi & Cichorii veficarii dicti. In fummo in oblongis hirfutis calicibus Hieracio aut Sonans somem ex categories and the state of the manent cances observed obetter functioned adjust pappears candidately tendent monent ma-bente quomaturitatem adepto avolat, ut congeneribus evenut. Aftate perfectuur, In umbrofs vallium faxofis & Septentrionalibus locis Valvenfium frequens eth. Selveffris Cichorii, figuram foliis repræfentat & habitu plantæ: gultu verò eft adeò amaroris

expers, ut omnino dulcis palato fentiatur.

20. Hieracium latifolium montanum Genevense folio Conyzæ majoris Monspessulanæ, I. B.

Cauler edit plures, cubitales ac etiam majores, cavos, craflos, hiefutos, qui superius in aliquot breves ramulos divis, sover gerunt lutcos, magnos, Hieracii capitulis asperis pares; tandem in pappos evanescentes: solia infina Conyza: Monspessulana majoris soliis paria, palmari circiter longipos controllero.

midine, unciam lata, finuata nonninil, & quali ferrata, per caulem alternatim funt difpofita, caulem modicè amplectentia, hiciuta potifimum parte inferiore, minus tamen aspera quam Hieracium asperum. Radices fibrosa, crassiuscula, nigricantes & crassis capitibus.

In afcells monts June prope Thuri hanc plantam inventinus spontaneam. Suspicatur J. Bauhinus Locus, banc traditam à Cluso pre Hier. Britannico: Nobis aliter videtur,

21. Hieracium montanum Cichorei foliis nostras. An Hieracium Britannicum Clusii? Hier. Alpin, afperum Conyzae facie C. B? Succorp leaved Mountain Bainkinged.

Radices habet fibrofas vivaces; caulem fesquicubitalem & altiorem, angulosum seu striatum, glabrum, inanem, non admodum firmum, foliis vestitum per intervalla quinque vel sex, glabris, circa margines dentatis, basi sua caulem amplexantibus, ad Pulmonaria: Gallorum folia accedentibus. Folia inferiora & ad radicem longiora funt, & circa margines profundiùs incifa. Dentis leonis aut Cichorci foliorum æmula.

In filmmitate caulis, Pulmonaria dictae modo, flores complures gerit Pulmonaria, quorum calices pilis longiusculis suscis hirsuti sunt. Semina subrusta.

In montofis Septentrionalibus Anglia, locis udis & humectis, præfertim fylvofis oritur. Descriptio Hieracii Bruamici apud Clufium in plerifque cum nostra convenit, nifi quòd sement longiusculum, striatum candicans faciat, quod nobis subrussium: verum hae differentia non est tanti ut diversas plantas credam: præsertim cum quas ille vidit stirpes Londini in hortis Richai & H. Morgani Pharmacopeorum (qui Cichoreum montanum nuncupabant) ex Borealibus Britannia regionibus, ubi sponte creverunt, delata sucrita sucrit

Hieracium Cichoroides vesicarium nobis.

22. Cichorium sylvestre vesicarium pratense Col. pratense vesicarium Park. pratense, hirsutum vesicarium C. B. Bladder Succom.

Folia habet virentia, splendida parum lævia, tenera, mollia, Cichorii magnitudine, divisura &c colore; [variat quidem iidem locis, foliu aliquando latioribus & hiríuris afperioribus & minus pro-funde divitis per ambitum] petiolis circa radicem & caulem rubentibus: *Radicem parvam, longam, traffitulculam, nigreficentem, intus lactelcontem. Martio mende foliii invenitur in orbem expansis, in medio umbilico vesica, regiæ nucis magnitudine, molli, tenui membrana obducta, intus membranosos folliculos habente: Hi caule se perficiente dehiscentes in alas & flores membranofis conceptaculis expanduntur. Caulis est striatus, craslus, asper, nigricante hirsute, cavus, rotundus, alternatim folis harentibus cinctus; circa summum latioribus, brevioribúsque minus profunde incisis, atque folliculi modo alas cum vesicis etiam amplectentibus in caulis summo : in quibus e foliacea, membranula modo tenur bafi, sex foliolis cavis constructa, que antequam sfores pandantur illos botrorum modo inclusos habet, flores emicant, longis calycibus Hieracii modo lutescentibus foliolis, inferne purpurantibus Eranthemi modo, intus multis coacervatis staminibus extuberantem umbonem conficientibus, quæ tandem perficientibus se papposis seminibus evanescunt, iplaque semina perfecta evolant. Tota lacte turget amaro, atque in Apulia Cirinola in caule concrescit: usu pro Cichorio usurpatur, sapore simili.

No base plantam in sepihus & agroum marginibus non longè à Liburno portu in Esturia copiosam Locus. Sponte provens mem observaccimus, sunio mense.

Si flosculi coacervati umbonem medium conficientes planifolii non sunt, sed breves margine in aliquot segmenta diviso ut in Corymbiferis dictis, anomala & sui generis planta est, papposa quidem & lactescens, non tamen slore planifolio, naturd pleno. Ego (quod doles) slorem non observavi; & fortè nondum storuerat cum eam primum inveni, nec enim bene recordor.

CAP.

Hieracia quedam complectens C. Baubino in Prodromo descripta, nec nobis visa, nec aliis ante eum (quod scimus) Botanicis tradita.

Orum nonnulla à P. Magnol M.D. Monspeliensi circa Monspelium inventa descripta & de lineata funt, in Botanico fuo Monspeliensi.

" I. Hieracium minus glabrum C. B. prod. Park. Small Pawhweed with finooth thining

Ex radice albicante, oblonga, tenui, cauliculi palmares, rarius pedales, tenues, laves, virentes, in alas divisi exurgunt. Folia laber pauca, ex vivore splendentia, oblonga, angutta, raris lacinis prædita, quorum quadam basi latiore, 8c alata, cauliculum, amplexantur. Floribus est minoribus quam in ulla specie, aureis, quorum singuli singulis pedicellis unciam superantibus insident, & aliorum more in pappos abeunt. Apud nos circa autumnum floret. In agris reperitur.

* 2. Hieracium Dentis leonis folio, floribus parvis C.B. prod. Park.

Ex radice parva, lignofa, fibrofa, capillacea & albicante, caulis pedalis, rotundus, aliquantum hirfutus exurgit, quem ad radicem folia pauca, subaspera, corrola, acuminata, uncias tres longa, femunciam lata cingunt: In caule ad ejus medietatem pauca, folum dentata, cumque bali la complectentia: cujus lummo flosculi plures lutei pedicellis brevissimis insident.

Hoc in Gallia Narbonenfi circa Massiliam reperitur.

. 3. Hieracium Dentis leonis folio bulbosum C. B. prod. Park.

Radix ex aliquot oblongis quali Asphodeli bulbis composita, de se mittit caulem cubito aliorin, nudum, leven, firstum, crea medium in ramos pedales, (unum vel alterum) diffun, quorum quiliber florem parvum, fubilavum fuftinet. Folia ad tadicem per terram fparfa Dentis lo nis fimiliter finuata & corrofa, infernè molli lanugine pubescentia, supernè subaspera, unciamba

Monspelio delatum fuit. In herbidis pratorum & fatorum marginibus circa Laterum invenit D. Magnol. cui pro hoc ma xime placet figura Hieracii intybacei Tab.

* A. Hieracium tomentosum Hispanicum C. B. prod. Park.

Tota planta mollis est, incana, tomentosa, radicem habens cortice rufescente tectum: cada palmarem, rotundum, incanum: folia ad radicem oblongis pediculis donata, uncias tres quantos longa, femunciam lata, molha, craffiuscula, ad formam foliorum Dentis leonis vulgaris sineur que in caule angustiora, minusque profunde sinuata. Caulicult siummo stores bini termive luci be vissimis pedicellis infident, quorum finguli ex eleganti calice hirfuto, in plures apices diviso emican. In aridis & faxofis Aragonia provenit.

* 5. Hieracium maximum asperum Chondrilla folio C. B. prod. Park.

Caule est sessioniali, crasso, rotundo, inaquali, striato & aspero, in summo in ramos semi palmares brachiato, quorum finguli fingulos flores luteos fuffinent. Folia habet pauca, alterna tim caulem ambientia, Chondrillæ modo in lacinias divisa, uncias tres longa, & hirsutie aspera Monspelii in asperis, que loca Garigues vocant provenit.

* 6. Hieracium Alpinum angustissimo oblongóque folio C. B. prod.

Ad radicem durinfeulam rufescentem folia plura graminea, palmo longiora, glabra, attorientia observantur; inter qua caulii cubitalis, lavis, rotundus, striatus, paucis foliis cinctus, & cina medium in plures ramulos divisus exurgit. Ramulis singulis flos unicus, parvus, luteus insidet, cu semen parvum succedit, quod cum suo pappo à vento excutitur.

In monte Baldo reperitur.

* j. Hieracium Alpinum pumilum Chondrillæ folio C. B. prod. Park. Dwarf mountain halub weed with Sum Aucopp leaves.

Tota planta palmaris est, ex cujus radice alba, cortice nigricante tecta folia aliquot prodeunt, lavia, pallide virentia, uncias quatuor longa, pediculis longis donata, vix laciniata : inter qua cauliculus exurgit rotundus, foliis Chondrille modo divifis cinctus, qui in fummo in duos trefre la mulos unciales dividitur, quorum finguli florem unum, luteum fatis magnum fuftinent.

Crescit in Sneeberg Austria.

De Herbis flore composito, &c. Lib. V.

* 8. Hieracium intubaceum flore luteo C. B. prod. Park.

Hoc feliis est Intubi, caulem proxime ambientibus, aliquibus integris, aliis in finus profundos laciniatis, longitudine uncias quatuor, latitudine fesquiunciam superantibus, atrovirentibus & lavibus. Caulem habet tenuem, pedalem, ramofum, reclinatum & favem. Cauliculo pœnè palmari & nudo flos unicus, luteus, media magnitudinis infidet, cui femen parvum, pappo inclulum faccedit.

* o. Hieracium intubaceum flore magno albido C. B. prod. Park.

Hoc foliis est priore longioribus, latioribus magisque laciniatis : flore etiam majore, albido medio luteo, foris subrubente.

* 10. Dens leonis latifolius caulescens C. B. prod.

Caule est cubitali, hirsuto, rotundo, striato & cavo, quem folia basi alata, in lacinias aliquot divifa, fubrotunda, uncias fex longa, fefquiunciam lata, marginibus nontihil pilofis cingunt, quaque in caulis summo leviter tantum sinuata proxime cundem vestiunt. Flos magnitudine sere & colore, fed pallidiore, ut in Dente leonis vulgari.

11. Hleracium montanum vapifolium C. B. prod. Park. Curner leaved Dainhinceb.

Ex radice rufescente, oblonga, parum capillata folia pauca, ad Rapæ vulgaris modum, in lacinias subrotundas, per margines finuatas & ad tactum asperas divisa, pediculis oblongis, rubentibus & asperis donata, prodeunt: inter quæ caulis cubiro altror, cavus, striatus, rusescens, uno alteróve brevi folio cinctus exurgit, qui fuperne in ramulos plures dividitur, quorum fingulis flos communiter unicus, rariùs duo, pediculis tamen diftinctis infidet, luteus, media magnitudinis, qui tandem in pappum abit.

In monte Walferfall provenit.

12. Hieracium montanum foliis dentatis, flore magno C. B. prod. Park. Denten Daiulineen with a areat Plower.

Hoc foliis est atrovirentibus, lanugine carentibus, ad radicem maxime dispositis, uncias quinque longis, unam latis, per circumferentiam & deutatis & levissima lanugine pubescentibus: inter que coulis panè nudus, pedalis, cavus, hirfutus, afper, exurgit qui florem nudum cumque magnum fultinet, faturate luteum, eleganti quafi calici inclufum.

Hoc in Helvetiorum montibus Gothardo, & circa Thermas Fabarias crescit.

Hac planta flore ejulque calice Hedypnoidem Monspellulanam I. Bauhini refert. Ad Dentem Iconis retulissem si caulis prorsus nudus, non pænè nudus fuisset.

* 13. Hieracium ramosum magno flore C.B. prod. Park. Danched Dalukweed with a great

Hoc caule oft bicubitali, rotundo, fubaspero in ramos diviso, quibus fingulis flos magnus, aureus, Dentis leonis formà infidet. Folia habet pallide virentia, nonnihil aspera, finuata, & per margines exiguis pilis donata, longitudine palmum superantia, tres uncias lata, per quorum longitudinem costa infignis excurrit, à qua per transversum venæ feruntur.

In montibus Bellunentibus reperitur.

* 14. Hieracium montanum lanuginosum, laciniatum parvo flore C. B. prod. Park.

Ex radice oblonga atrorubente folia plura, pediculis tres uncias longis donata, crassa, profundè laciniata, acuminata, molli languine pubescentia, supernè atrovirentia & quasi maculata, alia sesquiunciam lata, alia angustiora; inter que cauliculus palmaris, tenuis, mollis exurgit; cujus summo flores aliquot lutei, parvi, & quidem finguli fingulis pedicellis infident.

Apud Monspelienses in horto Dei crescit.

Locus.

Locus

15. Hieracium profunde sinuatum pubescens C.B. prod. Park:

Radice est nigricante, lignosa, fibrosa; caule bicubitali, rotundo, fistuloso, levi lanugine, ut & tota planta, pubefeento, in ramos brachiato : folio ad radicem oblongis, acutus, profunde finuatis, ciam lacinians, oblongis pediculis donatis, per caulem paucis, fimiliter acute laciniatis. Flores finguli fingulis pediculis, aurei in pappum abeuntes infident.

In praus Michelfeldensibus siccioribus ad dumeta, etiam in dumetis provenit.

CAP.

Locus

236

Locus.

Locus.

Locus.

Lecus.

Locus.

CAP. VII.

·Hieracium Pulmonaria dictum.

Oc nomine Hieracia etiam fruticola dieta complectimur: Eorum autem nota characes ftica qua à reliquis Hieraciis diftinguuntur est semen parvum, nigrum, breve. A Pilogi la five Auricula muris, quacum femine conveniunt, in eo differunt quod non renter flagellis quemadmodum illa.

1. Hieracium fruticosum latifolium glabrum Park. fruticos. latifolium foliis dentatu glabra C. B. majus latifolium Pannonicum 2. Clufii J. B. The imoother broad leabed hints

Cubitales atque etiam bicubitales interdum funt huic caules, firmi, rotundi, quadam lanuging obliti [levissimis pilis hine indè aspersis C. B.] quos inordinata, sive confuso ordine nascentia mili ambiunt folia, tres uncias aut amplius longa, unam lata, mollia, in ambitu dentata, laton simplena, carrovirentia, acuminata C. B.] Summus caulis in aliquot ramulos finditur, suffinents is bricata capitula, è quibus prominent flores lutei, denis, duodenis aut pluribus foliois extuna me incilis conftantes, medium occupantibus multis luteis fibris. Radix minimi digiti craffindiment quat, multifque tenuibus fibris capillata fingulis annis augescit & ad latera novos frequentioreloz caules profert.

Ejus generis reperitur graciliore caule, angustioribus & vix semunciam latis foliis, in reliquis on

Locus

In extremitatibus ficciorum pratorum inter vepres nascitur, atque etiam ad cæduarum sylvana

Plantam hanc aut ei valde fimilem inveni non longe à stagno bulg water dicto in Wellma landia. Folia ejus & caules nulla omnino vel brevi admodum lanugine obducta fuere; manuf etiam floruit quam Hieracium fruticosum latifolium hirsutum, quod& eodem in loco crevit.

2. Hieracium fruticosum latifolium hirsutum Park. C.B. Hieracii Sabaudi varietu ala I. B. Buthy Dawkweed with rough broad leaves.

Caules huic bicubitales funt, hirsuti, teretes, rigidi, multis folis inordinate nascentibus velis [alternatin quafifitis] aversa potiffimum parte hirfutis, tres pollices longis, duos latis, in auma definentibus. Flores in fummis caulibus quales Hieracio Sabaudo aut Pulmonaria Gallica. Sensa

Hac planta Pulmonaria Gallica perfimilis est, iildémque in locis, nimirum sylvis & frutedis, po

venit; Differt caule altiore, robustiore & rigidiore, pluribus foliis vestito.

Variat (inquit C. Baubina) 1. Foliis uncias quinque longis, sequiunciam latis, subrotundis, de tatis & asperis, quemadinodum Patavii provenit, & à Guilandino Militaris Galeni & Ladaris lei dicebatur. Secunda Foliis est multò longioribus angustioribus, parum dentatis, molli lanugina bescentibus, quod apud nos reperitur, licet rariús.

Ab hoc nescio an specie differat.

* 2. Hieracium fruticosum folio subrotundo C.B.

Quod caule oft cubitali, rotundo striato; folius cincto subviridibus, subrotundis, uncias dus los gis sesquiunciam latis, acuminatis & dentatis, leviter hirsutis: catera præcedenti simile.

An Hieracii Sabaudi varietas prior J. Bauhino? cujus plantam ficcam fibi à fratre Casparomillan scribit, cui in caule cubitum excedente folia priora alternatim disposita, uncias duas longa &pollica anguítiora, ovalia ferè, non crenata, superiora quosdam dentes habent, hirsuta sunt.

4. Hieracium fruticosum minus C. B.

Hujus (inquit) triplex varietas occurrit; nam licet ex radice fibrofa & quafi præmorfa caulis p dalis fimplex exurgat, attamen foliis brevibus & lavissimis circa Patavium; at circa Norimbergan paucis, brevibus, subrotundis, in circumferentia crenatis & asperiusculis provenit.

Hec varietas loco natali fortè debetur.

5. Hieracium fruticosum angustifolium majus C. B. Park. Intybaceum Ger. rectum, rigiba quibufdam Sabaudum J. B. Parrow leaved buthp Dawhweed.

Ad cubitos duos affurgit, interdum procerius, caulibus rotundis, rigidis, hirfutis, rubentibus, late pragnantibus, qui in fummitate in aliquot surculos facessiunt, quorum singuli singulos stores sustinent

De Herbis flore composito, esc. Lib. V.

lucos Hieracii vulgaris. Folia præ omnibus Hieraciis rigida, oblonga, rigidis denticulis finuata, hirfuta, atrovirentia, alternatim polita. Radin dura, longis fibris donata.

rinta, actoritetus. Inter frutices & ad lepes locis labulofis & petraris, non tanten admodum frequens oritur. Miror Botanicos odoris non meminifle, qui luie fatis vehemens est opn. *D. Dale* vicinus noster in hac planta à se inventa hoc anno 1685. Opii odorem non percepit. Variat forte hoc respectu, & alicubi opium olet, alibi minime.

6. Hieracium fruticescens foliis angustissimis non descriptum Hort, Lugd. Bat.

 9. Hieracium 1. latifolium Clussi, Ger. latif. Pannonicum seve 1. Clussi Park. Alpinum latif. birsusie incanum so. magno C. B. Pannonicum latif. 1. Clusso, Piloselle majori vel Pulmonarie lutea accedens maculatum & non maculatum J. B. 23 20 ad leaved Hungarian Dalult

Huic quina aut sena sunt folia, humistrata, lata, Intybo-sativo latifolio non multum diffimilia. in ambitu nonnihil finuola, interdum etiam laciniata, mollia, hirfuta, nigricantibus maculis famillime infecta, aliquando nullis, lacteo fucco turgentia : inter qua Caulis exit, cubitalis, cavus, raris foliis septus, in quo plerunque unicus (nonnunquam alter & tertius) flos ex crassiusculo nigraque lanugine hirfuto calice emicat, Hedypnoidis flori fimilis fed pallidior, plenus, nonnihil odoratus. Semen deinde oblongiusculum, coma incana pappi instar praditum, ut Tragopogi semen, quod maturum levissimo flatu dispergitur. Radix illi minimi digiti graffitudine, pigro atque graffo cortice obducta, lactei succi plena.

corrice obtaining nation acceptants.

Florer Maio. Inventing plentique Ungaria, Auftria fuperioris & inferioris atque Moravia mon-Loun.

abus, gramineis & finul apricis locis, ficcioribufque pratis.

In multis accedit ad Pulmonariam Gallorum.

8. Hieracium Alpinum villosum latifolium magno slore C. B. Park. Hier. 5. Clusii Ger. Alpinum birfuto folio 5. Cluf, quodammodo incanum J. B. Dona leaved Mountain Dawhinced with a large flower.

Aliquot funt huic folia è radice prodeuntia, uncialis ferè latitudinis, oblonga, molli crispaque lanugine admodum hirluta, & quodaminodo incana, lacteo fucco prædita, è quorum medio caule pedalis plerunque emergit, hirlutus, quem per intervalla ambiunt folia, fuperioribus breyiora, attriplo latiora, & in mucronem definentia, non minus quam illa hirfuta, aut lacteo fucco prægnantia. Unicum in summo fert capitulum, è multis hirsutis & incanis soliolis compactum (nonnunquam in lateribus alterum & tertium) quod in florem sese explicat Hieracii floribus similem. multis folis luteo colore praditis constantem; qui deinde in pappos cum suo brevi & nigro semine evaneleit. Radix nigricat, multis tamen candicantibus fibris prædita, fingulis annis novos caules product. Tota planta valde amara eff.

Inventur in herbofis Alpium jugis, ubi Julio, interdum ctiam Augusto floret; in hortis autem Leont. Maio: [comen Junio perficie.

Dubitat Clufius an fit ea planta quam Dalechampius Sonchum lanatum appellat : Nobis non videnir, cum Sonchus ille fit regionum calidiorum incola, non montium frigidorum.

A femine species este videtur Pulmonaria Gallica dicta.

A. 9. Hieracium murorum folio pilofiffimo C.B. Hier. murorum Baubini quod efi Palmonaria Gallorum Lobelii Park. Pulmonaria Gallica five aurea latifolia Ger. emac. Pilofella major quibusdam, aliis Pulmonaria flore luteo J. B. french or nolden Lundwort : rather, Dawkweed to called.

Huic radix geniculata, rubra, fibratáque, lac manans sapore amarum : à qua caulis surgit unicus [inter duo tréfve] lacte fimiliter prægnans, unico plurimum folio circa mediam altitudinem donatus, cubitalis, tenuis, hirfutus, fumma parte in aliquot furculos divifus, quorum extremis flowindlen kitel Heracii, qui in pappos marcidi facellint. Folia à radice fatim exerciment, in nuola inaqualiter, pracipue versus pediculum, fuperne virentia & hirfuta, inferne denfiore lauugine canelcentia, maculis pulchris interdum notata, fapore amaro & nitrofo, pediculis fubrubentius, villofis, longis quibufdam, aliis brevioribus. Semina parva, nigra.

Nascitur plerunque in sylvis, muris antiquis & aggeribus umbrotis. Floret Junio & Julio. In Suffexite sylvis propè Cuckfield vicum solio pulchris maculis notato observavi: inque transinari-

10. Pilosella majoris sive Pulmonaria lutea species magis laciniata J. B. Hieracium murorum laemiatum, minus pilofum C. B. Golden Munglvozt with moze jagged leaben.

Proxime dictae est hace à radice similis : folia autem majora, latiora, longiora & profundius lacimata, in angulos profundos, acuminatos, ad pediculi finem diffecta, stellam mediam repræfentantia, quorum quadam rotunda, quadam acuminata, pilofa, lanuginofa. Caulis cubitalis, unicus, unico folio in media fui parte, magis laciniato praditus, in alas aliquot divitus, ad quarum exor-

241

Lecus.

Lecus.

HISTORIA PLANTARUM.

tum foliolum adınodum exiguum, acuminatum angustúmque exoritur. Flor in fine Juni an paret, in Julio explicatur ac perficitur, luteus, plenus, in pappum abiens. Tota planta land mader.

In sylvis der sis & opacis fagorum non adeò frequenter occurrit. Nescio an Varietas seu name lusus potius quam species distincta censenda sit.

A. 11. Pulmonaria Gallica five aurea angustifolia Ger. emac. Darrow leaved Frenche nolden Aungwort.

Radix huic parva, fibrofa: folia exigua, magnitudine & aliquatenus etiam figura (aliter tanen dentata) Bellidis foliorum, albicantia & incana. Caulis palmaris ant fesquipalmaris, striatus, inca nus, foliis pluribus longiusculis angustis obsitus, in summitate quatuor aut quinque slores brevibus pe diculis donatos gerit, colore flavo splendentes, & pro planta parvitate satis grandes, qui tandem in

Hae planta à Lobelio in Adv. pag. 253. sub titulo Pulmonaria: Gallorum flore Hieraci descripta est: cuius etiam figuram in Ob. pag. 317. exhibet, quamvis perperam cam cum Pulmonaria Gallorum vulgari consundat, ut ex titulo figura prassivo apparet. V. Ger. emac.

Hane invenit (& ad Johnsonum Gerardi emaculatorem transmisti (D. Gulielmur Cost, incole quodam in prædiis D. Brigistæ Kingsmill, Sidmontoni, non procul Novo-burgo oppido, in aniquo Romano castro, propè portam decumanam.

12. Pilofella majoris feu Pulmonaria Intea laciniata species minor J. B. A leffer fort of nol-

Radio huic crassa, adeò multis crassiusculis fibris donata, ut nonnisi lacerata evelli posser. Folia Radax Inuc crafta, adoc muitts craftuictuis fibris donata, ut nonmit facerata eveilt poller. Fide ex pluribus ceu captribus uncias septem longa, quedam berviora: quadam parum auti via fariata, esique minora, majora autem profunde laciniata, parte superna vix hirsuta, in aversapilmanisesti in costis vel nervis: folis inferioribus pediculi longi: superioribus per caulem mulob been res: caules ipsi dodrantales, inferna parte rubentes, rotundi, cavi, hirsuti, in paucos ranos dinic quorum extremis stores insidente singulares, satis magni, lutei & papposi. Nec in radice, nec in b his faporem ullum infignem animadvertimus.

In muro pontis Claravalla urbis, nec alibi fe observasse meminit J. Bauhinus: nos in mone

Flores & femina decidunt Augusti principio.

13. Pilofellæ majoris feu Pulmonariæ lutere species angustifolia J. B. Marrow leaved golun Aunawort.

Pracedentibus nititur radire magis curta & longioribus fibris donata. Folio donatur longou prior, fed angustiore, piloso, langinoso, late diffecto, nee profunde laciniato, non dunan à radice orto, sed & caulem, usque ad summum amplexo; in summitate ad alarum exortumine gro, non laciniato. Caulis & flos prioribus respondent.

14. Pilofella five Pulmonaria lutea, angustiori folio, valde pilosa J. B. Marrow-leaved sain golden Lunginozt.

* Forte can.

Leens.

Losin

Pilofellæ majori five Pulmonariæ luteæ fimilis, cujus tamen folia acuminata funt, longis pilis valde hirfuta, non tantum à radice statim orta, sed ctiam per caules pedales, hirsutos : flores lute, sur guli vel bini, ac etiam terni, majores quam in vulgari, qui nondum " pallescentes foliis obrelliun-* Forte explitur, que " cavi longíque pili ornant, & tandem in pappos evanescunt. Radices torosa, nigra, in fibras craffiusculas definentes.

Florebat mense Junio in monte Saleve propè Genevam; ubi & nos cam invenimus. Nostra planta brevior erat; folia quæ in caulibus latá bafi abíque pediculo adnata & denfim in acumon

tenuata, pilis longis flavicantibus obfita, 3. aut 4. in caule.

* 15. Hieracium murorum angustifolium, non laciniatum C. B. murorum angustifolium Patk Bolden Lungwort with narrow unwaved leaves.

Ex radice crassa rusescente caulis sesquicubitalis, penè nudus, rotundus & asper exurgit; in cuis fummo, quafi in umbella, flores plures, parvi, lutei resident. Folia ad radicem subnigra, molla, uncias lex longa, vix femunciam lata, in caulis parte inferiore pauciora, breviora, angustiora, lon gè à se invicem distantia, & inordinaté posita.

In muris nostris reperitur, quod circa Patavium longè minus observavimus. Folio modò est lat-

ore (inquit) modò angustiore, & hac Pulmonaria Gallica tenuisolia Tab.

16. Pilosella major erecta C. B. major Gen, Pilosella altera erecta Park. Pilosella minori flore. birfutor & elatior, non repens J. B. Parrow-leaved Golben Aungwort not waved or indented; or unright Moulear.

De Herbis flore composito lattes centibus. esc.

Ebrofa est haic radix, lacteo succo acri & amaricante, reptatu fibrarum non se propagans, nec hum procumbens, fed Hieraciorum more nonnunquam ad bicubitalem altitudinem excrefeit in plures eaules modice hirfutos, interdum hirfutissimos, maxime verò parte inferiore, cui folia quaplures came incare in massa mentana inframinos manine veto parte interiore, cul faia quadam adnata, admodum angulta, uncialia, quadrantalia & palmaria: latiora everò & longiora funt nonnunquam quae à radice flatim exoriuntur, fapore fubdulci, nulla excellente adfrictione, qua lac manant, ficut & caules, qui propè fummum cacumen in aliquot furculos quadrantales & fexnacinamis, include the property of the propert

Provenit in muris circa Montbelgardum: Nos circa Genevam invenimus.

Ouercondin an have, an ejus varietas fuerit quam proponit *D. Wheeler* in Itinerario fuo fub titu-lo Pilofella majoris pilofiffima, in Lefina infula Ptolomaeo Pharia dicta inventa, cujus folia pilis crebris unciam ferè longis obfita fuere; non tamen dicit an repat, an erecta fit. Forte est Pilofellæ vulgaris repentis major species.

17. Pilosella montana hispida parvo store C. B. major, umbellisera, waxebroun@ montana & pratensis Col. montana parvo store Park. Mountain Moule ear with a finali flower. An Pilos. major pilossisma D. Wheeler in Itiner?

Lib. V.

Huic radix non longa, nec recta, fed obliqua & velut decurtata (putrescit quidem facilè) minimi digiti ferè crassitie, innumeris fibris, albis, longis, se circumreptantibus, quibus hæret, obsita. num digiti fere cratitite, innumers fibris, albis, longis, le circumreptantious, quibus harret, obtita. Folia fuperne viventui funt, ac hirfutie admodum longă, rigente, densă, albente, fere afpera: inferne albicantia, niinfifque hirfuta, & pauca quae proximiora radici brevia funt vulgate paria, & deinde femper longiora, ut dodrantem fere adaquent, nec ità tunc deinde hirfutie obtita & minimum digitum lata: caule tripedali in medio affurgente, in inno lavi, in fuperiore parte hirfuto ad flores ulque, rotundo, virefecente, afpero, cavo, lactefeente ficuti folia, nudo, recto, tribus tantum foliois femper decrefeentibus per caulem raro difipofitis. Flores in caulis fummitate veluti congesti densique corymbi umbellarum ferè modo, longis petiolis triuncialibus insidentes, parvi admodum, Agerati vel Millefolii magnitudine; quibus semina parva, nigra, pappo denique evolanna fuccrefeunt.

Æstate in Æquicolorum montium jugis pratensibus herbosis altioribus invenitur persecta,

* 18. Pilofella incana Saxatilis lutea C.B. Auricula muris altera, incana faxatilis frigidarum regionum Col.

Radix huic nigra, rugola, craffiuscula, ex qua flaventes longæ Helleboraccæ fibræ, ubi terreni quid adest inter rimas saxorum, (in quibus hærentem observavimus, via qua à Flaminiano villa qual acti meri inima lacorum, en quines nacorum observarimes via qua a riammianto vina ad montum accumina 5, Angelo dicha turi, in foliais illis proprer vam altis excavatis faxis fupra medium iter) ut alioqui breviores & crifica cernuntur: Folia in orbem quatuor aut quinque circa radicis caput expansa, obliquè dependent, parva & recentia rotundiora toto Autumno atque hyeradicis caput expania, obique depenuent, parva ex recontariormano a cono raminino acque nyene, (ed Vere deinde adultiora oblonga, ovalia, parúmque finuata fiunt, incana, hirfutie densa, longa, Verbafei maris modo, & magis hifpida auricularum Quadrupedum modo. Caule unico vel gemino ex radicis venufae cefpite bifido prodeunte hirfuto fatis, rotundo, pedali altitudine, paucis rarisque foliorum alis intercepto [duabus vel tribus;] in summo caput habente crassum, hirfutum, congeneri vulgate non diffimile, fed incanum, in quo Flor luteus eodem modo: fenima parter copiola, nigra & pappola funt. Tota lacte manat, sapore folioium non amaro sed fieco. Nullis hac maculis ut in Vulgari infecta observatur, sed tota incana lanosa admodum hirsutie albi-

19. Hieracium alterum pumilum II. Col. seu Alpinum alterum minimum lanuginosum. Hier. Alpin. pumilum folio lanuginoso C. B.

Radix illius carnofa, ex qua longæ fibræ nigricantes, major quam fuperioris latifolii [Pilofellæ aureæ :] faliæ pilofiora, & longiore hirfutie obducta tota planta: foliola longitudine policari, latitudine dimidii digiti : caulis unicus, quatuor digitos longus : flos luteus. Parùm superat iconem ipsa planta.

Tum ex figura, tum ex descriptione, Pilosellæ species esse videtur, non repens.

Y

* 20. Pilofella

Lib. V.

* 20. Pilofella phlomoides exotica J. B. Syriaca C. B. maxima Syriaca Lob. Park. Great Syria Monte-car. An potius ad Gnaphalia referenda ?

HISTORIA PLANTARUM.

T ch.

Loo. Foliss est majoribus carnofis, densè ab imo ftipatis; candore & lanugme fericeóve vellere, holo fenci attrectatu, hilari & specioso aspectu incanis. Caules ternos quaternósve, quadrango los, geniculatos, pedales emittir. Flores videre non contigit. Radix durior, lignosa, fibris de nata.

J. Bauhinus hanc vidit apud D. Fel. Platerum. Folia (inquit) ab imo flatim longis & crafta pediculis annexa, denfo flipatu oriuntur, quardam ovata, quadam rotundiora, craffa, camofa; bi o exortu holoferico vellere donata, reliqua parte tota incana laungine pubefeenta, veltu Dietannis falfus aut Stachys, lexiffum afpectu. Caulem etiam, qui inneus eft, folia flipant alternation harentia pradictis minora, longis interim craffifque pediculis donata. Nondum flores ferebas, fel prima tantium florum rudimenta.

21. Chondrill: altera Diofeoridis Rauwolfio Cluf. Chond. bulbofa Syriaca anguftifolia Pak, bulbofa, Conyzue facie, foliis anguftioribus C. B.

Cluf.

Locus

Radice eft lavi, ex fusco flavescente, supernâ parte circiter minimum digitum crassa, vel etiam octo transfors digitos longà; infimă parte tenuiore, cui inharet rotunda alia tai castaneæ magnitudine, lacteo succo adeò plena ut turgeat. Superina radicis pars quà se intra cauliculos dividit, multa habet oblonga & graminis instar angusta folia, fimul nascentea, adema valde inclinata; inter quæ prodeunt caulicula aliquot, folis omusti, è quorum alis longiusculi exact pediculi, linguli sporm sustantes Pilosellæ majoris (quæ Auricula muris à vulgo nuncupatur) shai acqualem, shavum.

In arvis Halepo vicinis fatis abundanter invenitur.

Non procul indè, asperioribus tamen, magisque petrosis locis nascebatur (inquit) aliud nungar Chondrilla alterius genus, radice & storibus cum superior conveniens, cuius tamen folia launa, magis tamen villosi & cineracea, Holostei Monspelani foliis ferè similia.

The posterior species, Conyzae marine affinis Chondrilla alia Rauwolfii J. Bauhino dicitur Chadis

la bulbofa Conyzæ facie major foliis latioribus C. B.

Priori speciei uterque Bauhinus fynonymam faciunt Conyzam marinam Dalechampii Lyl. quibus refragatur Parkinsonus, nec præter rationem meå sententiå, cum descriptiones non de ventant per omnia; pæsfertim quod hoc loco descripter adix ladecsere dicatur; cuius quakra in alterius descriptione nulla mentio; deinde slos huic Auriculæ muris esse feratur, h.e. plandis natura plenus; illi autem Conyza majoris, qui ex brevibus quinquepartitis slosulis consta.

CAP. VIII.

De l'ilosella sive Auricula muris.

P llofella à pilis rigidiusculis quibus folia ejus obfita funt nomen fortita est, Auricula musi foliorum timilitudine dicta.

Flagellis reptatricibus à Pulmonaria, (quacum femine parvo nigro convenit) reliquique Hieraciis distinguitur: unde definiri potest, Hieracii genus femine parvo, naro, flagellis reptatricibus.

A. 1. Pilofella repens Goe, minor vulgaris repens Park, major repens birfuta C. B. mijai fir re, five vulgaris repens J. B. Common excepting Moute ear.

J. B.

Patiim fecus vias & in pafeuis fterilioribus obvia humi decumbit, & repentibus furenis hirlas amarum lae fundentibus novam fobolem per demiffas fibras fubinde propagat. Folia pilis obbra gis fupma parte obtica, murinis auribus fimilia, fupra virentia, infra ineana, fapore exficante flore in fingulis caulibus tenunbus, mudis, hirfutis, lefquipalmaribus finguli, Dentis leonis miores, pallide lurei, extrims floredis, feu mavis foliolis, forts purpurafeentibus, calice hirfuto, fulor quibus fuecedunt feutina pappola, parva; nigra, tenuia, oblonga. Radix tenuis, fibris aliquot intilis terram firmiter apprehendit.

Junio & Julio mentibus interdum etiam Maio floret.

Notave Sim. Paths into 16th and Polygoni minoris feu Polygoni angustiffimo & acuto ral gramineo solio repents C. B. radices circa Solftitium Afrivum aut ad festum S. Joannis Bapiltaculas aut coccos, coccos baphicas seu grana Kermes amulantes, sed quoque ad Piloslella mapris Inritate repentis C. B. radices reperint, qua ova alicujus militignori infecti esse ideo haiolo, quod ex is scapo penna anserina autergraca inditis mox epistomio chartaceo obturando, ao debarapractioni commissis cernamus sponte sina, intra sex vel septem dies prodiere infectum non diu se perstes, quod unus ex amicis meis alatum avolasse observavit. Hanc verò observationem olimia

Academia Leydenti communicavi An. Dom. 1623. Bodaro à Stapel, alifique meorum commulitonum in Itadiis Botanics. Sim. Paulus Quadrip. Botan. Cláff. 2. pag. 113, 114.

 Auricula muris Hispanica, alis Hieracium Pannonicum-store saturate crocco J. B. Pisofella major Patk. Hieracium borteole latifolium seve Pisofella major Ger. emac. Hier. horteose stores arropaturas cuntina C. B. Dollocu Spottic-care og Desim tift Collict.

"I. B. Radix huic fibrofa, fumma parte purpurafcens, inferius albieans, amara, fiecco Incco manans, ex fe emitti clemata inflar Pilofellæ majoris Fuchfu & Confolidæ mediæ, quæ radiculas albas in terram defigunt, ac ca ratione plurimum fe multiplicat & expandit. Felia ad radicem plura, Jacca att morsis Diaboli ferè figurà & magnitudine, fex feprèmve digitos longa, duos lata, atrovirentia, pilis rigidufculis utrinque hrifuta, ad margines aqualia, quadam tamen in margine quofdam habent velur denticulos longis fipatis difforitos. Caules cubitales & fefquicubitales, terrees, inanes, pilis rigidioribus, oblongis, crebris, fulcis, quorum bafes nigricant, obtiti, unde & caules punctulis mgris alperfi videntur. Per caulem tria folia, inferiora majora, fuperiora minora: caulis finima patre in aliquot fiurculos dividitur & furculi returni in pediculos breves quibus infident flores conferri, è calicibus firiatis, pilis nigris hirfuris. Menfe Maio aut Junio folis flos qualis Pulmonaria Gall. fe expandit, colore infigni crocceo aureóve: in medio apices plurimi furei, bifidi: folia floris in circuitu qualia Calthæ denticulata aut crenata. Ubi flos unicus evanuit, multi finul florent & velur umbellam exhibent. Odor parvus, forè Hedypnoidis five Dentis leonis. Floribus ficcedunt femina pappo alara, parva, breviuficula, nigra. Tota planta lacte amaro & opium redolente turget. Hæc fipecies ab Hieracio Alpino non laciniato flore fufoc G. B. i. e. Hier. Germanico 1. Cal. vel 19fo fatente, cultura folium differre videtur. In montubus Germaniae collegit

Hieracium birsutum ferè umbellatum C. B. Hier. IX. Clus. Hist.

Hujis descriptio que habetur apud Clusium in plerisque convenit plantæ præcedenti ; ut vix dubitem candem elle ; præcipua disferentia est in folis, quæ Hieracio vulgari formå nom diffimilia elle senbit & infernie pænie glabra. Consiles si placet Autorem ipsum in 11st planta. Ils. 5, cap. 47.

3. Pilofella minor, folio angustiore, minus piloso, repens J. B. major repens, minus birsuta C.B. media vulgaris erecta Park. Trecping Mouse car with an upright stalk.

 $f_{.1}$

Infigniter repit & hæc, foliii per terram sparsis, angustioribus, minoribus, tam infra, quam supra glabris, siraros quostam pilos inadverso folio stos excipias, quorum inferiora subrotunda, sinepriora longiora. Canles proceriores, interdum cubito alciores, non sime soliis, inaliquot pedeculos circa fastigium divaricati, ubi sone duo, tres, quatuor, lutei ut alterius [Pilosella vulgaris repentis] sone minoribus divaricati, ubi sone divaricati son

In pascuis & collibus circa Genevam observavimus.

Locus.

* 4. Pilofella Indica Cornuti, Indica odorata Park. Hieracium peregrinum Eyst. Stucct Indian Moute eas.

Cornut.

Edium oblongum, pilifque longioribus hirtum habet: radicem quoque carnofam, oblique reptantem, & fibris munitam longioribus. Caulis ei exir palmaris & fifigularis, floribus apicem ornantibus nunc feptem, nunc octo Pilofellæ fimilibus, præter colorem qui m eis eft Croci, aut malorum aurcorum. Odorem mofcho fragrantiorem afflat flos, alioquin ut Solfticialis, ità folaris lucis & avidus & fequax.

Auricula muris aftringit vehementer & ficcat, unde & ovium gregibus noxia cenfetur. Ster-Vires.

Auricula muris aftringit vehementer & ficcat, unde & ovium gregibus noxia cenfetur. Ster-Vires.

nutatoria est & vulneraria, unde additur utiliter tum in potionibus vulnerariis, tum in emplafiris & unguentis: vi citiam przefentissima esse dicitur ad calculum. Ob adstrictoriam facultatem,
dyfenteriam, reliquósque alvi & uteri struxs ssistis, biliosa vomitiones compessis, hernia (infantum przecipue) curat. Sunt & qui ad ictorum, incipientem hydrogem & lienis tumores cam com-

Extrinsecus medetur ulceribus oris (in collutionibus:) hamorrhagiam narium sedat (pulvis in-

Succus herbæ inditus Herpetem miliarem efficaciter compefeit & fanat. D. Hulfe. Succus decoctúmve aciem ferri vel chalybis fæpe merfam indurare creditur.

Y 2

CAP. IX.º

De Dente Leonis.

Ens leonis Recentioribus dicta est hac herba ob foliorum laciniis suis dentes quodammola imitantium fimilitudinem. Sub hoc titulo comprehendimus quotquot hujus generis funt caule non ramofo, union in fummo florem majufculum geffante.

1. Dens leonis montanus glaber, caule cubitali foliofo, flore magno. An Dens leonis latifolius cauli cens C.B? Hieracium magnum Hispanicum Park? Mountain finooth Dandelion with. leabn falk.

Radix huic minimi ferè digiti craffitudine, lacteo fucco turget. Caulis fingularis, cubitum alme. ftriatus, medulla farctus, fatis craffus, non ramofus, folis multis vestitus, hirfutus, præcipue vestic fummitatem, unicum in fummo gestans florem, magnum, luteum, è calice amplo, ex multis squ mis compolito, ut in aliis Hieraciis, subnigro, villoso, villis obscure ex luteo virentibus. Felia hi monaria Gallorum dictae forma fimilia, non profunde laciniata, fed potius dentata, non profu glabra, sed rarioribus & vix conspicuis pilis donata, ad margines tamen crebrioribus & longon bus; quæ ad radicem funt pediculis longiufculis donantur, quæ in caulibus existunt illis omninon. rent. Semen non observavi.

In altiflimo montis Jura cacumine La Dolaz dicto copiofam inveni circa finem Juniments

Leens.

Legus.

Locus.

Tues.

Planta est singularis & ab omnibus quas hactenus viderim Hieracii speciebus diversa, caulius feilicet non ramolis, crebris foliis vestitis, & slores in summo fingulares gerentibus. Ambigere is detur inter Pulmonariam Gallorum & Dentem leonis.

A. 2. Dens leonis foliis integris, caule raris foliis vestito, monanthes feré.

Radis: latis crassa, simplex, folia emitti in orbem plura, in terram reclinata, duas uncias log, unciam lata, acuminata, interdum tamen extremo obtusa, per margines object dentata, bross utrinque villis obfita, tractanti aspera, pediculis brevibus: media folii costa supina parte levitris terdum purpurafcit. E foliorum centro exit caulis fingularis, teres, nonnihil ftriatus, inanis, ils oblitus, unde & tractanti afper fentitur, fapius fimplex & individus, interdum tamen ramen emittit unicum in fummo florem gestans amplum, Hieracii, pallidiorem, è calice squamoso, histo

Invenit & ad nos attulit D. Dale in colliculis seu tumulis olim aggestis juxta Bartloviam vica, in extremis Effexive limitibus Cantabrigiam versus. Nos olim candem herbam observavimus inag re tofle illius celeberrima the Devils Ditch Anglice dica non procul ab oppido Novo menu, dicto, inter viam quæ inde Cantabrigiam ducit & Reche vicum iftius foffa ab hac parte termine, ubi & D. Dale hoc anno 1685. copiosam invenit.

Herbam hanc in Catalogoplantarum Anglia: Hieracium montanum, non ramofum, caule abib flore pallidiore denominavimus, fed malè, nam & unum interdum amittit ramum, è finu folia excurrem. Accedit ad Hieracium Pannonicum latifolium primum Clufii,

2. Dens leonis Gor, vulgaris Park, latiore folio C. B. Hedypnois sive Dens leonis Fuchsi]. I Aphaca ex olerum genere Theoph, 7, Hift. 10. C. B. Bodai à Stapel. Dantelion.

Exadice digiti ferè minimi craffitudine, lactefcente, furgunt nudi & inanes pediculi, palmans & plusquam dodrantales, aliquando hirsut lanugine facile codente, quibus insident singulis sigul stores, pulchri, patuli, lutei, majores quam Hieracii cujus storibus similes sunt : exterioribus similes piona parte ex fusco rufescentibus, calice glabro, multifido, extra quem quatuor aut quinque folis, viridantia, reflexa: Flores in pappos abeunt, calyce deliscente & circa pediculum reflexo, nulm florum fedem porosa pellicula calvitium fenile imitante obductum oftendente : unde nonnulli Caput monachi dicitur.

In hortis & arcis, inque pascuis ubique oritur, & per totam aftatem floret.

Variat folis angultioribus & profundiùs laciniatis, itémque feminibus ruffis & citrinis.

Epatica est, cum Endivia conveniens quo tamen potentiùs operatur. Usus pracip, in sebriba putridis inveteratis Schrod. Aquam destillatam magnopere commendat Tragus in Apostemathi & febribus ardentibus, trium aut quatuor cochlearium menfura fingulis vicibus fumptam; ex quak optima collyria adversus oculorum maculas fiunt: quin & inflammationi membrorum medetar aqua ceftillata, finteolis in ca madefactis & impolitis.

Herba cocta ftomachum diffolutum aftringit: cruda etiam alvum liftit. Eadem dyfenterió auxiliatur fed magis cum lente decocta. Matth. Succus potus iis prodesse dicitur quibus gentura este

it. Universe plante decoctum potum Icteritiam tollit.

Alvum supprimendo, obstructionesque reserando Mesaraicarum, plus lotii derivat in vesseam quam pueruli retinendo funt, præfertim inter dormiendum, cóque tune imprudentes & inviustragula permingunt, unde Gallispueris Piffenlid [nostratibus etiam codem nomino] quali Lectimis ga, & Urmana herba dicitur. Radices enim plebecula Gallica in acetanisedit, autjuiculis addit

De Herbis flore composito, Oc. Parkinfonus radices & folia decocta in Vino aut jusculo commendat in phthis, tabe, cachexia & febrium accessionibus.

4. Dens leonis bulbofus Ger. D. l. Afphodeli bulbulis C. B. D. l. Monspeliensium sive Asphodeli

Lib. V.

Radies hujus plantæ tenues funt, carnofa, fucco refertæ, rotundæ in mucronem ad verticem, ob-longæ fabæ quadantenus fimiles. Junio & Julio flores luteos pappólque geftat, multo majores, palnaures quant contra comes noc uno camum attimules multum: folia citam humi frata, fed minis ale incila, alquantum glauca & hirfuta, propius Cichoreum fylveftre referentia, fed multò latiora; guflu amaro, acri & Dentis leonis. lidiores quam Dentis leonis: nec tubi caulium abfimiles multum: folia etiam humi strata, sed mi-

Hujus (inquit Lobelius) facilis proventus in Hetruria, Gallo-provincia & Norbona pratis & fatis. Locus. Nos propè Sellam novam viculum Monspelio vicinum invenunus & eruimus. Cum Hedypnoide Monspeliulana confundit J. Bauhinus.

A. 5. Hieracium caule aphyllo hirsutum J. B. asperum slore magno Dentis leonis C. B. Hier. D. l. folio hirsutum Ger. asperum foliis & floribus D. l. bulbosi Park. Dandelion

Radice nititur fibras multas demittente, foris fusca, intus alba, qua aliquando fingularis, aliquando juxta terram in plura capita dirimitur, tandem in unam radicem cocuntia. Folia per terram do juxta teriani anguitta, oblonga, valde hiritata, ad margines finiatata feu dentata, velut Taraxaci, mucrone obtulo. Caules pedales & cubitales, tenues, firiati, hirititi, non ramofi, foliis nudi, inanes. Flores Dentis leonis, in fingulis caulibus finguli, ex hirfuto calice, plurimis flofculis arcte ftipatis compositi, quorum singuli singulis innascuntur seminibus oblongis, fordide russis aut suscissi

Floret has species omnium qua apud nos sponte oriuntur Hieraciorum prima, mense Maio, in Locus.

pratis & palcuis ubique feré.

Figura Hieracii foliis & floribus Dentis leonis bulbofi Lob. ico. quam adhibent Gerardus & Parkinfonus sub titulis superius allatis non convenit huic planta à nobis hoc in loco descripta sed potius Hedypnoidi Monspessulana J. B.

* 6. Hicracium montanum laciniato folio lanuginoso Clusto J. B. montanum Dentis leonis folio incano, vel laciniatum lanuginoso folio C.B. montanum Dentis leonis folio incano Park. Mountain hairp Dandelion, Hier. 7. Clufii Ger.

Ex radice obliqua & rugosa, minimíque digiti crassitudine, multis etiam fibris donata aliquot exmberant capita, unde fena aut plura enafcuntur folia, unius, duarum & trium unciarum longitu dine, semunciam lata, crassiore nervo per mediam longitudinem excurrente, mollia, brevi incanâque lanugine pradita, infima parte valde laciniata & angustiora, superna vero latiora & den naque anugune patata, minta parte vatat atermata et anguntora, ingerna vero tatora et con-tata duntaxa, candido (ucco turgentia, è quorum medio bini aut terni emergunt caulienli, palto-res, enodes, foris laves, intus concavi, fuffunentes flores luteos floribus Hieraen Alpin hirfuto fo-lio fimiles, quibus tamen color paulò faturatior. Semen maturum tenue, longiufendum, nigrium pappo involutum, vento abripitur.

Crefcit in Leytenberg, florétque Junio.

Lecus

7. Hieracium alterum saxatile montanum Col. Dentis leonis folio asserum Park. D. l. folio, birfuie afperum, minus laciniatum C. B. Rough vochy Dawleweed.

Radice mgra, pedali, corticola, parvis fibrillis, non tantum rimis faxorum, sed ipsis integris ferè faxis, in quibus nulla apparet fiffura, le infinuat, ut nonnifi diriptis faxis qua aliquid evelli poffit.

Min per orbem difpofitis & oblique dependentibus atque harentibus viridem ftellam exprimere videtur. Folia verò femipedem aut magis longa funt, per ambitum laciniata minoris Hieracii modo, hirfuta, aspera, dura, annara & ladecentra: è quorun centro oxcini duo vel tres juncei duri can-ficult thyrif specie, Infutri, tenues, pedales, asperi, ladescentes, secunda Chondrilla Dioscovidis à nobs depicte pares & finishes: in quorum cacunine finguli funt flores oblongis calathis inclufi, qui aperti luci pallentes apparent: illifque pappofa, oblonga femina & fusca duccedunt, hanteque calice evolantia.

Junio floret & Julio mense perficitur.

Immanibus & altiffimis faxofis folidifque vallis Campoclarenfium lateribus oritur. Invenimus Localis etiam candem postea in Asquicolorum montibus saxosis, inquit Autor.

8. Hieracium mentanum angustifolium nonnibil incanum C. B. montanum angustifolium Park. Hier, montanum fextum Clufio, anguftifolium J. B. Marrow leaved mountain Dawis inced.

Radix digiti craffitudinem interdum æquat, longa, nigricans, tenuibus fibris prædita, funma parte in plura nonnunquam capita extuberans, que lumma tellure fena aut plura oblonga folia, femunciam ferè lata & nonnihil incana proferunt. E fingulis radicis capitibus prodeunt inter folia Locus.

Locus.

Loclis.

Lown.

fingulares cauliculi, duri, nudi, dodrantales aut palmares cantum, unicum florem fultinentes è mil ris oblongis, extremo infectis foliis, luteoque colore praditis conftantein, quo defluente semen al longiusculum cum pappo levi aura flatu executitur.

Alind cius genus invenitur, cujus folia nonnihil in lateribus laciniata funt ferme inftar folionim Leucoii marini minus incani: Flos aureo colore magis rutilat, alioqui per omnia fimile.

Utriusque planta lacteo succo plena, & amariusculo gustu est.

In omnibus illis montibus à Calenberg Danubio imminenti ad Alpes excurrentibus nascitur.

* 9. Hieracium Dentis leonis folio, birfutie afferum minus C. B. Prod. Small rough Dante lion Dawhweed. Hier. D. I. folio, bufatie afferum, magis laciniatum C. B.

Radice oft parva, oblonga, ad cauliculorum & foliorum exortum rufescente. Felia ad radicem pilofa, aspera, angusta, uncias duas longa, in lacimas divisa: inter que eauliculi nuci, aspera, modo bini ternive, palmum non excedentes exurgint; sortem unicum, aureum, in pappum abcuntent fuftinentes.

Monfoeffuli provenit.

Hac non parvitate tantum, fed & floris colore aureo, & figura feminis prout in icone exhibetor differt à pracedente.

Huic perfimile eft, fi non idem.

Hieracium parvum hirtum, caule aphyllo, crispum ubi siccatum J. B.

J. B.

Quod fimplicem pedali altitudine eaulem tollit, tactu afperum & fingularem, cujus cacumini fa impolitus unicus Hieracii quod Cichoreum fiduelfre luteum appellant, in pappos eximeleons. Rie ex radice gracili complura per terram sparsa densi rigidaque lamugine spinulas quodannuncholimiza, lurta & inçana, soscunciam aut duas uncias longa, satis lata, divisione Eruce purpurea noba dieta, ficcata crifpa videntur

Monspelii ctiam collegit J. Bauhinus: nos quoque in agro Monspessulano, non longe à Sella nova,

in arvis.

Ab codem ctiam non multûm abludit.

* 10. Hieracium alterum minus scu pumilum IV. Col.

Alterum Alpinum minus F. Gregorio dictum, aureo flore, glabrum; triunciali cauliculo, folis fesquipollicem longis, laciniatis. Denti leonis, dicto Pifcialetto flore aurato fimile est, different guitate totius planta, radice carnofa, nigrá ficca, ex quá fibra longa humum petunt. Differt folis glabris.

Huic plane simile (inquit C. Bauhinus) nostrum Hieracium pumilum, faxatile, asferum, radia pe morfa C. B. prod.

Cui ad radicem craffiufculam, nigricantem, in fibras oblongas præmorfas abcuntem felis plus, villofa, acuta, longis pediculis donata, uncias tres, quatuorve longa, femunciam lata, un circum ratioribus dentibus donata; inter quæ caulis palmo minor, hispidus, tenuis & rotundus, uno alte rive folio veftitus exurgit, florem fubluteum fuftinens, cui femen parvum, nigticans, pappo imperfum fuccedit. In Alpibus provenit.

" 11. Dens leonis minor afpero folio C.B. Park. Small rough Dandelion.

C. B. prod.

Ad vadicem parvam albicantem folia plura, fubrotunda, duas tréfve uncias longa, unam ha, le ciniata, & per ambitum leviffimis spinulis, ut in Soneho, exasperata: Cauliculus duarum unciama florem fatis magnum, pullide luteum fuftinet.

Monspessiali provenit. At circa Monspelium non invenit P. Magnol. Botan. Monsp.

* 12. Dens leonis minor foliis radiatis C.B. Park, cui & Trinciatella Italorum Camerarii. Stutt Danbelion.

C. B. prod.

Ad radicem parvam, nigricantem folia plura per terram sparsa, uncias tres longo, the occional ta, in plures lacinias profundas divifa, quibus hoc peculiare, quod quodicer todicia en tenanos tres profundas lacinias dividatur, & harum quælibet apices plures quaficantes obcidante new se diculi leviffimis pilis pubefeunt. Cauliculi plures, leves & nudi, quentra ande galmo minor del tur; reliqui breviores reclinati, finguli florem unicum in pappum abeum ant momenta

12. Dens leonis Gadensis Park. D. l. minimus C. B. Cichorium sylvestre pumilum sive Hedyonois Cluffeur, poft. Danbelion of Cadis in Spain.

Lib. V.

E radice longa, alba, tenella folia emittit plurima, spithamam aut eo amplius longa, costá media à E radice ioniga, cues, central join clinicit painting, pariation at co ampinis longa, coffà media à radice ad dimidam longitudinem nudà, deinde in lacimas utrinque Dentis leonis vulgaris fimiles incifa, ut folia Dentis leonis exacté referant, nifi, quòd minora & angustiora fint. Flores pariter Dentis leonis modo longis pediculis, aut si mavis cauliculis, insident, parvi, lutei, in pappum abeuntes: Semina longa, tenuia, subruffa, ut in Hieracus nonnullis. Locum titulus indicat ; fiquidem è Gadibus infula à Gulielmo Boelio in Angliam dela-

Radice est vivaci, gelu tamen corrumpitur, si hyems asperior fuerit.

Frequens ejus usus apud incolas in acetariis; ciet enim urinas, & hepar ab obstructionibus liberat Vires hand minus quam vulgaris. Clul. ex propria experientia.

14. Hieracium Dentis leonis folio obtufo minus C. B. Park. The leffer Dandelion Daluk: weed with a blunt leaf.

Ad radicem parvam folia sena septenáve terræ incumbunt, quæ crassa & aspera, uncias duas longa, unciam femis lata, obtufa, nec profunde laciniata: inter quæ caulis lævis, nudus & cavus exurgit. qui florem unum, pallidè luteum & magnum fuftinet.

Provenit in pratis extra minorem Bafileam.

Descriptio hujus in omnibus ferè convenit Hieracio nostro montano non ramoso caule aphyllo, flore pallidiere, praterquam loco: Nostrum enim solo sicco & cretaceo, nimirum in aggere seu vallo famola illius folla The Devils Ditch dieta provenit; & in collibus Bartlovienlibus, vide & con-

* 15. Hieracium Narbonense rotundisolium caule aphyllo J. B.

Hoc statum à radice alatis pediculis longiusculis folia fundit octona aut dena plus minus, rotundis, in ambitu exacutis, sed innoxiis apiculis, veluti aculeis donata, lævia, sapore manisesto destidis in ambitu exacuts, teu initizati supre in acties contat, texts, tapore maintento daritat. E quorum finu cauticuli juncio ibin exeunt, palmo vix longiores, nadi, quales in Dente leonis vulgi dicto; quorum fumma florem fuftinent luteum, minorem quam dicta planta, fed in elegantem pappum pallidulum fatiscentem, quimultiplex fingulos flocculos sed Lactucæ pedicello sufinct. Semen exiguum, longum sed Lactucæ minus, subrustum, striatum. Saporem nullum manifefum animadvertimus.

Monspelio ex rupibus illi vicinis evulsum habuimus. J. B. In satorum marginibus circa Bouto-Leans, natum frequens est. Botan. Monsp.

* 16. Hieracium III. fatidum Col. Dens leonis tenuissimo folio C. B. prod.

Lavi est folio & profundè inciso Dentis leonis modo, magnis lobis Sonchi æmulis, semipedali longitudine; radice carnosa, quam tuberosatu ferè & feetidam retulir [Fr. Gregorius] qui recentem oblevavit : eaule nudo, tenui, dodrantali, unicum in fummo florem pallentem proferente, ut con-generum, fed paucis barbulis coronatum.

Hujus Defeription plenior habetur apud C.Bauhinum in Prodromo; qui in Auftria propè montem Leen. Drawenftein repertum (cribir. In herbidis viis circa Monfpelium frequentiffimè occurrit, & mira fo-

liorum varietate ludit. Botan, Monsp.

Descriptionem Bauhini in gratiam studiosorum non pigebit huc transcribere.

Ex radice crassa, rufa & fibrola folia aliquot tenuissima, virore splendentia, palmaria, uncias duas lata, primitin profundè lacinitat, deinde qualitet lacinia ut plurimum utrinque duplici vel tri-plici levi lacinia (vel potitis apice) fubdivifa prodeunt, ut & pediculi tenuiffimi, nudi, duabus unciis folis longiores, florem parvum fuftinentes.

17. Cichorium bulbosum J. B. Chondrilla bulbosa Park, marina Ger, bulbosa, sive Chondrilla 2, Diofc. an Heedinov Theoph. 1. Hift. 11. C.B. Bulbous Succorp.

Ut rarum tà pulchrum est Cichorii genus, innumeris fibris tenuibus longe latéque perreptans, jubus appensi bulbi Avellanæ circiter magnitudine, Alabastritis marmoris candore, solidi. Folia cleunciam aut uncias duas longa, femuncia latiora, leviter finuata, glabra, in obtufum mucronem definenția, crassiuscula, rubescenția. Inter hac surgunt cauliculi palmares, hirsuti, quorum fastigiis foru infident Hieracii, lutei, in pappos evanescentes. Hace planta amara est & lacteum succum

Per arenam serpit: floret mense Aprili propè montem Ceti ad mare. Radicem istam globosam ad strumas curandas multum conferre se experimento didicisse My-Vires. conius afferit, unde & Cichorium strumosum plantam nuncupavit. Sumuntur autem quinque aut

13. Desi

Ex integræ cum melle multis diebus continuis: vel carum decoctum, vel aqua dell'illata, que tanen mefficaciora funt; vel conditum ex is cum melle paratum.

CAP. X.

De Scorzonera.

Corzonera nomen est Hispanicum, huic herba inditum, quòd animalis Escoren Catalaunio fermone appellati morfus curet. Formam hujus animalis vide apud Monardum, quinge grum libellum de hac herba & lapide Bezaar Icripfit. Ad serpentinum autem genus pen net hoe animal, unde Scorzonera idem ferè est ac Serpentaria, quòd contra Serpentum venena el

Sunt qui ad Chondrillam Diofcoridis referunt, fed magis ad Tragopogonis genus reducenda eft. C. B.

Chulius Scorzoneras à Tragopogis in co folum differre putat, quòd illarum radix vivax fit. Tra

gopogi autem minimé. Nos potiùs ex floris ejúfque calycis formá Scorzoneram à Tragopogone diffinguimus, ut & Nos potus ex nors equique caiyes notina scorzoneam a la separativa caiyes oras excedit pais, conera fit equius flos à calyes radius non fuperatur, verium floris orbis calyeis oras excedit pais. Tragopogon autem cujus florem ambiunt & continent calyeis radii floris ipfus petalis mukh long. ores. Flos quoque in Scorzoneris plerunque major est & plenior quàm in Tragopogis: calirque que in illis squamosus; in his simplici radiorum, longitudine sere aqualium, stellatim slore axe to expansarum, sèrie constat.

t. Scorzonera Hispanica major Park. latifolia sinuata C. B. Viperaria sive Scorzonera Hispanica Ger. Tragopogon Hispanicus sive Escorzonera aut Scorzonera J. B. Common Dipers grafs

Pedali longitudine est radix, craffitudine pollicari & majore, raris & majusculis fibris albis è lus. bus demissis, nigricante exterius cortice obducta, lacte dulcissimo non fine aliqua adstrata; pragnans, in multos annos vivax. *Caulis* sesquicubitalis, teres, striatus, inanis, multos alis once vus, & ab imo statim ramosus, ramis longissimis, lanugine quadam rafili obsitus; qua etiam mbas vus, & ab moltatum ramolus, samu longitimus, lanugine quadam ratin oblicus; qua ettamatez, pubefcum falia, latiore bali caulem amplectentia, longa, Tragopogonis, felcunciam lata, peregines acqualia, interdum tamen finuata feu crifpa, in perquam longum & angultifimum menem definentia, nervis aliquot per longitudinem excurrentibus, glabra, obfcure vinentia. Esta infident extremus ramulis praelongs finguli, Tragopogonis luce, è edicibus funammatim compà. Inbus [fquamis magnis lavibus,] qui mane fe pandunt, post meridiem clauduntur. Flore mud cente calix in ventrem turgescit. Semen oblongum, angulosum, album, non tamen ut in Tap pogone in longum mucronem producitur, verum pappus fummo femini infider.
Radix efculenta eff, & apud nos in frequenti ufu in cibis, imo Paftinacæ & ipfius etiam Siri

radicibus antefertur.

In hortis noffris Junio mense floret & in Autumnum usque.

2. Scorzonera major Pannonica latifolia Park. latifolia altera C. B. Bohemica Lob. pracedeniu es-

Huic folia à radicis capite plura exire dicuntur quam præcedenti, angustiora, ad margines aqualia, laviora, colore viridi obfcuriore & fordidiore; caules etiam perfape ab cadem radice plans in reliquis cum ea convenir, & projude quiequid intercedit diferimins, loco natali inguandam confenus; nec Mattholus ipfe, neque Ellifuis diffinguit: Parkinfonus quoque fatetur hanc um aliquot annos in horus duraverit facient mutare, nec pode ab Hifpanica difectini.

Scorzonere radix fapore est non ingrato fed fibidulci, unde & cruda & coéta & condita, non

fecus ac Pastinaca nostra, editur : imò mensis etiam magnatum infertur, & chivis Pastinacvan Silaro præfertur. Contra morfum non folum Serpentis Efeurzo, fed & quorumlibet aliorum valet: contra febres pestilentes, contra quoscunque cordis affectus, melancholiam, palpitationem, lynopen, epilepliam, vertiginem, contra vifeeriim obstructiones, uteri mala, quid dica aitem; omnii ttà enim nova remedia celebrari folent. De vi ejus adversus serpences Escuerzos mira & pross incredibilia narrat Monardus, qui fingularem de hac planta edidit libellum, quem cum abisse-

Amagriae infulae Scorzonera amarulentior est Hispanica & nobis hortensi, & in hydrope indpiente & ictero contumaci plurimum valet. Ratum lit illud Hofmarini apud medicos. Si medicamentum vis hepaticum in bile craffa & adulta idem amariflimum fuerit opportunum. Sim

Scorzoneræ montana vis Alexipharmaca deprædicatur in Ephemer. Gom. An. 11. Obf. 81.

3. Scorzonera humilis latifolia Pannonica Park, latifolia humilis nervofa C. B. Tragopogonis species, sive Scorsonera humilis latifolia J. B. Viperaria Pannonica Ger. Dinart lingui. leaved Hungarian Dipers grafs.

Latiora brevioráque habet folia quam Scorzonera major Pannonica 1. Clufio, Bupleuro latifo-lio five Elaphobofco Mompelliano non valde diffimilia, craffiora tamen & duriora, quinque nervis feu venis per longitudinem excurrentibus diffuncta, cœrulei quodammodo viridi permixti coloris, gustu vero aliquantulum amaro & fervido. Caulis inter hae assurgit gracilis, pedalis altitudinis, gultu vero anquantum amato e tervino. Camas inter ince aningia gracins, posains attautums, triatus, raris folis sepuis, cui infidet flos superiori similis, luteus, magnus; quo marcio nascitur in calicibus semen oblongum, aspertum, Tragopogo simile sed nintus, in villosa materis alba steres. Radix pollicaris est crastitudinis, interdum major, longa, nigro rugosoque cortice tecta, intus alba, que confraêta lacteo fucco manat, fuccossi temporis stavescente; superiore parte hirsutà veluti ca-farie donata est, & in plura capita plerumque exuberat, ex quibus solia prodeunt.

Hanc Clusius in monte Badensibus thermis in Austria imminente vicinisque aliis observavit.

* 4. Scorzonera Pannonica angustifolia Ger. angustifolia prima C. B. Tragopogonis species, sive Scorzonera humilis angustifolia J. B. Uotu narrotu-leaved Diversi grafs of Scorzonera

Clu/,

Lib. V.

Firmatur hac crassa radice, longa, nigro, denso rugoso cortice pradita, lacteo succo plena, qui nonunquam fuperio parte in plura capita, quemadmodum pracedens, extuberat, craftitu-dine minimi digiti, (novellarum plantarum initar) villosa, ex quibus multa nafcuntur folia Tragoand minimulgas, cooleanant paradatum man y mosa, ca quous mona matanan y ma pago finilla, hrmiora tamen, breviora, & quidlem cum pracedents folius coloris, inter ea excrecit humilis, palatum vix excedens caulir, aliquot brevibus foliolis feptus, cavus, forem in fiunmo fittigio ferens flavum, alteri ferè finillem. Soma deinde in longioribus caliculis, Scorfonera Hispanica femini par, minus tamen, quod maturitate levisimo aura flatu excutturi, & ejus arbi-

Hac & sequens non modò in Hamburgensi monte qua parte glaber est & tenui gramine duntaxat Locus. techts, & qua Auftriam spectat, sed etiam in vicino Prellenberg, Leytenberg, catenà illà montium à Calenberg ad Alpes excurrentium & plerisque Ungariæ locis nascuntur.

Florent Aprili & Maio, femen interdum Maio, aut fub Junii initium maturefeit.

Tempus.

* 5. Scorzonera angustifolia subcarulea C. B. elatior angustifolia Pannonica Park. angustifolia elatio Ger. Tragopogonis species, five Scorsonera major angastifolia subcaruleo store J. B. Caster narrow leaved Dipers grass.

Frequentia huic funt folia, longa, Tragopogi foliis minora & angustiora, inter qua cubitalis assurgic caulis, cavus quidem ille, sed firmus, durus, viridis, aliquot oblongis foliis septus, & supreallufgic cantif, cavia quiceiri ne, fea infine, un as, virius, anquo, ocionga toma tepras, oc impre-ma parte in hiosa aut plines ramulos divifus, ferentes in longioribus calicibus florar Scorfonera an-gultifolia floribus non diffimilem, infiquod paulo minor fit, & coloris ex ceruleo purpurafecents, jucindi odoris, paftillorum è Benzoino confectorum nidorem quodaminodo referentis, fed fugacis admodum. Sena deinde octona aur plura in fingular calicibus femina, Scorlorez feminum ærnula, que matura cum fuo pappo à vento excutiuntur. Radie fingularis, minimi digiti craffitudinem æquat, denlíque, foris nigricante & rugolo cortice obducta, fuprema parte hirfuta & villofa, que vulnerata fuccum extillat initio lacteum, deinde flavescentem, guftu primum gummoso, postea aliquantulum acri: vivax est ut reliquarum radices vetustate crassior evadens, & superiore parte in plura capita fubinde extuberans.

6. Scorzonera angustifolia altera C. B. item Hieracium Tragopogonis folio ejustem. Hieracium 7. humile Clul. Hist. item Scorzonera 4. ejustem Pan. The other narrow leaved Dipers arals.

Angultis conflat foliis, Tragopogo aut Scorfonera angultifolia proximis, carinatis, colore cinereo, digitalis longitudinis, lacteo fucco plenis, amariufculis; ex quorum medio exilit tener eauliculus, dodrantalis, per quem fparía funt rara folia, aliis minora: is in aliquot ramos divilus fultinentes capitula aliorum more squamata, qua in luteos flosculos Tragopogo similes, sed minores explicantur, maturitate in pappos evanescentes. Radix nigra est, multis fibris albis capillata, lateribus ropagines quotannis agens.

Hanc quam in Pannonicis ad Scorzoneras retulerat Clufius, propter radicis cum illis diffimilitudinem commodius inter Hieracii genera reponendam censet in Historia.

Copiosè nascentem observavit duntaxat in saxis ad Gamingam Carthusianorum comobium, Julio Lorus. flores proferencem.

* 7. Scorzonera bulbosa Attica, Galacorta dicta Wheeleri.

E radice rotunda, bulbofa, Juglandis magnitudine, paucis fibris appenfis, excunt folia aliquot ionga, angulta, argenteà lanu une pubefeentia, inter que flos Scorzonere fimilis, pediculo palmari

There

3. Semzonita

I ocus.

Gracis Galacorta, id est, Herba lactea dicitur, quoniam tota planta lacte scatet. In Hymetto Atticæ monte invenit D.Wheeler.

* 8. Scorzonera Cretica Wheeleri, Galacorta pariter diela.

Quod ad folia attinet Asphodelo sistuloso persimilis est hace planta; sunt enim ca intus concan fen tubulofa Cepaccorum instar. Radix crassa, altè in terram descendens, lacte albo dulci te-

ens. Hanc etiam *Galacorta* Graci vocitant, eâque mulieres utuntur ad colorem candidum cuti co_{nos.} andum: Commendatur etiam in cibo ad lac augendum.

Cum priore in Hymetto monte oritur.

Est hac planta singularis & Anomala. Nos nondum vidimus, certe non meminimus vidisse, herbami in preter bulbofus if que affines, que folia babes fifulofa. Si caulem & flores vidifle & defenific Autor, certine judicium de ca ferre pofemus.

Nos in infula parva promontorio Sicilia Pachyno olim continua, nunc angusto freto dirempo ubi Arx Hispanorum præsidio tenetur inter alias multas rariores plantas Scorzonera etiam species invenimus, cui titulum fecimus

Scorzoneræ foliis angustis incanis, storibus dilute purpureis.

Caules co loci vix semipedalem altitudinem superabant.

9. Tragopogon Coronopi folio C.B. Chondrilla उद्दानमान्यान्यानाम् Thal. Stabe Plantaginii fila Alpin, exot.

Aljin.
Foliii multis Plantagini angustifolia: figura & magnitudino fimilibus, humi stratis, crass, color Foliii multis Plantagini angustifolia: figura & magnitudino fimilibus, humi stragibishigus doa viridi in lurcum languente, sapore intipido, in orbem in terra actis, mollibus fragibishigus doa viridi in lurcum fini pumpika tur: Ex quibus cauliculi femidodrantales, teneri, gracules affurgunt, in quorum funnusabus captula parva, oblongique cernuntur, è quibus flofculi toti lutei excunt quibus fuccedunt femina par va, oblonga Scabiola. Radix digiti minoris craffitie, alba, mollis, tenera, guftu infipido.

* 10. Scorzonera foliis nervosis C.B. minor angustifolia Pannonica Park. Germanica angustia

Tark.
Folia ei longa, perangufta, viridia, Tragopogi folisvaldè fimilia, fed breviora & pauciora. Ca les gracillores & humiliores multò quam majori Pannonicæ latifolia: flores minores, pauciora petalorum gyris compositi : Semina etiam minora, aliàs similia: Radices duplo minores, gracios, nec fueco lacteo adeò prægnantes.

Reperitur prope Monspelium, in depressis herbidis & incultis locis ad dexteram via quadom

Villa nova itur ad Miram vallem Julio mense cum flore. Botan. Monsp.

* 11. Hieracium capillaceo folio C. B. prod. An Scorzonera minima tuberosa radice Histori Park?

Locus

Radice est Scorzonere fimili, crassa, oblonga, tunica fusca & rugosa vestita; ex qua conhedib ni, palmares, leves, finguli storem unicum, pallide luceum, media magnitudinis sultinenes ex gunt. Folia ad radicem plurima, pili instar tenuia, duas, rarius tres uncias longa, rigidiuscula, an

virentia, rariùs cauliculorum partem cingentia. Monfpelio allatum fuit. An forte (inquit) Scorzoneræ species?

Scorzonera minima tuberofa radice Park. in multis cum hac planta convenit, differt folis al quantulum latioribus : radice brevi, lace panco; Flore parvo, fimplici; femine minos, mo: cambon tamen effe Autor ipfe fufpicatur, cui & nos fubferibimus, nec enim libenter citra necessir. tem Entia multiplicamus.

• 12. Scorzonera sylvestris, fol. angustis, sl. caruleo major & minor Mentzel.

In fylvis temperatis, maxime ex Fagis & Quercubus confitis Marchiæ Brandeburg, circa valle Joachimicam, pagum Schornbeck, Furftenwaldiam, menfibus Junio ac Julio florer. Flos egrecoruleus est instar Cichorei corulei. Radix nigrescit.

* 13. Scorzonera Illyrica Park. Alpin. Diperg-grafe of Slavonia:

Folierum longorum, angustorum, trinerviorum ad numerum quinquagenarium aut cuam @ tenarium; Caulium exilium ad vicenarium accedens multitudo: Flofculi exigui, flavi; Semina qui pracedentibus minora: Radix craffa, nigricans, hanc speciem à reliquis congeneribus abunde

His subjungemus duas trésve plantas Tragopogis accenseri solitas, ob radices pato cum caulibus unà ma rescentes, nec ut Scorzonera vivaces & diuturnas. Verum quoniam storum calcelus & seminibul

De Herbis flore composito lattes centibus, erc. Lib. V. quibut precipite note generice desumende sunt) ad Scorzoneras propitis accedunt, iis potitis subnettendas

cutavimus.

14. Tracepogon laciniatum luteum C. B. luciniatum majus Park. folio laciniato, flere pallido J. B. Žije greater jagged Scozzonera.

Tragopogoni radix fimilis, tenera, lactifina. Folia priora longa, angusta, ad margines aqualia, ad exortum angulta, versus apices latiora: posteriora & que caules occupant interiora, alia utrinque, alia exaltero tantum latere laciniata, fuperiora paulatim minora funt minúfque incifa & tandem integra, fubtus pallidius virentia. Caulis cubital s & altior, foliis veltitus, fuunma parte in tres quatuorye ramulos divilus, quorum finguli capitulum fuftinent Tragopogi vulgaris: [calix tamen non componitur è foliis mucronatis ultra florum petala excurrentibus & in longitudinem productis quemadniodum in genuinis Tragopogis] florem claudens minorem quam Tragopogi lutei vulgaris, mane expansium, circa meridiem se contrahentem: succedit semen minus quam illius, minime

Plante J. Bauhino descriptæ folia priora tenuia, quæ tamen per ramos satis frequentia, triplo quadruplóve vulgati Tragopogonis foliis latiora, in crebras profundas lacinias dissecta, quæ aliquid commune habent cum Dente leonis: Semen ad Scorzoneræ femina propiùs accedit.

Hane J. Bauhinus Tragopogoni à Columna descripto fidenter candem facir: Descriptiones tamen non latis convenire videntur. Nos in hortulo nostro aliquando alumus Tragopogonis speciem, Coronopi folio dictam qua ab utroque (quantum memin) differebat; & cere C. Bauhinus in pinace Tragopogona quem Coronopi folio inferibit ab utroque diffinguit; verum exactius eam deicribere negleximus.

* 15. Tragopogon tenuissimè laciniatum C. B. laciniatum minus Park.

Radice est oblonga, crassiuscula, fibris carente, rufescente & lacte turgente: ad quam folia plura, Raine of colonga, chamacian, in pluce angultfilma lacinas divila. Caule eft cubito non multim breviore, rotundo, lavi, firiato, nonnihil foliolo, in alas brachiato: fingulis flos unus magnus & pallidus infidet, cui semen oblongum, scabrum, crista pilosa in summo præditum & calia oblongo inclufum, fuccedit.

Monspelluli observavit C. Bauhinus descriptionis autor. Si semen rectè describatur, à præcedenoranino specie distinctum est.

* 16. Tragopegon hirfutum C. B. hirfutum humile Park. Apulum humile hirfutum luteum Col. Small rough pellow Boats beard.

Cot. Huic vadix longa fatis, nigro cortice obducta, intus alba, lacte pallente turgida, dulci fapore, vilcolo dum concrefer, minimi digiri craffitudine. Folia Croccis paulò latiora, ad grammea accodentia, per longum venosa, è medio circa radicem plurima, longa sericea hirsutie obsita, pedalia, partim recla, partim verò convexa. Caulem edit breviorem aliis, partim fupra folia excedentem quandoque duos tréfve habere conspicitur] hirsutum, cavum, lineis striatum & lactescentem, brevioribus toholis interceptum; in cujus fummo calix est magnus sed aliis minor, basin toliosam habens quod in alis non oblervatur; florem emittens luceum, plenum, radiatum, quindecim circa le foliolis radiantibus, calicis orbem fuperantibus, intus habentem coacervata alia foliola, Hieracu modo staminibus intortis, bicornibus, luteis, etiam Aprili emicantem; deinde contractum post non mukum temporis pappum emittentem longum, admodum fulvum, colore præ aliis nigrescente, duriorem rigidioremque, Hircinæ barbæ pilorum modo, seminelongo, sed duplo minode aliis, dentatis etiam striis aspero, contra aliorum normam circa imum tenuiore itémque ful-

Variat hac planta, femine tantum, quod in Cirmola inventa brevius, latius, incanum, lanuginolum, acanaccis proximum, pappo fuperiore admodum broviore, codenique colore, minúsque rigente. Tota planta guftu est dulci & grato. Martio caulem edit, Aprili floret, & Maio perfi-

Miror quid Parkinfono in mentem venerit ut hanc plantam in duas species dirimeret.

Ragopogon nomen accepit à pappo cano grandiori, qui è summo ejus vertice nascitur, & hirci barbam imitatur. Theophr. Diofe. Posser autem non inepte dict Tragopogon hac herba à figurà floris nondum aperti, que barbam hircinam proximè refert. Caterum Tragopogon a Scorzonera, ad quam alias accedit, in eo diftinguitur, quòd calycis radu florum petala longitudine excedent, & floris circumferentia calycis radiis excedentibus stellata efficitur, majoréque ambitu protenditur. Calyx quoque Tragopogi (quantum quidem memini) muime squamosus est, sed omnes ejus radii seu solia aquali sere longitudine extenduntur, contra quam in Scorzoneris.

Leans.

1.0000

Urras.

1. Tragopogon luteum Ger. Park. parad. flore luteo J. B. pratenfe luteum majus C. B. Belloh

HISTORIA PLANTARUM.

Radice oft lacte turgente dulci, minimi digiti craffitudine, longa, paftinacæ quadantenus fimi Radice est facte turgente dutei, minimi digiti de la foras nigricante, intus alba; Caule cubitali, tereti, glabro, folido, folisi ab imo ad fummum velito, foras nigricante, intus alba; Caule cubitali, tereti, glabro, folido, folisi ab imo ad fummum velito, toras nigricante, intus aioa; came cuortan, telesi, ganto, canali propalcuntur, quorum fine ferè Porraceis, carinatis, caulem amplectentibus: ex quorum finu rami propalcuntur, quorum fine mis infident flores magni denso foliorum radiatorum agmine stipati, lutei, qui in pappos abour semine appenso longo, magno, aspero, cinereo.

In pratis & pascuis passim provenit.

Ratione loci magnitudine variat, hinc duæ species apud Parkinsonum.

2. Tragopogon minus luteum Park. Tragop. folio eblongo, sinuato C. B. Boatg-beard, with: long waved leaf.

C. B.

Radice est oblonga, lacteo succo manante: caule gracili, pedalis altitudinis, raris folus alternatin
septo, quae oblonga, non multùm palmo breviora, at angusta, sinubus brevioribus & quasi serais
exasperata, pallideque virentia. Caulis summo slos insidet pallide luteus, magnus, Tragopogo val
gari similis, ex calice magno, apicibus acutis donaro prodeunte: quo marcido semen oblonguna
materia villosa alba latitans succedit. Fortè pracedentis varietas est.

Monsofilis legimes inquis C. Baulinus descriptionis autres.

Monspessul legimus, inquis C. Bauhinus, descriptionis autor.
Tragopogon spicatus Hist. Lugd. It non sit figmentum, certè (Tragopogo genuini species, non est

fed alterius cujufdam generis videtur.

3. Tragopogon purpureum Ger. Park. flore purpureo J. B. purpuro-caruleum Porri folio, quel Ard rulgo C. B. Queple Boats beard.

Qualibet planta pars vulnerata lae fundit, album emanans, mox in luteum facessens, viscidum quod radici recta, digitali vel minori craffitudine, tenera copiosum & dulce cum sit, culins expequod raates tecces, digitant vet minori custinuantes, ciriesa coponium, cuance cum in cuana esque tur. Caules inanes, ramoli, majores & firmiores quam Scorzoners, folisi nultis fitpantur Porsan, qua interdum valde lata, interdum angulta, longa, acuta. Flores in fummis caulibus & ramulis, fi qua interdum valde lata, interdum angulta, longa, acuta. Flores in fummis caulibus & ramulis, fi portan; liss odro, novem aut decem, virentibus, longis & acuminatis obvallati, tribus unciis, fisperan; qui colore sunt vel atro-purpureo, vel purpuro-corruleo, vel corruleo; qui postea in pappos abata quibus adharet semen duas uncias longum, teres, striatum asperum, per maturitatem extremant

Hae planta totă specie differt à Tragopogone luteo, & non floris tantum colore variat, uni Lobelius. Nam nec luteus ita longa & porracea habet ima folia, fed breviora, triplo angolim rigidiora; nec in montofis oritur, fed in pratis & pafeuis depreffioribus tam calidarum quanto diorum regionum. Praterea florum effigie inter se distant & magnitudine: purpureo namquen nor est flos, atque calicis apices radiantes circumcirca altero tanto floris diametrum excedunt, nr floris ambitus parvus videatur respectu calicis atque radiorum ipsius expanso flore. Luteavente nons amouns parvus vineatur respectivamess aque ranorum prins expanio nore.

Lutte vento
ciei vulgari plenior admodum elt atque grandior, calicis apices magis occupario
Circa Flaminianum villam, & Cirinolæ, inque Æquicolorum valle Collerofeio dicta purpuesa
nigro-purpuesam & obfoleti coloris plantas invenit & cruit F. Columna.

Radices in deliciis habentur tum coctæ, tum ctiam crudæ in acetariis, lancinationibus aflum

bus ventriculo ac thoraci auxilio funt.

Valdè nutriunt, unde tabidis & macilentis conducunt. Vitiis pectoris, tuffi & respirationide vince nuturing, unite tabilité of interest de l'action per pour l'action nector pleurifi mederi dicunturi quod quomodo efficere possitir, fiquidem duicia fin, me videt Calp. Hofmanius. Urinæ quoque stillicidio subvenire & calculum expellere credurary unde Saffifica feu Saffifica quafi Saxifragæ Italis dietæ funt. Sed & vulneribus utiliter impominu Eadem præftat tum fuccus radicis expressus, tum aqua ejus destillata.

4. Tragopogon aftivum Park. Summer Boats bearb.

Tragopogo vulgari luteo aut purpurco minus est caule unico pedali assurgens, tribus vel quand feliu (cpto, angustis, oblongis, brevioribus tamen quam supradictorum, & ad basin seu exorum tioribus, paulatum deinde ad mucronem ufque angultatis, pallide viridibus cum cofta media albus Caulis in duos trélve ramulos brachiatur, quorum unusquisque caput amplum suffiner, quod ex aperitur florem oftendit parvum pallide ex cinereo purpurcum vel carneum, matuino tempore a panfum, circa mendiem le claudentem: calicis folia ultrà florem in acutos mucrones producus Flore dilapio capitulum augetur, semina continens, quorum exteriora in ambitu majora sunt good elitura, interiora minora minora sunt semina continens, quorum exteriora in ambitu majora sunt good elitura, interiora minora sunt semina semina continens sunt semina semina

uvenis & tenera, Folisique feurupta, feu incifa, vix aut ne vix quidem lactefeunt. Hac planta Parkintono fuccrevit ex femine Italia miflo: feiplam autem non refeminat ut fler que alte hujus generis, sed oportet ut vere de novo quotannis seratur, unde & aftiva denomina Vertfimile ell femen in terram delapfum in regionibus Septentrienalibus hyberno frigore of

Plantam hanc Cantabrigia in hortulo nostro aliquot annis sevimus.

* 5. Tragopogon gramineis foliis birsutus C. B. Apulum suave-rubem Park. alter gramineo solio, suave rubente store Col. Moleccolonyco Boats: beats,

Radiae elt parva, omnium minima, tricutem longa, in funmo, rubolconte, religitum albit, dură, lactefente, gultu dulci, multis lateraliter obliquis fibris humiim amplexante: Filia angultis, dolatericiente, guardanes, munis actedanes o orques fronts mantant ampiezante: Polis anguitis, do-dantalibus, grammois, hirfutis, tacht devibus extrinfecus, intus verò albidioribus, tachtique deorfum versis afperis, ut in Hordeaceis: Caule longo, bipedali, tenui, albicante, tereti, nervofo, duro, folis multis densè alternatim illum cingentibus, circa nodos latioribus, raris alis divifo. In fummo, ex magno respectu planta calice, octo foliolis radiantibus diviso, flos intus ex albo rubens seu carex magno follower ubens, undecim foliolis intus alia foliola continentibus compositus, ex quibus fta-mina nigrocœrulea lutea acie pulverosa, in medio elevantur, umbonis vice. Flos huic em semina nuna nigoteentea meta nece processi, in meta exemina, tintonia vee. Prosinte cum femma perfici incipiunt occultatur, calice inclusis, pappola feminium cacumina exferente. Hujus calix angustus est, inani longóque insidens collo, oblongis feminium referitus, quorum exteriora ab aliis omnibus differentia, oblongiora internis, non in pappum definunt, sed in quinque [duas breves tenuiores, & tres longas admodum] ariftas: reliqua verò interna femina pappum ut congenera infidentem habent, ipsaque breviora funt: omnia lavia, omnium minora, angustiora, etiámque slaventia. Sapore ab aliis differt nihil.

Maio floret & perficitur. Cirinola Apulia in Pyrastrorum sylvula illa exoritur propè D. Rocchi Lectte. adem. Floris colore, & feminibus in capitulo exterioribus ad præcedentem accedir.

& Tempus.

. 6. Tragopogon gramineo folio, radice willofa C. B. Trag. folio gramineo, flore albo & luteo cum tantilla purpura J. B. luteum angustifolium Park. Beals leaved pellow Boats bearb.

Lib. V.

J.B. Folio est minoribus, Garyophyllorum florum fylv. alborum foliis similibus, angustis & acutis: Radix alis Tragopogis fimilis, capite capillato: Caulet tenues, rotundi, in quorum fupremitatibus capitula Cyano fimilia, ex quibus ubi aperiuntur prodeunt flofuli albi, alis fimiles, nifi longiores & acutiores effent, fimiles Bollidi majori. Provenit incultis locis humrdis. Floret Junio & Julio.

actitores chein, mines bonat majori. Toris minatos toris minatos actos minatos. Trotes junto & junto. Huici idem nobis videtur Tragopogo pavvim ex dueto purpuraciens C. B. i. e. Trag. parvim flore Chondrilla purpura-cerule. Lob. ob. quam Spirhamaam pulillam plantam vocat, nulla fui parte à Tragopogis diffidentem: Flore Chondrilla ex tuteo tantillum purpurafcente: Foliu gramineis, palmum longis; in Hetruria & agro Romano obviam.

Caput capillatum radicem perennem effe arguit. Descriptio hujus adeò brevis est & obscura, ut

non fatis feiam, que planta fit, an forte Scorzonere species?

In Horto Regio Parificnfi colitur.

• 7. Tragopogon purpuro-caruleum crocifolium C.B. crocifolium purpureum Park. crocifolium mont. flore nigro-purp. five Theophrafti & Diofcoridis Col. Saffron leaved, purpic Boats

* 5. Tu

Hujus folia Croci folia ità amulantur, ut angustiora potius quam latiora censeantur, pedem & magis longa, trigona ferè, parùm rigentia, canaliculata, alba linea in cavo percurrente crifpa, & magis longs, trigona tota, partin ingental, commonate in a care potential critics expert, quod craffum, tuberolum & nigrum eft, alba & longa lanugine obfita funt folia, atque latam, candicandicantem originem ducunt, reliquò angusta, virentia & in acutum definentia, & copiosa. Radix longa, recta, minimi digiti craffitudine, obliquas undique fibras tenues atque densas emittens, crasso cortice, medullå lignoså. Caulem edit in imo craffum, rotundum, folidum, lævem, atque tribus alis divifum fabrubenabus, magnis, cauli ferè paribus, tenuioribus, lavibus: quibus, ut & cauli, ad nodos quatuor alternatim rarius disposita harent foliola, in summo admodum tenuia. Omnibus in summo calix insidet magnus, crassus, quinquefoliatus; qui dehiscens parvum proportione quinque radorum calicis oftendit fierem nigro-purpueum, raris & angultis barbulis compolitum, ex quibuis fin-gula famina bifida, intorta prodeunt. Foliola verò illa nigro-purpuea & firiata finnt, in extremo ferrata, bifque lutea, ficut et circa corrum initium, quod convolutum efit tubuli inftar, ex quo fla-minula illa nigro-purpurea in fummo bicornia, lutescentia atque hirfuta, veluti luteo pulvere insperla. Brevi quidem tempore, non secus ac congenerum modo flos clauditur, atque semen concipiens intrà calicem, longam, canam, hirfutam, angustam, rigidamque hirco similem emittit

In Æquicolorum montibus & è regione Capuccinorum cœnobii inter Flaminianum villam, ac Locus. etiam supra viam quâ inde ad Castrum Podium Poponiscum itur.

 $\mathbf{z}$

SECTIO

Tempus.

De Herbis flore composito non lattescentibus, esc. Lib. V.

SECTIO SECUNDA.

Herbæ flore composito natura pleno & planifolio la tescentes seminibus solidie.

CAPUT PRIMUM.

De Intybo five Endivia Cichorcoque.

Ntubus five Intubum quod intus fit tofus dici nugatur Ifidorus lib.17. cap. 10. Saltem (inquit Vol. fins) cogitare debuit, quod ibidem air, effe Gracum nomen. Gloft. inton, intrba. Intubum Latini vocarunt à cavo tube specie caule Bod, à Stapel, quod Etymon ejusdem com

Cichorium Ægyptium nomen esse, & inde in Graciam, postea in cateras nationes commigrass. verba Plinii, lib. 20. cap. 8. docere videntur. In Egypto, inquit, Cichorium vocant, quod filvefin fit, fativum autem Serim. Varie feribitur, Kizenir cum a diphthongo, quod fecutus est Horatis in versu illo Alemanico,

Me Cichorea levéfque malvæ.

vel Kizcew cum fimplici i, Kizcew verò (quod Atticum est) nomen hoc habere creditir παερ το δια Al χωείων χίειν, τωτ est regede Due quod per agros prædiáque vadat seu serpat. Vost. Enymolog. J. Bodao dictum videtur à water invenio, reperio, quod frequens in campis inveniatur. Careum Cichoreum à reliquis planifoliis lactescentibus dignoscitur floribus è lateribus caulium & ramonum excuntibus velut spicatim.

Intybus autem à Cichoreo differt foliis brevioribus non laciniatis, & quòd annua planta fit, cin

Cichoreum perennet.

1. Intybus fativa Ger. fativa latifolia sive Endivia vulgaris C. B. Endivia sativa Park. Injun fatioum latifolium J. B. Barben og 23: pad leaved Endibe.

Æstiva est planta, hyemis apud nos haud facile patiens, radicibus fibrosis, lacte prægnambs Folia per terraun (parla antequam caulefeat, longa, lata, Lactuce folis inmilia, in ambiti illustremata, flubunara. Caulis cubitalis & fesquicubitalis, levis, ftriatus, inanis, multis ramis bada tus, tortuofus, vulnere lac fundit. Flores ex foliorum (quæ in caule hederacea funt, minora) à emicant cœrulei, Cichorii sylvestris; semen quoque confimile.

Scritur in hortis.

Ab hac non videtur aliter differre quam ut spontanea à culta.

2. Intybus futiva anguftifolia C. B. Intybum fat. anguftif. J. B. Intybum fykveftre Ger. Intybu fa Endiva minor anguftifolia Park. IDift og narrotteleabed Entitle.

Que folis est angustioribus, sapore amariore, Caule ramosiore; in reliquis cum priore con venit.

3. Intybus crifpa C. B. Ger. Intybum fativ. crifpum J. B. Endivia crifpa Park, Curle Cu

Hac folius est quam Endivia vulgaris majoribus, ubique in ambitu crispis ac finuatis; cault co teris majore, craffiore, teneriore, ut recte Matthiolus : semine nigro, Lactucaceo : catera similis J. Bauhinus Hortulanorum mangonio Intybum crifpam effici opinatur. Nos Intybum crifpam à vulgari fativa specie differre existimamus, nec accidentia tam diversa & discrepantia atte indua

Scritur Intybum in hortis, & quod vere fatum celeriter adolescit, ac ipsa astate florens semini profert, ac deinde interdidit: Julio verò fatum in hyenem restat: Septembri aut Octobri terrào rutum, colligatis priùs foliis, mvis instar candidum redditur, ac deinde mensibus hybernis mensi

aliorum acctariorum loco infertur. Et revera nostro palato Lactucă ipsă fapidius est & gratius. Sun. Paullus in arena ficca tumulatam integram hyemem ad ver ufque forvari (erbit: quo ma-gonio mirum dictuquam fragilis & ori grata reddatur, ità ut magno delectamine anorexia alioqa laborantes eå crudà vefcantur.

Cichorium sylvestre & sativum J.B. Cichorium Sativum & Cich. Sylvestre sive officinarum C. B. Ger. Park. Barben and wild Success.

Radice est pollicari, lacte prægnanti. Caules ab cadem radice plures profert, teretes, hirsutos, in fylvestri tortuosos, bicubitales interdum, variéque in ramos summa parte divarientos. Folia Denin tylveltri tortuoios, oscionates meritum, varieque in ramos tumina parte divariegtos. Folia Den-tis leonis profunde incita alias integra aut qualm levifilme diffecta, pilofa, quæ in caulibus furt al-ternatim adnafomtur abíque pediculis, longa, in actuum definentia, utrinque hirítuta: Flores fue-ceffive emicant, plures finul, è foliorum fupremorum alis, feffiles & pediculis omnino defitiuti, pulchri cœrulei, è pluribus foliorum planorum extremitatibus latis & dentatis, ordinibus compositi. Tota planta amara infigniter deprehenditur. Semina pappo destituuntur. Flores interdum albi sunt. Caulis monitrofam acquirit latitudinem. Per culturam majus & mitius evadit.

Tanta est (inquit J. Bauhinus) Cichorii similitudo cum Denté leonis veris principio, ut difficile

fit discernere has plantas.

Non folum in hortis feritur, sed & sponte exit passim in Anglia secus vias & semitas locis incul-Locus. tis, & in agrorum limitibus, ac potifiimum (ut rectè Dodonaus) folia habens profundioribus incifuris laciniata, quod & reliquis amarius eft.

Cichorium fativum (inquit J. Bauhinus) ego cum fratre non feparo ab erratico, quod cultură tantium mutat nonnihil: fi non colatur quod fuit fativum iterium fit erraticum.

Æstate demum & post solftitium floret.

Variat interdum floris colore rubello & albo.

Valida modului Colchoreum plerifique Botanicis frigidum cenfetur; verum fapor amarus caliditatem arguit.
Intybus & Cichoreum (autore Matthiolo) felectiffimum prabent medicamen immodice calenti Vires. Taut etiam obstructo hepati quocunque tandem modo usurpata, five foliis recentibus crudis aut coctis comestis, sive succo, sive aqua stillaritia aut decocto hausto, sive soliorum siccorum pulvere assumpto: modice enim refrigerant & astringunt, inquit, quod nobis non probatur, quin porius attenuant & abstergunt, ut rectè Schroderus. Commendantur & in febribus. Usum radicis Cichorei in febre hectica infigniter laudat Crato ab experientia.

Aqua è floribus cœruleis destillata, inflammationibus & caligini oculorum imposita potenter re-

medium adfert. Trag.

Folia cocta ex aceto comesta gonorrheam reprimunt. Matth.

Flos hujus plantæ ad Solis ortum & occasium se recludit, sive sudum, sive nubilum suerit co-

lum. Trag. Notat Spigelius podagricis Cichorii (ylv. herbam valde conferre. In causa calida (inquit) nihil outo magis convenire, experientia edoctus quam pulverem foliorum Cichorci sylv. mense Maio colputo magnetimente expicatorium. Ejus datur 3 i. vel [9]i, in jure carris pulli non falti, mane quatuor horis ante prandium, 8e velperi cum vadit dormitum, vel abique cœna, vel cum cena pauca. S. Paul. Vidi in biliofa podagra incipientes jam fluxiones ità cessasse ut mitior paroxysmus redierit. & breviori tempore durârit duobus vel tribus diebus continuis assumpto. Spigel. de Arthrinde.

& brevior tempore quarte que ou proposition de la companio del la companio del la companio de la companio del la companio de la companio del la companio del

culis Cichoraccis in prima menfa hauftis melancholiam hypochondriacam profligaverit.

5. Cichorium verrucarium five Zacintha Ger. Park. verrucofum five Zacintha, Hieraciis adnumerandam I. B. Chondrilla verrucaria foliis Intybaceis viridibus C. B. Mart Succom.

Paullum admodum humo tollit caules graciles dodrantales, aut etiam cubitales, intús fungofos, ramolos; ad quorum latera sessiles adnascuntur rari floseuli, alii etiam ramulorum extremis lute; quibus in pappum evanescentibus succedunt pericarpia pulcherrima, verticillatim radiata, Lupini feminis magnitudine, in quibus semen copiosum Lactucæ par, non ita compressum. Folia oblonga, Dentis leonis, laciniata, multa per terram sparguntur, in ramis pauca. Radix longa, multis fibris

Ad offia Tibridis copiosè oritur : invenimus etiam spontaneam circa Liburnum portum & Flo-

Mira hujus plantæ facultas esse dicitur ad tollendas verrucas, vel foliis in acetariis devoratis, vel ucco corum illito.

6. Cichorium Spinosum Ger. J. B. C. B. Spinosum Creticum Park, Thorny Success. Chondrille genus elegans caruleo flore Cluf.

Folia huic indidem plura ceu ex codem puncto, alternatim oriuntur Cichorii, angustiora, sinuata, virentia, [craffiora & minora magisque amara quam Cichorei vulgaris Bello] Caulis glaber in ramulos dividiur rigidiufculos, inconditos, multifariam divaricatos, in duras abeuntes spinas, Tragacan-the aut portus Aspalathi Monspeliensis imitatione. Flores ad ramorum divaricationes, ipsoriumque adeò furculorum cacuminibus impofiti, cerulei, denticulatis folis contlantes, duplo triplove quam Cichorei vulgaris minores, cui femen fimile. Radice firmatur fingulari, magna, ut Cichoreum.

In maritumis & ficcis collibus & arenosis locis oritur, non in Creta tantum sed & in Sicilia, ubi Locus. nos illud observavimus in insula parva à Promontorio Pachyno vi maris divulsa, ubi Arx Hispano-

rum præfidio tenetur. Floret Julio & Aug.

Recens femine nata antequam in caulem abeat in acetariis manditur, inquit Bellus, fed durior & amarior est Cichorio.

Vocatur

Unes.

Vocatur vulgò, codem referente, suprapin, i.e. Hydrice spina, quia vulgariter in tota Creta fidi. libus hydriis utuntur ad hauriendam aquam è fontibus, quas hac herba obturant, nè mures alitidas animal intus penetrare positi. Videtur enim ad hoc munus ista planta à natura formata; namem per rotund i figur î cernitur.

CAP. II.

De Lampfana.

Lampfana Dodomei J. B. Lampfana Ger, emac. L. vulgaris Park. Soncho affinis Lampfana dang frica C. B. Dippletrojt. i. e. Papillaris herba.

Adice nitium alba, fimplici, furculosa tamen & varie fibrosa. Caulis inde exurgit, bendi. talis & altior, teres, firiatus, pilis rarioribus hirlatus, rubefcens, concavus, ramolis Folia ad radicem & in ima parte caulis uno vel altero pinnularum pari donata, extremitate la au raucem e ni ma parte cams ano control puntalis, aut Barbarea dicta, molicili, hirfuta, alternatum polita; que in caulibus & ramis fuperiora, oblonga, angulta, acuta, milispe diculis fulciuntur, nullis pinnulis lobifve donata. Suprema caulis & ramorum partes glabra, n Grama funciona, nons pinnuns iodive donata. Suprema cauns & ramorum partes glaba, n fores terminantus exiguos, luccos, è plurimis compositos folcalis, quorum fingulis fingula cobace, femina oblonga, nigricantia, nonmbil incurva, minime papposa, utcunque J. Bauhinus fores in pappos abire feribat. Tota planta vulnerata lae fundit amarum. Floret Junio & Julio mentos. In hortis & cultis frequentifitma oft.

Efficax effe confetur in fanandis papillis exulceratis, unde & nomen Papillaris fortita effe #

CAP. III.

Hieracium falcatum alterum Ger.emac. Hieraciis affinis Ragadiolus edulis J.B. Hier. floremindina 1. B. capitulum inclinans semine adunco C. B.

Adice nititur fimplici, alba, è lateribus fibras emittente. Folia ad radicem plura, in tenan relupina, Lampfana ferè figura, palmaria & femipedalia, principio angulto finuato auli ciniato, lobis quibusdam subrotundis utrinque velut pinnata, extrentitatibus latis, obuk Caules ex cadem radice plures exeunt, dodrantales aut pedales, teretes, hirfuti, maldi alba fareti [interdum criam concavi] fatisduri & rigidi, ima parte foliis mudi, ubi in ramos disi incipiunt vestiti. Volia hec in lacinias acutiores dividuntur quam que à radice excunt, extremistibusquidem latis nec minoribus, verum in acutos mucrones productis. Flores in fummitatibuscatins & ramorum perexigui, luter, vis pluribus uno floculorum circulo compositi, pro calie uso foliolorum ceu palorum vallo cineti, columna firiata fere fimiles com nondum aperuntur. Flores Lapfo fingula calicis foliola fingula fomma finu fito amplectuntur (1900 fingular eff in hoc genzil & in ftellam fe expandunt, fuperfunt adhuc in medio duo vol tria femina nuda introffum #u Semina autem in hac species folida funt & pappo destituta. Flores alii sessilis sunt pediculis brents aut nullis, alii, id est, in ramulis extremi, pediculis, satis longis infident. Tota planta lacte anno feater, ut congeneres.

CAP. IV.

Hieracium feliatum J. B. falcatum Lobelii Ger. falcatum five fellatum Park. falcata filigni CR Star leeded Dawitweed Succoan.

D cubitalem altitudinem affürgie tenuibus eolieulis & ramofis, tantilla lanugine nili propra rerram vix hirtis, non fine foliis multis. Folia primum erumpentia Hedypnoidis, & piugi folo pahnari & plufquam (efquipalmari longitudine, fextantali & quadrantali latitudis, nonnihil finuofa, hirfuta. Flores finuplices, parvi, Lampfana, lutei: quibus fuccedunt femans flelle radiate hirfute, que portmodum falcis in modum incurvantur.

Propè Montpelium non longe à Caftro novo dicto hane plantam invenimus. Habetur & alli

circa Monspelium, & Bononiam in Italia.

CAP. V.

* Camara Vuba Brafilianis Marggr.

Marger.
N exmian altitudinem affurgit, caule hirfuto, nodolo. Folia quoque hurfuta & ad tactum afpera, in ambitu ferrata, Urticæ foliis fimilia, inæqualis magnitudinis, bina femper-directe fibi oppolita. In extremitatibus ramorum enascuntur flores, magnitudine florum Buphthalmi, egregie lutei, novem foliis constantes, & in medio umbilico magno lutco, cui admixta staminula nigra, odoris quafi medii inter Urticam & Mentham. Poff flores fequitur femen oblongum, nigricans, ut in Cichorco. Planta ad tactum plane glutinofa fentitur.

nigricans, util notationes. Franta du caestin patric gutiniona tentutur. Còm planta bac mibi incognita fit, neque Marggravius pracipuas ejus partes, flores patà & femina fatis acunatè deforipferit, an eam reclè boc in loco politerim non fatis scio: sufficor tamen cam ad altud positàs genus pertinere ob solia in caule bina conjugatim posita.

CAP. VI.

Selamoides parvum Matthioli Gev. Chondrilla Sefamoides dieta Pavk. Chondrilla cœrulea Cyani capitulis C. B. Catanance Dalechampii flore Cyani, folio Coronopi I. B.

Olia habet Coronopi, hirluta, candidiora, sape integra, aliquando uno aut altero denticello inequalia, fapore nullo excellente. Canles cubitales in varios fiffi ramos, non fine foliis, toretes, brevibus, sed aliquantum asperis, pilis obstiti, lac manant. Ramorum atis longorum extremis infident fingulis fingula squarrola capitula, squamis pulcherrimis, membrancis, pellucidis, extremis influent iniguis iniguia quarroia capitura, rijuaniis putenerrimis, memoraneis, petiticiois, albientibus, firis rutefeente per medium decurrente, laxo connexti incumbentibus, & tanquam aftu nimio (quallidis, compacta: que in flore expandintur zeruleos, Cyani aquales, fed foliorum formi longe diverta, quippe latinfeula, non corniculata, extrema ora Cichoreorum ritu crenata, nomin origination of the second of the second of the second or the secon

offolorum comediagorum, violaceorum. Adams modificata, 10nga, exterius rubens. In aridis & faxofis collibus agri Narbonenfis paffim obvia: invenimus etram prope Gratianopolin _{Locus}; in collibus quos tranfivimus cundo ad maximum Carthufianorum cenobium. Hace planta à reliquis hujus generis lactefeentibus diverfa eft floribus non plenis ut in illis, fed dif-

2. Catanance affinis Sesamoides parvum slore magis completo Camer. J. B. Chondrilla carulea Cyani capitulis altera C. B.

Ad Involacea potius referrem hanc plantam (inquit Camer.) cum radix lacte non pauco turgeat.

Florer Cichorii figură respondent, & alii fimplici foliorum textură constant, alii densiiis stipantur, colore elegante cœruleo, stamina in medio lutea habentes, è quibus relinquitur semen subnigrum, angulosum pusillum, squamatis capitulis inclusum. Sapore est omnino dulci, nihil vel minimum amaritudinis obtinente.

Hanc à pracedente non puto specie differre,non magisquâm Matricariam aut Chamamelum flore pleno ab cildem cum flore fimplici: nihil tamen affirmo. Hac etiam frequens est circa Monspelium.

CAP. VII.

De Carduo Chryfanthemo dicto.

B succum lacteum quibus turgent, & florem planifolium naturâ plenum plantas hasee huc retulimus, quamvis laciniatis & fpinofis, caulibus etiam membranulis fpinofis auctis Car-

I. Carduus chryfanthemus Dod. Scolymus Theophrasti Hispanicus Clus. Scolymus Chryfanthemus amuus horti Regn Parif. Carduus Chryfanthemus Hifpanicus Ger. emac.

Canle affirgit fimplici, sesquicubitali, bicubitali, aut altiore, pollicis craffitudine, ab imo statim amoso, ramis przelongis, alternatim e foliorum finubus exeuntibus, spinis crebris acutis horidis, ladeis venis Cardui Marie in modum variegatis, quatuor aut pluribus fimbriis foliaceis laciniatis fpi-nofis fecundim longitudinem productis. Summos caules & ramulos occupant eapitula fquamofa fquamis lanuginofis, innoxiis feffilia, quatuor aut quinque foliis laciniatis, laciniis in spinas rigidas opania tanignotis, mitoxiis teitita, quattor aut quinque roms tacimaus, tacimis in ipina organia acuas terminatis binas ex adverfo, extremo folio in pralongam culpidem procurrente, cineta. Elora-ipliflavi, è pluribus Hofculis aggregati, quorum finguli fingulis infident féminibus, nullo pappo feu la pina de la procure de la procura de la procura de la procura de la procura de la prime orimpenta & que ad radicem finit, finitata feu lacimiata funt, ad margines fipinofa, fipinulis mitoribus, fines la detes Cardia Maria della finitata feu lacimiata funt, ad margines fipinofa, fipinulis mitoribus, fines la detes Cardia Maria della finitata feu lacimiata funt, ad margines fipinofa, fipinulis mitoribus, fines la detes Cardia Maria della finitata feu lacimiata funt, ad margines fipinofa, fipinulis mitoribus, fines la detes Cardui Mariae dicti in modum notata, iis tamen angustiora & minora multo. Semina in capitulo arcte stipata, compressa, alba, brevia.

Lecus.

Propè oppidulum S. Lupiani cundo ad Pedenatium & alibi circa Monspelium hane speciemia.

Vires &Ulus. Salmanticenses (inquit Clusius) tenellam adhuc plantam & primum germinantem, cum ipsa p. dice clotam crudam aut etiam coctam cum carnibus edunt : ipfius lacteo fucco omne lactis genis coagulant; ctiámque ejus flore Crocum adulterant, ut quædam nationes Cnici flore. Hujus autem

Omnino fpecie diverfa est have planta à Carduo Chrysanthemo seu Eryngio luteo Monspelens. Ommo pecce averta et nec panta a caratuo en inspatationo leu arriggo inteo Monipelend, eff enim elator, nec adeò longis crebis ramis luxuriat, floret tamen frequentiores profer; kai multum fallor, hac planta radice el annua, illa perenni. Quin ken plo foliorum coloredis, renta est notabilis, cum hujus albicent magis, illims flavicent; ke in foliolis illis spinis utrinque actis horridis capitula obvallantibus. D. Magnol in Botan Monsp. conjecturam nostram confirma, hanc plantam annuam esse, sequentem perennem affirmans : de qua etiam, utpote vivaci, intelli nanc piantam annuam ene, requentem peremeni aminianis : de que cuain, depor vivac, medi-gendum effe Clufium ait, dum tenellam adhuc plantam & primum germiantem cum ipfa radaz lotam, crudam aut cum carnibus coctam edi refert, &c. Nos tamen aliter fentimus, iminimum di hac ipfa planta verba Clufii accipienda effe. Vidimus enim in oppidulo quodam Sicilia ad radaz montis Atnæ, octo supra Cataniam mill. Cardui hujus similis caules spinulis derasis crudos cum aceto & pipere acetarii loco à vulgo comestos : hujus inquam, fimillima proceriores planta magnindine pracipue differentis: quin & icon Clufii hujus planta est, non sequentis, quam Clufius Scolym Theophrasti Nachonensis titulo exhibet. Varietas illa hujus plantæ quam proceriorem caule edulideno. minavimus, Scol. Chrylanth. Africanus procerior Hort, Reg. Parif. dicitur.

2. Carduus Siculus Chryfanthemus procerior caule eduli. An Scolymus Chryfanthemus Africanus waa rior, Hort. Reg. Parif. ?

Hic pracedente major est & procerior multo: caulibus & capitulis totâque adeò planta tomento feu lanugine obducta; foribus & capitulis majoribus, foliolis spinosis paucioribus, iis tamen angufrioribus, longioribus, robustioribus utrinque spinis armatis, obsitis quam in illo: membranula qua fpinose secundum caulium longitudinem decurrentes angustiores sunt seu humiliores multo in ho

Ad radices montis /Etnæ observavir us rusticos caules hujus teneros membranulis & lanuamedo

rafis, criam crudos, in acetariis comedentes.

3. Carduus Chryfanthemus Narbonensis Ger. Scolymos Chryfanthemus C. B. Scolymus Theophrasisa Eryngium luteum Monspeliensium Park. Spina alba J. B.

Radice nititur pollicari, fulvescente, lacteum succum fundente, vescà: ex qua caulis surgitim bitalis & altior, multis alis concavus, hirfutus. Folia primum erumpentia, palmo longiora, pare ram foarguntur, dodrantem mox aquantia, viridantia lacteis maculis confulis, leviter limata par horrida, lactillua, at qua in caule & ramis funt, ut breviora, ità rigidiora funt magifque famol à quibus producte ale spinose, cauli ramisque adnate, tum hos, tum illum intractabilem raline a quanto promote da minora, cam raminquo attinute, tuti 1005 teni muni materiale il locale. Peres inter folia relicient aureo fulgore comantes, ex capitulo Ponticam nuceum equiparante, farmis innoxiis compacto, lac non fecus ac folia fundente. Semen comprefium.

In Italia, Sicilia & Gallia Narbonensi ad mare præsertim frequentissima est hæc Spina.

HISTORIÆ LANTARUM

LIBER SEXTUS

QUI EST

De Herbis flore Composito discoide papposis, non lactescentibus: & primo

De iis quæ florem habent radiatum.

CAP. I.

De Herbis rotundifoliis, floribus folia antevertentibus, in fingulis caulibus fingulis, seu De Tustilagine.

USSILAGO Latinis, Gracis Bigor dicitu: codem fenfu, à commodo compertifimo quod præftar anhelofis & tuffi afflictis. Nonnullis Chamaleuce dicta puratur quod folium fubtus albefeat inftar Populi albæ. Ungula caballma à fimilitudine foliorum.

Notæ ejus characteristicæ siunt Flores folia antevertentes & brevi marcescentes, in fingulis cauliculis finguli, radiati : folia fubrotunda fubtus incana.

A. 1. Tuffilago Ger. J. B. Park. vulgaris C. B. Common Coltgsfoot,

Folia huic circumscriptione subrotunda, multis angulis prædita, Petasitis similia sed minora multo, inferné subabida, supernè virentia cum taritillo tomenti quod digitis facilè potest detergi. Plures ex cadem radice, sei potus radicis capite, emittit Caules, palmum & non raro dodrantem altos, cortavos, tomentoso, rubentos, foliolis vestitos iis que è radice exente multim diffimilibus, minirum longis, acutis, tenuibus, multis pediculis, cauli appressis, alternatim positis, Force sufficientes singuli fingulos, luteos, foliolis numerofistimis in ambitu radiatos, flosculis plurimis quinquepartitis [cum ftylo in medio] dense ftipatis, luteis, medium difcum componentibus, Radicibus tenubus albis fub terra reptat & late fe propagat.

Flores cum caulibus brevi quidem marcescunt (verum non intra diei unius duorumve spatium, ut nonnulli (cripfere) ex quo factum ut aliqui herbam hanc fine flore ac fine calice effe exiftima-

Natales circa Scaturigines aquarum & loca rigua.

Folia hujus recentia temperatis proxima funt; unde extrinsecus imposita [cum melle trita Diosc.] Vires. lecribus calidis & inflammationibus [ut & Eryfipelati] profunt: ficcata verò modicè acria & calida evadunt. Eorum fumus [per infundibulum ore exceptus ac deglutitus fecundum veteres, rectius tubo inditorum & incensorum haustus, ad modum Nicoriana] tussi, orthopnea, vomicisque pectoris conducit. Ad hos usus paratur Syrupus ex succo foliorum recentium: item conserva, tabellæ & eclegmata. Ad eadem valent & radices ficcatæ. Summa thoracica est infignis.

Ubi sylvestris nascitur Tuffilago subeste aquas credunt, & hoc habent fignum Aquileges, teste Plinio lib. 16. cap. 6.

Huus radici adnafci dicitur fubalbida quadam lanugo, qua à radicum fegmentis priùs expurgata, & deinde lincolis involuta, & in lixivio parum decocta, addito falis nitri aliquanto, a cedemun foe frécata, omnium optimus eft fomes ad ignem ex filice excuffum excipiendum: quippe adeò ignis capax eft, ut primo ftatim chalybis concuffu accendatur. Jo. Bod.in Theophr. bift. lib. 7, cap. 12.

pag, 877.
Tuffilaginis foliorum cum flore Sulphuris & Succino in pulverem comminuto mixtorum & incen-

D. Hillerus Med. Marchionis Brandeburgici pueros Atrophia laborantes plurimos restituit solis sohis ungula caballina, qua & concila oleris ritu, & pulte farinacea imbuta, atque in butyro Salvia in modum frixa comedenda diutiùs exhibebat D. Soame ex * Observat. Hieron: Rensineri à Velschio editis. * Obs. 147 2. Tuffilago

HISTORIA

Locus.

Locus.

Leens.

Tempia.

Leens.

2. Tullilago Alpina Ger. emac. Alpina minor folio rotundo J. B. Alpina folio canefecnte Park. Alim rotundifolia canefcens C. B. Smooth mountain Colta foot.

Ounque aut fex, interdum duodecim, folia, humi fula, Chamaciffo vulgari non valdè diffimilia circinata fere rotunditatis, nili levi finuim vestigio inaqualia estent, superne cum saturo vitos folendentia, infernationento albo obdueta, magnitudine femunciali, aut plusquam unciali, longid fplendentia, internetomento albo obdueta, magnitudine temuncian, auc piuduani uncan, longid culis hirfuris peticidis nixa, exiccante initio gultu, deinde amaro. Carib purpuratens, unca, palmaris aut cubitatis, concavus, lanuginofus, fiorem in fiunmo geltat fingularem, magnium, purparafeentem, alioqui Tuffilaginis fumilem, in pappos fatificentem, femine affixo, longo, gracifi, [beraicentem, anoqui i intinagini nimeni, in pappos tantentensi prima antasa sages gadili. [Be vi poftea arefeit & perit cauliculus, ur reliquo anni tempore fine caulie planta confipieaturi.] Rela villo obvoluta, fatis craffa, longis fibris capillata. Clufius radicem fibrofam ferpere affirmat, & i vino obvontta, ratis craina, tongo notos capitata. Critino raticem motosam telepere antimat, kiu latum fe diffundentem multas propagines agere, tenuibus fibris fele firmantes.

Oritur (inquit Cluftis) in fuminis Aultria & Sciria; jugis, & totos interdum cefpites ocupa, Nos in Alpibus Stiriacis primò, poftea in monte Jura, (ubi & J. Bauhinus) obfervavimus.

Sub finem Junii, utplurimum floret, interdum vero tantum Augusto mense, pro aerisonstitus

3. Tolfilogo Alpina glabro folio Cliff. Park. Alpina rotundifolia glabra C. B. Smooth-kaho mountain Colta foot.

A priore non multium diffidet, figura enim foliorum cadem est, sapor idem, flos similiter purpe rafcens, radix etiam fumma tellure ferpens, novásque plantas subinde producens: folia duntaga paulo ampliora nonnunquam conspiciuntur, noque adoò splendent superna parte, neque avent candicant, fed tantummodo nonnullis villis obfita funt.

canacam, rea tanamineae nominus vino conte anne. Invenitur in fuperiore collis parte polt monaferium Neuberg, ad radices celfiffini jugi quiden nominis. Poftea cram observabam inferioribus jugis aliatum Alpium, gramineis locis. Cus.

CAP. II.

De Herbis rotundifoliis floribus folia antevertentibus, in thyrsum congestis, seu

De Petasite.

Etalites à foliorum amplitudine & forma Petalum seu galerum referente dicitur. Note eius diagnostice sunt flores folia antevertentes, in codem caule plures in thysta dispoliti, nudi, brevi una cum caulibus exarescentes: folia subrotunda Bechii, sed majora

A. 1. Petasties Gev. vulgaris Park, major & vulgaris C. B. vulgaris rubens rotundiori folio C. Butter burr; Deftilent wort.

Caules primò omnium crumpunt dodrantales plus minùs, concavi, lanuginofi; foliis angullis e cuminatis vestiti, qui in thyrsum fastigiantur storum purpurascentium, nudorum, in pappos tandan evanescentium, quorum delapsiu succedunt marcescente caule, folia ampliffima, Tuffilaginis figure rai, fed duplo triplove majora, ad pediculum faleata, rotunda ferè & in ambitu duntaxa fenat, non angulofa, ut Petafitidis alba; infornè lanugme incana pubefcentia, fupernè obfcurè menti, nec penitus tomenti expertia. Radix crassa amarescit, & reptando se propagat.

In humids prope fluviorum ripas, juxta lacuum ac flagnorum margines ac vicinos aggass le benter nec taro provenit, ut recte Dodoneus.

Circa Calendas Aprilis Spica cum floribus viget, sequuntur deinde folia in hyemem usque permansura, novis subinde subnascentibus, F.B. In calidoribus regionibus, acque etiam frigidioribus vere blando, & temperato Martio mente aut Februario exit.

Infigniter amara eft, sed non perinde acris. Germanico vulgo Pestilentialis radix dicitur, qui experientià comprobatum est mirifice cam conducere pestilentialibus febribus. Radices cortice estitas aceto indunt quoad viribus imbutum fuerit, éxque illo cum Rute fueco & Theriacâ propinant Commendatur ctiam in lipothymia uterina, lipritus difficultare, tuffi, affinate. Facit & albas ventris lumbricos: urinam etiam & menfes cict. Extrinfecis ad bubones & ulcera maligna prodeli

Eft locus (inquit C. Hofmannus) non procul oppido ex adverso Monasterii Gnadenbergiciulta Nigrum flumen, ubi folia excrefcunt in humanam altitudinem, ut quafi inter arbores ambules

2. Petafites albus angulofo folio J. B. Pet. minor C. B. Park. White-flower'a Sutter

Rudicem habet validam, craffitudine pollicari aut majore, longam, proferpentem, geniculatam, nonnihil ad Calami Offic. radices accedentem, cortice rubro testam, cui alius subest lignosus, & in medio cartilaginea matrix alba, guftu calido, aromatico, acri, fubamaróque, cui adnata fibra: multre, mediocriter craffà & longæ, colore albo. Caulés profert multos, fesquipalmares, friatos, mol-li lanugine incanos, craffos, concavos, in quibus folia cadem lanugine pubelcentias, firiata, oblonli lantigne incanos, concavos, in quinis joine catem tantigne pubercenta, tritata, obton-ga, micronata, fena feptenáve aut plura, alternato fitu, fine pediculo, vagina: inflar caulem fo-venta: in funmo caule forer ante folia multi finul congetti, albi, quorum finguli componuntur ex fofalir plurimis quinquepartitis, in medio fibrillà pallidà donats, multis foliolis virudantibus circundantibus. Folia angulofa, infernè denfiore lanugine qu'am fupernè tecta, albioráque, ex pediculis longis, lactuginotis, albis, statim à radice exortis appenfa-

Petaliten leucanthemon observavimus in declivibus montium quos transivimus cundo à Gavia on-Locus. pido ad Genuam, Aprili florentem.

2. Petafites minor folio Tuffilaginis alter Morif, pralud Hort, Reg. Parif.

Petafitis folia scabra & aspera sunt; hujus autem * prona parte viridia, supina incana Tuffilagi- * Pronam nis inftar: & mili flos Petaliten proderet, vera videretur Tuffilaginis (pecies. Hujus folium in horto Regio Parifienti collectum & curiosè affervatum nobis oftendit D. Slaane, que colum re-fricit, fun-

nam que terram.

CAP. III.

De Convza.

NOnyza à named dicta putatur, quòd culices lentore fuo capiat, & pulices necet. Verum Etymon hoc non probat Jo Bodaus, est enim (inquir) inter named & name anagna mis differentia. Ego, falvo meliori judicio, dictum puto see to name quò quòd pulvere fudeur, pulvique glutine quan ac pinquesime obficis caulibus ac foilis inhereat, qua ideirco obficis inno raro videntur coloris. Vel wind a nomen accepit & nomen accepit & non kera de nomen accepit & nomen ac

Caterum Conyza nobis dicuntur Herba flore composito in pappos abcunte, foliis integris, odo-

nate, hirfuta, & glutinofa. Frutex cum foliis fublitatu fuffituque venenatas beltias fugat, culices abigit, ac pulices quoquu *l'ires*. necat; autore Dioscoride : qua praeterea de ejus viribus Veteres habent apud ipsos vide : Conyza enim recentioribus dicta an eadem Veterum Conyza fit incertum est.

Officinis noftris ratioris usus est. Ad profligandam scabiem unguentum ex radice ejus & foliis

1. Conza major Ger. major Monspeliensis odorata J. B. major verior Dioscoridis Park. mas Theoph. major Dioscoridis C. B. Breat fweet fleabane.

Caule fruticat sesquicubitali & bicubitali, multiplici, lignoso, rigido, hirsuto & tactu glutinoso, Clusio obsoleti coloris] in multos ramos brachiato. Folia germinatione prima inordinata, alternatim caulem amplectentia, tres uncias longitudines acquant, non totam unciam lata, [Culifoy duplo quam Oleg majora] obiter ferrata, mollia, pilofa, & glutine quodam lento vifcida, ex guidi pallentia. Flores secundum extremos ramos spicatum frequentes exiliunt lutei, Clusio rotundis Senecioni fere fimiles, in pappos evanalcentes, femine parvo, cineraceo. Radin fubest crasta, tibrofa, vivax, quotannis novos pluréfque caules proferens. Tota planta pinguis, glutinofa & odorata est cum quadam gravitate.

In Italia, Sicilia & Gallia Narbonenfi paffim provenir juxta vias & vincarum margines.

2. Conyza minor vera Geit J. B. minor vera Pence Park, fæmina Theophrasti, minor Dioseoridis C. B. Small true Fleabane.

Tam hae majorem refert, ut qui illam nôrit & hane quoque oblatant noverit, odore fimili fed regenere. Es minor est præcedenti, cubitum fere alta, utplurimum recta, quod in altara nort temere videas, ramola. Felia multo tenniora, angufiiora, breviara, fubbirlita, vifeida, uti eft. & culis. Extremi ramuli fecundum longitudinem, velut in majore, florer fuftinent minores, & longe minus filendidos, numerofiores, in pappum fimiliter evanefeentes. Rudia, inquit Clufius, omnium quidem quas observavi ejus generis stirpium singularis & annua.

Provenit circa Monfpelium & in Italia ad mare informit. Florer cum Majore fub Antuninum, & Leans, and in Italia ad mare informit. Florer cum Majore fub Antuninum, & Leans, and italia administration of the Company of qui Toletum itur.

Conyrant

Leans.

Vires.

Conyzam minorem illam que in Betica nascitur longe odoratiorem esse intelligo suprà descri ptå, licet formå non fit diffimilis, ut ex planta ficca, qua mihi conspecta (monstrante Guil Ro elio) conjecturam facere queo. Clus. in Cur. post.

* 2. Conyca Syric quibusidam J. B. minor Rauwolsti Park. major altera C.B. Small Syrian Fleabane.

Phires ex eadem radice profert Cauliculos, circiter pedem aut paulò amplius altos, quorum non milli funt furrecti, potiffima verò pars humi procumbit, novafque fibras agens, subinde allos can nulli unit iuriccii, potulinia veto pats liam folia, pinguia, fubbirfuta, fatis gravis odoris, cui ta men fuavitas quadam admixta eft : alioqui floribus & cateris notis Majori non valde din

Circa Tripolim Syriæ observavit Rauwolfius, cujus descriptionem Clusius Latine vertit.

f.ocus.

Locus.

Locus

Tempus.

* 4. Conyza Pannonica lanuginosa C. B. Austriaca 3. Clusii Ger. Asteri montano birsuto me. ono flore, five Oculo Christi similis si non idem, sive Conyza 3. Clusii J. B. Doarp Au-Itrian Fleabane.

Clus.

Pedales habet interdum caules, rectos, firmos, duros, incana lanugine tectos; quibus longa inhe rent folia Conyza majoris foliorum amplitudine, mollia, incana, hirfuta, dorso prominente, logi ore qua circa radicem funt pediculo, qua autem superiorem caulis partem amplectuntur bresign ore que circa raucem um penendo, qua autom approren cadas pareon amptecana ofenia prorfus nullo; ea trita non injucundum spirant odorem, gustata amariuscula & acriuscula done henduntur. Flores extremo cauli & ramulis illi inhærentibus infident magni, Helenii florum for nenauntur. Printe extremo caun ce tanuns in minerentos minerent magni, recentifolin ma, multis foliolis luteis medium dicum feu orbem pallecien tem ambientibus, mullo dota practiti. Radix longa, tenuis, nigricans, terpens, fubinde ad ipfa capita unde caules produm, multas candicantes fibras undique spargens, refinaceum quippiam olet, gultataque amaza & acn deprehenditur, vivax & perennis.

Exit fponte ficcis & aridis locis, herbiferis tamen, declivibus collium ad Zimmerin, quà ad Pha fianorum iter eft, primo ab Urbe Vienna milliari, ad Badenses thermas, Radaun, Petronellan

atque secundum vias publicas. Floret Junio.

augue recunsum vas puomes. Lores jumo.
Johnfonus Gerardi emaculator hanc plantam Conyxa belenitidi mellita inçana candem pata; illerat hoftre judicio. Conyxa enim illa planta est aquatica. J. Bauhinus Afteri montano lim luteo magno flore, five Oculo Christi eandem suspicatur: quocirca Asteris illius descriptionem a

ejuldem Bauhini Hiftoria mutuatam hic fubjiciemus.

Geniculating veluti incedit oblique acta radix, nigricans, crassinscula & capitata, fibras saish gas & numerofas demittens, ex pluribus disparatis capitibus, subinde in unum coeuntibus confia Caules complures ex supina radice pedales & majores surgunt, nonnunquam palmares tantim, pe obsiti, folisi vestiti superius raris, frequentibus verò terram proxime, tomentosis, albidis, unosmo tremis changed appears in a neglections vero certain proxime, contentions, and substituted quartor longis, femunciam latis, or principle, angulo valde virolo. Flores in ramulorims tremis changed in gulares, magni, aureis in ambitu comantes folis, dilco concolori, folis flor or cumicctis, albidis, evanefcentes in pappos.

Hac C. Bauhino After Atticus luteus montanus villofus magno flore dicitur. Lob. ico. Alta

montatus hifutus, Lugd. After lutters five Octube Christi minor.

Hane invenit J. Bauhinus propè Pontem du Gard inter Nemaufum & Avenionem.

1. 5. Conyza media Ger. media Afteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis C. B. media Mantie flore magno luteo, humidis locis proveniens J. B. Herba dyfenterica Cat. Altdorf. 2016 die flenbane.

Adeubitum unum & alterum excrescit, interdum altiùs caule tereti, firmo & satis crasso, lange ne incana obducto, lento, folido, rubente : foliis crebris nullo ordine accrefcentibus, alistimque caulem amplectentibus, angultis & oblongis, acuminatis, rugofis, albicantibus villofis, admargine interdum velut finuatis. Ex alis foliorum abimo ad fummum usque ramuli exeunt, quorum estre mis ut & lummo cauli infident flores Buphthalms, circinatà foliolorum luteorum angultonum lea disci medii orbitam concolorem sed saturatiorem radiatim ambiente, odore nullo excellente, seni

Radix subest caulem crassitie æquans, oblique fere acta, paucis sed majusculis fibris donata, non fubinde germina protrudens. Folia & fummitates hujus planta digitis comprellà faponem olar

aut lintea sapone repurgata.

Rumoda rapano propagaca. Locis humidis & aquofis ubique ferè tum in Anglia tum in exteris regionibus oritur. Defempio est J. Baultini à nobis aucta.

Flores post nati in hac non minus quam in minore specie supra primigenios eminent, rambi quorum fastigiis infident medio caule altiùs exfurgentibus, ut in Gnaphalio vulgari.

Julio & Augusto mensibus florer.

6. Conyza minor Matth. minima Ger. emac. media minor species, flore vin radiato J.B minor flore globofo C. B. Small fleabane.

Radix plurimis fibrismajulculis albentibus conftat : J. Baulinus radicem ei attribuit unicam, fa palmarem aut sesquipalmarem, aliàs paucistimis sibris donatam, aliàs plurimis, nune rectam, nune

De Herbis flore composito non lattes centibus, 150. Lib. VI.

capreolorum ritu tortilem, lignosam, albam, insipidam. Caulis sesquipalmaris aut dodrantalis. teres, purpuralcens, brevi & vix conspicua lanugine hirsutus, firmus, solidus, ab imo statim ramofus, ramuliscrebris è foliorum alis excuntibus. Folia alternatim pofita, unciam aut sescunciam lafis, ramuliscreatis constraint and executious. Fellow attention points intended and relearned in the treats longs, per margines undulata & velotic crifton, abfque pediculis immediate adnata, vel glabra, vel brevi admodum lanugine hirfuta. Florer in funnis caulibus & ramulis ex plurimis vel glabra, vel vel glabra, vel vel glabra de la companya de la co respolt nati fupra primos eminent, ramulis quorum fummitatibus innafcuntur medio caule altius exurgentibus, ut in Gnaphalio vulgari.

Julio & Augusto floret in locis ubi per hyemem aqua stagnarant.

n. Conyza Alpina J. B. Jacobæa latifolia Pannonica altera Park, Jacobæa Alpina foliis rotundis ferratis C. B. Mountain fleavane.

Ramis frequentibus fruticat, sesquicubitali, rigido caule. Folia alternata ferè, pediculis unciali-Manns requirementa, ex rotundo nonnihil oblonga, luncias circiter ternas lata, paulò longiora, modice in acumen definentia, profunde in ambitu ferrata, fubrus incana lanugine pubefeentia, fuprà virentia. Flores ramulorum extremis crebri inharent, lutei, Chryfanthemi fimiles, in pappos evanefcentes.

In monte propè Wesen, non longè à lacu Tigurino mense Julio storentem observavit J. Bauhi-Locus.

Gefierus & J. Bauhinus hanc plantam Conyzis annumerant, reliqui qui de ea feripferunt Jacobais; & revera foliis integris cum Conyzis convenit, nefeio an odoratis, nee enim odoris ullius memmit Clufius aut J. Bauhinus.

* 8. Conyza Sicula annua lutea foliis atroviridibus, caule rubente Bocconi-

Caulis hujus plantæ subrubens est, rotundus, pedalis, quandoque bipedalis altitudinis, in varias ac multiplices ramos diffusus, ad instar Linaria Belvedere dispositos, circa quos Folia inferna longa, atro-viridia, angusta, Olea similia cum primum exeunt, deinde angustiora, & obtusa deveniune Kali forma. Flos aureus & minoris Conyzæ flore minus compactus, qui senescente planta

Excepto colore & exilitate partium multum affinitatis habet cum Conyza minore vulgari. Annua est: palustribus locis circa Catanam urbem plurima nascitur.

• 9. Conyza caulibus rubentibus tennioribus, flore luteo nudo Botan. Monsp.

Magnol.

Caulem habet cubitalem, rubentem, in varios ramulos subdivisum. Folia, cum adhuc planta semipedalis elt, Conyzæ majoris latitudinem habent, & Cisti ladaniseræ folia repræsentant, dum verò debitam acquifivit magnitudinem & floret, angustissima sunt & contracta. Ramuli omnes slovero centani assanta insgritamente ci i con angustimi a mi centana i con a proferimi ratiores multió quain fint in fuperioribus, futeros, in calice rotundo & oblongo, nullis foliolis radiatim cinetos, & in pappos, evanescentes. Annua est planta, gravem habens odorem

Septembri mense invenit descriptionis Autor copiosè florentem in fossis humidis secus viam qua à pago Perauls itur ad stagnum Volcarum, ad dextram: ubi & nos cum Monspelii essemus, candem observavimus & collegimus.

10. Conyza helenitis, mellita, incana Lobelii J.B. montana 4. seu incana C.B. helenitis mellita incana Park. incana Ger. Doarn Iweet Fleavane Mullet.

Caulem emittit sesquipedalem, tomentosum, incanum ex radice fibrosa, Baccharis vulgaris non ablimili. Folia oblonga, Digitalis foliis affinia, inferius exalbida feu cinericea, fuperius purpurovirentia, foliorum Rhapontici instar. Flores lutei, Conyzæ alterius similes, multo majores quam Senecionis, mellis virginei odore, sapore amariusculo Lebel.

Nascitur in sylvis quibusdam Artesiæ. Lob. Hanc plantam Johnsonus Gerardi emaculator pro Conyza Austriaca III. Clusii habet; C. Bauhinus quoque Conyzis montanis cam annumerat: Lobelius fylvarum incolam facit. potius cum Parkinsono Conyzæ palustris foliis laciniatis varietatem facio: nam in aquaticis in agro Norfolciensi me ejusmodi Gonyzam foliis integris vidisse memini.

¹ 11. Conyza helenitis pilofa Lobelii J. B. Alpina pilofissima C. B. Ger. helenitis pilofa Park. Doarp Fleabane ABullet.

Proxime ad Conyzam helenitem, mellitam incanam accedit foliis, radice & floribus. In co verò potiffimum differunt, quòd & caules & folia admodum aspera & pilosa sunt. Hac nobis incognita est. Adeò pilosa est ut à quibusdam Alpina pilosa dicatur.

12. Conyza

Locus.

Locus.

* Exot. lib. 4. 647. 25.

I cent.

HISTORIA PLANTARUM.

12. Conyza foliis laciniatis Ger. emac. aquatica laciniata C. B. helenitis foliis laciniatis Parl Tagged Marth Pleabane.

Radicibus off tenuibus fibrofis: caulibus craffis firiatis, concavis, versus fummitates in plures p. mulos divilis. Folia tam quæ à radice exeunt, quam quæ caules cingunt profundiùs lacimata, au faltem ad margines finuata. Flores stellati, flavi, reliquis hunus generis fimiles, in pappos abeam Tota planta molli & tenera lanugine obducitur, & mel nonnihil redolet.

In palustribus & aquosis nascitur. Nos cam in Insulæ Eliensis fossis palustribus circa Maris a Chatteresse vicos observavimus, copiosissime autem in fossis aquosis circa paludem Pillinmosse didan in Lancastria : & palustribus arenosis prope Aberavon in Comitatu Merionethensi Wallin.

Planta hae Jacobais potiùs quam Conyzis annumeranda videtur ob folia laciniata, quamvis folio rum figura longa & acuminata ab eisdem satis differat.

13. Afteris [patibs Conyz.ae] altera species Apula an Bacebaris Col. After luteus radice odore C. A lectus and Exact with an obogate root.

Col. Radicem habet diuturnam, ex cespite Ellebori modo fibrosam; atque fibræ semipedales, dura ni gra, crallo cortice, carnole, pullo colore, lapore & odore aromatico, nervum albicantem mes ignofum, tenuem admodum oftendunt diffecta, aliquibus etiam tenuibus fibris intermedis alsa tibus immixtis. Folia. Afteris supradicti modo, crassis nervis multis pradita, in terram strata la nola, mollia, per ambitum obscurè dentata, colore ex viridi pallentia, odorata. Caulem è folione umbilico emittit, semipedalem, hir lutum, angulosum, folis vestitum absque petiolo harendus, Drabe vel Glasti modo, acutiore ferratura dentatis; in summo duabus vel tribus alis divisum, in quibus capitula Afteris modo, tenuissimis barbulis ac densis radiantia, luteo umbone inus paris folculis conftructo. Maio menic floret, & Junio vel Julio perficitur, fomine in papos abune exiguo & odorato. Hujus radicis odor & fapor adeò fenfibilis naribus & gultui, ut nulla alla à Ro centioribus descripta planta aquiparari ci possit.

Rarior Cirinola in fylvula prope D. Rocchi adem; frequentior in monte Majella dicta Ob radicem odoratam hanc plantam Conyzis annumeravimus, quamvis folia & reliqua planta sunsin an oderata fit neene non dicit Columna. Circa Messanam in Sicilia invenimus.

1.4. Bantanica planta foliii Helenii J. B. An Conyxa odorata, feu Helenium odoratum Socia odorem forums Dect. Colii * Cluf.

Hujus folia Helenii formam referunt [palmum longa aut majora, tres ferè uncias lata, pross crenata, aliquot venis à medio nervo folium per longitudinem medium fecante, inaqualirm feentibus & ad latera excurrentibus prædita, pronaque parte incana: foliorum pediculi paras p pendices adnatas habebant veluti aures : tenelli rami & recenter nata folia alba lanugine per feebant, etiam in refiecata; & degustata aliquid amaritudinis habere deprehendebantur. Clus. 14 res parvi, flavescentes, & in pappos abcuntes; Conyza minores. Bantama: comedunt. Hanc ex India Orientali deportatam exiccatam tantum vidit Clusius in chartis asservatam.

15. After conyzoides Gefneri Ger. cmac. conyzoides Park. lutens angustifolius C. B. Conyana rina I. B. Pleabane like Starwort.

Prolixas sub terra agit radices, non fine fibris, in tuberosum velut bulbum tandem desiments Caule: flatim complutedli, dodrantales circiter emergint hirfuti, foliis amieti frequentibus, damin triumve unciarumlongitudine, vix culmum latis, rigidis, nervo unico per longum donatis. Cauli superius divisus flores gestat Conyza majoris, luteos, in pappum evanescentes.

Cherlerus & Nos etiam in Gallia Narbonenfi plantam hic descriptam observavimus & collegima

in campeftribus illis juxta montem Lupi.

Huic planta nec figura, nec descriptio, (nimis-quam illa brevis & ambigua) Lobelii sais eta Chè convenire videntur. Hinc C. Bauhinus Afterem convzoidem Gefineri & Convenimanta Lugd. pro diverfis plantis habet, hanc Chondrilla, Conyza facis, folius angulioribus titulo proponta illam Alferis lutei angultifolii. Ego tamen J. Bauhini fententia potius accedo, nec libenter cita & ceffitatem Entia multiplico. Nelcio annon rectius hac planta inter Afteris species collocates, cum nullius in ea odoris meminerint autores; & à Gesnero Aster dicatur.

At neque Conyzis annumeranda eff, fi cadem fit Chondrille alteri Diofeoridis Rauwolfio, utb lunt Bauhini fratres, fiquidem ejus radix lactefeix. Verum nos Parkinfoni potius fententiamas plectimur, qui has diftinguit, unde & fuperius de Chondrilla illa egimus inter Hieracia.

* 16. Conyza Melitensis retusis foliis Bocconi.

Surculis pullulat pluribus, pedalibus, rectis, ramofis, duriore pilo fubasperis: Foliis pariter hid tis, inordinate caulem ambientibus, oblongis, indivilis, Hyflopi aut Olea foliis non diffimillos

Lib. VI. De Herbis flore composito non lattes centibus, erc.

arque per extremum retufis. Flores huic radiati, in cacumine caulium auri luteo colore folendentes; quibus flaccescentibus succedunt semina, qua Conyzarum more in Pappos solvuntur. Gignitur inter difficultates & acclives ascensus faxorum & cautium Melitæ insulæ sub Capucino. Locus. rum cœnobio.

An odorata fit hac herba non dicit descriptionis autor Paulus Boccone; proinde an recte eam hic

collocavimus nescimus.

17. Conyza montana Myconi, foliis Hyssopi unlgaris villosis J. B. Conyza montana pilosa Park.
 montana, foliis glutinosis pilosis C. B. Dairu mountain fileabane of Myconius.

Radice est lignosa solida, intus candicante, foris nigrescente, minimi digiti crassitudine, gustu Radic est ugitosi totta, much caracterice, foris ingenerate, finnini digit cianutane, guru diquantum adfiringente, exfueca non minus quàm suberis cortex. Ex hac Stolomes multi prodeunt, terces, villosi, folicii, dodrantales, in quibus felia tenuta, Hyssopi vulgaris, sed glutinosa Ledi modo, odore gravi & viroso, & hircinum quid olente. In summo cauliculorum sunt subsculis. Soncho fimiles, luteoli, in pappos abeuntes. Guftu fubamara est cum levi acrimonia, caput ten-

ons. Nascitur in saxosis, præruptis & montosis locis, præsertim inter saxorum rimas, slorens Augusto Lecis & Temeurmaximé.

Si hace Planta rectè descripta sit, flore Sonchi, ad hoc genus minimè pertinet: mihi incognita est, nec cuiquam, ut puto, Botanico præter Myconium descripta.

* 18. Conyzæ species foliis Virgæ aureæ J. B.

Folia per caules alternatim disposita, ferè similia Virga aurea vulgaris foliis, quatuor vel quinque uncias longa, ex angusto pediculo longo dilatantur ad unciam unam, dein paulatim tendunt in acumen, eo modo quo Virga aurea, in ils pilos non animadverrit J. Bauhinus. Folia in superioribus partibus breviora & angultiora sunt, ex principio lato. Caules rotundi, cubitales & sessibilitales, in aliquot ramos divisi, in quorum longis partibus supremis capitula magnitudinis circiter Chamameli lutei vulgò dicti, que cinguntur corona parvorum foliorum luteorum, ut cetere Conyze &c Afteres; qualis discus sit non recordatur. Calyx constat ex soliolis sive squamis cinereis & albi-

Collegit J. Bauhinus Spiræ in horto D. Tegnagel; vidit etiam apud Gesnerum; & reperit inter Locut. plantas ficcas Val. Dourez.

An odorata sit planta nécne, (qua sola nota Conyza ab Astere & Virga aurea dissert) non dicit, unde nec nobis constat, ad quod genus proprie pertinent : verum queniam Conyzam eam appellat, nobis quoque Co-

19. Conyza montana lutea foliis oblongis C. B. major montana Germanica Park. Great mount tain fleabane of Germany.

Caules furrigit plures cubitales & altiores, rotundos, virides, minus glutinosos quam Conyza maioris Diofe. dicta, foliis cinctos crebris, nullo ordine positis, oblongis, acuminatis, colore viridi objorn Direct under 1 print Anced et certify franco ordanic points, contribute, contribute unclas longis, fecturaciam latis. Flores lutei, quam prædiche Dioscoridee nonnihil majores, in summis caulibus & ramulis finguli longis pediculis infidentes ut in illa, petalonum luteo-pallidorum circulo discum medium ambiente compositi, qui tandem fatiscentes in pap-

Hujus & aliam seu speciem seu varietatem meminit Thalius, foliis longioribus, floribus mino-

Hanc plantam Parkinsonus in Anglia, multis locis sponte oriri tradit: verum falsus est. Nobis certe incognita est, nec ullibi vel in Anglia, vel in regionibus transmarinis observata.

CAP. VI.

De Astere.

Ster dictus est à floribus stellarum instar radiatis. Nobis After censetur Herba flore composito in pappos abeunte, inodora, folis integris & indivifis, innoxia.

Difficile admodum est notam aliquam affignare qua differat ab Astere Virga aurea dicta: Sive enim floris colorem accipias, non pauci Afteres funt flore flavo aureove; five florum parvitatem, nonnulli ex Afteribus dietis flofculis funt perexiguis, ut v. g. Afterifcus latifolius Vinginianus Cornut; five flores in umbellas aut capitula congestos, crebros; in Asterum numerum relatas invenies nonnullas flofculis in fuminis caulibus creberrimis in capitula aut umbellas conglomeratis. Est ergo Virga aurea Herbæ species Asteri subordinata, floribus parvis, aureis, pluramis in summis caulibus in corymbos feu umbellas congeftis.

Locus

Leeus.

Leans.

1. After montanus luteus Salicis glabro folio C.B. montanus folis Salicis Park. Ger. Conyza melis per momanus unem Santes grave Attici genus folio glabro rigido J.B. Wellow Startuon Monspeliensis, quibusidam Asteris Attici genus folio glabro rigido J.B. Wellow Startuon with Willow leaver.

HISTORIA PLANTARUM.

Gatle eft pedali & plufquam cubitali, ftriato, glabro, duro, foliis alternatim pofitis, pallidè vira, cibus, amieto, ifique duris, rigidis, nervolis, pediculis defitutis, femunciam latis aut paulò litici, tibus, amieto, ifique duris, rigidis, nervolis, pediculis defitutis, femunciam latis aut paulò litici, tibus, amieto, ifique duris, rigidis, nervolis, pediculis defitutis, femunciam latis aut paulò liticiam. tibus, amicto, inque duris, rigidis, neivous, pediadus deficiais de la pado latina bus, tres uncias plus minus longis, acuminatis, leniter in ambitu crenatis. Flores Chryfanthenic pus, tres une as pus mittus ionges, acutumaus, tomos in automotivos pappola languae confpicuae magnitudinis, lutei, è capitulo fquarrofo, fucedente cum feminibus pappola languae compicus magnitudins, race, e capatilo iquativity, fed Afterum modo finguli fingulorum Atque hi quidem non fecundum caules & ramos nafcuntur, fed Afterum modo finguli fingulorum furculorum extremis infident. Radix fubelt longa, fibrata.

In collibus juxta Caftebreaf & alibi in vicinia Monspelii oritur. Eundem observavimus in Germa na juxta Rhenum flumen ex adverfo Manhemii, & in fylvis fupra Neapolin Italia versus Camal

dulentium comobium. Florere incipit Junio.

militer admodum crebra funt.

After angustifolius sive 6, Austriacus 4. Clus. Ast. 6. Clussis Gov. Aster Inteus Linaio nish glabro solio C. B. Intens angustifolius Park. J. B. Parrow-scaled peliotu Startings.

Pedalem altitudinem rarò fuperat, numerofas à radice (non minus fibrofa quam quarto Claf, no pauciores illà propagines agente) proferens virgas, graciles, duras, virides, quas frequentia, fedom fulo ordine nascentia ambiunt folia, superiore angustiora, migriora, duriora, Ptarmica vulgari non tuto ordine natenna amount joina, imperiore angiutioria, inglocat, unitoria, tamen viugin moi diffiimilia, minime tamen per oras ferrata, amarinculo fapore, cui nonimbili acrimonius adjundum fit. Summis virgis infident flores, quinto Clufii forma fimiles, attanten minores, capite etian folia. to, five crebris foliolis imbricato: ramofæ etiam circa fummum funt virgæ, fed rami matæm taribs fuperant: Semen fuperiori fimile.

In umbrofis montium urbi Viennæ vicinorum pratis, in ipsis etiam collibus herbosis, &c. cono

crescit. Floret paulo serius superiore.

Conyza media Monspelienti aut Britannica: Lugdunensium congener videtur. Planta J.Bash no depicta ab hac diverta videtur, fiquidem caulibus & folis est villosis, & floribus in fingulis vins

Planta D. Wheeler in monte Olympo observata, & Itinerarii lib. 3. pag. 219. descripta descripcia

J. Bauhini caulibus villotis & floribus in fingulis virgis fingulis respondet.

. 3. Aster auricomus glaber latifolius folio non rigido J.B.

Non penitus omm pilo caret, verum tam brevem, támque rarum, tam per folia, quam per co lem habet, ut visus vix capiat : adnascuntur autem alternatim folia, caulem pinnis complexa, was am circiter lata, tres longa, nonnihil in ambitu finuata: ex quorum uniuscujusque sinu palmansis citer emicat pediculus, florem plerunque unicum, interdum binos fuffinens, aureo intenfo colores cantem, magnum, Tragopogonis lutei amulum, disco luteo, denso extrinsceus agmine obrallana toliorum viridantium, Levium, acuminatorum, tante longitudinis ut iplum florem interdumlip

In campestribus & squallidis propè montem Lupi collegit Cherlerus: At D. Magnol cum bide fruftra quativit.

4. After lanuginoso folio five 5. Chul. lutens lanuginosus Park. Anfriacus 5. Clusii Gur. luten losar Salicis felio C. B. 3. Pannonicus Clufii, luteus folio birfuto Salicis J. B. Sallow leaved Mat-

Caulbus oft villofis, teretibus [gracilibus, firmis, cubitalibus virentibus aut purpuralcentibus, il una radice multis] dodrante altioribus, per quos alternatim nafcuntur fulia, nullis fubrixa pedec lis, Saligna circumscriptione, venosa, pilis obsita, semuncia latiora, nonnunquam angustiora, us ciam unam aut duas trefve longa, leviter in acumen definentia [latà fede caules amplettentis, le pore subamaro & acri] Flor summo insider cauli Caltha par, luters per ambitum solus [longuate is, Helenii florem ambientibus foliolis fimilia, angultiora tamen, flavi coloris dilutioris I medioce be fatis magno è plurimis luteis mulcofis flosculis compacto. Circa summum caulem à toliorume orta terni, interdum quaterni aut plures excunt ramuli, funmum ipfum caulem fuperantes, figo-li florem p imano finidem fuffunentes. Reficeati; florebus fimen exiguum in capitulis remane, qu maturum cum pappo à vento discuttur. Radix admodum fibrosa est, nigricans, deinde nova po pagines è lateribus emittens & recentibus fibris fefe firmans.

Provent plertique locis ad montion & collium radices, fecundum vias agro Viennenii & calis Pamoniis lylvis Florer Junio, femen Julio maturat. Plantam huic fimilem, fi non canden, de le vavinus in Germania ad Rhenum, inque Italia ad margines fosfarum inter Liburnum & Pilos

temper in aquotis.

De Herbis flore composito non lastescentibus, &TC. Lib. VI.

5. After tomentosus luteus, Verbasci folio Bocconi. Ragusinus Verbasci soliis Zanoni.

Folia promit à radice multa, oblonga, indivifa, tomentofa, Stachydis aut Verbafei cumfdam felvestris amula, candidiora: Inter hve caulis dodrantalis rectus emergit, minoribus foliis cinetus, & iple molli albenteque lanugine incaneleens; cujus in cacumine flores, Afteris forma, radiato foliorum ambitu lutei, qui in pappos folyuntur. Radix fubeft vivax, totaque planta fi fub tectum hyeme revocetur, pluribus annis perennat.

D. Alexander Balam Autori nostro communicavit, verifimile tamen est D. Balam à D. Zanoni hanc plantam habuiffe: pleniorem omnium partium deferiptionem videfis apud prædictum Zanoni

in Hiltoria fua Botanica.

6. After montanus luteo magno flore C. B. Aft. mont. pragrandi Helenii flore Ad.

Floren unicum luculentæ magnitudinis oftentat: magnitudine ferè colore & effigie Helenii, in caule fingulari, cubitali, recto, graculi, folia ferenti fulca, magnitudine Afteris Italici, & adeò fimilia ut plane eadem putes: Radice fibrofa Succific aut Britannica Lug lunenfis.

In montibus Allobrogum & Gallo-provincia celfis, nonnifi rarò invenitur.

Locus.

7. After montanus alter folio & caule birfutis Ad. Aft. Atticus luteus montanus villosus magno

Proceritate & flore pracedenti non abfimilis, fed caule & foliis hirfutis, longioribus, Cynogloffi nostri parvi paribus & fimilibus; radice verò minus fibrosa.

In monte Capouladon Junio mense cum flore reperitur, tum etiam in campestribus & squallidis Locus & montis Lupi. D. Magnol.

Si Lobelius hanc & pracedentem plantam recté descripsit cum unico flore in caule, à sequente fen Pannonico majore Clutii diverfus fit oportet: quocirca an idem, an diverfus fit in medio relinguo, futpicor tamen cundem effe.

8. After Pannonicus major sive 3. Austriacus 1. Clus. luteus major foliis Succisse C. B. lut.maj. Au-Bristons Park, lut, foliis Succife Ger. Becat pellow Muffrian Starmott.

Cluf.

Ex radice nigra, obliqua, multis albicantibus fibris capillata, & lateribus propagines fundente multa initio promit folia, Scabiosa, aut ut veriùs dicam Succisa foliis similia, dilutiore tamen viriditate & tenui etiam interdum lanugine prædita, guftu aliquantulum acri & amariufeulo: inter untare & term estata information anospino practica; parte antiquarturam acti ex antiquation; inter-que prodit candita cubitalis & amplior, teres, plerimque rubeleens, per quem figarfa funt folia, jam dictis angultiora, mucronata, & nonnihil dentata; is extrema parte in aliquor ramulos dividis eff, magnos fultinentes flores, ex multis guinque foliorum luteis flosculis, atque in orbiculare caput conagilis conflantes, quos per circumferentam ambiunt oblonga, latificula, plana folia, elegantif-fimo colore flavo, nullo autem, (aut certè perexiguo) odore praedita. Floribus fuccadens fomes inter villosam quandam in capitulis materiam latet, angulosum & quasi triangulare.

Paffim ad Alpium Austriacarum & Stiriacarum radices, aprico loco, nonnunquam etiam umbro- Locus &

Pallin an Appun Antonica and Considerant rances, aprice 1000, nonmanquan evant unioro-fonalcitur, ubi Julio florer, Augulto ejus femen maturum eft. Confiderandum proponit J. Bauhinus, an Britannica Gefneri & Lugdunenfis tradatur à Clufio nomine Afteris tertit, Auftriaci primi? quam ille Britannica Conyzoidis titulo describir. Verum descriptiones non in omnibus conveniunt : Siquidem Britannicæ caulis incanus & villosus describitur, folia densà, canàque lanugine fubrus pubefcentia. Unde Britannicam Gefneri & Alterem Pannonicum majorem five 3. Clufii diversas plantas esse opinamur.

Ad hanc Gefneri & Lugdunentis Britannicam, h. c. Britannicam fuam conyzoidem refert J. Bauhinus Afterem montanum luteum marem Tab. & dubitanter etiam Afterem montanum prægrandi flore Helenii Ad. Lob. cui & Clufius ipfe Pannonicum fuum terrium majorem cundem fulpicatur: unde sequeretur C. Bauhinum in Pinace ex una specie plante tressecisse; nimirum ex Aftere Pannonico majore Cluffi, Conyze affinem; Afterem montanum luteo magno flore; & Afterem Interim majorem foliis Succifæ: Verum (ut diximus) Britannicam Gefn. & Afterem Pann. 3. Cluf. rocte fe-

Hoc genus Afteris nos quoque in montofis non femel observavimus in Germania & Gallia.

9. Britannicam conyzoidem, quibusdam Asterem Pannonicum Clusio dictum J. Baubinus sic descri-

Aa . 2

Radice mutur obliqua, repente, fibrosa, acri cum aliqua aromaticitate: caule cubitali, incano, villofo, in alas aliquot circa fummum diducto: foliis maximis quidem fesquipalmum longis, duas uncias latis aut amplioribus, reliquis palmum circiter longis aut brevioribus, femunciam latis, utrifque longă, densă, canăque lanugine fubrus pubefeentibus, fapore amaro praditis, citra ullam adfrictionem flore Helenii, fed minore multo, luteo disco in pappos avolante.

* 10. Sante.

Lecto.

Least.

Locus.

* 10. Santolina flore ample Alpin. exot.

Planta conspectu tenera, mollis, ac delicata, tota candida in montanis insula Cretæ nascim-Planta confectu tenera, inolis, ac denerata, tota cantinua in inolistant and acceptable and a decision of the party, folim parvis, oblongis, multis finul fliparts, circum ambientibus ramulos, & fortular occultantibus, candidis, Abrotani feemine adprime fimiliars, non tamen per orac legal tudine occultantibus, candidis, Abrotani feemine adprime fimiliars, agristicant degradation of the control Hace planta ab una radice longa, craffa, tenera eaulem rectum, rotundum, digiti craffitie, albin the planta as that and the planta is the planta of the pla arque aureum colorem maxime accedentes: quibus fuccedunt femina minuta, oblonga, Sondo

Planta est inodora, levi amarore linguam inficiens.

De genere hujus plantæ, & an reété huc referatur nobis non constat. Nihil habet Alpinus de odore, nihil de pappo.

A. 11. After maritimus flavus Crithmum chryfanthem. dictus. Crithmum chryfanthemam Patk. Ger. maritimum flore Afteris Attici C. B. marinum tertium Matthiolo, flore luteo Bubbbala I. B. Golden flowered Sampire.

Suffrace of maritimus, flatim ab infa radice multos emittens ftolones, cubito altiores, reflex robultos, teretes, rubentes, per quos folia denfissima, uncia longiora, angusta, crassa, teren, glabra, extremo incila, acri, falluginolo, aromaticoque fapore prædita. Stolonum fcapi in folio

gnora, executo ment, acri, tanggnoro, atomateceque inporte practica. Sectional teap in top for ramufeulos findantur, quorum fingulis inflict for mapifeulos, luteus, in pappos exangelis Variis in locis maritums circa Angliam obfervavi, v. in rupibus ad *Llandaryn* in infula Angletic, in palude quadam prope Hurft-Caftle ex adverso insula Vectis copiolissimam.

Afteris species oft non Crithmi: unde After maritimus luteus Crithmum chrysanthemam vulit de Elur, non inepté inféribi possit.

. 12. Jacob ca Crithmi litorei foliis Morif. prælud.

Planta eft bipedalis, felië angustis, crassis, oblongis, viridibus Crithmi chrysantheminshar, s. rem fert lutuum Jacobaay, stellatuum, cujus petala lata, lutea discum luteum ex plurimis slosulis e ete Amatis conflatum cingunt. Flos abit in pappos.

13. After Atticus Italorum flore purpureo Park. Italorum Gov. Atticus cavuleus vulgaris C.B.E. purpureo & albo flore J. B. Duvple Italian Stavinott.

Caules habet cubitales & felquicubitales, tenues, teretes, duros, hirfutos, fubrubentes, foliani ctos oblongis, acuminatis, asperis & pilotis, interdum crenis paucis incisis, sapore subaromaios fubamaro ac ficcante. Caules circa faftigium in furculos dividuntur, quibus flores infident aman radiato Bellidis majoris pofitu, fed colore violaceo [Dod. cœruleo-purpureo] aut albo, diforadio fulvo, in pappos facellente. Radia tenuis, transversa jacet, à qua multæ demituatur fiza fapore amaro, nonnihil aromatico & calfaciente, quidam aiunt nonnihil Caryophylli refipie:
Semen parvum, fublongum, Intybo non multum diffimile.

Nafertur incultis & alperis collibus & convallibus, in Italia, Sicilia, & Gallia Narbonenfi paffin

Duplex habetur latifolius & angultifolius. Sic qui maturiùs floret minus altè affurgit, quan qui feruis.

14. After Alpinus flore purpurascente. An Afteri montano purpureo similis J.B?

Radix ei fatis crassa, obliqua, intus nonnihil lutea, sapore acriusculo, fibris aliquot donata Folia ad radicem plura, longa, angulta, figura fere Polemonii petrai Gefneri, faturo viore film dentia, ad latera nomihil pilola, at neque dentata, neque ferrata. Caules femipedales aut dedra tales, flurecti, foliis veftiti alternatim positis iis que ad radicem similibus, ramosi, singulis ramuls florem fuffinentibus Bellidis minoris, nifi quòd limbus feu corona foliorum radiatorum in mage ne, minoribus brevioribuíque barbulis confert, colore purpurafcente praditis: interiores autem file culi, qui fundum floris componunt, inter viridem quali & luteum colorem ambigunt.

In afcenfu montum maximo Carthulianorum conobio adjacentium Julii decimo feptimo flore

tem inveni.

15. After purpureus mentanus J. B. Alpinus cæruleo magno flore Park, montanus, cærulem magn flore, follis oblangis C. B. After 7. Clufii Ger. Becat blue mountain Starwort.

Radio huic fatis craffa, longa, nigricans, fibrata, in plura dividitur capita, ac fe propagat: Exquo rum fingulis emergit esuli ulus unus, palmaris, rarius dodrantalis, interde rei Afteris, cr. tutus, paucis foliis veftuus, in tummo florem geftans majorem quam vulga

Lib. VI. De Herbis flore composito non lastes centibus. Orc.

tera fimilem, foliolis cocruleis, purpureilve luteum veluti oculum flellatim ambientibus: quem in pappis appendium femen lequitur. Folia circa radicem multa, pilofa, unciam unam, duas aut tres pappis appendix James and tree doing, femunican lata, per extremum rotunda. Autore Camerario, interdum globult tumentes, villofi, propè radicem adnafcuntur foliolis, éfique omnino minor vulgari Aftere.

In lummis jugis montis Jura, item in montibus maximis Carthufianorum coenobio imminentibus Locus. invenimus. Oritur herbofis Austriacarum Alpium jugis, inquit Clufius. Floret Iulio.

C. Bauhinus Afterum Atticum minorem Cam. ab Aftere purpuréo montano diversum facit, quam rede infe viderit: ego J. Bauhini fententiam amplector, qui huc eum refert.

16. After birfutus Auftriacus caruleus magno flore C. B. Prod. Park. Blue Auftrian Starwort with a great flower.

Caule est rotundo, hirfutie aspero, pedali in unum alterumve ramulum brachiato; foliis latis, subrotundis, per marginem nonnihil exasperatis, & in apicem rigidiorem delinentibus, rigidis, crassis, roundus, per magneri riorini exaperatis, et in apresin inguistici evi exalperatis se feabris cincto: cujus funmo flos magnus infidet, ejufque orbem pallidum folia multa, tenuia, oblonga, pallide cerulea ambiunt, qui maturus fimiliter in pappum abir.

Hic licet in Austria circa Cremsam reperiatur cum Aftere mont, cerul, magno flore, confundi

Huic affinem Cantabrigiæ in hortulo nostro aluimus sub titulo Asteris Hispanici Londino missam, qui radice erat vivaci, folis lanuginosis; floribus amplis, pallidè cœruleis: fortè After Pyreneus pracox flore majore corruleo Hort, Parifienfis.

17. After Tripolit flore C.B. minor angustifolius Park. Atticus Monspeliensis purpureus, angustioribus folis J. B. Parrow traved purple Starwort.

Cognatus est Asteri Attico Fuchsii, caulibus rectis, cubitalibus, teretibus, hirsutis; per quos folia cre-Cognatus en Arten Atteo ruenin, eautour rectts, cuotantous, terentous, influtes, per quos joita crebas, glabra, nervola, Linaria folis magnitudine & forma refpondentia: Flores ¹n frequentibus pediculis, aliis palmaribus, altis uncialibus, umbellam mentiuntur, Afteris Fuchfiani fimiles, paulo tamen minores, violaceis in ambitu folis, dilco lueco, qui in pappos refolvuntur.

In prato juxta molendinum Cafiri novi, inque fylva Valena & alibi propè Monfpelium invenimus, Locus.

Augusto citam & Septembri mense florentem.

After minor Narbonensium Tripolii flore, Linaria:

Flos Septembri mense suavem. Croci odorem spi-

18. After caruleus ferotinus fruticefcens, Tradescanti. Late-flowering blew Starwoit.

Radix ei alba, furculofa, fibris multis donata, ad latera propagines emittens, huc illuc fub terra vagantes, & virgas fubinde emittentes, ut planta brevi fiatio longe lateque fe diffiundat. Cantes exert bicubitales, teretes, rectos, rigidos, glabros, medullá farêtos, craffitio propennodum minimi digiti, folhs crebris, nullo ordine pofitis cinctos, fuperiora versus valde ramolos, ut ex uniufcujufque foli finu ramulus exeat. & planta arbufcula fipeciem reddat. Supremos caules & ramules occupant flores multi, Bellidis minoris magnitudine & ferè formâ, fed colore diverfo; medium quippe umbonem ex viridi flavum ambiunt numerola petala angulta, oblonga, pallide cerulea, una n-terdum vel alterà crena in extremo incifa. Folia Salignorum amula, inferiora digitum lata, tres quantove digitos longa, acuminata, per margines interdum obiter dentata, alala sequalia, lata bafinaline sugards to the state of the state o

nune mil frequentius est in hortis, est enim admodum vivax nec ullum ferè folum respuir. Duas praterea hujus species exhibet Morisonus in Praelud. Bot. Ex sunt

1. After serotinus angustifolius Canadensis flore cœruleo. Foliorum angustia à descripto differt,

2. After præcox flore cœruleo majore. Hujus caulis humilior, flos major, media autem æftate

19. Afterifcus latifolisu Antumnalis Cornuti. Virgineus latifolisu praecocior purpurante flore parvo, Park. The earlier broad leaved purpliff Virginian Starwort.

Radiz huc crebris compacta filamentis: eaules lignofi, teretes, graciles, subrubri, bicubitales; folia in ambitu ferrata, longis pediculis innixa (velut Pyri) ad basin lata & subrotunda, in mucronem sensim gracilescunt : coloris quidem suprà luteo-virentis, inferna autent parte velut Cyclamini. Caulium cacumini luxurians adoc florum infelic copia, ur complurium contextum flofeulis forum porius quam genuinum plantæ florem dixeris. Singuli flores duplo minore ftellå fulgent quam vulgaris After Atticus (camque ob caufam Afterifcum potius quam Afterem appellavimus) nodium cinoracei coloris umbonem habent [pallide lutei porius] circa quem foliola velut ra-di dilutifime purpuralcunt, fuccodente femine pappofo. Caulibus marcefcentibus radices peren-

Sub finem Augusti & interdum serius pro anni temperamento floret. Planta est Canadensis.

A. 20. After

Locus

Piret.

A. 20. After maritimus purpureus Tripolium dictus : Tripolium majus & minus J. B. vulgare me jus & vulgare minus Ger. majus sive vulgare & minus Park. majus czruleum 6 minus

Cubitalem & sesquicubitalem altitudinem assequitur, radice fibrosa. Folia ad Limonii mios folia accedunt, frictiora, longitudine ferè paria, nervis rectis Plantagineis donata, glabra, crafe pinguia, colore coerulescente interdum, per caulem & ramulos nullo ordine crescentia. Caule fastigium ramosum flores gerit, surculorum extremis harentes, purpureos cœruleósve, [umbonen medium luteum cingente foliolorum purpurcorum limbo feu corona] qui in pappos cyang

Tripolium majus & minus, cum non aliter quam magnitudine differant, non separo: Tripoli

um flore nudo circa Briftolium observavi copiose.

nes C. B. Sea Starwort.

Scatent hac planta (ut verè Lobelius) Narbonica & Anglica litora & fluminum crepidines, que refluxus & maris æstus inundant. Minorem speciem in palustribus maritimis non longe Monsoe ho observavimus.

Hac ctiam planta Afteris species est, nobis After maritimus caruleus, Tripolium vulgo dillus

21. After Virgineus angustifolius ferotinus parvo albente flore Park. The narrow leaved late flowing Virginian Starwegt.

Multis fruticat folonibus, quam pracedentis elatioribus, gracilibus, rigidis, folisi ad nodos velisi fingularibus, abique pediculis adnatis. È foliorum alis, à medio caule furfum, excunt ramulpa longi, & ipii non raro in fecundarios ramulos divili, ad fingulos nodos folis pariter fingulis obia verum minoribus & crebrioribus quam in imo caule. Flofculi in fummis ramulis & furculis per exigui, stellati, circulo petalorum albentium medium discum purpurascentein cingente radiau, in pappos evanescentes. Radix fibris plurimis, longis, albentibus constat, in multos annos virax, & plurimum se propagans, caulibus quotannis marcescentibus.

Multo serius floret quam superior, interdum, non ante sinem Octobris aut Novembris intimme

tempellate calidiore maturius. Locus natalis idem qui pracedenti.

22. After ramosus annuus Canadensis Moris. Bellis ramosa umbellifera Cornuti : ramosa maja umbellifera Americana Park. Amual white flowered Starwogt of Canada.

Selquipedalis herba est, radice ministiffimis contexta fibris: foliis longiusculis, pinguibus, alpris obscure virentibus, crenaturis ambitûs alțiilime laciniatis. Caulem habet pariter scabrum, pullulatibus omni ex parte ramulis, quibus in apice numerofa florum copia crefcit, Bellidis minoris effici. dentioribus tamen barbulis medium luteo-virens orbiculum concinne ftipantibus. Barbult nur quam subescunt, ut nostratis, sed emaculato semper candore sunt insignes. Singuli flores linguis suftinentur pediculis, qui licet ab eadem cauliculi parte prodeant, diversa sunt & inaqualis sempa longitudinis. Flos Junio, Julio & Augustoviget, ambitus postea marcofeti, medius orbis și fem formatur, [quod pappo adnatcente alatum est] Caulis tandem & plantæ pars omnis arcfet; sv nifi femme vegetat, quod à fatu duodecimo fere die germinat.

Gustata linguam acriter pungit, camque amaritudine inficit non ingrata, nescio quid enimato maticum præ se fert, cujus odoris halitus cerebrum serit, è quo pituitam crebra spuitione submit

per os exigit.

CAP. V.

De Aftere Conyza dicto.

Lantas hasce Conyzis accenseri solitas ob odoris desectum Asteribus potitis subjungimus, quamvis saporem obtineant acrem & aromaticum. Siquis ob hanc rationem non sollice tandas aut loco movendas putet, fruatur ille fuo judicio, nec enim ego hac de re cum que quam valde contenderim, prefertim cum flores in hoc genere vix fint radiati, ac promb Afteris fen Stellæ nomen eis minus apte conveniat.

1. Conyza carulea acris C. B. Ger. emac. odorata carulea Park. Senecio five Erigeront ruleus, alus Conyza cerulea J. B. Blue flower'd tweet fleabane.

Conyza hac subinde magnitudine, fedicius aut insedicius solum nactus, variat, aliàs sesquipil maris, alias plufquam dodrantalis: radicibus tibrotis, albicantibus, guftu nonnihil aromaticis: ta quibus caules fugunt, multi, tenues, firiati, ribentes, hirfuti, ramoli, medulla alba pieni: Eliintegra, nec ulquam diffecta, crenatave, lanugmola, interta, interiora quidem uncias fere des longa, (emunciam lata; imperiora ur beverora, tra angultiora, urraque lapore acri & aromatova Capitula quam in Senecione vulgari longe craftora, canaliculata, tomentofa, nonmbil rubenta

Lib. V. De Herbis flore composito non lastes centibus. erc.

Florum foliola dilutiore purpura tincta funt, medium obtinente pappofo tomento exalbido in lute-

In fecilioribus & ficcioribus pascuis, præsertim arenosis, frequens oritur.

Locus.

. 2. Conyza curulea Alpina major Park. C. B. Breat, blue Mountain Fleabane.

C, BEx radice lignosa rusescente caulem crassium, pilis asperum, palmarem, mox in ternos ramulos, (& horum aliquos in pediculos) divifum protrudit : circa quem folia pauca, hirluta & aspera, craffa, uncias tres quatuórve longa, uncia angustiora, nervis aliquot distincta. Singulis pediculis fles unicus, cœruleus, Conyzæ cœruleæ vulgari fimilis, & fimiliter in pappum evanescensin-

In monte S. Bernhardi provenit. Si planta hac à Conyza cœrulea acri vulgari specie differat, cur non certiores diffinctionis notas

attulit C. Banhinus?

2. Conyza carulea Alpina minor C. B. Park. Small blue Mountain Fleabanc.

Plantula est semipalmaris, aliquando minor, lavis, rarius nonnihil pilosa; radice nigricante, fibrofa; cauliculo rotundo, tenui, unicum florem cœrulcum, illius quidem flori formâ fimilem, fed triplò minorem, multis apicibus donatum, & in pappum abeuntem fuftinente. Foliola habet ad radicem plura, angusta, triuncialia, pediculis donata, pallidè virentia, at que caulem basi sua cingunt breviora funt.

In monte Gothardo reperitur.

4. Conyza Canadensis annua, acris, alba, Linaviæ foliis Bocconi. Con. alba, acris, annua, Moris. An Eupatorium cannabinum Americanum angustifolium Park?

Conyza hac prinfquam in caulem affurgat foliorum humi jacentium orbem & quafi stella: radiantis speciem exhibet : Folia huic primò nascenti sinuata & hirta, atque versiis extremum retusa; qua tandem in caulibus adultis Linaria funt amula. Caulis pedalis & bipedalis interdum. Flores arvi, albo-virides, ferè innumeri, atque in pyramidis modum dispositi, qui senescente planta verhs autumnum in unum verfum flectuntur, tandémque in pappos (Conyzarum & Senecionum mo-re) folvuntur. Sapore acris est. Arida planta si digitis teratur non insuavi Mali Aurantii odore

Ex Creta vel Canada vel aliunde allatam negant nonnulli, repugnante seniorum Parisiensium side, quibus in prima etate ignota fuit. Quòd nuspiam non oriatur, & quasi de industria sata, hoc copia feminis pappescentis debetur, quod facile vento huc illuc impellitur.

Hanc plantam esse existimo quam Parkinsonus sub Eupatorii cannabini angustifolii Americani titulo proponit & describit : qui folia ad margines interdum dentata esse ait, alias aqualia.

CAP. VI.

De Aftere Jacobaa dicte:

NUm plantæ sequentes, Jacobæa aut Seneciones dici solitæ, solio sint integro, neque nos certam aliquam notam novimus qua Jacobaa ab Aftere differat, præter foliorum divifuram, ad Afterem potius quam ad Jacobæam eas referendas duximus.

1. Jacobsea Senecioni affinis. Senecio folio non laciniato J.B. C. B. folio non laciniato Myconi
Park. Broundfell with an unbivided leaf.

Herba est cubitali altitudine, radicibus tenuibus, candidis, lignosis, dulcibus : caule aliquantisper pilolo, rotundo, cavo, Medullá lanuginosa farcto; in quo folia funt exigua, pilola, in ambitu ferrata, crassa, aliquantulum vividia, infernè rubescentia, qua quandoque colore vinoso manus inficunt. In caulis summitate flores sunt lutes, in pappos protinus abeuntes. Sapor totius plantæ aqueus eft, ut vulgaris Senecionis.

Nascitur in quercetis, locista non admodum siccis, sed humidis, interdum & in pratis. Nos in sabulo- Locus. inter oppidum Rot & Norimbergam celebrem Germania urbem observavimus: eundem ctiam Melfanæ Siciliæ, in afcenfu montium prope urbem. Calix floris Senecionis calicem exactè refert, verum circulum seu coronam foliorum in margine ad modum Chrysanthemi obtinet. Plantula teno-

ra est, radice fibrofa, foliis Bellidis majoris,

* 1. facobea

Locus 65

Tempus.

Ciuj.
Terna quaterna aut plura habet folia, latiulcula, in ambitu leviter dentata: Caulem cubitales Terna quaterna aut piura maoet piura, mainemosi prima intimensi mainemoundate plerunque angulolum, gracilem, per quem inordinata fparla funt folia, infimis paulo minora fupremo angultura, lata bafi ipium amplectentia. In fimimo caule quaterni aut quini tangua in umbella nascuntur flores, Jacobaa vulgaris floribus non multum absimiles, antequam exples in umbella nateuntur flores, Jacobæe volgaris norious non muntum aonimies, antequam explaetur ex atto-tubefeentes, fed ubi aperti funt auri fulgore filendentes, quos in ambitu flipan quiba na aut plura foliola, per extremum incifa, fuperne phemica, fubtus verò quodammodo nibam au tipura foliola, per extremum incifa, fuperne phemica, fubtus verò quodammodo nibam in flores maturi in pappum abeum, cui involutum ett feme ingricans, oblongiufculum, vulgi. Jacobæe femini rion difpar.

Radix non valde magna, ingricans, tenubus fibras candicanbus b. ta planta mollicula, & quadam lanugine obfita conspicitur: amari autem est saporis,

Nalcitur apud Nemethwywar, aliifque Pannonix & Austria montosis. & caduis sylvis. Flore Inno

initio, & fub ejustdem extremum finem semen maturum est.

3. Jacoben rotundifolia incana C. B. prod. Park. Hound leaved hour fingwon.

Radice est crassiuscula, transversa, rufescente, in sibras oblongas abeunte: caule pedali, incano foliis subrotundis, crassis, superne virentibus, inferne incanis, uncias duas absque pediculs longs tothi indications, crains, inferie vitentions, michie incans, inicas and adopte pencius longital foliquinciam laris, in ambitu dentatis, at in caule paicis & angulfiffinis. Flas, qui Scoraffort fimilis finimo cauli infidet, faits magnus & luteus. Toti planta lanugo quadam asperal. Si hac planta recte desembatur flore Scorzonera fimili, hoc eft, natura pleno, vel adaliud guis

pertinet, vel est in hoc genere fingularis & anomala.

A. 4. Jacobea montana non laciniata noferus. Mountain Kagwozt with anundivided leaf.

Radice est crassiuscula, transversa, fibras albas plurimas, & ipsas satis crassas emittente. Es ad radicem humi sparsa in orbem plura, sescunciam longa, unciam plus minus lata, per ambigu leviter dentata, fupernè cum juniora funt viridia, brevi tamen in luteum languescunt, & under exficcantur. In horum medio feu centro exurgit caulis semipedalis authumilior, purpureus, line exilication: In notati medio rea contro cangicampi antique pediculis, bafi fina adherentibus, vellus in unis, folim parvis, anguftis, oblongis, acutis, abdrue pediculis, bafi fina adherentibus, vellus in faltigio tres quaturore flore, velut in umbella geftans, Jacobæa amulos, è calyce firnato, mano ratigio tres quatuove *porei* venti in unocia gertans, pacobare aminos, e caryet iritado, mundico dio difeo, tum barbulis ambientibus flavis; quibus in pappum abcuntibus famine parva Jacobare turrefecentia vento difflantur. Tum caulis, tum foliola cum ambientia araneosa quadam langa obducuntur. Folia mafticata initio nullo infigni faporo linguam afficiunt, paulo poft nonal

In montofis sterilibus cretaceis prasertim, ut collibus Gogmagog dictis, & planitie Novi Men. oppidi, & colliculis contumulatis Bartloviæ in Agro Cantabrigienfi aut Effexienfi, oritur.

• 5. Jacobææ assinis planta tuberosa Capitis bonæ Spei Breynii.

Radice est tuberosa, fusca, in orbicularem latitudinem esfusa, Cyclaminis facie; foliis mulis sp claminis etiam haud valde absimilibus, ex satură & dilutiore amœnă viriditate eleganter vanegue; inter que cauliculi teretes, concavi, paucis foliolis septi, bini, terni pluresve dodrantalis longual nis exurgunt. Florem unicum, aureum, Jacoban latifolia Pannonica 3. Cluf. fimilem, in pagu abeantem, fultinentes.

Hac (inquit Breynius) in ramulo ficco & figura fummo studio coloribus expressa, que in Be verningiano horto floruit, notare potui.

* 6. Jacobæa Æthiopica Lavendulæ folio Breynii.

Virgae ex radice quas fundit, rotunda funt, feriata & incana, magnitudine Millofolii sylvelle per quas felia viridi-incana, uncias duas longa, culmum lata, nervo per medium decurrente cul-imula folis Lavendulae. Virgarum fattigia in furculos quofdam, & hi in pediculos, duo, is quatuor, plurelve minutillimis donatos foliolis abeunt, quorum finguli florem è calyculo toruls radibus canaliculato Jacobæa geftant minorem, radatis, aureis, per extremum inclis folis und nem concolorem ex multis apicellis five tubulis conftantem coronantibus: qui in papposim es dem semen, oblongiusculum, Jacobææ vulgaris non dispar, abit.

Gaudet locis herbofis Promontorii bona spei.

Lib. VI. De Herbis flore composito non lattes centibus, erc.

* 7. Jacobica Æthiopica Lariels folio Breynii.

Hae lignofus & parvus est frutex, Ericæ fimilis; ramos ferens multos, dilute virides, rotundos ac friatos, inferius, ubi nudi, tuberculis denfis, five foliorum vettigiis delapforum, punctulis ve-luti, inequaliter utrinque & in medio politis, inftar Euonymi alterius Clufi infignes; cateroquin ab imo ad fammum numerofo ac denfo agmine Foliis uncialibus & dimidio minoribus, anguftiffimis, læte viridibus Pinastri tertii Hispanici pumili Cluf. vel Laricis accedentibus, at mollioribus, ità circundati ftipatique, ut iplos ramos penitus occultent.

carcundat inpanque, at the foreign man partial securities.

Floram in ranulorum & foreign man per unique folitarium producit aurei coloris, stellatum, Jacobae haud multum absimilem, minus autem solitosum, ealjee songiore, maturitate in pappum

evanescentem, & semen nigrum Jacobææ longius relinquentem.

In cricetis ad Promontorium Bonæ Spei.

* 8. Jacobæa spicata Monomotapensis Breynii.

Hee caule longiore quam pradicta adolescit, rotundo, striato, in ramos diducto satis longos; quos hine inde folia sepiunt subrotunda, crassa & serrata, Euphrasia foliis quodammodo accedentia, in mucronem verò acutiorem definentia. Flores scansiles per ramulorum longitudinem serie quadam fuccedentes gerit, velut in spicam congestos, flavos, radiatos, disco melino, Jacobæ vulgaris minore, calyculo quoque longiore & angultiore, ex numerofioribus (quamulis viridibus, fimbriam albam lanuginofam habentibus imbricatim compacto. Horum florum apicelli in pappos resoluti, una cum semine, Jacoban paulò exiliore avolant. Tota planta hirsutie quasi subaspera, & alba lanugine obtita confoicitur.

Datur & altera hujus species, cujus caules itidem striati sunt, ast minus lanuginosi, Folisque pancioribus fepti, ac floribus rarioribus, furculo longiusculo sepè solitariis insidentibus onusti.

Isidem in locis cum prioribus reperiuntur.

Locus.

Lecut.

CAP. VII.

De Helenio sive Enula campana.

Elenium Exerior quòd è lachrymis Helenæ natum dicatur, & ideo in Helena infula laudatiffimum effe perhibetur. Caterum Helenium partium omnium, radicis, foliorum, florum magnitudine à relious integri-foliis flore discoide papposis distinguitur.

Helenium Ger. vulgare C. B. Helenium five Enula campana Park. J. B. Glecampane.

Felia multa à radice exferir longa, lata, in terram reclinata, utraque extremitate acuta, ad ta-ĉum mollia, fupernè pallidè viridia, fubus incana, per ambitum crenata, brevibus pediculis harentia : è quorum centro caules exurgunt nune unus, nune plures, recti, canaliculati, villofi, subrubentes, ad trium & quatuor usque cubitorum proceritatem, aliquot alis concavi, quibus folia aliquot nullis intervenientibus pediculis adnascuntur, Verbasci latioris. Flores odorati sed obscure Buplithalmi effigie, sed multis numeris majores, aureo fulgore comantes, quibus squarrosum subest latius capitulum, femen continens gracile & oblongum, pappo coronatum. Radix notanda craffitici, foris fuca, intus alba, fapore aromatico, acrimonia cum nonnullo amarore mixta, odore enam, præferum cum exiccata fuerit, fuavi & grato, cum nulla præterea plantæ pars odorata

In pratis & pascuis, præsertim humidioribus, occurrit, sed rariús. Flores Junio ac Julio vigent. Radix, cujus praccipue in medicina ufus eft, infigniter amara eft, hinc calida & exficcans. Recens Saccharo condita ad modum Zingiberis, vel exficeata & in pulverem redacta Saccharo

vel melle mixta, ut fiat eclegma, vel cum Saccharo in tabellas redacta, fi in ore continetur, & contune saliva soluta una cum ipsa in asperam desertur arteriam, plurimum prodest adversus respirandi difficultatem, orthopnæam, afthma, veterémque tuffim.

In Tuffi inveterata Decoctum radicis Enula cum Uvis Corinthiacis abunde commendat Dolayis L. I. C. 9. S. 16. D. Soame. Ventriculo infuper commoda est à cœna sumpta ad coctionem promovendam. Hinc Platerus, referente C. Hofmano, eam vocare solebat aroma Germanicum, & valde laudabat præ Zingibere & aliis Indicis. Hoc etiam tempore, quod mirum alicui videatur, dvum faciliorem reddere dicitur.

Commendatur praeterea, ut peculiaro praefervativum pestis tempore manè sumpta.

Utile etam est ad remorantes urinas & menses ciendos seu decoctum ejus secundum Dioscoridem, feu exficcatæ farina cum Saccharo mixta.

Vinum Gallicum album in quo radices in frusta concise per tridium maceratæ fuerint manè jepuo ventriculo sumptum ad dimidii sextarii mensuram Chlorosin Virginum mirisice expugnat &

Leaut.

Locus.

Decocum

Lib. VI. De Herbis flore composito non lastes centibus, esc.

Decoctum radicis à Parkinfono & aliis intro fumptum ad fpafmum, contutiones & dolorem

Nos certe plantam hanc F. Columna destriptam Cantabrigia in hortulo nostro aliquot annos a-

ischiadicum commendatur; vel etiam exteriùs applicatum. Radices vino decocta, aut recentium fuccus vino infufus & potus lumbricos & tineas vennis

Vinum quod ex Helenii radicibus paffim in Germania paratur, frequenter in potu fumptim

mirificè visum acuit. F. B. nemee viium actiie. J. B. Enula campana in aqua communi destillata salem volatilem exhibet salis C. C. amulum tun odore, tum virtute. Vide le Febure.

Ad pestem praservativum: R Rad. Enula campana bene à fibris mundat. q. v. Decoque aqua quousque mollescat, ut per setaceum transmitti pollit, de qua accipe part. 1. mellis dels mati p. ij. & coque lento igne ad humiditatis confumptionem. Doss 3i.

CAP. VIII.

De Doronico.

Oronicum vocabulum factum est ex Arabico Doronigi vel Durungi, quorum illud Serapo nis elt Simplie. c. 325. hoc Avicenna 212. c. 210. Horum verba fi afferam nihil agam: tam enim non conveniunt cum Doronico quam non conveniet album cum nigro.

Doronici note characteristice funt flores aurei speciosi, sparsi, in summis caulibus & rammi in longos pediculos excurrentibus fingulares: Semina in plenique parva migricantia; folia niem lata & subrotunda; radices tuberose aut crasse, qualitate venenata & deleteria pradicta, Hue etiam ob florum fimilitudinem in figura & fitu refero nonnullas que foliis funt oblongis, n

dicibus fibrofis, nec quod fciam deleteriis.

Possent fortasse certiores hujus generis note à seminum figura alissque accidentibus sumi. Ve rum quoniam nobis paucas admodum Doronici species videre contigit, nec multa quod sum in hortis à nostratibus coluntur, ea observare & inter se conferre nondum licuit, necdum lice.

1. Deronicum unlgere Park, latifolium Clul, majus Officinarum Gos, emac. Dor. radia Soci. C. B. latifolium Clul. Common of Viond-Italied Ucopards hanc.

Folis exit pluribus, fubrotundis, latis, diluté virentibus, mollibus, tenuíque lanugine publicani bus, Hedera cujufdam & umus Cyclamini foliorum formâ, fed amplioribus, ad Cucumeris magi accedentibus, hujus tamen & minoribus & mollioribus. Canlis dodrante altior, & iple langue accentures, man america minoriasa e montantosa e montantosa e montantos para la final accenta firatus, quati multangulus, alioqui rotundus, qui in pauculos divifus ramulos, gos fitigis flores promut, Chrysfaethenn amulos, & medio videlicet difco & orbiculato ambitu mas. qui in tenues & candidos pappos refolvuntur, quibus subsunt exigua, nigricantia semina. Radici haud magna, candida dum recentes fiint, geniculis veluti articulata, non recté descendun, è per obliquium Graminis modo serpunt; & fubinde extuberantes novella protrudunt genina (n tele multiplicante flirpe) demissis etiam ab ipsis tuberosis partibus aliquot deorsum concoloribus bis. Referent radiculæ examinatos Scorpiones: nam anterior & tuberofior cauliculis proxima@ pufculum cum pedibus, pofterior articulatam videtur exprimere caudam.

In montibus prope Genevam copiose provenit.

2. Doroneum Cyclamini folio, nigra radice Campoclarense Col. Black-rooted Leopards but, with Solublead leaves.

L .::0.

Differt hac ab aliis vulgatis radice, que nigrescente & susce exterius tecta est, intes verò alba, o lorata, cupreffi ligni derafi modo, fapore dulci & aromatico, cerebrum petente: in faxonim rimas excelliorum montium in valle Campoclarenfium longioribus fibris craffioribus & albicantibus minime nodotis te intinuat: ipfa verò radix obliquam, geniculata & in globulos intumelens, oblique reptat in fumma tellure, ut etiam nuda reperiatur. Foliis differt etiam, que non con meris modo ut vulgarium mollia, & hirfutie incana obfita, fed Cyclamino proximiora, carnolioa vulgaribus & duriora, majoribus dentibus circumferrata, laviora minúfque pilofa, viridiore colores: nitidiore, venulis quibudiam denfis ac reticulatis, ut cutis, depicta, magisque circa petiolum luna finu conjuncta. Caule pedali & femipedali invenimus, ftriato, cavo, tribus aut quatuor alis folioria absque petiolo alternation harentium intercepto. Folia ab radice plura quatuor è singulis germiniss que plura edit. Florem in fummo habet unicum ex calice foliofo virente, quatuor unciarum diamen, quamplucimis barbulis ra l'antem luteis, Afteri aemulum, medium continentibus unibonim flotale exiguis compactum, qui Maio menfe emicat. Tota planta major eff vulgata Cucumerino round folio Doronico, e pulchriore afpectu reliquis alis oritur in monte Matelio locis Borealibus.

Dubitat C. Bachinus, an hac planta fit Doronicum radice [Scorpii] Brachiata Lob. cum tamen neque figura neque descriptio Lobeliana ei apte conveniant. Fieri tamen potest ut eadem fient nam Lobelius perfeje in plantis describendis labitur, memoria nimium fidens; & figura etiam ipk

non rarò minus exacte funt noc plantis per omnia refpondent.

Doronici humilis Stiriaci Clusii descriptio ab hoc non multum abludit, ut candem plantam

fulpicer.

De Doronici radice hoc cumprimis controversum est, situe venenata. Quantum comperi (inquit Casp. Hofmannus in De Medicam. Officin. lib.2. cap. 4.) qui primus illum accusavit Maranta fine, I. Meth. 11. Ejus opinionis fuifle Aldrovandum quoque Gefnerus scribit l. de Acont. Matthiolus ab initio quidem acriter se oppositit, sed demuin consensit, partim Cortusi motus autoritate, partim experimento canicula quam quatuor drachmis radicis strangulavit. Huic iterum seoppoluciunt Gesnerus l. c. & Lobelius in Adv. qui etiam more suo in Matthiolum acriter invehitur: ponteniar comment que de la carriculis perniciolium fit, cium non panca reperiatur alia animatibus noxia & ledificia que homini non modò innocaa fed & falutaria funt: Nam & experimento certum habemus Aloe faluberrima interfici vulpes, & ex Plutarcho eafdem enectas Amygdalis amaris tuni habemis Alos lauberimi meterier vinges, & ex l'antardo d'attein enectas Amygdais amaris dificinus, &r. Friatur ille fuo judicio; ego cerè mallem fuffragari Matthiolò quàm in humano corpore experiri quod canibus altifve Quadrupedibus perniciolum comperi. Nec refert quod fine periculo utimus Electuario de genunis, &c. Nam &venenis ut Opio, &c. exigua dossi innoxiè, imò cum commodo uti pollumus, & in El. dicto Doronicum aliis falutaribus mixtum corrigitur. Gelcum commodo ut politimus, & m El. dicto Doponicum ains latutarious inixium corrigitur. Gel-neus autem deplorando experimento vim lechiferam radicis Tooronici in femetis-'o comprobavie, fiquidem verum fit, quod Coftæus feribit in Elett. de Aromat. Mefue, illum esti hujus radicis obiifle. Quod ut credam (inquit Hofmannus) ipsus facit. Ut enim manifesto redarguerer Matthiolum (fic loquitur 2 Epif. 20 & 22.) se 3 ii rad. hujus simpssifle, & per octo quidem horas bene ha-buiste; verum iis elapsis ventrem ac stomachum instari sensiste. tem quandam, & corpus totum infirmius, ita ferè ut aliàs femel ac iterum ex nimio frigida potu perceperat. Que Symptomata cum biduo durarent, & non viderentur sponte cessure ingressum fuiffe ague calide folium & curatum fuiffe.

In Itinerario D. Georgii Wheeler invenio speciem Doronici, quam Graci circa Athenas Scorpido corta vocant, ob radicem scilicet Scorpio similem, squamoso corpore, in medio intumescentem, caudà acutà, fibris podes imitantibus utrinque productis, in terra reptantem, & fubinde in tubera Scorpionum amula intume/centem, ut velut catena Scorpionum fe mutuo infequentium videatur. Folia Chelidonii minoris aut Tuffilaginis foliorum minorum amula. Plorem non vidit.

In Hymeti montis faftigio Athenis non longè hanc plantam invenit Autor, quam candom Lorus, puto pracedenti à Columna descripte; certè à nobis Cantabrigia culta pfillima est.

2. Doronicum radice dulci C. B. Dor. folio subrotundo, serrato J. B. Dor. brachiata radice Park. D. radice repente Ger. Erecping Leopards bane.

Caulem habet aliquando cubitalem, rotundum, striatum, viridem, intus concavum; capitulum in fammo caule magnum, ex multis floculis luteis concavis & quinque crenis divilis congeltum, quod ab alis longiufculis & in extremo crenatis foliis fulgore, auri filendentibus ambitur, non modoabalis iongiaicins e il exterio e ceratas roms rungos anti presentatas amonta, non modo-rum. Seme exiguum, nigrecans, cum fito pappo facile evanefecens. Folia circa radicem longo pediculo inherentia, orbiculata ferè fitnt, fenfum tamen à pediculo in latitudinem fe explicans, in ambitu dentata & servata; que verò caulem ambitunt longiora, & ab ipsa statum pediculi sede in latum expansa, omnia saporis acris & amari. Radix ex viriditate candicas, minimum digitum crassa, geniculata & quasi squammata, internodissque distincta, sed nodis sursum tendentibus, non inferne, ex inferiore geniculorum parte longas agens fibras, albas, fatis crassas, & propagines in lateribus, gultu ferè fucci à Glycyrrhizæ radice expressi & densati,

Inventur in Esfeber, Durrenstein & quibusdam aliis Austriacarum Stiriacarumque Alpium jugis in-Lecus ter saxa. Floret Julii initio, aut etiam serius, in hortos verò translatum, ubi non diu permanet Tempus.

Maio plerunque.

Hoc unà cum Doronico maximo venatores paftorésque montani, qui Rupicaprarum radicem ap-Vires. pellant, adversus vertigines non minus commendant quam Anticulae urfi flavo flore radicem, viribusque firmandis apprime utilem esse ferunt. Huic fimile est fi non idem

* 4. Doronicum brachiata radice Ger. radice Scorpii brachiata C. B.

Hae species Dodonato paulo major est Doronico primo seu vulgari, saturatius virens, procerior, radice pluribus corticeis squammulis, nitentibus, candidis, marmoreis transversim cincta, cui ala utrinque apta una est, Squillæ marinæ, Cancellíve aut Scorpii forcipulis non absimilis, dulcicula gustanti. Folia majora paulo & rotundiora. Umbrofis hac montibus oblectatur.

Hane Parkinsonus pracedenti candem facit, nec immeritò meo judicio; ac proinde folia in Loselii icone minùs rectè picta funt aqualia abíque crenis.

5. Derenicum Stiriacum flore amplo Ger. emac. humile Stiriacum Clufii Park. latifol. flore magno C. B. folio lato, flore magno J. B. Stivian Acopards bane with a large flomer.

Humilius plerunque est jam dicto, & capite floris majore, foliis à pediculo statim panè orbiculais, ut Cyclamino, alioqui superiori non diffimilibus. Radicum item nodi & propagines, neque in hoc,

De Herbis flore composito non lastescentibus, erc. Lib. VI.

ut neque in pracedente, deorsium tendunt (nodi autem in hoc minus apparentes) aut ansano inftar longe à matre sele spargunt, sed quali matri contiguæ sursum tendunt, & extra terramshi promentes, fibris in tellure fele firmant, nequis fine fibris aut utrinque anfatas existimer. Nascitur in Veytzalben supra Neuberg in Stiria, & eodem quo pracedens genus tempore flore Idem videtur Doronico Cyclamini folio, nigra radice Campoclarenfi Col. fuperuis descripto

* 6. Doronicum Germanicum Park. Plantaginis folio alterum C. B. Germanicum, folio lage ex adverso nascentibus, villosis J.B. Calendula Alpina Ger. Berman Reoparth fin.

Cluf.
Terna aut quaterna lumma tellure fundit folia, Plantagini latifoliæ ferè æqualia, longiora tamen & ad Digitalis luteum seu pallidum florem ferentis similitudinem magis accedentia, nervis diffins 8c ad Digitalis Intenni feu pallidum florem ferentis firmitudinem magis accedenta, nervis diffina, mollia, viridia, fupernè nomihil villofa, infernè candidiora & læviora, bina femper ex after, nafernia, guftu nonnihil amaro & acri. Caulem habet ferè cubitalem, nudum, rotundit tum, ex quo magnus emergit orbis, multis flofculis luteis in quatuor foliola divifis conftans; eumo bem ambiunt quindecim aut plura folia, Doronico latifolio fimilia, latinfeula, & per extremumental, and confirmition of the confi coloris flavi elegantis. Semen floribus fuccedens, ut in Doronici generibus, in pappum evanefis Radix minimi digiti craffitudinem pænè æquat, nodis quibufdam informibus diffineta, multique fi bris donara, lateribus propagines fundens & fingulis annis nova germina proferens.

In omnibus ferè pratts lublimioribus ad Alpium radices, tum in iptis Alpibus Austria fuispun.

nit: item in cæduis fylvis ad Mænum amnem.

7. Deronicum VI. Pannonicum Clusii: Alisma Matthioli, sive Plantago montana J.B. Ballan Acovards bane with Plantain leaves.

Cluf.

Superiori (inquit Clufius) non valde diffimilis, plura tamen fecundum radicem habebatexpanh folia, minus nervata & angustiora, angustiora etiam que caulem ambiebant, perinde tamen utilla et adverso nascentia, que cum suo caule nonnihil hirsuta erant : ejus suprema pars in plures ramules di videbatur, sustinentes hirsutos calices, unde emergebant similes ferè flores, coloris tamen aureich. gantillimi, duplici interdum foliorum medium orbem ambientium, & quodammodo per extremen funbriatarum ferie constantes. Radix gracilior est superiore, non paucioribus tamen adnascentin fibris donata quam illa. Maio etiam florebat,

Copiosè nascentem inveniebat Clusius vicinis Nemethwywar Ill. Balthasaris de Batthran and

cæduarum fylvarum declivibus.

Hanc plantam C. Bauhinus cúmque fecuti Gerardi emaculator & Parkinfonus pracedentes dem faciunt. Clufius tamen, qui utramque novit, diftinguit, & post eum J. Bauhinus pategemente plenam & accuratam omnium ejus partium descriptionen vide. Nota autem pracipus quibas ea differ, practer memoratas à Clusio, suns trae in superioris descriptione nulla mentio: semo longum, striatum, hir sutrum, compressione, compressione nulla mentio: semo longum, striatum, hir sutrum, compressione nulla mentio semo longum, striatum, striatum, striatum, stri à Doronici feminibus multum differens. Nos, ut qui non necessariam specierum multiplicatione quantum possumus cavemus, in C. Bauhini sententiam proniores sumus.

Planta Arnica reperta est à frequenti experientia unica & optima panacea lapsorum. Elec

Germ, Ann. 9. & 10.

8. Doronicum maximum Ger. maximum Austriacum Park. max. foliis caulem amplixmin C. B. max. folis Hyofcyami Peruani modo caulem amplectentibus I. B. The greatellat

Cluf.

Genus hoc Doronici omnium maximum bicubitalem interdum aut ampliorem habet caulim, m nimi digiti plerunque craffitudine, striatum, hirsutum, summo cacumine in aliquot alas distin Folia circa radicem orbiculata, longo pediculo inharentia, rugofa & nonnihil hirfuta, que veto nullo ordine digesta caulem ambiunt, amphora sunt, mucronata, leviter dentata, pediculo nullo, fed inftar foliorum Tabaci majoris latifolii, caulem latiore bafi amplettentia, viridia, liifuta le extremis alarum ramulis infident, magni, vicenis aut tricenis oblongis foliis & orbem fais l tum ambientibus constantes, lutei coloris, odoris expertes. Semen ut aliorum Doronici genero triatum, virefectus tamen coloris, quod cum fuo pappo aura lenn flatu defluit, initium ab estriore ambitu faciens, ut in reliquis Doronici generibus.

Radis ex virudi candicans nodola, fellula fiimilis est, fed ubi propaginibus aueta est, crassior fit, & ex multis velut corporibus in unite

Locus & Tempus.

Locus.

Tires.

Secundum rivos è montibus labentes, locis umbrofis in descensu jugi Wechsell primum observaba (inquit Clufius) postea longe majori copia declivibus, sylvosis tamen locis Esteheri & Herrenalte Augusto flores proferens: tandem in montanis sylvis ultra Dravum Pannonia interamni Maiote rens. Hortis libenter affuefeit: in quibus Maio flores dat, femen Junio maturum.

. 9. Deronicum minus Park. minus Officinarum Ger. Plantaginis folio C. B. folio ferè Plantaginis oblones I. B. Plantain-leaved Leopards bane.

Lee.

Hujus caults erant teneri, pufilli : folia mollicella, oblonga, uti Plantaginis, nonnihil ex viridi faventia, conspicue hirituta Ploelles modo, vel Cucumeris agrestis, sed attrectanti levia, ambitu rotundo, sed nonnihil lacinioso & superne angusto, Cucumeri agresti quam Cyclaminis similiore. rotunion serviciones pediculis innatis radici exiguae, tereti, orbiculatae, fed inferne in angultum fen-fim adductae, fubtus & transversis quasi squamularum torulis articulatae, apprime Scorpionis cadaver 86 caudicellam exprimenti, plusculis donata fibris : color candidus, sapor dulcis, amaricat, & lentorem multum pauxillæ conjunctum aftrictioni præfert. Sefquipalmum altus caulis, floribus in fummo donatur luteolis aut pallidis, radiatis Buphthalmi aut mediæ Consolidæ. Hanc fpeciem Burdegalæ vicinis locis delatam habuit Clufius.

10. Deronicum Auftriacum angustifolium Ger. Park. longifolium, birfutie aferrum C. B. Doronici species ex borto Ferrariensi, folio longo hirstuo J. B. Hong-scaved hatry Heopards bane.

Caule oft brevi, pedali duntaxat, molli, birfuto, ftriato. Folia illi rara, parva, craffa, longiufcula, fingina parte admodum viridia, & quodammodo fplendentia, omninò tamen villofa, prona autem lavia, dilutiùs virentia; at qua caulem ambiunt angustiora sunt, omnia porro peraeris saporis. Summo caule unicum plerunque fert florem, Tertio Lobeliano [vulgari nostro] similem, sed magis aureum, quo evanescente succedit exiguum semen nigricans, lanugine & pappo coronatum, quod levi aura excutitur, & venti arbitrio fertur. Radix parva, geniculata, & internodiis diftineta, nigricans, craffloribus candicantibus aliquor fibris donata, gullu aromatico.

Hoc genus Doronici Cluftus obfervavir in Sneberg, deinde in Snealben & Neuberg, nufquam Locus

verò majori copia quàm in fummo Etfeheri jugo, inter faxa, tenui, nigraque terra feviter tecta. & Tempus. 1

Floret Julio, nonnanquam etiam Augusto, quo mense semen subinde maturitatem consequitur.

11. Deronicum Helveticum incanum C. B. Park. Doarn Delvetian Leovarda bane.

Ex radice geniculata & quafi fquamata, caulis emergit pedalis, rotundus, incanus; cui flos magnus EX Matte genicinata ex quai rigiantaux, como cinciga pocanas, rocuntais, nicentais e un par magnia luctus, folia aureis, longiunculis, non creantis, difeum cingencibus, qui tandem in pappun abit cum famine aliorum fimili. Foliii eft craffis, ad radicem aliquibus fubrotundis, aliis ex rotunditate oblorigis, dentatis & ferratis, parte inferiore unà cum pediculis ob incanam lanuginem mollibus, fupernè verò pallidè virentibus & nervo albicante : que verò caulem ambiunt longa funt, angusta & acuminata, acris & amari faporis.

In Alpibus Helveticis reperitur.

An Doronicum folio longo ferrato J. B? cujus folia longa, parum lata (unciam circiter) & in ambitu ferrata, aliàs Doronico vulgari fimile.

* 12. Doronicum Helveticum bumile, crassis foliis C. B. Park. Low thick-leaved Delvetian Leonards bane.

Planta palmaris est, foliis craffis & densis, supernè atrovirentibus, infernè pallidis, nonnihil hirutis, primis quidem ex rotunditate oblongis, per ambitum crenatis, pediculi bafi caulem ambientibus, subsequentibus verò uncias sex longis, sesquiunciam latis, quorum superiora pediculis carent. Caule oft brevi, hirfuto, in ramulos biunciales diviso, quorum finguli florem luteum media magnitudinis fustinent.

Julio mense in Valesianorum jugis floret.

Locus Ed

13. Tuffilago Alpina folio longo J. B. Alpina folio oblongo C. B. Park. rectius Doronicis affinis longifolia. Hong-scaved, Baffard Heovards banc.

Hellebori fibras imitatur quodammodo hujus plantæ radix nigricans, transversa, fibrosa, sapore (ut mihi videtur) nonnihil aromatico, Folia cralla, quadam palmo longiora, parte inferiore hirfuta, permargines ferrata, multò breviora latioráque adolescenti quâm adultæ plantæ. Caules interdum cubitales, fummum cacumen ornat flor magnus, Doronici vel Caltha aut Plantaginis Alpina (a qua tamen differt) aliquando duo, tandem in pappum abcuntes.

In monti Jura verticibus altiffimis Thuiri & Dole dictis invenimus: J. Bauhinus in praealto monto Lecus.

ВЬ

Braulio & Albula in Rhætia florentem Iulio.

Lib. VI. De Herbis flore composito non lastes centibus, &c. hor ab uno tantum latere, seu uno versu dispositis, aliarum hujus generis similibus onusti. Semen fuccedit pappoium. Radix in terra reftat caulibus hyeme marcefcentibus.

4. Virga aurea Canadensis, birsuta, panicula minus speciosa Hort. Paris. Bolben rob of Canada. mith hairp leaved. V. aurea ferratis foliis birfutis Hort. Blaf. auct.

Hanc Virga aurea Canadenfis nomine Londino missam in hortulo nostro Cantabrigia aliquot

5. Virgs aurea foliis angustis, levibus non serratis Hort. Joncq. Parrow leaved Golden rod with smooth and not indented scapes.

Hanc quoque Londino accepimus sub titulo Virga aurea Arnoldi Villanovani; est tamen puto planta Canadenfis.

6. Virga aurea latifolia ferrata C. B. aurea ferratis foliis Park. aurea Arnoldi Villanovani Ger. aurea, five Solidago Saracenica latifolia ferrata J. B. Boond leaved, indented Bolben

Triplò latiora huic funt quam jam dicta folia, longiora, caterôqui fimilia, perinde ut caules virga aurea ramíque : at verò flores lutei pappofi, non fecundum ramulos spicati, sed summis extremísque umbellam quodammodo effigiantes hærent.

J. Bauhinus hanc reperit in monte Rosberg propè Masmunster, florentem Octobri : C. Bauhinus Locus.

in Bafileenfi monte Munchenstein,

7. Solidago Saracenica Dod. Lob. Saracenica vera, Salicis folio Park. Virga aurea angustifolia serrata C. B. aurea anguftif. ferrata, five Solidago Saracenica J. B. Saracens Confound.

J. B.

J. tremis furculis, ut in Doria, ut umbellam quodammodo mentiantur, lutei, foliis longiusculis ter-nis vel quaternis constantes, flosculis consertis in pappos resolvendis medium obtinentibus.

In fossis propè Argentoratum in Germania, inque lummis jugis montis Juræ collegimus; J. Bau- Locus.

hinus in monte Rosberg propè Masimunster.

Floret Septembri atque etiam Octobri. Consolida sive Solidago à conjungendis vulnerum labris Vires. Turcis & Saracenis dicta est. Lugd. Ad eadem valet ad quæ Virga aurea, cujus etiam species

* 8. Solidago maxima Americana Cornuti.

Caule muliplici, rotundo, glabro, levitérque purpuralcente in tantam proceritatem attollitur quantam cubita tria aut quattion implere solent. Circa quemque folia subpinguia, & fine ordine hinc inde disponuntur: formam habent singula Saponaria aut Plantaguns aquatica, minus tamen denfa funt, nam adverso sole intuenti millo velut foraminulis pertufa apparent, quod fibrarum crifpitudo facit, nec magis inde feabra funt ad tactum ; attenfæ fiquidem membranæ planicies afperi-tates illus yelut lavore quodam perpolit & exæquat, quò fit ut íplendide admodum vircant. Flos adeò férotinus apud nos est, ut sapuùs hyeme praoccupatus velut fœtus in ipso utero ante partum elidatur: si verò aut arstas plurimum dessagnari, aut intempestivi calores autumno incesserint, pa-niculam promit veriùs quam slorem, luteam, nec nisi tubulis & filamentis per sloccos prodeuntem, ac non longe post maturitate in pappos abeuntem. Radix numerosa fibrarum copia contexitur. Inest planta sapor jucundus, odoratúsque citra acrimoniam calefaciens, nec parum habens

Peculiaris in hujus plantæ partibus vivacitas observatur, &c. vide.

Herba Doria Lobelii Ger. H.D. vulgaris Park. Alisma Matthioli sive Doria J. B. Virga aurea major vel Doria C. B. Dozia's aboundmozt.

Oblique fertur radin, craffitudine digitali, alba, multas longas ab inferiore parte fibras demittens, concava ubi in caulem excrevit, sapore aromatico & amaro. Caulis trium aut quatuor cubitorum oft altitudine, cui alternatim fine periculo folia adnascuntur, Lepidii foliis accedentia, non nervola, ut funt Plantaginis aquatica, quibus etiam funt longiora, acuta, crenata, pinguia. Folia ima & priora habent aliquid fimile cum Plantagine aquatica, non tamen funt ità lata, nec nervos fecundum longitudinem obtinent, cum pediculis funt cubitalia; fapore Angelicæ aromatico fed remissiore, amaro. Caulis fastigium in aliquot dividitur surculos, qui flores sustinent Jacobææ luteos, ed minus foliosos, in pappos abcuntes. Radice est vivaci & perpetua.

Monspelii ad Ladi amnis ripas sponte & copiosè oritur. Floret Julio & Augusto; Semen matu-Locuis rum Septembri.

1.1. Virga aurea magno flore C.B. Confolida aurea nemorum Park. Confolida aurea nemorum I monis felio, non Alifma montanum 1. B.

Folis est nigra Beta aut potius Limonii, atrius virentibus, carnosis, aliquantulum hirsutis, crasse nervolis. Doriae fimilibus, amplexis pedales Doronici cauliculos binos aut ternos: floribus cadus Doronici aut Calendulæ, & concoloribus ferè, scitè pectinatim confertis & commissis foliolis ang. quam pandantur eleganti spectaculo, radice multis filamentis albidis sparsa in cespitem simmum. Bellidis modo: fapore media Confolida tantillum acrimonia prodentis, aut Herba Doria, cuita etiam vires & quandam aromaticitatem æmulatur.

In Aurelia Gallica fylvofis denfiffimis oritur. Hae deferiptio habet multa, [non omnia] que

conveniunt Tuffilagini Alpinæ longifoliæ, superius proxime descriptæ.

CAP. IX.

De Virga aurea.

TIrga aurea à forma & floris colore dicta, Afteris genus videtur, floribus parvis aureis, plus mis in fuminis caulibus in thyrfos aut corymbos, umbelláfye congeftis.

1. Virga aurea Ger, aurea vulgaris Park, aurea vulgaris latifolia J. B. aurea angustifolia minin firrata C. B. Common Golden-rod.

Leen Se

Tempus. Lires.

Geniculatim hujus incedit radix, oblique per terram acta, fusca, frequentes demittens fibras, a bicantes, fapore aromatico. Caules recti & rigidi, duos aut tres circirer cubitos alti, friati, fibbir futi, medellà fungosà farcti. Folia tum à radice, tum in caule, & hac quidem alternatin, long luti, medita lungoa laten. Fundan antasa pediculis appenta, interdum nullis aut perquam brevibus donata, quorum qua ima funt, plane ferè lata exiftunt, duos circiter longa [in noftris regionibus cam longitudinem & latitudinemam affequuntur] fuperiora minora, atrovirentia, utraque hirfuta & per ambitum ferrata. Flore um in fummo caule, tum in pediculis peculiaribus ex foliorum alis exortis frequentes infident Dong p

in lumno caule, tum in pediculis peculiaribus extollorum aus exorus frequentes infident Done is cata floribus fimiles, lucci, in pappos evanefecines.

In ericeus ac montolis fylvis & faltubus frequens oritur. Augusto mense florer.

Variat folis (utrecte C.B.) qua fape finic cerus, adiquando la tem minus confoicuis ferrata fun.

Vulneraria et è celeberrimis intrinceus & extrinsceus adubita, inficiation Solidagini Saracouz

praferenda. In vulnerabus internis (inquit C. Hofmannus) prodest tubductione ichorum per unus Quod enim notărunt fummi viri pleraque omnes potiones vulneraria funt diuretica : Et puglish lent in potu ordinario Valerianam fumere, que inter diuretica familiam ducit : in externisme exficcatione & abflertione, quibus qualitatibus valde excellit.

Lithontriptica diureticaque est non è postremis omnium consensu: in calculo primam experies tiam habuit Villanovanus, qui in pulvere ufurpavit : & celebrat in hoc affectu Barclaius drem &

Env' com. Dof. 3ij. in vino albo calido quoque mane fumptæ.

Intigni vi abilerioria dotatam effe ait Hofmannus. Hinc tanta ipfius laudes in vifcerum oblim chombus, ad hydropem jam inclinantibus, ut diu in fecretis fuerit habita in decocto. Ad fluxusumen omnes alvi & uteri fiftendos, necnon hamorrhagias internas commendatur, qua adfrictorim poaris qu'un abfterforam effe arguint; nifi forte exficcatorià vi hæc præftet, quam omnestistrabaunt.

2. Virga aurea Mexicana C. B. aurea Limonii folio, panicula uno versu disposità, Mexicana Hot. Paris Mexican, Golden rod, with Sea-labender leades.

Ex una radice caules plures, nonnihil tamen reclinati affurgunt; circa quos folia palmaria, felqui unciam lata craffiufcula splendentia, in summitate tamen multo breviora. Ex foliorum alis ramii prodeunt, quibus flores faturate lutei, farium spectantes, & unam tantum caulis partem occupante,

Hunc Londino acceptum Cantabrigiæ in horto aluimus fub titulo Virgæ aureæ Limonii folio. Huic eadem nobisvidetur Virga aurea Americana Park.cujustamen descriptionem subjungemis, ut Lector de ca iple judicium ferat. Caulem nonnihil pilofum, folia leviter dentata ci adferibit, que note an huic convenient neene dubito. Quòd fi diverfa fit mihi incognitam fateor.

3. l'irga aurea Americana Park, Golden rod of America.

Hojus folia antequam excaulescat, folia procedentis [Virge aureæ serratis foliis] magnitudine quant, angulla, oblonga, in medio latiora, utraque extremitate acuta, circum oras obiter dentata, relore vi idi obfettio. Caulis nonnihil pilotus, pedali & interdum felquipedali fere altitudine, flori

B b 2

10. Herba

Lecut.

10. Herba Doria minor Americana Park. Dogia's Woundwoot of America. Herba Doria al.

 $P \dots I$

Porie vulgari perfimilis est sed minor, foliis per hyemem etiam virentibus, crassis, oblongis, an Dorae vuigari perinnin ete tea minor, joins per meinem etaan vueratious, etains, obiongis, an guftis, duplo qu'amillius minoribus, & brevioribus pallidus virentibus, alias figura fimilibus. Caulo gutts, aupio quaminus innocious, & occionous guants, teretes & plerunque deorfum nutantes. foliorum & florum multitudine prægravati ut recti stare nequeant. Florum capitula squammosaquam pracedentis majora, uti funt & flores ipii, magifique expanfi, multis angultis foliolis oblonges pracedentis majora, un uni e notes ipri, maginale separati, angular angular solonogas medio flofculorum agnine compofiti, in pappum abeuntes. *Radus* plurimis libris ingricantibis conflict in terra late fe diffundentibis, unde planta immenfum fe propagat, & plantas vicinas enecat Accuratam hujus descriptionem videsis apud Gerardum emaculatum.

11. Virga aurea five Solidagini angustifolia assinis, Lingua avis Dalechampii J. B. Com: palufters Park. paluftris ferratifolia C. B. Marth fica bane, og Birds tonnuc.

Duorum aut trium est cubitorum, caule striato, cavo, per quem ex longis intervallis alternata folia, Solidaginis Saracenica non multium abfimilia, fine pediculis adnata, palmum aut felonial. mum longa, femunciam aut unciam lata, in ambitu ferrata, in acutum mucronem definienta. & fubrus veluci tomento obfita [fuperné obfeurits virentia] Supremus caulis in furculos crebros ducitur, arque hi rurfum in pediculos, in quibus flores lutei Solidaginis Saracenica.

Folia (quantum memini) in plantis nobisvifis uncia latiora erant, unde in Descriptione Bauliniana mendum fubefle Typographicum fufpicor, & pro femunciam fefcunciam legendum.

In follis paluffribus & earum aggeribus, in infula Elienti oblervavimus, fed rarius: In transmannis prope Nantuam oppidum ad flagni latus, cundo à Geneva ad Lugdunum.

CAP. X.

De Stochade citrina seu Helichryso.

Techas (Arabicam intellige) ab infulis ejufdem nominis, ubi copiosè nafcitur, cognomen tum accepit, tefle Dioferride 1. 2, cap 23. & Pilin. 1. 28. c. 18. non tamen in is danaga infulis naticute, te feribit Plinius, fel albi etiam multis in locis.

Herbam que Steechas citrina hodie vulgò dicitur, veterum Helichryson esse Botanici pentions existimant. Varie autem ser ibitur hae vox, nimirum vel Helichrysus vel Heliochrysus, vel Entire o⊕ vel Heleiochryfus. Heliochryfus Plinio probari videtur, cùm feribat, florem ad Solis repend fum aurea lucis in modum dependere. Quid autem paludi cum auro, inquit C. Hofmannus. Aliis Chrylocome Veterum putatur, que à comantibus auri fulgore corymbis (ut Plinius logi

Note ejus characteríftice funt flores foliis marginalibus aridioribus & exuccis, quaque coloi gratiam du retinent ficcata, cincti; folia oblonga, angulta, canefcentia, aut etiam tomentofa k

Huc autem ob notas communes plantas nonnullas Gnaphalia dici folitas refero, quamvis colors floris discrepent, ut Gnaphalium Americanum, Gnaphalium montanum, &c.

" I. Chrylocome Athiopica Plantaginis folio Breynii.

Hac ex radice nigra & fibrofa caulem fert lignofum, firmum, plus ferme quam pedalem, fer piùs alios cauliculos producentem, vel minime, vel parumper & quidem fuperiore tantin medio le unginofium, ubi parte nudus aut pauca faltem foliola habet : inferior verò ejus medicas folis conpluribus condecoratur, virefeentibus & glabris, Plantaginis lanceolatæ perbellè æmulantibus; fed brevioribus, latioribus longéque multo rigidioribus, per oras modicè reflexis & crifpulis, fupina parte eleganter splendentibus; in quibus nervi quinque infigniter conspicui secundum longitudinen, cum venulis fatis validis per latitudinem vario flexu discurrentibus, cernuntur. Horum infima lor guifeulis & latis pediculis fulcantur, reliqua verò fine pediculo cauli adnata, marginibus utrique in caule adeò devergunt, ut planè alatus videatur. Fiofenti caulium & ramulorium faftigia conpant, in comam coharentes, Steechadis citrina Italica f. B. fimillimi, at breviores, è fquamilier ftraminco & ferrugineo mixtim colore compactiles, quorum apices medii cum maturitate in pappo fum Semen exiguum Steechadis citrinæ Germanicæ abeunt & aurâ leviffimâ diffipantur.

In locis Capitis bona spei sterilibus luxuriat, ubivere floret.

2. Steechas citrina floris & magnitudine & colore speciosa J. B. Helichryson Orientale C. B. Helichy Sum Orientale, five Amarantus luteus Park, parad. Ogiental Golby locks og Golbu

Caule est rotundo, lanuginoso, pedali; foliis oblongis, angustis, lanuginosis, & ob tomentum crassis & meanis, nique ad radicem oblongam, nigricante cortice tectam pluribus. Caulis in summo in plures pediculos unciales, incanos dividitur: quibus fingulis flos rotundus, rarius oblongus, quafi ex plurimis squamulis compositus, quintuplo quam in vulgari, quæ Steechas citrina dicitur, major, flavus & splendens.

Simile, sed caule cubitali, folissque latioribus, minusque lanuginosis, umbella multo latiore. Horibifique minoribus & pallidioribus, ex horto Nobilifi Contaren habenus, inquit C. Bauhinus. Ex Crea infula ad C. Bauhinum tranfinifla fuir ab Honorio Belli.

Parkinlonus nostras Heliochrysum Creticum & Helioch, Orientale diversas species facit. Orientale Heliochryson ci. Cretico elatius est & ramosius magsique incanum & tomentosum, folios tantillo latioribus & in Cretico caule & ramulis crebrioribus; Florum umbellæ feu corymbi in Orientali capitulis longioribus & maioribus, è squamulis pluribus compositis, denssus stipatis constant, colore aureo hilariore micantibus. Radice est perenni, sed hyemes nostras ægrè tolerat.

Ego Chrysocomen veram Dioscoridis Jacobi Zanoni pro hac planta habeo, quamvis neque figura neque descriptio per omnia exactè respondeant. Cum Parkinsono tamen censeo Heliochry-

fon Orientale & Creticum diversas species este.

Elichrylon Orientale C. B. caule sesquipalmari, soliis angustis, valde incanis in Olympo Asia spontancum observavit D. Wheeler.

2. Stuchas citrina Germanica latiore folio J. B. Elichryson sieve Stuchas citrina latifolia C.B. Amaranthus luteus latifolius Ger.

Virgas habet dodrantales aut etiam cubitales, cana lanugine vestitas, nunc fingulares, nunc plures: per quos folia numerofa, incana, latiora multo quam Steechadis citrinæ Narbonenfis, adeò ut qua terra proxima è radice ftatim pullulant, ad uncialem ferè latitudinem accedant. Extremis ramulorum immortalis auri fulgore resplendent conglomerati squamulis compactiles corymbi. Semen pappo involutum. Radis longa, lignola, fibrata. In folia ficcis decem post annos degustatis fapor nonnihil aromaticus. In sterilioribus propè Rhenum supra Coloniam Agrippinam abundè paper information and in the morphology project American appear comman Agruppinam adminder anafornem observavinus: In regionalus qua Rheno adjacent, positimum wer'd qua meer Spiram & Wormatiam funt, provenit, in locis asperis, fabulosis, ficeis & convallibus, florens Junio & Julio

Hijus flores vino decocti & poti lumbricos ventris expellunt, quod Tragus experientià certum Vires. este didicit. Eodem modo sumpti sudores eliciunt.

Hujus varietatem florum squamulis eleganter in modum prunæ ex aureo rutilantibus, in Cassubia Highs vanctacem northin against a second of the second of & Octobri femina perticientem, carera piaceaunt inition.

Cente, five ex aureo rutilante proponit Jac. Breynius.

Aliam infuper varietatem, flosculis longioribus & Iquamulis fanguinci coloris imbricatis, valde etypis reponder, additive del additive.

Amaranti (fic enim appellat hanc herbam) flores, autore Trago, calida funt natura, id quod percuffur au-Amarant (ne min appear mans fragan) 1 notes autor 1 rago, cantie unit natura, ju quod realicis in & fapor & odor arguint. Vino quidem decochi & poti limbricos ventris expellunt, quod Tragus don depo-experienta certum effe didicit: Eodem modo fumpti fudores clicium, quare hanc herbam obstrus don. chonibus hepatis, lienis, renum & vesica conferre existimat. In lixivio decocti si cum illo caput abluatur, furfures capitis & porriginem expellit, pediculófque enecat. Veftibus appofiti à tineis illas tuentur. Aqua decocti vaporantibus & fomentis induratam ac tumentem matricem emolliunt. Flores nonnulli felici fuccessu adversus morbum Regium usurpantur. Breyn.

4. Stachas citrina tenuifolia Narhonensis J. B. Elichryson seve Stachas citrina angustifolia C. B. St. citrina five Amarantus luteus Ger. Chrysocome five Coma aurea & Stochas citrina vulgaris Park, Parrow leabed Boldplocks og Caffidony,

Fiuticola est planta, radice crassa, lignosa, simplice, perenni [Lobelio radix gracilis est gummi Elemium, vel Cyperum rotundum Syriacum redolens, uti flores & tota planta, gustu etiam aromatto, medicato & fervente, non tamen nimio fervore, fubaftringente] ex qua lignofi folones pro-nafcuntur, qui in virgulas creberrimas pedales & cubitales, albida lanugine obsitas definunt, quarum fummum cacumen flores corymbaceos, luteos pallentéfve, dense glomeratos suffinet, fingulos squammulis imbricatos, ficcissimos, colore aureo fulgentes, non marcescentes per multos annos (fi bene exficcati & loco ficco reservati fuerint) odore vehementes cum jucunditate. Folia per ramos ordine frequentia confeendunt, incana, villofa, magis ramen fubtus quam fupra, admodum an-gulta, nec plane culmum dimidium lata, versus superiora minus frequenter difpofita. Lobelio autore in mollicello vellere pufillum femen Majoranæ, sed exilius, ruffum, acre, odoratum.

Copiosè provenit circa Monspelium, Aprili & Maio florens. Parkinfonus Lobelium secutus hanc Locus &

cum Stechade citrina latifolia Germanica confundit, à qua specie omnino differt.

Stechadis hujus flores, ut & Italica isidem viribus pollent quibus Stechadis Germanica. Attenda.

Viren.

Usus præcip, in obstructione uring, hepatis, lienis, menfium; coagulatum fanguinem refolvunt, catarrhos exiccant, menfes nimios fiftunt, lumbricos fugant [vino decocti aut macerati & poti] Commendantur & in primis ad exiccandas defluxiones acres pulmonum, &c.; Extrinceus faciont ad emolliendam uteri duritiem [in balneo] Capitis defluxiones ficcant & dicurium [fuffitn.] Matthiolus herbam totam omnibus cerebri morbis à frigido provenientibus, nempe pituitofis fluxionibus, diuturnis doloribus, comitialibus, refolutis, & id genus aliis mederi afferit; five ejus decoctum in potu fumatur, five in pulverem trita ex rhodomelle bibatur aut oxymelite. Penes autorem fides esto. Morbi illinimis contumaces nobis videntur, quam ut tam imbelli medicamento expugnentur.

Locus.

t ocus.

Locus:

I neue.

De Herbis flore composito non lattes centibus, &c. Lib. VI.

5. Steebas citrina tenuifolia altera sive Italica J.B. Elichrysum foliis oblongis, Steebadi citrines.

J. B.

f. B. Yinga ramola, quarum fuperiores partes albicant, lignofa, in quibus folia fimilia folis Stochals citrina. Narbonentis, qua tenuiora funt, inferiora, breviora ut in illa, alia quaedam longiora unoi. In fingularum virgarum fummitate umbella parva corymbifera: Corymbi parvi minores quam in In ingularum virgatum numiniate unione para companies.

Narbonenii, longiulcului veluti parvis fquamis conftantes, qui se explicantes dicum faccione in quo flosculi multis apicibus conftantes.

Color qualis sit me latet, in sicca ad straminis colores accessione in the color site of the color site of

Buthinus ex Apennino habuit: Nos cam in montibus Liguria, non procul Gavia oppido & a. libi passim invenimus. Folia quam Rorismarini angustiora, multo minus quam Stochadis citing

Narbonenfis albicant.

6. Stochas Citrina tenuifolia tertia five Neapolitana J.B. Elichryfon foliis oblongis, paucis, Stochal citrina angustioribus C. B.

Planta est exilis, folis longis, angustis, hirsutis, striatisque: caulibus angulosis, umbella in summitate aurea divulsaque, radice tenui ac fupervacua.

Ne quis autem hanc cum pracedente candem cenfeat (ut recté monet Bauhinus) illa enim numerofis angustissimis sollis, hac paucioribus, plus duplo longioribus, & illa latioribus est pradut. Inter Neapolin & Putcolos invenitur.

7. Heliochrysum Abrotani saminæ foliis P. Bocconi. Abrotanum samina verum Dioscoridii Za-

Tenues funt huic virgulæ, fragiles, pedales; folis circundatæ oblongis, angultis; denticalisquian Abrotani freminæ longioribus, nonnihil candicantibus. Flores in faltigio cauliculorum umbellati, le teo auri colore fulgentes, Heliochryfi aut Steechadis citrinæ floribus colore & odore perfimiles. Semen à Perfide allatum plantam hanc in horto M. Etruriæ Ducis produxit.

8. Elichrysum Creticum C. B. Chrysocoma V, quæ Cretica Clus.

Singulares, nonnunquam plures, emittit è radice virgulas, teretes, sesquipedales, incana lanugine & velut tomento obductas ; quibus fine ordine multa adnata folia, unciam & ampliùs longa, uncia quadrantem lata, fuperne virentia, inferne alba : circa fummas virgas è foliorum alis natius tenues ramuli minoribus foliis præditi : fummæ autem virgæ definunt in nudum ramulum, vel fugularem, vel geminum, tomento carentem, cui infident fingularia capitula, squamulis imbicaim dispositis constantia, instar capitulorum Cyani, è quibus prodeunt flores; multis staminulis stari

Steechadem citrinam Creticam flore amplo Park, i.e. Santolinam Creticam Alpini, & Chryloumen V. feu Creticam Cluf. pro una & eadem planta habeo. Nam descriptiones conveniun, & locus idem est. Nee diversa nobis videtur.

Stæchadi citrine alteri inodore Lobelii affinis, capitulis brevioribus J. B. Heliochryso sylvestris factor longo similis C. B. Stæchas citrina sylvestrior Park, quam C. Baubinus sic describit:

Caule oft folquipalmari, rotundo, incana lanugine obfito, in ramulos aliquot inæquales, palmo breviores brachiaco: foliu Steechadis citrina alterius inodore fimilibus, latioribus tamen, alquibus leviter finuatis, sesquiuncialibus, infernè incanis & tomentosis supernè virentibus. Ramulim pedi culos tenues, nudos, uncias quatuor longos, abeunt, quorum fummitatibus, capitalum unicum lqua molum cum flore inflict, qui in papos breves ut in Elichylo tylv. angulfrifolio abic.

In monthus Italiæ (inquit) propè Terracinum provenit. Icon J. Bauhini melius respondet plante à nobis observate quam Catigari.

Hanc in nutris & rupbus circa Messanan Siciliæ utbom copiosè provenientem observarimus.

Hujus aliam speciem invenimus propè Tolonam Gallo-provincia portum, felis longioribus, angustioribus, Rorismarini similibus in caule crebrioribus, superne pallidius virentibus, subus minis incanis, uti funt & caules. Flores codem modo nascuntur in longis pediculis singulares. Huic planta affinis & fimilis eft, fi non eadem,

9. Chrysocome altera, peregrina 1. Clus. Cujus descriptionem è Clusio subjiciemus.

Cubitales plerunque habet virgas quando adolevit graciles, incanas, & velut tomento quodam obfitas, quas incondita ferie disposta ambiunt folia, longa, gracilia, Libanotidis coronaria folis simila, vel iis etam angultiora, superne nonnihi virenta, inforne incana, ox quorum sinu na cuntut romentosi ramulti, minoribis folis praediti, per simmas verò virgas rariora spata suntu di quarum sastigiis multi insident siquammati sorte, vulgaris Chrysocomes shoribus minores, autre del minoribis simulti insident siquammati sorte. flavi coloris, qui marcolcentes fulcum colorem contrahunt, & femen exile continent pappo involtum. Radis, lignofa, dira, in aliquot ramos divifa. Cum quadam non infuavi graveolentia odo rata eft, gustuque calidiusculo.

Salmanticensi agro frequens est, (memini & Monpelliano videre) ubi tota aftate subinde no. Locus. vos flores producit, totâque hyeme comam retinet.

Hac planta in eo à nostra differt quòd multos flores in rangulorum fastigiis gestat, cum nostra fingulos tantum, cósque majores quam vulgaris Chrysocomes.

10. Stachas citrina altera inodora Lob, Helichrysum sylvestre flore oblongo C. B.

Rarius hac multo occurrit Ilicetis cocciferis Sommieres inter & Monspelium, tota pulchella, facie Stochadem citrinam præferens; folia tamen funt latiora, incana, uti tota planta. Cauliculis palmaribus, in quibus flores itidem Steechadis citrina alterius, grandiores, longiores, Lactuca agreftis mailus in quadantenis. Radix non magna, lignofa, inodora ; tota minis nota, pervia, aut inventu facilis.

Jo. Baulinus hanc plantam Steechadi fua citrina affini capitulis longioribus fynonymam facit.

Verim planta, quam fub titulo illo describit J. Bauhinus, eadem omnino videtur Steechadi odoratæ purpurea Pilleterii Lob. illuft. Quocirca vel Lobelius errat, qui Steechadem illam purpuream Pillet. diversam ab hac facit; vel J. Buthimus qui eandem huic. D. Magnol nihil hic lucis affert, fed nos in dubio relinquit.

Praterea J. Bauhinus Chrysocomen secundam, five peregrinam tertiam Clus, huic synonymam fa-

cit. Eam autem Clufius fic describit:

Pedalibus, interdum etiam cubitalibus affurgit ramis, candicantibus & lanuginofis, quos Olea fimilia folia, longa, mollia, cana lanugine tecta per intervalla ambiunt. Flores autem extremis ramulis pallentes, squamofi & Agerati ferè insident. Radices sunt nigricantes,

Hanc alteram Chrylocomen Murciani Moneanilla, nomine Chamamelo communi, appellabant. Hupalenses Romero marino, i. e. Libanotidem coronariam marinam; Mauritani Granatensis urbis

At neque hie nobis latisfacit J. Bauhinus fiquidem descriptiones Clusii & Lobelii non conveni-unt ut conferenti patebit, ideóque unius & ejudlem planta esse no possunt.

C. Bauhinus Chryfocomen quartam, peregrinam tertiam Cluf. hujus Synonymam facit, minus rede noftra fententia, fiquidem descriptio Clufii melius convenit Stocchadi citrina alteri Lob. Mira est apud Botanicos confusio in speciebus & Synonymis hujus generis.

11. Statebali citrine affinis capitulis parvis, raris, squamosis, in pappos evanescentibus J.B. An Elichysson sylvi, capitulis conglobatis C. B? Chryscome 4, peregrina 3. Clus. An Stachas citrina altera Ad. Lob?

Citrina Steechadis Narbonensis instar dense fruticat, wirga tamen breviores, tomento candida, quas folia veltiunt citrime Stoechadis, fed longiora subinde, non minùs angusta, inosfensa marginum aquabilitate, tomento villoso subtus obsita. Capitula singulorum ramulorum (qui longi ac tenues funt) extremis imposita, aut singularia, aut bina ac etiam terna, semuncia breviora, squamata: floru coloris fordidi & obsoleta, non aurei, quorum apices medii in pappos degenerant. Hujus plantæ idem ferè odor qui dictæ Stæchadi.

In faxis ac rupium fifluris circa Monspelium variis in locis oritur. Caules huic ramosiores ramis Locus.

longioribus, tenunoribus, sparsis, & foliis ferè mudis.

Chryscomes 4, peregrina 2, Clufi descriptio huic bene convenit: Quocirca C. Bauhinus eam male Elichtylo fito tylv. flore oblongo fynonymam facit.

Steechadt citrina alteri Lobelius flores fingulos in fingulis caulibus attribuit, quod plance huic no-

strænon convenit; unde aut malè Steechadem suam citrinam describit, aut ab hac nostra diversa

12. Guaphalium montanum album Got, montanum siwe Pes cati Park, montanum slore rotundiore C.B. Pilosella major & minor quibus dam, aliu Gnaphalic genus J. B. Mountain Cubweeb, 02

Humi fundit circumcirca apprella ferè terra folia oblonga, per extremum rotunda, incana lanugine oblita inferna parte, inter que surgunt caules palmares aut dodrantales etiam cubitales, tomen-10sh, candicantes, foliis vestiti longis, angustis, è quorum cacumine glomerati pendent flores multi, jam majores, foliolis exuccis, squammulis latioribus & brevioribus contextis, speciosiores, jam minores, è minus pulchris Squamulis angustioribus & longiusculis constantes, nunc candidi, nunc magis minuse purpurantes in medio *apicibus* multis, quibus succrescunt longi *pappi. Radices* fibrosa reptant Pilosella vulgaris in modum.

In monrois variis in locis v. g. in planiere Novi mercati dicti oppiduli: in criccto Bernacenfi in Locus. comitau Lincolnia; in montibus ingleborough in Eboraccusti provincia & Plimlimon in Wallia.
Hijus dun habentur species, altera flore majore, squamulis latioribus, altera flore minore, squamilis and majore. mulis angultioribus : utraque floris colore albo & purpurco variat. In Anglia species duntaxat mi-

13. Gnaphalio montano affinis Agyptinca C. B. Baccharis Dioscoridis Rauwolfio J. B.

Planta est cubicalis, folius lanuginosis donatas, Verbasci similibus, & caulem ut in Tabaco amplexambus. Summa occupant flosculi albidi purpunascentes, dense stipati ut in Stocchade citrina au Pede cati. Radicula odorata, Ellebori nigri fimilis.

Locus.

Lecus.

In descensu montis Libani observavit Rauwolfius. Hujus meminit Jac. Breynius, titulo Chyfocomes Syriacæ flore atro-rubente.

14. Chrysocome Syriaca candidissimis floribus Breynii.

Breyn.

Non ita obvia alibi quàm in faxofis Libani montis, ubi à Rauwolfio reperta, in cujus Heibano plantam exficcatam vidit Autor nofter dodrantalem. Folia ejus incana, latiora Chryfocomes Genantice arque breviora. Flores funmis caulibus infident pauci, ex argenteis retoricis funmis compactiles, Gnaphalii montani floribus rotundioribus candidis haud impares, sed grandiores.

15. Gnaphalium Americanum J.B. Gev. Americanum latifolium C.B. Argyrocome sive Gnaphalian Americanum Park, parad. American Cudiveed og Life everlaffing.

Ad cubiti altitudinem affurgit, procerius etiam subinde adolescit, caulibus crassiusculis, multo can. dido tomento obfitis, medulla fungosa farctis, teretibus : quibus certa ferie folia adnafeuntur, pal mum circiter longa, femunciam lata, in acutum mucronem definentia, fupina parte virentia, trimuni circuter forga, iciniurciani ata, in acurente donata, inferuis verò villola è incana. Corymbi fumunis ramis infident multi conferti, tomento obfiti, quorum fingulares flore ex agentes retorridis foliis compactiles, papposa in medio filamenta coloris rusti aut melini, Clusio substavi, qua retoritus ions compactius, pappoia il meuro maineira coorii ilun au menini Cambi linary, qua la fere in Ginaphalio vulgari, comprehendunt, qua tandem in pappum aut femen mutata abeum, Radis fubelt lignola exfucca, ferpentes de fe propagines & fibras promittens, minimi digiti caffutdinem ferè aquat, nigra, ex lateribus novos lingulis annis caules proferens, qui primum comegentes nihil nifi tomentum effe videntur; tota aftaté flores producentes.

Ex America delatum, indidémque denominatum.

16. Gnaphalium Brasiliense. Marggr.

Ex radice minimum digitum crassa, multis filamentis prædita, odore aliquantulum cum Helenia radice conveniente, sapore tamen haud manifesto, perenni & qua novos subinde caules promuli, fex interdum & plures prodeunt caules, mediocriter rotundi, inferius craffi ad trium pedum abiu-dinem, geniculati quali ob folia qua illos ambiunt, fubfuici & alba lanugine obfiti. Felia auten dinein, geniculati quati ob tolta que illos amounts, nioriuci e anea natugine donte. Polia auto-ambiunt multa, tres vel quatuor dig. longa, angulta, viridia, ac copiofa lanugine alba feu ionen-to obfita; fuperiùs minora fiunt ad caulem, & caulis dispefeitur in multos ramos, medicorier la-futos. Ramos ornant hine indè foliola angultiffima, lanugine incana, unum aut duos digitos laga. In extremitatibus autem ramorum proveniunt eapitula, ex fquamis oblongis argentei colors folendentibus composita, quibus flosculi innascuntur copiosi, cuilibet nimirum squamula quinque, constantes quinque foliolis albis, dissectis in medio eminente staminulo albo-purpurascente: cate rum funt penitus inodori. Post flosculos nascitur semen in ipsis squamis, oblongum, sugax, cob ris fufto-argentei.

17. Gnaphalium ad Stæchadem citrinam accedens J. B. An Elichrysum sylv, latif. capitulis combhtis C. B? Heliochryfum fylveftre Ger. emac?

Radix hujus spectatur parum fibrosa & nonnihil lignosa: folia Gnaphalii, quadam tresunda longa, alia breviora, culmum unum vel duos lata, tomentosa incana, mollia: Caules villosi, ali, recti, interdum ramofi, dodrantales & cubitales; quorum faltigiis duntaxat flores hærent & capinila ad Stoechadem citrinam accedentia, vel ad Gnaphalium montanum, ex íquamis lucentibus con

In pratis non longe à Castro novo vico Monspelio vicino nascentem observavimus.

CAP. XI.

Acobara à S. Jacobo, cui dicata est hac herba, nomen accepit. Jacobara à cateris papposis non lactescentibus, folus laciniatis, floribus flavis radiatis diffat

A. 1. Jacobaa vulgaris J. B. vulg, major Park, vulg, laciniata C. B. Common Hagwit,

Radix plurimis fibris majusculis albentibus terræ firmiter adhærescit, ut non sine difficultate pos fit extirpari. Caules inde exurgint non raro plures, interdum unicus, teres, striatus, alias glaber, aldas nonnibil langunolius, in aprices plerinque upripurafectos, folidus, politic crebis, nillo attel terno ordine politis veftitus, fefquicubitalis aut altior, in latiore folo etiam tricubitalis, fimma par te in ramos aliquot divisus, medium caulem altitudine aquantes aut etiam superantes; unde situt flores in fummis caulibus & ramulis existences in umbellas quodammodo dispositi sint, magnitude

Lib. VI. De Herbis flore composito non lastes centibus, &c.

ne finguli mediocri, radiati, flavi, folis marginalibus cufpidatis, medio diteo concoloribus, angu-fiis, oblongis. *Calis*: floris fquamolus, frriatus. *Semen* perexignum, pappo alatum, per maturitaad mediam prope coftam, deinde in alias lacinias fecundarias fubdivifa, glabra & obfcurius virenta, preferim fupina parte tts, opiongo com rubos quantitatis, opinica perexiguant, pappo anatum, per maturita-

In palcuis ínque incultis & ad vias passim provenit.

Non solum eandem formam, sed easidem cum Senecione vires & facultates obtinet, autore Vires Trago, inprimis autem vulneribus, inflammationibus & filtulis medetur.

Oblervat Hofmannus Jacobæam calidam nonnullis cataplalmatis forma adversus ventris tormina (que mifere dyfenterià affectos excruciant & tantum non interimunt) felici fucceffu fuitle abdomini applicatam.

A. 2. Jacobiea Senecionis folio incano perennis. Poarp perennial Ragwort with Ground fel leaves. Forte Tacob. vulgaris minor Park.

Hac à pracedente differt 1. Radice, qua quamvis fibris paucioribus conftet, perennis tamen eff, & fub Autumnum nova germina quafi capita emittit. 2. Caulibus, qui huic elatiores funt & lanuginofiores. 3. Foliis, que pariter lanuginofiora funt, obfcurius viridia, in angustiora & acutiora, minus tamen crebra fegmenta divifa. 4. Floribus, qui huic pallidiores, petalis ambientibus minoribus & brevioribus.

In pascuis prasertiminter vepres, & in sepium aggeribus non rarò se offert.

Jacobsea punila Gallica Bocconi,

Hac folia habet exteris omnibus sux classis multo tenuiùs diffecta; atque est planta pumila & exteris humilior. Flore & femine exteris par,

A. 3. Jacoban latifolia J. B. Brond leaved Magwort.

Caulem habet tricubitalem, teretem, rubentem, medullà alba farctum, in ramos alterius inftar divifum, quorum extremis flores infident magni, lutei, stellati ceu vulgata, & tandem in papposum mmentum evanefeentes: at folia plurimum differunt, dodrantem fere longa, duabus uncis latio-n, ferrata, glabra, mollia, profundè circa principium fecta, reliquâ & ultimà lacinià ad Bugulæ folium accedente: verim eminiverò que per ramos conspicientur paullo magis sint laciniata. Artemise ferè divisura. Radix obliqua, multis sibris capillata; suspicor annuam herbam.

In Sundcovia florentem Augusto observavit ad ripam fluvioli,

A. 4. Jacobæa latifolia palustris sive aquatica.

Præcedentis descriptio huic per omnia ferè convenit, ut candem plantam esse mihi pæne persuadeam. Differt à Jacobea vulgari foliis imis panè integris, ad principium duntaxat altè incifis & velut pinnatis, in caule minus crebris : floribus in caule & ramulis fuminis paucioribus, magis sparfis, nec ità in umbella formam congestis quemadmodum in illa; ipsorum petalis saturatius flaventibus, medio difeo latiore & majore, è floculus pluribus fed minoribus compribus composito ; Rylis craam mi-noribus & brevioribus in fingulis; hine capitala fequentia majora latioraque funt in Irêc quam in illà. Differt etiam loco, cùm hac in aquofis & paluftribus femper proveniat, illa in ficcioribus. Perennis planta esse videtur. Folia etiam suprema in caule multo minus tenuiter dissecta sunt in hac specie quam in vulgari Jacobara. Quinetiam rami in hac longiores sunt, & à caule magis recedunt, & inferius in caule oriri incipiunt quam in illa.

Ubique ferè ad fossas & in aquosis oritur.

Locus.

5. Jacobica Pannonica latifolia J. B. latif. Pannonica prima Park. latifolia Ger. Alpina laciniata, flore Buphthalmi C. B. Wood leaved Hungarian Hagwogt.

Cubitali interdum excrescit caule, firmo, striato; quem ambiunt folia lata, rugosa, mucronata, per oras ferrata, viridia, latiore bafí, & velut appendicibus quibufdam prædita, infimâ parte qua caulem amplectuntur, ingrati & nonnihil acris faporis : qua verò à radice germinant rotundiora funt & majora, fed nullas appendices habent, perinde tamen ferrata atque superiora. Sumnus cauls dividitur in aliquot rantulos, qui fieres omnino luteos fulfinent, Jacobææ vulgaris fimiles, multò tamen majores, & ad Buphthalmum amplitudine accedentes, maturitate in pappum evanefcentes. Semen observare non liquit. Radio satis crassa & candicans, subinde fibras, vulgaris Jacobaa inftar in latera expandit.

Provenit in Austriacis Stiriacisque Alpibus: nusquam tamen abundantiùs quam supra Herrenal-Locus ben, qua longus afcenfus est in Durrenstein. Floret Junio & Julio, in hortos translata etiam Tempus.

Lance

Vires.

Lib. VI. De Herbis flore composito non lastes centibus, &c.

6. Jacobaea mavina Ger. maritima C. B. mavina sieve Cineravia J. B. mavina sieve Cineravia val gavis Park. Secustagioogt.

Ad bipedalem interdum altitudinem affürgit caule duro, fleiato, tomento candido obdedo. Prima feliat quernis fimilia funt, rarioribus fiffuris, minifique altis incila, que potimodum ad collimitque profinadis dividuntur, digitali ferè intercapedine fegmenta lacinata antercedente, craffuela, inferius cinerco molli tomento una cum pediculo obita, fuperius atrovirentia, nitida, & non-nulla quoque lanagune fortuita obiter refperia, fapore pradita parum grato. Flores mult, coace-vati, Jacobæx, melini, in pappos tandem abcunt.

vatt, jacobaes, menn, in papos stateun accument.

Ad littora maris inferi ubique foré occunit : in Anglia & Septentrionalibus fruttra eam quere.

Ad littora maris inferi ubique foré occunit : in Anglia & Septentrionalibus fruttra eam quere.

I liquis duze practerea habentur fipecies feu potitis varietates, minitum, 1. Jacobaea incana alem valde la acimatos, lacimatom feu fegmentorum extremis rotundioribus, fuperne citam fubcineres; valde lacimatos, lacimatom feu fegmentorum extremis rotundioribus, fuperne citam fubcineres; floribus mimoribus colore obfeuriore, qui diuos minimum menfes durant antequam marcefcunt & de flutunt. 2. Jacobaea maritima five Cineraria latifolia C. B. Park. cujus folia inferiora fibotunda, cum pediculis pedem longa, uncias quaturo lata, ad modum Braffica vulgaris lacinata, & per marginem finuofa; at fuperiora minora & acutora: flores majores oblongis pediculis incans & mudis infident, quorum difeum aureum folia latiufcula pallidiora orbiculatim cingunt.

Argentea Cretica Alpin exot. huic eadem videtur, sola foliorum incisura Pattinace amuli la

Jacobas ad vulnera & ulcera inveterata ac fordida à recentioribus commendatur, que fuco eju cum melle permixto expurgantur. Ad dolorem ifchiadicum aliófque inveteratos in unguents ufintatur. Vide Gerard. Laudatur verò & hujus decoctum gargarizatum ad gutturis tumores & ablochis, quos & difeunt & perfanat. Ded.

Agyptii, autore Alpino, Jacobæa marina ad multa utuntur: quippe decoctum ex folis pratum ad renum velicaque calculos pollere aiunt, necnon ad fanandas vifeerum antiquas oblindis nes, frigiditatem, frangulationem, fterilitatem, inflationem, atque ad menfes interceptos revocas les in un defficion but

7. Ageratum ferulaceum Dalechampii J. B. Chryfanthemum Alpinum foliis Abrotani muliifdu C.R. Achillea montana Lob.

Cluf.
Herba est cubitalis, candibus fatis robustis, striatis, quos fulia ornant tenuiter Chamarneli molo dissecta, qua quo magis superiora versus tendunt, eò sunt minora, minutiusque incisa: intesor namque palmo longiora, Ferulaccis sunt proxima. Caulis sastigium in pediculos frequentes suntile umbellam mentunturu, Jacobaz silonis similes, minores, lutes sobis radiat, staminulis concoloribus medium occupantibus, tandem in pappos facessentibus. Radicko mentuli suntile suntil

radiati, italianulus conconomos mediani occupandus, anuem in pappos raceitentusis. Radieso giufcula, mediocis ciaflitudinis, fibrata. Sapor huic nonnihi aromaticus. In cacumine montis Efteros menfe Octobri florentem reperit J. Bauhinus: Lobelius in cellos bus Calcaris & Horti Dei montium Narbonenfium jugis. Nobis etiam cum Monfpeffuli como rarenur à D. Zuccker Dantificano è vicinis montibus deltat communicata eft.

C. Bauhimus a Parkinfono & Johnfono Gerardi emaculatore non immerito reprehenditur, est Ageratum ferulaceum Luga. Chryfanthemo Alpino 2. Clufii idem facit; còm Chryfanth. 20d nee flores in cacumme in umbelle: formam difpolitos gerat, fed fingulos aut geminos tamumino dem ramulo; neque cos parvos, quam Jacobez minores, fed Chamzeneli vulgaris floribus mipres. Verum Chryfanthemi Alpini 2. Clufii deferiptio Agerato noftro ferulaceo egregie convezi. Quocirca per errorem, puto, apud C. Bauhinum have nomina transporta fun, & Chryfanthemia Alp. fol. longis tenutter incifis in locum Chryfanth. Alp. folis Abrotani multifidis transferendum, utenugue Chryfanthemum Alp. 3. Cluf. in locum Chryfanth. Alp. folis.

Morifornis nofter plantam hane Chryfanthemis annumerat, ob femina, ut puto, folida fa pappo deffituta. Verùm cùm J. Bauhinus difertis verbis affirmet flores in pappos facesfere, ne planta
ipfa ad manum fir, ubi cam collocem incertus fum; fi minùs rectè hie disposuerim, J. Bauhino
imputandum eft.

* 8. Chryfanthemum Hisbanicum tenuifolium Moris. prælud.

Folia habet mitulis tenuiter diffecta quam præcedens florémque duplo majorem. Quamvis hoc forrè aliò pertineat, ob affinitatem præcedenti fubjunxi; Quòd fi minus rodèlis collocentur, utraque finul removeantur.

* 9. Jacobæa Sicula Chrysanthemi facie Bocconi.

Bocc.
Caules ci cubito funt altiores, non ità craffi, inanes, feu intus fungofi, in plures ramos diffiFelia longa, angufta, adnatis exiguus alis, Chryfanthemi Cretici veluti divifură & formă, pauluiu
fectentia. Floru n ramulorum faftigii smultiplices floribus Jacobare multo minores, mediome
ne feu obiculato ambitu luteo auri colore fulgentes.

Perpetua est planta, hyemémque facile fustinens, ad Catanam & Tauromenium frequens.

* 10. Jacobæa multifida umbellata annua Bocconi.

Been.

E radice tenui parvă folia plurima per terram firata, uncialia & triuncialia nonnunquam, Jacobax more lobata, fupra virentă , fubtus incana, in extremo circinate rotunditats, in margine finatat emitiri: quorum ê medio caula: aflurgit pedalis, alatus, rotundus, leviter hirfutus, folia cincus primum Jacobax divifură, demum Ablinchii modo tenuiter incifis. Hic caulis in funmitato pluribus ramis palmaribus quafi laxè umbella: in modoum dividitur, quorum cacuminubus infient flore petalis latis & planis, aureo colore fulgentibus, & cingentibus umbonem partier aureum, ex multis flaminulis concoloribus conflatum, qui tandem recedit în femen pappolum aliarum Jacobazum more.

Annua est planta. Nascitur ad Agrigentum & oppidum Montapertum dictum.

CAP. XII.

De papposis non lactescentibus petalis marginalibus cuspidatis, foliis integris levibus seu

De Jacea Olea folio. C. B.

1. Prarmica Auftriaca Gev. Auftriaca Clufii Park. Jacea olea folio, capitulis fimplicibus C. B. Xwanthemum aliud five Prarmica quorundam J. B. Austrian Succession.

Cubitali affurgit coule, candicante, Cyani amulo: Folia illi infima caulis parte lecundum radicule cun numerofa, longiufcula, angulta, fuperne molli lanugine incana, acidufculi faporis; in ipfo autem caule rariora. Caulis in aliquor ramos fe fpargit, fuffmentes capitula è fquamis velut argentes imbricatim fibi invicem incumbentibus contexta; è quabus emergit fle venutittas é legans, douderm aut quatuordecim folis confrans, duris, ficcis, mucronatis, coloris initio albi, deinde excruleo quodammodo purparácents aut illus armuli qui in Scfamodis minoris Matth, flore clueta, nullo odore commendatus, fed fola venufare gratus, & immarcefibilis: coloris enim gratiam ennet per multos annos è rabe fulpentis, aut inter chartas repofitus: in ipfa verò planta [fi non grellatur] feneficens fubfufcum contrahit colorem. Sauren non multim ablimile Sefamodis minori, tenaius tamen & copolium inter albam lanuginem latet. Radix fingularis eft, nigricans, dura, capitlaribus quibufdam fibris feptas fed annua.

In Auftria circa Viennam urbem & alibi invenit Clufius. Ptarmice nomen huic plante impoluit Clufius, non quòd fternutamenta moveat, fed quòd reli-

quis notis satis aptè cum Dioscoridis Ptarmica conveniat.

Puhllam incanam Jaceam alteram folio olea Lob. haud libenter pro diverfa specie admiserim, quam per omnia similem incanae alteri [i.e. Xeranthemo] scribic capitulis & storibus, sed caultenlo minis diviso elle, palmari & sessipulpalmari, folis majoribus olee, magsique incanis, minimè serratis, capitulis habitioribus, nitidis argenteis squamis, gultu intipido, minime amaro.

2. Xerauhemum J. B. Jacta Olca folio, flore minore C. B. Ptarmica Imperati, si ve minor Park.

Ptarmica Imperati, an Ptarmica Austriaca species Clus. cur. post.? Gor. emac.

Smaller
Succession.

J. B. Angulofo est caule, duro, lento, incano, lanugino o, tenui, pedali & alciore pro ratione foli, plurimen fingulari, in multos ramos divaricato; per quem folia alternatim disposta, denso tomento candicare undiq, oblica, inferne candidiora Absimbili vulg. foliorum colore, uncas duas aut tres longa, culmum lata, unico nervo meditum folium percurrente, deorsim plerura, reflexa. Singulorum ramulorum extremis fingula harent capitula oblonga, ex squamis candicantibus & lucidis, mitidis contexta, in acumen definentibus cum stria rubente. Flos stellatus, squalidus & exsiccus soliis constat (ex., see pem, octo aut eriam pluribus, acuminatis, aridiusculis, rubentibus, parvis, capitulorum squamas initianebas sed longioribus, quorum medium occupant stamina numeros confertique, rigida, candida hassia, inter que latent semina lata veluri spine albe, mollia cum barbula in summitate vulos. Radix singularis, lignea, annua: E semine deciduo nova Autumno statim extragunt planule que per hyomem virorem summ retinent, & vere sequenti excaulescunt. Trita herba odorem aromaticum existicat.

Primò hanc obfervavimus in Arni fluminis alveo propè Florentiam in Italia, postea etiam in agris *Locus*, quibussam non procul Monspelio.

Xeranthemum vocabat Gelinerus ob ficcitatem & squaliditatem florum etiam recentium. J.B. Hane proculdulos mtelligit Lobelius nomine Incana alterius Cyani aut Jacca capitulis & flore, quanvis folia (minus recte) leniter serrata faciat, & caules ab eadem radice multos: ideòque C. Banhinus frustra pro diverta specie cam ponit.

L∞m.

289

CAP. XIII.

De papposis non lactescentibus florum petalis marginalibus cuspidatis, foliis dissectis & spinosis seu,

De Carlina.

Lanta hac à Carolo magno, primo ejus nominis Imperatore fic dicta est, quia exercitus es Angeli monitu ulu radicis hujus à peste liberari fertur. Masticatio eius in peste prodesse dicitur.

1. Carlina humilis Park. Carlina five Chameleon albus Dioscoridis Ger. Carlina acaulos magno fia C. B. caulifera & acaulis J. B. The low Carline Chiffle.

Carlina radix, cujus pracipua est commendatio, longè latéque vagatur, profundéque intra terram agutur, crassitudine pollicari plus minus, superficie veluti corrosa & foraminulenta, colore foris rullo, intus candido, fapore aromatico, nomihil gravi: antequam verò è terra emergat, in capita aliquot utplurimum facessit, ex quorum singulis separatim folia in orbem supina orumnus. palmuni unum aut duos longa, unciam unam aut alteram lata, profundis ad coftam usque incilins patinum unum aut autos ionga, incanti unum aut automa man porto di indianta except polici divifa & veluti crifpa, acules minacolus horrida, nonnibil tomentofa, viridantia except polici infina parte atrorubente: in horum medio feffilis hæret eebima, orbiculatus, fipinofiffinis folisum dique obfitus, è cujus umbilico flores emicant staminei, purpurascentes, vallo foliorum argenteonm cincti. Somen pappolo tomento involvitur, oblongum, hirlutum.

Alias è fingulis capitibus caulis furgit, pedem altus, atrorubens, lanugine quadam donatus, not fine folis alternatim politis, in cujus lummo echinus nascitur floridus, ut jam dictum, solis audu in caule & circa radicem confpiciuntur circumcirca flipatus. Carlina, inquit Cameranus hor. plerunque si co anno floruerit quo in hortum transfertur sine caule permanet, sin minus, multo becoming the common figure that the contract of the contract o ngeram candem thecre plantam centent, & recte meo juatero. Verum F. Columna candem mo candem acauli fed congenerem exiftimat. Nam qua caulem habet (inquit) nunquam himila di lorida, ut vulgaris; & genere diverfa folia profert, angultiora, virentia, magifque fimola, b remque è minoribus barbulis ifique candicantibus, umbone intus ifofculis purpuro-rubentibus compito, quantivis anequam expandantur, lucei confficiantur. Plura capita profert, nimirum infingi lis caulibus fingula. Ali dilgentuis rem examinent. In Germanic pafcuis fterilioribus & dumetis frequens oritur, nec minùs in Italia, Gallia Nais

nenfi & circa Genevam in montofis.

Refert Gefnerus hujus floris calycem tum recentem tum etiam ficcum noctu claudi, adsolga verò aperiri. Germanis Cherthurtz dicitur, i. c. Apri herba, quia nimirum Apri ejus radios p petunt, non (ut vult Fuchfius) quod fues fi in polenta exhibeatur perimat; hoc enun expenses

Thijus capitula carnofa, calyce, floribus ac femine refectis, ex aqua cocta cum butyro, fikk Pipere Cinararum more fuave edulium præbent. Gefn. Helmontus magni facit radices Carlina, quas fympathetice, perinde ac earum fucus & esta

clum folet, arcere fomnum fratuit, multo magis fomnos præternaturales. D. Soame.

Carlina descipharmac eft & fudoriera, Petits contagia acce cutatque fi tempeftive propintal Diuretica quoque eft & emmenagoga; hydropicis confert, tineas ventris necas. Schrod.

Philippus Melanethon cum cum hypochondriacis doloribus conflictaretur, ufu herba Changle ontis cos mitigavit : & hujus remedii efficaciam eum deprædicasse testatur Camerarius.

2. Carlina filvefiris J. B. filv. major Ger. Park. Cnicus filvefiris finosior C. B. The common wild Carline Chiffle.

Radice nititur simplici, altè in terram descendente [Petroselini radici aquali] paucis sibrisdonat, durá & lignofi, (apore nominh) acri & aromatico. Cente plerunque fimplex, interdum genius, in ferriluoribus vix palmum alus, in latiori folo pedem fuperans, teres, firratus, purpuralens, far crebris nullo ordine potitis veftitus, prope fummitatem ramos aliquot reclos farigues, quibsi uk fummo cauli inident fuere capitati, majulculi, latiores, ex pluribus floculis, dense ftipatis, oblez purpureis, vix è lanugure confipicuis, limbo foliolorum acutorum tum colore tum confufenti in mineorum cinetis compositi. Calix sforis è pluribus foliolis, squamatim dispositis, & ad margos fpinofis componitur. Floculi autem finguli, fingulis infident feminibus, corúmcue flyli è los disco extantes lutei funt. Folia angustiora sunt, pallidè viridia, laciniata, crebris ad margines surlis non admodum rigidis munita, crifpa, averfa pracipuè parte lanuginofa.

Serius floret & fub finem aftatis.

In palcuis ficcioribus & ericetis per totam Angliam frequens oritur, nec minus in transmuris quotquot luftravimus regionibus.

2. Carlina sylvestris minor Gev. Acarna flore luteo patulo C. B. Park. Carduus Carlina minor file. Chifii flore luteo 1. B.

Cluf.

Palmi altitudinem non superat cauliculo tenui, unico, cana lanugine obsito. Folia Carline sylvestris vulgaris foliorum amula, minora, incana, spinis horrida. Summo cauliculi fastigio bina urplurimum fert capitula spinosa (nonnunquam etiam in alis) in quibus flos luteus, orbem oculi imitans, mediā lanugine pallidā, quam ambiunt rigidiulcula & exfucça foliola, coloris ilavi, Radix tenuis, rufescens, vivax non est, sed singulis annis perit.

Nusquam hanc inveniebat Clusius quam in aridis quibusdam, petrosssque ac desertis circa Sal-Locus &

manticensem urbem locis; Augusto mense slorentem.

4. Acarna capitulis parvis luteis in umbella C. B. Acarna five Acorna, altera Apula Col. Park.

Radice est pollice ampliore, bipedali ferè, ex albo flavente, odorata, Champleonis albi modo aromatica, lacte dulci turgida. Invenitur etiam in illa menfe Februario lac velut gummi denfum cera modo sub foliis, non secus ae in Chamaleone albo nobis descripto. Folia ei sunt Cnici vel Atractylidis, in terram expansa, sed non hærentia, duriora, lævia, acutis admodum spinis, quæ hyeme regerminant: è quorum umbilico caules rufescentes aut rubentes parum lacte turgidi prodeunt, cubitales, foliis alternatim herentibus ciucti: in fummo verò non tria aut quatuor tantum capitula ad modum Carlina fylv. vulgaris gustat, sed veluti densos corymbos in umbella sere. Capi-tella sunt parva, echinata, adanacea, Anthemidis slorem æquantia, slosculis intus lutescentibus, atque circum radiantibus barbulis luteo faturo admodum colore, quibus perfectis capitula etiam lutea vilantur, & femina (ni fallimur, nec enim ad maturitatem perducta vidimus, fed incipientia) pappum habent candidum fericeum, tenuissimum. Augusto sforet, Septembri semina perficit.

Ab hujus radice fungi excunt laudatullimi, Cirinolanis gratiflimi & maxime experiti.

Ab nujus radice ing excum radiaamini, Comonaine gradiani & maamis capona. Gree Crinolam Apulia oppidum in agrorum marginibus (ponte fruiteat. Hane ipfam plantam, aut cereè ei fimillimam, in Gallia Narbonenfi, Italia & Sicilia non procul Hand poun pandant, au cerce minimant, in Ganta Parionnent, trances sicilia non procui a mari coposè provenientem oblevavimus. Radice est perenni, plures ci ab cadem radice caules exeunt, rubentes, glabri; floris difcum luteum ambientes barbuly aurea: Florum tamen capitula (quantium meminimus) paulò majora crant Chamaemeli floribus, quibus ca magnitudine paria facit Columna.

5. Acarna flore purpuro rubente patulo C. B. Park. Acanthoides parva Apula Col.

Radicem habet tenuem admodum respectu plante, paucis fibrillis divisam, parum flavicantem, lignosam, odoratam, sapore amarinsculo, ad sylvestris Valerianæ gustum sere accedente. Folia ci pava multim respectu Chamaleonis albi, per ambitum aculeata & spinis horrida, Atractylidis vel Acorna modo, supernè atque magis infernè araneosà lanugine obfita, ut multa excipi possit, que Adhie man, partie de la composition de la vicem supplere possiti fimul compositia, atque ità facillimè neri potest, & filo tenui ac tenaci, ut tela indè effici possit. Canlis rotundus, dodrantalis, ablus, eddenque lanugine obfitus, folis alternatin Acorna modo vefitus; quibus perficiente se flore ab imo decidentibus, ima pars caulis ad medium, usque Atractylidis ritu derudatur: in summo verò & juxta capitulum (quod unicum gerere folet) folia denfiora funt in rota modum, caulefcentis Carlina emulatione, cui etiam floris effigies fimilis admodum, verum minor multo, Acorna primò loco à nobis descripta par & similis : barbulis enim lavibus nitidisque floris umbo imus capillaribus flosculis constructus, circundatur, ut in Carlina sylv. &c. issque purpuro-rubentibus, quem

colorem in aliis non oblervavinius. Semen cincretum, lave, amarum, paryum, pappolum. Julio floret & Augusto perficitur; Locis incultis siccis, editioribus sterilibúsque Cirinolæ frequentiffima vià qua: ducit ad Vincam Aquamena dictam. Emittit aliquando unam aut alteram propaginem circa caput, sed Impiæ dictæ herbæ Plinii modo supra patrem elevatam, in qua capitellum

& flos, omnia verò minora.

Nos Carduum hunc in Sicilia circa Messanam, Italia circa Florentiam, & Gallia Narbonensi Locus. propè Monspelium invenimus spontaneum, in arenosis.

6. Acarna Theophrasti sive Acorna Plinii Col. Theophrastus his Mcarna.

Radice nititur longa, pedem fuperante; craffitie digiti majore, pallentethodorata, Carline vulgaris modo, etianque lactefconte, dulci. Caulis ei bipedalis, folm alternatim hærentibus, Atractylidis & Chic modo, & finilibus, durioribus, verò, magifique pungentibus, lavibúfique, in fummo tria aut quatuor capitula gellans ut Arrachylis, que forem aflatis fine emittune luteum, foliolis five barbulis circumambientibus, Afleris, Anthemidis, vel potitis vulgaris Carlinæ modo, fed colore magis faturo. Semen Autumno pappolum, ut in congeneribus, led parvum, cinereum, Chamæleoni albo fimile, sed proportione minus.

Atractylidi antequam shoret persimilis est (inquit Columna) verum in Acorna lavorem folio-

rumque vigentium asperitatem majorem observavimus, caulisque ruffum & ad rubedinem inclinantem colorem, atque torius plantæ fuccum candidum, pinguem, viscosum, facilè æ!tate concrescentem, dulci sapore.

Cc

3. Carlin

In

1.три . 1.т.т.

Locus.

291

L.ccus.

Locus.

L'ores

Levis,

In Campoclarenfium collibus & Æquicolorum fecus vias in incultis fæpius observavit autor In Campociaremum comois et Aguicolorum 1965. August autor, Hujus radix eltur elixa, deinde oleo frixa, nervo exempto, Quadragenæ diebus à pauperibus V.

CAP. XIV.

De Senecione.

Enecio, 'Herrigor Gracis, quafi vernus fenex, quia vere canefeit, inquit Plinius, floribus in la S'Enecio, 'Repérer Græcis, qualt vernus tenex, qua vere cantecte, inque tennus, notibus in la nuginem abeuntibus; nec Vere tantùm, fed per totum panè annum gerniara floris podatone, femper en in alterum alteri fuecedit, & tempora omnia occupat. Theophr. Nobis Senecio cenfetur herba flore composito, papposo, nudo, folisi laciniatis. Folis laciniatis cum Jacobxa convenit, à reliquis congeneribus differt: floribus nudis seu non radiatis à Jacobxa convenit, à reliquis congeneribus differt: difcernitur.

A. 1. Senecio vulgaris Park. minor vulgaris C. B. vulgaris five Erigeron J. B. Erigeron Ger. Common Groundlel or Simfon.

Radix oblique interdum producta plurimis fibris albis in terram demiffis alimentum attrabit; ex qua caulis perfappe fimplex, interdum bini ternive attolluntur, teretes, firiati, concavi, in a pricis hirfuti, pedem aut dodrantem alti, ab imo fiatim ramofi, feliis veftiti duas trefive uncas kan pries influti, pedem aut dodrantem aiti, ao imo naturi autori, jouri ventu duas treive uneasiengis, alterno fitu abique pediculis cauli adnatis, utrinque in lacinias divilis & dentatis, mutone obtulo, obleture virentibus. Caulis & ramulorum faffigiis flores plures finud juncti infident, pediculis tenuibus, brevibus, lanuginolis appenfi. Flores autem quos vocant è plurimis flofculs lites cults tenuibus, provibus, lanuginolis appenfi. Flores autem quos vocant è plurimis flofculs lites arche flipatis compositi abique ullo in margine barbularum circulo, calice longo, cylindraco fe re, ex fimplici foliolorum oblongorum ordine constante ceu vallo quodam, coercentur. Floribus delaplis femina cum pappo innafcenti explicata, globulum feu Spharicam figuram efformant.

Calicis foliola, ut in Denus leonis flore, deorfum reflectuntur. Semina parva funt, tenús, ol. longa, diluta purpura tincta videntur. Odor huic nullus infignis.

Non est cur locus huic assignetur, adeò ubique in arvis, hortis, areis nimis quam frequens om-

ni anni tempore occurrit.

Herber fuccus in Cerevilia fumptus, ejufdémve decoctum cum uvis Corinthiacis aut melle, km ter purgat per vomitum, ut quotidiana docer experientia. Tragus rarò intus fumi feribre alla intus fumptum ad multa utilem faciunt, Choleram, v.g. icterum, intemperiem hepatis caldim, hunbricos, vomitum & exputionem fanguiris, fichadicum dolorem, fluorem muliebrem. Estrinfecus utilis effe dicitur in manimis inflammatis, feabic (capitis,) flruma, dolore ventriuli, s rina remorata, arthritide & vulneribus. Schrod.

Ad lumbricos utilem esse verisimillimum existimamus; siquidem Veterinarii nostri & Hippati fuccum ejus expresium equis prabent adversus ventriculi & intestinorum vermes, 25 ottes nostrabis

dictos, quorum prafentifima peftis eft.

2. Senecio hirfutus vifeidus major odoratus J. B. incanus pinguis C. B. fastidus Park. Erigioan mentofum Ger. emac. Cotton Goumblel, og ftrong fented Goumblel.

Perinde ut Senecio vulgaris radice nititur fibrosa, foliis donatus fimilibus, fimilitérque inclis, fa lanugine undique oblitis, ideóque nonnihil incanis, infuper tactu viscidis, mollioribus & scuds Caulis crectior, proceior, hirfutus, quemadmodum & florum luteorum, in pappos abituronum calculi striati. Planta nonnihil aromatico est sapore.

In arenofis frequens occurrit. In aggeribus fossarum palustrium in insula Eliensi plurimum obser

vavimus valde luxuriantem, & cum gravitate odoratum.

Lobelius, Dodonaus, C. Baulinius cólque fecuti Gerardus & Parkinfonus noftrates dusfaciant Erigeri majoris species, alteram vocant Erigeron tomentosum five Senecionem incanam, G Bauhinus Senecionem hufutum; alteram Senecionem feetidum & Erigeron tomentofum alterm, C himis Senecionem hufutum; alteram Senecionem foxidum & Erigeron tomentofum altenm, C. Bauhimus Senecionem incanum pinguem: Verum non affignant fufficientes diffinctions nots, ut putem ipfos fub duobus titulis unam duntaxar plantam propolitife, duobus forte in locis, & diredo tempore vifam, nec fatis curiosè fpectatam & defectipam; cujus fententia & ipfum J. Bauhimu fuite video qui non diffinixit. Veruntamen farendum eft iconem Erigeri tomentofi afferius apalitife video qui non diffinixit. Veruntamen farendum eft iconem Erigeri tomentofi afferius apalitife video qui non plantam omnimo fpecie, imò criam genere diffinitam ab Erigero tometofo Ger. Ien hufuto, vifcido, odorato nobis deferipto exhibere, cum flores radiatos repraéme, quales in nulla Erigeri frecie cernuntur ab Autoribus iffits deferipta; quod & Parkinfonis vificonem fuppolititam & falfam agnofeens. Quid quod C. Bauhimus iple Synonyma confundiçum Erigeron tertium Dad. ab Erigero tomentofo altero Leb. diverfum facit, praver mentem Autorum, ut mibi videtum: in deferirotionibus traditam. ut mihi videtur, in descriptionibus traditam.

Senecio odoratus Park. flore odorato Cam. an & quantum differat à descripto considerat-

* 2. Senecio viscosus Athiopicus flore-purpureo Brevnii.

Schuipedalis est planta, caule solidiore quam Senecionis vulgo noti, & Jacobax in modum duro Soquipeanis vi parties, time sondore quant seriescines viugo neu; es factores in modum duro certaito, rains aliquo praedito, praefertini fuperius, tuli impie Himi de more caulem excedunt; folis laud multis, alternatim lată bafi caulem amplectentulus, Senecionis vulgaris, minus laciniatis, quafi circumrofis ac crispis, quorum extrema pars fastigiat... Flores in ramis & caule densè coaccevati & aphylli cernuntur, tubulis & framinulis multis purpurascentibus conflati, ex calyculo friato provenientes, ac vulgaris ritu celerrimè fatificentes in pappum, fub quo femen longiufculum, cinercum & striatum, nihil à Senecionis nostri, nisi quòd nonnihil majus, differens.

Senecio hic per universum hirsutus ac tactu viscidus juxta Promontorium bonæ Spei viget,

I ocue.

* 4. Eupatorium Ericoides C. bonæ Spei Breynii.

Suffrutex est lignosus, frequentifilmis ramis, tortuosis & duris divaricatus, ad figuram Erica Myrice folio incana (floribus & femine exceptis) tam prope accedens, ut non ovum ovo fimilius: quoniam non rami tantum, sed etiam foliola eorum, quibus densissime Erica penitus vulgaris modo contecti, tomento adharento albicantia funt & incana. Flofculi verò in ramorum apicibus in mufearios parvos conglomerati, Eupatorii conspiciuntur persimiles, sed minores multo, & subtilioribus squamulis purpurantibus imbricati; è quorum medio purpureus prominet tubulus, semini papposo infidens, quod maturum nigrefeit, nec quicquam ab Eupatorii vulgaris feminibus diversum.

CAP. XV.

De Cacalia: Hujus character genericus folia subrotunda.

1. Cacalia incono folio Ger. folio retundo incano Park. foliis crassis birsutis C. B. Cacalia qui-bustam J. B. Boarp strange Coltestoot,

OC genus multis præditum est foliis, Tussilaginis vulgaris foliis pænè similibus, majoribus tamen, medieque inter illius & alterius majoris, Petasiris vulgò credita, folia quodammodo magnitudinis, circinata ferè rotunditatis, in ambitu ferratis, supernè dilutiùs vientibus, inferne incanis, [angulofs] in quibus multa apparent vena five nervi, guittis ingrati, amariuculi & calidi; innituntur autem purpurafeentibus & firiatis pediculis. Caulis illi bicubitalis anadiculus canali in incumati in interdum, firiatus, purpurafeens, non fecus ac foliorum pediculi, [hirfutus, medullofus,] cui per intervalla innafcuntur alia folia, oblongis pediculis prædita, fupradictis minora, magis angulofa, etiam in ambitu ferrata. Supremus caulis extremíque ramuli purpurafcentium capitulorum congeriem instar umbellarum ferunt, in quibus terni plerunque soscili, quaternis foliolis bisidoque stylo constantes, purpurascentis coloris, odorisque valde tenuis, non tamen ingrati, qui in pappum feu lanuginem abeunt (perinde ferè ut Eupatorii aquatici flores) in qua oblongum femen latet.

Radin in multa capita extuberat, frequentibus, candidis, longis, fibris donata eft, fingulis annis novos caules ad latera proferens.

Planta hae in omnibus Austriacis Stiriacísque jugis obvia est, ad sylvarum margines inter fruti- Locus. ces & umbrofis locis, Cluf.

2. Catalia quibusdam J. B. foliis cutaneis, acutioribus & glabris C. B. folio glabro Ger. glabro folio acuminato Park, Smooth-leaved france Coltsfoot.

Hujus folia magis cutacea funt (fi fic loqui licet) & duriora, fupernè faturatiùs viridia, nec fubus incana, nec anteriore parte, qua pediculo inherent, fimul coeuntia, ut in priore, pediculife firatis innixa, fed rotundis & lavibus, perinde tamen ut illa frequentibus venis ornata, & in ambitu ferrata, ingrato fumiliter guftu, amarinfeulo & calido. Caules etiam laviores & foscis di-lutiores: in cateris conveniunt. Cum priore. Nos in fylvosis montium Jura: & Saleva propè Genevam hanc speciem invenimus, non priorem.

Cacalian tomentofam C. B. clim imperfecté ab eo descripta sit, ut qui solla tantum viderat, camque paucis issque non magnimomenti notis à pracedentibus differat, non est cur speciem ab

is distinctam existimemus.

Cacaliæ congener Clusis.

Hujus cum florem nunquam viderit autor, nihil de ea dicendum habemus. Foliis oum pracedentibus convenit.

Tembus

I ocus.

Lecus.

Tembus.

De Herbis flore composito non lactes centibus, esc.

2. Cacalia Americana Park. Valeriana Urtica folia, flore albo Cornuti.

Cornut

Huic plantæ radie ut Afaro fibrofa, non altè descendit, sed in summo terræ leviter haret, adeog est apricationis avida, ut sepuis nudat supra terram fibras, que saporis & odoris gratiam Nato non inseriorem obtinent, Valeriana vulgari longe nobiliorem, si enim diutius in ore dendus prematur mira fuavitate halitum commendat, linguámque postremò ut Cinnamomum acmepungit. [Quicquid dicat Cormitm, Parkinfonus noster nullum unquam neque in radice bajus, neque is folius ant solore odorem percipere potuit.] Pluribus surculis assurgit, rotundis, cavis, geniculatis, gl. bris, longitudinis ultra cubitum; hi in plures alas dividuntur. Folia ex adverso bina semper al bris, constituents und cuoicium; in in paries als dividualis. The statement of a cuoicium for a diuminimum ufque caulis faftigium nafcuntur, referêntque Scrophularia, aut Urica minois folia, minime tanien pungunt & dilucifime virent. Cujufque caulis apex in mufcarium fargiur, Floribus ornatum parvis inodoris, Valeriana fimilibus, fed ex uno calyce pluribus. Poli varian fargiur, Ploret Septembri. Hyeme fola radix fuperfles vivit, reliqua intercunt.

4. Yatablex Caltlacotl, feu wirga nigra faxorum Hernandez.

Pracedenti fimilis & congener este videtur, folia ferens Urtica, serrata: caules purpurcos, tera tes, quatuor cubitos longos: flores in cacumine comantes, pilofos, non fenefcentes, & purpurafen-

Nalcutur in locis faxofis Xalatlauhcenfium. Sapor citra ullam diffunctionem Anifum refert, Radix pugilli menfurà tufa, devorataque ex aqua feu vino fudorem elicit dolorem paffis, atque ha eum enit, ut mirabilem præftet ca in re operam.

CAP. XVI.

Linaria aurea Tragi Ger. Linaria folioso capitulo luteo major C. B. Heliochrysos Tragi, sou Li naria tertia J. B. Chrysocome verior sive Coma aurea Germanica & Neapolitana Park, Vats auren Linarie foliis Morif. Bolben rod with Cond flar leaves.

Ubitalibus aut amplioribus interdum affurgit ex una radice wirgis, teretibus, gracillus, di ris, nigricantibus, lentis & fractu contumacibus, quas non quina aut fena, (ut Diolo rides fue attribuit) fed numerofa ambiunt foliola, longiufcula, angusta, Lino similia, b rae, mucronata, fatura viriditate nitentia, amari guftès & nonmili aromatici. Extrema vigzia multos cerues ramulos definunt, quibus infident fingularia foliofa capitula, florem luteun, et miltis flolculis quinque radiolis decuffatis flylóque in medio prominente confrantibus compadumanplectentia, nullo odore commendabilem : deinde femen nigricans, longiusculum, quale ferè in His raciorum generibus fupernė villofum pappi infrar, quod leviffimo vento excuffum, ejus albibi fortur. Radin dura est, lignofa, nigra, aliquot fibris donata, fingulis annis germinans, norsiga

In montofis pascuis ad sepes propè Ratisponam & alibi in Germania: necnon circa Monto lium in Gallia Narbonensi oritur, nobis observantibus. Clusius, cui Osyris Austriaca inscribius, multis Pannonia locis inveniebat, inque Austria prato quodam editiore & sicciore circier mil liare infra Viennam.

Augusto mense floret. Semen Septembri maturescit.

CAP. XVII.

De Conyza flore nudo.

1. Conyva major vulgaris C. B. Con. major Matthioli, Baccharis quibusdam J. B. Bacchari Monfpelienfium Ger. Park. Becat fleabane, Plowmans Spiltenard.

X radicibus multis, sparsis, non altè depactis, lignosis, fragilibus, odoratis, amaris & acolus furgunt ad cubitos tres aut quatuor alti caules firiati, atropurpurei, incana lanugine birliui, bildi, rigidi, foliis fingularibus non admodum crebris vestui, supra medium in multos ramos. rectos divili. Folia verbalci nigri aut Digitalis purpurea, minora, molli lanugine pubelcenta, le viter crenata, odorata, fapore acri & amaro. Flores in fummis caulibus & ramulis conferri, grand olentes, lutei, papposi, è plurimis flosculis perexiguis, densè stipatis cum stylo in unoquoque es tante bicorni compositi, nudi, è calyculis squarrosis mollibus, viridi luteoque versicoloribus, squ mis exterius purpurantibus. Semina exigua, oblonga, fusca, pappo adnascente alata.

Serius & SubAutumnum florer seménque maturat.

2. Con)26

2. Conyza caulibus rubentibus tenuioribus, flore luteo nudo Botan. Monsp.

Caulem habet cubitalem, rubentem, in varios ramulos subdivisum. Folia cum adhuc planta semipedalis eft Conyzæ majoris latitudinem habent, & Cifti ladaniferæ folia repræfentant; dum impeaus et Conjui anguitudinem de floret, apgultifilma flut & contracta. Ramulti omnes flores profegunt ratiores multo quam in reliquis fere Conyzis, luteos, in calyce rotundo & oblongo, nullis foliolis radiatim cinetos, & in pappos evanescentes.

Annua est planta, gravem halans odorem Conyza majoris.

Septembri mense invenit descriptionis Autor P. Magnol copiose florentem in fossis humidis se Locus & жерення имень инсель честоризонь дамог г. мадров сорюм потеплет и folits hunids le. Lesu & cus viam qua à pago Perauls itur ad ftagnum Volcarum ad dextram; ubi & nos cum Monspelli Тетрил. ellemus eandem obiervavimus & collegimus.

3. Conyza major capitata seu globosa Bocconi.

Radice constat satis crassa; quin & caule, foliis, ut & odore Conyzam majorem apprime refert hac planta; sed in sore id pracipue notandum quod concrescat illius discus seu umbo in globum seu caput globolum Lachryma: Jobi figura non ablimile; & infuper quòd abfolutis & ad maturitatem perductis seminibus sese aperiat caput globosum, atque semina affundat in pappos abeuntia; quódque in medio capitis globoli infecta exigua utplurimum gignantur.

Locum ubi invenit non addit Descriptionis autor Paulus Boccone.

CAP. XVIII.

De Eupatorio Cannabino seu Avicennæ credito.

Upatorium Avicennæ dictum floribus mudis purpureis à congeneribus differt. Sub hoc enim titulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autori, intitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autori, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes hujus generis pianta quoto ne nota autoria, sintitulo comprehendi possintomnes ne nota autoria, sintitula autoria, sintitula autoria, s titulo comprehendi possintomnes hujus generis plantæ quibus hæ notæ adsunt, sive folis digi-

Latis fint, ut Eupatorium cannabinum mas seu Avicenna propriè & strictè dictum, sive folis integris, & Eupatorium Canadense solio Enulae Cornuci.

Posse riam aliter, & fortasse canadense solio Enulae Cornuci.

Posse con is consistente de la consistente del la cons ferens, tactum viscidum: Posterior semina Eupatorii obtinet, & slosculos etiam persumiles, ob quas rationes rectius fortaffe ab Autore Eupatoriis accenfetur. Verum nos characteres obvios & expositos quíque primo aspectu vilui se ingerunt sectamur, cúm que à seminum qualitatibus sumuntur oculos nostros persape vel latent vel fallunt.

1. Eupatorium cannabinum Park. C. B. cannabinum mas Ger. adulterinum J. B. Avicenae creditum Geln, Herba S. Kunigundis Trag. Common Demp Agrimony 02 Dutch Agri-

Radix oblique acta plurimis fibris majusculis albicantibus terram apprehendit. Caulis duos tresve cubitos altus, rectus, teres, tomentofus, &c. in viridi purpurafcons, medulla alba plenus, gratum &c aromaticum odorem cum inciditur spirans, multis alis concavus. Folia in caule crebra, ad targa, in adolination conform con includer phrais, minist and concerves. For in cause content and concerves, according to every color pediculo terna, Cannabis folia nonnihil referunt, oblonga, acuminata, per ambitum ferrata, fapore amaro. Floret velut in umbellas digetti, finguli floiculis quinque vel fex purpurantibus compostit, quorum unusquisque fyslam habet oblongum; bifurcum, &c suo insidet semine. Semina autem per maturitatem cum pappo innascente avolant.

Ad fluminum, necnon rivulorum ripas, scrobium, & stagnantium aquarum margines subinde Locus. nascitur; Julique mense apud nos in Anglia floret.

Epaticum est & vulnerarium, Usus pracip. in cachexia, catarrhis & tusti, inque urina & men-Vires. fibus retentis. Extrinsecus è nobilissimis est vulnerariis. Schrod.

Radicibus vim purgativam ineffe experimento proprio didieit Gesnerus: cui earum pugillus in vino decoctus, colatus & porus per horam polt alvum semelamovit; postea verò vomitum duoderes ferè cum magno labore, ità ut Hellebori albi instar purget, sed multo facillus & tutis. Profiut sanò plurimum (inquit) magna pituitæ copia evacuata. Hinc verismile est succent herbæ in catapotiis devoratum intestinorum vermes necare. Tragus Argentinas in pecoribus tantum curandis usurpatum tradit; & prudenter nobis facere videntur Argentinenses, siquidem experimento Gelneri constat nimis vehementem esse ejus operationem, quam ut in humano corpore interaus ejus ulus possit probari, misi parva quantitate & aliis corrigentibus mixti,

In In

Tempus.

In Belgio ruffici feliciter icterum curant hujus plantæ decocto. D. Regemorter in M. S. In Nosocomio cuidam intestina corrosa, ità ut per foramina stercora exirent, jam propè despera to coaluerunt decocto Eupatorii Cannabini, quod Ebnfine adferibitur, cum vino parato, & poo & tulcerbus infulo. Ex Hieron. Velíchii Obf. 44. D. Soame.

2. Eupatorium Canadense folio Enulæ Cornuti. Cannabinum Americanum latifolium Park

Caules huic glabri, rubescentes, (cinereo tamen colore susfusi) rotundi, inanes intus, per intervalla geniculis intercepti. Folia palmari longitudine funt, latitudine triunciali, Salvia modo fea bra, in ambitu ferrata, non incifa quinquepartitò ut Cannabinæ, fusce virentia, è geniculonim tuberculis quaterna semper adversa inter se Cruciatæ modo nascuntur. E cujusque folii sina rame. Itis contrus, flexionibus tamen folis cinetus, neque unquam in florem profiliens. Radix coherentibus valtioribus implexa est fibris. Nulli Eupatoria Caulis procerior, qui affate meda in quinque cubita elevatur, comantibus in cacumine mille flosculis, non foliaceis sed lanugineis, uno verbo, fi odorem excipias, Eupatoriae Cannabinae noftre ininibus, licet paulò faturatus pupurafecantolus. Hos excipiunt femina pappofa, que cum villofa fua cesfarie à vento decununtur. Saporis est aliquantulum amari, subeunte momento postea levi acrimonia.

3. Eupatorio affinis planta Zeilanica foliis Ulmi Breynii.

Altius Africano, pane ut vulgare Herba S. Kunigundis à Trago dictum, caulibus rotundis, finatis, in viridi aliquantulum purpurascentibus, sapore in reficcatis sallo, fruticat; quos folia Ulmivil garis armula, fed minora, verifūs pediculum faltigiata, ac fenfim latiora rotundioráque evadente, parvis intervenientibus pediculis alternatim ambiunt. Caulium faltigia in furculos aliquotdividum tur, atque hi rurfus plures in petiolos, quibus incompositu fiores umbellam mentiuntur, Espanii ericoidis stribus similes, sed pallidi seu straminei coloris, atque ex compluribus staminulis contati. Sequantur semina minuscula, Steechadas citrina Herbariorum paria, inter que in mediullo calyculi crebris squamulis compactiles, præterea velut spadiceus, exiguus & durus fructus seu vasculum seminale coniforme excrescit, superius sæpe reflexum, intus inane & splendidum, quantumol

Fructum hunc excrefcentiam aliquam non naturalem, vel insecti matricem esse suspicamur.

* 4. Erigeron Zeilanicum Lampfanæ folis Breynii.

Magnirudine, foliis, caule & ramis illi Cichorii generi, Lampfana à Dodonao appellatopest mile, magis tamen hirfutum, floribus uberrimis pallidi coloris, Conyza cœrulea acris C. B. minor bus, quos nulla ambiunt perala onustum. Semen exile, pappescens, Conyza acris annue albe 164-rif. par, quod vento etiam lenissimo è residuis slorum caliculis dispellitur.

Ex Zeylan infula, vel propter foliorum vel virium forte quandam convenientiam nomine Bas

nicæ accepit Breynius.

CAP. XIX.

De Gnaphalio.

Naphalium Trandaur Dioscoridi, quòd folis ejus dell Trandau, id est, tomento, utamur, C. B. portus quia folia ejus tomento obducta funt. Indow (inquit Lob. in Adv.) de cunt Grecci vellere carperéve lanas aut pannum, unde Gnaphalium, quod Centunculum Romani nuncupărunt & Tomentariam. Herba Impia Plinio dicitur. Ob id autem impam appellavere, quoniam liberi [posteriora capitella] supra parentena, id est, primum & medium, lummo cauli innascens, excellant. Alii potius ita appellatam quod nullum animal cam attinga. existimavere. Anglice **Cubwerd** dictur, quod ruminantibus opitulator, & rumen amissure vocat: & in Northumbria **Chattureth**, quomam ad intertrigines valet, autore Turrero. Not generis indices siunt folia tomento obducta, ut nomen indicat, flores nudi, flosculis eos componential. tibus præ parvitate vix conspicuis.

A. I. Gnaphalium maritimum C. B. maritimum multis J. B. marinum Ger. marinum, five Chica ria Park. Sea Endweed oz Cottenwech.

Radice firmatur crassa, longa, lignosa, paucis admodum fibris donata, nigra; quæ caules emittic complures, dodrantales, craffuiculos, pilofos, candidos, in quibus denfo ordine fripata foire o longa, femuncialia, per extremum nominhi rotunda, candida, que concerpta in foccos xylinzia. na penitus abeunt, olei in lucernis bibula. Ramorum fastigiis capitula in umbella ferè formam di gefta, craffinfcula, candida, villofa, in medio lucea, in quibus femne longinfcultur, album, in accis formam incurvum. Nullum ego in hac planta faporem animadverto. Aftringir magnopere deficeat tota planta, nonnihil falfa, nec tamen ingrata aut amara; aliquantum aromatica, odore quadantenus citrinæ Stoechadis aut gummi Elemi.

quadarienne carrier prope trajectum Abenneney dictum freti Carnarviam & Anglesciam in Locus. In arenos, ex Anglescia seu Monz latere; item in litore Cornubiensi inter Pensantian oppidum terjacento, S. Michael's Mount dictam invenimus. In transmarinis in Mediterranei maris litore non & rupein ... Universo litore & sabuletis à Marianis aquis ad Ceti montis radices & lacum plu-infrequens est. Universo litore & sabuletis à Marianis aquis ad Ceti montis radices & lacum plurina (inquit J. B.) alibi haud temere occurrit Narbona.

2. Polium Gnaphaloides Alpin. exot.

Huic Planta vel congener est, vel planè idem Gnaphalium maritimum superiùs proximè descriptum. Differt foliorum magnitudine & figura, qua in hac acutiora funt, & Myrti foliis paria, neque pilis infe-Differionorum inaginatum et aguar y que in na acades a turi, se regita tons para, neque pins inte-cta, sed tota tomentosa apparent, secus quam in Clustana figura Gnaphalium maritimum pingitur. His tamen non obstantibus nobis eadem planta videntur Gnaphalium maritimum vulgare &

Polium Gnaphaloides Alpini. Si cui aliter videatur, suo per me licet fruatur judicio: revera enim fi reste descriptum & depictum est Polium Gnaphaloides Alpini, saltem varietas crit præcedentis. Gnaphalium marinum ob odoris fragrantiam Calamus aromaticus Cambro britannis Carnarviz incolis dicitur.

A. 2. Gnaphalium Anglicum Gor. Anglicum vulgare majus Park. ejusdémque majus Germanicum. Gnaphalium majus angusto, oblongo folio, & majus angusto, oblongo folio alterum C. B. Nam & ipse hoc (inquis) ciam a priore parum disferat, qui voluerit idem dicat Gnaph. rectum I. B. Loug-leaved unzight Cubweeb.

Huic rectus & rigidus, dodrantem altus, teres, canâque lanugine pube cens caulis, nihilóque feciùs folia, magis tamen aversa quam adversa parte, que in caule crebra, ordine nullo nascuntur, cuis joins, maga camen avera quam auveria partes, que un adure cienda decinica muncias duas aut tres longa, vix culmum lata ut plurimum, carinata, fapore prater ficciatem nullo evidente; ex quorum alis fecundum caulem, ab ejus medio ad funmum ufque capitula oblonga, fquamata, plura finuol juncta, ex viridi nigricantia & nitida, in pufilla ftamina ex herbacco flavef-contia delnicunt. *Radix* fubeft parva, nigra.

In pascuis solo arenoso, & inter Genistas haud infrequens est.

Gnaphalii Anglici decoctum semper ferè Anginam sangt. D. Palmer.

A. 4. Gnaphalium vulçare majus C. B. Gn. minus five Herba impia Park. Gn. Germanicum J. B. Filago five Herba impia Ger. Common Cubweed.

Plures ex eadem radice caules furrigit tenues, semipedales aut dodrantales, plurimum erectos, teretes, incanos & lanugine oblitos, summa parte ramosos, folius vestitos creberrimis, nullo ordine politis, pariter lanuginofis, angustis, oblongis, quam Lavendulæ multo minoribus, caulibus plerunpolitis, partis, quibus absque pediculis adnascuntur. Florum globuli (ut recté eos vocat J. Bauhinus) rum in extremis ramulis, tum in ipsis angulis, quos ramorum divaricationes deformant, sessibles, è pluribus floribus flipatis coagmentati. Sunt autem flores qui globulos hosce componunt & ipfi plintous totosis de la compositi è l'ajentir o de la compositi è l'ajentir o de la compositi è l'ajentir ob experimenta finan argrè visibilibus. Pappi è floribus eminentes ex luteo pale lescunt. Propè medium globulum ramulos aliquot emittit caulis, qui supra medium caulem affurgentes suos singuli globulos flosculorum altius attollunt, velut filios supra parentem unde & Herba impia dicitur. Præter radicem mediam majufculam altius descendentem innumera plerunque capillamenta spargit è fundo quibus terram apprehendit.

In ficcioribus, iterilioribus, glareofis & ad vias passim provenit.

Aqua ab lac deftillata ad cancrum, pracipuè mammillarum, magni est usus: continet enim oc-cultos cancros nè exulcerentur cum linteolis semel in die imposita. Sunt verò & qui Asari soliis

huius aqua madefactis non infeliciter ad cancros reprimendos utantur. Dod.

Ego parum prasidii aut juvaminis adversus Cancrum in hac aqua esse suspicor. Facultatem autem ficcantem & nonnihil adftringentem obtinere hanc plantam Dodonzo concedo: Hinc fortaffe hamorrhagia, dyfenteriæ, nimio menfium fluxui, atque etiam Anginæ, conducit. Ad hæmorrhagiam reprimendam noftrates fequentem plantam pracipue adhibent.

Herba contusa, oleo macerata & cocta Occidua Anglia plebs ad livores, concustiones, carla

& verbera utuntur feliciter: menses etiam supprimit. Lob. obs.

5. Gnaphalium longifolium, bumile, ramosum, capitulis nigris, nobis. An Gnaphalio vulgari similis J. B ? vulgare sive 2. Ger ? medium C. B ? Filago minor Park ? Blackheaded, long-leabed, branched, low Cubweed.

E radice parva, alba, fimplici, intorta, fibris aliquot donata, & ad caput longis, cauliculum erigit palmarem, rariùs femipedalem, tenuem, teretem, tomento denso sed brevi, candido obsitum, ab imo ad fummum ufque ramofum ramulis crebris è foliorum alis excuntibus. Folia cauliculo & ramulis alternatim brevibus intervallis adnafcuntur, angufta, oblonga, ab exortu fenfim dilatata, Hyflopiminora, utrinque mollia & lanuginofa, infernè tamen candidiora. In funmis caulibus & ramulis capitula feu florer multi finul congesti, non tamen in globulos coacti ut in Impia vulgari, curin in gione candidiora. exterius migricantes, è flosculis luteis adeò exiguis compoliti ur visum ferè effugiant [flosculos in-tellige partiales è quibus totales componuntur] Ramuli floriferi è basi florum seu capitulorum congeltorum orti longè altiùs assurgunt & nova florum agmina summitatibus suis gestant.

In scrobibus & locis depressionabus ubi per hyemem aqua stagnarant sub autumnum frequentisti- Locus.

A. 6. Gnapha-

Gnaphalium minimum J. B. minus repens C. B? perperam, non enim repit, ravius freeze, bit, sed erigitur. Filago minor Ger. Gnaphalium vulgare temuifolium J. B. Hee enu duo pro eadem planta specie babeo. The least Cubweed.

Lignefeit radis multis fibris capillata, haud fecus ac Gnaphalio vulgari five Impia: Cault mel ti, dodrantales, ramofi: folia unciam longa, fili panè tenuitate, incondita, mollia, tomento incana: flosculi & capitula per caules disposita, ut in prædicto Gnaphalio, sed pauciora mineri

Have oft Gnaphalii vulgaris tenuifoliæ descriptio apud J. B. quæ plantæ quam nos hic intellectam volumus exactè convenit, ut & locus inter segetes, solo præsertim arenoso aut glarcoso.

Gnaphalium parvum ramofissimum, foliis angustissimis polyspermon.

Hujus plantam ficcam habomus ubi collectam non recordamur. Radice est parva, fimpligi caulibur (efquipalmaribus aut majoribus, firmis, in plurimos ramos & furculos divifis & fiebbrilis, foliis oblitos angustissimis, brevibus, acuminatis hirfutis. Flosculorum globuli in ramulorum divarica. tionibus, inque fummis furculis fedent pediculis brevibus aut nullis. Color flosculorum, quatenus in ficco difcernere licuit, albus.

7. Gnaphalium oblongo folio Ger. emac. supinum oblongo solio Park. majus, lato, oblongo folio CR Long leaved Cudweed.

Palmares vel etiam majores habet eaulieulos, quorum alii furrecti, alii fecundum terram inflai. teretes, villofi, quos indigesto ordine mollia, incana, latiore infima parce amplectuntur folia, care. mo mucronata : multa fummo cauliculorum faftigio infident capitella candicantia, flarescente li mo nucronata i mutta quinno caturcunorum ratugio interio captienta cantucantat, navelente la nugino plena. Radia craffinicula eft, fubbilea, fibris alquot pradita, que an vivax fi, affete nequeo. Aliquid autem affinitatis habere videtur cum Filagino minore Dodonati. Desertis quibusdam & ficcioribus colliculis nascentem aliquando observabam.

· 8. Gnaphalium minus latioribus foliis C. B. Park. Ger. emac. Gnaphalium unico cauliculo I.R. Small brond leaved Cubweed.

Unico affurgit cauliculo, aliquot ramulis in diversa se contorquentibus prædito, quos hincinis sepiunt latiuscula, mollia & incana folia. Ad ramulorum internodia nascuntur, inter solonun congeriem, quina, fena aut plura capitella, fimul congesta, ex slavo canescentia, multa lanugo: plena. Radix inutilis, sed deciduo semine novæ planta singulis annis renascuntur. In ficcioribus (quantum memoria Clusio succurrit) agris, præsertim demessa segete occum

9. Gnaphalium Alpinum pulchrum J. B. Alpinum magno flore, folio oblongo C. B. Fair Ing foot, og Mountain Cubweed.

Caulibus est palmaribus, dodrantalibus, altioribus etiam, tomentosis, quos folia vestiunt la ga, angulta, villofa, trium quatuórve unciarum longitudine, culmo latiora. Summum filia um flores gerit satis magnos, corymbatos, papposos, ex staminibus luteis atque splendentibus co frantes, feffiles, molli lanugine intertextos, in medio foliorum xili carptam lanam initantum, diatorum. Folia propter terram multa, superioribus non multum ablimilia, statim è radicualitis crassarum, migrarum, multis fibris pullis capillatarum capitibus oriuntur.

In montis Jura praalto vertice la Dolaz dicto invenimus.

Huic affinis si non eadem planta est

10. Gnaphalium Alpinum, magno flore, folio brevi C.B. dieta: Gnaphalii Alp. pulchri alind given J. B. Leontopodium majus Park. Leontopod. five Pes leoninus Ger. em.

Hoe à priore differt, 1. Quòd radicem tenuem foliaque brevia obtineat, cum illud radicem la beat magnann, folia oblonga. 2. Quòd flores nigricantes ex fusco violacco gester, cum hujus s pitella pallelcentibus flosculis constent, in reliquis conveniunt.

Suppror Lobelium minus curiose plantam inspexise, nec pictorem tideliter suas partes egil, & proinde unam & candem specie plantam este hanc & illam. In arduis Italia & Germ Alpa inque Baldo Veronenfi provenire refert Lob.

* 11. Gnaphalio Alpino affine Leontopodium parvum Lobelii J.B. Gnaphalium Alpinum mitau C. Leontopodium parvum Ger. Leontop. minus Park. Small Liong foot.

Dioscoridi & neotericis praterita hac huic [iconisci.] effigie habitúque toto convenit, singulan, dodrantali cauliculo & folio Gnaphalii montani, denfa lanugine incanis: flofculis fummo cari luteo-pallentibus Gnaphalii montani, exili ligneaque radice.

Hanc plantam J. Bauhinus apud fratrem Casparum inter plantas ejus siccas se vidisse resert. locum ejus natalem non indicant,

12. Gnaphalis

12. Gnaphalium umbellatum minimum J. B. roseum Park. roseum sylvestre & roseum hortense C.B. fiole Cudweed.

J. B. Plantula hee vix uncialem magnitudinem superat. Ea aliàs unica & simplex, aliàs in plures ve-Planuta nec vix una menta magnitudinen in uperat. La ainas unica ec implex, ainas in plutes ve-lur ocellos divifa, ex folia conflatates andicantibus, hirfuits, inter que oculus conflictiur, minimi digiti unguem ferè latus, afperiufculus, ex flavo virefeens. Coliculos etiam foliola veftiunt, praedi-Ars minora. Radix ex meris fibris constat, lignez duritiei, nigris, contortis, ipså plantulå lon-

In montis Ceti arenosis & maritimis sabuletis Maio mense floret: nos in insula parva ad promon-

in monatorium Sicilize Pachynum, nunc Capo Paffaro dictum, collegimus.

Ab hoc non aliter quam cultura, & accidentibus inde ortis differre putamus Gnaphalium rofeum An noc non anter quant curcui-a executements into ones differe pitamits Graphatium roleum hortens G.B. cujus ramuli trunciales, reclinati, folis subrotundis cineti, quorum summitatibus suot note modo expansus, disco luteo, etiam aureo foliolis ut in ramulis undique sustentatus [Parkinfono duplici foliolorum circulo cinctus] infidet, eleganti spectaculo.

Lecus.

Lecus.

Locus.

Lecus

Lib. VII.

HISTORIÆ PLANTARU

LIBER SEPTIMUS.

QUI EST

De Herbis cum flore ex flosculis fistularibus com. posito CAPITATIS dictis.

A PITAT A TA dictae funt ha plantae quia corum femina cum pappo calice fquanob inclufa in formam fubrotundam conglobata funt capitis amulam.

Herbæ flore ex flosculis fistularibus composito, Capitatæ dietæ, sunt vel Capitibus

(Maximis, fquamofis, Pinea Conorum amulis, fquamarum unguibus & floris fundo pulpolis, elelentis, foliis aliàs levibus aliàs spinosis: CINARA, Scolymus. Minoribus, foliis

Spinofis, aculeis

Crebris & rigidioribus : CARDHUS. 2 Mitioribus er mollioribus, floribus

> Flavis, seu cujus capitula foliorum circulo obvallantur, semina striata slavicant: Cu-DINIS BENEDICTUS; seu cujus semina lavia sunt, alba, purgatricia: CNICHS SAIIvus, Carthamus. (Purpureis ; CIRSIUM.

Spinis destitutis,

Per margines serratis, capitulis levibus,

SMajor ; CENTAURIUM MAIUS. Minor : folio

> Laciniato paucioribus & majoribus laciniis : Serratula. In tenuia segmenta, diviso: CRUPINA Belgarum.

Per margines aqualibus, Capitulis

(Lappaceis, squamis in mucrones hamatos definentibus, soliis maximis: LAPPA MAIOS, Bardana.

Spinofis, ipinulis

S Rectis: CALGITRAPA, Jacea echinata. Reflexis : JACEA MURICATA.

Lævibus, flosculis marginalibus

5 Minus profunde diffectis, ore in lutum expanso: CYANUS. Profundiu in longas & angustas lacinias divisis : JACEA

DE CARDUO IN GENERE.

ARDUUS fic vocatur à carere, quia aptus carendæ lanæ; quod de Carduo fullonum dicto feu Dipfaco yerum est. Alii autem Cardui ob convenientiam quandam cum Dipfaco in spinis ita dicti sunt.

Nullum nomen Gracum invenimus quod Latinorum Carduo respondeat. Angria enim latius est & spinam fignificat; "Agro angustius, quod tamen Casp. Hofmannus late & in enim tatus et companio agonicae, accompanio agonicae, quot tamen Carp. Hormannus laté & in genere fumptum ad omnom plantam aculeatam, que in caput affurgat afperum, fignificandam exgenere fumptum ad omnom plantam aculeatam, que in caput affurgat afperum, fignificandam ex-

Nos hoc nomine comprehendimus plantas omnes capitatas dictas, flore ex floculis fiftularibus composito, foliis spinosis seu aculeatis.

ompone, some spinorum plurima species sint, multitudo autem consusionem pariat, clarioris doctrina & memoria juvanda causa cos in genera aliquot diftinguemus.

Primum erit corum qui capite sunt maximo, squamarum unguibus & florum fundo esculentis, fo-

Primam ent corum qui capite unu maximo, quamatum unguious & florum fundo en his perlape mollibus, qui Cinara & Seolymi dicuntur. Secundum corum qui floribus luteis, quales funt Cinem feu Carthamus, & Atraélylis. Tertium corum qui fipinulis mollibus & innoxiis. Hi funt Carduus mollis & Cirfum.

Quartum crit de spinosissimis quibusdam nostratibus nullo charactere aus communi conveniene nota infignibus.

Quintum de iis quorum folia in spicula prælonga exeunt, lanceatis ideireo dictis. Sextum de iis quorum folia lacteis maculis & lineis pinguntur, seu leucographis. Septimum de Carduis foliis tomentolis & meanis, Acanthiis dictis.

Ostavum de Carduis quibufdam exoricis fingularibus & fui generis, quorum plerique Acani Boanicis dicti funt.

CAP. I.

De Cinara seu Scolymo sativo:

Mnaram nonnulli à puella ejus nominis, que in cam versa est, dictam fabulantur; alii à cinere quo latatur: cui conjectura Columella occasionem dedisse videtur, cum scribat hb. 11, cap. 3: Multocinere flerorandam, id enim fleronis buic deri videri aprifilmum.
Sed Gracum vocem elle Cinaram non Latinam oftendunt Volfium in Etymologico, & Jo. Bodeus Stapel notis in Theophraft. Hift. lib. 6. cap. 3. ad quos Lectorem remitto. Quin fi à cinere vel

colore emerco dicta effet, Cinera Icribenda effet, non Cinara. Cinara nobis dicitur Cardui genus capite maximo, conum Pineum amulante, fquamis craffioibus & majoribus, unguibus carnofis esculentis, ut & floris fundo, seu ima calycis parte cui innas-

Cinara vellavis est, nullis neque in foliis neque in capite spinis seu aculeis, quo à reliquorum Carduorum norma abscedit: vel aculeatus seu spinosus.

Cardum five Scolymus fativus spinofus & non spinofus J. B. Cinava bortensis solia non aculeatis C.B. quidémque Cinava bortensis aculeata. **Articholic**.

Ad culinarum cupedias satus Scolymus folia è radice promit pedem & sesquipedem longa, semipedem ferè lata, in lacinias latas subsectas divisa, incano & cinereo tomento obsita, potissimum pate prona, millo aculeo minacia, interdum nulla est lacinia angulusve qui non spinis rigidis luteique minetur. Caulis pedem unum aut alterum altus, striatus, tomentosus, ramis aliquot donatus, in fingulorum cacumine caput gerit turbinatum, squamis magnis, glaucis, carnolis, acumine obulo, alias spina robulta prapilato, unque infino craffiulculo, tenero, vesco, albicante compactum, quod sculim divulsis squamis superius larescit, tandémque spiris stamina purpurascentia ex-

Scolymi (pergit J. Bauhinus) duo habentur genera, fativum & fponte nafeens. Sativi quidem nulla verè genera funt, licet genera dicat effe Matthiolus. Ex ejufdem fiquidem ftirpis femine uterque tam spinosus quam non spinosus enascitur. Qua certislima est nota identitatis seu convenienna (ut cum Peripateticis loquar) specifica.

venenux (ut.cum Penpateticis loquar) fipenifica.

Spinolus folia gerit non fipnoli magus divifa, magifque laciniata, tenuibus circundata fipinis :

sulem quoque non fipnofo fimilem, firiatum, fubalbicantémque, in cujus fummitate echinatum
aculeatunque extuberat caput, flore hyacinthino; femine Cnici minore. Radice nititur craffa,
fimal, non infuavi. Addit infuper I Baubinus, defiriptionem non fipinofi que ferè cadem eft
definitioni generali fuperiùs polita. Caput figura Nucis pinea effe feribit, ex latis fiquamis coagmostatum, cujus fiquama figura foli Laurini aut Myrtini in aculeum definunt breveni, nunc
folultum, nunc infirmum, nunc propè nullum.

Semina inter candidam lanuginem contenta, oblonga, lavi cortice obtecta candido vel nigro.

Simis

Lib. VII.

Siquis Cinaram hortenfem aculeatam & non aculeatam inquit C. B. eandem fecerit, non pugnabimus : qua foliis est aliquando aculeatis, aliquando mitibus. Sie caput nonnunquam gracifescentem metam erigitär: nonnunguam in compressionem & rotundiorem globum en rat: laminis interdum sponte sesse recludentibus, interdum arctins compactis: capitum square nune visides, nune palientes, nune subrubentes, in aculeum definentes, nune breven, nune bultum, nune infirmum cumque in aliis furlum crectum, in aliis deorfum inclinatum, nune pe nullum. Est quadam capite maximo, qua dicitur & pingitur sub Cinara maxima Angl pe nullum. Est quadam capite maximo, que dendi de para la lacteria de la lacteria C. Bauhinus. Has omnes varietates, si ex codem semine proveniant, vel alique. do provenerint, specie convenire libenter concesserim, quemadmodum Malos & Piros one cjuttlem speciei esse contendo ob dictam rationem; quamvis in carum ramis, foliis, & prach fructibus, magna observetur accidentium diversitas & dissimilitudo. Observavi tamen um m glia, tum in exteris regionibus duas Cinararum differentias, quas specificas esse sulpicor, align capinbus longioribus, squamis sese sponte recludentibus & à capite extantibus; alteram espablication de la compactis & sibi invicem incumbentibus, que etiam ramosior est pracejo. te, & plures producit fructus, fimillimos iconi Cinara maxima Anglica apud Lobelium aliofe Botanicos. Caterium fi ex codem femine, ut J. Bauhinus & Lugdunenfis Hift. Auctoraffirman Cinara hertensis aculeata & non aculeata proveniant, poterant quoque & ha etiam varietates abor dem femine aliquando oriri, cultúque fortaffe & mangonio aliquantulum immutari.

Apponuntur capita in aqua cum tantillo fale decocta donec tenerescant, corúmque pulpa forgamarum ungues eduntur cum butyro cui modicum aceti & piperis admifectur: nec tantum pita mondum florescentia sed & causes teneriores elixatos & cum butyro & aceto conditos com dunt Germani & Galli. Itali capita rarò decoquunt, fed cruda cum fale, oleo & pipere i

Tims.

Vires.

200

Venerem in utroque fexu irritare dicuntur, ut quod maximé. Nil mirum igitur (infit Bat nus) fi in tanto pretio fint, ut fine cibo hoc, mfi tempus anni neget, vix ulla opipara fit aut a cialis cœna: imò mulieres Carduum hune adeò ambire; ut diligentiori earum culturà effectum ut non tantum echinate corum pineae, fed radices, caules & folia, per totam hyeniem, qui cato contabefeunt, nobis in cibum suppetant.

Scolymus urinam ciere præcipue traditur, quem tamen affectum in nobis non fumus experti, Truncus Cinara, autore Jouberto, ex melle potius condiendus adversus pulmonum infarênce Sumi verò depent Cinare caules terrà obruti, & candidiores facti saporisque mitioris.

Cinara fativa folia in Zythogalo, feu liquore posseri nostratibus dicto è lacte & vino albo pin to, decocta ad icterum imprimis commendantur ut medicamentum nulli fecundum

Cinara stercoratam & solutam tegram diligit. Columella, multo cinere stercorandam difficial enun genus fercoris huic oleri videtur aptiffimum.

Hyemes afperiores ægrè tolerat, ideoque hortulani nostri stramine aut simo cam contegento

2. Cinara sylvestris Ger. sylv. latifolia C. B. Scolymus Dioscoridis Park. Carduus Scolymissia firis J. B. Wild Artichofic.

Sativa perfimilis eft, caule procero, hominis altitudinem affequente: Folia ampliffima, utili fativa, fed tomento copiofiore obducta, quorum nulla est lacinia quantumvis exigua, quam no arment fpinarum mordacium flavescentium spicula, quibus & singula capitis squamarum exim, fed majoribus multo rigidioribusque horrent; ipsa verò capita sativi capitibus magnitudine colm Flos stammens confimilis, purpureus. Semen Cnici. [Verius Flos ex flosculis laciniatis artie fine

Law. Pucs.

În Sicilia & Italia, necnon în Gallia Narbonenfi fubinde occurrit. Floribus cius coaguli loco ad lac in cafcum denfandum ruftici utuntur: cjufdem florem wil credunt contra feminarum sterilitatem valere, & gravidarum partus ad justum usque tempus co

. 2. Cinara shinosa cujus pediculi esitantur C. B.

De hac C. Baultinus in Pinace sequentia habet: Foliorum pediculi terra obruti, candidi, don emundati, hyeme crudi cum fale & pipere in cibos veniunt: & licèt capitula fint fpinofilima, lo gulimis aculeis armata, & vix vesca, colitur tamen ut stolones teneri gulæ arrideant.

Quam plantam intelligit hoc titulo C. Bauhinus mihi non constat. Synonyma qua adia J. Bauhinus Scolymi fatlvi aculeati fuperius descripti fynonyma facit. Parkinsonus in Parad b jus meminit sub nomine Chardon, procerámque & crebris acutis spinis horridam, colore glaucos

14 Cinara (ylvestris Cretica C. B. Park, Carduus Agriccinara Cretensium ex quo Costu nigi O Temarum J. B.

Supra Chisami arcem in insula Creta (Autore Bellonio in Obs.) ca montis parte qua Caloni rorum monasterium, cui nomen D. Joannis de Prædermos, situm est, Artichoca sylv. genus at tcit, pastoribus Agriocinara appellatum, cujus radicem cubitalis longitudinis, & humani cruriscal litudinis, foris & intus nigram, pyri in modum turbinatam Coffi Indici loco in Aromatarionen officinis venalem effe affermus. Capita fert instar Cinaræ sive Artichocæ, quæ pastores con

mandunt. Ejus flor maxima ex parte candidus est (licer & purpureus inveniatur) & suavis odoris. Influs radices Chamaleonis albi radicibus fimiles funt, & folia Chamaleonis nigri foliis. Differt ab aliis Artichocis fylvestribus multis Italiæ locis nascentibus.

. S. Cinara Sylvestris Pyrenæa. Centaurium foliis Cinara Cornut. Centaurium majas Pyrenæum

Brachiali radicis atræ craffitudine in altum descendit; folia ampla magnitudine laciniosis, divifură Cinare folia referentibus, colore suprà viridibus, infra candidis : tennis quippe lango hac parte nascitur, adeò lavis & polita, ut coloratam potitis quam tomento obductam putes. Natura lufus detegitur cum rupti folii portio utraque à se divellitur. Bicubitalis caulis, angulosus, lanuginofis. folis undique luxurians, in plures alas dividitur. Fert in cacumine capitula calathi effigie, fouammulis aculeatis imbricatim aggeftis hilpida, qua exigua Cinara magnitudinem implent, color fulwus: dum dehifcunt fingula florem aphyllanthem, purpureo quodam glomeratum corymbo expan-dunt (quod vix ante Augustum apud nos evenire folet) Excusso flore capitula clauduntur: inest dunt (quoti va articulari a patricis inde diebus maturitate patrici capitale caratata in met is forme copiolum, Cnico fimile; patricis inde diebus maturitate patricin interficienti a incluida lanu-gine femina oftendunt. Sapor aufterus & fubamarus. Bilem fubducit inteffinis morantem, fummóque habetur contra rheumatifmos præfidio.

Montium Pyrenæorum incola eft. MONTAINN PYCHEVOURT HOOSE, CAPITULOVÁMPUR MAGNÍTURIO CINARAM SE PRODIT ESSE ENTRE LA PRANTA DE PRODIT SE PRODIT ANT ANTICAL EST PRODIT SE PRODIT S

6. Chamæleo albus Apulus purpureo flore gummifer Col. albus verus acaulis Park, Carlina acaulis gummifera C. B. rectiùs me judice Cinara aeaulis gummifera dicenda.

Huic radio crassa est admodum & longa, foris ruffescens, intus alba, lactelcens, aromatico gravi Hute rank cranta er authorum ex longs, tons functions, muss and, necescents, aromatico grayi partim odore, non injucundo, cerebrum petente; dulci fapore, edulis; qua cum extripatur, fi rel minima fibrilla violetur, fiatim ea parte lac emittit, in grumos ob vificonitatem concerciogni; etiámque grumis harentibus invenitur effoffa circa fummas radicularum foboles, ex quibus fruitare observavimus & in plantas plures dividi vetustate: in quibus singula capita orbiculata, mali parvi magnitudine, fingulis foliorum umbilicis harentia inveniuntur, echinata, ut in vulgata Carlina, a magintatine, imguis tonorum amontos incontas in comanda, cominida, un si vingata cominida humi acenta. Huic verò fipinolimi capin five Acamas, in quo flor concipitur, minime ut in vul-gari à radiantibus foliolis illis veluti corona difipofitis inter caput & folia magina circundatur, (quibus caret) nec floris umbo planus atque depressus conspicitur inter pallentes ejusinodi barbulas magnas undique radiantes, illumque Chrysanthemi ritu coronantes; sed elatior, tumescens, ruffas minutafque barbulas feu potius fquamas occultans, atque pappolis. Flofeuli quidem in quinque partes finguli dividuntur, tenues admodum ut capillares ferè videantur, non fecus acin floribus partes inigini dividualità della compania della considera della considera initiata della considera initiata della considera initiata con considera di considera initiata con considera con considera di considera initiata con considera con con considera con con considera con con considera con con considera con c subjacentia, ut in Cinara & Acanaceis, oblonga, cinerea, splendida, non ut Cnici crassa, sed Cnici modo contenta & effigie.

Junio mense acanum profert, Julio dehiscere incipiens suaverubentem canam lanuginem osten. Tempus. dit, que deinde Augusto extuberans, purpureo colore florens perficieur; Septembri perfecto ca-nescens pappo cum semine evolante. Folia huie pedalia vel majora, magis profunde incis & spi-nosiora vulgari, Scolymi sive Cinare similiore divisura, colore albicantia velut canescentia, inferne hirluta; [quandoque virentia in eruptis Maio mense observavimus, ut diversa videretur planta:] in vetustioribus & arescentibus rubentia, ut in aliis plantis observatur.

In Apulia Cirinola sterilibus devexis locis Occidentalibus editis frequentissimam observavimus Locus.

Ruffici armentorum duces gummi quod in Acano & inter spinosa folia calicis emanat colligunt Usus. ex hac in Apulia, illúdque appellant Cera di Cardo, quia concretum velut cera durescit, atque ubi attrahendi opus fit eo utuntur. Vixenim est planta cui sponte gummi hoc non hæreat. Non secus ae vifcum dum recens oft adharet, & in fila protenditur, colore candido, nan ex lacteo fueco con-crefeit, & deinde collectum cera modo denfatur, contrectatúmque inficitur nigrefeitque. Hac omnia Columna.

Hac planta ob flosculos fistulares ex quibus flores componuntur ad Cinaras reducenda est, quibuscum& seminibus & foliorum divisura convenit.

7. Carduns Pinea Theophrafti Alpin. exot. Chamæleon albin gummi ut mastin ferens. Hon. Bell. Ep. 1. ad Clufium.

Ab unica radice exit, foliaque numerofa producit, longa, multa, fimul à radice prodeuntia, digium lata, in nervum acta, Papyri seu Cyperi foliis proxima, sed albidiora, duriora, latiora & lenia; in quorum medio quafi obrutum caput acanaceum occulitur, spinis exterius longis, densis, in crucis modum actis custoditum: intus verò lanuginem albam, deníam, induratam; in qua, & exterius in codem capite circa spinas gummi parvum, colore sulvescens, Mastichi simile, odoratum & calad gultus inherefeens cernitur. Radio verò craffa ut pollex, longa, fenfim ac fenfim graci-lefeens, lescens, in extremumque tenuissimum desinens, exterius fulvescens in nigrum inclinans, inter alba, suaviter olens, fervidi gustus, Carlina fimilis, ab caque differens remisso jucundioreque odore Ex infula Creta accepit Pr. Alpinus pro Chamaleone albo, quam tamen fententiam improbata

Ex muna Creat accept Ft. Applies pto Chamachen and State accept the Improbate Affinis eft Plantæ præcedenti, non tamen eadem, ut deferiptiones conferenti patebit; quampis, B. præcedentem plantam pro Chamæleone albo Hon. Belli, (quæ proculdubio hui eidem fuñ habuerit; quod tamen minum non eft, cum Bellus Chamæleonem fuam non deferipfit; fed dem duntaxat retulit, quòd radicem habeat maximam, odoratam; quódque Junio & Julio circa col. ountaxat retune, quoo taoteen naosat maximam, completant, poltea digitis la vigant & con-num gummi deftillar, quod pueri legunt & aliquantulum malticant, poltea digitis la vigant & con-planant, complicatúmque in veficulæ formam fuper alteram manum fortiter impellunt, ità ure icu vesicula rumpatur & frepitum edat, quo ludi genere summopere pueri delectantur.

CAP. II.

De Carduis flore luteo insignibus.

HIs ob fimilitudinem in aliis partibus unam addenius speciem quæ flore est coeruleo,

De Cnico sativo seu Carthamo.

Cnicus quæ & Cnecus scribitur dicitur อาซิ ซึ่ง มาร์เลา, quod mordere & pungere figuifica, vel อาซิ ซึ่ง มาร์เลา quòd pungendo pruriginem excitet; quod de sylvestri rectius quam de sauvo de potest: an potius à floris colore, cum มาการ์ exponatur croceus, rutilus? C. B.

Carthanus aut Curtamus à voce Mauritanica Kartam dicitur, non à espaigen, ut nonnulli vo-

Flofculis tufis condimenti vice utuntur, nec malè, cibos enim crocco colore commendant, & alvum emolliunt. Dicuntur & ictoro mederi; quod, cum tennium partium fint & tingendo api, Vires & Olis. verifimile videtur, nam pleraque hunifimedi iderer conducunt.

Præcipuus florum ufus eft ad fericum aliofique pannos tingendos [colore incarnato] Quak

corum admixtione Crocum adulterant nonnulli.

Semen tulium ac in jure carnium aut Ciceris arietini bullitum ac potum pituitam viscosam 20 aquas vomitu ac dejectione purgat; hine medicamentis phlegmagogis accenfetur. Pectori muiaquas vonnut ac desectione purgat i intermentations principally sectional. Petronamic me confert, miré flatts discutit, proinde colicis & analicac conducit. Ventriculo adversaur, le éque corrigitur flomachicis, Anilo, Galanga, Cinnamomo; quatenus tarda est operationis, dus acribus, quae urgant ad exitum, Cardamomo, Zingibere, Sale gemma, &c. Dois in info C. Hofmanno) cum scalpello, licet magna cum molestia. Si enim quis pistillo ausit, perdider oleofam fubstantiam, in qua vis omnis.

Ex semine facta compositio Diacarthami infigniter confert hydropicis.

Seminis fuccus lac cogere dicitur, & magis ipfum refolvenda alvi facultate donare.

1. Carthamus free Cnicus J.B. Ger. emac. Cnicus free Carthamus fatiens Park. Cnicus fations ve Carthamum Officmarum C. B. Bastarb Haften of Sal-flower.

Tereti furgit caule fingularíque, qui fuperius in ramos dividitur. Folia per caulem ramósque in digesta, nervosa, glabra, brevibus spinulis per ambitum donata, sefeunciam aut uncias duas longa, unciam ferè lata, in acumen definentia, angusta cervice ramis adharent. Ramulonum ex termis infelent capita inter folia squamata, è quibus stores explicantur staminei, saturo Orocin-bore tincti. Semen pappo adharet oblongum, album, medullá dulci, albâ.

Seritur in hortis, & agris etiam, circa Argentinam Germania urbem. Locus ejus natalis videtur effe Ægyptus : Scribit enim Plinius lib. 25. cap. 15. Italiam Vespasiani principatu hanc ignorist,

& in fola Ægypto celebrem.

Floret Julio & Augusto; semen interea perficitur, & codem quo seritur anno exinde ins

Temput.

Locus.

Carthami semen, quod homini catharticum est, Psittaci, referente Matthiolo, non solumin noxiè estant sed & commodè nutriuntur eo & pinguescunt. Caterum accuratam omnum huja plantæ partium descriptionem fi desideras, cam tibi exhibebit Jo. Bodæns d Stapel Commentar in Theophrast. Hist. lib. 6. cap. 3, pag. 605.

2. Cnicus five Carthamus flore cœruleo J. B. Cnicus alter perennis Clufii Park. ceruleus ofpuis C. B. alter caruleus Ger. Blue flowered baffard Saffron,

Unicus plerunque huic canlis est, interdum statim à radice dividitur in binos, ternos aut qui ternos ramos, cubitales, firmos & lignofos, perinde ac ipfe caulis, nullis tamen aut quam paucille mis alfisramis praditos. Folia pane Cnici vulgaris, candidiora, paulò longiora, & plumbus vens diffincta. Capiula Cnici è fquamis imbricum inftar fibi invicem impolitis conflata, è quibus fa

colore diversus, nam luteus non est, sed ex multis staminibus [rectius stosculis] cœrulei coloris constat. Semen Cnici semine minus & subrustium. Radix pollicaris crassitudinis est, carnosa, ficculenta, foris fusca, non annua, ut vulgaris radix, sed aliquot annos interdum permanens.

Circa Cordubam in segetibus inventus est à Clusio & in agro Hispalensi, Horens Maio & Locus &

* Carthamus sativus flore crocco Tingitanus Hort. Lugd. Bat.

Hac species nomine tantum nobis cognita est, ideóque nihil dum habemus quod de ca di-

3. Carduus benedictus J. B. Ger. Park. Cnicus sylvefiris birfutior five Carduus benedictus C. B. Dolp Thiffle.

Radice nititur alba, multifida, fuccosa. Folia ei laciniata, Sonchi aut Dentis leonis ferè divifura, spinulis brevibus armata, sine pediculis caulibus adnascentia, alternatim posita, hirsuta, colore quem in Boraginis foliis cernere est. Caulis ab eadem radice singularis, multis alis concavus, & ab imo flatim plures emittens ramos, supinus partim, partim erectus, subpurpureus, striatus, villosis. Flores parvi, lutei, multis flosculis quinquepartitis compositi, stylo trisido in uniuscujusque 19015. Puri part, and financial medio extante, quem quinque staminula aprobus longis, sulcis, sibi invicem adnatis, & velut tu-bulum quendam efformantibus donata amplectuntur. Floribus subfunt capitula squamata, squama majoribus splendentibus, quarum singula in spinas longas, erectas, utrinque itidem spinulis denta-tas, floremobvallantes exeunt. Singula autem capitula sex september solia erecta, e lata basi in acutum mucronem paulatim definentia calicis in modum circumambiunt. Tum folia hxc, tum fpinulas modo dictas lanugo multa intercedit & connectit. Capitulis multo pappo stipatis semen ineft oblongum, striatum, subluteum, floccis rigidiusculis radiatis appensum.

Tota planta amarore infigni pradita eft, radice excepta qua nobis guftantibus vix leviter amarica-

Lib. VII.

Experientià didici (quod ante nos observavit F. Columna) capitula hujus Cardui antequam slores pandantur, & florida menfe Maio (apud nos Junio Julióque) recifa fuccum fanguineum pau-

cum fundere. J. Bod. à Stapel.

Carduns hic, ab immentis viribus quas habere creditur benedictus & fanctus denominatus, ad Fridericum III. Imperatorem ex India millus fertur. Quod ut non nego (inquit C. Hofmannus) icomportum fuit posses in Europa etiam spontaneum esse. Nam & in Lemno insula nascitur,
Autore Bellonio; Qui à nosfris vulgo Cardaus benedistus appellatur, sponte in agris sassitur, sue ali: * Lib. 1. Ob.
qud culturd indiget. Græci nomine corrupto Gaideracantha, boe est assininam spinam nuncupant: atque serve cas 25. ciam in Gallia, nimirum in arduis Alpibus Galloprovincia prope Monsterias, Marignols vocatis, Locus, ubi effodiuntur crystallinæ, irides, & varii coloris alii lapides: Crescit in summo montis rigidior & aliquanto minor hortenfi.

Hujus vires ab aliis fuse traditas sie paucis complectitur C. Hofmannus: Plurimum potest in de-Vires. cocto, prasertim in Vino cum sebris abest; minus in pulvere; iterum minus in aqua destillata. Laudatur in pituitofis capitis affectibus, hemicrania, furditate, vertigine, epilepfia; destillationibus ad pectus; quin in hydrope, quartana, omnibus febribus longis, quippe ab obstructionibus pen-

Laudatur in colicis, nephriticis, ischiadicis, partim discutiendo, partim ad vias urinarias dedu-

Pracipua ejus laus est in peste foràs & intus : intus pro pracervatione & curatione, sudoribus cienlis; forts pro ruptorio bubonum. Ideo in aliis etiam apostematis usurpatur.

N. Si sub initium Junii collectus fuerit vulnera recentia mirabiliter sanat, sin alio tempore nunquam id præftabit.

Noftrates in zythogalo feu liquore Poffeti dicto herbam exficcatam decognunt, cóque utuntur minore dosi ad sudorem provocandum, in larga quantitate ad vomitum ciendum, & ventriculum expurgandum.

Vinum tempore Autumnali cum eo factum paulò minùs quam panacea est apud vulgus Germa-

Pervelim Medicinæ candidatos observasse (inquit Simon Paulus) vix huic secundam aliquam repertum iri herbam in confolidandis putridis & contumacibus ulceribus & in Cancro ipfo. Teftantur nonnulli mulierem quandam, cujus mamme cancro ad costas usque consumptæ fuerant aqua destillată, pulvere foliorum insperso mundatam ac sanatam suisse. Putrida & cava ulcera cujusdam viri, cui crosa fuerat ad ossa usque caro omnis tibiarum, quique bona omnia in curatione frustra expenderat Arnoldus Villanovanus vidisse se refert hac tandem ratione sanata. Recentia Cardui benedicti folia contula cum vino generolo decoquebat, addităque postea liquefacta porci axungià chillire finebat, tandem injectà farmà Triticeà continue [pathulà agitabat, quoad omnia in Emplattri confiftentiam coalescerent, quod calidum bis quotidie ulceribus imponebat. J. B.

Memorant alii Paviæ olim quandam puellam incautè toxicatum pomum efitantem, cum mox urgeretur enormibus fymptomatis, quæ neque Theriaca, neque Alexipharmacis mitigari potuerunt, folius aquæ Cardui benedicti haultu effe fervatam. $\mathcal{F}.B.$ Hæc equidem apud me fidem non inveniment

In Scorbuto Carduum Benedictum mire laudabat nostro tempore Jo. Jacobus Hortigius Med. Venetus, Hieron, Velichius Obf. 51. Habui à D. Soame.

Dd 2

4. Atractylis

4. Atrastylis Lob. Ger. lutea C. B. flore luteo Park. vera flore luteo J. B. The Diffall Thiffle.

HISTORIA PLANTARUM.

Cal

In planta juvene & tenella radix parva est, duro cortice, foris pullo, dulci sapore, gravi odos: Folia prima carnosa, humi harcentia, expansa in orbem, lata, oblonga, (triuncialia aut longora) per ambitum aculeata, qua postea lacinis paulaeim discenture, Calcitrape vulgaris & allorum Cadorum modo, virentia, sed alba lanugine obsita, aspera sed non pungentia dum in terra picere, arque pluvid marcescunt antequam caulis crumpat. In vetustiore verò planta lignosa est radix, a aque plus dodrantem longa & minora, cum caulis crumpit (mense Aprili) lavia, profines la mata, aculeata magis, duviora atque pungentia, bipedalem cantena alternatim ambientia, qui solida, aculeata magis, duviora atque pungentia, bipedalem cantena alternatim ambientia, qui solida, conici formà & modo harcentia, inter que lanosior araneosa veluti ac longa lanugine dependenti obsitus est (ficuti & ala*) tactu gummossis, odoratus, gravi & aromatico odore, thus quodamnos bimitante, sed graviore nec tamen ingrato. Ab ima florum parte ut & simmis vigis oboliga de pendet lanugo, ut ex colu solet ad nendum apata, ob cupas similitudinem Atractivis he dicta fuit. Capitula tria aut quatuor silvestiris planta profert Julio mense, solves lucos obsoletos minumi foliosis un contra constructos, paucos & inconciunos edentia; foliaque tune magis rigent aque pungunt atque etiam capitula, nec succum ampliis fundunt afficits venulis, ob humoris diminera verò, nec pappum hirsutum & plumossum minis fundunt afficits venulis, ob humoris diminera verò, nec pappum hirsutum & plumossum minis sinde flavescens arque perfectum nigrum, flendaden punctis velut inscriptum. Caulis cum florere incipit jam denudari incipiens, pauca andem cia capitula folia relinquit, câque maximè pungensia, durus, atque cacumine hirsutus, colsi sea de se prabeat arque armuletur, dependente veluti flamine candicante illa oblonga lanugine.

Hujus plantet radix, folia atque capitula virentia, avulfa aut recifa quovis anni tempore aberortàs initio feu germinatione prima ad florum ufque productionem (poftea enim arcier) fingument fuccum femper emittunt, in venulis fervatum, nam in carne aqueum vel virentem baken. In radice difrupta aut caule recifo venulæ circa corticem dispostre cruentà stillà emicante se pa

In Italia & Gallia Narbonenfi, necnon circa Genovam, ad vias & agrorum margines ubiquefe

Nunquam observavimus Atractylidis florem colore purpureo variare, ut volunt Lobelius & Da

Quin fi reperiatur hujufinodi Atractylis folo floris & foliorum glabritie à descripta diversa, 1800 libenter pro specie distincta, ut vult C. Bauhinus, cam admiserim.

* 5. Calochierni Carduus Cretensibus J. B. Atrastylidi & Cnico sylvestri similis C. B.

Cum Hon. Bellus hanc plantam Atractylidi fimilem, majorem tantum fuiffe ad Clufium faike. Et Clufius candem femine à Bello miffo natam, (que antequam florem proferret golu contact). Atractylidi pariter valde fimilem dicat; neuter autem plantam in flatu viderit, nefeimusania in re quam magnitudine fola à vulgari Atractylide differat. D. Covell femon ejus titulo maris Atractylidis ad D. Dem Cantabrig. mifit. Veteres Atractylidi magnam vim contra venenatammalia tributurt: item contra fungos. Fabulofum est à Scorpione percussos quamdiu teneant un herbam non sont in cruciatum.

Atractylis dicebatur, quòd ca antique mulieres pro fuso uterentur. "Arado enim fusim sines cat. Intò nune dicrum in Thracia circa Constantinopolin caulibus ejus pro fusi utuntur mulies Grace, id attestante D. Cevell. Ibi enim humanam alcitudinem assequiru, cómque adolevent bia decidunt & caulis rigidus evadit. Est autem hac ab Atractylide vulgari hirsutiore, que bietum passim oritur, specie diversa, codem asserne in literis ad D. Dent Medicum & Pharmacopolan Cantabrigiens datis.

. 6. Cnicus singularis Alpin. exot. alter Creticus Park.

Alpin.

In Creta nascitur, unicum eaulem ab radice producens, rectum, rotundum, semicubitalem, his inde solini longis, in acutum desinentibus, undique crenatis & spinosis vestitum: in cupis sumate capue exta inter solia spinosa conseptum, Attractylis magnitudine: è quo exeunt capillame ta densa, crocei coloris, simul stipata sterm constituentia, in quibus semina alba Centaura magos similia continentur. Radis verò est crassa, longa, ad Rapuncusi radicem accedens, nigricans. Seminibus utuntur montani purgationis causs.

CAP. III.

De Carduis Spinulis mollioribus, five

De Cirlio.

Iffium Klenw dicitur quòd varicum dolores, quos Græcorum medici omnes Klewes vocant sedet leniátve.

Cirsum Recentioribus dictum à cæteris Carduis spinularum mollitie & imbecillitate differt, à Cnico, Carduo benedicto & Atractyliqe tum capitulorum parvitate, tum sforum colore pur-

purco. Carduum pratenfem Tragi & Carduum bulbofum Monfpelienfium ob fpinularum mollitiem fub hoe titulo comprehendo.

t. Carduus pratensis latifolius C. B. Park. pratensis Tragi J. B. Tragus his Mcadow Thillic.

§ B. Novicellus est Tragi pratensis carduus & mitibus spinis donatus. Caulis striatus, glaber, trium, quatuore cubitorum altitudine; cui folia ex longis intervallis adnascuntur pallide virentia, alia cubitum longa, alia palmum, alia saris profunde laciniata, alia duntaxat serrata, mollia & tenera. Ramis in quos caulis sinditur insident capita satis magna, simul multa congesta, mollia, è quibus surse ex siavo pallescentes: Semen Cinic minus: Radis crassa.

In pratis Rheno vicinis propè Argentoratum, Bafileam, &c. abundè provenientem & Julio men-Locus the florentem observavimus: J. Bauhinus in pratis montis Thuiri non longè à Geneva; & in monte & Tempus, propè oppidum S. Hippolyti.

Oggò fòlia in cibis quoque ut reliqua olera expetantur ideò à mulierculis Braffica graminea appellatur. Est autem inter omnes Carduos hic tenerrimus, si spinas consideres molliusculas J. B. Aprili mense quotannis nova candida solia è capillata exeunt radice. J. B. Loca natali [in pratis] & sloris colore pallido ab alis omnibus Carduis facilè dignoscitur.

 Cardaus pratenfis Asphodeli radice laissolius C. B. bulbosus Monspelieussum Park. bulbosus Monsp. five Acaushus Sylvestris quibus dam, folisi laciniasis J. B. Cuberous rooted Thisle of Montpellier.

7. B. Fecit folorum non inepta fimilitudo ut Acanthi fylvestris nomen meruerit: sunt ea namque Acanthi seu Branca urfina foliis aliquatenus similia, admodum nigricantia, paulum hirsua, vel potius tomentosa, crassifus cultura productius tomentosa, crassifus cultura productius tomentosa, crassifus cultura productius a radicum rubescunt. Caules bicubitales, rubentos, imprimis parte ima, quorum ramis longis capita infident aliquo, Cirlii capitibus similia, miti, squarroso echino, storibus stamineis purpurascentibus comato, qui tandem in pappos resolvuntur: Semen album oblongum. Radices ex uno capite plures dependent, turgidula, bulbos imitata, sapore nonnihil saliugmoso, in quo & Plantagineus gustus elucet.

Locus.

In pratis Monspelio vicinis abundè oritur, ut tituli initio allati indicant.

3. Carduus Cirfium dičtus folio laciniato nigrius, & idem cum Afphodeli radicibus bulbofis J.B. An Card. pratenfis Afphodeli radicibus Park?

3. B. Cirlio affinis est hic Carduus, laciniatis spinossique membranis caulem striatum ornantibus: at verò folia palmum & sessiquipalmum longa, glabra, nigricantia, profundis Carlina vulgaris lacinis incila, rigidioribus spinis horrentia: scapl foliosam & spinosam simbriam habent, & in longos ramos dividuntur: in quorum extremitatibus spore purpurei, verim capita squamata singularia unde enicant. Radis satis cassa, à qua penden preslonga sibre nigrae, Hellebori nigri vulgaris amula. Hae descriptio est ex planta sicca, qua sorte bulbosa suit.

In monthus propè Genevam sponte oritur: J. Bauhinus eundem observavit in montibus circa Locus & Tempus.

Wallofall, florens Augusto.

Dubitat J. Bauhinus an sit Acanthus sylv. alter Dalechampii Lugd. quem C. Bauhinus titulo Cardui

protenfis Afphodeli radice, foliis profunde d'i tenuiter laciniatis proponit : Étque Jacca tuberola Ger & Tab.

4. Cirfum montanum maximum Park, Cirfum tomentofum radice bulbofa, quibufdam Leucacantha Anguillar a.J. B. maximum Afphodeliradice Ger. emac. An Clusio Cirsum 4. sive montanum 2?

F. B. Ex codem capite multæ pendent radices Pæoniæ vulgaris [aut Afpodeli] more, candidæ, gue flu ferè infipido; unde folia primilm promuntur dodrantalia & cubito longiora, mollia, incana langine fupra, infrique obducha, per ambitum dentata & paultim veltu laciniata, fipinifque brevibis & mitoribis oblita, in acutum definentia: pot caulis &s quoque foliofus attollitur, bicubitalis & myor, craffus, incanus, [criftatus feu fimbriatus] ínque ramos fumma parte divilus. Floru fingulis, nudis & pælongis pediculis infident finguli, è capitulis fquarrofis, albicantibus, fipinum parte divilus.

Locus.

CYI

Lib. VII.

nulis mittoribus oblitis, minoribus quam pro plantæ magnitudine excuntes, flosculis purpurascentibus compositi, qui in pappos abcuntes semen relinquunt parvum, album.

Plantam hanc grandem fanè & speciosam in hortulo nostro Cantabrigia aliquando aluimis Parkinfonus cam fub titulo fuperius polito exacte describit, & pro Cirsio maximo Asphodeli radi. PARSHIDING CHIL IND THEM ADJUSTED POING CARCE CHICKING, SE PO CHILD HARRING AIPPROCHE ING. CC. C. R. i.e. V. Cluffi Gu max. montane, incano fol. bulbofa radice, haber, J. Bauhimus ad quartum Cluffi refert, i.e. Cirfuun foliis non hirfutis, floribus compactis C. B. minùs recté.

5. Cirsum maximum foliis carnosis, bulbosa radice, forte Lutetianum J. B. Cirsum max. Asphole radice C.B. maximum montanum incano folio, bulbofa radice five V. Clus. an idem preu

Cluf. Ad Cirfii genera refert Clufius etiam id Cardui five spine mollis genus, quod in bicubitalem & majorem interdum altitudinem excrescit, pollicaris crassitudinis eaule, striato, incanà tomentosique lanugine oblito: Folia illi majora quam in superioribus generibus, magis carnosa, succiplena, viridia, inambitu dentata, mollibusque spinis hirta. Capita in summo caule summisque samis ma. jora jam deferiptis, que in Hanninos, purpureo colore mientes flores expansa, maturitate in pap pum resolvuntur, Radix multis crassis fibris, Asphodelinos bulbos satis referentibus & oblongis

Nascitur in montanis pratis, ctiam ad piscinarum udos margines, inter salices Amerinas quoque

& harundines. Floret Julio.

Cirfium hoc à superius proxime descripto differt, foliis carnosis, viridibus, Floribus majoribus Bauhinus diversam ab co speciem facit. Ego cum Johnsono & Parkinsono nostratibus possis idem crediderim, quamvis (ut verum fatear) notæ illæ, nimirum folia habere viridia, flores majara aliis Cirsiis, pracedenti non conveniant.

6. Cirsum foliis non hirsutis, storibus compactis C. B. montanum capitulis compactis Park, Cardan Cirsium Monspelianum folio longo glabro Matthioli J. B. Cirsium foliis non hirsuis Ge:

Radix & ima folia (inquit Lobelius) Dipfaci modo & ortu, Bugloffi angustifolii acution, & le vibus hirsutisque spinus asperiora, longiora, viridia. Caulis utplurimum singularis, binos tembre cubitos æquat, angulosus, rectus, incanus, tener Sonchi modo: in cujus summa parte flore rounds oblongis capitulis Cardui, purpureis, denfis conflati staminibus, in pappos definentibus, relicto en guo, oblongo, Cardui semine fulvo.

Ad Ladum amnem & alibi propè Monspelium copiosè provenit.

A. 7. Cirsum Anglicum Ger. omac. Lob. Anglicum primum Park. Anglicum radice Hollowingri modo sibrosa, solio longo J. B. majar, singulari capitulo magno, vel incanum wait is sectium C. B. The English soft of gentle Thislie.

Radio plurimis fibris majufculis albentibus conftat, fapore amariufculo & naufeofo. Fdia du dicem tres aut quatuor digitos longa, & interdum longiora, pro ratione foli in quo crefeir, fee digitum lata, superne brevibus pilis hirsuta, inferne nonnunquam incana lanugine obducta, cua margines (pinulis crebris, brevioribus tamen & mollioribus quàm reliqui ferè Cardui, armata, b muata & crifpa, interdum etiam incifa, non tamen profundè. Caules pedales aut cubitales, torres, striati, lanuginosi, uno vel altero folio, absque pediculo adnascente donati, plerunque singulars & non ramofi, unicum in fummitate florem gestantes purpurcum, calice multis squamulis imbitatim compactis nonnihil purpurascentibus & acutis composito obvallatum. Flor autem Jacez amulis coherentibus, componitur. Caulis ex ala folii fuperioris interdum alterum emitti florem, kmia fe explicantem, & politquam flos primarius in pappum obierit.

Junio mense floret, estque in palustribus frequentissimus.

C. Bauhinus cum capitulum magnum huic planta attribuat, & folia variè diffecta, non leviter

Cirfu primi Pannonici pratenfis Clusii descriptio in omnibus ferè huic nostro convenit, ut vix dibb tem candem effe plantam: fibras duntaxat radicis nigricantes facit, & foliorum colorem cashum Ceterum Cirlium hoc radicibus sub terra reptantibus & nova germina subinde protrudenibus, laté se diffundit.

A. 8. Cirfium Britannicum Clufii repens J.B. Cirfium aliud Anglicum Park. Cirfium foqulari capitulo squammato, vel incanum alierum C. B. The great English fost og gentle The file, og melancholy Thiffle.

Planta est caule fingulari, cubitali aut ampliore. Folia per caulem alterna, longa, in ambin fpinulas mites, minimeque pungentes habentia, quorum fupinæ partes virent, pronæ albicant, & cana lanugine obducuntur. In lummo caule capitulum unum Carduorum modo, quali ex squa mis mucronatis compactum, florem suftinens satis magnum, ex multis apicibus, colore ex rubro pur purafeente, ac tandem in pappum abountem: Radix est ingricans, fibrata, quandoque per migni fibras se propagans. Floret Julio & Augusto.

Provenit in pratis ad radices montis Ingleborough, circa Settle oppidum, & alibi in montolis agri Locus, Eboracenfis & Westmorlandici.

Hac planta Londino ad nos olim transmissa est sub nomine Cardui mollis Helenii folio, & sanè re faio perpensa fulpicamur Cirfum hoc nostrum majus repens, & Carduum mollem Helenii foliis non fonosum Camerarii unam & eandem specie plantam esse. Camerarius in eo describendo nimis

9. Cirlium montanum capitulis parvis Ger. emac. aliud montanum Park. fingularibus capitulis parvis C. B. foliis non laciniatis, virore Brafficæ, & macrocaulen I. B.

Multa profert folia oblonga, Centaurii majoris non laciniati foliorum propemodum amula, Braffice foliorum colore & viriditate, fatis carnofa, in ambitu crebris aculeis prædita : inter que medius exit caulis, cubitalis aut amplior, striatus, quem alterné ambiunt folia superioribus minora. latiore pediculo eum amplectentia, & veluti membranaceas quasdam alas ad proxima folia, secunhafore pedicino cum ampieccentas ec venut monorataceos quatuant ans au proxima iona, accun-dum cuitis cui adnata: funt longitudinem producentia; câ de causă caules quodanimodo alati ap-parent: fummus caulis in hispidium multisque squamis imbricatum caput definit, quod tandem in fo-rum stamineum purpureo colore rubentem explicatur & propendet: in superioribus alis nascuntur rem trammount pur parce control aucuncian expression de proponteet in imperiornous aus nateurinterdum ramuli quidam, lanugine obliti, fimiles fulfinentes flores, qui deinde ut alii in pappum & lanuginem refolvantur, feménque in câ reliquis fimile occultant.

Radix minimi interdum digiti

lanugmen relovuntur, Jemangue in ea renquis immie occuitant. Kadis minimi interdum digiti craffitudine, aliquot fibris donata & vivax, fingulis annis propagines è lateribus fundit. In monanis quibuldam fylvis Pannonias, ut fupra Pofonium & Nemethwywar, aliis etiam ad Tempus. Alpes tendentibus, fupra Badenfes, viz. Thermas, & vicinis. Florebat Junio. Cluf. Nos in Italia & Lecus circa Plembinium portum vel hoe idem Cirfium, vel ci fimillimum observavimus.

Cirsum majus alterum Ger. i. e. majus Lob. quænam planta sit, & an à præcedentibus omnibus diversa, ignoravimus.

Nos in ampla planitic propè Augustam Vindelicorum, via que ad Monachium Bavarie ducit, duas Cirfii species observavimus, nescio an à supra scriptis omnibus diversas, cas enim (quod doler) non fatis accurate descripfinais.

- 9. Priori flos Cirfii Anglici minoris seu primi Park. flori fimillimus,& in uno caule plerunque unicus, quemadmodum in illo: Folia verò profundè ad mediam ulque coftam laciniata & fpinulis horrida ad modum ferè Cardui viarum vulgatiffini, pallidè viridia. Augusti 24. nondum defloruerat.
- 10. Alteri, quod tum plane defloruerat, folia viridia erant, breviora & latiora quam præcedenti, in ambitu spinosa & Hyoseridis maseulæ foliis figura sua nonnihil similia,
  - 11. Cirsum Alpinum, foliis minus profunde laciniatis, creberrimis spinis oblongis.

Hanc fisciem in Alpibus Carinthiacis, & circa Augustam Vindelicorum observavimus. Foliis erat adradicem pluribus, palmum aut sesquipalmum longis, unciamant sesquipalmum longis, unciamant sesquipalmum longis. tis, obscurè virentibus, glabris, ad margines leviter nec profundè incisis, creberrimis & oblongis acutis, tursum modice inflexis spinis horridis. Caulis ejusmodi foliis sed angustioribus & minoribus donatur; & fpinofis fimbriis armatur, finque ramos dividitur, in prælongos, tenues, hirfutos pedi-culos definentes, quorum finguli fingula capitula parva, purpurcis floribus confiscua, calvee fiquanis brevibus non aculeatis compacto, fuftinent.

12. Carduns tricephalos horti Carthusiani.

Carduum hunc in horto maximi Carthufianorum coenobii vidimus. Erat autem (quantum memun) fatis procerus, foliis ad radicem integris Cirfii, pari modo circa margines fpinulis brevioribus & mutoribus cinctis. Caules & ramuli fimbriis spinosis ad capitula usque excurrentibus aucti, tria infigniora capitula, parva, brevia, latiuscula, sessilia, squamulis innoxiis obsita, singuli sustinent. Inligniora dixi, num & alia praeterea pulilla, rudimenta potiùs capitulorum quùm capitula majori-bis agglomerata observavi. Flores purpurei.

* 13. Carduus mollis Lapathi folio J. B. C. B. Ger.

Pedali affurgit caule, utcunque crasso, striato, nonnihil lanuginoso. Folia illi circa radicem majora, Lapath folis fert finilia, aut poties illius plantar, quam vulgò Totam bonam, five Bonem Henricum cognominant, quà pediculo adhærent latiora & quodammodo angulola, extrema verò parte micronata, in ambitu aliquantulum finuola, & mollibus veluti aculeis obira, fupina parte vicenti renta, pronâ verò omnino incana, foliorum albæ Populi inftar, & densa lanugine oblita, gultu initio exficcante, deinde amariusculo; que verò caulem amplectuntur minora sunt & angustiora, ex quorum finu circa fummum caulem ramuli exeunt terna, quaterna aut plura fuffinentes capitula fuammata, Cyani aut Jacea capitulis respondentia, qua dum expanduntur sorem promunt ex cœruleo purpuralcentem, & femen deinde continent lanugine involutum, Cyani femini non valde

Locus.

Locus.

306

Locus & Tempus. Locus &

Tempus.

Locus &

Tempus.

diffimile, fed paulò majus, candicans. Radix nigra, aliquot tenuibus fibris prædita, dura, vivax e lateribus propagines spargit.

Cluffus hune cruebat circa fecundum. Sneberg excelfi admodum montis jugum, inter faxa naken tem cum Auricula urfi flavo flore, incano folio, deinde etiam in Etfchero. Florebat utroque loo

* 14. Carduus mollis angußifolius Park. mollis, bumilis, angußifolius J. B. mollis folio oblongo, Cuji capitulo C. B. Antrowsicaved gentle Thinle.

Closs
Humilior hic cst, neque palmarem altitudinem excedit: cause non minùs crasso quàm superioris, multis longis foliis exornato, supernoè etiam virentibus, infernò canà [non tamen adeò densa ut superioris folia] lanugine vestitis, & molles quadam spinas in ambitu obtinentibus, gustu etiami, and, or instrumentibus, gustu etiami, and, or instrumentibus, gustu etiami, and pracedentis capita, ex quo summo cauli insider singulare capitulum squamma, mann pracedentis capita, ex quo son summo calli insider su corruleo purpurascente pubescens orium. Somes observare non pottu.

Radix nigra, & frequentibus subnigris sibris practita, subindenova germina è lacrebus producit.

Crefeit in funnuis Snealbe jugis, cum Auricula urfi, quæ glabro & fplendente est folio, canci coloris flore. Floret verò Julio & Augusto.

* 15. Carduus mollis laciniato folio J. B. C. B. Park. foliis diffectis Ger. Bentle Chiffle, with jagger leaves.

Multa fecundum radicem habet folia, chm humi sparsa & jacentia, tum surrecta, insemè cui mollique laungine obsita, supernè virentia, valdè laciniata, & ad medium usque nervum disea, Cardui stellati mollioribus & tenerioribus folis para similia; nullis tamen spinis horrenta, gult primum exticcante, deinde amarinsculoi è quorum medio unus aut alter causir assurgi, cubitais au amplior, teres, striatus, purpurascens, & molli quadam lanugine obstus: inseriora folia, prime mum causem sparsa etiam laciniata sinti, licèt pam dictis minora; qua verò supremum causem abunt, oblonga, angusta, nullis laciniis divisa, muerone urplurimum purpurascente: extemi ce les in aliquot ramos interdum dividuntur (magna tamen ex parte singulares sunt, unicumque sub nent caput) qui capitula sustini sustini remultis remubus squamis imbricatim dispositis compossa, moliter echimata, quorum medium occupat stamineus & villosus sos, coloris purpurei eleganssimi servici si cutti i magnitudinem nonnunqua acquat, substita, longa, aliquot sibris donata.

Invenitur hie tota illa montium catena qua à Calenberg & Danubio cui imminet ad Alpsulez extenditur, & deinde per Leytenberg, rursúfque per Prellenberg & Hamburgerberg ad Danubio duobus fupra Posonium milliaribus reflectitur. Floret Maio, semen perficit Junio & Julio.

* 16. Carduus mollis latifolius Lappæ capitulis C. B. Park.

C. B. prod.

Caule est cubitali, striato, brevibus & mollioribus spinis armato: foliii Rumicis formâ, tenuba, lavibus, venosis, palmum longis, uncias quatuor latis, marginibus exiguis spinulis dentatis Cabs fummitas in pediculos breves unciales abit, quorum singuli capitulum Lappa vulgaris formâ, quae fere magnitudinis sustinent, quod in stamineum purpureum storma expanditur.

In Auftrie monte Taurerio Raftadienfium.

Carduum mollem Helenii folio Cam, Cirfio Britannico repenti Cluf. eandem effe plantamilio camor: fiquidem Cirfium illud Britannicum fubritulo Cardui mollis Helenii folio ante trigutam nos ad nos Londino miffium eft. Caterum pro Carduo molli Helenii folio Cam, iconem Cardui mollis Lapathi folio exhibet Parkinfonus.

CAP. IV.

De Carduis quibusdam spinosissimis nostratibus.

A. 1. Carduus nutans J. B. Cirsion tertium tota sua stirpe magis spinosum Dod. Carduu wi chatus Ger. Thisse with a bending head, Mush-thisse.

Adas huic speciei alba, lignosa, simplex, crassitudine digitali, plures è capite sibras emitens. Caulis indè exurgit cubitalis, ranossis, ranusis crebris causem ipsimi longitudine perantibus; striatus, hirstutus, membranulis angustis, spinosis, crispis, secundum longitudine à folio ad folium ductis alatus. Folia non admodum lata, altus incisa laciniis omniba a soutas purpurascentes exeuntibus, atrovirentia, interdum lanuginosa, praecipue aversa pur la fummis caulibus & ramulis eapitula majuscula, lata & depressa, untantia. Capitula intelligimis flores & corum calices: sunt autem source semple, lati sen patuli, pluriniis slosselis purpureis compitii: calices storium suntinum suntinum, suntinum appropriati calices suntinum, suntinum appropriati calices suntinum, suntinum appropriati calices suntinum. Acapitula antequam suntinum suntinum para suntinum appropriati calices suntinum. Capitula antequam suntinum suntinum para calicum suntinum. Capitula antequam suntinum suntinum para calicum suntinum. Capitula antequam suntinum suntinum suntinum para calicum suntinum. Capitula antequam suntinum suntin

In agris incultis & reftibilibus non raro provenit.

Geinems do collectione hujus meminio his verbis, Carduns arveniis major purpurco flore (qui fore nondum nato molchum olebat) floret Julio.

A. 2. Carduus polyacanthos Park. primus Ger. emac. Aculeofa Gazae Ad. & Polyacantha Tab., ex sententia Johnsoni. Carduus caule crispo J. B. Chistle upon thistle.

Radue nicium fimplici, alba, pluribus fibris capillata. Caule furgit tricubitali, concavo, fitiato ninus craflo quann pracedentis, plurimis alis (quinque). membranaceis, laciniatis & fipinofis secundum longitudinem productis horrido, crebris folis veltico, ramoso ramis prelongis. In fimmis caulbus & ramulis exifitum flores è flosculis plurimis in capitula congestis compositi, pediculis nullis aut beribus donati Jacca vulg. florum fere magnitudine. Florum calices squamosi sunt squamis extantibus, & in pralongas spinulas, molliores tamen & cinnocuas, exeuntibus. Color florum purpurus. Filia Cardui viarum divisura, atrovirentia, laciniata spinulis circa margines minacia, viridora quam Cardui paluftris; spinula minores & breviores, nec ut in illo purpurex. Folia in caule non ità crebra, rami majores & longiores multò, capitula tantillo majora; Flores odoratiores; Semina fusca.

In aggeribus fossarum ad sepes & inter vepres plerunque provenit.

Lib. VII.

Locus.

A. 3. Carduus polyacambos fecundus Gev. emac. Polyacamhos Theophrafti Ludg. Carduus spinossifimus capitulis minoribus P. B. Welten Thitle with final flowers. Carduus Acamboides J. B.

Hujus caules pari cum priore altitudine affurgunt, graciliores tamen funt, paucioribus & rectioribus canib brachati, alis membranaceis, plurinum quatuor, latioribus quam in illo, rarioribus finis, (longioribus tamen illis) armatis, pinnat. Capitula longifuclua funt, multo tamen quam illis minora, extremis ramorum plura fimul congefta, nec pediculis difitneta, quae vixtunquam apendutur, aut flofculos finos ftamineos explicant, fed duntaxate corundem apiezes oftendunt, diluctribentes. Felia huic ad radicem primò erumpentia latiufcula funt, cardui lactei ferè formà, nifiquod paulò anguftiora, & per ambitum magis spinosa. Color totius plantæ, tum caulis tum foluom, cinercus aut albicans seu canus.

In aggeribus fossarum & locis ruderatis, priore tamen minus frequens.

Addit J. Bauhinus, (qui plantam hanc accurate describit) folia cano tomento obsita esse socississimim inferius: superne enim (inquit) prævalet viror, inter candorem tomenti inter-

A. 4 Carduus paluftris C. B. Park. polyacanthos 3. Ger. emac. March Thiftle. An Onopyons after Lugd.

Humanam altitudinem acquat & non rarò fuperat, radice funplici, plutibus fibris albis cincta & velut comofa. Caulis teres firiatus, rectus rigidus, follis creberrimus nullo aut alterno ordine potis ab ino ad fumnum ufque convestitus, & membranis pluribus spinosis secundum longitudinem excurrentibus crispus, pilis longituduis hiritutus, folidus, ramolus, ramulis ex alis foliorum praceipue prope fumnum caulem exeuntibus. Falie pro plantes modo exigua, angusta, profunde laciniata, laciniis in spinas acutas exeuntibus, purpuralcentia, ut & caulis, aversa potissimum parte, secundum costam hirituta. Capitula in sumnums caulibus & ramulis plurima, parva, squanda squams non extratibus sed arché junctis & appressis, in spinulas breves vix conspicuas definentibus, purpuralcentia, ad tactum glutinosa. Flores purpurei è plurimis solidica capitula pediculis admodum brevibus aut nullis innituntur. Odor florum valdè remissi se languidus. Semma pappo involutum, album, exiguum. Nullibi apud nos quam in palutribus & partis aut pascuis mondum bravibus qua nullis innituntur. Odor florum valdè remissi su pascuis desconatai ab alis omnibus Carduis dignosci & distingui poesti. Descriptiones que occurrum Carduorum apud plerosque Botanicos breves sun & obscura minum, ut suspecte pos Carduorum species non rectè distinxis aut probè intellexissi. Floris color in hac specie non rarò variat, & ratione soli, ut puto, in album degenerat.

* 5. Carduus pratensis polycephalos angustifolius C. B.

C. B. prod.

Radicem habet lignofam, fibrofam; caulem cubito altiorem, rotundum, Ariatum, fipinis carentem, cupis fumnitas in plures femipalmares ramulos, & hi quandoque in breviores dividitur. Folia liut pauca angutta & brevia, fipinis oblongis armata: capitula plura, parva, quibus minima fubbiciantur, exiguis fipinulis pradita, & flos Jacce fimilis, ex flaminibus purpurafeentibus compositais infidet, qui timiliter in lanuginem abit.

~~"~~

In pratis Michelfeldenfibus frequens occurrit.

Locus.

* Carlina polycephalos alba C. B.

Ad biombitalem altitudinem excresses, cujus folia superiora candida sunt. Apud Helvetios in pafans provenit. Mac C. Baultinus in Pinace. Nobis incognitus est.

A. 6.

Locus &

Tempus.

Locus.

Lib. VII. De Herbis Capitatis dictis.

A. 6. Carlina acaulos minore purpureo flore C. B. Carl. acaulis minor purp. flore Ger. emac.

Carl. ac. Septentrionalium Park. Chamalton exiguus Tragi J. B. Dwarf. Carlina

f. B. Folia in orbem per terram spargit Carlinæ, profundê laciniata, hirsuta, atrovirentia, aculeishærida: inter que aut nullo aut brevi caule unciali vel sescunciali, hirsuto insidentia enascunturα. rida: inter que au mito au oren came unican ver centralin, incernaria, material ver pitula oblonga in glandis formans, minora quam Carlina, fquarrola, nec ullis formas minora quam Carlina, fquarrola, nec ullis forma amata; e quibus flores emicant purpurei. Radis minimi digiti craftitudine, longa, fibris aliquot craffiules. lis donata oblique agitur, colore subrubente, præsertim intrinsecus, sapore aliquantum aromatico. In montolis & ficcioribus petrosífque locis non infrequens eft,

Suspicatur I. Bauhinus hoc genus Cardui esse quod Monachi in Mesuem Coronam fratum anpellant, quia caput magnum flat tanquam Pater feu Abbas, Capitula verò, tanquam fili ejus & fratres, in modum corone Patrem circumftant

* 7. Hacub five Silybum quibufdam J. B.

Rausvolf.

Primo vere afparagos protrudit, quos incolæ fecant, noftratiúnique in modum coquint aco, mediunt. Tota planta Carlinæ noftrati apprime fimilis est, major tamen es, altiorémque engi fcapum, cui in summo capitula insident spinola, ex quibus flosculi emicant rubelli.

Circa Halepum locis præfertim aridis asperis provenit.

Radix infula potaque naufeam parit ac vomitum, ventriculóque inappetentiam imprimit. Cum plantam hanc Rauwolfius Carlina fimillimam dicat, floresque rubellos ei attribuat, nelco Cum plantam nanc Kauwonnus Carinna minimum ucar, noteque rubenos ej attribut, nelo ubi cam commodius difponerem, qu'am hoc in loco poft Carlinam acaulon dictam. Si Carlar fylveftri aut humili fimilis fit, & florem habet barbulis planis culpidatis circundatum alterius loi

A. 8. Carduus vulgatiffimus viarum Ger. ceanothos, five viarum & vinearum repon Park winearum repens folio Sonchi C. B. ferpens levicanlis J. B. Common Way Chille. or rather erceping Thiffle.

Radice albente, fibras obiter emittente fub terra reptat, & immensum se propagat; cada la inde emittens cubitales & sessionales, teretes, striatos, prope terram hirsutos, & spinulismo. nullis præditos, non tamen, ut in præcedentibus, membranis spinosis per totam longitudinem ils tos, medullà farctos, crebris folis veftitos. Folia autem laciniata funt, & per margines finusala undulata, & fpinofa, fupernè obscurius viridia & fplendentia, infernè pallidiora. Summos caus, & ranulos terminant capitula squamosa, squamis appressis & erete incumbentibus, in spinulasbe oc rammos terminant capania panamoja, spatianis appetiro de arect meaniformers in infiliando visitimas definentibus, purpurafeentia, parva, Cardui palufiris fimilia, fed tantillo majora. Firs a flociulis dense flipans, pallide purpurafeentibus compositi. Semina parva, fusca autobloui de vacea. Ploris color in hac specie non rarò variat. Caulis pars sinperior in corpus quoddam calla ovalis ferè figura excrescit nonnunquam, insecti cujusdam matricem.

Cardinis hic in arvis nimis frequens, nec rarus in incultis & fecus vias; profunde fub terra rept,

unde & difficulter admodum extirpatur.

Hanc speciem C. B. bis terve ponit sub diversis titulis; 1. sub titulo superius posito; 1. sib titulo Cardui in avena provenientis, ut ex synonymis patet; 3. sub tit. Cardui spinolissimi capa parum aculeatis.

Cineres omnium optimi & firmissimi pro vitris constandis sunt que è Carduo viarum val gatiffimo fiunt [in Anglia intellige] quamvis & alii Cardui quicunque huic ufui fatis commode inserviunt: Carduis bonitate proximi funt Lupulorum cauliculi tortiles floribus decerptis. Horum duorum utilitas noviter inventa & observata est. Videntur autem plantæ spinosæ & aculeaæ optimum & copiosissimum in suo genere omnium salem præbere. D. Merret observat in Anton. Neri de Arte Vitraria. Hac habui à D. Tancred. Robinson.

CAP. V.

De Carduis foliorum laciniis extremis in longos mucrones productis, seu lanceatis.

A. 1 Cardum lanceatus Ger, lanceatus latifolius C. B. lanceatus latifolius sive major Park la ceolatus five fylveftris Dodonæi J. B. Spear Chille.

Ande furgit bicubitali & altiore, tereti, pollicem craffo, intus concavo, hirfuto, membrais aliquot fecundum longitudinem productis, fpinofis, fagitta ferè in modum alato, folis crebris alternatin politis vellitito. Folia autem quam pracedentium majora funt, in profins das lacinitas divifa, extremis in fpicula prælonga hafte cuípidi fimilia definentibus, fingulis infest laciniis mucronatis & in spinas acutas excuntibus. Ex alis foliorum egrediuntur ramuli, in quibe ut & in summo caule existunt capitula plura grandia, Juglandis ferè magnitudine, & oblonga, lata basi in angustum sensim coacta, squamosa squamis extantibus & interdum reslexis, in squamosa

las acutas, mitiores tamen, definentibus. Flores magni, purpurei, è flofculis densè ftipatis com-politi, odore nullo aut valdè languido. Semen oblongum nitidum, pappo involutum. J. Bauhinus folia palmum unum aut duos longa, infra fupráque hirfuta, fèd denfiore candidioréque lanugine inferius donata ei afcribit.

In incultis & ad fèpes ubique ferè provenit.

2. Carduus lanceolatus ferocior J. B. White flowered fiereer Spear thiffle.

Calidarum hic regionum est, Gallie Narbonensis & similium. Folia ea ipsa fere divisura qua lanceolatus nobis dictus, fed multo rigidiora ac penitus adversa parte atque per ambitum foinulis dense oblita: aversa vero quà nervus rigidus seu costa in supremam spinam fatiscens, lanugine quadam oblita funt, sed modica. Caulis etiam crassior est, firmiorque ficut Cardui capite tomenquadan totus in fummo funt capita, terna plus minus, que & ipfa lanceolati capitibus majora funt, minora quàm in prædicto tomentofo capite, ità fipinarum obleptu horrent, ut tuto cas ac temere contrectare non fit.

Primò hunc invenimus propè Fontem quem vocant ardentem, à Gratianopoli duabus circiter leu-Lecus. is: deinde itinere ab Aurantia ad Nemausum; tandem prope montem S. Lupi, tribus circiter leucis Monspelio distantem. Est autem ei flos colore albus, & major quam sanceolato vulgari.

Carduus lanceolatus parvus J. B. à fuperiore non aliter differt, quam quod omnibus partibus minor fit, non tamen ità ferox.

A. 2. Carduus tomentosus, Corona fratrum dictus Park. ejusdemque Carduus tomentosus Anglifus capitulo haiper. April pendengue Caranus tomentofus Angli-cus. Card. capite tomentofo J. B. Car. eriocephalus Gcs. emac, cjustdémque Card. globo-fus capitulo latiore. Card. capite rotundo tomentofo C. B. cjustdémque Carduus tomento-fus capitulo majore. Woolly headed Thisse.

Tomentoso, striato caule, crebrisque ramis stipato ad duos aut tres quatuorve cubitos assurgit, qui licet non fit spinosus, vix manu potest attingi propter foliorum aculeos. Folia cubitum longa, tomento villoso inferius incana, superius atrovirentia & Echii modo aspera, ex pluribus folius mitonento vinioto interius incana, iuperius atrovirentia & Eenii modo alpera, ex piurious foiis mi-nobus, que «c certis intervallis quaterria, utrinque le bina altero antrorfum, altero retrorfum po-fio conflata, fpinis longis, rigidis, acutis minacia. Caput pugillari lapidi acquale, latum, fquamis paris, longis & fpinis partim mordacibus denfiffitma lanugine intertextis. Flos ex ejus fummo e-meat, conflans multis ffaminibus, & diverfis coloribus, qualibus Hyacinthus Fuchfii maximus, vio-licuis & correleus: apices involvuntur vaginulă albă, qua fua albedine pulchre hunc florem ornați neus & ceruicus: apices involviuntui vaginuia aipa, qua i un anocune pinicire nine norem ornat; hanc vaginulam alia circundat purpurea in quinque apices [rectitis laginias] divifa. Sub floribus cao alba grati & aromatici faporis. Semen lubricum, cincraceum firiatum, oblongum, modice compreflum, dulce, tomento implicitum. Radix craffa, gultu non ingrato, fed aromatico, quali etam caulis & foliorum, fi excipias medullam albam ficcam & infipidam. Ubi capita excinduntur apparent lacteus fuccus.

In montofis & interdum etiam campestribus sed rarius occurrit: ut v. g. propè Madingley vicum Loeus. Cantabrigia non longé, itémque circa Childerley, Kingston, &c. in codem Cantabrigia comitatu.

Candanga non ronge, reinique on a contactory, ranguou, etc in consultantia place analia. Lobelus duplici icone & titulo hujus plantæ in leon. Plant. propositis, alterà malà Adv. titulo Cardui tomensosi. Adversariorum, alterà meliore, titulo, Cardui tomensosi. Coronæ fratrum berbariorum, Boanicos nostros decipit, ità ut ex una planta duas facerent. Mala icon Adversariorum poterat omitti (inquit J. Bauhinus) imò debebat.

Hujus capitula antequam flores erumpunt aqua decoquunt nonnulli, cumque butyro & pipere Viui.

condita Cinararum in modum mentis fecundis adjiciunt & in deliciis habent.

CAP. VI.

De Carduis nonnullis ambiguis & incertæ positionis.

Nopyxos alter Lugd. Hunc C. Bauhinus Cardui spinosissimi IV. speciem facit, titulo Cardui spinossifimi capitulis parum aculeatis: J. Bauhinus dubitat annon sit Carduus vi-arum vulgatissimus. Ego mallem J. Bauhino assentiri quam studiosis crucem sigere, & Entia fine necessitate multiplicare.

2. Carduus Chondrilloides Dalechampii Lugd, &

3. Carduns arxophyllos Dalechampii ejus dem, cum nec nobis cogniti sint, nec alii cuiquam post cum Botanico (quod scimus) descripti aut ctiam vili, eorum descriptiones omisimus, quas qui deliderat, Hiftoriam Lugdunensem adeat.

Unes.

Long

Lane

Lecut.

Tifia.

CAP. VII.

De Carduis leucographis seu lasteis lineis notatis.

A. I. Carduus Maria Ger. Maria vulgaris Park. Marianus, sive lacteis maculis mialus la Card, albes maculis notatus vulgaris Park. Common Mille Thiffle of Ladics The

Ndulato macularum lactearum virescentiúmque discursu variata folia, lata longáque co fpiciuntur, finuata & favis aculeis horrentia, nitida, glabra. Caulis digitalis, ilriaus, le nugine villofa incanus, duos aut tres cubitos altus, in ramos dividitur plures, Echini n tractabiles, rigidiffimis acutiffimifque spinis armati, Scolymi mediocris magnitudine, callos squares marum cartilagine, dulci, velca, florum purpurascentium stamina explicant, quibus sema successi Carthami. Radix longa & craffa, esculenta.

Ad agrorum margines, & in aggeribus fossarum non rarò occurrit.

Ad agrorum margues, e. m aggerious ionatum non taro occurrir.

Eifdem viribus dotatus effe creditur quibus Carduus benedicitus. Nobis culinaris potitis quamus dicinalis videtur.

Decochum ejus datur utiliter ad jecinoris & vicerum infarctus & remoraneus. nas: quare confert Hydropicis, ictericis & nephriticis. Math.

nas: quare contert rivaropiets, referens & neprintees. Patrices practipui usûs eft in phigal.

Aqua è folis defitilata laterum morbo medetur. Trag. extrinlecus practipui usûs eft in phigal.

nis, nomis & ulceribus erodentibus, fi linteamina probè humeétentur aqua illâ, & ulceribus my.

Semen in emulfionibus crebri est usus. Schrod. Semen moderate calidum effe & tenuium partium citra omne dubium pronunciamus; quisi fignis est usus in pleuritide & laterum punctionibus: remiscetur autem plerunque aliis seminibus: quibus emulfiones fiunt.

Folia tenera demptis aculeis non incommodè oleribus adduntur. Apud nos in Anglia frequente in hortis feritur ad acetaria & usus culina.

2. Carduus leucographus hirsutus capitulo minore Moris. Mariæ hirsutus non maculatus n.d.P.R.

Folia edit longiora & angustiora, obscure maculata; secundo ab exortu anno caulem emini se pedalem aut tripedalem, in cujus cymis nascuntur capita minora, purpurcos ferentia tubulssanh res; quibus fatificentibus fuccedunt semina rotunda, crassa & solida. Semine perfecto plana ab citus interit.

A. 2. Carduus Mariæ non maculatus.

Non alia in re à vulgari Carduo Mariæ differt quàm quòd folia edat maculis deffituta Hanc plantam mihi oftendit D. George Horfnell circa Clarkenwell prope Londinum.

4. Silybum majus annuum Park. Carduus lacteus peregrinus major, semine fusco. Che guin outlandish Wilk thisile with brown feed.

312

Locus. Urres.

Lecus.

Unico affurgit caule, bicubitali aut altiore, tereti, foliis vostito quam Cardui Marie vulgane noribus, lineis lactes paucioribus notatis, ad margines laciniaits, lipinis rarioribus cineis. Cas inferius paucos vel nullos emititi è lateribus ramulos, vertim fumuna parte, in faftigio & fine è fupremis articulis excuntibus, tria quaturiore capituda futiture l'ipinola, que in florei le apolici è fupremis, articulis excuntibus, tria quaturiore capituda futiture l'ipinola, que in florei le apolici purcos, framineos, quibus ficcedunt femina majufcula, fufca, in medio pappo latitantia. Rado longa, maturo tamen femine exarefeit & interit.

In Sicilia & Melita infulis sponte & copiosè provenit. Ex semine Londino misso nobis of Cantabrigiz fuccrevit & floruit.

* 5. Carduus latteus peregrinus Camerarii J.B. albis maculis notatus exoticus C. B. Silhum no Basicum Park. The finali Syanifi Millethiffle.

Folia inferiora, que à radice primò excunt, latinfcula funt, nec alté ad margines incifa, pis rota interiora, qua a rauce primo exeunt, iatunena unti, nec ane an margines inclas, per viridia, lituris & lineis albis renuioribus minoribbíque notata, pediculis oblongs predici; que caulem veftiunt inferiora, nonnihil longiora funt, versús extremum latiora, ad bafin angulor caulem amplectentia, ad margines paulo alcibis incifa, & épinulis acutis munita; finperior paulatim adhue profundiús fectis, & minoribus finimnis caulbus infeden capitala parva; é um meditullio erumpunt fofenti arctè flipati, purpurafeentes; quibus delapfis fuecedunt fometiva, alba, pappo involuta, qui ob gumni quoddam albicans, pellucidum, e capitulo exulus, é capitulo exulus, é a profunti per adhonicir, un difficultor admontus dividit se forarga indifficultora discontinuo difficultora discontinuo del vivali se forarga indifficultora perfectino noficum tenaciter eis adhæreseit, ut difficulter admodum divelli & separari possint, præsertim possques mina maturuerint, & gummi Solis calore concreverit. Radix parva, lignola, annua.

Hoc genus ut & fuperius Parkinfono fuccrevit exfemine Hilpania delato per Gulielmum Bi

Dubitat C. Bauhinus apud Matthiolum, an hac planta fit Agayanus Creticus Hon. Belli, de

6. Carduus galactites J. B. Spina alba altera Matthioli, & alibi, Leucacantha Monspeliensium Dalechampi Lugd. I. Bauhinus his Mille thiffle.

Radice nicitur fatis tenui & fimplici; caulem tollens interdum fimplicem, interdum ramofum, cubitalem, ftriatum, cano villo pubescentem, membranis spinosis pinnatum, cujus summum in surculos aliquot facessit, capita sufttinentes Avellana magnitudinis, squarrosa, quorum singula squama in alquot tactini, capin intrusentes avenane inginuumis, iquartoia, quorum iniguie (quame in longam acuani, invalidami fpinam definute: hine flores emicant purpurei, gratia itue polt multos annos tenacifimi. Semen pappo appenditur, oblongum, lubricum, candidum, amarum. Cateannos tendentini. Careca popolo appentina, cononguiri, moricum, candidum, amarum. Carecam folapalmo longiora, migus aculcaca, profundis crebrifque lacinis divifa, imá parte albidá lamugine donata, fuperná virefedint, fortutits maculis lacteis refperfa.

Ho genus Cardul J. Bauhino deferiprum, in Sicilia & Melita infulis, ínque Italia prope pha-Louir.

Tum Gemenfem, necnon circa Montpelium in locis ruderatis & incultis objervavimus.

Caterum Leucacantham Monspelienfium Lugd, C. Bauhinus Cardui tomentosi capitulo latiore 1V. speciem facit, titulo Cardui tomentosi capitulis echinatis, minus apté.

CAP. VIII.

De Carduis foliis tomentofis seu incanie.

A. 1. Acanthium vulgare Park, album Ger. Spina alba sylvestris Fuchsio J. B. Spina alba latifolia tomentofa fylveftris C. B. Common Cotton Chiffle.

.n.

Ages quatuorve cubicos altum profert eaulem, firiatum, concavum, tomentofum, cui mem-brana per longum adnata, valde fipinofa, finuata, albicante villo obducta, altius extantes; quibus continuantur falia felquipalmaria & dodrantalia, lata, non admodum profundè incifa, finuata, circa margines fipiulis horrenta, fimiliter utrinque villofa & candida. Capita fimmos caules & ramulos terminant ferò fingularia, grandia, plana & in latum expanía, fiquamohammos causes of ramuos cerimiant ere impanta, granua, pianta o in iatum expaina, iquamo-fa, finanis in fipicula longa acuta & rigida, à capite extantia productis. Spina autem in capitulis & folisis fulva. Plores purpurei, è plurimis flofculis aggeftis compositi; femia cum pappis fequente Cnici, minore, versicolore, amaricante & acri. Radix tenera, alba, subdulcis in adolescente planta, quæ qualitates per æftatem mutantur. Perit postquam semen maturuit altero à satione anno.

In aggeribus fossarum, ad sepes & in incultis non raro occurrit.

2. Acanthium Illyricum Park. Illyricum purpureum Ger. Spina tomentofa altera spinosfor C. B. Car-duns quibusdam dictus Acanthium Illyricum, aliss verd Onopordon J. B. The more within Cotton thiffle.

Magnam habet cum præcedente fimilitudinem: folia tomento candicante fimiliter obducta, profundius secta, tota spinis armata. Caulis membranis aculeatis alatus, sex septémve cubitorum altitudino [ego neque spontaneum, neque cultum tantæ altitudinis vidi] in ramorum, quos crebros habet, extremo flores gerit purpurantes jam dicti Cardui, ex echino etiam simili.

Miror Botanicos ex Illyrico hanc plantam arcessere, cum non in Italia tantum & Sicilia, sed e- Locus. tiam in Gallia Narbonerth fatis frequens sit; speciatim circa Auriacum sive Orangiam urbeculam copiosam observasse memini.

3. Acanthio Illyrico accedens capitulis minoribus flexuosis Moris.

Illyrico adeò accedir ut nifi propiùs intuenti non animadvertatur differentia. Caules emittit pau-cioribus spinis armatos. Capita habet minora, quassque cernua & flexuosa.

4 Acanthium Lusitanicum Hort. Blaf. Lusitanicum altissimum Hort. Reg. Paris. The tallest Cotton thiffle of Portugal.

Acanthio vulgari non admodum diffimile est, verum procerius multò, ut quod ad hastæ ferè altitudinem interdum attollatur: Folia ei magis incana, albidiora, denfioréque lanugine obducta: Capita minora quam tanta planta magnitudo & statura promittere videatur.

Carduum hunc Cantabrigiæ olim in hortulo nostro aluimus, è semine Londino accepto ortuni

Еe

CAP.

CAP. IX.

De Carduis quibusdam exoticis singularibus & sui generis.

• 1. Acanus Theophrasti Park. Agawanus Cretensium forte Acanus Theophrasti Honor. Belli Fast s. ad Clusium.

Bellus.

314

Lanta est spinosa, folia habens aliquantulum lata & spinosa; Caules bicubitales aut tricu anta en pinola, foun mocios aufuntumum nua ce pinola, como deconaces aut trus-bitales, in quibus capitula Echini armula è foliorum que caulem ambiunt cavis, ut & ex-tremo caule exeunt : in quibus fores obsoletas purpura, deinde semen rotundum, alquantulum compressium, Cannabis semen colore amulans.

Vulgaris est notitiæ in Creta, & antequam in caulem abeat comeditur.

Hanc stirpem Acanon Veteribus dictam suffe judicat Bellus, (à qua reliqua spinarum genera Acanacea nuncupata) conjecturis non despiciendis fretus, quas apud ipsum vide.

* 2. Carduus spinosissimus sphærocephalus rigidis aculeis armatus C. B. spinosissimus sphæroceph, Car. dui Arabici nomine missus Park.

Hujus semen C. Bauhino excrevit caule crispo cubitum superante, foliis latis, longitudine palmum excedentibus, per caulem rarioribus: Capire est rotundo, superne equali, spinis longis atrogret pungentibus armato; flore albo, odorato: in cujus lanuginolo capitulo femen continetur stranion & transversim canaliculatum Caucalidis Hispanica ferè modo, sed rudius & crassius. Horas facile

Radix Chameleontis nigri cum equali pondere Piperis & cere dentes vacillantes confima & dolores aufert. Ex Observationibus Marcelli Cumani à G. Hier. Vesschio editis excerpsit & tras milit D. Soame.

* 2. Chamæleon niger Dioscoridis Marantha J. B. niger verus Pavk. niger umbellatus florten leo byacinthino C. B. Chamæleon niger Ger. The true black Chameleon the

Huic umbella celt spinosa, tam grata aspectu cum floret, ut nihil pulchrius videri possa. Huic umbella loculis sive siliquis oblongis, densissimis acutarum spinarum circumseptis plena, in quibus stores purpurei, oblongi, intus candidi, tenues, Hyacinthi amuli supereminent: sed illa suqua spinosa semen occludir Cnico simile addine virentibus in ca storibus, quod tandem illis dance. qua innon tentre construction in the annual region of a monor, quant annual modernthus maturefeit. Folia vario colore maculis infiperfa. Cadem habet purpureum dodantala titudine, radicem fulcam foris, intus radicis Ariftolochia longa colore, atque inter mille vix man atque alteram vidimus, que non fit carnofa, quanquam Diofe interdum exefam effe tradit. Acermi guftûs est, sed commanducari oportet.

Hujus umbellata coma in aliis candicans, aliis ad coeruleum inclinans, aliis virescens repentur, antequam flores dehifteere incipiant, folia quoque rubescentia, ficut & caules in nonnullis

In Apulia finitimis ac multis aliis locis, in campeftribus & ficcis Chamaleonem suum nigum maxima ubertate provementem fapiùs collegit Marantha. Columna quoque ibidem provenire cum attellatur. Bellonius in Gracia invenit, deque co hanc Hifforian narrat. Cum Chamekonson gri radices apud pagum guendam in infula Lemno, Livado chorio nuncupatum, erui cugamus, plurimi Graci & Turca spectatum venerant quid ageremus: eas verò frustulatum sectas filo ualiciebamus, ut facilius exficcari possent. Turce in eo negotio occupatos nos videntes, similiter radices tracture & secare voluerunt. At cum summus esset aftus, & omnes sudore maderent, qui cunque cam radicem manibus tractaverant, sudorémque absterserant, aut faciem digitis scalple rant, tantam pruriginem in locis quos attigerant poftea fenferunt, ut adunt viderentur, in tannant nec fquilla nec Urtica illa centefima parte ità adurerent; prurigo tamen non adeò celerier spredit. Post unam vel alteram horam finguli variis faciei locis cutim inflammatam habere copinius, ut tota sanguinea videretur: atque quò magis cam confricabamus, tantò major excitabatur prungo. Fonti affidentes lub Platano pro ludo habuimus initio, & rifimus : at illi plurimum indiguti funt, & nifi assoverassemus nos nunquam expertos tali virtute cam plantam pollere, haud dubic male nos muletaffent. Attamen nostra excusatio suit ab illis facilius accepta, cum codem incom modo nos affectos confeicerent.

Ex his (inquit J. B.) apparet, quòd ex instituto mulierculæ apud Marantham faciant, que radios fucco pectines inficiunt ad puerorum pediculos enecandos,

4. Polyacanthus Cafabona Acarna similis J. B. An Acarna Theophrasei Ger? Theoph. Anouillare Lob? Ac. major caule non foliofo C. B. Park? The supposed true fish thistle of Theophrastus.

J. B. Pulcher est Carduus, bicubitalis circiter, per cujus caulem rotundum, album, lævem, ramósque folia dodrantalia ac etiam longiona, unciali latitudine, acuminata, supernè ex atro virore splendentia, infernè tomento candicante obfita, denlo, presso, nec nifi scalpello, aut alia eiusmodi denua, mundere conspicuo, aquabili marginum circumscriptione, nifi prohibeant spinulæ slavescenre tennes fauces, que ex intervallis binas, ternea au quaternas, rarius fingulares, in quas nervi deli-tes, mordaces, que ex intervallis binas, ternea au quaternas, rarius fingulares, in quas nervi deli-nunt, qui oblique à magno focundum longitudinem decurrente nervo in oras exportiguntur. Semunt, qui conque a magno recumanti congrutament accurrente nervo in oras exportiguntur. Se-mus parvum, oblongum, lucidum, nigicians. Felia fuperiora interdum lata unciam etiam & fe-mis & capita abundant rigidis spinis. Frigoris est impatiens.

D. Cafabona Herbarius Ducis Florentiae femen misit ad J. Bauhinum, cui provenit.

Ferrantes Imperatus florem azureum ei attribuit. Lobelius Acarnam Theoph. Anguillaræ, quam Valerandus Doureus Justinopoli Illyriæ detulit fic describit. Flaventibus aculeis horridus est. virentibus finuatis foliis, aversa parte tomento incanis uti tota planta. Plures fundit sesquicubitales caules, floribus luteolis, femine Cnici sed minore in squamoso & spinis horrido capitulo.

Si Lobelius Acarnam suam rectè describit, foliis sinuatis, storibus luteolis, oportet omnino ut ab Acarna Theoph. Imper. quæ eadem est descriptæ, specie differat. Ego verò Lobelio non multùm

fido, qui solet interdum vel ex memoria, vel ex conjectura plantas describere.

* 5. Acarna flore luteo J. B. Acarna Valerandi altera Lob. ejustdémque Pycnocomos Cretæ Salonenfis, ut suspicatur uterque Baubinus. Acarna bumilis caule folioso C. B. Park. Acarna Valerandi Dourez Ger, emac, ciusdémone Prenocomos: qui tamen cum Baubino sentit eandem effe plantam. The low fifhthille with winged fallig.

Radicem demittit (efquipalmarem, craffiusculam, albam, fibras raras è lateribus producentem; que circa caput grandefeit, coliculos emittens plures, patulos, per terram sparsos, duarum triúnive aut etiam quatuor ferè unciarum, varie divaricatos, lanugine alba toctos, membranaccis appendicibus numerofis, fpinofifque fecundum longitudinem alatos. Folia creberrima extremis potiffimum ramulis, unius aut duarum unciarum, non totam semunciam lata, incana lanugine utrinque pubefeentia, nonnihil finuata, non tantum infefto mucrone lutco, rigido, longo minacia, fed & pari feritate spinas è marginibus jaculantia. Capita oblonga occultant densa soliorum phalanges, anuginofis fquamis imbricata, ex pappo candicante pendente femine oblongo. Cnico funili, multo minori, minus candido & firiis nigricantibus variegato.

Lobelius flores ei Cardui benedicți amulos, minores, Senecionis majores, attribuit. J. Bauhi-

nus è planta à Valerando Dourez missa, & (ut puto) ficca descripfit nec florum coloris meminit. I obelius caulem dodrantalem & interdum cubitalem esse ficribic.

Reperitur in Illyria, & copiosè in insula di Leseno, Anguil. Lobelius Picnocomon suam invenit Locus. in Creta Salonensi propè diversorium S. Martini. Ego facilè inducor ut credam Picnocomon Creta: Salonensis Leb. Acarnam Valerandi alteram ejusalem, & Chamæleonem Salmanticensem Clusiu, unam & eandem specie esse plantam: Obstat quod Lobelius slores luteos Picnocomo suo attribuat, cum Chamæleonis illius Clusii flores purpurascant. Verum potuit Lobelius forte memoriæ nimium fifus, aut plantam cum jam defloruerat colligens, in florum colore errare. Forte etiam floris color pro diverfitate loci variat; quod tamen non credo, cum iftiufinodi varietatis in floribus vix detur exemplum, in eadem specie sci, lutei & purpurei.

6. Acarna major caule folioso C.B. Park. Acarna similis slore purpureo, Chamaleon Salmanticensis Clusii J.B. Cham. nig. Salmanticensis Ger.

Ex Acanaceorum genere est hac planta. Caulem pedalem habet, interdum etiam cubitalem, multis alisfive ramis concavum, ftriatum & quafi pundon, durum tamen & firmum: folia numerofa, longa, angusta, candicantia, spinis horrida. Summis ramis umbellæ quædam, ex quinis aut fens calyculis five capitellis spinosis constantes innascuntur, in quibus flos purpureus, dilutior, maturolemine subinde in pappum evanescit, reliquorum Acanaceorum more. Semen est Cnici seminis forma fed minus, foris subnigrum aut cinerei coloris, intus candidum dulce. Radix nigra, dura, figustetur dulcis. Tota planta despossor cst, & firmarum spinarum vallo munita.

Agro Salmanticenfi frequens eft. Nos eam propè montem S. Lupi, non longè ab oppidulo Locut S. Lupian dicto, itemque juxta vias non procul oppidulo Vic in valle Frontiniana inveni-

Planta hec ortu, folio, totaque facie Acarnæ præcedenti admodum affinis est, & forte eadem, inquit Lobelius, cujus fententia & nos libenter fubscribimus.

7. Lo ferox Ger. Acarnæ affinis Leo ferox J. B. Acarna minor caule non folioso C. B. Ac. min. caule non foliofo, five Leo & Carduns ferox Park.

Hunc totius Acanacci generis facile phœnicem, Leonem ferocem dixere nuperi à spiculis & insestitimis spinis: nihil enim aliud è foliis altrus divisis & capitulorum exordiis quam spicula & ve-

4. Polyacambu

Locus.

Locus.

Locus.

HISTORIA PLANTARUM. pres, unciam & fescunciam longas videas. Cauliculus vix palmum aquat: flos Cnici sylvestris, pali

dus, fpinis & aculeis favientibus, horridifque cinctus.

dus, firms & actueis revientous, normanque concess.

Planta rara & vix nord, milius properca usis. Audit tamen Lobelius quibufdam aridis collebus leaden, and properties and properties and properties. Here omnia Lobelius et culture and properties and properties and properties and properties. bus Italia, an Apennino non ita dinas magno provinta sala di At Lobelius quam vix notan Observat. reliqui Botanici transcripscrunt quiequid de co habent. At Lobelius quam vix notan feribit, descriptione sua non multò notiorem facit.

8. Carduncellus montis Lupi J. B. Eryngium montanum minimum, capitulo magno C.B. Cardun Eryngoides five Carduncellus montis Lupi Park.

Statim è radice fimplici complura nascuntur folia, duas uncias aut palmum longa, rigidula, in lacinias fipinosas, semunciales, longinscule distantes divisa, Cardui stellati foliis fimilia. Cauli Jacinus Ipinotas, Jenunciaies, tonguncue ontaines uvida, cauta tecam mina. Ganda plurimàm nullus, aliquando ledquipàmatis, folia paueis minoribus vefitus, brevi langune fibbinhe tus, caput grande in cacumine gerit, unicum, oblongum, rigidis, nervolis, fipinofique folia objitum, quibus squame oblonge & innocentes substant, pappum coercentes, quam flos purputeus mar-

In planitie propè montem Lupi, versus Meridiem copiosum observavit & collegh Cher

Hujus alia seu species, seu varietas in horto Regio Paris, colitur Eryngii montani minimi milieni capitulo magno nomine.

9. Carduus parvus J.B. Creticus minimus Park. Carline filvestris alia species Clus, cur. post. Acarna capitulis globofis C. B.

Pulchellus hie Cardinus longiuscula sed gracili, non sibrosa radice nititur, à qua cauli expres plerunque fingularis, tenus, palmaris & altior, in ramos divifus, per quos foliola uncialia, ollmun lata, ipmulis per margines donata, hirfuta. Capitula extremis ramulorum harentia, intermica latos primatorum foliorum cancellos concluía, Cyani capitulis minora. Folia ad radicem[mula] angulta, oblonga, [per oras incifa & spinosa] Flores [cœrulei] non multum se aperium au co

angunta, oberega, e per oras mena ce primota petre e certaera non intutum le apendura que pardunt, quibus fuecedura (emina parva, alba, papo inclufa.

Circa Puezzalla arcem Sicilia in palcuis flerilioribus cum invenimus; Boelius in Hifpania, in arc
Capital, ramulis infidencia fupra medium quod cault fiunmo infidet, alcuis attollunta, gia
Impia Plinii; omnia è multis angultifilmis foliolis utrinque longiufculis fpinis armatis compoin, è cujus umbilico (ut inquit Clufius) exilit flos flavus : Et revera nobis etiam flos (qui tamen jun præterierat) flavus videbatur, quem Parkinfonus, è quo J. Bauhini descriptionem supplevimis(que de floris colore nilul habet) corruleum esse affirmat ; cui potitis fidendum quam Clusio qui fican duntaxat plantam in sportulis Gulielmi Boelii, inter plantas quas in Hispania legit, conspicion Parkintonus hunc bis ponit, 1. Sub titulo fuperius allato, 2. Sub titulo Acarna globofis capitals

10. Cardous minimus Alpin. exot. mibi non videtur à præcedenti differre, quamvis nec icon, m descriptio (quam ideireo subjiciemus,) conveniant.

Elegantissima est planta, que ab una radice longa, tenui, ad palmarem altitudinem asserti foliis longis, Olivaceis, Atractylidis fimilibus, fed minoribus & mollioribus, fpinulis tamen amatis, caulibus verò multis, oblique excuntibus, quorum qui libet utrinque duos furculos, fedinzquali intervallo è caule exeuntes habet, in quorum medio calyx echinufve brevi pediculo, carers major, Atractylis echino non minor, exterius fpinulis multis numero, plerunque tredecim, to nuiflimis, per longum ipfum calycem veltientibus armatus; tantóque artificio iis foinuls imi-iflimis reticuli modo à natura elaboratis, ut vix aurifex peritiflimus id opus efficere potuille. Ilie echinatus calyx fao brevi pediculo inharet, cum tribus foliolis oblongis [quinque appinistin tone] olivaceis, spinulis armatis, ferè stella modo actis : singuli verò alti cauliculi in apice fenunt coldem calvees fpinolos, fed illo qui in medio ipforum fit minores, qui omnes inherent firalis, cen fins pediculis è caule excuntibus, fed calyx in medio corum qui fit, breviori longe pediculo inheret quam utrinque politi. Calyces verò dehiscentes florem parvum, qui nunquam late de hileit Atrastylis modo, proferunt, coruleum, qui femina producit in pappo, parva, alba, fuis fte minibus inharentia, uti in Atractylide, que calycibus laté dehifcentibus in aere evolant.

Calyces echinatos, nondum dehificentes, teneros & dulces Gretenfes, apud quos nafcitur, avi-

diffime comedunt, inquiantque non fegniter Venerem excitare,

CAP. X.

De Carduo stellato.

Arduos stellatos voco plantas capitatas, capitulorum squamis in aculeos rectos, oblongos & ple runque rigidos exeuntibus: foliis non spinosis.

1, Carduus stellatus Ger, Dod. stellatus sive Calcitrapa J. B. stellatus soliis Papaveris erratici C. B. fellatus five Calcitrapa vulgaris Park. Common Star-thiffle.

Orbitum & sesquicubitum altus est caulis angulosus, subhirsutus, alis multis concavus. Folia sats mollia, pedem aliquando longa, aliquantum incana, profunde in lacinias inconditas diffecta.

Capitula extremis harcent ramulis, glabra, Cyani capitulis aqualia, fingulis (quamis in unciales & fecunciales, rigidas mordaces, rectà foràs minantes fipinas definentibus, utradiatam ftellam imitari videantur. Florum stamina purpurea, rarius alba. Semen lubricum, parvum, oblongum. Radix n videantui. Evolum teatinia pin punest, taitus atoa. Semen noricum, parvum, obtongum. Kadix digitum vel magis craffa, mollis, fuccofa, nervum habens, ut aliæ radices, duriufculum, colore albeicens, longa pedem, Raphano fimilis Columna:

Juxta vias publicas, circa oppida & pagos, inque incultis & fterilioribus non in Anglia tantum fed

& exteris regionibus frequens eft.

Apud nos non affurgit in altitudinem, sed frequentibus ramis in latitudinem diffunditur. Appa nosmon analga in administra, see requestions faiths in administrational distribution. In aqua hujus ftillaturia albas rofas vel fungum Sambucinum, vel contra flores Calcitrapæ in aqua Rofarum albarum macerare, & applicare palpebris cataplasmatis instar sum solitus, & quidem opumo cum filecessu. Sim. Pauli.

* 2. Carduus stellatus latifolius caulescens C. B. stellatus latifolius Park.

Folia huic latiora & breviora quam præcedenti, minùs profundè ad margines fecta, paucis acu-les hic illic ad angulos fitis. Caulis ferè fimplex nec multim divifius, paucioribus ramulis, folis monfimilion oblitis, quos terminant capitula parva, rotunda, craffa, alba, aculeis crebris munita, paribus fimul [feptem plerunque una] in stellæ formam dispositis, quorum medius longiffimus, reioui utrinque breviores. E medio capite exeunt purpurea filamenta, ut in reliquis Carduis. Radix

Planta hæc ad Jaceas capitulo ípinoso potiùs referenda videtur quàm ad Carduos stellatos : verùm

quoniam mihi incognita est loco movendam non duxi.

3. Carduus solstitialis mitior Apulus Col. An Card. stellatus luteus soliis Cyani C. B? solstitialis Ger? folftitialis Dodonæi Park? &. Barnaby's Chiffle.

Ex radice parva, pulla, dulci, ac gravi sapore & odore Calcitrapæ dictæ, lignosaque folia emittit in orbem difoofita, parum è terra elata, semipedali longitudine aut majore, divisuris equalibus, taris, sinuosis, Hieracii Apuli magno capite modo, in rotundos & pares sere lobos quinos divisa, alba, rars, mutotis, riteracii Aputi magno capite modo, in rotundos se pares tere lobos quinos divila, alba, atque brevi hirfutie obfita, albicantia, molliaque. Ex quorum centro caulit rotundus, angulofits, bipedalis & major productiur, foliis vefitius, ut ocreatus videatur, ut in congenere lavifolio, albis, hirfutus, multis alis in firmmo, è foliis angultis degeneribus prodeuntibus divitus, in quibus capitula parva copio infutu, echinata ut niger Chamaeloo Maranthe brevibus caulcis, ifique utrinquo aculeatis, pungentibus, fed non ut vulgaris ftellatus dictus & Solftitalis. Flores lutei funt atqua tennes qui ille difficiale. non illis distimiles, Maii fine prodeuntes & Junio semina perficientes: atque capita etiam tunc lu-

In incultis Cirinolae, clivofis aridis copiofa est. C. Bauhinus plantam hanc Spinæ Solstitiali vulgò dictae candem facit, mihi tamen vix persuaserit, cum J. Bauhunus spinas longas, rigidas luteas Cardui stellati è singularum squamarum mucrone exeuntes Spinae lux: Solstitali attribuat: Columna autem aculeos breves, utrinque aculeatos, non ità rigidos aut pungentes ac sunt Calcitrapæ spinæ, Carduo stellato mitiori Apulo ascribat. Verum integram Spine Solfinialis descriptionem Bauhinianam subjiciemus: cum nobis diversa specie planta

4. Spina Solstitialis J. B. Carduus Solstitialis Ger. Solstitialis Dodonæi Park. Stellatus luteus foliis

In frequentes ramos divaricata est, caule gracili, bicubitali, albido tomento undique obsito, membranis pallim secundum longitudinem aptatis alato; foliis stipato unà cum ramis ad Cyani solia accedentibus, duarum triúmve unciarum longitudine 8 longioribus, per fuperiores ramos vix unciam longis, albicantibus, hirlutis, quæ in florem eunte caule ferè decidunt. Capitula Cyani capitulis aquala, longis, rigidis luteis Cardui ftellati fpinis, è fingularum fquamarum mucrone natis, infefta. Florum stamina lutea, quæ tandem in pappos evanescunt. Radix satis longa, lignosa.

Monspelitin satis nihil abundantius, nec minus frequens in Italia, unde incremento segetum ali. Loc is. quando officit, & messorum manus pedésque vulnerat.

Augusto

317

Ch.

Tempus.

Augusto mense & Autumno floret. Augusto mense & Autumno norce.
Lobelius Aurioles vocat, & expertum pro morbo Regio Remedium esse afferit. Floren age

radicem mirifice prædicant valere in Cachexia, Hydrope, Febribus diuturnis, virginum decolo facie & aliis obstructionibus. Ejus decocto vel destillată aquâ rustici utuntur ad coxendicis dolore punctiones laterum, lienis tumores & fudorem ciendum. Cam.

5. Carduns stellatus Lencoii folio.

Ad dodrantalem altitudinem affurgit, caule tenni, striato, rigido, tomento brevi candicanted fito, ab imo statim ramoso, ramulis crebris è foliorum sinubus excuntibus, que alternatim pos quatuor aut quinquo uncias longa, angulta, fuperne obscure viridia, subtus incana ad margines, qualia, Leucoii lutei vel Salicis folio longissimo similia: Ad singulorum exortum hine inde sim oblonga, quæ ad latus plerunque aliam brevem habet. Summos caules & ramulos finium capul obionga, que au taus pierunque auan oreven nater, summos activates et municata, pur huripata, praelongia scutis rigidas fijmis recht extantibus minacia. Flor compositus è paro pine reorum flosculorum fasciculo. Semina pappo involuta latitant, quam pro plante modo major, per maturitatem leucophæa nullo fuperame parti innascente pappo aut pilis. Hujus plantez femen cum Partisis essem, Anno 1665, milhi communicavit Botanicus algins n

Marchand, locum natalem non dixit, nescio an ipsi cognitum.

CAP. XI.

De Jacea capitulis spinosis.

. I. Carduus Eryngoides capite spinoso Alpin. exot.

Olia habet Eryngii, sed tamen mollia; caulémque fert ab una radice rectum, cubiuli num plioris eriam altitudinis; in quo folia prædicta raris intervallis polita cermuntur. In fin mitate verò duo vel tria capita profert, magna, rotunda, cactis longe minora, squami pe cherrimis circum extrema crenaus oblita: inter quas spina multa exeunt stellarum modo, and caerantis cacana caractus contae i mest quas spine i inter executa tentaturi intologiam, albicantes 8e dura: Flores verò quadantenus Cyanis fimiles purpuraleentes exeunt, è quiba fimi cacitis fimilia fed minora, flavefentia. Tota planta, fed maximè capita celore flavefente. La craffa, carnofa, qua indigena [Cretae] libentiffimè 8e crudà 8e coctà vefeuntur, libidinfiquele excitamentum affirmant.

* 2. Jacea lutea, spinosa, Centauroides C.B. lutea spinosa Apula Park. Levis lutea maximista taurioides Apula Col.

Radix humum profunde nixa petit, lignofa, dura, longa, corticofa veluti Quercús cadaço put habens pilofum nervulis vetuftorum foliorum, foris nigrefeens & albicans intus. Fili qu primò erumpunt Rumicis amula, carnofa, dura, lavia, retufiora, magna, longa, lata; qua mide in lobos paulatim divifa erumpunt Raphani modo, majora, latiora, Centaurio magnomia, & Limonii foliditate. Caulem habet tripedalem, angulolum, foliis divifură Quercusvel Cenima harentibus alternatim, in fummo parum hirfutum, ficuit & folia parte averfa. Capita profetda aut tria, crassa, magno Centaurio paria, Jacea aut vulgaris Cyani squamis compacta, aculeaut per ambitum insecta lutescentibus spinulis, sed majora sunt omnia: internum verò quodà ka spinulis sive laciniis sepitur, virescens conspicitur, gratum oculis spectaculum exhibens, er quina fosculi lucci capillares Carduorum modo emicant. Spontaneum in his capillares the vum, splendidum. Floruit adhuc Junio: Semina deinde persiciuntur, candida, depressa, purpuant pappo. Radicis sapor & odor, Calcitrapæ ingratus suit.

Parum obvia est hac, nec unquam uno nisi in loco Cirinolæ ortam vidimus, in fossa quadu

arginis vinea depressioris cujusdam propè Acquamena, dextrorsum cum itur.

Has & antecedens planta multa habent communia, & in pracipus notis conveniunt, ut definitions conferenti patebit: diverfitas ell in florum colore, qui huic luteus eft, illi albus; & foliore fuperficie qua illi hirfuta eft, huic lævior.

3. Jacea lutea capite spinoso C. B. lut. capitulis spinosis Park. major lutea Gor. Centaurium num five facea Spinofa flore luteo J. B.

Locus

Rigido & recto furgit caule, duorum triúmve cubitorum altitudine, multis alis concavo, firim angulofo, glabro. Folia ramulorum exortui fubjecta, alibíque per caules & à radice ad Ca taurii Collini (cujus species videtur) folia accedunt, duarum triúmve unciarum longitudos, unciam plus minus lata, in profundas lacinias ad costam usque dissecta, rigida, dura, um aspera. Capiula extremis harent ramorum, Juglandis ferè magnitudine, squamis loricata s viridi flavescentibus, per oras nigricantibus, aliquando lavibus & sui undique similibus, aliquando denticulatis marginibus, interdum in fpinam longiufculam, mordacem & nigricantem definentios

nonnunquam inermibus. Florum stamina in orbem explicantur, coloris lutei. Radix minimum digitum magnitudine æquat, fuperiore parte fubinde comofa.

Circa Monspelium & Messanam satis frequenten bservavimus

Lociis,

4. Jacea lutea spinosa minor foliis in tenues lacinias dissettis.

Huius ramulum duntaxat vidimus inter plantas ficcas D. Philippi Skippon, ubi collectum nescimus. raulis, utin hoc genere plantæ fatis craftus & firmus erat, faliis vestitus crebris in plurimas longas & Caulit, un il no gracio partie del mano da la commo cata partie e transfera partie e tran Couli lutei funt. Harc ex ficca.

. 5. Jacea montana purpurea echinato capite Park, cyanoides echinato capite C. B. montana echinato

Lib. VII.

Molliora sunt huic folia quam vulgatissima; qua socundum radicem sunt laciniata, ad Calcitrapa Molliora uni materiori quant tragamini, qua recurium raucem unit acumata, aci Caicitrapae folia accedentia: eaulec utotales, anguloris, firiari, in multas alas divifi: capitula hine inde per ramulos confulo ordine sparfa, longiuscula, quamplurimis squamis constantia, qua in mitiores tenui-oresque quam Calcitrapa aculeos cosque valde barbatos desinunt. Flor Jacea: aut Cardui muricati orefique quam Catericapa acuteos conque vance ourouso comunin. 1101 Jacca: aut. Carenu i purpureus: Semu non objevavi : Radii Calcitrapa radicem amulatur. Ad montium radices, nonnunquam secundum vias nascitur in Austria inseriore & Stiria.

Dubitat I. Bauhinus, annon hac cadem fit Jacea fue latifolia, capitulis pulchris, flore purpureo: nos diverfam cenfemus.

C. Bauhinus Jaceam majorem folio multum lacinioso Ad. huic eandem facit. Verum Lobelius hoc titulo Jaceam majorem Ger. Centaurium collinum Gesneri intelligit: cum in Anglia frequentem cam effe scribit inter segetes, ubi non alia habetur Jaceæ species.

.º 6. Jacea capite longis aculeis spinoso C. B. flore albo, capite longis aculeis spinoso Park.

C. B. prod.

Tota planta fubincana, brevibus & rigidulis pilis hirfuta : redicem habet fibris craftioribus implexam, fragilem, candidam, fed membrana fubfufed tee am : caulem cubito alriotem, rotundum, incanum, asperum, in ramulos inaquales divisium : folia prima & tenella pilis densioribus, albidioribus, molfloribusque stipantur, reliqua verò oblonga, uncias duas lata, crassa, rigida, per ambitum profunfloribulque fripantur, renqua vero obiologia, incana que suas, senia, 1981a, per iminitum promu-dius crenata, nontunquam ad pediculum laciniata, per qua fibra craffiores alba transcurrunt. Caulis furmitati capitulum fquamolum, ex pluribus fquanis, etiam triginta numero compolitum, & in conum pini amulum compactum infidet, quarum apices in fpinas oblongas, rectas, libifavas & rigidas delinunt, & Iquamarum ora firmis pilis albentibus tanquam feits undique circundata fint: inter quos fos multis folis oblongis, laciniatis & candicantibus emergit, cui femen Cnico fimile, sed vulgari majus succedit.

Hæc, inquit C. Bauhinus, à Jacea montana echinato capite Clufii diversa est. Ob folia circa margines dentata seu serrata ad Contaurium majus rectius refertur qu'im ad

7. Jaçea cum spinosis capitulis purpurea tenuifolia J.B. Stabe squamis asperis C.B. An Dodonco Aphyllames altera? Capitulis spinosis facea Lob.

Cauler huic cubitales, striati, asperi: folia aspera, angusta, uncias duas longa, quadam rarius laciniata, aut cum quibusdam eminentiis: capitula parva, quæ squamis constant slavescentibus, glabris, nisi desinerent in tres [interdum etiamquinque] spinulas. Flosenti purpurei. Circa Monspelium & alibi in Gallia Narbonensi copiose provenit. Observavimus etiam in He- Locus.

Caules (quantum memini) valdè ramofi funt, nec eriguntur, fed in terram refupini folum latè occupant.

* 8. Jacea tomentosa capitulo spinoso C. B. prod. Park.

Tota planta quasi farina aspersa foret albescit, & à radice caulis pede minor, statim in alas plures divilus exurgit. Folia habet brevia, angusta, in petiola tria, quina, septena, subrotunda divisa. Cauliculis capitula parva ex squamis multis in aculeos acutos & rufescentes abeuntibus composita in-

In Murena Hispaniæ inventa fuit.

Locus:

• 9. Jacea capitulis hirsutis Boelii Ger. emac.

Plures è radice fundit cauticulus, angulosos, firiatos, pilosos, imbelles & humi firatos, in multos ramulos sibdivisos, tres quatuórve pedes longos, undequaque diffusos, & solum late occupantes: quibus ad intervalla adnascuntur sola hirsuta, laciniata, Jaceæ majoris Gm. aut Erucæ ferè in modum,

fapore amaro admodum. Ramulorum fingulorum extremis fingula innafcuntur capiula, figuamofa, unaquaque figuama in quinque, sex, septemve spinulas imbelles, tenues, in semicirculum de positas desinentes. Flares pallide purpurei, e pluribus slosculis, ut in reliquis hujus generis com pointa deficilis marginalibus majoribus & longioribus is qui medium florem occupant, fingulia quinque lacinias angultas fectis, cyani non multim diffimilibus. Semen parvtim, pappo inclufan quo ad maturitatem perducto radix exarefeit.

quo ao matunacem pentucto mais exacters. Here planta ex femine à Guil. Beleio accepto D. Goodyero Deferiptionis autori successit : ubi illul Boelius collegit non meminit : verisimile autem est in Hispania aut Africa.

• 10. facea montana incana laciniata, capitulis hispidis C.B.

C. B. prod.

320

Locus.

Ex radice caulis palmo major, rotundus, molli lanugine canescens exurgit, circa quem filia peli. culis oblongis incanis donata, laciniata & subrotunda, tactuque mollia: capitulum parvum, Jaces montanæ incanæ afperæ capitulis hispidis.

Monspessuli in monte Calcaris provenit.

* 11. Facea latifolia, spinosts capitulis pulchris, slore purpureo J. B. An Jacea purpurea Hispania muricata ciuldem? purp. Valentina muricato capite Cluf?

Multis ramis brachiata, cubitalibus & longioribus, firiatis, angulofis, fubhirfutis, tactu afperis in terdum concavis. Polia infima pedalia circiter, palmari latitudine, in profundas, latas, finatas le cinias divifa, & Ciclioni fylv. fimilia, hirfuta, afpera, fuperiora verò per ramos paffini multo fut minora, Cyani aut Hieraen foliorum divifura & magnitudine, ufque ad ipfum capitulum crea. Caterum capitula extremis ramis harentia turbinata funt Cyani aut Jacca vulgaris capitulis prin quorum fingula fquama flavescentes aut rubentes, alioqui laves ès polita, in quinque, lex auto-tem radiatas spinas, deorsim vergentes definunt. Flores purpurei tandem in pappos facesses. se mina oblonga, Cnico aliquatenus similia, multo minora, variegata: Radis crassiuciala.

Huic forte eadem est Jacea purp, Valentina muricato cap. Clus. i. e. Jac. foliis Seridis candination perpurea C. B. Jupina purpurea capitulis spinosis Park. cui Clussus attribuit Folia Seridis candensis ramos cubitales & flexiles, & in corum summo capita squammata, sforem depromentia purpuem

radicem valdè craffam longámque & glutinofam.

Plantam huic fimilem ex femine Londino accepto ortam Cantabrigie in hortulo meo aliquado alcham, quam puto Parifientes in Catalogo Horti Regii intelligere titulo facea cyanoidis alteria da caule seu Cyani Cretici spinosi Belgarum. Hujus capitula (quantum memini) grandia crant, quam (n ni aut etiam Jacea nigræ vulgaris majora: semina ut in planta Bauhino descripta variegata.

* 12. Jacea spinosa Cretica Zanoni.

Præcedenti fortè eadem est, Radice nicitur longa, brachii humani craffitudine, tereti, nodoj, i medio deorsium versus in multos ramos divisa, cosque in ramulos minores & rariores subdiviso, ur tice craffo, fucculento, viscolo, colore pullo terra Umbra dicta tectos, medullà intus albà, tenti Differt à superius proxime descripta foliis dimidio angustioribus, per oras spinosis, quo ahiisis caule sitis eò minus incisis, adeò ut que floribus vicina sunt integra absque ullis incisurs obs-

Integram descriptionem videsis apud Jacobum Zanoni Hist, Botan, cap, 55.

* 13. Jacea laciniato Sonchi folio, sive latifolia purpures capitulo spinoso C.B. Park. An Juu marina Bætica Park?

C. B.

Radice oft recta, fragili, fibrofa, membrana fubfufca tecta, & fi plures caules protrudational adjustinosa, diu durante fapore fubaufteriufculo, ex infipido ad amariufculum tendente. Confi utplurimum rectus, hirfutus, brevibus densifque villis seu lanugine, potissimum parte inseniore po fertus, qui ob capitulorum gravitatem humum versus reflectitur, & in fummo in aliquot ramulos dividitur. Folia primum prodeuntia variant, funt cnim rotunda, oblongo pediculo donata, des magis magisque sinuata, tandem verò in lacinias, (que ad exortum inferiorum minora sunt) ine quales dividuntur: sunt eriam rigida & dura, adeo ut complicata cum quodam pænè crepiu sur gantur, brevillima & duriufcula lanugine, potiffimum fuperiora & ad exortum, tecta. Cauliobrum fummis capitula fpinola, ex fquamis compacta, initio viridia, mox ad apicem purpurafeem infident: ex fquamis spinæ septem, pulchro ordine, stellam dimidiatam referentes excunt, quam media cateris lation & longior, in minuto capitulo rubens, paulò polt verò pallens. Flos exe pitulo tarde provumpit, qui elegantis purpura & inodorus, cujus foliola fiftula funt oblonges, w rius amplo & lacimato rictu pradita, inferius angusta, qua ad exortum coloris albi, sed paulam versus faltigium in rubrum fele mutante: omnes autem stamina clavata sustinent, clava ex purpum feu violaceo prorfus nigricante, in funimo alba puncta habente, & ftaminum pediculis, ibid fiftula prorumpunt albis existentibus. Semen Cyani semen refert, oblongum, angustum & cini

Parkintonus femina nigricantia facea sua marina Batica attribuit: spinas capitis acutas quiden, at innoxias effe feribit.

Huic smilis est, non tamen eadem quam in maris litore arenoso prope Neapolin in Italia. trans urbem versus Torre di Greco & Calabriam copiolissimam invenimus, cui titulum fecimus Facea purparea maritima capitulo spinoso Neapolitana.

. 14. Jacea Sicula Cichorii folio, flore luteo, capite spinoso Bocconi.

Bote. Caulis huic angulofus & cubitum altus eft, quandóque reclinatus, multis alis divifus & conca-us. Folio longa, afpera, duas aut tres uncias lata, utrinque profundius diffecta, candicantia, folios Lices Souchi folio latiora. Floribus constat lateis Spina Solftitiali fimilibus. Capitulis longis aculeis armatis donatur. Radin alba fibrofa.

Circa Saccam nafeitur, nec videtur ea qua fub Jacea capite spinoso longis aculeis à C. B. in Prodromo descripta est.

Lib. VII.

* 15. Jacea arborea, argentea, Ragusina Zanoni.

Zan.

Caulen furrigit supra terram, simplicem, ad quatuor interdum digitorum altitudinem antequam in ramos dividi incipiat, inaqualem, subrocundum tamen, cortice slavo rubiginoso tectam; deinde in multos ramos crassiusculos divisum, lanuginosos, candidos, arcuatos, a nodo ad nodum hue il-luc reslevos, medulla viridante succosa, ligno tenni filamentoso circundata plena. Ubi caulis in nue renews, meanta variante necessary necessar fuccedentia quatuor reliqua deinde ordine pluribus, donec tandem, tota in dentes fue lacinias fecta Inccentra quatur caulem. Summi caules folia iterum primis fimilia, integra & individa geftant, acutora tamen, & alia pariter fecundis fimilia, acuta & varie incida. Summos caules & ramulos terminant capitula grandiuscula & oblonga, lanugine candida seu argentea obducta, uti sunt & relique onnes plante partes, que fi deradatur, folia ex viridi obferar reftant. Capitula hace fiquam-ms imbricatis obreguntur, intus flavis & filendentibus auri inftar, ima parte latis, à medio fursum versus argutis denticellis ferratis, spina acuta mucronatis; mense Junio aperta florem edunt speciosum, odore non ingrato, multis flosculis fistulosis corniculatis compositum, marginalibus longoribus, oris in quinque lacinus totidem foliola mentientes sectis; è medio uniuscujusque exit genous, one in quinque neuma concein toma memorane reces; e messo unaucujuque extr fidamentum feu framen [rectulis flylis] oblongum, corniculatum, & ex ripfus medio aliud, valde gacile, fumma parte incurvum & bifurcatum. Florem excipit femen versus finem Juli, aliarum licearum feminibus fimile, colore flavicante & lucido. Radix brevis, fubrilis, flexuolá, in mulpicarum temmos minos, como mastante e manto. Canada se anos presentas mentos municos se mantos e mantos composita effect; colore ex flavo rufescente, medullà intus albà; odore Brassica hortensa; lappre aromatico, tuberum a montibus Mutinensibus eratorum, verum pungente aliquantulum & exficcante. Foliorum sa por valde amarus, velut Cardui benedicti. Planta est perennis, semine etiam se propagans,

Jacea Sphærocephalos Spinosa Tinguana Hort. Edinburg. Jacea Tinguana capitulis Spinosissis.
 mir Hort. Lugd. Bat.

Cum hac planta nobis nondum conspecta fuerit, plura non habemus qua de ea dicamus.

CAP. XII.

De Cyano.

Yanus à floris colore cyaneo feu cœruleo nomen accepit. Battifecula five Baptifecula Officia nis olim dicebatur, que vox Hermolao à Latino derivata videtur, nimirum à batuo five buto verbo antiquo, quod percutere & tundere fignificat, unde Anglicum Weat, & fecula i.e. falx, à secando dieta, unde Anglicum Sithie : à percutiendoscilicet & remorando messo-

Cyanus flosculis in flore marginalibus speciosioribus minúsque laciniatis infundibuli formam haentibus à Jacen differt : rectiùs genere cum Jacea convenire fratuitur : namque fi hanc diftinctionis generica notam ponamus, dua tréfve duntaxat erunt Cyani species, nimirum vulgaris Cyanus, & Turcicus odoratus.

A. I. Cyanus J. B. minor vulgaris Lob. Ger. Park. Cyanus Segetum C. B. 231cm bottles.

Lignosam habet multisque fibris capillatam radicem ubi excrevit: unde caules plures surgunt, abitum & folquicubitum alti, angulofi, cavi, lanugine incani, in ramos diviti. Folia infima Lob. * Non tamen acutis laciniis funuata, Scabiosa aut Dentis leonis more; alia longa, culmum lata, per longitudinem alco projundi, nevoli, ceria, albicantiáre. Flore oc capitulis funammatira compactis fe explicant, corniculis nec in t. m. kiniasis conftantes, colore communitee ceruleo, & ut nomen loquitur cyaneo, alias albo, alias logat G animatica. puniceo aut purpureo, crebris in medio flofeulis coeruleis aut purpureis, fimplices. Semen cupitu. gript. 1 activi-

322

Lecus.

Vires.

Locus.

Locus.

lis florem suffinentibus seu alabastris oblongum, nitidum, pappo cristatum. Sapore est tota plans ficco & aliquatenus nauscoso, odore nullo excellente.

Inter fegetes passim provenit. Flore est communiter coerulco, rarius albo aut purpureo. Ve rim fi in hortis latiori folo feratur & colatur, non tantum flores edit cœruleos aut albos, 648 rum 11 in norus nation 1010 relatin e Communico aut carrileo aut carrico. Cultu cum purpurcos, & carness, & many for plens, diversorum colorum; unde C. Bauhinus temere fine हर mangonio obtinentar Cyani pore prost, acception à Cyano fegetum feparans: Offendat ques

(inquit Frater) discrimen.

ngun Frater) aucriment. Flos hujus ut & aqua stillatita utilis esse dicitur in oculorum inflammationibus, rubedine, limi tudine. Eryfipelati infpergitur pulvis ex floribus una cum capitibus factus. Ad putrida ulcan tudine. Erynpeiati impergitui puris ex institute Camerario efficax est contra morbum regium valet fucus initialatus: Pulvis corum auimpus
Dol. 31. Alias multas & ferè contrarias inter fe facultates cidem attribuunt: v. g. affus febila
Dol. 32. Alias multas & ferè contrarias inter fe facultates cidem attribuunt: v. g. affus febila
Dol. 33. Alias multas & procession de facultates cidem attribuunt: v. g. affus febila febil rettinguere, auverus venenacatum pertanatum nontrina prodesse, iis qui ex alto delapsi sint at effe arguint: in palpitatione corque, in uniocatione userna processe, in qui ox and coapitlant au contult, & quactinque de caufa fainguinent concretum intus habentulus utiliter exhiben, que caldum effe fuadont. Et revera fapor totius plante amarus & nonnihil acris, vis deoblituendi, & pur dum effe fuadont. gandi aquas, quam C. Hofmannus fibi compertissimam longo usu esse tradit, calidum poussouism frigidum eum effe probant.

igiquan cum ene prosant. Flores in fpiritu vini, aut etiam aqua communi macerati fuo eam colore imbuunt, itemqueSac. charo elegantem colorem communicant, cujus usus omni periculo vacat. Idem præstant soa

Cichorei, Delphinii, &c.

2. Cyanus major Lob. Ger. major vulgaris Park. Alpinus radice perpetua J. B. montanus laidilis vel Verbasculum cyanoides C. B.

Numerosis sibris & mediocriter crassis in unam radicem cocuntibus vivacem & perennem, grato sapore, figitur: cubitales & altiores caules surrigens, lanugine multa villosos, angulosos quibus adnascuntur folia Lychnidis coronaria, longiora, latiora, lanuginosa, mollia, alis lunculis ad proximum ufque folium femper, cum caule continuatis. Capitula fquammata florislimas. Cyani vulgaris, fed longe majores, fimbriatos & è ceruleo pupurantes, nonnunquam & abs, corniculis circiter uncialibus, purpurascentibus, quo etiam colore prædita sunt stamma [stoke] medii] apicibus tamen cinereis.

In montofis propè Spadam vicum acidulis celebrem primò inveninus, postea etiam in monte le ra non longè a Geneva. J. Bauhinus in monte Wasserfall, Basileae cum esset, observavia. Alla

etiam in montibus non rarò occurrit.

Hac planta si characteristicam Cyani notam à florum petalis marginalibus speciosioribus, mins profunde laciniatis, & infundibuli formam habentibus fumas, Cyanus dicenda non est, Min tius Jacea.

3. Cyanus repens latifolius C. B. Gor. repens latifolius Lobelii Park. peramarus repens felals vendulæ J. B.

Minus observata hae, non aliò quam ad Cyanum aut Jaceam referenda [imò rectius mejula ad Jaceam quam Cyanum] foliolis oblongis, angustis, Lavendula, rigidis, illius planta qua proxime descripsimus [Cyani majoris] similibus, in cauliculis gracilibus, viticosis, palmaribas p dalibus & fefquipedalibus, quorum fingulis fumuis finguli florer, framinei Jacex, obsoleti privrâ, è poculis fquamosi infertione conflatis prodeunt. Radix digitum parvum aquat. Toaph ta gustu perquam amaro & ingrato..

Subter Seleli pratenfis ramulos ad Sellam novam & alibi agri Monspeliaci reptando latitat Ha omnia Lobelius. Nos plantam hane circa Monspelium multis in locis observavimus, nechinan-

Neque hac planta ad Cyani genus propriè pertinet, sed ad Jacea.

4. Cyanus repens angustifolius C. B. repens limifolius J. B. repens angustifolius sive maint

f. B. Cauliculus huic dodrantalis; folia ferè Lini, valdè crebra, uncià paulò longiora, angulta; a tula longa, squamosa, similia Steechadi citrinæ alteri inodoræ, verum squama breviores videnta, s quibus erumpit tomentum candicans. Saporem infignem non animadverto,

J. Bauhinus ex ficea deferipfit.

5. Cyanus floridus odoratus Turcicus seve Orientalis major & minor Park. The Sultan flows.

Folia huic latiora funt, & ad margines magis laciniata quam vulgari Cyano, non ufque auch cana. Caules in majori specie minimum bicubitales, in minori humiliores, foliis consimilation ninoribus obliti, in plutes ramos diviti, quorum finguli finguli fingula fuftinent espitula, futamola, cjui vulgaris majoras, flore escrentia majoras, è multis floculis compositos, marginalibus octo auto vem fittulotis, oblongis, versus oras paulatim dilatatis & expansis, infundibuli specie mediis ben oribus & angustis. Flosculorum ambientium color dilutè purpureus, amœnus; mediorum pallidior & albelcens: odor fragrantissimus, ut præstantissimum etiam Zibethum superet. Semen pappo inclusum nigricat. Radix quotannis una cum superficie emoritur.

Constantinopoli ad nos transmissa est, apud Turcas in honore esse cœpit quoniam ab Imperatore

orimum in agris observata, ob odoris gratiam collecta & gestata est.

Minor species quantum magnitudine omnium partium tantum odoris suavitate majori speciel

* 6. Cyanus tomentofus Alpini exot.

Alpin.

Planta eff furculofa, ferens ab radice furculos plures, longos, graciles, rotundos, oblique actos furfum, lanugine candida obfitos, cubitales & ampliores, molles, foliu func inde vettuos longis, tenubus, per oras ferratis, in acutum definentibus, candidis, tomentofis, Cyani folius figuraf fimilibus, fed multo minoribus. Surcudi in cacumine habent flores purpurafeentes, Cyani fimiles, fluis parvis calycibus, & exercivis fquamis obfitis, contentos. Radix tenuis, in multas di-

Accedere videtur Jaceæ foliis angustissimis subtus incanis, seu Steechadi purpureæ odorata

Parkinfoni.

* 7. Jacea Hispanica Alpin. exot. potius Cyanus Hispanicus.

Anjon.

Et folis, & floribus & caulibus ex toto Jacca vulgari fimilis eft. Flores verò ad flores Cyani
maxime accedunt, & magnitudine, & figura, & colore. Etenim colore albefeunt in corruleum, & veluti radios elegantissimos habent. Planta annua est & sapore amarescit.

Hujus femina ex Anglia habuit Pr. Alpinus à Joanne Moro M. D. missa.

CAP. III.

De Jacea.

I. Jacea maxima Alpin, exot.

Alpin, exot.

Anles à radice sustollit quinque vel sex cubitos altos, rectos, scabros, ad imum dense fothat a rance muonit quinque ver les cuantos aicos rectos, reantos, au muni cense ro-litato; è quorum medicitate fuperiori hinic inde firrelli plures, recti, graciles, rotundi exe-unt, in quorum fuminitatibus producuntur calpest parvi, Cyani magnitudine atque figura, è quibus exeunt flores lutei, Cnici floribus similes: quibus in calycibus succedunt semina Cenuari majoris feminibus proxima, faporis leniter amari. Planta prope radicem & in caulium inferins partibus admodum eft perfoliata; falia verò Helenii foliis fimilia videntur, led minora, quadam revoluta in seipsis, quasi luxuriantia, lanuginosa & quadantenus mollia, omnis coloris expertia, non fine levi amaritudine. Radix longa est, crassa, in tenuitatem desinens, quibusdam pauculis radiculis fibrofis referta, colore alba, Cinaræ radici omnino fimilis.

Ex seminibus Hierosolyma delatis enata est.

2. Stabe capitata Rosmarini folio Pona, sive Chamapitys fruticosa Cretica Belli J. B. Jacea fruticans Pini folio C. B. Stabe fruticosa angustifolia Cretica Park. An Chamapeuce Alpin. exot.

Ex albicante radice lignosa & aliquantulum fibrosa varii effequentur caules teretes, modo Corona-Le Libanotidis, trium circiter cubitorum, quadam canitie aspersi: profert folia uti ipsa Libanotis, fed longiora multo & acuminata magis, quæ paulatim flaccida facta, ira se coarctant, ut omnino appareant Pinaftri folia, quaque fupere virefcunt, infernè albicant, cum quadam lanugine, uti & cauliculi in ramulorum faftigiis edit capitula quemadmodum Steebe Salmantica prima Clufii, quali magnitudinis Centaurii majoris, cui etiam flos fimillimus est, nisi quòd magis purpurascir.

Vide infra Jaceam foliis angustissimis, subtus incanis, cui plantam hic descriptam eandem esse

suspicamur: ut & Chamæpeuce Alpini in Exoticis descriptæ.

* 3. Stabe

Locus.

Leeus.

Lactk.

Lecus.

* 2. Stube fruticosa latifolia Cretica Park. Frutex rotundo argenteo folio, Cyani flore C. B. E. fruticosus Creticus Candiæ Ponæ Ital. Pulcherrimus frutex Bello cp. 2. ad Clus

HISTORIA PLANTARUM.

Ad duorum cubitorum altitudinem affurgit, in orbem diffunditur, perpetuoque viret. Foliala bet longa, rotundiuscula tamen instar foliorum mali, firmiora, latissime virentia superne, inseri bet longa, rotunduicula tamen intal soliotuli man, intitatas, anticulos albos, lanuginofos, que se alba quadam lanugine obducta, ut argentea videantur: cauliculos albos, lanuginofos, que se verò albi quatam tanugino obducta, ut arigentea vuccintu. "Amino accessi antiquinoso, quo, fila utrinque ambiunt, in quorimque extremitate fibers cernituru specie thyris, ut in Saponain, gari dispositi, squamato politu, sed figură Cyani, colore pheniceo, calyce tamen longice qua Cyani, squamato, albo & rubro diluto colore prædito. Flores in pappos resolvuntur: semen loss us quàm Cynimi, calycésque sunt perennes.

In altiffimis pracipitiis inter faxa provenit.

4. Stabe major calyculis non splendentibus C. B. Austriaca elatior Park. Centaurii majorii suintume

Radicem habet minimi digiti craffitudine, dodrantalem, fapore Cyani naufcofo: Felia Schiefe Radicem hater minimi digiti cramitumis, documentami, more diffecta, albidiora, fapore amato pre dita: Caules unius, duorum aut trium interdum cubitorum altitudine, pro locorum ub provenitione; in multos ramos fiffi, foliis criam tenuioribus. Abfunthii ferè Pontici veftiti. forma, staminei, minores, purpurantes è capitulis emicant turgidulis turbinatisque, Scabiose square mate argenter, paulò minoribus, fquamulis afperis, pilofis, imbricatis, non lucidis, ut in arguna illa. Semina parva, oblonga, ruffa, quaternis coftulis striata, quibus pili adharent.

Tanta ell hujus plantæ fimilitudo cum Scabiofa argenteis squamis, ut eandem existimatemes inquit J. Bauhinus; quod idem & nobis videtur. Capitulorum argumento Centaurii majoris for

In Germania, Italia & Gallia Narbonenfi frequens eft, ut non opus fit loca memorate I. Bauhinus Jaceam albam Tab. huc refert: C. Bauhinus speciem ex ca distinctam abhacu & sequente facit, titulo Stubes caliculis argenteis minoris.

5. Stube calyculis argenteis C. B. argentea minor Gor. Salmantica argentea, sive tertia Clus Put. Scabiosa squamata argentea J. B.

Lignosa radice firmata cft. Caules cubitales & bicubitales, striati, subhirsuti, multis alis como Folia multiplici cufurà diffecta ad Centaurii majoris speciem minorem accedunt, nigriora, tentina Extremis ramulorum capitula nascuntur turbinata, concinnis lucentium squamarum & candicana fquamulis imbricata. Hac à pracedente vix alia in re quam squamulis capitulorum tenuibus & lucentibus diffat t

vix crediderim specie ab ea differre.

In Calabria propè Tropiam urbeculam observavimus; necnon circa Monspelium.

. 6. Stube Austriaca humilis Clus, incana Cyano similis tenuifolia C. B. Austriaca humilia Pul

In collibus & montibus Viennensi urbi vicinis provenit hoc genus superiore multo humiliu, n gìs incanum, tenuioribulque virgis; quod non multum differre videtur à minore Cyano.

* 7. Jacea montana incana odora C.B. Jacea muschata J.B.

Radix lignofa, lenta: caulis rotundus, pedalis; folia longa, lata, mollia, tomentol, binis longis divifa, alba vel cinerea. Capitula formâ & colore Jacca fecundae, [qua Centaunum mura le dicitur] [Tot: planta fatis fuavi odore prædita eft, faporis amaricantis cum adfirictione quadam Ita describit Tabernamontamus (inquit J. Bauhinus) cujus & descriptionem & iconem probams Heidelberga provenit arenosis & siccis locis. Nos ibi frustra eam quasivimus; verum Centaminan rus speciente tenusfoliam J. B. copiosam ibidem invenimus. Gaude locis altis & apricis. Jacean moldetam in monte Hymotto prope Athenas observavit D. Georg. Wheeler.

8. Stube Salmantica prima Clusii Park. Salmanticensii prior Clusii, sive Jacea Intybacia J. B. gentea major Ger. major, foliis Cichoraceis, mollibus, lanuginosis C. B.

Jacca fimilis folia habet humi strata, Scabiola Jaccaque foliis latiora, ad Cichorii folia accala tia, mollia, lanuginofa, & interdum candicantia. Aliquot ex eadom radice caules exeunt, other les aut ampliores, ftriati, fubbirfuti, fungosa medulla farcti, multis alis brachiati; quibus mhare minora, minúlque diffecta, & mucrone quodammodo fpinofo folia. Flores nafcuntur in fumms p mulis, capitulis [Cyani paribus, turbinatioribus, glabris nitidifque & politis, albicantibus per em mum rubentibus (quamis, imbricatis] comprehenti, purpurei: quos lubsequitur semen lubralis. Centaurii majoris amulum, sed minus. Radix est longa, candida, digiti interdum crassitudine, s nonnunquam vivax cft & plures annos durat.

. o. Stabe Salmantica secunda Clusis Park, major foliss Erucæ mollibus lanuginosis C. B. Faceæ genus Stabe Salmantica, folis mollibus lanuginosis, caule insirmo 1. B

Edia omnia habet mollia & lanuginofa, Erucz instar laciniata; Caulem infirmum, ramosum, in terram procumbentem, cujus flores fummis ramis innascentes superiore majores, barbulis exterioin teriam promitis, purpureis, (quibus intermixti villi quidam luter) medium florem occupantibus. Semen luperiori fimile, vel Cyani femini: Radix digitalis, albicans, non vivax, fed quani fublequens

Nalcitur Salmanticenfi agro in arvorum & vinctorum marginibus. Floret Junio, Julio, & Au Locus & Tempus.

· 10. Stabe spinosa Cretica Park. Spinosa J. B. spinosa maritima C.B. Cyanus spinosus Creticus

Quant defcriplit Clufius Hift, app, alt. autt. in Ducis Areschotani horto enutritam trium circiter pe-dum altitudinem aquabat, & si angustiis non conclusa libere excrescere posset, ad majorem altitudinem pertingere posse arbitrabatur. Fruticosa autem erat, ramulósque satis duros & quodammodo lignosos habebat, foliis valdè laciniatis oblitos : fummi verò ramuli flores fultinentes minoribus, itíque fingularibus foliolis inftar foliorum Lavendulæ fepti erant & plerumque in spinas desinebant. Tota planta candicabat ferè instar Cineraria dicta: Squamosi etiam erant florum alabastri & calices; ipsi autem flores candidi, Cyani florum formam quodammodo referentes. Radix lignofa, multifida atque perennis. Floret Iulio, Augusto, & toto Septembri.

P. Alpinus altitudinem palmarem huic plantæ attribuit, & flores colore carneos: reliqua descripin Gris convenit.

Hac, puto, planta est quam observavit D. Georgius Wheeler propè Athenas in Attica, inque Teno infula Cycladum. Itiner. p. 52.

A. 11. Jacea major GCr. itémque Scabiosa slore purpureo ejustient, ut J. Baubino & nobis etiam videtur. Scabiosa major squamatis capitulis C. B. itémque Scabiosa major altera squamatis capitulis, seve facea rubra latifolia laciniata ejustem. Centaurium collinum Gesmeri flore purpureo I. B. Becat Amaninced oz Mattellon.

Matth.

Primo statim exortu folia profert longa, nullis in ambitu laciniis, at que his succedunt plus, minorismodo, diffecta cernuntur, quæ verò in caule & ramis habentur, minora funt & magis laciniata. Caules gerit æstate sesquicubitales, teretes, striatos, incanósque, qui circa cacumen suos fundum control gent ethate equitation control and the control of the cont

Nasciur inter fruges & in campis non cultis, argilloso præserum solo: éstque (ut rectè Lobe-Locus,

lius) segetum potius quam pratorum.

12. Jacea nigra Ger, nigra vulgaris Park, nigra vulgaris capitata & squamosa J. B. nigra pratensis latifolia C. B. Minaplueed of Mattellon.

Radie satis crassa, lignosa, vivaci, fibras multas emittente, sapore cum nausea adstringente nititur, Folia priora, que à radice exeunt, aliquid (inquit J. Bauhinus) commune habent cum Cichorii foliis, funt enim longa, nonnihil laciniata, præ virore nigricantia, brevi lanugine hirfuta. Caulis ex eadem radice interdum unicus, faepius plures excunt cubitales aut sesquicubitales hirsuti, teretes, stri-ati, firmi & rigidi, fractu contumaces, medulla farcti, soliis crebris, nullo ordine positis, iis quæ ad radicem fimilibus verum angustioribus, obiter præcipuè ad exortum dentatis, cincti: é quorum alis seu sinubus à medio caule sursum versus ramuli egrediuntur consimilibus foliis sed minoribus donati, in fastigiis unum, duos, tresve flores sustinentes, seu potius florum capitula, satis grandia, squamis nigricantibus, circa margines cilii instar pilosis, imbricatim positis exterius contecta, è quorum medio ficiali emicant tululofi, laciniati, purpuralcentes, arcte fiipati; quibus marcelcentibus & delapis refant, denso sed brevi pappo intermixta, semina, parva, per maturizatem ex cinereo nigricantia. Ramuli interdum in hac planta rectos ferè angulos cum caule efficiunt.

Post mediam plerunque aftatem apud nos floret, estque in pascuis nimis frequens. Habetur in Occidentali Anglia parte hujus varietas flore Jacca majoris, hoc est cum limbo seu Loca

circulo floculorum majorum seu longiorum in margine, Cyani in modum; hacque non minus equens quam vulgaris ibi oritur.

Hujus varietatis aliam adhuc varietatem observavit nobssque ostendit Tho. Willisellus cum flore leno, cujus flos totus componitur ex ejufmodi flosculis, qui in margine illius sunt, nimirum oblongis & speciosis.

12. Facea

Leciis.

onnunquam vivax cir ex pintes attios una. Circa Monspelium passim provenit, nec minùs frequens habetur in Italia & Sicilia.

Locus

Locus

Locus.

Loci A

13. Jacea nigra angustifolia Park. nigra angustifolia, vel Lithospermi arvensis foliis C. B. prod.

Radice est nigricante, in fibras aliquot divisa: caule pedali, rarius cubitali, rotundo, aspero, in alas inaquales divilo: quem folia incana, angulta, brevia, rigidiufcula & afpera, Lithofpermi ar ventis fimilia alternatim fua bafi cingunt. Cauliculorum fummis capitulum fquamatum & nomi venns minuta and lacarrum formă, fed minus, infider: ex quo flos multis exiguis oblogis fo liolis pallide rubentibus vel ex purpură candicantibus prodit, cui femen exiguum nigrum fuccedit. Hanc passim Monspessuli & Patavii observavimus.

Adeò exigua est & ferè nulla inter hanc & pracedentem differentia, ut non immerità J. Banki

nus ad idem caput utramque reducit.

Huic & altera fimilis, fed caule molli tomento vestito, & foliis incanis mollibus & longioribus

14. Jacea semper virens Lusitanica Bocconi & Morisoni.

Hujus plantæ folia lanceolata, longiora latioráque quam vulgaris [Jaceæ nigræ,] marginetamen. ut illius, laciniata, aspera, è virore pallentia: Caules multi, cubitales & longiores, pluribus spatim & confuse foliis cincti, in ramos multiplices per totam summitatem divisi, duri, asperi, proferen ex contine roms emet, in ramos muiapaies per totain tuminateur unit unit, anjoit, protective sequinda è quibus exeunt flamina [verius flociali] plura, conferta, coloris ex purpara inhenic.

Radis lignofa, dura, non absque fibris. Tota planta hyemem (nifi aeris admodum fierit) fine noxa facilè tolerat.

In hortis Florentinis, Pifanis, Bononienfibus & demum Parifienfibus vidimus. E Lufttanit primum allatam credunt, unde nomen habuit. Hacterius Bocconus, cujus descriptionem probiinus, ut plura addere non fit opus. Nos è femine Londino accepto natam in hortulo noltro Can-

tabrigie aliquandiu aluimus.

Jacea foliis anguftiffimis, fubtus incanis. Stuchas purpurea odorata Park. Stuchadi ciniz effinis capitulis longioribus J. B.

Ad cubiti ferè altitudinem affurgit, ramulis infirmis & terram versùs reclinatis, unde in laind nem magis quàm in altitudinem diffunditur; è radice longa, durâ, nigricante virgas crebalnent mago quam m automoment contratant y competence songst acta magnetative mago tocam-gnofas incanas emiterens, folias plurimis, oblongis angultis, luperne ex virtid nigricantibus, man-lanuginofis, tomento candicante obfitis, circa margines fubinde dentatis vestitas. Summis malis interdum fingula, plerunque bina innafeuntur eapitula, oblonga fquamis confertis imbien, flofeulos exferentes pulchellos, purpureos, odoratos; quibus fuecedir femen pappo involutum, Cada Pinea dicti feminibus nonnihil fimile.

Plantam hane variis in locis tum in Gallia Narbonenfi tum in Gallo-provincie rupibus por Maffiliam observavimus. D. Magnol in monte Cetio, in sterilibus circa la Colombiere, versis sil

noram propè Foncaude, & alibi eandem invenit. Botan. Monsp.

An & quantum differat hac planta à Steebe capitata Rofinarini folio Ponæ confiderandum

* 16. facea integrifolia humilis C. B. nigra humilis Park.

Hac cauliculis est pedalibus, rotundis, alba lanugine hispidis, & terram versus reflexis: falia un ciam latis, duas longis, nec laciniatis, nec crenatis led integris, lanugine, præfertim per margnem, pubefcentibus & fubalperis, bafi fua cauliculum ambientibus: in cujus fummo capitulum ex multi fquamis imbrication dispositis constans, ex quo sos Jacea vulgari similis, subpurpurascens, ex sololis [veriùs flosculis] oblongis in filamenta aliquot divisis compositus, prodit,

In Auftria ad S. Hippolytum provenit.

Hac etiam à Jacea nigra vulgari adeò in paucis differt, ut vix possim animum inducere ut credam specie distingui.

* 17. Jacea montana Austriaca major Park. Jacea nigra squammoso capite major C.B. montans fquamofa major, semine nigro J. B.

Numerofa ab cadem radice promit folia, oblonga, vulgatiffima Jacea haud abfimilia, nectadu minus afpera, fapore nonnihil calido, fubadftringente tamen: caules plerunque cubitales, fittias ramosos, foliis angustioribus, & interdum paucis laciniis secundum pediculum præditis obsitos, # in vulgatiffima: Capitula in extremis ramis craffiora, non hirfuta, sed multis squamis tenuibus, & fi vel digitis leviter attingas crepitantibus pradita, infernè candicantia, lipernè vero, quà è bis explicat, fufca. Flor multis exiguis foliolis [rectus floculis] in quinque lacinias divifis ex purpua candicantibus conftat. E quorum medio purpurafcens tubulus exilit, in funmo velut farina alpra fus; quem ambiunt purpurea majora longioráque foliola [flofculi] quinque inæqualibus lacinis ctiam constantia, uti vulgatissima. Semen Cnico forma simile, sed exiguum, nigrum, paulo ma jus, quam vulgaris, subadstringentis gustus. Radix etiam vulgatissima similis est, fibrosa, nigh

De Herbis Capitatis dictis. Lib. VII.

Floret Julio & Augusto & subinde semen profert, quod maturum statim è vasculis reptans ficcum Tempus. florem excutit.

• 18. Jacea nigra squamoso capite minor C. B. montana Austriaca minor Park. montana squamosa minor, semine albicante I. B.

Hac priori ferè per omnia fimilis, paulò tamen humilior, ut qua rarò pedalem fuperer altitudinem: feliu minus alperis & aliquantulum incanis; paulò dilutiore flore, semine minore, nec nigro. fed candicante & cineraceo, linguam etiam magis calefaciente. Maturius plerunque floret & femen Julio perficit.

Provenit utraque copiosè in montanis Pannonia & Auftria pratis.

Locus.

19. Jacea latifolia capite hirfuto C.B. Austriaca villosa Ger. Austriaca latifolia villoso capite Park. Jacea cum squamis permatis sive capite villoso elatior & bumilior I. B.

Lata longáque habet folia, fuperioribus majora, magis albefcentia, molliora [breviora latioráque mam Jacez nigraz vulgaris, felcunciam aut unciam longa, Jatitudine unciali, acuminata, crenata, infima verò palmum & fesquipalmum aquant. J. B.] leviter dentata per ambitum, gummoso guflu, fed amaritudinis non exigue. Caules plures ex eadem radice promit, cubitales vel eviam ampliores & interdum minores, angulofos & ftriatos [fubhirfutos, ramis multis brachiatos] Capitula terna aut plura, contigua ferè, ex multis squamis imbricatim dispositis constantia, quarum cuspides exterius reflexæ, in adeò crebra tenuiáque filamenta, nigricantia, five potitis multifidam barbulam definunt, ut ipla capita tenuissimo & elegantissimo reticulo inclusa videantur, miro natura artificio. Flo è medio rumpit Jacca vulgaris, purpureus. Semen maturum cinerei coloris, Cyani femini ferè respondens.

Radix vivax, & multis nigricantibus fibris donata.

Calidiori circa Monspelium cœlo longè est strigosior foliáque possible tinterdum sinuata potius

In montanis Pannonia & Auftria pratis oritur Clufio: Floret Iulio & Augusto.

Locus & Tempus.

* 20. Facea Melitensis capitulis conclubatis Bocconi.

Caules hujus pedales & longiores funt, alati, ramofi, geniculati. Felia angusta, Jacen vulgaris foliis molliora, leviter finuata & incana. Flores ad genicula ab imo ad fummum caulium plures, liblutei, è capitulis normibil spinosis, atque rotundi globuli forma simul commissis exeuntes.

Melitæ invenit P. Boccone, in via quæ Cafalnovum ducit. Lutetiæ etiam nata est, sed capitulis

minùs compactis.

21. Jacea Monspelfulana cui in squamis sibræ nigræ, interdum acaulis J.B. Jacea bumilis Hieracii solio C.B. Pavk. pumila, humilis serpens, acaulis sermè, slore cyaneo & albo Ad.
Lob.

Spontanea palmum vix superat, interdum acaulis, cultura in cubitalem altitudinem proficit; multis ex radice craffiufcula productis caulibus, firiatis, hirfutis, intus fungofis, multum ramofis. Folia pumila per terram sparguntur, Cyani foliorum amula, incana lanugine obsita, laciniata, alia integra, reliqua per ramos fortuito pofita nafcuntur. Capita folis oblongis, minime diffectis, acumi-natis obvallata funt, mediocris magnitudinis, mollicella, fquamis longiufeulis compacta, quarum oras fimbria nigra ambit, acumen verò in pinnatas spinulas innoxias fatiscit. Flos albus stamineus in pappos abit. Habetur etiam flore purpureo.

Prope Monspelium in marginibus satorum ad pontem via qua Frontignanum itur invenit Lobe. Locus & lius : ibidem etiam D. Magnol floribus purpureis & floribus albis frequentem vidit Maio mense flo-Tempus.

22. Jacea angustifolia capite birsuto C.B. angustifolia Austriaca villoso capite Park.

Longè humilior est, cubitalem altitudinem vix attingens, alioqui foliis villofis, & retis inftar formatis capitibus, atque aded floribus magnam fimilitudinem cum præcedente habet. Semen variat, quod nigricans est & paulò craffius.

In isidem locis oritur, eodémque tempore floret. Monspelii hac nobis oftensa est sicca, ipsi tamen eam in loco natali crescentem nondum vidi- Tempus.

Jacea alba hirsuto capite C. B. cum non aliter quamfloris colore à penultima differat, species diftincta cenfenda non eft.

Ff 2

* 23. Jacea

* 23. Jacea montana incana afpera, capitulis hispidis C. B. Park.

328

Lecus.

C. B. prod, Radice est lignola, in longas fibras divilà & rusescente: cauliculo palmari, rotundo, lanugime. Radice et rigitos, in forgas insta divia de Infectore e tanta pantari, roundo, langgo, 60: folis alperis, ad radicem pluribus, incanis, hifpidis, partun laciniatis, anguffis, [merdum] laciniatis, fubrotundis & cacht mollibus] uncias quatuor longis, reliquis verò in profunda & rigida crenas divifis, bafique fua caulem amplexantibus, qui aliquando in ramulos dividitur, quorum fin guli capitulum parvum ex fquamis hilpidis compolitum fulfinent, carum enim culpides exterius e. flexe in tenuissima filamenta definunt. Flores vulgari fimiles fed multò minores.

Monfoeffuli in monte Calcaris provenit.

* 2.4 Jacea nigra laciniata C.B. nigra vulgaris laciniata Park. Jacea cum squami ciliinfa pilosis J. B. Jacea Austriaca VI. Clud.

Cluf. J. B.

Clul, J. B.
Felia vulguri funt fimilia, fecundum radicera leviter laciniata. Caulis cubitalis aut amples, gracilis, firmus, Itriatus, [aliquantum hirfutus] nonnihil interdum purpuralecns, in multa da inaquales divilus, per quem folia funt jam dictis minora angustioraque [uncialia & fescuncialia le munciali latitudine & angustiora, dura, subhirsuta] Flores tingit purpura saturatior, Jaces vulga. cis omnino fimiles è capitulo pari, toto nigricante, cujus fquamæ fingulæ pilos breves agnination circumcirca cilii inftar poffident. Semen priori aquale; Radix aliis fimilis.

Crefeit permixta cum superioribus, atque codem etiam tempore flores ejus explicantur,

* 25. Jacea Cretica Park, laciniata, squammata C. B. squammata Cretica, quibusdam Scabils Cretica dicta J. B.

Cluf.

Alabet multa longa folia, fupra tellurem expanfa, inflar majoris Scabiofa Matth. craft neno pradta, & fecundum illus longitudinem, non modo multipliciter laciniata, fed ipfa dambanae in minores alias fecta. Caulis deinde emergit cubralis & amplior, firiatus, durus, nondificant minores alias fecta. lis Jacee montane squamato capite majori, per quem sparsa sum folia jam dictis minora & minora laciniata: findutur deinde in varios ramos, minoribus adhuc folius & rariùs sectis pradus. Es tremi rami sustinent squammata capita, que producunt deinde florem, multis longioribus flores purpurascentibus, interdum omnino albis & valde sectis constantem, ex quorum medio extesti lus pallescens: evanido flore succedit Jemen multa lanugine involutum, Cnico forma simile, siteriguum, cineraceum. Radis fatis craffa, & quibufdam fibris prædita, inftar radicis Stobes Hippi ca, qua an vivax fit me latet.

Peregrino femine (Cretà allato) nata est hae planta Clusio.

26. Jacea montana lutea minima Park. montana minima tenuifolia lutea Col. laciniata lut

Locus Ex Temf 16.

Æquicolorum montes herbidi hanc non descriptam, Septembri mense floribus luteisonulan fundunt propè D. Angeli dirutum ibi templum, fupra villam Flaminianum dictam; cujus # lis & folia pufilla respectu capituli & florum: magnum quidem illud profert, congenerum cim modo squamulis compactum, atque flores majoris Jacea: pares, aureo colore, quorum intenis flo culi Jelati atque recti, & exteriores circa caput procumbentes. Caulis verò triunci, angulolis em pedalis ad fummum, duabus alis foliorum interceptus. Folia verò triuncialia, prope humum espanfa, in tenues admodum lobos divifa, ipfique etiam lobi infuper laciniati, carnofi, aculaiti, Vermicularia: Diofeoriclis dimidiatum folium amulantes, laves, fed tenuiores. Semen demb profert pappolium ut congenerum. Radio circa caput pilofa, fibris divifa craffiufculis, fapore & olore congenerum.

* 27. Jacea incana capite squamato Francisci de Honuphriis.

A radice lignofa, parum inter petras (Circai Promontorii) eartimque filluras afferrata, folio rum candicantium (inter que nullus nafcendi ordo) multitudo germinat atque huic illúcque difful prætereantium oculis fele patefacit, môxque affurgens lignofo caudice, non folum ex faxis verim ex Castrorum mænus propendet: qua quidem primo intuitu Ragusioidem Jaceam adeò referreri debatur, ut non nos tantúm fed & aln antequam flores & caulem ederet candemmet effe putave rint : attentius verò à nobis animadversa dum in horto culta, ab illo differre toto cello cogno vimus: folia equidem colore cinereo albicante, plurimà lanugine afpera iplam quodammodoamie Lintur; hijus tamen grandiora, magifque incifa, ilexibiliora, rimofa atque minus craffa; illis verò crafficoa, albidiora, breviora & rotundiora, ablque rimis: flores hijus, ur in vulgati Jaca, per purantes & carnei, illius verò aurei. Caulem edit haec cubitalem, modò breviorem, modò longo rem, alatum, ftriatum, folis circumveftitum, & ubi folia infident brachiatum, circa inimum a quantulum filtulolum, ubi capitula adnascuntur squamata, non tamen spinosa, floresque camei co gantis coloris, Centaurioidem Jaceam quodammodo referentes. Semen Cyanis affine.

Tota candicans, hortifque inclusa aspectu pulchrior est planta Maio mense floribus onusta spe-Tempus & Adur. Ex preruptis ingentibus Circai veteris promontorii faxis Occafui expofitis ubique pen-Locus.

Hanc nonnulli montanam candidiffimam Jaceam C. B. prod. putârunt, cui & ipfe addit Stœbes Hane norman resident states forman retinent: in exteris turn floribus, turn caule fatis rous: Tropenit. Folia illius magis laciniofa, & ad Stoeben accedentia, magisque quam hujus candicantia & lanuginofa.

28. Jacea montana candidissima Stubes foliis C.B. Park. incana, laciniata, capitulis Cirsii, slore uno aut altero I. B.

C. B. prod.

Lib. VII.

Hac ex radice crassa, lignosa caulem profert palmarem, nonnunquam cubitalem, angulosum, friatum, molli & incana lanugine vestitum. Folia habet ad radicem multa, per terram sparsa, palmaria, lata, Steebes instar laciniata, molli lanugine incana, & superiora molli tomento quasi farina aspersa, mollia & alba sunt. Cauliculis summis stores singuli Jacca vulgaris insident, qua ex capitulis Iquarrofis prodeunt

In monthbus propè Capuam provenit. Nos in rupibus feu clivis maritimis Calabric propè Sca-Locus. Jean colleginus. Noftra etiam capitula ipfa corúmque fquamæ Jaccæ nigræ fimillima erant.

29. Jacea montana capite magno Strobili J. B. incana Pini capite C. B. pumila Narbonensis

Pumila est planta, duarum triúmve unciarum altitudine, interdum dodrantalis aut major. Folia cauli longitudine vix cedunt : primum nascentia accedunt forma ad priora Centaurii folia, sunt lata & fublonga: fequuntur alia in profundas lacinias æquali fitu divifa, fubtus denfa mollique langine candicante oblita, quà etiam superiùs non omnino destituuntur, r lerunque tamen vinangine canacante oonta, qua etam iuperius non omanio defirituintur, ¡leirinque tamen vi-ndanta; quaedan interdiint non lacimata, aut parum. Colicular quoque tomentofus est, inque ramos subinde dividitur, sape simplex, cujus cacumini instet capur magnum, Scolymi, squamis aggnesis, aut ex argenteo rutianatus pumpuras cacumini instet capur magnum, Scolymi, squamis agenesis, aut ex argenteo rutianatus pumpuras cacumini instet papuranteo de subinational pumpuras per oras lacteratus cristatique compactile. Medium obtinent pappi, quos stor telique staminious pur-paratibus constans. Radio statis crassia, fimplex aliquando, interdum plurium capitum, nigricans. In collius saxosis circa Monspelium frequens oritur. Locue.

* 30. Jacea montana Ger. montana Narbonensis Park. J. B. Lob. montana, incana, odora C. B.

Cauliculo riget dodrantali & pedem alto, rotundo: folia Jacex lutex & Chamæleonis lævis Theophr. media edente, alterá parte incana, glauca, tantillum hirtá: fiores Jacea aut Cirfii fed mino-res. Radix feliquipalmaris, gracilis, minitíque fibrata, gultu cyaneo amaricar. In cautibus & collibus Cafri novi conterminis Montpelienfis agri nonnufquam à Lobelio repetta Lorin.

oft. Quid fit fe ignorare fatetur D. Magnel.

31. Jacea latifolia capitata non descripta Hort. Lugd. Bat.

CAP. XIV.

De Centaurio majore.

Entaurium nomen accepit à Chirone Centauro, qui co curatus esse dicitur, cum Herculis excepti hospitio tractanti arma sagitta excidisset in pedem : quare aliqui Chironium vocant. Plin. lib. 25. cap. 6.

Cantaurium duplex eft, majus & minus, qua quanvis nomine conveniat, & facie tamen & viribus diffant, funtque toto genere diverfa. Majus tantum hujus locieft.

Note hujus characteristica funt Capitula squamata Levia seu aculeis destituta, folia per ambitum ferrata, magnitudo infignis.

 Centaurium magnem Gev. majus vulgare Park, majus Juglandis folio J. B. majus folio in lacini.ss plures divifo, C. B. Dzent Centozu.

Centaurii majoris Caulis rectus hominis proceritatem affequitur, in ramos circa fummitatem divifus. Folia ampliffima in alæ formam difpofita, quarum fingularia spithamam ferè longa, trium aut quatuor unciarum latitudine, per ambitum ferrata, nervofa, glabra, faturate virentia: at primum prodeuntia folia integra funt, nec diffectionem agnoscunt: Capitula surculorum extremis infident squarrosa, è quibus emicant flores, staminibus purpureis contexti, in pappos evanescentes. Semen nitidum oblongum ; radix rubens, craffiufcula, longa, recta.

Tol

Ff 2

Radix

1 ... 16.

Uires.

Lean

330

Radis Contauri magni, que hodie ad nos convehitur (inquit Matthiolus) Gargano praclad Rachy Centauri magni, que nome au nos conventar a mais talta locis, nempe in Veronenti ano, fineo Apulta: monte numerola malcitur: quin & in alia Italia locis, nempe in Veronenti ano, Baldo monte quem Benaci alluit unda, fed infirma fi ad Apulam compares. In Officini no Rhapontico vendi folet.

napontico vendi forc. Cum quadam adfrictione ac dulcedine acris est. Ob acrimoniam & adfrictoriam vim como. riarum qualitatum particeps est. Ob acrimoniam mentes ciet & feetum mortuum expellit; d aftringendi facultatum profluvia liftit; prodest in hernia, expustione fanguinis, fanguine coagel. to. Advulnera recentia & plagas conglutinandas tam efficax effe dicitur, ut carnes dum coquia to. Advutnera recentia ex piagas congutamatoras tam emercas distributantiant tum vini inter te committant. Epar aperit ac roborat, unde hydropicis & ictericis auxiliatur tum vin macerata, tum in pulvere pota. Summopere laudatur à nonnullis (inquit Schroderus) in oblitude.

nacerata, tun in purvete post. Summopers autusti in Arthuris Vinostines one venarum melanicarum, & inmobis inde orts, in febribus fromachicis, &c.
Pracepus alus eft in fluxibus fiftendis & vulneribus confolidandis. Veteres commendant in a

ptis, convultis, dyfpnea & in veterata tuffi.

Containium folio glabro, flore flavescente J. B. An Containium Alpinium lateum C.B.? maja lateum Park.

Cabitalis & fosquicabitalis est planta, caule glabro carnoso, tereti. Folia dodrantalia & longia. ca, ontano es requiremento en parima, came guarro carrioris estas estas que quidem fegimenta alias oposi-na, glabra, glaveca, in multa fegimenta ad coffam ufque divida, que quidem fegimenta alias oposi-to fitu relpondent, alias verò minimè, craffiufcula, nervo bifido per longum exporrecto, in antitu raris denticulis crenata, alias integra, fapore oleracco. Singulis porro ramulis fingula infiden capitula Olive magnitudine, sed forma conica, splendentia, imbricata, tam accurata squamania commissione contexta, ut lavia esse videantur, nec ullá asperitate molesta, è quibus emicant son flaminer, diluta flavedine imbuti.

Capitulorum squama in hoc viridantibus striis picta sunt, obtusa, nullis vel spinarum rudiments donata; quibus notis pracipue differt a Jacea lutea capitulis spinosis C. B. cui alias persimile di

Centaurum Alpinum luteum C. B. in monte Baldo provenit, inter quod & nostrum exiguinge cedit differentia. Ex ejus capitulo ante Meridiem liquor pellucidus & Mannæ instar dulas in gue tis fen flills sponte exidat; & captulum compression et l'amma caracture des lignes emittit. Adut insuper descriptionem radicis, hujulinodi. Radicem habet rectam, profunde descentem, crassum, partimique fibrosam, subadstringentem & Centaurii majoris sapore ser presentente descentem. tam [nunc fimplicem, nunc bifidam in extremo, carne intus alba, foris cute nigra & durade čtam. I

Pleniorem hujus plantæ descriptionem videsis apud Jac. Cornutum in sua Canadensium plantam historia, qui & vires adferibit, ex conjectura (ut puto-) potius quam experientia.

2. Centaurium majus Africanum flore aureo odorato Brevnii.

Prima aliquando, qua fecitur aftate, nifi coli nostri inclementia impediatur, vel altero poli a no, Caulem emittit dilute viridem, fesquicubitalem & procesiorem, crassitudine auricularis, lolland durum, ftriatum, aliquot ramis concavum: circa quem glabra, venofa & viridantia funt film E-Ce, vel fi mavis Jacee pumile Leb, in horto culta in modum laciniata, dodrantalia & palman, x quo fummitati propiora excunt, cò minora profunditifque diffecta, que autem à terra circache podem provenum multo amphora funt, pedali nempe longitudine, latitudine verò quatuor asqua que digitorum, Hippodapathi vel potius Armoraças forma, rigida, rugofa, per ambitum faratt versus pediculum lacimata. Capitula caulis & ramorum fuminitatibus fingula infident, roundi n latum tu binem falligiata, præcedentis majora, atque pari imbricata fquamularum commilied, en accurare loricata ut levia ac quali polita videantur: Ex quibus flores staminei, aureo colorependi le falgentes, atque fuaviter olentes excunt. His flaccidis femen album Cnici in fummo, cilinfla heritura, alai mvolturun langune, fuccedir. Radhe mittur longa, crafsa, aliquot ramin pralie, fulca for s & corticos i, intus albelcente & refinosa, faporem dulcem ac gummolium habene, que perennis, frigoris autem impatiens & Solis caloris avida.

Experit coum folium calidum, Barbaria nempe colles & incultos campos, præfertim non procul Gigeri five Gigel urbem Mauritania.

Highs planta femina hoc anno [1685.] nobis donata funt ab eruditiffimo Viro & infigui Bou nico D. H.mf. Sloane, que loco incommodo fata flores nondum explicarunt.

4. Centaurium majus alterum Gev. majus alterum sive Lusitanicum Park. majus alterum solio in gro J. B. majus folio non diffecto C. B.

Long t habet folia, non in lacinias divifa ut vulgare, fed Armoraciae foliis non diffimilia, &d Glutte todoruan humi expanforum timilitudinem plurmum accedentia, per ambitum tamen foran fatture viriditatis, & amariniculi faporis. Caules inter folia prodeunt cubitales, aut ampliores, roundi, orea tumnum bitidi aut trifidi, fquamata capita fuffinentes, Gentaurii majoris prini amali-florin villotani, coloris albefeentis, inftar vulgaris: Somen Cinco ferè fimile, feu, ut verius dican, valgaris, fununo hirfutum, & molli lanugine involutum: radicem valde craffani, duram, longun, denlo cortice rectam, foris quidem nigro, interna verò parte flavescente, succumque croceum to fudante, qui cum amaritudine quadam aromaticus est.

Supra Olyflipponem lapidofis juxta Tagum collibus duntaxat inveniebam (inquit Clufius) in Belgica peregrinum omnino.

. Centaurium majus, Rha capitatum folio Finule fubtus incano & birfuto J. B. Rha-ponticum fo lio Helenii incano C. B. Rha pont. Enul.e folio latiore Park. Rha capitatum Lobelii Ger.

Folio el amplo, Enula five Verbasci nigri magnitudine & forma oblonga, prona parte langui-Folio et ampies. La manifesta de la maginatume et forma outoriga, prona parte iamiga ne cinerica dolucta, finpini verò viridante, per ambienti ferrare, craffo nervo per longium decurrente, à quo in margines oblique porrigiuntur vena, antequam ad oras pertingant in venulas alias rente, a quo in mangarente de la crasso en como antes de como duda, pattudi fior, major, & Rhabarbaro finulior quam Centaurio.

Ex semine Turcico nonnulli habuere, inquit Lobelius in Adv.

6. Centaurium seve Rhaponticum alterum angustiore folio J. B. Rhaponticum angustifolium inca-num C. B. Rhaponticum angustifolium Park. Rha capitatum angustifolium Ger.

Valdè affine est Capitato Rheo ex Italico semine natum, sed folia angustiora multò, acuti Lapathi paria, aversa item parte incana; & caulis rectus, capite fastigiatus squamulis loricato, ac staninibus purpureis, Cinaræ aut Cardui concoloribus pleno. Semen Cinci fylvestris compressum egge maturat in Belgio. Radix Centaurii majoris fungofior.

CAP. XV.

Canus pulchro semine Centaurii majoris J. B. Chondrilla rara purpurea, Crupina Belgarum dicia Park. Chondr. Hilpanica Gur. foliis laciniatis ferratis, purpurafcente flore C. B. The bearbed Cree

NUltura proficit hac herba fiqua alia plurimum: Spontane*æ caulis* vix palmaris, fæpe fingularis; in hortis bicubitalis & multis ramis brachiatus, firmus, ffriatus, medulla alba donatis. Folia priora duo orbiculata, alia que fequintur longa uncias duas vel tres, laciniata, que relun e ilpantur, nonnihil hirfuta; circa margines ferrata, fuperiora in lacuntas infigniter tenues driduntur. Extremis ramulis infident capitula parva, oblonga, fquamis raris fed longis, purpurafcentibus, lagabus imbricata; florem ferentia stamineum, purpurascentem. Semina Centauru majois, minora, nitido lavore lubrica infornè ingricantia, Zoni alba circa partem fuperiorem cinéta. ns minora, musio avvoie mortea interne internetantea. Lont anoterneta partein imperioren eineta, umbilicum como ante ruffo longóque barbirto, ut p.l.chré afpergillum aque luftrali intingi, folitum intenutri ineffemini medulla alba. Radav folet effe longuifeda.

Heturià & agri Narbonenfis collibus non procul à Lupo monte exit. Lob. Nobis inventa eft Locus.

propé Scalcam in Regno Neapol. & in colle Castri nevi non procul Monspelio.

Crupma Belgis dicitur à vocabulo Cruppen i.e. repere, quia fèmen manu contrectatum fe fub-

Serratulam dictam apprime refert hac planta, foliis ferratis & capitulorum forma.

Columna hanc accurate describit & depingit sub titulo Senecionis-cardui Apuli. Ineptè à nonullis Chondullis annumeratur, cum quibus nihil habet commune.

Prima eruptione è terra vel ex folis feminalibus folis facile cognoscitur, que magna, subrotunla, in medio lineam rubentem obtinent.

CAP. XVI.

A. Serratula J. B. C. B. purpurea Gov. vulgaris flore purpureo Park. Saiv-wort.

Able recto, rigido, firiato, glabro, rubente ad cubiros duos attollitur, qui eis fiunmitatem in ramos multos finditur. Folia alas mtegra, Betonica paria, alias Scabiola inflar lacimata, utraque atrovirentia, glabra, arguto fonularum mitium agmine ferrata. Capitula crebra extremis furculis infident, oblonga, squarrosa, atro-rubentia, è quibus ssores emicant Jacee nigra, purpurei aut carnei coloris. Caterium flores è plurimis flosculis aggregatis componuntur ; quorum unulquifque fuo infidet femini: funtque omnes, tam marginales quam medii, ejufdem magnitudihis & figura. Radicum fibræ majufculæ, sapore subamaro, tandem & co quem Cyanus mansu

Julio mense floret, éstque in sylvis & pratis frequens. Daur utiliter potanda ex albo meraco ruptis & ab alto devolutis. Idem præftat radix pulverista, & 5] pondere in vino calidè pota: in vino decoeta, ac deinde illita ulcera mirificè mundar, Imer. came replet, & cicatrice obducit: hemorrhodum quoque dolores mulcet fotu adhibita. Polia & and final contufa & impofita valuera & enterocelas fanare creduntur. Manh.

Lection

I cus.

Serratula

Vires.

Serratula à folis minutim circumquaque incilis & ferratis nomen obtinuit. Parvitate fua praci Centaurio majore differt, cum quo foliorum ambitu ferrato convenit. Serratula affinis capitulo Baccharidis, flore Trachelii Hort. Lugd. Bat.

CAP. XVII.

De Lappa seu Personata.

Appa dici porest vel 😘 το καθών prehendere, vel τος το λαθών i.e. lambere, quod pratereuntum veltibus adhareat. Perfonate autem dicitur, quod solia ejus prægrandia veltur larea autem fonæ vice obtendi solita essent. Veteribus Arction aut Arcion dicta creditur, ventur rate nommus ignoratur.

More que generice funt capitula lappacea ob fquamarum mucrones hamatos veftibus adhitentia, folia amplifuma.

A. 1. Bardana major Ger. vulgaris major Park. Personata sive Lappa major aut Bardau 1. B. Lappa major, Arcium Dioscoridis C. B. Great Burdoch, Clot-burr.

Radice nititur fimplici, crafsà, profundè in terram descendente, foris nigrà, intus alla. Palape diculis longis infident, maxima, hirsuta, supernè viridia, infernè brevi & densa lanugine meni, non exacte rotunda, sod in longitudinem productiora. & in actutum mucronem desinenti, bra bus & vix conspicuis circa nargines spinulis. Caulti sesquentialis & altior, crafsus, ters, his purpuraticens, medullà farctus, soliis per intervalla breviora alternatim positis vestitus, ab implatim ramosus. In summis caultius & ramulis steres in capitula squamosa congesti, squams examises cum nucronibus reflexis seu aduncis, unde vestibus tenaciter adharescum. Posculi squams quibus totales componuntur singuli singulis insident seminibus alatis, spri purpure, quioqueparm, e medio exeunte clavà quadam tubulola, nigropurpureà, quam penetrat stylus pallidas biomis. Semina majuscula, oblonga, fisica.

Bardana major rolea Park. descripta varietas est accidentalis, non species distincta.

Arctum quorundam Lugd. C. Bauhinus hue refert. Parkinfonus diffinetam fpeciem faci. Igducentis hiltoria fides apid nos vacillat ideóque C. Bauhino affentimur, quantumvis nequeles ptro, neque figura Lugdunerifs huic conveniant.

Radix precipie in ulti eft. Siceat, oft pulmonica, diurctica, diaphoretica, extergens, fibblinga. Hinc convenit in Althmate, calculo, expuitione languins, in vulneribus inveteratis, tunne leg aliartimque partium; in arthriticis morbis, quibus peculiari proprietate conferre flatulur. Sold Extrinicous imponuntur folia vulneribus inveteratis, articulis luxatis, ambuffis, &cc. Samen infigne lithontripticum confetur. Propinant autem in pulverem comminutum in Cosi.

Semen infigue lithoriteticum confétur. Propins at attents intassis, antonins, see:
Semen infigue lithoriteticum confétur. Propins at attent in pulverem comminutum in Ceofra tenui, aut zythogalo noftratibus 30nft-tojinft diéto, lună plenă. Hofmannus perfertulus faccharo conditam. Apulcius pulverem feminis per quadraginta dies dat, & ifchiadicos mindra fanat. Rationem addunt, quod multum falis nutrofi possibleat hace herba.

Caules antequan lappe gignantur deralo cortice ciudi coctique ex oleo & aceto mandinis menfis cepere. Perus Laurembergius validam vim frangendi calculum, augendi Jemen, essadi venerem eis attribuic.

, Vebrem quartanam in Henrico tertio Galliarum Rege decocto Bardane feu Lappæ majoriale tro. Pena deletam fiulte reflantur S.Formus Obf. 41. & G. Heronymus Velfehus Obf. 4 Impereum Partifentem plurimos quartanarios decoct, radicis hujus herbæ ex vino albo magnoliosă fu curare folitum accepimus inter Obfervationes celeberrimi Viri Pauli Marquarii Slegdii Potru Hamburgentis. Her D. Tamerd Rabinfon, on & Fenneuria communication.

tri Hamburgentis. Hae D. *Tanered Robinfon*, qui & fequentia communicavir. De 11 & officacia hugo plante in Arthritide & lue Venerea confule S. Paulli Quadripan Bun. Cl. 3, p. 362, 363. L'andem vim obtince quam Sarfaparilla.

Lappa major incenta deflagrat in modum Salis petra, & pari ratione spuit ignem, Eplam.Gara. An. 3. Obl. 222.

In nephritide fem, vel rad, in aqu, Charephylli aut Petrofelini plurimum commendatur. S. P. d. In Lethargo in clyffere prodelt radix Lappæ majoris. Dokus I. 4. c. 1. S. 19.

A. 2. Bardana major altera Ger, major lanuginofis capitulis Park, altera eum capitulis vilho l.k.
Lappa major montana capitulis tomentofis five Arclium C. B. ADoolly, Iscabed 200
Doch.

A pracedente differt capitulis minoribus, squamis brevioribus, lanugine incana ceu aranener telis intertextis.

Primitin observavimus circa Skipton oppidum & in montosa comitatis Eboracensis parte esper Craven dicutur copiose; nuperrime ettam alibi padim in Anglia, cum priore, oftendente D.San Dade pharmacopero & Medicina praetico in Brantria Essexae oppido. HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER OCTAVUS:

QUI EST

De Herbis flore composito non papposis seu Corymbiferis.

UID Corymbi nomine hoc in loco intelligimus fuperiùs diximus cùm de Herbis flore composito donatis in genere ageremus.

Hullindod autem herbæ funt vel flore radiato, vel flore nudo: proinde librum hune in duas Sectiones partiemur, quarum prima erit de Corymbiferis flore radiato: Secunda de Corymbiferis flore nudo.

Herbe flore composito Discoide, seminibus pappo destitutis, Cokymbirer & diete, sunt vel disco

(Radiato, flosculis marginalibus seu barbulis eidem

(Concoloribus, floribus [totales intellige]

(Sparsis aut solitariis, foliis

Imegris; barbulis seu flosculis medium discum cingentibus

Calpidatis; feu radice tuberosa perenni, foliis conjugatim positis, flore minore: Flos solis Pyramidalis: sive radice fibrosa annua, foliis sigillatim positis, flore se se senine maximis: Flos solis.

Frontatis: Seminibus

Sincurvis; fronte barbularum crenata; Calendula, Caliba. Rectioribus; Chrylanthemum After dictum.

Laciniatis, Fosculis marginalibus seu peralis

Latissimis & subrotundis, calice è simplici foliorum ordine composito seu integro:

Angustioribus; barbularum fronte crenata: Chrysanthemum segetum.

Tenniter dissectis : Buphthalmum.

In umbella formam in fummis caulibus dispositis: foliis

(Integris, angustis ferratis, barbulis & disco medio albis; PTARMICA.
Laciniatis Ablinthii vulgaris in modum & pariter incanis: Abstatitum umbelli_____FERUM.

(Tenuissime dissectis; MILLEFOLIUM, Achillea.

Diversi ab eodem coloris, Albi sci. cum umbo scu discus medius slavus sit; súntque itidem sleribus vel

HISTORIA

Lib. VIII.

De Herbis Corymbiferis.

335

Sparfis aut solitariis, foliis

Integris, aut ad margines duntaxat crenatis incisífve : caule

Nude, non ramofo, flore in fastigio singulari minore; Bellis Minor, Folios & ramoso, clatior, floribus majoribus: Bellis Major, Buplibalmum val.

(Multifariam in segmenta tennissima divisis: flore suavi, Chamæme Lum: foetido: Co.

In umbelle formam dispositis, foliis laciniatis pallidis, cum gravitate odoratis: PARTHENHUM. Matricaria.

Nudo, vide Tab, fequentem.

SECTIO PRIMA.

De Herbis Corymbiferis floribus radiatis.

Æ vel funt barbulis medio disco concoloribus, vel barbulis coloris à medio disco divent Urrumque genus est vel floribus sparsis aut solitariis, vel floribus in Umbella formamin fummis caulibus dispositis. Erunt ergo quatuor hujus Sectionis membra seu genera sub

Primum, de Corymbiferis cum barbulis medio difeo concoloribus, floribus fparfis aut folitariis. Secundum, de iildem cum floribus in umbellæ formam dispositis.

Tertium, de Corymbiferis cum barbulis diversi à medio disco coloris, floribus sparsis aut soli-

Quartum, de iisdem cum floribus itidem in umbellæ formam digestis.

MEMBRUM PRIMUM.

De Herbis Corymbiferis cum barbulis medio difco concoloribus floribus Solitariis aut Sparsis.

CAP. I.

De Flore Solis.

ILos Solis dicta planta à novo Orbe advecta, Veteribus incognita fuit, Recentioribus à limit tudine cum Sole denominata est, barbulis ambientibus Solares radios, disco medio ipsum sp deris clypeum referentibus.

A reliquis cujufcunque generis plantis diftinguitur flore omnium maximo barbulis umbonemme dium coronantibus flavis & cuspidatis.

Flos folis Ger. Chryfantheman Ferwoianum, froe Flos folis Park. parad. Helenina Indicum maximum C. B. Herba maxima J. B. Cyc Sun flower.

Caule furgit fingulari, brachii craffitudine, decem aut duodecim pedum altitudine in noftris los tis, vicenum etiam & quatuor referunt alii in folo Hispano: incondita per hunc folia, Cacalarlo na, non item magnitudine, quippe fpithamam longa, aut citam felquipidhamam, haud mulbanguliora, acuminata, afpera, hirluta, in ambitu ferrata, pediculis longis hærentia. Summun culi falligium floren fulftinet unicum, nutabundum, orbiculatum, Helenii fimile, fed tam amplunut decention in the control of the facile pedem in diametro colligat, foliis auti nitore lutco micantibus ambitum obfidentibus; difo plano, lato, è plurinus flosculis, obscurrius flavis, arctè stipatis, quorum finguli fingulis instidente minibus, composito. Semina oblonga, tunnidiuscula & nonnihil compressa nigra [interdum ba] ting da fingulis alveolis pulchro ordine dispositis contenta, qui seminibus exemptis favum resenta Radio fibris innumeris composita, nec alte in terram deicendens, nec tantum ausa promuere

Flos aliquando tante magnitudinis ut 2362 femina exempta fuerint. Flos iolis meritò appellatur, quia non solum effigiem Solarem præ se fert, sed versus eum semper caput inclinat. Flore

Flores interdum (& ut Parkinfonus, caulis etiam ad foliorum pediculos) refinam tenuem, pellucilam exhidant panca quantitate, Terebinthinam Venetam colore, odore & fapore plane refe-

Huius plantæ tres aut quatuor feu species, seu varietates observantur; nimirum,

Hijits painte us au common en species, seu varietates observantur: nimirum, 1. Has folis major flave fingulari, maximo, Helenium Indicum maximum C. Bauhino dictus, atque lic vel fenine nigro, yel albicante feu cinereo.

2. Flot folis prolifer seu ramosus, C. Baulino Helenium Indicum ramosum. Scribit Parkinsonus le in una planta fexaginta interdum ramos observasse. Flores in hac specie multo minores sunt quam in priore, multitudo tamen parvitatem compensat. Has duas plantas pro diffunctis speciebus

3. Flat felis minor Ger. C. Bauhino Helenium Indicum medium laciniato folio. Hic non alia in re quam partium omnium parvitate à prima specie differre dicitur, quamvis folia in icone quam exhibent nonnihil laciniata pingantur.

4. Flos solis minor famina Ger. Helenium Indicum minus C. B. His addi potest &

Flos folisminor mas Ger. quem omittit C. Bauhinus: & pari fane ratione omittere potuit tertiam & quartam species: nam si omnino differant, non aliter quam accidentibus quibusdam ratiam & quarteam speces. Institut of official transfer of the following and transfer of the following authority of the following authority of the following f in noc sinua cromanas en quanto quan eximote figuras pro corona sons, no diffinguit quamprimam & fecundam flore majore à tertia & quarta flore minore.

Flos hijus planta benè repurgatus à foliolis, coctus cum oleo, fale & aromatibus, melioris est sa vius incido roris qu'un Fagi, Afparagi, Cardui & Scolymi, ac ad Venerem infigniter flimulat, ut in feiplo ex- & medicina. pertum le elle feribit Cortulus: nec minus esu suaves & grati sunt pediculi soliorum teneri adhue in

craticula decorti, fale oleóque priùs praparati.

Semina licèt liberaliùs devorata capitis dolorem excitent, pectus tamen leniunt, ardorem extinguint & apud aliquas gentes tufa, coacta in panem, afsaque frumenti ufum præbent. Her-

1. Flos solis pyramidalis, parvo slore, tuberosa radice, Heliotropium Indicum quorundam Ger. emac. Helianthemum Indicum suberolum C. B. Battata Canadensis Park. Terusalem Arti-

Abuna radice caules unus, duo, tres, pluréfye exfurgunt, teretes, virentes, ftriati, aíperi, pilofi, duodecin autinterdum fedecim aut anaplius pedes alti, craffitudine minore multo quam Floris solis, medulla alba fungosa farcti, foliis crebris, nullo ordine positis ab imo ad summum usque cincti, pallide vimaillingus de la companya de la comp promine currents, a constraint sugars perminings, non camer rugors nec eque ants. Cames an importation ranno funt, ramis longis, folin sputlatin magnitudine decrefcentibus ab imo ad fummum ufque: unde planta arbufculæ fimilitudinem exhibet in coni feu pyramidis figuram effigiata. Flores apud nos in fummis tantum caulibus & ramulis nascuntur. Floris Solis similes, non tamen majores apita nes in initiali candini candini candini angli an mis villolis componitur. Semima apud nos non perficit, quoniam sejuis post aquinoctium Autumnale florer. Caulis plures emittit radices, tenues, repentes, (quibus alimentum attrahit) fibrillis tenuibus capillatas, longè latéque se diffundentes, inter quas à radice primaria multa aliæ soboles tubebus capinatas, longe lateque le diffundences, inter quas a radice primaria finite ana 10000es tinbe-rofe exercícium, glomeratas, nune radici primaria feu matri adharentes, nune fibris longis ad pe-dis ab ea diffantiam adnafeentes, terram elevantes, & nonnunquam fupra ejus fuperficiem apparen-tes. Unica Radix triginta, quadraginta, quinquaginta, aut etiam phra non rarò producir hujuf-modi tubera. Radices he tuberofa foris colore rufefeunt, fubriantia feu carne interna fungosa candicane, vanis prominentiis gibbofa, pugni humani interdum magnitudine, ca parte qua germina-tura fant velut in roftellum clata. Caulibus marcefeentibus radices tuberofa per hyemem in terra reflant & sequenti vere regerminant, rarò tamen ante initium Maii. Hæc omnia è Gerardo emaculato transfulinius. Quibus adhuc, quamvis nimis forte multa nonnullis videantur, caulis floribus onulti descriptionem è F. Columna Hist. adjiciemus. Caulis ab imo è foliorum sinubus alternatim harentium adeò ramis dividitur frequentibus undequaque, ut pyramidem efficiat, decrefcentibus ranuls fummis paulatim, adeóque floribus oneratur quatuor vel quinque in fingulis ramulis, ut obeiscum sive metam rotundam stellatam dicas.

Radicum tubera sapore dulci gustui se commendant, & edulia sunt, & gratiora (inquit Columna) Usu & Vires, cruda quam cocta. Nostrates variis modis ca praparant, alii in aqua decoquiunt & cium butyro & Zingbesi tantillo condita esitant: alii in furno aut clibano cium aromatis, medulla, uvis passis, butyro, vino Hispanico, &c. massa farinacca in volventes coquunt. Quocunque autem modo praparameir (inquit D. Goodyerus) flatulenta funt, & ventriculo inimica; alii autem aliter lentiunt, nec ullam gulimodi flatus excitandi vim in illis percipiunt aut agnoscunt.

Datur hujus varietas radice oblonga.

In notis MSS, quas amicè nobis communicavit Eruditiff. Vir, D. Josua Palmer M. D. Londinenfinenio D. Hermannum Botanices Professorem & Horti Medici præsectum in Acad. Lugduno-Bit, afferere I Ielianthemi Virginiani tuberofi flores in pappum abire. Quod fi ità fit aliò transferendum eff, nam non eft hujus loci: & F. Columnæ receius After Perwoianus tuberofus dicitur.

3. Chryfunthemum Canadenfe After Virginianus latifolius Inteus repens Park. dietum. Bellowitten ing Starwort of Virginia.

HISTORIA PLANTARUM.

Park.
Caulibin furgit firmis, teretibus, duos aut tres pedes altis, non ramofis, (aut faltem rarius & parcis ramis) folius per intervalla ad genicula binis oppolitis, latis & amplios, Folius fois finilibius, fal minoribus, in acutiores mucrones productis, ad tactum durioribus & asperioribus & obscurius vines. minoribus, in acutiones microires productis, an acution tartoribus production in the state of th cui fuccedit (inquit autor) femen (ut aiunt) Floris Solis femini fimile, fed minus. Radix fibroli fib terra reptans & late fe diffundens. Caules quotannis intercunt.

Here planta foliis & floribus ad Florem Solis accedit: Semen nondum observavimus. Si nobis ceret nomen imponere Florem Solis minorem perennem radice repente cum appellaremus.

Duplex habetur species, altera Chrysanthemum Canadense latisolium elatius P. Boccone, Chrys. Ca nad. latif. altifimum Morifon dictiri, cui caulem altitudine fex, feptem, aut interdum of opedum aflurgentem, craffitudine pollicari: Folia latiora, longiora, dilutiùs virentia, dentata attibume. Al tera Chryfan henum Canadense latisolium humilius prædictis Autoribus, cui omma minora,

4. After Virgineus luteus alter minor Park. Another pellow Startwort of Virginia.

Caule unico, tereti, gracili, recto, rigido affurgit, quatuor aut quinque pedes alto, binis adfingi los artículos foliis longis, pulchro virore iplendentibus, circum oras dentatis cineto, pediculis ten bus infidentibus, ad tactum rigidiusculis. E foliorum alis ad singula genicula ramuli utrinque es unt, ab inne fatin caule, minimum cubitales, confimilibus folis veltui. Caulis & ramique as unt, ab inne fatin caule, minimum cubitales, confimilibus folis veltui. Caulis & ramique as gulorum faltigiis finguli infident flores, virentibus calicum foliolis obvallati, petalis feu barbulis ca citer decem, angustis, oblongis, flavis discum medium ejustdem sed saturations coloris, cingention compoliti. Radix fibris aliquot crassioribus longis, albis, duriusculis, fibrillis tenuibus capillatis con that, & in multos annos durat, caulibus quotannis exarefeentibus, è lateribus emissis propagnibus te multiplicans.

CAP. II.

De Chryfanthemo caule alato.

auri fulgore rutilantibus, dictum este nemo nescit. MI Irv fanthemum à floribus Chrysanthema autem dicimus herbas flore discoide radiato aureo, seminibus papo de Ritutts; quá nota Chryfanthemum ab Aftere differt. Atque ta late accipiendo noma Chryfanthemi tum Flos Solis, tum Calendula Chryfanthemi (pecies erunt.

Verum quoniam hoc genus plantae infiguibus notis inter se differunt: Sunt enim aliz lubuls floris discum ambientibus cuspidatis, ut Flores Solis dicta, de quibus jam egimus; alia caulbas alia, nons ancum amortaneus captuates activos sono unter a expansión como como feu membranulis foliaces fecundim lonogitudinem extantibus aucitis, de quibus proximos da agenus: alta feminibus curvis, ques Calthas & Calendulas vocant; alta barbulas frontais for crenata, feminibus quadrangulis, nos cas in plura capita feu genera dividemus, quonum primus erit carum que caule funt alato.

Non fum nescius secundam hujus Capitis speciem seminis cornuti seu bidentis respectucum Equ torio cannabino aquatico convenire, verum quoniam aliis notis evidentibus & characterificis, ung fore radiato, foliis in caule fingulatim politis ab cadem differt; huic potius, quâcum infigueaulis

alati nota convenit, adjungendam duximus.

1. After luteus alatus Cornuti, Cornutus hist pellow welten Starwogt.

Cornut.

Quanvis procera sit & valde ramosa hujus Asteris species, vix tamen duo cubita excedunt cale cjus rotundi, quos folia veftiunt obfcure virentia, longiufcula, fine pediculis : podiculi nanquebo appendicule quadam, alarum inflar è marginibus foliorum deorsium slexa, utrinque cauli proma adhavent, ibíque definunt, unde folii alterius exordia sumuntur. Flores lutei, Bellidi majori sinas in fummo cauliculorum nafcuntur, medio sci. orbiculo luteo prominente, & folis è circumterni exeuntibus, velut Aftri radiis aureo colore fulgentibus. Flos vetuftate in pappos abit, qui, si digit infries Chamamelinum quiddam redolent. Radice nititur fibrofa hic After, quem fapor alfricame potius quam alterius qualitatis participem esse testatur.

Minus verè Cornutus Florem hujus plante in pappum abire feripfit; cum femina folida fint pappo destituta, observante Morisono.

Ab America Septentrionali allata est.

2. Chryfanthemum Canadense bidens Moris. prælud. After Virgineus luteus membranaceo caule Park. Mellow Starwort of Virginia, with a welted falk.

Sex septémve pedum altitudinem assequitur, caulibus multis firmis, duris, robustis, ima parte ad Sex permits permit and the permit an nent mentale de la communicación de la communi ris Virginei latifolii lutei repentis] foliis perfimilia, ejufdem obscuri & maligni viroris, non tamen ufque adeo ampla & lata, & in mucronem aliquanto productiora, & ad tactum asperiora, brevi-bas pediculis fulta. Radis lignosa, dura, tuberosa, fibris plurimis longis terram penetrans, cique valide inharens, è lateribus propagines emittens, non tamen repens.

Anud nos ferius floret, nec mili calida tempestate pracedente : semen rarò perficit ; Virginia Tempus.

Hac planta Chryfanthemum Canadense bidens Morisono in Prahud. dicitur.

CAP. III.

De Chryfanthemo femine curvo feu Caltha aut Calendula,

ๆ Altha dicitur non (ut aiunt) à forma, qua calathum seu calicem resert, sed à Greeco อย่างล quod apud Nicandrum & Helychium. Siculi commutant 0 in x นะ อัดเวลร อัดเวลร อัดเวลร A rakba. Voll. Etymolog.

Vulgo Calendalam appellant, quod corruptum ex Calthula, unde Caldula, & e inferto Caledula, pofte ique n addito Calendula. Idem.

Archquis Chryfanthemis feminibus curvis differt.

1. Calendula fativa. Caltha J. B. Caltha vulgaris C.B. Garben Marinolb.

Aureus forum folendor, antequam utilitas comperta esset, hanc plantam nobilitavit, qui omni auro faturatus rusescunt, Chrysanthemi segetum forma, non ut illud è squamato capitulo, sed calice multisho birsuo prodeuntes, odorati, disco medio suscept luteo, barbulis eum ambientibus frontatis, fronte crenata; femine fuccedente incurvo, granulis quodammodo asperato, exteriore majore, interiore paulatim minore. Caules tenues, teretes aut nonnihil angulosi, hirsuti, & tactu nonnihil viscidi, in crebros ramos divisi. Folia lingua: formâ, fine pediculis caulem amplexa, ad basin angufliora, fummitate latiora & fubrotunda, oblonga, pinguia, hirfuta, incana, guffu herbacco, mox calidusfculo. Radix furculofa, in fibras multas craffiores, oblongas dividitur. Caules interdum cum radicibus perennant hyeme mitiore, sepius brumali frigore utraque corrumpuntur.

Tres hujus plantæ varietates infignes notavimus, alteram flore fimplici, alteram flore pleno feu multiplici, tertiam flore prolifero. Flos enim interdum alios parit in ambitu, matre minores in pe-

diculistriente longioribus hirfutis.

Tabernamontanus, cjuíque Simia Gerardus nostras, novem Calthæ species pingunt & describunt, nimirum ejus quæ flore pleno est quinque varietates: 1. Calendulam multifloram maximam. 2. Cal majorem polyanthon flo. aurco. 3. Cal. polyanthon flo. aurco. 4. Calendulam fativam polyanth, melinam. 5. Cal. multifloram orbiculatam. [6. Cal. proliferam primam. 7. Cal. pro-liferam fecundam. 8. Cal. fativam feu flore fimplici.

onnes varietates (quamvis C. Baulinus quoque ita ferè diffunguat) ad tres antedictas facile reducantur: quin & ex tribus illis dua: quoque (ut fulpicor) cultura & mangonio originem fuam de-bent: nec tamen pertinax fum in hac fententia; nam (ut verum fatear) Calendulæ maximæ multiflore femen fatum speciem suam plerunque propagat; neque tamen, quantum hactenus expertus fum, Calendulæ minoris femen, majorem unquam producit.

Quòd femina in difco marginalia majora funt, fata tamen plantas cum flore fimplici plerunque dant; media minora, & tamen plantas matri congeneres edunt, Gerardus tradit; penes quem fides efto.

Planta hac Solfequia & Solis sponsa dicitur, quòd slos ejus ortu Solis aperiatur, & occasu claudatur.

· Locus.

2. Caltha arvensis C. B. minima J. B. splvestris Ger. Wild Marinold.

Cauliculus emittit tenues, palmum & fefquipalmum altos, aliàs fimplices, aliàs ramofos, fingu. lis ramulis & fummo cauli flos infidet exiguus, luteus, è calice foliofo viridi. Folia angulta, femunrismmuns ex munino caun pos minos viganta, ieman, ciam longa : radix fiumplex, tenuis. Vix alia in re quam partium omnium parvitate à Calendula flo. fimplici fativa differt.

Circa Liburnum, Monspelium, &c. inter segetes & alibi oritur. Circa Liburnum, Monipenum, ecc. inter regetes & and ornational Calendula flores cardiaci cenfentur, hine & hepatici & alexipharmaci, fudores movent, vano Vires & TYlis.

las expellunt, ictero medentur, mentes cient, partum promovent (fumus fubditus parturienti) Aqua las experiente, retero meatentar, memos cierte, paradefactis impofitis corum rubori & inflammationi deffillata, oculis inflallata, aut linteis in ca madefactis impofitis corum rubori & inflammationi Decoctum florum Calendula in Zythogalo feu liquore posseti nostratibus dicto, vulgò propinatio

ad variolas expellendas; ejuíque uíus à longo tempore ferè inter omnes increbuit.

Ad peffem præservativum, Accipe slor. Calendulæ vulg. manduca, vel cum oleo aceto sac ace. Ad pettern praetervativum, Accipe 1031. Zacintum. Calendulæ potus jejuné fortitet fidando, inim. Curio de Briqueville. Curativum, Succ. florum Calendulæ potus jejuné fortitet fidando, Idem. In metu Carbunculi peftiferi detur fuccus Calendulæ mane ab 31. ad 31. mirabilitet etiam purgat venenum perfuferum, per fudorem illud mira virtute evocans. Ex Observ. Marc. Cumani. D. Soame.

CAP. IV.

De Chryfanthemo seminibus angulosis aut striatis.

Chryfanthemum Conyze aut Afteris facie.

1. After cernuus Col. After Atticus foliis circa florem mollibus C. B. After cernuus Column.

Ujus plante folia oblonga, vulgaris Afteris effigie, latiora, majora multò, tres uncas lau, per ambitum parum crenata, brevi hirfutic pilofa, terræ proxima nervofa. Caulamíngularem emittit, alis divifum multis, quibus breviora hæront alternatim folia ut incade, duriora, minifique crenata vel nihil. Caulis verò alarímque fummum non ut in alis planis emiss fit, fed paulatim craffefeir, ut quod floribus haret fit admodum craffum, & curvum, non iniv cillitate, ut in Chryfanthemo Peruviano, fed naturâ. Singulos flores in fingulis alarum cacuminibus producit, luteis staminibus confertis in umbones, ut in congeneribus, sed pluribus admodum foliolis virentibus imparibus cinétos: Radii autem cingentes florem molles, nec ut in vulgar Aftere aculeati vel pungentes. Semen oblongum, fulvescens, amarum, viscosum, odoratum, an guftum, ftriatum, quod fingulis floribus fubelt. Radix fibrofa, pallefcens, fibris craffiufculis difa, Valeriane sylv. modo, sapore serè aromatico. Folia acerba, adstringentia cum amane

Hae in monte S. Mariae Virginis dicto oritur. Julio & Augusto floret & Septembri pass-

2. After Attions Ger. Cas. Attions lutens verns Park, lutens foliolis ad florem rigidis C.B.

Unico plerunque affurgit cauliculo, pedali, duriore & quodammodo lignofo, lanugine pubelcente, qui fuperiore parte in ramulos dividitur, caulem fuperantes, quorum extremis iquamata infident capitula, foliis quinque utplurimum longis, hirfutis, rigidufuclus & radiatim expansis sibus exornata, in medio verò flos Chryfanthenu aut Anthemidis aureus. Folia per caulem spafa lanuginofa, molha, candicantia ut Lychnidis ferè, fed angustiora. Radix durabilis non est, ut que sin-

Frequentissimus est (inquit Clusius) hie After Granatensi regno, & agro Salmanticensi in ar vis, ubi Maio & Junio floret. Nobis observantibus in Italia. Sicilia & Gallia Narbonensi ubique se

C. Bauhinus è Lobelio & Dodonzo aliam proponit Afteris Attici lutei speciem, quem Interes folio glabro & crenato appellat, Lobelius Italorum luteum fruticosum, Olea folio, Conyva facie, quan in Italia faxofis & aridis, inque Gallia Narbonenti valdè frequentem elle feribit. Verum deferprio adeò brevis elt & generalis , ut nefeiam planè quam planam intelligat. D. Magad Allecan Italorum luteum, &c. Lob. Afteris montani lutei Salicis glabro folio C. B. lynonymum fact; w rum C. Bauhinus diversum statuit, novo ci titulo impolito, Afteris lutei folio glabro & crento. D. Morison Afteri lutco folio glabro & crenato C. B. h. e. Attico Dod. semina folida seu pappo de flituta attribuit, idque ex propria observatione; unde apparet cum non specie tantum sed & 1000 genere diffingui ab Aftere montano luteo Salicis glabro Iolio C. B. cujus flosin pappos abit.

3. After supinus Park. luteus supinus Clussi Ger. luteus 12. seve supinus C. B. luteus supinus spino-sur J. B. Now erceping Startwort.

Cold.

After hie fupinus eft, conliculis multis ab una radice prodeuntibus donatus, humi magna ex parte diffusis, finatis & hirtuis; folis munerotis, Afteri Attico lutco penè fimilibus, fed paulò viridioribus: finguli rami durum & foliosum sultinont caliculum, in quo flos luteus circinatae rotunditatis, bus: inigui rain dirain & commin memorie cancidant, in quo pio nices circinate rotunditatis, Buohthalmi aut Chryfanthemi æmulus: quo evanescente caliculi in adeo d.ra & lignosa capitula evadunt, ut unque vix frangi possunt, atque semen, quod in us continetur, & firmiter inhæret.

gum. Circa Maffiliam ad maris litus observavimus ; Clusius quibussam Castellæ novæ locis.

4. Chryfanthemum Conyzoides Monspeliensium; Conyzoides Monspeliensium Moris. Conyzoides Lufiranicum Breyn. After annuus Attico luteo fimilies, foliis ad florem mollibus Botan. Monfp. After Atticus odvratus Creticus Zanoni.

Albam, aliquando ramofam, habet radicem, fibris dependentibus: ex qua Caulis rotundus enasci-Albam, auquamo ramolam, naoci raateem, noris dependentions: ex qua Canta rottindus enalec-tur, cubitalis, leniflimis & minutiffimis pilis pubelcens, praelerim in fummitate, qui terræ partim incumbi, partim fe furgit & in ramos multos pandit. Folia ejus alternatim abfque pediculo finnt pofita, lanuginofa, extremitatibus nonmihil reflexis, Conyzæ minimæ Lob. foliis respondentia, ponta, ambanda majora, latioréque viriditate prædita, haud crifpa vel undulata : Ex horum fede & ra-mulorum angulis, non minus quam in caulium faftigis eapitula proveniunt folitaria ac dura, folis guinque, septem, vel etiam quandoque novem circiter majoribus, & quinque vel pluribus minori-bus, molliulculis, viridibus & radiatim expantis subtus donata: in medio verò Flor lurei coloris, cuius foliola per extremum denticulata tribus denticulis orbem ex compluribus staminulis conflatum pur rouna per caracteriata de l'acceptant de l'acce

Cora Monspelium sponte oritur & copiosè, ut nos etiam observavimus cum ibi essemi. D. Mag-nd seus stuvium la Manssa, versus Grabels & Salenovam Junio mense sapius cum slore legit. Aste-rem seundum Clus. refert, (ut rectè Breynius) statură, odore, foliorum hirsuite differt.

Chryfanthema reliqua.

1, * Chryfanthemum arborescens Æthiopicum foliis Populi albie. Breynii.

Lib. VIII.

Frutex est crebris & denfis ramis, quorum juniores denfum ob tomentum albidi; in quibus Felia fubrotunda, crasso modo in ambitu ferrata, ac lanugine densa rassili in utraque superficie obducta. Populi alba minoribus fimillima. Flores in ramulorum extremitatibus aureo colore fulgentes Chryfanthemi Canadenfis bidentis alato caule Morif. haud male amulantes fe prabent, umbone croceo, multis petalis nervolis, anteriore parte denticulatis, 'radiato, constantes. His demum semina oblongiuscula, angulosa & solida, aliorum Chrysanthemorum ritu succedunt. Locus.

Frequens eft circa Promont. Bonæ Spei, & in regionibus adjacentibus.

2. Chrysanthemum Americanum laciniato folio. Aconitum Helianthemum Canadense Cornuti. Deronicum Americanum Park.

Fruticosum hoc Aconiti genus folia habet qua ab radice germinant, latissima, atro-virentia, ac ferè trifulca. Quæ verò cauli adnafcuntur, feptem aut novem, atque etiam quò fuperiora eò pluribus profundioribusque divisa laciniis. Multis caulibus ultra proceritatem hominis adolescit; hi in plures diducti ramulos extremitates habent luteis floribus amplissimis onustas. Flos ut plurimum decem aut duodecim petalis oblongis constat, interposita singulis non levi spatio: inest medio umbo quidam, qui rotus seminibus obducitur, ità figuratus ut ab mo latior in angustum verticem exacuatur. Hujus basin cingunt coronæ instar intermedia majoribus foliola viridia. Radia crassi & carnola Aconiti more in plures quoque fibras exit, latitifque spatiari solet, nisi diligenter præcidatur ejus incrementum quotannis.

Malignam ac deleteriam vim huic plantæ attribuit Cornutus.

Hujus aliam speciem describit Morisonus noster in Pralud. Bot. p. 251. sub titulo Chrysanthemi Chrysanthem. Americani laciniato folio obscuriùs virenti minoris. Quod priore humilius est; foliis minoribus, magis laciniatis & obscurius virentibus: floribus minoribus, magis laciniatis & obscurius virentibus:

minoribus.

3. Chryfanthemum fegetum Gor. cmac. fegetum nostras Park. folio minus fecto glauco J. B. Bellis lutea foliis profunde incifis major C. B. Com Marigold.

Radix fimplex, alba, lignosa alte in terram descendit, plurimis filamentis tenuibus capillata. Caulis simplex, pedalis aut altior, teres, medulla farctus, lavis, ramosus, foliis vestitus alternatim

Lecus & Tempus.

V nous ES Tempus.

politis, abique pediculis caulibus adnatis, colore glauco Cerinthes a tillatidis, duas aut tres unpolitis, abique penciuis caunious auritis, corone granco cerimins a criation, quas ait tres in-cias longis, vix digitum latis, circa margines altitis incitis. Fiere in finimintatibus callis & raino-rum Bellidis majoris, petalis in ambitu latis, flavis, difeum aurema ambientibus. Ditus autem ille componitur è floiculis in quinque fegmenta expansis cum stylo in medio, quorum singuli singulis seminibus infident, ut in reliquis corymbofis.

mis jeminious minorit, ite in foncțais coryinostis. Segetes frigidiorum tracfuum Gallia, Germaniae utriufque, Anglia,&c. hoc featent, flavam per multi-

Cererem ornante; regionibus aftuofis ravius. J. B.

4. Christanthemum Creticum primum Clusia Ger. emac. J. B. majus folio prefunde Isciniato, magni flore C B. Canton Comesique Tomas (Comesique Com

Cubitales habet aut ampliores caules, fatis craffos, teretes, firiatos, duros, pauca intus medullà ramolos, colore glauco aut pallide viridi, frequentibus folis brevi petiolo inaqualiter nalcennibis ornatos, que in varias & profundas lacinias cálque iterum circumcirca incifas & valde diffectas di ornatos, que in varias de profuncia atenhas surfice servida funt. Extremis cauli & ramis innafeuntur ampli*flores*, è fquanunofo capite prodeuntes, diodecim aut pluribus folis constantes, fatis latis, extremo crenato, aurei initio coloris, postea mulatim in pallide flavum degenerantis, latinfeulum difeum ambientibus flavum. Flori utcunque odo. rato fuccedunt capita è multis inaqualibus, longiufculis, ftriatis, utrâque extremitate obtulis, & fishfulcis feminibus compaéta.

Radix subest alba, digitali craffitudine, brevis, multis fibris adhærentibus, quæ semine persectoin-

terit, è quo in terram delapso vere sequenti nova planta exoriuntur.

Hae Clufio è femine Cretà miffo nata est. Verum non Creta peculiaris est, nobis enim in vineis & hortis oleraceis circa Messanam Sicilia & alibi observata est copiose proveniens. Hac planta variat interdum floris colore mixto, feu partim candido, partim luteo.

5. Chryfanthemum Creticum 2. Clusii J. B. majus folio in minores lacimias diviso C. B. Clusius siid fecond Com Marinold.

340

Leaner.

Lacus.

Locus.

Non minus fruticosum, minusve altum est, minus tamen crassos habet eaules, fungolos & sinatos etam illos, quos ambiunt folia non adeò diffecta, fed in minores lacinias & rarius inclas dria, propiùs ad Chryfanthemum fegetum accedentia. Suffinent extimus caulis & rami fquamman & quali imbricata capita, è quibus nascuntur slavi slores, totidem quot in primo foliis constante, angustioribus tamen & medium orbem aureum eingentibus; quibus etiam succedir semen simile fed aliquantum minus.

Huic vel potius præcedenti plantæ eandem putamus

Chryfanthemum foliis Matricariae C.B. Chryf. majus folio valde laciniato flore crocco J.B.

Cui caules cubitum aut sesquicubitum alti, teretes, laves. Radix superiori similis : Folia fat pediculis cauli ejulque alis adnalcentia, Matricarie ferè divilura, pinguia, tenera, sapore olenzo

quanquam non ita accepto. Flores quales superioribus.

Quantum disferant Chrysanthema Cretica Clusii ab hic tradito considerandum, inquit J. Budinus. Parum certé aut nihil. Nam & descriptiones in plerisque conveniunt, & utraque annua funt, & Chryfanthemum Matthioli in Germania & Septentrionalibus regionibus peregrinum.

Chryfanthemum minus Camerarii in Epitome Matthioli J. Bauhinus huc refert.

6. Chryfanthemum latifolium J. B. Hispanicum rotundioribus foliis Park. item Chryf. segetum Baticum Boelii ejufdem & Ger. emac. Daific leaved Com Marinold.

7. B. Ger. em.

Fibrofis albismittur radicibus annuis. Caulis teres, firiatus, glaber, rubefcens, cubitum alus, me-Fibroris albisintutur radicibus annuis. Cautir teres, tritatus, giaoci, rubeticens, cubitum ans, includid ingofă faretus, ramis alternis divinis; faliri cinclus mullo ordine poliris, duas triceucius longis, femunciam aut unciam latis, ad Bellidis majoris folia proxime accedentibus, per extenum latioribus, circumcirca ferratis, glabris, obfeure virentibus, împ pedienlis adnaris. Florrexumis caulis & ramulorum harent, impulares, minores quâm Bellidis majoris, difeo folifique dicum oronantibus (viginti numero in extremo crenatis) aureis. Florem fuffulciunt fiquama vindantes Semen parvum, oblongum, teres, incurvum, albidum.

Inter fegetes non in Hispania tantum, sed etiam in Italia circa Liburnum portum nobis obser-

vantibus copiosè provenit.

Huic perfimilis eff & fortaffe cadem

Chryfanthemum parvum, sive Bellis lutea parva latifolia I.B.

Persimilis est (inquit) Bellidi majori, cujus folia habet, vix unciam longa, serrata, codemordi ne per caulem disposita, qui fingularis, pedalis, subhirsutus, summo vertice sterm gent unicum, paulò jam dicte Bellidis minorem, radiatis in orbem foliis faturate croceis umbonem ejuldem co loris coronautibus, que aversa parte suffulciunt folia pallide virentia, subhirsita. Radix bress, gracilis, multifida.

Percipua differentia est in parvitate, que evenire potuit ratione loci caulis birsuite, que tamen non rante erat, ut hir futum dicere ausus sit; & flore in summo caule singulari, quod tamen perpetuum non crat, & sterilitati foli fortasse debeatur.

. 1. Chry anthemum Alpinum 1. Clusii Ger. Park. Chrys. Alp. incanum, foliis laciniatis C. B. Chr. Alp. Judenbergense, Jacobae affine J. B. Clusius his first Mountain Maris

Multa habet fecundum radicem longiufcula folia, Abfinthio umbellifero fimilia, craffa, pollicari longindine, in lacinias aliquot divifa, viridia, (in novellis tamen quadam canities confpicitur) iongiamo, s. Caules aliquot palmares, rarioribus & tenuius diffectis folius ornatos, striatos; in amari japons opinatos, irriatos; in quibus veluti umbella denúm aut duodenúm luteorum florum, Jacobaca vulgaris floribus non mulquious voitai in & ejustem odoris. Radis crassiuscula est, multisque candicantibus fibris capil-

ta. Provenit in Judenberg, Spital & aliis quibuldam Stiriæ jugis, ubi Julio & Augusto floret. 1. Bauhinus hanc plantam Jacobææ affinem facit; verum quoniam ex ejus descriptione non con-Tempus. for an Flos in pappos abeat nécne, & titulum & locum quem ei affignavit autor tantisper retinere permilimus, dum certiores de ejus notis genericis facti fuerimus.

anguanaman zayunum 2. Cuqu Park. Alpinum foliis Abrotani multifidis C. B. Clufius fiis fecond Mountain Marigolds. Chryf. Alp. Etfeberianum, Jacobææ affine J. B. · 8. Chrifanthemum Alpinum 2. Clufii Park. Alpinum foliis Abrotani multifidis C. B. Clufius

Huic numerofa proxime radicem nascuntur folia, Abrotani maris foliis respondentia, dilutiore vinditate nitentia, & odore si terantur non ingrato, sapore verò amaricante & munmè grato: ex his caules exeunt pedales, minoribus foliis onufti, in aliquot interdum ramulos divifi, qui fingulos aut geminos sustinent flores, Chamamelo vulgari majores, inodoros, omnino flavos, hoc est, medium orbem luteum cingentibus etiam luteis foliis, fatis latis. Radix fibrofa & nigricans eff, plurésque à latere spargit ramos.

Invenitur in Eticher, Snealben, Veytzalben & celfis aliis Alpium Stiriæ jugis. Floret Au-Locus.

De genere hujus plantæ nihilo certiores sumus quam de superioris: hie maneat donce de eo certhis constiterit.

9. Buphthalmum vulgare Ger. Dioscoridis C.B. Matthioli, sive vulgare Millefolii foliis Park, Chamamelum Chrylanthemum quorundam J. B. Common Ore epc.

Caulibus cubitalibus & majoribus, tenuibus, & incana lanugine obductis, pluribus, propter terram rubernibus, ex lignofa radice oblique exortis, ramofis folia adnafcuntur itidem lanuginofa, Millefolli, denticulata, pinnatáque, multo minora, quippe que non temere unciam longitudine fiperent, odore Chamæneli. In fingulorum ramorum faffigio flos unicus, Chryfanthemi, totus luteus, five que in ambitu fiint folia fpectes, five difcum, qui rigidulis apicibus afper est: Calyx porto cui inside incanus, Chryfanthemi instar squamosus est.

Variis Germaniæ in locis hanc plantam observavimus spontaneam; circa Florentiam quoque Locus.

Italia in alveis torrentum & alibi.

* 10. Buphthalmum Cotulæ folio C. B. ejusdémque Bupht caule & flore purpurascente, ex sententia frairis. Buph. alterum Cotulæ folio Park. cjusticinque & Ger. emac. Chrysanthemum tenuifolium Bæticum Boelii. Camomile-like Oxecpe. Buphib. tenuifolium folio Millefolii fere J. B.

Radice est brevi, tenui, candida, paucis fibris capillatà. Caules habet tomentosos, tenues, striatos, fubrubros, cubitales & longiores, frequentibus fatis ramis multifidos; per quos folia nafcuntur ad Millefoli tomentofi folia accedentia [tenuifimè diffecta & folis cotula fatida perlimilia Ger. emac.] pan dispositione & divisura ferè, verum nonnihil latiora. Flos singulis ramis in cacumine heret unious, magnus, radiatis in ambitu foliolis longiusculis, extremo crenatis, tredecim aut quatuorde-cim autes coronatus, disco concolore; calice foliolo, lanuginoso, canescente. Foliorum siccorum fapor nullus memoraru dignus.

Foliola floris discum cingentia (inquit Clusius) subrus plerunque nonnihil purpurascunt aut rubescunt; hinc, ut puto, Buphthalmum caule & flore purpurascente C. B. ramuli plerunque humi

fusi sunt, & folia quam Chrysanthemi Valentini crassiora.

Circa oppidum Aquæ mortuæ nuncupatum observavit & eruit Clusius. In Horto Medico Leydenfi habetur Buphthalmum folio Chamæmeli non descriptum: q. quomodo differat à præcedente.

Præcipus

. II. Buohthalmum Creticum Cotulæ facie flore luteo & albo Brevnii.

Ryevn. Hac Chamamelo perfimilis albam poffidet radicem, denfis fibris fe in terram figentibus, tenuibus & aliquantulum tortuofis: initio nullius manifesti saporis, sed diutius in ore dentibus pressa samuelli. acrem, ferme ut Pyrethri, lingua relinquens. Ex illa denla in orbem circa terram folia erumpunt lenter hirsuta, magnitudine, divisura & forma Pyrethri Bellidis flore C. B. plane respondenta: inter qua Caulis pane cubitalis, nonnunquam tamen duntaxat pedalis, rotundus, mollis, cum tem inter que Caulis pene cubitatis, nonnunquam tamen unitaxia petation, rotaticas, monts, cum ten-pore durior, coloris viridis, vel ex viridi albicantis propere hirutiem, furgit; foliu minoribas, chi mameli magis convenientibus, fed craffioribus, in lobulos latiores divifis: ex quorum fina ale, u-plurimum longitudine caulem fuperantes, in tali abundantia, prefertim circa radicem, prodeum; putrimum tongitudine cautem inperantes, in tan aduntantat, praetitudine autem prodeum; ut denfa & orbiculata plantæ effigies fubinde videatur ob alarum multitudinem oblique & reapiné se propagantium. Flores, quibus sibest squamosum capitulum, squamulis viridibus langino. Iis triplici serie contextum, Buphthalmi Alpini floribus non partum affimilantur, nis quod illorum ns tripicti terie contextum, puputanim rupini norious trait patient attenuare, and quotillorim per petala, tredecim plerunque nunero, majoremi, medio paulifper quafi exculptum five concarun, explurimis flavis tubulis condendatum orbem circumambientia, breviora, latiora, lines feu pluci firata, patimis navistuousis contamatum often recommended in the second of the s cantant nupaturea, composition. Etimos notati notati in inclusi parte impa canten ment juno exit, deinde ali in alarum majorum cactuminibus, & tandent reliqui in ramulis laterablus velum faccedanei na fe excipiunt, ut planta hac totam non modo calidam æftatem atque autumnum fertilem floribus condecoret, sed trifte senium etiam subinde anni genialiter coroner; messenium femper uberrimam latè comprefforum feminum, faturè purpurcorum, inter fquamulas tenues membranaces & latas, cjustem plané coloris, nitentes, firmiter & folide jacentium profeens que tandem ficuti etam figuamulæ ipfæ, Regiæ fiuæ íplendorem purpuræ cum illepido colore fisis co trifli commutant, & in generis fui confervationem quotannis apud nos func ferenda. Plan hac nullius excellentis est odoris, prater stores, subdulcem & medicatum quadantenus, saporication and the conference of the conference o lidiusculo & aromatico pane similem, spirantes.

Datur alia hujus scu species, seu potius varietas, petalis discum illum luteum circumradiantibus albis, seu splendide argenteis, unde flores Pyrethro perquam sunt similes, planta ipsa Chamamelo.

ut non facile queat difcerni.

342

Hujus femen habuit ex horto Academico Lugduno-Batavo.

* 12. Chryfanthemulum Ericoides C. bonæ spei Breyn.

Ante florum proventum aded Ericæ Coris folio simile, ut eruditissimus eriam botanophilus congenerem ei existimaturus sic. Parvus enim est Frutex, complurimos, graciles, lignosos submben tes, & veluti quibusdam tuberculis obsitos proferens ramulos: qui in superiore, ubi leniter langires, a ventri quintatani distriction della profitti di parte foliolis Erica. Coris folio fecunda Cluf, perlimitibus, adeò confertis funt onnile, u nullum ferè lignum conficiatur. Summis ramulis finguli, vel bini aliquando, fapius tanga ne mero plures, quali in umbellam disposti, insident Elofculi, Millefolii non multo majores, guisti multis pallidis discum parvum radiantibus, è Capitulo foliolis crebris sibi invicem incumbendas compacto prodeuntes.

His marcidis semen ex fusco spadiceum, turbinatum, uvæ acinis simile, sed multo minus, supe riùs verò, ubi angultius, denticulis quaternis duriusculis veluti coronula, in modum Chrylanthem

Canadentis bidentis ferè, donatum fuccedit, in materia quadam villosa latens.

In Catalogo Horti Medici Edinburgenfis duas adhuc alias Chryfanthemi species invenio, Akera dicitur Chrifanthemum latifolium Imgitanum; Altera Chrifanthem. Africanum pumilum pramban, flore cermo, nudo, luteo; de quibus quoniam mihi nondum confpecta fuerint, quod dicam non

Nec quicquam nobis dicendum suppetit de Buphthalmo tenuisolio peregrino N. D. Hart.

Ludg. Bat.

CAP. V.

De Chryfanthemo seminibus longis, compressis seu Flore Africano.

Hujus note funt floris calyx integer oblongus, petala lata, semina longa compressa: folia laci niata, Tanaceti amula.

 Flos Africanus major polyanthos Ger. major sive maximus multiplex Park. Tanacetum ser Flos Africanus major store pleno C. B. Tagetes maximus rectus store pleno multiplicato. B. The African Marinold.

Autem producit teretem, striatum, bicubitalem aut altiorem, crassitudine pollicari, copiosi in tus medulla alba farctum, geniculatum, ramofum. Folia in caule ex adverso bina, in summis tamen caulibus & ramulis fingularia, Tanaceto nonnihil fimilia. [F. Columna Valerianæ sua vulgari similiora esse sicribit quam Tanaceto] pinnata, lobis utrinque senis septenssive cum inpari in extremo commissa, odore non ita gravi ac minoris generis, læte virentia, marginibus serinpan in external definentia. Flores in fumnis caulibus & ramulis fingulares pediculis brevioribus ratis, in acumen demonata. The statement of the statement

Hujus planta sex varietates recenset F. Columna: Prima, Caryophyllus Mexicanus maximus polvanthos, latis petalis & croceo faturo colore, dicitur: Secunda, minor & luteo colore: Tertia, luantios, latis petans de croce aturo corone, mentar: Secunda, minor & Inteo colore: Terria, fimplici flore umbonem habente flosculis exiguis Chrysanthemi modo, & barbulis five petalis magnis, odous applirimum. vel novonis aliquando, & croces: Quarta fimilis fed pallente colore: Quarta fimilis fed pallente colore:

2. Tagetes Indicus minor fimplici flore, five Caryophyllus Indicus, five Flos Africanus J. B. Tana-caum Africanum, five Flos Africanus minor C. B. Flos Africanus minor fimples & multiples Park, minor simplier flore Ger.

Lib. VIII.

Striatos producit canles dodrantales, aut paulò majores, intus fungosos, alis aliquot concavos. Fo-In Tanaceto fimilia, pinnata, ex quinque, aut pluribus conjugationibus ad octo, imparíque extremo commilla, odore virolo, gravi: fingularia faturate viront, tres aut quatuor uncias longa, femunclam circiter lata, circumquaque denticulis serrata, in acumen definentia. Flores extremis ramultish terest singulares, ex calyce turgidulo oblongo, fimplici foliorum ordine radiati, colore infra ex flavo, fupra ex flavo ferrugineo holofericeam telam imitante: Medium obtinent flamina numerola, flaventia, quibus appenduntur femina tenuia, longa, nigra. Radix brevis, fibrofa, ac ubi è terra prodit, bina habens longiuscula folia.

A pracedente differt, 1. Partium omnium parvitate. 2. Caulibus infirmioribus, humilioribus, ramula magis diffuis in latitudinem & terram versus reclinatis. 3. Pediculis florum longioribus & colore ferrugineo florum. 4. Odore graviore & magis viroso, tum foliorum, tum florum. Hijus etiam duplex habetur varietas, altera flore fimplici, altera flore pleno ieu multiplici. Sic

in universum octo habentur hujus species seu varietates.

Notadum auten ficcundam majoris varietatem, quam Columna minorem & luteo colore vocat, & pulklum dilutiorem deficere ficibit, à J. Bauhino Tagerem Indicum medium flore luteo paldo dici, qui eam citiùs florere affirmat quam majorem.

lsodici, qui cam cituis florere attirmat quam majorem. Hilloia plantarum Mexicanarum Fr. Hernandez alterius adhuc Floris Africani speciei meminit quim septimo in loco pingit, & sic brevier describit. Majusculum est septimum Tepecen-poul Jackil nuncupatum, sed exilioribus lutessque sortinis, qualia sunt quoque ipsius planta solia, qua lunt omnium minima.

De viribus hujus plantæ Hernandez in Historia prædicta hæc habet.

Vi pollet discussoria & aperienti. Foliorum succus ebibitus, aut folia ipsa contusa & ex aqua e- Virei. pota, vinóve, ventriculum gelidum contemperant, menses, urinam, & sudores elizunt, frigora inremittentium arcent illita paulò ante acceffionem; flatum discutiunt, Venerem excitant, cachetamà a cula frigida ortam vitio hepatis curant, aperiunt obfructa, convulla laxant, hydropem le-tant: vomitum ex aqua tepida procurant, & tandem febrium rigoribus, imò & febrius ipís ex-

purgata per urinam & per ludorem causa medentur.

Verum Dodonzus vim ei veneficam inesse prodidir, experimento in Fele facto qui ejus esu ex-Vetant Engones vint et veriretant mente protuint, experimento in role facto qui ejus em ex-induseft; guin & mures arrofis feminibus mortuos repertos addit, & puero ex efu floris os ac laba intumuific & porcis quibufdam fuiffic exitio. Qua tamen (inquit foan, Terentius ') non con- * Notis in cladunt hanc herbam venenum effe & inter species Tanaceti referre non posse; & deinde Dodo- Recchum.

Fruaur ille suo judicio: ego in Dodonai & J. Bauhini sententiam concedere, quam anceps modicamentum experiri mallem; nec in humano corpore periclitari quod porcis, felibus aliissque animalibus perniciofum esse constiterit, consultum duco.

Plantam hanc Africa indigenam effe vel nomen evincit; at nec folius Africa, fed America ut Locus.

ex Fr. Hernandez plantarum Mexicanarum historia patet.

SECTIONIS

Larus Et

Tompus,

SECTIONIS PRIMÆ

MEMBRUM SECUNDUM.

De Herbis Corymbiferis barbulis medio disco concoloribus, floribus in Umbella formam dispositis. .

CAP. I.

De Ptarmica.

Tarmica ex re nomen habet, quoniam Hraguis, id est, Sternutamenta provocat. Note cus funt Flores in umbella, barbulis disco medio concoloribus; folia integra, ad margines duntaxat ferrata.

A. 1. Ptarmica Ger. vulgaris Park. vulgaris, folio longo ferrato, flore albo J. B. Dracuncular ferrato folio pratensii C. B. Sincezwort, Baltaro Dellitorn: nonnulli Gode tongue, id est Lingua anserina.

Est ubi tres superet cubitos, sepiùs minor, cubitalis, radice oblique acta & velut geneulata, sibris majnifeulis & longissimi, teren, glabo ibris majulculis & longituinis donata, lapore acri & tervino; came inigulari, cerei, glabo filtulofo, gracili, latis tamen rigido; cui alterno aut potitis millo ordine polita datalameridia, ab into ad fummum, Draconis efculenti, argutis afperiufculifque denticulis circumquag ferata, atro virore [plendentia, fapore fervido, Pyrethri mitiore. Summus feapus nonnibil angle fits & fubbirfutus in furculos aliquot dividitur, qui umbellatim flores geftant candidos famé frum medium, quam petala cum undique radiatim cingentia] Millefolii terreffris, duplo attiplo majores, odore non diffimili fed remiffiore. Dificus floris medius è plurimis flofculis adèlis. patis & in quatuor fegmenta acuta divifis componitur.

patis & in quaturo legmenta acuta divitis componitur.

In pratis udis & paluftribus Julio menfe flore.

Florum calices in hac planta quam Millefoli previores è pluribus fquamis coagmentantur. Flora ut multo majores quam Millefoli, ita minus crebri & conferd in fummis caulibus longioribus pelipulis infident, nec adeo exactè fimul umbellam efformant. Variat interdum flore pleno formal. tiplici, hine Dracunculus pratenfis flore pleno C. B. & aliorum.

Gustu est acri & fervido. Sieca pulvis naribus inditus, sternutamenta movet, unde ei mman Radix commanda caput purgat & dentium dolores mulcet pituitam eliciendo. Herba crudialita

acetariis ad frigiditatem corum temperandam & corrigendam.

2. Dracunculus Alpinus Agerati foliis incanis Hort. Reg. Parif. & Lugd. Bat.

Nos olim Cantabrigia columus plantam Londino millam nomine Agerati flore alho, que re vera potius Ptarmice species erat. Folia ei longiora erant quam Agerati vulg, acutiora, admirgines profundius ferrata: Caules clatiores: Flores radiati, pallidi; odor (quantum meminions) fatts validus Agerati. An hæc fit quæ Parifiis & Leydæ colitur fub titalo allato nescimus. An Ageratum folus ferratis Monspeliensium majus pallidè luteo slore nonnullis.

3. Dracunculus Alpinus folio Scabiofæ C. B. Ptarmica Alpina sive Dracunculus Alpinus Scabiofe folio Park.

Radicibus est fibrosis; cauliculis rotundis, pedalibus, in summo in alas brachiatis: foliis instar Sci biola laciniatis, altè incilis & crenatis: flosculis in summis virgulis quoad discum medium substitutione superiori della contraction dell teis, quem foliola albida ut in Chamamelo vulgari ambiunt.

In Helvetiorum pratis Alpinis propè Fabarias & in Gothardo provenit, Julioque floret.

4. Ptarmica Virginiana folio Helenii Morif. prælud.

Planta est bipedalis, cujus caulibus adnascuntur folia lata & oblonga, Helenii foliis hand abstraction milia. Flores fere albidos, Jeminaque Ptarmica feminibus omnino fimilia.

Hac planta à nonnullis ad Costum hortorum resertur, rectius tamen hic ponitur.

CAP. II.

De Absinthio Umbellisero dicto.

Foliorum divifura & colore Abfinthium æmulante nomen huic plantæ à Clufio impofi-mm est. Verùm ad Millefolium propiùs accedit quam ad Abfinthium, ob flores radia-tos & barbulas disco medio concolores.

I. Absunhum album Ger. album sive umbelliferum Park. albis storibus, capitulis squarrosis I. B. Alpinum umbelliferum latifolium C. B. Cutted Mozningon.

Dodrantalibus assurgit cauliculis [sesenucialibus & dodrantalibus & media magnitudinis] gracilibus, incanis, in quibus rara & exigua funt folia, tota incana lanugine & velut tomento oblita. libus, incanis, in quious rara & exigua tunt joura, tota incana lanugine & velut tomento obita, circa radicem majora, Bellidis majoris foliis non valde diffinilia, ininora tamen & magis incida [J Bauhino Abinthu vulgaris in morem profunde laciniata] fatifique craffa, eximize amaritudinis. Sammis cauliculis octoni aut plures infident flofeuli, in umbellam diffributi, floribus Achillea non dilpares, fed majores, feprenis aut octonis candidis foliolis medium orbem (ex alias exiguis flofeudipares, fed impores, repents and occurs of control information or of the control in the control

In Aufrix Strixque celliffums jugis à Clufio observatum, nec alibi usquam. Jumo & Julio flo-Lecu & ret. Variat infigniter magnitudine ratione loci in quo crescit.

Abfinthium unbelliferum, Mutellina quibufdam J. B. An Abfinthium umbelliferum alterum Ita-licum Lob? Abfinth. umbellif. hortenfe C. B?

Lib. VIII.

Radue nititur crassa, perenni ut videtur, caules emittente plures, palmares & paulò majores, per Rober metat charact, persim a vaccous, como contractor panes, patinates ec patate independence per goost & in ipforum faffigiis corymbi conficientur raziores, fatis magni & ni fallimur Intel. Ebia tentia, Abfinthii Scriphii divifurâ, candidiffima, hirfura, fapore amaro, ingrato. Ex ficea. Ablinthi alterus Italici Lob, note ha funt, Ortu, colore incano, & habitu iplo non ità diver-fim el ab Ablinthio albo, fed omnia exiliora multo, Cauliculos plures spithamaxos emittri, finnmis Bonder in glomeratis captulis incanis gerens.

Pona Italice Abfunthii Alpini umbellii. 3. genus meminit; quod C. Bauhinus Abfunth. Alp. Um-

billif, tenuifolium & minus appellat.

3. Corymbif. Millefolii umbellà, folio alato & laciniato.

Radix et alba, obliqua, repens, fibris longis, crebris firmata. Caulet etigit cubitales, teretes, inanes, brevi & yn perceptibili lanugine oblitos. Folia alata, quatuor aut quinque pennarum conjugationibus constant fingulæ pinnæ & extremum etiam folium circa margines dentatæ, & subindo adus inclà and Leniates (unt: pinnule se lacinie in acutos culpides exeunt. Elere in liumnis cau-blus (qui in plures ramulos dividuntur) velut in umbellas digetti, albi & Abfinthii albi umbelliferi floribus omnino fimiles. Nullus in hac planta, vel odor, vel fapor inlignis; initio guftanti fub-

In fylvis montosis propè maximum Carthusianorum cœnobium in Delphinatu Galliæ nascitur. Locuri Juno floret. Hanc plantam indictam puto, ni forte Morisonus titulo Milleselii Tanaceti soliis cam

intelligat. Folia tamen hujus à Tanacero plurimum abludunt.

CAP. III.

De Millefolio.

Illefolium, Gracis Muelopurson & Xisiopurson à multitudine foliorum, Achillea, 'Azirso@, ab Milefolium, Gracis Muesspanzar & Xinapanar a mutatuaine ionorum, Acumea, Azoneo, av Achille primo ejus inventore dicta eft. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Achilles difeipulus Chironis qua vulneribus mederetur, qua ob id Achillea vocatur, hae fanaîfe Telephum

Hujus characteristicam facimus slores in umbellæ formam dispositos, barbulis medio disco concoloribus, folia tenniffimè diffecta.

A. 1. Millefolium vulgare Park, vulgare album C. B. terrestre vulgare Ger. M. Stratiotes pennatum J. B. Common Marroto oz Milfoil.

Ubique viarum obvium est Millefolium, caulibus dodrantalibus, cubitalibus & altioribus surgens, rgidis heet tenuibus, teretibus, striatis, Inrfutis, medullà faretis, qui circa fummitatem in aliquot furulos dividuntur, atque hi rurfum in plures petiolos, qui flores in umbella ferunt odoratos, parvos, colore albos aut subpurpurcos, quinque, septem, paucioribus aut pluribus foliis constantes ex cali colore albos ant impurpureos, quinque, repent, pateionida albis in quinque acuta segmenta partini cullo squamato. Caeterum discus shoris medius è plurimis soscialis albis in quinque acuta segmenta partini componitur: folia marginalia, qua discum in circulum ambiunt frontata sunt, frente dupici crena in due denticulos diviso. Folia pinnata ad costam alligantur, tenuibus Chamameli divituris, sed conposi. tioribus rigidiusculis, suave olemibus, sapore acrinsculo. Radix lignosa & fibrosa nigricat, & in terra se disfundit.

HISTORIA PLANTARUM.

Folia in toto hoc genere [Corymbofarum] quantum memini, fingulatim caulibus adnafeunte Millefolium vulgare purpureum minus C. B. & aliorum, cum folo floris colore à pracedente de ferat, diversa species censenda non est. Variat enim hoc modo Millesolium vulg, floris colore in

palcuis ubique.

* 2. Millefolium odoratum minus Monspeliensium Hort. Blws.

Multò minus est quam vulgare, foliis canescentibus, odorémque habet suavem & aromaticum Plurimis in locis herbidis circa Monspelium repit, ut propè pontem Ville nove & albi.

Huius vires Schröderus fic breviter recenset. Vis ejus ad sanguinem sistendum. Usu maque interno convenit in hamorrhagiis & fluxionibus omnis generis, narium, uteri, alvi, vulnerum, (creatu fanguinolento, vomitu, urina retenta, calculo, mictione fanguinolenta, gonorrhoa, hamorrhoidibus, fluore uterino, marifeis, &c. Extrinsecus adhibetur utiliter Cephalalgia, hamorrhagiana, rium & vulnerum, vulneribus consolidandis, tumoribus hamorrhoidum, hernia, ictibus venenais, tumori penis, &c.

* De Medicam, Officin.

Lecus.

Vires.

Locus.

Vires.

Recentior observatio (inquit * C. Hofmannus) docuit Millefolium nostrum tanum abelie i facultate hamorrhagias sistendi, ut etiam cieat. [At J. Bauhinus quòd Millefolio sanguis è nambs irritetur ex affrictu contingere arbitratur.] Tam etiam vehemens esse diureticum, ut diuturnioa ufu cruentas urinas pariat. Hofmannus ergo diftinguit & Millefolium quod acerbum eft vim illan glutinandi obtinere putat; quod amarum deobstruendi & dissolvendi, urinas educendi, lumbios necandi, &c. Acrimonia & amaror manifesta sunt in Millesolio minore Cordi, itémque nobil Tra-

Verum quâcunque tandem qualitate id efficiat, multa exempla harmorrhoidum curata decodionibus Millefolii adducit Riverius in Obierv. Centuriis & multi alii Scriptores, ut nos monuit D. Tange

3. Achillea sive Millefolium nobile Ger. Achillea Sideritis sive nobilis, odorata Park. Achillea milles lia odorata I. B. Tanacetum minus album odore Camphorae C. B. Achilles his Tronbon

Millefolio terrestri cognata est Achillea, sic ut non omnibus obvium sit discrimen. Virgissiment aliquando tricubitalibus, nonnunquam palmaribus, firiatis. Folia Millefolii vulgaris feu terefix fed latiora, breviora, multifida, colore non ità viridi prædita, fapore amaro, odore valido aromaico. Umbellas fert corymborum Millefolii jam dicti, foliolis candidis medium orbem aureum organtibus.

In Germania ad Rhenum flumen, Gallia Narbonenfi circa Monspelium, & in Italia paffiman

Parkinfonus Tanacetum minus flore albo ab hoc diverfum facit, quam rectè ipfe viderit. Novi quafdam mulieres qui fe ababortu præfervårunt folonfu decenti Millefolii vulgaris. 8.7a/i

Quadripart Botan. Claffi 2. p. 91. Idem.
Ad fanguinis sputum, R pulv. Millefolii 3ij. propinetur cum succo Plantaginis. Multum jerat,

& multò magis fuccus, inquit Matthiolus.

Ad fanguinem è naribus eliciendum Millefolium quam optimè conducit; afperitate namue fu & duritie acuminata venas in naribus capillares aperit: Naribus etenim indatur, mox internenaes premantur & fricentur, unde multis solet elici & facile sanguis & satis copiosus. D. Soame. Hincheftratibus Pofe bleed dicitur.

Tuber quod in hujus radice nonnunquam excrescit, oritur ex venenato quodam aut sementativo liquore in vulnus feu puncturam ab infecto aliquo inflictam una cum ovo immifio [abcodem intellige infecto] qui cum fucco radicis mixtus, tumorem excitat qui fit receptaculum & velut mens feu matrix ovi & vermiculi excludendi, eique alimentum & tutelam ministret: unde Millefolia III berofa à Jac. Cornuto pro diversa specie minus recte ponitur.

Sennertus in fluxu menfium nimio fequens exhibet. R Succi Millefolii 5iii. Sacchari 5) Demi D. Soame è Dola, Lib. 5. C.4. S. 10.

* 4. Millefolium maximum umbellå albå C. B. prod.

A pracedente [Millefolio vulg.] excepta magnitudine in paucis differt. Caulibra est sesquicibra talibus, craffis: folio circa radicum palmum longs, uncias quaturo latis, tentiffine incifis, kraht è multis minutiffinis, alatis foliolis confrantibus, fed minoribus & tentiffine incifis que circa cultification de la confrantibus, fed minoribus & tentiffine incifis que circa cultification de la confrantibus, fed minoribus & tentiffine incifis que circa cultification de la confrantibus, fed minoribus & tentiffine incifis que circa cultification de la confrantibus d funt, qui in ramos plures brachiantur, quibus fingulis umbella, uti in Millef. vulgari ted major, 1967 culis albis referta infidet.

In horto Patavino crevit; & fanè nifi aluissent in horto botanico, pro vulgari Millefolio habuissen inquit Descriptionis autor C. Bauhinus.

. 5. Millefolium purpareum majus C.B. flore rubro Cluf, Ger. rubro flore maximum Park, Hith. flowered Harrew of Milfoil.

Ex radice crassa satis caules plures ad cubitum & sesquicubitum excrescunt: foliis ut in vulgatissino Millefolio dispositis; umbella magna flores elegantissimos rubri coloris & quinquesolios contino Minicione di prese pallide flavescentes, qui gratiam addunt, emicant. Flores contriti menens, in questim odorem fpirant. Millefolium rubro flore Clufu foliis crat vulgari tenuioribus. De loco hujus natali non constat.

6. Millefolium Alpinum incanum carneo flore C.B. Alp. Clufti, parvum, nonnibil incanum, carneum I.B. Alp. incanum Park.

Elegans has plantula dodrantalem five palmarem altitudinem non excedit, multis foliis circa radicem firatis, tenuissime incisis & veluti è multis minutissimis alatis foliolis constantibus, nonmbil incanis: Candicantes cauliculi fatis craffi, hujufmodi foliis ifique minoribus & tenuiffime inolis obiri: Umbella flojeulorum denfiffima, qualis in vulgari Millefolio, fed dilutiore rubro co-lore tive carneo nitentium. Radix vix à vulgari differt, fibrofa admodum & fumma tellure fer-

Sponte provenit in Judenberg & Spital, Stiriæ Alpibus, atque flores profert Augusto.

Locus.

7. Millefolium Alpinum incanum flore specioso J. B.

Palmaris est plantula, radicula simplici, ruffa ac pænè nigra: è qua folia prodeunt duas auteres uncias longa, rarius punnata, tomentola, longiusculis ac ferè uncialibus pediculis harentia. Coliculs tomentolis item pradictis fimilia quoque herent folia, fed aliquanto minora, brevioribusque pedicolis donata. Eorum verò fummitatibus flores infident quinque aut fex, fquamati, corymbati, ut exficca colligimus.

Legit hanc Platerus in Vallefia montibus.

Locus.

8. Millefolium luteum Ger. Park. tomentofum luteum J. B. C. B. Mellow Abilfoil.

Dodrantalis est herba, multos ex radice crassa, dura, repente, fibris Hellebori æqualibus, quibusdam minoribus, colore nigricante aut cinericeo foris, intus flavo, fapore dulcibus (inficea planta) donata, cauler emittens, rectos, fatis robuttos, in quorum cacumine denfæ micant florum umbelle Millefolii vulgaris terreftris, aureo tum foliorum, tum umbilici colore fulgentes. Folia per coliculos tomentolos Millefolii Stratiotis, fed multa minora, minutiufque incila, incano villo pu-

Variat magnutudine foliorum hirfutie altifque accidentibus pro ratione loci in quo oritur. V. Clufum & J. Bauhmum.

Circa Avenionem & ad viam que Auriaco Avenionem ducit copiosam invenimus: Clusius eti- Locus. am Murciano regno.

9. Millefolium Creticum J. B. incanum Creticum C. B. Park. Caupp Miffoil, Stratiotes Millefel, Belli Ep. 2, ad Cluf. Alpin, exot.

C. B. prod.

Caulibin est lignosis, rotundis, incanis, sesquipalmaribus: folis Chamacyparissi (cui adeo similis est ut exercitatiores etiam Botanicos decipere possit) forma oblongis, denticulatis, incanis, vel, ut Dioscorides, avicularum pennas imitantibus. Caules in summitate in ramulos abeunt, qui umbellam fatis compactam ex floribus ex albo flavescentibus compositam sustinent. Sapore est amaricante aromatico, ad Santonici feu feminis contra vermes Officinis dicti faporem accedente.

Parkinlonus ex hac planta duas facit, priorem Millefolium incanum Creticum vocat; posterio-

rem Stratioten millefolium Creticum.

. 10. Millefolio Alpino affinis planta, quibusdam Iva moschata J.B. Tanacetum Alpinum C.B. Park. Iva moschata Rhatis, Tanaceto cognata herbula Gesn. Hort.

Duos aut tres pollices alta off, paulò etiam amplior, coliculo juncco, fimplice: folisi voftito Mil-kloli Alpin, licer non hirfutis, nec ità ad Millefolium vulgare accedentibus. Flores plures quam Milefolio Alpino, umbellati, fed minores, rotatim agmine foliorum alborum magnorum circumpolito, apicibus in medio numerofis ex capitulo fquamis nigris, Alpini Millefolii in modum com-

Lo:III.

11. Millefolium Tanaceti foliis Morif. prælud.

Huius folia sub exortum antequam excaulescat planta, adeò sunt Tanaceti foliorum annul. nonnili ab oculato Botanico diftingui poffint.

CAP. IV.

De Matricaria tenuifolia, flore unicolore.

"Um Matricariae odore convenit, aliàs florum barbulis medio difco concoloribus reliquis lui generis fimilis eft.

t. Matricaria foliis Abrotani C. B. Parthenium opineogovicov J. B. Matricaria sive Parthenium v. mifolium Park. fine leaved feverfew.

Sefquipalmari est altitudine, radice parva, lignosa, candida, parum fibrata, ex qua cauliculi al Sortinganiani et automos, some pava, nguosa, santuta, pautomosa, indicata, quot extragant rotundi, aliquantium rufe(centes, in quibus, inta praferrim & tetra viena parte folia funt tenuia, folis Abrotani fimilia, ut oyum oyo magis fimile non fit. In fummis canada folia funt tenuia, folis Abrotani fimilia, ut oyum oyo magis fimile non fit. jona unit centua, i omo Actoram minia, ut ovum ovo mago minie non it. In tuminis called umbelle, & in is flofeuli multi, albi compacti, quales in vulgari Millefolio certuntur, ut inforentes prima fronte facilè deludant, Millefolium effe judicaturos. Plante fapor amanis eft, ola gravis, finilis vulgari Parthenio. Quare congeneres effe plantas Myconus putat.

Ex Hispania delata est hac planta.

* 2. Matricaria Alpina Chamemeli foliis C. B. Matricaria siwe Parthenium Alpinum Clusi Pat Matricaria Alpina Chila Gor. Mountain fevertew with Camomile-like kaba Millefolum Alpinum J. B.

Multis ex fibrofa radice, Chamameli modo, fruticat ramulis, pedalibus, viridibus, quos ambien folia Anthemidi prorfus fimilia, multiplici incifione divifa, Cotula aut Matricaria ferè olorge the calido, attamen non ingrato: Extremis cauliculis multi flores infident, umbellatin congli Abfinthii Alpini umbellif. floribus proxime accedentes, hoc eft, exigua capitella ex albox pubb commixta, ambientibus ea fenis aut octonis latinfeulis albis foliis, ejufdem cum ipfa heiu ekka Rami five cauliculi humi procumbunt, & ex una (uti dixi) radice prodeuntes, fubinde fibras gan & nova germina procreant.

Invenitur in Sneberg, Snealben & Durrenstein jugis magna copia; florétque duntaxat Angolo nam cum in acclivitatibus & circa ferobes nafeatur, quas diutius infidere folet nix, feriusillallas

re necelle eft.

Leens.

Culturam non admittit, nec hortis affuefeit, quameunque diligentiam adhibueris

Videlis descriptionem J. Bauhim, que forte est diverse plante, nam slores quadruplo comple ve majores facit Millefoln vulgaris floribus.

SECTIO PRIMA

MEMBRUM TERTIUM.

De Herbis Corymbiferis cum barbulis, diversi à medio disco coloris, storibus solitariis aut sparsis.

CAP. I.

De Bellide minore.

ELLIS Latinis à bello seu pulchro colore florum dicta creditur; Gracis veteribis indicta : quod mirum, fi modo in Gracia adeò frequens fit ac apud nos in An-

Due plantæ genere diverfæ co nomine cenfentur. Nos hoc in loco de minore agi-nus, cujus nota funt, Flos radiatus barbulis feu folis marginalibus diverfi à medio difco coloris : Cau-

lis tam foliis nudus, quàm non ramofus.

Do temporamento hujus plante: quosa qualitates primas non confentium Botanici. Alii calidam vires. & ficam, alii frigidam & humidam cam facinut. Verum accrofus fapor frigiditatem arguit, & effetta ficcare Bellium oftendunt. Vulneraria est infignis: exteriùs in emplastris & fomentis adhibenr. interius fuccus ejus vulnerariis potionibus admifcetur : unde & Confolida minor Officinis di-

Mulicrculis nostratibus ufitatum est herbam cum floribus ad alvum laxandam exhibere. Sebrod. Huits radices exterius usurpantur ad Scrophulas & strumas optimo cum successu. D. Need-

Radices in lacto decocta & catellis exhibita impediunt ne crescant; si vulgo sides. Extractum vel essentia hujus herbæ intro assumptum innata quadam proprietate (est enim tenuiam partium) onmem (anguinem coagulatum, five in valis, ive extra reloivere & transpirare facete affirmat Simon Pauli Quadripartit. Botan. Class. 2, p. 27.

1. Bellis silvatica J. B. media silvestris Gor. silv. media caute carens C. B. rectius nudicaulis, non ramosa. Mitable Datise.

Radice haud fecus fibrofa oft quam minor Bellis, fed craffior, etiam aliquando lignofior : folia verò majora, oblonga, per extremum rotunda, & in ambitu nonnihil ferrata, hiritira, fubinde eti-am mbentia, longo pediculo donata. Cauliculi ex radice nudi aliquot exeunt, dodrantales aut pedales ac majores florem finguli unicum fuftinentes, Bellidis majoris fimilem fed paulò minofem, folus radiatis albis, disco luteo. In montibus propè Genevam invenimus, in Alpinis pratis frequentiffima est, autore Clusio.

2. Bellis caule bipedali nudo, foliis magnis latis, floribus rubris & albis Mentzel.

Folia instar Eryfuni leviter sunt sinuata, nec plura addit, nisi quòd circa Inspruek collecta à se suit hac species, ut &

Bellis foliis valde exiguis, caule procero nudo, flore albo.

A. 2. Bellis sylv. minor C. B. minor sylv. simplex Park. minor 4. sive sylvestris & 5. sive sylvefris altera Ger. minor fylv. fpontanea J. B. Common wild Daific.

Town cespitem operit sparsis humi foliis numerosis, pinguiusculis, hirsuits, ex longa cervice sensim lasoscentibus rotundatisque levissime serratis. Caulem nullum promit, sed pediculos frequen tes, palmares & altiores, tenues, teretes, hiríutos, quorum fingulis fíos infidet unus, Belliás horten-lis manor, fingulari foliorum in orbem ambiu, lacteorum aut ex albo fanguineorum, luteo umbi-lico. Radiatur porro multis fibris tenuibus. Cum flos marceleir & femina maturefeere incipiunt medius umbo in metam affurgit, & femina in ambitu exteriora primò defluere incipiunt.

In pratis & pascuis passim provenit; Vere primo & deinceps per totam astatem floret.

SECT10

4. Bellis horsensis, sive store multiplicato J. B. horsensis store pleno, eoque magno vel parvo C. B. elul ilin hortenjis, pere pore muispicato J. D. outenjis por spece, vega magno oci parvo C. B. egil. demonic Bellis hortenjis prolifera. Bellis minor hortenjis fiore pleno variorum colerum Park, ejuldemonic Bellis minor hortenjis prolifera. Bellis media & Bellis minor multiplex flore albo rubro, item minor prolifera Ger. Double Daifies, of divers colours.

T. B. Crebris est in orbem fulis folis, Pilosella, pinguinsculis, nonnihil crenatis, alias integris, hirling Goore aftringente; inter que pediculi oriuntur palmares, tenues, fubrubentes, hirlut, qui flora fullment albos purpurascentesve, medioluteos, Anthemidis modo: alias verò numerosa foliorum luxuries umbilicum luteum obumbrat, repetita transplantatione, colore vel albo, vel rubro, vel mixto, seu alternatim positis foliis, albis & rubris, seu in ambitu rubro in medio albo, vel viridi, vel quà denique fors tulit temerè verficolore varietate foliorum commendabilis : nec radicis fibrole reptatu contenta fe propagaffe, quin & è flore ad margines novam fobolem, haud aliter atque in prolifera Caltha, sufficit, sed matre ut par est minorem.

Prater varietates in Descriptione traditas, habetur & alia florum foliolis fistulosis. Novimus ergo in universum quinque varietates, que sunt

Bellis minor hort, flore pleno rubro.
 Bellis min, hort, flo. pleno albo.

Bellis min. hort. flo. pleno mixto [ex petalis albis & rubris.]

Bellis min. hort. flo. pleno rubro, petalis fiftulofis.

5. Bellis min. hort. flo. pleno prolifero [albo, rubro, mixto.]

. 5. Bellis hortenfis pediculo foliofo C. B.

Locus.

Vires:

350

Hac à communi hortensi in co tantum disfert, quòd pediculus, qui leviter hirsutus, foliolis oblongs, subrotundis, duobus aut tribus longè distantibus cingatur, & flori folia quina sibigi-

In hortis repentur. Vel natura lufus eft, vel à Bellide minore genere diverfa.

* 6. Bellis Brafiliana Caa-apia dicta Marggr.

Ex radice unum aut fesquidigitum longa, vel etiam duos digitos, penna olorina vel etiam mini-mi digiti crassitie, nodosa seu verrucosa, se filamentis ad latera se inferiore parte tenubis donta, tres aut quatuor dig. longis, exterius ex gryseo rufescente, interius tota alba & lenta tres rel quatuor pullulant pediculi, teretes, tenues, tres, quatuorve dig. longi, qui finguli fultinent unum folium subrotundum vel oblongum, nimirum duas, tres, vel etiam quatuor dig. longum, selaudigtum latum ubi latiflimum, tenerimum, fuperna parte viride & fplendens, mferni paulum akan parte viride & fplendens, mferni paulum akans, nervo & venis transveris infernè conspicuis. Caterum caret caule: fer autem floren por pediculo, rotundum, umbilici figură, ut Bellidis flos, multis staminibus constantem paka nnter que semen provenit rotundum, & seminis Sinapis magnitudine. Radia initio haud ministro lapore est prædita, sed mansa quodammodo acris est, & relinquit in lingua vellicanem

Venenis refiftit, & fluxum dysentericum fiftit herba 3is. pondere quatuordecim horarum sum vino infusa & mane pota, ità ut ager per quatuor horas jejunet : purgat enim ità ut simul profur-

Reperitur & alia species foliis in ambitu dentatis & leviter hirsutis, corumque pediculis rans pilo vestitis, flore cum umbilico in medio instar floris Chamameli.

CAP. II.

De Bellide majore caule ramoso & folioso.

A. 1. Bellis major J.B. Ger, major vulgaris frve fylvesfris Park, major fylve, caule foliofo C.B. Buphthalmum majus Lon. Confolida media vulnerariorum Lob. The great Bails oz Oriene.

Adix ci fibrofa, reptans, fapore acri; caules emittens plures dodrantales & altiores, pentagonos, folidos, ramofos, foliis multis veftitos, oblongis, pinguibus, ferratis, macronibus obtufis. Flores Buphchalmi aut Pyrethri, radiati, petalis in ambitu albis, diformedo luteo, amplo, ex plurimis flosculis luteis in quinque segmenta divitis composito, cum stylo in medio uniuscujusque. Folia calicum habent simbriam nigricantem. Cum flore pleno in hortis invenium

Floret Maio & Junio apud nos in Anglia, éftque in pafeuis ubique frequens. Hanc Patavii comedunt menfe Februario in acetariis *f. B.* Lobelio fi credimus, cadem poteft que Bellides, codem modo ufurpata, Herba Herba integra, [caules, folia & flores] in Zythogalo decocta & pota adversus afthma, phthisim.

orthopnæam fingulare remedium confetur. Inilis admodum est in vulneribus & rupturis in potu bibita, vel emplastri modo applicata. Decoctum herbæ fanat omnes morbos ortos ab intempestivo haustu potús frigidi cum corpus sir ca-

lidum, Cardilucius p.1091. Idem affirmat Mindererus de Medicam. Militaribus. Hæc D. Tancr.

2. Bellis Alpina major rigido folio C. B. Park. Great Mountain Daifie with a fliff leaf. Alpina major foliis angustis rigidis I.B.

Ex radice nigra, repente, ab una parte fibras spargente & lignosa caulis rotundus, striatus, cubito alrior exurgit, circa quem folia pediculis carentia, quinque vel fex uncias longa, vix unciam lata, rigida, partim obtula, partim ex rotunditate acuminata, per circumferentiam profundè crenata, nulloque ordine disposita. Caulis summo flos unicus, Bellidis vulgaris majoris store major, medio Interus, folis albis difcum cingentibus infidet; cui femen oblongum, ut in vulgari, fuecedit.

In fummis jugis montis Jura: propè Genevam copiosè provenit; C. Bauhino in Baldo monte.

Lecus.

Huic forte eadem est

* 2. Bellis Virginiana densiore folio Morif. prælud.

Cui folia latiora, ferrata, denfiora quàm ulli Bellidum fylvestrium majorum, majorésque flo-

* 4. Bellis radice repente, foliis latioribus serratis Morif. prælud.

Huic folia latiora magisque serrata quam cuivis alii majoris Bellidis speciei. Flores itidem maximi, Radices longe lateque fubter terram repentes.

* 5. Bellis Alpina minor C. B. Alpina minor rigido folio Park. The leffer fiff-leaved Mount tain Daifie.

Exradice cauliculus unus vel alter, lævis, femipalmaris, incurvus prodit, quem cingunt folia rigiduscula, angusta, brevia, per ambitum profundis & asperiusculis crenis donata. Cauliculo summo In Alpibus Helvetiorum provenit.

Locus.

* 6. Bellis montana major folio acuto C. B. Park. Bellidis Alp. alia species minor folio non rigi-

Cauliculo est Bellide secunda breviore; foliis brevioribus, duplo triplóve angustioribus, leviùs crenatis, necrigidis, in acumen exquifitum definentibus: flore secunda fimili, sed minore. In montibus Euganeis collecta cft.

Locus.

* 7. Bellis montana folio obtuso crenato C.B. An Bellis montana minor I.B?

Radicem habet lignosam, fibrosam: caulem unum, tenuem, lævem & pedalem, [J. B. sesquicubitalem Jobia angulta, Jongiffinis podiculis dontari, per marginem crenata, obtula, in tres apices definenta, [terram proxime multa] In caulis fummo for unicus, parvus, difco lucco & foliolis albis eum engentibus capitulo fquamis nigricantibus compacto.

Monifessul versus Vigan & ad pedes montis Lupi & circumjacentibus campesstribus squalidis & Locut.

incultis, C. B. In descensu montis Capouladon à las cambrettes inter rupes umbrosas invenit D. Ma-

Bellidem autem montanam minorem I.B.

Optime convenire ait cum Bellide quam invenit in herbidis incultis ultra pontem Salenovæ ad dextram, & in campestribus viæ montis Lupi, quæ pedalis est, foliis inferioribus serratis, multò minoribis quam in Bellide majore, fuperioribus vero angustissimis: flore mediocris magnitudinis.

Bellidis ramulum exficcatum in horto D. Magnol Monspelii collectum nobis exhibuit eximius Botanicus D. Hanf. Sloane, sub titulo Bellidis Chrysanthemi folio. Erat ci flos mediocris, folia angusta utrinque laciniata, raris utrinque laciniis, ceu denticulis extantibus, ut in Chrysanthemo segetum vulgari.

* 8. Bellis minor alba ramosa Park.

Foliii brevioribus magisque dentatis; cauliculis foliosis & in ramulos sloriseros divisis à vulgari ninore Bellide diftinguitur. E Lusitania habuit Parkinsonus.

Hh 2

9, Bellis

Tempis & Vires. Locus.

Lecus.

Locus & Tempus.

* 9. Bellis fruticescens Indica ramosa Hort, Lugd. Bat.

Succus ejus aeris eft, mordicans & amarus.

* 10. Bellis maritima foliis Agerati C. B. Park.

Plantula est palmo minor, ad cujus radicem parvam albam cauliculus pilis levibus hirsutus, in li Plantula eft palmo minor, ad culus radicem parvant adam camendo prio revious minutis, in le nos ternófic tenuifimos ramulos dividitor, quorum unus fox, alli tres uncias non exedum, quorum partem inferiorem pauca 8c parva foliola, Agerati foliorum inflar per margines to nata, fingulis unicum florem, qui parvus difco viridi, foliolis albis ultra viginti cincto, fuffine.

Hae copiose in infulis Steechadibus in arenofis provenit.

* 11. Bellis Tanaceti folio quorundam. Tanacetum inodorum Park. non odorum Ger. montanum moderum, minore flore C. B. album J. B.

J. B. Radar haic craffa, nigra, fibrofa, cui complures fibre adnatx. Caules cubitum & felquicubium alti, hufuti, flurati, alis concavi. Folia Tanacett, pinnata, inferio hufuta, fuperne glabra, atoalti, Influti, Itriati, alis Concavi. Fain Lattacett, primata, informati, maiar, infranciarea, gabra, ato-virentia, odore nullo, Japore adhiringente. Florei Bellulis majoris, ftellati, candidi, umbone fluo. Hace planta J. Baulinio deleripta cadem nobis effe videtur Tanaceto inodoro 1. Cluf. mong vult C. Baulinio se gius Tanaceto mod. 2. Defei pirio Clufi hace eft. Graschibus, tirmis, duris, cubitalibus interdum verò fefquicubitalibus affurgit candibus, per quo

Gractibus, firmis, duris, cuoranous meritum vero respientamentos amarga camera, per que rata fiparfa fatur folio pennata, Tanacceto vulgari non admodum diffimilia, odoris tamen esperia, guthu linguam vellicanta & fervudo, circa radicem majora atque hrfuta. Caulis finimo faffigo in aliquor breves ramulos dividitur, mudos, quibus inidicem magni flores, Bellidis majoris flori lema quales, octodecim aut viginti foliis albis, muce longioribus, modo brevioribus, medum obbin aquales, octodecin aut viginti fons anos, nunc tomponuo, mado octobrido, medium onem flavum ur in Bellide majore cingentibus confiantes; quibus marcidis fuecedir in meliscipione longiufculum femen nigrum; quod terræ commifium plantas fui generis producit, & alias etamion dulimiles, quarum flos est minor, secundo generi par. Radis est minimi digiti crassitudine, odi qua, non in altum demilla, nigra & aliquot fibris hirfuta & vivax, qua etiani pangi poffit.

12. Tanacetum inodorum 2. Clus, inodorum minore flore C.B.

Cum floris pracipuè magnitudine, qui Cotula feetida aut Matricaria florem non excedit; folirique minus elegantibus, pediculo breviore cauli inharentibus, à pracedenti differat : Cumque uldem in locis exeat, & à prioris femine fato, vix videtur specie ab co diversim. Quocirca Bushims non immeritò fratrem reprehendit quòd diversas species faciat. Hac duo Tanacetum (inqui) (C.B. non due fed una planta, aut faltem ejuidem (peciei, ut non feparande videantur.

Hanc plantam in colle la Baftie propè Genevam & ad Rhodani ripas observavimus; Chissin

omnibus utriufque Pannonia montibus humilioribus & fylvis caduis, ubi floret Maio & Junio.

13. Mentha Sarracenica Species flore Anthemalis J.B.

Herba est cubitalis, interdum minor : ramulos è radicibus multos edit, aliqua ex parte percels longitudinem velut itris ornatos, nonnihil lanuginolos, in quibus folia parva, brevia, non admidum lata, viridia, in ambitu ferrata, odorata, medio inter Ageratum vulgare & Mentaftrumodor, & tam fimili Mentha Romana vulgò dietas, ut hac illi commodè polit fuccedere. Flore in co-mine multi, Anthemidi fimiles, in medio luteoli, in ambitu candidi, odorati. Radica lablas

A Pyrenvorum montium incolis, abi frequens nascitur, appellatur Herba del Mero. i.e. Ilaba Maurorum feu Sarracenorum.

Dalechampius apud Hilforiam Lugdunensem, & C.B. Annotationibus in candem Hilfor hanc plantam cum Ptarmica Fuch unam & candem faciunt. At J. Bauhinus in Ptarmica Fuch langing nihil observat. At nec folia illi odorata sent, nec parva, nec brevia, nec admodum lata, sed longa & angulta: milla etiam fimilitudine foliorum comparantur Ptarmica & Mentha corembifera. Ve rum loco cum Ptarinica convenit, nimirum in pratis juxta fluenta,

. 14. Herba Molucana C. B. Park, Molucana Acoffae J. B. & Lugd.

Duorum aut trium cubitorum altitudinem acquirit hac planta, nonnunquam etiam locis uberio ribas & humidis quinque cubitos fuperans, eleganti virore prædita; caule tenui, tenero, nonnih concavo, imbecillo, & nifi uti Jafininum pergulis fuftineatur, humi fefe diffundente quemadmodum Hedera, & multos ramos spargente, qui subinde radices agunt ut Mentha & Melislophyllon, adeóque ferpunt ut planta fola vel ramus transpositus brevi temporis spatio magnum locum occuper. Folia habet tenella & mollia, in ambitu ferrata magnitudine & forma Sambuci folis refiondenta: florem croceum, Chamameli flori admodum fimilem, paulò tamen majorem.

Toto anno viret & luxuriat.

Vulgò nuncupatur (tefte Acofta) Remedium pauperum & destructio Chirurgorum.

Frequenter utuntur cum in Maluca (unde primum originem traxisse creditur, quod istic abunde Frequence municipal admiticatur Chirurgicis remediis) tum in omnibus India provinciis, in quibus diligenter colitur & in pretio habetur, nec injuria.

Coquanta mujus pianas roma in oteo eccum cera infpillantur unguenti modo: mirificè curat id unquentum omnis generis ulcera, recentia & antiqua, etiamfi fanguinolenta, fordida, cuniculofa, maligna & putrida fint: miræ efficaciæ effe deprehendi in tibiarum vulneribus inveteratis, inque recentibus vulneribus. Communitar hujus plantæ folia in oleo & cum cera inspissantur unguenti modo: mirificè curat id Viss.

Alia est præterea hujus stirpis utendæ ratio.

Eus enim caulem & ramos superiore cortice denudant, & sumunt membranam illam tenuem. Ense enni cautein de ratios imperiore cortice definition, ce fullmuit memoranam man tenuem, que media eft inter exteriorem corticem & cautein, quesque facile ut in Cannabe revellitur; eum olon must Indicae madentem ipfius plantæ folis involvunt, & fub cineribus calidis recondunt; ubi incabent & emollita fuerit, conter int, & recentibus cruentifque vulneribus imponunt, feu granincaucin de levia, & paucis diebus non fine admiratione conglutinant absque ulla inflammatione da un, rea cota, o passo de min doloren, fanguinfique et luxum cohber: breviere, nullo alio medica-nento adhibito omnino ad cicatricem perducit: fingulare etiam perhibent esse remedium adversus nervorum punctiones & vulnera.

Fodem præterea modo adhibetur in apostemate aperto ad emundandum, carnem generandam, & ad cicatricem perducendam, item in inveteratis ulceribus & cuniculofis, in quibus ea folummodo

trita interdum apponitur.

CAP. III.

De Pyrethro.

DYrethrum ab igne nomen habet ob radicis ejus fervorem igneum C. B. Ab Anthemide seu Chamæmelo flore majore & radicis acri fervidoque sapore differt.

Pyrethrum flore Bellidis C.B. vulgare Officinarum Park. Officinarum Ger.

Dyrahro folio funt multipliciter diffecta divisáque fimilitudine ferè foliorum Fœniculi, sed tamen minora, Dauci sylvestris & Carotæ æmula : *Conlienti* dodrantales aut paullò altiores; in quorum faminora, Dauci fylvettris & Carota zemula: Cauteuis dodrantates aut paulo attrores; in quorum ta-figiis fia mipuls, latus, Anthemidis fimilis, fod tamen major, medio orbe fubluctus, angultis ob-longifque circumambientibus foliolis, fupina parte albicantibus, prona verò nonnihil purpurafecn-tibus. Semen inter difci. five orbis framina gignitur, tenue & oblongum. Radis: digitalis ferè eft craffindinis, longa, fubruffo colore ingircians, guffu acri & admodum fervido. Ex Onentis partibus infertur. Naíci in quibufdam Italia montibus, fed minus acre, feribit Mat. Locus.

Optimum remedium habetur in paralyfi linguæ cum vocis amissione. Ad dentium dolorem Vires. radix malticata in usu est.

CAP. IV.

De Chamæmelo.

Hamamelum dicitur hac planta quafi Malum terreftre aut pumilum, quod Mali [intellige Cydonii Hofm.] odorem habeat. Dicitur & Anthemis à florum abundantia. Note eius characteristice sunt, Folia tenuissime dissecta; flores sparsi, satis grandes, foliis marginalibus albis discum flavum cingentibus.

A. I. Cham.emelum odoratissimum repens flore simplici J. B. nobile seu odoratius C. B. Romanum Ger. Common Camomile.

Chamæmelum nobile flore multiplici C. B. repens odoratissimum perenne fl. multip. J. B.

Raditti huic fibrofae funt : caules tenues, hirfuti, firiati, in terram procumbentos, & fubinde radices agentes, unde immensium se propagat. Felia in caulibus crebra, tenuisfime in segmenta tenuis acut disceta. [Folium totale alatum est, ex pluribus pinnularum conjugationibus compositum, fingulis pinnulis in plura fegmenta angultifilma in acutum definentia divilis] Flore in fumimis cau-libus & ramulis fingulares, pediculis prælongis infident, pro plantæ modo ampli, radiati, petalorum aboun & oblongorum continua ferie difcum medium flavum cingente, qui marcefcentibus folis marginalibus in capitulum grandiufculum, Tragi ferè figură, extumefcit. Planta hac in opacis undor est & ferè glabra, in apricis incana & lanuginosa. Odorem spirat suavem unguenti.

Julio demum mente floret. In pascuis uliginosis, inque sterilioribus & à jumentis demortis non raro. Locus,

Prequents

Vivet.

In Cornubia adeo copiose provenit, ut nobis illac iter facientibus odore suo nares nostras feriente in ter equitandum sepius se proderet.

er equitandum repuis le proderet. Planta hec quo magis pedibus conculcatur eò letiùs excrefeere & latiùs fe diffundere vulgo affi.

Chamemelum odoratiffimum flore pleno, quod in hortis ob raritatem & elegantiam fludios co Chamametum oxoratimini folic piant a five mangonio, aut interdum cafui fen accidenti citur, cum vel fationi, vel transplantationi alive mangonio, aut interdum cafui fen accidenti cidam ignoto originem fiam debeat; non nova Chamameti species, sed accidentalis potius vanitas

Chamemelum nudum Park, nudum odoratum Ger, luteum capitulo aphyllo C. B. aureum peregrima capitulo fine foliis J. B. Daket Camomile.

Nobis non aliud effe videtur qu'am lufus quidam natura, cujufmodi in aliis plantanum speciebre

observatur, ut v. g. in Matricaria, & Tripolio.

Digerit, laxat, mollit, mitigat dolorem, menses & urinam ciet. Eapropter usus infignis est dolore colico [decoctum [in vino] ex jusculo] & flatulento: in cruciatibus spalmi studenti & convultionibus. Vide Matthiolum.

In pleuritide mirum dicht quantopere aqua illius deftillata partium fuarum tenuitate valeat di

cutienda, Sim. Pauli.

Extrinfecus ejus ufus eft in paregoricis, emollientibus, maturantibus cataplafinatis, clyfteribis, &c In clysteribus ad dolores intestinorum placandos, quâcunque tandem de causa procedant, maz-

nopere conducit. Inter omnes plantas quotquot in balnea contra calculum recipiuntur nihil floribus Chamengia

efficacius. Matth. Oleum Chamaemelinum tumores duros emollit & diffipat, dolores fedat: lassitudinem sonna

Hee de Chamamelo vulgari pracipue intelligenda funt. Nobile potentiùs calefacit ac attenuar.

digerit ctiam & rarefacit : remiffius verò emollit ac dolores mitigat; ut rectè Dodonaus & Ban-

Nonnulli adversus calculum hujus decoctum propinant: Quidam nephriticus, qui post multare media incallium adhibita morbum indies exacerbari fenfit, ex fequenti remedio infigne levamente cepit. Recipiebam florum Chamameli vulg. m. ii. quibus affundebam Vini Rhenani lib,ii. pond. civilis; Sinebam illa digeri in cincribus calidis per duas horas. Poltea fortiter exprimebam infulmio landum, & aliis novis manipulis Chamæmeli affundendum, & una iterum per duas horas digeradum, itémque tertia vice candem encheirefin effe iterandam. At infusium non diutius tandem este coquendum percipiebam, antequam ultimò colaretur, quàm Alparagos aut Pilces coquimes. Ob fervandum hoc ipfum decoctum adeò reddi falfum à fale fuo volațili, ut jurare quis autregilis aliquot falis culinarii in eo esse liquefactos. Hujus ergo decocti duo vel tria cochlearia remicebanı hauftulo vinî calidi, & illi propinabam. A cujus medicamenti fimpliciffimi ufu, Deokasdicente, non folium gravissima recensita symptomata mitigabantur, sed quoque laxatis sensmo ureteribus, citra infignem moleltiam aliquot calculi ex renibus in velicam detruli excernebine. Post in aliquammultis probavi, qui infigne levamen senserunt, praccipue si in balneo selerant. Simon Paulus. Notatu dignum est quod scribit de infigni salsedine quam aqua ex iterata hujus harbe infutione contravit.

Succi Chamameli expressi cochlearia duo vel tria cum guttulis aliquot spiritus Vitrioli in justa exhibita in febre quacunque intermittente paulò ante accessum, instantem paroxysmumplement avertunt, & febrem ipfam curant. Veteres etiam Chamamelum adversus febres, praferimbilio las & hypochondriacas commendant. Inter Agyptios olimmagni usus erat contra omnes febres,

notante Borrichio è Galeno. In cardialgia specificum est Chamomilla tam vulgaris, quam præstantiori cum affectu Romana, Hine decoct, ejus egregium experimentum ad Cardalgiam, aut etiam effentia ejus ex florba vi cum proprio fpiricu, vel fp. carminativo vegetabili parata à 3 p ad 3 [D. Hulje ex Elmulkipaxi] ejus etiam oleum dellillatum lappyrinum commendatiffimum eft.

Cotule feetide decoctio, auctore Trago, non aliter quam Castoreum contra presocationem uten insellu, fomentationibus ae odoratu saluberrima est Herbatusa, & emplastri instar vulneribus impo fita illa conglutinat ac perfanat. At verò quomodo hoc præftare potest? cum, ut rectè Matthiolis fapore fit acutiffimo 82 exulceranti vi pradita.

Apibus ingratam & odiofam, imò funeftam & exitiofam effe prodidit Ruellius: ideòque Apiam hae fuas fricant manus cum alvearia caftranda funt, atque favientium impetus cohibendi; illia

enim furore hains fenfu edomito mitefeunt.

D. Stracher M. D. anticus noster, rei Herbaria & totius Medicina peritissimus hujus herba di coctum felici fuccettu ad Scrophulas propinare folet.

Forestus decocto florum Chamameli cum lacte bubulo se senem dysuria laborantem cuali-

Ad duritiem mammarum propter lactis coagulationem, lavetur locus bis de die, & superponin tur Folia etiam Enula, ut & Marrubii, & etiam feminum Lin axungia emplaftrata; feliantolo-rem, ar fum expertus. Communicavit D. Soame cum aliis multis ex observationibus Marcelli Camani ab Hieron. Velichio editis collectis.

Filie mea tertiană nothă conflictata post quartum paroxylmum sequentem potiunculam exhibit 17. pulver flor. & Herb. Chamameli abique flipitibus Aq. Chamam. Plantag. and 31. miles des initio horroris. Quater exhibita optime ceffit. Idem ex Observ. Achillis Gasseri ab Hier, Velschio elitis. Obl. 13.

litis Obl. 13.
Sucrelos quidam spasmo Cynico laborans, praemissis Universalibus, sudatione in Vaporario ex Steardos quadam patina politar politar applicatis politar applicatis politar applicatis politar applicatis politar applications, unautone in Vaporario ex decoto Chamarineli, & applicatis politar application app decoto Giantement de la convaint. Cha-mameluu nervolis partibus lingulari proprietate amicillimium, difeutiendi fimul atque roborandi facultate commendatur ab Ebnfina. D. Soame ex Observ. Hier. Reusneri.

2. Chamemelum vulgare amarum J. B. vulgare Park, qui tamen vulgare cum nobili confundi. Vulgare, Leucauhemon Diofe. C. B. Chamemelum Ger. 10110, 02 Dogs Camomile.

A Coulla feetida in his pracipue differt, Quod radicis fibra craffiores funt; caulis major, elatior, A Conta treata in in practice purpuralcens, ima praccipue parte: Polia faturatius viridia, lonramolor, mago guacori come a multo angultiora & tenuiora, freniculaceis ferè fimilia divifa: In floribus folia giora, in leginaria mano anguntan pro magnitudine longiora funt, angultiora & acutiora, dif diffusi medius cum primum flos aperitur planior est, postea eo marcescente in capitulum grandius excus means cum primari no aportar parameter se primarie in capatitum grandius ex-numefeit, è pluribus feminibus coagmentatum : Flofculi fingulares è quibus difeus medius componior minores funt. Odor plantæ non ingratus.

In locis cultis & inter legetes paffim & copiose provenit,

In locis cuttus & more regious partitude copies protein.

A Chammelo odoratifilmo differt quodi recto caule affurgat, cum illud procumbat & repat; praterea quod annuum fit, cum illud perennet, ut de odore mini dicami.

Hane speciem olim pro Coulla non feetida habuimus: vereor ne Morifonus in Prælud, cundem

Trancipe en orangement of the control of the contro

or puro ututo.

In naufea five vomitu gravidarum decoctum majoris Chamomilla: Johannes le Bon in Thera-Virer. peia puerperarum p. 6. commendat. D. Soame è Dolao L. S. C. 4. S. 20.

A. 2. Cotula fatida Ger. Park. Chamamelum fatidum C.B. Chamamelum fatidum live Cotula fatida C. B. Stinking Manweed, og Maithes.

Radix et alba, fimplex, pluribus fibris capillata. Caulu-nunc unus, nunc plures, pedales, teres, glabri, alias brevi lanugine hirfuti, non admodum craffi, folidi, valde ramofi, ramis è foliorum als exemitibus, & caulem ipfum altitudine fuperantibus. Folia alternatim polita, in angulfas & autas lacinias tenniter diffecta. [Prima divifio eft in alas aliquot media cofte adnexas, deinde ala auta kennas contuct difecta. Letuma divino en in aus anquot menue cotte adnexas, deinde ale fingule in plura tibidvidunure fegmenta j pallide Viridia, pinguia, glabra ferè, fiorida. In funmis cuillista & ramulis //ores longis pediculis inxi, mandeuli, è ferie feu circulo foliorum alborum dif-cuil lucum ambientium compositi. Marcescentibus storibus difeus medjus in tubercultum rotundum paullatim affargit.

Inter fegetes & in cultis paffin.

Inter regeres & in cutas parinin.

Chamamelum modorum five Cotula non feetida J. B. & alionum, cum folo narium judicio a Cor. feelda difeernenda fir, ut affirmat Bauhinus; non eft cur diversam speciem statuanus. Vires hujus superius sub Chamamelo tradita funt.

Vires.

' 4 Chamamelum fatidum marinum J.B. Stinking Sca Manweed.

Haud multum diffimilis habitus à Chamaemelo hortenfi. Verum non modò caules ramíque firiati. fubrubentes, lanugine alba funt vestiti, sed etiam folia, caque minutius, utvidetur, dissecta & propemodum candicantia: flores equales, ftellatis candidifque in ambitu radiatis foliolis umbilicum lu-

In maritimis Narbonenfium collegit Cherlerus.

Locus.

5. Chamæmelum marinum J. B. Matricaria maritima C. B. Parthenium maritimum Park. Sea

Complures humi spargit cauliculos, palmares aut dodrantales, fimplices, per quos ordine ascendunt felia, quam Chamaemeli vulgaris latiora, breviora, craffiora, nec adeo tenuiter incifa, amara & libacria, odore ferè Chamameli: Flores fingulis geniculis infident finguli, Chamameli fimiles, candidi, radiati, fed majores, cundem ferè odorem halantes. Radices fatis profunda, nigricantes,

Floret Aprili, Augusto & Septembri.

An & quomodo hoc differat à Chamamelo seu Cotula vulgari mihi non constat.

Tempus,

* 6. Cham.emelum leucanthemum incanum Hispanicum minus C. B. Hispanicum incanum parvum Park, Spanish hoary Camomile.

Plantula eft palmo minor, radice parva, fibrofa, rufescente, ex qua cauliculus tenuis, uncias putuor altus, nudus exfurgit, florem unicum, fatis magnum, difco pallide lutco, foliis pluribus albis uncto fultinens. Foliola ad radicem parva, incana, tenuiffime inftar Abfinthii Galatici, vel Abrotani divifa, quæ infipida & inodora funt. In regno Granadæ ad agrorum margines.

Chamæmelum Hispanicum luteum odoratum C. B. prod.

Ad Chryfanthema potius referendum videtur.

97. Chamamelum Alpinum inodorum C.B. Park. Leucanthemum Alpinum Clusii Ger. Mountain Camomile without feent.

Cluf.
Hujus folia Chryfanthemi Alpini I. Clufii foliis non multum diffimilia funt, nifi paulò magi incifa effent, craffa & fucculenta (uti funt multarum Alpinarum ftirpium folia, quemadmodim marinarum) amariufculi faporis, & nullius grati odoris. Cauliculi dodrantales, infirmi, in qu bus fingulares flores, Chamaemelo majores, luceum orbem ambientibus vicenis aux pluribus albis fis liis. Latè le spargit hac planta Anthemidis modo & fibrosas radices habet.

Crescit in Judenberg, Spital & ahis quibusdam provinciae Stiriae jugis, ubi Julio & Augusta

Locus.

8. Chamamelo affine Buphthalmum Italicum fegetum altisfimum J. B. Cham. leucamhomon Hispanicum magno flore C. B. prod. Ch. Hispan. amplo slore Park.

T. B.
Tanı alce affurgit, ut fegetes in Italia etiam fuperet, caulibro fimplicibus per quos folia lippli.
Tanı alce affurgit, ut fegetes in Italia etiam fuperet, caulibro fimplicibus per quos folia lipplicibus per quos folia lipplicibus per quos folia quorum fegmentorum fummitates velut pilos tenuitate fua reprafentant.

Flos in faftigio unicus, jam dicti Buphthalmi flori aqualis, radiato in orbem fimplici foliorum caldorum aguine confrants, umbilicio luteó. Differt (inquit) à Cotula fertida ne quis fallaur.

Vulgare est circa Monspelium in fatis, quod foliorum divisură, altitudine & majori flore à Co-

tulis facile diftinguitur. Botan. Monfp.

• 9. Chamæmelum Æthiopicum lanuginosum Breynii.

Chamamelum hoc prorfus novum pulchrum fanè ac perrarum est, câ serme qua Romana Chamametum noc prortus novum puchrum tane ac perrarum ert, ca reinie qua komata facie in Promontorio Bona Spei crefcens, quanquam minus, & ramos tenerioros, densé langas pubefcentes spargens: Folia minoribus, lanuginosis, Millefolii lutei junioribus & magnituducequaturenus & figura fimilibus. Ex ramulorum cynus inter folia pediculus palmaris fore, gralia kavis exit, qui in summo in capitulum læve, striatum, crenis magnis & obutus per crombentam coronatum, ex viridi albicans & veluti rorulentum, paullatim crassectes abit : ensando for Chamameli vulgaris, disco ex tabulis mille minutifimis luteis constato, foliolis cadida for Chamameli vulgaris, disco ex tabulis mille minutifimis luteis constato, foliolis cadida for constanting particular descriptions of the constanting particular descriptions. perquam pufillis, ut Afteris cernui Col. cincto, eleganti spectaculo insidet. Excusso sono copiofum, nigrum, Chamæmeli inodori minus fequitur. Hac planta, propter capitula parumper à Chamamelo recedere, & medium quoddam gamian hoc & Afterem cernuum Col. pratendere videtur.

* 10. Chamæmelum Lusuanicum latifolium sive Coronopi folio Breynii.

Cauliculis multis ab una radice prodeuntibus, & fumma tellure magna ex parte sparis, Esqu pedalibus, teneris ac leniter hifutis, luperiùs maximè, luxuria: quos folia literi pofitu veltiune, utrinque in lacinias novem aut decem laterales divifa, mediam quandam inter fo pontu vettuna, utrinque in lacinias novem aut decem laterates divila, mediam quandam merce ronopi minimi maritimi hirfuti, & Tanaceti Alpini C. B. adhærentia cauliculis folia figiramo rinentia. Singuli caules & rami fingulos florer producunt, tam capitulo, quam alias Chamandi Romani flore fimplici aquales, quorum candidiffima, ad unguem citrina, anteriùs diffett peala, difeum totum tabulis amplioribus luteis obductum, & ità figuratum ut ab imo latior in angulum verticen exacuetur, rotatim ambiunt.
Ex semine Lustranico in Horto publico Amstelodamensi enatum mense Julio slorens observari

Iac. Breynius.

SECTIONIS

SECTIONIS PRIME

MEMBRUM QUARTUM.

De Herbis Corymbiferis cum barbulis diversi à medio disco coloris, floribus in Umbella formam digeftis, leu

De Parthenio aut Matricaria.

ATRICARIA à matrice seu utero recentioribus dicta, quòd morbis uterinis conferat, Parthenium Diofcoridis cenfetur, quod diminutivum eft a Hagbing virgo.

Note ejus characteriftica funt Flores velut in umbella, barbulis albis difcum medium lucum ambientibus.

A. 1. Matricaria Ger. vulgaris Patk. Matricaria vulgò, minus Parthenium J. B. Parthenium I. sive Matricaria vulgaris C. B. Sebersew.

E Radice alba plurimis fibris emiffis terram apprehendente caules exurgunt plures, sesquicubitales, rieidi, striati, glabri, satis crassi, medulla fungosa referti, foliis crebris, nullo ordine positis vethii. Versus summitates caulium ex alis foliorum exeunt ramuli, in quibus ut & in summis caulibus enflux for pediculis oblongis, plures velut in umbella radiati, non admodum ampli, folis marginalibus brevibus, albis, difeum medium flavum engentibus. Folis marginalibus marcicentibus difeus medius extumefeit. Folia velut alata ex duabus tribulve punnularum media coftæ adiexanin conjugationibus componuntur: pinnula ha nata fun, inque alias minores circa mar-gies dentatas (ubdividuntur, Filicis cujufdam ferè in modum. Color foliorum ex viridi lutcolus. Tota planta odorem gravem & vehementem foirat.

Junio & Julio mentibus florer ad fepes & in locis ruderatis.

Locus &

Matricariæ varietates funt,

1. Matricaria flore pleno C. B. & aliorum, sola floris multiplicitate à vulgari, non specie differt. 2. Habetur & flore nudo, scu foliolis radiatis medium orbem cingentibus viduo. Flore aphyllo, bullatis floribus aureis Park

2). Marican advara f. B. & aliorum, cum nulla alia in re præterquam odore gratiore à vul-gui differat, nec ulteriore descriptione indiget, nec species diffinêta censenda est.

4. Matricaria florum petalis fiftulofis majoribus.

Lib. VIII.

Urraque varietas colitur in bort. Reg. Parif. & hort. Leydenfi, & femini proculdubio originem fuam debuit, uti Bellis minor florum petalis fiftulofis.

6. Matricaria cauliculis rubentubus N. D. Hort. Lugd. B.
Ad uterinos affectus non parum confert (ut vel nomen ipfum arguit) decoctum & potum, Virse. mendes & fecundas remorantes, uteri fuffocationeni, &c. Quaecunque amara pofiunt utiliter pracifat; ventris tineas expellit vel herba ipfa, vel fuccus ejus expreffus non fecus ac Centaurium aut Abfinthium. Convenit in Arthritide.

Nostratibus, & Germanis etiam (Febersett) Febrifuga dicitur ab essectu. Nonnulli, ut apud Tragum, 1. Hilt. 50. sapientes mulieres, & Brassavola in exam. Simpl. vim purgatricem illi attri-

buunt, quam Parthenio fuo Dioscorides inesse prodidit.

Palam eff Apes ferre non posse odorem Matricaria: quare plethorici, quos præ aliis pungunt aps & culicas, in hortis ambulaturi optime sibi consulent, si Serviam ex Matricaria sibi parent & circumferant: fic enim apes hujus gravcolentia offensa, quasi manu abacta, illis non nocent. Eundem effectum expectare possumus à Cotula foetida, S. Paulli Quadrip. Betan. Class. 3. p. 390. Habui à D. Tancr. Robinfon.

Ad Hemicraniam, & folior. Matricariæ m. i. Calefiat in fartagine, & bis aut ter calidi ver-

ici applicetur. Chefneau ex libro Arcanorum,

Macricaria cruda impofita capitis vertici mitigare ejus dolores fapicule folet. S. Paullus. Parare ex ca & floribus Chamomilla cum tantillo Artemifia decoctam fuevi, à cujus usu hyflerica fymptomata illico ceffare, & lochia abunde fluere fæpe comperi. *Idem.*

1. Matreiavia inodora C. B. Park. Parthenium inodorum sive Achaovan Agyptiorum J. B. feverfew without frent.

Herba est Chamaemelo proxima, que tamen non adeò altè extollitur, sed parum supra latius expanding, folis Partheni minoribus ac denforibus, floribusque Chamameli amulis. Herba sa-pois odorisque expers percepitur, sed flores odorem gravem obscursunque spirant. Expra somo quibus & hac planta patria est, descriptore Alpino autore, sfortum foliorumque Lean &

decortum in ulu habent ad tollendas vifeerum obstructiones, præfertingue ad ictericos.

Hae planta ex descriptione rectius ad Chamaemelum refertur.

Herb.e

Herbæ flore composito discoide nudo, seu Corymbisera flore nudo, sunt vel caule

(Determinato, flosculis sci cum finientibus, issque vel

(Sparsis aut solitariis,

Francescens, superficie perenni, foliis in ranulis figillatim positis, odoratis: Abrotanea FAMINA, Chamcespariss. Herbatea, senine

Cornuto seu bidente, foliis in caule bijugis, radice annua: Eupatorium Cannabinum famina.
Indiviso & integro, foliis vel

CIntegris Majoranæ: Chrysanthemum C. b. fp. repens flore aphyllo Breyn.
Diffectus, feu fegmentis Coronopi amullis: Chrysanthemi Conyzada utikinja
cum, &c. Breyn. feu temusfimis, Millefolis amullis: Chrysanthemus V.
Lentinum Clus.

Velut in umbellam dispositis in summis caulibus & ramulis, soliis

Integris

Latis, clatior & major: Costus Hortorum, Balfamita mas.

Angultis, per margines incifis, humilior & minor: Ageratum; Balfamita femina.

Uniffectiv & volut alatis: Tanacetum.

Indeterminato, floribus cum non finientibus, verum fecundum ejus longitudinem velut in fice & pofitis; foliis

Integris, longis, angultis, Hyffopi: DRACO.

Struticofor & lignofior, foliorum fegmentis tenuithimis: Arrotanum mas,

\[\frac{Amarore infignis, odore vehementiore, folio incano: Absinthium. \}{Mmis amara, odore remiffiore, folio fubtus incano, fupernè virente: Актичи.

LIBRI SEPTIMI SECTIO SECUNDA.

De Herbis Corymbiferis flore nudo.

A.C. Sectio in tria membra dividi posset.

Primam carum quarum flores caules terminant, floribus sparsis aut solitariis.

Secundam carum q. f. c. t. floribus in Umbellæ formam digestis.

Terriam carum quarum flores caules non finiunt, sed secundum corum longitudinem valutia solitoponuntur.

CAP. I.

De Abrotano famina sive Chamacyparisso.

Brotonum unde dictum fit vide infra in Capite de Abrotono mare. Chamæcyparillis dei tur ab aliquali cum Cupreflo foliorum fimilitudine.

Notæ ejus fiint fûperficies fruticofa, perennis, folia odorata; Flores folitarii nambre.

1. Abrotanum femina vulgare Park, femina folisi teretibus C. B. Chamæcyparissis J. B. Ger. Common Labender-cotton.

Ex radice craffa, dura, lignofa & fubinde in brachia fiffa virgulta cubito altiora emittit, lignofa, tenera lanugine incana & in plures ramos divifa, quos ambiunt tenuia folia, longitudine circiner unciali, minutim denticulata, ità ut quaturo ferè denticuli in cadem phalange agminatum difpoliti confipidantur, incana omnino, odore medicamentofo & cum quadam fuavitate gravi, fapore partim acri, partim amaro. Singulis ramulis finguli infident flores Tanaceti, lutei, calicibus fquamofis.

Circa oppidum S. Cyriaei in Hetruria copiosè provenit atque indè incipiendo ad Statum Eccle-Lorin. fulficium feu territorium Papa, secùs vias.

Convenir qualitatibus cum Abrotano mare, usufque pracipui est in obstructionibus Epatis, Re. Vires.
num & Ureterum: I sterum curat.
Weerie Implector interimir quotidiano experimento mulliconlamo.

Ventris lumbricos interimit, quotidiano experimento muliercularum, tum femen, tum herba ipfa in lade decocta & pota.

fa in lace decente point.
Folia ficea ad fiftenda alba feminarum profluvia conferre feribit Matthiolus, fi continuis decem diebus att platibus, fumantur à jejunis, & deinde interpolatis diebus,

2. Abretanum famina foliis Erice C. B. Park. Chameeypariffus unguentaria J. B. Green-leasued Anbenderscoton with a feent like Gintment,

J. B. Caulibus est tenuioribus, candidioribus, foliii vestitis minoribus, sed que majoribus denticulis incida sint, odore minus gravi & jucundiore.

Hanc speciem eandem puto Abrotano scemina 2. Clussi, cujus etiam descriptio Abrotano nostro unguentario in hortis frequenter culto, & in collibus saxosis circa molendina Nemausi nobis observato melius convenit, quàm Bauhiniana, qua hujusmodi est:

Allerius (2.) rami etiam candicant, minus tamen frequentes funt, longiora habent folia, qua-Clustur finiliter dentium ordinibus practita, initio quidem incana, minus tamen quam in superiore, & qua tandem omnino virescant; odor mitior est: sapore, radice cum jam descripto convenit. Hoc genus plerisque etiam hortis commune este scribt.

Ha descriptiones (ut verum fatear) in eo contraria videntur, quòd J. Bauhinus & etiam Dodonaus Iolia minora huic attribuunt quam vulgari Chamacyparisso, Clusius autem longiora; qua quomedo conciliari possint non fatis perspicio, utcunque candem utrique plantam descriptam minide dubito: proinde Abrotanum feminam 3. & S. C. B. ad idem caput reduco: ut & Parkinson Abrotanum feminam secundam seu magnum & Abrot, sem. quartam seu Erica esto.

3. Abrotanum famina flore majore C. B. famina Narbonensis magno slore Park, famina 3. Clus. Universection with a large flower. Absimbium marinum Abrotani famine sacie Gor.

Ad primum genus multum accedit, sed longe strigosius est, & ramos duriores, brevioribus ministiue frequentibus foliis obsessios habet, colorem etiam inter utrumque medium. Flores in extremis ramulis majores & pallidiores in squamatis capitellis. Radix in duros & lignosos ramos divarietur.

Talackui. In acclivitate quorundam colliculorum inter Narbonem & oppidulum D. Nazarii à Clufio obser- Locus, vabatur,

Hoc genus an ab unquentario dicto differat subdubito: fortè tota diversitas loco debetur.

· 4. Abrotanum fæmina folius Rorismarini majus C. B. Park. fæmina 4. Clus. hist.

Mults ab uno cespite prodeuntibus ramis constat, tenuibus pedalibus, candicantibus, quas numerola ambiunt folia Rorismarini coronarii, sed minora & angustiora, qua novella incana sunt, & mulls sere incisturarum vestigia apparentia habent: adulta autem viridiora, longiora, & quasi minutis incisuri diffincta sunt multum ramen à Santolina creditar folis diversa, amari gustis & jucundi odo tis: multus è singulis ramis producit virgulas palmares, raris folis septas, arque in summo earum faligio capitella, soremque luteum, Santoliná multò ampliorem: maturo autem semine marcescunt las virgula. Radix est lignosa.

* 5. Abrotauum famina foliis Rorifmarini minus C. B. Park. fam. 5. Clus. hist.

. Cluf,

Lib. VIII.

Flore, soliis, totà denique facie pracedenti simile est, sed per omnia minus & gracilius: quod natalbus tribuendum non est, quandoquidem uno codémque in loco (inquit autor) simul nascentes plantas invenerim, neque ettam atati, quia utraque species ex seminibus natali loco sejunctim collectis & repositis & mecum in Belgicam delatis milni nata est, magnitudine & existate non minis discreta quàm natali loco fuerat:

Locus.

Lacus.

6. Abrotanum famina viridis C. B. Park: famina viridis minor Park. fam. 6. Clus.

HISTORIA PLANTARUM.

Cluf. Precedenti magnitudine par cft, interdum etiam paullo majus: Ramuli non ut in altero candi. Pracedenti magnitudine par ell, interdum etiam paulio majus; Ramuli non ut in altero cane, cantes fed vitides; folia etiam viridia, fed longiora termiorique, non minis quidem amara quim lila, fed minus jucundi odoris; floi pallefeens, wirge que florem fuftinent tennes, maturo femacetiam arefechant, ut in fuperiore, cujus radici lingus radix eriam responder, fed magis fibroscential resultante l'entre processor s'almanticenti agro, montibus Segobas vicinis, que el juerto de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant; a listique asperis & falebroscential de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant particular de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant particular de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant particular de Guadarama vocant, 8e veterem Cathellam à nova feparant particular de Guadarama vocant particular de Guadarama vocant d

Infoania locis. Florent Maio & Junio; femen maturum Juho. Hac omnia Clufius.

. 7. Abrotanum famina repens C. B. Santolina 5. Dbd.

Nobis incognita & fuspecta est.

8. Abrotanum famina villosis & incanis foliis C. B. Seripham Dioscoridis Abrotan famina facie Ad. Lob.

Exilibus, lenibus furculis, pedem altis fruticat. Radix albicat, prolixa, furculofque flaum b humo numerolos promit, crebris foliis, minutim crenatis, teneriulcula lanugine incans, u numo numeronos promite, creoris jono, miniatin econació, contribus bullata fulgent, femini pario Gnaphalium fummo tenus oblitos, ubi extrema capitula aureis floribus bullata fulgent, femini pario copioso referta, similitudine Tanacoti sed minore.

Adeo simillima est Abrotono femina vulgari hortorum, ut haud facile utramvis abaltera di cernere fit; nili quia liec tota minor, odoratior, candidior, tomentofa, quod alteri deell, cui fi

lia breviora ; sapor non adeò ingratus aut vehemens.

Hoc & nobis non minus quam Lobelio in Galloprovincia, montis celsi S. Magdalena crigil celebris acclivibus, qua S. Maximinum oppidum foctat, obfervatum. Er revera horoson tem vulg, adeo fimile erat, ut pro codem habuillemus, nili odor gratior, flatura humilior, & loca on trainum fuafiflent. Lobelius quoque se vix credidisse a differre scribit, nili utrumque consisse Necdum tamen nobis plane satisfactum est, quibus loca hae adire contigerit diligentiùs & cualis hanc speciem cum vulgari conferant.

9. Abrotonum peregrinum Cupressi foliis Lob. Park. famina foliis Cupressi C. B.

Exigua est radice: ex una stirpe plusculos víticeos, caules rigidiores migricantes produces: Elle cuprellina aut Sabina, texturâ reticulată effigiata, longa, angusta, & per virgulta crenaus cutaii

tatibus denticulata. Ex brevi hac & imperfecta descriptione qualifram planta sit quam intelligit Lobelius nekimus in capite de Sabina caulem ei attribuit pedalem & fesquipedalem, in summitates caudatas onos exenntem.

CAP. II.

De Eupatorio cannabino fæmina.

1. Eupatorium cannabinum famina Ger. aquat. duorum generum Park. Cannabina aquatus fila repartité devis Park. C. B. Verbessina froc Canadhan aquatica, flore minis pulche, dans amagis frequent J. B. Water Penny, Agrimony with a pellotu source.

Adix plurimis fibris majufculis, fibrillis minoribus capillatis conftat: Caules attolli cubitals & fesquicubitales, teretes; ramoso, folidos, [rubentes, hirfutos] Folia ad genicula ex adrasse bina tripartita aut etiam quinquepartita, [subinde per ramos quoque nullo modo lacinita] circa margines profunde serrata, glabra [J. Bauhino pilosa] latis pediculis caulem amplexa. For summis caulibus & ramulis infident, et socialis exiguis luteis quinquepartitis compossit, majurati infinitation de la compositation de la compositati multis fquamis purpurantibus calicis loco obvallati. Semen longum, latum & planium in fumbicome [ ]. Baulinio in duos flylos afperos definens qui veftibus adharent.] Uniufcujufque fos batin cingunt folia radiatim disposita, acuminata, brevibus circa margines pilis, qui serrature spo ciem exhibent, hirta.

In locis hunidis & paluftribus, foffis, riguis, & intra fluviorum laté patentes alveos non mo

prodit, ut recte Dodonaus.

A. 2. Eupatorium aquaticum folio integro Park. Eupat. Cannab. faminæ varietas altera Ger. c. mac. Cannabina aquatica folio non divifo C. B. Verbefina pulchrime flore luteo J. B. Water Demp Agrimony with an undivided leaf.

Fibris radicatur multis albis, tum ab imo caule, tum ab ejus geniculis demiffis, sepore aromatico.

Caules cubicales & majores, alias minores, teretes, subhirstuti & nonnihil subinde rubentes. Folia Caula cabitales & majores, attas minores, teretes, jubhirluti & nonmhil fubinde rubentes. Folia ad nodo bina adverfa, quattor aut quinque uncias longa, acuta, ferrata tantummodo, non in la cinias divifa, fuperficie utrinque levi, fapore acriufculo. Ex foliorum alis duo ramuli diverfi exeunt, quorum alter altero minor effe foler. Flora multo pulchriores quàm in Verbefina elatiore; quorum extima folia ex luteo viridanta, firiis nigirciantibus picta, his proxima auroo fulgore nitent, magna, in orbem acta; medium occupant alternatim remiffi folculi, luteoli, quinquepartiti, in accompany explorates, funamularum fritare, explorates founamularum fritare explicitis quido founares. apiculos nigros exferentes, squamulaque striata, extimis quidem similes, sed suppares. Semen oblongum, compressum, fuscum, brevissimis ceu aristis asperiusculis capiti adnatis, ad veste ad-

In locis aquofis ubi aqua stat aut residet J. Bauhino. Apud nos ubique udorum unà cum præ-Locus. cedente provenit Cannabina aquatica, non tamen que hic describitur, flore radiato, sed flore

2. Conyza capite nutante J. B. Cannabina aquatica folio non diviso, C. B. qui hanc cum pracedente confundir. Water-Agrimony with a bending head.

Caules habet plures, cubitales, hirfutos, qui in varios ramulos finduntur, quorum fingulis appofuum folium unum, longum, fatis latum, rarius ferratum, pilofum, Conyzis nonnihil fimile, ramuli ad florem ulque robufti, rectique, per extrema in cervicem rigidulam contorquentur, florem nutabandum, terramque versus inclinatum sustinentes, ex multis ceu squamis compositum, quarum madium obtidon multi apies lutei, co forè modo dipoliti quo in Verbefina. Floren ambiunt qua-dam longiulcula folia viridantia ftella in modum radiata. Radies fibrola, Hellebori nigri fimiles.

C. Bauhinus in Prodromo hanc describit sub nomine Cannabina aquatica similas capitulis nutantibu, & tamen in Pinace Eupatorio cannabino Chryfanthemo candem facit. Hæ tamen plantæ nobis dwerfe videntur, ut descriptiones conferenti patchit: utcunque hujus descriptio meliùs convenit Cannabinæ aquaticæ folio integro nobis in Anglia familiari.

CAP. III.

* Chrysanthemum Conyzoides Æthiopicum, capitulo aphyllo, foliis Majoranæ Breynii.

Ignolus hic frutex, pedalis, Conyzæminimæ Lob. facie quodammodo nascens, in plurimos se expandit ramos, rotundos, striatos; quos numerosa & conferta ambiunt folia Majorana hortentis foliorum formam & Sanamundæ primæ Cluf, non male æmulantia, villotiora tamen ac parumper minora, odoris & saporis aromatici, Mentha corymbifera seu Costi hortensis men as parumper immons, osaria se imparis atomatico, montate conjunidore de immons ramulis fingularia, corum autem angulis fapius plura infident Capitula, dura, villofa, dicum luteum fitaminulis plurimis confiantem fine radiatis in ambitu nafcentibus foliolis continentia: donec tandem cadem framinulorum loco seminibus solidis & angulosis, ex cincreo colore albicantibus, Fæniculi feminis magnitudine, onerentur.

In bona Spei Promontorii locis herbosis oritur, ubi mense Octobri & Novembri vernat

Locus & Tempus.

Chrysanthemum Cannabinum Americanum Moris, prælud.

A nostrate cognitu facile est, quippe caules edit quadrupedales, subrubentes, firmiores & rectiores; flotculos ex multis flaminulis luteis conflatos habet, & femina bidentia multò vulgaris Chry-famhemi Cannabini feminibus majora, veftibus pariter adherentia.

I ocus.

CAP. IV.

De Bellide luteo flore aphyllo.

1. Bellis spinosa Alpin, exot, spinosa foliis Agerati C. B. major spinosa store luteo nudo Park spi nosa elatior & sputicossor Hubariorum bullatis aureis ssoribus Lob. Ad. part. ult. Priship leabed nalied pellow Daifie.

Alpin.

OTA planta est fruticosa, habétque à radicibus multis gracilibus lignolos caules plure, rectos, graciles, tatuosos, glabros, subinde rubentes, folis multis oblongis, spinulis crenarectos, gracues, ramoios, gracues, monne ruso de de la confección de la co funmitatibus fiunt forer; toti aurei, lati rotundi, ad modum Anthemidis nudo flore; qubus fiecedunt femina minima, oblonga, mollia & nigra.

Parkinfonus femina alba ci attribuit. Hare planta nobis hat affate [1685] fuccrevit ex femine ab amiciffino Viro & infigni Box. nico Hans Slame: verum non perfecit florem. Descriptio Alpini ut & Parkinson ei sits apt congrutt. In dodrantalem altitudinem assurerxit, folis crebris in caule nullo ordine posses, a congruit. In asstrainaent autonoment amorexit, 10ms electis in came mano orante points, ab anguito principio pudatim dilatatis & in rotundum definentibus, glabris, obfcurè virentibus, circa margines denticulis fipmolis incifis.

* 2. Bellis lutea sive Chrysanthemum Capitis bonæ spei repens, store aphyllo Breynii.

Redicibus nititur teneris, albicantibus, nec ità profundis: ex quibus Cauliculi emergiun roundi, Redicibus nititur teneris, albicantibus, nec ità profundis: ex quibus Cauliculi emergiun roundi; disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, & aliquibus in locis quandoque ex fufco fubrubicundi: disidunglabri, coloris pallido virelecentis, de coloris pallido virelecentis, de coloris pallido virelecentis pallido virelecentis, de coloris pallido virelecentis participatible. tur hi rurfus in alios minores, utplurimum versils terram procumbentes, quam ubi attingte va lent mox novas radiculas emittunt. Felir donatur ex glauco virefeentibus, longinfeilis & motent mox novas radiculas entidund. Faim donadu ex gando vicecentidas, ioriginenas e and dinate incilis, ac Coronopi folia quodamimodo referentibus, caulémque femper ambienabas: a tingulis autem caulibus unicus confincitur flofeulus, lutei coloris, ex innumeris framinulis five cingis tubulis conftans, inflar orbis five difci floris Chryfanthemi vulgaris, quem nulla ambiant bia, quare & aphylli nomen inditum. Semen matuum exiguum elt & fubrufi coloris, proximque ad Chryfanthemi vulgaris femen accedit: quod cum iplo flore odorem spirat hand it gamma ad Carylantieani vaigans iemen acceure, quot cum quo none ocorem ipinat maia ta Univerta autem planta apud nos annua eft, & fatis copiosè ex deciduo femine repullulat.

Descriptio en D. 1950. In horto Leidenfi colitur fub nomine Bellidis lutea fen Chryfanthemi exotici minoris flot appl lo, Chamameli facie.

CAP. V.

Chryfanthemum Valentinum Clufti Park. Ger. Buphthalmum lanuginofum foliss Millefeli C.B. Buphthalmo tendifolio simile Chryfanthemum Valentinum Clusii J. B.

Nico plerunque aflurgit caule, pedali, rarò ampliore, ramoso: feliis secundum sassem nu merolis, deinde temere & fine ordine per caulem sparsis, multifidis, Millefolis Stratous folis pane fimilibus, lanuginofis & incanis, que dogultar fairam ciente, & acidula finita. Firin fingulis ramulis unicus, luteus, vel pottis auri fiplendore fulgens, quíque reficeatus multis antis in tivum colorem ettam retiner, medio Anthemidis difco five umbilico major, & fine radiatis in assetium retiner. bitu na feentibus foliolis, odoris non injucundi. Radix unica, candicans, firma, craffiulcila

Adentino regno ad arvorum margines eruebat Clufius, juxta femitas reportum, nufquan 2k ipfi observatum. Florebat ifthic Martio.

Hae planta, nequis fallatur, plurimum à Buphthalmo Narbonenfis provincia differt.

CAR VI

De Costo hortorum dicto sive Balsamita mare.

 $H^{U_{
m jus}}$ note generics funt flores luter nudi in umbellam aggefti, folia integra, lata, in ambit ψ creinara, odor validus.

1. Mentha Corymbifera five Cofeus hortenfis J. B. Men. hortenfis Corymbif. C. B. Coftus hortorum

J.B.
Obliquas agit rádices, Menthe radicibus pares, teretes, à quibus fibra démittuntur multa, Cau-la cubitales & fesquicubitales, striati, ramos & herbacco colore pallescentes. Polia Lepidii, codem cum caulibus colore, per ambitum ferrata, rarius laciniata, odore intenfo Agerati, fapore vehementer amaro. Summis ramis infident Corymbi aurei Tanaceti. Semina parva, oblonga, compreffa.

In hous contin.

Sana cruditates fromachi, ructus, vomitus, feetores oris, tormina, cardialgias ex fromacho, do Vires.

Jores capitis ex codem. Quin ex propria capitis affectione, figuidem frigida fit, Conferva non infedienter afarpatur. Idem dico de morbis uterinis à mentium mora. Idem de calculo. C. Hof-

In vificerum obstructionibus non esse instrenuum remedium persuadeo mihi ob partium tenuitatem : ob amarorem vermes necat & fuecus & femen foris. Parkinfonus femen & florum in vino alb. infusionem ad 3ii. una vice pueris verminantibus propinat. Peculiari vi Opii ahoriumve vene-norum malignitatem retundere creditur. In vulneribus citifinam operam præstat, unde Balsamitæ

Mulieres Germanicæ paftå farinaceå obducta folia frigunt in oleo butyrove, & menfis fecundis apponingt.

Ballamum ex co cum Ophiogloffo in Oleo olivarum decocto, additis inde ad dandam confiften-

Balanum ex co cum Opnognoto in Orlo obratium decode, addits inde ad dandam commen-iam cra & refina, paratir, ad ulcera inveterata utiliffimum.

Mulierculæ: Danicæ Ballamitam ficcam fibi magna copia quotannis fervare folent, ut menfibus parè vel omnino non fluentibus balneum vaporofum ex ea fibi conficiant, qua omnibus pediluvipare et omnino non internosa paracum vaporonam ex ea noi connetant, qua omnious peatiuri, is menagogis longe occus moveri fibi menfes perfentifeunt, fi vapor in locos per infundibulum extele, quam fi folum hiante finu, fupparo undique vanno circundato fuper ca confideant, Sim. Pauli.

Si facco & herba Balfamitæ fuccofa inguen & alarum hircus probè perfricentur, certo experimento neci dabuntur illud pediculorum genus qui inguinales appellantur. Idem.

* 2. Mentha Corymbifera Brasiliensis, Camara Japo diéta Marggr.

A pracedente seu vulgari disfert hac foliis acuminatis, urtica amulis, cum illius obtusiora sint; necnon storum colore è lactescente & dilutè cœruleo mixto, qui in illius aureus est.

2. Pseudocostus Virginiana, seu Anonymus Corymbifera Virginiana slo, albo;

Folia habet integra, lata, circa margines ferrata, Caulem dodrantalem, in fummo gestans stores multos, velut in Umbellam aut Corymbum congestos, albos, disco medio (quantum memini) fo-

Hanc plantam aliquot annos Cantabrigia in hortulo meo alui: habui autem à quodam Walker, hortulano Londinenfi, cujus filius cam cum aliis rarioribus è Virginia attulit.

Nullibi (quod sciam) descripta occurrit hac planta, pulchra & rara: msi fortè sit Ptarmica Virginiana folio Helenii Morif, prælud. superius in capite de Ptarmica proposita. Quò sanè commodius refertur quam ad Costum, ob flores radiatos.

Locas & Tempus.

Locus.

362

Locus.

Vires.

CAR VII.

De Agerato.

Theywor Dioscoridi 1.4. c. 59. cut nomen indinim the to comment to artico separate whites quoniam flos in fua coloris specie dilutissime conservetur; quali dicas senecturis exper, quoniam nos in na coloris specie anuamine construction, quan describing quod 'Artes e dictur: vel ut Plinius lib. 27. c. 4. quoniam diutilime non marcelat. Nota cuis characteristica sunt florès lutei undi in umbella formam dispositi, folia integra profundi dè serrata.

1. Ageratum vulgare sive Cosus bortorum minor Park. Ager. foliis serratis C.B. Aguatun pl.
is istem. Herba Julia quibustam J.B. Balsamita samina sive Ageratum Ger. Maublin, or Monidim Canip.

Radice constat lignofa, minimi digiti crassitudine, varie implexa, ex qua complura surgun we gulta, cubitalia & altiora, tenuia, colore alias subrubente, alias ex viridi pallescente, in ramos dinguing, cumulant ex autora; termina contro arias interneties, arias ex vitar patienteries in ramodant las, felin numerofillimis ab imo ad lummum fipara. Colfi hortenfis ut odore, ità & forma limit bus, fed duplo aut triplò minoribus, profinnde ferratis. In fummis ratinulis Corymbi enteant Mione, not cupto and traportimonicals, potential relations, and manufactures the felling fed colore latefo. Semon function, oblicing make placacium.

Nafernia in Retruria circa Florentiam, Liburnum, &c. itemque in Gallia Narbonenfi cira

Monspelium & alibi copiosé.

Hac planta Officinis pro Eupatorio Meslies habetur.

Temperamento & viribus cumi Costo horrorum sen Balsamita mare convenit. Ex hujus & O. phiogloff solis unà contusts, & in oles obivarum bulbris, àddito cera, refina ficca & Tereindina tantillo, unquentum five emplastrium efficitur péastantissimum, Gerardo nostro sapus pob-

Messe Eupatorio sito purgandi facultatem ascribit; quam alii huic plantæ adimunt & pointe non esse Eupatorio. Messe contendunt. Schroderus & Hosmannus alvum laxare quam molifici. Harmint

Felici successi oleo ipsius Agerati Septentrionalium utor in verminantibus puerulis, tam utisi propinetur, quam ut Goffipio excepturi unibilico corum applicetur. Sim. Paullus.

2. Ageratum floribus albis Ger. Park. Ager. foliis ferratis, flore albo C. B. White found Maublin.

Canlibus est lignosis, folis crebris vestitis, quam pracedentis minoribus minúsque circus es ferratis. Flores in summis caulibus velut in umbolias dispositi, albi [media tantum parte lucius nihil oftendentes.] Odor plantæ priore aliquanto mitior : Radix pariter tenuis, fibrofa.

Hac planta, quicquid fit de pracedente huc proprie non pertinet, sed ob flores radiatos, & fola non diffinitia, ad Pearmicam potuis referenda eft, non obstante Agerati odore. Ageratum purpureum Delechampii Lugd. alterius eft generis.

* 3. Ageratum minus Park. foliis non ferratis C. B. Ger. cmac.

Plunibus furgit canlibus, pedem non multum fuperantibus, foliis crebris undique obfitis, mineribus, longioribus, angultioribus, albidioribus quam in vulgari Agerato, circa margines non ferrais, Stochadis citrina foliorum amulis. Summis caulibus innascuntur flores multi flavi coacervati, & in umbellæ aut Corymbi formam dense stipati, Agerati vulgaris slores bene referentes, odore lats grato & vehementi.

Quòd si flores in pappum abeant, cujus ope semina venti arbitrio huc illuc seruntur, non ci planta hujus loci.

4. Ageratum Africanum foliis laciniatis inodorum.

Folia ima ex angusto sensim dilatata, spissa, glabra, obscure viridia, in latum & trisidum cronem definint; his proxima in tres lacinias, ingulas indem trifidas, porfundits feet unit speriora in caulibus tribus quatuoryo hino inde lacinis, angultis, longis, in acutum terminatsimo A videntur. Caules ab eadem radice exeunt plures pedales, & altiores, ab imo flatim ramoli, am mulis è finubus foliorum alternatim politorum, & inferius fatis frequentium ortis.

Gaules & rambus foliorum alternatim politorum, & inferius fatis frequentium ortis. in pediculos prælongos exeunt, sustinentes florum umbellas densas: Singuli autem flores e plurimis flosculis aureis quinque partitis, satis in hoc genere conspicuis componuntur. Semina in hortulo nostro ad maturitatem non perduxit. Vere satum Julii initio florere cœpit. Flores autem quim

dimiffine durant antequam marcescunt: nondum enim hoc vicesimo die Octobris, qui primi explicabantur contabuerunt, sed etiamnum in vigore persistunt, ut admirationi sit, unde nulla quam ego cabanum contained and noverim planta aguo jure Agerati five immarcefcibilis nomen fibi vin

Nullum neque in floribus, neque in herba ipía odorem percipinus. Sapor nonnihil acris & aromaticus fentitur. Semen hujus inter alia multa rariora ad me mifit ingeniofiffinus Vir D. Hanfius

Sloane, M. D.

CAP. VIII.

De Tanaceto.

Anacetum forte à Tannaco quo nomine Parthenium appellatum fuisse Plinius testatur, Recentioribus dictum eft, inquit C. Bauhinus. Ejus Characterifticæ funt Flores nudi in umbellæ formam digefti, folia laciniata.

1. Tanacetum Ger, vulgare Park, vulgare luteum C. B. vulgare flore luteo J.B. Com:

f. B., Infatis magnam adolescit proceritatem duorum cubitorum & amplius, caulibin teretibus, nonni-hil striatis & hirsuis, medullà alba fungosa plenis. Folia ex viridi in slavum vergunt, pennata, in fegmenta per ambitum crenata divifa, coffæ media adnexa, odore vehemente, fapore amaro. legnitula per amandi contact divida, controllar digerit: finguli autem Corynbi (en flores totales è florus in funninis caulibus velut in umbellam digerit: finguli autem Corynbi (en flores totales è florus exiguis adeò ut corum partes visum pené fugiant, creberrimis, densè stipatis componuntur, isque nudis h. e. nullo in ambitu barbularum circulo donatis, è calicibus squamosis. Caules quotannismarcescunt & emoriuntur, radice in terra superstite.

Hzc planta ludit interdum foliorum colore, vario ex albo & viridi; hinc Tanacetum versicolor Parkinfono.

In montofis Anglia Borcalibus plurimum oritur, & alibi etiam fecus vias & in agrorum margini-Locus; bus non infrequens.

Temperamento & viribus cum Matricaria convenit. Vulnerarium, uterinum ac nephriticum Vires. est. Ulus præcip, in lumbricis, torminibus ventris, cauliculo renum & vesicæ, mensibus obstructis,

Saccus illiuis manuum pedúmque rimas fanat, ulcera etiam cruftofa & impetigines. Ex tenellis herba crumpentis foliis aut corum fucco cum ovis & farina placentas faciunt tempore Pafelatis, gultui non injucundas & ventriculo utilos ad diffipandos ffatus ex pifcium & leguminum chi Quadragefima tempore contractos.

Corymbos & femen Agyrtæ ad expellendos lumbricos fape ingenti miraculo verminantibus pueris propinant. Sim. Paullus. D. Bowle conservam ex foliis & summitatibus paratam adhibet; que etiam refiltit putredini, aperit obstructiones, recreat lienem, illustrat sensus,

Succum cum quovis oleo inunctum nervorum contractionibus ac doloribus auxiliarem effe aiunt. Miles Monspeliensis hydrope pertinaci laborans ad fanitatem restitutus erat solo decocto Tanaceti. Ephem. Germ. An. 12. Obf. 112.

2. Tanacetum crifpum Park. crifpum Anglicum Ger. foliis crifpis C. B. crifpum flore luteo J. B. Curled oz bouble Canfp.

Est hocrarius, reliqua vulgari descripto fimile, sed foliis elegantissimis, crebriore incissura divisis, fegmentis frequenti argutiùs crenatorum marginum flexu reflexuque crifpis, criftas castronses imitatis; odore gratiore, sapore amaro.

In hortis colitur; an & ubi sponte proveniat nescimus. Tanacetum Alpinum C.B. Park. Iva moschata Rhetis, Tanaceto cognata herbula Gesin. hort.

Superius à nobis pro Millefolii specie descripta est.

Tanacetum inodorum primum & secundum C. B.

Nobis Bellidis majoris species censentura

Ií3

CAP. IX.

De Ablinthio

Bfinthium Gracis 'Allosev. Latini a mutant in b, quomodo iildem pro 'Olom diciural fonium, pro 'Alver@ albfyrtus pro 'Alver@ albfyrt mis & fire quod Hefychius interpretatur rie de delectatio. Id malo (inquir Vollus) quâm ut fie dicatur q. Δαίνων, esti rêt, Etymologo teste, quidam vereum Comicorum il ad Etymono, credo, alludentes, appellarum. Δαίνων verò sonat impotabile, quasi του κατό το δια το προτεθέτος. Alli nomen hoc inditum este huic plante existimant ab ἀπλου quod est tangere & manibus tractare, per Antiphrafin quòd nullum animal ob amarorem eximium cam attingat. Voffiss Antiphrafin in Rhetorica explodit.

Absinthii note sunt flores nudi, caulis indeterminatus, folia incana, amaror infignis.

1. Absimbium arborescem Lobelii J.B. Abrotanum samina arborescem Ger. Abrot. laissim arborescem C.B. Park. Italis & Siculis Herbabianca. Tree: 100111110000.

366

Vulgari non ità diffimilis folio & flore, fed fruticis arborci habitu, Abrotani modo hominis proce vungari non na aminimi foire e piere, teatrinus anoste moore richten adipifeitur: candidiore & minore paulò folio, femper virente: gultu amaro, aromato, odore non ingrato. Florum Corymbi lutei, majores & speciosiores quam in Abrotano vulgari, in fummis ramulis creberrimi.

In Sicilia, Regni Neapolitani & infularum adjacentium clivis maritimis frequens oritur: intenti

tur ctiam in montibus mediterraneis.

Planta est pulcherrima, & in fruticem satis grandem adolescit, quovis Abrotano majus ela

2. Absimblum vulgare Park. Lob. vulgare majus J. B. latifolium sive Ponticum Gen. Pa. ticum feu Romanum Officinarum feu Dioscoridis C. B. Common Wormwood.

Caules huic plures, cubitales & bicubitales, teretes, striati, rigidi & lignosi, incani, medulli sa cti, folis alternation politis, crebris vestiti, [multis ramis crectioribus fruticosi] Folia pedicula de longis canaliculatis innituntur, varie diffecta, primo in duo aut tria laciniarum paria, fingula atem lacinia in plures alias subdividuntur, utrinque incana, magistamen prona parte. Folia confuque lacinie latiora funt in hac quam in quavis alia Abfinthii fpecie nobis cognita. Isla application furculis è foliorum alis versus fuminitages caulis & ramorum exeuntibus plures fimil eda in racentulis, finguli pediculis perquam brevibus & tenuibus è foliorum quorundam alis egrilis harent nutantes & quali penduli, è pluribus flofculis ex viridi flavicantibus compositi, nudi.

Odor totius plante aromaticus vehementior, guftus amarus [cum adfirictione aliqua. Radix cul fiufcula, lignofa, abunde calfacit, aromatica gratia fine omni amarore os perfundens. J. B.]

In incultis & ruderatis locis fecundum vias publicas, &c. patlint obvium eft.

Calf. & ficeat. Ventriculum ac hear roborat, appetentium ad cibum excitat, obstructions is ferat & inde naros affectus tollit, ut Icterum, Hydropem, &c. Febribus putridis ciain diams confert: vitiofos humores per urinam expurgat: pellir praterea interancorum vermes, [unoma Anglicium 100m11000h indicat,]tandéinque veltes à tincis confervat. Schrod. In tifu fineus esprefius, aqua defullata, Syrupus, Sal fixus & Oleum. Verum lisomobus præftare videtur cerevitia feu vinum Abfinthites, quod & ventriculum roborat, & appenium exe

tat, & obstructiones referat, & urinam ciet.

Aqua destillata languidior est & minorum virium; ut sunt pleraque aqua destillata plants

ipfis,

Succus differt ab herba: have enim aftringit, ille verò magis aquofus detergit. Eftque vinum Abfinthites quod ex herba ficca infusa paratur longè delicatius & gratius palato, quam quod exteconti : Hoc enim herbaceum & terreum quid refipit.

Sal fixus, fi à reliquis partibus vi ignis omnino separetur, mihi nec gustu, nec facultatibus differ re videtur ab alterius cujulcunque planta fale fixo. Siquidem omnes hujufinodi fales natură & qualitatibus convenire exiftimo, ut id femel moneam: quanvis alu diverfum fentiant.

Salis Abfinthii ferupulus unus, dimidium drachmae, aut eo amplius pro agri viribus aut atate, in ficei limonum cochleari uno exhibitum ad vomitum compeleendum, in febribus biliofis inque in iliaca paffione aliique affectibus, vix unquam fruftzatur medicum. Eft autem in frequentiulius leberrimis hujus urbis [Londini] medicis. Nec dubito quin centurias aliquot hominum, nè dicam myriadas, ex ipfis Orci faucibus eripuerit, cum alia medicamenta nequicquam profecifient. D. Lisifa Vid. Rever. Obfer, & Sydenham. de Febribus.

Pro vino Ablinthite aquam Ablinthiten exhibere folebat D. Bowle. Manipulum feilicet Ablin thii in aque frigide fextariis tribus per octo horas infundere pracipit, ejufque infufi quantitatem extguam, quantum feilicet patera vinaria capiat, mane & vesperi, sed praecipue à prandio auteuna propinare: in hyftericis enim affectibus, obstructionibus lienis, & ventriculi debilitate plumum prodesse expertus est. Vino autem & cerevisia praferendam aquam, quia nulli ei insunt vaporo Caput centaines, quemadinodum in illis. Ese cervifian tenuem aque presenterim: Aqui como a Sestentricnalabus regionibus nimus cruda est, & contriculo corum qui non assacram inimica. Oleum Abfinthii intus fumptum nocat vermes, venenis reliftit, oppilationibus hepatis & icteritia-

confert.

Abfinchii usus creditur inhibere concitationem ad Venerem, quo nomine apud honestas fæminas damnatur, & maxime Vini aut zythi ex eo parati : nec facile hos potus maritis permittum. Cor-

nar. apud J. B.

ar apud J. B. Radicis Abfinthii degultatæ (apor primò in apice linguæ percipitur, indè ad ejus radicem transit, Radicis Abinitud against apor printo in apice inigua percipitur, inde ad ejus radicem tranfit, deinde in fauces & paulatim in gulam descendit, ut ipsum tandem ventriculum calefacere videatur, caloris sensu ad horæ quadrantem durabili, idque quamvis nihil omnino succi deglutiatur, neque tainen ingratus est, aut caput tentat, que madmodum folia. Unde colligit D. Grevius radicem que tamen ingratus ori, analysis repicitur, præstantissimis stomachicis annumerari debere, prout cam revera este etiam experientia didicit.

In tertianis ac quotidianis (vix in quartanis) fugandis, fola effentia vel extractum Abfinthii mixtum cum pracipitantibus feu abforbentibus infipidis, vel cum falibus fixis aut volatilibus fapiflime valet. nec hie China China opus crit. Dan. Ludovicus de pharmac. Moderno seculo applicanda p. 278. Ha-

bui à D. Tancredo Robinson.

Ad hemicraniam, & Cucumeris fylv. radicem viridem minutim incifam & Abfinth, and q.f. Decoque in aq. part. ij. & tribus olei. Hydrelæo mediocriter calente partem fove: radicem verò & cogue in al, pair, ex trotto delle. Hydreixo memocriter catente partent fove: radicem verò & Abinthium contula in modum linimenti fuppone. Hoc folo medicamento mulier quadam mirum in modum inclarut fanando hemicranias five cum febre, five fine febre, ciujus exemplo curavir etiam Paulus Agineta. Vid. lib. 3, c. 5, Chefpeau. E. collectaneis D. Edv. Hulfe.

Ad quotidianam & quartanam præscribit Ernestus oleum sem. Absinthis à 3 \beta, ad 3 \beta. sumendum in liquore convenienti. Si oleum non fit in promptu cape fuce. Abfinth, cochl. i. cum vino: hoc

autem instante paroxysmo ad sudandum agroto probe cooperto.

autem intains production gangraenam aqui marina cui Abinthium incoxeram; quod experimen-um in aliis quoque gangraenis opposiu felici cum successi. Tho. Bartholimus, Ephem. Germ. An. 2.0b-Servat, 2. D. Tancr. Robinson.

Abfinthium viride intra calceos calcatum frigidam ventriculi intemperiem emendare experientia didici, non fine fructu in nobili viro, qui hujus calcatione non exiguum levamen se percepisse coram exposuit, sanctéque affirmavit. Greg. Horstius Obs. 22. lib. 7. D. Hulse communicavit.

Jam exponsis, interest of miniarity. Org. Exercise Out. 22 no. 1. ianum in dextro latere extentionis vehementia ab offibus avulfa fuerint. D. Soame ex observationihis G. Hieron. Velschii excerpsit & ad me transmist.

Accedit cuidam oculorum Jachrymatio adeò fervida, ut Jachrymæ per faciem decurrentes eandem ferè totam adurerent: hic succo Absinthii cum albumine ovorum mixto & applicato sanatus est. Idem ex Observ. Hier. * Reusneri.

Indiarrhea post purgantia, post fructuum horariorum abusum vinum Absinthites egregie con-

Multi ab experientià edocti tradunt usum Absinthii oculis noxium esse.

3. Absimbium inodorum Park. Ger. insipidum J. B. insipidum, Absimbio vulgari simile C. B. 1002m wood without frent.

Folis, caulibus, floréque vulgare latifolium refert, ut non ovum ovo fimilius fit, fed odore &

Quibus locis aut qua regione hujulmodi nascatur (inquit Dodonaus) nondum cognovi, in studioforum tantum hortis à me repertum.

Varietas accidentalis videtur potius quam species distincta:

4. Absinthium Ponticum montanum C. B. vulgare montanum J. B. Ponticum verum Park. Com: mon Mountain Wozmwood.

Vulgari Abfinthio tam radice, quam caulibus, necnon foliis floribusque prorsus est fimile, sed exilius, ad fummum duorum dodrantum altitudinem attingens : amaritudo illi quæ priori fed gratior, & minus tetro abominabilíque odore commendatur. Nascitur in montibus pluribus in locis.

5. Absinthium Ponticum sive Romanum vulgare Park, tenuifolium Ponticum Galeni Ger. Ponticum

vulgare, folio inferius albo J. B. Ponticum tenuifolium incanum C. B. Roman 02 Cyprefs Wormwood.

Numerosas spangit radices, parvas & crebris fibris intertextas, lignosas & sapore aromatico praditas: canles verò ex eadem radice plures erigit, cubitales & fesquicubitales, teretes, glabros, virescentes, aut ex virore subescentes purpurascenteive, frequentibus adnatis ab imo ad summum usque tamosos. Folia non minus tenuiter incisa quam Abrotani, sed brevioribus concinnioribusque segments, brevi lanugine pubefcunt, potiffimum inferna parte, qua & magis canefcit quam fuperior, odore havi, sapore subamaro. Corymbi quam in vulgari Absinthio minores, vehementiorem spirant odorem quam folia.

Locus. Uncs.

Lacur

Tempus.

Locus. Vires.

Lecus

Lib. VIII.

Hoe (ut recte C. Bauhinus) medium est inter Absinthium & Abrotanum; mihi sane Abrota num redolere videtur: & est duorum generum: 1. Plane incanum, quo posissimum Viennens mum redotere viocuit: et en diorani gotesti.

Officine utuntur tanquam nobiliore, ut refert Clufius; 2. Cauliculis purpurascentibus, foliis suppara Officine utilifical random results of the parter viridioribus: existing tamen natales istam varietatem dintaxat parere. Ego potús spece de la companya de la verfa fuille hac duo Abfinthia crediderim: fiquidem Abfinthium Romanum Officinis nofins do folitum, erat quidem folis utrinque incanis & à descripto specie diversim, & (ut mihi videbitur) Abfinthio maritimo nostrati planè idem.

Multis Germania fuperioris in locis provenire dicitur: Clufio non folum multis Pannonia folis Auftras locis, atque Viennenfi agro, cum in faxofis tum in falebrofis gramineffque deferis agra

Autumno flores semenque prosert, paulo post adventante hyeme herba marcescit, vegeta interim radice, à qua vere folia cauléfque rurfus exeunt : in terra laté fé diffundit.

* 6. Absinthium tenuifolium odoratissimum Monomotapense Brevnii.

Breyn.

Breyn.

Abfinthium hoc omnium pulcherrimum est, præcedenti perfimile, nifi quòd caules altique pro-Abfinthium noc ommuni putenerimum en, præcedent perimine, am quot omne anne proferat, quos Folia nonnihil majora, candidiora velhunt, concinnioribus feginentis divila, atquetam ad earum rachin lobulis elegantiffinis prædita: dividuntum in præterea fuperiore parte in plate ta ad carum racimi totuus ereganimimis praana unilos, flofeulis minoribus denfioribusque, instar Absinthii tenuifolii Austriaci Cluf. onustos. Super infuper, ac praprimis odor, jucundior & fragrantior eft, quo omnia fui generis pracellir.

7. Absinthium Ponticum repens seu supinum C. B. Absinthii species quibusidam Chamæmelum der fanthemum Fuchfit 1. B.

Simplice & fingulari eft eaule, ferè cubitali, tereti, glabro, per quem ex intervallis folto nalem tur Chamaemeli nobilis fimilia, tenuiter incida. Paulo fupra medium caudem fummo temo altematica de la compania del compania del compania de la compania del compa till Chanterine nooms imme, centres man a man a mean comme c fa, multifida, fibrata.

In quibufdam frigidis Helvetiorum montibus reperitur, autore Dodongo.

Ex longo esu comarum Absinthii Pontici, que Saccharo adservate sucrant hydropicos quollin quati deploratos fanitati restitutos se novisse scribit Matthiolus.

8. Absinthium Austriacum tenuifolium Clus. J. B. Ger, Park. Pont. tenuifolium Austriacum CR Auftrian Moznituood.

Cluf.

Hujus caulis pedalem altitudinem plerunque æquat, nonnunquam etiam cubitalem attingt, fic mus, canefcens, multis foliis, marini Belgarum Ablinthii foliorum quodammodo amulis, marini bus, prorfus incanis, que confuso ordine cum ambiunt, præditus, qui superiore parte in multanulos, ex tenuiorum adhuc foliorum alis nascentes dividitur, plenos stoscariorum propendentina rymbis. Radix fibrofa eft, & fingulis annis novos frequentioresque caules producit. Tou flora impense amara eft, fed elegans & rara.

Creteit in collibus & aperris quibuildam locis, Viennenfi urbi vicinis, atque à Rhizotomismusicue cun eo quod vulgo Ponticum appellatilt ad Viennenfium pharmacopolarum officinas delum. Londini pro Abfinthio Austriaco tenuifolio Clusii Absinthii quoddam genus colunt folis laugue incana molli ferici inftar nitente oblitis ab allis omnibus nobis cognitis diftinctum, cam tamenfoccion

circa Viennam Austria non invenimus.

9. Absinthium Santonicum Alexandrinum C. B. Santonicum Alexandrinum, sive senentias & St. men Sanctum Park, Sementina Ger. Lumbricorum femen vulgare & Matthioli J.B. Home

Quod in Officinis proftat lumbricorum semen vulgo dictum, ex variis minutissimisque surculis, fo lis & femine iplo coacervatum est. Semen parvum est, oblongum, (majora tamen inter ca Milo supparia, ex squarrosis tuniculis compacta) pullum vel flavescens. At qua minutula inter ea sex foliola striata sunt. Quadam ctiam observantur trifida, angustiora, acuminata, Videntur cum adelle portiones tenuislimorum cauliculorum. Omnia facile digitis atteruntur; amara funt cuma crimonia & odore graviufculo.

Matthiolo planta est admodum fruticosa, caulibus & ramis numerosis referta, semine minuto di

longique, racematim prodeunte, amariulculo guitti, odoreque non infuavi. Varias Autorum fententias de hoc femine vide apud J. Bauhinum: qui cum Pena concludi Smen contra vermes trium Ablinthiorum millum videri. Nam tametti nonnulla amaritudinis & figura fimilitudo illis interfit cunétis, tamen non adeò plenè funt adulta horum femina aut horride amara, inquit Lobelius.

Quanam planta fit qua lumbricorum femen producat nobis non certò conflat. Autor Scho ad Observationem primam Ann. 3. Decadis 2. Ephem. German. præ alus nobis verifimilia scribe? videtur. Figura, inquit, Matthioli vitiosè delineata est, non tantum quod seminulorum figura so tius foliola quadam repratentet, fed & feminula ipfa bina ferè femper è diametro fibi oppoli

cauliculis adhareant, cum tamen alternatim ubique è lateribus prodire cauliculi feminibus, proutad caulicults adnereant, cum tanton months and the control of tanfinithm plantam fulfid genuing deferuntur, permixti, edoceait. Ceterum hanc à Cortulo transmillam plantam fuisid genuinam seminis notur helmindisci materia arbitror: cum illius à Matthiolo datam doscriptionem satis nam remnins nour resimilation areas a cum minis a Matthiolo datam descriptionem fairs hije quadrare annula commonstret. Lobelius citam in Hist. Plant, fruticulum surculosum esse, undique semplini gliscentem pluribus ferme quam follo testatur.

que compilus glicentem piurious terme quam roots tettatur.

Unde inon fui generis planta filerit, ad Abrocana referre mallem; pracfertim cum & hot vegotine inon fui generis planta filerit, ad Abrocana referre mallem; pracfertim cum & hot vegotable vim antelminicam possibleat, & aliquic pius species etaitoi apuid nos non plane ab illo peretable vim antelminicam possibleat, & aliquic pius species etaitoi apuid nos non plane ab illo peretable vim antelminicam copiani, colorem, odorem, &c. compareant.

Sement, quod inicroscopio filipictum vires flavamque est candelas cereas conjunctas elegantissime

sement, quod inicroscopio filipictum vires flavamque est candelas cereas conjunctas elegantissime

repractuat, observante "Elholzio. Id quod in Tanaceti semine non comparet, quod iraque prose "Ephem.

mentina vix habendum est. nentina vix napolitatione destillatione que habet, videsis loco citato.

Gerin. An. 6. Obf. 127.

10. Absinthium Santonicum Judaicum C.B. Lumbricorum semen Rauwolsio I.B.

Abhithium Santonicum (inquit Rauwolfius) provenit chris Berbleben & abundat in Terra fancta, folis parvis, cinereis, nodirad Abfinthio mediporiter accedentibus, ramalis inhitis tenuibus cum colpiolo lamne, parvo, flavelcente, gravis odoris, laporis, amariffimi, acri cum fallingune.

11. Absorbium Santonicum Egyptiacum Park. C. B. Absorb. Leyptium quibusdam I.B. Abrotani famina Species Secunda Zanoni.

Folia fertpalmaria, qua ficca (ex ficca describimus) aliquid fimile habent cum Trichomane vel Fota rerpainanta, que nota (ex nota restribinta) anqua inime nación cum l'incidintale vel Solopendro & Chamacyparisto; in quibustam juxta longum padicalum (iniv veluti foliola à muno le contingenta cum fimbris nonanibi) ferratis, reflexis. Alia aprem folia ex longiore pedicilo in foliola longiora, & à le invicem maga diffita dividuntur. Tota, herba villola & incana Chamacyparisti modo, lapore amaro & feminis contra vermes Officinarum fare fimili; odore aliquantulum

12. Absintbium Ponticum Creticum grati odoris C. B. Ponticum & Romanum quibusdam, aliis Seriphium I. B.

C. B. prod.

C. B. prod.

C. B. prod.

G. prod. consist ominionique of the value septembre. The control of the con

comperimus cum Florentia Romam iter faceremus.

12. Absimbium album Vallesianum Park. Vallesianum tonnifolium candidam, seve Heralba J. B. Seripbium montanum çandidum C. B.

Huc lignofi rami tomento denfo & albido pubefcentes, mollitie deficata, id quod in foliis quoque non minisoblevatur, ad Scriphii Abfinthii folia minutis casinis accedentibus, urcunque tamen anguffioribus: fores niti quòd magnitudine cedant, fimiles quòque: odor aromaticus.
Hecfpecies Dodonato, Seriphio feu marino Abfinthio affimilis eft, fed candidior, odore & fapore

ruse ipseus Dogonzo seripnio feu manno Aguntino aguntino atomico del carden el carden neum hoc appellârit.

Ego fane Abfurthium marinum feu Seriphium unam & candem huic fipecie plantam crediderim, & quiquid intercedit diferiminis natalibus imputandum: nam & alias herbas marinmas iti mediterranes nalcentes observavi, v. g. Kali spinofum seu Tragon Matthioli in arenosis non procul Vien-

nă Aulting, Caryophyllum maritimum incollibus non procul Mogunția, &c. In Schuno Vallefianorum vicinis collibus frequens oritur: ex femine facile & pulchre provenit, Locus. inquit Gefnerus de hortis.

Absinthium Alpinum incanum C.B. prod. Park.

Praterquam parvitate sua in paucis differt à Vallesiano albo jam descripto; proinde, cùm locus etiam convenit, ab eo separandum non esse judico.

14. Absimbi.

Lib. VIII.

14. Absimbinun maritimum Lauendule folio C.B. Park, maritimum latifalium, seye Mantal J. B. Astemisia marina Ger. Lavender leaved Sea Pozmiwood.

Denfis ramis cubitalibus & altioribus fruticat, ifque lignofis, albicantibus, & magno foliorum in Denlis ramis cubitatiblis & autorious retucat, inque against, and integra, & Olea foliorim and integra, & Olea foliorim and delicata, modò in duas, tres aut quatuor lacinias divila, odore Artemilia, nec ingrato fapore. rymbi lutei minores quam Abfunthii vulgaris, semine minuto. Radix lighescit.

61 Matthiolo credimus, in quamplurimis tani Tyrrheni quam Adriatici pelagi litoribus prorent

preferemque Aquileientibus & Tergestinis.

Locus.

Locus.

Locus.

C. Bauhinus hujus varietatem tantum effe suspicatur.

Absinthium latifolium rarius Artemisiæ folio Col.

Col. Quod caulibus pluribus ab radice fruticat, lignofum & fibrofum, in orbem fe diffundens, llife, cubi Quod caulhus pluribus ab radice fruticat, lignotum & noroum, in oroem is ourundens, ilifq, cultifalius & majoribus, tenuibus, aliquando finpinis, qui facile radices agunt fati; folia angula mean printium proferunt, dejinde lacinisi utrinque diffecta magnis, & latiora, per furculos alternam herontia, & Artemifix fimillima: à medio ad furnimint ramulorum iterium minus laciniata & angulic. ora, ut circa flores fint tenuia, Santonici dicti tenuifolii fimiles, &c. Planta est aromatica.

15. Abfinthium Seriphium Narbonense Park. Seriphium tenustellum maritimum Narbonense J.R. Seriphium Gallicum C. B. french Sea-Wogmwood.

Multis fruticat virgultis, cubitalibus, lighelcentilbus, indanis: per quos folia funt crebra, tenub mè diffecța, iatiora tamen quâm Alpinti Abfinthir Gelneriani, cuius folis alioqui funt lais fimia minis tamen candida, lapore falfuginolo cum amafitudine, at primum pullulantia fucculena funt de company de co viridia. Semine gravidum evadit minuto.

while. Seining gravituiti evaue mittee.

Ad litera maris Mediterranei pattim obvium oft hoc genus Abfinthii: Nos propè potuntater num & ad mare non longè Montpelio observavinus. Extitumamus hoc specie differre à Embo nostrate & Belgico: folia ei aliquanto latiora sune minusque incana quam nostrati, in reliquiste

nourate de Beginne de Convent. It dubitaverim aliquando, an diffinêtum effet nêcue.

Abinthium Santonicum vulgare Lob. Abfinthio Seriphio maritimo Narbonenfi canden de plantam putamus: quamvis in Catalogo plantarum korti Regii Parif, pro diversa specie ponez, utmam indicaffent qua in re differat.

26. Absarbium marinum album Ger. Abs. Seriphium sive marinum Anglicum Pak. B. Seriphium Belgicum J.B. C. B. Cuglith Sea-Wormwood.

Dod. Admodum lanuginofum est & incanum: multa folia habet alba, fimilia Abfinthio commun fed multo minora, tenuiora, candidiora, tenuius incifa; multos flores parvis globulis fimils, & mina fimilia vulgari Abfinthio. Crefcit ad altitudinem pedis & femis, ac etiam altius. Odreft gravi, falfi vero faporis, grati & amari, fuo natali loco collectum, translatum verò in homo, & teram ubi aqua dulcis, multum variat faporem & naturam.

In maritimis Angliæ copiosè provenit, atque etiam, Dodonæo teste, per totam Zelandiam&in Flandria circa mare, & quibufdam Brabantia locis.

Ablinthii speciem Londini & alibi in Anglia coli solitam nomine Absinthii Romani, non alice ab hoc differre putamus quam cultura & loco natali, uti neque Ablinthium album Vallesanan ut alibi monuimus. Huc quoque refero

Absinthium Seriphium Germanicum succulento folio sive Misnicum J. B. Abs. Seriphium Gamanicum C. B. Park.

Cui Clufius multifida attribuit folia, fucculenta, non minus quam Abfinthium marinum Patavinumingan, proximè ad Seriphii in Belgica & Anglia maritimis nafcentis folia accedentis, ganoris tanen paulo & validioris, utei videbatur, odoris, Seriphii Narbonenfis & Hifpanic gawokatianyquodammodo referentia, atque etiam faporem. Ob tantillam odoris differentiam, camque ma fatis perspectam & cognitam, non est cur diversam speciem statuamus.

CAP. X.

De Abrotono mare

Brotonum aliquibus quafi "Accorn inhumanum, quia ipso est Absinthio amarius, vel quafi "Acporn, quia cibo imutele; vel อิน ซอ พระธันท สโตยา ผู้สามารถ เกียบ เมื่อสามารถ เกียบ quod confipectu molle ac delicatum appareat, vel quod halitum difficilem seu gravem vel acrem firet, ut feribt Nicandri interpres. C. Hofmannus Abrotonium feribt per o, ex autoritate Plini, Theophrafti & aliorum, ut fit ab des & the quia des tatum molliter extenditur.

Abrotani Characterifica funt Caulis frutcofus & lignofus, flores nudi cum non terminantes, fed è lateribus egressi velut in spicis longis: Folia tenuissima, minus qu'im Absinthii incana.

1. Abrotonum mas Ger. vulgare J. B. mas vulgare Park. mas angustifolium majus C. B. Common Sothernwood.

Crebris ex radice lignofa fibris aliquot donata frutescit farmentis, tres quatuorve cubitos altis duris, fragilibus, medullà albà plenis, subrubentibus, striatis, ramolis: Folia per alas multa, tenuiter ris, traginos, inconta dos perios nonteciones rotates, tamons e como per ano muita, tenunter difficat, nenculaceis paulò majora, canefecentia, doore vehementi, fapore amaro & acri, atque inferiora quidem multifida Chamæmeli modo, fuperiora uno atque altero fegmento dividuntur, non rarò nihil quàm unicum tenuea mentum funt. Plores secundum ramulos conferti corymbos Absinthii amulantur, colore luteolo praditi. Semen Absinthii minus.

Videtur mihi (inquit J. Bauhinus) cultura & pro anni tempore multum variare: cujus sententia Videur mini (inqui f. Daumius f cuttori e pro anni campore muttoni variare : ciqus iententrae & nos fublicibimus. Varietas quoque ratione loci evenire potefi. F. Columna hane fpecieni in. Aquicolonim montibus, ubi copiose fponte fruitcat, humilem tenufique farmenti, bipedalem ad fummum observavit : Eandem cultam in horis Campoclarenfium hominis fere proceritatem adaquantem vidit, crasso rectoque caule, fruticosiore. Proinde C. Bauhinus non recto separaro videquantum rang, Gano recordue came interconce. Fromto C. Datumius non recte reparang vinc-ur Abotanum Tragi majus a vulgari & angultifolio, ex fententia fratris, qui & Camerarium no-ta, quòd Abrotonum fuum magnum Camphoritum, quibuldam Inconfaria dictum, à fito maie Ab-rotano feparat: Nos J. Bauhinum fequuti Abrotanum mas III. & IV. C.B. ad idem caput reducinus; niminim ad Abrotanum mas vulgare.

Subaltringit & validè difeutit, refiftit putredini ac veneno; morfibus venenatorum animalium Vires. Topionium & arancorum J medetur; vermes necat, urinam mover, imperius hyftericos difeutir, regium morbum folvir. Summitates vino vel aquá decoctæ, adjecto melle aut faccharo orthopnoiregum morouni nova: Summina sum in the management of the more and morouni and accomment of the modesture & tuffi, lentofique humores pulmonum incadgua.

Extendecis ufus ejus famofus est in offibus exficeancie, roborandisque, & quia pilorum fignatu-

Extinuces the constant of the management of the tum eft.

* 2. Abrotanum mas angustifolium incanum C.B. mas incanum Col.

Abrotani speciem aliam viribus parem [Absinthio Scriphio Col.] fruticosiorem, minorem, magis incanam, tenuioribus admodum foliis odore acribus & Lupore, cadem foliorum diviliura cultam vidimus in horto Collegii Romani Jesuitarum, cujus natalem locum ignorantes, non postumus, mari vel fæminæ Abrotono reddere. Maritimam propter incanum colorem majorem effe putamus, ac propter brevitatem mari accedere consemus. Hac Fabius Columna.

3. Abretanum mae angustifolium minus C.B. humile odoratum Park, humile Ger. cum pulchris Corymbis J.B. Smalli flucet Sotherninoob.

Pradictis humilius eft; folia habet majoris Abrotani fimilitudine diffecta, sed minus candida, & odoratiora, quo Santolinam referent. Corymbi è rannulis copiofi ad fummum ufque luteo splendent colore: Semen admodum foecundum oft: radix ut aliorum.

A Fachlo (inquit J. Bauhinus) quain Tubinga apud illum, essem mihi in horto ejus demonstra-tum, à vulgari divertum. In hoc enim pulcherrimi Corymbi multo majores quam in vulgari Ab-fado Ponico & rariores, aurei: Foliola circa stores latiora nonnihil, longiora, non ità dis-

4. Abrotanum campestre C.B. Pack. Ger. Artemisia tenuifolia seu leptophyllos, aliis Abrotanum fylveftre J. B. Fine leaved Man wort ; by fome, Bothernwood.

Longa, pollicaris crassitudinis radice firmatur, caque multifida, lignosa, perenni. Caules cubito nun aliquot altitudine emittit, qui vetuftate in lignum solidum durumque degenerant, crassitudine digitali, alioqui tenues, Artemifiæ latifoliæ fimiles, rigidi, rubentes, striati, medullà albì fareti, multis alis concavi: folia pilosa albicantia, Seriphii Absinthii tenui divisura, ad Abrotani folia accedenia, colore viridi ubi adoleverint non multum diffentanea, odore autem multum ad Abrota

372

Leeus

Locus.

num accedentia. Corymbi rubentes spicatim in ramulis crebri, Abrotani formă & colore. Sola non raro ad ramulorum divaricationes mulcosum, squamatum excrementum ferre.

Duplex est, alteri cauliculi sunt albicantes, alteri rubentes: primo vere folia cinericea, hirsus product quibus mense Junio depositis induit longiora & tenuiora, viridia, ut quis diceret aliam este plantam. J.B. quod & nobis observatum.

plantam. J.B. quod & noiso one vatant.

In Germania, Italia & Gallia Natbonenfi ad vias & in florilioribus ubique ferè occurrit. Intentinus etiam in Anglia copiosè provenientem, itinere à Novo-mercato oppido ad Leman Norfolo, propè vicum Elden dictum, &c. vide Cat. Ang.

Abrotanum inodorum Ger. Park. latifolium inodorum C. B. Artemisia tenuifolia simile si non iden, Abrotanum inodorum Lobelii J. B. Wnsaboury Sothernwood.

Huic virgae seu ramuli plures, humi plerunque susti: folia magis incana & candicanta. In rejuis non multum differunt hac & pracedens, & tamen Clusius specie diversas facit. Nos ponta. I. Bauhini sententies accedimus, nec distinguimus.

J. Baumin iententes accoming, necontinguminas.

Quin & Abrotanum campeftre incanum Carlina odore C. B. prod. non alia in re à campeftri vulgari differt quam folis co modo quo Abrotani maris inferiora divitis, incanis, Carlina odore ut & Garore.

CAP. XI.

De Artemisia.

Rtemissia dicta est ab Artemissa Carize regina, quae cam sibi adoptavit, cum antea Parlanis, quod virgo Dea nomen illi dederat, vocaretur. Alii ab Artemis, id est, Diana, de ducunt, quia steminarum malis medetur.

Notae ejus Characteriffica funt Caules indeterminati, folia diffecta fubtus incana, odor & faporemissior quàm Absinthio cui aliàs persimilis est; flosculi purpurascentes, nec ut in Absinthio donsen nutantes.

A. I. Artemissa vulgaris J.B. Park. vulg. major C.B. Art. mater berbarum Get Mag.

Radice digitali obliqua reptat, demiffis fubinde fibris majufculis albis [fapore fubdulic & atomatico] Caules furrigit bicubitales aut tricubitales, digitali craffitudine, teretes, firiatos, brei laugene hrífutos, fatis firmos & rigidos, plurimum purpura (centes, medulla farchos, folis crebaenatim pofitis verlitos, fumma parte ramofos. Folia Abfinthii ferè divitura, verum fegmentainini latiora, in fummis longiora & acutiora obtinent, fuperne oblicarità viridia, glabra, infernè incan qua nota ab Abfinthio facilè difeorature. Floram Corymbi circa fummitates caulis & ramomuni racemulos quoldam è foliorum alis egrefios difpofiti, Abfinthinis crebriores, finguli tamonamores, è flofeulis purpurafcentibus compofiti, non ut in Abfinthio deorfum nutantes, odora amores, e flofeulis purpurafcentibus compofiti, non ut in Abfinthio deorfum nutantes, odora amores & latis grato, minuis quam Abfinthii vehementi, ad Lavendulæ odorem quadantenus accedene.

In hac planta caulis & flores interdum albefeiunt, unde Artemifia alba Tab. & Park. Quafcunque regiones peragraverim (inquit Clufius) nulla fuit in qua Artemifiam hanculgarem, tum candidiorem, tum fubpurpurafeentem, univerfæ (ut puto) Europæ familiarem, celear tem non viderim.

Artemisia vulgaris minor C.B. Park.

Non videtur specie à vulgari majore diversa. Non placet (inquit J. Bauhinus) Fratten septante plantas solà quantitate differences.

Artemisia montana C. B. tenuifolia montana Park.

De hac attende J. Bauhinum. Eam etiam quam [Frater] Artemisiam 3. seu montanam secit, nempe leptophyllon montanam Lugdunensis Hist. (cujus tamen neque figura placet nec describe) nondum sejungimus [à vulgari.]

* 2. Artemisia polyspermos C.B. Park,

Cùm non alia in re à vulgari differre dicatur qu'un quòd unicum tantum producat caulem, & femina copiofiora, minus recte pro diverfa specie ponitur. Verum si hoc constans sit argumano est diversum este. De rebus ergo nobis non satis cognitis & exploratis nihil temere pronuciare audenus.

* 2. Artemisia Virginiana Park.

Aliquanto major est vulgari Artemisia & fruticosior, foliis pariter incisis, sed majoribus.

Artemifia

Artemisia uterina est: menses, fœtum & secundinas pellit, sordes abstergit, adeóque usús creber-Vires, rimi est mulierculis, quæ eam adhibent interné & externé, adeò ut vix balnea & lotiones parent in quibus Artemisia non contineatur. Schrod.

Decodo Artemisia, si id cum Saccharo & melle temperetur, tussis mitigatur, calculus commi-

. Herbe ficcate pulvis 3. drachm. pondere in vino potus optimum eft doloris ifchiadici remedium, autore Parkinfono: qui & herbam recentem aut ejus fuccum hauftum in convenienti aliquo liquore præflantifimum efte remedium afferir iis qui nimium Opii fumpferunt.

re perstantiffmun ene tenement atteit in sign finning Opfi tumpperunt.

De perfantis hujus plantae contra laffitudinem multa dicuntur. Plin, lib. 26. cap. 15. Artemifium alligatum qui babeat viator, negatur laffitudinem feutire. Jo. Bodæus in Theophr. Hift. hujus decoëtum hominum ex titinere lafforum podes, fi eo abluantur adeo recreare difertè affirmat, ut nihil
in rerumnatura reperiatur, quod ei fit anteferendum.

in reminiatula epinatus, que en la maceronatura.

Sim Paulus fe fancte rettari poffe feribit, fe iis ægris in quibus nervofum genus male habere fibi vifum effer, flatulento fpafino obnoxits, aut qui de doloribus aut laffitudinibus membrorum, pracetum poft chronicos, & quandoque etitam poft acutes malignos morbos, conquelti funt, feliciffimo fepe eventu præferipfule vannum maximam partem ex Artemifiæ, pôft dein Salvia, Agrimonia, Chamomilla & Polentæ tritæ decocto repletam, ut in cam fefe immergerent, vel in ea confiderent.

Sunt qui carbonem facto Jo. Baptiftæ die sub hujus radice essossan ad epilepsiam commendant. Eum autem tum in pulvere exhibent, tum de collo suspendunt pro amuleto. Schroder. Pharmac. I. 4. c. 6. De carbone is those vide Fernelium in consilio de puero Epileptico; Jo. Bodeum in Theophr. Hist. lib. 9. cap. 18. & Jo. Badbinum in hac herba, qui hujusmodi superstitiosas & magicas vanitates mento reprehendit & damnat.

tes mento representa de damma. Novi, inquie Sim. Paulus, vetulam quaridam, cujus utraque genua cum obsedisset tumor infignis cedematosus, qua linteis duplicatis, super Artemissa suffumigatis, cum exvoto abegit.

CAP. XII.

Draco berba Get. Dracunculus hortensis C. B. Dracunculus hortensis sive Tarchon J.B. Draco berba sive Tarchon & Dracunculus bortensis Park. Tarragon.

The Ruticofa promit duorum cubitorum & ampliora wirgulta, dura, gracilia, nomihil angulofa, inconditis ramis divida. Folis primo orientibus divifis, ubi verò odolevir folis onufta Lini folia equantibus, aut Hyffopi Arabum; arrovigentibus, fipendidis, omnis divifionis ignaris, fapore acri, aromatico, cum quadam dulcedine grata, Apifum conditum amulante. Corymbico ordine per finimos ramos quo in Abrotano, apiculis florum vix configentis, quos femen excipit accrofum. Radis perennis novam fingulis annis flolonum fobolem emitric.

In horis coliur, ac sepuis ramulis quam semine seritur. De loco ejus natali altum apud Botani- Locus. cos filentium est.

Use ejis apud nostrates in acetariis frequentissimus est, ad temperandam & corrigendam alia- Virci & Usur,

rum herbárum quibus admifeetur frigiditatem & cruditatem, adeóque Erneæ vicem fuppler.

ar infigm acrimonia planta tota fit prædita, hand verendum eft, ne valenter excalfaciat atqueficet, incidat, aperiar, digerat. Proderit igitur Tarchon iis, Gribente Matthiolo, quibus ventuculus frigidor: appetentiam excitat, flatus diflipat, membris robur addit, urinam & memfes ciet, obluudiones expedit; manfum pituitam ducit, & falivam inffar Pyrethri, & hine dennium dolores mulet & humidum cerebrum purgat. Ad pollts contagia maxime & prima laudis ejus fillatitia apud Anglos, Autore Lobelto, nobis nihil tale auditum, fudores ciet, & craffam pituitam concoquit. Perpenst hujus herbæ acrimonia, qua maxime linguam vellicat, corum effe medicamentorum qua valentifime excalfacium facile conjuci poreft. J. B.

K k

Aull arium

Auctarium LIBRI OCTAVI continens Herbas quasdam Corymbiferis affines.

CAP. I.

De Scabiofa.

CCABIOSA recens vocabulum est: quidam à scabro herbæ habitu nomen deducunt est Denim herba pilosa; alii, & rectiùs, à Scabie cui medetur, unde Aetii 4060 esse cesteur.

1. Scabiosa montana maxima Park. Ger. Alpina maxima Ad. Alpina foliis Centaurii majoris CR Great Mountain Scabious.

Multa è radice crassa, vivaci promit folia, pedem aut amplius longa, obscure viridia, alata fen in multas utrinque lacinias, per margines eleganter dentatas, ad mediam ferè coltam incifa: inter qua caules aliquot exfurgunt bicubitales & altiores pro ratione foli, angulofi, duri & lignofi, fine riori parte in ramulos divifi, quorum extremis fingulis fingula infident capitula magna, round è viridi nigricantia, flores exferentia Scabiofa vulgaris majores, è flosculis compositos pallidis fail luteo albicantibus, [non cassis, ut vult Lobelius] quibus dilapsis succedunt semina oblong, historia

Lobelius aliíque Botanici hujus plantæ folia Centaurii majoris foliis fimilia & pænè paria facinat, In afcenfu montis Juræ propè altiflimam verticem Thuiri hanc copiosam invenimus: alibi cium

haud dubie in Alpium jugis provenit.

A. 2. Scabiosa major communior hirsuta folio laciniato J. B. major vulgaris Ger. vulgaris me tenfis Park. patenfis birfuta, que Officinarum C. B. Common field Scabious.

Radicem habet rectam, longam: caules sesquicubitum & duos cubitos alros, teretes, hirsus, in Radicem naoct rectatin, iongant, comes inquestionin te dius cuintos arcs, tereces, infrince, anas, feliu cinctos per intervalla longiora ex adverfo binis, cana lanigine pubefeentibus, fund Valeriana; majoris, profundiùs fubinde laciniatis, sapore subacri. Caules & ramuli in florunt astula terminantur.

Elores autem aggregati sunt è plurimis flosculis quadripartitis purpurcocares. quorum finguli fingulis infident feminibus, fuofque habent calices, ftaminula & ftylos. Floris marginales mediis productiores funt, laciniis longioribus. Floris totalis calin è plurimis folibism tis bafin ejus in circulum ambientibus componitur. Flores explicati planam ferè aut non admini gibbofam superficiem efficiunt. Flosculis dilapsis semina in globum aut capitulum oblongiu and luntur. Que primò è radice exeunt folia integra ferè funt, & non omninò laciniata,

In palcuis frequens elt, nec minùs inter legetes Junio & Julio menfibus florer. Hac Scabiola (inquit J. Bauhinus) aut mirabiliter ludit, aut differentias aliquas habet; quaduntl

alifque pectoris vitiis medetur: nec minus Afthmati, Angina, Pefti. Pollere autem hanc (mout J. Bauhinus) imprimis adversus Scabiem nomen illi inditum per fe manifeffat.

Scabiofa vires S. Urbanus his verfibus complexus effe dicitur,

Urbanus pro se nescit pretium Scabiosæ: Nam purgat pectus quod comprimit ægra Senectus : Lenit pulmonem, purgat laterum regionem: Abscelsin frangit si locum bibita tangit: Tribus unëta foris anthracem liberat horis.

In plurimis expertus est D. Willebrochius Archiducis Ferdinandi medicus celeber, ad rhagades feu scissuras & serpigines ex Lue oriundas, etiam in illis in quibus dec. Ligni parum profuit cerul remedium pulv. Rad. hujuş per hebdom. 3. quotidie assumptum.

A. 3. Scabiofa minor vulgaris J. B. minor five Columbaria Ger. minor campestris Park. capitale globofo minor C. B. The leffer field Scabious.

Radice alba multiplici firmatur. [J. Bauhinus radicem repentem ei attribuit, craffiufculam, fois nigram, intus ex albo virefeentem] Folia ad radicem hirfuta, est ubi multifariam divisa, est ubi integia, verbenæ inciluris forè, ut rectè Lobelius, minora & ad tactum aridiora quam vulgaris Scabiola Caulis cubitalis, teres, glaber, inanis. Foliorum in caule adverforum tria aut quatuor paria, in

De Herbis Corymbiferis affinibus. Lib. VIII.

tenues & angustas lacinias dissecta, inferioribus laviora. Caulis in aliquot ramulos dividitur. tenues & angurtas naturas università della superioria. Lattus in aliquot ramulos dividitur, in quibus flores Scabiofa majorislongis infidentes pediculis. Succepti capitulma ariffis nigris horridum, J.B. Sapor foliorum, codem autore, lentus & nonnihil acris, radicis fubamarus. In pascuis siccioribus & montosis prasertim cretaceis copiose provenit. Locus

in pacus incusis and Scabiofa minoris vulgaris plures recenfer differentias.

1. Scabiofa ejus 5. five foliis Bellidis Sylvestris minoris major. Hanc C. Bauhinus Scabiofa: ca-

1. Scabiola ejus 5, inveronis Deinius opiveriris minoris major. Hanc C. Bauhinus Scabiola capitulo globolo majoris, five fuperius decleriptes Synonymam facit.

2. Scabiola 6. five foliis Bellidis species minor. Hac ex una radice, qua nigra est, plures profer temiores, teretes ac dodrantales coliculos, non ità folioso ut prior, sed ferè prorsus mudos. profer tenuiores, teretes ac doutantaies conculos, non ità toliolos ut prior, ted terè prorfus nudos nifi inferiore parte. Folia priora huic funt in brevioribus & canaliculatis pediculis, Bellidis Sylveffiris majoris folis itidem fimilia, propè pediculum laciniata utplurimum, reliqua parte ferrata: poft que reliqua que deinceps fequuntur folia diverfa ab alis exiftunt forma, frequenter in tenues & tritchieres laciniata divulfa; fores exerulei conglobati.

Harc C. Biabrinus Scabiofam capitulo globolo minorem vocat. Videtur effe prioris varietas.

1. Scabiola 7. five tenufolia candida, seu major. Hanc C. B. Scabiosa multifido folio, flore

1. Scabiola 7. Investmenta camana, контарот. глане С. Б. Scationa: пишению гоно, поге flavefente for «Azentus» synonymana & candem fact; & per me licet faciat.

4. Scabiola 8. five tenuifolia media, Radicem obtinet nigram, multifidam, coliculos teneriores, teretes, minus foliosos. Folia priora multo minora quam pracedenti, divisa in lacinias tenues, latiores tamen paulò quam sunt reliquorum foliorum subsequentium laciniae, qua ministrum existrunt admodum tenues & angusta ac seniculacea quodammodo. Flores sunt ut prioris speciei. Hac Parkinfono Scabiosa tenuifolia capitulo globoso dicitur, C. B. Scab. capitulo globoso foliis in te-

nulimis accinis attention.

7. Scabiol 9. feu tenuifoliæ minimæ priori coliculus est dodrantalis, teres, tenuis, prorsus nudus, prope radicem solummodo planta hac solia protrudente in canaliculatis pediculis laciniata, breviora superioribus duabus speciebus ac tenuiora. In summo caulis slorem continet corulcum in orbiculato capitulo Succifæ fimili, ex cujus ambitu exterius breviora quædam actenuiora progrediuntu furim porrecha adnata in brachiolorum exiguorum modum, femel geniculata, ac bina ex adverso locata folia continentia, in quorum cujustilest summo aliud ac brevius emergit sforum capi-tulum conglobatum ac cœruleum. Locis autem prodit aridioribus, in collibus apriess ac meridionalem Solem excipientibus.

Quòd flores producat proliferos accidentarium proculdubio est & individuale.

6. Scabiola 10. feu tenunfolia foecies foliofa: tà denominata, quòd coliculus, qui ipfi dodanalis eff, ac geniculatus, à radice tifque in fummum cacumen folis infrequentes, tenues ac feuclaceas inclinas divins eleganter exornatur; quorum ad quodliber geniculum bina ex opposito bi correspondent. Flos huic est in globum collectus ceruleus.

Prater has omnes Scabiosa minoris varietates aliam adhuc diversam observavimus in montibus, que vulgari minore humilior erat, & in uno caule unicum duntaxat plerunque florem gerebat, eum tamen grandiorem: quam Scabiosa montanæ glabræ foliis Scabiosa vulgaris C. B. candem putamus.

4. Scabiosa tenuifolia globosa elatior Park. Dpzight fine leabed Blobe-Scabioug.

Recta assurgit singulari tenui cauliculo, foliis ad nodos inferiores binis ternisve simul parvis, anguflis per margines eleganter dentatis vestito: superiora in caulibus folia bina ex adverso sibi invicem respondent. Flores parvi in globum coacti, reliquis colore similes.

Semen hujus ex Italia habuit Parkinfonus.

Quod terna interdum ad geniculum folia edat accidentarium effe puto, & luxuriei plantæ adscri-

5. Scabiosa rubra Indica Ger. Park rubra peregrina, quibusdam Indica J. B. peregrina rubra, capitulo oblongo C. B. Purple Indian Scabious.

Planta hæc, licèt una sit & singularis, & Scabiose minori vulgari similis, plures tamen soliorum figua differentes species ut illa induit. Quippe ima, quæ propter radicem sunt reliquis latiora, quædam crenata, quædam lacinis sed minus profundis divila, longo pediculo harent, veluti repunda. Que sequuntur superiora versus alcius secta, profundioribusque lacinis divilayeluti in plura alia subdividuntur, quorum singulæ partes infimis crenatis non magnitudine quidem, sed figura & specie quodammodo respondent. Sunt inter hac quadam adhuc profundiùs & minutius secta. Suprema, qua ad ramorum divaricationes exoriuntur, vel paucis aliquot incifuris, minùs tamenprofundis, vel millis plane constant, & per ambitum tota aqualia, angusta, brevioribus pediculis donata. Ima folia cumcaule modice hirfuta sunt. Caule autem cubitali [imo bicubitali] aut ampliore assurgit, fatis gracili, qui in multos, tenues ramos dividitur, extima parte veluti umbellam flosculorum in and gaun, qui in muitos, tennes ramos divinduri, extima parte veint uniociram noiemorum in ciput origefam geftantes, exterioribus flofculis, qui reliquos ambiunt, majufculis, in quinque lacinias divilis, quemadimodum & interiores flofculi, qui minores, omnes autem coloris elegantis rubi fauri & ad purpureum quodammodo tendentis, oblongis filamentis, apicibus albis infignibus donati, pulchram speciem exhibent. His succedunt flellata ut in alis Seabosfarum generibus servicios propositiones de la constanta d mina, in capat oblongum metæ formå, oblongis filamentis ruffis exasperatum, congesta. Radix Rapa forma C. Baulimo quam Clusius vivacem non esse affirmat; verum nos experientia contrarium edocti fumus. Si enim hyems elementior fuerit, non folum plantæ quæ æftate ad florem non pervenorant, sed ea etiam qua jam slorucrant, in alterum annum durabunt, & slores edent, semináque matura & perfecta dabunt.

Locus

Large Cl Tempus. Unes.

Lib. VIII.

De Herbis Corymbiferis.

377

Tempus. Vires.

Vires.

Locus ER

Tempus.

Floret aftate & autumno: Semen fub Septembris finem aut Octobris initium maturescit. Flore colore pallido fen incarnato ut vocant non rarò variat.

Huius semina amara esse & lumbricos enecare observavit D. Hermannus; ut habeo ex Annos.

. 6. Scabiola Favanica Bontii.

Macilentior of ratione foliorum quam Scabiofa nostras; flores minusculos coeruleos habet, qui fo his ut calvee conteguntur.

sut catyce conteguatur.
Viribus cum Scabiola Europæa convenit. Unum (inquit) reticere nequeo, effe hane Scabio fam remedium præftantiflimin in extabelcentia feu marafini quadam specie in his locis admodum familiari, quo affecti agri ad extremam maciem perducti tandem tenuem animam exhalant, ità ii pellis & offa deveniant, & feelera potius videantur quam homines. In hoc affectu dico Scabiofa have cum Gramine cruciato Alpini & cum radicibus China fimul cocta excellensel medica. mentum. Malaii porro hac Scabiosa inter olera fua utuntur.

Descriptio aded brevis, succineta & generalis est, ut nibil certi indè expiscari possim: puto tames plan-

tam à Scabiolis Europæis diversam elle.

Scabiosa montana glabro folio Park. montana glabra foliis Scabiosa Wulgaris C. B. glabraca. nosis foliis viremibus, flore ex caraleo purpureo J. B. Mountain Scabious with smooth

Cluf.

Quina aut sena habet folia humi sparsa, Scabiosa vulgatiori & inter segetes nascenti sere simi Quina aut tena naoce joua numi paria, scauone vuganti e ma ossere incelu sere inc la, minine quidem villi solita, fed carnofa admodum & venofa, præ viriditate quodammodo, de dentia, aliquot crenis incifa, fapore fi manducentur lento & gummofo, deinde aliquantulum ad-Ex horum medio crescit palmaris caulis, aliquando paulò amplior, gracilis, rotundus, cuius inferiorem partem ambiunt quaterna aut sena folia, profundis & tenuibus laciniis divisa, bina sampa ex adverso sita. Extremo cauli insidet capitulum ut in vulgari Scabiosa fere, è multis sociolis quin que folis confiantibus congestum, quorum exteriores majores sunt, eleganti colore ex cardel que pura centre prediti, villis quibusdam nigris fingulorum floculorum fedem ambientibus. Radix long, nigra, crassalis dialis albis fibris capillata.

Invenitur in lummis Sneberg & Snealben Austriæ & Stiriæ Alpium jugis, in tenui gramine na feens, ubi floret Augusto, similater in depressioribus, nudisque circa Viennam collium supercilis, le

Quarit J. Bauhinus, cur Clufius in post. Hist. pro Scabiosa sua V. iconem posuit Scabiosa mina. ris vulgaris seu columbaria Lob. Difficile est rationem assignare; fortè una & eadem specie plant funt hac & illa.

Scabiosa prolifera Lob. Clus. J. B. & aliorum prolifera folio latiore C. B.

Vel hujus plantæ, vel Scabiosæ minoris varietas est, vel certé alterius cujusdam Scabiosæ specie minime autem species ab aliis omnibus distincta. Certe experientia nostra Scabiosa minor homodo interdum ludit, & proculdubio aliæ etiam Scabiofæ in hortis fatæ & cultæ.

Idem esto judicium de Scabiosa prolifera foliis Gingidis C. B. & de Scabiosa tenuifolia prolifua m

nore ejufdem.

8. Scabiofa parva odorata, floris foliis maculis infestis J. B. Scabiofa minor capitulo globs/ odoro G. B.

7. B. Col.

Pulcherrima atque grata oculis atque naribus est Scabiosa hac, que lignosam longámque radicim habet, ex qua folia exeunt diversa, nam in imo vel sunt sylvestri Erucæ paria, vel Coronopo similia, minora verò atque hirlita; in caule verò fimilia laciniis Scabiofæ vulgari minori, ficui & flores, qui purpurei ex albo colore funt, necut in aliis cœruleo-purpurei, in capitulis rotundionbus; atque finguli floculi Ocymi flores imitantur, nam galericulati funt & per oras laciniati, admodum fimiles exotico Ocymo, foliis purpureis maculis infectis fimbriatifque, atque etiam, quod in aliis Scabiolis non observatur, bene odorati sunt.

In montibus oritur Amalfax ora: aftate floret.

Locus Ed Tempus.

9. Scabiosa multifido folio, albo flore vel potius exestalun J. B. multifido folio, flore flavescente CB flore pallido Ger. emac.

Cubitales caules, rotundi, graciles, firmi, virentes, nodofi, eos ad fingula genicula amplecentous binis foliis, ex adverto temper respondentibus, qua tenubus & profundis laciniis adeò divila sinti ut alata videantur; color ex cinereo vireleens, fapor amariufenlus: quæ verò fecundum nalcuntur, ancequam planta in caulem affurgat, latiora funt, minoribúfque laciniis divila. Ex fumms alis ramulos fert tenues & nudos, qui sustinent plana capitula, è candidis seu potius au adinate [præfertim antequam explicentur] inodorífque floribus, fimul nafeentibus congelta; qui quinis foliolis [quorum tria inferiora majufcula funt] conftant, paucis intus stammulis.

fuccedunt hirfuta femina vulgaris Scabiofæ feminibus minora, in orbiculare caput congesta. Radix minimi digiti craffitudinem interdum aquans, multifque exiguis fibris in lateribus prædita, vivax eft. & fingulis annis novos caules profere.

Carca Viennam Auftria ad sepes & in pascuis observavimus. Nullum est (inquit Clusius) Au-Locus. frix inferioris pratum ficcius editioréve loco fitum, nullus autem ager gramineus, nulli ferè arvo-

rum margines in quibus non nascatur hoc Scabiosa genus. Junio florere incipit.

Huic perfimilis est

10. Scabiosa montana calidarum rogionum major Lobelii J. B. montana alba Ger. fruticans angu-Stifolia alba C. B. An Scabiofa major Pannonica albo flore Cluf. hist ? Park.

Colles amat hac plaga temperations, ut Pedemontis prope Rivoliam & Norbona, ubimontanam vocant Herbarii, folio angultiore, albidiore, parum hirfuto, leviúfque laciniato ad imum caulem. Verbenace aut vulgaris Scabiole: superiora vero in ramulis plusculis, gracilioribus, altius divisis, &c fores per Junium & Julium promentibus albos, Scabiosæ parvæ aut Jaceæ, capitulus squamatim com-paciis, ubi seman Trifolii Asphaltitidis, pullum, copiosum, involucis membraneis arguta concinnitate effictis, angustias plicarum fornicum pusillorum cohibentibus.

re entitis, anguntas practium commente puntos un commente commente. In polibius fixosis agri Narbonenfis perquatu familiaris off. Perfimilis eft hac planta pracedenti, adeò ut cùm primum earn viderem pro eadem habuerim : verim Branici Monipolienies, qui utramque (puto) contulerant, diveriam affirmabant, utcunq; Lobolius el perperam attribute capitula fquammatim compacha Jacea, 8cc. Siquidem aliaram Scabiofarum capitulis fimilia funt.

Lobelii iconem Clusius posuit sub titulo Scabiosa alba Belgicorum bortorum; quam Scabiosa store ochroleuco panè fimilem effe ait, floribus tamen candidioribus. Cum Clufius igitur eandem faciat,

non est cur nos separemus.

Ab hac etiam non multum differt, [eadem plane oft D. Magnol]

Scabiofa glabra foliis rigidis viridibus I. B.

Que Montbelgardi sata in infignem magnitudinem adolevit, rigidis striatisque caulibus, per quos folionum est fitus adversus veluti ex geniculis: multa tamen ca funt, sesquipalmaria, quadam dodramalia, longis harrentia pediculis, duarum triúmve unciarum latitudine, fegunentis paucis longé-que diffitis interiore parte divila, ultimo fegunento, quod mucronem constituit, trium unciarum longinuline aut majore: rigida funt ea, viridantia & utrinque glabra. Surculis autem peculiaribus, palaum aut dodrantem longis hærent flores ex majufculis capitulis squarrosis, albicantibus, hirsuis. Semen longum hirfutum.

Dubitat J. Bauhinus an hac fit Scabiola major Pannonica alboffore five \$. Cluf. biff. C. Bauhinus Scabiosam illam 8. Clus. Scabiosa montana calidarum regionum Synonymam facit; à quo tamen frater Joannes descriptæ semen accepit nomine Steebes Theophr. & Scabiosæalbæ Bononiæ collectar, quam in Phytop. Scabiofam Pannonicam 8. Cluf. bift. fecit: quamvis in Pinace, ut viderar, fontontiam mutavit. Sunto igitur nobis,

Scabiofa glabra foliis rigidis viridibus J. B. Scab, montana calidarum regionum major Lob.

Scab. major Pannonica albo flore five 8. Cluf. bift.

Scab, alba Belgicorum hortorum Cluf, bift. Una cadémque planta tantisper donce certò constiterit cas specie distingui.

Scabiosam albam gemino capite C. B.

Quam Clusius in Belgicis hortis meminit, foliis latioribus priore [Scab. alba Belgicorum hortorum J firmioribus caulibus, & florum niveorum capitulis interdum fingularibus, plerumque tamen binis coharentibus & fimul nascentibus, cum nullus prater eum (quod sciam) Botanicus descripserit, exbrevi hac & jejuna descriptione à reliquis omnibus Scabiofis distinctam este non ausum afferere.

11. Scabiosa major Hispanica Ger. Park. major cum pulchro semine J. B. stellata folio laciniato major C. B.

Filia vulgaris Scabiosa majoris foliis fimilia habet, laciniata, viz. alte incisa, mollia, lanugine pubescentia : Caules nodosos, rotundos, interdum cubitales, è quorum geniculis folia inter se oppofita. Summis ramis capitula infident è multis caliculis membranaceis & paleaceis composita, qui fingulares flores continent candicantes; quibus deciduis in medio quafi fingulorum caliculorum umbilico, exigua quadam stella subnigra conspicitur, quinque aut sex interdum radiolis constans, paulatim vero hi caliculi excrescentes expanduntur, donec semen hirsutum & crassum [quo caliculi sultinentur] maturescere incipiat. Radix candida, crassa, vulgari similis.

Clusius in hac sua descriptione non meminit foliorum longorum floribus subjectorum, stellatim diffoliorum, ut in Aftere Attico luceo mont. Icon quoque ejus, que eadem apud Lobelium, ca non demonifrat; an cultura id faciat confiderandum. J. B. Ego ea, à Clusio per inadvertentiam

Crefeit juxta vinearum margines & femitas, locisque incultis agro Salmanticenfi, per reliquam Locus. etiam Hilpaniam.

Kk 3

12. Sca-

Lozus.

Locus.

Locus.

Locus.

12. Scabiosa cum pulchro semine minor J. B. Hispanica minor Park. stellata folio laciniato mino fit.

5. B. Simplice & lignosa radice albicante figitur, paucis & iis quidem exiguis fibris capillată. Cadhalo deantalis, aliquor divisuris concavus, teres, hirlutus. Folia tenuirer difficera, fisperiorum foliara, de capitalis de ca drantalis, aliquot diviluris concavus, teres, minutus.

Columbariae Scabiosae modo, pilis oblita: capitulis radiata folia subjecta, oblonga. Semin per omni Columbaria: Scatiola modo, pius obinat, capinni itana con ancie in un un amperonia, imile prioris femini, pomentolium, calatho membranoo coronatum iunguis fere magnitudue, pel lucido, feriato, in cujus medio ftella parva quinque-partita; ex feminis autem finu capillament quadam parva atque rigidiuscula prominent.

Hae Clusio cum Hispanica majore jissem in locis nascitur. J. Bauhinus semen ejus ex Galla

provincia habuit. Nobis in Sicilia observata est.

13. Scabiofa maritima parva J. B. an Scabiofa stellata minima C. B? Park? an Scabiofa majitima Ruta canine folia Bocconi?

Longiusculam agit radicem, satis crassam, multorum capitum, pro quorum numero caules emer. gunt dodrantales, & fi accedat cultus, etiam cubitales, ramofi Folia inferiora tenuia, pracedenis Scib gunt dodrantales, & 11 acceptate cuntis, ettain cubitates, rando angusta & veluti graminea nullaman noscunt divisionem. Capitula pro plantula modo magna, flosculis magnis referta, præsettim circi margines, colore in ficca planta purpurante. Caput obvallant folia oblonga, viridia, ut in Sc. biola Hispanica majore; at enim huic femen non ità pulchrum, quamvis interim membrane and habeat, magnis pilis oblitum.

Plantam hanc C. Bauhinus præcedenti eandem facit: J. Bauhinus (qui à fratre semen ejus aux pit) diversam. P. Boccone Scabiosam suam marit sic describit: Caule assurgit, ut vulgans, teres, Itriato, cubitali, atque pluribus alis concavo, imbecillo tamen & humi subinde procumbente. Fila que primò nascuntur in multas & profundas lacinias incifa, ad Rutæ canina five Filhalair accedentia, in caule fensim attenuata, at minora. Flores subpallidi, quandoque etiam rubents profe-

runtur. Semina aliarum modo producit.

Nascitur in Caietæ maritimis & arenosis litoribus.

* 14. Scabiofa stellata minima C. B. Park.

A pracedente diversa videtur, radicula simplici, canliculo ut & foliis biuncialibus; floribin fixanleis, parvis : in caliculorum medio stella parva conspicitur, à qua filamenta capillacea, olionga, ruffa, quinque numero, extra caliculum producuntur.

In Provincia, locis incultis.

15. Scabiofa fruticofa folio non diffetto peregrina J. B. Scabiofa stellata folio non diffetto C.B. borea Cretica Ponæ Park, peregrina Ger, arborea Alpin, exot,

Advertis pediculis longiusculis, caulem amplexis folia ordine per caulem nascuntur, oblong, a cuminata, medio latiora, hirfuta, incana, Plantaginea, nifi alius effet nervorum decurlus. Cale teres, arborescens, albicans, pulosus, florem sustinens glomeratum, pallide purpureum. Somo eps pulchrum, fublongum craffiufculum, album, definens in latam pelliculam, ut Scabiofa Hilpanica

In calidioribus regionibus, Creta v. g. oritur, & in multos annos durat, per hyemem folia retnens, hyemes tamen nostras in regionibus Septentrionalibus ægrè tolerat.

Hanc plantam Pr. Alpinus in exoticis pleniùs describit, quem adeat cui hac non sufficient.

16. Scabio a latifolia rubro flore J. B. latifolia rubra non laciniata secunda C. B. rubra Austriaca

Cluf.

Cubirales huic funt eaules, rotundi, nodofi five geniculati, nonnihil hirfuti, concavi: in fingu lis geniculis bina folia ex adverso nascentia, non multifida instar aliarum Scabiosarum, sed lat, in ambitu tamen crenata, Urticæ foliis interdum majora, ex brevi petiolo pendentia, colore ex viridi diluciore pradita, maro e acri fapore. Ex alarum finu rami etiam prodeunt foliati, quet lateribus pediculos protrudunt, floribus Scabiofa vulgaris modo congettis, ornatos, coloris rubeleatudine, flellatá coroná infignita. Radis minim digiti cratitudinem nonnunquam æquat, loga nigricans, statim à capite quasdam fibras satis magnas spargens, & subinde ex lateribus novos cuiles producens.

In montibus Geneva vicinis, inque Germanicis montofis sylvis passim luxuriat. J. Bauhinus Scabiofam virgæ pastoris folio C. B. i. c. latifoliam peregrinam Tab. hue refert. Scabiosa 4. Clus bift. montana latifolia non laciniata rubra & prima C. B. latifolia purpurante en nigro flore J. B.

Ctuj.

Magnitudine jam dictam superat, majoráque & nigriora habet folia, purpurascentem ex nigro florem; in reliquis fatis conveniens. Cum priore, floret Maio & Junio, quo tempore semen plerunque etiam maturescit. Prace- Tempus,

dentis varietas quadam effe videtur.

Scabiosa maxima dumetorum folio non laciniato J.B.

Radiest habet perennes, fibrofas, longas etiam ad cubitum, fatis crassas, ac multas capillares, intis albas, extra nigricantes: fapor ingratus cum dulcedine & amaritudine aliqua, odor indicibilis: this albas, extra ingricantes: Iapor ingratus cum dulcedine & amaritudine aliqua, odor indicibilis: Felia priora palmum longa, vel breviora, a cetiam longiora, lata duos aut tres digitos, fimilia foliis Succila, majora, molliora: quae per caules folia per geniculos modò bina, interdum terma, que versis fingeriora redduntur glabra & minus mollia, feirata, non diffecta ut in vulgari, pulchré virent. Caudes bicubitales vel tricubitales, craffi, plutere ab una radice oriuntur, cavi, circa inferiora purpurafecnies & hirlini, in fuperioribus partibus & ramis glabri; & juxta flores incerum hirliut. Flores in extremitatibus ramorum, fimiles Scabiofa vulgari, necnon etiam Scabiofa minori. Différent his flores i forbus Succifa; cui tota fimilis herba, quod majores [uti & folia herba majora] flores in circumferentia mazus, hiantes, min fon funt, in Succifa; color etiam dilutica quam in e.a. & Scabi. in fines monos recents, cut our minimateria, quot majores (uu et ma nei majora) notes in circunferenta magni, hiantees, qui non funt in Succifa; color etiam dilutior quàm in ea, & Scabi-ofarim amulus jucundi odoris: Flore decidente inter femina non funt foliola, ut in Succifa. Semina funt longa, hirluta, compressa, cum quatuor angulis.

Inter duncta, & in pratis hiunidis montium juxta S. Hippolytum abundat, uti & in montofis Lecus Jocs circa Tigurum, & in monte Mouters propè Bafilcam, &cc. Florebat adhuc copiosè Augusto & & Tempur.

premium. Sulpicamur hanc plantam præcedenti [penultimæ] candom esse, siquidem præcedens in dumetis montofis Germanicis & Helveticis frequens eft, quantumvis J. Bauhinus diversam faciat. Figura hib hoc titulo propofita in Hiftoria J. Bauliini est alterius plante; nimirum Scabiose astrivalis

17. Scabiofa affivalis Clufti Ger. Park. fruticans latifolia alba C. B. Clufius his Summer

Conj. Folis habet Scab. 8. Cluf. foliis primum,nascentibus & inferioribus non dissimilia, circa pediculum aliquantulum laciniata, deinde ferrata: Caulem tricubitalem aut ampliorem, rotundum, hirfutum, in multos ramos circa fummum divifum, quem alternatim bina femper ex adverso amplectuntur folia, viridia, infimis fimilia, præter ea quæ in ramis, minora enim funt illa, non laciniata, non incifa. vitota, intinis ininale, praesi ea que in ramis, ininora cinin tata ma, non actinata, non incha. Sumuis ramis innaleuntur fiquammata *capitula*, fubeceruleis *flofenlis* plena : quibus fuccedunt longuícula abicanna *femina*. Ad capitulorum latera nafeuntur utrinque alli ramuli, fimilibus capituis & flosculis praditi, deinde etiam ex illis tertii. Radix candicat & fibrosa est, sed non rediviva, nam excusso semine perire solet, veluti superior [octava Clus.] & illo deciduo (perinde ut illa) singulis annis sponte nascitur.

Ex quibus notis facilè fibi perfuadet Clufius hanc ex co femine in Belgio natam, quod ad amicos ante milerat [Scabiofæ fue 8.] quod mihi non videtur verifimile.

18. Scabiofa montana Dentis leonis folio C.B. Park. Mountain Scavious with Dandelion leaves.

Coulectt Equipedali, viridi, rotundo, striato, lavi & cavo, superiore parte nudo: foliii latiore basicaulem amplexantibus, paucis, lavibus, crassis, inferioribus obtus & parum crenatis, superioribus obtus & parum crenatis superioribus & parum crenat ribis ad modum foliorum Dentis leonis in binas ternálve lacinias diviñs & acuminatis, per oras crenatis, uncias sex longis, & duas circa medium folii latis, per quod nervus excurrit. Caulis finmoum, quem duo folia ferè ut in Dipfaco complectuntur, flores aliquot subcœrulci, pedicellis hirfutis inequalibus infidentes, exornant.

Hac Monspessuli in monte Calcaris reperitur.

Locus.

* 19. Scabiosa folio Sinapi Sylvestris C. B. Park,

Caule est cubitali, striato, in ramos palmo longiores brachiato, qui ex foliorum alis, ubi pili pauciffimi, prodeunt : folin glabris Sinapi sylvestris modo, ad nervum usque laciniatis, & sparfum genatis, inferioribus fubrotundis. Flores rubentes, media: magnitudinis, & finguli, cauliculorum funnis infident. Neapoli ex horto Imperati habuit.

Ex brevi hac imperfecta & jejuna descriptione non facile est definite an hac sit species Scabiosa à reliquis omnibus descriptis diversa nécne.

* 20. Scabiofa

Locus.

Scabo.

* 20. Scabiola omnium minima Ger. montana omnium minima Lob. J. B. montana minor, capital. Quammofis C. B. The leaft mountain Scabious.

T ob Scabiofarum omnium minimam hanc animus fuillet Lobelio Verbenam parvam facere, nifin Scabiolarum omnum miniman indie annus time to access pedalelvo paucos edit callicido, fili in montibus creaceis & incultis obvia foret: nam felquipalmares pedalelvo paucos edit callicido, fili in imo fapius donatos angultioribus, inter Scfamoidem & Scabiofam minimam; floribu dilute pe puræ è fquamofis capitulis non diverfis.

De hac plura non habeq quæ dicam. Icon Lobeliana Jaceam potius quam Scabiofam er

380

A. 21. Succifa five Morfus Diaboli J. B. Morfus Diaboli Ger. Diaboli unlgaru flore purpus Park, Succifa glabra C. B. Devils-vit.

Qua radici, minimi ferè digiti craffitudine, fibre longa albaque circumnascuntur, el pracifa sen pramorfa apparet, fapore mifto acri & amaro. Folia oblonga, acuminata Scabiola, quanquam pramorfa apparet, fapore mitto acri & amaro. Foita oblonga, acuminata Scabiole, quaqquan non diffecta fed integra, vel paulim quid, præferrim quæ fugieriorem obtinjent locum, fina, magis quident fupra quam infra virentia, brevibus utrinque & vix.confpicuis pilis hirfuta, ut quipuo glabra videantur, bina ex adverfo pediculis ad bafin cocuntibus cauliem amplexa; magis crèsi in caule quam vulgaris Scabiofa. Caulie cubito alior, teres, folidus, rubefecen, ramona. Han in fummis caulibus & ramulis cœrulei, non adeò plani ac Scabiofa vulgaris, vervim globofi: amas quoque flosculi florem totalem componentes ejustiem figura funt & magnitudinis, cum in School marginales interioribus majores fint. Flosculi autem ut in Scabiosa quadripartiti sunt cum splos fin minibus incus.

Tempus.

Locus.

Vires.

Locus.

Serius quam Scabiosa & sub Autumnum floret.

In pratis & palcuis, locis præcipuè dumetofis. Variat florum colore carneo & albo: interdum etiam foliis hirfutis invenitur.

Alexipharmaca est & vulneraria, ut facie sic viribus cum Scabiosa convenit. Inprimis celebratur in Epileplia, pelle, uteri dolore, fanguine coagulato, ableeffibus occultis, lue Venera quique ulceribus; in vulneribus recentibus, &c. Extrinfecus in Anguna, tumoribus tontillarum que zgit ad [uppurationem perveniunt (gargard.) in fugillationibus, bubonibus, &c. Schrod.

Dodonaus adversus diuturniores faucium tonfillarumque tumores, qui ad suppurationem age perveniunt, valde commendat, & milli fecundam affirmat Succifam; cujus authoritatem es los tus, plerunque gargarifmis, ubi Venereis & aliis ulceribus fauces gingiveque featent; felia façali miferere foleo. Succum ipfum Camperarius utiliter admodum addi gargarifmis in angia su Sim. Paulus.

22. Scabiofa argentea angustifolia Park. C. B. graminea argentea J. B.

Ex radice lignofa eaules bini terníve fesquipalmares & altiores, rotundi, incani, parim tékni, dense geniculati exurgunt. Circa radicem folia quatuor aut quinque uncias longa, angult, gra minea, albicantia & argenti colorem referentia, unico nervo fecundum longitudinem donu, in caulibus bina ex adverso posita; in superna caulis parte nulla. Caulis unicum discum, orbiolatum, planum, molli lanugine incanum sustinet, qui plures flores, coeruleos vel pallidos, alianun somi continet: quibus caliculi membranacei cum framinibus breviusculis, semen continentes succelum Capitulum ambiunt numerofa foliola acuminata.

Provenit in monte Vicentino Sumano dicto. Nos in planis Fori Julii depreffis, que aque ex Alpibus hyberno tempore ubertim delabentes aliquoties laté inundant, cam observavious.

Reperitur interdum hoc genus foliis glabris.

23. Origanum sistulosum Canadense Cornuti, sed potius Mentastrum sistulosum Amaiumum Park.

Cornut

Caulibus exit cubitalibus quadratis, nunc angulofis, fubhirfutis & ramofis: Foliis longis, Lyfuni chie filiquofe amulis dilute virentibus, que ab imo ad Caulis fastigium usque pullulant, ibique me nora decem aut duodecim in orbem congesta storis obambiunt globum, qui Scabiosa capitulum pe fert (quamvis fit latior, multóque depressior) mille caliculis conflatur, à quibus funduntur ord nate dispositi tubuli plures, semuncialis longitudinis, coloris ex purpura colossini, bisidi extremo qui patentem rictum fingunt, unde profluunt duo aut tria cum purpureis apicibus filamenta. Prolifer ett, florem erum sape transilit caulis, qui tribus digitis à primo flore elevatus, subjectis totidem le liolis novo floris alterius globo repullulat. Tota planta caulibus atque adeò foliis fubincana lanugini pubescit. Ettlat odorem non trita Satureia hortensis. Sapor huic acerrimus, ac Hydropipens more linguam perurens, exceptà radice, que folis contexitur fibris; hae namque nelcio que na ture lulu, prorfus infipida gustanti percipitur.

Floret Julio & Augusto. Planta est in multos annos vivax. Origanum fistulosum eam nominaris Cornarus, quod tubuli floris ità inter se fint compositi ut quandam veluti Cicutis compactam silu-

lam, repræfentent.

. 24 Bellis spinosa flore globoso C. B. carulea spinosa Park.

C. B. prod. Hac tota ferè facie Bellidem corruleam Globulariam dictam refert, cujus ad radicom folia plura funt, parva, rigida, crenata, & cuilibet crenæ aculeus infidet. Cauliculo est palmari, atrovirente. unt, parva, igua, angusta, non crenata, sed in aculeum abeuntia, inordinate basi sua vestiunt, quem 1011 con constant rotundum coeruleum, Globularia capitulo majus, multis flosculis ut in Suc cifa hirfutum.

In Granadæmontibus copiosè oritur.

25. Bellis carulea Monspeliaca Ger. carulea caule folioso C. B. Aphyllantes Anguillara, Globularia Bellidi similis J. B. Globularia Monspeliensium, Bellis carulea Park.

A floris pulcherrimi glomerată figură Globulariam dixerunt quidam: conftat autem is staminulis coruleis dense farctis, infidens cacumini caulis palmaris & selquipalmaris, rarius cubitalis, rotundi, Ariati, rubelcentis, foliis vestiti multis, interdum unico, interdum ab eadem radice multiplicis: alia per terram sparguntur folia, Bellidis proxima, solidiora, glabra, nervosa, gustu amara. Radis lignosa, dura, fibris donata, rubra exterius, interius alba.

Circa Monspelium plurimis in locis occurrit: quin & ad radices montium Jura & Salova. & alibi Locus.

tum in Italia, tum etiam in Germania.

26. Bellis cerulea canle nudo C. B. Blue Daifie with a naked falk.

Hac priore elatior est, caule prorsus nudo & aphyllo, flore majore, folis angustioribus & duplo triplove longioribus, atque omnino specie ab ea distincta, quicquid repugnat J. Bauhinus. In fylvis & montibus max. Carthufianorum cœnobio proximis invenimus. Locus. Floret utraque species per totam æstatem.

Tempus.

27. Scabiosa minima Bellidis folio Gor. Scab. Globulariæ Bellidis foliis Park. Bellis montana frutescens C. B. Aphyllanti affinis, Scabiofa quinta Clusii, Bellidi affinis J. B.

Rames per terram reptantes spargir, subinde demissis fibris radicem agentes; alioqui radicem pri-maram lignosam crassisulam habet. Folia Globularia similia, saturate virent, glabra, crassa sa ins fed non ut Globularize folia per extremum integra, verum filla & cordata ex pediculo longiul-culo, sapore amaro. Pedicelli breves, aliquando satis longi, inter solia surgentes sorem gestant corolleum, glomeratum Globularia, cui nec dissimile semen.

Nasciur in omnibus Pannonia: & Austria: montibus glabris & asparis, inter saxa & salebras spar-Locur & sa Clus, Nos ad radicos montis Saleva: prope Genevam eam invenimus. Floret Aprili & Maio: Se-Tempus.

men Julio & Augusto maturescit.

* 28. Scabiosa annua integrifolia sive foliis Bellidis Botan, Monso.

Ex radies annua caulis rectus exurgit, sesquipedalis, hirsutus, quem felia in singulis geniculis bi-na opposta ambiunt: inferiora Bellidis sint, serrata, hirsuta; superiora longiora, similiter serrata. Caulis in quosdam ramulos dividitur, stores ut in Scabiosa vulgari sustinentes pallide corruleos; quibus fuccedit femen aliarum more.

In legetibus ultra cundo à la Colombiere Maio mense florentem invenit D. Magnol, & versus Ledum Locus.

CAP. II.

De Dipfaco.

Ipfacus 414ax9, id est, sitibundus nomen à contrario invenisse dicitur, quoniam cohereniplacus ANAMES, id cit, intibunous nomen a condatio inventio desarration in uconcavo rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad fitis injurias abigendas utatur. At Vosfius Etymologias hasce per antiphrasin rejicit & explodit. Labrum veto Veneris à foliorum eriam positu, pelvis vel lavacri speciem constituente, humorem faciei nito. cir. rem conciliantem continente.

Nota generica funt caules spinosi, flosculi squamis disjuncti, singuli singulis seminibus insidentes

in capitula congesti flores compositos imitantia.

Locus &

Tempus.

Vires.

Ulus.

A. I. Dipfacus fativus J. B. C. B. Gor. Park. Carduus fullenum Lob. Manured Ceafel

J. B.

Duorum aut trium cubitorum, aut etiam majorem altitudinem affequitur, caule pollicari, redo, rigido, nultis alis concavo, striato, spinulis quibussam horrente: solia bina opposita, na comina ngioo, muus aus concavo, itriato, ipinuus quidundam norrenic: joita bina oppolita, ità contina invicem funt, ut ca caulis tranfadigat, 8c concavimi labrum excipienda aqua efficiant, ampla, longa, non minus caule horrida: capitula que pugnum impleant oblonga, uncinatis hamills ngul finis, deorium foechantibus minacia: inter quos flofeuli emicant tubuli inftar, colore ex albo tantillum purpuraleente: radice verò nititur lavi candida.

num purpurancente : raune vero mutur acya camana. Seritur apud nos multis in locis, 'nec vulgari adhibita diligentia colitur ad lanificia. Junio ac Iulio

floret: echinata capitula Augusto colligenda sunt. oret : eenmata capituia Augunto conigenta, iunt. Hujus caulis interdum in latum & concavum utris inftar tumidum corpus cochleæ in modum con-

tortum degenerat. Filo autem feu aciei cochlea creberrimi innafcuntur ramuli capitula fuffinen tortum augenerae. Eno auten seu actor connect control de la control de l

verrucis abigendis.

Aqua quae infoliorum concavo reperitur caliginofis & rubentibus oculis prodeffe crediur: eadem maculas facici emendat & exterit. Mulierculæ formæ studiosæ usum ejus optime tenent. Trag. A nostratibus ad verrucas abigendas commendatur.

nottratious au verrucas adigendas commendatur. Hijus, sed pracipute sequentis, singulis capitulis singuli vermiculi, quos ideireo non immeritò sitarios dixeris non rarò innascuntur. Mouffeto sossette theat, lib. 1. cap. 20. descripti. Ilos impari numero pennà anserinà incluso sebre quartanà laborantium collis amuleti au reme Ilos impari numero pennà anserinà incluso sebre quartanà laborantium collis amuleti au reme

dii loco appendere vulgus nostratium solet. Sunt autenr amphisbana hac animalcula, & cant tangentis digitum retrorfum incedendo properè devitant. Descriptionem vide in Car, Cant. Precipius ulus capitulorum diplaci eft ad pannos depectendos.

Scrotulas fanat Carduus fullonum: in genere specifica qualitate omni putredini relisii, &d medicina cibalis & fapida. Coctus in vino purgat per urinam non fecus ac Afparagus. D. Sum ex Obfero. Marc. Cumani d Velfebio editis.

Phthisicis etiam quodammodo desperatis experimento Guidonis Helidei & Henrici Stromagni Chirurgi mirè proficuum comperi radicem cardui fullonum tufam & melle exceptam. Um x 0k fervat. Achillis Galleri.

A. 2. Dipfacus Sylvestris sive Labrum Veneris J. B. sylvestris aut Virga pastoris major C.B. Difacus sylvestris Gov. Park. Milb Centel.

Radice nititur simplici, sibris majusculis donata. Caulis ab cadem radice unicus, ad tes quitosve nonnunquam cubitos affurgit, teres, striatus, inans; inferius spinis rarius dispolitis, procupi tula creberrinis horridus. Folia ima, quae radice excunt, molliora sunt & teneriora, marquisse tua creserrums normans. Pum una, que e tame execut, moment una eccentra modula obtufis, circa margines crenata, rugofa, pilofa, finulis rarioribus alpera, oblonga, angula. Que in caule funt bina ex adverfo cum amplectuntur batibus junctis, adeo ut finum quendam la caratem circa caulem efficiant, aquæ pluviæ continendæ. Sunt autem folia hæn superficie læviore quim tem circa cautem emeiant, aquae piuviae continenaa. Sunt autem tona me imperites armoniqua quae e radice exeunt, mucronibus acutis, circa margines dentata, [fuper-for atment in culektimuls ad margines fint aqualia.] In omnibus averla parte finularum recurvarum fenes promo cofte mediae longitudinem extenditur. In fummis caulibus & ramulis, (qui bini oppoliu ralish lorum exeunt) Spicee florum denfa, oblongas, imnumeris velut fquamulis, in longam, refumblishem deficiently secondories consolius quaesta finishe deficiently secondories consolius. cutam spinulam definentibus compolitæ; quarum singulæ sinu suo semina singula, longusola, que cutam inmutan deamentous componer; quarum iniguar inte no jemma inigua, longuasso, que drangula, striata complectuntur, cum flore es infidente tubuloso, oblongo, pallide purpureo, may ne in quatuor segmenta obtusa diviso. Capitula storum plurimis radiis spinosis velut calice quotan ad bafin cinguntur.

3. Dipfacus fylvestris folio laciniato J. B. Park. Dipfacus folio laciniato C. B. Will Ctalel with jagged leaves.

Procera planta est, duorum triúmve cubitorum & interdum altior, radice crassá, simplici, abi caule recto, adverlis ramis brachiato, firiato, aculeis horrido. Folia valdè ampla, longa, lating, fipinis duntaxat fecundum coftam & averso folio armata, non bullata, profundè lacinata, in lai formam cocuntia. Atque hoc quidem genus laciniatum fleres habet albicantes, & vulgars infu quadripartitos, ex aculeorum carina, quibus echinus oblongus horret, minoribus tamen & longue fonte dipartitos, ex aculeorum carina, quibus echinus oblongus horret, minoribus tamen & longue fonte dipartito liberation of the control bus spinis quam in Dipsaco sativo, nec ut in illo aduncis. Semen oblongum, striatum.

Copiese provenit inter Horburgum & Colmariam [in Alfatia] obiervavi etiam inter Rould & Colmariam. 7.B.

A. 4. Dipfacus minor frue Virga paftoris Ger. emac. Sylvefiris capitulo minore, vel Virga po ris minor C.B. Virga paftoris Park, paftoris vulgaris J. B. Small wild Calif & Shepherds rod.

Tota facie Dipfacum refert, quatuor & quinque cubitos alta, caule digitali, glabio, cossulis, d quibus dura mordaceíque fijinula oriuntur, fecundum longitudinem firiato, concavo, & immis таmos brachiato. Folia gemina ad genicula enafeuntur, oppolita, minime caulem ampledeniis i pediculo unciali, nonnunquam breviore appenfa, infimâque parte auriculis binis donata, post auriculas ab angusto principio sensim dilatantur, & in mucronem definunt, ac serrata sunt, spinis qua terram spectant per nervos disposites armata. At capitula Dipsaco mulcium cedunt, Scabios capitulas paria, spherice sigurar, sociolis abbis, quadripartitis, labello reliquis laciniis paulo productiore, audiculas paria, spherica solica de la consensima conse tulis paria, Ipherica ngura, noteum amp, quantipattus, noeno renquis facunis paulò productiore, quatturi intu Raminilla cum apicibus purpuro-cerulies, confertim Atpata. Semina oblonga, anguloria, nigicantia, fingula fingulis flofculis coherent, que fquame fingular in longitudinem, ac mucronem directe, mollicelle, finu fuo amplectuntur. Capituli un'ulcujudque bafin fex angufa acuronem directe, mollicelle, finu formale limport, panalet in communication.

De Herbis Corymbiféris affinibus.

cronem directes, momente, man ano ampressimant. Capatan umuncujunque patin tex angusta acuta foliola circumvallant. Radiv alba, simplex, lignosa, non alte in terram descendens, paucis sita foliola circumvannic. Anno, auto, impros, inguota, incitato ne terrain descendens, paucis in-bris donata, que perfecto femine marcefeit. Si mulieres laborent appetitu depravato laudat. Ægineta aquam Virgæ paftoris potatam, & præ-Vires.

Lib. VIII.

CAP. III.

De Carduo Sphærocephalo.

Nigni capitis in sphæricam figuram conglobati nota ab aliis quibuscunque plantis primo statim aspedu facile dignoscitur.

1. Carduns splicerocephalus latifolius vulgaris C. B. sphærocephalus seve globosus major Park globofus Ger. Echinopus major J. B. The Blobe Chiff le.

Altudine digitali, purpurascente lanugi-ne obducis, striatis, tactu pinguibus, mansu dulciusculis: quos folia ambiant latiore basi, oblonga, ne oddens, urraus, taccu priguous, manne quientenne, quo fone income attore tem, obtonga, tota tadu guintofa, profunde laciniata, fuperné atro virenna, inferné mena, utrinque pilofa, multis tamen numeris magis inferné quam fuperné. In caulibis extremis corimque als capitale exadèglobofa nafeuntur, fioleutis ex albo coruleis.

Radix mediocris craffitudinis exterius niguiest. ace goods nationiting, insperse or also continues. Again measons craniculants externis nigricat. In excellioribus Anania vallis montibus, lariceis, abiegnis & piccis fylvis refertis, referente Mat- Locus. this wifter: nos in montofis tylvis prope Viterbum qua inde Romam itur cum observavimus.

* 2. Carduus sphærocephalus capitulo longis spinis armato C. B. sphærocephalus acutus minor Park.
globojus acutus Ger. Spina alba quibusdam capite echinato J. B. Che great within Blobe-

Prennis est planta coule ad cubitorum aliquot altitudinem surgente, striato, in ramos varios direcension parita come au concorni anquoi articulment magorito, irracio, in rantos varios ci-vilo: Felia plus minus dodrantalia, quaxdam palmaria, tum alibi, tum ramorum divaricationi fubjecta, proni parte comento incano vefitta, altera viridantia, lacinis divifa ad coftam ufque profundis, quanum ingulæ in uncialem & longiorem rigidam infoffanque fpinam definunt; Ipatia quouns quantum migina in uncation of congruent ingular infidet fpharicum Cardui echinopi glomeri fi-que interjeda tota fpinis horrent. Singulis ramis capui infidet fpharicum Cardui echinopi glomeri fi-

the text partitions.

Hujus major & minor species sunt (inquit C. Bauhinus) i.e. 1 & 2 Dod. & Lugd.

Qus hujus locus natalis sit apud Botanicos non legimus, nec aliunde nobis constat.

3. Carduus sphærocephalus 4. Dod. sphæroceph, minimus acutissimis foliis C. B. Park.

Minimus eft, foliisque acutifirmis ac spinossissimis, capitulo exiguo, cujus stosculi ut primi albidi sunt. Ex brevi hac & generali obscurâque descriptione an hac sie species distincta necne certò colligi vix potest : pro distincta positam invenio in Hort. Reg. Parissensis Catal.

• 4. Oarduus sphærocephalus 5. Dod. Carduus tomentosus capitulo minore C. B.

Hune C. Bauhinus Spinam albam 1. & Sp. albam alteram Matthioli facit. J. Bauhinus Spinam albam alternat Marth. Carduo fipharroceph. capitulo longis fipinis armato fynonymam ponit. Certè apud Mathiolum magna eft confusio; unde J. Bauhinus existimat hanc plantam illi suisse ex sola figura nosan, cujus fententiæ nos quoque fubferibimus, & Carduum tomentofum capitulo minore C. B. expungendum censenus, saltem tantisper donec certius edocti sucrimus.

5. Carduus spherocephalus caruleus minor C. B. Echinopus minor J. B. Crocodilium Monspeliensium Lugd.

J. 8.

Digito minor elt radix, rugofa, in plura capita fiflà, ex quorum unoquoque unus caulis pullulat, bodrantalis & longior, propeer lanugumem denfam totus albicans, ex quo prodeunt crebra alternata dolam ulque incifa, prinofa, infra lanugine molli candidaque, veluti & cofta, pube (centia, fuperalt indianta. Suppre centis capitalis labaricum infider capitulum, minus quam Echunopi majorate indianta. windania. Summo caulis cacumini Iphæricum insider capitulum, minus quam Echunopi majon madania. Summo caulis cacumini Iphæricum insider capitulum, minus quam Echunopi majoA ngua

Locus.

De Herbis Corymbiferis affinibus. Lib. VIII.

Locus.

Tempus. Locus.

Annua est planta, Julio & Augusto florens & Septembri semina maturans, quibus deciduis pene & sequente anno ex iis renovatur.

spontaneum invenimus non in agro tantum Monspeliensi, sed & alibi in Gallia Narbonensi

6. Carduus spherocephalus annuus Besticus minor Moril, prælud. An Carduus spherocephalus nuus Cam. hort?

Hic cateris spherocephalis Carduis minor est, vix bipedalem excedens altitudinem. Flores com leos minores globulatim fert; capita etiam minora, fed semina multo cateris sua familias seminibas majora fundit.

CAP. IV.

De Eryngio.

Reci Philosophi Eryngium quasi in wyw i. c. ructum dictum putant, quòd capræ que morfu Inculum Fryngin praciderint, vel deglutiverint cunctum gregem pone fequentem qualification to a continuous friends and the continuous friends and the continuous friends, done Eryngium rucht rejectint C. B. Gerræ germana. Caterum nota Eryngii characteristica sunt Folia spinosa saltem summa; flores in summis can libus & ramulis in capitula congesti quibus radiata subsunt folia.

A. 1. Eryngium vulgare J. B. vulg. & Camerarii C. B. Mediterraneum Ger. Meditertanum ve Campeftre Park. Common Gringo.

Radice nititur longa, minimi interdum digiti craffitudine, molli & tenera cum medulla seu nerra in medio folidiore, externis nigricante, interius alba, fapore dulci. Caulis exinde affurgit tees, fitiatus, pedalis aut cubitalis & interdum longior, [medullà fungosà albà plenus] fumma parteinquam cus, penans au cuonans es mecianti nongon, intentita empos anal pontaj numia pirenquim plurimos ramulos divilis, folii veltirus alternatum politis, glacis, rigidis & aridiulculis, poliul urrinque ad mediam ferè coftam laciniatis, [quorum lingulæ laciniæ confimiliter fubbidium/ utrinque ad mediam tere cottam lacimatis. I quorum iniguae taciniae continuitier lubdividume? ad margines undique acutis & rigidis fipinis horridis. In lummo caule & ramulis fipice [Bauhio celniui] breves conglobati, dipfaci quodammodo fimiles ni minores effent, flores profenut albicates, aprairus concoloribus donatos, quibus fubjecta in orbem folia (verias fipine longs) finia, longuificula, & muerone & marginibus fipinofis.

In Anglia rarius eff, nec niti duobus in locis à nobis inventum, nimirum, ad trajectum è Desonatorio de la constantibus de la constant

na in Cornubiam non procul Plimoltio; & in via antiqua Romana Wating fact dicta popi bad-hall vicum non longe a Daventria Northamptonia oppido; in exteris omnibus quas luftravirejanbus ubique frequentiffimum eft.

2. Eryngium cevuleum J. B. montanum Amethystinum C. B.

Solo summitatum & capitulorum colore pulchrè cœruleo seu Amethystino à vulgari differe side

In montibus Stiriæ invenimus.

Eryngium epatic, nephritic, & alexipharmac, eft, ducit urinas & menfes, tormináque acinflations

diffolvit: icterum fanat. Schrod. Radices hujus, fed pracipue Eryngii marini, faccharo condita principem inter dulciara loum obtinent, funtque vel invito Matthiolo, Veneris (ut vocant) incentivæ, utiles etiam adversis pe Hem & acris contagionem, manè jejuno ventrictilo fumpta, tabidis & macilentis valde proficaz. Valent infinet & ad licem Veneream.

Eryngu radix melle aut Saccharo condita maxime confert gonorrheex. Flos autem ejus ceruleus fi bibatur cum aqua confert Squinantia. D. Soham ex Observationibus Marcelli Cumaniab Hieron

Velichio cum aliis editis excerptam communicavit.

Adfirmabat Sunon Simonius Med. Prof. Lipfix multis in Italia cum fuccessu familiarissimum tems dium este ad prohibendum abortum radicem Eryngii veri Cataplasmatis modo ventri sub umblim

In nimio mentruorum fluxu, R Rad, Eryngii M. ij.in vino coque. Lavetur probe manê & w fperilinteis calidis polt ablutionem impositis. Initium verò ablutionis stat ponè aures, tunci ne vice, hinc per totam fpinam ufque ad os facrum, postea inungantur ilia. Hoc remedio nonnullisio L.4.C.5. \$.15. tra triduum fanatas vidit que nullis ahis curari poterant. Medicam. Lonyfe Burgoife. D. Soame & D.

> 3. Eryngium marinum Matth. Dod. Ad. Lob. eui & Acanos Plinii Ger. Park. J.B. maritimes & Gelu. Hort. C. B. Scaliolly og Eringo.

Radices huic subsunt longissima, circumquaque profunde vagantes, sapore aromatico. Felia plan rimum pullulantia ex longis pediculis, nilni aut perparum lacimata, ferè rotunda, latiora tamenu cunque quam longiora, interdum latitudine palmum excedentia, crassa sive spisla, albicantia rd

glauca, uti tota planta, que in lacinias abeunt non tamen admodum profundas in adolescente planglanca, uti tota pianta, qua mordacitate multo infelliores, nec craftitudinem illam etiam ficcara ta, sed rigidorum ipicatorum ipicatorum quam Mediterranei latiora di cubitalis. Ince transdument mam ettam ficcata aminunt, licet nervosiora appareant, multo etiam quam Mediterranei latiora. Caulis cubitalis. amittunt, licet nervotiora appareant, mutro cuam quam Meanterranet Iatiora. Caulis cubitalis, valde ramofits. Capita extremis ramulorum inter pungentia folia fedent, florer profesentia albidos. Semina duo juncta, lata, qua cum fipinis undique fint obfeffa, vix impune eximi pollunt.

Non modò in calidorum regionum, quales funt Hifpania, Italia, Gallia Narbonenfis & fimiles, Locus. fed eram frigidorum & ad Septentrionem vergentium, ut funt Anglia, Belgium, Hollandia, atque

alia adhuc iis frigidiores maritimis arenofis frequens sponte nascitur, & radice sub terra vagatur, ut

* 4. Eryngium Indicum Bontii.

Quod ad folia attinet, Eryngio maritimo vulgari fimile est: flore tamen omnino differt, qui spi-catim prodit, non secus ac flos Lavendulæ, niti quod longe major sit; coloris est ex cæruleo pallidi: florens per totum annum conspicitur, & libenter circa paludes crescit; & longa spatia occupat. leto sanè ob pulcherrimos flores aspectu. Radicem habet aromaticam & blandè calidi saporis.

Ego radices hie faccharo condiri jubeo, & illis cum fummo fucceffu exhibeo, qui paralyfi Indica, Vires, Bersberii incolis dicta, laborant, quod in meipfo expertus fum, dum moleftissimo & pigro hoc malo Beylern intons these, anothers, and the properties turns, that more turns of page for the per quature continuous menfes miletrinis decumberen. Copiolas quippe utinas have radix elicis, & lidare facit, ann Afthmati, quod plerunque hoc malum compatur utilifiina ett; neque ego inter vegetativa medicamenta ullum præstantius reperiri posse consido ad expectorationem pituitæ salfe & cralle; ut taccam notiflimas ejus vires adversus calculum & renis affectus. Colicum quoque dolorem temperato suo & blando colore confestim sedat, & slatus intestinorum discutit.

5. Eryngium pumilum J. B. montanum pumilum C. B. pumilum Hispanicum Clust Park. pumilum Clusti Ger. Dwarf Sea-Polly og rather Eringo.

Palmi est, nonnunquam pedis, altitudine, caule gracili, multis ramis ex adverso utplurimum nascentibus praedito. Folia circa radicem in rota: speciem humi sparguntur, majuscula, latiuscula & mollora: at qua in ipfo caule fub alis nafcuntur, multifida funt, tenuia, in ambitu ferrata & acule-aa. Ramulorum funumitatibus globola infident capitula, octo plerunque fpinoforum follorum ambin fellar inftar circumvallata, ipla citam pinola. Flor & tota capitula cum fuis foliolis ea ambientiss cerulei funt coloris. Succrefcente planta folia fecundum radicem in orbem nafeentia marcount, deinde alia caulem ambientia exiccantur & decidium, ut raro plantam [cum deflorut] cumfoliis, præsertim inferioribus reperire liceat. Radix dura quidem & lignosa, sed quæ non vivax sit, & singulis annis semine maturo pereat, seminéque deciduo renaleatur. Polt messes plerunque invenitur passim agro Salmanticensi, & nusquam alibi.

6. Eringium pufillum planum J.B. Ger. planum minus C. B. Park. Small, finooth Eringo.

Humile erat (inquit Clusius) statum à radice in plures ramos divaricatum, teretes, rotundos procumbentes: ad quorum fingula velut genicula nascebantur inordinata folia, extremo latiuscula, circa padiculum angustiora & crenata: qua verò circa radicem, forma quidem illis fimilia, sed ampliora, unciam lata, binas aut ampliùs longa, ex viridi pallescentis coloris: frequentes ex alis ramuli nascebantur, ad quorum fingulos nodos toliola, & echinata virentiáque capitula exoriebantur. Florem observare non licuit. Radix satis crassa & aliquot fibris donata: quin & procumbentes caulouis plures fecundam radicis caput craffiufculas fibras agunt, quibus fubinde fe firmant.

In horis Jo. Mutoni à Lobelio, nec alibi vifum, neque à Clulio in loco natali observatum: unde

Mutonus habuit ignorabant, certé non dicunt.

7. Eringium Pannonicum sive montanum Park. latifolium planum C. B. planum latifolium, capitulo rotundo parvo I. B.

Bicubitalem vel ampliorem habet altitudinem: caulem firmum, ftriatum, medulla alba plenum, ac veluti nodis distinctum, præsertim qua parte eum amplectuntur latá & membranacea sede solia, tres aut plures uncias longa, duas lata, viridia, venosa, in ambitu serrata & aspera nonnihil, subamaro acrulculóque guftu: qua verò circa radicem nafcuntur longiora latioraque funt & oblongis pediculis inniuntur: summus caulis in aliquot ramos divisus breviora folia habet, cáque in profundas lacinias divila, & mollibus finnis prædita. Summæ deinde alæ in aliquot ramulos definunt, echinata capitula ferentes, sphæricæ fere rotunditatis, in quibus multi cœrulei flosculi albicantibus staminibus pradici; hip ipfis autem capitibus novem aut plura, oblonga, angulta, aculeata foliola, stellar inflar expanda: ipía porro capitula cum fummis ramulis, fupremáque caulis parte, interdum vetuftate comieum portus colorem adquirunt. Redax in novelin plantis digit craftitudinem & longitu-dinem aquat, aliquot fibris donata, foris fubbirfitta, intus alba, carnofa, guftu dulecula, perinde ac Eryngu marini radix: vetuftate subinde grandescit, & in plures alias radices extuberat, singulis annis ex lateribus frequentiores caules proferens: aliquando tamen hoc in ista planta observabam, ut producto semine subsequens hyems illam prorsus corrumperet, præsertim cultioribus locis.

Frequens nascitur in pratis ad Danubium supra infráque Viennam sitis, & in hortos illatum se-Lecus & leiter provenit. Floret Junio & Julio. Nos hanc speciem nonnunquam invenimus sponte ortum. Tempus.

Locus

I ocur.

Vires.

Lesus.

I.ocus.

Vires.

* 8. Eryngium capitulis Psyllii ex Sicilia Bocconi.

Becc.

Ad Eryngii plani genus pertinet: quòd capitulis Pfyllii proveniat fic appellavinus. Conflatenim radice tuberofa, ad Raphani formam accedente. Cum primum falia oriuntur funt glaba,
nim radice tuberofa, ad Raphani formam accedente. Cum primum falia oriuntur funt glaba,
noturida, individa, fed per oras laciniofa, longiffimis & capillorum infrar tentuffinis podeclus pertentual accedente accedente

ura ex pungentia, mano iongiora di que in vingua compananta. In neglectis agris & aridis utplurimum locis magnà copià nafeitur circa Saccam, Panormum is

9. Eryngium Alpinum latis foliis, magno capite, oblongo, caruleo J.B. Alpinum caruleum, capitulu

Plurium capitum est radix pollicaris terram versus comosa. Folia prima plusquam cubialibus Fintum captum cut mans pomeans commented proper pediculum falcata, fed mucrone acuser, per ambigum ferrata ; alia per caules adramorum divaricationem laciniata & profunde incla, captum falcata, alia per caules adramorum divaricationem laciniata & profunde incla, captum falcata inclassica description of the commented per ambitum terrata; ana per cames au tambitum divanceatoriem mental co protunta mental que rulea potifiimum fuprema, quemadmodum & caulis ipfe cum ramis. Echini magni, oblongi, den fiffino creberrimorum critatorumque foliorum, cœruleorum, echinum superantium vallo latent

J. Bauhinus hoc genus reperit in monte *Thuiri* florere incipientem Julii principio: Nos quoque vidimus Geneva delatum ex montibus vicinis, non tamen in loco natali ortum, quamvis folib perquireremus.

. 10. Eryngium trifolium Park. Crefoil Eringo.

Multa initio à radice Rapunculo fimili, aromatica emittit folia longa, angusta, dura, interdum tripartitò divifa: qua verò caulem ad intervalla obfident pleraque omnia tribus foliis feu lamisal pediculum junctis componuntur, ut in trifoliis. Summos caules occupant duo aut tria capitale Eragii montani plani fimilia, quorum bafes foliola angusta circundant. Semen quoque illius fimilear vum, latum & oblongum.

nn, taum et ooiongam. Radices Urinam cient & Venerem irritant. Hae Parkinfonus, qui nec unde, nec à quo hanc plantam habuerat meminit. Fortè Gul lès

lius ex Africa aut Hilpania detulit.

nus ex Arrica aut Hupaina detulit.

Prater species suprascriptas aliam adhue vidimus in horto D. Berardi pharmacopola Graiussolitani, foliii mis subrotundis, profunde tamen metits, in tres praccipue partes seu lacimas infiguotes, circa margines spinosis, colore (quantum meminimus) glauco Eryngii marini; cade kei foliis paucis in angustas lacinias ad pediculos usque diviss, segments in acutas & rigidas spinaste foliis paucis in angustas lacinias ad pediculos usque diviss, segments in acutas & rigidas spinaste. cuntibus, donato. Capitula oblonga fuere ex aculcatis squamis composita, & ad basin foliolism gustis, oblongis acuminatis, utrinque spinosis obvallata.

HISTORIÆ LANTARUM

LIBER NONUS.

QUI EST

De Plantis flore perfecto seminibus nudis solitariis: Deque U MBELLIFERIS.

RIMI generis Plantas quoniam ob paucitatem fuam uni libro complendo non fufficerent, Umbelliferis premittendas duximus.

non iumcerent, Umbelliteris premittentas duxintus.

Præmittendas, inquam (nam & alil ante nois, ique probatifiimi Botanici, partim ob innilem in aliis florum difpofitionetti, in mufattis Umbellias mentientibus, eas Umbellieris fubjunxetunt) ob delinem flemium fingulis floribus fluccedentium, qua in hoc genere fingularia funt feu folitaria, in Umbellieris

PARS PRIMA.

De Herbis flore imperfecto, seminibus nudis, folitariis, hoc est, ad singulos flores singulis.

Ujus generis planta charactores gonericos adeò infigures & velut fronti impressos ac spectantibus obvios gestant, ut nullo negotio tum à se invicem, tum ab aliis omnibus queant diffingut. Ii funt in

Valeviente Genina pappolo, ut alios othittam.

Valeviente Genina pappolo, ut alios othittam.

Valeviente Genina pappolo, ut alios othittam.

Valeviente Cathis & ramuli dichotomi.

Plumbagine locus maritimus, caules foliofi, flores speciofi, colorem mutantes.

Limono pariter locus maritimus, at caules nudi, floculi parvi.

Mindeli Peruviand Ramuli alternatim è foliorum adveriorum finubus egress; flores monopetali

Autoni Perwolana Kamun arcernatim e foliorum acveriorum manous egr ipedoli, in eadem planta diverficoloreso, saduçi. Limina dubrenia flores in fumuis ramulis pontapetali, fructui infidences. Poljerina Trapi Fructus in aliis foliorum festiles, solia Lanaria.

Agrinoma flores hexaphylli; fructus Jappacosi, cum duobus in fingulis nucleis; folia pinnata.

Circa flores dipetali, fructus pariter lappacosi, folia integra,

Propinella fanguiforba folia pinnata, flores & demina in spicis densis, scinina quadrata, quibus

flores infident tetrapetali staminosi.

Thalistro folia Umbellatarum modo divisa, flores staminosi, semina ut in Umbelliseris

Fundria Polita composita, stores spicati, ad papilionaceas accedentes, in calcar retrorsium produdi, pediculo è media parte egresso harentes.

HISTO.

CAP. I.

De Valeriana.

Lib. IX.

majore, minorem tamen; quorum fingulorum ora in quinque lacinias minutas reflexas divifa, apice altufeulo, tricipite: Sad se umbella interdum ex foliorum caulicult alis prodit. Folia alia inapice aliquiculo, triespas : Folia alia integra, fubrotunda paiva, pediculo longo; alia, ut ca plerunque quæ in caule conspiciuntur, bina oppolita, pediculorum expertia, ima parte lacimata & quali pinnata, superiore integra & oblonga, apore nonnihil amaro & viscido. Singulis flosculis, ut in reliquis hujus generis, fingula succedunt femina pappo innascente alata.

In palustribus & ad rivulos ubique frequentissima est.

De Herbis Umbelliferis.

I neut.

🖊 Alcriana à Valerio nescio quo dicta existimatur : aliis à valore seu valentia, quia multis s

infignibus facultatibus valet. nugmous racutatious vaiet. Characterum abunde habet quibus ab aliis herbarum generibus facilè poffit diffingui, li funt Caulis teres concavus, foliis ad intervalla binis adverfis cinctus: Flores monopetali velut in umbella: Semina ad fingulos flores fingula, nuda, pappo innafcente alata.

1. Valeriana major odorata radice J. B. bortensis Ger. bortensis, Phu Olusatri folio Dioscoridii C.B. Phu majus five Valeriana major Park. Gzeat Barben Dalerian og Setwall.

Caules huic bicubitales, teretes, glabri, inanes, foliis vestiti per intervalla longiora ex alverso binis, latis pediculis caulem amplexis, aliis [primo fcil. crumpentibus] integris, aliis Centaurii maionons, lates pedicults cautem ampiexis, ams iprimo ich crimpentous i megris, ams concerningir ris modo profunde diffectis & velut alațis. Ex alis foliorum versus cautum finimitates cumpun ramuli, in quibus ut & in fummis cauthous flores velut in umbellis, parvi, albi, ex oblongo uso in quinque fegmenta rotunda expansi, totidem stamina apicibus albis donata cum stylo triculpide continentes. Singuli autem flores fingulis infident feminibus, oblongis, compreffis, in acutum definentibus, colore citrino, in divaricatione ramulorum umbellas componentium abfque pediculis fessibles. Dilaple flore in apicibus seminum se explicat lanugo pappola, in orbem radiata velu in Hieraconum seminibus, cujus ope vento due illuc deferuntur. Ad singulas Umbellanum divis nes & fubdivitiones apponitur line inde foliolum angultum, oblongum, acutum. Radis fakt transverim polito, digit craffitudine, rugofa, multis fibris donata albicans, fapore & odore asmatico radicum ferè Afari.

In hortis plurimum colitur: Reperitur criam in quibusdam altis montibus in sylvis. J. B. In horus purmum coltur: Repetitur etam in quionidam aris montous in systs. J. B. Radix it & herba ipfa Alexipharmica, fidorifera, ac dinretica fiint. Ulis pracio, nimbe cillitate vistis, peffe, [hine mifcentur Antidotis, Theriaca & Mithridatio] affilmate, veneruff [cum dulei radice uvis paffis & Antio decocta] pleuritide, obstructione Hepatis [citero] lina, Urcterum, Hernia, &c. Extrinecus confortant vifium, maculas oculorum abstergunt [in aqua aut vino decocta & guttatin inftillatæ] cephalalgiam fedant, menfes cient, fiidorem promorar [in balneis] exficcant, catarrhos [fuffitu] bubonum ac Anthracum malignitatem corrigun, globthi dameis extreatit, catarrios fumitu joudonium ac Antinracium mangintarem corrigius, godis lagitidive extrahunt; ulcera inveterara mundificant. Hac omnia Schroderus, & nimis findulta. Audiamus C. Hofmannum, non opus habes (inquit) honoratis illis titulis, quilbus Dodonza illam onerat. Hoc imprimis certum eff valde diurcticam effe.

Pulvis radicis hujus planter fronte orte, antequam caulem edat cochlearis dimidii mensiricum vitio aqual labba aut distribusiva discontinuation.

reuvis radies indus pantes, iponte oras, amequant catación del contrata tenden manada industria, aqua, lacto, aut alionnovis decona fueco femel aut is tunptes Eleglepfia correpte ilvas, fiquidem do & karo purgat. Hujus vini & in alis multis, & in femetiplo expertus ell dodifinis & veraciflimus F. Columna, & confirmat Paharola. Sylvius quoque plus ei tribuendum puat quan Paonie, ut quod sale volatili abundet.

Nostrates vulneribus levioribus folia trita imponunt, unde à nonnullis Cut-finger appl latur.

2. Valeriana sylvestris major Gev. C. B. Park. Sylvestris magna aquatica J. B. Quit wild Dalerian. Q. An Valeriana Sylvest, major montana C. B. ab bac frech di

Radia ex furibus composita est fibris, albis, gustu aromaticis, reptatu subinde sese propagantibus. Caules ad humanam altitudinem extregunt; recti, fittuloff; longis internodis intercopt, fittugamedice hirfutt, quorum genicula amplexantur bafi fita folia Valeriana fativa, magis pinnata pin ad margines dentatis, faturatuis viientis, nonnihil averla parte hirfuta. Hore in unibelli, laive fimiles, ex albo purpuralcentes, finguli è longo tubo in quinque fegmenta totideni folia inicanta aperiuntur, pediculis attem carent, 8c rii ipla ramorum divariatione federat i finguli quoque faminista infident fingulis, mais, lata bafi, acuto mucrone, umbella lanuginosa radiata, cujus beneficio vento afportantur.

In humecus locis & propè aquas, inque sylvis & dumetis non rarò invenitur.

Hec, autore Dodonao, ruptis, convulfis, ex alto praccipitatis utilis est. Sed & folia ad ons & gingivarum cum inflammatione exulcerationes & aphthas prodesse dicuntur. Aiunt & radices and das tusifque drachima pondo cum vino fumptas infra fupráque purgationes moliri: fuperius duamus Epilepticis conducere.

3. Valeriana minor Get. sylvestris minor Park. palustris minor C. B. minor pratensis vel aque tica J. B. Small wild og Water Dalerian.

Radice cenui serpit, quaque terram attingit è geniculis demissis fibris majusculis albis, fibrillis suis capillatis radicatur, fapore amaricante. Caulis dodrantalis, angulofus, firiatus, cavus, geniculis aliquot interceptes umbellam fulfinet florum ex candido rubefeentium, ut in Valeriana liyledii

4. Valeriana aquatica minor flore minore. The leffer wild og Water Dalerian, with a fmall flower.

Hac pracedente nonnihil major oft & clatior. Caulem habet majorem & firmiorem: Folia quo-Hee precedent & magis conferta. Tres plurimum in caule foliorum pinnatorum conjugationes obti-net, cum fuperior duas tantum. Florer in hac specie denfius in corymbum stipati, in illa laxidis inter com appellam, & quo maximè ab ea differt quintuplo quam illius [præcedentis] minores. Ex superiore soliorum conjugatione in hac specie surculos sforum umbellas parvas sustinentes nondum exeuntes vidi, quod in illa frequentissimum est: quinetiam flores pallidiores sunt. listem cum pracedente locis oritur, codemque tempore floret.

C. Bauhinus duarum aliarum Valerianæ paluftris specierum meminit. Primam vocat Val. palu-C. Bannus outcutui anaturi v ateriata: pantitis peccertui meminit. Primam vocat Vat, paiu, frem majorum profunde laciniatam : alteriatam Val, palufrem inodorum parim laciniatam, quae à palufri minore vulgari non alia in re differt quam quod folia ad radicem minime laciniata funt, verum integra omnia; quarum descriptiones apud ipsum in Prodromo vide.

s. Valeriana rubra Dodonæi Ger. Park. rubra C. B. latifolia rubra J. B. fich Dalerian.

Digitali circiter radice nititur, lignosa fere, sapore Valeriana: è qua caules surgunt cubitum & Digan treate trainer in ginesa tots, aparts y actinute i eque came in gine cupunt continue of efficientimi and cretes, leves, colore carin, iffulosi, ad quorum fingula genicula folia bina adverla, ex lata bali caulem amplexantia, in acumen definentia, laciniis quibutidam (ibinde donata, priguis, glauca, quorum que minora funt plurimum reforum Papaveris fiumei vulgò dicti folia; funt autem fapore fubacri. Flores in mufcariis dependent, perquam conferti, ameni, colore purpuaficente, quorum finguli quinquepartiti, oblongo fed admodum tenui tubulo, virenti pedicello agglutinantur, corniculum insuper calcaris instar protendentes: Semen papposa crista Valeriana

Mellana: in muris antiquis oritur: in Italia quoque locis plurimis è muris & saxorum rimis erum- Locus, pit. Æstate sloret. Variat interdum in hortis satis sloris colore albo.

6. Valeriana rubra anguftifolia C. B. J. B. Park, Parrow leaved red Dalerian.

Valerianze rubræ latifoliæ fimilis est quod ad flores suave-rubentes, calcari donatos, in pappum abeuntes: caulis quoque bicubitalis, perlimilis: At quæ per eum conspiciuntur folia plurimum differunt, sunt quippe palmi fere longitudine, latitudine culmi, in acumen definentia. Valde ramosa est & fruticola.

Ubi J. Bauhinus eam reperit, ibi & nos quoque, nimirum Nantua Sabaudorum, in colle extra Locus. portam qua itur Genevam ad dextram. Provenit quoque copiose in rupibus montis Lupi propè

7. Valeriana Alpina foliis integris, radice repente inodora. Mountain Dalcrian, with undibided leaves.

Redies huic longæ, fibris donatæ, repentes, germina lubinde protrudentes: Folia Valerianæ aquaticæ aut Violæ, ex rotundo oblonga, pediculis longis infidentia, non laciniata, nè illa quidem que in caule existunt, obiter nonnunquam dentata: Caulie pedalis, teres, striatus, concavus, dupici urpluminum foliorum pari vestitus. Folia hac pediculis vel nullis, vel brevibus donantur; longia antida tima de la concavitation de la co giora quidem funt & acutiora iis qua ad radicem, non tamen laciniata ne ad pediculos, verum Valeriane rubre Dodonai foliis fimilia, in omnibus quas mihi observare contigit plantis. Flores in fummo caule velut in umbellam exiguam compacti, albentes, Valeriana sylvestris simillimi, uti sunt & femina. Radix nec saporem, nec odorem, quem quidem ego percipere potui, aromaticum

Hac planta in monte Saleva propè Genevam fatis copiosè provenit : affate floret. A Nardo Locus. Celtica odoris carentia diftinguitur, ut & à Valeriana minima Nardifolia.

8. Valeriana Alpina minor Park. Alpina angustifolia Ger. Alpina Nardo Celtico similis C. B. An Valeriana minima Nardysolia J. B?

Hucbina aut terna è radice exeunt folia, Bellidis montana foliorum parte annula; è quorum medio caula affurgit pedalis, rara habens folia, inter se opposita, angustiora & minora. Supremus caulis in ramulos findirur, qui flojulos sustinent albos, reliquis Valerianis sylvestribus similes: Soura quod subsequitur non etiam diversum: Ejus radix aliarum Valerianarum Alpinarum modo, in saxonim fere commissions ferpit nec minus odorata est proxime sequentis radice.

Provenit inter faxa ad fluvium Myrtz, quod monasterium Neuberg alluit.

Locus.

I ocus

Vivet.

Tempus

Locus & Tempus.

Lacus.

Lean,

Locus.

Locus.

9. Valeriana Alpina J. B. Alpina prima C. B. Alpina latifolia Ger. emac. Alpina major five laifolia Park. Mountain Walerian with Theoatwoot-leaves. Valeriana Trackelii folio Hor.

Rudice longa, odorata, fubdulci, fcopulorum rimis fe infigit, alte impacta. Folia ad radicem Reine longa, ouoraca, induntal colonga, è bafi latiore in acutum mucronem definentia, circ margines quodammodo ferrata aut dentata, obfcurius virentia [C. B. pallidè virentia] glabra, nec vis majoribus, pediculis longis appenfa. Caulis cubitalis, teres, concavus, rubefcens, [apore ref. noso, acriusculo f. B.] tria quatuorve obtinet foliorum paria, pediculis brevibus aut nullis, anguflorum, geminis pinnulis seu auriculis donatorum. [Flosculi in umbellam digesti, plurimi, minui. purpurafeentes ut Valerianæ fylv. minoris J. B.] Radix & aliæ etiam plantæ partes odoremexpiran purpural centes ut valeriant lyiv. Ininons J. 5. I main to the case cannot paint be part to disconfigurate viole, fairs vehementem, qui à longinquo fontiur, faporem etiam habent aromaticum. In fylvofis ad latera monts Salevæ propè Genevam invenimus. Hujus plantæ descriptiones apud

Clufium, J. Bauhinum & Casparum fratrem in nonnullis discrepant. Forte ratione loci variat non-

nihil & faciem mutat.

Planta I. Bauhino descripta in monte Saleva reperta est, Aprilis principio florens: Nostra quoque cim cam invenimus mente Junio jam defloruerat. At quam C. Bauhinus in monte Walfafall col. legit Julio floruit.

10. Valeriana Alpina Scrophularia folio C. B. J. B. An eadem cum præcedente? atque etiam cum Valeriana altera C. B?

Radice est nigricante, aliquantum torosa, nodosave : caule cubitali & sesquicubitali, unico sur terdum pluribus] cavo, striato, viridi: foliis senis, septenis, longis pediculis donatis, quorum que dam subrotunda, quaedam oblonga, quædam leviter finutar a et quæ caulem cingunt paæs sezonbulariæ folis æmula, uncias tres longa, sesquenciam aut unciam lata, acuminata, lenæras nata, bina semper juncta. Caulis in summo in longas, tenues alas brachiatur, quibus sem palisè rubentes, Valerianæ fylvestri similes insident.
In monte Wasserfall collegimus.

Videtur (inquit Clusius) utramque [hane & præcedentem] una descriptione & figura ennel fiffe, Valeriana fylv. Alpina prima latifolia nomine. Et tamen in Pinace hanc Clufii Valeriana ab utraque specie distinctam facit.

🔭 🖂 . Valeriana bulbosa J.B. Imper. An Nardus Cretica Belli ? Nardus Cretica Filipendule rudza C. B? Valeriana Cretica tuberofa Park? Nardus montana Cretica Alpin. cxot.

Prima emittit folia Hyofcyami albi æmula, fed paulò minora, at fequentia profundè diska si res quales Valeriame majoris. Rashx subest singularis, bulbosa, Nardum spirans. Quaproper sis do montano fimillima cum forma, tum odore.

Incola est montium Liguria.

Nardum fuam Creticam H. Bellus ep. 4. ad Clufium fic describit:

Nardum Inam Creticam H. Beinis ep. 4. ad Chuitim He deletiol: ;
Herba eft Valerianæ fimillima, odore, caule, flore, & forfan etiam femine, quod longululm & depreffium eft, figura ad Lini femen accedens, & in pappum definens. Folia prima lenkoù funt coloris, rotunda at Afari effe videantur, interdum majora, craffa, fueci plena; que dende fubfequuntur paulò longiora funt & nonnihil incifa, quibus alia magis fecta fuecedunt, & fimiliar dalla, ut tandem ultima, antequam caulis emergat, Valerianæ majoris foliarectiffunè æmuletum. Callen Valerianæ perfimilem habot, concavum, ad fefquicubitalem altitudinem afflirgentem, quem is na folia Valeriana divitură utrinque per intervalla ambiunt: flores albos in Umbellis, Valeriana fini-les, majores aliquantulum, odoratos: radicem tuberofam; ex primaria enim cui Caulis mitar, mi nimique digiti est craffitudine & longitudine, tennes quadam radices per terram fpargunan, quiba alix tuberola adnexa, ut in Filipendula, Nardi odorem referentes. Tota hyeme vires, & noto vere caulem emittit, qui Aprili aut Maio marcelcit & exiccatur; tota autem hyeme radios fub terra latent, & Autumno primis imbribus germinare incipiunt.

Oritur humentibus collium locis, inveniturque etiam inter faxa.

* 12. Valeriana tuberofa J. B. Imper.

Folia producit effigie simillima Valerianæ minoris, sed crassiora: flores albos instar majoris, all quantum odoratos. Radices tuberolæ odorem referunt Nardi.

Nascitur in montibus Liguriæ.

Hastres Valerianas tuberofas specie inter se distingui vix possum à meipso impetrare ut credant mihi pariter ignotæ funt, promde plura non habeo quæ de iis dicam.

13. Valeriana annua Clusii Ger. annua sive æstiva Clusii Park. foliis Calcitrapæ C. B.

Hye statim à radice multa folia promit, humi dissula, viridia, instar foliorum Calcitrapa vulgo appellata, five Cardui muricato capite, laciniata, inter quæ prodeunt aliquot caules, rotundi, de vi, ramoli, binos cubitos ferè alti, virentes, quem ad fingulos nodos utrinque ex adverto amble. Chuntur folia inferioribus minora, laciniata etiam, Valerianze lylveltris vulgatioris foliorum ambla. Summis ramis extremóque caule fuftinentur tanquam umbella florum quinque foliis constantium. Summis ramis extremoque cause intensentur tanquam umbellæ forum quinque foliis constantium, non dissimilium floribus Valeriana Indicæ, coloris rubri dilutioris, ad carneum tendentis: in ramulos excrescent tandem illa veluti umbellæ, & femen ferunt quale pæne Valeriana rubræ sed nimulos excrescent para language and para entre sed coloris rubræ sed nimulos excrescent para entre sed nimulos excrescent para entre sed coloris rubræ sed nimulos excrescent para entre sed nimulos excre mus. Radix alba & fatis lignofa, quam tamen subsequens hyems corrumpit.

Eloret æstate, & subinde in autumnum usque sloribus & semine onusta conspicitur.

14. Valeriana amua Sicula qua d pracedente diverfa videtur. An Valeriana musor annua Park? Alpina minor C. B.

Radix et fimplex, mollis: Caulis fingularis, erectus, quadratus, ab imo statim ramosus: Folis bina ex adverso ad singula internodia Valeriana: (ylvestris majoris, laciniata. Flores parvi, purpuna ex actività di la control de la control d

In promontoriolo Punto Cerciolo dicto in Sicilia.

Locus.

CAP. II.

De Valeriana Nardo Celtica dicta.

1. Nardus Celtica J. B. Ger. Celtica Dioscoridis C. B. Alpina Clus. Nardus sive Spica Celtica

Cluf.

Lib. IX.

Niegros interdum cuspites occupat serpendo radix, & late summa tellure sele inter muscum diffundendo: oblongi procumbentésque humi ramuli, tenues, plurimis veluti foliolis aut ficcis squamis circumsepti, subinde suscas & nonnihil capillatas libras agunt, summa parte in unicum. aut bina ternavo extuberant capitula, aliquot longis, secundum caput angustis, deinde in latitudinem paulatim se laxantibus foliis, satisque crassis & succulentis plena, colore dum primum emergunt vindi, deinde sub autumni initium aut æstatis finem flavescente, gustu amariusculo: palmaris aut do-dantalis, nonnunquam etiam major, inter ista emergit eauliculus, satis firmus, ut in minutioribus Valerians (New International Country of the Country næ sylvestris odorem æmulatur.

Copiosè provenit (inquit J. Bauhinus) in Alpibus Germaniam ab Italia dispescentibus. Monto-Locus.

fis gaudet Genuenfibus, Liguriaque Alpibus sterilibus.

Autore Clusio, copiosè nacitat in funnto Hudenberg Stiriacarum Alpium jugo inter muscum, sa-xosis locis. Ibi mense Augusto floret sub ipsis ferè nivibus, solia deinde promit cum illa dissolvere & diffluere incipiunt. Legitur autem ab incolis sub Augusti finem & Septembris initium cum sola flavescere incipiunt, tum enim summam habet odoris gratiam, quâ caret cùm folia primum promit, & adhue viridis est.

2. Nardo Celticæ similis inodora C. B. An Nardus Celtica altera ejustem ? Park. repens Ger?

Radicula est oblonga, rufescente, capillata; ex qua folia aliquot oblonga, in latitudinem paulatim sese laxantia, longis pedicellis donata, viridia primum, dein flavescentia exurgunt; inter quæ tauliculus teunifimus, palmairis, rariùs altior effertur, circa cupia medium foliola duo oblonga angu-fullima: cudiculus in pedicellos abit, qui foculor oblongos pallidos, ut in Celtica, fulfinent, qui in semma exigua abeunt. Inodora est.

Hanc in Baldo & Alpibus Sumano conterminis legit C. Bauhinus.

3. Nardus ex Apulia C.B. Saliunca Neapolitana, five Nardus ex Apulia Park. Nardus five Salinnea Neapolitana J. B.

J. B. Lugd.

In tam etigua planta conspicta est radicis crassities rugosa, utcunque slavescentis, sibris capillata, in nodos extuberantis, è quorum lateribus hine inde solia prodeunt, ut ex ea figura serpere radicem à edits illis nodis se propagare non abs re existimem. Folia illa oblonga sunt, angusta, Plantagini utcunque fimilia, incerne areta, superne latiora. Sapore & odore Planta ista Valeria-nam refert, ut non dubitem ob odoris suavitatem egregiis adversus morbos varios facultatibus practitam esse, ac Folii loco substitui posse.

Ex brevi hac & imperfecta descriptione non certò scimus quò referenda sit hæc planta, suspica-

mur tamen eandem esse Nardo montanæ Clusii.

. 4. Nardo

4. Nardo Celticæ similis Hirculus J. B. C. B. Hirculus Ger. Hirculus Clusii Park.

Plantula eft Nardo Celticæ fimilis, candidior tamen, & veluti ex viridi cinerea, fine cauliola ramma en viano Canaca minis, sananon tanten, de ventre a vina cinera, inte cullod, minoribus brevioribifque feliis, villofa admodum fecundum radicem & nigricans, nulla odorsi cunditate. Folia premanta nullum aromaticum faporem reddunt, fed lenta & vifeida funt, cin Nardi Celtica folia calida fint, cum aliqua tamen addrictione, odore faporéque jucunda.

Nardi Cettica foia canda Inti, cum anqua tamen adurtacione, color aportule judicio. Ex brevi hac & imperfecta deferiptione non conflat ad quodnam genus referenda fit hacepla-ta: utcun que hic locum habere permifimus, nè quid in Hiltoria noftra defiderari Lector quae.

. 5. Nardus montana radice olivari C.B. Nardus montana Ger. Clus. montana tuberosa Park.

Vires.

Lecus. I'nes.

Tuberosam habet radicem que quotannis adnatis aliis valde se propagat, multisque & quasi capil. t unerotam mader rancem que quocanna annata sins vante re propagar, maturique equitacipil, laribus fibris, infinua parte & fiumno capite practita eff, ex qua filomer oriuntir folis ex anoticutibus fuperne & filendentibus, nec in ambitu ferratis infinua parte onufti, deinde alis in lamiss diffectis, uti panè Valeriana majorisfolia, sed minora, quoque stolones magis adolescunt, cos maumecus, nu perie vastitute indpristona, neu immora, quoque retorne inage according the gis diffecta veffunt folia, ex adverfo femper fita. Summo caulis faffigio conferriu nafemure, Valeriane fylv. floribus non diffimiles, odorati, minùs tamen quàm radix, quæ fylveftris Valeriane radicum odorem valdė amulatur.

Neapoli è monte Virgineo erutam ad Clufium mifit Fer. Imperatus.

Nardum montanam radice oblonga C. B. cum Parkinsono nostro huc omnino referendam con

seo, cum radix vel ratione loci vel ex aliquo accidente facile variare possit.

Nardus Celica calfacia & ficac, vitunque carundem eff cum fpica Indica: majore tamenem utilitate adhibetur in urina cienda, ventriculo roboxando, flatibus difeutiendis. Extrinlecis addin malagmatis unguentisque calefacientibus. Schrod. Pannonibus frequens ejus usus est in capita

Nobis ut genere & facie externa cum Valeriana, ità & viribus convenire videtur.

CAP. III.

De Valerianellis.

B aliqualem formæ fimilitudinem Valerianis accenfentur hæ plantæ. A Valerianistanen genere differunt, cum femina pappofa non habeant, prout illa. Praterea caule didon no feu in binos ramos femper divaricato non à Valerianis folum fed & ab alisomaba quas novimus herbarum generibus differunt, & primo statim aspectu dignoscuntur.

1. Valeriana campestris inodora major C. B. Lactuca agnina Ger. Park. Locusta balunia I. B. Lamba Lettuce of Com Sallet.

Parum interdum palmum fuperat, aliàs dodrantalis, realice donata tenui, ad imum fibrels, se stu subdulci & ferè insipido: solia tenera & delicata, longitudine semunciali, unciali aussentati li, latitudine trientem uncie parum excedentia, colore herbaceo, subrotunda, nullo pediculo ap ponfa, fapore ferè codem cum radice; à qua unica cante plures, angulofi, tenues brachati, que ranulorum conjugatione semper divisi. Inter fosiola summorum ramulorum solo qui inter de publicatione se propositione de proposi plectuntur tenuissimos, obtutum fere fugientes. Semina rotunda, compressa parumper, in summo acuta, & per obliquum rugis quibusdam exarata, albicantia, satis magna pro plantulæ modo, aque antequam perfecte ficcescant defluentia.

Frequens oft in agris, vincis & horts, tofte Tabernam. & experientia.

Refrigerans oft have herba & nonnihil humoetans, facultate at temperamento. Lacture had

diffimilis; cujus loco hybernis & primis Veris menfibus infertur, ac cum aceto, fale & oleo jucunde editur, velut alia acetaria, interqua haud postremum locum obtinet. J.B.

Agni hujus paftu multum delectantur & juvantur impinguanturque, ut aiunt, unde nomen Ladu cæ agninæ obtinuit.

A. 2. Lactuca agnina seu Valerinnella foliis serratis. Locusta altera foliis serratis J. B. An Veleviana sykvestris foliis temussimo divossi. C. B? Simali Com Sallet og Valerina with jagged leaves. An Valer. min. annua Par?

Radix ei fimplex, alba, paucis fibris donata, tenuis. Folia quam Lactucæ agninæ vulgais minora & angultiora; que in fuperiore caulis parce exiftunt [ad divaricationes feilicet] ex avere bina, altius incifa leu serrata. Caulis dodrantalis & interdum pedalis, crectus, rigidus sed tamen tenuis, ftriatus, fubbirfutus, in binos ramos divaricatur, & hi rurfus in binos ramulos, & deuncos

ramuli in binos furculos, &c. nam Planta hac divisione sua semper dichotomiam observavit. Floramuli in binos turcinos, occ. parvis, purpurafecentos, in quinque folia feu potuls legiunis divifi.

senina pro plante ratione (aris grandia, per maturitatem ex ruffo fusca, nonnihil striata, figura fere gigarti feu vinacei, fed multò minora.

gigarti feu vinacei, tea mineo inicia. Inter fégrets non adnodum infrequiens est. A Lactuca agnina differt; quòd elatior fit, quòd Locut, folia angultiora obtineat & ad basin serrata; denique quòd serius sloreat, circa finem sellicet

Polia hujus non funt tenuiffime diffecta, ut vult C. Bauhinus.

Folta hujis non um communio meccaj at vita C. Braining. An Valerianella vulgaris species major ferorina Movif, pradud, Locus inter segetus, & tempus florendi serorinum, & altitudo pedalis, & figura erecta conve-

º 2. Valeriana echinata C. B. Valerianella cornucopioides echinata Col.

Col. Ex radice tenui, admodum Vulgari fimili, flavicante, parum odora, atque gustu Valerianæ, folia emitti brevia, vulgatæ non distimilia, minora parum, atque lævia, Valerianam sýlv, minorem æmulunia, binos aut ternos per ambitum finus habentia Hieracii lanofi modo, femidigitum lata, longa

umia, uncias qua imo cauli harent, magilique profunde ferrata.

In alis quidem, qua harent latiora, & in lobos utrinque magis feissa & majora, ut alata videantur: codémque modo superiora, sed minora sempérque decrescentia. Caulis daas uncias longus, geniculo in medio increeptus, in quo folia bina ex adverso opposita ut in reliquis, (è quorum alis ramuli in mental mental de la compredits, lavis, canaliculatus, in funno bifurcatur lavibus, cavis & expansis rams, divitione sua dichotomiam semper observantibus, aque circa divaricationum genicuos femper crasses centibus; in quorum summo velut tubuli partim compressi, etiamque canaliculati, los lempercratetecentous; in quorum iummo vetut tubuti partim compretit, etamque canaliculata, craffiores, latiores brevioréque cateris internodis, inversam pyramidem effigiantes, latiores feilicet in fummo & craffiores, angustis foliolis exiguis alati infunt; in quibus [veluti fructus in Cornucopia] cepiulas funt, basin foliaceam quodammodo habentia, floribus confertis exiguis Valeriana aut Nardi soliculos amulantibus, ex purpuro-cerulos albicantibus, supra fructus corniculatos, brachasos & aduncos infidentibus composita. Quibus Junio mense decidentibus, aque fructibus crafictentibus majora funt cornicula, duriora & stavicantia vel pallentia, remanéntque cornicula denfa, copiosa atque adunca per orbem, atque tam floribus quam fructibus onusta planta Cornuco niam amulatur cacuminibus.

ER & inter binos tubulos fummos in qualibet ala interceptus fructus etiam, qui veluti compref-fis obloci angultiam inter illorum finus confipcitur oblongior cateris. Æstate perficitur. Planta tota pedalis est altitudinis, nec minus latitudinis occupat coma summa expansis alis.

Inmontanis umbrofis udis oritur, ut prope Podium Poponiscum Æquicolorum castellum Comi-Locus. mis Marerii dicti. & in Valuenfium montibus.

4. Valeriana semine stellato C. B. Valerianella altera tenuisolia, semine Scabiose stellato Col. Valeriana petræa Park. Ger.

Radieis forma alissique qualitatibus supra scriptas amulatur. Folia ei angustiora, minúsque incisa funt inimo; at è medio caule erumpentia quatuor laciniis longis lividuritur, Nardi vel majoris Valeriana ritu Vulpis umbram fine capite describentia: qua vero inxta alas harrent quinquepartita au trifida sunt, angusta & longa, Ajuga divisura & magnitudine; atque in summo tenunora. Cauaut finda tont, anguira & ionga, Ajuge divinua & magintuonie, acque in minino comiora. Can-io femipedalis eft, rectus, folidus, purpuraticens, fuperne brachiatus, bifidum ordinem in alatumi divinone fervans, juxta folia (ex adverfo pofita) canaliculatus ficuti & ala:. In funino totius planta fexdecim infunt umbellulae, eaque bina coharentes, è floribus confertis, exiguis admodum, ex also purpura scentibus, tenuissimis staminulis è medio erumpentibus composite, fructibus insidentibus utriculorum essigie, qui floribus decidentibus stellati evadunt, sex radiis divisi, in medio parum cavi, atque Scabiosa modo cartilaginei, quorum corpus hirsutum est, atque umbilicatum vel fillim tritici modo sed profundiùs.

Matalis locus idem qui præcedenti; in Apulia quoque Cirinolanis agris Aprili mense observavi Leen.

Datur hujus varietas seminibus duplo majoribus, quæ Valerianella nostras major Scabiosa semine. Morif. prælud.

's Valerianella altera nudo umbilicato & Levi semine Col. Phu minimim Ad. forè minima Park. splv. soliis tenuissimè devissi C.B.?

Variat hac à superiore florum basi magis virente, atque angustioribus longioribusque foliolis confracta. Floribus etiam paulo majoribus, fed umbellis minoribus, atque flore & fructu fingulis inter fumma alas interceptis vulgaris modo & Cornucopioidis: Fructu nudo, trigono, lavi, acutiore in fummo & quodammodo trifido, fed umbilicato, codem quo superior modo, etiámque rusescente cum ficcatur. In reliquis cum fuperiore convenit.

Duplicen varietatem proponit D. Magnol in Indice plantarum Monspeliensium, alteram semine toundo, alteram semine oblongo, utramque inter segetes nascentem; hanc solta albidiora non

dillecta, semen oblongum, umbilicatum, quam illius albidius obtinere scribit.

* 6. Valerianella

Lib. IX.

Locus.

Locus.

* 6. Valerianella semine birsuto extremo umbilicato Moris prælud.

Hac femina gerir uvarum acinis figură fimilia, fed hirta & ad extremum umbilicata, feu $_{\rm fig}$ gis cava.

* 7. Valerianella semine birsuto, minore rotundo Moris. prælud,

Hujus femen est hir
futius prioris feminibus, valdė caucalis minoris femini quo
ad figuram $_{200}$ dens.

Sponte provenit in Picardia novalibus.

8. Valeriana Mexicana Ger. Indica five Mexicana Park. peregrina feu Indica J. B. peregrina pa-

T. B. Dodrantalis & cubitalis est planta, radice nixa tenui, brevi, candida, multis sibris capillati, sipore amaricante, non situe aerintonia aliqua aromatica. Caulis serè repandus suprinsive magna exparte, partim erectus, longitudime dodrantali, levis, concavus, teres, subrubens, strains, alemis adverssifique conjugationibus serie quadant sepinis biparitus. Alarum divaricationibus, sincipeni præserim) apposita, folia bina, priora ex adverso sita, duas tresve uncias longa, unan, ranisdan lata, Nardi inontarie similia [Plantaginis latifolia, fere minora, Juberiore nervorum diviluit, tenera, pinguia, sapore atromatico, quorum que siperiora minora situr, & ad exortum demisco obiter crenata. Flore, quass in umbella, inodori, suave-subentes, interdum albi, ex longo tenice corniculorin quina folia diffecti, squorum due superiora breviora & latiora, inferiora tanquambles pendula, & mediatim reliquis longius] Ocymaltir Valeriantshi, sed sine calcari : quinsi despetiuccedunt vassinale dolonga, fungola, articulis distincta, foliosis quibussam obsepta, vrassa, one va, in plures calices divisa, in quibus vasculum laticat, velut in foliaceum corniculum bipantum, n quo sense longis calmum laticat, velut in foliaceum corniculum bipantum, n

Circa Meffanam Sicilia fponte & quidem copiosé oritur; unde non est cur cam ex Indiaace. farms. C. Baultinus quoque in Latio & in Sabinis provenire audivir; & albi proculdubio in Europa sporte ext.

Planta hae revera anomala est, verum ob caules dichotomos, & quoniam alii ean Valentaells autumierant, hie reiniquendam centin.

C A P. IV.

De Plumbagine seu Dentellaria.

Olybdama Plinii nobis dicta videtur à plumbeo foliorum colore; aliis quia manis udm infect plumbed maculă radix parum detenta Molybdama Plinii cenfetur. F. Column pro Tripolio Dioleoridi: habet, cujus rationes apud ipfirm vide.

Sui generis planta effe videtur, Racofque non opus est ut assignomus notas generis Charadmilkus cum ca ex descriptione peti possint.

Plumpago Plinii Gov. Dentillaria Rondeletti J.B. Lepidium Dentellaria dictium C. B. Lep Maspetiacum Dentellaria dictium Park. Tripolium Diofooridis Col. Acabboot.

Col.

Radias fibris longis, craftis carnolis dividitur, odorata, guiftu fervida. Folia Glofti, attovientis, latiora, pinnis caulem complexa, Glafti vel braba modo, majora atque obtuliora, femeria cale detreticentia, per ambirum denticulis exiguis afipera. Caules à medio ad fummum in aleanos nons crefito diductos fiaber, purpurafectures [f. B. nigricantes] Itriatos, plures ab cadentados, cubitales & fefquecubitales. Flores cacuminibus harents, acervatum primo congefti, calybas vidibus, firflitic craffa, vifcofa obtitis incluti, cum aperiantur quinquepartiti, colore ex purpuro concentros, deinde magis colore faturantur purpureo, ut variare videantur, ac poltemò chafi & marceftentes puniceo. Puniceus quoque color est in floris tubulo oblongo è calve cantandom exerti: in quo deinde ficare oblongum, tritici ferè magnitudine, cortice virescent, tenus, aque mutis libro purpuro ceruleo chartam infriente affiritu, quod deinde ficarum in nigrum ventur, medullà intus albà & amara. Folia acri fapore sunt, at radix fervida; unde Rondelenis por Pyrethri radice ad dentum cruciatum mulcendum cà uti solitus, Dentellariam appellaris puntan.

Affatis fine & Antumno floret. Circa Neapolin toto maritimo tractu à Neapoli ad Ronam, item circa Syraculas m Stella, & Monificilium in Gallia Narbonenti copiosè provenit, loci semper meritdei exposifies, atque natis affatiui libisettis, quanvis à mari interdum remotioribus, oberante Columna; nunquam Septentrionalem plagam respicientibus, quanvis mari propingias.

Tripollum dictum est qua ter variat seu veriit sloris colorem. Col.

Molybdena Plinii nonnullis censetur, quia manus volam inficit plumbea macula radix parum de

Equorum dorfis fella compressione ulceratis contusam & appositam esticacissisme mederi pluri- Usumos testatos este scribit F. Columna, qui in propriis equis experti sunt, nec vermes oriri, & quampimum exticcari ulcus atque cicatrizari asseruerunt.

CAP. V.

De Limonio.

Imonium à λειμών pratum nomen fium obtinuit, quia irriguis pratis & confimilibus locis gaudet. At Limonium nunc dierum vulgò dictum herba eft maritima, in falfis paluftribus & clivis maritimis proveniens.

Abandé imotofcit & ab aliis plantarum hujus classis generibus distinguitur loco natali & caulibus nudis ramotis

A. I. Limonium Ger. majus vulgatius Park. maritimum majus C. B. majus multis, aliis Beben rubrum J. B. tom. 3. app. Sen Habender.

f. B.

Radie cuffi, rubente, guftu adfiringente, & in capita quædam divida nititur. Folia inde oriuntur Lapathiminora, leviora, politioráque, minus atra, fed hilari virore tineta: inter hæc caules furgunt pedales, tenues, nudi, multis ramis laté diductis patuli, per quos ordine confeendunt flores denfi, in unam ferè parteni vergentes, ex albo cœrulei, parvi, monopetali in quinque lacinias to-idem pedal imitantes divifi, calpeulis rubentibus.

Singulis flofculis fingula fuccedunt femina nuda, quibus calyx pro vafculo est, oblonga, rufef-

In falfis paluftribus ínque clivis maricimis frequentifimum elt.
Alexam ipeciem à Lobelto inventam in agris Colceftrenfibus prope mare memorant Clufius & Parkinfons. Gerardus quoque Limonium minus à fe obfervatum feribit in clivis maritimis infulæ Thoma propè Alargate. Nos unam duntaxat Limoni speciem in Anglia sponte provenientem hadeus observavimus, que tamen magnitudine infigniter variat ratione loci in quo oritur: major felica que in paluftribus falfis, minor est que in clivis & rupium fissuris.

semen Limonii, ut & herba iffa, affringit, prointe diarrheav, dyfenteriæ, hæmorrhagiæ & ni- viren miomenfium fluxui medetur, ut Veteres prodiderunt, & Neoterici etiam confentiunt.

2. Limonium parvum Navhonense Olea folium Loh. minus maritimum Olea folio C.B. parvum Ger. Navhonense parvum Park.

1. B. Face convenit cum Limonio majore, verum caules humiliores; floculi non ità cœrulei in album mags inclinant, copioli. Radix eadem, dura, rubra, addringens: folia per terram sparsa, fatis cralla, interdum tannen exigua, per extremum rotunda.

Inter falebrofa litora & rupes montis Ceti, & alibi Norbonæ & Gallo-provinciæ faxofis oriri fre- Locata.

quencim letios Locellas.

Nos in litoribus propè Monfipelium duas invenimus Limonii minoris fipecies: alteram minorem & humiliorem cauliculis palmaribus, in plures ramulos divilis, floribus minoribus, copoifoiribus, albanbus, é calyculis minoribus canefectaram majorem, foribus majoribus, magis ceruleis, nec ità conferiti & copiolis in fimmis caulibus, è calyculis majoribus, rubentibus. Hujus flores magnitudine, colore, crefecendi modo, & calycum colore propins accedunt ad Limonium vulgare qu'am illius. Hane fipeciem effe putamus quam C. Bauhinus in Prodromo deferibit fub titulo Limoni maritimi minoris fabilis cordatis illam, cujus fynonyma & deferiptionem hoc in loco è J. Baus bis Hilloria dedimus.

3. Limonium maritimum minus foliolis cordatis C.B. J.B. minus foliis cordatis Park.

C.B. prod.

Ad raduem craffam, lignofam, rufefcentem, parumque fibrofam fulia plurima, denfa, carnofa; levia, fubrounda, per terram inftar celpitis fparguntur, in quibufdam plantis obtufa nullóque mucrone predita; in aliis in funmo finum habentia, & cordis formam reterentia: inter que eauliculiplure, imaquales, trium, quatior ciam fex unciarum, teretes, midi prodeum, in plurimos breves & recurros ramulos diviti, flofeula frequentibus, parvis, pallide rubentibus onufti.

In litore maritimo circa Maffiliam & Livornum reperitur.

Locus

Circa

* 4. Limonium parvum Bellidis minoris folio Bauli, pin pamilum Clus.

Cuij.
Multis exiguis foliolis, Bellidis minoris penè foliorum inftar à fumma radice prodeuntibus præditum oft, inter que cauliculi prodeunt frequentes, elegantibusque flosculis onulti. Ejus radix Betæ radici similis erat, minor tamen & subrubta.

Equorum

Tempus & Locus Locus.

Lecus.

Lecui.

Locus.

De Herbis Umbelliferis.

397

Circa Valentiam Hifpaniæ observavit Clusius: D. Magnol in maritimis versus Perauls & Mar

· e. Limonium minus annuum bullatis foliis, vel echioides Botan. Monfo.

Megnel.

Nela multò quam in Bellide minora producie, plurimis extuberantiis exafperata, fibbts ruba.

Caudrealum habet palmarem, in quo flores quinque folisi retufs constantes influtt, pallide purpa; cum linea in medio intenfiùs purpurea. Radix parva, quæ fingulis annis perit.

Oritur in maritimis montis Ceti, & in locis ficcis ultra pontem Salenovæ ad dexteram.

* 6. Limonium lignofum gallas ferens Bocconi.

Bacc.
Pulcherrimum (inquit) profectò est Limonii hoc genus, etiam baccifera Salvia, incildis Con locis provenienti, raritate & elegantia par. Radix et ilignofa, coloris rubri Brafilii, humano con fubinde craffior arque prolixior: ab hac cauliculi plures, in multiplices alas diffributio, humi flere niomae cramor adue pointon. La me constituida obea vel Halimi vulgarisamula confisiamus tala afpera: quandoque unà cum *eauliculis* (fupra quàn cuiquam credibile est) numerosà gallamı ser potuis nodulorum feu tuberum provenientium copia onuffa Ramorum pars fuperior. Ex ildem gallis nodulífive, atque ex ipfius planta foliis fapenumero procreantur & protruduntur oblonza fa hola furcata, versus extremum ungues avium referentia, ac furfum erecta: quorum è finu ales natini excunt flores Plumbaginis aut Syringæ cœruleæ florum formâ: Gallæ autem interdimone næ glandis magnitudinem æquant.

Agrigenti locis incultis magna fœcunditate luxuriat. Ad promont. Pachynum in loco Brazzesso dicto absque gallis invenitur: vec mirum, clim Gale ha nibil aliud fint quam excrescentice è punctures insectorum orte, ut sint ovorum & fatuum manun & nutriculæ: Proinde specificæ differentie notæ non sunt, sed potius signa quædam accidentalis & u

terna, cum unum aliquod insecti genus natura instinctu, unam aliquam herba speciem companyil, queu viroso contactu aut humore immisso apta est in hujusmodi excrescentiam intumescere & ovo saugu com modum bolbitium & nutrimentum præbere.

* 7. Limmium Siculum folio cordato Bocconi.

Radice constat pollicaris craffitiei non fine fibris: Feliis humi jacentibus longis ab angultis in latitudinem paullatim sese laxantibus, que per extremum cordis figuram essiciunt, modoquosin gitur. Caulis brevior est: flores corrulei & femen quale in cateris.

Idem effet cum eo quod à Bauhino describitur in Prodromo, nisi obstaret foliorum longimb,

que in noftro notatu digna cft.

Propè Panormum & Augustam inveni copiosium.

* 8. Limonium marinum fruticosum hirsutum Bocconi.

Densa ramorum digitalis crassitiei congerie fruticat, oblongis, cordatis hirsutssque folidis, crassis etiam, ac inftar Sedi cujufdam in orbem compositis, ramorum cacumen occupantibus: èquotun centro Cauliculus interdum exit cum flore & femine, uncialis vel biuncialis, aliquando longio.

In Infula D. Margarice & scopulis faxifve ad oram maritimam Gallo-provinciæ fitts plumma

An hoc à Limonio maritimo minimo C. B. specie omnino differat, merito quis dubitat Bood nus divertum facit.

Limonium maritimum minimum C. B. minimum Park.

C. Bauhinus fie deferibit.

Tota planta uncias quatuor vix excedit; nam ad Radiculam oblongam, rufescentem, in summo divisam foliola minima subrotunda, crassa, Sedi instar compacta, inter quæ Couliculi unciales pa culos flofculos pallidè rubentes vel fubcæruleos fuftinentes exfurgunt.

Hoc in infula quadam non longè Massilia provenit.

* 9. Limonium reticulatum supinum Bocconi.

Falus oblongis parvis Monspeliensi non multum absimile est; sed estusa cauliculorum reluti nubà longè elegantius. Pedales illi funt & longiores Cauliculi, in ramulos plurimos divisi, qui gentculatin anguloii deveniunt, atque hinc & inde flectuntur, & fele invicem fecant, ut incement progressu, multiplici atque numerosa in semetiplos implicatione, visenda novitate reticuli specien

Hujus Limonii fatis ferax Melita est. Idem etiam invenit D. Magnol propè pagum Perauli no longe Monspelio, in paludibus que sunt propè locum dictum lou Boulidon permixtum cum Narbo nenfi Olea folio, Septembri menfe florentem. Observavit etiam D. Wheeler alicubi in Gracia venum locus excidit. Vide iphus Itinerarium.

10. Limonium foliis sinuatis Ger. peregrinum Rauwolfii Park. peregrinum, folio Asplenii C. B. Limmium quibufdam rarum 1. B.

Lib. IX.

Cluf. J. B.
Multa ad cadem radice producit hec planta folia, palmum aut amplius longa, binas uncias lata, Multa ad caucin mental and a partial and a partial and authoris tonga, binas uncas tata, craffiulculo newo pradita, fubaltringentis faporis, humi in orbem fula; inter que exercicebante aliquot cubitalis longitudinis aut ampliores caules, firmiores, fatifque afperi, tribus membranis crifinis fecundum longum fagittarum pennatas alas imitantibus donati, adeò ut anguloti videantur, per infocusium inform agraement and management and account anguent vaccantur, per in-terralla alernatim, tribus, angulis triangulifque foint, tres unclas plus minis longis acuminatis, Graminis cyperoidis aquatici foins fimilibus, & iis quidem rudibus etiam & afperis cineti: define-Grammis esperature appers cincui: acime-hant autem illi in multos ramulos fimiliter alatos, sustinentes frequentia capitella, è quorum singulis finul conjuncti emergebant terni, quaterni, interdum etiam quini aut feni flofeuli, concavi, unilis finui conjunci energecui concert, quaerin, mastum ciam qui rein (gener, concavi, un-co folio membranacco confrantes, tanquam parvi calyces, per oras fiviati & fumbriati, coloris co-rulci dilutiotis, fed immarcefcibilis, è quorum umbilico in nonnullis exilientem confipicabam alium floculum altius affurgentem quinque foliolis prorfus niveis confrantem, & aliquot candida ftamina continentem. J. Bauhinus paulò aliter describit flores hoc modo;

Extremis ramulorum harent numerofi, congesti flores, Echii florum modo nonnihil recurvi, co-Extreme famour in the control of the

rimón, Scanous ratipantes norum imputarious norums pares, nec na aminia ngura. Catycun umifcijufque foris, pluribus contexti fogmentis, lanugine afperintella horrent. Rodix in planta Clufio deferipta: oblonga erat & craffiufcula, à capite ad imum fenfim gracilefeens. & raris, brevibus, tenuibúlque fibris prædita, fusco cortice tecta, intus rubra. Perennem esse conjectabatur Clusius; nobis autem certo constitit, cum in Sicilia essemus.

conjectanda Caluma Cartinia (Control of Cartinia Malacensi Botica portu observavit Augerius Clutius; circa Gades Boelius.

Mandelm Bottae porta ondervaria Augenia Cadaus; enca estades Doenus.

Non ell hice planta vera & genuina Limonii species, sed quia ab omnibus qui de ea scripscom Botanicis hue refertur, iis subjungendam duximus. Descripto imperfecta, omissis seminum numero, figura, conceptaculis nos incertos relinquir ad quam Classem proprie pertineat.

Inplanta in Sicilia collecta quam ficcam affervat D. Phil. Skippon, flores dense flipati erant, ad Inplanta in Sicilia conecta quain riccani anervat D. Lon. osappon, nores dense impati erant, ad modimi ferè florum compolitorum, finguli autem monopetali, campanulas imitati, margine intego & minimè diffecto, crifpo tamen nullis calycibus tecti: vertim corum tubi fabitantic erant foliators: & durioris coloris batici aut leucophai obléunioris in fieco, & in fe continebant vel feminis vel vasculi seminalis oblongi rudimentum.

Duo praterea Limonii genera qua: Africana vocat, à Guilielmo Boelio accepta deferibit & depinplio praterice Eminim general que rate, vix palmum altum, caule adinftar Rauwolfiani alato; folia, non ut in illo oblongis, aut dentatis, sed subrotundis & ad margines nonnihil sinuatis seu undulatis floribus pallide cœruleis.

Secundum elatius, cubitali propemodum altitudine caulibus pariter alatis, ramofis, ramulis lenis & lignofis; foliis prioris fimilibus, ut & flofculis: ut pracipua differentia fit in magnitudine.

* 11. Limonium flosculis elegantissimis Francisci de Honuphriis.

Multa a radice pollicaris craffitudinis folia producit, oblonga, viridia, lavia, crifpa, in acutum apicum delinentia, humi procumbentia alia, alia verò furrecta, ex adverfo nafcentia; è guorum finu contes excunt pedales, ramofi, rotundi, firmiores quam in cateris Limoniis, aliquando alati, terni aut quaterni circa imum expansi, ubi sorum elegantissimorum copia insidet, qui seorsim animadverti vulgaris. Limonii flores amulantur, majores tamen & candidiores, quinque foliolis acumi-nais conftantes, è calycibus brevibus foliolis, viridibus, acutiffinis & veluti finnofis compositis prodeunes, comam argenteam & veluti gemmis onustam constituentes; & ex hinc pulchritudinis speciole. Totius plantæ sapor amariusculus & falsus. Semen nobis ignotum (quia minime hactenus protulit) ut & locus natalis.

CAP. VI.

De Mirabili Peruviana.

Lanta est exotica, ex America in Europam illata, à mira colorum in ejustem planta: floribus varietate dicta. Ejus notæ funt ramuli non bini ex adverso è foliorum sinubus egressi, sed finguli alternatim ex hac & illa parte, flores speciosi, caduci, variorum non raro in cadem 1. Alirabilia Peruviana Ger. Park. Hachal Indi five Admirabilis Peruana Cluf. Solanum M. xicoanum flore magno C. B. Jasminum Mexicanum seve Flos Mexicanus multis C. B. Sh Marvel of the Mond.

Radice nititur craffa, Mandragora fimile, cubitalem longitudinem sape excedente, paucis files donatà, circulos Mechoacæ instar, si transversa secetur, ostentante, foris nigrà, intus albà, si pore primum fatuo, deinde nonnihil acri, & fauces vexante, qua terram versiis in cervicem pundo minorem, rugosam desinit. Caulem promit cubitalem aut bicubitalem, vel etiam interdum am pliorem, pollicari craffitudine, fucculentum, firmum, ex viridi flavescentem, frequenter, ut phorem, politicari cratitutume, inccurentum, infinimi, ex vini investerine requente, ui Ballamine femine caules, generalum, & in multos ramos, cofdémque fimiliter nodofis dis-fum, qui ex iplis prodeunt non bini utrinque ex adverso oppositi, (ut in aliis caulibus folis bijafum, qui ex iptis prodeint non bim utrinque ex adverio opponis, vu in anis camous ionis bijugis cinclis fieri folet.) fed fingulares, duntaxat, idque alternatim, ità ut qui ordine funtimiste primus feu infimus, tertus, quintus, feptimus &c.] in candem flipitis partem [pedeni; & nur fus qui ordine pares [fecundus, quartus, fextus, &c.] in contrariam. Folia in fingularim na morum nodis bina, adverfis pediculus femper nafeentia, Siliquaftri folis pene fimila, viida, morum nodis bina, advertis peateuns temper narcentas, sinquarut tons peate minas, vinda, faits carnofà, fucculenta, circa pediculum anpla, extremo mucronata, qua tria sliquati faits gravem odorem, gultata verò ingratum faporem, & tandem illius vel foliorum Tasai etiam acrimoniam propemodum referunt. Flores in extremorum ramulorum alis finguli, longi, etam aerintoniam propentoaum teretum. Fires in exacistram antiolium dis inigui, long, concavi, in quinque finus antequam aperiantur complicati, explicati verò Tabaci filosis antequam o valdè diffimiles, non tamen in mucronatos angulos ut illi defidentes, fed in obtufos, Comolud vance antiffines, non-tament meteorates a light of the forum inflar, Tabaci floribus etiam ampliores, elegantiffimà interdum purpurà five Kemelio colore nitentes, nonnunquam lateritii, aliquando flavi aut pallentes, interdum profus ali, exalbidi duntaxat, nonnunquam obtoletè rubentes aut flavefeentes, fapiffimè binis coloris fi exabitat duntaxar, normanquam obloque intendes au materienes, apparate in mul clacefeentibus multifariam virgati, aut maculati, aut variegati; odoris fatis fluavis su, ciffinum quidpiam referentis, fex oblongis framinulis, ftiloque paulò longiore è meto ma emergentibus. Valdè autem caduci funt hi florus; nam cum noctu explicari incipiant, politicati fub horam octavam antemeridianam (per æstus præsertim) sese contrahere incipium somm Convolvuli modo, at temperatione aira integro nonnunquam die expanfi permanen, & fils noctem duntaxat contrahuntur, fingulis tamen diebus ahi recentes aperiuntur, qui fi integrique. tidie decerpantur & inter chartas reponantur (diu enim colorem retinent) atque deinde intr le conferantur, issem quidem coloribus constare deprehendentur, at corundem situ & mixime inter se variare. Diutstime viret, & a Julio mense ad Octobrem usque (niti pruinz internant) numerosa florum sobole luxuriare solet. Calyculi slores amplectentes in quinque mans mant) numerosa norum noce atsumate iore. Carycan nores amparecentes in quincil mon-natas lacinias funt divili, virides & quafi membranacci, in quibus unicum fenon mile brana five pericarpio conclufum nucrone, cui flos infedit, obtufo, infina verò, qua cui al-haret, parte tanquam exigua corona ornatum, pentagonum free, bacca myrti pro-qua tudine, initio viride, maturicate fufcum, & quibufdam veluti tuberculis obfitum, vel levilliancom motione decidens, nucleúmque continens album, qui tritus in candidiffimam, & amyli influtivi am friabilémque pulverem refolvitur.

Radix vivax eft, verum in nostris regionibus, si in terra relinquatur, brumali frigore & humos corrumpitur. Affervari potest vel arena obruta, vel charta emporetica involuta, & in loso has non nunis calido repofita. Sed exigui momenti (inquit Clufius) est compendium illud ondevandarum hyeme radicum, nam novo vere terræ commiffæ forfitan flores proferent quindemidebus antequam illæ plantæ quæ femine terræ eodem tempore credito funt natæ.

Plante ex semine cui rubri flores insident orte, nullos alios flores dant quam rubros : idenerenit in femine aliorum colorum floribus fuccedente fato. Plantae enim inde enatae nullos producunt flores diverforum colorum. Quocirca fi flores variegatos defideras, oportet ut femina, quibus flores variegati infident ferenda eligas.

Nullus dum hujus plantæ in medicina ufus eft. Ejus quæ vario eft flore radicis duas drachmas intà fumptas egregie aquas educere ad Clufium scriptit Cortulus.

Ex farina panis conficitur. Radix tuberofa comeditur. D. Palmer.

2. Admirabilis Peruviana rubra aliud genus Cluf.

Que hujus generis planta Clusio enata sunt superiore genere longe ampliores erant & latissime ramos fixt gentes. Felia in hoc genere magis atra, magilque filendentia, altera parte magis po-numela. Se inferios fium exorum in nervo habentia. Flores oblongiores, temuiores, externa cima parte minus ampli: Somen brevius & craffius; Radix etiam brevior & craffior altera.

Magis terouna eft reliquis, & niti Solem valde apricum habeat vix ad frugem pervenit in fige

lind rurum in omnibus his plantis & observatione dignum, quod cum tabescere incipiunt, pr mem tolia, deinde integri ramorum articuli fimul decidant, & circa nudos jam remanentes nodo candida quadam efflorescentia interdum adnascatur, que temporis successu concreta salis gustum re terat. Cliq.

2. Solanum Mexiocanum Jasminum Indicum dictum flore minore. C. B. Prod. Solanum Mexicanum paruo flore sive Mirabilis Peruviana minor, Park,

C. B. Frod.

Hae à vulgari in hortis culta potifilmum magnitudine differt, omnibus plantæ partibus minoribus, & folis rotundioribus exiftentibus. Totus flos unam quintam partem majoris non affequitur, ità ut hujus quini flores majoris unum in circumferentia non aquent. Stamina & flylus longuis extra florem producuntur. Semen quadruplo minus est.

4. Atzoyael seu Mirabilis Mexicana Hernandez.

Folia fert hirfuta & mollia, & figuram cordis, quanquam longiora funt, amulantia: caules numerofos, geniculis rubris interstinctos: flores extra rubros, intra verò candentes, palmum longos, calicini prolixiorum formă, ac radices fibris fimiles. Saporem & odorem Anifi præfert, non fine quadam acrimonia.

Frigidorum montoforumque locorum alumna eft, & flores Septembri mense emittere solet. Hac pianta omnibus suis partibus in tantum differt ab Admirabili Peruviana, ut non tantum spe. Tempus.

cie, sed etiam genere ab cadem differre videatur.

CAP. VII.

Linaria adulterina Ger. emac. montana flosculis albicantibus C. B. Linariæ similis J. B. Pseudo-linaria montana alba Park. Anonymos Lini folio Cluf. Baftarb Toab ffar.

Pidales habet ramulor, duros, ex viridi pallefeentes, & in his multa folia, temere fiparfa, nullóque ordine disposita, dura, angusta, longinscula, Lini foliorum amula, ejustem cum radopimium, deinde amaricante. Extremicante control amaricante estremicante estrem pagana interance minimity spanned to the state of the sta los, five virgulas producens, nonnunquam etiam ferpens Linariæ repentis inflar.

In montolis cretaceis apud nos invenitur. In editioribus herbosifque locis agri Viennenfis copio-

sè nafcitur. Cluf.

Lib. IX.

CAP. VIII.

Passerina Tragi J. B. Passerina altera Ger. Lithospermum Linariæ folio C. B. Lithospermum Germanicum, Pafferina Tragi Park. Linaria altera botryodes montana Col.

Ingua Pafferina huic planta nomen fecere foliola acuminata, avicula jam dicta linguam imi-tania [Col. angulta & parva, Lini amula, fed minora] alternatim polita, rarius adverla, d caudi dodrantali, interdum ctiam pedali & altiori, recto, tereti, folido, lavi, virenti, fape fumplici, interdum ramofo & alis undique divifo sine pediculis adnata, sapore viscido prædita. Cau-lis à radice ad alas usque plerunque mudus est, foliis facile dessuentibus, atque exortus su infigar aesin-quentibus, ut in Tithymalo. Summas alas ab into ad summum usque structibus singulis, binis, aut pluminim ternis, pyriformibus, parvis, Lithofpermi feminibus muleo minoribus referata habet in quibus femm rudimenta munt luca; nam flores non femper observari possum aperti, qui pusilli funt, calathifei formá, ex herbacco flavescentes, oris in quatuor lacinias divisis. Radix bisturcata, fibiis rarisdivilà, alba & lignosa. Fructus cortice virente exuto libro intus nigro tegitur; medulla veròinterior alba est.

In arvisdemessa segete circa Basileani, Genevam, Monspelium, &c. frequentem observavimus. Locus.

CAP. IX.

De Agrimonia (eu Eupatorio Gracorum.

Grimoniam cum Lexicographis dictam putamus hanc plantam quia in agris abundat, potius quam, ut nonnullis placere video, ab 'Αργμώνη, quia medetur πδάργμαπ five 'Αργμώνη, i. e.

Mm 2

Eupato-

Fires. TYIII. 400

Locus.

Eupatorium Gracis dicitur ab Eupatore, Plin. l. 25. c. 6. Eupatoria regiam audoritatem hab.t. Empatorium Gracis uicium ao Empatorie. Fant. 6-23, 6, 6, 5 Empatoria regimi autoritatem habet. Sont qui velint nomen ab inventore Mithridate cognomento Eupatorie habere. Hepatorium etiam

dicitur ab Hepate, cui medetur. citur ao Hopate, cui moneta. Floribus hexaphyllis fuminis feminibus innafeentibus, feminibus ipfis lappaceis deorfum nutanti. bus, folius pinnatis à reliquis hujus fectionis facile diffinguitur: ad quam (tu verum fatamum) probus, totus primaris a renquis niquis rectionis nacio antiniquali. La quanti di dobus plurimum inus prie non pertiner, quoniam cius lappar feu celimi valcula ferannalia fint, duobus plurimum inus priè non pertunet, quontum ejus iappa leu ecunin vatenta terminata mas cusous purintum ingra nucleis feu feminibus latentibus, non femina nuda. Verùm quoniam integri plerunque decidint nucleis leu teminious attenuous, non teninia nuclei. Vetturi danna nucleis leu teminious attenuous, noc unquant forme aperiantur. & a Botanicorum vulgo pro feminious habentur hue cam inpræfentiarum retulimus.

A. 1. Agrimonia Ger. vulgaris Park. Agrim. seu Eupatorium J. B. Eupatorium Veterum sive Agri. monia C.B. Marimonn.

T.B.

Caulem utplurimum erigit fingularem, cubitum & fesquicubitum [interdum duos trélre cubitos]
altum, teretem, hirituum, medullà faretum, foliis per intervalla cinetum alternatim posiis, palmo altum, teretem, hirfutum, medullă taretum, feliis per intervalla cinetum alternatiin poliis, palmo longioribus, ex quatuor fere foliolis utrinque pinnatiin fitis, circumquaque dentibus maideils ferentis, venolis, brevi & vix confipicua lamugine hirfutis, extremo impari, multis minoribus interjeratis, venolis, brevi & vix confipicua lamugine hirfutis, extremo impari, multis minoribus interjeratis, compolita, fapore fubacri cum quadam adfirictione. Flores fuaveolentes, longa ferie alternactin feapo medio adnafemntur, ateque etiam fummis ramulis, velut in fipicas digoffi, crocci, penapertifica medio adnafemntur, ateque etiam fummis rapulat deorfum reflectuntur, & fingular tall, fummis lappulas infidentes. Marcofeontibus floribus lappulas deorfum reflectuntur, & fingular geninum nucleum continent. Ad bafin uninfequit que folii bine appendices velut auricula caulem appletumen. Realix in niterum vergir, craffa fanore aftringente donara.

geminum nucieum conunent. Au bann unneuquique ioni bine appenaices veint auricule caillem amplottuntur. Radix in nigrum vergit, craffa, lapore aftringente donata. In fatorum & viarum marginibus, & circa fepes inque pafein provenit. Affate floret. Hepatrica nobilifilma imprimis est (unde & Hepatorium dicitur) vulnerariáque: ideóque un lepatrica nobilifilma imprimis est (unde & Hepatorium dicitur) vulnerariáque: reperitino venit in morbis ab Hepatis imbecillitate ortis, uti funt hydrops, cachexia, ictens. In ulu cram ell in catarrhis, tuffi, menfibilique retentis. Extrinfecus adhibetur fæpiflime in balass

nonomous. Autore Rondeletio Agrimonia cum aceto forti empla $ext{fri empla}$ tri modo impofita verrucas tollit, fest s& lotionibus.

cetum folum hoc priestat.

Pulys Agrimonia ficcatus, & in vehiculo idoneo quocunque exhibitus à Riverio Prax & Olfow pluimum commendatur in mictu involuntario nec fine ratione; adfringit enim fatis valide D.Hule. Cxfalpinus Agrimoniani vulgarem Eupatorium Græcorum non effe contendit. Eupatorium enna eft ex herbs aromaticis; at Agrimonia plantam totam neque faporem tillum, neque odoram e fendere praterquam ficetatem in ore. At Maio mente (referente Trago) radix dum adhice-neta eft odoratifitma deprehenditur. C. Hofmannus odoratifitmam inventi affate media. Varia ergo (ut verifimile est) pro ratione loci.

Singulare eft & certum experimentum Joannis Frengii inflammationes testium abigi, si Agimonia in aceto vel vino cocta calide cataplafinatis forma feroto applicetur; recipi quoque camin potiones vulnerarias felici lucceffu lippis & tonforibus notum est. Sim. Paullus.

Quin & decoctis que lue Venerea laborantibus imperantur utiliter remifectur: nonnull ciamfo tús forma tophis applicant ad mitigandos nocturnos dolores artuum. Idem. Aquant ex ea deftillatam commendant ad oris ulcera; candem Pet. Bembus efficaciffimam omra

calculum expertus est. Idem. Inter specifica adversus maniam habetur Agrimoniain aqua fontana decocta, Dolaus Liba C.5.

2. Agrimonia odbrata Park. Cam. Eupatorium odoratum C. B. Eupat, alterum odoratum & auna ticum Col.

Agrimonie vulgari adeò fimilis eft, ut vix una ab altera nifi naribus admota dignofcatur. Com auten vulgaris inodora & ingrata eft, hac adeo odorata eft & aromatica, ur ab illa diverim qui que, niti flore & fructu cadem effer, judearet. Verum fi rectè expendatur effigies planes, minor parum eft & rotundiore lobo, fed vix differente, colore verò pallidiore, tactu vilcolò & odori fagrantii nobilior, & fapore aromatico jucundiffimo adfiringente. Radice ex nigro rubente fibrola: reliquis verò candem dicas. Æftate & Autumno etiam invenitur perfecta.

Planta lequens Agrimonia proprie dicia species non est, cum fructum lappaceum non producat: nec fatis fcio an ad hanc Sectionem pertineat nécne.

3. Agrimonia similia C. B. Agrimonoides Park, Col. Pimpinella folio Agrimonia nonnullis.

Hujus radio parva eft, fibrofa, lignofa & rubefeens. Folia habet terræ proxima longis, hirfuis do drantalbus, rub-feentibus penolis harentia, Fragaria, fed nigriora & plura, Agrimona modo dipofita feptem, inter que alia magis parva interfunt, ut in Agrimonia etiam obiervatur, hirita, not ha, per ambitum ferrata, dentibus Agrimonia minutioribus 8c acutoribus, vertim tola retumbra. funt. Caules producti plures, veluti fupinos, hirfutos, rubentes, alis tribus vel quature divilos; in quibus folia nunora harent, pauciora atque rotundiora, auriculas habentia circa canlem, it in congeneribus : in quotum fummo tres aut quatuor finad infant utriculi hirfati, cytinorum form, par vis, multis inciture per oras limbrati, luceum habentes floren parvum Agrimonia, quen in digibus locis vix exert, fed intus post illum fructum concipt: quo decilo fructus productus, oblongos roundus, Tritici grano aqualis, Lagenaria cucurbita modo binis ferè tuberibus formatus; & perfectus ex fe decidit, harbitanem utriculum relinquens. Sapore est abstergente, ficcante, & amaro. O dorata etiam est, media inter suaveolentem & vulgarem Agrimoniam.

Aprili mense floret & Maio perficitur, locis incultis inter vepres & frutices ad Matesii radices Tempus 67 Septentrionem respicientibus, & ctiam Æquicolorum montibus.

CAP. X.

A. Circaa Lutetiana Ger. Lob. Lutetiana major Park. Solanifolia Circaa dicta major C. B. Ocrmaltrum verrucarium I. B. Enchanters Dinht-fhabe.

 $\mathbf{R}^{Adix}$ alba, crebris intercepta geniculis oblique fub terra reptat, fibris fubinde demiffis. Cau-les pedales aut cubitales, creéti, tenues, medullá farêti, vix culmum craffi, teretes, brevi lanugine hirfuti, non ramofi. Folia ex adverso bina, pediculis semuncialibus aut digitalihanding many non tamon a star of a diversion bilan, pediculis femuncialibus aut digitalinum longacecunt, floribus rarius difpofitis, albis, parvis, binis petalis bifidis conflantibus, cum duobus flaminibus & flylo. Calix pariter bifolius. Singulis floribus fingula fuccedunt femina lappulata, deorfum reflexa. Florum pediculi tenues, breves, nulla ad exortum fuum appofita habentes for liola seu ligulas.

In umbroffs humidis, inque fylvis & ad fepes non rarò provenit.

Plantz huic natura florem bifolium dedit, & quidem foli ex omnibus quæ in Anglia fponte proveniunt, nobis faltem obfervatis. Fab. Columna duas præterea meminit dipetalas, nimirum Hypecoon legitimum Clusii, seu Cuminum siliquosum Matth. cui tamen Clusius florem hexaphyllum tribuit, on egantament of the petals duobus reliquis multo majoribus. Ego quamvis plantam iplam in transmarins viderim, non tamen florem adeo curiosè inspexi & observavi; & Alsines facie novam plantam à se in Phytobasiano description. Quicquid fit, flore bifolio unà cum fruetu echimato planta hac ab aliis omnibus hactenus descriptis abunde distinguitur, ut prolixâ descriptione ei non sit opus.

Circaa Lutetiana minor Park. Solanifolia Circaa Alpina C.B.

CAP. XI.

De Pimpinella sanguisorba.

Impunella recens vocabulum eft (ut & Bipinella) à foliorum binis ordinibus pennatim seu plumatim, digestis sumptum, vel à forma ancipitis securis sive Bipennis. Sanguisorba dicitur quòd fanguineos fluxus fiftat & forbeat. Hujus note generices sunt folia pinnata, spice craffiores è seminibus dense stipatis; semina tetragona, quibus slosculi infident.

Lib. IX.

A. 1. Pimpinella vulgaris five minor Pavk, hortenfis Ger. 7, five fanguiforba minor hirfuta, &. 8, five minor lævis C. B. Sanguiforba minor J. B. Buunet,

Radice longa fusca, cum amarore aliquo adstringente, tenui, ex pluribus in unum cocuntibus composita niutur: ex qua caules attolluntur pedales & cubitales, spadicei, angulosi [& ramosi;] in quibus capitula glomerata pluribus flosculis confertim congestis, quorum finguli ubi quaterna folode, extra propuration de la confection confection conference quorum migrati un quaterna 10-lode, extra propuration tia, intus viriectoria explicaverint, flamina numerofa oftentant nunc lutea, nune purpurantia, breviora aliàs, aliàs mufcoso barbito unciali circiter dependentia. Singuli autem folculi ingulis seminibro nudis, brevibus, quadrangulis, per maturitatem cinercis infident. Folia ab una radee numerosa, Melonis odore saporèque cum adtrictione, è pluribus foliolis pinnatim ad pediculum seu costam tenuem, rubescentem, hirsutam adnexis, exiguis, subrotundis, circumquaque profundè serratis, supina parte atro-virentibus, prona glaucis composita.

In montofis pratis & pascuis præsertim solo cretaceo frequens invenitur.

Hujus radici adnascicius quibusdam in locis granum rubrum, quo utuntur tinctores ad colorem Cat-melinum, unde sunt qui pro cocco habent, & Coccum radicum appellant, monentibus Lacuna & Anguillara.

Que de hujus viribus traduntur ad duo capita reduci possum. 1. Quòd fit cardiaca & alexiphar-maca. Hine virens vino injicitur ad cor exhilarandum, cíque gratiam conciliat communicato sapore & odore aromatico, Melonis amulo: praservat ctiam à peste & morbis contagiosis. 2. Quòd fit altringens. Hinc usus ejus in profluvio mensium eximius, in fluxu alvi, hæmorrhagia quacuncunque, in vulneribus & ulceribus ficcandis, glutinandis & fanandis.

D. Bowle pulverem herbæ aut radicis exiccatæ cum faccharo rofato exhibere folitus erat in hæmorrhagia narium, sputo sanguinis aut tabe pulmonum. Idem inspersus [sine saccharo] ulcera can-

Mm 3

crosa compescit ne latius serpant.

Locus.

Locus

HISTORIA PLANTARUM. In mictu fanguinis laudat confervam fuperbibita aqua Solenander 3, Confil. 27. Idem non repudi

ârit radicem conditam, Saccharove obductam. it radicem condutant, Sacchard Cookeana. An herba aftringens utilis elle poffit in arena & calculo, ut nonnulli volunt, Lectori confideran

An herba altringens utilis ene point in areita et catetio, it normani control dam proponiums; item an lieni indurato, an Afeiti incipienti conducat.

Henrici II. Galliarum Regis venator bona fide affeveravit. Pimpinellam ad pracavendam hydro. Phobian tantam vim obtinere, ut quicunque cam aliquot diluculis, vel in acctariis, vel alio que phobian tantan vini opinice, in quotingo tani anglos periorite possit. Palmar, de mossi tentire possit. Palmar de mossi tentire possit.

nom. Panchovius refert Regem Chabam, finito quodam prælio 15000 vulneratos ufu Pimpinelle re

ftituifle.

2. Primpinella fylvestris Ger. major vulgaris Park. sanguisorba major C.B. Sanguisorba major store spa-duco J.B. Excat Burnet.

Radix huic craffa, oblique acta, cum amarore aliquo altringens. Folia plus quam duple majora funt quam Pimpinella minoris, novena aut undena ad unam coftam adnexa, Betonica foliorum funt quam l'impineille minoris, novena aut unoena au unant contait autora, presinte notoria antula, profunde ferrata, glabra, odore & fapore codem cum minore, alternatim caulbus ádnata antula, profunde ferrata, glabra, odore & fapore codem cum minore, alternatim forces in folcabreres, Caules teretes, tennes, lavos, bicubitales & altiores, intus concavi, firiati. Flores in folcabreres, habitiores feu capitula oblonga glomerati, fipadicei, tetrapetali, finguli fingulis infidentes fomenta oblongis, quadratis. Florum fpica caules terminants, nec ullum eis Imponitur folium. In paluftribus & pratis humidis & lurofis nafeitur.

* 3. Pimpinella sanguisorba inodora C. B. prod. minor inodora Park.

A fanguiforba minore vulgata differt foliis & odore. Nam in hac folia longiora funt que inila magis rotunda: in hac inodora quæ in illa odora.

Hispaniæ indigena eft.

4. Pimpinella maxima Canadenfis . . . . Cornuti max. Americana Park. Breat American Dur. net. P. Sanguiforba hortenfis maxima Ger. emac.

Radix vasta & carnosioribus fibris diducta caulem facit vere definente procerum, rotundum & articulatum geniculis, à quibus egerminant ramuli plures, ex intervallis foliis donati, Pimpaelle nostra majoris effigie & colore similes. Causeulorum apices non in globum aut in glandemateurs, northe majoris eniglie & colore infines. Cauncinorum apices nor in genomi aut in genomi aut in genomi aut in genomi fed mille flofculis in longiorem fpicam compositis fastigiantur. Flores alternis vicibus hiant accument inferiores primi, superiores politemi: singuli quattor foliolis crucis modo adversis interse con-Rant, Evalculo aduectuntur fubrotundo, quatuor finibus fulcato, veluti plicati aut contribuia Suppoli rotundi finus referentes. Ab hujus cavitate tres aut quatuor apices funduntur. Flor ex visit subalbeseit. Sapor, odor, color, nullatenus à vulgari nostrate different.

Hujus oft & alia species, ad cam omnino accedens nisi quòd spica sit brevi, glomerata, N.

tamen rubră. Utraque folia gerit longiora & magis ferrata quâm nostras major.

5. Pimpinella Agrimonoides. Morif, Pral.

Hujus folia prima facie Agrimonia foliis quam proxime accedere videntur, fi futa & villofa, rachi feu nervo medio aliarum Pimpinellarum modo adnexa, ii dente : gratifimum controctata spirant odorgm. Caules pedales in quorum cynno procession glomerata, feminibus striatis gratissimi odoris onusta.

* 6. Caminum fykvestre Park. Ger. splv. capitulis globosis C. B. splv. primum, valdt chunum, globulojum J. B.

Varie divaricatos ranios dodrantales, teretes habet, medullá candidá plenos: folia palmum longa, puntata, Pinquinella Sanguiforba foliis fimilia, foliola fingularia profunde ferrata. Extremis ra mulis harent glomerata capitula, è villofis candidis penicullis, quibus femuna adharent, congella quibus finipecta funt radiata foliola, profunditis incila & veluti fonofa. Morifonus nofler femulatural distribusis hermales. plenius deferibit hoc modo. Semina fingularia producit, non binatim juncta, ut in Unibelliës, oblonga, in fuperiore & tonuore parte hirfuta, feu villis pappifve plurinis donata, reticulo globii. è quatuor pinnatis feu plumofis carinis & lobis plurimis angulois veluti lancis composito mirabilisti tura artificio circumvallara.

Odore ad Paltinacam tenuifoliam accedit: Cuminum nec odore, nec fapore refert. Locis glareofis circa Aquas Sextias Gallo-provinciae ubertim crefeere feribit Lobelius in Adv. Fohis & capitulis ad Pimpinellam Sanguilorbam accedit, Semimbus pappofis ad Valerianam-

CAP. XIL De Thalistro.

Halictrum seu Thalictrum, Odanser no Odanter. Similitudo figurarum x & n scriptura varictatem peperit. Forte à same virco, dictum est, cò quòd dum germina protrudit elegan

Eus characteristice sunt folia umbellatarum in modum divisa, sfores staminosi, semina ut in umbelliferis ftriata. Nonnulla tamen species Thalietri dicti semina folliculis inclusa gestant.

1. Thalistrum majus, folliculis angulofis, caule lavi J. B. majus florum flaminibus purpurascentibus C. B. montanum flore purpurco Park. montanum 3. Clus.

In cubitalem vel fesquicubitalem altitudinem excrescit, ramosis, rigidis, politis lævibúsque & concavis caulibus donatum: folia Aquilegia lavia, cjusdem panè coloris, & fermè inodora, amaricancaris cantina toriacian. Journal of the resident petit caris, continue monora, amarican-tinecim acimionia: flores cen mulcaria conferta, ex radiatis flaminula, in orbem acis, dilutam Violænigra purpuram referentibus, apicibus tamen obfoleto colore luceóve præditis, compacii. Radies fibrofa, multiplices, tenues, externe nigricantes, interne alba, fapore non ingrata, quatuor weluti coffis constant. Semen in folliculis angulofis, tenue, longum, fuscum.

lati coffis contrant. Semen in romeans anguions, tenney anguin, micum.

In fylvois Jure montis proje Thuiri obfervavinus: J. Bauhinus in monte Saleva prope Genevam Leens & Tempa.

Tempa. Se Julio femine maturo.

florentem Junio, & Julio femine maturo.

Lib. IX.

Thalistrum montanum album C. B. montanum album 1. & 2. Clus. montanum majus Park.

Solo floris colore à pracedente differt. Duplex est (inquit C. Bauhinus) unum altius excrescit. Solonos colore a praecuente umat. Dana en mantes until arius excretet, for candido admodum gravis odoris. Hoc est Thaliertum montanum 1. Cluf. montanum majus Park. alterum flore albo etiam, paulò humilius, minùs ingrati odoris : quod Thaliertum montanum minus album Park.

2. Thalistrum speciossissimum glaucum semine & caule striato J. B. Thal. majus slavum staminibus luteis vel glauco solio C. B. Thal. majus album Hispanicum Park. Thal. majus Hispani-

Hominis interdum proceri staturam adaquat vel etiam superat, radice slava, multas sibras à lathe obliquas circumquaque spargente, sapore amaro. Caulis autem rectus, singularis, nullis alis ramíve brachiatus [Parkiníono in duos trelve ramos divifus] purpurascens, inanis, crassitudine digitali, perquam longis internodus interceptus. Folia ex articulis nascuntur, quos vagina amplectuntali, perquani tongis interiorus interceptus. 2011 e.a. attenti in quanti facturati, quos vagina ampiecturati, Talidai majoris migroris latiora, fi fingularia facetes, colore utrinque fubcæruleo vel glauco, fapere amano 8, acri, odore gravi. Summum caulis faftigium in furculos alquot abit, quibus flores infident mulcofi ex meris fibrillis luteis compositi. Semen tegitur tunicâ tenui, non anguloso sol-

2. Thalietrum Canadense Cornuti. Thalietrum Americanum Park.

In Canadenfi folo nascitur Thalietro similis bicubitalis planta, foliosior tamen slorisque eleganin canadem non nateriul i indicato inima poesonata paratus, control unicon nonque enegan-tioris, que achiber ab radice mulis frute(cit, atro-purpurcis, genicularis per intervalla, quibus & hine inde plures adnascuntur cauliculi, foliacea quadam valvula candicante à primario caule sepa-rati. Esta laber Aquillegia & ordine & figură limilia, colore tamen glauco diversa. Flor in cacomine muscarii specie, globulis mulici dilute purpurascentibus constatur, qui dun dehiscunt sin quique fola divisi mille alba filamenta ostendunt, quibus luteus apex prassicitur. Julio mense fingula filamenta dum deficiunt in totidem semina degenerant, longiuscula, triangularis forma, oxtante quadam per fingulos angulos epiphyfi membranacea. Sapor totius plantæ dulcis est, radíxque dentibus pramanfa, & lingua appolita substantia pinguioris & viscidioris esse sentitur, cum pauca admodum acrimonia.

Glutinandis vulneribus præsens est remedium si contusa apponatur: ex aqua coeta suppuratio-

Habetur, autor Parkinsono & minor hujus species floribus purpureis, apicibus flavis.

4. Thalictrum sive Thalietrum majus Ger. majus vulgare Park. majus siliquâ angulosă aut firiata C. B. nigrius, caule & femine firiato J. B. Mondow fine.

Pulchre virentibus felin, licet saturatius tinctis, splendentibus tamen, longis, angulosis donatur. Combs rigidi, striati, inanes virescunt, & ad viri altitudinem, & majorem aliquando, excrescunt. Flyah perquam exigui, herbidi, pentapetali, calicum expertes, cum numerofis intus framinalis, pralongis, ex herbacco flavescentibus. Singulis autem flosculis singula succedunt semma, striata, nuda. Radix fibrofà, buxei coloris, ingrati, amaricantis faporis.

I ocus.

CAP.

In

Varietas.

403

De Herbis Umbelliferis. Lib. IX.

405

Vires.

In pratis, locis humidis & ad rivos non infrequens eft.

In pratis, iocis numicis & att inventori interpretation virente & minore, cauliculo rotundiore, nul. lasque strias habente. Verum Dodonaus non videtur Thalictri species probè distinguere.

Folia in oleribus admixta alvum nonnihil commovent, autore Dodonaco. Radicis decoctum idem potius præstat, Optimum Rhabarbari substitutum est. D. Palmer.

Thalictris quibusdam in locis in Italia, teste Camerario utuntur contra pestem; in Saxonia con.

tra Icteritiam.

A. 5. Thalictrum nimus Ger. Park. C.B. Thal. minus five Rut o pratenfis genus minus, semine fine to I. B. The leffer Meadow Auc.

Thalictro majori cum folliculis fimilis, non ea tamen utplurimum huic proceritas: caules tenus. ores, non minus tamen rigidi: folia confimilia, craffinfeula fed minora, five fit spontanea, five ores, non minus tainen rigiai: jona comminus ciamatena lea minus, in ponanea, ine culta, fitu & dispositione cadem. Radix tenuis, fibrosa, lutea, repens. Flores ex stammibus componuntur, capitulis minoribus, colore ex fusco ad luteum vergente. Semina striata.

In cretaceo folo circa Novum mercatum, Lintoniam, & alibi ad collium radices in agro Cantabrigienfi copiosè, necnon in montibus circa Malham & Settle Comitatûs Eboracenfis pagos.

* 6. Thalielrum minimum fætidissimum C. B. Park. J. B.

Caule est rotundo, pedali, in ramulos diviso: foliolis pluribus, in tres lacinias divisis, anterius de Caute ett rottindo, pedan, in raminos utvio. Jordan parados in et aleika salak incifuris, denticulatis, fuperna arto-virentibus, inferne pallefecaribus. In ramidorum fallges flofeuli patvi, mufcoff, ex plurimis ftaminulis compositi, quibus fuecedune exigua valuta, oblogo, floren transcriptorum de compositi, ex plurimis framinulis compositi, quibus fuecedune exigua valuta, oblogo, fenæ, feptenæ, fltiatæ, apie incurvo donatæ, lbique invicem junetæ, capillaceo oblongo pelkab infidentes, femen exiguum includentes. Tota planta odorem fætidnimum fpirat & in Vallefa is

7. Thalictrum prateuse maximum Monspeliensium asperioribus seu rugosis foliis. Hott. Bles. Botan. Monsp. Moris. prælud.

Ad ternos aut quaternos pedes altitudine afcendit. Folia supina facie rugosiora sunt & diluitis viridia quam pratenfi vulgari. Et tamen à D. Magnol quarit, annon fit Thalictrum pratenfedi tius longioribus & magis atris foliis Cluf? Flores edit mulcofos, luteos; semina striata reliquorum

Locus &

Tempus.

Locus.

In pratis ad levam parum ultra Latera fitis abundat, Junio & Julio florens. An Thalictrum pratense elatius, longioribus & magis atris foliis, & quodammodo solendenti-

* 8. Thaliëtrum pratense angustisolium C. B. Thaliëtrum minimum Park.

A Thalietro minore montano albo parum differt, foliis scil. minoribus magisque inciss, color magis glauco seu canescente: caulibus pede non multò altioribus, floribus magis flavis, & noci-

Qu. an à pracedentibus specie differat.

9. Thalietrum angustissimo folio Park. pratense angustissimo folio C. B.

C. R. prod.

Radice est flavescente, ex aliquot fibris oblongis craffinsculis composita : caule bicubitali, rotundo, profunde canaliculato & geniculato. Ex quolibet geniculo folia plura prodeunt oblongas, plerasque angustissimas, tandem & ternas lacinias secta: at caulis in fassigio in rassaus dividicur, in quibus flores plures, muscosi, pallidi, ad luteum vergentes, veluti in oblonga spica difpositi, quos valvula tenues, parva, minutissimum semen continentes, seguuntur. Ad fluvium Lycum propè Augustam Vindelicorum in Germania collegimus. C.B. In prats Michelfeldensibus æstivis mensibus floret.

CAP. XIII.

De Fumaria.

Umarie herbie notissima res fumis nomen quondam fecit, quoniam vis illi contra hominis oculos laebij mosa sit, qualus in sumo est. Claritatem facit munctis oculis delachrymationemque ecu sumus, unde

nomen accepit varo. Plin. lib. xxv. cap. 13.
Fumaria: nota characteristicæ sunt folia Umbellatarum in modum divisa. Flores spicati ad pa pilionaccos accedentes, in calcar quoddam retrorfum producti, pediculo è media parte egeilo ha

A. 1. Fumaria vulgaris J. B. Park, non bulbofa I, fen Officinarum & Dioscoridis C. B. purpurea Ger. Capnos Lob. Herba melancholifuga Cat. Altd. Fumitozu.

Gultu tota est amaro, *radice* mediocriter crassa, alba, fibrosa modice. *Caulis* nunc unus, nunc plures, brachiari, angulosi, inanes, glabri, colore partim purpurante, partim in albo virente. pluros, brachiau, anguioni, minoso, gainti, como partini purpunante, partini in albo virente.

Folia ima ex longis pediculis, latuifculis & angulofis, tenuiter diflecta ad Umbellatarum fore modom, glauca, alternatini caulibus adnata. Flores congefti in fpicam, qua non è folii ala oritur, fed ex advora caulis parte, tenues, oblongi; quos fi curiosè contempleris quatuor petalis finguelle ex advora caulis parte, tenues, oblongi; quos fi curiosè contempleris quatuor petalis finguelle. les conflare deprehendes. Superius & majus in tres partes dividitur, feil, in Inpremam, quæ in los contrare dependencias. Ouperius de Inigio di tres partes urbandir, ich in inpremam, que in apicem rotundum terminatur, & inferiori floris petalo opponitur vidui labium alterium, pariterque in medio enimente viridi lineà infignis eff, & laterales duas, que ftamina aliquot apicibus describes de la contrare de la contr que in medio chimente. Petalum inferius, cui pars fumma fuperioris (utdixi) respondet, angustum elt. & longum, fumma parte in rotundum dilatatur, cochleare figura fua referens. Petala duo laen alia exigua funt & brevia, in acutum definentia. Singulis flofculis fingula fuccedunt femina, subrotunda, cranio similia.

In fatis & aggeribus terrenis frequens eft.

Lacue

A. 2. Fumaria major scandens flore pallidiore. Fumaria altera Cass.

Hac omnibus suis partibus major est quam precedens. Flos ei speciosior, coloris incarnati quem vocant, media parte seu labello saturatius rubente: Sapor etiam planta quam illius

Folionum pediculis vicinas ftirpes apprehendir, codem ferè modo quo Nafturtium Indicum, aliàs remount pouceus verme et um pracedente commune est, ut ab alis observatum. Ego e-quidem in hac primum specie qualitatem illam animadverti, Jacobo Boberto monente; cui etiam præcipue & præ aliis convenit.

In fais, vineis & hortis unà cum præcedente reperitur. Hane die puto Fumariam alteram Cess. longioribus cauliculis; rarioribus foliis, slore candicante, cui purpureum quid inest; oriturque magis in parietibus & circa maceries, cum altera in arvis magis prorenat; quam C. Bauhinus Fumariæ nescio cujus viticulis & capreolis plantis vicinis adhærentis

Aliam adhuc Fumaria vulgaris varietatem foliis tenuissimis, flore albo circa Monspelium repenri autor est C. B. & confirmat D. Botan. Magnol, quem consule.

Eadem præcedenti videtur.

Famaria minor folio oblongo capillaceo C. B. Capnos Cretica Clus. Fumaria major Cretica Park. Fum. altera tenuior Syriaca Cam?

Ex femine Creta allato Clufio natum est hoc genus, Fumaria vulgari majus, nec minus succulentos habens cauliculos, angulolos, teneros, procumbentes: folia minutim incila, & capillacea ut Hilpanica, fed duriora. Flores confertim in oblongiulcula fpica nalcuntur, extremis ranus, vulgaris floribus candidiores, deorsum spectantes extremam virescentem partem occupante susci maculà. Illis succedit semen ut in vulgari, quod maturum facilè decidit. Radix tenuis, flavefcens. Annua est ut vulgaris, & Junio Julióque floret.

Fumariam nostram majorem scandentem describere videtur: omnes enim nota conveniunt;

proinde hanc ab illa non separandam arbitramur.

Fumaria purgat bilem & humores adultos, verum magna dosi exhibita. Sto cum illis (inquit Vires. C. Hofmannus) qui aiunt mentem Mesue & Avicennæ esse, succum quidem dari debere ab 3v. ad xi, decoctum autem ad xx, pulverem à iii ad v. Hine clarum & purum efficit fanguinem. Noftrats verno tempore herbam ipfam in fero lactis decoquunt & decoctum propinant ad fanguinem. nem depurandum. Hinc etiam mire prodest morbis omnibus humores prædictos [biliosos & serosos] fequentibus, ut Lepræ, Scabici, Pruritui, impetigini, ferpigini & fimilibus cutis vittis; aiunt & Lui

Diurenca est ut & sudorifica. Ideò datur aqua Fum. in Luc Venerea, & in peste cum The-

Obstructiones hepatis reserat, pérque urinam icterum ducit. Conserva, inquit C. Hofmannus, apud me in magna æstimatione est ad expediendas viscerum obstructiones, post universi purga-

Succus ejus vel aqua destillata oculis indita caliginem corum discutere creduntur; hinc plante nomen, quod claritatem faciat inunctis oculis delachrymationémque ceu fumus. Plin.

Estentia Fumaria, itidem succus ejustem, cum sero lactis in Melancholia per aliquot dies assumi potest. Ob Sal etenim volatile quod continet duturnam non sustinet coctionem. D. Somme è Dol. Lib. 1. C. 9. S. 15.

3. Fumaria

Λ. I. Fumaria

406

Locus.

 Fumaria miner five tenuifolia fiorecta J. B. minor tenuifolia C. B. Capnos tenuifolia Cluf. Lob. F. minor five tenuifolia Park. Fum. tenuifolia Park.

Radice est tenui, simplici, alba, rectà descendente, paucis & brevibus ad latera fibrillis donat, fapore amaro & lunguam excalefaciente. Cadiculi inde excumt plures, medio reliquis firmiore & majore, dodrantali, striato, concavo, ad intervalla falia alternatum nalcentibus veltuo, è quorem alis ramuli excunt. In simmis caulibus & ramulis fibrer in spicas breves densasque compacti, via pulcheri ini colorum varietate. Flosati singulares (qui non ommes pariter aperiuntus, serius emi simmi, cittis imi) breves, linattes, supremo foliolo coloris purpuralcentis carnet, murcone cuellato, ex luteo virulantes; foliolo ganello subjecto, exteroquin albo, mucrone atro-purpure, imum locum obtinet subtensium foliolum, fili instartenue, coloris carnei. Singulis soloculis singulas subjectidada. Folia minora & tenuius dificata quam in reliquis Fumariis, velut Rute spredictis minime, aut Chamizmeli qua è radice exeunt longis inssident podeculis, segments autem finto brevoribus; quae caules occupant breviores habent pediculos, segmenta longiora. Tum caules tum folia glauca sinue & incana, glauco quodam velut polline asperia. In soliis nullus aut admodum levis militi gustanti centuar anatoro.

ninni giutatta tentatti attator. In arvis inter fegetesprope Olbian Gallo-provincia oppidum fpontaneam obfervavinus. Invenitur autem plerifque Hifpania regionibus, in arvorum marginibus & juxta vias ac femitas, teferente Clulio, qui nonnullis etiam Gallia Narbonenfis locis obfervare fe memini. Æftat

Planta quam descripsimus, quamque Clusius & Lobelius intelligunt titulis superius allatis D.M. gnol atque criam nobis cadem videtur cum Funnaria tenuifolia compresso sentem Lini instar Ha., Blass, quicquid repugnet D. Morisonus: Nam & Lobelius senen compresso simum et ribius, & Classia in teone sua hujusmodi semen appinxit, & D. Magnol se cum semine Lini legisse afferit. Care planta quam nos in Gallo-provincia invenimus huie tam similis erat quam ovum ovo; quamis in viretis nostris star su recet Lobelius) caducis & procumbontibus cauliculis oriatur.

LIBRINONI

PARSSECUNDA.

De Plantis Umbelliferis.

MBELLIFER A dicuntur hoc genus planta, quia carum pleraque flores gellantin Umbella feu Corymbi fipeciem difpofitos. Quid autem Umbella in Phytologu figuficet Libro primo, qui eft de Plantis in Genere explicuimus.

Hujus quidem generis species omnes sfores in caulis & ramorum fastigiis coaceratos gestant, non tamen semper in Umbella formant dispositos. Notae ergo Umbellatarum centores & characteristicae, quae ommbus in universum & solis conveniunt, sunt Flores pentapetali & ad singulos bina semina mada simul juncta.

Câm autem in unaquaque Plantarum tribu genera intermedia feu fubalterna recté conflimer, & notis fuis characterifteis definire perdifficile fit, tum in Umbelliferarum longé difficillimen, de tres pracque ationes; nimirum, 1. Ob fpecierum multitudinem: 2. Ob plurimarum confutionem & fignificationem incertam. Câm enim weres boc genus plantas tanquam fatis notas & familiares breviter deferipferint, paucis & generalibus notisaldits, Recentiores pro cipidique capit alia alis, & non raro divertifiims plantis cadem nomma accommodatum. Time in Sefehos v. g. Libanotidis, Panacis, Dauci, Liguifici tor ferè fententis funt quot capita.

Praterea in hoc genere manifeltè oftenditur, notas à feminis formà fumptas non femper optimo effe generum indices, neque que feminis formà convenium vel differrut genere parter convenie vel differre: fiquidem in genere Cumini datur alequa fpecies hirfuto & hifpado femine, que in alis omnibus partibus & accidentibus, figurà, colore, odore, fapore, &c. cum vulgari Cumino femine firato levi convenie. Quis Stafurun à Paffinaca latifolia quacum in omnibus partibus can exaètemenie, ut vis Ovum ovo fimilius fit ; Quis itidem Sium feu Paffinaca maquaticam eidem folis olore & fapore fimillimum, non potitis cum Paffinaca dicta conjungendas flatuerer, quam ob folam feminem in forma external diffimilitudinem diffraflendas & procul a fe invicem removendas

N. Plantas umbelliferas utplurinum calidas effe. Annotavit D. Palmer.

Planta Umbellifera funt vel folio

Latis, planis & compressis seu soliaceis; soliis

Latissimi; store

[Mibo, petalis cordatis, radice lignosiore: Sphondylium.

Pallide luteo, soliis

[Minia ramosis & propermodum pinnatis, semine minore, radice camona, escatenta; PASTINACA LATIFOLIA.

[Ramosioribus, radice minus carnosa, succifera; Panax Heracleum.

[Paulò angustioribus.]

(Pinnatis, feminis margine

SPlano & æquali; TORDYLIUM spurium, Granulato seu crispo: TORDYLIUM genuinum.

(Ramosis, Petroselini aut Apii; Oreoselinum.

Compesito, pinnato aut triangulato; ha autem Seminibus vel

In lacinias angustas, Carotæ, Cicutæ aut Saxifragæ pratensis divisas

Succo lacteo turgidæ; Thysselinum.

Saxifragæ pratensis; Daucus Alsaticus.

In tenues lacinias Faniculi amulas dissectis, scmine

Minore, foliis Fœniculaceis

In fegmenta longiora & capillacea divifis, radice annua; Anethum.

In fegmenta paulo lationa tripartito divilis & fubdivifis, radice perenni; Peucedal

um.

Magno, oblongo;

S In medio tumidiore, alà foliaccà finuosa in summo bisidà cincto, colore albente; sapore acri: TBAPSIA.

Compressione, per maturitatem nigro, caulis medullà sungosa, igni concipiendo idonea: FERULA.

Tumidioribus; vide Tabulam fequentem.

Integro aut laciniato duntaxat.

SECTIO

SECTIO PRIMA.

De Umbelliferis semine lato & compresso seu foliaceo, aut etiam ala foliacea cincto.

CAP. L

De Sphondylio.

PHONDY LIUM, Expression, dictum fortaffe ob odoris gravitatem à Sphondyle insecti genere odoris gravis. Pena. Marcellus Sphondylium à spondylorum in spina dors, & phagenere ouoris gravis. rena. iviateonia spinoria internativa de la pula don, & pla langii ciuldem nominis forma dictum existimat : fiquidem rotunditate duo hacinter les milia funt, & ambo perviam cavitatem habent, qua muliebrium fuforum verticillis funda funt. Ego nullam hic fimilitudinem video.

Note hujus characteristice sunt folia in hoc genere latissima, slores albi, cordati.

1. Sphondylium Ger. vulgare Park. vulgare birfutum C. B. Sphondylium quibufdam fin Branca urfina Germanica J. B. Cow Darfney.

Radice nititur alba, fimplici, altè in terram descendente, sapore dulci & nonnibil aci, mahili seu nervo intus grandi, lento & tenaci. J. Bauhinus saporem servidum & subanarum laguam vellicantem ei attribuit. Felia à radice orta longis pediculis hirfutis infident, duabus pinaruncun-ingationibus composita, cum impari in extremo in tres lacinias profunde diviso: singulæ ciamale late funt, laciniate, & per margines crenate: Folia autem brevi utrinque lanugine pubelcont tate unit, izemate, et per margines cienate: Fond autenties margine land implement quarque in caule funt, ils que à racide non multim diffimilia, origine lard membrando quarque in caule finut finu fino egreffum amplectuntur. Caulin fimples bicubitalis, tere, finas, Atriis minus eminentibus quam in Paftinaca, intus concavus, villis rigidiufculs hirfutus, ab imofla trus minus emmentious quam in Pattinaca, inius conteavus, vinis riganuciaris antious, annolus, trus riganuciaris antious, e quoreum parite finanti minus exent. Caulis ad interriodia noninfili reflectitur, fecus quam in Paftinaca latiolia. Eini in umbellas fummos caules, & ramulos terminantes digefti, albi, quam Paftinaca majois, penapetali petalis bifidis & velut cornutis. Nulla in hac exortum umbella totalis aut partialium crompetan petalis ofitus ex veiu comunis. Funda a macovatan Hant foliola: Semen foliaceum , pallidins quàm Paftinaca. In humidioribus piatus, pafcuis & agrorum marginibus, & propèrivulos abundè oritur.

Quas Diofeorides & Plinius Sphondylio vires afferibunt, non videntur huic planta convenie, unde meritò ambigitur, an hæc fit verum & genuinum Antiquorum Sphondylium, quanti, dian

ptio Sphondylii apud Dioscoridem ei non ineptè quadret.

Radix, autore Trago, valet ad emolliendos & deprimendos tumores, præfertim vero maticis, epatis & lienis. Succum herbe expression unquentis emollientibus Chirurgi admiscent.

Fuchfius hujus radicem candem habere cum Acanthi veri radice facultatem vult, niminum esse catoriam & leviter inciforiam. Ab Acanthi veri viribus longissime diltare placet Gelnero: sustage tur C. Hofmannus.

Schroderus quinque herbis emollientibus Sphondylium accenset, & usum pracipuum externum esse scribit in clysteribus altisque paregoricis quarumcunque formularum, & urplurinum in cata-

Poloni & Lituarii ex Sphondylii foliis & femine cum aqua, addito fermento, potionem coquere feruntur, Parft dictain, qua pauperibus fit loco cerevifia, fi Dodonaus vera recenfet.

Semen hujus plantas, in fallor, quan Paffinace fylveftris appellatione infigniture egregiumelt in Hylterico paroxylino. D. Willia e Jo. Anglico.

Gratus cibus funt Sphondylii folia cuniculis.

2. Sphendylium majus aliud laciniatis foliis Pavk. Sphend, hirfutum feliis anguftisibut C.h. Janget Cott Parfucp. An Sphendylium crifpum J. B. Tab?

Avulgari foliis folum differe: nam cum vulgare foliis fit amplis, plerunque ex quinque paribes latis, fubrotundis compolitis, hoc folium habet in lacinias oblongas, angultas, acuminatas, hilpa in alias, inordinate tamen, divilas, & per marginem crenatas.

Hoc in pratis Alpinis Rhaticis observavit C. Baubinus: in Salopia Anglia invenit D. Rawla, 12 ferente Parkintono. Londino millium in horto nostro Cantabrigia alumus; unde accepenant Lon-

Pracedentis varietas potius effe videtur quam species distincta; natura in multis hoc modo la

" 3. Splon. ilam

* 2. Sphondylium Alpinum parvum C. B. Park. J. B.

C. B. prod. Caulis huic pedalis, qui in fummo in alterum ramulum triuncialem dividitur; quem folia cingunt Cantin nuc peans, qua mantan automatin annotatin università que in partes tres, vel etiam quinque, alias fubrotundas, alias acutas, per marginem crenatas & hirfutas dividuntur. Umbella fosculir candidis, latis tamen, fimmo cauli infidet, quibus semen planum, latum ac tenne succedit. Tota planta levissimis pilis

Ex Austria Alpibus C. Bauhino missum fuit.

I ocue

* 4. Sphondylium Alpinum glabrum C. B. Park. J. B.

C. B. prod.

Radize eft craffa, eaque albà: Caule bicubitali geniculato: foliii ficulneis, glabris, (qua abíque pediculo palmum longa, duas [uncias] lata fum) communiter tripartitis, fed non ufque ad pediculum divifis, per margines crenatis, quorum inferiora pediculis palmaribus, hifpidis & fubalperis donatur. Caulis fummo umbella foculorum candidorum, fed quàm in reliquis speciebus minorum, insidet. Semen succedir subrotundum, planum, cujus summitati apex infigitur.

In monte Wasserfall observavit C. Bauhinus.

Losus.

5. Sphondylium majus free Panax Heracleum quibusdam J. B. Pan. Heracleum verum, siculneo folio Park. Pan. Sphondylii folio, sive Heracleum C. B. Panax Heracleum Ger. Pres. cules his All heal.

Procesa est herba, caule bicubitali & altiore, canaliculato, quem laxus utriculi instar complectitur schimum pediculus: sunt ca verò duorum circiter palmorum longitudine, paríque latitudine, circumfeiptione fere rottand, mil quinque aut fex lacimis rotunditas interrumperetur, ferrata, mi-nis apera, minúfque hirfuta qu'am Sphondylli nofitratis. Floir, veluti in Angelica, utricul com-prehenduntur, quo difrupto in umbellam explicantur latam florum alborum, cordatorum; quos expopularimia noftratis Spinodylin, nifi estentantu natan promo anomin, contanomin ; quos este cipunt fomia noftratis Spinodylin, nifi estent paulo majora, plana itiden ut illa, duplicia, alba, for quatuor ftriis nigricantibus, interna facie duabus donata, gustu acri 8c aromatico, non tamen iucundo

Videtur d Sphondylio vulgari in co potissimum disserre, quod speciosior & major, quodque solia integra obtineat.

Magna est apud Botanicos confusio de hac herba. Lobelius alibi eam floribus luteis esse scribit: alibi, in Belgis hortis flores albos promere.

CAP. II.

De Pastinaca latifolia.

Altinaca, Σπουλίτω, à pascendo dicta videtur, nam radices ejus cibus sunt vulgaris, quæ corpus abundè alunt saginantque. Turnebus autem in Adversar. lib. 8. cap. 23. ex eo dici putat quod referat & quasi habeat pastinum, quomodo vocatur instrumentum quo vineæ fodiuntur. Voll. Etymolog.

Staphylinus (inquit C. Bauhinus) fortè à colore uvæ nigricantis dicitur, cujus coloris unius radix est. Sunt qui à similitudine radicis Bryoniz.

Pastinace laufoliæ notæ genericæ sunt Radices carnosæ esculentæ, flores lutei, folia pinnata potiùs quàm triangulata.

Elaphoboscum dicitur hac herba, quoniam fama est hoc pabulo cervos resistere serpentibus. Ex Diofeoridis, Plinii, Galeni & Columella de Sifere verbis colligere conatur Columna hanc planam Antiquorum Sifer effe abfque dubio ullo. Radicem namque Paltiquez fativa fimilem forma & sapore, verum amariore atque odoratiore, omnésque Pastinacæ generi adscripsisse, atque Pafluacan vulgarem five domesticam appellisse. In hae radice nervum inesse longitudine, qui eximatur postquam elixata suerit radix, non solum dulcedinis causa, sed quia tenerior sit pars reliqua exterior, cibóque aptior atque gratior. Hoc & in Pastinaca sativa vulgari, & in Rhaphano prospici, præsertim cum radices sint benè adultæ, duriorem enim tunc continere nervum, cibo ineptum. Reliqua apud Autorem vide.

1. Paftinaca sylvestris latifolia C. B. latifolia sylvestris Park. Ger. Germanica sylvestris, qui bufdam Elaphobofcum J. B. Wild Parinep.

Radice nicitur alba, simplici, fibras aliquot majusculas è lateribus emittente, odore & sapore Pastinace sative, à qua non aliter qu'un cultu nobis differre videtur, inquit J. Bauhinus. Caule assurgu fimplica bicubitali aut tricubitali, erecto, rigido, striato, crassitie pollicari aut majore, brevi lanugme hufuto, intus concavo, ramoso, Folis per intervalla alternatim positis vestito, Pastinaca tawa familibus, verum minoribus obfentius virentibus, & in apricis interdum lanuginofis præfertini Quæ

I'mes:

Locus.

408

Lecus.

Locus.

Ulus.

qua è radice excunt. Ab imo caule ad funmum ufque ex alis foliorum egrediuntur ramuli umbd. que è radice excunt. Ao into came au mandio cauli infidet. Flores exigui funt, flavi, pentape Lut florum fuffinentes, minores quam qua medio catin innicat. Finet exigin tunt, HaVi, Dentage tali, reflexi, quibus fuecedunt femina Palfinace fativa fimilia. Exortum radiorum umbellam toq. tali, reflexi, quibus fuccedunt femma Patinacce iauve minita.

Learnair rasionari uniocitam totalem componentium nulla circumfant foliola, ut neque umbellas partiales. Folia componuntur ex lem componentium nulla circumitant romoia, in neque uniforma particles. A componintur ex pluribus alarum conjugationibus, & alae inferiores ex aliquot pinnulis feu lobis circum oras dentais, & in acutos apices excuntibus.

2. Pastinaca latifolia sativa Gor. Park. C.B. sativa latifolia Germanica, luteo slore I R Common Barben og manured Parinep.

J. B. Culinis notiffimæ Paftinacæ lujus radices fingulares funt, longæ, turbinatæ, craffæ & camofe, minus tamen quam Carotae, albae, in medio nervo duro donatae, magis grato quam Silarum fapore Ab his caulis lurgit bicubitalis & procerior, firmus, ftriatus, inanis, multis alis concavus Folia Pim. Ab instantis ungit occupants to processor, manus, manus, manus and contains to the pinella majori non ineptè compares, fed multis numeris majora, atro-virentia, hirluta, fapore grato & aromatico quoque. Flores in ampla umbella lutei, quorum finguli quinque fololistefexis to & aromatico quoque. Fure: in ampie unibelia medi quoque insulitenti unibilicum medium viridantem circumstantibus constant. Semen latum, compression & folia-

eum. In hortis colitur. Aiunt ex femine fylvestris iterata satione in solo pingui & opulento sativam se. ii, quemadmodum ex Staphylino feu Carota fylveftri Carotam fativam. Quod fi ità fit, nondi

fert Staphylinus fylvestris specie à sativo.

Radices hujus dulces funt & palato gratiffima, multum nutriunt, & corpus pinguefaciunt pz Rapis aut Carotis, unde & Venerem excitant: flatulenti quoque aliquid obtinent. Eduntur codz cum butyro condita, Quadragelimali rempore, tune enim fucco per hyemen concocto maxime cum outyto contacts, enamagement empore, une cum nace per nyanen contocto magne dulecfeunt & tum faporis tum falubritatis gratia pracipue expetuntur; nec enim adeo commendbiles sunt antequam frigoris insultum senserint.

es tunt antequam ingoris muncum temerint. Refert Cafalpinus ex his radicibus cum Saccharo Electuarium confici ad vires recreands convaleteentibus & puerperis, communitimum rufticorum remedium: appetentiam quoque prefare. racicements & paerpers, communium nutricorum remedium: appetentiam quoque palare. Incidendi, attenuandi, detergendi, obstructiones aperiendi facultatem inesse fapor odorque de monstrant. f. B.

Dodonaus femen calidius & ficcius effe, urinam movere & flatus difeutere afferit.

Qui hyeme colligunt radices (inquit J. Bauhinus) caveant à Cicuta vel Cicutaria. Dum sum Montbelgardi vidi duas familias in quibus qui decepti edebant pro Paffinaca pende extindi eau, Montoeigardi vidi quas raminas ini quious qui decepti edesante pro l'attinaca petre. Extincit estis, fiel fublicivati vomitu, Theriaca & Saxonico pulvere, itériquo purgantibus falvi evaferunt. At noftrates afferunt Paffinacas ipías vetuftiores & annofas delurum & infaniam inducere, indi

& cas Madneng, id eft, Pastinacas infanas vocant.

Agriopastinaca Cretensium V. Petroselinum Creticum C. B. in capite de Apio.

CAP. III.

De Panace Herculeo.

Anax quali काजा के कि , omnibus remedium afterens. Plin. lib. 25. c.4. Panaces iplo nomine omnium morborum remedia promittit. Theophraft Hift. lib. 9. cap. 12. quatur general proponit, Syriacum, Chironeum, Æfeulapeium & Herculanum. Carterium Panacs Harclei dieti, de quo agimus, nota funt folia lata Paffinacæ, verum magis compolita lata mola, flores lurei, radix gummifera feu fuccifera. Hac planta Dodonæo aliifque iphifimam Pa naces Syriacum Veterum habetur.

Panax Herculeum majus Ger. Panax Pastinacæ folio, an Syriacum Theophrasti? C.B. um Pa nax costinum ejusdem ex sententia fratris & nostra. Pan. Heracleum alterum, sive progrinum Dodones Park, itemque Panan coltinum seu Pseudocostus Mastholi ejustem. Sphondjio vel potius Pastinace Germanice assimis Panax vel Pseudocostus store luteo J. B.

Foliir viget interdum fesquicubitalis tongitudinis, latitudinis cubitalis, aspeciis, hustitis, atto vientibus cum nitore quodam, in alas divilis ex adverso sitas, casque rursus pinnatim subdivisas in filia Paftinace Germanice foliis fimilia, ferrata, tres, quattiove uncias longa, binas lata, in obulum nucronem definentia, pediculo admodum hirto & afpero. Caules aliquot cubirorum, brachim: Umbelle inaqualis longitudinis mufcariis Peucedani in morem conftant florum luteorum. najora quam Paftinaca Germanica, Sphondylii feminibus paria, compressa, lata, simbriam aban habentia, cum in medio nigricent, acria & linguam mordicantia.

In Sicilia non longè à Caftello Puzallu sponte natam observavimus hanc plantam.

Ex hujus vulnerato, præfertim circa radicem, caule fuccus æftivis menfibus manar. Opopused Ex hujus vulnerato, prafertim circa radicem, caule fuecus aftivis mentibus manat, Opponare finulis, fiponte concretecns, odoris quidem exigui, fed guftu excalfaciens: idque affate feridi ciram in Belgio. Ex femine in Opopanacis grumis reperto hac primum in Belgio canta thirps elicitam in Belgio. Ex femine in Opopanacis grumis reperto hac primum in Belgio canta thirps elicitam in Belgio. Hinc, & rectè quidem, colligit Dodonæus plantam hanc ipfiffimum effe Panaces Systems.

Vererum. Idem confirmat Paulus Boccone his verbis, E caule hujus plantæ incifo extillat gum- * Journal des Vecrum. Idem comunes Acuae Doccone ins verois, L caute hijus planta incide extillat guin. * Journal, in quoddant flavicais, quod Ballami (pecies est, ad onne genus vulnera & plagas sanandas, expo. Scavon., rientia teste, longe utilistimum, fi forma emplattri parti affectæ applicetur. Guinni autem quod m. 1676. ex hac planta emnat genuinum Antiquorum Opopanax censendum est, quandoquidem ex onni. M. Jan. ex hac planta cumma general proposition of populars cemenaum er, quandoquidem ex ominibas Panacis fecicleus in Europa huculque cognitis inilia obfervatur que finilem redebit fuccum. Quin affirmat, idem Paulus Boccone, Panax ifthoc femine hirfuto Siculum [quanvis non in Sicilum Angoldina (C. W.) na tantum rea cuam cuca axiompenium in Galha Narbonenfi oritur] Panaci Syriaco è quo Opopa-nax elicitur, idem prorfus effe, cum utrumque primò tria edat folia, poftea in quinque divifa. Ex. Adverfariis D. Tancredi Robinfon. Quin affirmat incin I anno Societies de la Companya de la Companya

Oritur ctiam cum Libanotide Cachryophora in clato colle prope molendinum dictum juxta fluvi-

um la Mauffou. Botan. Month.

Lib. IX.

Prestant (ut referunt qui important) Pseudocosti radices ad omnes cerebri & nervorum frigidos Vires: Prattant (un custom of important) a tendocont nances at omines cerebit & nervorum frigidos affectus, ad pectoris vita, & ad ventriculi cruciatus, & veifecum omnium obfirtactiones, & ad renum, veifect & tueri morbos l'deoque auxiliantur diutino capitis dolore affectis, vertiginofis, comitalibus, stupidis, veternosis, convulsis, resolutis, asthmaticis, tustientibus, ictericis & hydropicis. Exdem flatus pellunt, vermes necant, urinam ducunt, calculos ejiciunt, monfes & partus cient. Infunduntur carundem decocta ad coli cruciatus, & coxendicum dolores. J. B. & Matth.

Crerum Opopanax (quem hujus planta; fuccum concretum esse non est cur Dodonao sidem Caregonus) emolit, digerit, flatus dictutti, purçar i pinitam craffam & lentam à partibus remotis, cerebro, nervis, fenforits, juncturis, thorace: Uvulæ delapfæ opitulatur (fuffitu intus immifo) Schrod.

Signa bonitatis funt color extus flavus, intus albus aut fubflavus ; fapor valdè amarus, odor gravis, confiftentia pinguis, facilè in aqua folubilis, levis, tenera, friabilis, &c.

CAP. IV.

De Umbelliferis foliis latis quidem Pastinacæ, verùm quàm illius minoribus, pinnatis, seminis margine non granulato, seu Tordyliis spuriis.

Ordylium (inquit * Jo. Bodaus à Stapel) nomen impositum, quòd semen ferat copiosum, * Comment. circinatum quafi toreumatis elaboratum, orbiculatum, compressum, geminisque valvulis in Theophr. conflatum, clypeoli speciem referens. Nota ejus sunt folia Pastinaca amula sed minora, History, 15. radix tenuis non carnofa; Semina plana non granulata ad margines.

1, Caucalis major, semine minus pulchro, hirsuto J.B. Seseli creticum majus C.B. Ger. Ses. Cret. hve Tordylium majus Park, An Caucalis Lusitanica Alpin. exot?

Duorum cubitorum altitudinem ferè caulis affequitur, hirfutus, striatus, inanis, in ramos divisus. Folia prima subrotunda, similia quodammodo Elaphobosci, sed minora, serrata, hirsuta, alia longiora, breviora alia: Umbellæ parvæ, flores parvi quoque, albi, quorum flosculi externi quædam habent foliola majora, bipartita. Semina peltata Caucalidis Syriacæ, sed multò minora, hiriuta, umbone rubente, fimbrià albà, sapore aromatico.

In hortulo nostro Cantabrigia: aliquot annos aluimus. Semine maturo perit, eóque deciduo se renovat. I Bauhinus invenit sponte nascens & florens mense Maio in Sabaudia prope Common, non Locus.

longe à S. Mauritio, itinere Geneva Lugdunum.

Hac planta in multis à pracedente differt, ut v.g. seminis simbrià plana seu æquali, non crispà seu granulataut in illa.

Quam Cantabrigia: aluimus planta ad nos missa est Londino Caucalidis Hispanicæ nomine. Semen autem non erat, (quantum meminimus) hirfutum, prout illud describit J. Bauhinus, proinde forte hac diversa est species, & quam depingit Alpinus Caucalidis Lusitanica titulo.

2. Tordrium maius alterum luteum heingenor Col. Sefeli Creticum fructu majore C. B. Sefeli Creticummajus luteum Park.

Huju radix parva est respectu planta, fibrosa, candicans, dura, sapore inter Pastinacam & Eryngum dulg, aromatico. Folia congeneribus affinia, verum plante congeneri purpureo flore fi-miliora, najora & laviora, gultu partum acria. Caulem habet parem, ab imo alis divilium, tenuem, tereem, Artatum, parum hirlutum, circa imum purpurantem, ficut foliorum pettoli. Folia binis tantum lobis dividuntur aut terriis circa fummum. Flores lutei Anothi in magna umbella, nullas habenes barbulas magnitudine dependentes, ut in aliis. Fruttus édit cartilagincos, latos, magnos, comprellos, aliis majores, virentes: at cum proficiuntur limbo externo & umbilico candicanto, nec hirfutos sed laves; parum vel nihil extuberante limbo, ruffaque linea umbilicum dividente; in summo Thlaspeos fructus modo infractos, ad cordis figuram accedentes, apices inde exerences, habentes in umbilico fingula femina, compressa, ovali effigie.

Maio floret & perficitur.

Hoc genus in horto cultum duntaxat vidit F. Columna. Fructús virentis sapor acrior, dulcis, parim naribus & cerebro in mandendo ingratus, gravi aromatico guftu.

Lecis.

2. Caucalis

Lette.

2. Caucalis major Clusio J. B. Ger. emac. maxima Park, maxima, Sphondylii aculeato semine C R

Gaucalis hac omnium maxima Clusii multos à radice producir stolones, rectos, bicubitales & tri-Caucaus nae orunnum maanna Caum munds a march gentes, Itriatos, intus cavos, geniculis in terceptos, & in plures ramos divifos, fub quibus latá fede admafeuntur magna alatáque folia, in terceptos, es in paies tamos avvios, no quanto sant aco cambiento paies and ambient incila es ferrata inflat foliorum Angelica, ex aero virentia. Summis ramis adnatemuturum belle candicantium forum, fubrus nomihil purpurafeentium & ad carneum colorem accedentium belle candicantium forum, fubrus nomihil purpurafeentium & ad carneum colorem accedentium quibus fuccedunt lata femina, fere ut in Sphondylio vulgari, fubhirfuta, & fummo mucrone bifida and

quibus succedunt iata jonna, tercut in spinongyio viugari, monituda, ce inimio interfolio linda aquesta qui inflar finarium. Radicem habet albam, duram, lignofam, taris fibris praditam. Menfe Septembri fata illico emergit, viridifque permanet tota hyeme, quam commodè ferre potett: Subfequentis anni Junio flores, maturum femen fub exitum Julii & Augusto producit, quo ad

maturitatem perducto perit.

CAP. V.

De Umbelliseris latis Pastinacæ foliis, semine simbrià granulatà aut crispà cincto, seu de Tordyliis.

1. Caucalis Syriaca cum maximo semine J. B. Gingidium latifolium Ger. latifolium Syriacum Patk foliis Pastmace latifolia C. B.

Lantula est bipalmaris & major, radice simplice, tenui, alba: Coliculus hirlutus, striatus, amori. Laminia en opanimis e major, rame impres, centi, alca i alta, rotundiora, rens, tortundiors: Folia Baucia five Palinaca Germanica, alata, rotundiora, & folis fingilaribus conflata, plerunque ternis vel quinis, craffiufcula, crenata, hirfuta, fubalpera: Esfait albicantes, apiculis faturată purpură tinctis, umbellatim quidem, fed sparsim dispositi, longis solionum auticantes, apiciuis taurata purpura tincus, imponatin quiterii, tecupa illu dipona, tongistollomi figimentis protentis obvallantur, odore nullo excellente: quibus etiam nondum delaplis pracocioni ficcirefonti femina finul juncta, multa, incana, villofa, compressa, per maturitatem putchie polita, duplicia, multo majora, etiam triplo vel quadruplo, quàm sequentium duorum, quibus simila, cifpà abbaque, simbria umbonem cinericeum circundante: (In iis lineae dua, nonnihil nigicante, compressa della compressa quales ferè Sphondylio vulgari:) Saporis aromatici.

Rauwolfius hujus femen ex Syria allatum J. Bauhino communicavit. Hujus umbella flore delapto in fe convoluta & claufa cernitur Paftinaca tenuifolia aut Giardii

in modum.

2. Tordylium five Sefeli Creticum minus Park, Sefeli Creticum minus C. B. Ger. Caucalis mina pal-

chro femine, five Bellonii J. B.

Tenuem, fignescentem, albam radicem demittit & simplicem: caulem habet pedalem aut majorem, firiatum, hirfutum: folia per conjugationes longo pediculo adnexa, fubrotunda, fema, alpera & piloli, minora quam Caucalidis majoris, semine minus pulchro birsnto; quibus peninssimila bus Caucalidis majoris foliis habent fimile. Flores in unbellam digefti, fimiles, candid, quomo uns Caucanus majora tonis nascat minie. Profes in unicenant digent, innies, candid, quomie tiam folculi exteriores najora habont bipartita folia: peltata femina, pulchriora, non ità histo, fimbria candida cripia vel granulata ambiente. Sapor plante ferè qui Staphylini. C. Bauhinostores & femina odorata, ac nonnihil acria Myrrhidis guitu.

J. Bauhinus Monipelii (ponte provenientem vidit, ubi cam copiosè oriri in vincarum magnibus, praccipue circa pontem Caftri novi, testatur ciam D. Magnol in Botan. Monsp. Nos cam in Sicilia

erca Melfanam obfervavimus.

Floret Junio, & Julio semina perficit: in calidioribus regionibus maturiùs. D. Magnol Seleh Creticum majus Lob. Obf. non alter quam magnitudine à minore hic descripto differre pacat. J. Bauhinus Caucalidis fue majoris femine minus pulchro fynonymum facit, que certè planta est omnino specie distincta.

> 3. Tordyliam minimum Apulum Col. Sefeli Creticum minimum C. B. Sefeli Apulum Creticum minimum Park.

Col. : dilujus radix tennis admodijum, albicans, dura, dulcis, aromatica & calfaciens eft. Folia Coimdrina, majora que radici pressipna, hirlum, mollia; quorum primum oblongum, rotundis crais per anolitum unatum, iclaminatum longum; latitudine verò unciam parum imperans i alterna verò duns equat, nam veluti lacinias & majorines lobos haber: Terrium caulis uno harrens longo duns equat, nam veluti lacinias & majorines lobos haber: Terrium caulis uno harrens longo duns equat, nam veluti lacinias & majorines lobos haber: re petiolo, binos lobos habet diffinedos, paryos, rotundos, fejinincali diametro, & in cacamine be lium majus & oblongum, primis angullis. Quartum circa tertiam caulis partem harens, caro fimile eft, fed minis: Quintum vero tantundem ab inferiore diffans, minus omnibus eft, &2 carnis folium quod imminet. Ex illus 82 capilis finu & geniculo ramulus exit. Caulis midus el

fupra folium tertia parte, hirfutus, ftriatus, durus, tenus, umbellam habens fylvestris Pastimacæ modo cum basi foliacea, longis foliosi hirfutus constructa, ipsámque planam & expansam, brevimodo cum particolar de la compania de la compania de expaniam, brevibus intus perioris, in quasia para and continuity interest intus traminous; in fingulis verò flo-rum corymbis tres flores exteriores barbulas habent magnas, binas ut in congeneribus, quorum ma-dio infunt minora, & umbella exterius pendulis barbulas armata videtur candidis, minutis intus flosculis remanentibus. Hujus semina adeo similia sunt vulgari, ut non nisi magnitudine disferant. folculis remainant minora, & umbilico nigriore. Maio adhuc virentia purpuradum, deinde albi-cant, & folia decidunt è caule, ut planta cognofci nequeat, nifi à femine minutiore fetitulis fimili, per ambitum exiguis extumescentibus granulis vallato, ut in congenere, sed minora omnia: Sapore aromatico, odorato, amariusculo.

In incultis & fylvula illa propè D. Rocchi adem Cirinola observavit Columna.

Lean.

CAP. IV.

De Umbelliferis semine soliaceo, Petrosclini vulg. aut Apii foliis.

 Арши montanum nigrum J. B. VI. five montanum folio ampliore С. В. item VIII. feu montanum nigrum cjuldem. item Daucus VI. feu montanus Apii folio minor cjuldem. [& Park.] in feutentia fratris, adeóque ex una planta tres facit. Apium montanum vulgatius, & Apium montanum Parisiensium Park. Oreoselinum Ger.

Oliu est per terram expansis, Apii hottensis, nigrioribus, durioribus, modice acribus & amaris, odoris nonnuhil aromatici, & quasi vinosi, pediculo membraneo purpurateente caudem ambexis procerum, multiolicem, non multio amplexis procerum, multiplicem, non multium craftim, foldum, friatum, nonmiluil rubenten, ramofum; in quo umbella florum albent, femináque post se relinquint longe solits acriora, benten, fatherant, in the amount forms about personnel por te reinfluitir iong compelle, latte & ferè orientata, colore ante maturitatem plenam, modò unidi. Radix infigniter craffa, molls, fuprema parte capillaci, nucs forfique abida, sapore acri, amaricante, ingrato nonnihil, succum è vulnere remittens lactescentem. viscidum, resinosium.

Plenam & accuratam omnium hujus plantæ partium descriptionem è Cordi historia transcriptam vide apud J. Bauhinum.

In Germaniæ montofis & ad latera montis Juræ non procul Geneva copiosè provenit. In summa amat montosos arenosósque tractus, ut recte J. Bauhinus. Cordo Polychreston dicitur à Germanico nomine Declaut.

2. Libanotis altera quorundam, aliis dicta Cervaria nigra J. B. Libanotis Theoph nigra Ger.

Dancus selimoides major Park. montanus Apis folio major C. B. Sarsiyagia Venetorum Ad. Lob.

Radices plures digitales, capite Mei instar capillato, in unam coeunt, que sensim attenuata pedes duos aut tres horsum illorsumque vagatur, altiùs humo depacta, foris nigricans, intus alba, lentan mucilaginem vulnerata manans, fapore refinaceo, aromatico, grato ad Palfinaca Germanica accelens faporem: fubfiantiá teneriufculà: Folia cubitalia quae tum à radice, tum caule oriuntur, longis appensa pediculis, aliquatenus Petroselini Macedonici divisura & effigie, rigidiora, glabra, glauci forè coloris, crenata, l'apore remissione quam radix: Caules autem ferulacei, striati, duos, tres quautorve cubitos alti & in alas divisi, umbellas sustinent amplistimas stosculorum albicantium, prinfquam dehiscant purpurascentium. Semen latum ad Pastinacæ latifoliæ semen nonnihil acce-

In palcuis montofis, inque vineis ad Rhenum in Germania, & in collibus Geneva vicinis co- Louispiosè iponte natam observavimus.

CAP. VII.

De Umbelliferis foliis tenuiùs incisis, Carotæ, succo lasteo turgidis.

 Apium fylvestre latteo succo turgens C. B. Apium fylv. sive Thysselinum Gev. Thysselinum five Apium fylvestre Park. Apium fylv. Dodonei, Thysselinum quorundam, planta latteo Jucco turgens, locis humidis proveniens J. B.

Uum triumve cubitorum caules, striati, angulosi, glabri, ramosi, inanes, ima parte ex susco rubentes, ex quorum geniculis rubentibus oriuntur pediculi dodrantales & cubitales, caulium ritu striati, angulosi concavíque, folia sustinentes Carotæ, glabra, valdè incisa, atroviren-

Lenn

Leem.

Louis.

Locus.

Locus.

Leens.

HISTORIA PLANTARUM.

tia, lackeum liquorem, fi rumpantur, reddentia, fupore ingrato, mixtà cum amarore atrimonii. Um. beliam gerit fiofenforum Petrofelini, albidorum. Semen retundum, planum Anethi finule. Dod. Radau. spargit complures, digiti minimi ferè craffitudine, longitudine alias palmari, aliàs dodrantali, canli das, codem cum folis sapore.

das, codem cum rous tapore.

Juxta lacus (inquit Dod.) uliginofis ac humidis locis, in ferobibus aquas refides habentibus, quandoque etam Alnorum juxta veteres truncos reperitur, Junio ac Julio flores ac femen proference. Hane plantam nobis nondum videre contingir. Morifonus in Alnetis humidis paffim circa Blafa

. 2. Sefeli palustre lactescens acre, foliis Ferulaceis, slore albo, semine lato J. B. palustre late. feens C. B. Park.

Foliss of Ferulaceis, radice longa, subfusea, ingrato admodum gustu, ceu fervore non exiguo fauces tentante, quem culta deposuit : caule ramoso, tricubitali; floribus candidis in umbellis; se mine lato, foliaceo, lactefcens.

Hujus unicam plantam reporit Camerarius in quadam palude fylvæ Norimbergæ vicins, neque alius quifquam, quod fciam, botanicus præter cum fibi observatam meminit. Certé ex desengone

ad fequentem plantam quam proxime accedere videtur.

Morifonus in omnibus pratis humidis circumjacentibus provenire scribit, seménque sere sibs. nem æstatis. Folia habet multò tenuius incisa & longiora quàm sunt Thysselini.

CAP. VIII.

De Umbelliferis quibusdam semine foliaceo, foliis tenuiter, Cicutæ aut Seselios pratenfis modo, divisis, succo limpido seu aqueo.

. 1. Apium cicutæ foliis, Selinum alterum Clusii, semine lato J. B. Apium peregrinum Cune folio C. B. Ap. montanum verius Park.

Ulta habet ab una radice prodeuntia folia, Cicute foliis non diffimilia: sed que culem ambiunt minora funt : Caulem cubito majorem, fape unicum, nonnunquam plus, & in his umbellas candidorum florum, quibus fuccedit femen latum, minus tamen quam Ferulæ: radicem digitalis etiam craffitudinis, albam, odoratam & utcunque acrem.

Provenit apricis & à Sole illufratis locis: Julio floret, Augusto semen profert in Salmantiens

2. Sefeli Massiliense Ger. Mass. Ferulæ solio C. B. Massiliense alterum Park, Massianse Nuperorum, folio aliquatenus simili Visuage I. B.

Hujus folium dodrantali circiter longitudine & latitudine, tenuiter diffectum, cafuris Vilnage, utcunque latioribus, vidit J. Bauhinus : florentem aut femen ferentem non observavit. Semen Camerario longius & Litius est quam Fæniculum, odoris vehementis. Lobelius Seseli suum Massiliense Ferula folio describit, majoribus, crassioribus, latioribus, latiusque sparsis Fœniculi foliis: cante cubitali & proceriore: semine in umbellis Mei, compresso, carnosiore; gustu Seseli Athiopia aut Peloponnensis, valde aromatico. J. Bauhinus dubitat an Lobelius eandem secum intelligat

3. Umbellifera Alfatica magna, umbella parva fubluted J. B. Daucus Alfaticus Park C. B. item Daucus Hispanicus ciuldem Parkinfoni.

Indicta, quod sciam, Herbariis est hac planta, proceritate hominem æquans aut major; caule tubente, ftriato, geniculato, inani, firmo fatis, & in ramos divifo: ad cujus fingulos nodos pediculi, caulem ceu vaginà amplectentes oriuntur, longi cubitum unum, ex cujus lateribus alii breviores prodeunt, folia luftinentes Sileris aut Apii petrai modo divila, sapore amaricante & aromatico pradita. Umbella pro planta ratione parva, Apii umbellis pares, ex floribus conflantur luteolis, quorum fingulos component foliola quinque cum apice longiufculo in medio. Semen, Anethino fimile, foliaceum, latum, ftriatum, fapore aromatico, fubacri & amaro. Radix lignofa, rugis arata, vegetiore Japore pradita eft quam femen.

Inter Colmanam & Sultz, stem inter Colmanam & Ruffack reperit J. Bauhinus, Octobris quinto

cum flore & femine maturo.

Dauci Alfatici descriptio apud C. Bauhinum exceptă folum umbellarum magnitudine huic convenit. Hanc etiam plantam in Palatinatu copiofam observavimus.

4 Carvifolia J. B. C. B. Carum pratenfe Park.

J. B. Carvifoliam voco herbam radicibra fingularibus, pluribus, valdė longis, faris tenuibus, intus forfique albis, fapore virofo Coriandri virentis, nixam: caules emittentibus bicubitalas & aktores, Perifique albis, fapore virofo coriandri virentis, nixam: caules emittentibus bicubitalas & aktores, Perifique albis, fapore virofo coriandri virentis, nixam: rrofelini fimiles, tenues, striatos nonnihil, glaucos & angulosos, medulla alba fungosa plenos, ramosos: folia partim a radice statim, partim ex caulium geniculis, quæ membranco, striato pecijmolos: Jelia parum a rando majni, parum ex caunum gonicuits, que membranco, friato pedi-culo obroleunt, oriuntur, Cari folis proxima, latiora, majora, glabra, palmo longiora ditam pri-ma, dividurà Paftinace: Iylvestris vel Petrosclini vulgaris, longoribus tamen segmentis (per chama, unidad and a superval discurses fulcum exarat) qua ex intervallis cruces ramofas canaliculata rachi annexas a-mulantur, (apore acriufculo & nonnihil aromatico.

Flores pediculis inaequali longitudine, canaliculaus, umbellatim digesti sunt, parvi illi quidem, & superna parte ex luteolo pallescentes & ferè albi, aversa rubentes: quibus decidentibus seminum rudimenta purpurascunt, matura verò lata, striata, fimilia fere Pastinace Germanice seminibus, glabra, aromatica cum amaritudine & acrimonia. minora quam Pencedani, pallida.

In Montbelgardenfi Comitatu florentem invenit J. Bauhinus inter Bluffans & S. Mauritium in Locus.

dunctis, itidem inter Dampierre & pontem Vaujaucourt.

CAP. IX.

De Umbelliferis semine soliacco, soliis in tenuissima segmenta Fæniculi æmula divisis ; seu

De Anetho.

E Anethi Etymo nugantur Grammatici. Alii "Annou quasi invictum, quod cibi excitat appotentiam. Verius annou dictur roce in and sur, quod sine curlin sponte sina ferature, id eff quod cito corfear; ve lut apand Theocriti Scholasfen habeur obe no ano strong status, quod sursum ascendat sive eat, id est, quod rectum sit, sive in rectum allurgat, Bod, a Stapel, in Theophr. hift.

1. Anethum J. B. Ger. bortenfe C. B. bortenfe five vulgare Park. Dill og Anet.

Femoulo perfimile est, à quo tamen in multis differt; 1. Radice annua, inutili. 2. Caule minore & humiliore, ut qui fesquicubitum rariùs excedat. 3. Foliis magis glaucis, & odore minùs grato quam illius. 4. Semine latiore, foliaceo, fapore acri, minus grato etiam quam Freniculi. Umbellis florum luteis pariter, fed minoribus.

In horis feitur, féque è femine deciduo, fi permittatur, quotannis renovat; nullibi tamen Locus. (quod feiam) apud nos in Anglia fponte oritur, ut quidam feripferunt.

Herba, fed practipue femen, digerit & discutit, maturat tumores, auget lac, conciliat fomnum: Viret. Venereos appetitus minuit, fingultui vomituíque medetur. Schrod.

Oculis nocere & visum habetare dicitur: quod nobis mirum videtur, cum Fæniculo, (quod omnium consensu visum acuit) simillimum sit, tam qualitatibus quam facie externa, nec minus potenter flatus discutiat.

Tenera coma: & radix recens vim habent diureticam, cáque calculofis non parum prodesse certum eff.

Solent nostrates hujus semina aut etiam folia muria, qua cucumerulos pro acetariis condiunt, incoquere, ad faporem & odorem gratum communicandum, & frigiditatem corrigendum.

Decoct. Anethi in olco & aq. qu. f. bibatur. Deinde frusta panis in aqua fervente madefac. prabeantur. Mirum in modum juvantur ægroti in ileo à fæcibus induratis etiamfi ftercus vomucrint. Chefneau ex Oribafio.

Ad fingultum contumacem à frigida caufa, R Ol. ex femine Anethi gutt. jiij. Ol. Amygd. dulc. 3 B. m. f. hauftus. Ad fingultum nullis remediis cedentem hoc unum habuit Otho Heur-

2. Anthum Sylv. grandins sativo, foliis Funiculi Casalp. Anethum Sylv. majus C. B. Park, Anethum Sylvefire femine exiguo Amees 1. B.

Ammeos potitus quam Anethi species, ideóque ad Ammi referendum, ubi ejus descriptionem vide. Eodem etiam pertinet, fiquidem à præcedente differat,

3. Anetho

3. Anetho similis planta semine lato, laciniato J. B. Gingidium solio Fanicali C. B. verum sem Syriacum Park.

416

Lecus.

Locus

Vires.

Plantula est Gingidio nostrati perquam timilis, radice parva albicante, foliolis semicularen. reamoribus quam in Paftinaca erratica, guftuque amarioribus: Umbella: in medio capitulum on ruleum habenti subsunt folia tenuia ut Melanthio: Semina rotunda, confertim coacia in unem quafi capitulum.

I. Bauhinus femina describit qua parte coharent mutuò aspera, rugosa, oblonga, extrinscole friata, in ambitu foliacea, fimbriata, ut in Fæniculaceis quibufdam, ab iis in eo differentia, quod pulchre in decem partes dividantur: totum femen paulò minus parvi digiti ungue vel denariolo. In monte Libano Syriæ locis præruptis, provenire feribit Rauwolfius. Hac omnia è J. Ballini

hiftoria deferiptimus.

CAP. X.

De Plantis semine soliaceo Umbelliseris, soliis in segmenta tenuia angusta tripartito divin & Jubdivifis : fen

De Peucedano.

Honderer som viit anderes id eft, Pino nomen accepit, quod Pino folium fimile habeat: qui de causa ab Apuleio Pinaftellum, id cft, parva Pinus vocatur. Alii nomen inversifle putare à fectore: Amarorem enim & fectorem advasture, vox apud poetas fignificat. Homerus II. a fait μοιο μέχα σύχα πάκειδανόιο. Πάκειδανόιο Scholiaftes exponit παρώ, εκοθεία. Hefych. πάκειδανό, έχριδικό, mer. Jo. Bod. in Theophr. hilt. p. 1086.
Pencedani note: funt tolia tenuiter diffecta laciniis tamen latioribus quâm Anethi, tripanio è

A coma que supra radicem cernitur Daararang dicta est [Germanis] hac herba, qua appel latione pilorum restis fignificatur : A soliis & facultatibus sour sentel, i. e. Fæniculum porcinum vel fuarium. A croceo illo fucco, feu à fulphureo radicis odore Sulphur wort vocant J.B.

A. 1. Peucedanum Ger. Germanicum C. B. minus Germanicum J. B. vulgare Park. Bogs in nel, Sulphur wort, Bareftrong.

Peucedano radix ex deciduis foliis comofa, craffa, altè depacta, cortice nigro obducta, fablan ta virefeente, fuccium fi vulneretur enittens fulvini, odore pieco, virofo. Caulir cibirum mum aut alterum etam altus, in aliquot ramos brachiatus, ftriatus: Umbellæ infigniter lata, tana luqu rie, ut interdum minutiores earum partes fobolem pariant Anethi umbellæ parem, in quibs fo feuli reflexis foliolis flavelcentibus conftant, framinibus longiusculis apiees flori concolore sulmen tibus. Folia ampla tiifariam dividuntur, fingulaque corum fegmenta trifariam deincess diffeentur, divitionum partibus Linaria folio latitudine & longitudine ferè paribus. Semen foliaceum, lor

gius quam latius, ftriis exteriis quaternis ferè, interius binis donatum, fapore acri & fishmao In foffis paluftribus prope Shoreham in Sullexia obfervavimus: ad Thamefin eriam flumen o piole provenire aiunt: inque fossis palustribus maritimis propè Walton non procul Harviso in Es

Prope Monspelium in luci Grammuntii aditu.

2. Peucedanum majus Italicum C. B. J. B. Park. majus Ger. Great Bong fennel.

A pracedente non aliter differt quam partium omnium magnitudine, si Botanicis sides. Pencedani radicem herbamve vi purgandi donatam fuifle Veteres prodidere, fed propter feto

rem utriulque minùs in ulum deducta.

Expectorat mucilaginem Tartaream, bilémque educit. Usus pracip. in affectibus pelloris tuffi, inflationibus, in obstructione hepatis, lienis, renum. Ciet urinam & calculofis prodeffe coditur. Extrinsecus in hemiciania aliisque generibus cephalalgia, à catarrhis ortum ducenibus in tumoribus renitentibus, ulceribus invereratis mundificandis, &c. Schrod. Veteres affections ommbus circa nervos confiftentibus, ut Lethargo, phrenefi, epilepfia, vertigini, paralyfi convenire

Gelatina five Conferva radicum pectorale infigne cft & hyftericum.

2. Peucedanum Siciliæ foliis hirfutis, floribus luteis J. B.

Cef.

Appear fimile eft Panaci Asclepio seu Ferulagini [Foliis Femiculi, storibus Inteis] longioribus tamen folii, crectis, birtutis, pediculis densis ac brevibus corum capillamentis. Caulem levem ac tenuem fert, cubitalem: servi lutos: jemino oblonga, striata, in foliaccam latitudinem desinentia, stopore resinacco. Radis Pathinaca figură, sed cortice atro: mader sicco, qui concrescir in lachrymany thuri fimilem, non folum colore, sed & odore: at sapor acris & amarus est. Caulem gignie cim folia dimiserit prope finem æstatis, perficit adventante hyeme.

Peucedanum minus foliis lobatis angustis Morif. prælud.

Hoc genus folia producit quina aut sena, nunc plura, nunc pauciora, Rachi seu nervo medio è regione adnascentia, uno extremum claudente: è quorum medio sese erigit caulis bipedalis, sustipens flores luteos umbella in modum: semina fert membranacea, rotunda, Pencedani vulgaris in-

CAP. XI.

De Herbis quibusdam semine foliaceo Panacis nomine insignitis.

1. Panaces Asclepium Guilandino, flore albo, folio aliquatenus Carotæ sed tenujori I. B.

1011 habet divifură fere Carota vulgaris, quorum tamen fegmenta tenuiora delicatiorăque funt Rariora, nequaquam ur illa hirfuta. Caules canaliculati, tenues: sumbella Anmeos vulgaris pareși, nquibus flofeuli minuti, albi. Semm foliaceum, geminum, oblongum, Thapfia quorundam femini fimile, minus, candidus, aromaricum, amarum, tres quatuorve coftas externis, interius moque lineas, sed pauciores nigricantésque habens.

2. Panaces Asclepium alterum Dalechampii J. B. Asclepium umbeilâ luteâ C. B. Asclepium Dalechampii Park.

Radice est Apii, candida, tenui, acri, odorata, folio tamen Apii aut Coriandri potius quam Forniculi, hirfuto: flore luteo in umbellis circinata rotunditatis.

In asperis locis & tumulis prope Monspelium provenire dicitur.

Locus.

2. Panaces moschatum Americanum Park. Herbatum Canadensium sive Panaces moschatum Cornut.

Planta eft bicubitalis, radice albå, longå, carnoså: foliu quæ prima prodeunt longis & latis, Coflo hortenfi aut Lepidio fimilibus, (hoc eft leviter folium in ambitu dentatis) fequentibus verò in
profundas adeò lacinias diffectis, ut illæ folii coftam ferè pertingant.

Pedalis folia longitudinis effe folent, & orbiculariter caulem juxta terram cingunt. Nec enim ulla per caulem distribuuntur, nisi forth who caulis in ramulos diductur; hac enim parte breve foliolum nafeitur, fed mutimum infil-que debite forma retinens, ibíque elt potitis vinculi loco quam folii, facrá ici disponente natura, ne viz. as pars, quæ est fragilis & impar capitis oneri, ventorum flatibus dissumperetur. Hac ergo parte caulem nodo velut geniculo roboravit, munitque tuberculo adnatiramuli extremum, & utrumque foliolo velut membrana latius extensa obduxit, quò validius obfirmaret. Cymæ fingulorum cauhum in umbillam (e spargunt, adeò gravem ut antequam slosculi hient deorsim usque nutet. Flos abus est ut Panacis vulgaris, odore præcipuus, qui è longinquo quemque invitat halitu moscho gratiore. Semina fuccedunt minùs lata vulgaribus. Tota planta subalbida est, & asperiori tomento obducta. Sapor foliorum acer est & odoratus, sub finem aliquantulum amarus: Radix verò nontantum amaritudinis habet.

Floret Septembri & Octobri.

An plantam hanc rectè hoc in loco posucrim dubito.

CAP. XII.

De Thapfia.

Hapfia ex co nomen accepit, quòd in Thapfo ejufdem nominis infula primum inventa fuerit, autore Dioscoride. Thapfix notx generica funt Folia tenuiter diffecta; Semen alâ foliaceâ fummâ parte bifida cinctum, sapore acri.

Locus.

. 1. Panax Asclepium Avulum Columnæ Park, Pan, Asclep, semine folioso C. B.

HISTORIA PLANTARUM.

Col. Radicem habet tenuem, longam, pollicis crassitie, cortice crasso, subslavo, ex elbo soris, integrandido, fungoso; medulla intus parva, lignosa, alba, totam oblique rugosam, copioso lacente. candiad, fungior, inclumanta partial partial partial partial partial partial concentration of medicaco candido turgidant, itt gummi flatim concretente, amato, ingrato fed aromatico vel medicaco carrigultu [gummi etiam invenitur fapore & odore Thuris, verum amato] cujus capur pilolim to acti gulfu | gumm etam inventuri rapore & outre 1 murs, verum amano j cupa capit pitolin eft villis folorum marcidorum. Folia non alia habet quàm propè humum in orbem sparfa, aque convexa circa caulis imum, que capillaria sunt minutis lobulis densis divisa, Millesoli vulg, mola atque hirsuits, in petiolorum alis sive costis harentibus: Folia autem tota Ferniculi similiadine sur fed majora; fingula in costas septem [hing inde tres & imparem mediam] quinque majores, & fed majora; Imgula in cortas reprem Linie inde ties de impateir incentir i quantificario duas verò parvas in imo obliquiores circa craffum petiolium rotundum atque cavum, hirfutum divifi, fofquipedalis longitudinis; lobuli verò minuti fune, quam Feniculi breviores & hirfut, Caulme foliorum centro profest fingularem Feniculaceum, bipedalem aut tripedalem ad fummum, knuem, geniculis five nodis ablique foliis diffrinctum, paucis, rectum, foliis nudum, in cujus cacunine uncan aur duas umbellas, rarò tres invenimus, Julio mente fleribus luceis onuftas, amplas, dodranali diametro, planas, verum femina perficientes extuberantes rotundantur. Semina foliacea funt, alata utrinque binis cartilaginibus, ut in Thaplia dicta, in quibus & in umbellæ centro, atque etiamin caule aliquibus concretum gummi flavelcens, odoratum invenimus adhærens. Semen verò cardiari. ne denudatum oblongum, amarum, acre, & codem cum radice odore.

Hanc propè vincam Reguli Acquamenta dictam craimus & copiosam invenimus, edito devero que loco Septentrioni adverso: alibi etiam in Apulia frequens est.

Thapfia latifolia Hifpanica Park. latifolia Clusii Gev. Thapfia 1. Clusii, latifolia, sloreluto, foni ne lato, similis Seseli Peloponnensi Lobelii J. B. latifolia villosa C. B.

Cluf.

Locus &

Locus.

Lacus.

Vires.

Ferulacea habet folia, viridia, villo seu lanugine quadam obducta, humi velut in orbem diffula, ingrati saporis, inter qua cubitalis, interdum etiam bicubitalis exilit caults, digitalis crassitudinis, nodolius, intus cavus & fungolius, raris foliis præditus, fummo faltigio magnam & latam fullmenses. bellam luteorum seu slavorum slorum, quæ dum maturuit semen, quod latum & accrosim ell, geménque haber longum & angultum, fipharicam & orbicularem figuram quodammodo refet. Le discraffa, longa, fimma parte capillata, craffiore libro vellita, foris fubbilgro vel fuíco, intene parte candicante, lacteo fucco plena, gustu amarissimo & acri, nauscan tamen movene, abo ingrata est, medius ejus nervus sungostis.

Gaudet collibus petrofis, quales funt non procul ab oftio Tagi fupra Ulyffipponem & multisalis Lufitanie Hispaniaque locis editioribus & incultis. Floret Augusto, nonnunquam maturius

Hac planta in quamplurimis ad pracedentem accedit, ut descriptiones conferenti patebit. Hinc C. Bauhino & nobis cadem videtur.

Thapfia quovundam hirfuta & afpera, Cicutæ folio, flore luteo, semine lato, aliis Seseli Polymer fiacum J. B. Sefeli Peloponnense Cicutæ folio Ad.

f. B. Herba cubitali & altiore, ferulaceo, tereti, intúsque fungoso caule, ramis multis brachiato: Pala Cicuta foliis quodammodo fimilia, craffiufcula, hirfuta multum & afpera, in alas oppofitas filipeta, quarum fegmenta fingularia femuncia longiora, ferrata : Umbella lata, lutea: femen magum, per extrema birdum, ex rotundo oblongum, labis foliaceis, fimile Thapfiæ Gargani monts, femuns : radix felquipalmaris, craffa, folida, exterius nigricans, intus alba, guftu amaro, acri & aro matico, terram versiis capillata.

Hanc plantam Lobelius & C. Bauhinus Thapfiæ latifoliæ Clufii proximè descriptæ eandem faciunt : J. Bauhinus ex autoritate Clufii diftinguit, Lobeliumque & fratrem notat. Ego C Bauhini

fententiam amplectar, donce meliùs edoctus fuero.
Invenitur in montibus circa Monspelium & Nemausum, & alibi in Gallia Narbonens. Vale Betan, Monfpel.

2. Thapfia five Turbith Garganicum semine latissimo J. B. Thapfia Carote folio C. B. minus resteta Jententia fratris.

Ampla & pulchra funt hujus folia, glabra, pedem longa, in alas per certa intervalla ex adve-fo fitas divifa, atque ex rurfum in legmenta alternata vel fortuita fublecantur, Pencedani ferese mentis fingulacibus timilia, nifi & latiora & breviora essent: Caulis crassiusculus, desinens in unitel-Les magnas, que iterum dividuntur in parvas, luteas, quibus femen fuccedir longè maximum, un-ciam longum, paulò minùs latum, lobis præditum magnis fohaceis, per extremum bifidum, findle Thaptia latifoha Cluffi, fed duplo ferè majus.

Plantam hanc in Regni Neapolitani monte Virgineo Campania, & in monte Gargano Apulia

reperiri refert Imperatus.

Thapfie radix egifve succus aut decoctum superne infernéque cum violentia purgat, ideoque intra corpus exhiberi non debet. Quidam pro Turbith per errorem substituunt. Messanesse numero funt, qui pro Turbith hac planta utuntur, ut recté Imperatus. 3. Thapfia 3. Thapfia Feniculi folio C. B. Park. tenuifolia Ger. Thapfia 2. Clusii, flore luteo, foliis tenuioribus Feniculi pent instar J. B.

Clus.

Hoc genus Thapfia cubitali donatur caule, graciliore tamen quam prima species, umbella etiam finili florem & seminis, sed minore: folia illi multo tenuiora quam illius, Fæniculi penè foliofinali Horem & Jenning, account of the man mano tenniora quam mus, Freniculi pené folio-jum inftar, nullam infigiem qualitatem habentia: radis longa, digitalis craffitudinis, foris nigra, intus candida & fungofa, acris, fummo capite villofa. fuldem quibus primum genus locis invenitur.

4. Thapfia Thalistri folio Botan. Monsp.

Rata off admodum have Thapfia, ex Africa literibus allata circa propugnaculum dictum la Tour cho prateini viola habens flosculorum luteorum, quibus succedunt semina oblonga alâ foliaceâ cin-

In horto Regio Monspeliensi colitur.

5. Thassia maxima latissimo folio C. B. maxima Hispanica Park. Th. Salmanticensis sive 3. Clusii,

magna flore luteo, semine lato J. B.

Est hac longe major superioribus, utpote Caulem habens tres aut quatuor digitorum craffitudinem aquantem, inftar caulis Ferula, & fapissimè humanam altitudinem superantem: florem & semen rapano, man diffimilia: folia antequam planta in caulem affurgat multo ampliora, in orbem tamen non fecus ac illa humi diffusa, radicem etiam craffiorem.

Nascitur hæc non folum agro Salmanticenfi, sed circa Pinciam vulgo Valladolid dictam, & tota Lecur.

Vetere Castella ad Pyrenxos usque montes.

yeare careua au ryrenzeo uque montes.
Sednec parium hallucinantur qui hanc plantam Cicutariam maximam feetidiffimam Lob. effe cenfeet. Câm Lobelius ipfe dubius fit an Cicutaria fua maxima Brancionis sit Thapsia Salmanticenfis Cluss, an potius Cicutaria maxima feetida, cámque non describit, non est cur nos de ea admoduni foliciti firmus.

Vetule Salmanticenses, medicinam ifthic exercentes, hujus radice utuntur ad provocandos menses, Vires: shifone dejectiones moliendas. Tanta autem vi tum superne tum inferne purgat, ut sumentes in

maximum periculum fæpenumero conficiat.

Thopia faetidifima Park, foliis Libanosidis fatidifima C. B. 4. Clufii, Tuepo vocata, foliis glu-tuofis, vadicengra foris J. B.

Fodem Salmanticenfi agro & vicinis locis nascitur hac Ferulacei generis planta, foliis Libanotidis, per teram fimiliter expantis, lento quodam & glutinofo rore femper afpertis, fatura viridi-tate plendentibus, radice craffa, longa, tenera & fragili, foris nigra, intus alba, fucco lacteo ple-Caulem nullum observabam, sed eum ferre dicebant rectum, tenuem, & in eo umbellam florum

pane in globum coactam. Tota planta teterrimi odoris est: unde verifimile esse conjicio non minus esse noxiam quam sit

Thapia, ad cujus genus referenda videtur.

7. Thopfia vulgaris Ger. Carotæ folio C. B. Park. Carotæ facie J. B. An Thapfia Gesneri seu Turbub Garganicum?

Et lata & longa funt Thapfiæ hujus folia, pediculo tam primario, quam aliis minoribus fegmentoum hirluo, afpero, rubente: segmenta in alis soliorum singularia, non ex adverso nascintura, alioqui tota facie Carota vulgaris solia satis referunt, hirluta, venosa. Addit Parkinsonus umbullam florumluteam esle, quam Ferula minorem, uti funt & radia & semen.

C. Babling Thapfiam Gefneri five Trubith Garganicum huc refert, minùs rectè, quia Gefnero dicitut femine latiffimo, quod huic non convenit. Idem Thapfiam Cæfalpini huc quoque resert, quam Joannes frater specie distinctam putat, quia Casalpinus Ferula, non Carota simi-

8. Thapsia Casalpino semine candido crasso J. B. an eadem pracedenti?

Caulem fert non excedentem bina cubita, candicantem veluti cinere asperso: Folia proportione minora, sed latioribus segmentis & subcandida: florem luteum in umbellis: Semen autem candidum, ftriatum, crassium & longius, in foliacea quædam labra definens. Radix subest candida, crasso capite, in ramos diviso, succo lacteo valde acri, ut tractantium & manus & facies tumes-

Locus.

Hac planta Cafalpino descripta eadem **\$1** nostra sentencia illi quam circa Messamobsensi, mus, forte etiam Thapsia Gesneri sen Turbish Garganico (ut vult C. Bathinus) & Thapsia (. rote folio. Thapfix foecies citra neceffitatem multiplicare videtur I. Bauhinus.

CAP. XIII.

De Ferula.

TErula, Græcis Ndront, à ferendo dicitur (ut nonnulli volunt) quod scapi illius pedamen rula, Gracis 84395, a terendo dictur (ur nomum vocam y quot capi mus pedamen, fruticibus ac senibus baculi & scipiones essent Plin, L.1, C. 22. Nolli frutiam leva major, ob id gestatio facilior, baculorum usum senestuti probet. Ali Ferula nomen a senestuti probet. do impolitum contendunt : Antiquitus enim discipulorum manus ferula cadebantur, unde Marin

do imponenti de la constanta d nigricantibus, quibus addi potest medulla fungosa, igni concipiendo idonea.

1. Ferula folio Faniculi, femine latiore & rotundiore J.B. famina Plinii C.B. tenuiore folio Pari Ferula Lob. Ger. femel giant,

Ad quinque aut sex cubitos excrescit, caule crasso, fungosà medullà pleno, ramoso, Fdian Ad quinque aut lex cuotos exercicis came ciano, tungos indicata personante politima, dividra Fenciulaceà, led feguenciis lationibus, Ferula glauce mox deferibende finnli di magis virentia: Umbellæ latæ forum luteorum, quibus delaplis fomen fupervenit magnum, the ceum, femunciam latum, paulò longius per extremum latescens, exteriore parte triplici ling elatiore striatum; quà gemina semina conjunguntur fibrà unica longa donata sunt. Radix crass. ramofa, lacteo fucco manans.

Odor plantæ nonnihil gratior videtur quam Ferulæ glaucæ, sapor acris.

In monthus Mellara imminenthus copiosè provente, & alibi etiam in Sicilia & Italia; plana quinetiam & procera in Narbonenti Gallia, præfertim rupibus illis præruptifque faxis projetis Lacut terraneas cryptas via qui Monspelio Frontignanam itur, ad dextram; ut recte Lobelius

Hujus caulis cum exaruerit levissimus est, quia fungosus, adeò tamen robustus, ut sufficiat po Vires & Ufin.

baculo ad fuffentandam feneturem. Cef.

Medullá caulium fungofá nonnullos in Sicila pro fomite ad ignem è filice excuffum concipiendum utos obfervavimus, cùm in infula illa peregrinaremur; unde intelligitur cur poete funcint, Prometheum ignem cedeftem furatum, cavá ferulá exceptum deportáfiem terram,

Έν κοιλώ νάς θηκι λαθών Διά τερηκέραυνος.

Hujus viridis medulla pota fanguinem fouentibus & coliacis prodeft, fanguinis erupiono filiti Semen potum torminibus auxiliatur. Diofe.

E Ferulis prima tantum germinatione corculum quoddam pastores eximunt, oyi luteum induratum referens, quod sub cineribus assatum, priùs tamen charta aut linteo madesactis involuni, mox pipere & fole conspersum, non modo gustui gratissimus est cibus, sed etiam ad gratissiam

Ferula folio giauco, femine lato oblongo, quibus dam Thapfia ferulacea J. B. An Ferulaglaian
folio C. B.: Libanotis Femiculi folio, femine foliaceo confidem. Ferula lative folio Pukl
Panax Afelepium Ang. & Cam. cidem. Ferulago Ger. 2520ab leabed femiligiant.

Mirum qu'am grandescat hujus radix : Gaulis humanam proceritatem multûm excedit : Folio magna, ferulacea, minús ad Fœniculum accedentia quam præcedens Ferula, coloris glauci, po tissimum subtus, quorum singula segmenta latiora brevioraque sunt quam Forniculacea aut Fenlacea, fuccum lacteum manantia, odore gravi, fapore acri : Florum umbellæ colore fubluteo. Se

mei magnum, comprellum, striatum, nigrum, angustius quam Ferula. Descriptio Rosmarini Ferulacei fertilis Dioscoridis apud Lobelium in Adv. huic apprime quadret. C. Bauhimis Ferulam galbaniferam Lob, hujus Synonymam facit. Joannes frater dubis hareta Lobelius per Ferulam galbaniferam hanc intellexerit. Descriptio Ferula galbanifera apud Lobelius per Ferulam galbaniferam hanc intellexerit. Descriptio Ferula galbanifera apud Lobelius numis succendra est & sterilis, quam ut ex ea certi aliquid exsculpere possimus. Nos units per C. Bauhini sententiam amplectemur, dum quis nos certius aliquid edocuerit: nec me multim movet, quòd Lobelius hane tradat sub titulo Rosmarini Ferulacei fertilis Dioscoridis: Forte eandem plantam bis tradit fub divertis titulis. Ego certe Lobelii memoria non multum fido.

Nec minus incertum eft quò referri debeat

* 3. Ferala facie Thapfia five Turbit Gallorum J. B. Thapfia Turbith Gallorum & Turbit invi-

Hanc à Rondeletio in Aquitania macilentioribus montofisque squalidis inventam propèvadem quà trajicitur in Hispaniam, tum ad radices Pyrenaorum non procul Perpignano tic describit Lobe lus. Craffior radicis cortex, fuíco foris colore, intus pallet, fuccóque multo glifcit lacteo, gum-meo: caulis Pencedani, graculor quam Fæniculi, foliáque Fæniculo latiora, breviora: In umbel-

neo: causis renecans, guarno quant reneans, fonaque remiculo iatiora, breviora: In umbel-lis femen Ferulae minoris, oblongum, anguftius, montani Sileris. Nos (inquit J. Bauhinus) quo debeamus referre Thapfam hanc Lobelii incerti fumus. Multa habet communia cum Ferula glauco folio jam dicta: Verum Rofmarinum ferulaceum Lob. meliùs habet communa cam resum grande tono jan unca: verum Kolmarinum ferulaceum. Lob. melius cum ea convenit. Fortè una & eadem planta fiun Rofmarinum ferulaceum, Ferula glauco folio, & bæe, tribm diverfis nominibus per errorem pro diverfis plantis propofica. C. Baulinius pro Thapfia dus Clufii habet, & Thapfiam Feeniculi folio denominat. Thapfiam autem illam fuperiùs tradidimus.

* 4. Libanotis quibusdam flore luteo, semine Ferula J. B. Libanotis Ferula folio & semine, C. B. Lib. Ferulæ folio & semine, seve Panax Asclepium Ferulæ facie Lobelii Park. Panax Asclevias Ferula facie Ger. emac.

J. B. Folio est Ferulæ ferè pari, minutiùs diviso, rigidiore, odoris non ingrati, pediculis solidis miniméque fungolis nixo: Caule procero, ramolo, striato. Flore umbellato, luteo, parvo: semine raro per foarfam umbellam, foliaceo Ferula, tongo, duplici, albicante, potiflimum quod foliaceum in illis ell, striato, infigniter amaro & veluti refinoso: [Caule & radice magnitudine atque similitudine Anethi odorato Lob.

Ex Iftria afportavit Valerandus Dourez, Infulanus, Lugduni Pharmacopœus.

Hanc a fupra-scriptis diversam esse vel solus seminis color albicans evincit. Ferula galbanifera Lob. quam ortam scribit è semine reperto Antverpiæ in Galbani lachryma, quò referenda fit, an ad Ferulam folio glauco, &c. dubius heret J. Bauhinus. Nos (ut diximus) cum C. Bauhino fentimus, numirum Ferulaginem latiore folio esse ipsissimam Ferulam galbaniferam Lobelii.

Galbanum fuccus est pinguis, non tamen Olco folubilis, sed aqua; media quodammodo natura De Galbane. conflans inter gummi & refinam, accendi enim igne ut Refinam, humore aqueo folvi ut Gummi: colore flavefeente [intensè flavo vel albido Schrod, ex ruffo fublivido Cosf.] fubftantià molli & cerx inflar ductilis, fapore amaricante cum acrimonia, odore vehementi, & cum gravitate quadam vi-100 Opopanacem referente Schrod.

Galbani opera pracipua tunt emollire & digerere. Usus intrinsecus est in mensibus ciendis, see Vires: tibus vivis & mortuis necnon secundinis pellendis. Extrinsecus etiam prodest in partu ac mensibus, in suffocatione uteri, vertigine. Locus est fumi etiam in Epilepticis, hystericis, syncopticis, &c.

Quidiluto manus unxerit, impunè tractabit serpentes; fi Veteribus fides.

* 5. Ferula Tingitana folio latissimo lucido Hort. Edinburg.

Hunc titulum invenimus in Catalogo Horti Medici Edinburgensis: plantam ipsam nondum videre contigit. Nuperrime folium ejus ficcum ad me Londino misit ingeniosis. Vir, & Botanices periuffimus D. Hanf. Sloane, titulo Ferulæ folius lucidis & crispis, quod mihi potius Apium quoddam referre videbatur qu'am Ferulam.

Ferulago tenuiore folio C. B. Ferulago, sive Ferula minor Park.

Hac multò humilior est Ferulagine latiore folio superitàs descripta n. 2, foliis minoribus & angustioribus, Fœniculaceis tamen majoribus, uti funt & umbella; Semina pracedentium utriusvis [prima & fecunda spec. I minora, iis tamen similia & nigricantia: Radix minor & candidior, paucis sibris donata.

Oo

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De Plantis Umbelliferis semine tumidiore & minus compresso donatis,

AS Geminum respectu dividemus in eas quæ semine sunt, 1. Subrotundo, magno, singoso; Cachry dicto: 2. Striarum loco multis alis soliaceis cincto: 3. Longo, nonmillis rostrato: 4. Breviore striato; cóque vel majore vel minore.

Planta Umbellifera semine tumidiore & teretiusculo seu rotundo sunt vel

Pilulifer.e, seu fructu maximo, fungoso, subrotundo Caebry dicto: Libanotis eachrysphonu.

Semine multis alis foliaceis eintto, striarum loco: Laserpittum.

(Longo, quibufdam roftrato dicto,

Magis proprii restrato, utpote Geranii moschati fructiis amulo: Scandix, Pellen Vania

Major, perennis: Cicutaria vulgaris, Myrrhis sylvestris.
Minor annua, odorata: Cerefolium seu charephyllon.

Striato, foliis

Latioribus;

Major, semina itidem maximo, odorata, radice perenni, soliis Filicis amilis;

Minor, annua femine minore, caule folido, nodofo: Cerefollum finfic.

In tenues lacinias diffectis, feminibus in hoc genere brevioribus; folionim fig.

{ Crebrioribus, capillaceis, radice perenni : Мешм. Рамсіотівня majoribus, radice annua, femine odorato, incurvo : Симимія.

L Breviore.

CStriato

Lavi, hoc est neque hirfuto, neque villoso, neque aculeato.

! Majore

SPer maturitatem nigro, tumido, & ferè rotundo, foliis latis: Smyrksum, Per maturitatem albente, aut minus colorato; foliis

Latissimi:

S Ramosioribus, odoratis: Angelica. Tripartità divissi & subdiviss, radice perpetua, acri: Imperatoria.

Minies late

Apii, magna & elata, radice perpetua, odore valido nec ingulo:

Aquilegiæ; Livanotis Aquilegiæ folio. Sefeliu; funmis legmentis tripartis: Silen montannn. Fænicult; Sesell montanum Fæniculi folio Lib. IX.

De Herbis Umbelliferis.

(Minore, radicibus

Tuberosis, tubere

(Simplici, femine Levi aut obscurè striato, foliis minutis, radice osculenta:

Bubbocastanum.

Mulipilici

Foliis, odore & fapore Pastinacæ latifoliæ: SISARUM. Foliis tenuius dissectis, in aquosis nascentes: Oenanthe, Filipendula aquatica.

Cauliformibus strigosioribus & lignosioribus, foliis

(Pinnatis aut minus faltem ramofis,

Forma, odore & fapore Pastinaca latifolia: Stum.
Foliis Pimpinella sanguisorba, radice forvida: PIMPINELLA Saxifraga.
Foliis profunde laciniatu, radica-dulci, semine aromatico: CARUM.

Ramofioribus feu triangulatis

[Latioribus,

እ In pauciora & obtufiora segmenta seu solia simplicia divisis : Аргим. In plura & acutiora s

Scientæ æmula, Cicura & Cicutaria. Carotæ fimilia, umbella pariter clausa: Visnaga, Gingidium.

Angustioribus, in segmenta seu folia simplicia divisis

Breviora, acută umbellă fubluteă : Saxifraga pratențis, Feniculi amula maritima : Crithmum.

Longa, angusta, per margines seurata; seu breviora minus aspera, semine aromatico: Ammi; seu longiora, latiora, asperiora, radice reptatrice: Crithmum 4. Matth.

In fegmenta tenuissima capillacea divisis

(Oblonga; FOENICULUM.

Breviora: Daucus, sub quo nomine multas complectimur species, variis appellationibus à Botanicis insignitas. Que radice fervida est, Praetirum dicitur.

Imis latis, summis tenuibus, semine dulci, aromatico: Anisum.

Hirsuto; cujus generis plures species sunt, nullo communi nomine donatæ, ut v. g. Daucus Creticus. Apium Macedonicum.

Aculeato fen echinato aut hispido : CAUGALIS.

Sphæricez rotunditatis; Cimicum tetro odore: Cortandrum.

Anomala maritima: Pastinaca Marina.

Oo 2

CAP.

L'ires

Ufis,

Locus

CAP. I.

De Libanotide Cachryophora.

Ibanotis, quod radix of a xicares thus redoleat, dicta eft; ejus femen Cachrys dicitur. Cachris autem plurima fignificat, de quibus confule Grammaticos.

Note huius generis characteristicæ sunt folia tenuiter dissecta, semina tumida, nucis Mr. rifticz parvæ figura, fungosa fubstantia nucleum ambiente.

Caterum Cachrys, autore Dioscoride, vim habet calefacientem & valdè reficcantem: undein finegmate commodé missetur, & ad fluxione laborantes oculos capiti inspergitur, & post triduum

Secundum Æginetam vim habet repurgandi, discutiendi & calefaciendi, ideoque comittalibus Securioum regiment van nace reputgation, uneuterin de caracterium necessaries, se futfulis felle cum Pipere de vino potum. Illinitar idem ruptis, convultis & padagrisutiliter. Ufus ille ettam eft ex oleo contra febrium perfrictiones & cum tremore algores.

1. Tataria Hungarica edulis, Panacis Heraclei folio, semine Libanotidis Cachryophora J. P. Penaci Heracleo similis Ungarica G.B. Pan. Heracleo similis Tataria Ungarica dista Park

Non vulgaris est planta, que radicem habet craffissimam & longissimam : nam brachialis crassitudinis & cubitalis longitudinis, aut etiam ampliores accipere meminit Clufius ab Ill. Dn. Balthafare de Baex cuotants tomanames, an exam ampiones accepte menime and the information and the information than the thing, qui in cius gratiam ex Ungaria Transfarret.

Illis autem folia emerierunt Rapi foliis non valde diffimilia incifuris & laciniis, besi ora tamen, & verius ad Panacis foliorum formam accedentia, rudi atque aspera lanugine pracia ex viridi pallescentia, alia deinde paulò minoribus incisuris divisa, nec minus aspera, interqual ex vinu paneteents, and teame patter internets artists for the state of the furgebat Caulis cubitals aut amplicars longitudins, politicars vero craffitudins, firstats, oneses & nodolits, perinde afper ac folia; quem lato pediculo amplectebantur minora folia & melnida. aspera etiam lanugine obsita. Summus caulis in umbellam desinebat Panacis Heracles umbells siatpera etam lanugune odita, summus cauts in umbenam dennessa ranacis ricitacis inbiblis firmiem, in quibus flores & formà pares & colore; quibus evanists fuecedobant rara (namhigal filores non funt fuecundi) femina, valdè craffa, nec valdè abfimilia femini illi magno & finao i. banotidis Cachryophora. Biennio quidem eas radices aluit Clufius antequam una illarum & cas lem & semen proferret : deinde corrupte sunt, tandémque fœtidum odorem exhalarunt, ut hono fuerint ejicienda.

Hujus porro radice Ungari Agria vicini atque etiam ulterioris Dacia contermini in annona caitate & inopia vescuntur alterius panis penuria, ut Clusio asserbant non modo Heros ille illustra.

fed ctiam alii nobiles viri qui in ed provincia vixerant.

2. Libanotis Cachryophoros quibusdam, storibus luteis J.B. Ferulæ folio, sive Cachryfera, sive Cachry wera Park. Ferulæ folio, semine anguloso C.B. Libanotis Galeni, Cachrys verior Got, qual

F. B.
Cubitorum aliquot est altitudine caulis [Parkinsono binos cubitos non multum superat, quim se rulæ humilior & tenuior] lavis, ramosus: Folia Pencedani foliis similia, strigosiora, tenenora, in longa, tenuia segmenta divisa, terna simul ut in Peucedano. Umbella magna ssorum laconum: quibus semina succedunt magna, ventricosiora una parte, oblonga, canaliculata, & per extenum coronata, flylo ex utriulque commiflura prominente, alba, aromatica, acria, amaricanta. [Co falpino femen craffum eff & rotundum ac ftriatum, offeo cortice candido, quo fracto nucleus into apparet albicans, &c.] Radix unica, profunda & candida, acris; Parkinsono Radix tam externs quant internis alba, alte in terran descendens, & in multos ramos divida, summi parte Pillinat major, fragilis admodum & succo lacteo turgida. Morisonus semina fungosa lavia & aquiba huc attribuit, quo à sequentibus duabus distinguirur, cámque Cachryn five Labanotin Cachrophoron femine fungoso lavi appellat.

Elegantissimam hanc plantam copiosè invenit D. Magnol secundum fluvium la Mausson condo à ponte dicto de Saint Jean de Vedas ad pontem Villa nova ad dextram, in elato colle prox molen-

dinum dictum la Tour, Maio mense slorentem.

3. Libanotis cachryophoros semine sulcato aspero Movis. Hippomarathrum Creticum Park. C. B. ex sententia P. Boccone & nostra. Hippomarathrum Siculum P. Boc. Fameulum mag num sive Hippomarathrum J. B.

Hanc fie breviter describit Morisonus,

Pracedente altior proceriorve est: folia gerit Peucedani fimilia, ast tenuiora: Semina indem de longa habet, striata ut superioris, in gremio fungosa substantia, torulis canaliculata seu fulcata, ulas

Hujus semina à Jacobo Barillier S. T. D. Roma ad D. Morisonum transmissa sunt. Plantum in

fam poftea femine pregnantem vidit Parifus apud D. Marinum, Anglum dictum.

Bellus Ep. t. ad Cluftum fic ean tradit:

Folia temuia, Femiculi quodammodo fimilia profert; caulem lavem, duos aut tres cubitos los gum, minimi digiti craffitudine, geniculatum: florem luteum in umbellis ut Anethem: funsa magna, Cachryi fimilia. Radice nititur firma, magna, odorata. Vocatur manushurm. I bens

Hujus semen vulgariter à mulicribus coquitur in lixivio ad capillos aureo colore tingendos. Hujus Jemen vinganto.

Paulus Boccone adhuc plenius & accuratius hanc plantam describit, cuius ideireo verba adferemus. Paulus Boccone auma parte (ut pleraque Ferulacei generis planta) villosa. Caulis cu-Ratin et 1011ga, Claims fungolus, exterius firiatus feu fulcatus, multis alis hine inde a caule bitalis aut dicubitans, include a caule practipulo emergentibus. Folia Pencedani, quandoque Sefelios aut Forniculi modo divifa, duriora precipio emergentos.

grantingue seeinos aut remiculi modo divila, duriora se firmiora tamen: Sie enim planta hace, in sicilia liones, para folis ludir, comantibus fempar in mibellis magnis pluribus foliculis lureis; quipus, difculfis, arque evanidis exterius fuccedit pericarpiumbenis magnin, fulcatum, alperum, Put maximi magnitudine, quod adhuc viride tam arcte conunum rungonum, videatur, cum exiccarus tauren binarim dindirur. In fingulis pericarpiis latent fingium u mum vagaata, sam savestige, sayteyaninatana tanduur. In iniguis pericarpis I gala femina oblonga, Tritici geanopayais, ini yosa ta kunina oblonga, Tritici geanopayai, ini ya palim Panorini, Agrigenti, Mellanga, alibique, per Siciliam conspicitur satis frequens.

Locus.

. 4. Libanotis cacheropheros semine Julcato Levi Morisoni.

Hac non alia in re differt à præcedente quam seminum sulcatorum aqualitate : certé non alias Her find and a differentia notas affignat Morifonus. (1974) (1974 Edwardi Morgani fatum succrevit, floruit & semen perfecit.

CAP. II.

De Herbis semine multis alis foliaceis striarum more secundum longitudinem decurrentibus donato, seu

De Laserpirin.

Aferpinium (Σίρφων) Antiquis tantopere celebratum, qua planta fuerit, hodie ignoratur. Qua de co Theophraftus, Diofeorides, Plinius habent, apud ipfos vide. Confule criam fi placet J. Bauhinum & Jo. Bodaum Comment. in Theophr. Hift. Lib. 6, p. 589. & fequent. qui de Laserpitio fuse disputat. Sciendum tainen Cyrenaicam regionem laudatissimum Silphium

Quecunque tamen planta fuerit Veterum Silphium [en Laferpitium, id enim nescimus, nos pro Laserpitio habebinus plantam semine multis alis foliaceis [8 in binis seminibus conjunctis] secundim longitudinem, striarum more, decurrentibus donato. Ex hoc etiam numero sunt Libanotides Theophrasti seu latifolia nonnullis dicta. Laserpitium Alpini & Boder ad aliud genus pertinere videtur: si Bodæi mentem recte assequor, nam semen foliaceum ei attribuit, i.e. compressum & planum, ut ego interpretor, quamvis tumidum appingat, unde per foliaceum forte intelligit alis foliaceis extantibus circundatum.

nlaces exantibus circumateum. Quidam Silphium Veterum Affam feetidam effe volunt, quos refutant Marcellus Virgilius & *** Comment. * Io. Bodaus à Stapel : quos adi.

in Theoph.hift. lib. 6. c. 1.

* 1. Laserpitium Daucoides Pratenicum viscoso semine Breynii.

Lib. IX.

Hujus radis: Dauci vulgaris Cluf. fimilis, fapore amaro cum quadam dulcedine, in fibras autem craffiores magis brachiata, hócque aliquando ab ipfo flatim capite: unde folia humi foareumtur in orbem dodrantalia, hirfuta, Dauci hortenfis aliquatenus paria, in lacinias verò pauciores, majores, latiores & obscurius virentes dissecta. Inter que altero, subinde & tertio à satione anno caulis cubitalis vel altior erigitur, pennæ anferinæ craffitie, rotundus, ftriatus, hirfutus, medullá alballens, viridi, vel ex albicante fubviridi colore, dodrantalibus interfitiris diffitietus ginculis, è qubus fessila proferunt, inferioribus fimilia, all lobulis latioribus dividi: ex illorum alis, praterim fiperfount, inferioribus fimilia, all lobulis latioribus dividi: ex illorum alis, praterim fiperfount, fingulis finguli exorituntur rami, quorum apices, aquè ac caulis, uncialibus, ansuninatis, limbo albo cinctis, dependentibus circumradiantur foliolis: horum e gremio umbella ampla, radiis subalbidis, evel aliquando aniethystinis, bi- & triuncialibus constans exsilit, in alias divila umbellulas flofeulorum niveorum ex foliolis quinis & totidem staminulis constructorum, compositas; sub quorum pedunculis foliola parva, quaquaversum instar jam dicti caulis & ramorum apicum radiata cermuntur. Flosculis percuntibus succedunt unicuique Semina bina simul janda, tenua, oblonga, Panacis Afclepii Apuli Col. minora: in quorum fingulis ala membrana-cea appllucida, ad fpadiceum cum maturitate vergentes, femper quatuor, utpôte convexá parte feu dofo duae, & toridem in marginibus, obfervantur. Haco relicto flylo nutritivo facilè diffiliunt, & ad conservationem sui generis tandem decidunt. Cæterum semen nostri Laserpitii viscosa quadammateria, odorată, manus quafi inficiente dum viret obfitum, contritumque gratiffimum ex Citro, Benzoino & semine Dauci mixtum, aromaticum, cerebrum admodum recreantem odorem spirat; à quo sapor oris halitum commendans multum recedere non videtur, quanquam magis volatilis, languidior, & lingue amarore suo paulò ingratior.

Ericetis & fruticolis nonnullis Boruflia & Callubia collibus gaudet. Augusto & Septembri flori- Locus. bus & feminibus onustum observavit Autor.

Variat foliis latioribus & minus hirfutis.

2. Laserpitium Gallicum C. B. Park. Laserpitium e regione Massilia allatum J. B. Laserpitium Ge-

31.52 400 J. B.

Galir huic præaltus, Ferulæ par, firiatus, gerifeulațtis, fungofus. Felia în alas dividuntur, c.n.
gione oppolitas, quæ in minores rurfum fubdividuntuiti. Polia ingularia nullis harent pediculs, et
adverfo lita, triplice fere per extremum divifuită Spirite falka foliorum amula, craffinicula & firm. averso inta, tripinco lore per controlle unitalità tradunt Adversaria [Lob. & Penæ] prograndes est averla parte rari piti, rigiduicuit. Umetum tratum francis interesta parte rari piti, rigiduicuit. Ferule, aut latiores qu'un Anethi: fomm Angelice foliaceum, fotandum, compressim, oleatum & colore buxeo, [rectius alis membranaceis-strikeim] sociore buxeo, [rectius alia membran tum oc cotore ouxeo, troctus ans incinoranaces in actin for the acting and in ingline fingulis feminibus, octo in binis junctis, donatum, Radicem pragrandem, intus albam, fors cinc receam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, mollem, pinguem, odforatam, majorem quam Thapfia aut Foresteam, fueco pragnantem, fueco f "A medial of gooding of

Laserpitium solius augustioribus saturate virentibus Morisoni. An Laserpitio Lobelii similu agaste falia J. B?

Eviorij.

Folin est lucidis & saturate virentibus plurifariam divisis. Semenalis crispis undulatis levice aus. tuor numero ornatur. Radicem habet prægrandem, intus albam, foris cinericeam, succo prægnan. tem, mollem, pinguem odoratam.

4 Laserpitium soliis angustioribus, dilute virentibus, conjugatim dispositis Morisoni.

Morif. Foliis multò priorum angustioribus præditum est, per lobos longiusculos, angustos, ex advento dispositos, & Rachi seu costa media adharentes. Radice, caule, semine cum pracederi con-

Omnium pariter horum trium Laserpitiorum seminum alæ foliaceæ numero octo sunt, videket Ommun parter norum traum Laterpuorum terinium au romace numero octo uni, valkes ereckte in fingulis feminibus, hine inde, & bins alike ad bafin, qua femina coherent facosptantur; adeò ut in fingulis feminibus appareant due feniper in dorfo feu convexa parte femini, bitidem versits bafin feu planam partem dum feorfim confiderantur; difinque adhuc funt virilia geomineta numerantur (ex, binis alis ad bafin arctè fibi conjunctus, & unus hine inde fecien exhibitation conjunctus.

conjuncta numerantur icx, omis aus au baun arete ini conjuncto, et unus nine inac iperate exhibentibus, cum in feminibus fingulis exficcatis & decidius apparent quatior.

Laferpitum Cyrénaticum, Veteribus, [Theophrafto, Diofcoridi, Plinio, aliis] tantoperedebatum, tan eximii ulus in cibo, medicina & jumentorum pecudunique pabulo, qua plana fient hodie ignoratur. Cam ergo nihil habemus quod adjicamus is que à lam laudats Autoobsed eo prodita funt, Lectorem qui plenam ejus hiltoriam defiderat ad ipfos remittimus, vel ad I Bubini Hilt. Plant, lib. 27. cap. 53. qui quicquid de co uspiam scriptum extat corrafit, tandémque condudit, se cum Marcello credere Silphii ferulam hanc non fuisse Balfami arbuscula viliorem, nec li quorem liquore etiam inutiliorem. Siquidem peregrina Gracia & Italia, ideóque in majoradgai tate cui illa femper fuit, ac certos privatimque fibi traditos natales locos, quod omnibus cambas optabiliorem accepit; ad Cyrenem (i. kariors campos, eti poftea extinétum onne illed Shikim former de la congres (inquir) finus, ob raritatem, & quas habet ad utramque valetudinem egogias utilitates, gentibus ad ipectaculum, & in Deorum templis ad religionem & anathemaa popolita diu fuit. Cyrenenses Delphis Apollini quotannis Silphii caulem ex agri sui opibus offere bant: Ferulamque hane fuam tantopere amaverunt, ut conditori Batto perpetuum cum co honorem habuerint : in genuna qua publice in fignandis epiftolis civitas utebatur Battum geneis fu auctorem oftendentes, cui mulier quo decebat corporis ornatu & habitu Silphii caulem porigeba, fortuna fimul naturaque pro fuis opibus gratias agens, gloriam felicitatémque fuam, grataumque beneficii memoria fic oftentans. Id certe maximum pretir & honoris in Ferula hac argumentum fuerit, quòd egregium, rarum, amabile,preciosumque aliquid Græci fignificantes, non alter quan ut in dicto proverbio lit, Batti Silphium jactitabant, neque immerito, cum tanta fuerit quondam, utroque tempore morborum & fantatis ex eo humano generi voluptas finul & necessitas, timque quotidians & antabis canetis uns. Sublequens planta quum pro vero Veterum Laferpito ven-ditant Pr. Alpinus & Jo. Bod. à Stapel, Comment, in Theophr. Hift. lib. 6. cap. 3. non elt proprè hujus loci, fed ex femine Ferula potius species censenda. Et revera Laserpitium Veteriim leminis forma (quod Theophraftus foliaceum & Atriplicis hortenfis femini fimile facit) cum Ferula convenit, non autem cum plantis hoc capite propolitis, que ideireo minus recté Laterpiti nomine nunginiumi. Venum quomam intigni nori ab aliis omnibus Umbelliferis different, convenit ut dutinctum nomen us imponatur, cumque alii dudum Laferpitii titulum illis aecommodarunt coque tun ulu recepto apid Botanicos innotefeere coperunt, nos nihil innovabimus, fed quod ulurparant nomen illis relinque.nus.

4. Laferpitium Alpini exot. Park. Jo. Bodico à Stapel comment, in Theoph. bift. lib. 6. pag. 588.

Menle Julio, cum hanc plantam in horto Bembo Patavii conspexit Alpinus, Canle erat procero, longitudine trium cubitorum, recto, cavo, brachii craffitie, longitudine magnitudineque Ferule cauli limili, quinetiam & codem colore infecto, ità ut videretur in omnibus ci quam finullimus, & foliolas ab radice, foliaque Selini foliis fimilia fert, ctiam folia fylvestris Angelica amulanta,

licet majora effent, atque ipfius radicem brachiali craffitie & longitudine præditam observaverilicet majora chelit, acquis, antequam in ipio umbella eruperat, brachialis craffitici erat, atque in mus. Ittinice planta de la cacumine veluti conum habere vidimus, & tunc temporis magnitudine & figura caulem Laferpitii, excumie velut conum haore vaumes, et une temporis magnitudine & ngura cuidem Laferpitii, qui in antiquis Jovis Ammonis numifinatis impreffus cernitur, prorfus armulari videbatur. Ferréq, inne caulem in umbella femen latum, foliaceum, & particulatum (ut de Laferpitio expresfit Theophraftus) quale el Arriplicis hortentis, poffea vidimus: atque etiam quod Laferpitii proprium phathus) quals ett Arthus notenns porter vuntuus: acque ettam quot Laterpitti proprime effe videbare, per affatem, quo tempore cafu ean plantam offendi, & caulis & radix copiofius la éteum fuecum odoratum effudit, qui primum colore veri lactis cernebatur, poftea collectus & aliquandiu allervatus colore fulvescebat, & crat odoratus, alicujus calefactionis non expers,

quandin affervans constructions, et el accourant, ancique carractions non expers.

Ex feministre è Thracia delatis ora eff hace planta. Postquam femen perfeceir marceleit.

Addit J.Bodrus, folia admodum viridia esse plendentia ac si vernice vulgo dicta fricata essent, soli

culos in umbella luccolos; femen aureo dilutiore colore præditum.

Lib. IX.

c. Libanotis Theophrasti minor Ger. Park. Intifolia altera sive vulgatior C. B. Lib. Theophrasti quorundam five Sefeli Æthiopicum Matthiolo, Cervaria alba J. B. Derb Frankincenfe of Theophrastus, the lester.

1, B. Radiem nigra Cervaria habet craffam, valde longam, comatam, verùm albam : Cantem nodofum duotum autrium cubitorum : Folia fingularia quàm Cervaria praedicte multo majora, fubrotunda, ferrata, quam illius tamen minus, inferius pane glanca, superius viridancia: totum autem folium Jerral, quan in the control many period period participation of the fundamental country autem rough Jongo podendo havens, in alas fubdividum oppoints, que utrilum in folia ex adverfo fita fubdivi-duntur. Umbello lata: Flores albi: Semen genellum, octo angulis feu alis membranaccis extantibus dindui. Oweren act Provide and Action of the Control of the Contro

Austria & Stiria sylvas, teste Clusio. Nos quoque in Alpibus Stiriacis cam observavimus.

6. Libanotis latifolia minor femine crispo C, B. Libanotidi Theophrasti quorundam valde similis, Coftus amara ditta, simine crispo J. B.

Hac à precedente foliorum magnitudine & numero, seminisque forma præcipue differt : cum in vulgata fingula foliorum ala magna ex parte quina folia habeant, uno extremam alam occupme: hac in primis duabus alis tria tantum, & m media ala guinq, obtinent, [minus a rarius lerata, & qua'dam vix (errata, nobis etiam videntur tactu crafficra] Cauli cubitali, glabro, umbella parva [ampla J. B.] flosculorum alborum infidet, quibus fuccedit. semen oblongum [breve C. B.] eleganter crispatum, nonnihil amaricans cum acrimonia. Hanc Parkinfonus præcedentis duntaxat varietatem facit.

7. Libanotis Theophrasti major Gor. Park. latifolia major C.B. Theophrasti quorundam folio minus regundo J. B. ejusdeunque Seseli Athiopici Matebioli aliud genus Clusio.

Majores labet foliorum alas, hoc est, in plura folia nempe bina & vicena plerunque divisas, superioribus magnitudine longè cedentia, qua superne splendentia minus virent, & prona parce cueracei profiis funt coloris, omnia in ambitu non modo ut superioris [loco penultimo descriptæ] ferata, sed etiam laciniis dissecta: æqualem cum superiore habet caulem, nodis similitet interce-Flore Junio, interdum ctam ferius: Semen Augusto maturum est. Per Austriae & Stirize sylvas Tempus &

naloius, nilquam tamen copiolius quam in Calenberg.

J. Bauhini planta folio erat ampliffimo, cubitali, tripartito, & tripartitis denno brachiis, in terna quoque plaimium foliola definentibus, fublonga, minis rotunda quam in præcedente, ferrata, po-

hemum etiam interdum trifidum, inferna parte magis candicante.

Libanotis Apii folio, ſimine aſpero C. B. Lib. Theophrastis Apii folio, Cretica Pavk. Roſmarinus folius Selino ſimisibus Bel.

Folia hujus Selino similia sunt, serrata : flore/que in umbellis albi : quibus succedunt semina oblonga alpera : Radiee nitituu crafsă, foris nigro cortice eóque tenui veftiră, intus albâ, thus maxi-me olene: ideò (inquit Bellus) Libanotis legitima mihi videtur, quam Theophr. lib 9. cap. 12. docripsit: licet radix sit nigra, quia detracto sevi cortice spectatur maxime alba.

Appellatur vulgo o criones, quod vertiginem inducere credatur, &, ni fallor, Siler Creticum à quibuldam perperam vocatur. Planta hac ob semina oblonga aspera non videtur huc pertinere: verum quoniam de loco non

constat, & radicis odore cum præcedentibus convenit, non movendam duximus. C. Banhinus hanc plantam in pinace suo bis ponit, primum nomine superius allato, iterum sub titulo Ligustici 2. seu folus Cicuca. A. ..

CAP.

CAP. III.

De Umbelliseris semine rostrato, seu Scandice aut Pelline Veneris dicto;

Candicem Veterum Pectinem Veneris non fuiffe probat J. Bodaus à Stapel. Pecten auten Veneris à seminum nostris confertis, Pectinis dentium amulis, dicta est hac herba. Seminibus in rostrum productis Geranii molchati rostra proxima similitudine referentibus ab omnibus aliis Umbelliferis diftinguitur, ut plures notas conquirere non fit opus.

A. I. Pesten Veneris J. B. Veneris five Scandix Gev. Scandix unlgaris five Pesten Veneris Park Scandix semine restrato unigaris C. B. Shepherds needle, 02 Denus comb.

Ex radice alba, fimplici, paucis fibris donata, fapore dulci [ut mihi videtur subacri] pradica canles producit tenues, dodrantales, hirfutos, juxta terram rubentes, fuperius virentes, ftrifique utolites producti tenues, domanates, initatos, para terrami rubris diffinêtos, in ramos divises (fol longis ferê pediculis appenfa, Coriandi diffinêtemu, fapore fubdulci, fitoacri & nonnihi naufcofo [Dodonxo folia tenuiora quam luceradeis tatun point coiore ano, au myrimum nores quain proxime accessives, im qua men mume fiint ut illi, pedicultique longioribus ceu corniculis, quod fliquæ eft rudimentum, inident Al parvæ umbelæ bafin quina folia caulem latis brevibusque pediculis amplectuntur, quæ postea mineparve umbelle baun quina tona cautem tatis brevioutque peneturis ampiectuntur, que polita minimir reliquorum inflar dividuntur. Sones longum, in mucronem extenuatum, aut citus (ut inque Dodonatus) craftis magnifique acubus fimile. Umbelle autem fominum Geranii mofehati feminim umbellas proxima fimilitudine referunt. Roftra maturo femine diffiliunt in duas partes, manege in medio membrana tenui, alba, fimili quodamimodo acui Tritici aut Hordei.

Inter fegetes tam in Anglia quam in transmarinis regionibus passim provenit.

Hujus plantæ vix ullus hodie in medičína ufus est: nonnulli tamen radicem cum Mahamam omnia corpori infixa extrahere aunt. Eadem cum herba & floribus in patella calefacta, ex vino albo meraco & butyro una cum hortenfis Petroselini soliis, pubíque adhibita remorantem unam, pueris prafertim provocat, autore Matthiolo.

Quidam teneram adhuc crudam vel coctam cum butyro & oleo efitant.

2. Seandix Craica minor C. B. Cretica minor, five Anthrifeus Park. Pellen Veneris temifinè di fellis foliis, Antrifeus Cafabonse J. B. Anifomorathrum Apulum Col. Seandix mino fice Anthrifeus Ger. emac.

Ex radice tenui, parum fibrofa caulis unus vel plures tenuis exit. Folia ad radicem ex longulos lo pediculo, tenuissima, Mei fere divistira, [odoratiora multo, quam Scandicis vulgaris Bello, siporis qualis fere Charophylli vulg. Cluf.] que per caules pediculi fui vagina cos completuntes, indidémque alit feorsim pediculi prodeunt dutin triumve unciarum, quorum extrems berent in minima umbella flofeuli, qui post se relinquant radiata cornicula Pectinis Veneris, unciam cicaer longa, at breviora & tenuiora quam in illa, quina plerunque ubi parvæ plantæ, ubi mipres

Provenit letis collibus, locis ficcis & inter faxa: Manditur in acctariis vere, & maximi appeti tur. Venerem mirum in modum excitat & adjuvat. Bellus.

Semen pro Scandicis Cretice millium à me fatum plantam produxit Scandici vulgari fimilliman, imo planè candem. Idem ferè accidit J. Bauhino : unde quicquid intercedit diferminis colo at

solo deberi suspicor: msi detur in plantis transmutatio specierum. Invenitur circa Montpelium, in sterilibus à la Colombiere & in colle Ferran odore suavi Anili, imo & fapore. Botan. Alonfp.

3. Scandix Cretica major C. B. Park. Pellen Veneris Creticum J. B. The greater Shuphrods

A pracedenti differt foliis inferioribus subrotundis, per oras oblique diffectis, Saxifrage minori Lobelii fimilibus, sed nigrioribus, sevirer hirstitis cause altiore, cubitali, anguloso, strans, sibbilitito: petalis storum latioribus: seminibus rostratis pluribus simul junctis. Cuilibet rostro apas duo quafi aculei rigidi prafiguntur, quod & in Charefolio observare est.

4. Scandin altera capite glomerato Park. Scandin umbella en plurimis apicibus coagmentata quibi, dam J. B. C. B.

An fit Scandicis species degener & monstrosa, an aliud plantæ genus, cum Auctor semina non describat, cerò delinire nequinus. Folia ei quam Scandicis latiora, ad Apii magis accedentia attir buit & appingit. Videtis integram descriptionem apud Lugdunensem.

CAP. IV.

De Umbelliferis semine longo, angusto, lævi, & primò de Cicutaria.

Mentaria dicitur à foliis Cicute æmulis. A Cerefolio differt magnitudine qua illud superat, foliis latioribus, radice perenni.

1. Cientaria vulgaris J.B. Myrrhis fylvosfris Park. fylv. semimbus Levibus C.B. Willo Ciscely, Columbico. Cientaria alba Lugdanensis Ger.

Radix huic crassa, longa, multis interdum adnatis donata, alba, potissimum interne, sapore acri & aromatico. Caules profert cubitales & non rarò bicubitales & altiores, pollicari craffitudine. in-& aromanes, hirfutos, nonnihil rubentes, cannulatos. Folia Cicutæ foliis proxima, latiora, pallidius virenanes, minuos, nomini tuestases, camanatos. Joha Ciccue tonis prosinta, attora pantenis virente extremis productioribus, fapore aromatico, fipendentia, fuevi & vix configura lanugine hirfuta, maximè averfa parte. Flores in umbella candidi, quorum finguli quinis folis conftant fupremp re liquis majore. Singulis pro more bina dicecdunt frema, longa, glabra, per maturitatem nigra. Umbellarum partialium ex quibus totales componuntur bafes feu radiorum exortus in orbem circumftant foliola angusta, acuta.

Ad sepes passim, inque pomariis & sub arboribus, Vere primo exit, & Maio mense floret. Verno tempore dum folia adhuc tenera funt, antequam excaulescat, gratum bobus pabulum est. Tempur.

unde & Col weed noftratibus dicitur.

undo e qui bet in normalous account.

Dus familias novimus Montbelgardi (inquit J. Bauhinus) qua exiftimantes se colligere Pastinacss Germanicas, hyemali tempore has forte fortuna offenderunt soliis destitutas, [ha enim Pastinacis similiores sunt quam Cicutæ radices] ex quarum esu licet pauco, inciderunt in grandia symptomata suffocationis, torporem ac vesaniam, ità ut ebrios verius exprimerent. Curavit hos vomipromata influence of the property of the prope

2. Ciunaria latifolia birfuta J. B. paluftris alba & rubra Park. paluftris latifolia alba C. B. fortè etiam paluftris latifolia rubra cjuldem.

J.B.

J.B.

Disconting the deficiency of the caulity of the caulity of the concavus, pilis oblitus, ad genicula fingula felio donaus quoquoverfus feliquipalmari, trifariami primò divilo, cujus divifiones deinceps fingulares ad Myrhidem accedunt, fed latiores, rariores, hirfutic fupra fubtufque, potifimum per nervos venulique afperfa, voltut & per pediculos. Umbelle magna in plures alias minores divila; folculor andidorum, aliquando fuave purpurerorum, aut potitis Amethylimorum; fibi quorum pediculis foliola acuta, quaquaverfum radiata. Flofculos fingulos fequuntur femina bina juncta, bicornia, longa, que reletto flylo medio facile diffilium deciduntque. Odor & fapor aromanicus, fubacus, fed ille quia mis graptor & funyior. Radiaccentific abilianza persetua accomatica. fed ille quam hic gratior & fuavior. Radices craffe, oblique, perpetue, aromatica.

In palcuis montofis Jura & Saleva montium propè Genevam, prafertim ad rivulos oritur: un-Lecus.

de & Gesneris Seschi aquaticum cam vocabat, referente Jo. Bauhino.

3. Cientaria odorata bulbofa J. B. bulbofa C. B. Park. An Cientaria Pannonica Clusii?

Singulari affurgit caule, hominis altitudinem excedente, craffiulculo, purpurascente, vario, cavo, propter terram hirfuto, palmaribus internodiis distincto. Folia ex articulis prodeunt craffis magna, in alas divifa, cáfquo in minora folia fubdividendas, Cicutæ foliis fimilia, delicatiora, glabra, fapore non ingrato, nam & torius alioqui plantæ fapor est aromaticus, non sectidus. *Umbels* las fert parvas, flosculis albis compactas: semina longa Cicutaria vulgaris, quibus maturis & decidentibus Autumno, perit & caulis & radix, plantaque novella ex femine nata tota hyeme durant ulque ad Ver, quo tempore folia terna aut quaterna supra terram se expandunt, ad Charefolium accodentia, ex virore lucida, in tres lacinias præcipuè divifa, tres circiter uncias longa, odore & fapore aromatico, quorum pediculi ad tres uncias longi procedunt à radice fingulari, brevi, turbinata, crassiuscula, Antithorae radici fimili, vel Napis minimis, tecta cortice tenui, pullo, interne albi, fungosa, grati saporis, ad Staphylinum accedentis, definente in parvas fibras longiusculas, parvas alias laterales habente.

Propè Entzhemium Alfatie in sepibus & alibi provenit itinere Basiliensi versus Mulhusium, men-Lecus & le Juno florens, & femen proferre incipiens, quo deciduo planta perit. Cicutaria Pannonta Clu. Tempus. fu novo vere in hortis & herbidis agri Viennenfis locis produt: nafeitur & quibufdam fimilibus Ungarz locis, florens Aprili & Maio, Junio femen plane maturans.

Novo vere radices firmiores & magis succulenta cum novellis suis foliis in foro Viennensi venales vina. reperiuntur: coquuntur enim & cum oleo, aceto & fale primis menfis ifthic vulgares, quam falubircibo le nescire faretur Clusius: frequentem tamen ejus usum non sine noxa esse, & capitis gravedinem dolorémque inducere se expertum esse memoria mandavit.

Hac omnia J. Bauhinus & Clufius:

1.cous &

U;115.

Lecus.

Ufin.

428

CAP

CAP. V.

De Cerefolio seu Charophyllo Sativo.

Hærephyllon dicitur quòd foliis gaudeat seu luxuriet. Foliis ad Petrofelinum accedentibus radice annua omniumque partium parvitate à Circ

Hac de Charephyllo vulgari accipienda funt; nam Charephyllon Canadenfe radice est perenni & magnitudine Cicutariam æquat vel fuperat.

Cherophyllum fativum C. B. Cherephyllon J. B. Cerefolium vulgare fativum Gor, Cerefolium vulgare Park. Cherbili.

Radice nititur alba, furculofa; fibrillis tenuisimis capillata, minimi digiti crassitudine, sapore sub Radice nicture alba, turculoia; norims tenumins capitala; maint agait canacture, ispore that acti. Caulin mune unus exurgit, mune plures pro ratione foli, fefquicubitales & alioios, tertes, fériati, glabri, inanes, geniculis longuis diffantibus nodofi, infra genicula in ventrem turgalum intumefecntes, tamofi, ramulis alternatim ad fingula genicula ex alis foliorum exeuntose. Sumos caules & ranulos occupant umbellar rarae, alias pediculis per brevibus & ferè nullis, alkiong. nos caules & ranulos occupant umbenar lara, anas penentis per orionas et rentis, austona, oribus infidentes. Flogeni parvi, albi, quinque petalis cordatis, totidémque frantinulis albs compartir. Singulis flofeulis bina fuecedunt femina, oblonga, glabra, per maturitatem nigricantis, faper edulci & aromatico. Folia teneriora & arguitis fecta quam Petrofelini, fapore & odore aromatico. re dure ex aromatico: rona tenentra ex anguais reca, adam i estorento, aporte e ostre con-tico, aliàs iis non multium diffimilia, pallide viridia, & nonmihi fubinde rubentia, pediculis fine rubentibus, nonmihil furficis. N. B. Quamyis folia caulibus alternatin adnafci diximus in fungatate tamen ad umbella exortum bini hine inde oriuntur, & ex corum alis bini egrediuntur ranch quod & aliis pluribus umbelliferis commune est.

Maio mense floret & cum semen persecerit brevi radicitus exarescit, semine deciduo se quetto nis renovans. Autumno autem oritur & per totam hyemem viret.

2. Cerefolium latifolium Canadense Cornuti.

Corn.

Omnes nostratis Cerefolii particulas ad unguem refert, sed plenioris incrementi cauliculus se. cit & cynam. Flor icaque albidus mufcarii effigic fiummum caulem occupat; hunc fequuntus foru longiufcula, ex uno pediculo plura. Caulii fragilis & tener; glaucéque virens ultra cubium abifcic. Folia fena femper in fingulis pediculis prodeuntia, in ambitu incifa Petrofelini modo, labudine & longitudine quadruplo luperant nostraris. Terrio à fatu anno moritur: fenime perenna unea, al designation accompanya de la constanta de la fatu anno moritur: fenime perenna unea, al de la constanta de la fatu anno moritur. quod flatim atque decidit etiam non obrutum sponte terra infigitur & germinat: nec enim nolin instar agrum latum & stercoratum desiderat, sed in qualicunque terra, ac vel crudo, vel estoro folo, si feritur, provenit.

Sapor huic dules est, odórque non insuavis, ac proinde esculentum testamur, sed & alis olembs

permixtum gratiam auget faporis.

Cerefolium vulgure partum eft tenuium, diureticum, emmenagogum, & lithontripticum, fa-guinem coagulatum refolvir, fomnum fuaviter inducit. Extrinectis ulus infignis est indolocole co, in urina retenta (imposit. in cataplasm.) Credite milu cum aliquando ex retenta pro vereundia urina vesica intigni distentioni Vir quidam primarius laboraret, usu Charephylli, Pantariz & Petroselini herbarum in butyro insulso frixarum pectinique ipsius calidè applicatarum me sublux isse una vice circiter 4 libras urinæ. S. Pault.

Succus Charopi ylli cum jusculo assumptus, aut Aq. ejus ter cohobata sepius adhibita Dolai e-perienti a contra vertiginem specifica sunt. D. Soame è Dolaco. Sanguinem concretumex comus

one diffolyit tufum ac emplaftri modo impofitum.

Tota planta dulcis est & odorata, acriusculo quodam accedente sapore, quò sit ut aliis olembus admixta ca gustui gratiora reddat. Estur autem cruda in acetariis cum aliis herbis, aut etiam cocta:

Hattlentum tamen aliquid obtinet, unde & Venerem promoret.

Sibutyro frigatur herba, & abdomini imponatur, certum eft contra tormina remedium. Cam. ad quod muliercule ceu ad facram anchoram confugiunt.

CAP. VI.

De Umbelliferis seminibus longis striatis seu

De Myrrhide.

Eritimile eft à Myrrhæ odore dictum effe Myrrhida & Myrrham, inquit Marcellus Virgilius. Nullus tamen, quod invenerit, aperte id testatus est è Gracis aut Latinis. I.Bode us plantam quam Dioleorides Mulphiv vocat nomen accepiffe ait Aà 70 puet (er 2) evalv il), quod odorata sit, quali unguentum redolens. Quòd si verum esser, Muels seribi deberet cum simplici-V. Jo. Bod. in Theophr. hift, lib. 7. p. 8-7. 1. Myrrbis Myrbis magno femme, longo, fulcato, J. B. major vel Cientaria oderata C.B. major vulgaris, five Cerefolium majiw Park, Cerefolium magnum five Myrbis Ger. Sweet Ciecly of great five Cerefolium in Constitute Language. fweet Chervil, by fome fweet fern.

J. B. Myrrhis radiceth habet infigniter craffam, adnatis plutimis & craffis donatam, albam, fapore Myrrhis radiceth process, guato, aromatico, qualis eft feminis Anifi fapor. Caules furrigit aliquot process, fichiolose & tricubitales, hirfutos, fiftulofos: folia magna, pinnata, Cicutæ foliorum facie, magis abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactu mollia, nervis averda parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactu mollia, nervis averda parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactu mollia, nervis averda parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo respectados parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa, tactum colla parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa parte pilotis, fapore Anifi abicantia, & albis maculis fubindo resperfa parte pilotis, fapore Anifi abicantia, albis maculis fubindo resperfa parte pilotis, fapore Anifi abicantia parte pilotis, fapore Anifi abicantia parte pilotis, fapore Anifi abicantia parte pilotis, fapore pilotis americania, care parte pinons, tapore Anni pediculis tifulotis. Flores in umbella gerit candidos, leviter odoratos, quorum finguli foliis quinis pediculis munios. According to the control of the c meao moao is ann bafin fustinet senûm radiorum stella. Succedit semen notatu dignum, magnum. longum, angulofum, fulcatum, fapore Anifi dulci & jucundo.

nigum, and Germanos in pratis alicubi nasci, ut in Hassia circa Casellas referente Gillenio. F. B. Locus. Huus folia Filicina quodammodo referent unde nostratibus Sweet fern, i. c. Filix dulcis ap-

Lib. IX.

2. Myrrhis altera minor Park. minor C.B. altera Ad. altera parva Ger.

Precedenti fimilis est, sed per omnia minor. Somen per maturitatem non nigricat ut in ea. Loheljus Pennum è Saleva monte propè Genevam semen hujus attulisse refert. Nobis in Saleva non comparuit, utcunque non negamus ibi inveniri.

Murthis cum Cerefolio temperamento & viribus convenit. Radix cum vino pota medetur Vires. morfui Aranearum. A partu purgat mulieres, & menstrua provocat. Cum melle coeta & sump. Menses ciet. ta tabilis conducit, & thoracom à viscosis humoribus expurgat. Cum vino cocta & bis aut ter in Tabes. de pota à peste prasfervat. Herbam & radicem decoquunt ad urinam promovendam. Fit quoque vina. extractum ex herba & radice contra pestem & puerorum epilepsiam.

Myrhalis majoris, seu Cicutariae odoratæ C. B. radix in decocto aut aliâ formâ usurpata maligns morbis medetur; hinc ubi Carlina destituor illius loco Myrrhidis radicos cligo. S. Pauli Qua-

drip. Botan, claff. 2. p. 98.

1. Myrrhis Broccenbergensis, folis Myrrhidis Italica, flore albo, radice crassa nigra Thalii.

Que planta sit Bauhinus uterque ignorat, nósque unà : descriptionem vide apud Thalium.

4. Myrrhis perennis lutea daucoides Morif. prælud.

Hujus folia quam proxime Danco feu Pastinacæ tennifoliæ accedunt; quin & flores habet luteos; lamina roftrata, striata Myrrhidis montana seminibus longiora, at minus tumida.

5. Myrrhis perennis montana alba Morif. prælud.

Ad binos ternófve pedes affurgit: caules producit striatos; flores aliarum sua classis more albos: quibus succedunt semina rostrata, striata, semuncialia, exterius lutea, cava parte qua junguntur fishcomles.

A. 6. Cerefolium sylvestre Gev. Park. Cherophyllum sylvestre C. B. Ambriscus Plinii quibus-dam, semine longo Cicutaria, aut Charophylli, J. B. Millo Chevill.

Lignofa, fimplex & alba est radix, sapore Pastinaca aromatico. Caulis cubitum unum aut altenum altus, multis alis concavus, ftriatus ex virore atrorubens, abundè hirfutus, copiolà medullà farctus. Folia ad Cerefolii accedentia fegmentis majoribus, nervo hirfuto annexa, ipfa quoque non minis pilofa, fapore nullo manifesto. Fores in unbelis candidi, petalis cordatis & quodanmodo crifps, concoloribus apicibus compositi. Semen oblongum, tenue, sulcatum, duas fibras è summo proferens, guitu aromatico, fimile Cerefolii semini sed, minus, per maturitatem.

Cum floret planta caules infra genicula in nodos infignes intumescunt.

Passim juxta sepes provenit, tam apud nos quam in Germania.

Locus.

C + P.

Tempus.

430

CAP. VII.

De Umbelliferis seminibus longis asperis seu

De Myrrhide Sylvestri.

Myrrhis sylvestris Cretica, nodosa, seminibus asperis. M. annua, semine striato aspero oblanco. m.

Nalis ei rotundus, inanis, glaucus, fatis seu spinulis rarioribus asper, cubitali altiudine, inanis aliquot divisus, intra genicula in nodos prægrandes postquam slorere incipi extume mos aliquot divisus, intra genicula in nodos prægrandes postquam slorere incipi extume seu seu superiori superior flofeulis exiguis albis composita: Succedunt semina longa, utrinque acuminata, grandia, striata, aspera. Postquam semen persecerit radicitus exarescit.

Hujus femen ante triginta annos Londino accepinus, & plantam ipfam ex femine redigiram aliquot annos aluimus; putamus etiam in Sicilia fipontaneam obfervâffe,

Hac planta Parkinsono in Theat. Botan p 907. describitur sub titulo Seselior Cretensis made Theatrum autem illud Parkinsoni ante quadraginta annos Londini impressum est.

CAP. VIII.

De Meo.

MEUM, Gracis Milos vel Milos, à Melos, quia foliis conflat omnium herbarum tenuiffimis; qui bus ut & femine magno, oblongo, itriato ab aliis congeneribus diffinguitur.

A. 1. Meum Ger. vulgatius Park, foliis Anethi C. B. Meum vulgare feu Radix unfins | B. Common Spignel og Meu. Westmorlandicis Dalo money, og Balod money, Com appellationis rationem non affequor.

Herba hac, cujus folia cubito ferè longiora, longos habentia pediculos striatos, corúnque se prema partes folis freniculi similes sunt, capillacea, crebriores tamen & molliores, necepii usque adeò longi; caulem edit fimilem Fæniculo, minorem tamen multo, striatum, inanem mono fum, umbellam florum alborum Anethinis fimilium, pentapetalorum; femina magna, longa, striata, Radix interdum una, interdum plures, dodrante longiores, modò tenuiores, modò en quarum lateribus uplurimum oriuntur obliqua radices, fatis longa, qua furfum interdum endre deprehenduntur, nec paffim in aliis radicibus fic adnata provenire folent. Cortice vefitur pimo nigricante vel potius cinericeo, tenui, deinde altero crasso, albo, gummoso; in ejus medo el matrix. Odore eft fatis jucundo, Paftinacæ ferè, magis tamen aromatico, fapore non ingrato, ni quò dacris & nonunlil amara. Quum verò radix hæc ex iis fit quæ hyemem perferunt, & Aþin, magnas habet comas capillatas, ex foliis arefcentibus.

In Westmorlandia Anglia provincia copiosè provenit in pratis & pascuis duobus à Sedbre pago m. p. viá quà ad Orton pagum itur.

In exteris etiam regionibus Germania, Italia, Hispania in montibus invenitur.

Platus discutit. Usus pracip. in inflatione ac ructu ventriculi, in mensibus ac urina ciendis, in uteri suffocatione, in torminibus ventris, in catarrhis tartaróque pulmonum expectorando. Schrod.

Multas ingreditur compositiones & ipsam theriacam. Idem.

Habet autem radix, non fecus ac Mentha, humiditatem quandam excrementitiam, quá ad capa lata est каралагуды. Unde intelligitur non adeo frequentem debere usum ejus este, in iis pracipal qui aut voverunt castitatem, aut alias Venere uti non debent. Qua enim vi agit illud, ca agit ho quoque. C. Hofman. Hinc forte innotescit ratio nominis Anglicani 23 attomoney, id est lenonum

Gesnero Mei pabulo in Apulia vacca plurimum & optimum lac reddunt, & indè caseum cabel linum dietum confici se audivisse ait. At nobis caseum illum ex lacte bubalino seu bustelino seu

Lobelium monuit Turnerus in Alpibus Chevioticis Scotia finitimis hanc stirpem magna ubertate scattere. Nobis in mentibus illis plantas indagantibus non comparuit.

2. Meum alexiterium Alpin, exot. Park.

Alpin.

Caule affurgit cubitali & ampliore, rotundo, geniculato, viridi ut Anethum, non minùs craffo.

Fert umbellas parvas floribus parvis, candidis, quibus fuccedunt femina minutiffima, oblonga, odorett umocuas para la calfacientia : ex nodis verò fingulis exeunt cauliculi parvi cum Umbellis. Rarata, & Inquant examandament. A nous vero iniquis execute cathicul parvi ciim. Umbellis, dee niciuri longa, gracili, digiti minoris crafficie, alba, in extremo divifa, odorata, atque acri. Ragusi hanc plantam accepit Alpinus, ubi à vulgo Herba ferpenum vocatur.

Meum alterum Italicum quibusdam J. B. alterum Italicum Ger. emac. spurium Italicum Park. latifolium adulterinum C. B.

ralia vulgaris Mei habet, duriora, craffiora & habitiora, subvirosi odoris, Rutæ Narbonensis re-Fata vuigaris suos ricese, cumoria, ciamoria, ciamoria ce momenta, nuovinoi odoris, Kutæ Narboneniis te-mifolæ quodammodo emulat, ex quorum finu excunt eades obliqui, pedales, nonnunquam (e-fuipedales), fiftimentes femina fritata, minora. Radix major, Peucedani facie & concretione, pulla foris, tetri & injucundi tum saporis, tum odoris.

la tors, seu le injudicial de la commentation de la collibes artistis paffirm in Gallia proventi, referente Morisono. Nobis in collibus & clivis ma- Lecin. ritimis Regni Neapolitani observatum suit. Floret sub finem æstatis, Autumno meunte semen suum

Lib. IX.

CAP. IX.

De Cymino feu Cumino.

Yminum & of robrer pragnans effe dicitur, oft enim, tefte Theophrafto, focundiffimum. Ab Ammi differt radice annua, foliis in lacinias minus crebras, nec adeò tenues diffectis. omnium partium quantitate minore, femine etiam angustiore.

I, Cyminum sive Cuminum sativum J. B. vulgare Park. sativum Dioscoridis Ger. semine longiore C. B. Cummin feed.

Parva & umbellifera herba est, altitudine rarò pedem excedens [Cæsalp, annua planta, brevior cubio] tenuibus & in plures angultas partes fectis foliis [Cassalp, foliis paucis, raris, capillaribus, & flore candido] femine in umbellis [parvis & rotundis Cass.] oblongo, utrinque acuminato, angulolo, cardagineo, in cineraceo colore fubflavo, longitudine quartam uncia partem aquante, gu-flu fubamao, tenui, mediocriter acri & cum gravitate fuaviter odorato. Radice nititur longa tenui, & cum maturuit femen, pereunte.

In Melita infula copiose feritur ad mercimonia; ubi Cumino agro i. e. Cyminum acre incolis dicitur: Anilium autem, quod non minori copia serunt & divendunt, Cumino dolce, i. c. Cyminum dulce appellatur; unde C. Bauhinus aliíque Botanici decepti duas Cimyni species constituerunt, ni-

mirum, acrem & dulcem. V. C. B. pin. in Cumino.

Semen refolvit & flatus discutit, ideóque utile est in colica, tympanite & vertigine. Ex vino Vires. dulci sumptum difficultati & ardori urinæ auxiliatur; cum ficubus in vino coctum tussim sedat, & thoracem expurgat. Utiliter pani incoquitur, & caseis inditur; ità enim concoctionem juvat &

Frequens & copiofus Cymini feminis usus faciem decolorat, & pallorem cuti inducit. Dioscor.

Suavem halitum fipirant Cuminum, fœtidum emendat, eâque de causâ qui fœdam habent refipira-tionem Cumino magno adjumento crebrius utuntur. Stapel. Oleum arte chymica extractum prasentiffinarum est virturum in affectibus omnibus flatulentis, præsertim uterinis. Novi Empiricum qui miracula creditur facere affufis aliquot guttis pani tofto, & umbilico impolito. Casp. Hofman.

2. Cyminum sive Cuminum seminibus villosis.

Hoc genus in infula Melita collectum habemus ubi cum fuporiore sparsim nascens, neque foliis, neque figura, odore aut sapore seminum, sed duntaxat corundem hirsutie seu villosa casarie discernendum, observavimus.

Hoc fortaffe genus est quod Jo. Bodaus à Stapel habet pro Cumino dulci Melitensium, quod hir-

futum este scribt quo qui conditus est panis, sapore gratiori commendatur.

Ne quis tamen puter, hoc esse quod Melitenses ips Cumino dalce, seu ur C. Bauhinus, Cuminagero
dade vocant, illud enim nihil aliud esse quam Anisum, & nobis cum ibi essemus ab incolis dictum eft, & ab eruditissimo Viro Joan. Francisco Abela Melitensi in descriptione illius insula consir-

I cens.

L'ires.

1. Meun

CAP.

Pр

CAP. X.

De Umbelliseris semine striatomajore foliis latissimis, in plerisque speciebus valde ramoss sea De Anvelica.

Ngelica barbaris & Agyrtis ab Angelis dicta est hac herba ob infignes qualitates: iildem Regards S. Spiritus dicitur ob candem rationem. Ejus notæ funt folia latiffima, femin friata magna & craffa per maturitatem alba, fuecus lacteus per ficcitatem flavicaris, Nos herbas qualdam femine striato minore, à foliis & odore similibus Angelicas dici solitas ner

immerito, in hoc capite tradimus.

434

1. Angelica fativa J. B. C. B. Ger. Park. Barben Angelica.

Radwem alte demittit, craffitudine plusquam brachiali, cum multis adnatis pollicari craffitudine. rugofam, cuticula in cinerco rubelcente nonnibil obtectam, pulpa alba, molli, fuccofique: que præcifa flavum liquorem feu lachrymam ab interiori corticis parte remittit, cui fimilis liquoreman praecila Havum liquiorem teu iacmymam ao interiori corticis parte reinitur, cui minis liquoretan in foliorituri venis contineturi fed aquolior, & cuim primò elliuti lacteus, guitu admodum elliox aromatico, acri & amaro. Caulis inde exurgit craftis, ad terram purpureus, geniculatus, socievis, corevo, firiatus, bicubitalis, multis alis donatus, in candido livente polline velut afperfis. Ma triangulata ampliflima, è fegimentis feu foliis partialibus ur in hoc genere maximis, in ambitu crenats, triangulata ampliflima, è fegimentis feu foliis partialibus ur in hoc genere maximis, in ambitu crenats. mollibus, fuperne virentibus, inferne dilutioribus, oblongis & multo gibbo inaqualibus composta, fi pore & odore minis aromatico quam radix : que in caulibus funt minora iis que adradicem, è bulgi fe proferunt, in pilam quafi convoluta: fiquidem folii cujufque pediculus è membrana latissima conse va, tum folia tum umbellam florum ceu bulga obvolvente, oritur. Summus caulis & rami in florus umbellas in sphericam figuram circumactas, quas ideireo meritò corymbos dixeris, terminantor. Florum petala perexigua, fubrotunda & minime cordata aut bifida, colore pallido feu herbaco. Singulis flotculis ut in reliquis hujus generis bina fuccedunt femina invicem conjuncta, longulqua. tumala, firiata, in candido cinerea.

Secundo terrióve anno, fi permittas, plerunque caulefeit. Cum verò caulis maturo feminepini,

ipfa quoque radix purrefeir & interit.
Radicom Angelicæ Alexipharmacum, Bezoardicum, & cordiale nobiliffimum effe unanimi cor

sensu docent medici & botanici.

Herba ipla, fed præcipue radix & femen, calfacit & ficcat, aperit, attenuat, fudorifica & vulne raria est: menses movet, fœtum expellit, sulfocationi uteri maxime conducit: malignis morbis,

venenis, ipsique pesti medetur. Schrod.

Pro prefervatione peltis radices aceto maceratas aut naribus admovent tantum, aut lib lingua habent, aut masticant, aut acetum bibunt jejuni. Pro curatione vel 3j. solius pulvers, vel 3ß. cum Thoraca 5, in vino tenui, in aq. card, benedict, tormentilla, &c. propinant & following ducunt, filque repetunt fingulis fex horis.

cucium, inque repetum iniguis iex nois.

In vulneribus 🕉 16βδους, pracipuè canis rabidi, emplaftrum fit cum thure, ruta, pice, alis.
Radix condita cum faccharo, ut & foliorum pediculi delibrati manè fumpti putantur valere planuum contra peffem & aeris contagionem, quin & fanare quofvis thoracis & pulmonum affectusing. dos. Tidem commanducati fetentem oris halitum emendant. Plura vide apud Tragum, Fuchlion,

aliófque Botanicos.

Angelica non facile provenit vere; recenti fiquidem femine disseminari cupit.

singelica filvostria Ger. Park. filv. major C. B. filv. magua vulgatior J. B. Wild Angelica reclius singelica aquatica, i. c. Water Angelica.

Radio huic craffa, rugofa, alba, fimplex, furculofa, fapore acri, minus aromatico quim fatira. manis, multis alis concavus, foliis per intervalla alternatim politis cinctus: Folia autem lato, membranolo, concavo, firiato principio caulem & umbellas antequam crumpant ceu involucro ampleetuntur. Folia triangulata coftis fupina parte canaliculatis, tribus quatuorve alarum conjugationibus constant : segmenta singularia lata, angustiora tamen & acutiora quam Angelica sawa, per margines argute dentata, glabra, obscure viridia. In summis caulibus & ramulis umbelle amble thosculis exiguis, albis, pentapetalis constant, petalis bistidis & velut cordatis, staminulis inus abis Umbella totals exortum radiorum nulla in caule folia circumftant, umbellarum auten patialian ex cuibus totals quaque componitur plurima, angufta, acuta. Singulis flofculis ut in reliquis congeneribus bina fuccedunt femina, friata, minus turgida quam fativa, margine foliacco. In aquofis & ad fluviorum per margines ubique fere in Anglia provenit. Augulto menfe flora

3. Archangelica, Lob. Archangelica seu Angelica Tabernamontani seu Scandiaca Hort Leyd.

Huie Lobelius flores luteolos, folia fativa multo majora attribuit: fi per folia intelligit lobos particulares in quos folium dividitur; & detur hujulmodi Angelica, crit proculdubio diffineta species verum suspicor Lobelium ex conjectura flores sucolos dixiste & per folium intellexisse folium totale seu totam alam foliaceam que Angelice sylvestri in montolis nascenti reverà major est Angelice solio.

Dodonaus eidem flores albos attribuit; Semen longius & craffius quam Angelica fauva. Dodonaus separat Angelicam ab Angelica Norvegica, Lobelius candem facit. Dodonai descriptio in omnibus prate quam femine Angelicæ fylvestri in montolis nascenti convenit. Archangelica Archangelica Clufii in omnibus ptæterquam magnitudine cum Angelica fylvestri convenit : Ea autem, ut puto, loco natali debetur.

ntem, ut puto, social angelica duas species facit, nec præter rationem, si uni slores luteoli sint. C. Bauminus ex Archangenea quas species racit, nec præter rationem, fi uni flores luteoli fint, it Lobeliana, alteri alba, it Dodonat Archangelica. Vorum Autores omnes eandem habent iconem. & C. Baulinus Archangelicam Cluf, ad duas refert.

em: & C. Daminios de Variant & diffentiant Autores de Archangelica, nos existimamus cam Cum ergo auco mes A Angelica fylvestri vulgari seu aquatica, sed accidentibus quibusdam à cœli

aut foli diverfitate ortis.

nt ion unclinated feripferam, & opus nostrum jam prelo aptatumesset, cruditissimus Vir D. Fos. Palmer M. D. communicavit mihi Catalogum manufcriptum Horti Medici Leydentis cum Observa-Palmer M. D. commandeava man casalogam manuferipann Frora Ascance Leydents cam Oblerva-tionibus in plantas bidem crofeentes, è D. Hermanni ore exceptis; in quo invenio Archangelicam feu Angelicam Tabernamont. Seu Scandiacam, quam dicit flores proferre in umbella flavefeentes, & in omnibus convenire cum Angelica, mít quod femina fint rotunda, illius

autem oblonga, & hujus folia fint majora.

Angelica lylvestris iildem pollere viribus creditur cum fativa, verum languidior & insurmior est Fires. nulto. Hospes quidam in Ducatu Wirtembergico celebrabat in morbis equorum, pecorum & fuum. exhibitum viridem in potu vel ficcam. J. B.

A. 4. Angelica silvessiis minor sive erratica C. B. silv. repont J. B. Herba Gerardi Ger. Po-dagraria vulgaris Park. Derb Berard, Bout wort of Assistance.

Cubitali & interdum etiam bicubitali caule affurgit, tenui, striato, rubente, fistuloso, alis concavo, ex radice tenui, fibrofa, longe latéque reptante, odore & sapore quadantenus Angelica, sed multo infirmiore: Folia Angelica: lativa minora, codem fere colore, Sifari fapore: Umbella Angelica; iti-dem minor, floribus candidis, odorata. Semina oblonga, angusta, acuta, quàm Angelica: sativa multo minora, striata, per maturitatem nigricantia.

Ad lepes inque umbrofis ad latera montium frequens. Camerarius Peftem hortorum appellat, Locato. quoniam semel plantata reptatu suo odiosa est, nec facile iterum extirpari & aboleri possit.

5. Angelica fylvestris birsuta inodera C. B. J. B. Podagraria birsuta Park. Pairp Peru Berard.

Radicem habet crassam & fibrosam, foris pullo cortice tectam, intus albam, redivivam & odore medicato: Caulem parte inferna pauciffimis pilis cinétum: Folia atrovirentia, hirfuta, pediculis itidem hirfutie afperis infidentia. In reliquis cum præcedenti convenit. Infatia ad C. Banhinum missa est.

6. Ligusticum quorundam foliis Angelica J. B. Ligusticum alterum Matth.

Camerarius apud Matthiolum in epitome exprimit figură fuă plantam quam habemus ficcam Citræ nomine, odorem spirantem Meu, soliis nonnihil accedentem ad Angelicam, comâ valde capillata ad radicem, ex foliorum antiquorum reliquiis, que bene exprimitur effigie ex ipfa planta à Camerario propofita, notatâque litera A.

Hanc J.Bauhinus candem effe putat quam Cæfalpinus describit lib. 7. cap. 46. Ligustici no-mine, quod in Alpibus Liguria vulgo Imperatoria vocatur. Folia a radice rotundo pediculo ac ferè lignolo & tripartito gerit, figura herbæ S. Mariæ, fed magis in acutum definentia, magífque ferrata, terna in fingulis pediculi ramulis, odorata, pradura: caulem cubitalem altiorémque paucis folis: femine in umbellis figura & magnitudine Fæniculi, nigra, odorata & acria: radix caridida, pollicaris craffitudinis, in duas aut tres prælongas definens, odore jucundo, fapore acri.

Oritur in Alpibus propè rivulos,

"Utuntur semine in obsoniis & radice ad Stomachi dolores & imbecillitatem, ac omnes fermè internorum noxas.

7. Angelica lucida Canadensis Cornuti. Panan Heracleum alterum Americanum splendente folio, Laferpitium creditum quibufdam Park. Shining Angelica.

Hujus caulis vix cubitum implet, nulla intus medulla repletus, nifi in iis spatiis quibus ille nodis intercipiur ad foliorum exortum. Foliorum pediculi teretes, juxta caulem in latitudinem membranacemespanti nodos regunte cautémque amplexantur; mox producti longuis in quampluman felia faute vientia, ambitu ferrato, definiunt: Polis fiplendida viriditas ineff (qualem inducto gelu per hyemen reliquarum plantarum folia contrahunt) Febres albidi non Angelica aut Imperatorie noftes nado in orbem conglobantur, sed velut Anifi umbellam formant; quos fiatim excipiunt seminature polis contrahunt plantario producti productiva de productiva de la contrabura de productiva de la contrabura de la co mina minus foliacea vulgaribus. Radice nititur crassa, que in fibras etiam pinguiores exit. Statim atque decidunt femina caulis exarefeit, unáque planta commoritur ut nostras.

Angelice saporem redolet, acriter linguam exurit, sudores movet, salivam ciet, uno verbo ad Vires. cadem est ad quæ vulgaris nostra efficax.

Pp 2

In fylvarum apricis invenitur.

8. Ange-

Lacus.

1.00 8 Leverus.

L'ares.

7. Angelica atropurpurea Canadensis Cornuti.

436

pina Park. Vires.

Harc ut & pracedens nonnifi trima caulem facit, inftar noftratis. Radix ei craffior est, torofa, in grà cute obducta, carne intus alba & nervo; carnofioribus etiam fibris adjectis. Folia longe majora & plura quam pracedentis, longiore etiam pediculo emergunt: hujus inferior pars, quan dice aut caule attinetur, in profundam cavitatem fulcata, refupinis caulem labris amplexatur. duce aut caute artineati, in prounted at the action of the ultra hominis procertatem adolefcit, per femipedalia fipatia nodofus, ut Calamis, & folis in terceptus. A medio ad fummum multis luxuriatur ramulis, qui & folis minoribus femper ornante. Flos antequam appareat in cymis fulcata folii cavitate obtegitur, quam productior caulis profunc floque apparet in cymis fulcata folii cavitate obtegitur, quam productior caulis profunc floque apparet in rotunditatem circumactus, quem fequentur femina. Caulis hunde plants folionum pediculi atropurpurafcum: folia quoque & femina obfcura viriditate infufcantur. Ut odo re & fapore eft ignavior fuperiore, ità & viribus videtur elle inferior.

CAP. XL

De Imperatoria, que non ineptè Angelice speciebus annumeratur.

Onnullis Magistrantia, aliis Astrantia, Ostrutium seu Osteritium dicitur: Veteribus india Note ejus funt folia lata, colore & odore ad Angelicam accedentia, tripartitò divifate fubdivifa: radices craffa oblique: femen friatum majus.

Imperatoria J.B. Ger. major C.B. Imperat. five Aftrantia vulgaris Park. Common Maffer him. by fome erroncoufly Pellitory of Spain.

Pollicari crassitudine nonnunquam est radix, sensim gracilescens, rugosa, & lateralibus sibis, quibus se propagat, donata, summa tellure oblique acta, carne alba, aromatica, acrimonia velenca-ter linguam vellicante, totúmque os calefaciente. Folia terna plurimum junca [potius raparad divifa] Maccrones, cutiora, rigida, quorum fingula rurfum in tria fegmenta ferrata, allaban, alias profundiùs dividuntur. Caules cubiti & fesquicubiti altitudinem assequintur, striati, inans, in anas protuntium ur maintur. Lames canti es requietanti attatument arequartat, iritat, filans, filans,

In montibus max. Carthufianorum cœnobio imminentibus invenimus. Gignitur etiam in Ananienfibus montibus supra Tridentinum: inque pratis ad radices montium Alpibus Austriaes & Stiriacis vicinorum magná copiá.

Hujus speciem nunorem proponit Camerarius Ep. non alia in re quam partium omnium pamia-

minor C B.Al- te à superiore diversant, quam Imperatoriam seu Astrantiam Alpinam appellat.

Saporis eft acerrimi, radix prefertim, unde per errorem noftratum vulgo Pyrethum Hifanion denominatur. Alexipharmaca eft ac fudorifera. Difeutit mirificè inteffinorum & uteri flats, mde in colico cruciatu utilis eft. In colicis & flatuofis (inqui C. Hofmannus) eft divinum remelum, ultra certé & Angelicam & Zedoariam. Ulius pracipuus est in venenatis morbis ac ietibus; in pul monum tartaro refolvendo & expectorando, in fectore anhelitus corrigendo; in capitis isleatibus phlegmatics, Paralyli, Apoplexia, Sec. Aiunt nonnulli quartana cos fanari, qui pulveris collean dinudum hora una ante accellionem ex mero bibutt. Commendatur & ad hydropem [Inhydropen in quartana, in febribus diuturnis omnibus, non habet fibi parem medicinam. C. Hofman [Extrinsceits in odontalgia (gargarif, aut radicis fruthulum denti dolenti impositum & in ore december. copiose etenim pituitam & phlegma elicit) in catarrhis exiccandis (suffitu) in tumoribis, ac Arthritide Figida. In Icabie capitis exiccanda (lotione) in ferpigine inveterata fananda (cum adi-pe fuillo illita) in globulis fagittífive corpori extrahendis, impolita. Sebrod. & Marth.

Hinc non immeritò (inquit J. Bauhinus) Imperatoria nomen fibi ascivit, cum tot tantisque viribus præstet.

Caterium ut facie externa & odore Angelicam refert, ità iifdem cum illa facultatibus dotata eft.

CAP. XII.

De Umbelliferis semine striato majore, per maturitatem nigro, foliis latissimis, seu

De Smyrnio aut Hipposelino.

Myrnium inde dictum oft, quod radix lachrymam emittat Myrrhæ fimilem, ut Theophraftes Hift. lib. 7. cap. 6. & lib. 9. cap. 1. docet, qualem Hipposelinum fundere docet experientia, inquit Bodæus à Stapel.

Semine majore tumido, per maturitatem nigro à congeneribus distinguitur. Smyrnium autoni Creticum folis dutin generum, inferioribus Apri in modum incitis, fuperioribus quie cailem vell-unt integris & indivifis caulem amplexantibus, ab omnibus cujufcunque generis Umbelliteis diffici. 1. Hopposelinum Gev. emac. Hipposelinum sieve Smyrnium vulgare Park. Macerone, quibusidam Smyrnium, semine magno nigro J.B. Alexanders. Hipposelinum Theophrasti veel Smyrnium Diofcoridis C. B.

7. B. Radice nitiur crassa, foris & intus alba, odorata, acri cum quadam amaritudine. Caules edie plusman bicabitales, farctos, ramosos, striatos, nonnihil rubentes : folia Apii palustris, ampliora, punquam mendioribus, atrovirentia, sapore ad Apium hortense accedente, subdulcia. Flores in degments rounded as the state of the state o striatum, seu angulosum.

In rupibus maritimis oritur, v. g. in infula Prefibolm dicta propè Bellum-marifcum oppidum An- Locus.

In impute marium in Wallia, inque Scotie litoreis rupibus prope Bervicum.

Maccord Italis dicitur vocabulo (ut creditur) corrupto à Maccolonia, quoniam Petrofelinum Macedonicum per errorem Officinis dictum fuit: Noftratibus Alexanders & vulgo etiam in Italia & Germania Herba Alexandrina, vel quia ab Alexandria Agypti urbe advehi folitum est, vel quia id

Alir bene, & præftat eadem quæ Apium, fed efficacius. Venit in cibum cruda & cocta tum ra- Ulis. dix concila, tum folia tenella & caulis, frequentiùs apud nos in jusculis verno tempore ad fanguinem depurandum, rariùs in intinctibus ex aceto & oleo.

In Officinis nostris olus atrum dicitur, in transmarinis vulgò sed falsò Petroselinum Macedonicum.

2. Smyrnium Creticum Ger, Park, Creticum perfoliatum J. B. peregrinum rotundo folio C. B. Candu Alexanders.

Hilari virore perfusa folia producie, nitidáque, pedem longa, longo nixa pediculo, que in oppossas ex certis intervalsis alas dividuntur, atque ha rursum in alias, ut subsectiones particulares haud mule Apii palustris foliis possint comparari, altiuscule incise, crasse atque hae quidem statim radice pronafcuntur: nam quæ ramorum divaricationibus tubfant immane quantum ab hac forma diffedunt, circinat e ferè rotunditatis, Perfoliatæ foliorum modo à caule ramifque transfoffa, fefcunciamant duas uncias lata, & interdum genina, alterum alteri impolitum. Umbellis est Anethi, aut Perfoliate floribus albicantibus aut pallentibus : Semen fubrotundum, nigrum, ftriatum.

Folia in caule non exacté rotunda funt, sed in longitudinem productiora, nec à caule pertusa Perfoliate in modum, fed cum tantum arcte amplectentia & undique lobis fuis cingentia, quatenus

nos oblervavimus.

Altero (inquit Camerarius) à fatu anno prodit foliis geminis, ut Locustarum ferè alas repræsentet, que paulò post marcescunt. Interea sab terra latitat radix rotunda Ervi magnitudine aut paulogandior. Sequenti postea anno folia protrudit instar Ammi vulgaris; Radis verò temuis sit & obloga, que russum per hyemem ita perdurat. Primo denique vere tandem emergunt solia Petrofelini, & caulis qualem deferipfimus.

Quam C. Bauhinus speciem divertam facit foliis longioribus in caule & profundiùs incisis, ex descripte semine sibi in horto enatam scribit Parkinsonus : proinde non est cur ejus ratio habeatur. Invenit hanc F. Columna in montibus Æquicolorum Valuenfium & Afprenfium in Sabinis, hu- Locus-

mentibus locis circa aquarum decurfus, &c. Nos in Sicilia propè Punto Cerciolo non longè à Puzzallu. Hujus caulis limbos habet seu lineas carthilagineas elatas, cujusmodi in aliis Umbelliferis adhuc observare non contigit. Col.

CAP. XIII.

De Umbelliferis semine striato majore foliis Apii, maximis, seu

De Levillico.

Evifticum vox à Liguífico corrupta videtur, vel potiùs à Libyífico Galeni, quod est Liguíficum Diofcoridis, Ligufticum autem à Liguria, ubi plurimum nafcitur, dictum est. Ejus note funt folia Apii majora, odor validus, magnitudo & statura infignis.

Levisticum vulgare Ger, Park. Ligusticum vulgare foliis Apii J. B. Lig. vulgare, an Libanotis futilis Theophrasti C. B. Hounge.

Caulem habet hominis altitudinem excedentem, crassum, geniculatum, cavum, striatum: Folia pedalia & ampliora, in alas divifa, quarum extrema divifiones ad folia Apii paluftris aliquatenus accedunt, sed longè majores, obscuro virore splendentes, odore valido [non tamen ingrato] Rami ut & fummus caulis umbellas gerunt amplas, florum luteorum : Semen majufculum comprefium. Radix crassa est & lignosa. D. Nid amicus noster singularis & Botanicus egregius solebat dicere, Levilticum Pharmacopolii odorem fpirare.

Pp 3

Line

Levislicum vulg. in bortis colitur: natalis ejus locus nobis hactenus incompertus: Pona tunes in monte Baklo reperiri ait, Alit in Alpibus Liguria aut Apennino. Æftate floret: Augusto magni ex parte semen ad maturitatem perducit. J. B. gaudet solo umbroso.

parte temen au maturateur petitueu. J. D. gautet omatuseur Levifico. Levificum vulgare Germanacum Park. Quare an diferat à vulgari Levifico. Alexipharmacum est ac diureticum, vulnorariumque; Ventriculum roborat, Ashmati subvent menfes & lochia ciet; fretum mortuum ejicit (lemen) tartarum lentum resolvit, dolorelque indens tos fedat: Epatis lienífque obstructiones reserat, adeóque pracipue ictero convenit. Extrinseque ents usus est in Balners, cataplasmatis (utero & ureteribus dicatis) in Emplastris vulneraris 8

Vulgus per caulem cavum petum haurire suevit, quo tussim sedatum iri sibi persuadet. Idum. In facultatibus porro tam vicinum est Angelica & Imperatoria supra dictis, ut non putet next fariam elle commemorationem C. Hofmannus. Adjuvat digeltionem, ventofitatem dulolvit & in-

Veteres Ligures, ut & hodie Hetrusci, semine pro pipere utebantur. Promovendis mensibus & fo

docibus futficit 5 v. feminis. O'nous tutticu 5 p. Territus. Cùm odor hujus plantæ adeò validus & pertinax fit præ Angelica & Imperatoria, verifimile efteam

viribus etiam cifdem antecellere. Nomen proculdubio factum est à Labystico Galeni, quod est Ligusticum Dioscoridis, ità diffum

quòd in Apennino, quà parte Liguriam attingit, frequens est.

Forestus pro secreto habuit succum toliorum Levistici in secundinis retentis. Erat magnum Ar. canum famole cujuldam obitetricis, que id obtinuerat à Judeo medico. Communicavit D. Tantodus Robinton.

CAP. XIV.

De Umbellisera semine striato majore, foliis Aquilegia, seu

Libanotide aut Ligustico Aquilegia foliis.

Libanotis latifolio Aquilegia folio C. B. Park. Ligusticum Rauwolfii foliis Aquilegia I.B.

C. B. prod. Adice oft craffa, fibrofa, cortice inaquali, quali rugis transversis asperata, fuscione colori tectà; medulla candida, amara, modicum quid Aroma & Ariftolochiam faporemio lens: ad cujus caput pili tanquam veterum foliorum defluxorum fibræ folidiores & niera; etenim folia, qua numerola ex radicis capite longis pediculis emergunt, una parte quali raginato exortu (nimirum ea que crafliora & latiora funt, ut & ea que ex caule prodeunt) cundem taquam membranaceà filiqua circundant articulo craffiore lineaque transversa: qua craffa funt, rigidagla bra, viridia & splendentia, subtus candicantia, fibris majoribus subpurpureis transcurrentibus, que licet instar solioium Aquilegia dividantur, non tamen omnia in pares lacinias (Aquilegia lacini is latiores) fiffa (unt: inferiora namque in vegetiore planta plerunque quinque folia habentextiplici rami divifura, alias tria, tribus pediculis infidentia. Caulas unicus est, cubitos tres, quanore superans, rotundus, striatus, nodis distinctus, subalbicans, puniceo colore aliquando admino in tres, quatuor, vel chinque brachia diftributus, que umbellam magnam ex longiffimis felhos & fleribus albis parvis compositam sustince. Semen succedit longum, latum, striatum, puniceum, gustu fubamarum, Cumini saporem imitans, aromaticum, modice excalesaciens & salivam ciens

E Camerarii horto habuit C. Bauhinus. Nos eandem vidimus in horto D. Caroli Howard Ducis

Libanotidem minorem Apii folio C. B. i.e. Libanotidem Theophrafti minorem Leb. Nos cum Parkinfono candem putamus Libanotidi latifolia alteri five vulgatiori *ejufdem C. B.*

J. Bauhinus confiderandum proponit an Libanotis Theophrafti minor Lobelio fit cadem cum Cervaria nigra feu Saxifragia Venetorum Ad.

CAP. XV.

De Umbelliferis foliis Apii minoribus, semine striato majore, Daucis montanis dislis.

1. Sefelt 2. montanum Pannonicum Clus, Valdebonce nomine missa, Libanotidis secunda quorundom five Cervarie nigra species J. B. Daucus montanus Apii folio albicans C. B. Daucus Sulnoides maximus Park.

Rachiali interdum nititur radice, præsertim si planta vetustior sit (recentiores & juniores pollicarem habent) in aliquot ramos inferiore parte divifa, craffo, rugofo, nigróque cortice lepta, gummolo primum lentóque sapore prædita, deinde acri & salvam ciente: que tummo capite in multa extuberat capita villofa, (quemadmodum ferè omnes ferulacei generis furpes) unde exeunt magna & fatis amplæ foliorum alæ, aliquot foliis per ambitum ferratis & nonnilul incilis, uni coltæ inharentious, fed ex adverso nascentibus constantes, colore sipina parte dilutius incitts, um corra minus parte dilutius virente & aliquantulum splendente, proni cineracco praditis : Inter que sesquicubitalis nonviente & aliquantumon premente, prosti emisseco praems: inter que lelquicubitals non-nunquant emergie caulis, friatus, políticaris interdum crafficularis, genicultatus, in aliquot ramos divítus, quen ambient ad fingulos nodos five genicula minores foliorum ala. Suninjum caulem divitus, quem amonas exornant umbella pallefcentium flofeulorum: quibus fuccedunt femina Sileris montani feminibus fimilia.

nontant teminibus manda. Invenitur fere in omnibus Pannonia: & Austria: inferioris montibus, aspero solo ventisque persta-Locus & to. Julio & Augusto florer, & subinde semen profert.

to. Julio & Auguto notes, a mantae tenten potett.
Differt à Cervaria nigra folis virentibus magis, paucioribus conjugationibus compositis, verum, multo majoribus, amaris & acribus nonnihil: floribus luteis ex umbellis minoribus, qui massicati odorem reddunt aliquantulum vinofum & aromaticum. 7. B.

CAP. XVI.

De Silere montano.

At Veteres ipfum Sefeli etiam Sili ac Seli vocabant.

Haud scio (inquit Bodrus à Stapel) an vox Sili rejicienda. Nam apud Festum legere est, Silatum Antiqui dicebant quod nanc jentaculum dicimus, eò quòd tum jejuni vinum Sili herba con-

Bodaus semen Sileris majoris acredinis esse scribit quàm ullum Seseli, cóque menstruis ciendis perquan commendatum.

1. Siler montanum Officinarum Lob. Gov. Sefeli Fve Siler montanum vallgare J. B. Siler montanum, vulgo Sifelios Park. Ligufticum quod Sefeli Officinarum C. B. Sermountain.

Humanum superat altitudinem Sileris montani caulis. Caulem ramósque ceu vagina laxiore amplectuntur foliorum pediculi palmares aut telquipalmares : ipla verò felia in alas oppofitas dividuntur. Segmenta extrema terna ferè funt, Cytifi Tragi folis fimilia, oblonga, latiufcula, mucrone leviter obtulo. Umbella lata, amply: Semen magnum cum fimbria foliacea, striatum, oblongum sapore acri & subamaro, veluti corticis aurantu, tandem ad Cymini saporem accedente. Radix magnà comà infimum caulem ornat, rugofa, digitali craffitudine, albida, odorata, in al-

In Jura & Saleva montibus propè Genevam, inque Alpibus propè Pontiebam observavimus : Ali. Locus. bi etiam in Alpibus frequens reperitur.

C. Baulinus Liguificum Matthioli idem effe statuit cum Silere montano. Joannes frater hoc non audet afferere, tum quia Matthiolus Sefeli hoc Officinarum cimicum fœtorem repræfentare aut; Liguffici verò femen incolas Ligurue paffim in ciborum condimentis adhibere, tum quia Lobelius separat, tum denique quòd semen quod apponitur iconi Camer, differt.

2. Siler montanum angustifolium Park. Ligusticum sive Siler montanum angustifolium C. B.

Caule oft tenui, cubitali, in alas brachiato, qua umbellam albam, parvam fuftinent; foliis paucis in segmenta angusta, oblonga (Peucedani instar) sed longe breviora divisis, quæ in alis ferè ca-

Propè oppidum Stain Austria.

Locus.

CAP. XVII.

Stelli montanum Fæniculi folio C. B. montanum tertium Clus. mont. angustifolium 3. Clusii, folio Sefeli Massiliensis Matthioli, semine Angelica, J.B.

Huic multæ sunt foliorum alæ, Fæniculi foliorum instar in multa folia tonuia, illis tamen crassiora & breviora divifa, virides admodum, mucrone omnium foliorum candicante & duro, calidi gustis: inter quas enascuntur cubitales caules aut ampliores, digitalis crassitudinis, striati, geniculati, in aliquot ramos secti, quos secundum nodos alix minores amplectuntur foliorum alx. Flores in externo caule. & fummis ramis in umbollas diftributi nafcuntur albi: dein femina ftriata, Angelicæ femini non difparia, gustu fervido. Radix multis crassis & oblongis fibris, latè & oblique sparsis constat, qua fingulis annis summo capite novas propagines ad latera facit.

Nascitur in plerisque Austria inferioris & Stiria montanis pratis, atque Julio floret.

SECTIO

SECTIO TERTIA.

De Plantis Umbelliferis semine minore.

PRO Seminibus minoribus habemus quaecunque Cicuta feminum magnitudinem non evo

CAP. I.

De Umbelliferis semine minore, radicibus tuberosis.

TAE vel funt terrestres semine lavi, vel aquatica semine striato. Priores Bulbocastana seu No. culæ terreftres dicuntur, posteriores Oenanthæ.

De Bulbocastano seu Nucula terrestri.

 ${
m B}^{
m Ulbocaffanum}$ fie dictum Tralliano rentur, qu'èd figura radicis bulbos, fapore guftíque ${
m Ga}$ flancas feire exprimat

Radice autem tuberofa, foliis tenuiùs incifis, femine longiusculo glabro, Umbellà minime claus ab aliis Umbellatarum generibus facile diftinguitur.

A. 1. Rulbecast anum J. B. majus & minus Gev. majus folio Apii C. B. Nucula terrestriumija Park. Carth Dut oz Hepper Dut.

Radia tuberofa, alba, folida, fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum à lateribus promens tenues, gustus fibras tum ab imo, tum ab im grato, profunde in terra delitefeit. Folia tenuius incifa funt quam Petrofelino, fegmentis acutoribas.

Caulis fimplex, teres, firiatus, folidus, uno plerunque folio adnato antequam in ramos dirabant. Ad fingulas autem caulis divaricationes apponitur folium multo tenuius incifum quam funt que è radice oriuntur. Ad umbellarum bases nulla apponuntur folia. Flores quales Umbelliteis aliis, vertum exigui admodum, albi. Semina parva, longiufcula, & ccim adhuc viridia fitur lininini litir ta, [cim jam examerum litira fubobfcura videntur,] colore caffanco. Vere primo caracum-pit; Maio exeunte & Junii mitio floret, & in pafeuis folo fabulofo aut glaveofo frequentillina di Cum femen perfecit tota superficies exarescit illico, radice in terra residua, tuberosa, inaquali, nigrá membraná obductá, carne albá efculentá.

Ego hacterus unam duntaxat novi Bulbocaflani fpeciem, nec plures agnofeit J. Bauhims, C. Barhinus Nuculam terreftrem Septentrionalium Lob. (quam Lobelius in Anglia vel muherculs notam feribit) Bulbocastani majoris Synonymam facit : Botanici nostrates pro Bulbocastano minorelubent quod sponte apud nos provenit; quod indicium non dari diversas species, seu majoris & minoris di

D. Magnol duas species diffinguit, majorem & minorem; & utramque se in horto plantification, ut certior section have varietas à loco section vel humidiori dependeret.

Radix nostratibas estoditur, & cruda estur: Verum excorticata, & cum modico pipere infure carnium cocta, Inavis admodum cibus cft, multim nutriens & Venerem ftimulans. Mediamentis addita craenta mingentibus & etiam spuentibus auxiliatur, Tralliano id atteftante.

Hac ctiam fues (cujus avida funt) impinguantur, unde & Castanea suilla, nostratibus pignute,

In Lafenis, non tamen pinguibus sed glareosis copiosissimè proveniunt.

CAP. II.

De Oenanthe aquatica,

District in orth of its author, quod colore & quadantenus odore non fit Viti diffimilis, vel potis quod cum vine floreat, & in flore ejus odor qualis in pubefcente vite fentitur. Radicibus tuberofis, e multis glandulis compolitis, & loco natali, paluftri feilicet & aquofo, ab aliis quibufeunque Umbellifens plantis facile diftinguitur.

i. Oenanthe aquatica C. B. palustris seu aquatica Park item aquatica major cjustem. p. 142. Filippendula aquatica Ger. Oenantho seve Filipendula aquatica J. B. Common water Dronwort.

De Herbis Umbelliferis.

J. B. Bulbilli olivares ex tenuibus pendent filis plures; quos nonnifi attenta cautione evellas: abrum-Bulonii onvaio facile sequentibus caulem duntaxat fibris. Caulis cubiti & sesquicubiti altitudine. pantur quippe taute sportius geniculatus. Folia inferiora parcuis écêta, reliqua longioribus de tenui-triatus, concavus, ramolus, geniculatus. Folia inferiora parcuis écêta, reliqua longioribus de tenui-oribus loguentis casa. Umbelle parva, alba. Semen oblongum, in duas veluti cuspides desens. In pratis humidis & ad rivulos ubique ferè oritur.

In pratts numinasce and rivings tonger for content.

Sapore of amarinfoulo cum levi additrictione, calida & ficca natura, aperientis & additringentis facultatis. Movet urinam & arcrulas extrinsecus & intrinsecus usurpata: aperit obstructiones, & expurgat meatus urmarios.

A. 2. Oenanthe aquatica minor Park. item Ocnanthe juncoides minima ejuschem p. 895.

Park.
Folia que producir antequam caulis emergit tenuissime incisa sunt, & in terram supina: Qua caulem vestima costa portus foliorum quam solia videntur, superne obscuro virore splendentia; ut &
Caulis, qui Juncum proxime refert, infra cujus summum apicem seu acumen ut in Juncis, è latere erumpit umbella flosculorum albentium, odoratorum, quibus subsunt semina Apii non maiora, verain nggora. Radix inter fibellas capillares aliquot habet glandulas albentes.

Hajus flos præterit plerunque antequam major florere incipit. Parkinfonus utramque in horto

2. Oenanthe altera minor Africana Park, item tennifolia altera Africana ciuldeni p. 805.

Pracedentem minorem Oenanthem proxime refert, summitate seu Umbella differt, que major cll & femina etiam majora. Guilielmus Boelius è Barbaria Africa regione attulit.

A. 4. Oenambe Cienta facie Lobelii Patk. Chærepbylli foliis C. B. succo viroso, Cientæ facie Lobelii J. B. Filipendula Cientæ facie Lobelii Ger. Demlock Deophoet.

Paludapio foliis non absimilis est, Rute pratensi similior [nostră sententia Apio aut Petroselino similior quam Thalictro] multo pullulatu, virore tetro, colore & facie Cicutæ. Canles bicubitales familie in pares: Afphodeli alb billos multiparrita, & quafi brachiata, nullius fibra vinculo aut interventu continuos, teneros, guftu acros & ingratos, fueco lactoo primium, deinde flave-feene, vinolo, & exulcerante pragnantes. Umbelle Cicuta, cui affinem autumant qui maleficio

parem expertos se asserunt: Usos namque in acetarlis nihil factum fuisse propiùs quam ut interirent, aiunt : alios qui efitaffent, vertigine tenebricofa palantes, nutantes, attonitos ínque gyrum verfantes fe vidiffe In raulis, lutulentífice & riguis non in Septentrionalibus duntaxat Anglia, Westmorlandia sci- Locus

licet & Eboraccinfi provincia, fed & in Meridionalibus, Surreia, Suffexia, &c. copiosè prove-Inexcufabilis est (inquit Johnsonus apud Gerardum) quorundam nostris temporibus ignorantia

qui radices hujus herbæ Pæoniæ radicum loco vendunt. Quin fibi compertum affirmat, mulierculas rhizotomas & botanopolas Londinenses radices hasce sub nomine Levistici aquatici vendere. Verum an adeò venenata fint & maligne hujus plante radices nonnullos dubitare video. Matthiolus Oenanthem fuam tertiam & Fabernamontanus Oenanthen felinophyllon; quas C. Bauhinus hujus plantæ fynonymas facit, falubrem effe plantam statuunt. Ego rem in medio relinquo, ulteriori examini fubjiciendam.

5. Oenanthe Apii folio C.B. Filipendula angustifol. Ger. Oenanthe sive Filipendula Monspessu lana Apit folio J.B. Oenanthe Apit folio major Park. Water-Dopwort with Sinal lage leaves.

Perinde ut Ocnanthe vulgationi sen Filipendula ità & huic glandulosa radices, longis filis pendule latilis quam altrius propagantur, tunică nigricante contecte, intus alba, Paftinace Germanica quodammodo lapore, gratiore tamen, dulci. Hujus folia plurimum ludunt, prima germinatione lata, mox Petrofelini vulgaris feu Apii hortenfis (à cuius etiam sapore parum abludunt mif quòd plusulm adstrictionis habeant) ex virore penè lucida, supra terram exparsa, demum Peucedani effigiem induunt. Candes plutes surriguntur, cassi, angulosi, strati, cubitum & se sessioni un alt, multis alis concavi. Flores in Umbella muscosi; admodum minuti, ex albo purpurascentes. Semina different à prædicto Petroselino, quo multo longiora, veluti capitulum habentia.

Florentem Junio Monspelii inter Peroul & lacum reperit J. Bauhinus.

Lorns.

Parkin-

A. I. Ocnauth

440

Parkinfonus aliam hujus feu speciem, seu varietatem haber, quam Ocnanthen Apii folio mino rem vocat, camque duarum specierum facit. Ab hac etiam specie diversam facit Ochanthen annu flifolium Lobelii, entra prater necessitatent multiplicans.

6. Oenanthe Staphylini folio aliquateurs accedens J. B. Oen, Pastinaca filv. folio, semine Atrolio 1. B. Monspeliaca major & minor Park.

Tolia hujus inferiora ad infima folia Oenanthes Monspessulanae accedunt nisi tenuius essenti. fecta : pediculus est plusquam spirhamaus, cui aquales ex adverso sita alliganturala, in folia pens fecta : pearcinis ett punquam i punamicus, cui acquares ex arverio ince aniganum aic, in june Pun felmi fubdirid, delcariora ateurique se incifură conciminore, ad Staphylimum quodammodo a cedente: reliqua folia ad caulium alas enata Pencedani folis proxima, id quod citam in Monte fulana Oenanthe observavimus, quius etiam cauli fimilis est & hujus caulis pulchre striatus; allule quoque umbella denfitlimis mufcariis albicantibus compofita.

C. Bauhmus hanc plantam ad Joannem fratrem ex horto Patavino attulit.

7. Oenanthe stellata Cretica Alpini exot. Cretica stellata Park.

Ocnanthe alteri Matthioli quam fimillima, caulem unicum promit, rectum, teretem, dodrana. lem, non admodum crassum, qui in summitate in quinque ramulos dividitur, graciles, itidem reas rectéque actos, qui Umbellam albam Oenanthesmodo producunt, que Umbella post flores me recteque actos, qui Officetain about Octobres indu productin, qua Officeta por 1005 mi tantur velut in quinque tellas, labertes octo & quantoque plures radios, longos, latos, inac-tum definentes; in quorum medio florer fuit parvuli, in orbem comprehenti, qui pofte induséem & mutantur in femina parva, ollonga, tennia, Scabiofa Indica finilia, final compacta & design ma; fellacantem per maturitatem nigrae redduntur. Folia Octambies fecundas, fed pauce majora. Radicibus nititur (ex, septemve, longis, crassis, carnosis, in acutum definendus, audem principio proficiscentibus, vulgaris Filipendula aut Asphodeli radicibus quam proximis sa minoribus. Tota plante superficies quotannis hyeme emoritur, radice sub terra latente.

* 8. Oenanthe Cretica prolifera Park. Apula prolifera C.B.

Ocnanthes Cretica stellata Alpini persimilis est: Differt 1. Folia amplioribus, nec intothonias diffectis: 2. Florum Corymbis, qui licèt albi sunt & pariter in capitula glomerati, atumn foliorum acuminatorum stellatim capitula cingentium vice hoc genus florum capitella aliquototina primarium caput in orbem cingentia, ad cundem ferè modum quo in Caltha aut Bellidispolifere dicte floribus fit : 3. Semine Oenanthes aquatice fimili: 4. Denique & precipuè radino, que in hoc genere glandulose non sunt ut in aliis, sed ex fibrarum tantum seu filamentorum abanum magno numero compofitæ.

CAP. III.

De Umbelliferis semine striato minore, foliis & odore Pastinacæ latifoliæ.

"At vel funt terrestres, vel aquatica. Terrestres, vel radicibus carnosis esculentis, Sisanni; vel durioribus & lignofioribus Seliman Segetale, & Amount Germanicum, Aquate Si nomine innotescunt. Verum Seliman segetale & Amonium Germanicum reditis Sis annumerantur.

De Sifaro.

Sifarum à Pastinaca latifolia sativa (cui foliis & sapore radicis satis similis est) differt semine, quod non ut in illa latum & foliaceum fed oblongum, angustum & striatum est, item radice, que non ut in ca unica, fed ex uno capite plures.

1. Sifarum Ger. Sifer vulgare Park. Sifarum multis J. B. Sifarum Germanorum C. B. Shit

Radio propter majorem fuavitatem cupediis magis expetita quam Paftinaca latifolia Germanica, Radte propeer majorem majorem majorems magis expetita quam Pattinace latitolae Germanis, qua non ut in ea unica, fel. ex uno capite plures pendulae, glandulofa, cenera & fragiles, ngole, cortice tenui pallidóque obducta, pulpà candidà, digitali craffitudine, pedales quadam, alta multo braviores, duler & grato fapore, nonnihil aromatico. Caulis furgit feliquicubitum ales, fingularis, geniculatus, firitatis. Folia pinnatim diffolita, Baucie minora, teneriora, acuminata, megrora, arguns per ambitum denticellis crenata. Umbella candida finaveolentium/losculatomoments. rum finguli quinis foliolis totideunque apiculis constant. Semina in umbella producit Petrolelini, nomital majora, colore obfeuriore, longiora.

Sifarum in hortis feritar femine, fed radice potiffimum, majoribus ac craffioribus fublatis, mino-

res, iterum in terram defiguntur, quod Februario & Martio opportune fit, priufquam caules affurres, nerum in certain de exempte nervo medio duriore detracto cocta cum butyro, pipere & fale gant, atque not tempore saltem & majores radices si hoc tempore non adimantur, corrumpuntur novæque entantur. Vetere adicula menfe Martio quandoque folia protrudere observavit I. B.

sta oculos radicum radicum qua vescendo sunt saluberrimas hasce affirmat: Dodonaus moderate Vires. Cordus omnum ramant que concogui, nec tardé descendere, nutrire mediocrirer, nec parvi elle

fucci, flaulentum tamen quiddam eriam obtinere, unde Venerem promovent,

2. Sifarum Syriacum C. B. alterum Syriacum Park. Secacul Arabum & Mauritanorum five Pastinaca Syriaca Rauwolf.

Radicem obtinet teneram, lævem, exteriùs canescentem, intus album, fractu facilem, digitali radice, at longitudine digiti dupla, tuberculis seu nodis aliquot inaqualis verrueis similibus, grato fanore Carota; unde emergunt folia multa in plurimas partes diffecta, Carota amula. Caules ad nodos confimilibus foliis veltuuntur, & in fummitate umbellas florum gestant illius similium, sed co-

In Ægypto propè Cayrum urbem sponte oritur.

2. Sison sive Officinarum Amomum J. B. Sison, quod Amomum Officinis nostris C. B. Si. vulgare, feve Amomum Germanicum Park. Petrofelinum Macedonicum Fuchfii Gor. Baffard Stone Parffey.

E redice alba, lignofa, fimplici, aliàs bifida, furculofa, in terram non alcè descendente, sapore Palinaczaromatico, caulem producit crassitici mediocris, teretem, medulla farctum, satis firmum Paffmace aronnanco, contem product cratitud mediocris, teretoris, medium raretum, tatis firmium & rigidum, glabrium, fefquicubitalem & altiorem, crebris goniculis interceptium, & ab imo ferè ramolum ad genicula hue illuc reflexum. Folia in caule alternatim fita, pinnata Paftinaca Germanica in modum, fingularia tamen folia Sifari foliis fimilia, tenera, oblonga, circumcirca cromanica filmounti iniginata iniginata filmounti filmounti

Planta hac valde ramofa eft, medius tamon scapus alitus assurgit quam ramuli, qui multipliciter in furculos dividuntur umbellis fuis onuftos.

Locis humectis & lutolis nafcitur, unde & in fepium & foffarum aggeribus recentioribus.

4. Selinum Sii foliis Gor, emac. Selinum fegetale Park. Donchoot, Com Darffen.

Lib. IX.

E lemine Petroselini amulo foliolis seminalibus binis, longis angustis exit: proximè erumpentia folia bina, exigua funt rotunda, glabra, circum oras crenata: fequentia ad duo vel tria paria emfa modi foliolis rotundis media costa adnexis cum impari in extremo componuntur: postea pluribus montagis remains incone conte autes, cum impari in extremo componentai : portes purious emispenisus formam nonnihil mutant; unumquodque enim folium foliolis octo vel novem parus, glabis, viridibus binis ex adverfo media cotta adnexis, impari coftam finiente, circa margines eleganter dentatis, quoad formam Sii odorati Tragi folia referentibus, verum minoribus, brevioribus necomnino fuscis constant: Inter que plurimi oriuntur conliculi ultra viginti interdum ab cadem radice, bipedales, graciles, teretes, striati, interdum erecti, alias ad terram reclinati, geniculati, in multiplices ramos divifi. Ad fingula genicula apponitur folium minus iis qua ad radicem. Folia amanunt nè unum quidem folium viride in planta cernatur. Flores albi fummos plerunque caules & ramulos occupant, interdum e plerisque geniculis ad terram usque exeunt, in umbellis parvis &c transpose company, increasing personal sections at cortain traperson and account processing and increasing a configuration of the confi bina succedunt semina parva, cinerea, incurva, striata, Petrosclini seminibus similia sed majora, sapore acri & aromatico. Radix parva, alba, multis fibrillis donata, quam Petroselini minor,

Circa initium Julii florere incipir, & diutiffime florens perfeverat unde & partem aliquam femi-Tempur, nis Augusto maturat, aliquam Octobris initio vix ad maturitatem perducit. E femine deciduo renascitur statim, & foliis virentibus per totam hyemem viget. Inter segetes solo prasfertim Locus.

Herbam ad tumores genarum valere, fi tufa & expressa successive missa quotidie mane Pires enno bibatur, à mulierculaquadam que in feipfa experimentum fecerat, edoctus est D. Goodyerus. Intra duas septimanas tumorem absunit. Detur succus manipuli unius herbæ expressus in dimidio sextario seu pinta Cerevisia.

5. Sium majus latifolium Ger. emac. maximum latifolium J. B. Sium Dioscoridis sive Pastinaca aquatica major Park. Bzeat Mater Darfuen.

Caulibus crassis striatis & velut angulosis concavis, ramosis, ad duorum triúmve cubitorum altitudinem allungi. Folia ad radicem & in caulibus Palinace fative latifolia fimilia, nec minora, alta fu pinnata, pinnis plurimis longis, latiufculis, acuminatis, circa margines dentatis, glabris, stallis & lucculentis, binatim ad mediam costam annexis composita. Summos caules & ramulos umbellas occupant magna, flosculis albis composita, quibus succedunt semina parva, striata.

Hujus folia qua initio veris primò erumpunt, sequentibus similia non sunt, sed minutim concisa, Oenanthes aquatica, aut Smyrnii Cretici (cui hoc respectu similis est) foliorum amula. Odor

huic gravis Petrolei aut bituminis.

Locus.

Locus.

Locus &

Tempus.

In fluviis majoribus plerunque oritur. Have planta C. Bauhino Sion five Apium paluftre foliis oblongis dicitur, minùs commodè note. quidem judicio. J. Bauhinus Tabernamontanum secutus ex una specie duas facit.

4. Sion erectum umbellatum seve Pastinaca aquatica Lob. majus angustisolium Ger. magastisolium Park, umbelliserum J. B. Common uprintt Water Partney,

Radix multarum aquaticarum inftar geniculatim incedit, demiffis fubinde fibrarum comis los giufculis, odore & fapore Sifari. Folia [quæ è radice excum] cubitum longa, longo pediculo, lisato, glabro, intus cavo appenfa, octo aut novem pinnularum conjugationibus compofita, Pais nace Germanica limilibus, minus rugofis, que vero in caulibus funt minora existunt, profunt tique & argutiùs fecta. Caules fesquicubitales, teretes, striati, inanes, recti, ramosi. Form umbelle caules & ramulos terminant: fores minuti, candidi. Umbelle basin seu exorum sobola angusta, acuminata ambiunt. Semen parvum odoratum, acre.

In rivulis & ad fluviorum ripas.

A. 5. Sium umbellatum, repens Ger. emac. Erceping Water: Darfnev.

Caules hui plantæ craffiusculi, concavi, striati, infirmi & procumbentes, è geniculis fibra albis in terram demittentes, quibus se propagat, ramosi, ramulis è foliorum alis excuntibus. Folia que gine membranosà caulem amplexa, longis pediculis concavis, Pastinaca armula, tribus yel que the rum umbella non ut in pracedentibus fummos caules terminant, fed fecundum caules et adress foliorum oriuntur brevibus admodum & vix semuncialibus pediculis, octo aut novem radiis confin foliorum oriuntui previous aninodum ee vix remuneatuus peateuris, ee aa taretti aanoamine tes: imguli radii in cacumine umbellam fecundariam feu partialem fuffinent, cijuis balin agid folia angulta, oblonga: ad balin umbella totalis nulla funt ejufmodi folia, quo à fecunda fesia differt. Flofeuli perexigui, albi, quinque petalis angustis acutis compositi sunt, quibus succede sunt parvum, breve, ftriatum,

In rivulis & aquarum scaturiginibus plurima ubique ferè in Anglia provenit, unde minimur esm à nemine ante Iohnsonum Gerardi emaculatorem descriptam. Figura ejus extat in Hil Lugd p. 1092. sub titulo Sii veri Matthioli, at Descriptio addita est alterius planta.

A. 6. Sium minimum. The leaft Water Parfney.

Radix, ut in alis hujus generis, geniculatim incedit, demissà coma fibrarum albentium è geniculis. Caudes concavi, teretes, geniculati, rubentes, infirmi & humi procumbentes, duos nonna-quam palmos longi, ramofi. Folia ad fingula genicula fingula, alternatim pofita, è quator vel quinque pinnularum media costa adnexarum conjugationibus composita, inferiora qua aquis immerguntur tenuius incifa superiora, qua extra aquas sunt, minus secta & reliquorum hujus generis fimilia. Ex alis foliorum einergunt ramuli, ex adverso corundem oriuntur umbellæ, ut in precedenti, pediculis uncialibus aut brevioribus, parvæ, duobus tribúsve radiis constantes. Flores & semina te liquis hujus generis fimilia.

In palustribus & aquosis frequens Majo mense floret.

7. Danens Siculus Paftinace foliis Zanoni.

E radice digiti minimi craffitie, dimidium pedem longâ, raris fibris donatâ, ima parte in dus trélve radiculas seu ramulos divisà, albá, sapore nonnihil acri & aromatico, non ingrato, shi emit tit multa, in terram undique diffusa, pediculis teretibus supernè sulcatis & cayis nixa, ramola sa triangulata, ut in aliis plantis Umbelliferis: siquidem solium integrum in ramos plures, binos oppositos, dividitur & in folium definit; ramuli iterum in pinnulas subdividuntur latiusculas solia tamen nonnulla camofa non funt fed tancim pinnata: Pinna five folia ultima fuperne viola funt, inferne albicancia, glabra, craffiufcula, nonnihil lucida, per ambitum dentata, nervi Labrindi in modum perplexts, reliquo folio viridioribus, ea undique percurrentibus. Pumpinelle sautiage minoris formal fimilia, verum majora & acuttora. Inter folia exilit caulit, cubitum alas, glabor, & fere lucidus, teres, folidus, à nodo ad nodum hue illue undatim flexuofus, non fragilis, medulis, medicalis, medi argentea repletus, raris nodis exceptă ima parte interceptus. E fingulis nodis folia exeunt lingul, alias bina, imo pediculo in membraneam vaginam caulem amplexam dilatato, ut in abis multism belliferis fit; inferiora in caule ramofiora funt. Ex ilidem nodis & foliorum finulus, etiam infine & terra proximis, exeunt ramuli, foliis fimilibus, verum minoribus magifque dentais eu in & menta tenuiora divifis vestiti. Summos caules & ramulos terminant umbella florum minutorum pentapetalorum, cum duabus in medio lingulis: Color aureus vividus, florum & Itaminum. Floro delapli semina relinquunt oblonga, octangula, lavia, colore stramineo obscuro.

Planta est perennis sed cœli frigidioris impatiens. Hujus femen à Panormo Siciliae metropoli ad Auctorem transmist infignis Botanicus D. PanCAP. IV.

De Umbelliferis semine striato minore, foliis l'impinellæ pinnatis, radice fervida. Seu

De Pimpinella, Saxifraga.

1. Pimpinella Saxifraga Ger. P. Sax. bircina major Park. Saxif. major umbella candilla C.B. Saxifragia bircina major J. B. Bzent Durnet Saxifrage.

Adix alba, fimplex, minimi digiti craffitudine, rectà in terram descendens, paucis fibris donata, fapore fervido. Folia longis infident pediculis, pinnata, tribus aut quatuor pinna-rum conjugationibus ad mediam coftam annexis, Sii odorati umbelliferi fimilia, atrovirentia, fplendentia, fapore ignaviore multo quam radix, pinnis circa margines dentatis, & nonnuntia, fplendentia, Japore ignaviore muito quam, radix, pinnis circa margines dentatis, & nonnun-quam altès incifis, averla parte hirfuis, fupina lavyibus. Caulet fediqueubitales & altiores tereres, firati, glabri, inanes, ramofi & geniculati. Summis caulibus & ramulis infident umbelle flofculorum albentiummutuorum: quibus fuccedunt femina pro plante, magnitudine parva, brevia, firiata. Nulla ad exorum radiorum umbelle toralis aut partialium apponintur foliola. In filvis, agro Cantabrigienfi & Bedfordienfi, Cantiano quoque & alibi etiam in Anglia obser-Lecus.

In hoc genere folia interdum in lacinias divifa nos quoque post Clusium observavimus.

Pimpinella Saxifraga major umbella rubente C.B. Saxifr, maj. flo. rubente Park.

Onomodo à pracedente differat inquirendum. Clusius tantum ejus varietatem facit.

A. 2. Saxifragia bircina media J. B.

Hujus descriptionem paucis absolvit J.Bauhinns, Duûm, inquit, generum habet folia, inferiora quidem ad minorem Saxifragiam accedentia, superiora verò majoris solus similiora, oblonga, in acumen definentia, profundè crenata. Radix prolixa, mediocriter crassa: causis striatus, cubitalis, alis aliquot brachiatus, umbellas gent albas majufculas.

1. Bauhinus dubitat an fit Daucus Selinoides Cordi, quem frater ad Pimpinellam Saxifragiam minorem refert : item an fit Lugdunenfis Dauci fecundum genus Dalechampii, quod C. Bauhinus in pin. Daucum decimum seu campestrem Apii folio vocat, de quo alibi.

Tubinga observavit J. Bauhinus, & in monte Watwiller.

Fuchfus Pimpinellam mediam denominabat.

Lib. IX.

A. 3. Pimpinella Saxifraga minor, foliii Sanguiforbe. Saxifragia bircina minor, foliii Sanguiforbe. J.B. Pimp, Saxifraga major altera. C.B. P. Saxifraga major nostras Park. præter rationem major dicitur. The leffer round leabed Burnet Barifrage.

Radice nititur fimplici, altè in terram descendente, rugosa, alba, paucis fibris donata, sapore servido. Caulis ab eadem radice nunc unus, nunc plures affurgunt, cubitales & altiores, brevi admodum, sed satis densa lanugine hirsuti, striati, inanes, ab imo statim ramosi, ramulis è foliorum sinubus (qua ad genicula funt) egreffis, internodiis longis. Summos caules & ramulos terminant umbella fatis ampla, radiis multis composita [viginti numeravimus] quorum singuli umbellas partiales sustinent florum minutorum, alborum, pentapetalorum, petalis in extremo subrotundis non bifidis. Singulis flosculis bina succedunt semina brevia, parva, tumidiuscula, striata, per maturitatem nulla nequead umbella totalis, neque ad partialium radiorum exortum apponuntur foliola. Folia adradicem multa, Pimpinellæ vulgaris foliorum æmula, & in ambitu ferrata, tribus vel quatuor pinmalarını medin nervo annexarını conjugationibus compolita cum impari in extremo, luperne ob-fure vicidi, infernè pallidiora & veluti glauca, nervis faturatiore colore tinctis manifefte apparentibus. [In caule pauca, cáque brevia & tenuía funt folia, pinnulis longis, angultis, altius utrinq, incifis.

Augusto mense floret. In pascuis siccioribus, solo præsertim glareoso, nasci amat.

I now FR Tempus.

4. Pimpinella Saxifraga minor C. B. Saxifraga bircina minor Park. an Saxifraga minor nostrae ejuldem: Ripinella sive Saxifraga minor Ger. emac. Saxifragia bircina minima, Pimpinella crispa Tragi J. B. Small Burnet Saxifrage.

Hire species radice, caule, floribus & seminibus cum pracedente adeò convenit, ut vix internoscas. Pracipua differentia oft in folis, que ad radicem etiam tenuiter incifa funt : nam ad mediam co-flam annexe pinnulæ non ut in illa integræ funt & fubrotundæ, fed longæ, anguftæ, in tria quathore pinnularum nervo medio annexarum paria fibidivila; quinctiam fingula ha pinnula fe-cundaria ad margines alcius incile funt in lacinias dentatas. Folia pluribus pinnarum conjugatio-nibis conflant. Odore & fapore cum præcedente convenit.

Eodem cum pracedente tempore floret indémque in locis invenitur.

Calculo comminuendo & expellendo, autore Trago, accommodatifima eft, temperamento cali Virente dor omnibus Apii generibus. Radix ficcata loco Piperis in cibo ulurpari-postet: nam gustu & viribus

* 2. Carvi Alpinum C. B. Carum Alpinum Park.

ribus ità Piperi respondet; ut Piper Germanicum non ineptè dici possit. Et meo certè judicio utiliar est & falubrior onnii Pipere, quod ego experienti i longa didici. Herba Pimpinella, radix & senza Petrossimi facultatibus pollent, fed in expellendo ac sedando dolores efficacioribus multo. En dicibus pathili confeit possitiunt, fed in expellendo ac sedando dolores efficacioribus multo. En ranti, patsioni etiam colice ac matrici quam utilissimi. Radix quacunque ratione sumaur, sivein pulverem redacta, sivo in potionibus aut eclegmatis, adversis onnue venenum facit unicò, dolorem intestinorum lenit, calculis renum prodest, menses ciet, & si qua alia per urinam evacanda sint quae onnua de senine quoque accipienda sunt & de aqua destillata: qua & maculas facie detegit, & cam duram facit. Quòd vulnerariam berbam esse de qua destillata: quae & maculas facie detegit, & cam duram facit. Quòd vulnerariam berbam esse de siqui, nobis minis probatur, còm advo acut de calida sur: sorte ad sorbila alexa detergenda volete.

Ulus radicis pracipuus eft (perhibente Fuchfio) in pette aliifque morbis contagiofis pracavendis & curandis. Pota ex aceto magna: commendationis eft ad peltiferos morbos.

curandis. Pota ex aceto magna commendations en au pertireros motoss.

Contra philitin nonnulli commendant Electratum è radice Pimpinelle minutifimè tita è faccharo rolato factan. Vix mibi perfugierim adeè aerem & fervidam radicem phibificu convoire; que neque tuffi, albimati, peripusimonie f. B. Alii ad colicos dolores leniendos propinant, nelso que finccellu. Externus nius est in Odontalgia pro masticatorio ad pituitam eliciendam; ad bubones cancrosofique tumores maturandos, lac augendum, &c.

5. Pimpinella Saxifraga Africana major.

Hoc titulo cujuldam Pimpinella Saxifraga à D. Magnel Montpetii in horto fuo culta folium ficcium nobis exhibiti eruditili. Vir D. Sloone, ex Africa feu Barbaria ora allatam ad Promonunium Cetium non longè à Montpelio retulit D. Magnel, unde ipfe habiti.

Erat autem folium pinnatum Pimpinellæ inftar, & ad exortum pinnatum fingularum hineinde finguli lobi feu foliola è rachi feu cofta folii media enafcebantur. Plura non habemus qua deca

CAP. V.

De Caro.

PLinius lib. 19. cap. 8. Carum à Caria appellatum dicit. Peregrinum & Careum guiu fa aumine appellatum, culmir principale.
Folius pinnatis, pinnis in multas lacinias diffectis, feminibus oblongis, firiatis; radice dulci ciculenta, ab alus Umbelliteris diffinguitur.

A. 1. Caram five Careum Ger. Carum vulgare Park. Caros J. B. Cuminum pratenfe, Cani Officinarum C.B. Carawaics.

 $\mathcal{F}$. R

Ex vadice tingulari, longa, craffitudine pollicari & majore, rugofa, adnatis quibusdam & fibria aucti, albă, sapore aromatico & acriusculo ut Pastinaces, caules protert multos, cubitum & sessioum as sessioum as sessioum as fisculo, fed angusto, partim à radice, partim ex ramulorum alis enata, Staphylini foliis similia, sel per longiora intervalsa alas proferentia, & cenuius incisa, glabra: in ramulorum extremis umbela non ingrato odore; spores singulares parvi, rotundi, albidi aut rubescentes petalis constanta nominiquo ad sissum crispis, onnibus in ambitu aqualibus compositi, è quorum umbilico virenti stamina tennissima excunt albicantia, apicibus virentibus.

Semen succedir oblongum, striatum, spore acri & aromatico.

In pingubus & latis campis herbofis & pratis, quæ fubinde rigantur apud Germanos Bohemófi; frequens nafeitur F.B. In palultribus Lincolnientibus, inque pafeuis deprettis. & pingubus prope Hullam oppsidum in Eboraccarli provincia copiosè oritur, & alibi etiam apud nos in pratis.

Somen Homachicum est ac diureticum, fiquidem status discutic, concoctionem promover, unnam cier, cerebrum corroborat, lactis abundantiam prabet. Hinc usus ejus infignis est in colica, verigine, epilepsia pracavonda, sec.

Semen hoe paffim in Germania [& Anglia] uficatiffimum eft : nam & panibus, quos bicolos vocant, compinitur, & cafeis adjicitur [in Germania] jufculis & placentis, artomelis, alifique feculis incoquiturt, & in Olicinis faccharo obducture.

Radix dum adhuc tenera est non minùs essicax habetur quàm semen: éstquo caro ejus in cibi ipsa etiam Pastinaca jucundior & delicatior, teste Parkinsono.

Multum olei reddit destillatum semen; quod multò acrius est quam oleum Anisi, experimento

Thonerus in Obf. p. 126. dolorem totius abdominis clamofum per quing; guttas olci deftillati Carni curavit; & folo hoc oleo à favo ventriculi dolore curavit etiam aliam. D. Hulle.

C. B. prod.

Planta palmaris eft & glabra, ex radice oblongiulcula nigricante aromatica folia emittens longis pediculis donata, foliorum Carvi modo, in paulo tamen majora légmenta divifa, pallide virentia.

Caulis modo unus, modò duo tenuis, ad uncias fex exurgens, fupra mediam nudus, in quimas lenaive fettucas inflat umbella abiens, quarum fingula flofculos aliquot, quafi in capitulum junctos, ex flavo rubelcontes fuffinent.

In Pyrenzis montibus legit Burlerus.

ocue

CAP. VI.

De Umbelliferis semine striato minore foliis latioribus Apii seu Petroselini.

Pium, Gracis zibarre, ab apibus nomen habere putatur, quia Apes ejus flore delectantur. Petrolelinum vulgare Apium Veterum cenfetur. Apium Officinarum corundem Eleo-Elinum eft. Petrofelinum vulgare ab Apio paluftri foliis minoribus, floribus luteo palli-

A. I. Imperatoriæ affinis umbellifera maritima Scotica Sibbald. Prod. Apium Scoticum & Apium marinum quibusdam Newtoni.

Foliii eft qu'un Imperatoria minoribus & obtufioribus; semine firiato majore; sloribur pentapetalis albis in umbellam dispositis; radice non repente. Hanc esse plantam suspicor quam dudum un rupibus maritumis non procul Bervico è patratum fissuris exeuntem observavi, & pro Hipposelino habiti. Eandem esse punto procula Britannica pro Angelica fativa inferitur.

Pleniorem hujus planta: descriptionem à D. Jacobo Newton transsissimis libet hic subjungere. Ra-

Pleniorem hujus plantæ deferiptionem à D. Jacobo Newton transinissam libet hie subjungere. Radic è alba, crassiucula, sibrillis aliquot donata. Folia institua longis innituntur pediculis, tripario divissi spia partier in tres partes secta subrotundas, circa margines dentatas, dilutius viridia. Caulis pedalis aut altior, paucis folis amictus. Flosasii exigui, albi. Semton figură & magnitudine Femicilaceo par & simile, striatum, suscum. Tota planta saporem & odorem acrem, vegetum, aromaticum obtinet; quâm Imperatoria tamen multò remissiorem, & ad Apium propius accedenem.

Explanibri menfe femen maturat. In tumulo quodam arenofo & faxofo ad mare, fex ab Edin-Locus. Bugo milliaribus versus **Aucens Herry**, i. c. Regina trajectum, invenit Auctor.

Mihi (inquit) ibi narratum elt, Scotos montanos, apud quos copiosè oritur, quotidie manè cam chare; quo se tutos esse persuadent toto die à guayis contagione.

A. 2. Apium palustre seu Ossicinarum C. B. vulgare ingratius J. B. palustre seu Eleoselimum Veteribus ejusticum. Apium Ossicinarum seu Paludopium Patk. Eleoselimum Paludopium Ger. Amallage.

Radie nititur crassa, albă, rectă, profunde în terram descendente, în plura interdum capita divisă. Filia inde exeunt musta, pediculis dodrantalibus, rubentibus, striatis, concavis, duobus tribustive pinnaum paribus & impari în extremo composita: Sunt autem pinnula ilfa late, circa margines dentate, ki în tres infigniores lacinias divisa. Caules ab eadem radice pariter musti exurgun, crassa, profunde finais, concavi, bicubitales & altiores, nodos îlongis internodius, foim cineti ins que ad radicem smilibus, pediculis paulatim brevioribus donce în summis caulibus immediate adnascantur, alternatim postis, è quorum strubus ab imo statim ramuli exeunt praslongi medium eriam caulem altudine fere aquantes. În ipso angulo ubi caulis în ramos dividuru [forte caulem medium erimans] brevi admodum & interdum nullo pediculo sedet umbella, non continua sed discreta, è pluribus radiis composita, quorum unussundique în summo gestat umbellulam sociolorum minumorum quiaque petalis albentibus constantium, dense stipatorum, quibus succedunt semina triata, pere agua, quam petroscium imnora. Caulis & ramuli în puncto ubi umbella sedent în tres ramulos non rato, interdum în binos abeum; attamen extremi tandem ramuli în umbellas terminantur.

Odor totius plantæ validus, nobis tamen non ingratus.

In paludolis rivulis & fossis majoribus, præsertim maritimis, non rarò invenitur. Apim palustre in hortos translatum dhigenti cultură muius minus immus cum cupa dia cum oleo & pipere diant & in deliciis habent. Itali hoc genus herbæ Sceleri five Celeri vocant. Galli usum oleo & pipere estant & in deliciis habent. Itali hoc genus herbæ Sceleri five Celeri vocant. Galli usum ojus Italis deben, à quibus & nomen acceperunt: Parkinsonus pro nova specie proponis Sesim siye Apis delicii timlo: cujus tamen sontentair non accedo, quoniam Apium dulce seu Celeri in hortis siam & cultum post aliquot annos invulgare Paludapium degenerae, ob acris sci. frigiditatem. Quòd iden Fencialo dulci apud nos sato post tres vel quatuor annos plerunque accidit; adeò ut si illud haben estimus novum semen es. Italia perendum sit.

Apii radix inter quinque radices aperientes recensetur: Semen annumeratur seminibus calidis Virei.

Minoribus. Radix urinam & menses movet, calculum pellit, regium morbum solvit. Semen efficacius est quam radix, & ad eadem ad quæ sativi Apii semen commendatur. Minùs tamen tu-

C. B. prod.

Locus.

Vires.

tus ejus ulus est, nam comitiali morbo obnoxii ab hoc offenduntur, ut evidentibus experimentis com probatum legitur & observatur. 7. B.

Apium hortense Gor. hortense seu Petroselinum vulgo C. B. hortense multis, quod vulgo Par-selinum, Palato gratum J. B. Petroselinum vulgare Park. Common Particp.

Radicem albam, fimplicem, craffitudine interdum pollicari, paucis fibris donatam, alte in terram Readers along, influence definition of the control ferioribus fingulatim è foliorum alis excuntibus, fuperioribus binis oppositis aut etiam pluribus limi ex codem geniculo. Folia ima quæ è radice excunt longis pediculis, binis plerunque alarum panex codem geniculo. Felia ima que e rance exeunt iongs penciams, onns pierimita darum pans 8 impart in extremo folio composita. Folium autem quod costam terminat in tra dividiur, cique fingula in tres lacinias & ipsas dentatas acutioribus denticulis. In fummis caulibus & ramilis florum umbelle plurimis radiis compositae, pedicalis longis infidentes: flocali ipsi palicia, quinque petalis ob parvitatem vix conspicuus conteantes, quibus succedir fomen stratum, bere, cas. furfeithing.

Folia in hac planta interdum in lacinias angustas & longas dividuntur, ut quis mentò diverfam speciem putet; certè infignis est varietas. Sapor planta acriusculus & non ingratus: Odor

Nulla in hac specie neque umbellæ totalis basin seu radiorum exortum foliola in circulum anbiunt, neque partialium ex quibus totalis componitur, ad cam tamen apponitur unum vel alterum

Petrofelinum

crispum.

Locus

Vires.

Folia hujus plantæ interdum rotundiora, frequentiora, pulchrè crenata & crispa videntur pul. cherrimo aspectu. Questio ost an Perrofelimum crispum sit species à vulgari diverla, an accidentilis duntaxat varietas. Columna crispum in Sardinia sponte nasci ait, unde semen ejus in aliane. giones dispersium.

Radix & herba potiffimum ad culinas spectant, utilesque sunt in omni cibo: nam inflatious Romachi deprimunt, urinam & menses cient; jecur & lienem ab obstructione liberan, hydropicis & ictericis conducunt. Solent noftrates herbam cum omne genus carne in fartagine und frigere pro condimento; & in cavum corporis inditum cum avibus allare, quin & crudum cum butyro comedere, & Acetariis immiscere, & certe quod ad saporem attinet, nullum olus non palato gratius & delicatius; Aiunt tamen oculis inimicum este & visui nocere; quod nos inviti de

Semina medico usui utiliora, extenjiant, aperiunt, urinas cient, calculos dissolvunt, slatus dissolvunt, sla tiunt, conveniunt hydropicis, menies promovent, secundas & fœtus mortuos expellunt. Commendantur & contra veterem tuffim eclegmatis permixta aut incocta: venenis etiam adverlanur, atque ideireo Theriacis admifeentur. Dod.

Extrinsccus herbe omnes partes resolvant tumores calidos, imminuant lac manunisimpolia, adeóque mulierculis nostratibus in usu sunt in ablactatione Infantium. Sebrod.

4. Petroselinum majus sive Virginianum Park. An Apium bortense latisolium seu maximum C B?

Apium sive Petroselinum Virginianum Ger. emac. Diratinian Darssep.

Parkinfonus Apium Virginianum non alia fere in re quam partium omnium magnitudine à vulgari Apio hortenfi differre scribit. Folia scilicet Paludapii aqualia, & pallidiùs virentia quam rulgans gari Apo hortent differre teribit. Feina feincet Paludapi acqualia, & pallidus virentia quantugare Petrofelini; feinia duplo ne dicam triplo majora: radicem majorem & beveivorem. C Bulmus Apium hortenfe maximum fic describit. Ex radice oblonga, albida, & pro planta magnitudinte nui folia prodeunt pediculis palmaribus & fesquipalmaribus, firiatis, pallide virentibus, mattib primum divisa, quorum quodibet tripattrio truttum divistari, pisquipe quanti pretolento vulgò dicto majores, per ambitum incita, pallide virentes: inter ha culti cubitalis & sesquicubitalis, tenuis, striatus exurgit; in cujus summitate folia oblonga angusta minime incifa. Umbellam habet parvam, albam, exiguis flocular referram, quibus semina Perofelini forma, sed duplo triplove minora majora, gustu nonnihil aromatico donata siccedunt. Nomine Apii Anglicani primum C. Bauhino satum est.

5. Petroselinum Creticum C.B. Park. Agriopastinaca vulgo in Creta Bello ep. 5. ad Clusium cui Bulelinon Plinii videtur.

Petrofelino vulgari fimillima est, nisi quod minor, foliaque eisdem enam incisuris pradita licet la beat, minora tamen & aliquantulum craffiora profert : Caulis Petrofelini elt, flores in umbella albos futtinens, quibus succedunt semina Petrosclini sed minora, colore ad atrum accedentia. Radice firmatur unica, pollicis magnitudine, semper figurallonga, cortice tenui tecta, qui digiti attritu facilime á radice separatur, qua candida edulssque est, Bulbocastani gustu. Tota hyeme viret, seménque Maio profert, postea tota aresen prater radicem, que terra latet, & primis Autumni imbribus gemina

Hujus stirpis duo reperiuntur genera colore corticis radicum tantum differentia, nam unus niger, alterius ruffus conspicitur. Nigrum genus in montibus rotrus Creta, & etiam in Dalmatia provenit: at rufum abundantissime tantum in scopulis Cretze propinquis inter saxa, &cc.

Sequentes duas plantas à C. Bauhino traditas ob folia Apio fimilia huic capiti subjunximus

. 6. Daucus montanus Apii folio, flore luteo C. B. prod.

C. B. prod.

Cauls oft cubitali, angulofo, glabro, in breves alas brachiato; foliis Apii formâ, fed brevioribus, per ambitum minime ferratis, quorum pediculus firiatus oft: Umbellas parvas habet; fleres Elaphobosco similes, luteos. In Calenberg & prope oppidum Baden Auftria Burferus collegit.

In Calmerg et procespondin Bateri, Maria Bantica Congui.

Huic finilem, fed per omnia majorem, caule craffo, canaliculato, ramofo, foliii latioribus miniméque crenatis, umbellis majoribus, ex floribus pallidis, collegit iple in horto Patavino, Pleudo-Locus pyrethri nomine.

* 7. Daucus pratensis Apii folio C. B. prod.

Radice est oblonga, pallide rusescente cortice tecta, sapore & odore Pastinacæ sive Dauci Ossicinature, fupera hiritua & willofa; ex qua ale prodeune falii pluribus uni cofte inherentibus, per ambitum incifis & ferratis, forma montani majoris, fed longe minoribus, pallide virentibus: inter qua caulis pedalis rarius cubitalis, tenuis striatus, paucis geniculis distinctus, in ramulos aliquot diquae comm petants in the control of the candidae following exiguorum infident, quibus femen oblongiufculum, nigricans, aromaticum fuccedit.

In pratis humidis Michelfeldiæ [propè Bafilicam] provenit,

Locus.

8. Daucus Petrofelini vel Coriandri folio, seu Bunium Dalechampii Park, C.B.

Locis asperis & petrosis nascitur. E radice parva, alba, surculosa, odorata, ad caput comosa, plurima emergunt selia ramosa, Petrosclini adeo sinulia, ut primo aspectu minus attentos & cautos plumia energian i processa di accominante a princi apea i minus accinos eccanos fallant. Caulis quadratus, processus, digitali crafitudine, folis Coriandri tenuioribus proximis ve-fitus, umbellas Anethi futtinens. Semen Hyofcyami minus, odoratum.

9. Apium montanum Dalechampii J. B.

Radice est crassa, longa, extrinsecus nigra, intus candida, acri, odorata, aromatica; foliorum den-Abade et claims, pages de la continua particular de la continua de la continua et la continua et la continua de la continua page de la continua de la continua padiculis infernè rubentibus: caule cubito altiore è medio foliorum ambitu profilente, ferulaceo: il peticalismici in control de la control de

Floret Iunio mente.

Hanc plantam C. Bauhinus Apio montano nigro candem facit; cui Joannes frater non affenutur. Si Descriptio exacta, nonnulla in ea sunt qua Orcosclino dicto non conveniunt, v.g. Semen Apii. Parkinfonus C. Bauhinum fecutus Apium montanum vulgatius i. e. Oreofelinum hoc

· 10. Libanotis minor Apii folio C. B. Libanotis Theophrasti minor Lobelio J. B. Panacis species

reliir eft [quant Libanotis Theophir, vulgaris] exilioribus multo, Saxifragæ Venetæ proximis, gemino fitu, Panacis alterius, ritu, fed oris tantillum crenatis & laciniatis. Caulir bicubitalis & procenor. Sumen Anethi candidum: flores in umbellis albi. Radix aromatica, grati & jucundi odo-

Considerandum (inquit J. Bauhinus) an hac planta eadem sit cum Cervaria nigra, i.e. Saxisraga Venetorum Lob. At Lobelius disertis verbis distinguit. Ea suit opinio Ponæ in Baldo, sed nobis minimė probatur.

Parkinsonus hanc ad Libanotidem alteram seu vulgatiorem C. B. refert. At Lobelius ut distindam proponit. Nobis nondum fatisfactum est.

CAP. VII.

De Anifo.

A Nilim Harmaro ab a priv. & ioos dicitur, quod folia proferat minimè aqualia. Anilium quidam, auctore Plinio 1.20. c. 17. quali animo vocavere, quia appetentiam cibi praftare : Et forfan tic dictum cit, on animo ras iuandusarions, quod tenfiones flatulentas internas & externas remittat & laxet.

C. B. Quoniam foliis ad Petroselinum accedit ideo ei proxime subjunxi. Folia ima à summis plutimum different; ima enim integra funt, superiora tenuiter diffecta. Semen odore & sapore est grafilimo, præ cujulvis alus mihi note umbelliferæ femine, quibus notis ab aliis congeneribus facilè dilinguitur; præsertim fi addas, parvam esse herbam, annuam aut potius æstivam.

Qq 3

Anifum

. 6. DAHENS

Anifum Ger. Park. J. B. Anifum berbariis C. B. Annife.

Folia ima que primò exeunt longis harent pediculis, funtque integra, fubrotunda, circa man, nes tamen dentata, glabra, pallide viridia, uncià majora, odorata: fuperiora Petrofelini folisis nes camen dentata, glabra, paines virinas, uncia majoris, suciata: aportora retribelin lòlisi, milia & cenuiter incia; [quò altiora in caule cò tenuitis] Caulis teres, concavus, ramolis, inite mes & viv fe fuffimens, hirfutus & nominil firiatus. Umbellae in fumnis caulibus & ramulis ample pro plante modo, nullis ad exorum radiorum appofitis foliolis. Filofenii parvi albi; quinque fu pro planta modo, nullis ad exortum radiotium appoints orionas. qualque also dis bifulis compoliti, acqualis ferè magintidinis ommbus, cum totidem flaminibus & apicibus de colis bifulis compoliti, acqualis ferè magintidinis ommbus, cum totidem flaminibus & apicibus also dispositiones parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore ac fapore gradifina, series parvum, minus quam Cicutae, flriatum, colore ferè cinericeo, odore france france flriatum, colore ferè cinericeo, odore france flriatum, colore ferè cinericeo, odore france france flriatum, colore ferè cinericeo, odore france flriatum, colore ferè cinericeo, odore france flriatum, colore ferè cinericeo, odore france flriatum, colore flriatu dulci, cum jucunda quadam acrimonia. Radis gracilis, inutilis, modo fimplex, modo multifide

dutes, cum meanta quadam aerintoma. Acaras gracius, macios.

Ubi fponte proveniat necimus: aiunt tamen in Cerea, Syria, Ægypto allifque orienti regionibus feliciter gigni. In Malta copiosè feritur, (ubi Cuminum dulce appellatur) quaftus caula qui

ex ejus mercimonio ad incolas redundat.

Semen Anili pracipue in ulu est, herba rarò in ulum venit, radix tanquam inutilis nunquam. Cas & fiecat. Cephalicum, hepaticum & pneumonicum ac flomachicum imprimis audit [Plinus flomacho inutile elle ait, praterquam inflato] Usus pracip in inflatione ventriculi, tussi, &c. Sibrad Carteris flatum difeutientibus medicamentis gratius est ventriculo, minus habet acrimonia, & olice

Veteres in ventriculo frigido & humido mirifice commendarunt. Hinc in fiti que à ventriculo. veteres in ventriculo ringuo e minimo immine commendatumi, in di di veteres in ventriculo ringuo e minimo immine commendatumi, in di veteres de commendatumi, virgilis ab codem, in diarrheis à cruditatibus, &c. laudatur, urinam cest, venerem Itimulat. Diolocorides, fed pracipuè Plinius, prolixi admodum funt in ejus viribus definitadis, quos adeat qui plura velit.

Pinfunt hoc in panem ex quo Bifcoctum parant, quin & faccharo obducunt ad parandi Confecta que vocant, que & flatus difentium, & oris halitum fectentem emendant.

Spiritibus illis tenuibus, ex quibus generofiores feu aquas ardentes eliciunt, omnibus levier con. Spiritous fits tentions, ex quois generonores en aquas affected actions of other statements and the defillationem infunditur, ad gratum faporem is irectad defillatione xallandsean andum. Trochife, de Amfo ulus est in febribus duturnis; Olei de Amfo defill, in flatibus: Diam Mesue in itidem & tulli à frigida causa: Spiritus Anisi in angustiis pectoris. Sp. vim Anisaus in Cardialgia experimentum est Lindani.

Observat Heurnius, quod pulvis seu decoctum Anisi in colicis doloribus, urinæ disticultate tre longè præferendum est ejus oleo: quod observandum est contra illos, qui omnia præferendum spernunt. Sim. Paulli. Idem sape observavit Primrosius error, popular. lib. 4. c. 3. ut nos moner

4.50

Locus.

Uner

Ad infantum tormina dare folebam scrupulum Anisi crassè pulverisat, cum primo pultis cochlesi Hoe purgat infantes non aliter ac fi senior Rhabarbarum sumplisset. J. Heurnius in lib. trium Apprila. Hippocr. Aphor. 4.

In fingultu flatulento ager continuè mastreet Anisi semen. Dol. L. 2. C. 3. S. 19. Helmontius illud magni facit in Colica. Idem. L. 3. C. 2. S. 19. D. Soame,

CAP. VIII.

De Umbelliferis semine striato minore, foliis triangulatis Cicutæ modo divisu.

De Cicuta.

Neuta, teste Servio in Edog. 2. est internodium in triticeis sive culmiferis, qualia cùm habe at have quoque planta inde dieta videtur. Quin potiùs cicuta est canna quavvis, inus cara & vacua, unde fillulas faciebant paftores.

Gracis มอังเคร dicitur อักซิ หองเจ้ง forte, quod medoriis i.e. circumagere exponit Etymologus, medite Sua Galenus. Stultitiam enim addit refrigerato cerebro. C. Hofman.

1. Sium alterum Olusatri facie Lob. Ger. emac. majus alterum angustifolium Patk Eruca felio C. B. Cicuta aquatica Gefneri J. B. Long-leaved Water Demlock,

Radin pollicari craffitudine fenfim tenuatur, fibris compluribus capillata; vulnerata fuccum to mittens rutoleentem, gufu acri. Caulis cubitalis & bicubitalis, craflis, ma parter tubeleens, figurus ex vindi pallefeens, Irratus, glaber, geniculatus, inanis. Folia longis pediculis appenfa, Slam montant dividuri quodaminolo, feginentis multo longioribus, acutioribus, per ambium ferrais. Flores candidi Petrofelini, in umbellam latiorem digefti.

Circa paludes & in Ragnorum majorum marginibus oritur fed rariús. Nos in palude Bratten mear dicta in Celtrienti comitatu; itemque in palude Lovinglandiæ in Suffolcia; in Trenta flavio circa Bramleiam Abbatis dictam; in stagno quodam vadoso in criceto Hounston, prope oppidum; inque fragno ad Thiftleworth vicum, prope Thamelin fluvium, supra Londinum, & alibi hane plan-

Nonnulli plantam hanc ad Sium seu Pastinacam aquaticam referent cum quo nostro indicio non convenit; ut neque cum Cicuta, quò nos Gefnerum fequuti, retulimus; unde de ejus loco nobisfinstactum non eft. Descriptio

Descriptio Bauhini non est satis plena & accurata; eam tamen adhibuimus, cum nec melior. quod feimus extet, nee nos plantam ipfam nancifei potuimus, ut denuò describerennus.

A. 2. Cienta Lob.Ger. major C.B. vulgaris major Park. Cienta Veteribus & neotericis J.B. Demioch.

Myrrhidi, atque etiam magis Cicutaria odorata tam fimilis est, ut legentibus plerunque damnosa fit parilitas, non fatis accurate cas diftinguentibus: non alia enim radix est; non alius caulis, trifit parlitas, non latas accurace es unanquerations; non ana contin fatas ert; non ains caulas, tricubitalis & inanis, lavis tamen, extivi fierpentini, indéque nomen indepte Serpentariae caulis in modum maculolius; fimili quoque est folio, multifariam partito, glabro, odore ingrato, sapore non ità, sed nonnibil acri: Umbella storum illis similiter albecat; semen Antso par, striatum, obscure viret; tota denique planta viroso odore, quo ab illis maxime differt, perniciem testatur. Radix in hoto priusquam caulem ferat, longa pedalis, juniori Pastinacæ latifoliæ Germanicæ similis, cortihoro prinquam caucin relay, anga penans, jament Patintata tautona Germanica imitis, corti-ce tenu flavefeente, carne alba fungosa, odoris gravis, Japoris fubdulcis. Circa pagos & oppida Cicuta paffim abundat, locis umbrofis & pinguibus, propé foffas aggeréf. *Locin.*

que agrorum. Cum floribus Julio, femine prægnantem Augullo ac ferius videre est.

gue ago unio. Summé frigida & venenata ceníetur, & Socratis (upplicio odiofa: Nihilominus frequens ejus ufus *Vires.* Modernis elt in tumore ac inflammatione lienis: Succus emplaftro (plenico incoetus extriníecus adhibetur Schrod. Peritiores medici nunc dierum Cicutam calidam esse assirmant & minimè frigidam. hocur of the Arthur Manage in the distinct of the Arthur o bus malignis vel Quartana ante paroxyfmum exhibitus omnibus quæ ego unquam expertus fum diaphoreticis antecellit. D. Bowle.

Ferculum ex radicibus cicutæ carnibus incoctis duobus religiofis patribus [i.e. Monachis] quàm gravia & admiranda symptomata excitavit, vide apud Kircherum de Peste, sect. 2.

Catenim Cicuta non est omnibus animantibus exitiosa: Surni enim, autore Galeno, innoxid Cicutà vescuntur. Nos quoque ventriculum Otidis seu Turda avis diffectum Cicuta semine refereum invenimus, quatuor tantum aut quinque frumenti granis intermixtis; quod etiam messis tempore avisilla pro Cicuta neglexerat; adeò delectatur Cicutá. Lucretius quoque scribit

> --- Pinguescere sæpe Cicutå Barbigeros pecudes, homini quæ est acre venenum.

Ad liens schirrhum, R succi Cicuta aut Mandragora q. s. cum Ammoniaco distemperetur, & F. emplastrum; quod vocatur Mirabile ab Hartmanno.

2. Cicutaria tenuifolia Ger. Cicuta minor, sive fatua Park. minor, Petroselino similis C.B. Cicutaria Apii folio I. B. The leffer Demlock or Fools Darfley.

Radice nititur alba, longa, fimplici, paucis & tenuibus fibris donata, minimi digiti craffitudine. Caulus bicubitalis, inanis, itriatus, glauco quodam polline qui digitis facile detergi poteft, obductus, non tamen ut Cicutæ maculofus, eadem cum radice crailitie. Folia Cicutæ, ad Petrofelinum accedunt, nifiquòd fegmenta acutiora fint, superne atrovirentia, interne pallidiora & iplendentia, odore nullo, ut nec sapore ullo excellente. Flores albi, pentapetali, petalis bisidis. Florum umbellas foliola longa angusta viridia obvallant, nam ad bases radiorum Umbellarum partialium ex quibus totales componuntur foliola tria aut quatuor oblonga oriuntur, quo à Cicuta differt, pra-terquam quòd minor fir, caule non maculofo, radice annua, odore non ingrato. Senina parva, finata, breviufcula.

Inhortis oleraceis & arvis pinguioribus aliifque locis cultis frequens reperitur.

4. Cicutaria latifolia tertia C. B. Cicutaria maxima Brancionis, an Thapfia tertia Salmanticenfium Clufio? Lob. ob. latifolia altera Ger. emac. Cicuta maxima Park.

Caule humana proceritatis, craffitie quatuor digitorum, foliis, femine & radice Sefeli Pelopennensis longe majoribus, que clinicis celebratur ad menses, vomitus & alias dejectiones ciendas : annon potius Cicutaria nostra maxima fœrida?

Videmus Lobelium ipfum de hac, planta incertum & dubium, an jam edita fuerit néene : & fuspicari potius cam vel Thapsiam dictam Clusii esse, vel Cicutariam suam latifoliam fortidislimam;

unde ergo rescivit C. Bauhinus ab utraque distinctam esse.

Parkinfonus nomen hoc accommodat planta etiam fequenti, & fane, me judice, recté.

5. Cicutaria latifolia fatidissima C. B. Cicuta latif. fatidissima Lob. Ger. emac. Seseli Peloponnesiacum Recentiorum Park. Seseli Peloponnense Matthioli, sive Cicutaria quorundam J.B. Dicat broad-leaved Baffard Demlock.

Caulis est geniculatus & cavus Cicutæ, alis brachiatus, sesquicubitum & duos cubitos æquans Folia ad Myrrhidis odoratæ accedunt, latiora, longiora, nigriora, in alas divifa, quæ rurfum in fegmenta pinnatim veluti Filix digesta, profunde serrata, latiuscula subsecantur, odore gravi & virolo Cicuta. Semen brevius Angelica vel Cicutaria maxima fere par, in umbellis latis, excusso candido flore.

Hac è Lobelio & J. Bauh.

Ia

I acus.

Leens.

Locus.

Vires.

In Rhætiæ montibus invenitur.

Parkinfonus nofter in planta quam hoc titulo in horto fuo coluit per multos annos, nullum ent Parkintonus notter in planta quain noc tutto in noto the color per induce annots, infilling est modi cujus meminit Lobelius feetidum & virofum odorem fentire potuit, ut neque in ejus formabus: forte alia & specie diversa, ei tamen fimillima, planta fuit. Utcunque Matthiolis he as nime à Botanicis immentò reprehenditur, quòd fœtidam plantam pro odorata exhibuent, cum la mine à Botanicis minerato reprehenditur, quòd fœtidam plantam pro odorata exhibuent, cum la minerato reprehenditur, quòd fœtidam plantam pro odorata exhibuent, cum la minerato reprehenditur, quòd fœtidam plantam pro odorata exhibuent, cum la minerato reprehenditur. betur qualem ille depingit minime fœtida; ut Parkinfonus testatur, apud quem descriptionem ele morem vide.

6. Cicutaria paluffrii Lob. Ger. paluffrii tenuifolia Park. C. B. Phellandrium vel Cicutaria aquatica quorundam J. B. Watter Demlock.

Aquas amat, extra quas caule extat bicubitali & altiore, pollicari, sape etiam brachii craffitien Aquas annat, extra quas caude extat oicubrali & attorie, politicari, tape ettani brachi trafficia adquante, firato, inani, genicalis diffineto, in ramos varios divito. Folia dodrantali plus mins, divisfione charefolii, propenodum glabra, sapore fatis grato ad Sium accedente, cam lei quadam acrimonia. Uribellas in ramis gerit pro plantae proportione parvas, flosfeulerum alborum, cum exiguis in medio apricibus obfeuner rubentibus: quibus delaptis incerefecture femine parva, ollonga, firinta, nulla hirfutic vel asperitate donata. Ex geniculis infimis demitrit fubinde civillers, and proportios fibers guibus in importadicature. longas & numerolas fibras quibus in imo radicatur.

ngas & muncionas mona quiesa in mio antatum. In aquis, practerim cenolis, & rivis pigrioribus Æftate floret. Wepterus confeciplic integrum librum de hac plantà; quem confulat Lector.

7. Sefeli montanum Cicutæ folio, subbirfutum C. B. Park. Dairy mountain Darthon with Demlock leaves.

C. B. prod.

C. 15. pron. Ex radice craffa folio lata Cicutaria: vel Myrrhidis Fuchfii inftar, in multas alas divifa, nigrica, tia, levifilmis pilis, præfertim iptis pediculis afpertis, fubalpera: caude fefquicubitali & altore, enf. fo, firiato, cavo, nodofo, pilis pauciffimis donato, in alas brachiato, foliis paucis, prioribs fimili bus, fed minoribus cincto: in fununitate umbella magna, alba: floribus fuccedunt semina oblonea. gemella, tenuissimo apice donata, Carui sapore-

Hoc in altiflimo monte Wafferfall aftate florens inter faxa reperitur.

* 8. Sefeli montanum Cicutæ folio glabrum C. B. Park. Sefeli Alpinum sive montanum pinam Clufto, felio filendente, flofentis albi I.B. cjulcungue Liguficum alterum Belgeum, fla fere Abfinhii, femine rotundo. Sefeli montanum majus Ger.

Ampla habet folia, humi sparsa, & in multas alas divisa, Seseli Peloponnensi [an Matholi] Ampa naux jum, min paris, ser mining, parte mining, Feruke odore acri, ne admodum grato fapore: caulem deinde fesquicubitalem aut altiorem, crassium, striatum, intus singolim, nodolum, & multos ramos in ambitu ex funguis geniculis feu nodis ferencem, per que interior foita fupertoribus refpondenta, fed minora. Extremi rami in magnas Umbellas foldorum definunt, odoris fere Sambucini; quibus fuccedir femen gemellum, firiatum, fatekas, aromatico & fervido gustu. Radix crassa est & foris nigra, qua (ut in plerisque ferulaces contingere folet) femine prolato perit, nec mili altero aut tertio à fatione anno flores producer fo-

Crescit in cellis Sneberg & aliarum Austria Alpium jugis, ubi latiora sunt pascua: floresta fi-

nem Junii aut Julio : Semen verò Augusto vel citam serius maturescit. Semen lujus cast. & sicc. Urinas & mentes pota ducir : prodest ad intestinorum ex craditate dolores : concoctionem promovet, flatus discutit. Radix cosdem præstat esfectus, sed minisesses caciter.

Siler Creticum quibusdam semine longo, crispo, incurvo J.B. Siler 2. foliis Cientæ & Siler Criscom Camerarii C. B. Vide Umbelliferas femine hirfuto.

CAP. IX.

De Sefeli pratensi.

Eseli unde dictum sit me quidem latet. Nec enim satisfacit Harmari etymon mee et outline feli unde dictain in in quickent factor and factor and in indicate fit hinnulo, fiquidem Veteres Cervas post partum purgari herba quadam qua Sefelis vocatur prodiderunt. Ego potius vocem origine exoticam feu barbaram fuille existimaverim, quemadmodum & alia in terminata; 2644, mmei, &c. Selelios pratenfis nota funt foliorum fegmenta angusta, acuta; flores ex luteo pallidi, semina ru-

A. 1. Saxifraga Anglica facie Sefeli pratenfit Ger. Sefeli pratenfe nostras Park. Saxifragia Anglo-rum, feliis Faniculi latioribus yadice nigra, store candido, similio Silao J. B. Meabour Saxis-

E radice vivaci, longâ, rugofâ, foris nigrâ, intus albâ, guffu dulci aromatico & nonnihil acri caulei quotannis fiurigite plures, fefquicubitales & bicubitales, digiti minimi ferè craffitudine, teretes, friatos, medulfà farctos, propè terram rubentes, ab imo ftatim ramofos, ramulis per longa intervalla è folloum alis excuntibus. Folia tam qua è radice excunt, quàm que caules veftiunt, glabra, obfaurè viridia, in fegmenta longiufcula, angulfa, acuta, rigida dividuntur. Summi caules & ramulin faram Umbellas terminantur, non admodum grandes nec coactas, fed laxas & raras. Flo-fuli finguli exigui quinque peralis è lutco albidis componuntur; quibus fuecedum femina firiata, destina acidents pubentibus, per maturitatem caffanca. Odor planta feiri suddus se mente. brevia, apicibus rubentibus, per maturitatem castanea. Odor plantæ satis validus & gratus, ad Pafinacam quodammodo accedens.

In pratis & pascuis humidioribus vix alia frequentior occurrit planta.

Hujus plantæ succus, decoctum, aqua destillata vel semen in pulvere efficax est, vulgi experimento, in urina cienda, calculo atterendo & expellendo, flatibus discutiendis, colico dolore le-niendo. Exhibetur autem tam infantibus quam adultis.

Ab eximia dote in frangendo calculo Saxifragam scitè dixerunt nostrates.

2. Sefeli pratense Monspeliensium Park. Ger. Sefeli pratense, C. B. Sef. pr. Silaus forte Plinis 1. 26. c. 8. Silaum quibusdam flore lureolo J. B. Meadow Barifrage of Montpellier.

Caule est cubitali & sesquicubitali, glabro, striato, alis concavo : flores umbellati, albicantes : Lake et cubitali de relegiciotata, glabo, triato, aux concavo: prote inimetari, albicantes; mos fimine excipiunt gibba, fritata, fapore aromatico, vinoso. Folia ampla funt, minutim dissenda, inclurà ferè Sileris montani, sed segmentis longioribus paulò acutioribusque, que nervulus secundan longitudinem percurrit, sapore acri. Radin longa, digitali crassitudine, soris susca, intus alba, in capita dividitur plerunque, penes terram comosa, sapore aromatico praedita.

In prais non tantum circa Monspelium, sed se albi in Gallia se Germania provenit. Sesse pratense Monspeliensum, à Saxifragia nostra pratensi Anglica, milu nonvisa est specie

differre: Alii diligentiùs observent & inter se conferant has plantas.

Ex quo hæc scripsi eruditissimus Vir D. Tancredus Robinsonus, literis à mobis requisitus, Seseli Monspelentum, cum ibi commoraretur, diligenter & curiosè contemplatus, nullum potui observare dicrimen inter illud & Saxifragam pratensem nostratem, unde unam & candem specie plantam effe hanc & illam absque ulla omninò hæsitatione concludimus.

2. Sefeli pratense tenuisolium Park. prat. ten sive Daucus pratensis tenuisolius C. B. prod.

Caule et cubitos duos superante, rotundo, striato, nodoso, superne in ramos brachiato: folisi instar Pastinace tenusfolia: sylv, divisis: Umbellam habet ex parvis albis slotibus compositam, quibus succedit semen parvum, aromaticum, & tota planta Pastinacæ odorem refert.

In prais udis Michelfeldiæ provenit. Hæ planta non eft vera Selelios prateniis species ob flores albos.

CAP. X.

De Dauco montano & Muttellina, &c.

Lquentes duas plantas, si modò distinctæ sint, ob foliorum similitudinem huc retulimus: quanquam prior, sí semen à C. Bauhino recté describatur oblongum & crassium, rectiùs ad Meum refertur.

1. Muttellina J. B. Meum Alpinum Umbella purpurascente C. B. An Daucus montanus Clus? Meum Alpinum Germanicum, illis Muttelina dictum Park.

Staphylini fylvestris folia habet, minora tamen minutiusque incisa, trium circiter digitorum loriguaine, tota glabra. Caulis brevis, uncias aliquot altus, Umbellam gerit parvam. Radix pro-

CAP

Lecus.

Locus.

Locus.

pter terram capillata, fatis longa & craffa, exterius nigricans, odoris & faporis Mei vulgaris. Historia C. Bauhinus femina oblonga, fatifque magna attribuit.
In monte Rhatio prope Burmium à J. Bauhino collecta est.

2. Daucus montanus Clufu, flore carneo, femine Sclino hortenfi aquali J. B. An Meum Alpinum Umbella purpurafcente C. B?

Huic ex radice prodeunt quina aut fenæ tenuiorum foliorum alæ, Seseli pratensis alatis soliis pane Hnie ex radice prodeunt quina aut tene remionin discussiones, fed proxime ad Acus pales finiles, fed longe minores, neque palmi amplitudinem excedentes, fed proxime ad Acus pales vulgaris folia accedentes, admodum viridos: inter quas prodit caulis pedalis, nudus, fritanta, finivulgaris folia accedentes, admodum viridos: vuigaris rona accedentes, admodum vindes: inter quas produce amb pocates must surface gracilis, qui fummo fathigio binas aut ternas fuffinet parvas 8 bene confertas Umbellas folcular um è rubro dhite purpurantium, five carnei (ur vulgo loquuntur) coloris; quos excipium slint hortenfis aqualia femina.

Radis digitalis eft longitudinis, corrice foris nigricante, rugofi & multiplication and conference and confe tis tenuibus fibris pradita. Tota planta Daucum vulgarem quodammodo redolet, & illius guftum ctiam refert.

etam refert. In Alpium Auftriæ & Strike fublimibus pratis nafeitur, ubi Junio floret, in hortis etam Majo, Hae in reliquis etum præcedente convenit, feminis parvitate differt, fi modo illius femen à C. Bauhino recte describatur, de quo est cur dubitemus, cum Joannes ejus frater suspicetur ipsum describo nem fuam ex Aretii & Gefneri verbis concinnaffe, quamvis cos filentio prætercat, nec forte unquam fuâ manu plantam ipfam collegiffe.

* 3. Libanotis minor Umbella candida C.B. Park. Herbariorum Septentrionalium notior Liban.

Caule est gracili, recte, Mei aut Anethi, striato, atrovirente, bicubitali, paucis alis & genicolis donato: in quibus, imis prefertim, Peucedani prolixiora folia, Feniculi tortuofi, angulbos sin fragia Anglica, medio & fuperiore caule pauciora. Umbellis & floribus pubilis, candids Mir fel exigram femen sub hyemem maturans, minus Carvi rotundi, serè Ammi Officinarum par Harcinquir fovent multi herbarii horti in Gallia, Germania & Anglia.

Quain Lobelii tempore nota fuit, tam hodie ignota est, saltem in Anglia nec multo nouer est ut puto, in Gallia; nam in Catalogis Horti Regii Parifienfis & Horti Blæsensis eam non invento;

mirum est evanuisse plantam adeo notam, & in tot hortis cultam.

 4. Libanotis tenuifolia Germanica major & minor C. B. ferulacea Germanica Park. Lib. មេត Rousis major & minor Thal.

Harum descriptiones videsis apud Thalium.

CAP. XI.

De Crithmo quarto Matth.

Crithmum 4. Matthioli Umbelliferum J.B. Eryngium montanum Gor. Eryngium arvense solin sata fimilibus C. B.

Diolum reptatu radicum est : funt enim ex longissimx, & vel minima fibra relitat redivivae, fairs craffic, alba, Eryngii & guttu & fimilitudine : folia in tria, quamor, plura, pauciorave fogmenta oblonga dividuntur, femunciali latitudine & ampliore, longa, craffic. cumquaque ferrata, fapore cum radicabus communi. Caulis fenculaceus, friatus, fateus, nodo-fus valide ramolus. Umbellae fatis magnæ minimis contextæ funt flofculis, colore albido. Samos gacile, fublongum, quod aiunt acre, & odoratum.

In Germanie regionibus Rheno adjacentibus inter segetes frequens admodum est. Hanc plantam

Parkinfonus cum Sphondylio inepté confundit.

CAP. XII.

De Ammi.

Mmi vox ejustem originis esse videtur cum Seseli: Ruellius tamen ab daque matula deducit, quia adeò provocat urinam, ut subinde opus sit matula. Ammi vulgare foliis in longas & angustas lacinias dissectis, circum oras crenatis, abaliis Umbelliferis differt. 1. Anni 1. Ammi vulgare Ger. vulgatius Lob. Park. majus C. B. vulgare majus latioribus foliis, semine minus odorato. Common byvad leaved Withous weed.

Ammi Cretico & Ammi semine tenuissimo majus est, caule crassiore, striato, foliis latiusculis, Ammi Crencus, multifidis, ad Podagraria folia quadantenus accedentibus, quibus tamen multo oblongis, cremans, minimum, and constraints for a distribution of the control of minora min, importante interesta functional foliculorum alborum, ampliffima, longis pediculis, ad quorum coitum folia circumjecta functionga, Holemorum anotami, magas diffecta. Semen majus, ignavius qu'am in Cretico & tenuifolio. Radix gracilis, inutilis.

n Italia & Sicilia in vincis, hortis & arvis pinguioribus fponte & copiosè provenit.

Locus.

Hanc Fuchflus Ammi medium tenuioribus Varietas.

Hanc Fuchflus Ammi medium tenuioribus Varietas.

Hujus unicionalita menuni faciebat (inquit J. Bauhinus) Sed hac fortaffis à cultura varietas. folis vocada, comerarios in horto. Ammi vulgare, inquit, interdum longe alia folia proferre conspicitur, pluribus nimirum incisuris prædita & nonnihil crispa, ut penitus diversa tolia piotetto Samplesta. Pari modo Petrofelinum etiam vulgare variare animadvertimus, ut & Pimpinellam Saxifragam majorem.

2. Ammi odore Origani J. B. alterum semine Apii C. B. Creticum Park, Ger.

Adoubii akitudinem mihi [J. Bauhino] excrevit, caulibus pluribus, ramofis, nitidis, firiatis, & geniculi nodofis: Folia infima quidem latiuscula, multifida, ad Cari nonnihil accedentia, superiora verò multo tenuiùs diffecta, mon minùs ferè quam Chamæmeli; odore fi terantur admodum aromatico Origani, sapore non diffimili : Umbella frequentes flosoulorum minutissimorum albicantium. Nec verò folis Umbellis funt fubjecta tenua folia, ut in Vifnaga, fed & Umbellarum particulis fingularibus. Semen fuccedit Amifi facie fed minus, infigniter aromaticum. Radix crasfindcula fubelt.

Somen ex Alexandria Ægypti adfortur. Annua oft planta. Ammeos femen unum est è quatuor feminibus calidis minoribus : incidit & aperit, exficcat. Va-Vires. la di ormina, urine difficultatem & venenatorum morfus: Menfrua quoque ciet. Milcetur & onim erodentibus medicamentis è cantharide paratis, quo refultat urinæ difficultatibus, que alioqui id genus medicamentis supervenire solent. Sed & potu ac illitu colorem pallidiorem essicit velut

Cuminum. Nonnulli etiam Cyminum Æthiopicum appellant. Diofe.
Minfice præfat ad mulierum fterilitatem (Autore Matthiolo) manè 3j. pondere ex vino meraco aut carnium jure in tenuem pulverem contritum, alternis diebus, tribus horis ante cibum. Quod aut camen diuris dari non debet qu'am quatuor aut quinque diebus. Est enim ad sterilitatem præstantis-samm remedium, & pluries expertum. Sed abstineat vir à conjuge ejus iis diebus quibus semen ebibers. In quem finem, itémque adversus fluorem album mulierum, præmifio uterino clyftere (inquit Sim Paulli) fequentem pulverem aliquammultis sterilibus novis nuptis commendavi, quibus ingravidate, atque à fluore albo liberatæ fuere. Clysteris uterini hæc est descriptio, R. rad. Arifioloch utruidque ana 3ii. Gentiana, Zedoaria ana 5i. herb. hedera terreftr. centaur. minoris, Ariflol. Rorifmarini ana M.j. Melilla, Artemil. rubræ ana Mβ. Cardamom. minor 3β. Confunde & contunde pro decocto ad Clyfterem uterinum.

Pulveris hac est descriptio, R. Herbæ Veron, exactiffime pulveris, seminis Ammeos and 33. Cardamom, minor. Cinnamomi acerrimi ana 3ij. Sacchari candi quartam partem ad pondus omnium. F. pulvis f. a. S. Paul. Ex annotatis amicifilmi & cruditifilmi Viri D. Edwardi Hulfe.

4. Ammi semine tenuissimo & odoratissimo J. B. Ammi parvum foliu Fæniculi C. B. Park. Ammi perpufillum Ger. emac.

Herba est pedalis, interdum bipedalis, caule tenui fragili, Fœniculaceo, medulla alba pleno. Folia prima longa, profunde undique incifa: superiora Fœniculaceis aut Anethinis similia, paulo tamen tenuiora. Extremis ramulorum harent Umbella parva, inaquales, flosculis albis contexta. Some minutum, odoratiffimum, calido & acri guftu. Radix parva, gracilis, lignofa, per ætatem in fibras diducta, sapore ferè Pattinacæ.

Augusto & Septembri mensibus sloret, & ex semine deciduo se renovat. In Apulia abundare Locus &

Solum requirit bene stercoratum, Soli expositum.

4. Ammiodes C. B. Ammi pufillum Cxf.

Hujus descriptionem videsis apud Cæsalpinum, p. 286.

CAP.

456

Lecus.

Alterasje-

De Visnaga seu Gingidio.

Ifnaga Hispanica originis vox est; Cur autem Hispanis ità dicta sit hac planta nels. Umbella à flore dilapso clausa, ejusque radiis prælongis, rigidis, duris ab aliis ome bus Umbelliferis diftinguitur.

1. Visnaga J. B. Matth. Lob. Visnaga Gingidium appellatum Park. Gingidium Hispanium Ge. Gingidium Umbella longa C. B. Spanish Dicktooth.

5. B. Sefenicubitalis circiter oft planta, radice ravis adnatis fiffa harrens: canle Anethi, striato, glabro, geniculato: folio Paftinaca erratica, lavi, portionibus divisionis majoribus. Umbella florum candent, tandénique in se contrahuntur veluti caverna mediam fepimento effingente : pelicudent, tandémque in le contranuntir venti caverna median le pintento emigente: edique la li autem Umbella, potifimum externi, palmo longiores, rigidi duríque funt; fingulique can li quam interni novam pedicellorum frequentium Umbellam in fummo gerunt. Porro tam Umbel læ fingulares, quam coma tota subjecta habent ad basin foliola. Semen parvum Apu Officinania

In pratis quibusdam non longe à Miravalle ad viam que Monspelio Frontignanam ducit; cono sè ctiam in Etruria agris & circa Cataniam Sicilia provenit.

Meminit J. Bauhinus Gingidii Ægyptii cujus Umbella & pediculi firmiores erant & majoresquim in hortis nottris provenientis; quale & nos quoque vidiffe meminimus,

Dauci campestris descriptio apud Casalpinum per omnia Visnaga convenit, ut omnino cidem videatur planta, quantumvis Vilnagam antea in codem libro tradiderat, quod tamen minum viden

Pediculi seu radii Umbellarum pro dentisealpiis multis in usum veniunt, pracipue Hispanis, ob rigiditatem suam & suaveolentiam; unde Herba ipla nostratibus Spanish Dicktooth, i.e. Dans fealpium Hifpanicum appellatur.

. 2. Gine idium Matthioli foliis Chærephylli C. B. Park.

Quale fit (inquit I. Bauhinus) judicent qui viderunt. Figura habet multa communia am Lapula canaria flore majore. Interea quoque confiderandum, an utraque descriptio non le parim ex Diofcoride, partim ex dicta Lappula canaria & Vifnaga composita. Reliqua que habet apud iplum vide : certe non levem nobis suspicionem injicit Gingidium hoc Matthioli & sequenmelle merum figmentum.

3. Daucus montanus, semine Cretico simili, non lanuginoso, valde odorato, specie Staphim, Um bellà claufà I.B.

In Alpibus nafeitur; fimine alioqui Cretico fimili, fed nequaquam lanuginofo, acri & wilk odorato. Ejus planta folis conftat non capillaribus ut Fenriculi, fed fipecie Staphylini, longo peducib ın adnexu foliofo, pradura hac & odorata. Caulis striatus, cubitalis, (reperitur brevior nonulin dodrantem :) Umbellæ clauduntur ut Staphylini. Radix fingularis, in altum descendens ut Palti-

Hee nobis incognita eft, verum infigni nota que non adeò multis hujus familia conveni, nimirum Umbella claufa, ab alus facile diffinguitur, ideoque ad Vifnagam retulimus.

CAP. XIV.

De Crithmo.

Rithmum dicitur herba maritima, foliis quodammodo Fœniculaceis, verum fegmentis brens ribus & latioribus multo.

1. Crithmum five Faniculum marinum grandius, cui fuccus luteus J.B. Cr: mar. majus Park. Cr five Fanculum maritimum majus, odore Apii J. B. Crithmum Siculum, Baticulae alterum g nus Caefalp, Bocconi.

Foliss est tenuiùs incisis, odore Apis, sed sapore Baticulæ: Caules fert cubitales in Autumno, es ignofisamis in terra procumbentibus, craffis ; Umbellis candidis: feminibus vulgaris Crithmun can Lib. IX.

De Herbis Umbelliferis.

didioribus, modice oblongis, firiatis, odoratis & gustu forventibus: è caulibus recentibus incisis didioribus, moutos socialistas de ganta forentibus; e caundus recentibus incitis laceo fueco manans, in lachrymam fubrufam concrefeente; radicibus ramofis & candican-Ex Sicilia habetur hoc genus.

Ex Signa napetur noo gomendo urinam : nam renes & veficam miro modo purgat.

Vires. D. Boccone caulem ei rectum & ramofum attribuit; folia laciniata, dura, & quam Crithmi mari-D. Boccone camero de dinara de la final conjuncta Coriandri instar, divia: striata sunt, semina bina, que simul conjuncta Coriandri instar, divia: striata sunt, seminis Freniculi modo. Radicem longam crassam, ad ligni naturam propius accedentem, perennem & fingulis annis regerminantem.

Afreris & faxofis gaudet locis propè Panormum in monte Peregrino, & alibi in Sicilia.

Locus.

2. Crithmum marinum Ger. Dod. marinum vulgare Park. Crithmum multis, sive Faniculum marinum J. B. Crith, sive Funiculum maritimum minus C. B. Sampire d Gallico Saina Dierre.

7. B. Succellenta admodum est herba, in latum diffusa, pedem circiter alta. Folia latiora & breviora mam Feniculi, crassa, nec tam crebrò incisa, atrovirentia, sapore subsalso. Caulis Feniculi, driatus, porracei viroris. Umbella lutex: Semina Foeniculi, fed majora. Radix craffa, longa, perennis, odore & sapore suavi, acri, aromatico.

Inclivis & rupibus maritimis per totum hujus infulæ ambitum, nec minùs in tranfinarinis regionibus, in ipfis lapidum commifluris oritur.

nalos, in pins Japanen Comminato Oricu. Indik Gali bersam S. Pari nominant, unde deductum Anglicum Annuire. Crithmum muria conditum Ventriculo benefacit, esteque palato admodum gratum: urinam mo-*Vires*. deraté provocat, viscera ab obstructionibus expedit, appetentiamque ciborum excitat.

Unmur vulgo pro condimento carnis ovilla affa; & alias in intractibus & acetariis.

Ulis.

CAP. XV.

De l'aniculo.

10Eniculum (Gracis Mdeg3por) diminutivum effe videtur à Fænum, quòd quafi Fænum in hyemes arefactum & marcidum reponatur. C. B. Alii dictum putant quod fatum magno cum fænore femen reddat. Maegasger รัพ าธิ และgalvesau à marcefeendo, quòd ejus cum inaruerit ad condienda plurima multus ufus fit.

Feniculum autem foliis in capillacea filamenta divifis, feminibus striatis parvis oblongis ab aliis Umbelliferarum generibus diftinguitur.

A. 1. Faniculum vulgare Ger. Park. vulgare minus acriore & nigriore semine I. B. vulg. Germanicum C. B. item, vulg. Italicum, semine oblongo, gustu acuto ciusdem. Item Fænic. Selvostre ciusdem. Hæc enim tria non aliter disservum, quam accidentibus à loco & cultura ortis. Common Fennel og Finchle.

Ex radice digitali, aut majore, si ramosior sucrit, recta, alba, sapore cum quadam dulcedine aromatico caulis furgit tres aut quatuor cubitos altus, rectus, reres, firnatus, geniculatus, atrovirens, fungoli, alba medulla fauctus, crebris alis concavus. Pediculi ceu vagina caulem & ramos complectuntur, quibus folia infident in longa, acutiffima filamenta diflecta, atrovirentia, fapore dulci, odorefuari. Umbellæ florum latæ, luteæ, odoratæ. Semen oblongum angustum, ttriatum Anisi, nigricans, sapore acriori, minus dulci.

Monspelii & Lugduni sponte passim provenit. Nalcinur enim locis calidis & saxosis. J. B. In Anglia etiam in aggeribus maritimis & clivis cretaceis in extrema parte Cornubia, & in Suffexia ad occidentalem terminum paludis Pevenseia. Reperinar hoc genus in calidioribus regionabus femine dulci : quod J. Bauhinus inferibit Faniculum

vulzari simile, dulce. Sifebribus putridis adjunctam malignitatem advertamus, & quæ aperiendo, & quæ discutiendo per Vires. fudores pravalet, planta vix Ferniculo fecunda reperietur. Hine in Variolis & morbilis laboranti-bis decodo Ferniculi vel feminis, vel radicum nihil crit falubrius. Sim. Paulin.

Seminum pulvis cum Saccharo mane quotidie jejuno ventriculo fumptus mirifice vifum acuit. Si femen Fæniculi aceto infundas, exficces & Cinnamomi tantundem addas addito faccharo . . . . fumendo de hoc fit mirabile in præfervando vifum, & debilitatem reformando, & in oculis octuagenaris jam obtenebrato vifu, ut incredibile vifum fit. Arnoldus de villa nova. Pro Saccharo com-

modius fortaffe effet melle uti. Ad caliginosos oculos nihil hoc semine esticacius, inquit Tragus, Idem præftat fuccus foliorum aut radicis, & aqua destillata oculis indita. Praterea semen hoc ventriculum roborat, nauseam sedat. [At C. Hofmannus tantum abesse inquit ut juvet concoctionem aliorum semen aut herba viridis, ut ipsum potius adjutorio opus habest.] Hae ergo de femine ficco accipienda funt, quod & flatus difeutit fecundum tritum illum verficulum Semen famiculi referat spiracula culi : 86 Medicamentis thoracicis admixtum afthmaticos

Javat, & venenis adverfacur.

Police

Ulin.

* Obf. 34.

De Herbis Umbelliferis. Lib. IX.

Folia in aqua hordei decocta lac nutricibus augent. Quin & foliorum aut feminis decoctum de lores nephriticos lenit, urinam movet, calculum pellit.

Radices menses provocant, obstructiones hepatis & lienis reserare, atque ictero mederi tradun

ur. Herba tota jusculis & sorbitionibus incocta ad corpus obesium extenuandum utilis esse pesti.

Germina Fœniculi teneriora antequam excaulescant, cum superna radicis particula, unde scilire emergunt, decila, cum oleo & pipere menfis fecundis adjiciunt Itali & Narbonenies Galli, coden modo quo Apium dulce. Nostrates folia recentia minutim concisa aceto immittunt pro condi modo quo Apium duice. Notrates fona recenta inimatin Commin, Luciorum, Sturionum, pio condi-mento picitum cinorum in mura affervatorum, ut v. g. Salmonum, Luciorum, Sturionum, &c. Adouartanam & alias febres, R. fuec, rad. Fenriculi 5iii, cum faccharo dulcoretur, & [piumopro-

pinetur in Aurora decem diebus continuis. Zacutus qui plurimis in lecto benè coopertis dit fudo. res plurimum moveri, aliis lentæ pituitæ screatum, aliis ructus scetidos & crepitus. Facile sed unla vocat auxilium.

Vidit Jo. Crato Med. Cafareus monachum quendam novem dierum spatio à Praceptore suo ex fuffusione facillimo remedio curatum, Radicibus nempe Fæniculi in vino coctis, & decodo oculis applicato. D. Soams ex Observ. * Hieron. Reasneri.

Mulier quadam lentiens ante jultum tempus fætum descendere ad pectinem cum aliis signisabore Muher quadam tentiens ante juitum tempas tettim delection ad os factum cataplalma expatus, appoint anteriori ventris parti fub umbilico, & politeriori ufque ad os factum cataplalma expa ne tofto cum aceto & puly, feminum Femiculi: unde ftatun omnia fymptomata cefsårunt. Femi culum enim plurimum facit ad prohibendum abortum.

Idem ex ejufdem Obferv. 106.

Faniculum 2, feu vuly, Italicum, femine oblongo, guftu acuto C. B.

Item.

Faniculum 5. feu fylveftre ejuldem & Park.

Lobelio & nobis à vulgari diversum non est, inquiunt Ebrodunensis historia auctores; qubis & nos libenter fuffragamur.

2. Faniculum dulce Park. Ger. C. B. dulce majori & albo femine J. B. Sweet Fennel.

Eodem quo fatum est anno semen profert maturum ; à vulgato radicibus, foliis, caulibus & sor vix differre videtur, nifi forte caule minus procero & graciliore ac foliis minoribus. Seminaquidem multo funt majora, striata, albida, dulcia, minus acria: Caterum fiquando hyemem apud nos perfert. & aliquot annis durat, videtur amittere dulcedirtem & de albedine ac manitudine

Hoc genus-Fæniculi post unum vel alterum annum, iterata satione seminis hie producti in hortis nothris paulatum degenerat & in vulgare transit; nec in nothris tantum, sed & in Germanicisatore etiam Italicis, ut tellatur Cafalpinus. Unde verifimile est, semen ejus ex ulterioribus alhuc Meridiem versus regionibus adferri : ex Syria forte, ut Lobelius feribit, aut ex infulis Azonos,

Nonnulli Feniculum dulce à vulgari specie non distingui contendunt, co argumento quòdisione degenerat, & tandem in vulgare abit. Verum in speciebus Plantarum infimis dari merdum transmutationem non contemnendis rationibus fuadetur, & experimentis confirmatur.

Variat multis modis hac planta. Vidit Lobelius apud Gulielm. Drefeb procerum prægrandéque Freniculum, communi fimile: caule ternûm quaternûmve cubitorum; folisi brevioribus, aliquanto rigidioribus, albicantibus Corruda: Semen par aut paulo minus altero [dulci] rotundius & Anilo propins erat. Illi Hippomarathri nomen fecerunt.

Funiculum dulce Azoricum à communi dulci differt radiorum Umbella magnitudine & longitudine, Umbellà concavà, feminibus majoribus.

Quia (mquit I. Bauhinus) Forniculum hoc [dulce] à Veteribus descriptum esse credimus, ideò ci quoque vires ab infis Freniculo attributas convenire dicimus. Illas etiam huic afferibimus que Recentiores vulgari proprias faciunt.

2. Faniculum rotundum flore albo J. B. semine rotundo minore C. B. Park.

Radice nititur fibrofa exili: caule minori & breviori: foliis latioribus ac etiam brevioribus qu'am vulgaris Fornculi: Umbella alba, rotunda, primo anno flores & femen ferens minus quàm vulgare Freniculum, fublongum & rotundum. Planta: guftus & odor vulgari fimilis. Si femen hujus für pis Autumno terra mandes, evadet tota planta procerior & efficacior, quandoquidem hyemem la-

Mirari Tabernam, fubit (inquit J.Bauhinus) cur locum ubi hoc viderit, aut unde habuerit, non indicet: Nobis certé incognitum eft, nec minus aliis qui ante nos scripserunt Botanicis; Dari ejusmedi plan-

tam non aufim negare, an verò Faniculi species sit nécne dubito.

· 4. Hippomarethrum Sphæracephalum Alpin. exot. Park.

Alpin.

Gaslem fert tricubitalem & ampliorem, rotundum, geniculatum, crassitie pollicari & etiam maiore, herbacco seu Fœniculi colore, obliquè ex geniculis sursum actum, in singulis geniculis surgulos alios cauliculos oblique exeuntes producentem, in quorum cacumine Corymbacca Umbelgulos alios cauliculos obtique exemitas produceriem, in quorum cacumine Corymbacca: Umbel-la cernium; in orbem actas, à quibus flosculi elegantes emicant, violacei coloris, qui mutantur in femina parva, longa, cenuia, angulofa, Ferniculi feminibus proxuma, non parum ex yalido odore femins parva, longa, cenuia, anguiota, Femiculi feminibus proxima, non parum ex valido odore ferentia. Tota planta folis conflat Femiculaceis, compluribus ab una radice proficicentibus, eo ordine pofiris ut finguli ternis ramulis digerantur. Quo fanè ordine pofita obfervantur, e fingulis eaulium geniculis exeunita, licet longè minora exiftant. Radix verò longa eft, alba, carnofa, non difimilis feniculi radici. E tota planta emanat odor & validus & ingratus, maximéque ex feminibus, ex quo capiti dolor, fi multiun offecerinus, inducitur

is, ex quo capartos.)

Ex feminibus ab Ægypto acceptis Alpino orta est. Differt ab Hippomarathro cachryophoro, quod Leeue. eo longe amplior sit, caulésque & longiores & craffiores ferat, & Umbellas coloris violacei, in perfectum veluti orbem circumactus, quodque semina Fœniculacea producat.

5. Millefolium aquaticum Ger, aquaticum vulgatius Park, aquaticum Umbellatum capillaceo brevique folio C. B. aquaticum Faniculo simile, Umbelliferum J. B.

Folia sparfa, late virentia, Fœniculaceis perquam similia, cæsura non ità diffimili : prima & inferiora different nonnihil, segmenta sunt paulò latiora, odore grato, sapore nullo insigni. Flores gerit in scapo umbellatos.

Radices ad Hellebori albi radices quodammodo accedunt, fibrosa, alba, crebra ex uno capite dependentes, palmo longiores, cavas; in quorum tamen medio reperitur interdum radix quædam primaria minimi digiti craffitudine, fungofa, & veluti concava.

Apud paludes circa fossas Padue reperit J. Bauhinus.

Locus. Millefolium aquat, foliis Coriandri Matth. aquat, Umbellatum foliis Coriandri C. B. Subicatur I. Bauhinus iconom Matthioli ex diversis plantis componi, nimirum ex Umbella Milkfolii aquat, folio Fœniculi, & Millefolio pennato, ac aliâ aliquâ plantă; ejustem opinionis est & Casparus frater : ideoque facessar. V. J. Bauhinum.

6. Daucus pratensis Dalechampii Park. prat. Dalech. folio Millefolii J. B. prat. Millefolii palustris.

Lugd. Naiciur radicibus multis, candidis, rotundis, ab ima caulis parte in diverta spartis, brevibus, dul-Nateur radicini muitis, canonus, totunus, ao una seure parte in urota i partis, provious, duriches, odorais, folizis, folizis per ordinem multis, orbiculatum cauliculos totos ambientibus, Myriophyllo fimilibus, molibus, larel virentibus; canie medio Peeniculi, cubitali, in ramos duos vel tres divaricato, folis paucis vertito, interdum nudo; Umbella per initium nonnihil rubescente, postea alba, amara, subacri, odorata.

7. Anesbum sylvestre semine exiguo Ammeos J. B. sylv. majus C. B. Park. rectius Faniculum Ane-

Grandius est sativo, caule crasso; folius amplis ut Foeniculi, sed odore Anethi, quanquam infirmo: Umbellis amplioribus: flore lutco: femine exiguo, ferè ut Ammeos, subacri. Radix parva est & lignosa, annua.

Hac herba equos purgant; nam miro modo ejus ulu vegetiores redduntur. C. Bauhinus in Prodromo alteram defcribit hujus generis herbam minorem, radice albicante, uncastres longă, tenui, quemadmodum & caulis, qui pedalis, albus, rotundus. Foliis est uncias qua-tuor longs, tenuis quemadmodum be caulis, qui pedalis, albus, rotundus. Foliis est uncias qua-tuor longs, tenuissime ut in vulgari diviss, Umbella parva, ex festucis octo vel novem uncialibus composità: flosculis luteis; semine parvo, oblongo.

Utrumque hoc genus (fi modò diversa sunt) Sicilia insula originem suam debent. Cùm femine sint exiguo, oblongo, rectiùs ad Fœniculum quam ad Anethum referuntur.

Rr 2

CAP.

C A P. XVI.

De Herbis quibusdam Umbelliseris foliis Faniculaceis, semine striato minore, variis nomi. nibus Dauci, Sefelios, Mei, Fæniculi, Caucalidis, Gc. Botanicis infignitis.

* 1. Meum Dauci Cretici facie I. B. C. B. Meum aliud minus Park.

N Allobrogum & Sequanorum montibus frigidiffimis & altiffimis nascitur, radice dimidio pollongiore, foris nigra, Dauci Cretici modo, intus candida, brachiata, odorata; cauliculu mulis nervolis inftar Fæniculi, tres aut fummum quatuor digitos altis: foliis brevibus, capillaces, Fæ niculo similibus, flore candido, umbellis densis: semine minutissimo, amaro, & suaviter olente.

2. Faniculum tortuosum J. B. Seseli Massiliense Faniculi folio, quod Dioscoridis censetur C. B. Park.

Cubitali affurgit caule, interdum majore, striato, medulla alba pleno [Clusio unico, interdum enbitali, sed sepissime minore] mox à radice in varios, contorcos ramos, firmos diviso, crassinado brevibus internodiis intercepto. Folia feeniculacea, non ita tenuia, breviora, videlicet palmaria, 12riora, duriora, colore fere Anethi [Clutio Anethi fere, exilia & minutim ingia Ruta propens dum colore I Umbella parva exiguis floribus albis, aut ctiam Clusio purpurascentibus, constant Semina alba striata, Dauci glaucifolii seminibus omnino similia, uti & tota planta. Radix longa, alba, craffinfeula [digitalis cfiam craffitudinis Clufio] comata, aromatica. Tota planta odorata

In Sicilia circa Messanam primò se nobis in conspectum dedit : postea in Gallia Narbonensico fillima ubique ferè obvia fuit.

3. Daucus glauco folio, similis Fæniculo tortuoso J. B. An Peucedanum Pannonicum Clusii?

Radix huic lignofa, alba, tuberculis quibusdam scabra, fibris paucis, verum iis crassionibus abioli que descendentibus, firmata [J. Bauhino minimi ferè digiti craffitudine, rugosa] sapore Passinace fubacri [J. Bauhino acriuscula, cum lavi amarore aromatica] in plura capita divisa; è quibuse mergunt caules complures cubitales & interdum bicubitales aut altiores (in fterilioribus & ficcionmergunt cautis computes cumates et internation incurrents au autors (in rechaint de number bus vix pedales) gracules & vix fe fuffinentes, laves, terretes, nec (uv vul J. Bauhinus) friati, in apricis fubrubentes, geniculis frequentioribus intercepti, duri, fragiles, medullá albá fardi, rensi fuperiora ramofi. Summus caulis & ramuli umbellas gettant exiguas flofeulorum minutillimonum, purpurantium primò, cum explicantur naga albentum, apiculis purpurantibus inter pedalinen-petis: quibus fuccedunt femina parva, firiata, brevinicula, apicibus purpureis donata, [thi munruerunt alba, Fœniculi tortuoli feminibus fimilia J. B.] fapore amaro, nonnihil ctiam acri &aomatico. Folia ad radicem pauca, longis pediculis nixa, quinq, vel fex pinnarum feu ramulorum conpu gationibus ad mediam coftam annexis composita, qua tandem in lacinias prætenues gramines diri duntur. [J. Bauhino Foliorum particula latiores, craffiores, rigidiores quam in Fæniculo & relationes pungentes, colore glauco de viridi ad glaucim tendente, fapore acri, odore aromatio. Precipité vero notabile est in hoc genere quod folia in latitudinem non diffunduntur ui in plensquement belliferis & triangularia fiunt, sed angustiora funt & in longitudinem magis extensa.

In collibus juxta Caffelneuf Monspelio non longe, inter vepres: Floret Julio & Augusto. J.B.imo

Septembri & in Octobrem ufque.

Herbariorum Septentrionalium Libanotis notior Lobel. Ad. habet multa quæ cum hac planta conveniunt, ut descriptiones conferentipatebit.

· 4. Daucus petrieus glaucifolius J. B. An Daucus tenuifolius Cordi?

Radix capillata ex defluxis recentibus foliis, fapore accedit ad Staphylinum five Carotum, cum alqua actimonia: Folia profert tenuiter divila, fed rarius glabra, colore glauco, è mediorite be-vibus pediculis pendentia. Caulis unicus, utplurimium, pedalis ac etiam cubitalis, tenus, perquem plerunque tria parva folia, pediculo caulem amplectentia, ramofus interdum, (præfertim fi planta fit minus novella) in tres ramulos divifus, in quorum extremitatibus umbella parva flosculorum alborum; quos subsequitur somen parvum, per maturitatem rubrum, ad Ammi vulgare accedens, aromaticum cum aliqua acrimonia.

Provenit locis ficcis & petrofis, abundans femine maturo Septembri & Octobri.

A. 5. Peucedanum minus Park. C. B. Phyt. pumilum Ger. Peucedani facie pufilla planta Lob. Sclinum montanum pumilum Clusti, foliis Fæniculi aut Peucedani, slore albo, semm Selini J. B. Rock parffep.

Aliquot à radice spargit folia, Peoniculi aut Peucedani folis formă quidem fimilia, sed longe mi-nora, & quudem raro pluribus quam quindecim foliolis constanția, è quorum medio dodrantalem trafsumque fert ceulen, in multos tamen ramulos divifum, sub quibus alia foliorum ala minores nascuntur, novenifque duntaxat folis constantes, lata bafi caulem amplectuntur, Pastinaca five Staphyli

ng gultu & odore: finguli tamen rami exiguorum florum candidorum & odoris expertium umbellis-his onulti nunt: quoto manti que villis (qui foliorum Imperioris anna i fibra funt) hirfuta, brevis, quasique put extuberat, munique vi antus fungola & alba, exterius fulca & rugola, inferna parte birida plerunque, & in raras fibras definens.

es, & in raras 1863 demotras. Biennalis eft planta, & prolato femine interit. Apad nos in rupe S. Vuncentii propè Briffolium oritur, invenimus & in montibus Germanicis : *Locus.* Apad nos neraje esta mesma prope britonium oritur, invenimus & in montibus Germanicis : Clatius in quibuldam ficcorum defertorfinique virentium tamen agrorum marginibus, & in nudis gramineffque montibus inferioris Austria & Pannonia. Floret Maio.

graminellque montulus incitoris Audite et Fainmine.

Jeon Chair geregiè exprimit Peucedani facie pufillam plantam Lob, unde non est cur dubitarer

Jauhinus candem esse plantam; neque cur Casparus frater sententiam mutarer, & pro Selino

montano pumilo Class que de l'appa, Peucedani facie pusilla planta synonymum secerat, in Pina
montano pumilo Class que classificat de l'apparente de l'appare ce Pencedanum Pannonicum Clufii fubstituerer.

Hac planta C. Bauhino in Pinace etiam Daucus montanus multifido folio, Selini femine denominatur. Bis ergo in Pinace ponitur. Hunc fequitur Parkinfonus, unam plantam in duas fpeci-

es diftrahens; nimirum in Peucedanum minus & Daucum montanum pumilum.

· 6. Sison Alpin. exot. An Saxifragia Matthioli tenuisolia & umbellifera J. B? Sison odoratum

Unicum Alpino protulit, bicubitalem, rectum, gracilem, rotundum, geniculatum: folia cuillaca; Feeniculo fimilia, odorata, quippe odore ad Feeniculum & ad Anethum inclinantia. In cailium fummitate umbelle parve, rare, flosculis albis prædite, & ferè ex fingulis geniculis excunt ramuli, in fuminitate etiam minimas umbellas ferentes; in quibus deflorescentibus sunt semina nigra, minima, oblonga, odorata, & fubamarefeentia. Radice nititur longa, alba, gracili, odoraia, Anetho proxima.

Mathiolus de Saxifragia fua tenuifolia parûm fibi conftat, ut videre est apud I Bauhinum.

In post comm. cum magnis tiguris eam tie deferibit,

Naichter in magnis & duriffimis lapidibus, aut ficco & admodum extenuato folo, Foliis capillareis Faniculi mollo, fed longioribus, tennioribus & rarioribus. Caule pariter prodit Fæniculaceo, fed tenni ac pumilo, umbella in fummitate emergente : Semine vulgaris Petrofelini amulo, fed lonrinfenlo & odorato: Radice albicante, paffinace fapore. Tota planta fubacris est, & fubdulcis. Descriptio Alpini apprime convenit planta illi umbellifera quam propè Gratianopolin invenimus. in planitie ad flumen, folo arenofo.

* 7. Saxifragia multifido folio Pannonica, J. B. Daucus montanus multifido brevique folio C. B. Daucus montanus Pannonicus Park. Saxifraga Pannonica Cluf.

Multo minor est Peucedano Pannonico Clus. & brevioribus soliis, Capni foliorum serè amulis, quonum sapor & odor Peucedani Pannonici (quod nobis videtur Daucus glauco solio) soliorum odorem & saporem quodammodo referunt, paulò tamen acriora funt: inter que cauliculi exeunt padales, graciles, geniculati, aliquot exiguis foliis exornati, fummo faftigio candidorum flofendorum umbellum fuftinentes. Radin Peucedant radici non multum abfimilis, fed brevior, acrior, falivámque ciens, multa hirfuta capita fuperna parte producens, è quibus folia & caules emergunt.

laventa à Clutio multis l'Iungaria & Auftrie inferioris locis, montium acclivitatibus petrofo & Locus.

Saxifragic temifolic affinis, quibufdam Caucalis J. B. Caucalis Pencedani folio Ger. C. B. Famculi folio Park.

Hanc Anguillara Epift. 7. Caucalin vocat, & nafci in Peloponnefo & multis aliis locis in faxis produt, foliis l'emiculi, caule cubitali, umbellà albà, femine Ammi; comedi; odorem habere Petroielini; vocari ab es a yeur ofuror. Radix Lobelio unica, recta, humi pacta, candida, sapore Pastinace. In Apulia provenire plantam intellexit [Anguillara] que dicatur Pietra findula, que multum responder descriptioni hujus Caucalidis.

Male inferibitur Caucalis. Plantam hujus iconi fimilem observavi in planitie quadam prope Au- Locus. gustam Vindelicorum, viá quà Monachium Bavariæ itur.

9. Apium montanum folio tenuiore C. B. Apium, quod Petrofelinum Dalechampii, folio tenui, Apii hortensis semine, subrubro, amaro, radice nigra J. B. Petroselinum Macedonicum forte Dalechampii Park.

Radix longiuscula & crassa foris nigricat, intus albet, capite comato, carundem more qua plures annos perdurant, sapore amaro. Caules inde pronascuntur plures, sungosi, striati, pedales, intendum palmares duntaxat, foliis annicti Dauci glauco folio fimilibus. Caulium scapus tripartitus primum; laterales furculi umbellas gerunt floseulorum albicantium, parvas per florendi tempus, magis paulas cantibus in femen floribus: medius furculus rurfum trifariam fubdividitur, umbellis fimilibus onuftus. Semen Petrofelini vulgaris.

Lecu & Tenpus.

Lecus

460

Lean & Tempus.

L.cent.

In faxofis tumulis propè Gratianopolin nascitur. Lugd. Nos cum ibi essemus, hanc plantam non oblervavimus, sed aliam Saxifragiæ Matthioli tenuifoliæ & umbelliferæ iconi similem, foliistenis issimis, umbellis parvis.

* 10. Caucalis tenuifolia montana C.B. Park.

C. B. prod.

Radice oft craffa, ex qua caulis exurgit pedalis; qui statim ad radicem in cauliculos palmares, to tundos, læves dividitur, híque in minores fubdividuntur quorum etiam minutiflimis alis ad radicem exigue umbelle floculorum alborum minutiffimorum infident. Folia ad radicem in tenuiffima lea menta, & que in caule in capillacea dividuntur. Semen parvum est, oblongum, striatum. Julio mense florens in Sabaudia inter Tarentesium & Monasterium collecta.

Locus & Tempus.

Vires.

CAP. XVII.

De Pyrethro.

Trester Diofe, I. 3. c. 86. ab igne nomen habet, ob radicis ejus fervorem igneum: Salivaris Ro. manis quòd mansu salivam eliciat apud Plinium I. 28. cap. 9. Pyrethri nomen solum habe tur. C. B.

1. Pyrethrum umbelliferum C. B. umbelliferum primum Park. umbelliferum Matthioli I.B. 2011.

Radices huic & folia Cotula feetida. Umbella ab uno quafi centro multis pedicellis inniaz. Ve. nerci pectinis ritu aut Anethi, candidis flosculis, fervido & amaricante gustu: [quibus succolunt ne, pedali longitudine & altius in terram descentes, colore exterius è fusco flavescente, menis nigro, fapore acri admodum & fervido. Park.]

Hanc plantam Guilandmus in horto Patavino alebat, & Pyrethri veri nomine Lobelio donaba.
Pyrethrum Cafalpini, cum fit femine compreffo, rotundo, figura lentis, ad aliud genus perine. Radix Pyrethri, que fatis frequenter ac feliciter in ore continetur ad Dentium dolores tollendos cum fua caufa, humores plures in os allicit unà cum faliva: Ergo falivationem movet, quam foralfis moveret diutiùs & copiosiùs, si intra corpus sumeretur quantitate parva sed iterató. D. Samté Sylvii Lib. 1. c. 12. Sect. 59.

Pyrethrum umbelliserum alterum Park, foliis Anethi C. B. Pyr. Gesneri J. B.

Radice nititur longa, fimplici, modice fibrata, repente, digiti craffitudine, fervidi & urenti gu-Rus: Folia Anetho fimilia prodeunt; caulis Foeniculaceus; flor in umbella circinate roundiaus. Quare nullam prorsus notam deesse ad veram Pyrethri delineationem putat Gesnerus, quiplantam appictam Pyrethri veri nomine ad Dalechampium ex horto fuo Tigurenfi transmist.

C A P. XVIII.

De Umbelliferis semine hirsuto seu lanuginoso Apii aut Dauci nominibus notis.

1. Daucus 3. Dioscoridis Col. Apium peregrinum foliis subrotundis C. B. Visnaga minor quorundam, Selinum peregrinum Clusio, semine birsuto J. B. Selinum sive Apium peregrinum Clusi

Adice est alba, lavi, tenui, oblonga Pastinace vel Raphani cum nervo in medio, caulescente planta lignofa, aromatica, guftu acri fed parum hircino & linguam vellicante, qui faporcum arefeit & lignofa efficitur evanescit. Folia emittit lavia, Coriandri amula, sed rotundiora 8: longiore pediculo harrentia, primium fingula, deinde unica loborum coningatione, emb bima, tandem ternis aut quaternis hine inde lobis minus rotundis & angulfioribus divila. Caulae site bipedalem & ampliorem, friatum, tenuem levem, Ferniculi effigie folidum, fingosi medili albă, in imo ex viridi obfeure purpurafeentem, ramofum, foliis interceptum alternis minorbis, angufforabus, magifque incifis, in fummo umbellas albas habentem, plures fine bafi ur Anethi to tundas, longis petiolis hærentes, atque dum corymbolæ, nec adhue floridæ, & teneriores, in terram deflexa procumbunt [nutant] cum autem florere incipiunt eriguntur & dilatantur, flores often dentes Julio mense densos, minutos, non distimiles Anetho [petalis bipartitis & apicibus albis. Se

mina deinde perficiuntur parva, albicantia, hirfuta, Anifi fimilia [Petrofelini vulgaris Cluf.] guftu

mina deinae periodiciani. Vingaris Cuij.] guitu acri admodum & odorato, Cuminum & hircinum quid refipiente. Variat hec ii(lem locis orta foliis in caule majoribus, ità profundè incifis ac tenuiter, ut foliorum pervi à carne distincti sint omnes, Pastinaca [tenuis] divisuras quodammodo imitantia.

nervi à carne dittinet in somme, l'attinace (centin), avoiras quotammodo mitantia. In fepibis circa Mefianam Sicilia urbem nobis observatum: in Salmanticenfi agro in vinetorum Locur, nargimbus sponte nafci autor est Chifus. Campoclari in sylvestribis & limitibus, & per colles nigro terreno refertos & herbidos invenit Columna.

Dauci tertii Dalechampii

Icon apud Parkinfonum ab hoc non multum abludit, Radicem habet ex luteo albidam, brevem, in capité comofam. Fólia ima latiufcula funt & Coriandrinis fimilia; fuperiora in caulibus ordine minora & tenuiora, suprema ferè Fæniculacea: Flores albi, semina oblonga, sapore acri Anethi aut Cumini.

Verum fi descriptio exacta fit planta est diversa.

2. Daucus Creticus femine birfuto J. B. Alpinus Cretico similis Park, item Creticus verus Diofeoridis ejuldem. Daucus Alpinus multifido lougoque folio, sive montanus umbella candida C. B. item Dauc. foliis Faniculi tenuissimis ejusdem. Daucus Creticus Ger.

Dodrantali aut altiore est caule, tereti, striato, hirsuto. Umbella mediocris magnitudinis summo cauli extremissique ramis insidet florum exiguorum, candidorum, pedicellis canescentibus hirsutisque Came cantoning de manufactura in antique de la companio del la companio de la companio del la companio de la companio del la companio de la companio de la companio del la companio

1. Bathlints Casparum fratrem merito reprehendit, quod Daucum Creticum Lob. separet à Gesneri & Clufii Dauco Cretico; fiquidem discrimen non ostendit, atque contra mentem Lobelii id neri & Clain Dauco Cretico; inquidem anterimen non ottendit, atque contra mentem Lobelii id fact: qui in hune modum de co Icribit. Nec tamen id fola Creta fert; quippe Germanicæ Alpes non modò, fed etiam Genuenfium colles & Genevenfium circa Juram rupes hoc Cretico abundant. Et paulò poli. Huic quo minis in Creticium fiquid deest cedum foldimive erit. Sante effigie mili, vinbus autem perparum abelt. Variant quidem aliquantulum: nam qui in Baldo folis est berioribus compactioribus; qui verò in Helvetiorium Alpibus & monte Walferfall longioribus &

Nos in fummis montis Juræ partibus hunc observavimus. Daucus Tiburtinus quibusdam J. B. adeò parum differe à Cretico ut specie diversum non ar-

* 1. Daucus tertius Dioscoridis Bello Park. tertius, folio Coriandri, flore luteo J. B. Creticus nodosus, umbellå luted C. B.

Felia Coriandri, fed minora & crassa aliquantulum profert: caulem sesquicubitalis longitudinis: flores luteos in umbellis, ut Anethum; semenque Cumini. Vere manduntur radices & folia, que aromatici guftus funt.

Scribit Parkinfonus hunc apud se flores protulisse albos. Suspicor eum intelligere Myrrhidis quandam speciem caulibus nodosis, seminibus longis aspers, umbellis albis, quam in Sicilia spinaneam observavi: nam hujus semen Londino aliquando ad nos missum fuit sub hoc ri-

4. Aplum Macedonicum C. B. Apium sive Petroselinum Macedonicum multis J. B. Petroselinum Macedonicum verum Ger. Macedonicum guibufdamPark, Macedonian Parfley.

Folia Apio hortenfi fimilia habet, ampliora, copiofioribus lobis, rotundioribus, magífque ferratis, nitidis, Coriandrinis æmulis, vel Hircinæ saxifragiæ antequam caulem edat, albicantibus [atrovirentibus J. B.] quorum sapor ignavior quam hortensis nostri videtur. Radicem longam, crassam, abam, nugolam, lignolam, pedalem, fapore acri. Caulem verò post mutos à fatione annos promit [nobs] cubitalem, craffium, hirfutum, alis divisium frequentibus, rotundam effigiantem comam, umbellis candicantibus refertam, femine verò parvo, hirfutic alba obfito, oblongo, Saxifragia hircina fimili, odorato, aromatico, fapore acri, fervido, & Cuminum ferè refipiente.

Hae planta F. Columna Daucus secundus Dioscoridis videtur.

5. Apium petricum seve montanum album J. B. An Daucus montanus Apis folio minor à C. Baubino in Prod. depictur?

Folia habet dodrantalia, pulchrè in alas oppolitas divila, atque ha rurfum in oppolita fegmenta [lingulæ alæ Pimpinellæ Saxifragæ minoris folia imitantur divifura sua] Apii nigri montani segmenis similia quodammodo, que mirè variant pro locorum diversitate, quedam enim valdè tenuta sunt & quali crilpa. Caulis fœmculaceus cubitalis [imò bicubitalis & altior] medullà plenus. Umbella parva, floribus albis contexta. Semina Apii hortenfis, longiuscula, striata, hirsuta, versus summitatem rubentia, cum amarore aromatica. Radis perennis, crassiuscula, alba, comata, sapore serè ad Apium vulgare accedente prædita.

In morbas non longe à Danubio uno circiter milliari Anglico cis Danubium primo hancolo In tupieus non tonge a Damatoo uno Crecta Imma a la Baultinus in petrarum imis Baffee in Ervavanus : polt in monte Jura non procul Geneva. J. Baultinus in petrarum imis Baffee in Marchionatus monte provenire observavit propè pagum Krenzach, & Badæ in Helvetiorum monte, con & Bafileenfiem propè Wafferfall.

. 6. Panax Siculum, semine hirsuto, soliis Pastinacie sativie J.B. Bocconi.

464

I ocus

Radix pro plante ratione parva: Caulis maximus, humanam altitudinem non raro superans, un. Radix pro plutte ratione parva: Canta maximus, humanam attituamem non raro iuperans, ne dalis craffitier, in plutes rannos diffributus, ruber, levis, rectus, intus fungolius: Folia quam Palinace fativa latifolia ampliora, tenuibus nervis obleffa, lobis quafi, rotundis, figura pane cuciforni late expanta, atque lucida. Umbella ample: Flos albus: Semen longum, craffiticulum, friatum feu fulcatum, extenits candida! lanugine hirituum, qua exuta femen grano Tritici figura & colore valore. Color submenti interium feorus lechum avis concentratione colore fluoriescente. ten mexicon, extenus cannata ramigne in mann, qua exter solure par eft. Caule valnerato interdum feore lachyma exit, concreferque colore flavefeente. Mon folum Panorini, ubi pro Dabijo notum, fed & in tota Marare valle, locis inculti & afteris

copiose nafeitur & appellatur ibidem à colonis Ferla feu Ferra Saracinifea. Variat folis quandoque

glabris, quandoque hir futis.

Dancus fecundus Siculus Sophiæ foliis Zanoni.

Multa è radicis capite fuliu promit, quorum pediculi lată nervosă cartilagine radici adnesi, to tunul funt, fuperne fulcati se cavi, tenues, fuecoli, se fublucidi, in ramulos codem mododinfise tuna une, inperie meatre cara, temes, necon, e constanti de la finalitation de la finalit fuperne albicantia, tenera, fueculenta, in ambiru dentata, humi expanla, quam late occupia, Sophie lattifolize aut Paffinacei fativa tenuifoliz foliis fimilia, nonnihil odorata. E medio folioum celpite enafettur caulti, fequiculoitalis circiter, teres, canaliculatus, à nodo ad nodum undatim feucifits, lanuginofus, rufefeens, digitum minimum craffus, medullà viridi repletus, crebris nols, in maxime parte, interceptus, foliis fupradictis fimilibus obfitus, verum albidioribus & minoriba, al modos caulti adnexis, pediculis membranea origine cum amplectentibus: è quorum cavis exemtami, fupra medium caulem alfurgentes, quorum unufquifque faffigio fuo unbellam fuffinet, flofolis minimus cum flaminibus & apicibas albis compofitam, Rola mofehate odore fed remiffiore. Fixe elaborate della felia petita feura platiquam lumiquofium. delapfo reffat femen oblongum, ffriatum, lanuginofum.

Radix spongiosa, flavicans, canaliculata, caule crassior, haud longe à capite in quatiorait quin que ramos divila, in multos annos vivax, Fœniculi fapore, acutiore multo. Folia Apii dulor faporem amulantur. Semen reliquis plantae partibus acrius est & mordacius. Versus Maii snem

Hujus semen à Panormo Sicilia metropoli ad auctorem transmisit infignis Botanicus D. Paulus Boccone.

. 7. Siler Creticum quibusdam soliis Cicutæ, semine longo crispo incurvo C.B. Siler 2. schin Cicuta C. B.

Semen, describente J. B. pulchrum & magnum pediculo unciali circiter pendet, semuncian longum, recurvum, craffum, fulcum, gemellum: unum è quinque aut fex coftis asperis coagnentum, alterum fimplex; odor faits validus nee injuctualus. Cum Cymino fativo haber aliqual fimile, fi-porce ciam aliquo modo affini: Satum provenit foliis Cicuta fed latioribus & paucioribus, fimine incurvo, grandi, hirfuto & fufco.

De hoe Bellus Lpift, ad Cluf. Rofmarini folia Selmo fimilia funt, ferrata, floréfque in umbellis albi : quibus fuecedunt femma oblonga afora. Radice mittur craffà, foris nigro cortice esquetena vellica, intus alba, thus maxime olene.

CAP. XIX.

De Pastinaca tenuisolia.

Affinaca a pafeendo dicta exiftimatur. Nam radices ejus cibus funt vulgaris. Ifidons lb Artifica a pareirio occi extitutatui. Patti radee eja enos unit vingatis. Indodesia vita i.e. p. 10. Pallimaca vecata quòd radix ejus practipuis fit paffus bomini. Efe innodesia, juunda, cido adeleciadalis. Turriebus tamen in Adverfariis lib. VIII. cap. 23. ex eo dici petar, quod referat & quafi habeat paffiman, quomodo vocatur influencium quo vinex foli

Palimaca fativa femine villofo, umbella flore delapfo in niduli formam contractà, folis tenure incilis, ab omnibus aliis Umbellatarum generibus facile diftinguitur.

A. 1. Passinaca sativa temusfolia Ger. temusfolia sativa lutea Park. temusfolia sativa radice lutea vel alba C.B. sativa seve Carota rubra, lutea & alba J.B. Cattois.

Radice est pedem longa, crassa, conoide, friabili, lutea aut rubra, interdum atro-rubente aut etam alba, paucis ad latera fibris donată, fucculentă, fapore dulci aromatico. Caulem erigit duorum aut trum cubitorum, hirfutum, ftriatum, concavum, ab imo ftatim ramofum, ad cujus divarum aut trium cuoionini, infratauni, teratauni, concavum, ao imo tratum ramoiumi, ad cujus divaricationes folia dodrantalia, hirfura in alas plures divifa, alis fingulis in alias fubdivifis, & his candem alis feundariis in multa fegimenta angulta oblonga acuta profunde diffectis, odore & fapore fatis fuavi, fature viridia, alternatim pofita. Flores in umbellis latis conferti, putilli, pentapetali, petalis fubrotundis & minime bifidis, colore albo, interdum rubente. Umbella bafin in circulum ambunt foia angusta, in plura longa & acuta segmenta divisa. Umbellarum etiam partialium è quibus totalis componitur bases, ejulmodi foliolorum circuli ambiunt. Floribus succedunt semina della componitur bases, ejulmodi foliolorum circuli ambiunt. Floribus succedunt semina longiuscula villosa. Cum jam defloruit umbella contracta concava fiunt & vasculum velut Daucus Officinarum deformant.

Seminis & herbæ eædem vires funt quæ Dauci Officinarum. Specificum habetur ad uteri fuffoca- Vires.

tionem. Schrod.

Lib. IX.

Radices culinaria funt, in aqua communi decoctae tesfellatim inciduntur, cúmque butyro, pipere *Usu*. & fale chantur: faepius tamen apud nostrates in jure carnium, maxime boving, decoquuntur, & und cum carnibus eduntur condimenti loco Rapi aut Napi modo. Nonnihil flatulentæ sunt, ventrem tamen emollire creduntur, & tuffi conferre.

Radix Paltinace atro rubentis tenuislime concisa, & in aceto acerrimo cum modico Aluminis rupei decosta ad ; consumptionem coletur finaturq, inspissaria & exsiecari, siet massa coloris purpurei, paromazzo Italis dicti, qua molendo cum aqua gummata foluta dabit atramentum purpureum opti-

mum. Canepar. de Atramentis.

Onercetanus folum femen Pastinaca: domestica: exsiccatum & pulverisatum ad 3 \beta. cum pauço Vini vel Aqua Melissa datum pro peculiari & specissico medicamine ad uteri suffocationem vendi-

K. 2. Pastinaca sylvestris sive Staphylinus Gracorum J. B. sylv. tenuisolia Ger. Park. sylv. tenufolia Diofcoridis vel Daucus Officinarum C. B. Wild Carrot, og Birds nell.

In promptu est sylvestris Pastinaca ex sativa faciem novisse: radix minor & acrior: caules altiudine pares sesquicubitales seil. striati, hirsuti, medullà farcti, in alas divisi. Folia minutim disseda, atrovirentia, aversa parte hirsuta. Flores in umbellis magnis consimiles, candidi. Flosculus umbella medius interdum purpura rubet. Umbellas autem obvallant folia in angusta, longa, atua fegmenta divisa. Delapsis floribus succedunt semma brevia, striata, villosa; tum verò convoluta umbella cavitatem, ceu avicula: nidulum, in medio deformat. In pascuis, gracili solo, ubiq, Locus-

Uetina inprimis est & diurctica. Usus præcipuus est in tussi, pleuritide, stranguria, calculo. Vinn. Cet mense & molas, scedar uteri suffocationes, stimulat Venerem.

Semen Dauci in Cerevifia leptomera infulum, & bibitum ad ftranguriam & calculum renum ac velice miris laudibus efferunt nonnulli. Vid. Charletonum in lib. de Libiafi. Helmontius vidit Con-filarium, qui per quindenas fingulas folebat decumbere, ufum prædiéto decoeto liberum à lithiafi vixisse per annos aliquot.

Seminis 3ij, vino albo infuse & pota hystericis paroxysmis medentur.

Tragus alifq, flosculum purpurcum in media umbella valde prædicant pro certiff. Epilepfiæ anti-

3. Pastinaca tenuifolia sylvestris lucida Morisoni. Tenuis. marina, foliis obscure virentibus 🕏 quafi lucidis Botan, Monfo.

Hujus folia non funt hirta, fed paulò latiora quam præcedentis, fpiffiora, magis diffecta & lu-cida: Sama aliarum congenerum feminibus multo majus. Radix odorem habet aromaticum.

In humechis & pinguibus pratis ad oram maritimam Aremoricam exit: Monspelii etiam in Locus. mantimis. Est cur dubitemus an hæc specie differat à vulgari sylv. an accidentibus tantum à loco

* 4. Pastinaca tenuisolia sylvestris radice & umbellà luteà Morisoni.

Unbelle colore à pradictis distinguitur, qua diluté lucea, cùm illarum perpetuò fint albæ. Ex agno Patavino ad Autorem mislium est hujus semen à D. Alex. Balam.

Locus.

5. Pastinaca Tenuifolia Cretica radiis umbella Gingidii longioribus Morisoni.

Morif.

His przejune nota cognoscirur, quod radios umbellarum producit quinas uncias longos, craffiorse rigidores quam funt Vifnaga radii; atque hi concavam confituumt fuperficiem nidi avis inhar, dumfunt adduc femine prægnantes; arque femine villofa hispida, Carote vulgaris more, sed multo majora & craffiora ferunt.

Hujus

A. 1.Pat.

femina è Mauritania Tingitana in Angliam delata communicavit D. Alexander Balam.

. 6. Pastinaca tenuisolia Sicula, birsuta crispa Bocconi. An Pastinaca Isto. birsuta echinato

Bocc. Pedalis est hac planta, subinde majoris altitudinis. Caulis illi rotundus, hirsutus: Folia crassa, ci-spa, & illa quoque non leviter pilosa: Umbella latior, Crithmi spinosi forma, at Semina aspensa quam fylvestris angustifoliæ vulgaris. Inter Leocatam & Agrigentum na citur in scopulo dicto S. Nicolo. An Paftinaca sylvestris hirsuto caule Park?

• 7. Pastinaca Syriaca sive Secacul Arabum quibusdam J. B. Sisarum Syriacum C. B.

Edulis est planta, & proin hortensis jure dicenda, licèt in sylvestribus proveniat. Radies minur exterius cinerca, intus candida, lavi, tenera, digitum crasa, sequasibra. rum loco noduli feu verruca prominent: fapore dulci, Carotarum fimili, quibus caule, folis ac umbellà (flosculis exceptis, qui penitus flavi sunt) haud absimiles sunt, autore Rauwolso. Qui cam juxta sepes & hortos urbis Halepi, locis præsertim apricis, ut & sub arboribus observavir.

item inter fegetes. Floris colore convenit cum Pastinaca tenuifolia sylvestri umbella luteà Moris.

8. Pastinaca sylvestris Daucoides Apula Col. senuifolia sylvestris, umbellà majore C. B. Silv. Apula Columna Park.

A Paftinaca fylv. vulgari, cui alias fimillima ett, differt Folio minoribus parum, paucioribus lobs divitis, longioribus que « aduncis : Umbellis majoribus respectu planta, floribus ex albo obsarè purpura (centibus: Senine oblongo, angusto, non echinato, sed hir sutie quadam aspera, minutà, albicante oblito, guftu amaro, odoroque partim in mandendo. Umbella non in totum conglobatur arescens & clauditur ut in vulgari, sed minus, ut Avis nidum cavum repræsentet. Radix lignosa.

Julio mense floret Cirinolæ cum congeneribus, Augusto semen perficit, nee frequens admodum,

Locus.

Locus.

Lacisi.

CAP. XX.

De Umbelliferis semine echinato sen aculeato, sen

De Cancalide.

Aucalis Lobelio à feminum effigie, qua vascula oblonga & semisphærica imitantur, aut à Strepitu queni edunt hae demina, cum praarida vindemus exactis ventis conceininge. Kawakaw autem vafis genus est ita dictum à fono quem edit dum aqua confertini ingrediur aere excunte, & è contra.

 Caucalis albis floribus Gor. vulgaris albis floribus Park. arvenfis echinata magno fat C. B. Lappula canaria flore pulchro magno, albo J. B. Mblite flower b baffart parflep. E. chinophora nunvingenos an Gingidium Dioscoridis Col?

Radio tenuis, alba, subdulcis [esui apta, acris parum, amariuscula, aromatico odore vel Resina] cauliculum pedalem aut majorem interdum emittit, lævem striatum, solidum, virentem, in ramos ab imo divifum, partim rectos, partim procumbentes, ftriatos, hípidos purpurafeentes, geniculatos multifue alis concavos. Felia Paftinaca tenuifolia, hirfuta, [Col. lavia, qua circa caulem lation & majora primo erumpentibus] Ex fingulis alarum geniculis longo & pedali nudo pediculo caffiora ac rectiore mintru tumbella caulem & ramulos terminantes, florum alborum, quorum folia extenaliis duplo majora; quibus fuccedunt lappula oblonga, fulcata, hifpida: [Umbella uniufenufora] bafin, unde radii cum constituentes exeunt, circumstant quinque foliola stellata, quorum ora linbo albo circundantur, corúmque unicum in longius duplo degenerat. Hac, antequam flores in unbellam expanduntur, illos voluti folliculo incluíos fervant. Umbella fecundaria & partiales exquires. bus totales componuntur ad radiorum fuorum bafin feu exortum habent pariter quinque foliolaminora albo limbo terminata stellatim disposita.] Catera vide apud Fabium Columnam, çui omnes hujus planta: partes curiosè & exactè describit. Affivis mentibus, Junio, Julio, Angusto floret & semen perficit. Inter segetes in Germania pul-

1. Cancalis magno fructu echinato Park. Monspeliaca echinato magno fructu C. B. Echinophora altera asperior manunagno Col.

Afperiora loca hac amat, macilenta, inculta, faxofa, ficcioráque, & à superiore differt radice. Appendia of, alba, lignola cum caulescir, sapore & odore aromatico, at dulciore: Foliis etiam, que herviori petiolo harent, & è medio illius circa funnum denfa magis, ut in fylv. Paftinaca, paqua nicora, & in aversa parte parum in dorso hirsuta. Caulem habet parem superiori, lavem, anrim latora, ee in accite parce para in actio initiata. Cantini latore parein inperiori, ilevem, an-guloim, foldum, medulla frungosa, eodem modo als divifum; umbellas habentem caulicules peda-bless incumbentes quarum bafis non quinque, fed tres foliola limbo stiam candicante circumferipta habet, quae folliculi vicem gerunt antequam umbella prodeat, & longiora funt illis alterius planta & angultiora, quorum tertium degenerat femper in longius, & in extremo incifuris aliquot diviangunora, quantum anquot diviin quorum cacumine alia tria funt foliola minora: florum bafin conficientia. Flores denfi, albi, stellai, & qui circumferentiam umbella terminant barbulas habent omnes minores multo antedictis: k non rotundam umbellam magnam, ut in antedicta, fed tres umbellulas ex fingulis tribus illis pe rolls efficere videntur. Differt hoc etiam, quod etfi flores denfi & plurimi fingulis petiolis infint, hini tantum fructus ad frugem perveniunt, ita ut sex tantum in tota umbella infint: majores verò antedictis duplo, ovales, compressi, unguis indicis digiti magnitudine, admodum asperi aculeis rigentibus, craffis, pyramidalibus, pungentibus, purpurafcentibus, quorum aliqui majores ordine dipoliti per latera, Levem canaliculum relinquunt, per quem ficcati fructus lateribus se dividentes dehiscint, & bina semina ostendunt ovalia, compressa, magnitudine Melonis, parum ab una parte cava, & akerá convexa, acri, amaro & aromatico sapore. In cacumine verò fructuum bina infint cornicula five apices recti, minimi.

Innio floret & Julio men fe perficitur. Campoclarenfium incultis.

Baulinus Lappam boariam Plinii Lugd. Caucalidis flore rubente fea Lappulæ canariæ fuæ la- Tempus. offolia fenonymann facit, non hujus cum Calparo fratre, quem Parkinfonus nofter fequitur.

A. A. Caucalis tennifolia flefculis fubrubentibus Caucalis arvenfis echinata parvo flore C. B. Lap-

pula Canaria store annove seu tenusselia J. B. Echamphora terria xamposxo purpurea Col-Cauc, tenussolia parpurea Park.

Ralican habet albam, longam, fimplicam, tenuem admodum: Caulem lignofum, folidum, angu-lofun & veluti ftriatum, medullá albá, fungosá farétum, aliquando vix pedalem, aliquando etiam obito altiorem, raris pilis hirtum, alis pluribus ab imo & fupernè divifum, unde in latitudinom como antoren; rans pris internir, ans pariness ao mo e roperne deviant, otre in indudinon posis difinidirur quàm in altitudinom affurgit; folis per genicula denfis, incibiris tenuibos Dauci 05. minoribus, inferne tantum & per coftas raris pilis hirfutis; e quorum alis petioli femipedales um-bellas ufidas habentes, abfque folis illis bafur conflituentibus exeunt; (ed nudi, tres petioli totidem umbellas geltant purpureas; inter se distantes, sfores parvos admodum habentes purpuro-ru-bentes [exalbo purpurascentes:] quibus succedunt in singulis periolis (tres autem umbellam constitunit) tres fructus; ut novem qualibet umbella habeat, iíque terna folia parva balin conficientia. Fueltu hujus majores funt fuperioribus, rotundiores, aculeis durioribus, craffioribus, lutefeentibas, edo ordinibus per longum dispositis, intra quos breviores & viridiores alii funt; in cacumine octo oromnus per toriguni diportis, intra quos previores ex viriantes att unit; in cacumine relat fellam habent viridantem. Hi non per latera dividuntur, fed per medium, ut Feeniculi femina [hæ verba non fatis intelligo] & intus femina lingula, alba, oblonga, rotunda, ex una pane canaliculata, velut Triticum aut Far, vel mudum Hordeum, cui paria funt, vel oblongiora, sapore aromatico, amaro & acri.

Junio floret, Julio femina perficiuntur. Campoclari indem in locis cum superiore invenitur. Radix & folia odore & fapore Pastinacæ aromatico.

Hac planta à Columna descripta à Caucalide nostra tenuifolia stosculis subrubentibus in nonnullis differre videtur, ut v. g. florum colore purpuro-rubence; stellato fructus cacumine: loco etiam, [in asperis & incultis faxolis,] cum nostra inter segetes semper inveniatur: denique odore & sapore Paltinace aromatico, cum noltra sapore sie leviter adstringente, odore nullo manifesto. Utcunque tamen candem specie plantam elle existimo, & disferentias hasce natalibus imputandas: Oblervatur in noftra an nulla habet ad exortum trium pediculorum feu radiorum tres umbellas fultinentium foliola nécne: [milla habet, ut modò observavimus.]

Noltram Caucalidem copiose crescentem observavimus inter segetes in agro Cantabrigiensi circa Locus. Kingfin & alibi: In transfinarinis circa Genevam & hane, & cius variotatem cum spinulis purpureis, quam describit J. Bauhinus.

4 Lappula canaria seve Caucalis maritima I. B. Caucalis pumila Hispanica Boelii Park, Cauc. pumila Cluf. cur. post. pumila maritima C. B.

Radix huic fimplex, alba, longa, paucioribus fibris donata. Caulis initio fimplex, in plures statm ramos mispres, auta surgas patientos. Irritatos, lirritatos, forma unibella longis pediculis intident. Flores autem finguli minutiffimi, pallide purputei, Semina grandia, echinata, aculeis feminibus concoloribus.

In arenofis litoris Siciliani paffim & copiosè provenit. Caucalidi noftræ tenuifoliæ flosculis subrabentibus familluna, verdum munor, & foliis utrinque harfutis. Cherlerus Poha mollia, villofa, Basola, Pectinis Venerei diffectionibus ei affertibis.

2. C##

A. 5. Cau-

Tempus &

Locus.

Lecus

Locus.

A. S. Caucalis arvensis echinata latifolia C. B. item Caucalis lato Apri folio ejuldem, w zub. tur. Lappula Canaria latifolia five Caucalis J.B. Caucalis Apii folis flore rubro Getur. Lappula Canaria iaiifeita proe Caneatis y D. Col. Caucalis arvensis latifelia pars.
Eebinophora quarta major «κατυγοκί®, purpurea Col. Caucalis arvensis latifelia pars. rea Park, item Caucalis Anglica flore rubente cyufdom. Item Caucalis major fature re bente flore ciuldem & Cluf.

Col.
Hujus radis codem colore, fapo e aromatico & effigie eft, in adultis lignofa, paucis fibrisdis fa: Folia majora afpera, dura, latiora, quinis vel fenis lobis oblongis, Sorbi modo divila: fingal fa: Folia majora apera, dura, lattora, quins ver tenis ionis oscionies, sona moto uvita: Inggli lobi trium digitorum funt longitudine, unius latitudine, per ambitum profundis inclini dura Quinquefolii majoris modo. Caulii bipedalis est, alis divitus, rotundus, striatus ut angulotus vidatur, asper alba hirsutie, umbellas edens, ut in penultima trifidas, sed beviori petiolo & crassioni. tur, afper alba infruete, umperias ceeris, ut in perinatina utilian. Ilores quidem purpute, qui impofitas, balin habentestrifoliam, fed juxta flores pentaphyllain. Ilores quidem purpute, quia fuperioris majores barbulas illas eriam habentes, quibus fuccedunt fruetus quini in finguis periole, albert. Arrati, ut quindecim fingulis umbellis infint, fuperioribus minores, molliores, viridoribus aqu leis. Semen vero ut in superiore minus & aromaticum. Eodem modo fructus dividuntur aque per ficiuntur, codemque tempore floret. Campoclari depreffioribus locis atque humentibus parum: In agro Cantabrigieni & alibi inter fegetes, fed minis frequens invenitur.

Lobelius hane deferibere videtur fub titulo Caucalidis alterius purpuraleentis, foliis latioribus &

craffioribus, femine etiam majore: Clufius nomine Caucalidis fature rubente flore.

De Caucalide Matthioli quænam planta fit non confentiunt Botanici. Fortè figmentum effer diversarum plantarum partibus compositum. C. Bauhinus Synonyma Caucalidis confundere n

A. 6. Caucalis minor flosculis rubentibus Ger, emac. minor flore rubente Park, semine afpiro, flosculis rubentibus C. B. Anthriscus quorundam semine aspero hispudo, J. B. Debge:

Caule surgit sessioniculated, hirsuto, aspero, geniculato. Folia multis pinnarum comunationibus compolita, circa margines dentata, impari in extremo productiore, obscure rubentia, kiritat. In fummis caulibus & ramulis umbella parvae florum ex albo rubescentium quibus succedum semina parva, oblonga, hispida pratereuntium vestibus adharentia lapparum modo. Planta est annua. Ad sepes passim observatur, aftate floret.

A. 7. Caucalis segetum minor Anthrisco bispido similis. Caucalis pumila segetum Goodyero,

Hage & antecedens planta, quamvis inter fe admodum fimiles funt, in nonnullis tamen manifeste different. Primo illa procerior est, quippe que ad bicubitalem altitudinem non sabaccedit, hac humilior qua pedem aut certé cubitum unum vix unquam superat. 2. Illa erectionest & internodiis longioribus, hac tortuola & sparsa geniculis frequentioribus. 3. Illius caulis propèter ram hirfutior est qu'un hujus. 4. Illius flosculi albi vel etiam diluté rubentes petalis constant aqualis ferè magnitudinis & framina continent purpureis apicibus capitata, cum hujus flosculi ad luteum vergentes petala duo exteriora interioribus manifestò ampliora obtineant, apicibus autem albis staminula donantur. 5. Hujus semina multo ampliora sunt, apiculis in summiate viridibus; illius longe fragrantiora magisque aromatica, coloris obscurioris, apiculis purputes. De nique illam extra fepes & vepreta haud temere apud nos reperies, hanc in fepibus nunquam, ple runque inter fegetes.

Caucalis nodosa echinato semine C. B. Ger. emac, Park. nodoso echinato semine Ambristo hispih affinis, fi now ejus varietas perperam J. B. Kinotted Parficp.

Ex radice oblonga, tenui, alba bini ternive aut plures caules, qui dein in alios dividuntur, rotundi, striati, asperi, in terram plerumq, striati, alii bipalmares aut minores, alii cubitales; quos folia vestiunt Pastinace similia, breviora tamen & pauciora, multóque tenuius divisa, aspera, alata, ex virore nigricantia. Ad fingula penè internodia foliis ex adverso Flosculi exigui, albi conferti, brevissimo pediculo insidentes, velut cauli arcte adhærerent, quibus succedunt semina plurima, parva, echinata, conglobata. Ad agrorum margines & in aggeribus terrenis, maritimis præfertim plurima.

* 8. Caucalis Daucoides Tingitana Morifoni.

Morif.

Sub primum exitum è terra & antequam excaulescat, ejus folia adeò Dauci seu Carota sollo nun funt anula, ut pro Dauco accipi possit. Caules pedales & bipedales producit; in quorum sun si provenunt stare albi, qui antequam expandantur purpurascunt. Horum singulis delapsi se cedunt bina femina, oblonga, compacta, longiffimis & tenuiffimis aculeis donata.

A. 9. Myrrbis (ylvesfiris feminibus afperis C. B. fylv. Neapolitana atque etiam Anglicana Pack. Cerefolium five Myrrbis nova Æquicolorum Columnæ Ger. emac. Cicutarie quodamnodo similis, vel Cherephyllo accedent J. B. Small Demlock Cherbil with rough

Radicim habet albam, oblongam, teneram, in fummo crassam, paucis & tennibus fibris divisam, in fummo per obliquum rugofam, vulfu facilem, fapore dulci, aromatico, parum gravi, ad Carotam quodammodo accedente. Folia prima admodum brevia, & divifura rotundiore veluti Fumariae; at fuecedentia polt quatuor aut quinque, in bipedalibus petiolis cavis, canaliculatis, in inio latis, fuecofis admodum, majora, Ciente amula fed minora, lavia, splendida, prasfertim inferne, sed nervis & admonth, majora, consider a minora, actus, premitta, praestrum interne, ted nervis & pecilis rari molifque lamigine albá hirfittis, fujerrie antequam caulem edat maculis albis atque etiam purpuralcentibus aspersa; arque tune tenella Cerefolii vice legunt eduntque in acetaris, Cerefolii in julipidre appellances, guftu fimili, partim amarincula. Caulem edit bicubitalem, Cicutæ emu-lum, aque ferè parem in locis terrenis, pollicis magnitudine. (in faxis verò brevem admodum & hinodalem atque tenuem) tenerum, lavem, rotundum, inanem, fuccofium, efculentum, ad dodranbegating an extension content, recent, formation, moon, meconin, eccuentin, an equita-tial meritia geniculis diffrictum, in quibus folia majora vel maximis ante caulem editis, petio-ls hidais, amplis, bipedalibus arque etiam longioribus, Cicutæ folis, nifi minora parum effent, admodum fimilia. In fummo ala multa è foliorum finubus prodeunt; atque hoc à Cicuta differt, modum infinite que in a servicio de la compania del compania del compania de la compania del com Hibus harentia, cactumine longo, fapore aromatico acri parum & dulci, amarore quodam mixto non

In aggeribus & muris terrenis, interdum & lapideis, locífque ruderatis non rarò occurrit. Floret Locus & & semen fert Maio & Junio, interdum serius apud nos in Anglia.

CAP. XXI.

De Passinaca maritima seu

Crithmo [pinofo.

t. Crishmum spinosum Ger, maritimum spinosum C. B. marit, spinosum seve Pastinaca marina Park, Pofinaca marina, quibufdam Secacul, & Crithmum fpinofum J. B. Prichty Sampire or Sea-Parinep.

Milinaca marina radix crassa, tenera, alba, gustu gratissima, duleis & rugosa, ut Passinaca fativa latifolia. Folia crassa, duos fere palmos longa, spinosa, crebris divisturis incisa, sapore aromatico cum quadam falfugine. Caulis cubitalis, in multos divifus ramos, quibus infident umbelle fipnola, floribut parvis, albis donata. Sense, describente Morisono, ftriatum, majus, binatim junctum, oblonga theca, cartilaginea, sursim pinosa obductum habet. Cum nondum capdam haca peruifiem (inquit) unico demine confirer putavi, fed eadem feifsă, bina femma ibi-dem latenția, magna, firiata inveni. Nos diffectis aliquot hujufinodi thecis unicum duntaxat intus femen invenimus, non tamen negamus naturaliter bina ineffe debere.

In arenofis Maris Mediterranei litoribus nufquani non obvium est hoc genus.

2. Daucus stellatus Alpin. exot. stellatus Creticus Park.

Planta est fruticosa, cubitalis longitudinis, magnacque latitudinis, odorata & aromatica, unicaulis, sed propè radicem soliosa. Folia verò cum suis caulibus Petroselino quam proxima apparent famili etaim pariter divifi) Dancum Creticum ferè redolentia, Inguamque excalefacientia. In-te que exit Caulis rectus, rotundus, hinc inde ramificatus, cadem folia ferens: in ramulorum verò Cacumine soscillation forè producuntur, à quibus fiunt fruetus parvi, oblongi, inferius lan, & habenes quinque fpinas, parvas, fellarum mod flaveleners bales fructum circundances, a quiba furfum quaedam parvæ fibra, quippe quinque vel (ex, velut in conum definences procedure. dunt. Fructus hi mirabili profectò artificio à natura elaborati videntur, funtque odorati atque aromand. Radix longa, crafla, carnola, Petrofelini aut Paffinacæ fimilis, odorata atque aromatica, qui migena vefcuntur & crudă & coctă in acetariis: cruda autem citata maxime facit ad Venerem excitandam augendámque.

Accedere videtur ad Pastinacam marinam, & fortasse non differt à planta præcedente.

3. Pastinaca echinophora Apula Col. Park. Istv. angustifolia frustu echinato C. B.

Radicom habet cubitalem, digiti craffitie, longam, æqualem, Eryngio fimilem, foris flavicantem intus albescentem, nervo intus tenui, cortice carnolo, sapore ferè aromatico non ingrato, cum a-Gimonia quadam & amarore dulci mixto, fuccofam in minus vetuftis. In noveliis radicibus adeò gratus

9. Myr.

Lecus.

1 0:115.

Lib. IX.

gratus eft lapor, ut quilibet eis qu'am libentissime vescatur. Folia promit vere, in terra strata Pastinace gratus el l'apor, ut quilibet els quant morname descarations de la factiva tenuiore admodum, carnofiora tamen fativa tenuiorie admodum, carnofiora tamen media inter marinam & terrettrem [plantam] parum acuta, leniter hirlitta, & ex viridi albicantia pro media international & territoria (continuo per littutien) indique foliofium, alarúmque copia & denfitate finguere filtutien: Caulon craffium, cubitalem, undique foliofium, alarúmque copia & denfitate finguere filtutien: Caulon craffium, cubitalem, alarím filtutien f lis geniculis renexum. Ale in orosintometac e stque rotundior. In alis verò foliola minora, minúfa tota enigles atti, coma, ut i nomoritus cauri yere, auque divida aque carnoliora, rotundiora, actutora, alpeniora & duriora, Paftinace litoralis finilla, exquorim intu alie ale breviores prodeunt, ut denfa & orbiculatæ plantæ effigies vide tur ob alarum militud. nem oblique fe propagantium. In illarum cacumine florer in umbellis Paftinacæ prædictæritu Juliow nem omque re propagantum. In marchi cacamine propagantum de mene cacamine propagantum accumine a marchi cacamine propagantum accumine a marchi cacamine a ma gentibus; in medio pante inpra cauteri primum; derine in confice adulti actional file explicare i incipientes, quare diutius flores. Septembri menfo pericari a remanent aculeut, dura, fex radiis divita, fupra qua totidem apices elevantur denfi, qui flores erant pritis, fontague de cultant ovali figurà, rotundum, oblongum, cortice flavefeente, medullam intus pullan ex flavo habens, sapore aromatico. Octobri perficitur, caulisque ab radice primis imbribus focatus marcesci. atone divellitur, ut locum in quo crat non reperias. Vento quidem ita divulfus vagatur per campos, globos i fu facie hoc adjuvante.

campettribus, ficcis, sterilibus tophaceis gaudet semitis, viarum marginibus, marginimque sossie

Cirinola in Apulia.

Differt à Paltinaca marina vulg, foliorum magnitudine, denfitate atque multiplici & tenui admodum divifura, Paftinacam magis amulante; radice majore, suaviore, &c. quantumvis semine simi-

CAP. XXII.

De Coriandro.

Uin foliorum viridium contritorum fector cimicum æmulus huic plantæ nomen fecerit, minime dubium eft. Seminum ftriatorum figurá perfecte fiphærica ab aliis omnibus Umbelliferarum generidiffingutur; five finguli globuli unicuique flori fuccedunt, ut in Coriandro fano; fire gemini ut in lylveltri minore. Poliis primis teu infimis latis, superioribus tenuiter incilis cum Ani-lo convenit, & ab aliis Umbelliferis differt.

Coriandrum I. B. Ger. Coriandrum majus C. B. vulgare Park. Coriander.

Recta & fimplex tenuifique est radieula, omnino pancis fibris donata, candida. Caslu simplex, cubitalis aut sesquentialis, teres, glaber, medullà farctus, nulla intus cavitate, gracilis, ranolis. Folia ima lata, pinnata, & circa margines duntaxat incisa. Aniti aut potuis Petrolelini limila; siperiora in caule tenuiffime diffecta, ut ad Chamamelina accedant. Summo cauli & ramulis infident florum umbellæ albæ, tantillo rubore tinctæ. Flofculi fingulares, ut in reliquis Umbellderis, quinque folis conftant, quorum extinum ampliffimum, & ad unguem ferè bifidum, proximum utrinque bifectum quoque, fegmento altero amplo, altero minimo; intima duo minima. Singulis flofenlis in unica & rotunda ferrata crusta arêté junéta bina succedunt semina. Odor plante fændus & ingratus cimicum; feminis verò tum odor tum fapor gratiflimus & aromaticus. Descriptio est I. Bauhini, à nobis interpolata.

Coriandrum minus odorum J.B. Park, minus testiculatum C.B. Coriandrum alterum minus odaum Ger, enne.

Ima folia habet minutius incifa, & femen habitius, copiofius, in pluribus spithamais procumbentibus cauliculis. Præterea infigni nota à præcedenti specie differt, nimirum seminibus binis, tellicuforum in modum fimul junctis uniquie flofeulo fuccedentibus, Virentis etiam herbe odo multò magis feetidus & ingratus, autore Moriflono, qui hanc speciem à sequenti nimirum Coriandro altero feetidiffimo C. B. non feparat.

E contra Bauhinus uterque hanc ab illam diversam faciunt, utri rectiùs nos latet, quibus plantas iplas nondum videre contigit. Sufpicamur tamen unam & eandem speciem este hanc & illam, cum nihil fit in deferiptionibus quod repugnet,

Coriandrum alterum fatidiffimum Park, C. B. Coriandrum fylveffre I. B.

Radis huic est fingularis, tenuis, non altiùs demissa, cui radiculæ aliquot tenues adnascuntur. Hee caules multos edit, quinque angulis conftantes, folidos, geniculatos. Ramuli incerto ordine fimiliter folidi è fingulis geniculis prodeunt, folia ferentes fummis Coriandri fativi folis fimilia, fed rainora, in quorum cacuminibus umbella velut in illo, floribus ex purpureo candicantibus refetta; quibus difeutis femen oritur rotundum, id peculiare habens, quòd in fingulis pediculis duplex fit, & unum alteri junctum. Odor totius plantæ gravior qu'im Coriandri fativi & caput magis tentans.

Corisminum frigidum etle feribit Dioforidos, argumento quid Trytipelse curat; quem profus refutat Galenns. Galeno refragatur Avicenna, & pro Dioforidis fententia pugnat. Jam vulgo-ladon certification. lidum cenfetur.

De Coriandri facultate venenata non convenit inter Botanicos & Medicos. Dioscorides epomm raucitatem facere, atque infaniam qualis ex vinolentia proficifeitur feribit. Simeonis Serbi tum raucitatem racets, unique file & occidir; toto verò corpore Coriandri odor fe prodit. Plerique Hojus lucius pous versania de coccari, con vero corpore corranta odor te produ. Plerique etian Arabes Coriandro frigidam facultatem, narconicam, fluporem inducentem atque fensisturbacionem excitantem, ac exitium tribuunt. His aftipulatur Marthiolus, qui proinde afterir femen in ciborum aut medicamentorum ulum nunquam admitti debere, nifi prius triduo aceto fuerit maceratum. Tragus etiam, qui monet feplafiarios, ne femen cuiquam nifi priis dicto modo praparatum, vel cum faccharo vendunt, nifi venenum loco remedii exhibere velint.

His adversantur Lobelius, & Alpinus, qui afferit herba etiam virentis usum in cibo esse apud omnes Egyptios familiariffimum. Utcunque hoc medicamento propter malignam vim, que ci à mulnes despressed non absque experientia tribuitur, præsertim non præparato, non temere utendum is dubo procui no assign experienta arantan praeserum non praeparato, non temere utendum cenfer J. Buhimus. Malignitatem arguit feetor plantar digitis comminutar etererimus. Et licet Hi-fpani, autore Amato, frequentifilme illa utuntur & pro Cordiali habent; tamen experientia docuit Monachos in Mesuem propter hune usum Hispanorum plurimos esse fatuos, ob quorum curam tam Monachos in Monachos property and differ the Alphanos on the fattors, of quorum curain tam frequentia fint Holpitalia: ità (inquit C. Hofm.) in Agypto effe poteff, licet Alpinus non obser-

ant. Semen Stomachicum imprimis eft, claudit fei ventriculum, exhalationémque supprimit, quò minus caput gravent, ructusque producant : insuper & strumas discutere creditur.

Porro feminum faccharo incrustatorum magnus apud nos [Germanos] usus est in adjuvanda concocione ventriculi. Habent enim aliquid adfirictionis, ob quam etiam ulurpantur in hæmoptyli & ventris fluxibus. Tum autem torrefactum ferè danus, quemadmodum cum lumbricorum interficiendorum caufà. Monendi verò funt nimis audaces, ne frequentiùs utantur & fine præparatione. Utut enim femina minimum habent humidi illius excrementitii, habent tamen aliquid.

, *Hoffman.* Semen tritum, & recentibus carnibus afperfum prohibet nè putrescant tam citò quàm solent æstivo tempore, si Matthiolo fides.

SECTIO QUARTA

De Plantis Umbelliferis foliis simplicibus.

CAP. I.

De Perfoliata.

TERFOLIATA J. Bauhini judicio tam Dioscoridi, quam aliis Veteribus indicta est. Perfoliatam recentiores ex co appellant, quòd caulis ejus fingula folia pertranseat, penetret atque diffecet. Διάγολον Grace dicitur Schwenckfeldio, quod nomen an aliquis ante ipsum legerit nos latet. 7. B.

A. I. Perfoliata vulgaris Ger. Park. vulgatissima sive arvensis C. B. Perf. simpliciter dieta, vulgaris annua J. B. Thozow war.

Radix simplex, alba, lignosa, adnatis aliquot donata, sapore Rapunculi suavi. Caulis singularis tenus, rigidus, glaber, teres, ftriatus, concavus, geniculatus, pedalis aut cubialis, odore nonnhil aromatico cum difcinditur rumpiturve nares feriens (inquit J. Bauhinus.) Folia ex rotundo oblonga & ferè ovalia, glabra, glauca, nervofa nervulis à centro in circumferentiam folii oblique excurreadius, margine aquali: que caulis perforat, propé fumnitatem in rancion alique divifis, in que montre proper fumnitatem in ramulos alique divifis, in que montre que caulis perforat, propé fumnitatem in ramulos alique divifis, in que montre parve, folis majulcules obudlates. Folçati fingulares parvi, flavicantes, brevibus pediculis falti. Senina fingular fingular parva acuriora, fuica feu pulla per

Nullibi in Anglia quam inter fegeres invenimus.

Perfoliata flore multiplici C, B, Park. i. e. crispa seu muscosa Cam, nihil aliud est qu'am prioris va-Varietats tietas degenor, ex ejustiem semine orta.

Inter cas numeratur quibus folidandi ac ferruminandi vis est. Datur decoctum herbæ ex vino Viret. paraum, au filosa in pulverem trita internerins affectionibus, ruptis & ex alto delaptis. Ad ratices inofinorum, præfertim puerorum [imprimis autem umbilici. Schrod.] commendatur, five intrinscusiument, invextrinscus cum farina & vino recens tusa & imposita. Strumas etiam hoc modo adhibita resolvit. Ad fracturas etiam, hermas, & erysipelata magni usûs este perhibet Schwenckfeldius. Exomphalon seu Umbilici prominentiam usu seq. remedii solide consolidavi (inquit Simon Paullus.)

R Herbe Perfoliate cum toto M. i. Auricule muris, Herniaria, Plantaginis, Musci, Acacia nostrats ana Mß, quae in sufficienti quantitato Vitil rubri l. a. cocta loco affecto applicabatur. Ex excer-I. Batthinus

Ines:

Locus.

I ocur.

Lib. IX.

De Herbis Umbelliferis.

473

I. Bauhinus Perfoliatæ species recensens secundo in loco meminit cujusdam quam crispam & muscosam vocat: Verum in Historia edita non describitur.

• 2. Perfoliata annua longioribus foliis J. B. minor ramis inflexis C. B. Park,

Annua huic vita, ut vulgari. Caules non furrigit, fed per humum sparsos edit, ramosos, cubia.

Annua huic vita, ut vulgari. Caules non surrigit, fed per humum sparsos edit, ramosos, cubia.

Annua huic vita, ut vulgari. Caules non surrigit, fed per humum sparsos edit, ramosos, cubia. ies, creons ceu genicius meteopios: rem tramangeneo; que tamen a montana folicium lon-ta, quimis feptentífve per longum excurrentibus vens donata, que tamen a montana folicium lon-gitudine vincuntur. Flores in fummorum folicium acetabulis feffiles, lutei, Auriculæ lepors fimiles. Radix tenuis, gracilis, multis adnatis divisa.

Hanc J. Bauhinus in horto Stutgardiano E. C. visam descripsit.

3. Perfoliata Alpina magna longifolia J.B. montana latifolia Park. C.B. An Perfoliata Alpina angustifolia media C.B?

Major, majoribusque foliis donata est Alpina Perfoliata, iis verò oblongis, palmaribus & amplioribus, ad Perfoliata filiquosa folia accedentibus, qua nec aliter caules trancit, pinnarum duntaxat oribus, ad Perionata iniquoia rona accedentibus, qua nec anter cautes trajieri, prinarum dunaza alis caulem complexa, verum fuperiora folia propius ad Perfoliata vulgaris accedunt, et ablongo nonnihil rotunda. Flor parvus, luteus, foliis rotundis obvallatus. Semen oblongum, fitataum, majus quàm Perfoliata vulgaris. Radices craffe, perennes.

Dubitat C. Bauhinus an hace cadem fit Perfoliata engufiifolia: Alpine media titulo fibimet in Problitate.

dromo descriptæ: quod nos libenter credimus, cum tot inveniri Perfoliatæ species quot ille propo-

nit minimè verifimile videatur.

4. Perfoliatum angustifolium montanum Col. Perfoliata minor angustifolia Bupleuri folio C. B. Perf. angustifolia Alpina minima Park. Auriculæ leporis assimis Odontitis lusea Valerandi & Da-

Inter vepres in collibus Campoclarenfium plantula hae invenitur, radice tenui, pufilla, fingulari, lignofa; ex qua folio angulta, oblonga, truncialia, lavia, duriufcula, per longum nervofa, Boplen ngnoia; ex qua joini anguita, obionga, triunciana, tævia, duriutenia, per ionigum nervota, topiem i angultifolii modo, colore atrovirenta in pinguioribus, & pallentia in ficcioribus & flerikonbus coloris, & molliora, bina ex oppofito, uno verfu terè dispofita in imo caule, qui fingularis, fee doderantalis, tenuis ut foftuea, angulofus, paucis deinde foliolis alternatim hærentibus, in funmo hadens veluit umbellam foliaceam, Perfoliatæ vulgaris modo. Hujus umbella balis quinque foliolis fellam modo radiantibus confirmitur oblongis in acutum definentibus, Myrti effigie, parvis, pallids, cartilagineis, inter que veleti Corymbi ex parvis petiolis brevibuíque prodeunt quinque aut parques, flores habentes luteos, pulillos, coacervatos, balin etiam ftellatam, quinquepartitam; angultioliam, minorem prima, Perfolata vulgaris ritu habentes, que feminibus le perficientibus pertarja modo illa concludit, ut etiam in Perfoliata observatur. Semina bina Ammeos Apuli magnitudas, ex nigro rubentia, parva, dura, translucida, sapore parum aromatico, ficuti etiani 8 trade mgis, quantis admodum tenuis sit. Folia vero & caulis amaro sapore sunt atque etiam semen juno sloret & persicitur.

In agris quibusdam Sicilia sterilioribus propè Punto Cerciolo, non longè à Castello Puzzalla copiolam invenimus. Vere copiosè reperitur in colle Ferran ultra pontem Castri novi, & in sicus & squallidis locis la Colombiere propè Monspelium. Botan, Monsp.

5. Perfoliata minor foliis gramineis J. B. Alpina angustifolia minima, vel Bupleurum angustifolium Pyrenaicum C. B. Park.

Craffiusculam habet radicem, & terram versus comosam, ex qua caules pullulant plures, palmares, pedales & cubitales, teretes, ffriati; per quos folia acuta, bafi latiore caulem completa, unciam unam & alteram longa, femunciam circiter lata, alia verò graminea palmo etiam longota, cil-mum lata. Umbellæ inaqualibus conftant mufcariis fofculorum luteorum, foliorum rotundoram val-

In funmis montibus max. Carthusianorum cænobio imminentibus hanc collegimus.

Huic plantæ C. Baubinus radicem temuem, rufescentem & serpentem attribuit : Ad Bupleurum poish

referenda videtur quam ad Perfoliatam.

Prater superius descriptas Persolitate species, alias multas proponit & describit C. Bauhinus in Prodromo, quas omnes specie distinctas esse à descriptis, & inter se, ut credamus æge à nobisimpetramus: utcunque tamen ne incredulitas noltra Lectori Philobotano fraudi fit, cas huc trauleribere non gravabimur.

* 6. Perfoliata Alpina latifolia minor C. B. Prod. Park.

Radice est unica, rufescente, paucissimis sibris capillata: Coulis ejus, gracilis, teres, glaber, carus, cubito alcior, in ramulos quati in umbella dispositos distribuitur, quem folia glabra, venosa, sequinamentam lata, Vaccaria folia similia, basi lata medium amplectuntur: In cauliculorum fastigiis um lata, Vaccaria folia similia, basi lata medium amplectuntur: In cauliculorum fastigiis um lata, Vaccaria folia similia, basi lata medium amplectuntur: In cauliculorum fastigiis um lata, Vaccaria folia similia, basi lata medium amplectuntur: In cauliculorum fastigiis um lata, Vaccaria folia similia, basi lata medium amplectuntur. belle, und cum foliolis exiguis, flosculis tenuibus, subluteis, quibus semen oblongiusculum, nigricans, angulofum fuccedit. In Helvetiorum Alpibus reperitur.

Lacue

· 1. Perfoliata Alpina angustifolia major C.B. Prod. Park. sive folio anguloso.

C. B. Radieum habet unicam, oblongam, rotundam, craffam, nigricante cortice tectam, minime capillatam; ex qua prodeunt folia plura, pallide virentia, glabra, pedem longa, unciam vel fefcunciam lata, longs pediculis donata. At folia caulem amplectentia angulofa funt & acuminata, raam lata, longis pentients accommanda, rariis bina, hedera modo angulofa, ex opposito sita. Caulis rotundus est, glaber, cavus, sesquicumis bina, neutra moto angatom ot opposito ina. Camb folialata, in othern disposita infident, brais, quan instant senti pertectans, equa annuto quina fona fata, in orbem disposita infident, combod quo in Tirhymalo, unde pediculi feni, septeni longitudine impares prodeunt, quibus un cum folis parvis, rotundis sore parvis, ex luteo rufelcentes infident. In Pyreneis non longe Narbona oritur.

Leens.

* 8. Perfeliata Alpina angustifolia media C. B.

A pracedente fola magnitudine & foliorum angustia distert. E monte Gothardo habuit. ProPerfoliata longifolia Dalechampii in Hist. Lugd. picta videtur. At Perfoliata longif. Dal. est. Perproteins and a mage land a lan

* 9. Perfoliata Alpina angustifolia minor C. B. Park.

Rodice est rufescente, ad quam folia multa, atrovirentia, graminea, semipalmaria. Coulem ha-Rase en fuercence, au quant para minas, accorrentas granunas, termonantata. *Comon meteranos*, alguando geninuma, pedalem, rotundum, galabrum, quen foia pauca, acuminata, bifúa buore ambunt, in cujus jummitate veluti*umbella*, ut in vulgari Perfolata ex qua ramuli emergunt flores rufelcentes cum feminibus fuftinentes,

Ex Sumano monte & Vallefianorum Alpibus habuit.

Locus

10. Perfoliata Alpina gramineo folio, sive Bupleuron angustifolium Alpinum C. B. Bupleurum anguftifolium Alpinum Park. Sedum petreum Bupleurum Bupleuri folio, [flore veriiis] Ponx in Baldo, Ger, emac.

Effilliunica radix crassa, teres, fine fibris, sed quibusdam quasi tuberculis hine inde erumpentibis, craffo cortice obvoluta, intus pallida, extra in rubore nigricans, ad fummum cubitalis, fuperne parita (ut in Geranio nostro Alpino) Folia angustifolii Bupleuri omnino fimilia, ex protuberantibus illis partitionibus copiosè emanantia, & in circuitum fese expandentia: ssorie autem ex septem fololis aliquantulum mucronatis, in luteo pallescentibus profert, in simmutate caudis toretismuli, & dodrantalis, in quorum medio semina Umbella modo graviter spirantia existunt, atque hreutineodem Bupleuro: gultu refert Cinara faporem.
Floret Idibus Julii; & Idibus Augusti colligitur semen.

Florum foliola quæ vocat sunt potius folia Umbellarum partialium bases cingentia.

CAP. II.

De Bupleuro sive Auricula leporis:

Uricula leporis à foliorum fimilitudine dicta herba à Botanicis nonnullis Antiquorum Baplearum existimatur, an recte non disputabimus : quin sive recte sive secus, quod usurpavit nomen per me licet retineat.

t. Bupleurum folio fubrotundo five vulgatifimum C.B. Auricula lepais Umbellil lutel J.B. Au Bupleurum auguftifolium Park? The most common broad or round-scaved Partys

Radix ei parva, rugosa, subviridis, fibrata, sapore acri: caudis tenuis, teres, levis, striatus, crebris geniculis donatus, intus inanis, altitudine cubiti unius aut duorum, ramis multis concavus, colore hibrubente interdum, alias viridi : folia præsertim quæ in caulibus existunt, longiuscula, strida, news fecundum longitudinem pluribus donata; inferiora autem latiora funt. Flores Feeniculuet, in Umbella minis pattili; quibus foma fucceder Petrofelini, acre. In Germania & Italia montofis, ad fepes & in dumetis copiosè provenir.

Parkinfonus & Gerardus vel hanc speciem omittunt, vel Bupleuron angustitolium perperàm appellant. Figura tamen Dodonasi qua habetur apud Gerardum est alterius planta, nempe Buplemi andifolis nobis dieti; cui etiam descriptio Dodonai non inepte convenit. Errat ergo C. Bauhi-

Lecus

Leens

De Herbis Umbelliferis. Lib. IX.

nus qui Bupleuron angultifolium Dad. & Auriculam leporis Monspeliensium Gesn. Hist. Anim nus qui pupicuron angaritatorium partinologi, fynonyma facit. Hunc fequitur Parkinlonus, adeoque dis as plantas confundit, ut ex descriptione patet.

2. Buflewen folio rigido C. B. latifolium Monspeliense Ger. latifolium Park. Auricula lepoit altera, five rigidior J. B. Stiff leaved Daregicar.

Differentia in folio est, quod non tantum majus, sed etiam crassius, rigidius, nervosius, molici in acumen definens, introque flexis oris concavam carinam, feu potitis Leporinam furrectamar. riculam referens.

In tylvis & dumetis prope Monfpelium frequens cernitur. Julio & Augusto mensibus florer.

3. Bupleuron minus angustisolium Monspeliense. An angustisolium Monspeliense Ger ? R. annu. um anguftifolium Botan. Monip. anguftifolium Dod. Parrole leabed Paresear.

Hoc an à quoquam descriptum sir nescio. Auricula leporis minima J. B. majus est & elatius, cubitali altitudine: caulibus teretibus, majoribus & firmioribus quam illius, non statim ab imo tacuoran aumanie: canton occious, maponais e mini a molitis, data aut tres uncis longs, ned aliquoulque folis duraxat veditus, alternatim politis, duas aut tres uncis longs, angultis, acutts. Superiore caulium parte ramulté foliorum als excunt, ipfi in furculos pratenues fubdiviti, qui flosculos & semina eis succedentia in summo gestant. Sunt autem Umbella the sappellare heet) minima, duobus tribuívo flosculis composita, ad quarum basin quatuor some te quinque] foliola tenustima & brevittima. Semino fingulis flosculis subsunt pro more bina juncta, Apit fere magnitudine & colore. Ad exortus ramulorum fingulos unum duntaxat folum appofitum obfervavi, non bina ut in Auricula leporis minima à qua hac specie omnino diffincta est planta; nam & illa etiam non minus quam hac, imò copiosius circa Monspelium pro-

Have ex ficea, nam virentem describere negleximus, quia tum ab aliis anto nos descriptam putavinus. Bupleuri angust soli icon apud Dodonæum plantam nobis descriptam optime reptalentat; descriptio etiam bene convenit, unde minus recte C.B. Bupleurum angustif. Dod. Bupl. folio fubrotundo vulgatifl, fynonymum facit.

A. 4. Auricula Leporis minima J. B. The Itali Paregetar. In Bupleuron minimum Col. Park? angufuffino folio C. B?

Radicem habet fimplicem, candidam, duram, lignofam, fibris aliquot exiguis præditam. Cauliculum furrigit fapiùs unicum, interdum plures, gracilem, teretem, rigidum, ramofum ab imo statim ad fammum ufque. Rami longi, rigidi, in alios iterum ramulos divifi, alternatim politi, prepe fundum ima caulis parte crebri, teu ad breviora intervalla, fuperius rarius feu ad interala longiora int funt, Folia angulta, oblonga, craffiu cula, colore glanco, duriu cula, & Carophyllifo liorum quodammodo amula, fed minora pro planta modo & breviora, ad fingulos ramonun exortus feu genicula bina, alterum longius & majus, alterum brevius & minus.

Flofculi & femina in fummitatibus caulis & ramorum confiftunt, quatuor aut quinque fimal, quandam quafi Umbellam efficientes, que ad radiorum fuorum exortum quinque femper longis angallis & acurs foliols emgitur, que caheem quendam reprefentant: Inferiorum Umbellammadi nomulli altite affurentes, altas fubinde fecundarias in fummo gerunt Umbellas, ad modum fe re Herbie Impie dicte, aut florum proliferorum. Flores lutei Umbellatarum fimiles seminbus infi-

dent binis pariter junctis, firiatis, brevibus, Apii. Varus in locis hane obleravit, v. g. prope Homington oppidum, via quæ Stilton ducit, in fenine Septembris initio: Camalodumi Effexia in paluftribus fecus fluvium copiofe, florentem Augulti Ca lendis, propè oppidum S.Neotis non longe ab Ellefley pago, juxta viam publicam: circa Hajingi oppidum in Suffexia ad litus maris: in transmarinis etiam propè Basileam, & circa Monspelium copiole. Circa medium Augusti plerunque floret & semen brevi perficit. Annua est planta & quotannis ex deciduo femine fe renovat. Descriptio Bupleuri tertii minimi F. Columna planta huic in plerisque respondet. Verum tum longitudo foliorum triuncialis, tum corundem mollities di-

verfam (peciem arguunt. Qum folia intus cava facit veluti Cyperi: quæ nota an huic aut præcedenti plantæ conveniarnon recordamur.

CAP. III.

De Astrantia nigra.

Strantia & Afterantia corrupta vox effe videtur ab Afteritio vel Affricio, Afteritium autem ab Offeritio fen Offrutio, quod à Struthio.

1. Afrania nigra Lob. Helleborns niger Sanicula folio major C. B. Park, Sanicula famina quibuldam, alis Elleborus niger J. B. Afrantia nigra, five Veratrum nigrum Gor. 23lack Mafterwort.

Cubimin altos majoréfque promit caules, teretes, feriatos, qui manfu faporem exhibent binorratomo: folia Pentaphylli modo quinquepartita, fingulis fegmentis ferratis, Imperatorize folia fupparia, nigola, luperne atrovirentia, inferne ex virore in luteum tondentia. Elores fimul aliquot para, ligora, majores, ex multis glomeratis flofealis virescentibus, pentapetalis, quos folia obvallant multa, ftriata, ex albo virefcentia, pauca admixta purpura. Succedunt ftofculis fingulis pro lant muns, mana, como moccana, pauca aumixas purpură. Succedunt flofudis fingulis pro more unbellatorum femina bina juncta, oblonga, altera facie plana, altera gibba se canaliculatus, colore merco. Radix multium fibrofa, Hellebori modo, atra.

In fylvis quibufdam non longe à Monachio Bavarie Metropoli, necnon in Saleva pratis montois urbi Geneva vicinis, itémque in Jura monte & alibi observavimus.

2. Helleberus niger Sanicula folio miner C. B. prod. Park. Aftrania nigra miner.

Radies nigræ subsunt, & ab uno exiguo capitulo fibræ quamplures tenues descendunt. Folia muz oblongis pediculis donata, fubrotunda funt, unguem pollicis lata, in feptem lacinias breves & que colonge pentient definita marcolante mar anguilas a unione de la caultenli bini, ternive tenuiffimi palmares & glabri exurgunt, uno alteróre folio vestiti : aliquando in summo pedicelli ad latera prodeunt, qui sosciolo complures simul fuctos, candidos, quafi in muscario junctos sustinent. In summa Afrantiam nigram Lob, per omnia refert, folique magnitudine differt. Hic in Alpibus folum reperitur.

Plantam hane, cultura tamen multo majorem factam, in horto Nob. Viri D. Caroli Hatton Londini, vidi; que quidem magnitudine fola à vulgari Affrantia differre videbatur. Vertim quam ego in fummis Alpium Max. Carthufianorum Comobio imminentium jugis observavi alus prater magnitudinem accidentibus ab ca differebat. Folia enim longis pediculis infidentia, non in quinmagnitudient acondentious and ca other cost. Felia emit longis pedicuits unidentia, non in quin-ge au fepenti naturul lacinias fed in novemnon rado, cáfe, non breves, fed longas, angustas, acu-ta, ad margines profunde dentatas, ad pediculum ufque divifa func; nec prope pediculum fibi in-tacen approsimentes aut arche junctas, fed aliquantulum remotas, ut.in Penpaphylis. Caules to-ses, glabri, bipalmares unico folio tenutifimé fecto abfque pediculo adhierente, ubi in duos trefve pediculos sociolorum. Umbellulas glomeratas furfunentes dividuntur. Ad bafin Umbellularium folia fina camobvallantia, qualia in superiore cornuntur, minora tamen & angustiora. Hanc Paulus Boccone titulo Hellebori minimi Alpini, Astrantia flore describit & depingit, aut saltem huic congenerem: nam folia fuæ plantæ (in exortum etiam) in quinque tantum partes divisa asserbit : & icon folia Umbellarum bafes cingentia mihilò breviora aut anguftiora pro plante magnitudine reprasentat, quam sunt in Astrantia nigra vulgari majore: utcunque tamen foliorum laciniæ longitudine sua, angustia, serraturis, situ, adeò exactè referunt nostra lacinias, ut non dubitem candem effe. Efto ergo hac noftra.

3. Astrantia nigra Alpina minima. Helleborus minimus Alpinus Astrantia slore P. Boccone.

Fuchfius Saniculam fuam feeminam tam viribus quàm forma adveram Saniculam proximè accedere scribit : Dodonæus Veratro nigro Dioscoridis forma & viribus respondere. De viribus cum illo sentimus. Nant humores melancholicos purgare testes habet medicos quosdam Germanos câ fe- Vires. liciter ulos. Gefnerus etiam hanc herbam vim per alvum purgandi, Helleboro albo fere fimilem, sedtamen mitiorem obtinere primitim se expertum refert. Quo confirmatur sententia Dodonari. Fabricius Hildanus ad curationem feirrhi lienis in Apozemate præferibit Saniculam feminam

CAP. IV.

Sanicula five Diapenfia Ger. vulgaris, five Diapenfia Park. San. Officinarum C. B. San. mas Fuchfii five Diapenfia J. B. Sanicile.

Oncinna funt Sanicula folia, qua à radice adfringente, amară & fervidă, foris nigră, intus albă, fibrofă exeunt, cum îplendore virentia, rigidula, fere rotunda, quinquepartita, fin-gulis fegmentis fubdiviis, quorum omnium pulchræ crenæ. Caulis cubitalis, enodis, lavis, uno tamen interdum, vel altero folio cinctus, in fastigio flores velut in Umbellam dispositos sustince: chummo namque caule quatuor vel quinque vel etiam plures radii excunt, quorum qui medius est non amplius dividitur, reliqui qui eum circumstant tripartiti sunt, gestántque plures socialis in globulum congestos. Flosculi autem finguli quinquefolu funt, albi aut dilute admodum rubentes. Singulos flores bina excipiunt *Jemina*, lappulata, fimul juncta ut in Umbellatis. In fylvis & sepibus passim, floret sub tinem Maii.

Locus.

I, Astrantia

HISTORIA PLANTARUM.

Unes.

Locus.

Sanicula a mira fanandi vi nomen traxit: Vulneraria enim est è præcipuis; unde Gallis in adagi um venit vulgo jacatum, cos non indigere Chirurgo qui Saniculam & Bugulum habuerint.

> Qui ha du Bugle & du Sanicle Fait aux Chirurgiens la nicle.

Gustu id indicante astringit simul & amara est. Vulnerariis potionibus incoquitur. Intenis & externis vulneribus, sanguinis eruptionibus, ulceribus, dysenteriis, ruptis & vulsis auxiliatur decota, pota & imposita, ut breviter Lobeljus, summatim vires ejus & usus recensens.

Umbilici eminentia & craffities in pueris innumeris ferè curata est Cataplasm, ex Sanicula in un cocèta, Umbilico apposita cum ligatura strictiore: Rad. Consolida majoris contusta donso peone Umbilici admotà.

CAP. V.

De Sefeli Æthiopico.

Sefeli Æthiopicum frutex Ger. Park. Æthiopicum Salicis folio C. B. Æthiopicum frutiosom, folio Periclymeni J. B. Æthiopicum fruttwort of Æthiopica.

R Amis aliquot cubitalibus & altioribus fruticat, rigidis, lignofis, nigricante cortice intelis, in multos ramulos diductis. Folia per ramos fublonga Periclymeni, angustiora, lemeranminata, breviora quam Laureolæ, glabra, fapore & odore Juglandis, fed multo mine grattoréque. Umbellæ pulchræ, feeniculaceæ; femen, delaptis flavescentibus steribus genut oblongum, canaliculatum, magnitudine seminum Feeniculi.

obiongum, canaliculatum, magnituunie reimmum, reimeum. In rupibus oppido S. Chamar in Gallo-provincia vicinis obfervavimus. Lobelius ad Ceimonis radices, quà in lacum vergit uberi proventu fruticare feribit, quod & D.Magnol confirmat. Au-

gulto menie floret. Semen Maffilienti Sefeli multo acrius est & odoratius, unde Lobelius eximiarum virium este a dit, ideoque ad Theriacam esticacius.

HISTO-

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS

QUI EST

De Herbis Stellatis & Asperifoliis dictis.

£C duo genera uno & eodem libro complectimur, non ob cognationem aliquam aut fimilitudinem quam habent inter fe; fed quòd earum neutra ob paucitatem specierum quas sub se continet integro Libro molem & corporaturam idoneam contribuere possit.

PARS PRIMA.

De Herbis stellatis.

STELLAT Æ dicuntur hoc genus herbæ, quia folia caules stellæ radiantis in modum ambiunt. Floribus sunt monopetalis, verùm in quatuor segmenta, totidem folia imitantia partus; singulis autem slosculis in plerisque speciebus bina naturaliter succedunt semina.

Herbarum stellatarum Tabula.

Herbe Stellatæ dictæ, quia folia caules per intervalla ad nodos stellæ radiantis in modum ambiunt, sforibus sunt monopetalis quidem sed quadripartitis, corúmque singulis bina in plenssque speciesus succedunt semina. Hæ vel sunt storibus

Per caules magis sparsis, foliis ad singula genicula

Luaternia, floribus & feminibus

ln summis caulibus & ramulis : Rubin erecta quadrifolia. Caules ad genicula verticillatim ambientibus, flore

§ Albo, folio lato glabro; Rubta Lævis Taurinensium. Luteo, foliis hirsutis in aliis speciebus, in aliis etiam glabris: Cructata.

Pluribus quartuor, radice

\(\sigma_{babra}\), cujus in vulgari & majori specie usus est ad tingendum, florès ex luteo herbidi:\(\sigma_{babra}\) \(\lambda_{ba}\), vel susa. tinistenim.\(\lambda_{ba}\)

(Mollibus, & glabris, floribus

SAlbis; Mollingo.

Luteis; succo acido, ad lac coagulandum utilis; GALLIUM lutoum.

(Afperis & vestibus adharentibus, floribus pallidis : APARIME.

Lecus.

Locus.

In fummis caulibus Umbellatim dispositis ;

Major, foliis latioribus; Asperu LA, cujus dua species habentur altera sfore candido, altera flore cœruleo. Minor, flosculis rubentibus; Rubia cynanchica.

 Quadrifolia, maritima; Rubla maritima.
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus, mediterranea; Rubla Cruita
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus, mediterranea; Rubla Cruita
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus, mediterranea; Rubla Cruita
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus, mediterranea; Rubla Cruita
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus, mediterranea; Rubla Cruita
 Pluribus ad fingula genicula foliu, longioribus, angustioribus ad fingula genicula foliu, longioribus ad fingula genicula foliu, longioribus ad fingula genicula foliu fol (picata.

CAP. I.

De Rubiis quadrifoliis floribus in fummis caulibus.

A. I. Rubia erecla quadrifolia J. B.

Aules hujus non plane cubitales funt, firmi, quadranguli, in ramos divaricati: Folia quate. na Rubia minoris, solida & dura, geniculis circumposita. In ramorum cacumine saru copiofi, albi, jucundi odoris. Circa Orton pagum in Westmorlandia, Iacum Winander-mere dictum, & alibi in Septentinonali.

bus montofis Anglia nascitur.

In transmarinis etiam circa Genevam, in Rhatia, & alibi observavimus.

2. Rubia quadrifolia rotunda lævis Park. J. B. C. B. prod. quadrifolia vel rotundifolia lævis C. B.

Ex radice capillacea rufescente cauliculi tenues, quadrati, geniculati, palmo altiores, quonma liqui in ramos brachiati, exurgiunt. Ad fingula genicula folia quatuor rotuntad, nervola, insilian alpera in orbem difoonuntur. Extremis cauliculorum fofeult albidi, quadrifoli pedicelli capillaes infident, quibus capitulum parvum geminum, asperiusculum succedit.

In montibus Helvetiorum, ut Gothardo & ad Eremitanos provenit.

* 3. Rubia pratensis lævis acuto folio Park. J.B. C. B.

Caulis cubitalis, Levis, quadratus, rufescens, geniculatus, cavus & communiter unus exurgit, et cujus nodis ramuli fenipalmares prodeunt, quorum funmis folcali plures quadrifoli, palidonifident. Folia kevia, quaterna, uricialia, in acumen abeuntia ad quemlibet nodum difpolita fon

Hac apud Vallesianos in pratis ad thermas Lucenses nata.

* 4. Rubia quadrifolia semine duplici bispido J.B.

Collectios habet dodrante minores, multos ex tenuibus, reptantibus, inutilibus radiculis furgente, quadratos, folius quaternis circum nodos deculfatim politis, ad Alfinem vulgarem accolentis, quadratos, folius quaternis circum nodos deculfatim politis, ad Alfinem vulgarem accolentis, quaternis circum nodos deculfatim politis, ad Alfinem vulgarem accolentis, quaternis circum nodos deculfatim politis, ad Alfinem vulgarem accolentis, quaternis circum nodos deculfatim politis, ad Alfinem vulgarem accolentis. quam pracedentis minoribus, fabrotundis, uncià minoribus, venofis, nonnihil pilofis, camadice dine quadam americantibus ornatos. Cauliculi feapus in ramos binos, hi rurfum in temos folis viduos fubdividuntur: in quorum fummitatibus semma bina, hispida, multò minora quèm Aspeni-Nulquam quam in monte Rofberg propè Masoconium (Maszmunster Germani vocant) observa-

vit I. Bauhinus mente Octobri inter faxa, locis umbrofis & frigidis.

* 5. Rubia semine duplici hispido, latis & hirsutis foliis, Bocconi.

Sola foliorum hufutic & magnitudine à præcedente Rubia differt. In Ilua iylva vidit & collegit Paulus Boccone.

CAP. II.

De Rubia quadrifolia sloribus verticillatis albis.

Rubia quadrifolia Italica birsuta J. B. quadrifolia vellatifolia levis C. B. levis Taurinensium Park. Crucinta Levis Ger. emac.

D'Albra eft hac Rubia fipecies, eaulibus cubitalibus & majoribus, quorum geniculis quaterna decuffatim folia circumpofita, forma Plantaginea, nervola, acuminata, mollia, fubbirfuta, dus ford uncias longa, unciam circiter lata. *Flores nodis verticillatim circumnafcuntur, utilia Debagonturio (cara decufatis folia futigita). In collibus Pedemontanis circa Taurinum & alibi in Italia.

Locus.

CAP. III.

De Rubiis quadrifoliis floribus verticillatis luteis; seu de Cruciata,

1. Cruciata Ger. vulgaris Park. birfuta C. B. Gallium latifolium, Cruciata quibufdam flore luteo J. B. Crofs wort or Mugweeb.

Adies compluribus fibris fubluteis, è geniculis emiffis capillata reptat. Caules profert plures Adie compilirious nors inductes, e genicians cannus capinata reptat. Cantes proteir piures pedales interdum & longiores, quadratos, hirfutos, tenues, infirmos, crebris geniculis interdeptos; ad quorum fingulos folia quaterna, fiellatim difipofita, hirfuta, ut in hoc genere lata, mucrone obtufo, abfique pediculis cauli adnata. Flores ex alis foliorum ogradiantur renicillatim, non tamen, fi curiose observes, e foliorum omnium finulus, egredi advertes, sed ex rendiami, nor tames, il curios contestes constitui ammuni ilminus, egreat acvertes, tea ex opoliciumi duorum tamuni: tres feré ex uniulcipulique folu fina furculos pluribus flofeulis minu-is, terapetalis, flavis onuftos. Singulis flofeulis femina fuccedune bina. Ad sepes & in Dumetis.

Skear & altringit. Vulnoraria est è praccipuis, tum internè sumpta, tum externè adhibita. Valet & ad ramices in vino pota. Expectorat quoque viscidos humores, autore Camerario,

1. Cruciata nova Romana, minima muralis Col. Rubia quadrifolia verticillato semine J. B. R. echinata saxatilis Park. Rubeola echinata saxatilis C.B. Cruciata minima muralis Park.

Viticalis plures habet ab radice tenui, cannabini fili craffitie, pallente [nigricante 7. B.] multis capillamenus tenuisfilmis divifa, quadratos, circa radicem tenuiores, postea crassiores, aliquando rubentes, rigidulos, repandos humíque sparsos, in extremo hirsutos, crebris geniculis distinctos, ad que foliola quaterna, exigna, rotunda in crucis formam disposita nullis pediculis adharescunt: ex que plana quaterna, extgala, rotunta un crucis formam auponta nultis pediculis adharefeunt: ex gorom finu fofenti apiculo, um modo ex viridi pallentes, etiam quaterni, tribus botribus finguli conflucti emicant, quorum mus in florem fe pandit, quaternis putillis foliolis ut vix diftingui poffit, etiam cum flaminibus internis. Quibus fructus fuecrefcunt, primum hirfuti, curvi, florem in imo denitentes, & perfecti deinde velut flores galericulari videntur; & duriores cum ficcare incipiunt velut echinic confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar guarante finata de militare de la confinicionem (ed.) con proposar quaternis quaternis proposar quaternis proposar quaternis proposar quaternis quater velut echinaticonspiciuntur, sed non pungunt, quanquam asperi tactu videantur. Caput quatuor acukis divifum, barbulas five brachia utrinque etiam in aculeos definentia, in medio pectus etiam aculeatum, fabtus ventrem habentes extuberantem, in quo semen latetum rotundum parvum, Panici modo. Abimo florere incipit, & fructus habere in fingulis geniculis & foliorum intersticiis.

Mail initio floret & fructus Junio perficiuntur. Sapor amarus atque acerbus ingrarus. harenofis juxta mare projec Liburnum portum & alibi in Italia provenit. In afperis & faxofis Locus, proje Nemaulum collegit Cherlerus. Tempis 8d

3. Rubia quadrifolia glabra angustifolia J.B.

Iliz quim vulgaris Cruciata gracilior & delicatior esse videtur, foliorum exteroqui ordine & columbiad absimilis; verum angultiora sunt acutioráque, glabra omnino dicerentur, niss per ambitum tantum exigua quadam hirfutic fimbriata effent. Cauliculi toti glabri funt. Propé Patavium in Italia collectum ad J. Bauhinum delatum eft.

* 4 Gallium latifolium glabrum C. B. J. B. rectius Cruciata glabra. Cruciata minor lutea Park.

Radice est tenni, repente, geniculata: cauliculis tenellis, quadrangulis, geniculatis, palmo minoisas, folin è fingulis internodiis quaternis, decuffatis, glabris, inftar Plantaginis nervofis, pallide vitendous & fescurcialibus. Florer habet parvos, cauliculos verticillatim coronæ modo ambientes, lutos, brevibus pediculis donatos.

Circa Bononiam inter fentes tota æftate reperitur.

* 5. Ru- Locus.

Locus.

. 5. Rubia argentea Cretica Alpin. exot. Park. Cruciata argentea.

E radice parva, longa, tenui, exili multos furculos rectos, graciles, femidodrantalis altitudinis non E radice parva, tonga, tenui, exti minuo nucinos necesos gracios, senhotonia didulinis por diducir, foliis Rubias fylveftris, mollibus, parvis, oblongis, argenteis, lenbus, finul ab ededen esementarios ex opposito, aqualibus intervallis dense ftellarum modo furculos convertientius, lagraturor ex opposito, aqualibus intervallis dense ftellarum modo furculos convertientius. qua Clinopodii Cretici modo pauci, exiléque flosculi flavescentes cernuntur. Tota planta eff ina dora, guftu adftringens.

CAP. IV.

De Rubia tinctorum seu Erythrodano.

R Ubia Latinis, Gracis Epode Arm à rubro radicis colore dicta est.

Quacunque ergo in hoc genero entre radicis radicis and active and active radicis active radicis and active radicis active radicis and active radicis active rad Quacunque ergo in hoc genere rubro radicis colore funt Rubias appellandas duximus.

1. Rubia tinctorum Ger. sativa J. B. major sativa sive hortensis Park. tinctorum sativa C.R.

7. B. Sarmenta longa producit, quadrata, uncinulis crebris hamata, geniculata; ad quorum fingulos nodos folia rotatim radiata circumponuntur, Aparines modo, fed multis numeris majora, confiminous four rotatin attaca circumponintati, Aparines intoto, fed mates indices indices indices in a figure fire affora, infipidis crenulis per ambitum incifa, veflibus tenaciter harentia: ex quorum als pediculi excunt flores fulfinentes ex luceo herbidos, fiellatos, tetrapetalos [pentapetalos], B. q.] apiculis luteis: quibus femina fuecedunt rotunda, per maturitatem nigra. Radices fublim frame rofa, reptantes, fueculenta, ruffa miniatave, durá lignosá matrice fareta; fapore mixo dulci, a consequencia de co cerbo & fubamaro.

In hortis colitur magnà copià ad lanas tingendas. Rubia tinctorum vulnerariis potionibus admifectur. An verò abstergat & aperiat, an poùs al stringat controvertitur. Qui adstrictionem ei attribuunt adversus ssuxum mensium, hemoribida & dyfenterias propinant: qui aperiendi facultatem, in Ictero, Hydrope, Urina obstructa & sanguine coagulato exhibent. Et fortaffe utriufque qualitatis particeps eft, primà apreinnis, polla adfringentis, quemadmodum Rhabarbarum. Quecunque enim tingendo idonea fun; tenuim partium meritò cenfentur, adeoque facile penetrant & obstructiones referant: & plerique ejulmodi menles & urinam cient, & ietero conducunt. Ex altera verò parte sapor acerbus facultatem

adstrictoriam indicat.

n tactoribus adhibetur hujus radix ad coloris rubri præparationem. Experuntur folia Senenfibus muligribus ad ftannea vafa detergenda: fiquidem mirum diftu gulm pulcherrime nitescant que Rubiam fuerint experta.

3. Rubia filvestris aspera, quæ splvestris Dioscoridis C. B. splvestris Monspellulus maja J. B. splvestris Park. 1Dilb Minabet.

Huic folia quam Rubia fativa minora funt : & atrovirentia, cum fativa pallidiora fint. Vere flores profert parvos, luteos : Fructum fert aftate & autumno, qui per hyemem durat : sed necipla herba inarefeit. Inter sepes minor est & asperior sativa. Folia circa nodos quatuor, modò sex non-

Nos olim Rubiam fylvestrem à sativa cultura tantum & accidentibus inde ortis differeenssimavimus; nunc tamen à D. Newton melius edocti, mutata sententia, specie diversam agnoscimus. Rubia enim fativa tota superficies ad radicem usque quotannis emoritur, cum hujus (ardixinus) per hyemem durat; ne alias diftinctionis notas superius adductas repetam.

Rubia (ylvestris non tantum in rupe S. Vincentii prope Bristolium oritur, sed etiamin ruplus propè Beddifordiam & per totam ferè Devoniam in Jepibus copiosè.

2. Rubia montana angustifolia C. B. Rubia silvestris longioribus foliis Park.

Radicem habet rufescentem, fibrosam: caules cubito altiores, laves, rotundos, striatos, geniculos tos: folia ad quodibet internodium longa, angulta, Gallii forma, fena, feptena, in orbem dipolia & rigidiufcula, caulem ambiunt: ad internodia brevissimi ramuli exurgunt; ipse verò caulis internodia con la constitución de la milos plures brachatur, quorum funnis florali frequentes, albi, quadrifoli infident, quibu minuta rotunda, quodibber fuo pediculo donatum, fuccedunt. [Sufpicor femina bina ingulis floralis flo cults fuccedere, & pediculis infidere.]

Hane apud nos in afperis collibus legimus.

· 4. Rubeola saxatilis C. B. C. Baubini J. B. Rubia minima saxatilis Park.

plantula est tota incana, semipalmaris; cauliculo tenui, quadrato, geniculato, in unciales ramu-Plantula et de la companya dipera, angulta; acuminata, communiter ocho roce modo difpofita habet. Ramulorum fummis floiculi plures, exigui quadrifolii, apicibus & minimis pedicellis donati, luteoli infident, si rectè recordor.

In faxosis Gallo-provinciæ provenit.

Locus.

* 5. Rubeola maritima aspera C. B. C. Baubini J. B.

C.B. prod.

C.B. proa.
Radice et oblonga, tenui, reptante & rufescente: Cauticulis pluribus, genicularis, biuncialibus, pet terram sparsis, & capillaceis fibellis terrae affixis: foliolis pluribus, brevibus, acuminatis, virentibus & ascenticulos inordinatè cingentibus: flosculis minutis, pallidulis.

Copiosè in litore maris Mediterranei, non longe Monspelio & etiam Massilia occurrit. Nobis Locus. is in locis herbas indagantibus conspecta non est

Exgenerali hac & obscura descriptione ad quod genus plantarum herba descripta pertineat, certò colligi non potest: ad hoc autem non pertinere constat quod folia cauliculos inordinate cingere

CAP. V.

De Mollugine.

 $M^{
m Ollugo}$ Plinio proculdubio à foliorum mollitie dicta eft. Quactinque igitur hujus generis planta folis & caulibus mollioribus & minùs afperis funt hoc nomine donamus.

Mellugo vulgatior Park. Rubia angulofa afpera J. B. fylvestris Levis C. B. An Rubia fylvestris Ger? Mollugo montana angustifolia vel Gallium album latifolium C. B. 10ilb Madder, 02 great Bastarb-Madder.

Radicibus lignofis, exteriùs fulvo cortice tectis, intus albis, plurimas fibrillas fulvas subinde demittembas firmatur. Plures indé exeunt caules, tricultales interdun, aut longiores, infirmi & humi procumbentes nifi vicinis fepibus aut fruticibus, (inter quos plurimum oriuntur) se sufferent, ad radicem tenuiores, paulatim deinde craffe/centes, ut in lujus generis reliquis, quadrati, inanes, læves, virides & in apricis interdum purpura/centes, fragiles, nodofi longis internodiis, ramofi, quadrati, se interdum purpura/centes, fragiles, nodofi longis internodiis, ramofi, quadrati, se interdum purpura/centes, fragiles, nodofi longis internodiis, ramofi, quadratics, fragiles, nodofi longis internodiis, nodofi longis internodiis, fragiles, nodofi longis internodiis, nodofi longis longis longis longis longis l tuor ramulis è fingulis nodis exeuntibus, duobus infignioribus, duobus parvis inferiùs ad corundem larera. Caules ad nodos stellatim ambiunt octo plus minus folia, vix digitum longa, latiuscula, acuminata, intenfiùs viridia, glabra. Flosculi numerossissimi, albi, in quatuor segmenta acuta, todelimana, menines vitanta, ganta. 195000 humano, in quanto organica acana, delimano delimanta, divissi, à medio ad funnium, è fingulis callum & famorum geniculis, volut acematim exeunt : quorum fingulis bina ut in congeneribus fuecedunt femina. Ad sepes & in dumetis frequens oritur.

Locus.

2. Rubia sylvatica lævis J. B. Mollugo montana latifolia ramosa C.B. Gallium flore albo majus sive Mollugo montana Park. Gallium five Mollugo montana Ger. quoad defer.

Ramola præ reliquis est hæc, caulibus rectis, lævibus, teretibus, tuberosis geniculis nodosis, per longa intervalla interceptis. Folia circum artículos radiatim polita, Alperula odorata, mollia, ac quam in Rubia angulosa molliora. Flores summis ramulis & per surculos tam copiosi ut muscarium mitentur, candidi.

In Iffus montolis, agro Lucembergenfi & Aquifgranenfi collegimus. Montium incola hac eft Locui & Impun J. Bauhinus) & in dumetis non rarò abfcondita: menfis Aprilis principio prodit. Hec planta magnitudine fua, glabritie caulium & foliorum, rectitudine caulium, corundem rotundate, & loco natali ab aliis fui generis omnibus facile diffinguitur.

Operandam of the corundate for corundate for corundate conflictions and the corundate for corundate for

Querendum annon Rubia arborescens Cretica Alpin. exot. huic eadem sit, qua caudice constat brevi, digitum crasso, à quo multi excunt rami, &c. E quorum cacumine excunt duo vel tres surculi, graciles, in alios quoque divili, in quibis utrinque [hofenli parvi, albicantes cernuntur, &c. Radix mbei coloris. In reliquis, quas omilimus, notis cum luperius descripta convenit.

3. Gallium album Ger. J. B. palustre album C. B. Molluginis vulgatioris varietas minor Park. White Ladies Bed straw.

Radice tonui, reptante, geniculata, innumeris ferè capillamentis, tenuissimis, prælongis è geniculimimum demiffis, se propagat. Coliculi similiter tenues pedales & cubitales, sarmentosi, ramosi, qualati, asperinsculi geniculati internodiis longioribus. Folia stellata, quaterna, quina aut sena, acceptante de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del compa refrince aperation generate internous iongionous. Form renata, quaterna, quanta att total steriora, pallide virentia, (ut & caulis totus) coliculorum genicula ambunt. In futimis caulibus attaunts fofculi plures finul confecti quafdam quafi umbellulas efficient, ut in Rubia cynanchisa.

Vires &

Locus.

Lecus.

De Herbis Stellatis. Lib. X.

482

Lecus & Lempus.

Lacus.

lactei, quadrifolii, quam Aparines majores. Semina gemina, rotunda, pufilla. Junio menfe floret, chque in rivulis & fluviorum flagnorumque marginibus frequentissima

4. Mollugo montana minor, Gallio albo fimilis. An Gallium album minus C. B? Rubia que.

Parvitate sua, glabritie caulium & foliorum, & loco natali à Gallio albo distinguitur. Provenit autem non in palustribus tantium, sed & in montolis magnà copià,

5. Gallium rubrum C. B. Ger. flore rubro Park, flore rubro Sprengerianum J. B. Gallium ni. gropurpureum montanum tenuifolium Col.

Cluf. F. B.

Magna fegete ramulorum terram operit, magis patulum quam procerum [pedalis aut majoris al-titudinis, Gallio yulgari tenerius Cuss.] caulibus angulofis, tenuibus, ex faturato virore rebenubus, rtudins, Camo vingari renerius Ginj.] cambon angarons, Strigidiufculis. Geniculis folia acrefication dum ramofis, ramulis alternatim utrinque nafeentibus, & rigidiufculis. Geniculis folia acreficunt radiata quaterna, quina aut fena, in ftella morem, renuia, fatis rigida, & velut pungentia. cunt raouata quaterna, quina aut lona, in tena instanti plures, tenelli admodum & public] Gallii albi floribus pares, sed colore coccineo saturatiore tincti, quadripartiti, [micante in mediullio anreo vel flavo puncto. Radix vulgaris Gallii radicis inftar rubefcit, qua etiam contufa rubrum figcum reddit, multis autem tenuibus villis prædita est & vivax.] Semina fingulis slosculis, ut in congeneribus, bina fuecedunt, per maturitatem migra. Caules etiam ex nigro purpurafeun blio fio-rida & femine turgida invenitur, in Æquicolorum via ad Flaminianum vel Capuccinorum zdem

Cur C. Bauhinus Gallium nigropurpureum montanum tenuifolium Col. à Gallio rubro Spienoeri. ano separaret nullam video rationem.

CAP. VI.

De Gallio.

Allium Idahov นักซ์ รัช วล่งส กรรุงบ่อง ส่งที่ กบอกัน, quòd coaguli vice lacti injectum illud cogat & in fpisset, dicitur, testibus Dioscor. Galeno & ipså experientià.

1. Gallium luteum C. B. Ger. Park. Gallion verum J. B. Bellow Ladics Belliam. Checle rening.

Tractu contunaci radicula donatum cft, longo tractu repente, tenui, lignosa, fusca; ex qua Tractu contunuaci ranuma unnaturi era, nongo tractu teporne, terma, ngirosa, tutes, tenga vorgula furgunt dodrantgles & cubitales, tenues, fubbirfute lin apricis rubentes, & tute noisvisbatur quadrate.] Folia ad genicula ex intervallis radiatim caulem ambiunt longiora & angular quam Rubiae fylv. Levis, obfeuro virore nitentia, novena plerunque. Ad fingula etiam guida pain planmum ramuli, in quibus ut & in funnis and postungus. The imput admiss getting their planmum ramuli, in quibus ut & in funnis caulibus foliacili copioli, in raccinulo gettin later, quorum finguli quatuor foliolis ftellarum radios imitatis constant, succedentibus unicipaebi

to particular.

In paleuis ficcioribus, apricis locis, inque collibus juxta margines agrorum paffim provent.

Gallium lae coagulandi vi pollere Veteribus traditum, & experientia comprobatum eft.

Gerardus nostras Cestrienses suos circa Nantvieum oppidum, ubi laudatissimus conficitur cales, coagulo suo Gallii lutei summitates immittere solere tradit, & multo pluris facere cascos eo cuatos quam alios quoscunque. Sequentia D. Matt. Lifter suggessit.

Acetum ex hac planta destillando clicuit D. Olaus Borrichius: modum ipse describit hisvebis. Recentissimas Gallii lutei comas, defluente matutino rore ficciores, ad manipulos aliquot legi, lectafque encurbitæ vitreæ recenti commifi, & nè quam ab acre aut mora fabirent mutaonan, fabire cuilas fibirò jene fabice con intervi ad defillandum. Nec mora, furrexi fillatios liquo primus, & is pane infipidus, odore tamen fragrantes Gallii flores non parum referens. Poltunam circiter liquois hujus unciam fuccessit acetum non ingrati saporis ad uncias propemodum us; tandem validiori igne admoto subsecutum est cum liquore acido oleum flavum ad drachmas pene duas, nec illud admodum ingrati odoris. Cum verò operatio tota ab evulfo flore ad acenimulque prolectatum paucis duntaxat horis duraverit, & miti destillatione peracta fit in arena, confluent hine abunde, opinor, spiritum lune acidum tam prompte volatilem, lactisque coagulatoren floi Gallii adhue erefeenti vere melle, nee aliorum more acetorum fermentationem praviam espectare, fed in flore statun ipso (quod rare avis instar est) vim suam separatricem profiteri. Hoc acetum ferventi infusum lacti statum secretionem illam partium, quam ab infuso vulgari aceto experimur, procuravit.

Libuit experiri an ex floribus Acetofa fummisque cjusdem foliis, ut Gallio ad lingua fidemlonge acidioribus, tale subitò acetum destillando evocari posset: sed sacto codem modo experimento sul mit infipidus liquor prolectum eft, argumento evidenti longe subtilius & maquanualtes acidum in Gallio quam in Acetofa habitare. Tho. Bartholin. Atta Medie. Obf. 69. Herba

Herba aut pulvis ipfius hemorrhagiam & fanguinis profluvia fiftit; quod facit fanguinem incraf-findo & congulando; commendaturque contra cancrum & cancrofa ulcera. Decoetum herbæ acopon cenfetur, laffitudinibus utile.

2. Gallium montanum Creticum Alpin, exot. Park.

A radice crassa tres vel quatuor rames producit, digiti minoris crassitie, & tenuiores etiam, teretes, duros, lignofos, albicantes; ex quibus fingulis complures surculi tenuissimi, in terram provoluti. tes, duros, ignoros, auto-antes; ex quidus iniguis complures fureuli tenuissimi, in terram provoluti, feliii velta Thymi vestititi exeurit, in floculos parvos desinentes, racematim cohartentes, à quibus sinut minutsima femina prigra. Nicitur verò hac planta radice longâ, crassâ, lignosâ, in tres alias divisi: vulgari Gallio longê minus est & gracilius, & quan circulis supra terram serpentibus; ramis verò ac radicibus majoribus durioribus que quàm illud.

In montanis Cretae abundat. n montano cassa acumana. La georgalare dicitur efficacións qu'an vulgare Gallium. Adftrictoriæ facultatis particeps est, unde & fagunatum undecunque profluentem fistir.

CAP. VIII.

De Asperula.

A. A. Asperula Ger. Asp. II. sive Rubeola montana odora C.B. Asperula aut Aspergula odorata Park. Rubiis accedens Afperula quibufdam, five Hepatica stellaris J. B. 10000:

Ompluribus geniculis intercepta radicula tenella summa tellure serpit, capillaribus fibris demillia cui unde cauliculi furgunt tenues, quadrati, palmares & dodrantales: ad quotum fingula genicula folia radiata Rubiæ politu nafcuntur, quam Aparines latiora, palludium fingula genicula folia radiata Rubiæ politu nafcuntur, quam Aparines latiora, palludius virenta non fine folendore, fubbirfuta. Circa faftigium dividitur caulis in binos ternofive ramulos, ex na non mie pletidore, monintula. Circa tartiguini dividituri caniis in binos terriolye ramulos, ex quibis pediculi fifefulor fuftiment fuaviter olentes, Valerianæ ferè forma, candidos, è quatuor foli-olis compofitos. Simina parva funt valdè hirfuta, non exactè rotunda, fed ad renis portus figuram accelenta, veftibus adhærefeentia Aparines in modum.

In sylvis & dumetis, præsertim montosis, Maio mense floret.

Usus hujus est in obstructo hepate ac meatu biliario; & hinc in ictero, ac in hepate calidiore Tempus. refrigerando. Extrinsecus in intemperie hepatis calida, &c.

Fenur in vinum conjecta hilaritatem efficere & saporem ei gratissimum conciliare, unde Germanis in frequenti ulu est.

2. Asperula flore caruleo Ger. Park. carulea arvensis C. B. Rubia carulea crectior elatiorve I. B. Wine Moodruff.

Caules surrigit cubito majores, angulosos, foliis vestitis ad genicula radiatis, multis, Molluginis paribus. Ramulorum extremis hærent ex longo pediculo flores multi, fimul juncti, oblongi, cœrulei, circa imum hirsuti; quibus circumposita radiata folia aliquammulta, pilosa, flores superantia, eósque velut occultantia. Singulis floribus bina succedunt semina magna.

In monte Saleva itémque propè Neapolin Austria & Monspelium in arvis & inter segetes,

Asperula hexaphyllos purpurea C.B. J. B. purpurea Park. An Rubeola arvensis repens carulea ejuldem C. B?

Radiculis multis, candidis, tenuibus esse perhibetur, foliss Erythrodani, minoribus, pallentibus; cauluslis multis, pede altioribus; flore in fummo cauliculorum vertice copioso, purpurascente; semine minurulo, pingui & oleofo.

A. 3. Rubeola arvensis repens cærulea C. B. Rubia minor pratensis cærulea Park. Rubia parvo slore, carulea fe fpargens J. B. Little field Dabber.

Reduc est oblonga, tenui, capillacea, [dura & lignosa] rubra; cauliculos per terram spargens ures, quadratos, geniculatos, rubentes, hirfutos & interdum ramolos, palmares, rariffimè pedales. paus, quadratos, geniculatos, rubentes, inriuos ec interium ramious, patinates, rariunie pediales. Ad quodiblet geniculum folia habet parva, fubrotunda, [pro plantula portione fatis lata] radiata; hidita & afperiufcula, in acutifimum apicem definentia. In cauliculorum & ramidorum fummis fati in medio aliquot foliorum, tetrapetali, non quinquefolii (ut vult C. Bauhinus) parvi coerulei, vel ex ceruleo purpurafcentes. Vafenta exigua fingulis floribus fuccedum gemina coharentia, non nibil oblame. nihil oblonga, & in fummo digitata, in quibus semen fulvum, altera parte gibbum, altera planum.

Tea

Dum

Locus.

I neut. L'ires.

Locus.

Locus.

Dum in fatis pinguioribus oritur, major fit & crectior, & descriptioni Myagri alterius Dalecham pii Lugd. quod Alperulam hexaphyllon purpuream vocat C. B. in Pin. fatis convenit. Stellariam quam Lugd, in fallis fabuletis provenire notat ad hanc Rubiam refert f. B. Botan. Monf.

HISTORIA PLANTARUM.

CAP. VIII.

De Aparine.

A. I. Aparine Ger. J. B. vulgaris Park. C. B. Philanthropon Diofeorides & Plinii. Lapping. Plinii lib. 26. cap. 10. J. B. Cleavers, og Goole-grafs.

B infima radicula oriuntur viticulae quadratae, asperae, geniculatae, infirmae, proxima queque scandentes, adherescentésque, tres aut quatuor cubitos interdum longe, ramose. File feptena, Rubiæ modo, stellæ instar radiata, singulis geniculis circumnascuntur, aspera, in fpirulam definentia. Flofenti propè finimmos ramulos è geniculis exeunt in pediculis oblogis en ruibus, pufilli, albidi, etrapertaloides, quorum fingulis didyma fuccedunt lappula, bina femina continentes, cortice nigro, (quem tamen fponte ne per maturitatem exuunt) tecke, cui fubel fiabliatia quadam dura & cartilaginea.

Ad sepes, interdum ctiam inter segetes. Binis foliis amplis è terris exit.

Aparine (inquit Dioscorides) pattores coli vice utuntur, ad eximendos è lacte pilos snimirum circumactis per lac foliis, quorum afperitas adeò tenax ett, ut facile quacqui tetigiesi appe-nendat. J. B.] Seminis, caulium ac foliorum fuccus potus contra viperarum phalaugioninque mortus auxiliatur, infulius aurium dolori medetur. Herba cum axungia trita ftrumas dileus. San Vires & Vlus. guinis etiam abundantiam ex vulneribus reprimere folia impofita Plinius tradit.

Aquam destillatam bis in die sumptam mensura trium ligularum, aiunt alvum cohibere, effica-

ciffinimque esse adversus morbum regium. Trag.

Aqua deftillata, vel herba ipsa minutim concisa, inque vini albi q. s. decocta & pora, in eleculo & arenulis insigne est, remedium. D. Needbam. Pulvis qui ex hac herba & vitulino haciar

furno exficcatis fit arcanum est ad tumores lienis & slatus hypochondriacos.

Herba concisa pullorum Anserinorum esca est, unde etiam Anglice Goose grass dista est Plebeii cives in mea patria aquam illius diffillatam quotidie ex officinis polcunt contra um ge-etoris, tum hypochondriorum moleftos dolores. Agerius in Tragum adversus fimilia nula commendat. Sim. Paulus.

Aparine in liquore Posseti cocta & hausta mirè gonorrheen prodest simplici. D. Palmer.

A. 2. Aparine semine læviore. An Aparine, semine lævi Park.? Goofe grafs with smoothet feed.

Hac pracedente humilior est, farmentis brevioribus : foliis minoribus, minus hirfutis, pallidori bus : Seminibus quidem non penitus glabris, sed multo minus hirsutis.

In agro Cantabrigienfi inter fegeres folo cretaceo inventur.

A. 3. Aparine fruëlu verrucoso hort. Joneq. semine Coriandri saccharati Park.

Hac foliis est lavibus, vulgari Aparine minor, seminibus verrucosis, non tamen lappaceis sea renacibus.

4 Aparine floribus purpureis C.B. Park.

Hujus verbo meminit C. Bauhinus in Pinace, sed non describit, nec ab alio quoquam descrip tum dicit.

5. Asperula muralis minima Pavk. verticillata muralis minima Col. verticillata lutella C. B.

Radice nicitur exiguâ, capillari, plures viticulos proferens, ab imo fruticans, angulofos, quadratos & alperos, folin per genecula fenis, aliquando verò quaternis & quinis harentibus, Galli riu, fipra qua ex caulis geneculis, in rota specienu ut in Verticillaris plantis, fruitin prodeunt duplica Anili effigie, parvi, hirfuti, quibus store infident, admodum exigui, lutefeentes, quaturo folis confuncti. Caulis after et depriculis causana partiris. & offe huntin confirs hand proper tenuiftructi. Caulis afper eft, denticulis perquam exigus, & nifi lumini appofitis haud propter tenti-tatem & diaphanitatem confpicus. Folia etiam hiritute tenuissima asperius lea lentiuntur. Sapor amaro est parum. Ab imo ficcari incipiunt folia, ficuti florere & fructus perficere animali

Vetultis muris innafcitur frequens in castro Villa dicto in Valvenfium montibus dodrantalis her bula : oritur in faxofis etiam locis ibi, ac etiam aliis ubi Parietaria & Sempervivum vermiculatum

Maio mense floribus & fiuetu onusta reperitur. Aftate finitur & siccatur tora.

CAP. IX.

A. Rubia cynanchica J. B. C. B. Synanchica Lugd. p. 1125. Ger. Asperula repens Gesneri, seva Saxifraga altera Cafalpini Park. Squinanen wort.

Adix ci crassa, lignosa, nigra, altè in terram descendens, fibrillis numerosissimis & prætenui-Raber cranta, ngroots, ange, and in certain cercenters, norms numeronisms of precentings be capital, and purima capita divida, caules fundens multos, tenues, fedquaplaners, pirthamos & longiores angulofos [quadratos Col.] lavos, [qui câm excreverint bipedales fune & fupii] foliiv veltros per genicula crebar admodum quaternis circa radicis capata, quam brevilfimis, lanoibus, ut longitudo ad latitudinem vix tripla fit: circa medium caulem genicula rariora funt, fo la angultiora, longiora, acutiora, quaterna; in fummo verò bina tantùm, & longioribus intervalna anguntaria, paragona, manazaria, quanctaria, in attunto verro unta tantum, ex longitoritus interval-la difantia. Flores in funmitatibus, caulium & ramulorum in quos caules dividuntus qualdam quali umbellas efficienti ut in Valeriana, è tubo oblongo in quaterna fegmenta expansi, suave ruqual minoras cincanta un varionaria e no obiento in quaterna tegritoria expanti, flave rit-banes & fiave olentes, interdum albi, Jafinini modo, quibus etiam effigie & colore fimiles viden-ari venim magnitudine Plu Diofeoridis, femina deinde relinquentes coacervata, bina fimul, rugo-fa vel afpera, oblonga, curva Phafeoli modo, Gallii vulgaris duplo majora, atque cùm ficcantur In fletilists, foli expositis cretaceis collibus abundat : v. g. Gogmagog-hills, Primnarkets Lacin. Hatil, Austri Botung, &c...

Parkinfonus hanc plantam bis exhibet; nimirum, 1. fub titulo fuperius allato. 2. Cruciatæ minoris montanæ nomine, p. 566. & forte etiam tertium sub titulo Rubiæ minimæ Saxatilis, p. 276.

2. Rubia cynanchica Saxatilis C. B. Park.

Ex Radice alba, oblonga, tenui & fibrola, cauliculi plurimi tres, quatuorve uncias longi, foliolis plurinis oblongis, angultillimis & viridibus veftiti, exturgunt; & inter hos pediculi bini, terni, pal-maros, graciles, in ramulos diviti, & pauciflimis foliolis veftiti, quibus *flores* ut in Cynanchica vulgari, pallide rubetcentes, finguli fingulis pediculis donati infident. In faxofis udis circa Valentiam Delphinatus collecta fuir.

Locus.

485

CAP. X.

De Rubia Spicata.

1. Rubia maritima C. B. marina Cluf. Park. Ger. marina Narbonensium J. B. Sea-Madder.

Uadrangulares funt huic planta eaules, palmares magna ex parte, interdum pedales, geniculati, duri & lignofi, candicantes, è radice craffà, lignofa, foris intenfius rubente, intus rufefcente, fingulari, longiulcula, prodeuntes, jam fimplices, jam ramofi, internodus modò brevioribus; modo longioribus diffincti; ad quorum fingula genicula quaterna folia, inferne quò cauli adharent latiufcula, extrema parte mucronata, rigidiufcula, candicantia, stella instar in orbem adnascantur, & subinde in alis ramuli, numerosis soliis brevioribus & confertim nascentibus ornati: in quibus, ut & in fummis caulibus velut in spicas terminatis oblongi flosculi, in quatuor segmenta expanfi & velut radiati, pallidi. Semen in utriculis tenue, oblongum, fuscum.

Ad mate Mediterraneum in litoribus arenofis propè Syracufas, Cataniam, Terracinam, Monspe-Locura

CAP.

2. Rubia latifobia Spicata C. B. Spicata Cretica Ger. cinac. Spicata Cretica latiore folio Park. Spicata J. B. Spilted Madder.

A redice craffiulcula, subruffa, & frequentibus tenuibulque fibris capillata multi excunt cauliculi, nodofi, quadranguli, afperiusculi, statim ab infima parte frequentibus ramulis ad fingulos nodos ex adventagent, appertueun, traum an imma parte requestious rations at magas mana adventa naferontibus praedit; quos estam in orbem & prise seriores, consistentibus praedit; quos estam in orbem & prise seriores. Summi caules & ramuli delimint in terdum lena folia brevia & nonnibil afoera, coloris cinerei. Summi caules & ramuli delimint in fléam longam [Emipalmarem aque estam palmo longiorem] virentem, specie quadrangulam, quia infeam estales & vix. conspicui, colorique subvires centes, alternation contrario inter se steu nafeentur è calle estales & vix. finibus glumarum longa ferie caulibus appreffarum. Semen tenue, oblongiusculum, pullum.

3. Rubia angustifolia spicata C. B. Park:

A pracedente differt foliorum & spicarum angustia, humilitate & parvitate sua. Circa Monspelium plurimis in locis sponte oritur, v. g. in collibus juxta Castelneuf, Agris Grain-Locus.

Lecus.

montie sylva vicinis, &c. Quin & pracedentem non longe à Monspelio in descensu montis Capon ladou, in locis qua vulgo vocant las rompules Maio & Junio menfibus cum ípica copiofam collegio

L'arretat.

Aliam præterea seu speciem, seu varietatem hujus plantæ proponit idem P. Magnol, quam Rubiam foicatam repentem vocat, à præcedentibus in eo diverfam quod reperet, cum ille recta fine baan prestant repensent voeta, a presentant in construint quest repense in the unite majores, longiores & frequentitores effects. Si revera repai de un presumbat tamiton, argumentum est satis validura ad probandum illam à prioribus specie diversan este.

* 4. Gallium alterum montanum Alpin. exot. Park.

Alpin.
Surculos plures longos tenues, quadrangulos, ex intervallis geniculatos ab una radice, tenui, longa, Surculos ptures longos tenues, quantarquios es mervallis in geniculis habent duo aut tria folia par qua, lignola profert. Surculi vorà ox multis intervallis in geniculis habent duo aut tria folia par va, oblonga, tenuia, in extremis latiufcula, colore viridi nigreficente. In fummitatibus furculorum flosculi cernuntur albicantes, cymani circuli spicæ modo convestientes, non odorati, sapore subad. thringente & ficcante.

CAP. XI.

De Stellatis quibusdam anomalis.

1. Rubeola repens lutea foliis spinosis C. B. Rubia minima Lob. Ger. emac.

Oliis est Herniaria paribus, mucronatis, positu Rubia; radicibus reptricibus, sesquiunciam altis, in quibus flosculi luteoli. Radix exilis Rubix, Corallio concolor.

In rupibus Vincentii propè Briftolium Anglia enatam fe legisse feribit Lobelius, Nobs sedulo indagantibus nihil simile ibi wsum aut auditum. Cerè Lobelius, ut aliàs sape, memoii minum fisus & hie labitur. Dari hujusmodi plantam non negaverim, chum cam invenerimm Ca talogo Horti Regii Parificnfis.

* 2. Rubia sylvestris aspera Ravennensis Zanoni.

c.an. Eradice tereti, huc illuc undatim reflexa, non admodum craffa, duos circiter palnoslong, co-dec craffo & folido, qui difficulter à parte interna tenni & lenta feparatur, caules extern pluts, rectos, firmos, propè terram rotundos & coloris obfeuri, paulò fuperius, ubi folia protudere incipiunt, fulcatos & cavos, quadratos, virides, raris nodis atticulatos, parte inferna maxime, fuprilis multo crebrioribus, circa quos folia in orbem stellatim disposita incerto numero 4, 5, & intendim for firmly infram plus fongs, octavam circiter uniciae partern latas, folidas, ficca, lavia, gue amen poftea ob fpirulas que fdam breves nervulis aurefeentes afpera redduntur. Sunt aurem nerriumque fupra folii fuperficiem elevati, quod paucis admodum plantis accidie; pediculi foliomencalli, albi, inferne paullum aubentes, fragiles. Circa principium Julii, caules à medio furfum palmentos and, micrate patient the traction in the first participant fully cause a friend with the guarantee continuit, qui in longitudinem excreticentes folis nonnunquam ornantur minutiffinis date quam fupradicta dilpolitis, genunas fulfinentes virides, quae in quinque folia fele aperientes floren exponunt quinque petalis majufculis, acutis, colore viridi claro compositum, cujus medium occupant ltamina quinque, cum apicibus flavis. Flori fuccedit bacca, quam quoniam non maturuerat non potuit observare Autor; quam siccam accepit à loco nativo, nigra erat materiam crassam continens, inque ejus medio femen rotundum, ex altera parte cavum, coloris obfcuri.

Radix in multas minores radiculas dividitur fibris tenuibus capillatas, colore rubro obscuros, è quibus enafcuntur germina nodofa, tranlucida, colore flavo claro, infra terram ferpentia, alias plantulas novellas in lucem emittunt. Sapor radicis amariufculus, floris mordax & calidus, foliorum liccus. Planta est percunistum radice, tum folis. In tylva pinuum propè Ravennam inventur. Hae planta si rectè describatur cum quinque petalis in store, calice quinquesolio inclusie, um est busus.

loci, quin potius inter Bacciferas disponenda.

Locus.

Lecus.

De Herbis quibus terna fingulis floribus succedunt semina,

Pisum cordatum vesicarium Park. Pisum vesicarium fructu nigro, alba macul.l notato C. B. Halicacabum peregrinum Dod. Ger.

Tenuibus, striatis, ac viticulosis eauliculis late sese diffundens, vicina quaque apprehendit admi-Tenubus, trratts, ac victuonis camionis late fere untunents, vicina quaque apprehendit adminicul. Felia oblonga, divida [in tres vel etiam quinque partes] lacinnata, & per ambitum profundis incila. Felenti pediculis longis [è foliorum alis veisus fummos exules egreffis, finque ipfis callum fummitatibus] plures finul infident, candidi, è quinque foliolis exiguis componii. Fellicallum immirations paids minim mittern, curricul, e quinque ronons exiguis compolin. Foli-ali dillenti, magnitudine Halicacabi, interfepientibus membranulis in tres diffuncti loculos, fruitu in fingulis unico, duro, rotundo, Ochri figură & magnitudine, colore nigro, candide tamen umin linguistimos, consideration in agricultural craffa, multis fibris capillatur.

Seruis floret, & rarò apud nos in Anglia femen perficit.

Nasurium Indicum Park, Ger. Indicum majus C. B. Indicum folio peltato scandens J. B. Junian Crefs, Pellow Larks four.

Be

Peregrina elegantia est ex Indiis delatum Nasturtium, cui cum nostri orbis Nasturtio prater odo-Peregnia eseguinte eseguinte de commune: folia peletare, circinate ferè rottuditatis, farpe latiora quam lon-gora, nonunquam & Hederæ modo angulofa, fupernè glabra, infernè brevi lanugine hirfura; medio gora, nomunquam & Hederæ modo angulofa, fupernè glabra, infernè brevi lanugine hirfuta; medio fere utin Caviledone, underadi in ambitum porriguntur, pediculum excipium palmarem & felquipalmenen, floritem, & capreolorum ritu, bacillo depacto fele circumvolventem: quo etiam maren, fibribuentem; tortiem, & capreolorum ritu, bacillo depacto fele circumvolventem: quo etiam complexu nituntur cum ramis cauler. Caterium ex foliorum alis undatim tortiles pediculi rubentéfque conti florem fultinent, delicias artificii argut plenas, postica parte productum corniculum, fextantem circum ongum, ex stavo puniceum, in quinque lacinias digitatas concolores, striatas quà rego folio committuntur facessens, quarum ternæ duo suprema sorum soliola sursium explicata à terdom mucrone brevusiculo donata; id quod in reliquis tribus est videre, minoribus sicet & rotundio-dua a valori condaris radiarim diressis. ribus ac veluti cordatis radiatim digestis, quorum tamen basis non virgata, sed rhomboide macula minata infignts, utrinque barbitio comans. Semen tricoccum, accedens ad Heliotropion tricoccum, rugosum, mediocris magnitudinis.

cuil, inguius, incurores magnitudius. Penvire indigena est hac herba, unde non modò in Europam sed & in alias India Occidentalis Locus & rejones translata est. Per totam sere Asstatem & in multum Autumnum storet, donec tandem sej. Tempus. gore, cujus minus patiens est, corrumpitur. In calidioribus regionibus toto anno viret, floresque product, nisi hyems asperior ejus luxuriam coerceat. Ex surculis depactis & semine deciduo in horis facile provenit. Semina quamprimum maturuere statim decidunt.

tstate protent. Semina quamprinum maturuere tratim decidunt.
Adhhentur fiores acetariis quae ex oleribus parantur, gratianque ità & faporis & afpectuls ad-Vives & Ufus.

dunt. Canticulo ex frigida caufa imbecilli aut ex flatut dolenti fulovenit.
Aliah hipis (peciem habet C. Bauhinus Nafpartii Indies minoris titulo, foliis rotundis, Lenticulæ Alia species, publi majoribas. Videtur etiam floris colore variare, vel aureo, vel utero dilutiore, vel fulphureo, *Hort. Reg.

Canadata & C. Sandata & C. Singularis & sui generis planta est, nec quicquam cum Nasturtio præter saporem habet commune. Paris Recordor à quopiam fide digno ex America reduce, inftar horribilis fecreti mihi fuisse communicatum adversus contumacem & malignam scabiem, itémque vulnera recentia præstans oleum è Naflutio Indico per fimplicem infutionem paratum. S. Pauli Quadr. Bot, Claf, 3, p. 411.

LIBRI DECIMI

PARSSECUNDA.

De Herbis younocompyes, in quibus quatuor singulis sloribus succedunt Semina, Asperifoliis dictis.

UIC generi folia in caulibus alterno aut nullo ordine polita; flores monopetali marginibus quinquepartitis, incitiris aliàs profundioribus, alias levioribus; finnime spice caude Scorpii in modum reflexæ.

Afperifolias dicinus lujus generis plantas, non quòd omnes carum species solia aspe-nebuneant, sed quòd pleræque; nec quòd nullæ praxerea herbæ asperifoliæ sunt, sed quòd in nul-

De Herbis Asperifoliis.

lo alio genere tot species. Malumus autem receptis & ustratis Generum nominibus adharere, quan prater necessitatem nova imponere; prasertim si ustatorum probabilis ratio reddi possit.

Herbarum Afperifoliarum T A B U L A.

Herbe asperifolia, quibus folia in caulibus alterna, flores monopetali marginibus quin quepartitis, incifuris alias profundioribus alias levioribus, singulis autem floribus quatuor plerumque succedunt semina, sunt vel seminibus ad singulos flores

Quaternis, perianthio

Coblingo integro, foliis maculisalbis variis; Pulmonaria Maculosa. Breviere & ad modum floris expanso; seminibus

Asperis & lappaceis, foliis in plerisque speciebus mollibus & graviter odoratis; Crool

Rugofis,

Caput viperinum aut galeam referentibus, flore

In animque lacinias totidem folia imitantes diviso, radicibus

Albis, florum laciniis

(Obtufis & subrotundis, foliis longis acutis; Buglossa. Acutis, foliis brevibus & latioribus; Borago.

(Rubris: ANCHUSA.

Corniculato; parte superiore longiùs excurrente, inferiore breviore; Ecunn,

Seyphum referentibus, foliis lavibus Lini, flore lacteo; LINUM UMBILICATUM

Lavibus.

Non Splendentibus, floribus

(In spicis longis recurvis, foliis lanuginosis; HELIOTROPIUM majus. Ad foliorum alas, caulibus asperis & vestibus adharentibus, seminibus contessis; APARINE major,

Splendentibus & velut politis floribus

Scylindraceis tubulosis, foliis amplis longis; Consolida major, In quinque lacinias expansis ;

Major, seminibus duris splendentibus; LITHOSPERMUM.

Minor, echicides, spicis florum pralongis recurvis, Echium Scorptotes

(Binis, flore cylindraceo tubulofo, folioglauco; Cerenthe.

CAP. I.

De Pulmonaria maculosa.

1. Pulmonaria maculofa Ger. latifolia maculofa Park. Pulm. Italorum ad Buglossum accedens J. B. Symphytum maculofum five Pulmonaria latifolia C. B. Sage of Jerufalem of Pethlehem, Jerufalem Comfing.

Adies nittur alba, fibrofa, Hellebori, fed fibris rarioribus & quibusdam craffioribus, gultu admodum lento & viscido. Caulis angulosis, purpurascens, hirsutus, unus untentum sur rectus, reliquis primum germinantibus, alias plures ut in Buglosio. Folia alia statima radice exorta, conferta, per terram sparsa, alia caulem inacquali situ sine pediculo ampletentus, or longa, unciam lata, nervo medio per longum donata, in acuminatum mucronem delinenta, lant-

gine supra, infráque & in ambieu molli pubescentia; at adulto vere folia insignem acquirunt maggine lupra, intraque en acquirum mag-nuadinem, preferitim infinna, quippe que latitudine palmum fuperent, longitudine lefquipalmum, tenetique illa lanugine rigefeente hifpida redduntur. Summitati caulis (qui brevis eft, dodrantali aditudine) infident floculi ex pediculis (epiuncialibus & brevioribus multi limul juncti, interdum realtitutum) interdum re-flexi caudam Scorpionis æmulantes, ut Echii, è calicibus oblongis, striatis, hissutis, colore modò purflexi canami scorporus a contamina de comparato, mold violaceo, aliàs mixto purpuro-violaceo, idque in uno codenque ramo, in quinque lacinas duil. In calicis fundo fuccedunt femina quaterna Bigloffi feminibas fimilia.

Foliis variat (inquit C. Bauhinus) que alignando albis punctis & lituris notantur, aliquando iis Varieras. carent, & hac Pulmonaria folio non maculolo Cluf. Hanc Clufius pro diversa specie describit, à præ- symphytum carent, & new training pracipue differt foliis minùs amplis, nullis albicantibus maculis su erne infectis: re-mon maculo-colente tamen pracipue differt foliis minùs amplis, nullis albicantibus maculis su erne infectis: re-mon maculo-

linux enim nota conveniunt,

Lib. X.

Floribus est communiter cœruleo-rubentibus, rariùs albis. Pulmonaria speciem flore albo aliquot Pulmonaria annos in horto alui, que onnuibus fui partibus, fed pracipue folis, majoribus crat qu'un descripta, maculsso alles & maculis pluribus majoribusque notatis.

In selvis propè Coloniam Agrippinam hanc primò observavinus, postea in omnibus ferè monto. Lecus-65 dunctis prope Rhenum & circa Genevam.

Noftratibus pro olere in frequenti ufu est, Salviam Hierofolymitanam ac Bethlehemiticam appel. Vires & Ufus. lint. Pneumonica & cardiaca cenfetur. Confolidat & glutinat, Symphyti inftar.

This can pracipuus eft in ulceribus pulmonum, aliifque corundem affectibus, Phthifi, exputione fanguinis, &c. Extrinsecus in vulneribus.

Pulmonaria angustifolia 2. Clussi Gev. [potitis 3.] angustifolia caruleo store J.B. Symphytum ma-culosum stree Pulmonaria angustifolia carulea C.B.

Huic felis funt angulta & villis oblita, Buglossi sylvestris, Echive, aut Anchuse folis non absimilia, molliora tamen, neque tam aspero villo hirfuta, nullo pediculo prædita, sed medium caulem ampledentia, qui paulatim fuccrescens angulosus & hispidus, interdum nonnihil purpurascens, in nedalem tandem altitudinem excrescit, in cujus fastigio multi pentagoni caliculi, in quinque purpupeasing nations divisit & flabhufuti nafcuntur, continentes oblongos, concavos sonses. Bugloss hotels aut admonariae vulgaris floribus forma fimiles, qui per oras in quinque orbiculares ferè lacinis divis, colore antequam aperiantur ex purpura rubente, deinde quando explicati sunt, cœruleo aleò eleganti nitent, ut Gentianellæ vernæ floris venustatem si non superare, attamen proximè æago eigant ment, ut Gottalarie verite insta volletarie in not injectate, attiment proxime ambai videanite, odore attem nullo grati : i maturi decidunt integri, quenadmodum Bugloffi hottalis & fimilium flores, atq, caliculum inanem cum flylo & quaturo feminum rudimento relinquint, quod maturitate nigrum evadit, Echii aut Bugloffi vulgaris femini respondens. Adnascuntur deinde feundum caulis pedem alia hirfuta folia, angusta, palmaris aut amplioris longitudinis Echii aut
Anchus foliis latiora mollioráque: inter que (licet fieca fint) subsequente vere prodit caulis, suis venultis floribus onustus. Radix craffis carnosisque fibris prædita est, ut Pulmonaria maculoso folio, initio candicantibus, deinde vetuftate foris nigricantibus, dulci fapore.

Nascitur passim per Pannoniam & Austriam inferiorem in montanis & caeduis sylvis, & diutissi- Locus mè floret. Exilit primo vere, florumque congestorum thyrsum ferè ante folia promit.

. 2. Pulmonaria foliis Echii Ger. emac. rubro flore, foliis Echii J. B. angustifolia rubente caruleo flore C. B. angustifolia Park. parad.

Hoc genus iam descripto ferè fimile est, nifi crassiorem majorémque caulem, ac latiora folia haberet, & flores fimiliter, non ut illa cœruleos, sed pulcherrimè rubentes : alioqui & radice & tempe-

Huicomnino respondens, tum forma, tum amplitudine alia invenitur, cujus slores initio rubent, deinde cœruleum colorem faturatiorem contrahunt.

Crefcunt have duo genera ad caduarum fylvarum margines, umbrofis locis in Pannonia, & co-Locus. dem cum superiore tempore florent.

Pulmonariam foliis Echii invenit D. Goodyerus in syla quadam propè ades Holburienses, in faltu Nova Foresta dicto in agro Southamptonia.

CAP. II.

De Cynoglosso.

Ynogloffum κωόγλωων, à foliorum forma caninas imitante linguas dictum eft. Notz ejus funt femina afpera & lappacea, compressa.

A. 1. Cynogloffum vulgare J. B. majus vulgare C. B. Ger. Park. Breat Bounds Conque.

Nigra foris *radix*, intus alba, tota craffa, Rapam exiguam repræsentans toffert. Caules cramal odore magis gravi quam fapore, qui dulcedinem nonnullam fatuam linguæ offert. Caules cramal odore magis gravi quam fapore, qui dulcedinem nonnullam fatuam linguæ offert. Nigra foris radix, intus alba, tota crassa, Rapam exiguam repræsentans [Columnæ non magLocus

Post.

citer bicubitales, in ramos multos divifi, vetultate concavi, multa lanugine obliti: Folia longa&la citer bicubitales, in ramos muitos divin, vecturare concavi, muita iamigue conti. Poin iongach tiufcula primo anno, fecundo, ubi callem fert, firitda, actuminata, incana, mollia, langinofa, o dore gravi. Flore Bugloffi officinarum, colore fordide rubente, monopetali quidem, in quinque dore gravi. Hare Bugioni omematum, conce bottome indicate indicate in quantum in quantum fermenta aliquoulque divifi. [Columna Florer plani fere non cavi, venis purpurocenules tamen fegmenta aliquoulque divifi. [Columna Florer plani fere non cavi, venis purpurocenules tamen fegmenta aliquoulque divisit se dispersion con cavi, venis purpurocenules depicti fellulas effigrantes rotundis radiis, brevi admodum tubulo infidentes] è calice hufuto quanditati di calica d quepartito. Succedunt lappulæ quatuor, conis suis ad stylum in medio prominulum concurrentes. quepartito. Succedunt impinate quattor, comis in manifello de la constante de la compressa de in qua itidem (mm unicum. Flores & femina plerunque veríus unam partem nutant, & ingui pediculis uncialbus infident, quibus nullum apponitur folium. Folia alternatim cauli adnafeunum nulls intervenientibus pediculis.

HISTORIA PLANTARUM.

Ad vias locis incultis & ruderatis præsertim pinguioribus passim cernitur. Junio mense slore.

2. Cynoglossa vulgaris minor species & candidior J. B. minus sive pusillum Park.

Parvitate omnium partium & tomento candicante foliorum à vulgari distinguitur.

• 3. Cynoglossum maximum Lob. Park. maximum Belgicum C. B.

Occurrit in hortis Belgicis, foliis, floribus, semine, omnique sua parte duplo majus rubgui. Nobis visitetus superiori specie eadem, ob ubertatem soli luxuriam; ninh tamen temere assirmanus. Cynogloffum refrigerat & ficcat. Ufus cius in fiftendo fluxu alvi, gonorrhea & catarius cuo

Cynoglofium rerigerat & necat. One spirit interior subjects of cardial cue-cardis. Sanguini etiam fiftendo, & ad omnis generis vulnera & ulcera conducit. Matib. Ulcus mammarum in lotrice Tubingenfi fanatum vidi facili hoc remedio: Cynoglofsi in Vin.

& Aq. ana partibus aqualibus cocta lavetur ulcus, & imponantur folia. D. Soame ex observ, Jere-& Aq. and partibus equatious corea lavetur ucus, & importantur iona. D. comme to Objer, Jer-mix Matus Obf. 31. Unquentum ex tillus fucco cum melle & Terebinthina paratum adica antiqua maligna & fiftulofa valde extollir Hieron. Tragus: Idem & marifeis fanandis efficacifimum

Verum quia soporiferum est & narcosis virulentæ suspectum, rarissimè à practicis adhibetur. in.

Immerito fuspectum esse convincunt experimenta medicorum quorundam summa sidei &pensia, qui nobis retulerunt se ad ulcera & tumores eo sapius usos esse in cataplasmatis & emaillemanae. no cum fucceffu, atque etiamnum uti: intus etiam tuto fumi posse arguint Pilula de Cynogloso.

In ftrumis & fcrophulis Cynogloffe radicem tum intus in decocto, tum extra in cataplalmatis formi. fummo cum fuccessiu adhiberi solitam à quodam celeberrimo hujus Urbis [Londini] medico, um

fatis functo accepi. D. Ed. Hulle.

Ad Scrophulas, Radices in talcolas diffecentur, & suspendantur circa collum, novas adhibendo tertia quavis septimana. Retulit mihi amicus quidam, se noviste radices hasce suspensascirca collum pueruli cujuldam paupercula, cujus caput & linteamina pediculis featebant. Obfervatum policulos quidem radicum fectorem exofos procul aufugifle & fedes murafle, ferophulas obflinate iditifle, nec quod ille audiverit ils fanandis medicamentum successisse. Idem.

4. Cynogloffu montana maxima frigidarum regionum Col. Cynogloffum mont, maximum Patk Ao Sylvaticum rubente caule C. B.

Col

Radice mittur pedali & ampliore, fesquipollicem crafså, foris nigricante, intus verò primcandicante: Folia emittit longa, pedem superantia, palmum lata, Plantaginis latifoliæ forma, verum angustiora, & venisobliquis diftincta, petiolo crasso atque rubente herentia, hirsuta, exalbovirentia, atque in terram convexa que vetustiora, media vero crecta, tactu mollia. Maio mente custom emedio profert bipedalem, craffum, striatum, cavum, lanuginosum, rubentem, foliisundiqueden fis, rectis, angustioribus, semper decrescentibus ad flores usque circundatum, ita ut nihil caulis appareat: nervus verò medius à petiolo per folium rectus discurrens rubescit in omnibus. In summo verò & inter folorum cacumina fores apparent, oblongum & craftum velute ochum aut capimlum con-formantes rotundum, undique circumdipoliti, denfi, deorfum tendentes, radiis foliorum intermedi-is, qua alarum cum expanli funt flores initia erunt. Flores verò finguli calycem habent quinqueparoras, rectafque divifi fint, nec ampliùs dehifeentes, quorum pars interior calyce occultata, angultor est, oblonga latis atque albicans, intra quam seminum rudimenta insunt, quadripartita, longum apcem in medio habentia, quinque staminibus luteis concomitantibus, & ex flore se exerentibus: quare planta hujus globofum caput verficolor & venustum esticiunt: viridi namque colore sforum caly ces, flores ipli purpuro-rubente, framina verò luteo, atque foliola intermedia nervo rubente depida fint. Affare paulatin dehifeit, caule fe producente, florum globofum caput, larfunque divilous recipiens diverlam acquirit figuram, demque perficiente fe planta in brachia aldíque dividuur que tuor aut quinque, parum à le invicem distante ortu, ut ab codem ferè principio producte centem tur, in diverta tendentes, pedales, hirfutas, in quibus juxta imum fructum foliolum unicum confectur (quo à exteris Cynogloffis differt.) Fructus verò etti alternatim oriantur, per alas dipolitum versu sapins inveniuntur, storibus ab imo marcescentibus succedentes, petiolis tenuibus, digital los gitudine, intidentes, quadripartiti, depressi, ovali figura, echinati, fimul coharentes cruciaturi, quorum pars interior cruciatim harens in acutum definit. Pars fructuum superior plana, acutas craftioribus, munulque dentis & limbo circumfepta parum excrefente, ur aquam continere politificor rotunda, tota hilpida, dentioribus aculeis lappaceis, veftibus harentibus ficcatis, prater cam qua periolo haret que lavius eft. Fruêtus per maturitatem rufefcunt, medullà intus libro ex visà migricanto oblucto, fapore amarefcente, ficut & folia. Omnium maxima funt hujus finina, librorèque umbilico ac planiore. In frigilis tantum regionibus, Apenninis montibus excellis atque fummitatibus, Campoclarenti- Loem, um Matelio & Æquicolorum Rafeino sponte ortam observavimus.

5. Cynogloffum minus J. B. C. B. minus flore cæruleo Park. Cynogloffo minor montana ferotina altera Plinii Col. Cynog. pamilum Auftriacum alterum Clus.

Cos.

Radix huic parva, lignofis, dura, cortice craffo, fibris obliquis, longis, tenuibus, lignofis donata,
pullo colore, dulci fapore. Caulis tenuis, angulofus, hirfutus, fummum bipedalis, folia vefitus crepullo colore, de longitu i tribofocusi few a wearsh, pullo colore, longitus tribus de la colore del colore de la colore del la col pullo coloris.

single Soloris Alle Lithospermi ferè, virentib. mollib. hirsutic aspera, alba & longa oblitis, alternatim densè semidigitali spato harentibus; sapore amaro, è foliorum sinubus alia germina exeunt, parva. In fummo caulis in tres, quatuor vel quinque dividitur ramulos, femper obliquos, inunt, parvalus, bifidos aut trifidos, Scorpioidis modo incurvos, folis tenulus & hirlius velitos, alternatum utrinque poficis quamadmodum etiam florum & fructuum petioli in funmis virgulis ualternatur during de l'oponitrur. Flores putilli funt admodum, quam Echii Scorpiodis minores, cæruleo colo-reameno, brevi tubulo, ore quinquepartito, ftellulam intus luteam continentes: quibus decidentibus reament, bierr districtions of pulmana, quinquefoliata, lappacet, longis atque tenuibus aculeis armati, blongi, pyramidales, apice illo medio carentes: semina oblonga, ovalia, angusta, figura trigona, oblong, pyralmanas, present and careful and property of the production in the responsibility in the case of the production of the producti

Circa Moguntiam & Genevam Spontaneam invenimus. In Æquicolorum montibus frequens, Lovus

L. Ballanas name prantam ors point, primo lub titulo Cynogloffi medii: fecundò fub titulo Cynogloffi minoris. Parkinfonus quoque bis. 1. Sub titulo Cynogloffi minoris five pufilli. 2. Sub tit. Cynogloffi minoris flore cœruleo. C. Bauhinus hanc plantam bis ponit, primò sub titulo Cynoglossi medii: secundò sub titulo Cy-

6. Cynoglossum Creticum secundum Clusii J. B. Cret, alterum Ger. Cret. latifolium Park, Creticum latifolium fatidum C. B.

Primo anno, ex radice longa, infra digiti minimi craffitudinem confiftente, rarifque fibris per longitudinem sparlis prædità, crassiusculóque cortice foris susce amictà multa promit folia, palmum autamplius longa, unciam lata, humi fufa, mollia & tenui brevique lanugine tecta, nervo fatis craffolla perlongitudinem æqualiter fecante, inter quæ altero anno prodit caulis cubitalis aut amplior. finatus, firmus, rectus, molli lanugine obfitus, quem confuso ordine vestiunt folia jam dictis fimila, sed qua breviora fiunt quò propiùs ad summum caulem accedunt, ex viridi pallescentia. Summuscaulis in multos graciles ramos dividitur, fummo fastigio Scorpiuri aut Heliotropii majoris inflar inflexos, in quibus plurimi caliculi, quinque laciniis conflantes, unde flores emergunt primi na macoso, in quious putaria caucuri, quanque tactimis contiantes, tinte jares cinerguat primi [Closs] floribus breviores, illis tamen ampliores, in quinque lacinias orbiculares divifi, candicantis initio coloris fed multis tenuibus purpurafecuribus venis, [quae vetuffate in cœruleum colorem tranfeunt] ornati. Defluentibus floribus conspiciuntur in calyculis semina rugosa, aspera, è quorum medio prodit stylus.

Tota stirps ingrati odoris est, Junio storet: vivacem non esse arbitror. Hanc plantam omnino specie candem esse puto Cynoglossa alteri media: fructu cotylode seu

Lychnioide Col. Lector Botanicus descriptiones invicem conferat, & ipse judicet.

7. Cynoglossum fruetu umbilicato C. B. subrubente versicolore store Park. Cynoglossa altera media fructu κοτυλώδη five λυχειώδη Col. An Cynog. Creticum 2. Cluf?

Rodium habet tenuem, fibris divifam, lignofam, pullo colore, in plura capita interdum divifam. Caulem pedalem & sesquipedalem ad summum, teretem, solidum, lignosium, hirsutum, soliis vestitum alternatim politis, lata bali ablque petiolo hærentibus, in cacumine in tres ramulos divilum conttano nuttu cernuos ob florum & fructuum politum & naturam ; alios etiam interdum è foliorum fuperforum alls ramos profert. Flores edit parvos, supradictis minores admodum, colore surguente, saguineis lineis variegatos, centrum sive umbilicum hilari rubente colore insectum habentes. Freite majoris Cynogl. Imiles, umblicati, cavi latiore umblico, elatiore limbo circumfepiente, nec confo ut in aliis, fed tenuiore, lucernarum effigient imitante; Semen non deprefium aut planum, led pyriforme & parum compressim continet, sapore amaricante.

In Valuenfium Anversa oppidi montibus corúmque radicibus nec alibi à Columna reperta est. Locus, Maio florida cacumine & fructu prægnans invenitur, æftate perficitur & deperditur.

A. 8. Cynogloffa folio virenti J. B. Cynogloffam minus folio virente Ger. Cynogl, femper virens C. B. Park. An Cynogloffa media altera virente folio, rubro flore montana frigidarum regionum Col?

Coults aliquot ex radice pollicari, nigra foris, intus alba, lignofa [craffo tortice Bugloffi Col.]

Appre vificido se ingrato [parum amaro Col.] crigit bicubitales, rectos, hirfutos, in alas divifos, albito income saltos inanes. Felta forma quadem fune Cynogl, vulgaris, fuperne lato virore fiplendentas, glabra & tadu molha, alicubi etiam molli larugine obitta, inferne albidiora, hirfuta & afpera, odore nullo, sapore fatuo. Flores ut in Vulgari ferruginei, rubentesve, parvi in quinque lacinias divis, e. cibus totidem parvis & rubentibus è calice hirfuto quinquefolio, in atrovirente purpurantéve.

HISTORIA PLANTARUM.

Lucus Varietas. Tempus.

Locus.

In viis publicis in Essexia circa Braxted vicum, intérque Withamiam & Kelvedon copiose office Cynoglossa media virente folio Col. ab hac magnitudine florum differt, qui duplo fere maco Intiorésque sunt quam Cynoglossi vulgaris.

Floret Aprili & Maio, semen Julio maturat, deinde perit planta.

9. Cynoglossa media, argentea, Apula, campestris calidarum regionum Col. Cynoglossum Cruism angultifolium Park? Creticum argenteo angusto folio C. B? Creticum 1. Ger?

Cal

E radice Bugloffi modo fusca, minore [longa, fingulari, candicante, crasso & succulento conta Extracte Buglotti modo turca, immor Livings, inguan datatement service contunaci, rais temba obductă, funina tamen cure lubfufca, minimi digiri craffitudine, fractu contunaci, rais temba fibris per totam longitudinem practită Cluf.] caules edit plures, pedales rotundos, fubrulenes, lufutos, alis in fummo divisos, in quarum finubus flores fingulares oblongis petiolis donati infunt, pri mum emicantes, fed in fummo per ramulos coacervati e foliorum finubus exeuntes deorfum foedan. tes calveibus adhue conclufi, quorum imi particulatim florere incipiunt, atque ex basi quinquesolian prodeunt Martio, oblongi, cavi, Cerinthes modo, longum habentes tubulum candicantem, inquin prodeunt Martio, obtoingt, Carl, Calinton mondy, original materials and a superial superial graph of the marting development of the colors fundamental marting from the marting from the colors fundaments of the marting from the ris coloris] Semina fingulis floribus fuccedunt quaterna lappacea, crassioribus aculeis armata, sedon rum in superiore parte cava, non autem limbo distincto umbilicata ut in præcedente, que seconti, naciter vestibus adhærent [Clusio semina vulgaris seminibus minora, cùm Columna express affe naciter vertibus adurerent (Londo tenima vugaris eminosiminos), com Comunicações din-met majora elle [Folia est muleis femigodalbus, digital latitudine, lanuquie densă, miniz, noil argenteo colore [plendente oblitis, carnofis, mollibus, gravi odore, guitu ficco amatum or femigen-

Aprili mense semina perficit. In sabulosis oritur locis, Cirinola Apulia, calida regionis,

Differre videtur foecie à Cynogloffo Cretico 1. Cluf. fiquidem flores hujus longum habentubulum candicantem cum illius Cynog. Vulgaris floribus formà fimiles funt, deinde illius femina vulgaris fe. minibus minora funt, hujus autem craffiora craffioribus aculeis. Tandem hanc hyemegemmar, femperque virere feribit Columna, Clussana autem planta semine sponte deciduo conservata el.

D. Magnol non separat Cynoglossi vulgaris speciem minorem & candidiorem J. B. à Cynogloss

Cretico argenteo angulto folio C. B. i. c. Cretico 1. Cluf. cujus fententia & nos libenter subscribina

10. Cynoglossa media montana incana, angustifol altera, store globoso, frigidarum regimum (A) Cynogloflum globofo flore C. B. medium montanum angustifolium Park,

Ex radice perenni, pedali, pollicari craffitie, nuda, folida, craffo cortice nigrefeente, nervointus lignofo, fapore ingrato, Folia exeunt, cum primo germinat exigua, Olea angultiora & acustius lignofo, fapore ingrato, Folia exeunt, cum primo germinat exigua, Olea angultiora & acustius lignofo, fapore ingrato, Folia exeunt, cum primo germinat exigua, Olea angultiora & acustius lignofo, fapore ingrato, Folia exeunt, cum primo germinat exigua, Olea angultiora & acustius lignofo, fapore ingratora executive primo germinat exigua, Olea angultiora & acustius lignofo, fapore ingratora executive primo germinat exigua. ora, postea Veris fine & Alstate semipedalia & majora, digitali latitudine in medio, namutimone acuminata funt, recta, carnofa, molli lanugine incana admodum, petiolo & nervo ribente perlongum difcurrente. Caulis Maio producitur, foliis undequaque vestutus densis, hirfutionists, in imo latis, in acutum definentibus lanceæ modo, ut nihil stipitis conspici possit, semipedalis, in summo globulum feu spheram habens, mali magnitudine, incanam, foliolis pufillis lanosis admodum & figeomiam teu piraran nateurs, man maginatune, maanti, rotous punns ranoum a proba rubantibus cavis, dentis, favorum cellulas exprimentibus, rubente Cinnabaris colore, unique laboratam, oculis admodum gratam. Flores finguli edicem habent lanoftorem, ipit veò laitos fint allis atque majores, magis aperti, nec admodum cavi, longo tubulo etiam, fed Maximz mimni, infidentes, ac intus fiellulam nigriore colore, ut Vulgaris, habontes: qui caule faproducemelnio in diversa juxta ramulorum productiones tendunt. Ramuli verò tres non raro quinque inven-untut in pedalis caulis summo ex codem principio initium ducentes, in quibus, ut in Maxim, è sinu folioli exit petiolus oblongus fructum fultinens. Fructus autem alternatim non unico verludifpoliti sunt, in calicibus angustifoliis, minores quam Maxima rotundiorésque, umbilicum admodum parvum habentes, minúfque hirfutam planiciem internam, quam in reliquis laviorem : atque limbus non in laterum extremo, fed fupra convexam partem positus est. Junio perficitur. Folia parum amara & adftringentia. Medulla fructus amarefeit. Radix in fummo pilofa è foliotum de

Acquicolorum montibus Cornino dictis & fimilibus excelfis & frigidis, locis nudis, faxofis fine arboribus provenit.

CAP. III.

De Boragine

Orago dicta videtur à Corago, una litera variata. Corago autem Lucanis apud Apuleium hae herba dicitur, quod cordis affectibus quam maxime opituletur. Hinc tritus ille verli-

Dicit Borrago, gaudia semper ago,

Etymon

Fremon hoc improbat C. Hofmannus, nec tamen melius ejus loco fubflituit. Humanota funt femina rugofa, flores stellati laciniis acutis, apicibus in umbonem acutum coeun-

Borago floribus caruleis & albis J. B. Buglossum latifolium, Borrago C. B. Borago bortensis Ger. Borago Park. 2502rane.

thirma est planta, & quæ ægrè se humo tollat: Radix alba, digitali crassitudine, mansu viscida, Infina ett pianta, « qua agre te numo tonat: Kaans anoa, ongitan craintudine, maniu vitedia. Edia lata, fubrotinda, alpera, rugofa ac plicata, per terram fparla, eminentibus pullis tenniffimif-que aculeis. Caulis lufpidus, teres, inanis, cubitalis, ramis brachiatis. Flors ameeni, ftellati, ra-data quinque folionum acuminatorum ferie explicati, umbone medio è quinque apicibus nigricandata dimique aprinde a tive, vel albo. N. B. Flores quamvis pentapetali videantur, revera monopetali funt, fegmentis tee, et auto. Trois quantus penapetan vucantur, revera monopetan unt, tegmentis foliorum amulis ad ungues coalefeentibus, ut flores integri decidant: pediculis uncialibus, & fefeuntis infident, purpurantibus & deorfum incurvatis. Florum furculi, antequam aperiantur flores, reflectuntur feu contorquentur cauda Scorpii in modum, bino ordine fiti, ut in reliquis hujus generis. Singulis floribus quaterna fuccedunt femina, magna, firiata, bafilata, mucrone acuto, per maturitatem nigricantia.

Boraginem fylvestrem tenuifoliam Tabernæ-montani C. Bauhinus à vulgari Boragine non separat.

nec nos leparandam putamus.

Cordialis est è practipuis. Flores inter quatuor cordiales famosos recensentur. Aqua destillata Vires necnon conserva ex floribus tribuunt vim roborandi cor, lipopfychiam removendi, lætitiam melancholicis excitandi, ac fanguinem depurandi. Hinc non defunt qui Boraginem Homericam Ne-penthen effe flatuant, cujus scilicet succo Homerus vino immisso tristitiam discuti, & malorum omnium oblivionem induci scriptum reliquerit. J. B.

Tragus laudat aquam in inflammationibus oculorum, repellentis scilicet loco. Mihi aqua destillata probatur in omnibus febribus, ut & flores Saccharo conditi. J. B.

Milia alia del mana producti a managara con alifone venenis fruftra adhiberi fe novisse affirmat.

In suppressione mensium nonnullis Arcanum est Conserva Boraginis in vino albo tenui soluta.

D. Soame ex Observ. Jerem. Martii. Obs. 50.

CAP. IV.

De Buglosso.

🗖 Uglossum à similitudine foliorum dictum est, quæ tum figurá suâ, tum scabritie linguam bubulam reorasfentant. Ejus note funt femina rugofa, flores in quinque fegmenta obtufa feu orbiculata ex-

1. Buglossum vulgare J.B. Park. angustifolium majus C.B. Buglossa vulgaris Ger. 25w

Caulu ex cadem radice plures exferit fesquicubitales & bicubitales, teretes, pilis rigidulis asperos, summa parte ramosos, quibus absque podiculis adnascuntur Folia crebra, angusta, oblonga, ex virid glauca, non ut Boraginis rugola, in acutum mucronem desinentia, consimilibus pilis utrinque bristate, admargines æqualia. Ex alis foliorum & interdum ad eorum latus, aut inferius superius re paulo oriuntur ramuli. Flores in saftiguis caulis & ramorum, è calice quinque oblongis, angusta cuita pilos existis pilosis, segmentis composito exeunt, Boraginis minores, monopetali, è tubulo oblongo in ammanda cui con control con in quinque segmenta obtusa seu orbiculata, è caruleo purpurascentia, & toridem solia imitantia, dish; umbone medio obtufo, villoso, quinque staminibus composito. Stylus oblongus ex imo calics fundo enascitur, quem circumstant quatuor semina, per maturitatem pulla, rugosa, in acutum muconem al altus spectantem fathguata. Summittates caulium & calices forum purpurascunt.

Surch Rosferi antequam flores expanduntur reflectuntur seu contorquentur cauda Scorpii in modum. Radio in multos annos vivax, foris nigra, intús alba, gustu lento.

In horis noth's Junio & Julio mensibus stores, & deinceps per totam aftatem. Folia hyeme pe- Locus, reunt, vere primo nova crumpunt, Multis Gormaniæ in locis sponte exit, ut tradit J. Bauhinus, v.g in Allaria inter Brislacum & Etsesheimiam. Nos circa Messana Siciliæ observavimus spontaneum, J. Bauhinus propè Monspelium & Frontignanam.

Lallem obtinet virse quas Borrago. Flores scilicer infignem habeneuting at Melancholicis & hy-Vires. pochondriacis affectibus. S. Pauli Quadripartit. Botan. Clas. 2, p. 27, 28 Sintt è numero quatuor Florum cordialium.

Epilepham desperatam curabat quidam (lingua & ore illito) potu continuo Vini & florum Buglosse per semestre integrum mandato. D. Soame ex observationibus Jerem. Martis à Velschio edi-115, Obl. 12.

2. Buglof-

Locus.

Lecus.

Lecus.

2. Buglossum angustifolium Lob. angustifolium minus C.B. vulgare angustifolium minus J.B. minus

HISTORIA PLANTARUM.

Magnitudine à pracedenti differt, foliis fimiliter longis, hispidis, sed contractioribus, floribus minoribus albis vel purpurafeentibus, interim caulis altitudine parum aut nihil cedit interdum: Trago normus and trago brevior, angultior, accuminatior, acquoad omnia magis exigua eft, semine presertim, quod & ma previor, anguruor, acummator, acquissa outina imagis estas alla cerulei. Hanc speciem J. Bangis nigricat: Flores similes, sique nonnulli purpurei, perpetuo, alia cerulei. Hanc speciem J. Banhinus Buglossum angustiore folio, flore minore appellat, cujus duplex genus à Fuchsio habit unum purpureum colore Violæ aut Anchufæ; alterum flore albo.

Ad vias & in agrorum marginibus in Italia, Gallia, Germania fubinde occurrit; foliis anguftio.

ribus, floribus minoribus,, nigro-purpureis.

Buglossum sylvestre majus nigrum C. B. sylv. majus slore nigro Park.

Cum sola partium omnium magnitudine, & floris colore nigro-purpurco à pracedente differe dicatur, non est cur specie distinctum faciamus.

A. 3. Buglossá szlvestris minor Ger. cmac. Buglossum szlvestre minus C. B. Park. Echium Fuchsi five Berago szlvestris J. B. Small wild Dugloss.

Raduce donata est albă, simplici, longă, raris filamentis fibrată: ex cujus capite plures prodeur: caules dodiantales & cubitales au criam altiores, hirfuri, asperi, ramoti, fragiles. Fedia Echii, na. gis hispida, finuosa, alternatim posita, sapore fatuo; illa verò è quorum alis egrediuntur sorsber gis mipida, imuoia, aucinauni ponia, iapore iaduo, ina vero e quorum aus sgrouniau mosbio viufcula, triangula, lata bali cauli adnata in acutum mucronem definunti. Flora in fluminianhas caulis & ramorum ex ahs foliorum egrediuntur fingulis finguli, pediculis breviffinis infidentes, è calue Inrituto quinquepartito. Flores autem ipfi exigui, monopetali è longo tubo incurvo in quin que subrotunda segmenta partiti pallide cœrulei. Stylus in flore penitus occultatur: Stamina brevia & velut lanuginosa umbilicum florisconstituunt. Summitates caulium & ramorum floriscre floribus nondum explicatis contorquent fele cauda Scorpii in modum, ut in hujus generis reliquis. Singulis flosculis quatuor in calice succedunt semma nuda, Echii, rugosa & per maturitatem nigra, latabali, acuto apice.

Inter fegetes & in arvis requietis paffim oritur.

4. Buglossan folio Boraginis Hispanicum J. B. Borago semper wirens Park. Ger. Buglossum laishium semper wiren C. B. Ever-green Dograge.

Bicubitales & altiores attollit caules, fiftulofos, angulofos, hispidos, asperósque, nec in ramos di-Bicubitales & attoires attolite antes, intentions, anguiotos, mipatos, apperoique, nee in innosations. Folia Boraginis rugofa & afpiera, fipinis mollioribus quaim in Boragiue & Bugliola, adiciem longo, in caulibus millo pediculo donata, acuta, praefertim in caulibus, qua verò propre terram infima funt magis rotunda exiftunt, albique punctis maculofà, multò latiora, & non ta brevia ut in Bugloffo vulgari majori; ex quorum alis pediculi hirfut fextantales aut quadamals furriguntur, duobus folis circa faftigium donati; inter qua flores emicant cecrulei, Bugloffi emil, funcio de la lationation de la lationatic montante de la l fed calice breviore & velut fellili, non una se explicantes, quinquepartiti. Flosculis singulis succedunt femina quaterna ut in lujus generis reliquis, Boraginis feminibus paria & fimilia. Radaccal fa, adnatis donata, cortice nigro denfiufculo obtecta, intus alba, fapore lento & viscido. Est hac (ut puto) Borago Echioides Alpin. exot. quamvis icon non bene responder.

* 5. Buglossium sylvestre minus alterum & asperius C. B. sylv. minus alterum Park.

Folia huic quam Bugloffo sylv. minori asperiora, acutiora; flores in summis ramulis Galeople os fimiliores, quam præcedentium cujuflibet; colore in plerifque plantis purpureo, in nonnallis

Aliam adhuc Bugloffi fylveftris speciem constituit C. Bauhinus, quam Bugloffum fyl. terium vo-Bugloffum 556. 3. C. B. cat, & pradicto finishem esse ait, sed non candem.

> 6. Berrago minor herbariorum Park. Symphytum minus Boraginis facie C. B. parvum Boraginis facie Ger. emac. pumilum repens, five Borrego minima herbariorum J. B.

Multa a radice emittit felia, Pulmonaria maculosa persimilia, verum non maculosa, minora, acaminata, intenfius viridia, longis pediculis fulta. Caules tenues, dimidium pedem altrudine vir excedentes, paucis folis veltiti, floculos fultinentes ceruleos, quinquepartitos, feginentis fubronis. dis, Buglotti quam Boragims fimiliores, nullis in umbilico filamentis, fuo quifque pediculo oblongo nixi, quorum qui nondum explicati funt Heliotropii in modum deorfum inflectuntur. Radix palla, Ulmaria aut Pulmonaria fibris implexa. Sapor planta cum acrimonia quadam mucilaginolis. Locus natalis nobis nondum innotuit.

17. Buglessum procumbens annuum pullo minimo flore Moril. Prælud. Borago sylvestris annua Cres tica Zanoni. Buglossum annuum pullo slore minimo vesicarium.

E radice simplici, alba, nune unum nune plures emittit caules, angulosos, hirsutos, solidos, infirmos, & vix le fustinentes, dodrantales au altiores in solo lato, folius vestitos crebris, alternatin politis, fescunciam aut duas uncias longis, femunciam latis, fine pediculis caulibus adnatis, à lata politis, jecunicam nucronem fenfim angultatis, lanugine molli incana brevi pubelicentibus; lubafigeros bati in acutum nucronem fenfim angultatis, lanugine molli incana brevi pubelicentibus; lubafigeros 8. ramolos. In funnius caulibus & ramulis ex alis foliorum exeunt flofath in calicibus turgidulis, hirfutis, firtatis, margine in quinque acuta fegmenta profundè cieffo, pediculis brevibus infidentes, monopetali, perexigui, è calicibus vix apparentes, colore pullo, è fimplier tubo in quinque tibromonopeans particularly monopeans are a superior and a superior construction in quinque tuora-tunda fementa expansi. Flore dilapio aut marcefeente calices in vofetada turgidulas extume-feant, Solani halicacabi fore modo, inque eartim fundis quatuor femina flylum circumitant, lata bali calici adnata, ut in hujus generis reliquis, rugola, per maturitatem ruffa, galeam figgraf fuâ imitata. Summitates plantæ in apricis rubefeunt, & flofeulis nondum explicatis reflectuntur ut in

Apud nos hyeme corrumpitur & femine deciduo fe quotannis renovat. Echii pullo flore Clufian radix oblonga nunimi digiti craffitudinem interdum aquat foris, fuíca, paucífque tenulus tibris pradita, capite unde caulis prodit extuberante, & pracedentis anni caulis yestigia servante. Certè nec figura, nec descriptio Clusii planta nostra convenit, ut constet Clusianam à nostra diversam

elle: cujus ergo Hiftoriam è Clutio dabimus.

* 8. Echium pullo flore Ger. Cluf. Park. filveftre lanuginofum C. B.

Pedalem habet caulem, fliratum, villosum, foliis Echii aut Buglossi sylvestris, molli lanugine prædits, & maquali fitti ipfum ambientibus ornatum, fuperiore parte in multas alas divifum, qua deinde in breves tamulos less findentes, multis folcular concavis, extrema parte in quinque cerenulas diviss, coloréque ex atro-purpurascente praeditis, onulta sunt, qui è vasculis molli lanugine hirsuitis, & inter folia latentibus prodeunt. Semen ut in hujufmodi generis plantis Viperino capiti fimile. Ra-An oblonga, minimi digiti cuaffitudinem interdum æquat, foris fusca, paucísque tenuibus fibris pradita, capite unde caulis prodit extuberante, & præcedentis anni caulis vestigia servante. Præmanía folia nullum initio manifestum saporem peculiarem præbent, sed postea nonnihil acrimonie habere deprehenduntur.

Crefeit multis locis Vienna vicinis, tota etiam inferiore Austria, & Pannonia parte, ficcioribus Locus pais & gramineis locis ad collium radices atque in iptis collibus nudis, & tenui duntaxat gramine oblitis. Floret Maio.

9. Buglossum Lustanicum bullatis foliis Moris prælud. Borago muralis variegata flore odorato Cretica Zanoni.

Folia, fi feratur Antumno, excunte hyeme profert viridia, bullis albis eleganter conspersa : è quotum medio exit cantis dodrantalis, aliquando pedalis, per terram firatus, in fummuate fufti-nens fires eleganter coernicos, parvos, quadripartitos, quibus deciduis fuecedunt (cimina viperini capitis amula, aliorum Bugloflorum more.

Hujus eft & alia varietas, priori in omnibus finilis, nifi quòd flores edat rubros, ftriis albis ele-ganter pidos. In muris urbis Candia in iplis petrarum filluris oriri dicitur.

Pleniorem omnium hujus planta: partium descriptionem vide apud Jac. Zanoni in Historia Bo-

tanica Italicè conferinta.

Hujus varietatem in monte Hymetro propè Athenas invenit D. Georg. Wheeler. Vide Itinerar. lib. 6. pag. 415.

10. Borago sylvestris Cretica perennis slore rubro cremesino Zanoni. An Buglossa tertia Matth? Echium Creticum Alpin. exot.

Perennis est planta, à radice satis longa, coloris Castanea, fibris tenuibus albicantibus cincta folicom cespitem emittit partim humi stratorum, partim crectorum: sunt autem ea palmum circiter longa, duos digitos transversos lata, superne in viridi albicantia, subtus pallida, pilis tenuibus obsita. unel & caulis, tenera, succulenta, tactu aspera, nervo inferius elevato, superne in sulcum depello, medium percurrente. Horum in medio extrigit caulus, lefquicubitalis, crees, afper, tenax ut non impatur inflexus, medulla viridi, fuecosa farctus, folis nullo ordine positis, sine pediculis adnais vestinis, ramosus: in summis canlibus & ramulis flores in longis spicis cauda Scorpii in modum reflexis, tra reliquis congeneralus, valgaris Buglothe figura (de mulcò minores, colore rubro fan-gunco, hilari afpectu, in quinque foliola [potus fegmenta] divifi, medium uniufcujufque occu-pante umblico quinqueparitio, coloris cœrulei. Semen flori fuccedit quale penultimo in loco deferiptæ, sed paullo minus, & nigricans.

Hac planta Matthiolo in Comm. cum magnis figuris depicta videtur sub título Buglossa tertia; Alpino etiam descripta & depicta in Exoticis sub nomine Echn Cretici. Consule si placet Autores dictos, & Jacobum Zanoni, & vide an rationes à Zanono allatæ demonstrent hanc effe diversam

ab illis (pecien).

7. Buzlossum

11. Buglossa affinis semine cotylode seu umbilicato. Linum umbilicatum Park. App. Denug Union.

Park.

496

Locus.

Locus.

Unes.

Annua est planta cauliculos exserens graciles, canescentes superius ramosos, foliis aliquot oblon-Annua eft planta cauliculos exterens gracues, cancicentes imperius i annoso, jourir auquot oblongis, glaucis feu albentibus, mollibus, alternatum politis veltitis, quam Lini fylveltris latioribus x craffioribus vefitios. Exalis foliorum fingulorum finguli plerunque execum flores candidi, monoperali quidem, fed in quinque fegmenta fubrotunda confique diviti ut pentapetali videatum, quibus configues de la configue divideatum, quibus configues de la configue divideatum quibus configues de la configue divideatum quibus configues de la configue divideatum quibus configues de la configue de la fuccedant in fundo calycis femina quaterna, codem fitu quo in Cynogloffa, verum non alpera fal rugofa tantum, & cotylode feu umbilicata.

Lufitanica originis effe dicitur.

CAP. V.

De Anchufa.

Гхин Фод то й ххин, quòd vim suffocatoriam habeat dicta videtur: Aliis verò à florido 12. dicis colore, figuidem 'Ayxistir est fuco illinere, quod nobis non probatur, cum 'Ayre σίζεθω fit potius ab "Αγχεσα.

Anchufa ab Echio, Lycopfide, Bugloffa, aliffque congeneribus radicis fanguineo fucco quo manus inticiuntur, Dioscoride monente, differt.

1. Anchusa angustifolia C. B. lignosior angustifolia Lob. Park. minor lignosior J. B. Item, Liba. notidis species Rondeletio cjuldem. Anchusa 4. Ger.

Lignofus eft frutex, pedalis aut cubitalis, radice subruffa, robusta; stolonibus rigidis, Roismanini textura, alioqui glabris, fed minoribus ramis hirfutis, per quos folia Hyffopi Arabum folis paria: alia Thymi Cretici capituli foliorum modo latiora, hirfuta, afpera, dura, ex codem punho sepenumero plura, quorum unum reliquis longius multò, nervo unico per singula secundum lonpatudinen decurrente, nullo feu dore, feu fapore. Florer extremis harent ramulis, ex oblongo ta-bulo in calathifeum quinquepartitum, ad Primulæ veris imitationem explicati, colore purpuro, (Clufio intense ceruleo.) Semina Echii aut Buglofli, fatis magna, colore cinereo. Summe virga Scorpiuri inftar incurvantur.

In collibus sterilioribus agri Monspeliens. v. g. aux Garigues, propè Castelneuf, &c.

C. Baulino Anchufam minorem lignofiorem Lobelii candem cum Tragorigano notho Dalechampir plantam flatuenti affentior, quicquid reclamet J. Bauhinus. Magnitudine plurimum variat : A Lobelio enim deteribitur, cauliculis felquipalmaribus, &c.

Radix, detractà fumma cute nigricante, rubefeit Clufio.
Hae proculdubio planta est quam Pr. Alpinus lib. de Exot. titulo Anchuse arborez describt & depingit.

2. Anchufa Monfpeliana J. B. minor feu Alcibiadion wel onochiles ejuldem. Puniceis floribn C. B. Anchufa Alcibiadion Ger. minor purpurea Park.

Craffam long imque habet radicem lignofam, rubram, roseo colore tingentem. Caules dodrantales, hirti, per quos [ut & à radicis capite] folia Echii, rigidis pilis obfita, unciam unam aut alternu longa. Flores extremis harent ramulis conferti, purpurafeentes, longiuleuli: Semen lequitur fublongum, emercum. Sapor Bugloffi non ingratus, acrior tamen & ficcior. In colle arenoso inter Gramontiam sylvam & Caltrum novum non procul Monspelio spontaneam

Locus.

C. Buthinus Anchulum 3. Cam. epit ab hac specie diversam facit, quàm recèt ipse viderit. De Anchusa viribus qua Veteres habent apud ipsos videri possum. Radix olco soluta rubo colore tingit. Antique mulieres pro fuco seu pigmento ea uti solebant. Petroleo infusam & ilham ad vulnera recentia & puncturas commendant.

3. Anchusa Echii foliis & floribus C. B. max. Gallice & Anglice, floribus Echii non dissimilian, cornless, ad puniceum vergentibus J. B.

Qua Colys & onocleia vocatur, maxima, frequentiffima Gallie & Anglie arvis letis, fed glareds vel agaillotis. Radix intus ligneo corculo, libro, corticéque craffiore anueta, fanguineo fueco, fartalinove digito, in ficiente, digitum aquat, fefquipalmum longa, guftu Bugloffa. Folia copiola Lehii aut Buglolle angultifolies, langune fpinola, incana, ecfpti incumbentia. Caulii plurimin fingulari, rotutdus, fquaber, cubitalis, thyrlulis florum cuerules ad punicum vergentibus, Edu non diffimilibes. Somen exiguum, oblongum, pullum.

Nihil video in hac descriptione quod non conveniat Anchusa Monspeliaca: cumque Lobelius hanc Angus avis acus riequenciumam icribat; nobis autem nihil inquam finile inventium in Angla at ab alis oftenfum elt, judicet Lector que fides Lobelio habenda fit, & annon potius statuendum, inne quoque Anchute frectem Monspeliacæ eandem este, seu Anchusam Monspeliacam sub hoc etam titulo descriptam este Lobelio. Ninii viaco in ina dolori gaod non conventat Anciana Monipenaca: cumque Lobeius hanc Anglia arvis latis frequentifimam feribat: nobis autem nibil unquam fimile inventum in An-

. 2. Anchusa flore albo aut pallido Clusii, J. B. Anchusa lutea majoris varietas C. B.

Numerola huic funt folia, palmaris longitudinis valdè angusta, & pungente lanugine hirfuta; è quorum medio caulis allurgit secundo anno (primo enim a sauxo est) pedalis, interdum etiam cubulis, crassiulculus, firmus, hirtus, in multos ramos divisus, in quibus breviora multò hispidaque fobalis, crassiulculus, firmus, hirtus, in multos ramos divisus, in quibus breviora multò hispidaque fobalis. batis, cramicans, in mes, in mes, in mutos rainos uvitus, in quibus breviora muto hipidaque fo-la. Extrema ramis prodeunt è vaginulis hirluits & alperis fores, symphyti majoris floribus quodam-nolo fimiles, albi aut ex albo nonnihil pallefectues (ive a) espesadan, in angulos quinque divifi: qui-ba dicallis fenera vaginulis confipcitur viperino capiti aut ischi femini fimile. Radix minimi di-git raffindinen aquat, nigraque cure recha est, qua fubbata omnino rubet, & elegantistimo cofore inficit: adeò autem carnosa est ut radicum vulgaris Buglossi instar condiri possir, dulcis tamen

In plerifque Pannoniæ Austriæque ficeis ac aridis locis nascitur.

4. Anchufa lutea J. B. Ger. lutea major Park, C. B. major floribus luteis I. B. Wellow 2013

Sanguineo fucco plenam habet radicem, perinde ut Onochiles: caulem hispidum, pedalem vel etiam majorem, tenuiorem, folia per ramos breviora, pari tamen latitudine: flores in cacumine congellos, & spicam ferè imitatos, concavos, Symphyti majoris, exiliores, luteos: semen Echio simile, nitidum, cinereum, punctulis nigris notatum, sed triangulum & mucronatum, rostelli aviculæ

Inagris fterilioribus Lugduno non longè, qua Genevam itur observavinus; J. Bauhinus inter Locus. Viennam & Lugdunum invenus, & in montibus Euganeis Junio florentem.

. S. Anchusa lutea minor C.B. J.B. Pavk. Anchusa echioides lutea Cerinthes flore montana Col. Symphytum angustifolium Apulum Park.

Radicem Maio mense rubentem observavimus in tenellis : in vetustioribus verò lignosa est. longa magna respectu planta; foris nigra, corticosa se pilosa; ex qua multi veluti supini, elati fruti-cant in orbem, rubentes, sesquipedales ad summum ramuli, hirsutie obsiti alba, aspera, quemadmodum & folia, qua angusta, Anchusa Alcibiadis, minora, Linaria, ferè tres uncias longa, multa um a tona, que anguata, Anciente Ariobaus, filmora, Emaria, fore tes inicias longa, muita curca radicis caput, in terram convexa, (multa enim germina è vetulta radice oriuntur,) que in caulbus fiunt majora & circa funmum lattora, fempérque breviora. Flores verò in caulium funmo (qui bifurcati funt & incurvi Scorpiuri modo) emicant, ab imo incipientes: Primò verò in ipfo chambarum divaricationis angulo, oblongi, melleo fucco intus Cerinthes modo, cavi, lurei, parum circum ora ventricofi acque angulofi, in quinque lacinias parvas ora divisa habentes, ex quorum centro longus apex prodit, qui medius est inter semina quatuor in imo concepta, angulosa, rostrata, sed nitida, lavia, colore corticis Castanea, qua demum intra oblongos, hirsutos, quinquepartitos colicu alternation dispositos per caulium summitates tunc erectas perficiuntur Æstate. Planta est

Maio floret. Saxofis Æquicolorum montibus Meridiei expositis oritur.

Locus &

6. Anchusa humilis Alpin, exot, humilis Cretica Park.

Ab una radice longa, pollicari crassitie, in extremum sensim ac sensim gracilescente, rubescente colore, magnitudine & figura radici Cardui pinea maxime fimili, in terram oblique acta, plures fucules, l'emidigito longos producit, utrinque folisi longis, albis, Anchula proximis, sed mino * Vidente esse ibus denssistime undique vestitos; acque in summicato ipsorum siores rubri, ad purpureum incli-error Typonanes, in suis parvis calycibus spectantur, Anchusa majores figură colutea vessicaria, à quibus se-graph pro Semina producuntur thecis parvis, oblongis, asperis, albicantibus. Radix tempore astatis succo rubro mipede.

In locis montofis & fylvis Cretæ infulæ nascitur.

turge, que manus rubro colore inficit.

Anchula arborea Alpin, Park.

Descriptionem vide apud Alpinum. Eadem videtur Anchusæ angustifoliæ C. B.

Uuz

CAP.

CAP. VI.

De Echio.

Chium, Exo, à figura feminis capiti viperino fimilis proculdubio dictum est; Hine come churam capiunt ad viperarum alioni capita viperarum protestato actività del churam capiunt ad viperarum alioni capita capiunt ad viperarum alioni capita capita principio in latum expanfo, superiore parte longiùs excurrente; inferiore breviore à reliquis Asperifoliis distinguitur,

Buglossum Echioides Indicum, Convolvuli carulei minoris folio Breynii.

E radice caules prodeunt pedales & majores, rotundi, angulofi, virides, leniter hirfuti; quo folia bina, petiolis ferè carentia, l'emper fibi mutuò oppolita cingunt, Convolvuli cœrulei pereginic. B. foliis forma, magnitudine & hirfutie respondentia; ex quorum alis utrinque ramulus sessenzialis. pertenuis emergit, floribus ternis, fenis, vel pluribus, Bugloffi & Echii faciem mediam obtinentibus cœrulo-purpureis, ex calycibus hirfutis, quinquepartitis emicantibus, fecundum longitudinem fene quadam digeftis onuftus.

nadam eigerus omutus. Ex infula Zeilan habuit descriptionis Autor Jac. Breynius. Ephemer, German. Ann. 4 & 6.

Obferv. 139.

Locue.

Locus.

Vnes.

Locus.

Lecus.

A. 1. Echum vulgare J. B. C. B. Park. Ger. emac. Dipers Buniofs.

Caulibus est sessioni altioribus, hispidis, punctis nigris notatis, solidis, teretibus, folia crebis, nullo ordine politis vestitis, ab imo ad iummum ferè fastigium floribus onustis, atque iis vel canleis, vel ex cuertileo purpura (centibus, monopetalis, margine in quinque fubrotunda lacinis di-fo, amplis & fpeciolis, cornu venatorum figuram imitantibus, quattior intus ftaminulis purpuralentibus cum flylo albo. Calm floris quinque legmentis longis, anguftis, acutis, ftriatis conffat, inque cius fundo quatuor femina juncta rugola caput viperinum figura fua imitata, unde herba nonea. Florum nondum explicatorum spice caude Scorpii serè in modum reslectuntur. Folia aspera, hisfutáque, oblonga, angulta, non crenata, maculis interdum albicantibus notata, fapore fauo, creba à radice, que longa, pollicari craffitudine, lignofa, guftu nullo eximio.

Secus vias & femitas inque muris non raro & arvis fterilioribus, Æftate tota floret.

Variat interdum floris colore albo.

De hujus viribus nihil certi traditum invenio. Wirtemb. ad Epilepfiam & fervorem Echinadicem fumendam pracipit, ficcandam & in pulverem redigendam, pulverémque drachma lems pondere cum vino aut cerevifia propinandum. J. B.

2. Echium majus & asperius slore albo C. B. albo slore majus J. B.

Precedenti fimile est, sed multo majus & asperius; robustum, rectum, in alas valde divancatum. In agro Salernitano & Romano, ínque Etruria & Gallia Narbonenfi hoc genus obferrarmus, quod revera tota specie ab Echio vulgari differt, non floris colore tantum, qui & in vulgarinon rarò albus invenitur: proinde non recte à Parkinsono Echium vulgare flore albo denominatur.

3. Echium majus & asperius flore dilut\(\) purpureo Botan. Monsp. Lycopsis altera Monsplisad
floribus dilut\(\) purpureis C. B.

Circa Lateram in herbidis pratorum marginibus & circa la Valette sapius collegit D. Magnol.

4. Echium Creticum Intifolium rubrum C. B. Park. An Echium Candiac flore pulclue rubente

Ampla initio habet folia, media inter Plantaginem & Buglossum substantia, humi strata, inter que nascebantur cauler rotundi, scabri & asperi, frequentibus alis donati, quos ambiebant inodi-nata folia minora, hirta: extremi rami circumvolvebantur & inflectebantur, Echii & aliarum Anchufarum inftar, gestabantque caliculos quinque foliolis angustis & hirtis constantes, ex quibus cari sere l'estati loritus non dissimiles prodibant, coloris rubri, diluti, elegantis, in quinque lacinias sum constantes, ex quibus cari mis oris divili, (quos fuccessu temporis purpurascentem colorem contrahere observabat) è quotum umbilico exibant fiaminula ex rubro purpurateentia, apicibus pallidis, & medius gracilis film exibidus & bifurcus. Flori fuccestit femen Echii femini non diffimile. Flores dedit Julio & sequentibus mentibus. Echu Candia: J. B. tota planta candidior erat Echio vulgari magis ramofa: Flora forma fimiles, nompe hantos, fed colore diverso, pulchro fei, rubente.

In Gallie Narbonenfis locis plurimis copiose; circa Monspelium tamen rariùs occurrit. Flore erat

dilute rubente, uti planta Clufio descripta.

5. Achium

5. Echium Creticum angustifolium rubrum C. B. Park, Cret. 2. Clus.

De Herbis Asperifolis.

Caules huic magis scabri erant quam priori, rotundi, parvis maculis rubris distincti, Serpentaria Grè riu: folia promebat quatuor aut quinque panè uncias longa, unam lata, pallidioribus maculis ferè nu : jeun pionicoa quatuor au quinque pene uneas ionga, unam tara, painetoribis maculis afecta : liere extremis ramulis nafectantur egregie rubentes, nativam rubedinen estam adulci retinentes, è quorum umbilico majora duo framinula prodibant & tria minora, quorum tertium reliunis minus, omnia autem apicibus albis prædita. Florere incipiebat fub extremum Iulium.

Hanc speciem caulibus maculatis, asperioribus, & ferè spinosis, magis procumbentibus observavi Locus.

in Sicilia propè Meslanam.

. 6. Echium rubro flore Ger. emac. Cluf. J. B. Park. Sylvefire birfutum maculatum C.B.

Hac planta adeò in paucis à pracedente differt, ut vix possim mihi persuadere specie distingui : chifus tamen pro diftincta eam ponit, & fic describit; Oblonga & angusta habet folia, villosa, vulgais Echii foliis ferè fimilia, paulò tamen latiora, humi firata: Caulem modò pedalem, modò cubigans tem tems rets minnes, pauto ambit autora, muni retacis "camem moto peranem, modo cubi-talem, firmum, fitratum, lampginolum, maculifque purpureis conferfium; quem incondito or-dine multa ambitum folia, infernis breviora & angultiora, non minus tamen hirfuta. Summum due muss amount part, mortin a configuration, not find the ministration of the collection continue that in the fireway rapid, in the veluti convoluti, aque Scorpiuri inflar inflexi, pleni fireway rulgaris. Echii floribus fimilium, fed colore rubro eleganti præditorum, qui proxime caulem primum aperiri incipiunt. Excusso flore semen ut in aliis Echii generibus apparet in caliculis nigrum, viperino capiti fimile fed minus. Radix fatis longa, dura & lignofa, nigro cortice tecta. umno capite multos interdum caules promens, fed maxima ex parte duntaxat unicum.

Abundê admodum ficcis pratis fupra & infra Sopronium Ungaria urbem, nufquam verò alibi Locus. hanc plantam observabat Clusius, Maio florentem, nunc saturate rubentem, modò dilutiore colore

Lycopfis Egyptiaca C. B. Park.

• 1. Echium pumilum album C. B. Echioides parva alba Park, parva alba amphibia Col.

Dodrantalis est planta aut summum pedalis, radice parva, pennæ Anserinæ calami craffitie, fufea foris, intus alba, at Maii fine Aguicolis & Valvenfibus rubescere observavimus, dulci sapore; exqua and is crassior duplo supradicta fructicat, ab imo duabus vel tribus alis divisits, subrubens, roundus afer, folis alternatim veiltitis per intervalla oblongis, parvis, Olea minoribus, femissiciana latis, longitudine quadrantali, virentibus, alba hirfutie afpera parum obsitis, in summo ut in superiote in tres ramulos divifus, in quibus alternatim codem modo minora foliola disposita harent; inter que flores ex calicibus hirfutis quinquepartitis superiori similes atque majores parum, albicantes emicant; Semina in imo habentes quaterna, majora parùm superiore atque rugosa, aspera & criam

Edden tempore cum superiore floret atque perficitur. In agris incultis ubique Cirinolæ frequens Locus.

atque etlam Æquicolorum montibus circa fepes.

* 8. Echium tenuifolium J. B.

Denfis ramis præditum eft, tenuissimis illis quidem & Satureiæ ramulos crassitudine vix superanthus, multo tumen hifpidioribus Echii vulgaris, hoc eft, & longioribus & rigidioribus & crebrioribus volui spinulis horrentibus. Folia Satureix foliis paria, multa etiam tenuiora, asperitate majore quàm Echii noftratis. Flores recurvis ramulorum scapis harentes satis magni, patuli, cœrulei. Hæc planta ad Anchusam sylvestrem lignosiorem accedit, florum figurå differt.

9. Echium Hiffanicum flore calcari donato C. B. Park.

Radicem habet lignofam, fibrofam, cortice ad ruffum vergente tectam; à qua cauliculi plures, alŭ pilmares, alii breviores, rotundi, nomihil villofi, humum versus reclinati prodeunt, qui foliis ranosbai, brevioribus, Veronica Alpina fumilibus, crastiusculis & asperiusculis cinguntur. Flores in cauliculorum fummis cœrulei, oblongi, cavi, calcari ut Linaria donati, ex hirfuto brevíque calice prodeantes, ex uno folio compositi, at in summitate in lacinias quaternas divisi; quibus delapsis in con-

ceptaculis semen oblonglusculum, durum, rugosum, ut in Echio vulgari succedit. In Granadæ montibus inventum est.

Flos calcari donatus, & femen in conceptaculis hanc plantam ad diversum genus pertinere arhic ergo tantisper locum habeat, donec certius nobis constiterit quò referenda sit.

Ab Echio luteo minimo non multum differre videtur, si non idem prorsus sit.

10. Echium

10. Echium Creticum album Park. [potius luteum.] Echium Creticum Alpin. exot. An Echium flavo flore Cluf. cur. post?

Aspin.

The planta fort ab radice complura felia oblonga, tenuia, in acutum definentia, albicantia, qua-Hare planta tert an radice computed Jenn Ontongo, craffa, pilis velut spinis termibus aspera aque dantenus ad Anchusan accedentia, sed longe minora, craffa, pilis velut spinis termibus aspera aque dantenus au Antennam accedentia, ica pange initiana, santana alle a aque la horrentia. Cauliculus e medio foliorum producit, palmum vix altos, rotundos, asperos, pilis tenuibus horrentia. Cantitutos e medio ronorum producti, pantium via atos rotuntos, alperos pilis tenulos durifique oblitos: in his parva foliola, longa, afpera paucifilma fine petiolis cernuntur, itidem albituntia; non utrinque, fed ex uno latere inoglinatim longo intervallo pofita. In fummis ved cantia; non utrinque, fed ex uno latere inoglinatim longo intervallo pofita. cantia; non utrinque, tea ex uno latere mojamatani pongo metrano ponat. In minimis veno cauliculis florer multi sparsim in sua asperrimis calycibus parvis, oblongis, quasi corymbos seu umbellam facientibus excunt, lutei, Anchulæ similes. Quibus succedunt semina parva, albican. tia, tritici magnitudine, figură capita viperina apprime referentia. Radiv parva, lignola fibeft & nigra, in parvas radiculas divifa.

Pro Echio è Creta hujus femina accepit Pr. Alpinus. PTO ECHIO e Creta nujus iemma accepte et. Atipinats. Echium pumilium flore luteo C. B. Park. hoc eff Ech. flavo flore Cluf. cur. poft. huic eadom-vi-

detur.

11. Echium nigrum flore eleganti Alpin. exot. Creticum nigrum Park.

Planta ell procera, ferens quinque caules & plures etiam, crassos, rotundos non in rectum sal Planta en procesa, secons quanque en procesa de procesa de la collègne actos, & quali in terra ltratos, foliis multis, denlis, oblongis, in acutum definentibis vellitos, asperos, spinulis acutis undique armatos. Et folia & fructus codem modo spinulis pradita sunt. tos, apperos, ipinium acutis uninque armatos. La lona de tradacto de la la parei ut in aliis Echiis, longi, verficolors, la In ramulorum fummitaribus flores vifuntur, haud ita parvi ut in aliis Echiis, longi, verficolors, la ut quidam ex floribus purpuraficant, alii cyaneo colore dilutiore cernantur. Flores figurà ad parea ut quoam ex normus purpuraneans, am cyanas contro infinita la control a figura a paras. Campanulas accedunt, fed ora hiantia labent, ac ex is fingulis quatuor aut quinque filamena te nuffima promunt: parum odoris refpirant. A floribus in ramulis numerofis, ac finul denfais finit femina, in quibusdam vasculis oblonga, nigro colore, & figură viperini capitis fimilia. Radice nititur oblonga, pollicari craffitie, in tenuitatem definente. Sapor foliorum dulcis, fubacris

Hane (ut puto) speciem circa Messanam Siciliæ urbem observavimus.

* 12. Echiam luteum minimum C. B. Echioides lutea minima Park, lutea minima Apula campefiris Col. An Echium flavo flore Chuf, cur. poft.

Hujus radix tenuis est admodum, lignosa, cortice susco Echii, intus alba; ex qua folia in terriujus raus tenus en annouum, ngnoia, condo nico Lenn, nius aios, et qua pui ni ram iparla, duas uncas ad fumnum longa, faris angulta, ut altitudine paria fint calucidiamero, Lino timila, fed in fumno latiora, carnofa, hirfuta, duriufcula, prope caulem molliora. Cadisa-lir tribus aut quatuor fruticat, parum fupinis, dodrantalibus aut pedalibus albefeentibus, rounds, hir futis, foliofis admodum, atque circa fummum maculofis guttis ex flavo purpurafcentibus, in quinq intes, tonons admounts, acque en es numinant mactions guides en aco parputarientions, in quing ranniles aut tres vel plures aliquando, quadrantales divilan coman habentibus, foliolis enisas que utranque alatis five pinnats amietos. E foliorum finulus flores excunt lutei, oblong, temes, pufilli, tenu tubulo, minores & angultiores aliis, fed fui proportione latinfeulis oris, quinquepartitis ae stella modo hiantibus; in quorum calicibus succedunt semina quaterna, aliis minora, moto roftro capitella exprimentia Avicula potius quam Serpentis.

Aprili floret, Maio perficitur, Cirinole frequens. Florem unicum, ut in aliis, ante alioin ala-

rum finu sed absque petiolo harentem profert. C. Bauhinus cumque fecutus Parkinfonus Echium flavo flore Cluf. eur. post. ab hoc specie diftin-

ctum faciunt, quam recte ipfi viderint.

13. Felium marinem P.B. Cat.Ang. In Buglossiam dulce en insulis Lancastriæ Park?

Folia ei parva, glauca velut Cerinthes, figurà ferè foliorum Betæ marinæ, fed minora multò. Flores exigui, cocrulei, tubuloti ceu Cerinthes, fed breviores. Singulis floribus quatuor succelunt

femina, ut in hoc genere fiert folet. Caules infirmi, humi procumbentes.

Parkinsonus caules tenues cubitales aut minores ei attribuit : folia quæ ad radicem sunt Boraginis multo minora, magis glauca, afperiufcula; que in caulbus adalue minora. Flores a genicale folorum alis exeunt, antequam explicantur rubentes, aperti, purpuro-cerulei, Echi nomiali finiles, feu inter Boraginis & Echii flores medii, odore dulei mellis. Radix craffa, exterius niga, fin

In Septentrionalibus Anglia maritimis invenit, v. g. ad molendinum Scrammerston dictum non longe à Bervico: irem in infula quadam ad oram Lancastria. D. Newton invenit in litore Cumber-

landico non procul a Whuhaven oppido, ni malè memini.

Nesco an recte ad Echum remlinus : D. Wattei Cynoglossa speciem facit.

CAP. VII.

De Heliotropio.

Ationem nominis superius dedimus in capite de Heliotropio tricocco, inter herbas sfore imrfecto donatas.

Ouòd Heliotropium folia cum Sole circumagat Veteribus traditum est; Nos mihil tale quot riem in ejus folis experimur, at neque in alterius cuativis planta. Ingenue fateor (inqui P. *Laurembergius) qua tot Botanici prodicère de folis Malva cum Sole converfis, de *Horient. (inquit P. Laurennoergans) que l'actionne de Calendula, de Flore Solis, pluribuíque aliis 1th. Turbymalo helioscopio, de Lupinis, de Cichorio, de Calendula, de Flore Solis, pluribuíque aliis 5.7. Trinyman inclosers at European and Control of Control o equidem versus Meridiem plerunque inclinat: at quorsum semel inclinavit capitis pondus ibidem

temper retinet, ubi ubi Sol versetur. At Dodonaus Heliotropium dictam hane herbam afferit, non quòd ad Solis diurnum motum convenatur, fed quod aftivo Solftitio floreat, cum Sol longiffime ab Aquinoctiali circulo digreffus ad

iolum rurlus realis five conversionem faciat.

1. Heliotropium majus Lob. Ger. Park. majus flore albo J. B. majus Dioscoridis C.B. Che areat: er Deliotrope, og Turnfole.

Lib.X.

Planta est dorantalis & major, interdum minor ratione loci, radice simplici lignosa: Caulis fungosì medullà plenus, foris ex viridi incanus, tomentolus, multis alis concavus. Folia ad ramulanges meaning prenies, toris ex vinat meaning, commanding, minus and contacture. reine ad rating louint cortinut & Per 1916s ramos diffordira, Ocymi folio paraja, ex rotundo oblonga, nervofa, cauli concolora, hirfuta. Florer ramoti, albi, parvi, foliolis lanuginofis obfitti: carerium racenius ille fipicaus cacumen in se Scorpionis cauda instar contorquet. Semina succedunt triangula, brevia, cinerea, quaterna juncta, acuminibus cocuntibus globofum capitulum efficientia.

In Gallia Nathonenti, inque Italia & Sicilia in agris ubique ferè luxuriat. Vidimus etiam circa Locus. Moguntiam & alibi in Germania.

Que de viribus Heliotropii habent Veteres apud ipfos vide.

Verneas & myrmecias & thymos affricata herba valenter adimere dicitur. Efficacissima est ad-Vires. versis carcinomata & ulcera gangramofa & tumores strumosos [tota planta Matthiolo, semen Lobelio] Folia ex rofaceo illita capitis dolorem mulcent. Epotum foliorum decoctum una cum Cumino renum calculos pellit & frangit, & intestinorum animalia necat.

* 2. Heliotropium Siculum majus flore amplo, odorato Bocconi.

Canlienlo constat ramoso, versus terram reclinato: foliss in rotunditate oblongis, candicantibus, lemer hirluis & quafi villofis feu lanugine obductis. Heliotropio vulgari non ablimile est quoad callum & foliorum compositionem : fleribus autem variat, qui multo majores sunt & sinavolen-tes, Smilacis asperæ aut Mehloti ritu. Caulis fastigio stores sæpe velut in umbellam congesti vertus extremum coherentes, alioqui secundum ramulorum flexum, ut in vulgari, ordine perameno di-

Non longè Catana in asperis & segetibus copiosè crescit vulgari permixtum.

Locus.

2. Helietropium Indicum Hormini folio Hort. Reg. Parif.

Hujus quod ad me transmisit specimen insignis Botanicus D. Sloane, non multum differre visum elt à vulgari Heliotropio majore præterquam magnitudine, & quòd non usque adeò incanum sit.

4. Heliotropium supinum Clusis & Lobelii Ger. minus supinum C. B. minus quorundam seve supinum J. B. majus fupinum Park.

Mapri perquam fimile oft, minus tamen, graciliores enim fert ramulos, in multas alas divilos, dipanamium lanuginolos, humi firatos. Folia majori fapore, colore, forma fimilia, minora tamen men & Oymi folis proxima: extremi ramuli Scorpionis cauda inftar etiam incurvantur, cilque ardine inflort (ur in majore) candid ilgenii ş quibus iliccadit ţemen non quadrifariam ut in illo dislimare quaterna fimul juncta, fed unicum fere femper, interdum geminum, illo majus & oblongius, fulcum, quodam cortice five membrana tanquam pericarpio inclusum: Sub foliis aliquando etiam latent pedicelli, terna aut quaterna duntaxat femina fuftinentes. Radix parva, foris ricans, hyeme perit, & deciduo femine fingulis annis nova planta renafeuntur.

Non pollum allentiri Clufio, femina fingula fingulis flosculis naturaliter succedere, licet ex acci-

dani d Epiùs contingat, ut in Lithospermo vulgari. C. Bulhinus, Gerardus & Parkinsonus duas constituunt Heliotropii minoris species, verùm præ-Rerationem, & per errorem ut nobis videtur. Vide J. B. tom. 3. pag. 605. Ildistropum triceccen quære inter Herbas flore imperfecto,

5. Facua

Logus

Tempus

& Locus.

Locis.

CAP

5. Jacua acanga Brafilianis, Scorpoudis species Marggravio.

Marger. Affurge in duorum aut trium pedum altitudinem; caule hirfuto, pilofo, multis rams pradio. Folia bina fibi oppolita cum alis parvulis habet, vel ettam quandoque folitarie polita, funtque corngata, finulia foliis Scarleix, raris pilis veffita, oblonga. In extremitaribus fuperiorum ramonum rugata, muna 1000 Scattere, international districts longa, in qua unicus ordo flofculorum, coloris è luto & enafeitur fpica, decem aut duodecim digitos longa, in qua unicus ordo flofculorum, coloris è luto & enalettur ipica, queem aut quoquem auguos ionga, in qua unicus orun iontucuorum, cotoris e luto & corruleo mixti: Quilibet flofeulus autem figuram habet parvi calicis; extremitas ficie curvata ele folet inflar floris vulgaris Scorpioidis.

Polt flores fequitur femen Milii noftratis finiliadine, fli folet inftar floris vulgaris Scorpioldis. Port flores requirit jemen vinin notifatis inmittudine, fili vum, triangulare, & circa extremitatem acuminatum, figură pene Fegopyri, fed fulci colors. Radix pedem aut fesquipedem longa est, ferê recta, pauca aut mulla filamenta habens, corice futco, intus alba, lignola ac lenta, lapore subdulci, fed parum manifesto.

Repertuur & alas species plane priori similis, mis quod paullo major sit quoad caules. Radix ea.

dem eft ; folia paullò molliora, fpica quoque ut in priore incurvata : flofeuli albi feu lafte, quinque folus constantes: femen denique rotundum, non triangulare, ut in priore.

C A P. VIII.

De Buglosso Echioide, seu Echio lappulato.

A. Buglossim silvestre caulibus procumbentibus C.B. Borogo minor splvestris Park. Cynoglossica piaria Plano, Echam lappulatum quibustam J. B. Aparine major Plinii Ger. Amast with Bugloss, Section Soote grass, German Madwort.

Radice admodum temui, alba, fimplici exeunt cauliculi bicubitales & etiam longiores, anguloti, brachiati, concavi, uncinulis [fecundùm angulos] rigidis, afperis ad veites asharences, per terram fe spargentes, infi in propinquo fit quod scandant. Folia in cabibus rentes, per terram fe spargentes, infi in propinquo fit quod scandant. inis fingularia, in funniis nunc bina aut teena, interdum etiam quaterna finuli, dua uncia loga, utrinque reducta & anguita, quorum infima finperioribus obtufiora, brevi lanugine hirita Fisi ga, un'inque requeta ex anguna, quorum muma inperiorina sociation, not i implici ambierte culi perexigui, ex viola purpuralcentes, ex alis foliorum fingulis finguli plerunque exenn, [interdum in ipfa ramulorum divaricatione confiftunt fingulares] brevibus pediculis donad, quique partiti. Flore dilaplo pediculi reflectuntur ad averfam aut pronam caulis pattem ex adredit rum e quorum finubus excunt, que furfum tendunt. Calix autem floris in vafeulum femula anrum e quorum inuous excuir, que numun tenuum. Cano aucun nois in vacuum rolum ex velut bivalve, triquetrum quidem, marginibus tamen in plures angulos feu acuts kemis divifis dilatatur, femina quatuor fimul juncta claudens, compreffa, fufca, fedamoides paulomajora. Odor & fapor rotius plante qui Boragini. Summitates caulium & ramorum floribus onalit, ane quam aperiantur cauda Scorpii in modum reflectuntur, ut in hujus generis reliquis.

Planta hece, ob formam fructus feu vasculi seminalis Atriplicis latifolia foliis aut Anseis avapetible fondis autum and a summitates estatus de la summitate summitates estatus estatus

dibus timilis, segengeréaux F. Columna denominatur.

Maio menfe apud nos florere incipit, & cum femen perfecit radicitus exarefeit.

Maio menfe apud nos florere incipit, & cum femen perfecit radicitus exarefeit.

In Angia raruis occurrir. Propè oppidum Novum-Mercatum dictum, in sepe quadam non longe a templo domui Regia proximo, fecus femitam qua ad oppidum ducit, obfervarimus; tiem poge a templo domui Regia proximo, fecus femitam qua ad oppidum ducit, obfervarimus; tiem poge Bookley vicum in agro Suffexienti; demum in infula Santta dicta, Anglice Holy Illand, Northumbria adjacente. In Acquicolorum montibus obfervavit Columna. Elixam, inquit, mandunt montani Valuentes pulmenti modo, apud quos etiam oritur.

In Italia folia majora evadunt quam apud nos, admodum (inquit F. Columna) majora é latora quam Rubice, quibus ea comparat [& verê] Lobelius, semipedali numirum longitudine, dua

Tempus

U 16

Unitelas.

Hujus aliam feu speciem seu varietatem observavit Chr. Mentzelius, quam Buglossim caulibus procumbentibus cenerius, floribus albis vocat: Furftenwaldix aliifque in locis Marchar Brandeburg ad fepimenta provenientem.

CAP. IX.

De Lithospermo.

Ithospermum à lapidea seminis duritie nomen accepit. Milium Solis Officinis dicitus, let Intaffe rectus Mauritanorum imitatione Miliam Soler vocaretur: quandoquiden (urbi bit Scrapio) frequens nafeitur in montibus Seler: Milium autem dicitur à feminis limiter dine, quod & splendore & duritia cum senine Milii convenit. Nostraribus corrupte 630mill des tur pro Gapmill, id eft, Milio grifeo. Note ejus fant semen lapideum, splendens, star in quinque segmenta expansus,

De Herbis Asperifoliis.

1. Lisboformum sive Millum Solis J.B. Lith, majus crestum C.B. minus Gor, valgare minus Park. Dyomits, og Commell.

Policari circirer craffitudine est radix, lignosa, perennis, fibras aliquot à latere fundens. Caules inde exurgunt complures, cubitales aut fesquienbitales, recti, rigidi, teretes, tactu asperi, solidi, ramni, foliscrebris, nullo ordine politis hirfutis, longis, angultis, in acutum mucronem definentibus, molt, tolliscicolis, lunicolourie points mitiaus, ionigis, anguitis, in acutum mucronem definentibus, fine pediculis adnatis, veltiti. Qua in funmis caulibus & ramulis funt folia laciora funt & breviora point magnitudinis ratione, & faturatius viridia. Flofculi in funmitatibus caulis & ramorum, ex finguis foliorum alis finguli, ex herbacco albidi, monopetali, parvi, in quinque obtula fegmenta parguis foliorum caulis foliorum c gulis fonoma aus impeut, exteriores anom, importent, part, in quinque obtain legmenta par-uti, pediculis brevibus infident. Calix hirfutus quinque angulis acuts laciniis conflat. Singulis folcolis naturalier quaterna fuecedunt femina, quamvis rarius ultra bina aut terna perficiantur, fint autem colore cinereo, politi lavoris & invictae duritici.

In agrorum marginibus ficcioribus, in viis publicis & dumetis non ità infrequens est. Floret Locus. m agrocum mangamous necessions, in this phone of the united nor has inteduced eit. Floret Maio & Junio mentibus, furculi autem floribus onufti, antequam flores explicantur, codem modo

reflectuntur feu contorquentur quo in aliis hujus generis herbis.

effectuatur rea control quotat a quotat anno majos generos nervos. Semen Litholpermi renes abilterget, urinam ciet, calculum infigniter comminuit & expellit, Au- Vires. sement autoparties and a series enconsens, a impace a misconsens points. Encopertification for the defect of the cana-rum, ne allus alterius qualitatis particeps qua calorem indicet. Oportet ergo ut fpecifica ut vo-cant poprietate calculum comminuat. Nullus autem hic à nimia dofi metus, cùm nulla hie infignis qualitas fit.

An autem frangere possit lapidem jam concretum, quod quidam promittunt, equidem valde nefin input C. Hofmannus: & J. Bauhinus, Ego quidem non exiltimo, neque hoc femen, nec sen, mention calculos franços. Petudam 8c caráfo humors, arontas aucaculos glut-nautes diloh & pelli pofle medicamentis idoneis, forte etiam hoc femme, concedo.

Mathiolus 31 magno (ut air) fuccessu dat in lacte muliebri parturientibus.

A. 2. Lithospermum majus Dodonci, store purpurco, semine Anchuse J. B. majus Gcr. vulgare majus Park, minus repens latifolium C. B.

Simulis prociduis pluribus donatum est, pedalibus & cubitalibus, tenuibus, nigricantibus, hispidis. whinde fibras agentibus; quos folia vestiunt uncias duas circiter longa, semunciam lata, in acumen definentia, ex faturo virore nigricantia, hirfuta, aspera. Flores extremis hærent ramulis conferti, majores quam Anchuse alterius, violacei. Semina Anchusarum vel Echiorum, albicantia, rugola. Radix longa crassa, lignescens, tortuosa, nigra.

Caulis ille qui flores fulfiner erigitur, & foliis longioribus, pallidiùs virentibus amicitur. Icon bujus plantæ apud Clufium aliófque eam meliùs repræfentat qu'um descriptiones corundem.

Mior cum I. Bauhino hanc referri ad Lithospermuni, quum potius semina habeat Anchusarum vel Echiorum feminibus fimilia.

In colle quodam prope Denbigh oppidum in Wallia: invenimus & in agro Somerfetensi non Locus. longe a Taunton oppido.

Lithospermum Anchusæ facie Lob. i c. minus crectum C. B. ab hoc non diversum putamus, C. B. quidem in co differre ait quòd non repat: at Lobelius illud non dicit, quamvis figura repentem

* 2. Lithofpermum angustifolium umbellatum C. B. Park. Bocc.

Caulium cft palmo minore, rotundo, quem folia strictissima, oblonga, nonnunquam utrinque bina ambiunt : În cuius fummitate flores quafi în umbellam dispositi, cœrulei, parvi, oblongi, cavi, per oraș în quinque crenas divifi. Locus.

A sequente non alia in re quam foliorum angustia distinguitur.

Locus.

* 4. Lithospermum umbellatum latifolium Bocconi.

E redice lignosa caulis illi cubitalis exoritur, farmentosus, in multas alas seu ramusculos divisus. Folia oblonga, Olea amula, angulta, aspera & saturate viridia. Floseuli caulium fastigia occupant, in Umbellam veluti cohærentes, coloris purpurei, quinque petalis constantes: quorum singulis succedunt semina duritie lapidea donata.

Ad Panormum Siciliae in cautibus montis Peregrini gignitur.

5. Anchusa degener facie Milii solis Ger. emac. Lithospermum nigrum slore albo, semine Echii J. B. Lith. arvense radice rubra C. B. arv. radice rubente Park. Bastaru Alltanet oz Gromill, Salfern.

Radice nititur fimplici, lignosa, rubente, annua: ex qua nunc unus, nunc plures exurgunt eaupodales & longiores, hispidi, summa parte ramosi, solidi, striati, virentes, foliis vestiti ad Milis Mi vulgaris folia accedentibus, in caule minus crebris, nec adeò nervofis, mollioribus, minoribus,

A. I. L

Locus Re

Tempus.

Lecus.

Locus.

asperis, nigricantibus, de quorum magnitudine quò superiorem locum occupant eò plus deceder. Flores in summis camulis ex alis foliorum egreduuntur singulis singulis, podiculis brevilus insidentes quan. que oblongis, angultis, hirfutis calicis folis obvallati, Milii folis floculis fimiles, verum non heibara fed albi: Singulis floculis quaterna (ur in hujus generis reliquis) fuccedunt femina, Echi au Ba gloffi (eminibus fimilia), levia tamen & fplendentia.

HISTORIA PLANTARUM.

Maio & Iunio mentibus floret; estque inter fegetes apud nos ubique frequentissima. Florim Maio & Junio mennous norde; ereque inter regetes apart nos tanque respectmenta. Florum furculi, floribus nondum explicatis pariter reflectuntur ut in Lithospermo vulgari & reliquis conce

CAP. X.

De Myosotide seu Echio Scorpioide.

Chium Scorpioides dicitur à spicis florum longis, recurvis, & antequam flores apenanter caudes Scorpii in modum contortis Spicis florum pralongis cum Heliotropio convenit, seminibus splendentibus, folis oblangis ab codem differt.

A. 1. Myofotis Scorpioides hirfuta Park. Scorpioides arvenfis hirfuta Ger. emac. Echino Scorpioides arvense C. B. Scorpioides solisequum flore minore J. B. Moulevan Deorpion arale.

Radix ei nigra, fibrola. Cauliedi culmi craffitudine, angulofi, hirfuti, nunc erecti nunc vestis terram reclinati, pedalis interdum longitudinis. Felia fefeunciam aut duas uncias longa, dinisium pollicem lata, Auricule muris fimilia, hirfuta, mucrone non admodum acuto, alternatu caulibus fine pediculis adnata. Flores in caulis & ramulorum fummitatibus, in spicas digesti, ouz antequam flores aperiuntur, caudæ Scorpii aut Serpentis in modum se contorquent, unde nomen Flosculi autem semuncialibus pediculis insident, parvi, monopetali inquinque tamen subrounda se gmenta partiti, qui cum primum explicantur purpurafcunt, mox in creruleum colorem muantur, umbilico luteo. Succedunt in valculo (quod idem calix floris est) hirfuto connivente frinina qui-

In arvis & hortis passim, præsertim sterilioribus & requietis. Per totam ferè æstatem slorer.

A. 2. Echium Scorpioides minus flosculus luteis C. B. Myosotis Scorpioides minor flosulis lutus Park. Small pellow flower'd Scoppion grafe.

Hoc genus fuperiore omnibus fuis partibus plus duplo minus eft, Flores quam illius triplo mino res, cum primò aperiuntur lutei, postea in corruleum colorem abeunt. Spice florum pro planule magnitudine longiores funt; vascula seminalia majora.

In ficcioribus & arenofis pascuis, inque cuniculorum vivariis copiosissimum observavi.

3. Myoforis Scorpioides palufiris G.w. em. 1c. Scorpioides repons Park. Echium Sunpislu paluffre C. B. Scorpioides folifequum aliud flore majore cæruleo & albo J. B. Wat ter Scomion arale.

Fibris multis tenuibus, primum albentibus, deinde nigricantibus, è geniculis subinde in limum demiffis radicatur. Caules teretes, friati, folidi, cubitales & longiores, tractantibus alperi, in agricultures, folidi veltiri fatis crebris, alterno vel nullo ordine politis, longis, angufis, abduepade culis adharentibus, brevibus admodum pilis hirfutis, ut glabra videantur; è quorum alis veilis funmos caules ramuli crebri exeunt. Flore in fumnis caulibus & ramuli, cerulci, monopetal, in quinque feguenta fubrotunda partiti, pediculis femuncialibus aut uncialibus nixi, umbifico flavo, spicatim digesti, spicis antequam Hores aperiuntur cauda Scorpii in modum reflexis autimorus.

Singuis fieldulis quaterna plurimum fuccedunt femina.

Planta hac natalibus, foliorum glabritic fed pracipue fuarum omnium partium magnitudine ab

arventi Scorpioide differt.

Ad rivulos & in foffis palustribus. Circa finem Maii mensis florere incipit.

Locus & Tempis.

CAP. XI.

De Symphyto five Consolida majore.

Ymphytum sao vie ouerdour connasci dictum esse manifestum est; on rad reta ouerdroun quodest nes conglutinet dum coquuntur additum. Floribus cylindraceis, pendulis cum Ceruthe convenit, seminibus ad singulos slore; quaternis inque lucidis & politis Lithospermi insta, ab eadem differt.

1. Consolida major Ger. Symphytum magnum J. B. majus vulgare Park. Symphytum, Consolida major C. B. Comfren.

J. B. Lato [& humido] folo fatis obvium, radices furculofas & crassas demittit, foris nigras, intus albas, faoore fattio, fed magnopere viscido & lento. Caules sesquicubitales & altiores, Ecrassitudine diapore lamos, hirfutt, afperi, & membraneis foliorum alaus appendicibus inaquales. Folia Helagiali Jinanes, hiriuti, aiperi, ex membraneis foliorum alaisi appendicibus inaquales. Filira Helanii foliorum formam penè imitantur, acuta, rugofa, hifpida [marginibus aqualibus] nullo cidine polita. Flores in timmutatibus caulis ex ramorum fimul multi [antequam aperiturtur caude scoppi in modum revoluti, veluti flores Echii Scorpioidis dicti aut Heliotropii,] penduli nolarum inflar, non rarò ex pallido ex lutco candicantes, interdum purpurafeentes, ex calice hirfuto in terreta cauta dicti, inflares forman mentina in residente acuta dicti. initar, non tato ca panato canada canada margine in tordem acutas lacinias partiti, qui-quinque fegmenta acuta divifo, ipfi pariter finimo margine in tordem acutas lacinias partiti, qui-bustoidem in penito flore adnate ligulæ herbidæ, totidemque framina brevia cum fitis apicibus albids in interfirms ligularum. Stylus longus flori concolor è centro calicis oritur, dilapio flore rebiols in internation Jemina quattior finul juncta calicis fundo adnascuntur. Semina Echii similia, colore pullo Anchusa degeneris dicta, splendentia velut Lithospermi, iisdemque magnitudi-

In aquosis ad rivos & fossas : Maio mense floret.

Vulnerarium est è præcipuis celeberrimum, mucilaginosum, incrassans, humorum acrimoniam Tempus, obundens. Usus pracip in fluxionibus quibuscunque, imprimis alvi, in erosione pulmonum ac phthili. Sebrod. Ego (inquit J. Bauhinus, cum quo etiam fentit C. Hofmannus) nolim uti radice Symphyti in omnibus vitiis è thorace expurgandis, fed tantum in iis quae eveniunt à tenui, subtili &

Flores in vino rubro coctos, bisque in die sumptos in cruenta urina optimos scribit Camera-

nus. Estrinfecus vulnerum fanguinem fistit, & fracturas offium confolidat, quotidiana experientia antiante; unde & Anglice a nonnullis 20011: set dicitur. Hujus virturis in vulneribus agglutinandis & fractures offium confolidandis evidens argumentum cst, si modò verum experimentum illud à Vererbus proditum, Quod sci. radices Symphyti [majoris] carnium frusta quibuscum coquuntur cogantitaut coalescant.

Radices recentes minutim concifas, tufas & impofitas ad dolores podagricos leniendas, & ulcera ferpentia aut etiam gangranas compeleendas commendat Parkinfonus. Explicatius D. Hulfe. Recipe hajus radicum quantum vis; tunde in mortario donec in massam redigantur, quæ super

Aktum extendatur & applicetur parti dolenti. Medicamentum hoc ad dolores podagricos & nonnunquam etiam ifchiadicum leniendum valere iteratis experimentis attestantibus ab amico quodam certior factus sum. Quin & multos eo usos ad brachiorum dolores cum motús privatione conjunctos: aliquem etiam ad Venereum quendam post multas embrochationes frustra tentatas, non sine successi.

Radix Symphyti ficcata & pulverifata in aqua tepida fontana diffolvatur, agitando usquedum à ferumine aut visco Symphyti lentescere ex parte aqua advertitur : quod simplicissimum medicamentum tum adversus harmorrhagias, tum fracturas & luxationes artuum folertiores Chirurgorum

muits aus componits anteponunt.

Labora quidam ulcere caceethe, quod Chirurgi cancrum pronunciabant, sed curare non potenatt: Accedens Agyrta accipiebat Rad. Symphyti majoris, & deraso superiore cortice nigricante,
reliquam ut poterat contusam & linteo inductam quotidie bis imponebat. Æger convaluit; cancer
tamen recens erat, nec octo aut decem circiter septimanas excesserat.

D. Soame ex * Observat. * Observ

2. Symphytum tuberosum J. B. Ger. Park. majus tuberosa radice C. B. item minus tuberosa radice ejusdem. Nam Clusius non distinguit.

Angulosum & quodammodo pentagonum habet caulem, rarissimè pedalem altitudinem superanten, fueci plenum, per quem rariora quam in Symphyto majore spara si suntini de mora, teneriora & minus aspera, inspido ferè gustu: sport in summis ramis pallidos, oblongos, Symphyti majoris storias similes, concavos, inodoros, extima parte in quinque crenas diviso, quinque framinibus in medio flore velut in umbonem tendentibus, protuberante in medio stylo i calculos deinde majoris Symphyti instar, in quibus semen Echii semini non dispar: radicem longam, ramolam, teneram & fragilem, minimi digiti craffitudine, subinde in tubera excrescentem, exiguis fibris capillatam: pediculi, calices, caules angulofi, & folia hirfuta funt.

Inventur in omnibus Pannonia & Austria sylvis, umbroso loco, prasertim sub fruticibus.

Locus.

 $\mathbf{X}\mathbf{x}$

CAP

CAP. XII.

De Cerinthe.

Erinthe Plinio est herba folio candido, incurvo, cubitalis, capite concavo, mellis succum habente: floris avidissima sunt apes. Nomen est ei quòd conferat ad conficiendam ceram.

Semina in hoc genere uniquique flori bina succedunt, lavia, per maturitatem nigra; semma in noc genere unicuique nori onta incocounts, acras per matunatum niga; quò à reliquis omnibus hujus generis differt; alias enim formà fuà, & matricibus adnafcendi modo cum reliquis conveniunt. Flores cylindracci funt, penduli, Symphyti florum inftar, folia plerunque

1. Cerinthe major Ger. Cerinthe seu Cynoglossum montanum majus C. B. Cer. major see laun ornibe major Ger. Germine jen Gjing ogjan menning i B. Breat Mountain Donen.

Onatuor aut quinque ramos five caules habet à fummo radicis capite prodeuntes, rotundos, fucculentos, interdum cubitales, quos amplectuntur numerofa folia oblonga, circa pediculum lanora, microne obtulo, colore ex viridi ad corruleum quafi tendente, candidis maculis afperta, nonnibilal lofa: è foliorum finu nafcuntur alii ramuli, Heliotropii majoris ramulorum initar fefe intoquentes, pleni florum longiulculorum, concavorum a medio ad extimam partem flavorum, alica qua caliculis inharent, ex rubro purpurcorum, quibus apes valde delectantur: his decidentibis bia plerunque in codem caliculo femina confpiciuntur, nigra, Ervi magnitudine, feminis Echi au Gerris arictini formă: Radiv alba, oblonga & fatis craffa eft, an verò perennis ubi fponte nifentem observabam ignoro.

Crescit nonnullis Lustitania locis, sed copiosè per totam Baticam. Floret loco natali noro Vera

In montium Maximo Carthufianorum comobio imminentium rupibus & ruderatis locis Cennthes majoris speciem observavi folis glabris maculatis, storibus purpuralcentibus pentagonis, sonice bus reliquis fui generis minoribus & (quantum memmi) angulofis, radice (ut milii videbaur) pe renni & vivaci. Nescio an descriptæ cadem sit.

2. Cerimbe flavo flore afperior C.B. Gev. mojor flavo flore Park. quorundam major spinosossia, flavo flore J. B. gelioto flowered Goneji-wort.

Feliciter (inquit J. Bauhinus) nobis adolescit cubitum unum aut duos alta, radice recta simplice: caulibus digitali crassitudine, rotundis, levibus, exalbidis, in ramos plures divisis: folia Glassiani, linguam amulantia, falcatis appendicibus ramos & caules amplectuntur, ex viridi glauca, plagdis candicantibus hic illic spartis maculosa, spinulisque tam supina quam prona parte asperata, mancandicantions nie nie ipanis macuioja, ipinunique can iupinationin prota parce appeala mini bitu argute crenata, fapore ferè herbaceo; flore ex ramulorum faffigiis dependent, plurs juris, lutei, oblongi, in calathi formam oris leviufculè diductis; quorum fingulis infunt occultata quina framina lutea, mucronibus atris præpilata; extrinsecus verò obvallant quinque folia angulta, di longa, concinne per ambitum crenata. Semina uniculque flori fuccedunt bina, Orobi fere magutudine, nigra foris, pulpam intus albam continentia.

In Italia & Sicilia in agrorum limitibus, inque vineis frequentiffima est & ubique ferè obvia

3. Cerinthe quorundam major flore ex rubro purpurafeente Clus. J. B., Cer. flore ex rubro toppara fcente C. B. Cer, major flore purpurante Park. Breat purple flowered houry both,

In bipedalem utplurimum affurgunt altitudinem caules five rami, statim ab radice deili, quos ambiunt eriam alternis felia, jam deferiptis paulo minora, ex viridi & coruleo quali commissi coloris, fuperne maculis ettam albis confperfa: fupermi rami nutant, flerefque fingulos inter folia proferunt in caliculis purpurafeentibus faturis ex rubro purpureos, quibus afporfa videatur quadam albedo, longos, cavos intar pracedentium, quibus decidus femes in caliculis nigrum, Boraguis femul forma limile, Radix fimiliter alba, bjevior tamen & minus fibrosa quam pracedentium. An

Hanc plantam Clufius non vidit, fed ex icone ad oun transmissa & notis additis descriptionem fuam concinnavit, quocirca imperfectior fit oportet.

Hujus folia lavia funt & glauca : femina omnium hujus generis maxima, lavia feu aqualia. Au tumno apud nos floret & femina perficit.

4. Cerinthe minor C. B. Ger. minor flavo flore Park. quorundam minor flavo flore Cluf. J. B.

Graciliorem modò descriptis habet eaulem, cubiralem aut ampliorem, rotundum, in plures the mo, dividum: folia etam alternis per caulem sparfa, minora quam pracedentis & angultiora, dibis similiter maculis conspersa. Summi rami inflectuntur & mutant, frequentibus folius magis minora quam pracedentis & angultiora, dibis similiter maculis conspersa. cronatis tecti, è quorum alis fingulares propendent flores, fuis caliculis inharentes, fuperioribus loncronaus teet, equotament professional professions desiduis femes in caliculis continetur ge minores, extremis oris denticular, profus flavi; quibus deciduis femes in caliculis continetur ge minores, altero minus, formá tamen non dispari: radix etiam alba, & aliquot fibris prædita. non

In Aultrie & Stirie agris copiosè crescit, interdum etiam hyeme in sua viriditate permanens. Locus.

* 5. Cerinthe minor flore albo Park.

Multos spargit ramos tenues, imbelles in terram resupinos, consimilibus, pallide virentibus foliis. Mattos parge ramos tenues, interior in terram reaspines, comminious, painte virentibis foliar, quim terti generis minoribus, velitors; in quibus macula alba oblicuriores tunt minufente confipere quam in plerifque hujus generis aliis. Flores oblongi, concavi reliquorum fimiles, fed minocar quant in postular alle and minotes, ann, succession de la company de la com gufta, alia, semine ad maturitatem perducto quotannis marcescens. Gulielmus Boelius ex Hifpania attulit.

Locus

. 6. Cerinthe folio non maculato Clus, folio non maculato viridi C. B. minor flore luteo & rubro

Hujus rami, quos statim è radice plures profert, non valdè attolluntur, sed humi quodammodo procumbunt. Folia nullis albis maculis conspersa sunt, sed prorsus viridia & mollia, nulla tamen lanugine pubescentia, nè recens nata quidem, Isatidis foliis non valde diffimilia. E foliorum qua Jangune processing, in recent and quarter, rated for the property of the continued at the c liculum in quinque angusta foliola divisum, amplectentia oblongius culum flosculum, concavum, inferna parte havum, media purpureum, extima etiam flavum, in quinque lacinias divifum, conti-nentem aliguot rigida flaminula, & inter illa oblongum tenuem flylum. Floret Maio.

De loco natali nibil addit Clufius. Magna est inter hanc & præcedentem plantam convenientia

& fimilitudo; ut fulpicer unam & eandem specie esse.

Lib. X.

 X_{X} 2

Lecus.

De Herbis Verticillatis fruticosis.

509

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER UNDECIMUS.

OUI EST

De Plantis Verticillatis.

ERTICILLAT A: dicuntur hæ plantæ quia flofculi caulem articulatim velut verticilli amplectuntur, foliolis interfperfis.

Notæ autem quibus Verticillatæ à reliquis Plantarum generibus difinguagatur, funt folia in caule ex adverfo bina, flores monopetali, labiati plannim aut galeati, femina ad fingulos flores quaterna, quibus floris calyx piovafei.

Ad genera Verticillatarum fubalterna rectè constituenda & fingulas species ritè ordinandas suisque sedibus disponendas idoneis adminiculis destinumur,

rite ordinandas inique icanous auponencias mones adminicans definimente in inicipit plantas vidimus, nee Botanicorum deferiptiones, omilis nots generum indicibus nos expediant. Si licuifiet plantas ipfas infpicere, & inter fe confere, longè certiores generum characteres dediffemus. Alii fupplere & emendare poffunt que à nobis el munis accurate traduntur vel omittuntur.

Pleræque omnes plantæ galeatæ & verticillatæ, annotante D. Hermans, ut ex relatione DPalmer habeo, aromatica aut faltem odorata funt. Plures cert in hoc genere ejufmodi funt quam in ala quest-

Plantæ verticillatæ fruticosæ, boc est quarum superficies perennat, sunt

(Galeato & labiato, seu utrinque labiato,

(Grandi, in spicis laxis è verticillis aliquantulum distantibus compositis, foliis latis obtus; SatvIA. Minore, folis

(Oblongis & angustis, florum verticillis

(In Spicas digestis

Breviores, floribus denfiùs stipatis

(Habitiores, cum folis in summa spica; Stoechas, Minores & tenuiores seu graciliores, longis insidentes pediculis, spice triticez amulas; LAVENDULA.

Longiores, verticillis rarioribus compositas, foliis virentibus; Hyssopus.

Ad caulium nodos folis intermiftis,

Major, in magnum fruticem adolescens; Rosmarinus. Minor, & hamilior; SATURETA durior.

Brevibus & latinfeulis, florum & verticillis in spicas breves & habitiores digestis,

SVillosas odore suavi seu vehementi; MARUM vulgare. Non villofas, foliis

Lativitas

(Latioribus brevioribus & viridioribus; THYMUM vulg. Oblongis incanis & ad margines crenatis : POLIUM mont.

Galea carente, radice

Lib. X

Reptatrice bumilior, foliis quernis; CHAMEDRYS vulgaris.

Elatior & lignofier ; TEUCRIUM. Humilior & odoration; Marum SYRIACUM.

SECTIO PRIMA.

De Herbis Verticillatis fruticosis, quarum superficies perennant, & lignescunt.

OB affinitatem tamen & convenientiam in notis genericis nonnullas herbaceas & annuas his admifenimus.

CAP. I.

De Salvia.

Salvia à falvere i. c. falvum esse dicitur, quòd ad multa, præsertim ad sœcunditatem salutaris si: cum steriles hujus usu frequenti gravidæ reddantur, quare Agrippa sacram berbam vocavit, Aetio auctore. "Enalsonam Dioscoridi l. 3. c. 40. quasi in tabem redacta, cum herba ipsa semper correla & exslucca videatur, id enim souso & sousom fignificat, solia enim attritis vestibus

Note Salvie generice funt flores magni; hiantes, in spicis laxis, è verticillis aliquantulum distantibus compositis, folia lata, obtusa, rugosa, odor validus & vehementior.

1. Salvis latifolia J. B. major Ger. major vulgaris Park. major an Sphacelus Theophrasti C. B. Che exenter of common Sage.

Eradice vivaci, perennis lignofa plures exurgunt furculi lignofi, variè reflexi & intorti, valdè ranofi. Ramuli juniores & furculi quadrati funt, brevi lanugine hirfuti, foliis ad intervalla ex adverfo binis veliti. Folia oblongis innituntur pediculis, rugofa, brevi & vix confpicua lanugine hirfuta,
tes au quatuor uncias longa, fefeunciam lata, chea margines crenata, acuminata, alias viridia, alièse purpurà rubentia odore & fapore aromatico vehementiore. Flore in fummis caulibus & ramulis velte in fipicas digefti, verticillati, finguli fingulis pediculis è finubus foliorum concavorum triangulorum ad genicula conjugatim adnatorum ortis infidentes. Calieer florum ampli, firiati, in
quinque fegmenta divifi, tribus & minoribus infernits, duobus majoribus fuperius fitis. Flores autem
cerulei aut cerulo-purpurci, monopetali, galeati galea lateribus conniventibus, labello oblongo,
lao, bifido, propendente, cum duabus veltur auriculis fuperius. Stylu tenuis incurvatus, in funmo
hibdus. Stramuna duo in furmo bifurca cum apicibus oblongis albidis, è floris lateribus enata. Sinbifidus. Stamina duo in fummo bifurca cum apicibus oblongis albidis, è floris lateribus enata. Singulis flosculis pro Verticillatarum more quatuor succedunt semina. Summitates plantæ glutinoso quodam humore aromatico madent.

2. Salvia nigra C.B. nigra vel rubra J. B. Act Sage.

Ex genere Salvix majoris est (ut rectè J. Bauhinus) non species ab ca distincta! solii ex atro nibembas, potissimum antequam excaulescat, alioqui sforida folio parum disfert à majore vulgari,

At nos habemus speciem cujus folia & summitates rubent etiam postquam caulem produxit & sloruit, quamvis minùs intensé. Nam varii reperiuntur in hac Salvia colorum gradus inter viridem &

3. Salvia variegata elegans Ger. variegata prima Park. parad.

Tiplici colorum in codem folio varietate viridi albo rubente pulcherrimum de se præbet spectacolores fei. ductibus non rectis solum, sed huc illue reflexis aut varie sparsis & velut undats folia distinguunt. Hoc genus plerunque minus est vulgari latifolia Salvia, alioquin ei persimile. lac est proculdubio Salvia altera perelegans, tricolor, argentea Belgarum, Hort. Paris. 4. Salvia Pires.

4. Salvia variegata vulgari. Go, variegata fecunda Park, parad. Salvia albii falii C. B.

Ex genere Salvia majoris & hac est, qua folia quadam tota, quadam media ex parte candore ni veo praedita habet. Hac est Salvia folia ex purpureo & albo variis Hort. Parif.

Utramque hanc speciem Cantabrigiz in hortulo nostro aliquot annos alumus. Catalogus Horti Regii Paril, tertiam inluper his addit Salvia variegata speciem, quam insembr

Salviam majorem foliis ex luteo & viridi variegatis.

Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis.
Salvia nostratibus saluberrima herba existimatur, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvia nostratibus saluberrima herba existimatur, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian moltratibus saluberrima herba existimatur, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, Maio pracipue mente,
Salvian majorem folisi ex luteo o virias varugatis, ideoque verno tempore, maio verno tempore, maio virias varugatis, ideoque verno tempore, maio verno toha cius & turiones cum butyro comeaere ioient aa iangumeni aepin anatumi ee anutem tiendam. Quoniam bufones fub ea libenter ftabulantur nonnifi diligenter lota & mundata in cibis ufurpanda Quomam butones tub ca noenter itaouannun inonant unigenet ioa o inananan au casa unipandi eft. Ad arcendos butones & alia animalia venenata Rutam Salviæ proximam aut cidem internatam plantare folent Itali: secundum vulgatum illum versiculum,

Salvia cum Ruta faciunt tibi pocula tuta.

Salvia diurctica est; menses ob craffitiem remoratos ciet. & tamen nimios emendat. Parod. est in capitis, alfoctibus, paralyti, vertigine, tremore, catarrhis. Extrinscens aphthas oris ablegat

n gargarums.) Punctura velparum & araneorum curantur repetita applicatione foliorum recentium Salvia, Esla. (in gargarifinis.) Punctura veipatum et araneorum coranum repetuta appuetante romo um recentum saltiva. Ethe mer. Germ An. 8, 9, 10. Aciditas enim fermenti venenofi obtunditur ab Alcali vegetabili. Hac plan ta nigrescit cum Vitriolo ut Galla. Communicavit D. Tancr. Robinson,

Ad monses albos, Re Salvies, Sars, paril, & Balaust, ana, Cape 3j, mane in jusculo per aliquot dies.

Est remedium Aulicarum. Chefinau.

Tremulæ manus auspreatifime lavantur in vino decoctionis vel macerationis Salviæ. S. Pasis

Quòd fiquis ex manipulo Salvie & Tabaci Virginiani concisi 3ij. & p. i. atque altero tine Polen. te decoctum ex aceto cerevilia fibi paret, ut os co proluat, aut dentes foveat dum dolent, is ab hujis ulu ingens levamen persentiscet, ut aliquoties in iis comperi quibus ex vulgo id commendari. Si mon Paulus. Ex excerptis D. Edv. Hulfii.

Vim addringendi & languinem liftendi Səlvix ineffe cùm aliis experimentis demonfrabit illultis Vellingius, in horto Patavino plantarum vires spectantibus exponens, tum maxime hoc suo, quo y cumquis, in noto i act into pantatum melle exhibită fanatum teltabatur, remedio ex Acro delimato, foutum fanguinis eadem herbà cum melle exhibită fanatum teltabatur, remedio ex Acro delimato, apud quem Tetrabib. 1. ferm. 1. Orpheus, Dato inquit fanguinem expuentibus fucci Salviz ciante duos jejunis cum melle bibendos. & fanguis illico cohibetur. Communicavit D. Soame ex oper, Georgii Hieron. Velichii 4. collectam.

Paralylis partium degluttioni infervientium curatur per decoctum Salvia in vino, & cominendo in ore sp. Vini infusionis thymi. D. Hulfe ex Ettimilleri praxi.

Vinum in quo decoquitur Salvia commendatur admodum à Deckero in praxi ad dolorenarem ventriculi, [cardialgiam]

5. Salvia serrata crispa J. B. latifolia serrata C. B. maxima sive latifolia Park. Curlet Sagt.

Hujus folia breviora, latiora & rotundiora funt Salvia vulgaris foliis [nonnulla quatuoruncias longa tres lata funt] ferrata & crifpa ad margines: Flores in plerifque plantis purpuralcunt vulgans in modum, in nonnullis sed rariùs albent.

Hare omnino specie distincta est à vulgari Salvia. De loco ejus natali nobis non constat; in hor tis cultam sapius vidimus, imò ipsi coluimus.

. 6. Salvia folio subrotundo C. B. Park.

Caulo est quadrato, villoso: foliis rotundis ad Violaria vel Aristolochia rotunda folia accelentibus, at in acumen finientibus, scabris, vulgari magis candicantibus & tenuibus.

7. Salvia minor Gov. minor auriculata J. B. minor five pinnata Park. minor aurita, & non aurita (. B. Sage of Dertue.

Minorem Salviam qua minora capiat in foliis incrementa dixerunt: frutescitea tamen, contrastior interim majore, quadratis stolombus & hirsuta canicie lanuginosis. Folia majori magnitudine co dint, odore vehementiore, faporéque vegetiore vincunt, magis candicantia, quibus ad imum panulz due oppolite, aliquando una, est ubi nulla. Spicatos ceruleos flores ex majore prompum est discere.

8. Salvia folio tenuiore C. B. Indica Gov. minor aurita odoratissima Hispanica Park.

Pracodenti adeò fimilis eft, ut nifi diligenter observetur, facilè pro cadem possit accipi. Differ magnitudine & flatura plerunque minore; folis minoribus & viridioribus feu minis incansis; quad tenerior lit & frigoris minus patients; adore gratiore & fuaviore, paulo tamen vegetiore; flenha de vine al montante de l'incompany de l'acceptante de l'accep

nique alias purpurateentibus, alias albis. Hanc plantam Parkintonus à Salvia Abfinthite speciam diversam esse contendit, & Johnson Gerardi emaculatorem reprehendit quod cam pro Salvia Abfinthite habuerit: an recté examinen

9, Salvia abstitutistes Gor, minor altera C. B. Abstitutium redolens J. B. minor altera flore rubente Park, Mogmwood Sage.

flore est sais magno, verticillato purpurascente [at qua in hortis nostris colitur flore est albo. 1 Filo Salvia minoris pari, nunc pinnato, nunc mutilo, Ablinthium obolente, quem tamen odorem liccata vix refervant folia.

purascente ab alba differat, vel solo floris colore ludat.

Lib. X.

uralceme as and and another than the state of the state o arbitramur.

10. Salvia Cretica pomifera Clus. Ger. emac. major Cretica latifolia & angultifolia, aurita & non aurita, pomifera & non pomifera Park. Salvia baccifera C. B. gallifera Cretica I. B.

Fruiest hav alterius Salvia modo, in multos rames sparsa, quadrangulos initio, & densa lanugi-no obitos, qui deinde in ligneam substantiam transeuntes sistam quadraturam amittunt, tenuiores ne onnto, pur control denfrorque lanngine funt obliti. Folia inferni parte valde lanngino (a alteratura territora, Salviæ latifoliæ foliorum inflar, appendices utrinque fecundum pedicuhim habentia & velut aurita, nonnunquam etiam appendicibus carentia, nec tam ampla ut in laum mooning the trible rulgari, nec etiam adeò angusta ut in vulgari minore, que aurita habet folia. Extremos rathom togeth, not stated the sugar and the sugar minore, que and hace to the Extremos ramos annomines ex albo purpurascentis: quibus cadentibus semina nascuntur in caliculis, craffiora mim in reliquis Salviæ generibus & illos ita replentia, ut quafi baccæ appareant. Totius plantæ eder paulò vehementior quam alterius Salvia.

In Creta baccas seu poma (qua duntaxat quadam excrescentia sunt) fert, uncialis interdum magniudinis, multa lanugine obsita, orbicularia: In frigidioribus regionibus nullas fert. Gallæ hæ

ad juncturas pediculo fescunciali infident.

11. Salvia tenuifolia J. B. angustifolia serrata C. B. Cretica angustifolia non aurita Park.

Mullos flatim à radice profert ramulos, lignofos ex fusco subrubentes. Folia longé angustiora sur quam in ullo Salviæ genere, in ambieu nonnihil interdum crenata seu crispa, e quorum sinu ali pufilli ramuli prodeunt. Medius caulis in spicam purpureorum florum desinit, nullis intermixtis foliolis. Radix dura, lignofa, in ramos divaricata.

Nata est semine è Creta insula accepto. J. Bauhinus cam describit folis minus spissis, angustioribus, itémque parvis auriculis donatam.

* 12. Salvia lanuginofa angustifolia C.B. Park.

Caule est rotundo, crasso, lignoso, ob candidam lanuginem molli, cubitali, ramoso: foliis candilis angulfis, brevibus, femunciam latis, dinas longis, dentis & feabris, odore Tanacet: flevibus in calis fummo quafi in fpica Lamii Horibus fimilibus, purpurafeentibus, è quorum medio ftamina oblonga efferuntur.

13. Salvia fruticosa lutea, latifolia, sive Verbascum sylvestre quartum Matthioli Park. Verbascum Matthioli Ger. Verb. latis Salvie foliis C. B. Bellow flowered Sage.

Couldon multis, quadratis, incanis, lignofis fruticat: quibus ad intervalla adnascuntur folia rugo-si, incana, lata apicibus subrotundis, Salvia vulgaris foliis simillima, sed majora. Flores verticilla-ti in summis pracipue caulibus aggesti, Salvia storibus figură sia fatis similes, verum coloris diverfi, nempe flavi. Semina guam Salvia majora. Radia lignofa, fibras multas in terram demittit. Odor fatts validus, Parkinfono gravis & caput tentans, nobis non injucundus.

Circa Tauomenium Sicilia copiose provenit. Planta hac à Botanicis pletifque perperam Ver-Leem. bleis dietis annumeratur, à quibus toto genere differt: rectius à Parkinfono Salvia: speciebus ac-

14. Verbascum angustis Salvice feliis C. B. Ger. Monipeliense store luteo biante J. B. Salvica fruncosa lutea angustifolia, sive Phlomos Lychnitis Dioscoridis Clusse Park. Verbasculum Salvifolium Alpin, exot.

Folia supra tellurem fundit crassiuscula, Salvix tenuifolix pane similia, longiora tamen & angufliora, candicantia, inferiore parte densa & ferè alba lanugine prorsus obsita. Inter hac exeunt carliculi dodrantales plerunque, interdum paulò majores, quadranguli, villosi & candicantes, è quorum genica of olia longiulcula, superioribus similia nascintur: caliculorum sastigia breviora habent & see alatiulcula pradita. Elere Lamii, lutei coloris, circa extremos cauliculos verticillatim ex densa lanugine & quasi villis quibusdam pallidis prodeunt, comá plerunque inflexa & nutante. Kadix nigricans & lignofa.

Lib. XI.

De Herbis Verticillatis fruticosis.

513

Locus Tembus

512

In collibus faxofis circa Monfpelium nobis observatum est. Clusio autore, in collibus, siccioni bulque & petrolis locis per universam Hispaniam & Lusitaniam exit.

rique & petrons rocis per universant rimpaniant & Landau de Floret Maio & Junio; Semen autem subruffum, pracedentis semini ferè simile in calicule profert.

Verbascum sylv. Salvisolium Lob.

Ob descriptionis imperfectionem ad quod genus plantarum pertineat nobis non constar.

* 15. Salvia minor Æthiopica foliis Chamalaeagni asperis Breynii.

Breyn.

Frutex est parvus, caule quadrato, lignoso, aspero, quandoque spadiceo, seu purpurei obsolei coloris: ex quorum geniculis ale utrique cruciatim alterno versu opposita, binæ pandunus, indem quadratæ & ramis alis decussatæ: Folis Chamalæagni Dod. minoribus, aspecioribus & ngofioribus magilque venofis, per genicula binis cauli & ramis harentibus. Flores in caulis & ramo. fioribus magique venois, per genicula binis caun et fains haconicae qua Salviz nofiratis, rum fummitatibus, in spicam ramosam sunt dispositi, eadem figura ac colore qua Salviz nostratis. ex paribus etiam calyculis, at hispidioribus, aliquando pulchrè violaceis, prodeuntes. Odortorius hujus plantæ gravis, ad Hormini vergens: Sapor aromaticus.

* 16. Salvia Syriaca Cisti samina soliis, acetabulis Molucca Breynii.

Salvie minoris auriculate instar densè fruticat, multis rainis brachiata: ex quorum geniculient. versa oriuntur folia bina, Salvia vulgaris multò minora, circinata. Cisti fœminæ soliis paria Elau verticillatin circa finninos rannilos nafcuntur, è calyculis five acetabulis Moluccæ prægrambis, purpurafcentibus prodeunies, galericulati, ac violacei coloris. Semen nigrum.

Huius Rawolfius menilnit in fuo Hodeporico.

* 17. Salvia Indica arborescens Bontii.

Frutex est surgens ultrà duorum hominum altitudinem, & tanta copià crescit [in India Orientali] ut sylveta integra conficiat : nam longe latéque luxurians radices agit, non secus ac Glycytrhiza in Europa; ità ut qui cam in hortis plantant, post aliquod tempus cum summa molessia ia dicitus effodiant; cum subinde repullulascat. Flores fert ox albo cyancos, ut reliqua Salvia. Filin admodum longis elt, qua præter gratum odorem, etiam umbram commodam præftant. Si autem bene colatur in hortis, plurimum de feritate sua remittit, quod fiet si radices & luxuriantes solones statis temporibus commodè resecentur, & tum non minus utilis est in cibis quam mansueta pumila apud nos. Nam vino maceratæ fi fumas aliquot quotidie liquoris uncias, nullum præfantusinvenies remedium in familiari hâc tremoris seu paralysis specie, quæ Beriberii incolis dicinur, quod ut in pluribus aliis fic in meiplo cum fummo utilitate expertus fum.

CAP. II.

De Lavendula sen Lavandula.

Avendula Recentioribus dicta creditur quod balneis seu lavacris expetatur. Semen & solia (inquit Lobelius in Adv.) ad affectus matricis commendantur in fomentis & lotionibis. Nonnulli Iphyium Plinii suspicantur, quod Hesychius Adartida vulgo dictum scribit, que vox ad lavandulam accedit.

Martinus à leben Germanico, i.e. vivere ; deducit transitivé sumpto, quia vivisicat & valet ad lip thymiam feu animi deliquium, autore Matthiolo.

Eus note funt flores in spicas tenuiores triticearum emulas, longis pediculis insidentes congelti-

1. Lavendula major five vulgaris Park. Lavendula flore cæruleo & flo. albo Ger. Lavandula la cifolia C. B. Pfeudo-nardus, que vulgo Spica J. B. The most common of broad-leaved Lavender.

In fruticem fatis grandem & lignofum, plurimis ramulis denfum adolescit, altitudine sesquienbitali aut bicubitali. Folia infima quidem crebra & incondita ferè, superiora, ut in toto hoc genere, ex adverto bina, alternatim fita, per intervalla longitufcula, incana, culmum att etian lemancian lata, duarum triúmve unciarum longitudine, nervo medium percurrente, odore vefica enti, grao, fapore amaricante. Summis ramulis foicam geffat longam, verticillatis calyculis contras angulis, oblongis, constantem, è quibus flosculi emicant cœrulei seu violacei.

Folia luic longiora latiorique multò quam Lavendula minori, magis incana, non tamen adeb crebra in caulibus & ramulis: ramuli feu veriùs pediculi spicas sustinentes huic duplo majores longioréfque quam illi. Spice quoque multò longiores & inflexa: flores tamen fingulares (quod migioreique quam illus minores: Odor quoque totius plantæ vehementior.

2. Lavendula minor free Spica Ger. Park. Lavandula angustifolia C. B. Pseudonardus qua Lagendula vulgo J. B. Parrow leaved of fmall Lavender, by fome Lavender Spike.

Tota quidem facie pracedenti proxima est, minor utcunque & humilior, pariter tamen densè fruti-Tota quaem naco pracessoria promina cir, ininor ucunque & humilior, pariter tamen dense fruti-cius: filii minoribus feu angultioribus & brevioribus, nec adeò albidis, odore minùs vehementi. Spice forum, uti dictum, breviores funt & erectiores, flofeuli tamen fingulares majores.

pine fromin, un meaning brothers and the effectives, popular tainen inigulares majores.

Valut interdum floris colore albo, uti precedens.

Hilpania & Gallia Narbonenti (ponte provenit. Gaudet apricis & petrofis locis, ubi perpe. Leeus & in timpania a comi viret, feu potius canescit. Junio & Julio mensibus spicas floribus prægnantes emittit.

3. Lavendula folio multifido J. B. Park. folio dissecto C. B. Stachas multifida Ger. Hangen Lavender.

Cuel, Cabitali interdum altitudine affurgit, quadrangulis & hirfutis ramulis, quos multifida, temuitérque incila ambumt folia, Januginofa cinereique coloris acris guitús & jucundi odoris. Flores in fimmis vigulis quadrangulis, nudis & Januginofis, fpicæ inftar, ur in Lavendula congetti, certuleo colore praditi, odorati:, fpica autem aliquantulum contorta eft, & in quatuor veluti versus aut ordinor prema per a per a magazina contorta est, ex in quattor ventu vertus aut ordines digelta, alia interdum ex alta nafeens. Radicem habet durant, lignofam & multis ramulis donatam, quam vivacem elle facile fibi perfuaferit deferiptionis autor Clufius.

Naleitur circa Malacam Batica urbem, ubi illam primum inveniebat Clufius, colle quodam illi Locus & uni vicino, Februarii mense florentem; dende circa Murciam mense Martio, nec usquam alibi. Tempus.

Lavendula latifolia. An Lav. latifolia Indica subcinerea, spica breviore Hort, Reg. Paris? Broad leaved Labender.

Hac frecies foliis brevioribus & latioribus, minúsque incanis à Lavendula vulgari differt : Odore mm ea convenit: Florum spicam nondum vidimus: quamvis enim hyemes nostras haud difficulter toleret, spicam tamen in hortulo nostro nunquam produxit: Si eadem planta sit Parisiensis & nostra, spicam facit breviorem.

Lavendula ut facie sic viribus cum Sreechade convenire videtur.

Parium est tenuium, cephalica ac nervina. Usus pracip. in catarrhis, paralysi, spasmo, verti. Vires. gine, lethargo, tremore artuum. In urina, menfibus ac fœtu pellendo (unde & parturientibus ex-liberi folet) in torminibus ventris flatulentis. Extrinfecus in lixiviis capitis ac artuum, in Mafticatoris (pro catarrho exficcando ac revellendo ad palatum, ne ad pulmones defluat.) Schrod.

In ulu est aqua destillata, conserva ex floribus & oleum spica.

Florum spica cum linteaminibus & vestimentis in arculas recondi solent ad odoris suavitatem communicadan, Schroderus eos odore fuo pediculos fugare feribir.

In difficili partu fem. Lavendulæ eft oppido conducibile. Duo fequentia remedia arcana præ-

flantiffima perhibentur.

Primum est Rondeletii, R sem. Lavendulæ 3 \beta. sem. Plantaginis, Endiviæ ana Dij. Piperis Di.

F. pulvis. Cape cum aquis sequentibus, R. aquar. Caprifolii, Endivise ana 5iii. Secondum eft Backmeisteri, R. sem, Lavendule 31). Succini albi preparati, borac, 3ii, Ol. Cinsmoni gut, ix. F. I. a. pulvis, dividendus in tres æquales partes, propinandus in vino Rhenano. Hte sunt minime fallacia. Sim. Paulus ex Annotatis D. Edv. Hulle.

In weeks pediculofis hoc expertus fum (inquit A.Hieron, * Reufnerus) Juffi caput inungi oleo * Obferv. 23. lpicz, & statim moriebantur pediculi. D. Soame.

At alum quodeunque illitum insecta exanimat, quoniam obstructis meatibus respiratoriis aerem intercipit & excludit, cuins defectu infecta moriuntur.

CAP. III.

De Stæchade Arabica.

Techas ab infulis ciufdem nominis è regione Maffilia ubi nascitur cognomentum accepit, Telle Dioscoride I. 2. c. 42. Plin. I. 28. c. 12. Verum Lobelius in Adv. nobiles illas & rarif-fimarum flirpium alumnas Stochades infulas huic cognomines, non ex adverso Massilea, ut Perperam ex Diofcoride perfualum est (bidui namque itinere & litore indidem abfunt) sed è regione Olbia, vulgo Hyeres, urbecula olim tam lauta quam nobili, à qua etiamnum hodie insulae Sechades nomen retinent, non Massilen; dicuntur namque Hyeres insula. Spicis habitioribus pilofis fquamulis imbricatis, cum foliolis in earundem cacumine à Lavendula

I. Stechas

Vires.

1. Stochas Arabica vulgo dieta J. B. Stochas vulgaris Park. St. purpurea C. B. Stochas for Spica bortulana Ger. Caffidony og French Labender, by fome Sticadore.

J. B. Utilis juxta ac pulcher est frutex, radice lignosa crassinsculas Lavendula bina & ex alis alia pina. Utilis juxta ac pinener en truces, raune influent diametera, organis cinicente influents, obbitales, & bicubitales in ramos aliquot divifas. Folia per geniculos Lavendula bina, & ex alis alia minora, plura, incana, odoro & fapore aromatico. Singuli ramuli quadranguli, plerunque foliati, uti obbitale con la contraction di contractione di contraction plura, incana, odore & Iapore aromatico. Singua raman quada angua, pecunque ionati, uti oblevavinus, in fpicar faltigiantur craffiufculas, unciales aut longiores, pilofa fquamulis imbricatas, in qui bus flofuli purpurei: praterea ex cacumine emicant foliola aliquot purpuro violacea, vifui gran qualia ferè in Hormino Matthioli.

nana tere in Frommon Matthion. In Sylva Grammontia & alibi circa Monspelium, quin & medio circiter itinere inter Monspe lium & Arelaten invenimus. Crefcit, autore Clufio, plurimis Hispaniæ, Lufitaniæ & Galli-

Narbonenfis locis, ubi floret Aprili & Maio.

arbonenns iocis, um norec Aprili ec iveno. Variat floris colore albo, quæ Stochas vulgaris flore albo Park, quam per errorem labet pro Steechade latifolia flore albo C. B.

. 2. Steechus longioribus ligulis Cluf Park, cauliculis non foliatis C. B. summis cauliculis medie Ger. French Labender with longer top leabes.

Hac in paucis à pracedente differt, (unde unicâ descriptione utrasque complectitur Clusses) ni. mirum virgulis spicas sustinentibus aliquousve nudis; spicis ipsis longioribus & angustioribus, lieulis denique è funmis spicis eminentibus admodum longis.

. 2. Steechas latifolia flore albo C. B.

Foliis est Lavendula, flore magno albo. In Murena Castilia D. Albinus legit: nec plurade a habet C. Bauhinus, qui folus, quod feiam, ejus meminit.

4 Stachas folio ferrato C. B. Ger. Park. ferrato & crifpo folio J. B. Caffidoni o Sticas boze, with indented leabes.

Stocchadis genus hoc valde rarum, Clufio observatum, ejustem cum superiore altitudinis, lignoss, Steenadis genus noc vaide ratum, Cuino observatum, epidem cum inperiore attitudus, ingois, fragilibus, tenuibus, quadrangulis ramir: folis etiam oblongis, angultis, omnino ferratis & cripis pate fuperna virentibus, inferna candidis, calidi & anvari gultus. Ejas extremi quoque ramuli definintin dodrantales virgulas, nudas, quadrangulas, incanas, que spicam sustinent Stochade longiorem & tariorem, ad Lavendulæ minoris spicam propè accedentem; è multis fimiliter veluti membranaes spamis congeltam, cum eminentibus in fummo quibuldam latiufculis foliolis è purpura cœrulei, ui inteliquis hujus generis. Flores ex fingularum fquamarum finu copioli, purpurci ut in vulgari. Somos etiam fimile, quemadmodum & radix.

Nonnifi in Jumma Calpe sponte nascentem & suis storibus onustam Februario mense invenit Cluss

. 5. Steechas viridis J. B. viridis Dalechampii Park, viridis capitulo oblongo C. B.

Luga. Tota jucunda viriditate nitet: foliis per intervalla in caulibus multis, duobus longis, aliquot alis multis brevioribus, capitulo in Caulis fuminitate longo, rotundo, cum duobus in fumino folioles, α

quo flores lutei excunt. Steechas abstergit, attenuat & aperit. Usus pracip. in affectibus capitis & nervorum, scil. in Verigine, Apoplexia, Paralyli, Lethargo. In morbis pectoris idem practat quod Hyflopus. Infiner unam & mentes ciet, venenis refiftit, affectibus hypochondriacis fuccurrit. Extrinsecus in lotionibus cap-

tis, luffitu, &c. Schrod.

In ejus virtutibus describendis prolixus est Mesue. Vide J. Bauhinum aliósque Botanicos Spupus ejus triplex in ufu eft, Simplex, Compositus, & Fernelii: omnes cephalici habentur, & innerola-

rum partium frigidis affectibus felici cum fuccessi usurpantur. Meline piruitam & atram bilem hane herbam purgare feribit, sed quia tardius & imbecillius operatur, ipfi addere juber partem fextam Salis communis aut Salis gemma, aut Myrobalanum niguun aut Cepulam. Jubet inluper biliofos ab ea abítinere: ob quam forte caufam, inquit Cafe Holman nus, defiit effe in ufu.

6. Stæchadi ferratæ affinis C. B. Tragium alterum Diofeoridis quibusdam, solio Trichans

Radice est albicante, longiuscula, gracili. Ex qua furculi emergunt lignos, vix minimum digitum longi; quibus fatola adherent longiufcula, pulchra ferie disposir, adverta, haud secus ac in Tricho mane digelta, iis tamen longiora, ut in Alplenio, quibus & colore fimilia; nam fuperne pulche virent, inferrie verò cinereo tomento obfita funt, minora præfertim & ab imo primum pullulanus. Inter hos circulos alii prodeunt coliculi nudi, purpureos fiores spicatos suffinentes.

Ex imperfecta hac descriptione quò referenda sit hac planta nobs non constat.

CAP. IV.

De Rore marino.

05 dici putatur quia roscida sir natura, vel quia roris instar aspergatur, vel quia ejus usus in aspergillis, quod nobis verissimilius videtur : marinus autem vel quia in marinis locis felicitor apreginis, vel quia faporis marini, hoc eft, amarii. Vol. Etymolog. Gracis Libanous 5222.

proveniat, vel quia faporis marini, hoc eft, amarii. Vol. Etymolog. Gracis Libanous 5222.

Magnitudine fua & flatura infigni, floribus ad caulium nodos foliis intermiffus, foliis oblongis an-

gultis prona parte candidis, fupina obfentius virentibus à congeneribus differt.

1. Rosmarinus coronarius fruticosus J. B. hortensis angustiore folio C. B. coronarius Ger. Libanotis coronaria five Rofmarinum vulgare Park. Common Rofemary.

Romarinus, suffrutex jucundiffimi odoris Thus redolentis (unde & nomen infi Libanotidis inditum) vel imprimis utilitatis commendatione notiffimus, & quia corollis petitus coronarii nomen adeptus, bicubitalis est & altior, virgultis tenuibus, cinereo colore prædius, in quibus felia aliquot fimul ex intervallis oriuntur [imo bina ex adverso & alia ex eorum sinubus conferta] rigidula, Lamul et maratina conterra i ngania, La-vendula anguftiora, breviora, prona parte candida, fupina faturatinsviridia. Flores ex ala ioliotum exeunt; è cerulco abbicantes Salvia: florum effigie, minores, labello cotyla inftar concavo gutta-

exempt e certifico anotamico saviga informa empre, minores, naneno cocyae unicar concavo guitta-or, fibre incurva, longa ex richti full fupremo folio promicant.

Vere primo & per totam ferè arltatem floret. In hortis feritur, verum non femine fed furculo. An Lecut.

differat focicà fiontanno latiore folio dubito: quòd fi differat quoi fiponte proveniat proditum non

differt from a pointed and the control of the contr five arreum dicitur. Habetur etiam flore duplici Park.

hum funt folia, flores (Anthos Officins dicti) & fomen. Cephalica funt è pracipuis, norvina, Vine. Inum funt folia, flores (Anthos Officins dicti) & fomen. Cephalica funt è pracipuis, norvina, Vine. seciamuterina. Ufus pracip. in affectibus capitis ac nervorum, in Apoplexia, Epilepha, Paralyfi, Venigine, Caro, &c. vifum acuumt, sensus ac memoriam juvant, fectorem halitus emendant, Epatis, Tienis ac Uteri obstructiones resolvunt, ictero ac fluori albo mulierum medentur, córque confortant. Hoba ipla fuffitu & vapore suo pestis tempore aerem emendat & salubrem reddir.

Dokorkles morbum Regium fanare tradit hanc herbam, fi quis ipfam in aqua coctam ante exerciationem exhibeat bibendam, deinde exercitatum lavet, & vinum ipfi bibendum det. Semen cum

vino hauftum ad icterum commendat Mizaldus.

Ad paralyfin aliófque nervorum affectus conducit Vino aut Cerevifià in qua Rofmarini fummitates infufa fuerint affidué in poru uti.

Advilum acuendum conducit flores recentes quotidie jejuno ventriculo cum pane & fale comedere. Exfecut & incili fumus ore hauftus Peti in modum utilis censetur adversus Tuslim, Phtilin & Tabem pulmonum.

Solo usu olei Rosmarini chymici propinati in decoctis idoneis ante paroxysmum multas febres temanas exquilité curatas offe in Nosocomio Parisiensi dicto la charité vidit & observavit M. Jacques,

tandas expanice curatus site in Apotential and the Apoten State of configuration to the state of t minus fagacibus. Ex adverfar. D. Taner. Robinfon.

Diarrheam trimestrem desperatam vino Rorismarini curatam resert Velsebius Hecatost. D. Hulse ex

Aqua Reginæ Hungaricæ destillatur & præparatur è floribus Rorismarni in infusis sp. vini. In Cephalicis & Nervinis affectibus celebratur.

2. Rosmarinus spoutaneus latiore folio C. B. Rosmarinum latisolium Park. Rosmarinus coronarius fruticofus ignobilior J. B. Boond leaved of will Hofemary.

Pracedente minor cft & humilior, ramis minus lignofis: foliii latioribus, rugofioribus, faturatius ritentilus, prona parte parum vel nihil incanis feu candidis, magis fparfis feu rarius fitis in furculis & ramibis: Tonorius eft hoc genus, nec hyemes noftras facile rolerat.

In Hispania abunde oritur, unde in alto mari navigantes procul à littore ad multarum leucarum Lecusillantim odorem ejus percipiunt, etiam antequam terram videant. In Gallia Narbonenii tantus as porantis elt, ut haud temere aliud incole lignum urant.

An hac planta à præcedente seu hortensi Rosmarino specie differat nécne mihi non constat. um & hortense satum plantas producit latifolias, & in alis etiam suffruticibus tenerioribus succu-Datas hyemes facilitàs tolerare, & firmiores esse adversus cœli injurias quam à semine ortas no-

In Catalogo Horti Regii Parifienfis aliam adhuc Rofmarini speciem invenio, hortensem angusti-Varietas. alolio argenteum dictum.

Locus.

514

Locus.

Viver:

CAL

Lib. XI.

applicatione cataplalmatis cujuldam ex Hyflopi foliis minutim concilis & cum butyro recenti non applicatione adaption de cum participa de commissione de cum participa de commissione de cum participa de conomissione de cum participa de conomissione de cum participa de conomissione de cum participa de cum p

• 2. Hyllopus parva angustifolia J.B. parva angustis foliis Gev. minor angustifolia C.B. minor.

De Herbis Verticillatis fruticosis.

five Hispanica Park. Humilius est & tenerius hoc genus, alioqui forma non multum differens à vulgari, foliss anguflioribus, obscurius virentibus, densioribus, odoris grati : floseulis verò in cacumine in brevis spica:

modum digestis. 1. Hyssopus umbellata C.B. coronata, sive comosa Clusti Park. An Hyssopus spicâ brevi, lata I.B.

Hoc genus vulgari non admodum diffimile est (inquit Clusius) sed ad pracedens Hispanico semine natum magis accedit, exceptis ramulis, qui in virgarum faltigio numerosi in latam comam

argunus. Praterhanc aliam Hyllopi comosi speciem constituit C. Bauhinus, quam latisoliam coma rotunda rateriarocat, idque autoritate praccipuè codicis Casfarei; cujus picturis quanta fides habenda fir, nôrunt rei herbariæ periti.

Hyffopus furculis denfis Park.

Humilior est Hyssopo vulgari, rannulis seu surculis crebrioribus, tenuioribus, minus lignosis. deorium magis reclinatis; folius obleure viridibus denfius dispositis: in aliis cum eo convenit. Parum differt ab Hyff. parva angustifolia J. B.

* 4. Hyffopus angustifolia spicata C. B. Park. tenuifolia Ger.

Vingi. Valde fruiteat hoc genus, nec minùs quàm vulgare fuis virgis fe propagat, quæ fefquipedales intedun funt, duæ, lignofæ, in multos virides tenuéfque ramos divifæ, quos obident anguftiora quàm in rulgari folia, viridia, calidi gultús. Summi rami definunt in fipicam floum illos verticillatim ambentum, vulgari formā fimiljum, minorum tamen, coloris cœrulei. Radis dura, lignofa, multifida, plarimifque capillamentis firmata, ex qua plures etiam nascentes virgæ, humi interdum pro-combentes, fibras agunt. Tota planta, si digitis atteratur, odorata est.

Hujus picturam & ramos tenellos Londino accepit Clufius.

* 5. Hyffopus latifolia C. B. Park.

Caulibus est lignosis, rusescentibus, striatis: folius triplo quam in vulgari latioribus, obtusis, in reliquis cum vulgari conveniens: quam Londino accepit C. B.

• 6. Hysfopum montanum Cilicium quibusdam, J. B. Hysfopus angustifolia montana aspera C. B. Hys.

Hac à vulgari Hyffopo hortenfi in paucis differt, foliorum nimirum angustià, duritie, asperitate & hirfuire, fapore amariore, minus acri. Sufpicor hoc genus non differre ab Hyflopo montana vel de Cililla Park.

• 7. Hyffopum Goritiense storibus verticillatim ambientibus J.B.

Hujus ramum duntaxat pedalem ab Agerio fibi datum describit J. Baulinus: erat is rectus, firmiufallus, foliis vettitus glabris, unciam circiter longis, culmum latis, Satureiæ duriori fimilibus, interqua alia multa, sed minora, odoris grati & suavis, sapore nonnihil acri cum levissima amaritudane. Spica unciis duabus longior crat, angulfa five tenuis, tenuior multo quam in vulgari, multis parvisonftans verticillis, &t fecundum unumquodque verticillum foliola duo floribus longiora. Floron vergunt in unam partem ut in vulgari fed ramulos ambiunt, parvi, multis apicibus do-

8. Hyffopus felio Origani Dalech. J. B. Hyffopus rotundifolia spicata, fortè Dioscoridis C. B. Hyf. foliis Origani Park. An Hyff. Nummulariæ folio Ger?

Odore, sapore, sloris spica cœrulea nihil à vulgari diversum est hoc genus, sed ca re tantum, quod folium Majoranæ, Pulegiove fimile ac rotundum in longum non porrigitur vulgaris modo.

CAP. V.

De Hyffopo.

ΥΣουσον dictum volum: quafi τόμολον (pro χουδρόνον) επί το όπος, quia fuper vultus effundatur; qua ejus olim in afpergillis ad expiandum peccata ulus erat : verum rectius ab Hebrao του όπο vatur, quam vocem septuaginta Hyssopum vertunt non semel.

atur, quam vocem teptuaginta Hypopum vertinit non tember.
Spicis florum longis, è verticillis rarioribus compositis, floribus versus unam partem speciantiba, fegmento fupremo, quod pro galea est bisido & fursum reslexo, folis virentibus à reliquis Suffins.

cibus verticillatis diftinguitur.

Hylfopus vulgaris spicatus angustifolius J. B. Hysft vulgaris Park, Hysft Ossicinorum cundus five spicata C. B. Hysft Arabima Gev. Common garden Dysslop.

E radice lignofa, dura, craffitudine digitali caules excunt pedales aut cubitales, fruticofi, cum lig. nescere incipiunt rotundi, dum enim adhuc tenelli sunt, quadrati videntur. Folia angusta, oblonneacre menjami rodinat, dain emin adme eritari dai, quatari quatari gia, glabra, ad margines sequalia, folis Lavendule fimilia, fed multo breviora. Florei deals vegi cellis fipcas longas mentienubus, in caulium furmitatibus, in unam partem ferè (pectantes, è cilici bus longis firiatis in quinque acuta fegmenta partitis exeunt, ampli, cœrulei, quorum supremum toliolum bifidum furfum reflectitur, bifidum labellum binis alis fuperiore parte donatum deministra Touonum omanin turnum teneceteur, omanin tabenum oma ais aperters pares contamin comonin. Singulis flotculis famina infunt quatuor, oblonga, corulea cum fuis apicibus parvis, obleure pupures. nguns noteurs *pramma* munic quattur, obtoniga, certura cum trus appears partis, obtenic pupiner. Collibus afperis Romaniæ & Veronenfi tractu, præfertim fecus Athefim, ad angultias familia

& arcem munitiffimant, qua Imperatoriam à Venetorum ditione discriminat è regione monts Baldi sponte fruticare hanc refert Lobelius, cum nuspiam alioquin mili in hortis se invenisse dica. Felicior fanè nobis fuit Lobelius, cum enim eadem loca peragraremus, Hysfopus nullibi in confise

Hac planta multipliciter variat, nimirum 1. Foliis, qua coloris respectu, vel ex albo & vindi, vel exaureo & viridi varia funt: Hinc Hyflopus foliis niveis Park. candidus Anglorum Li. & Hyfl Catalico de virial varia funt. Emilio Espanoja fonts invest tara. Catalicos Arigorian de Riffil. folis aureis Park, circumferipirionis respectu, vel ad margines requalia funt, vel ce crifip, veldita folis crenatis Park. 2. Odore molchum reblente; Hine Hislopus molchata, vel de Cilista Park. 2. Floribus, qui fistis respectu vel uno ordine. eate; Time Finiopis noienata, vet de Cinna Lank. 4. Europis, qui pini respecti vet into distantium, vel duobus disposici funt; caloris respective vel cerulei funt, ut plerimque evenit, vel dibis; linic Hyslopus rubio slore C. B. Go. & aliorum: vel albi; Hine Hyslopus vulgaris alba qishm C. B. Ger. Park, &c. Adeoque ex una specie quatuor facit C. Bauhinus, plures Parkinsonus. Namonnes hæ varietates vel ex femine in hortis fato oriuntur; vel cultui & mangonio debentur.

Hoffopus bir-

Hyflopus hirluta C. B. foliis cinereis Park, non aliter à vulgari differt quam foliorum & caulium lanugine, aut colore cinereo. Hino novem habemus Hystopi vulgaris varietates raritate sua & elegantia spectabiles, que honos

curioforum ornant, nimirum

1. Hyffopum foliis niveis Park. candidam Anglorum Lob.

2. Hyllopum folis aureis Park.

3. Hyslopum crispam Gefn. foliis crispis Park.

4. Hyflop, foliis crenatis Park.

5. Hyslop, moschatam vel de Cilissa Park.

6. Hyflop, utrinque floriferam Dod.

7. Hyflop, rubro flore C. B. Ger. & aliorum. 8. Hyflop, vulgarem albam C, B, Ger, Park.

9. Hyflop. hirfutam C. B. foliis cinereis Park.

Vires.

Locus.

Un jetaste.

Hyffopus calida est & acris [sapore servido, inquit C. Hosmannus, suaque acrimonia pilaumtotum pervadente] unde attenuat, aperit & abstergit. Usus præcip, in affectibus pulmanum tatta reis, tulli, althmate, &c. Syrupus in affectibus pectoris paululum progrellis, ubi feil de Glysyribiza,

Capilli Veneris, alii non fatis funt operi quod molimitur, eximii usus eft.

Extrinicciis adhibetur crebro ad fugillationes oculorum, ad uterum mundificandum, auriumga tinnitus tollendos (per tritorium luffitus susceptus) ad oris abstersionem (in gargarifinis)

Sunt qui Abfinthio in corroboratione ventriculi præferunt. Idem.

Cum carnibus bubulis decocta cum aliis oleribus minutim concifis, non infuaviter ex jure edito, ori ac ventriculo grata.

Urinas verò etiam movet & ad urinæ stillicidium utilis est.

Quantopere Hyflopus fugillationi oculorum confert, testis sit Riolanus senior. Expertus sum ro rum, inquit, quod affirmat Archigenes apud Galemun, quòd fi Hyffopi coma nodulo inclui bel liat in aqua, & tepide nodulus oculo cruento applicetur, tam manifeste sugir sanguinem, u linteam ipfum fanguinolentum videri poffit. Hujus autoritatem fequitus ubi occasio tulit, decodum Hystopi aliquammultis adversus suggillationes, imò etiam oculorum commendavi; sed loca aque fucculum in vino bulliendum quandoque curavi, & ex voto eas evanuisse recordor, dum lectum pe tentibus facculus subtepidus clausis palpebris fuit applicatus. Simon Paullus.

Virquidam celebris mili notus, cui femur ictu equi calcibus incusto graviter contustim fuir foi

CAP. VI.

De Satureia.

Aturcia aliis à faturando dicta est, quod cibis loco condimenti addatur: Alii à Satyris nomen traxiffe putant, quia coitus marcelcentes ftimulat. Gracis Thymbra die a eft, forte and Sour ob fragratitiam C. B. Et tamen Columella diffinguit Thymbrain à Satureia.

Et Satureia Thymi referens Thymbræque saporem.

1. Saturcia durior J. B. montana C. B. hortenfis Ger. vulgaris Park. Winter Savourp, id eff Satureia byberna.

Folia huic angustiora qu'un astive hortensi, pracipue qua primò excunt, multò duriora, inque acuros se pungentes apres definentia, **tà**luttis virida. brioribus quam in fativa intercepti, unde & folia & ramuli frequentiores & numerofiores funt. Atque hac notá fola primo statim aspectu à priore possit distingui. Ramuli in hac specie non in paque nac nota iona primo readin aspecta a priore positi differential in particular de la composition de exemple, in pediculo composition de exemple de la composition de exemple de la composition de exemple de la composition della munt longiusculo, duo trélve fimul, interdum etiam finguli, galeati, galea interdum reflexá, labello trifido, colore ex albo languide purpurascente. Calix floris in quinque longa, angusta segmenta dividitur. Planta fruticola est & in multos annos vivax. Sapore & odore cum astira con-

In Gallia Narbonenfi circa Monspelium, Nemausum, &c. in collibus: invenimus etiam in Hetruria in alveo cujuldam torrentis non longè à Radicofano copiosé.

2. Saturcia bortensis Park. estiva bortensis Ger. sativa J. B. bortensis, sive Cunila sativa Plimi C. B. Summer Sabourp.

Lignosa nititur radice & simplici, fibras majusculas emittente, ex qua virgulta surgunt pedem aut cubitum alta, tereria, rubelcentia, fubhirfuta, geniculis certis diffineta, ad quorum lingula an cumum and rescal functional monthly first a rebris fortuninalis non tameh pervis erol, odore faavi vehencent [J.B. Thymi yulgaris mittore] fapore acri. Cauler ramofi funt ramolis ex adverso binis, è foliorum alis exeuntibus, & pioso etani caules longitudine excedentibus. E folio-rum alis exeunt folioti plures fimul, pediculis brevibus, è calicibus in quinque acuta & angula fegmenta divilis, ipli in quatuor lacinias partiti, ex albo purpurafcentes. Senina para, fuka, quam Thymi tamen majora.

Planta est astiva nec per hyemem durare potest; unde quotannis seri debet. In agris circa Castelneuf non longe à Monspelio copiose & sponte ortam observavinus. Est inter herbas calidas & acres, que urinam & menses movent: facultatibus cum Thymo & Serpyllo convenire aiunt. Nobis potuis ut facie fic viribus ad Hyflopum accedere videur.

Usus oft, inquit Schroderus, in affectibus ventriculi, cruditate, anorexia, &c. [proindequecoadimentum pauperum effe feribit Tragus: nam omnibus eduliis tam carnium quam pileium concoqui, &c.] Pedors, Afthmate; meri, menfibus obstructis: visum acuit. Extrinsecus discuit tumois, doloréfque aurium fedat.

Utus ejus frequens eft in culina inter alia olera. Cum phafeolis & aliis flatuofis utiliter incoqui tur & editur. Fabis cum Selino incifa & infrixa edulium gratum, Belgis frequens habetur. Lab. Pauperes in Germania Brafficas capitatas hac herbà condiunt, qui fit ut illa jucundiffimum odo-

rem ac faporem gratiflimum inde accipiant. J. B. Plantam hane quamvis annua fit & herbaceam ob convenientiam in foliis, odore reliquique no tis cum Satureia duriore feu hyemali ab ea non feparandam putavimus.

3. Saturcis S. Juliani Ger. spleata S. Juliani Park. Sat. spicata C. B. Sat. soliis temihu, swe temifolia S. juliani quorundam J. B.

In Tyriheni maris afperis & falebrofis S. Juliani Hetrulci magno proventu oritur, virgalti edibus, pilmum alus, farmentofis, hignofis: falin ab imo crebris, Thymi Cretici, fed angultionbs, longulculti, fpicam bewern lummo gerentibus, flofenlii copiolis intextam: guffu acri & odoro, uniterational della companional della copiolis intextam: niverfa ex obfoleta purpura albicat, Thymo majore minor, minori ferè par. In collibus Mellanentis agri in Sizilia non minus frequentem observavimus quam in monte S.Ju-liani. Crescu ce in 1981 Florence urbis muris.

Saufragam primam Matth. C. Bauhinus pro hac planta kabet: Parkinfonus nofter pro divefa fab titulo Saufraga vere Diofeorida Matthioli. Tum à Serpyllo cui aliàs nafcendi modo fimilis chi titulo Saufraga vere Diofeorida Matthioli. tum a Saturei differt, quod tum odore suavi, tum sapore acri, qui illis insunt, careat. Conside si placet Parkinfonum.

4 Satureia Cretica C. B. Ger. emac. Thymbra five Satureia Cretica legitima Park. Thymbra Græca I.B.

Multisea ramis statim à radice fruticat, Thymi instar, quadrangulis, subaspera lanugine obdu-Multisea funding dispurpural centibus, quibus innafcuntur alternatim femper ex adverso ramuli, folis eadem foric digeftis onuffi, Thymi genuini foliis panè fimilibus, subhirsutis, odoratis, medii quodammodo inter digeffis onauti. Thymin genam ones pette miniates, montanes, caonaus, ment quodammodo inter Cunilan & Thymin odoris, acriufculique faporis. Summos ramos verticulatin ambiunt aliquo capiula multis foliolis conftantia, inter que acaliculi, è quibus emergunt fiaviter purpuralecentes forcali, Thymi flosculis fimiles, in quatuor lacimas divili, quarum infima latior eft & repanda, fucut, Inyminoscus minos, in quattor actinias divin, quartum infima latior cit & repanda, fu-prema etam lata fed brevior, reliqua dua minores, prodeuntibus è medio quinque faminalis can-dicantibus, quorum apices fufci coloris, & medio fifth bifido. E femine hace planta nata pufillo, ni-gio Thymi lenini non ablimilis. Radiis dura, lignofa.

o Thylin legitimam Thymbram ftatuit, quam criamnum hodie Cretenfes Thymbri & Thrybi ap-

pellent. Ex femine ab Hon. Bello è Creta ad Clufium misso enata est.

Pr. Alpinus hane plantam Tragoriganum esse contendit, non Thymbram, pro qua sequentem proponit.

5. Thymbra Alpin. exot.

Creleit in afperis locis Thymo fimilis, fed ramulis Thymi gracilioribus, minoribus, atque tenerio-Celet malperts rocks fraying mining, and mining fractioning, minorious, arque tenerio-flus; qui utrinque habent alos furculos, graciles, non ex oppolito politos, obliqué actos, folisi Thymi led tenuoribus & mollioribus, herbofi coloris virefcentis, multis ex oppolito inviccio cautes tenaros ambientibus. Cauliculi vero in funmitate ferunt folculos purpurafcentes inter foliola (piece tenaros ambentous. Cauticin va on infiliamenta tertific pojenno purpurarcentes inter tologa piece modo. Edit rádice, tenui, longá, lunosáque nititur. Thymo hac firps fimilis eft, fed altitudine minor, & co longê ramulis fere in orbem expanís latior, ac ad terram depretifior. Tota eft odorata, odore ad Thymum quadantenus inclinante, nec minus & acri fapore thymum itidem fimulat.

In ciborum condimentis ufum habet, & in medicina; non minùs ad movendos menfes in mulie. Vires: ibus, & urinam. Ejus decoctum plurimum valet in tuffientibus ex melle ad excrementa in pulmonibus infarcta extenuanda, detergenda, atque ad fputum facilitanda.

Pona in Baldo Italico Saturcia: cujuldam meminit fine descriptione quam vocat Saturciam Creticam foinofám.

CAP: VII.

De Thymo legitimo.

A THE vel so is Doug dicitur, quod adhibeatur is qui animi deliquium patiuntur ob craffos humores; vel San a Dumdorar so a Duits quod hoc Veteres in facris qua igne accenso fiebant primum un funt. Alias Grammaticorum conjecturas de ratione & origine nominis vide apud J. Bodanm à Stapel. Comment. in Theophr. hift. lib. 6. c. 2. pag. 566.

Differt à Saturcia, cui aliàs funilis est, odoris fragrantià, & floribus in oblonga capitella con-

Thymus capitatus, qui Dioscoridis C. B. Thymum legitimum capitatum Park. Thymum Creticum, sive Antiquorum J. B. Thymum Creticum Ger. The true Thymne of the Antients.

Suffratex oft Thymum, pedem interdum altus, multis ramis lignofis, tenuibus & candidis præditus, quos per intervalla ambiunt folia, fibi invicem oppofita, angusta, tenuia, candicantia, acris gullus, qua quibus dam locis hyeme decidunt : nam ubicunque sponte nascentem hanc plantam invenicham, sen hyeme, sen veris initio, foliis viduam conspiciebam: sed utrinque ab exortu & vestigis foliorum prominebant veluti oblonga capitella, instar corum qua in Origano onite siunt, ex tenellis foliolis viridibus congesta, adeò confertis & numerosis, ut unicum longiusculum solium apparete. Ipfa capitella cum floribus in planta virente oblevare non potti ; Hipali autem, ibi maxima eft ejus proventus (nam aliud Thymum non norunt) magni ejus jam reficeati faciculi demonflati funt, cum fun folis & longui culis capitellis fuos purpuraleentes flores adhue retinentibus Bratifini odoris: illo enim in aqua decocto utuntur ad dolta, quibus vinum refervatur eluenda & repurpuralea: non minoris etiam usus elf ad conciliandam odoris gratiam is vafis quibus conditae uva affervari folent.

Non modò circa Hispalin copiosè nascitur, sed Gadibus etiam, qua parte insula ponte jungitur $L_{o:tit}$ Continenti, tota influper Baxtica in maritimis collibus, Meridiei obverfis. Nos in faxofis prope Syrawas Sicilia urbem invenimus. D. Wheeler in infula Coreyra,

Et in infula Cithara nunc Cerigo aliam seu speciem, seu varietatem foliis minoribus agminatum

4. Satu

X y 2

Bellonio

Leuns. Vnes.

1 . 25

Lecus

518

520

L'nes

Locus.

Vices.

mixtum. Thymum cum aceto & fale pituitam per alvum detrahit : ejus decoctum prodeft anhelofis & orthopnoicis, tineas ventris exigit, menfes, partus & fecundas pellit, arque urinas cier: cum melle ortnopholes, thiese ventus exigns, money recentes tumores different; cum aceto illitum; concern celeginate faciliores officit exferentiones: tum fanguinem diffoleir, vertucas pentiles tollit : ifchadicis cum vino & polenta impolitum faltum augument quotiti, certicas ponition se fanitatis tempore ad ulum idoneus loco condinenti, venit, heberibus oculis in cibo: est enim & fanitatis tempore ad ulum idoneus loco condinenti.

nojeer. Pares illi facultates tribuit Plinus, & infuper addit, Dari Comitialibus, quos correptos offactus excitat Thymi: & Viris contra inflationes, & fi venter urgeat, teffelve aut velice dolor exignt: excuat 119111: et villa contra inimacologi de la contra ex oleo imponi : dari & portionem articu-Articularibus morbis ac luxatis tritum ac lanæ infperfum ex oleo imponi : dari & portionem articu-

laribus morbis trium obolorum pondere in tribus cyathis aceti & mellis. ribus morbistrium oboiorum ponucie in unos cratins according (Clufio referente) adolic, Thymo, quia gratiflimi odoris in aqua decocto utuntur Hilpalentes (Clufio referente) adolic, quibus virum affervatur, cluenda & repurganda : non minoris etiam usus eft ad concilianda odo

ris gratiam iis valis quibus conditæ uvæ affervari solent.

CAP. VIII.

De Maro.

Arum nonnulli dictum volunt à rege quodam Thracia cui Maro nomen fuit: Sed reifimilius (inquit Jo. Bodens) ab Amaraco per Apocopen nomen impolitum.

Marum (de vulgari Mafticheno loquor) foiis Thymi majoribus, odoris fiaganai, fed pracipue lanuginofis ab omni nobis cognita Verticillatæ specie, facile distinguitur.

 Marum Ger. vulgare Park. Sampfuelius five Marum maffichen redolens C. B. Climpdom quibufdam, Maffichino Gallorum J. B. Levis Maffich og Montick thymus, บุกและ alfo called Marum.

In fruticem lignofum, bicubitalis interdum altitudinis, multis ramis brachiatum adolekit, & m plures annos durat, nili hyems afperior eum corrumpat. Folia viridia, Thymi durioris fimilia fol panes annos curat, mu nyems appener com contampate. From vinata, I fryin cuatori annual majora, fapore acri pradita. In extremis furculis capitula lanuginofa, & paulo ettam infriis ambientes fimiles verticillos obtinet è quibus emicant flofculi albi. Odor totius planta grau, fal paulo vehementior.

Verum non est cur in hac planta describenda multum laboremus, cum (ut diximus) ab omnibus, nobis faltem cognitis verticillatis capitulis lanuginofis differat.

Floret, autore Clufio, cum Thymo & Steechade multis Hilpaniæ in locis: Provenu autom 600 arido & petrofo. Ob odoris fragrantiam fludiofe in hortis colitur, in Gallia, Anglia, Gema-

Deodatus in desperato mensium sluxu ultimum & præsentissimum remedium ducit pulrenen costicis Mari ad 3], cum vino auftero, fingulis matutinis horis propinatum. D. Seame è Dolaiga

* 2. Marum supinum Park. J. B. supinum Lobelii Ger. emac. repens verticillatum C. B.

Non absimile of Maro maltichino sed cauliculis repentibus. Sampsuchum Dioscoridis sire Ama racum serpentem Adv. quam hujus synonymam facit C. Bauhinus, Lobelius fic describit. Non cigitur aut fruticat ramulis ut Majorana vulgata; fed in cespitem caducis Serpylli modo, cur alioqui perfimilis folio, effigie & magnitudine eft.

CAP. IX.

De Thymo vulgari & Serpyllo.

Thymi nota funt folia brevia & latitulcula, flores in capitula in fummis ramulis habitiora & latitude of the control of the co congesti. Serpyllum à Thymo differt quòd humilius sit & minùs fruticosum, & ut nomen maler. ramulis procumbentibus ferpat.

De Herbis Verticillatis fruticosis. Lib. XI.

52!

1. Thymum durius Ger. durius vulgare Park. vulgare rigidius, folio cinereo J. B. Thymus vulgaris folio tenuiore C. B. Mulh Chume, orfine leaved Thume.

Odoris jucundi commendatione culturam multis locis meritum est quod hodie plerique omnes Odors picuniu commonatorore cuturam muitis locis meritum eft quod hodie plerique omnes Thymun vocamus, lignofa radice, fatis numeroris filamentis donata. Ramuli teretes, itiden li-gnofi, jabbifudi, folio Serpylli, angultioribus, incanis, cinerefive, fapore acri pradutis verticillatum per meralia veftuntur: Florum verticilli breviore intervallo eft ubi fpica figuram mentiuntur: fiint per meralia vegtuariariora vol alba. Isballicario del ubi fpica figuram mentiuntur: fiint per mea automi colore purpuralcente vel albo, labellum veluri promittentes trifidum, unică le cini furreautem a coast purpural content exferences, calyculis Serpylli firiatis, hirfutifque. In Gallia Narbonenfi vix alia frequentior occurrit planta. Lecus.

2. Thymus vulgaris felio latiore C. B.

An specie à pracedente differat dubito, alii non distinguunt. An species meminit D. Magnol in sterilibus versus Clapies & Jacon à se inventæ, cui titulum Thoman supi-Auerus species in antical de la contra del la contra del la contra del la contra de la contra del la contra de la contra del la contra de mun elle air. Hae forté species est quam Parkinsonus Thymi durioris candidioris titulo describit dum. muni cue and de la constant de constant de la const e remine 1113 data de la magis incanis, rarius dispositis; odore etiam vehementiore.

* 2. Thymum inodorum C. B. Park.

Suffratex est, ob levem lanuginem qua pubescit incanus; caule lignoso, cortice incano, rugoso velito, qui in plures ramos palmo minores, recurvos, híque in alios & velut in orbem difpolitos divoidur: quos per intervalla folia breviffima, angustiffima, plura simul juncta, inodora & pene insipida cingunt. Cauliculorum fummis flores plures, purpurei, formâ & dispositione Thymi vulgaris floribus

Innucent.

Inregno Valentino, locis arenofis ad litora copiosè provenit.

Sapons el fubacris, unde attenuat & incidit. Uffis pracip, in affectibus Tartareis;

1. Pulmo prime.

1. Pulmo prime. tat. Extrinfecus in tumoribus frigidis, fugillationibus, inflationibus ventris, doloribus arthriticis.

Noltratibus ufurpatur pro olere, & jusculis incoqui solet : calore suo ventriculum resocillat, & concoctionem promovet.

A. 4. Serpyllum vulgare Ger. J. B. vulgare minus Park. C. B. Common Mother of

Tam Graco, quam Latino hujus nomini originem dederunt serpentes ramuli, duri, lignosi, quadrati, subrubentes, modice hirsuti, qui ubi terram attingunt novas subinde radices agunt : primas autem lignolæ funt, fatis craffæ & frequentes, fusca, plurimis fibris capillatæ. Ad ramulorum nodosfolia Thymi vulgaris latiora, fubrotunda, nervofa, fapore acri & aromatico. Flores in capitulis Thymi, interdum candidi, plerunque tamen purpurascentes.

Ejus duplex habetur genus. Primo flos est media parte minor, apice in medio interdum bisido, Varietat. colore ut plurintum purpuraticente: folia ut fequentis, odore noninhil ad Meliffam accedente. non differt à præcedente, nifi odore, qui nobis fuavior videtur. Utraque hae varietas apud nos paf-

Est nobis praterca genus aliquod foliis & caulibus pracedentibus simile, sed hirsutum valde. Serpylli summitates non raro degenerant in capitula tomentacea, candicantia, qua (inquit J. Baubinus) florum loco funt; imo infectorum matrices funt. Summitates enim lugus herba ab metis quibusdam compuneta hoc modo degenerant, & vermiculio domicilia & esca fiunt. De his planarum excrescentiis seu fructibus ut vocant spuriis & excrementitiis consule Excellentis. Marcelli

Malpighii Anatomes plantarum partem alteram. In montofis & palcuis ficcioribus, inque formicarum tumulis ubique ferè terrarum abundat hæc *Locuts*.

Seppllum aureum sive versicolor Parkinsoni non alia in re à vulgari Serpyllo differt quam so-Serpyl aurelionum colore ex aureo & viridi mixto feu variegato; qui arte inducitur, ut in Hyflopo, Rolinarino, um

Serpyllum ut facie sic viribus cum Thymo convenire videtur: estque inter calidas siccasque her- Vires, ospignum ut facie inc virious cum Invino convenue viacuti i drique inter catina & fromachica. Ufus bas que uriman & menles movent. Cephalica eff (inquit Schroderus) uterina & fromachica. Ufus presp, in mentibus ac urina ciendis, in exputione fanguinis, fpalino, &cc. Extrinfectis arcet vigilias,

Y y 3

peach in menitous act unin-centary, in superior depending a perior dep epoto fepe valetudo meliorefeere folet. S. Paulus.

Balfamo Serpylli aufpicato vertiginofos à vertigine prafervamus. Idem.

Paracello in catarrhis palmarium remedium est Aqua Serpylli cum Sp. Vini hymice elicito. D. Soame è Dol. Lib. I. C. 10. S. 8.

i. Toman

Loquelam

Loquelam Apoplectico postliminio restitutam spiritu Serpylli vidimus. Idem ex codem.

5. Serpyllum citratum Ger. Park. Citrii odore J. B. foliis Citri odore C. B. Lemon Chinne.

Clus.
Adiodum fimile est vulgari, in omnibus Europæ provinciis occurrenti, craffiora tamen & ma.
Adiodum fimile est vulgari, in omnibus Europæ provinciis occurrenti, & capitella paulò ma.
gis atra labot folia, quæ trira Cierii mali vel Melissophylli odorem referunt, & capitella paulò ma.
gis atra labot folia, quæ trira Cierii mali vel Melissophylli odorem referunt, & capitella paulò ma.
gora magisque purpurascentia, similibus tamen slocalis pragitat; craffiores ramulos, quadrangelo,
pora magisque purpurascentia, companya internodia sibras agentes: radicem verò lignosian, millajora maginque parpuracentia, infinite di internodia fibras agentes: radicem verò lignolam, mula pannares, per terrain runs, at inigen and cauliculos, fummam tellure in orbem fe for.

ences. In montolis fed rariùs invenitur: in Pannonia mixtim cum vulgari prodit, cum co ctiam florenc

nio. Cay. Serpyllum mofehaum Park.odore pracipuè à citrato differt, nec à quoquam praterea (quod fei. am) Botanico memoratur.

* 6. Thymum latifolium Park. Gor. Serpyllum majus latifolium C. B. item Serp. sativum ciusdem. forte etiam Serpyllum vulg are majus cytildem, & Park.

Minus crectis quam Thymum durius, tenuioribus nec adeò lignofis, humi diffufis & procumbentibus, multóque pluribus luxuriat ramulis : Folia molliora, latiora : Foliali ex albo purpuralum Hyemes nostras minus reformidat, adeóque diutius in hortis fatum durat, quâm Thymun sulza. re durius; odore & fapore est remissiore.

* 7. Scrpyllum majus Park. vulgare majus C. B. Serp. majus slore purpurco Ger. & alademidido Cam.

Majus est & erectius Serpyllo vulgari, foliis majoribus, pallidiùs virentibus, Majorane amulis; floribus etiam majoribus purpureis.

8. Serpyllum latifolium birfutum C. B. Park.

C. B. prod.

Tota planta ob mollem lanuginem qua pubefeit, prefertim caulibus, incana eft. Caulinhido natur frequentibus, tenubus, longis, recurvis, qui feliis fubrotundis pediculis oblongis donais caguntur. Cauliculorum fummis capitula flosculorum purpurascentium insident.

Serpyllum angustifolium glabrum C. B. Pannonicum Clusis Park angusto folio, odze vacis Juglandis, vet nullo J. B.

Aug.
Angultiora huic folia funt, paulóque longiora [quàm vulgari Serpyllo] viridia, glabra, ranis
Angultiora huic folia funt, paulóque longiora [quàm vulgari Serpyllo] viridia, glabra, ranis
per cauliculos fparla. Caulculi frequentes, tenues, longi, humi fint, & fubinde ad internola fibris fefe firmantes, oblonga, mollia & veluti fpicata in fitumo ferentes capitella flofenia vulgat
equalibus referta. Radav lignofa eft, dura, & multifida. Tota planta aut nucis Juglands folio
tura decomp quel huma de partir de la constanta de la constan rum odorem quodammodo refert, aut interdum nullo manifesto odore pradita deprehenstur; so line mutatione an attra variantis afflatu id accidat me latet.

* 10. Serpyllum angusto lanuginosoque solio J. B. angustisolium hirsutum, vel montanum upen bufutum C. B. Serpylli Pannonici Clussi varietas altera Park. Serpyllum birsuum Get.

Late ferpit & magnos exspites nonnunquam occupat. Nam licet duram & lignosam habeat ra-dicem (ut praceedentia genera,) tenues tamen quos in circuitu spargit cauliculi subinde sibas agunt, qua temporis fuccettu in radices non minus duras & lignolas evadunt quam fit primari, aque alios deinde fundunt in ambitu cauliculos, folios non minus quam proxime præcedentis oblongs, & iis quidem angultioribus, præditos, incana mollíque lanugine pubefeentibus; longa in fuminis can ns quatern auguntonius, pracutos, incana monique famigine pubercentous; foriga in tamana liculis capitella à fecundi generis longo glabróque folio non differunt, 8c fimilibus lloficialis plena funt. Semina in villolis rufefeentibus utriculis parva, rotunda, fufci coloris. Tota ftirps patem quodammodo five refinaceum odorem trita refert & calido guftu eff. Hane speciem pio Sapyllo hirfuto nostrate in Cat. Ang. habuimus, verum nune diversum arbitramur.

Hac duo genera proxime descripta in Ungaria, Austria & Moravia mixtim cum vulgari Scrpyllo

nascuntur; & codem tempore, mense videlicet Junio, florent. Serpyllum longifolium htfpidum Cluf, in eius Oblerv. Pannonicis q. Hoc genus foliis hifpids feu pilotis le in Iqualidis & incultis viæ montis Lupi Junio menfe copiofe florens observable leube D. Magnol.

. II. Serpyllum folio Thymi C. B. Narbonense Park. Creticum Ger. sylvestre, Zygis Clusio, Thymo vulgatiori, rigidieri simile I. B.

tun. Sepvillum fylvestre, Zygis appellatum, quale Dioscorides describit, observabam, ni fallor, in Scryylluin lytretire, Lygis appenatum, quate Diotorides deleribit, observabam, ni fallor, in Callella veteri, isidem locis cum Thymo duriore sive nigro, cui perquam fimile est figure, ramis, altitudine & radice; folia verò paulò latiora habet qu'am Thymum, minàs odorata, sed gravius nominil dotatta, urpote quorum odor sit ferè inter Abrotanum & Stoechadem medius; in virgis item ramiolo, qui forbus verticillarum nascentibus vestiuntur, coloris ex albo purpurateentis; quà form dispositione & odore à Thymo discerni penè duntaxat potest. Minor est præterea cus acrimonia quam Thymi, quippe que aliquid adfrictionis admixtum habeat.

Florer cum Thymo duriore, & perpetuò ctiam viret.

CAP. X.

De Tragorigano dicto.

Ragoriganum Latine hircinum Origanum sonat; sie dictum non quod hircum oleat, sed quòd gratum fit hircis pabulum, ut Onitis afinis. Nicandri Scholiaftes ad hunc verfum, παρρείρανον δειν όρειον, όπις idiorres oi πράρρι γίνονπαι καπαφερείε i.c. in Venerem proclives sen pra-

Non videtur differre genere à Thymo vulgari.

1. Tragoriganum angustifolium C. B. Hispanicum Park. Tragoriganum Clusii Ger. Trag. tenusoribus folis, flore candido J. B.

Minores funt huic furculi & candidiores, tenuiora longioráque folia, aliquantulum incana, acris gultus: odor minus jucundus quam in Tragorigano primo Cluf. five Clinopodio quorundam, Mahichma cognominato: flores etiam verticillatim circa fummos ramulos nafcuntur ex utriculis prodeuntes, majores aliis & galeati, candidi. Semen observare non potui. Radis priori fimilis, lignofa, dura, multifida.

Solo Valentino agro fponte nafcentem & Martio florentem observavit Clufius.

Lacus.

1. Tragoriganum Matthioli J. B. Park. Serpyllifolium C. B. Trag. Dodoniei Ger. quoad ico-

Matth.

Hoc genus frequens nafci in Forojulienfi agro affirmat Matthiolus, in collibus faxofis & veteribis muris : et verò tenues tribuit ranulos, folir parvis longuiculis, Scroyll amulis, ftella modo dipolins lapore ferè Pulegii ; fleribin parvis carnei coloris onultos à media parte caulis. Radicem parvin, multis fibris donaram, ejuldem odoris cum folis.

Difficile eft (inquir J. Bauhinus) certò affirmare de qua planta intelligat Matthiolus, nifi nos aliquis Forojulienfis doceat, qua planta apud eos iconi Matthioli respondeat. Matthioli glossato res & patroni nihil certi de hoc Tragorigano scribunt. Lobelii sententia mihi [f. R.] arridet, hoc non Tragoriganum fed Calamintha fpeciem alteram effe Serpylli & Clinopodii figura.

3. Tragoriganum Creticum C.B. Park. Trag. Cretenfe Gor. Trag. quibusdam nigrius, folio duro, flore purpureo J. B.

Virgultu fruticat dodrantalibus & longioribus, adverso plerunque ramorum frequentium positu brachatis, fignofis, rubicundis, quadrangulis, hirfutis: Folia ex adverto nafcuntur per modica inter-valla, oblonga, Saturciae foliis quodammodo fimilia, latiora, magifque rotunda, interdum in hortis nollus & Majorana: folius non minora, fligmatis punctata, nigricantia, tactu dura, guitu acri & aromatico, odore fuavi; exquorum finu alia minora folia quoque emicant. Flores verticillati, Satureur flores amulantur, ex purpura pallescentes, richt hianti apiculos exserentes, calyculis hirsutis in quinque aculeos definentibus. Radin lignofa exterius rubet, intus albet, ac in furculos aliquot abit, capillaribus fibris donatos.

In Valentino agro fponte nascitur & Martio mense florer, autore Clusio, cui Tragorigani se-Locus. cundi altera species dicitur.

Tragoriganum herba est calida & acris, & ad eadem utilis ad quæ Thymus, Saturcia, Hyssopus, Vires. minirum, ad pulmonis affectus, Tuffim, &c. ad menfes & urinas remorantes; ad cruditatem venmedi & ructus acidos, &c.

Lanus.

522

Locus.

Sectallian

mofchatum.

Locus.

* Lib. 2. C.21.

Variatas.

Pelium

S. 127.

110 Mar fie dicitur propter caniciem, que in capitulis fecundum Dioleoridem, at fecundum Pi nium in foliis apparet: maide namque caniciem & canum fignificat.

-- mum in toins apparet: moss namque cameran e caman ngamen.

Polii ergo nota Characterifica efto foliorum & come camicies, & tomentofa lanugo quà oble,

Polii ergo nota Characterifica efto foliorum & come camicies, & in legitimis feu gene
cuntur: quinctiam Polium ex humihoribus fuffruticibus eft, foliis oblongis, & in legitimis feu genenis speciebus circa margines crenatis.

1. Polium maritimum erectum Monspeliacum C.B. Ger. Monspessulanum J.B. montanum minus Park, epitheta bujus & sequentis speciei apud Parkins, permutata videntur. Polty Moun

Folia angulta, oblonga, denticulata, candida, tomentofa, faporis acris & amari, per ramu do drantales vel palmares, rotundos, incanos, ex radice lignosa paucis sibris donata: capitula glome. rata, alba, tomentofa, calyculis confrant oblongis, è quibus flores emicant hiantes, candidi. (Mar totius planta gratus [Matthiolo acutus & fubgravis].

tonus pianta gratus [avatumoto acutus et nogravis].

In Italia & Gallia Narbonenfi in maritimis practipue copiose provenit; florens affate. Caltum (inquit J. Bauhinus) multum degenerat, minus candidum evadit, foliaque reddumur h

Polium cum acre fit & amarum, urinam & menfes ciet; Hydropicos & ictericos juvat; rene-natis morfibus auxiliatur. Theriacam & Muthridatium ingreditur.

Omnis generis Polii ramuli in terram depacti, loco pracipue umbrofo, fine difficultate nitres agunt, ut in aliquot ejus generibus periculum fecit Clufius.

Nos hujus generis ramulum in horto Oxonienfi collectum & in libellum conjectum per triduum in loculis circumgestavimus, tandem Cantabrigiam reversi in hortulo nostro plantavimus, quiamen brevi comprehendit & radices egit.

Sylvius inter medicamenta Antepileptica fecundum locum Polio montano tribuit, ut quod volatili fale abundet. D. Seame.

2. Polium montanum album C. B. Gor. montanum 1. Clus. montanum Monspeliacum Pajk.

Hoc genus à pracedente differt pracipue cauliculis humi sparsis; foliis leviter denticulais, avat nifi diligenter observantibus denticuli appareant; in reliquis cum co convenit, ut suspicereament esse plantam; quamvis icon non conveniat.

2. Politim 2. albo flore Cluf.

Hoc caliculis erectis; feliis angultioribus, extrema parte duntaxat dentatis; capitulis majorbus longioribuíque, laxioribus tamen neque adeò compactis à pracedente differt. Quibus non adianibus C.Bauhinus priori idem specie facit: Nos autem aquo jure utrumque genus maritimo Monspellaco idem statueremus. Verum autoritas Clusii tanti apud me est, ut nihil temere pronuncuse aut definire aufini. Certe icon quam adhibet Clufius, alique post cum, Polio Monspelaconoquaquam convenit.

. Polium maritimum supinum Park, maritimum supinum Venetum C. B. montanum purpat um Gor. V. surpureo store Clus? candidum tenellum tomentosum store purpare 6 al-

Hoc profits tenellum est exilibus & dodrantalibus ramulis, humi fusis, multa lanugine candida tectis, qui subinde ad nodos radices agunt: folia illi sunt medie inter tertium & quantum genus magnitudinis, breviora tamen, denticulata, valdeque tomentola, que adeò caula el un tenellis folis nulla dentium veltigia confpiciantur nili à diligenter observantibus: capitella supernorbos nul

tò minora, totáque tomentofain quibus flos purpureus. Policm VI. albo flore Cluf. hujus tantum varietas accidentalis effe videtur; fiquidem fola teneritas flirpis, 8c floris varietas inter hac duo diferimen facit, autore Clufio. Utrumque enim genus

nihil fere mili tomentum funt & odoris fuavitate reliqua genera fuperant. Utrumque sus floribus onustum Martio reperiebat Clusius, nee differentiam animadvertiste, ni-

fi floris color diligentius conferendi fingulas plantas occasionem prabuisset.

J. Bauhmus Pohum Venetum à Cafparo fratre è Lio Venetorum allatum ab hoc diftinguit, nes immerito, cum tota planta minus candida effet Polio Monspeliaco, folis paulò latioribus & plus crenatis; coma etiam magis divulfi. C. Bauhinus etiam ipfe in Phytopinace diffinguit hac duo; at in Pinaca, nescio ob quam rationem mutatà sententià, conjungit.

* 5. Polium rubrum majus flore dilutiore Morif. præl.

Hujus folia Polii lutei vulgaris foliis quam proxime accedunt quoad magnitudinem, ferraturam Hujus joine Florem fort majorem dilutius rubrum qu'am precedens.

6. Polium montanum Lavendulæ folio C. B. Park. Polium Lavendulæ folio, flore albo Ger. La hender leaved Dolen mountain.

Multas ex eadem radice promit virgulas primi generis virgis fimiles, fed breviores & magis fruticola, fupra certam sparsas; folia in his Libanotidis coronaria folis ferè paria, minora tamen sucolas, mara comercia canelecentia, nullis crenis per oras notata, amari gultus & jucundi quidem porte vitant, morte carretten, mans per ora rotate, amari guitto e pictima quita e di coloris, attamen minus gratti quam qui in legitimi Poli montani folis percipitur. Floren extremis ramiis gent copiolim, album, alterius Polit floribus formi non abfimilem, non tamen fpice intanum gent en fed velut in caput congestum: Semen deinde in vasculis exiguum, nigricans. Radaillí dura, lignofa, multifida, multis capillaribus fibris prædita.

In montofis circa Bafileam, Genevam & alibi copiosè provenit, nobis observantibus. Planta hac minus recte me judice, ad Polium refertur, cum nec folia ei tomentola fint, neque circa margines crenata: Idem esto judicium & de sequente.

. Polium montanum repens C.B. montanum minimum Ger, mont, supinum minimum Park.

Duarum unciarum longitudinem vix superat, exilibus ramusculis, in quibus non minus quam in specioribus ordine & ex adverso opposita nascuntur foliola duriora, breviora & angustiora, non hoperforus ocurre es active of special nacional prioris allicity occupants a augustion, indi-denticular. Ramulis infident term aut quaterni flores albi, inperioris [Polis Lavendular Folis] forma finiles fed minores. Hujus femen non observavi. Radix fibrosa est & vivax natali solo. Nulli vero odoris gratia commendabilis est hac planta. Floret autem serius, Junio vide-

Nascitur publică viâ agro Viennensi. Neutram harum postremarum thirpium [hujus & Polii Lavendulæ foliis] licet sæpius cum suis cefoibus in hortos translatam, unquam cicurare potui, sed consueto pabulo destituta semper corrupte funt. Cluf.

8. Polium montanum luteum C. B. Ger. montan, vulgare Park. Bellow Dolen Mount

Media est inter tertium & quartum genus magnitudinis, minus fruticosum minusque firmis ramulis quano, firmioribus autem fecundo: nam partim procumbentes eos habet, partim etiam erechores, omnino incanos, magis etiam quam tertium : foliz autem utroque ampliora, & tota candida; tenelli tamen ramuli capitella fua jam protrudere incipientes cum ipfis foliisflavescente lanugine obducuntur, perinde ac ipfa integra oblonga capitella, quæ tandem luteum florem proferunt. Semen alus fimile.

Florebat natali loco Martio menfe, apud Belgas feriús. Regno Granatenfi & Valentino oritur. Locus. In foualidis propè Valenam fylvam D. Magnol invenit.

Ex hujus femine natum est flore modo candido, modo interius pallescente, foris exalbido, comáque non minus quam folia canescente, quod Polium quartum Clusio.

. 9. Polium latifolium incanum Creticum C. B. Park.

Totum tomento albo molli tectum est, caules habens pedales, rotundos, in ramos palmares, hósque inbreviores fubdivisos, quos folia vestiunt subrotunda, crenata, instar Alfines hederula folio aut Chamadryos, crassa, rugosa, infernè candida, supernè ex viridi flavescentia, que masticata pene insipida [in ficca planta] & non fecus ac fi tomentum dentibus conteretur sansum præbent. Flores non vidimus.

Ab Honorio Belli è Creta missum est. He species ad præcedentem proximè accedere mihi videtur.

10. Polium angustisolium Creticum C. B. Park, erectum Creticum, & forte frutescens Diosco-

In bipedalem ferè altitudinem affurgit, caulibra rectis, duris, teretibus, lignofis, folis obsitis parvis, angultis, oblongis apicibus fubrotundis, Polii vulgaris fimilibus, fed minoribus multo, ad margines minime dentatis. Flores & femina vulgaris Polii [lutei intelligo] Tota planta valde odora-

In Creta ad maris litora frequens.

Locus

* 11. Polium

. 5. Pelam

Leens.

T.ocus.

cut

* 11. Polium mont, pumilum tenuifolium Africum Park.

Folia huic angusta, incana, ad fingulos geniculos multa: flores in summis ramulis parvi, sublus-Radix nonnihil lignosa est, ut & tota planta, & aliquantulum odorata.

A Boelio circa Tunifium urbem collectum eft.

CAP. XII.

De Teucrio.

VEnerium à Teucro inventore dictum planta est fruticeseens, foliis Chamadryos, amulis floribus galea carentibus. oribus gaica carentious. Tenerium statură suâ & magnitudine, foliis latioribus à Chamædrye differt, queum folis galea carentibus convenit.

Hon by I. Teucrium C. B. Teucrium multis J. B. majns vulgare Park. latifolium Ger. Tete Ett.

Cognatum Chanadryi Teucrium altius fruticat, rectis, lignofis, quadratis, hirfutis vingulii, in Cognatum Chamaedryi Leucrium airius rruticar, rectis, riginois, quaturais, mirius songalit, in quibus ex brevibus intervallis folia utrinque hirluta, fuperiùs atro virore fiplendentia, inferiis non-nihil canefeentia: & inferiora quidem formă & magnitudine Chamaedryos fipectantur, ferrata, et oblongo rotunda, [jucundi fi terantur odoris. Cluf.] qua verò virgularum faltigia ornant ad Homin folia quodammodo accedunt, nequaquam per ambitum incifa, & circa bafin laitea inaccentral de control de la contro mun tota quocaminoto accessimo, requaquam per amotam menta, se cree dani ataga men men delimunt. Flores porrò e folorum fuperiorum alis emicano, plures junchi, pediculissis lon-gis harentes, calice hirfuto canefeente, Chamædiyos florum forma, labello quidem loggar demillo, fed cucullo vidui; cujus loco famina luteola excunt, quo colore flos quoque iple el praditus [Clutio ex albo palledcente] Sapor herba est acriusculus cum amarore non ingrato.

In Sicilia & Italia perquam familiare elt, & Tenerium, ut facie Chamadryn vulgarem refer.id

cifdem cum ca pollet viribus.

2. Teuerium Creticum Cluf, Park. J. B. Creticum incanum C. B.

Perinde ut præcedens in fruticem affurgit, ramis tamen tenuoribus & incanis: folis forma fimihbus fed inferne magis incanis, fuperne minus virentibus & splendentibus, atque etiam minonbus Flores ex fingulis foliorum finubus prodeunt, utriculis inclufi, quaterni aut feni, floribus Teseni vulgaris formá non dispares, nisi paulò minores essent, & colore purpureo. Semen rotundum, nigrum. Tota planta odorata est. Ex femine Creta misso Clusio enatum est.

3. Teucrium Bæticum Ger. Park. Bæticum Clusti J. B. peregrinum folio sinuoso C. B.

Cluf.

Humana interdum altitudine affurgit, plerunque tamen humilior eft, unico ftolone minimid-giti craffitudine, candicante cortice obducto, & in aliquot ramos divifo, binos perpetuo oppoino, meanos. Folia pracedentis fermè, majora paulò, in ambitu nonnihil finuata, externà parte camino incana, interna verò ex atro virentia, non tamen fplendentia ut in primo genere; gullu perquam amaro. Flos candidus est, labris inferne prominentibus, nulla galea superius immunente, aliquot oblongis staminibus sive villis è medio slore excuntibus. Perpetuò viret non secus ac vilga-

Maltis Sicilia: infulae in locis invenimus, v.g. propé Syracufas, ubi in infignem altitudinemaflur-git, plurimifque virgultis & ramulis dense fruticat; in infula parva ad promontorium Pachynum, nume capo Paffaro dietum; circa Pacadla arcem, & alibi. D. Wiling bly nobis oftendic à le inventam itinere a Neapoli ad Romani. Clufius montibus circa Calpen ad Herculeum fretum, & Batter

maritimis in fepibus & inter alios frutices inveniebat.

4. Tenerium Alpinum inodorum magno flore C.B. Alpin, inodorum Park, nem Tenerium folio Scorodoniae C. B. ex fententia ejufdem,

C. B. prod. Radice alba, oblonga & capillacea per terræ superficiem repit. Cauliculos aliquot habet lignólos rufeicentes, hirlitos, nonmanquam in alas divilos, femipalmares & in terram reclinatos; falir lib rottandis, parvis, quorum maximum ne minimi digiti unguem adaquat, hirfutis, rugolis & crenais, folio Salvir (glycleris fuperioribus forma refpondentibus, cinctos. In cauliculorum fumuntantis llores quali in spicam congesti, qui magni purpuro cœruler galericulati.

De Herbis Verticillatis fruticofis. In monte majore S. Bernhardi & Augustavalle Helvetiorum oritur.

Locus.

5. Marum Cortust J. B. Tragoriganum latifolium C. B. Trag. latifolium sive Marum Cortust Matthiolo Park. Tragoriganum Lobelii Ger.

In monte majore de la companion de la companio

J. B. Thymiduiorifive Maltichina inflar dense fruticat, lignofis virgulis & incanis, quas veftiunt fofia actoris gelticulis Scripylli folis parta, thymi foliolis majora, fubrus incana, fuperius virentia, faporamino & acri, offore grado. Fia Chamedryos vefre flotibus par, nec figura quoque abludens,
multihio demiffo labello, galeæ locum fupplentibus tortilibus frammulis, calpe quoque Chamadryos pari, villofo, incano.

CAP. XIII.

De Chamædry.

X Mudhos quafi humilis Quireus, quia folla habet of the Ti Ohol Busta divifiură Quercui fimilia, adde Rfigură: unde non alia quarenda est hujus generis nota characteristica. Parvitate sua præcipue à Teucrio differt; cupus & nomen etiam participat, nonnullis Teucrion dicta.

1. Chamadrys vulgaris Park, vulgò vera existimata J.B. minor Ger. minor repens C.B. Com: mon Germander.

Reptatricium classi accensenda, radiculas lignosas oblique agit, fibrisque tenuissimis subinde rurfum radicatur, virgultis donata dodrantalibus, rubentibus, lanuginofis: quibus folia ex intervallis adnafeuntur bina, Quernorum divifurâ, longitudine unciali & majore, latitudine semunciali, rigida, nero, fahirfuta, fapore fubamaro, fubdulci & aromatico. Flores in fpicatim quodammodo exemt, purpurafeentes labello feutellato, alis duabus acutiufculis ad anguftam cervicem appofitis, fupraquas furrecta ceu spicula; pro galea verò, qua destituuntur, purpurantia stamina surriguntur. In Germania, Gallia & Italia frequens reperitur.

In Anglia ctiam invenimus non femel, an spontaneam ambigimus.

Locus.

2. Chamedrys major Park. major latifolia Ger. emac. major repens C. B.

Pracipua, ne dicam fola, inter hanc & pracedentem differentia est in statura & partium omnium magnitudine, ideoque J. Bauhinus hanc abilla non separat : Nobis tamen videtur specie divers, nonaccidentibus solis quæ cœli aut soli diversitati, aut etiam culturæ debentur.

Tenuum est partium hae herba: potenter urinam ac sudores movet. Hine confert in sebri- Vires. korbuto, sanguine coagulato, & inprimis in Arthritide, Ictoro & Urina suppressa. Sebrod. Ad-

de Matthiolus in Perfeientia, lumbricis, capitis morbis frigidis.
Extiniceis adhibetur in ulceribus ferpentibus, in dolore hæmorrhoidum, in auribus vermiculois, in scabie & pruritu, in catarrhis exficcandis.

Scribit Vesalius in Epist. de China, decoctum Chamadryos suisse commendatum à Medicis Genuenfibiis Carolo V. Imp. pro perpetuo Podagra auxilio, facto decocto five ex vino, five ex aqua stillattia. Experiatur qui volet, inquit Casp. Hofmannus, qui se Tragi sententiam amplecti ait, Chamadryn idem posse quod Betonicam; & recte indi decoctis deobstruentibus.

Apud noftrates mulierculas in menfium suppressione decoctum ejususus est creberrimi. Plantaipfa in agro Cantabrigienfi à vulgo English Treacle i.e. Theriaca Anglica dicitur, pro-

culdubio quia Alexipharmaca censetur:

Quidam celebris ob Scrophularum curationem exhibebat decoctionem Chamadryos in Vini albi Lib.: ad Lib.: 1. confunptionem Dof. coch. 6. mane & velperi, per mentis spatium: quo non proficente exhibebat infusionem Roris marini & Lingua cervina ana M.1. in vini alb.lib. 4 per horas viginti quatuor, & sumebat æger Cochlearia octo bis indies; quo decocto sovebat etiam partes

nodavigati quattior, & tumebat æger Cochicaria octo bis indies; quo decocto tovenat enam partes tuments, quo fucceffit non traditur. D. Hulje & MS. nondum edito.
Pulvs Chamaethyos celebratur inter Ægyptios contra febres intermittentes. Alpin. de Medic.Ægyptionim, p. 146, 147. Laudatur etiam hac planta in febrisus intermittentibus à Montano & Bancello. Multi Ruftici curant febres Quartanas pulvere Chamaethyos fumpto in jufculis per aliquot des, River, Centur. Oblerv. IV. Oblerv. 84. D. T. R.

Com. Mediolanensis uxor dolore uteri ingenti excarnificata, decocto Chamædryos cum jusculo alli parato, solutà alvo, magnaque bilis ac pituitæ copia excreta integrè convaluit. D. Soame ex Obscivat, Hieron, Reusneri.

* Obs. 101.

3. Chamædrys

Lecus.

Locus. .

3. Chamædrys Spinosa C. B. J. B. Spinosa Cretica Park. An Scordium Spinosum odnatum

Planta oft palmaris & sosquipalmaris, rarissime cubitalis, molli lanugine incana & hirsuta, Co. Planta est palmaris & sessionation and the cubralis, moin tanugine meana & Institut, Cae.
liculis quadratis, geniculatis, virgulis hine inde sparsis; folir oblongis subrotundis, aliquibus latinatis, at plersique levire ferratis, summis tamen integris: fores ex caliculis lanuginosis Chamadros
forma, ex flavo rufelcentes, è foliorum alis prodeunt, unde & caculei bint, aliquando plures, modò
breviores, modò longiores exurgunt: aliquando ex geniculis unum virgultum prodit, cultus
furni bubilitima infider. Semen rotundum, subrugum, caliculis inclutum floribus successitati
para fubrilitima infider. Semen rotundum, fubrugum, caliculis inclutum floribus successitati
para fubrilitima infider. Semen rotundum, fubrugum, caliculis inclutum floribus successitati
para fubrilitima successitations caccepit descriptionis. Autor C. Bauhinus.

Patavio ex horto Bembiano accepit descriptionis Autor C. Bauhinus.

Patavio ex horto Bembiano accepit descriptionis Autor C. Danimus.

Patavio ex horto Bembiano accepit descriptionis Autor C. Danimus. Quod in ficcis & arenofis Hifps.

Hitic idem nobis videtur. Scordium spinofum donatum Cornanti. Quod in ficcis & arenofis Hifps.

Hitic idem nobis videtur. Scordium spinofum donatum cornalis pringuédine obstitutions in monthlus sponte nacie le acceptific scribit: exclusive sexual inostratis folia: Fiscola. nia montibus Iponte natei le accepine icinone: voi un alaquent Serpylli nostratis folia: Floscula albidos, folia suprema in summis cymis adeo parva, vix ut adaquent Serpylli nostratis folia: Floscula albidos, notes tuprema in tunnins cynis auco para, in a maugusta seryan toda. Anders ibida tenulus filamentis ab intimo calyce ortis donatos; Saporem vietum, odore inigia figrantia commendabilem ut ferè Ocymo parem gratiam obtineat: radicem oblongam, tenubs fibratam capillamentis.

• 4. Chamedrys arborea Ægyptiaca C. B. Chamædrys arborea in infula Corcyra Alp.

Ad cubitos duos exurgit, foliis duplo auttriplo quam in Italica majoribus.

Chamædrys Austriaca foliis tenuissime laciniatis C. B.

Chamædrys Hispanica foliis tenuissimè divisis ejusclem.

In Prodromo doscriptæ non pertinent ad hoc genus, sed potius ad Chamædryas sourias.

5. Chamedrys laciniatis foliis Park. Lob. Chamepitys femina Ger. Botrys ChamedryolduCR Bot. verticillata J. B. Jagged leaved Germander,

Radin ci parva alba, fibras emittens majusculas tenuistimis filamentis capillatas. Caulis inde ex furgit plerunque unicus, interdum plures, quadrati, hirfuti, rubentes, infirmi & vix fe fulliments, ningut pierunque unicus, interiaum pures, quatrata, mirati, tituentes, intrin et via le uniquente, pedal interdum longitudine, feliis veltiti per intervalla ex adverfo binis, pediculis longishfus internibus. Felia ipia lupira parte obleuritis viridia funt, rugofa, obtufa, profunde divifin alegor teguentorum paria, hine inde fibi mutuo respondentia. Flores ex alis foliorum orti, vencilatum caulem ambiunt, pediculis longunculis hirfutis infidentes, è calice oblongo, purpurafeenes, nor galeari, galev autem locum obtinent famina & flylus: libium integrum depender, meda limpuration de la companya de la com te album, faturatioribus punctis & lineis striatum, duo sapius obtinens laciniarum paria Junio floret. In Germania agris sterilioribus & circa Genevam passim reperitur.

Locus & Tem; in.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De Plantis verticillatis Herbaceis, quarum superficies non perennant aut faltem non lienescunt.

Plante verticillate Herbacee, hoc est, quarum caules non perennant. sunt

Quadripartitis aut quinquepartitis, vix labiatis, tubo brevi; foliis

Integris, odore

Lib. XI.

Suavi, radice reptatrice; MENTHA. [Nullo manifesto, aquatica ; MARRUBIUM aquaticum.

Laciniatis, venofis : VERBENA.

Galeatis & labiatis, sen utrinque labiatis, tubo productiore

sh capitula squamoja congestis, in summis caulibus & ramulis, squamis

§ Majoribus glabris, cum reliqua planta valdè tomentosa sit & incana, Dictamnus Creticus:

[Elatior, minus odorata, radice perenni; ORIGANUM. Humilior & minor odoratiflima, Majorana, Amaracus.

Rariores, è verticillis paulò à se invicem remotioribus compositas, odore

Suavi Citri aut Caryophylli, foliis Amaraci; Осумим. Minis grate, folis

5 Rugosis, floribus hiantibus, HORMINUM. Uriica amulis, odore fœtido; GALEOPSIS.

Denfiores & habitiores, verticillis proxime adnotis, foliis

(Incanis, Urticæ foliorum æmulis, odore Menthæ; NEPETA. Wirentibus,

SElatior, folio crenato; BETONICA. Humilior, folio circum oras aquali; PRUNELLA.

(Ad caulium nodos è foliorum alis exeuntibus,

(Seffilibus, pediculis brevibus aut nullis, verticillis

Dense stipatis, multis floribus congestis

SElatior, odore gravi, foliis incanis acutis; STACHYS Fuch. Humiliores, foliis

[Incanis serratis, odore vehementiore; MARRUBIUM.

Viridioribus Origani aut Ocimi, odore remissiore; CLINOPODIUM vulgare.

Minoribus & minus denfis,

529

Uarietatet.

Locus.

Foliis urtica, odore feetido; LAMIUM.

Calice perampla, patulo, calathoide; MOLUCA. Flagellis reptatricibus, foliis subrotundis crenatis, florum galeis reflexis; Hidro TERRESTRIS.

Terrestris.

Floribus in singulis foliorum alis singulis, calice crepida aut calceamenti calcaneum imitante, Lysimachia GALERI CULATA, Cassida, &c.

Pediculis innitentibus,

Coblongis, flosculos plures sparsos sustinentibus, folis & odore Menthæ: CALANIN.

/ Brevibus flores multos confertos gestantibus,

Folise atrovirentibus, Calamintha majoribus, odore Citri: MELISSA. Foliis & odore Lamii : MARRIBIUM nigrum.

Galed carentilus, labiatis, foliis,

(Facie & odore pinus, foliis trifidis : CHAMÆPITYS.

Foliis Allii odorem (pirantibus,

SElatior, Salvifolia, floribus spicatis, sylvatica: Scorodonta. Humilior, reptatrix, palustris, foliis & facie Chamadryos vulgaris: Scot.

Unodoris, duorum generum caulibus, aliis erectis, qui flores suftinent. alii fa pinis & repentibus, floribus spicatis: Bugula.

CAP. I.

De Mentha.

ENTHAM à Graca voce Minon dictam effe haud dubium eft. Minon autem mois นหบ่อนง deducunt Grammatici, quòd purgationes fæminarum inhibeat, vel quòd femen copiofiore ejus esu minuatur & tabefiat.

Mintham Plutonis pellicem à Proferpina (ut folem pellices femper odiffe uxeres) in bata-fem Mentham transformatam fuiffe marrant poetarum fabulee, atterno in atterna planta hominis mammata. Quam vocem Romanis magis amantes, quia in ea malo habitse ob amorem puellec memoria servanus, ad tantum aut altera mutata litera Gracorum Minthen Mentham fuam fecerunt. Marcellus Virg.

Dalechampio Miron Gracis dicitur and to ulvo a ftercoris fectore per Antiphrafin, quod minimefretida fit. Verum Etymologias illas per Antiphrafin meritò rejicit & explodit Voffins. Nonolli mirovi interpretantur lanuginem mulcofamque puben humentibus & putrefeentibus pane andis fubdio apertis obduci folitam, qualem cernere est in oletis & sterquilinis; cui non absimilistenza illa hirfutics que in Mentha agrefti, sed precipue Calamintha visitur.

Note: Mentha: Characteristica: sunt, Flos quadripartitus, galea & labello à segmentis lateralibus

vix discernendis; odor suavis, unde & Gracis il Noquo dicitur; radicibus vel flagellis repere.

1. Calamintha aquatica Ger. emac. arvensis verticillata C.B. Mentha arven. verticillata birsuta J. B. arv. vert. sive aquatica Belgarum Lobelio Park. Water Calamint with whorled coronete.

Radicibus reptantibus se longè latéque propagat; caulibus quadratis, alba lanugine villosis, pod-libus aut altioribus, ramosis. Folia adversa Clinopodu vulgaris aut Calamintha magnitudine Essgua, & pari modo per ambitum leniter ferrata funt, odore gravi Calamintha, fapore acriufculo non infuavi, utrinque hirsuta, & ferè incana. Flores verticillati, Mentha Sifymbria minores, dilute rubentes, & in album propermodum pallentes, [purpuro-cerulei pallidi] monopetali, in quawor leguenta ad margines divifi, superiore que pro galea est in summo bisido.

Mendre hujus duas species sen varietates observavimus, alteram floribus majoribus, prater sylum

quatuor intus staminulis cum apicibus suis instructis, alteram floribus minoribus absque staminulis ex-

In locis humidis & ubi per hyemem aquæstagnårant. Post mediam æstatem sloret.

2. Mentha verticillata minor, acuta, non crispa, odore Ocimi J. B. Mentha susca sive wulgari Park. ut puto M. cardiaca Ger. Red Mint. M. hortenfis verticillata, Ocymi odore C. B.

Minus hirfuta est quam pracedens, imò adeò brevi lanugine oblita, ut minus curiosè eam content planti omnino glabra videatur. Radicis multiplex reptatus illi cum aliis communis est. Caules cubitali altitudine furgunt, quadrati, rigidi, rubentes. Folia (inquit J. Bauhinus) primum Ocimo medio fimilia.

que in caulibus superiora songiora sunt, acutiora & obscurius viridia quam Calaminthe aquatice di oppioribus & acutioribus denticulis incisa, ut ad Menthe Romane solia accedante. Verticilli ett longioribus & acutioribus incisa price line inde companie adicale accedante. dr. longorius et acutorious scritceuis mena, ut ut mentue Komanx 1911 1911 1911 Verticilli et longorius del culturum falciculis unico hine inde communi pediculo, conjucoblongo ex alis houm distration in indentitus confrant, quo à Calamintha prædicta, cui flofeuli, m-ppfis foliorum alis foliorum confrant, quo à Calamintha prædicta, cui flofeuli, m-ppfis foliorum alis floridation confrant in the n-th-line production and the confrant confrant in the n-th-line predicta, cui flofeuli, m-ppfis foliorum alis floridations confrant in the n-th-line predicta, cui flofeuli, m-ppfis foliorum alis foliorini enato innuentous contraine, quo a Catamintua prædicta, cui noteult, preplis foliorium alis fedent differt. Flofculorum color quam in illa pallidior, tubi longiores, magnitudo quatenus aperifedent differt. fedent differt. From an occas spann in ma pannanos, tuos ionggores, magnitudo quatentis aperi-unum media inter majores 8¢ minores illius. Staminula in fingulis flofculis quatior extant & flylus quam in illuis longior, quam in liluis longior. A reliquis Menthe speciebus (J. Bauhini verba sunt) conspicuum suavistian odoris Ocimi, sapo-Arelique Mellite discrimen hanc facile dispetcit.
risque Mellite discrimen hanc facile dispetcit.
risque Mellite discrimen hanc sacile dispetcit.
risque Mellite discrimen hanc sacile dispetcit.

3. Mentha crifpa verticillata C. B. crifpa verticillata, folio rotundipre J. Buerifpa Park Sativa rubra Ger. quoad iconem. granitation

Reptarix radix huic cum reliquis speciebus communis est; necnon caules quadrati, qui huic cu-Repatrix raux nune cum renque specieus commune ett; necinon cames quaentu, qui nuic cu-bios binos altitudine fuperant, rigidi, rectt, proprer certam purpurafeentes, hirfuri, multis alis conbios billos annaciana ex ramorium & caulium geniculis enafcuntur, atrovirentia, fubrotunda, rugo-gvi. plia odorata ex ramorium & caulium geniculis enafcuntur, atrovirentia, fubrotunda, rugocvi. 1900 suorata sa rantonni e catalum geneum siantantur, attovirentia, iuorotunda, rugo-fa, ciifa, per ambitum ferrata, glabra aut minimum hirfuta. Flore, è foliorium, alis verticillati, Pulegii, in coruleum languentes.

negh, in tectanomia anglione intelligant nobis non certò conftat. Quan fpeciem Menthæ hoc nomine intelligant nobis non certò conftat.

4 Mentha spicata retundisolia crispa J. B. vetundisolia crispa spicata C. B. cruciata seve crispa Ger. cruciata Park. Spilied cuvied mint og Cross infint.

7.11.
Paces rotundifolia crispa spicata qualis verticillata: radices reptantes se propagantes: Caules qua-Faces rounnement cripes special quants contented: manes repeatings te propagatines; Cante quadral, hifuti, infima parte fubrubentes; falia è geniculis adverla, crifpa, rugola, vix hirluta, ferdiali, hifuti, lilacun advera se from a facedorare a fluoristica cripa, rugola, vix hirluta, ferdiali hifuti, lilacun advera se fluoristica de fluoristica con la content de l drati, minus, minus decre & lapore accedentes: at florum positus multum diversis, licet fingularats, ad Verticillatam odore & lapore accedentes: at florum positus multum diversis, licet fingularats, ad verticillatam odore & lapore accedentes: decidentes in financial control of the property of the prop rata, as verocinaram crane or rapore accomences: as pionam pointus minimi divernis, neet iniguio-ium foculorari, non alius fit viiltus aut color: fiquidem in fipicas uncizles & fextantales digelti funt. Nonminus ignota est nobis hac quam pracedens.

5. Menthe crifpa Danica aut Germanica speciosa Park. Breat curled Berman Mint.

Radichus reptatricibus cum aliis fui generis convenit. Caules engit procesos, ab into flatim raRadichus reptatricibus cum aliis fui generis convenit. Caules engit procesos, ab into flatim ramolos, folius cinctos amplis, latis & fubrotundis, ad margines altius incilis, finuatis, & veluti crifisis,
molos, folius cinctos amplis, latis & fubrotundis partern occupant minis alte foeta & laciniata funt,
inferioribus praccipue, nam quae fuperiorem caulis partern occupant minis alte foeta & laciniata funt, pulo profundioribus tantum denticulis quam pracedens ferrata. Flores in spicas aliquanto grandiopour prominantorious carractus quanti practicales of the property of the prope minustamen acer & vehemens quam suprà scriptarum.

Hanc Londino acceptam in hortulo nostro Cantabrigia coluimus. Hase Londino acceptam in hortulo noîtro Cantabrigae conumus.

Jos observavi simplex decocum Mentha crispae (nescio an de hac specie an de precedentium Virentialian utralibet intelligar) ità sanguinis motum circularem suffocasse, ut ne illius quidem gutta è duamu utralibet intelligar) ità sanguinis motum circularem suffocasse, ut ne illius quidem gutta è des fillatet, quamvis scalpellium myrisformen ter vel quater satis profundè in vasis pedis maximè pedis fillatet, quamvis scalpellium myrisformen ter vel quater satis profundè in vasis pedis maximè conspicuis adegistet chirurgus solerissimus.

S. Paulie vasis supra accissimi a datum Montant a la maria de la m on famula pritis ex aqua in quant injectiae talectures anquot resource. The pentiurio Doinina tha oft. Farte non caufam pro caufa babuit. S. Paullus: nobis enim non verifimile videtur Mentham talem

effellum habere. Ex excerptis D. Edvardi Hulfe.

6. Mentastrum spicatum cultum, folio rotundiore rugoso J.B. Mentha rotundisolia spicata altera C.B. nemajrum pricaium cuitum, joine roitmaine rugojo j.B. vaemba roitmaijoita spicata altera C.B. Mentafrum bortenfe, frue Mentha filw Park, Mentha cardiaca Gor, ex fententia Johnsoni, verum icon non respondet. Manturco Dossentitt.

Inhortis colitur, odiolo reptatu tandem hortulanis parum gratum. Caulibus pluribus quam Menthe crifes fricate, nigrioribus, hirfutis & mollioribus quam Menthe crifes verticillate. Flores fricaum digosti, minimi. Odor gratus. Hac planta cultura folium differre videtur à Mentastro vulgari spontanco, ut recte opinatur Par-

kinfonus: quod & ipfe J. Bauhinus titulo fuo indicare & concedere videtur.

Huius varietas eft.

Memastrum spicatum folio crispo rotundiore, colore partim albo partim cinereo & virente J. B. Mentafrum niveum Anglicum Ger. Mentha spicata folio variegato C. B.

Que foliis in eadem planta mire ludit, modò totis candidis, modo ex albo in herbidum languen-tibus, aliàs dimidià parte albis, alterà viridibus, aliàs utroque hoc colore varie magulofis. In horris frequentiffimum est. Nos Cantabrigiæ coluimus.

Locus

7. Mentafrum folio rugoso rotundiore spontaneum, store spicato, odore gravi J. B. Monafrum Ger. deser. Mentha splvestris rotundiore solio C. B. Dosse-mint of roundstable

Cord.

532

Locus.

Vires.

Cord.

Caules erigit cubitales, quadrangulares & hirfutos: Folia ex intervallis longitudine beffis [ima breviora] latitudine autem unciam terria aut quarta parte excedentia, rugofa, atque langing breviora] lattudine autem uncam terra au quanta parto. Secondana, ingon, aque tanginon pubo obducta: Ramtilos fupra medium caulis é foliorum finu producit, vere & actate ritunerofisunda, pubo obducta: Ramtilos fupra medium caulis é foliorum finu producit, vere & actate ritunerofisunda, destinada de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la compan floribus, in candido rubentibus & hiantibus, denticulatis calicibus infidentibus. & politu quandum force imaginem referentibus, circundati: quibus exiguum nigrumque femen fuccedit. Radicinis fpice imagnem referencious, cucumant i quions exiguint ing amique pour incecuit. Radie flictir multis capillamentis fibrata, laterales vinculas propagations caula in terra fipargente & perenni Saporem habet amarum, acrem & adftringentem; odorem verò gravem & acrem, latera Mea. the multo injugundiorem.

a mano injucumatorem. Spontaneum observavi in prato quodam, aquoso loco, propè Faulkbourn ball in Essexa copiose. Spontaneum obiervari in piato quantum, aquoto tota, propositi in Herefordia Com & alib. Provenit etiam sponte in Gallia & Germania, plurimis in locis. Aquas plerunque setatur

8. Mentha angustifolia spicata C.B. Ment. spicata folio longiore, acuto, glabro nigriori J.B.Min.
tha Romana Ger. Romana angustifolia, sive Cardiaca Park. Excut mint of Statement.

Non fecus ac aliae Mentha radicum longo reptatu fubinde fibris dimiffis fe promovet; caulibus Non jecus ac ana monta i ancam como representation per certa intervalla gemini adventirami exbicultatinus indrinosimous, quantants: ex quotum nous per centa met rana genium aurem rami ecunt, ità in inferioris femper cum figorioris curiorimis fit pofitus; qualis & foliorum oft alternato, tam in caulibus quam in ramis [Hie foliorum fitus omnibus verticillatis plantis communis, quanvis non ita confipicius & vifui statim obvius in plerisque] Sunt ca verò oblonga, acuta, atori. rentia, minimum hirfuta, per ambitum ferrata. Florum autem pufillorum exalbidorum, punctulis rubentibus guttatorum verticilli longiufenla ferie fpicam effigiant.

Mentha usus pracipius est in Ventriculi imbecillitate, ciuditate, singultu, vomitu, statibus, ar-Monthe this precipius or in ventreui innecimate, citatiane, inigatu, vonat, inigata, dore, hepatis obstructione, intestinorum dolore, capitis vertigine. Mentes & album mulierum posturium, esticaciter compescie. Extrinsceus duritiem mammarum lactisque coagulationem oblis, a chores fanat. Sebrod. Menthæ folia lacti immersa coagulari & illud in caseum corre non permitunt. Trig. Quin & in ventriculo lac coagulari non patitur. Quare (inquit Calo Hofmannus) letur illam debent qui vel coguntur crebrius uti lacte, vel aliud alimentum non habent. Verim is inventriculum receptum, si is bene se habeat, ritè & ex ordine nature coagulari debet, ideoque iis quibu con triculus fanus & rec'té dispositus est, non opus est ut quærantus quæ coagulationem impediant. I dit idat. taxat quibus insurmus, aut nimio acido scatet, ad coagulationem moderandam. Quamvois chim latic omtriculum receptum initio conqulatur; conqulum tamen hoc anten monte manam. Quamvis enimiatu ven-men dissolvitur: quod fi denfius & durius sit, non ità facile fiet.

Herbæ succus ejusve aqua distillata ad vomitum reprimendum usûs sunt crebertimi. Raqqii

Find arque tecum; convenies filti vonitus. Hartuna.

Eadem aqua dellill, mulicrculis ufitatiflima eft ad tormina ventris in infantibus compefenda. Turnero autore, odor Menthe cerebrum roborat, memoriam confervat & auget.

Contraria videntur tradere autores de vi Venerem stimulante, Venereaque infomma & exonirogmos impediente.

Nostrates Mentham Pitis & Fabis incoquere solent ad corundem flatulentiam corrigendum Ex Menthe herba ficea, additis æqualibus Rutæ partibus & tantillo fem Carvi, omnibus conve nienter in acto Cerevilia codts paratur Cataplafina, quod mirifice lac coagulatum nammann refolvit primiun, dein omnino generationem lactis prohibet: quo promifente puerpera felicificos fu utuntur, Simon Paulus. Ex excerptis D. Edv. Hulfe.

Ad anorexiam, Elixir Mentha cum fpiritu proprio per infufionem paratum, addito pauco Sucharo est egregium. D. Hulfe ex Ettmulleri praxi.

A. 9. Mentastrum spicatum folio longiore candicante J. B. Mentha sylv., folio longiori C.B.

Duos cubitos alta est, aliquando procesior: radicibus geniculatis, reptantibus, fibratis. Caula item quadrati funt, toti hirfuti: quorum geniculis appofita folia oblonga, acuminata, per ambitum ferrata, molli lanugine canefcentia, magis tamen inferna quam superna parte, odore satis grato, minus multo vehementi quam Menthæ sativæ spicatæ aut verticillatæ, sapore item simili sed temisfiore. Flores ex rubore in album pallefeunt.

Invenimus hanc in prato quodam propé Florentiam Italia urbem. Ad Burwelli rivulum in Lincolnia Anglia nateentem oblervavit D. Martinus Lister amicus noster sunmus. Nullam provinci am (inquit Clufius) adire memini, in qua non conspexerim Mentham sylv. five Mentastrum sponte secundum aquas & riguis locis nascentem. Parkinsonus aut hujus non meminit, aut cum Mentaftro vulgari folio rotundiore miscet.

10. Mentha Slvestris longioribus, nigrioribus & minus incanis foliis C.B. Mentastrum folio

Perfimile est Mentastro valgui rotundifolio, sed folia nigriora, longiora, minúsque incana & Inspida: flos item spicatus.

In agro Frisio secus Campen & Zwollam oritur.

Lacue

• II. Mentastri aquatici genus hirsutum spica latiore J.B. Mentha palustris folio oblongo C.B. Mentastrum minus Ger. emac. Mentastrum birsutum Park.

J.B. Quadatos promit caules, duum vel trium cubitorum altitudine, hirfutos: Folia Mentha spicatæ folio acuto, vel Mentaltri albi, oblonga, serrata, lanugine multa subits canescentia, minus tamen folio acuto, vel Mentaltri vulgaris rotundiore folio, vel candido, sapore infigniter acri fervidoque odore fequan della mentaltri vulgaris control. Continuo Garante selfente. quam Memanti Mentha aquatica rubra. Caulium fcapus trifariam partitur, totidemque geni veres Silymbrii five Mentha aquatica rubra. Caulium fcapus trifariam partitur, totidemque geni veres silymbrii five Mentha aquatica rubra. re Silymoni in Charles [non angultas ut in Menthis & Mentaftris spicatis] non multo uncia lonlut lipics james fores fubpurpurei, quinquepartiti, ex calicibus hirfutis, ftriatis, rubentibus, in apigiores, in quinque fiffis. Radice est reptatrice.

A. 12. Mentha aquatica five Sifymbrium J.B. Ger, emac. Men. aquatica rubra Park, rotundifolia paluftris five aquatica major C. B. Water Mint.

Humidioris foli amafia, ex radice reptatrice, crebris fibris donata caules aliquot emittit, quadraminimus, tenues, aut intus concavos, aut fungosa medulla furctos. Folia ex articulis (qui non tos, influtos, contres, and financial a financial a financial a financial control funt. Mentha crifica verticillata paria, minime camen crifica, quanquam perinde ut illa per ambitum ferrata, pediculis brevibus harentia, odore vehementi Pulegii, colore ex nide utilla per anotatini toriatari pomenta si oronta interitati, conde venienta rategia, contre extingro-ubente, non rarò tamen viridia. Piere in finnmis caultbus in capitula craftiora, fibrorunda congelt, infra qua unus plerunque florum verticillus, è duobus glomerulis flofculorum, fingulis pedicalo communi è foliorum alis egreffis, compositus. Flores autem diluta purpura rubescunt, in ucuu cannun lecinus fecti, quarum fuperior qui galea locum occupat bifida, framinulis quatuor emican-dustion accoloribus, apicibus faturatioribus capitatis, J. Bauhino rubellis.

Paffim fecundum rivos, & in humidioribus provenit.

Hujus aliam proponit speciem J. Bauhinus titulo

* 12. Menthæ aquaticæ sive Sisymbrii hirsuti.

Quinon folum caules quadrati & folia fed etiam ipfi florum calyces densa lanugine pubefcunt, adout canefcant: folia uncialia & fescuncialia, subrotunda, per ambitum obiter serrata: è quorum fing prodeuntes pediculi Flores sustinent conglomeratos verius quam spicatos.

Hanc nondum vidimus, nec scimus an specie differat à præcedente, an accidentibus tantum va-

Memba rotundifolia palustris minor, sive slore globoso C. B. Mentastrum rotundisolium minus Park. item, Mentha aquatica five paluftris minor ejuidem, p. 1243.

CAP. II.

De Pulegio quod pro Menthæ (pecie habemus.

DUlegium ita dictum creditur, quod ejus flos recens incensus pulices necet odore: $B_{M}(y,y)$ Gracis quasi balans herba, quia gustatum à pecore cum florer, acri sapore balatum is

Parvitate lua, florum denfis verticillis, fapore & odore acriore à Mentha differt.

A. I. Pulegium J.B. vulgare Park, regium Ger. latifolium C. B. Penny-royal or Pudding

Importuno reptatu quacunque terram attigit è caulium quadratorum, hirfutorum, dodrantalium geniculis demiffis fibris radicatum luxuriat, longè latéque subjectum solum opacans. Foliorum ex articulis est exortus ad Origani folia accedentium, odore cum suavitate gravi, sapore fervido. Quadripartitorum florum verticilli purpurascentes, brevibus intervallis, longa spicataque serie caules & ramos coronant, subjecta utique foliorum conjugatione una.

Gaudet locis palustribus & aquosis ubi per hyemem aqua stagnarant.

Morem hujus speciem proponit Parkinsonus, que non alia in re quam magnitudine sua & cau Varietas libra escenoribus à pracedente differt. Hanc in Essexie Anglia viarum marginibus copiosius quam Major. alibi inveniri tradit. Nobis quamvis Effexia incolis nondum vila est, neque spontanea, neque

2. Pulegium denfis surculis Park.

Surculis crebrioribus, foliis minoribus & densiùs dispositis à pracedente differt, catera ei similis. Alicubi in Anglia spontaneam inventam fuisse & in hortos translatam scribit Parkinsonus, penes quem fides efto.

Zz 2

* 3. Pule-

Locus.

L ecus.

Locus.

Vires.

L'ires:

. 2. Pulegium mas Ger. mas Plinii J. B. mas flore albo Park, latifolium alterum C. B. Male or upright Penny royal.

f. B. Polii, ut vulgare, Sifymbrii est, aut Origani, toto eaule ex intervallis cum sloribus verticillos alterius plane modo constantibus: vires, odor profitis cadem. Caulibus est erectioribus, pedalem unterdum altitudinem excedentibus: floribus albis.

In via qua Rivolo Taurinum itur ad agrorum margines observavit Matthiolus

In infula Corcyra observavit D. Georg, Wheeler Pulcigli foeciem erecto caule, folio lato incanove hirfuto: que tamen diversa videtur à Matthiolina; utraque autem pariter nobis incognita est.

4. Pulegium Virginianum nonnullis, alis Serpentaria aut Colubrina Virginiana. Dirginian

Hujus flores aut femina non vidimus. Caules autem & folia Pulegium Cervinum dietum initabantur.

5. Pulegium angustifolium Ger. C.B. angustifolium sive cervinum Lob. Park. cervinum an. guftifolium J. B. Dart Denny ropal.

f. B.

Frequences profert virgus, teretes, tenues, fubrubentes, geniculatas, pedem longas & majors, modice crectas: Folia Saturcia, nonnunquam tantillum dentata, odore efficaci vulgaris Pulgai, fapore fervido & mordaci. Florum verticillati globuli cis virgultorum faltigia ad nodos oquam, colore diluté cœruleo, quorum finguli quatuor foliis constant, è quibus staminula excunt sonbia concoloria. Radix adultior lignofa, multis tenerioribus albicantibus Gratiolæ radicum afparagisas cta, fibras fummo cæspite vagantes promittit.

Primò ad Rhodanum fluvium juxta antiquum pontem Romanum S. Spiritus dictum observari-

mus; postea circa Monspelium in humidioribus.

mus; portea ence recompensar in numacionous.

Hoc criamfi magna vulgaris Pulegii copia fuppeteret, Pharmacopeis Regii & Monfedentes
Profeffores accipiendum imperabant, (inquit Lobelius) quòd viribus, fapore & odore multo quim alterius gratioribus, vehementioribas & probatioribus effe dixerint.

. 6. Pulegium foliis Nummulariæ C. B. Park.

Hujus ramulum tenuem, palmarem, ex horto Patavino allatum, quasi geniculatum folia tenua, inflar Nummularia rottuda, fed (extuplo minora pedicellis donata, cingebant, & floribis et albo ceruleis caulem verticillatim ambientibus fubiciebantur.

Hoc odore vulgari multò est gratiore.

* 7. Pulegium tomentosum minimum Bocconi.

A vulgare Pulegio nihil discrepat nifi parvitate, & foliis longioribus atque lanuginosis Planula enim hae ad dimidium palmum non accedit.

In pratis non longe à Corleone in Sicilia invenit P. Boccone.

In praus non rouge a contract in focial in fidem etiam viribus quibus & Mentha pollere reirenegaun, cun tovora Mentha eft, & proinde efficacius, partium tenuium. Ufis pracip in mensibus cientis, fluore albo, fœtu ejiciendo. Confert hepaticis ac pulmoniacis nauseau & total membus serious, munt annu, next spostato. Comost repatiets de putitornates national e un mina ventris difeutit, calculum & urinam pellit, idero ac hydropi medetur. Extrinceus prodifecapiti, fonnium arcet, vertiginem difeutit, doloribus arthriticis convenit, dentes abflergit, pumum

Succus hujus herbæ cochlearis unius menfura pueris exhibitus efficaciffimum eft remedium ad tussim illam clamosam seu conyulsivam nostratibus The Chin cough dictam, aliis catarihum se-

rinum quax teneram aratem plurimum infeltare folet.
Hujus notitiam D. Boyle acceptam refero, qui ad profligandum hoc Symptoma inter aliamelicamenta primas ci tribuit, nec immeritò, ut experientià nobis compertum est. D. Hulfe.

Nostrates botulis cruore diftentis Pulegium concisum immiscere & incoquere solent; unde & Dudding grafe vocant.

Ad raucedinem, R Decoct. Pulegii dulcorat. 3vi. iturus cubitum, & fanaberis. Chefman ex libro Arcanorum. Ex annotatis D. Hulle.

Recens facculis inclusium, & in lecto positum pulices efficaciter abigit : sed intra spatium septimanæ facculi funt renovandi. D. Palmer nobis communicavit.

CAP.

CAP. III.

De Marrubio aquatico.

Arrubium J. Bodao à Stapel dictum putatur, qu'od marcefeentibus & tabefeentibus profit, vel quod folia marcida & fqualentia fint, quali rubigine exefa forent. Utrumque Etymon ineptum. Caterum Marrubium Latinam vocem esse, non Graca originis inde demonfiratur, qu'od r fectudium fine affiratione friptum ubique legatur. Polis rugolis, ad bafin laciniatis, & odoris carentibus à Menthâ diftinguitur.

A 1. Marrubium aquaticum Ger. cmac. aq. vulgare Park. aquaticum quorundam J.B. palustre glabrum C. B. Water Dozehound.

Radice est reptatrice caules unà exurgunt numerofi, sesquicubitales, quadrati, hirsuti, concavi, ranosi, Folia in caulibus per intervalla ex adverso bina, glabra, valdè rugosa, pallidè virentia, longa & moli. Jena in caumen definentia pediculis priva, inferiora laciniata, praepite vertius fain quam culi adharent, fuperiora pottus dentata. Flora ad genicula in verticillos dispositi, galeati quodammodo, parvi, albi, breves, in quatuor fegmenta obtufiora divifi, intus purpureis notulis picti è calice brevi in quatuor aut quinque segmenta partito excunt. Singuli calices vel immediate adnascuntur calli, vel fuis quique pediculis. Semina exigua, quatuor in unoquoque calice. In aquofis & ad rivulos passim & copiose oritur.

Locus.

2. Marrubium palustre birsutum tenuiùs laciniatum C. B. aquaticum alterum Park.

Lib. XI.

C.B. prod.
Edia hirfutis, incanis & afperis. Scabiofæ montanæ calidarum regionum modo, ad coftam mediam in plures oblongas, angustas, acuminatas & crenatas lacinias divisis à præcedente differt.
In pratis & humidis fossis juxta sylvulam antri Frontignanensis viâ Mirævallis plurimum oritur. Locus.

Besan, Monfp.

CAP. IV.

De Verbena.

Erbena, TeesBordon, Grammaticis quasi herbena, quia quamlibet herbam in sacris usitatam fignificat. Verbena, autore Plinio, quòd ad Jovis menfam verrendam praparandamve ad facrificatan adhiberetur. Vide Plin. lib. 22. cap. 2. & lib. 25. cap. 9.
Hieroboane sige herba facra dictur, quia, autore Diofcoride, in Intirationibus fuspensa alligative felicem habeat usum. Adeò autem utitata erat hac herba in facris apud Ethnicos, ut ejus no.

mine (ut diximus) uti folebant ad quamlibet herbam in facris utilem fignificandam; ut unanimiter cum Servio testantur omnes Critici & Grammatici.

Plantum hanc ob notas genericas communes, nimirum folia in caulibus ex adverfo bina & femina ad ingulos flores quaterna, necnon flores monopetalos, Mentha amulos, ad verticillatas re-

A congeneribus differt foliis rugofis, laciniatis & floribus in spicis longissimis angustis, nullis intermiftis foliis.

A. I. Verbena vulgaris J. B. mas seu recta & vulgaris Park, communis caruleo flore C. B. communis Ger. Derbain.

E retue minimo digito tenuiore, fibrofa & fubamara plures emergunt caules, cubitales & altio103, quadrai, folidi, brevi lanugine fubbirfuti, & fubinde purpurafcentes, ramofi. Folia in caulibus per intervalla ex adverso bina, brevi itidem & vix conspicua lanugine utrinque hirsuta, rugosa, profunde laciniata, divifură quodammodo foliorum Quercus, infimis duabus incifuris profundioribis, colordamator diputing quan inferior virelentia. Ex alis foliorum & in funmitate caulis floren in longas spicas digetti, dilurè cœrule [ex pallido purpuralentes J. B.] exigui, quinquepartiu ur n Verneillatis, è calice in ala folioli perexigui destili exeunt. Singulis autem flosculis succedine in alternative de la colora del colora de la colora del colora de la colora de la colora de la colora del la dunt in calice quatuor femina longiuscula, finnul juncta, ut in Verticillatis, quibus omnino accenlanda est hac planta. Duo superiora flosculi cujusque segmenta galea vicem obtinent.

In areis & compitis. Aftate floret.

Locus.

* 2. Verbena supina Cluss J. B. supina seve famina Park, tenuisolia C. B. sacra Ger.

536

I ocus Part

Louis.

Thez.

Cluj.

Quaterni aut quini funt illi cauliculi, angulofi five quadranguli, quales vulgaris Verbena luber,
Quaterni aut quini funt illi cauliculi, angulofi five quadranguli, quales vulgaris Verbena luber,
tentuores tamen, fupini & in terram procumbentes nodofi feu geniculari: ad fingulos nodos natentuores tamen, fupini & colore quidem à vulgaris folirs non differentia, fed multo magis inofa &
multifida: Flores in fummis ramulis fpice in modum congefti nafcuntur, ut in vulgari, ettam ex
multifida: Flores in fummis ramules formes illi servicle eff. nec. Radis difform multinda: Flore in tummis rations prece in fordant congest monthly at vogat, camer ceruleo purpurateentes, minores tamen: Semin illi aquale eft, nec Radix dispar. Salmanticenti agro frequens eft & quibu(dam alis Caffella locis. Florebar ifflire Julio & Als

Salmanticenti agro frequens est & quibusdam aliis Castella locis. Florebat isthic Julio & Algulto. Annua est planta, qua femine producto perire foler, natalbias estam locis, gulto. Annua est planta, qua femine producto perire foler, natalbias estam locis. Verbenae plurimas virtutes attribuum Veteres; quas sumnatim recenser Schroderus. Cephalica evulneraria est. Usis praccip, in dolore alissque affectibus capitis à frigidis humoribus, in affectibus evulneraria est. Usis praccip, in dolore alissque affectibus capitis à frigidis humoribus, in affectibus evulneraria et expelli calculum, libidimen coorcet, febrem tertiams figat, erris, dyfenterra; imprimis attenit & expellit calculum, libidimen coorcet, febrem tertiams figat, arthritidem mitigat, vulnera santa, partum facilitat. Extrinscus in cephalalgia, odonalga, alo pecia, melancholia; sin oculorum lippitudine, imbecillitate, rubore; in angina, ranaccume conde collo pecia, melancholia; sin oculorum lippitudine, imbecillitate, rubore; in angina, ranaccume angina circumplassimatica; in tumore glandularum in faucibus [gargari.] in dolore liens (cumangia circumplassimatica; in unmore glandularum in faucibus [gargari.] in dolore liens (cumangia circumplassimatica; in unmore glandularum in faucibus; gargari.] in dolore liens (cumangia circumplassimatica; in unmore glandularum in faucibus; gargari.] in dolore liens (cumangia circumplassimatica; in unmore glandularum in faucibus; gargari.] in dolore liens (cumangia circumplassimatica; in unmore glandularum in faucibus; ac putridis abstergendus; in numore gargari. porci) ac podagrico mitigando; in vulneribus adfiringendis, ac putridis abftergendis; in prociden-

Cum tot viribus polleat, quid mirum tanto eam olim in honore fuiffe, ut Herba facra dici menuent. Ad lienis tumorem, le Verbena contufa cum album ovorum & farina hord, aut frument. F. Cataplalma, linteo raro involutum & applicatum fupra tumorem attrahit quali languinis tenub-tis portionem: quidam addunt Betonicam. Est populare remedium. Chefinean.

Verbona capiti vel fub pulvinari impolita, vel fermento acerrimo & oleo Rofaceo in Emplatto fubacta capitis dolorem à vino ortini levat. E Dol. L.i. C. 9. S. 16. D. Soame.

3. Verbena nodiflora J. B. C. B. repens nodiflora Park.

Ex radice temui, fibris capillata caulir tenuis, quadratus, geniculatus, glaber, in terramedeus & folquipalmaris prodit; quem folia ad geniculum bina, adverfo fitu, ungue non multium longica, per extremum crenata & acuminata, cingunt. Ex quolibet panè geniculo & ramulus folis diper extremum crenata & acuminata, engunt. La quonote petre genetio e tantuns total quot cinctus, & pedicellus midus, duas trefive uncias longus, exergit; hícque eapitulum rotundum tquamatum futbinet, unde flofeuli Verbena vulgari fimiles exeunt, femenque parvum, ut in vulgar,

Hanc Neapoli cum femine ab Imperato accepit C. Bauhinus.

· 4. Verbena Indica Bontii.

Similis oft Verbena noftra mari, spica tamen hic duriores & longiores sunt. Sumus ent verocine northe man, spece camer me cando see anglore a different ibiarum: nam egregie Foliis hujus planta utuntur Indi, & nos quoque ab illis edocti ad ulcera tibiarum: nam egregie exficeant, quod requiritur in omnibus ulceribus, que hie propter aeris calidam & humulam onditutionem difficulter admodum curantur. Succo expresso recenter, & cochlearin units mediram agri ad colicos dolores, dyfenteriam, choleram, & reliquos indiscriminatim integranoum aledas, cum fummo fuccessu hauriunt : in Syncope quoque & animi deliquiis cum aceto contulan pettori

5. Verbena Urticæ folio Canadensis. Hort. Paris. & Hort. Lugd. Bat. Moris. prehad.

Planta est bipedalis, aliquando altior : è regione ad caulium nodos quadratorum bina nafonnur felia mucronata, Urtice majoris foliis haud ablimilia, fed faturatius virentia: quoad flore & femina Verbenæ vulgari in omnibus accedit.

6. Verbena Peruana C. B. Park.

Verbenæ fupinæ fen freminæ fimilis est, sed major, & per hyemem virens. Forte endem est Vor benæ Indicæ Bontii.

CAP. V.

De Herbis verticillatis floribus in capitula squamosa congestis & primum de Distamno Cretico.

เดิลmnus nomen accepiffe dicitur ลัสซ์ กัง สมใชช à partendo, eò quòd ut Dioscor. & Theophr. Abortus 231 partus acceleret, cum non modo potum, sed appositum quoque partus defunctos Folis valdè tomentosis & incanis, atque capitulorum squamis majoribus à Majorana & Origano

ADiffamnus Creticus C. B. Park, Dictam, Cretica seu vera J. B. Dictamnum Creticum Ger,

Caulibus est hirsutis, fronnihil purpurascentibus ex quorum geniculis adversi oriuntur rami, & ex Causipar est institute, nominis pur pura accinions ex quotium geniciuis advern oriuntur rans, & ex his exden ordine alii: Fuliviram circumferiptio ferè circinata, interdum oblongior, uncialis, fubftancià canelosine tomento undique obductà, odoris validi, faporis acris. Capitula ranulorum extremis incidentis, fpicam mentiuntur longiufculam, è foliis Majoranæ majoribus, exterius purpurafeende bus foiumnatim incumbentibus compacta, quorum è finu promuntur flores purpuralcentes, tubuli pauli forma, prominentibus ex hiatu staminulis, calici infidentes striato.

pauli forma, profinicamous ex matu traminus, cançi minentes tritato.

Tenella eff planta, frigoris impatiens & hyemes noftras ægrè tolerans.

Obleviante J. Bauhino, mifi pangantur planta, ratò ettam diligenter affervatæ per hyemem durant, sulus igitur eff ut furculis propagetur, qui in alterum annum florem producent.

Præfita omnia quæ fativum Pulegium, fed efficacius multo. Nam non potum modò fed & ap-Vire.

position of the portion parties mortuos ejicit. Aiunt & in Creta capras tela quibus ictæ sunt, hujus her-be pessu excitere. Porro purgandi vim habet illitus, aut cum polenta affrictus. Imposita verò heba planta: pedum reliquóque corpori impactos aculeos refigit extrahítque. Est & essicax ad lienis bolorem, fiquidem ipfum imminuit. Radix guftu excalfacit, necnon & partum accelerat. Sed sources, niquicon prima minimum. Acous guitu excanacit, nection ec partini accelerat. Sed executive sed into potus contra venenatorium morfus auxilio est. * Herbæ verò tanta vis est, ut * Cave credui; ibuvenenato sevientes bestias & olfactu abigat, & contactu perimat. Carerim expresse sed sons vulneribus ferro illatis, aut venenatis morfibus instillatus præsenanco est remedio, si praverea in potu affumatur. Hac Dioscorides.

Hippocrates, referente Galeno, ad secundas remorantes inter præstantes quas novit medicinas pona Dichamnum: & si proplinetur ex vino ad molam expellendam. Autore Plinio menses ciet; partus nortuos vel tranversos ejicit. Nec potu tantum, sed & illitu, & suffitu valet. Adeò ad hæc

pala bouldes et anteriore spien. The pour caintain, lea et initin, et initin vaiet. Aueo au næc diexxell, ut no in cubiculum quidem prægnantium inferatur. Quis hæc credar? Thadas Duñus, ut è J. Bauhino habeo, mulieri quam morituram omnes arbitrabantur ex fætu moritup poli alia medicamenta in balneo fedenti dedir pulveris foliorum Dictamni Cretici obolum es aqua fontana : quibus peractis speravir ille, ut air, rem ex voto sincessium actualmi sacuta oponum lumi ventrem vergere videbantur. Ea nocte faits commode habuit, sed non dommit. Ante dibolum mortuum feetum feliciter expulit. Et facilé quidem Diétammum fumitur, càm alia qua faus mortuos expellunt vel nimis amata, vel færentia, vel nimis acria, vel fromacho inimica funt,

CAP. VI.

De Amaraco seu Majorana & Origano.

Ajoranam nonnulli dictam volunt, quòd majori curâ, diligentiaque quàm cæteræ herbæ feratur colatúrque.

Amaracum ab Amaraco puero Regio. Fabellam narrat Servius: Amaracus Cynaræ confuline odorem creavit: unde optima unguenta Amaracina dicuntur. Hie poftea cum nimio odoro contabuillet, in herbam Sampluchum mutatus est, quæ deinde ab ejus nomine ccepta est A-

Non invenio notam ullam genericam & essentialem quâ Origanum dictum à Majorana differat,

avan aureno notam unam genericam et cuentament que companya aurende de la companya de la company

Alud Etymon excogitavit Theodofius Grammaticus, teste Phavorino, qui per 1871 seu simplex 1615. Amendan, ar, arque à fine i. e. algeo, factum finere, additoque e parvo leinere, quan frigus ali-Aper Antiphralin; calfacit enim. Verum nec hoc probatur; primum magis placet.

Nota

Vires.

De Herbis Verticillatis berbaceis. Lib. XI.

Note Majorane seu Origani sunt slores in capitula squamosa congesti in summis caulibus & 12-Nota: Majorana: 101 Origani unu noto in capatata aquambato origoto in tanimis catinous & ramulty, capitulis & fquamis minoribus quam in Dictamno; & folia minus tomentofa & incana quam

1. Majorana vulgaris C. B. vulgaris assiva Park. major Get. majori solio, ex sumine mas J. R. Sweet Marjozam.

Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alis creberrimis concavus, iifque lignofis, pl. Fruticulus off palmaris aut etiam dodrantem altus, alice creberrimis concavus, alice cr rinque quadratis, subhirsutis & tantillum rubentibus. Folm ex adverto ponta unt, Congainssigni, formas, sed longe minora, incana lanugine obducta, odore fragranti, sapore acriniculo & signine, aromatico & grato. Circa caulis ramoriumque fritugium ex foliorum alis, adeóque in rambarium extremis imbiricate spice oriuntur, quarum hirsuta; squammatim compacta folia è tinu gonum carrentis imbiricate spice oriuntur, quarum hirsuta; squammatim compacta folia è tinu gonum foliculor pusillos, albicantes, hiulcos, labello quadrifido demisso, cui folium furrectum immane, bif. ројешог ранноз, atorcantes, murcos, atorno quantingo usaninos cui britani attectam musare, ott. dum è rietu flylum albidum proferentes. Semen quale Origani vulgaris, minutum, rotundum, nef

Semine provenit à Gallia Narbonenfi vel Provincia allato.

2. Majorana tenuifolia C. B. Park. Ger. tenuior & lignofior J. B.

Hac Majorana Nobilis & Gentilis nonnullis dicitir, qua à vulgari seu majore non videurspeed differee: fiquidem C. Bauhinus hanc apud nos in Majoranam vulgarem degenerare affirmit & Jo. Baulinus inter hanc & pracedentem non aliam differentian ponit, quam quòd illa fenies porit, hac furculis plantatur, inde enim furculofior robuftiorque fit, foliaque ejus (ni illelillar) ninora & candidiora redduntur. Parkinfonus inter hanc & Majoranam odoratam peremen dilinquit; quam nonnullos pro Majorana vulgari aftiva habere, transplantatione robultiore & hans tolerantiore facta affirmat. J. Bauhinus aliam habet Majorana speciem, quan Creticam obstantines vocat, quibuldam Marum ditiam, fimilem Majorana vulgari, nifi quod folia minora, candidan, odoris & faporis vegetioris, pertinacis, necanti longo tempore exoleticants obtineat, per amosto nuiores quadratos nullo digelta ordine; capitula hiritutiora, & candidiora quam vulgaris. Hac fore Interios quattratos muno ungenta orumo; caprinta interiora, ce camatuna quain vingas net tote Lobelii Majorana oft seu Amaracus alia tenuior, gentilis & minuta plebeculae: & in ico. Plan. Majorana tenuissi delicatior. Quanvis, ut verum fatear, neque hac à Majorana vulgari mili soce

Partium off tennium, digerit & attenuar. Auxiliatur cerebri & capitis frigidis morbis quors no Nartuum ett remuum, digerit & attenuat. Auxinatur cerebri & capius frigius morbs quors mo do affumpta. Pulvis herbæ ficcæ naribus inflatus fternutamenta ciet, & pituitam evocac, cerbimque corroborat; fed & rdem præftat foliorum fuccus naribus influits. Valet & ad pednis viu, ftonacho præterea tutilis eff, ac gecinorofos & lienofos juvat quovis modo affumpta: fed & siteri ftonacho præterea tutilis eff, ac gecinorofos & lienofos juvat quovis modo affumpta: fed & siteri ftonacho præterea tutilis eff, ac gecinorofos & lienofos juvat quovis modo affumpta: fed siteri ftonacho præterea tutilis eff, ac gecinorofos & lienofos juvat quovis modo affumpta: fed siteri ftonacho præterea funcional de la filma fed siteria fed cit; dentium dolores lenit commania aut appolita. Admifectur Antidotis. J. B. Dodonato dia.

Nicolaus Chefrieau Massiliensis M.D. sequens Earhinum à se septits expertum in Cephalagaton

Mentat.

R Radic. Hellebori albi 3β, fol. Sampf. p. ii. decoq. in aq. 3vj. ad confumptionem teteraris, ore aqua pleno utere, naribus attrahendo, ex decocto parum calido, in vola manus polita in dolore

Aqua Majorana catarrho confert, si loco errhini, ore priùs simplici aqua vel vino reptes, volz feu cava manui insusa, compressa alterutra nare altera exhauriatur, radice naris aut osse chinoide tenus. Secus fi faxis non ad dictum locum fed fauces aut narium foramina hoc erthinon tatalitur. Hoe errhino pater meus fumma fua laude ufus est in Principe Walenstenio ad coryzans Susa

Balfamo Majorana fi pinna narium & merejeer inungantur, mirum dictu quantum in cumb aut potius coryza is valeat; quo etiam nucha temporáque com in modo dicto affectu, um nalis frigulis capitis affectibus inungi folent. Idem. Has tres observationes amicissimo Vio D. Edvarb Hillje Medico Londinensi debeo.

3. Majorana Syriaca vel Cretica C. B. Marum Creticum Alpini exot. Marum Spincam Al Lob. Ger. Syriacum vel Creticum Park.

Surculofa est, crescitque palmi altitudine, foliolis parvis, minutis, candicantibus, fapore acuta maxinic odoratis, fertque à radice lignota, gracili, parva, fiereules plures, rectos, rotundos, emes le nolos, qui ab radice uique in funmitates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis binos ramulos, folis ministrates ferunt de oppolito ex intervallis de oppoli utrinque ex opposita densè vestitos: in cacumine verò ssoftesti purpurei Origani Heracleoridinos, admodum odorati.

Gratiffino & vegeto eff odore; facie tota Majoranam præfert aut Origanium, fed gradismy non brevioribus, pedalibus & felquipedalibus viticulis, corymbaccóque afpectu eleganismis de catioribus capitulis, etiam decimum fere annum, ex quo Venetiis Alepo Syriæ habiimus odosifi

Majorana: speciem habemus, pastim in hortis cultam cujus capitula squamata quadrangul longa hujus plantæ iconi bene respondent, verum slofculi ejus albi sunt non purpurei.

Folia figură su & magnitudine ad Majoranæ æstivæ accedunt, verùm minùs lanuginosa & mollia sur, nec odore perinde fragranti, grato tamen.

A. 4 Origanum vulgare spontaneum J. B. Anglicum Ger, sylvostre, Cunila bubula Plinii C. B. Majorana sylvostris Park. Aprilo Mariotanu.

7. B. Origani vulgaris radices, tenues illa quidem & lignofæ, obliquè aguntur, frequentibus capilla-Origani vulgaris radices, tenues illa quidem & lignofæ, obliquè aguntur, frequentibus capilla-ments fibratæ, fic ut ramulorum para infinita lorium ope denno radicetur. Surgunt autem commenus intrata, ne ur faminaram para inimia norum ope denulo radicetur. Surgunt autem com-plures esse cubitum unum aut duos alti, duri, quadrati, hirfuti, ad quorum nodos adverfa oriuntur falia Calamintha arvenfis [aut Clinopodii vulg.] hirfuta, & ex horum alis minora alia, Majoranas follorum amula: fapor autem tum his, tum illis acer, aromaticus; odor fitavis. Flofenli tanquam in umbella, foliolis rubes centrulos informam paira radidum cara teadido, putilli, unum fofoliam bifidum furfum reflectentes, infimum majus trifidum, ceu labellum, demittentes, staminibus in medio flori concoloribus. Semen minutissimum, Majoranæ semini simile.

in medo non concoloriosis. Semen inincontinium, aviaporame termin imme.

Hojus capitula fingularia ofquamofa ex pluribus foliolorum conjugationibus fquamatim ob proximatem incumbentibus componuntur: è fingulorum autom finubus finguli flores execunt. Foliola hec figură fuă & levitate à reliquis que in caulibus funt different, fitt, nifi quòd proxime admota-

funt, conveniunt. In dumers & ad sepes non infrequens est,

Pro hujus varietate accidentali habeo Origanum album Tab. & Ger.

Aperit, adftergit, abstringit. At quomodo hac conveniunt? Usus pracip. in obstructione pulmonum, Vires. hepatis acuteri, & hinc in tuffi, afthmate, ictero. Auget lac, ichorofa excrementa per fudorem eroellit (ante balneum affumptum) extrinfecus ufu venit crebriore, coque in balneis uterinis, ceobalicis, totius corporis (contra scabiem.) Nos plantam hanc, ut & omnes Origana dictas pro Majorang foeciebus habemus; proinde & eafdem illis vires convenire verfimile eft.

* 5. Origanum (ylvestre humile C. B.

Expedice lignofa rufescente, fibrofa cauliculus communiter unus rotundus, rufus & asper, uncianm fex vel feptem, exurgit; qui in fummo in ramulos plures dividitur, hique flores umbella formà ex œuleo purpureóque mixtos fuffinent. Folia habet parva, oblonga, hirfuta, compacta & incrduae dipolita, potifiimum cauliculi partem fummam ambientia, vulgaris Origani odore. Hoc circa Aureliam Gallorum copiosè reperitur.

6. Majorana major Anglica Ger. latifolia, sive major Anglica Park. Origanum Heracleosicum Ruellis, sive Majorana major J.B. Origanum Onites C.B. item Majorana sylv. perennis ejuldem, ex sententia fratris, cui & nos libenter suffragamur. Pot-Marjogam.

Majorana alii, alii Origanis accensent plantam quadratis, hirsutis, subrubentibus, cubitalibus, nmolis caulibus fruticantem, cujus folia Majorana soliis majora, Origani vulgaris fere paria, cinera, hirluta, venofa. Extremi ramuli in spicas duorum versuum squamatas, semunciam aut unciam longas abeunt, è quarum imbricatis foliolis flosculi emicant. Hujus varietas est

Majorana latifolia aures Park.

Que vemo precipuè tempore cum adhuc nova est, foliis vel in totum flavis auressve, vel partim flavs, partim viridibus idque magis minúfve, prout naturæ ludere videtur, apparet, nec alia in re a

Proolere usurpatur, unde à nostratibus Pot-Mariozam, i. e. Majorana oleracea dicitur.

7. Origanum Heracleoticum Gor. Heracleoticum verius Park. Heracleoticum, Cunila gallinacea Plinis C. B. Heracleoticum Matthioli, aliis forte Creticum J. B.

Hoc nomine mihi visum & collectum Origanum, cubitali caule, quadrato, hirsuto, vulgaris inar Origani: Folia ex geniculis minora, modice hirfuta, odore & fapore acriore: Flores albi aut subpurpurei in Iquammatis capitulis, minime spicatis, & in umbella fere modum sparsis.

His ulumis verbis penè contraria tradic Lobelius in hujus plantæ descirptione, inquiens, in summis hujus virgultis non in umbellam circinatam collecti funt flores, sed in parvis thyrsis spicatis, ternis hine inde diffipatis.

Plantaquam describit I. Bauhinus ea effe videtur quam in hortis nostris alimus Majoranæ hortensis brate perennis capitulis non spicaris, nomine, tuli quòd major sit & hirsutior.

. 8. Orr

8. Origanum Creticum J. B. Origanum Onites C. B. & Matth. Orig. Onites Matthioli Park. On riganum Creicum J. D. Origanum fylv, sive vulgare Park? Orig. Creticum Gor? Sylvestre Syriacum Lob. An Origanum sylv, sive vulgare Park?

HISTORIA PLANTARUM.

1. B. Pertinaciffime odoris gratiam habet: adferuntur autem potiffimum cyma, Majorana fimiles fa Pertinacitime odoris gratiam naoct : auterunion autern portinuom opinio, importanzi initios [p. cis, alia breves, longæ aliæ, quadruplici ferie [quanimartum] firiatartum dense compactanium. cis, and preves, ionga and, quadrupher iene iquamination artification done compactantinin-bricate, fapore accirimo, odore aromatico, jucundo. Folia rarius adferuntur, que min aliquado videre contigit, minora quam vulgaris Majorana, miniméque rotunda.

dere contigit, inmora quam vingans avagorana, manacani C. Bauhinus Origanum Syriaom Magna est apud Botanicos confusio de speciebus Origani. C. Bauhinus Origanum Syriaom Magna en apun norameos comuno de specieous Origani. C. Bauminus Orig fylveftre Lob. ab Origano Onite Mattb. diftinguit: J. Baulinus hoc illi idem facir.

Huic forte eadem est quam Hystopum Gracorum Pr. Alpinus in Exot. vocat & describit.

Cubitali magnitudine, Origano Oniti quam fimilem & foliis & umbellis Corymborum modo junctis; que ab Origano ouore mavion et vannion caranigueur.

Administration ab unifatate, yel ab unico caule excumibus fruticat, non ex toto rectis, fed oblique actis, felix Origani Herakotia. ab unico cante exentitibus fruticat, non ex toto fectis, tet obinque actis, jorni Origani Heradoxia, fed candidioribus & odoratioribus; & in caulium cacuminibus umbella corymborum modo intex ted candidioribus & odoratioribus; & ni cautimi cacatiminus attionae conjuniorium modo moze feeciem cernuntur, flo[culii albis, quales in Origano onite apparent, à quibus feme minutum, nigrefeens fit. Tota planta est eximie odorata, & gustui cum valida acrimonia accepissim, is grelcens ht. Tota planta ere eximic odorata, ec guittu cum vanda actinionia acceptium, is taque albicat cum levi lanugine. Incunte hyeme fere ex toto faciem mutare videtur. Nam ab um taque albicat cum revi ianugine. Incume nyenne sere ex con accesi minato vincent. Admission radice plures cauliculi affurgunt, furfum oblique luxuriantes, foliis Pulegii, caulem ab imo ad funradice puires caulicui aturgune, turtuin opinque tuatu antos, tonis i uregi, cauletti ab into ad lim-mum ulque denfius convettientibus, caulibus rotundis, leviter lanuginofis albicantibus, invikios odoris.

9. Origanum Monspeliense pulchrum Camerarii J. B. Origanum folio subrotundo C. B. Origanum Gallo-provincia minus Ad.

Simillimum est Oniti à Matthiolo depicto, sed non idem. Ab Origano vulgari non multim differt, nisi quod multas habeat pulchras & oblongas quasi spicas purpureas: caula etian tous pur purafeit. Somen gignit ruftum, pufillum ut reliqua Organi genera.
Crefeit in Gallia propé Monspelium, Circa pontem Castri novi, & alibi in satorum & vinenum

marginibus oritur. Botan. Monfp.

• 10. Origanum spicatum montis Sipyli, foliis glabris, Wheeleri.

Radices nigræ, fibrofæ, & (ut Autori nostro videtur) reptantes, plures emittunt cadeala, tite tes, hirlitos, foliu binis conjugatim nafcentibus, ut in omnibus hujus generis, obitos, into nonnihil lanuginofis, nervofis nervis obscuris & tactu vix percipiendis, ad exortum subroundis, euro mini anuguions, nervois nervois obtents de tactif via protegionals, au continui autoritation in acuminatis, myrti minoris foliorum figura.

Caules felquipedalem autoritation al fequintur, fuperiore parte glabri, ut & folia.

E foliorum fuperiorum finubus exeunt anuli al versi, pratenues in capitulum squamosum Lupuli fructui simile, interdum ad uncialem popelongitudinem accedons, diluté purpurascens desinentes, è cujus squamis stores parvi, purpur ceunit compressi odorem Steechados Arab. imbecillem spirantes.

* 11. Origanum Smyrnæum Wheeleri.

Planta est perennis, plures virgas, lignosas, longas, ad intervalla ranulos emitentes surgas. Felia quam Majorana Cretica minora, minus incana, nec adeo rotunda, sed ponius obloga, aco minata, nervola, & aliquantulum lanuginofa : Summos caules & ramulos terminant capital figumofa. Odorem suavem & fragrantem expirat.

Smyrnæ in monte cui Arx inædificatur copiosè provenit.

CAP. VII.

De Plantis Vervicillatis Verticillis in spicas dispositis.

De Ocimo.

Cimum à Graco dul feu dulus nomen accepiffe feribit Varro, quod citò proveniat. The phrasus restator terrio à satione die provenire, sib. 7. cap. 1. Doctiores tames Beaucinquit Jo. Bodeus à Stapel) hoc terrimon Ocymo pabulo convenire Gribunt: Hortensew reduere, odoratum esse derivant. Est enim herbula eximic odorata, qua & cerdan odore suo ferit. & stepunamenta eximic. odore fuo ferit, & fternutamenta excitat.

Significantius quoque Aques per \(\) feribendum culture fuo for the function of th

Differt (inquit idem) Ocymum ab Ocimo. Ocymum pabuli genus eft. Plin. 1.17. с. 24 fty мит quod in vinca seri jubent, Aniqui appellabant pabulum, umbræ patteut, quad celeriur provue. Од

Ocimum autem planta odorata. Ocymum pabulum Veteres per o feribunt overen, herbam per o beginn. Verim hoc non perpetuum & constans est apud ipso.

Bassilicum Recentoribus dieta est hac herba ob dignitatem suam, quod ob insignem & fragrantem

Baffician recurrings and a trace trace to a significant main, quot of appearance of agrantem odorem Regia donto, & Regiis manibus gestari dignum fit.

Bafficianota sunt Folia Amaraci, odor suavis Citri vel Caryophylli, flores in spicas laxas è verticillis rarioribus compositas digesti.

1. Ocimum magnum J. B. Ger. caryophyllatum majus C. B. caryophyllatum maximum Park.

Duplo triplove majus huic folium quam vulgari, oblongum, raris crenis ferratum, pallido virore Dippo upor ve majos mus posimi quant vuigari, osiongum, raris crenis ferratum, pallido virore praduum, aut rubrum (dipplex crimi habetur hujus generis Ocimum album & rubrum) odore fuavi Ciri vel Caryophylli. Flores (picati, albi vel rubri.

plantam hane speciosam caulibus cubitalibus, foliis Amaranti aut Mercurialis, majoribus frequen- Locus. remoblervavinus in Italia in coenaculis & adium fenestris, inque Adonidis hortis, in vasis figulinis fram & cultam; ut roctè scribit Matthiolus.

fram & cultur; ut rece terror reactions.

Ocimum in viridaris Agypri Alp. quod excrefeere feribit ad altitudinem trium & plus cubitorum, folis noltratis longioribus, tenuioribus, colore rubro fiiffufis, odorémque eximium fpirantibus C. Bauhinus à pracedente feparat, & Ocimum, caryophyllatum maximum appellat; an rece contiderandum.

1, Ocimum vulgatius C. B. medium vulgatius & nigrum J. B. vulgare majus Park. medium citratum Ger. Common 23afil.

Dodrantalis est planta, pluribus ramis stipata, quadratis, nonnihil rubentibus, subhirsutis. Folia Douantais set plantes, pautos parties fentere, labello longiusculo, angusto, cui ex adverso respondet sursum vergens in quatuor lacinias divisum folium, prominentibles è rictu seaminulis albidis cum stylo purpurco: Semen pufillum, nigricans. Radix lignofa, nigra, fibrata.

Ab hoc Ocimo medio vulgatiori specie distindum facit C. Bauhinus Ocimum Citri odore, i. e. Ocimum medium citratum Ad. Leb. quod cum nullatenus distet (ut scribit Lobelius) præterquam odore gratiore & cordi amabiliore, corticem Citrii mali redolente, præter rationem id facere vi-

Lib. XI.

Nec major ratio est, cur Ocimum Anisi odore seu Anisatum Eyst. ab Ocimo medio vulgari separaret: guod & Parkintonus cum fecurus facir

Vires hujus plantæ fic breviter perfiringit Schroderus. Calf. & humect. digerit & refolvit; expur-Vires

Hollerins lib. 1. de morb, intern. cap. 1. observat foorpionem natum fuiffe in cerebro cujuldam Italiex frequenti odoratu Bafilici feu Ocimi. Camerarius etiam fæpiffimè Venetiis observavit scorpiones sub fictilibus in quibus Basilicum colitur libenter stabulari. Et D. Raymondus Anglus in Mer-tam intra biduum Scorpionem producere: quod interim dum Senis commorabatur rarum & memotabile imprimis accidens confirmabat. Generofus quidam Senenfis odore Bafilici vehementer capuis & delectatus, herbæ exiccatæ pulverem naribus frequenter attrahere folebat: verùm brevi phrenencus moriebatur cranióque ejus à chirurgis aperto, feorpionum nidus in cerebro reper-

Nos cum præstantissimis hujus ævi Philosophis generationem æquivocam aut spontaneam in animalibis dari neutiquam concedimus, adeóque neque Bafilicum ex fe scorpionem producere; interim tamen non negamus bestiolas illas herbæ odore delectatas ad eum libenter arrepere, aut sub illa stabulan, forte etiam câ vesci, inque foliis aut gemmis ejus ova ponere, unde accidere potuit Generosum prædictum und cum pulvere soliorum Scorpionum ova naribus attraxisse, quæ capitis calore fota ibidem feorpiones excluderent.

3. Ocimum minimum J. B. C. B. vulgare minus Park, minus Garyophyllatum Ger. 2016.

Palmaris aut paulò major est planta, ramulis creberrimis lignescentibus densè fruticans: per quos felia Seppili aut Majorana: foliis paria, ex oblongo rotunda, viridantia aut rubra, sapore vegetissimo & flariffimo Garyophyllorum: flofeuli exigui verticillatim per ramorum scapos disponuntur. Ra-

Hoe genus tenerius est multò quàm vulgare; nec semen apud nos facile ad maturitatem per-

Aaa

* 4. Oci-

Locus.

Locus

* A. Ocimum Indicum Ger. Park. latifolium maculatum vel crifpum C. B. Santlomauritanum latum, crifbum, maximum I. B.

Ad cubitalem altitudinem crefeit, quadratis caulibus, raris pilis vestitis, quos adversi rami diri. dunt: Folia ex longis pediculis ad artículos circinata circumscriptione, ampla, crispa, simbrata, uunt: Foiss ex longis peateuns au articulus chemata chemine peate ampat, empla, fimbriat, atro-virentia autrubro admifto maculofa, fragrantis odoris: Flores Ocimo vulgari finules, venicli atto-virentia autrupio autinto tiacunoja, inglatia. Semen paulo majus, nigrum, ex rotunditate ob-lati, in fpicam digefti, qui ex candido rubelcunt: Semen paulo majus, nigrum, ex rotunditate oblongum, foliaceis capitulis inclusum.

Locus. Varietates due.

ongum, 1011aces capituis incluium. Ex India in Hilpaniam primo, inde in Italiam, Germaniam, &c. hujus femen transmissiumest. Ocimum crispum Park. i. e. foliis simbriatis viridibus C. B. crispum viride Eyst. Item Ocimum Ocimum critoum Park. 1. c. roms muoriaus viride foliis bullatis C. B. Indicum viride foliis bullatis C. B. Indicum viride majus foliis protuberantibus E.f.f. nihil aliud effe videnur virioe foins bullatis C. B. Indicum virioe majos foins process ambies 12/11. Illustrated ente valenti quam species quadam degeneres seu varietates accidentales Ocimi Indici sam descripti è lemine ortæ, ut & Parkinfonus opinatur.

• 5. Ocimum minus angustifolium foliis serratis C. B. minus angustifolium Park.

Pracedentibus Ocimis minus ramofus est, quin potius cauliculis paucioribus & ramulis ramofus Acinon seu Clinopodi...m imitatur. Folia habet parva, angusta, circa margines parum denza, Acinon seu Clinopodi...m imitatur. Folia habet parva, angusta, circa margines parum denza, Acinon seu Clinopodi... Filosofur angusta angusta su invicem remotiora, Filosofur angusta su invita su invicem remotiora de la companio de la comp re fummos ramulos occupant, ad Ocimi accedentes, verum tantillo magis reflexi, colore also. Odor remissior est & languidior quam in reliquis Ocimis.

CAP. VIII.

De Hormino.

Orminum dictum videtur केलने की क्षेप्रकेंक, quòd क्लोर नीक क्रमानिक नव्यक्षाम्क, ad Venerem stimule, ut noteoriaes roquitur. Note ejus characteriftica funt flores in fpicis longis & laxis feu ex verticillis longiis à fe Dioscorides loquitur.

invicem remotis compolitis; folia rugola, odor fatis vehemens, minùs tamen grans quan

Locus.

Locus.

Spicatas in hoc genere vocamus plantas in quibus folia è quorum finubus florum verticilli exeunt diverte figura funt ab interioribus in caule & ad radicem quantumyis verticilli in iis aliquano omotiores fint à le invicem & spicam laxam & velut interruptam efficiant, ut in hoc genere. Résqua in guibus folia verticillis fubjecta ejuldem forma & conftitutionis funt cum reliquis in caule & ad radicem pro non fpicatis habemus, quamvis in illis non raro verticilli in finmnis caubbas & ramulis proxime admoti & denfe ftipati fpicas fimulent. Has tamen non rarò cum vulgo Spicas

Herminum fativum C. B. fativum genuinum Diofeoridis Park. filv. folisi purpuresi Ga.uml purpuro-violated J. B. Diofeorides his Clarp.

Multam habet cum Salvia fimilitudinem. Caules subrubentes, multis alis concavi, quadrai, multa lanugine hirliui, pedales & majores : ad quorum genicula folia Salvia, non ita retorrida & folialia, fed affatim highta, odore nullo excellente, fapore amaricante. At verò foliorum que in entre nis funt ramulis denfior oft phalanx, quorum fumma purpuro-violacea facilem ad hijis plant cognitionem viant monstrant. Hore ex foliorum alis exemt, fex una, Salvia minores parim purpurei & albicantes, ex caliculis verticillaris Marrubio fimilibus, foliaceis, hirfutis & fining furtum vergentibus dum flores geftant, deorfum nutantibus femine onuftis. Radis lignofa gibrofa

Copiose crefeere dicit Camerarius in agro Senenfi, sed copiosius in Apulia, Illyrio & in Le Herba elt annua. fena infula atque univerfa Gracia. Nos in exteris regionibus in illud nunquam incidimis.

2. Horminum comâ rubră J. B.

Similis est pracedenti, caulibus suis quadrangulis, hirsuis: soliis prioribus ex longis pediculis sul via accedentibus, trémque per caules verticillis. Aft floribus differt minoribus, luminitatibusque car

Planta hac ex femine Londino accepto mihi fuccrevit Cantabrigiæ; candémque multis polt lium rubris, ac odore nullo infigni.

annis è femine ortani, comà tamen minime rubrà, pro diverfa specie descripti his verbis.

Folia ima que è radice excunt figurà & magnitudine sua ad Salvia folia accedunt, nifi quòdo con company de la company de l tufiora fint, pediculis itidem longis nituntur, per margines crenata, hirfuta, rugofa. Canita bi cadem radice plures exeunt, pedales aut cubitales, quadrati, hirfuti, ima parte ramoli, folio incide parvis, triangulis, abíque pediculis caulibus adnatis, sis quæ in Hormino fativo florum verticilis.

fublint fimilibus. Hac enim pariter florum verticillos cen vascula quadam excipiunt & fustentant. fublinit immood and longis intervallis diffant, finguli fex flofculis compositi parvis, galeatis, ru-Venicini autori i componiri parvis, galeatis, rubentibus, e cancious obserges, autaus, quanteparturs, qui noribus detaptis deorfum reflectuntur, ge in ventrem per maturitatem turgefeunt, minimè hiantes. Ad latus uninfeujufque folit triangulairi ligula anguffa, longa flori fubeft, ut folia triangularia cum ligulis appofitis tot fint quot flores. Semist colore & figură Sclaræx feminibus fimilia, verum multò minora.

Defengito Hormuni minoris fupini Cretici Cluf. in omnibus fere cum noftra convenit, ut candem convenit, ut candem

De Herbis Verticillatis herbaceis.

sufpicer esse plantam: color duntaxat sloris differt.

Lib. XI.

3. Hominum Sclarea dictum C. B. Sativum vulgare, five Sclarea Park. Gallitrichum sativum J.B. Gallitrichum froe Horminum. Ger. Common narben Clary.

Caule surgit cubitali & altiore, minimi ferè digiti crassitudine, quadrato, rigido, hirsuto, medulli aba farco, in oppolitos conjugatim ramos ex intervallis fisso: qua etiam serie & rami in alios minores deinceps abeunt. Folia ampla, hirfuta, canefcentia, admodum rugofa aut fcabra, pinguia, minores democra au reaora, pinguia, ciata dun in inaccomo controllo de la compositione bina. Fore in minimo sacronos ce tamanos in spicas tongas ce taxas, e mutits verticulis compolitas deglidi, cicullati, hiantes, cucullà praelonga arciaras, que flytem tennem incurvum nonnibil extantem n fummo bifulum & bina framina cum fuis apicibus oblongis occultat, dilute cærulei, è firiatantema numino canama con a mana apecious obtongs occurrar, diffute carriete, é firma-tis calidbus, tactu glutinofis, hiantibus, in quinque foinulas divilis, quarum tres furfum spectant su-pra sociulmi, due infra eum fice. Ad singulos verticillos cauli apponitur hine inde folium, figu-re & texture multim diverse, ab inferioribus in caule & à radice exeuntibus: sunt enim hac parre & texture minutes. The results are the results and the results are the resu nus ngusta carintaria a quae mana control purputateante. Ratas uncert imples, Igno-fa, planins fibris capillata, coloris obleurioris, non ingrati fapors, poltinodum palatum se fauces caleicantes. Semen majufculum, lubrico lavore perpolitum, alterà facie gibbofa, alterà angulofa, colors suffecentis. Odor totius planta vehemens & gravis, Sapor amarus.

Seritur in hortis & viridariis: translatum recens aut satum primo anno caulem non fert, & se- Locus &

gendo à fatione maturato femine interit, Juno & Julio florens.

Tenji
Vinum Gallitricho imposito si efferbuerit apprime stomachi frigiditati convenit, nam. phlegmata Vires incidit & confumit: idem potum frigidis & infeecundis & albis menfibus laborantibus mulicribus fub- & Ufis. rent. Sunt qui Gallirichon capiti, ob doirem que nabet graviffimum noxium effe dictitant. Trig, qui hao occatione in vina fulphurata declamitat.

Semen (inquit Lobelius) Kassicasias capitisque gravitatem inducit odore, quem etiam universa spirat planta, non tamen ingrato: cóque magni ulus quibuldam Septentrionalium ad Zythi Bieræque confectionem. Lupuli namque vel penurià, vel vegetioris potionis facienda causà cortinis ferventibus addunt, fitque temetum, quo non multis poculis depletis temulenti fiunt, hilaritate propemodum infana.

Scribit C. Hofmannus non cerevifiam tantum fed & vinum ab impofitu hujus herbæ plane Mu-Schatellinum mentiri & facillimè decipere incautos.

Herbain pulverem redacta & naribus indita sternutamenta provocat, catarrhum tollit, & cerebrumpurgat. In aqua decocta in defeffionibus mulierum utilis est ad trahendos menses & alia id genus, non aliter atque Dictamnum. Ad mentes movendos & fecundas ejiciendas quovis modo funiotam valere scribit Dodonaus.

Noftrates folia ovis conquaffatis cum flore lactis & pauca farina perfufa,& in fartagine frixa pro placentis mentis fecundis inferre folent, & ad lumborum imbecillitatem commendant. Sunt certe ferculum palato fatis gratum, quod ad renes corroborandos & Venerem stimulandam valere creditur. Folia aceto impofita panos per fe, vel cum melle difcutere dixit Matthiolus : irem furunculos antequam acuminentur. Eadem præstat & mucilago seminis: quæ & in affectibus oculorum cre-

Schwenckfeldius Sclargam mederi Epilepfig & fuffocationi matricis: & Crato inter alia fua weessa commendat in suffocationibus uteri & timilibus assectibus unguentum ex Sclaraca cum butvro codum, cui adiicitur aliquid Tacamahaca, umbilico imponendum.

Semenoculis inditum utile effe traditur, ad excutiendam corum caliginem, & educenda corpusula que in illos inciderunt. Quippe multa revolutione circa bulbum oculi circumductum, tandem humore prægnans & fordibus onuftum elabitur.

Athiopis Ger. multis J. B. Ath. foliis sinuosis C. B. item Ath. foliis in profundas lacinias divisis cyuselem. Sclarea Athiopica, si ve Ethiopis laciniatis & non laciniatis foliis Park. Ethiopian Clary.

Polis per terram primò spargit palmo latiora, hand multò longiora, tenera lanugine, ceu carpta, supra intrague ubertim obducta, alioqui Selarea sativa non multùm distimilia, sinuosa, guadam etiam lacitilata, [aliàs integra & ad margines aqualia.] Inter hac caulem profert folis confimilibus, Lege minoribus stipatum, quadratum, pariter villosum, multis alis concavuin: in quibus ad nodos struvetticillati, duorum foliorum acuminatorum complexu Hormini modo obvallati, candore ni-vo, uno folio cuculli instar surrecto, compresso, apieci luteos, stylimque argenteum è sinu proserente, labro Cotula initar concavo, è calice oblongo, quinque partito, quem circumquaque tam den-fa obegit lanugo ut vix conspici possit: odore est focudo Lamii vel Galeopsis: Radix sibrosa; Se-

Lib. XI.

Locus.

Locus.

Locus.

HISTORIA PLANTARUM.

mina in fingulis vasculis [quatuor, non duo tantum, ut C. Bauhinus cumque secutus Parkinsones p.odiderunt] Hormini feminibus fimilia, fusca, triangula.

Copiosè provenit in Gracia & Illyria, unde ad nos primum delata.

Copiose provenit in Gracia & Inythi, unto at Alberta folius integris & ad margines æqualious, al. Hujus dua habentur seu species, seu varietates, altera folius integris & ad margines æqualious, al.

ra roms factinaus. Querendum an Marum Ægyptiacum Alpini fit diverfum ab Æthiopide foliis non laciniaus: ob flat odor Mari suavis, statura brevior, nimirum cubitalis, ne idem credatur.

5. Horminum majus amplo flore violaceo, lobis florum punctis aureis notatis Morison.

Morif. Patry.

Folia profert hirfutiora cateris fite fortis, excepto folo Atthiopico, ad bafin angulofa, inter que excunt caules bipedales, aliquando tripedales, quadrati, quos ad genicula amplectuntur bina folia exeunt comes opposites, auquatnos respectates, quatrati, que sa general productiva doltantalia, auriculata. In funmis caulibus verticulatum provenitut flores ampli, volacei, lobi lateralibus punchts aureis aut purpureis notatis: quibus faccedunt in capitulis magnis femina caffi nigra, majora caterorum omnum Horminorum feminibus. Punctis florum aureis purpureifice fe. mine majore à sequenti distinguitur cum quo majorem habet assinitatem.

6. Horminum Lapathi unttuofi folio, seu majus hastato folio Morisoni.

Morif.
How folia habet hirfuta, angulofa aut auriculata ad bafin ut fuperius: In mucronem autem definunt hafte instar cuspidis; quin & forma Lapathi unctuosi folia representant. Flores fert magnos. omninò violaceos: semina in omnibus prioris seminibus minora.

In horto Edvardi Morgani Westmonasterii vidimus, irem Chesseia apud D. Wastes.

7. Gallitrichum exoticum flore magno albo J.B. Horminum Syriacum C.B. Park. Bifermai Cam. Aman quibuldam.

Schaream fativam tota facie egregie refert, caulibus quadratis, pilosis, nonnihil tactu aspens, in frequentes alas adverto litu conjugatim politas divilis. Folia Sclaree nostratis, infima priora parra, nequentes nas acreto nu conjugación points della colore fuavi Ocymi, pofitu Sclarez quils etiam et futus forum in spicis longiusculis per intervalla verticillatorum, quibus bina semper sobra fimiliter folia acuminata & concava, coitu labrum efficientia. Caterum flores ex longis, striais, la nuginosis calicibus emicant suaveolentes Sclarea, sed colore lacteo, labello punctulis paucis introtum guttato, prominentibus sub galea staminibus incurvis, uno coccineo, reliquis duobus ageneis, ochreos apices sustinentibus. Semen sinule Gallitricho sativo, sed paulo majus, una parte gibosim, altera ferè triangulare, coloris varii ex nigricantibus & rubentibus maculis oblongis.

8. Horminum pratense foliis serratis C. B. silvestre vulgare Park. Gallitrichum sylvestre vulg. five (ylvestris Sclaras flore purpureo carulebve magno J. B. Horminum sylv. Fuchsi Ger.

Hane plantam videre est interdum duos cubitos adaquantem, caule quadrato & hirluto, inani, in alas diviso: Folia quam Hormino sativo veriori majora, squalida & veluti siderata, quadamonmbil finuata & ferrata, potiffimum prima, que breviora, ex longioribus pediculis: alia ad Salviz magis accedentia, odore gravi, Iapore aliquantulum aromatico, Flores in longa ípica gellucora-leos & purpureos magnos, Salviæ florum formå. Semen nigrum: Radix lignofa, odorata water Flores Sclarcam redolere ait Lobelius.

Secus itinera in agrorum limitibus, in collibus juxta cultos agros fitis & in campeftribus provent

Trag. in pratis passim Fuch. Botanici nostrates per errorem hanc plantam habuerunt pro Hormino sylv. vulgò in Angla proveniente, cum sint omnino planta diversa: Horminum hoc sylv. Herbariorum ego habitus non inveni frontaneum in Anglia: Horminum autern quod apud nos frequens fronte orium, Horminum inveni frontaneum in Anglia: Horminum autern quod apud nos frequens fronte orium, Hormini fylv. IV. Clufi V. frecies oft, i. e. Horminum fylv. Lavenduke flore C. B.

Hormini fylv, quarti frecies i. Cluf. ab hoc nonnihil differre videtur, nimitum folis malacinia.

tis fed per oraș duntaxat ferratis, fuperne viridibus 8c nullis villis oblitis, inferne villotis. Extremus caulis plerunque purpurafcit.

Horminum pratense niveum soliti iucanie C. B. sykv. slore albo Ger. sykv. incanum store albo Patk.

Sykv. slore majore albo J. B.

Ilujus varietas est floris duntaxat colore albo & foliis incanis à descripto diversa, non species

Semen integrum hujus, non minus quam Sclarax, oculis immiffum cos purgat & mundifica, ruborémque & inflammationes mitigat & fanat, ut Gerardus nofter aliique referunt, nec vulge ignorat, qui non fine fuccessu in hunc finem illud adlubet. Verum non aliud, puto, efficit quan lapis Chelidonius aliæque gemmæ politæ & hemisphæricæ oculis impositæ.

Horminum spicatum Lavendulæ flore & odore Bocconi.

Caulis, folia, femina Hormino Sclarwa dicto non funt diffimilia. Flofeuli purpuro corrulei. Lavendule florum forma & magnitudine caulem quadratum verticillatim per intervalla ambiunt, in londula nomin roma a magnitudi e qui e quadratum verticitatim per intervalla ambiunt, in lon-giffima pica modum digolti : quos fublequuntur mafeula quinquefariam denticulata in margine fugiume de durium versus crecta, caulíque appressa & subrubentia, quasi bissore plante peramœna penore, que man en marcelcentis coloris cerulei ficiam iterum efficient. Tota planta arida fua-ipeie polixan & non marcelcentis coloris cerulei ficiam iterum efficient. Tota planta arida fua-vem Lavendulæ odorem fpirat. Ad bleubitalem altitudinem afcendit. Prope Agrigentum & Cainatatam exit plurimum.

· 10. Horminum sylvestre majus, foliis profundiùs incisis C. B. Gallitrichum sylv. comà virescente J. B. Horminum fylveflre Italicum Park. fylv. flo. rubro Ger.

Ouam Gallitricum fylvestre flore magno majori altitudine excrescit, caule quadrangulo ut reliqua species, sed ejus extima pars non purpuraseit, verum virescens est. Florestameth formá fimiles. Abbitoris funt coloris. Folia inferiora majores habent incifuras, ut nonnihil laciniata videantur. Paffim in fylvis caduis, montanis pratis, viarumque marginibus sponte nascitur per totam Ger-Locus. maniam inque aliis Provinciis. Floret Maio, interdum etiam Junio.

Adeò parum differt à sylv. vulgari Hormino, ut pro illius varietate accidentali potiùs quam spe-

cie distincta habendum sit.

Hoc citan flore est minore & rubro, inquit C. Bauhinus, quod Hormini sylv. quarti species W. Clus. Horminum sylvestre stalicum Park.

11. Horminum minus folio finuato, flore minore, dilute caruleo Morif. pralud.

Canles quadratos, pedales, hisuros producit, procumbentes, rarius ramosos, folis nonnihil hirsutis, pollicarem latitudinem vix excedentibus onulfos, uncias tres longis, in margine finuatis. Cauliculi fluibu rarius dispositis ornantur, dilute violaceis, Lavendulæ florumamulis. Semina minora, nigra

Morifonus hanc speciem à sequente distinguit: nobis incognita est.

A. 12. Horminum fylveftre Lavendule flore C. B. Park. Horm. fylveftre Ger. Gallitrichis affine Maru, si non genus aliquod, Sclarea Hispanica Tab. J.B. Hormini (ylv., quarti, quinta species Cluf. Common English wild Clary.

Gallitrico pracedenti, i. e. flore minore rubro, non valdè diffimile est; etenim caules habet non minus altos, quadrangulos, nodis cinctos, villis quibufdam obfitos; & folia in fingulis nodis ferè fimilia, paulò tamen duriora, laviora, angultiora, angulosa quodammodo, mucrone magis obtuso, & laxioribus dentibus prædita, præfertim quæ fecundum radicem nafcuntur: è cauliculis in extremo caule fummisque ramis, verticillatim nascentibus, & velut in spicam definentibus, emergunt fau reliquis speciebus longè minores, Lavendulæ sforum ferè æmuli, nec colore ab illis valde dif-ferentes: quibus decidentibus succedit semen nigrum. Radicem habet superioribus similem, & tota planta fimili cum reliquis odore prædita eft.

Hit est species illa Hormini, qua in omnibus serè Anglia nostra provinciis sponte provenit; Locus & quantumvis Botanographi nostrates Horminum sylvestre vulgare seu pratense foliis serratis C. B. apud nos passim provenire seribant; hanc sei, speciem per errorem pro Hormino pratensi selleratis C. B. habuerunt. Hanc utique Clusius se Greenvici prope Londinum ad arcis Regia hippodromum invenisse scribit, ubi certum est non aliam nasci speciem quam Horminum sylv. vulgare Ger. & Park,

13. Horminum sylvestre Salvifolium minus C. B. Sylv. Salvifolium Park. Gallitrichum glabrum, folio Salvia, flore purpureo J. B.

Sylvestri Gallitricho vulgari est persimile. Folia ex opposito ad caulium nodos nascuntur, minora multo & augustiora quam illius, rugoia, aliquatenus ad Salvia accedentia, nifi quòd in ambitu ferrata & voluti circumrofa, fine pilis, quanvis parte inferiore fint albidiora paulò, gultisa exfic-cantis & amari, odoris verò quam fuperius descripta jucundioris. Florum crebri verticilli spicam efformant, funt autem ii purpuro-violacei, minores quam jam dicti fylv. Gallitrichi; fubjectis unicuiq, vericillo binis brevibus latiufçulis foliis, nonnihil etiam cœruleis. Semen in caliculis nigrum, relquis generibus minus. Radix digiti minimi craffitudinem aliquando æquat, nigróq cortice tecta eft, interiore parte flavescente, multos singulis annis producit caules, inferiore & terræ viciniore parte humi procumbentes, atque è nodis radici proximis subinde radices agentes.

Ubique circa Viennam Auftriæ nascitur totáque Pannonia secundum vias, in agrorum vinetoLoeus & numque marginibus. Integrá æstate sloret, & subinde men profert.

Tempus.

I cens.

I ocur.

14. Horminum Slevestre salvifolium majus vel maculatum C. B. Salvifolium alterum Park, Gal. lurichum alterum Ger.

Ciuj. Duorum cubitorum altitudinem plerunq, attingit, interdum etiam (uperat. Ipfius caules triplo craffio. Duorum cubitorum audumnem pertunga et craffiora, albis maculis magna ex parte diffuncta. Site res, quadrangun cament, journal many many forma coloréque atque etiam femine fatis convenium. paulò feriùs altera florere incipit.

• 15. Horminum sylvestre maoulatum tuberosum Francisci de Honuphriis.

Folia ei ante caulis exortum ad radicem multa, humi strata, lata, nonnihil crispa, & per ambi. tun crenata, rugola, lavia tamen & non hirluta, fanguineis maculis donata. Caulem gentricubi. tum crenata, rugola, levia tamen & non mriuta, iangumes matama donata canata gartmohitalem, aliquando verò & quatuor cubitos altum, quadrangulum, firiatum, levitérque hirlum_{m, un}dequaque per intervalla folis ex adverío nafeentibus vestitum: in cujus fastigio sobre veluti in spi. can digelli, coloris elegantifimi, fature coculei, quatuor & inique ad fingula genicula, exquissali ramuli ortum duentes comam conflituunt fylveftris Hormini quartæ speciei Dod. profisamlam, flores folummodo majores habentem. Semen nigrum, rotundum.

Sub finem Maii florentem vidimus. Semen codem quo & alia tempore profert. Tuberoſam plantam hanc appellare placuit, pro radice enim Paonia fimiles bulbos gerit.

Vidimus circa montem Circeisbain, in via quâ à S. Felicis castro ad mare itur.

Horminum fylvestre latifolium Ger. fylv. latifolium verticillatum C. B. Germanicum lamile Park. Gallitricho assimi planta, Horminum fylvestre latifolium Clusio J. B.

Ex radice pollicari, plurimis fibris longiulculis donata, ex qua plura capita, caules edit procluos quadratos, copiolà medulla albà farctos, infigniter hirfutos, cujulmodi etiam funt folia, Marubi, fubrotunda, in nucronem exiguum mox definentia, rugofa, & ad pediculi uncialis aut felemesis commilluram falcata: inferiorum caterium foliorum pediculi multo etiam longiores. Ad foliorum verò exortum auricula: quadam, velut fœrura adnafcuntur, modò unica, modo dua. Flou incu-lis faltigio fape rubente, & in paucis brevibuíque alis fimiliter rubentibus verticillatim fine ulo foorum interjectu, brevibus intervallis dispositi spicam deformant, perquam numerofi, Lamii, pari, curulo-purpurer, galericulo exiguo apicem album occulente, labello in binas lacinias divilo, èculor lyculis oblongis fubrubentibus, hirfutis, Ariatis prominuli, pediculis atro-purpurers, hirtis. Decidenticulis atro-purpurers, hirtis. nycuns obiongis monucentious, initiaus, maais prominium, penetiaus acto purpations, initia. Double tibus flofculis refrant in calycibus femina oblonga, fubrotunda. Sapor plantæ millus notable. In agris & vervactis non longé ab Augusta Vindelicorum viá quæ Monachium Bavaræ meto-

polin ducit invenimus. Paffim Viennenfi agro juxta vias. Cluf.

• 17. Horminum sylvestre latifolium Tingitanum Hort. Edinburg.

Cum nobis nondum visum fuerit, quid disferat à pracedente nescimus.

18. Gallitrichum folio rotundiore, flore magno violaceo J. B.

Folia huic quadam brevistimo pediculo appensa, ungue inferiore minora, alia longionibus pediculis dependentia, majora, maxima verò uncias ferè duas lata, & tres pænè longa, oralem formam non malè repræfentantia, quadam etiam rotundiora, in circuitu ferrata, Betonica molo, glabra : caules quadranguli : flores magni, violacci, hiantes : calpees deorsum nutantes verticallut. In montium Tyrolenfium pratis altis expandere folia indicabat D. Agerius.

Ravissimae bujus plantae ramulum siccum habuimus ex horto Patavino, quae primo aspettu ob slate amplifimos, quedammodo campaniformes, deorsum dependentes, Digitalis species visa est.

* 19. Gallitrichum flore minore purpurascente & rubro J. B.

Vivaci radice multos perdurat annos Gallitricho affinis planta, odorata, facie non ità diffimili, caule, folis, crescendique modo: at flores ita parvi, ut vix extra calicem promineant, pupurafcentos, nonnihil hantes, cum in vulgari flores magni fint, galeaque magna prominentes apice multos condant: caliees deorfum nonmhil reflectuntur, breviores quam Hormini verioris. Idea foliis profunde satis laciniatis divisisve & nonnihil hirsutis observatur.

In Italia vix aliud observavit Agerius.

* 20. Gallitrichum flore minimo albo J.B. An Horminum minus supinum Creticum Clussi? Patk CB! An Sideritis glabra Betonica felio nostra?

Plura humi spargit felia, longo pediculo donata, crassa satis & rigidiuscula, Betonica amula

Lib. XI. fol ad pediculum nullo finu prædita, obtufa, crenata, pilis albis per venas obfita, inodora. Caules tet au pomonimo alias plures, quadrangulares, litrfuti, ex longo intervallo in ramulos oppositos dimodo inguiates, and princes quantum folia quoque bina oppofita longo pediculo enafeuntur, inferms plane fimirtif, ad quorum exorumi form quoque uma oppointa longo pediculo enalcuntur, infermis plané fini-la. Fines verticillatim digeffi per intervalla fummitates occupant odorati, exigui, & vix è calyci-bus prominentes, albi. Quorum verticilla fingula fuffinent foliola parva in acuttifimum apicem grimunatia. Radix oblonga, exiguis fibris donata, nullo guftu notabili prædita.

Semine ex Italia allato J. Bauhino enatum est. Semine ex rama mano f. Emannio Cintum et l'Operation Florimini minoris fupini Cretici Cluf. in omnibus ferè præterquam florum magnitudine huc planta convenit: ejus autem flores Cattaria vulgaris floribus magnitudine pares erant.

vide descriptionem Sideritidis nostræ glabræ Betonicæ folio.

* 21. Horminum angustifolium laciniatum C. B. prod. Park.

Coult est quadrato, pedali, hirsuto, rarius ramoso; foliis paucis, nonnihil hirsutis, pollicem latis. medas ros longis, alquando finuolis, aliquando, portifimum inferioribus, in profundas lacinias di-mantibus, quibus decidentibus femen nigrum succedir.

Monipessiuli foliis Scolopendrii modo divisis legit descriptionis Autor C. Bauhinus.

* 22. Horminum minus album Betonicæ facie C. B. pred.

Ex rabic lignofa, fibrofa, nigricante cauliculus unus, aliquando geminus, palmo minor, rotun-dus, villofus oritur. Folia est paucis, ad radicem rotundis, crassis, lanuginosis, crenatis, & longis policulis donatis: in caulis medio bina, Betonicae foliis amula, fed craftiora & breviora, basi caulem ambientia, & capitulo duo minima subjiciuntur. Flores sunt albi Betonicæ forma in spicam

In montibus Pyrenæis oritur.

Locus.

21. Horminum Alpinum luteum, Betonicæ spica : An Betonicæ species ?

Radicem habet obliquam, multis fibris donatam. Folia longis pediculis hirfutis infident, Urtica faille, aut Hormini fylv. latifolii Cluf, finu ad bafin circa pediculum, hirfuta, rugofa, circa mirgines serrata denticulis majoribus. Caules pedales, hirsuti, medullà farcti, duobus plerunque interdum unico duntaxat foliorum pari cincti, iis qua ad radicem fimilium, sed minorum & brevioribus pediculis infidentium, minime (quantum memini) ramofi, in fummitate gestant spicam brevem, compactam Betonicæ æmulam, fed breviorem, flosculorum lutcorum, galeatorum, è calicibus in quinque molliores spinulas terminatis exeuntium. Ad capituli basin duo solia minuscula.

Iulii 17. die jam panè defloruerat. In montibus max. Carthufianorum comobio imminentibus Lecut. naramhane Hormini an Betonica speciein collegimus. Rethis forte ad Betonicam ob spicam compactam hane plantam retulerim quam ad Hormi-

24 Horminum luteum glutinosum C. B. luteum, sive Colus Jovis Park. Colus Jovis Ger. Galiopsis species, lutea, viscida, odorata, nemorensis J.B. Item Galeopsis lutea Dalechampii Park. Beliow Clarp of Jupiters Diffaff.

Inligniter fibrosa radice inititur, multos indè caules surrigens bicubitales & altiores, quadratos, hirluos, fungofà medullà farctos, in alas brachiatos: Folia è geniculis exeunt oppolita, longis pediculis hirfutts appenfa, Ari modo alata, fed Lamiorum inftar rugofa & hirfuta, etfi multò majora, in ambitu ferrata, nonnullà interdum per margines aspersa satura rubedine. Flores in longis spicis verticillatim ramos ambiunt, foris hirluti, intus glabri, labello tripartito, mediâ laciniâ fimbriata & crispa, colore foris ex albo luteo, intus obsoletis notis maculoso: superius verò folium seu galea fois gutatum, intus luteum: è rictu medio prodeunt stamma alba. Infident autem sfores capithu oblongis striatis, viscidis, in quibus, pro more Verticillatarum, succrescit postea semen. Totaplanta tactu viscida est, odorata, sapore nullo insigni.

la montibus circa Genevam oritur. Invenimus etiam fapiùs in Italia & Germania, locis lutofis Locis. ubifontes & aqua featuriunt, ad latera & radices montium.

25. Horminum Scatellariæ facie Hort. Lugd. Bat.

CAP. IX.

De Galeophi.

Alcopfis, Taxiolis vel Taxiolis. Qui Galiopfin scribunt per l'à florum essigie galeata deducunt, quod que flores velut galea aspectum referant. At quoniam hoc inustratum Gracis, præsertim Veteribus, nomina Latina cum Græcis componere, Taxie les potius per n lenbendum est, à florum figura felis vel mustela faciem & rictum quodammodo reprasentantes.

Locus.

Locus.

Lesus.

Locus.

Pircs.

Varietas.

De Herbis Verticillatis herbaceis. Lib. XI.

Foliis urtice, odore feetido, feminibus minoribus, nigris ab Hormino diftinguitur.

Galeopsis legitima Dioscoridis Park. vera Gor. emac. Gal. five Urtica iners magna fatidisme 1. B. Lamium maximum flvaticum futidum C. B. Dedge Dettle.

Radix sub terra reptat, fibras tenues è geniculis subinde demittens. Caules indè exurgunt cubis. Radis lib terra repat, fibras tenues e geneums norme connected band in campin calle au felquicubitales, quadrati, hirfuti, manes, ramofi. Felia ex adverfo bina, Urica maon, nomihil latora, acuminata, innocua lanugine obfita, in ambitu ferrata, pediculis longis infider ca cutam que in caule fint. In fummis caulbus & ramulis flores in fipicas longas, angulta, vendis non admodum crebris compolitas digelti, oblongi, cucullari, colore purpurco, concomba la minibus, labello tamen albis lineis picturato, è calice quinqueparito, brevi, patulo. Singulish. minibus, labello tamen albis inieis picturato, e cance quantipoparitad per maturitatem nigra fenlis fuccedunt in imo calice quatuor femina mediocris magnitudinis, per maturitatem nigra Folia ad verticillorum bases exigua sunt & angusta. Odor totius plantæ sætidus & ingratus-ad. modum.

Æstate floret: in sepibus frequens.

Huic fimile aliud folis non ita amplis, fed inferius incanis & lanuginofis, (Lamium incanum dici poterit.) Thal. Parkinsono Galeopsis altera incana dicitur. Huns fuccus cum aceto exhibitus valere dicitur adversus hamorrhoidas ; itémque ad difunçada

verrueas, tumores duros, quoscunque panos, &c.

D. Bowle herba decoctum ejúfve exficcata pulverem commendat in affectibus lienis.

CAP. X.

De Nepeta seu Mentha cattaria.

TEpetam à Nepa Scorpius deducit Martinius, quia contra eas & alias venenaus bellius Mentha cattaria dicta est Recentioribus hac planta, Antiquis fortè incognita, perameni spectaculi argumento (inquit J. Bauhinus) Vixdum enim conspectam ubi olfactarit canus, amplexatus & diffuaviatus fuerit, lasciviendoque jam illi accedendo, jam recedendo sese urisque pe dibus diu & multium aifricuerit, colludendo tandem miris gesticulationibus, universam avide

Foliis Urtica incanis, odore Mentha graviore, floribus in spicas habitiores digestis à compenent bus differt.

1. Mentha cattaria J. B. felina sive cattaria Ger. cattaria vulgarie & major C. B. Negiama jor vulgaris, Park. The greater of moff common Depog Catmint.

E radice lignosa caulem surrigit cubitalem aut bicubitalem & altiorem, quadratum, hirsum, propter terram hibrubentem, alioqui incanum multis alis concavum infq, binis femper adversis: quo etam ordine [licet non pari semper numero] solia ferè ad genicula emicant, hirsuta, incana, longs pediculis herentia, figura & divilura foliorum Urtice majoris aut Melissa, sapore fervido, odoeMenthe graviore. Flores in fumnis caulibus & ramulis ex alis foliorum exeunt conferti, in codem communi pediculo, finguli è calice longiusculo, in quinque acuta segmenta diviso, galeati galei lifidà, labello concavo margine denticulato, linea intus punctorum purpurascentium notato. Floru autem versus unam pracipuè partem vergunt.

Floret Junio & Julio, cstque in agro Cantabrigiensi, & alibi ad sepes non rarò obvia.

2. Nepeta media Park. The middle fogt of Dep og Catmint.

Caules huic rigidi quadrati, quam præcedentis minores, plures tamen ab cadem radice, altitudine interdum pares: Folia duplo fere minora, duriora, viridiora, odore minus gravi quam illius: Flores pauciores, minores, per intervalla caulium geniculis adnati, ad fummum ufque; dilute purpurei, ut prioris hiantes, quibus in calicibus succedunt semina similia. Radices crassiores, longiores, lignofiores, in multos annos durabiles; folia tamen per hyemem non retinent. Hane Parkinfonus aliquot annos in horto fuo aluit, unde acceptam non recordatur.

3. Nepeta minor Park. Mentha cattaria minor C. B. Cattaria temifolia Hispanica Clus.

Semine ex Hilpaniis millo Clulio enatum oft hoc pulcherrimum Cattariæ genus, cubitales la bens caules, quadrangulos, geniculatos, multis ramis praditos: oblonga & angulta, per oras crenata & incana folia, odore quam in Cattaria vulgaris foliis vehementiore, fervido guftu: floris pi catini in extremis ramis nafcentes, candidos, vulgaris Cattaria floribus respondentes: deinde femin mexilibus calicibus nigrum, Calaminthae femini par : radicem duram, fibrofam, perennem, fingula annis novos caules proferentem. Floret Junio & Julio.

Hane à procedente specie differre non concesserim.

Nepeta

Nepet calf. & fice. partium est tenuium. Usus pracip. in morbis uterinis (scil. obstruct.) steri-Virez. Noprà cair, co noc. pardani en communi. Ons pracip, in morbis uternis (Icil. obstruct.) steri-liate, fettu pellendo, tum quoque in tartaro pulmonum incidendo, &c. Extrinsecus in balneis school. Decochum ejus in suffocatione uterina non minùs utile est quàm Melissa. pro utero.

Then in feable fingulare experimentum eft fi manus ci imponantur. C. Hofman.

ldem in Icanie migrata o Sapermontant en il manus et imponantur. C. Hofman. At * De Medi-Nopeta odor felem muellegam repræfentat & plerifique omnibus ingratus eft.

*C. Hofman. At * De Medi-nobs Nepeta majoris odor non ità ingratus videtur. Etane herbam ex agris in hortos translatam com Officin. nois Nepetr majoris con tron na ingratus vinetur. Etane herbain ex agris in hortos translatam com. Officis. à felium ore & toto immisso ad volutandum corpore conteri & penitus confici sepuis vidimus, 1.2.c. 146. a jelum ore content la puis vidimus, deb ut enim locum in quo comminutam plantam triverint oftendat humus corum corporibus sed ut etam account in span committatin plantam triverint oftendat humus corum corporibus compress & levigata: nec in alia quacunque planta ex agris in hortos translara fimile quidquam compretta of tariffers and quadunque pianta ex agris in hortostranilata fimile quidquam bactenis observare potumus. Omnes enim quas transltulimus à felibus intacte sunt, hac una bactenis observare positiones entre l'incompretis solutions de l'incompretis de l'incompretis solutions de l'inco battenus obiervate potunius. Onnies emm quas tranttulimus à telibus intacte funt, hác und except, que femper nifi fpinis contecta dicto modo corrumpebatur, ut multoties experti fumus, except, que except, que innece man pans contecta aucto modo corrumpebatur, ut multoties experti famus, idque diverlis in locis. Si verò aliquandiu in horto defendatur donce coalefeat & floreat, in pletum intada manebit, ficut & eæ que ex femin deciduo ortæ funt plantæ: Adeò ut videanpolicium intacas mancon, nont ce cae quae ex remine deciduo orta funt planta: Adeò ut videantre fels languidam & marcescentem appetere, vegetam non curare. Hinc Anglicus ille inglimus. If pout set it, the Cata will eat it: It pout som it, the Cata can't know it.

. Memba cataria latifolia C. B. cataria altera Gov. Nepeta peregrina latifolia Park. Mentha Cattaria Hispanica, olim mihi Sideritis altissima, slore subcæruleo & albo J.B.

Multis rectis affurgit caulibus, quadratis, canaliculatis, fungosa medulla farctis, subinde inanibus, palmis, cubitos tros altis, & majoribus, multis alis concavis, in ramos fibi oppolitos divifis. Folia glabris, cuonos Nepetas vulgaris, fed longiora, pollice latiora, glabra, superne atrovirentia, infernè Mentalina Appeter and a proposal pointe fational gastia, income autoritistica intellingia candicantia, rugofa, in ambitui ferrata, odore garvi. Ex pediculis duobas fore vericillis magis candicantia quodammodo æmulantur, colore carneo, incúfque punctis faturate rubentibus gutconfi ficam quodammodo æmulantur, colore carneo, incúfque punctis faturate rubentibus gut-

Semins bina aut terna, oblonga, ruffa. Summitates purpurafeunt. Sapor foliorum ingratus.

• 6. Mentha cataria angustifolia major C. B. M. Cattaria Hispanica angustioribus foliis J. B. Nepua peregrina angustifolia Park. Mentha cattaria angustifolia Ger. emac.

Dui. (describente Dodonæo) flores quam vulgari copiofiores ac colore è rubro diluto purpurco adorulcum inclinantes, exiguis notulis purpureis respersi; folia colore minus albicante, quibus à przcedentibus differt.

Mentha cattaria angustisolia minor C. B. prod.

A tenuifolia Hispanica Clus. adeò in paucis differt, ut mihi plane persuadeam candem esse. Sola differentia est in foliis, qua huic acuminata sunt, in profundas crenas velut lacinias divisa, cum Clufanz angusta sint, leviterque crenata, totáque incana. Hanc Parkinsonus ad Tertiam seu Nepetam fuam minorem refert.

. 6. Mentha cataria minor Alpina C. B. prod. Park.

Hac inquit caule est pedali, anguloso, rufescente & ramoso: foliis priore quadruplo minoribus, Nepetz vulgari forma relpondentibus, quafi triangulis, subcanis, serratis: floribus pallidis, galericulatis, velut in spica dispositis, & priori similibus.

In montofis circa Neapolin Italiæ provenit. Miror cur C. Bauhinus tot Nepetæ species constituerit. Suspicor equidem ego ad duas tantum Region de la Caramina de l'Arche peus contrateria. Per la contrateria espera de la caramina de l'Arche peus electro de la caramina del caramina de la caramina de la caramina del caramina de la caramina del caramina de la caramina de la caramina de la caramina de la caramina del caramina de la caramina del caramina de la caramina de la caramina de la caramina de la

nitie, serraturis foliorum plurimum variare animadverti, ut diversas non immeritò posses suspicari species, ni ex codem semine ortas novisses.

7. Mentastrum montanum 1. Clusii Ger. emac. montanum sive Pannonicum Park. montanum folio coloris viridis J. B. Mentha montana verticillata C. B.

Cubrali aut ampliori affurgit caule, quadrangulo, medulla pleno, multis nodis constante, ex quibus bin femper ex adverfo oriuntur ramuli fimiliter quadranguli, circa quorum extremas partes oblongs fine verticillatim compolitis calicibus contiantes, in quibus flores Monthæ (ylveltris, aut illus ponus Calaminthe, quam vulgo Catariam vocant, floribus fimiles, exalbidi, grati odoris. Folia Mentaltro fere fimilia, sed magis ad Cattaria folia accedentia, colore tamen minus albicante quàm illa aut Mentastri, sed potius viridi, Mentastri odorem referentia acri & calefaciente sapore. Radix dura & lignofa ex lateribus propagines spargit.

Minharadice geniculata C. B. Mentastrum radice geniculata Park. Nepeta angustifolia odorata.

Exadise modicè craffa, geniculata, fibris diffincta caulis exurgit cubitalis, quadratus, tactu all-panom afper, quem folis oblonga, Mentha: spicata: similia, parique modo disposita, molificantis. grantia, nonnihil rugofa, in ambitu ferrata, ambiunt. Flores habet in spica oblonga galericula-

Locus.

tos, ut in Mentha cattaria, dilute purpurascentes: quibus vascula succedunt semen rotundum, qua tritum aromatici odoris est, (ut & tota planta odorata est) continentia.

8. Menthastrum tuberosa radice J. B. tuberosa radice Clusii Ger. Mentastrum tuberosum Clusii Pal Mentha tuberofa radice C. B.

Cluf.

Cubitales habet caules, quadrangulos, rectos, frequentibus ut fuperior nodis cinctos, fubbirdus;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, in ambitu nonnihil ferrata, fuperioris Mentaftiri i. e. Nepera nolla;

folia longiufcula, rugofa, rugofa folia longuitcula, rugola, in annotu nominin teriatas, aderis, amari & acris faporis. Summi nej folis non diffimitia, magistamen incana, non navis ocoris, anatoris augustamen incana, non navis ocoris, anatoris cum raj cum extimo caule in molles canefeentes exilium foliorum foica definiunt, & inter ea verticillorum ritu compoliti nascuntur caliculi, è quibus prodeunt flosculi candidi, Cattaria florum anuli. Ils ritu compoliti nalcuntur calicuti, e quious procenti pigent cina de compositi nalcuntur calicuti, e quious procenti pigent cina de compositi na compositi na compositi financia de compositi na composit ifque longiusculis sibris donata est, perennis, & plures singulis annis caules proferens; imo inferior am napi a matre abrupti & terra obruti novas interdum plantas procreant.

Hac semine accepto ex Hispaniis Clusio nata est.

CAP. XI.

De Betonica.

Etonica, aliis Vetonica. Vettonica ratione originis: Vettones enim five Vectones populos fuific Hifpania conftat. Vettonics in Hifpania invenerunt cam qua Vettonica denu in Gallia. Plin. lib. 25. cap. 8.

Betonica nota Characteristica funt in spicas habitiores digesti; caules non ramos, solla cre

1. Betonica Ger. purpurea C.B. vulgaris purpurea J.B. vulgarior flore purpuro Park Α. Wood Betone.

Caulibus furgit numerofis, cubitalibus & altioribus, quadratis, ex longo intervallo nodofis: Ela alia al caulium genicula gemina adverfa, alia humi fparfa incondita, pediculis palmabs circie donata, per ambitum crenata, rugofa, afpera, hiritra, fapore aromatico pradita. Plem infumes caulibus fpicatis, verticillatim dispositi: infra spicam ad aliquam distantiam unics somm verticillus caulem ambit. Sunt autem flores purpurei, galea reflexà fubrotunda, labello mido de millo: è medio rictu stamina flori concoloria exferentur. Calix quinquepartitus, brevis, bias. Verticilli denfi funt, nec plures in codem pediculo flores, ut in Calamintha & Nepeta fit. Rodix Policem caffi, crebris longifique fibris capillata.

Denorm of generum, Autore Cluffo, Una enim breviorem florum spicam habet & manning.

floret : Altera autem longiore, molliore & magis fusca est florum spica, illaque etiam fenis flores fuos explicat. Solet præterea hæc postrema in majorem altitudinem excrescere quam mor, lice Betonica flore albo Cluf. f. B. C. B. Ger. Park. cum vix alia in re à præcedente differtquam flo

rum colore, non est cur pro specie diversa proponatur.

2. Betonica minima Alpina Helvetica. Park.

Solà partium omnium, [foliorum, caulium, florum,] parvitate à præcedente differt. Oftenfa est etiam nobis in Anglia sponte nascens Beconicæ species minor, que tamenan revera specie differat à vulgari dubito, an parvitatem suam loco natali debeat.

3. Betonica major Danica Park.

Differt à vulgari folis duplo triplove majoribus, odore graviore & propemodum fondo: cash firmiore altioreque; florum ctian purpureorum spicis crassioribus & longioribus. Hanc Londino acceptam Cantabrigia in hortulo nostro aliquot annos alumus.

Betonica folio Alopecuros quorundam J.B. Betonica folia capitulo Alopecuri C.B.i.e. Alopuan montana Lugd. Betonica Alopecuros montana dieta Park.

Cum descriptio hujus que habetur in historia Lugdunensi inspersecta sit, nulla ssorum aut semi num mentione factà, ad quod genus pertineat ignoramus. Facellat ergo inpræfentiarum donce ab arran aliquo de cjus notis Characterificis certiores facti fuerinus.

De hac planta fingularem librum scripsit Antonius Musa Augusti Imperatoris medicus, und in tanto pretio cœpit esse, ut Italico proverbio diceretur. Vende la tonica & compra la Botonica. Il dem laudaturi aliquem plures dicunt habere virtutes qu'am Betonica. Tu hai pia virtu che non bèla Quam

Lib. X. Quamplurimæ autem huic herbæ virtutes attribuuntur quoquo modo fumptæ. Sie breviter Schro-Viren.
derus; Acris eft & amara: Difcutit, atten, aperit & abstergit. Inprimis cephalica eft, epatica, dents, Acris en Camana. Denta, atenta aporte et auteriga. Imprimis cepnatica ett, epatica, filonetica, thoracica, tuterina necinon & vulneraria, & demum diurerica. Hinc ufu externo & infiline de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la compani preneue, venit, præcipuè in morbis capitis.

mocreusium. & concisorum vel feorfim, vel cum Tabaco mixtorum & tubis inferctorum Fonomi comment & reddere folent nonnulli in capitis affectibus. Qua de Betonica Veteres ha-

bent apud iplos vide.

ent apun 1948. Caterium hac herba id observandum radicum facultates longe dispares à foliorum & florum viribus, upore qua multum ftomacho, oríque ingratæ, naufeam, rugitus, vomitúmque cieant; fonbus, myon dora, aromatica, & grato sapore, nonnihil roborante, cibo & medicamento naturæ

mica. Pfeudo thea e Betonica, Scorodonia & Chamapityos folis exficcatis parata, edulcorata & calida Pienotinea e scenica, scenario e e chameguivos roms exiceatis parata, edulcorata & calida pota in podagra, cephalalgiá & nervorum affectibus admirandæ efficaciæ medicamentum eff

), source N. Plantarum omnium succi express, postquam aliquandiu steterint, & facibus subsidentibus N. Plancatum ominima moci expectis, portquam auquantum recernit, oc recibus mondentibus dineraferint, aliqua ruboris tinetura porfufi apparent, alii dilutiore, faturatiore alii.

Exonnabis quos expectus fum Beronicæ vulgaris dilutifimus eft, & minimè colorattis. Habui

D. Sam. Fifter Sheffeldenfi Medico.

D. Sam. 1900.
Observari multos Arthriticos curatos suisse quotidiano usu Betonica: [florum foliorumque] in Objevan munos Atamatos curacos timo quotinano unu betonica: [florum foliorumque] in pleulis, actariis, potu & balneis, fed exquifitam observabant victus rationem, corpus per intervalla expurgabant & fonticulos affiquot gestabant. Fabric. Hildan. Cent.III. Obs. 32.

* 4. Betonica fruticescens Bontii.

Born. Maculas fert in foliis suis quales in Pulmonaria videmus : Flores tamen seu spica ejus eam de Bemice genere esse arguint : colore sunt stoseuls . L'once tamen seu pieze estis eatt de Benei, quales funt flores Rorifinarini.

en quano municipal decoctum utile esse fertur, sputo sanguinis, phthisi, asshmati, denique conducit Viren. ad id quod Sakis hatii Indi vocant, seu morbos cordis; Cordis autem nomine non tantum Cor ipfum, fed Hepar, Pulmonem, Lienem denique infigniunt.

Inde porro mulieres fuccium hujus plante expressum ac viridem excellens Antidotum dicunt esse adresus morfus Serpentum, Scorpionum, Scolopendrarum & cateros venenatos ictus.

CAP. XII.

De Prunella potiùs Brunella.

Runella: vox originis oft Germanica. Ita autem dicta est hac herba, quòd usiu maximus ipsi-us sir in Causo Ungarico, [ardore faucium ac gutturis] quem Germani *Die Braune* vocant. Spicis brevibus habitioribus cum Betonica convenit, parvitate sua & foliis circum oraș aquilible & non crenatis ab eadem differt. Quinetiam Betonica infra spicam adaliquam distanti-am unicum obtinet sforum verticillum, quod in Prunella non cernitur.

A. 1. Prunella Ger. vulgaris Park. flore minore vulgaris J. B. Brunella major folio non dissetto C. B. Common Self heal.

Eradice parva, obliquè acta, fibris aliquot majusculis donata emergunt caules dodrantales aut etiam pedales & altiores, quadrati, hirfuti, è geniculis inferioribus fibris demissis reptantes, ramoli. Filst ad interralla pediculis longitulculis herentia Major; ze fylv, aut Ocymi fimilia fed majora, hir-fita, denitulis in margine vix conficuis incifa. Flore Filst fummis caulibus & ramulis verticillis denthe figure in margine via compous mena.

Fure in cummin caumous or familia verticina delife filipats in formam force habitioris congesti, galeati, purpurei. Singulos autem filorum verticilis se fus forbus compositos bina opposite excipiunt folia, iis que in caule longè dissimilia, triangula, ba bas caulem amplexa, in acutum nucronem definentia, concava, membranacea, & omnino quala in Sclarea vulgari cornuntur. Singula autem folia tres florum calices finu fuo complectuntur, hirsutos, in duas præcipue lacinias divisos superiorem & inferiorem quorum inferior in duo segmenta acuta denuo finditur.

In paleuis ubique luxuriat. Aliquanto seriùs floret apud nos in Anglia, rarò antè medium Juni-Locus. um. Floris colore variat albo & carneo.

2. Prunella flore albo parvo, folio laciniato J. B. Brunella folio laciniato C. B. Prunella Lobelii Ger? Symphytum petraum Lobelii? Uaciniated Belf heal with a finall white flower.

Fola huic multa è radice fibrofa ex longis pediculis, quaedam palmaria, oblonga, uncià digiti an-puliora, pilofa; ultra medium caulis pedalis duo magnis laciniis diflecta, cornu cervirum repræfentantia, itemque alia duo juxta florum caput, unciam & femis longum, latum unam, paucioribus laciniis pradita. Flores inter squamas continentur hiantes, albi, & nonnunquam rubelli, mediocriter eminentes. Gadere herbofs & gramineis locis, ireque alis que à fluminibus nonunquam inundantur au-torest Clusus. Floret maturitis Prunella flore magno nempe Maio, tametsi etiam Junio.

3. Prunella flore magno, folio non laciniato J. B. Brunella caruleo magno flore C. B. Prunele na, na flore purpareo & alia albo Park. Prunella flore albo Ger. Ocean flowerd see

Differt à prima seu vulgari capitulis crassionibus, floribus formà quidem similibus sed longènio ribus, nec ingrati odoris, ventre laxiore, galecique saturativa perunque purpurassente, guamis o ribus, nec ingrati odoris, ventre iaxiore, gaizaque intuitata per unique parquiateme, quamus of lor ems interdum variet. Radicem habet nigram, multis craffiufculis & candicantibus fibris otal tam, noviíque propaginibus fefe fingulis annis augentem.

In editioribus & gramineis locis circa Moguntiam, Genevam & alibi hanc observavimus

. 4. Prunella flore magno purpureo, folio laciniato J. B.

552

Locat.

Lecus,

Locas.

Vires.

Caule est palmari hirluto. Folia inferiora quidem unciali pediculo nituntur, superiora proportione minora, tandem edam nulla, unciam & fefeunciam longa, fubhirfuta, in adversas lacinas diffed. Flores inter spice uncialis squamata folia subrubentia emicant magni, tres uncia quadrants rouan tes, hiatu patulo, famina emittentes, purpurafcentes. Montbelgardi & alibi observavit J. Bauhinus.

Prunella flore magno albo, folio laciniato J. B. minor alba laciniata C. B.

Tota planta vix quatuor digitos excedit, folis superioribus admodum diffectis, hirfutis, forenue. no albo, alioqui vulgari fimilis.

Pro superioris varietate accidentali hanc habee.

5. Prunella angustifolia J. B. hysfopifolia C. B. An Alpina glabro folio, angusto integra Moril.

A vulgatiffima Prunella differt foliis fextantalibus aut etiam quadrantalibus & longionbus, angustis, Hystopi ferè similibus, satis asperis & rigidis; in aliis, quantum observavimus, cum ed con-

Circa Monspelium frequens habetur.

Parum admodum ab hac differre videtur Prunella Alpina glabro folio angusto integro Hot. Blæf. nifi fortè foliorum glabritic.

6. Brunella Batica annua foliis laciniatis Morif, prælud.

Folia inferiora profert finuata, per terram ferata: Caulescente planta folia edit lacinita, è regione disposita. Summis caulibus innascuntur verticillatim ampli sfores, cocrulei, qui essecui relinquunt spicatim seu densissime dispositas capsulas, verticillatas, quinquefariam in margineparinas

Prunella facultatibus cum Bugula convenit. Abstergit & consolidat. Unis præcip, in ruberi-bus, imprimis pulmonum, in sanguine coagulato. Quod grumos sanguinis dissolvat non cold C. Hosmannis. Qui enim hoc facere potest cum adstringat & siccet? at neque viscerum obliustiones aperire, concedit, quod Dodonæus afferit, ob candem rationem.

Extrinfecus in vulneribus & cereberrime in angina altifque affectibus oris & faucium ulumatur; ardorem corum extinguendo, quem Germani die Breune vocant, si ex illius decocto aut aqua de-Hillata colluantur & gargarizentur; unde nomen Brunelle adepta eft. Valet & in recentibus vulneribus, & in putridis ulceribus sedis & pudendorum.

Observavi rusticum quendam Prunellam & Veronicam vino incoquere, cóque mictum sargui neum diuturnum perfanare, qui anteà curari non poterat. Solenander Confil. Med. 27.

Mirum dictu oft quam egregie cauf . 3c hecticis febribus Prunella vel cruda, vel coca profit

CAP. XIII.

De Sideritide Spicata.

HErbas fequentes cum Botanicis Sideritides vocamus, verum quia flores épicatos obtinent à reli-quis ejuldem nominis fegregamus.

Sideritis Alpina Hṛ/Jopifolia Ger. emac. C. B. montana Hṛ/Jopifolia Park. Sid. Valerath Douras brew fpica J. B.

Minimum digitum craffitudine ferme aquat radix lignofa, non fine adnatis fibris [pallefcents fusco infecti coloris Clas. aliquot annos durans, frigorisque patiens, pulla, amaricante gustu. Lab.

que ex se innumeras promit virgas, lignescentes, dodrantales, oppositis ramis paulò supra radicem que ex le influtieras pointe l'Ages, agricolories, domantais, opponts tamb pauto uppa rancem bachiatis, per quas folia ad juncturas bina, oblonga, angufta, per extremium noninhil ferrata. Definunt autem fingulalistic d'administration de l'Administration de l'Adminis fonciam ferè longas, pulchris calicibus in quinos aculeos definentibus majoribus quam vel Fuchfianæ roll Monspessial and Sideritidis, minusque hirsuis, dense stipatis, adjacentibus foliis barbatis ac dense foinosis. Flores Clusio nonnihil palletcentes.

In monte Jura circa verticem Thurri invenimus.

Locus.

2. Sideritis Monspessillana J.B. Scordioides Ger. Monspeliensis Lobelii Park? foliis hirsatis, profunde

Radix huic subest crassifuscula, lignosa, raris fibris donata: Caules à radice mox plures, subinde ramossi dodrantales, valdè hirsuti, albicantes: folia breviora, rotundiora, magisque hirsuta quam Simott gourattaces, yang mattus attoratives: joint the triotal, rottindora, magnique infritta quant Statistidis vulgaris, ferrata, annara: flores verticillati, forma quidem ac magnitudine fimiles, fed colorises luteo albefeentis; odore oft gravi. Amaricante exficcantéque gultu præditi funt fosculi (inquit Lobelius) ac nonnihil aromatici, suavifque halant quod Chamædiyn aut Betonicam referat. Monspelii propè patibulum copiosè provenit, & alibi aux Guarigues.

Plats in spicas longas & laxas, è verticillis non arctè fipatis compositas, digesti sunt. Singulis autem quitidlis subsunt duo lata, circumferentia subrotunda spinulis armata foliola, sinubus suis slores camplexa.

CAP. XIV.

De Verticillatis non spicatis' floribus ad caulium nodos soliis intermistis.

De Acino.

Cinos. Axiv , quia dairi, i.e. Isnoi noisiav zi "undina mrouthin, alvum menséfque liftit, Dioscoridis sententia. Lobelius per v scribendum esse auver contendit, ut sit ab a privativa & who sum prægnans, quod sterilem infæcundamque plantam fignat: nam Theophrastus & Plimus millum in co florem aut femen agnoscunt, forte quia obscuriùs & seriùs flores promit, qui frigore superveniente sæpiùs corrumpuntur.

Acinos autem foliis est Serpylli aut Ocimi minoris, floribus in verticillis ad caulium nodos foliis intermiftis, calyculis oblongis, ftriatis, collo angusto, ventre turgidiore, quo cum Verticillatis fruticolis conveniunt.

A. 1. Acinos multis J. B. Ocymum Sylvestre Ger. Clinopodium minus seve vulgare Park. arvense Ocymi sacie C. B. Millo Bassi.

Radice nititur fimplice, tenui, paucis fibris donata. Caules palmares, hirfuti, rubentes, quadrati, rambli quamvis propè terram rotundi videantur, cùm reclinantur fibras in terram demittunt. Folia contrariis inter le pediculis ad fingula genicula bina, serpylli similia sed majora, [Alii Ocymi minoris foliis comparant] leviusculis per ambitum crenis incila, superne viridia, inferne albida, nerveutillatim difiofiti, è calice oblongo firiato, collo angultiore, ventre turgidiore, purpuralcentes, galati, labello trifido, galeá nonnihil reflexà: in medio labello macula alba, intraque eam lunula purpura fcens. Semina ut in hujus generis reliquis.

In montolis cretaceis, aridis & glareofis locis sponte oritur. Mense Junio floret. Variat autem Locus.

Sapiffimè floris colore albo.

Acinos Anglicum Clus, nobis nihil aliud effe videtur quam hujus varietas foliis ludens non cre-

Hac planta mulierculis botanopolis Londinenfibus Polium montanum superiore seculo dici solita eff, quo nomine ad nos olim Londino missa fuit.

2. Acini pulchra species J. B. Clinopodium montanum C. B. Austriacum Clus. Park. Ger. emac.

Dodantalibus est cauliculis, tenuibus, quadratis, duris geniculatis: Foliis non admodum vulgaris Acini foliis abfimilibus, acuminatis, crenatis, viridibus, non injucundi odoris, saporis autem aliquantulun acris. Flores finnins, aculinities, colores product Clinopodio vulgari non dillimiles, duplo triplove majores, binos ternófve finul è foliorum finulus, purpurco faturo colore pradutos (tameti nonnunquam inveniantur albi) antrorium maxima ex parte propendentes & converios: quibus succedunt vascula qualia in dicto Clinopodio, ventricosa: in quibus semina nigra, Calaminthe aut vulgaris Chinopodii seminibus aqualia. Numerosas habet radices, duras, & multis fibris ca-

In ascensu montis Jura copiose spontaneum observavimus. Crescit etiam, Clusio teste, in mon-Locus. tibus Badenfibus thermis imminontibus, &c cateris vicinis ad Danubium procurrentibus, &c. Floret Maio; Semen Junio maturum;

Clino-

Unes.

Lib. XI. De Herbis Verticillatis berbaceis.

Clinopodium Alpinum Pone in paucis à pracedente differt, v. g. hirfutie foliorum, & florumen lore intentiore: quocirca nobis non placuit inpræfentiarum specie distinctum facere.

. 3. Acinos latifolia C. B. latifolia Columna Park. Ocimum garyophyllatum Monachorum fion Acinos Columnae J. B. Acinos odoratiffimum Ger. emac.

Felia huic Meliffe, longiora tamen, nonnihil ferrata: Caulis fesquicubitails, aliquando alsos, quadratus, pilosus, non hispidus tamen, ramosus, colore viridis, ut foliorum, qua pilosa & plana ex persolis longis; inter folia & alia folia spatium trium digitorum vel circiter. Flor ei & spica semiperions iongis; mer iona ex ana iona ipadinin didina digastratica di peninsi ut aliis Ocimis: qualibet Spica habet quofdam alios veluti adnatos spicarum ramulos. Some nis it anis Ocinius. (picenost opica naios, quotami anis ventra aniatos pesar radicion). Somo epis aliis minutius eft & rotundius, fibrifium, ingicians. Tota planta prater radicion habet odorem & faporem acutifitimum Garyophyllorum: Folia linguam vellicant ut Caryophyllus. Quò snior & faporem acutifitimum. planta eò odoratiora & acutiora folia.

anta co odoratiora e acutiora fona. Deferiptio est Monachorum qui in Mesuem commentati sunt, à J. Bauhino allata. Meliorem puto, & pleniorem descriptionem habet Columna in Phytobalano; verum liber ille ad mannen

non eft.

De viribus Acini nihil certi occurrit, nec infigni aliqua facultate dotatum effe odor saporre arguunt. Autore Schwenekfeldio calf. & fice. aperit, provocat, difeutit, roborat: Tenuium elbartium, menses & partus pellit. Ex vino potum melancholicos restituit.

· 4. Clinopodium Creticum Alpin. exot.

Sex (eptémve, aut pluribus aut paucioribus eaulieulis dodrantalibus exit, rectis, rotundis, gracilibus: folio Serpylli, & magnitudine, & figura, & ordine fimilibus, minimifque spatiis bins ex 00000 ous: fains perpytti, & magnitudine, & figura, & ordine limitibus, minimilque spatiis bins et oppofito iplos cauliculos dense vestientibus. Inter foliola verò & caulem excunt bini au terni fifali,
vinacci coloris, à quibus semina minutiffina fiunt. Tota planta odorem fipirat Serpylli, sel sianiorem, guttum excalefaciens. Radis: est longa, gracilis, signola, fine odore & sapore.

Have planta, si odorem excipias, persimilis est Acino Anglico Clus. aut Acini pulches speciei f. B.

CAP. XV.

Trazes, id est, spica Gracis: ici dicta videtur quod flores in spicas dispositos profert: quod tamen planta: hoc nomine infignitae non convenit.

Differt à Marrubio, cum quo verticillis denfis & camirie fua convenit, magnitudine & flaura: oft enim elatior & erection, folis longioribus & acutioribus: primam speciem intellige, nameliqua ob analogiam & fimilitudinem quandam huc referuntur.

Plantam hane Verticillatis non spicatis annumeramus, non obstante nominis significatione, qua nec verticilli proximè admoti funt, nec folia ils fuppolita diverfe à reliquis figura.

A. I. Stacbys Fuchfü J. B. Ger, major Germanica C. B. Park. Bafe Dozehound.

Redivivam Stachydis radicem numerose fibræ ubertim circumquaque productæ coronant: eadu autem promit plures, (sepe unicum) cubitum altos aut paulo proceriores, quadratos, lanugine inautem promie piures, carpe umenim / cuonam auos aut panio procentores, quaeratos, ianugue mi cana villotos, fungos i medullà farctos: é quorum geniculis folia ex adverfo fita prodeun, Marculi folia longiora, lanuginofa, mollicella, per ambirum ferrata, Japore extra omnen mofum ficante. Florer e foliorum alis verticillatim ex longa velnti fpica caules fummos ambiant, fois birtuit, intus glabri, purpurafeentes, ad Lamii flores proximè accedentes, labello trifico fibbine gui tato, galea item faturatiore dilutioreque purpura verficolore, ex caliculis oblongis villosis. Semes rotundum & nigricans. Odor totius plantæ gravis.

Locis asperis, montibus & collibus provenit. In Anglia etiam invenitur circa Wung vicumin comitatu Oxonienli. Junio & Julio mensibus floret, & in montosis etiam seriús.

. 2. Stachys Ger. minor Italica C.B. Stachys Diofeoridis Park.

Park.

E radae lignofa, perenni plura excunt folia viridia, lanuginofa, humi firata, tres circiter uncia longa, dines lata, vel non omunno, vel leviter-tantim ferrato ambitu, per hyemem virorem retinenta, è quorum medio caufer extrigunt plures [interdum unus] foliis confinilibus, minoribus tamen velliti. Flore caube à medio furfum ad genicula verticillatim ambiunt, purpurafectore, è calquevelliti. Flore caube à medio furfum ad genicula verticillatim ambiunt, purpurafectore, è calquevelliti. lis quam Marrubio mollioribus, quibus fuccedunt semina nigra. Caules ascentini verticillis propus admotis attenuati in spicam falligiantur. Minùs odora est, succòque aqueo turget.

In Italia frequentem Iponte provenire aunt: Nobis tamen in Italia peregrinantibus, & planta fedulo indagantibus nunquam occurrit.

Floris color Dodongo & Lobelio luteus est, folia cum caulibus quam Marrubio candidiora; icon quoque longè diftat ab icone Parkinsoni, unde fortè diversa planta sunt Stachys Dioscoridis Park. & Stachys minor Italica C. B. quamvis ille unam & eandem effe vult.

3. Stachys Lusitanica Lob. Ger. Park, C.B.

Lio.

Repricem Gnaphalii foliis & cauliculis (esquipalmaribus herbulam, candida lanugine flipatis & tomentofis, verticillis concoloribus, perexiguis, siub foliolis cinctus, visum effugientibus, siave spirantibus, ut planta universa Stachyn dixere Herbariorum quidam non imperio, nonnulla de facie & viribus fimilitudine ducti.

* 4. Stachys Cretica C. B. Stachys sive Pseudo-stachys Cretica Park,

E radice lignosa caules quadrati, cubitales, tomento albo vestiti exeunt. Folia cinericea, molliter hirlinta, que ad radicem unà cum pediculo oblongo palmum fuperant, latitudine unciam non equanhilitat, que attractor una com percento congre parmain aperant, acutame iniciam non aquam-tai, inodora, vel faltem odore aliis fuaviore, que frorbus fubiciuntur & candem ambiunt brevia funt & angufta, pediculis carentia, durinfeula. Flores purpurei ex verticillis aculeatis caudem cingentibus prodeunt. Semen rotundum eft & nigricans.

5. Pfeudo-stachys Alpina C. B. Park.

C. B. prod.

A Radice dura, rufescente, in fibras crassas & longas divisa folio plura hirsuta prodeunt, Hormino fimilia, fed tenuiora, uncias tres lata, quatuor longa, longis pediculis molli lanugine albicannummina, rea termenta, uncas ues tata, quatuor tonga, tongs peatenns mon tatugine atorean-tius donata, per ambitum crenata nonnihil, odorem gravem fpirantia, inter que condes fefquien-biales, quadranguli, cannulati, geniculis diffincii & hirfitir efferuntur, qui folis rugofis, afperis, pioribis longioribus circundantur: ad quorum exortum fapeturinque ramulus unus femipalmaris, etam palmaris egreditur. Flores circa fumma genicula verticillati, galericulati, ex albo rubentes ex

etan painans egrentus. Frose orientamina generala venerinati, gametatari, ex ano endence ex urialis aperiniculis in quibus femen rotundum, nigrum continetur, prodeint. In monte Wolferfull Juno menie florencem observavis C. Buthinus: qui Salviam Alpinam Tah, Loom, 6n, huerefert. J. Bauhinus in capite de Hormino luteo seu Colu Jovis, An hue sir referenda Salvia Alpina Tab, me inquit later: Descriptioni jejunæ, in qua ei tribuit flores purpureos pauca fides

Nos in fummis jugis montis Juræ vel ipfiffimam hane plantam vel ei fimillimam invenimus. Nofita flores habuit fordide purpurcos, admodum villofo, in quorum labellis nonnihil albi apparuit ; Odor planta non ingratus crat; aliter bene refpondet deferiptioni C. B.

6. Stachys spinosa Park. spinosa Cretica C. B. Ger. Sideritis spinosa J. B. Gaidarothymo i. e. Asininum Thymum rusticis Cretensibus.

Planta eff pedalis, in orbem per terram diffufa, multis spinis five aculeis horrida. Felia longa, destali magnutudino, aliquantulum angusta absque aculeis proferens, qua caules undique sed inormata ambiunt. Caules quadranguli sunt, incani quemadinoslum solita, ita ut tota colore cineris appareat, ramos utrinque proferens figura quafi crucis, qui fu finas definunt, & in alios tamulos omus dividuntur, fiina qua medium locum obtinet majore aliis femper existente. Flores Salvia colore, magnitudine & figura fimiles profert, in hispidis quibilidam calyculis, ternos aut quaternos finul jundos, quibus fincedunt femna inaqualla, colore nigra. Perpetuo viret & Julio floret, totique odore caret.

Radicem habet magnam pro proportione plantæ & lignofam.

Nasciur Occidentali Insula parte inter thymum & thymbram locis siccillimis. Clusius flores Teucrii Batici floribus fimiles facit.

Vires.

CAP. XVI.

Attubium, Gracis Hedwier, Latina vox oft non Graca originis: nam r fecundum fine appriatione feriptum ubique legitur: ita dictum putatur quod tabidis & marceleontibus conducat, ra gabra que and anguan elludra and udam respectivo and configuratione for uniterativo and configuration of the conducation of tonui. Foliorum ficcorum fimul & feminis decoctum, aut ctiam recentium foliorum fuccus una cum melle tabidis exhibetur. Diofcor.

Vel Marubium dicitur, quòd folia marcida & Iqualentia fint quafi rubigine exefa. Jo. Bod. à

Marubii note funt flores in verticillis denfis circa caulium nodos, totius plante canities ; folia fatta obtula, rugofa ; odor validus & gravis non tamen feetidus: quodque minor, humilior, magifi, landa planta lit quam Stachys. Quinctiam Marrubium vulgare, nefeto an & aliæ species infigni Bbbs

Locus.

1.0 10,

Locus .

De Herbis Verticillatis berbaceis. Lib. XI.

nota ab aliis Verticillatis differt, nimirum quod calyculorum striatorum margines non ut in aliisin nota ao anis verticinatis unieri, intuitant quota cary custatus in anis in fingulis ftria, ftella ra. quinque fegmenta acuta dividantur, fed in totidem fpinulas quot funt in fingulis ftria, ftella ra. diorum instar dispositas.

A. I. Marrubium album J. B. Ger. album vulgare C. B. Park. White hogehound.

Radice nititur fimplici, lignofa, plurimas fibras emittente. Caules indè exurgunt plures, pedales et alciores, Lanuginofi, quadrati, ramoli, foliis vefitti ad fingula genicula ex adverfo binis, fibbo ex alciores, Lanuginofi, quadrati, ramoli, foliis vefitti ad fingula genicula ex adverfo binis, fibro et undis incanis circum oras crenatis, rugofis, pediculis fatis longis furfulis. Flores ad genicula in reniculos denfos coacti caules ambiunt, brevibus aut nullis pediculis, è calicibus hirfuris firativo men mingula frix in fipinulas teriminantur, infi peravigui, albentes, patre illa qua pro galae efi in medio alquousfa, fiffs in duo veluti cornua: Labellum integrum efi procefiu hinc indè emifo, sin gulis floribus ut in reliquis omnibus verticillatis, fuecedunt femina quaturo fimul juncta. Florum gulis foribus ut in reliquis omnibus verticillatis, fuecedunt femina quaturo fimul juncta. Florum gulis floribus ut in reliquis omnibus verticillatis, fuecedunt femina quaturo fimul juncta. Florum cortelli quaprus caules undin ampletti videantur, cerediuntur camen è foliorum alis. Cauli-sia. verticilli quamvis caules undiq, amplecti videantur, egrediuntur tamen è foliorum alis. Caules alti-tudinem pedalem aut cubitalem raro excedunt.

Odor totius planta vehemens & nonnihil gravis.

Advias publicas & in locis ruderatis.
Succus expressis cum melle (ut præscribit Dioscorides) aut potius syrupus de Prassio Althusticis, Succus expremis cum mene (ut presente Donotava), au poute, si appendis e Fataio Attimaticis, tuffientibus Retabidis opitulature; elt enim pneumonicum infigne. Pulvis foliorum interancoum vermes necat. Valere dicitur Re in partu difficili, lochiifq, retentis. Syrupus de Praffio Melues, annotante C. Hofm. valdè calidus elt, & qui fenibus potitis quam ja.

vembus, frigidis quain caldis adhibendus fit.
R Syrupi de Praffic 3ii, olei Tartari per deliquium 3i, mice. Sumat æger per intervalla fæquentia ad menfuram umus cochlearis. Medicamentum eff ad icterum nulli fecundum. Marrubium vesica & renibus nocere scribit Dioscorides; quos frequenti usu enderat.

Veteres in ictero Marrubio pro errhino ufi funt, ad bilem per nares expurgandum, que colles

fæpe contumaciffimè occupat.

Innumeris comprobavi experimentis Marrubii albi fummitates, vino albo infufas, & triduo epo-tas, mire ad menttrua provocanda, [nec mentes tantum accelerat, fed remorantes fecundinas quog pracipitat. S. Paullus] Romachum roborandum, cachexiam & feedos virginum colores arendos

pracipitat. S. Paulins J. Homachum roborandum, cacnexiam ce recaos virginum colores arendos valere, & fortius cum Chamachye & Centaurio minore mixtas. Borell. Observ. Med. p. 189.

Conserv. Horum Marrubii cum melle parata & per 40 dies exhibita in dos. 33 nobilenquatum ciurlo heratis diu laborantem integra fantati relituit, aliis medicamentis ex ebeno & chalptane paratis fruitra illi propinatis. S. Pauli Quadripartit. Botan. p. 389. Habuit Sim. Paulus èzasi paratis fruitra illi propinatis. S. Pauli Quadripartit. Botan. p. 389. Habuit Sim. Paulus èzasi lib. 2. Prax. admir. Observ. 48. Superbibebat autem nobilis ille linguis matutinis parum aque fillatitis ejustem Marrubii cum radice : ut invenio in observationibus è Chesnan collectis & al me transmissis ab ingeniosissimo & amicissimo Viro D. Edv. Hulsto Medico Londinensi.

2. Marrubium album latifolium peregrinum C. B. candidum folio subrotundo J. B. candidum Get. Hilpanicum candidum Park.

Caules, quos ex radice vulgari Marrubio fimili complures profert, cubitales & bicubitales fina, quadrati, lanugine incana obtecti, multis alis concavi: ad quorum fingulos articulos folia orunnu mollicello holoferici tactu, villofa, intenfitique quàm in villgari canefeentia, latituculo paicalo appenfa, in ambitu ferrata, longiora quàm latiora, obtula, odore nullo excellente, fapore califulculo, non tamen ingrato. Finer ad genicula verticillatim caulem amplexantur, Mambii vulgaris, ex oblongis, incanis, mollicellis calyebris.

Circa Messam Sicilia spontaneam observavimus & collegimus.

* 3. Marrubium alterum Pannonicum Clusii.

A descripto diversum videtur, fiquidem caules duntaxat cubitales ei attribuit: folia legiumo Marrubio angustiora, nec adeò orbiculata, sensim in mucronem desinentia, non injuanti odoris. Erat autem Marrubium illud, quod circa Viennam Auftriæ frequens observavnus, ubi fuum vulgare elle scribit Clufius, foliis angustioribus & acuminatis, Melisse Moldavica foliis non multum diffimilibus, quod ad figuram attinet, candidioribus tamen & magis incanis. Non video quid differat à sequente.

4. Marrubium album angustifolium peregrinum C.B. Creticum Ger. Park. album angustiorefolio JB. Parrow leaved Candy Dozehound.

Candidius nostrate Marrubio; caulibus ramisque quadratis, tenuibus: Folia impense candida oblonga, ferrata, nervofa, fed nervis plerifq, recta fecundum longitudinem decurrentibus. in ramis fubjectis binis parvis foliis, verticillatim pofiti, interdum & in fpicæ formam digeffi, pari, caudidi, birido foliolo furrecto, labello demiffo è candidis, firiatis calyculis. Odore est quam que caudidis, firiatis calyculis. gare Marrubium gratiore.

. 5. Marrubium Brafilianum Marggr.

planta hae in duorum aut trium pedum altitudinem affurgit, caule striato, nodoso, leniter hirpjanta nacimatoria manuficial mangif, came tritato, nodolo, leniter himos al fingilos nodos ramuli tres aut quattur provenium, ur & folia, quorum antiquiora fimilia faut Martubii Pannonici Cluf, foliis, in ramulis autem junioribus Martubii vulgaris. Fert flociature descendente inicia Cliffica del manuficial con la composition del control con la control con ha hunt manufacture Martin Mar rubii spirat, & ad tactum est glutinosa.

. 6. Marrubium album villosum C. B. Park. Bairp white Dozehound.

C. B. prod.

C. B. proa.

Calicalos edit pedales, lignofos, rotundos, albos, villofos, in ramulos divifos. Folia funt fubrotunda parva, craffa, per ambitum crenata, ob tomentum album inferius adpositum Gnaphalii inflar mollia, fuperius rugofa & nigricantia. Flofati ut in vulgari caulem verticillatum ambiunt.

In agris Lutetianis collegit C. Bauhinus. D. Magnot in infula Magalonæ invenit.

Locue

7. Marrubium album erifpum C. B. Park. Curi'd white Dozehound.

Et hoc cauliculis est lignosis, rotundis, albis, sed foliis minoribus, crispis, crenatis, utraque parte cinereis, nec ita tomentolis. Flofculi fubcandidi in pungentibus conceptaculis caulem per intervalla verticillatim ambiunt. Ad Alysson Galeni Clusio dictum accedit.

* 8. Marrubium ex Aleppo verticillis longis pediculis insidentibus Hort, Edinburg.

Chim milii nondum conspecta sit hac planta non habeo quod de ea dicam, sed nudo titulo contentus fim oportet.

Marrubium Alysson dictum.

9. Alysson verticillatum foliis profunde incisis C. B. Alyssum Galeni Ger. Alys. Galeni Clusio Park. Galen's Madwort.

Pedali est altitudine, quadrangulo caule, statim à radice in multos ramos diviso, canescentes ream et attuenne, quaranguo caure, ream a name in mutus introcurren, carrecentes comino & velut tomento obductos, circa quos folia Marrubio fimilia, breviora tamen magifque crifia & incana, inodora, amara. Calices per intervalla verticillatim ramos ambiunt, quinq, plerung, aculeis horridi, candidi, è quibus Marrubii flos exilit, sed colore diversus, nempe purpurascens. Semen in calicibus aculeatis subruffum, Marrubiano semini par. Radis dura, multisida,

Uno duntaxat Hispaniæ loco hanc plantam nascentem observavit. Clusius, ad Elda viz. pagum, Locus. in cometerio quo plurima cenotaphia Arabicis literis sculpta videre licet, Valentino regno, septima fib Orihuela (Orceli Veteribus dicta) mill, five leucis Hispanicis, eamq, florentem & semine onustam mense Martio medio.

10. Alysson verticillatum foliis crenatis C.B. Park. Sideritis Alysson & Sideritis Heraclea Dioscoridis, Alysion Antonii Coi ex Galeno Col.

E radice tenui, lignosa fibris aliquot donata caules exeunt plures, pedales aut altiores terram versis reclinati, foliis ad intervalla vestiti, quorum infima amplissima, Marrubii nonnihil similia, sed Jongora, Chamadryos proxima, verum hirfuta hirfutic afpera, circa margines non profunde den-tata, ad modum Betonica. Ad caulium nodos, quos ornaut folia interioribus fenfum minora fora emergint ex albo purpural centes in verticillos Marrubii æmulos eggetti, è calyculis aculeatis fimina fusca continentibus.

Tota herba guftu est adstringenti, non tamen injucundo, cum tantillo amarore, & odoris suavitate. In collibus petrofis agri Neapolitani ad femitas.

Locus.

Marrubium Pleudo dictamnus dictum.

11. Pseudo-dictamuus Ger. Park. Pseud. verticillatus, inodorus C.B. Dictamuum adulterinum quibusdam verticillatum, vel potius Gnaphalium veterum J. B.

Quadam ex Creta ad nos allata est pro-Pseudo-dictamno: caspes amplus, virgis numerosionbus, altioribus & candidioribus Marrubio [sesquipedales in horto suo observavit Parkinsonus, vix tamen credo, Marrubianis altiores] folisi rotundioribus, minoribus, fimilibus Dictamno Cretenfi, oblitis candidiori lanugine, gustu subamaro, odore exili non injucundo. Verticillos interfolia fert molles, in quibus flosculi, sunt purpurascentes. [Radix dura, lignosa, altè in terram descendit, &

HISTORIA PLANTARUM. per plures annos vivit, etiam in hortis nostris nisi hyems asperior aut diuturnior suerit. Folia huie minus crassa quam Dictamno vero, & per longiora intervalla in caulibus disposita.]

12. Pseudo-distamnus alter Theophrasti Ponæ Park. Pseud. acetabulis Moluccæ C. B.

Caulibus multis incanis, quadratis ad pedalem aut majorem altitudinem affurgit, foliis pracedente aliquanto majoribus & longioribus, è quorum alis prope caulium fastigia exeunt calices hirfuti Mo lucer finiles fed minores & breviores, e quibus emicant floret coloris ex albo & rubro mixti. Roda fibras plurinas spargit. Odor hujus non insuass. Hyemem æquè ac præcedens tolerat.

pras piurinas ipaigit. Odor najus non antavas Albertulo noftro Cantabrigia aliquando alumis. Hanc ipiam piantam aut certe el minimiam in nacionale magifique villofis, minis foliis Pfeudo-dictamno forma quidem fimilibus fed majoribus, mollioribus magifique villofis, minis tamen incanis. Florum calices ampli & patuli erant, verum Moluccæ acetabulis multo minores.

hirluti quoque & striati. Hanc etiam invenit D. Wheeler in infula Cithæra olim, nunc Cerigo dicta, & fatis exacte defen. bitItinerar. lib. 1. pag. 49.

* 13. Marrubium Hispanicum Alpin. exot.

Herba est fruticosa, tota candida, cum leni lanugine alba. Caules aliquot profert, quadrato, cubitales & ampliores, oblique actos. Folia habet oblonga, alba, lata, in acutum definenta, duplo cuntates ce ampinos, nunque actos.

majora Cretici Marrubii, & ex oppofito in caulibus aqualibus interfitiis pofita, candida, dofficial actorial description of the control nata. rome aquamous patus nacem in camous ce faminis delinguis femini patva producintur, tennia, oblonga, fapore fubamario, fubacri. Tota plana nitutu radicibus tennibus, longis, lignofis, multis: facultate addirictoria & non inftreme ficame prædita eft.

Differre videtur ab Hispanico candido Park. idest, albo latifolio peregrino C. B.

14. Marrabium Creticum angustifolium inodorum Park. album peregrinum brevibus & shususti.

Huie plante fimilem alui olim Cantabrigia ex femine pro Pleudo-dictamno misso ortam; cam intelligo cujus mentionem feci sub duodecima specie, quæ forte non differt à Mar. Hispanico candido Park.

* 15. Marrubium nigrum Creticum Alpin. exot.

E. radicibus multis Primulæ fimilibus felia complura profert, oblonga, in extremis acuta, pares fuis pedicalis furtum in orbem acta, nigra & nigra lanugine obfita, Marrubii albi folis mapa, langora & latiora, magnitudine & figura ad Apiaffri fere folia accedentia. E quibus fanè duo yel pour ce autora, inaginitumo ce figura di Appariti fer fonta accordinati que producir, longos, reclos, quadrangulos, nigros, per intervalla geniculassi nqubas e fingulis geniculis excuni circum plos ex oppointo folia complura, numero ferè feptena, acquia etiam, oblonga, prioribus fimilia (ed longe minora, multum nigricantia, que circa ramum rela m orbem aguntur. In caulium fuminitatibus flores utrinque virgas ambiunt, non diffimile Marabii floribus, itidem nigricantes. Tota planta colore nigricat, ut de industria ab aliquo videance

Hac planta, fi ab Alpino rectè describatur, non est genuina Marrubii species, sed anomala.

CAP. XVII.

De Clinopodio.

K Ausmilius dicitur quòd 1904 yes es extens mon quote, quod orbiculato florum ambitu specim pedum lecti probat, Phribus ex intervallis Martubis modo dispositis. Plin. Folis oft Magazaz yi veltris, florum tubis quam in Marrubio longioribus, calycibus in quinque spinulas terminaus

Clinopodium majne Park. quorundam, Origani facie J. B. Origano fimile C. B. Acinos Get Speat will Batil.

Radicem oblique sub terra agit, fibris obiter denissis. Caules cubito altiores sunt, tenues, quadrati, birsuit. Folia Majoranæ sylvestris, minus odora, ad nodos opposita, utrinque hirsuita. Elevi in verticullis magnis dense stipati, oblongi, galeati, purpurei, è calicibus gracilibus, oblongis, striats, cui con constanti con con con constanti con constanti con constanti con constanti con cons in quinque (pinulas definentibus, tribus superne, duabus inferne oppositis. Florum autem calau non infident fingulis pediculis finguli, sed plures fimul in codem communi pediculo. Semina fin gulis quatuor fuccedunt parva, fubruffa.

Ad sepes & in vepretis passim.

CAP. XVIII.

De Lamin.

Amium dictum nonnullis putatur à florum cucullata effigie larvatam lamiam quodammodo Floribus in verticillis ad caulium nodos, foliis Urticæ, odore fœtido, feminibus majusculis, è vasculis brevibus patulis maturitate illico decidentibus, à reliquis verticillatis diftinguitur.

1. Lamium album Ger. vulgare album sive Archangelica store albo Park. album non fatens folio oblongo C. B. Galeopsis sive Urtica iners floribus albis J. B. White Archangel 02 Dead Dettle.

Radicibus plurimis fibrofis nicitur; plurimis ctiam furculis, oblique Menthæ fere in modum fub reprantibus, & è nodis subinde radices agentibus, latè se propagat. Caules indè exurgunt petern reputations quadrati, grandiusculi, propè terram tamon graciliores & infirmiores, unde etum vix se sultentant, inanes, modice hirsuri, ramosi, geniculis rarioribus intercepti, propè terram in aprics purpurascentes. Folia ex adverso bina, urtica simillima, qua in imis caulibus sunt longis pediculis nuntur, que in fummis brevioribus, brevi & innocua lanugine hirfuta. Flores ad genicula verticillatin caules ambiunt albi, fatis ampli, galcati, exterius pallidi potius quam nivei, labello palverticilism caules amounte and, taus ampli, galecan, exterius patilid pottus quam niver, tabello pal-lido, nonputchato, bifido, galeca ampla exterius, praccipuè ad margines pilofà, quatuor intùs fla-minul, duo longiora breviora toridem occultante. Staminum apieer marginibus circumcirea nigris formum characteris 8 quodammodo repræfentant. Stylus prætemus bifidus staminibus adjacet, & ex iplo flore enascitur, non, ut in aliis hujus generis fieri folet, è staminum medio. Calix floris idemque vasculum seminale amplus, patulus, striatus, sessilis, in quinque oblonga angusta segmenta dividitur, qua in tenues & acutas sed innoxias spinulas definunt. In imo calice quatuor semina fimul juncta fingulis flosculis succedunt. Calices florum singulatim è foliorum alis exeunt. Odor huic planta minus gravis.

nic plante minus gravis.

Ad fepes inque locis ruderatis & dumetis.

Ad fepes inque locis ruderatis & dumetis.

Recentiores flores Lamii candidos fluorem mulichrem albidum fiftere poffe exiftimant; unde non
Leent.

Leent nulli ad cum ulium parant ex ii; Confervam, fingulis diebus fumendam.

2. Galeopsis sive Urtica iners flore purpurascente majore, folio non maculato J. B. Lamium folio oblongo flore rubro Park.

Apracedente non alia ferè in re differt qu'am floris colore purpureo: unde C. Bauhinus non diflinguit. J. Baulinus descriptione suà notas nonnullas addit à nobis omissas, caules sei purpureos elle, foliaque atro-virentia atróve purpurea, (que tamen huic speciei proprie sunt) genicula caulium inferius crebriora, medio caule internodia longiora; ad radicem folia fubrotunda ad Marrubium fæidum accedentia : galeam bifidam, labellum punetis carneis & fanguineis notatum.

In transmarinis frequentem observavimus.

Locus.

Galeopsis lutea Dalechampii Lugd.

Hujus aut superioris varietas esse videtur, non species distincta.

A. 3. Lamium rubrum Ger. vulgare folio subrotundo, flore rubro Park. purpureum fatidum folio lubrotundo, sive Galeopsis. Dioscoridis C.B. Galeopsis sive Urtica iners folio & slore minore I.B. Small beat Dettle or reb Archangel.

E radice tenui fibrosa non repente plures erigit caules quadratos, concavos, propemodum gla-bos, satis grandes, propè terram ramosos, deinde uno vel altero foliorum pari cinctos, tum ad fummitatem fere nudos, femipedales, infirmos. In fummis caulibus flores in verticillis densiùs stipatis, galeati, parvi, purpurei, labello faturatioribus maculis guttato, Calices florum breves, patuli, hian, sessies in quinque longas angustas lacinias ceu spinulas divisi, quatuor in imo semina continem, oblonga, angulofa, per maturitatem fusca & splendentia. Folia urticarum amula sed minora & breviora, mollia, circum oras crenata, pediculis semuncialibus insident. Odor totius planta seetidus & ingratus.

Primovere & deinceps per totam aftatem floret.

Ad sepes & macerias, inque locis ruderatis & hortorum areis minus excultis nimis frequens. Herba tufa & impofita valere creditur ad tumores quoscunque discutiendos, necnon ad inflam- Vires. mationes, plagas, ulcera putrida & vulnera.

Ad Scrophulas. K Herba recentis [Lamii albi] M. i. Calefiat inter duos lateres calidos, & tumori applicetur. Eam noctis unius spatio plurimum aperit. Aperto adhibe mixturam sequentem. Comphacii cochlearia VI. Butyri Maialis inftar Juglandis; milce & impone lane nigræ oleo è podbus bubulis madefacta: Intus interim propinetur aqua florum genifta mane & hora quarta pomeridiana fingulis diebus. D. Hulfe è MS nondum edito. Decoctum Lamii rubri ad dylenteriam

Locus.

Locus.

4. Lamium alba linea notatum C. B. Lamium Plinii montanum Columnæ Park, Galeopsis maculate I. B. Milzadella vulgo.

f. H. Caules multos fundit, quadratos, procumbentes, rubescentes, in quibus folia Urtica hirfura, m.d. Iaa, Lamio vulgari albo flore fimilia aut Ballota, sed minora duplo, ferrata rotundis incissus, line. na, Lanno vingari atos noto inima at para la p am albam per medium, acque recenti nervian actività gravem odorem remittunt, minis quam in pianus cuam por decembran di sur la compania de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania del affate perficitur.

In Italia & Gallia Narbonensi ad sepes & circa vepres frequens oritur.

An specie differat à Lamio minore purpureo necne dubius bæreo. An specte assers a same minute parquice network of the same folis brevioribus, angufrioribus & acutioribus, profundis incifuris per ambitum divifis, ut in Chamardry, linea alba perme dium decurrente angultiore.

5. Lamium maculatum C. B. folius maculatus Park. Urtica fatua Mundsint & Thal.

Poliis maculis & lineolis albis respersis & pulchrè variegatis à pracedente distinguitur, neculie riore descriptione indiget. Vidimus in Horto Regio Parisiis & alibi.

6. Lamium rubrum minus, foliis profunde incifis. Small cut-leaved red Archangel.

Hae species primo nobis ostensa à Tho. Willight in campis S. Jacobi dictis propè Londoum, po-frea variis in locis solo arenoso aut glareoso observata. Lamio rubro minore vulgari pleunque minor est, quamvis in lactori solo in magnitudinem illius æmulam interdum proficiat Reduci mmor ert, quantis in action not in magnitudinal man annual man annual man finiplex, tenuis, unde & plantam annuam elle fulpicamur. Caulibus & foliorum & foliom fur cum Lamio rubro vulgari convenit. Differt ab eo foliorum incifuris. Cum enim in illofolialerite tantum circa margines crenata fint, in hocalitis incifa & propomodum laciniata funt, lacinists. feu mavis dentibus in acutos apices terminatis. Differt etiam florum parvitate & corundam tubs brevioribus, adeò ut flores antequam explicentur vix è vasculis appareant.

In horts oleraceis inque arvis requietis non rarò invenitur, ut v. g. propè Brantriam in Efenicio

calceto Bockingam ducente.

· 7. Lamium moschatum soliorum marginibus argentatis * Wheeleri.

E radice tenui fibrosa caulem exserit quadrangulum, folis vestitum longis pediculis innitentibus, Lamit force also fimilibus, verum rotundioribus intercreniis, propè pediculim maculà nigit angla mola notatis, marginibus circumcirca argenteo colore infignibus; odore mofchum redolenibus. Ad Pemagi, force Pantheam olim dictum, finus Corinthiaci oppidum observavit D. Whetle, Floten, puto, non vidit.

8. Lamium Novæ Angliæ Parietariæ foliis.

In reliquis ad Lamium minus accedit; foliis Parietaria amulis ab codem differt. Cantabrigia olim in hortulo nostro coluimus.

. 9. Lamium rotundifelium floribus minimis n. d. Hort. Ludg. Bat.

A. 10. Lamium folio caulem ambiente majus & minus C. B. Galeopsis sive urtica inen man, folio caulem ambiente J. B. Alfine hederula altera Gor. hederulæ folio major Patk.

Planta est sesquipalmaris & major, caulibus quadratis, infirmis, nonnunquam surredis, sapius Pania ett isquipamiais et major, camero quantats, imittil polis Galeophis minoti, rotur-humi foarfis: Felia primum protumpentia pedicinis donată, fimilia folis Galeophis minoti, rotur-da fere, ferata: alia în fuperioribus caulium partibus oriuntur, bina, immediate caulius adhrrentia, perfoliata ferè modo caulem ambientia, rotunda, hirfuta, profundè crenata, cripa, odore minus fertido quam pracedentes Galeopleos species, sapore nullo excellente. Flores inter tolia ad nodos verticillati caules & corum ramos ambiunt, purpurei, hiantes, è calyculas oblongis, histuis, multifidis: radicem demittit fimplicem, rigidulam, fibratam.

In agris & hortis frequens oritur.

11. Lamium luteum Gor. Park, folio oblongo luteum C. B. Galcopfis seve Urtica intel sut luteo J. B. Hellotu Archangel of dead Rettle.

Radix inaqualis fibras plurimas majufculas in terram demittit. Caules indè exeunt longi, qua drati, infirmi, concavi, foliu veftiti binis, per intervalla oppofitis, viridoribus, longioribus, & anditioribus, quam in reliquis Lamiis, pediculis longiufculis intidentibus. Flores ad genicula ventibus tim cu les ambiant, luci, specioli, galeà ampli, ad margines pilola, quattor famina albema cum ap.cibus fuis lucei, $& f_{ij} b$ purpureo bicorni è centro calycis, m medio quattuor unà junctoram

feminum egrefio, continente. Floris labellum in tres partes dividitur, quarum duz laterales punteminuit de partes qu'antur, media punctis & firis croceis. In Sylvis & umbrofis Maio mente floret.

12. Lamium maximum silvaticum alterum C. B. Galeopsis maxima flore magno rubro J. B. maxima Pannonica Park. Lamium Pannonicum five Galeopfis Ger. emac.

Cubitali caule, interdum etiam majore, quadrangulo, crasso assurgit, secundum radicem fre-Cubital tames, incanant cannon majoris, quastianguo, camo aningis, fecindum radicem frequentibis geniculis practico, è quibis foita nalcuntur Urticar folisis haud abfimilia, per oras fimiliar cenata, fed longé majora, palmarémque amplitudinem fapiffimè fuperantia, hirfuta quidem, fad non mordacia: A medio caule furfum verfus ad fingulos nodos, orbiculatim feni, octom, nonnon moraum deni na Ccuntur flores, non fimul sed successive se explicantes, Lamii floribus multo manunquam deni nationim purpurei, non initial teu neccentre le expircantes, Lamin Horbus multo ma-pors, faturè rubri & tanquam purpurei, galex inftar hiantes, labro inferiore (cujus laciniate ora:) pido, & frequentibus ad latera barbulis prædito, interiore parte purpureis & candidis lineis de-pido, quantur framinibus cum flylo fub galea latentibus; odore gravi & ingrato, uti tota planta, picto, quantification influavi & amaro. In laciniatis vasculis semina continentur Molucca simin teraunt, gunta de la califa, fibrola, perennis, fingulis annis augusters, novôque felones proferens. In filosis montibus arci Greten vicinis in Pannonia fupra Waraldinum maxima copia nafeitur, Lectu.

ubi Maio florentem inveniebat Clufius.

Lib. XI.

Lamium Cannabis fouria dictum.

Cannabis spuria Park. Ger. sykvestris quorundam Urtica inerti assimis J. B. Urtica aculeata soliis serratis C. B. Bastarb Demp,

Radix simplex plurimis demissis sibris terram apprehendit. Caulis plerunque simplex, pedalis. Rata minez patients certain appenentat. Cami perunque impiex, pedalis, quadratis, inanis, ramolis, pilis rigidionisis hirtus. Feirim caule bina per intervalla opporta, Urtaz fer figură, circa margines ferrata, pediculis femuncialibus appenfa, venofa, nervis averfa parte extantibus, qua in re Cannabis folia imitantur. Flores in fummis caulibus & ramulis in verpane cardio compoliti, galeari, purparafcentes, è calicibus firiatis, patulis, marginibus in quinque finulas acutas divilis exeunt. Singulis floribus fuccedunt quatuor femina finul juncta, majufcula, pilla, qua dilapfo flore breviffimo temporis spatio maturescunt, & continuò decidunt. #flate floret, inter fegetes plus fatis frequens. Locus.

14. Cannabis spuria store specioso luteo, labro purpureo. An Cannabis spuria altera Park? An Urtica aculeata foliis serratis altera. C. B?

Hujus folia pallidiora sunt quam pracedentis: verum pracipua differentia est in floribus, qui multo ampliores sunt quam illius, colore lutco. Labellum macula ampla purpurea ferè totum

Segets frigidiorum & humidiorum tractuum hac scatent : ut v. g. montose agri Eboracensis. Locis, Planta Parkinfono descripta florum colore cum nobis observața, & hoc in loco proposita convenit, comm parvitate differt.

A. 15. Lamium montanum Melissie folio C. B. Melissa Fuchsii Ger. Melissophyllon Fuchsii Park. Melissa adulterina quorundam, amplis foliis & floribus non grati odoris J. B. Daulins leabed Archangel.

F.R. Cluf Pibrolà radice, fubacri & amara nititur. Caules pedales & majores quadrati, hirfuti, geniculati, multa medulla farcti. Folia Galeopfis, oblonga, rugofa, hirfuta, Meliflophylli ferè fimilia, atra viriditate nitentia, guffu aliquantulum acri. Flores ex fingulis nodis inter folia terni & quaterni pronutate nientra, guitu aiquantulum acri. Perse ex iniguis nous inter rola terin equatorii pio deunți nutriculis oblongis, laxis, hirfuis, omnes antrorfum fiocetantes & propendentes, longiuful, modori, Lamii florum quodammodo æmuli, majores tamen & nullă galea înfigniti, folodabro inferiore promiflo, & reliquis folis (quæ in quibufdam floribus ex albo purpurafeunt, aut dilutiore purpura nitent) majores, purpurei coloris. [J. Bauhinus caffidem flurrectam flori attribuit, prominentus ex ricu flaminibus] Semen magnum, nigricans, inæquale.

Infylvis frequens occurit in Occidentalibus Angliaz regionibus, verbi gr. in Devonia circa Totmes Lecus.

oppidum, in Penbrochia circa Haverford-west. In sylvis ctiam montolis propè Genevam & alibi in transmarinis observavimus.

Alteram hujus speciem in Austria invenit Clusius caulibus infirmioribus, frequentioribus ex radi- Alia species. ce fingulis annis repullulantibus, foliis etiam paulò angustioribus.

* 16. Lamium frutico sum non maculatum Creticum Zanoni.

Multos è radice caules emittit, majores sesquicubitales, pennæ scriptoriæ crassitudine, tereces, quamvis ob costas exiles quæ in cortice sunt quadrati videantur, eo enim sublato rotundi manent. Cortex interior viridis difficulter à ligno delibratur, quod fragile est, tenue, me-dullà intus viridi. Caules & rami majores ligne à fubstantia constant, surculi juniores herbaceà, ut vel ex colore magis viridi patet. Sunt autem caules, præfertim parte inferiore & bignofa, raris nodis intercepti, [in minoribus ramulis nodi fatis crebri funt.] Folia prima & in

Locus.

Varietas.

* Itiner. lib.4. p.309.

Lecus.

Locus

Lib. XI.

Locus.

Tempus,

HISTORIA PLANTARUM.

caule inferiora fuperioribus multò majora funt, omnia fuperne fecundem nerves lenefulcata, nervis aversa parte extantibus, telà folii nervos interjacente glabra, tenuia, tenes fucculenta, pediculis brevibus, tenuibus, teretiniculis, fuperna tamen parte prope felia parter fi catis, nonunhil pilofis fultentata, bina oppolita, alternando caulis latera, minime decidua, fed pe catis, nonnihil pilotis futtentata, mina opponia, ancernando a lubrotundi margine in quingentia. Supremis geniculis e foliorum alis exeunt calyculi fubrotundi margine in quingentia. hyennem virentia. Supremis genicinis e tonorum ans executi eary and an emerginit flores galanti lacinias feu radios extremitate incifos diffecto, è quibus menfe Maio emerginit flores galanti albi, labio fuperiore feu galea bifido, inferiore trifido, lineis flavis intus variegato. E medio exeralbi, iabio imperiore ien gaica bindo, interiore trindo, interiore framina aliquot, apicious incurvatis, colore navo. Detaph note tenta in clinic prima migring Malanthii fylvefiris fimile. Radix longa eft, rotunda, tortuola, varie ramofa & filamentis planis fibrofis donata, colore inter album & fulvum medio, medulla feu nervo medio albo, duro folis, fed tamen valde fragili; fapore fabarum recentium. Planta eft vivax, & in multos annos dura. quamvis colum frigidius & Septentrionales auras non facile tolerat,

17. Galeopsis fruticescens Tingitana Hort. Leydensis.

CAP. XIX.

De Sideritide.

"Ideritis and to arbies, id oft, ferro dicitur, ob vim vulnera glutinantem. Sideritis camvim ha bet, ut quamvis recenti gladiatoris vulneri alligata fangumem claudat. Plin. lih.11. cnp.
Odore gravi & foetido cum Lamio convenit, foliorum figură differt. Nos fib he nomine completimur onnes verticillatarum fecies reliquis generibus lloribus non ficatamo amprehenias, fed eas pracipue qua odore cum Lamio convenium, fed folia Urtica non haben.

1. Herba venti Monspeliensium J. B. Marrubium nigrum longifolium C. B. Ger. Patk Sidmin Monffelienfium Lugd.

J. R. Caules habet cubitales, in multos divifos ramos, robuftos, quadratos, rubentes, hirfutos. Edu ex adverto first, Salvia ant Parietaria portius foins fimilia, dura, nervola, luperne virenna e meda, inferre dubirifuta & albicantia. [Feliu nobis vifa funt longiora & acutiora folis vel Salvi vel Parietaria,] ex quorum finu verticillatim ramos caulémque ambientes nascuntur calices, strun, infuti, in acutas barbulas definentes, e quibus flore promicant galeati, Verbalci fylv. Matthib felos loris purpures. Verticilla autemundique plumatis, rigidulis criftis obvallantibus (tipantur.

In aggeribus & ad vias circa Montpelium frequens, nec alibi vidiffe menuiti. Floret Maio, Junio & Julio. Solibus æftivis, imbribus & flatu jam marcefeentia folia colo

pertufa & multifora, quali vento pervia vifuntur, unde nomen inditum.

Sideritis Perfica odorata Zanoni

Milit non videtur specie diversa à pracedente. Magnum è radice soliorum cespitem emini, quo rum maxima palmum plus longa, tres circiter digitos lata, folida, cartilaginea, circumcica agute denticulata, denticulis duris e veluti pungentibus, inperna parte virilat, inferie ali-cantia nervis duris, ac fi ex are aut franțo în fila ducto conftarent, intertexta, tufa otorm aromaticum & refinosium exhalantia, Mentha Saracenica forma similia, verum angustiora & longiora, odore multo minus gravi, fubltantit duriore magifique cartilagness, pediculis lais, maine qua nodis annecumur, adeò ut cos totos amplecantur, quadrangulis, lanuginofis imò pilots, fubinde rubantibus. Folia guftatu faporem in ore relinquint nonnihil mordacem & acum cum multa tamen ficcitate mixtum. E colpito folioso dicto multi exoriuntur caules, quadrat, lules ti, à medio furfum fanguinei, parte inferiore dilutius virides, bicubitales, quartam unche paremeralfi, undulati, fiiblianta folidà & durà, non fragiles, raris geniculis intercepti ribentibus, ad que bua felia oppolita, è quorum finulus excure ramuli folioji foliis minoribus & abfque pediculs adaats. Nodos verticillatim ambiunt uncinull, hirfuti, arcuati, oblongi, acuti, quorum in medio nalcuntur calices quadrati, fulcati, margine in quinque denticulos acutos hirfutos fecto, è quorum unoquos, carces quadrat, means, margar in quarque derited and a delle milities, colore interitis rubio advicarea finem Julii ext. for galeatus, latts grandis, Salvie vulgaris fimilis, colore interitis rubio adviolaceum tendente, exterius albicante, nonnihil lamuginofus, rictu hiante, duabus inferne als ubiotundis, galea in punctum terminata; cujus in medio multa excunt stamina alba, apicibus nigus cum linea alba per medium ducta capitata. Floribus excussis restat semen in calicibus, ovalis figura, po longum fulcatum, fubruflum, Muris majoris ftercori perfimile. Radis longa flexilis, furculofa & b.ola, foris ferruginea, intus alba, fapore adftringente & exficcante.

Hoe modo operofe & prolixe fatis hanc plantam describit Jacobus Zanoni, quem adeat Ledon

E seminibus Pertia allatis D. Zanoni enata est hac planta, que an diversa sit nocne ab Habi vents Montifelienfium Lectoris periti judicio fubmitto. Zanoni diverfum contendit, at nobi non fatisfacit.

* 2. Leonurus Capitis bonce (pei Breynii.

Polcherrima hec Lamii species cubitalem obtinet caulem, striatum, quadratum sed obtusis angu-By brevi ac incana lanugine obductum; binis angultis aque incanis folis per ambitum ferratis. ls, previ ae means forms per ambitum ferratis, dernatim per Jonga intervalla harrentibus, ut in Sideritide vulgari, fed longioribus: ex quorum alternatum per de l'again, leu longitoribus : ex quorum funbus ramuli fumiliter quadranguli, minoribus foliis amiéti pronafeuntur, atque hoc ab imo Caulis mubus raman na geniculos, quos verticillatim innumeri, teneri, striati, in aculeolos aliquot exad lumos ferine generales, ques vertamanin innumeri, teneri, irriari, in acuteolos aliquot ex-emtes uriculi, pedunculis parvis juxta bafin appendiculas more Marrubii falcats habentibus, in-fidentes; é quiusus finere exeunt galericulati, fiftulofi, Lamii floribus forma non abfiniles, fed mulcò fidents; c quinne part extent garacterium, internit Leatin Indicus formation annimies, fed multo-longores, incomparabilifique elegantia, ex aureo pheenicei ardentifilmi coloris, ac molli lanugine linfitti, lalvo demillo parvo & trifido, galea longiffuna, pilis holofericeis ex phoniceo pulchrè fiplenhuint, luori denimo per los de la companio del la companio de la companio del la companio de la companio del la companio de la companio del la nina militar in application of the second control of the second co luns planta amarus: odor aromaticus, attamen gravis, infimă praprimis calyculorum parte, qui rium duodecimo post collectionem anno contriti candem pane quem Marum Matth. odorem pro-

Vere in omnibus ferè pascuis juxta Promontorium bonæ spei sloret.

A. 1. Sideritis Anglica serumosa radice Park. Panax coloni & Marrubium aquaticum acutum Ger. Stachys paluftris fatida C. B. Galeopfis angustifolia fatida J. B. Clowns All beal.

Radice mittur geniculata, reptante tumoribus inaquali & velut strumosa. Caules duorum aut trium cubitorum altitudine, modice rubentes, hirfuti, afperi, quadrati, inanes, folia ex nodis proferunt bina, ex opposito sita, Lysimachia purpurea spicata, angusta, acuminata, hirsuta, mollia, exceptà aversi folii costa rubescente, nonnihil aspera, per ambitum serrata, odore gravi Galeopseos, sapor libamaro. Flores spicati, ex pluribus verticillis conflati, quorum fingulares cucullati, purpurafeentes, labello variegato. In floris caliculo (qui brevis est & in quinque segmenta acuta divisus) quaterna fubrialcuntur femina nigra, nitida, ferè triquetra.

Ad flwios & in aquotis paffin.

Geardus noftras herbæ hujus efficaciam in vulneribus fanandis, experientià cujufdam mefforis Vires. Cantani, qui crus fibi falce graviter vulneraverat edoctus, miris illam præconiis celebrat. Folia ma cum axungia porcina vulneribus recentibus imponit. Hinc nomen Panacis coloni. D. Hermanmis Sympum ex ca paratum optimum esse remedium ad raucedinem perhibet. D. Palmer.

A. Sideritis vulgaris Ger, vulgaris Clusii Park, vulgaris birsuta J. B. vulgaris birsuta erecta C. B. Common Tron-wort,

Elimoli radice caules emitti pedales & bipedales, quadratos, hiríutos, ex albido virore flave-femes, [jan furrectos jam depreflos, ut recté Lobelius] ad quorum genicula fulia excunt rugola, hirfura, unciali aut fextantali longitudine, femunciam circiter lata, in ambitu crenata, fapore exficente & adltringente cum calore aliquo. Flores verticillati genicula amplectuntur, galericulati, exalbido lutei, labro fanguineis punctis guttato, ex calyculis hirfutis in quinque mucronata fegmenta abcuntibus. Semen nigrum.

Per Germaniam, Italiam & Galliam in agrorum marginibus vulgatissima est. Aftate sloret. Exfect vehementer & affringir, hamorrhagiam fiftit, catarrhos & deftillationes à capite compesit, Vulneraria est, intus & extra adhibert apta, pracipuè in herniis & enterocelis: alba mulierum profluvia compefcit.

5. Sideritis hirfuta vulgaris humilior C. B. Sid. fecunda Clusio capitato flore J. B.

Humilior est priore, neque pedalem excedit altitudinem, in raros divisa ramulos; folia priori milibus, mollioribus tamen: flores ampliores, albi, pallescente labro, & paucis rubris punctis asperfo, vermillacim in utriculis caulem supremosque ramulos ambientes, breviorem quam in jam dieta majimitilatam spicam efficient, ut in Prunella vulgo dicta, autore Clusio.

Nulquam non occurrit in agris & inter fegetes in multis Pannonia & Auftrix locis. Floret Locus

6. Sideritis glutinosa bitumen redolens Moris. prælud. viscosa Cretica bitumen redolens

Dodrantalis est altitudinis, cujus folia ex adverso sita sunt, hirta, glutinosa, caulibus conjugaum adharentia; contacta manibus aut naribus admota bitumen redolent. Flores albos & semina requorum congenerum modo fert.

Hanc plantam Jacobus Zanoni in Historia sua Botanica Italico idiomate conscripta plenius dequem confulat cui fatisfactum non est.

* 7. Side-

L.cus.

7. Sideritis birfuta precumbens C. B. Sideritis Clufto Hifpanica, birfuta J. B. Sideritis pina Herba Judaica Park. Herba Judaica Lobelis Ger. emac.

Clut

Longiore est folio quam Marrubium, fatis ad Salvia folium accedente, minore tamen, quan Longiore est fotio quam Marribanii, tais ad Savie fondin escaled principal feat for folii dividural, featro, villis quibuldan practito, nec injucundi gustis, nec odoris, Cadal fai di quadrangulos, palmum urplurimum excedentes, interdum procumbentes, duros, hitos, cada cantes, quorum summitates per intervalla verticillari orbes-coronant ur in vulgari Sideriude; obse valculis conftant, in quibus flos priori par, ex candido nonnunquam purpurafeens, quo evanelens fremen in valculis nigricans reperitur: radix dura lignofa, vivax.

Frequens occuprit aridis & petrofis Caftella: veteris locis, affate florens: quibufdam etiam loca

HISTORIA PLANTARUM.

in Autumnum usque floribus onusta conspicitur.

Lobelius in Obf. & Icon. atque etiam Dodonæus, affumpta hujus icone eandem eam faciunt cum Lobelius in Obf. & Icon, atque ctiam Dodonæus, affumpra nujus icone cannem cam bacine ou vulgari primo in loco deferipta Sideritide. C. Bauhinus differe hane à vulgari feribir, qu'el illa tior, hac caules habeat procumbentes, magifque hirfuite candicet. Verum hac non luffciant ad differentiam feedifcam (ut vocant) arguendam. Et revera Sideritidis vulgaris caules non tarò procumbunt, funtque infirmi faits. Quid qu'el ipfe Clufius in Hifpanicis, hanc nufquam fet non occurrere feribat arido & petrofo folo per Hifpaniam, Galliam, Germaniam; mirum expondesper istas regiones herbas indagantibus nusquam in conspectum se dedisse, si à vulgari diversa sit.

Hos regards reads magainness magain in competent to come it a vingar divers he. Ego (inquit I Bauhimus) fore dicrem Sidertim Hifpanicam Cluffi candem effe cum Monfee licelle, mft Lobelius & C. Bauhimus cam ab illa fepararent.

· 8. Sideritis quarta Clusti, ramulis procumbentibus J. B. birsuta procumbens altera, minima crevata C. B. parva procumbens Park. procumbens ramofa Ger. emac.

Aliquot habet rames procumbentes, quadrangulos, tenues, villis quibusdam obsitos, quos per in Alquot labet rames procumeentes, quantanguies, tenues, vinus quinotaani contos, quis per intervalla contrario femper fitu cingunt folia, vulgari fere finulia, paulò tamen minora, à medio al extremum ferrata, nonnihil citam villofa. Summos ramos verticillatim ambiunt valcul, in quibs flores prioribus formà fimiles, quantum ex delineatione colligere potuit Clufius; nam plantamplam non vidit, sed ejus iconem tantum à Jac. Plateau missam: unde neque de colore floris, neque de femine quicquam pronunciare potuit.

Sideritis folio rotundiore J. B. alsera parva Clussis Park. procumbens non ramosa Get. emac. Sideritis V. Clus.

Medium caulem habet surrectum, quadrangulum: deinde statim à radice multos in later sorgit ramos, humi fusos, quadrangulares, quibusdam villis pubescentes, geniculatos, quos bina semperint ter fe opportra ad fingulos indos amplectuntur folia, præcedentis foliis pære funilia, ministemen ferrata, inter que ab imo ad fummum ufque verticillorum ritu nafcuntur in vafculis flora, fupranibus etiam formà fimiles.

Et hujus iconem ad Clufium mittebat Jac. Plateau ipfiusmanu eleganter expressant. C. Bauhinus utramque hanc speciem ad idem caput reducit: & ut verum fateor, non posium

mihi perfuadere, dari tot diffinctas Sideritidis species.

* 10. Sideritis birsuta pallido slore C. B. Sid. slosculis vix è vasculis prominentibus susui la B Sid, angustifolia Ger. Sideritis vi. Pannonica Clus. Germanica parva Park.

Cubitalis est plus minus planta, caule quadrato, hirsuto; foliis nequaquam per margines senatis, uncialibus & selecuncialibus, hirsutis: Rami in quos dividitur caulis oppositum habent stum, per uncianous de recumenations, influente. Anni in quos uvinetti causi opportunti nacion nemi per quos longa ferie fores verticillati, puilli, intra ipfos calices propernodum occultati, fife offore inameeni in ficca, calicibus admodum hirfutis, in quinque acutas in fipinulam definentes ketiones divifis. Porro unicuique verticillo bina flubiciuntur adverfa folia, multo inferioribus minora, mago tomentola, nervis fecundum longitudinem donata, aquabili marginum circumferiptione, ad Ser-

Clusio caulis pedalem non superat altitudinem, ab radice statum ramosus: Extremos ramos canlémque foliolorum pallescentis coloris coma occupat. Radix albescens, lignosa, aliquot fibris huu,

I ocus.

Frequentissima est in Pannonia Austriaque inferioris arvis inter segetes, macro & sterili solo:

floret lunio & Julio.

Huie, diligenter collatis descriptionibus, omnino candem judico Sideritin montanam parvo flore nigro-purpureo Col, cujus tamen descriptionem ne quam speciem temere omisisse arguar, subSideritis montana parvo varioque flore C. B. montana Apula versicolor Park. Sid. montana parva flore nigro-purpureo medio croceo Col.

Flor galericulatus est, atque in hoc genere minimus, caput habens hir surum, nec ab utriculo exenum, ut vix mili lectà manu planta discerni queat, vario distinctus colore, capite nempe & barertum, us transcription de la contra de la contra de la contra co nis latis dividuntur nervosis oris, aculeis longis parum hispidis, hirsuro reliquo corpore, seni circa ns laboralis & ramorum. Caulis fefquipedalis, ad fummum quadratus, rubefcens, hirfutus, alis duabus in medio divifus. Folia oblonga, ex viridi languentia, albâ, longă hirfutic oblucta, ternis dashis in mento unita. Forma solicina, avvinti languerina, anoa, ionga hiritute obducta, ternis urinque circa extremum obfeuris denticulis ferrata, circa inumicaulem longis veluti petiolis infiden-ta, urcirca faltigium & urcirculos illis carentia, latiora, ac nervos quinos per longium habentia, noc incluris divila, at acuminata. Semen angulolum, ex nigro cinereum, quòd angulto pilolóque utriglorum ore occluditur. Radix lignola, parva, fibris divila atque flavescens. Sapor planta dulcis calescens parum, atque palato non ingratus. Aliquando unicaulis, aliquando multicaulis invenitur. Junio floret, atque extrate perficitur. In fterilibus & faxofis Aquicolorum fupra Capuccinorum Locus.

Lib. XI.

11. Sideritis genus spinosis verticillis I. B.

Caulis huic quadratus, hirfutus, cui ad fingulos nodos verticillatim circumnafeuntur flores. Sideriidis rilgaris floribus fimiles, candidi, hiantes, non ità exerti, calicibus laxis, duris, in quinque la-cinis rigidas, spinofas, supremam omnium longe maximam divisis: unicuique autem verticullo ab imo rano ad fummum ufque faftigium duo funt subjecta ex adverso orta foliola, modicâ hirsurie oblita, serrata ut Teuerii, sed nonnihil oblongiora, angustiora.

InItalia & Gallia Narbonensi prope Monspelium in agris hanc observavimus. Icon Sideritidis V. Clufii huic plantæ non ità diffimilis est; ut putem hanc illi eandem effe. Nam Clufius ex intuitu duntaxat picturæ descriptionem suam concinnavit, cum icon nuda nullis

notis adjectis à Jac. Plateau ad eum mitteretur. Descriptionem vide & confer.

A. 12. Sideritis bumilis lato obtufo folio Ger. emac. Sid. hederulæ folio Park. Pettu. Allie heal. An Sideritis Alfines Triffaginis foliis C. B?

E radice alba, fimplici, fibris tenuibus capillata caules promit palmares, quadratos, hirlitos, ra-molos, foliu veltitos ex adverso binis, pedicuis longis infidentibus, hirlitis, circa margines crenatis, ungui pollicis paribus aut majoribus, brevibus, obtufis. Flores ad geniculos vericillatim caules & ra-milos ambiunt, galeati, parvi, dilute purpurei, tum galea tum labello faturatioribus punctis purpuresnotato, è calicibus vix emergentes hirfutis, margine in quinque legmenta acuta partito. Semina per maturitatem nigra, ejuldem cum reliquis hujus generis figuras, qua quamprimum maturuere statim excidunt è vasculis.

Plantula hac annua est, Junio & Julio mensibus sloret. Inter segetes sapiùs occurrit, prasfertim Locus.

Sideritis Alfines Triffaginis folio C. B. in Prodr. catera huic fimilis est, figura floris differt, qui in noltra planta brevis est: ideóque Parkinfonus immeritò à nobis in Catalogo Plantarum Anglia reprehenditur, quòd has duas Sideritides foecie diversas fecerit.

Sideritis glabra Betonica ferò folio. An Gallitrichum flore minimo albo J. B? Horminum mi-nus supinum Creticum Clussi C. B. Park.

Folia parva Betonica ferè figura, sed breviora, pariter crenata, glabra, obscurè viridia velut Blattaria lutea, pediculis fatis longis harentia: qua in caulibus funt paulatim minora, angultiora, acutiora, brevioribus pediculis, & suprema nullis. Caules satis firmi, quadrati, hirsuti, ab imo usque valde ramofi. Flores in verticillis ex alis foliorum exeunt; finguli fingulis sed brevissimis pedicalis donati, albi, labello è luteo pallido, in ipio rictu aliquot rubris punctulis guttato. Galea intus utrinque ad latus lineam habet albam. Folia que florum verticillis subsunt reliquis in caule similia sunt. Unum autem verticillum fex flores componunt.

Sideratis hac nobis succeevit ex semine à D. Covell (ut puto) accepto; qui in Thracia plan- Locus.

14. Sideritis foliis oblongis glabris C. B. glabra oblongo Splendente folio Park.

Cashi habet quadrangulos cubitales, velut geniculatos, in quorum fuminitate rarisfimi pili conpountur. Folia tenuia, pallide virentia, penitus glabra, quorum inferiora tres uncias longa, unam la, miniméque ferrata funt: Flores formà quidem Sideritidis vulgatifilme floribus refpondent, fed loggores & majores, galeati & albi, è calicibus afperiulculis prodeuntes ad foliorum exortum, ab mo ferè ad fummum caulem verticillatim ambiunt; quibus femen parvum, mgrum, mæquale fuccedit.

Siderith

Lo.:16.

Lectic.

Locus.

Sideritis arvensis latifolia glabra C. B. Park. Ger. glabra arvensis J. B. Smoother leaved, peliomestowered sield Jron-wort.

HISTORIA PLANTARUM.

Radice nititur albá, lignosá, fibris aliquot majufculis donatá, annuá, tapore fubdulci. Cadu inde exurgit fingularis plerunque pedalis, firmus, quadratus, hirfutus, ramulos fundens ex advers genninos. Folia quam Ladani legetum delli latiora, pediculis futfilla, è lata batí in acum me gennnos. Form quant Lanant logetim and majoribus ferrata, brevi & vix conspicua lanugine hirsua, al tactum mollia. Flores in fummis caulibus & ramulis umbellatim digetti, galeati, tubo longo po tactum monna. Fuore in tuntums catanous et animus introduction appears generally tuno longo po-minuli, exterius pilofi, albidi, cum aliqua flavi aut viridis tinctura. Floris labellum in tra le-menta divilium macula intus l'attaratore e flavo virenti pingitur. Calices florum in quinque [pinlas definunt, Semina grandiora fusca continentes,

las commun, semma gramma a una commentes.

Julio menfe & circa principium Augulti apud nos in Anglia floret. In occidentali Eboracula

Comitatus parte, viz. circa Wakefield, Darfield, Sheffield, &c. inter fegetes frequens repeniur. Invenimus & in transmarinis sæpius : miramur autem cur omnibus qui de ca scripserunt Boanies gla bra dicta fit.

A. 16. Ladanum segetum quorundam slore rubro J. B. Sideritis arvensis angustifolia rubra C.B. arvensis rubra Park. Sid. 7. Oer. emac. Parrotusteaved Allisteat, of Irms

F. D. Radze huic alba lignofa, plurintas fibras undique spargens. Caulis pedalis, simplex quadrate, nonmihil hirstitus, purpurateens, ramosus. Folia ex brevibus & inter se contrarus pedialis bina, nonmun mentus, purpuiaceus, iamonis, an esta de la compania del compania de la compania del compania de la compania del co purpurei, labello punctis duobus albicantibus notato, interius paulò notulis in luteum regent-bus resperso, è calice brevi, patulo, quinque-paruto, segmentis in spinulas desinentibus. Eli po planta magnitudine amplus est & pulcher.

Inter segetes passim & copiosé. Floret à media Æstate in Autumnum.

17. Sideritis Heraclea Dioscoridis, sive Sid. marina Salvisolia nostras Donato Patk. App.

Radix huic minimi digiti cft, rugofa, fublutea. Caulis lignofus, quadratus, ima parte fdii Silvie fimilibus, fed nonnihil viridioribus cinctus, superius adnascentibus Marrubii Crettei similioribus, Summos caules flores verticullatim ambiunt Salviae ferè in modum dispositi, colore albicane aut ex luteo cinerco tineti. Folia commanfa Maftichen refipiunt.

In maritimis fabulofis inter Perauls & Maugio affate florentem vidit P. Magnol, Boun, Minfo.

18. Sideritis guerno folio C.B. Park.

Caulis huic rectus, paucis ramis, raris foliis, latinfeulis & in extremo rotundis, incifurisin ambini inaqualibus fectis, binis oppositis, pediculis brevibus insidentibus, quernis nonnihil similibus. Flatt parvi in verticillis exiguis circa fummos caules, colore pallide purpureo.

19. Galeata & verticillata Perfica foliis Morif, pralud.

Folia producit Perfice foliis quoad formam & ferraturam adeò fimilia ut nihil magis. Flore autem fert galeatos, subpurpurcos, amplos, quorum singulis in calycibus in margine quinquepartitis, Veticillatarum more, fuccedunt femina angulofa quaterna.

Perperam ergo à nonnullis ad Digitalem refertur.

CAP. XX.

De Hedera terrestri.

TEdera dicta oft had herba ob foliorum aliqualem fimilitudinem, & quod hederz inflat in Folis fübrotundis, flagellis reptatricibus, Florum labio fuperiore, galeam vocant, bifido & reflexo à reliquis Verticillatarum generibus distinguitur.

A. 1. Hedera terrestris Gor. terrestris vulgaris C. B. Park. Chamacissus sive Hedera terrestris 1. B. Ground Top, Bill go by ground, Ale hoof, or Tun hoof.

Flagella tenubus, quadratis, humi fufis, è geniculis radices agentibus latè se diffundir. Caules fuffinent recues, hirfuti, quadrati, rubentes, inanes, infirmi ge vix se sustinuentes, palmares aut semipedales, folius vestiti per intervalla ex adverso binis, pediculis longis infidentibus. submars aut composatos, Joseph Venta per intervana ex auverto omis, pedicinis longis initalentibus, fub-rotundis aut in acumen modice productis, per oras crenatis, hirfutis, cum adhuc tenera funt & pri-mitis germinant purpurantibus. Flofculi ad caulium nodos in verticillis, è fingulis foliorum alis tres quattorre auteriam plures exeunt, cerulei, oblongi, utrinque labiati, labio fuperiore, feu galeam mavis dicere, bifido, & ad latera reflexo, inferiore in quatuor fegmenta divilo, tubo intus fatumayis dieces, surpureis maculis & lineolis variegato, rictu pilis brevibus albis velut lanugine quadam oblito. Stylus tenuis, bicornis. Calix floris oblongus, angustus, striatus, marginibus in quinque segmenta brevia partitis, flore marcescente in ventrem turgescit, & quatuor semina oblonga continet. Sapor planta amarus; odor gravis ad Mentham quodammodo accedir, aut inter Lamium & Men-

Aprili mense apud nos plerunque floret. Ad sepes & macerias.

Lib. XI.

Duplex of (inquit C. Bauhinus) major que vulgata: & minor elegantior, cauliculis crectioribus, brevioribus, ut & foliis; floribus magis cœruleis, quæ locis humidioribus circa arbores antiquas

* 2. Hedera terrestris montana C. B. Park, Cam. cp.

Priore hirfution est, foliis majoribus & floribus qui purpurascunt. An hac specie distincta sir à priore me latet.

1. Hedera Saxatilis Ger. emac. terrestr. Saxat. Lobelis Park. magno slore C. B. Asarina sive Saxatilis Hederula Ad. Lob.

Ex jejuna & obscura Lobelii descriptione ad quod genus plantarum referri debeat elicere

Hedera terrestris vulneraria est, tum intrinsecus sumpta, tum extrinsecus adhibita, diuretica, em-Vires. menagoga; usus creberrimi in Tartaro pulmonum & renum refolvendo; quin & ictero conferre dictur. & ad dolores colicos conducere in clyfteribus.

R Summitatum Hederæ terrestris nonnihil rubescentium s.q. contulæ formetur in placentam our fole fervido statim exficcata, in pulverem subtilem redigatur, & in vitro servetur. Hac planta virtutem cum odore & colore optime ac diutiffime supra omnes conservas aut syrupos retiner: atque in tuffe gravi & pertinace inque Phthifi fummopere prodeft. Sumatur Drachm. 1. ad Drachm. 1. bis in die cum aqua destillata aut decocto pectorali. Willis Pharmaceut, rational. part. 2. Sect. 1.

Cap. 6.

Vidi ego utentes quo sam ad torfiones post partum ventri apposita; ac ipse sano utiliter usus fum. Hujus porrò felicem ulum observavi in expellendis vermibus equorum si contusa detur cum

Hederam terreftrem Angli præsertim Septentrionales in dolia immittere solent ad depurandam suclarificandam cerevisiams quod brevi, nempe viginti quatuor horarum spatio præstare solet, unde knomen Alessou se umbout adepta est. Verum hie mos post receptum Lupulorum usum paullatim defuevit.

Succes hujus planta naribus attractus cephalalgiam etiam vehementiffimam & inveteratam non lenit tantum sed & penitus aufert. Medicamentum hoc (inquit autor meus Joannes Oldacres ludimagifter olim Tamworthenfis) quamvis facile parabile & ubique obvium fit, non fatis poteft laudari, fires ex ufu æftimarentur, auro æquiparandum. Novi quippe qui per decennium & amplius accrimis doloribus conflictati statim ab ejus usu recreati sunt, nec unquam postea paroxysimum sen-

Ad colicum dolorem, R fol. heder. terrest. q. v. infund. in oleo ad Solem astivum, est singulare remedium injectum & epotum. Chefneau ex Matthiolo. Communicavit D. Hulfe.

Ad calculum, erat qui vino in quo Hedera terrestris infusa esset, addito Saccharo Candi cum succollaquidem utcretur, sed & cum dolore cum arenulas excerneret infigni. D. Soome, ex * Observat. Ols. 167: Histon. Rensneri à Vesschio editis.

4 Lamium ad Hederam terrestrem accedens J. B. Lamium Pannonicum 3. Clus. Pannon. tertium Clusis Ger. emac.

Ex radice urticæ vulgari fimili plures profert pedales cauliculos, teretes, quadrangulos, frequentibus nodo cindos, ad quos folio oblongis pediculis donata, Lamio vulgari purpurco fimilia, vel proximè ad Hedera terreftris accedentia: inter qua calguli terni, quaterni vel quini, continentes flores Hedera terreftris floribus forma proximos, hiantes, nulla fuperne galea eminente, fed latinículo folio reflexo duntaxat, mixtis coloribus, cœruleo, purpurco & albo infignitos.

Nascentem plantam Clusio nunquam videre contigit, sed ejus duntaxat iconem suis coloribus diligentiffime expressam. Ccc 2

A. I. Hedera

CAP.

567

CAP. XXI.

PLANTARUM.

De Moluca.

Bregrina oft herba Afiatica originis, Conftantinopoli primum delata. Calycibus florum ampliffimis, patulis, acetabulorum amulis ab aliis omnibus verticillate prima facie cum floret facile discernitur.

1. Moluca J. B. Melissa Molucca Levis Ger. Mel. Molucca Levis, sive Syriaca Levis Park. Melis. Molucana odorata C.B. Smooth Molucca Baulm.

J. B. Caulem habet rectum, fesquicubitalem vel majorem, glabrum, subrubentem, serè quadranm, faits robustum, paucà medulià farctum, in ramos multos satis distinsum, cosque binos opposos: Folia subrounda, per ambitum ferrata [idque profunde] longis pediculis appendia, folis Manshi nigri simila, verum non ità nigra, palne glabra, nervosa. In caule ramisque à medio ad sumum usque ex intervallis calices magni, patuli, calathoides, cutanei, nervosi, seni venticullaim de getti, solonis comprehendum Galeopticos, ex albo purpurascentes, gales hirfuta, apricibus in medio, tandem seminos succedentibus triangulis. Catertum unicuique verticillo folia bina adharen, longo interventence pediculo, inferioribus finulia: ad pediculorum ipsius exortum spinula alique constitución proclisium. Radis lienos et Res sibrosa. Annua est herba cui folia anara. Se La longiusculæ profiliunt. Radix lignosa est & fibrosa. Annua est herba cui folia amara, sos serà intipidus.

Hujus plantæ odor mihi gratus.

HISTORIA

2. Moluca afperior feetida J. B. Molucca spinosa Ger, emac. Melissa Molucca asperior spins asperior Park, Atelissa Moluccana setida C. B.

7. B.

Longis nituntur pediculis folia circumferiptione ferè rotunda, laciniata, nervofa, fietida. Fina è calicibus verticillatini caulem ampleétentibus ex intervallis erumpunt: Sunt autem calices minus patuli quam in Moluca priore, nervofi, laciniati, quorum lacinia in longas, rigidas, infeltasfor nas definunt.

Tenerior est quam pracedens, nec ita facile semen ad maturitatem perducit.

2. Melissa fruticosa Sicula, calice amplo, patulo.

In longitudinem infignem excrefeit, eaulibus infirmis, quadratis valde ramofis. Cottex ramorum antiquiorum cinercus eft, juniorum rubens. Irolia Mehille vulgaris formă fimilia, fel milio num antiquorum cinercus ett, juniorum rubens. Feita Mehilas vulgaris forma fimilia, idamilos minora, circum oras pariter dentata, pediculis faits longis nixa. Florer cucullari, albi cum lori emen ruboris tinctura, labellis punctatis. Calices florum endémque feminum conceptacula qualifaé Moluccae, ampla, patula, calathoide, minora tamen, & in quinq, lacimas, tribus fuperius, dubes inferius fits, ad margines fecta. Semma qualia Moluccae: odor planta gravis.

In Sicilia circa Medianam, & in infula ad Promontorum Pachynum invenimus hanc plantam,

cujus etiam caules nobis perennare videbantur. Pro non descripta hactenus habemus, Calycons

magnis patulis, infundibuli fere forma cum Molucca convenit.

Ad hanc plantam accedit Lamium fruticolum non maculatum Creticum Zanoni.

CAP. XXII.

De Calamintha.

Alamintha quafi bona & utilis Mentha dieta putatur: nidore enim fuo (ut habet Anlba) terpentes vel acconfa, vel fulfitrata fugare foler. C. Hofmanno (1884) dicitur medium die vocabulum, quale owos, &c. ut Calamintha fit mentha horrida, incana, & ingrati odoris. Calamuntham enim nihit aliud esse quam Mentastrum Galeni autoritate inductus sibi per fuadet. Dicitur ergo Calamintha 1817 1020 Marquete. At nobis Calamintha alia res eff, & genere à Mar tha diversa, cujus note funt slores galeati tubo oblongo, pediculis longiusculis è foliorum smubs egressis infidentes. Folia & odor Mentha.

A. I. Calamintha vulgaris Park. vulgaris Officinarum Ger. vulgaris vel Officinarum Germanice C. B. flore magno vulgaris J. B. Common Calamint.

J. B. Per cauler ramósque quadratos felia nascuntur unciam aut sescunciam longa, serrata [leviter tamen] pilosa, odore satis grato, à medio ad summum usque ramorum ex alis foliorum pediculi duo in plures minores dissecuntur, quibus stores instident è caliculis barbatis struttsque semunciales aut paulo longiores [majores enum funt quam in ea quæ Pulegium redolet] hiantes, colore purpurascente, odore jucundo præditi.

Viget affate, à Junio in Autumnum flores seménque perficit.

In Anglia rarius occurrit spontanea, invenitur tamen, in viis publicis, ad aggeres fossarum & Locus.

forum, &c. Lopuni, co. Hupis folia latiora funt, majora, & pro magnitudine breviora quàm illius quæ Pulegii eft odore. Hores autem in ea quæ fponte apud nos oritur (quantum memini) quàm illius majores non funt. Flores enim magnitudine variant, annotante Parkinfono, in Calamintha vulgari; & C. Bauhinus in Prodromo Calamintham vulgarem exiguo flore pro diversa specie describit.

Calamintha calidior of & acrior quam Mentha, partium tenuium. Stomachica & uterina of Viver. inprime: menses ciet, urinam movet, hepar reserat, tussi medetur. Schrod.

Folia Diofcoridi potu aut illitu demorfis à serpente opitulantur : ruptis, convulsis, orthopnea, torminibus, choleris, horroribusque auxiliantur: regium morbum expurgant; præsumpta in vino tommunos, according de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la companya de la

A. 2. Calamintha odore Pulegii Ger. Pulegii odore, sive Nepeta C. B. altera odore Pulegii, foliis maculosis Park, store minore, odore Pulegii J. B. fielb Calamint.

Cadibus pluribus, cubitalibus, temubus, quadratis, rigidis, hirfutis, in apricis rubentibus, ramofis, interram reclinatis emergii quotannis. Felia ex intervallis oppolita, pătva, hirfuta, raris crenis incili, triangularia ferê, odore gravi Pulegii vel ferê Sifymbrii, fapore acri, vegeto. Florer ad genicula verticillati, pallide purpurei aut cerulei, tubo longo, labello utifido, pediculis longuleilus harents: Ex als folii utrinque exti pediculus communis, oblongus, tenuis, plures flofculos peculiaribus pedicellis fufitinens. Calix floris idémque vafetulum feminale oblongus, angultus, firiatus, quatuor n fundo femina juncta contino minutiffima, ruffa.

Seriùs & sub Autumnum floret. In aggeribus sepium, ad agrorum margines & vias publicas solo Locus.

prasertim steriliore & arenoso copiose provenit.

3. Calaminiha montana praftantior I.ob. Ger. Park. magno flore C.B. flore magno ex calice longo I.B. Mountain Calamint with a large flower.

Per caules ramosque quadratos folia nascuntur adversa, semuncialibus pediculis nixa, sescunciali longitudine, paulo minus lata, subhirsuta, profunde in ambitu serrata: è quorum uniuscujusque finn pediculus exit unus, femuncialis, quinos, quaternosve peculiaribus pedicellis gestans stores, paulo histo purpuraficentes, unicali fugura funbriatum, friatum, longum calicem longitudine prominentes. Radia fanè multò longior quam in vulgari.

In montofis Etruriæ sylvis, inque montibus prope Max. Carthusianorum comobium.

4. Calamintha folio & flere parvo, incana J. B. Cal. incana Ocimi feliis C. B. Cal. miner incana Park. montana vulgaris Ger.

Caules hirfuti, cubitum excedentes: ramuli oppositi: in summitate stofeuli hiantes, albidi, gravis

doris, ex binis longuiculis pediculis bini: Polia Majorana quazdam multo minora, potifimium fu-priora, vix crenata aut rarius, valde hirfuta, inferiori potifimium parte, penè incana. Cautibus Linguagotticis, calidarúmque regionum innascitur. Lob.

5. Calamintha montana Acini aut Serpylli foliis.

Colu huic teretes, semipedales aut dodrantales, ramosi: folio parva, glabra, Acini Anglici Closs. & illorum in modum rarius deritata: Flores in summis caulibus & ramulis verticillari verticillis adeò crebis ut spicas longas mentiantur. Verticilli quos diximus constant ex flosculis parvis non settilibis in foliorum alis, led multis fimul congestis in pediculo oblongo hinc inde ex alis foliorum egresso. Floculos non vidimus; corum autem calyces parvi erant margine quinquepartiro. Alicubi in Alpibus invenimus.

L-cus.

CAP. XXIII.

De Melissa seu Melissobyllo.

Fliffa dicitur hac herba quia odore ejus apes delectantur in tantum, ut fi fueco ejus alva aria linantur nunquam diffugiant. Foliis atrovirentibus Calamintha majoribus, odore citri, floribus in uno pediculo cujulque folii finu egrefio pluribus confertis, non ut in Calamintha sparsis, à reliquis hujus famili-

1. Melissa Ger. hortensis C. B. walgaris Park, walgaris odore citri J. B. unde Citrago Gestuto dici. tur. Common Baulm.

J. B. Apibus gratiffima Meliffa, ex argumento nomen adepta, caulibus adolescit cubitalibus & alnori-Appous gramma Azema, ex agamento nomo:

Appous gramma Azema, ex agamento nomo:

bus, quadratis, lavibus fere & mitdis, in plures alas, ex adverso fitas, divisis, folidas, duris, ngais

& fragilibus. Folia è geniculis bina opposita pediculis circierer uncialibus appenduntur [inferiora in caule longioribus, fuperiora brevioribus, ut in congeneribus] Calaminthæ amula [inferiora tamen triplo majora] cum [plendore atrovirentia, brevi lanugine hirfuta, per ambitum ferrata, odore Ca tri, sapore acrimonia aliqua linguam feriente: ex quorum alis verticillati flores emicant [induotri, fapore acrimonià aliquà linguam teriente: ex quorum aus verreinati porte enneant [indus bus faciculis, hine indè uno, pluribus finud, perbrevibus pediculis nixis, Iccus quàm in Galamin la ladidi, pallidève rubentes, [tubo brevi] fuprema lacinià bifudà, labello lateralibútique dubus laciniis fatuuratiore, ex calyce linfuto, firiato, [bipartito, fiupriore parte furfum reflexa emdande, inferiore deortum porrecta bifidà, fou in bina legmenta longa acuta divisa.] Radax bubil la conference deortum porrecta bifidà, fou in bina legmenta longa acuta divisa.] Radax bubil la conference deortum porrecta bifidà, fou in bina legmenta longa acuta divisa. gnofa, multifida, teres, obliquo actu per terram lata, fibris multis albentibus, crebris capillamenis cirratis, profunde in terram demiffis.

In Anglia non provent sponte, quod sciam, sed in hortis duntaxat colitur. Circa Genssam ri dit spontaneam in sepibus J. Bauhinus. Floret Junio, Julio & Augusto, Hyeme superficus mircescit radice restibili.

Melissa inter herbas cordiales recensetur. Hinc Melancholicis tantum non appropriataest: triffitiam depellit, fomnia procreat leta, fensissque acuit. Hinc in Syncope & palpitatione codis magnas habet laudes apud Foreftum & alios. Commendatur à Rondeletio in Paralyli, Morbo caduco, Vertigine, aliifque cerebri frigidis affectibus cum vino cocta, aut macerata & bibliz: ì Gratarolo in confortanda memoria, & ingenio acuendo quocunque modo comedatur. In remoratis menfibus, & lochis puerperarum, suffocationéque uteri & flatibus magni usus est. Emendat infuper fotorem anhelitus.

Mulierculæ in Galha turiones teneros tufos ovis, faccharo & rofaceo excipiunt, placentulifoue pinfunt parturientibus, puerperis & enixis quibus vires impendio dejecta fuerint, & fecunda non

probè educta. Extrinfecus usus est in uterinis balneis, cataplasmatis, &c. ictibus venenatis apum, vein-

Pro Officinis, monente C. Hofmanno, colligenda est tempore verno, & extra florem, adquem

nbi pervenit jam cimices olet.
Ad maniam, R. fol. Meliffæ Mj. minutim incidantur & infundantur in fp. vini 3iv. add. Magarit, p.p. 51. Doss Cochl. ij. Erat arcanum familie cujusdam Monspeliensis. Riverius.

Si formulam medicamenti melancholiam refrænantis expetatis (inquit Simon Paullus) hancae cipite, R. Conferv. Melissa 3j. Boraginis, Buglossa and 5p. confect, Alkermes 3j. cumsyr. quinque aperientium, cujus jugi ulu pramistis Universalibus recordor à pertinaci Melancholia virginem

lantati priltina relitutam, que infuper chlorofi laborabat. Nofrates Muliercula Melifla decocto menfes fibi concitant & protitant. Novi unam & alterau que satis feliciter fibi menses prolicimit Melissa recenti tibialibus vel fandaliis solum indita.

Sunon Paullus.

Multi cordis tremore laborantes, jam derelicti à Medicis curati funt fola. Aq. Melissa cum manu Christi M. ad contistentiam fatis crassam, tempore paroxysmi largius adhibità.

Quam criam in epithemate seu potitis cataplasmate adhibitam, imitatione Helidei de Padoans Medici Bononiensis & praceptoris sui mira effecisse notavit P. Forest. L. 17. Obs. 1. Ex Observat.

Jeremia Martin. D. Soame. 2. Meliffa Torcica Ges, Turcica multis dicta J. B. Turcica flore cavuleo & albo Park, pergrina folio
eblongo C. B. Carthen Daulini.

Odor & sapor Melissam arguunt; at folia in caulibus ramosis, quadratis, subrubentibus, cubitum & lesquicubitum altis, quam Mehsse vulgaris longiora & angustiora [J. Bauhino sescunciam (im dues inclus) longa, vix femunciam lata, (imoinf-riora in planta vegeta muich latiora. Lobelius Chamaly jix vel Scordii folis ca comparat, per ambitum ferrata, in acutum definentia. Flore verticilatim geniculis circummafeuntur, coerulei vel alla, labello bifido, bifidóque cucullo breviore, bijili que als exiguis constant, ex spinosis caliculis radiatis excuntes. Semen nigrum, apicello albo, dun adhue recens eff confpicuo, infigne.

Hae planta ex Moldavia ad nos primum delata est, ubi sponte per se provenit. Observante Loeus. Parkinsono, semine sita ceruloa albave colorem non mutat, ued qua flore est ceruloa plante colorem non mutat, ued qua flore est ceruloa producir paramone, territore de coruleo ; que flore albo, plantas flore albo ; que annos in horto suo expertum affirmat : ideoque has duas varietates specie distinctas esse contendir: née præter rationem.

1. Meliffa fylvestris birsutior, minus odorata; Melifsophylli sylvestris genus Matthiolo.

Hanc in Hetruria prope Liburnum portum copiosè provenientem observavimus.

Locus.

CAP. XXIV.

De Marrubio nigro.

Poliis & odore Lamii est, à quo differt floribus in fingulis pediculis è fingulis foliorum alis egreffis pluribus confertis.

A. 1. Marrubium nigrum Ger. emac. nigrum five Ballote J. B. nigrum fatidum, Ballote dictum Park. nigrum fetidum, Ballote Diofcoridis C. B. Stinking Dozchound.

Canlu cubitales & interdum bicubitales, plures ex eadem radice lignosa perenni exeunt, brevi Janugine hirsuti, quadrați, inanes, ramosi, rubentes, faliii vestiti ad singula genicula ex adverso binis Meliffe aut potitis Lamii rubri, rotundioribus & nigrioribus, hirfutis & ad tactum mollibus, rugolis. Flores verticillatim caulibus adnascuntur, in codem communi pediculo è folii finu egresso plures, galeati, pallide purpurei, saturatioribus lineis intus striati. Calices striati, oblongi, in quinque acuta fegmenta partiti, quatuor finguli femina continent parva, per maturitatem nigricantes. Exilden foliorum finubus una cum floribus & ramulis exeunt. Odore feetido Lamium refert,

Affate floret in ruderatis & ad fenes.

Hujus folia (inquit Diofcorides) fale trita canis morfibus medentur. Ferventi cinere flaccescunt, Vires. ut condylomata reprimant : fordida ulcera cum melle purgant. Plinius eadem ifidem ferè verbis

Decoctum Ballotes præftantiffimum est remedium in hypochondriacis affectibus, itidémque in hyltericis D. Bowle.

2. Marrubium Hispanicum Ger. nigrum Hispanicum, vel Ocimastrum Valentinum Clusii Park. Mar. nigrum rotundifolium C. B.

Pedali est altitudine, ramis quadrangulis, villo obsitis; folia Ocimi medii forma 8c magnitudine, gultu adstringente; circa summos ramos flores proveniunt, in orbes dispositi Marrubii instar. Ocini floribus fimiles, in valculis pungentibus. Semen quale Marrubio nigrum. Radin Urtica aut Lamii radicum æmula.

Hujus folia (inquit Clufius) tametfi frequentibus venis prædita, Marcubii foliis funt multo molliora, & minus craffa, neque ulla odoris gratia.

Proteint copiose circa rivos ex flumine Guadaluvia vulgo appellato, id est album flumen, ductos Locus. adurbom Valentiam in Hispaniis, ubi eam initio Aprilis florentem & semine prægnantem observavit Clufius, nufquam alibi fibi confpectam.

CAP. XXV.

De Cardiaca.

Ardiaca dicitur quoniam peculiari proprietate cardiz infantium seu cardialgia dicta morbo mederur. Folis circumscriptione subrotundis & profunde daciniatis ab omnibus aliis Verticillatarum generibus differt.

1. Cardiaca J. B. Park. Marrubium Cardiaca dictum, forte primum Theophrasti C. B. Ger. Motherwagt,

Caule exergit bicubitali aut altiore, rigido, firmo, quadrato, inani, non admodum ramofo, fo-hiscincto ad intervalla longiora binis oppolitis. Folia autem ima circumferiptione ferè fubrotunda funt, pallidiùs virentia, in tres infigniores lacinias profunde divila, lacinus circa margines denuns, venofa admodum & rugofa, brevi adeò fanugine utrinque oblita, ut nihilominus glabra videantur: que in caulibus funt obscurius virent, sentim angustiora sunt, & integra fere, in longam culpidem definunt, ad latera utrinque unico dente incila. Flores in verticillis denfis ad caulium

Logus & Tempus. L'iret

554

I.o.:115.

Tires

Lo:us.

Locus.

De Herbis Verticillatis herbaceis.

573

nodos, parvi, purpurascentes, galeati galea integra, exterius lanugine alba densa hirsuti, labello nodos, parvi, purpuraicentes, gaieau garea integra, executa sandina acad comuni, labello parvo propendente, cum duabus ad latera velut auticulis. Floculorum fingulorum calies feffie, nullis pediculis, ex alis foliorum orti, patuli, breves, marginibus in quinque fpinulas longiufulas divilis. Plurimi autem caliculi dense stipati ex singulis soliorum alis oriuntur, seorsim unusquisque. non plures in codem communi pediculo.

Polia tam qua è radice exeunt, quan qua caules occupant longis infident pediculis, quod noa. tu dignum est. Radice est vivaci.

Incultis, ruderatis & asperis locis gaudet.

2. Cardiaca crifpa.

Cardiace speciem elegantem è semine Londino accepto ortam folisi circa margines undatim creberrime flexis reflexisque seu crispis habuimus.

Ad cordis affectus à nonnulls commendatur, & tantèm valere existimatur, ut ab steelu nome inveniste puetur. Vertim Schroderus peculiariter inquit medetur distensioni hypodominorum & cardiae infantium (quem assessing four cardiae infantium (quem assessing four cardiae infantium).

Urinam & menses ciet, pectus à piruita detergit, & lumbricos necat. In pulve em contina & cochlearis menfurâ ex vino hauita difficile parientibus mirum in modum opitulatur. Manh. Quoniam uterinis affectibus conducit nostratibus apotherwozt, i.e. Matricis herba nuncupatur,

Decoctum Cardiaca, epilve ficcata pulvis cum Saccharo mixtus & exhibitus in palpitatione condis, liens morbis & affectibus hystericis admiranda virtutis & efficacia medicamentum est. D.Boule A veterinarus & mulo-medicis ad boum & equorum morbos ufurpatur cum fucceflu.

CAP. XXVI.

De Herbis verticillatis calyce calceamenti valcaneum imitante.

HArum note funt flofculi oblongi in fingulis foliorum alis finguli: calyx claufus feu optodaus crepidæ aut calceamenti calcaneum referens.

A. 1. Lyfimachia carulea galericulata sive Gratiola carulea C. B. Tertianaria, alii Lyssuchia cerulea J.B. Lysimachia galericulata Gor, cerulea sive latifolia major Patk. 1900b ed Willow herb, og Moofe ffrife.

Radix tenuis, geniculata, alba, fub terra repit, fibris è geniculis demiffis. Caules quadrai, co-cavi, rigiduli, glabri, cubitum aut fofquicubitum alti, ramofi, infirmi & in terram reclinui, adoque fibris è geniculis demiffis denuò radicari foliti. Folis angulta, longa, acuta, rariis pramie tum crenata, pediculis brevibus innituntur. Bini flores è fohorum contrario fitu in caulculs quadrangulis parademium Gubbs reademium contrario. drangulis nascentium sinubus prodeuntes in anteriorem partem propendent adeò aqualiter conrigii, ut ex codem finnori videantur. Flores autem galeati, longi, exterius hirluti, è violazo in corruleum languentes, labello punctulis faturatioribus picto. Calicis forma peculiaris, calcanum crepida aut calcei imitata, operculo tecta.

In aquotis ad rivulos & follas paffim & copiosè oritur.

De hujus viribus nihil invenimus à Botanicis traditum.

2. Lyfimachia galericulata minor. Gratiola latifolia Ger. latifolia, sive nostras mina Park. The leffer hooded Loofe frife.

Radicibus albis, ad intervalla genicularis, & è geniculis fibras emittentibus longè latéque se propagat sub terra reptans. Caules surrigit vix palmares, rectos, rigidos, quadratos, tenues ab mosta tim ramolos, folis crebris ex adverto binis cinctos. Folia autem femunciam aut unciam logo, transgula, è lata bati in acutum mucronem fenfim definentia podiculis brevitlimis infident, in osais glabra, in apricis hirfuta & fubinde rubentia. E fingulis foliorum alis fingulis forei excursi pelici-lis brevibus tenuibus, versius unam partem flexis, galeari, tubo longo, purpurafcentes, libello al-bo purpureis maculis & lincolis variegato, è calice calcem Sandalii repræfentante, qui delapfo flore fit vasculum seminale connivers & operculo tectum, quatuor semina occultans. Saporplantz

In paluftribus Julio & Augusto mensibus floret.

Lyfimachia galericulata Urtica folio.

3. Lamium peregrinum sive Scutellaria C. B. peregrinum, Scutellaria dictum Park. Cassida Col. à pericarpii formà Galeam militarem exprimente. Lamium Aftragaloides Cornut. Lan Hifpanicum Park.

Hujus frachm rotundi funt & compress, hirfutic crass, asperginosa viscosa & odora, manus insiden te dum virent obfiti : quorum pais anterior in acutum productiur, fiffuram habens oris specie, & deliper velat in fronte limbum elevatum, fui proportione magnum, elatum velat diadema, aut crila obliqua, qua ornari videtur, ut in militum galeis. Cum ficcari incipiunt, os dehiscentes aperiunt, suopique, que o de la contrata del contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata del c penorem annu vel ut melius videant, & quatuor oftendunt semina intus coharentia, parva, rotunda. nt totent zitu, vet un meano vineani, e quattuo unormani primini musi conferenta, parva, rotunda, fule, vermeola; quibus perfectis ac deficeatis cum iplis decidit fuperior pericarpin elata pars, mann tantim relinquens brevi petiolo harrentem cauli; qui ab radice parva, urucaceâ, obliquà, lignofà, flavicante, fibrofa admodum Vere cubitalis producitur vel amplior, folidus, in imo rubefcens. renavicanie, notom minoram e canonam productum vet ampinor, ionatus, in mio rubelcens, re-dus, fingularis, quadratus, hirfutus, failir circundatus per genicula binis, in imo parvis, fuperius pobleure virentibus in umbrofis, fed in aperus locis ex viridi languentibus, hirfutis, mol-majoribus, buthe productibus in temporary function of the control of majones, observe in anticons, lea in apares for extrini languentions, hritists, mol-libus, petiolis à caule recedentibus, circumferratis, & dentibus retulis Melifophylli modo, cui figu-rà & magintadine fimiliora funt, non lea rugofa, fed Lamii modo plana. E foliorum finubus ra-mi creantes ad fingula genicula bini, caulem dividunte: in quorum & caulis funmo foliola funt anmi excumos a acuminata, lavia florum bales existentia, ut in Hormino & similibus, binos stores purguies palericulatos, Lamii modo oblongos proferentes, non obliquos fed erectos cervice, & uno veili dipofitos, collum habentes longum, albefeentem: particulatim ab imo floret per longam veventunipaises.

Junio menfe, atque Æffare perficitur.

In Ialia circa Florentiam, Liburnum & abbi eam observavimus. Florum & calicum respectiu Locus.

magnam habet cum Lytimachia galericulata diéta fimilitudinem, unde eam primo aspectu Lytima-

chiam galericulatam Urtica folio denominavimus.

Locis incultis intra fepes collium & montium humentia & faxofa amans loca reperitur. Folia amara fant admodum, ingrata, parum vel nihil odora. Col.

Variatilore ex albo pallente, folis latifolie Calaminthe fimilibus, candidis.

Huc similimum est, & (ut puto) idem Lamium Astragaloides Cornut.

* 4. Scutellaria Americana Malva folio, Morif. prælud.

Lib. XI.

Folia emittit Malvæ foliorum quoad figuram quodammodo æmula, fed majora, è quibus profilit teulir sesquipedalis, rectus, plurimos in fattigio fundens flores verticillatos, galeatos, quibus evanidis fuccedunt capfulæ tali inftar qui fupponitur mulierum calceis fi posteriùs inspiciatur capfula, fi autem superius consideratur capsula seminalis, scutellam omnino refert, cavitate sua in superiore

CAP. XXVII.

Verticillata herbacea flore galeà carente.

De Chamapity.

Mamapitys, id oft humilis Pinus, à foliorum fimilitudine dicitur, vel humilis Picea, quòd folia Piceam oleant. Latinis Ajuga dicitur feu Abiga, quòd fœtum abigat & abortus faciat : nonnullis Iva arthritica, quòd arthritidi medetur.

Champinys foliis Pindis emulis, & odore refinolo à reliquis fui generis differt. An ad Suffruti-co, an adhorbas referenda fit dubito. Ob parvitatem fuam & cauliculos teneriores herbis posius annumerandam duximus, quamvis caules in nonnullis speciebus interdum perennent.

1. Chamaphys oulgarii Park, vulgarii odorata flore luteo J. B. lutea vulgarii, five folio trifido C. B. Cham. mas Ger. Common Bround pine.

Planula est palmaris, nonnunquam vix unam aut duas uncias alta, radicula satis longa, simplici &dură. Coliculus teres, hirlitus, propter terram rubescens, catera ex herbido in luteum ver-

gas, quenadmodum & folia, qua ex brovibus intervallis ad nodos gemina oppolita nafcuntur, bulua, avicule digitatos pedes five tridentem imitata, fapore & odore picis aut refina: ex quonum alis florer emergunt luteoli, labello latiore, bifido, fuperiore parte punctulis rubris guttato; galee vero vice flamina promunt dilute purpuralcentia, Semina in calyculis quaterna, triquetta fice-codunt, ut in aliis verticillatis. [Floris tubus in ventrem turgefeit, & vafeuli feminalis vicem præ-

In agris restibilibus, sed rariùs in Anglia provenit. Nerrolum genus roborat. Pilulas contra paralyfin vide apud Matthiolum; incidit, aperit, diu-Virei. reica est & emmenagoga: fœtum mortuum & secundinas pellit, adeóque potenter operatur, ut usis ess in utero gestantibus omnino interdicatur, quoniam abortum facit. Verum in ischiadicis & Arthriticis affectibus præcipuæ aftimationis est decocta in vino, vel in pulverem redacta & cum Hermodaetyjs & Terebintina Venera in pilulas composita. Easdem pilula ad Hydropem valde unis esse perhibentur, usu corum per aliquod tempus continuato. N. J. Bauhinus ab Hermodaetylis cavendum monet. Exteriùs abstersione promovet vulnerum & ulcerum solidationem, duritietum discussionem, &cc.

· 2. Chamicpitys

Locus.

2. Chamæpitys folio non laciniato J. B. incana exiguo folio C. B. odoratior Park. Chamæpitys 3. D.

HISTORIA PLANTARUM.

Adv.
Radice fibrola Sonchi aut Dentis leonis minore: ramulos profert, palmum altos, humi stratos & foliolis septos Sempervivi minoris aut potitis Vermicularis, minus carnosis, sed incans & hirsus, in guibus fosculi ex melino albidi. Suaviorem spirat odorem, interdum uliginosum uti ulnea multisse

pernus aut centinus. Minus nota have & paucis locis obvia (inquit Lobel.) collibus aridis & arvis editioribus Nices S. bauda & Genuæ Liguítica, circum urbem Penem in Italia fruticat, ut quidam affirmant.

Adeò confuse & obscure de hac planta scribunt Botanici, ut ipsis minus cognita fuisse videamir.

Confule I. Bauhinum.

Cham.epiys mofebata foliis ferratis, an prima Diofeoridis? C. B. Cham. five Iva nofebata Monspeliensium J. B. Iva mofebata Monspeliaca Gev. Antipilis altera Huknimum

Complures ab radice craffiuscula, longa fundit caules lignosos, palmares aut dodrantales, listu-Computers ao rante cramitenta, ionga initiat cante ingresos, parinates au documenta luticitos; per quos folia crebra, villofa, abicantia, duas tréfeu uncias circiter longa, vix fenunciam lan, quà cauli harent angultiora, und aut alterà circa medium apophyfi Coronopi initar donata, de quando circumeirea integra fibique fimilia, unico nervo per longum decurrente. Flour fuis magni, purpurafecentes, hirfuti, patulo rictu hiant. Semen nigrum, crifpum, fublongum, vermicali inftaraliquantulum incurvum in utriculis lanuginofis.

In faxofis collibus circa Monspelium & alibi in Gallia Narbonensi provenit: invenima & in in-

fula ad promontorium Sicilia Pachynum dictum.

* 4. Chamæpitys Austriaca Clus. Ger. Austriaca Clusii Park. cærulea Austriaca C.B.

Elegantissimum est hoc genus, numerosos cum adolevit proferens caules, pedales, nonnunquam Esegantaminum et noc genus, muncoios cum adocta profesta amen pedia cum cum que etiam duntaxat palmares, quadrangulos, firmos, lanugine omitios, frequentos nodis cindos, que bius utrinque fibi oppolita innafeuntur folia, Chamapityos vulgaris foliis fimilia, latora uma, & ons armque not opported mateuritat jorn, contracted to the contract of the con liter quadranguli, frequentibus foliis Ajugæ fimilibus fepti, durioribus tamen, qui deinde aliaoblon ga in alis foliola, angulta mucronata, Libanordis coronaria fenefecutis foliorum pene amilage runt. Summos ramos verticillatim ambiunt rigidiufcult caliculi è quibus exeunt flora Augustria foribus forma non diffimiles, fed longe majores & elegantifimi, colore fature purpur & violeco, inferiore tamen & propendente labro nonnihil candicante, & fanguineis guttis repetib. Semina in fingulis caliculis, pro more, quaterna, oblonga, angulofa, colore nigro & felones, the practice practical. Radis nigra, dura, multis fibris capillata, & fingulis annis novos caules protenta. In jugo fummo montis cujuldam 1; mil. Vienna Auftrux diftante tenui, nigróque folo, avent

Locus.

Temtus.

Locus.

Flores profert fub finem Maii & Junii initio, quo etiam mense semen plerunque matumatemac-

5. Chamæpitys adulterina sive Pseudo-Chamæpitys Park. Cham. spuria, multifido fola, Lami flore C. B. Cham. fpuria altera Dodon. Ger. emac.

Pufilla est planta, Ajuga valde similis, cum cauliculis, tum foliorum trisidorum formă, înstatota, Jubsallo gultu & inodora, nisi ingratum quidpiam & herbaceum oleret. Florer extromismis ex alis prodeunt. Ajuga floribus non diffimiles, majoris tamen paulò & albi. Semina subkquuntur quaterna in fingulis caliculis seu utriculis, cineracei coloris, majuscula & fermè orbiculata. Radix craffiufcula est, subalbida & perennis, quantum conjicere licuit.

In Hispaniis provenit, locis incultis, astate flores producens.

C A P. XXVIII.

De Bugula sive Consolida media.

Ugula Gallica originis vox est; Gallis enim Bugle dienur hac herba.

Note ejus funt, præter communem huic generi, nimirum florem galed carere, funt caules dulin generum alii repentes & teretes, ali. quadrati, erecti, flores fulftinentes, in spicam laxam dispositos.

Bugula carulea Alpina non repit clematibus, verum à Prunella differt foliis productioribus, extremo roundiorilus & circa margines dentatis; florum fpicis longioribus & laxioribus.

A. 1. Bugula Dod. Ger. vulgaris flore caruleo Park. Confolida media pratenfis carulea C. B. Con-Solida media quibusdam Bugula I. B. 231101e.

Quadrato, inani, hirfuta & aliquantulum cyanco affurgit caule, palmari aut femipedali : folisi Anagallidis aquatica majoris nonnihil ferratis, binis oppofitis, per intervalla nafcentibus, colore vel violacco, vel purpurafeente, vel virente; fapore primo occurfu fubdulci, mox amarefeente & adftingente, inferioribus ex fatis longis padiculis ad Bellidem accadentibus; clematibus longe fe foaraddingante, Interiorious ex autorough peaceans as neument acceaemous; ciematiousionge infina-ganthus. Florie ex foliorum alis calici infident felfili, brevi, hirturo, cyaneo, quinquepartito co-nilei rariati, labello. Orchidis alicujus fiimiles, in quatuor fegimenta, duo lateralla productiora, inferiora rotidem minus alta fed magis lata abcuntes, nulla galea alifve ut Orchides & Lamia, apici-bis & flylo cyaneis, fapore, melleo fi caudicellam qua cahei harent, fuxeris. Radix tenuis fibrola majore adstrictione quam folia gustum movet. Hactenus J. Bauhinus.

His adde caulem hujus plantæ ab omni latere non esse hirsutum, sed duobus oppositis tantùm. his adectation in interpating at our folia fit. Singula floculis quature in ino calice fuccedum femina final juncta, ut in reliquis hujus generis fit. Florum verticilli proxime adnott fipram quandam mentiuntur. P. Rencalmus plantam hanc Anabeauxay inferibit, quia duûm generum caules obtine, alios tonues, teretiusculos, humi repentes, quibus se propagat, alios erectos, quadratos, flores

Variat floris colore corruleo, carneo, albo.

In sylvis & pratis humidis frequentissima occurrit, & apud nos Maio mense floret.

Bogulam carneo flore Cluf. Park. mediam pratenfem purpuream C. B. à descripta specie diversam Tempus. elle neuriquam concellerim.

Confolida media flore luteo C. B. Bugula flore luteo Park. Have, inquit C. B. exteris multo mi-Bugula flore nor est, foliis rotundis crenatis, flore luteo, quam ex Anglia habemus.

Nobis incognita est, nec usquam quod scimus in Anglia sponte provenit. Varietas tantum vulga-

In baguare en viocetui. Vulneraria est tam intrinsecus quàm extrinsecus adhibita. Con-*Vicen* for &idaro, hepatis obstructioni, urina retentioni, &c.

Galls vulgo dicitur illum Chrurgi opera non indigere qui Bugulam & Saniculam habuerit.
Commendatur Bugula ad difrupta, fracta, convulfa carfaque; ideireo & potionibus vulnerariis addum, in quibus tanta ejus vis effe dicitur ur fanguinem concretum refolvere ac difeutere valeat Prefens remedium effe dicitur aphthis & ulceribus in ore ferpentibus.

Unquentum è foliis Bugulæ, Scabiosa & Saniculæ tusis & in axungia bullitis ad siccitatem uspie, & deinde expressis ad omne genus ulcera, contusiones & vulnera sananda plurimum valere scribit Parkinsonus, qui ejus usum nobilibus matronis commendat.

2. Bugula corrulea Alpina Park. Confolida media corrulea Alpina C. B. An Confolida media Ge-

Ex radice fibrofa caulis quadratus, striatus, leviter hirfutus inanísque consurgit, quem folia oblongo pediculis donata, angusta, trium unciarum longa, per ambitum incisa, leviter hirsuta cingunt. Flore galericulati, cœrulei, è quorum medio filamenta quadam prodeunt, in cacumine quali spica

Ab hac non puto differre specie Consolidam mediam Genevensem, quam & nos circa Genevam atque ciam Balileam frequentem observavimus. A vulgari differt caulibus ab una radice pluribus crechis; faliu minoribus, oblongioribus, & fuperioribus profundius crenatis quodo; clematis careat.

2. Bugula odorata Lufitanica Cornuti, Park.

Radium habet nigro capillitio fibrofam, nequaquam humi repentem: ab hac fuccrefeunt quatuor ant quinque cauliculi, rotundi, hirluti, geniculati qui parte folia exeunt; qua folia longa funt hirta, arovirentia, duabus aut tribus lacinus, recurvum dentem referentibus utring; divifa: quò autem interiora funt ac terrae propiora eò ampliora, quò remotiora cò breviora & angultiora, ut ferè tandemcapillari tennitate appareant iis in partibus in quibus flores interpositi sunt. Flores enim inter oliola caulem à medio ferè ad apieem usque verticillatim ambiunt, & intermediis foliolis illis obdato veluti fepimento mununtur. Flores sunt violacei coloris, in tubulum esformati, cujus extremalterum ab exiguis calicibus produ, alterum, ut in Bugula noftrate, dum hiat, rietum quen-

Lib. XI.

De Herbis Verticillatis berbaceis

577

dam mentitur. Decusso flore (quod circa Augustum mensem accidere solet) calyculus seminbue albisturget, que novam sequente anno progeniem subministrat. Seritur mense Martio. Tota planta odoratiffina est, jucundissimique aspectus, & apud nos proceritate vix pedem imple

CAP. XXIX.

De Scorodonia seu Salvia agresti.

Corodonia ab odore Allii quem exhalat, Salvia à foliorum fimilitudine dicitur, fylvestris to tuis quam agreftis dicenda quoniam rarò extra sylvas & dumeta seu frutesta inventur. This quaim agreits dicenta quoman raro extra 1919as ex dumera feu frueeta inventor.

His autem duabus notis, nimirum odore Allii & Salviæ foliis à reliquis hujus generis um flore galea carente differt, quibus adde flores ex fingulis foliorum alis fingulos, quá nota convent cum Lyfimachus galericulatis.

Scorodonia five Salvia agrefis Ger. Scordium alterum five Salvia agrefis C.B. Scorodona five Scordium alterum quibusdam, & Salvia agrestis Park. Scordotis sive Scordium folio Salvia I. B. 1Dood Sage.

Radice nititur flexuofa, dura, repente, fibras tenues interdum longas demittente; ex qua Cada en Admentinum neutona, unia, popone, nona concernanto aggio entre del prigricantes, medilla-guntur plures, cubitales & bicubitales quadrati, hirfutt, purpurafectutes vel nigricantes, medilla-bit farcit, ad quorum genicula felia excunt ex intervallis gemina oppofita Salvae vel Beconiz nii bit tarett, ad quorum genicula feine exemit ex intervains genima opposita eartie ven neuman acutiora effent, ad Urticam quodaminodo accedentia, rugofa, atrovirentia, feabra fuquldidate, pi lofa, per ambieum ferrata, fapore amaro. Summus caulis in fireules aliquot dividitur, in quibus fo catum digeruntui flores in unam partem vergentes, ex fingulis foliolorum adversorum als finguiadcóque bini fimul, brevibus pediculis, colore herbacco, vel candido pallido, ex quorum idulos galea flamina excunt purpuralcentia; è calice cujus segmentum superius integrum est & sursim se flexum, inferius in quatuor denticellos seu spinulas dividitur. Semina fusca, Ocymi granssimilia. In fylvis & dumetis.

Hujus decoctum urinam & menfes ciet; in lue venerea utiliter exhibetur. Vulneraria elteriza cipuis, five interius fumpta in potionibus, five exterius applicata.

Viribus cum Scordio convenit, & Gefneri judicio ad remedia Scordio præferenda fuent. Hilla nus hane miris laudibus in ulceribus gangrænofis celebravit, & duplicata dofi Scordio substituit. Sunt qui hujus decoctum lue Venerea infectis non infeliciter propinant. Dod.

CAP. XXX.

De Scordio.

Cordium dicitur hac herba, quòd ejus folia trita odore Allii acri naresferiant. Odore Allu, foliis & facie Chamædryos, loco palustri & reptatu ab aliis hujus generi abunde diffinguitur.

A. I. Scordium J.B. C.B. Ger, legitimum Park, Water: Germanber.

Præfentis ad venena remedii commendatione Scordium inter reptantes plantas reponimis: caulti palmares ac majores interdum, ramoli, geniculatim progredientes, demissis fibris Pulegi majorer ram comprehendunt, partim furriguntur, plures ex radiculis capillaribus, hirfuti, quadrat, manes: Folia Chamadryos oblonga, rugofa, ferrata, tactu mollia, hirfuta, albicantia, odore Alli fedremilliore & gratiore, fapore amaro: ex corum alis ramuli etiam pronascuntui. Flores indiden quoque undique per caulem quaterni, Chamædryos floribus perfimiles, colore rubentes, feutellaum labellum demittentes, quatuor antis fuperiore parte donaum galeæ loco, qua huic ut Chamædri nulli: Staminula profiliunt purpuralcentia: emicant autem flores ex folliculo in quinque mucrones partio [quod omnium fere verticillatarum floribus commune est] lanuginoso, pediculo brevi rubelcone: Semenminutum.

In paluftribus Elientis infulæ copiofe provenit.

2. Scordum alterum lanuginofum verticillatum C. B. Scordotis Plinii primum Patk. Scordoti work tofa Cretica J. B.

Folia tomentosa Menthastro Marrubióque albo similia profert: per terram in orbem diffundada multis ramis è radice, que magna &perennis est, prodeuntibus, quadrangulis, tomento albo oste ut Marrubium, in quorum fummitatibus flores Marrubi albi in quadam magna spica herent, que luccedit femen nigrum. Tota planta major & craffior est Scordio vulgari,

Nascitur übique inter saxa, secus vias & in marginibus agrorum. Allii odorem ut Scordium refert. & in tota ferè Crera Seplatiani pro Scordio promifcuè hac herba utuntur. Alpinus in exot. plantam hanc prolixiùs describit, quem consule.

2. Scordotis altera Plinii Ponce Ital. Park.

Caulibus erectioribus, ramofioribus affurgit; foliis fimilibus fed majoribus, rotundioribus denticulismeilis. Caules & ramuli in spicas flosculorum rubentium desinunt.

Scordium Alexipharmacum ac sudoriferum est; usus præcip in peste pestilentialibusque morbis, Vires. febribus malignis, (tampræfervando quam curando) in obstructionibus epatis ac lienis, in pulmonibis purulentis ac mucilagine refertis, extrinfecus mundificat vulnera & ulcera, lenit dolores podagricos. Schrod.

Sunt qui in menfium profluvio cum fuccessu exhiberi velint. Idem.

Succus ejus seu pulvis valet ad lumbricos intestinorum. Verum præcipua vis est in veneno expeltendo. & adversus pestem aliósque morbos contagiosos.

Exhacherba paratur Electuarium inde Diascordium denominatum; eximii usus ad omnes prædictos affectus. Cardiacum est insigne & usurpatur in iis individuis in quibus Theriaca & alia calida locum non habent. Nutrices noftræ parva dosi etiam infantibus exhibent ad tormina intesti-

Gafp, Guitmannus Med. Augustan. plurimos bubones pestilentes ruptos & ulcera maligna curavit feliciter solo pulv. Scordii, & nondum ruptos aperiebat. D. Soame ex * Observat. Hieron. Reusneri. * Obs. 132.

> Ddd HISTO-

1 0:10

Locus.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DUODECIMUS.

De Herbis femine nudo Polyspermis, HOC EST.

In quibus fingulis floribus plura quatuor fuccedunt femina. nullo certo aut definito numero.

RO feminibus nudis habeo quacunque folliculos aut tegmina privata, (fique habeat aut habere videantur) fponte non exuunt, verum iis induta à planta matre ablicedunt, Time femina Malva pro nudis habeo, quia privatos foliculos sponte non extuunt. Seninum tunica Animalium seundis respondent, conceptacula utero; quod ergo cum femine excidit pro secundis hoc est, seminus tunicis habendum est. Si cui aliter videtur, suo perme licet fruatur judicio.

Herbæ semme nudo polyspermæ, hoc est, in quibus singulis floribus plura quatuor succession dunt semina nullo certo aut definito numero, sunt vel flore.

CPerianthio tello

578

Triphyllo, flore

Tripetalo aquatica, foliis

SPlantagineis: PLANTAGO aquatica

Sagitta cuspidem referentibus : SAGITTARIA.

Polyoctalo, calice

Cum flore deciduo, foliis integris, radicibus tuberofis: femine perfecto, brevi marce

scente superficie, radices perennant; CHELIDONIUM MINUS. A flore superstite, foliis tripartito divisis, floribus cœruleis, albis aut carneis; Hin-TICA nobilu.

Utraque hac planta primo vere floret; prioris autem flos flavus est.

Pentaphyllo, unà cum flore deciduo, seminibus in globulum echinatum congestis, sore

SPentapetalo; RANUNCULUS

[Polypetalo; foliis tenuissimè dissectis, radice

Perenni, flore flavo; HELLEBORUS niger ferulaceus. Annua, flore rubro aut flavo; Flos Adonis, Eranthemum.

Ottaphyllo, seminibus in rotula aut caseoli formam circumactis, foliis [in malvis roseis ca lyx geminatus est & uterque calyx in quinque lacinias divisus]

S Integris; MALVA: quæ folio est productiore & anguloso Althan dicitur. Diffectis, seu laciniatis; ALCEA.

Decaphyllo seu in decem segmenta diviso, à slore superstite, seminibus

Caudatii.

De Herbis semine nudo polyspermis.

(Caudatis, appendicibus uncinatis aut plumosis adhærentibus, foliis pinnatis, radice aromatica; CARYOPHYLLATA.

Nudis, absque ullis appendicibus, foliis venosis

Digitatis, in codem pediculo

Ternis, feminibus

(Pulpa molli esculenta innascentibus, flagellis reptatricibus; FRAGARIA fer-

Siccis non reptatrix ; FRAGARIA ferilis.

Quinis aut septenis, flore

S Pentapetalo aut polypetalo; Pentaphyllum.

\(\) Incanis aut tomentofis, reptatrix; Argentina. \(\) Virentibus, erecta aut provoluta; Pentaphylloides.

Mude, abfoue perianthio; v. Tab. feq.

His annumeranda est Sagittaria aquatica que flore est tripetalo: v. in capite de Anomalis.

CAP. L

De Chelidonio minore.

Melidonium XealSbrow à XealSdr Hirundo, Chelidonium visui saluberrimam Hirundines monstravers, vexatis pullorum ocalis ed medente: quibufdam fic didum quod in Hirundinum adventu

fineta, & difeeffu marcefear. Plin. l. 8. c. 27. Posterior ratio nobis magis arridet.

Chelidonium calyce triphyllo cum Hepatica trifolia convenit, ut & flore polypetalo; ab eodem differ calyce cum flore deciduo, ut in Ranunculis, & foliis integris subrotundis.

Possent autem hac duo genera, nec minus commode cum Flore Adonidis & Helleboro ferulaceo conjungi, ob florem polypetalum: nec multum interest.

A. 1. Chelidonium minus Ger. Park. Chelidonia rotundifolia minor C. B. Scrophularia minor five Chelidonium minus vulgo diflum J.B. Pilewort of the lefter Celandine.

Plantula est palmaris, aliàs paulo major minorve : que quotannis nova radice foliis & flore, sicut Sayriones & Aron, reviviscit. Ea [radix] nobis infipida est, partim bulbulis aliquot, modò pyrifomibus, modò longis, ferè tercribus aut ventricosis utrinque acutis, modò rotundis, foris pallidis, intualbis; partim fibris multis candicantibus constans: unde emergit cauliculus, secundum terram anta abus, partim thoris multis candicantibus conftans; unde emergit cauticulm, fecundum terram abican, fuperne dilute purpurafcens, im à parte geniculo donatus, ex quo oriuntur folia bina oppolita, longis pediculis ex lato principio coloris carnel, fenfim in angultum virefcens definentibus, aliquatenus hederacea, fed molliora, minora, rotundioráque, fplendentia, nervofa, maculis albis intendum notata, (ficut & bina illa qua flatim è radice oriuntur) indidénque ex alis folia proiminora, magifique angulofa, fimili colore & nitore fplendentia, glabra. Reliqui caulis folia proimduis in-da Hedera helicis repentis folis proxima, alterno plerunque fitu, brevioribus pedicallis vinentibus appenia. Summo faftigio ramulorum infidet fie unus, Ranunculi amulus, ex octo aut novem folias, autoro ficultores edicorbus, unquisso chois; compositus è calitat thus brevibus & carinais foiloss, auro fulgore radiantibus, unguibus chloris, compositus, è calice tribus brevibus & carinatis fo-lis constante exiens, in medio habens staminula multa crocca, ex tenui latescentia, aversa parte sul-cata, Succedir capitulum Ranunculi echinatum, è viridi luteum ex seminibus congestum. Floris & foliorum fapor herbaceus.

Vidi in hac planta, cum jam defloruerat, & marcescere incipiebat, bulbulos tritici granorum amulos ex ipfis foliorum alis succretcentes.

Apud nos in Anglia sub finem Martii & Aprilis initio floret. Maio flores & folia evanescunt, ra. Tempur.

diches interra ad ver usque proximum latitantibus.

Adicur (ut rectè Dod.) in pratis, secus vias, in scrobium fossarúmque marginibus, uliginoso Locus. præfertim folo.

Veteres Chelidonio suo minori insignem acrimoniam attribuunt, cujus nostrum particeps non est; Viren.

Froinde haudquaquam consert iis morbis quibus Chelidonium Veterum. Hanc differentiam loco attribuunt C. Hofmannus & alii. De hoc înquit observandum fieri quod in Aro, Asphodelo, aliis, ut radut qubusdamı locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie differre suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie differre suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie differre suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie differre suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie difference suspensional de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibusdam dulcis & edulis: ego specie de locis valde acris tit, quibus Chelidonium minus Veterum, & Recentiorum. Schroderus radices hujus refrigerare & humectare

Locus.

scribit. Utiles esse in setero, scorbuto, hamorrhoidum sluore. Extrinsecus specifice marsses sive ficos ani curare, dentiúnique putredini maximopere fubvenire.

Hofmannus hoe inquit scio ex fide dignis, radices tam esse aptas hæmorrhoidibus ut appropriate normannus noc inquir teo ex me uigins, names de mais propria, fed vel per pulveren alga dicantar. Ideò non tantùm abluunt decoeto ex vino, ex urina propria, fed vel per pulveren alga dicantar. Ideò non tantùm abluunt decoeto ex vino, ex urina propria, fed vel per pulveren alga dicantar. Audivi, qui diceret, non esse gunt, vel emplaftri modo imponunt; imò amuleti loco geftant. Audivi, qui diceret, non esse rus tantum extinguere dolorent, fed & interius, in reddendo confueto illarum fluxu.

us tantum extinguere dolorem, retter meritas, in redecido. Duplicem fignaturam gerit hac herba, alteram feorbuti, purpureas maculas in foliis: alteram ficorum ani tumentium, radicum tubera-

Radix recens impolita funditus extirpat Arumas & scrophulas, unde & nonnullis Scrophularia di citur. Planta calida elt & acuta, quia fale acri pollet. Nam aqua destillata est acris. D. Herman Habui ex relatione D. Palmer.

* 2. Chelidona rotundifolia major C. B. Park. The greater Dile Wort.

C.B. Huus radix fibrola eft, quibus aliquot oblongi tefticuli adhærent. Foliu eft fubrotundis, eaffis, Levibus, ad foliorum Afari magnitudinem accedentibus, fed nonnihil lis semipalmaribus donatis, & humi procumbentibus. Cauliculo palmo minori flos insidet chee ns companiations contais, es main poeumentous.

triphyllo,membranofo fuftentatus, qui pallide luteus, magnus, vulgari quadruplo major, ex quinque vel tex folis, quorum funguli ad medium fiffi funt; componitur, & ad ejus umbilicu inhamina plura rufelcentia confpiciuntur.

Monspessuli locis humidis provenit.

D. Magnol se similem circa pontem Castri novi vidisse scribit, quam à minori vix separandam 2. bitratur. Verum, unde delata, habetur in Horto Regio Parificnii, inque Horto Academico Le-

Chelidonium minus floribus plenis, & Chel. mint foliis maculatis pro varietatibus accidentillus habeo, non pro freciebus diffinctis.

CAP. II.

De Trifolio bepatico.

Trifolum bejaticum flore fimplici C. B. Trif, bejat. five Trimitatis berba flore carollo J. B. to patica nobelis five trifolia Park. Hepaticum trifolium Ger. Hepatica, 02 noble Liberton.

Adices craffiniculæ in plurima capita divifæ, fibris innumeris ex rubro nigricantibs vaid intertextis capillata, adeò ut totæ fibris hice occultentur, nec aliud effe videanur quim matle feu congeries fibrarum glomeratarum & miris modis implexarum. E fingulis anem radicis capitulis seu nodulis quotannis progerminant primò flores; deinde folia, cum primulumemergunt complicata & hufuta, postquam extenduntur glabra, superne obscurius viridia, avens parte pallidiora, & interdum Cyclamini modo purpurascentia, triquetra, in tria segmenta nontamenad pediculum utique divita, per margines aqualia, pediculis (efquipalmaribus & longioribus infoma. Caules ex cadem radice plures, tenues, breviores quam fint pediculi foliorum, nudi, fingulungulos fleres lustinentes, speciolos, sex & interdum septem aut octo solis compositos, plerunque crubes, paris, carneos aut albos, staminitus cum sus apieibus intus plurinis, è calice trifolio à societando cum sus apieibus intus plurinis, è calice trifolio à societando cum sus apieibus intus plurinis, è calice trifolio à societando cum sus apieibus intus plurinis, è calice trifolio à societando cum sus apieibus intus plurinis, è calice trifolio à societando cum sus apieibus intus plurinis, carneos aut. superflute, semina aliquot nuda, acuta, Ranunculorum modo in globulum congesta protegente

Variat floris colore ceruleo, carneo, albo.

Februario mente floret si hyems elementior fuerit. In Anglia sponte, quod sciam, non provenit; in transmarinis invenimus in monte Wasserfall non longè a Scaphulia Helvetiæurbe. Decem hujus plantæ species seu varietates proponit Parkinsonus in Paradiso suo terrelus Hz

1. Hepatica flore caruleo simplici major, nobis descripta.

2. Hepat. minor flere pallule caruleo. Hujus folio quam pracedentis dimidio minora crebiora: flores (quos tamen apud nos rainis fert) pallide corrulei & minores quam illius.

3. Hepatra flore purpures. Solo floris colore faturatiore violaceo à prima fiecie differt.

4. Hepat. flore albo minore. Flore est albo, pracedentis flori aquali: folis tantillo minoribus & pallidioribus.

5. Hepat. alba magno flere. Flores magnitudine, (qui proxime describendæ æqualis est) à præcèd differe.

6. Hepat. albida five argentea. Foliis & floribus pracedentium, exceptă ultimă, majoribus est; & forum colore e diluté rubente cinereo, paulatim in album languente.

7. Hep, alba, apcilent rubris: non alta in re quam apicibus framinum rubris ab Hep, alba differt. 8. Hep, flore rubro. Hujus folia citam aliquanto magis rufefcunt quam Hep, vulgaris cerules. 9. Hep. flore purpurco multiplier, five pleno.

10. Hep. flore ceruleo pleno.

Pleræq, ha varietates vel loco natali, vel fationi, vel cultura & mangonio debentur. Probatus maxims a recontroribus medicis (inqui J. Bauhinus) ad vulnera glutinanda tamforis life ta, quam intus tampta: item ad enterocelas, in quem ultim pulverem dimidii cochlearis mentes ex vino au dero propinant. Tota planta de roquitur in vino eodem ad columella fauciumq; inflanmationes: Refrigerat enim, fiscat & roborat. Quare adversus intemperies calidas, & inflammationes hepatis & febrium calores perutilis. Rarius prascribitur à Medicis nostratibus, & in illis qui co us fint se nullum potuisse effectume observare scribit Parkinsonus.

. 1. Hepatica nobilis flore albo parvo Tradescami, an Virginiana Park.

Hac species foliis obscure viridibus, flore albo parvo apicibus albis à congeneribus differt. Tradefeantus spontaneam invenit in Virginia, (quantum meminit Parkinsonus) & in Angliam detulit.

CAP. III.

De Ranunculo.

Anunculus Bured xuv à ranis dicitur, vel quòd ranarum more humidis limitibus, opacifque marginibus lætetur : vel quòd ranæ inter ejus frutices frequenter inveniantur. Floribus plerunque pentapetalis unà cum calice caducis; feminibus fuccedentibus unicuique flori plurimis in globulum aut spicam & plerunque asperum seu echinatum congestis, ab aliis congeneribus plantis diffinguitur.

Rannficuli plerique [non tamen omnes] vim habent exulcerandi & crustam cum dolore inducen-Vires. di unde & scabros ungues & scabiem removent, & stigmata & puncta delent; fornicarias item ac penfiles verrucas & alopecias ad breve tempus imposita tollunt. Radix arida trita naribus admota

flernutamenta movet.

d. I. Ranunculi pratenses & arvenses.

A. 1. Renunculus pratensis repens Park, prat. repens birsutus C. B. pratensis etiámque bortensis Ger. repens slore luteo simplici J. B. Common excepting Crowsoot of Butter-cups.

Radia plurimis fibris albentibus conftat. Folia pralongis infident pediculis tripartitò divisa, segmentis Apri ferè fimilibus, altius incifis & circa margines dentatis, utrinque birluta, atrovirentia, ments him terminas, annuals albis fibrinde notata. Cauliculos emittir plantus, tenues, teretes, hirfuros, conçayos, fupinos & humi fiparfos, ad intervalla è geniculis radices agentes. Est enim planta plurum fundorum, ut vocat Jungius. Flores in pediculis longis seu surculis ex adverso foliorum ortis pentapetali, flavi, fplendentes ac fi vernice oblinerentur, è calice pentapetalo, staminulis & apicibus intus plurimis flori reliquo concoloribus.

Cum flore calix una decidit, quibus succedunt semina plurima, in capitulum echinatum conglobata fingula enim apices habent acutos, per maturitatem autem nigricant.

In pratis & hortis præsertim humidioribus.

Roperitur interdum flore pleno seu multiplici, qui obraritatem & elegantiam in hortis colitur; Ranunculus hortenfis inclinans C. Bauhino dictus. Hanc speciem minime acrem esse perhibet Tragus & propterea citra noxam aut periculum ullum corpori adhiberi polle: quin & mulierculas Ufin. Germanicas Aprili mente illum tenerum una cum alis oleribus decoquere folere.

A. 1. Ranunculus bulbosus. Ger. Park, tuberosus major J.B. pratensis radice verticilis modo rotunda C.B. Round rooted or bulbous Crowfoot.

Folis & floribus pracedenti fimilis est. Differt ab eo 1. Radicibus in bulbos inturnescentibus. 2. Coulbus crectioribus, & minime reprantibus. 3. Folisi in caulibus fiperioribus in tonuiores & longiores lacinias diffectis.

4. Quòd calicis folia cum flos aperitur ad pediculum reflexa fint, cum in illo pealis subjecta & contigua ea sustinere videantur. 5. Quod paulo maturius sforeat. 16. Quod capitala sunintum paulo productiora sint; semina autem singularia spinulam in apice non habeant, qualis in repentis seminibus cernitur. Possent & aliæ adhuc differentiæ observari, sed hæc ad distinctionem fufficiunt.

Solet hic quotannis veterem radicem in terram profundiùs detrudere, supra quam goya gignitur.

Inpalcuis ubique & nunis frequens reperitur. in pateus inteque & nums requents repeated.

Hugs etiam varietas flore pleno in horis colitur; qui Ranunculus bulbofus flore pleno e. B. Ra
Virei.

**Trags hanc speciem Ranunculum seeleratssimum vocat: Et ** C. Hosmannus Mendicos hâc Offic.1.c.232.

De Medic.

Trags hanc speciem Ranunculum seeleratssimum vocat: Et ** C. Hosmannus Mendicos hâc Offic.1.c.232.

plantacutem exulcerare ait, ut miserabiles videantur. Aquam radicum hujus destillatam, aut infusionem cum spiritu vini factam contra postem extol-

lunt herbilega Norica. Cat. Aldt.

Radix hujus herbæ omnium confensu adurit & exulcerat efficacissime, pustulas excitat, unde nonnili externis corporis partibis adiliberi deber: quare, inquit Tragus, erodendis & exficandis duris tumoribus mirificà conducit, verrucas penfiles leu fornicantes & id genus vitia tollit.

Monet Camerarius radicem, fi recens fit causticam esse ac admodum urere, exficcatam autem Post unum mensem dulcem effici.

Ddd 3

Nicolaus

100

Tempes &

Nicolaus Chefneau Maffilienfis M. D. in Cephalalgia (uccum Ranunculi [bulbofi ut puto | commendat; qui (inquit) cum dolor parvum locum occupat, ad miraculum cum tollit. Eligitur fpe. mendat; qui (inquit) cum dobr par inguam mordet quam maxime malticata, cujus folia contuncies que tons Anemone anumacus, compania contenta duntur in mortario ligno aut marmoreo, factoque emplattro perforato, ut in applicatione pyrotic folet fieri, & loco dolenti importo, applicantur (tipra foramen folia Ranunculi contufa, & melto folet fieri, & loco dolenti imponto, applicantui infia io materia del superimpolito, duarum horaum fucco madentia, non tamen ut diffluat, emplastroque non perforato superimpolito, duarum horaum fucco madentia, non tamen ut ominiat, emparticulo non processione de colligatur herba in loco foli expolito; in fondi cutem aperit in tenero loco & depilato, pracipue fi colligatur herba in loco foli expolito; in in tapito cutem aperit in tenero loco de depinate, proparte in tumorem elevata dolorem fedat. Hie capite vero noi pin natuman non racine apera, ned para quantitate, propier palpebrarum & partium unum advertendum, ut circa oculos ponatur in parva quantitate, propier palpebrarum & partium unum advertendum, ut circa octios ponatui in parti di di partium partium circumjacentium inflationes quas gignit flupendas, nullius tamen periculi. Multa adduct exempla Cephalalgia hoc medicamento curata. Eodem etiam cum successi utitur in Athritide. Sacordos Cephalaigie hoc medicamento cuitata. Ecolori ciam a materiale de la compania del la compania de la compania del la compania de la compania del la natus est: quod est species quadam curæ quam ex Paracello apertam vocavimus, qua crassus humor cutem penetrare non valens hoc modo educitur.

HISTORIA PLANTARUM.

Outdam peffe correptus & in magno periculo constitutus servatus est duobus sonticulis sactis in inquine bubonem habente. Applicavit fci. folia Ranunculi contufa in parte interna camofa coxa, velicalque & ulcera excitavit, qua tantam materia venenata quantitatem emiferum, ut fer-

vatus fuerit.

aus ruerit. Alius in axilla bubonem habens, applicavit in medio musculi bicipitis brachii ejustem laters fol. Ranunculi contula ad nucis magnitudinem, circum inungendo nutrito, & more vesicatorii ul. cera aperta fervando. Qui hac exempla retulit fuit teftis ocularis. Eruditiff. Vir D. Edv. Hulfe excerpfit, & inter alia multa ad nos transmist.

2. Ranunculus maximo tubere, flore magno pleno J. B. radice tuberofa flore pleno & prolifero C.B. maximus Anglicus Ger. Anglicus maximus multiplex Park. The great double flowered Crowfoot, of bouble Ope or Bee.

Jucundi spectaculi oblectamento omnium Ranunculorum primas obtinet, amoeno slorum incremento; qui colore aureo, non tantium derifo foliorum fripatu luxuriant, fed & è medio fore alius aflurgit minor, hirfutis fuis foliolis quinis non minus quam inferior obvallatus, numerosaquefoliorum congestione multiplex, pediculo inferiorem transadigente: Folia rugosiora quam Ranunculi pratenfis, majora, rotundiora, inque minùs acutos angulos divifa. Radix fubelt tuberofa, venicillata, Cyclamini magnitudine, valde se multiplicans.

In hortis nostris frequentissimus esse solet, nescio an aliter à Ranunculo bulbolo seu tuberoso mi-

nore differat, quam quod major sit & slore pleno.

A. 4. Ranunculus rectus foliis pallidioribus birfutus J. B.

Radicibus figitur multis, fibrofis, albis, nequaquam reptantibus [neque radicibus neque cauliculis reptat] unde caules pullulant complures, pedales vel cubitales, cavi, molles, hirfuti, in variostamulos divih, [non raro cerram versus reclinati] quorum extrema flores suffisiones parvos, lucos, apiculus medium occupantibus crebris luteis ut in aliis: quibus succedunt capitula afpera, ut in plerisque Ranunculis, sublonga. Folia multò minora funt quam in reptante vel Recto, hirsuta, longis pediculis nixa quoque [at qua in caulibus funt brevioribus] in tria primaria fegmenta divifa, quorum penicinis mxa quoque La que in caunous initi de vistas in tra primata eginenta una quoque la que in caunous initi de vistas in maniquosque tenincipa in prominiores natinas amocatair, quotam com impantus inimagas rens quam in reliquis Rannuculi foccious. A verò priora nec profunde, nec in tot lacinas diffa funt ut fuprena, figura etiam funt rotundiora, [maculæ albæ obfcuræ & vix perceptibles funt] In guiftu nullam percepinus acrimonam manifestam.

Locis humidioribus & lutofis ciam apud nos abundat, florétque Maio, Junio & Julio.

5. Ran. magnus valde birfutus, flore luteo J. B.

Lecus.

1 ecus

Ex radice oblonga, ex qua veluti capillamenta furfum feruntur ad modum Dauci alterius Fuchfii, caules prodount cubitales, triati, cavi, hirfutie alpeit, & ex ruffo flavescentes, qui in ramos brachi antur: foliii quinis sensive palmaribus & sesquipalmaribus pediculis [caulis formă & color] e radice prodeuntibus, que denla funt, lata, in ternas profundas lacinias divía, que denla funt, lata, in ternas profundas lacinias divía, que denla funt de per ambitum leirata, colore ex viridi ingricane vel patus rufolcente, que proper lanuginem & hirfuciem (plendent: in caule folia parva & quidem brevioribus pediculis habentur. In fimmis caulibus florei parvi, aliotium Ranunculorum more, quinque foliis donati, pallide latei; Semen in capitula congeltum fuccedit.

Hunc aut et valde fimilem in pascuis in summitate montis Saleva propè Genevam copiosium ob fervavimus, non tamen locis umbrofis fed apricis & foli expositis.

6. Ranunculus tenuifolius montanus luteus J. B.

Peculiaris hae Ranunculi species est. Radix ex capitulo denso tenuium fibrarum longarum nigricantium agmine constat. Ex qua ima statim folia singularia longis pediculis oriuntur, Gerani Grunalis five quarti Fuchsii, tripartita, sed minutiùs diffecta parte singula in minores divisuras. Grunalis no quart tarini anticores dividuas de la constanta parce ingula in nunores dividuas culturalis parce ingula in nunores dividuas culturalis fine podiculis, fed in angultiores quin priora multo partes divida & verè digictata : in quorum fummo flores fingulares, lucti, plending priora multo partes divida & verè digictata : in quorum fummo flores fingulares, lucti, plending priora multo partes divida & verè digictata : in quorum fummo flores fingulares, lucti, plending priora multo partes dividades di constanta di dum propries dunquefolii; quorum media numerofi apices concolores fed obsoletiores occupant: inter que crassis quidam globulus futurorum seminum ut in reliquis Ranunculis rudimentum. In ments Jura: pravalta parte Thuiri J. Bauhinus, & nos post eum hanc speciem observavimus.

A 7. Ranunculus pratensis ereclus acris C. B. prat, ereclus acris vulgaris Park, rectus, non repens flore simplici lutco J. B. surrectis cauticulis Ger. Ungight Meadow Crow-toot.

Ad bicubitalem altitudinem furgit caulibus rectis, rotundis, concavis, brevi & rara lanugine obhis, unde & omnino glabri videntur. Felia qua è radice excunt praelongis inident pediculis, & figură & divifură fua Napelli aut Aconici lutei foliis perfimilla. Caules in ramos plurinos dividunfigura & avillura dua Avageria au Acomer inter fonis perimitua. Cautes in ramos plurimos dividun-ur, qui in fimmitatibus fuere gertant luteos, pentapetalos, Ranunculi repentis fimiles, è calice bifuto pentapetalo. Floribus ingulis fuecedunt in capitulo fubrotundo, minore quam Ranunculi regents, femina plura compressa, acutis in fimmo apicibus. Folia interdum purpureas habent marolla. funtque brevi lanugine hirfuta, acria, nec ad pediculum ufque in tres partes divifa, quemadmodum Ranunculi repentis folia. In pratis & pascuis ubique ferè obvius est.

Habetur in hortis flore pleno seu multiplici qui Ranunculus hortensis erectus flore pleno C. B. re-Locus, Aus non repens pleno flore J. B. cujus & Gerardus & Parkinsonus meminere, verum non ut di-

Lib. XII.

8. Ranunculus pratenfis erectus dulcis C. B. Park. Sweet unginht Meadow Crowfoot.

A pracedente non aliter differt quam quod minime acris fit aut caufticus ut pracedens, fed mitis, sapore dulci & non ingrato, unde & à Germanis cum folia ejus adhuc tenella sunt pro olere inter alias herbas ufurpatur.

Te file etiam flore pleno reperitur, qui Gerardo Rannneulus dulcis multiplex: C. B. Ranunculus dukisflore pleno Park. Ran. erectus dulcis flore multiplici.

9. Ranunculus magnus birfutus repens flore pleno J. B.

Ex radice fibrofa caules tollit cubitales, craffos, fatis hirfutos, juxta terram rubentes, fuperius virentes, fiftulofos, in ramos aliquot brachiatos, & ubi terram attigerint fibris, multorum Ranunculoum more, se radicantes denuo. Flores in ramulorum extremis majores quam in pracedenti, [Rafi. neme vulgari] numerola foliorum serie constant, quorum exteriora croco tineta splendent, modio intervallo diducta, interiora virentia aut chlora, scandulato incubitu confertim Itipata, exteriano micrato cucucta, interiora vinenta ata cinora, batavano incapa contestini inpata a soci-ciosis altore fitu potta, inibicatatam Coni Cedi Libani di di conglutinationem quodammodo ami-lanus, relictà dunaxat umbilicatà in fummo lacunà: Toti flori fubjecta foliola quinque, hirfuta, viridantia. Folia alia à radice oriuntur, alia à ramis, pediculo longo, fiftulofo, palmari & dodrantali, huluo, valdè lata : primarià divisura triplici, quarum unaquaeque rursum tripartita, obtusa, crassa, hirlua, luperna parte atrovirentia, splendentia & rugosa, inferna ex albido virentia dilutiùs: nonnulla interdum folia, ut circa floris pediculum antequam se expandat, caulem immediate ambunt, inues oblongas divituras acutas, ampliùs non diffectas abeuntia.

Floret menfe Aprili.

Memini me cum puer adhuc essem Ranunculi storem vidisse ei quem J. Bauhinus describis persimilem. Erat autem is frequens tune temporis in hortis apud noftrates.

A. 15. Ranunculus birfutus annuus flore minimo. Fielb Crowfoot with a fmall flower.

Radix ei fibrola fibris majulculis albis, guftanti, nihil vel parum acris. Folia longis pediculis inblen, hufura & ad tactum mollia, circumferiptione rotunda, & Gerapii columbini foliis notinibil fuilla, pallidiufcula, in tria fegmenta infigniora, divila, non tamen ad pediculum ufque, per margino dentata majoribus denticulis. Caules ab cadem radice plures, interdum érecti, lapius in terram reclinati, in ramulos divifi, foliis alternatim positis vestiti, quibus ex adverso oriuntur flores longis poloulis infidences, lutei, pentapetali petalis acutiulculis, & amnium quos mili hactenus videre con-tigit minimis. Succedit eapitulum plurimis seminibus compressis mucronatis coaginentatum.

In follarum aggeribus (apiùs occurrit : invenimus & in arvis requietis.

Locus

Ranunculus ceratophyllos seminibus falcatis in spicam adattis Morif. prælud. Melampyrum perpufillum luteum Park. Lob. luteum Ger. luteum minimum C. B.

Folii est ter tripartitis, cornu cervi quodammodo referentibus; è quorum medio excunt cauliculi Muimi, triunciales, finguli fingulos sustinentes stosculos, aliorum Ranunculorum modo quinis petals luters constantes, ambientibus rudimentum viride, quod tandem in spicam degenerat unciaem, leminibus falcatis onustam. 12.9 3.0

Annua

Annua est plantula, præcox, mense Martio florens in segetibus Gallo-provincia & Narbonense Gallia frequenter

HISTORIA PLANTARUM.

Melampyri speciebus perperam accensetur.

§. 2. Ranunculi nemorofi.

A. 1. Ranunculus numorosus dulcis secundus Trugi Park, auricomus Gor, numorosus vel spio, s.
lio rotundo C. B. retindissius vernus spivaticus J. B. Sweet 10000-Crowsout of

dem omnia iongis pedicuns appenia, e radice naum ordinam, et in nortis cinia minginer galle, feunt, it alterius ello planta quodammodo videantur. At qua ad alas & ramorum divarications in tenuiffima & oblonga fegmenta divifa, radiate fielle more caulem fine pediculo amplectuntur. In fylvis & dumetis Aprili floret, & poltquam femen dederit fuperficies marcefeit, radice p

Locus.

Lecus.

2. Ranunculus nemorosus Thalictri folio C.B. Ran. Thalietri folio J.B. Thalictri foliomojor Patk. Parad. priccox Thalietri felio Ger. emac.

Cauley.

Cauley habet pedali alritudine affürgentem, gracilem, ex viridi rubelcentem in quo quaterna aut quina folia, majoris Thalietri flore albo folis colore & forma valde fimilia, fed minora & teneriora, amaro sapore. Flosculi in singulis alarum sinubus singulares, candidi, pentapetali, sus periolis innitentes: quibus decidentibus fuccedunt bina aut terna cornicula, femen rotundum, fubruffum, Aconiti hyemalis semini ferè par. Ex eadem radice prater caulem prodeunt bina aut terna folis, su pra descriptis similia, singularibus dodrantalibusque pediculis, ejusdem cum caule coloris innita, Radis impensè amara, multis albis fibris donata eft, ex quarum capite alia exit nodosa radicula. fubinde ad fingula internodia novas fibras agens, atque hac ratione fe propagans, ideoque per-

nn faltu Leytenberg quinto ab urbe Vienna Auftriaca milliari, & quibufdam aliis umbrofs fylvi In faltu Leytenberg quinto ab urbe Vienna Junio plerunque ad maturitatem pervenieba.

Habetur in Catalogo Horti Regii Parificnfis.

3. Oenanthe Hedera foliis C.B. Oenanthe Myconi J. B. Ranunculus Thalithri folio miner Afphodeli radice Park.

Hae in montibus & petrofis nata folia propè radicem per terram spargit, minuta, inosa, lavia, quadantenus Hedera modo, multo tamen minora, inter se conjuncta & congesta, atque ideo Conjuncta in Pastinaca similia, è longis pediculis pendentia, caule enatis cubicati, ab into tube similia contente paucis geniculis cuneto, tereti, lavi, ferè striato, & aliquantulum cavo. Radiat subsimi nente, pauers genicuis curcto, iercu, 1821, rete iuitato, ex anquantulum cavo. Raacet uount multa ut in Afphodelo, feptem aut octo, quandoque pauciores, conjunctes, craffa, foris lutez, istis candicantes, ex quartim extremis radiculat tenues & longæ producuntur. In fuumo caule fara velut in umbella pendent, candidi, ex quinque foliolis conftantes, in medio mulcofi, quibus preuntibus in vafeduis fen filiquis fomen maturefeit. Foliorum & caulis fapor fubdulcis, ut & radicum, cum tious in valcuus seu iniquis *Jenes* materiales de levi quadam adferictione, cortes vero carum amarus. Est ace planta recte à Mycono délechatur cum femindus vafeulis feu filiquis inclufs, non etit Si hec planta recte à Mycono délechatur cum femindus vafeulis feu filiquis inclufs, non etit

Raminculi species.

4. Ranituculus motitainus V. Chil. Paimonicus maximus Park. monsanus latifimo folio birja-

Omnum, quos unquam conspexent Clasius, maximus multa à radice producit folia valde ample Omnum, quos tinquam contrexent Claints, maximus multa a radice product pola valor anige se carnola, five denta & ficculenta; fictineis Hand Imitora, quinque profundis incifuris divils, in ambitu nonnibil ferrata, colore dilutius virente filendentia, nonnibil villofa, acria admodum & linguam vellicantia: cubitales caules, digitalis craftitudinis, firmos, hirfutos, fuprema parte in alique traffitulos divilos, qui multos fibres tiffineris, pentaptedos, luteo auri colore fulgentes. Semi vulgirium Ranunculoritm feinim par, fir capitulo congettum. Pro radice multas candicantes fibras laboratoris de la consecutado de la con In nemoribus & umbrolis declivibifque orimlulti Auftriacarum atque Stiriacarum Alpium locs,

juxta rivulos è liquescente nive profluentes, &c. In hortis & pratis Maio, in Alpibus Junio

floret.

§. 3. Ranunculi echinati.

De Herbis semine nudo polyspermis.

1. Ranunculus arvorum Park Ger. arvensis echinatus J. B. C. B. Com Cromfoot.

Radicem habet fibrofam albam: caulem cubitalem aut altiorem, teretem, erectum, rigidum, fubhirlinum, intus concavum, in plures ramos divisum. Folia in longa, angusta, acuta legnenta profunde admodum incifa funt. Flores in fummis caulibus & ramulis minores & pallidiores menta pivante. La composita de que in suprema cicumferentiæ parte longo mucrone donantur. Majo mense floret, éstque inter segetes nimis frequens.

Locus &

2. Ranunculus echinatus Creticus Park, stellatus echinatus Creticus C. B. Creticus echinatus latifolius Alpin. exot.

Pluts edit cauliculos è radice fibrola, teretes, glabros, ramofos, vix pedem altos, ad quorum fagula genicula apponitur folium unicum latum, obfcure viride, rugolum, pediculo pradongo innotes. Fores in extremis ramulis parvi, pallide lutei, quibus succedunt capitula è plurimis seminibus exiguis leucophais coagmentata, aculcata nonnihil & pungentia.

1. Ranunculus rotundifolius repens echinatus C. B. pratensis rotundif. Bononiensis Park.

Ad radicem nigricantem capillaceam folia funt rotunda, crenata, uncialia, pediculis longiffimis Advances ingredation complete and recurrence contains a contains personne in inginimum dounts que vero in caulle majora, pleraque rottinda, etiam in lacinias, fed non ad umbilicum ulque digita. Caulem habet pedalem, in terram reclinatum & quafi repentem, ac in alios divifum, circa quem folia pediculis palmaribus donata: Flores pallide lutei, paucis ad umbilicum staminibus, Flore deciduo capitulum ex pluribus seminibus rufescentibus subasperis echinatis simúlque congestis composition succedit. Tota planta ob pilos aspersos mollis est, atrovirens, & circa Bononiam in

4. Ranunculus palustris echinatus J. B. 4. echinatus sive palustris C. B. Ran. Apuleii quorun-dam Clus. Park. parvus echinatus Ger. emac.

Radice ell fibrosa, alba: foliis imis parvis, fubrotundis, per margines crenatis, pallide viridibus, bags pediculis infidentibus, [J. Bauhinus folia ei aliquatenus Accris majoris divifura fed minora, acha tribuit. Caules ex eadem radice excunt plures, sesquipalmares, glabri, in terram reclinati, nmoli, folisi vestici minoribus, & in acutiora segmenta divisis. Flores nunc ex adverso soliorum, nuncexissis foliorum alis exeunt, pediculis longis, exigui, slavi, pentapetali; quibus succedunt capinda Ranunculi arvenfis capitulis proxima, è decem duodecimve spinosis, oblongis, compressis, ungestis seminibus composita.

Gaudet locis humidis & aquofis Monspelii, ac etiam in fossis, inquit J. Bauhinus.

\$. 4. Ranunculi palustres & aquatici seminibus non echinatis seu lappaceis.

A. 1. Ranunculus pelustris rotundifolius Ger. palustris Sardonius lævis Park. palustris Apii folio levis C. B. pal. flore minimo J. B. Round-leaved Water-Crowfoot.

Valde crafficie huio radix, cava & fibris multis donata: à qua Caules exurgunt multi, infignis pundis aliquando guttata. Flores inter omnes Ranunculos minimi [excipiendus est Ranunculus antina annus flore minimo nobis dictus I quinis foliolis conftant, exiguis, aureis: Capitula oblonga, temora quam in reliquis, nec alpero femine echinata, fed lavibus & minutis granulis compacta. apor hujus Ranunculi valdė calidus & urens Tabern.

In aquolis passim provenit.

Aliam Ranunculi paluftris rotundifolii speciem exhibet C. Bauhinus, eumque secutus Parkinsonus Varietas. iam palastum Apii folio lanuginosum inscribit, quaque à priore disfert, quòd lanuginosus pluribus rum incifuris spectetur.

Hac herba Apium rifus & Herba Sardoa nonnullis dicitur.

A. 2. Ra-

9.3

1 000.

A. 2. Ranunculus aquaticus bederaceus albus [non luteus] C. B. Ranunculus bederaceus rivularun fe extendens, airă maculă notatus J. B. Ranunculi aquatilis varietas altera Get, emac Tou-leaved Water Crowfoot. R. bederaceus aquat. Park. quond descr. nam figura 6 Synonyma funt Lenticulæ aquat, trifulc.

Caules huic teretes, folidi, fupini, geniculati ; è quorum geniculis plurimis fibris albis demissi, planta latè se disfundit. Folia ad genicula pediculis longiusculis insident, triangularia, & ad Hedera folia quodammodo accedentia, lavia, splendentia, macula nigrà interdum notata, alias pel deræ tolia quodammodo accedenta, ferta, periada que periada quodammodo accedenta, ferta, periada quoda que periada qu Indus virencia. Fiore in Catus parte forms active sa manus. Flori fuccedit globulus seminum dense fice quinquepartito, albi, non lutei ut vult Bauhinus. Flori fuccedit globulus seminum dense fice patorum, vicia vulgaris magnitudine fere, seminibus minime acuminatis.

In rivulis & folis vadofis ubi aqua scaturiunt sapius occurrit, solo prasertim arenoso. Æstate

Locus &

Tempus.

Lacus Es

Tempus.

I actu.

Vires.

586

oret. R. Summitatum seu turionum Alni, Foliorum Ranunc, aquat, hederacei, Salviæ ana manipulum unum: infundantur per noctem in vino albo, & infufum propinetur. Ad Hydropem & Scorba. tum mirifice conferre dicitur. Habui à D. Mapletoft.

3. Ranunculus aquatilis Ger. aquaticus Hepatica facie Park. aquat. folio rotundo & capillacus C. B. aquatilis albus temufolius J. B. Water: Crowfoot with various leaves.

Fibris numerolis in limum demiffis radicatur. Cauliculos fundit longos, satis crassos, inanes, infirmos & in aquis fluitantes, in ramos subinde divisos, per quos duorum generum folia conspiciun. firmos & in aquis fluitantes, in ramos lubinde divilos, per quos autorum generum fona confision-tur, alia enim capillaris tenutatis confertifilmis cirris perplexa, alia verò fupira aquam Raunculi foliis fimilia, lucida, maculis quibufdam nigris notata, fatis craffa, fubrotunda, in alique parte divifa, fod non profunde, alternatim adnata. In caulis parte foliis adverfa oriuntur flora longs fui & folia] pediculis infidences, qui explicante fo capitulo quinque foliis viridantibus obvoluo appa-rent candidi, ampli pentaperal, ungunbus peralorum lucius, flaminibus numerofis flavis sopiulum ob-Authoribus fubrotundum, Rannuculorum, feminibus confertis compositum.

In fossis aquas habentibus & lente decurrentibus rivulis, ut recte J. B. gignitur. April, Maio, &

subinde Junio mensibus abundè & latè floret.

4. Ranunculus aquaticus omnino tenuifolius J. B. Millefolium aquaticum Ranunculi fore & capitulo C. B. Millefolium see Maratriphyllum sleve & semine Ramueuli aquaisi sin-tice facie Gov. Millef. aquat. soliis Abrotani, Ramunculi spitor & capitulo C. B. uon Ran, aquat, capillaceus cjusdem.

In hoc nulla foliorum differentia ut in pracedente: fiquidem omnia inter se similia, tenubus illis duntaxat præcedentis, seu ut alii volunt Chamæmeli, soliis proxima. Flores candidi, illius similes, fed multo minores: Capitula echinata conveniunt, rotundiora paulum & minora.

Aquis innatat tum fluentibus, tum flagnantibus, ubique frequens. Columna Ranunculus trichophyllon aquaricus medioluteus dicitur; fiquidem florum petala circa ungues lutea funt. Eodem cum præcedenti tempore floret.

· c. Ranunculus Hederulæ folio aquaticus Park.

Reptando supra terram fibris è geniculis demissis se propagat. Folia habet subrotunda, crenata, Hedera terrestris finnlia. Flores pallidos quinque petalis acuminatis compositos, quos sequinas capitula subrotunda è seminibus confertis.

De loco & tempore nihil addit.

A. 6. Ranunculo five Polyanthemo aquatili albo affine Millefolium Maratriphyllum finimi J. R.
Anilefolium Maratriphyllon Ranunculi flore Park. Millef. aquat. foliu Fanusii, Ranunculi flore & capitulo C. B. Fennel leaved Water Crowfoot.

Longissimis, in aliquot partes divisis, teretibus, lavibus, inanibus flagellis prociduis, aque impetum cujus elt alumna planta, imitatur : foliis ad genicula Pœniculi, vel potius Peucedani, multò longi oribus, & quam præcedentium duorum in pauciores partes divifis. Ex iisdem etiam articulis lim gunt pediculi concavi, quibus infident flores Ranunculi lactei, quinque follolis firiatis confiante, apicibus in medio luteis : quibus fuecedunt capitula confimiliter Ranunculi, viridantia, echinata.

In fluvio Tame & rivulis eum influentibus circa Tamwortham, Middletonum, &cc. in agro War wicenti abundat. Observavimus & in fluvio Iside Oxonium præterfluente copiosium. Maio & Ju

4. Rammeulus flammeus minor Ger. & flammeus ferratus ejusedem & Park. Palustris slammeus minor five angustifolius Park. longifolius palustris minor C. B. longifolius, aliis Flammula J. B. item paluft. ferratus C. B. The letter Spear wort.

G.B. Caule est dodrantali, glabro, fistuloso, geniculis nodoso, nunc solitario, nunc in ramos diviso, reprante: Folia priora ex longis pediculis, uncam semis lata, oblonga alia, alia subrotunda, superiora eperante: Folia francosi via disperiora de la canada de la c per culties ex automic young measurement en man, quae minus anguna, longitudine circiter pal-nuari, fapor a ori; Efors Ranunculi vulgaris pratenfis, contractiores, aureo fulgor a nitent. Radix ex flois albicantibus conflata cft. Caules etia crypint, & quidem rurfus ut in Ranunculis quibufdam radicantur.

anradicantun.
Foliis ludit nunc æqualibus, nunc ferratis, etiam in eâdem planta. Magnitudine etiam infie-

niter variat.

pier variat. In pratis locis uliginofis ubique abundat, Junio florens. Ab acti & ardente feu cauftica vi flammeus denominatur. Oves hac herbâ paftas inflamma Tempus. nonbus jecinoris, internorúmque vifcerum erofionibus ac exulcerationibus corripi aiunt.

8. Ranunculus flammeus major Ger, palustris slammeus major Park. longifolius palustris major C. B. folio longo maximus, Lingua Plinii J. B. Creat Spearswort.

1.6 p. diginolo folo & palustribus [apud nos & in ipsis aquis vadosis] exit Ranunculus Lingua Pli-ni Delechampio putatus, caule bicubitali & altiore, crasso, lavi, in ramos subinde diducto, per quem reluti & per ramos alternatim folia producuntur, pedali circiter longitudine, vix unciam lata. retuit de per tamos accommenta paros productantes, peccan encuer tongutudine, vix unicam lata, arafinicula, glabra, mucronata, faporis acris 8c amari Dalechampio. Flores extremis inharent rampilis, magni, Ranunculorum alorum formà, quinque foliis luteis conftantes, quorum medium namus, magni, Kananeuscani and and in initia, quanque formaticas, quorum medium obdent numero fa piece concolores : es fugervenium; autore Taberin, capita erinacea, parve nucis loglands magnitudine, cum acutis aculeis, faporis calidi & urentis. Radix compluribus fibris de-

In fossis palustribus Eliensibus plurimus oritur; & alibi etiam prope Cantabrigiam, ut in fossis Locus. mibuldam circa marifcum de Feversham.

. Q. Ranunculus flammeus Bayonensis Park.

Editiolongis, angustis, acuminatis, caulibus ramosis radicibus fibrosis slammeum minorem vulgarem imitatur. Differentia est in floribus qui huic multò majores. In palustribus maritimis propè Bayonam oritur. Locus.

10. Ranunculus flammens flore albo minor Park.

Folia huic Ran, flammei minoris fimilia, pediculis longis nixa, verum longiora & angustiora multo. Cauliculus inferius foliis nudus, fumma parte ubi flores erumpunt bina oblonga & angusta folia protrudit. Flores quam in flammoo vulgari dicto minores, emaculati candoris. Capitula & radices clim illius conveniunt.

De loco natali nihil addit, neque unde aut à quo habuit dicit.

4. 5. Ranunculi foliis gramineis.

1. Ranunculus montanus folio gramineo C. B. gramineus flore luteo simplici Park. pumilus gramineis foliis J.B. Ranunculus gramineus Lobelii Ger. emac.

Fibre quibus radicatur uncias duas plus minùs longa funt, fatis craffe, & fibrillis capillaribus quod haud absurde perennitatis fidem façiat. Folia è radice statim pullulant [in mea quidem sicca plana leprena I duas uncias longa, aut paulum admodum excedentia, angultia: graminea, unúmque uncia berius medio cauli adnatum, alioqui nudo & enodi, gracili, palmo altiori: cujus faftigio for inflorunicus, justa magnitudinis, qualis est Linguæ Dalechampii aut vulgaribus Ranunculis, major multò quàm Ranunculi Flanmulæ dicti, è quinque foliolis compositus, quæ totidem mino-ribus [calicis] ut in Ranunculis sier: solet suffulciuntur. Succedit Lob. teste semen racemosum Ra-

Parkinlonus folia Caryophylleis fimilia facit, longa, angulta, acuminata, carinata feu concava

Si plantetur humido & pingui loco valde excrescit, & pulcher visu fit.

Habetur & in hortis flore pleno seu multiplici, qui Ranunculus montanus solio gramineo multi Varietas plex, C.B. grammeus ssoro lutco multiplici Park. Ran. gramineus pleno ssoro flore flore pleme Panin obvins, duntaxat Narbonensis Gallia pratensibus, ponè publicum diversorium montis Locus.

upi, & in arduis Mindeni Ruthenorum pratis & pascuis.

* 2. Ra-

Locus &

Lacus.

• 2. Ranunculus gramineo folio bulbosus C. B. angustifolius bulbosus J. B. leptomacro-phyllos bulbosus Col. gramineus bulbofus Park.

HISTORIA PLANTARUM.

Rudice off in longam velut cervicem producta, villolo cortice mgroq, tecta, [pluribus involucia Croco fimilibus contecta Dalech.] ex qua duas uncias longitudine carnola fibræ in imo craffiores. Fi Croco imminus conectal Darker and a data attention of the political metallics in the data and a line and the production of the production producuntur Latie radicula, alba, crana anquantunun, vontu capmanonta dependent Dal. Interior sur intra villofum tegumentum bulbofa radix invenitur, Gladioli modò gemina, altera alten Initidens, vetultiori arque corrofa parum præcedence anni, ex quibus fibræ ortum ducint. Fola huic prima duas uncias longa, quæ majora efficient & palmum ad fummium æquant, circa radi. Inuc pinna dula unclas ionga, qua majora discinica, per longum venis diffincta, octo nunceo, ca-cem pilofa, reliquo lavai, colore cinerco albicante, per longum venis diffincta, octo nunceo, ca-lem cingunt dodrantalem [aut cubitalem Dal.] junceum, duobus geniculis & folis abfa, tamulis diffunctum, in fummo vitrens caput habentem, quod floren dehifeens luteum edit, Dalechampius binos flores fummo cauli appingit, & flores in plurali attribuit] fplendidum, flaminibus denfis intes plurimis, calvee time etiam quinquepartito. Fruetum deinde capitatum oblongum admodum, foua-Polia Dalech à longo pedunculo dependentia, transversum digitum lata, Palmæ foliuminmodo

fubffantia & contumação fractura imitantia.

In Acquicolorum montibus fupra D. Philippæ antrum Columnæ observatus, Maio florere incipi ens. In montibus D. Mariæ à Monteferrato, & circumvicinis partibus ad montium radices juxta arbusta & querceta. Dal. Aprili & Maio floret.

* 3. Ranunculus gramineus perfoliatus Park.

Park.

E radice parva fibrosa folia aliquot emittit angusta, graminea, subglauca, duas uncias longa, quam pracedentis nonnihil latiora: è quorum medio exilit caulis vix altior foliis, cui circa mediam patem adnascuntur bina folia oblonga, ad bases latiora & continua, codem modo caulem cingentia quo Centaurii lutei folia. Summum caulem in ramulos aliquot divifum occupant duo trefve foliodi exigui, ex viridi luteoli, petalis conniventibus, rariùs expansis. Capitula succedunt echinata Ran. graminei vulg. fimilia.

Habetur & alia hujus species seu varietas foliis latiusculis, floribus expansis, petalis acutiosibus.

* 4. Ranunculus pumilus alter angustifolius Park.

Hic major est & elatior nonnihil præcedentibus, qui in summo caule unicum tantum gestat slorem, cumque ampliorem quam sunt flores reliquorum Ran. gramineo folio.

De loco natali hujus aut præcedentis speciei nihil addit Descriptionis autor Parkinsonus.

- 6. 6. Ranunculi montani vel floris colore, vel figura foliorum à reliquis generibus diverh.
- 1. Ranunculus montanus folis Plantaginis C.B. Ran. folio Plantaginis Ger. Plantaginis folio Park. Pyrenæus foliis sublongis non laciniatis, albo flore J. B.

Locus

Pedali imò etiam ampliore affurgebant planta quas videbam altitudine; Caule rotundo, fats firmo, viridi, per quem alternis tria aur quatuor sparsa erant folia, satis lata basi caulem ampledentia, tres aut quature uncias longa, uncian verò lata, nucronata, mulis venis alimina late ad extimum mucronem procurrentibus diffineta, viridis coloris, qualis eff ferè Braffice campellis, quorum ora tenui mollíque alba lanugine obfita. Summo caule ex foliorum, qua minufcala erant, alis exibant tres, quatuor, vel etiam plures oblongiores pediculi caliculum quinque folio sonfian-tem fuffiientes, è quo fio prodibat pentapetalos, petalis femuncialibus, tenellis, profis nues, cujus medium occupabant frequentiffima parva ftamina flava cum orbiculari capitello, nullius am perexigui odoris. Cum verò primum e terra emergebat hæc planta, & antequam in caulem excresceret, bina duntaxat aut ad summum terna proferebat folia, tres uncias longa, unciam lata, craffiufcula & firma, multis etiam venis fecundum longitudinem diftincta ut quodammodo ad Plan taginem latifoliam foliorum formà accederent. Caput radicis hirfutum erat, quod deinde inmultas craffiusculas albas fibras dividebatur.

E montibus Pyrenais cruta est hac species. Invenitur hujus varietas cum dupliei in florepsis

lorum ferie; quæ Ranunculus Pyrenæus albus duplex Park.

Ranunculus albus simplici flore J. B. Alpinus albus Ger. montanus albus minor simplex Park. montanus Aconiti folio, flore albo minore C. B.

7, B.

Radir cauli quafi appofita, palmaribus aliquot fibris, craffis mediocriter, rigidis & albis difparatis
conflat, ex qua furgit caulis lefquicubitalis & bicubitalis, pallido & virente lævore nitens, fupra
communem fortem Ranunculorum craffus, folidus, in ramos aliquot divifus, folifique ad alas donatus. Figer gerit uncialibus & fefquiuncialibus birhitis pediculis, Ranunculorum vulgarium formâ ns. Ilges gert unicatious ex-equanicatious infinitis peaticinis, itaninculorum vulgarium formă & magnitudine, fod candore nivem provocantes, fuavoolentes, pentapetalos, quorum medium occepant apiecs lutei. Folia Aconiti foliis fimilia, quinqueparitia, profundifiimé ferrata, inferné blai virore fplendentia: fuperné viridia, fqualida. Tabern ait fapore calido & acri fed nitiore, & nonita urente ut in ceteris.

nonita urente ut ut cacus. Hujus generis inventuri flore pleno niveo, in hortis cultus, qui Ranunculus albus flore denfo Varietas J.R. albus flore pleno Ger. albus multiflorus Park. Ran. folio Aconiti, flore albo multiplici C. B. flo. pleno In lura & Saleva montibus propè Genevam copiosè provenit. Maio mense floret.

1. Ranunculus flore albo Alpinus major J.B. Ran. montanus Aconiti folio albus, flore majore C.B. montanus maximus albus Park. Aconiti folio Ger.

Lib. XII.

Hie in paucis à pracedente differt, nimirum magnitudine & statura elatiore: foliis non adeò lævibus, minus atro-virore præditis: floribus frequentioribus majoribusque pediculis rectioribus inhærenubus; quòdque serius florear.

Folia præmansa nullam manifestam acrimoniam, sed amaritudinem potius habere deprehenduntur. Caulem Clufius tenuem huic attribuit, sed firmum, & certe quantum memini J. Bauhinus minusrede crassum præcedenti asscribit. Capitulum ex seminibus simul congestis, quemadinodum in reliquis Ranunculis, conftat. Radix præmorfa videbatur, multáfque longas & candicantes fibras ha-

zat. Abundanter provenire confpiciebat Clufius in acclivi montis Wechfell, Sneberg & aliorum mon- *Leeus &* oum sylvosis locis: Floret Maio & Junio: Semen Augusto maturitatem affequitur. Hujus etiam generis invenitur qui florem habet plenum & multiplici foliorum ferie constan-

4. Ranunculus montanus albus hirfutus J. B. montanus Pennæi Park. montanus hirfutus purpureus Ger. emac. montanus birfutus purpurafcente flore C. B.

Ngra radice nititur, crassioribus fibris donata, quaque caulem emittit perennium plantarum more como e va pola naturum cuaturo, quinque, vel fex, pediculis palmaribus harentia, ampla, creumfeiptione rotunda, fed in plurimas lacinias ad pediculum ufque divifa, hirfata. Cadi unicas, cubitalis vel fesquicubitalis, pulofus, cujus fummum in quaturo vel quinque ramulos, palmans plus minus facessit, quam divisionem folium ambit unicum veluti persoratum, sine pediculo, non minus profunde quam inferiora diffectum. Flos unicuique ramulo unus infidet, pulcher, quinque folisorbicularibus constans, quæ inferius purpurascunt, superius in lateribus ex albo purpurea sunt, reliqua parte albiffima. Hine oriuntur capitula è latinfeulis, ex oblongo rotundis, lævibus femimour congesta, pluribus quam duodecim, ad semen Pastinacæ Germanicæ accedentia. [Pennæo leminaut in Ranunculis compacta, ex nigro purpurea & mucronata, parùm compressa, paullò quàm in alis Ranunculis majora.]

In sposis montis Jura propè verticem Thuiri copiosè provenit. Junio & Julio mensibus floret. Locus &

5. Ranunculus montanus birsutus albus elatior C. B. montanus 2. Clus. montanus albus major vel elatior Park, parad.

Quina aut fena promit ex radice folia, magna, viridia, dura, Ranunculi bulbofi foliis haud ab-imila, nonnihil hirfuta, rribus feiffuris ad pediculum ufque pertingentibus, & allis praterea minus profundis divisa, sapore initio dulci, postea aliquantulum amaro, pediculis crassis, firmis & pedem ongs indicentia: caulem inter illa excuntem cubitalis longitudinis, nudum, fingularem, firmum, aliquanqum hirfutum, intus cavum, tui in fummo fastigio trina habet folia contigua, profundé laciniai penè inflar Anemonidum, fupra quæ deinceps caulis dividebatur in quatuor aut quinque colonge & tercres pediculos, quonum finguli fuffinent unicum florem, quinque foliis fatis magnis & albis constantem, mediocriter odoratum multis slavis staminibus capitulum occupans umbilicum cingentibus, quod excusso slore apparet magno planóque semine onustrum. Radix veluti præmorsa & multis nigricantibus fibris prædita.

Frequents nafcitur in Sneberg, Snealben & aliarum vicinarum pratis fublimioribus; florétque Junio: Locus & men autem maturitatem adipiscitur Autumno.

Perfumilis est hac species præcedenti, ut descriptiones conferenti patebit, candem tamen esse non whm affirmare.

2. Ranunculu:

6. Ran, montanus birfutus humilior Narcissi flore C. B. Ran, montani 2. species altera Chil. Ran hirfutus Alpinus flo. albo Ger. emac. montanus maximus albus Park.

Cluf.
In cellioribus carundem Alpium jugis (inquit Clufius) multò humilior & magis hirfuta crefcebat
In cellioribus carundem Alpium jugis (inquit Clufius) multò humilior & magis hirfuta crefcebat
In cellioribus carundem Alpium jugis (inquit Clufius) multò humilior & magis hirfuta crefcebat In comornius carning in Appair 1988 Angular Josephanta, pedalem altitudinem non excedens, flore paulò majore, & qui Narciff florem album, have planta, pedalem attitudinem non execuens, pore pano majors, es qui variant norem album, medium calicem flavum habentem æquare posset, eoque etiam magis odorato quam prioris; eju etiam falia majore amaritudine & acrimonia erant prædita, tameth primo gultu quandam dulco etiam falia majore amaritudine & acrimonia erant prædita, tameth primo gultu quandam dulco cuam 18100 majore anativadine de actimonia etant praedia, canten primo guitti quandam dules dinem habere viderentur. Serius florebat priore; nam cam duntaxat florentem reperiebam, quam in inferiore jugo alteram jam femen femimaturum habentem obfervåffem.

7. Ramunculus montanus albus humilior Pack. Ran. Alpinus humilis rotundifolius flore mimere C.B.
 Ran. montanus flore mimere Gev. Montani 1. Species 1. Cluss.

Cluf.
Multa, parva, rotunda, & quali circino circumducta habet folia, aliquot crenis divifa, & in anbitu ferrata, atrà viriditate fplendenteque superne prædita, satis crassa five carnosa, & servidismo bitu terrata, atra vindicate i portue, tenuis, fingularis, brevis dodrantéque minor, florem album, penrapore: muei quae penemin citati, citati, iniguiano, cocca fiamina occupant: deciduo flore apparet inperalon fuftinens, modorum, cujus umbilicum crocca fiamina occupant: deciduo flore apparet capitalism immaturo frago fimile, quod ex minuto femine fimul congesto constat. Radix multis albicantibus fibris prædita est.

* 8. Ranunculus Alpinus humilis rotundifolius flore majore C. B. montanus flore majore Ger. R.m. montani I. species altera Clus.

Hujus folia in tres lacinias crant divifa, & illæ denuò aliquot incifuris donatæ: Cauliculus ab alero non differens, fed ampliorem florem gerens, etimque interdum duplici foliorum feri conflaten: aliqui & colore fuperiori parem, codémque tempore fele explicantem. Radix etam, quemadmodum in illo fuperna parte nonnihil extuberat & fibris donata eff.

Nascitur uterque in summis Sneberg & vicinarum Alpium jugis confragoso solo & pane minst petrarum fifluris, Junioque menfe interdum ifflue florebat, aliquando ferius, ut videlice nix fenis aut maturius folvitur. In hortos translati mature admodum & ante alios Ranunculos, April feli-

cet flores profert.

* 9. Ranunculus minimus Alpinus albus & luteus J. B.

Radicem oblique agit pro plantulæ ratione magnam, fibris donatam crebris, longis, perparum cauliculo cedentibus, qui duarum aut trium unciarum altitudine est, uno alterove foliolo donatus; reliqua enim tria fecta, vel profunde duntaxat circumquaque Geranii columbini modo ferrata, roumda ferè, cratla. Flosfummo cauli infidet albus aut luteus à Ranunculorum aliorum flore non dif-

In Rhatia monte Albula floret Junio.

J. Bauhinus Ranunculos montanos albos Clufti fuperius propofitos ab hoc non diffinguit. Huic non valde diffimilis eft

• 10. Ranunculus minimus Apulus Col. Park. arvensis parvus folio trissido C.B.

Radice pufilla capillari; caule junceo, hirfuto parum, ficut & foliorum petioli, oblongi refieldanta, in quibus feliala unguis magnitudine, trifida, hederacca ferè divifura, fed ima parim incifa, lavia, flore luteo in fummo caulis: capite & femine congenerum.

Cirinola in incultis agris observavit autor.

• 11. Ranunculus Creticus albo flore, majore quam Papaveris rhwadis J. B.

Folis est Ranunculi pratentis repentis, divisis specie trifolia, rarius quinquesolia, per margines crenatis, per terram sparis: caule rotundo, pedali, qui duos vel tres flores suffiner magnoses les vel feptem foliolis compositos, albos, Papaveris criarici florem magnitudine superantes, quibis succedit capitulum feminibus aliorum Ranunculorum more confarctum.

12. Ranunculus montanus purpureus calyce villoso Falicis Plateri J. B.

Dodrantalis est plantula: Folia velut in digitos diffecta, partim à coliculorum exortu longis po diculis harentia, partim ex ipfis pediculis pendentia. In fummo flor infidet fingularis Rannulli, fed, ut fices oftendit, purpureus, villofiffimo & velut byffino, eíque concolori lanugine obtedoctlyce præditus.

In Alpibus Vallefia collegit Platerus,

6. 7. Rahunculi grumofa alle tuberofa radise.

1. Ranunculus grumofa radice 1. Clus. Lustanicus Autumnalis simplex Park. Lustanicus Clusi Ger. Ran. latifolius bullatus Asphodels radice C. B.

Clof.

ta cercies quinque, sex, aut plura habebat solin, circinate pane rotunditatis, in ambitu serrate, per terram expansa, splendentia & veluti tumentia, bullataque superne, nervosa & lanuginosa inferne, ingrati initio saporis, sed postea serventissimi. Inter solia exiliebant aliquor pedienti veringam cauliculi, dodrantales sere, vel breviores etiam, villos & lanugine quadam obsiti, singui luftimentes storem luteum odoratum, quinque, sex, octo interdum, aut plutibus solis constantem quibus vento excussi vel sonte defluentibus capitusi aliorum Raninculorum capitellis aut regi indimento simulia apparebant, pallida. Radia ex millis, crassis, posquellis quibus pluis constante uberculis constabat, Chelidonii minoris longioribus radicious non distiniibus, quibus plurime tenus sinus superneta pangi poste pipa experientia demonstavit. plures plantas pangi poste ipsa experientia demonstravit.

Fremens erat circa Olyffipponem inter oliveta & plerifque Batica focis, ubi florentem Novem-Lecus, bri & lanuario collegit Clutius.

ba & Januario conega. Cannos. Repontur interedum floro multiplici, qui Parkinfono Ranjinicalus Autumnalis flore multiplici : Cor-nuto Ren, latifelius multiplex ferorimus. Clusius duas habet figuras magno 8c parvo flore. Secundæ nuolon, inferibit Ranunculus grumola radice 1. species 11. nulla illius in descriptione mentione

* 2. Ranunculus Creticus latifolius Clus. Park. Ger. emac: Afphodels radice Creticus C. B.

Lib. XII.

Cuina aut lena promit à radice folia, impensé viridia, lata admodum; ut initio สิงเลาประเภร Pan-nomeum effe centerem, forma enim illius foliis non funt valde diffimilia, & Platani foliorum fornomenne ene centerem, forma entin finus roms non tunt vaide entinnita, extratant toliorum toman plumium imitantur, multis venis predita: i nere qua eaulis extile pedalis, fatis firmus, aliquot folis minoribus & valdè incifis preditus, è quorum finu prodibant anuuli minoribus adhuc folis obliti; inter qua nafcebantur flores, longo pediculo innixi, quinque folis luteis, fatis amplis conflantes, quorum umbilicumi occupant multa floramia, aurei coloris apicibus predita, & capitulam nedum cingentia. Numerofa firmatur radites, è multis oblongis craftu full fugue grumis compofia inflar radicis Tripolitani Ranunculi, qua longioribus grumis conflat, colore ex albo & fulco muto extrinecus praeditis. Folia ante hyemem promit, & adnatis e propagat. Nata est semine è Creta accepto.

1. Thora Valdensis Ger. minor C.B. Park. corundémque major. Thora folio Cyclamina I.B.

Coulem habet fingularem, palmarem, aut ferè etiam dodrantalem, junceum; Folia duo aut tria aut alter flating nummant aut alterum, unumquodque fingulare, ordine caulem conferences, circinata ferè rotunditatis [imo latior plerunque] Cyclamini folio par aut etiam duplo majus, in makio per marginem aliquando finuatum, interdum minus, rigidum, nervofum, glabrum, arguis demoulis concintie in ambitu crenatum, reliqua fuperiore caulis parte parva, oblonga; acumnatu, fundicia, aut in lacinias aliquot fifla Thalieri folia æmulantur.

Flor fummo cauli infidet unicus, interdum bifidus caulis in fingulis ramis fingulos geric flores] Rantinculi & figură & foolore lu-teo; pec diffiutile Ranunculorum echino capitulum, è feminibus coacervatis conglobatum. Radix momenis conftat, habituticulis, oblongis, Afphodeli imitatione ad caput unum obliquum annexis radiculis, in terma longique filamenta definentibus.

In altiflimis jugis Montis Jura prope Thuiri copiofam invenimus. Provenit & in monte Baldo; Lecus. Clusius in Etscheri praccipitiis, & copiosius in Sneberg, observavit, cujus folia breviora; superna etiam parte latiora & magis incisa deprehendit quam sint Thora Valdensium & montis

4 Ranunculus Illyricus minor Park. Illyricus Ger. Ran. lanug. angustif. grumosa rad. minor C. B. Myricus, radicibus bulbosis, foliis longis J.B.

Radice donatus oft ex plurimis bulbulis ceu Pini nucleis, albis, racematim quafi congestis, quibus and contaus eit ex plurimis outoms cea r'ini nucies, anos, racciniami quan congertis, quious minum in modum propagando multiplicat. Folia germinatione prima ex pediculis longis, rubenibis, parvula, glabra, viridia, tam Plantagineis primigeniis fimilia, ut internofei vix poffint, navis per folii longitudinem decumernitibus. Adolefeenti lecari incipium in longiffimas portiones tena quaerrafive, varia dein divifura dalue ampliis incifa, fimidique molli & incana lanugine ud cum pediculis pubefeere. Caulis cubitalis & fefquicubitadis, in ramos aliquot brachiatus, totus canada. Candidus & pilofus, flores gent majufculos, aureo fulgore micantes, pentapetalos, interdum gemelby modoros: quibus fuccedunt capitula afpera, Fragarix instar, oblongiulcula, semen continentia.

Chifus in Hamburgenfi monte duobus, fupra Polonium Ungariæ milliaribus observavit: Cherle- Locue. ms prope Romann, florentem Maio.

Ecc 2

Habe-

Locus.

Locus.

& Tempus

Alia (pecies.

Habetur alius multo majoribus foliis, caule & floribus, magilque incanus, tum etiam magis nu. merofis radicibus, ut commode Illyricus major dici possit, Cluf. quomodo & Parkinsonus noster eum denominat. C. Bauhinus Ran, lanug, angustis, grumosa radice majorem.

Locus & Tempus.

eum denominat. C. Daumins Adin Lang, angurin grundat Laure Inaposit. Hune in herbidis ultra pontein Calfri novi jurka Ladum anniem Maio menfe florentem & fele multium propagantem invenit. D.Magnol, thin & in aliis herbidis fatorum margimbus, folis fele multium propagantem invenit. latis, minus laciniatis.

5. Ranunculus cherophyllos Afphodeli radice C.B. Afphodeliradice flore luteo Park. Ran. montanu leprophyllos Alphodeli radice Col.

Cot.

Automno & hyence exit è radice Alphodeli modò è pluribus bulbulis, Olivæ magnitudine, rotundioribus, in fibram tenuem definentibus composita; Ex his folia ramosa, primis Bulbocastani amula, in terram procliva, vel recta, petiolis furfusis rubentibus, trientalibis que, & cum folis semipela, in terram procliva, vel recta, petiolis furfusis rubentibus, trientalibis que, & cum folis semipela. la, in terram procliva, vel recta, periolis influts rubentibus, trientalibifque, & cum folis femipedalibus fere, innicentia: in quorum unibilico antequam caulis exurgar floris bottus extubera, in medio viridis: Martio verò caule ad dodrants longitudinem fe protendente explicatur, & florem auteum felendentem pulchrum edit, quinque foliolis rotundis confutudum, luteis fraministumentiis deutis. Quo defluxo caput remanet, quod perfectum oblongum eft, Oliva inflar autmagis poducium, feminibiri aduticis denfis colarientibus, ut in congeneribus, minoribus multo eft caput quale. Caulis verò hirfutus eft, rotundus, repens, fingularis, rarò pluribus qualm duobus vel incorparation in quo circa funnum foliorum lobi majores longiores que funt, brevi petiolo hireste este definition.

Marcio floret & Veris fine perficitur; in collibus Campoclarenfium & Æquicolorum admodum frequens. Loca amat pinguia, herbida. Acris est admodum, nec congeneribus cedit. Habetur ettam circa Monspelium. Vide Bosap. Monspe

. 6. Ranunculus lanuginosus Apii folio, Asphodeli radice C.B. alter saxatilis, Asphodeli radice

E radige multis crassis sibris summo caspite harentibus Asphodeli modo, crassioribus juat radicis caput, sempérque descrétentibus, paryis, pollicis longitudine, multis capillaribus fibris intermitis caput, sempérque des colombus, paryis, policis longitudine, multis capillaribus fibris interminis compolita, petiolas edit cavos, & in imo latos circa radicem. Umbelliferarum ritu alter alterna amplectențes, quibus folta inident primum lata, duabus tantum incisuris divisa, deinde magis profunde eribus lobis, lobis ipfis potea tribus dentibus incisis, tandem ad nervum usque, ut tra forme altorium inference albidiora. Calent la videantur, iliaque profunde incisa ac tandem dentata, utrinque hirituta inferne albidiora. Calent vere emittit teretem, hiritutum, semipedalem, alis divisim, in quo folia magis divisa teresiona, contra due constructs, stammibus innis luteis fructus rudimentum virens circumdantibus April menle: Deinde longum capit squamosum, seminibus rotundis in apicem definentibus.

In Æquicolorum montibus observavit Columna saxosis humentibus locis.

Lecus.

Locus.

Tempus &

· Lacus.

* 7. Ramunculus grupnosa radice folio Ramunculi bulbost C. B. Ran. grupnosa radice Boscoiossu

lix radice alba, grumofa veluti ex parvis bulbis sed firmiter compactis composita, fibis oblongis intermixtis folia Ranunculi vulgaris bulbofi foliis fimilia, fubrotunda, fed profundis difect, oblongis pediculis donata, leviffime pilofa prodeunt: inter quæ caulis pedalis, hirfutus, ranis intermixtis donata, leviffime pilofa prodeunt: mos divitus effertur, quem folia in angultos lobos fecta bis cingunt, cujus fummo flos lureus alionum forma infidet, cui capitulum breviffimis aculeis armatum fuccedit.

Agris Bononienfibus familiaris est.

8. Ranunculus Afiaticus grumosa radice 1. Clus. Ran. Tripolitanus Ger. Tripolitanus flore poznicio J.B. Afaticus five Tripolitanus flore rubro Park, grumofa radice flo, phaniceo minimo simplus C.B.

Folia aliquot à radice producit, unciam lata, duabus parvis laciniis divifa, per oras ferrata, longis pediculis nitentia, craffiufcula & fucculenta, glabra vel quam leviffime hirfura, venique er viridi palleleentibus pradita, fubacidi & ingrati initio faporis, qui brevi in acrem & linguam mor dicantem convertitur. Folum caulem imum amplectens majus est reliquis, & in tres lacinas dire fun, quarum ingula cetera folia aquant, & tripliciter incife, fimulque in ambitu fierate funt. nun, quatum migure eccera rona equant, ec tripicaer mene, minique in amona terase a Medius inter hac affurgir eaulis, teres, viridis, non lavis, fed quadam lanugire obfitus, quan per intervalla ambium bina aut terna folia, minora magifiq lacimiata illo quod imo cauli adheret, fiumo intervalla ambium bina aut terna folia, minora magifiq lacimiata illo quod imo cauli adheret, fiumo falligio amplum futtinens forem. Pannonici five Illyrici florem magnitudine fuperantem, lict gelfalligio amplum futtinens forem. dem quodanumodo forma, & prorfus inodorum, quinque [aut lex interdum] folis conflantell, que forinfecus phenicei funt coloris, interne verò miniati elegantis & filendentis, medium flora occupantibus puremee nun coloris, incerne vero miniati elegantis ex pionaentis, menum nova occupantibus plurimis tenuibus & rubris flaminibus, quorum apicos craffiufeuli, initio pulli, deinde cineracei coloris, extuberante inter media flamina capitello, purpure nigrae villis oblito, quod in uncialem aut longiorem amplitudinem tandem exercicens, frequentis, feminis rudinento quiden obitum eft, fed prorfus plant & manis; milit certe nunquam fertile fuit. Multas haber radiculis, ex uno capite dependentes, breves & craffinfenda, perinde atque Illyricus five Lufitanicus, a que

nun grumofis radicibus non multum differunt, (funt enim aliae aliis longiores) extrema tamen parte non donies, fed fingulæ in tennem fibram paulatim definentes, folidæ, fufci exterius coloris, intenon counte, non counte, non counte acris. Cum Illyrico porrò grumofa radice Ranunculo illud nus and, ingrate habet, quod fub caule inter medios radicis grumos craffiufculus veluti ramulus enabete commune masser, quost no came me medios rathers grunos craminentis ventit ramulus ena-ferur, qui oblique per radicum interflitia se porrigens in unumcaput extuberat, è quo multa rateur, qui obtique paulò minores dependent, è quorum medio caulis exilit, fub quo deinde alius radoes appending padie in latus uit fuperior per radicum spatia se spargens, & novam radicum congeminus manus quin & matri five primaria radici adnafcuntur contigui & quafi ipfi infidentes ternen generati fimilium & quafi matri æqualium grumorum globi, qua fane ratione fatis feliciter fe ni an quanti Habet praetrea albas quasdam fibras per crassiorum radicum spatia sese explicantes &

onflantinopoli allatæ funt hujus radices aliquot, Tripolitani pleni floris nomine infignitæ.

I cent.

9. Ranunculus grumosa radice ramosus Gor. C.B. Ran. Assaticus modernos five grumosa radice II. Clus. J.B. Creticus wel Assaticus slore argenteo Park, parad.

A precedente solo caule differt; qui utplurimum paulò crassior & firmior est, atque etiam ex foliorum quæ illi adnalcuntur alis unum aut alterum proferens ramulum, qui florem primario paullò minorem fuftinet.

10. Ranunculus grumofa radice flore albo C. B. Afiaticus grumofa radice, flore albo Gev. Afiaticus vel Creticus flore albo Park.

Caule of pedali, in binos graciles ramulos divifo, fummo faftigio fingulares flores albos fuftinentes. mibus (maxime circa oras) fuave-rubens color permixtus est; stammibus multis sfavis oblongiuscuhan capitulum eingentibus. Caulem antequam in alas dividitur amplectuntur alia folia in ternas aut plures profundas lacinias fecta.

Reperitur & flore albo, oris rubris, atque etiam flore niveo. Alia denique species flore radiatim mixto ex rubro & flavo, venis flavis magna venuftate rubrum colorem fecantibus.

11. Ranunculus grumofa radice flore albo leviter crenato C. B. peregrinus grumofa radice

A luperiore differt foliis planioribus, caule gracili, circa mediam partem foliis fingularibus, nec beniats cincto: floris petalis extima parte magis orbiculatis & leviter crenatis; capitulo brevi.

11. Ranunculus grumosa radice, flore flavo vario C. B. Ger. Asiaticus store luteo vario simplici

A Tripolitano differt, foliis in caule in tenuiores & frequentiores Jacinias divifis, superioribus preferring, florum colore flavo ad viriditatem vergente, rubellis five purpurers venis virgatim diffindo; staminibus storum purpurascentibus.

13. Ramunculus Afphodeli radice, flore subphæniceo rediente C. B. Astaticus store rubro pleno Park. flore pleno miniato Ger. cmaci Afisticus grumosa radice, pleno flore in Class.

Tema vel quaterna habet à radice prodeuntia folia Afraciei five Tripolitani, folii, fimilia, & illo-mu inflar incita, minora camen; inter que emergit cailleulus dodrantem pedis altus gracilior quam Tripolitana, cui inharent bina folia, interdum & tertium putillum, quorum infimum ternis profundis laciniis, per oras ferraris divifum elb ; alcorum, quod lupornum & angustius, quinque laciniis ufque ad medium nervum incifis, quarum fingulæ unicam crenam habent, nonunquam binas aut Purs, extima verò binas tantim. Summo cauli infidet caliculus quinque foliis præditus, gemmam foi amplectens, qui explicatus multiplici foliorum crie confrare confectur (centum enim & trigmanhours, qui capacitati and gmanhours of the gmanhours goodin cancernes, quotum ana manucuna, ana arigintora, imponeum norso occupatue rollacco quodin capitulo, minus miniato. Redix Afiatico fimplici, fimilis, aliquot grumis minoribus confans, kallius inftar propagines ad latera, lod rarios, fipargens.

Ranguculus Afiaticus grumofa radice pleno flore 1. Claf, chius deferiptionem non ex viva plan-

ta, fedex icone vivis coloribus expressa nobis non videtur diversus à secundo, cujus descriptionem

14. Ranunculus Afiaticus grumosa radice, pleno flore 3. Clus. Ran. Asphodeli radice, prolifer mimatus C. B. Ran. Afiat. flore pleno prolifero Ger. emac.

Huic radiculæ quinque aut sex, suprema pute crassiusculæ ex uno capite dependebant, superioribus paulò longiores; è quarum capite prodierunt folia, non valdè distimilia superioris foliis, sed mi-

nora. & pluribus tenuioribuíque laciniis divifa. Cauli tereti inharebant bina folia, quorum infimum in tres majores lecinias divifuni, & illa denuo in ternas, media verò in quinas minores. Summo in tres majores recinias dividum, et ma dende in certa dispositis folis constans, quorum alia aliis paulò latiora, coloris, ut pictura oftendebat, (quem nescio an pictor fideliter imitatus sit) miniati. E me lationa, coloris, ut pretura offenteeda, Calenta della milita full information minorem, plenum tamen & e-dio flore profiliebat pedicellus unciant altus, fulfitinens alium florem minorem, plenum tamen & e-jufdem coloris, non fecus ac videre eft in Ranunculo illo tuberofa & magna radice, cujus flor flajuidem cotoris, non tecus ac viuere en in Kanunciuto ino timerota ex magna radice, cujus flos flavus, multiplici foliorum ferie conftans, qui fape non modò fecundum florem ex primo, fed & territum ex fecundo nontuniquam producit. Ex finperioris autem foli finu natus erar ramulus duosis tenubus foliolis præditus, cujus faftigio infidebat flofculus eriam plenus, fecundo ferè æqualis.

Figo hung & Superiorem Ranunculum specie convenire puto, & utrumque cum Ranunculo Afra. tico primo in loco descripto, siquidem sos non natura seu secundum speciem plenus sit, sed ex 20.

cidenti tantum, ob ubertatem foli, aut planta luxuriem.

15. Ranunculus Creticus grumofa radice flore niveo Clus. Ran. grumofa radice flore niveo C. B.

Ex radice grumofa inftar illius que ex Afia adfertur aliquot folia producit fatis ampla, humionafi in orbem (parla, fucculenta, viridia, fupina tamen parte albicante colore in viridi velut conferta in tres lacinias, per oras aliquot crenis incifas, divifa: inter illa quaterni aut quim prodibant cadicali. graciles, firmi tamen, brevi quadam lanugine obliti, quique ex foliorum magis inciforum, quibus ambiebantur, alis alterum plerunque, nonnunquam etiam tertium ranulum producebant, parvouno

ambiebantur, aus atterum pierunque, nonnunquam cuam tertuam ramadur producedant, parvono aut alero folio ornatum, qui fummo faftigio fulfinebant fubrilicum calyculum, in quinque foliola, fulco villo obfita, divífinm: is deinde explicatus florem oftendebat quinis foliis unciam amplis pro-fufque miveis conftantem (licet interdum quadam conficierentur raris venis finaverubenibis per oras sparsa) è quorum umbilico emergebat capitulum, subfuscis staminulis infima sede cincum, quod magnam gratiam candido flori conciliabat. Flores explicabat mense Maio cum Afiatico phoeniceum florem gerente, quibus succedebut simile

capitulum, non diffimili paleaceo & acerofo femine obfitum, quod inutile effe arbitror. Prater descriptas plurima alia hujusce generis seu species seu varietates, magno studio undique

conquisitæ in hortis curiosorum enutriuntur. In Catalogo horti Regii Parisiensis Anno 1665, editæ invento fequentes.

Ranunculus Afiaticus grumofa radice, flore fimplici luteo pallefcente, striis rubentibus,

Ranunc. Afiat. fimplex aureus Ferrarii.

Ran. grumosa radice, aureo panno concolor, fundo & limbo rubentibus.

Ran. Afiat. flore fimplici melino.

Ran. Afiat. grumofa radice, flore miniato per oras luteo.

Ran. Affat. Hore luteo, lineis albis picto. Ran. Affat. grumola radice, foliis intus & per oras pallide luteis, lituris purpureis, alas referentibus Papılioniun.

Ran. grumola radice flore phæniceo, fimplici odoro. Ran. Afphodeli radice, flore flavo, venis rubris diftincto, *Bofvel* dictus.

Ran. flore pleno flavescente, & rubris lineis elegantissime variegato, Le Seraphique.

Ran. Afphodeli radice, flore sanguineo maximo, Le monfre rouge.

Ran. Afphodeli radice, flore sanguineo maximo, Le monfre rouge.

Ran. Constantinopolitanus gigas-flore coccineo, Le Geam de Constantinopolitanus gigas-flore coccineo, Le Geam de Constantinopolitanus gigas-flore coccineo,

Idem flore eleganter variegato.
Ran. Romanus gigas muniato flore, Le Geant de Rome.

Idem plenissimo flore miniato & fureo vario.

Ran. Alepus grumofa radice, flore purpuro fanguineo maximo, Spherique ou Peone.

Idem flore lineis rubris & luteis striato, Spherique Panache.

Ran. Syriacus grumofa radice flore miniato patulo, Salamine.

Idem ex luteo pallescente & rubro mixtus, Le grand Pontife, ou le Salamine Panache.

6. 8. Ranunculi quidam C. Baubino in Prodromo & Parkinfono descripti.

• 1. Ranunculus montanus subbirsutus latifolius C. B. prod. montanus birsutus latifolius Patk. mont. fubbirfutus Geranii folio C. B.

Ex radice longa fibrola felia prima Geranio columbino finulia, fubnigricantia, mollia, in us prunum lacinias ad pediculum divifa, & ha in alias tres, haque in alias fecta, pediculis palmaribus Subhirsutis donata prodeunt, quorum tamen superiora latiora & acutiora: inter qua Canti fesqui cubitalis, cavus, striatus, pane glaber; in rainos brachiatus effertur: quibus stores parvi, paliste luca quinquefolii infident: his semma in capitulum congesta succedunt.

Hie in humidis montis Mutera provenit.

2. Ranunculus montanus lanuginosus foliis Ranunculi pratensis repentis C. B. Park.

Radicem habet fibrosam, rusescentem, à qua cum aude tenni, cubitali, lanuginoso, supernè in alas diviso prodeunt folia pallide virentia, tactu mollia, pediculis palmaribus, lanuginosis donata, inBar Rammeuli pratenfis ropentis, in tres primum lacinias, oblongis pedicellis donatas, & ha in alias acutas per marginem crenatas, divifa. Flos aureus quinquefolius.

priore rarior est, & in altissimis montibus, ut in Belken Marchionatus reperitur.

I Bauhinus hunc fynonymum facit Ranunculi (ui magni, valde hirfuti, flore luteo: At descriptiones non conveniunt.

3. Ranunculus montanus Betonicas foliis Park.

Multa è radice plurimis fibris albis composità emittit folia latinscula & oblonga, venis seu nervulicerebris fuperficiem velut rugosam efficientibus, intertexta, pediculis brevibus donata, circa margino crenata, extremitate rotunda, Betonica foliorum instar, illis tamen minora, supernè atrovirenia inferne argentea. In horum medio feu centro exufgit cauliculus nudus, palmi altitudinem vix in interne a general de la competencia del competencia del competencia de la competencia del competencio nuncillis in capitulum echinatum congesta. Tota planta, folia & radices, amara initio, deinde ya-

In Alphus, nimirum in monte Senis, quen superant qui è Gallia in Italiam iter faciunt, à Pille- Loeus, ecio inventus, & ad Lobelium transmitius est.

Habetur in Catalogo horri Regn Parifienfis.

4. Ranunculus Geranii tuberosi folio C. B. prod. Park.

C.B. Baha eft fibrofa ; caulibus multis, cubitalibus, viridibus, Lavibus, Atriatis & ramofus ; folia à radice pediculis palmaribus donatis, uncias (ex longis latifique, fuperne atrovirentibus, foliorum Gerami tuberofi inftar in multas lacinias, fed longiores & latiores, ad pediculum divifis, & rurfum in alias fossis at in caulis summitate in segmenta graminea partitis. Flores in ramulorum summis plures, parvi, lutei, multis in medio framinibus; quibus capitulum parvum rotundum cum feminio luc-Non longè Patavio in Arqua, ubi Petrarchæ fepulchrum legit C. B.

Locus

* 5. Ranunculus saxatilis magno flore C. B. Park.

Rador ex oblongis fibris capillaribus composita est. Felia habet ad radicem plura, oblongis pedi-als acombil lanuginosis donata, unguem vix lata, in tres parvas lacinias, & he in binas voj tarna acutas, divila ; inter que cauliculus palmo minor tennis, lanuginolus, cuius fummo flos magnus, areus, splendens, quinquefolius, multis in medio staminibus rufescentibus, insider. Circa Monspelium in saxosis crevit.

Locus.

* 6. Ranunculus saxatilis foliis subrotundis C. B. Park.

C.B. prod.

Bedia in fibras oblongas, capillaceas abit: Folia per terram sparsa, subhirsuta, crasse, pedicellis mealibus donata, vix unquem lata, in periola parva, fisbrounda. & hæc in alia dividuntur : cast holm tenuis, lanuginosus, sex unciarum, ad exortum statim dividitur: sfor luteus, quinquesolius, mulis staminulis donatus.

Fodem quo prior loco reperitur. An hic à pracedente differat inquirendum.

7. Ranunculus minimus fanatilis hirfutus C. B. Park.

C. B. prod.

Radice est pufilla, capillari, circa quam foliola plurima, in tres lacinias subrotundas & per marginem incifas divifa, longis pedicellis hirfutis donata: inter que cauliculus duarum triumve unciarum hishus exurgit, florem luteum aliorum Ranunculorum fimilem multis in medio croceis staminibus fulinet: cui capitulum parvum ut in aliis fuccedit.

Non longe Monspelio ad Lattes provenit.

8. Ranunculus villosissimus Monspeliacus C. B. prod. Park.

Reference de fibrola, rufelcente: faliri ex ex prodeuntibus craffis, villofis, parvis, in lacinias primum tema, alas lubvotundas, alira acupas, 8c has in alias incides, 8c per marginem cremans, que verò in calle font un oblongas 8c acupas 8c quasi aculeo armatas lacinias, sed longitudine impares dividunw: mer quae cauls palmaris, in breves alas brachiatus, quibus finguis folium in plures lacinias di-tum histiur. Flor alionum Ranausculorum forma, medie magnitudinis, lutei coloris eft. Tota planta ob pilos rufelcentes molles villofa & rufescens est, & Monspesiuli in faxosis reperitur.

Dubites D. Magnol an lase sit Ranunculi distincta species an varietas tantum Ran. saxatilis mag-

9. Ranunculus montanus folio Aconiti, magno flore C. B. Ran, mont, major flore luteo Eyst.

I orus.

Tempus.

Lib. XII.

CAP. IV.

De Herbis quibusdam Ranunculi capitulo & calyce, flore polypetalo, & primo De Ranunculo Rutæ folio.

Ranunculus præcox Rutæ frue Coriandri folio Park. parad. Ran. Rutaceo folio, flore suaverubente C. B. præcox Rutaceo folio Ger.

Cluf:

Olia aliquot à radice producit multifida, Rutæ foliis non valdè diffimilia, molliora tamen &
Olia aliquot à radice producit multifida, Rutæ foliis non valdè diffimilia, molliora dum initio
di magis viridia: flores autem habet amplos, ante ipia folia emergentes, diversi sur planisas
emergent ad fuaverubentem colorem tendentes, interné candidos, duodens sur planisas
emergent ad fuaverubentem colorem tendentes, interné candidos, duodens, seundo multiemergine ad mavermentem consent contents, interns configuration and matter configuration occupante capitale virid, at in reliquis hujus generis, cinclo malis albicantibus flammulis, que flavos apices habent, fine odore: Hos fuffinet canticulus teres & miso purorcationus frauntiunsquæ navos aprees naociti, une outore: rios numere contentis teres emigiopi-purafeens, deinde ex viridi pallefeens, quem ambit unicum plerunque folium, (raro butas) esquem, duabus aut tribus lacinis divilium, latá bafi cauliculum amplectens: Floribus decidus fuecrelar illud capitulum, & in femina craffiufcula evadit. Thoræ Valdenfium femini pæné fimilia.

Nascinur in inferioribus Sneberg jugis & vicinis montibus, singulari radice crastinicula praditus, è cujus capite aliquot craffiores fibræ dependent, in hortos autem translatus multis adnatis sele propagar, multoque frequentiores fibras spargit.

Floret in hortis plerunque Aprili, nativo loco ferius.

In Catalogo horti Regui Parificinis habetur,
Ranunculus Rutæ folio serotinus, slore aureo pleno.

CAP. V.

De Flore Adonidis.

Donidis floris meminit Ovidius 10. Metamorph, qui Anemone esse à multis creditur; ali huic id nomen tribuunt. Quibufdam hae herba 428 Theophrafti à floris flammeoigneóque colore cenfetur; qui inter flores vernos & odore carentes eam recenfet, 6. bift. 6.

A. 1. Flor Adonis Park. F. Adonis flore rubro Ger. F. Adonis voulgo aliis Exaubemem J. B. A. donis hortensis flore minore attroubente C. B. Abonis flower, fieb Mailtes.

Radix ei alba, fimplex, minimo digito tenuior, fapore herbacco & nonnihil naufeofo, f. B. Carles cubitales aut felquicubitales, inferius hirfuti, erecti, teretes, firiati, tubulo angusto perforat, glabri, ramofi, ad intervalla folis alternatim positis vestiti, ramulis crebris è foliorum alis exeuntibus, & caulem ipfum altitudine fuperantibus. Folia Chamæntelinorum magnitudine & divifură, mangultas eacuta Jacinias diffecta, hilare viridia, glabra. Flore in fummis caulibus & ramulis fingli, pediculis fatis longis, è calice quinquefolio una cum flore deciduo, pentapetali, fapius octapetali, mendo cruore saturati, cum multis intus staminulis apicer obscure coeruleos gestantibus. Florem medium occupat eapitulum Ranunculi, in longitudinem productum, multis feminibus majulculis in acutos apices definentibus, per maturitatem etiam virentibus compositum. Flos hortulanis nostris Ma fante eye, i. c. Phaliani oculus, ob colorem dicitur.

Inter segetes frequens in exteris regionibus; aiunt & in Anglia sponte provenire sed ranks, mihi certè nondum occurrit.

Adonis flore luteo non alia in re quam floris colore à pracedente differt.

2. Flos Adonis 2. Clul. Adonis sylv. flore phaniceo, ejusque foliis longioribus C. B.

Similes habet priori caules & folia, sed dilutius virent : caules etiam rarioribus alis pradut. Folia paulo molliora, noc adeo multifida: flores longioribus folis conftant, & coloris fint phomee, di lutiores etiam quam funt Anagallidis flores, villis nigris fimiliter umbilicum occupantibus, in quofta tim, vix etiam aperto flore, caput extuberat, in majorem deinde longitudinem excrecens quam fuperioris, illoque gracilius, femine tamen conftans adeo fimili, ut neutrum ab altero diferintiqua.

Radis: inperiori ferd fimilis, quodammodo flavefeens inftar radicis Fumariae, fed fugacior alera, quemadmodum & tota planta.

Sponte frequentiffima rascitur inter fegetes, in Gallia Narbonenfi; univerfa Hispania, Italia, Inque

Flores cous qui flore est phreniceo in vino insusos & potos ad dolores colicos & nephriticos lenien dos utiles elle experientià compertum scribit Parkinsonus in Parad.

CAP. VI.

t. Buphthalmum Dodonai, aliis Confiligo tenuifolia J. B. Bupthalmum five Helleberus niger ferulacens Ger. Helleborus niger ferulaceus Park. Hellebor. niger tennifolius Buphthalmi flore C. B.

7.B. N abfimilis Hellebori radici hujus fibrola radix, qua ficca, qualis in Officinis proftat, fefquipalmaris, fibris nigricantibus conftat, tenuioribus quam Hellebori nigri radix, à capite magis etiam divulso pendulis, sapore amaro præditis, non parvam tandem acrimoniam riinquentibus: caules aliquot proferens fintamaros, striatos, tenues, in quibus folia, tenuissima differential del capate filtamaro del capate filtamaro. relinquentum se donida modo, fapore fubamaro, odore ubi atterantur digiti infuavi. Flore pul-det, floris Adonida modo, fapore fubamaro, odore ubi atterantur digiti infuavi. Flore pul-din, flari, nullo excellente odore, ex fòliris fedecim, oblongis, ftriatis, acuminatis, circa;muctonem nonnihil crenatis compositi: in medio amoena plurimorum staminum partim herbidorum corona nonnum circumstat, oblongum, echinatum ut Ranunculis: seminibus acutes compresses: subfunc for quina folia viridantia hirfuta.

n quant total minimum. Chiffir vulgarem ait omnibus apricis collibus, & ficcioribus utriulque Pannoniæ & Auftriæ gra- Locui. mines campis. Maio aut Junio floret.

Radix amara est & acris, & venditur loco radicis Hellebori nigri, sed deleterium est. Verrucas Vires. tollit ut Ranunculus. D. Palmer.

2. Helleborus niger ferulaceus seve Pseudo-Helleborus, caule geniculato, flore magno instar Tulivæ Mentzel.

Differt omnino à pracedente : hic enim longé per omnes partes tenerior est & humilior nostro in Marchia Brand. circa Francofurtum copiolissime crescente. Huic idem videtur

Buphthalmum peregrinum Alpin. exot.

Frutcat hac planta multis caulibus rectis, rotundis, gracilibus, fed ab una radice oblique actis, dens, tricubitalibus, colore viridi nigrescente. Folia plura habet, quadantenus Fœniculo similia, nondo virore oculos delectantia: in cauliculis verò flores cernuntur, aurei coloris fulgescentis, duplo Anthemidis majores, à quibus fiunt semina parva, oblonga, tenuia, nigra. Radices subsunt longa,

Perennis est, hyemisque frigora spernit. Vere & tota astate, & usque etiam in hyemem floret. Planam hanc prater rationem Hellebori nigri speciebus accensent, cum neque notis genericis, neque facultatibus cum Helleboro conveniat. Dodonaus enim hujus radices per inserna minime purgare experientia didicit.

CAP. VII.

De Malva.

MAlva Latinis quafi Molva quòd alvum molliat, ut inquit Festus, secundùm tritum illud Scholas Merintana: versiculum,

Dixerunt Malvam Veteres quia molliat alvum.

Gracis ctiam Mandan dicitur sin vi pandarur ob candem rationem. Utumque Etymon improbat Casp. Hofmannus, nec tamen meliora substituit. Note Malva characteristica funt calvx octaphyllos, seu geminus, exterior in tres, interior in quinquelacinias divifus, folia integra, femina in rotula aut calcoli formam circumacta.

§ 1. Malvæ sylvestres annuæ.

1. Malva crifpa J. B. Ger. Park. parad. folia crifpis C. B. Curled of French Mallott.

J. n.

Humanam altitudinem affequitur & in latiore folo etiam excedit, caule crafto, tereti (quamvis
Bushinus, nonnihil angulofum faciat) viridanti & non raro in apricis rubenti, glabro, rigido, aliganulum concavo, alias medulla copiola farcto, ramolo. Folia palmaribus aut dodrantalbus pementa de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio de la companio del c dellis, altera parte hirtis, altera glabris, appenía, per intervalla caulem ab imo ad fummum uíquo dematim polita obvestiunt, Malvæ vulgaris majora, brevibus pilis hirsuta, non tantum laciniata,

Locus.

Lecus.

Tempus.

Locus.

Vires.

CAP

De Herbis semine nudo polyspermis. Lib. XII.

verumetiam crebro flexu reflexúque per oras crifpa & argutè denticulata. Elores conferti ad poàs culorum que folia fuftinent exortum brevibus plerunque petiolis. [nunc finguli fingulis, nunc conmuni pediculo plures] infident, haud majores quam Malvæ, fylvestris pumilæ aut provolutæ, colore muni pediculo plures J muone, natuo majores quanti vianta (1).

Re a diluttifino rubore albicante, quinque folis condatis, lineis intus purpurafeentibus, fatturanona chi alticulari propositi delle litti di alticulari propositi delle litti di alticulari propositi delle litti di alticulari propositi di alticulari propositi delle litti di alticulari propositi di alti menta acuta divifo: in quo etiam connivente fuccedunt in orbem congesta semina Malva jam dica menta acuta divito: in quo cuam commente la cadix fubest dodrantalis aut longior breviore pro cation foli, furculofa, alba, mediocrice craffa, fapore grato, & ut reliqua planta glutinofo. Anna eff planta, femine deciduo fe quotannis renovans. De loco natali nihil invenio.

 Malva trimestris Clus. trimestris slore cum unguibus purpureis J. B. æstiva Hispanica Gn. Malva folio vario C. B. Pin. æstiva sive trimestris Park. forte estam Malva Hispanica snr. carneo amplo ejuldem.

Pedali altitudine crescit hoc Malvæ genus, caule rotundiusculo, tereti, viridi, lanugine umen aliquantulum oblito, quem rara, & nulla certa serie distributa ambiunt folia, tenella, viridia superne, inferne dilutiora; infimo cauli adnata, circinatæ ferme rotunditatis, in ambitu ferrata; supremum caulem & ramulos amplectentia angulola lunt, ad foliorum Althæx formam panè accedentia. Flores fummis ramulis inharent, fatis magni, quinque foliis extima parte lunatis constantes, purpuraicentis coloris, unguibus faturatiore purpură infectis, prodeuntibus ex umblico faminibus pallis, villis purpureis: Semen in foliaceis capitulis planum. Radix parva est, candicans, tenuibus fibri pradita, annua tamen, aut potius trimestris, quam subsequens hyems corrumpit.

Malva Hispanica flore carneo amplo Park.

Pormà externà & crefcendi modo vulgari Malvæ perfimilis eft, caulibus rectis, duos tréfre pedes altis, multis ramis brachiatis affurgens, ab imo ad fummum ufque foliis oblitis rotundis, Malvæ valgaris fimilibus fed rotundioribus, tantillo minoribus, minúfque divifis, inferioribus majonbus. Flore garis imminis sea rotundarinos, tantano immonos, imminie tavais, imeriorios imagonost Ham-e foliorum alis exeunt, copiofi, partapetali, carrent, cum pifillo in medio concolore A vilgai Malva floris precipiue formă, qui huic longior est & ad margines magis expansits Campanule in modum, çiustémque colore incarnato seu pulche? misello differt. Floribus succedum tobedi, se-minibus nugricantibus, vulgari similibus sed minoribus, arctè stipatis compacti, Radix tensis, longa, quotannis marcelcens.

Ex Hispania ad nos delata eft.

Miror cur Morifonus hanc Malvam perennem faceret, cum Parkinfonus annuam effe affifinmet.

* 3. Malva folio vario C. B. prod. Malva stellata J. B.

. J. B. Gaules huic tonues cubitales vel bicubitales, ramofi. Folio priora in tenella planta fun ex longis pediculis parva, rotunda, ferrata; ubi autem adolevit, per ramos ex brevioribus foliis in fus megna, [evadunt] in tres partes divila, quorum quaedam fagittam exprimunt. Sapor ingratus, non-nihil viícofus. Flos magnus, purpureus, firiatus, quinque foliis cordatis confians: in medio philius albus, ex multis apicibus compolitus. Egus ealirs pror membranicus, uti & Cecundus, in quo office des quinque flellam quodammodo exprimentes. Semen quale vulgaribus Malvis. Tota plana hir futa. [Radix fubest alba, fibrofa.]

Argentina in horto Friderici Meior vidit J. B. Malva folio vario C. Bauhino in prodromo descripta & depicta diversa videtur à Malva trimelri Cluf. quam in pinace Malvam folio vario appellat.

* 4. Malva bir(uta folio cordato Morifoni.

Caules edit multos, hirfutos, bicubitales & altiores; quibus adharent folia cordata, mucronata in ambitu leviter ferrata, pediculis etiam hirtis, brevibus innitentia: ex alis prodeunt pediculi alii breves suffinences slores pentaportalos, sloribus prime majores, secunda vero minores [quib procabula prime & secunda intelligat non capio] dilute rubentes; quibus succedunt, calcoli au placu-

tulæ instar, multa semina semilunaria rotatim cingentia stylum nutritivum. Annua est planta. Floret Julio & Augusto: semina perficit Septembri & Octobri. Semina hujus ex Asia habut De-

Tempus & Locus. feriptionis autor.

Locus.

• 5. Malva annua rotundifolia, floribus omnium minimis albis pentapetalis, verticillatim genicals ambientibus Morifoni.

Hac Malvæ species ascendit ad altitudinem quatuor aut quinque pedum, atque in fingulis goni culis plurimos edit folculos, albos, pentapetalos, omnium minimos; arche & verticillarium culis al fingula genicula amplectentes, quafi abfque pediculis: floribus fatifeentibus fingula fingula genicula amplectentes, quafi abfque pediculis: floribus fatifeentibus fingula fuce dunt capiula, ex plurimis feminibus femicircularibus, cortice rugolo tectis; rotatum feu circularios. ambientibus stylum nutritivum. Folia inferiora sunt rotunda, laciniata & crispa, superiora oblorga, finuata. Flores funt parvi, quinis parvis imò omnium minimis petalis albis conftantes: quibe cerca genicola difpolitis fuccedunt eireuli feu cafeoli minimi, arétè geniculis adharentes. Plantoli minimi, aretè geniculis adharentes. ta est annua, que postquam multiplicia, imò infinita semina ediderit, totaliter perit.

6. Malva annua hir suta, foliis hederæ instar angulosis Morisoni.

Maylon.

Code hujus funt admodum hirfuti, quin & folia corúmque pediculi quibus innituntur hirfutie paine featet: florer habet minores, pentapetalos, at fingula petala deliquium patiuntur, adeò ut bibla in extremitate appareant: hifce fingulis finguli orbiculi cafeiformes fuccedunt, in quibus conhas in communication and the imagens in in the imagens of the calculation of the imagens in the

\$ 2. Malvæ Sylvestres perennes.

A. I. Malva vulgaris Park. Sylvestris Ger. Sylvestris folio sinuato C. B. vulgaris flore majore, felio finuato J. B. Common Mallows.

Rodit fimplici, alba, paucis fibris capillata altè in terram descendente, sapore dulci & viscido produs similatir. Caules sessiones & altiores, ex codem radice plures, teretes, birsuti, medullà sissi, ramosi, minimi interdum digiti crassitudine ses. Folia singulatim per intervalla caules vefadi, amofi, minimi interdum digiti craffitudine feré. Folia fingulatim per intervalla caules vefiunt, padiculis praelongis infidentia. Ffores ex alis foliorum exemp plures finmul, pediculis longis,
teapubus, hifuttis, ampli, purpurci, faturatioribus lineis firiati, quinque foliis cordatis ad ungues jundis compositi, funde & flores integri decidum J cirris purpurafeentibus medium occupantibus. Cate, qui sorue antecquam aperitur obvolvir, quinquepartutus, arché conniver, & quinque lineas eminents oftendit, quemadmodum Pentaphylli ealise. Quinque hace calicis folia tria alia exterius circumfant. Semina finul jundra comprefil orbiculi tumbilicati ficu cafeoli formam imitantum. Folia
Milez vulgatis ima rotunda, in caulibus laciniata, atrovirentia, circum oras crenata, brevi & vix conspicua lanugine hirsuta.

Ad fepes & femitas ínque locis ruderatis.

Variat interdum floris colore albo, qua Malva vulgaris flore albo Park.

Locus

A. 2. Malva sylvestris minor Park. sylv. pumila Ger. sylv. folio rosundo C. B. vulgaris store minore, folio rotundo J. B. Small with Mallow, or Dwarf Mallow.

Hzc omnibus suis partibus pracedente minor est. Radix non minus altè in terram descendit, ut is follower extirpetur. Caules tenuiores, infirmiores & in terram reclinati, hirfutiores etiam verum lanueine breviori, medius tamen non rarò erigitur. Folia minora, rotundiora, quæq: in fummis caulibes fint minus laciniata, præterea nigricant magis, & canitiem quandam oftendunt. Verum præ-opu differentia est in storibus, qui multo minores stunt, & ex pallida purpura albicantes, purpureis

Has non minus frequens off pracedente, in either locis proveniens.

Herba humectat, emollit, lenit dolores, urinæ acrimoniam mitigat: in tumoribus maturandis, Viret. doloribisque sedandis extrinsecus adhibetur in cataplasmatis; ad alvum leniendam & dolorem nephriticum mitigandum in clysteribus. Pracipua ejus vis est in emolliendo, ut vel insum nomen

Oblentorem fucci fyrupus & conferva medentur dolori calculoforum. Ob calorem illum modicum quem habet est remedium colicum in infantibus in butyro frixa. Hoc in propriis liberis expertus fum. C. Hofman, in De Medicam. Officin. Eadem habet S. Paulus. Decocti vel aquæ destillatæ foliorum Malva Ziij cum fyrupi violacei Ziß. urinæ ardorem & acrimoniam mitigat & restinguit illio prima doss. Grulingius in praxis, nec se aliud in hoc morbo præsentius remedium nôsse scribit, cui nostra quoque experientia suffragatur. D. Hulfe.

Addyluriam, R Decoct. Malvarum cum Syrupa Violarum. Hoc remedio semetipsum curasse

fe testatur Forestus. D. Hulle.

* 2. Malva Betonica folio Bocconi & Zanoni.

Humilis est hac Malvæ species : Cauliculo palmari & bipalmari, infirmo & per terram strato, for result terram reclinato. Folin in longioribus pediculis Betonicæ forma conftat, minoribus in ambia crenatis, circa cauliculos paucis; è quorum finu pediculus exit longus, flosculum suftinens Malva vulgaris facie purpurascentem, subcunte semine Malvaceo.

Henria alumna est hac Malva, quam in pratis illustrissima Gaitana gentis Terriccio dictis, Locus.

non fine tadio & moleftia multarum circuitionum quafi latentem invenit Paulus Boccone.

* 4. Malva Americana C.B. prod.

C. B. prod. Radicem habet oblongam, albam, fibrosam; caulem angulosum, striatum, lanugine levi obsitum: viridia, tenuia, pleraque femicircularia, uncias duas longa, tres lata, supernè angulosa seu linuata, per ambitum leviter crenata, pediculis palmaribus hiriutis donata: flores albidi una cum lmine Malvæ fylv. pumilæ fimiles funt.

* 5. Malva

Locus

Makea rofest

talia ficilia

Tires.

. 5. Malva montana Park. hederaceo folio C. B.

Ima hujus folio Malva vulgaris foliis aqualia funt fed longiora in fubrotundas lacinias non tamen profunde incifa, hederaccis foliis nonnihil fimilia. Caulis & minor eft & humilior quam vulgaris Malva, folis minoribus amictus, & superiora versus minoribus & rotundioribus. Flores & superiora vulgaris Malvæ fimilia, nec radix dispar.

. 6. Malva Sicula foliis moschatis crispis Bocconi.

Caules huius plante non semper humi procumbunt: Folia undulata sunt & crassa, Malva vulgaris magnitudine, suavi quodam odore Moschi fragrantia ad basin: quin & corundem pediculi singulis appendicibus five unguibus cinguntur. Flos pallidus, ad Citri colorem accedens. Street Barner

Ad Agrigentum & Saccam viget plurima locis argillofis.

Sufpicor hanc plantam ad aliud genus pertinere nimirum ad Bammiam moschatam.

5. 3. Malvæ hortenfes feu Rofeæ.

1. Malva rosea sou bortensis J. B. Malva bortensis rosea simplex & multiplex diversaran colorum Park parad. Malva bortensis Ger. Mal. rosea solio subrotundo C. B. & Mal. rosea solio subrotundo, slore pleno civildem. Polliphoches single and bouble of bibers colours.

J. B. Hace fi, ut Rofa, nares conciliaret, nulli dubium quin de præstantia & pulchritudine cum infinence fi, ut Rofa, nares conciliaret, nulli dubium quin de præstantia & pulchritudine cum infinence fi. d. film. rosis certare possit. Caterium Arbuscula magnitudinem assequitur, stipite crasso, solido, histuo. ramis aliquot brachiato. Folia alternatim longis mediocriter & lanuginosis pediculis ex caule on untur, fingula, lata, infima & primò erumpentia rotunda, fuperiora in caule angulofa, quique ferè aut septem interdum divisuris insecta, in ambitu crenata, suprà obscurius virentia, infrà abidiora, utrinque pilofa [fuperne in nonnullis adeò brevi l'anugine ut vix possit discerni :] ex quosum als flores emicant [nunc finguli, nunc bini terníve pediculis brevibus] fuccessive plures, penapeta l'oides, Rosa magnitudine: colore vel rubro, vel puniceo, vel faturo fanguineo, vel carno, vel alvi, interdum lutro, ilque modò simplices, medium occupante cono apiculis subluteis & purpurasconius con la contra de l'acceptante cono apiculis subluteis & purpurasconius con l'acceptante cono apiculis subluteis & purpurasconius con l'acceptante cono apiculis subluteis & purpurasconius con la contra de l'acceptante cono apiculis subluteis & purpurasconius con l'acceptante cono apiculis subluteis de purpurasconius con l'acceptante cono apiculis subluteis de l'acceptante con l'acceptante con l'acceptante de l'acceptant tibus praedito, in multa foliola flori concoloria se explicante: modò multiplici folioram fætu lum-riantes: infident autem hi calyci gominato sutrique in quinque lacinias sectos cana langine pabescenti, semenque post se relinquint in pastilli formam compressim. Radix longa, alba, lentum

mucorent generale port e reinfuttit in patitit tornatit Competition. Native longa, and, some mucoren remittit, ton a dio quam Malva fylvestris sapore.

Hec planta in horis solo lactiore sate & dilgenter culta insignem altitudinem asseguitur pea emilia quas apud nos observaverim plantis erectis & suis se viribus sustantibus superficie annua, sea filoco-

Secundo à fatione anno caulescit & floret. Caules quotannis intereunt, radix perennat.

Hujus ctiam species invenitur folio amplo Ficus, profunde laciniato, qua Malva rosea simplex peregrina Ger. Mal. rosea folio Ficus C. B. Malvam roseam folio Ficus alteram C. B. in Prodromo descriptam ab hac non differre existimo, nec enim plantam integram vidit, nec sufficientes distinctionis notas adjecit.

2. Malva hortensis seu rosea folio subrotundo caulescens store simplici minore luteo pallido Morisoni.

A priore differt parvitate partium, & flore pallidè luteo, duplo minore. Semen hujus com-nunicavit D. Robertus Huntington, qui ctiam femina sequentis planta. Halepo transmissi.

3. Malva rosea folio subrotundo Chalepensis, acaulos, store pallide luteo Morisoni.

Radice perenni, floribus corúmque magnitudine feminibúsque neutiquam à majore Malva hortenti, lutea, procera diltinguitur, sed quod flores plurimos, pentapetalos, pallide luteos juxta terram producat, abique ullis ferè pediculis quibus innitantur: juxta terram etiam femina Malva hortenfis feminibus in omnibus, etiam pæné magnitudine paria profert, quæ aliquando exiguis & vitu non perceptibilibus adhærent pediculis, humi procumbentibus, aliquando caulibus pedalibus & tefquipedalibus donantur.

Planta dicitur acous, non quòd destituatur omnino caule, sed quod sit adeò brevis ut rarò aut

nunquam appareat, ut in Carlina ausuna, &c.

Semen Halepo transmissum est.

Malva rofea eifdem viribus pollet quibus vulgaris.

Ejus flores coquant in vino veteri, quo porrigines absumunt & sanant. Cam. hort. Utuntur etiam ad Eryfipelatis rubores compeleendos; imprimis rubentibus rofis, fecuti coloris fimilitudinem. Ego (inquit J. Bauhimus) in ficcitate & ardore lingua & faucium horum decocto feliciter utor.

R. Malvæ herbæ Rad. Sem. q. (an. p. aq.) cum farina Hordeacea in aqua coquo; cui admi-fecatur oleum Olivar. vel Rofar. Ex. hifee omnibus conficiatur emplaftrum, & imponatur loss affectis; id quod non fine magna utilitate fict in tumoribus hepatis, lienis & matricis: nam reloi vendi, difeutiendi & emolliendi calidos abfeeffus vim obtinet hujufmodi medicamentum: idem

Lib. XII. De Herbis semine nudo polyspermis.

emplafirum facris ignibus & aliis id genus inflammaționious auxiliatur, & impactos corpori aculeos refigit. Trag. lib. 1. cap. 119. p. 368.

ligit. Trag. 10. 1. cap. 147. p. 300. Invenio in Adverfariis meis idem emplaftrum in frequenti ufu effe in Nosocomiis Italicis ad in-

Invenio in Actional and Company and in responsibilities and inRomantiones & tumores ardentes mitigandos & compelectudos D. Tanered. Robinson.

Novi ego unquentum simplex è Malva hortentis folis in Buyro Maaili non faito decoctis & colais paratum ad Erylipelata & ignes factos magno fuecessia adhibitum, ut post alteram vel tertam inunctionem ea compeseere, extinguere & fanare spleat & rariffime fallar.

\$. 4. Malve arborea.

i. Malva arborea Park. J. B. arborea; Veneta dicta, parvo flore C. B. maritima arb. Ven. dista parvo flore Morisoni.

Sopie adolecit craffo, ligneo, quaternum aut quimum eubitorum, [aliquando denum aut plu-ium, (kundum folum cui committitur, Morif.] es interdum craffitudine, ut ambabus manibus yix milly complectaris Park, perenni, folido, brachiato, fuperna parte foliis vestito amplissimis, subilim completeris i an persona, ionato, oracinato, inportata parte porta vertuto ampuninos, nu-oracindis, Malva vulgaris Inmilibus, circum oras interdum finuaris & quodammodo crifpis, fupernè viridius, ad tactum mollibus Althaa modo veluti pannus holofericeus. His minora alia propè finus alarum fugeedunt. Alæ laterales integ folia frequences oftendunt, pediculos oblongos, firmos, qui obblentur floribus Malvaccis, laté rubentibus & circa media framinula capillacea, ungue tenus maculs faturatione rubro infectis, ac radiatim dispersis notatis. Radix valida est, & multis crassis fibranim processibus firmata. Semina tum forma tum croscendi modo Malvæ vulgaris similia, sed duplò majora & craffiora.

Camerarius turn alibi in Italia, turn frequentem itinere quo itur Pifis ad Portum Liburnum à le Locut. inventam scribit : nobis in itinere illo non comparuit.

Ali in litore Veneto inque Tyrrheno & Africano nasci referunt, ubi per multos annos

man. Scando à fatione anno apud nos floret, per hyemem recondi debet ne à frigore & pluvie cor-

E hac oft (inquit J. Bauhinus) Malva illa arborea, quam. Rauwolfius Halepi ab incolis veteri Arabico nomine Haur dici scribit, sub cujus gratiosa umbra deambulare liceat.

A. 2. Malva arborea maritima noftras Patk. English Sca Mallow.

Priori non valdè diffimilis eft, fispite secundo anno lignoso, huntani brachii craffitudinem aquane, colore grisco aut canescente ; folius quam illius minoribus, superne magis incanis, & Liupequanti occur gritundis, [scu magis angulosis] Flores riori ità ampli, pallidi, scu dilute ru-

Multis in locis observavi, v. g. in infula Portlandia prope Weymouth Dorcestria oppidum: Locus. circa uguria prope Hurstam arcem e regione Vectis insula. In Caldeia insula Wallia adjacusis nipulas copiose; in Bassa insula in arthurio Edinburgensi: Addir D. Morisonus Demy infulam a mil. à portu Regio, quinque à Briftolia distantem.

Vulgare quidem, see camen magnæ efficaciæ medicamentum, quod tonsillis malè habentibus ex Vires.

Bodus quoque fum flores Malva arborefeentis pulverifatos & cum melle defpunato, & Aluministantillo, quantum lingua ferre possit mistos, ac gingivis illitos, essicacissimum esse remedium contra omnem putredinem gingivarum, contraque ipium Scorbutum. Idem. Habui ex excerptis D. Edv. Hulfe.

CAP. VIII.

De Althaa, five Ibifco.

Lthra 'Angaia, vel ut constanter apud Galenum legitur 'Anga, ab ang remedium vel andainer medendo nomen accepit. Dioscorides lib. 3. C. 163. 'Ωνόμασα 3' 'Αλθαία δια το πο-Avasales is modelessed avast. Althau vero nomen inditum illi est à multiplici excellentique quamin medendo præstat utilitate. Bod. à Stapel.

Altha folio productiore minusque rotundo item molliore & magis incano, adde & loco natali in palultribus & maritimis à Malva differt.

Ff f

A. I. Althea

A. 1. Althea vulgaris Park. Althea Ibifeus Ger. Diofeoridis & Plinii C. B. Althea five Bif. malva J. B. Marth Mallows.

602

Locus.

Virei.

Ex Malvarum familia prærogativam tulit Althæa, utilitatis multiplicis nomine commendator; radicibus multis nixa, hene habitis, albis, nucagine lenta, quam mansu macerationéve deponunt turgidis: caules bicubitales & proceriores, teretes, tenues, molli lanugine incani, angulto tubulo pervii: in quibus folia alternata Malva vulgaris, longiora, finuola, ferrata, mollicello tomento in pervit: in quious forta atternata avaiva vingaris, fongeoia, and a carnet declinante, cana, ex alis flores proferunt Malva vingaris, minores, colore albo tantillum ad carnet declinante, quinque folis confiantes, in quorum medio flybis quatior apicibus purpurantibus & obfolus floridus erigitus. Semen paftilli comprefii ritu, ut in vulgari, relinquitur.

Apud nos in paluftribus maritimis tantum (quod feiam) fponte oritur: in exteris regionibus in

paluftribus à mari procul remotis non femel observavimus.

Lucillit, laxat, difeutit, dolores lenit, tumores maturat, acrimoniam mitigat & corrigi, tum herba, tum eram radix & fomen. Ufus pracip. in affectibus vefica & calculo renum, in Affamate & Pleuritide. Extrinscens cjus usus creberrinus est in clysteribus, cataplasmats, &c. Schrod.

In fumma, ad quatuor præcipuè utilis esse perhibetur

1. Ad calculum renum & velicæ, tum Syrupus Althæe, tum decoctum foliorum fed præcipus radicum, feu ore tenus aflumptum, feu in clyfteribus, tum denique femen quovis modo praparatum. Emolliendo & lubricando hoc efficit: Abundat enim fueco lento & mucilaginofo.

2. Ad affectus pulmonum, Afthma, tuffim, phthifin, pleuritin.

3. Ad intestinorum erosiones, dysenterias, &c. [Decoctum radicum & mucilago seminum pracipuè.]

4. Ad tumores duros emolliendos & maturandos [cataplasma foliorum aut radicum.] Ex radicis mucilagine cum Saccharo fit confectio Dialthea, in catarrhis fubtilibus, in raucedine.

in aliis gutturis vitiis utilis. Mucilago Althare aq. rof. extraora cos dolores mitigat illita, qui arte à finapilmis & veficatoriis

excitantur, fi hi nimis molefti funt. Sim. Paulli. Radix ad clyfmata dyfentericorum inftar specifici medicamenti maxime commendabils eft

Muliercularum nonnullarum certum experimentum effe novi, confolidari radicibus Althre qu

pillarum scissiuras, iis in linimenti formam redactis, addito tantillo sacchari. Idem. Hæc ex collectaneis D. Edv. Hulfe.

Ad renum affectus, R. Rad. Althree 3 & Cicor, rub. MB. fiat jusculum cum butyro ant melle,

Louis.

Radices Althan acrimonia praditas effe arguit ab experientia D. Segerus. Ex applicatione enim hujus radicis contufa & in aqua fimplici decoctae plurima puftulae rubicundae & dolonicae membrum adeò exasperavere, ut undig, planè exulceratum apparuit, quod tamen malun emplito de spermate ranatum sanatum suit. Ephem. German. An. 9, 86 10. Observ. 100. D. T. Reinse.

Levamen manifellum rotavi in septuagenario stranguria laborante assumpto decocto solionim Bilmalve: idem expertus fum in alio qui gomorhœa contaminatus videbatur. Antonius li llidi in Centuria Observationum, Observ. 29. Transmist D. Edv. Hulse M. D. Londini medicaum ex-

2. Althea flore majore C.B. Pannonica Park. flore grandi Alcea, Thuringica Camerario J.B.

Floribus amplis, Alcee floribus etiam majoribus, colore item illi vel respondentibus, vel omnino ferè candicantibus ab Althea vulgari differt : in reliquis cum ca convenit.

* 3. Altha a Pannonica tertia Clus.

A pracedente solis floribus differt, qui huic minores sunt, vulgaris tamen floribus aliquantelum majores.

4. Alibica laciniato folio C. B. profunde forrato five dentato folio J. B.

Hujus folia licer incana & mollia, in tres tamen majores lacinias divila funt. Flores etiam paulo minores fuperiore, Belgice, feu vulgaris floribus magnitudine respondentes, fed colore dispars, nempe qui toti incarnati coloris funt, multis intus framinibus nigricantibus: cæteræ note come nunt cum vulgari.

Per Pannoniam & in Moravia tres hasce seu species seu varietates Althae, humidis locis & fe cundum tumulos fitis, observavit Clufius.

5. Alshea rosea peregrina, fortè Rosa Moscheutos Plinii Cornut. rosea peregrina Park.

Ex radice vivaci, longa, alba, lenta circa Maium monfem quotannis erumpunt caules rotundo virides, raedullà pleni, uno verbo Malvacci. Folia funt fubrotunda, & aliquo modo Cyclamini, propuis tamen Mori nostratis folia referunt: prona parte molli & tenui lanugine canescentes, olca pus tamen in the public properties of the public public admits of the public admits of the public admits viri-folionim inflar, fupina aliquanto magis virentes: Cujufu, caulis faftigium globulos admitis viri-des, non paucos, qui finguli fingulis pediculis teretibus innituntur, & quamplurimis foliolis ob-longis & angultis omni ex parte circundantur. Oriuntur hec foliola à bafi globuli, diffant inter felongs kanguitis onim ex pare circumantur. Oritintur nace rollola a bati globuli, diffant inter fealiguo intervallo, egregióque ordine dipolita, velut cancellis eundem globum oblepiunt, qui dum
mauritat dehicit, in quinque partes finditur, alveóque fuo condita quinque fundi latifima folia,
que tolan floren exprimunt, fimilem atque etiam ampliorem Malva rolea Lob. In hujus floris umbile stat panicula albida, pistillo tenui fulta qualis in floribus Althææ fruticis conspicitur.

Floret circa finem Augusti, à sylvis Africanis ob floris gratiam in hortos nostros translata.

CAP. IX.

De Malvis & Althais fruticescentibus & lignosis.

1. Alibaa frutex prima Clus. Althaa frutescens folio rotundiore incano C.B. Althaa arborea Olbia in Galloprovincia Ad. Lob. Althan arborescens J. B. arborescens Provincialis Althan frutex Clusti Ger. Park.

Rbuscule instar assurge, crassitusculo stipite, lignoto, in multos magnósque ramos diviso, qui in alios minores, duros etiam, lignosos & minume obsequentes cortice cinereo, lentoque tectos, findebantur. Ejus folia Althææ foliis fimilia, minora tamen, magis rotunda, valde mollia, & prorsus incana. Flos extremis ramulis & inter foliorum exortus nascens, dilute vancemann, comments means to externing interest miles and former source macers, different properties, quinque folis contrans, Malve vulgaris froi non diffimilis, & major quam in Althea julgari. Folia non abject nifi aliis enatis, ut pleraque ftirpes perpetua fronde virentes facere

Hanc plantam describit J. Bauhinus Tom. 2. p. 956. cui folia, & recte, Malvarum minorum magniudine, attribuit, pediculo satis longo, lanuginoso nixa : Flores purpurascentibus unguibus & ad

J.Bauhinus cum Lobelio Althram fruticem 1. Cluf. Hift. Althræ fux arborex Olbiæ eardem paat. C. Bauhinus & ipfe Clufius diverfam: Ego cum Lobelio & J. Bauhino fentio; fiquidem Alhra illa que Olbie in Gallo-provincia copiose provenit ipfiffima est Althea frutex 1. Clusii: Specis autem illa Althæ quæ à Londinensibus nobis ostensa est pro Althæa Olbiæ Lobelii, Althæa aftorea altera vel Bryoniæ folio J. B. confenda eft. Errat ergo C. Bauhinus, & eum fequuti ple-rique Botanici, dum Altheam fruticem primam Clufii pro Althea frutice flore specioso in hortis ob floris pulchritudinem culta habent. Confule J. Bauhinum loco laudato.

In rupibus non longè à specu Frontignana, Olbiæ etiam in Gallo-provincia & circa Tolonam ob- Locus.

2. Altha frutescens Bryonice folio C.B. Alth. frutescens, folio acuto, parvo flore ejusdem: Althee species, quibusdam arborea altera, vel Bryoniæ folio J. B. semper virens Bryoniæ folio Park.

Hanc ita describit C. Bauhinus; Caule est cubito altiore, rotundo, lanuginoso, albo: folis Bryoniæ similibus, in quinas lacinias utplurimum divisis, palmaribus, & aliis multo minoribus, crassis, nervols, lanugine nonnihil asperis, parte inferna canescentibus, & longis pediculis insidentibus. Flores

abet purpuro-ceruleos, quinquefolios, fupernè femilunatos, faminibus rufefcentibus donatos; quibu fingulis capitulum foliaceum, planum, femen Althæa finule continens fuccedir.

Hæelt (ni fallor) Althæa frutex 3. Clufii, quam fic describit. Ex femine in Creta collecto prevint planta, qua fequente anno valde adolevit: nam ramse protulit bicubitales, cortice virial techos, qui inforfad Palviros, mera langua. cui inspersa est plurima incana lanugo, seu potius tomentum: folia etiam habet incana, angulosa, & per oras dentata, quam præcedentis majora: flores minores, Althææ vulgaris florum magnitudinem vix superantes, quinque foliis constantes instar reliquarum Malvarum, coloris rubri valde dibui, & ad carneum, (fi ità vocare liceat) inclinantis, multis staminibus ex albo pallescentibus, in oblorgiusculo & crassiusculo flylo nascentibus, & umbilicum occupantibus. Floribus defluentibus succedunt plana capita, ut in vulgari Malva, semen in orbem serie quadam distributum continentia. Idem fentit J. Bauhinus, quem fequor.

Hujus semen ad nos transmissum est Althew Olbie Lob. nomine: & reverà icon Lobelii in Adversain non ineptè respondet huic planta. Verum ut superius diximus, Althaa Olbia Lobelii ea-

dem et Alchæ frutici 1. Cluf. quantumvis mala figura Clufum & C. Bauhinum decepit.

Albæm fruticom 3. Cluf. G. Bauhinus ad Ketmam refert, & Ketmia alteram speciem minore for fact, verum erronee nostro quidem judicio: siquidem Ketmia semina sert loculamentis inclua, non in orbiculis rotatim circa stylum disposita.

Parkinsonus Althæam fruticem 3. Clus. speciem ab hac diversam facit, eamque Althææ fruticosæ Cretice titulo proponit; verum erronee etiam, ut nos opinamur.

Sequentes tres plantæ an rectè hic collocavimus nescimus.

Fff 2

" 2. Aliber

* 3. Althea species Marggrav. planta Brafiliana.

604

Marger.
Caulis rectus, teres, uno latere rufescens ad duorum aut trium pedum assurgit altitudinem, rams multis hine inde explicatis. Folia fingulatim polita in pediculo tres aut quattuor digitos longo, intes, multis hinc inde explicatis. Folia ingulatin pointa in penciulo tres aut quattor digitos longo, intervel quinque lacinias fecta, craffa, in ambitu ferrata, nervis & venis rufelecientibus, fuperir fairnatveirida, inferre incana, hirfuta & ad tactum mollia. Ad caulem propè exortum folioudi, & in
fiminitate caulis & extremitatibus ramorum provenit flor, geregie incarnatus, conflans quinque
folis, flaminique in medo incurvato. Florem fequituri femen, nimitum tot triangulare,
capitale, gryfei coloris, juxta (è in orbem politae, quot folia flos habuit, in quibus fomen triangulare, subrotundum, sigură Lunæ gibbæ, coloris grysei, magnitudine farris.

* 4. Rosa Basavico-Indica inodora seu Malva frutescens Bontii.

Hortorum sepibus contexendis plantatur cum sarmentosis & oblongis ramis è quibus corbes conficiuntur. Folia habet pyramidalia in circumferentia dentata: florem fert rubicundum plane, qualis est Role simplici flore apud nos. Sunt & frutices ejusdem speciei, qui carnei coloris soros genunt.

Totus porro frutex inodorus cft, & fuo virore folium & pulchro florum rubro colore alpettumde. lectat amenifimum. Masticatus slos nigrum succum à se emittit, quapropter nobis aliquando deni

Forte hac planta pertinet ad Alcea, Indica feu Bamia species.

* 5. Alshea arborescens Brasiliana Marg.

In novem & non rarò decem pedum altitudinem excrescit, elegantis arbuscula forma; caudice recto & pollicem craffo, inferiori parte fine ramis, superiore verò in ramos distributo: inquibus so lia fert Malve modo disposite, longis pediculis, magna, in totum hirfuta, inferiore parie abianta, per ambigum ferrata & ad tactum giutinosa, quemadmodum & universa est planta. In extemiatibus porro ramorum & capitellis hirfutis ad modum Alece enascuntur stores, infigniter incaman, trous porto ratuorum ec, capicins initius au motumi rices criacum pres initium quinque petalis conflantes, tridem glutinofis, in cujus medio famen enimer flaminulis mallisvelati rannulis repletum, coloris flavi. Simen profert filendidè nigricans, oblongum, quafi triangulare,

magnitudine grani Fegopyri,
Ob descriptionis imperfectionem nescimus air hac sit genuina Althae species nécne: excepto

femine in omnibus cum Malva convenit.

. 6. Althea Americana pumila flore luteo spicato Breynii.

Hae planta lignofa, ramofa atque humilis est, molli lanugine hirfuta: Foliis Althae vulgaisminoribus, pediculo longo cauliculum alternatim ambientibus; cujus in fummo flofeuli quins foliolis flavis constantes, dense in spicam congesti cernuntur; originem è calyculis geminatis ac villossistica mis, quorum quisque in partes mucronatas quinque divisus petentes. Flosculis delapsis succedunt femina comprella, pericarpiis lanuginofis inclufa, qua flylum nutritivum circulatim & aété ambi-unt, & diundio Alduce noftratis funt minora.

Abundat in locis faxofis infula Corocuo.

CAP. X.

De Alcea.

Leca à Malva folis laciniatis differt. Forte fie dicta est ab 'Ana) auxilio vel remedio, cim ejus A radices dyfentericis & ruptis auxilio fint C.B.

A. t. silvea vulgaris J. B. vulgaris major C. B. vulgaris, five Malva verbenacea Park. Malva verbenacea. Ger. Derwain Mallow.

E radice lignofa perenni plures emittit caules cubitales aut foquicubitales, teretes, medullà fungo fi farctos, rans fed tamen longinfeulis pilis hirfutos, glauco quodam polline, qui facile detergi petelt, obductos. Fedia que à radice exeunt, & in caulibus inferiora fubrotunda, per margines transcription. men incifa, pediculis longis infident. Que in caulibus funt, alternatim fita, quò cacumini propiora eò brevionibus pediculis fulta, altiùs incita, in quinque plurimum lacinias infigniores, ad mo dum fere Napelli foliorum, atrovirentia, hirfuta, aversa pracipue parte. Flores è foliorum alis sugulis tinguli, in caules & ramulorum funnuitatibus conferti, pediculis quadrantalibus hirfutis infident, roles, specioli, purpurascente carneóve colore, quinque folia friatas, ad ungues junctis, quo dammosto co.daris Malvæ vulgaris compositi. Calix inistius, quinquepartitus, cui terna alia arguita fabitant folia, flore dilaplo connivens, & in vasculum senunale degenerans.

nermaturitatem nigra, fimul juncta compressi cascoli formam imitantur, ut in hujus generis relipermanus, non adeo dense ftipata ut in Malva vulgari, umbone majore.

Flate floret; ad agrorum margines inque vepretis & sepibus frequens. Variat interdum floris colore albo, que Alcea vulgaris flore albo Park.

Locus

. 2. Alcea tenuifolia crisha I. B. Alcea vulgaris minor C. B. minor Park.

A vulgari Alcea in eo potiffimum differt, quod folium habeat tenuiffime in creberrimas lacinias reques crispas divisium, alioqui folio alterius Alcea par. Flos purpureus magnus convenit cum orhiculata seminum subsequentium placenta. An solus natura lusius, & an ex codem semine proveniat oracedens & hac consider andum.

2. Alcea minor, Sicula, flore minore,

Ex radice alba, fimplici plures emittit cauliculos, humi procumbentes, hirfutos, fuperiore parte ruhentes, Folia ima fubrotunda, longis pediculis annexa; quæ in caulibus funt in tres aut quinque lacinias secta, hirsuta & circa margines crenata. Flores parvi, carnei. Semina qualia Malva vulg. In Sicilia ad prom. Pachynum, in infula.

Locus

4. Alcea villofa J. B. birfuta C. B. minor villofa Park.

Rami huic teretes, palmares & dodrantales [imo longe altiores] hirti, multi ex radice simplice, gracili, palmari statim exoriuntur. Folia parva, plerunque profunde in tres lacinias serratas diffecta, langinola. Flores tam ex foliorum finu, quam in ramorum extremis, medii inter Malvæ fylvefirs repentis & crecta flores, purpurafcentes, è quinque folis compositi, è calice magno, quem componit duplex foliorum acuminatorum, afperorum, piloforumque agmen, in quo fuccedit orbiobra feminum nigricantium placenta.

In vinetis circa Monspelium, & in sepibus non procul Geneva collegimus.

Locus

5. Alcea major & precerier: An Alcea amplissimo folio laciniato J. B.

A vulgari Alcea differt eaulibus craffioribus & elatioribus, ut qui humanam altitudinem non rarò faction, minus glaucis, nec adeò teretibus fed magis striatis, non ut in illa pilosis, ab imo ramosis, Feliu majoribus, pallidiùs virentibus, neque in tam crebras & tenues lacinias diffectis: nec enim que superiorem caulis partem occupant in plures quam tres lacinias, ad pediculum usque pertinentes, dividuntur. Florum pediculis craffioribus & pro magnitudinis ratione brevioribus; calicibus in breiora fegmenta divifis, tribus autem foliolis que calici florem amplectenti subsunt majoribus & leioribus multó. Seminibus lavibus, non ut in illa hirsueis, pariter tamen nigris.

Semina huius Londino habuimus ab Edwardo Morgano.

6. Alcea pentaphyllea Park. Pentaphylli folio wel cannabina J. B. cannabina C. B. fruticofa cannabina. Ger. emac.

Herba hac hominis altitudinem excedens coliculis est asperis, lentis, in plures ramulos divisis: Felia Cannabinis fatis fimilia, ex pediculis brevioribus in tres partes fecta, longas, mediam longiffimam, reliquas utrinque breviores, qua fape iterum in minores lubdividuntur, fic non tantum manta, led modò quinquepartita, diverfimodò crenata, hirfuta, nigricantia, minus alpera cannabinis, sapore viscido. Flores interdum finguli, interdum bini ex longis pediculis, vel ramulorum poqualia in Malva vel Alcea, parva foliolis obvoluta, in quibus femina Malva crispa, nigra. Radin papeua, cujus pars una major, aliæ minores, extra & intus alba, guftu admodum viícido. In aggeribus fosiarum circa Monspelium & alibi in Italia & Sicilia hanc observavimus.

Locus.

. 7. Alcea folio rotundo laciniato G. B. peregrina Clus. Malva montana sive Alcea rotundifolia

Huus folia prima, antequam caulem edat, rotunda, inferne parum hirluta, atque Malvæ vul-gars modo quinquepartita, cam ità repræfentant; ut nihil ab illa differre videatur, & prætereuntes rel colligentes fallat : fed cum caulefeit ità incipiunt laciniis diffecari, ut longe ab illa diverfa videntir; it qui causent tantum foliis vestitum viderit Napellum potitis se videre centeat, adeò coruleo Napello fimili divitura diffecta funt folia; nec nifi florere incipientem Malvam judicaverit. Flores magni funt, figură & colore Malva, fed rofeo vivaci : quibus decidentibus fruttus remanent foliacei ut vulgaris, semina intus habentes compressa, hirsuta, lunata & nigrescentia, ut congenerum. Sapor & elligies radicis Malvaceus. Hujus foliorum lobi, qui folium dividunt in quinque partes, fi confiderentur, & li tenuiores fint, Alcee vulgaris divifuram amulantur.

Octobrimente perficitur. Supra Matelii montis superculium Septentrioni oppositum, Civita vec- Locus. thin appellation, & etiam loco Stazzo della Serra, i. Mantio ovium; & in Æquicolorum montium

Tff i

planis Rascino appellatis observavit Columna.

Clufius

Vires.

Lib. XII. De Herbis semine nudo polyspermis.

607

Clustus radicem minimi digiti craffitudinem aquare, inque ramos divaricari, & summo capite quasi nodosam esse fosia qua in extremis caubias & ramis sunt ad Verbenæ folia fermè accedere; quibus etiam ea comparat F. Columna.

Ex emplasticorum & emollientium medicamentorum numero est Alcea, utque facie externa se etiam viribus cum Malva convenit. Celebratur ab Empiricis ad caliginem oculorum. Aqua de cota torminibus intestinorum remedio est. Breviter Alcea, Malva & Ibiscus omnibus tonus corporis calidis doloribus apprime conducunt: ut recte J. Bauhinus.

8. Althaa seu Alcea peregrina semine rostrato, slore luteo minimo Moris. prælud. Carpini folio, slosenia luteis Bocc. annua, fruticofa, Fernambucenfis flo. luteo Zanoni.

Hujus folia funt quafi Carpini foliorum amula, bina è regione, caulem ambientia, totundum, rectum fesquipedalem; cujus summis fastigus innascuntur flosculi lutei minores; quibus decidus succedunt arctè in circulum disposita semina aculeis pungentia, unde rostrati et nomen imposiumis. Perit fingulis annis, in Italia Melochia spuria nomine nota; ibidem & in Gallia colitur in horis

omnibus Botanicis. Boccon.

Hanc Morilonus in Hiltoria Oxon. mutato nomine, Alecam Pharnambucanam Carpini folio. flosculis minimis luteis, semine simplici rostro donato appellat; & addit caulem ei rectum este, imò rigidum & firmum, flosculos pentapetalos; semina aculeis singularibus pungentibus prædita, rolla instar, radicem fibrosam: totam plantam viscido esse sapore. Aprili satum semen perficere ante Sep tembrem exactum.

* 9. Aleca Virginiana, Carpini folio, flosculis minimis luteis, semine duplici rostro seu acula pradio Moris.

In omnibus convenit cum pracedente, nisi quòd semina illius sint triangularia, minora, binis roftris seu apiculis in summo pradita.

Semen hujus plantæ habuit à D. Johanne Banister.

CAP. XI.

De Herbis cum floris calice decaphyllo seu in decem lacinias diviso, seu cum duplici culva.

De Caryophyllata.

Aryophyllata ab odore radicis dicta est, quòd vernali tempore eruta Caryophyllumatomaticum odore referat: vulgò Herba Benedicta & Sanamunda ab infigni qua pollet faculate & efficacia. Seminibus caudatis, foliis pinnatis, radice aromatica à congeneribus differt.

A. 1. Caryophyllata Ger. vulgaris Park. C.B. vulgaris flore parvo luteo J. B. Abent, Berb Bennet.

Radio obliqua, fibras fubinde in terram demittens crassiores, sapore & odore aromatico Caryo phyllorum. Caules ex eadem radice plures, cubitales & altiores, teretes, hirfuti, medulla farcti, te nues, foliis alternatim per intervalla positis vestiti, in summo ramosi. Folia qua à radico exemt nues, soms atternatum per metrvana positiv ventit, in iminito ranion. Fond que a rauce expai-hiduta, alata, feu pottus pinnata, pinnulis minoribus ad coftam mediam hine inde ancie, terro-no folio in tria fegmenta majora, per ambitum altius incifa definente: Que in caulibus foliacu-ftum duabus pinnulis majufeulis ad pediculi bafin cauli adhærentibus velut auriculis quibufdum, ktri-plici in extremo lacinia Rubi ferè fimili confrant. Flore è foliorum finubus non exeant, fed exadverso foliorum, longissimis pediculis, pentapetali, lutei, Tormentilla floribus similes, calice decem foliolis, quinque majoribus, minoribus totidem, compolito. Plurima staminula lutea in medio flore capitulum circumstant, quod in echinum subrotundum excrescit, numerosis dense supatis feminibus compositum, quorum singula setà, ceu caudà quadam extremo reflexa & uncinata, donantur, quá veltibus adharefeunt.

Ad fepes & in dumetis: floret apud nos Maio & Junio menfibus.

A. 2. Caryophyllata oulgaris majore flore C. B. Avens with a large flower, vulgaris major Park.

Flos huic major & speciosior quam Caryophyllatæ vulgari: an aliis accidentibus differat non me

mini, quamvis in hortulo meo Cantabrigia: è vicinis fylvis delatam aliquot annos colui. Eandem invenit D. Martmus Lister in sylva Teddington, in le Wolds dictis Lincolnia comitatis. Radix Catyophyllum aromaticum oler, fed neque in omnibus locis, neque omni tempore inquit Cafp. Holman. Vino decocta ac calida pota dolorem ventriculi & intestinorum à frigidiate aut flatubus ortum fedat ; purgat & mundat omnia vulnera. Schroderus cephalicam & cardiacam elle ait, & venenis adverfari. Usum ejus præcip, esse in catarrhis exsiccandis, sanguine coagulato

polyendo, &c. Vinum in quo infunditur radix optimo & jucundiffimo odore & sapore commenretowerner, coque cor exhilarari, & obstructiones jecoris aperiri, necnon frigiditate & craffis humoribus daur; toqui fromachum juvari multi testantur. Trag.

Commanifesta adstrictionis particeps sir, verisimile est epotam prodesse coliacis, dysentericis. feminarum profluviis, & cruenta expuentibus.

Radix infula Cereviliæ fummum tenet in roborandis articulis & visceribus. D. Hulse.

Radicis 311. aut herbæ integræ manipulus j. in Aq. fontan aut Zythogali tb. ij. decocta ad '. confumptionem, ad febres intermittentes, præsertim tertianas, duabus horis ante paroxylmum, vel etian in ipio paroxyimo optimo cum fuccessi propinari solet. D. Hulle.

Mentruorum suppressio certis experimentis Simonis Lazii, Med. Vienn. præceptoris mei sublarieffhaudsemel Dec. rad. Caryophyllata in vino. Achilles Gasserus in observ. à Velschio editis. Ad-

notavit D. Soame & ad me milit.

A. 3. Caryophyllata montana purpurea Ger. emac. Caryophyllata montana seve palustris purpurea
Park. aquatica nutame store C.B. aquatica store rubro striato J. B. Purple water of mountain Abeng.

Badiet non admodum craffi, oblique actá, plurimis fibris craffiufculis comofá fub terra reptat, fipore amaricante [J. B. adfiringente & tandem fubdulci] Caules profert nunc plures, nunc pauciotes aliquando cubitales, [nobis vix pedales,] farétos, hiríutos, nonnihil rubentes. Ramulorum fummis, fibinde etiam privatis pediculis, brevibus, hirfutis, rubentibus, nutantibus flores infident, non pauli, prout eos deferibit. J. Bauhinus, ftriati, non mulcium elati, & fupra calicem parum admodum se proferentes, extrà intensius purpurei, intus dilutius, odore grato, ex foliis quinis, à tenui principio fenfim in latum fe diffundentibus, intra quorum fepta apices multi crocei, echinatum caminim obvallant. Infidet autem flos quafi calatho patulo, rubenti hirfuto, in quinque lacinias hirfitts, totidemo, lingulas in laciniarum spatia distributas, diviso. Capitulum echinatum pediculum suum privatum habet semuncialem; è fundo floris exortum.

Filia pinnata, venofa, hirfuta, circum oras ferrata, Caryophyllatæ vulgaris foliis fatis fimilia, alia àradice statim orta, alia in caulibus.

In montolis Septentrionalibus Angliae, circa Settle, Ingleton, &c. inque Occidentalibus Cambriae Locus.

circa Somudou montem & alibi plurima.

Observavi insuper sponte provenientem in loco palustri

pooè rivulum quendam Aftoniae viculi molendino vicinam in agro Warwicenti: &cplurimis locis pluftribus alibi in Anglia ab aliis inventam novimus.

J. Bauhinus, quem hac in re libenter fequimur, huc refert Caryophyllatam montanam 3 Cluf. RegilParlitenfis. * Jac. Breynius Caryophyllatam illam perelegantem, a Clufio pro montana tertia *Exor.Cem. r. eggeffam ac descriptam, in Boruffia nasci refert, tam simplicibus quam plenis, imò nonnunquam eum proliferis floribus. Hujus autem (inquit) pulchritudinem & diversitatem a Caryophyllata aquat. manne flore nutrimento tantum superfluo ac abundantibus pluviis adscribendam, & mutuatam ad brere temporis spatium raritatem minime durabilem, altero post anno percunte hoc adscito decore, in vulgarem fuam faciem recedere existimo.

D. Hermannus Caryophyllatam aquat. vulg. & Caryoph. montanam foliis folum differre affe-

nt, que uni rotunda, alteri oblonga. E Notis D. Palmer.

4. Caryophyllata montana flore pleno prolifero Breynii. An præcedentis varietas?

Radix ejus Caryophyllata aquat, nut. flore in omnibus prorfus respondebat : ex cujus propaginibus blis, Hedere terreferis paria, orbiculata fere, per ambitum modice ferrata, & leniter crifpa, pediculis felouncialibus innixa virebant; quorum unicum duntaxat lobulo exiguo rotundo utring; circa balin auriculatum. Hac inter folia cauliculus palmaris, creetus & firmus eminebat, ternis vel quatemis, in lacinias tres latas ferratáfque, fed non usque ad pediculum divisis foliolis inferius septus; poume à fammo saftigio elegantissimum suftinens storem, sanguineum, seu hilaris cinnabaris sul-gore ardentissimum, & multiplici foliorum textura ac serie constantem, Caryophyllase mons. 3. Clus. propemodum formam referentem, calyce excepto, è foliolis multò minoribus constructo. Ex dicti floris centro cauliculus ad fesquidigiti altitudinem transiliebat, flore alio minore ac minus folioso magnifice ornatus. Tota planta lanugine Caryophyllatæ vulgaris modo pubefcit.

Ex Cassubia: montibus nonnisi unicam plantam mense florentem excepit Autor: unde verisimile Locus. l acidentalem potius varietatem feu natura quendam lufum effe quam speciem Caryophyllatæ

diftindam.

* 5. Caryophyllata montana minor flore nutante purpureo Morif. prælud.

A Cayophyllata majore vulgari flore purpureo nutante differt quòd folia edat glabra, minutiuque diffecta, totaque planta minor fit.

* 6. Caryophyllata Brafiliensis Marggr.

Caulis ad trium pedum aut etiam majorem altitudinem affurgit, ad fingula genicula quali duos amos oppositos habens, atque itidem duo folia, quæ cum pediculo suo quatuor digitos aquant (supe-

Lecut & Tempus.

Vires.

Lane

Locus.

riora funt angustiora) in quinque alia fingula secta, nimirum bina priora opposita, & quintumin extremitate. Sunt autem folia in ambitu dentata ac lete viridia. In extremitatibus ramorum, in tingulis provenit flos flavus, Tormentilla amulus, constans quinque foliis angustis, quibus multa fa iniquis provent po navis, tormenna eminos, contantaquinque reins anguis, quous mila fa-liola viridia fubfrata. Polt flores fequitur capitulum-rotundum hipidum, continers femina di-longa. Radio multa habet filamenta, & odore refert Gaiyophyllos, unde nomen meruic

7. Caryophyllata montana Park. Ger. montana flore magno lutco J. B. Alpina lutea C. R

Small propernodum [cum superiore] ratione serpit & hujus radix, superiore non minor, ato. rò in tam multa capita extuberans, è quibus fimiliter multæ foliorum alæ nascuntur, superioribie non breviores, fed frequentioribus minoribus foliis in ambitu ferratis utrinque ornate, unicodan. taxat & quodammodo circinato folio, in tres tamen plerunque lacinias divilo, & in ambitu for rato, extremam alam occupante, que fplendet & dilutius viret quam in primo genere. Nalcuntur rato, extremam alam occupante, que include e unitats interpretate, minoribus magique enaminter cas foliorum alas pedales coules, graciliores quam in præcedente, minoribus magique Laciniatis foliis ornati, qui fingulares plerunque, nonnunquam etiam plures, caliculos fulfinent in lacinates folis ornati, qui iniguates perturque, nominiquan ciam, pares, taminent, in quibus flores aurei, quinque folis vulgar majoribus praduti, floris Cifti fernina interdum auplimidinem acquantes; medium occupant multa lutea flamina, inter qua late villofa quacham ongeis, qua excusso flore scle explicans, mollior est superiore & semen planum adnatum oftendit, quod ma quae executo nore tere expire ans, montrol et appetible execution particeps eff.

I tratte fulcium fit. Tora etiam planta lanugine oblita & affiritionis particeps eff.

IIane inveninus in adiffimis montibus max. Carthufianorum econobio in Delphinatu vicinis.

I. Bauhinus in monte Braulio Rhatorum candem reperit: Clufius in fummis duntaxat Alpum ingis, non tamen omnibus, fed inter gramen, vel sub fruticibus. Floret istic Junio, semen Augusto maturum, Radix J. Bauhino fatis craffa, nigra, fibrata valdè odorata.

* 8. Caryophyllata Alpinaminor C.B. Park. Alpinaminime prima species Ponx Ital. Alpinamini. ma Ger. emac.

Vix alia in re à pracedente differt quam partium omnium parvitate; an specie diversa sit vide rint quibus utriufque copia facta fuerit : utranique invenio in Catalogo Horti Regii Parifeenis

* 9. Caryophyllata Alpina minor altera Park. Alpina Apii folio C.B.

Folia huic quam præcedenti multò longiora, humi in ambitu firata, in plures partes divifi, quatum fingulæ Palndapii folia quadantemis referunt : in quorum medio extrigunt duo tréfeculicalienes, mibelles & procumbentes, quatuor folis obfiti ninoribus quam que è radice exum & remuis incifis, quorum, fathiga occupant flore, lingulares hexapetali & interdum octapetali, pallidè lutei caliculo viridi luftentati, cujus extrema fummum florem adaquant. Florem excipiant capitala reliquorum fimilia verum molliora & lanuginofiora, cincinnis feminibus adhærentibus. Radi: ob longa, tenuis, ramola, fibris aliquot donatas

In monte Baldo provenit, autore Jo. Pona.

· 10. Carrophyllata Pentaphyllaea Park. J. B. Alpina quinquefolia C. B. Alpina Pentaphylla Get.

In Rhaticis Alpibus non procul Clavenna hanc primum nacti, putavimus esse Tormenilla aut Pentaphylli speciem: verum radix Geranii fibrosior, forisque rubiginosa, parum quid suave redolens, Caryophyllatam testatur. Quinctiam erigit caules pedales, cui harent folia quinquepartita ambitu ferrato Pentaphylli aut Tormentilla flore luteolo pallentéve, staminulis lanuginosis, croces, pappolis, minoribus Caryophyllatæ.

An Caryophyllata, an potius Pentaphylli species fuerit hac planta, nobis non certò consta Tantisper hie locum quem occupavit retineat donce de cjus notis characteristicis certius edoci furimus.

11. Caryophyllata Alpina Chamedryo; folio Moril. Chamedrys spuria montana Cifi for Patk, Alpina, slove Fragaric albo J. B. Alpina, Cifi fore C. B. Teucrium Alpinum Cifi fore Get. Mountain Abens with Germanber seaves.

Dura, lignofa virgulta, palmaria aut dodrantalia per terram spargit, colore rubente [ex fusconbente prædita Cluf.) prædita, per quæ folia nullo nascuntur ordine, Chamædryos verioris solissis milia, minora, duriora, rugoliora, ferrata, inferrat incra fiperrata incra fip majores, foliis senis aut pluribus constantes, quorum medium occupant cirri staminum numeroli; quibus delaptis fuccedit plumatum Pullatilla capitulum, femine oblongo, ruffo. Totius autembo ris batin fulciunt folia hirluta, oblonga, angulta. Radis longè latéque ferpit, craffà, lignofà, ex rufo

In montis Jure suprema parte Thuiri, inque Alpibus Corinthiacis observavimus. J. Bauhinus in Rhatta monte Braulio. Frequens autore Clufio in Austriacarum & Stiriacarum Alpum jugis. In Hibernia etiam invenitur inter Gort & Galloway, unde & nos delatam vidimus. Floret Junio & 12. Caryophyllata montana Virginiensis Park:

Carvophyllata montana seu septima major est, & elatior, in aliis parum differt: Semina producit blana, tenuna, nigricantia in folliculis inclusa.

CAP. XII. 8

De Fragaria.

Ragania à fragro Latinis dicta videtur, quia hic fructus optimi odoris est. Vossius ita dictum exissimat poticis à fragilis, unde mollia fraga dixit Ovidius Metamorph. 12. Nobis prius Etymon magis placet. Fructus hic Grace est unalizator, qua tamen vox latius pater, & ad Arbuti fructum fignificandum extenditur.

Fragarize notae characteristicae sunt Folia venosa, in singulis pediculis terna, fructus molli esculenta pulpa constants seminibus exterius adnascentibus, odore fragranti, cauliculi reptatrices.

A. I. Fragaria Ger. vulgaris Park. C. B. Fragaria ferens fraga alba & rubra J. B. Common Diramberrn.

p pentaphyllorum genere est, quamvis trifolia sit, ut manifeste ostendunt solia venosa, stor nemanhyllos calice è decem partibus seu segmentis composito, semina denique eodem modo conge-Final in longis pediculis terna, venofa, hirfuta, per ambitum ferrata, fuperius viridia, infenis albicantia. Cauliculi palmum alti, teretes, hirfuti, in fumnitate ramofi, flores fuftinent complutes Ranunculi minores, Pentaphylli vulgaris floribus fimiles, quinque foliis candidis composipunds in numerolis brevibus apices luteos fuftinentibus, capitulum rotundum circumftantibus.

Fullunglobolus inaqualis, per maturitatem ruber, odoratus, fanguineo dulci, vinofo, gratiffimóq, ficto pregnans, cui adnalcuntur extrinsecus semina multa, exigua. Flagellis seu loris tenuibus, plumis hine indè emiffis, ad intervalla nodolis & foliofis, ad nodos radices agentibus, latè fe propagat. Radin oblonga, fubruffa, multis fibris capillata, guitu adftringens. In frlyis & dumetis Maio menfe floret, & brevi femen maturat.

2. Fragaria fructu bispido Ger, emac. Fraga aculeata Park. parad.

Locus &

Hu hujus petala alba non habet, sed ex duobus aut pluribus circulis foliorum viridium componitur. Frultus hispidus est, seminum loco aculeis virentibus oblongis pulpa rubenti innascentibus

Prolufu nature habeo: Cantabrigia in horto per aliquot annos colui.

3. Fragaria major fertilis feu Bobemica maxima Park. parad. The greater of Bohemian Stramberry.

Precedenti fimilis, nec ulla ferè in re, magnitudine excepta, ab ea differt. Est autem ommbus partibus, radice, foliis, caule, floribus, fructu vulgari Fragaria propè duplo major. Fructus non porinde grarus est ac illius, dulcior tamen. An Fragaria fructu parvi Pruni magnitudine C. B?

4. Fragaria Virginiana, The Dirginian Strawberry. Park.

A vulgari Fragaria differt folisi majoribus, magis glaucis, minùs splendentibus, pilis paucioribus oblini, nec mili ad solem conspicus, ut omnino glabra videantur: eaulibus humilioribus, minùs eredis: Florum pediculis brevioribus, nec adeò hirfutis; floribus ipfis majoribus, foliolis eos componentibus acutioribus: Fructu majore, colore minús faturo & ferè coccineo, fapore acido.

Si fructium ab hac planta defideras maturum & copiofum, radices rariùs disponendæ sunt, nè folia Mindtum ab hac pianta deinderas maturum ex copionum, iames international avulfis importu-imentina tota occupent & inumbrent; deinde propaginibus seu flagellis continue avulfis importuna ejus luxuries fedulò coercenda.

Fugaira quoddam genus in Alpibus Bargeis vilum est bis in anno fructificare, Vere sci. & Autumo, cupis fructus modice compression est & striatus, sapore Rubi Idar. Cass.

Tragis & Gesinerus singulare genus tradunt, quod Harbeer appellant. J.B. Fragaria minor hispi. Fragaria bis fructum do sono Parkinsono dictum, folis hispidis C.B.

• 5. Fragariæ affinis sericea incana C.B.

Redictel lignofa, nigricante, ad quam folia plura, Fragaria fylvestris similia, sed longè minora, un monaquantia, crassa, utrinque incana, molli & sericea lanugine tecta, in tres lacinias ad pediculum usque divita, & superne crenata: ramulos habet breves, reclinatos; flores parvos, luteos, fellatos fustinentes; quibus capitulum calyce quinquefolio fustentatum, minutum semen continens fuccedit.

C. Bauhinus ab Albino in Granadæ faxofis collectam accepit: D. Morifonus copiosè in fylvis adacentibus Pictavio reperit.

Non of the genuina Fragaria species, sed ob similitudinem aliquam huc reducitur; ad sequens Locus. caput potius pertinet.

* 6. Fra-

Leens.

Leens.

Thet of

T'lus.

. 6. Fragaria Helvetica nana Park. An Frag. flore luteo C. B? Forte etiam Fragarice affinis ferion

Park.

Folia hini qua ad radicem perexigua, tripartitò divifa, pediculis brevioribus nixa quàm in quore
alio Fragaria genere; qua canten veftiunt [humi fratum, quatuor uncias vix excedentem], mmoa
alio Fragaria genere; qua canten veftiunt [humi fratum quatuor uncias vix excedentem], mmoa funt, & pediculis destituta. Flos in extremo cauliculo plerunque fingularis, quinque petalis subro. tundis, Fragaria inftar, compositus, major quam pro plantula modo, colore subluteo. Fragaria nondum vidimus, nec qualem ferat novimus.

In Alpibus Helveticis à D. Fletschero Silesiano collecta, & ad nos delata est.

An bice Fragaria genuina sit necne dubitamus. Ad præcedentem accedere videtur.

Fraga refrigerant & humestant, venenis resistunt, picrocholis conveniunt & siticulosis, sed co. piofiore cibo caput tentant & inebriant (inquit Cafalpinus) quod tamen nos qui copiose lans ea profitor close day tentam contains a multicries ingefftnius, nunquam experti fumus. Habent quidem faporem vinofum etiam non affulo vino, vertim debilem. Ideo tamen à copioliore corum etu abfitnendum, quia in ventriolo putro. feere apra funt. Nec sola comedenda funt sed cum saccharo & vino ad frigiditatem & humediratatem illorum corrigendam, ut nostrates facere solent.

In Gallia alicubi, tefte Bruyer [& in Anglia etiam paffim] comedunt cum lactis cremore; qui

præstat, inquit, id quod vinum: Nobis aliter videtur.

Aqua Fragorum dell'illata cor confortare dicitur, vitia thoracis expurgare, morbum arquatum discutere, sanguinem purgare, ulceribus oris & Anginæ auxiliari gargarisatu, calculum renum com-

minuere; alia etiam juvamenta præstare, si Trago credimus.

Oni ex calida intemperie habent faciem puffulofam, quin scabiem vel in toto, vel in pare se cam & pruriginofam, fingulis diebus mane haurrant ejus 31. præterpropter. Idem calculossiblem cam ce pruriginoram, imgans areas mans mans mens pi place proper acom catendriphen-tur facere. Mam & refrigerat renos & arenulas ablergit. Calp. Hojm. Ad calculum, Fragan-ra in phialam aqua ardente optima plenam conjicito, post horas quadraginta. circiter colar, & rurlus nova in candem aquam ardentem injicito, ac fic relinquito optime tecta ac munita ne alirurus nova in canoem aquam autentem injecto, ac ne termiquito openie tecta ac munta ne aquid expiret. Prima autem Fraga qua post colaturam supersunt per linteum valide expinere porteris, & expression etiamliquorem seorsium fervare. Cum uti voles, ter aut quater in mense co-chicarium plenum sumes mane, & addes pulverem de saccharo cando. Gratum, probatum, efficacissimimque hoc remedium est, quod ultra viginti annos calculo conflictati, præ caters omnibus, que innumera eis diverfi medici præscripsere, Gesnero commendarunt. J. B.

Herba refrigerat & ficcat moderate. Sapore cum fua radice est amaro, cum evidenti adfinitione. Diureica et, nicitique crebri in idero ; u 86 un gargarifins 86 balnes; in cataplalmats, ea differendos fangumis fluxus, ad dyfeneriam, ulcera fordida purganda, ad catarrhos 8 dellillai-

ones cohibendas.

Hujus decoctum cum tota (ut loqui amant Medici) hoc est, plantæ integræ cum folis, radicibis & flagellis, optimo cum fuccessu Ictericis propinatur, vel scorfim, vel aliis huic malo medicamentis appropriatis admixtum. M. Rulandus post corpus extract. Esula purgatum illud prascibere solebat hac formula. R'fragariæ manip, iij. paffularum exacınatarum 3iij, Bulliant in aq fontan ad fufficientiam & bibe. D. Italfe.

Vidi (inquit C. Hofmanus) in co qui copiosius comederat fraga multas illarum particulas in ma-

tula ut renes putarentur colliquari. , Ravum boc & incredibile. Idem afferit Fragariam præftare egregium diureticum in febribus colliquativis, cum volumus aquam

abdomini infulum & hydropem mentientem ad renes derivare.

Incerto autore doctus fum Fragariam in vino rubro coctam, & aliquoties pubi & pectini impofitam instar cataplasmatis album mulierum fluxum sistere; quod etiam in pollutione nocturna, &

gonorrhea non virulenta efficaciffimum comperi. Sim. Paulus.

G. Fabricus Hildanus Cent. V. Obl. 38. cujuldam feminæ mentionem facit, quæ post esum Fragorum, jejuno adhuc ventriculo, horrendis fymptomatibus statim vexabatur, ut lipothymia, verigine, hypochondriorum intumefactione, dolore ventriculi, &c. Sed hie notandum est feeminam come diffè have fraga cruda & illota, fine vino aut faccharo. Ego planè cenfeo has fruges venenaus fi ille ab urina, faliva, aut halitu serpentis vel busonum, que fragis summopere delectantur; velore (ut recte D. Tancredus Robinson qui Observ.transimist) in sectum aliquod succum quendam noxium & venenolum iis infperferat.

Sunt qui ex Fragorum solo odore in animi deliquium incidunt, ut Nosocomii prafedus Eslingia. Virgo quadam Austriaca ex esu Fragorum epileptica facta est, atque exinde quotannistempore quo efflorescunt paroxysmo obnoxia est. Ex Observat. Achillis Gasseri apud Hieron. Veschium

excerplit D. Soame.

CAP. XIII.

De Fragaria sterili seu spuria.

1. Trifolium Fragarice foliis, luteo flore Berardi Hort. Joneq. Pentaphylloides majns srellum, flat luteo, ternis foliis Fragariæ instar birsatis Moris.

Numero, situ & textura foliorum antequam excaulescat, Fragariam quivis perfectam affic maret: sed postquam caules suos pedales & sesquipedales ediderit, hirsutos & lignoso, flefculos lutcos pentapetalos in faftigio gestantes, succedentibus feminibus plurimis subrusti trecis abíque ulla pulpà humidà, vesca, ad Pentaphylli potius genus pertinere sese manifestat: quant

mit revers Fragaria & Pentaphyllon notis genericis conveniant, nimirum calice decaphyllo, flore pentabetalo. ou revera ring.

Guinibus plurimis nudis singulis storibus succedentibus, ut alia omittam.

A. 2. Fragaria sterilis C. B. minime vesca Park. minime vesca sive sterilis Ger. emac. non fragistera ves non vesca J. B. Barren Stramberry.

Redut nititut lignofa, fațis craffa, cortice ruffo adftringente obductă, multis hinc inde enatis fibris cupilati farmentis fuis per terram ferpentibus, tenuiflimarum fibrarum productione denuo radices sella lumi fula, tripartita, in ambitu ferrata, molli lanugine fupra fubrifique canefeentia, agen. man Fragaria: fertilis minora, & fupina parte obfcurius viridia, ex hirfuris pediculis duas uncias lonquanting emina utrinque mucronata membrana eleganter alatis. Coliculus teres, hiríutis, gis, ad exorum comments that the state of th tellum, candidum, inodorum, quinque foliolis in medio crenatis & velut cordatis compositum, ex chellun, camatum, macrantis, quante control in metuo ciertatas evente correans comportum, ex-galeulo decem mucronaris infutus foliolis ut in Pentaphyllis donato; quorum quinque flore evane-fente contivent & femina occultant in capitulis Pentaphylli fimilibus. Stammula in medio flore

Aprill mente apud nos florere incipit; eftque in pascuis sterilioribus frequentissima.

3. Fragariæ affinis sericea incana, vide descript. in Capite præcedente.

C A P. XIV.

De Pentaphyllo.

Tollis venofis, in fingulis pediculis quinis, aut interdum septenis, flore pentapetalo, ab aliis omnibus hujus generis, primo fratim aspectu facile diftinguitur, ut plura addere non fit opus.

1. Pentaphyllum rubrum palustre Gor. Pent. vol potius Heptaphyllum store rubro J. B. Quinquefolium palustre rubrum C. B. Purple Marth-Cinquefoli.

Valde prolixas habet radices, & feecundo reptatu luxuriantes, lignofas, filiras aliquot emittentes, alias rubentes, pluribus fibrillis capillatas [Radix in aquofis extenus nigricat, non rubet, ut abs, alias rubentes, piuribus ribrilis capillatas J. Radix in aquofis exteñus nigereat, non ruber, ut má Jo Bauhimus J. Folia quina vel fepena Pentaphylli vulgaris, fed non eo ordine fita, verum cumalam difpolita, fubtus inçana, fupremá parte viridantia, vel glabra, vel lanugine vix confpica hírita, profunde per ambitum ferrata, pediculis non admodum longis nixa, quorum ima in regins amplas caulem amplectentes degenerant. Cade glabri, rubentes, in terram reclinati, folia per intervalla alternis veltiti. In fummis caulibus florer in furculis è foliorum alis egreffis confistuntduo tresve simul, pediculis brevibus, satis grandes, è quinque latis mucronatis rubris calicis fegmentis & totidem perangultis petalis compositi, pluribus intus apicibus concoloribus, & turbinato copiulo Fragi æmulo, tam figura, quam magnitudine. In paluftribus putridismultis in locis occurrit.

· Locus

2. Pentaphyllum vulgatissimum Park. Pentaphyllum sive Quinquefolium vulgare repens J. B. Quinquefolium vulgare Ger. majus repens C. B. Common Cinquefoil of fives

Flexilibus, longis, tenuibus, hirfutis, rubentibus loris, ad intervalla geniculatis, & è geniculis folia & radices agentibus, latè se propagat. Folia in pediculis quadrantalibus & majoribus quina ad . eundem exortum, nervosa, in ambitu altis incisuris serrata, oblonga extremis subrotundis, hirsuta, obscure viridia. Inter folia exeunt flosculi ex adverso foliorum, [ramuli è foliorum alis] pediculis præloggs, fingulares, è quinq, folis flavis, latiufculis, cordatis, & plurimis, intus flaminulis compositi. tur, tum femina flore dilapfo pericarpii loco occultant & protegunt. [Radix longa, craffitudine intedum digitali, colore rubro, fapore adftringente & exficcante; & exficcata quadrata evadit J. B.]
Æltate apud nos floret & in Autumnum ufque. Paffim ad femitas.

Vulnerarium est & aftringens. Sistit fluxus alvi & hamorrhoidum, nariumque hamorrhagiam. Locus Unleelt in expuitione fanguinis, & tuffi. Commendatur etiam ad paralyfin, phthifin, arthritidem, Vires. icterum. Prodesse dicitur & in calculo & erosione renum, in hernia & sebribus. Extrinsecus in oculis inflammatis fuecus inftillatus, in oris putredine, laxitate dentium. Abstergit etiam ulcera maligna. Schrod. Pracipue notanda est vis ejus adstrictoria, qua mediante agit quicquid agit.

Pulvis radicis drachmæ unius pondere fumptus paulò ante paroxylmum in febribus intermittentibus inligne febrifugum est. D. Needbam ex relatione D. Ballard. Hujus facultatis mentionem invenio etiam apud Tragum. Quin & multis seculis ante Tragum Hippocrates ad sebres sugandas hac planta usus est; (ut nos monuit cruditiss. Vir D. Edv. Hulsius M. D.) qui Lib. de Morbis 2. Mg. 64 editionis Vander-Linden, have habet. Si tertiana febris tenuerit, siquidem non omissis tribus methodischer quarta corrigiat pharmacum deorsum purgans biendum dato: si vero pharmaco non opus bamethi videatur, radicum Quimquesolii tritarum acetabuli mensuram cx aqua bibendam dato. In quataba D. Spon, lib. de Febribus & Febrifusis hac habet. Pentaphyllum est planta nonnihil amara, & ilde aftringens, unde proprietatem obtinet roborandi fibras ventriculi à febre relaxatas, & acidum Fluxedulcorandi & figendi: nec dubium est quin in Gracia, ubi Hippocrates vixir, efficacior fu-

Teitipus.

erit quam hic loci, quandoquidem pleræque plantæ mehùs proficiunt viribus in locis calidis quan in frigidis, pracipue illa qua aliquantulum aromatica funt. Nihilominus novimus nonnullos è pes-Gallica literarum omnino rudes, traditione fola à majoribus accepta edoctos, Pentaphylli decocnos ad febres intermittentes fanandas propinare, adeóque minime ejus confeii, Hippocratis disepui

Ab experientia commendo decoct, rad. Pentaphylli in Aphthis, quo Thomas Thomasius mirabi Ab experientia commendo decoct, rad. Pentapnyun in Aparically Aminania mirahi cum fuccellu & artificio oris ulcera fine ulla alia re fanavit. Jac. Caf. Baricellus Hort. Genial. P.18. Pentaphyllum, Tormentilla, Argentina, Fragaria ut genere fic vibus convenire videntire

. 3. Pentaphyllum Alpinum splendens aureo flore J. B. Quinquefolium minus repens Alpinum ntaphyllum Atpinum spienaens aureo joire J. D. aureum C.B. Pentaphyllum incanum repens Alpinum Park. Quinquefolium minus for aureo Ger. emac.

J. B. Pulchra Pentaphylli species in multa capita divisa, in quibus multa squama: radices multa, nuffe, i Pulchra l'entraphylli l'incres in muira capina uvina in quandratrifim denfo agnine pandung, mit, è quibus cu uncalibus aut longioribus pedicellis falcia quaquaverfam denfo agnine pandung proposition de l'entraphyllis l'entraphyllis l'entraphyllis l'entraphyllis via che l'entraphyllis l'entraphyllis l'entraphyllis entraphyllis l'entraphyllis entraphyllis l'entraphyllis entraphyllis entraphylli mentilla lere tace, media parte lerrara, ponta e ret meccana manga parta ta terrandem conficient in quibuldam partibus oblita. Cauliculi aliquot palmares, funmon tenus doi picala, fultiment pulchre luteos (quantum quidem ex ficca judicare licet) folis latinfulus conflantes. quorum medio framina faturatiora, ac fere crocea.

Pencaphyllum tertium *Cluf. ramos* promit humi fe spargentes, & subinde oblongas alias fibras agentes: Folia quam Quinquefolii vulgaris molliora, aliquantulum incana & splendentia.

Crefeit (inquit Clutius) in fummis Alpium jugis, que tamen herbola funt, & fub Juni inition floret, in hortis autem Maio.

* 1. Pentaphyllum minus folio subtus albicante J. B. An Quinquesolium minus repens lutum C.B.? Pentaphyllum minimum repens Park?

Radix lignofa minimi ferè digiti craffitudine, in fibras tenuiores abiens, longè latéque vagatur. cortice nigro obtecta, sapore adstringente, ramalos emittens complures, etiam palmares, humififos, in alios ramulos divilos, hirfutos & nonnihil rubentes: in quibus folia qua pollice texens, quinquepartita, fingulis segmentis circa mucronem leviter incisis, superne virentia, inferne abicantia: flofeuli parvi, lutei, quinque foliis constant, apicibus multis luteis medium occupantibus subsunt autem flori quinque folia hirfuta, foris viridia, intus ad luteum vergentia, quibus interjectatoridem foliola dimidio minora, viridantia.

De loco natali hujus plantæ mbil feribit. At Quinquefolium minus repens luteum C.B. in colle patibuli vià pontis Castri novi & in ficcis locis Salenova copiose nascitur. Boran. Monsp.

. c. Pentaphylli minoris major species folio subtus albicante I.B.

Foliis est multo majoribus quam in pracedente, ex longis pediculis dodrantalibus, & quinque foliolis, ac multis septents, oblongis, extremis subrotundis, serratis, subrus albicantibus configu palmaribus, in fummitate floribus luteis multis, ex brevibus pediculis: radice nigra, longa, cum fibris

Ubi collectum hoc Pentaphyllum nescivit Descriptionis autor J. Bauhinus. Utrumque hoc Pentaphylli genus nobis incognitum eft.

Pentaphyllum minus repens aureum Ad. Tormentillam admodum repræfentat : folia ejus qua terram (pectant albicant. Non propagat fe ramulis defixis Pentaphylli vulgaris in modum, unde miror cur repentem vocet C. Bauhinus, nifi forte radicibus reptet, ut innuit Joannes frater de suo, fi modo candem plantam intelligat.

Admodum obscuri funt Botanici in historia Pentaphyllorum.

* 6. Pentaphyllum minus molli lanugine pubefcens, flore luteo J. B. Quinquefolium repensminu lanuginofum luteum C. B. Pent. minus repens Park. Quinquefolium incanum Ger.

Multa excunt ab una radice capita ramola, humi fula, aliquot folis Pentaphylli vulgas & elatioris forma timilibus praedita, h. e. quae quinque foliolis in ambitu ferratis, mollíque laugine pur bescentibus, constant, sed non ut illa [pracedens] incanis, gustu initio exsiccante deinde linguam nonnihil vellicante: Ex iis capitibus prodeunt dodrantales interdum caliculi, fimilibus fed minonbus foliis ornati, gestantes in summo multos flores lutcos, elegantissimos, pentapetalos, medium florem occupantibus multis *flammulti* luteis. Semen in caput & veluti Fragi rudimentum cong-flum, fufcum. *Radis* longa, dura, fatis craffa, foris nigricans & tenuibus fibris donata eft: fed& ramı illi humi futi plerunque fibras agunt, & vicina loca occupant.
Nihil illo vulgatius locis ficcis & nudis Pannonia, Aultria inferioris, Moravia & Bohemia.

Florere incipit incunte propemodum vere.

7. Pentaphillon parvium birfutum J. B. Pent, minus repens lanuginofum Park. Quinquefolium mi nus repens aureum C.B. Luinquefolis quarti secunda species Clus. Pentaphyllum incanum minus regens Ger. emac.

Cum pracedenti nascitur atque etiam floret, minus tamen frequens, humi similiter sulum, com cauliculi non virent fed purpurafeunt, & graciliores funt: folia angustiora, magis villosa, & illorum ora altius ferrata: fleres etiam magis aurei; in exteris conveniunt. Ralice

Radice donatur (inquit J. Bauhinus) crassa, longa, nigra: foliss parvis hirfutis, ex pediculis duas meias longis: cauliculus multis, humi fulis, quantor vel quinque unciarum.

Paffim provenit (inquit J. Bauhimus) [at non in Angha.] Martio & Aprili floret.

8. Pentaphyllum rectum majus J. B. majus erectum Park. Quinquefolium majus rectum Ger, rectum

Non minus frenuè aftringir hujus radix quam vulgaris supini, multis adnatis aucta, rubescens: Non minus trieta artinga rangus rangus quant vungans inpinis muitis annatis aucta, rubelcens: castu cibitales & majores, plures, duri & rigidi, recti, teretes, fibrubentes, villofi, circa fini-mun in aliquot alas, modò longas, modò breves divili. Folis hirfuta, Alcex ferè annula, variante fastira, quintuplici, finquilis fegmentis profitunde ferratis. Flores odore Agrimonia, Quinquefoli fupini majoris inftar, colore luteo, intenfiore, dilutiore & albo interdum, led tarnis, unde Lobello in Adv. Pentaphyllum album & purpureum inscribitur.

J. Banhums se in Assatia spontaneum observasse scribit.

Locut.

9. Quinquefolium Canadense bumilius.

Oiles folia saturatius virent: floseulos magnos luteos, & consequenter capsulas majores aliorum more gerit.

* 10. Pentaphyllon rectum majus, tenuius, villosius, Pannonicum I. B.

Obitalibus & majoribus tenuioribusque est caulibus, longis pilis hirsutis, non ita firmis. Folia per caules longos habent pediculos, dodrantales, longis etam pilis hirfutos, ad principium dua pinaz foliorum inftar, tenues, fimplices, unciam circiter longa, dividuntur autem folia in fex vel forcem portiones, profunde ferratas, quales in prædicto fed minores, villofiores, candidiores; rami dividuntur in tenuiores ramulos, qui definunt in capitala minora quorum calices minores, cum longis pilis, candidiores. Cujus coloris fint flores nos latet.

* 11. Quinquefolium montanum luteum erectum birfutum C. B. Pentaphyllum montanum erectum

Ex radice nigricante cauliculi excunt tenuissimi & sesquipalmares, in summo multifidi, & molli lanugine pubescentes: folia inferiora longissimis pediculis donata, in septem (at que in caule in quaque) lacinias profundas, diversa longitudinis, per oras serratas, pilisque donatas dividuntur; que pare inferna, ut in vulgari, rufelcunt, tantillum incana funt, non tamen fplendent. Flores laberparvos, aureos, quinquefolios, multis brevibus & croccis staminulis donatos, quibus capitulum aliorum more, femen minutum continens succedit.

In montis Crentzacenfis ad patibulum afcenfu provenit.

Locus.

12. Quinquefolium restum luteum Monspeliense.

Ella huic longis infident pediculis, & circumcirca dentata funt denticulis majoribus, non admodumbirluta. Caules ex cadem radice plures excunt, dodrantales, minus crassi & firmi minusque erecti quam Pentaphylli recti majoris vulgaris, in fummitatibus fuis in aliquot ramos divifi numerofos flo-

In Island Valena propè montem Lupi non longe Monspelio invenimus. A præcedentibus duobus Locur. specie differre videtur.

13. Pentaphyllum seu Heptaphyllum albo-pallidum, seu slore ochroleuco, petalis singulis cordatis. Morif. Hift.

Humilior est hac species, foliis dilutius virentibus, hirsutioribus; floribus sulphureis seu albo-palli-

A. 14. Pentaphyllum crectum, folis profunde fettus, fubtus argenteis, flore luteo J. B. rectum mi-nus Park. Quinquefolium crectum folio argenteo C. B. Quinq. Tormentillæ facie Gcr. Comentil Cinquesoil.

Radix ei fimplex, fatis crassa, lignosa, exteriùs obscurè rubens, interiùs alba, plurimis fibris caplata, in numerofa capita divifa. Caules indè emergunt plures, teretes, rubentes, hirfuti, in terram reclinari. Folia in caulibus alternatim fita, ad exortum fuum gemina appendice caulem amplectuntur, pediculis longisincanis, venofa, & profundis incifuris circa margines ferrata, fuper-ne obligare viridia, hirfuta tamen, inferne incana lanugine obducta. Florer in fummis cauliculis Pari, flavi pentapetali, è calice quinque fegmentis composito, quem alia quinque fegmenta an-

Lecus. Temfus.

612

Locus.

gulta obvallant, ut in Pentaphyllo vulgari repente. Semina cadem modo nafcuntur, parva, colore per matmitatem Olive immature condite fore.

Leens & Tempus.

614

to flerilio ibus arenofis aut glareofis pafeuis fed rariùs; interdum & in muris. Junio mens

15. Pemaplyllum reétum J. B. reétum flore albo nobis. An Quinquefolium album majus caule [cems C. B? Pentaphyllum majus luteo flore wel albo Park?

Radis ei crallà, cortice nigricante obtecta, [ruffa & fubnigra, lignofa, affringens J. B.] in pla-ra capita nomunquam divifa. Folia podiculis longis hirfutis infident, brevibus pilis circa margi-nes & in averfa parte donata, fupernè glabra, pallide viridia, quinquepartita, partibus fingulis bie nes & mayoria parte nomara, inperine gamba, panale ferrairs fed extremis duntaxat oris duobus tri-paive dendeuns, interdum camera au median palmaris, erectus, hirfutus, fubruber, folis vellitus tactum vifeola funt. Caulis palmaris & felquipalmaris, erectus, hirfutus, fubruber, folis vellitus tribus quatuorve, (que ex bihdo folio seu vaginà quadam caulem amplectente exeunt) in summitare in plures ramulos spargitur, unde & flores umbellam quodammodo mentiuntur, albi, èquintate in piares raminos pargituri, interese parto infocuenti que tohis compoliti longiulicalis, com flos expanditur; in tantum à fe invicem diffantibus, utiner que folis componere videatur, ut in Fugation qualiber folia unum calicis fegmentum appareat & florem componere videatur, ut in Fugaduo quarlibet fotta unum caticis tegmentum appareat & norem componere viacatur, ut in Frag-ria. Medium floris occupant villitomentoli innumeri, in fafeiculum velut congelti, albi, nomun-quam etiam purpurafeentes, apicibus pullis infignes. Menfis Julii mitio florere incept. E rupium filluris exit in afeenfu montis Saleva propè Genevam; itémque ad laus porta Max. Carthufianorum cœnobii Gratianopolin ducentis. Invenimus & in Alpibus Cambii.

Descriptio Quinquesolii albi majoris caulescemis C. B. plantæ nostræ in plerisque convenit; excepto quòd folia ferrata in ambitu faciat, & floris petala in fummo divifa.

* 16. Quinquefolium album minus C. B. Pentaphyllum albam minimum Park.

In paucis, excepta partium omnium parvitate, à præcedente differt, nimirum foliorum pedicelle brevibus, & folis infis extremis tantum oris ferratis.

Quinquefelium 2. minus flore albo Cluf. Quinquef. Sylvaticum minus flo. albo Gor. emac. Pentanh. album minus Park, album minus alterum C. B. An Pentaphyllum Alpinum argentum fine

Cluf.

Ex cadem radice que nigra est, multos plerunque cauliculos proferre folet, confertim nascentibus fecundum radicem meanis foliolis, forma fuperiori [fequenti] fimilibus onuftos, gradis, non humi fulos, fed rectos, & fummo fastigio multos sos priori [fequenti] fimiles. Sequentisgenus videtur fed per omnia minus.

Eruit hoe inter fixa & Icopulos fummis Austriacarum & Stiriacarum Alpium jugis Clusus Floret sub incm Juni, interdum Julio & Augusto, prout juga illa maturius aut serius nivibus sunt libera. Accedit ad nostrum Pentaph. argenteum Alpinum flore albo, in nonnullis tamen ab co differt.

17. Quinquefolium album majus alterum C. B. filoaticum majus flore albo Ger. Pentaphilloralbum J. B. majus alterum album Park.

Ex radice multis fibris donata pediculi plures exoriuntur, palmares & sesquipalmares, tenues, angulofi, hurfuti, foliam finguli fultinentes quinquefidum, superne glabrum viridéque, inferne argenguion, maini, journa inigiri attantenes quanquentum, ngorin gara teres tea lanugine villofum, cquis feginenta fingula carinata fere; quadam longiora quam minimum, alia minime ferresta, in obtufum mucronem definunt, quam in Tormentilla argentea longion, fi perna parte virore non ita obfcuro, nec ita glabra. Ex calicibus hirfutis flores peculiaribus quoque pediculis longiulculis infident Fragaria, colore perinde lacteo, flaminulis in mediolutes Sapor herba gluunotus.

In Alpibus Stiriacis inter oppidum S Michaelis & Knittlefield invenimus. Clufius in montolis fylvis in Austria, Moravia & Pannonia interannii observavit : nam Pentaphyllon album i Clusii ab hoc non féparo. Clutius autem cauliculos exiles & tenues, dodrantales ci atribuit: radi-cem craffiufeulam, nigricantem, in ambitu fefe diffundentem : folia extremis duntaxat oriscrenata.

18. Pentaphyllum argenteum Alpinum flore albo. An Pentaphyllum foliis fupernè & infami is-canu I. B.; An Quinquefolium mimus album alterum C. B.? Quinquefolium fylvaticum m nus flore albo Ger, emac. Pent, album minus Park,

Radix craffa, lignea, nigricans, vel atro rubore perfufa, ex qua plura capita fquamata. Filis coniertifima, quinquepartità & interdum tripartità, exigua, lanugine molli, argenteà tam sopra, quam fubrus canentia, obtula, & in extremo duntaxat duabus tributive crenis incila, pediculis bre v.b.ss niva. Canliedt ex eadem tadice plures excunt, duarum unciarum pariter villofi, tenues & mirmi, foliolis duobro tribufve tripartito divilis veftiti, qua appendicibus duabus caulem ampletumties; flores in fuminitate faltinentes duos vel tres, pentapetalos, albos, cum numerofis intus flanding

mulis, apicibus purpureis capitatis. Vice styli congeries & veluti fasciculus filamentorum. Calix ex decem foliolis hirlutis in acutum exeuntibus constat, quinque latioribus, quinque angustioribus.

In fummitatibus montium altiffim. max. Carthufianorum coenobio imminentium invenimus. I ocué. planta J. Bauhino descripta ab hac nostra differt quòd in fingulis caulibus flores gerat fingu-

19. Trifolium argenteum Alpinum Ponx. Alpinum argenteum Persici slore C. B. aut certe ei simil-

Folem in loco cum præcedente planta à nobis inventum; non videtur ab ea specie differre. Fo-Eden in 1000 and 1000 parties dem loco, monte Baldo nimirum, utrumque inventum fit, cumque in Pentaphyllo illo dicto folia obferrentur duntaxat terna, & in fingulis caulibus flores fingulares, quod idem de suo Trifolio argen-

Planta autem quam nos hoc titulo intellectam volumus, quamque præcedenti specie eandem Suspicamut, à Trifolio argenteo Alpino Ponæ, h. e. Pentaphyllo foliis internè & Supernè incanis diverfavidetur, cum in eodem caule duos interdum aut etiam tres flores gestet, alioqui simillima.

Trifolium faxatile hirfutiffimum J. B. C. B. huic planta fimillimum nobis effe videtur, & forte idem Descriptionem videsis apud utrumlibet autorem.

20. Pentaphyllum minus argenteum Park.

Park.

Ramulis plurimis albentibus, ad radicem multis & brevibus filamentis feu capillamentis potius quam foliis vestitis, humi se diffundit; superius exeunt folia parva, extremis subrotundis & minimè dentatis, superne obscure viridia, inferne argentea. Summos ramulos occupant capitula seu folliculi multi incerto numero & ordine, longos furculos circundantes, à reliquis generibus multim diverfi, è quibus excunt minimi & vix discernendi flosculi albentes, quos sequuntur semina minutillima flavescentia. Radix parva, longa, dura, fibrata multos annos durat, in multa capita divisa, ut magnum terræ ípatium occupet.

Ex seminibus è regionibus transmarinis acceptis Parkinsono succrevit.

Alchimilla potius quam Pentaphylli species nobis videtur.

* 21. Quinquefolium Lupini folio C. B. Pentaphyllum Depubpuntor Thal.

Descriptionem huius vide apud Thalium.

* 22. Quinquefolium tuberosum Indicum C. B. Pentaphyllum Indicum Clus. exot. 1.4. c. 18.

Bina duntaxat habebat folia eáque tenella, peracri tamen sapore prædita, ex tuberosa radice prodeuntia, gracili, septem aut octo nihilominus uncias longo pediculo sibnixa, in quinque proundas & ad pediculum usque ferè pertingentes lacinias divisa, nervo fingulas lacinias à pediculo ad fummum mucronem secundum longitudinem secanto, & venis quibusdam ab eo nervo in latera excurrentibus prædita. Caulémne & flores proferret milii incompertum: sed radix que, ut dicebam, tuberofa inftar radicis Tormentilla, & folida, parte externa aliquantulum fuíca, interna verò alba, & cujuídam acrimonia particeps duorum aliorum foliorum, qua: abrupta, veftigia adhuc reinebat, plenaque & aliquot fibris donata erat.

In spotulis Nicolai Golii M.D. reperta erat, qui cum iis quos Mercatorum societas Amstelodam in Indiam Orientalem aromatum comparandorum gratia ablegaverat, Anno 1601. profectus

in reducextinctus erat.

Nonvidetur pertinere ad hoc genus.

Legus.

Lecus

Locus.

CAP. XV.

De Pentaphylloide.

Pentaphyllo cum quo in aliis plerisque convenit, foliis lobatis, Agrimonia ant Caryophyllate ferè amulis differt.

1. Pentaphylloides erectum J. B. Pentaphyllum fragiferum Ger. Park. Clus. Quinquefolium fragi.

Radico praditum est plurium capitum, craffiuscula, lignosa, cortice saturatius rubente, strenuè Kanteo presentum ere pintrum capitum, cramuncura, ingnoia, cortec atentatus tubente, fifernie adlitruigente, recta, è qua paticuli plufculi prodeunt, palmares, quorum extremo connectumur terna folia birfura, ferrata, Fragaria emula, longè minora, rurfumque eidem cofte una au alera confimilium foliorum conjugatio, quo longius à fupremis illis abfunt minorum. Inter hec culis comminum romorum compiganto, quo rongua aruprenis ans aorum minorum. Inter necessis malcitur cubito altior, hirfutus, femol atque iterum quinis panciis folias inignis, fuporiis inamios aliquot divaricatur, qui multos flores gerunt, albos, Pentaphylloidis fupim duplo majores, fishedis radiatis foliolis viridantibus, hirfutis, floris umbilicum occupanto capitulo Fragum ferente, u in ramans rotions vinamations, minus, notis unionicam occupanto apparato regime regime, it is careris Pentaphyllis, quod conftat feminibus oblongis, fere ruffis,
In monte Saleva propè arcem antiquam jam ferè collapfam oritur. Clufius in Leytenberg lo-

cis umbrofis, inque Pannonia multis locis, non modò in cæduis fylvis, sed etiam gramineis campis.

&c. observavit.

616

Lecus

Tempus.

Locus.

Lecus.

Floret Majo : fructus paulò feriùs maturescit.

2. Pentaphylloides supinum J. B. Pentaphyllum supinum Potentillie facie Ger. Park. Quinquesilie fragifero affinis C. B.

f. B. Folia plurima pediculis longis, ex radice craftiufcula, longa, multorum capitum, annedunur longis, ex radice craftiufcula, longa, multorum capitum, annedunur longis folia accordentu. Caules cubitales, inanes, numero conjugatim, fingula ferrata, ad Geranii fupini folia accedentia. Caules cubitales, inanes, numero fos gerunt flores, parvos, luteos, ex brevibus pediculis. Succedunt capitula parva Fragis immunis

In Germania prope Rhenum, infra Moguntiam invenimus. Frequens in agro Viennenh, inextremis pratorum marginibus, secundum sylvas. Clus.

* 3. Pentaphyllum pusillum repens foliis argenteis fragiferum N. D. Hort. Lugd. Bat.

4. Quinquefolio similis enneaphyllos C. B. Enneaphyllon Park.

Radicemhabet crassam, nigricantem, in longas fibras abeuntem, à qua cauliculi plures adexonum usque conglobati, per terram sparfi, capillacei, multifidi, tres quatuorve uncias longi prodeunt Foliss est oblongis pedicellis donatis, in novem lacinias angustissimas per margines incilas, & histotie villosas, divilis. Flosculi parvi, aurei, & capitula parva Quinquefoliorum modo à pedicellissulla

Ex Helyetiorum Alpibus.

A. 5. Pentaphylloides fruticofum. Shanb Cinquefoil.

Tota planta castaneo est colore, exceptis foliis & floribus, gustu subdulci, ligno solido. Radix ei fibrola, undique juxta caulem turiones, feu mavis ftolones, enuttens. Caulir bipedalis aut alio, in plurimos ramos & furculos divifus & fubdivifus; per quos ad fingulos policies pedicili lemundi ales alterno ordine fit folia fulfinent, fubrus lanugnola, fuperne glabar, virida, quodamnolo pennata, è pinnulis oblongis feptenis (rarius quinis) composita, ita dispositis ut ex uno quali centro quaterna, ex altero (feilicet superiore) terna prodire videantur. Flores lutei, ampli, pentapetali, unguibus tenubus adnafcentes, adeò ut citò decidant, novis tamen indies (uccetembus per totam eltatem. Calix Pentaphyllorum more è quinque (rariùs fex) foliis lanuginofis acuminatis conflat, totidem tenuioribus interjectis. Semina aut prorfus nulla, aut faltem inconficua; uce quicquam post exactos flores præter brevem quandam lanuginem multis staminibus interspetis reperias. Caulis fingulis annis (nè dicam sepuis) cuticulam seu corticem exteriorem exuit, adeò ut codem tempore cidem cauli vel fenas, vel fortaffe etiam denas, cuticularum lacinias adha-

Reperitur ad ripam Meridionalem Tees fluvii qui Dunelmensem episcopatum ab Eboracensi provincia differminat, infra vicum Thorp dictum varias in locs, nec munis infra cemolium S. Atheliani, Eggleftor Albey dictum, in agro Eboracenti. Hanc plantam primus obfevavit, nobilque often

dit, & descriptionem à se concinnatam communicavit D. Johnson Eboracensis.

CAP. XVI.

De Pentaphylloide Argentina dicto.

Rgentina ab argenteo foliorum splendore dicta est. Germani Genserich, id est Anserinam, appellant, quòd hac Anseres in cibo delectantur. Quo nomine Graci & Latini hanc herbam appellant à nullo proditum eft. Recentiores quidam Potentillam ab eximis vinbas quibus pollet vocant, nonnulli Agrimoniam fylveftrem ob formæ affinitatem. Trag.

Argentina Ger. Potentilla Park. C.B. Potentilla feu Argentina J.B. Will Canfu. Bilver-weed.

A foliorum molli & argentea lanugine nomen accepit hac planta. Radicem habet nunc fimpli- Etymon, cem, cortice nigricante tectam, nunc fibrofam, guftu adftringentem, unde plurima emergunt folia, interram refupina, Agrimonia foliis fimilia, majoribus hinc inde pinnulis, obtufis, circa margines interiam tempina, agrinuma constituinta, majorious mine mae pinniuis, occuiis, circa margines profunde dentaris, cum plurinis minufculis intermediis conflantia. Flagella unique foargit, quibus infigniter se propagat, Fragariz instar. Ex alis foliorum, que appendicibus suis stagella amplectunur, exeunt fores, singulares, pediculis longis hirsuits fulti, savi, quinque foliis subrotundis non crenats compositi, cum plurimis in medio staminulis & apicibus concoloribus, è calue hirsuito, quinque segmentis acutis, (quæ conniventia slorem antequam aperitur, & semina iterum slore dilado occultant) composito. Hac autem solia alia quinque circumstant, nonnunquam segmen-

Frequens est circa semitas & loca aquosa: Amat enim loca uliginosa & ubi per hyemem aquæ Locus. Aagnárant.

Urgenere fic viribus cum Fragaria, Pentaphyllo, Tormentilla convenit: quas fummatim recenfer Schroderus his verbis.

Refrigerat moderate, aftringit fortius, ficcat, constipat.

Mingerat incues are attangat rottus; needs, contapat. Hinc languins expution i medetur, diarrheam & reliquas tum alvi, tum uteri fluxus compeleit: bemoptoicis & hæmorrhooulis subvenit; renum calculum insigniter atterit; vulneribus insuper & ulenbus admodum conducit. Externè famosa est in doloribus dentium mitigandis, putredine gingivirum arcenda, æstu febrili sopiendo, quem potenter compescit, cum sale & aceto contusa plantis polum supponatur, vel carpis applicetur.

Aquam hujus stillatitiam ad lentigines, panos & maculas, suscimque colorem sole contractum delendum Angliæ mulierculæ adhibent.

Hujus radices, quas apouze vocant, in agro Eboracenficirca Settle oppidum hyberno tempore effolkspueri efitant. Sunt enim fapore fuiavi, nec minus grato quam Paltinaca, ut à Pharmacopeo quodam fide digno, ibidem degente certior factus fum. Postea observavi etiam porcos radices hase roltro effostas libenter vorare

Experimento egregio didicit Jo. Agricola Potentilla fuccum una cum pulvere Colchici vulgaris

marics an mederi. 7. B.
Caftor Durantes jubet ut dysentericorum indatur calceis: Atque hac arte non solum dysenteriam, fed omne genus p.n. fluxiones infimi ventris, ut nimios mentes, imò narium hæmorrhagiam debo procul fiftere valebit. Sim. Paullas. Hartmannus eandem hoe modo ufurpatam valuific ad dylenteriam affirmabat, postquam medicorum opera nihil profuisset.

Hanc etiam pro Arcano celebrat Petr. Borellius Cent. 1. Observ. 12. Discrite aliquando cum fructu in febribus exhibentur, inter quæ Anferina specifice prodest, feetiam & Sal Anserina, quod mihi pro specifico est. D. Soame è Dolai L. 3. C. 7. S. 14.

CAP. XVII.

De Tormentilla.

Ormentilla, Endousse, quod radicis pulvis cum aluminis & Pyrethri momento cavis dentium inditum corundem tormentum five cruciatum sedet. Lob. Alii à Dysentericis torminibus fanandis à Recentioribus ità nominatam cenfent. A Pentaphyllo distinguitur, foliis septenis in codem pediculo, quod & Pentaphyllis nonnullis

commune est, sed præcipue flore tetrapetalo, quod huic proprium.

A. I. Tormentilla Ger. J. B. vulgaris Park. Offic. fylveftris C. B. Tomentil oz Septfoil.

Ex radice crassa, pollicem nonnunquam superante, aliàs recta, aliàs in obliquum actà, rubente, fibrofa, sapore adstringente viticulas plures emittit humi fusas, nounihil subinde electas & cubitum nterdum longas, hirlutas, rubelcentes, tenues; in quibus ex intervallis folia caulem ambientia, Penaphylli, hirluta, fed divisura septemplici. Flores parvi, lutei, tetrapetali, alias Pentaphylli simi-

CAP

Lecus.

Lecut

Locus.

Vires.

I ocus.

les. In hujus coliculo observatur aliquando adnatum tuberculum quoddam, excrementitium, concretione Pomorum Quercinorum, in cujus antro stabulantur vermiculi seu teredines

In pascuis ubique ferè, præsertim siccioribus & montosis.

2. Tormentilla Alpina major Park. Alpina vulgaris major C. B.

Radix huic odoratior, rubicundior ac major vulgari: Folia etiam majora: in reliquis convenium

3. Pentaphyllum reptans alatum folis profundius serratis D.Plot. minus viride slore autes te trapetalo, radiculas in terram è geniculis demittens Moris. An Pentaph. Tormenine facie repens Hort. Leyd?

Quinquefolium vulgare repens crescendi modo amulatur, & in plerisque partibus refert; nist quod folia nonnulla ad exorum planta è radice subrotunda & Alchimilla modo integra &indirisa obtineat; alia quinquepartita superiore tantum medietate dentata. Folia non semper quina in optineat; and quinquepartial injection tandin longitudinem excrefeunt paullatim pauciora, codem, pediculo existiunt, sed prout caules seu flagella in longitudinem excrescunt paullatim pauciora, quaterna v. g. terna, bina & in extremis cauliculis fingula; Omnia ad pediculi exortumbinas appendices ceu auriculas adnafeentes obtinent, ut in vulgari Tormentilla.

Flores Tormentilla instar tetrapetali; è mille vix unum reperies pentapetalon.

Ad margines arvorum inter Hockley & fylvas colli Shotover subjacentes, & alibi in agro Oxoniens

Tormentilla, cum Pentaphylli revera species sit flore tetrapetalo, cassem cum eo vires obtinet. Siccat & potenter aftringit; hinc in fluxionibus quibuscunque alvi, uteri, &cc. non aliud remedi um ulitatius quam Tormentillæ radix, quomodocunque exhibita: præterea diaphoretica est & alexiuni unidans quant comentine radia, que monocomique cambra. Pateira dispriore de tentre alega-pharmaca; unde & omnibus medicamentis que advertus venena, peltem, variolas & mobilos al-ófee morbos malignos componuntur adhibenda, prafertim fi cum fluxu alvi conjuncti fint. Tan-dem vulnerariis potionibus, unguentis & emplattris adjungi folet, nam vetera & putrida ulexa &

In infulis Ferroenfibus Tormentilla utuntur, defectu corticum in pellibus Animalium preparandis. Tho Bartholin Act. Med. An. 1671. Obf. 49. D. Taner. Robinson.

Ad Diarrhoeam commendat Etmullerus Extractum Tormentilla, pramiflo si opus est Rhabarbaro una alterave vice; hine exhibitum ana 3 p. ad 5; quod remedium pracellit omnibus alis moder-mentis in dyfenteria epidemica. *D. Hulfe* ex Etmulleri prax. cap. de Diarrhoa.

CAP. XVIII.

De Plantagine aquatica.

PLantago dicitur ob aliqualem foliorum fimilitudinem. Loconatali, & floretripetalo cum Sagitta convenit, foliis Plantagineis ab eadem diffat

A. 1. Plantago aquatica J. B. aquatica latifolia C. B. aquatica major Ger. Park. Qual was

Foliorum cum caulis imo quod involvunt ad tenues usque & numerosas radicum fibras turbina tus coitus bulbi faciem aliquatenus mentitur: caulis autem friatus, angulofus, inanis, fubruber, plerumque cubitalis, non rarò etiam procerior, alis indidem ortis in orbem coronatur, atque he arfum in radiatos ex intervallis furculos facessunt: quorum extremis insident sossetti, dilution pupura tum in radiatos ex intervants furciuos faceitume: quorum extremis influent fojenti, anticon popula pallefeentes, fimbriatis folis tribus confrantes, totidem toti flori fibijectis folis in minoribus, inflamitus, herbacei coloris, fitaminulis fenis è medio flocialo excuntibus. Semina Milio vix major, utili-que comprella, margine fulcato, in trigonum junctis lateribus difipolita, copiola. Polia Planagnis, longiora, acuminata, nervofa, glabra, fapore fubacido prædita.

În & juxta aquas ubique ferè reperitur.

Johnsonus apud Gerardum hanc plantam Limonium Dioscoridis & Plinii esse contendit, quibus argumentis apad iplum vide. Certé inepté admodum Plantago appellatur, cum qua parum habit

Refrigerare & ficcare dicitur. Schwenckfeldius procidentiam ani curare, rubentem podagram, capitis dolorem à causa calida mulcere, cruento sputo urinxque mederi tradit.

Summum fecretum & expertiffmum quo fubitò lac in mammillis confumatur effe ait Tunothess Roflin fuccum hujus Plantaginis illis applicatum.

A. 2. Plantago aquatica minor Park, aquatica bumilis Get. aquat, bumilis anguftifolia J.B. aquat. anguftifolia C.B. The letter Water Plantain.

F.B. Gracili concavo, nudoque caule pedali & altiori predita est; verticillatim circa medium padiculi quadrantalibus & trientalibus ex geniculo ortis radiato; confimiliterque aliis ejulinodi funtament caulem coronantibus; quorum unicuique flos infidet fatis amplus, albus unguibus flavis, è tribus cadecis folis compofitus, glomerato in parvi echini modum capitulo relicto. Folia ex radice fena feptente, junceo pediculo palmari & fefquipalmari nista, angulfa, acuminata, glabra, tribus longis nervis diffineta. Odor planta mihi non adeb gratus fed potius gravis, ad Caftorei odorem decelles, kerdix innumeris fibris albentibus conftat.

Adde, quòd capitulum in medio flore aliquot faminula brevia circumstant, cacuminulis luteis.

CAP. XIX.

De Sagitta, fen Sagittaria.

Agitta dicitur hac herba, quòd ejus folia alatæ fagittæ cuspidem proximè referant.

Sagitta minor J. B. aquatica minor latifolia C. B. minor latifolia Park. Arrow head.

Sagutz radices funt multz, albz, crassiusculz, fungosz, non fine capillaribus fibris, à quibus propagins anciuntur longiffima, interdum bicubitales, juncea tenuitatis, luber aquam ferpentes, fi-mile adicibus Lyfimachiae lutea. Folia aquis innatant rarae forma, alatæ Sagittæ mucrome anuilantia, fulcis hinc inde in superna parte maculis notata, quadam ex primis in acumen non definunt lanta, liels fille the in the fit the party insection are actually quartant of prints in actumen non centium (follor neutraline). In cortium porto (ingulas alas longi, terni aut quint nert) per longum portigunar, obliquis à nervo in nervum venulis intercurfantibus, lavore Plantaginis aquatica, pediculo miimi digiti craffitudine, fungolo, striato, pænè triangulo, duos aut tres cubitos longo pro aqua profunditate in qua vivit. Folia sapore nonnihil subdulci & viscido, cum vestigio oblicuro acrimopountaint rectos duos aut tres emittit, non multo foliis altiores, rotundos forê, friatos, craflos, fungofos, in quorum parte superiore plures flores exoriuntur, plerunque terni, caulem amplectentes, ex pediculis five ramulis, modò longiulculis modò brevioribus, pulcherrimi, mediocriter magni, tribus foliolis albis constantes, unque purpura scente notatis, storum Annydestarum foliolis paulo mi-noribus, in medio apices multi rubentes. Sub flore tria foliola vicidia. Flores excipium echinata unidala, lubpurpurea, magnitudine pane fructuum Arbuti vel Fragorum; ex saculeis veltu conflan-ui, qui nihil aliud funt quam femina lata compressa in acumen dosinontia, unguibus Avium similia. In aguis leniter decurrentibus frequens eft.

Signtæ tres species seu varietates constituunt Botanici.

I. Sagittam majorem J. B. Ger. quæ aquatica major C. B. major latifolia Park. minori angustifolia jam descripta, excepta magnitudine, per omnia fimilis, verum folia non usque adeò acuminata

2. Sagittam latifoliam minorem, fuperiùs descriptam.

4. Sagittam minorem angustifoliam J. B. qua aquatica minor angustifolia C. B. Sagittaria minor angultifolia Patk. Hac minori descripta per omnia fimilis, sed omnia minora sunt ei, foliaque angulion multo, magifique acuminata.

Histres varietates non videntur nobis inter le specie differre : fiquidem promiscuè in eissem agnis

perfepe oriuntur, unde & eidem semine ortum suum debere videntur.

LIBRI

Locus.

L'ires.

LIBRI DUODECIMI SECTIO SECUNDA.

De Herbis semine nudo polyspermis flore nudo seu nullo Perianthio tecto.

Herbe semine nudo polysperma, flore nudo, h.e. nullo perianthio tecto, funt vel eodem

Quadrifolio seu cruciato, majores & sarmentosa, gustu fervido, cincinnis seu plumulis longis villosis seminibus adnatis; CLEMATIS. Polyphyllo, caule

Indeterminate foliato, speciosum florum thyrsum proferente, foliis pinnatis, radicibus

(Tuberofis, bulbillis ab extremis fibrarum filamentis dependentibus, feminibus in circulum difrofitis; FILIPENDULA, Oenanthe.

(Fibrofis, seminibus incurvis, in globulum congestis; ULMARIA.

Determinate foliato, ex unica tantum distinctione, ubi terna harent folia, floribusin sinoulis caulibus fingulis ; feminibus

CRanunculi, in capitulum congestis, nullo pappo aut lanugine vel adharentevel involvente, folio varie diffecto; Anemone nemorum.

In pappor abeuntibus, multiplici colorum varietate & pulchitudine; Anemone. Huju;

flos vento flante potifirmim aperiri dicitur, unde nomen.

CAP. I.

De Clematide.

Lematis dicitur à مناتبه farmentum, quoniam flagellis vitigineorum æmulis arbores confcendit. Note cius funt flosquadrifolius feu cruciatus, cincinni feu plumulæ longæ villofæ inple rifque speciebus seminibus adnatæ, sapor fervidus.

1. Clematis latifolia five Asragene quibus dam J.B. Clematitis sylv. latifolia C.B. Clematit filv. latifolia, five Viorna Park. Viorna Ger. Becat wild Climber of Crabel

J.B. Sarmentia aliquatenus vitigineis luxuriat, craffis, iifque angulofis, rugofis, junioribus übbirūtis, fubinde rubentibus, obfequiolo flexu lentis. Folia quina, Dulcamara amulla, aliàs integra, alàs dentata & fimbriata, guftu acria, viticula: media tortili, qua capreolorum loco vicinis arbufts implicita scandit, adnecuntur. Flores racematim petiolis incanis insident, suaveolentes, candid, quaternis radiatis foliis constantes; quorum meditullium obsidet muscosus staminum pallidulorum cincinnus. Florer excipinut acini complures, cuneatim indidem orti, pinnata: lanuginis tomento barbati. Radix craffiulcula, fulca, fibris donata.

Illius farmenta (inquit Clufius) in Pannonia conspiciebam brachiali craffitudine, nodiscaren tia, recta, rimoso cortice vitis instar tecta, haste interdum longitudine sub vastis arboribus, & late ramos spargentibus (quibus se implicaverat) crescentia. Tantam magnitudinem & staturam apud nos raro affequitur. Ramuli ejus cinerei funt lenti & tenaces, unde viminum aut funiculo rum loco inferviunt januis aut craticulis colligandis, fasciculis vinciendis, &c.

Vulgaris est omnibus quas Clusius adiit provinciis, vicinis arboribus & sepibus sese implicans, Locus.

This set commons ques cannes and provincins, vicinis anothers expenses en impircans. Lean. The native foreign further statements free and plums fuit in cancel centes dependent.

Guitar fortidus & acris calidam vim arguit. Ufus oius eft ad circulos pro retinendo labente utc. Vires & calidam vim arguit. It is not to the control of the c 7. Ad conftringendos fasces veluti Salices & alia vincula adhibetur.

Flore, femine, cortice & radice vim urendi haber.

Socies ilia qua Flammula dicitur, digitis trita, acerrimo odore velut Fulgor momento nares feit admora. E Flammula utraque tam recta, quam scandente elicitur aqua, qua Spiritus vini innt annovas cft. Hanc comportum oft (inquit Marchiolus) efficaciffimam effe in morbis friendiffinis. At certe intra corpus non debet assum, nisi aliis aquis probe mista & temperata, ne viscera

Sunt qui hujus oleum commendant ischiadicis, articulorum iliúmque doloribus, urinæ angustiis ge romm calculis, in quibus morbis aut calidum illud inungunt, aut clysteribus infundunt. Id autem praparant hoc modo. Flammulæ folia tenuissimè concisa in rosaceum imponunt, quod vitreum vas exceperit, ac indè per aftatem infolant obturato vale. Datur etiam in cibis hifee morbis affedis trium drachmarum pondere. J. B.

* 2. Clematis Bætica Ges. Bætica Clusio J. B. sylv. altera Bætica Pavk. peregrina, foliis Pyri

Longa habet farmenta, lenta & ramofa, binos per intervalla capreolos, contrariis femper inter so pediculis nascentes proferentia, quibus vicinas arbores & frutices scandir: falia Pyri ferè, minora tamen, dura, viridia, in ambitu incisa five serrata, acris & fervidi gustus, singularia in singulis pedenis, fed plurima fimul ex clavicularum alis prodeuntia, inter qua ex utroque farmentorum la-tere pediculi exeunt calyculum Tithymali caveolis feu labellis fimilem fuffinentes: ex cujus medio exilit capitulum ex multis seminibus Milio aqualibus conflatum, quibus insident oblongi cincinni, & albe quodammodo villose plumula.

Hane filirpem primum invenit Clufius inter Afindum (vulgo Medina Sidonia appellatum) & Locus. Calpen, fecundum fluenta, vicinas arbufculas operientem & fuo pondere deprimentem, deinde aliis Bruce locis, Januario jam fuos cincinnos explicantem.

1. Clematis sive Flammula repens C. B. Clem. sive Flammula scandens, tenuisolia alba J. B. Clem. urens Ger, urens flore albo Park.

Clematis hac per se infirma, nonnisi proximis fulta in altum nititur: neque tamen id ullorum appeolorum ope facit, sed foliorum pediculis sepes amplectitur. Sarmenta habet striata, viridantia. griculata: folia recticaulis Flammula foliis fundia, à Vitalba five Athragene different longitudine, ggiodia e John receneaus readmines roms minus, a vianos in extinassino omerinti configuione, ingulia & foliditate; tota ctiam planta minor. Flores albi, odorati, qui urisdà vi labia fi impruden-eratigente inflammant. Seppe fuccrefeit plumacca exifici intigno, Habetur flore pleno. Cira Monspelium in collibis faxolis, & alibi in transmarinis observavimus: in Anglia, quod sci-

am source provents. Julio & Augusto floret,
Huss minor quædam species seu varietas esse videtus Clematis maritima repens C. B. Park. De. Species minor. ripriones enim in plerisque conveniunt. Addit insuper, Cauliculas atrovirente corrice vestitos: minata & hervola, tria uni-pediculo communitor infidenția, qui yelut in capreolum abit (quod non capio), quax in funumo caule floribus fubliciuntur angiultiffima effe. *Flores* longis pedi-olls fuftentari, haberéque multa intus ftamina villofa, alba. *Semina* plana, fubrotunda, rufetcontia, bitu ternave funul. Hæc accidentia, quamvis in descriptione omissa, præcedenti plantæ pleraque conve-tion : proinde eum non separamus. In maris Adriatici litoribus invenitur. C. B.

4. Clematis seve Flammula surrecta alba J. B. Flammula recta C. B. Flammula fovis surrecta Ger. Park.

Fibrosam radicem demittit & albicantem: sarmenta millius opis indiga, sua vi in duorum & pluminicubiorum altitudinem nituntur, lavia, teretia, propter terram nonnihil rubefcentia, fiftulofa & genculis intercepta. Folia cujufmodi ferè in vulgi Flammula aversì parte fubbirfuta & ferè incana, advorsa verò atrovirentia, Flores confuniles, copioli, quadrifolii, candidi, apicibus viridanti-

as Non minus unda vi ventas hac excitat quam cognata repens.

Hic ab us qui diligentius oblevant (teste Clusio) duorum generum esse deprehenditur. Una puplex spenim farmenta rubescentia habet, quemadmodum & foliorum nervos & pediculos, præcociórque est cier. & odoratum fert florem. Alterius autem farmenta cum foliorum pediculis virescunt, & florem senis proferant. Humanam verò altitudinem atriufque farmenta plurimum superant, & singulis annis nova, cáque frequentiora incunte vere (marcidis & corruptis prioribus) renafcuntur.

In lepibus ad montes propè Ratisbonam in Germania observavimus. Clusius in Austria & Pan-Locus. nonia caduis fylvis frequentem feribit.

Varietas.

620

5. Clematis

5. Clematis Pannonica Ger. Pannonica flore cœruleo furrecla J. B. Clematitis cœrulea erecla CR Clem corulea Pannonica Park. parad.

J. B. Complures radio: fatis craffa è lateribus spargit fibras, fulves, nervulo ligneo candido faretas; San menta inde complura [quaterna aut quina Cluf.] ad cubitum & fesquicubitum exfusquat, reda, daya, menta indè complura [quaterna aut quina Cini.] ad cubitum et retiquicuorum expiriguit, recta, dura firiata, angulofa, fubbiriuta, nonnihil purpurale, mita, geniculata: a diquorum fingula genicala fait fine pediculis bina oppolita, Plantaginis majoris ferè paria, minora tamen, fimiliter per longindinem nervola, acuminata, in ambitu lanuginofa, fupernè ex atro virentia, infernè dilutiora, lanugino qua dam per nervos refperfa, [Clufio Alclepiadis pænè foliis refpondentia] non valdè dura, fervidi gulta, quemadanodum Flammula Matth. folia. Ex fuperiorum foliorum alis pari incremento ingont genini adverfi furculi, codem modo le habentes quo farmenta primaria, nif quod minora fun multa matteria di fire del minora fun modo le habentes quo farmenta primaria, nif quod minora fun multa matteria quate matteria quate modo le habentes quo farmenta primaria, nif quod minora fun multa matteria quate matteria quate matteria quate matteria quate modo le habentes quo farmenta primaria, nif quod minora fun multa quate matteria qua numeris folia: neque tam in primariorum farmentorum, quam alarum furculorumye extremis flor numeris tola: neque tam in primariorum tarmentorum, quant anticum directions for numbundus, unicus, magnus, quattor folis mucronatis, crucis in formam (inqui Cluffus) deculfais conflains, modice furfum reflexis, foris faturate corrules, canaliculatis, minis corrula langua per contans, modice unturn renews, toris factor and controls acque medium extimi folit cerules, Medium commence and the control of mina alia glabra, viridantia, apicibus ex albo luteis, atque intra hae tertia fibrarum virescentium inmina ana giadra, viridantia, apicious ex and interior phalanx. Semen compression, magnum, Clusio Pullatilla semini sere simile, plumatum, utin Viorna; nullius acrimonia particeps Clufio.

Inventa est à Clusio sponte nascens in pratis circa Stampfen duobus ultra Posonium Ungarie mil. haribus, & aliis ad Danubii ripas fupra Polonium. Floret Maio & Junio, femen maturat An-

Alteram hujus speciem depingit & breviter describit Gerardus quam majorem Pannonicam vocata

6. Clematis peregrina carulea sive rubra Ger. carulea vel purpurea repens C.B. peregrina state rubro vel purpureo simplex Park. Clematis sive Flammula slore caruleo & purpureo scar-

Confeinmor est quam vulgaris Flammula, folius ad Athragenes propius accedentibus, ut quaquam Flammula breviora funt & latiora, & varia specie Athragenes foliorum modo ludentia, modo in tegra, alias divila semel aut iterum, minime tamen serrata, lavia, atrovirentia, sapore acri, expe-penamentes non recus ac realiment vingais repens. Tee precipita et pommi grand, qui non me turn odore fuavi placent, fed & color purparante oculos morantur quaturo folis, (qonum ve tunum Flammula vulgaris florem integrunt facile fuperar) crucis modo difpofitis confiante, in quonum medio cincinnus faminum ex viridi-pallentium. Succeduri Semina tria, quatuos, auripiran codem peditulo, nullis plumulis lanuginotis adhagentibus, compreffa, fubrotunda, acuminata.

In Hispania & quibusdam Italia locis juxta sepes & agrorum margines sponte exit: Augusto

menfe & quandoque Julio floret.

Reperitur interdum flore pleno seu multiplici qua Clematis purpurea flore pleno scanders J. B. Clem. peregrina flore purpurco pleno Parks peregrina flore pleno Ger. Clematitis cerules flore ple-Item flore duplo minore, seminibus pariter minoribus, que Clematis peregrina slore paro Moris.

Folia Clematidis contula lac è mammis extinctim educere, dictante D. Hermanno, didica D. Falmer. An hujus an praccedentis aliúlve plantæ folia intelligat mihi non conftat.

· 7. Clematis cruciata Alpina Park. Get. emac. Alpina Geranifolia C. B.

Ex radice sarmentosa & perenni caules plures lenti, lignosi, quandoque rufescente corticetesti, duos tréfve cubitos alti exurgunt, qui aqualiter bipartiti in latera dividuntur: quibus fingulis felia crebris & profundis divisuris incida, trigemina coherentia, ut in Anemone Geranifolia, insident Flori finguli fingulis pediculis longitlimis ac tenuiffimis infident, qui coloris cœrulei albicantis au obseure purpuralcentis, ex quatuor foliis oblongis, mucronatis, nervofis, crucis in modum disposits & nonnihil lanuginofis, in cujus medio folia plura, breviora, qua quafi acervulum capillaceonum filamentorum alborum ambiunt.

In monte Baldo provenit, inque montibus Austriæ frequens est.

* 8. Clematis Hederæ folio Morif. prælud.

Planta oft feaudens & circa perticam se involvens ad altitudinem quinorum pedum plus mi núive alcendit; cujus folia fint Hedera amula, latiora. Flore sfert minores, herbaccos. Frudum nunquam vidit.

CAP. II.

De Filipendula.

Plipendula nota characteriftica funt Flores polypetali, Radicei inberofa, glandulis oblongis ab extremis fibrarum filamentis pendentibus. Semina in circulum disposita.

A. I. Filipendula Ger. J. B. vulgaris Park. vulgaris, an Molon Plinii C. B. Common Drops

Radice multiplici firmatur, exterius nigricante, intus alba. Fibre in bulbos turgescunt. Folia pluma ad radicem, multifariam pinnata, Pimpinella Saxifraga ferè modo, angustiora, profundius lamilità. Caulis plerunque unicus, erectus, dodrantalis aut citam pedalis & altior, firiatus, ramofus, paus folis veltitus, flores in faftigio suffinet, velut in umbella: [panicula J. B.] formam disposipaucs folks ventus; pars in target numer, ventu in timera: [panicine f. B.] formam dipote-tos, havolentes, albos, exterins rubentes, heptapetalos, [in quorum medio magnus apicum Inter-mu pleus fele explicat. J. B.] quibus fingulis incoedunt femma undecim, duodecim, aut plura paucorave ftellatim disposita veluti totidem radii, nuda, vestibus tenaciter adharescentia.

Nomen huic fecit (inquit J. Bauhinus) radicis glandularum olivarium aut longiorum, minúfque Rationominis. ventricolarum, Afphodeli more, foris ex rubro nigricantium, intus albentium, acrimoniam quandam cum adstrictione, dulcedine & levi amaritudine sapientium per sibrarum fila pensilis con-

In pratis & pascuis montosis plerunque oritur: interdum in humilioribus, sterilioribus & sicciori- Loeus. bus invenitur.

Hujus varietas effe videtur

Lib. XII.

2. Filipendula minor C. B. Park.

Radium habet rufescentem, in filamenta extenuatam, sed per extrema glandulosam: folia duas refre uncias longa, semunciam lata, ex segmentis pluribus, tenuissime divisis, ambitu serratis comrofia, veloti Potentillæ, duriora tamen & faturatius virentia; inter quæ Cauliculus palmo minor, n medio foliolo cinctus exurgit, aliquando fimplex, aliquando in fummo bifidus, cui coma floscubrum albidorum, staminulis præditorum, aliquando quali in capitulum compactorum infidet : Succolt lemen inftar racemi parvi coactum.

In asperis circa Monfpelium se legisse dicit *C. B.* D. Magnol varietatem præcedentis hanc facit, *Locus*, que in asperis & aridis multò humilior nascitur.

Redix attenuat & subastringit. Decoctum ejus urinam & calculos pellit, dysuriæ & urinæ stil- vires. licidio subvenit. Pulverem radicis, ejusve succum adversus morbum comitialem commendant nonmilli. Alii Filipendulam proxime accedere qualitatibus ad Paroniam scripsere : & hinc epilepticos, mulepticos ac vertiginosos juvare Filipendula: radices retulit Lobelius. Medetur & anhelosis & suspirols, & ventriculi inflationibus, cum semine fæniculi.

la albo mulicrum profluvio, inque mmio lochiorum fluxu usus eft eximii, D. Needbam. Pulvis radicum Filipendula celebratur in fluore albo mulierum, emnibus aliis medicamentis incolum propinatis, ab experientia S. Pauli Quadrip. Bor. Class. 2, p. 300. Dol. 3). in decetto Daudi. Hatman Corbaus pro experimento habet quotidie 3), radicis Filipendula virentis cum vino

nigo exhibere in fluore albo mulicrum. D. Soame è Dolaco, L. 5. C. 4. S. 20.

Difeneriam fapius à fe curatam notavit Jo. Pravotius in Adversaris sus exhibito 3j. pondere ex vino auxori vitello pulvere radice. Filipendula, quem ante ipsum Secreti loco commendaverat Lucial de la commendaverat Lucia de la dovic. Mercatus Lib. 1. de recto præfidiorum ufu, C. 14. Est sanc huic plantæ insignis vis adstrin-8^{ndi}, ut hernias quoque ejuldem efu curatas observavit Thom. Carthusus. D. Soame ex Observ. 33. Hieron. Velichii transcripsit & ad nos misit.

CAP. III.

De Ulmaria.

I Ilmaria à foliorum quadam cum Ulmi foliis fimilitudine dicta, à Filipendula differt radioibus fibrofis, magnitudine qua illam excellit, feminibus intortis, in globulum congestis.

Ulmaria J. B. vulgaris Park. Regina prati Ger. Barba capri floribus compactis C. B. Meadolus

Radicum fibræ rubentes, lignosæ. J. Bauhinus radicem digitalem infinitis fibris rubentibus capillaamei auribait. Caule exurgit fesquicubitali & altioro, recto, anguloso, lavi, rubente, firmo, con-

Leens Ed

Tempus.

11 0:111 3 Ten., us. Larretas flore

Past.

Locus.

CAP.

Lecus.

Vires.

cavo, ramolo. Folia per intervalla alternatim cauli adnascuntur, tribus aut quatuor pinnulanun cavo, ramoto. Point per intervana aternatin cam assistant ala folio trifariàm divilo ad modum majorium conjugationibus componti, cum impari in exacutar au torio cinatam urino ad modum fere foliorium Rubi Idae; majoribus hifee pinnulis interpofitas funt minufeula aliquot, ut in Filipendula & Agrimonia, omnes circum oras ferratas, inferrie canefeentes, fuperne virides Folia autem crifpo plicarum contextu ad Ulmi folia accedunt, unde & plantes nomen. Florat in limitation of the context of nus caulibus & ramulis in umballas quodammodo dispositi, nullis intermixtis foliis, suaveolenes nus caulibus & raminis in uniocitas quosaminioto ungonti, nauto internativo in juaveoienes, politu & forma Filipendulæ vulgaris, albidi, pentapetali, apicibus crebris fimiliter albis. Singili floribus plura fuccedunt femina nuda, oblonga, contorta & in globuli ferè formam coafta

In pratis humidis & ad rivulorum ripas paffim & copiosè provenit,

In pattis numinos et au rivinarium ripas pattini et copiosi provincia. Sudorifera & alexipharmaca est, prom convenit in fluxibus omnis generis, diarrhea, dysenten). flaxu menstruo, expuitione sanguinis; relistit pesti. Folia vino aut cerevisia immissa ge atum ei faporem & odorem conciliant, non fecus ac Pimpinella.

Inporem & odorem conciliant, non iscus ac rampinena.
Flores odoris grati fint, cor exhibarant, not atmen caput gravant, unde & aftivo tempore con-clavibus & triclinus ornandis flormendifique convenium. Rupellenfis Renatus, referente J Bailing. dien hydromeliti ex ejus flore conciliari gratum odorem, & ità parari ut amuletur vinum Crejenm good Malvaticum vocant.

tod Matvateum voeme. Tote vidi & fanctè teltari possum, in lethali vulnere vesica cujusdam puella, itémque bradiistra. the violectance rotate pointing, in action variety variety constant pointing, herique oraculta-tura propentodum immedicabili Reginam practi praclaros edidiffe effectus; unde merito ingreduuemplastrum Telicis Wurtz, toto orbe celebratissimum & usitatissimum. Simon Paulli Quadrio, Ba tan, p. 452. E Collectaneis D. Tancredi Robinson.

Felix Wurtz hujus radices miris laudibus effert, imò omnibus aliis vulnerariis herbis, aut adver. (i)s fracturas otlium commendabilibus præponere videtur. Idem.

CAP. IV.

De Anemone sylvestri, seu spuria.

Neudyn San vis drives dicitur, quòd flos tantum vento flante aperiatur, vel potius quòd locis apertis & vento obnoxiis florere gelliat.

Anemones in genere characteristicam facimus, caulem determinaté foliatum, ex unica tantum diffunctione, ubi terna hærent folia, flores in fingulis caulibus fingulos.

Anemones tylvestris seu spuria semina Ranunculi in capitulum congesta, nullo pappo langinere vel adharente, vel involvente.

Anemones genuinæ seu hortensis semina pappo involuta. Pulsatillæ semina cincinnata plumulis longis adhærentibus.

A. I. Anemone nemorum alba Ger. nemorofa flore majore C. B. Ranunculus nemorofu albu fimplex Park. Ranun. phragmites albus & purpureus vernus J. B. 10000 Ant:

Radicem habet craffiusculam longam, oblique proserpentem, foris purpuream aut fusam [cum junior est slavicantem] intus albam, sapore cum levi adstrictione acrem [ut commanducata fauces inflammet] à qua fibre capillares demittuntur. Surrigitur coliculus tenuis mollisque purpurafeens, fetquipalmass & major; circa cujus fattigiam uno & codem localus moninga parafeens, fetquipalmass & major; circa cujus fattigiam uno & codem loce enafecuntu foli terina Ramineuli ex femuncialibus rubellis pedieulis, hirluta, nune virentia, nune purpuranta [in tres lacinias ad pediculium ufque divida] Coliculo (timmo for infidet unicus, mudus fem cabeerens, altis albus, altis purpurafeens, aut unquibus carnei coloris, foliis conftans fenis, oblogs, in medio stamina plurima crocea continens. [Succedunt semina plurima nuda, oblonga, hirluta mu-

crone neurvo, in capitulun conglobata Ranunculorum nodo.]

Floret apud nos circa finem Martii & Aprilis initio, aut aliquantò feriùs citiúsve prom byens afperior aut mitior fuerit. In fylvis & dumetis prafertim udis, per totam Angliam frequentifima occurrit, nec minùs in exteris regionibus.

Alia quinetiam prater ea que in caule existent è radice folia emittit, longis pediculis insidenta, majora, fegmentis latioribus, alias fimilia.

Reperitur interdum flore pleno seu multiplici, cóque vel 1. albo, quæ Anemone nemorosa flore

pleno albo C. B. fylv. flore pleno albo Park, An nemorum flore pleno albo Ger. Vel 2. purpurateente, qua Anem. nemorofa flore pleno purpureo C. B. Anem. sylvestris flore

pleno purpureo Park. Anem. nemorum flore pleno purpurafcente Ger.

Has varietates Clufius prolixe describit, verum non opus est operofa descriptione, non enimalia in re à valgari Ancione nemorum differunt quam multiplici foliorum in flore ferie: quamvis fe cundo generi fub ipfo flore velut calicis loco folia appingantur, qualia in medio caule effe fo· 2. Ranunculus flore intense caruleo instar Cichores duplex foliis majoribus & minoribus.

A Christ. Mentzelio observatus est in Apenninis montibus, itinere à Româ versus Siennam. Ranunculum nemorosum flore carneo Park, ejustinque Ran, nemor, flore purpuro coeruleo pro Varietates. hujus planta varietatibus accidentalibus habeo, non pro speciebus distinctis: nec libenter concesseim Ranunculum nemorofum Anemones flore minorem C. B. Ran. nemor. minimum album Park specie differre à superius descripta : quin nec ipse C. Bauhinus distingueret, mis hic parvus copoliffime in editiffimo monte ad Curiam Rhatorum, & circa Monspelium fuiflet observatus. Deviribus hujus plantæ nihil à Botanicis proditum invenio.

Anemone nemorosa sterilis foliis punctatis C. B.

Anemones sylvestris seu nemorosa species degener esse videtur.

2. Anemone nemorum lutea Ger. Ranunculus nemerosus luteus C.B. flore luteo Park. Ran, phragmites luteus nemorofus I. B. Wellow 10000 Anemonn.

Lib. XII.

Il llups radix pracedenti vulgari albo & purpureo formà, colore, fapore, fibrifque perfimilis, coliculoitem & foliorum numero convenit; fed folia virentiora, longiora, brevioribulque pediculis, ità
utis quali destituta, concursa suo quali cotylam purpurantem efficiant, in cujus medio prater duo falia oblonga, miniméque diffecta, crenatáve, coliculi scapus nonnihil pilosus florem sustinet, nonnunquam fingularem, alias geminum, Ranunculi, aureum, quinque foliis latiufculis & obtufis conflantem; in cujus medio staminula crocata plurima.

In Sylvis sed rarius provenit. In Anglia, quod sciam, non invenitur spontanea. J. Bauhinus Ge-Locus & neva Horentem reperit Martio.

Flore est communiter unico, aliquando duobus aut tribus, natura vel errante, vel ludente.

4. Anemone nemorofie affinis peregrina 1. candido aut purpurascente flore C. B. An. Solvest, tenuifolia peregrina alba Park.

Folis & radice ab Anemone nemorum vulgari non diffat: ab extima radicis parte cauliculus affurgebat dodrantalis, teres, ex viridi purpurascens, summo fastigio gestans terna folia pediculo purpuakenti innitentia, qua in tres lacinias dividebantur ulque ad pediculum illas fuftinentem, inter que crescebat triuncialis pediculus, ex viridi etiam purpurascens, florem suffinens octo aut novem benibus mucronattsque soliis constantem, prorsus albis, quibus tamen externa parte nonnihil suaverubentis purpura erat veluti inspersium, medium florem occupante, capitulo viridi fragi rudimentum referente, quod ambiebant; multa staminula alba & tenuia, apicibus flavis prædita; adnascebantur interdum sub flore bina aut terna folia media ex parte alba, alterà viridia.

Florebat cum aliis Aprili. In hortis cultam vidit Clufius; nec locum ejus natalem indicat.

5. Anemone nemorosæ assinis peregrina 2. slore herbacei coloris C. B. sylv. peregrina viridis Park.

Folin & radice cum priore conveniebat, necnon cauliculis, in quorum fastigio non terna sed septenaplerung, nascebantur folia, admodum virentia, in alia terna (cáque laciniata) divisa usq, ad pediculum illa sustinentera, qui purpurascebat: inter qua alius pediculus assurgebat, binas uncias longus, herbacci coloris, fultinens florem octo aut novem folis constantem, quorum quatuor externa tibus aciniis extima parte divifa, foris circa unguem purpurascebant, alia interna minimè, sed omnia herbacci erant coloris, & umbilicum habebant interiore parte ex viridi albefcentem, quem occupabat capitellum immaturo frago fimile, viride, illud cingentibus multis exalbidis framinibus, flais apicibus prædicis.

Florebat Aprili cum superiore. In horto Christiani Porreti cultam vidit Clusius, de loco natali Tempus.

6. Anemone Geranifolia I. B. Ger. tenuifolia sive Geranifolia carulea Park. Geranii Robertiani folio carulea; an Dioscoridis C. B.

Multa habet folia, novo vere, quum prodire incipiunt purpurascentia, deinde ex viridi pallentia, multifida, Coriandri, vel Limonia potius Anemonidis folis timilia, trigemina plerunque fimul Policulis connexa, hirfuta, & in terram ut Diofcorides recte air, inclinantia : inter que caulis exinudus quidem, sed quem terna folia trifariam profundiùs incila, media parte amplectuntur, que ilquandiufforem occultant, donec Solis calore ex iis sese explicans & emergens expandatur in quamordecim autquindecim foliola mucronata, minora quàm in latifoliarum generibus, coloris vel cerulei, vel albi, vel utroq, mixti, hoc est, externa parte subcœrulei, interna albi, staminibus albis, Comm apices pallidi, medium occupantibus. Decuifo flore apparet capitelium pene Ranunculi, confirm ex feminibus ejus femini etiam fimilibus, non tomentofum ut in Anemonide genuina. Radix digitalis plerunq, longitudinis & craffitudinis, in aliquot ramos divila, & tuberculis obfita,

Tem; us &

9 2. Ran.

bras qualdam hac illac spargens, foris nigra, intus alba, quæ similiter fragmentis seri & paner

Hane primum ex Italia habuerunt Belgici horti.

Floret novo vere cum Anemonidis latifolia generibus. Semen Maio maturescit aut paulà

CAP. V.

De Anemone genuina, hortensi & culta, seu Anemone semine papposo, & primo de latisolia.

I. Anemone Cyclamini seu Malvae folio lutea C. B. Anemone latifolia Clusii Ger. Anem latifolia. flore flavo, 1. Clusti J. B. Anem. Lustianica, sive bors, latifolia store simplici luteo Park, parad.

S Atis ampla habet folia, circinata ferè rotunditatis, in ambitu ferrata, dura, firma, longóque periolo fulta, fupina parte intentiore viriditate pradita, pronà plerune, purpura feentia, ut Cyclamus Utolo fulta, lupina parte intentiore viriditate pradita, pona pierune, purpurateenta, u Cyclanius propeinodium folia, fervidiffini faporis: inter quae palmaris exit caulis, teres, fubbirfitus, finimi parte ferens terna laciniata folia, deinde ex illis emergentem pediculum, qui forem fulfine docen qui pluribus folis conftantem, externa parte flavis, interna aureis, umbilicum occupante capitals multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, Tornentilla vulgaris fea anula multis aureis flaminalis (topto. Radiix tuberofa eft, oblongiulcula, topto eft, oblongiulcula, oblongiulcula, oblongiulcula, oblongiulcula, oblongiulc (talem certe eruebam) aliquot fibris prædita, foris nigricans, intus alba, folida, ingrati admodum faporis, quaq, guftantem, excitată naufeă, quodammodo ftrangulet, deinde fuă acrimonia linguam

Lapidofis quibusdam Lustaniae collibus juxta Tagum, atque etiam inter vepres eruebat Clustus

2. Anemone latifolia flava pleno flore C.B. An. latif. flore luteo duplici Park. latifolia duplo flore

A pracedente differt, Foliis aliquot à radice nonnihil laciniatis; iis verò que in caule sunt magnis & profundis lacinis divilis: Flore duplici foliorum ferie conftante, quorum externa fex aut fenem orbiculato funt mucrone, nonnulla etiam dentato, foris pallida, & tenuibus quibusdam purpurascentibus venulis quodanumodo aspersa, interna autem decem, duodecim, aut plura paulò angustiora, foris etiam pallentia, omnia verò interna parte flava. Reliqua cum pracedente convenit à qua certe non differt specie.

Seriùs aliis Anemones generibus & germinat & floret. Semen Junio maturum.

3. Anemone Italica latinfeulis spinosis solis 3. Clussi J. B. latisolia purpurea stellata sive papavnusa Park. Geranii rotundo solio purpurascens C. B. Bulbocastami radice Gcr. Belgu Anemone stellata.

Folia hujus ejuidem funt amplitudinis cum superiorum foliis, sed Sanicula foliorum pane divifur à initio, & pronà parte nonnihil purpurascentia, mox multifida & temuiùs incisa: deinde emergit Caulis nudus, lanugurofus, dodrantalis, nonnunquam etiam pedalis, tribus laciniatis folis tanquant involucro florem occludens mitto, ut in superiore, tandem excrescens florem suffinet in duodecim aut quindecim folia divifum, angusta, acuminata, foris quasi cineracei coloris & hirlata, interius milta rubedine purpura nitentia, gratissimo aspectu : medium eapet villolam, nigrissa minulis circumfeptum, quod excullo flore velut primum emergentis Asparagi thyrsulus intemeset, & ex plano villolòque five lanuginoso semine conflatum per maturitatem levissimo aura slan decititur, & ejus arbitrio fertur. Radix novellarum plantarum femine natarum exiguæ olivafimilis eft, vetultior autem nodofa & articulata, foris nigra, intus alba, fibris aliquot, per quas alimentum attrahic pradito.

Itinere à l'aricis ad Mussam Ligaria urbem copiosam observavimus, postea multis aliis Italia in locia. Clufius quibufdam Germanue locis fecundum Rhenum inter vepres in aprico Martio florentem

Inventur interdum floris foliis exalbidi obfoleti coloris exteriùs, intus ex purpura dilutiore albr cantibus, que Anemone hort, latifol timplici flore 4. Clufii.

4. Anemone hortensis latifolia simplici slove 5. Clus. An. Geranii rotundo folio dilute rubens C.B.

Ante hyemem fua profert folia, tertiæ foliis pene fimilia : inter quæ caulis ut in reliquis exortur palmaris, midus, lanugine pubefcens, tribus foliis, vel quam leviflime, vel non incilis, floran (quod in Anemones generibus vulgare eff) occultantibus, in filmino præditus, qui tamen ad bina uncias, livebinos polítices, vel ettam altius exercícens supra illa foliola, in octona plerunq, raro plura folia, dilutiore rubro & ad carneum quati tendente colore interius nitentia, albicantibus un guibas, foris autem obfolere rubentia & lanugine pubefeentia explicatur, multis in umbilico violaces

thanimbus hirfutum capitulum ambientibus. Radix tuberofa & nodofa eft, tenuibus aliquot fibris donata, foris nigricans, internè verò candida.

5. Anemone sylvestris alba major C. B. magna, alba, plurima parte anni storens J. B. sylvestris latifolia alba, five tertia Matthioli Park. Anem. Matthioli Ger.

g. B. Radix minmi digiti est crassitie, plurimis fibris donata capillaribus, nonnullis præterea crassioribus. Radar minimi operation de la constanta capitalista, inclusion de la constanta capitalista, inclusion de la constanta capitalista de acris faporis. Caulis dottant calis, tenuis, rigidus, densă lanugine canefeens, fubinde circa, funimitatem rubefeens, concavus. rals, guinos riginos de contra de co rıs, quinque, tex, reprenive ione contrains, cuipace oriocunata, interna parte pentus albis & glabris, cuipida infutus, iungubus purpurafeentibus: in medio framinum croccorum corona ambir cipidam tuberofum, fere herbidum, quod maturo femine, parvo, plano, in lanuginem albam refolvium. Falia Ranunculi fere, triplici divifura ad pediculi ufque extremitatem, inferius hirfuta & abicantia, supernè glabra, saturo virore tineta, atq, horum quidem alia incerto numero radix emitit pediculis palmaribus; terna verò in caule pediculis uncialibus & fesquiuncialibus caulem amplechatur. Folia Clufio ingrati initio faporis, postea acris. In Germania plurimis locis exit, in pratis. V. Cluf. & J. B.

* 6. Anemone Sylvestris alba minor C. B. prod.

Ex radice subnigricante sibrosa folia subrottinda unciam vix superantia, longis pediculis villoss Expanse interpretation in 1908 parateris modo, ribus utiq ad umbilicum incifuris, dein ingulis, aliistribus minoribus laciniata, pallidè virentia, mollia & hirfuta extriguin; inter qua cauinguis, anistendis informatis facinitats, panite vitetura, monta ec infitua exitigint: inter qua cau-ficulus candida larugine pubefeens, unciarum feptem altus, in medio duobus foliolis parvis lacinita-ta cinctus; cujus fummo flos unicus, parvus, triplo quam in vulgari minor, quinquefolius, candi-das; in cujus medio capitulum exiguum, multis breviffimis fubluteis ffaminibus cinctum, in-

In fumma ab Anemone sylv. alba majore, quam tertiam Matthiolus facit sola magnitudine

Hac propé Herbipolim sponte nascitur.

Lacus?

* 7. Anemone Alpina alba major C.B. prod.

C. B. prod.

Ex radice nigricante folia exurgunt acuta, Cicutariæ modo multis divifuris secta, atro-virentia kpane prona fecundum venarum ductum villosa: inter quæ canliculus temuis, leviter hirsutus, uncis ex alus, cujus fummó flos albus, major quam in ulla Anemone fylveftri, vel etiam Pulfatilla vulgarex septem foliis compositus, ex rotunditate in acumen definentibus, & pluribus in medio faminals luteis donatis, infider. An verò tandem hujus, ut & sequentis flos in plumosi sominis congeriem transcat, non constat.

* 8. Ancmone Alpina alba minor C.B.

Tota planta uncias quatuor non excedit, radiculam habens parvam, nigram; folia longè minora quim prioris, magifque villofa : cauliculo est biunciali, villofo, quem circa medium folia similia ampledumur, cujus fiumino flor albus, fex foliis donatus, priore quadruplo minor, multis framinulis lucis peditus infider: hacq, ad Artemonem fylv. 2. Cluf, accedit.

Utraque in Austria provenir, illa in Blanckenstein, hae in Taurero Rastadiensi.

9. Anemone trifolia Ger. trifolia siore albo J. B. sylvestris trifolia Dodonæi Park,

Edia huic Trifolii instar terna in pediculo coharent, non magna, lata, acuminata, indivisa,margne tantummodo crenato: cauliculus palmum altus, cui flos infidet candidus, aut ex candido purpuralcens formam Ranunculi florum amulatur, qui marceteens nonnilul purpurei coloris contrahit. Rata etiam obliqua in propagines aliquot extuberat, non abfq, capillamentis fibrofis fubnatis.

Monifonus plurima femina fipicatim annexa pappo involuta huic attribuit.

Sequences Anomones tam latifolia quam tenuifolia species partim è C. Bauhini pinace, partim è Parkinloni Paradiso terrestri, partim è Catalogo Horti Regu Parisiensis, nonnulla è Flora Joan. Rea delimpte funt. Qua ex C. B. pinace mutuate pleracq, à consummatissimo Botanico Car. Chillo accurate descripte fuere, quarum descriptiones in epitomen contractas C. B. titulis adjecit: reliquarum solos habemus titulos sine descriptionibus, quæ quidem necessarie non sunt, cum pleræq, hr ranenates satione fiant; & natura in florum Anemones coloribus non nunus quam in Tulipis &

Hhh 2

Anemona

Lacut.

Liens

a.pus.

Universe

Anemonæ latifoliæ simplici flore.

HISTORIA PLANTARUM.

I. Anemone latifolia simplici carneo flore C. B. incarnata Park. parad.

C. B.Pin. Flor decem aut duodecim foliorum purpurei ferè coloris, unguibus albicantibus.

2. Anemone latifolia flore purpuro-saturo C. B.

Elos 8, foliorum, coloris purpuro-faturi, exterius splendentis unguibus magnis & ad pediculum purpurcis.

3. Anemone latifolia purpuro-violaceo flore C. B. viola purpureo Park. parad.

Eles octo folis constans, externè diluté purpurascens splendet, internè violaceus, unguibus magnis & argentei coloris.

4. Anemone latifolia flore purpureo violaceo altera C. B.

C. B. Pin. Elos qui ex 12. foliis conflat : foris ex purpureo albefeit & splendet : interius ex violaceo purpurea fplendet, unguibus albis.

5. Anemone latifolia violaceo flore C. B.

Flos octo vel plurium foliorum, externè subpurpureus & splendens, internè ex purpura violaceus unguibus rubelcentibus, orbe albicante cinctis.

6. Anemone latifolia flore violaceo faturo colore C.B.

C. B. Pin. Flor fex folis praditus, violacei faturatioris coloris, unguibus majoribus magifque candidis,

7. Anemone latifolia flore variegato C.B.

C. R. Pin Flor qui octifolius, foris ex purpureo saturatius rubet, interius ad ungues usque albus satura purpura & quali Kermelina nitet : oris coccincis, in qua radii purpuralcentes iparguntur: unque magnos & albos habet.

8. Anemone latifolia punctato flore C. B. latifolia amano violacco, & punctis albis versulm. Hort. Reg. parpurea striata Park. parad.

Flor octifolius violaceus, interna parte maculis albis aspersis.

9. Anemone latifolia flore carneo C. B.

C. B. Pin. Floris modò majoris, modò minoris, octo folia extrinsecus nonnihil purpurascunt, intinsecus ferè carnei, vel faturationis, vel dilutionis, unguibus albis.

10. Anemone latifolia flore Orangei coloris C. B. an Anemone Pavo major & minor simplici flore Park.parad. an Anem. latif. flore simplici crocco pallescente? vivaci rubore radiato Hort.Reg?

Floris octo vel novem folia, externè carnei coloris, unguibus faturatè purpurafcentibus, internè carnei diluti: Habetur major & minor.

11. Anemone latifolia flore coccineo C. B. Ger. emac. coccinea Park. parad.

Horis octo folia, internè elegantissimo coccineo nitent, unques orbis pallescens ambit, externè quadam lanugine pubelcunt: Huc pertinet Anemone latifolia flore coccineo simplici Eyst. ex sententia C. Baubini.

12. Anemone latifolia flore magno coccineo C. B. Ger. emac.

C. B. Pin. Floris octo folia, internè elegantissimo coccineo colore fulgent, nullis unquibus apparentibus, esterne colore diluttor; & lanuginofa.

13. Aucmone latifolia flore coccineo phaniceo C. B. latifolia Byzantina Ger. cmac.

Flos amplus octifolius, coloris ex coccinco phoenicei, ut in Rhocade, unquibus parvis subpallidis.

14. Anemone latifolia Saniculæ folio C. B.

Hujus C. Bauh, meminit ex Horto Eyft, fine descriptione.

Anemone

Markette ic.

Anemona latifolia simplici flore & Parkinsoni Paradiso.

1. Anemone carnea vivacistima fimplex.

6. Anem. cramefina. 7. Anem. incarnata Hifba629

2. Anem. Perfici violacea.

s. Anem. fanguinea.

nica. 8. Anem. rubescens.

2. Anem. Cochenille. 4. Anem. Cardinalis.

9. Anem. Moschatella. 10. Anem. Enfumata. Anemone latifolia flore fimplici emaculati coloris Hort. Res.

Anemonæ latifoliæ flore pleno.

1. Anemone latifolia maxima versicolor C.B. Chalcedonica max. versicolor Park. parad. max. Chalcedonia Polyanthos Ger. Hort. latifolia pleno flore 1. Chil.

relia florum externa & majora dena aut duodena, viridia funt, eorum mucronibus coccinco colore

leviter & virgatim infectis : interna minora & angustiora, dilutiore purpura ex rubro nitent. Aliquando, ex prædicto flore uncialis pediculus, minorem florem ex octo latiorum foliorum partim viridium, partim coccineorum compositum, sustinet.

Anemone Hort, latifol, pleno flore a Cluj. non differt à prima, niss quòd in hac floris umbilicum plomerata & reflexa folia non occupant. Anemonem latifoliam sl. pleno 3. C. B. huc cuam resero.

2. Anemone latifolia Pavo dicta major 1. C. B. tenuifolia (sed non recte) flore pleno coccineo Ger. * emac.

C.B. Pin.

Lib. XII.

. 10 Sec. 1

Flor unicus viginti, triginta, aut pluribus foliis constans, eleganti, saturato splendidóque coccineo colore præditis, unquibus sanguineis, orbe pallido cinctis. Variat flore prolifero.

Anemone latifolia Pavo minus polyphylla C. B.

Hzc flores minus plenos profert, interdum famplici, octo, novem, aut decem foliorum ferie con-Non differt specifice ab Anemone hort latifol pleno flore 1. Clusis, exsententia C. Baubini.

4. Anemone Geranis rotundifolia plena C. B.

Ab Anemone hort latifolia tertia Clusii sola multiplici foliorum serie differt.

Anemonæ latifoliæ flore pleno ex Horto Regio Parisiensi.

1. Anemone latifolia flore duplo, foliis albo & amœno violaceo virgatis.

2. Anem. latifolia Pavo dicta polyphylla, flore suaverubente.

Anem. latifolia flore pleno, arboris Perficæ, quoad floris colorem æmula.

4 Anem. latifolia multiplex flore violaceo

Anemonæ tenuifoliæ flore simplici.

1. Anemone tenuifolia flore multifido dilutè purpurascente C. B. tenuifolia flore dilutè purpureo Ger. emac.

Florex quatuordecim & pluribus foliolis dilutè purpureis, & quasi carneis, nullis unguium vesti-

1. Anemone tuberosa radice Ger. tenuifolia purpurea vulgaris Park. parad. Oenanthes foliis flore violaceo bexaphyllo C.B.

Flaqui ex sex interdum septem & octo foliis compositus est, communiter est purpureus seu violacus, externa parte lanuginosus.

3. Anemone tenuifolia coccineo flore hexaphyllo C.B. tenuifol coccinea simplex Park. parad. Chalcedonica simplici flore Ger.

Flor floridi coccinei coloris, unguibus magnis, ex pallido, fuíco & albo mixtis.

Hhh 3

4. Anemone

630

4 Anemana tapquifolia decinito flore obtophylles Cellio .....

C. B. pin. C. B. pm.

Flos interne coccineus, unquibus albis, & externe coccineus, tenui lanugine pubescens & splen. dens.

5. Anemone tenuifelia flore magno coccineo bexaphyllo C. B. . 2

C. B. pin. Flos intus elegantiffimus coccinco colore nitet, foris lanugine pubelcit ; ungues albi funt.

6. Anemone tenufalia flore coccineo fanguineo C. B.

C. B. pin. C. B. Jun.

Hos quinque, fex, interdum septem foliorum, coloris coccinei, ad sanguineum vergentis, unguibus
magnis ex albidis, purpureis venis distinctis i aliquabido stos ad cocti lateris colorem accedir, nec

7. Anemone tenuifolia flore sanguineo coccineo C. B. tenuifolia flore coocineo Ger. cmac.

C. B. pin. Floris sex folia, externè lanugine obducta, coloris sunt sanguinei saturationis & splendentis, in-

terne fanguinei coccinei permixti. 8. Anemone tenuifolia flore sanguineo coccineo altera C.B.

C. B. pin. Flor major hexaphyllus, fanguineo colore, vel inter coccineum & cochinelleum medio, anguineo minoribus, & albicantibus.

9. Anemone tenuifolio flore ex sanguineo & coccineo medio C.B.

Flos hexaphyllus coloris ex fanguineo, & coccineo medii, diluti, ei prorfus fimilis quan vuleus cochinelleum appellat: ungues magni, albi & quafi argentei.

19. Anemone tenuifolia flere amplo sanguineo hexaphyllo C. B. Ger. emac.

C. B. pin. Flos coloris fanguinei elegantiffimi, unguibus magnis albis.

II. Ansmone tennisolia flore amplo atrorubente C. B.

Flor hexaphyllus, coloris fanguinei ex atro rubentis & quafi fericei panni villofi Kermelino colore præditi, cœrulei.

12. Anemone tenuifolia flore rubro faturo C.B.

Flor hexaphyllus, ruber, seu potius sanguineus, ungulbus magnis saturis, venis albicantibus dilindis.

12. Anemone tenuifolia flore niveo C. B.

Flos hexaphyllus triveus, cujus inguibus carnei quid aspersum: Apicibus ex obscura purpuranigi-

1.4. Anemone tenuifolia flore amplo candido C. B.

Flos hexaphyllus, prorfus candidus, unguibus externè virefcentibus, apicibus nigris.

15. Anemone tenuifolia flore albicante C. B.

C. B. pin, Flore off hexaphyllo candicante, flaminibus albis, apicibus fubcœruleis,

16. Anemone tenuifolia flore ex albido majore C. B. & minore ejuschem, tenuifolia flore ex albido

Flor hexaphyllus, coloris primum ex albidi virescentis, dein ad carneum tendentis, unguibus externè virefeentibus, internè albis, staminibus carnei coloris.

17. Anemone tenuifolia flore furvo albicante C. B.

C. B. pin. Flor ex emeraceo tive furvo, albicans & tenui velut rubedine perfufus, ut ferè est Capuccinorum 18. Avenone tenuifolia flore carneo friato C. B. Ger. emaca

C. B. pro. folium sparsis, staminibus purpurascentibus, apicibus nigricantibus

19. Anemone temufolia Cretica albo magno flore C. B. prod.

C. B. prod. Franunculi pratentis, vel hortentis repentis, specie trifolia, ratius quinquesolia divisis, per maginem crenatis: Coyle pedali rotundo, sfores duos vel tres albos, ex sex, vel septem soliis compositus papaveris erratici sissimum magnitudine superantes sustinente: quibus capitulum, seninibus Hanc delingatum, Patavii natum, Laurentins Rosenaer Germanus Pharmacopour, und cum aliis An-

ed Cislq 650

20. Anemone tenuifolia flore pallide coccineo C. B.

Flor hexaphyllus, foris tenui lanugine pubescens, coloris dilute rubescentis, interne coccinci val-A dibit, unguibus amplis albis.

21. Anemone tenuifolia flore magno suaverubente, unguibus albis C. B.

Anemona tenuifolia simplici flore è Parkinsoni Paradiso.

Anemone carnea pallida.

1. Anom carnea vivida unguibus albis.

Anem. alba venis purpureis. Anem. coccinea abique unguibus.

Anem. flore holofericeo.

18. Anemone

Anem, fanguinea. 7. Anem. rubra fundo lutea. 8. Anem. coccinea dilutior. 9. Anem. alba staminibus purpureis.

10. Anem, carnea Hispanica.

11. Anem alba carneis venis.

12. Anem. alba purpureis unguibus.

13. Anem. purpurascens.
14. Anem. facie florum pomi simplex.

Anemona tenuifolia simplici flore ex Horto Regio Parifienfi.

1. Anemone tenuifolia flore fimplici majore albicante.

1. Anem. tenuifol. flore miniato venis albis diffincto.

Anem. tenuif. flore albo, circa caulem purpurascente. Anem. tenuif. flore fimplici rubro pallentibus oris.

Anem tenuif. flore fimplici flammeo & albo splendoris participe.

Anem. tenuif. luteo pallore decolor.

7. Anem. tenuif. holoferico magis pulla: feu foliis fusco rubore faturatis. 8. Anem. tenuifolia flore fimplice albo.

Eadem flore

Amethystino. Aqueo. Leucophæo. Argenteo. Miniato. Atro-purpureo. Phœniceo

Cœrulco. Puniceo. Cœrulco-faturo. Purpurco.

Dilutè cœruleo. Rubicundo five fanguineo Dilutè purpureo. Rubro.

Dilutè violacco. Rubro-folendido. Hyacinthino. Suaverubente. Ianthino. Violacco.

Ianthino dilutiore.

1. Anmone tenuifolia multiplex rubra C. B. hort. tenuifolia pleno flore Clus. coccinea multiplex Ger. temifolia flo. coccineo pleno vulgaris Park. parad.

Ab Anemone hort, tenuif. fimplici flore 2. Cluf. sola multiplici foliorum serie differt. Flore est rubro, coerulco, albo.

2. Anemone tennifolia multiplen purpurea C. B.

Fig 20.30. aut pluribus foliis constans, eleganti purpureo colore præditis, unguibus albis. Ell etiam quæ purpuro-cœruleum florem, alia quæ fuaverubentem & nitidum profert.

3. Anem. tennifol. multiplex atro purpurascens C. B. tennifol. fl. pleno atro-purpurascente Ger. emac Folia florum externa & majora, rubra funt, interna minora & angultiora, atro-purpureo nitem.

HISTORIA PLANTARUM.

Anemonæ tenuifoliæ flore pleno ex Horto Regio Parisiensi.

1. Anemone tenuifolia flore duplici albo.

2. Anemone tenuifolia flore pleno fordidè albo, & subcœruleo colore irrorata
3. Anemone tenuifolia flore pleno albo niridè fordido, margine suaverubente.

Anemone termifolia foliis lutose candidis, foliolis flamma splendore lucentibus,

Anemone tenuifolia fore pallido pleno candore la fedefecne.

Anemone tenuifolia flore obfolere rubro, foliolis atro-purpureis, medio villo concolor.

Anemone tenuifolia folis, & foliolis vivaci cocco filendentibus, & nivis albedine virgatis.

Anemone tenuifolia foliis, & foliolis vivaci cocco filendentibus, coccinera baledine virgatis. 7. Ancmone tenuifolia folis, & foliois vivaet cocco ipendentes: coccinea holofericeo plano flore.

8. Anemone tenuifolia flore plano, foliis & foliolis coccineis: coccinea holofericeo plano flore. 9. Anemone tenuifolia, folis florum utrimque contractis cocco faturatiore nitentibus

10. Anemone tenuifolia miniato colore, & albo varia.

10. Anemone tenutiona miniato conore, ce anto variati.
Anemone tenutiona plano flore, ignis fulgore ardens, innocentérque flammea.

12. Anemone tenutiona plano flore, folia se foliolis fulgentiffitmo cocco filendentibus oris nives.

Anemone tenuifolia flore pleno rutilo, & argenteo candore bicolori. 14. Anemone tenuifolia phœniceo flore foliolis interfuso candore lucentibus.

Anemone tenuifolia rubicundiffimo flore, Jacteis lacrymis asperso, & minus ardenii

16. Anemone tenuifolia multiplex ranunculi flore.

17. Anemone flore pleno miniato, cacumine albefeente, foliolis partim albidis partim miniatis.

18. Anemone tenuifolia flore pleno violaceo major.

19. Anem. flore violaceo dilutiori pracox maxima.

20. Anem. tenuifolia flore pleno ex grifeo dilute violacco minor.
21. Anem. tenuifolia flore pleno, Mali Perfice rubello flori concolor.

21. Anem. cemunosa note paralo Maria.
22. Anem. circumfulis foliis obloletiis purpurea, umbilico blande virenti.
23. Anem. cemuif. flore maximo foliis & foliois ex viridi pallente & purpuro violaceo colorepidis.

24. Anem. tenuifolia ianthino flore, lactis albedine ftolato.

25. Anem. tenuifolia flore albo maximo.
26. Anem. tenuifolia flore amplo floreas foliorum nives grata viriditate diluens.

27. Anem, tenuifolia flore pleno carneo rutilis guttato punctis maxima.

28. Anem. tenunona more pieno cardor lactea, & levi per oras rubedine conspersa.

29. Anem, fupina & ferè jacens maxima languido rubore spectabilis.
30. Anem, tenusfolia amplo slore sessili, carnis colorem amulante.

31. Anem, tennifolia multiplex mutata florum facie quotannis nova.

32. Anem, tenuifolia flore maximo, flamma & nivis colore vario, eminulis cirris bland lucis.

33. Anem. tenuifolia multiplex alto & firmiori cauliculo amplum floris verticem promess, notabilem, mirà coloris suavitate.

Anem, tenuifolia minor flore niveo, & suaverubente semper elegans. 35. Anem. tenuifolia maxima foliis, & foliolis fulgenti cocco splendentibus, oris nivex

36. Anem. gigantea flore flammeo dilutiore.

37. Anem. vivido Cinnabaris rubore splendens, foliis albâ linea notatis.

38. Anem. flore pleno multiplici rubente, comà fusca.

39. Anem. tenuifolia flore maximo sanguineo.

40. Anem. tenuifolia ruberrimo flore maximo.

41. Anem. tenuifolia flore maximo rubicundissimo, soliis albo candore radiatis.

42. Anem. tenuifolia multiplex ruberrimo flore, vitta, seu staminibus violaceis. 43. Anem. profundi coloris amœnum ruborem, interfuso candore vittà suà diluens.

Anem, tenuifolia multiplex flammea, staminibus Citrii colore præditis.

44. Anem. tenuniola mutuplex cocinea, vita viridi.
45. Anem. tenuniola mutuplex cocinea, vita viridi.
46. Anem. tenuniola hilari Cinnabaris fulgore ardentifilma, expanío pleno flore ungubus abis.

47. Anem. tenuifolia flore pleno, fulgentiflimo minio, & maculis guttato albis bicolori.

48. Anem. tenuifolia maxima purpureo flore.

49. Anem. tenuifolia propendente flore, ex violaceo & ferrugineo versicolori.

50. Anem. tenuifolia multiplex magno flore, violaceo & rubente colore mixto.

51. Anem. temuifolia floribus dilute violaceis, viridi colore, & rubro perfufis.
52. Anem. temuifolia flore violaceo, folis & foliolis lactis albedine firiatis.

53. Anem. gigantea flore cœruleo.

54. Anem. tenuifolia flore pleno cœruleo, foliis & foliolis per oras interfuso candore pictis.

55. Ancin. altera supina, & floris mole ferè jacens amethystina.

56. Anem. foliis & foliolis ex rubro purpureo & albo variegatis, comá holoscriceá.

57. Anem. prominulis ligulis radicum longioribus, & contortis, inftar capillorum Medulæ.

58. Anem. tenunfolia folus latioribus pleno flore flammeo.

59. Anem. tenufolia ilore cœruleo albis intersecto radiis. 60. Anem. foliofa toto interdum flore subrubente, & lateritia.

61. Anom. tennifolia, folis ad basim rutilis, cacumine albescente.

62. Anem. tenuifolia multiplex foliofa, fanguinea major.

63. Anem, foliofa candidis floribus diluto rubore umbilicatis, & latiflimum in orbem patens.

Lib. XII. 64 Anem. Hermaphrodita foliis circa basim, & media sui parte rubris, altera, lactis candore sul-

65. Anem. foliosa flore suaverubente multiplici.

Eadem flore

Amono violaceo, & albo mixto.

Hyacinthino.

Anemona tenuifolia flore pleno è Parkinsoni Paradiso terrestria

1. Anem. tenuifolia flore coccineo pleno variegato.

2. Anem tenuifolia flore coccineo faturo pleno.

2. Anem. tenuifolia flore pleno suaverubente.

4. Anom, tenuifolia flore albo pleno.

Anem tenuifolia flore pleno albicante.

Anem. tenuiofolia flore pleno rofeo.

Anem. tenuifolia flore pleno carneo vivacissimo.

Anem, tenuifolia flore rubro-fusco pleno coma Amarantina.

9. Anem. tenuifolia flore pleno tricolor.

Anemone tenuifolia flore pleno è Flora Joan. Rea.

1. Anemone tennifolia flore pleno versicolor.

2. Anem. tenuifolia elegantior flore pleno rubro.

3. Anem tenuifolia flore pleno coccineo. Anem. tenuifolia flore pleno coccineo variegata.

5. Anem. tenuifolia flore pleno coma scarlata.

6. Anom. tenuifolia flore pleno dicta Nacara.
7. Anom. tenuifolia flore pleno fulphurco.

Anem. tenuifolia flore pleno iulphurco.
 Anem. tenuifolia flore pleno viridante,

9. Anem tenuifolia flore pleno albo major.

10. Anem tenuifolia flore pleno maxima albo.

11. Anem. temufolia flore pleno Columbina.

12. Anem. tenuifolia flore pleno Rofco.

1 2. Anens, tennifolia flore pleno Roseo varisgata.

14 Anem, renuifolia flore pleno rubicante maculato.

15. Anem. tenuifolia flore pleno purpurco.
16. Anem. tenuifolia flore pleno Lavendula colore.

17. Anem. tenuifolia flore pleno coruleo. 18. Anem. tenuifolia flore pleno coma purpureo.

19. Anem tenuifolia flore pleno coma Amarantina.

20. Anem. tenuifolia flore pleno coma Amarantina-variegata. 21. Anem. tenuifolia flore pleno quinque coloris.

22. Anem. tenuifolia dieta Bel-Lizwaice.

CAP. VI.

De Pulsatilla.

Matilla nominatur, quòd feminum tremuli pappi levifflmo flatuliuc atque illuc agitentur, unde & Herba venti.

Nomen Pulfatilla Italicum oft, fiquidem inibi ita vulgo dicitur hæc herba. Est autem Pulfatilla nihil aliud quam Anemone seminibus cincinnatis seu plumula caudatis.

1. Puljatika vulgaria Gor. parpurea ceruleave J. B. folio craffiore & majore flore C. B. Pulfat. Danica Park, parad. The greater of Danish Pafque flower.

J. B. Tenuia folia fie fatis Paffinace fylveftris foliis fimilia funt, nifi ab its magnitudine vincerentur, tenuia folia fie fatis Paffinace fylveftris foliis fimilia funt, nifi ab its magnitudine vincerentur, tenui divilura pilifque refpondentia, ex pediculo longiore, palmari circiter, admodum villofo, 8c poper terram fubrubente appenta. Caulti teres, cavus, denfa lanugine obductus, palmaris aut dodantis, delapfo filore pedalis 8c major nullis vel ramis, vel foliis donatus, unico excepto folio, sod paulo infra florem nafeitur, denfo mollique tomento comatum, circumcirca labri aut acetahal inftar caulem cingens, fibíque inferiore parte continuum, quod mox in lacinias numerofas tenedique findiare. Caulis lummo fattigio foi foder unicus, magnus, è fex folis acuminatis compo-fus, parpuraticens, foris hirtiutus, intus glaber, levem fed fuavem odorem afpirans. Medium obida ex oblongo rotundum capitulum, fibris apicibusque lutois cirratum, postquam autem delapsus

Locus.

Locus.

est flos, caulis supra folium supra dictum quintuplo aut altius excrescir, próque slore successir comosium capitulum supraminum holosericcorum molitie, argentei splendoris; appenso uniculum supraminum holosericcorum molitie, argentei splendoris cominitus cum supraminum supra caput relinquitur rotundum. Radix crassa, longa, nigra, in plura capita interdum divisa, superiic ex reliquiis marcidorum foliorum comata, sapore nonnihil amarescente & tandem acrimonal lia.

Pullatilla Danica Park, major est vulgari nostrate tum radice & folio, tum etiam flore, qui co lore est purpureo, hilariore minusque saturo, & cultura magis patiens, it se sapius expertum sais-

nostras enim hortis non libenter assuescit.

634

Locus.

Tempus.

Locus

I ocus

Locus.

In transmarinis montosis frequens oritur in Germania, Italia, Gallia, Floret Veris initio circ finem Martifeu Festum Paschatis, unde & nomen Anglicum : Dasque flower.

A. 2. Pulsatilla flore clauso caruleo J. B. flore minore Gor. minore nigricante C. B. Anglica purpurea Park, parad.

Lobelius florem cœruleum perpetuò clausum huic plantæ attribuit : Clusius iconem Lobelii addi. bet titulo Pullatille vulgaris laturatiore flore, cui folium tenuius incisium florémque minorem, purourei coloris adeo faturi ut niger videatur, afferibit. Clufius Pulfatillam nostram Anglicam vulgarem intelligere videtur; Nam alterum illud genus præcocius, crassiore folio, ampliore flore dilutiorenue Pullatille Danice Parkinsoni respondet, cui & ipse Danicam suam eandem facit.

* 2. Pulsatilla rubra Ger. J. B. flore rubro Park. flore rubro obtuso C. B.

Differt à vulgari, non folum floris colore, sed ctiam forma foliorum, que tenuiùs divisa, florum item folisque longiora & obrafa, cum in vulgari acuta fint. Ex Aleppo Syria urbe se habuisse Lobelius refert.

4. Pulfatilla alba J. B. flore albo Ger. C.B. Park.

Folis est multo amplioribus quam reliquarum ulla, nec ita etiam minutim concisi, & ad Myrrhidis tylvestris foliorum divisuram quodammodo accedentibus, & nonnihil hirsutis. Castem, qui cubito longior nonnunquam, medium cirigint confimilia quoque folia [terna]. Caterum fu, qui fummo cauli haret unicus, lacteo est candore, quem villosum capitulum cristatumque consequitur, aliarum more. Radix itidem crassa. Planta est speciosa.

In fummis June montofis jugis coplose oritur. Clufius in Elfcher & Durrenftein Stiriz collionibus jugis invenit, ubi Julio mente florety&c. Difficulter cicurari posse tradit idem.

* 5. Pulfatilla lutea J. B. lutea Alpina hispidior C. B. lutea prima Dalechampii Lugd.

Palmaris est planta, radice crassa, folits coerulea modo divisis, sed segmentis latioribus, valichirfutis : caulis lingularis unicum fumno faltigio fuftinens florem, colore luteo præditum, foris hirfunm, intus glabrum, obfidente medium, apicum magno numero,

Commemorat (inquit J. Bauhinus) Lobel in Adv. & Dodon. Pulsatillam luteam; qui annostram intelligant ambigimus: fiquidem cam à vulgari colore tantum diftinguunt.

In Rhatia monte Braulio florentem Julio reperit J. Bauhinus: Cherlerus fub finem Juniin monte Gothardi.

. 6. Pulsatilla lutea Apii hortensis folio C.B. I. B. secunda Dalechampii.

Lugd.

Radice oft tenuiore, breviore, minùs atra, folia hortenfi Apio fimilibus, paullò latioribus, historibus, historibus, paullò (in parte villofo glomo tis, radicem ambientibus, nullis in eaule, dodrantali, lanuginoso, media sui parte villoso glomo pubelcente, e quo prodit flos aurei coloris.

* 7. Pulfatilla lutea Paftinacæ fylvesftris folio C. B. lutea seu 5. Ger. emac. tertia Daleshampi J. B. Anemone fylvesftru 3. Clus. Hift. Pulfatilla store luteo Park. par.

Radice oft quam in superioribus graciliore, folio Pastinaca sylvestris, apicibus in medio slore coacervatis luteis, quos in feminis conceptaculum tandem formatos spissa lanugo vestit.

Pulfatille lute e fecundum genus (inquit J. Bauhinus) vidi apud fratrem: Quod fit tertium nos le tet: Icon nobis quidem inepta & falsa videtur.

Hanc Clufius ita describit : Ab radicis villoso capite multa germinant folia, Pulsatillæ foliis pane fimilia, laciniata, & multis divifuris fecta, mollia, parte fupina viridia, prona autem paululum candicantia & valde hirsuta; inter qua caulis emergit nudus, rotundus, lanugine obsitus, circa sum mum fultinens foliola, e quibus prodibat vulgari Pulfatilla fimilis pedituls, cui initidebat micus flos major, ut plurimum Pulfatilla vulgaris flore, fex folis conftans, que interioro pare vi dè flava crant, exteriore autem ob lanuginem dilutiora & pallentia: in hujus meditullio orbi

culaum caput eminebat, luteis ftaminibus cinetum, cui villosa exsaries succedere videbatur: quam cuinum erre internation confequi arbitrabatur Tobias Roelfius, qui int Alpium planis eam ob-Augusto modular verò abundantius quam circa pedem montis S. Bernardi, qua Helvetios fice-

* 8. Pulsatilla folio tenuius inciso & slore minore sive palustris C. Bi

relieft ad radicem in tenuissima & angusta segmenta divisis, corum pediculis hirsutis: inter negue pedalis, rorundus, rufefcens, levi lanugine afperfus, cujus medium folia capillacea acuta que committe de la capital de cap conguis, principal indication for sime, micro capatato ex capatacers roins composite suffernatus infi-det, gui vulgari longe minor, ex folius lex acutus Violar nigrae colore compositus, staminibus in me-dio lucis. Capitulum villosa cadarie comosium & incanescens cum semine succedit.

In pratis udis & paludosis Michelfelda propè Basileam provenit; & in hortum translata cum Locus.

migrari vegetior quidem fit, sed formam & colorem reservat.

* 9. Pulsatilla Apii folio vernalis, flore majore C.B.

C.B. prod.

Ex redice nigra longiulcula folia plura, pediculis oblongis pilofis donata, craffa, dura, rigida, Apii foliorum inftar in quinas lacimas, 8c ha in alias divita, margine pilofo, prodeunt : inter qua Apironomias unciarum quatuor, nudus, at hirlutus, incanus exurgit, qui florem magnum, trium unciacommon automation, actimque, ex fex folis compositum, multifque apricibus luteis, ut & dua equiences, donaum fusturet, qui colore variat, aliquando ex albo & subpurpureo aureus, aliquando intrinscus abus, extrinsecus subpurpurascens, vernali tempore florens. Infelvis circa Francofurtum ad Oderam.

* 10. Pullatilla Apii felio vernalis, flore minore C. B.

Et hac ex radice confimili folia crassa, pauca, oblongis pediculis donata, Apii instar, sed in tres unum lacinias, ad umbilicum divisa edit, quarum qualibet in alias binas ternásve lacinias, per marinem incifas fecantur, & pilis vix conspicuis donantur; cauliculo villosissimo, uncias duas alto, priore media parte minor, & dilute purpurascens insidet. Aprili, foliis plerunque carens,

Locus idem qui priori. Has esse veras & genuinas Pulsatillæ species ex descriptionibus colligi & concludi nequit : conmarium nobis ob caulem nudum videtur; utcunque hic locum quem nurparunt, retinere permifinus, donce certiùs constiterit, quò referendæ fint.

* 11. Pulsatilla Apii folio Autumnalis C. B.

Radice est longa, foris nigrâ intus candida: foliss ad radicem plurimis, Apii modo in tres tanbind lacinas, & has in alias, divifis, glabris; inter que cadicion truncialis, albis pilis villous, form pracodente minorem, obfoleti coloris inftar vulgaris, fuffinens, qui ut & priorum flores, in capitulum hirlutum quod femen continet, abit.

Septembri mense florens in Lusatia reperitur. His ciam species ejustem farinæ est cum duabus præcedentibus, quæ si rectè describantur caule กแต่ง ad huno locum noftro judicio minimè pertinent : fiquidem notà Anemonarum characterilti-ci carent, que est habere caulem non folum แดนเอริก fed & determinaté foliatum, ex unica tantum diffinctione: have autem folia flori dum adhue tenerior est calycis vicem supplent.

* 12. Pulsatilla folio Anemones secundæ seu subrotundo C. B.

Radix craffa, nigra, aliquot propagines quandoq, fundit: ex quibus prodeunt folia pediculis oblongi, hirlutis donata, inftar Anemones Bulbocaftani radice, fubrotunda, infernè & per marginem levi lanugine candicantia, femper in lacinias tres latas, & hæ in alias bifidas vel trifidas, minus profundas seta: inter qua caulis emergit pedalis, subhirsutus, infra medium angustis foliis (qualia & flori subpountur) cinctus: florem subcorruleum, septem foliis donatum, & reliquorum more in pappum abe-

Ex Lulatia accepit C. Bauhinus. Miror Bauhinum folia in hac specie qualia in medio caule flo-ni ciam subjecta scribere, cum Pulsaulla genuina flos calice careat, neculla ci subjeciantur folia. Intibus pracedentibus generibus nullorum meminit in caule foliorum, quæ funt hujus generis nou characteristica, omnibus in universum Anemones speciebus, quibus Pulsatillam accensemus, conveniens. An fortè ils careant, ac proinde hujus generis non funt?

Flos proculdubio sex tantum petalis naturaliter donatus est, quod septem habeat accidentarium elt & quodammodo monstrosum. Breynius etiam non nisi sex ei attribuit.

Pul/atilla

Locus

Locus.

Vires.

Pullatilla polyanthes violacea Anemones folio Brevnii, eadem præcedenti.

Breyn,
Radiee nititur nigrā, crassā, non admodum profundā, inferiùs in plures tenues ramos & fibra functius in multa capita diffula: que novo Vere statim post solutas nives, imo nonnunquam so fupertus in muita capita dittuit. qua noto to tamin pot samana, and mininquam di lilis caulte muitos (efquipalmares & dodrantales, rotundos, manes, abis tenerifique plis plan hirfutos emittit: horum quivis paululim ultra medietatem coronula in lacinias plurimas difegi. hirfures emittir: horum quivis patitutui unta metateata exonua in aemas patitus dibeta, extrinfectis perquam villofa, intrinfectis glabră & venulis fritat cingituir; in extremitate florem bl. fatilla vulgaris quidem formă & linfuite amulam, fed longe ampliorem; c foliis fex languaris quidem formă & linfuite amulam, fed longe ampliorem; c foliis fex languaris cultural leis vel violaceis compositum gerens spectabilem, odoris dulcis; cujus medium globus ex donfis accidentation de la compositum gerens spectabilem. leis vel violaceis componenti gerens aparationi, occupat: Hujus è centro capillamenta rurlus denfi & mollia, in cuspide, vel penicilli in morem conjuncta prorumpunt, sensim decedente flore al tius sele ac latius, in globo villosa casarie comoso & incanescente, expandentia; ac in consque tiùs fele ae latuis, in globo viilola cenarie comoio e incanescente, expanuenna; ae in cujufque infima exfariei parte femen exiguum, longiufculum parvo in pericarpio villofo complectente. Rolla praterlapfo floris tempore primum le confipcienda offerunt Anemones bortenfi latifale fomplia flore 3. Cluf. latioribus foliis proxima, longis pediculis hirfuits fuffulta in lacinias tres primanis ad pediculum ufque divila, & he in alias bifidas vel trifidas minus profundas, quarum unaquaque inconficulta perfectionem venosa differente per folia infram confecuta perfectionem venosa differente rum in anteriore parte diffecta: hac folia justam consecuta perfectionem venosa, dura, ngda se præcipuè fubtus funt hirfuta.

Afberis sterilibus & incultis Borussia ac Cassubia gaudet locis, ericetis sylvarumque marginba. Variat floribus candidiffimis, & interdum pulchrè rubentibus.

Variat normus candidamins, comercian patente investigation and proculdubio cadem eft.

Offendit nobis D. Hanfius Sloane Pullatilla cujufdam à D. Magnot inventac quinque circles kucis à Monspelio, & in hortum suum translate caulem cum flore exsiccatum; quam Pulsullan polyanthen Breynii elle conjectabatur. Radix Pulfatilla yulgaris fimilis: Florendi tempore & folis postnatis cum ea convenit. Caulis elatior est, valde hirsutus coronula foliorum varie dissedorum. lanugine alba, longa pubescentium in medio cinctus.

* 13. Pulsatilla flore obsoleto, caule nudo Breynii.

Radice ac foliis Pulfatilla vulgari flore obsoleto persimilis; prater caules, qui nudi plant, nec ulla redimiti coronula, cujus fummo contra flos multo major, magifque patulus, è coloffino oblok tus, folis octo constructus, ac innumeris crocos slavos gerentibus staminulis præditus, gloriose instdebat. Huic plumofa congeries cum femine à præcedente nihil diverfa tandem fuccedebat.

Ex Cassubia montibus initio Maii ad Autorem descriptionis allata est hac Pulsatilla species, qua-

lem nec antea nec post vidit.

Sulpicor ego plantam fuisse monstrosam, & individualem, à congenerum norma abludenem; maxime quod nullam habuit in medio caule soliorum coronulam, qualem in omnibus qua ridunus

hujus generis plantis femper adefle observavinus 5 nih sorte ad Caryophyllatas referenda sit.

Ab Empirics id compertum habet Brunselsus, quòd Pulsatilla vulneraria sit herba. Quòd per Alembicum deltillata aquam vulneribus mundificandis curandisque præste utilssimam, que septitulam carnem erodat.

Cum autem gustu sit accerrimo magis externis quàm internis prassiscon-

poris adhiberi debet, ut rectè Tragus.

Matthiolus radicem fubdulcem effe air, unde non longe abeft à temperato. Sunt qui em maximè præferant contra peftilentiæ contagia, & pota venena & virulentorum animalium ictus, ficun vino bibatur drachmarum duarum pondere, quare in Antidotis additur. Tragus radicem ficcatamflernutam enta ciere, crudam verò mansu pituitam elicere scribit, que arguint eam procul abelle à temperie.

HISTO

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS TERTIUS,

Herbas Pomiferas & Bacciferas complectens.

PARS PRIMA.

De Herbis Pomiferis.

OMIFERAS voco quæ fructus plantarum omnium maximos producint [non omnes illarum species, sed aliquas corrice crasso tectos quo à Bacciferis distinguantur, quarum fructus membrana duntaxat tenui vestiuntur, flores nudos, monopetalos, margine quinque partito, fummo fructui infidentes.

Herbæ Pomiferæ sunt vel

(Corrolatæ, pulpa feu carne

Dulci vel insipida, semine

(Thyreoide, duobus in summitate eminentibus angulis velut cornuto, flore albo; Cucur-Ad margines æquali absque eminentiis,

(Magno, lato, rhomboide,

Albo, linea circa margines elata cincto, fructu maximo; Pepo. Nigro, nulla in margine elată lineă, in medulla fungofa aut rubente pulpa latitante; CITRULLUS, Anguria. Minore, semine per maturitatem

(Albo, angusto, oblongo, nucleo pineo nonnihil simili, fructu majore

Æquali, tuberculis non exasperato, moschum redolente, carne delicata; Tuberculis spinosis bullato, carne magis infipida & aquea, seminibus pulpa hu-

midâ copiosâ contentis; Cucumis.

Nigro aut pullo, minore & breviore, fructu itidem minore

(Undique bispido, Olivæ figura, qui per maturitatem à pediculo avulsus cum impetu semina ejaculatur, pulpa purgatrice; Cucumi s asininus. Verrucosis tuberculis asperato, minimo per maturitatem puniceo; Balsamina mas feu cucumerina.

Amara, pulpa intus fungosa levissima, semine parvo albo duro; Colocynthis.

Capreolis carens, fructu clypeiformi; Cucurbata clypeata seu Melo-pepo clypeiformis.

Lib. XIII.

CAP. I.

MUcurbita nomen huic planta inditum exiltimat Scaliger à curvitato, geminată primă, ut in Caculat populus. Mihi (inquit Vossus) non displicer Nunnesii opinio, qui censet corruption effe ex Colocyntha 2012 ministers.

Note eius characteriftica funt femen thyreoides, duobus in fummitate eminentibus angulis velo

cornutum, flos albus, cortex fructus durus & q. lignofus.

Amane Cuturbita mirum in modum aquas, nam fi prope in pateris vasculum aqua subjiciani à quinque vel sex digitorum intervallo ante posterum diem adrepentes cognoscentur descendis-

Sinc femine nafcentur fi per triduum antea fpargenda femina oleo Sefamino macerentur. Mulieres menftrua vel folo afpectu tenellas enecant cucurbitas. Horum fides fit penes Antonem.

nobis neutiquam probantur.

628

Cucurbitarum femina qua proxima collo fuerint proceras pariunt, qua in medio rotundas, qua in lateribus crassas previoresque, qua in fundo latas, si Veteribus credimus.

Signis in Cucurbitam crudam excavatam infulum vinum per noctem fub dio exponat, & tempe ratum jejunus bibat, leviter alvum mollit; ut habet Dioscorides, & confirmat Tragus. Caterum Zuccha nomen Italicum quo Cucurbitam vocant, à Graco Zudu deductum videur

1. Cucurbita longa, folio molli, flore albo J. B. oblonga, flore albo, folio molli C. B. longa Park. anguina Ger. The long Gourb.

Viticulas digitali crassitudine, angulosas, orgyias aliquot longas è mdice tenera candida, in multis tenues partes distracta emittit, qua per terram sparguntur, alioqui pergulas & perticas capreolorum ope scandunt. *Polta* rottinda pedem aut lesquipedem lata [in fœcundo, aprico & humido lolo] molli lanugine tomentosa, crenis subinde nonnullis per ambitum incisa, ex pediculo tereti, oblongo, concavo. Flores nivei candoris, liliacei, quinquepartiti, intus villofi, exteriùs breviore pilo obiti. concavo. Figres need canonis, infaces, quinquesquist, mas vinque aut fex longus, cerior friends delaplo flore in mignem adolectic magnitudinem, pedes quinque aut fex longus, cerior crafts, in ventrem modice turgeticens, qui iquud quod refitat offendat, curvatur. Cortex recent oner, herbaceus, adulto durus, flaveticens; medulla alba infipida, modice fungosa. Semia unalis longitudinis, ferè, longa, plana, conjubilità, vint parce lata, dhobus angulis confpicua, infent qui germinare folent, plures angulos habentia, & fub tunica duriufcula, alba, medullam includenta al-

Accuratiflimam omnium hujus plantæ partium descriptionem vide apud J. Bauhinum è Cordo de

2. Cuenrbita latior, folio molli, flore albo J. B. major sessitis, flore albo C. B. lagenaria Get.

Dodonaus hanc describit latiorem, ventricosam & crassam, absque collo, & inferiore sedelation rem, pyri turbinaram figuram quodammodo referentem.

3. Cucurbita lagenaria J. B. lagenaria sylvestris Ger. lagenaria, slore albo, folio molli C. B. la

Non variat foliis & flore à longa priùs descripta, verum fructu plurimum differt, collo angulo, ventréque craflo lagenas & phialas representans. Semina puramus magis fusca esse quam lon-

Lagertaine has observavious differentias.

1. Lagenaria mediocris magnitudinis, longiufculam valde virentem, maculis luteis consperlam. Hae faccharo conditur.

2. Minorem, maculis albidis infignem.

3. Magnam, longo collo constantem, virescentem, maculis luteis notatam.

4. Collo multo longiore, colore pallido, albifque maculis ornatam.

5. Mediam inter longam & lagenariam, corpore crasso, rotundo, magnitudinis circiter capus, collo tenui, cubitum panè longo.

6. Vulgatiorem majorem luteam, albedine conspersam.

Alias Calcurbitarum seu species, sen varietates tradit, & describit J. Baulturus, quarum titulos hic proponemus.

1. Cucurbita longa, flore albo, protuberante ventre.

2. Cucurbita lutea cortice tenero. Hae ad aliud genus, Peponum puta, pertinet.

2. Cucurbita ovalis ferè, variegata parva.

4. Cucurbita pilà palmarià non multo major, rotunda-

· 4. Cueurbita capitata Tabernamontani, sive clypeiformis J. B. Syvestris sungiformis Ges. ca-

A pracedenti [Cucurbita vulgari] differt folin in lacinias aliquot sectis Vitis instar; fructu subroundo, superius depresso, fungiformi, subtus concavo (ni pictura fallat) cum ca convenit foliis mollibus, lanuginofis, floris colore niveo. Si modo recte descripta sit, ad hoc genus proprié per-

net. Cacurbita fitim sedat, urinam ciet & ventrem movet, semen genitale minuit, & Veneris appe-*Virei*, tentiam extinguit.

In cibis ufurpatur hoc modo praparatus. Interiorem & candidam substantiam tina cum mollibus & immaturis feminibus bulliunt, posteáque minutim concisa, cum cepa, butyro & sale coquunt. Remande de la confessa de la confessa de cocta ferè convenit, macilentisque hominibus prodest. tali in frusta concisas, in jure decoguunt. Boni saporis, & succi saudabilis, & sebricitantibus etiam convenire hoc modo paratæ nobis visæ sunt, frigefaciunt enim & emolliunt.

Cacarbita convenit viribus cum Cucumere, tam in qualitatibus carnis quam in feminis faculta-bus. Folia recentia puerperarum mammis adhibita, monente Matthiolo lac imminuunt.

Semen recensetur in numero 4 frigidorum majorum.

Aqua stillatita è fructu immaturo sert opem omnibus inflammationibus externis, oculorum, aunum, podagricis: intrinsecus quoque mirabiliter aftum corporis mitigat. Schrod,

ad ficiei ruborem, R Nucleorum Perficarum 5iiij. Sem. Cucurbit. 3ij. Ex his fiat oleum per expressionem, quo facies liniatur. Experimento probatum ait Alexis Pedemontanus. D. Hulle &

• 5. Cucurbita Brafiliensis Curuba diéta Marggrav.

Culii farmentolus est, humi repens aut scandens Cucurbitarum modo, ac capreolis suis vicinis atmosbus aut pedamentis se annectens. Folia hine inde Cucumerum modo ad semipedalia intervalla apposita habet, singula suis pediculis tres aut quatuor digitos longis, insidentia, in lacinias divisa, idenis hirfuta, uti & caulis & pediculus, albicantia, fuperne viridia & glabra, fplendentia, circinua, septangula aut octangula, sex aut septem digitos longa, & totidem lata aut paulò latiora. Inw folia in propriis pediculis nascuntur flores. Floris autem rudimentum est corpusculum conite rois an proprie petroans natement notes. Prois autem numerican et corputament com-om, ex virid (fubflavum, in quinque follola ex viridi flavescentia, deorstimque incurvata definence Et hoc corpuculo prodit stor magnus, crassis folis, externius glabris, internius hirfuits, dilute flavus, texternius lineis seu striis virescentibus secundum longitudinem distinctus; plusquam semidigitum alus, unico folio constans, verum ultra medictatem in quinque lacinias secto, elliptica superius siguz; in medio corpus rotundum flavi coloris, magnitudine Avellanæ, quod speciem præbet intefinorum vituli, constátque tribus partibus separabilibus. Fructus longus est circiter quindecim digios, undecim crassus, cortice glabro ut Pepo, ex rubro purpureus. Caro seu pulpa ad flavedinem sezett, dooris dulcacidi inftar Pyrorum agreftium, faporis ingrati, ideo non comeditur. Semen confinet copiofum, figură & magnitudine Cucurbitæ feminis, fed quod exterius in superficie sua filo est punctulatum in obscure flavo.

CAP. II.

De Pepone.

Eponem dictum volunt 200 18 manure ou maturescere, eò quòd maturitate flavescant C. B. Pepo à reliquis pomiferis distinguitur totius plantæ foliorum, florum, fructuum magnitudine, sed pracipue semine rhomboide linea circa margines elata cincto.

1. Pepo vulgaris. Cucurbita foliis asperis sive Zuccha store luteo J. B. Cucurbita major rotunda. flore lines, folio afpero C. B. The common Pumpion, called by the bulgar, The Melon.

Figellis sarmentisve longistimis, canaliculatis, modicè concavis, crassitudine pollicari, asperis, latè ragens samentrive rengimins, canancinatis, monice concavis, cranitatine poincari, atperis, tate ragens, & perticas, fiquas nacha eft, capreolorum innitus & voluminibus feandit. Folia larga, Cuabitam flore albo longe majora firmiorique, ficulneis laciniis, afpera, atro virore filendentia, & per whiting ferrata, ex pediculis dodrantalibus, folidis, modice canaliculatis & filmulis horrentibus. Seurominili odorati, fundo acetabuli inflar, in quinque folia Liliaceis majora differentur, intus Vires .

tiùs albo] magno, oblongo, altera parte angulofo, altera obtufo, juxta cujus margines circumcires linea alata coftæ inftar, pulpå candidå, dulci & fuavi.

nea anata corta: initar, puipa cantuna, unio de la lava. Varia hujus genera funt, magnitudine, facio & colore differentia. Multa recenfet J. Bauhinus. que specie inter se differre mini vix persuaserit: cujusmodi sunt

1. Cucurbita aspero folio, flore luteo, fruchu semiarcus in morem intorto.

- 2. Cucurbita verrucosa C. B. Ger. Park. quæ non alia in re à præcedentibus differt, quam small verrucarum modo nodis plurimis tuberofo.
- 3. Cucurbita sessilis, flavescens, folio aspero.

Cucurbita fessilis, albicans, folio aspero.

Cucurbita medio crocea.

Cucurbita aspera mediæ magnitudinis, turbinata, variegati coloris.

- Cucurbitæ turbinatæ majores. Cucurbita alpera, pyrifornis, parva, alba. Hanc foliis laciniatis describit: fructu albo, polito. quinque aut fex uncias longo, superius angusto, infra ventrioso, quent manu complecti possis 9. Cucurbita aspera minima turbinata pallida.
  - 10. Cucurbita aspera turbinata, subcrocea.

11. Cucurbita aspera ovalis, flavo colore.

- 12. Cucurbita alpera pugillaris, ex rotundo oblonga.

  13. Cucurbita alpera minuta sphærica, crocca, variegata. An Pepo rotundus Melonis effige?
- 14. Cucurbita alba aspera, fructu longo collo.
- Cucurbita lagenam exprimens parva aspera.

16. Cucurbita alba verrucofa.

Harum descriptiones si desideras J. Bauhini historiam adeas: nos eas huc transcribere nonnees

farium duximus: fiquidem (ut nobis videtur) natura in Peponum, Melonum, Cucurbitania, aliarúmque hoc genus firpium magnitudine, figurâ, colore, altisque accidentibus, infinită fere vane tate ludat, neque certus fit & determinatus accidentalium hujulimodi differentiarum numens, kl novæ indies ex femine producantur: ut in aliis nonnullis plantarum generibus, v. g. Tulipis, Caryophyllis, Anemonis, Auriculis Urfi dietis, &c. contingit. Nec tamen huic fententia permacier adharemus. Forte enim in hoc genere, ut in Medicis cochleatis, Natura ingentem specierum numerum in regionibus calidioribus producit, quæ in se invicem, non permutantur, sed seminsatz fuam fingulæ ipeciem perpetud fervant.

Est, inquit Dodonæus, omnium Peponum natura frigida cum copiosa humiditate: habentamem vim quandam abstergendi, cujus benesicio urinam cient, & deorsum expeditius quam Cucurbitzant mit quantanti annogento, cupo occidento del printin reliquit. Editur autem caro Peponum laudquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda, fed cocta: Defeendit autem fic omnino faciliter, alvum facilem & quodammod liquam cruda fic of the facilem & quodammod fic of the facilem & quodammod fic of the facilem & quodam fic of the facilem & quo bricum reddens. Alimentum autem confert exiguum, tenue, humidum frigidumque (vinolum inquit Galenus) idque potiffimum cum probè concocta non fuerit: quo cafu Cholera morbo ob-

Nostrates pulpam in frusta concisam vel in jure carnium decoquunt, vel in lacte, aque in vel cum ipso lacte, vel exempta & cum butyro condita seorsim esitant. Alii exemptis seminibus & humidà interiore pulpa, pomis concisis cavum replent, & operculo tectos in furno coquant, acco que pulpam cum pomis miltam & probè subactam, butyróque conditam libenter comedunt: rulgus etiam in deliciis habet.

Semina funt è numero quatuor frigidorum majorum: corúmque usus est in emulsionibus adom temperandum febrilem calorem. Urinas promovent & renibus calculo infeftatis utila fint. Ii dentur autem renibus prodesse non tam abstersione qu'am lenitione, ex sententia Casp. Homan quam præftat, inquit, unetuofitas comm. Hac ipla faciunt opus fium in tuffi calida & acri, in eu-cerationibus & inflammationibus internis; quamvis in his fulpecta fit oleofitas.

2. Cucumis, rectius Pepo, Ægyptius reticulatus seu Lussa Arabum Veslingii.

Foliis induitur hispidis, fuscam viriditatem pallore hinc inde diluentibus, divisuris insequibus profundius laciniatis, Bryonia vel porius Ballamina maris folia annulantibus. Florem caucat amplum, specie venustum, languidam slavedinem striatim inducto aureo pigmento larguis circumota faturance. Idem framme capaci finu plurima fubmittit, quibus appendices [forte apices] gandifeulos flavente que connectit. Caterum inftructa numerofis capreolis planta, quaquaverium specific capacitation of the control of the control of the capacitation of the control of the capacitation of the capacitat tabunda, proxima quaque cincinnis suis implicat. Fructum promit semipedalem ab angusto colo paullatini laxuus tumente ventre gravidatum, fuperficie modo lavior, modò tuberculis puffin us rucofior. Cortice velatur tenui, ex obscuro virore pro maturitatis gradu plus annisive havelone. Eam vel nulli, vel tenues faltem excavant fulci: in longitudinem tamen atris lineis elegante in feriptus, à colli principio ad umbilicum tanquam centrum fuum commeantibus. Cum frotto bene matures, cortice remoto innumera in conspectum veniunt albicantia filamenta, succosso medulla Itipata, miro adeò ordine contexta omnia, ut planè fateri necessium sit, non elle hocas & tunultuarium opus, fed quod egregius artifex cogitaverit prius quam fecit. Idque evidentiti num exalit, cum tabefacta jam pulpa fimplicem plexum infpicit. Simum plexus hic triplicem de contrata de format in longitudinem, in quo femina copiola, candida, corrice nonnihil inæqualia, ladekert terò medulla Melonum amula junctim aflervantur.

In horto Arabis cujuldam propè Cairum urbem crescentem vidit Vesling, qui Lustam appe bar: Veilingus ipfe ob plexum mirabilem quo femina inclufa circundat Cucumerem Aigyptum reticulatum nuncupavit. Morifonus nofter rectiùs ob femina elatiore limbo circundata Peponts

vulgo dietis annumeran lam cenfer.

Arabs prædictus, in balneis publicis, dempto cum femine cortice, plexum filamentorum fucco fuo maddum tergendis corporibus adhiberi confirmabat, quorum cutem morphaa fodaque vitiligines infederunt, malum Ægyptio vulgo familiare.

* 3. Pepo Indicus minor angulofus Tabern. J. B. Pepo minor angulofus C. B. Indicus angulofus Gor.

Lib. XIII.

Hujus fructus utrinque tuberolus & extumescens, latus est uncias quinque & quatuor ferè longus; Injust nucleu direction of the period and the control of the contr ns, modo minoribus, finumque aliquem latum inter majorum interftitia relinquentibus inæqualior guidem, non tamen aspera reddita est; costa ipsius majores plurimaque à medio petioli centro defuncion, non de la contre de exemple de la contre de la c fectuat, indem quoque fulcis à costis latioribus inculcatis, & zonæ instar transversim Cucurbitam amplectentibus donata est, sed in co distat a priori regione pediculum respiciente, quòd hac tubeampleterations contact of see in co-orient a priori regione pententing retpictence, quod next tube-jola chii fit, non tamen in faftigium it di frinchim confurgat, fed latius, ut aliquo modo feffilis inibi gradat, circa verò ventris extuberantiam depreffionem fortiatur, qua in altera regione ipfi adjaeradat, circa vero Carris exturo-tambam depermentem nontatur, quae in ancera regione ipin adja-cente minimé conficienda exhibetur, quia rectà ad pediculi culmen ufque faftigiatur. De hac fe nihil habere certi & notatu digni feribit J. Bauhirus, fufpicari tamen fe ex icone & no-mine effe cam genus aliquod Cucurbitæ folio afpero, dubitare etiam an bene hic pofuerit.

4. Pepo Brafilienfis Jurums dietus, Lustanis Bobora Marger.

marger. Rila fer ferè fimilia noftratibus Peponibus, & florem quoque flavum quinque folis conftantem [poins monopetalon margine in quinque lacinias fecto.] Fruttus magnus eft, orbicularis, comprellis, matus, coloris exterius cunnabrii cum plurimo albo mixti, interius autem crocei: Semen album quile nostratibus. Boni saporis est fructus coctus seu etiam affatus sub cineribus.

. 5. Melones (rectius Pepones) aquatici edules Virginiani Ger. cinac.

Sarmentis five flagellis in longum excurrentibus & latè se diffundentibus, foliis, floribus & claviculs Peponi vulgari perfimilis est & equalis hac planta. Fructus ex obscuro viridi nigricat, in longum quattor propernodym uncias extenditur, in latum tres, neque major neque longior Malo vulgari municulo; secundum caules è foliorum sinubus à radice ad summos usque ramulos exiens, carne, pulpă interiore & seminibus planis vulgaris Peponis. Radix albicans ranulis longe se diffundit in terra, & primis statim pruinis corrumpitur.

Descriptio est D. Goodyeri apud Ger. emac. à nobis Latina facta.

6. Macocks Virginiani five Pepo Virginianus Ger. emac. Pepo Virginianus C. B. The Dirgis nian Macock, of Dunipion.

E radice alba in ramos latè se spargentes divisà, ad primum bruma accessium intercunte, sarmenta Exame aloa in ramos late le pargentes divisa, ad primum bruima accelium intereunte, farmenta mudit alpera, angulofa, firata, humi procidua, octo aut novem pedum, & cidam longiora, in ramos divila, colore ex viridi nigricante, late folum occupantia. Folia lata, angulofa, afpera Peponis rulgais magnitudine acqualia, & fimilia, craffis, longis, Infutis pilofis pediculis infident: claviculis donatur. Flora: anpli, flavi, rugofi, Peponis vulgaris fimiles: quibus fecundum caules fucedit frudes, non propè radicein, fed versus fumnitates plerunque, fubrotundi, non in longuin extensi fed compressi, longitudine tres uncias latitudine quatuor rarò excedentes, colore per maturitatem ex vindi nigricante. Caro interior feu pulpa esculenta ex luteo albicat, copiosam substantiam mollem in medio continens seminibus multis seriatim dispositis intermistis, Peponis seminibus similibus, sed

Descriptio est D. Joan. Goodyeri. Vid. Ger. emac. à nobis in Latinum versa.

Nos hoc anno [1685.] Peponem habuimus è femine Macoci Virginiani nomine misso ortam, que farmentis folis & floribus Peponem vulgarem adeò referebat, ut vix ovum ovo fimilius esset. Verum fructus paulò minor crat, colore undique flavicante seu pallido, figura oblonga, utrinque

Fond plura funt hujufinodi Peponum genera apud Virginianos, qua omnia communi Macoci nomine infigniunt.

Peponis species seu differentias sequentes recenset C. Bauhinus.

1. Pepo oblongus C. B. maximus oblongus Ger.

2. Pepo compressus minor C. B. minor sylvest. Ger.

3. Pepo rotundus Melonis effigie C. B. Indicus minor rotundus Ger. Melo Indicus parvus Park.

4 Pepo rotundus Aruntii forma C. B.

7. Pepo maximus Indicus compressus Lob. Pepo compressus major C. B. Cucurbina aspera, folin non fisso, fruitu maximo, albo, sessilis J. B. Pepo Park. parad.

Fructus magnus, qui interdum pondere ad triginta libras accedit, albus, utrinque feffilis, coffice. minentibus & latis distinctus. Folia licet fint aspera admodum, different tamen ab alis, quòd non funt laciniata & filla, fed rotunda, ferè ad folia Bardanæ accedentia.

nt racumata es mua, sea recumata, for active & fubftantia variat; qui enim albido est colore substantia variat;

tià est molliore, qui obscure virenti duriore.

8. Pepo lagenarius folio molli, fruélu virgato.

Folia ei ampla, Peponis fimilia, verum mollia & minime afpera. Flores magnitudine & colore flavo Peponis flores referint. Fructus Cacarbitam lagenariam majorem, amulantur collo oblongo angusto, ventre tumido & subrotundo, arcolis pulchre viridibus & albentibus secundum longimal. nem ductis eleganter depicti.

em aucus eleganter depiet. Ex semine ab ornatissimo Viro D. Hanf. Sloane transmisso, præterità æstate in hortulo milito.

fuccrevit. Locus natalis nobis incognitus.

CAP. III.

De Colocynthide.

Robabilem hujus vocis Colocynthis rationem apud Grammaticos non invenio: nam conjecto re Martinii quòd ita dicatur, quòd fit sano remon efea feu cibus canum, vel quòd mola mi, alvum movet mihi non arrident.

1. Colocynthis Ger. J. B. Colocynthis vulgaris Park, fruelu rotundo minor C. B. Coloquin-

Notiora Officinis poma hujus quam herba, qua per terram sparsa, striatis, asperis slagellis, sola per intervalla protent singularia, pediculis duarum triumve unciarum, vel etiam longioribus haratia, aspera, incana & hirluta, præsertim verò parte inferiore, punctis albicantibus notata, lacciata, Citrulli divisura, sed minore, ad quorum pediculos excunt tortiles capreoli, & ipsi quoque histati fores lutcoli; poma pugno aqualia Lob, substava, virentia, virosaque: deseruntur exempto conce flavescente: pulpa candida, fungosa, levissima, amaristima, horrendo est ingenter amaro gula fauces, yiscera, intestinaque ladens, cui immersa semina [sex ordines seminum] parva, conpressa, dura, polita, alba, vel rusescentis, vel, ut Dod. fordentis coloris, [Cucumerinorum magnitudine, verum rotundiora, tunudiora, duriora Park.]

2. Cucurbita feve Colocymbis amara, pyriformis, variegata J. B. Col. pyriformis fes Peps suarat C. B. Col. pyriformis Ger. Park.

Longuis paulo à Colocynthidis, quam Officinarum ufus recepit, forma recefit, præferim folis: farmenti longiffimis, afperis, canaliculatis, clavicularum beneficio ridicas topiarias confeendembes: folia Cucumeris, magis laciniato, atrovirente superius & molliore, inferius herbido & aspero: fribus Peponis, croces: Frutus fuccedant pugillares, forma pyri turbinata, viridantes, lirifque alse cantibus virgati, contimilibus quoque notis temere maculofi: carne candida, odoris gravis dum urent, laporis amari intolerabilis, cui *feme* emergitur copiofum, competfium, candidum, Pepons.
Pratter delcriptas alias aliquot Colocynthidis live Peponis amari fpecies proponit & delcrist J.

Banhinus.

. Cucurbita aspero folio, amara, grandis, oblonga, viridis. Hac, quod inprimis memorabile est, (fi Cordo describenti fides) à geniculis radices in terram demittit tenues, quibus nutriendo fructu fuccurrit, Colocynthis oblonga C. B. Park.

2. Cucurbita alpero folio, amara, grandis, rotunda, viridis. A præcedenti duobus tantúm diffen, 1. Foliis in quinque partes divifis. 2. Fructu minore globofo.

3. Cucurbita aspero folio amara, turbinata, flava, candicantibus lineis inscripta, parva. Frudus quatuor feminum ordines continet: ipfe autem pyriformis eft.
4. Cucurbita oblonga, non angulofa, colore viridi, amara, folio afpero.

5. Cacurbita amara magna, folio aspero, colore vario.

Cucurbita alpera amara, fructu parvo, globofo, colore vario. Cucurbita amara parva, mediocris magnitudinis.

8. Cucurbaa feffilis & compress, flava, amara. Accedit ad Melopeponem elypeatum, fudus autem non est funbriatus.

Colocynthis est medicamentum virosssimum, & tantum non mors ipsa, ut Prophetarum sili clamant, 2. Reg. 4. inquit Cafp. Hofman. Non tantum enim wasse eff, fed abrais intellinisty

fenterias facit. Violentiam ipfius vel hoc indicat, quod folo tactu & odore, abunde & cum magna tente de la lacona alvum dejicit; quod experiuntur qui cam pinfunt aut alioqui tractant. Non tantum permuoausi au auoqui tractante. Mon tantum enin validiffime concutit totius corporis habitum, fed exagitat vi fua malefica omnia vifcera, quanenim vandinime constant vincera, quanmaciffimis, & viribus adhuc integris.

naciminis, ce vindus atunte integris. Purgat pitultam craffam & glutinofam aliófque humores fimiles è profundis & remotifimis cor-Purgat plantations: ut cerebro, nervis, articulis, pulmonibus. Unde commendatur & cum fructu exhihetur in cephalalgia, hemicrania inveterata, apoplexia, epilepfia, vertigine, afthmate, tuffi, dyf better in expansion, according to the process articularibus frigidis, dolore colico flatulento, hydrope, &c. ubi, inquit Hofmannus.

malo nodo malus cuneus quarendus est.

Lib. XIII.

nalo nono manto currono quaronamento. In his tamen malis, pergit idem, non fubitò oportet provolare ad Colocynthidis fubstantiam per odandam. Que enim in imo ventre funt, in iis ferè fufficit inunctio umbilici partifunque vicinaosanomi. Cas cini in more partini que debet, clyfteres defectum fupplent. Polthac ancequam fib-num. Ubi verò inunctio præftat quod debet, clyfteres defectum fupplent. Polthac ancequam fib-flanta detur, infula vel decocta præftò funt. Tandem fubftantia, fed bene correcta. Ea verò valdè nama & potifiima confiftit in exactiffima pulverifatione. Nifi id fiat, partes quadam Mantia inteltinis harentes, & vaforum ora arrodentes, inftar hirudinis fanguinem trahunt. Altera orrectio est per pinguia & lubricantia, que obtundunt acrimoniam ipsius, ut tragacantha, mastiche, addium; fed nec lubricantia tantum verum & cordialia, & hepatica & Romachica, adhibenda

Semen Lobelio conftat non tantâ violentià ad purgandum quàm caro ipía five medulla. Dedimus namque (inquit) multo majorem dofin, quam medulla, majore commodo, nullo aut longo minori tumultu.

CAP. IV.

De Anguria five Citrullo.

Nguria Gracorum recentiorum vocabulum est, eo primum Aetium usum esse volunt; rationem nominis non invenio: Aliàs Citrullus à Citri luteo colore dicitur. Ejus notæ funt femina Peponum fimilia, nullâ in margine clatâ lineâ, in carne media feu pulpa rubente latitantia, colore nigricante; Fructus magnus Peponum non diffimilis.

1. Anguria Citrullus dicta C. B. Citrullus folio Colocynthidis fecto, semine nigro, Quibusdam Anguria J. B. Citrullus Officinarum Ger. Anguria five Citrullus vulgatior Park. Citrule.

J.B. Sougit per terram farmenta fragilia, hirfuta, foliis vestita amplis, in profundas lacinias dissectis, aspeis è hirtis, è quorum finu excunt capreoli, necnon pediculi, sores sustinentes luteos, quos sustinentes magni & rotundi, quos ferè ambabus manibus ambias: Cortex duriusculus sed la-, nullis tuberculis inæqualis, atroviridior, dilutiffimè virentibus maculis perfufus : caro Cucumeris legis, alba, firma, grati faporis: Semen fungosà meditullium occupante fubftantià immergitur, blongum, latum, compressum, nigrum, rugosum, duriusculo cortice præditum, sub quo medulla aba, esui grata ut Cucurbitarum.

Conicis colore variat, qui aliis viret, aliis subcandidis maculis aspersus est: Caro aliis rubens &

duktor, aliis candida: Semina colore nigro, rubro, fulvo.

2, Melo aquaticus, Jace Brasiliensibus Marggr. Citrullo assinis Melo Indicus sive Patheca J.B. Melo Indicus fructu obloneo C. B. The Water Apelon.

Coulon habet farmentofum, hirfutum, humi ferpentem, & multis capreolis vicinis adminiculis laffigentem. Folia profunde laciniata & incifa, longa, firiata, Anguria Matthioli ferè fimilia, podibet infidet pediculo fesquidigitum ferè longo, & caule humo affixa erecta stant folia. Flos parvus, flavus, pentapetalos, umbilico flavo. Fructus rotundus seu globosus, vel etiam ellipticus, conceviridi, magnitudine capitis humani, aut paulò major vel minor, carnem habens albam & in medio rubram (nimirum ubi femina jacent) seu sanguineam, succulentissimam, boni saporis: tanumautem copiam aqua dulcis frigida, ut inter edendum tanquam è poculo hauriri possit. Semina ominet multa cucurbitarum magnitudine & figura [imò Peponum non cucurbitarum figura, nifi ne Cucurbita nomen sumat pro Pepone] in quibusdam coracini, in aliis russi coloris, qua inter figida majora ufurpantur.

Amat folum sterile & arenosum, sed si arena simo mixta teratur felicissimè provenit & fructus Locus.

Fructus lii funt quos in plateis urbium Italicarum venales circumferunt æstivo tempore, Cucumere k Freddo proclamantes. Pulpa rubente circa femina & feminibus cidem immixtis pleni funt, nulla medio fungosa substantia aut cavitate reliqua.

Quare an Melones aquatici edules Virginiani Ger. emac. à D. Goodyero descripti, superius traicaulibus farmentofis late diffufis, foliis, floribus, claviculis Peponi vulgari fimilibus & aqualibus, rum fructu Pomum grandiusculum magnitudine non excedente, pulpam & semina compressa Vires.

Lib. XIII.

De Herbis Pomiferis.

Peponis fimilia continente, huic idem fint, fructu ob climatis noftri frigiditatem in magnitudinem

Anguria fructus, (inquit Matthiolus) frigidus est & humidus, siti arcenda aptissimus. Quo fit ut Itali, ardente Sirio, cius pulpa interna fe refocillent. Confert ardentibus febribus & lingua anditati quam maxime. [Species illa qua Itali aftivo tempore utuntur, cujule, elum etam febrica tantibus permittunt, est Melo aquaticus dicta: Qu. an hæc, an diversa species sit quam in Agypto in tantam excrefeere magnitudinem aiunt ut unus requirat unum hominem. Ad quas certis Cavi locis sedet venditor, qui prætereuntibus ex cochleari præbet succum.]

Anguria ulus illis convenit qui tenuis & imbecillis funt temperamenti, macri & exangues : ouis bus acide potiones non conveniunt que maciem magis augent.

is action potiones non convenient que macioni majorium, cum quibus temperamento & viribis. omnino convenit, ut cadem repetere non fit opus.

Citrulo vel Meloni Indico accedens Camolanga, J. B. adeò breviter & obscurè describiturals us qui de illo scripserunt, ut nihil certi & distincti quo innotescat indè colligere possimine

2. Anguria carne lignofa C. B. Park.

Carne est intus lignosa, atque adeò dura ut pilæ modo resiliat, nec frangatur projecta.

4. Anguria Ægyptiaca C. B. Park. cujus superius meminimus.

Fructus hi nostratibus Anguriis majores sunt: Inveniuntur tante magnitudinis, autore Bellonio. ut tres quatuorve Camelo, unus homini onerando fufficiat, cortice flaviore, que intus femina tantum & aquam dulciffimam continent. Alpin.

5. Meminit insuper Parkinsonus noster alterius speciei, quam Anguriam Americanam versicolorespelle vocat, que à Citrullo vulgari differt colore viridi maculis & lituris albis variegato; pulpa seu carne interna nonnihil firmiore & durabiliore; semine deniq, longiore majore, rubicundiore, laviore & splendidiore.

CAP. V.

De Melone.

Oc genus (inquit C. Bauhinus) Palladius Melones quafi un novas, i. c. pomeos à Maloram figurà appellavit, vel fortè ab odore. Semine albo, angusto, oblongo nuclei pinei amulo cum Cucumere convenit; fructu majore non spinoso, moschum redolente, carne delicata ab eodem differt.

1. Melo Ger. J. B. Park, vulgaris C. B. The Mustimelon.

Sarmentosis asperisque & longis caulibus per terram se spargit : foliis asperis, angulosis sed minùs quàm Cucumerum, quorum respectu rotunda dici possent, quibus magnitudine videntur cedere: è quorum finu flores emicant lutei, Cucumerinis fimiles, floribus Pomorum Amoris pares [mò mae quoi un mun por cinicata ano, Ciccianta in mines, notata proposa proposa i indiden plures, una cum intortis capreolis; quos excipiunt fruitus nonnihil pilofi, omnes vertuoli, modo fublongam, aliàs contractiorem rotundam figuram obtinent, majores & minores, etron, moto motorigant, and comtactorem rotinicam ingulari ordinent, ingiret e minos, or rofi & canaliculati, in fuperficie aliquas velut à tineis corrofas femitas reticulatas habenos, olore virente & cinerco, cortice duriore quam Cucumeris. Caro fubelt per maturitatem coloris Melini, nuccilaginofa, humida, defluens ubi nimium matura, fapore fuavi, mofchum fubinde redolens, au saccharum relipiens. Meditullium occupat mucilaginosa quadam substantia, cui immerguntur semina, Strobilis quodammodo fimilia; minora, candida, fapida, numerofa.

Multiplex in fructu est differentia, non tantum colore cutis, carnis, saporéque & odore, venun

ctiam formà oblongâ, feffili, &c.

2. Melo Hifpanicus Ger. J. B. magnitudine fola à præcedente differt.

3. Melo rotundus parvuis C. B. moschatellinus rotundus parvuis & pyriformis J. B. Melo saccharium Ger. Colocynthidem aut Arantiam vix superat, odore Moschi, sapore delicatissimo.

Meminit J. Bauhinus præterea Melonis reticulati; Melonis turbinati; Melonis magni cortice within Levi, semine parvo; & tandem Melonis longi, longitudinis circiter quatuor palmorum, incurvi ut cornu vaccinum, &c. quarum descriptiones qui desiderat, ejus historiam adeat.

4 Melones

A Melones Abdelavi Agyptii J. B. Melo Agyptius C. B. item Melo Agypt. cjufdem.

Planta à nostratibus non multum differt, sed fructus fert oblongos, acutos extrema & medium valdè crassum habentes, Baobab alibi narratis fructibus proximos.

Horumulus ad cibum haud multum jucundus percipitur, cæterisque omnibus insipidiores & molliori pulpa observantur. Habent tamen semina que aliis omnibus ad refrigerandum magis præstare non puipe. Qua de re onnes ea plus aliis in usu frequentiori habent; aliorum Melonum semina parvi

vellinguis fructum qua parte ramo suo adhæret anguino floxu priùs incurvari scribit, sensim deinde ventre gravido intumescentem, versus alterum extremorum denuo gracilescere: Sulcis tenumus interdum in longitudinem exaratum esse, cortice molli tenui, maturoque jam fructu ruse-

nubbs intertaint in torigitation of statistic properties mention county interture fraction rule fraction resident, non câ faporis gratifa ut lautionum aliquis ipfium mensa dignetur.

Melones quamvis in teliciis habentur apud gulas proceres, sorum tamen pulpa frigida est & hu-Usis in eibis mida, in ventriculo putrescere apra, febribus ac torminibus generandis idonea, Ego facile Dodonaro & Medicina. mua, in cantinuo panosco a para vortinuo a continuo gorettatto torica. Eno terre todoneo concellerim Melones difficilios concoqui quam Cucumeres,quantinuos j. Buntino contratium videator, ob carnem odoratam; quodeque ipfe qui ventriculo laboravit frigido & pituitam concervante, tur, ob carnem odoratam; quodeque ipfe qui ventriculo laboravit frigido & pituitam concervante, un, on canten und attention of the facility of the most of the mos ¿ contra nullum unquam ex esu Cucumorum nocumentum sensimus, at ex Melonum maximum e conta human angament of the control of the contro opiose fuperbibendum.

oppios importantia.

Semen oft è numero quatuor frigid, mai cum quibus viribus in omnibus convenit. Lac Melo-num præflantifilmum in febribus ardentibus remedium centetur. Seminum autem medullam aquâ fontanà aut alio aliquo liquore congruo priùs contufam per cribrum fetaceum emulgent angustiffimum, aut pannum ad institutum accommodatum. Seminis hie cremor febrientibus utiliter, teste Mathiolo, ex hordeacea ptisana propinatur. Datur etiam tussientibus, tabidis & marasino affectis.

goue etiam contra urinæ ardores valde prodeft.

CAP. VI.

De Cucumere.

∩Ucumis vocem nonnulli à curvatura deducunt, unde Maro

- tortúsque per herbam Crescerct in ventrem Cucumis.

Sed verius Scaliger à Knows, que vetus Gracorum vox est. Knows autem inquit Vossius, suspior effe ab Hebrao NPP i. c. Cucumis.

Note Cucumeris funt Fructus tuberculis spinosis bullati, semina pulpa humida copiosa, gelatinæ zmulà contenta.

Fractum hunc non fuiffe Cucumerem Antiquorum, verum iis incognitum multis argumentis pro-

bat Calp, Hofmannus. Vide Medicam, Offic. lib. 2. cap.76.
Ego certè, cum in Italia peregrinarer, miratus fum Italos hunc fructum Citrullum appellare, Me-

lones autem aquaticos & Pepones, Cucumeres. The norm and Gracos, quenadmodum Cucumeris apud Latinos generale nomen est omnium horariorum fructuum, videlicet Peponum, Melonum, Cucumerum, Anguriarum & cæteforum cjuldem generis, ut Guilandinus quoque notavit. C.B.

1. Cucumis vulgaris Ger. sativus Park, sat. vulgaris C. B. vulgaris, viridis & albus J. B. Comeumber.

Ex radicibus rectis multisque candidis capillamentis fibratis; hirtis sarmentis, crassisq, humi susis slematini andicuntur falia, palmi unius aut alterius guaquaverfum amplitudine, tactu afpera, angulis hederaceis cæfa, & ferrata, feandentia, Melonum foliis afperiora, & majora latioráq, [& ragis angulofa) è quorum alis capreoli exeunt & flores, Lob. lihacei, ex theco pallentes, conni-reutefique noctu aut marcofcentes Volubilis ritu, quinquepartiti, femuncià majores. Frustru ob-longi, utring turbinati, viridanti colore aut albo. (Viridantes autem ubi maturi flavescunt) semipadem longi, paruim ventricofi, angulofi i verrucofis, subnigricantibus tuberculis asperati, cortice teneriore, carne durinscula, candida, transparente, laxa, sapore non ità grato ac Melonum, sed eculiari quodam & agretti Trog. femue copiolo, pineolis putamine exutis accedente, Melonum laninibus adeo fimili (tefte Lobelio) ut neutiquam, niti quia angultius, [non omnibus Melonibus] & pufilo apiculo subtus protenso donatum est, discrepet, medulla lactescente, admodum suavi & multi

Carnem

Vires.

Fires.

Carnem hic vocat pulpam illam interiorem seminibus intermixtam, cum caro potius dicenda se substantia illa alba, crassior & firmtor cuti proxime subjecta, ut in aliis Pomiferis: hanc autemont frantiam totam (ut videtur) pro cortice habet.

Cucumis minor pyriformis Ger. C. B. J. B. à vulgari descripta non alia in re quàm fructus parvitate & figura differt.

2. Cucumis flexuosus C. B. anguinus Ger. longissimus J. B. anguinus flexuosus Park.

7. B. Cucumis flexuofus, autore Lobelio, five anguinus prorfus fimillimus est vulgari, flagellis, foliis & claviculis. Nos autem observavimus ei folia esse minus aspera quam in vulgari, quadam etiam fubrotunda, parum laciniata & angulofa, alia magis. Fructus longi, instar serpentis se contorquentes, albi, quali canaliculati & striati, pulpa alba, sapore vulgaris semine albo.

Ego (inquit J Bauhimus) nostros hos Jongistimos Queumeres specie à vulgaribus differre afferere non vercor, & tales natura non arte este, quicquid dicat Matthiolus, cui ut in plerisque aliis suis credimus. Vidi (inquit) Citrulos noftros adhue florentes in fiftulas conjectos mira longitudine crevifle. E quorum semine qui postmodum orti sunt eandem retinuerunt formam, adeò ut in vite pendentes anguium modo contorti viderentur. Hac ex Plinio habuit: qui tamen hosspeciem fuam femine sato servare non afferit. Matthiolo tamen suifragatur Dodonaus.

Semen Cucumeris est è numero quatuor illorum famol seminum frig. maj. Abstergit, aperit, uri nam ducit. Usus creberrimi est in emulsionibus antipleuriticis, antinephriticis & simil. Schrod.

Ejus farina cutim splendidam reddere dicitur.

Ipfa Cucumerum substantia frigida est & humida, succi excrementitii, adeog, nonnifirobustion ribus ventriculis edenda. Idem. At nos quamvis ventriculo non admodum robulto funus, ut qui vitam sedentariam agimus, per multos annos Cucumeres copiosè ingessimus, quandia tempestivi fuerunt, & esui idonei, nectamen ullam vel levissimam noxam aut incommodum inde sensimus, quamvis jam ferè sexagenarii sumus : quin & cum Florentiæ in Italia sebri laboraremus, prescribente D. Kirtono Medico Anglico ibidem degente, pulpam Cucumerum jusculis nostris incoctam non fine infigni folatio & levamine comedimus.

Verum crudi cum comeduntur, in orbiculos tenues concilos & fale aspersos duplici parophide exceptos coufq, agitare convenit; donec humor aqueus copiofus eliciatur & extillet, quo effufo, aceto, oleo & pipere condiendi funt, quomodo & palato & ventriculo gratifiimi evadunt, & cent non

infalubres.

Parvi aceto, fale, pipere & Anetho quotannis condiuntur; inferuntur etiam quandoq Caryo phylli, & per totum annum conservantur. Mire præter cateras vires, appetentiam excuando, actuanti ventriculo conferunt. J. B. Hos Germani Gurrhens vocant, quod nomen & nos Angli ab iifdem mutuati fumus. Vox Gurckens diminutivum videtur ab Anguria per apharefin rejecta prima fyllaba An, & addita diminutiva kin facta.

3. Cucumis sativus major C. B. Hispanions Park. parad. ex Hispanico semine natus Ger.

4. Cucumis Agyptius, Chate J. B. Cucumis Agypt. rotundifolius C. B.

Folia habet minora, albiora, molliora ac rotundiora quam nostrates: fructus admodum diffe-

rentes, longiores, viridiores, cortice plano, molli, aquali, fapore dulciori.

Horum usum corporibus in cibo, ipsis tum crudis tum coctis vescentibus salubrem esse apud omnes Ægyptios creditur: Suntenim concocu faciliores. Medici aliqui ibi nonnullis febricitantibus crudos regions creature, sometime consecutive per la affectis, quibus Cucumers hos crudos effatos fum-eriam mandendos concedunt, praefertinque pette affectis, quibus Cucumers hos crudos effatos fum-me conducere omnibus (quaratione nefeit Alpinus autor) perfuafum fit. Coctos in ardentibus for bribus utiles esse ratione confirmatur, quando refrigerent atque humectent. In renum & vesica calidis morbis cum lacte coctos Cucumeres multis diebus non fine multa utilitate in cibo sumuntur. Lac etiam ipsorum seminum pro iisdem malis per os sumere sape solent. Ad oculorum verò aliarúmq, partium calidas inflammationes pulpa contusa Cucumerum, lacti mixta utuntur: Etad fedandos podagricos dolores à caula calida concitatos fitecum lacte oleóq, rofacco mixtum partes li-niendo adhibent. Stillatitiam aquam ad libram, ad jecoris caliditatem corrigendam, & ad janados renes inflammatos, tum à calculis vexatos multis diebus agros bibere consulunt, quibus ipsam sats us conferre experientià compertum est. Sunt aliqui qui ad eadem hac mala aqua stillatità lacti corundem Cucumerum seminum mista uti solent.

Cucumis fylvestris Brasiliana Marggr.

Sarmentolo caule serpit super terram, in longis pediculis folia habens singulatim posita, quodir bet in tres lacinias sectum, ac in ambitu dentatum atque hirsutum. Flor flavus : Fruelus ovi gallina magnitudine, elliptica figura, tuberculis admodum acutis, maturus est pallidus: Intus Cucumeris modo femina alba transversim sita multa. Edulis est.

CAP. VII.

De Balsamina.

 ${f B}$ Allamina dicitur quod ex pomis ipfius immaturis, oleo injectis infolatione oleum leu Ballamum, ut Chirurgi vocant, ad vulnera confolidanda præftantiffimum conficiatur. C. B.

Ballamina rotundifolia repens seu mas C. B. Balsamina cucumeraria J. B. Balsamina mas Ger. Park. Cucumis punicens Cord. hift, The male Ballam Apple.

Lib. XII.

Ex radice parva, fibrata, femestri pronascuntur viticulæ unius aut duorum cubitorum, tenues, stata, angulosa, quæ clavicularum ope, quas ad fingula folia emittir, perticis se circumvolvit. Filia Bryoniz vel potius Vitis folia similia, minora, concinnus divisa, hilari virore nitent, penitus labra, pediculo unciam aut fescunciam circiter longo, amarore quodam & acrimonia levi prædita. E bliorum alis flores prodeunt, ex quinque foliolis acuminatis compositi, colore ex albido lutei, stamainin etan luteis, quo sectipunt fraitin fublongi, qui maturi rubent; vel (ut ait Lobelius) fu-perficie, carnéque nitentis purpuræ pheniceæ, turbinati, Cucumeris formă, codémq, modo tuber-culis horndis bullati: Semine Catruli vulgò dieti, copiolo, fusco, longiore quam latiore, modice acuminato, compressóque & aspero.

Locus natalis non traditur, nec enim nifi sata provenir; melius & felicius in Italia calidisque rerionibis proficit quam in Germania aut Anglia, ubi Augusto plerumque floret, & nunquam aut rarò

v tardè fructus maturefeit.

Marke rucus maunetes.

Vulnera recentia conglutinare folia impofita feruntur, cum vino verò affumpta, coli inteftino Virea, funque dolores fopire, & rupris convullifque utiliter exhiberi. Oleum in quo fructus exempto femine, vel infolatus, vel in calentis aqua: balneo decoctus, vel in fino equino maceratus, vulnerum inflammationes arcet: eadem & facile ac citò unit ac perfanat. Doloribus ac ulceribus mammillamauxiliatur; uteri exulcerationes ac inflammationes injectum curare posse exustimatur; punctisac ulheratis nervis utiliter adhibetur : adversus combustionem ex aqua oleóve fervente ferro ignito reliene multum confert : cicatrices extenuat, ramices quoque hujus inunctione fanescunt, si folionm pulvis aliquot diebus interea exhibeatur. Steriles quoque hoc fœcundas reddi affirmatur, fi post hine convenientis usum, partes circa pubem ac uterum isto inungantur, ac demum viro mulici miceatur. Ego verò (inquit J. Bauhinus) de ca peculiarem experientiam nullam habeo. Poteant itaque alii, filubet, carundem virium facere periculum. Addit Tragus ex Hermolao; olem ex ejus feminibus exprimi ad vulnera præcipuum.

CAP. VIII.

Herbæ Pomiferæ capreolis carentes.

De Cucumere Sylvestri sive Asinino.

Cucumis sylvestris sive assiminis J. B. syl. assimines dietus C. B. agrestis sive assiminis Park, assiminis Ger. Wilb Cucumber.

Elonis folium quodammodo refert, verum minus diffectum est non ità angulosum, in acumen productum: mollius quam Cucumeres vulgares, iis etiam magis incanum, præfertint men productum: montus quant cucumeres vingares, in eriam magis incanun, preferent parte inferna, vel cineritum, craffius & afrerius, longis & hirris pediculis appentium, ex legellis ramoforum caulium teretibus firiatis & hifpidis enatum. Horer fativi floribus multis numeraminores fiunt, pentapetall, calachi formă, colore ex albido herbaceo, tantillum in dilutiorem flavelinem declinante, faturativis tinchis repicitus medium occupantibus. Frattur majorem glandem Ceri senus. cui 8. format clius in medium declinante, faturativis tinchis repicitus fratiguis carbait legalistic baseaute baseaute. Cent aquat, cui & formă olivari responder, superficie spinulis crebris brevibis horrente, qui ma-nui levissimo attactu virosum fuecum cum lubrico semme violenter ejaculatur. Semen maturum pullo est colore, vel ex cinereo nigricans, Colocynthidis non dissimile sed minus. Radix longa, otaffa, alba, paucis adnatis donata, in plures annos vivax.

In locis nuderatis & viarum marginibus aliffijue incultis locis in Italia, Sicilia & Gallia Nar-Locus. bonensi frequentissimum observavimus. Circa Autumnum fractus maturantur.

Hujus succus expressus & inspissatus Elaterium dicitur, cujus parandi modum ex medulla seminis pres 85 andida, plurima, (qua minus quam fructus ingrata eff, quaeque prasfertim sole exsiccata llaminis Vini almota tota urendo deflagrat) & pauca ei hærente mucagine medullofa à vulgari diverfum tradic

dummodi Elaterium è semine se neque vidisse unquam neque audivisse apud nos factum aix brinfonus, guarris file frame e rectue vancium meque autorim apart no acutum me familionis quarris file frammacopeus fuerir. Se verò tum viride tum album Elaterir m a Dio-losite & Mefue memorata fecific affirmat. Nam quod è pulpa feu fubltantia fructus quanvis levita pressa & per cribrum adacta, viride crit, & per multos annos humida manebit, postquam primitus more evaporato exficcatum fuerit, exacre sci. humorem contrahens & mollescens; ut ad humi-

Tilus

diratem ejus absumendam multi etiam anni requirantur: Quod vero ex liquore albicante & seros, linquatur. Viride autem Elaterium minorum virium est, minusque violenter sursum deoisumo pargat quam album. Hujus enim yel granum unum liquore aliquo folutum in corpore teneriore potenter operatur; imò nosse se ait dimidium granum medicamento cuidam cathartico indium position of the first state of the period of Purgat pituitam ferososque humores vomitu & dejectione, atque ideò è juncturis mirificè trabi

HISTORIA PLANTARUM.

Movet menses, fœtimque interimit, unde rarus ejus usus, præcipue cum nec malignitate caren

Omnium succorum hic maxime durabilis est, adeò ut ultra centum annes esseax manere creda. Theophr. Erat Empiricus qui pil.ij. Ciceris magnitudine ex farina triticca & fucco Cucum. A. fin. efformatas Hydropicis exhibebat, unde copiola purgatio aquarum sequebatur. Mox lotione crurum ex dec. Caulium infituta materiam deorfum traxit, iterumq, pilulas dedit, & plurimos perfedè reftitutt. D. Soame ex Observationibus Hieron. Reusneri à Vesschio edits.

CAP. IX.

De Cucurbita clypeiformi.

 Cucurbita elyetiformis five Siciliana Melapepon latus à nonnullis vocata J. B. Cucubua chpei-formis five laciniata Park. Melopepo elypeiformis C. B. Pepo maximus elypeatus Ger. The Buckler oz Simnel Bourd.

NUcurbita hac crecta provenit, absque capreolis. Folia profert Cucurbitis solio aspero non multum diffimilia. Fructus fungum repræsentans tenero est exteriore cortice; came lute ola, firma, saporis aliarum Cucurbitarum, semine pune circinato: palmam manus sere implet, [imo longè majorem vidimus] labra reflectuntur & critpantur.

Parkinfonus caulem craftum, angulofum, afterum, intus concavum, altitudine tripedali ei atri-buit : folia viridiora, magifque lacimata quàm allis Cucurbitis.

2. Cucurbita clypeiformis cortice molli, & ramosa J. B. An Pepo latus Dod.

Hie fructus fatura: flavedinis latam, planamque ferè circa petiolum viridem, afperam, angulofimque superficiem gerit, unciam circiter latam: mollem corricem habet, raris sulcis exaratum, extre mam circumferentiam multis quafi lobis mollioribus, rotundioribus, fibi invicem succedentibus exornatam obtinet, supremam partem dimidiæ sphæræ, depresse tamen undique minusque convexe fimilem exhiber, inque medio fui foveolam aliquam, decidui floris latiorem afperioremque sedem spectandam offert. Cortex corrugatur successi temporis.

Hac species non surrecta est aut sponte sustinens, sed procumbens & latè se spargens, an capreolos habiterit observare neglexit J. Bauhinus.

Alias prater pradictas Cucurbita clypeata species seu varietates, aut plantas pomiseras adeamac-

cedentes exhibet & describit J. Bauhinus, quorum tituli sunt, 1. Cucurbitæ clypeatæ affinis, five Sicilianæ genus parvum, utrinque obtulum, quibuldam Melo-

pepo rotundus J. B. Capreolis non caret. 2. Cucurbità genus, five Melopepo compressus alter Lobelio. Melopepo compressus C. B.

- Cucurbita aspera, cortice molli, alba, magnitudine Arantii. Pepo rotundus Auranti soma
- 4. Cucurbita elypeiformis tuberofa & verrucofa.
- Cucurbita lata, clypeiformi accedens, minus tuberofa.
- Cucurbita clypeata affinis, ovalis, angulofa, ad Citrum nonnihil accedens. Cucurbita clypeata affinis, à pediculo in conum definens.

Cucurbitæ clypeatæ affines, utrinque aliquo modo turbinatæ.

His admifcet Cucurbitas aliquot Indicas, quas an rectè disponat dubitat. Nonnulla ex iis aliò

Latorum & clypciformium Peponum, Autore Dodonzo, caro durior eft, qui & ideireo diutius quam reliqui incorrupti forvari queunt. Eduntur autom hi non modò elixi, fed & in pingui aliquo fricti. Descendunt verò & per alvum haud segniter; alimentum verò adserunt quale aliorum.

De Granadilla seu Muracuia & Maracoc & Flore passionis dicta.

Ranadilla Hilpanis dicitur hæç planta à fimilitudine fructus cum Malo Punico feu Grandto. Murucuia & Maracoc funt voces Americana, hac Virginiana, illa Brafilienfis, quibus And the planta indigenis innotefeit, quarum fignificationem nelcimus. Flos passionis cur dicta fit te docebit Jo. Baptista l'errarius, nimirum, inquit, quod Divini Amoris manu vitalibus inseriptus doloribus fit, qui de fimilitudine partium floris cum corona spinea, clavis, flagello reliquisque quibus cessis, tortus, vulneratus & cruci affixus est Dominus Christus fuse rhetoricatur.

1. Granadilla Hispanis, Flos passionis Italis Col. not. in Rech. Maracoc sive Clematis Virginina. Park. Murucuia 3. Muliformis alia Marggr. Clematis trifolia flore rofeo clavato C.B.

Radice nititur vivace, repente, geniculata, fibrofa, fractu facili, colore ex pallido albicante, fapore fubdulci, recentem Fabam imitată. Sarmenta emittit multa, tenuia, pralonga, ex viridi rubentia, quaq, terram tangentia facilè le propagant, è geniculis five alis foliorum fibris demissis; capreolis è foliorum finubus egreffis arbores aliave fulcra proxima arripiens & feandens. Folia trilida, lanceam imitata aut Lupuli folia, media lacinia productiore, quatuor aut sex uncias longa, latitudine sere pari, initata au Laponi tonia incuna productiono quatum au comincia programa de initati privata, levia, pervola & aliquantulum venofa, diluto colore virentia, & circa pertolim binas quafdam extuberantias habentia magis virentes, & Milii magnitudine, odore gravi, Xyridis, & acri parum fapore, alternis dilpofita, ternofque inter fe digitos diflita. Floret ex linguis folionum alis quotidie totà Æstate ad Autumnum ulque emicant, odore jucundo Mellis vel Hyacinthi: effgie primum antequam pandantur Nigella fructus folioso virenti calyce imitantes, oblongi, anguli, longo petiolo, ferè trigono, infidentes, in quinque apices definentes, totidemque folia non roftrata claudentes: quibus deinde dehiscentibus candida intus & cava foliola conspiciuntur. His insident rotæ densarum fimbriarum, fili crassitudine, duplici ordine dissecte, purpureis maculis sufmiliant roce definition in the control of the cont longioribus, illifque in extremo aduncis uno curfu, quia ob majorem illorum longitudinem cavis algebras foliorum comprimebantur. Ambas quinquaginta aut fexaginta circiter filamentis diffectas dervavinus in novella planta. Ex harum & internarum alaxum breviffinarum umbilico ffylm faccolus, effigie columnæ cum bafi velimo torulo, longitudine fere unciali, aflurgit, crectus, pometrons, engle committe cuit can be an obtained and particularly control of the metron of the metron control of the metron color furthers; his red parte ima qua hærer columnæ luteis quinque lamellis pendulis, circumdipolitis coronatur; radiquis cintaria ramofis petiolis, parum incurvis, rigidis, dependentibus, radiatum diadem muudum amulantibus: ex globulo verò fummo tres capitatí clavi, crecti, oblongi aflurguiadem constituire diadem mandatin annuantions: ex gioonio vero minimo tres capitati ciavi, ciecti, odioniti amargant, ex vi-idi albicantes, trigono pofitu inter fe diffantes in firmino, & parum contorti, literam S oblongam imitantes, capitibus craffls, faturiore colore diffinctis, & fuperia parte leni incifură divifis, ut bi-fia capita videantur, quanquam corum ambitus fit rotundus & veluri quinquepartitus. Mane fe explicant flores, tota die hiantes manent, noctu clauduntur, nec amplius apertuntur, fed flaccofcunt editain notes, out to mance a mance a constituent of the annual operation of the mance control of the decident. Fruition gerunt extuberantem Mail Appli magnitudine, rotundum, colore cinereo, ribis diffinctum cellulis, que etiam in integro fructu observantur ob levem quandam extuberantiand a minicum change of the man o tum petentes, imites quotaminodo inis Mait Puinet vuigo Granato dieri, dupto majores, bait caviqua petiolo harrent, in acutum definentes, minime angulofo & lato capite, ut in Punico fiint, candicantes, diaphani & molliores, femine intus Mali forma & nigro, quod intra carnem acimo rum diaphanam fuecofam & mollem apparet effigie quadam cordis amulà & exceptum ab illa, cavis puncis impreffis afiperum cernitur, medullam habens candidam & ferè infipidam. Exfectato fructu semma intus, ut in Cucurbita, si agitetur crepitant : Inveniuntur etiam dissecto fructu semina adhuc nigra, carne illá obducta, exucta, viscosa, nigricante dulcique sapore velut Cassia siflulx, & alia detecta & folita, ex flavo candicantia, asperiora, osfeo veluti cortice, Persici mali offibus data proportione fimilia. Fructus hujus cortex est veluti coriaccus, ut Colocynthidis, intàs catalagneus, candicans, odore fuaviffimo & gratiffimo fed remiffo. Acmorum recentium fapor n naturo fructu ex dulci ad acidulum vergit, admodum gratus, & jucundo odore pilatum feriente inter Fragum & Melopeponem. Aiunt multum comefum alvum lenire & fubdirecte potitis quam gravare. Fructus in hac planta non ex imo flore, at neque ex columna five flylo floris, qui torulo diffinctus apparet & fiviatus more columnarum Ionicarum; fed ex globulo illo fuperno, clavos proferente perficitur.

Granadilla dieta fuit hac planta ab Hispanis à similitudine quadam cum fructu Mali Punici cum memă tum externă, nih quòd minor fit & careat fummă illà coronă.

Marggravius & Parkinfonus hujus plantæ florem & fructus paullo aliter describunt colorum respectu, qui fortasse in aliis & aliis plantis variant ratione ceeli, aut soli, aut utriusque.

* 2. Murucuia guacu Marggr. seu fruéku pyriformi.

Caulis contortus, quadratus, varius, coloris cinerafeentis feu gryfei, pollicem craffus, feu cuam 18 & brachii craffitie, longe ferpit, atque etiam arboribus & fruticibus fe implicat. Folia habet ha viridia, lavia & Iplendida, quinque aut fex digitos longa, non ferrata, maqualis figura, qua-K k le

V'fis.

Lib. XIII. De Herbis Pomiferis.

651

dam enim funt fimplicia, quadam in duas, quadam in tres partes five lacinias inaquales fecta: adharent autem cauli pediculis fuis fubruffis, & nervus tendit per longitudinem laciniarum, trans nærent autem caun peneum aus meditum. Florem fert inlignem, magnitudine Rofæ majors pleverlim autem multæ venulæ intertexuntur. verlim autem multæ venutæ intertexuntur.

**Piorem tert mingnent, magintudine ikolæ majors plenæ, exterius folisi quinque vitalitæ purpureis fuperne & inferne, & quinque vitalitæ inferiis, fuperius rubris alternatim politis.

Supra hee folia in orbem expanduntur filamenta infignia, fefquitus rubris alternatim politis. rius rubris alternatim pontis. Supra næe iona in orbent expandament maniema imignia, lelquiditum longa, crifpa, medietate interiore tota purpurea, exteriore rubro feu purpureo & albovariegata: in centro floris extat columna ex flavo albicans, teres & quali tornata, lata unum digitate in centro floris extat columna ex flavo albicans, teres & quali tornata, lata unum digitate in centro floris extat columna ex flavo albicans. riegata: in centro noris extat commina ex navo anotams, colo ex quan cornata, nat anum de-tum, cui fuperius apex ovalis figura, magnitudine feminis pyri impofitus, & hue item clari extre-mis fuis culpidibus infixi in uno puncto: infra ovalem autem figuram à faltigio columna quinque brachia extenduntur, ad latera, quorum quodlibet continet fpongiforme corpuiculum, flavo pulvere aspersum, ut in Lilio.

re apperunn, ut in Linio.

Fruiths: pyriformis ell, initio viridis, maturus flavoscentis ex viridi coloris, intus tribus lineis in tres partes dividitur fecundum longitudinem, inter quas lineas multi proceffus, quibus fomer cum pulpa fructus per tenues cuticulas annectitur. Pulpa alba fucculenta, glabra, inflar rudimenti avis pulpa tructus per tenues cuticuias annectium. Prupa anda nocunoria, gianda, inita i udimentaris in ovo, cui inharent in quolibet fructu femina 260, vel plura, nigra, fplendida, comprella, quorum quodlibet fiuo folliculo includitur. Odor & fapor fructus dulcis & fuavis. Cortex craffior est

quam Malı Aurantii.

Quando comeditur feinditur transversim (non secundum longitudinem) & pulpa paullum separatur à cortice, adharens illis proceffibus, ac dein una cum feminibus forbendo inftar ovi tremali

exhaurtur.

Quando autem animus est femen colligere & fervare, pulpa cum feminibus per linteolum leniCuando autem animus est femen colligere & fervare, pulpa cum feminibus per linteolum leniter exprimenda, & tita à granis feparanda, granáque deinde fuis folliculis adhuc incluta tridgo aut
ter exprimenda, et tita à granis feparanda, pranáque deinde fuis folliculis cuique granofolliculis
quatriduo charta imponenda, ut ex parte ficcentur, postea fumnis digitis cuique granofolliculis detrahendus: ahas ita glabra funt ut comprehendi nequeant, nec inter edendum ore feparan.

* 2. Murucuia 2. seu maliformis Marggrav.

Caulis & huic farmentofus & fubruffus: Folia pediculis digitalibus nixa, in quinq, lacinias feda, que fuos nervos & venas habent; Horum quadam interdum cham laciniata, quadam non. Ad fingulos pediculos foliorum provenit etiam pediculus continens florem Rola circumferentià duplum, quiq, inpermanos omoram provente cuatu ponentas continens portan tota custama cunta austraia, quan, formis tria folia viridia obtinet, fupra autem hac, quinq, longiora, infernè viridefeenta, lapene curleo-purpurea, & inter hac alia quinq, in totum purpurea, deinde Solis uti pingitut figurà taliatim multa filamenta crifpata & in orbem explicata, exteriori medietate cœrulco-purpurea, interiore dilate corrilea, vel etiam è contrario; vel aliis modis, coloribus aut diverfis aut transpolitis vaiu, ii apid Marggravium cernere licet. In medio floris columellam habet brevissimam, pallidam, superius inquing partes diffectam que ad latera curvatæ extenduntur; cuique parti frongiæ-forme corpus, lørciens, pulverem luteum afperfum habens adhæret. In medio autem columellæ pififormis orbiculas, ex flavo albicans, & huic tres clavi superius infixi, è flavo albi, & punctulis minimis purpureis vanegui, & deorsum inclinati ut brachia columna.

Flot totus suavis odoris. Fructus aquat pomum nostus vulgare, rotundus, cortice craffo, flavi exterius coloris, conftans pulpă fucculentă, vinofo-acida; crocea, & linguam tingente croceo colore, & in illa multa granula feminis nigri, magnitudine feminis pomi vulgaris, fed variis tuberculis infigniti, & folliculo inclufi. Commendabilis eft frudus ram odore quam fapore.

• 4. Murucuia 4. seu Pyriformis altera Marggravii.

Folia huuc in pediculo fesquidigitum longo cordis bubuli figura, circiter quinque dig longa qua tuor ferè lata ubi latissima, in ambitu non sorrata, latè virentia & splendentia. Folia, caproli, tuor rete ara un autumia, in amona non tertaus, lace vinotiae a perfectional forum pediculi codem quo in aliis fitu. Hi autem fefquidigitum long tria folia continent fefquidigitum long, in orbem inflar floris difpofta, viridia, & craffo modo ferrata. Hifee folis hobaccis infldet flor diametro plus quatuor digitorum, continens decem folia, quorum quinque fiperie & inferne rubri coloris, quinque verò luperne rubri, inferne viridis coloris, ità alternatun polita. Supra hac folia filamenta fefquidigitum longa in orbem frant erecta, (cùm in aliis specielus incumbant) satis fortia & teretia, quorum inferior medietas è Lacca purpura & albo variogata est, superior seu extrema tota purpurea. In centro floris itidem columna erecta tornata, digitum alta, superius ovale corpus cum tribus clavis infixis, ex albo flavescentibus, infra quod quinque brachia tubra, punctulata, caterum flavescentia, extenduntur in orbem, quorum quodvis ellipticum corpus lubet, referens fpongiam, compressium, albicans, cui pulvis luteus adharet. Floris odor suavis, fructus

Murucuia omnes species utplurimum florere incipiunt mense Augusto & florent usque ad Janua rium. Fructus maturus copiose mense Januario & Februario, Martio, Aprili mvenitur. Maio & Junio folia amittunt, novis fubnalcentibus.

5. Marucuia Species foliis Hedera Scandentis Marggr. Clematis Seu Flos passionalis sore civili

Caule tenui, in tria comua diducta, fuperiùs ferpit, & fruticibus fe implicat. Folia Hedera feandartis foliis figura fimilia, filendide viridia, inferiùs rotundo, viridi, herbofa ex viridi canefeentia. Quol liber folium diffat ab altero circiter 14 dig. fuo periolo infidens digirum longo, ex caule prodeinte, fue vo foliolo dentato circundatum : 8e prope petiolum habet etiam capreolos rufefeentes, quibis fe ame

dit. Florem non describit. Post florem provenit pomum ovale, magnitudine majoris Piuni, innio viride, cujus cortex haud ità craffus ut in cateris speciebus, continens pulpam albicantem cum seminihis it Murucujaguacu, lenticularis figura, magnitudine feminum Pomi, nigra, folendentia.

* 6. Murucula ete Brafiliensibus Marger.

Marger. Rollin huic in totum dilute viridia, in trid alia fectar: & in pediculo cui f flor I infidet tria folia in ambitu ferrata, viridia : flor ipfe decem foliis conftat, nimirum quinque exterius viridibus, interius amountarias, inter hec alia quinque alternatin potra in totana alba. Ex medio floris prodeunt filamenta Solis figura, qua ad medicitatori literatura prin producti de exteriorem alba funt. In centro floris stamen in quinque brachia diductum, coeruleo punctatum, cum spongia-formi corpore, quod pulvere luteo aspersum. In Piliformis corporis medio tres clavi, infixi.

• 7. Marucuia vesicaria lanuginosa vdoru gravus Margge.

Marger.
Longiffime ferpit caule fuo, & capreolis fe firmat. Caulis autem teres, hirfutus, ruffus ac mollis: Mia acuminata, cordis figura, ad tactum ut fericum mollia. Florem fert pataci magnitudine, decam folis constantem, quinque inferius viridibus, fuperius albis, & quinque totaliter albis, alterna-tim politis : fuper his folis multa filamenta alba in orbem expanduntur, ut in flore passionis, paulim contorta & interius in orbem purparata: in medio columella albicans, punctulata rubro, cui imm comota de micros in robem pulpitata. Il medio commenta anotans, punctunata riporo, cui quinque spongia-formia corpuscula cum tribus clavis imposta, coloris ex viridi albicantis. Post sociative foliculus turbinatus magnituding, dactyli, qui intus cavus semina continct. Odor tomis planta fortior & penetrans ut Hyoscyami, sed cui dulcedinis aliquid admixtum deprehenditur. Planta manibus tractata odorem imprimit.

* 8. Clematis seu Flos passionis Americana luteo slore Hort. Pav.

Folis Hepatici Trifolii emulis, floribus luteis à reliquis hujus generis diftinguitur.

9. Flos passionis campanulatus pentaphyllos Monting.

* 10. Flori passionis seu Granadilla affinis Coanenepilli seu Contrayerva Hernandez, Fenrum equinum volubile Montingii.

Herba est folia ferens Luna crescentis in modum aut solearum quibus calceantur jumenta, signata Heroa en jour tereis Lunia Ciciccins in Indian au montant quito account purchas inguina graphic davis lutco colore: caules volubiles, terretes, eviles, ac ornatos per intervalla pramaratis fois; tem capreolos & flores multicolores, Vetonica ferè forma, fed longe minores; radicem verò mixam & convolutam, minimum digitum crassam, fibratámque. Baccarum color è castaneo ad

Nascitur multis in locis agri Mexicani, sed præcipuè Xochitlani. Redicem tusam atque devoratam 3ii, pondere aiunt mederi spleni, restaurare motum impeditum; Viccia solare dolores, appetentiam excitare, evocare urinam, calorem temperare, ventris dolorem lenire, femen retentum pellere, ac per somnos insomniáve à suis jam pæne sedibus divulsum, viperarum obliftere ictibus, venenatis potionibus, venenisque aliis vim omnem adimere, expurgatis statim per inferna, præfervare etiam à meretricum veneficis infidiis, nocuifque cibariis qua die fuerir devorata, demum venenorum omnium perniciofam vim hebetare.

Kkk 2

LIBRI

Tempus.

LIBRI DECIMI TERTII

P A R S S E C GU N D A.

De Herbu Bacciferis.

A C C A S hoc in loco appello frudtus herbarum quofcunque membrana tenuiore veltitos, pericarpio teu-púlpa intus hamilda aut. mollo femina ambiente eifdémve intermita. Ex his nonnulli fais grandes lunt, ut v. g. Poma amoris & Mala infana dicta.

and a specific control of the contro Herbarum Bacciferarum TABULA.

Ha funt vel

(Baccis è pluribus acinis compositis, mora Rubi amulantibus: Chamamorus, Chamapericiyat

C Simplicibus acinis,

In racemos dispositis,

(Scandentes,

Capreolis, cauliculis

Spinofis, foliis Tami Levibus: SMILAX ASPERA. Non spinesis, foliis vitigineis: BRYONIA ALBA.

Caulibus volubilibus, foliis Convolvuli: BRYONIA NIGRA.

LErectie, folis

[Compositis seu ramosis, foliis

(Ad Angelicam accedentibus, fructu per maturitatem rubro & fuavi : Angelica BACCIPERA. Ad Imperatorie accedentibus, fructu venenato: Aconitum Racenosum, Chiffe

(Simplicibus, Solani fimilibus, clata & grandis : Solanum racemofum Americanum.

Magis sparsis, foliis

CLatioribus & majoribus,

Nervofis,

Επιρυλλόχερποι

Cum lingula seu folio secundario in medio folio : Hypogrossum, Bislingua. ? Fructu folo feu bacca è medio folio enata, foliis

Alajoribus & latioribus non spinosis : LAURUS ALEXANDRINA. Minoribus, myrti æmulis, in mucronem fpinofum & pungentem exemtibus: Ruscus, Oxymyrfine.

In caulibus fructus gerentes aliarum plantarum more, flore

Cylindroide

De Herbis Bacciferis.

Cylindroide oblongo, elatior, radice nodosa: Polygonatum.
Campanisormi, humilior, foliis binis ternsive: Lillium convallium.
Stellato, in spica, foliis singularibus è terra exiens, in caule tamen duobus do. nata: MONOPHYLLON.

Minus nervosis, seu paucioribus nervis conspicuis, & mollioribus, fructu

Acaulis, nullo scilicet præter floris pediculum caule, pomo magno, radice grandi despumuiero: Mandragora:

Monococcos & plerumque tetraphyllos: HERBA PARIS. Baccis pluribus, flore

(Campaniformi, concavo & tubulofo, fructu nigro grandiore, venenato & lethifero: Solanum lethale, Bella Donna. Stellato, in quinque aut sex segmenta acuta partito & expanso, apicibus in umbilico in umbonem quendam coeuntibus, fructu

(Magno, seu foliis integris, flore etiam amplo: MALUM INSA-Num: five foliis pinnatis Agrimoniæ amulis: Ромим Ато-

(Minore, seu que caule est perenni, foliis Capsici, fructu rubro majore: Amomum Plinii; five que caule annuo, fructu in racemulis minore: Solanum vulgare.

Occultato, calveibus florum in vesicas excrescentibus:

Solani foliis & flore, fructu minore: Alsine Baccifera.

(Majore, Cerafi amulo, veficulis etiam magnis, per maturitatem rubentibus [in vulgari Europæo] Alkekengi, Solanum halicaca-(Minore, veficulis etiam minoribus, in verticillis ad caulium nodos: Sola-NUM SOMNIFERUM.

Tenuissimis & capillaceis, turionibus esculentis: Asparagus,

Parvis, Serpylli amulis, viticulis tenuibus, in palustribus nascens: VITIS ID EA PALU-

Adhoc etiam genus [Bacciferarum] retulimus Capficum feu Piper Indicum ob convenientiam om Solano in partibus pracipuis, quamvis nonnulli fortaffe baccae descriptionem huic plantae minime convenire objicient.

CAP. I.

De Chamæmoro, seu Chamærubo.

Mamamorus à foliorum cum Mori foliis similitudine dicitur; verum rectius mea sententia C. Bauhinus Chamærubum appellat, fiquidem folia & fructus ad Rubum propiùs quam ad Morum accedunt.

A. 1. Chamæmorus Ger. Clus. Anglica Park. ejus démque Chamæmorus Cambrobritannica Rubo Idaeo minori affinis Chamamorus J. B. Chamamorus folio Ribes Anglica C. B. Vaccinia nubis Ger. Cloud berries.

Dodantalibus prædita est viticulis, in quibus alternatim tria, quatuor, rarius quinque folia sca-Dogantatious predita est viticulis, in quibus asternatim tria, quatuor, rarius quinque folia scabas Malva, vel pocius Mori, [novella viz. & primbim nata, mavult tamen Chipus (& ma pariter)

m Bibti vulgavis foliis conferve.] foliis non valde dissimilia, in quinque præcipuas partes divisa &

prambitum serrata, longis pediculis innixa, qui ex binis alis sive apophytibus caulem amplectentius excunt. Summum caulem exornat fios unicus, quinque foliolis ex nigro [forte ex albo] pur
prascentibus constans. Fructus Mori fructui [Rubi slasi vulgaris veribi] simillimus (unde no
ma) sid paulo minor, primium albicans & acerbus, postea ruber, ex acerbo dulcis. Rasis uccun
mental excursit. Simila si constanti productiva de constanti productiva si constanti si constant me nodofa, ex fingulis nodis paucas fibras spargens, mirè se propagans, & quàm longissime serpens, we notota, ex finguis nous paucas notas ex-sedut brevi tempore maximum spatium occupet.

K k k 3

Leens.

Descriptio oft Thoma Pennai Doct. med. Londinenfis: In fummitatibus montium altissimorum Deterriptio ett I homa: Pennar Doct, men. Lonanienis, in manatacis molitum attillimorum Pendle & Ingleborough, folo petrido & paluftri oritur. Anno 1668. circa finem Juli in funnitute montis Hinckle-baugh, tres circiter mill, ab oppido Seitle Eboracentis agri diffantis copiolam oum fructu maturo inveni. Fructus autem figură fină Rubi Idai mora amulatur, in co diverfus, quòd fingulares acini nonnihil majores fint. Color baccæ ante plenam maturitatem ex parte Soli obverla ruber, cum jam perfecte maturuit è rubro in flavum mutatur; guftus quoque ex acerbo in dul cem, & meo saltem palato gratissimum, abit.

Parkinfonus Chamamorum Cambrobritannicam feu Lancastrense Vaccinium nubis pro divers Parkinionis Chamanionum Campionitamenti lui Lancattria mobile delcriptam Chamanion fic-ficcie proponit: verum nos fedulo inquirentes nullum prater fuperius delcriptam Chamanion fic-ciem fiponte provenientem neque in Cambria neque in Lancattria invenire potumius, aç neque de ea quicquam inaudire. Quid quòd descriptio Parkinsoni plantæ nostræ adamussim quadrat, & ut

verum fateamur, meliùs quam ipfius Pennæi à nobis adhibita?

Chamæmorum Norwagicum Clusii Park. J. B. Chamærubum foliis Ribes C. B.

Cluf.

Superiori non valde affinem tantum (ut vult Clusius) sed eandem prorsus esse existimo: venum ne temere Lectori impossuisse videar, descriptionem Clusianam ex virgulis cum foliis & flore inter chartulas repolitis ab Hoiero miffis concinnatam fubjiciam. Erant inquit hæ wirgæ tenues, digitatalis longitudinis, fusci coloris, cortice obductæ, quibus inhærebant uncidibus petiolis folia, vulgaris tans ionginiamis, ruici cotoris, corrice obuticate, quinto minercoara utecanos petens joint, vugais Ribes folis non valde diffimilia, fed paullò magis orbiculata, in breves aliquot lacinias divila, in-bifique eminentioribus nervis aversa parte prædita, à quibus multæ venæ ad circumferentiam fig-guntur in ambitu dentata. E fummis virgis excunt oblongiores tenuioréfique petioli, fullinentes finguntur in ambitu dentata. E unimnis virgis exemit obionigoris temporarya peton, infinenci in-gularem caliculum, è quo fos emergit candidus, nunc quaternis, modò quinis foliois confias, um-blicum occupantibus multis exilibus framindis albis cum flavis apicibus. Flori fuccedit fruita, fragi magnitudine, rubens aut pallidus, cujus interior pulpa mollis, humida, mucilaginofa, exilium acinulorum plena, guftu non infuavis.

Paludofis & humidis locis gaudet, & maturitatem adquirit fructus menfibus Junio, Quintili, Sex-

Vires & Visu. Ex hoc fructu (inquit Hoierus) Electuarium ad Scorbutum rudi Minerva conficiunt quotannis Norwagii & Finnarchii. Baccas in fietili aut aheno per se ad mediocrem consistentiam coquant, nullo addito liquore; cum enim fucci pleni fint & molles, alieno humore irrigari non espeunt. mano agano agano; cum emm neci piem inte ce mones aneno manore migai non espetant. Quanquam in delicatioribus funt nonnulli, qui melicati Fronenfis (quo funme delectatur septentionales iti) aliquid affundant. Hanc confectionem idoneis vafis exceptam, & ne corumpterioribus delicationem idoneis vafis exceptam idoneis exceptam idon tur ab ambiente aere butyro difioluto obductam, ufui fludiofiffimè refervant; nobile fanè ke prob-tiffimum illis adversis Scorbutum remedium. Etenim non facilè credas que miracula gensila folà hac medicina faciat quotidie, ut omnino fatendum fit, nibil ad hanc effe vel Cochleariam illan to encomus hactenus celebratam, vel Becabungam, vel Sifymbrium, Cardaminem, & id genus alia, quibus Germani se efferunt.

Nonnulli Scorbuticos, quamvis ridiculè, bene tamen atque utiliter hunc in modum curant. In vicinam aliquam infulam moris abundantem exponunt, ibidémque folos relictos domun um traf-ferunt, priufquam fanitati funt reflituti. Tum enim illi, quafi ab omni humanitate excluf, viz tamen (quod credibile oft) cupidi, moris istis vesci coguntur, five ut extremo remedio i comissim fanitatem recuperare tentent, five at fitim, qua utplurimum torquentur, extinguant. Dumque hoc ad fatietatem agunt, fine dubio intra paucos dies oppidò convalefcunt. Hyeme verò, quando id

non licet, Electuario fuo non minùs feliciter utuntur fine certa dofi aut custodia.

Chamæmorus altera Norvegica Clus.

Huc non pertinet, sed Ribesii species est. A. 2. Chamerubus faxatilis C. B. Rubus faxatilis Ger. Alpinus faxatilis Park. Alpinus lumi la I. B. The Stone Bramble, or Rafpig.

Pedalem non superat altitudinem, teretibus, subrubentibus & hirsutis viticulis, in quibus bina aut terna folia Rubo Idao à plerisque nuncupato panè fimilia, hoc est, terna fimul ex codem pediculo terna iona Rodo dato a pieraque nuncujado pene infinia i doc est terna initui ex cocon para nafeentia, rugofa, non hirfuta tamen, nullifque finis horrentia, valde exicantis & adifiringada graftia, deinde amarufeuli: in funmis viticulis & fupremis earum alis flores quidem fett (led quis forme aut coloris ignoro, verifimile eft Rubo Idaco aut humili pares) deinde fructum Rubo vulgat aut Idao minorem, hoc est minore acinorum numero constantem: etenim binos tantum, temos, quaternos aut ad fummum quinos acinos habet, longe tamen majores quam in ullo alio Rubi ge nere, omninò rubentes, & adeo succi plenos, ut quodammodo transpareant, acidi & palato gratil fimi faporis. Continent finguli illi acini fingula grana, alba, rugofa & inaqualia, adfittingente gidis. Radix longè latèque ferpit, & longas interdum viticulas luuni fpargit, quæ fubinde radices agun. Montium altiorum incola eff ubi in faxofis provenit. Nos in monte lugleboraugh, & alibi in Eboraugh en cola effectivation de la cola effetivation de la cola efficience de la cola effetivation de la cola efficience de

racenfis comitatus montofis occidentalibus & borealibus observavimus.

Parkinfonus flores tetrapetalos aut pentapetalos (proculdubio naturaliter pentapetali funt & ex accidente folum tetrapetali) colore rolco pallido aut albento.

Lib. XIII.

CAP. II.

De Chamæpericlymeno dicto.

Hamæpericlymenum inscribitur hæc herba ob aliqualem fructus ejus cum Periclymeni similitudinem. Est autem planta singularis; siquidem uni flori plures succedunt acini, non in unam velut baccam constipati, ut in præcedenti, sed suis singuli disjunctis petiolis hærentes.

1. Chamapericlymenum Park. Ger. Clus. Periclymenum parvum Prutenicum Clusii J. B. Periclymenum 3, five bumile C. B. The Dwarf Bonen fuckle.

Radice est reptatrice; ealiculis sesquentes per intervalla adharent folia, in imis cauliculis seu surculis minora, in extimis ampliora, Ascyri foliis satis similia, in mucronem definentia, quinque nervis infignioribus ab ipfo pediculo ad mucronem excurrentibus: E quorum finu ad latus pediculi florem fufigniofilis at pio pentinio at microfient exententials. E quantum mia at mus pentini inni noram mi finenta aliquando unicus, urplurimumi bini, utrinque fei mus, exfurgunt ramuli, bins atu qua-temis foliis fimili ferie difpofitis præditi. Florem porrò fiunmis cauliculis nirentem, quatuor petalis candicantibus constantem producit, in cujus medio multæ bacculæ petiolis suis inhærentes, per maturitatem rubentes, intus albæ, racematim cohærentes [vacciniorum ruborum magnitudine Hoier.] fucculentae, Japore admodum dulci, [quae manducatæ scabiem generare vulgò creduntur. Hoier. "Prutenis rutlicis circa Gedanum valdè expecitae."

In Norvegiæ & Sueciæ maritimis copiosè nascitur. In Northumbriæ Angliæ montibus Chevioticis Locus. ildis ad latus occidentale Septentrionalis partis altiffimi montis abunde provenit.

Quin Periclymenum humile Pennau & Hoieri atque etiam nostrum Northumbricum una & eadem plantæ species sit minimè dubito, quamvis Pennæo descripta ob cæli fortè temperiem aut soli hertatem, major & clatior fuerit.

• 2. Chamæpericlymenum Brafilianum. Camara tinga Jeu Camara flore rubro Marger.

Marger.
Callis hujus hirfutus in multos expanditur ramos: folia habet ferrata, Mentha crifpa fimilia, fed nagas splendentia, leni hirsutie pradita, & ad tactum mollia, bina sibi invicem ubique opposita, modlibet brevi pediculo infidens. In extremitate ramorum, uti & ad exortum foliorum ad caulem poveniunt oblongi pediculi aliquot, juxta fe pofiti, multos floculos habentes rubros. Post flores Apitur uvula, baccis plena viridibus, magnitudine baccarum Sambuci, & uvula cum baccis finilis al fructui Chamæpericlymeni Cluf. Flos infignis odoris, & ipía herba fuperat odore Mentham. Variat floris colore flavo.

CAP. III.

De Smilace aspera.

Bacciferæ fruelu racemoso scandentes.

Milax, si fabulis credimus, à Smilace puero in herbam sui nominis verso dicta est. Ovid.

Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

Capreolis cum Bryonia alba convenit, foliorum forma cum nigra, Caulibus spinosis ab utroq.

I. Smilax aspera fructu rubro Park. aspera fructu rubente C. B. Smilax aspera Ger. J. B.

Longis, rigidis, ftriatis, contortis, valdė implicatis, lentis, farmentofis viticulis excrefcit, nunc in lane, modò in alteram partem (inquit Clufius) certa quadam ferie fervata inflexis, ex geniin hane, modo in alteram partem (inquit Clutius) certa quadam terne iervata innexis, ex genicis capreolos proferens, quorum ope vicinis arboribus alifive advolvitur. & ab imis ad fumma repit. Horret autem frinis duris rigidifq, non tantum per farmenta furgentibus/ed etiam per pediculos uncales plus minus, quibus folia ex intervallis fingularia appenduntur. Catentim folia Sigilli B. Maira delti poffider, fed longé craffiora, rigida, nervola, fipins non tantum per margines horrentia, lei &in dorfo fecundum nervos, nunc ampla & viridia, modo angultiora & albis maculis conferfa, autore Clusio. Flores è fingulis extremorum ramulorum geniculaus tuberculis racematim cohærentes crebri erumpunt, parvi, albi, odorati, hexapetali, exiguis iri medio apiculis. Hosce excipi-

Leens.

) resemble

rossb aggi

as about suc.

ma areano

20.4.2

Locus. Voet.

656

unt fruelus rotundi seu Uvæ, per maturitatem rubræ, vel, ut Clusius, rutilæ, in quorum singulæ unt frulins rotundi leu Uva, per maturicaten intola, vol. de de figură feminum Paliuri vulg fed duriora, pulpă albicante, nauficofa cujufdam dulcedinis participe. Clufius nucleos vocat duro offico duriora, pulpă albicante, naufeofa cujufdam dulcedinis participe. Clufius nucleos vocat duro offico duriora, puipa anocame, maneone cujimani unicodina para a consequente del duriora dilegio, velut Afparagi, foris nigros, addens radiem longe lated, forpentes fub terra fibras habere, tenues candidas, & germina fumma tellure spargere, minimi interdum digiti craffitudine, nodofa feu atticulata, albicantia.

In Sicilia, Italia & Gallia Narboneníi in fepibus paffim.

Succedaneum est Sarfaparilla in curanda lue Venerea, ínque articulorum & nervorum dolori bus: Noxios humores per fudorem & transpirationem evacuat, cutis vitia expurgat. Datur vel in pulverem redacta, vel in aqua alióve liquore decocta.

Fallopius cùm în monte fultain Pilis vidifler Snilacem afperam, că ufus est loco Sarfapanll, por bionnium quo ibi fiut, felici cum successi plurimos à lue Venerea liberans.

2. Smilax alpera, minus spinosa, fructu nigro J.B. C.B. aspera fructu nigro Clus. Park, aspera Lusitanica Ger.

City.

Similibus cum priore farmentis & viticulis proxima quavq, amplectentibus nafeitur, non eftamen adeò finins horrida: felia etiam paullò breviora, atriora, molliora, nullis aut certe rariffimis auleis oblita habet : fles alteri omnino forma fimilis, fed colore differens, nam ex albo quafi carneus est; fructusque rudimentum, quod ex medio flore tanquam umbo prominet, rubescit, plenus autem & maturus fructus, non est rutilus ut in priore, sed ominio niger, & succulentior, quantum quidem Clusio videtur : Officula conveniunt.

3. Smilax aspera Peruviana sive Salsaparilla C. B. aspera Peruana Park. Smilaci affini Salsa. parilla J. B. Smilax Peruviana, Salfaparilla Ger. Sartaparilla, Brasiliensibus Juspeanza

Qualis reliqua sit plantæ facies vix certi quicquam afferre possum: Radices verò notissima sunt ad defudationes corum quibus vagus concubitus luem afficient. Sunt autem flagella longiffima. an demoationes corum quious vagus concuntuis intern arrivoit. Sunt autern inagella longillina, plurimarum ulmanum, junci majoris crafficie, obfequiosa funiculorum flexibilitate, firis per longum decurrentibus, colore exterciis fulco, cui fibitantia fatinacea alba fubelt, craffiufula, molls, èt digitorum attritu in pulvifculum folubilis, Agaricum ferè referens, fapore glutinofo, amaricane, non ingrato tamen i meditullium verò lignofum, intidum, lentum, fractúq, contumax. Pendent porrò flagella hac ex pollicaris craffitudinis radice transversa, squammata, qua sarmenta crebra fursum mittit, vitigineis non absimilia, paríque crassitudine, veluti geniculis quibusdam intercepta, striata, aduncis spinis minacia, coloris buxei, substantia intus Palma instar fibrosa, albicante, sapore nullo evidente.

Qualtio ett an Salfaparilla dicta fit ipfiffima Smilax ratione cœli & foli duntaxat differens, an

planta cidem affinis. Nobis affinis potius videtur qu'im cadem.

Sarfapatillam Marggravius fic describit, Sariapat mam Marggravitas ne defector, Caule farmentolo, lignofo, lento, viridi ferpit, aculeos feu fpinas hinc inde habente acutas. Fola folitaria, quinque vel fex, vel ctiam duodecim dig. longa, exterius acuminata, & tres, quanor, aut quinque digitos lata ubi latiflima; in quibus tres nervi infigniter confipicui fecundum longitudinem tendunt, transversim autem multas venulas minutas habent, vario slexu discurrento; exterins dilute, interius virent (aturate. Ad quemlibet cujuflibet folii pediculum (qui brevior) due clarins unite, internes vient auta-e. An que internet cajamete ton penetraturi qui person auta-viculæ prodeunt, lentæ, longæ, quibus aliis plantis fe firmiter annecht. Høre fert næmatim: fequantur dein hæcce, primò virides, mox cinnabriæ, ubi autem maturuere nigræ, roundæ, ma-gnitudine mediocrium ceraforum; quælibet in umbella confiftit feu proprio breviori pediculo, quorum pediculorum decem aut duodecim uni longiori infident. Baccæ autem rugosæ ut cerasa sic cata, intus continent unum aut duos lapides albo flavos, duros, in quibus durus, albicans nucleus.

Fr. Hernandez quatuor species Zarzaparilla distinguit.

Prima Mecapathi Mexicentibus dicta, cadem est (inquit) que apud Hispanos, ac precipile apud Hispalenses in vallibus aggeribusque passim nascitur referturq, ab Herbaris peritis in Smilacem Dioscoridis asperam; quam quoniam affabre descripsit Dioscorides, de forma ejus nihil dicam.

Secunda species Quantimecarl dicta radicibus surculosis innititur, unde profert caules volubiles & spinis horridos, capreolos multos ac semen nullum; folia verò Ocymi acuminata, & nonnullis seta

crenis, nerveis verò difcurfibus fecundum longitudinem excurrentibus.

Tertiam speciem invenit in radicibus Ætnæ, non longe ab oppido Atattaco, per omnia Quanbuncaxochitl fimilem, fed radicibus tenuibus, nec fibris craffioribus.

Quarta Quaubmecapatli dicta illa species est Sarzaparilla cujus radices in nostrum orbem deferuntur, folis magnis, cordis figura, caulibus volubilus & finnolis, radice furculola, fructunulo [a hoe proculdubio erravit Hernandez] & capreolis hinc inde exorientibus.

Ex hac etiam descriptione patet Sarzaparillam congenerem quidem Smilaci aspera plantam este,

non tamen plané candem.

Sarfaparilla partium est tenuium & sudorifera. Specificum est ad luem Veneream. Omnos ejus species, inquir Hernandez, placandis doloribus articulorum, alisse, à luc Gallica profedit sui les funt ; fudoribus item evocandis, curandifq mali moris ulceribus, morbifq, inveteratis & infanbilibus, & qui è craffis lentifque humoribus habent ortum, aut ad nervos pertinent, & tumoribus prator naturam qui rebelles funt difeutiendis, curandis ulceribus, &c. Nam jure decocti per aliquot dies propinato, ca mensura qua à multis jamdiu prascripta est, cum nota quos, victus instiquot une proprinte, caterarum, rerum quas non naturales vocant; aut pulvere radicum duarum drachmarum ondere, ex vino aut aqua devorato, aut evocato fudore, aut infenfibili quodam perspiratu zerotantes restituuntur.

Zarzaparilla à fimilitudine quam cum Smilace aspera habet, nomen accepit, que Hispanis Zarfanarilla, qui Rubus viticula dicitur: Zarfa fiquidem Hilpanis, Lacuna teffe, rubum: parra dutem Matthiolo interprete vitem, & parilla parvam vitem, five viticulam fignificatit : hinc allow Salfam parillam Smilacis aspera Hispanica radicem censuerunt: cum tamen Peruviana, culli tempeand purious and in the state of the state of

nata: collis dium pinni Tripani ex Petre de 100 1005; live Allierica provinciis ante quinquaginta annos in Europam invecenut C. B. qui ante fexagina annos inc Carpfic. Profee Alpinus Smilacem afperam quain in Zacyntho intula invenit veram Salfaparillam qua medici utuntur ad luem Veneream curandam effe contendir. "Habebat eniin illa radices longas, tallas, asportatis Hispania radicibus Salsa parilla omnino similes, reliqua apud ipsum, Lib de

التنشان ال

1.1.1.12

11.05.19

19,00

plantis Ægypt. cap. 43.

Lib. XIII.

De China.

Nomen habuit à China regione unde in Indiam Orientalem primim illata est, & inde in

1. China radix J. B. China radix, & Lugdi Fragoso C. B. China vulgaris Officinarum Ger. China radix Officinarum Park. Jupicanga Brasiliensibus Piloni. Olcacatzan Pahuatlanica Hernan-

Radices hujus planta (deferibente J. Bauhino) magna craffaqi funt [pugni interdum magnitu-ine Acofta] apophyfibus tuberofis inaquales, lentis fibrarum fragmentis hinc inde apparentibus, his ponderose, modò effectæ non sint, colore foris ex fusco rubente, intus ex modica rubedine seconte, substantia mediocriter compacta, nullis fibrarum pectinumve vel vestigiis apparentibis, quomodo ferè videmus juglandium fungos compactiores, fapore nullo manifesto, unde dade, ie qualitatis expertis, nomen apud nuperos metuit. Figura Lugd, hift, demonstrat eam sub tetrain sorpere, ac variis ex locis reretes ac lignosos pro-

collis emittere, quibus nova radicum aliarum foboles adna scitur & incrementum capeffit, mulris &

unuibus alioqui fibris capillata.

Optima est recens, sapore insipida, quod tamen improbat C. Hofmannus, densa, solida & pondeola, que neq teredinem neq cariem fenferit, plena numore quodam pingui & unctuolo, qui multicando quidem fatis evidens fit, in decocto autem evidentior: Decocum autem fit aromatiom, cum sapore modò acri, modò amaro, cum adstrictione aliqua, cum odore etiam aliquo, modò non ab adjectis aromatis traxerit, colore inter album & nigrum medio. Radicem candidam prærubente commendat Garcias.

Planta ipla ab Acosta his verbis describitur,

Planta est multis tenuibus, spinossifq, farmentis pradita, Smilaci aspera non diffirmilibus, quognitudine. [Garcias Mali Affyria, Linschotanus Aurantia foliis ea comparat.] Juxta arbores serendam effe perhibent, quoniam fuo complexu hedera modo eas scandit. Gire.

Huic candem specie esse existimo, & qualitatibus tantum à loco natell ortis differre Chinam India Occidentalis, quam ita describit * Gtil. Piso. Ejus Brachia spinis acutiffimis hine inde * Lib. 4 cap. oblita lunt clematis inftar, vicinas arbores earung, summitates sinuosis Aexibus ample cuntur. Folia 62. fen Plantagini haud diffimilia, ac baccas croceas ad aureum colorem vergentes, ac racematim pro-

Nec diversam quam describit & depingit * Francisc. Hernandez. Herba est (inquit) folia fc- * Hist. Mex. rens oblonga, acuminata, & lineis fecundum longitudinem difeurrentibus infignia, caules volu-1.6. c. 55. biles & tenues, fructum acinofum ac racematim dependentem in fummis caulibus, qui cum maturuent nigrescit: radicem contortam, geniculatam, fulvam, & Arundinacea similem, sed densam ac gravem. Arbores excelsas scandit atq. complectitur.

Differt ab Orientali China, cujus radix levior est, rarior, albidior, tenera ac minus astringens, & tamen cosdem pænè usus præstare periolitatum est. Cum figura & reliqua descriptio conveniant non

tanti facio bas differentias, ut speciem distinctam putem.

Nascitur abundantissime in Chinæregno: invenitur tamen etiam in Malabar, Cochin, Cran-Locus, ganor, Coulan, Taner & aliis locis. Acolta, Quinetiam in Brafilia America, inque regione

Quod ad facultates (verba sunt C. Hofmanni) conciliata suit radici huic autoritas à mercatori-Vires. bus Chinenfibus post Annum 1535. Hi enim affirmabant, scribente Garcia & Acosta, curare illam luem Veneream, fine accurata illa victus ratione qua vulgo observatur, non tanto etiam tempore, nec tanto cum fastidio. Quare apud Indos cognita magno pretio fuit coempta. Hoc nomine cum commendaretur ab Hispanis Carolo V. Imperatori, ut est apud Avilam, lib. 1. Belli Ger-

Urrer.

Locus.

CAP. V.

De Bryonia.

Bryonia à Crim pullulo, germino dicta putatur, quia pullular & spargir se, & luxuriat vehementer. Alii à Crim extello, exalto deducunt, eò quòd in propinquos frutices scandens se extello, exalto deducunt, eò quòd in propinquos frutices scandens se extello, exalto deducunt, eò quòd in propinquos frutices scandens se extello e toms of the state acins fiect into, comormation & sandamon appendix recent a conomic concinnatione: main dia constant in the main and the constant in the model of the constant in the model of the constant in the constant in the model of the constant in the c

Bronia alba nota funt capreoli, caules non spinosi, folia vitiginea, vis cathartica vehemen-

Lib. XIII.

A. I. Bryonia alba Ger. alba vulgaris Park. afpera, sive alba baccis rubris C. B. Vitis alba Gve Bryonia J. B. White Bapony.

Brachialem interdum craffitudinem radix adipifeitur, alba (exciccata fimilis Mechoacæ, circulos enim habet, verum differt quod fit fungola, sapore acri, amaro & viroso) unde slagella exeunt tenera, firiata, subhirsuta, qua longe latéque clavicularum beneficio se spargunt, & proxima queq, fandunt: folia hederacea, angulofa, hirfuta, incana, viridantia, aut areis candidis discurrentibus undulata, ut in Cretica quam vocant recentiores: ex foliorum alis flores fimul aliquot juncti, è quinpure folis compositi exeunt, colore albido in herbaceum languente, quibus succedunt acini Sambu-tinis pares, per maturitatem rubri, succo crocco, nauscoso, granulisque turgentes.

Hujus duplex habetur species seu potius Varietas, altera mas seu sterilis, in qua Florum racemuli Varietates rediculo communi palmum longo infident, cum in fœmina seu sertili pediculo perbrevi, vix unciali maris & fatomentur : flores quoque duplo majores funt, medium occupante pro ítylo umbilico brevi, in qua. mine. nor segmenta lata obtusa diviso, fimbria circum oras flava cincta: altera semina seu sertilis. Flos non regimenta nati ontata turno, innonazionami oras nava cinica: attera termina tei termis. Pilos monopetalos in quinque fegmenta attuta dividitur, è luteo albicans, lineis migris friratus: Summa zen bacca: infidet pediculo brevi ex ipfo apice bacca: excunte, & brevi poltquam aperitur inte-

Ad fepes frequens reperitur.

2. Bryonia alba baccis nigris C. B. alba vulgaris fructu nigro Park. Vitis seve Bryonia meris baccis J. B.

Prolixam & particularem hujus descriptionem vide apud J. Bauhinum è Cordo descriptam. Diffet à priore radicibus & baccarum colore: hujus radix interiùs buxeo colore pallet: illius ex albito sublutei coloris est: hujus bacca matura nigricant, illius rubent. C. B. qua nota pro descriptione aut distinctione sufficient, nam relique pleræque à Cordo adhibite utrique generi communes

Radix Bryonia purgat validè ferosos & pituitosos humores: splenetica, uterina, & jecoraria est, Viren many nyone pargar value and the proposition of the property of

Plateus, referente Hofmanno, accipit radicem antequam germinet, & detracto cortice in ta-leolas feam filo trajicit, modico calore ficcat, five is folis fit, five ignis. Mox infundit in vino generoso & iterum exficcat. Hoc repetitaliquoties. Ita præparata, aiebat, purgat fine molestia.

Idem troch, parat hoc modo, Bryoniam ità correctam in pulverem redigit, & vino Malvatico, in quo Zingiber maduerit, irroratam cogit in pastillos tenuissimos: quos siccatos tenuiter pulverisat,

in quo Zingiber maduerit, irroratam cogit in patrillos tenuitimos: quos inecatos tenuiter pulverifat, & utiur in infulionibus. Ita purgat initar Agarici trochifeati. Mofman. in de medicam. Officin.
Conferva radicum magnitudine nucis Myrifticæ bis in die fumpta, ufit ejus per longun tempus ominuato, Epilepfanan vel etiam hyftericam paffionem perfape profligat. & fanat. Idem præftat radicis fruftulum poculo quo ager ad bibendum utitur perpetuò inditum. D. Bowle.
Hijus afparagis, qui prima germinatione excunt folebant Veteres velci, ut docet Columella 1. 12.

como aquatago, qui prima geriminatorie come notame in vector victoria in accominenta 1.12.

7. Ab omnibus pro more per Ver edi tradit Galenus, edultimique effe propter addrictionem flomacho gatum. De iis ctiam Paulus hoc modo feribit, Bryoniæ afparagi flomacho quidem accominacio gatum. modai lunt, & urinam cient, parum tanen nutriunt, eth cum coquantur olerum alparagis in nu-riendo efficaciores funt. Quæ de Viris fylvestris, five Tami quidem, sed nequaquam de hujus germunibus veritatem habent, inquit Dodonæus, nam hujus asparagi nequaquam astringunt, sed alvum vehementiùs commovent, stomachoque gravem molestiam inferunt.

Guadares & Agyrtæ nonnulli ex hujus radice mira quædam monftra effingunt, quæ cum ali-que dies ficæ arena mandaverint, pro Mandragoris poftea diftrahunt. *Trag. J. B.* Hac impoftu-na noftratium etiam vulgo illudere folent ejufinodi nebulones.

Bryonæ radix commendatur in Hydrope internè, & externè applicata regioni renum. S. Grembs, P. St. Hydrops enim interdum audit Lethargus renum. D. Tancr. Robinfon.

Dolorem ischiadicum radix recens tusa, cum Lini oleo mixta, & tepide applicata mirum in modum pacat. Renovandus est labor donec tota materia morbifica transudetur. Tachenius de morbotumprincipe, p. 183.

manici, & Velalium in Epift de bac radice usus est ille propria voluntare, fine ullius Medici cubicu. Livi confilio: ideo fine fuccessu, cum neg servarer debitum vita modum, neg continuarer. Quo larii contiio: 1000 mie nicempi, cuit neg to rate contino and probabilità del mi facti me fit ni, facili momento relaberetur ad Giusiacum. Nihilominus negotio palam facto, non tantium Medici Principum volebant feire à Casfarianis rationem exhibendi, fed Principus infolia, factori del principum volebant feire à Casfarianis rationem exhibendi, fed Principus infolia, tabant Casarem, pateretur rem innotescere. Tantum poterat manis spes adipiscendi fanitatem tabant Caratrem, pateretur iran mundenta abfa, methodo Medendi. Qua cum apud plerofq, omnes decollaret, cœpta fuit verti leconta te-mere decantata, in rigorem Guaiacanum, fimulq, laboratum, quomodo China ad temperanen

tum Guaiaci deduceretur. Hactenus Hofmannus. De viribus & ulu radicis China vide Garciam, Acostam, Monardem, Vesalium, qui integrum De viribus & ufu radicis China vide Garciann, Acottam, Monardem, Velanum, qui integnum de ca librium feriplit. Extractum cum Sp. Vini rari ufus eft, adhibetur crebriis in decoctis, fufactit, ana tincia vel dua uncus pro lfi, quovem aqua, inquit Schroderus. Quoniam omnis faposi expers est China gratiflima eft faciendo, contra luem Veneream decocto, quod recipir radicis China in orbiculos concida 3ji, aqua fontane lfi. fica aut e feprem macerentur finul diem & noctem fi ficili novo: pottea lento igne coquiantur in fictili bene operculato aut in MB, ut fit decoctum Salfa aut Guainaci, quoad fatis videbitir [Garciae ad dimidii ufq, humoris confumptionem, venim minorem China quantitatem præscribit, nimirum unicam tantum unciam pro septem aqua libris. Hujus decocti bibat quotidie bis quantum agroto & Medico fatis videbitur. Prodest hoc decocum non tantum in Lue Venerea, fed ctiam in omnibus morbis fudores postulantibus. Explicatius Garcias utile praterea effe feribit ad paralyfes, tremores, articulorum dolores, feiaticam, podagram. tumores scirrhosos & oedematodes, tum ctiam strumas extirpat. Succurrit ventriculi imbecilitati, tumores feirrhofos & oedematodes, tum criam frumas/extrpat. Succurrit ventricult imbediliari, inveterato capitis dolori, calculo & vefica ulceribus. Addit Acofta hemicranic, hemis lumoralibus & ventofis, in colli vefica & penis callis corúmq, ulceribus. Monardes addit, ictema folvere, & omnem hepatis intemperiem emendare, ad quam valde celebratur; febribus diaturns, quotidianis & certaries prodeffe. Venerem admodum excitare creditur.

J. Baubinus certum effe ait Chinam rice administratam Lucin Veneream fuperare, cutem mur-

adare, dolores profligare, macies reparare, humiditatem habere oleofam, atq, firmure follantic adharentem, it hae ratione & diuturnam & multoties repetitam patiatur coctionem, fi minime ca riofa fuerit, neq admodum gracilis & ficca, fed mediocriter gravis, colore inter album & ruffum medio: præscribit autem unciam tantum Chinæ pro sex libris aquæ.

Pracipit Vefalius (atque etiam Monardes & Acoffa) ut decoctum hoc calidum conferent, vel fingulis diebus recens frat, alioqui ait acidum fieri & corrumpi. Sed experientia docetur oppolitum,

ninguis dedus recens nat, anoqui ait acidum neri oc corrumpi. Sed experientia docetur oppolitum, nee fervatum quatuor dies aceleit. F. B. Poreft fecundò vel tertitò decoqui. Fallopius ex decocti ulu homines valdè pinguelecre ait. Cujus rei oculatus teltis fit Alpinus 3 Med. Agypt. 16. 8e iterum lib. 4. cap. 1. ubi teftatur, vidiffe fe plurimos emaciatos decocti hums ufit corpus recepiffe. Quin Turcas qui delectantur uxoribus bene habitis, codem decocto craffe faces deligitis. cere delicias finas.

Piso tres China species reperiri scribit licet paucioribus cognitas, qua omnes sub eodem nomine comprehenduntur ob fummam quam inter se habent similitudinem; verum ille non multo notiores illas facit, fed nos m media nocte relinquit.

2. China spuria pyriformis C. B. spuria pyriformis sive turbinata J. B.

Hujus descriptionem videsis apud Lobelium & J. Bauhinum.

3. China spuria nodosa C. B. Pseudo-china Ger. Pseudo-china radix Clusis J. B.

Valdè nodofa erat hac radix & in aliquot tubera formata, fubrutilo colore, farmentialiquam partem fummo fastigio adhuc retinens, quale in Smilace aspera conspicitur, duri, lignosi mulus ve parent annue ratugo auma reunens, quae in simiace aipera competatir, quiri, ignon mutave nis, ut Similacis farmenta pradicti: ipitus radicis fubfrantia etiam fubrutila, ut in Aconi adultenii radice, fallf initio laporis five guffutis cum videlicet vetuffa, deinde exficeantis. E Virginia allate eft pro radice China, quamvis (ut feribit Tho. Harriotus Virginienfis hifforiæ auctor) indigent nullum illie ufum norint, fed, alhá radice utantur Chine Orientali valde fimili & fortaffe callen, de un consefi contribitos de cuma averagela ad ficeaum aliciondum appropriate de è qua concifa contritaque & cum aqua expressa ad succum eliciendum panem conficient: è de cocha fit jusculum gelatina emulum in cibi laudatum, prassirim fi oloc contemporare. Huc cauliculos spinosos attribut, & juxta arbores fatum cas scandere & in fastigia carum summa eva-dere scribit; ut vix dubium sit ipsissimam Chinam Orientalem esse.

4. China Michuacanensis Fr. Hernandez.

Herba est Arundinacea innitens radici rubraquo, sed densa ac gravi, è qua caulei insurgunt arundinei, lavis ac ferulacei, longi, pollicémque crassi, foliis ornati per intervalla magnis, condifigura, ac nervis secundum longitudinem discurrentibus, quod eventi in cateris, quibus etam he viribus similis est.

Nafeitur Michacani, ubi Phaco vocant. An hac eadem fit pracedentium alterutri nelcimus

CAP

De Herbis Bacciferis.

661

Helmontius de vi & efficacid hujus radicis in contufionibus lividis, fanandis fapius agit; cui ne morabile experimentum in quodam erudito anuco nostro factum suffragabatur, inqui D. Boliss in experimentis de corporum porofitate p. 18. Habui è Collectaneis D. Taner. Robinfon,

Ad lateris dolorem, R taleolam radicis Bryonia, tosta calide lateri applicetur. Chesneau ex libr

Ad ferophulas tam apertas, quam non apertas, R. R. ad. Bryonia qua fit magna & bene muni Ad terophilias tam apertus quantinon apertus, real bis in talcolas minutiff. fectain frige in fartagine quoulque contabefeant, cola; adde terebinh hly, in taleolas minutali, lectan ringe in artiagnic quantipe commanders, can, and terebuild aborts they corre 3v. F. unguentum, materia ab igne remote. De hoc unguento, quod eft valididum, fupra firumas cum panno lineo appones mano 8v vefperi; vel enim firumas cum panno lineo appones mano 1v vefperi panno 1v vefperi panno lineo appones mano 1v vefperi panno 1 ad suppurationem deducit, tandémque sanat ulcera. Nunquam fallit, ait Zacutus cum puramento Vale curations proceding lib. 1. Para, admirant Obli 11. Communicavit D. Edv. Hulgur: qui κ alias plurimas Obiervationes medicas Hiftoria noftra contulit.

Luna crefeente, tempore verno Radicem Bryonia terra adhuc immerfam excava, femper impa nendo operculum ex superiore radicis parte abscissium & omni mane duo vel tria exudantia cochlea. ria habebis. Succum hunc fingulis matutinis horis a cochleari uno ad 2, vel 3, Hydropico exhibe quo folo vili medicamine plures, Deo adjuvante, curavi. D. Soame è Dolxi 1. 3. C. 9. S.21.

3. Bryonia alba maculata J. B. Cretica maculata C. B. Cretica dicoccos Park. Bryonia Cre

C.B. Hx eradice eft longs, fed ad vulgaris magnitudinem non accedente, & in co diverti qued ci-culares lineas non habeat: folus quam vulgaris minoribus, albis ftriis per medium difeurentiss vel maculis albis notatis: floribus majoribus, ex longis pediculis propendentibus. Cuilibet flori fue ctus fuccedit femicircularis, fuperne in duas partes divifus, viridis primum, at per maturatem inber, femina duo continens, quare dicoccos appellari poteft: in reliquis cum vulgari convent

CAP. VI.

De Bryonia nigra.

T-TUjus characteres generici funt caules volubiles, folia convolvuli majoris.

" 1. Bryonia nigra Disseridis Park. nigra Gev. quid?

Ex radice craffa, exterius nigricante, flavelcente intus, fucco lacteo prægnante, vifcido & digitis adherente, multa emittit farmenta, longa, viridia, foliis obfita latis, acuminatis, integris & indivilis, per margines aqualibus, obfeure viridibus; è quorum finubus capreoli exeunt tortiles quibus obria quarque apprehendit. Versus fummitates una crim capreolis exeunt racemi longiufculi finum albicantium mufcoforum, quibus fuccedunt bacca: per maturitatem nigricantes.

Hanc plantam nec unde aut à quo habuit, nec ubi viderit, fi omnino viderit, nos docet, fed in

media nocte relinquit.

A. 2. Bryonia nigra sylvestris Ger. sylvestris nigra Park, Levis, sive nigra racemosa C.B. Visingra quibuslam five Tanus Plinis, folio Cyclamini J. B. Sigillum B. Mane Offic. 23Incli 231ponp.

Radis magna, craffa, tuberofa, rotunda ferè, foris nigra, intus alba, profundè in terram denerla, ut non nifi altiffimè adaeto ligone quis facilè confequi possiti : viridis à nobis gustara saporemarem lingue imprimebat, non tamen ingratum aut amarum: ficcata candidiffima fubstantia accedit ad Dracunculi minoris radicem, nullis circulis donata quales apparent in Bryonia, qua facile in pollinem redigi potest, nec rara ut illa sed compacta, in co accedens ad Mechoacam, ab ea eriam diverfa circulis, fapore quoque est non ingrato cum aliqua acrimonia; plures viticular emittit, que proximis se circumvolventes in altum nituntur, nullis claviculis donata. Folia alternatim longili mis pediculis harent, Cyclamini foliorum ferè forma, sape tamen acutiora, & duplo triplove mi nora, infra fupraque leto virore folendentia, tenera, multis nervis finuaris praedita, guffis vifeid.

Flores inde ordinaris unde foliorum pediculi, racematim coherentes, in fex lacing divifi, ex lace virentes five chlori: Summis autem baccis innafcuntur pediculis tenuibus breviflimis, & antequam bacca maturescant defluunt. Succedunt racemi uvarum rubentium, aut ex rubore suscarum

Ad fepes & in dumetis frequens oritur.

2. Bryonia lavis sive nigra baccifera C.B. J. B. Bryonia nigra baccifera Park.

C. B. Hae à communi Bryonia fylvestri, quæ Tamus dicitur, potissimum in his disfert, quòd communis som minorem habeat & racemola sit; hae verò store sit majore & baccifera. In descriptione ns notes allos buic attribute, cum precedente a luce vero nore ne majore & baccafera. In descriptione etiam flore allos buic attribute, cum precedente a luce o virides fint: baccas Cerafis comparat, & fingulatin in fingulis pedicellis è caule prodire scribit.

ngulatini in inguis pourceurs count province Association in Inguis pourceurs can province in Islain stress fine mature Locus.

funt.

De viribus hujus plantæ non convenit inter Botanicos.

Compertum est (inquie Lobelius) vel Virez.

nulierculis, vehementius urinam renúmque fabulum, mensimque faburram inpellere potu. In-

nullecturis, venementus urnatu returnique i abunut, mentunique taouram nupenere potu. Incide & atenuat lentam pieteritmi in thoracis affectibus.

De vi purgatrice nihil dum comperi, inquie Cafp, Hofmannus. D. Mart. Lifter nobis affirmavit fa quamvis tum radicem ipfam in lubitanția, ut vocant, tum ejus extractum larga dofi facțius exhibueit, nunquam tamen observare potuisse cam vel per vomitum, vel per secessum, vel alio quovis modo fenfibili operari.

Pulvis radicium cum aceto & ftercore vaccino ad formam cataplalmatis redactus podagricos dolo-

De hujus Asparagis accipit Dodonæus, quæ Veteres de Bryoniæ Asparagis tradunt, esui sci. aptos esse: nam hos Matthiolus verno tempore cum primum erumpunt Asparagorum more decoctos mandi prodit. Sunt ctiam, qui afferunt in Hispania Batica in cibaria recipi.

4. Icipo Brasiliensibus Marggr. Bryoniæ species videtur. An Aparaqua Hernandez?

Lib. XIII.

Circumvolvit se arboribus, lignum ejus lentum, vimineum, cortice cinereo. Folia dilute virenm, hine inde in ramulis polita, conspicuis venis transversim pradita, quatuor circiter digitos longa, an inite unite in ramidorum extremitatibus multi predeunt floculi, quinque petalis albis deorium in-curvatis conftantes: in medio autem multa habent flaminula coloris lutei. Odoris fiint flavis. Fructus non describit, unde de genere hujus planta nobis non certo conftat. Cum Bryonia nira conjunximus tum quod confimiliter caule feandat, tum quod fructus racemofos producat.

CAP. VII.

Bacciferæ racemofæ ereclæ.

De Angelica baccifera.

 $\mathbf A$ Ngelica à foliorum fimilitudine dicitur. Statura elatiore, foliis $\mathbf A$ ngelica, baccis minoribus, obficure rubentibus, dulci fapore à $\mathbf C$ hriftophoriana diffinguitur.

Panaces resemuer, sive racemosa Canadensis Cornut. Panaces resemper, sive Racemosa Americana Park. Angelica baccifera vulgo, Berry bearing Ungelica.

Radis pollicari craffitudino deorfum fertur: effoffam vidi pedem longam, & nè fic quidem fo-lidam fed abruptam. Caulis rotundus, geniculis articulofus, ramofus, obfeurè purpurafcens, me-dullosi cartilagine repletur. Folia ab codem pediculo plura, ex rotundo in acumen gracilefcunt, ambitu ferrato. Ex geniculis prodeunt pediculi, caulem finu amplexantes, cujus in finus cavitate collis delirectic fubficquents two rudimentum; seque ramuli & caulis per genicula media Artate non floribus modò fed & gravidis baccis racematim contextis oneratitur. Flo viti armulus primum herbaccus est, postea paulò magis candicat: hune uva excipit, acinis per initia virentibus, deinde fature rubentibus, quibus fuavitas inest, gustui acceptissima, intus pleniori semine turgent. Sapor

Jaure moontous, quious maytes men, guitti acceptume, and product.

Singulis annis caulem & folia deponit, fequenti anno nova producit.

Ubque provenit folo macro, pingui, limolo, etiam inter difficultates faxeas.

CAP. VIII.

De Aconito racemoso seu Christophoriana.

Poliis Imperatoria, fructu majore, facultate venenata & deleteria ab Angelica baccifera dif-

Locus.

I. Aconitum racemofum, Act a quibufdam J. B. Ac. racem, an Act a Plinii lib. 27. cap. 7. C. B. Christophoriana Ger. vulgaris Park. Derb Christopher, of Bane berrien

HISTORIA PLANTARUM.

Radice craffiufcula, foris nigra nititur, fibris donata, interius Buxi colore lutea. Caules sefaui-Kanice Cratinicina, 1015 ingle initiati, mil distribution in inferio diplendentia, interdum urina, cubitales, ramofi, tenues, teretes, geniculati. Folia rugola, inferio diplendentia, interdum urina, 8¢ fi tota confiderentur valde ampla, 3 abeunt enim in tria fegmenta, pediculis palmaribis & fel 8c fi tota confiderentur valde ampla; abeunt enim in tria ieginenta, penicuius paimaribus & [ff] quipalmaribus donata, atq, hee rufum trifariam divifa, fapiufq, interdum triplici illă divifură diffecta, ut randem terna iimul folia dingularia conficiantur. Imperatoria quodanimodo finilă, oblonga, acuta, profunde fatis incifa, quorum medium folium, incifuris duabus profundioriba diffectum, tripartum apparet. Flores racematim difpofiti, candida, ex folis quinque caduels companya existente. politi, intra que framina candida, herbido nonnunquam apice. Baccae succedunt rotunda, paulò longiores, per maturitatem nigras, Ariam lineámve ab una parte oftentantes, uvarum acinis aline qui fimiles, & in uvæ modum cohærentes.

Plerisque Germania in locis, speciatim circa Rhenum Mosamq, in sylvis præsertim montosis occurrit, vivaci & diuturna radice, quotannis cauliculos & folia regenerans. Inventur etiam in fylvis Hafelwood in agro Eboracenfi, non tamen copiose.

2. Aconitum baccis niveis & rubris Cornut. Christophoriana Americana baccis niveis & rubris

Verno tempore apud nos utrume, hoc genus in pedalem caulem profilit. Radix nigrior, no imum petit, nec in latera spargitur; sed coacta in se adnascentibus under, fibris capillatur. Cada purpurafcit, pulliq, pariter, qui multi ab radicibus germinant. Folia ni minora effent Viti.mae Ribes, poterant videri, paulò rugofiora tamen, ac in viridi colore funt obscuriora. Caulium caomina, Maio mente, in uvam de spargunt, mille apicibus veritis quam spojentis compositam. (quanquam fi feorsim stockulum unque molliter præcidas nec violes, sex alba foliola apicibus substrata agnoses) Innascitur singulorum umbilico turbinata quædam pilula, quæ postquam pleniore incremento convaluit orbicularis est figure. Punetum purpureum istius baccæ extremum fignat, similifque coloris longior subest pediculus; bacca ipsa nivea; variat tamen interdum colore; vidimus enim

In opacis & sylvestribus locis in America parte Septentrionali frequentissimum est.

CAP. IX.

Solanum racemosum Americanum. Solanum magnum rubrum Virginianum Park

Aule furgit craffo, firmo, tereti, rubente, quinque aut fex pedes alto, foliu nullo ordine pofitis, amplis, hevibus, venofis, palliduis virentibus & interdum rubentibus, Solani ferfigua, per margines aqualibus veflito, in ramos multos divifo, Solani lethalis in modum, Egmiculis in fuperiore caulis parte exeunt pediculi feu furculi fofeulor racematim dispositos suffinantes, exiguos, pallide rubentes, tetrapetalos; quibus fuccedunt baccae per maturitatem atro-tubentes quatuor fingular nigra, fubrotunda femina continentes. Radia: cruris humani craffitie, alba, pedem longa in pluris annos vivax : verum ni defendatur brumali frigore facile corrumpitur.

E Virginia & Nova Anglia delata est hac planta: nos cam in hortulo nostro Cantabrigiz alquot annos aluimus.

CAP. X.

· Solanum racemosum Cerasorum forma C.B. prod. vel Cerasa amoris racemosa rubra.

C.B. prod. X radice fibrola caules exurgunt bicubitales, angulofi, aliquantulum hirfuti, in mulos ramos late fe fipargentes divifi, qui infirmi funt, & nifi ridica fuftineantur in terram procumbunt, Late te ipargentes civin, qui initirmi tunt, & nut indica initineantur in terram presuntanta fuccione prodeunt. Folia habet in multas lacinias acutas, impari femper numero, Agrimoniae folionimi inflat divifa, & per margines incifa, albis foliis minoribus interjectis, pallide vinenta, afpera & graventodo rem fipirantia. Flore plutes, quorum finguli fingulis pedicellis infident, luceoli, ex quinque folis cuits compoliti, à calyce viridi, quinque folio futentati, in quorum medio capitulum parvium tulis feens, apicibus donatum, quibus fruitus funccedunt, quali in racemo disporti, Ceraforum formi & magnitudine virides printipum deinde com maturicarium pulconario. magnitudine, virides primum, deinde per maturitatem rubentes; in quibus non fecus quam in Pomo amoris copiofa, humida medulla, & femen minutum albicans & planum continetur.

Planta annua est, & fingulis annis serenda, quamvis in horto meo ex deciduo semine renata sit Hee descriptio in omnibus fere, excepta fructuum in racemos dispositione Pomo Amoris vulgari

convenit.

CAP. XI.

Plantæ epiphyllocarpæ.

De Lauro Alexandrina.

The planta & Rufeus, qui genere cum ca convenit, ab omnibus aliis cujufeunque generis fint unica nota facile diftinguuntur, quòd in iis fructus è medio folio enafeatur, unde & Gracis อักกอนหลังสุดุกาง dicta funt. Eas fortaffe rectuis ad frutices retulerim. Verum, quanmemini, quamvis caules plures annos durent, non tamen germinant aut augentur post primum annum, sed novi quotannis Asparagi seu cauliculi è radice exeunt.

Hippogloffum seu potius Hypogloffum & Billingua dicitur à foliolis secundariis, ceu lingulis, è

1. Laurus Alexandrina fructu pediculo infidente C. B. Hippoglossum sive Bistingua Park. Bonifacia live Bislingua J. B. Hippoglossum mas & famina Ger.

Selquicubitalibus, lentis, hilari virore perfusis, striatis viminibus multis à radice adolescit, per quos alternata ferè folia, interdum plura veluti ex geniculis radiata vifuntur, nunc latiora nunc anguffiora, pulchrè virentia, craffiufcula, nervofa, verum obfequiofa, acuminata, quorum unicuique mirabili natura: induffria in medio enafeitur aliud foliolum, confimili forma, non item magnitudine, cujus è finu flosculi ita exigui, ac ita diffecti ut veluti muscosi videantur, emicant hexapetali cone herbido dilutiore, & in flavum feu pallidum inclinante, qubus delapfis bacca fuccedit majufcula, neva, Ciceris magnitudine ut Rufco. Radicem Columna Rufco fimilem dicit, majorem tumen, à qua plures turiones, Afparagi vel Rufci modo, exeunt. Fructum in Anglia non fert ob cœli inclementiam : imò in Italia rariùs cum perficit.

Gaudet umbrofis & montanis, frequentiffima in Liguriæ Alpibus, Urbinati agro & quibusdam Locus. firolis montibus. Matth. In Ungariæ montibus etiam nascitur, autore Clusio.

Herbam & radicem in pulverem redactam commendant ad exficcanda manantia vulnera ac ulce- Virei. is præfertim faucium, ad columellam prolapsam Ievandam.

Tradunt ex vino potam ftrangulatibus uteri fuccurrere, herniis ab prolapfu interancorum extubrantibus mira celeritate mederi. Cum genere cum Polygonato conveniat, non diffimile veri est esslem cum illo facultates obtinere.

2. Laurus Alexandrina Lob. Ad. part. alt. J. B. Alexandrina genuina Park. Alexandrina fructu folio insidente C. B. qui perperam hanc Lauro Alexandrinae Col. eandem facit. Parkinsoni sen-

Hypoglosso seu Bislingua persimilis est, quoad crescendi modum; è radice fibrosa, dura, ad caput nodola, multa emittit *vimina*, Afparagi modo, *foli is* vestita alternatim positis, utrinque nervosis, rigidis ut Hypoglossi, inferioribus latis & subrotundis, uncias duas longis, plus una latis, in mucronem Rufci modo fattigiatis, quam Hypogloffi pallidioribus. A medio folir non averfi (ut Lobelius) fed alverfi, autore Parkinfono (qui plantam in horto fuo enutrivit, & à quo ramulum ejus habuit Lo belius) craffiore nervo flosculus emicat stellatus, ex albo virescens, adeò brevi pediculo intercedente ut immediate adnatus videatur. Flori fuccedit bacca rotunda, parva, per maturitatem rubra, in qua contincur femen durum medulla alba.

Hujus lemen in horto Pifano collectum Parkinfono communicavit D. Flud M. D.

Laurus Alexandrina vera Clus. Laurus Alexandrina & Chamadaphne Col. An Chamadaphne vera Dioscoridis Park? An Hippoglossum Matthioli Ger.

Ruki effigie eft, admodum majore, Hypogloffo latiore, flores & fructus Ruki modo proferens exmedio folio, abique ligulis. Folia quam Hypogloffi latiora, colore verò magis diluto & molliota, nec nervulis five venulis in longum tantum directis per folia, sed divaricatis.

Parkinfonus hanc à præcedenti differre ait foliis angultioribus & longioribus, fupernè paulò viri-dioribus, infernè pallidioribus, cujus fructus averfæ folii parti plerunque accrefcit pediculo non minus curto quam antecedentis; & C. Bauhinum reprehendit quod Laurum Alexandrinam Lobelii Lauro Alexandrinæ Col. candem facit. Nobis tamen C. Bauhinus minimè reprehendendus videtur; tum descriptiones enim tum figura Lobelii & Columna conveniunt, ut mihi planè persuadeam urumque eandem specie plantam describere & depingere. Utcunque duas dari species concedo, cum Parkinsonus ipse utramque in horto suo simul coluerit : verum secundam Parkinsoni, i. e. Chamadaphnen veram Dioscoridis à Lauro Alexandrina Col. specie diversam puto.

Joan. Tradescantius hanc Parkinsono communicavit.

4. Laurus Alexandrina ramofa, fruelu è summitate caulium prodeunte Hort. Paris.

Hanc in horto Regio Parifienfi vidimus, verum alieno tempore, nimirum fub exitum bruma, tum neque fructum neque florem edidiflet: Nec tamen eget prolixa descriptione, cum note in tiwo allata ad earn à reliquis congeneribus distinguendam abundé sufficiant.

I.ocus

Locus.

Locus.

CAP. XII.

De Rusco seu Oxymyrsine.

H Are planta genere cum Hypogloffo & Lauro Alexandrina convenit, ab iifdem differt folisminoribus, Myri amulis mucrone acuto & fpinofo, unde & Oxymyrline dicitur.

A. Rufeus J. B. C. B. Park. Rufeus five Brufeus Ger. Oxymyrfine. Huec-Polity og Butcherg bycom.

Duorum dodrantum, nonnunquam etiam duum cubitorum altitudine, denfis viminibin, lentis Entorum aggrandum, nonnunquam cuam audit cuntorum annuame, actus common, lents, fractique contumacibus & fractis fraticat, ulque in multos ramulos diductis, in quibus confernifima tractaque contu naciona certa aus materiales, mucrone infesto pungentia, nullo pediculo ramis harentia. paire prona ad latus inflexă, ut non turfun & deorfum, fed dextrorfum & finistrorfum spectare viparte prona ad latus inflexa, ut non turium & deorium, ted dextrorium & innitrorium pedareva deantur, dura & robutta, fapore amira, & adfrictoria vi efficacique pollentia; ad quorium me-dium fles minimus, pedrevi pediculo harens, enafcitur, qui ubi primum oritur, accida nodulum figura fui exprimir: expansis verò tria latiuscula foliola, interiore quidem sui aversaque parte fo-lium, cui quasi stragulo incumbunt, respicientia, lintris in modum excavata, sinautaque ostenat omnia, reliquis interim tribus, que ternorum inftar radiorum funt efformata, in angultum apicem omnia, renquisinterim (1008) que territorian initar rational mar calonidada in agriculta apeca, definencibus. Florem deinde fruitur fortundas, Alparagorum baceis major, rubefens, filbidules, filbidules, filbidules, filbidules pellicula bina latent femina magna, fulva, altera parte gibbofa, altera plana, infigeures, no equi pentante una aceta jemma inagras, tura, aceta parce ground, aceta pian, infig-nis duritiei. Succrefeit quotannis nova Afparagorum fimilima propago aromatica aliquatulun, anuara, ur annotat Lobelius. Radices craffa, obliqua, implexa, fibras demittunt crebras, Afparagorum fibris fimiles, albas, longas.

Radix recenfetur inter quinque communes aperitivas. Ad infarctus & obstructiones tollendas Radix recentetur inter quinque communes aperitivas. Ad intarétus & obstructiones tollends non partuni conferre upfi (inquir J. Bauhinus) multoties experti fumus. Ufus ejus pracip, in obstructione hepatis [fetero] urine [firangura] menfium. Ali de his qualitatibus dubitant. Ali, ut Doloneus, in ipfis hydropicis obstructionibus magna utilitate præferibi posse & folere aunt.

Jo. Bauhinus textoriem quendam sexagenarium, cui pédes & abdomen totum in immensim propemodum tum-bant, iplumque adoo Serotum capitis pueri amplitudinem æquabat; radicis hujus & Iridis atque Ferniculi decocto ex aqua usu [exhibitis interim etam eradicative purganitius aliquo-

ties, administratisque cateris ad rem pertinentibus, potissimum omni præter jam dieto interdicto poties, autummatuque execus actem pertmentons, portmenton omni praete jam dieto incomb per ui] umus tantim mentis fipatio D. G. tanta fediciates (è perfandile refert, ut ipfemet [exem?] lib mentis finem peales ad [c]. & fapius postea gratias habiturus & relaturus profectus sit. Reliqui vide

apud J. B. lib. 5. cap. 40.
In offibus fractis confolidandis non minùs efficacem effe aiunt hanc radicem Polygonato aut Sym-

In Italia upfum fruticem paffim in fcopas concinnari vidimus, inquit Cherlerus. Rufticaplels in carnario suspendit, tucturque co à murium injuria pernas, & casei sui fiscellas: neque enimacu-

minata in culipidem foliorum ejus cacumina pentarea animalia illa audent. Marcel.
Barthol. Cabrolius non ignobilis chirurgus Monspeliensis, referente * J. Bauhino, Rusci adac
copiosè insusa in aqua, potaque mane & serò per se, & in pattu vino permixtà, alissquecibs, ut julculis, ipfique adeò pani, unius menfis aut quinque feptimanarum spatio duas puellas ascite laborantes curavit, ut altera viginti annos fana & incolumis fupervixit. Jo. Bauhinus ex vacuationis modo ac impetu (nam ex vulva magno impetu profluxerunt libræ octoginta aquæ fine ulla intermissione)potiùs hydropem matricis fuiffe putat, cum vix credibile videatur tantam aque vim ex abdominiscapacitate fine immensa virium, ac forte etiam vitæ, jactura tam impetuoso & continuo fluxu evacu-

Exemplum mendici hydropici, in quo decoctum radicum Rufci mira perfecit, Vide apud Riverium

Observ. Centur. 3. Obs. 52.

664

Vires.

CAP. XIII.

De Polygenato seu Sigillo Solomonis.

II One prome Diofeoridi lib.4. c.6. quòd radix crebro geniculata fit: vulço Sigillum Solomonis had du. iè à vellegiis pluribus radici figilli infrar imprefis. Polits nervolis cum Lilio convallum & Mionophyllo convenit: magnutudine fua, caule multis folits veftuo flore cylindraceo ab eidea

A. 1. Polyzonatum Ger, sudgare Park, latifolium sudgare C. B. Polygonatum sudgo Sigilium Solgmonis J. B. Solomong Scal.

Summo cespire transversa vagatur Polygoni radix, digiti crassitudine, pyxidata commissura international commissura international commissura international commissuration in the commissuration of the commissuration in the qualis & tuberola, candore marmoreo, dento fibrarum agmine capillata, fapore fubdulci. Caudo cubitales, & lequicubitales, teretes, odore fi terantur differenturve naufcolo, funmitate recurva ve luc arcuati; in quibus alternation desposita sint solita, Lilui convallium, nervosa, supernè in atro vi

rore splendentia, infernè cassa: ex quorum alis stores exeunt pediculo semunciali aut unciali, in perore iplementar, interne cetta: cx quotum ais pars exam pentado pentado pentado divido, interne cetta: cx quotum ais pars exam pentado pentado parte calla nut. a continua ferio dependentes, cylindracei, albidi, oris herbidis, in fena fegmenta divifis, quibus totidem adnafeuntur apices crocei, flylo albo intus unà cum apicibus latente. Hisce decedentibus baccæ oriunmir virentes, mox glaucæ, corymbis hederaceis pares, aut paulò etiam majores, tribus zonulis à fummo adimum pictae, in quibus femina fena vel feptena, alba, dura, magnitudine Viciae.

In sylvis, locis umbrolis & juxta margines sepium nascitur, in omnibus serè provinciis: in An-Locue. glia tamen, nostra rarius est.

Variat baccis rubentibus, purpureis, nigris.

* 2. Polygonatum majus vulgari simile I.B. latifolium maximum C.B. majus Park.

Forma (inquit Clufius) vulgari pænè fimile eft, in duplo majorem tamen altitudinem excrefcit. callioréfque habet radices & caules, ampliora folia longe plures flores, majoréfque baccas.

Sponte nascitur vulgari permixtum in quibusdam Austriae & Pannonia umbrosis locis.

A. 3. Polygonatum floribus ex fingularibus pediculis J. B. latifolium flore majore odoro C. B. majus flore majore Park. latifolium 2. Clusti Ger.

J. B.
Pedales huic funt caules, striati, firmi, non valdè inflext, sed recti fermè: folia vulgari fimilia, eodémque modo, hoc est, alternatim circa caulem disposita, brevioribus tamen quam in illo spatis, minora etiam, firmiora, ingrati gustús: ex singulis alarum simubus duo aut tres exemt sortes, brevibus magnâque ex parte fingularibus petiolis inhærentes, vulgari tum formâ tum colore fimiles, verum majores, & odore (qui in vulgari nullus est) floris Spinæ appendicis. Baccæ deinde, virides initio & fpharica, quemadmodum in vulgari, majores tamen, postea nigricantes, semen continentes of sun, durum. Radin longa, obliqua, geniculara, candida initio dum recens eruta, deinde pallescens. nonnunquam etiam purpuralcens, prasertim curca germina, vulgaris radici ferè par, tametsi etiam aliquantulum tenuior inveniatur, interdum verò amplior, ubi pingue & benè subactum solum

Floret Maio, bacca matura funt Augusto, interdum etiam multa hyeme, atque etiam ipså bru- Tempus mà è caule pendentes conficientur. Nos in rupibus & petrarum fiffiuris invenimus in Anglia non & Loeus.

longe à Settle Eboracentis provincia oppido: & in monte Saleva propè Gerievam. Clusius in nemorofis illis montibus vulgo Legtenberg nuncupatis, supra Manderstorf, &c. & in plerisque aliis trans-Danubianis Pannoniæ montibus inter faxa: item in fylva Quercubus confita ad lævam Mæni fluvipaullò infra Francofurtum.

Huic persimile est, &, ut mihi videtur, idem

Polygonatum latifolium minus flore majore C. B. Park.

Radicem habet subrotundam, flores inodoros, baceas per maturitatem cassas: reliqua conveniunt.

4. Polygonatum latifolium Ellebori albi foliis C. B. Polyg. maximo folio Park. amplitudinis folio-rum Ellebori albi J. B.

Superiori fimilem habet caulem, cjustémque vel majoris etiam altitudinis, non adeò tamen rectum, sed magis inflexum: Folia duplo ampliora quam reliquorum, ad Ellebori albi foliorum amplitudi nem nonunquam accedenta, dura nervola, lavia, dilutiis virenta, neque fubtus incana, nonnihil acid gultis mitio, deinde paullatim acris: florer alteri fimiles, inodoros tamen, neque ex fingulasis del binos aut plures ex oblongiore pediculo dependeites, ut in vulgari, cui cuam fimilem fructum habet: radicem albam, longam, obliquam, geniculatam, dicto Polygonato magnitudine pareni.

Crescit copiosè umbrosis locis inter Brunnam & Weyspach, alissque vicinis montanis sylvis supra Locus. Viennam Austria.

5. Polygonatum laifelium ramosum J. B. C. B. latif. ramos. frve 4. Clusti Park ramosum Ger. 2520ad leabed byanched Solomons seal.

Felia huic per caulem cubitalem ramósque Polygonati foliis similia æqualiáque, acutiore mucrone, venosa, mollia, alternato positu, quos ima parte Persoliata modo complectuntur: è quorum umulcoulque finu longus exir pediculus, unicus, nutabundus, tenuis, cui inharte flos majulcu-lus, Islii convallium, laciniatis oris extrorfum reflexis, quem inferiore parte feribit Cli que nigrican-thus quibufdani maculis afperfum, odore propernodum Oxyacantha. Fruthus Polygonati minoris live angultifolii fructui fimilis, trigonus initio & viridis, per maturitatem verò oblongior & rubescens, parvaque Corna interdum aquans, in quo multa grana albicantia congesta sunt. Radix à Polygo-nati vulgaris radice differt: nam neque crassa est, neque adeò candida, sed exilis & nodosa, sive infrequentes nodos extuberans pluribus crassis fibris constat, ut Thalietri quadam genera.

LII 3

Įα

I actif.

Locus

Lib. XIII.

In umbtofis montis Weehfell fylvis, deinde in Durrenstein, &c. invenit Clusius, ad quem etiam à Locus.

> 6. Polygonatum minus I.ob. Ger. angustifolium Park. J.B. angustifolium non ramosum C.B. Date rom leaved Solomone feal.

7. B.

Alba radix geniculatim incedit, haud fecus ac prioris Polygonati. Caules cubito altiojes, fimile, fed in his folia multis numeris angustiora, Rubix folia paria, lavia, venosa, viridia cum aliqua ce. fed in his folia multis numeris anguittora, kuose tonis pain, kei an incidenti angue ce un incidenti angue ce Graminis Parnassi quorundam sive Unisolii fructus, deinde per maturitatem rubro, granulisalbis, duris, reliquorum instar repleto.

ris, reinquorum initar repieto. In fylvis montofis propè Spadam urbeculam acidulis celebrem copiofiffimum observavimus, inque fylvosis montis Salevæ propè Genevam. In editis montanis sylvosis & umbrosis locisprovenit.

• 7. Polygonatum anguftifolium ramosum J. B. C. B. Ger. Park. Parrow leaved ramose 50: lomone feal.

Gaulem habet cubitalem, angulofum, in multas tenues alas divifum, quæ æqualiter ex fingulis angulo exoriuntur, quaterna interdum, nonnunquam & quina, pro angulorum qui in caule numero: 14 muli tenues, longis & angultis folio obfiti lint, binis, ternis aut quaternis aqualiter in circuiu promust tenues, tongs to angulus jour oone and, ones, tenus are quaerins acquainer in circum pro-deuntibus, in quibus flores Polygonato proximè descripto finiles, paulò tamen minores, beri pedi-culo dependentes inter foliorum alas fparis sunt; quibus succedit frudius rotundus, ruber, pulgi ple-nus, aliquot offea grana continens. Radix vulgari similis est, candida, nodosa, propagines adlatea fundens, & candicantibus fibris obfita. Ex Silefia habuit Clufius.

8. Polygonatum Virginianum Park. Ger. emac. spicatum sterili, & spicatum fertile Com.

Cornut. Radire constat alba, tenui, quo à vulgari differt, ex longis intervallis geniculata, qua Lili, quol convallium vocant, instar repit. Maio mense Cauliculus pedalis assurgit, è cujus utroque latee etc convanuum vocant, muar repit. Anato meine Camatam potatas antigat, ecujis utroque latereto unt folia, inæquali fitu difpolita, vulgaris facie, acutiora tamen, pinguiora, & minus nervals, imò nec fubtus incana, fed grata & pellucida viriditate utrinq, micantia. Flor neutiquam ex alarum fina prodit ut in Europais Polygonatis, fed fummum caulis apicem occupat, ibique plurimus fpicatinagge prodit ut in Europeis Polygonatts, led Immuni caulis apicem occupat, bique plurimus fpicalmagge ritur, unulqui que proprio petiolo in caulis falfigium definente futinetur. Flor exiguus est, & quinque albis foliolis compositus, astericis figură cum expanditur, filamenta quoque tenuia esimod foliolis interferuntur. Excusto sove globuli tenues succedunt, qui sensime quoque tenuia esimod quuntur quam in separato folio appingi curavimus. Baccasi sitas [minores quam in ulte veraditis olygonati species] subrotundas excurrentes, lineæ sex nigræ, æquis intervallis utrinque in punctorelur in polo sessimi proditis estato de la companio de se seguentera compositise. He baccas non mediocesm sibatura m naturæ ingenio ac fi Geometra compositisset. Hæ baccæ non mediocrem subeunt maturitate mutationem, fenfim enim rufescunt donec omnino rubeant, rubore splendido coccinco, actumtemporis fignaturæ linearum penitus obliterantur. Ægrè admodum gustatur, fastidiosum enim saporemobunet, qui fere ex dulci in amarum tendit, Solani lignosi more.

In Virginia & Nova Anglia sponte provenit.

* 9. Polygonatum racemofum Cornut. racemofum Americanum Park.

Cornut.

Radice firmatur crassa, subalbida, pluribus internodiis extuberata, nec paucioribus capillată sibris: Caule aliquando fimplici, nonnunquam etiam, sed rarò duplici, cóque rotundo atque atropurpurante in duo cubita clevatur. Folis habet latiffine expanfa; Norvi fimili atque in Plantagine ordine per eorum latitudinem difcurrunt; varii coloris, nunc purpurei, nunc atroviridis. Ur autem folium quam in aliis speciebus durius ac nigrius est, ità & egus ambitus rugosior linea doscurroc cauditur. In apice caudis uwa florida finudachrum apparer. Mollia filamenta dilute pallentia suscendirum soci petiolis infident: ferè vigent octiduo, quo elaplo succedunt acini rotundi baccarum Juniperi magnitudine, eximiam uvani componentes: flavescunt hi per initia, & mille notis quasi sanguineis interpunguntur, longè verò postea maturitatem adepti, evanescentibus maculis illi toti in Cerasonum ruborem transcunt. Eorum pulpa dulci fapore inguam afficit, semindg, alba continet subrounda, quibus satis vel levissima adhibità operà planta hac facillimè pullulat.

* 10. Polygonatum ramosum perfoliatum flore lutco majus & minus Americanum Cornut. Park.

Huic statim gracilis in exortu caulis, teres & glaber, palmarem fere longitudinem assequitur, mox in duos ramos diducitur, quorum finguli in plures postea divisi, cubitalem sape longitudinem superant. Felia caulem pervio utrinque ductu ità excipiunt, ut Perfoliatæ instar medium penitus obvallent: livia hac funt, oblonga, venofa, & extrema parte obtaid, pallidiffindeque virent. E figrem caliculorum apice, & ipforum etiam foliorum finubus, incurvo deorsúmque nurante pediculo fin

teus propender, fex angustis sed longioribus sohis compositus, quæ, ut in Tuliparum genere sieri so-let, separatim dividuntur. In interna sloris parte slidguar radinentum cum adnatis comiculis, sexq. let, tepatature longa, subluteaque stamina delitescunt. Cum dessorut pediculus sursum sectitur. Semen albidum longa, inbinteaque namma dementir. Cam denorar penticuis inrium nectuur. Siemen albidum filiqui coriaccă imțito viridi, deinde furvă, triangularifque formac concluditur. Radiw non adeò cardia elf, nec adeò candida atque pracedentium, fed folă fibrarum copiă denfius contextă capilla-ur, nec proinde latius graditur ur fuperiorum. Florent ineunce Junio, Julio femina perficiuntur, quo tempore filiqua referatis commissuris trifariam hiat, ut concepto semini exitum patesaciat. Variat foliis angustioribus & longioribus & in acutissimum mucronem desinentibus: flore quoque

multo pallidiore. Ex nova Francia delatum est hoc & superius genus.

Exposa Francia dosacum en noc co incomis gonas. Hac planta Polygonati speciebus minime accensenda videtur, quin potius Bulboss affinium samiliz inferenda: at neque pracedentes dux vera & genuina Polygonati species sunt.

11. Polygonatum latifolium, perfoliatum Brasilianum C. B. J.B. Park. Accedit in multis ad

Caule eft bicubitali, ftriato, folia Perfoliatæ modo transeunte: folia pallide virentibus, tenuibus, nervosis, uncias duas latis, quatuor longis : flore magno albo, ex foliis quinque angustis, binas uncias longis composito, qui ex longo, tenuissimo pediculo dependet. Fructum non vidit autor. Hoc in Brafilia apud Toupinambaultios crevit,

Hot in Brainia apud 1 outphiationatures critical his verbis.

Polygonati vires fumnaturi recenfee Schroderus his verbis.

Vulnerarium eft & aftringens, fluxiones quafcunque fiftit; offa fracta confolidat. Radix in vi- Vires. no decocta & pota mira præstat in contusionibus & fracturis offium, in herniis, &c. Extrinsecus facici maculas abstergit, cutim dealbat, &c.

et matendas abronging cultur description of the state of

um fapiùs utentibus. Matthiolus.

In Cerevifia forti coctum optime convenit in Arthritide. D. Palmer dictante D. P. Hermanno adnotavit.

Svivius L. 2. C. 21. S. 131. inter Medicamenta antepileptica Sigilla fexto in loco recenset, cujus norma & oxymel infantibus epilepticis auxilio fuisse se novisse ait, & acrimonia sua salem suum vobilem manifestare nemo negabit in arte peritus, inquit. D. Soame.

* 12. Polygonatum latifolium cauliculis rubentibus non descriptum Hort. Lugd. Bat.

* 13. Polygonatum flore pleno odorato Hort. Reg. Par.

CAP. XIV.

De Lilio convallium,

llium convallium Recentioribus dicitur hac herba, quòd in opacis & lucis vulgò nasca-L tur. Lilium inter Spinas & Lilium convallium Solomonis. Note ejus funt caulis nudus, flores parvi campanulati; baccæ rubræ.

A. 1. Lilium convallium Ger. convallium vulgo J.B. convallium album C. B. convallium flore albo Park. Ailly convally or Man Ailly.

Radice tenui & alba, fibrata, summo cespite reptante donatum, coliculum profert palmarem circi-Radae tenin ex anna, nortat, numino copra repranto dortatum, contamin protest pantiarent care angulolim, à cuius medio ad funimum fores pulchri in unam fore partem vergentes per intervalla, penduli & nutantes, in pediculis tenuibus curvifque nafcuntur, parvæ nolæ effigie, oris in fex laciais diffectis, totidem framinibus ex herbido lutois fundo adnatis, flylum triquetrum circumfandous, odore fuavifilmo, fapore amaricante; quibus fucecolunt rubra feminum conceptacula globola, ut in Asparagis. Folia bina aut terna, lata oblonga Orchidis folis fimilia; potius nervosa Polygonati. Maio mense sloret.

In ciceto Hampstediensi propè Londinum copiosè provenit; item in umbrosis ad latera montis Locus. Ingleborough & alibi in Septentrionalibus Anglia.

Lilium convallium flore rubente J. B. C.B. & aliorum, floribus suave-rubentibus Ger.

Solo floris colore à præcedente differt. C. Bauhinus florem minorem esse ait & minus odoratum.

2. Lilium convallium cum pluribus florum ordinibus 1. B.

Hujus coliculus non contentus est uno florum ordine, sed utrinque producit flores uncialibus & semuncialibus pediculis, appofică unicuique ligulă ad exortum pediculi paris cum co longitudinis.

3. Lilium

Uncer

2. Lilium convallium magnum J. B. An Lilium convallium Alpinum C. B?

Foliorum dispositio, fibrosa striataque textura cum nitido virore respondet soliis Lilii convallium vulgaris, duplo tamen aut triplo majora funt.

4. Lilium convallium latifolium C. B. J. B.

Radicibus est tenuibus, longis, repentibus: caule pedali, folio ternis, viridibus, nervosis, subrotun. dis, Levibus, palmaribus, uncias quatuor latis, basi sua caulem fistule modo ambientibus: sorthu magnis, albis, rotundis, hiantibus, reflexis & odoratis, quibus fructus rotundus, rubens, femendo. rum continens fuccedit.

In hortis quibufdam colitur.

In norus quioutant contait. Flores, ut & folia, adversus apoplexiam, epilepsiam, paralysin, vertiginem, aliosque morbos ca. pitis frigidos auxiliares esse feruntur. Sunt etiam qui velint cor roborare, ac cardiacis prodesse & li-

In Germania alicubi conficiunt ex floribus per æstatem siccatis vinum vindemiarum tempore. inse

calcatis uvis admiscentes, quo postea utuntur ad prædicta.

catestis uvis admitteentes, quo portea tuttutui an predicta. Sunt & qui recentiores flores cum vectre & generofo vino deftillant, vel folos, vel cum floribus Lavendule & Roris marini, vitrus organis in balneo aqua. Qui fortiorem volunt, repetunt infufonem, iterumque destillant. Sie parata aqua Matthiolo dicitur aurea, quia in valis aureis argente. ifve fervatur, & in omnibus periculois morbis exhibetur.

Non radices tantum, fed & flores exficeati & in pulverem redacti infigne of aquasiv habentur.

CAP. XV.

De Monophyllo.

 $\mathbf{M}^{ ext{Onophyllon}}$ dicitur hac herbula quod radices inter reptandum folia fingularia emittant; ram in caule duo plerunque folia funt, interdum tria.

Monophyllon Ger. Monophyllon five Unifolium Park. Monoph. five Lilium convallium minus C. B. Unifolium, five Ophris unifolia J. B. One blade.

Reptando fibrillas profert tenuis radicula, fubdulcis, candida: unde coliculus palmaris exugit, te nuis, folio uno aut altero, rarius tribus donatus, forma ad folia Sigilli B. Maria dicti accedentibus, minoribus, per longitudinem nervofis, averfaque parte hirfutis. Flofeuls candidi, odorati, quanor foliolis, totidenque framinibus concoloribus, cum flylo constant. Bacca succedunt Lili convallium per maturitatem rubentes.

In omnibus panè editioribus Belgii & Germania fylvis & dumetis invenitur. Primò observavimus in Hollandia, in luco quodam prope Hagam Comitis. Floret Maio & Junio. No Maii 28.

in flore invenimus.

CAP. XVI.

De Mandragora.

Andragora dicitur, quòd folis fervidioris impatiens ad mandras pecorum, anta, aliásque sumbrolas provenire annet. Mandre enim aprica loca quò se recipium e stabulantur armenta etiam hodiè Itali è Graco fignificant.

Nota ejus funt quòd nullos caules producat præter pediculos flores & fructus sustinentes, radices grandes anthropomorphas quodammodo.

1. Mandragora fructu rotundo C. B. Mandragoras mas J. B. Ger. mas vulgatior Park. The male

Anthropomorphon dixere Mandragora radicem, craffam, longam, bifidam, incoxantem hominem, ut libs perfundent, referentem: [radix interdum fimplex elf & indivifa, interdum etiam trifida aut quadrifida] è cujus capite folia excunt, mari quidem circiter cubitalia, sesquipalmum serè lata, principio & nucrone angultis, atro virore prædita, fœtida: inter hæ à radice quoque [nullum enim profert caulem] pedieuli exeunt crebri, duarum unciarum, aut palmares etiam, florem finguli fullinentes albidum, ac nonnihil purpurafeentem, modice hirfutum, Campanula fere forma, quinis sementes, è calvee foliato, laciniato, itidenque villofo, odore feetido. *Pomum* fequitur rotundum, par vi Mespili magnitudine, ex luteo viride, semina continens alba, subrotunda compressa. [Ponium plené maturum croceum colorem acquirit Park.] Radicum in Officinis proftant folummodo cor-

res. In calidioribus regionibus Hilpania putà Italia, Creta & Cycladibus infulis sponte in sylvis & um-*Lecus*. In canada non prope ripas fluviorum; in frigidioribus & Septentrionalibus nonnifi in hortis fata

onur. Mundragoras mas alter *Park* foliis ex viridi fubcinereis & nonnihil complicatis à præcedente differt.

• A Mandragora fæmina J. B. Ger. flore subcaruleo purpurascente C. B. item Mandragora fruelit pyri ejufdem. Mandragoras femineus Park. The female Abandalie.

Mandragora fermina folia angustiora, minora & nigriora sunt quam mari, magis etiam rugosa manua virosa & graveolentia & humi expansa: inter que longi pediculi extiliunt, per terram cripaques, quibus infident flores Melopeponum floribus forma pane fimiles, coloris ex coruleo purpuman, quibus fuccedunt fructus, non turbinati instar pyri, sed rotundi, Vesicaria fructu triblo mijores, initio virides, maturitate pallescentem ex luteo colorem adquirentes, odorati, succi pleni, mijores, inno ances plano un maris fructus, fed minore nigrioreque. Radis pedalem aut amplio-emine abundantes plano ur maris fructus, fed minore nigrioreque. Radis pedalem aut amplio-rent longitudinem aquat, interdum bifida, intus alba, foris verò fufca, cui aliquot fibra adna-

Supra Gades itinere Hispalensi, non procul ab urbe Xeres de la frontera dicta, ad arvorum margi- Locus. nes, que secundum flumina sita sunt, & quibusdam aliis Baricae locis uliginosis storentem observa-

hat Chifius Februario, &c.

Lib. XIII.

Mandragoras inter narcotica & hypnotica medicamenta recenferi folet. Quod an de radicum Viret. mice (qui officinis in ufu cft) verum fit nescio. Fructus certe immeritò, suspectus est. Casp. Hofmannus, An quisquam Pomum ipsum cum vel fine cortice impunè possit estrare se valde ignoparamente. Actins on the maintain videtur rejicere in semen, quasi illo dempto caro sit indemnis, and nimis copiosè ingeratur.

Verum, o bone, pulpam ctiam cum semine innoxie estrari posse te docebit, Jo. Faber Lynceus Rowermin, O comes, parpart cannot control introduction from the digniffirm of the doctors, Jos. Raber Lyncetts Ro-Manandez de Plantis Mexican. lib.8. cap. 28. coram fuis Auditoribus magnum Mandragora pomum, Innomers, as 1 man a state of the state of t nevis pharmaci debilitaretur, abitimuit. Idem experimentum se quoque persepe fecisse testatur so.

Cum ergo Mandragora poma & efculenta funt & odorata, non est cur aliam interpretationem Ameri Manuagore pounture o par gest, commine et Mienteren inquite necutaus conteam point Mandragore expetivisse, ut purgato utero aptior ad concipiondum redderetur, liberósque non missiquam Lia soro & in ancilla Zilpha procrearet. J. B.

Cortex radicis, qui ad nos aliunde, porissimum ex Italia asportatur, narcoticus est ac soporiscrus

finquit Schroderus) rari usus intrinsecus. Extrinsecus ejus usus est in oculorum rubore ac dolore, in

Englipelate, in tumoribus duris, strumis &c.

rympeauc, in manorious many, analyses of cumferre & plebi divendere folent fictitias quafdam imagnes ex aliarum ftirpium radicibus recentibus efformatas, Althea, Arundinis, fed prasfertim

CAP. XVII.

Ipeca coanna Brafiliensibus Marggravio. Herba Paris Brafiliana polycoccos.

Danger.

Largathus praduta, quarque corticem habet fubruffum inftar Tormontilla, multis filamentis hargathus praduta, quarque corticem habet fubruffum inftar Tormontilla, interius autem alba eft & in medio habens medullam, à qua reliqua fubitantia viridis radicis detrahi poreft, medulla, removeri, progeneratur unus aut alter caula, semipedalis aut paulo longior, teres, lignosis, lonus, coloris cinerescentis, partim terra incumbens aliásque radices agens, partim surrectus. In unuleujufque hujus summitate sex, septem aut octo utplurimum folia insident modo Herbæ Paris, suunucujuique nujus ummittate iex, ieptem aur octo utpiurimum fota inident modo Herbe Paris, fu-periis laturate virida, inferiis dilutiora, nervo uno fecundum longitudinem, &c multis venis tranf-vefis pradita inifaar foliorum Lupini, ad tactum ut folia Afari fed molliora. E medio horum in poopro pedieulo enafcuntur decem, duodecim, aut quindecim flofculi, in capitulum cong-fti, parvuli, alb, pentaperali, cum totidem flammulis albs. Poft flores fequintur totidem bacce brunnæ feu faturate Lacce coloris, magnitudine Cerafi fylveftris: bacca intus continer pulpam albam fucculentam, cum duobus granis feminis duris, flavescentibus Lenticularis figura.

Amat planta humidas fylvas &m hortos tranflata nullum fumet incrementum. Radix contula, & drachma: unius pondere in poculo vini aqua mixti macerata, deinde leviter bulli- Virei. ti, fi bibatur, per vomitum & teccilium purgat, & non folum in dyfenteria fed etiam in affectibus

ventriculi datur optimo fuccessia.

Locus & Tempus.

Lecus.

Tempus.

Locus

CAP. XVIII.

De Herba Paris.

 H^{Fiba} Paris dicta caulibus non ramofis, unico in fingulis flore & bacca, determinate five $\mathbf{e}_{x_{un}}$ diffinctione foliatis ab aliis omnibus plantis diffinguitur.

A. I. Herba Paris Ger. Park. J. B. Solanum quadrifolium bacciferum C. B. Derb Paris o Truc lobe, One berry.

Radicem Obtinet tenuem, geniculatam, repentem; caulem mediocriter craffum, teretem, folidum. duos palmos altum, propè terram rubentem, superius viridem: folia duobus cis summum caulendi. duos palmos altum, prope terram rubentenii, inherius vintuali i pomi audous ci uninium culendi, gitis quaterna, ramis quina [tenera antequam halfam producat terna funt] ex angulfo principolata, in acumen definentia, rugofa & nervola, per margines acqualia, inferne fiplendentia, fupene non item. Flos in halfula ingularis, ex quaturo laturiculis, acuminatis, viridantibus folius nue quorum duo qualibet foliolum renuifimum acutifiminaque ejudem coloris intereccie. Sumus companio di considerationi del consi pro foliorum numero octona, longa, acuta, viridia, additamentis croccis [aliàs albentibus] oblita, In medio feffilis baccula quadrangula, & interdum pentagona, atropurpurea, ex cujus umbilico quan na filamenta ejufdem cum ca coloris emicant. Semen acino incluíum album, minutum [magnitus.]

ne Papaverini aut Amaranthi] copiolum. Odor virolus & ingratus.

ne Papaverini aut Amaranthi J copiolum. Odor virolus & ingratus.

In montium, fylvarum, convallium & fruterorum opacis, ac perinde aliis umbro'is pingui acla
to repentur folo, ut rectè J. Baubinus. Aprili menfe è terra exit, & Maio aut Junio baccam priicit. De hujus viribus fie breviter Schroderus; Bacca: & folia refrigerant & ficcant. Ufits bacca
rum internus est alexis/harmacus in pette, venenatis morbis, venentique aft apris (ex. gr. Affanico)
Extrinscus foliorum usus est in bubonibus pessilentialibus alissque calidis tumoribus, in pamycha, in ulceribus inveteratis.

in uterious invectious.

Plantamhane non Aconitum credendum effe, fed potiùs Alexipharmacum probat Lobelius experimento duorum canum, quibus Arfenicum & fublimatum dederat, quorum alter, cui pulvrem Saxonicum exhibuit, convaluit; alter, cui nihil dedit, extinctus eft. Vid. hiftoriam integram Adv.

pag. 105. An tutum fit pestilentialibus morbis applicare narcotica, meritò controvertitur, inquit J.Baulinus. Casp. Hofmannus ad fidam experientiam provocat Matthiolus adversus veneficia commenda aque fe novisite quoldum veneficiis semistultos sactos hujus plantas semine ad vicessimum usq, diem hauto drachina pondere, priftina fanitati omnino restitutos esse. Nos contra pronunciamus cos semistultos vel plane stultos esse, qui credunt veneficia à sagis illata (si tamen intulerint) tolli posse perverba, herbas, aut ejulinodi præftigias.

Quod ad verba attlnet & nos cum Bauhino fentimus: non viden us tamen cur herba non poffint corrigere & fanare merbos, quos spiritus mali humores corporis depravando intulerint.

* 2. Solanum traphyllum Canadense Cornuti. Herba Paris Canadensis rotunda radice Patk

In pedem furgit cauliculus teres & viridis, qui in medio fui tribus folis adverfis interfe, latoribus & in obtufum mucronem definentibus colorifque obfeure virentis intercipitur. Ultra hacenimmudus transilit caulis, qui in summo florem unicum gestat, sex foliis constantem, quorum triasobiecta tota viridia funt & brevia: tria verò fuperiora longiora & latiora atropurpurafeunt. Nafeitur in corum medio pomum exiguum, quod maturitate pullum & nigrum redditur, (eminibus parvis Solati hortenfis amulis turget. Sapor huic dulcis. Radin non per fununam tellurem errat ut noftras, fed in tuberculum conglobatur.

Hujus flos colore nonnunquam variat, candidus fiquidem reperitur. Incunte Maio floret; lunio bacca maturescit, Julio præter radicem omnia deficiunt.

* 3. Solanum triphyllon Brasilianum C. B. Herba Paris triphyllos Brasiliana Park.

Ex radice tenui, oblonga, obliquè serpente cauliculus emergit fingularis, glaber, palmum superans, circa quem folia terna, ex uno centro prodeuntia, & in latus foarfa, Solano tetraphyllo fimilia, latiora tamen, uncias quatuor lata, quinque longa, ex rotunditate acuminata, tenua, lavia, venola, fupra que conlientus unciarum quatuor affurgit, cui tria alia folia, uncias tres longa, longéque anguftiora infident calicis inftar fuftmentia florem magnum, album, venofum, ex fribus foliis, ancas duas longis, & ferè unciam latis, compolitum.

In fylve is Bratilia apud Tououpinambaultios copiose oritur. Habetur & in Canada, ut refert

A vulgari Herba Paris flore magno, tripetalo differt.

CAP. XIX.

Herbæ Paris affinis bifolia, Pomum Maiale Londinensibus.

Aconitum humile bifolium, five Aconitifolia flore albo unico Leucoii campanulato, fructis Cynosbati Mentzel.

Lib. XIII.

Montzel.

X radice Anemones albå, fuscå, tuberculosa, qua ad sui propaginem juxta terræ siperficiem late serpit, crassassiment en terram altásque fibras demittit, exsurgit cauliculus uncias quinique vel sex longus, albus, rotundus, sirmussque tanquam serreum filum qui in duos iterum dimitur cauliculos tanquam ramuslos priori similes, uncias quaturo longos: quilbet ramuslus folium unicum Aconiti pardalianchis Napellíque foliis non absimile (licer non adeò minutim sit dissectum) unicum A Duo hac folia fex laciniis conftant, que basi tenui juxta pediculum sustulta in latius so-folum saturate viride desinunt, in extremo in duos apices, qui cum suis lateribus parum retrò sle-suntur, divisa. Ex ala cauliculorum solia sustinentium sub sinem Aprilis & principium Maii erumpit flor cum suo pediculo non infirmo, semunciam longo : hic antequam aperitur ob staminum inlatentium & styli craffitiem Cynosbati ferè fructum refert : at ubi flos expanditur Campanunus latentum & Ityli cratinism (Synosom fere riticum refere : at 101 nos expanitum vampanu-læ pendulæ five Leucoii bulbofi fpeciem exhibet. Conftat autem flos fex foliolis rotundis, concavis, candidis, ad margines parum plicatis & tactu facilè decidentibus : Intus latent franina duodecim lata, ftylum craffum, tribus in funmitate fiffluris mu[cofis præditum circundania, odorémque Pyrola minima spirantia. Circa finem Maii ciim flos decidit stylus incipit traffes e & demism Cynosbati formam & magnitudinem acquirere; cujus apex aliquid fungosum aut muscosum retiper. Fruetus initio ridis per maturitatem flavescit parumque rubescit, cureque satis crassa intra corpulculum Fragi maturi formâ, semina exigua in superficie sustinens & tenui basi innixum dudit. Planta radice per terram serpendo se propagat; primo anno unicum foliolum cum sio cule protrudit; sequenti anno caulis cum suo folio fit crassior; territo verò caulis bifurcatur, duóee folia cum suo flore & fructu profert. Hanc plantam Londino missam Pomi Maialis titulo in boulo nostro Cantabrigia aliquot annos alumus: Est autem (ut puto) Virginia incola, Ad Herbam Paridis nobis videtur accedere.

CAP. XX.

Monophyllo affinis Brafiliana innominata Marggr.

X radice alba, fucculenta, oblonga, & multis filamentis pradita producit quatuor, quinque, Y ratio allog incoming, coloning of minute in a property and promoting from the first attributes cauler, roundos, cavos, fiftulofos, viridos, frongiolos, bipedalis aut etiam majoris longitudinis: quilibet autem tantum unicum fuftinet folium & fuperius unicam first property unicam first um, qua prodit è latere caulis velut è vagina. Folium autem quodibet quaturo vel quinque dig. et longum & fplendidè viride, figura cordis: Flosculi verò in spicam congesti, longiusculi & sex petalis confrantes, quorum tria superiora coloris sunt cceruleo-purpurei, inferius vergentia obscuré ourpurei. Inodorus est flos.

Cim frultum non describat autor, quò pertineat planta nescimus, ubicunque autem disponenda Monophyllum

rette dicitur, cùm unicum tantum in uno caule folium obtineat.

CAP. XXI.

De Solano.

Nolanum, 278126 Gracis, quafi Sulanum, quod fuibus confert adversus febres ardentes, atitore Trago. Martin.

Solani notæ genericæ funt Flores monopetali, quinquepartiti aut ftellati, apicibus in umblico oblongis, erectis & coitu fuo umbonem quendam componentibus, femina parva com-

Et autem duplex vel fructu minore, v. g. Solanum vulgare, lignofum, &c. vel fructu majore, quod ganus pomiferum dicitur; ut Pomum amoris, Mala infana, &c.

F ceus.

1. Solanum lignosum sive Dulcamara Park. Solan. scandens seu Dulcamara C.B. Amara duleis Ger. Glycypieros five Amara duleis J. B. Woody Rightshade of Bit terfweet.

Sarmenta lignofa, fragilia, tenuia, duos aut tres [imò quinque aut fex] pedes longa, vicinis fe. pibus aut fruticibus se circumvolventia, aliàs humi procumbentia emittit. Cortex novellorum 12. mulorum viret, sed vetustiorum ipsorumque caudicum asperior cinericeo subcandicat colore, exmujorum viret, ieu vetantiorum iprotundus etiam viret. Medulla intus fungofa. Folia alternatum transcens quatern, nam membreus puedre canal vine Arctini in parte aurita, policile cinciter unciali. Flore in mufcaris exiguis feetidi fed pulchelli, ceruleo purpurei, quandoque canal cinciter unciali. didi, in quinque folia angusta, acuminata, extrorsum restexa partiti, in quorum medio apices luna in umbonem compositi. Hisce succedunt baccae per maturitatem coccinci coloris, sublonga for nn umoonem compone. Tince necessant oueze per mannatum component component mannatum mannatum

Sebizius viridem Dulcamaram contufam & cataplasmatis formă applicatam ait mitigare mamma

rum dolores, ac emollire earum duritiem, dissolveréque in is grumescens lac.

Urinam ciere dicitur, & contra hydropem cum fructu exhiberi. Accipe, praceptore Trago, lignum de hac planta libra pondere, ac minutim in fruftula tali ludicri inftar concila cum meniura vini albi, in novam ollam, cámque operculo (per quod tamen foramen in medio exiguum trans figito) probè contectam, ità quidem ut cum farina ex aqua undique oblinatur, reponas superque ngro) proce confección, na quaera actual a continua de la lacera de la continua del continua de la continua de la continua del continua de la continua del continua de la continua de la continua de la continua del continua de la continua del continua del continua de la continua de la continua de la continua de la continua del continua del continua de la continua del contin bum regium, præfertim inveteratum leniter per alvum & urmam exigit. Fertur ruptis & ex ako praccipitatis aut etiam cassis succum utiliter bibi. Creditur siquidem concretum alicubi in visceribis fanguinem dissolvere, & partium læsarum sanitatem procurare: Essicax etiam censetur ad aperienangunem autouvere, et partium aenatum antatum antatum proteitate. Entra et al apriem-das obstructiones hepatis & lienis. At Parkinsonus scribit quoties ex Medicarum prescripto illum exhibit se comperisse fatis violenter purgare. Et Pravotius ligno Dulcamarie decocto inter bilem benigne evacuantia principem locum tribuit. Lib. De medicina pauperum.

R. Foliorum manip, quaturo concisos cum 3iii, semin. Lim subtilitere pulverisat, decoque in vino

moschato Cretico, aut larido porcino ad consistentiam cataplasmatis calidum applicetur. Unius noctis spatio tumbrem capitis humani magnitudine resolvit, & contusiones deploratas musculorum fa-

navit. D. Hulfe communicavit.

2. Solanum vulgare Park. hortense Ger. S. hort. sive vulgare J. B. bacciferum I, sive Offic narum C. B. Common Dight habe.

Primariæ radici, quæ plerunque parum alte agi folet, numerofæ fibræ majufculæ & oblonge adnateuntur: unde caulis aflurgit unicus pedalis aut cubitalis, teres, quibuldam tamen velut alismente branaceis angulofiis, folidus, obfeure viridis, fen ex viridi nigricans, in multas alas divilis. Elis in caule ad intervalla fingularia, pediculis longis appensa, ad folia Atriplicis accedunt, atronrentia, modò finuata aliàs integra, brevi & vix conspicua lanugine utrinque hirluta, mucrone acuto. Juxta folia è caule excunt rami majores, & ex ipfis foliorum alis alii minores. Ex adverboliorum, plerunque tamen in caule aliquanto inferius, excunt furculi feu pediculi majufculi, digreles aut bongiores, in funnitate dispertiti in plures minores pediculos, quorum singuli sores sultanat mon-petalos quidem, verum in quinque lacinias acutas totidem solia imitantes reflexas ad unguem serè divisos, totidem pariter stamina cum apicibus suis luteis oblongis cocuntibus & stylum vindem è media bacca excuntem occultantibus ambientes. Flores excipiunt bacca, corymbis hederacas pares, per maturitatem plerunque nigrae, interdum flavicantes, aut rubre, fueco pregnante, in quibus femen plurimum minutúmque. Calise floris parvus quinquepartitus: Plofculi & bacee deoriam

Augusto & Septembri mensibus floret & semen perficit, superveniente hyeme primis statim puinis

corrumpitur.

* 2. Solanum Brafiliense Aguara quiya dictum.

Per omnia fere cum praccedente convenit, ut vix possum mihi persuadere specie diversum elk, quin & Marggravius ipse idem facit. Verum folia Capsici ei attribuit, duo, tria, vel quani or juxta fe polita, quod in noftrate non observati infi intelligat germina é foliorum finubus, (qod videtur) cum maqualis magnitudinis esse serior de finibat: deinde semina purpurascentia.

3. Solanum lanuginosum bortenft feu vulgari simile. Doary Right Made,

Solano vulgari major est & clatior, caule craffiore, lanuginoso, rubente: Foliis lanuginosis, mol libus & incanis, mucrombus & fegmentis obtufioribus, minúfque profundis quam in vulgari Sale no. Flores cundem obtinent fitum & figuram, verum duplo majores funt & lanuginofi, teneriora quoque & molliores. Baccie per maturitatem crocea.

Locus ejus natalis milu non innotefeit, femen ejus Londino ad memilit Edvardus Morganus Solanum horrente erat olum edule. Refrigerat cum addrictione. Ufus apud Diofconden di in Enylipelatis foris. Hoc Dodonaus vehementer improbat, quòd repellat. Adhibetur etiam in doloré capitis & in paroudibus externé. Remedium

Remedium elt præftantissimum in penis inflammatione ex lue Venerea orta curanda, cum alhumine ovi. Succus carpis applicatus febrem tollit, ut & in gargarifinis; internè non fuadco. Communicavit D. Palmer, ex dictatis D. Hermanni Botanices Professor in medici Leydensis præfecti.

Tumoribus mammillarum frigidis linimentum ex succo Sempervivi, Solani & albumine ovi tenidum fapius inunctum mirifice prodest. Ex observationibus Marcelli Cumani ab Hier. Vesschio edi-

us excerpfit & mifit D. Barn. Soame.

4 Solanum fruticosum bacciferum C. B. fruticosum Americanum distum Amomum Plinii Park. Amomum Plinii Ger. Strychnodendros J. B. Erce Right Gade.

Arbufcula trium cubitorum aut altiore proceritate, gracili flipite, quam cortex integir cinere-us, in ramis viridis. Folia Euonymi, attovirenția, fapore fubacri. Florer Solani hortenfis, candius, in Tamb Vinus.

Tamb Vinus. biculatis, compressis. Radix multas fibras luteas annexas habet.

In nostris regionibus folia hyeme amittit. Tota planta [folia, flores, femina] odore & sapore

Locus ejus natalis non traditur, America tamen indigena putatur. Julio plerunque aut Augu-Locus & to apud nos floret, rarius Junio. Vix ante Solftitium hybernum aut Natalitia Christi fructum ma. Tempus.

6. Solana fructu majore Pomifera dicta.

* c. Solanum pomiferum fructu rotundo, striato duco C.B. J. B. Mala Æthiopica Ger. Park.

J.B., Caule est fingulari Solanum pomiferum dictum, craffitudine digitali, recto, cubitum alto aut mapri, minus patulo seu ramoso, glabro latte virenti, medulla albicante pleno, spinis subinde donapri, minus patulo seu ramoso, glabro latte virenti, medulla albicante pleno, spinis fubinde donaprin fortuita, avers patre colta media innatis, horrentia. Flere Solani, vulgaris albi, cono lupoma sequentur rotunda, torulis canaliculata sive striata, dura, quam Pomi amoris vulgaris

patriculari. minora, per maturitatem rutara, pulpă intus acidă, non adeò molli & humida quâm illius : Semina para, compressa, pallide lutea, Pomi amoris similia.

Ex Æthiopia in Hispaniam primum invecta existimătur Dod, inde ad nos venit.

Parkinfonus Solanum pomiferum herbariorum Lob, à Malis Athiopicis dictis diftinctum contenon, quod scilicet nullas neque in caulibus, neque in foliis spinas habet. Nos cum Bauhino utroque Solanum illud Mali Æthiopici fynonymum facimus.

6. Solanum pomiferum fruelu oblongo C.B. Sol. pom. fruelu rotundo J.B. ubi tamen mendum typo graphicum subesse suspicer, & fr. oblongo scribendum. Mala insana Syriaca Park. Mala inlana Ger. Dad Apples.

Fibrosas parum altè desigit radices (inquit J. Bauhinus). Caulem plerunque erigit singularem, dodrantalem aut pedalem, teretem, rubentem, lanugine quadam, qua facilé detergi potest, obsitum, craffitudine digitali, ab imo statim ramosium, ramulis creberrimis nullo ordine positis, è foliorum alis exeuntibus. Folia perampla funt, palmaria scilicet aut sesquipalmaria, palmum ferè lata, queraus remnunts. Frim perantipa aum pantitata cancea na consultanti pantitata, non tamen crenata aut danata, pediculis palmaribus craffiffinis infidentia. Tum caulis, tum venæ majores foliorum rubent: Folia ipfa faturatè virent, pulvifculo quodam feu lanugine velut farina albicante aspersa : co-Ele lu nervo foli medio spina: nomunquam innascuntur. Ex adverso foliorum excunt spirat, nunc singuli, nunc bint ternive in eodem succulo, è calice spinulis rubentibus horrido, in quinque aut se lacinias stellar in modum expansi, ampli, sinuosi, purpurei aut albicantes: quibus succedunt poma ovi vel encumeris, circiter magnitudine, ex rotundo sublonga, colore purpureo virescentéve, lavi cortice, succosa albicanteque unus pulpa, in qua copiola femma, albicanta, compressa, Piperis siliquastri amula.

Belingela Lustanis, Tongo Angolensibus, Macumba Congensibus Marggr, ab hac planta non di-

versam specie esse cum Marggravio sentimus; quantumvis Jo. de Laet Marggravium in hoc dece-

Affinia cum effent Mandragoris hac poma, quidam Recentiorum suspicati sunt marem Theophrafti Mandragoram effe, cóque efu lethalia rati, mala infana vocârunt; cùm tamen nullos excitent furores, verum in acetariis & bellariis iis utantur Itali & Hispani. Saporem habent Citru.

Vnes.

Tempus.

Mmm

7. Solanım

· 7. Solanum pomiferum fructu incurvo C. B.J.B.

De hoc Rauwolfius, Halepi reperiuntur tria genera Melantzanorum, Arabibus etiam Melonge. na & Bedengiam dicta, cinerca, lutea & rubella, longitudine & curvitate eadem, longis Cucurbine

An à pracedente specie differat néene nos latet.

. 8. Solarum pomiferum fruelu spinoso J. B.

Rauwolfio poma longa funt & rotunda, majora, colore nigra, lavia, ita lucida ut splendeant Melanzana nigra Lugdunenfi Hift inferibitur, fructus longus, altus, alias rotundus, colorenum atro, nune subnigro, cortice lavi & procul intuenti splendido.

9. Pomum de Hiericho, Melongenis congener J. B. Solanum spinosum fructu rotundo C.B. si. nosum fructu rotundo, sive Pomum Hierichonticum Imperato Park.

Folia producit candicantia, fimillima foliis Melangianæ Italis dictæ, sed paullò minora. Can les & foliorum cofte fpinofe funt: flores cœrulei infter florum Bugloffi : Fruches rotundi pominflar, quorum color antequam maturescant viridis, maturorum flavus, sapore insipido & aliquan-

Huic eandem aliquando existimavi plantam illam, quam olim apud Jo.Tradescantium vidi Lam Fine cuncern authorities and in the state of profiles and state of the state of the

se nunquam vidisse fatetur.

Verum à Paulo Boccone oculato teste edoctus Solanum isthoc dictum folis & caule spinosu capsulas seminales atque etiam fructum Capparis forma obtinere, sententiam muto, sique non tantum à Solano descripto seu Pomo de Hierico diversum arbitror, sed & an omnino ad hoc genus pentneat dubito. Donce tamen mihi certius constiterit ubi disponi debeat, locum quem ei affignammt Botanici recentiores tueatur. Descriptionem autem ejus Boccomanam, quoniam pleniores & accuration, hic fubliciam.

10. Solanum spinosum Indicum Borraginis flore Ico. Roberti Hort. Paris. Sol. foliis & caule spinosu Morif. pral. Solan. spinosum, maxime tomentosum Bocc. furepeba Brasiliensibu Marg-

Lecus.

Varietas.

Radio ejus longe lateque fub terra reptat. Cauliculos promit pedales, subinde sesquipedales, acules mordacibus feu pungentibus frequenter armatos. Folia per nervorum longitudinem infemetalismondacious seu pungentions riequentes armatos. Poin per nei voi un rongutament menteur perne paribus finnis infesta, in margine leviter finuata, utrăque parte pingui tomento obella. Flores Boraginis facie. Capiulae feminales acque fructus (ut Florentiae vidimus) Capparis formâ. E Virginia în Angliam intulit Jo. Tradescantius: candémque ibi nuperrime observavi D. B.

Marggravius hanc fic describit, Planta est frutescens, qua in quatuor, quinque autsex pedum altitudinem aflurgit, caule lignolo, cóque ut & ramis albá lanugine velitis, necnon rais line & inde finis. Folia luo quodibet pediculo rotundo, crasso & hirlito insident, spithamæ longiudine, inferna parte lanuginola instar foliorum Jacobaæ, superna viridia, suntque præterea lacinista & quasi è septem triangulis composita. In summitate ramulorum fert flosculos, umbellatim quali congettos, lactei coloris cum pauco cœrulco mixti, qui exacté quinquangularem ftellami prattatut, conttantque unico folio in tot triangula effigiato & quafi divifo: in medio autem quinque ftaminula stant crecta.

Pilo florem Boragini fimillimum ci attribuit sed odoratiorem.

Nuperrime inter plantas in horto Medico Leydensi à Viro eruditist D. Fos. Palmero M.D. Londinenti, demonstrante D. Hermanno, observatas & annotatas invenio triplicem hujus speciem; unam (pinis violaceis, fructu croceo; alteram fpinis flavescentibus; tertiam, quam vocat Africanam perennem flo. Boraginis, fructu crocco.

Descriptio Marggraviana, & nomina huic plantæ imposita in horto Leydensi Solani speciem ar-

guunt.

11. Solam Species en Apennino quibusdam J. B. Solanum poregrinum fructu rotundo C. B. Ma Li infana Europea Park.

Herba rara eft, & foliorum & fructûs figurâ infignis: folio quidem oblongis, per ambitum finuo lis venofis, terms ferè finul ex intervallis per caulem prodeuntibus teretem, digiti craffitudine, ferè cubtalem: fruclu autem in caulium vertice rotundo exiguo Malo fimili, Prunt magnitudine, femine plono.

Lib. XIII. De Herbis Bacciferis. In Apennini fylvis umbrofis & denfis reperiri retulit Dalechampius.

Planta hac nobis hactenus incognita eft: invenio cam in Catalogo horti Regli Parificnfis

* 12. Solani Species Fockii Fockii dieta Javanensibus Bontii.

Quantum ex foliis, floribus, fructu denique hujus planta conjicere licet, certo certius est hanc focciem Solani este, nin quod fructus longe grandiores fine quam Solani nostri, utpote qui cubiti longindinem quandoquie excedant, corticéque tam lævi, at speculi modo hunanam essigiem rejongliame profit. Folis quoque hirfutioribus eft, & quali kanam fuperinductam gerentibus. Craffi-ndine brachium humanum facilè aquant [fructus]. Pleni intus funt femnibus nimuris, quales cham in baccis Solani vulgaris inveniuntur. Fructus porro in his regionibus non follum funt edules, verum eriam delicatistimi saporis, si coquantur cum vino & pipere eundémque gustum obtinent quom Cinara basis. Boni sont nutrimenti, tum diarcticum vint obtinent, ideoque calculo refice & renum affectibus admodum utiles funr.

Huius eft & alia species sylvestris, fructu plane sphærico & nbi matornit slavo, cum domesticus Species block purpureo fit, vel grandinis inftar albo, fapore amaro, ut nomanti ab Apris & Rhimocerotibus devoretur. Porro hujus plantæ caulis plane fpinofus eft, unde imprudenter non fecus ac Rubus attingi

non debet.

14. Solanum pomiferum frustu rotundo striato molli C.B. Mala aurea odore fatido, quibusidam Lycopersicon J.B. Pomum amoris majus frustu rubro Park, parad. Poma amoris Ger. Applica of love.

Caules et infirmi, longiffimi, insus concavi, pilis longiufculis hirfuti, humi procumbentes, ab exottumox ramofi, ramis multis ipfum etiam caulem longitudine aquantibus, & in plures adhuc ranufculos divifis. Folia è tribus ferè pinnarum seu loborum cirea margines dentatorum conjugatimedicids diviris. Felia e tribus tere pinnarum ieu ioboquim circa margines ocinatorum conjugationibus ad mediam colfam adnesis, cum inipari majore in extremo compolita, interpolitis ettam iliquo minoribus lobulis. Agrimonix foliorum quadantenus amula, nifi quod pinna feu lobi acutiores fiurt, aut prorfus glabri, aut paneiffimis pilis colfis averfis innafcentibus hirfuti, palliditus viritas. Flifeuli in furculis non ex alis foliorum, fed fipatio inter dito folia medio ferò orinturi, ui timigari Solano, decem aut diodecim finuti, pediculis privatis unciallus aut majoribus, quorum figuil nodum feu geniculum labent propè floren, ubi genuinus fructus pediculus incipit. Flores lai funt, monopetali quideln, verum in quinque fegment, catenus divifi ut pentapetali videantur; ambone in medio flavo, è quinque framinum apicibus arctè colarentibus composito. L'igura flois Solam vulgaris, nec eo major, calix pariter quinquepartitus, hirfutus, uti fint & florun pe-buli. Floribus fuccedunt finetus Cerafis majores, alias figura non multim diffimiles, per matumatem è croceo rubescentes, carne seu pulpa humida esculenta, semina plura flavicantia, vinaccomm ferè figura continentes.

In hortis nostris sata, quamvis seriùs germinat, luxuriat admodum, post mediam astatem sio Tempus m notes notes nata, quantes terns germina, manara cannount, port instanti acracin no tempus, mes & Autumno fructum perficiens; timpercentent hyang pejins featim prunis corumpitur.

Alam speciem proponit D. Morisonus in Praelud. Bos. titulo Pomi amoris fructu mollis, fritato, Varietan,

aureo, que folis fructus striis à pracedente distinguitur.

Succes herbe valde opportunus est incipienti epiphore fluxionibusque oculorum fervidis, glauco-Vires. ma facturis, fi per initia admoveatur. Non enim modò irruentis humoris impetum fillit, fed etiam calorem moderatur sapiùs periculo à recentioribus facto. Quinetiam Erysipelatis ignibusque sacris vehementer obluctatur.

tals nonnullis efficientur poma cum pipere, fale & oleo præparata, non fecus atque Cucumeres. Sed-clantur & cocka; nescio quo commodo: Nam teter quan Indat tota planta sprittis, ca paraim tutò in cibos venire fatis prodit. Succo aqueo abundant nobis gustantibus parum grato, & certè ali-

mentum quod corpori proftant perexiguum est & vitiosum.

In oleo coca ad feabigm funt efficacia. Eadem arte Chymica oleum fubminifrant ad ambufta percomniodum. J. B.

14. Solanum tuberosum esculentum C.B. Battata Virginiana Gor. Park, parad. Arachidna Theopbrafti forte, Papas Peruanorum Cluf. Papas Americanum J. B. Dirginia Dota-

Cauli bicubitalis ac tricub, ac etiam altior, [quinq, aut fex interdum cubitos longus Class.] pollicari traffindine, fucculentus, fubrotundus, striatus, subbirstutus, viridis, crebris puncțis rubentibus maculosus, manis, ramosus [ramis longis infirmis, in terram nisi adminiculis sustinentur procumbentibus, I inaqualis propter cas quas habet inde usque à foliorum pediculis adnatas membranaceas alas, atropurpureas, nonnunquam crispas. Folia sesquipalmaria ex tribus foliorum conjugationibus componuntur [interdum quatuor aut pluribus] quibus impar unum, reliquis majus fere, alam claudit. Sont autem fingularia folia fubbirfuta, ortu quidem inaquali, non aded tamen quin alam quoquo modo deforment, altero tanto longiora quam latiora, atrovirentia & splendentia superne, inferne abelt & Iplendor & viroris intentio: conjugationes fingulas intercedunt alia foliola rotundata, Lenaux Lupino fore paria, ortu & politu perinde maquali. [Que primo nafotantur folia Barbarea funda fint ex atro purpurafeentia, villofa, exteris pallide virentibus, absque pediculis, palmum longn. C. B.]

Rami in plures pediculos abeunt, crassos, angulosos, pedales, atque hi rursum in alios numeros fos hirsuos, geniculo uno donatos, unde cum parte reliqua pediculi cadunt facile vel sua fores, quorum finguli ex calyce viridante quinquepartito, floribus Malvæ sylvestris proceitors magnitudine pares [uncialis amplitudinis autemajoris Class.] Malorum infanorum formá C. B. Niconana Park. Nobis Solani halicacabi vulg. singulari folio constantes, cum quinque apicibus obusta ana Park. ante Park. Nobis Solani nancacani ving, iniquiani tono contiantes, cum quinque apiciosis obinfi in ambitu, exterius ex purpura candicantes, interius purpurafeentes, vel ex corruleo purpurafeentes [interdum albefcunt] Cæterum à flylo viridante quem circumftant quinque fibra crocezinimbonem cocuntes ad unumquemque apicem excurrit radius virescens. Florum in codem pediculo numerus decem aut duodecim, aut etiam major, quorum alii claufi, pauciores aperti; odor florum tilia. Succedunt poma floribus numero paria, caftaneae circiter magnitudine, fed forma orbiculata, immatura atrovirentia, matura atro-rubentia, rarius alba & ftriata, humida & albicante pulpă plena, qua feminibus multis parvis, plenis, fubrotundis, Solanorum fimilibus referta est.

HISTORIA PLANTARUM.

plena, qua temminos mintis parvis, piems, motorunais, sociatorial minimos cierca entre Radix tuberola eft, aliquando pugni magnitudine, aliquando oblonga, aliquando minima [pal-mari longitudine & telquipalmari ac etiam multo minor J.R.] inæqualis, quibuldam veltigis do-nata, unde germina anno fequente emerfura funt, cute fuíca aut atto-tubente tecta, medalli fire nata, unde germina anno iequente emeriura inin, citte inita aut attornibente tetta, menula fire carne fitmà & albà, & quandoque tuber ex quo planta nafetture chin eviture inane & facediume-ture fitmà. Ad caulis exorutin radices complieres, fibrofa, oblonga, albicantes, per terram fiurla, peritur. Ad caulis exorutin radices complieres, fibrofa oblonga, albicantes, per terram fiurla, puntono dell'endentes, quibus aliae tuberofa radices adnafeuntur, ità ut plantam quandoque in profundum descendentes, quibus aliae tuberofa radices adnafeuntur, ità ut plantam quandoque in profundum deteendentes, quibus aine tuberola radices admateintur, it at plantan hyemem versus crutam ultra quadraginta [quinquaginta Cluf]. Tubera diverfe magnitudins notaverimus, quas plerique erunt ne per hyemem putrefeant, & ficco loco, calidiore tamen, altimate terra ficca pleno reponunt, ut verno tempore rurlus terra committant.

Floret (inquit C. Bauhimus) apud nos menfe Junio, & fape in Autumnum ufque, & primis prainis offenditur. E. Virginia primium in Angliam, inde in Galliam aliafque regiones delaa eft.

Hujus radices in Virginia Openanck dicuntur.

Hujus radices in virginia openance memori.

Indi, Acoltà referente, radicibus panis loco utuntur, quem Chumo vocant: quin & aliadeduj.

Indi, Acoltà referente, radicibus panis loco utuntur, quem Chumo nomine mineupatum, admodum diu durans, ex ejufmodi radicibus Soleficais, um, codem Chumo nomine mineupatum, admodum diu durans, ex ejufmodi radicibus Soleficais, inque partes diffectis conficiunt: Sol & viridem vel coctam, vel affaram manducant. Nofirass Inque partes diffectis conficiunt: Sea & viriaem vei coctam, vei anatam manateunt. Rolfrase (inquit C. Bauhinus) aliquando Tuberum modo fub cineribus affant, & cuticulà ablata cum Piper comedunt, ad Venerem excitandam, femeri augendum. Ahi & tabidis utiles volunt, cum bonum calimentum præbeant. Non minus quam Paftinacæ & Caftaneæ alunt, & flatulentæ funt. Relatinentum præbeant pagnados harum radicum ulum interdictum, perfuafis carum efum lepram tunn mini nunc apud Burgundos harum radicum ulum interdictum, perfuafis carum efum lepram causare. Hactenus C.B. qui & Burgundos ramis reclinatis terrâque tectis hanc plantam propagare scribit.

Nos in Anglia radices hafee eifdem modis praparamus quibus Battatas Hifpanicas. Ebrodunentis hiftoria: Autores Cafparum Bauhinum immeritò carpunt, quod Plantam han So lanis annumeraverit, qui fane (quicquid illi ogganiunt) non contemnendis, imo validiffinistatio nulus permotus id tecit. Solanum (inquit) appellavinus propter formam aliquam folionm cum nalis aureis, florum cum Malis infanis; fructuum cum baccis Solani vulgaris; feminum cum Solani nis pane omnibus; denique propter totius planta odorem, quem cum Solanis communem ble. Nec enim à viribus, fed à fimilicadine & convenientia in partibus precipuis nota generum Chri-Aeriffica defumenda funt.

Batata recens contula, affulà paucula aqua, atque macerata, fermentando fit potus, quo Indigenæ utuntur, imò subindo abutuntur ad incbriandum. Hic potus nominatur Mobby & Juini

CAP. XXII.

De Capsico seu Pipere Indico, quod Solani species videtur, aut ad Solanum accedere.

K Alasso Actuario à visito mordeo, quòd femen comeltum mordeat, imò adurat. Siliquaffrum Plinii effe vel indè conftat (inquit I. Bauhinus) quòd Plinius Caftore Siliquaffrum demonfiret caule rubro & longo, denfis geniculis, foliis Lauri: femine ablo tenui, gufut Pipers: & alio nloco, Panax Piperis: Laporem reddit, & magis etiam Siliquaftrum, ob id Piperitidis nomine accepto. Plantam hanc ad Solani genus referendam putamus ob folia & flores fimiles, quanti fu cus non fatis refondeat, nec tamen multum abludit, membrana enim interna quibus femina ad-nafcuntur humida funt, & callofa, adeòque fructus de bacca participat.

Differentia in foliorum latitudine vel angultia: in fructús colore & forma; colore qui in inito

aliis viridis, aliis niger, in maturitate aut ruber aut croceus, flavus, vel rarius albus: Figura aliis longă, câque vel craffa, vel gracili, vel incurvată; aliisbrevis, câque lată cordară, vel roumdă Gerali forma, vel angulofă: & vel erecta, vel dependente: denique & caule pilofo. C. B.

Piper Indicum vulgatissimum C. B. Piper Indicum sive Calecuticum sive Piper Siliquastrum J. B. Capsicum majus vulgatius oblongis siliquis Park. Capsicum longioribus siliquis Ger. Buiunp

Caulem profert fingularem, pedalem aut cubitalem, [in calidioribus regionibus fesquicubitalem aut bicubitalem] angulosium [teretem Park.] hirsutum, solidum, carera virentem saturanis, et bicubitalem] angulosium [teretem Park.] duntaxat parte qua folia oriuntur rubentem : excunt autem folia è dimidiatis geniculis, Perficaige latiora, acuminata, atrovirentia, aut ex viridi in flavum vergentia, craffiuscula, glabra, nervo se

andum longitudinem decurrente, à quo ad margines oblique venæ divaricantur, pediculo unciam unamaut duas longo appenía, circa margines aqualia. Ex horum alis ramuli propagantur, folis unamant dulla longo oppenia, vaca inarginea aquana. La tratum ana tantum propigantur, nome confimilibis ornati. Fines verò tum è foliorum alsa, tum ad ramorum divaricationes, cediculo longori, candiculato, faturata vittedithe tinéto, debifum contorto infidente exabilit, solani vulgaris floribus majores, alles ne perfimiles, naturaliter pentapetali, aliquando tarilen ob culturata ant forms major the first actuments of the first actuminatis, ftellar in modum expandi, medium occupantibus violaceis apicibus [flavis Park.] totum autem florem fubtus amplectente calveulo dum occupantous violects algorised [1847] rotatination notes motion ampleceme catyculo virid in mucrones aliquot acuminato. Silique fucedunt nunc longe; corniculorum inflar habenes, vel recta, vel incurva; nunc breves & contracta, per maturitatem punicantes, vel atro-rubentes, nitida: semen copiosissantina continentes, compression, notation, fulvum [ex albo flavicans | Radix brevis, nec caule craffior, numeroliffimas à lateribus fibras circumquaque spargens. Nulla est pars plantæ quæ acrimonia non sit prædita, sed præter reliquas indomitus est seminum & filiquarum fervor urentiffimus.

fliquarum fervor urentumnus.

Frater Gregorius de Regio Capucinus apud Clufium in eur. poft. hujus planta varietates seu species m tres classes redegie. Prima continentar quatuor genera, fructum surrectum se sur sulla sunten gerentia. Altera quatuor etiam genera habet, sed fructu rotundo se ad terram inclinato predita. Tertia quatuor genera describuntur oblongas & deorsum propendentes filiquas ha-

A compared to the second of th

PRIMA CLASSIS SEU DIVISIO.

1. Piper rotundum majus surrectum.

Ructus huic rotundus mali Apiani inftar, furrectus & cœlum spectans, initio viridis, mature-Piper Indicum filiquis surrectis rotundis dicitur, cujus quatuor facit differentias, nimirum 1. Rotundum maximum obtulum. 2. Rotundum minus parum acuminatum. 3. Cordatum ma-p. 4. Cordatum minus angulofum.

2. Piper oblongum erectum majus pyramidale.

Fructus hujus corniculi fimilis eft, tres aut amplius digitos transversos longus, mucrone surrecto todalum spectante, initio viridis deinde tuber. Hanc C. Bauhinus Piperis Indici filiquis surrectis & blongis primam differentiam facit.

2. Piper erectum minus pyramidale.

Caulis liuic humilior & folia minora quam congeneribus: fructus dimidia parte minor quam praadenti nec adeò mucronatus. Hac Piperis Ind. filiquis furrectis & oblongis C. B. fecunda eft dif-

4. Piper oblongum exiguum erectum pyramidale.

Hujus filiqua: unciales erant aut paulò majores. Folia illi Lauri odorati vulg. caule constat recto, binos aut ues cubitos alto & in plures ramos diviso. Fructus primò virescunt, dum maturantur ni gredinem contrahunt, maturi rubent ut alii. His addit C Bauhinus aliam adhuc differentiam iliqua bifurcata ex Evitet, horto.

ALTERA CLASSIS.

1. Piper cordatum.

Dona majoris Ocymi hortenfis foliis fimilia; caulis circiter sesquicubitalis: fructus è pediculo annuli modo nunc magis, nunc minus contorto propendens, cordis forma & ad terram con-

2. Piper cum siliqua olivari. An Quauhchilli seu Chilli montanum Fr. Hernand?

Folia Solani hortensis: caulis bicubitalis: fructus olivæ formå propendens & terram spectans.

3. Piper cum siliqua rotunda Cerasorum modo.

Folia Circaæ: caulis bicubitalis; fructus Cerafi fylvestris prorsus similis.

Mmm 2

4. Piper

Tempus & Locus.

A. Piper cum filiqua lata ac rugofa.

Fractum gerit instar vesicæ rugosæ, aliquantulum latum ac longum, nec ullam cordis formamie. fert. Non est ingrati odoris, sed Iridis sylvest, minoris sive Armeniaci mali odorem refert.

TERTIA CLASSIS.

1. Piper oblongum recurvis filiquis.

Aulis sesquicubitalis : filiquæ 5½ digitos transversos longæ, contortæ interdum, eáquenonyal. La de crassa, cuspido mucronata instar cornu hinnuli.

2. Piper longum minus filiquis recurvis.

Folia quam pracedentis minora; caulis cubitalis aut altior: filiqua dimidiam superioris filiquamm longitudinem & craffitiem æquantes, mucrone etiam acuminato instar cornu.

2. Piper bifurcat & filiqua.

A pracedentibus hoc folo differt, quòd filiquas gerat non adeò mucronatas, fed aqualis fere crassitudinis, extremà tamen parte aliquantulum angustiore, & nervo prædità, que illam velutisfurcatam efficit.

4. Piper filiqua flava.

Huius filiqua quamvis brevior fit & magna ex parte in mucronem definat, colore aureo prorfus ut Aurantia mala probe matura; alias vulgari similis est, ut & ipsa planta.

Alias præter has Capfici species seu varietates præcipuè ex horto Eyst. proponit C. Bauhinus, nimirum.

1. Piper Indicum fructu dependente Pomi amoris formâ.

Cui folia Solani vulg, fructus rotundi, fulcis aliquot diffincti pendent, rubore coralli.

2. Piper Indicum fructu aculeato.

Duplex est, inquit, majus & minus, illud rotundum, hoc orbiculatum, utrumque rubet & in innoxium quafi aculeum abit,

2. Piper Ind. siliquis surrectis, cerasi forma.

Piper Brafilianum Clufii in notis ad Monardem cubitalibus ramis, virentibus, quàm in vulgari gracilioribus : foliis hortenfis Solani ferè, aliquantulum angustioribus, flore etiam dicti Solani in longis pediculis, surrecto: fructu minimo, initio viridi, deinde nigricante tandem rubro, continente multa semina latiuscula & plana, tam fervidi gustus ut fauces aliquot dies incendat gustatum.

4. Piper Indicum caule piloso, flore majore.

Marggravius quatuor recenfet species in Brasilia observatas.

Prima vocatur Luftanis Pimenta Malaguetta (quam de Angola primum venisse dicunt) Brasiliensibus Quiyaqui, in arbusculæ formam & tres aut quatuor pedum altitudinem assurgens, caule lignoso, folis in ramulis binis oppositis. Flores tres vel quatuor fimul ad exortum foliorum exeunt

Fruitus cylindrico-pyramidalis, majoris chordæ Violæ craffitie, cæteris speciebus acrior multo. Secunda, Suiya-cumeri Brafiliensibus: à præcedente differt felin paulò majoribus & solitarie politarie politar tis ; fruétu majore & craffiore & magis saturate rubente.

Tertia, Brafiliensibus Quiya-apua, magnitudine est fructus Cerasi nostratis acidi, coloris rabri Hujus alia species habetur fructu dimidio minore, dilutius rubro, vel etiam flavescente.

Quarta, Brafilienfibus Quiya-uea folis est quam secunda angulioribus & longioribus, fruên urs dig, longo, cylindraceo, acuminato, cùm maturuit rubro. Alia invenitur ejus species cujus fruên fe deorfum incurvare folet inftar unci.

Franciscus Hernandez in Historia sua plantarum Mexicanarum multas Piperis Indici species proponit & deferibit.

I. Quant

Lib. XIII. De Herbis Bacciferis.

I. Quanti-chillis Mexicanis dictum, omnium minimum, fructu Oleastri baccas forma & magnindine imitante, cateris omnibus acriore & urentiore.

2. Chilteepin à culicibus, quos fructus ejus colore & parvitate videtur imitari. Hujus tres differenriz funt, natali solum loco & tempore quo leguntur distinctas: vide si placet Autorem, p. 126. 4. Zenalchilli dictum à sole: irriguis enim locis cessantibus jam imbribus, i. e. Augusto & Septem-

4 Dictum Chilchoxtli, à colore quo tingit croceo que eo parantur condimenta : fex. septémbe dig longum est, mediocriter tenue, interdum ex albo rubescens, interdum verò inclinans in pas-

Tzinquahuyo i.e. montanum, gracile est & quinque dig. longum, colore coralli.

6. Tele-chili vocatum à mollitudine, longum eft, amplum, particeps dulcedinis, rubri coloris atq. adeò mitis acrimoniae, ut cum Tlaolli scu placentis ex tritico Indico paratis mandi consuescat. Fumo exiccatum hoc genus in annuos usus reponitur.

7. Milebilli dictum haud minus præcedenti, fed in acutum tenuémque fenfim mucronem definens, tandem quoque rubescens.

Prater memoratas alias quoque reperiri species haud dubium : & forte earum numerus incertus eft, novis quotidie ex femine subnascentibus: ut in aliis Plantarum generibus: Nihil tamen affirmo. nuoniam nondum periculum feci. Cum tamen omnium folia Solano fimilia & pane paria fint, aut nedia inter Solani & Lauri folia; & flores pentapetali, candidi, Solani; è quibus filiquæ oriuntur, primò virides, mox majori ex parte in rubrum, & demum in passeum colorem inclinantes, refertæ parvo femine, exili, candicante compresso atque in orbem efformato, acris gustús atque urentis natura: totaque ferè differentia in fructuum forma aliifque accidentibus confiftat, verifimile no-

natura; totaque fete dinesenta in fuetuani forma anique accidentious comment, verifimile no-bis videur non differre specie qua pro diversis à Botanicis proponuntur generibus. Elt (inquit Fr. Gregorius Reg.) Piper hoc Americanum tantà acrimonià praditum ut exulceret Vires & & pullulas excitet ubicunque applicatur, neque solum id praestat, sed etiam filiquas tantunmodo Usus. aperiendo & semen eximendo adeò acris exhalat vapor, ut per nares penetrans cerebrum subeat, & exco eliciat tantam camque lentam & viscidam materiam, ut admiratione dignum sit, quin & guttur ingrediens tuffim excitat, & adeò vehementem vomitum ut omnia viscera rejici debere videantur: lliquas præterea & internas partes confringendo sternutamenta valdè excitat, & manibus confralsiguas præterea & internas partes contringeriuo termitamenta vaice excitat, & manibus contrade trackando cantam in its inflammationem pairi, ut aliquot horarum spatio aduri videantur, remediumque perendum sit ab aquæ frigidæ aut vini lotione. Hæc omnia sum expertus, inquit, dum
smen è siliquis eximebam. Quínimo in ignem injectæ siliqua gravem & tetrum excitant odorem
ginauseam & fasticitum adstantibus provocat. Imb s siliquas gravem & tetrum excitant odorem
malisadve conclave, summa naribus exceptus omnibus quosquos in eo adsum cerebri membranas vesticando immania & continua sternutamenta movet, qua non cessant donec vel fumus diffetur aere externo admisso. vil paulatim evanuerit, fuligine (cilicet præcipitata, ut fæpius experti fumus,

Brafilienses hac pimenta, ut vocant Lusitani, conterunt cum sale, & mixturam illam vocant Inmilayu, eamque usurpant ad cibos inter manducandum, ut nos Salem. Eandem quoque miscent um farina & piscibus coctis exemptis spinis, ac mixturam illam appellant Pira-quiya, quam usurpant iter facientes. Bene fapit & durat ad aliquot dies.

Modum præparandi hujus filiquas ad ufum docer frater Gregorius. In umbra primo ficcant, deinde com eisuti volunt, cum farina in vase ad id apto lento igne exsiccant : Exiccatas & à farina at pediculis (us liberatas forcipe una cum feminibus fuis minutiffimè incidunt, & ad fingulas fic incilarum uncias pollinis farina libram addunt, & cum fermento panis instar pinsunt, massam prois fermentatam clibano coquunt, coctam in taleas feindunt, & denuo coquunt inftar bifcocti, tandem minutiflimè terunt & per cribrum transmittunt.

Admirabilis, inquit, oft hic pulvis ad condiendum omne genus cibi: valenter enim ventriculi & intellinorum flatus discutit, orexin excitat, cibis presertim humidis & flatuosis inspersus bonum laporem conciliat, atque etiam vino; concoctionem juvat, urinam & menses evocat, pituitosos humores undecunque, potifismum coxæ adhærescentes articulis discutit & evacuat.

CAP. XXIII.

De Solano lethali five Bella Donna.

Pracedentibus Solanis non specie tantum sed & genere differre nobis videtur, quantumvis nomen commune habeat. Flores habet campaniformes concavos, & rubulofos, relique note ex descriptione peti possunt.

1. Solanum lethale Park. Ger. melanocerafos C. B. Sol. manicum multis sive Bella Donna, Deadly Right thate.

Totum pulvillum opacat perniciosa Solani Bella Donna dicti luxuries: namque ex radice crassa tibus cubitis altiores caules erigit, pollice crassiores hirsutos, qui in tuber crassescentes, in multos ramos indidem fere exortos brachiantur: Mie Solani hortenfis formâ, non finuata, & plufquam du-plo tiplóque majora, utrinque pilofa, flipernè atrovirentia, infernè verò herbida. Flores feriati, ex foliorum alis concavi, Campanularum instar, in quinque lacinias divisi, colore intus quidem

Lecus.

lurido, purpureóque, fundo luteo verficolore, extra verò tantillum ex herbido rubefcentes, fubbir lut verò productior extra floris oras promititur capitulo viridante. Decedentilus floribus infiden hirfuto quinquepartito calyci bacca nitida Herba Paridis.

Juxta parietes sepimentaque agrorum, ad vias publicas, locis ruderatis & parum cultis repeniur. fed rarius in Anglia. Prope Cantabrigiam circa Fulborn vicum copiose provenit.

2. Solanum somniferum alterum Park, somniferum bacciferum C. B. Solani lethalis aliad

Dod

Folias est quam pracedens angustioribus, venosis, deorsum reclinatis: caule anguloso: fleribuob. longioribus calathi specie, marginibus crenatis è pediculo dependentibus, quibus succedunt singula baccae nigra, aut ex nigro purpurafcentes feminibus referta, media fui parte calyci denticulato in harentes. Radix grandis, ffrumofa & albicans.

Matthiolus Solanum iftud agro ait exire Goritienfi, in monte Salvatino inter faxa.

Solanum lethale dictum five Bella donna fomniferum est & malignum. Note funt Historic de pueris ex csu baccarum ejus extinctis tum Wisbici in Anglia nostra, referente Gerardo, tum inpuribus transmarinis, narrante Fuchsio. Quin & nupero perquam tristi experimento confirmati el

In calidis inflammationibus fine periculo adbiberi possunt ejus tum radices, tum etiam bacca &

Bella donna Venetis aliisque Italis dicitur, quia ex ejus succo vel aqua destillata sucum consciunt mulieres, quo faciem oblinunt, & ex rubicunda pallidam efficiunt frigoris vehementiâ.

Hujus herba folia recentia mammis impofita carum durities & tumores etiam cancrofos emolliunt, & difeutiunt : ut fapius expertus eft generofus Vir, D. Percivallus Willinghly. Quod à nemine hacterus, quod feimus, produum publica utilitatis caufa fine invida communicamus.

naccents, quou centus, productu profese unitado cata informata commonatarios. Horum & ipfe non ta pridem effectum vidi oppido misallem. Nobilis Domina mili nea ulcufendo cuidam paulo infra ocultum, dextrúmne an finistrum oblitus sum, nec multim refer, quod cancrosam este suficiabatur, folir recentis particulam imposur; que noctis unius satioure am oculi tunicam adeò relaxavit, ut omnem explicandi fese & pupillam contrahendi facultatemei adimeret : fiquidem pupilla clariffimo lumini obversa vehementer dilatata perstiut, socio & pari fuo plus quadruplo amplior; donce amoto folio uvea mufculofam vim fuam & tonum paulatimrecuperaret. Atque hoc ne quis casui imputet, tribus distinctis vicibus in se ipsa experta est eadem nobilis Domina, me quoque tunc temporis fortè fortuna præsente & spectante.

An Solanum hoc efficiat frigiditate, an potius vi quadam narcotica, confiderandum. Chirurgus qui Cancrum eradicaverat & ulcus fanaverat folii particulam loco impofuit ad humores repellendos, ne codem rursus confluerent : verum ob symptoma prædictum candem removere conflus

Paftor quidam in Cherfoneso Cimbrica adversus dysenteriam morbum eò loci contumacismum & contagiolissimum summo cum fructu & successi decumbentibus propinavit vinum cuinsu. fæ funt baccæ Solani. Non folum enormem fluxum fiftunt & dolorem demulcent; verum mali-

gnitatem in fudorem refolvint. Ephem. Germ. An. 13. Obferv.64.
Si per baccas Solani fylvestris illius furioti, quod puto, intelligantur (inquit Luc Schock Scholio in hanc observationem) quadrabit huc quod Conr. Gesnerus, Syrupum ex eis paratum pro magno arcano commendans, ad Achill. Gasserum perseriptie: Sucenm ex ejus fruêtibus emplina, e ad Syrupi consistentam eum pauco Sacebaro decoctum, ità esticacem esse, ut vel ligulæ aut Cochani parvi mensura sommun inferat, fluxiones sistat, dolores tollat, dysenteriam curet: gratus est palato, sed cavendum ne amplius detur ; ego cum laude ufus fum. Utantur quibus videtur ; ego ab ejus usu abstinendum censco, nili in tutiorum medicamentorum extremâ inopiâ.

Accidit, ni fallor, tempore Pontificis maximi Urbani ultimi, ut quidam de famulitio Cardinals magni nominis (ut mihi hic Augusta retulit ejus hortulanus) infunderet in vino Malvatico herbam illam quam Bellam Donnam vocant, daturam aliàs, per noctem, ut ejus herbæ effectus discerent; infufum hoc propinarunt cuidam fratri mendicanti ex conventu S. Hieronymi qui Patavii Fratrum ignorantia dicitur; a primo breve delirium, cachinni, gefficulationes varia; den infaniareta, pol flupor mentis, qualis eft ebriorum vigilantium. Cardinalis pro ebrio in carcere includit; dendeà medico qui rem fubolfecerat innocens pronuntiatur, qui aceti cyatho propinato à dementia quam

Bella Donna caufavit cum liberat. Hechfetterus Decad. 7. Observ.

Observationem transmist cruditistimus & amicistimus Vir, D. Edv. Huste.

CAP. XXIV.

De Solano vesicario sive halicacabo & affinibus.

TUjus notæ funt fructus in calycibus in vesicas intumescentibus occultati.

. Solanum halicacabum vulgare J. B. vzsicarium C. B. halicacabum Ger. halicacabum sive Al-kekengi vulgare Park. Minter Cherry.

Radia geniculata sub terra reptat, fibras tenues obiter de se spargens. Cauliculi pedales aut altiores, tenues, teretes, subrubentes & subhirsuti, medulla farcti, crebris geniculis intercepti; ad qua res, entres, fettes, autouscines et nominati, inclinia fateri, creoris generus intercepti, ac quie filia bina finul ab eadem caulis parte, podiculis longis appenfa, coymi fete figură aut Solari hortenfis, fed majora, obfeurius & fordiduis virentia, per margines non crenata, brevi & vix configicual languine hirfuta. E foliorum alis fingulis fingulis exeunt flores; pediculis fomuncialibus autum calibus tenubus hirfutis fulci, ampli, albi, monoperali, in guinque lacinias divifi, apicibus concolonbus. Delapfo flore calix ejus in vesiculam laxam intumescit & extenditur, pentagonam, per maunitatem miniatam, fructum continens Cerafi parvi magnitudine & forma, colore miniato, pulpa himida repletam; in qua semina plurima parva, compressa, alba; Baccæ ob imbecillitatem pediculoum deorfum dependent.

Nascitur in parietinis, locis umbrofis aliquantulum humentibus, quandoque propè tiliginosas sepes Locus & & circa agrorum margines: nos in fylvolis in infula Danubii juxta Viennam Austriæ observavimus; Tempus, item prope Romam in scrobibus. Maio, Junio & Julio flores apparont, sub Autumnum fructus ma-

1. Solanum vesicarium Indicum C.B. Solanum sive Halicacabum Indicum J.B. Halicacabum Indicum rectum Park, Camaru Brafilienfibus Marggr.

Caulis huic Solano cubitalis & bicubitalis, craffiusculus [firmus & crectus, angulosus, nodosus Park] nachros ramos diductus, per quos *folia* Halicacabi vulgaris majora nomulii, laciniata, atroviren-ii, venulis ex medio nervo obliquis in lacinias exporrectis, pediculo duum triumve unciarum. *Fio*me ramorum divaricatione, foliorumo, finu prodeunt fingulatim, ex albido lutei ut in vulgari, emfdemone floribus familes, ex unico folio in quinque angulos exacuto, circa ungues quinque maculis amque norbus minas, se universo to no independent accounting exaction creating use quinque macuns acouprimes notati, flaminalis purpuralecentibus, apicibus atropurpureis donatis, nuclium occupantus. Vefica Halicacabo pares sequintur, virentes quos acinus replet magnus, sadoù ut vessicam intendent di minastration et anni virescens, aliquando tainen redum dirumpat, & in quatuor partes dehiscat; per maturitatem et anni virescens, aliquando tainen MIT Soli obversa ex obscuro virore purpurascit. Tota planta insipida est, succum tamen mucilagiwium ad geniculos exfudat, odore virofo Lycoperfici Park.]

In frigidioribus hisce regionibus annuatim radicitus perit, ad primum hyemis accessim: an in ca-Monbus, quarum indigena est, perennet, me latet.

3. Halicacabum five Alkakengi Virginense Park. Dirgintan Winter Cherry. Q. An Specie differat à præcedente.

Cauliculi huic infirmi & humi fufi, feu minus erecti quam vulgaris, majores tamen, quemadmodum & folia, circa margines dentata & laciniata, atrovfrentia. Flores è geniculis exeunt fingulis finguli ut in vulgari, in imis magis quam in fummis caulibus, quam illius tantillo minores, quinque petalis albicanibus, propè ungues lineâ circulari rubente notatis compositi. Succedit bacca utriculo inclusa Claureficial tenur] quam ferè replet, minore quam in vulgari fipatio vacuo relicto; minor quam Halicacabi vulgaris, per maturitatem non ut in illo rubra, fed viridis, semine parvo albente repleta. Radix sub terra se diffundit, hyemes tamen nostras non fert.

Coystomatl Fr. Hernandez seu vesicaria Mexicana à pracedentibus non videtur multum differre. Folia illi Solani, altera parte finuosa hirsuta & pinguia: canles prælongi, quadrati, purpurascentes, & quaternis striis totidémque insignes dorsis: Fructus in vesicis magnis & quinque angulorum contenus, glutinofus, orbicularis, & nucibus Ponticis par, refertus femine exili & longiulculo, paleis perfi-mili, initio amarus, cum adoleverit dulcis atque edulis: Radis magna & furculofa.

Contomatl. Fr. Hernandez præcedenti eadem videtur, judicent Lectores.

Radicis cortex tufus & ex aqua devoratus duarum drachmarum pondere purgat interdum per fu-

perna bilem & pituttam.

Solani halicacabi bacce nephritica, diuretica ac lithontriptica infignes funt. Earum vis non folim praftantiffima habetur ad renum vitia, ad ciendam urinam, fed ad ejus quoque acrimoniam teundendam. Valet etiam fructus epotus ad expugnandum morbum Regium autore Diofeoride. Sumi autem postunt vel vino infuse, vel in sero lactis aut Zythogalo decoctæ, vel in pulverem redactæ

Baccarum folliculi vesicam inflatam referunt, unde ex signatura seu nota impressa colligunt eas

reficæ dicatas & falutares effe.

Civis quidam Augustanus morbo articulari gravissimè laborans, ita ut sape per integrum semestre decumberet, coepit cujuldam suasu, singulis Luna mutationibus, in ipso illarum puncto octo fructus Halicacabi comedere, vel contulos ex vino bibere. Ita expelli fibi per urinam materiam mirè fædam totimque se ab hoc morbo liberum affirmabat. Alsus ex consilso Ducis Ulrici Wirtembergici intra

CAP.

Porce 3

Locus.

Lecus

L'ires

fingula decendia femel Majorana vel Origano naribus indito extraxit magnam muci & pituitæ copi inigula decendia lemei Majorana vei Origana harosaman menerali mante e pitulis copia am, necunquam amplius feniti Podagram. Ex Obervationibus Jeremia Martis (Obero) D. Same. In calculo renum maximo profectu utius fuir non feniti Fractibus Allekengi duodecim, bene dente la calculo renum maximo profectu utius fuir non feniti Fractibus Allekengi duodecim, bene dente In calculo renum maximo piotecta uno nun rota entre actual processor de denti-bus contritis interioribus granulis, & (inperibibito bono hauftu Vini Juniperini. Idem ex code. Sufficus fen funus ex fructu Halicacabi contulo, cum cera mixto facca inde patta, in luminum fer-

HISTORDA PLANTARUM.

sammus ser transport in mental transport quo ore excepto catervatim vermes (c dentibus) cum suo copioso rejecti, & crudelissimi dolores soprii observati sucrum. D. Halse ex Extraulleri praxi

4. Halicaeabum seu Alkekengi Indicum Bontii, sorte idem cum secundo.

Circa fluminum ripas copiosè nafcitur cum floribus fuis pulchre flavis, quibus minores pauli man

Alkekengi vulgaris veficula fuccedunt, quibus fructus continetur.
Indi & Chinenfes hane plantam cum Mandragoria ponus, & Chilli fen Ricino Americano comedunt. Succus viridis exprellus in ulu oft ad calidos renum & vefice affectus, tum in gonormas Venereis que hie eveniunt acerbiffime remedium est anodynum summé.

5. Solanum verticillatum J. B. fomniferum Park. Get. fomniferum verticillatum C.B.

Plures ex eadem radice producit caules cubitales aut ampliores, fatis craftos, rectos, teretes, hirla A right sea cate in time promate trains and a surface in aliquity ramos candicantes & lanuginolos divilos, quibus inherent nunerola folia, bina lin-per excalverio fira, Mali Cotonei folia fimilia, [J. Banhino folia Priapaia proxima, fed minor] denta, mollia, lanuginofa, & guftu aliquantulum calida, podiculis uncià brevioribus harentiz. R quorum, finu flores, caulem proxime verticillatim oriuntur terni aut quaterni, pallidi, longiululi, quorum, mu nora, cautem proxime vententatim orininta term aut quaterm, palitat, longialat, quadrifariam divifi []. Baulinio Solani yilgaris pares, ex quinque foliis compoliti, apicibus light in medio] quibus fuccedunt acini, in molli lanugine pubelcentibus folliculis inclufi, maturiate vi rubri coloris, vel ex rubro crocci. Radix fubelt longa, craffà, dura, fulci coloris co tice donata. Spontaneam vidit Clufius in inferiore arce urbis Malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis Malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis Malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo & internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis malaga vulgò diche, loco petrofo de internata vidit clufius in inferiore arce urbis vidit clufius in inferiore arce urbis vidit clufius in inferiore arce urbis vidit clufius in inferiore arc

ra, florentem & femine maturo præditam Februario: ibi vivacem & plures annos durare cenumelt. nam superiorum annorum, caules adhuc retinentem conspiciebat Clusius; in frigidioribis quotannis perit.

Huic perfimile oft fi non idem.

Solanum somniferum Antiquorum Alpin, exot. somniferum Antiquorum verum Park,

Altitudine est bicubitali & ampliore, ab una radice grandi, non multim crassa, lignosa, albo contice veltica, fectida e infipida tres aut quattuor, aut plures estam canter producent, rectundos, reces, factu difficiles, albicantes, è quibus furculi alii excunt, aliquando verò unus folummodo flipes oriur extadice, qui in multos caules dividitur, qui longi funt, recti, rotundi, albicantes, folio veltiunur non utrinque binis limul, sed sirigulis alternatim circum ramulos, à sus pediculis longis sursum pendentibus, Mali Cydonii folia magnitudine & figură amulantibus, in quibus & in ramulis humiditas quadam refudat, qua manui adharet. In cauliculis verò juxta foliorum finus inter folia flass multi, parvi, subri, Leucoii figura, racematim circa caulem congesti cernuntur, à quibus folliuli parvirotundi, in acutum terminantes, quadantenus firiati fuccedunt, primò virides, & mox ad matuntatem perducti, rubri apparentes, figura plane imitantes Solani velicarii velicas, sed multo tamen minores, intus habentes granum rotundum, fructui Halicacabi fimile, minus tamen, & cummatunerit rubri coloris evadit,

In Creta infula locis maritimis nascitur.

Hujus foliis contulis emplaftri modo ad calidas inflammationos utuntur: atque illiris ex iplorum fueco fronte, temporibus, ac aliis corporis partibus, in quibus pulsus sentiuntur, vel nidem contuits `emplaftri modo impolitis ad fomnum familiariffimè utuntur, necnon ad exultiones.

6. Alfine baccifera Ger. scandens baccifera C. B. repens baccifera Park. Cacubalum quibusdam sul Alfine bacciferra J.B. Berry bearing Chickwecd.

Cluf. J. B.

Sarmentas verius quam caulibus, inque numerofis prædita est hæc planta, infirmis, geniculatis, flexibilibus, humanam altitudinem superantibus, [qua norvum transmittunt à quo cortex hirsurs sacile strictu cedit, crebris geniculis tuberolis donata. J.B.] Bina singulis geniculis & internodiis adnascuntus ex adverlo fita, Alfines vulgaris foliis figurà & colore fimilia, longe tamen majora, & ad Helxinos falia, foliorum amplitudinem accedenta, mollia. Pieret ex turgidis Halicasbi utriculis vx tandlum foliorum, quæ numero quinque, [Clufio lex] florbido pallore albetcunt, apices bifidos proferun, quae numero quinque, [Clufio lex] florbido pallore albetcunt, apices bifidos proferun, quae tius latentibus staminibus simul & baccie rudimento, acini Piperis aut granorum Juniperi vulgans magnitudine, que initio viridis, per maturitatem nigra, grana continet exigua, nigra, nitentia, to tunda, comprella. Radix candida, valde fibrofa, longa & farmentitia, que fingulis annis novos caules promit, aliis per hyemem marcidis & corruptis.

In sepibus primò non longè à Francosiurto ad Mænum, postea in Italia quoque & Gallia Narbo nenti obtervavimus: Copiolam Clufius Salmanticenti agro, umbrofis locis & circa fepes, &c.

CAP. XXV.

De Asparago.

Th' Assacry vel Assacry Galenus 2. Aliment. omnes propemodum teneros caules & tenera germina, seu ex oleribus & herbis, seu ex suffruicibus, seu ex fruticibus arboribusque C tenera germina, ted ex oleitous et neitos, ten ex nutridicious, ten ex trutticious arboribilique vocitet; attamen peculiari generi plantæ etiam tribuitur, quæ fic dicta, quod cauliculos hos, apripima germinatione è terra prodeunt, præcipuos habeat. C. B.

Afparagi notæ genericæ funt folia tenuissima & quasi capillacca, turiones crassis, esculenti.

A. I. Affaragus Park. Sativus Ger. hortensis & pratensis J. B. sativa C.B. Manuren Suaragus oz Sperage, corrupte Sparrow grafs.

Cord.

Caules emittit primo vere teneros, longos, teretes, virides, glabros fine foliis, ab uno cespite plures. qui paulatim in numerosos, tenues, lentos dividuntur ramos & virgas, & circa has foliola frequentia, qui pattatania. Tota itaque herba cum Fœniculo aliquam in foliis similirudinem habet, & duûm cubitorum altitudinem petit, Flores Sole in Geminos transeunte circa ramulos copiosos, parvos & pallidos producit, & post eos baccas Pisi quantrate, roundas rubentesque, intus carne sia duo aut tria nigra & corneæ foliditatis semina claudentes. Radicibus nititus perennibus, numerosis, ab uno transverso, & propeer caulium vestiga aspero sillosoque dorso utrinque in obliquium descendentibus, longis, teretibus, lentis, foris cineraceis, intus autem candidis, quibus dulcis & glutinosus est sapor: Coliculi item teneri admodum suavem saporem habent, fic etiam ipfa femina.

In pratisad Rhenum & Danubium sponte & copiosè provenit: nos in Anglia ad Promontorium Locus, lidum The Lyzzard point in Cornubia invenimus.

Asparagus sylvestris tenuissimo folio C. B., vel ipso fatente sola transplantatione & cultura à sativo

2. Albaragus palustris Ger. marinus crassiore folio Park. maritimus crassiore folio C.B. marinus J.B.

Caule est breviore, firmiore, in tortuosos ramos divaricato: Folisi brevioribus, crassioribus, latioriburobustioribus quam in Asparago altili, ex cœruleo virentibus: Baccis duplo Juniperinis majoribus, nn adeò coralii infrar intensè rubentibus ut in illo, fed potius nigricantibus, femina quatuor aut uinque majufcula continentibus.

Monspelii in palustribus propè mare copiosum observavimus.

Asparagum hunc palustrem non possum animum mihi inducere ut credam à sativo seu altili specie direriam esse: Siquidem folia crassiora latioraque habere & salsuginoso amaro sapore prædita, aliis olurimis plantis in maris vicinia nascentibus evenire solet, colorem etiam nonnihil mutare. Sola accarum magnitudo & color obstare videtur. In hortos transferatur, & fiat exprimentum, annon faciem mutabit.

D. Magnol Asparagum maritimum à sativo seu sylvestri, quod pro codem habet, non cultura tantum. ed&specie differre verifimile putat. Licet enim (inquit) ambo circa Aguss mortuas vulgo Aigues mines oppidum in iisdem ferè locis oriantur, istius tamen turiones dulces sunt, maritimi amari, fola ctiam in ifto tenuiora funt, in maritimo craffiora.

Asparagi turiones seu germina recentia, leviter decocta & butyro condita sapore delicato palato Vires. le commendant, & in cibis magni arltimantur verno tempore. Ventrem emolliunt urináma, cient, fatorem tamen mirum ei communicant, ut quivis in feiplo facile poteft experiri.

Radix diuretica est, lithontriptica & ex aperitivis quinque. Ejus decoctum epotum ægrè meienibus. Regio morbo laborantibus, nephriticis & ischiadicis opitulatur. J.B. è Dioscoride.

Nota frequentiorem usum diureticorum quorumcunque vesicam exulcerare, ideóque D. Bowle

traunatica diureticis admifeere folebat.

Afparagum alvum solvere non credit Casp. Hofmannus, quia est diureticum medicamentum. In pitutofis Venerem stimulare posse & semen augere decernit idem, cum in biliosis subducta materià contrarium faciant.

3. Alparagus petræus five Corruda Gov. Alparagus foliis acutis C.B. Corruda J.B. fylweftris foliis acutis Park.

Duris, contortis, angulosis wirgultis, candidis & lignosis ad hominis altitudinem fruticat, in frequentes ramulos striatos, alternatim ferè divisos, circa quos quina aut sena foliola ex uno puncto exewa weku in Larice, duriora & breviora quam Afparagi altilis, & fpinarum quam foliorum nomino egiiora, quippe acriter pungentia. Flofenti parvi, pallidi, è fenis foliolis conftantes, fub alis inter lui enafcuntur, odore jucundo uti Viola Martia. Bacca prima fronte Afparagi altilis baccis fimik, cinerez, ingrati faporis, & teredini obnoxiz, in quibus primum occurrit pellicula alba, pellucida, dende rubra denfa, tertio nigricans, postremò semen unicum vel duo alba, latescentia, duriuscula. Rain ab uno capite multæ, craffæ inftar Asparagi altilis, sed breviores, nascuntur-

La:us.

CAP.

I ocus.

Locus

Lecut.

In Italia ad fepes & in dumetis frequens: Proventt quoque circa Monspelium in Linguadoca, nec minus frequens in Castella & regno Granatensia. Floret uva maturescente, hoc est Augustofemen Octobri maturum est.

4. Asparagus silvestris aculeatus Gor. aculeatus, tribus aut quatuor ssinis ad eundem exorum C. B. petreus sivo Corruda aculeata Park.

Cluf. Et hic ctiam fruticolus est, in viridibus & mollioribus ramis five virgis ramosis tres aut quator spinas ab codem serè exortu prodeuntes, hinc indè sparsas pro folis ferens, virides itidem ut rami

funt.

Florem multum in hoc confpiciebam, fed frequentes baceas rotundas, ut in fuperiore, initio viride, deinde per maturitatem nigricantes, fueco & pulpa virente plenas, quibus fomes includitus durum, foris nigrum, intus candidum, utplurimum unicum, interdum bina.

Radies haber plure, craffa longas, fuperioribus non valde diffimiles.

longas, tuperioribus non vatedeuturines. Ad mare propè Tauromenium in Sicilia vidimus. Frequens est, autore Clusio, ad Tagums in Lulitania, atque eriam Baxica solo petroso, in collibus & sepibus. Novembri semine onussum in-

5. Asparagus splvoestris spinosus Clusis Gos. aculeatus spinis horridus C. B. spinosus, seve Comeda spinis horrida Park.

Cubrates habet virgar, ramofas, candidas, lignofas, candicantibus, firmis, deorsum spedantha spinis alternation, & Secundum virgarum ramorumque inæqualium inflexionem hornidas ad qua quina aut sena folia ex codem capite simul prodeunt, ut in Larice, prioris Asparagi sylveshi folia longiora molliotaque Lavignis soliis non distimilia, qua commandicata subdulcia & aliquanulum gummosa deprehendumtur. Flos inter solia ex alarum simu longo tenusque petiolo depende, exit alpallestens, deinde suculum suma pane rotundus, sed qui tricoccus videtur (tament unung ganum magna ex parte contineat, rarus bina, soris nigrum, intus candidum, firmum ut inspenoshas) intio virescens, maturitate rubescens & carnosis, sive succum & pulpam continens lensam & visidam. Radice simaatum multiplici, instar aliorum sylvestrium Asparagorum, longâ, crass, insual bå, foris silvavescence. Fert inuto veris aluguot turiones, instar altilis Asparagi, qui illorum modo mandimute rundi & cocti cum aceto, oleo & fale.

In infula promontorio Pachyno adjacente & alibi in maritimis Siciliæ invenimus; Clusius supa Olyssipponem, salebrosis locis, juxta vias, non procul à Tago sl. aliis etiam Lustraniæ locis & tod ferè Bætica.

CAP. XXVI.

De Vite Idwa palustri, seu Vaccinio palustri.

Anc plantulam viticulæ tenues, folia Serpylli, flofculi tetrapetali, locus paluftis, baccz interdum fublongæ åreliquis Bacciferis diftinguunt.

Cærerium Vaccinia inepte dicuntur hoc genus plantæ, cum Vaccinia Veterum Hyacinth, fuerint, ut in capite de Hyacintho oftendemus.

CAP. XXVII.

A. Mofebatellina folia Eumarice bulbofee, de qua Cordus J.B. Rammenlus memorofus Médeatelle dictus Park, nemocum Mofebatellina dictus C. B. Radix cava minima viridi fine Get. 4The 50114th 10000 4Trentifoca.

Adicem habet semuncialem & uncialem, crassam, candidam, pluribus squamulis, canino rum dencium instar habentibus, quarum inferioris cavum superioris nucronem solidumet-cipit, succulentam, sapore nullo manischo, è quamarum simubus superiorism supe

Martio mense exeunte & initio Aprilis apud nos sforet. In umbrosis sepibus & senticetis, aut Tempus etiam sub arboribus solo laxo & arenoso musits in locis invenitur. Postquam dessoruit, superficies & Loeus. plante non diu durat. Floribus succedunt totidem fructus, etiam per maturitatem jupia humidas molli cum quaturo plurimum intus seminibus parvis, alvis oblongis, compresse Lini seminium sigură, constantes, ut hâc astate [Anni 1685] observavimus, semina matura nobis subministrante D. S. Dale Antico & viccino nostro.

Amico e General hujufce fructus etiam maturus pericarpio feu pulpa molli humida & feminibus eidem inclufis conftet, Baccifera genuina & proprie dicta cenfenda eft.

A. 1. Vaccinia palufiria Ger. Park. Oxycoccus five Vaccinia palufiria J. B. Vitis Idea palufiris C.B. Month Whotle berries, Molseberries of Mood-herries.

Radicibus tenuibus rubentibus fibrillas capillares fubinde emittentibus fub terra reptat. Cauliculus pralongis, filamentorum inflar tenuibus, infermis, atrorubentibus, in terra fuperficie fparfis latè se diffundit quos fosia vestiunt non admodum crebra, situ alterno, dura, Serpylli soliis paria aut non-nihi nunora, superne viridia, subtus glauca sen, ur J. Bauhinus, ex cinereo virentia, glabra, marginibus plerunque restexis, pediculis adeò brevibus infidentia ut immediate admara videantur. Flores summis ramulis excutt, nunc singuli, nunc bini aut sortè etiam plures, ex sinubus soliorum exiguorum ceu squamarum singuli, pediculis prætenuibus, digitum longis; purpurantes, Glycypicridis sonapisches petalis quatuor acuminatis ad ungues junctis, ressexis, cum octo immedio stanninbus suapisches presentibus successis & supernetio summis sum un monem coeuntibus. Quibus decidentibus successis acum decidentibus successis acum decidentibus successis successis successis sum decidentibus successis sum successis successis successis sum succession sum succession sum succession sum succession succe

Floret Junio, fructus Julio maturescit; in palustribus putridis.

Locus & Tempus.

2. Vitis Idaa palustris Virginiana fructu majore.

Hujus baccas à nova Anglia ufque miffas Londini vidimus & guftavimus. Scriblitis feu tortis; Carts noftrates vocant eas inferciunt,

 N_{nn}

LIBER

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS QUARTUS.

OUIEST.

De Plantis multifiliquis seu corniculatis.

LANTAS multifiliques voco que ad fingulos flores plures producunt filiques (ca cornicula disjuncta : quabus tamen ob convenientiam in reliquis partibus, nonnullassisquius conjunctis admilicentus.

Plantæ multifiliquæ seu corniculatæ sunt vel foliis

Craffis succulentis,

Majores latifolia, foliis

Ad radicem multis in globulos congestis, iis que in caule sunt majoribus & spissionbus, slotibus in furculis reflexis in fummis caulibus; Sedum feu Sempervivum m qui. Ad radicem nullis; cum ha planta à prima fratim germinatione, excaulescant, radice

SOdorata, in fummis montibus nafcens, foliis glaucis ferratis; RADIX RHODIA. Inedera, folio alias ferrato, alias aquali, radicibus alias tuberofis, alias fibrofis; Tue-

(Minores angustifolia; SEDUM STELLATUM.

Texture rationis & minus fueculentis, quarum note generica funt

Graminea triangula, caules nudi flores in umbella; Juncus floridus.) Lata, integra & non diffecta, Althau umula, flores ex alis folio um lutei; Aburii 🤏 Digitata, flores non decidui, radices cathartica, HELLEBORUS NIGER.

Pinnata, Fraxini fumilia; Flores in fpicas digeffi; femina nigra, majufcula, fplendenua; FRAXINELLA.

Cucullati, folia circumscriptione subrotunda, laciniata, semina rugosa, facultas plurimum deleteria; Aconitum,

Unico cornu ceu calcari retrorsum extenso, semina nigra triquetra, folia in tenues lacinias dissecta; DELPHINIUM, Consolida regalic.

Pluribus corniculis recurvus, penduli, femina nigra lucida, folia umbelliferarum modo divifa; AQUILEGIA.

[Expansi, aut planifolii; [Folia plana hic voco quæ non sunt sistulosa aut concava]

Majores, rofei, lemina majufcula rotunda, per maturitatem nigra, radices craffa veluberofe; PEONIA;

Minores, Ramunculorum fimiles; Quævero hujusmodi stores producunt plantæsiunt vel

Imegris, floribus nudis abique perianchio, aquofis gaudens; Caltha Palustris. Laciniatis; Aconiti aut RANUNGULI,

Caulifera, flore globoso; RANUNCULUS GLOBOSUS. ? Acaulis cum flore in medio folio, radice tuberofa; Aconitum Hyenale.

CAP. I.

De Sedo seu Sempervivo majore.

HUjus note funt folia in globulos oculi bovini amulos congesta, lata & succulenta, stores in furculis reflexis in summis caulibus stellati.

Sedum majus arborefcens J. B. Ger. emac. majus arborefcens flofeulis candidis C. B. majus legitimum Clus. Park. Exce Doute-lecit.

Cluf.

Fruex est potius quam herba, duorum cubitorum nonnunquam altitudine, brachiali verò craffindine, multos ferens ramos pollicaris craffitudinis aut majores, qui in multas alas dividuntur difinatione, mutuos retros tantes poincaris stantanames aux majores, qui in mutas aux aux montar un gitalis craffitudins, finamen faftigio velut in orbem definentes, multis foliis confertim & imbricatim fibi mutuò incumbentibus conflantem, perinde ac in Sedo majore vulgari. Carnofa funt autem ea folia, fueci plena, & lingua inftar efformata, h. e. ab infuna fede paulatim in latum fefe dilatantia; in ambitu crebris & minutis veluti denticulis adeò leviter ferrata ut vix appareant, guftu andalima diffringente: cortice denfo, carnofo, fucculento tous fritex cinctus etc. cupus membra-na exterior fubfufca, maculifque feu potitis fedis foliorum vestigiis resperta, ur in Tithymalo chanacional Interdum fummis majoribus ramis emergit craffus & veluti foliofus quidam pediculis, tanagan thyrfum gerens mularum gemaratum, que ficcessi in flore i fele explicant, ex sla-vo pallefeentes, stellarum instar in aliquot folia divisos cum sus staminulis. Jam maturescere incipientibus floribus, & ad seminis efformationem properantibus gracilescit hic pediculus. Semen exile est & nigrum. Semper viret hae planta, nam antequam vetera folia abjiciat, nova semper producit, & facilè ramulis pangitur.

Sponte nafcentem observavit hanc plantam Clusius prarupto & scopuloso colle, non procul à Locus, Somri arce regia, quinto ab Ulyffippone milliari. In Italia frequentem in fietilibus enutritam ob-

Legitimum id esse Sedum aut Sempervivum majus, Dioscoridi adisov vo utja neminem in Stirpium cognitione mediocriter versatum inficias ire posse affirmat Clusius: Nam quod hactenus pro Sempervivo majore habitum est, nihil aliud est quam Cotyledon altera Dioscoridis,

2. Sedum majus vulgare C. B. J. B. Park. Sempervivum majus Ger. Doufcleck.

Folia edit terra ac radicibus proxima, crassa, pinguia, lenti succi plena, acuminata, densa, per margines aqualia, & in orbem ad effigient oculi disposita, atque hujusmodi orbiculos complures proferens, late atque in amplitudine sele disfundit, non rarò & tenues fibras emittit, quibus latius serteem, and acque in ampututine the difficults, from rare of tenues notas emittis, quous fattus ter-pat, acque novos orbiculos progignat. Affurgit quandoque in medio horum eaulis pedem plus mi-mis altus, crectus, craffulculus, limilibus fed anguftioribus & acutioribus folis veluti figuantis obte-dus, fuperius in ramos diductus reflexos. Flores feanfiles, ferie quadam fuccedentes gerit, ftellatos, rubentes aut obscure purpurascentes, polypetalos, quos excipiunt siliculæ plurimæ seu cornicula femine minutiffimo repleta, in orbem disposita.

Inter petras in montibus sponte oritur, & ad macerias & muros. In Anglia spontaneum non vidi, Locus. ubique tamen in domorum tectis, muris & maceriis vetustis & imbricamentis seritur. Caulis flori-

fenus eft pot Solftinum ællivum; cum femen Autumno perfecerit exarefeit.

Refrigerat validè & aftringit.

Ulus pracip. intrinfecus in febribus biliofs, fedat feil. fitim & Viren. competeit ardorem.

Vulgare eft plebi noftrati (inquit Schroderus) expressum fuccum cum Succharo in febribus morbifque calidis propinare. Botanici nostrates prascribunt succum Zythogalo aut lquori posseti infusum; séque eum bono cum successu hoc modo propinatum novisse ait D. Tancredus Robinfonus, tum in aliis febribus, tum præcipue in Eryfipelatide & hectica; Abundat enim hac planta, fale Alcali medicamentofo.

Tragus fuccum aut aquam destillatam, linteolis in eis madesactis ac impositis in inslammationibusquibusvis corporis, imprimis verò phrenetico morbo, apprimè conducere scribit, in inflammatione ac rubore oculorum, jecoris item & renum. Articulorum insuper morbo medentur, & am-

Succus Solatri succo admixtus, & cum oculis Populeis decoctus in axungia suilla, ac percolatus ut fiat unquentum, mirè efficax est, omnibusque populeis unquentis Tragi judicio proferendus.

Galenus cum Dioscoride Epithematis loco succum cum aceto Erysipelatis foris imponunt, quod hodie, inquit Casp. Hosmannus nemo ausit.

Succus verrucis & pedum clavis illitus ut eo probè madefiant, deinde foliorum cuticula superimpolità, cos tollit & fanat.

Ad cornua pedum, R Folia Sempervivi majoris q. f. contunde & fuperpone fex diebus continuis. Chefneau.

Ad matricis & urethræ ulcera, R. Succi Sempervivi majoris 3iv. Litharg. 3j. vitell. ovorum 16 II. diu agitat. in mortario plumbeo, utere. Remedium erat Chirurgi cujuldam Parifienfis. Idem. Habut ex collectancis D. Edv. Hulfe. Medici Londinensis.

In febribus linguam molesti aridam vel etiam fislam lenient folia Sempervivi majoris, membranulà externa denudata. Aqua pura aut Rosacca induntur, hinc subinde lingua imponuntur, atque dentidem renovantur. D. Soame è Sylvii L. 1. C. 23. S. 64.

* 3. Sedum

Locus.

L'a retat.

3. Sedum majus montanum dentatis foliis C. B. Sedum 4. i. e. Cotyledon altera fecunda Clefi Ger. An Sedum latifolium floribus magnis albicantibus J. B? Sed, majus altorum flore Atlante Park, quid velit vox illa Atlante non fatis capio.

Cluf.

Ctuf.
Pinguia, craffa, numerofaque habet foliu, circa radicem denfa, Acetabulo alteri five Semperviro
vulgari najori limilia, minora tamen & in ambitu leviter dentata, fucculenta & guffu acido: mer que multa in ambitu capita, è fimilibus fed minoribus folis congesta exoriuntur, longis pediculis inque muita in amoitu capita, e minious icu minoriata toria sono sono pentunga pentunga pentunga pentunga pentunga pentungan pen dodrantalis, foliolus, rectus, ferens in ramulis florem alterius Cotyledonis inftar albicantem, mag. num, fex folis conflantem, cui fuccedunt filiquæ feu vafeula totidem angulis difereta, frame exili plena. Radio Sempervivo vulgari majori fimilis, minus tamen erafia, candicans, fubinde novas plantas, præter jam dictas, è lateribus fundens.

Frequens oft in omnibus jugis urbi Viennæ vicinis, atque in Auftriacis, Stiriacífque Alpibus Fla

Illis ipfis locis invenitur aliud genus huic valde fimile, per omnia tamen minus & cujus foliam. gis funt dentata: quod Sedum majus montanum dentatis foliis alterum C. B. Sedum alterum minis magis dentatis folis Park.

Invenitur & alia hujus varietas pracedenti per omnia fimile exceptis floribus qui purpurei funt &

4. Sedum majus montanum foliis non dentatis, floribus rubentibus C. B. Sedum montanum la tifolium flore purpureo J. B. majus anguftifolium Park. Ger.

Contertis, frequentibus pinguibúsque five crassis atque in orbem digestis est hoc etiam genus soluis. superiore tamen minoribus, nec dentatis in ambitu, tametsi aliquantulum hispida appareant sish quibus è radicis capite aliæ fimiles plantæ craffis fibris præditæ in orbem fe propagant & radices agunt; è matris umbilico palmaris, nonnunquam etiam dodrantalis exilit caulir, fucculentes, rubefeens, multis craffis fuccique plenis & mucronatis foliis cinétus, angustioribus quam superiora & mucrone purpuralcente, qui supremà parte in ramulos dividitur, multis ssoribus superioris Conykdons alterius floribus forma fimilibus onuftos, minoribus tamen, duodenífque, angustis, mucronatis, flellaque instar decussatis foliis constantibus, coloris ex rubro purpurascentis, totidem filiqualis in caput aut veluti coronam compactis, floris umbilicum occupantibus & vicenis quaternis ftamimbaseam ambientibus. Semen illis filiquulis five loculis adeò exile ineft ut oculorum aciem propened rafagiat. Radix mediocriter craffa & fibrofa eft, Cotyledonis alterius modo.

Plante que florem tulerunt tum in hac tum in fuperiore intereunt, perinde atque in Secomi-

Crefeit in Taurinarum Alpium jugis non procul Saltzburgo, ubi floret Julio, in hortos translata maturius, viz. Maio.

5. Semperviruan rubrum montanum ขุงสะสมัติปร Col. Sedum rubrum tomentosum Park montanum tomentofum C. B.

Singula hujus folia, dum planta fine caule est, Vere incipiente ad invicem tomentosa lanugua contexuntur: apices enim foliorum, relictis foliis intermediis, tenunilimis densisque staminibus velati Arancis intercipiuntur, ut semper angulos efforment, ita ut tota foliorum superficies operiatur innumeris figuris trigonis, etragonis, pentagonis & hexagonis interfectis ad invicem, ut ex quolibetet tremi folir apice efformentur. Autumno & hyeme antequam caulem edat incana eft aut cinetes, nec folia conjuncta tomento aut aranea funt, sed aperta & disjuncta, ut in vulgari: cum caulem edit tota planta colorem mutat & rubra efficitur.

E radice pufilla, tenui veluti filum, inter faxorum rimas ubi parum terræ inhærente, multa felia, veluti Cinara fructus squamosus, in globulum composita, Nucis Regia oblique dimidiata magnitudine orbem complentia, linguarum angustarum effigie, parva, carnosa, vulgaris majoris lutei Sempervivi modo, per ambitum hirfuta parum, in fummo araneofa multum, colore cinereo: Æftate caule scente planta ita illi harent densa ut pyramidem essigiant, atque nihil præter summum caulisappareat, in quo folia minora alternatim feparantur. Caulis femipedalis, in fummo bifurcatus in alas, in qui bus flores magni, rubentes, rosco saturo colore, stellati, in decem radios secti, cum totidem apicions medium fructum habentes: staminibus verò circa illum viginti, quorum cacumen luteum, minitum est. Florum folia expansa & radiantia, veluti plicata prius quam dehiscerent, canaliculum vel plicam habent in fingulis radiis, colore magis faturato; calycem verò dilutiorem, fubtus hirfatum, totidémque oris distinctum.

Julio floret & Augusto perficitur, in Æquicolorum montibus, & jugis altissimis, nudis, saxolis, meridiei expositis supra montem Flaminianum, le Serrone vulgò dictum, supercisium sci. appellatum

6. Sedum Alpinum roseum cauliculis rubentibus Hort. Lugd. Bat.

In horto Regio Parifienfi habetur fub titulo Sedi Alpini medii rosei, aculeo rubente. Hanc plantam, nemo hactenus, quod sciam, descripsie, nec nos cam vidimus, ideóque nescimis an recté hic collocavimus.

CAP. II.

De Telephio.

Elephium dichum volunt, quòd ulceribus malignis & deploratis, qualibus Telephus Mylize rex ab Achille vulneratus consenuit, (qua eam ob rem etiam Telephia vocantur) auxilia-tur: Fabaria vulgò à foliorum cum Faba similitudine, Officinis Crassilla major appella-

Folia in Telephio non conglobantur in capitula, ut in Sedo majori; nam à prima statim germinatione excaulescit. Flores velut in umbella pentapetali, quibus succedunt theculæ plurimum quinq.

A 1. Telephium vulgare C. B. Telephium sive Crassula major vulgaris Park. Crassula sive Faba inversa Ger. Anacampseros vulgo Faba crassa J. B. Dapine, or Libe long.

Pedalis est & altior Anacampseros, caulibus rectis, teretibus, solidis, quibus perquam crebra adnafountur folia, surrecta, succulenta, Portulacæ folis longiora, colore glauco, rubedine aliquo subinde perfuso, crenata. Flores in summis caulibus & ramulis [in quos summi caules dividuntur] in umbellas digelli, rubentes, pentapetali cum pluribus staminulis; medium florem occupant theculæ aliquot, plurimum quinque femen claudentes præ parvitate ferè inconspicuum. Radix subest tuberculis glandulofis strumosa, unde Fabæ inversæ nomen. Nullo nec sapore nec odore excellit.

Folia interdum integra sunt & minime crenata, flores non raro albi, ut cos describit Bauhinus, and nos tamen fapius purpurei: atque hoc est Telephium 3. purpurascente flore Clus. Hist. qui

folia in caule rariora ei attribuit.

In umbrofis maxime & ad fepes oritur, non raro tamen in agris & pascuis.

Locus.

Anacampseros purpurea J. B. Telephium purpureum majus C. B. floribus purpureis Park. Ger. An Rapuntium umbellatum Col?

Lib. XIII.

Ex radice craffiuscula, & bulbis instar parvorum naporum, multisque etiam fibris prædita, aliquot figulis annis producit caules cubitales, quibus innascuntur folia satis frequentia, inordinata, Tele-phi vulg, crassa, succelenta, in ambitu tamen nonnihil crossa & veluti finuosa. Flores coloris gradiffini ex rubro phrpurafeentis; in reliquis cum Telephio vulgari convenie.

J. Bauhinus Anacampieroti feu purpuraf. caulem rectum & rigidum aferibit; folia quam vulgari angustiora, longiora, dilutioreque virore tincta; fores subentes, quo etiam colore funt stamina

media & apices.

Telephium purpureum minus C. B. J. B. minus flore purpureo Park.

Non alia in re præterquam partium omnium parvitate à præcedente differre videtur. Videsis descriptionem ejus apud Bauhinum in Prodromo.

Telephium latifolium peregrinum C. B. Crassula major Hispanica Ger. Telephium sive Crassula major Hispanica Park. Anacampseros maxima 1. B.

Habet hoc duos, tres plurélve caules à radice prodeuntes, cubitales, succulentos, in latus se inclinantes; in quibus ordinata funt folia, h. e. ex intervallis bina, femper adversis pediculis nascentia, cassa, fucci plena ut in vulgari, sed majora & magis carnosa. Flos in extremis ramis quasi umbellatim nascitur, quemadmodum in Crassula majore, pallidus. Radices illi plurimæ glandulosæ Crassulæ

Nafeitur in Hispania: umbrofis quibusdam locis, unde ad Belgas delata facilè comprehendit & au- Locus. da est, valdè chim vivax est, ut etiam rami in terram depacti statim radices agant.

Floribus est albis atque etiam rubris.

. 4. Telephium Portulacæ folio Morif. prælud.

Sola craffitie seu spissitudine foliorum, Portulacæ æmulorum à cæteris suæ classis facile distinguitur.

Telephium semper virens Gor, repens folio deciduo C. B. minus repens sive Cepæa Pansii Park.
Anacampseros minor rotundiore folio semper virens J. B.

Inter Anacampserota vulgo notum & hanc speciem hoc interest discriminis, quod non tantum, minor hac, sed & radices fibrosa Sedi vermicularis, non tuberosa: foliorum series non minus stipata, Verum ea excepto colore glauco ad Portulacæ folia quàm proximè accedunt magnitudine & circinata ferè rounditate, suntque admodum caduca, sic ut sæpe major pars caulis ubi exciderint soliis vidua Nnn 3

Lacus.

Temps & Locus.

690

Unet.

Vires.

Lactes. Vires.

confinciatur, relictis interim ubique foliorum ubi exciderint velligiis. Caules graciles, teretes, nonnihil rubentes per terram repunt, dodrantem longi. Flores in umbella, Anacampferotis vulgans. quorum finguli quinque foliolis ex albedine in purpureum vergentibus constant, apices verò sunt lutei: in medio autem flore cocunt quinque velut alabastri mucronati.

HISTORIA PLANTARUM.

Tota hyeme viret : facile se propagat.

Vulneraria est & astringens: Præcip. usus in consolidanda intestinorum crosione per dysente. riam introducta, in curanda herma, in ambustis medendis. [Aqua destillata exhibita, aut radix cum melle in vino decocta ac pota.] Magna dolores fedandi facultate pollet hæcherba, ídque tam in recentibus vulneribus, quàm in

fordidis & inveteratis ulceribus efficiunt folia tusa & imposita. Herba lub cineribus tofta & cum adipe fuillo mixta & impolita paronychias egregie lanat.

Herba uno cinerious torta ex cum acipe inino mixta ex imponta pariorischia estregge tanat. Radux Telephii recens appenfa, [aut aliquot faltem ejus nodi, prout nodi plutes vel pauciore in ano protuberant] cum filo in dorfo inter feapulas, hamorrhoidum dolores ilico levat, fimidique cum marcefeente radice tabefeit & evanefeit omne tuberculum. V. Ephuner, German. Ann. 2. Ob. fidimus.

. 6. Telephium Indicum Bontii.

Caule oft pullo clatiore quam Telephium nostras, foliis etiam aliquantum in figura variantibus Incole Malaii à forma Moulis Bebec vocant, quod Anatis rostrum significat, nam inversum Anatis rostrum admodum bene refert, præsertim illorum qui incisuras ad latus rostri habent. Semper viret

Incolæ ea utuntur contrita ad ipsorum scabiem & catera biliosa ulcuscula in cute, que hie nunquam desint. Tum ad Erysipelata quoque utilis est cum aceto contusa. Malaicæ mulieres es quo que utuntur pro topico super bregma puerorum ubi suturæ nondum coaluerint, referentes id ad m

bur cerebri facere.

A. 7. Rhodia radix J. B. C. B. Ger. Park. Rolewogt, og Role-root,

Tuberosa radice nititur, quam ob Rosarum confimili odore saporéque Rhodiam appellant, sons in fusco splendente, intus alba, fragili, roseum odorem halante, gustu Rosis simili, non ignaviter adstringente. Virga ab una radice plures oriuntur, tenues, numeroso foliorum agmine dense stinati, fubliantà & politu Telephii vulgo dicti, angultorum, oblongorum, acuminatorum, & cincumquag furatorum, colore glauco excepto mucrone purpuralcente, fapore adfiringente. Flore in umbella purpuralcentes, quibus fuccedum flique oblonga, extra reflexa, corniculorum, Aquilegia au Aco niti instar, rubentes, in quibus semen minimum oblongum & paleaceum.

nut initar, ruoentes, in quious tenten miniman consigninte paccatini.
In excellis montibus Cambriae, Eboracenfis Com. Weftmorlandiae, &c. v. g. Snowdon, Cadaridia, Moglebrough, Hardknot, &c. ex ipfis rupium fiftheris, praruptifque in locis exit.

Modernis practicis vix in ufu eft, nili quòd interdum ad renum calculos decoetis incognum.

Nos cum J. Bauhino judicamus cam non procul abelle à Rosa aut Crassula temperamento, qua cum facie externa adeo convenit, ut nulla ratio fit cur diverso nomine infigniatur.

- * 8. Rhodia radix foliis minus incisis Hort. Lugd, Bat.
- * 9. Rhodia radix major purpurea Hort. Lugd. Bat.

CAP. III.

De Cepaa, & Sedis minoribus Stellatis.

日本 plantæ parvitate sua & foliorum angustia à præcedentibus differunt.

1. Cepaa J. B. C. B. Ger. Cepaa Matthioli Park.

Spargit per terram folia succulenta, Portulaca fimilia, minora, subrotunda. Canliculum exsorit do drantalem, in terram procumbentem, acque in multos ramos filium, cui ad fingulas alas adnafeur tur folia pracedentibus fimilia, angultiora, ex oblongo per extremum fubrotunda. Elere in canibas à medio fummo tenus ex uncialibus pediculis plures congesti, suis tamen petiolis minoribus nixi, parvi, albicantes, pentapetali; quibas fuccedunt tenuia ut in Craffulis capitula, exili tobis inflat fenune plena. Annua autemelt, fingulis annis deciduo femine sponte refurgens.

Circa Monspelium & Genevam sponte oriri dicitur.

Au 2. Sedum

A. 2. Sedum minus bæmatodes Ger. minus flore luteo J. B. minus luteum folio acuto C. B. Vermicularis & Craffula minor vulgaris, five Illecebra major Park. The most ordinary pellom Drickmabam, oz Stone eron.

Radices in terram demittit plures, innumeris filamentis capillatas. Caules exferit teretes, crassos, ningues, medullà folidiore, carne molliore, infirmos & humi procumbentes, ramofos; feliis vestipingue, indutat contactors care informed in minior contain procuring rantoos; team venture of creberrimes, nullo ordine positis, initio glaucis, per vetustatem rubentibus, crassis se succeed qui canlibus adharent crassis paulatin in acumen definentibus, molli in ipso appice spinula donatis, non exacte tamen teretibus, sed sippina parte planioribus. Caules qui stores sustinent ericibus, sed sippina parte planioribus. donats, non camer qui nores uniter company parce patientonos. Camer qui nores infinitere re-giuntar, altitudine dodrantali, foliis jam deferpris finilibus veltiti, verum rarius dispositis & bre-vioribus. Flore in summis caulibus in quassam velut umbellas dispositi, stavi, hexapetali, è calice voribis. Fores in immine cambos in quatami venu unicona superio, invi, incapecani, e canace in fex partes divifo, cum plurimis intus framinibus apiece concolores fultinentibus. Singulis floribus faccedunt vafeula plurima femine repleta, qualia in Sedomajore & Telephio cerruntur, nimirum Aconiti aut Delphinii.

In muris & tectis ubiq, fere in Anglia occurrit.

3. Sedum minus luteum ramulis reflexis C. B. minus luteum flore se circumflectente J. B. Aizoon Scorpioides Ger. Vermicularis Scorpioides Park.

Summo caule in ramulos diviso sese inflectentes instar summitatum Scorpiuri sive Heliotropii majoris à precedente differt.

Varietas potius præcedentis videtur quam species distincta.

Inter acetaria multis locis recipitur (inquit J. Bauhinus) in quibus & fapit & palato gratum est; View. altuanti ventriculo confert, teste Dodonao.

Cum Sedo majore temperamento & facultatibus convenire videtur, ejúfque loco, fi res postulat, ulurpari potest.

4. Sedum purpureum pratense J. B. minus palustre Ger. Sedum arvense sive palustre slore rubente Park, paluftre subbirfutum purpureum C. B. Small Marth Sengreen.

Dodrantalem habet cauliculum, subrubrum, succulentum, tenerum: foliola longiuscula, subhirha, succi plena, Vermicularis folia referunt nisi quòd planiora sint. Floscali in summis cauliculis entapetali, purpurascentes aut carnei coloris, cum aliquot internis staminibus pallidis. Totidem mande a particular quot funt in fingulis floribus folia, initio viridia, deinde purpurafeentia, femen eule continentia. Radin exigua est & inutilis, secundum quam ex infimo cause surculorum propagines in orbem humi diffulæ funt, multis exiguis foliolis Sedi minimi acris fere fimilibus, mipopulario de la companya de la compa

nalibus Anglia. Nascitur humentibus pratis circa Norimbergam. I. B.

Sedum arvense flore rubente C. B. prod. huic idem videtur: confer utriusq, descriptiones.

5. Sedum echinatum vel fellatum flore albo J. B. Paichly-headed Sengreen, with a white

Ex radice brevi, multis fibris capillata caulis unus vel plures prodeunt, spithamæi, pingues, supini, teretes, sæpe simplices, aliàs in duas alas divisi, non tamen facile fragiles. Folia Portulacæ, subacida, carnola & succulenta, coloris viridis, extrema ora (quæ latior etiam est.) serrata, saporis Sedi vulgaris majoris: folia inferiora caulibus excrescentibus exsiccantur & corrugantur. Caulibus ad certa guis migoris: rota uniciona campino extractinhos extractinhos extractinhos purpuralcentibus, quinq, mervalla adnacimtur flores ftellate, Sedi, quinquepartici, albi, apicibus purpuralcentibus, quinq, folis acuminatis, teretibus, viridantibus totum florem obvallantibus: capfulæ ftellatæ fuccedunt ex adis plurinithm quinque, rarius fex, compressis, semen continentes minutum Aizoi vulgaris. In muscosis sepium aggeribus non longè à Geneva, secus viam quæ inde ad oppidum fay Locus.

Messanæ quoq similibus in locis invenimus.

Ad Cepaam plurimum accedit.

6. Sedum echinatum flore luteo J. B.

Toto habitu simile est superiori [sed minus,] foliis tamen variat, non sinuatis, magis ad Portulace folia accedentibus, minoribus: Flores item non albos fed luteos promit, codémq, tempore perficitur, guftu ctiam fimili.

Circa Portum Veneris & alibi in Italia plantam hanc invenimus; quin & ex femine Londino Locus. accepto ortam Cantabrigiæ in horto aluimus. Nostra tamen planta ab hac F. Columnæ descripta nonnihil diversa videtur: folia enim habet ad Alsinem accedentia, &, ut memini, nonnihil crenata.

Annua est planta.

7. Sedum

I new

7. Sedum minimum montanum flore purpurascente parvo, semine stellato.

Radix ei alba, tenuis, pluribus fibris capillata, vix ultra annum vivax. Caulis ex eadem radice emergit, nunc fumles, nunc plures [tres interdum quatuorve] [emipalmares, erecti, terets, nuce plures [tres interdum quatuorve] [emipalmares, erecti, terets, nuce plures, foliai veftiri creberrimis, circumcirca nullo ordine politis, craftis, fubrotundis, brevibus, api cibus obtuliffimis, rubentibus: Flores in fummo gerunt velut in umbellam dilpolitos, exiguos, pentapetalos, vix se pandentes, petalis acutis, saturatiore linea purpurea per mediam longitudinan decurrente, ad margines pallidioribus. Vascula seminalia quinquepartita, stellata, radiis pur

Circa medium mensis Julii in præruptis & altissimis montis Juræ scopulis slorentem inveni. Huic non longe diffimilem invenit & descripfit in Indice suo plantarum circa Monspelium nascentium D. Magnol sub titulo Sedi annui minimi stellati rubri. Parvula, inquit, est planta, unci. lis aut biuncialis, unico utplurimum cauliculo affurgens. Folia craffa & fubrotunda funt, inter que flosculi albidi oriuntur, satis magni pro plantula modo, quibus stellula rigida, crebra succes

dunt, in quibus parvum femen continetur. Annua eft planta. Maio menle cum flore & stellulis sapiùs invenit descriptionis autor in ingressu luci Gramunti sb

CAP. IV.

Plantæ quædam exoticæ Chryfanthemi titulo à Jac. Breynio exhibitæ, Sedis stellatis affines.

1. Chryfanthemum aizoides Africanum primum seu latifolium Breynii.

"Ujus caules cubiti altitudinem attingunt, glabri, teretes, fucci pleni, & coloris et vitidi albicantis, Foliis diluto nec invenulto virore pictis per longa intervalla frequente bini donati, Portulace craffitie & fucculentia, fed Calendula, qui a figuram & maginidanem, respondentia: E quorum alis ramult alquot pullulant, minoribus folis & gemmis jamian onulti, fed corum, florea spes sin horto Amstelodamensii intempestivis pruinis presulta deconit. Nam cujulibet tantum caulis fuminitas Florem faltem unicium, peramenum, ex capital nitin, craffo, in folia feu lacinias quinque decuffato, mente Septemb. vel Octobri offerebat, eidem qui flos mediocris Calthe amplitudine, Floris autem Solis figura, umbone citrini coloris, quem per circumferentiam concoloria, angultiffima ac uncialia petala copiosè cingunt, constante. Simm mihi non vifum fequentium par judico.

Ex semine à Promontorio bona Spei dicto delato in horto Caroli Chivry Amstelodami ena-

tum eft.

2. Chryfanthemum aizoides Africanum secundum, seu teretifolium Breynii.

Raintate & venussate primum antecellit, locis apricis & arenosis C. bonæ spei proveniens. Hoc ex senine ad fuscum inclinante, subrotundo, & eddem ferè qua Hormini manusudin in horto nostro succrevit. Radice verò constabat dodrantali, digitum crassa, tereti & alba, Raphani minoris oblongi, qua figuram & confiftentiam, fimili, fapore tamen aqueo. Ex hujus capite filia complura, succulenta, sesquipalmaria, digiti infantis ferè crassitie, teretia & slavo-viridi lavore nicompanies, incurrence and incurrence and interface that the fact that delbar, quorum plurima convexa, ac in extremitatibus ficata. Inter hac duo, tres, velcum (ni fallor) plures Caules, magnitudine & craffitie foliis pænè æquales porrigebantur. Florm in Reversing tano horto deltr. Solis radiati inflar formatum, eddem qua primi generis figura, nili quod duplo pene major, umbone, aureo, petalis majoribus & latioribus sulphureis, ima parte sais radiato fuerit. Folia insuper aut lacinia capitis stellata, teretes & falcata erant. Plantam annuam, flore seminéa, edito evanescentem judico.

3. Chrysanthemum Azoides Africanum tertium, sive triangulari folio, flore aureo Breynii. Aftu Aizoides Cap, bona fei Zanoni.

Species prima.

Hujus [in horto Autoris educati] radis fecundo fimilis, fed grandior: quæ aliquot humi jacentia, aliquot inde fe efferentia, in orbom, velut Aloe pumila effet, folio diffundebat, jucundo viro oculos ale l'antia, dorinatia, in cuomi, vente ruce puinta ener, join antunicear, illeum melo coules ale l'antia, dorinatalia, digitalis verò crafficio et triangularis figure. Ex illeum melo coules roundi, ex viridi abicantes tres aut quatuor plufquam pedales, bins utplurimum, & utiferiora triquetris, fed minoribus folis præditi, prorumpebant. Horum unicuique, fenelcente Altumno, craffum, oblongum, in quinq lacinias angultas diffectum, calycis callofi Avellana Lombardica (footb abledomental lacinias angultas diffectum, calycis callofi Avellana Lombardica (footb abledomental lacinias angultas diffectum). bardice fimile alabaftrum addebatur; quod occultum fuum decus meo ctiam, ficut pracedens, horto invidit, quo Beverningiani maneret proprium ornamentum, ubi, stellæ in modum, inquinque angulos refolutum florem aureo fulgore comantem protulit, primi generis minorem, umbilico di lutiore, respiti menulo midili de di lutiore, respiti menulo midili della midil lutiore, tres vifu jucundos, virides circulos exhibente ornatum, quantum ex pictura augurari liculo Semen fecundi generis minus.

Species scunda, flore purpureo.

Rariffina est hac, & quantum mili constat, Europa nostra minus reliquis nota, Antecedent. perfimilis, nifi quod plerunque major, & folia floris umbonem luteum circundantia purpurei coloris fint.

Species tertia, flore carneo.

Secunda speciei valde similis est; excepto quòd petala, quibus umbo floris radiatur, carnei sint

Species quarta, minor flore flavo.

Lib. XIV.

Hac, quantum ex figura à D. ten Rhyne transmissa Autori nostro conjectari licuit, pedalis circitererat; canlibus procumbentibus, articulatis, quos Folia triquetra, reliquis breviora & longe anguffiora exornant. Flores in caulibus & rams se solitarios ut in cateris prabentes parvi sunt, capipul trigono, petalis brevioribus ac paucioribus quam prima speciei, quorum color luteus seu flavus.

Totalise planta cum congeneribus omnibus antedictis, praprimis folia carum cum capitibus ut Aizoon fucculenta funt. Sapor aqueus, nitrofi quid occultans, quod in ficcatis, que plane falle

carius paece.

Câm plante ha nobis nondum fuerint conspecte, an recté Chrysanthemis annumerentur ne**Charaflere
Emits. Paulus * Ammannus, cui cognitæ & examinatæ fuerunt, quò pertineant te certiùs do**plantar, mati-

Chryfanthemum, inquit, aizoides Africanum (1.) latifolium Breynii. (2.) teretifolium, (3.) triangulari folio, flore aureo, (4) flore purpureo, caulibus & ramis purpurascentibus, (5.) flore carneo & (6.) triangulari folio minus, flore flavo in Cent. 1. & Prodr. p. 21. ad classem Chrysanthemorum non pertinent, quomam non ferunt femina quadrangula nuda, more Chryfanthemorum; nec ad non pertunent, quomani non retain tennia quattangua mada, indre Carlytantienordin'i fiete ad Afferes, quia non habent femina pappola, fed magis Kali florido repenti Aizoidi Neapolitano Col. Rédicantur Kalia Africana Kali florido repenti Aizoidi Neapolitano Collumna affinia. I Habent enim vafeula pentagona, coni inverfi inftar, in funumo plana, per margines quinque

emofis apicibus circumvallata, totidémq intus cellulis donata, que per maturitarem dehifeentes, femina parva, spadicea, rotunda effundunt: apices five capiulae dum maturescere incipiunt, de-

heunt & flaccescunt, summo capitulo stella radiata figuram imprimentes.

II. Quadam ex hoc genere ferunt, vascula quindecim loculamentis donata, totidemo, apicibus blongis, fungofis, in conum coeuntibus circumvallata, ut Chryfanthemum aizoides triangulari folio, flore aureo.

Quantum ex his capfularum feu vafculorum feminalium defcriptionibus colligere licet plantæ hæ Sedi seu Airai exotici species funt, non Chrysanthemi.

CAP. V.

De Pæonia,

Manken 2 Aussender, quibuldam արտեցանար, cujus radicem aliqui 11 հանոց մատամութ vocant, Paronia dicta glt a medico Parone, qui ca Plutonem ab Hercule vulneratum, Homero Odyff, 5. fingente, curasse perhibetur. Pæonia vetustissima inventa est, noménque autoris retinet, quam quidam Pentorobon appellant, alii Glycyfiden. Plin. lib. 25. c. 4. Forte (inquit Bodaeus à Stapel) à radou vel musoriço hymnos cano, quòd ob infignes virtutes multum laudaretur: nam Paonias omnes herbas Veteres pro salutaribus habuerunt.

Pronie note generice funt flores rosei maximi, semina majuscula rotunda, per maturitatem nigra, radices crassa vel tuberosa; folia composita.

1. Paonia mas Park. Ger. praecocior J. B. folio nigricante splendido, qua mas C. B. The male

Paonia mas pracocior, ut rarior, ita notabili foliorum & radicis differentià à femina dispescitur: ea siquidem wann femina videtur altius assurgere, ad sesquicubitalem aut bicubitalem altitudinem; pluribus caulibus nonnibil rubentibus, in aliquot ramos divifis, foliis vestitis Nucis Juglandis fere obita & fiqua, fed lationibus, craffioribus, lamgine quadam averfa parte pubelcentibus, ternis, quarmis, quinis, rariis feptenis, faturè virentibus, glaucóque obductis, caulium extremis ad commitiras parte interna rutilis, ex longis rubefcentibus, pediculis pendentibus. Flores fupremis infident filigis ingulares, patuli, quos carinata quadam folia fuffinent, fimiles ferè floribus Paonia femina, fed dilutiores, non fine purpuræ tinctura, nervis reliquâ floris parte saturatioribus, in quorum medo stamina purpurantia apices croceos sustinent. Succedunt cornicula alba, villosa in principio aque lucente lanugine pubefcentia, rariùs terna, fæpius quina aut circiter, criftà fanguine incurva

fuperne donata: juxta cornicula stamina rutila, apicibus luteis farinaceis donata. Cornicula reco jam grandiora reddita, atq per maturitatem dehifeentia recurvantur, elegantiffimimque grandiora oftentant feriem, utrinq ordine politam, primum acinis granati colore fimilium, mox attocomis orum, tandémque nigrorum, rotundorum, craffiorumq, quam in fæmina, colore & fubfiantidale qui fimilium, quemadmodum & fapore. Radis ceu palus alté depangitur, recta, nonnunquam adnata pauca divaricata.

duata pauca divaricata. Huius flores Maii initio explicantur, móxq decidunt. Gefnerus in Generoso dicto Helven, monte reperiri audiverat.

nonte reperiri audiverat. Si feminetur Vere, utplurimum per annum latitat, & post fingulis annis foliorum divisi.

2. Piconia mas tardior I.B.

1. A precedente differt falis numerofioribus, quippe quinis aut septenis, impari aliquando bifde, dilutius quoq, virentibus, 8e aversi parte, fi cum pradicta folis conferantur, pallentibus, que a la conferencia del rifle cum pradicta folis conferencia. quadam lanugine donata funt. 2. Non caulium modo extremis fed ipfis quoq, foliorum coftis in terna seu adversa parte rutilantibus. 3. Floribus tardiùs crumpentibus, nec citius quam priori decidant.

Tempus, Vires.

Locus &

Tempus.

694

Florer has communiter fub finem Maii.

In usum Medicum veniunt radices & femina.

Usis corum pracipuus est in affectibus cephalicis, Epilepsia, Incubo, &c. merinis, mensibus of ffructis, lochis purgandis, doloréque post partum mitiganda, epatis obstructione. Extriplens

suspenduntur grana ac radix de collo pro arcenda epilepsia. Sebrod.

Vidi (inquit "Galenus) puellum quandoq, octo totis menfibus morbo Comitiali liberum, ex eo quo gestabat radicem tempore. Ubi autem forte fortuna, quod à collo suspensium erat decidiset, progertabar rancem tempore. Di antem interioriana, quoi accidenta decanare, per tinus morbo correptus est; rustific, instignation illus locum alio inculpate fe habiti. Videno fe milii, fatius este demo id certioris experientia gratifi, detrahere: id cam fecissem, & paer interioria. effet convulfus, magnam ac recentem radicis partem ex collo ejus suspendimus, ac deinceps piortum fanus effectus est puer, nec postea convulsus. Experimentum hoc Galeni confirmant Mon.

tanns, Perrelius, Apollonius Menubenus lib. de Alee, cap. 7.

Qua hoc qualitate feu proprietate effecti ambigitur. Quacunque tandem (inquir Julius Alexandrinus A Neuthin fluis in Galeni de fimplicium Medicam. facult. librum notis) fuccessis haps spe frustramur hodie. Vei igitur tam efficax non est nostra hac Pavonia quàm aliarum regionum aliaru quarum, vel leviora erant illius temporis mala hac quam nostri hujus sunt, ob immutatamin de terius fortè victus rationem. Alii in effossione sub certo syderum politu totum negotium confilere afferunt. Qua opinio Magica aut superstitiosa vanitate non vacat. An (inquit Casp. Hosman. nus) Galeni radix non fuit natura fua talis, sed quia тетелевовон, adjurata, ut sic vertam. Diabo-

lus enim in multis aut juvat naturam, aut impedit.

Tempus.

Sylvius nihil grandis (inquit) hactenus ab hujus radice & femine fapiffime à me ufurpatis vidi præstitum. D. Soame.

3. Paronia famina Gev. famina vulgaris flore simplici Park, communis vel famina C. B. famina vulgatior I. B. Female Deionin.

Radices glandulofas fibris quibusdam interceptas habet, ut Asphodelus, à quibus denno & alice propagantur fimili modo glandulofæ. Caulis viridis vix nifi ad exortum pediculorum folorum rubedinem ullam oftentat : folia varie & incondite diffecta, modo trifida, modo bifida (de tingularibus folis intellige) alias etiam integra, fupernè virenta, infernè albicantia aliquantulum & normali lifeta. Flor qualis in mafcula [tèd minor magifq, purpurcus] cum framinibus & apichus confinulibus perinde ut in filique [qua tamen minores] at femen oblongum, per matuntatem

Floret mente Maio: femen Julio ad maturitatem pervenit; multumo, fe reptatu multiplicat.

4. Paenia famina Hifpanica pumila Park, tenuiùs laciniata, (ubtus pubefcens, flore purpureo C. B. famina pumila Ger. quoad iconem.

Tenuius diffecta & laciniata habet folia, magis mucronata, aversa parte brevi lanugine pube scentia & candicantia, adversa verò virentia nec splendentia, multis venis à medio nervo in latera foliorum excurrentibus, ut in reliquis Paonia generibus: Caules graciles & dilutius virentes, fingulos fuftinentes unicum florem, aliorum generum floribus paulò minorem, fimplici octo foliorum lene conftantem, purpureum, hoc est minus rubentem quam qui plenus est, fed non miss odoranum, multis (taminibus candidis quorum apices flavi, bina cornicula media cingentibus praditum, que maturitate dehifeentia semen continere conspiciuntur vulgaris Paonia, initio subcaruleum, le minis Tini inftar. Radix superiori fimilis, minus tamen crassis sed gracilioribus bulbis constans.

Nata est Clusio semine ex Hispania misso: floret Maio mense cum aliis,

. C. Pieonia Pomi Arantii colore C. B. tertia Cluf, famina flore carneo simplici Park, parad,

Lib. XIV.

Falia huic Paonia femina, paulò dilutiùs virentia quam monguestatom folendentia, per oras nonnihil cuipa, inferne cineracei coloris: flos fimplici fex foliorum ferie constat, coloris carnei dilutioris, in quo flavescens tenuiter elucere videtur: cornicula viridia medium sforem occupant, & multis albis framinibus cinguntur, quorum apiees aurei. Semen in corniculis nigrum: radin bulbaceis Afphodelinifq tuberibus conftat. Floret Maio.

. 6. Paonia Aquilinæ foliis C.B. quarta Aquilinæ foliis Clus. fæmina Aquilinæ foliis Park.

Caulis huic latis firmus: folia in ternas alas divila, qua totidem folia gerunt breviora & magis orbiculata quam aliarum, atque in aliquot lacinias feilla, fuperne dilutius virentia, inferne pubekentia & canescentia, adeóque similia Aquilina foliis, ut primo intuitu pro illis accipi possint. Radicem habet multis bulbis longis præditam ut Pæonia fæmuna. Florem non viderat Clufius,

7. Paonia flore ex albido pleno major & minor C. B. Cluf. famina flore pleno albicante Park, parad.

Humilior est illa que amplum, ex rubro purpurascentem, plenúmque habet florem : Caulis item quam illi gracilior. Folia quidem multis laciniis ut alteri divifa, fed angulfioribus: flores criam mi-nores, neq, adeò pleni, utpote qui fexaginta aut feptuaginta foliorum numerum rarò fuperent, cim in vulgaris plenæ flore aliquando quadringenta observare meminerim. Hujus color initio dilute purpuralcens, & quodammodo carneus, deinde paullatim elanguelcens, exalbidus fit, tandem totus ferè niveus, excepta foliorum bafi & infima parte, quæ carneum quodammodo colorem retinet. Bina aut terna, ut plena vulgaris, habet in medio flore cornicula, minora tamen. Pecularem etiam habet ejus flos notam, ut illi folia non facile defluant, fed diutissime hareant, imò conec temporis diuturnitate nigrefeant, marcefeant & ficcitate contrahantur. Radices etiam habet he minores & graciliores quam vulgaris.

Reperitur hujus generis flore longe ampliore, ut que Purpuree plene flori non cedat magnitu. Varietas. me, ejustlem tamen cum descripto natura, diutissimè nimirum folia retinens, temporis successo

manı albefcentia.

. S. Paonis

8. Paonia folio subtus incano store albo vel pallido C. B. semina leucanthemos & ochranthemos Park. famina pumila Ger. quoad descr.

Hanc, que in celliffimorum Cretæ montium convallibus abunde provenit, promifcue nature effe, hoc eft, que neque mas, neque fœmina effet, scribit Hon. Bellus ad Clufium.

Hucrefert C. Bauhinus Paoniam flore niveo Clus. in Navarra montibus inventam, cujus flos simplici foliorum serie constat, vulgari minor, radices etiam habentem illa minores.

Pæoniam fæminam flore albo pleno

Depingunt & describunt Tabernamontanus & Gerardus: Figura apud Gerardum est eadem quam Clufius exhibet pro Paonia pleno flore albefcente minore.

Pæonia flore variegato C.B. fæmina versicolor Park. V.Clus.

Hujus flores interdum carnei funt coloris, nonnunquam omninò rubri, aliquando etiam foliis vel media ex parte rubris, alia carnei coloris, vel utroque colore radiatim diffinctis. Dubitat Clufius annon artificio colores illi fuerint inducti.

9. Paonia promiscua Ger. promiscua strictiore folio J. B. samina promiscua Park, samina altera C. B.

Multa tam cum mascula, quam cum fœmina vulgari Pæonia communia habet. Rad x glandulosa ut feraina vulgari, fed craffioribus glandibus: at folia propiùs ad mascula folia accedunt, magis tamen incondita, finguláque strictiora & longiora, superne ut masculæ sature virentia, inferne verò magis albicantia, minus tamen quam formina vulgaris, quibus etiam aversa parte multo minus sunt pilofa. Flores saturatius sanguineo coccineóve colore rubent, septem aut novem soliis constantes: Apices ac stamina & siliqua ut in aliis.

* 10. Pæonia promiscua Vormarii folio latiore J.B.

Pulchre hac variat à reliquis Pæonia speciebus: Folia siquidem que imis ramis harent, latiora sunt quan caterarum, rotundioráque, aversa parte glauca, hirsuta, adversa saturatius virentia, itidémque plis oblita, sed paucioribus quam in oppolita. Folium in terna aut quaterna aut etiam quina segmenta divilium est, nullà divisione certa, sed temere variante. Flos à reliquarum flore haud absimilis: Siliquæ vero retortæ hirfutie alba totæ contectæ.

Tempus.

11. Paeonia flore pleno rubro J. B. famina, flore pleno rubro majore C. B. Paeonia famina multiplex Ger. famina vulgaris, flore pleno rubro Park. Double flowered female Deionn.

HISTORIA

PLANTARUM.

Omnium Paonia specierum longe pulcherrima est, specioso floris sanguinei saturi incremento tam denso foliorum stipatu luxuriantis ut fidem numero superet. Folia sane floris sunt plurimi magnitudine & forma inter le discrepantia. Extrema enim caulem proxime amplectentia reliqui omnibus majora funt, & adinftar Rofarum odoratarum circinatae rotunditatis: reliqua interiusfita myd variant: funt enim quædam illorum graminea ferè, oblonga nempe & angusta, intérque hac als variant; nitti ciniti questati montan graminea rote, orinta indica e a distributa include nac si quando colore albo tincita conficienture, cuni levi rubore, quaedam verò fittulofa inferius e quai tubulofa, arcto fatis pervia meatu; quaedam paulo majora, &c ad latera utraque mirà varietate ma-inferius latiores, in medio ventriofi, in fummo denique acuminati, cum inflexa quafi Galli criltan referente substantia rubra, seminum futurorum rudimenta intra se continente. Folia multum similia Promiscue Lobelii foliis, breviora tamen & utcunque latiora, nec vel tenui illa Promiscue lanugine inferna parte donata, sed instar masculæ glabra & virentia.

Ex hujus femine Clufto nate funt plantes, caule, folis, radice matrem plane referentes, quantum tertio anno florem dedit, matris flori quidem concolorem, fed fimplici fex foliorum ferie conthantem. Altera autem Byzantinæ prioris florem imitantem, h. e. funplicem octo fohorum ferem habentem, colorem tamen magis rubrum & faturum, & ad nigredinem quodammodo tendemem: Tertia florem plenum tulit matri concolorem, vel ctiam majorem, & fingulis annis cornicula five

nuces, quarum aliqua femine pragnantes fuere. Caterum flos hujus planta omnium quos novimus multiplici foliorum ferie conftantium focio. fissimus est & maximus, foliis numerofissimis compositus, non diu tamen durat, verum intra lexant octo dies postquam aperitur defluit.

• 12. Piconia flore pleno rubro minor Clus. J. B. flore pleno rubro minore C. B.

Folia hujus alterius foliis haud abfimilia: Flos tamen ejus flore minor, nec adeò plenus, illi panè qui carnei coloris plenus est par, non minus tamen saturi rubri coloris quam majoris, sed cujus sala interiora venis quibufdam nigricantibus afperfa conspiciuntur, medium florem occupant comicula nullis staminulis obtita.

* 12. Paeonia peregrina flore sature rubente C. B. famina Byzantina Park. parad. Byzanina Ger. emac. Byzantina prior Cluf.

Folia habet præcedentis foliis non diffimilia, paulo tamen craffiora; caules illi fimiles autampliores, florem fummo fastigio sustinentes unicum, simplici octo, decem, aut interdum plurium foliorum texturà constantem, non purpureorum ut manupunalista, sed rubentium & elegantissimorum; redicem multis nodis oblongis, five Afphodelinis bulbis præditam Pæoniæ fæminæ instar, extenus pallidioribus.

* 14. Pæonia peregrina flore dilutè rubente C. B. Byzantina altera Clus.

Hujus germina recens prodeuntia non rubent ut in priore, sed ex albo virescunt, utetiam cauls & foliorum pediculi, que in illo initio rubent. Folia superiore dilutius virentia laviaque, superne & inferne non minus quam superioris splendent. Flos etiam paulò major dilutiore magilque socido colore praditus eft: ejusdem filiqua breviores, semina rotundiora, minus nigra & splendentia. Hav non adeò liberalis est in proferendis floribus ac superior.

Utraque semine Byzantio misso nata est.

Floret Majo cum alus Paonia generibus, aut cum illa florere definant.

Cum Clusio ex semine Paonia femina vulgaris slore pleno rubro enata sunt tres varietates, sir spicamur, imo fidenter affirmamus, nonnullas ex superius traditis Paonias non species distinctas elle, sed varietates tantum, quæ sationi & culturæ originem suam debent.

CAP. VI.

De Helleboro nigro,

Ellebori etymon superiùs tradidimus in capite de Helleboro albo. Hellebori nigri note funt folia digitata, flores non decidui, fi modò flores seu florum petala, & non potius floris calyx dicenda sunt folia illa lata, speciosa, alba, purpurascentibus unguibus, quæ florum petala vulgò habentur, floris autem petala tubulofa illa foliola virentia our stamina & capitulum velut corona cingunt, qua foliis pradictis calycis occultantur : radices ca-

1. Helleborns niger verus Ger. Park. niger flore roseo C. B. niger store albo, interdum etiam valde rubente J. B. True black hellebore, og Chaismag flower.

Radicem habet numerofis fibris, vulgari paullo craffioribus donatam. Folia à radice pediculo spithamzo, crasso, fucculento, tereti, punctis purpureis ut Dracunculi majoris notato appensa, divisa utplurimum in folia novem, viridantia, lævia, rigidiora, craffioráque quam in vulgari flore viridi. lata, obtufa, ferrata, in extrema folii ora & paullo inferius, crenis autem vidua reliqua portione totan pediculi fingularium foliorum, ut & aversi folii nervus, purpurascentes. Inter folia sures occul-tantur, pediculo plurimum palmari & sesquipalmari, succulento & maculoso, ex foliis quinque candidis, unque purpurascente extrinsecus, subrotundis, striato venularum discursu præditis. Ad floris imum foliolum oblongum integrum, paulóque inferius aliud tanquam vagina, interdum divilum in plura. Floris medium occupant staminula multa lutea, breviáque, cum corona decem, duodecímve ubulorum virentium. Succedunt filiquæ corniculatæ intortæ, feptenæ, in quibus femen parvum, roundum nigrum: fit interdum, ut eunte in semina flore ejus folia colorem contrahant ferrugineum tam intra, quam extra. Aliquando florem habet valde rubentem, interdum album pro anni con-

In Alpibus non longe à Ponteba copiosum invenimus. J. Bauhinus se cum in variis sylvis Locus. observáste tradit.

In horto Blasensi aliam hujus speciem invenio quam Helleborum nigrum slore rosco, minorem Alia Species. Belgicum vocant; qui omnibus fuis partibus, foliis, caulibus, flore, præcedente minor est: flore ex al-

Purgat potenter humores melancholicos, utile per consequens medicamentum est omnibus affe-Vires. Abbus inde originem trahentibus, quales, Mania, Infania, Hypochondriaca passio, Elephantiasis, Herpes, Cancer, Quartana, Vertigo, Epilepfia, Apoplexia, Scabies. Sed cauté & nonnifi robustis, ob violentiam quam exercere aptus natus est, exhibere conducir. In decocto tamen minus est periculi. Corrigitur mastiche, cinnamomo, aniso, fœnic. & sim. Schrod.

Ali Helleborum nigrum rectè praparatum innoxium esse medicamentum scribunt, ut tutò pueris,

gravidis & debilibus corporibus dari possic.

Doss in substantia à gr. 15. ad 35. Bij. robustissimis etiam 3j. in insuso vel decocto à 3j. ad 3ji. Exhibetur vel substantia ipsius; vel insusum, vel decostum. Substantia exhibetur, 1. Formà pulveris lumendo Helleb. nigri Gij. zingib. maltich. rosar. rubr. cinnamom. and. ana gr. 4. Milce in In pueris sume 31. 2. Forma pilularum, formando ex prædicto pulvere cum syrupo infento idoneo pilulas. 3. Forma placentularum: vide Le Brun. 4. Forma cydoniati. V. eundem, apud quem

Visomnis hujus radicis est in cortice aut fibrillis rejecta medulla. Optime corrigitur Caryophyllis aromaticis. D. Palmer è dictatis D. Hermanni Horti Leydenfis præfecti. Jo. Hartmannus in fluxu mensium nimio Cingulum ex foliis Hellebori nigri compactum ità ut folia recentia assuantur fascia,

circa lumbos corpori applicat.

2. Helleborus niger hortensis slore viridi C. B. Helleborastrum Gov. Helleboraster minor flore viridante Park. Elleborus niger vulgaris, flore viridi vel berbaceo, radice diuturna J. B. Bears

Hic tum ab hortensi store albo, tum ab adulterino manisesto discrimine sejungitur: licet enim radien sibrosa, nigra, caque numerosa similitudinem magnam cum hortensi ssore albo insinuent, dissimilardinem verò cum adulterino, reliqua tamen plantæ facies differentiæ fidem faciet. Folia enim ampliora, viroris herbacci, teneriora quam illorum utriulliber, in plura fegmenta conciduntur, fin-gulaque laciniae in acutum mucronem, non obtufum more hortenfis flore alba definunt, in ambitu ferratar, nec tann faturo colore tinetar, nec tann rigida ut adulterini. Jam verò fiores pediculis pal-matibus & dodrantalibus harentes colore funt herbaceo, adulterini Ellebori æmuli, quinis majoribus folio constantes, umbilicum obsidentibus apicibus crebris pallescentibus. Semen corniculis aliquot surrectis conjunctifque aliorum more confinetur.

In montibus Euganeis, inque monte illo excelso cui inadificatur S. Marini urbs, decem circiter Locat.

mill. paf. Arimino diftans, observavimus.

Folia cerevifia per tres aut quatuor horas infula & pota, jejuno ventriculo, tribus matutinis, in-Viren figne prophylacticum censentur adversus variolas aliósque morbos contagiolos. D. Johnsen.

CAP.

Pul-

Pulverem foliorum exficcatorum, panca quantitate, verminantibus pueris exhibent noftrates, sel

3. Helleborus maximus Got. maximus free Confiligo Park. Helleborus niger fetidus, Confiligo Plimi lib. 27. cap. 9. C. B. Elleborus niger feftvestris adulterinus, etiam bytme virem J. B. App. tom. 2.

OF B

in potu aut jusculo, vel in ficu, &c.

Planta eft cubitalis, odoris virofi, radice fibrofa, obliqua, cortice fubrigro, nonnihil cum actimonia levi amaricante, lignofam & duram medullam obducente: eather tereti, queme invefti primième
certe mixto cum virore rubellus, alter pallide virefcens, cui fibeft caulis lignofus, copolam medul
lam viridantem complexus: folia pediculis palmaribus appenfa, denfiffimo fitipatu caulem ambian,
in tria, quinque, fepuis novem fola fubdivida, longa, firiata, atrovirenta, in ambitu ferrata, nui
lis interdum creuis incifa, dura, rigida, nervo per mediam longitudinem valdè conficiuo decurente, à quo utrinque in latera obficuriores venula prodeunt: at fuperiora folia, ut in pauciores pontones funt divifa, ità & latiores funt tum portiones ipfius folii, tum pediculus. Ex alis prodeunt ramuli multi dilute virentes, ob mollitiem floris ponderi imparem deorfum reflexi, paucis foliis palidulis parvis, integris donati; quibus infident flores finguli, bini, terni, quaterni, ovales ferò, necia
tri m Helbeboris expanfi, ex pediculis femipalmaribus quadrantalibufve, ex foliis quinis herbaces, etrema ora cum fe magis explicant rubente, firiatà compoliti: in medio flamina plurima, capitoli
fulcato, extra que intra floris calathum, quattor, raribis tres aut quinque, cen ubea
fulcato, extra que intra floris calathum, quattor, raribis tres aut quinque, cen
fulcato, magis virentes, brevioréfque quam flaminula, oris fimbriatis, levier interdum purpuranbus: pentiffirmum floris meditullium occupant cormeala Aquilegiae vel Hellebori, bina ternire, quberculo inniva. in quibus fores.

In Germania, lateribus montium quos eluctatur Rhenus, inter Coloniam & Moguntiam copublis

mum observavimus & alibi in montibus regionum transmarinarum.

Veratrum nigrum 4. peregrinum Clusii, Helleboraster maximus alter Clusii Park.

In paucis à pracedente differt, nimirum foliis paulò atrioribus, & florum oris ex purpura nigricantibus, præfertim trium interiorum petalorum: ideoque nos specie diversum nondum agnolci-

Tragus & Dodonæus venenatam qualitatem huic plantæ tribuunt, ideóque ab ea cavendum mo-

nent

I orue.

Vires.

Radicis hujuíce particulam in pecoribus medendis auricula perforatæ inserere soliti sunt Vetenarii antiqui. Recentiores omnibus seré corporis jumenti partibus radiculam cam insigere solen, qua vis etiam de causa laborantis. Quamprimum ctiam jumentum aliquod parum late vivere intellererint, ad hoc medicamentum tanquam sacram ancoram confugiunt, & plerunque success vois responder. Kyberm apud Tragum: qui tamen veterinarios Gengenbacense non Confiligine, sol Heleboro nigoo Dioscor, ad hanc rem uti ait. Germanos veterinarios nostri etiam imitantur in hujus radicis vet causis usu.

4. Helleborast er alter trifolius spinosus Park. Helleborus niger trifoliatus hort. Farnes.

Folis tripartitò divifis, durioribus & rigidioribus; denticulis circa margines afperioribus & pragentibus incifis; & floribus pallidius virentibus à pracedentibus abundè diftinguitur; catea cunt es convenir.

In hortis curioforum enutritum vidimus, locum eius natalem ignoramus.

Polia fingularia Laurinis comparat & magnitudine & fiblfantiå & figurå Petrus Caftellus Calem ei attributi cubitalem, teretem, digiti craffitudine, foliis circumcirca vefititum: Flores in fummis caulibus & ramulis Hellebori nigri vulgarıs, dilute virides, aut fübalbidos.

Incipit florere Novembri, & in Martium & Aprilem usque florens perseverat: quilibet autem flos apertus & in suo vigore perdurat ultra quadraginta dies.

Tempus.

CAP. VII.

De Fraxinella.

Raxinella à foliorum cum Fraxincis fimilitudine dicta eft.

Foliis Fraxini, floribus in ípica ípeciofis, feminibus magnis nigris íplendentibus ab aliis plum
tis difeemitur.

Fraxinella. Officinis Dictamnus J. B. Dictamnus albus vulgò froe Fraxinella C. B. Fraxinella Gel. Park.

f. B.
Radices candidæ funt, varióque implexu multifidæ: unde emergunt quotannis feapi plurimi, fel quicubito proceiores, hirfuti, rubefcentes, [in ea tamen fpecie quæ florem album profert pallule unidad.]

Lib. XIV. De Herbis multissliquis Jen corniculatis.

viides] medulla multa fareti; folia vefiti nullo ordine pofitis, alatis, tribus vel quatuor pinnatum conjugationibus ad coffam annexis cum impari in extremo coffam terminante, Fraxiu finulibus, fuperne atro-vientibus, inferne dilutioribus & fiplendentibus, laurins aqualibus, crenatis. In fumilista proposition of the proposition of the folial proposition

que ad alvi torfiones, & ad ejiciendos renum calculos.

Additur quoque utiliter in potionibus internorum vulnerum. Datur comitialibus & aliis cerebri

Aquam destillatam pro Cosmetica habent Romana mulieres, & utuntur in inflammationibus-oculorum. Ex his apertum est neutiquam posse esse succedaneum verz Dictamni (inquit Casp. Hofman.) Verum cum acris sit & amara, non video cur non eadem possit præstare que Dictamnus.

Silique & flores contactu pruritum faciunt, & in calidioribus regionibus cutim exulcerant. Variat

CAP. VIII.

De Alchaa lutea seu Abutilo Avicenna.

Oliis Althaæ mollibus, floribus è foliorum alis excuntibus luteis, ab aliis hujus generis difectriitur. Affinis & fimilis est Alcea Veneta, Sabdarista, Bammia moschatæ aliisque Alceis accenseri solitis plantis exoticis pentapetalis, cum conceptaculis in quinque cellulas dispertitis : venim in hac thece disjunctæ sint & tantum contigua, non conjunctæ unicum efficientes vasculum, utin illis.

1. Althas Întea Ger. Intea five Abutilon Avicenna putatum Park. Al. Theophrafti flore Inteo C. B. Theophrafti flore luteo, quibufdam Abutilon J. B. Mcliott Mallott.

7 1

Cum Althra vulgari de mollitei palma certat quod Abutilon vocant, radice parvà, albâ, fibris aliquot adnatis donată, fiibdulci. Cadis foris romento molli totus est obstitus, pingue quid attreantis manibus allinens, incanus: corrict, qui facile delibratur (lubest lignum Saligni instar candidum & durum, medullam succulentam viridem continens. Ex caule falia nullo ordine nascuntur, lamgine incana & insigniter molli obducta: ex horum alis rami producuntur: indidem sortes indem prodeunt Carryophyllatæ aquaticæ, intensè crocci, striati, pentapetali, medium occupante apicolomi lutcorum glomere: totum verò florem complectuntur quinque folia incana, langinosa. Succedunt tomentosa capitula, Juglande paullo minota, suprema parte plana fere ex decem aut duodecim solitosi in attriculis, compressis, in mucronem acutum definentibus, in orbem juxta positis; in quibus semina semicircularia ferè, compress, fusca, medulla alba, dulci.

Annua est planta, non diu durans. In hortis seritur. C. Bauhinus inter Ferrariam & Bononiam observavit ad duos cubitos excrescentem.

2. Althan Theophrasti similis C. B. Abutilon Indicum Cameravii Park. Abut. Indicum J. B.

, , •

Elire et pallido, fubcandido, five medio luteo, pediculo nixo fublicituo, ficut & novella folia ac caulis, non tamen ejus ad tactum molliteir qua vulgò notum Abutilon Italicum. Pediculi in fibra divulli foliis venulas Iparfas fubminifirant fpicaas, in averfa parte folio exiftente pallidiore, interna veò faturatuis virente. Caulir penes internodia fubruffelcens. Florem excipit folliculus fubniger, fiellatin compactus, femen quoque continens nigrum: Exterius involucrum ex viridi flavefcens. Radix pallida fibrofa.

O00 2

Lib. XIV.

De Herbis multifiliquis seu corniculatis. Radicem cum magna prudentia exhibitam purgare perhibet Camerarius: fin verò non rite aut ni-Vires.

CAP. IX.

De Caltha palustri.

A. Caltha palustris J. B. palustris vulgaris simplex Park. palustris stere simplici C. B. palustris major mipor Ger. Marth Marinold.

Adix plurimis fibris majulculis albentibus, è foliorum marcescentium alis egressis, fibrillis tenu-Adix plurimis fibris majufculis albentibus, è foliorum marcelcentum aus egreffis, fibrillis tenaibus capillatis conflat. Folia ima, qua è radice exeunt, podiculis longis [femipedalibus aut dodarantalibus,] intildent, fiftulofis, Chelidonii minoris fimilia, verum multo majora, non maculofa, profundiore circa pediculum finu, per margines crenata, glabra atrovirentia. Cauler ab eaden radice plures, dodrantales aut pedales, teretes, glabri, concavi, geniculati, ramofi, folis paucis fingulatim politis, iis qua è radice exeunt fimilibus, fed brevioribus pediculis infidentibus veliti, adfingulat genicula adnafcitur. Flore in fummitatibus caulis & cranulorum fingulorum f ad inguis genetus annateur. Fiorer in minimations claus of tamadam influentinguis per-tapetals, fipeciofi, flavi aureive, plurimis in medio framinibus & apicibus concoloribus, calice nullo: Floribus fingulis plurima fuecedunt filiqua feu comicula radiatim fita, qua per maturitatem fuperiore parte dehiscunt, & binos seminum eidem superiori parte adnascentium ordines ostendunt. Sunt autem femina oblonga, qua filique adnascuntur viridia.

Ad Rivulos inque palustribus & aquosis ubique ferè nascitur.

Habetur in hortis culta flore pleno.

CAP. X.

De Aconito foliis & flore Ranunculi.

Æ plantæ à capfulis feminalibus toto genere à Ranunculis differre, & adhanc familiam pertinere deprehenduntur, nec tamen vera & genuina Aconita funt, cum nec caulibus, nec floribus, nec feminibus cum eifdem conventant, imò totus plantæ habitus ab Aconits diverfus eft; fed fuum & proprium genus constituunt.

A. 1. Ranunculus globosus Ger. Park. parad. flore globoso, quibusdam Trollius stos J. B. montanus, Aceniti solio, store globoso C. B. The Blobe flower of Mother gowlong.

Radicem nigram, fibrofamque Hellebori amulam habet: folia ferè Aconiti, in quinque fegmenta divifa, idq, ad ipfum ufque pediculum dodrante longiorem, nifi quòd folia in caule nullo pediculo cauli adnafcantur, confinuliter tamen divifa. Caulis fesquicubitalis, lævis, inanis, ramolus, færu fultinet vulgari Ranunculorum forte majores, iis tamen concolores, sed minus micantes, decemant duodecim folis confrantes, intromodice reflexis, ut fessilem globum imitentur. Floribus succedunt filique feu theculæ plurime, arcte ftipatæ, seminibus parvis rotundis splendentibus replete, que per maturitatem fumma parte dehifeunt & femina effundunt,

Ad latera montium, & in pratis montofis in Septentrionalibus Anglia, inque Cambria copioliffi-

me. Ob floris venustatem in hortis colitur, quibus facile assuescit.

Notandum (inquit J. Bauhinus) Matthiolum tribucre suo Aconito flore Ranunculi usus & vires Lycoctoni, quas nostro inesse Ramunculo globoso slore vix credimus. Porest tamen in Animalibus fieri periculum. Schwenckt quidem cateris Ranunculis hunc minus acrem air, propterea minus caletacere & ficcare.

2. Aconitum hyemale Ger. Park unifolium luteum bulbofum C.B. Ramunculus cum flore in medio folio, radice tuberofii J.B. Winter Wolfe banc.

Rara oft elegantia lujus plantæ, quippe que nullum producit caulem, sed ex radice tuberibus, si adultior fit, Anemones modo integnalibus articular, aliais Explydodendri nucem magnitudine duntaxit adaquante, exterius mgra, acri admodum gulfanti, Dod. fervente Camer, fibris nonnullis capillati, pediculoi aliquio promit palmares vel citam dodrantales, teretes, cavos, nudos, preterquan quod extremum in umbilicum inferitur folii, quod pediculo fingulare infidet, circumfengione rotundum fere, fed ad pediculi ufque committionem multifidum, in radios ftellatos fubdivilos fetum, glabram, fplendidum, faturo virore tinctum; è cujus medio sessilis fine pediculo flor unicus emicas, Ramunculi, luteo auri fulgore, vel ad virorem declinante, senis longuisculis foliis constans, medium obtidentibus numerolis fibris, apicibusque luteis: horum delapsum excipiunt corniculata siliqua Aconici vel Hellebori nigri, quatuor aut quinque erectæ. Semen filiquis inclufum, rotundum compretfum, flavefeens.

Non ab re Ancinene Bononienfium nonnullis dicitur, quippe circa Bononiam & per totam etiam

Lombardiam copiolissime provenit, Februarii mensis initio florens.

CAP. XI.

A. Plantago aquatica minor stellata Ger. emac. aquatica stellata C. B. aquat. minor muricata Park. Damasonium fellatum Dalechampii J.B. Star headed Water Plantain.

Ouaticæ Plantaginis fibrofas radiculas in nodum collectas possidet, unde palmaribus nixa pe-A diculte frameagnis months transmiss annual multan militan minora, 8c ad pediculi infertionem interdum pinnata.

Coliculi plures, felquipalmares aut dodrantales, tercutes, inances, nodis ex longis intervallis geniculati; è quorum articulis inque funmo caulium faftigio radiati in orbem et longs meer aan geroeuwer, e quotum arceins inque minimo cauman ratugio raonat in orbem eeunt pedicult unciales, quotum uniciauque infidet quintum fendimo radiorum ftella pulcherri-ma Aizoi peregrini Cam. ftellas æmulans. Harum ftellarum radii inhil aliud funt quam filiqua feu vascula membranacea semen exile subluteum continentia.

In aquis flagnantibus fed rariùs invenitur: in flagno feu pifcina quadam fecus viam publicam, ad Locus, ingressum Rumfordia oppiduli in Essexia copiosè oritur.

Parkinfonus huic plantæ flores albos tripetalos tribuit.

mia quantitate usurpetur, esse valde nocuam.

CAP. XII.

De Junco florido seu Gladiolo palustri.

'Unis nota funt folia graminea, triangula, caules nudi, flores in umbellam in fummo caule dispositi : Planta est singularis & sui generis bulboss affinis, esse videtur; caule & florum fitu ac forma ad Moly accedit.

A. Juneus floridus J. B. Park. floridus major C. B. Gladiolus paluftris Corde Ger. The flotwring Aufh oz Water Bladiole.

Radices habet duas, quarum gracilior & nigrior descendit: crassior verò in superficie ferè terra Radier natoet quas quatum gracioni e migroi deterinit: cramor vero in inpernete tere terra emifera fertru turique i propagines aliquot & multæ fibræ adnafeuntur. Habent radices faporem delem & glutnofum. [Radix quam craffiorem vocat, eff (ut mihi videtur) radicis pars recentior khujus anni, qua ut progreditur inperne folia, inferne fibras albas majufculas emitti.] Folia crikhujus anni, qua ut progreaturi iuperne tota, interne tibras atbas majufeulas emittit.] Folia erigi multa, mollia, fipongiolă feu porofă medullă, triquetra, longa, ad exortum concava, & membaneis appendicibus caulem aliquoufque amplexa, fiipina parte versits apices planiora. Caulis bicubitalis & altior, teres, glaber, fipongiofus, non tamen concavus, foliis mulus, in cacumine flores planions gelfans in umbella formam dispositos, pediculis femipalmaribus mults tenuibus fultos. Floratura pragramente formam dispositos pediculis femipalmaribus mults tenuibus fultos. Floratura pragramente forma magnificatus apraide para caractus floratura para contratura progressione de contratura para contratura progressione de contratura para c mamos gertains in uninconstruction purpurantes, tribus exterioribus petalis carinatis & majoribus, quæ m ducum nexapetant man, calveis effe videntur; tribus interioribus minoribus. Vafculum feminale fex thecis feu loculamentis conflat, purpureis, in summo corniculatis, semine intus minutiffimo repletis. Vasculum isthoc in tonita, parputos, vaccium tante famina circiter novem, aliàs longis purpurois, aliàs bereibus apicibus capi-tata, pulvifculo flavo attrectantium digitos inficientibus. Umbella bafin tria infignia acuta foliola

Nafeitur autem (inquit Cordus) pinguibus limofis & humentibus locis, quò fluviorum inundationes Locus. Mysenire poffunt. Apud nos plerunque in ipsis fluviorum alveis in limo propèripas.

Tuncus floridus minor C. B. Park. huc non pertinet,

CAP. XIII.

De Aconito.

Conitum dictum Plinio ab 'Antono quoniam in nudis cautibus crescit; Theophrasto ab "Antono A Contum dictum Pinno as Come quomant. Prius etymon Ovidius probat cum dicit,

> Que quia nascuntur dura vivacia caute Agrestes Aconita vocant.

> > Q00 2

Alii

1 cen 8

Locus.

Unes.

Radicem

Vires.

Locus.

Alii nomen quidem à cautibus dedugant, sed diversam ejus rationem assignant, quonom sei, huc planta eadem vus in morte estet, que cotibus ad ferri aciem deterendam, statimque admota velocitus sont.

Aconiti nota funt folia circumferiptione fubrotunda, laciniata, flores cucullati, femina rugofa. vis in plerifque faltem speciebus deleteria.

1. Aconitum magnum purpureo flore, vulgo Napellus J. B. Acon. caruleum, feu Napellus 1. C.B. natum magnum pur pures pore, ongo trapena Park. Diem Deimet flower of Months.

A radice (inquit J. Bauhinus) Napi parvi magnitudine, nigra, fibras è lateribus producente, esse les emittit plures, bicubitales & altiores, tercres, laves [versus fummam tamen partem lanugine brevi pubelcunt] medulla farctos, rigidos, fractu contumaces, ab imo ad fummum folia cinclos crebrevi pubelcunt] medulla taretos, riguos, tractu contumaces, ao into actuminum font endos cre-bris, alterno aut potús millo ordine pofitis, pediculis longis, fupina parte canalucilaris infidentibus. Sunt autem folia obfeure viridia, glabra, netvofa, in quinque infigniores lacinias ad pediculum firê divifa, magis fei, aut profundiùs laciniata quam in quavis alia Aconiti specie, fingulis lacinis prima-riis in plura fegmenta angusta, acuta profunde diffectis. In summo caule sfore existunt crebn, velut con la contra di calcului medalului medalului mujis peralis compossific gonome di conrns in piura teginenta anginta, acuta promitic uniccus. In manno cata pries extitute creen, velui in fpicam digelti, finguli pediculis uncialibus infidentes, quinis petalis compofiti, quorum dipernum galea aut cuculli monachalis in modum concavum, flylos duos occultat, duo lateralia latiora, infinia duo florem medium occupant. Sunt autem flores cœrulei, faturatioribus venis firiati, intus pilis obfiti. Succedunt thecular, non tres femper, fed quatuor aut plures, oblongar, glabra, femina mulia continentes per maturitatem nigra, rugola.

Facultate est hominibus aliisque animalibus exitiali & perniciosa. Evidenti, sed perquain miscrabili experimento id Antverpia olim compertum in recenti adhuc est memoria (inquit Dodonaus) Cum enim ab imperitis hujus inter acetaria illatæ effent radices, quicunque eas ederunt, mox fariffimis correpti symptomatis, brevi vitam cum morte commutarunt. Quin & Turnerus perhibet, Galums corrept symptomats, order vitam cant more commentation consists permet (sil-los quofdam Antverite pro Imperatoria in acetariis, consellis Napelli radicibus intra badaum omnes obiiffe, exceptis duobus hiftrionibus, qui cas revomuerant. Eft utique Napellus venenorum prasen-

tancorum facilè princeps. Animal quod Napello nutritur, ejúsque Bezoar seu remedium specificum ab Avicenna perhibetur, musine sit an musica inter Botanicos non convenit. Consule Dodonæum & J. Bauhinum.

N. Napellus in jugis montium Alpinorum nutritus vires admodum noxias exercet, delatus autem in hortos parum fuis venenis operatur: quod experimento confirmat D. Martinus Bernhardus à Ber-

niz in Ephemer. Germ. Ann. 2. Observ. 42. Idem confirmat Pet. Joh. Faber in Panth. l. 1. cap. 43. Cicuta, inquiens, & Napellus, que versus meridiem in montibus Pyrenæis venenata funt, it transplantentur versus loca Septentrionalia & humida omnem malignitatem deponunt. Observationes has transmisst D. Tancred. Robinsons. Ego tamen non libenter vellem in memetipio experiri Napelli in hortis culti vires, mihi enim mafticatancer non morned venom in monetapio experimenapon in notes card virtus, linguam nonnibil flupefecit; qui tamen flupor non flatim fentiebatur.

* 2. Aconitum Napello simile sed minus, caruleum, pracocius J. B. Ac. violaceum seu Napellus II. C. B. Ac. Lycottonum pracox Park. Ac. lycottonum IV. Tauricum Clus. Ac. violacum Ger. emac.

Unius aut duorum cubitorum proceritatem affequitur, caule gracili fubbirfuto & fubrubente, non ita recto. Folia Napelli, minus tamen crebrò partita, licet in quinque lacinias profundas, primarias divifa, quarum fingulæ rurfum variè fubdividuntur, colore atrovirente [fupernè] ex pediculis duas tréfve uncias longis. Flores cœrulei, cucullati, pilofi, quorum galea lingulas duas occultat purpurascentes, quorum capitulis impositus utriculus liquorem melleum continet: due horum ales supremo fuo margine galeam ingrediuntur, infimos margines excipiunt duo fubjecta folia, quorum qua tuor complexu comprehenduntur atro-purpureorum ftaminum villi. Radix fubeft nigra, oblonga, fibrata; [exigui Napi inftar Clufio.]

Inventur in Tauricis montium jugis non procul à Saltzburgo, ubi floret Julio; in horos transla-tum maturius, cruis Napello, à quodifficulter diferentur, inquir J. Bauhinus.

* 3. Aconitumspied florum pyramidali Moris. Prælud. pyramidale multissorum Hott, Paris.

Moril. Quoad radices & folia aliorum Aconitorum more provenit. Solummodo spicam fert florum coruleorum cacullatorum, ad bafin latiorem qua tandem in mucronem definit pyramidis inftar. Qua notà quam facillime à cateris sua sortis distinguitur.

4. Aconitum caruleum Autumnale Park. Lycoffonum Autumnale Napello simile J. B. caruleum Na pelli flore C. B.

Folia hujus media quodammodo funt inter Aconiti radico bulbofa feu Thora Italica, & Acon. Neubergier: tolia Thora quidem Ital. foliorum quafi amula, nonnihil tamen ad Acon. Neubergi ci foliorum formam accedentia, nec illius minus ampla, atra viriditate splendentia superné. Cadia illi bicubitalis, craffus, firmus, ftriatus, virescens & splendens, summo fastigio fforum spicatu AconNeubergico ferè fimilem gestants, quibus etiam succedunt pares silique seu capita, & simile semen. Radix illius etiam radici par, perennis, & multis ad latera adnatis se propagans. Floret serius, nempe Augusto. De loco natali nihil habet Clusius.

Lib. XIV.

In sopibus non longe à Memminga Suevix urbe invenimus Aconiti speciem medio Augusto slo-rentem, bicubitalem & altiorem, valde ramosum, soluis minus dissertis quam in Napello, cui figura quam habet Parkinfonus fatis aptè respondet; tempore florendi cum hoc etiam convenit.

5. Aconitum Lycoct. Napello simile, Neubergense, foliis latioribus, flore purpureo J.B. Aconitum purpureum seu Napellus III. C. B. Acon, purpureum aliud Park. Ac. purpureum Neubergense

Latiora vulgari Napello habet folia, licèt fimiliter incifa & laciniata, magis atra fimiliter & folendentia: caulem rectum, firmum, rotundum, trium interdum cubitorum altitudinem æquantem. & in multos ramulos superiore parte sepenumero divisium, qui sures spice instar congestos ferunt, co-lore purpureos, Napelli vulgaris storibus plane respondentes, hoc est quatuor soliis constantes, quinto jore pur partos.

Weltir galeola fuperominente, & bina circumvoluta inftar litur cornicula occulente: faminum tamen media congeris magis fulca eft. Florum fpica in extremo caule nafcens, reliquis oblongior eft, & magis expansa. Singulis floribus terna succedunt cornicula, interdum quaterna aut quina in caput unum congosta, semen atrum & inæquale continentia. Radix illi, vulgaris Napelli instar, parvo Mapo fimilis, cui in lateribus adharent alii Napi, fibris praditi, quibus se propagat.

Crescit in Montis Neuberg ducatûs Stiria jugo, ad vaccarum stabula. Floret Julio.

* 6. Aconitum Lycoctonum Lynceanum Napello simile J.B. Acon. coma inflexa, folis angustioribus C.B.

Cluf. Medium quodammodo inter vulgarem Napellum & genus Aconiti præcedens eft: folia enim illis fmillina obtinet; caudem inter illo medium; infirmiorem tamen, & fupera parte aliquantulum nutantem : flores utriusque floribus prorsus respondentes, nifi cassis supra quatuor solia eminens magis sublevaretur & hiaret, rostroque magis mucronato esset: semina in ternis corniculis simul junctis imilia: radicem etiam non multum variantem.

Ex Lyncaanis montibus crutum Clusio missum est. Floret cumsuperioribus, aut paullò etiam Locus. ferins.

* 7. Aconitum ceruleum minus, five Napellus minor Park. C. B. Acon. Lycott. ceruleum parvum Ger. Acon. Lycott. flore curuleo, galed elatiore, radice bulbofa J.B. Acontt. Lycott. X. Thora

Præter fibras, quibus subinde radicatum terræ hæret, bulbos gerit turbinatos, è quorum basi fibræ alte excunt. Folia ex caule alternatim producuntur, mediocri amplitudine, que in quinque profundes lacinias, rurfum leviùs fubdivifas, confeinduntur, fiplendenti virore prædita, fubhirfuta: flores ga-

Legin, rari, caffidem longaru erigunt, colore diluté ceruleo.

Ex Italia ad Clufum transimissa est. Ubertim nascitur ad Monasterium Neuberg, secundum tor-Legin. rentem qui Monasterium alluit, &c. V.Clus. Hist.

8. Aconitum Lycoctonum flore maximo J.B. Acon. cavuleo purp. flore maximo, sive Napellus IV. C. B. Acon, maximum Judenbergense Ger. emac.

Folia habet in quinque lacinias altè divifa, & illas denuò in ambitu concilas, Thoræ Italicæ foliis interdum adeò fimilia, ut fi quis plantas antequam in flores abeant conferat, nullum ferè discriment deprehendere queat, nisi Italica Thora splenderent, hujus minimè: Caulem bicubitalem nonnunquam, rotundum, non valdè crassum, firmum tamen & rectum, ex viridi purpurascentem, superne quinos aut senos ferentem flores, inter omnia Lycoctoni genera maximos, quatuor foliis ut reli-quonum generum constantes, supereminente galea longe majore & unciasi aliquando longitudi-nis, elegantis è ceruleo purpurei coloris, sub qua bina longa cornicula, extima parte latiora, & liui Veterum Romanorum fere instar inflexa, coloris dilutius purpurascentis teguntur, seaminibus nigris medium florem occupantibus. Floribus fuccedunt eornicula ut in reliquis, fed majora, semen inaquale & fuscum continentia.

Radix parvi Napi formam æmulatur, nigricantibus sibris prædita: alias præterea fimiles radices lateribus adnatas habet, tenuioribus adhuc fibris, quæ fingulis annis adhuc recentes caules proferunt: fed etiam infimi caulis nodis adnafcuntur tubercula, non fecus ac in Italica Thora.

Sponte provenit in Judenberg altissimo totius Stiriæ monte. Floret Augusto. Copiosè etiam Locut. oritur in quodam Schuceberg jugo quà difficillimus est ascensus.

5 9 Aconitum

703

Locus.

Locus.

9. Aconitum maximum comâ nutante Park. Lycolt, coma nutante maximum J.B. maximum no tante coma Ger. inflexà comà maximum C.B.

Cluf.

Trium interdum cubitorum alitudine affurgit, caule tamen fatis gracili, rotundo, superiore parte. in multos ramos divifo & nutante. Summo caule longam florum spicam feit, Napelli vulgaris in multos ramos divifo & nutante. Summo caute Iongam porum apacam retr. Napelli vulgari floribus fimilium, fed paulo dilutiore purpura fipendentium, quorum fingulis fuecedum cornicales femina qualia præcedentium. Folia ampla & oblonga, in multas tenues profundátque Leamias magis dividuntur quam in ullo præter id quod Delphini flore dicitur Acon. genere, qua fupema quudem aria virditate prædita funt, non fipendent tamen. Radicem habet craffam & longam, Napi fere magnitudine, foris nigricantem, & per intervalla multas fibris donatam, & longam, and per la constanta de la te in multa capita extuberantem, è quibus caules emergunt, fubinde tamen recentes exigues No. pos ad latera enatos habet, quibus se propagat.

Primum ex Italia ad Viennam delatum est & Clusio communicatum.

10. Aconitum Lycott. caruleum calcari magno J. B. Acon, caruleum hirfutum, flore Confolida regalis C. B. Acon. Lycott. bir futum flore Delphinii Ger, emac. Acon. flo. Delphini ma-jur Park. Acon. Lycott, flo. Delphinii 1. Stlessacum Clus.

T. B.
Alctudine vix cedit Napello, caule firmo, inani, purpurafeente, qui fubbirfutus videtur. Folia
Acontri Lycoctoni lutei folis fimillima, in latas diffecta lacinias, britura. Summus cauls in lon-Aconta Tycocton fluter rous imminut, in tacis unecu tacinas, materia, cauticus auticus normana de la compania del compania de la compania del compania de la compania del la compania de la compania del la compania de la compania del la compania d Aconitorum modo, & in horum medio stamina multa. Ad florum verò exortum bina foliola angufta, ceu cornicula quædam eriguntur. Hilee fuccedunt ternæ junctæ corniculatæ filiquæ, fomen continentes nigricans, rugolium. Radix Clulio craffa, tuberofa, nigra, rugofa, concava, graviter olens, multis tenubus, fuligmofaque lanugine pubefcentibus fibris pradita, ad cujus latera feundim infimum caulem fingulis annis nova germina repullulant.

Frequens est in montibus territorii Freywaldensis in Silesia, Augusto florens, at in hoitos transla-

tum lunio.

* 11. Aconium Lycoct, flore Delphinii Ger. J.B. Acon. cxvuleum glabrum flo. Consolida regalis C.B. Acon flore Delphinis minus Park.

Dod.

Proceris affurgit caulibus inftar Napelli : folia variè fimiliter, & creberrimis incifuris divita : flores fecundum caulem fuperius veluti in longam compositi spicam, e puniceo ac obscuriore colore pur-puram amulantur; formă sere tsoris Regii, in posterius videlicet corniculum definentes: Silious & femen ut majoris Lycoctoni lutei. Radices oblonga, craffa tres aut quatuor demittuntur, panes adhærescentibus filamentis.

12. Aconitum folio Platani, flore luteo pallescente J. B. Acon. Lycoblonum luteum C. B. luteum Ponticum Ger. lut. Pontic. ferotinum flore albi.lo Park. an Ponticum lut. priecox ciusdem?

J. B.

Ex radice flexuofis, numerofis, nigricantibusque fibris currive, implexis, satis jucundo odore preditis constante caulis surgir leviter hirsutus, duobus cubitis altior, inanis, striatus, rotundus, tenus, lentus & nonuhil flexuolus, in alas divilus. Folia ampla, quinquepartito primariò divila, finguls lentus & nonuhil flexuolus, in alas divilus. Folia ampla, quinquepartito primariò divila, finguls legmentis denuo fubdivilis, fuperius exatro virentia, inferius albicantia. Flores ex pedicultis uncalibis & plufquam fextantalibus, quorum fingulis appofitum foliolum oblongum interdum diffequati Lepiùs integrum, lutei, aut ex luteo albove herbacei, oblongi, concavi, inferiùs hiantes, è foliolis quinque compoliti, duobus lateralibus brevibus & latis, infimorum altero lato, altero acuminato, quinto in tubi modum concavo, in cujus intimo recellu duo cornicula, in fpiram convoluto extemo, dorfo brevem, hulcum canaliculum fuftinentia, occultantur: ad quorum conum in floris hiacu staminum conspicitur congeries herbidorum, apicibus vel albidis, vel herbidis, vel nigro mixto velicoloribus. Siliquie terna vel quaterna, Aquilegia, recta, fimul juncta, in quibus femen, rugo fiem, nigrum, natura calidiffimum veluti Pyrethrum, quod degustatum crebra sputa provocat.

In colle la Baftie, & montibus Geneva: vicinis copiosè provenit. In altiflimis montium vallibus nalcitur, in varis Germania, Austria, Pannonia & Helvetia locis, in fylva Hercynia prasferiim

Varietas.

C. Bauhinus Aconitum Lycoctonum albis pallidífve floribus ab Aconito Lycoctono luteo feparat. Idem facit & Parkinfonus; qui tamen non aliam inter ca differentiam notat quam in tempore tum germinandi tum florendi, quod illi menftruo minimum spatio serius est quam huic.

Maligna est & homini adversa vis Aconiti, succus inprimis radicis non solum affumptus homini brutifque venenum eft, fed & telis aut fagittis illitus lethalia vulnera infligit.

Hujus autem femen aut radix in pulverem redacta & cum oleo temperata ut unquentum indéfiat illitu pediculos ae furfures enecat & abstergit : idem radix præstare potest si in aqua vel lixivio decoquatur, ac cum illa pollea caput abluatur. Trag.

12. Antithora flore luteo Aconiti J. B. Anthora Park. Aconitum falutiferum feu Anthora C. B. Anthora five Aconitum falutiferum Ger. The counterpoplon to Monke hood, or faintarn Wolfn bane.

Lib. XIV.

f. n. Authora pernecabili Thora veneno adversa, dodrantem alta, interdum & cubito procerior, caule elt singulari, rigido, anguloso, subhirsuto, cui sosta alternatim adnascuntur, Napelli amula, tenuius elf ingulari riguo, anglutoro, mominuo, curjona aiternatin adinatenturi, Napein amula, tennuita dificata, & fipendoris illus expertia, avecifa parte albicantia, fapore amaro pradita Lobel. Nigella-quadanenus fimilia: ¡fores non ingrato odore praditi, cucullati, & rictu hiante Napelli penitus, excepto colore, qui huic ex favo palleferens: Cornicultat feminis vafeula iridem confimilia. Radix exbalbis olivaribus conftat, foris fuscis, intus albis, gustu amaris fibratis.

Clusius considerata diligenter partium hujus plantæ omnium cum Napello similitudine, usum eius Infoectum habet, & fatius ducit ab eo abstinere, præsertim tanta copia aliorum remediorum, quorum facultates jam funt exploratæ. Jo. Bauhinus quoque rectè monet ea caute utendum.

Pesti specifice adversari dicitur hac radix, & peculiariter radici Thora, ut nomen indicat. Om Vires. mum tamen consensu purgat satis vehementer. Considerent lectores (inquit J. Bauhinus) an radix purgans conveniat commorfis à viperis & cane rabido, itémque peste laborantibus.

CAP. XIV.

De Staphide agria.

Trapis à peia à foliorum cum vitigineis fimilitudine nomen accepit. Foliis & filiquis atque ctiam viribus cum Aconitis convenit, flore cum Delphinio, ad quod etiam femine magis accedit mam ad Aconitum. Latinis Pedicularis dicitur ab effectu.

Staphis agria J. B. C. B. Ger. Park. Stabes acre of Toufe wort.

7 B. Park.

Hirlutum habet eaulem, cubito altiorem, in multos ramos diductum; in his folia longis hærentia aliculis, ampla, vitiginea, unde toti plantæ nomen comparatum, vel Ricini magnitudine & diniurà digitata, pilosa. Flores pediculis frequentibus, tum è foliorum sinu, tum ex caulis fastigio, tum managnas, publication inferent, cerulei è quinque foliolis hirfutis compofiti, apicibus & framinibus inferent, cerulei è quinque foliolis hirfutis compofiti, apicibus & framinibus blaceis medium tenentibus.

Parkinlonus exactius flores Confolide regalis fimiles feribit cum calan pariter retrorfum extenfo, sed multo ampliores, colore obscure comuleo, quibus succedunt flique tres quatuórve corniculata, ut in Aconitis, sed majores, in quibus semina magna, rugosa, niga, triangula, uride facultatis vi gustatu os incendentia. Radis longa, lignosa, annua.

Nascitur in opacis: in Istria (inquit Matthiolus) Dalmatia, Apulia & Calabria frequentissimo Locus.

Vehementer calidam, acrem & caufticam habet facultatem: hine pro mafticatorio habetur: pur- Vires. yeinemeter candam, actem oc canticam most ractification. This pro manusculus gast et am fed cum metu firangulationis, ideò defit ejus ufus. Pulvis capiti infperfus pediculos enect, aut cum oleo tritus & inuncus. Qua de ejus viribus habent Veteres apud ipfos vide.

Samen Staphidis agriae exhibitum à gr. XII. ad 9j. furfum & deorfum purgat, ptyalifinum excitat,

Somen Staphudis agrae exhibitum a gr. All. ac 3]. Iurium ce deorium purgas, psyanium exenan, unde egregie juwat in lue Venerea. Franc. de la Boe Spleinic eap, de purgant, & falivant.

Idem Lib. 1. c. 5. S. 25. Staphidis Agriae femina quindecim aunt, fi trita cum hydromelite affimiantur, potenter humores pitutiolos, glutinolos per Vomitum cum fulfocationis periculo expellere. [Dod. Herb. Belgi lib. 12. cap. 10, pag. 595.] Ab illis namque inflammantur fauces, adoque fummus in iis accenduru. Eadem femina docent manfa pitutiam ex capite allicere in os. Unde facile patet eadem femina, fi ex Aqua multa decoquantur, & illo decocto Os colluatur, posse evem fic excitari falivationem, que forfan felicius fit fi non fimul & femel quindecim femina, fed unum vel duo diebus pluribus exhiberentur, fieque paulatim falivatio levis excitaretur. D. Soame excerpfit & milit.

CAP. XV.

De Aquilegia.

Quilegia recons vocabulum est, quasi Aquilina ob florum mucrones aduncos ut sunt Aquilini ungues. Anglis Columbine dicitur, quia florum calcaria recurva columbarum cervicem cum capite & rollro tum figura tum colore referunt. An veteribus Græcis vel Latinis coguita fuerit, aut quo nomine dicta nondum conftat.

Nota illius generica funt folia Umbelliferarum modo divifa, flores penduli cum pluribus cornicu-

lis recurvis, femina nigra lucida.

13 Anti-

Aquilegiam Rellatam, qua caret illis corniculis recurvis in flore, pro specie degenere habeo.

A. 1. Aquilegia

L.ccus.

Vire.

Locus.

1. Aquilegia flore simplici J. B. vulgaris flore simplici Park. parad. Aquilegia sylvestris G. B. item Aquil, bortenjis simplex cjustem. Aquilegia carulea Ger. Sinnie Co.

7. 15. Plusquam pollicari crassitudine est radix, candida, alte in terram descendens, ima parte ramosa Prinquam pomean cramadante en multos annos vivax. Folia ex longis, rigidis, hiríturis pediculis ter terna, [interdum ter novena, pediculo nimirum primò trifariam diviso in ramulos & unoquoque ramulo in tres furculos, & fingulis furculis tandem in tria folia] lata, obtufa, per margines ranorramulo m tres lurculos, ee iniguis inicians camen in tratoria jara, octura, per margines ranon-bus incifuris velut crenata, duabus tamen profundioribus in tres non raro lacinias divida, infenis glauca, fuperné obleuribs viridia, cum quadam cœrulei tinctura, Chelidonia majoris foliorum in glauca, fuperné obleuribs viridia, cum quadam cœrulei tinctura, Chelidonia majoris foliorum in modum. Caules tenues, fed rigidi, hirfuti, geniculati, ramofi amenos flores fufficient, corniculis romodum. Cantet tenues, ten rigini, minut semenata introduction part attenues communication first compositos, ut paffis als columbant (ficum lateribus alternation interjectis folis unum exorniculis exemeris) egregio natura artificio deforment: atque hi quidem vel fylvestres, [vix alcorniculis exemeris) egregio natura artificio cornicuiis exemens / egrogio matata e de la colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes, colore cornico, rubro, candido, carneo, herbacco, verterius coloris quam punicei] vel hortentes (coloris cornico) (coloris cornico) (coloris cornico) (coloris cornico) (coloris coloris colo terus coloris quam pariunt varietatem: omnibus tamen semen Consolidæ regalis nigrum lubricum. splendens in corniculis surrectis Aconitorum continetur.

In multis montants fylvis cœruleo flore sponte nascens invenitur, in omnibus ferè Europæ regio.

nibus: in Anglia certé non infrequens est.

Hujus varietas nobiscenfetur

Aquilogia multiplex Gcr. store pleno sive multiplici J. B. vulgaris store pleno Park. parad. hortossu multiplex store magno C. B.

Ob floris elegantiam in hortis culta hee flirps pluribus, denfioribus & nitidioribus comiculis ob-On none engantant in notos citar and particular del cervatur: floribus estam ubertore fecturar multiplicabus, qui vel cœrulei profits funt, vel violacei, vel cineracci, vel blandèrubentes, vel fature rubri, vel albi, vel ex albo & cœruleo, violaccóve multifariam commixti, vel alterius coloris, quis enim onnes enumeret : cætera fimilia.

2. Aquilegia hortensis multiplex slore paruo C.B.

A priore (inquit C. Baubinus) floris magnitudine & pullo colore differt. Verum nos hujus generis flore parvo multiplici, non pullo tantum floris colore, fed & albido, & ex albo & purpuro variegato intignes habemus. Flores hujus reliquis Aquilegus magnitudine plurimum cedum estamen multiplicitate foliorum superant, ut dubitem annon à reliquis specie reverà diversa sit. Certè semine sata, quantum quidem hactenus observare potui, speciem suam servat, nec alterius generis plantas producit.

3. Aquilegia rosea Park, store roseo multiplici C. B. store roseo Ger, store simplici & pleno non coniculato J.B. Aose Columbines.

Hujus flores carent corniculis illis litui instar inflexis, & plana duntaxat habent folia, qualia funt rango pero carine connection in the man and an array of the period of the care in implicit cornicula ab invicem fegregant; conftant verò flores vel fimplici cotò az decen foliorum ordine difpofitorum ferie, vel ca multiplicata ad fenarium aut feptenarium numeum, hoc cst, ut singulis illis octo aut decem foliorum ordinibus [potius foliis] sena vel septena alia incumbant, interdum ctiam plura eleganti (pectaculo, non alternatim confusa ut in Rosa plens) paus stammibus cum corniculis, quemadmodum in vulgatiore, sforis medium occupantibus, & simili nigro splendentéque semine plenis. In cadem planta conspicere licet nonnunquam flores, quorum prima & se secunda foliorum series calcari seu corniculo illo contorto caret, interiora reliqua, instarvulgaris, cornicula contorta habeant. Sed etiam hoc genus mirum in modum colorem variat: nam ex ejus que cœruleo flore est semine deciduo sponte natas plantas habui, que cœruleum, album,rubellum, fuave-rubentem, cineraceum, purpureum remiflum vel faturum, pullúmque & quodammodo obsoletum florem tulerint, eumque vel simplici foliorum serie, vel multiplici constan-

Hanc habeo pro specie Aquilegia degenere : nam in 'eadem planta nonnullos stores observabis cum comiculis, alios fine eis.

4. Aquilegia inversis corniculis Park. Aquilegia hortensis multiplici slore inverso C.B. Aquil. flore pleno inverso J. B. Aquilegia flore inverso Ger. emac.

Non alia in reà pracedentibus differt quàm floris figurà corniculis inversis constantes, h.e. comiculorum contortis mucronibus omnibus ex floris centro prodeuntibus. Hac etiam species degener nobis videtur, non tamen quantum fidenter illud affirmamus.

Hujus generis flos non tantum colore variat quantum reliquorum folent; fiquidem non ultra tres aut fummum quatuor colorum differentias in co observavit Parkinsonus, nimirum album, purpurascentem, rubentem, cinericeum aut obscurè & obsoleté purpureum.

* 5. Aquilegia degener J. B. Park, Ger. degener virescens C. B.

Aquilegiam degenerem vocat Clusius exigua Rosa formam amulantes flores ferentem, coloris vel omnino viridis vel ex viridi purpurascenus.

Huius florem Parkinsonus Aquilegia rosea flore pleno similem facit, verum exteriora petala prima scilicet seriei reliquis interioribus multò majora & latiora sunt.

Hanc quamvis alii speciem degenerem faciant Parkinsonus tamen veram & genuinam ab ahis diflinctim Aquilegia speciem esse vult, nec infirma ratione nititur, siquidem semen ejus satum speciem suam constanter propagat, nec diversi generis plantas producit.

* 6. Aquilegia montana magno flore C.B. prod.

C. B. prod.

Lib. XIV.

In Aquilegias vulgaris altitudinem excrescit quidem, sed soliis plurimum differt, cum in lacinias remiores calque non obtusa ut in aliis, sed acutas dividantur, & folia pæne subrotunda sint: sic & solia seruleis, vulgari similibus, sed multo majoribus. In monte propè Thermas Fabarias copiosè provenit.

* 7. Aquilegia montana parvo flore, Thalistri folio C. B. J. B.

Ex radice parva folia Thalictri forma, sed exigua, pallide virentia prodeunt, inter qua canliculus tenuis, palmo minor, duodus tribútye foliolis brevibus, oblongis, minime divisis exsurgit, socion uniom cœruleum fuftinens, forma quidem vulgari fimilem, fed quintuplo minorem. In Helyctiorum Alpibus reperitur.

Aquilegia foliis Thalictri, flosculis minutissimis albis, Mentzel. quæ Fumariæ speciem primum conspecta præstare videtur, quæque in Apennini locis petrosis & in Alpibus circa Tridentum prorenit, non aliter à præcedente quam floris colore differre videtur.

* 8. Aquilegia pumila præcox Canadensis Cornuti. Virginiana slore rubescente Park.

Folsa habet Thalictri pratenfis figură & amplitudine paria, colore quadantenus fimilia, nam aliunto pallidiùs virent. Caules tenulfilmi, rubentes, vix palnum aquant. Floscult in fingulis api-cos crescunt, quinque corniculis cavis, non ut in nostrare aduncis, sed rigidis constantes: qua omicula à medio ad conum usque punicei obscuri coloris sunt, infra autem qua parte hiant croceo whose tinguntur. Hac inter cornicula quinque foliola punicei etiam coloris medium tenent, quoamnucro deorium vergit. Floris in medio framina funt alba quamplurima; qua luteis apicibus fastigauer, fimul cum flore desfluent: Que in spinulam acuminantur in quatuor aut quinque recurvas spina formantur; Delphinii similes, in quibus semina nigra & nitida. Radices subsunt tenussismis filmentis fibratæ.

Tragus & Matthiolus feribunt feminum pulv. 5]. cum croco nummi pondere è vino bibitum certò Viren.

Camerarius in horto femen faccharoincruftatum laudat in viscerum obstructionibus, in vertigine, &c. Aqua stillatitia Trago eadem efficit, præstátque levamentum adversus syncopen: Abscessus prode internos discutit, venenum quodvis expellit, ac tormina mitigat. Clusius semen tenuissimè tritum & in vino datum mulieribus in partis difficultate optimo cum suc-

cessu exhiberi scribit. Si primus haustus non sit essicax repetatur.

Camerar, docet decoctum herbæ totius cum momento Ambræ contra d'Awagdar facere. Semen in expellendis variolis & morbillis ufûs mulierculis eft creberrimi. Schred.

Extrinscuis frequens ejus usus est ad putredinem gingivarum scorbuticam emendandam, ulceráq, oris & faucium emendanda. Schrod

Folianostratibus in usu sunt in collutionibus & gargarismis contra affectus faucium & asperæ artetiz calidos

CAP. XVI.

De Delphinio hve Confolida regali.

Onfolidam regalem Veteres inter flores coronarios repoluere, Hyacinthum nominantes, cujus Dioscorides l. 3. c. 85, in Delphinio altero, quod & Hyacinthum vocitetur, meminit. Siquidem Plinius l. 21. c. 11. scribit discurrentes notas inesse, ut Gracarum literarum figua AI inferipta legatur: quod in Confolida regali hortenti obervatur, cum in floribs folium famplicatum, quod in albo characteres habet occultatos ex virgulis cœruleis duas literas AI aut tres AI A exprimentes.

Delphinium duplex est Dioscoridi, cujus altera species Romanis buccinum dicitur. Quare si apud Doloridem vox Assensifi ad flores referatur, tum Confolida regalis horrents Delphinium erit, at Confolida regalis fegetum alterum ejustem Delphinium. Hæçè C Bauhini Pinace.

Oh floris figuram Delphinum imitantem Dioscoridis Delphinium credita est have planta. Confolida regalis à confolidandis vulneribus dicitur.

* 5. Aquillegia

Characteres

Characteres hujus generici funt folia in tenuissimas lacinias dissecta, flores unico corniculo retrorsum extenso seu calcari donati, semina nigra, triquetra,

I. Delphinium elatius flore simplici diversorum colorum Park. parad, item Delph. elat. flo. pleno diishimim etatus fore impiret avergrum conjunt tank panamae Despo. eta, jo, penodi-verf. colorum cjuldem. Confolida regalis erestiro priprireo five violaceo five majore J.R. item Confol. reg. erestior flo, purp. five violaceo pleno cjuldem. Confolida regalis faiiva Ger.

Claf.

In bicubitalem plerunque altitudinem affurgit, interdum etiam majorem, nonnunquam infra illan confistit. Caulem verò habet rectum, firmum, striatum, quem indiscriminatim ambiunt mul. lant commit. Cautem vero naoce rectum; minum, manam, quantificate, interest quantificate felia, frequentiora quam in vulgari, è quorum alis prodeunt rami virides, fimilibus folis outfit, definentes in oblongam florum fipicam fex folis conftantium, quorum quaterna in latera expanduntur, quintum fupernum caudă aut calcari infignitum in posteriorem partem prominente, panduntur, quintum inpermitir cada aut curem occupans, extima parte longiulculum & blidum; reliquis majus; cui fubeft fextum medium florem occupans, extima parte longiulculum & blidum; renquis majus; cui nuocit rextum metamatriarichi occupantia tegens. Flori fuccedunt urdeinde per latera alarum muita trainina, unibilicum noris occupantia egens. Fron necessura plurimum fingularia, rarius plura, longiora & craffiora cornicula, finmi inaequale, maturiate ni grum continentia. Color floris in hoc genere mirum in modum variat, nam aut niveus efi, aut exgluidus, aut carneus, ifque vel faturatus, vel dilutus, aut cineraceus, aut purpureus feu violaceus, at que is vel dilutior, vel laturatior, nonunquam etiam verficolor, h. e. vel media ex parte purpures, altera incarnatus five fiaave-rubens, interdum etiam altera parte albus.

auera incarnatus inve maveriucens, incatum etami aicar parte aious.

I Luc autori varietas fatione acquiritur: nam unius generis femine omnes hi colores mihi nai, Aliud praterea in hac planta animadverfione dignum elt, illam videlicet inveniri floribus multiplici foliorum numero conftantibus, omnium fupradictorum colorum, nullo aut perexiguo calcan praditis, quibus fuccedunt minora quam in fuperiore cornicula, bina, terna aut quaterna pleraque inania, rara, qua paucum semen prabeant: è quibus terra commissis rara nascuntur planta plenum florem ferentes, pleraque simplicem, quarum tamen semine sponte deciduo denuo nascunturqua plenum florem proferunt.

Vilum acuit & roborat tum fuccus florum expressus, tum corundem aqua destillata, imo velcoatinuus (ur aium) intuitus, unde nonnulli corundem sasciculos in conclavibus suspendunt.

Herba in potionibus vulnerariis utilis effe perhibetur, confolidat enim & glutinat, unde& Consolidæ nomen adepta est. In pulverem redacta cum ejusdem aqua stillatitia pota consert cadialgia, calorem præter naturam extinguit, bilem exæstuantem reprimit, necnon tussim & slillicilium, adverfatur venenis. Succus exprelius recentia vulnera fanat. Maith.

Conferva florum commendatur ad tormina ventris infantium, & ad ad ardorem flomachi. Schrad.

Attendat Lector censuram Casp. Hofmanni. Infacultatibus vix aliud reperio quàm superstinones, & nullo fundamento nixas medelas.

Decocto florum Confolida Regia & Croci 3j. in vino ex suppressione menstruorum convaluit mater & filha ejus. Achill, Gassera Obs. 81.

* 2. Delphinium elatius caruleo flore Clus.

Hoc genus multò uberius est superiore, atque interdam adeò amplum, ut humanam altitudinem fuperet, numerofiores ramos proferens, & plura majoráque folia, five foliorum alas, non ministamen quam supra descriptum in tenues lacinias divisas. Hujus flores superioris floribus forma similes fed longe ampliors, & coloris aut corulei elegantifilmi, aut ex coruleo purpurafentis; Com-cula floribus fuccedenția craffiora, nigrum inaquale fimen quale alterius continentia; quod faum genus suum conservare semper chio vavi, nulla prorsus coloris mutatione facta.

Delphinium majus sive vulgare Park. par. item Delph. vulg. sfore pleno ejuscion.
Delphinium vulgatius Clul. item Delph. bumilius sive vulgatius pleno sfore ejuscion.
Consolida regalis hortensis sfore majore & simplici C. B. item slo. maj. & multiplici ejuscion.

Cluf.

Hoc genus ramis fuis in latitudinem magis diffunditur quam fuperius, terram versus potius reclinatis quam creetis, folius multis obfitis viridibus, in tenues & oblongas lacinias diffectis Ferniculi for in star. Rami in florum rariùs dispositorum spicas oblongas exeunt, magna colorum varietate: nam practer ceruleum qui in arvis, invenitur & albo flore, & candicante, & rubro & dilutius rubente. Hujus generis mihi (inquit) natæ funt qui fimplici quidem fex foliorum textura constabant, seden ni, quaterni, quini fimul commixti innascebantur, totidem brevissimis calcaribus praditi, majore ta men & grandiore in extimo illo flore qui reliquos veluti complectebatur. Sunz etiam in hoc genere que flores proferunt multiplici foliorum serie constantes unico tantum calcari retrorsum extenfo; magna colorum varietate. Parkinfonus purpureum, cœruleum, album, carneum, variegatum

4. Consolida regalis arvensis C. B. Delphinium arvense Park. Consol. regal. flore minore J. B. Confol, regal. (ylveftris Ger.

Genere hae non est diversa à proxime descripta, verum spontanea cum sit, nulloque mangonio latiore excelta, tota frigolior evadur, nee temper dodrantalem magnitudinem quoad fronts for eff excedit, nee adoè foliorum vel numero vel latitudine [vel fegmentorum longitudine] luxuisi magis etiam squalidus flos & minor, coloris cœrulei. Semen in corniculis non diffimile sed minus, non • 5. Confolida ita facile in hortis fatum germinans.

. 5. Confolida regalis maxima villofa J. B.

Caule est longinsculo, contorto, admodum villoso: folia ferè palmum longa, pilosa, multida, feguentis latis, non multò Peucedani foliorum segmentis angustioribus, villosis, non fine oblongis aubufdam veluti foliorum ligulis. Flor unicuique pediculo infidet unicus, magnus, candidus, quorum quantitation in a calcular & folia extima foris tomentosa sunt, & virore quodam variegata; cornicula que succedune dentiflimo villo funt oblita.

Unde, inquit, hanc nacti fumus non recordamur.

6. Consolida regalis latifolia parvo flore C. B. regalis peregrina parvo flore J. B. Delphinium Hi-Spanicum parvum Park, parad, Consolida regalis latifolia ejuldem Theat.

Ex radice fibrola, oblonga, rufescente caulis cubitalis, rotundus, striatus, levissima hirsutie albicans, in ramos brachiatus, exurgit. Folia prima quidem latiuscula, tripartitò divisa, segmentis latiusculis laciniatis, alia verò in summo caule & per ramos, parciùs secta [tripartitò divisa C. B.] quædam integra. Flores parvi quam strigose illius arventis minores, colore corrulco obsoleto s subcorrulco pallido seu languido Park.] qui alternatim surgentes spicam efformant: quibus excussis singulis terna fuccedunt erecta fimúlque juncta cornicula femen parvum continentia.

In infula Melità circa urbem novam in ruderibus & muris, inque Sicilia & Italia invenimus. Locus. D. Wheler in infula Corcyra Consolidæ regalis speciem foetidam observavit, verum non descripsit.

* 7. Consolida regalis bortensis flore minore versicolore Moris. pralud.

Folia habet hortenfis Delphinii vulgaris foliis tenuiùs diffecta: Flores minores rubros, striis nigris maculatos; quo facillime ab aliis diffinguitur.

· 8. Confolida regalis serotina flore albo multiplici & simplici.

Humilior est multò qu'un Delphinium surrectum & ramosior, folis tenuiùs incisis & delicatiorihis. Florem non ante finem affatis producit, [in horto nostro cum Delphinio surrecto unà sata non ante florere cœpit quam illud pane defloruerat :] Erat autem floris color in omnibus quæ nobis, & amico cuidam noftro qui illud communicat, ex femine fuccreverunt plantis albus, ut putem eam * D. S. Dale, foris colore rariffime variare.

CAP. XVII.

De Ulmaria majore seu Barba capri.

Barba capri J. B. Ger. emac. B. caprae floribus oblongie, Melandryon Plinii C. B. Ulmaria major five altera Park.

D'Adicem fornita est mediocriter crassam, fibrosam, cortice intectam crassinsculo ad russedinem de-Clinante, cui subest lignosa substantia cum copiosa medulla alba fatua. Caules duos trésve cubitos alu & majores, multis alis concavi, laves, teretes, medullofi, arcto tubulo (qui in alis nullus est) perforati. Folia Castanca: oblonga, acuminata, serrata, plura ad costam alligata, nullis intercedenti-bus minoribus foliolis ut in Ulmaria; à qua & slores hujus plurimum differunt, in ligulis videlicet racematim collocati, perpufilli candidi

Nobis observantibus plantæ hujus folia bicomposita seu triange lata sunt & Umbellatarum modo divifa, rugofa & circa margines pulchrè dentata: Unicuique flores plures theculæ disjunctæ fucce-

In colle la Baftie prope Genevam hanc plantam observavimus, & in Helvetia non longè à Sca. Losus. phulia, loco humido.

Ppp

HISTO.

710

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS QUINTUS

QUI EST.

De Herbis flore monopetalo vasculiferis.

SECTIO PRIMA.

De Herbis flore monopetalo uniformi.

ERBAS vasculiferas vocamus quæ præter floris calycem, aliud habent vasculum, inquo femina continentur. Quid per florem uniformem, quid per difformem intelligimus, Libro primo, cap. 11.

N. Nos in hoc opere flores monopetalos, lamina eoulque divisa ut polypetali videantur, pro polypetalis habemus.

Herbæ flore monopetalo uniformi sunt vel vasculo diviso in locumenta

Bina, foliis in caulibus

Alternis; vasculo

Operculo tello, quod per maturitatem abscedit; calice oris quinquepartitis acuminatis infigni, ut fructus glandem quodammodo referat; vi narcotica & virosa; Hyoscr-

(Bivalvi, foliis pinguibus, vi narcotica præditis ; flore è tubo longo in latitudinem expan-

(Integro, anguloso, colore rubente; vasculo oblongo, conoide; major & elatior; Ni-COTIANA, Tabacum.

In quinque segmenta diviso, colore luteo; vasculo breviore & subrotundo; humilior & minor ; PRIAPEIA, Hyofcyamus luteus.

Exaducife binis, nervofis; fapore amaro; GENTIANA.

S Terna, feminibus in fingulis cellulis

(Binis majulculis; vafculo ipfo floris calice contento, aut fupra fundum ejus elato; vicinis plantis se circumvolvendo scandens, succo lacteo plerumque turgescens; slore campanam referente, margine integro; Convolvulus.

(Pluribus exiguis, lucidis, lactefeentes & erecta, flore

Lib. XV.

De Herbis flore monopetalo uniformi.

711

Campanam referente, margine in quinque plurimum lacinias fecto, flore ejúsque calice vasculo seminali insidentibus; conceptaculis seminum

Coblong is, & in filiquas productis: Speculum Veneris. Brevibus & habitioribus; foliis

Hirfutis; TRACHELIUM. Lævioribus : radice

> SCarnofa esculenta; RAPUNCULUS. Lignofiore aut tenniore : CAMPANULA.

Corniculato, flosculis parvis in florem quendam totalem seu compositum constipatis; RA-PUNCULUS corniculatus.

Quaterna, fructu spinoso, maximo; flore è tubo oblongo calathoide; facultate virosa: Stramo-

CAP. I.

De Hyofcyamo.

Yondano i.e. Faba fuilla vel porcina, quòd Apri ejus pastu resolvantur & convellantur, presenti mortis periculo, nisi aqua copiosa statim se soris & intus producrent, ut Ælianus producti, lib. 1. Notæ ejus funt folia in caule alternatim polita: valcula seminalia operculo tecta, quod per maturitatem abscedit, calyx oris quadripartitis acuminatis infignis, vis narcotica & virosa.

1. Hioscyamus vulgaris J. B. niger Ger. niger vel vulgaris C. B. Park. Common Dens

Odore fœtido facilè se prodit Hyoscyamus niger, nusquam non obvius, Acanthii vulg. foliis, Odore feetado tacilé te produt Hyolcyanius mger, nuiquam non obvius, Acanthu vuig, foiis, millious, lanuquinofis, pinguibus, incanis, per marginus altuis incifis, copiofis, nullo ordine in caudius, cubitalibus ramofis, craffis, denfà lanuqine obtitis. Flores confertim enafcuntur calathi effige, lutei, purpurafcentium linearum crebro difcurfu verficolores, fundo obficurè purpureo, in quanque obtitia fegmenta partiti. Stamina quinque brevia purpureos apices craffos & oblongos geffant; fina longior apice rotundo albo, medium florem occupat. Calix floris hirfutus, oblongus, margine in denticulos rigidos acuminatos quinquepartito, delaplo flore in ventrem extumefcir, & volendos feminale concinet in bina loculamenta dividum, femine pufillo obfcurè cinereo refertum. Radix fotos fundos ficios nuntos colda cuito fedia cuito fedia cuito.

low Jemmale continet in bina loculamenta diviluin, Jemme publio oblicure cinereo referentin. Radis fibel craffa, rugofa, intus alba, foris fulca, minus olida quaim folia. Secus vias ubique fere gignitur in incultis, ruderatis & pinguibus locis.

Locuri. Hyolcyamus refrigerat & emollit mire, fommum inducit, dolores fedat, acrimoniam mitigat, at Vires, radionem perturbat: unide internus ejus ufus ratifituus eft. Adversus acres calidaíque oculorum defluxiones prodeft: fanguinis cruptiones muliebriáque profluvia compefeit: Et ad teffum diarrimmente que partium inflammationes adhibetur; i necnon ad Podagram & dolorem ifichadicum in fomentis.

R.fol. Hyofcyami, decoquantur in lacte bubulo, & fiat cataplaíma, quod mirificè proderit, ut ait

Durens in Adversar, supra Hollerium. Vini Hispanici vel Graci in quo Seminis Hyoscyami modica quantitas per diem unum vel alterum

infusum fuerit patera una horâ somni sumpta requiem suaviter conciliat.

fincerus & immixtus, in quo tota vis planta quà talis refidet.

Seminum Hyofcyami & Papaveris albi ana 5ij. Conferva Rofarum Rubrarum 3ij. in formam Eleauarii redacta, & nucis myrifticæ magnitudine exhibita hæmorrhagiam quamcunque fiftunt. D.Boyl. de Utilitate Philosoph, Nat.

Apud nos (inquit * C. Hofmannus) ex fem. Hyofcyami fit oleum, cujus ad parandum fomnum * Medicam, mirælunt vires, temporibus illiti. Est etiam in usu in gonorrhea & nimis mensibus, regioni lumbo- officin. rum & perinxo adhibitum. In doloribus aurium, ubi leviora anody ia non inveniunt locum cum Croco aut Castoreo etiam infunditur. Ità in dentium doloribus cum lana imponitur.

Andegavenses & Pictones adversus pruriginem illam molestam, & tumores manuum pedúmque à frigore contractos Hyofcyami citinos carbonibus inspergunt, fumúmque exhalantem manibus pedibúlque excipiunt.

N. Expressis quoquo modo succus (ut rectè Casp. Hofmannus) tutior est illo qui ex incisa planta profluit. Est enim is Opio similis. Rursus expressus ex semine sicco assus aqua, tutior est illo qui extota planta viridi fit. Tandem aqua destillata omnium tutissima est.

Hyolcyami albi ufus mitior eft & tutior multò quam nigri. Rato cur fuccus expressus mitior sit è vulnere instito effluente hæc nobis videtur. Cùm in omni planta duplex minimum fuccus fit, alter aquofior magifque infipidus, alter planta proprius & speoficus; hic autem incifione facta è vafis, utpote majoribus, sponte effluat, ille ob vasorum anguflam non item; qui fit per expreffionem totam lympham continet, qua longe copioliffima eft, & faccum planta effentialem valde diluit & enervat : cum qui sponte effluat essentialis sit & specificus,

Ppp 2.

Campanam

Locus.

Semen Hyolcyami prunis impofitum fumum emittit teterrimi odoris, quo naribus vel ore per in-Semen rayoreyann prants impollunt vermiculos, qui aliquando in nafo aut dentibus nafcuntur cósque in subjecta pelvi aquà repleta excipiunt, ut melius oculis percipiantur.

HISTORIA PLANTARUM.

2. Hyofeyamus albus J. B. Park Ger. albus major vel 3. Diofeoridis, & 4. Plinii C. B. Item Ho. feyamus albus minor J. B. C. B. Ger.

Non tantum flore alterius pari albo est, sed & alabastris striatis multò candidioribus magisque hirfutis, valculum obvolventibus semine albido refertum : adde folia hirfutiora, albidiora, que tamen Jutes, valentium opvorvenious teinine anoto tesertuiti - aato Justi interest, quae time. Nigri folis magnitudine cedunt, lacinitata: Caulit quoq, cidem alba denifoti lanugine et oblitis, quem ut celeri ortu codem quo fatus est anno protrudit, storeinq, & femen perficit, ita perenniate vincitur, ut qui nonnifi femestris sit vitæ.

In Norbone ad Aurantiam, & inferius cis tránsque Rhodani ostia, variis satorum & veryado.

rum fecus vias marginibus sponte adolescit.

nn recus vias marginnous prone materials. Pro cadem planta cum Parkinfono habeo Hyofeyamum album minorem Lob quem Cluffus autori

Hyofeyamum album vulgarem vocat.

tyoneyamum andum vungarem vocat. Hane speciem in muris & rupibus circa Genuam frequentem observavimus, qua à vulgarini. gro Hyofcyamo differt foliis brevioribus & rotundioribus, viridioribus, [Ch.fius tamen & J. Bauhinus candidiora & molliora ei attribuunt] minus laciniatis, floribus nunoribus, in nonnullis totis luters, in aliis luteis cum fundo obscure purpureo.

3. Hydryamus Creticus Intens major C. B. Intens minor J. B. Creticus alter Cluf. Grelicus Park.

Caulibus ell cubitalibus, robuftis, ramofis, rotundis, molli lanugine obfitis : Foliis latis, fubrotundistinuatis & circumrolis, hirlutis, longtore pediculo donatis : ex quibus alii pediculi lanuginofi emergunt, flores fultimentes ex calvee hirfuto, in quinque apices fecto prodeuntes, oblongos, Lamn Meliffophylli formâ, quinquefariam divifos, quorum tria folia fuperiora majora & flava, inferiora duo pallidiora; ex quorum medio framma quina purpuraleentia, apichin flaveleentibus, um cumlifdo oblongo ejudem colors, efferuntur. Floribus delaptis calyces indurantur, qui femen minuum, fubruffum continent.

Praccipua differentia inter hanc speciem & praccedentem, annotante "P. Magnol, est in floris colore cujus petala in hac ex albo fublurea funt, fundo & frammibus obleure purpureis, in illa pantus lutea : proinde nobis non videntur specie differre.

nuca: promoe noos non vicentum pecteumente.

Planta hæe, cujus deferiptionem è C. Bauhini Prodromo dedimas, quamque in Pinace pro Hyofeyamo Cretico altero Clufi habet, ipfiffitma eft quam frater ejui J. Bauhinus pro Hyoleyamo 4,
feu albo Cretico Clufi proponit. Quam enim defenbit J. Bauhinus ex femine Stutgardiam per Cafabonam millo Hyofcyami lutei Cretici nomine in horto Montbelgardenfi floruit: quan C. B. frater, ex horto Montbelgardiaco à fratre J. B. primum accepit, semine à Casabona misso, ut ipfe refert. Nos C. Baulini fententia accedimus, & Hyofeyamum 4 five album Creicum Of Damini content to the Color and the Color alteram flore aureo, cujus descriptionem, prolixam satis, ex Alpino proponemus.

. 4. Hyofeyamus aureus Alpin. exot. Creticus luteus minor C. B. 4. five albus Creticus Clul, albus Creticus Ger. emac.

Ab una radice multos producit caules, longos, tenues, sursum oblique actos, quadam veluti lamgine oblitos, fragiles, herbaceos, quos folia non plura, Hedera terrellris magnitudine & figura, quadantenus ad Hyofeyami lutei Cretici folia inclinantia, molli veluti lanugine obdacta ambiunt. Flores verò & in caulibus, & in ipforum cacumine producuntur parvi, aurei, ex parvis cyunis non duris, Leucoiis luteis fere fimiles, fedramen majores, quinq, folis impari magnitudine, ex interna parte deficientibus compoliti, unde ex ea parte quati delificunt. In medio autem flors umbilico veluti oculus niger confpicitur, à quo quali a centro ad circumferentiam quaedam velun filamenta, parva, carnei fere coloris diffunduntur. Flos haud gratum odorem exfiriat. His florbus fuccedunt parvi cytini, herbacci coloris, nigri Hyofeyami multo minores, non duri, femina mineta, colore flavescentia continentes. Radix est parva, longa, crassa, mollis ac tenera. Planta est per-

5. Hyofcyamus Ægyptius Park. rubello flore Gev. peculiaris flore purpurafeente J B. & Hyofc. Striacus cjuldenn Hyofc. eaulieulis spinosiss. Ægyptiacus C. B. & Hyofc. rubello store cyul-

Peregrinus oft & cubitalis altitudinis, minimíque digiti craffitudinis caulem adquirit in hortis, fir mum, molli meanaque lanugine præditum; per quem hine inde sparsa sunt solia, vulgaris solis non valde abfimilia, sed minora & frequentioribus laciniis divisa, tenusque (dum adhuc tenella funt) & lenga lanugine pube scentia. Summus caulis in aliquot ramos nutantes & inflexos dividitur, qui alternatim inter angultiora minoraque, nec laciniata folia caliculos ferunt vulgari fimiles, in quinq culpides fatis firmos definentes, in quibus flores colore quodammodo fimiles vulgari, h. e. pallentes & purpureis venis diffincti initiò nafcuntur, fed deinde in paulò majorem amplitudinem excrefcentes, in elegantem, ex rubro purpurascentem colorem mutantur, saturationibus tamen venis, nec umbilico purpureo, ut vulgaris nigri flores, fed candicante, ftylog purpurascente ac quinque sta minibus exornato. Floribus succedunt bullata, quemadmodum in vulgari, capitula, semen etiani finile continentia.

Ex hac planta iterum, monente Parkinfono, C. Bauhinus duas tréfve facit. Utraq, entin planta, faimirum Hyofeyamus Syriacus Cam. & Hyofe, Ægyprius rubello flore Cluf.) femine à Bern. Palu-Annaccepto nata est; adeóq, verisimile est candem susse. Deinde cur quæso separat C. B. Hyosc. anno accepto f man G and G and G and G and G and G are the first G and G are

Suc leptem Hyofcyami species à C. Bauhino in sinace recensitæ ad quatuor facile redu-

Hyofeyamus albus Ægyptius Alpin. exot. huic idem videtur: cujus fuccum ad tuffim ex acri vel Viren. felfa capitis destillatione phthisis prænuntiam utilissimum esse scribit. Ad eandem (pergit) tussim moleffiffimam Ægyptii cum eunt dormitum affumunt cochlearis menfura femina tenuffime trita cum pari menfura Sacchari pulverizati. Plurimum enim juvant humoris acrimoniam & falfuginem beherando, atq, formum inducendo. Mulieres etiam e i detrita fumunt itidem ad menfium abun-

Non in Ægypto tantum sed (ut videtur) etiam in Creta sponte nascitur: nam ex semine Creta Locus.

allato ortam feribit Clufius.

Lib. XV.

CAP. II.

De Tabaco five Nicotiana.

TIcotiana dicta est hac herba à Joanne Nicotio Ulyffipona Infitania Regis Gallia legato. quam à Belga quodam è Florida allatam accepit, & in Galliam intulit, Anno 1650. Tabacum dicitur à Tabaco infula Florida adjacente, C. Hofman, quod nomen alus om-

nibus quibus infignitur prevaluit.

Brafiliani dicuntur vocare Patum feu Petum. Botanici nonnulli ob vim narcoticam ei cum Hyofcyamo communem Hyofcyami speciem faciunt, & Hyofcyamum Peruvianum appellant. Venim cum facie externa diftet, & partium præcipuarum, floris putà & feminis ejúfque conceptaculi figurâ, quantumvis viribus conveniat, ab Hyoscyamo distincta & sui potius generis planta cen-

Note cius funt Flos è tubo longo in latitudinem expansus, vasculum sentinale bivalve, seminibus minutiffimis innumeris refertum, folia in caulibus alternatim pofita.

1. Tabacco latifolium Park. Nicotiana major latifolia C.B. Nicotiana major sive Tabacum majus J. B. Hyofeyamus Peruvianus Ger. Bond leaved Cobacco.

Planta nobis affiva eft, caule tres aut criam quinq, vel plures cubitos alto, pollice craffiore, tereti, hirfuto, copiosa medulla albicante pleno: huic folia ampla, Helenio aut Hippolapatho majora, nullo pediculo, latis appendicibus cauli adnata, hirfuta, modicè in acumen definentia, à medio nervo longitudinem percurrente transversis, nonnihilq finuatis productis venis, crassis, alternatim dispositis, sapore acido & fervido sed evanido, masticata & contrita colore luteo inficientia: color rum cauli, tum folis ex herbido in luteum pallefeens, utrifq, ad tactum glutinoss: caulis fassignim in surculos aliquot diducitur, ad quorum divaricationes solia longiuscula, quorum singulis son insidet, tres circiter uncias longus, tubulo hirsuto herbaque concolore, paullatim laxiore reddito, tandémo, in calathum explicato purpuralcentem, individum, cujus margines tamen in angulos quinque acuuntur. Flore continentur cum pistillo stamina, quorum apices cinerula aspersi sunt grisea. Floris autem imum obvallat utriculus in quinq lacinias divifus. Semen copiofum minutum, [imo pro plante magnitudine minimum & copioliffinium] rufefeeris, minus quam in Priapeia, valeulis clauditur conicis, Avellane vulgaris oblonge minoribus. Radix alba, fibrofa admodum, infigni acrimonia est pradita. Tota planta odoreni habet satis gravem.

oblasti pratitati. 1904 partitativativi more alla gravitati proporti score fundi proporti score fundi. Tres alias fou species, seu varietates Tabaci latifolii proponti & describit Parkinsonis in Pa-Virietatesses.

1. Prime folia craffiora funt & fordidiùs seu maligniùs viridia, terram versus dependentia & non in directum a caule extantia, ut in descripta. Flores in hac specie ferè integri sunt & circinati, angulis parum extantibus & vix apparentibus. Catera cum pracedente convenit.

2. Secunda folia ampla, crassa, pinguia, basi sua caulem serè amplectuntur, lateribus ad se invicem appropinquantibus velut complicata. Flores faturatione purpureo feu potius rubente colore tincti funt, & productioribus angulis inaquales magis quam in quovis alio Tabaci genere.

3. Tertie folia minora & breviora, bati caulem minimè cingunt, 15d pediculis brevibus infidente flour minores funt, & tantillo pallidiores quam primo in loco deferipte.

Ppp 4

Vires &

De Herbis flore monopetalo uniformi. Lib. XV.

2. Tabacco angustifolium Park. Nicotiana major angustifolia C. B. Nicotiana seve Tabacum folio anvultiore I. B. Sana fancta Indorum Ger. Parrow leaved Cobacco.

Præcedenti latifolia omnibus partibus minorem effe volunt Herbarii, verum qua in hortulo noltro ex femine Parifis accepto orta est altitudine saltem latifoliam aquabat imo superabat; nenottro ex temine rarino accepto orta en anatonio recent infigure est feliorum dilcrimen, que flores aut vascula seminalia minora nobis visa sunt : verum infigure est feliorum dilcrimen, que non, ut in illa, cauli apprimuntur, fed pediculis herent fatis longis, angultiora etiam funt & magis acuminata quam illius. Flores faturatiores ofte aiunt, quod nobis non animadverfum; in reliquis latis convenient, ut plura addere non fit opus,

* 2. Nicotiana minima C.B. Tabacum minimum Gor. emac. Nicotiana frve Tabacum minus I.B. The least Tobacco.

Peti maris & fœminæ semine deciduo sponte nata est elusio, superioribus paullo humilior, cuis folia, ut in priore, caules amplectuntur, fed multò angultiora, etiam infra fecundi generis folio-tum amplitudinem : floribus tamen faturatiùs rubentibus magi, hoc quàm illud amultur.

Icon que extat hujus plante non respondet descriptioni Clutiane, cum folia longis pediculis infidentia pingantur.

Iohnfonus apud Gerardum flores ei virentes attribut, etiam quam Priapeiæ minores, unde lique pro Tabacco minimo diversas specie plantas exhiberi. Tabacum autem Clusii minimum, cumer majorum semine ortum sit, degener quadam species, seu accidentalis Tabaci varietas sucritoporte. que speciem suam non servat seu propagat semine sato.

De Nicotiana feu Tabaci viribus & ufu multi multa. Peculiarem Tabacologiam conferiofit Joannes Neander, Medicus olim Bremanus, & inde Alstedius in sua Encyclopædia: Chrysostomus etiam Magnenus: Raphael Thorius hymnum composuit de Tabaco: Satis itidem prolixus est in ejus descriptione Nicol. Monardes in simplicium Medicam. hist. cap. 14. Vires ejus summațin

tradunt Schroderus & J. Bauhinus.

Herba recens abfregit, incidit, refolvit, aliquantulum aftringit, refiftit putredini. Steriututo-ria est ac apophlegmatizans, anodyna, vulneraria, vomitoria. Usus praccip, externus, ad catarihos cerebri exliccandos, fomnum inducendum, laffitudinem ex labore discutiendam, uteri strangulatum compescendum. A peste præservat (in suffitu) sedat dentium dolores; dissolvit tumorem unde (in gargar.) medetur lichenibus, phthiriali, prurigini, achoribus ac favo; mundificat & confolder vulnera & ulcera inveterata, fanat ambufta quoquo modo adhibita (balneatione feil. vel fola impolitione foliorum recentium nostratis Nicotiana, &c.) Nec tamen prorsus usum quoq resugit internum, dum pro vomitorio exhibetur sat violento, qua ratione curat sebres aliosa morbos: sed cautione hic opus est.

Fumi Nicotiana in tubo accensa ore attracti & redditi per totam Europam usus est creberimis: pituitam elicit & catarrhos exficcat: unde evacuatis oris & faucium glandulis dentium dolon & ca-

pitis gravedini auxiliatur.

Verum quoniam calfacit & exficcat, ulus ejus minus utilis est, imò nocivus iis qui calidioris funt temperatura, biliofis & macilentis; ut in memetiplo expertus tum, nifi cum dentes dolent & fauces

humore turgent.

Sunt qui Fumi hoc modo accepti usum damnant, Audivi (inquit C. Hofmannus) à militibusin Belgio versatis vidisse se dissecta capita eorum quibus patera cerebri ab Anatomicis dicta tota interiùs esset nigra, licet à carnifice interiissent. Audivi à Patricio Norico, qui in superiore bello Bohemico vidit omnes qui in conflictu cum hossibus interierint Anglos habere talia capita. Hinc discant fapere qui alias sapere nolunt. Idem nobis affirmavit D. Boucheret Pharmacop, Londinen.

Si hac vera fint (de quo tamen est cur dubitem) non indè tamen sequitur sumum nocivum esse, cum multos novimus qui quotidie & copiosè per plures annos eo ufi funt, fanos tamen & vali-dos vitam ad extremam fenectutem produxifle, nec ullum inde incommodum, fed potius maximun juvamen percepisse: aliis enim ventriculum resocillat & concoctionem promovet, aliis alvum teniter folvit: alii nullum inde commodum, at neq damnum fentiunt, quibus ufus ejus adia-

Usum hujus fumi primus in Angliam intulisse dicitur D. Gualterus Raleghe, ex America redux,

ubi servos & mancipia co usos observavit ad somnum conciliandum.

Foliorum pulvis inspiratus attractus qua moi in Italia usitatissimus est) verbera & cu-jusvis generis supplicia non sinit sentiri, vires addit, auget animum, & ad labores tolerandos infractam vim. Verum in co utendo cauto opus est, ne modum excedas. Hernandez.

Folia Nicotiana viridia contufa & applicata fedant dolorem podagricum & vim obtinent narcoticam. Inde etiam aftum & puftulas ab Urticis excitatas Nicotiana fuccus aut folium virideap-

plicatum reflinguit & fanat.

Modum quendam purgandi cerebrum fingularem refert Joan. Terrentius notis in Hernandez quem Mounn quentam purganti cereorum imputatam teres Joun Loreann nom or attanto folio de Capicino quotam didicit, qui fe multos à podagra liberaffe afferebat. Ex Nicotiana arido folio quantum Juglandi poffis includere fumitur, digitifa, comprefilm linteolo mundo, yel ferico includer tur, & in nodulum nucis Pontice magnitudine figuratur, filóque compingitur. Eum nodulum ori indimus & lingua ad palatum lublevamus per dimidie hore spatium statim effluit pituita tenacissima, fili inftar ex ore dependens, que capite inclinato in vas subjectum excipitur. Et licet aliqua cerebri vertigo sequatur, ea tamen nisi Cerebrum admodum calidæ sit naturæ, statim evanescit, estque omnino innoxia.

Nonnulli Nicotianam ob vim narcoticam frigidam esse volunt. Verum calidam esse arguint, odor refinofus non ingratus, & fumma acrimonia, quâ & fauces urit, & non minore purgat per

vomitum violentia quam ipfe Helleborus, ut experientia multorum conftat. Tandem nullum (inquit Joan. Terrentius) hactenus innotuit narcoticum, quod non fit calidum Ad calculum è renibus abigendum ulus aqua stillatitia Nicotiana viridis plures tenaciter ad-

hyrentes abegit. Chesseau ex Zacuti, lib. 2. prax. mirand. Observ. 66. E Collectancis D.

Ad dentium dolorem, Re Tabaci probè calcinati in crucibulo, inde in cavum dentis. & flatini dolor fedatur, ut pluries expertus fum. Chefneau.

Olei Tabaci gutta una vel altera lingua vel ori Felis aliusve Animalis instillata ocyssime illud intermit. Franciscus tamen Redi observat non omnia animalia interficere oleum, neg quar perimit, codem omnia temporis spatio: cum magna hoc respectu intercedat differenția inter Tabaci Blants, interq, Animalia in que agit, D. Tancred. Robinson.

Ununtur Chirurgi ad torporem ubi membra abscindunt. D. Palmer è distatis D. Hermanni.

Commendo usum Tabaci in peste; me enim liberabat peste correptum; omnésq, fere domus, in quibus hac planta vendebatur & Noviomagi & Londini libera erant a contagio, cum vicina in-

inquios nee piante volteciane de pefer. Ex Adverfaris D. L'aner, Robinfoni.

Ad Paralylin, R Folia Tabaci viridis, infundantur in vino malvatico. Hoc vino fricentur pares resoluta post sudores. Præstat omnibus externis remediis. Hartmannus. Communicavit ingenio-

fiffimus vir D. Edv. Hulle.

Testatur Anton. Recchus fumum Tabaci in uterum inspiratum, in suffocatione ejus, in difficili anhelitu, mulierum angultia, fyncope, mira præftare, atque dicto citius. Ex excerptis

Folia Tabaci si manui, chartæ aut linteo affricentur colorem pulchrè viridem præbent. Obser-

vante D. Merret. Notis in Anton. Nori p. 264.

Exemplum violence vomitionis semper immediate sequentis inspersionem pulveris Tabaci super femur contustum & laceratum habetur Ephem. Germ. An. 12. Obs. 108. ut me monuit D. Tancr.

Nobilem virum adeò pinguem vidi, ut equo infiftore nequiret quin flatim sopiretur, nec loco ferè moveri posset: ille tamen nunc huc, nunc illuc vadit, mole illa deperdita, & pristinum habitum neuperavit, quod fola mafficatione foliorum Tabaci peractum fuit, ut iple mihi afleveravit; pitui-ufis enim & frigidis corporibus utile est. Petrus Borellius Cent. 11. Obl. 11.

At malticatio Tabaci non femper & in omnibus eundem effectum habet, ut ipfe experientia

entes antea vacillantes firmáffe

Novi tres juvenes robustissimos à dysenteriis liberatos propinando decoctum Tabaci, quod maxima sua violentia totana mali causam evacuavit, & reliquit anodynam & narcoticam qualitatem. Dumerbroeck Observ. Medic. Obs. 19. Quamvis hoc is bene cessert, nimis tamen temerarum foret, me judice, illud in exemplum trahere, & Nicotiana decoctum dyfentericis promifcue propinare, nrgat enim violenter tam per vomitum quam per fecesium,

Williffus nofter Tabaci usum in castris commendat, posse enim commentus inopiam, quæ inibi toquens esse solice, supplere, & milites laborum & periculorum minus sentientes essecue. Morbis infuper castrensibus, colica, diarrhox, ulceribus, capitis & artuum doloribus, apprime conducit, tam

wafervando, quàm fanando.

Lixivium Tabaci frequenter adhibetur in psora & lepra pecudum ac jumentorum. D. Tancred. Robinson, qui & præcedentem observationem misit.

Nocumenta & incommoda que ulum Tabaci sequi solent videri possunt in Sereniss. Regis Jacobi ractatu de Tabaco, & Simonis Paulli de abufu Tabaci.

4. Priageia, quibusdam Nicotiana minor J. B. Nicotiana minor & Eiss. C. B. Hioseyamus luteus Ger. Tabacco Anglicum Park. English Tobacco, by some pellow Denbane.

Rodix nunc fimplex, digiti minimi craffitie, nunc multiplex plurimas fibras tenellas albentes undique foargit, noc altè in terram descendit. Caulir fimplex, rotundus, hirsuus, cubitalis & sequicibialis, folidus, ramosus, digitum craffus in solo lattore, & ad tactum glutinosus. Folia in caule non admodum crebra, fitu alterno, pediculis brevioribus donata, pinguia, atrovirentia, ad marginos aqualia, mucronibus obtufis, nec figură multum diffimilia foliis Solani lethalis, verum minora. More in summis caulibus & ramulis plures simul brevibus insident pediculis, herbacei seu ex luteo viridantes, oris extrorlum reflexis, & in quinque lacinias obtufas obiter divifis, calathi effigie, quinque intus stamina cum apicibus cineraceis & stylo concolore occultant. Insidet autem slos taliei hirluto, viscido, quinquepartito. Succedunt floribus vascula subrotunda, umbilicata, glandem virga virilis detectam reprafentantia, in binas partes per maturitatem dehiscentia, seminibus innumeris pufillis, fordide flaventibus referta; guftu acri (ut vult J. Bauhinus.) Planta est annua. ta femine deciduo fe renovans. America originem debet,

Locus.

Vires.

CAP. III.

De Gentiana.

Lentium Illyricorum regem omnes hujus herbæ inventorem faciunt, eique nomen fuum im des, margine in lacinias aliquot totidem folia imitantes plerunque divifo, fapor amarus.

6. Gentianæ majores.

I. Gentiana major Gcr. major lutea C. B. Park. vulgaris major Ellebori albi folio J. B. Che moft common areat Centian, or felwort.

Falia Hellebori albi foliis paria, circa radicem multa, per caules ex adverso sita, eosdem pedicula connatis amplectentia, nervis tribus aut quinque Plantagineis diffineta, glabra, polita, lucida, hisque notis ab Hellebori albi foliis distincta. Caules cubitales, bicubitales, ac etiam interdum hominis alian. dinem aflequentes, fingulares, læves. E foliorum fuperiorum minorum finu flores verticillorum modo dispositi erumpunt, calycibus inclusi primum, postea intumescentes, explicantur, qui singuli longiusculi mponte erimpunt, caycious mean printum, portea mentercenes, expiratural qui miguri ofigiliciti.

ke lutei : fequuntur valcula oblonga, in duas fe partes aperientia, in quibus finnen numerolim, leviter rubens, ad Leucoii femen naccedens, levius. Radix craffa, longa, multifida, intus flavelens, fapore intigniter amaro : quae cum fit fungofa, ficcata infigniter corrugatur, ac externè ruffeici.

In montium pratis & pafcius variis in locis obfervavi (inquit J. Baulinius) florentem Junio, &

femen maturantem Augusto. Nos in montibus circa Genevam copiosam vidimus, nec minus in

Alpium palcuis montolis.

Radix hujus plantæ (quæ præcipuè in ufu eft) alexipharmaca cenfetur. Ufus præcip in pefte aliisque venenatis aflectibus; in obstructione epatis & lienis, &c. & hine in hydrope, tum in suffocatione uteri, in imbecillitate ventriculi, lumbricis, febribus intermittentibus, morsu canis rabidi, &cc. Extrinfecus adhibetur creberrime in vulneribus ac fonticulis mundificandis, in morfu canis rabidi arcendo (cum Theriaco impofita) Schrod. Chirurgi ex ea efficiunt turundas ad ulcera & vulnera dilatanda, D. Palmer.

Ad canis rabidi morfum & ad ventriculi imbecillitatem exhibetur radicis pulvis è vino potandus. Ad febres pellendas aqua destillata, vel succus inspillatus magnitudine Castaneae aut nucis juglandis, [dimidium ejus uno die, alterum postridie] deglutiendus. Schroderus succum hunc crebenimi esse usus scribit in febribus intermittentibus, in quibus ante paroxysmum à 3 s. ad 3j. aut 9iv. ex-

hibetur felici cum fuccesti.

Gentiana & solitaria & (vetus experimentum tentantibus) tantillo nucis vomica sociata nobis quoque olim in gregariis haud parum certa, aquivalens aut conftantius quid quam nunc canor illa China China feu pulvis patrum praffitit. Dan. Ludovicus de Pharmac, moderno feculo applicada, p. 257. Communicavit D. Tauered. Robinson. Dolecus Lib. 3. Cap. 12. S. 12. Interebritiga Chinæ de China à plerisque æquiparari Gentianam scribit, que itidem cum vino exhiberi potest, vel in forma extracti in pilulis, vel in decocto.

Putredinis Gentiana hostis infestissima & veneni mors (inquit Lobel.) Pesti adeò prasens remedium, ut non modò homini sed etiam brutis, incolumitatem tueatur, & amissam restaurat, eòque folita Helvetia istam cum Flammula porcis propinare ne anima in vivo cadavere puteret.

Simlerus in descriptione Alpium refert pastores uti Gentianis ad ubera vaccarum, si à muribus A-

rancis aut aliis beftris venenatis ladantur.

Puer quidam integro anno excus Rad. Gentiana incifa & in vino ad dimidia partis confumptionem coche decocto oculis fiphunculo injecto manè, per tres vel quatuor dies, convaluit. Oculos * Observ. 175. autem vellicabat & dolorem excitabat. Ex * Observ. Reusneri à Velschio editis excerpse D. Soame.

> * 2. Gentiana magna flore purpureo & albo J. B. major purpurea C. B. major flore purpureo, & major flore albo Park, major purpurea 1. Clufii Ger. emac. Scent purple Sentian.

A yulgari majore lutco flore nihil formå differt; etenim ampla habet folia, Ellebori albi foliis hand multum abfimilia, sed teneriora & saturatiore viriditate splendentia: caules digitali aut pollicari interdum crassitudine praditos, rotundos, cubitales, nonnunquam bicubitales, geniculatos, quos ambianthe milia folia, aliquantulum tamen anguftiora, ex adverso fisi opposita. Extremos caules ambunt bina aut terna confertorum sorona, qui non sunt lutei aut stellati, ut in vulgari major, fed purpurei, majores, concavi, in fenas aut plures lacinias obtufas extremis oris fecti, & purpures quibuldam punctis, inciriore & interiore parte, qui candidores & dilutiores funcțiii, lepandici, pale expertes, totidem quot funt lacinic framinibus longum & bifidum vafculum interné ambienulus. in quo concinettu copiolum [come, plantum, paleacettim, minus quam in illa flava majore felias flore, fubrulum. Radox craffa longa, foris pletunque flava, intus alba, imperise amara, digitaliss fibris fubinde prædita eft, fingulis arms nova germina (quemadmodum major flava) prøterens &

Lib. XV. De Herbis flore monopetalo uniformi.

multos caules ex eo dem capite producens, præfertim cum adolevit, fed qui alternis duntaxat annis Horiferi effe folent, interquiescente nimirum uno anno à partir matre.

In Stiria superioris Alpibus invenitur hoc genus flore albo Clus.

Gent, purp, in Pannonicarum Noricarumque Alpium jugis sponto & quidem copiosè exit. Gent, purp in a material state and the property applied in points acquared copiose exit.

Verdum ridge hot neque illud genus cicurare uniquam poture Chiffus, au tulid diligentia efficere ut in hortis permanere vellent, nedum flores proferre.

Quin cultura beneficio deterior evadit. Floret Augusto, semen Septembri maturescit, nova nive cadere incipiente.

. 3. Gontiana major polifilo flore, punctis distincto Clus. major slore punctato C. B. major slore pallido punciato Park.

Superioni magnitudine & forma plane fimilis est: flores tamen paulo minores visi sunt, obsolete luti, plumitis maculis nigris intus & foris afperfi.

In Silelia montibus eruit Achilles Cromeras, medicus Niffenfis, & ad Clufium mist. Huic rela-Locus. um ab illo qui cum deducebat, in alio quodam pixaleo monte, aliam forma non difpari reperiri que ceruleo flore effet. Hac omnia Clufius. Verum hujufinodi ducum fides plerunque vacillat.

Gentiana Asclopiadis solio C. B. Park. folio Asclopiadis oulgo creditæ J. B. major 2. caraleo slore Clusii Ger. Dentian, with Swalion wort leaves.

Coules plures ab cadem radice ad cubitum altos tollit, graciles, articulatos, duros firmósque, quo-rum fingulis juncturis (que crebre funt) bina ex adverio posita folia adnascuntur, Asclepiadis folis formă & magnitudine relpondentia, mollia, quinque nervis fecundum longitudinem excurrentibus infiguita, micronata, dilutius virentis coloris. A medio caule ad faftigium ufque ex alarum finu imgulares ex adverso siti exiliunt stores [interdum bini aut plures] oblongi, concavi, calathi formis, quinque laciniis per extremun divifi, colore nunc purpureo & faturatiore cœruleo, modò di-lariore & velut cineraceo, quinque pallidis framinibus umbilicum occupantibus. Valculum fequitur bicorne, quo per maturitatem hiante femen conspicitur planum, paleaceum, cineracei coloris, superiore minus. Radix lutea, digitalis crassitudinis, multas oblongas fibras ejusdem coloris in latum jurgit, fingulis annis augefeens & nova germina proferens, valde amari guftûs. Fertilior hæc eft aperiore, nec ut illa interquiefcit, fed fingulis annis, vetuftior videlicet, multos caules floribus onultos producit.

Copiose in Stiria, Pannonia & Austria inferiore provenit, ad montium radices, umbrosis collibus, Locus. plquam verò in lummis & apertis jugis. Nos cam in montofis humidioribus propè Lindaviam & boum Acronium, & ad latera montium in Sciria, prope Shadwin & alibi copiotillimam observa-

mmus, ad fepes plerunque & in umbrofis.

Pertmax quidem hac est & ferè mitiora loca resouit (inquit Clusius) interdum tamen curâ & diligentia effecimus ut in hortis comprehenderet, & lingulis annis repullularet, & flores ferret: attamen quali nativo aere & pabulo privata, atque tanquam compedibus vincta lugere videbatur, ac miltini vigoris & elegantia plurimum amittere.

Slavonici ruftici hujus radicis decoctum feliciter calculofis propinari experimento fe compertum Vires. habere affirmant. Aretius & fof. Simlerus tradunt ea pastores uti ad ubera vaccarum, si a muribus

arancis aut aliis venenatis bestiis Ledantur, curanda.

5. Gentiana cruciata C. B. Park. minor cruciata Ger. minor seu vulgi Cruciata J. B. Crofs-wort

Reptant cum radice rame palmares, sesquipalmares & dodrantales, subrubentes, teretes: quos crebra ambiunt folia, bina femper adversa, vel potitis unum continuum ad genicula, tanquam vagina caulem involvens, cujus utrinque exit fegmentum Gentianæ, quadruplo minus, Saponariæ folio finile, tribus (ecundum longitudinem nervis infigne, lave, pingue, amarum. Flores in ramulis extremis è foliorum alis conferti, cœrulei, quinquepartiti, è calicibus vix eminentes. Semen copiofum, minutum, oblongum, fulvum, infipidum, vasculis continetur oblongis, bipatentibus, folliculo membranacco obvolutis.

Duas huius differentias observâsse videor (inquit Clusius) unam ramis humi procumbentibus & Varietas. minorem, alteram firmis & erectis caulibus, camque majorem: flores item alterius magis cœrulei

spectantur, atque illarum altera radicem in foramina sectam minimè habet.

Nascuntur verò ea per universam Pannoniam, tum in collibus montibusque apertis & gramineis, Locus. tum ficcioribus pratis & herbofis fecundum vias publicas locis. Nos cum Dod. & Trag. in pafcuis montofis inque collibus & incultis agris & fecus itinera in Germania paffim provenientem observa-

Hujus radices recentioribus magnis laudibus efferuntur contra pestilentiam, & venonosorum ani- Vires. malium ictus. Matthiolus radicem tufam & ventri emplaftri modo impofitam ad vermes intestinorum, remedium expertum affirmat, necnon ad strumas ulceratas sanandas eodem modo tusam quæ nuper effosia sit, vel siccam in pulverem contritam valere.

Cum autem amara fit & foliis & radice verifimile est eadem præstare quæ reliqua amara.

Locus &

6. 2. Gentianæ minores seu Gentianelle.

I. Gentianella verna major Gcr. emac. Alpina verna major Park. Alp. magno flore J. B. Alp. angustifolia magno flore C.B.

Graciles habet radices, longiusculas, plures coharentes, flavescentes, propagines è lateribus producentes: Folia humi fuía in orbem crebra [fena aut octona Cluf.] bina femper ex adverfo fe spectantia, duplo triplóve Hippii majora, unciis duabus interdum longiora, femunciam aut unciam se re lata, in acumen definentia, craffiuscula, unico nonnunquam, aliàs tribus per longitudinem nen re lata, in acumen deminitat, cuaturicus, unio nominiquem, ana store los estadaramentes, vis donata, lavia, Myri latifiume folis ferè aqualia, impenie amara. Ex horum medio cauliculu exilit uncialis, quaternis plerunque foliolis multo minoribus, binis tamen alternatim femper contrario fitu nascentibus oblitus, unde calyculus emergit unicum florem continens, magnum præ flir pis proportione, calathi aut Campanula modo concavum, longum duas trélve uncias, inquinque pis proportione, catatin aut Campanine moto concavani, songantiana terre unesas, aquinque angulos definentem [J] Bauhino in quinque lacinias divifunt] mucronatos, cum diabas utinque ubi laciniae findi meipiunt appendiculis, elegantiffino & maxime vivido coerulese purpuire colore, pallido pittillo intus prominente, qui quinque quodammodo costis ex infima ipsius sforis interiore fede prodeuntibus fulcitur. Florem subsequitur longum & mucronatum vasculum, quod sele indi-

lede prodeinitious iniciau. Trollin insperional confirmation of the state of the same of the same of the stigium, firiatum terrei coloris.

Crofcit in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffine aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie productis, perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie productis perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie productis perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque Alpibus continua ferie perpendicular in Sneberg & Etfcher abundantiffue aliffque a tuâque quafi nive obsitis, ubi Junio & Julio, hoc est primo istic vere floret : Sub Julii verò finem & thaque qualt nive obtats, un junto & junto, not cit printo least to be least to constant to mission and a Augusto semantial and print a first in mission bus locis in quibus rarius inventur, aque in hortos translata, Aprill & Maio. Class. Nos specien hanc in altissimo vertice montis sur Thairi dicto invenimus. Quamvis autem nonnissi in editifilmis sunimorum montium jugis sponte proveniat, culturam tamen patitur, & hortis nostris haud difficulter affirescit; ob floris pulchritudinem ab hortilanis & florum amatoribus fummo pere expetita & fludiofiffime culta. Amariffimus est totus plantæ fapor (inquit I. B.) ideóque jecinoris vitiis nempe regio morbo & obstructionibus auxiliatur.

2. Gentianella Alpina latifalia magno flore C. B. prod. major, five Gentianella Alpina latifalia magno flore C. B. Park.

C. B. prod.

Ad radicem nigricantem fibrofam felia humi foarfa quaterna quináve, fubrotunda, craffa, Plantagi. nis vel Calthe Alpine forma, unciam lata, duas longa: inter que eauliculus uncias quatuor alus, uno alterove folio donatus, cui utriculus infidet, unicum florem oblongum, cœruleum calatho finilem fuffinens, cujus calyci utrinque folium oblongum adponitur.

Ex Helvetiæ Alpinis habuit C. Bauhinus.

Locus.

Locus.

2. Gentianella minor verna Park. Alpina verna Ger. Alpina verna major C.B. Gentianela què

Singulari affurgit cauliculo gracili, aut fubpurpurafcente aut viridi, in quo fena aut plura pauciorave folia trincrivia, bina femper inter fe ex adverto refpondentia. Caliculum fummo faftigio fert, è quo flos longus inodorus exilit, extrema parte in quina velut foliola divisus, cœrulei coloris adeò elegantis & vividi, ut ipfum celum quod imitatur provocare videatur : fingulæ floris plicæ aut foliolsad la tus lineam candicantem habent, & alia quina tanquam mucronata foliola aut appendios lacinas floris ab invicem sejungentes: pallescentia staminula medium florem occupant. Floribus succedit longiulculum vafculum mucronatum exile, durum rotundum semen continens. Ex eadem radice, que flavescens & fibrosa est, & quodammodo summa tellure spargitur, plures aliae plantula assurgunt, quarum nonnulla in cauliculum attolluntur & fimilem flofculum proferunt, alia duntaxat producunt folia humi strata & veluti in orbem disposita, interdum Lenticulæ non majora, interdum semuncialia aut longiora, nervofa.

In montibus circa Genevam copiosè provenientem observavimus: Clusius in celsissimis Smberg, Snealben, Exscher & Durrenstein jugis herbido solo, ubi sub finem Junii floret, at in mitioribus vicinis collibus & ficcioribus pratis Maio, feménque sub extremum Junium profert. Minus hac hortum ferre potelt quam superior & omnem culturam respuere videtur. Clus.

4. Gentianella purpurea minima Col. Gent. Alpina verna minor C. B. The least purple bernal Bentian. Gentianella aftiva minima Neapolitana Park.

Eodem tempore issemination le l'acceptant Radice nititur longiore, fibrola, tantundem ferè intra terram ramola & se extendente, ac superne aflurgit & se expandit. Folis codem modo in terram stratis, binis utrinque, densè in imo callisharentibus cruciatim, oblongioribus admodum proximè describenda, angustioribus tamen: caule branche describenda, angustioribus tamen: caule branche describenda des viore, ab imo fingulis geniculis ramofo, purpurante, magfique quadrato. In funmo floret ex calcibus payvis atque profundè admodum in quatuor apices divilis, oblongo tubulo, inani, caladii efficiente gie, multum exerto, atque in quatuor parvas hiantes parum lacinias se dividentes conspiciuntut colore ex rubro purpurante, quorum medium five umbilicus villofus est atque candicans, ficut & dilutiore dilutiores laciniarum ora. Utriculum habent medium oblongum, teretem, bifido capite atque femine turgido, flavente, minuto, rotundo nitido, & reliquis omnibus pro proportione planta craffiore, & ab illis diverso, Irionis lævis semini æmulo, Julio mense dissecto per medium vasculo effluen-Radicis sapor acris & amarus.

Flore in quatuor facinias diviso cum sequente planta convenit.

5. Gentianella carulea oris pilosis C. B. Autumnalis simbriato slore Park. Gentianula lanugine ad lingulorum foliorum floris lacinias donata, flore quadripartito J. B. Autunnal Gentian with a fringed flower.

De Herbis flore monopetalo uniformi.

Radice est longa, tenui, repente, perenni, nodosa & oculos habente, slava [J. Bauhino, albida] gustuamaro. Folia angusta sunt admodum & lavia, Lini ferè paria, sed breviora, necsupra radiguittalinato. La anguara da announte cara announte para la correiro a merina raci-cem denfa, imo rara, & ab imo bina ex minimis []. Baulino uncià breviora] femper ad fingula genicula majora ad medium ufque caulem, deinde paullatim decrefcentia, nervo unico fecundum longitudinem decurrente. Caules sape singulares, aliquando plures, dodrantales & minores, quadranguli striis descendentibus ex quolibet foliorum geniculo utrinque, in ramos aliquot divisi. In fummo calix extuberat ex rotundo quadratus, purpuralcens ex viridi, quatuor apicibus magnis florem circumdans oblongum, fatis exertum colore cœruleo, calarhoide, in quatuor duntaxat partes profundas divisum, non mucronatas, sed rotundas modice & crenatas, quarum latera utrinque barbitio donata cœruleo, nec ullam habent ad imum laciniæ intrinsecus lanuginem, fimbriis tamen foliolorum circa centrum ob convolutionem elatis: foliolum enim alterum alteri infidet atque ex illo ornum ducere videtur. Medium occupant apices quatuor, obsoleto miniotincti, staminibus albidis insidentes. Vasculum seminale longum, quadrangulum, in duos apices albicantes desinens, in quo semen continetur minutiffimum nigrum, quod findente se ut in aliis, utriculo decidit.

Hanc speciem in Germania non procul Weilfenburg invenimus cim ab Augusta ad Norimbergam Læuri ierfacerennis : J. Bauhinus plures locos meminit in Germania. F. Columna in Æquicolorum mon-

ibus, le Fosse dicto loco observavit.

Mense Septembri in Germania floret; in Italia etiam Octobri & ad hyemem usque durat, nec Tempus. forida translata perit.

C. Bauhinus ex hac unica specie, ni multum fallimur, duas trésve facit, nimirum Gentianam Mpinam VI. seu Gent. cœrulcam oris pilosis; item Gentianam pratensem VII. seu angustisoliam Autumnalem minorem floribus ad latera pilosis: itémque ex sententia Cherleri pratensem VI, seu anallifoliam Autumnalem majorem, quamvis sub hoc titulo duas species miscere videtur, ut Synonyna conferenti patebit.

6. Gentiana palustris angustifolia C. B. Pneumonanthe Ger. Gentianella autumnalis Pneumonanthe dicta Park. Gentiana species, Calathiana quibus dam radice perpetua, sive palustris J. B. Marth Bentian og Calathian Diolet.

Udos amat pratorum margines & humentia ericeta, fingulari, aliàs multiplici, fupra cubitalem buddieni, recto, tenui, flexibili, geniculato caule affurgens ; per quem aqualibus (patis adversa conceendunt folia, palmari nonnunquam longitudine, culmum lata, superius atrovirentia, inferne dilutiora, trinervia, ut sunt omnium Gentianarum; è quorum sinu à medio serè caule summo tenus prodeunt ramuli, flores jam fingulares jam duos aut plures elegantes, cœruleos, in quinque lacinias extrema parte divisos, calathi forma, proferentes. Radices plures longa, lutea, amara. Clusio ra-

decentification particular circa furnitum caput in aliquot longas, lentáque & flavelentes fibras dividieur. In ago Lincolniensi & Eboracensi in ericetts humidioribus copiose provenit: Invenimus & in Lecun. transmarinis v. g. in pratis humidis ad radices montium, Lindavia non procul, in Germania. Sta-

tura & magnitudine pro ratione loci infigniter variat.

A. 7. Gentianellæ species quibuskam, An Cordo Pneumonanthe aut Gentiana fugax altera Clusii J.B. Gentianella Autumnalis Centaure e minoris foliis Park. Gentiana prațensis flore lanugino fo C. B. Gent. fugax minor Ger. Baffard of Dwarf Autumnal Bention of Fels

Radice nititur simplici, lignosa, sublutea, rectà descendente, paucissimis sibris donata: Caulis exurgit nunc unicus, interdum plures, altitudine palmari aut femipedali, quadratus, ex viridi faturatè mbens aut purpuralcens, fractu contumax & valde ramofus; folia cinctus ex adverso binis, nullis ediculis immediate adnatis, longitudine digitali, è latiore principio paullatim in acutum mucronem bacifications, tribus nervis infignioribus fecundum longitudinem decurrentibus, obleure virentibus & narum nonnunquam vergentibus. Flores ex alis foliorum excunt, prope fummitatem caulis crei, parpurascentes, è longo & majusculo tubo in quinque semunciales mucronatas lacinias expansi. Squentorum bati in circulum difpofita adharent foliola erecta, in tenutifima filamenta divifa D Bathinus pilos barbuláfvo purpurafcentes vocat] quorum coitus tubulo occultata quinque fiamina om flyloviridante continet; funt autem sapore luculentiùs amaro quam folia, non sine acrimonia quadam. Vasculum seminale oblongum, teretiusculum, per maturitatem summa sui parte bifariàm ellit, & semen effundit rotundum, obscuri coloris, pro plantulæ proportione satis grande copiosum. Supor totius plantæ amarus & calidus, radicis autem fatuus. Floret apud nos fub exitum Augusti, aut aliquanto citiús.

Tempus.

Haec eff species illa in cretaceis collibus per totam Angliam frequentissima, quam Herbarii nosti in duas distratume. Confale Ger. omac. Estque Gentiana sugax 2. Clusii, cuius nota characteristica est, quod singula sloris lacinia infirma interna parte purpurea lanugine pubescant.

PLANTARUM.

HISTORIA

Ab hac non differt specie (ut suspicor) Gentiana sugax quarta Clus. quam se in Britannia non Ab nac non differ specie (at improst) Gentanta Augus quarta conf. quant to in Britainin non procul Dovera, observasse meminit, ubi aliam à descripta diversam Gentianella speciem nasci, mili perfuaderi vix patior, inquirant alii.

Gentianella fugan quarta Clusii, slore dilutè purpurascente & curuleo elegantissimo J.B. Gent. brevi folio J. B. Gent. fug ax minor Gov. Gent. autumnalis Centaurea minoris folis Park.

Dodrantem non superat conticulis & ramulis exilibus, minoribus etiam foliis, Centuarii minori folis penè paribus. Flores minores habet, licet formà superioribus non absimiles, qui aut dilure purpuralcunt, aut cœrulei coloris elegantissimi sunt. Cornicula substavo exili semine plena sunt. ka. din licet tenuior à reliquis hujus generis non valde differt.

Hanc plantam à Gentiana figaci secunda Clusii non disferre specie suspicamur, ut superius monuiman partiam a demand plant in the partial practice partial practice partial partial partial partial practice partial p

plerunque intalibus locis imputanda eft.

* 8. Gentianella annua seu fugan prima Clusii slore en cæruleo purpureo eniguo J. B. Gent. autumnals ramofa C. B. Gent. affiva purpuro carulea Park.

Cubitalem habet caulem firmum, geniculatum per quem ad fingulos nodos sparsa sunt bina sem. per folia, sibi ex adverso opposita, trincrvia, lata sede & sine pediculo cauli inharontia, sensimque in longum mucronem definentia. Ab imo ferè caule è foliorum alis nascuntur dodrantales & pedales ramuli, tenues, minoribus foliis septi, quinos, septenos, aut plures flores foliis cinctos proferentes, in quinque mucronatas lacinias divilos, exiguos pro plante magnitudine, purpuraleenties execuloro-loris: iis fuecedunt longa & angulta valcula, tenui femine plena. Radis fingularis ett, exigua, par-

Nascitur in pratis herbidisque locis ad radices montium sitis, Julio & Augusto slores proferens. Hac

omnia Clufius.

* 9. Gentianella fugax tertia Clussit, slore virescente & subcaruleo, breviore & majore J.B. Guntslore breviore & majore C. B. aftiva flore breviore Park.

Pari ferme (inquit Clufius) cum secunda [i.e. Gentianella fugaci nostrate] excrescit altitudine, nec minùs frequentibus ramis est prædita: caulis etiam quadrangulus: terni aut plutes in lingulis ramulis flores, superiori similes, i.e. secundæ, sed breviores amplioresque, virescentis mitio coloris, deinde subcœruleo : quibus longa cornicula seu mucronata membranacea vascula, semine plena, ut in superiore, succeduut: folia in singulis nodis multo latiora, mueronata, trinerva, ex advesso inter-te sita, viridis saturi&quodammodo nigricantis coloris. Radix superiori [secunda] similis.

Obvia est hace in omnibus pratis in sublimi fitis & montium jugis, florétque sernis, Augusto vi-

* 10. Gentianella fugan quinta Clusii, slore caruleo colore elegantissimo J. B. Gent. Alpina astiva Contaurea minoris foliis C. B.

Longè exilior [quam quarta fugax] vix trium unciarum altitudinem æquat, licèt multis alis predita: foliola Centauri minoris in lingulis geniculis, aharum more habet: flores minori Gentianella verna perfimiles, venuffiffimo cœruleo colore præditos: cornicula qualia fuperior, [fugax quarta Cluf.] admodum exili & nigro femine plena: radicem quam in superioribus minorem, sed frequentioribus fibris donatam. Impense amara est.

Floret in Eticheri jugis Augusti initio.

Calathianam vernam Dalechampii C.Bauhinus huic candem facit, Joannes ejus frater aut Cherle-

rus, diverfam. Differ foris colore è cerruleo purpuraleente, albis intus staminibus. Nos un ampla plantite prope Augustam Vindelicorum quam pertranscunt qui Monachium Bavair. iter faciunt, copiosam invenimus Gentianellæ speciem Augusti mensis medio florentem, quam Gentianellam Alpinam minimam flore unico ceruleo elegantissimo denominavimus, qua forte huces

11. Gentianelle minime Bavarica Cam. minima elegantissima Bavarica Camerarii Park.

Que duâm generum est, major & minor. Major ramulos aliquot humi spargit foliis crebiis Centaurii minoris fimilibus obtitos, verum nomihil acuminatis; in quorum uniulcujulque falligio ilos unicus coloris corrulei amienitlimi, in quinque folia expansus. Aliam hujus speciem extebet omnium minimam foliolis fubrotundis.

12. Gentianella aftiva cordata Park, utriculis ventricofis C.B. carulea calice turgido pen agono nobis: carulea cordata Col.

Radix huic pufilla, fibrofa, tenuis, ex albo pallens & lignofa: ex qua foliola unguis minimi magnitudine prorumpunt, bina ex adverso opposita, inferiora minora atque subrotunda, effigie Gentiana majoris vel Arnogloffi, lavia, unico per medium discurrente nervo, ex viridi flaventia. Gaulem habet lemipedalem ad lummum, quadratum, striatum, purpuralcentem, foliolis binis in fingulis ge-niculis ex adverso oppositis, harentibus; à medio ad summum ferè alis divisum brevibus, in quibus utriculi ventriofi, magni admodum respectu planta insunt, ex albo viridantes, inanes, limbis quinque cartilagineis latis quinque angulos confrituentibus, & in totidem ora acuta definentibus, in quorum fummo primum flos emicat parum se exerens, convolutus, colore ex albo purpurascens; deinde subcrescens atque hians, quinquepartitus stellam foliolis repræsentat, adeò præstante cœruleo colore amue amoeno, ut vix ficticius ex lapide Lazuli, Ultramarinus dictus eque pulcher fit: & inter quipas illas floris lacinias majores alias habet intermedias parvas, cordis figuram imitantes, que alias defune que lineam veluti nervum albam habent, atque adeò floris centrum albicare cernitur. Flos enim non pluribus foliis sed unico tubuli instar cavo quod in extremo in stellam divisum est, constat, quamvis è pluribus componi videatur. In medio staminula quinque & fructus caput cernuntur. Seminis verò conceptaculum oblongum, teres, angultum, collo longo in fummo capitato; in hoc ab aliis differens, quòd perfectum à fummo finditur copiofunque emittit minutum arena inftar sed oblongius duplo femen, nigrum. Sapor amarus, ingratus ut congenerum.

Copiosè provenit in ampla illa planitic propè Augustam Vindelicorum, quam pertransivimus ve- Locus. niendo à Monachio Bavaria. Floruit sub finem Augusti. Maturiùs floret, nimirum Junio, in pascus montium Æquicolorum, ubi cam invenit Columna, propè S. Angeli dirutum antiquum tem-

plum fupra Villam Flaminianum dictum.

Hac species ab aliis nobis observatis Gentianellis in eo differt, quòd floris tubus non eminet omnino supra calicem, sed foliola tantum, in quae summa parte dividitur, expanduntur supra eum ut n Caryophyllis.

12. Gentiana Pennæi cærulea punctata Park, punctato flore subcæruleo Pennæi J. B. palustris latifolia flore punctato C.B. Pennæi minor Ger.

Caulem habet geniculatum, cubitalem, supra radicem aliquantulum rubentem: folia Gentiana finilia, ex intervallis bina, sed multò minora, venosa, quorum inferiora majora sunt. Comigora, pediculos rubentes habenta, superiora verò cauli sine pediculis adharent, esimque sere amplectumur. A medio penè caule è foliorum cavis oriuntur sorre pentaphylli, striati, utrinque tres, rarius bini nisi circa summum caulem, foliis quinque subcœruleis constantes, nigricantibulque punctis elegantiffine notati, [unde nomen] quinque *flaminibus*, quorum *apiees* lutei, præditi. Floribus fucce-dant *vafeula* cum *feminibus* Gentianæ fimilia, minora. *Radis* parva, multis fibris prædita, ex fuíco

Provenit copiosè in Bokemuto Suitenfium monte: floret Augusto.

* 14. Gentianella Indica Bontii.

Quoniam (inquit) herba hac tum formâ, tum floribus cyaneis Gentianella patria optime respondet, merirò mihi Gentianellæ nomen illi indidiffe videor; guftu tamen non amaricat, namque Gufarais & Indis inter olera ac Seir fuum reponitur: tum alvum modice ciet, urinas movet, obstructi- Vires. onibus denique viscerum tollendis inservit, ut meritò inter medicamenta alimentosa reponenda sit. Folia in usu funt adversus tibiarum & pedum ulcera hic admodum familiaria, propter exsiccantem & abstergentem ejus vim. Aquam quoque ex illius foliis elicimus, que conducit colicis doloribus, duturnis diarrhœis, cæterísque ventriculi & intestini affectibus à frigore ortis.

Hanc plantam veram & genuinam Gentianellæ speciem non esse suspicor. Hic maneat donec certius consterit ubi disponi debeat.

15. Bandura Cingalensium Gentianæ Indicæ species P. Amman. Planta mirabilis destillatoria Grimmii.

Capsulis & seminibus Gentianæ est conformibus: Conspicuus est in ca præter capsulas seminales folliculus foliaceus folio appenfus, ad medietatem aqua potabili dulci plenus, penem exprimens, qui

aliquando longitudinem pedis & crassitiem brachii longe excedit.

Hujus iconem Ephem. German. An. 11. Obs. 146. exhibuit Grimmius, & præterea de ea addit, Radix ex terra humorem attrahit, qui beneficio radiorum Solis in plantam ipfam afcendens, per caules & nervos foliorum defluir, & in hoc naturali vafe recipienti tandem refervatur, donec ad necestarium hominis usum adhibeatur. Receptacula hujus humoris quandiu nondum ad extremam provenerunt maturitatem superius operculo eleganti clausa sunt, quod interdum digitis pressum dissit, hancque dulcem limpidam, amabilem, confortantem & frigidam aquam suppeditat, ità ut interdum sex vel octo receptacula plus minus tantum aquæ contineant, quantum unius hominis sitim, cum maxima delectatione, bene reftinguere possit. Interdum receptacula ferè plena sunt, interdum

1.0:115 E

Leans & Tempus.

Lacus.

12. Gen-

De Herbis flore monopetalo uniformi.

723

Vires.

Locus.

femiplena & nonnunquam vel minus inest, nec etiam omnes eandem habent capacitatem, quod proficilcitur à conftitutione aëris, prout ille diu ficcus, calidus vel humidus extiterit.

In medicina fuas etiam habet virtutes. Radix adfiringentis eff facultatis. Herba frigofacit & hu-mectat, & potelf fuecus cum proprio deftillatoliquore expressius interne usurpari ad febres ardentes, & externe ad in flammationes, Eryfipelata & fimilia.

Crefcit non longe à Columbo in humidis & umbrofis Sylvis.

CAP. IV.

De Convolvulo.

Onvolvuli nota funt viticula seu cauliculi perticis aut plantis vicinis se circumvolvendo francentes, quantis hac nota non perpetua est in omnibus speciebus, nam Dorychium Creticum Alpini aliis notis essentialibus & genericis cum Convolvulis convent, & tamen erectum est. Vasculum seminale in terna loculamenta, quorum unumquodque semina bina majusus. la, angulofa continet, divilium; Flos campanulatus margine integro; fuccus in plerifque specielus

1. Scammonia Syriaca C.B. Syriaca legitima Park. Syriaca, flore majore Convolvuli I.B. Scammon nium Syriacum Ger. Deammonn.

E radice longa, crassa, [brachiali crassificatione, foris obscure cinerea, intus alba, fibrosa] la@oosuc.co prægnante, multas aliquot cubitorum, viticulas profert, proximis ridicis sese convolventes sandentésque: folia triangula, ceu hastilis barbatus mucro, Smilacis lavis æmula, fed minora, glabra. tenuia, pulchrè viridia, pediculis brevibus infidentia. Ex alis foliorum propè fummos caules exeunt flores pulchri, calathoides, purpurafcentes, Helxines Ciffampeli floribus proximi; quibus fuccedunt

* Annot. in Theophr. hift. Locus.

Locus.

Vires.

radici communis & probatioris Turbith Officinarum: verum aliquanto facilità frangitur hæe, tametfi perinde gummola fuccóque lacteo prægnat atque Turbith.

In calidis pingui exit folo, velut in Afia Myfia, Syria aliifque fimilibus. Reperitur & in Creta infula, Bellonio tefte.

* 2. Scammones macrorrhizos Alpin, exot. macrorrhizos Cretica Park.

In omnibus cum Scammonio Syriaco convenit, hoc excepto quòd non habet radicem crassam, sed longam, folummodóque ut pollex crassam: lacteo verò succo purgatrice non minus quam Scammonium madet.

Ex infula Creta accepit Alpinus.

3. Convolvulus Scammonia foliis [& flore] aemulus Morif. An Scammonia rotundifolia Viroiniana

Morif.

Radice est crassa, in terram se demittente, atque longe latéque rependo sese propagante alissadiculis, ex quibus pullulant novæ plantæ. Folia gerit Scammoniæ, triangularia, multo latiora ad bafin quam funt Scammonia folia, minus tamen acutis angulis. Flores habet dilute pallidos, campanulatos, herbacei omnino coloris, Scammonia quodammodo amulos: capfulas feminales tribus loculamentis, triplici membranarum ferie feparatas itidem, atque in fingulis bina continentes feminaangulofa, nigra aut potius fusca. Primo intuitu fi juxta Scammoniam collocetur, ab ipsa primò foliorum structura, deinde radice longe latéque sub terra repente dignoscitur, cum Scammonia radicem longam, crassam Napi aut Rhaphani majoris instar obtineat. Lactescit ut alia pleraque sui

Scammonium purgat validè humores biliofos acres, ferofos è partibus remotis, adeóque creberrimi usûs est non modo per se, sed cum aliis admixtum.

Verum cum magnæ sit acrimoniæ (inquit Schroderus) intensæ caliditatis & siccitatis, infensæ malignitatis, mordacis flatulentia, excessiva attractionis, ideóque aptum natum quod intestina erodat, viscera, cor, hepar, &c. conturbet, ventriculum flatibus mordacibus lacessat, vi sua calesactoria ac exficcatoria inflammet, & confequenter febres Inducat; vi attractoria hypercartharfes caufet, correctione opus habet.

Quinque vitia habere aiunt, quibus nifi occurras luet æger tuus.

1. Eft, quod flatus quosdam mordaces gignat, usque adeò ventriculum lacessentes, ut sumentibus nauseam commoveant. Noxa hae tollitur, si in excavato cydonio malo clibano aut prunis inassetur, pastâ undique circumlitâ, præsertim additis aut Dauci, aut Fœniculi, aut Apii semine, aut Galanga.

2. Quòd inflammet acredinis exsuperantia corporis spiritus, quo sit ut facile sebres excitet, iis pracipue qui obstructionibus viscerum & humoribus putrescentibus obnoxii sunt. Sed id nocumenn aufertur admiftis inter coquendum quæ refrigerant & fervorem extinguunt, cujulinodi sunt mun attertut attuitus nitto & pulpa Prunorum, fuccus aut aquæ rofar, violar, &c. algo Pfyllit, decoètum & pulpa Prunorum, fuccus aut aquæ rofar, violar, &c. 4. Quod eadem acredine fua recludat ora venarum, ut fequantur evacuationes nimiæ hyperca-

tharfes dicta. Hac noxa tollitur adstringentibus, Mastiche, Myrob. Pomo Cyd. pracipue Aloe, que inter purgantia ventriculo valde grata est.

4. Est, quod acrimonia abradat intestina, & exulceret reliqua viscera, quod ex crebris puncti-

onibus innotescit. Hic damus partim ea que lubricant & lentore suo obstant, ut secundo loco dictum est, partim adstringentia, tum viz. cum jam incipit agere

Est, quod malignitate quadam indicibili principibus partibus bellum indicit. Hinc addimus cordialia, hepatica, stomach. &c.

Scammonium five fuccus Scammoneæ denfatus per coctionem aut etiam per macerationem paranis Diagridium appellatur. Confectio autem ejus per coctionem hac est,

Lib. XV.

Accipitur Cotoneum, extrahiturque durior ejus illa pars media quæ femina continet (recifà tamen fuoriori prius lamina) cujus loco in excavatam partem Scammonium inditur; mox lamina quæ prius fuerat recifa, pro cooperculo addità cooperitur, triticeáque pasta circumquaque malo cotoneo obducitur ac ita coquitur in clibano. Pomo refrigerato Scammonium eximitur & ufui refer-

Per macerationem paratur accipiendo Scammonii partes duas, fucci Cydoniorum partem unam, & miscendo probè, deinde ponendo in locum calidum & quotidie movendo, donec mediocriter in-

Remicration prior, cleaner portners in occur and an experience for the format of the includence inc flantia, que nonnifi noxam parit, secernitur.

Quod ad electionem Scammonii attinet, optimum est quod ex Antiochia advehitur, nitidum, folendidum, (instar glutinis Taurini) citò liquescens, friabile, colore cum frangitur fulvo, non valde ponderosum, tactu linguæ lactescens, nec vehementer calefaciens (nempe hoc Tithymali admixti argumentum eft.)

At vulgare nostrum squalidum est & cinericeo colore & aspectu tristiore, quia non est liquor mamans aut lachryma Scammonex, sed succus vi expressus, non ex radice tantum sed ex tota planta.

Dofis Scammonii praparati à gr. vi. ad gr. xii. aut 9). Diofcorides & Ruffus ufque ad 3), exhi-bent. Paulus & Actus ufque ad 3ij. Quicquid fit Gracorum Scammonium forte mittus erat, nec ut hoc tempore fucco Tithymali adulteratum: frandum itaque potius in dofi Mesue.

Scribit J. Bodæus à Stapel se sæpissime gr.xx. etiam xxv. cum violaceo syrupo, non sine felicissimo fuccessu exhibuisse; pueris viij. x, xij. annorum grana x. xij, xv. non minori cum successu: quinquentibus gr.vi, feptémve.

Confulo (inquit Fallopius) ut femper exhibeatis paucam quantitatem, quæ quantitas fit potius

pro calcari: vocatur autem calcar pauca Scammonii quantitas addita medicamentis purgantibus pro rufticis, vel pro aliis robuftioribus & cervicofis hominibus, aut etiam Monachis

Denique cum nulla providentia fit fatis, moneo denno (verba funt Casp. Hofmanni in fine capitis de Scammonio) 1. Ne Scammoneata dentur illis, quibus ventriculus (comprehendo intestina) est debilis, quales ferè sunt hypochondriaci. 2. Ne calidioribus & qui ad febres proni sunt. Valdè enim turbant corpora. 3. Ne in specie iis qui faciles sunt ad lipothymias. 4. Ne substantia detur

Verium quicquid bi contra Scammonium & Scammoneata declamitant, si modò Scammonium restè præparetur, & debita dost exhibeatur, non est aliud præstantius remedium quod certius & etiam tutius operetur, præfertim aliis medicamentis admixtum. Neque qui hujus ufum reprehendunt, ullum aliud medicamentum invenire possunt, quod ejus loco substituant in tantilla quantitate adeòutile & proficuum, tantæ essicaciæ & tantarum virium. Audivi practicos nonnullos afferentes, se plus buic medicamento fidere quam alii cuicunqueathartico ; nec fecuros elfe posse de opératione aliserum purgantium, niss Cammoniæ tantislum iis admi-setaur. Hae autem ferè nunquam frustraur medicum, unde non immeritò aliorum medicamentorum calcar appellatur: Qua diximus confirmat Clarissimus Vir Franciscus de la Boe * Sylvius (ut nos monuit *Lib.1.c.3.\$4. D.Soame) Scammonium, inquit, blandè purgat, quicquid ganniant imperiti; testatur ubique Mediconum peritiorum experientia quotidiana. Ego certè post alios multos, aliquot millenis vicibus

eo finn ufus, sed semper cum successi optimo 8c operatione blanda.

Carerim Scammonium quadam latente totius substantia proprietate operari creditur: Nam gustu quidem nulla in co caloris vehementia deprehenditur. Cuicunque siquidem liquori aut rei permisceatur, nullam ei vel amaritudinem, vel acrimoniam, aut alium ingratum saporem communicat.

Novi civem Ulmensem, qui toties recidivam hamorrhoidum passus est, quoties medicamentum ore assumptit quod ingrederetur vel Scammonium, vel folia Sena. Horum usu interdicto ab acerbo hamorrhoidum dolore per multos annos immunis faluberrimè vixit, E. Sculteti Armamentar. Chirurg. Obs. 76. D. Tanc. Robinson.

4. Convolvulus Americanus Mechoacan dictus. Jeticucu Brasiliensibus seu Radix Mechoacan Marggr. Bryonia Mechoacana alba C. B. Bryonia alba Peruana sive Mechoacan Park. Mechoa-

Caulis farmentofus eft, longiffime ferpens & scandens, multangularis, lentus, ruffus, ctiam viridis. Folia folirariè posita, quodlibet in suo pediculo digitum longo, figuram habens cordis uti pingitur, duabus ad latera auriculis, tenera adtactum, unum, duos, tros & quatuor dig. longa, saturatè viridia, inferius nervo & venis transversis conspicua ; nullum autem prater herbaceum habent odorem folia trita: Gaulis verò incisus lacteum succum præbet. Florem sert Convolvuli magnitu-Qqq 2

Lib. XV.

dine & figură, unico folio confrantem, album cum pauco incarnato dilutum, intus autem purpureum. Semen continct Pift magnitudine, fusci coloris, verum hand rotundum, sed quast dur parreum. Somen Continet Pin maganature, interesting the Radio medium aut integrum pedem longitudine aquat, crafficis plerinq, eaden, & utplurmin dupla & bifida eff, una patte breviore altera, externis obleme cinerea feu fulca, recens refinam quandam fundir & eff interios alba.

HISTORIA PLANTARUM.

Hae est descriptio Marggravii : cui ut oculato testi & veraci sidem potius adhibemus quam alis fibi minus comperta ex aliorum relatu feribentibus: unde Mechoacanam veram & gentinam effibi minus competta ex anotani reacti is non autem Bryoniæ, ut vult C. Bauhinus : Nam quæ Mo. navie hibet de fructu, Coriandri magnitudine, racematim cohærente, ex aliorum relau feribi. non dundia edoctus.

Mechoacana fylvestris Mönardis à descripta non alicer videtur differre quâm ut planta sylvestri

à culta einfdem foeciei.

Milla funt Clutio ex Hispaniis duo feminis Mechoacan genera; unum brevi calyculo fire fit. qua, feminéque nigro, quale est Scammonia aux Convolvuli majoris : Alterum oblongiore ale quantum calyculo & femine ruffo, quam fuperius longiore tenerioreque; utriusque filiqua patte inquantum catycuto & tenime reno, quant aportos of quan Monardes deferibit, flore Mali aures. quinque petalis constante majoribus, subfasci coloris, è cujus umbilico protuberat calyx sive vessolis quardam Avellana magnitudine, membrana constans tenui, albicante, que in duas cellulas tenuis. quaxum Avenaus magnitudine, continuation de la cont (ut suspicor) flos minus recté descriptus sit: semen etiam nigrum; quo differt à Clusiana secunda. Prior Clusii species cadem videtur Marggraviana.

Mechoacana à provincia ubi primò reperta est nomen obtinuit : postea tamen in multis alis Ame.

rice Meridonalis regionibus, ut v. g. Nicaragua, Quite, Brafilia, inventa eft.

Planta quas deferibit Fr. Hernandez pro radice Michuacanica Tachaiche nomine, floribus obongis, coccineis, fructu Peponis forma & magnitudine, lanugine obducto candenti, ac semine albo referto, tenui, latóque non fine bombycinis quibusdam filis, argenteis & lentis, ab omnibus a Monardo & Marggravio propolitis diversa videntur, & Apocyno potitis affines quan Con-

Ex infula Nove Hispanie Mechoacan dicta, unde delata est, nomen obtinuit hac radis. De ejus facultat, libellum fingularem edidit Æg. Everartus Antverpiæ, 1587. ut & Jac. Gorraus Gallica

Parifiis. De cadem fatis prolixè agit Monardes in Simp. Ind.

Pituitofos, aquofos ferosófque humores ex toto corpore, ac imprimis ex capite nervosóq genere. ac pectore blande ac fine molestia educit. Addunt alii purgando ctiam partes roborare. Quin & bilem flavasque hydropicorum aquas purgat, ex quo ipso cognoscitur (inquit Casp. Hosman,) quam non fit mite medicamentum.

Tusti veteri, colico dolori, arthritidi, Lui Venereæ plurimum confert. Quia tamen calida &

ficca, monet Schroderus, ne in calidis constitutionibus ejus usus sit continuus.

Sumitur in substantia fere cantium, sumendo pulverem ipsius cum siquore idoneo, præsetum cum vino, quamvis etiam cum jusculo sumatur. In decocto non datur; nam experientia competum est, coctione vim ipsius perire & exsolvi. Liquor non solus exhibendus est sed pulvis infulus. C. Hofm. liquorem etiam folum purgare feribit.

In pulvere servanda non est : ita enim ut in aliis vis ipsius facile exhalat. Pulvis sit crassi-

Doss à 3 \beta ad 3 \beta aut 5 \beta . Corrigitur cum Cinnamom. Anisi aut Mastich tertia parte. Eligatur recens, intus albicans non tamen candida, cortice cinereo tecta non curiofa.

5. Convolvulus Americanus falapium dietus. Mechoacanna nigricans sive falapium Pack. Brjonia Mechoacanna nigricans C. B. I.B. Falapiam Ger. Ralav.

Vires.

Radice est Mechoacanne fimili, sed cortice nigricante vestita, internis rufescens, que testellatim incila rotunda, magnitudine & figurà calculo aleatorio respondens ex India Gelapa sive Celapa nomine allata fuit. Ab Alexandrinis & Maffilienfibus Jalapium vel Gelapo vocitatur, & à Maffilienfibus Mechoacanna nigra vel mas existimatur.

Guitu elt non ingrato & gummofo, & ob copiofam gummofitatem fi carbonibus vel igni admo-

veatur Hammain concipit [hoc se nunquam observare potuisse scribit Parkinsonus.]

Facultate vulgarem seu albam Mechoacam superat: nam ob gammi copiosum fortus humores ferofos purgat, cum imi vontris levi dolore, & pracipue viscera, hepar & ventriculum roborat Quare drachma unius pondere exhibetur tutò, & fine fastidio opus suum exsequitur. [Cautiores in granis subsistunt; Schroderus non ascendit supra 3 [3.]

Vis purgatrix potiflimum in refina Jalapii confiftit, ideoque monet Schroderus, fi Jalappam adhibere volueris, vel in substantia, vel in extracto aut magisterio utaris. Vino enim si infundatur

vires firas pro voto non communicat.

Jalapii plantæ descriptionem aptid Botanicos non invenio.

6. Convolvulus major J. B. major albus C. B. Park. Smilax levis five lenis major Ger. Becat Bindinceb.

Radicibus albis, tenuibus, sub terra reptantibus, & subinde fibras agentibus, sapore acriusculo. late se propagat. Longissimis & velut contortis tenuibus, striatis viticulis subsidio proximi cuiusa. inflentaculi in altum nititur; ex quibus longis intervallis, pediculis uncià longioribus hacentia prodeant folia, hederaccis longè majora, acuminata, duas alas hinc & hinc juxta pediculum proprodeant futus, necessación conge inajors, acuminata, quas ana mite ex mite juxta pecuciatum promitentia, levis, nitida, viriadanta; ex quorum finu profertur pediculus longus, fingularis, cui infidet flu unicus, magnus, nivei candoris, calathi forma, cujus inum tubulum calix quinque foliolis oblongis, compositus amplectitur. Duo insuper foliola oblonga, triangula, carinata, circa margines purpurafcentia, florem antequam aperitur ceu folliculus excipiunt & occultant, ut & calicem flore dilaplo. Tum stamina, tum stylus, tum corundem apices albi. Semina in capitulo cerasi parvi marnitudine rotundo continentur fuliginosi coloris.

Ad lepes locis humedis frequens eft. Superficies plante quotannis emoritur, radice vivaci. Æstate sloret. Radix ut & planta ipfa lacreo succo turgent, & gratum fuibus alimentum præ-

flant 7. B. quod miror cum cathartica fit.

Convolvulus major albus maritimus, crassiori & auriculato folio, Helxine cissampelos Ad.

An à pracedenti specie differat, an accidentibus quibusdam duntaxat variat, inquirendum. Vires huic plantæ afferiptas vide apud Botanicos. Catalogus plantarum Altdorffinus Mauritii Vires. Hofmanni Scammonium Germanicum ob vim catharticam appellat. Pravotius in lib. de Medic. Pauperum, inter benignè bilem evacuantia enumerat decoctum à M. j. ad M. ij.

A. 7. Convolvulus minor vulgaris Park. minor arvensis C. B. Helxine cissampelos multis sive Convolvulus minor J. B. Smilax lenis minor Gor. Small Binoweed.

Radicibis albis, lentis, tenuibus, raras fibras emittentibus longè latéque fub terra reptat. Cauliculi plures, tenues infirmi, vicinis plantis le circumvolvendo à finithra dextram versus in altum enitumur, interdum ramofi, aliàs cum nihil in propinquo est quòd apprehendant in terram provoluti. min in propagation of the majora uniform in propagation of quota apprenentant in terram provoutes. Palla fingulation pointa, pediculis longis, triquetra quodammodo, inferiora & majora unciam lata, kscunciam longa, angulis ad basin utrinque productis velut autricultata, glabra, per margines aqualia. Flores exalis folionim excunt, in pediculis longis tenuibus bini plerunq, campaniformes, albi aut purpurascentes & interdum varii; stylo intus albo, bifurcato & apicibus purpureis: calin floris brevis, meger. Flori succedit vasculum seminale subrotundum exiguum, quatuor semina majuscula, angulosa continens. Tota planta lacteo fucco turget.

In arvis & hortis vel cultis, vel neglectis, & advias frequens oritur.

Locus

8. Convolvulus arvensis minimus D. Dent. The least Bindivect.

App. ad Cat. Cant.

Polia habet hac planta angulta, culpidata Sagittaria: ferè in modum, foliis Convolvuli minoris vul-guis multo minora: Flores etiam obtinet minores. Videtur itaque ab illo specie differre, quippe quòd cùm in eodem folo juxta crefcant, fupradictas tamen differentias fortiantur. In arvis inter Harleston & Eversden parvam vicos, in Comitatu Cantabrigiensi Angliae obser-

vavit D. Dent.

* 9. Convolvulus minor Africanus Park.

Foliu ad bafin minime divifis verum integris & floribus purpureis à præcedente diffort, catera

10. Convolvulus Althew folio Park, argenteus Althew folio C.B. Ger, emac, percerinus pulcher folio Betonicie I. B.

Ex viiculis proxima fulcra arripientibus, tenuibus, pilofis, pedalibus aut cubitalibus, longis pediculis harent folia, argentoi coloris, fiplendido tomento villofa, infima quidem & radici (qua tenuis fummo cefpite vagatur) proxima Betonica purpurea foliis fimilia, fed multo minora, crifpis ferratifque marginibus, reliqua etiam laciniata & profundè incifa, gummofa Clufio, fi guitentur, fuba-cia & fubamara. Florer inter Helxines Cifampeli & Smilacis lavis flores medii, his minores, illis majores, purpurafcentes, calathi forma, ex continuo unico folio conflati, longis pediculis harentes, quorum bafin ambit folliculus ex pluribus foliis compositus. Radix Clusio tenuis, exilis, fusca, per summos cespites repit, & subinde alias plantas producit.

In hac planta pracipue notabile est, quod non lacteleat aliorum Convolvulorum modo.

Locus.

I cons.

Locus.

· Helxine cissampelos Dioscoridis Zanoni.

Adeò in paucis à descripto differt, ut vix possum mihi persuadere specie distinctam esse. Vitigi lis tricubitalibus: folijis supernè viridibus, subtus albis, pilis brevibus, rigidulis obsitis, unde & ad tadum aspera sunt: relique note conveniunt.

11. Convolvulus spicafolius Park. minimus spicafolius Ger. Linaria folio C.B. Volvulus terr. fris I. B. Cantabrica Plinii quorundam Clus.

Ex radice crassa, lignosa & sicca, nigricante [Clusio candicante, fingulari, infima parte ramos] vivaci, multorum capitum, crebros, junceos, tenues cauliculos profert, duos vel tres palmos utplurvivaci, mutorium captumi, creotos, macoos, como anamos por un activacio patinos uppur mum longos, aliquando criam cubitales, hirlutos, valentulos; per quos cerunutur nullo ordine fala, angufta, oblonga, pilofa, [Salicis foliis haud abfimilia Cluf.] gummofa fiquis mordeat & nomithil amara. Extremis ramulorum infident ex calyculis hirfutis flores ex albo purpuralcentes, Helxines Ciffampeli, Calathi figurà, [unico folio confrantes, fed ita implicato ut quinq, videantur, florum oris in totidem angulos definentibus, & dum clauduntur complicatis. Cluf.]

In Italia, Sicilia & Gallia Narbonenfi vulgatiffima eft.

A. 12. Soldanella marina Ger. maritima minor C. B. vulgaris five Volubilis marina Park. Braf. sca marina sive Soldanella J. B. Sea-Bindweed, Sea-Colewozt, Scottiff Sour-

Per terram fuas spargit viticulas, à quibus folia proceunt subrotunda, retusis alis prædita, latiora quam longiora, Chelidonii minoris fimilia, craffiufcula, liquore lacteo manantia, pediculis longis innixa. Flor magnus, purpureus, quadrantalis ferè, campanulatus, non absimilis multum floribus herbe que pro Nil Avicenna exhibetur, aut Smilacis Lavis, indivifus. Semen in loculis rotundis non tantim nigrum, fed & album, angulofum; [albo femine quæ fit nos nondum vidimus.] Gufta eft falfo.

In litoribus maris arenolis frequens oritur, tum in Anglia, tum in exteris regionibus.

Herba in totum ventriculo immica, acris, vehementifiime alvum cier. Coquitur proper acrimoniam cum pingui carne. Valide aquas ducit, praecipua praeogativa in afcite; utilis etam in Scorbuto; utendi modus varius, fiquidem folia ejus ex fale, aceto & faccharo acetarii modo adquinque aut fex buccellas comesta, mirabiliter aquas per alvum educunt. Eadem in jure carnium odta adjecto dein saccharo aut melle propinantur; Possunt & sieca in pulverem redacta ad 3ij aut ij ex

Fallopus asparagos hujus in hydrope commendat. Altomarius autem de Ascitis curatione agens, Quidam ait ex rumoribus fuccum marinæ Brafficæ cum Sapa feu aqua lactis approbant cujus ulum non valde admitto. Namque ventriculo mirifice adversatur, & ipse pluries experientia vidi noxam potius inferre quam auxilium aliquod hydropicis præftare, imo quofdam citius periisse ob-

Corrigitur fromachicis. Zingib. Mac. Cinnam. fem. Anili, &c. Dof. in fubftan, à 38 ad 31. Schrod.

* 12. Soldanella maritima major Park. Soldanella vel Brassica maritima major C. B. Cenvolvuku marinus Soldanella affinis J. B. The greater Sea Bindweed.

Hujus folia inferiora, que uncialibus pediculis committuntur, falcata Phyllicidis in morem funt. adverso fine rotunda, vel lacuna in medio exsculpta corculum imitantia, sescunciam circiter logea, unciam lata, nervis obliquis à medio rectà in latus exporrectis: fuperiora verò folia Hemionatidis alterius peregrinæ Clufii modo, auriculis pulchris geminatis, (in quas nervi excurrunt) punata. Flores ex foliorum alis prodeunt magni, ut in Convolvulo majore, Pericarpium & femen ut in

In Regno Neapolitano ad mare provenit. Imper.

* 1.4. Convolvulus marinus seu-Soldanella Brafiliensis Marggr. Banfilian Sca-Bindweed.

Marggr.
Ex radice lenta, longa, non craffa fed gracili, paucis fibris prædita, nigricantis exteriis colois, intus alba & Lactis glurinosi plena nascuntur aliquot cantes, longissimè serpentes supra terram, qui hine inde radices iterum agunt, teretes, lenti & virides. Adnascuntur illis folia alternatim polita, vel oppolita, quodlibet fuo pediculo quatuor aut quinque dig. longo infidens, obrotunda figua; inflar clypei fromachalis, late viride & aliquantum craffum, elegantibus venis obliquis transcurrentibus, & nervo in medio. Hine indè quoq, propè pediculum foliorum petioli florum prode unt, tres quatuor, quinque, interdum & unicum florem fuftinentes, Campanula feu Convolvuli majoris figura, coloris diluté purpurei, & in bafi nonnihil albicantis : in medio vifitur breve flamen ut in Convolvulis folet. In hoc flore interius quinquangularis repræfentatur stella, nam tous Lib. XV. • De Herbis flore mmopetalo uniformi.

lactefeit, lacte glutinofo. Parum admodum fi quid omnino differt à Soldanella vulgari.

Convolvulus Siculus minor flore parvo auriculato Bocconi. Small blew-flowered Sicilian Bindweed.

flos superius quasi in quinque angulos definit. Claudit se flos post meridiem. Tota planta conjose

Couliesles ab eadem radies plurimos promit prelongos, tenues, humi firatos, [præter medium firmiorem qui initio erigitur,] nifi in propinquo fint plantæ aut pertica quas arripant, tune enim iis, à dextra finifiram versus se circumvolvendo in sublime scandunt. Folia modicis intervallis singularia, longiulculis pediculis infident, figură ferè foliorum Viola, nifi quòd acutiora fint & minora, circum oras aqualia, supernè lanugine quadam vix conspicus pubescentia, infernè canescentia Flores ex oras aquana, importe tantiguio quadanti il competata purocectura, informe camercentia riores ex alis foliorim exeunt, pediculis uncialibus tenuibus, fingulares, campaniformes, pallidè cœrulei, als foliotum exeum, peateum unasanus comuons, imquanes, cumpantuormes, pantue coernio, omnium convolvulorum minimi. Ad balin calicis funticipulque floris apponuntur duo foliola ob-longa, angulta, ceu auriculas quaedam. Flofculis fuccedunt vafcula fubrotunda, quadruplici loculamento quatuor fingula femina continentia, majulcula angulofa, pulla feu ex ruffo nigricantia, Annua est planta, per totam aftatem in Autumnum usque floret.

Annua etc panna, per content frequentem observavit & collegit Paulus Boccone, circa Panornium Locus.

etiam sed rariús.

16. Convolvalus trifolius five hederaceus purpur. Park. Convol. cæruleus Ger. cæruleus bederaceo angulofo folio C. B. Nil Arabum quibufdam five Convolvulus cæruleus J. B. An Cocoxiamasli feu lutea Tamatli Urinaria mirabilis Hernandez?

Tortilibus viticulis, tomentolis, proxima quaque arripiens in altum nititur, texturis topiariis peridoneus, nisi longiorem vitam teneritudo frigorum male patiens negasses. Folia palmum circiter donetts, init longioral treat colore exhaust many parties are a longioral format hederaced, in tres acutest alcuinas finantur, langinofa, colore exhebido in flavum vergente, priora ad folia Sigilli B. Maria accedunt: [folia Lob. ternis angulis fingula in teneriusculis pediculis.] Flores Smilacis Levis cyaneo colore adblandiuntur. Extra tamen in fingulas quinque laciniarum zona excurrit albida, quo etiam colore totum floris infundibulum tam anguias quinque actinatum zona vacante anoma, quo chain colore totum nons infundiounum tam extra, quam intra cingitur, quinis foliis herba concoloribus obvallatum, in quo ftamina & apices eura, quam intra emiguir, quina ionis neroe concoronis ovvanaturi, in quo teamina ec apices lectei alte reconduntui. Semen nigrum, angulofum, Vicia magnitudine. Redix fubelt parva, fibro fi, lignofis nervulis, fractu contumacibus farcta, Cyclamen Hederánive annofam imitata, nonnihil lifuta. Quid fibr velint verba bec poferema non fatis capio, nifi forte transposta sint.

Flores noctu le aperiunt (unde Florem noctis vulgo quidam in Italia nominant) postridie vi

Solis percunt. Gefn.

Convolvulus hic (observante Parkinsono) circumvolutionibus suis motus Solis adversatur, seu contra motum Solis progreditur, quo cum alis Convolvulis vulgaribus convenit. De loco natali nihil certi traditur.

17. Convolvulus trifolius Virgineus Park.

Folia est pracedenti perfimilibus, sed minoribus, segmentis seu angulis lateralibus rotundioribus, enumque etiam altero paulò longiore & deorsum ressexo. Floribus multo minoribus, & pallide coruleis cum marcescere incipiunt in purpureum saturatiorem mutantibus : Seminibus ctiam mino-

18. Convolvulus purpureus folio subrotundo C. B. caruleus major rotundifolius Park. par. caruleus folio rotundo Ger. emac. Campanula Indica I. B.

ongener videtur pracedenti, tortilibus flagellis, hirfutis, rubefcentibus, circum perticas convolu-tis in akum nicus. Folia haderacea five Cyclamini, acuminata, qualia nompe primum pullulantia elle solent præcedentis, ad pediculum unciá longiorem, rubentem, hirlutum, falcata, subtus suprága pilofa. Flores campanulati teu calathi forma, calyci infident in quinque acutas lacinias divifo, vil-100, nigricanti, tres ferè fimul juncti in privatis pediculis unciam longis, è fastigio alterius communis pediculi palmum longi, è foliorum finu excuntis, enatis, speciosissimi, purpurei Semen ex Syria & Orientalibus delatum aiunt. A: state floret, & Autumno semen perficit, deinde Locus

& Tempu.

Hae planta Parkinsono in Theat. Convolvulus azureus five cœruleus major dicitur,& Conv. cœruleus major fol. rotundo, sive Nil Avicenna. Nonnullis flos nottis appellatur, quia slores ejus vespen plerunque se explicant, totaque nocte aperti manent, donce tandem Solis calore contrahantur & marcefeant.

19. Convolvulus minor caruleus Hifpanicus Park, parad. caruleus minor folio oblongo Ger. emac. peregrinus caruleus folio oblongo I. B. C. B.

Radice est fingulari, oblonga rufescente, ex qua caules multi, tenues, pedales, interdum cubitales, flexiles, ramofi, levissimis pilis pubescentes prodeunt; quos folia oblonga, inferiora quidem uncias tres quatuorve, vix unciam lata, inordinate vestiunt, qua sentim minora redduntur, & per marginem leviter hirfuta funt. Ex omnium fere foliorum finu pediculi tenniffimi, oblongi, exurgunt, quibis fingulis flos coeruleus ad exortum pallidus, Campanula forma, unico folio constans, & ex calicula prodiens infidet. Floribus fuccedunt eapitula membranacea parva, quibus femina parva nigricania

Flores huius plantæ pulcherrimi funt, & triplici colorum varietate spectabiles, circa marginesco. ruleo ameniffimo, media parte fubluteo, fundo albo. [Morif. media parte albido feu ochroleuco

deinde ad fundum ufque luteo.]

Multis Hispania & Lusitania locis sponte oritur. Nos in Sicilia ad Promontorium Pachynum in venimus. In Mauritania circa Tingidem urbem copioliffimum observavit Robertus Spotswood iffus urbis pharmacopœus.

* 20. Convolvulus minor argenteus repens Rupellensis Moris.

728

Locus.

Laur.

Nuov.

Humilis eft have Convolvuli species, in terram procumbens, foliss longis, angustis, argenteis & omnino incanis: floribus campanulatis, rubris aut colossinis. Ex have nota florum coloris, mada canitie argentea soliorum angustorum & longorum nullo quasi negotio distinguitur à carens Convolvuli minoribus speciebus. Lacte turget ut congeneres pleraque. Radice est reptatrice. Ad oram maritimam circa Rupellam provenit: femine rarò ad maturitatem perducit.

21. Convolvulus peregrinus caruleus Elatine similis n. d. Hort. Lugd. Bat.

Flores monopet. Semina in capfulis angulofis ut in aliis Convolvulis. Ex Italia femina huc transferuntur.

22. Convolvulus Indicus Batatas dielus. Batatas, Camotes Hispanorum Clus. C. B. Ballalas Occidentalis India, & Inhame Orientalis Lusitanorum Park. Sisarum Peruvianum, su Buttata Hilpanorum Ger. Spanish Potatoes.

Tria hujus planta genera observavit Clusius, colore externo inter se differentia, etiam gustus suavitate: nam aut cortex externus rubescebat quodammodo, five purpurateens erat (& hoc genus præstantissimum judicabatur) aut pallescebat, aut albus erat: singula tamen genera albam intenis carnem habebant.

Producunt autem illa, (Cucumeris fylvestris modo) sarmenta humi diffusa, satis crassa s tenuia Margr.] fucculenta, lavia, viridia, [in terram fubinde radices agentia Margr.] quibus ad unius aut duorum digitorum intervalla, pediculis duos, tres, quatuorve digitos longis adharent folia utcung; carnofa, Ari foliis seu potius Spinachiae haud diffimilia, ex viridi utrinque canescentia. Florem an fructum ferat à nennne intelligere potuit Clufius: Margravius temore nimis ferre utrumblet negat: Radice autem fit latio: ea plerunque dodrantalis est, grandis, librali pondere, inæqualis, cui razz e breves adnata funt veluti fibra: bina autem, terna vel plures ex codem capite aliquando devendent radices, fifari radicum inftar, [Oenanthes odore virofo amulas Morif.] varia figura, quadam enim quatuor, quinque, sex, digitos longe sunt, Rapi instar craffe, quaedam rotundae. Seritur vel integra si minor sit, vel in taleolas dissecta. Prabent de se succum lacteum incisa.

Hanc plantam Convolvuli speciem esse verisimillimum puto, non tantum ob sarmentonum & foliorum similitudinem & radicem lactescentem, sed & quia Fr. Hernandez cuidam hujus speciei, quam Cacametic Tlanoquiloni seu Batatatin purgativam vocat, flores malvaceos, i.e. ut se explicat, Ca-

liculorum formâ vel cymbalorum, afcribit & appingit. Coquantur, aut fub cincribus affantur, funtque optimi faporis & præferuntur noftris Rapis. Modum condiendi vide apud Clufium.

Batata recens contula & affusa paucula aqua macerata, scipsum fermentando sit potus quo Bratilienses utuntur.

Sponte nascitur in novo orbe & vicinis insulis, unde in Hispaniam primò, deinde in alias Europar regiones delata eft.

Alterius speciei meminit Marggr. Omenapo Veima Brasiliensibus dieta, qua humi serpit, canle farmentofo, viridi: folia habens cordis figura vel etiam aurita, folitariè posita, viridia, nervo & venis viridibus. Radix cruda est alba, sed coeta sit rubra, estque utplurimum rotunda.

Tertia adhue speciei Parare dicta pricedenti similis, nifi quòd caule sit purpureo, & nervis atq; venis foliorum purpureis; itidem & radice.

* 23. Cacamotic Tlanoquiloni seu Batata purgativa Hernandez.

Folia fert Hedera forma, sed angulis quibusdam infignia; caules exiles, teretes & volubiles; se res malvaceos & purpureos, caliculorum formâ cymbalorumve; radicem verò obrotundam, canden-

Nascitur regionibus calidis temperatisque sponte sua, ac etiam culta pertinaci quadam vivacitate, quales funt Pahuatlanenses & Mexicenses. Radices duarum unciarum mensura devorate cubitum tendenti alvum mira lenitate & fecuritate expurgant. Dulci fapore & grato conftat nec Pyris no-Aratibus cedenti.

· 2.1. Cara Brafilienfibus, Inhame de S. Thome, Congenfibus Quiquoaqui congo Marggr. Igname leve Inhame Lusitanorum Clus. Rapum Brasilianum seve Americanum alterum C. B

Caule quadrato, ad angulos pennato, viridi, hinc indè rufescente, paululumque contorto longisfime ferpit super terram, aut etiam sepes ascendit, tamque late se propagat, ut integri hortuli duodecim decempedas in unoquoque latere habentis aream unica planta facile occupet. Caulis enim & ramuli ejus hie illie terram contingentes radices agunt, quinimo quamvis terram attingere nequeant, nihilominus fibras hasce protrudunt, sed ob defectum nutrimenti ad justam magnitudinem nequeunt pervenire. In caule septem, octo aut novem digitorum interstitio duo pediculi enascuntur oppolin, quinque aut fex dig. longi, itidem quadrati & pennati, quibus infident folia Sagittalis nofratisant Vomeris, posteriori parte circinati figura, novem aut decem dig. longa, circiter sex lata ubi latissima: leta viriditate splendentia, satis solida, septem aut novem nervis ex pediculi insertione prodeuntibus, & per longitudinem excurrentibus, inferius prominentibus, superius profunde acentibus; in extremitate funt acuminata, acumine molli, digitum longo, ut in vomere, prominente. Copiofum liquorem aqueum fundit caulis incifus inftar lachrymarum vitis. Radix craffa ell plus uno pede, octo, novem, & duodecim digit. longa & plus quoque, cuticulà ex cinereo futel publica, fub qua flavescit, intus carnem albam, succulentam & quasi lactescentem habens, non ingrati faporis. [Radices Clusio scabro & inequali cortice tecta, ut Aristolochia longa legitima radices, & multis exiguis fibris sparsim nascentibus præditæ.] Cocta cum butyro, vel oleo & pipere condita bene sapit, sicca tamen est, & farinam refert, unde & pro pane à Guineensibus usurpatur. conduct de la constant de la constan

nee flores expirems, unite au quou goino pantatum reterritocoat moos nomant octo contat. Chifius alterum genus agnofeit a priore differens cortice inæquali & tuberculis oblito, cum viticu- is fpinofis, quam Team Peru nominant. Marggravius quoque altud, Cara-inambi Brafilienfibus di-tum, caule longò ferpente qui folia habet hinc inde folitarie pofita, quorum quadam funt cordis ngurà, quadam infuper aurita, nervo fecundum longitudinem & venis obliquis conspicua. Radix

ilius est candida.

* 25. Convolvulus heptaphyllos Indicus pilosus Breynii.

Flagella ei rotunda & cava, res quas arripere possunt circumplectentia: quibus folia longis pedials adherent, profunde in lacinias septem speciolas, inferius angustas, ad medictatem sensim laiores, & postmodum rotundiores, tandem in acuminatas definentes distributa. Flores concavi & monophylli aliorum Convolvulorum more perhibentur. Planta tota villofa eft, parte inprimis foliorum nona, & in farmentorum fummitatibus. Infulæ Zeilan indigena eft.

* 26. Convolvulus Brafiliensis quinquefolius Marggr.

Locus.

Frutices atque arbores afcendit, infque se implicat, caulem habens rotundum, uno latere plerung, bunnum, altero wiridem, per totum autem punctis brunnis undique variegatum & pilosum : intervallo autem femipedis ferè in caule ad latus extenditur femper ramus fatis craffus, femipedem circiter longus, itidem hirfutus, qui subrotunda & quasi turbinata corpuscula, suis pediculis innitentia & husuta sustinet, que sese aperientia storem exhibent candidum, uno solio constantem instar Campanulz: in codem autem puncto è quo prodit pediculus qui florem fuftinet, ctiam pediculus cjufdem crafficie, ac quatuor circiter dig. longus enascitur, quinque folia in orbem disposita sustinens ut in Pentaphyllo ad tactum mollia, superius viridia, inferius subalbicantia, ac ubique pilis albicantibus

* 27. Totoycxitl feu Pes paffermus Hern.

Folia producit Passeris pedibus similia, sinuosa nempe & in quinque aut plures cuspides more Quinquefolii aut Heptaphylli divila. Radicem fundit ovis gallinarum Pyrove formâ & magnitudine smilem, lacte affluentem, ex qua caulem profert teretem lentum, repentem humi, aut plantis vicinis sese advolventem. Florem Malvæ purpureum sed minorem.

28. Corvolvulus foliis laciniatis vel quinquefolius C. B. Agyptiacus quinquefolius C. Bauhini I. B. major Arabicus five Agyptius Park.

Viticulis est tenuibus, geniculatis, lavibus: ex quolibet geniculo folium, longo tenuislimo pedicello onatum prodit, quod in quinque lacinias angustas longiusculas dividitur, & quandoque inferior una herave bipartitur, & cuilibet lacinia tenuissimus mollisque aculeus infidet. Supra folii exortum, Policellus aquè tenuis, duarum triúmve unciarum longus & nudus exurgens florem purpuro-cœruam, aliorum Convolvulorum forma fustinet. Hujus ramulum tantum vidit C. Bauhinus. A Pr. Apino in Exot. describitur Convolvuli Arabici titulo, éstque proculdubio

7 Tus.

24. (0.4

* Notis in Alp. de Plant. Ægypt.

Tempus &

Convolvulus Egyptius * Veflingii.

Ex cujus descriptione, eleganti sanè & ornata, nonnulla excerpemus. Ex cujus descriptione, ejeganti fane & official, normana excerpentalis.

Fruticat à radice lignola, longa, fibratăque, cortice pallido, nodulis innumeris feabro, quorum operà facili reptatu, adminicula omnia transcendens, quocunque trahes retrahésque sequetur. A

opera racin reptatu, administra omnia transcenteris, quoentific arbitrium admiffura. Polia caudice virgulæ exeunt numerofæ & lentæ, prompto flexu ductoris arbitrium admiffura. longulè productis petiolis infidentia, latoque virore grata, feptenis laciniis profunde discriminantur, quarum inferiores additamenta quoque fua nactæ funt. Flor vulgatis Convolvulis amplior, col quarum interiores adutamenta quoque na nacce nun. The vingans Conforms ampior, col lectus primum contractúfque donec refinpinis oris ameenam cernleánque purpuram explicat: finum obficurior inumbrat color, in quo brevis exurgens columella lepidum caput innumeris flaminula & appendicibus onerat. Flos difcuffis umbris à Sole expergefactus fefe dilatat, codem in mende inclementiùs radiante collectis oris connivet. Emerito flore capfula fese proferunt Lini capitula amulantes, in quibus terna vel quaterna femina, orobi magnitudinem haud superantia, fusca levi térque lanuginofa reconduntur.

Vix cultior off hortus in Ægypto cui non ornamentum commodet.

Quamoclit J. B. Jasminum Millesolii folio C. B. Convolvulus tenuisolius sive pennatu sh. mericanus Park. Quamoclit sive Convolvalus pennatus Ger. emac. App.

Planta est anadendras, foliis prodiens oblongis & larinsculis, imitio binis sibi invicem conjunctis. rainta en anatemas, jour promisis outrigs es minetars involvente jam ipsé plante, relique Aceris fructus referentibus, qua diu durant, etam fefe peritez involvente jam ipsé plante; relique folia viticulis purpuraleentibus [arronbentibus] alternatin harent, pinnata, tenui admodum dirona viceuris purpuracentous Latoritochios initialia obfeure virentia, fed tenella pallentia, piacis primitini lobis feu pinnis, deinde pluribus utrinque ad terdenos ufque, & unico in fimmo; at primitini lobis feu pinnis, deinde pluribus utrinque ad terdenos ufque, & unico in fimmo; at priores lobi bifurcantur. Flores elegantifimo rubore placent, in quinque angulos collectis ors len fimilitudine aut Jasimini albi vulg. longo petiolo harentes interdum singuli, alias bini, alternato situ ex geniculis viticulorum prodeuntes, apicibus quinis pallidis. Fructus oblongus acuminatus ex squamex gameurs viacunitum protectimes, protein quanti valuation continers obbiggs, mole calice exit, cartilagineo cortice, Convolvultorum modo, femina quattur continers obbiggs, nigra, dura. Sapor pluis herbæ est fubdulcis & modicè nitrofus : capfula verò nonnibil Piper lei ingray una sapor ipina nerice et incancio de incance intende e incance calcidate fuges brafina Piperis guffatti referenti, ut 8 f. femer, quod partimi abelt quin haud minore calcidate fuges nonnunquam afficiat. Lacte quidem turget dilutiore. Perticis aut plantis vicinis se circumvolendo

feandit Convolvulorum more.

Augusti fine floret, & Septembri deinde fructus perficit. America indigena habetur.

Quamoclit plantam novam ex India allatam Casalpinus primus Gelsemini rubri alterius nomine breviter descriptam exhibuit : post eum Camerarius in horto & figuram & descriptionem quis dedit fub titulo Quamoclit : cum secutus F. Columna accuratius descriptam & depictam edidit: tum J. Bauhinus, & tandem Parkinfonus & Johnsonus apud Gerardum, ut alios taceam. Vidi Florentiz in horto magni Ducis.

· 30. Convolvulus Africanus minimus Park.

Hie non scandit, sed aut humi cauliculi sternuntur, aut aliquando erecti stant. Folia sunt minima, subrotunda, plurimis venis à nervo medio ad marginem foliorum tendentibus donantur singula, & juxta appolitionem fingulorum foliorum alternatim politorum conspiciuntur petoli indident exorti unciales, fulfinentes floculor campanulatos. Singulis floribus marcefcentibus è de-dentibus fuccedunt exigua capfule fubrotunda, tribus loculamentis feparatæ pellicula membranassi trifariam ca dividente, atque in fingulis bina minuta, angulofa interiùs, exteriùs rotunda cominentur femina.

Locum titulus indicat.

31. Convolvulus ramosus incanus foliis Pilosella C.B. Convolvulus ramosus minor Monioni; Helxine cissampelos ramosa Cretica Ponæ Ital. Park.

Hic à cateris omnibus antedictis hac nota speciali distinguitur, quòd singuli cauliculi in plurimos ramos bifurcationibus fuis findantur, atque ex finubus inter caules & folia prorudantur forti campanulati, quibus fuccodunt capfula & femina, exterorum convolvulorum finulia.

Nihil habet, neq de foliorum formá, neq, de florum colore, neque de femine, neque de loco natali, Parkinfono, qui deferiptionem fuam puto ex Italica Baldi editione Penæ transtulit (nam liber ille ad manum non est.) Folia parva, ad fingula genicula bina, pilosa, Auriculæ muris vulg, valdé similia, fuperiora in caulibus minora. Flores ampli, pallide rubentes, Convolvuli minoris in modunes panfi: femina nigricatuta aut fusca. Radix fibrosa annua.

Planta Pone visa & descripta Cretæ insulæ originem suam debuit : alibi etiam inveniri verisioile

eft hanc fpeciem.

12. Con-

De Herbis flore monopetalo uniformi. Lib. XV.

* 22. Convolvulus Brasiliensis Marggr. foliis Smilacis in longis pediculis.

Smilacis amula. Flor albus magnus, inflar orbis menfarii minoris, uno tenui folio conflans, in quinque angulos expanfo, fubfirata pallida ftella quinquangulari. Sine odore eft, neclactefiti hac planta.

* 33. Convolvulus Brafiliensis foliis cylindraceis in brevibus pediculis Marger.

Longe ferpit caule suo sarmentoso, cinereo, paullum piloso, qui duorum circiter digitorum interrallo folium habet brevi jediculo infidens, quatuor plus minis digitos longum, figura cylindracca, nevo fecundum longitudinem, & venis aliquot obliquis confipicuum, pallide viridis coloris. Prope quodibet autem folium exoritur brevior pediculus, fuffinens tria foliola figura cordis, quibus infidet flu Campanulæ figurâ, albus & in medio fex stamina alba habens, apicibus Ambræ coloris.

14. Corvolvulus rectus odoratus Ponx, major, rectus, Creticus, argenteus Morif. Dorvenium Creticum Alpini, Park. Dorgenium Imperati I. B. Cneoron album folio Olege arventeo molli C. B.

Herba est fruticosa, multis ab eadem radice caulibus simplicibus, rectis, incanis ornata, altitudine cubiti : numerofis foliis, Olex figură, cofdem circundantibus, angustioribus, molli lanugine tetis & quafi argenteis, unde Argentinam vocant vulgo : in fummis virgis, bicubitalibus & tricubitathis & altoribus in horist benè itercoratis, coma est pradensa, in qua fiores candidi, calathi essigic, & fructus Convolvuli minoris instar: Lacte caret aut modicum tribuit. Etiamsi caules edat rectos, non verò scandentes, etiam parum aut nihil lactis habentes, in ficcis & aridis arenofis proveniens, tamen propter conformitatem in floribus campanulatis, capfularumque triplici divifura, & feminibus bijis in fingulis loculamentis contentis cum cateris Convolvuli fpeciebus, aptius hic collocatur quam inter Dorycnia dicta aut Jaceas.

Hyeme folia minime abjicit, fed perpetua fronde viret.

Nascitur in Cretæ insulæ locis maritimis autoro Pr. Alpino, a quo inter exoticas exactius descri-

Ob notas characteristicas communes, quamvis non scandat, Convolvulis subjunximus,

* 35. Convolvulus ramofus incanus foliïs Pilofellæ C. B. Helxine cissampelos ramosa Cretica Park. Ponæ Ital.

Caulis huic in multos ramos diducitur, in ramulos minores subdivisos, foliis ad fingula genicula binis, incanis & pilofis Auriculæ muris perfimilibus veftitos, fuperioribus minoribus: *Flores* ampli colore incarnato, Convolvuli minoris fimiles: *Semina* in capfulis fubrotundis fingulis fingula, nigricantia. Radix valdè fibrofa, annua tamen.

Si perpetuum ei sit in singulis capsulis singula duntaxat semina habere, à reliquis Convolvulis genere differt.

CAP. V.

De Herbis flore monopetalo uniformi, vasculis seminalibus divisis in loculamenta terna, lactescentibus.

TE in quinque genera vel classes dividi possunt.

Vel enim flore sunt Campanam referente, margine in quinque plurimum lacinias fecto: vel flore corniculato, flosculis parvis in florem quendam totalem constipatis, qua Rapunculi cerniculati vocantur: vel flore galeato, ut in Trachelio Americano ruberrimo dicto. Primum genus vasculi seminalis respectu dividi iterum potost in eas quæ vasculum habent breve & ha-bius, sive folio hirsuto sint Trachelia dictæ, sive glabro; Campanulæ: & eas quæ vasculum habent oblongum, & in filiquam productum; Speculum Veneris.

Omnibus his plantis commune est capsulam seminalem habere in terna loculamenta divisam, seminibus plurimis, lucidis ruffis repleta; florem fructui infidentem; fucco lacteo fcatere.

6. 1. De Trachelio five Campanula hirfuta.

Trachelium dicitur quòd in colli affectibus commendetur; hinc Cervicaria, imò & Uvularia & à forma Campanula C. B. vel ab asperitate Trachelium dicitur. Televa enim à Gracis vocatur collum, atque adeò tota spina à capite usque ad os sacrum son me Tennins , ab asperitate, que noninis ratio & huic planta convenire potest, inquit I. Bauhinus.

A. I. Trachelium

Locus

A. I. Tracbelium majus Belgarum Park. Lob. Clus. majus Belgarum sive giganteum Ger. emac.

Campanula maxima foliis latissimis C.B. pulchra d Tossimo Carolo missa J.B. item Trachelium cantidum Anglicum majus, foliis ferè Digitalis vel Campanule J.B. Biant Tlyoattuogt.

Thijus radix non altè quidem in terram demittitur, fed innumeris tamen fibris latè cespitem compat, candicantibus, lactifluis, dulcibus: Caules complures, duorum aut trium cubitorum altituding, concavi sunt, minimi digut crassitudine, stratei, minimim hirsu: falia Urticas, Campanula majoris quidem forma, hirsuita, palmari & sesquadem pariari longitudine, latitudine palmari se losia noltris Trachelii gigantei infra cam magnitudinem subsistum, quatuor uncias longa, sescunciam aut dus uncias lata, rugosa] in ambitu terrara, alternatim ex cretis intervallis cauli apponuntur: ex quo rum alis singuli singuli serva, partim sirsuim vergentes, & partim deorstum inclinantes ex beri pediculo purpurascente, albid cum cœruleo, calathi effige, in quinque lacinias longas, aostas, & interdum extrorstum reflexas partiti, foisi glabri, intus hirstu oriuntur: apiebus totidem lucis, spita dilutiore, qui suproma parte in tres partes finditur, que circumsflectuntur. Calix quinque culpses longos habet. Flore marcescente succedit magnum capitulum, Mespilo simule, deorstim inclinatum, in quo semes.

Lobelius hanc plantam bis exhibet eodem in loco, nimirum Obs. p. 177. sub titulis 1. Tratedii majoris Belgarum, & 2. Angliei Septemrionalis majoris Trachelii candidi: ut facile eslet probae, si oporae pretium forct. Gerardus quoque nostras bis eam descripsit & depinxic: verum error sile in Gerardus a Tho. Johnson o maculato detegitur & corrigitur.

In Septentrionalibus Anglia montofis, agro v. g. Derbienfi, & Eboracenfi copiosè provenir. Variat floris colore, nam in montibus propè maximum Carthufianorum cœnobium faturatiore curuleo floris colore observavimus, nulla ahâ in re à nostrate diversum, flore albo etiam in hortus fatum variat.

2. Campanula bortensis solio & store oblongo C.B. Viola Mariana Ger. Mariana store purputo Patk. Mariana Dodonæi, quibusdam Medium J. B. Coventry Bells.

J. B. Radio vesca, dulcis, alba, longa, crassa: quæ eaulem emitti plusquam bicubitalem, tercem, hir strum, asperum, in ramos divisum. Folia Trachelli majoris, angustiora, longiora, busura, comaa, & modice per margines crissa. Florer ramorum extremitatibus insident, Calathi seu Campanz sorna, majores quam Trachelli, ventriosi, oris in quinque lacinias exteritis restexas divisis, colore ceruleo seu violaceo, rarius purpurco, aut albicante, in quorum medio stamina latent lutea, sphisque erectior, luteo pulvisculo respersus.

Infidet autem totus flos calyculo crebris thorulis hirfutis inaquali, in quinque acuminata foliola floris lateribus appressa dissectio. Semen exiguum spadiceum.

Secundo poltquam fata est anno caulefeit, cúmque femen perfecerit perit, & deciduo simine fere

Mascitur (ut aiunt) in sylvis & montibus, necnon in opacis quibusdam tractibus, plerisque Italia & Germania locis. *Matth*, Nobis neque in Italia, neque in Germania occurrit.

Vasculi seminalis respectu à reliquis hujus generis differt, quod in quinque loculamenta divisim obtinet.

 3. Medium Diofeoridis Rauwolfio J. B. Viola Mariana laciniatis foliis peregrina C. B. Vi. Maisna peregrina Park.

Rauwolf.

Viole Mariana perfimilis oft planta, nec ita obvia cuivis differentia apparet praterquam in folis, que in hac divid magis, Cichorii inflar. Flores etiam magis panduntur, octo foliolis in orbem diffolisis in orbem diffolisis.

conflantes. Radicii aufferitas major quam capitulorum feminum, que tamen nondum erant matura.

Inter fruteta fepéfque in altum affurgit, in profunda, tenebrola & afpera valle Libani.
Floribus in octo foliola expansis non folium à Viola Mariana differt, fed à quavis alia Campanula fepecie; ex enim omnes in quinque tantum fegmenta marginem partitum habent: ut mili dibium fitan omnino ad hoc genus pettineat.

A. 4. Trachelium majus Ger. majus store purpureo Park. parad. Campanula vulgatiur salin Urtica tica major & asperior C. B. Campan, major & asperior folio Urtica J. B. Stat Theoatwort, or Canterbury Bells.

J. B. Multum ad Violam Marianam accedit. Radix alba, vivax, Rapunculi fapore, non minùs grato. Caules cubitales [imo bicubitales non rarò & altiores, minimi interdum digiti craffitudine, firati, concavi, purpurateentes] hirfuti: in quibus alternatim nafeuntur folia Urtica, pilofa, actio-a, [inferiora longis pedeulis] harrentia, fitperiora brevibus J. Fores ex foliorum als cornelie aut violacei, interdum albi, nola fimiles, interitàs pilofi, calyce patvo, non ut in Viola Mariana tonità cantulato, in lacinias quinquo acutas, ficuti & flores, divilo. Stylus triceps, furrectior, coloralbido, flaminulis circumfitipatur quinque lutcolis. Vafeulum feminale ut in reliquis lujus generis.

In sylvosis & ad sepes frequens oritur. Variat interdum floris colore albo. Alitur etiam in hor- Locus,

Meminit Dodonæus speciei cujussam, foliis aliquanto lavioribus, sloribus elegantioribus, coloris purpurei è cœruleo: quæ G. Baubino Campanula uticæ foliis oblongis minus asperis.

Planta tota, fed pracipue radix aftringit & oxficcat, ideóque decoctum illius ad incipientes oris & Virectonfillarum inflammationes & exulcerationes, aliaque cjulmodi mala quæ adstrictione indigent confert. Utilis etiam est haud dubié ad alia quævis ulcera ob infignem quem obtiner in exficcando facultatem.

Radix alba, tenera, in acetariis apta jejunio verno præsertim. Lob.

* 5. Trachelium sive Gervicaria major Levior, store albo magno J. B.

7.8. Folio glabris differt multum à noîtră Campanula majore & asperiore, ea enim vix apparentes labent pilos: serratura etiam minores, nocità inaquales. Flor Campanula, alioqui magnus, albus. Tota planta pradicta minor atque tenerior apparet. Plantam habut ab Agerio Cervicarie majoris spore albo nomine: de loco nihil addit.

Campanula repens flore minore cæruleo J. B. Camp. hortensis Rapunculi radice C. B. Cervicaria
 Dod. qui eam rectè descripsit.

Perfimilis est hac planta præcedenti [Trachelio majori] in nonnullis tamen manifeste differe. Vi. 1. Quòd caules quis teretes sim & forè glabri, Trachelii verò majoris aquelos & hirsturi. 2. Quòd in hoc some minores longa serie versis unam duntaxat partem vergant, cum in Trachelio quaquaversium distinutantur, & spica multo brevior sit. 3. Quod slores in Trachelio plaribus & longioribus intus pilis obstit sin, in hoc paucis & brevioribus, quòdque Trachelium in codem communi pediculo duos tresve shoren plerunque appensos habeat, cum Campanula ishace ut plurimum mum duntaxat. 4. Quòd in Campanula slores deorsium nutant, in Trachelio erectiores siunt. 5. Campan. miriscè per radicum sorpit, Trachelium non item. 6. Denique Trachelium robustior est planta & procerior, essis plas protundus serrata & longioribus pediculis sulta, caque è quorum sinubus ssore secunt quam in illa majora.

Hanc plantam in monte Saleva, inque agris non procul Geneva versus oppidum Jay copiosè Leeut.

• 7. Campanula sive Cervicaria Bononiensis parvo store J.B.

T. B.

Gulis huic plutiquam bicubitalis, rotundus, fungolus, nonnihil afper. Folis per caulem fine pe
soulis huic plutiquam bicubitalis, rotundus, fungolus, nonnihil afper. Folis per caulem fine pe
soulis harent, eum ferè amplestentia, in quo differt à pracedente, funt etiam inslatiora, laritudinis
pene trium unciarum, longa quatuor plus minus, ferrata, inferna parte albicantes pilos habent, val
de exiguos: Summitas quae fforibus voltita pedalis eft, & quamplurimis abundat Campanulis, qui
baldam ex brevibus pediculis cauli harentibus, aliis ramulis brevibus duarum aut trium unci-

Ab Agerio ficcam habuit. Circa Bononiam copiosè provenire dicitur.

Locus

Locus.

* 8. Campanula foliis subrotundis C. B. Trachelium subrotundis foliis Park.

C. B. prod.

Lib. XV.

Ex radice tenui, repente caulis fesquipalmaris, levi lanugine pubescens exurgit, quem folia pauca fibrounda, uncias dias panè longa lataque, pediculo oblongo donata, tenuia, subaspera, per ambitum crenata cingunt: in caulis summo ssor pauci, dilutè cœrulei Campanula: formâ, deorsum pendentes, ex quorum medio stylus exurigens extra sforom fortur.

Hæc à Campanula horrenfi Rapunculi radice differre videtur altitudine, foliorum longitudine, fomm magnitudine & numero, quæ pro radicibus multas tenues, transfersa & obliquè repentes sibas habet, à quibus radices longæ, candidæ Rapunculi fimiles demittuntur.

9. Campanula Drabæ minoris foliis C. B. Park.

C. B. prod.

Ex radiee Rapunculi minoris forma caules felquipalmares, lanugine levisfimâ asperfi prodeunt : quos folia Draba minoris foliis sinulia, subrotunda, vurida, unciam longa, semunciam lata, per ambum crenata, & in acumen fastigiara, subaspera, pediculis carentia alternatim vestitunt. Flores pauci, subcaerulei, sexanguli [hoc prater aliorum hujus generis normam; fortè error est in numero] calashi formă, mediocri magnitudine, & pediculis oblongis donati, summo cauli infident

In pratis circa Valesianorum thermas copiosè provenit.

10. Campanula foliis Echii, floribus villosis C. B. Trachelium foliis Echii Park.

C.B. prod.
Ex radice oblongiuscula folia angusta, quatuor aut quinque uncias longa, subaspera prodeunt, intr que Caulis palmaris, rarius pedalis, rotundus, subasper, paucis, brevibus & angustis folia vestitus

Rrr

exsurgit;

Locus.

Locus.

Locus.

In

I cour

Lacus

Alus Species.

exfurgit; ex cujus summitate slores unciales, lati, Campanulæ formå, quini, seni, cœrulci, alternatim dilpoliti brevibus pediculis dependent, quorum extremitates, quemadinodum & calices pili oh longi, pappi instar ambiunt.

Hac in Baldo reperitur, & Helvetiorum Alpibus, Gothardo & monte Fracto.

Huius & minor species, que minus hirsuta, semipalmaris foliis brevibus; cauliculo gemino, ex quorum quolibet reflexo flos unicus ille tamen minor, dependet.

Ex Helvetiorum Alpibus allata eft.

* 11. Trachelium altissimum, hirsutum asperius, foliis angustis, sloribus parvis I. B.

Radice crassa nititur & subdulci: Caulem erigit bicubitalem vel tricubitalem, crassifusculum, hirfutum, foliis ornatum angustis, longis, ad Echu folia accedentibus, asperis. Ilores confertim conglomerantur ut in Trachelio minore, Campanulati fed minores, cum tamen planta major. Inter Sultz & Zenne Alfatia urbes, invenit descriptionis autor J. Bauhinus, mense Julio florene

12. Trachelium faxatile foliis Pulmonarie Gallorum C. B. Saxatile spicatum Park. Rapunulus Sanatilis five pyramidalis alter Ger. emac.

Radicem habet candicantem perennem, unde perfiliunt interdum plures canliculi teretes, inzquales & contorti, palmares aut breviores longioresve pro vetustate planta aut loco in quo nata, candidà lanugue tech, fingulis annis peruntas, novis fequente renafcentibus qui funno falligo multi elegantibus foribur, convules, finex in moduru digeltis funt ornati, ur in Trachelio min, quibus fioelegantibus Jorium, cortileis, pince in notami algerias inte orient, a la l'independint quius me cedunt vafeila citam illus fimilia, minutiffuno femine plena, longiufeulo tamen potitis quan notundo, coloris ex fipadiceo fulci. Felia inaqualiter hine inde fiparfa caules ambiun, ad Pulmonaria Gallica foliorum fimilitudinem fatis accedentia, cum magnutatine, tum crenarum in ambitu formà, atque ipia etiam candidà lanugine fermè obfita, prona præfertim parte. Tota planta lactescit, & ad Sonchi odorem proximè accedit, saporeque est dulci, præsertim radix, ut uznè

Nascitur in asperis & saxosis montibus Brixianis, circa specuum oras, inter durissima saxa, utnon fine magno labore radices erui possint, nec usquam observavit F. Gregorius de Reggio Capucinus, nsli in locis cavernosis ubi nulla aliae plantae proveniant, nec humor penetrer.

• 13. Trachelium majus petræum J. B. Ger. emac. petræum majus globofum Park. Campanula Alpina Sphærocephalos C. B.

A radice lignofa & rugofa, colore pallido purpurafcente exeunt cauliculi multi, striati, subhirsui, cubitales & cum rubore virides, [craffi, firmi, lignofi, incano tomento pubescentes, in ramos nulloordine divaricati f. B.] qui inordinate inittunt folia, oblonga, crenata, nigricantia, fita paner hirfuto communita, parte prona potifimium, ubi etiam albicant, & Salviæ folia reforunt, magistanea ancommunta, parte prona pottlimum, un etram addicant, ec Salviz rolla reterint, magistanen angulta & mucronata [quædam uncialia, longiora etam, fomunciam ferè lata, quædam bevéroa & anguliora parfertim que in fummo conflituta. Que verò ramis harent prædictis multis numeris miora. In fummo caule funt flores multi, acervatim congelli, & inferiòs ex codem globuli quidam, at minori numero; E inferiòs adhue inter caulem & folia alti, & adhue pauciores, forman reprefentantes florum Umbellare. Cervicaria Pena, fed minores, albi, in quinque & quandoq, feprem nucro natas scissiuas divisi, è quorum centro multa exeunt stamina sublutea, quorum unum modo proboscidis egreditur, versus cacumen fatis craffum, quod dum maturatur bifurcatum & aduncum eradit,

Decedente Augusto florens conspicitur, atq, talis per plures dies conservatur, unde Pona semen observare non potuit. Inter rimas illorum asperrimorum lapidum Baldi solum circa Corona Templum

14. Trachelium Sugoend's Cluf. spicatum tennifolium Park. Alopecuros Alpinus quibusdam, Echium montanum Dalechampii J. B. Echium Alpinum luteum C. B. ejusterne, Campan foliu Echii.

Pollicaris crassitudinis habet radicem, sensim gracilescentem, palmo longiorem, in apophyses aliquot abcuntem, teneram, rubentem rugolo cortice tectam. Caulis dodrantalis aut pedalis, craffius respondet radici, firmus, cavus, fingularis, hirfutus, crebris feliis vellitus, aliis palmum fere longis, aliis brevioribus, potiffimum superioribus, latitudine semunciali, hispidis, ad Echii solia accedentibus. Thyrlus feu potius forum inter foliola latentium, pulcherrimo ordine dispositorum, Trachelii aut Rapuntii floribis fimilium, fed minorum pallescentista coloris crassa spica nascitur. Evanescentes slores in capitula transeunt exile subflavsimo, semen continentia.

In altistimis jugis montis Juræ prope Thairi copiosum invenimus.

15. Campanula folis Anchafe, floribus oblongis C.B. Rapunculus montanus, five Trachelium mantanum J. B. Trachelium montanummajus Park.

Islia multa propter terram, in quibusdam duabus unciis longiora, in aliis quadruplo, ad Echium ao cedentia, ex angulto principio fentini latescentia, sensimq deincepsin acumen desinentia, utrinq lite futa, nonmihil cienata, costà medium secante. Inter hac lurgit caulis ferè cubitalis, hisfutus, enodis,

De Herbis flore monopetalo uniformi. Lib. XV.

uno aut altero foliolo exiguo donatus. Flores in caulis scapo superiore quinque aut plures, finguli in fingulis pediculis non admodum longis, magni, Campanula urtica folio fimiles, ex corrulco albejugui. Sentes, calyce hispido basin complectente. Radix crassinscende la Solongiuscula, esti grata. Burnonii in Rhatia invenit J. Bauhinus slorentem Junio: Agerius in montibus Stirix collegit.

Huic eadem videtur quam

Locus.

Campanulam minorem foliis Succise flore magno denominavimus.

Ad semipedalem altitudinem assurgit, foliis ad radicem oblongis, Succisa ferè similibus quod ad figuram attinet, sed multo minoribus, hirlutis, per margines æqualibus, aut crenis vix conspicuis incilis, Cauliculi, tenues, teretes, hirfuti, non ramofi, uno vel altero folio vestiti antequam ad flores vennim eff, qui alternatim caulem ad intervalla conficendunt, quatuor quinque vel fex, & quandam quafi fpicam efficiunt laxam, nutantem, pediculis femuncialibus tenuibus, magni pro planta: modo, & Trachelii majoris amuli.

Invenimus inter Glucknitz & Mertzuschlug in montibus Austriam & Stiriam disterminantibus. Siccam à D. Philippo Skippon affervatam descripsimus, nam virentem per festinati onemnon liquit.

16. Rapunculus nemorofus magno flore Park. minor C.B. Rapuntium sive Erinus magno flore

Radice oft crassa, fibrosa, ex albo parum rufescente, sapore dulci ut Rapuntii vulgaris, lactescente, ac perenni, ut conjicere est ex novella sobole & radicis rugoso capite. Folia cum caule promit, primum exigua, rotundiore cacumine, vulgaris Pepli magaitudine, deinde longiora, qua vix unciam aquant vel fuperant, femper longiora & angultiora, illáque in extremo acutiora, qua caulisme-dio harent. Caulis tenuis est, pedalis, striatus, paucis foliis interceptus, in quibus deinde flores, post difaulfos priores qui fupra caulium cacumen producuntur ex quinquefoliata bafi angutifiolia, ut in alis. Floris effigies ad Trachelii angutifiolia (cl. accedit, uncial longitudine, & femunciali ferè bitudune, in quinque lacinias oris margine incifo, obfoletè cereuleo purparafeente colore venulis purpuro-coruleis per longum depictus est flos, lacinias habens colore magis faturo; apicem in medio infidum, in torto cacumine, quinis etiam staminibus circundatum. Fructus ut congenerum, & semen arena: instar minutum decidit per foramina tunc pervia minutum. Tota planta cum floribus lactescit. dulci fapore, edulis, gratior in cibo quam Rapuntium.
In Afprenfium collequodam Caftro fubjacente.

* 17. Rapunculus nemorofus angustifolius magno slore major C.B. Rap. nemorosus Gcr. Park.

Folia ima oblonga habet, & circa margines dentata, fuccedentibus tamen breviora ; qua pralonga funt, & marginibus pariter dentata, brevibus pediculis nixa, ad quorum exortum alia minora culli apponuntur. Flores aliorum Rapunculorum fimiles, pallidè cœrulei. Radix alba, longa, minus tenera quàm reliquorum.

A. 18. Trachelium minus Park. Ger, emac, minus multis J. B. Trach, five Campanula pratenfis flore conglomerato C. B. Little Theoatwort or Canterburp bells.

Caules ex cadem radice plures erigit pedales aut cubitales, hirfutos, teretes, rubentes. Folia quaà radice excunt longis intident pediculis, ipfa tres digitos interdum longa, fefcunciam lata, in acutum mucronem definentia, circa margines crenata & veluti crifpa, brevi & vix confisicua lanugine hirfuta, ad tactum aridiuscula: superiora in caule minora, absque pediculis adnata, situ alterno. In fummis caulibus & foliorum alis fedent flores plures fimul conferti, abique pediculis calathoides, erecti, pulchre purpures, ad medium ferè in quinque lacinias acutas fecti, flylo intus oblongo trifido, quem circumftant quinque framinula alba. Vafeulum feminale in imo calice infra floris lundum fixum, in tra loculamenta dividitur.

In pascuis montofis & cretaceis plerunque nascitur, & post mediam aftatem floret. Gerardus nostras hanc plantam bis descripsit & depinxit, primò Trachelii minoris, iterum Viola calathianse titulo; unde J. Bauhinus mala figura deceptus, cum (ut ingenue fatetur) linguam Angli-canam, qua cam Gerardus descripsir, non intelligeret, sub titulo Trachelli sive Viola Calathianae eamiterum proponit.

Trachelium minus album J. B.

Floribus est albis, non magnis, multis fimul in extremitate eaulis cubitalis, lavis: foliis longo pediculo uncias tres longis, duas latis, non in acumen definentibus ut caterorum Tracheliorum, ferratis, vix asperis, glabris. Ex sicca descripsit.

In horto Meier vidit. Q. an alter quam floris colore differat à Trach. min?

" 19. Cam-

Locus.

Tempus 8c Legus.

Rrr 2

º 19. Campanula media foliis inferius candida lanugine vestitis C.B. Campan. sive Cervicaria m. dia Thalio, floribus caruleis parvis J. B.

Thal.

Locis montanis & Soli meridiano expositis nonnunquam prodit, caule tereti, aspero, folio pluri mis amicto, minoribus multo, viridioribus fuperius, inferius candidis, lanugine veltitis, quali folia Altham, ficut & folia mediam figuram inter Urticæmajoris breviora folia & Altham referunt. Can-Althase, includerona freedam figuration to the uniform the first plant in the first plant guias. Circa mentini de catalas, and appear a unis confequencer, ac ex alis peculiaribus ad late-tra erumpentes, tenuibus quibufdam foliolis, iifque incrifpatis parum, ac agminatim denfeque fbi coharentibus constituta, ex quibus longa serie in scapo sorei crebri prodeunt, eleganter corulei, si. miles prioribus fed multò minores.

Planta hae nobis incognita est, nec alii puto præter Thalium botanico visa, & descripta..

· 20. Campanula hirsuta Ocimi folio caulem ambiente, slore pendulo Boccon.

Bocc.

Caule constat pedali, striato, hiríuto, in multos cauliculos divaricato, quos ambiunt folia ampla 8c illa quoque non leviter hirfuta, Violæ pentagoniæ æmula, caulem amplectentia, fed majora: Fla in summitate cauliculorum pendulus, purpureus, Campanularum forma, variis foliorum longiorum & angustiorum appendicibus, quafi auriculis ad storum basin appositis, cinctus. Sequitur semen ut in alis omnibus equidem classis. Radice nictur exili, quæ singulis annis perit.

Messam in loco dicto lo Ringo nascitur.

21. Trachelium pumilum Alpinum, fingulis floribus ex fingulis ramulis fatis magnis J.B. Campanula Alpina pumila lamiginofa C.B. Trach. pumilum Alpinum Clus. Park.

Locus.

Locus.

Dodrantalis est plantula, caulicule strinto, in plures ramulos diviso, quorum singuli sustinent serem fatis magnum, cavum, Campanulæ instar efformatum, in quinque angulos definentem, quemadmodum vulgaris Trachelii aut Campanulæ flos, cincreo colore præditum. Floribus succedunt capitula latts magna, trigona, nutantia, feu deorsium spectantia, quæ continent sema vilgaris Trachelii semini non dispar, sed minus &c exalbidum. Folia quæ per caulem sparsa sinn latinsells basi eum amplectumur, & in oblongum mucronom desinunt; quæ verò summa tellure stirpi adherent, latiuscula sunt & longiori pediculo innixa. Radix pro plantæ exilitate satis magna, candicans, superna parte in plura capita extuberans, & quibusdam fibris hirsuta. Tota planta lanugine pubesci lacteóque fucco abundat.

Nascitur in Sneberg, aliarumque vicinarum Alpium jugis. Flores profert Julio.

* 22. Trachelium ramofum floribus plerifque fingularibus J.B. à precedente non multum diversum.

Radix craffiuscula, uncias quatuor longa, parum sibrosa: folia ad radicem multa ex brevibus pediculis, unciam unam vel duas longa, mediam lata : Caulis hirlutus, pedalis, in ramos divifus, qui definunt in folia brevia, lata, ex quorum medio oriuntur magnæ campanæ purpuræ, plerunquelingulares. Ex Tracheliorum minorum genere est, (inquit J. Bauhinus) ex ficca quam nescivit unde habuit descripsit.

* 22. Pyramidalis Valerandi birfuta J. B.

Primo anno (inquit J. Bauhinus) mihi caulem non produxit, qui sequente demum anno in tantam excrevit altitudinem, ut facile lanceam aquaret, hirlutus, medulla alba farctus, foliis vestitus inferne & superne hirsutis, acuminatis serratisque Trachelio majori accedentibus. Flores longà serie campanulas imitati, Rapunculi vulgaris haud minores, cœrulei, per oras laciniati, ex uno pediculo

Ex femine per Valerandum Dourez ex Sclavonia delato J. Bauhino nata est.

* 24. Campanula Alpina Tragopogi folio C. B. Trachelium Tragopogi folio montanum F. Columne J. B. Park, Trach. Tragop. folio Clus.

Radicem habet craffiusculam, albidam, lactescentem, & ex ea plures propagines, habentes folia angulta, longa, duriuscula, Croci aut Tragopogi formi & magnitudine: Veris fine caules pedales edentes, subrubentes, atq, hirsutos, quibus folia alternatim raraq, harent; in quorum summo ex aut septem simul flores purpurei, Nola forma, Trachelii vulgaris modo, ex basibus singulis quinque so liolis viridibus constructis excunt. Fructus atque semina Trachelio etiam similia astate perficit. Radis perennis est atque dulcis, esui apta sicuti vulgare Rapuntium.

In D. M. Virginis monte fic vulgo dicto exoritur.

Trachelium capitatum birsutum foliis gramineis Pauli Boccone.

Foliorum præcipuè hirfutie à præcedente differre videtur & statura pedali, slosculorumque in capitulum congestorum multitudine. Verum his non obstantibus, cum ipse P. Boccone dubitat an eadem illi planta fit nécne, non est cur nos separemus.

* 25. Campanula Lychnoidea J. B. Lychnis hirfuta I, seu sylvestris Campanulæ store C. B. Lychnidis (ylv. /becies Myconi Lugd.

Lugd.
Radice est fibrată, palmum longă, nigricante, nervum intus habente, in profundum actă, sapore dulci, cum adîtrictione. Ex ea ramulos fundit multos, rotundos, villosos, incanos, vix palmum ex-cedentes, in quibus folia angusta, pilosa, incana, per cauliculos incerto ordine distributa, leviter adfringentia. In fummo caulium vertice flores excunt Campanulæ fimiles, quales in Convolvulo, rotundi, ex candido nonnihil purpurei.

Non alibi quàm in montibus D. Mariæ à Monteferrato à Mycono visa est.

Ou. Annon Convolvuli potius species sit?

* 26. Campanula Urticæ folio Brasiliensis Marggr.

Marggr.

Caule tereti, recto, paulum pilofo, viridi, in tres aut quatuor pedum altitudinem affurgit, ac in longis pediculis bina femper folia oppolita gerit, figură Urtica foliis fimilia, fed majora, in ambitu gs pedicionis bina l'emper joine opponita gente, ingua d'inter fonts inimia, ica inigio, in amortu ferrata, ad foliorum exertus estam linici inde rami opponitutur, qui codem modo folia obtinent, in furmitate caulis & extremitate ramorum minora. Florer ibidem fert in longam quafi spicam congestos, elegantiffimos, pediculo digitum longo infiftentes, ac deorsum propendentes, figurà mitræ Polonicegamminos, peacere digitam nongo minorio accordante possibilitamente regionale cegaminos estas de construires prometis caucate rubris variegati, præterea habent in medio staminulum longum, pallidum, cum apice Liliaceo. Tota autem planta cum flore odorem refert Marrubii.

6. 2. Rapunculi & Campanulæ glabræ.

1. Rapunculus Creticus seu Pyramidalis altera C. B. Rapunculus Creticus, Petromarula J. B. Petromarula Cretica seu Rapunculus Creticus Park, Petromarula seu Lactuca petrasa Pon, Ital. Bell.

Herbam teneram, lacte turgentem, floribus cœruleis, visu gratam Imperati sic describit Honorius Bellus. Folia profert cichoracea, magna profundè incisa, in orbem disflusa, saturè virentia, infornè splendentia, ad purpuram aliquando tendentia ut Cyclaminus, lavia; cum autem semine nata prodit, prima ejus folia Violæ nigræ folis fimillima funt, rotunda, & aut nihil, aut partim duntaxa fer-rata. Cauliculos autem multos habet, rotundos, striatos, bicubitales aut tricubitales: quibus inna-fcuntur stores copiosissimi, purpurei, Hyacinthi Orientalis storum æmuli, dense compacti, ut spicam eamque magnam referre videantur; quibus fuccedunt femina minutiffima. Radice firmatur magna. alba, in alas divifa, eduli, fapore Rapunculi radicem imitante. Tota planta lacte abundat.

In Creta ubique reperitur in arvorum marginibus, fecus vias lato folo, inter faxa, & fupra parietes. Floret ibi aftatis principio, deinde exarefeit tota prater radicem, qua Octobri folia proferre & Tempus;

incipit & viret tota hyeme.

Campanula Linifolia lutea montis lupi flore Volubilis Ad. Lob. Camp. lutea linifolia Ger. Park.
 Linum sylvesfre luteum folisi subrotundis C. B. item Rapanculus nemorosius angustifolius parvo
flore cjusdem. Bis enim ponit hanc plantam sub diversis generibus. Linifolia Campanula

7. B.
Folia per caules, ferè fesquipalmares alterno situ, oblonga, angustaque, Lini sativi foliorum æmula, lavia. Caules superius in ramos abeunt, qui sores gestant misgnis magnitudinis, uncià longiola della caules superius la ramos abeunt, qui sores angustas lacinias sisso, capitulo sequente Lini re, croceo colore micantes, calyce in quinque longas anguftas lacintas fillo, capitulo fequente Lini fed magis turbinato. Radix longa, crassa lignosa, in plura capita tuberosa divisa.

Indevexis montis Lupi propè Monspelium collegit Lobelius, quà ad Septentrionem vergit, cui nec Locus.

alibi vifa, & ufu minus cognita. Latioribus foliis in devexis montis Capouladou Junio menfe cum flore

invenit P. Magnol.

Vera Lini species est (inquit Morissonus) ex flore & semine : Campanula autem non est, quia nec lactescit, nec semen minimum lucidum, aliarum Campanularum more fert. H. B. p. 432.

Postea Hist. Ox.p.576. sententiam mutat, & sibi contradicit. Est enim (inquit) à fine ultimo i.e. flore & capfula feminali Campanula, ergo malè collocatur inter Lini species à C. Bauhino. Hujus plantæ ramulum cùm Monspelii essemus nobis communicavit D. Carolus Zueiker Dan-

An vera & genuina Campanulæ species sit, an inter Campanulam & Linum ambigat, me latet, ut qui vasculum seminale non observaverim.

Rrr 3

3. Cam-

Locus.

Locus.

Sec. 30.00

Locus

3. Campunula Persicifolia Ger. Park. angustifolia carulea & alba J. B. Rapunculus persicifolius magno store C. B. Peach-leaved Dell-flouver.

J. B

Ad lesquicubitalem altitudinem assurgit cause anguloso aut striato, glabro, rigido, inani, crebis solis vestito millo ordine postits. Fosta angusta longa, glabra, ex atro virore splendentia, ad margines raris, nullo ordine postits & vix conspicuis denticellis incia. Flores in summitate causis ex alsiliorum excunt in eodem surculo seu pediculo plures simul, pedicellis privatis brevibus, monopetali, Campanulati, ampli, margine in quinque segmenta diviso, quam Rapuntii magis patuli, plemique cerulci, interdum albi, è calice quinqueparito; infra quem constiti vasseum calicis figură, in ma loculamenta dispertium, femina contineits parva, splendentia, tribus foraminibus per maturitatem pertusum, è quibus semina fundic. Radis squam Rapuntio minor, magis sibrosa tortrossque.

locutamenta dipertitum, Jemme continens parva, pierneenta, unous rotaminious per maturtatem pertulum, è quibus femina fundit. Radis tuàm Rapuntio minor, magis fibrofa tortuofaque. Obfervavinius hane in dumetis propè. Spadam tubeculam acidalis celebrem in Germant inferiore, flore albo: in montibus & collibus Güneva vicinis flore cœruleo. In Anglia quod Riam fon-

te non provenit.

4. Campanula Litlefeens pyramidalis Gev. Pyramidalis Levis J. B. Rapineulus hort. latiore folio, feu pyramidalis C. B. Campa, major five pyramidalis Park, parad.

7. 1

Lacte turget radin, Rapunculi finulis, rellibili facunditate fe multiplicans, etiam ex fruflulis repullulafcens; ex qua caufes trium quatufore cubitorium furgunt, leves; foliii vefliti glabris oblongis, fortuius ceneis incitis, verim inferiora folia palmum aue felquipalnum longia, palmo latora, reextremum ferè obtufa, & ea quoque glabra, raris admodum cafuris diffecta & vixdum furias, Flarei à medio caule ad furimum ufque faltigum cerulei; campanulas oris laciniatis exprimum, quim Rapunculi vulgaris majores ae patentiores:

De loco natali nihil certi traditur. Floret Julio & Augusto.

Morifono folia hujus prima & terræ proxima Violæ fligræ forma fimilia, paulò tamen majora, quæ verò circa caules paulo longiore, utraque faturi viroris: eaules validi & prædlti: quæ quidem vera fiint.

5. Rapunculus Alpinus pyramidalis minor C. B. Rapunc. sive Campanula pyramidalu musor Park.

C. R. Prod.

Radix Rapunculi formá: Caulis unus, fesquipalmaris, foliis pallide virentibus, per ambitan crenatis, acuminatis, unciam latis, tres longis, alternatim emgitur. In summo slores pauci, carulei, Campanula: formá, pedicellis annexi, & filamento oblongo ex corum medio prodeunte donat propendent: quibus singulis capitulum oblongum, pertusum succedit, cui semen minutum includitur. In stalia provente, sed locus excidit. C. B.

6. Campanula Pyramidalis minor Alpin. Exot.

Aloin.

A ràdice très vel quatuor, vel plures etam endes affurgunt, bicubicales & etiam longiores, reti, graciles, rotundi, ex quibus hine inde ramult multi afcendunt, inferne longi, fupernè breves, id ut fervato aqualti ordine in its ramults, quafi pyramis cum ramulti floribifque appareat, unde nos Campanulam pyramidalem minorem nominavimus, ad differentiam unfigates, quae longè amplior eft. Ex diminitations verò ramultorum flores propendent numerofi, qui parvis Campanultis funt fimiles, colore aut coeruleo dilutiore, aut candido, haque campanules funt cum fuis filamentis tanto artificio à natura librates, ut artifex peritiffinus ità perbellè vix eas facoret, deordium propendentes, figuri dipartium qui in vulgaribus Campanultis fpectantur, fed paulò majores, fuaviter olentos. Her fittps inferne juxta terram admodum eft foliofa; folia verò fpectantur, longa, viridia, inferiis lattulcala, & in acumen definentia, magnitudine & figuri quafi ad Rapunculos accedentia, vel ad Insubmi fivefitem; longè tamen extrinfecè undique ferrata, fuperne longè minora, tenuiora, ac mags muconata cerunutur, finguláque ad unnifenjufque ramult in caude exorutum. Radix prægrands cralis, brevis, Nucis fuglandis forè magnitudine, figura tamen longior, in acutum definens, colore albo vel tranflucido, ad Rapunculi tudom radicem maxime inclinans. Sapor verò infipidus & vicadus obfervatus eft. Surps perennis eft, & quo annofore o radices habet numerofores & craffores.

In valle S. Fidata duobus à Baffano oppido m. p. in locis opacis & humidis, nee alibi ulquam,

natcentem vidit Prosp. Alpinus.

* 7. Rapunculus petræus Alpin. Exot. Park. Morif.

Appn.

Radis: huic oblonga eft, digiti minoris craffitie, carnofa & alba, Rapunculo vulgari valde huilis, fapore dulet, fubacri, unde in acetariis Rapunculi modo (ut audio) eft fatis accepta guftui. Exradice folia complura fert, longiffimis pediculis gracilibus inharentia, Hedera folis carnofis fimilia,
minora tamen, longiora, magrique in acutum definentia, tenuora, colore virid nigrefentia. E
foliorum medio prodeunt tres furculi, graciles, recti, longi, rotundi, dodrantales, cuin parts fololis, longis, tenubus, utrinque aleenarum fuis periolis caulibus adinafeentibus. In cauliculorum

cacumine capitulum parvum rotundum, aliquando oblongum extuberat, è flosculis complurimis corruleis, in unum congestis, inodoris, quibus fingulis succedum capsule exiles, tribus loculamentis divile, in quarum fingulis plurima minuta semina subrussa, splenidentia.

Mafaitur propè Baffantum in agro Marosticensi, à Brenta slumine vix tertia milliaris parte distan. Locus, te, in colle lapideo Septentrioni exposito, radice rimis saxorum infixa, ut properez magno labore

cruatur, vixque integra.

Lib. XV.

* 8. Rapunculus nemorofus angustifolius major majore slore C. B.

Hic folia exhibet etiam angulta vulgaris Rapunculi esculenti in modum, profundè serrata: stores verò ampliores, nole alicujus patentioris in modum, quinquefariam in margine partitos: quibus succedunt capsule trifariam juncte, singulæ singulis foraminibus pertuse illius more.

* 9. Trachelium parvum folio Bellidis subrotundo.

Radix ei alba, fimplex, lignofa, annua : Caulis erectus, ftriatus: Folia alternatim pofita, fubrotunda, abíque pediculis cauli adnata Flores Trachelii majoris.

Circa Messanam in montium urbi imminentium lateribus observavimus.

Ad § præcedentem pertinet.

* 10. Campanula Alpina glabra flore dilutissimè caruleo J. B.

7. B.

Nihil hirfuti aut afperi (inquit J. Bauhinus) nobis in hac planta apparet. Folia aliquid fimilitudinis habent cum Hieracio Sabaudo, in oircuitu ferrata, minora funt quâm Campanulæ repentis flore

minore; florer etiam paulò minores videntur, in unum latus verfi, ex brevi pediculo nutantes. Ramulum habut ferè pedalem, datum ab Agerio, qui in vertice montis Tyrolenfis collegerat. Excepte glabritie parum differt à Campanula repente flore minore.

A. 11. Rapunculus esculentus C. B. esculentus vulgaris Park, vulgaris campanulatus J.B. Rapuntium parvum Ger. Annipiotis.

Rapunculo vulgari radix alba est nunc simplex, nunc surculosa: Caulis sesquiculustalis, gracilis, britutus, angulosus & striatus, nunc unus, nunc plures, foliir cinctus nullo ordine politis, angustis, a-auts, pediculorum expertibus, cauli adnatis basi latiuscula, sensim angustioribus ad apices usque, per margines crenis vix conspicuis leviter inciss, in summo raunosus, ramulis e foliorum simubus exemptibus.

actantions.

In filmmis caulibus & ramulis, longis pediculis infident flores campanulati, in quinque lacinias autas profunde diviti: fingular autem laciniae tribus flriis purpurcis intignes funt. Stylus in medio flore trifidus in tria cornua reflexa; quent flamina quinque tehuia breviora circumftant. Floris color ex cœruleo purpurafeens: Calis ex quinque auguftis acutes foliolis componitur. Infra florem augustis acutes foliolis componitur. Infra florem augustis acutes foliolis componitur. Infra florem augustis cue de la componitur. Infra florem copiolo.

Ota planta lacteo fucco turger aliarum Campanularum infra

Vernis acetariis (inquit J. Bauhinus) expetitur hujus radis, minimi digiti ferè craffitudine, Napi Ufin. parvi fimilitudine, alba, dulcis. Cum longo Pipere devorata lactis ubertatem facere perhibetur.

Ether non cocta tantum fed & cruda in acctariis, quod maxime guftui placeat, & appetentiam excitet; longe quam Rapi aut Rhaphani delicatior, Lob.

In aggeribus fosfarum, inque arvis non cultis nascitur; in hortis etiam ad acetariorum usum seritur Locus. & colitur ut grandior evadat. Afstate sforer.

Erinos major Fab. Columnæ, Rapunculo assinis I. B.

C. Bauhinus hanc plantam habet pro Rapunculo efculento vulgari proximè descripto, cujus sentita et nos quoque accedimus: nihilominus descriptionem ejus Columnianam proponemus, ut Le-

don judicium permittamus.

Radice conftat carnofa, non magna, parvum Rhaphanum æquante ad fummum, candida, guftu faur, exdulci acerba acetaria expetita, lactelcente, in medio vel imo parim extuberante, à qua filia exeunt primo vere, Ocimi folis fimilia, minora tamen, medii Ocimi folis equalia, per ambitum ferrata, fuperne hirfuta parùm arque viridia, inferne verò lavia atque polita, albidiosique, calus poftea ab radice emitrit plures, fecundum loci annique temperiem, pedales vel majores, angulofos, hirfutos: quos folia abfque petiolis alternatim circundant, longiora admodum anguftioráque, minfique ferrata, ita ut qui vidente plantam fine caule, arque poftea caule præditam, diverfam abfque ferrata, ita ut qui vidente plantam fine caule, arque poftea caule præditam, diverfam abfque dibio effe cenfeat, mit domi cultam obfervaverit. Folia quidem que antequam caules ederer labelat terram tangentia marcida evanefcunt, nec in illa amplins inveniuntur. Ex foliorum alis simuli exeunt, in quibus ficut in caulibus flores Maio exeunt, petiolis parvis harentes, cavi, quinque civilia in extremo diffecti, colore albicantes & etam purpurafcentes, intus thyrfum habentes, qui intes curvas partes dividitur: quibus ficcatis florum bafs extuberat, que hirfuta eff & in quinque india folia definit, femen perficiens Junio & Julio fufcum, minutum, compreffum, guffu acerbam, quod cum perfectum & ficcatum eft, per bafs foramina, que tune pervia funt decidit. Tota planta late manta dulci diffuya. Hace deferupto Rapunculo vulg efculento per omnia convenit, noti fortè floris colore, qui pro cedi aut foli diverfitate variare fapenumero folet.

Locus &

Tempus.

Locus.

A. 12. Campanula rotundifolia Ger. minor sylv. rotundifolia Park. minor rotundifolia vulgaris CB The leffer round leabed Bell-flower. Campan, parva, Anguillara Cantabrica IR.

Radice est albă, crassiusculă, modice fibrosă, subdulci. Folia primo ortu aliquatenus Viole Martie primis minoribus foliis finulia, minora, finuata, ex femuncialibus & uncialibus pediculis, que mox laciniata fiunt hederaceorum inftar: At qua in caule funt longa, angusta, acuta admargines nox laciniata funt hederaccorum inftar: At qua in cause unit ionga, anguita, acuta admargines aqualia, nec ullis pediculis nixa. Caulis pedalem interdum altitudinem affequitur, teres, glaber, oblicuritis viridis, folius vefitius crebris, nullo ordine pofitis. Flores in funmitate caulis cerulei, campanulati, Rapunculi fimiles, margine in quinque lacinias divifo, pendult; è calice in quinque longa angulta fegunenta partito exeunt. In medio flore famina, & quaturo foliola partya, alba, que cause in huis amperio religios. Yafulo pia via della cause cause un huis amperio religios. Yafulo pia via della cause cause un forma amperio religios. Yafulo pia via della cause cause un forma amperio religios. Yafulo pia via della cause cause un forma amperio religios. Yafulo pia via della cause cause un forma della cause cause un forma della cause ca introrsum ad floris umbilicum incurvantur. Semen, ut in hujus generis reliquis, vasculo infra florem fito, tribus loculamentis diftincto includitur.

In agrorum marginibus, inque dumetis & ad sepes præsertim in montosis, ubi pascua etiamoccunar frequentiffima eft. Affate & in multum Autumnum floret. Descriptio est J. Bauhmi à nobis interpolata.

12. Campanula minor rotundifolia Alpina C.B. Rapunculus Alpinus minor rotundifolius Morif.

Radicem hujus plantula non observavi; Morisonus noster tuberosam ei attribuit; Clusius, ssimo dò candem describat) radicales fibras valde serpentes e vicina loca occupantes, subinde germinantes & novas stirpes producentes. Folia ei ex rotunditate oblonga sunt & mucronata, circa margines tes & novas turpes producines. The continuation of the continuatio re & quafi cineraceo conspicui, interdum etiam nivei Clusio.]

es quan emeraceo compien, iniciami colam invescingo. In Alphos Stiriacis & Carinthiacis invenimus aut hane, aut fequentem plantam. Campanula illa, quam in fylvis montolis propè Lindaviam urbem, & alibi in Alpibus Stiriacis & Carinthiacis invenimus, folia habuit qualia modò descripsimus; Caules sesquipalmares & longiores. Carinthacis invenimus, join naturi quain indus observations. Polymers of exceptional control services for the following in the control services from angultioribus, and anargines dentais, excepts its quae in funimis caulibus funt. Flores versus furnmos caules ex alis follorum excunt, longis pediculis, cœrulei, & Campanulæ minoris rotundifoliæ fimiles. In uno autem caule tres, quantor, & non rarò quinque flores funt; totidémque persæpe ex eadem radice caules exeunt.

14. Campanula Alpina minima folio serrato oblongo.

Plantula est semipalmaris, foliis angustis, oblongis etiam iis quæ ad radicem sunt, circa margines ferratis, in cauliculis crebris. In fummis caulibus duo tréfve flores, pracedentium fimiles, proplantula proportione ampli cœrulei.

Clusius in hist. pro Campanula minore Alpina iconem habet Lobelii & Dod. Et revera descriptio ejus non convenit huic plantæ fed potius præcedenti: ut dubitem adhuc quam plancam intelligat Clusius Campanula minoris Alpina titulo, & putem J. Bauhinum rectè fecisse quod non separet camà

Campanula minor rotundifolia flore in summis cauliculis C. B. i. e. minor alba & purpurea Ger. minima

An & quomodo differat à Camp, minore rotundifolia vulgari, examinent alii : mihi certe esdem videtur.

* 15. Campanula rotundifolia minima C. B. prod. Park,

Plantula est trium unciarum, ex cujus radicula alba, capillari, oblonga exurgunt cauliculi (sape parte nudi, finguli unicum flofculum fubcoruleum, deorfum nutantem, calachi formă fufficatea, parte nudi, finguli unicum flofculum fubcoruleum, deorfum nutantem, calachi formă fuffinentes. Foliola habet ad radicem potifiimum, exigua, fubrotunda, ferrata, rigidiufcula, quandoque ru-

In Rhatorum Alpibus inter faxa, florentem adhuc Septembri invenit C. Bauhinus.

* 16. Campanula linifolia carulea, vel Rapunculus campanulatus linifolius J.B. Camp. Alpina linifo lia carulea C. B. linifolia carulea Park.

Ex radice tenui alba, cauliculi quaterni, quini, plures pauciorésve, palmares & sesquipalmares, graciles, rotundi, fimplices emergunt; foliis oblongis, angustissimis confuso ordine septi. Flores in sum-

Rupes & summa juga montis Wasserfall Julio mense florens exornat. Monet C. Bauhinus hanc cum vulgari Campanula minore minime confundendam. Diligentiùs conferant quibus montem illum adire contigerit, & plantam ipfam in statu videre.

A. 17. Campanula Cymbalaria foliu Gor. emac. Park. Cymbalaria foliu, vel folio hederaceo C. B. Camp. folio bederaceo, species Cantabricae Anguillarae J. B.

Tenella est plantula, vadice exigua, capillacea & albicante: coliculis tenuibus, palmaribus & sel-quipalmaribus; per quos folia tenera, Inlari virore persusa, Hederæ vel Cymbalariæ, angulo-la angulis acuminatis, longis pediculis donata. Flosculus pediculo fili instar tenui, longius culo, na unicus, infidet gracitis, oblongus, per funmas oras laciniatus, cartileus, carteroqui pallidus; [aliquando fummo cauliculo, aliquando ex ejuídem lateribus prodeunte.]

In aggeribus udis ad aquarum margines in Occidentalibus Angliæ copiosè provenit: invenimus & Locus.

in Septentrionalibus prope Sheffeldiani.

* 18. Campanula rotundifolia Catanaa longius radicata Bocconi.

Redix hujus altè in terram depacta est: Caules multi sunt, pedales, duri, rigidi: Folia Cymbalaria rounda, leviter sinuata, ab imo usque ad fastigium ferrue aqualia. Flos aliarum Campanularum forma cœruleus; item & femen, lucidum, ruffum.

E rimis faxorum erumpentem propè Catanam inveni. Differt ab ea quæ Cymbalariæ foliis dici- Locus

nur, radice, sed præcipuè foliis superioribus minime angustis.

* 19. Campanula serpyllifolia C.B. Park. Campanula Serpyllifolia J. Bauhini.

C. B. prod.

Lib. XV.

Tota planta floribus exceptis Serpyllum refert, nam radice est tenui, obliqua, tenuissimis fibris capillata, & hine indè repente: *cauliculis* plurimis rubentibus, in terram reflexis, cui novis fibellis ad-berent, qui in ramulos plures tenuiores dividuntur; quos *foliola* Serpylli vel potius Nummulariæ quæ nzrent, qui in raminos piùres teninores avianitati ; quos fomes eseppin vei potus (unimulatità qua bore est purpurascente, forma subrotundà, duo semper opposita, quaedam majora, quaedam serpyllo minora, crenata, subtus pallide virentia, pediculis brevissimis & levissimis pubescentibus, ambiunt. Cauliculi aliquando in pediculos nudos stores sustinientes dessinut: aliquando ex cauliculorum laterihis pediculi triunciales, in fummo nudi, floribus ornati exurgunt. Flores bini vel terni, Campanu-le formâ, ex cœruleo rubentes, deorfum nutantes, finguli fingulis pedicellis donantur.

In Baldo cum floribus legit descriptionis autor C. Bauhinus: in Rhatia florentem aftate invenit Locus.

Bauhinus.

* 20. Campanula Alpina latifolia flore pullo C. B. Park.

C. B. prod.

Cauliculo est tenuissimo, palmominore, qui ad partem usque mediam foliis uncialibus subrotundis, alternatim dissossitis, leviter crenatis, pallidéque virentibus cingitur; at pars superior nuda est, cui ferè semper unicus flos, mediæ magnitudinis, pulli coloris infidet.

In Alpibus Austriacis, ut Sneeberg & aliis oritur. Forte hac non differt specie à Campanula rotendifolia minima ejustdem C. B. nam vix animum induco ut credam dari tot Campanulæ rotundifo-

liz minoris distinctas species.

21. Campanula parva rotundifolia, flore caruleo, pentagono, grandi.

Folia huic Campanulæ rotundifoliæ minoris, in locis nonnullis hirfuta, aliis glabra. Cauliculi non assirgunt in altitudinem prout in illa. Flos proparvitate plantæ grandis & insignis. Invenimus primo in clivis maritimis prope Scaleam & portum S.Nicolai in Calabria; postea etiam

alibi in Regno Neapolitano.

22. Rapunculi genus folio serrato rotundiore J. B.

Complures flatim à radice tollit caules, cubito altiores, nonnihil angulofos, fubbirfutos, fumplices, quibus ab imo ad fummum adnafcuntur alternatim *folia*, nonnihil hirfuta, uncialia & fefcuncialia, femunciam circiter lata, pauca unciam attingunt, in acutum mucronem definentia, per ambitum ferrata, obliquis venis à medio nervo in margines exporrectis. Summus scapus flores ex intervallis profert Rapunculi vulgaris floribus fimiles, caliculo exiguo, pinnato, perfimili, ex pediculis uncialibus & fecuncialibus enuibus. *Radix* alba, Rapunculi vulgaris crafficudine, multifida, longiufcula. Floris color coeruleus; piftillus longus extra florem prominet. Locus.

In monte Jura collegimus.

Folia hujus plantæ quæ in caule funt, nullis pediculis intervenientibus eidem adnascuntur, latitudineunciam unam aquant, inferiora etiam superant. Flores campaniformes sunt, pulchrè cœrulei, non autem exeunt fingulares è foliorum finubus, prout cos repræfentat figura J. Bauhini, fed tres, quatuorve fimul in eodem communi pediculo.

Locus.

Locus

23. Rapunculus umbellatus latifolius C. B. Rapun. umbell. 2. Cam. hort, Rapunculi film, umbellati prima species Park.

HISTORIA PLANTARUM.

Hujus folia femunciali funt latitudine, mucronata, in margine pilofa: Caulem erigit dodrantlem, pilis featentem; in cujus funtmo faftigio proveniume plurimi flofeuli, in unum caput coacervati, cerulei, integri in fundo, nola inflar, linguli quinquefariàm in margine partiri; quorumfingulis deciduis fuccedunt capfule tribus loculamentis diffinetae, atque in fingulis loculamentis plurima continentur femina, fubruffa, fiplendentia.

 2.4. Rapunculus umbellatus anguftifolius C.B. Rap. umbell. 1. Cam. hort. depictus, Rap. filo. umbellati 2. (pecies Park.

Folia habet quam præcedentismulto minora & angustiora paucioráque: stores minores, cœules, non tam patentes, plures simul in unum espitulum congestos, cum stylo in medio singulorum, qui in margine quinquestriam aliorum more dividuntur: semina in thecis tricapsularibus pellucida in the producturum.

Duas hasce species J. Baultinus uno capite comprehendit, quod ità inscribit,

Trachelii minoris dua species, sive Rapunculus sylvestris major & minor Thalio.

Utraque lacteo est succo sicut reliqua Rapunculorum species: major ex una radice numerosis simos profert coluculos tenues, teretes, scabros, hispidos, sesquipedales, folis plurimis, oblonguicals, angults, simbriatis, ac hispidis practitos, in umbella parva stores ceruleos continentes: some fulvente, exiguio.

Hac rariùs obviam fit.

Minor species locis aridioribus ac Soli expositis frequensest, maximè verò arenosis, soliis & caulibus brevioribus, ut & umbellà sua cœruleà.

> 5. 3. Campanula vafculo oblongo in filiquam producto, Speculum Veneris dicta.

Speculum Veneris dictum puto à femine splendente, lucido, & speculi instar polito.

1. Speculum Veneris Gov. Sp. Ven. majus Park. Onobrychis arvensis vel Campanula arvensis wells C.B. Avicularia Sylvii quibussam J. B. The greater Dennes Looking glass.

E radice parvă, albă, lignosă, fingulari, fibris tamen majusculis surculosă plures interdum caules fiimdit, infirmos, dodrantales & longiores, ab imo statim ramosos, foliis vestivos mollibus oblongis nonnihil terratis, per extremum rotundis, crispis; è quorum finubus stores excunt pulchri, purparoviolacci, monopetali quidem, in quinque tamen segmenta totidem folia imitantia expansi, qui occidente Sole in figuram pentagonam, sagitate parti alate similem coeunt, unde & nonnullistiola pentagona dicitur. Flori sumbilicus albus: stylus tricussis è medio flore exit; stamina quinque albada me quis tubo occultantur. Floris basi pro calice quinq, solia angusta, viridantia circumpommur, que summum postmodum coronant sastigium clave quadrate uncialis, semmina parvis, roundis compressis, per maturitatem lucidis & splendentibus colore leucophais repleta. Tota planta lactum successis quadrate un successi qu

Inter fegetes in exteris regionibus frequens occurrit.

Datur hujus varietas per omnia major, foliis longioribus latioribúlg, catera perquam fimilis, quz Campanula f. Viola pentagonia folio oblongo latiori *Morif. prælud.*

2. Speculum Veneris flore amplissimo, Thracicum.

Plantula est palmaris, radice simplici alba; caude tenui, infirmo, ramulis crebris fruticolo; feliu digitum longis, angultis, longitudine latitudinis triplà, pediculis nullis, immediate adnatis; inferioribus latioribus, ad Grattole aut Hylfopi folia accedentibus superioribus angustioribus & acuis. Flant in fiinmis caulibus & ramulis duplo majores quaim Speculum Ven. vulgaris, purpurei, quaim illus pallidiores, fiindo leu umbilicoalbo, minus tamen quaim in illo; umbilicum album circulus laus ceruleus ambis, ora extrema purpurascunt. Flores magis concavi sunt & campaniformes quaim Sp. V. vulgaris, in quinq, quidem segmenta minus tamen profunde diviss. Quinq, stamina imum sore moccupant, cum tryo in medio longiusculo trissido. Florem circumstant pro casilice quinq, folioa angusta, oblonga, acuta, ad margines nomunquam setulis obstita. Flores antequam aperinator pari cum reliquis congenerativas modo in quinq, tragas sagistra alas referentes complicantur, filiquis quadatis oblongis insidentes. Ad batin filiquae bina pletunq, fibi mutuo opposita folia; & ex alis soronbas.

copingo.

Hujus plantæ femen in Thracia collectum à D. Covill Cantabrigienfi nobis communicavit D. Dett.
Pharmacopola Cantabrigienfis, rei herbariæ perinffimus, vetus amicus nofter.

3. Speculum Veneris perfoliatum, seu Viola pemagonia perfoliata. Portoliate Denug Loohingniala.

Caule fimplici lanuginofo & angulofo altius affurgit quam relique hujus generis, excepto parvo noltrate, altitudine dodrantali. Folia in caulibus crebra, latitudine pollicari, fubrotunda, circa margines dentata, pediculis nullis immediate cauli adharefcunt, cumq, ferè amplecuntur, ut ab congressivate antur; fittu alterno. Ex alis fingulorum foliorum oriuntur fores tres plerunq, taritis quatuor, nullis pediculis, non adeò expansi ur in vulgari majore, segmentis etiam rotundioribus, & colore dilutiore. Calicis segmenta quinq, latiora sunt quam in vulgari. Caulis interdum ranos emitti.

A. 4. Speculum Venerus minus Ger. emac Park. The least Denus Rooting-glafs.

Tobnfo

E radice tenui, lignosa caulieulum exferit rectum, in sterilioribus duas trésve uncias altum, in latiori solo pedalem plerunq, striataum seu angulosium, concavum, felia parvis, long-usculis, circa margines sinuais seu crispis vettitum; è quorum sinubus versis simmnum caulem, & interdum etam intentis, exeunt ramuli filiquar parvas alatas seu cristatas sustinentes, statigus suis flesades parvos purpurascentes, minuis pulchros aut speciolos, quinq, foliolis virentibus pro calice cinctos, gestantes. Floribus delapsis filiquae in longitudine & crassitic augentur, & peramplæ evadunt, femen coninentes minutum stavescens, foliola illa viridia stores obvallantia etiamnum retinentes. Planta eti annua.

Extranes scriptoribus nulla hujus mentio, quod sciam quamvis ipse in transmarinis regionibus non minis quàm in Anglia inter segetes observaverim.

5, Erinos Fab. Columnic minor J. B. Rapunculus minor foliis incifis C. B. Erini feve Rapunculi minimum genus Col.

Col

Radicem habet parvam admodum, fibis divifam, teneram, atque Rapunculo vulg; fimilem fapre, Inchefeentémque. Folia emitti parva admodum, digiti iongitudine, parum hirfuta oblonga, kiorique in funmo, & per extremum ferrata raris divifuris; nam que proximiora funt radici glo dentes in circuiti habere videntur, fuperiora verò pauciores acque floribus harrentia binos. Callem emittis, ab radice ex fingulis foliolis alis divifum, ictu ut ruticola videatur, angulofim, hirfutan, tenuem, *Flofeulor edit Aprili menfe & Maio, inter folia ex calyco paròm hirfuto, in quince folia definente excuntes, oblongos, cavos, fimiles Tracheliorum floribus, purpureos, intra apicam vel thyrfulum luteum, in fummo triplici divifură intortum, ut in congeneribus continentes. Semes perficit Junio & Julio minutum admodum, fufcum. Tota planta lacteo fueco dulci turget ut Rapuntium.

In muris & ficcioribus Messaus & Monspeli observavinus. Cum primum eam vidimus ad Spe. Locui; alum Veneris retulimus. J. Baulinus hane plantam irerum describit sub titulo Alsines oblongo salio serrato flore corrulco. Caules ei palmares & sesquipalmares hirsuros ascribit, stores parvos,

cœruleos.

Nos plantam hanc cum primo Messana vidimus sic breviter descripsimus,

Radia ei alba, fimplex, paucis fibris capillata: Cauliculi plures: Folia alternatini posita, verum ubi ramuli prodeunt bina ex adverso, profunditis dentata, & foliis Alfines Chamadryoidis non longe distinulia: Flores parvi, dilutè cerulei, è simplici tubo in quinque apices seu solia expansi. Calyx pariter quinque soliolis horbaccis constat, inque ipsius ima parte infra florem continetur semen, ut in Rosa sit, inque Viola pentagonia.

§. 4. Rapunculi corniculati.

Rapunculus spicatus C. B. spicatus alopecuroides Park spicatus sive comosus, albus & carnleus
J. B. Rapuntium majus Ger.

7. R

Rodia: tum magnitudine tum sapore Rapunculo vulgari similis folia emittit Viola Martia, longis appensa pediculis, nonnunquam ingra macula notata, quanquam videas & stricta, oblongáque, in saule bicubitali, inani, anguloso, lac manante: in cujus sastigio spicatus pulcher suo controlles, aut purpuro-violaceus, ex multis corriculis circa basin in segmenta arcuata fissis compactus, quibus succedunt capinula parva, subrotunda aut noninhil angulosa, Rapunculi vulgaris similia sed minora, circa caulis sastigium arcte simul composita, in quibus seme minutum, subrussum, lucidum, coposim,

In transmarinis invenitur sepius in sylvosis. Nos primò in dumetis propè Spadam urbeculam Loeus. Acadelis celebrem, postea in montosi circa Genevam & alibi. In Anglia, quod sciam, non repentur, quiqquid dicat Lobelius.

Flores colore albo & cinereo variant.

3. Speculum

A. 2. Ra-

Locus. Varietas.

Lacus.

A. 2. Rapunculus corniculatus montanus Ger. flore globoso purpureo J. B. folio oblongo, spud m hiculari C. B. Alopecuroides orbiculatus Park, Rapuntium montanum rarius corniculatus Col. Porned Rampions, with a round spike or head of flowers.

Rotundum globosium caput atque purpuro-coeruleum conficiunt curvi atque in seipsos nutanto florum corniculi supra basin quinque viridantium foliorum in summo caule sitam, in orbem con cinnaci. Hi ex calycibus primium orbiculare initium obsoleto colore ducunt, Orobi magnindine craffecenes, deinde in supinum atque curvum saus corniculum desinentes, atque inter seipsos, on crategories, dende in impinui aque cui uni nais critadam contentos, aque inter replos, contram petentes & annuentes, implicati. Paulatim verò fe perficientia cornicinal levia illa ac fimplicia aliud tenuius, dimidio brevius, & in fummo trifidum [Itylus illud cft] exferere incipiun, de inde circa tuberculum imum incipiunt se sinuose & undatim in quinque partes per longum findere. apatur ad nendum mitantes, ita ab interno corniculo [fen ftylo] feparantur circa imum, & ventricsam formant efficiem, inter quos prorumpunt lutea staminula quinq, Perficiente se flore comi ab interno corniculo [ftylo] feparantur, atque ita e ceca permanent, donec tandem feminian un ab interno corniculo [ftylo] feparantur, atque ita e ceca permanent, donec tandem feminian unculi quibus infident turgescere incipiant & tune inversa recedunt deorsum spectantes [seu reflex] Tunc similes Rapuntiis vulgatis calyces, quinque apicibus ornati, foraminum notas oftendereinei. Tunc imules Rapuntus vuigaus caryces, quinque apresus ormat, rotanimum nosa orienterene-piumt, qui poftea perfecti non fecus ac congeneres perforantur, femingue copiolium, fulvum, par rum latius quam Trachelii angustif, montant decidit. Augusto floret. Radice nititur premi, candidă, craffufculă, rectă Rapunti inflar, minore quidem, arque per terram brachiata admodum, ut plures ex uno radicis cepite plante perficiantur. Folia ima levia, Rapuntii vulgat amila, rotundiora, ad formam Viole Martia vel Campanula pyramidalis accedentia, majoris digit un quis latitudine, per ambitum obruse dentata. Cauli pedali firiato ima parte feprem circute folia duplo longiora adherent alternatim, vulgari Rapunculo fimiliora, per ambitum acutoribus denibus divifa, & per medium caulem ad fummum duo aut tria angultiora, acutiora, longis intervilis disposita, ut nudum caulem relinquant,

Tota planta dulci lacte turget, gustu suavi. In montibus Sussexia & Southamptonia: The Downs dictis copiose provenit.

Non possum satis laudare diligentiam & industriam Nob. Fabii Columna, qui tam curioc & en acte observavit & descriptit hujus plantulæ flores, corúmque partes & progressius ur summo pue oculatissimus cum sit, Lyncei titulum & dignitatem, imò principem inter Lynceos suos locumsti

Cujus descriptionem quamvis satis longam transcribere non piguit, quoniam reliquis hujus ge neris corniculatis Rapunculis, mutatis mutandis, cam convenire puto, ut pro nota generica infervire posiit.

3. Rapunculus Scabiofæ capitulo cæruleo Park. C. B. Scabiofa globularis, quam evinam event J. B. Scabiofa minima birfuta Ger. emac. frampion with Ecabious-like heads.

Radix ei fimplex, alba, lignofa, fibras breves tenues è lateribus emittens, in plura capita interdum divifa. Caules exinde oriuntur plures pedales aut cubitales, tenues, hirfuti interdum fimplices, alias divina. Camer extinct originate plates pediculos and cubicates, tennes, influti interdum implies, adia ramoli, faliii veltiti crebris, angultis, digitum longis, mollibus, hirfutis, non incifis, verumadmar gines nomitihi finnatis aut crifpis, abique pediculis immediate adnatis nullo ordine pofitis Caules & cramuli in praelongos pediculos, glabros, firiatos terminantur, qui flores fulfinent Scabiofe zmulos, calicibus è plurimis foliolis latis in acutum mucronem definentibus compositis obvallatos. Flore in meritò compositi feu aggregati, five mavis totales dicendi fiunt, constante enim soliculis numeofissimis, dense stipatis, cœruleis, monopetalis quidem, verùm in quinque segmenta longa expassis,
quorum unusquisque pedicello suo privato insider, & vasculo seminali, seminibus parvis lucidis repleto, pravitis est. Tota planta lactescir, unde Rapunculis portis quàm Scabiosis accenteur.

In arenosis & sterilioribus requietis agris & pasculus. Æstate shoret.

Accuratifimam omnium hujus plantæ partium descriptionem vide apud F. Columnam, sub titulo Rapuntii alterius leptophylli capitati.

* 4. Rapunculus Alpinus corniculatus C.B. Ger.emac. Trachelium petræum minus globosum Park. Rapunculo comofo spicato aliquatenus assinis ex Baldo J.B.

Locus.

Radice et tuberofa, inaquali, quafi ex pluribus grumis compactă, albă, digiti craffitie, [aliquando lignofa, pallida, rugofa & lefquipalmari Pon] ex qua Cauliculus, (modò unus, modò plures) tenuis ac furiatus, unciarum quatuor exurgit.

Polia qua ad radicem aliquando ex rotundit. tes) fertius ac infatus, autorum quattor exurgir. Pena que ac ratacem anquamo es roumerata oblonga, Bellidis cerulez forma, se communiter fubrotunda, crenata, Allians formă, sel minora, faturate virentia, tenua, pediculis uncas quinque vel fex longis practita, ex radice un cum cunticuis exurgunt: qua vero cauliculis & quidem pediculis brevoribus adhreura, longiona funt & angultoria, profundius sel rarius incria, quorum quina vel sena Umbella subjectuntu selle ın modum; que cauliculi fummo infider, & ex floribus viginti, etiam pluribus, arcè junchs & ex coendeo purpuralentibus conftat, qui ex calicibus pediculis latis brevibus & friatis donatis prode unt. Ex fingulo calice flos unus, ad exortum tumidus, oblongus, fensímque angustatus, & in extremitate crenatus, formam Cucurbita vitrea referens, in medio corporis tumore inciluras quinq

obtinens, que neq ad collum perveniunt, nec totum corpus ad calicem ufq discindunt, in cuius medio multa filamenta nutriuntur, quorum unicum illius longitudinis est, ut aliquantulum craffum collum multum egrediatur, & quod maturitate bifurcatum fit. Semen non fuit obser-

In Baldi montis jugis inter pracipitia propendet.

* 5. Rapunculus Alpinus parvus comosus I. B.

Lib. XV.

Radice squamis veluti compactili, ex veteribus soliis residuis, ut in Nardo Celtica panè videre est. crassiulcula, sensim attenuată præditus est; folia fundente numerosa, unciam unam aut alteram longa culmum lata, ad Nardum Celticam accedentia, longis nixa pediculis: inter quæ Caulicului surgit duum unciarum, non fine foliis, qua angustiora : cujus cacumini flores insident Rapunculi comofi, qui cœrulei, quantum ex ficca planta J. B. colligere licuit, stylis longis, recurvis

rominentious. Videtur nonnulla fimilia habere cum Rapinculo montis Baldi. In Stiria montibus collegit Locus. Agerius.

. 6. Rapuntium umbellatum Col. An Telephium purpureum majus C. B? Tel. floribus purpureis

Huic radix fibrola, candicans, perennis, craffiulcula, lactelcens: folia Ocimi, per ambitum ferrata magnis dentibus, vulgari Trachelio proximis, ficut etiam positu & ramis, verum levibus, nitidis; caule multis alis diviso, in quibus minora & angustiora folia alternata, & in summo umbella magnæ modo funt densi florum corymbi, dehiscentes in oblongos & tenues admodum tubulos, quoaum extrema pars in quinque lacinias stellæ modo divisa, purpuro-cæruleo colore micat, medium num extrema pars in quinque lacunas ftellæ modo divila, purpuro-exeruteo colore micat, medium labentes oblongum fismes, tubulo pari, Valeriana five Nardo montano non diffimiles, minores & parum etiam odori, frutlibus etiam infidentes, qui quamvis rotundi trigoni funs. Junio mense incipentes, deinde per alas alii emicantes fingulis mensibus, etiam Octobri: at prioris & fummae umbella femes Augusto perfeicis, quod ex foraminibus ima parte conceptaculi, tune ut in congeneribus effluit, minutum arenæ inftar, obscurò flavicans. Tota planta lacte turget concrescence, sapore dilci ut congenerum.

Hac planta (fi modò rectè à Columna describatur) omnes habet Rapunculi notas, ac proinde Telephium non recte ab Herbariis denominatur. Verum vix possum mihi persuadere eandem esse hanc plantam quam sub titulo Telephii sloribus purpureis depingunt & describunt Clusius, Lobe-

Trachelium umbelliferum cœruleum Ponæ Ital. Park. Cervicaria Valerianoides cœrulea C. B.

Nobis utriusque déscriptiones exactius inter se conferentibus eadem omnino planta videtur cum percedente à F. Columna descripta: notæ omnes conveniunt, nisi quòd Pona radicem satis tuberolam suæ plantæ adscribit, & saporem acrem nonnihil adstringentem, quæ non invenio in descripione Columniana.

Proinde si planta à Columna descripta eadem sit Telephio sforibus purpureis herbariorum, & hanc quoque eandem effe oporter.

* 7. Rapunculus Sonchi facie umbellatus J.B. umbellatus Sonchi folio C.B. Clus.

Caula in pedalem excrevit altitudiriem, vel etiam breviorem: plura quam primum [Rapunculus coniculatus montanus] habebat folia, breviore pediculo cóque plano fubnixa, fuperne viridia, infemè exalbida, instar foliorum Sonchi, quibus forma yaldè respondebant, erant enim ut illa in ambitu dentata, fed minora. Summo cauli innirebatur veluti umbella longiufculorum caliculonun, striatorum, in quinque angulos definentium, in quibus flos coloris mihi non comperti. Vidit fe plantam duntaxat mutilam fine radice & floribus.

Confiderandum inquit J. B. quantum hoc differat à Rapunculo montis Baldi ante dicto.

* 8. Rapunculus umbellatus folio gramineo C. B. minimus folio tenui gramineo J. B. Rapuntium alterum angustifolium Alpinum Col.

Omnium Rapunculorum minimum in montibus Rhæticis invenimus, (inquit J. Baubinus) cui Reference and the composition of lo panè longiora, fili instar tenuia, numerosa.

Florentem observavit I. Bauhinus mense Iunio.

6. 5. Rapunnçli flore galeato.

HISTORIA

1. Trachelium Americanum rubrum Ferray. Trach. Amer. flore ruberrimo, five Planta Cardinalu Park, parad, Flos Cardinalis Barberini Col. Annot. in Hist. Mexican.

PLANTARUM.

Expadice perenni, vegetă, fibrosă, candidă, lateribus repente, cespire facile se propagante, tenera, lactescente, dulci cumpauca calidirate, plures caules five soboles juxta radicis vetustatem & uberraten promit Aprili mense [Romæ;] sed primo vere folia în terra strata erumpune, vulgari Rapun tem promit Aprili menie [Romæ:] Jea primo vere Jona in terra tritara crumpini, vulgari Rapinio non diffinilia, mifi qua minora & angulfiora, ferrata, lavia, obleure vientia, & in orbem juxta radicis caput expanla, qua deinde in levi, rotundo fed angulolo, concavo, candicante capt (tripedalem oblevavimus & aliquando multis alis divifum) qui craffior & vegetior eft Rapinicula vulgari, minimi digiti craffitudine, majora & latiora fituri, illi alternatim harrentia, & cochleatim quino ferè ordine circundantia, fempérque majora, ut in medio caule femipodalis fiant longuations. nis, & duarum unciarum latitudinis, parum incurva, per ambitum dentata, illáq. diffupta lada manantia, ficuti & tota planta, verum non ita copiolo ut in congeneribus, fed exiguo. A medio nationalities included the folia decreteer incipium at fundament ufque, in quo fores coacervatim in Ipicam craffin, longam, dodrantalem, & in funmo duplici velut umbella coronatam coacos, Juni initio obferstongan, doctantatem, ex in tumino cupico vota timoria cotonidam coaces, funi mate objetivinus; illifque fe perficientibus fpies productur, & flores rariore ordine inter foliorum alas dead exferentur, breyi petiolo harentes, & ex calyce quinquefoliato Rapuntii modo, tubulo objongo externment, ment periodo marines, es carves quanque ordan, paulatim dehicentes, circa finem fectunciali, in fummo coloris fature coccinci, hilaira admodum, paulatim dehicentes, circa finem Junii in quinque foliola dividuntur, novo quidem ritu in hoc genere, ut tria foliola dependent effigie barbularum, bina alia superiora & angustiora, veluti ala obliqua, tubulum medium exigum ex illorum centro five medio emicantem amplexentur, colore etiam coccineo, in cujus fummo cuput coruleum five violaceum, aviculæ cujufdam roftrum incuryum amulans proferetur. Ab alionim ceruseum nve violaceum, avicula cujuidam rottrum incurvim aminans protectur. Ab alsona congenerum floribus hi variant, ut non Campanulas, fed galericulatos potius flores imitari vidantur, non parum ad Gladioli flores accedentes, quanquam natură fint tubulofi, at în fuumți dille chione differentes. Hujus floris medius tubulus, ox quo caput exeritur violaceum, fupernam externi majoris floris tubuli partem difrumpit, relicto canali, ficut & medius internus flyim futdui infidens. În floris externa parte ima fupra finchum, fi tubulus eximatur, melleus liquor non pauga exercitur. Elegac diu danti in flora partem aparte ma furra functurati ma supra functurati ma functurati nuons externa parte ma nuora mattan, a tuotan contant question appearant preparitur. Flores diu durant in fatu apertiantequam marceleant, quod non paucam is gaiam conciliar. Frudus in calycibus extuberantiores observantur profecti, Violæ Marianæ vasculis em. perfimiles, semina flavicantia minura ut in congeneribus continentes: Julio & Augusto mense per ficiuntur, & ab imo planta denuo regerminat, Sapor dulcis in tota planta cum quadam calidiate, observatur.

Hac omnia de planta Roma culta intelligenda sunt; in frigidioribus regionibus semen saò ad

maturitatem producit.

. 2. Rapunculus galeatus Virginianus, flore violaceo minore Moris. Flos Cardinalis carolpes Dodart.

Hujus folia funt prioris multo latiora, magifq viridia, & paululum ferrata: ex quorum als furfum versus excunt force ex calycibus quinque-foliatis, hirfuris, integri in fundo, profundus mangine divifi, purpuro-cerulei feu violacei: quibus fingulis fubveniunt capfulz, tribus loculaments difinctee, atq, in fingulis conficieur foramen ex quo decidit femen minutum, lucidum. Radio alba, multifida. Tota planta lacte scatet, ficut reliquæ omnes hujus generis.

" 3. Rapuntium urens Soloniense Bocconi; Draba flore curuleo galeato C. B.

Bisecon.

Radix huic minimi quafi digiti craffitudine, albicans, ex pluribus in apicem congellis feu concurrentibus Afclepiadis modo, non fine fibris. Caulin pedalis & bipedalis, aquie in ude gaian major. Felia uncias tres longa, unam lata, tenuta, ambigu cranto, palide virgenta, lata bafi caulem cingentia. Flores è foliorum finu gegentes [in fummis caulbus & ramulis plurimi veult in fipical purpuro-cecrulei, in fundo integri feu fiftuloli, per oras quinquefariam divili, Cardinalis fioris au Ramunii coccinni quadattentis semili fibricarente forme un fibrical cardinis remembarbus Rapuntil coccinei quadantenus anuli, fublequente senige ruffo, lucido, capluis triangularius (Rapunculorum more) incluso, ex foraminibus quibus capluis perundunque efficiente. Tota plana prafervidi guftus est, atq, guftata linguam vellicando quafi accendir & uni : quin & è quacunque parte vulnerata lacteus fuccus emanat.

In humidis ericetis & fylvis annolis paffim in agro Solonianh, inque pricetis Regie intra lipta

Chambert paffin in humidis viget.

* 4. Rapuntium Æthiopicum violaceo galeato fre, foliis Pinastri Breynii.

Ex radice lignosa virgulas dodrantales profert, interdum etiam ampliores, lignosas, tenues, non radic ingiona organia control international control in the control in visual care and in modum, circumquaq dense flipatas. Flores in virgularum & ramulorum fummitatibus, ac aliquando ctiam lateribus, pediculis longis innixi haud multum à Floris Cardinalise. dicti different, coloris autem violacci, Ajuga non multo majores; labello antè in lacinias quinque divilo, in fundo verò integro seu fistuloso, constantes : è cujus centro cuculli loco stylus prominet longus, cujus extremitati craffum, oblongum, fubalbidum, anterius pilofum caput. Rapuntiorum aliorum galeatorum ritu infidet. Fructum & femen non vidit Brevnius.

. S. Rapuntium Athiopicum caruleo galeato flore, foliis Coronopi Brevnii.

Perelegans & humilis est planta, plurimis viridibus, hirsutis & teretibus prædita ramulis, per quos Folia multo certo, fed confuto ordine posta cernuntur, pollicaria, angusta, hirsuta, in lacinias ali-quot laterales, instar Coronopi, sel potius Leucanthemi Alpini Clus. divisa. Ramuli in pediculos abeunt graciles, nudos, leves, uncias quatuor vel quinq longos; quorum apices fapiffinie rurfus in duos pedicellos unciales dividuntur, in quibus fingulis flor altero tanto, imo & triplo major, Cyani five Lazuli cœleste decus amulans, & longâ in medio maculâ alba notatus; qui anterius in fishiras breviores latiores divisus, & ex calyculo quinquesoliato, hirsuto, originem suam prima in

Hoe cum antecedente primum in Europam, anno 1663. Domino à Beverningk ex promontorio

Bonæ Spei ficcum transmissum.

6. Rapuntium Æthiopicum caruleo galeato flore, foliolis dentatis Brevnii.

Tenues & humi diffusos habet hoc genus cauliculos, frequentes, sesquipedales, interdum ampliores. Folis parvis, craffiufculis, per circumferentiam crenatis, alternatim pofitis, & verfus unam partem frequenter se torquentibus, amictos. Flores in extremis ramulis juxta longitudinem inter folia spicatim quadantenus exeunt, figura & magnitudine primi generis, coloris autem dilutè

* 7. Rapuntio affinis Lini facie Capitis Bona Spei Breynii.

In locis herbofis Promontorii bona fpei nascitur hac prorsus nova & venusta planta, Lini sylvestris magnitudine & facie, sed magis lignosa, numerosioribuse, ramulis, quos Folia bina è regione ambiunt, lata viriditate picta, & Lini effigie. Florei caulium & ramulorum cymis, ex albo fuaviter rubentes, seu humani vultus formosam temperiem belle repræsentantes, innascuntur, codem ordine & figura, qua Lini tylvestris, ex quinis iridem foliolis conflati. Alt oblongus, subro-tundusque qui flori sibest fruttus, plantam hanc Rapuntio alteri leptophyllo capitato Col. magis affinem declarat; quamvis calyculus ipfi fubfideat parvus contra morem Rapuntii.

CAP. VI.

De Stramonio.

Tramonii note generice funt Flosex oblongo tubo calathoides; conceptaculum feminis grande, in quatuor loculamenta divilum, in plerisque speciebus spinosum, facultas virosa.

Solaman multis dictum seu Pomum spinosum J.B. Stramonium peregrinum Ger. minus, sive Nux Metel store also Park. Solaman pomo spinoso rotundo, longo store C. B. Stramonium fructu rotundo, deorsium spectante & aspero Col.

Cubito altior est, radice multissida, lignescente. Folia per causem longis appensa pediculis, ampla, sinuata, gravem odorem spirantia. Flores ex longo tubo calathoides, ampli, candidi, margine angulos, quina in medio stamina cum longis apicibus occultant; quorum unumquodque sequitur pomum orbiculatum, Juglandis putamine callofo adhuc involuta magnitudine, bullatum, brevibulque spinis asperatum, semine compresso, cinereo.

Parkinfonus caulem fimplicem, non ramofum huic planta attribuit,

Ex Asia & Ægypto allata sunt ejus semina.

Locus Fructus

Locus

. 4. R4.

Vires.

Lib. XV. De Herbis flore monopetalo uniformi.

749

Fructus iple ac etiam tota planta soporifera funt facultatis. Nucem Methel esse affirmant Phasmacopoei & Physici orientales, quia facetaribus iis præditus sit hujus fructus, quas Nuci Methel Avicenna tribuit. Eosdem autem esfectus habere experientià comprobari testatur Dalechampine

2. Solanum feetidum pomo spinoso rotundo, semine pallido C. B. Datura Ægyptia Vesling, in Alpin. de plant. Ægypt. Datura Contarena Alpin. exot. Ægyptiaca store plene. Ponæ Ital. Stramonium minus flore geminato purpurante Park. parad. fruttu rotundo, foliis per ambitum Xanthii modo incisis Col.

Longà crassque fundatur radice, quæ subrubro persusa colore odorantium capitibus gravedino. fum Meconii halitum inspirat. Surgit ab ea caulis singularis, sed amplus, ramisque plurimis porto diremptus. Vidi quaternis quinisque ferè cubitis adultum, totum rotundo schemate, viola obscurioris ornatu (plendidė coloratum. Folis longis petiolis infiltentia, virorem fuum nigredinis aliqua miltura oblicurant, quorum inferiora producta ampliùs magifque dilatata variis utrinque divifuris inæqualiter exasperantur. Flerem producit non vulgaris elegantiæ specimen, unicum odoræ suavita. tis in tota planta compendium. Hunc denticulato calice enixum, ab angultiore cervice, medioque turgidulo ventre tubuli inflat fenfim diducit. Foliis conftat, modò fimplici, duplici modò, imò è triplici, quamvis hoc alterius additamentum videatur. Externa facie purpura decorem induum, interna lacteo candore largiùs perfuti flores, omnium hoc proprium est ut resupinatis labris in la cinias aliquot dirimantur, quæ retortis fenfim oris collectæ velut in caudas attenuantur. Fructum edit plus minúlve rotundum, spinoso horrentem cortice, nonnunquam innoxià scabritie aquabilio rem, qua semina copiosa flava primum, tandémque pallescentia complectitur.

Hujus fructum Prosper Alpinus ex communi sententia Nucem Methel, plantam ipsam verum Dioscoridis Stramonium pronunciat. Viri clarifimii ad seminis vim deliram pariter ac stupesado. riam respicientes Solanum maniacum Theophrash & Hippomanem Cratevæ nuncupant; ab Rei-

ptiis vulgò Datura vel Tatura appellatur.

Frigoris minus patiens est, unde semen rarò in hortis nostris perficit.

3. Stramonium majus album Park, Stramon, spinosum Ger. Stramonia altera major sive Tatura quibusdam J. B. Solanum fætidum pomo spineso oblongo C. B. Thorn Apple of Peru,

Est ubi humanam proceritatem adaquat, ramis patulis brachiata, caule crasso, subhirsuto. Folia finuata, Pedis Anserini vocati foliorum instar, sed quadruplo aut quintuplo majora, abominando putore nares ferientia. Flores ad ramorum divaricationem fere, niveo candore infignes, ex tubulo pentagono in longum latumque calathum explicantur continuum, per marginem quinos mucrones totidem fiffuris interceptos habentes, odore grato, fed obscuriore, in quibus latent stamina quinque, longa, herbida, apicibus ochris lineà albà variatis, unaque pistillum albidum. Carterum shoris tubulum obvolvit laxior solliculus quinquangularis, totidem laciniis, totidenque mucronibus altemis per oram divifus. Fructus fuccedit altero tanto major quam Juglans fuo callo obducta, oblongus, turbinatus, pungentibus spinis undique senticosus, qui per maturitatem in quatuor partes aquales delificit, dislepmento membranarum, quibus semen copiosum adharet, nigrum, compressum, medulla alba, sapore ingrato, distinctas. Radix subost ex numerosis fibris compacta.

Variat floris colore, nimurum vel flavo, vel Hvoscvami floribus accedente. Hinc tria hujus plante genera Acosta cap. 53. & Costao. Columna quoque Annotat. in rei Medic. Novae Hisp. has prodi-

Itinctis (peciebus habet.

4. Stramonium majus purpureum Park. parad.

Park.

Magnitudine & figura partium omnium, caulis foliorum, florum, fructus cum præcedente convenit: colore caulium obscure purpureo, foliorum viridi saturatiore nonnihil purpurascente, sforum denique dilutius purpurafcente ex albo differt.

Hane plantam in hortulo nostro Cantabrigia unà cum proximè pracedente aliquot annos coluimus, nec tamen, quantum observavi, semine satæ unquam speciem mutarunt, sed suum singulæ ge-

nus semper propagarunt, quo fit ut specie distinctas existimem.

Habemus infuper Stramonii pumilum genus flore albo; quod non alia in re quam statura & parvitate à Stramonio albo majore differt. Foliorum & florum, necnon fructuum figura, fitus, magnitudo par: verum bipedalem altitudinem rariùs excedit. Caulis insuper ramosus, & codem quo illorum modo divifus. Ex femine autem deciduo facile feipfum renovat.

5. Solanum fatidum pomo grandibus aculeis donato Morif. prælud. Stramonium ferox Boc. Datura Cochinensis spinosiffima Zanoni.

Ad Stramonii majoris altitudinem propè accedit (minor erat multò in horto nostro) Ramis conftat late expansis qualique brachiatis; caule crasso, cavo, medulloso & ramoso; foliis angulosis, finuatis ad Pedis anterim dicti folia accedentibus, majoribus paulò atque craffioribus, è virore palefectibus. Heres ad ramorum pane omnium divifionem candidi abfoluti, cœruleive, qui in fol heulo quinquangulari è longo tubo in calathum laxantur continuum, quinis angulis quinifque fil-furis diffinctum: in lufee floribus funt framina quinque cum piftillo. Florem excipit fruitm Nuci luglandi magnitudine & forma fimilis, craffioribus quam in Datura putata spinis horridus & senticolus, unde ferox mihi dicitur, quatuor membranis intus divifus, è quibus nelcio quid fungolum reconts, muse rerox man decear, quantos menoranis mus divinis, e quintis neiso qua dingolum re-fectiur, cui seme adheret copiolum, renis formá, rugofum feu alporum, medullá albá refertum. Radix filhest è numerosis fibris composita, annua. Floret astate & semen perficit versús sinem Au-

Huius fi pleniffimam & accuratam omnium partium descriptionem desideras, Jacobi Zanoni hi-

floriam Italicè conferiptam adeas.

Stramonii femen in pulverem redactum & in potu exhibitum mentem turbat & alienat, infaniam Vires. quandam 24 horas durantem inducens, unde à furibus inditur in cibos corum quos depredari vo-lint referente Gareto; Acosta autem impudicas mulieres illum 3 6, pondere amaliis suis ex vino aut alia quaz magis arridet materia praebere ait. Mifer qui cum haufit diu velut mente alienatus remanet, aut ridens aut ejulans, aut dormiens, plerunque etiam alteri colloquens & respondens, ut interdum ciam fana mente effe credas, tametfi mentis non fit compos, neque cum agnoscat cum quo sermones confert, & colloquii habiti planè fit immemor postquam ad se redit. Sunt verò nonnulle adeò exercitate in hoc medicamento exhibendo, ídque fic temperare nôrunt, ut ad certas, cafoue quot velint horas, quibus id propinant mentem adimant. Nonnulli tamen ad provocandas urinas ex medicis Gentilibus utuntur. Horum prima cura est medicamenta vomitum cientia exhi-bere; deinde acres clysteres injicere, fortésque ligaturas & fricationes brachiis cruribúsque adhibere, interdum etiam cucurbitulas applicare; qua fi non juvant venam fecare in majore pedis articulo ne-

Gentiles verò Medici & Christiani indigenæ, cùm à cucurbitulis & venæ sectione abhorreant. nihil aliud quam vomitum provocant, fortéfque ligaturas & fricationes adhibent. Que si non suf-ficiant, balnea ex aqua calida præseribunt ad eliciendum sudorem: porrò à vomitu vinum propinant

cui piper & cinnamomum admifcetur.

Radicis drachma ex vino pota fomnum profundum inducit, in quo varia infomnia & miræ rerum facies obverfantur.

Semina per noctem in aceto macerata deinde exactè trita, utiliter illinuntur herpeti miliari & eryfipelatis ferpentibus.

Unquentum ex fucco foliorum cum adipe porcino paratum, ad partem aliquam aut membrum corporis igne vel aqua fervente uftulatum fanandum efficacissimum esse remedium multorum experientià comprobatum est.

6. Datura Malabarica Hummatu dicta prima species Hort. Malab.

Hort. Malab.

A Stramonio majori albo superiùs descripto parùm differt; nimirum floris origine è foliorum sinubus, cum in Stramonio majore albo flores in angulo divaricationis ramorum ferè fiti fint; tum fructus per maturitatem colore viridi, & seminum flavo seu subruffo, cum illius fructus maturitate lavicent femina prorfus nigra fint.

Verum hæ differentiæ non tanti funt, ut specie distinctas patem : nam & in Stram. albo vulg. flores superiores è foliorum sinubus excunt: & in Hummaiu forte fructus & semina ante plenam maturitatem descripta fuere, vel forte etiam colore variant : reliqua certe descriptio Hummatu egre-

giè convenit Stramonio prædicto.

Herba trita & mixta cum oleo Sirgelim membris tumefactis imponitur. Succus foliorum expref- Vires. lis. & mixtus cum Saccharo dicto Lulitanis Ferra de cana confert in morbo facro, parte affecta cum to uncta. Semina ad tria numero fumpta conducunt in febre frigido: eadem trita & mixta cum agua in qua macerata fuit Oryza membris tumefactis commode imponuntur. Hort. Malab.

Quam periculofus fit feminum ufus internus fuperius oftendimus.

* 7. Nila hummatu, Daturæ Malabaricæ fecunda species Hort. Mal.

In humanam altitudinem affurgit, radice fibrofa, abicante, fipite purpuro cœruleo feu purpuro rubo & nigricante. Folia quam pracedentis minora, petiolis interitis purpuro-rubefcentibus appenfa, oblongo-rotundo, cufpidata, uno latere ex inferiore parte petioli producta, margine aquabili, maxima ferme ad medium latitudine tactu lenia & fractu facilia, costis que obliquo & annulari ductu ex media excunt, ac venulas etiam transversas emittunt, in adversa striata, odore quoque gravi: in folistenerrimis adversa pars ex rubro in totum nigricat, interiore viridi.

Flores ejustlem formæ, sed colore in totum ex cœruleo-purpureo-rubro fusci, qui in calyce magis susceptive funding fund; pars interior campana albicat.

Fructus oblongo-rotundi funt, alii glabri, alii genmulis hinc inde rigidis, ac valde nitentibus, & pupurco-rubris obfiti, colore primum visidi, qui in purpureo-rubrum faceffit. Calyx quoque rotundus fed minor, & fructui minus proxime adftans. Semina cjuldem forma ac coloris.

In arenofis crefcit, & toto anno, maxime autem tempore pluviolo floret.

Lecut.

Decocta proficua est pro membrorum doloribus vel pro corum induratione in ablutione corporis, Vires: til & pro febre frigida cum ejus decocto in oleo corpus ungatur, ad quod etiam fervit radix codem modo ufurpata. Folia trita cum calce ferviunt pro pruritu corporis facta perunctione.

Foliorum & fructuum decoctum cum oleo dolores corporis mitigat codem modo adhibitum. Fru-

Aus contufi & triti demptis seminibus perbellè sanant apostemata & carbunculos iis impositi. Semina largiùs fumpta faporem inducunt, ac periculofa est corum sumptio, necem adferens.

Hac in virtute prima off excellention.

Sffa

8. Mudela:

* 8. Mudela-nila-hummatu, Daturæ Malabaricæ tertia species.

750

Hart. Mail.

A precedente nonnifi in floribus differt, qui huic duplicati funt vel triplicati, altero alteri innato, ut in Datura Contarena, quorum fecundus ex primo, qui latiori elt orificio, duos ferme tranfores formatico digitos, tertius ex fecundo fermè tres entiner.

Sunt autem flores fingulares orificio munis verios cugicos, tertius ex recinio ternie tes cumas de mana autem notos inigitates orificio minis lato quam pracedentis, quinque cufpidibus longioribus, ac medio inter duos cufpides intervallo und plica corrugati, & exteriores duo è fundo ad fingulos cufpides tribus nervis parallelis paullum eminentibus firiati, interior uno nervo eminente & duabus venis parallelis.

nentibus firiati, interior uno nervo emmente es quantus paramens. Intra hafee campanas, ubi fe artée in collo apprehendunt ciram oblongo-angulta foliola, quo rum alia fuperne, alia inferne exoriuntur, exteriori fuperficiei interioris campana archus anneu, parte exteriore quoque rubro-fusca; purpurascentia, interiori albicante conspiciantur.

parte exteriore quoque rubos-inca; purpurarecina, incomi antecano competantur.

In flore interiore flamima quinque rubro-purpurafeentia cum oblongis furrectis apicibus ut in Nila-bummatu proveniunt, parte inferiori, quà quadrata, firiata pilofa & candida, collo campana annexa & agglutinata. Stylus in totum purpurafeens, fupernè craffior ex capitulo oblongo, nigicante, purpurco, quod rudimentum fructus est, emergens.

Calys quinque culpidibus quoque eminet, ac vertis fingulos culpides uno nervo eminente in longum fritarus eft, colore rubro-nigricante purpurco.

Hanc speciem superioris tantum varietatem esse suspicor.

9. Datura Indica foliis Malabathri Breynii.

Ramus huius ex India sub nomine Dotter seu Dutroa ad autorem transmissius pedalis longitudinis. quadrangularis, hirtus, & frequentibus internodiis distinctus crat; cui folia ex adverso bina adnata funt, uncias quatuor aut quinque longa, duas lata ubi latiffima, hervis, venis & toto habitu Malabathrum exquisité repræsentantia, nisi quod substantia minus solida, magis herbacea, ac in utraqua thrum exquinte repraentantia, full quoi mortantia minus ionata, maga necessaria at in magai plantite pila albis, hervibus atque (tabaferis, ficut & e pettoli illorum parvi quibus innitumit, fint òl-fita. E foliorum ortu ramufculi codem ordine & ferie quo folia ipla procreverunt, foliis indem geminis, sed quadruplo minoribus condecorati. Geniculum autem superius ramulorum loco sura binos, & rami cacumen quaternos, in angulos quatuor aut quinque definentes, Hyofcyami haud diffimiles. fed ex calyculis plane hirfutis, afperis & veluti argenteis prorumpentes, oftentat, quorum observare colorem non licuit; neque de fructu & femine, an Datura vel Stramonio rectius aquiparanda. quicquam certi habere potuit.

LIBRI

LIBRI DECIMI QUINTI SECTIO SECUNDA.

De Herbis flore monopetalo difformi.

Herbæ flore monopetalo difformi sunt vel Pericarpio seu Vasculo subrotundo. bivalvi : Flore

Richum exprimente; major & elatior; caule multis foliis cincto; LINARIA.

Violam referente, pufilla, palustris; caule nudo, unico in summo flore; foliis humi stratis, pallidis, humore pingui madentibus; PINGUICULA.

Ridum exprimente absque calcari; vasculo in bina loculamenta diviso, è tribus foraminulis semina fundente, vituli nares referente; ANTIRRHINUM.

Semififulari fen corniculato, cum labello in palæ formam producto; pericarpio grandi, in sena loculamenta divifo; ARISTOLOCHIA.

Auriculato parvo; pericarpio bivalvi; foliis in caule ex adverso positis; Scrophularia.

Dael flothecam referente, pendulo; floris calice itidem bivalvi; DIGITALIS.

Galeato: feminibus

Compression, florum calicibus Membranosis tumidis & velut inflatis, vascula seminalia occultantibus; Pedicularis, Christa Galli. Tumidioribus.

(Magnis, granorum Tritici amulis, foliis paucioribus venis conspicuis; folio brevi lacimato & canaliculato pericarpium finu fuo excipiente; Melampyrum, Triticum vac (Minutioribus; folis ad margines ferratis; EUPHRASTA.

Amirrhinum minimum dictum Linariæ species est, quia flos ejus rictum exprimit & calcari dona-m; capsula quoq; seminalis binis loculamentis distincta est. Elaime quoque dicta utraque eodem mit; Capaca quesq, refinitais ofini rectaments until carte in the same quoque unea unaque concern perinter do caldem rationes. Tandem Cymbalarie Halice monine nota genuina Linariæ species oft. Qua flore sunt galeato omnes vasculo etiam sunt bivalvi, seu in bina soculamenta partico.

CAP. I.

De Pinguicula.

DINGUICULA Gesnero dicitur quòd folia ejus ad tactum pinguia sint ac si oleo aut butyro

1. Pinguicula Gefneri J. B. Pinguicula five Sanicula Eboracenfis Ger. Park. Sanicula montana flore calcari donato C.B. Butter wort, Yorkshire Sanicle.

Fibrs aliquot albis pro plantulæ modulo fatis craffis, non admodum altè in terram demiffisoadictur. Folia per terræ fuperficiem fparfa fex aut feptem, & interdum plura, pallidè ex luteo viridia, paguiufenla & nitida ac fi oleo aut butyro oblinerentur, binas uncias longa, unciam circiter lata, re extremum nonthil obtain, marginibus equalibus & minime crenatis. Esupina foli superficies bevi admodum lanugine curiosè intuenti obducta cernitur. Inter hæc surguat pediculi aliquot palwares aut altiores, quorum unicuique in funtino faftigio hæret flos unicus purpuro-violaceus aut albus,

Lacus

I ocus.

Viola: fimilis, monopetalos tamen, calcari longo donatus, in quinque fegmenta divifus. [Noftrats flos fore femper dilute purpura feit aut ex pallida purpura cerulefeir].

In paluftribus humidis, & montolis udis ubi aqua featuriunt fapius occurrit,

2. Pinguicula flore albo minore, calcari brevissimo.

Hanc in fummitatibus montis Jura locis udis reperimus.

2. Pinguicula flore amplo purpureo, cum calcari, longiffimo.

Hanc unà cum priore issdem in locis observavimus. Floris colore sature purpureo, ejustiem. que magnitudine & calcari prælongo, tum à præcedento, tum à vulgari nostrate differt.

A. A. Pinguicula Cornubiensis flore minore carneo.

Folia huic circa margines reflexa funt & velut convoluta, pellucida ferè, & venis rubentibus firi ata. Flores quam in vulgari nostrate multo minores pallidiores, & ad incarnatum colorem didum accedentes.

In Cornubia locis palustribus observavi circa Kilkhamton & alibi.

Vulnera recentia & plagas curare dicuntur folia trita & impolita. Succo ejus pingui & butyrolo illito tum manuum rimas, tum tumores & fifluras in uberibus vaccarum ruftici fanant. Hinc & St. niculæ Eboracenfis ei nomen inditum. Plebs Wallica syrnpum ex ea conficit, quo se suosque pur gant: quin & herbam jusculis incoquant in cundem usum. Purgat enim pituitam satis streme.

Practerea unguentum ex ea conficiunt ad obstructiones hepatis utilislimum.

Dalechampius afferit radicem piftam & pro malagmate impofitam tertio die curare ifchiadicos, candem tritam & impofitam locis dolore affectis quoivis dolores fanare. At radix nimu paras ef quam ut pinst possit in bunc usum. Camerarius testatur vulnerariam esse herbam, præsertim ad ranucem puerorum eximiam. S. Paulus,

Tingit crines flavedine, & infervit inftar gummi ad contorquendos mulierum capillos. Idem.

De Linaria.

Inaria dicitur à foliorum fimilitudine cum Lini foliis. L Character ejus genericus est flos rictum exprimens, calcari donatus, cui succedit vasculum biralre

A. 1. Linaria lutea vulgaris Ger. J. B. vulgaris nostras Park. vulgaris lutea storemajore C.B. Common peliotu Coab flax,

Radicibus albis, duris, lignofis sub terra reptando immensum se propagat, si locus suppetat. Caules ex eadem radice plures furrigit, pedales aut cubitales, glabros, glaucos, folis veftitos crebis, nullo ordine politis, angultis, acutis, Pityule fimilibus adeo, ut nuli lac deeffet difficile foret diffia guere, antequam floreat planta. Caules autem fumma parte ramoli: Flores in fummis caulibus & guere, ancujuan i toteat pianta. Cattes anteri numina patte rampin Provinti inimini samois we ramulis vedut in fpicas aut thyrfos digetti, finguli pediculis brevibus, è foliorum alis egrefficis inident, lutei, rictu crocco, labello trifido, crecto folio in duas velut auticulas divifo, poficia parte calcar feu corniculo, oblongo, acuto, Confolida regalis in modum producto, quo ab antirrhini finiba differunt, quibus alias perfiniles finit. Callas floris parvus, quinquepartitus. Vafendum feminalesurgidulum per maturitatem in duas carinas dehifcit, feminibus planis rotundis. Sapor plantæ amariulou-

Ad agrorum margines & vias publicas, ínque pascius sterilioribus frequensoccurrit.

* 2. Linaria latifolia triphyllac major C. B. Cretica latifolia major Cluf. Hift. Park.

A sequenti planta (cui aliàs persimilis est) differt caulis altitudine cubitali aut ampliore, còque in multos ramos divilo, quem ambiunt folia modò bina, interdum terna fimul, aliquando incondita & mullum ordinem fervantia, latitudine interdum unciali. Vafcula ut in aliis Linarite generibus ni-grum femen continentia. Deferiptionem pleniorem vide apud Clufium & C. Bauhinum, fufficit nobis notas poluiffe quibus à fequente differt.

a. Linaria triphyllos minor lutea C.B. Valentina Park, parad, Hispanica 1, Clus, Linaria trifolia I. B. Valentina Clusii Ger.

 $\mathcal{H}_{aB}$

Caules ternos quaternósque ab eadem radice profert, pedales & longiores, craffinsculos, succulentos, teretes, inferiore parte rubentes, superius viridantes; quos ambiunt folia ex certis intervallispulchrè disposita, ex codem loco torna, caulem amplexantia, potissimium parte inferiore, circa fastigium enum sparlim nullo ordine digeruntur : accedunt verò nonnihil ea ad Telephii folia, minis craffa, fucculenta, minunè tamen per ambitum incifa, circa exortum latiuscula, in obtusum definen-

De Herbis flore monopetalo difformi. Lib. XV.

tia, pari fere latitudine cum longitudine, finuatis nervis ad modum ferè plantaginis, postica parce tia, par fere sattitudine cum songutudine, initiatis nervis au modum fere piantaginis, politica parte minime apparentibus, donata, acetabuli inifar concava, celleftemque aquam exceptam continentia, fapore amaricante. Verum flores ferie longa difpofiti, Linarie vulg, fimiles fint, lutei, tinctione tamen labello, & rictu lanuginolo, corniculo purpurafcente, extra folia viridantia, que floris bafin mblint, porrecto: Floribus fucceduric capitula rotunda, in quibus femen, quod nec Clufio nec Bauhino videre contigit. Radix fingularis, craftiufcula, alba.

Girca Valentiam in pratis & locis unibrofis Martio florentem observavit Clusius Linariam latifo- Locus, sam triphyllam majorem C. B. Linaria latifolia Valentina Clussi nomine à Doldio missam nos cum I. B. non diltinetam suspicamur à descripta. C. B. præter mentem Doldii à Linaria Valentina Clusi J. B. non dittinesari napocarina a descripci, C. D. praesa mienteni Donni a Linaria Valentina Chini plantami de im Prodromo fun titulo allatio descriptam separat, & cum Linaria Cretica latifolia Cluffi conjungii. Etrevera Lin. Cret. latif. Cluffi in omnibus sere convenit cum planta nobis hoc in loco ex Joanne Bauhino descriptà; præcipua & ferè sola differentia est, quòd caules in Cretica Cluss h. e. la-Joanne Baulinio descripta y pracipia de tere iola universida ett, quod cautes in Creica Cium n. e. 1a-niola triphylla majore Baulinii in multos ramos divist dicantur, cum J. B. in descriptione sua franto-rum non meminit: quam notam ab eo fortuitò omissam putassem, cum pictura ramulos exhibeat, nisi Paulum Boccone in Linarie sue Sieule latifolie triphylle descriptione hac sola nota excepta, Bauhininam Linariam triphyllam latifoliam cum fua omnino convenire observantem animadvertissem. Santo ergo, fi videtur, Linaria Cretica latifolia Clufii & Linaria triphylla latifolia C. B. una & cadem planta species, & diversa à Linaria trifolia J. B. h. e. Linaria Sicula latifolia triphylla Bocconi, Lin. Valentinâ Clus. cùm hæ caules habeant fimplices & indivisos, illæ ramis brachiatos. Mihi tamen nondum fatisfactum fatcor.

* 4. Antirrhinum minus flore Linaria luteum inscriptum Ger. emac. App.

Multos hac cauliculos seu ramulos, tenues, teretes, glabros humi sparsos initio à radice promit uncias quatuor aut quinque longos, foliolis crebris, viridibus, brevibus, acuminatis, Serpylli amuls, nifi quòd longiora, glabra, tres quatuórve fimul inter se opposita vestitis inter quos extirgint is, nin quod iongiora, gianța, tres quatuoive intuii inter le opponta vertus inter quos exurgint quinque ait tex, interdum decem aut duodecim, recăi, teretes, tenues, glabri cauliculi, cubitunt alta, in ramulos divifi, longis, angultis, tenuibus, virentibus, nullo ordine pofitis foliolis amicti. Summis caulibus & ramulis innalcuntur quinque, fex aut plures flofeuli lutei, conferti, ab imo furfum versus paulatim florentes, longam relinquentes spicam minutissimorum pericarpiorum, bisariàm lneå impressa divisorum, ac si duæ valvulæ junctæ essent, altera ex valvulis altera paulò longiore: aquibus continctur semen minutissimum, sugricans. Radix brevis, exigua, alba, paucis fibris do-

* 5. Linaria Sicula multicaulis, Molluginis folio Bocconi.

Caules huic cubitales funt, rotundi, ramofi, fubrubentes. Folia angusta, unciam longa, inferiora ocum genicula ftellatim radiata, Molluginis inftar, superiora autem inordinate disposita, illaq, Kali modo carnofa, fulco canulato per longitudinem decurrente. Flores lutei, & vulgaris Linaria minores. Floribus fatiscentibus succedunt Capitula rotunda, in quibus semen latet. Radix subest pertanis, tenus & fibrofa.

Panormi tota æstate floret, & copiosè etiam alibi in Sicilia-

Cum dubitet Paulus Boccone annon Linaria Cretica angustifolia Clus. cum planta hic proposita specie conveniat, ejus descriptionem subjiciemus, ut Lector studiosus eas invicem conferat: nobis auem proxime accedere videtur ad Linariam tetraphyllam luteam minorem Columna, quam idcirco poximo[post Creticam Clusianam minorem] in loco proponemus: Sola differentia esse videtur n numero foliorum ad fingula genicula caulem ambientium: & quòd caulis Columna non dicatur

6. Limaria Cresiça angustifolia Clus. Park. Linaria quadrifolia exiguis slosculus cinereis C.B. 2. an eadem præcedenti?

Virgai initio profert ab una radice latis copiosas, rotundas, læves, sesquipedalis vel pedalis longi-udinis, quos binis aut ad summum ternis intervallis quaterna simul ambum folia, vulgaris Linariæ hlis duplo angustiora, deinde alia singularia, nullo servato ordine. Virgis innascuntur frequentes amail, folis valde tenuibus donari, qui velut ex umbella exigua (cujus forma paullatini evanefeit) fur protrudit valde exiles, qui quinque foliolis conflare videntur, binis felificet eredis fingra cafficantem vel cineraceam, binis latera occupantibus & uno propendente, candà infuper fivo clan sub illis conspicuo, antrorsum reslexo. Somen in pericarpus seu vasculis, Lino sere similibus, distraceum & plantum, quod deciduo flore brevi maturescit, etiam herba adhuc virente. Florebat sub finem Julii.

7. Linaria quadrifolia lutea C. B. tetraphylla lutea minor Col. Quinta eadem videtur.

Planula eft pedalis, exigua radice, viticulis multis, supinis assurgens; sed caulis est rectus, geniadingulis quaerran folia promens, un ino minora, aque à medicoad dummum non quaterna, fed emanum fingula, 8c breviora : folia Lini aut Linaria: amula, colore Braffica; inferne canalicua, cauli cruciatim erecta harentia. Flores in fununo pauci, é petiolis brevibus prodeuntes, caly-

Lecus.

Lib. XV.

Tempus & Locus.

bus quinquefoliatis hirfutis infidentes, effigie atque positu Linaria vulgari similes, verum minores atque lutescentes. Fructus crassi, rotundi, sex lineis distincti, apicello in summo emicante, inquibus semen nigrescons, lunatum, ut in congeneribus. Sapor idem amarus qui in aliis.

Aprili mense floret, & astate perficitur. Anversa Valvensium in montium lateribus Soli expofitis fterilibus oritur.

C. Baubinus in pinace duarum Linarie lutea specierum meminit, quas tamen non describit.

Primam Linariam rectam angustifoliam IV. facit, titulo Linaria lutea montana Genista tintione folio: que inquit ad montem S. Bernardi, floribus aureis, media magnitudinis reperitur.

Secundam, Linariam rect. angultif. V. titulo Linaria latea flore minimo: que in agris Provincia

Gallia, brevibus & angustis foliis & minutissimis slosculis luteis occurrit. Hac Linaria minor assimi Ger. emac. App. forté.

Paulus Boccone Linariae cujusdam meminit, quam pumilam triphyllam Siculam appellat :

Cui pro planta tenuitate radicem satis crassam attribuit, plurifariam in ramos divisam, non fine fibris quibuldam etiam adnatis : Cauliculos tres ant quatuor, palmares, geniculatos, per terram fin. tos, circa quos Folia parva, subrotunda, Cruciatæ Dod. magnitudine, decussatum ad genicula compolita. Hujus flosculos non observavit; quare nescio unde ci constare potuit Linariam fuisse quam

Ad montes Hyblaos in oppido Melilli nascitur.

Linaria lutea vulgaris alvi turbatrix est, autore Trago. Urinam tam potenter pellit, ut inde Harnkraut Germanis appelletur. Aqua quantum vitrum exiguum capiat, admixtâ drachmâ cortics ebuli in pulverem redacti fumpta potio urinam potenter cit, quare hydropicis tantum id medicamenti exhibendum crit. Eadem aqua destillata pota alvum laxat, morbum discutit Regium, adversis tt exmoendum ern. Educin aqua certinata post artin many ment metal nicellari agreem de quem herba ipfa in vino decoêta ac post inprimis facts, ficus & jecur obstructionibus liberat. Edden aqua aut (luccus oculis inditus inflammationes corum & ruborem tollit, quod se experientia & longa observatione didicisse scribit Tragus. Eadem linteolis imposita quavis ulcera emundat si cume colluantur loci affecti. Succus idem maculas & vitia faciei emendat. Trag.

Icteris non recentibustantum fed jam ad hydropem spectantibus verissimum & efficacissimum przflat commodum, observante Lobelio in Adv.

Sunt qui herbam hanc intra calceos plantis pedum supponunt ad sebrem quartanam abisen-

uam.

Ad dolorem hemorrhoidum, R. Herb. Linariæ cum flor, q. f. decoquatur cum adipe porino, quoufique adeps valde virefeat, fiarque unguent. cui expresso se parum refrigerato virellus ori admifecatur. Ego non soleo vitellum ovi miscere nifi applicationis, tempore, usique comperi unguente cum proportione de la comperi unguente cum proportione de la comperi unguente cum proportione de la comperi unguente comperi un que comperi qu tum in hae regione viriditatem amittere post annum, & cum ca virtutem : id quod Massilia non

contingebat. Chefneau, Habui ab ingenioliffimo viro mihique amiciffimo D. Edw. Halfe M.D.

Linaria fanat incredibiles hæmorrhoidum dolores, Grembs & Cardilucio autoribus, item Semeno.

D. Tancredus Robinson.

· 8, Linaria pumila Hispanica Park, pumila supina lutea C. B. lutea parva serpens J. B. Osni sta va sylvestris Lob. Ger.

Palmaribus exit virgulis, frequentibus, humi sparsis, quas vestiunt folia vulgaris foliis similia. Ex tremos ramulos occupant multi flores flavi, vulgari minores, velut in spicam congesti; quibus succedunt capitula minora quam in vulgari, exiguo semine nigro plena. Radix tenuis est & candida; unit capitula minora quairi mangari cango jerima vulgaris modo ferpens. Valde annara eft, & quia plerunque cum Chamapity nafeens repensitu, adeóque pumila ht, Salmanticenfes Chamapityos genus effe cenfebant.

Salmanticenti agro, aridis locis provenit, ubi tota ferè æstate floret. D. Magnol Linariam illam que in faxofis montis Lupi & montis Capouladou oritur pro hac habet.

° 9. Linaria latifolia Dalmatica Park. maxima foliis Lauri Dalmatica J. B. latifolia Dalmatica magno flore C.B.

Locus.

Caulibus est lignosis, rotundis, firmis, cubitum superantibus, in ramos brachiatis, quos solia, prafertim inferiora, uncias duas, aut etiam tres longa, unciam lata, pediculis carentia, in lummites caulium femper breviora & angultiora, in apicem acutifirmum definentia nullo fervato ordine ambiunt. Flores habet Linaria vulgaris floribus fimiles, sed triplo imò quadruplo majores, Antiinial majoris magnitudine ex luteo rufescentes aureósve, quibus vascula ut in aliis succedunt.

Ex semine Florentia à Casabona misso in horto Montbelgardiaco crevit.

* 10. Linaria Americana parvo flore luteo C. B. Park,

Ex radice caules plures fesquicubitales, rotundi, laves, rufescentes, in ramos plures divisi exurgunt; quos folia triplo quam in priore angultiora, in acutum apicem definentia, atrovirentia, alternami nulloque ordine disposita, cingunt. Floribus est aureis issque longè quam in vulgari minoribus.

Linaria Pannonica flore luteo minore quam in vulgari J. B. Pannonica major Park. Lin. flore pallido, rielu aureo C. B. Pannonica 1. Cluf.

Bicubitali interdum excrefcit magnitudine, rectum ferens caulem, lavem, viridem, multis foliis fanvo Lino fimilibus circumfeptum, qui superiore parte in multos tenues brevesque ramulos divisus tanvo Line minimus creaming an inperiore parte in munico tenues prevenque raminos divinis ef, ferentes raros floras, Linarias quident vulgaris floribus respondentes, sed minores & pallediores, nega agunihil villoso & aureo: femen in valculis Linarias vulgari fimilibus exile, nigrum: Radix longuicula, candicans, multis tenuibus & majufculis fibris in latera expansis nixa, perennis summo capite lingulis annis novos caules profert quidem; sed ex lateralibus fibris non germinat ut vulgaris.

Crefcit in montium declivibus fecundum publicas vias & gramine nudis locis, fupra Posonium ad Locis & Danubium, Gumpostkirchen, Leytenberg, atque etiam in Moravia. Floret Junio & Julio, inter-Tempus.

dum etiam Augusto & Subinde semen profert.

12. Linaria lutea parva annua J. B. pumila, foliis carnosis, slosculis minimis slavis C. B. lutea Moravica Clusii Park.

Magnitudine varia mihi crevit, alias felquipalmari aliàs plufquam dodrantali, ex radicibus parvis. Migantibus, pluribus: Sunt autem cauler, qui tenues & numerofi exiftunt, & folia, qua tenuriona, aggiftoraque & craffiora quam in vulgari Linaria, colore glauco, terna vel quaterna autemina, ex egrisintervallis, alias vero incondita, fubamaro faporo: fofeuli in ramulorum faftigiis Linaria formì, crocci, fed quadruplo minores, odore nullo; quos excipiunt globuli oblongi femen continentes

Nascitur plerisque Moravia locis in collium acclivitatibus: Lutetia etiam extra portam Honorii Locus; h arvorum marginibus & collibus. J. B. Floret quafi tota æftate in Autumnum ufque. Ex femine

fronte deciduo in hortis facilè renalcitur.

Reperitur in sterilibus locis circa Boutonetum, Sellam novam, la Columbiere aliisque Maio mense forens. Botan. Monsp. Nos in cacumine montis Lupi duabus Monspelio leucis distantis Autumno brentem invenimus; diversum a nobis sentit D. Magnol: vid. Linariam 8.

* 13. Linaria annua angustifolia slore majore luteo Moris.

Hujus folia sunt quasi Psyllii soliorum amula, longiora. Caulem producit sesquipedalom, cujus sinnascuntur stores lusei, multo majores quasin pro tenuitate planta. Semina compressa, ni-

Circa Burdegalam in fatis arvis provenit.

Locus

* 14. Linaria maritima minima, viscosa, foliis birsutis, storibus luteis, Moris.

Folia edit hirsuta, viscosa, superioris foliis multò dilutiùs virentia, pilis scatentia: canles semipelats, in quorum cimis flores fert minimos, luteos: quibus evanescencibus succedunt capsulae rotunbifulca alianum, Linariarum raore, continentes femina nigra, compressa seu foliacea. Provenit in arenofis maritimis Armorica.

15. Linaria pufilla procumbens latifolia flore palledo, rictu luteo.

Radix huic fimplex quidem, sed multis fibris majusculis donata, sublutea, annua: Ex qua cauliculi emergunt plures infirmi, teretes, palmares, humi procumbentes, glauci, quemadmodum & felia, que nunc fingula, nunc bina ex adverso, nunc terna & interdum etiam quaterna fimul in caulibus oriuntur, unde & ramuli quoque nunc finguli, nunc bini, nunc terni fimul excunt. Folia Polyspai folioum amula fed minora. Flores longis pedicellis fubnicij albi ricu luteo, calearibus cenui un longistimis retrorium extentis. Pars illa floris qua crigitur in medio fista binas veluti auticulas reparcentat, ut in Linaria purpurea parva. Florent circumstant quinque foliola viridia prò calice, Postquam flos evanuit, pediculus ejus deorsum incurvatur. Vasculum seminale rotundum, biralve, stminibus repletum pusillis, ruffis. Quamprimum semen maturescit dehiscit capsula, ut difficile sit se-

Frequens est Messanz in vineis & hortis: Floret Maio & Junio.

16. Linaria minima erecta Park. An Linaria minar, afriva Ger. omac. Append.

" 11. Lingris

Singulari affurgit caule, dimidium pedem altitudine vix excedente, foliis plurimis, pufillis, angufis, ex cœruleo viridibus amieto, Linaria vulgaris fimilibus; fummo faltigio flores multos gestante euguos, pallide luteos, rictu saturatiore, calcari exiguo. Semen minutissimum, compressum, nigicans. Radix pulilla, annua.

De loco natali nihil certi habet.

Linaria

Linaria minori aftwa Johnsonus apud Gerardum Caules teretes, glabros, ex viridi albicantes Thatte minor arrive jointonin apart contents of pedalos, infirmos & vis le fuffinentes attribut: folia angulta, oblonga, acuminata, deorfum ple runque reflexa: fores in fummis ramulis (picatos, fed non confertos. Linariæ vulg. fimils et. fed multis numeris minor.

* 17. Linaria seu Osyris alba Park. Osyris alba Lobelii Ger.

Morif.

Ex radice oritur lignosa, multis bifurcationibus inferius divisa, multisque fibris inde emanantibus. Ex qua proruduntur multi caute, lenti, multis faiti angultis, oblongis, inordinatim difeofus one, fit, haud abfinules tohis vulgaris lutea.

In caulium cimis provenium floculi multi, fit in caulium cimis provenium florum cimis provenium floculi multi, fit in caulium cimis provenium floculi multi, fit in caulium cimis provenium florum cimis provenium cimis provenium cimis provenium cimis provenium cimis proveni firi, albi feu pallidi, vulgaris formâ, fed magnitudine cos excedentes. Semen in bicaplularibushesi fepto medio disjunctis & feparatis, foliaceum, compressum, nigrum. Radix est alba, longa, crass fatis, multos annos durans.

Hac herba à Lobelio in Hist. Belgica describitur. C. Bauhinus Osyridem albam Lob. ico. Linan-Pannonica 1. Cluf. Synonymam facit, verum dubitanter: Nobis certè incognita est: Suspicamer descriptionem Morisoni partim ad iconem sactam, partim è Parkinsoni Theat. mutuatam.

* 18. Linaria annua Chalepensis minor erecta, flore albo, lineis violaceis notato Moris.

Morif.

Ad pedalem altitudinem roctà alcendit, cauliculis foliis compressis, uncialibus, rarius disposis vessitis. Ex horum sinubus oriuntur stosculi albi, lineis parvis, violaceis notati, & quod oblervati dignum, calyces sustinentes prædictos slores habet ex quinis folis compressis, uncialibus conflatos, & longitudine multum capfulas ipfas fuperantibus.

Semen hujus à D. Rob. Huntington in territorio Chalepenfi collectum & ad descriptionis autorem

19. Linaria purpurea magna J. B. purpurea major odorata C. B. Lin. altera purpurea Gor.

Sesquicubitalem è longa, nigra, contorta, lignosa radice caulem emittit, cumque teretem glabrum, firmum, in ramos prælongos divilum, foliis ornatum longioribus latioribulque quam Linaria lutea, fapore nullo evidente. Florei longa ferie per ramos nafeuntur, antrorfum hansas polica parte calcar promittentes, colore purpureo praediti, minores multo quam Linariae lutea vigi. Se men in vasculis parvis, bifidis continctur.

Circa Neapolin & ad radices montis Vesuvii.

Maxima est omnium quas hactenus novimus Linariarum; flore parvo, intense purpureo

A. 20. Linaria odorata Monspessulana J.B. Linaria flore albicante Caryophyllata Cam. Hott. Linaria odorata Lugd. Lin. capillaceo folio crecta, flore odoro C. B. prod. Q. Lin. carjo. phyllata albicans Park.

Locus

Locus.

Rectis & rigidis stat caulibus, bicubitalibus, juxta terram rubescentibus, quos Linaria vulgarissolis, angustiora denio stipatu ornant, sapore amaricante: Summum caulis fastigium in surculos aliquot abit, qui flores suffinent codem quo in Linaria vulgata dispositos ordine, calcare longe breviori & partim apparente, qua in re differunt à planta Linaire aliquatents firmil, ficuti & in co quòd fore funt majores, odore gratiffuno, fuperiore folio pallido, purpurafeentibus ftriis variegato, infeniore in tres facinias albidas divifo, rictu lanuginofo, amethystino, croceóque colore picto. Semina parra in vasculis subrotundis, herbæ Limariæ jam dicta fimilibus, sed majoribus, sapore (utmih videtur) aditringente. Radix vivax, infigniter repens, colore candida.

Circa Monspelium ubique occurrir: in Cornubia etiam Anglia provincia, non longeaboppido

Perin in fepibus invenimus, Occidentem versus.

Descripcio quam proponimus J. Bauhimi plena est & exacta. Clusius (ut ille [J. Bauhimus] observac) Linariae adoratae nomine pingit, & describit tantum stores: carera funt alterius planas, nempe Linaria folio Bellidis. C. Baulinus perperam folia capillacea ei attribuit; ni aliam, font plantam intelligat. ு (நடித்தின் இருக்கு இரு மாய் மி.வி.வி.வி. இருக்கும். நக்கு நக்கு கண்டுக்கு இருக்கு இருக்கு

* 21. Linaria odorata Monspelfulana minor cavulea J. B. arvensia cavulea ereita C. B. prod.

Dodrantalibus & brevioribus, ex radicula fibrofa mox ortis caulibus, tenuibus, rigidis; quos folia vestiunt rara, alternatim ex longis intervallis, fili instar tenuia, semuncia longiora. Flores in cacumine ferie quadam fibi invicem fuccedunt, Linariæ odoratæ majoris, cœrulei, calcari longo

An & quomodo à sequente planta differat considerandum. D. Magnol diversam facit, seque propo portum Cetium in arvis Aprili & Maio menfe legisse scribit. Le transaction de la lateration de lat

22. Linavia graminea floribus congestis caruleis. An Lin. cherulea calcaribus longil]. B.

Altitudo ci dodrantalis, folia graminea : flores in summo caule dense stipati velut in brevi spica. Hanc fic deferibit J. Bauhinus:

Lib. XV. De Herbis flore monopetalo difformi.

Radia tortuola, dura, alba, fibrata: Caulis fingularis, fimplex, pedalis, glaber, teres, gracilis; folia alia adversa, alia alternata, uncialia, angusta, acuminata, lavia: flores per summum scapum eo ordine quo in Linaria vulgari, eadémque forma, dimidio minores, calcari fere longiore, corrilei, quinque herbacei coloris angustis longisque foliolis basin suffulcientibus: Vascula minora quam

In pascuis ad radices montis Vesuvii copiosè oritur.

23. Linaria pur purea parva J. B. quadrifolia supina C. B. Ger. emac. quadrifolia Alpina Park.

7. B. Ciul.

Radix fibeft tortuofa cum fibris longiufculis [tenuis, alba, multos ex uno capite ramulos profert, aque etiam fumma tellure ferpit Cluf.] Caules complures, palmares & majores, in terram reclinate, ramofi, felia annéti veluti ex geniculis, modó fingularibus, modó ternis aut quaternis, vix quadranem uneta equantibus, craflis, finculentis, coloris ex herbaceo candicantas & veluti casfii. Extremis ramis flores multi, congesti herent, Linaria vulgaris, minores, longis calcaribus praditi, caralo-purpures, folio superiore birido, apicibus in richt luteis, concolori etiam labelli portunicula. pentiore [Clufio elegantiffimo colore praditi, ex violacco quodammodo purpurafcente, labro inpentione [Count of the appendix plant and idulate rich of the appendix plant appendix of the a

In Alpium praruptis per Stiriam & Carinthiam, inque monte Jura observavimus. Clusius per-Legui. ennem effe feribit.

24. Linaria purpurea parva foliis sine ordine dispositis J. B. Lin. carulea repens C. B. Park. Moravica 2. Cluf. Offris purpuro-carulea repens Ger.

Tenues & humi diffusos habet cauliculos, valde frequentibus, angustioribus, fine ordine dispositis, crassilusculis, & coloris cassii foliolis obsitos, in plures alas nonnunquam divisos; quarum fastigium occupant multi, spicæ instar confertum nascentes stosculi, colore superiori serè similes, sed multo mioccupant mun, pass must constitut nationes pigum, corre inperior tere mines, sea muno mores i quibis fuccedunt parva capitala femino plena, de cupis forma & colore nibil afferere possum (inquit Clustus) quandoquidem ilorentem & capitulorum rudumenta duntaxat pgabentem in Moraviæ collibus inveniebam. Radia multis fibris lare sparsis constat, & perennem esse apparet. In alveis fluviorum & torrentum Alpestrium observavimus.

Ab hoc genere parum admodum differt, quantum ego quidem perspicere possum,

Locus.

Linaria Hispanica 4. Clusii. Lin. foliis carnosis cinercis C. B. Lin. parva Hispanica altera Park.

Multos graciles infirmos fundit cauliculos, quos ambiunt frequentia, carnola, tenuia molliáque fliola, cineracei quodammodo coloris: extremis cauliculis infident aliquot flores, fuperioribus minores, coloris cœrulei dilutioris ad cineraceum tendentis, quorum rictus flavus: illos sequuntur vascua maturitate hiantia, & cineraceum planum exiguum femen continentia. Radin alba, tenuibus villis prædita, annua.

Tota æstate & Autumno floret, & maturum semen profert.

Tempus.

• 25. Linaria tenuifolia æruginei coloris C. B. Hispanica 2. Clus. Hispanica atro-purpurea repens

Tennibus frequentibusque ex cadem radice assurgit cauliculis, issque imbecillibus & plerunque procumbentibus; quos vestiunt frequentia tenuiáque admodum & mollia foliola, aruginei quodammodo coloris. Summis ramulis & cauliculis infident aliquot flores, Linaria vulgari forma fimiles, de paulò minores, elegantes, coloris ex purpura ferè nigricantis, circa rictum flavescantes, tenui odore præditi. Floribus succedunt rotunda capitula, cincraccum planúmque semen continentia. Ridir candida est, tenuibus quibusdam fibris & quasi villis donata. Tota planta tenella est, & frigote facile corrumpitur.

Floret afface, semen Augusto maturitation consequitur, interdum etiam diutius floret. Semine Tempus.

ex Hispania musso nata est.

Linaria foliis angustis, ex viridi canescentibus C.B. Hispanica 3. Clus. Hist. Linaria Hispanica tertia Clusii Park.

Winner .

Multi huic graciles pedalésque à radice caules proveniunt: hos frequentia ambiunt folia, angusta, onga, ex viridi canelcentia, ejus ferè coloris qui in Lavendulæ foliis conspicuus eff, amari altrem from: Orca fummum caulem multi nafcuntur fores, utcunque odorati, spica in modum confeiti, forma superiori fimiles, quorum subrechini bifidum foliolum externa parte exalbidi coloris est, interna purputei, rictus deinde desadad, five albicantis ex flavo coloris, hirfuto & purpureo labro, propendentibus riibus latiusculis, purpurascentibus barbulis. Flori succedure vascula, sed pleatinque hama [Francofurti] Vivax est, & ex radice fingulis annos novos profere caules.

* 27. Linaria tryphylla carulea C.B. caru'ea Apula triphylla Col. Park.

Col.

758

Col.

Radice alba, tenui firmatur; ex qua plures, teneri caules pedales fruticant [aliquando fingular caule inventur] laves, albicantes, folios per genicula ternis, Rutaceis paulò majoribus, latioribus acutioribuíque, colore cinerco Ruta aut Braffica, circa fummum verò caulis alternatin dispositis, ex quibus Martio mense flores primum concervati, cerulei, minuti, extumescentia labra tantim ex quibus Martio menie pores printutti coaccivati, ecetator, minary stanta fanta fantam lutea habentes, qui paulatim crelcente caule decidunt, & fruelus inter folia remanent rotundi; in quibus foliaceum, latum, comprefilum, nigrum, arque refpectu plante magnum [emen. April mense perficitur. Sapore est palatum excalefaciente, nec dulci, nec amaro excedente.

Cirinolanis agris pratentibus incultis obvia est.

* 28. Linaria temisfolia Lugdunensis Park. Lin. capillaceo folio altera C. B.

Foliis est angustis capillaceis creberrimis in cauliculis teretibus, pedalem altitudinem rard excedent tibus, sapore amaricante & austero, ut uter alteripravaleat vix internoscas, ramosis quorum fassirio occupant flores pauciores & minus conferti quam in aliis, dum adhuc claufi funt rubentes, cumer. plicantur albi ruboro diluti: quibus fuccedunt semina parva, plana seu compressa in capitulis parva oblongis. Radix nigra, fibrofa.

* 29. Linaria flore pallido, rielu purpureo C. B.

Hac proceritate Linariam vulgarem non excedit, foliis autem plane latioribus est & late virentibus; floribus albicantibus, rictu purpurascente decoris & multò rariùs dispositis quam flores vulgaris Linaria, qui denfiùs & spicatim summas caulium cymas vestiunt.

* 20. Linaria minor carulea erecta Park.

Folia hujus plantula: qua: è radice exeunt (firectè pingantur à Parkinfono) prater norman altorum fui generis ounnium alata feu pinnata funt, è tribus quatuorre pinnatum media cofta adnexarum conjugationibus cum impari in extremo folio composita: [in descriptione cauliculos aliquot ei attribuit parvis brevibus, binis fibi adverfis foliolis veftitos, adeóque, ut videtur, folia hec compolita cauliculos foliofos vocat] inter quæ duo trefve cauliculi affurgunt, vix pedem dimidium alti, foliis longioribus & angustioribus obliti, stores in fastigio gostantes quam precedentis [Linaiz minima creeta ejustem] ampliores, subcornless quibus succedunt semina illius similia. Radix fibrofa annua. Hac est proculdubio

Linaria annua purpuro-violacea, calcaribus longis, foliis imis rotundioribus, minor cærulea D. Pelisseii Lob. Illuftr. que

Lobelio in Illustrationibus stirpium describitur, qui de florum calcaribus nihil dicit, quamvis longiores fint quam in plerifque aliis speciebus.

In herbidis fatorum marginibus intra lucum Gramuntium fitis Maio mense florentem vidit D.Ma-

31. Linaris semper virens Alpin, exot. Eadem videtur secunda, seu Linaria odorata Monspellila-na: J. B.

Caulibus exit multis, bicubitalibus ac amplioribus etiam, reais, rotundis, colore coruleo nigri-cante, foliis utrinque alternatim longiffimis, tenuibus, angustis, latitudine ad Linum accodentibis, vesticis: in quorum summis fastigiis spica modo flores producuntur plurimi, parvi, corulei elegantes, calcari posterius brevi, tenui, inflexo. Floribus hisce singulis succedunt capsulae singula; bisulca, & septo medio pellucido divisa; continentes hine inde semina rotunda, tenuissime, nigra. Radieibus mittur multis, longis, craffis, albicantibus, ab uno principio scilicet, apice radicis, utin Phalangii ramofi & non ramofi radicibus observare licet.

Perpetuò viret, & per aftatem totam floret; ac ita luxuriat & se diffundit, ut vix extirpari queat, aut impediri quin hortum totum ubi femel fata eft occupet.

32. Linaria aliquatenus fimilis folio Bellidis J.B. Linaria Bellidis folio C.B. odorata Park. purpu

Ex vasculorum & superiorum foliorum argumento (inquit J.Bauhinus) in Linariarum classem refero. Radin subest crassiuscula, lignofa, alba, contorta, simplex, interdum multifida; ex qua germinant multa, per terram fparfa folia; ferè Bellidis majoris aut Agerati, profunde in ambitu ferra glabra, amara; reliqua per ramos tenuia, anguftiffina, longiuficula: Cantei exiradice flatim plures oriantur, cubitales, teretes, multium ramofi, quos ferè totos unà cum ramis ornant longi fera folicula; foliorum finu prodeumese, exigui admodum, & quodammodo hiantes, partini cerulei, partini albi multo olegari donarii Vafanta di titali. albi, nullo calcari donati: Vascula delaptis floribus succedunt, multa, parva, subrotunda, & veluti bipartita, quibus femen clauditur copiofum, minutum fubruftum, amarum.

I. Bauhinus hanc observavit in agris inter Lugdunum & Viennam; nos in agris Lugdunum inter Locus. & Gratianopolin, quinque aut fex leucis à Lugduno.

Descriptio Clusii Linariae odoratae conveniret plantae à nobis descriptae, si non diceret florem hahere hamulum incurvum; fed & titulus odoris non convenit: Quare existimo una descriptione & uno titulo duas plantas esse ab ipso traditas, [nimirum Linariam odoratam Monsp. & plantam hie

propofitam] f. B.

Nos certe in hujus plantæ floribus nulla observavimus calcaria aut cornicula: & uterque Bauhinus cos calcaribus carere affirmat. Et quod ad odorem attiner, nos nullum in ejus floribus fenfi-mus; quin & Clufius iple in calidis regionibus aliquantulum duntaxat odoratam effe feribit, in Germania verò & Belgicis hortis inodoram. Quocirca J. Bauhini fententiam amplectimur, nimirum Chifum duas plantas tum in figura tum in descriptione sua miscuisse; quem secuti reliqui plerique Botanici cundem errorem errarunt.

Potest hae non incommodé ad Linarias referri, verum propria & genuina Linaria species censeri non debet; nulla in flosculis ferè convenientia nobis visa suit, nec folia ullius nobis cognitæ Linariæ foecici foliis fimilia, cum è radice exeuntia ab iis que in caulibus plurimum fint diversa, unde cum primum plantam vidimus pro anomala & sui generis habuimus.

22. Linaria arvensis angustifolia flore pusillo non descripta Hort. Lugd. Bat.

Flores calyce donati. Semen in vasculis bivalvibus rotundis; quod omnibus Linariis commune eft.

A. 34. Linaria Elatine dicia folio subrotundo.

Elatine folio subrotundo C. B. Park. mas folio sub rotundo J. B. Veronica famina Fuchsii sive Elatine Ger. Kound leaved female Fluellin, og Speedwell.

Radix alba, fimplex, tenuis, paucis fibris donata, rectà in terram defcendit. Caulis tenuis, ro-undus, vix palmum altus, verum flagella quæ ad latus fupra terram fpargit, longitudine non rarò hithamam excedunt. Folia quàm Alfines media: majora, rotundiora, pallidè viridia: & canescentia, nrsuta & ad tactum mollia, circa margines plerunque æqualia,interdum tamen obiter dentata,pediculis brevissimis fulta, situ alterno. Ex alis foliorum emergunt pediculi singulares, longi, tenues, dans bernamis tada, tad aderito. Ex ans ionotani energant pedicun ingulares, iongi, tenues, fingulos flores fuffinentes, Linaria: fimiles, parvos, cum calcare tenui incurvo, rictu amplo, labello ex lerbido flavescente, superiore adversá lacinia bistida, pullà. Calis floris pentaphyllos. Floribus sucedunt vascula seminata turgidula, è binis loculamentis composita semina continentia. In arvis sponte & copiosissimè provenit. Scriùs post mediam astatem floret.

A. 35. Linaria Elatine dieta folio acuminato.

Elatine folio acuminato, feu femina foliis angulofis J. B. ab hac præcipuè differt foliorum fi-guá quæ ci longiora funt, in acutum definunt & ad bafin auriculas habent velut Acetofa ovilla. J. Buhinus Helxines cissampeli foliis comparat aut sagitta mucroni. Hac species, inquit idem, magis fessilis est quam illa, viticulas longissimas spargit. Flores consimiles sunt sed minores.

In transmarinis plantulam hanc florum colore dilutè cœruleo variantem observavimus. Facultatibus cum Veronica convenire aiunt.

Succus herbae expressus ejúsve aqua destillata, tum intus sumpta, tum exterius applicata ulcora fordida & cancrofa cohibere & perfecte sanare dicitur.

Nalum qui decreverant abscindere perdocti Medici complures, præceperántque ejusdem sententiæ Chirurgis valdè exercitatis id faciendum, quidam misellus Barbitonsor, qui de guopiam suo hero cumio Medico didiciflet diffualit: hungi fuu & poru effecir, ut nec natus abkcindendus foret, & ut reliquo corpori in lepram prono optimè effet. Amaricant folia adfiringunque ficcitate non exa-Sperante. Lob. Adv. p. 197.

Linaria Cymbalaria dista.

36. Cymbalaria C. B. Italica Ger. Italica hederacea Park. flofeulis purpurafcentibus J. B.

L.Bauhinus

Ex parietum rimis pendulas fibras evibrat, tenues, purpurascentes, teretes, læves, longas, nervo, quem facile stringendo linquit cortex, farctas, in varias varie fibrillas facessentes; per quas folia est cemere longis appenía pediculis, hederacea, anguloía, supernè atrovirentia, infernè Cyclamini modo purpurascentia, tenera, succulenta, obscuro quodam amarore prædita. Ad exortum porro pediculorum quibus harrent folia tortiles furgunt alii pediculi, quibus flores finguli infident, Elati-us aut Antitrhini minoris, purpurafeentes, calcari brevi, rictu pallido. Succedit capitulum globofum, finina claudens parva, crispa

Basileæ observavimus in ipsius urbis muris: in Italia autem, uliginosis parietibus, maceriis & saxis Locus. nihil frequentius.

Facultatis est humidæ frigidæque cum adstrictione quadam. Iis profectò hanc plantam pollere Vires houltatibus facto periculo constat quibus primi generis Cotyledonem. Sunt qui ea utuntur ad alba profluvia, eandem recentem in acetariis propinantes, teste Matthiolo. J. B. Nostratibus qui actarus rarius utuntur conservam è foliis factam potius commendat Parkinsonus.

Linaria

Lacut.

I ocur.

Lecus.

Lib. XV.

De Herbis flore monopetalo difformi. puralcentes, Antirrhini majoris, sed multis numeris minores, quorum basin obvallant quinque vel

A. 37. Amerimum arvense minus C. B. minimum J. B. minimum repens Ger. emac. mali, filvestre minimum Park. The least Calbert front, og Snapdjagon.

Radice nititur parva, alba, fimplici, dura, longis & tenuibus fibris donata. Caules ei palmares Radice inteur parva, ana, impue, quia, iongs economis donate contain di palmane inteu, recree, hirfuir, ramoli. Folia caulibus micriora conjugatim, fuperiora alternatim admicintar vix digitum longa, angulta, hirfuita, mucrone obtufo. Flores ex alis foliorum exeunt fingulatin. Antirrimi limitas, pediculis femuncialibus aut longioribus, dide purpurafectnes, cum brevibus & canilibus calcaribus, è calnet ettraperalo. Succedunt capelle oblonge, ventricofe, fepti craffiufculi beneficio in duos loculos divise, semine parvo, obscure rusto aut pullo repletos.

In arvis fapius obvium fe dat, nonnunquam & in viis publicis, & locis cultis. Æftate florer. Hac planta ob florem calcare donatum, & vasculum bivalve eodem cum Linaria modo hians & femina fundens, Linariæ potiùs quàm Antirrhini species censenda est.

CAP. III.

De Antirrhino.

A Nutiprov 3 Ardiprov Dioleoridi I.4. c. 133. dictum quod fructu fic viculi narium fimili. Appellatur Se Or leonis Carlalpino, qui exiftimat plantam hanc candem effe quam intelligit Collimella per illa verba, Et biantis seva lenis Ora ferì; Siquidem flores hujus rictum leonini oris anulantur; quod verum est de hujus planta floribus, non de Aquilegia, quam alii à Columella denotatam volunt.

Note hujus fent flos rictum exprimens quo cum Linaria convenit, calcari carens, quo ab codem differt, valculum in bina loculamenta divilium, è tribus foraminibus femina fundens, vituli caput & nares referens.

1. Antirchinum vulgare J. B. purpureum Gov. purpureum sive roseum Park. majus alterum selio longiore C. B. Purple Calves fnout, og Snapbragon.

Radice firmatur lignosa, alba. Caules cubitales & fesquicubitales, teretes, solidi, glabri propèterram, fuperius brevi lanugine hirfuti. Folia longa angusta, glabra Leuconi lutei, alterno ant ponis nullo ordine polita, sapore subacri. Flores in summis scapis in thyrsi morem dispositi, ampli, monopetali, colore carneo albóve, rictum Iconinum exprimentes, bifido folio furrecto, labello trifido, antequam in lacinias dividi incipiat nonnihil luteo fimbriaque villosa donato, flylum & quanuorfla-Hans: Pediculus cynidem breviffimus hiriatus, e finu folioli exigui, brevis, concavi, acuminatest. Flores versis candem omnes partem vergunt, funtque externis hiriati. Summitates canlium, è florum calices ad tactum viscoli funt. Flori unicuique succedit vasculum seminale grande, caput vitulinum quodammodo referens, apice incurvo, in duo loculamenta divifum, quorum fuperius permaturitatem summa sui parte uno foramine, inferius duobus aperitur. Semen pusillum, angulosim, pullum fèu nigrum.

Descriptio est J. Bauhini, à nobis interpolata & aucta. In aggeribus fosfarum & ad sepes circa Monspelium abunde oritur. Variat non rarò floris colore albo.

2. Antirrhinum luteum Gev. luteo flore C. B. flore luteo grandi Cam. flore subluteo Dod.

Hoc à priore non floris tantum colore, sed & foliis variat brevioribus, latioribus, subhirsuus. Circa Mellanam urbem in muris sponte nascentem observavimus hanc speciem, unde Petrus Ca-Rellus in fuo Messanentium plantarum catalogo Messanensem illam appellat; quamvis & alibiquoque sponte proveniat, in praruptis scopulis, ut Cesalpinus rectè observavit : nam & nos in rupibis non procul Pietra fanta Hetruria oppido, cum Mafsa Lucam iter faceremus, copiofam invenimus; quin & in Germania spontanea occurrit.

C. Bauhinus Antirchini majoris rotundiore folio Camerario in horto Antir. majoris flore rofto dicti, meminit; quod in agro Monspeliensi & Nemausensi provenire refert. Nos à pracedente accidentaliter tantum differe putamus, utqui neque in Monspeliensi neque in Nemaulensi agro hijusmodi Antirchinum observavinus. V. C. B.

3. Antirrhinum angustisolium sylvestre J. B. arvense majus C. B. sylvestre medium Park. mimus Ger. The leffer wild Calben fnout, og Snapdgagon.

Elegantula est plantula, tenui albicantéque radice; cauliculu palmaribus aut cubitalibus, teretibus, hirlitis, quos alternatim ornant folia Hyflopi paria, finul plura, infernis nonnunquan rubefcente, pinguia & nonnihil acria, fubamara. Flofenti ex foliorum alis bicolores, partim albi, partim parpurafeentes foptem folia viridantia, hirsuta, quædam longa, quædam brevia. Percarpium calvariam catelli egregiè refert, ac oculorum fossas narésque corniculo inductas, in quo semen. In arvis folo arenoso non rarò occurrit.

Hujus varietatem flore carneo, rictu striato in Italia & Sicilia observavimus, Ex Hispania à Boelio allatam habuit Parkinsonus flore sanguineo splendido, rictu luteo, aut Varietates.

Item aliam quam vocat Antirrhinum alterum flore albo minimum.

4. Antirrhinum album serrato folio J. B. Ant. folio dissecto C. B.

J. D. D. J. J. D. fere similes sunt majori Antirrhino, satis magni proportione plantæ; calycibus vituli narium emulis fuccedentibus.

Propè Monspelium in ora maritima, vulgo Plage, quæ responder prædio dicto Aresquies, inter Locus Juncos, versus Miramvallem & Frontignanam.

Accedit ad nostram Cristam Galli Messanessen, & forte eadem fuerit.

5. Antirrhinum faxatile Serpylli folio C. B. prod. Saxatile Baubini Park.

Radice est parva; ramis multis reflexis, tenuibus, leviter hirsutis: foliis Serpylli vulgaris forma, fed minoribus: floribus rubris, aliquando pallidè cœruleis, pedicellis oblongiuículis infidentibus, formå & magnitudine una cum capitulo infidente Antirrhino arvenfi minori fimilibus.

Tolia inferiora funt Antirrhini, fuperiora verò Serpylli, annotante D. Magnol, qui copiofum invenie inter rupes montis Cappuladou non longè a Monspelio, tum & in locs Garrigues dictis inter Laverume & Pignan Maio & Junio mensibus cum slote.

Antirrhinum rarvusus est in medicina, sed propter sloris elegantiam in hortis colitur.

Fabulofa funt, frivola & fuperflitiofa que circumferuntur de viribus hujus plante & aliarum nonnullarum contra spectra, incantationes, veneficia; ad conciliandam gratiam Principum, Magnatum, &c.

CAP. IV.

De Aristolochia.

Ristolochiam * Cicero nomen accepisse auctor est ab inventore Aristolocho, qua de causa * Lib. 1. de dentem calumnia vix evitare potuit. Contendunt enim nomen huic inditum quòd puer- Divinat peris profit. Sed quid impedit quo minus ab Aristolocho nomen habeat, fimulque salutaris sit puerperis? Credibile enim non videtur Ciceronem de suo hoc finxisse, sed ab aliquo antiquo tatis in puerperis. "Centione canni non viacum Coconnent action one infante, ica ao anquo antiquo autoro, ciquis feripa deperdita funt, defiumpfife. Quod eò magis fe verifimile, quod anquo Ga- * Lib. 1. de lènum, in carmine Andromachi logatur εὐ κεσίων βεν 'Αεστάνου'. Nicandri ciam Scholiaftes Ari. Antidori. stotelem testem vocat à muliere inventam Aristolochiam. Nomen autem inventoris herbæ inditum fuisse verisimile est, qui sive vir, sive fæmina fuerit perinde est.

tum futtle verifinite ett, qui tive vir, tive teenina tient perifice ett.
Rechits tamen inde declucitur nomen, quòd si edelen vie seydete. * Dioscorides, 'Aestrogue ind * Lib.3. cap.4.
susset 180 and vie double decar Candin vite pogdete: Aristolochia ex: eo nomen accepit, quidd optime puerperie opiulari credatur. Plinius, Inter nobilissimas Aristolochia nomen dedisse gravidae videntur, quoniam * Lib 25 cap 8. eller delson desydouse; Nostri malum terra vocant. Unanimi consensu omnes restituunt desadouse, qua oplam Comment. in Theophraft. hift. lib.9. cap. 13, p. 1107.

Note Artifolochiz diagnostice funt flos semilistularis seu corniculatus labello in palæ formam

producto, pericarpium grande in fena loculamenta dispertitum.

1. Aristolochia rotunda J. B. Ger. rotunda vulgatior Park. rotunda store ex purpura nigro C. B. Round Birthwogt.

Multa fundit ex una radice formenta cubitalia quadrangula, imbecilliora quam Clematitidis vulgaris; quibus alternatim adnafcuntur folia, [media inter Malya & Hedera folia magnitudinis] admodum brevi pediculo harentia, caulem ais luis perituis complexa, omnium maxime rotunda, mollia, [venofa,] palle(centia [colore ex viridi nigricante Clul,] ex quorum alis flore exeunt femunciali pediculo harentes, tubulo ex luteo palle(cente in palan) ex rubro nigricantem delinentes, litogem quàm in longæ aut clematitidis flore. [Succedun: Juditar rotundi, parvi Melopéponis figura, qui multa girana continent ordine difpolita, lata, nigricantia, intercutiantibus quibulfalam membrans, & materia etiam fingosa, alba, fingulis grans interpolita, quot etiquis Artiolochiae generibus commune eft.] J. Bauhino utriculi fequuntur turbinati, striati, per maturitatem in sex pares dehiscentes. Radix subest ampla, tubero la [rotunda J. B.] rugosa, foris susceptible control exercis excellent participation. colore prædita, cortice crasso, tristi amarore gustum afficiens.

In Italia passim ad sepes & in aggeribus fossarum habetur, pingui solo: nec minus frequens in Locus. Hispania & Gallia Narbonensi. Floret vere.

* 2. Arifto-

Leans.

Locus

Varietas.

Ttt 2

1 2011 BC

Tempos.

Locus.

I ocus:

Arifiolochia roumda altera Park, roumda altera Cluffi J. B. roumda, flore ex albo purpura-frente C. B. The other from prooted Dirthmost.

HISTORIA PLANTARUM.

Ramulos feu palmites habet prioris, fed frequentiores & breviores : folia longa quidem formam & colorem annulantia, fed majora, longioréque pediculo quam superioris fulca: florem ex albo purpurafeentem, interns fufeum, longæ flori pæne fimilem: Ejus fructus priore longior, pyri in modum turbinatus, graciliore quam in illa meta: femen planum, minus priore & rufum: radix fune. riori fimilis, cortice tamen magis 'flavo.

Floret paulò maturiùs fuperiore, omnéque femen ferè abjecit, quando prioris maturescere incion Hanc nonnili campestribus & inter segetes sponte nascentem conspiciebat Clusius. Superiore for

mior oft, & injuriarum hyemis tolerantior,

3. Ariffolichia lerga J. B. Ger. longa vera C. B. Park. Long-rooted Birthwort.

trile etiam cauliculi quadranguli, duos palmos longi, interdum longiores [cubitali circiter longiotidine [J. B.]] na multos ramos divifi, humi uti Rotunda diffuti. Folia quam illius minora, firmi ora, diluttoris coloris, longiore pediculo fulta, Soldanella foliorum pane forma. Flor fimiliter ob oca, ditutoris cotoris, tongiore peaucuto ruta; soutamente conorum pea e oria; longus, concavas, ex viridi candicans, Rotunde a flerrus florum effige, fed extrina parte colorisme gis harbacci, intus ut reliquorum villis oblitus. Fruitum Pyri in morem turbinatur, fed non adei tenut meta ut alterius rotunde fructus, qui maturitate dehifeens semen oftendit, latum, rufum & tandem fufcum. Radis adultiorum plantarum craffitudine est brachiali, longitudine pedem aquante: Adulta verò omnes plerunque extrema parte obtufæ funt, & æqualis ferè per totani longitudi. nem craflitiei, subinde tamen cuspide ramosa: juniores gracilescunt, multasque sibras habent.

Provenit cumpestribus locis inter segetes, & quibuldam vincis in Narbonensi Gallia; & novo Vere

4. Arifiolochia longa altera Clufit J. B. longa Hifbanica C. B. Park. Che other long-tootea

Hujus for à Gallieu flore diligentius inspicientibus nonnihil differre deprehendetur, quippe cujus extima pars interiore parte purpurei coloris fit, quf in alia herbaceus. Hispanica etiam radix extrema parte non est gracilis in novellis plantis ut altera, sed plerunque obtusior, & radix ipsa

Nascitur in Hispaniis inter vites regno Valentino frequentissima, ubi Martio slorentem & iam

Verium he differentia non fufficialle, me judice, ad diverfitatem specificam, ut vocant argue ting; cum in plerifque speciebus plantarum majores observari possint.

Utraque frigoris impatiens est, 'n'ec hyemes nostrast ponna.

Utraque frigoris impatiens est, 'n'ec hyemes nostrastolerat, mst in stitubus asserveur.

Phehamm seu Aristolochia Mexicana Mentanta Lucyel cadem est, vel similima, quanvis ille Aristolochiam elematidem cam vocet; sieque and alterius Orbis colonos se vel vivan, m pictam viditle dicat.

5. driftolochia elematitis Park: elematitis rella C. B. elematitis gulgaris J. B. Saraconia Get. ennec. Evreying Biethwort.

Cluf.

Usef.
Pracedentes magnitudine superate: caulem habet firmiorem; foutridum, striatum, supra cubiclem altitudinem allurgenem. Hujus folio rellestatum foliis multo ampliora, ex viridi pallescapita, sorgo pediculo fulta, forma Lorgae vel pottis Robinder alterius filia resprentia. Flor palletas, copiotis in singulis atis, qui in alus generabes singularis, Lorge filhis formati quodammodo fellerens, quo evanescente succedit frattin, reliquarum fructu major, exigui mali magnitudine, sumo continens quale est reliquarum Aristolochistium, sed majos. Hujus radix, qua resiquis cum gaviente su successor successor del sed major, del major. tate quadam eft odoratior, tenuis est & ad minimi digiti magnitudinem uniquati necedeus, longe lateque ferpit, & fub torra altiffimé mergitur, adeò vivax ut etiam frustulatim concila facilliure to nafeatur, & magna disticulate cruatur; sapore est amaro, adeòque tenuium partium, it statingue. Stata fauces co intibilat.

Circa Monipelium in vineis folill & aggetibus plus fatis luxuriat; autore Clusio in vineis adeo ibi frequens, in vina a lillins odott vitilim confirihaint. Invenitur & in aliis plerifque Gallis, Hafpattis, Ungaris, Germania: fluberioris & inferieiri licis referente Chifio; Nobis tamen in Germania peregrinantibis midjama (ef & hiphocat.) "Floret aim reliquis.

Aritholochia elematitidis (pecielli) dell'efforem foliis in extretno biffdis fen mucronatis in mone

. 6. Aristolochia clematitis Bætica Clus. Park. clematitis Ger, clematitis non vulgaris J.B. clematitis fergens C. B. Climbing Birthwort,

Cluf.

Cold.

Longa, carnofa, tenuia striataque habet farmenta, quibus vicinas sepes & interdum arbusculas superat, iis se convolvens & implicans Convolvuli aut Inpuli modo. Folia illi reliquarum Artifolochiarum foliis similia, seu potius Scammonia Monspeliacae, extremo mucrone acuminato, supernè lavia & viridia, infernè ex purpura albicantia, longo pediculo innixa. Flos Aristolochia longa, perne tayla ex union, mente ex purpuia ametanta, longo penietino minisa. Pita Artifolochia longo, incurvus, oblongus, ex purpuira ingricans, intus tenui lanugine plenus, longillimo omnium peditulo infidens, reliquarum Arifol. Imilis, acque magnus ac in vulgari Clematitide, & à pediculo dehifens; femen etiam finule.

Radia prælonga, farmentitia, Smilacis afperæ inftar, (cum cujus craffioribus fibris magnam habet affinitatem) nunc per fumma ferpens, mox altè sub terra se condens, pallidi coloris, non ingrati saporis, gustata etiam aliquantulum adstringens deprehenditur, & manifesta acrimonia. Tota planta odorata est.

Circa Hispalin, itinere Ulystipponensi, plurimisque aliis Batica locis, in dumetis, vepribus & Locus & retuftis quibufdam oleis, pingui folo sponte nascens observavit Clusius, semper istic virens, & Ia- Tempur.

nuario, Pebruarióque florens.

7. Ariftolochia polyrrhizos J. B. Ariftol. Piftolochia dicta C. B. Piftolochia Ger. emac. Piftol. vulgatior Park.

Ex radicis argumento nomen invenit, quæ ex plurimis, longis, junceæ tenuitatis, buxei coloris radiculis, in unum tandem caput cocuntibus est composita. Cauliculos dodrantales habet aut pedales, rarò majores, graciles, angulofos feu striatos, ramofos. Folia longæ folis fimilia, minora, magis rugofa, & aliquantulum in ambitu finuofa: florem Rotundæ priori formà equalem, minorem nagis rugola, & afquantulum in ambitu innuola; florem Rotundæ priori forma æqualem, minorem amen & aliquando nigrum, interdum ex herbacco flavescentem; fructum rotundæ primæ frucktús effigie, verim minorem, cum maturuit eð quå pediculo adhæret parte dehlícens ut in præcedente, slongæ verð & relindarum extremas seman fimile.

In arvis prope Sestam novam agri Monspelientis sitb oleisinvenimus: Clussus in olivetis & petro Lecus. Folia in plantis nobis observatis brevistimis pediculis insidebant, erántque parva, acutiora quàm

figura Clufiana repræfentat, extimis margimbus undique eleganter finuata, ita ut dentata vide-rentur, colore, præfertim inferiore parte, canefecntia, & Scammoniæ Monfpeliacæ æmula.

8. Piftolochia Cretica C. B. Cretica femper, virons Park. Cretica five Virginiana Ger. emac. Ari-ftolochia Piftolochia altera I. B.

Multa è summo radicum capite profert tenuia sarmenta, pedem aut plus vel minùs longa, angulola, firiata, ramola, lenta, fractu contunacia, humi fparía, & ex atro virentia, in quibus incondiro ordine nalcuntur folia nervofa, fuperiori fimilia, magis tamen mucronata, & ad Smilacis afipera foliorum formam quodammodo accedentia, minora, atráque & immarcefcibili virore prædita, oblongis pediculis nitentia, è quorum finu nafeuntur longi cavique fiores, Aritholochia longa floribus formi finulos, fatura tamen rubedine foris magis diffincti, internè verò aliquantulum flavefeentes, oblongifque pediculis adharentes. His fuecedit fruttus Aritholochia longa fructui non diffimilis, fed minor: numerolas autem hoc genus habet radices instar pracedentis aut Smilacis aspera; verum graciliores, & fibris quibusdam tenuibusdonatas, odoratas.

Flores profert Julio & Augusto.
Diligens & peritus Botanicus Thomas Johnsonus Gerardi Hustoriæ amaculator *Polyrchizan* illam Imagens & Points Botanets Anomas Journals of Monto Joan, Tradefant Lambeth: propé Lon-dinum cultain & florenten vidit) cum descriptione Clufana Pifolochie Cretice fludiofe Collatan, endem omnino specie plantan essentia, negullà infigniore notà diversam speciem arguente differre: quocirca Parkinfoni judicium diversam statuentis non magni facio, sed potius cum Johnfono fentio candem effe. Videfis descriptionem Parkinsoni in Theatro Botanico.

9. Artst olochia Maurorum C.B. peregrina Rauwolfii Clust. Aristolochiis similis Rhasut & Rumigi Maurorum J. B.

Aliquem ipirat offorem, fed ingratum. Ex radice furculi prodeunt plerung quatuor, albicantes, fili modo tenues ad radicem, ex quibiss parte fliperna herent foliola feptem aut octo utrinque, ci-fetes, oppolita, magnitudine & fun foliis, Filicis Florida respondentia, mil quod versus ima aurita nices, opponita, magnitudine con qui rome, rines riornas reiponnentas, niti quod versis ima aurita dir. a diffar Salvia ininoris. Inter quorum ima, fuperioribus magis aliquanto inter 6 diffantia, fini harent Aritlolochia; fimiles, paullo majores, colore magis fiifco, longioreque pediculo.

Raira alte depacta cit; qualitate ficca calidique, ut amaritudinem ejus docere putat Rau-

Utrinfque Aristolochia, tam longa, quam rotunda, radix calida & sicca censetur. Utraque Vires. dicatit, attenuat, aperit cum modica abstersione: rotunda tamen tenuiorum partium est, longa cassiorum. Qua Clematitis vocatur fragràntior est (inquit Galenus) itaque ca ad unquenta utun-

Locus.

Lib. XV.

tur unquentarii, sed ad sanationes infirmior, & longe minus quidem tenuitatis obtinet quam rotunda. Lobelius Polyrrhizae Arift. radicem reliquis duabus [longæ & rotundæ] præferendam ait. tum fuavi aromaticitate, tum medicata efficaciore facultate: cujus causa meritò Andromachi &

tuni navi aromaticate, tuni menerata emecatori factori e della metatori della Galeni theriacis aptiorem. Clematitis tamen vulgaris turaque reperitur ignavior.

Urraque Ariftolochia Cephalica, Epatica, & Pulmonica imprimis eft.

Hine prodeft ad tarta-Consque Antonocina Ceptanica, Locatica, Calampie, al mentes ciendos, tumores internos run-ream mucliaginem refolvendam expectorandamque, ad mentes ciendos, tumores internos run-pendos, venena difeutienda. Influper Longe influito ad feabiem exfecandam vel vulgo hie [in Germania ulitatillima est. Extrinsecus adhibetur usu creberrimo ad exsiccanda & mundificanda

Rotunda efficacior est, & imprimis mensibus ac secundinis ciendis celeberrima. Sebrod.

C. Hofmannus ità diffinguit virium respectu, Commendatur Longa in vulneribus & ulceribus fordidis, in vitus caus, in purificandis dentibus: Rotunda in affectibus pectoris à craffis humoribus, tortutis, in vitis catis, in purificantis deminds. Administration in additional and individual in flatibus, in rupris, ubi fanguinis grunti dificiendi funt, in obfructionibus lienis, &c. Educit enim per urinas, menfes, cutim, varia excrementa. Pracipina utriufque vis eft (ut nomen indicat) ad utrerum à partu expurgandum, & menfes movendos. Tam efficaces funt (inquit * Lobelius) longa & polyrrhizos prafertim, ut radices utriufque in the control of the c

pari momento, partim intrò datæ, partim in pessario admotæ, elicuerint fœtum, jam sesquidem crumpere conatum, fectulque involucra lacerata enixam puerperam tridui cruciatibus panè ene-

Exhibetur ad affectus uterinos plerunq, in decocto.

764

Locus.

CAP. V.

De Scrophularia.

Crophularia à radice nodofa & ab affectu nomen accepit, quòd ad ferophulas prodesse conductur C. B. Sunt autem Scrofulæ sive strumæ & chœrades glandularum induratarum tumores in cervice, alis & inguinibis. Voluni tia dici quòd porcis funt familiares, au quòd numerofie funt fobolis & prolifica veluti ferofæ. Est autem Serofa Sus que fœtús causa aliur.

Scrophularia nota funt flos auriculatus, vasculum bivalve, subrotundum, acuminatum; folia in caulibus contrarus unter se pediculis bina, semina parva, fusca.

1. Scropbularia aquatica major C. B. maxima rad. fibrosa J. B. Betonica aquatica Ger. aqua, major Park. Water-Betony, rectiùs Water-Figuroft.

Radix crassa fibris numerosis, majusculis, longis, albis donatur. Caules bicubitales sunt, quadrati, crafficultus minimi digit, quâm Scrophulariz vulgaris majores, glabri, inanes, ramof. Folia per intervalla longiora ex adverfo bina, pediculis felcuncialibus infident, duobus plurimum lobis ad pediculium donata, tres aut quatuor digitos longa, duos lata, circa margines crenata, mucrone obtufiore quam Scrophulariæ vulgaris, & Betonicæ foliorum figura fua æmula, verum duplo mplove majora. Flores in summitatibus caulis & ramorum, in codem communi pediculo seu surculo plures, ex alis quidem foliorum quorundam, sed perexiguorum, angustorum, acutorum, non creatoum & omnino distinuitum reliquis egrediuntur, parvi, monopetali, turgiduli, obscurè purpurei, diobus in summa parte extantibus latis & obtulis segmentis velut auriculis; apiculis flavis in ipla floris apertura se ostendentibus; quibus succedunt vascula seminalia subrotunda, acuminata, è duobus loculamentis compolita, femina intus continentia parva fusca.

Ad ripas fluviorum copiosè provenit, in ipiis aquis. Hujus speciem quadruplo minorem, Londini alebat Thomas Bennæus, & Mutonus Belga Tornaci, referente Lobelio, quæ

- 2. Scrophularus palustris non fatida, five aquatica minor C. B. Betonica aquatica minor Park.
- 3. Seropbularia major Get. major vulgaris Patk. vulgaris & major J. B. nodoļa fatida C. B. Figunozi.

Foctidi oxloris tota est, Sambucum referentis. Radin oblique agitur, alba, crassiuscula, & tuberibus inacqualibus frumofa. Caulis firmus, rectus, quadratus, cavus, purpuraícens, ad binos cubico excreícit, in alas divifus. Folia Galcopfis, majora, acuta, ferrata, ex caulis geniculis advería, (quadratus) con contra c tamen perpetuum non eft) atrovirentia. Flore ex hirfutis pediculis calicibus quinquefolis infloen, Antirrhini minimi hantis oris inflat habentes, fuprema lacinia in medio bifida, intus atropurpe rea, extra nonmhil virescente, lateralibus duabus cum infima extrorum resexa magis ex vida pallescentibus, prominulo è rictu stylo virente, altè reconditis tortuosis staminibus cum apicibus ochreis, [Stamma interdum in rechum exporriguntur, corúmque apices pallidi è floris hiatu apparent.] Vafeulum feminale bivalve, fubrotundum, in fummo acuminatum.

In sylvis, dumetis & sepibus nascitur non infreq. Julio & Augusto floret.

Ex re nomen habet; fiquidem radix ejus strumas & hamorrhoidas sanat. Utilis insuper est in cancrofis ac familibus ferpentibus ulceribus malignaque feabie. Siquis hemorrhoidum exearam infon dolore torqueatur, minimum quid Scrophularia vel radicis, vel foliorum cum cibo aut potu capiendo statim dolore liberatur; five ipsam planta substantiam siccam aut viridem, five decoaum ejus affumat. Hen, ab Heers in Observ, qui se hoc sepius expertum ait.

Siece radicis pulvis impofitus hamorrhoidas ficcat: Idem drachmæ pondere potus lumbricos venris pellit.

Aqua è radicibus destillata faciei ruborem tollit.

Ex hac herba unguentum conficitur ad omnis generis scabiem utilissimum: quo ipse (inquit Tragus) scabies Lepræ simillimas curatas vidi. Ejus autem compositio sie se habet, Maio mense sumatur herba cum radice, fordibus diligenter expurgata ac lota, eaq, contundatur, polt fuecum inde expressium in angusto vitro probe obturato per annum affervetur. Cúmque unguentum parare voexpension express fucci, cera & olei acquis portionibus tantum accipe quantum unguenti paran-dum erit, quod ubi feceris conjunctim ea fuper carbones decoquantur & coulque temperentur donec unguentum fiat. Trag.

Ad Scrophulas (equens Emplaftrum præscribit D. Sibbalds Prod. Histor, Natural Scotice, & Axung, porcin, fb j. solvatur moderato ignis calore, Tune & folior, Scrophular, Cynoglosse, Lamii slor, alb. Digitalis an. p. x. q. 2. in minutas partes confeindantur, & in Axungia coquantur igne temperato. repetendo coctionem ter aut quater, níque dum unguentum faturati viroris fit. Tunc appendatur in libra unguentum, fumendo dimidium eius Ceræ & Refinæ tantundem, Terebinth, Eu, viridis aris 3j. diffolvantur fimul omnia, tunc per linteum colentur, & fiat maffa, fuper alutam q. 2, extendatur, & parti applicetur.

4. Hujus aliam speciem depingit & describit Parkinsonus titulo Scrophularia majoris alterius elegantis.

A vulgari differe floribus non ut in illa hiantibus, sed quatuor foliolis rubentibus compositis, seu mayis in quatuor foliola rubentia expansis; vaseulis seminalibus non acuminatis; soliis interdum pluribus ad idem geniculum, præfertim inferius, fitis.

5. Scrophularia folio Urticie C. B. peregrina Cam. Park. flore rubro Camerarii I. B. Dettle: leaved Fiamort.

Ex eadem radice fibrofa & tuberculis carente plures emittit caules, medium tamen reliquis multo majorem, craffitudine digitali, firmum, ab imo ramofum, ramulis ex adverso binis, è foliorum alis seuntibus, cubitales & altiores, quadratos, concavós, lanugine admodum brevi & vix confipicua birlutos. Folia Urtica amula, fed pro latitudine breviora, obfetire viridia, glabra & fplendentia, inferiora in caule podiculis longis appenta, fuperiora ordine breviora. Flores in furculis è foliorum alisegreffis fex, septémve aur plures, pediculis tenuibus harentes, patentiores quam Scrophularia rulgaris, nec adeo obsoleta purpura, sed rubicundioros. His succedunt capsulae subrotundae, bivalves, feminibus intus exiguis pullis.

Odor plantæ fœtidus & ingratus Scrophulariæ vulgaris.

Circa Pifas copiose provenit, ctiam in muris ipfius urbis, & alibi in Italia. Hac eff proculdubio Lecus. Scrophularia Cretica 2. Cluf, quod folio Urtica effe dicit.

Aliam Schrophularia: peregrina speciem describit Parkinsonus, quam peregrinam alteram ap-alia species, pellat, altitudine bipedali; soliis pulchrè viridibus & velut alatis: floribus subluteis cum staminibus pallidis.

6. Scrophularia flore luteo Ger. C. B. Park. lutea magna, amplis foliis J. B. Lamium Pannonicum alterum five exoticum Clus. Hellow flowered Figwort.

Ex radice craffa, nigra, fibrofa, Scrophulis carente folia antequam caulem edat plura in terram convexa excunt, magna, rotunda, hirfuta, uncias quinq, vel fex longa, fimilitérq, lata, ob pilos brevissimos aspersos mollia, Urtica foliis simillima nuli ampliora utplurimum essent, pingui & lento quodam veluti rore leviter aspersa, profunde per ambitum serrata, pediculis longistims, [trium quatuorve unciarum] Altero anno caulem [C. B. caules plures] profert, bicubitalem circiter, [cubales & feliginchicales C. Baulino, tripedalem Col.] quadratum [quadrangulum vel fextaragulum col. tripedalem Col.] quadratum [quadrangulum vel fextaragulum col. triufique enim formæ nafeuntum] craflium, cavum, leviter hirfutum, [hirfutic alba obfitum] rettum, geniculis difinitum, ad quos folia bina plenunque oppofita, [interdum terna in caule fei. hexangulo] ab imo caule ad fummum paulatim decrefeentia, & pediculis fenfim brevioribus fulta. Ex uniuscujusque ferè folii sinu, ab imo ferè ad summum, pediculus emergit palmaris circiter, C. Bauhino lavis, Clufio verò & Columnæ hirfutus, cujus circa fastigium foliola bina exigua conspiciuntur, supra que extremo pediculi cacumine flores hærent complures [tres vel quatuor Col.] lutei, Pifi minimi magnitudine, concavi, hiantes, quinque brevibus laciniis ora divifa parum haben-tes, apicibus itidem intus luteis, [tenui tlylo cum framinibus emergente] Arbuti floribus admodum fimiles Col. bafin habentos lutco-viridem, quinq, foliolis conftructam: quibus fuccedunt oblonga pericarpia, in acutum definentia, Scrophulariae fimilia [capitulis Hyperici fimilia J. B.] in quibus fimilia semina, minuta & nigra continentur, Capitulorum acumini filamentum capreoli instar infidet.

Locus.

Majo floret, ac etiam Alfate, & Autumno perficitur, deinde iterum ex radice germinat. Col. In valle Campoclarentum aque etiam fipra Matchim umbrofis Septentrionalibus, nivofis loci invenit Columna; postremò etiam in Æquicolorum montibus, in villa Plaga dicta.

Quatuor celeberrini omnium Botanici, Carolus Clufius, Bauhinus uterque & F. Columna hanc plantam diligenter descripterunt, è quorum descriptionibus hanc nostram composuimus.

Galeopfis altera luteo pallida Park, huic plantæ eadem eft.

7. Scrophularia Cretica 1. Cluf. Cretica latifolia Park. Indica Ger. Ser. folisi Filicii modo lacini-atis vel Ruta canina latifolia C. B.

Huic folia initio prodeunt humi expansa, Scabiosa primis folis non valde diffimilia: deinde les quicubitalis affurgit caulis, quadrangulus, cavus, viridis, angulis purpurascentibus, interdum etiam totà ed parte que Sole illustrata est purpureus: cujus infimam partem ambiunt longe ampliora folia. ton ca parte que con mutra de popularia de la contra del la contra del la contra del la contra de la contra de la contra de la contra de la contra del la contra del la contra de la contra del la contra de la contra de la contra del la contra nores, & in ambitu ferratas fecantur. A medio caule ad fummum ex alarum finu nafcuntur rami etiam quadranguli, minoribus foliis præditi, & illi fimiliter in alios ramulos divili, fullinentes flof. entan quattangum, marvata de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania de la compania del compani roms contraines, quotum ona infinita vance funt exigua, de interne auquartumin reflexa, que in lateribus funt, paulò quidem altiùs attolluntur, & fuprema parte aliquantulum purpurafente; fel bina fuprema majora funt reliquis, & quodammodo reflexa, purpurefque ex atro coloris, paucis & bresibus flavis framinhus ex umbilico prodeuntibus. Radix pollicaris pænè craffitudinis eft, in mulas fibras divifa, candicantis coloris.

8. Serophularia foliis laciniatis C. B. Peod. Serophularia Indica Park. An Seroph. Indica capita-tulis maximis J. B?

C. B. prod.

Caule elt craffo, ftriato, fubrubente & lævi: følis atrovirentibus, lævibus, tenuibus, oblongis pediculis donatis, inferioribus palmaribus, inftar foliorum Raphani, in lacinias quinque oblongas, crenatas, divilis: ex quorum finubus folia minora, etiam laciniata, prodeunt. Flore est magno, elegantiflimo, crocco inferiore parte, intrinfecus rubro.

Hujus ramulum duntaxat accepit deferiptionis autor C. B. nomine Scrophularie Hijbance non

Adde ex Parkinsono, Ramulos hujus crassos este, sed infirmos & humi plerunque hine inde stratos, geniculis crebris interceptos: capitula majora & duriora quam in quavis alia Scrophularise specie: radicem crassam fibris comosam, postquam planta semen dederit marcescentem, alias

9. Scropbularia altera Ruta canina dieta Park. Scropb. Ruta canina dieta vulgaris C. B. Ruta canina Lob. Ger. Scropbularia tertia Dodonaco tenuifolia, Ruta canina quibusdam vocata J.B.

Radicem habee longam, fimplicem, mediocriter crassam: eaules cubitales, striatos, teretes, serè nigricantes, medulla fungosa plenos, ramolos; per quos folia oblonga, angulta, profundèlacinata, graviter odorata: flores eo ordine dispositi quo in Scrophularia majore vulgari, copiolores, parvinigri; quos vascula excipiunt Scrophularia minora, acuminata, in duas carinas deli-

Ad Rheni ripas propè Bafileam primò, deinde in Italia, Gallia Narbonenfi, & circa Genevam copiole nafcentem oblervavimus. Radice est diuturna.

* 10. Scrophularia Ruta canina dicta minor Moris.

Morif.

Losus.

Pedalis est planta, duplo minor priore: folia multò tenuiùs dissecta: flores integri in fundo, quinque lacinuis in margine divifi, famina & fylum admodum brevia, ex ipforum fundo orta habentes; quibus fatifeentibus fuccedunt capfule omnium minima, bifida, virides adhuc arete juncta & stricte unita, pyramidalem exhibentes figuram, acumine pungente præditam, sed exiccata sponte aperiuntur & semina plurima, reliquarum minora effundunt.

. 11. Scroobularia Scorodoniæ foliis Morif. Lusitanica Hort. Leyd.

Morif.

Ad altitudinem bipedalem ascendit, caule quadrato, crebris geniculis intercepto & in multos ramulos brachiato. Ad fingula autem genicula bina è regione apponuntur folia mucronata, forrat, feabra, Salvie fylveffris inftar, quibus adeò fimilia funt, ut antequam flores & femen producat, pro Scorodonia haberi possit. Florem fert unciali pediculo innitentem, integrum in fundo, quinquefariàm in margine partitum, laciniis quatuor ferruginei coloris, infima virescentis: ex fundo floris exeunt quatuor stamina subviridia, perbrevia, unà cum stylo ejusque apice ejusdem coloris. Hisce deciduis succedunt esosulæ pyramidales, mucronatæ, adhuc virides arete sibi invicem junetæ, efficate apertæ, inq, fingulis cellulis femina continentes minuta, fubfufca, cæterarum fuæ fortis more. De loco, florendi tempore & duratione nihil habet.

* 12. Scrophularia Sambuci folio Park. Sideritis Sambuci folio Alpin. exot.

Lib. XV.

Caulibus affurgit pluribus, quadratis, concavis, duos tréfve cubitos altis, foliss aliquot alatisé geniolis exeuntibus cinctis, è pinnulis aliquammultis conjugatim ad costam mediam adnexis, foliorum Sambuci instar, compositis, Sambuci insuper sere odore. E soliorum sinubus ad caulium ramosorum nodos, & fummis caulibus exeunt flores multi, concavi, nutantes, obsoletè rubentis aut purpurei colois; quibus succedunt capsulae parvae, rotundae, nigricantes, acuminatae, seminibus aliarum hujus generisamulis repleta. Radix longa, fibris aliquot aucta.

Ex Hispania transmissa est. Parkinsono è semine nata. Biennio tantum vivit & perfectis se Locut. minibus exarefeit. D. More, ad quem cum Patavii commorabatur femina ejus cum aliis rarioribus

transmissit Parkinsonus, cam Alpino communicavit. Locis umbrosis & humidis gaudet.

13. Scrophularia peregrina Telephii folio non descripta Hort. Lugd. Bat.

CAP. V.

De Digitali.

Digitalis à flore Digitale (eu Dactylothecam referente dicta est, nec alio opus habet charactere generico quam hujulmodi flore concavo, labiato, pendulo, cum valculo bivalvi.

A. 1. Digitalis purpurea J.B. Ger. purp. vulgaris Park. purp. folio aspero C.B. Purple Por globe.

T. B.

The chiros duos inperat Digitalis purpurea, caule pollicem craffo, angulofo, hirfuto, fubrubente, encavo, ex radice fibrofa, amara. Flores in thyrfi longions morem, frequentes, ab uno caulis latter penduli, brevibus hirfutis pediculis, quorum fingulis est appositum foliolum acuminatum, calaere penduli, brevious turiurs pearcuis, quomin infiguis et appointuit ronoluni actuminaturi, cais-di aut Digitalis fatrori munimenti effigiatură, colore foris coccinece, exceptă infeçiore parte, que popter nonnullam admistam albedinem carneo eft, intus verò fimiliter purpurei, infeciore parte (que te longis pilis oblita eft) verficolore albis maculis migro guttatis: floris bafi penitus adnafeuntur famina alba aut purpuralecuria, contorta, qua apies dulymos groccos guttatos fuffinent: firlu vepannia atox aut purpurateentas, contortas qua e pres catyrinos croscos guitatos animente principular must purpuraleens ex hirfuti oblongique pericarpii bivalvis mucrono protenditur, cui potea inclufun contineuu fonen minutum. Folia Verbalci opinionem recte fulfrincant, oblonga, in acumen definenta, hirfuta, in ambitu ferrata, superne atrovirenta, inferne incana: qua ad radicem funt longis muntur pediculis, que in caulibus nullo ordine pofica, crebra. Calix floris plerunque quinquefolius; floris margo in quinque dividitur fegmenta. Amat folum arenofum.

Variat interdum floris colore albo, fed rarius; nam è millibus vix unam plantam reperies flore al-bo infignem: hine Digitalis flore magno candido f. B. alba folio aspero C. B. major alba Park. al-

I. Parkinfonus alterius adhuc Digitalis alba speciei meminit, quam Dig. albam alteram seu mino-Varietates.
11 ma appellat, cui folia pracedenti quidem similià tribuit, verum minora paulò & breviora, obscu-

ins virentia; caudem humiliorem vix tripedalem: flores minores: in reliquis conveniunt.

2. Digitalis major flore carneo ejufdem Parke à vulgari purpurea, folis paulò minoribus differt:

floribus quoque minoribus, dilutius rubentibus seu carneis.

2. Digitalis media flore luteo rubente ejustem. Media est magnitudinis inter Digitales maximas Eminores: foliis luter minoris aliquaterus amulis, quam pracedentis minoribus, floribus longis, angulis Dig, alber alterius seu minoris sere magnitudine, colore luteo aut Bacico, subore velut per-sulo, quem coloren nos Calunep appellamus, & in Aurantus nonnullis comittir. "Cum semen dedent radicitus exarefeir, fecundo plerunque à latione anno.

Hasce Digitalis varietates, quantis accidentibus potitis quibuldam quam specie à vulgari purpurca disserre putem, nolui tamen omittere, ut Lectori integrum sit de iis judicium ferre.

Digitalis horba emetica est. Somerseti Anglia rustica turba hujus decocto sebricitantibus purga-Vires, tones & interdum superpurgationes & vomitiones humidioribus alvo molitur. Loli, Ob.

Parkinfonus efficacem effe contra Epilepfiam affirmat, fi duo ejus manipuli cum šiv. Polypodii querem in cerevilia decoquatur, & decochum propinetur. Qui enim viginti & fex annos continu-se o morbo laborarant ita ut fingulis menfibus bis terve caderent, hajus decocti ufu penitus liberati funt, faltem per integros sedecim mentes ne unum quidem paroxylinum senserunt. Verum medicamen-

multi patent per integros reaction includes in tunin quadro par year of committees immente secitat, for time bee rebuffioribus santim convenit, figuidem violente admedim purgas of comitiones immenes excitat. Summolis conducere tritam & impolitam fuecumive ejus in unglighto experientia compertum eff. Port. Novi plures (inquit D. Batelius in MS. nondum edito) qui in strumos tumoribus Digitalis rowi pinres (inque D. Bateinis in M.S. nonatim catto) qui in trumolis tumoribis Digitalis forbis valde confiditat, quos quidam in butyro Maiali, quot poffinit immitgiantes errant infolantes per affatem. Alii cum adipe pogojio mificent, & fiib terra defodiunt per quadraginta dies, unque flores cumunquento refervant, una lintesi inductint. & timoribus applicant: holce tumoribus adiatementa vet matmandis, ulccribis detergendis vet asplendis fufficere ferunt fe expertos. Quinto & fexto quoque die Diacarthamo purgant, interim continue decoctum Herbe Robertianz pra-

bent; pars ulceris rubens parte unguenti tenniore illinatur; pars autem craffior unguenti linteami. ni imponatur, quod nunquam mutetur. Sunt qui novella & primò erumpentia planta germina accipiunt, corumque fuccum expressum in butyro coquant ad succi consumptionem, atque hoc novo fucco addito bis terve repetunt.

N. 1. Oportet ut paretur sufficiens quantitas unguenti co anni tempore quo flores haberi possunt. cum nonunquam integer annus aut eo amplius ad curam perficiendam requiratur.

N. 2. Quantis ulcera primò majora fiant ne metuas, fiquidem unguentum postquam humores omnes absumpserit & exficcaverit, ea demum fanabit & cute obducet.

N. 3. Unguentum hoc in Scrophulis humidis & pure manantibus pracipue utile est, in ficcis parum valet; fed ad Balilicon & pracipitatum confugiendum. Habui ex relatione viri amicifimi, tum rei Herbariætum totius Medicinæ peritiffimi D. E. Hulfe.

Proverbium est Italicum Aralda tutte le piaghe salda, i. c. Digitalis sanat omnia vulnera.

2. Digitalis maxima ferruginea Park, angustifelia slore ferrugineo C.B. ferruginea folio angustimi J. B. ferruginea major Ger. cmac.

Tres aut quatuor cubitos altus est caulis, mediocriter crassus, firmus, teres, lavis, cujus scapus tres aut quamor cuotos atus et cama, incunertos cama, incuis ser a la comunica de la comunica de la comunica de la Digitalia fibilitaca angultifolia folia proxima, long, angulta, acuminata, atrovirentia, [ex viridi canefcentia Park.] nervola, averla parte fubblirfuta, levi crenarum vestigio per ambitum incita alternatim cauli adnalcuntur. Flores longa ferie thyrloide dispoliti, Digitalis purpurea, breviores, rigidiores, foris toti hirluti, ferruginei, intus eodem colore faturatiore, & strus variegato picti, labro productiore villoso dependente, in medio rictu hiante, latentibus fub fuperioris folii margine apicibus luteis : infidet autem floris recurva bafis calycifella. to quinque radiis constanti. Capitula quam in vulgari purpurea minora semine minuto, susco repleta.

Catalogus Horti Regii Parif. Digitalis ferrugineæ duplicis meminit, nimirum 1. Latifolia, cui Synonymam facir Digitalem maximam ferrugineam Park. & 2. Angustifolia, qua est C. Baubini whonymann racit Digitatem maximam retrugineam Park, & 2. Angut four, que ett C Baubin Digit, angulfifolia flore ferrugineo; J. Baubini Digit, ferruginea folio angulfiore. An ha dus focie differant nefeimus, examinent aln: certe Dig. fer. fol. ang. J. B. in parem cum Parkinfoniam Dig. max. ferruginea aktitudinem affürgit. Vertum quicquid fit de ferruginea latifolia & anguffifolia, dari dusa Digitalis ferruginea fercies certum ett, cum Tho. Johnfonus vir fummæ fidei & diligentia, utramique viderit & deferiplerit:

Digitalii ferrigiu, major. Alteram majorum appellar, felis innis pedalibus, atrovirentibus, venofis : caulibus tricubitalibus rigiu, major. floribus hantibus, amplis, cum labello furfum inflexo.

Alteram Dig. fer. minorem; cui folia multò minora, angustiora, lavia & intensius viridia: caules Digit. ferrug. pedales; flores parvi, superioris colore similes. Hanc apud Tradescantium vidit medio Julio flo-

> Har species caule est quadruplo humiliore quam superior, proinde cadem esse non poul quam J. Bauhimus describit, que in parem cum illa altitudinem aflurgit. Quocirca vel tres dantur Digita-lis serruginea (quod non credo) species, nimirum 1. Major latifoliu, que est Parkinsoni maxima: 2. Major angultifolia, C.B. J.B. 3. Minor Ger. emac. vel Parkinsono & J. Bauhino descripta specie

Hie infuper addit Catalogus Parifienfis quartam adhuc speciem, viz. Digitalem latifoliam flore ferruginco minore.

2. Digitalis lutea magno flore C. B. amplo flore Park. flore majore, folio latiore J. B.

Minor huic quam purpurcæ magnitudo; nec diffimilis radix: Caules angulofi, nonnihil hirfiti: Folia angustiora, longa, infernè nervis hirsutis rugola, supernè penitus glabra, atrovirentia, in ambitu crenata, sapore subamaro & acri: Flores Digitalis purpurea pares, foris intúsque hirsuti, sed colore, extra quidem diluté luteo, intus verò croco laturatione languidéque luteo verlicolores. In montolis circa Genevam & in Germania invenimus. Floret Junio & Julio.

C. Bauhinus pro Ephemero Dioscoridis Column. hanc habet : verum Columna flores albos Ephemero fuo attribuit, qui huic lutei funt. Forte tamen Columna colorem pallide luteum pro albo habuit; ni floris color interdum variet.

4. Digitalis luteavel pallida parvo flore C. B. flore minore fublateo, angustiore folio J. B. minor lates five pallida Park, parad.

Duorum cubitorum altitudinem aquat vel etiam fuperat, caule digitali, ramofo, lavi, ex taliti pollicari emicante: cui alternatim adnafcuntur folia fixitamam longa aut breviora, duas aut uts uncias lata, acuminata, in ambitu crenata, superne glabra, atrovirentia, inferne herbida, subhirsua: flora tanquam thyrium longa ferie effigiantes, quanquam ortudiverfo, codem tamen fore omnes required thindio minores Digitalis purp. floribus, colore luteo in herbaceum languente, idque tam inus qu'im foris, labro intrinseccis villoso; quorum unicuique ad pediculum folium acuminatum penitus glabrum eft appolitum. Semen in loculis bivalvibus aliarum hujus generis more. Radis fibrola, perennis, nec ulla cceli injuria aut gelu vehementiori facile corrumpitur.

In montibus circa Genevam, itémque circa Salernum & Neapolin in Italia copiose provenit. Ju C. Bau

nio, Julióque mentibus floret.

Lib. XV. De Herbis flore monopetalo difformi.

C. Baultinus aliam adhuc Digitalem angustifoliam luteo parvo flore in Prodromo describit; que an aliter quam partium omnium parvirate à pracedenti differat Lectori confiderandam relinquo: De-feriotionem ejus videat apud C. B. in Prod.

5. Digitalis Virginiana, Lyfimachiæ facie, foliis fubrubentibus, slore violaceo minore Moris. An Digit. Virginiensis seu Americana serratifolia Hort. Paril. & Lugd-Bat?

Caules promit bipedales, subrubentes: quos ambiunt per intervalla ad singula genicula bina folia, Caules promit olpedates, nortueentes: quos amount per intervana au iniquia genicula bina fota, mucronata, Limonii majoris primo ortu folis haud ablimilia, ex adverfo adinafeentia, qua à caule perforari videntur adeò arcèè cum cingunt. Ex alis ad genicula fuperiora enafeuntur pediculi alios procreantes; quibus innafeuntur flores calyce & forma Dactylotheca feu Digitalis minoris, nifi quod processing the process of the proces rum Digitalium florum more duo apponuntur testiculi rubelli, lentiformes in superiore floris parte: eft enim fylus propendens versus inferiorem partem luteus, lanuginosus. Floribus succedunt thecæ bicapfulares, in mucronem acutum bifurcatum definentes, continentes in fe femina minuta, infinita, caterarum Digitalium more.

Floret Æstate, atque cadem excunte & incunte Autumno semen suum perficit. Foliorum fitus & florum figura diversam à Digitali plantam arguunt.

Tempus.

CAP. VI.

De Pediculari seu Crista galli.

PEdicularem Lobelius scribit vocari hanc herbam, quòd facultatibus sir virosis, pratis infesta, 8c pediculis hostis. Contra Dodonæus Pedicularem ab offectu nominat, quòd pecori ac jumentis, que in pratis ubi hac provenit pascuntur, pediculorum copiam gignat. Mihi hujusce herbæ folia, pediculi tergo rugis fuis perquam fimilia funt, & inde forte nomen.

Notæ hujus generis funt præter flores galeatos & vasculum bicapfulare, florum calyces tumidæ &

velut inflatæ folliculos seminum occultantes, Semina compressa.

A. 1. Pedicularis sive Crista galli lutea Park. pratensis lutea vel Crista galli C. B. Crista galli Ger. galli famina J. B. Pellow rattle og Cocke comb.

E radice parva, alba fimplici, furculos ad latera emittente, non altè in terram demissa eaulis assurgit plerunque fingularis, pedalis, rigidus, lavis, quadratus, rectus, tenuis, inanis nigris non rarò maculis klituris varius, & versitis supremani partem purpurascens, in ramos aliquiot divilis, quos adversos, tu posta bina semper ambiunt folia, sine pediculis, lata basi, exinde sensim angustata ad apices ulque, longitudine digitali, acuta, per margines dentata, crittan galli imitantia, venis infignibusà medio ad fingulos dentes hine inde excurrentibus. E foliorum finubus ramuli exeunt per paria feu mento at iniquios centes inite mac excurrentous. E ronorum initious ramun exentit per paria jeu dio adverfi. In fumnis caulibus & ramulis conferti & fpicam mentientes flosculi e foliorum pariter finabus finguli fingulis exeunt, brevibus admodum pediculis; ealiebba turgidis, compreffis, in quatuor atta fegmenta fummo margine incitis. Flores monopetali, flavi, cucullati, flylum tenuem & quatuor flamina cum fluis apicibus occultant. Delapfo flore calix in majorem longè veficam intumefcit, & vafculum feminale amplum, compreflum intus continet, in duo loculamenta per medium divilino, & semina plura, compressa, margine membranaceo cincta, colore pulvereo continens. Seminibus

mauris illico dehicunt valcula membranea, & cum exiccantur lucida fiunt-Floret Junio, & semen brevi maturat, quod statim esfundit, & mox radicitus exarescit ante se-

In pascuis præsertim sterilioribus exit, non rarò & in arvis, utrobique inutilis & vitiosa, ut rectè Lecus. J. Bauhinus.

2. Crista galli mas I. B.

A femina differt statura & altitudine, interdum sesquipedali: caule robustiore, foliis latioribus: floribus multo majoribus; fummitatibus magis albefcentibus, utriculis hirfutis. Hane in pratis circa Genevam unà cum fœmina observavimus. In Anglia nondum invenimus.

3. Crista galli spicata flore luteo magno Messanensis.

Radice est surculosa, annua tamen : caule cubitali aut ctiam altiore, recto, firmo, quadrato, nonmhi lanuginofo. Folia plerunque bina ex adverfo fira funt, longa, angulta, pallide viridia, rariiis & majoribus circa margines dentibus, extantibus velut laciniolis, incifa, Cataxogoni Euphrolynesfacie folis fimilia. Spica forum in fummo congetta, grandis, quadrata, lanuginofa, & nominil eti-am vilcofa. Flores lutei, ampli, cucullati, figură florum Ladani fegetum, ex utricuiis fats amplis, vafculum feminale bivalve claudentibus. Semen non obfervavimus. Columnæ arenæ inftar minutillimum eft, copiofum flavum.

Uuu

Lecus 3

Tempus.

Locus.

Locus.

Locus.

Lib. XV. De Herbis flore monopetalo difformi.

Locus

In lateribus montium Messanz imminentium hanc & sequentem invenimus, Maio mense in the

4. Trixago Apula unicaulis, wreescanes Col. Crista galli spicata flore vario ex albo & purpureo. An Antirrhinum folio ferrato J. B?

Pracedenti fimillima est, in his pracipue differt. 1. Quod minus procera fit: 2. Quod caules

Pracedenti fimillima ett, in his pracipue dittert.

1. Quon minus procesa net.

2. Quod eaules a sa aliquando cuam foliorum margines rubant.

3. Quod flares minores fine & diverficoloris, eaules que que problema de la problema de la coloris, caule ve que pendiu se exactitis deferibit; Herba eft micaulis femper, ab radice fingulari produens, caule pedali nat ad fiimmum fefquipodali, quadrato, hirluto, albefeente aut purpurafempodiens, caule pedali nat ad fiimmum fefquipodali, quadrato, hirluto, albefeente aut purpurafempodiens, caule pedali nat ad fiimmum fefquipodali, quadrato, hirluto, albefeente aut purpurafempodiens, caule pedali nat ad fiimmum fefquipodali, quadrato, hirluto, albefeente su guittis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiolo harentibus, angultis, oblongis, to faire cincto ad intervalla digitalia ex adverfo binis fine petiologis. obtufis, craftis & carnotis, ex viridi albicantibus, hirfutis, raris dentibus ferratis, in medio caulis maopunis, cranis excarnons, ex vinta anicanadas, initator, initator cauli majoribus, triunciali longitudine. Summo cauli infidet fpica quadrata, cristaus foliis rotundioribus, hirjornous, trumcian ronginume. Summo cand minot spea quasitation of summo cand minot speak quasitation of speak quasitation of summo cand minot speak quasitation of summo cand minot speak quasitation of summo cand minot speak quasitation of speak quasitatio proportione plantæ latis barbulis, albis, pallentibus, capitulis verò purpurafcentibus hirfutis, ex quibus luteum stamen veluti dens exeritur, &c.

Cum priore, à qua fortasse non differt specie.

A. 5. Pedicularis pratenfis rubra unigaris Park. pratenfis purpurea C. B. Pedicularis Ger. Pedicularis, quibufdam Crifta galli flore rubro J. B. Act Hattle.

T.B. Florer ut in Crista galli vulg, è vessiculis laxis, glabris emicant, verum non ita compressis, cuali-culatis, tantillum cum multo virore rubescentibus, colore sunt rubro, rarius carneo aut albo, lacinis fuperiore roftrata, apices luteos quatuor bina cavitate infeulptos flylúmque purpurafeentem finu fuo occultante, inferiore feu labello in tres laciniolas circinatas profunde incifo. Folia cum Filipendula nonnilul habent fimile, at longe minora, minutiúfque incita, colore viridi vel fipadiceo, in candina nonumi moent mine, at ionic minora minutanta metals contained and alla rigo-angulofis, concavis, palmaribus, ant dodrantalibus, mitimis. Rada nonnihil amaricat, alla rigo-fa, forma radicum Petrolelini vulgò dieti, minimi digiti craffitudinem vix attingens, in craffiulta-Las fibras divila. Ex fumma porro radice folia exoriuntur lata, craffa, in mucronem definentia. ambitum ferrata, è quorum finu reliqua folia cum caule emergunt. Sic & primogenita planta folia prima Dryopteris, amula formâ & laciniis, ut ctiam aliquos fallere possit. Caterum semen suscum, rotundum in vasculis magnis falcatis, in rostra desinentibus.

In pratis, pascuis & cricetis, locis humidioribus, abundè exit per totam Angliam.

A. 6. Pedicularis palustris rubra elatior. An Pedicularia campestris prior species Trag?

Hae pracedente plus duplo major est & clatior, caulibus firmis, erectis: Differt quoque & floris calicibus, que in hac fubhirfute funt minusque turgide quam in illa, & ipsis ctiam seminibus, ut

In locis paluftribus & aquofis provenit. Alectorolophum teruum. *Cluf.* huc refero; ejufdémque genus alterum ad pracedentem; nam & nota omnes conveniunt: & Clufius eam prope Londinum collegit, ubi certo certius non alia oc-

Hujus herba (fi Trago fides) inter catera pabula à pecoribus devorata pediculorum in illis ingentem procreat copiam, quo morbo vix tandem citra magnum periculum liberantur.

7. Crista galli montana, floribus pallidis in spicam congestis.

Radix ei fimplex, alba, paucis fibris donata, magnitudine & figura radicis Tragopogi, nifiquòd longior fit, sapore non ingrato Nucis Avellana, paullò amariore. Folia ad radicem unum vel duo, alata ex pluribus pinnarum conjugationibus Filicis ferè in modum composita, inferius hirsuta, in acutum definentia, fingulis pinnis ad margines ferratis Criftæ galli vulg. luteæ folia benè imitantibus, viroris ad luteum tendentis. Caulis ab cadem radice fingularis, dodrantalis aut pedalis, teres, firmus, nonnihil hirlutus, intus concavus, [minimè ramofus quantum memini] fpicam in fummitate gellans palmarem florum dense stipatorum, pallide lutcorum, Cristæ vulg. luteæ similium, nis majores ellent & vix lese aperirent, è calyce ventricolo, pentagono emicantium, pediculis nullis. Ad fingulos flores fingula habentur folia iis qua ad radicem fimilia, superiora tamen in spica pinnata elle delimunt, funque Pedicularis vulg, lut. folis perfimilia. In calice later fominis concept-culum cubinatam, feminibus minutis, rotundis repletum. Unicum plerunque habet hac planta in caule folium infra fricam.

In fummis jugis montuum altiffimorum Maximum Carthufianorum cœnobium circundantium invenimus. Differt autem tum à Pediculari majore Dalechampii J. B. tum à Pediculari bulbola

. * 8. Pedicularis major Dalechampii J.B. Alpina Filicis folio major C.B. major Alpina Park.

Dalechamp.
L'ilipendule Alpina affinis est, radice foris nigră, Napi modo gracilescente, rugosa, nonnihilfurl'ilipendule Alpina affinis est, radice foris nigră, Napi modo gracilescente, rugosa, nonnihilfurculosa: caule ferme cubitali, virgato, unico; feliu Filicis, in longo pediculo ordine collocatis, per
culosa: caule ferme cubitali, virgato, unico; feliu Filicis, in longo pediculo ordine collocatis, per ambitum crenatis, excunte per caulem alternatim unoqueque foliorum pediculo: flore pallido, fpicatim in fummo caule congesto, semine copioso, in latis corticosis vasculis incluso, Alyssi modo In vertice montis aurei Gergobiæ Arvernorum propinqui gignitur. Dalechamp.

A pracedente differt radice foris nigra; foliis in caule pluribus, alternatim politis: vasculo seminali lato.

* 9. Filipendula montana altera C.B. montana mollior altera Park. Alectorolophus 11. Cluf, hift.

Sequenti per omnia ferè fimile est, sed longè mollius, cuius sores modo pallidi modo purpurei fint : radix etiam crassa, & fibras Asparagi radicibus similes agens. Non in summis tantum Alpibus, sed & in inferioribus uliginosisque pratis nascitur.

10. Pedicularis bulbofa J.B. Filipendula montana flore Pediculariæ C.B. Filipendula montana major albida Park. Alectorolophos Alpinus major 1. Clus. Filipendula montana Ger.

Complures ab una radice emittit eaules cubitales, minimi ferè digiti craffitudine, laves, concavos: in quorum cacumine flores multi, acervatim congesti, oblonga spica instar, quemadmodum in Orchidibus; cucullati, Pedicularis, majores, è calyculis pentagonis inter minutiora folia prodeuntes, exalbido colore. Folia palmaribus nixa pediculis, pinnata, Filipendulæ divisura, ftatim ex ra-(8), extudido conoce. Form parmatious mas pecucions, pinnasa, emperioda curiquia, naturi extudice prodeunte, qualia per caules pauca, presterquam in fuministre, ibil forum fipica incipit, quo loco fatis funt frequentia: Floribus fuccedunt mucronata capitula maturitate deliticentia, femique ostendentia exiguum inaquale, cineracci coloris. Radices capillaribus fibris intertexta, multa, principio angusto, sensim excuberantes, multum Filipendula radicibus cedentes. Vestigiaveterum caulium demonstrant non esse annuam stirpem.

An Herba folius Asplenio similis Gesn. m. fr? Radicibus tuberosis, & caulibus ab eadem radice pluribus à Pediculari montana nostra differt.

* 11. Pedicularis Alpina lutea C. B. Park. Alpina, flore luteo, radice nigra J. B.

Lugd.

Linga. Harret radice crassa, nigra, multifida: falia exinde profert longo pediculo nixa, qua foliolis mul-tis constant, toto ambitu minutissime incisse ex adverso ficis ut in Filipendula, que causa nominis fuit [Filipendulæ Alpinæ Lugd.] Canlis pede altior flores luteos spicatim fere congestos in vertico fustinet, quibus delapsis vascula succedunt oblonga, Antirrhini loculis similia, minuto semine

Eam gignunt fumma Alpium juga.

Eam gignunt fumma Alpium juga.

Deferiptio hujus plantæ imperfecta: Differt à Pediculari montana nostra, radice nigra, & foliis in caule pluribus (ni pictura fallat) & minutissimè ut in Filipendula inciss.

12. Crista galli umbellata C.B. prod. galli lutea umbellata Park.

Radice est tenui, parva; caule palmo parum altiore, tenui & crecto: folisi paucis, unciam longis, angustis, per ambitum crenatis: Caulis summo stores plures, quasi in umbella dispositi, triplo majores & latiores quam in vulgari, quibus valvula lata, membranea, femen continentes fuccedent. In Castilia agris collecta fuit. Locus.

* 13. Crista galli angustifolia montana C. B. Park.

C. B. prod.

Caule est cubitali, anguloso: foliis oblongis, angustis, acuminatis, margine crenatis, binis sibi ex opposito correspondentibus; ex quorum alis soliola minora prodeunt, & plerunque cauliculus unam alterámve unciam altus, minutiffimis foliolis cinctus: ipfe verò caulis in ramos femipalmares, etiam majores, dividitur: quibus flores pallidi, eo quo in vulgari ordine, fed longe minores infident, quibus valvulæ semen latiusculum includentes succedunt.

Hac in montibus urbi [Bafilea] vicinis reperitur.

Lociu.

CAP. VII.

De Euphrafia seu Euphrosyne.

Freesum (inquit Dalechampius) dicta est hac herba, quia oculos juvat & delectat, quam vocein imperiti lingua Graca depravantes in Euphrafiam verterunt. Hunc refutat J. Bauhinus, quia nihil de hac herbula apud veteres Gracos aut Latinos occurrit. Hujus notæ funt folia venosa serrata, semina albicantia.

A. I. Euphrasia J. B. Ger. vulgaris Park. Officinarum C. B. @pe bright.

Plantula est palmaris aut sesquipalmaris, radice simplici, tortuosa tamen seu huc illuc ressexà, si-bis paucis majusculis donata, lignosa, alba caudibus terestusculis subhirsutis & in apricis purpura-Uun 2

I cous.

fcentibus, ramofis, ramulis crebris è foliorum alis exeuntibus, caulem medium interdum longini dine superantibus. Sunt autem folia bino ordine in caule adversa, sine pediculis adnata, Chame. dine superantibus. Sunt autem joine bine ordine in cause in cause in cause divos aut Alsines chamadry folia, saturo virore splendentia, rugosa, dentata, aversa parte hirsua, dryos aut Alines chamacus ones, muno politicum alis fingulis finguli è calicibus quadripartis fellichi bus exeunt, pulchelli, lactei, purpurantibus lineis intus firati, labello in tres birdas lacinias divilo, proportione de la companya de la comp &macula flava in medio picto; galea reflexa pariter bifida staminula aliquot occultat. Flori ficcedit vafeulum feminale oblongum, compressum, bivalve, in duo loculamenta divisum, seminajnus

plura oblonga, cincrea continens.

In pafeus fterihoribus, vulgariffima, post mediam ferè Æstatem in Autumnum usque slovet.

Emphrasia quoque modo sumpra, seu in pulverem redacta, & cum vino albo pota, seu per se solo masticata & deglutita, seu successiva especiales, aut aqua defullata videndi potentiam mirificè robo rat & adauget, debilem aut amillam reparat & reftituit. Inflammationibus & caligini oculorum adhibetur tufa, & impolita, aut succus ejus oculis inditus, sed præcipue aqua distillata.

Fit ex Enphrafia, autore Arnoldo Villanovano, vindemia tempore vinum, cujus ufu fenum eriam

oculi rejuvenescere feruntur, &c.

Casp. Hosnannus usum ejus despicabilem facere ait incertitudinem herba, quodq, Arnoldus alisq, usum ejus restringunt ad pingues & pinitosos. Et quod ad vinum attinet male illud cessisse socios & committee of the Pena feribir. Nee mirum, non enim curat quamvis caliginem, fed illam que el à fridigitate, neque hanc omnem, fed pofitive à pituita. Calidam enim & ficcam esse plantam oftendir guftus, qui amarorem quendain præ fe fert. Cafp. Hofman.

Verim fi oculorum caligini conducit, non illud efficit calore aut ficcitate: multa enim calida & ficca ocu. ls nen profunt, sed ved tenutate parium, vel specifica quadam proprietate. Tenuium autem elfe parium vel illad argumento est, quòd Tragus vino decoltam ac calidam propinatam morbo arquato utilijimam

Ik Macis 36. Euphrafia 311. Fiat pulvis subtilissimus. Doss factis debitis evacuationibus 311. Valet ad Scotomiam & imagines. Maroldus pulverem Doctoris Helidai appellat. Dodonaus semen

fœniculi & faccharum addit. Fuchfius in catarractis & fuffufionibus commendat.

Fabric. Hildanus Autor imprimis celebris & fide digniffimus Centur. Epift. 103. tantum effe ait Euphrafie in imbecillitate visûs vim atque efficaciam, ut ejus ulu feptuagenarios quofdam propter vigilias & fludia plurima amiflo vitu, in decrepita illa atate eum recuperaffe observavert. D. Taured.
Robinson; qui oculistas quos vocant tum in Anglia, tum in transmarinis regionibus herbam ipsam exhibere cum in acetariis, tum in jusculis, tum ctiam pani incoctam & potus ordinario infulam, extinfecus autem in collyriis, & fomentis applicare adnotavit.

* 2. Enfragia linifolia Col. part. 2. foliis Lini angustioribus C. B. minima Park.

Folia huic longè exiliora & angustiora sunt quam Lino. Tota planta non excedit dodrantem cum radice. Vulgari Eufrafiæ flore, fructu, femine ac sapore similis est.

A. 3. Euphrasia pratensis rubra C. B. Euphr. parva purpurea J. B. Cratæogonon Euphrosynts sain Ger. Euphragia pratenfis rubra major Park. Acd meadow Epe-bright, or Epe-bught Cow wheat.

E radice alba, lignofa, tenui, huc illuc reflexa, nunc fimplici, nunc multiplici seu in plures sibris sparsa caulis exurgit dodrantalis aut pedalis, firmus, teres, qui tamen quadratum simulat, lanugine brevi fubhirfutus, folidus, ab imo ftatim ramofus. Folia digitum longa, angusta [unam circiter tertiam partem digiti lata] à bafi ad mucronem fenfim angultata, nervofa, nervis feu venis admodum conspicuis, denticulis per margines rarioribus serrata, Pedicularis in modum, bina in caule conjugatim, absque pediculis adnata. Flores in summis caulibus & ramulis in longas velut spicas digesti, finguli ex alis foliorum fingulis egreffi pediculis breviffimis, galeati, purpurantes aut carnei, rariis albi, labello trifido. Calin pro florismodo fatis grandis, fumma parte in quatuor acuta fegmenta divifüs, vasculum seminale intus continet oblongum, Euphrasiæ vulgaris.

Inter fegetés & in pascuis, locis præsertim humidioribus frequens oritur & post mediam æstatem

& Tempus.

A. 4. Euphrafia lutea latifolia paluftris. Pellow Abarth Epe-beight. An Criff galli affinis planta Romana, seu Crista galli major Italica J. B?

Cratxogono Emphrofynes facie aut Crista galli non admodum diffimilis est. Radis ei simples, alba, sapore nullo insigni: Caulis pedalis, retes, hirstitus. Folia in caulibus nunc bina ex adverso. nunc alternatim adnata absque pediculis, è lata basi intenuem mucronem sensim desinentia, sescuiciam longa, per margines dentata, rugofa. Ex alis foliorum emergunt flores Fiftularis, galeati, flavi, labello latiufculo, & in tres lacimas divifo, è calise oblongo, firiato, in quaturo fegmenta ex panfo. Vafeulum feminale oblongum, in binas cellulas divifum, gestans in apice stylum prælongum a flore residuum. Semen exiguum, rotundum, ruffum. Tota planta, cum in statu est, glutine quodam feu lentore viscoso madet.

Floret Julio & Augusto. In agri Cornubiensis occidentaliori parte, ad rivos & in palustribus copio se proventt: invenimus & in agro Staffordienfi. Planta have Euphrafia femen non habet. Nondum defectiptam putamus, quod mirum, cum in Cornubia adeò frequens fit. Criftæ galli affinis J.B. diverA. 5. Crataogonon foliis brevibus obtusis Westmorlandicum. Shorteleaved Eperbriaht Com

Radix huic (ut putamus non descriptæ Euphrasia speciei) alba, dura, fibris majusculis prædita. & (ur mihi videbatur) repens. Cauler femipedales, graciles, creeti, rigidi, non ramofi, nonmihil hir-futi, fragiles. Folia per paria fine pediculis caulibus adnascuntur, figură & magnitudine Alsines Chamædryfoliæ, rugofa, per margines dentata, viroris ad cinercum tendentis, & nonnihil folendentia. Florer in fummis cualibus ex alis foliorum exeunt, brevibus pediculis nixi, figura florum Crift e galli, tubo Flore in funnins cannots ex ans ronorum execut, oterrous peaterns max, ngua notam crip a gang, moo longiore, colore fordide purpureo, calice quadripartito; quibus fuccedunt vasseuda ventricosa, in binas pattes impress lineá divisa. Semina ablocancia Cratecogom. Sapor plante acris nonnibil & amarus.

Propé Orton vigum in Westmorlandia, juxta rivulum, qui decurrit secus viam, qua inde Crosbei-Locus &

am itur. Post mediam astatem floret.

6. Euphrasia pratensis lutea C. B. prat. major lutea Park. Coris Monstessulana lutea J. B. Euf. lutes montana angustifolia major altera Col. Hellow narrow leaved Epe bright.

Caule est fingulari, cubitali, tenui, lignoso, ferè rubente, quadrato sed obtusis angulis [J. B. rotundo] Mini cincto angultioribus, Lino aut Hyllopo paribus, craffis, per ambitum rarioribus denni-bus, ternis fc. ferratis, per rariora genicula binis cauli harentibus: ex quibus alæ [ramuli] utrinque cruciatin, alterno verfu oppositæ binæ pandanture obliquæ, oblongæ, admodum caulis & plantæ pro-pontone: a quorum medio ad fummum ufque denfi førerumo verfu difopmumu duplicati, galericulati, galericulati, deorfum spectantes, ex utriculis prodeuntes, sed colore luteo saturato seu aureo oculos recreantes. Semina perficir Octobri menfe, Euphrafiæ fimilia angulofa candida, quæ pericarpiis ficcis atque dehifcentibus ab imo incipiunt decidere.

Scrius post mediam sci. æstatem flotet: atque durat hyeme lignosa planta, sicca, soliis nuda, Tempus. cacuminibus tantum racemofis adhærentibus. Sapore amaro, adifringente, & extergente, linguam

exalperante gultantibus nobis vila fuit Col.

Primo eant invenimus in Germania, non procul Altdorfio Norimbergenfium Academia, deinde Laure

in Hetruria, tandem in Narbonenfi Gallia.

7. Euphrasia pratensis Italica latifolia, C. B. pratensis minor purpurea Park. Euphrasia tertia non seripta Col. The lesses by and leaved purple Italian Epe byight,

C. B. prod.

Radicem habet lignosam, parvam, nigricantem, in tenues fibras divisam: caulem semipedalem Col. Bauhino palmarem aut minorem, quadratum, rubentem, leviter hirfutum, fapius fimplicem, aliquando statim ab exortu in duos, rariùs plures parvos ramulos divisum: quem folia pauca, crassa. hirlitta, rotunda fere, & bina adverda, in crenas profundas, inferiora quidem que minora in ternas, fuperiora verò in quinas fenálvé divita fua bafi cingunt.

Flores è foliorum finu, aliquando à medio caule, aliquando tanquam ex spica comave, ex utricu-Flores è foliorum finn, aliquando "à medio caule, aliquando tanquam ex fpica comave, ex utriqu.
Is veltro shongo calice prodeun bini, galericitati, purpuralcentes, quibus famen-oblongumi angulofim candicans in utrirculis fuecedit. Amaro est fapore. 'Ubi nalcitur ita frequens invenitur, ut linmum tapero opiertam purpureo inspicere videaris. Annua est planta. V. Boran. Monss.

Variat in casidioribus regionibus v. g. in Apulla & Cirinole in pratis & pascinis floris colore atque Vivietas,
etam coma albà: in frigidis locis colliumque pratentibus herbosis floreest lemper purpureo.

In via Romana, etam Roma: in monte Testacco provenit, passim etam in Castilia, maximè Leciu.

Estar in albasis in Castilia, maxime Leciu.

Senti in Apulla de Castilia de Castilia de Castilia con provenit proprie D. Mannol.

S. Fordi in sterilibus istis locis dictis Garrigues Maio mense florentem invenit D. Magnol.

8. Euphrasia Italica latifolia altera C. B. purpurea latifolia Park. major sylvestris purpurea latifolia Col. The greater broud leaded purple Eperbright.

Col. Radice estremui, intorta, lignosi, bifurcata vel magis divisa: Caule sesquipedali, quadrato, hirsito, subrubento; per genicula, digitalbus intervallis, felis vestiro unciam longis, latis verò ternam illis partem, in acutum definentibis, per ambitum serratis dei quorum sinubus à medio ad summum usu caulis ala [ramult] surgint utrinque, obliquae partini, minutioribissquie sololis ornate, quibis summa parte a medio usque densi solores insurano versu disposit, ex alternatis tune foliolis produmes, galericulata, purpurascentos, ex utriculis emicantes hurbus, non diffimilibus categes; quibis fedus successiones crassiones, municipue congeneribus oblongi, seminibus turgidi angulosis, candidis, partim Vulgari majoribus, que Septembri & Octobri mense perficiuntur.

Augulto florer, amaro tota fapore. Atquicolorum collium femitis & Quercetis, depreffioribus eti- Locus: am locis, umbrofis atque humentibus gudet.

9. Euphrassa lutea Alsniefolia radice squamata C.B. Anonymos radice Dentaria Col. Euphr. lut. minor radice (quamata Park.

Radice est velut bulbofa, alba, ex quatuor crassificulis squamis coagmentata : cante pedali, aliquando palmari, levi, cavo & ramolo, ramulis ex alaruni cavis prodeuntibus, quem folia bina,

Tempur

Locus.

Locus.

Lacus

Louis

petiolis carentia basi sua situ adverso cingunt, Alsines Trixaginis foliis forma similia, sed acutiora Flores lutei, Euphraliz floribus respondentes: quibus succedit semen nigrum rotundum, in apicem exiguum definens, quod geminum parvo petiolo infidet. Hac montofis afperis & humidis gaudet. In Alpibus Helveticis & Austriacis, inque Pyrenzis

HISTORIA PLANTARUM.

montibus invenitur.

Semina que vocat vafa feminalia fuisse existimo; alias ad boc genus minime persinet.

Dentaria Buguloides radice globosa Montzel, eadem videtur præcedenti.

Mentzel.

Altitudine sua & foliis Bugulam luteam mentitur; at radix Dentariz est, globosa, squamulistan quam denticulis murium alabaftrinis circumcirca referta. Ex hac eauliculus nunc unus, nunc plures & in ramulos divisi exurgunt quadrati, ad singula internodia foliola Chamædryos bina sibi opposita fustinentes. Ex horum alis flosculi erumpunt aurei, oblongis calycibus in quinque foliola divifis, florum Euphralize forma. Eos sequuntur pericarpia rotunda, in quibus semen observare non

Collegit hanc Mentzelius mense Maio in Alpium quodam excelsissimo & prarupto iugo dimid. mill. Germanico ab oppido Mittenwald dicto media via inter Inspruck & Munchen.

* 10. Euphrasia purpurea minor C. B.

Mag.

ex parvula radice fibrofa caulem emittit sapiùs palmo minorem. Folia per caulem rara sint, ex intervallis bina caulem cingentia, oblonga, rugosa, satis profunde crenata & leviter histita: in summitate spicam storum producit, qui bini semper oppositi nascuntur, purpurei, & Antirchini flosculos imitantes: labrum superius tripartitum est tribus punctulis albis notatum. Succedunt flo-ribus longi utriculi, semine minutiflimo subrusto pleni. Annua est planta. In seminis colore deferiptio C.B. nostræ non convenit.

Maio mense florentem invenit descriptionis autor ultra pontem Salenovæ, juxta viam quà intr

ad pagun Saint Fordi in sterilibus illis locis dictis Garrigues.

Semina non funt Euphrafiæ sed Antirrhini, quocum & floribus convenit.

CAP. VIII.

De Melampyro seu Tritico vaccino.

Endurous à ultus & roles. Ex tritici enim mutatione nascitur Melampyrum, ut ex maino nigrum fiat, teste Galeno. Nos ejusimodi in plantis specierum transmutationem dari non concedimus. Caterum Melampyrum dictum putamus, qu'od femen ejus miceum referat magnitudine & figură, colore nigro differaț: Cùm autem inter fegetes tritici frequenta. scatur, cjúsque grana triticeis supenumero admixta sint, hinc orta occasio singendi ex tritici muta-

Triticum vaccinum dicitur quòd gratus pastus sit bobus & vaccis saginandis,

1. Melampyrum multis sive Triticum vaccinum J. B. Melampyrum purpurascente comà C.B. papureum Ger. Crateogonon flore vario Park. Common purple Colu Wheat.

Lignofa est & exigua radicula, aliquot confimilibus fibris donata: ex qua furgit caulis fingularis, quadratus, hirfutus, purpurafoens, multis alis concavis: Folia ex intervalls ex adverlo point, Linaria alia, alia lata & profundè laciniata, afpera, atro-virentia: at qua in fupremo thyrio funt crebriera exiftunt, brevia, latiora, digitata, hilari purpurà tincta: ex quorum alis galeat furre sent, filibirfitu, caffide purpurante, labello luteo, rubore confulo, cervice penitus lutea, reliquo tubulo purpurafeente: quibus fuccedunt in capfella oblonga, turgida, in bina loculamenta divisa, tegini ne membranco in arithm definente breviufculam, obvoluta finina duo, aut tita, triceis minora,

Inter segetes passim reperitur in exteris regionibus: in Anglia, quod sciam, non provenit.

Melangyrum (inquit J. Bauhinus) nondum, quod feiamus, in médicina ultim obtinuit, fed ple runque negligi folot. Scribit Clufius, eam in Occidentali Frifiæ feu Flandriæ parte (ubi copiolitimum aut) panem vitare, & atriorem reddere; quinimo eos qui eo vocuntur plerinque capitis gravedine tentari folere, non fecus ac fi lolio victitalfent. Ego femine luqus fapitis quidem panem tincum observavi, sed nullum pravum saporem ei adferre deprehendi, nec insalubriorem à rufficis ideo haberi animadverti, nec cam ullo modo separare student. Quin & Tabern, qui admodum se pidum panem ait, se sine ullo nocumento sape comediste testatur.

Gratus paftus bubus & vaccis faginandis, ut non incongruè forfan Pabulum boyinum aut vaccinum

quis nuncupare possit. J. B.

2. Melampyrum caruled coma C. B. caruleum Gov. Melampyro affinu Parietaria carulea quorundam J.B. Melampyrum 4. Park. quoad Synon. Cratæogonon flore vario quoad iconem.

Quadrangulo affurgit caule, pedali, nodofo, villis quibufdam hirto; in quo alternatim ad nodos bina semper ex adverso nascuntur longa felia, secundum pediculum lata, & sensim in mucronem definentia, aliquantulum villofa. Summus caulis & rami definenti in foliorum comam fuperioribus minorum, ad podiculum laciniatorum, mollique lanugine pubefeeneum, coloris pirepure, nunc di-lutioris, modo faturatioris elegantifilmi & violacci: inter qua bini fibi femper oppositi flores palcuntur, longiores concavi, aliquantulum hiantes, superiore labro nonnihil restexo & villoso, inferiore latiusculo & deorsium propondente, coloris inicio lutei, deinde omninò auret, omnes camen. Ilor alternis contrario fitu nafcentes antrorfum exporrecti & feetantes. Radix candicans eft.

In fylvis montofis non longe à Gratianopoli, quà inde ad max. Carchiffanorum combitum Locus

Hanc cum primo invenimus Parietariam files, speciossorem denominavirius, cui Caulis quam in sulgari nostrate erectior, summitates purpureas, flores pulchti, auteo colore nicentes; adeo tamén in paucis differt, ut nefciam an specie diversa consenda sit.

Semen mature colligendum antequam exiliat è vasculis, & statim telluri reddendum, ut sponte excidat : Nudum enim fi contrectetur frecunditatem perdere existimatur. De prine genus Melampyro hoc intelligendum.

A. 3. Melampyrum cristatum J. B. an luteum angustifolium C. B? Patk. Creffed Colliminent.

Radice parva, lignosa alias fimplici, alias multifida, alba alimentum hatrit. Califi femipedalis eft & altior, alias teres, alias angulofus valde ramofus, ramulis ipio citam caule l'inigiori-bus, plurimum adverfas, inaquali interdum ortu, felio vofitus Melampyri Sylvatici flore luteo, veous plannam avertas, incapata mecutan etta, joins votatus retoampyri syrvatet nore inteo, verim long orbus & angultioribus, binis plurimium oppositis. Flores in caulis & ramulorum fummitatibus, in spicis crassis, quadratis, longi, hiantes seu galeati, purpurei plerunque cum richtu luteo, quos sequuntur stique breves apicibus acutis, & Melampyri Sylvatici filiquis similes: Semina itidem paria. Calix floris brevis, margine in quatuor fegmenta partito. Singulos autem flores & filiquas fi-nu fuo ceu alveolo excipit folium furfum versus duplicatum, cujus fuperior margo utrinque figuram Lunæ falcatæ refert, arcu minutis denticellis concinne crenato criftatóque: quin & apex hujus fo-lii in longum & angustum mucronem procurrit. Ex his foliis ita duplicatis & fquamatim incum bentibus componitur spica: Sunt autem purpureo plerunque colore tinca.

In Sylvis Cantabrigienfibus & Bedfordienfibus copiose provenit. Observavimus insuper in syl-Locus.

volis montium propè Genevam.

A. 4. Melampyrum Sylvaticum flore luteo sive Satureia lutea (ylvestris I. B. Mel. luteum latifolium C. B. Craticogonum vulgare Park. Craticogonon album Ger. Common wild Com-

Melampyri vulgatioris segetum radices habet, strigosius plerunque, coliculis dodrantalibus aut cubitalibus, quadratis, subbirshtis, in frequentes prælongos ramos conjugatim divisis. Folia geniculis adnectuntur bina opposita, atropurpureo colore maculosa, interdum culmum lata, interdum duplo latiora, uncias duas plus minus longa (ingrati & aliquantulum acris faporis Cluf.) quorum qua fu-prema floribus oppolita funt vulgatioris Melampyri fegetum modo laciniata funt. Caterum tubuli prema norious opporat mine vigations Melamptyri regetum modo itamiaa init. Carerum tubum formá flores hiantes alterius Melamptyri, toti lutei funt, confipertiores, bini & cumam ferè in partem vegrentes e capacina hundripartiris; quibus comprella fuccedunt vafcula roftro adunco, Jemina tria, ver edam quaturo magna, oblonga, granorum Tritici amula comprehendentia. In hac planta intendim oblevavi colorem corruleum vel dilute rubentom J. B.

In fylvis, fylvarum marginibus, dumetis, fepibus umbrosifque locis circa Quercuum aliarúmque Lecuñ vetuftarum arborum radices, in omnibus ferè Europæ regionibus invenitur.

* 5. Melampyrum lanuginosum Baticum C. B. lanuginosum Park Parietaria montana Batica Clus. cur. post.

Pedalis longitudinis caule pradita erat elegans hac planta, quadrangulo, & tenui mollíque lanugine tecto, in aliquot ramos secundum radicem diviso, quos per intervalla ex adverso semper nascentia ambiunt folia oblongiuscula & angusta, per oras serrata, perinde serè ut Stoechados serrata folia. Summum ramorum fastigium in oblongiusculam, squammatam, mollíque tomento constantem spicam desinit: è qua sores elegantes, oblongi prodeunt, forma quidem aliorum storibus fimiles & in latus propendentes.

Tempus. Locus.

* 6. Scordio affinis Elephas ob florem C. B. Scor. af. Elephas Columna Park. Elephas Campola.

Col.

1.60%

All appropriate or all a second

A plane of the control of the state of the s

A many of the control of

Radicem habet parvam, obliquam, albescentem, teneris, crassinsculis, ex viridi albis, translu-Radicem naoc parvam, conquam, anocicarem, tenens, camina, camina, calcidis foliolis, triticis grani effigie ac magnitudine, paulo tamen latioribus, inclinam illam præferentibus, veluti dentatam, ut ettam in Scordio observavimus: Caulem quadratum, virenem, successiva dentatam, ut ettam in Scordio observavimus: tibus, venut acticatus, uc cuair in secretae observarintes. Commence quae trainin secretae dim, cavum, tenerum, nonnihil hirfutum, ficut & felia, quæ primo obtutu kevia videntur, bina copposito cauli harcenta, primium parva, deinde cum caule grandiora, atque oblongiora, magnitudine Menthæ, sed retuliora, ut etiam serratura, quæ rarior est, ad Secordii folia accedentia, colore albidiore, splendidiore atque succosa, sapore linguam vellicante. Ex eorum verò sinubus & caulis albidore, ipiendidore aque neccota, iapore inigiant venicano. La comissión minus ec caims geniculis utrinque à medio ad furmnum, & aliquando etiam ab imo ferè, ala: multa exeunt, fed minoribus folis atque acutioribus, formà & ferraturis: inter que foliculi bini ex fingulis geniculis, parvo petiolo harentes, Narciffi ferè odore fuavi flore emittunt luteos, aureo colore roftratos, Elephantis caput repræsentantes. Caput enim è folliculo exerunt cum cervicis incilura & crassitie lephantis capit repræfentantes. Capit enim e romeine execution cum correct mentira e cratitie recurvium natum five roftrum probofcidis inflar, femunciæ longitudine producentes; in cujus medio ex inferiore parte fuperioris volut mandibulæ dentes bini funt, recurvi; ex capitis veró fronte utrinque dependent veluti maxillæ fupercilia formantes; fub quibus maculæ funt excavate utrinque dependent veluti maxillæ fupercilia formantes; utrinque dependent veluti maxilla lupercilla formantes; lub quibus macula lunt excavate, ut coulos purputeo, rofeo colore reprefentente indé ex inferiore parte & fub collo latum eff folium, auriculas referens, quatuor divítum incifuris, ut in galericulatis floribus, fed longè latius, unciam enum acquat latutudine. Floribus decifis, intra fingulos folliculos parlum hirfutos attriculi perficienture ventriofi, quadrati, fed obsufis angulis, in quibus femina ob cutis tenuitatem & ciliorum copiam extuberant, ut illorum crafficies videatur que Millu vel Anagallidis eff magnitudine. Colore funt cinereo, gibbofa & rugis circum delineata, numero ferè triginta in fingulis pericarpiis, que cum perfecta funt utriculos diffumpunt, atque decidunt.

Ab imo florere incipit Junio, atque Julio perficitur. Loca umbrofa diligit, frigida atque humentia Septentrionalia in Valle Campoclarenfum.

.... III .

HISTORIÆ PLANTARU

LIBER DECIMUS SEXTUS

QUIEST.

De Plantis Flore uniformi tetrapetalo Siliquofis & Capfulatis.

ARUM note funt calyx quadrifolius una cum flore deciduus, flores plures fimul in fummis caulibus & ramulis, successive se aperientes, nullis ad pedi-Intui in iummis caunous oc rainiuis, iuccenive ie apericijes, iuius au peurculorum bales appolitis foliolis, loculamenta in fingulis vafculis feminalibus pleriunque fingula, rarius bina.

Dividi polfunt in filiquofas & capfulatas fen filiculofas.

Siliquofas voco que vafcula habent in longitudinem producta, bivalvia

fere & membrana intergerina duplicem feminum feriem differninante fe-cundum longitudinem divifa; quibus etiam accenteo que valcula habent in latitudinem diffula, modò majora fint, & membrana: diffepientes ad latitudinem feu planum vasculorum parallela.

nem teut platinin vanciorum paraeste. Cappilara feu filiculolas appello, que vafeula proferunt brevia, feu fimplici intus cavitate, feu dif-fepta, five membrana alveolos difterminans ad latitudinem feu planum filiqua perpendicularis fit,

nice paraneas. N. Calycem habere und cum flore deciduum non eft perpetua & conftans nota ontnium hujus ge-neris specierum; unam enim novimus, nimitum Thlaspi Alyslon dictum campestre minus, in qua à flore delapfo restant calycis folia.

SECTIO PRIMA.

De Plantis flore uniformi tetrapetalo skiquosis.

Herba flore tetrapetalo siliquosa sunt vel semine

[Compression, lato, foliacco, in nonnullis cuam margine membranacco cincto; siliqua vel

Long d, angusta: he autem funt flore vel

Majore : radice

C Equali, nec dentata squamosave, nec tuberosa; flore odorato

(Flavo, in parietinis & ruderibus rupibusve plerunque nascens : Kerri Leucoium (Purpureo, albo aut vario; foliis

Incanis: Lincoinm vulgare purp. Virentibus ; LEUCOIUM folio virente.

Dentată seu squamosa, tuberosave; caule non ramoso, foliis in uno pediculo ternis, quinis aut feptenis: DENTARIA, Coralloides.

Minore 2

(Minore; variis nominibus Hesperidis, Draba, Leucoii infignita: Leucoum filiquosam

Lata, brevi,

Schard, major, flore purpureo majore, Urtica folio: VIOLA lunaris, Bulbonach. Hirsua minor, flore luteo aut albido, parvo, foliis incanis: Alysson, Lunaria.

Tumidiore & non compresso, filiqua

Lata, brevi: Paronychia; item Sedum petræum luteum dictum, & Burfa pafteris loculo sh. longo.

Tereti longa ; femine

Sublenge, majore; flore

Majore, odorato, præcipue sub vesperam, Leucoii amulo: Hesperis. Minore, inodoro, soliis subrotundis, Allium olentibus: Alliaria.

(Rotundo seu globoso

Majore, follis feminalibus biffdis, filiquis

Secundum longitudinem, membranâ intergerinâ duplicem feminum feriemdisterninante disleptis ; foliis

(Lævibus,

Majoribus, glaucis feu subcœruleis, carnofis, semine mitiore & minùs ari, per maturitatem nigro: Brassica.

Amorbus, laciniatis, odore feetido & ingrato, femine acriore & calidore, per maturitatem fulvo aut pullo: Enuca genuina.

Afperiuseulis, imis saltem ad radicem, nam superiora in plerisque glabrasunt aut glauca: semine

Mitiore & minus acri, radice

Carnofâ, esculentâ,

Majore & rotundiore, substantia laxiore: RAPA.
Minore, longiore, & substantia folidiore: NAPUS.

Duriore, minore, & minimè tuberosa; siliquis & seminibus Rapx:
Napus sylvestris.

Fervido & acerrimo; folis tam que ad radicem, quâm que in calibus afporis [excipe Sinapi genuinum, cujus folia in fuprema glabra] Si-NAPI. Hujus generis humiliores, filiquis teretinefulis majoribus & longioribus, femune majore, minus acri Rapistra appellantur

Craffis fungosis & in quibusdam speciebus articulatis membrana non disseptis, radice

Carnofa, esculenta, acri, flore subcœruleo aut purpurascente: RAPHA-

Tenui, surculosa, dura, non esculenta. Rapistrum articulatum.

Integris floribus

Luteis, filiquis

Brevioribus & craffioribus: Eruca spuria Longioribus & tenuioribus: Erysimum, Irio.

Albis, vel purpurantibus, aut etlam ex luteo albidis; filiquis per maturib-

Valvulo

Valvulis in spiras revolutis distilientibus, & semina cum impetu ejaculantibus : Cardamine. Non distilientibus, foliis minimė distiectis, iistemque & caulibus imisasperis.

Major, filiquis longioribus, erectis, cauli approximantibus; Turritis, Minor, filiquis brevioribus à caule extantibus; PILOSELLA siliquata.

Ադրջանի, curtis, exiguis, seu floribus albis, foliis amplis, integris, oblongis, radice reptatrice & vivaci, sapore & odore Rhaphani acri : R нариамиз *rufticanus* ։ five floribus luteis minoribus, folis magis laciniaits է Rhaphansus aquatieus.

fummis Levibus:

Lib. XV.

CAP. I.

De Leucoio folio incano.

Eucolon duplex est, aliud bulbosum, aliud fruticosumi. Prius à floris candore nomen accepit; posterius à foliorum porius canitic cineraceave albedine: illud ad Bulbosarum gonus pertiner, hoc hujus loci est: éstque duplex, vel flore purpureo albéve; vel flore flavo.

Nota illus generices sunt Flos major odoratus purpureus aut albus; filique longe compressa, bivalités, membrana intergerina secundum longitudinem in bina locitlamenta divisa, femina itidem compessa, la locita duplex, baselus genus, alternum folio incapo, flore purputes, alternum folio incapo.

Hijus duplex habetur genus, alterum folio incano, flore purptireo, alterum folio virenti, flore

 Leucoium incanum majus C.B. Leucoium byemale & diu durans, purpureum, rofeum, ac etiam album J.B. Leucoium album, free purpureum, five violaceum Gor. emac. Leucoium finofee fairum diver from colorum Park. Stock & Hilloffoliuer.

9. B.

Non tam florum, quam caulis & foliorum color Leucolo nonten fecit: fiquidem folia incondia afemunciam aut unciam [imò Interdum duas minimum uncias] lata, palmum unum aut duos longa, per margnes arqualia, tota albent, obtufo mucrone, incand mollique lanugine pubent. Caulis miralis kelefquicubitalis aut altior, lignofus, etces, in ramos multos fiflus, incants fimiliter & tomentofus. Flores extremis ramultis harent, ex oblongo calice pilofo erumpentes, ampli, è quatuor etalis oblongis in extremo fubrotumidis compoliti, colore vel rumpentes, ampli, è quatuor etalis oblongis in extremo fubrotumidis compoliti, colore vel nutro vel purpureo, dilutiore aut Campaiore, vel etiam albo praditi, odore fuaviffino fragrantes: unde filique nafcuntur palmum autémipedem longa, compreffic quando mature, mucrono bifido, duos feminum verfus continens, qua compreffa, orbiculata, medio rufa, margine feu fimbria canente cincta, fapore acruifculo. Rdix lignofa, alba. Magna eft in hujus plantar floribus colorum varietas. Alfi enin candid funt, guiverficolores, albi viz. maculis & lineis vel purpureis, vel fuaverubentibus, vel rofeis, vel violacis piéti & variegati; prour nature ludere plactuit. Corulei coloris in hoc genere hactenus non dimus. C. B. Et camen Tragus Leuconi feu Viola cœrulea meminit. C. Baultinus in Phy. inter flors colores luteum numerat. Frater J. B. in hoc genere non putat extare luteum; nec nos undamy vidinus. At Parkinfonus nofter ne Parad. Leuconi fecie morpomittulus.

Leucoii sativi albido-lutei simplicis:

Cui folia viridiora: flores pallidè lutei & propemodum albi; in aliis à Leucoio vulgari descripto

Leucoium flore pleno diversorum pariter colorum

Abeo quod fimplici est flore specie minime differe, siquidem ex ejus semine oritur: vel mangonio repetitique crebriore transplantatione (ut aiunt) ex simplici multiplex sit. Lugdunensis tamen transplantandum monet antequam sforuerit. Hujus slos non petalorum tantum multiplicitate, sed colorum varietate insignis est. Reperiuntur enim colore albo, subro, purpurco, variegato, ut inpracedente, insignes.

2. Leucoium incanum minus C. B. Leuc. astivum flore purpureo & roseo ac albo J. B. The lefter Stock-Gilly-flower of July-flower.

Binis foliis emergunt, hyemalibus Leucoiis fimilibus, minoribus, tenerioribus, flore nunc purpuno, nunc rofeo, nunc albo. A majore (inquit Lobelius) non formă, fed magnitudine fold diffeit: Caules folsaque habet fimilia, fed minora: flores etiam non unius coloris; fed vel candidos, vel abbentes, vel punicantes, uti majoris; fliquas etiam & femina fimilia.

1. Bauhinus fratrem reprehendit quòd hoc & præcedens genus feu Leucoium majus fold magnin. dine differre feribit; in co enim (inquit) etiam different, quòd hoc non arborescat, & solia etiam prima, m fallor, differentiam aliquam habent.

HISTORIA PLANTARUM.

Parkinfonus Leucoium habet, quod appellat Leucoii alterum genus ex feminio oriundum, quod à vulgari Leucoio majore differt, quòd majus multò & elatius non rarò evadat. Nunquam tanen flores variegatos edat, Hyemem etiam non ferat, quo cum Leucoio hoc minore aftivo convenir. nores variegates quad Vere fatum florer Julio, Augusto, Septembri; Autumno perit, nec hyemem profert, etam repolitum. Duplex ergo (fi his Autoribus fides) Leucoii aftivi genus est alterum Leucoio hyemali maius & clatius, alterum codem minus.

Leucoium melancholium Park, floris colore livide rubente melancholico Eyst. Leucoium livide rubente colore C. B. H. f. cridis species est, vide inter Hesperidas.

2. Leucoium marinum maximum Park. Leucoium maritimum Camerarii J. B. item Leucoi. um maritimum magnum latifolium cjusdem : marinum majus Park, maritimum sinuats folio C. B. L. marinum purpureum Lobelii Ger. emac. Bood leabed Sea Stock Billy flower.

Park.

Eradice alba, lignofa, longa, in multos ramos divista folia promit longa, crassa, albicantia, mol. lia, in orbem circa radicis caput humi sparta, rigidiora quam hujus generis reliquorum, in profundas lacinias utrinque, cornu cervi ferè in modum, incis & velut dentata, pulchro aspectu. do à fatione anno caulem protrudit, incana lanugine candicantem, altitudine circiter tripedali, in multas alas divifum, craffum fed tamen infirmum & vix fe fuftinentem; cui innafcuntur folia an guftiora, parum admodum laciniata, aut ctiam aqualia, & in faftigio flores, alios fupra alios, multos, minits odoratos quam Leucoii incani hortenfis, tantillo majores, colore purpuro cornileo pallido: quibus fuecedunt filiqua reliquorum fimiles, femina claudentes majora, obscuriora. Postquam femen dederit radicitus interit.

Lane.

Hane attulit J. Tradescantius in Angliam ex insula Cracina propè Rupellas in Gallia : eandem invenimus in litore arenoso insula Anglesea in Anglia è regione Caernarvan oppidi in Wallia, atque etiam in extrema parte Cornubia, & alibi in litoribus arenofis: cui specie omnino idem putamus Leucoium mat Leucoium marinum majus Clusio descriptum, sed non recte depictum; Leucoium maritimum ma-

Deferrotio Clutiana fie fe habet. Caulis ei pedalis est, interdum major, ramosus admodum & humi procumbens: folia longa, craffa, mollia, canentia, & quodammodo lanuginofa, Cichorei ant Erucæ modo divifa, & velut præmorfa: flores fecundum ramulos odorati, dilutioris purpuræ colore fed ad rubri vini faces quodammodo tendentis: Siliquae longa, craffulfeula, plana tamen u vulga-ris Leucoii, plana & fubruffa femina continentes. Radix multifida, fed non perennis; polta enim quam planta florem & femen protulit (quod altero plerunque à fatu anno interdum & tenio fieri folet) perit. Althue floret.

I ocus.

Tempus &

Lecur

Nafertur in Mediterranei maris litoribus in Hispania & Gallia Narbonensi. Nos ad Mare Mediterraneum prope Monspelium invenimus ipsilimum illud Leucoium, quod in litoribus nostris oritur, quódque ex Parkiniono descriptum dedimus, unde minime dubitamus quin una & cadem fpecie planta fint Leucoium marinum maximum Park. & Leucoium marinum majus ejufdem & Cluft,

C. Bauhinus è Keiri marino flo. e candido Lob. ico. (cujus figuram Clufius affumpfit quanvis de-Eriptioni sua non conveniat) novam Leucoii maritimi speciem fecit, titulo Leucoii maritimi candidi, quam recté ipfe viderit.

4. Leuceium maritimum angustisolium J.B. C. B. marinum minus Lob. Clus. Park, Ger. The leffer narrow leaved Bea Stock Billy flower.

Cluf. J. B.

E. radice crasta, lignosa, alba, cui plures crasta fibra & plura capita este folent, multi caules exoriuntur, fingulares vel ramofi, dodrantales, teretes, fatis firmi, multo tenuiores [addit J. Bauhinus & candidiores quam pracedentis, quod non probamus] Folia brevia, parva, candida, nullo aut obscuro laciniarum vestigio incisa, minus crassa quam pracedentis. Flores in ramulis superiore minores coloris pulcherrime rubentis, & dum flaccescere incipiant saturatioris, quales Leucoii vulgaris rubri flores, & odorati quidem illi, verùm minùs superiore : siliquae succedunt tenuiores multo & breviores quim in pracedente, teretes, femine copiolo, minutissimo, ruffo referta.

Floret Juho & Augusto, codem quo fatum est anno, deinde perit. In arenosis Maris Mediterranei litoribus prope Frontignanam & albi observavimus, sat copiose.

. S. Leucoium maritimum repens C.B. maritimum procumbens Moris.

Cauliculis furgit pedalibus, infirmis, atque ideirco humi facile procumbentibus, in plurimas alas divitis : folius constat Leucon vulgaris incam figura, è diluto vivore albicantibus. Flosculi in cameo colore modice rubent: catera cum pracedentibus conveniunt.

C. Bauhinus dubitat an ex semine prioris in hortis natum sit : cum (inquit) in hortis satum longioribus quidem fit cauliculis, fed in terram reflexis, folio latiore, flore purpureo, totáque aftate

Hoc genus, fiquidem à præcedentibus diversum sit, nobiscerté incognitum est, ideóque nec plura habemus que de co dicamus.

* 6. Leucoium fylvestre inodorum, flore parvo, pallidiore Evit.

Radices oblongiusculas, albescentes in terram demittit, è quorum capite numerosa expanduntur Rancer cottinguations, according in terrain definition, a quorum capac minicolo capanismina, fishi, oblonga, fubincana, inflar Leucoti majoris 4, Tab, varie inaqualiterique in ambitu circum-rofa aut quali finuaca. Caudu inde unus aut alter affurgir, nonnunquam cubitum acquans, nonnunquam pedalis, in fummitate fasciculatim gerens flosculos, parvos, pallidiores, inodoros, Leucon luquanticatas, in tuminate accusaturin gerens noicutos, parvos, panuores, motoros, Lencon ni-eta utgaris anullos, fed minores, flavo-pallidos, quibus in longis, angullis, furrectis filiquis fucce-dant femma flavefeentia, minuta, plana, compreffa, reliquorum flae fortis more.

• 7. Leucoium maritimum latifolium C. B. marinum latifolium Ger. Park. maritimum latifolium, flore caruleo purpurante I.B.

Morif. Lob.

Foliis est latioribus, rigidioribus, hirsutioribus profunde laciniatis, que sursum versus persorantur à caulibus. Flores ex cœruleo purpurascunt in palmaribus & sesquipalmaribus coliculis. Silique quam Leucon lutei vulgaris multo breviores & tenuiores, teretes, femina oblonga teretiuscula in se continentes. Unde patet plantam hanc ad Hesperidas potius quam Leucoia referendam esse.

Maritimis gaudet natalitiis. In declivibus etiam montis Capouladon inter rupes primo vere floret in Locus. loco dicto las Cambrettes Botan. Monfp.

8. Leucoium faxatile Thymi folio, birfutum, cæruleo-purpureum C. B. Lithoreoleucoim minimum, fupimum Valvenjum Col. faxatile Thymi folio Park.

Plantula est exigua, grata oculis propter storum copiam, colore venustorum, quos Maio mense profert, cerulo-purpureos, variegatos, medium quid luteo-candid habentes, faminulis intus parvis-siliquar, illis deficientibus, è medio calice foliofo profert parvas, breves, cadfas, inanes, in apicem longum definentes, in quibus femina continenture exigua, copiola, infelcentia, affate perfecta.

Felia funt brevia, magnitudine durioris Thymi, hirfuta, colore cinerco, ficuit tota planta. Alterrouse mit circus, magnitatione unions ruymn, minas, consecutione, near tota panta. Ameniam virculis multistenies adnata, ut unaquaque planta comofa fir admodum, atque orbem virculorum frequentia conficiat. Quamvis aflate floreat, nunquam perit, femper regeminans, novas è geniculis denfis viticulorum foboles foliorum proferens, quapropter etiam hyeme reperitur. Tota humi odore gravi, ac sapore gustata putet.

Singulis viticulorum cacuminibus tres aut quatuor infunt flores, aut filiqua, duratque ad Autumnum cacumine & filiquis. Acris est foliis & filiquis, linguam vellicans manfa, magis quam Leucor-

um ad Thlaspeos gradus accedens.

Saxis praruptis montis Aversa oppido harentis Septentrionalis frequentissima est. Plantulam hanc ad Leucoii genus non pertinere suspicamur ob filiquas crassas, teretiusculas aut pictura cas repræfentat, & femina parva rotunda,

9. Leucoium maritimum candidum C. B. marinum flore candido Lobelii Ger.

Hujus iconem vide apud Lobelium, Gerardum, & Clufium in Hift. fub titulo Leucoii marini majoris, nam descriptio alterius planta est.

CAP. II.

De Leucoio folio viridi flore albo, odorato.

 ${
m H}^{
m Oc}$ genus foliorum & florum formà cum præcedente convenit, illorum colore viridi, horum naturaliter albo fliffert.

Leucoium album odoratissimum folio viridi C.B. hyemale, diu durans, store albo, folio viridi & livido glabro J. B. An Keiri simplex flore albo Park, parad.

Radice est multifida; caule viridi, ramoso, aliquando minimi digiti crassitic: foliis glabris, atro viore splendentibus, crassis, Leucoii lutei [potius incani] foliis forma respondentibus: floribus albis, Leucon incani fimilibus, suaviter admodum, & quidem vesperi, Hesperidum modo, olentibus; quibus filiquæ longæ, craffiufculæ, virides, feminibus planis repletæ fuccedunt.

Hoc per plures annos durat, si hyeme in cella asservetur.

Leucoium Hispanicum foliu latis Rapistri perfoliatis, slo. purp. Mentzel.

Ultra pedem longum provenit.

Leucoia ob florum pulchritudinem & odoris fragrantiam in hortis coluntur.

Xxx

Locus.

Vires.

CAP. III.

De Leucoio luteo feu Keiri.

OC genus non tantum foliorum colore viridi, sed & eorundem forma pracipue tamen floris colore à pracedentibus differt, qui in hoc luteus eft, in illis natura purpureus aut albus, nunquam ne ex accidenti quidem, (quantum nos hactenus observavimus) luten

Leucoium luteum, vulgò Cheiri, flore fimplici J. B. luteum vulgare C.B. Keiri five Leucoium vulgare luteum Park. Viola lutea Ger. Wall-flower.

Radicibus, surculisque seu ramulis ubertim fruticantibus luxuriat, lignosis, albicantibusquos obs. dent folia nullis appensa pediculis, crebra, unciali & ampliore longitudine, ex angusto principio dent Jour nums appenta peticana, cicora, informa di arratte, fapore fubacri. Flores crebri. lutei valde odorati, fapore parum grato, framinibus fenis flylóque chloris, in medio penitus fere la tentibus. Succedunt filiqua longa, in quibus femen latum, ruffum, gustu acri & amaro, In muris passim & copiose provenit.

Leucoium luteum flore pleno J. B. & aliorum

Non differt specie ab to cui slos simples, sed cultură tantim. Cultu & mangonio talem evadere aiunt, presertim si tenella planta antequam sforucrint sepiùs transferantur. Lug d.

Flores Leucoii lutei partium sunt tenuium, discutiunt, extergent, cordiales ac nervini sunt dolores mitigant, menses cient, secundinas proritant, sætum pellunt; unde medicamentis, qua Gra-

cis 95% di dicuntur acconsentur à Galeno 7. Simpl.

In usu sunt conserva ex floribus, aqua destillata, & oleum ex floribus insussi, quod præserva ab Apoplexia, & paralyticos juvat, éstque infigne anodynum in vulneribus & inflammationibus partium nervofarum, ut & in malis uterinis interius.

Que de Leucon viribus habent Veteres apud ipsos vide, vel, siplacet, apud J. Bauhinum Hist. Plant.

Lib. 21. Cap. 13.

Epifcopus Tridentinus ad præfervationem ab Apoplexia & Paralyfi feliciter utebatur confer. florum Cheiri in aqua fua propria adfumptà. D. Soame ex Observat. Hier. Reusneri à Velschioeditis Obf. 11.

2. Leucoium luteum magno flore C.B. prod. Keiri sive Leucoium luteum simplex majus Park.

A vulgari Leucoio luteo differt magnitudine & colore, quia parvum fruticem valde ramolim & totum virentem refert. Foliu est majoribus, viridibus, splendentibus: storibus, magnis, ita ut hujus folium ununi vulgaris florem integrum pænè adæquet, odoratiffimis, intenfiorifque lutei coloris, [Park, aurei intensioris] quin & spica florum multo longior est quam in illa, & diutius durant flores antequam marcefcant aut contrahantur: filique craffiores & breviores in apicem feu mucronem tenuem definentes. Tenerius est quam vulgare, nec adeò ramis luxuriat, nec ita facile ramulisaut furculis depactum comprehendit & propagatur: nec hyemes nostras facile tolerat mii à gelu vellementiore defendatur.

C. Bauhinus Leucoium luteum maximum folis tuberculis obsitis ab hoc specie distinctumfacit, cujus (mout) flores magnitudine thalerum Philippicam fuperant. J. Bauhinus Leucoium luteum arborescens proponit, cujus slos interdum pervenit ad amplitudinem monetæ quam Julium vocant, quamvis iple tante magnitudinis non viderit. Nos non libenter agnoleimus differentiam quamvocant specificam inter hasce plantas. Examinent alii quibus utramque varietatem colere conti-

Utrumque hoc genus, tum majus, tum maximum flore pleno reperitur: Hinc Leucoium liteum pleno flore majus C. B. & Leucoium maximum luteum flore pleno Park, parad,

Duas insuper alias Leucon lutei flore pleno seu species seu varietates recenset & describit Parkinfonus in Parad. nimirum

1. Keiri sive Leucoium luteum alterum slore pleno.

Cujus flores non spicatim dispositi sunt quemadmodum præcedentium, sed in latitudinem magis diffufi; ut omnes fimul & codem fere tempore aperiantur, non gradatim alii post alios ut superiorun; & colore funt pallidiore.

2. Keiri five Leucoium luteum majus flore pleno ferruginco Park.

Cujus flores non multò majores funt qu'un vulgaris lutei flore pleno, verum colore faturatiore tincti, petalorum aversa parte ex susco rubente, unde veluti variegati apparent. Hane varietatem co nos fapius vidimus in bortis curioforum enutritam. Ob floris elegantiam in fritio eft,

. 2. Leucoium luteum serrato folio C. B. Leuc, lut. ser. fol. flore grandiore Pin.

C. B. prod.

A Leucoio lutco magno flore foliis potissimum discrepat, que duplo pane longiora, angusta, per latera crenis asperis serrata, & in aculeum finientia, que similiter crassa sed pallide virentia, molija, quia parte inferna quafi lanugo aspersa est. Flores lutei sunt & magni.

4. Leucoium sylvestre Ger. Inteum sylvestre Clusii J. B. Keiri seu Leucoium sylv. Clusii Park, Leuc, Inteum sylv., angustisolium C. B.

Multa secundum radicem habet folia Leucoii lutei foliis similia, angustiora tamen, viridia, amaricantis gultus, inter quae unicus, interdum plures affurgunt caules pedales aut ampliores, angulofi, firiati, multis alis concavi, carinatis foliis obliti; multos fuftinentes flores, flavos, Leucoji lutei amulos, sed minores, minúsque odoratos. Floribus succedunt oblonga cornicula ut in sativo, plano semine plena. Radix longa est, candicans, & multis tenuibus sibris pradica.

Invenitur in montibus illis supra Badenses thermas, & in Leytenberg, salebrosis præsertim & meri- Locus

diei obversi socis. Floret Maio. J. Bauhino folia alia quidem sinuata, semunciam lata & angustiora, unciam & sescuriam Ionga, alia angusta nullóque modo incisa, viridantia : in hortis cultu multo magis luxuriat, dupla longitudine latitudinéque. Habet & aliud Leucoii lutei sylv. genus, quod Pannonicum vocat serrato folio obtufo & acuto: An hujus fit alia species, an varietas tantum afferere non audet. Morifonus nofter femen huic planta teres, oblongum, ruffum afferibit, unde ad Hefperidas porins

lon and

Parkinfonus Leucoium fylv. inodorum flore pallidiore Eyft. quod C. Bauhinus Leucoio fuo Inteo fylv. hieracifolio synonymum facit Leucoio sylvestri Clusii eandem specie plantam esse verisimile existimat; cujus sententia nobis non improbatur: verum descriptionem Leucoii illius Hieracifolii C. B. subjiciemus, ut utrisque collatis Lector judicium ferat.

C.B. hlbjeiemus, ut utrique collats Lector judicium terat.
Leuc, lut, fylv, hieracifolium circa radiem craffiquelam albicantem, in oblongas fibras capillatas abeuntem folia plura habet per terram sparfa, eáque oblonga, angusta, subaspera, sinuosa, & per astatem in planta luxuriante Hieracii instra inuata, quae circa caulon pedalem, striatum, nonnihil incanum alternatim dispostra, oblonga, latificidia, tit in Keini vulgari pallide virenta, ob raras crenas inaqualla, tactique ob levissimam hisfutiem aspera. Caulis major pars floridus est. Flores lutei funt, Keiri floribus minores, oblongis pediculis donati, quibus filiqua triunciales frictiffima in funmo utrinque parùm reflexæ succedunt.

In fylvis prope Neuftadium Harciniæ reperitur.

Præter hirfutiem caulis & foliorum nihil video in hac descriptione, quod non conveniat cum præcedente. An caulis & folia hirfuta fint nécne in præcedentis descriptione omissum, hirfuta aut lubaspera esse non negatum.

Keiri Alpinum foliss dentatus, flore flavo odorato Zanoni.

Non videtur nobis specie diversum à Leucoio luteo sylvestri Clussi J. B. nam & folia alia quidem sinuata, semunciam lata & angustiora ei attribut, alia angusta, mulloque modo incita: & D. Agerius (inquit) attulit Bononia Leucoium sylvestre folio valde angusto (quod candem fuisse

D. Agerins (inquie) attulit Bononià Leucomm tylvettre totio valde angulto (quod candem fuiffe peciem quam D. Zanoni describit verismillimum est.) Camerarius etiam pulchram & raram speciem Leucoii sylvetsiris reperit Bononia. Quin & Mortsonus noster Leucoio luteo sylvetsiri Ctusti femen teres, oblongum, rustimi afferibit; non planum ut Clussius. Keiri Alpinum folisi etatatis Zanoni folisi eta ragustioribus quam Leucoium luteum sylvest. Cluso descriptum; issue ad margines sinuatis, & infectiore medietate ratio sutrinque dentatis: [folia tamen superiora dentata non lunt.] Semen majus est seminor successiva de lunta production de lunta sutrinque dentatis: [folia taminor sit. Versim ha nota non lunt.] semen majus est seminor successiva de lunta sutrinque dentatis: [folia taminor sit. Versim ha nota non lunt.] semen diversima, sed varietatem potitis accidentalem arguunt. Hand tamen præstrate hand successiva sutringual sutringua hino descriptis & memoratis, diversam neutiquam concesserim. Descriptionem particularem & exactam vide apud Jacobum Zanoni, qui in Alpibus Bononiensibus invenit inter rupium sis

5. Leukolum luteum montanum altum Ponæ Ital. luteum montanum serrato folio C. B. Keiri seve Leucoium montanum luteum Park,

Caulibus affurgie pluribus, rectis, firmis, lignofis, altitudinem humanam interdum superantibus; folio oblitis brevibus, viridibus, acuminatis, circum oras dentatis. Elere timplices funt, quam vulgaris Keiri ampliores, nec minus odorati. Silique tenuiores funt, femine rubento replete. Radio lignofa, in multos ramos sparsa, & in calidioribus regionibus vivax.

L'arietates duse.

Locue

. 6. Leucoium Creticum luteum utriculato semine Alpin, exot. Park.

Frutex est pedalis altitudinis, ramulis multis, ab radice tenui, lignosa, in parvas radiculas divisa excuntibus, rotundis, albicantibus, asperis; in quibus folia multa, circum ramulos densa, simól. que stipata, alba, Leucoii vulgaris minora, in extremis latiora, asperis pilis obsita, dura, qua in germinum fastigiis in orbem veluti aguntur. Ramuli in summitatibus, ut in nostris Leucoiis, stores producunt plures, circumstipatos, à suis longis petiolis pendentes, luteos, quinquesolios, parvos: à quibus fiunt folliculi rotundi, colore flavescentes, semma suis loculamentis continentes, Leucoiis similia, sed latiora tamen, albicantia. Planta non est annua.

Si hæc planta ab Alpino rectè describatur & depingatur cum quinque petalis in flore, in nostra

Methodo ad aliud genus pertinet.

* 7. Leucoium terrestre majus frigidarum regionum Col. Leucoium luteum Erucæ folio C. B. Park.

Col.

Floribus est Leucoio maritimo non diffimilibus: odori sunt, suavemque cera nova odorem remittunt, fapore acres, umbellatim ferè in fummo alarum & caulis exiftentes; qui [caulis] parum hirlitus est, rotundus, enbitalis, tribus alis divisus, qui cum decidunt slores è petiolo stiquas emittis, multas, alternatim in summo dispositas, Leucoio simules. At folia è radice pedati vel longioro bimuna, accinaum in minimo importas). Lecono minico di fidà, aut trifidà, candidà, in terram firata inveniuntur, pedem longa grandiora & que proxima cauli, vervim prima minora, & Erucæ fativæ vel Papaveris erratici folia laciniis profundis imfantia, colore virentia, parum hirfuta, mollia, fuccofa & acri fapore, ficuit tota planta.

Junio florer inter faxa vallis Campoclarentium, supra locum vulgo dictum il Colle di mez locis

umbrofis atque lumentibus & frigidis.

In descriptione Columniana de floris colore nihil invenio. C. Bauhinus luteum facit.

CAP. IV.

De Dentaria.

Entaria à radicis forma & colore denominatur, que candidissima ex pluribus quali dentibus componitur. C. B. bus component. d. Miror Cluffum plerifique hujus generis plantis semina Hesperidis tribuere, hoc est crass, teretia, & oblonga, cum ex nostra & J. Bauhini observatione, in Dentaria heptaphyllo, num suque tum etiam femina compressa sunt : mirum autem hanc speciem hac in parte à reliquanum omnium norma abludere.

1. Dentaria triphyllos Clus. hift. C. B. Park, enneaphyllos Clusti J. B. Dentaria coralloide radice, sup Dentaria enneaphyllos Ger. Toothwort.

Caulem profert pedalem, firmum, rotundum, lavem, quem in summo fere ambiunt terni pediculi, Caulom profect pedalem, firmum, rotundum, lavem, quem in fummo ferè ambiunt terni pediculi, carifline plures) linguli terna folia Inflinentes, ampila, mueronata, in ambiun lerrata, faure virentia, gulfu fervido. Summum caulem exoriant quini aut feni florer, Dentaria: Heptaphylli florum amuli, deorfum i petantes & propendentes, colore ex herbacco pallefeente. Florer ignumum oblinga tornicula, torofa, mueronata, qualia finit Dentariarum pentaphylli & begraphylli cornicula; & in his etiam fimile femon, bue off Hefperidis fore, fee craftius & virefeens, quod diffilentius corniculis exfilir, antequam probe maturum videatur. Alia practera folia à radice profest, tengantimi in-fingulis pediculis oblongis nafcentia, fisperioribus multo ampliora, fed breviora: Redis novella alba eft, vetufta nigricat, multis articulis fic diffinêta, ut è plurimis dentibus coagnentata. videatur. Dentariæ delins radici non valde diffimilis.

Exit in umbrofis Austria, Stiria, Carinthia, Pannoniaque sylvis, non modò ad montium radices, sed etiam circa mediam earum regionem, ubi praaltarum arborum sylvæ in Alpibus hujusmodi plerunque desinere solent. Inveniebam & ultra Dravum in monte Greben imminenti, atque ettam Harcinia fylva Bohemiam ambiente. Floret Aprili, vicinis Viennæ Auftriacæ fylvis, & aliis ha-

milioribus; femine prægnans est Maio. At in montibus hac omnia feriús.

2. Dentaria pentaphyllos C. B. Park. pentaphyllos Clusii Ger. Coralloides prima quinquefolia J.B.

Cluf.

A radice nodofa & in plurimos articulos diffincta tenuibúfque aliquot fibris ex articulorum diffinctione prodeuntibus donata excunt aliquot folia, longis pediculis nixa in quinq, profundas, & ad pediculum usq, sectus, lacinias divisa, in ambitu crenatas, scabra & tactu aspera, sature virentia. Caular pealalis & amplior, rotundus, quibufdam ex intervallo foliis, aliis paribus, donatus, fimmo failigio quinos art fenos fleres, bulbifera floribus fimiles gerens, colore tamen paullò magis faturate purpuralcente, qualis ferè in floribus Bulbonach: Succedunt longiora cornicula, semine quali praccedens plena.

nn piena. Dentaria mendeum@ altera Clusii cum non aliter à descripta disferat quam foliis mollioribus, neq. Dentaria pin adeò fatura viriduate preditis & radice magis dentata, five inæquali, & pluribus craffis fquamis ex-raph, altera. asperata; nos cum C. Bauhino cam à pracedente non separamus.

In sylvosis jugis montis Jura copiose nascentem observavimus: Clusius ad Allobrogicarum Alpium Locus. radices supra Lemanum lacum.

3. Dentaria heptaphyllos C. B. Park, heptaphyllos Clusio Ger. Coralloides altera sive septifo-

Ctul.

Felia aliquot è radice excunt, quina interdum, fed maxima ex patre feptena, longx coftx inhas, rentia, foliorum Fraxini inftat digefta, h. e. ut ex adverlo bina femper refipondeant, folium impar extreman alam occupet, omnia in ambitu ferrata, dilutuis virentia quam fexte [Dentar, quinque-folia-] folia, & fubius candicanta: candien criam pedalem, rotundum bina aut ternæ foliorum alæ, is que à radice prodeunt non diffiniles, orrant; cius autem fummum floræ fuperioris floribus pares, caddid tempe goloris. Central fun constant; inque a rauce protection non omittines, ornant; clie autem imminim fore i tiperioris floribus pares, candidi tamen coloris. Comicala qua fuccedunt etiam paria, fimile femen continentia. Radix minis figuamata quam pracedentis, δε paucis δraffioribus fibris firmata; []. Bauhino Alabaftritis marmoris politi æmula, obliqua, tuberibus inæqualis] Semína comprefía f. B.

In Jura & Saleva montibus copiosé exit.

Locus.

4. Dentaria baccifera Cluf, bulbifera Gor, Park, heptaphyllos baccifera C. B. Coralloides minor

Oblonga serpit radice, dentata quidem, sed veluti ex multis nodis constante, tenui, alba, interdum etiam purpurascente, subinde ex lateribus novas propagines generante, ingrato, & linguam primum secante gustu, deinde acri: Ex cujus lateribus prodeunt oblongo pediculo five costa (qua primim ficante guftu, deinde acri: Ex cujus lateribus prodeunt oblongo pediculo five coftæ (qua fecundum terram purpurafcit, poftea viridis est) inharentia folia, quina plerunque, interdum plura, magna ex parte inter fe oppofita, alteróque latere tantum crenata, eò quod imparem numerum facit, & extrema ala: infidet, duntaxat utrinque, crenato, guftu initio acido, postea acri & servente. Caulia cubitalis est, graciis, nudus, quem circa, medium bina; aut terras ala: interdum plures, ex tribus tantumimodo folias, jam descriptis respondentibus, constantes ambiunt, []. Baulinio folia quinis ad rachin annexis composita, modo rectà è regione positis, modo, alternatim, secundo ficunciam aut dita uncias longis, semuncia latoribus I puerna vero. para soblongis angustis (a ficunciam internatis, confuso ordine, obsita est. Extremo cauli infident quaterni, quini, aut plures serves: emibus succedum siliane se un cornicula siliana consciusis similia. Everyora tannen. Dation au Fresperious quitern norum anun rea minores, ano aut ex canado seviter purpuratezn-tes; quibus fuccedum fijame seu cornicula, Sinapi corniculis fimilia, breviora tamen, qua una cum suis pediculis marcescentia plerunque decidum & pereunt, nonnunquam tamen crafescunt & matura semen ferunt Hesperidis semini ferè par, quod diffilientibus corniculis excutitur. Sed præter id semen, ad singulorum ferè soliorum qua caulem ambiunt alas & exortum tubercula quadam adnafcuntur, bulbulis Lilii cruenti bulbiferi haud abfimilia, ac velut è fquamis compacta, initio viridia, deinde pulla, ingrati admodum guftûs, quæ facillimè decutiuntur, & præmatura íponte decidunt, terrâque fepulta novellas plantas gignunt.

Reperitur hoc genus (ut putat Chufius) in omnibus Germaniæ montanis sylvis; v. g. in sylvis Has- Locus.

fiz non procul Martpurgo, Misniz, Austria, Stiria, Carinchia, Pannonia, &c. Florere autem solet Aprili: bulbuli nigricantes Maio conspicui alarum cavis inharentes.

Tempus.

* 5. Dentaria baccifera folis Ptarmica C.B. angustifolia bulbifera Park.

Eyf.

Radice conflat oblique procedente, multis, carnofis, dentatis, fubalbicantibus articulis coagmentata,

respectively. indéque propagines fundit, atque coulem unum aut alterumerigit, rotundum, lævem cubitalem, circa quem arcta sede articulatim folia longa, lavia, Ptarmica modo tenuiter serrata, in acutum mucrorem finientia porriguntur, faturati viroris, ac juxta exortum fingulorum in geniculis ipfis foboles, fei impropriè magis loquendo bulbuli, crassé (quamat, fubolscure purpuralentes. Flora in cacu-mine emicant retrapetali, albidi, fasciculatim disposit, floribus Bulbonach diétæ consimiles. Semina non vidit descriptionis autor in corniculis, sed semina pracedentis paria & compressa esse con-

Xxx z

Leant.

Lecus

Locus.

De Leucoiis quibusdam flora parvo montanis aut peregrinis.

Leucoium filvestre latifolium slosculo albido, parvo. Hesperis silvestris latifolia store albo, parvo. Park. Hesperidi Alpina murariava assinis surretta & magna J. B.

Park. J. B. Clia hujus planta qua ad radicem ampla funt & lata, ex craffo pediculo, circa margines finuata & dentata, asperiuscula, lubiritura & lanuginosa, prasfertim æstate. Secundo à fasione anno exortur causu bicubiralis & altior, nuncunus, nunc plures, craffi, birsuti, recti, supernà anno exoritur caulus membrans se annor, nuncumus, nunc putte, tram, inrust, rett, liperni ramulos rectos algernatim inter folia proferentes lato principio eum ampletentia. In extremis ramulis multi flocali exigui, albiti, ad lutemi nominili vergentes, in longas ficas dum fenfim aperuntur excurrentes; quibus incecedant filiquas plurititas, fex figremque uncias longa, latiufeala, runtur excurrentes; quibus inceccunt filiques piurime, tex, teprenque uncus ionge, fatiulela, compreffu, multo ternitores & infirmitores qu'an L'eucoli inéani, ideòquie deorfum matantes, glabella contro rello, latiufello, & parte qualifato repleta. Fiores parum odorati & ferè inedori; bral, femine contro rello altiufello, & parkintôno caliduleulus & exiccans. Radiv alba, lignofi, Foliorumi fapor J. Baulino atharicans, Parkintôno caliduleulus & exiccans. non altè descendens, sapore acri J. Bauhino, que semine ad maturitatem perducto interit. In monte Saleva propè Genevam copiosè oritur. Collegimus etiam in montibus non longè à fines

I. Bruhinus dubium movee annon hac fit Sinapi & Thlaspi media Provincialis planta Lob. Ad.

2. Leucoium montanum minus flere parvo. Draba alba filiquosa C. B. Park.Draba prima tumi Ger. othac. Hefferk Alpina, floe maralis minor tepens J. B. rectius Leacoium montanum. quo nomine ab Alphonfo Pancio ad Clufium miffus est.

Radix oblique scrpit summo fere cespiti harens, fibras crebras subinde demittens, capita criamplu-Ratiss oblique lerpit immino reje colpit narens, noras creura monne demitiens, depita enanplara habet. Folia in orbem multar per terrami finarguntur, ex ângulto principo fentim intefentia, finata & ferrara, candicantial, & hyeine quidem rubentia, pillófa, Barbarea muraria folia socientia, fapore acri praedita, at qua per caules certainur, lata bafi cos complectuntur, non ministrant defici fentata. Caercum fineri in doctarnatia caulis ratioriumque fathgils multi, coaceran, albicantes, quos longa ferie fenúntur filique duas, trefte uncias longa, alias ferè fefquipalmare, controlla controlla de la cont angulta, compressa, in quibus semma foliacea ruffa, saporis acris.

In montibus Jura & Saleva propè Genevam, præsertim locis humidis ad aquarum scaturigines nobis observata oft. In parietinis, murorumque rimis & inter faxa nasci tradit Hist. Lugd Floret

Aprili.

Jeucolum montanum succulentum. Draha alba siliquosa tepens C. B. Park. altera repens Got. Hesperidi Alpina seve mararia assimi, Draha succulenta J. B.

Frequentibus ramulis pradita est ex cadem radice prodeuntibus, tenuibus, deinde in caputerabe rantibus; ex quo aliquot folia quasi in orbem disposita prodeunt, crassa, succulenta, atra vindicae splendentia, Auriculæ urli sfore carnei coloris foliis magnitudine & forma fore respondentia, & nonnihil in lateribus dentata, acri guftu & illico linguam vellicante. Ex horum nedo pedals au major exit candia, gracilis, quem per intervalla ambiunt & amplectuntur folia fuperioribus minora & ad petiolum latiora. Flores spice instar supremum caulem ambiunt ut in priore, albi: quibus succedunt teretia & oblonga cornicula, ruffum, pufillum & planum semen continentia. Radix tenus & repens, laté sese diffundit, novas plantas singulis annis producens, vivax & totâ hyeme vi-

Crescit in declivi montis Herrenalben supra Zeebof villam combbii Gamingensis: ubi serò soret, at in liottos translata maturius cum præcedente.

4. Leucoium Creticum minimum folio subrotundo C.B. Creticum marinum caruleum Park. Alpin.

Caulicalo est palmo minore, viridi, striato, levistimis pilis asperso: foliolis subrotundis, pallide virentibus, longis pediculis donatis, aliquando binis ex oppolito, aliis alternatim fitis. Cauliculi summum in duos pedicellos abir [interdum plures] quorum finguli flofulum oblongum, ceruleum, quadrifolium, modò unum, modò duos [aut etiam plures] futlinent, parvos, oblongos, pulche cer rulcos, quibus succedunt in siliquis longis semina minuta, nigricantia. Radix exigua, tenuis à se mine perfecto marcelcens: verum Autumno sata hyemen porfert, & sequenti Vere in caulemabit Pleniorem descriptionem videsis apud Alpinum.

... De Herbis, flores tetnapetalo siliquosis:

Laucolum maritimum minimum C. B. maxinum minimum Phylic in the maritime

A) hocnon multina differre videtur. In litore maris, inquis, prope Terracinana repetitur. In hiso litavera et genuna Laucoii species semma sall plano es compresso nescimus vertum cum cucon nomen this impoluerunt qui de co feriplerunt, Leucois annumerandum confuimus ; idem de lequentibus Creticis dictum efto.

11 16 Leugagne Creticum eblafpifolium C. B. marinum Greticum majus Palli. marinum Creticum д Сыя. Сыя. Сыя.

Caules habet procumbentes, rotundos & durinfeulos, multis ramis donatos, in quibus flofeuli inino rubentes, denude ex corrulco purpuralcentes, petalis extremo bifidis, &ccordis, ut vulgo pingiio rubontes; dennie ex cerrujeo purpuraterates, petatis extremo bitules, secordis, ut vulgo pinguir, effigien propenedum referentibus, quati ex umbella, frionis vulgaris initar, fenfim prodeuntes, qui (ubi floris folia conjungebantur) radiantem imitabantur flavam ftellam. Floribus incediemne duarum ferè unciatum fliqua five cornicula tentia, in quibus femen oblongiulculum castanei coloris. Iplius verò plante folia longiulcula funt, à Thiaspi tollis non valde differentia, nullis (in calègne ferripaje vudentibus crems donata, crassifuicula & aliquantulum anarea.

Josephus Calabonus, ex perceprinatione Cretica redux semen ad Clusium mittebat, Leucoii marini Locu.

appellatione, è quo tres diversa planta orta signt, bac & sequentes dua, qua ideireo hums porius

varietates, quam species distincta censenda funt.

. 6. Leucojum Creticum floribus minoribus C.B. Creticum minus Park. marinum Creticum 2. Clus.

Hec priori similisest, nisi quòd flosculos habeat dimidio minores, & initio prorsus albos, dainde tamen paulatum purpureum quidpiam contrahentes, sed nihilominus magis ad albedinem incli-

Floret urray, [hac & pracedens] Julio, medio Vere, hoc oft Aprili, fata.

* 7. Leucoium Creticum foliis oblongis crenatis C. B. Cret. oblongis foliis crenatis Park. Creticum 3. Cluf.

Folia initio promit pracedentibus duabus longiora, evidentibus & conspicuis crenis secundum oras Folia mitio promit pracedentibus quadus tongiora, evuentibus et conjucuis crenis tecundum oras donata, Leucoti Diofcoridis Lobeliani [i. e. Leucoti incani vulg.] è quorum medio exit candiculus rectus, palmari altitudine minor quum florese incipit, nempe Augusto: A latere verò plures fundebat ramulos, in quibus flores fecundo generi amplitudine pares, colore tamen differentes, nam propiùs accedebant ad Leucoti marini Lobeliani laufolii colorem, magifique purpurantes eraqu quam in primo genere.

Turritim vulgarem Morifonus ad hoc gonus refort; & recte fi femina compressa habeat prout

ille afferit, quod nobis non observatum.

CAP. VI.

De Leucoio siliqua lata, brevi, Viola Lunaria, & Alysson dista.

1. Viola lunaria major siliqua rotunda C. B. Lunaria major siliqua rotundiore J. B. Viola lunaria five Bulbonach Ger. Park. Sattin, 02 Doneffe.

Aule affurgit sesquicubitali aut altiore, [digiti minimi interdum crafficie,] colore glauco aut rubente, hirsuto. Folia Urtica, majora aliquando duplo aut triplo, hirsuta, serrata, oppofine interdum, alias ad ramulorum propagationes fingularia, fapure oleracco. Ramis [8c fummitati caulis] infident fores multi, [codem tere modo dilpofiti quo in Braffica,] purpuralentes au carnei, firiati [Brafficæ vulgaris floribus pares, Leucon minores, aliàs is fimiles] odore debili, unque intus confipcio 8c albicante. Stamina quaturo virefeentia apicibui luteis feu chloris [vix è calice emergunt.] Hac omnia excipit caliculus oblongus pheniceus, è quatuor foliolis, duodus majoribus totidem minoribus, compositus, [Leucoii calici fimilis.] Silique late, fubrotunde [non-india tamen longiores.] compresse, bivalves, argente a brackeola exteriores utrinq, laminas intercedente. dente, filium filimma parte emittentes, freminum orbiculatorum compressorum duplicem ordinem con-tinentes. Radix strumosa seu glandulosa, sunde nomen. Bulbonach. Somen ut in hoc genere maximum est, ex ruffo nigricans, & cum aliqua amaritudine acerrimum. Folia per hyemem re-turet: secundo à satione anno caulem fundit, & cum semen maximut perit.

Leucsiam

Wiret.

Locus.

Locus.

Copiosè crescit in saltubus Thuringia sylva Cam. In montanis sylvis Austria, Stiria, viciniarumque fylvosis locis, atque etiam in Pannonia interamni sponte magna copia prove-

HISTORIAN PLANTARUM.

Violam lunariam majorem alteram & Cam. C. B. quam pracedente minorem & flore albo effe feribit à sequente planta non differre puto, nihil tamen teniere affirmare ausim. J. Bauhing 7 11. nariam majorem aliam flore albicante odorato perennem Cam. bort, sequentis plante synonymant

Calido, acríque & amaro gultu est, præsertim semina, sed tamen radices in acetariis ut Rapuntia manduntur. Absterget, modice calfacit, & urinam cit ut Rapunculus. Pulvis seminis ama. riffimi cum aqua appropriata exhibetur in epilepfia. Cam. Schwenckf.

Ouidam in Helvetia chirurgus ex Lunariæ perennis contulis foliis & Sanicula parabat unquen

tum vulnerarium non contemnendum. Idem.

. 2. Leucoium lunatum seu lunarium latifolium majns alterum, siliqua rotunda, flore albi

Hoc priori folis latis, & filiquis planis totundis fimile est. Perenni nititur radice que hyeme non marcescir: eaules ci sunt cubitales, lignosi: folia multa, lata: filique plana, compressa, rotunda, utraque paulò minora quam prioris. Flores autem profert candidos instar Viole ma

Provenit in fylvis nonnullis Germania, ut Hercinia.

2. Viola lunaris longioribus siliquis Ger. Viola lunaria major siliqua oblonga C.B. Lunaria maior

Latis hac est Lunaria pracedentis folia, serratis acuminatisque: flos consimilis purpureis: at que cum excipit flique oblonga oft, & que prædicte Lunariæ filiquis multum cedit lautudine. binis utrinque membranis mediam argenteam sponte per seminis maturitatem relinquentibus. Radice oft perenni.

In montibus Jura & Saleva propè Genevam provenit quidem, sed non copiosè, quod nos vidi-

mus. Maio mense in hortos translata floret.

4. Leucoium Alyssoides elypeatum majus C. B. Alysson Dioscoridis Ger. Park. Alysson silique luis aspera, quibus dam Lunaria store luteo J. B. Dioscorides 1918 Manatunet.

Radice fimplici & lignola candicantíque nititur, fapore prædita fervido: ex qua plure enguntur caules, recti, rigidi, incanà lanugine hirti, qui cis fall'igium in ramos aliquot abcunt: in quibus flores numerofi, parvi, melini, Eryfini floribus formà & magnitudine fimiles: quibus dela psis silique oriuntur, ex oblongo rotundata, villo aspero tecta, compressa, semen claudentes similiter compressum. Folia germinatione prima ex oblongo rotunda, postmodum in longum porrectiora, in obtulium mucronem definunt, nonnihil finuata, Leucoli foliis fimilia, albicantia, hirfuta & tactu afpera, fapore oleraceo pradita.

5. Leucoium Alysoides clypeatum minus C. B. Leuc. pellatum Romanum minus Col. Alysum alterum Dioscoridis minus Park. Thlaspi incanum Mechliniense nobis videtur.

Differt hoc a pracedente natalibus calidioribus; radice perenni; foliis minoribus mollioribus, flore majore, candido, cum illius luteus fit, petalis in cordis figuram diffectis; peltis duplo minoribus. Ab imo flores & fructus Vere incipit proferre.

Copiosè circa Romam undique in incultis fruticat. Plenam omnium partium descriptionem si

defideras, Columnam adeas.

Nos hanc plantam à Columna descriptam pro Thlaspi Mechliniensi habemus, nam & descriptiones per omnia, semine forte excepto, conveniunt, & nos circa Romam Thlaspi illud dei solitum copiofum observavimus. Semen Thl. Mech. nec Clufius, neque J. Bauhinus, describunt, Lobelium autem, qui exiguum semen, cateris minus ei attribuit non multum moror. Tale ei esse quale describit Columna mihi plane persuadeo. Quòd si ità sit, rectiùs hic disponitur planta quan inter Thlaspess species.
Semina, describente Columna, russa sunt, rotunda, compressa, tenuia.

Thlaspeos Mechliniensis synonyma sunt

Thlaspi fruticosum incanum C. B. Ger. incanum Mechlinituse Park. Thlaspi capsulis sublongu incanum J. B.

Thlaspeor

Thlaspeos capsulis sublongis incani J. B. incani Mechliniensis Park, fruticosi incani C. B. Ger. de-Scriptio sic se babet apud 7. Baubinum.

Ex radice latis craffa cubitum longos ac etiam longiores, lentófque ramos, & plane lignofos, rubentes, erectos producit, in ramulos aliquor divilos. Folia priora longa quattor uncias, & unam lata, fuperiora Leucoii lutei, incana aut in nigro virentia, fubbirfuta, fapore oleraceo, fubacri. Flores inaquali licet pediculorum tenuissimorum ortu, in umbella dispositi, albi, quatuor foliis cordatis constantes, staminibus in medio luteolis. Capfulæ succedunt sublongæ, hirsutæ. Radix sub terra late ferpit Drabæ instar, autore Clusio.

In agro Romano abundat, ad hyemem ufque florens. Leucoii peltati Romani minoris descriptio apud Columnam cum hac egregie convenit. Radix perennis; Flores albi, umbellatim nascentes, petala cordata; staminula lutcola. Locus etiam suf-

ragatur.

6. Lencoium seu Lunaria vasculo sublongo intorto,

Radicem habet albam, duram, fimplicem, fibris majufculis donatam: Caulem crectum, teretem, striatum, hirsutum, altitudine dodrantali, versus summum ramulos hine indè emittentem, in quibus, ut & in fummo caule flosculi parvi, albi, peralis in medio fiffis. Floribus succedunt siliquie oblonga, latinfcula, glabra, & (quod huic special peculiare est) intorta, membrana tenur diffepta, cui adnascuntur hine inde quatuor aut quinque seminum oblongorum, compressorum paria. Folia in caule crebra, nullo ordine abíque pediculis aduata, non tamen cum amplectentia, utrinque palofa, rariorbus incluirs ad latera dentata, vix digitum longa, aut dimidium lata, in acutum defi-nentia. Sapor herbæ vix ullus manifeftus. Semen nonnihil acre.

In udis ad scaturigines aquarum è lateribus montium Ingleborough, Hinckelbaugh aliorumque vi- Locui. cinorum in Septentrionalibus Anglia erumpentium nascitur, & post mediam aftatem florer.

CAP. VII.

De Herbis quibusdam Siliquis latis, semine non compresso, flore parvo.

1. Paronychia vulgaris Gev. vulgaris Alfines folio Park. Burfa paftoris minor loculo oblongo C.B. B. paftoria minima oblongis filiquis, five verna toculo oblongo J. B. Common Mit low grafe.

Adice est tenui & tandem fibrosa: à qua per terram sparguneur folia multa, vix unciam longa, mucronata, linfuta, virentia modò, modò rubontia, oris per extremum aliquot crenis incilis, sapore primum subastringente, tandem acti, nitroso & vellicante: inter qua caulis nunc unus, alias bini, terni & plures, teretes, palmares, aliquando vix fextantales, folius nudi folculos fuftinent fimul multos, albos, quatuor foliolis ad ungues fere bifidis conftantes, ex pediculis oblongis: loculo longiusculo, compresso, nulla lacuna, ut in Bursa pastoris distincto, sed in acutum definente, membrana tenui valvas intercurrente diffepto, Semen minutum rotundum conti-

Floret mense Martio, scrissive aut citius prout hyems acrior aut mittor fuerit. In agris & hortis Locus & præsertim sterilioribus & archosis, nonnunquam & in muris & rectis. Annua est planta, semine Tempus. deciduo fe quotannis renovans.

2. Burfa paftoria Alpina birfuta C. B. Park.

Radice oft unciali, foliolis copiolis, pallide virentibus, in orbem humi stratis, mollibus, incanis, Lenticulæ magnitudine, leviter crenatis, aliquando integris: cauliculis aliquot tenuissimis, leviter hirlutis, penè nudis, tres quatuorve uncias longis: flosculis parvis, albis: loculis flavescentibus, oblongis, multo quam in vulgari majoribus, femen minutum, rufum continentibus.

In Alpibus Helyetiorum, ut monte Fracto & Spligel reperitur.

Paronychia Sediformis flore luteo Leucoium luteum Aixoides montanum Col. Sedum Alpinum hirfutum luteum C. B. petræum Gor. petræum montanum luteum Park. Phyllon thelygonon

Radix ei fimplex [tenuis, fesquipollicem longa Col.] paucioribus fibris donata, superiore parte in plura capita divisa ut in Caryophyllis & Psyllio perenni. In fingulis capitabus, seu ramulis in quos planta radix fupra terram divaricatur, denfum foliolorum agmen ceu caspes extat. Folia fin-gula angulta, velut graminis au Caryophylli, in acutum definentia, ad latera utrinque brevibus pilis rigidiusculis hirta, ut Aloes folia, si magnis parva componere licet, quadantenus imitari videantur, tiquidem fetulæ hæ adeò concintitè disposita sunt, ut incuriosiùs spectanti folia dentata videan-

Locus.

Locus:

Locus.

Lacus.

Lib. XVI.

tur. E centro feu medio fingulorum exipitum, (feu ut Columna vocat globulorum) foliorum, emergit cauliculus truuncialis rarius palmaris, firmus, rotundus, lavis, viridis, foliis nudus, in fuumo geltans figludos quinque, (ex aut etiam plures, lucos, tertapetalos, petalis obsultis, longis petolis faltos, relinquentes post se vasculam feminale oblongum, compressum, in acutum desinens, figura Paronychia vulgaris, mis quod majus sit & longius membrana pariter ad planum filiqua parallela disseptions.

In monte Saleva è scopulorum rimis exit, florétque sub finem Aprilis & initio Maii.

A. 4. Bursa pastoris major loculo oblongo C. B. Bursa pastoria loculo sublongo assinis pulcira planta J. B. Thlaspi Veronica solio Park.

T. B.

Per terram spargit folia Barbareæ muralis aliquatenus similia, breviora, latiora, magssque rotundata, unciam [J. Bauhino duas uncias] lata, per ambitum serrata, hirsuta, aspera nomulul, cujus modi ettam per caules ramóssque, sed portione minora cernuntur, sine pediculis. Statim autem è radice tenu plures emittit eaules, alios alis festicius adolescentes, cubitum altos & ampliores, non-nunquam in ramos plures divisos, quos non ut Barbarea cauli apprimit, sed abscedentes diduci, Flores singulis alis multi coherent, parvi, albi, quos excipiunt serie longa loculi Paronytai vulgaris similes, bifores, qui in medio striam habent, quorum altrinsceus abscedentibus valvulis soma apparet minutum, relictà disseptione membranulà. In singulis filiquis plura continentar semina, fex aut octo turinque numeravimus.

Ad latera montium in Occidentali Comitatus Eboracentis parte Croven dicta non infrequenced: invenimus criam in Italia, medio circiter itinere inter Lucam & Pilas ad Izpes; & in Gallia Narbonenti circa Monifoclium oritur.

CAP. VIII.

De Hesperide.

 $\mathbf{H}^{\mathrm{Efperis}}$ unde dicta fit in ejus descriptione dicenus. Notx ejus genericx funt flos speciosus Leucoii amulus, semina teretius cuta oblonga majora.

 Hesperis borsensis C. B. Hesperides store purpures, also & vario J. B. Viola matronals Dod. Lob. matronalis purpurea Gcr. Eruca also & purpurea Lugd. Dannes Diolet, of froster.

Radicibus aliquot parvis lignofis & albis nititur; caules erigens cubitales & fesquicubitales aut altiores, [teretes] linfutos, [tendullá farctos;] in quibus alternatim folia Erucz, sed non ità latniata, in ambitu serrata, acuminata, hirsta, in vivore nigricantia, [quatuor digitos longa, pedialis brevibus nixa,] appore acrinclulo. Ex alis foliorum erumpunt ramuli, in quibus, [ut & insunnitate caulis,] slores formă ad Leucoium luteum accedentes, odoris situavisimi, quadrosidi, colorniure albo, nunc purpureo, aliàs confusis cum albedine maculis purpureis variato, [pediculis semuncialibus & longioribus infidentes.] Semen in slitquis longis, [bivalvibus, membrand intergerinà
diffenis] contineture oblongum, rufftum, acre.

Aprili, Maio & Junio menfibus floret. Provenit, inquit J. Bauhinus, in Sequanorum vallibus, qua Rhenus fluir fub fepibus. In agro Neapolitano, cium Salerno Neapolin iter facerem, in pratis florentem observavi mense Junio. In Anglia nondum vidi spontaneam, quamvis Lobelius in Anglia pratis cam fruticare seribit.

Helperis dicitur, quomam ejus flos lub velperam prælertim grato odore nares feriat, interdiu aut nullum, aut levillimum fpiret, quod Theophraftus & Plinius de Helperide tradunt.

Ab hortulanis nostris Mothet, i. e. Eruca nomine colitur cum flore pleno purpureo albo, &

Eruce ut sapore ità facultate proxima videtur tum soliis tum semine Dod. Lob. tussi, convalis & difficulter spirantibus mederi traditur apud Clusium: urinas insuper & sudores propellere, incidere, abstergere & digerere. J. B.

2. Hesperis flore viridi C. B.

Magnitudine quoad omnes sui partes à vulgata differt. Flore est viridi & inodoro. In horto quodam Basileæ legit C. Bauhinus. Degener quædam prioris species esse videtur è senime nata.

3. Hesperis Syrinca J. B. Syrinca Camerarii Park, peregrina siliquis articulatis C. B. quibusdam Luccoium melanebolicum, & nostră sententiă recté.

Dodrantalia folia aut minora, palmum lata, valdà aspera & hirsuta, longis nixa pediculis, He sperade slope obtoleto multo ampliora, nonnihil in ambitu sinuata: Flores in brevibus sed crassioni bus caulibus, sigurà quidem vulgaris Hesperidis, sed colore susce su lurido, multis venulis per co-

num petala difeurrentibus, fub noctem valde odorari, interdiu odoris expertes. Sequuntur filiquae infiguis longitudinis, recurva: torola, multo quam Helperidis colore obfoleto crafftores: Semen paulò craffus: Radix non ablimilis.

In Syria: molitanis crefcit teste Clusso. C. Bauhinus à Parkinsono reprehenditur quòd Hesperi-Locus, dem Syriacam Leucois melancholico candem plantam faciat. Alli Leucoium melancholicum Hesperia montana prima Clussi idem statuunt; & reverea Hesperis Syriaca & Hesperis montana prima folis, in paucis magnitudine excepta differunt. Syriaca scil, multò vegetior est, ampliora habens folia, craffiores caules majorésque stores, cjussem planè coloris sub nocem valde odoratos, interdiu odoris expertes; Cornicula multò craffiora, semen paullo craffius. Ha autem diversitates cesti fortalis & foli differentiis tribuenda sunt.

4. He/peris sylvestris flore parvo C. B. sylv. angustifolia store parvo Park.

C. B. prod.

Caule eft cubicali, viridi, firiato, nodofo, multis alis ferè palmaribus donato & concavo: foliis quam in vulgari acutioribus in ambitu profundius ferratis, viridibus, fubhirfutas, & mimus vulgari afpers: floribus plurimis, quadrifoliis, fubcocruleis, parvis, ita ut hujus flos integer vix vulgaris foliolum adacquer, quubus filiquae firictiffima fuccedunt.

Circa Monspelium in horto Dei, ad aggeres riparum collecta fuit. D. Magnol in incultis circa Locus,

5. Hefperis sylvestris Hieracii foliis hirsuta C. B. sylv. folio sinuato Park.

C. B. prod.

Tota planta hirfuta oft, contem habens pedalem, angulofum, hirfutum, pallidè virentem, in fummo in ramos aliquot alternatim difiofitos divifum: folia Hieracii inflar laciniata & finuata, oblonga, angulta, acuminata, crafla, hirfutic afpera, quorum fuperiora pediculis carent. Flores in calicibus limitis rubri, magnitudine Hefperidis vulgaris flores aquantes, quibus fimiles filique feinen continentes fucedunt.

In faxofis humidis Provincia lecta fuit.

* 6. Hesperis montana & prima Clus. montana, pallida, odoratissima C. B. Hesperis colore meleganti J. B. Hesperis Pamonica Park. parad. Viola matronalis slove obsoleto Ger.

Claf.

Cubitali excrefcit altitudine, multifque ramis prædita est, quos confuso ordine ambiunt folia Mattonali Violæ fimilia, paulò tamen latiora & crassiona, acidusfeulo primum gustu, postea acri & salivam cience: extremis ramis in oblongis pediculis insident stores. Leucoii aut Hesperidis foliis foria similian, non explicati tamen, sed i e contorquentes, coloris admodum inelegantis & obsoleti, locest, pallidi & furvi, infinits venulis ex atro purpureis singula foliola intercurtantibus, odore intediu nullo, act adoè tenui, ut vix naribus percipi possit, sub vesperam autem gratistimo & similiano. Flori succedunt longa torosáque, ut in vulgari, cornicula, ferè tamen quadrangula, in quibus continetur semen vulgari Hesperidi simile, subrustima. Radix sibrosa, que utplurimum bi-anium non superas, sed postquam desfouti & sionen tulte perier folet; si tamen præcis caulibus

adfringen pervenire non finatur, nova germina interdum producit. Sponte nafeentem & femine prægnantem invenit Clufius in Prellenberg Hamburgenfi monti _{Locut}. vicino, Ungarixque extremo quà Auftriam fpectat menfe Junio.

Solent que femine nafeuntur planta: floris colore multium variare, nonnullis maternum colorem ritinentibus, aliis aut dilutiùs pallefeentibus, aut magis obfoletum adquilentibus, omnia tamen folia quebis venis ex arro purpurafeentibus diltinda habentibus.

Sulpicatur Johnsons apud Gerardum enaculatum plantam hanc minime diversam effe à Leucoio Melancholico Horit 15/ft. fiquidem florers & filique Leucoii illius conveniunt hujus descriptions, nec caules & folia multim abludunt. Confulci placet Gerardum emac, in hac planta

Parkinfonus Leucoium illud melancholicum dietum Leucoio alteri faxatili obfoleto flore Columpa unam & candem fipecie plantam effe fidenter affirmat: unde & iconem Leucoii faxatilis obfos flore fod. altiunis, & proponiti in Theat. Bor. fub titulo Leucoii Melancholici. C. Baulinius ple Leucoium melancholicium Hesperidis Syriacæ synonymum facit; & révera Hesperis Syriaca ab Hesperide montana prima Cluliu vix alia in re quam magnitudine differt, unde eadem specie planta videtur. Que si tat fint, que mihi quidem ettam videtur) C. Baulthnus ev una planta quamor facit, nimirum, 1. Leucoium incano folio hortense VII. seu livide rubente colore: 2. Hesperidem montanam pallidam odoratissimam: 3. Hesperidem filiqua corniculată, llore obsoleto. 4. Hesperidem peregrinam filiquis articulatăs.

Cerc planta illa Leucoium Melancholicum dicta, non est verum & genuinum Leucoium (ut & Parkinionus recte monet) fed Helperidis species. Quocirca & hue transferenda, & Helperis store obloteo denoninanda.

Leucoii àurém Sanatilis alterius obfoleto flore Col. quod Parkinfonus Leucoio melancholico idem esse fidurer assirmat, descriptio sic se habet.

Hujus radis craffa, longa, foris pulla, intus alba est & nervosa. Caulis verò semipedalis, rotundus, viridus, hirtitrus, alis duabus divitus [hoc non constans & perpetuum esse pulla in quarium illimmo.

Тетрия & Locus.

Nominis ratio. Varietates.

Vires.

Leen &

Tempus.

Locus.

Vires & Ufus.

tummo flores alternatim Leucoio fimiles, hirfutis calycibus, colore ex luteo & viridi purpurante ob foleti, parum odori; è quibus silique producuntur trientales, hirsuta, nodosa, corniculata, in terram deflexa, fex aut feptem femina intus habentes in fingulis valvulis. Folia in imo longo petiolo di vilura Papaveris maritimi; vel etiam Leucoii in arenis orti, hirfuta, craffa velut albi Hyofcyami & magis, olore gravi: que cauli harrent breviora & abíque petiolo, nec laciniofa, fed ferraturis & magnis dentibus divifa, Hyofcyamo fimilia, fed quadruplo minora, propè caulem latiora.

magnis dentituis divita, 11301cyanio minina, textuana upo minista, perperaturana. Maio flore & Junio fidiquas perficit, in faxorum rimis & veutiforum menium Campodarenfi. um, ínque rupibus Vallis Soli expofitis. Sapore dulci calfaciente Raphani ferè tota planta eft, odore gravi non ingrato.

Folis magis laciniatis ab Helperide 1. Clusii differre videtur, quæ differentia accidentalis potiis

eft quam specifica.

Leucoium melancholicum Parkinfonus fic describit :

Folia habet majora, longiora & viridiora quam Leucoium incanum majus minusve, ad margines Folia habet majora, tongiora ex vinanora quant Escanariam medio exturgunt caules bicubitales, finata, humi jacenta, a dipera nonnibal 8 hufuta; è quorum medio exturgunt caules bicubitales, finatoperi pariter, folias confimilibus fed minoribus hic illic obfiti, fiumnitatibus fius fiores gellantes numerofos, amplos, priorum fimiles, majores, colore obscure aut fordide lutescentes, quibus succedunt filique oblonge, teretiulcule, feminibus oblongis, itidem teretiulculis & majoribus quam Leucon in cani reoleta.

7. Helperis Pannonica inodora I. B. Park. (ylv. inodora C. B.

f. B. Cubitali affurgit altitudine, duum generum foliis donatum: infima ex angulta cervice mox dila. tantur, tandémque in acumen definunt, finuatis nervis prædita; alia lata feffilique bafi cauli adna. scuntur, utraque serrata, hirsuta, candiciora mollioráque quam in Hesperide nostra vulgari; flores colore funt exalbicante, vel purpurascente, forma tamen, una cum subsequentibus longis torofis se

liquis, femmeque ruffo cum vulgari Hefperide conveniunt.

Clulius folo floris odore, cujus in hac nullam gratiam percipere potuit, à vulgari differre af

Crescit passim ad montium radices, & vinetorum in collibus sitorum margines Viennensi agro. Floret cum vulgari, nempe Maio & Junio. Cluf.

CAP. IX.

De Alliaria.

CEminibus oblongis, teretiusculis majoribus cum Hesperide convenit; floribus parvis albidis, folis D subrotundis, odore Allii, unde nomen sumpsit, ab eadem differt.

Alliaria, Ger. Park. J. B. C. B. Jack by the hedge, Salvee alone.

Ex radicula tenui, lignofà, alba, Allium obolente caules promit cubitales & fesquicubitales, tenues, subhirsutos [teretes, striatos, solidos.] Folia primum rotunda Hederæ terrestris modo [verum iis longe majora] mox nonnullum acumen affequantur per ambitum crenata [pallide virentia, glabra, pediculis longis nixa I fapore & odore Allii mitiore I ad intervalla longiora in caulibus alterno aut nullo ordine fita] in funmitate caulis & ramulorum flosculi multi, albidi, quatuor foliolis exiguis conftantes [brevibus admodum pediculis nixi] in quorum medio apices ex viridi flavescentes. Semen in filiquis longis, angulofis [bivalvibus membrana intergerina diffeptis] oblongum

In lepibus & aggeribus fossarum, Vere floret.

Alliaria dicitur quia Allium redolet digitis comminuta. Ufus ejus est ad embammata sive intinctus. Ruftici pro falfamentorum condimento utuntur. Recens urinam ciere dicitur, fieca veneno adverfari fi in vino coquatur. Contra veterem tuffim ex refina & melle ficca lingitur. Podagras acri aceto circumlita mulcet.

Singularem vim habet quâ putredini refistit, unde & herba ipsa ex melle, & succus ejus inspisfatus ad gangranam aliaque ulcera putrida atque maligna unguentis cataplasmatibusque inditur-

Somen emplattri medo impofitum, vulvaque admotum mulieres uteri ftrangulatu oppreffas liberat & excitat.

Semen tritum naribusque impositum sternutamenta excitare cerebrumq; purgare Tab, prodidit,

Herbam in oleo & aqua decoctam & potam afthmaticis fubvenire scribit Cam. Folia enematis incoquant nonnulli ad colicos & nephriticos dolores, & calculum.

Scordium legitimum ut odore ita & viribus refert. G. Fabr. Hildanus Centur. 2. Obf. 44. Succus (inquie) Alliarix in Gangranis, ulceribus putridis & fordidis magnarum eft virium; ut à frequenti experientia edoctus fum: mirum igitur nemini videri debet, quod nonnulli Antiquorum, Arabum practipuè, pro Scordio vero Alliariam aliquando fubfituerine, non quòd verum Scordium iphs fuerit incognitum, fed quòd in Alliaria ealdem ferè vires repererint : præterea Scordium minime crescit in multis regionibus, neque nisi siccum & obsoletum haberi potest, cum Alliaria ubique fere locorum prodeat. Communicavit D. Tancredus Robinfon. CAP

CAP. X.

De Leucoiis quibusdam spuriis, Erysimi siliquis & semine.

 $\mathbf{H}^{\mathrm{Erbas}}$ hafce ob convenientiam cum Leucoiis in floribus, quamvis filiquis & feminibus diferepent, iis fubjungendas duximus.

* 1. Leucojum marinum parvum folio virente crassiusculo 1 R.

Lib. XVI.

Caules ei tenues palmares : folia per illos rara, quadam uncià paullò longiora, nonnihil finnofa. fucculenta & craffiufcula, glabra, virentia: flores fatis magni pro herba: proportione, purpuralcentes; quibus fuccedunt flique tenues femunciales circiter, aut paullò longiores brevioréfive, femine minuta ruffa, verum non compressa, continentes.

* 2. Rapistrum floribus Leucoii marini C. B. parvum Massiliense Park.

Planta semipalmaris est, radice oblongiuscula, alba, fibrillis donata; cauliculis trium quatuérve unciarum: foliis vulgari Rapiftro lutco fimilibus, uncialibus, crenatis & fubalperis: flofeulis parvis, fubcœruleis, Lencoii marini fimilibus, quibus filiquæ parvæ, angustæ semen minutum continentes

Circa Maifiliam in rupibus.

Locus

* 2. Sinapi marinum Ægyptium Alp. exot. Park.

Ex radice oblonga, gracili, lignofa, alba, caule unico vel duplici affurgit, rotundo, rubefcente, pingui, Macropiperis craffitie, oblique furfum & non rectà in aere acto: qui hinc inde inæqualibus intervallis fert alios cauliculos, in apice habentes flores cœrulcos ut in Leucoiis, parvos; à quibus deflorescentibus succedunt silique parva, tenues, oblonga, in acutum definentes, qua habent minuta semina rotunda, gustui acerrima, ad Ruta odorem inclinantia. Folia habet hac planta pauca, longa Francis Total Ray and Active Control in Hermania. Penn have the planta plates, 1918; & lata, turinque foliolis oblongis, ordinatis, quinis, Senecionis aut Cinerariæ modo crenatis, craffis, pinguibus & fuccofis, Eruca colore & quandoque rubefcentibus. Tota have planta valde acris elt, & ad crucæ odorem aliquatenus inclinare videtur.

Leucoium (purium Erucæ folio.

4. Eruca purpurea aliis carulea sive Viola petraa J. B. Eruca carulea Park. carulea in arenosis

Radice nititur recta, palmari, alba vel subrubra, tenui, subacri, fibris aliquot capillata, matrice lignofa. Folia per terram spargit plurima, oblonga, hirsuta, Bursa pastoria divisura profunda, crebrà, fapore oleraceo quodammodo, colore viridi, aliquando inferna parte rubente. Caules modò fingularis, modò terni, quaterni, feni & plures, palmum nonnunquam fuperantes, interdum cubitales, hiriuti, firiati, propter humum purpurantes, fupernè virentes, concavi, brachiati: in quibus ex intervallis folia infinis alis breviora, latitudine ils parum cedentia, nec tam altè utplurimum laciniata, Flores ex ramorum lateribus, & fummo faffigio alterno fitu multi infident pediculis femuncialibus tenuibus, tantilla lanugine oblitis, odorati, suaviter corrulei, aut purpurei, vel purpuro-vio-lacei, albive, suavcolentes, quatuor foliolis latiusculis constantes. Staminula lutea cum stylo continentes; quibus decidentibus suboriuntur siliquæ oblongæ, glabræ, in quibus semen minutum, subruf-

Variat hac atatis ratione, nection loci, prout lato folo furgit, vel squallido aut sabuloso nasciur, ac sæpe iisdem in muris modò major, modò minor, foliis valde varians.

In muris & rupibus variis in locis invenit J. Bauhinus, ut circa templum & castellum Besfordia, Locus Bilantii, &c. Nos inter Hertznach oppidulum & Moguntiam urbem in Germania observavimus & collegimus.

5. Rapistrum floribus Leucoii marini C. B.

Plantula femipalmaris est, Radice oblongiuscula, alba, fibellis donatà. Cauliculi trium quatuorve unciarum, foliis vulgari Rapifiro luteo fimilibus, parvis, uncialibus, crenatis & fubalperis: fosculis parvis, subceruleis; quibus silique parve, anguste, semen minutum continentes succedunt. Circa Massiliam in rupibus inventum suit.

CAP. XI.

De Braffica.

Raffica, Catonis panacea, Festo seu Verrio dieta videtur à præsecando. Dura sanè Etymo. Rattica, Catons panacea, retto teit verito unta vacetti a per tennue. Lota lane Etymologia, sed mollior videbitur, si diuo sciamus; unum est composita à seo in compositione e solore mutare in i, unde dessigno, subssec, a liaque de quibus sus à Aldus in Orthographia: Alterum est B in multis olim sonuisse ut P, qua de re vide Lipsium de Pronunciat. L.L. capita. Quibus terum est B in multis olim sonuits ut P, qua de re vide Lipium de Pronunciat. Le L. capit. Quibbel dam placet Brasslicam dici quasi Passlicam, quod ex scapo præsecuru 8 passlicatis; imò han Erymologiam Varroni ipli tribuum Grapaldus, Raderus & alii. Sed Varro idem scriptit quod Festis. Sie enim ille lib. 4. de L. L. Brasslica ut præssea, quod ex scapo præsecur. Sie enim locus is legitur non solum in nuperis editi. sed etiam Aldina Anni 1513. & Mediolanensi Ann. 1500. Terta corum sentencia est, qui deducunt à sessor i, e. voro, quia avide est Veteres vesti solobant. Quartum est experience desta presentation de la vetere solution. mon Jos. Scaligeri. Docet is in conjectaneis Brassicam dici à Graco mpagnil, utpote hortulanum olus. Nam regand notat arcolas hortenses, unde & pratum nomen accepit. Hoc Etymon inprimis onis. Nam nema mont attents international placetet, nife effet Braffica vox à majori Gracia, quu pro ca dixit sessant. Hesychius, Bestus, resultanti in majori Gracia, quu pro ca dixit sessant. Hesychius, Bestus, resultanti in majori Gracia, qui pro ca dixit sessant. Hesychius, Bestus, resultanti in Etymolog.

Braffica Recentioribus Caulis dicebatur quod præ cæteris herbis infigni caule vigeat; Hine nostrum

Note Braffice characteriftice funt folia in hoc genere maxima, glauca feu subcœrulea, carnosa femina rotunda, minus acria.

1. Braffica capitata alba J. B. C. B. Park. Ger. White Cabbage.

Caulem producit crassum, albicantem, crasso cortice tectum, medullà parum acri & subdulci. Folia que primum crumpunt lata habet & amplia, fubrotunda, nullis effatu dignis lacinis finuata, longis crassis pediculis harentia, costis nervisque albicantibus crassis intertexta, colore casso aut cincreo cerulescente, quorum inferiora avulsa aut forte decidua fripitem relinquunt densa velli-giorum serie rugosum de inaqualem: Superna verò qua remanent lata quoque & subrounda, & gonni terre rugorante macquatern superin vero que tennante ma queque e macquante, ex vividi allocantia & cefa, mutuo incubitu in caput maximum durifiliumum conglobantur; tam arcto complexu ut difficile feparentur. Horum interiora plane albicant. Porro glomer appetente vere, quo tempore femini ergo translalantari foler, parum dehifens, è medio cadem crectiorem profert, floribur luteis aut juteo-pallids, quibus delapsis fliquar longe nascuntur, terces, acuminata, semina parietum medullosorum interseptu claudentes rotunda.

Hae interdum elegantissima natura varietate ad quinquaginta capitula minora fert, magnissius

glomeris loco.

L'iver

Radix alba, plurimis fibris donața, neque altè in terram descendit, neque in latitudinem multum

se disfundit, unde gelu asperiore facilè corrumpitur.

Braffice folia (ut recte C. Hofmannus) in superficie habent salsum quid, nitrosum & leviter

amarum cum acredine quadam, cum in profundo aquea & frigida fint.

Scribit Galenus Brafficam habere contrarias vires solvendi & stringendi alvum. Si enim (air) illud voles, aut leviter coctum cum suo jure dabis, aut jus ipsum: si hoc, effuso jure primo, affundes aliam aquam calidam (hoc enim peculiariter monet) câque post coctionem iterum estus, edendam dabis ipsam Brassicam. Quod tanto melius fiet quò septus estus fuera qua, & repetit coctio. Hine illud Scholæ Salernitanæ,

Fus caulis folvit, cujus substantia stringit.

Brassica in cibis ex sententia Galeni & omnium ferè Medicorum, quocunque modo praparetur facit in corpore 20030 100 20negr x) Justion, fuccum craffum & melancholicum; quod facile quivis in scipso colligere potest ex ructibus fætidis & ingratis quos excitat.

Iple vidi verrucas illitas fucco Brafficæ ingenti miraculo spatio quatuordecim dierum evanuise in ancilla quadam, cui manus obfita erant verrucis, quas finebat sponte exficcare sua citta deter-

fionem ullam. Sim. Pauli.

Julius Alexandrinus testatur se scire in longum sinuosum vulnus protensum ab humero propemodum ad nates usque ipsas, qua in parte extrema ejus ora plarimum semper remitteret faniola materix cujufdam, nec profundum tamen, nec ultra carnofam membranam valde adactum, cum remediis alus non potlet, ex foliorum Braffica vino nigro & auftero incoctorum applicatione reficcatum coaluitle intra paucos dies.

Camerarius dicit folia ejus in ulceribus & lepra vino incocta admodum utiliter adhiberi. Tragus tantæ Brassicam esse essicacia ait, ut urina corum qui vescuntur Brassica, Fistulis, Cancro, Serpigni

& fimilibus vitiis mederi queat. Sim. Pauli.

Noto ex Platero, quòd in principio inflammationis faucium, ubi refrigerare & repellere fimul fludemus, aqua ex acido liquore in quo Brafficam capitatam condire & affervare folemus exflillata, vulgo magno fuccessi usurpetur.

Cum quidam Scorbuto tam misere laboraret, ut maculis toto pectore & cruribus diffusis, membrifque rigentibus vix incedere pollet, juffus est potu quotidiano uti ex Vini thiji, quibus Braslicx rubræ concife m. iv. cum zingib. 3 p. Cunnam. 3 ij. immaceratæ fuerant. Ex Observ. Ottoms Heurnii Prof. Lugd. Bat. habuit G. Hieron. Velschins: è cujus Observ. 51. transcripsit, & ad nos mi-Ad lateris dolorem, R fol. Brafficæ; butyro illinatur fruftulum, & pulvere Cynimi afperfum ca-

lide imponatur. Hartman.

Brafficam ad arcendam ebrietatem valere Veteres unanimi confensu tradunt, confirmant etiam Recentiores. Fontanus Med. Pract. lib. 1. cap. 8. Brafficæ folia ebrietati mirè adversantur.

2. Braffica capitata rubra J. B. C. B. Ger. Park. Heb Cabbane.

Lib. XVI.

Quod folia attinet alba fimilia quodammodo funt : at colore magna varietate ludunt. Quardam enim atro-purpurea, quadam atro-virentia, aut etiam dilutuis virentia; nonnulla quoque cafio nebula aspersu glauca sunt, at omnes rubris costis ac nervis intertexxa; in reliquis cum alba

Hyemem facile perfert autore I. Bauhino.

3. Brassica Italica tenerrima glomerosa, flore albo J. B. Bras. alba capite oblongo non penitus clauso C. B. Braf. Sabauda Ger. Park. The Sapon Cappage.

Hec caule & folis adeóque tota ftirpe inter albas candidior teneriórque videtur. Folia quoque, que ampla funt atque rotunda, per se dilutius virentia, candicantibus venis intertexta sunt, quedam etiam corum modice crispa, ac vario contortu nonnihil rugosa: Foliorum quoque pediculis brevibus auriculæ quædam foliaceæ adhærent. Flores albi, quadrifolii uti cæterorum, quos nonnifi tenidiore Sole illustrata profert, quippe algidi frigoris impatiens, minus arcto foliorum implexu glomerem laxiorem minoremque efformans.

Lautior hace, quippe tenerior, delicatioribus expetita, corum potiffimum qui ejus norunt gratiam. menfis apponitur.

4. Braffica Sabanda rugofa J B. patula Ger. Park. An Braffica alba crispa C. B?

Hujus félia rotunda, rugofa valdè, ac ità quidem rugis inaqualia funt, ut fingula ceu ex veficis aut valvulis quibufdam contimilibus congofta videantur, fubtus extuberantibus atque prominentibus, aversa parte cavis, ex brevibus pediculis harentia: color foliorum ex luteolo quodam & atro virer, qua pallide viridantibus costis quoque intertexta sunt. Eadem etiam in densum globum coguntur, sed parvum & candicantem, dum extremitates interim obscurius virent. Flos luteus: semen ut in reliquis. Hyemen non fert. Braffica patula Gen Park, diverfa vitietur à J. Bauhini Braf. Sabauda rugofa, cum Braf. patula folia in caput non conglobentur: Synonymam feci quia utrique [Ge-

Braffice rugola longioribus folis f. B. melius convenit Braffice patula, qua hujufmodi est.

Folia ampla, sesquinis a landem adhibent figuram. Descripcio

Braffice rugola longioribus folis f. B. melius convenit Braffice patula, qua hujusmodi est.

Folia ampla, sesquinis convenit Braffice patula, qua hujusmodi est. friptæ dilutiore virore, candidiorúmque costarum interceptu, candidior apparet, totáque rugosa, ac veluti facculis referta est: tonera quoque magis videtur, nec in capita cogi folet ut Sabauda flore

luteo. Hyemem vix fert.

Braffica florida Ger. cauliflora C. B. multiflora J. B. caule florida Park, Colliflotner.

J. B.

Perampla hace quoque fert folia, cubitalia, longiora quam Brafficz capitatz albz, acutiora, nec ità lata, nullà infigni laciniarum divifura, dilute virentia, quadam etiam colore magis glauco, exteriora prafertim, nervis candicantilos conficious, per ambitum ex longiufcula diffantia denticulata & velut ferrata. In capar glomeratur fed mollius, minis denfo foliorum incubitu formatura de velut ferrata. um: Inter quorum finum fores denfitimo stipatu prodeunt exigui pallidi aut candicantes, velut in umbella politi, qui cum cauliculis suis asparagorum tenellis germinibus teneritudine & gratia cutare videntur: acque ob id lautioribus tantum patinis expetiti.

Hujus semen è plantis in hortis nostris nascentibus collectum si seratur, mirabili metamorphosi Brafficam capitatani, aut albam vulgarem producit, ut oporteat quotannis femen è transmarinis calidioribus regionibus petere. Verum de hac degeneratione ex semine diximus in parte ge-

* 6. Brassica caulorapa J. B. Rapocaulis Park, parad, gongylodes C. B. Caulorapum rotundum & longum Ger.

3. B. Hac patulis foliis glomerem nullum facit, verum quo folo figno ab aliis facile feparatur, brevis caulis, qua foliogum come fubeft; in Rapum efculentum extuberat. [Flores in caulibus tentibus caulis, qua foliogum come fubeft; in Rapum efculentum extuberat. [Flores in caulibus tentibus caulis, qua foliogum come fubeft; in Rapum efculentum extuberat.]

7. Braffica rubra vulgaris J. B. rubra C. B. Ger.

F. B.
Procerior hac reliquis effe videtur. Stipite namque velut arborescit alto, duorum trium aut qua. tuor pedum aut etiam cubitorum, craffo, atropurpureo, imá parte verrucofo, aliàs fingulo, aliàs in ramos divaricato: quem folia fortuito politu stipant lata, ex viridi rubentia, aliàs fanguineo rubo. re aut obscuriore etiam tota perfusa, non fine obductu nebulæ cujusdam glaucæ: crebro crassamm re aut obleuriore ettam tota pertuita, non mie obstatei men de pertuitat de pertuitat de l'entre luci cauli erecto herent: quos flique excipiunt palmares, in quibus femen ruffum, rotundum. Hujus folia patula manere ac expanfa. Hyomem profert, ac læpe, præfertim culta, arboream acquirit proceritatem firmitatémque, ac ita in plures durat annos. Supe etiam latetales producit ramulos. Ramorum extrema adventante Vere delicatioribus in acetaria expetuntur.

8. Brassica laciniata rubra J. B.

A præcedente vixdum magnitudine variat. Folia potiffimam faciune differentiam, qua profundis Lucinis finuatis nonnihil variant, iifdem modò in latiores, modo in minores rurfus fectis, ut tota penè crifpa videatur, idque potidimum propter minorum laciniarum contortum. Hyemem fert.

. 9. Braffica rubra minor J.B. arvensis C. B. tertia Fuch. Sylvestris Ger. Park.

Minutioribus est caulibus & tenuioribus foliis, slore luteo. Fueb. Omnium minima, sylvestri panè fimilis, folis prima rubra, multò minoribus, alioquin omnino fimilis. Seritur propter lemen. ex quo oleum paratur quod venditur pro Napi feminis oleo. Dod. gall. Confusio est inter Botani. cos de hacplanta, ut suspicer cos non satis clarè intellexisse quid scriberent.

10. Braffica alba vulgaris J. B. alba vel viridis C. B. vulgaris fativa Gev. fativa Park.

Radio tophola est, ex qua stipes, qui foliis nervorimque divisura atque intertextu rubra quo-Radas (opnota ett, ex qua tripes, qui roins nervorunque utvitura auque interrextui rubra quo-dammodo respondent: folia tamen subrotunda, ex longis crassis pediculis delicatiora videntui, in quibus in circuitu prafertim serratura quadam apparent. Tota planta albicat, & cassio quodam colore obducta est; auriculas habet uti prædicta. Flor albus est, [potius pallidus.]

11. Broffica laciniata alba J. B.

Rubræ laciniatæ haud multum abfimilis proportione est, non penitus alba, caule interdum purpurascente; cui folia pallide viridantia glaucă quadam nebula obducta sunt. Foliorum quoque laciniz profunda quidem, minus tamen crispa.

12. Brassica simbriata C. B. tophosa J. B. Ger. nigra Dod.

Huius folia angustiora sunt & longiora antecedentis foliis ad costam usque mediam semel atque iterum profundus incifa, per margines verò admodum crifpa, qua adversa parte bullis seu quasi ampullis numerofillimis protuberantibus, in averfa parte concavis inæqualia funt. Tota quali nigrescunt aut ex atro virescunt.

A. 13. Brassica arborea seu procerior ramosa maritima Morisoni. An Brassica arvensis C.B? Sylvestra Gev. Park? With Colemost.

Descriptio Brassica rubra vulgaris superiùs è Joan. Bauhini historia proposita non ineptè convenit huic plantæ, ut dubitem an specie diversa censenda sit nécne : certè quòd in maris vicinia oriatur accidentarium effe puto: deinde in plures annos durare Brafficæ illi rubræ cum hac commune eft, ut testatur J. Bauhinus. Hanc inquiens [Bras. rubram] per aliquot annos ex semine deciduo, in muro, è regione sensitrarum adium in quibus moror durantem vidi: tandem Ramosam este seu in ramos divaricari Brafficæ rubræ ex æquo convenit. Vel ergo J. Bauhinus Brafficam mariumam proceriorem à rubra vulgari specie revera divorsam per errorem pro Brassica rubra habuit & descripsit; vel Braffica rubra vulgaris & Braffica hac procerior maritima una & eadem specie planta sunt.

In clivis maritimis propè Doveram oppidum observavimus, & alibi etiam locis confimilibus. Hzc planta eft quam in Cat. Ang. titulo Brafficæ fylvestris exhibuimus.

14. Brassica Anglicana minima nivea J. B. simbriata pumila C. B.

Ad. Lob.

Locus.

Meminimus (inquit Lob.) ctiam in Anglia hortis pufillam Brafficellam, totam niveam praterquam extremas oras lacimofas, fimbriatáfque plicis crispantibus & undulis rugosis, purpureis aspersas maculis, quas etiam ad corollas & olfactoriola nectenda dum tenella adhuc est, in hortis colunt.

14. Brassica alba crispa C. B. crispa laciniosa J. B. Sativa crispa Ger. Canlis crispa Park. parad.

J. B. Omnium hae elegantifima fert folia, ex longis pediculis auritis oblonga, cubitdia, altiora, nervis albidis eleganter pieta, atque multiplici corum divaricatione intertexta, ambitu quoque fuo mul-& ipfi caules. Flor luteus. Hx in cibo rubris non inferiores.

16. Braffica thyrsoides J.B. asparagodes crispa C.B. epiphyllitis.

E rubra Brassica genere est, patulis, ex viridi atrorubentibus foliis, subinde laciniatic, per qua E riora diamez genere ert, paruns, ex vinau autorioeninous ionis, nonnue iaemaris, per qua affim fupina parte nova crifiorium foliolorum foboles confurgit, pulchris lemnifes, natura lufu fpectando, hine indè exorientibus, nune brevi amento centique appentis, nune fatufucilo petiolo harentibus, arque etiamnum in alia deinceps fertula ftruppófque luxuriantibus. Flores, filique, fe-

harentibus, atque ettamnum in alia deinceps iertula itruppolque ilixuriantibus. Flores, pisquæ, jeminque ad Brafficam rubram vulgatiorem accedunt.

De hic verè feripfir hift. Lugdunettis autor. Folia hijus nunc funt laciniata & frequentiffinis Varietates,
dirifuris incifa, qualia Brafficæ crifpæ, nunc planel lata & expanfa. Eadem nonninquam tota virent, nouminquam venis per ipfa folia dispersi & media costà rubent. Omnes hæ varietates
& planes adhue nobis ortæ funt in hortulo noltro Cantaringue ex semine hujus plantæ deciduo. Vivax eft, & in multos annos durat, nec hyemes nostras reformidat.

* 17. Brassica tenuissimè laciosata J. B. Brassica angusto Apis folio C. B. Bras. Selinoides Ger. Item Braffica lato Apii folio C. B. laciniata Park.

Huic folia crispa & per ambitum profunde incisa ad mediam ulque costam: in hoc genere quadam frequentioribus & profundioribus, aliæ ratioribus & minus profundis incifuris diffectæ apparent. Hinc due species C. Bauhino, altera lato Apii folio, altera angusto Apii folio.

* 18. Brassica spinosa C.B. Alpin. Exot. Park.

Hujus solum binos ramulos habuit C. Bauhinus, quorum descriptionem dedit. Caulii lignosus, crassus, in ramulos duos, alterum palmo majorem, alterum minorem, rotundum, lavem, striatum dividitur: circa quos solia biuncialia, & semunciam lata, per ambitum leviter sinuata, quibus &

dividitur: circa quos foiss bunciana, & ieminiciam nata, per amoitum teviter iniuata, quibus & minora interjiciuntur: ramuli in fipinas acutas, unciales & minores abeunt.

Pr. Alpinus in Exot. eam plenius deferibit cauli cubitali & ampliore; mulis ramie longis, teretibus, mollibus Braffica colore, craftis & firmis, in alios innumeros ramulos fubdivifis, in pluce tennes albas acutas fipinas execunes; juxta quas floculi Hyacinthinis fimiles, in rubro albicantes, in fingulis ramulis finguli, quibus fuccedunt fruitm rotundi parvi, cicerum magnitudine, in acutum definentes, colore flavelcontes, gultui non injucundi. Hae planta à radice foliacea eft folia longis, crassis, Brassicæ similibus tum colore, tum sapore,

Hanc dum viridis est decoctam in aqua Ægyptii, Æthiopes, Syri, apud quos nascitur, comedunt.

* 19. Napo-traffica C B. prod.

C. B. prod.

IS. Braffica

Radicem habet Napo aut Carotæ pæne similem, admodum sibrosam & villosam, ut barbata aut pilofa, propter multiplices & minutas fibras, dici possit: & licet frequenter fibram pollice craffiorem labeat, attamen semper prima radix tuberossor & longor, que Napum imitatur, conspici-tur. Ex hac causis sesquis lesquicubitalis, lavis, rotundus, in ramos brachiatus exurgit. Folia at radicem una cum pediculis oblongis palmaria, Braffice l'Iveletris modo & fubrotunda, & in profiundas la-cinias divila; que verò in caule oblonga funt, angulta, finuata, pediculis carenna. Flores luici, cuias divita; quar vero in caute obtonga unt, augurta, innuata, penicuiis carentia.

Fiorei Iuce, inenfioris coloris quam in vulgari, magni, qui in caule palmum excedente inordinate longis pediculis infident, quibus filique angulta, unciales fucedunt.

In locis frigidioribus agri Norici, montanis potiflimum & versus Bohemiam colitur.

Radix eftii Locue.

apia est, quare aliqui cam ut Brassicam storidam condiunt; pauperes minutim ut Rapas con-

20. Brassica campestris albo store Clus. campestris perfoliata sto. albo C. B. Perfoliata siliquosa J. B. Ger. Perf. filiquosa vulgaris, seu Braffica campestris Park.

Selquicubitalis & altior eft, [pedalis Cluf.] caule tereti, tenui, candicante, & in alas diviso è fo-lorum sinu prodeuntes. Folia non divisa, oblonga, subrotunda, Napi, colore glauco, rigidula, phygula, fragilia, à caule videntur quast transadigi, sapore oleraceo, [servido Cluf.] Flores exalbdi, [abb Clus] Braffice. Silique perquam lorge, angulofe [quadrangule Clus] & Cord.] in quibs continetur semen Braffice sentine minus ex ruffo suscent Clus. Radix tomis, alba, gustu

Leans.

Clufius hanc & fequentem in agris & campeftribus nascentes conspiciebat, & Martio mense flo. rentes in Murciano agro, juxta vias ad Eliocrotam urbem, vulgo Lorea dictam: J. Bauhinus in agris Gegetum circa Marbac Ducatis Wirtembergenfis. In Anglia, quod feimus, fponte non prote-nt, quantumvis Lobelius cam Perfoliatam Napifoliam Anglorum filiquofam appellet. An Braffica fyly, folio Betæ Thal?

* 21. Brassica campestris purpureo flore Clus. campestris perfoliata flo. purpureo C.B. Perfoliata s. liquofa purpurea Clufii | B. Perf. filiq. flore purpureo Park.

Firmioribus est virgis nec adeò ramosis, cujus folia in summo aliquantulum serrata. Flores prioris floribus fimiles funt, majores tamen, Leucoii aut Hesperidis floribus magnitudine pares, colore autem Lunaria Grace floris, purpureo videlicet: Silique & femo pracedenti fimilia. Radis licet dura fibrique quibuldam pradita fit, vivax tamen non eft, fed prolato femine perire folet. Cum priore.

* 22. Braffica sylvestris Fabaria foliis Boccomi.

Caulis huic pede longior est, tenuis, ramosus, teres; quem amplectuntur (Persoliatæ modo) lavia rotundaque Telephii folia, ambitu nonnibil sinuata. Floscusi in summitate purpuro caralei, quibus fuccedunt filique anguste & longe.

Non differt à pracedente nifi radice qua in hac perennis est. Ad Tauromenium invenit Autor.

· 23. Brassica (ylvestris latifolia foliis non sinuosis C. B. Bras. sylv. major latifolia Thalio I.B.

Radicibus constat inutilibus, lignosis, candidis: caule sesquipalmari, non admodum recto, rotundo, fimplici, nonnunquam etiam brachiato: folia mollibus, lavibus, fubflavis, integris fine incluris aut finuofis crifpaturis, mucronatis, duas uncias longis, unam latis. In fummitate in exiguis pediculis racemus florum candidorum existit, ex oblongis vasculis Brafficarum sativarum modo prominentium: quibus deperditis silique oblonge pronascuntur, semina Brassice sative minora conti-

* 24. Brassica sylvestris Alpina C.B. Turritis Alpina Park? Q an Barbarea muralis J.B?

Ex radice exigua alba, Caula palmo altior, rotundus, lavis exurgit. Folia est tenuibus, pallide virentibus, leviter finuatis, circa radicem oblongis, plerisque uncialibus, in caule paucis, policilo carentibus. In summo solores albi, quast in umbella dispositi, longiusculis pediculis donati.

In montibus Austria nata est.

Quò pertineat hac planta ex imperfecta hac descriptione certò colligi nequit: locum ergo quem

occupavir per me teneat, donec certius quid de ca edoctus fuero.

Duas trefve adhuc præter fuperius propofitas Brafficæ fylvestris species adjicit Thalius, niminum sylv. foliis membranaceis, sylv. mediam, & sylvest. minorem, quas cum se non noville sentat C. Bauhinus, nec quisquam præterea Botanicus aliquid lucis iis illustrandis, & ab aliis congenenbus diftinguendis attulerit, non est cur nos illarum rationem habeamus.

CAP. XII.

Brassica sylvestris seu Brassicæ affinis Turritis dicta.

 $\mathbf{H}$ $\mathbb{R}$ e in multis à Braffica diffèrt foliis imis hirfutis, flore minore albo, vel ex albo in luteum languente, filiquis creetis, cauli approximantibus. Turritæ autem nomen accepit ab extremorum caulium forma, qui in metæ aut pyramidis effigiem definit.

1. Braffica sylvestris foliis circa radicem Cichoraceis C. B. Glastifolia Cichoroides J. B. An Turrita major Cluf. Ger. Park?

Radice est annua, mediocriter crassa, alba, nonnihil purpurascente, fibrosa, subacri. Folia germinatione prima antequam caulem proferat, partim laciniata Cichorei vulgaris inflar, vel Hier-cii, partim nullo modo incifa, glauca, Ifatidis folis fimilia, palmo fape longiora, femunciamlas, lanuginofa, fapore acri & amaro: adulta & que in caulibus funt integra, nulla divifura incifa, glaba, utrinque glauca, oblonga, ità pinnis alarum cocuntia, ut à caule perforari videantur, sapore Brasse ce vulgaris. Caulis cubitalis & bicubitalis tenuis, colore herbaceo admixtà aliqua purpura, mulis ramis longis tenuibusque brachiatus. Ex alis & summis ramis slores prodeunt multi simul juncti ex pediculis semuncialibus, ex luteo in albidum languentes, odore nullo manifesto, quaternis folis constantes, que totidem foris circumstant, sed longe minora & virescentia, mucronataque cim illa subrotunda sint; in medio crocata stamina multa cum stylo viridi. Succedunt tandem silique longx, recta, graciles, in quibus semen

Invenitur circa Bafileam in fabuletis ad Rhenum & alibi.

Onærit I. Bauhinus Annon hæc fit Turrita major five altera Clufii, & revera eadem videtur.

2. Turrità pulchra nova I.B.

Caule surgit tricubitali, striato, hilari virore persuso, subhirsuto: Foliorum inferiorum quadam Caure nugle tricuman, filiato, finati vince perinto, nominato, como mentio de tricuma que un tresuncia songa, angulta, circumquaque integra, pediculo longo: alia longiora, quaturo aut quinque uncias colligentia, pediculum versus profundiulculò incifa: at enim que per caulem conficiente. untur latiora & breviora sunt, sextantalia circiter, caulem pinnulis complexa, Myagri foliis aliquatenus smilla, sapore nullo evidente: color omnium viridis. Porrò ex folii uniuscujusque per caulem sinu, cubitali serie sursum versus, ramulus prodit, ut in præcedente; cujus extremum occupant conferti flosculi exiles, foliolis oblongis albis constantes, fatuo sapore. Succedunt slique

Florentem mense Maio Argentina in horto Frid. Meier vidit J. Bauhinus.

A. 3. Turritis Ger. vulgatior J. B. Park. Braffica sylvestris folis integris & hispidis C.B. Cower:mustard.

Radice nititur fimplici, albá, lignofa, altè in terram descendente, paucis fibris capillatá. Caulis ei fingularis, sesquicubitalis & altior, firmus, teres, solidus, propè terram hirsutus, supernè glathe et infigularis, requirementals, and margines finuata, obtufa duas uncias longa; que in caulbus ber. Folia ad radicem hirfuta, ad margines finuata, obtufa duas uncias longa; que in caulbus funt glabra, alternatim pofita & nominul glauca, lata bafi cum proceflu hine inde velut auriculato, abíque pediculis adnata, in acutum definentia. Flores in fummis caulbus parvi, tetrapetali, pallidi; quibus succedunt longa serie siliquæ, tres digitos longæ, teretes, membrana intergerina duplicem minum seriem disterminante dissepte. Sunt autem semina parva, per maturitateni rusta. Siliquæ non dependent deorsum, neque à caule extant, sed ei velut appresse ad perpendiculum forè eriguntur, pediculis semuncialibus aut longioribus insidentes, suntque crebræ admodum ut caulem ferè occultent.

In Anglia quatuor in locis Spontaneam observavimus, viz. 1. In agro Norvicensi, via inter Locus. Nordovicum urbem & Tarmouth portum in sepibus: 2. Circa Slough vicum, via qua Londinum ducit, in aggeribus terrenis: 3. In colle Dorshill, non longè ab oppido Tamworth in agro Warwicensi: Et nuper 4. propè Colcestriam in Essexia, in ascensu collis Lexdeni vici, ad viam utrinque,

Floret Junio, & femine maturo radicitus exarescit.

Tempus.

* 4. Brassica sylvestris minor seu Turritis supina folio Bellidis Moris.

Morif.

Hac à superioribus caulibus procumbentibus & folio omnino Bellidis simili, facile distinguitur. De loco natali nihil addit, nec unde habuit.

5. Turritis major Ger. Park. Turrita major Clus. Brassica sylvestris ramosa, tota pane glabra C. B. Item Braffica (ylv. folis circa radicem cichoraceis ciusdem?

Multa promit fecundum radicem folia Turrita vulgatioris foliis majora, in ambitu nonnihil crispa & sinuosa, minus tamen aspera, & colore dilutius virente: inter quæ caulem promit, interdum plures, bicubital es utplurimum, in aliquot ramos divifos; per quos inordinata nascuntur folia, valde lata sede cos complectentia, foliorum Persoliata siliquosa dicta pane instar. Summo caule multos fimiliter fert flores, * superioris floribus paullo majores, coloris ex albo interdum pallentis, ali * Turrital quando omnino nivei: quos subsequuntur conferta longa cornicula, semine altero aliquantulum cras vulgari. flore plena. Radix est alba, prioris radice crassior & durior, paucioribusque fibris donata, nec vivax, verùm altero à fatione anno prolato femine exarefeit.

Rariùs invenitur priore, & umbra magis delectrari videtur. Floret Aprili & Maio.

Quarit J. Bauhinus, annon Brassica sylvestris foliis circa radicem Cichoraceis C. B. huic eadem fit. Et revera nobis utriusque descriptiones diligenter conferentibus omnino cadem videtur.

A. 6. Barbarca muralis J. B. Eryfimo similis birsuta planta Park. Eryfimo similis birsuta, non laciniata alba C. B. Mail-cretto, or Cower-mustaro with Daisic-leading.

Radice lignofa, albida, tenuissimis fibris capillata, sapore oleraceo est: caulis teres, hirsutus, interdum rubescens, rectus, pedalis vel cubitalis, ac etiam major, ramosus aliquando: ad cujus imum folia multa, circumquaq; procumbentia utplurimum, unciam longa, aliquando longiora, trientem uncia fere lata, subrotunda, hirsuta, asperiuscula, serrata, pediculis brevibus aut nullis, interdum ubi caulescere potissimum incipit, satis longis pediculis adhærent: in caule minora, nullo pediculo adnexa, pinnata, sapore eodem cum radice. Flores in ramulorum extremitate multi simul juncti, candidi, apicibus in medio luteis, quibus succedunt siliqua copiosa, longa, tenues, secundum caulem furrecta.

J. Bauhinus

I was

Locus,

Locus.

Varietates.

De Herbis flore tetrapetalo siliquosis.

Lib. XVI.

I. Bauhinus Barbaream, Herbam S. Alberti Bononienfium Lob, unam eandemque cum hac plantan elle exillimat, quamvis C. Bauhinus diversam faciat. Hanc olim pro Cardamine pumila Bellidis folio Clusii habuimus. Ostensa est nobis aliquando pro Turrita minore, & revera magnam habet cum Turrita vulgari convenientam, ut non incprè ità denominari poffet. In muris & rupibus in Borealibus & Occidentalibus Angliæ partibus copiosè provenie.

Brassica spuria minima foliis hirsutis & glabris.

A. 7. Bursa pastoria seve Pilosella ssiquosa J. B. Bursa pasteris similis sliiguosa major & minor C. B. Paronychia major & altera minor Park. Cobbeb Moulescar.

Radix huic tenuis & fibrofa. Folia per terram sparsa, pediculis donata, nonnihil hirsuta & per margines nonnunquam finuata, vulgaris Alfines magnitudine fed longiora, & ad Burfæ pafforiæ margines nomunquam innuata, vingans rating a deb brevis ut unclaim non excedat, alias etiam folia accedentia, non laciniata. Caulis interdum adeo brevis ut unclaim non excedat, alias etiam totta accedentia, non laciniata. Cauta interaum acce offersi ul metata indiferential Alas etiam dodrantalis & major, juxta terram nonnihi hiritus & triber, fuperitis glaber & viridis [fu portis glaber & viridis [fu portis glaber]. Cum ramofus eft ad ramulorum exortum apponitur folium abique pediento, alias nudus. Flosculi ordine nullo è tenuibus & oblongis pediculis parvi, albi, tetrapetali, petalis subrotundis non bifidis. Silique tenues teretes & oblonge.

In arenofis & ficcioribus, vere floret.

CAR. XIII.

De Rapo.

Apum, Gracis Poppina, Poppunis, item Paque & parus. Rapa quod ex terra rueret, quasi Ruapa, Varrone tefte, dieta eft. Alii quod patfim rapiatur nomen inditum effe putant. A Gracis tamen traxille id nomen facile videri potelt, qui Raphyn & Rhapyn, auctore A. then ao dicunt. 7.B.

A relique hujus generis Radice carnofa, dulci in grandiffunum tuber excrefcente facile à conso neribus diftinguitur.

A. 1. Rapa sativa retunda C. B. Rapum majus Gev. Rapum Pavk. Rapum sativum retundum & oblongum J. B. Round and long Curneps.

Rapis folia per terram sparguntur ampla, ad Brassice rubræ solia quodammodo accedentia, atrovirentia, asporta, & ad costam usque sere utrinque laciniata, saporis holeracci: sores lutei: semen in siliquis russum, rotundum, Brassica proximum: radix sessibilis in ventrem amplissumum capite humano interdum paullo minorem extuberat, tenuem fibram alimentum sucturam demittens, alias pugillari par aut ettam fuppar, quibus utrifique caro candida, firma fatis, fapore acri, magis minifice vogeto predita. Haetenus J. Bauhinus. His adde, Caulem hujus planta humanan alitudinem aquare: folia superiora qua in caule sunt, oblonga esse, glabra, glauca, lata basi caulem amplecti & in acutum mucronem delinere: Flores quales Rapiftri vulgaris, pediculis longis, tenuibus, glabis insidere; quibus succedunt silique teretes, bivalves, membrana intergerina dissepte binos seminum rotundorum ordines continentes.

Passim in agris & hortis seruntur radicum causa tam in Anglia, quam in exteris regionibus.

Variat colore radicis externo, viridi, puniceo obsoletè nigricante: Habentur etiam non rarò apud nos in Anglia, qua foris & intus Havelcunt, qui color à cocrione manifestior & faturatior evalut. Variat influer radicis magnitudine & parvitate: Plinius & Tragus quadraginta, Amatus guinque ginta, & texaginta libras, pendentes viderunt: Matthiolus etiam in territorio Anantenfi infinitos fe vidille quinquaginta libras excedentes refert, & nonnullis in locis ad centum libras accedentes. Qu'un hoc incredibile? nectamen temere rejiciendum, cum ad magnitudinem augendam multum conducat folum pingue & regio calida, modò humor nè desit.

2. Rapa sativa oblonga seu samina C.B. Rapum radice oblonga Ger. emac.

Non aliter differt à præcedente qu'am figura radicis in longitudinem producta, & sapore delicatiore.

3. Rapa sylvestris & C.es. C. B. Rapum sylvestre Ger. sylv., non bulbesim Park. sylvest. Matthieli J.B.

Rapum sylv. Matthiolus fic describit, exit folio, caule, flore, semine domestico simile, sed agreftioribus folis. [Non ergo aliter differt à sativo quam ut neglectum à culto.] Radix illi inest Raphani modo longa, crafsaque, sed sapore per omnia domesticum refert. J. Bauhinus suspicatur Rapum hoc Matth. non differre à Rapiltro, quem confule.

Lobelius in Adv. de Rapo fylv. non bulboso hac habet. Est frequentissimum, prasertim apud

Flandros, Germanos, qui ferunt hoc quo folia bobus pabulo cedant. Luxuriat enim tanto foliorim numero, ut radis jam non tuberofa aut Raposa, sed exilis nec ventriosa uspiam sit, alioqui sanva

roundæ turbinatæ non abfimilis, fed discretu facilis crispiore rugosioreque & uberiore folio. Apud nos in Anglia, & ut puto apud Flandros etiam & Germanos, Rapum illud quod bobus fa-Apid 108 in August, et a paro apida ratino estant de Germanos, August, juia quot bobus fa-jinandis in agris feritur, identimet eff quod radicis gratid vel in hortis coltury vel etiam in agris fo-jiur. Verum quidem eft, fi vel nimis dense fucerefeat, vel etiam foliis luxurier, radicem non grandescere, aut in caput extuberare; sed exilem manere. Verum hoc accidentarium est & Rapo satidelecte, aux in capit extunorates par extuni maintes. Commissione de consistenti en commissione de consistenti extende de commissione de comm dices grandescere & in latitudinem se diffundere nequeunt: nec officir Raporum auctur à jumendies grandeleere & in lattudinem ie diffundere nequeunt: nee officit Kaporum auctur à jumentis aut ovibus depafei, quin poetis cum folia demordentur & coercentur, radices in magnitudinem magis proficerent, ni à pedibus depafecentium animalium violarentur. Quocirea nullium adhuc fylveltre Rapum agnofeimus à faito fpecie diverfilm. Nee moratur, quod Gerardus noftras oleum offeratibus vulgo **Hapte 9ti** i.e. olium Repi dictum, ab hujus founie, (quod in infila Elienfi in hune offeratibus vulgo **Hapte 9ti** i.e. olium Japus (ylvelini, qui ibidem feritur ad oleum **Hapte 9ti** dictum conficendum, aut Brafficer (ylvelinis fipeies. Infly of Indian formit at order 18192 of a decime concentant, and Diantee systems species. Ex quo hac feripfi, Indicem Plantarum circa Monspelium nascentium à Petro Magnel M. D. editum nactus, invento ibidem pro diffuncta specie propositum Rapum system on bulbosium, quod Autor se Septembri mense cum floribus collegisse afferit in herbidis satis se pratensibus locis circa Boutonemm. Utinam certas notas nobis dediffer quibus possemus distinguere Rapum sylvestre à fativo : nam quod ad radicem attinet, illa in fativo, ut dixi, non rarò tenuis & gracilis evadit.

quod an fauteni attina, ina in iatro, itema, inflationem parit, humantem ac laxam carnem generat. Vires. Quamobrem (inquit J. Bauhinus) ut id vitium emendetur, folent nonnulli cam cum lacte decoquepe, ut palato magis arrideat, & efficacius nutriat. Nostrates decocte succi aquei partem exprimedeinde butyro & pipere condire folent. Urinam ciet, & genitale femen auget: Ventrem nec fiftit nec movet.

Seminis usus pracip. est in Antidotis. Venerem excitat, variolásque & morbillos expellit, semidrachmæ pondere potum. Matth.

Raporum fuccus & jufculum in quo decoquuntur commendantur ad febrem quartanam abigendam. Raporum crudorem comestorum in Scorbuto sanando efficaciam experti sunt nostrates, qui primi in Terra nova dicta America infula fedes fixerunt.

Raporum longorum affatorum fuccus cum faccharo ad tuffim infantium usus eft non contemnendi. Schwenek.

Rapi orbiculari, fub cinere calente affi infinus orbiculus calidiffinus, post aures applicitus magna efficacia revellit, capitisque & dentium dolores citiffimè ledat, magno secreto. *Idem.* Rapum extrinsecus adhibetur in ulceribus crurum &c. optimo successu, ut in mammarum tumo-

Rapum exermecus annocuer in incerious cintun (ec. opinio necesni) ir in mammarum tumo-fibus, allifique in tumoribus ferophulofis & feorbuticis. D. Nedabam. Desperata tussis orta ab assiduo usu succi limonum tandem curata erat ab usu decocti raporum.

Tulgii Olfero, p. 311.

In aphthis plebs noftra (de Hollandis loquitur) ufii & medicorum præceptis edocta, posthabitis omnibus operofioribus & sumptuosioribus medicamentus, tutissime utitur vel solo Raporum jusculo saccharo edulcorato, vel si tempestas anni id negat, sola cerevisia tenui saccharata. Qua duo ubi intepuerunt, omnes oris partes alluendo, & in imas fauces descendendo, non modò aphtharum acrimoniam, fi que fit, placant, sed omnes etiam qualitates excessivas mitigant, atque hoc pacto maturationem perficiunt. Ketelaer in Commentario medico de Aphthis. Habui inter alia multa à Cl. viro D. Edv. Hulfio M. D.

Raparum decoctum, tam crudarum, quam prius affatarum copiofius hauftum est laudatum in Heoitem inscula decoctionis raparum, que & leniunt, & blande fimul abstergunt. Ab codem ex Ettmulleri prax. cap. de Ileo.

CAP. XIV.

De Napo.

1. Napus J. B. Napus fativa C. B. Bunias Ger. Davem gentle.

Aule affurgit cubitali & altiore, multis alis concavo: fblia parte infima pitnis caulem ramófque amplecumtur pediculis deftiutta, aut iis membraneis herentia, & inferiora quidem finata, fuperiora non tem, in acumen definunt: [Lobelio folia minus feabra quam Rapo.]

Flace lutci Braflica: femeu quoque fimile aliquatenus in filiquus longis; at radia Rapitia eft, minus amen in ventrem extuberans, altifique demifla, fapore carnis compactioris candide, acuifculo, [haviore quam Rapi Longi, cibífque delicatiore Lob.] Color radicis plerunque candidus, interdum luteus aut croceus.

In hortis seritur. Monspelli copiose provenit; non tamen sponte, ut puto. Radices Napi calidiores funt quam Rapi, iscdem tamen viribus pollent, ut eadem repetere non sit Vires. opis. Semen potum venenorum viresheberat, ob id & antidotis admifcetur, ut Theriacæ.

Napi Grotlandici vires in Scorbuto ab experimentis deprædicat Th. Bartholinus Act. Med. An. 176.

A. 2:

Locus.

Ulus.

2. Napus fylvestris J.B. C. B. Bunias sive Napus sylvestris nostras Patk. Bunias sylve-stris Lobelii Ger. Wilb Pabeth.

Plores, filique, femina fative proxima funt, folia crebriùs diffecta laciniataque, nullis itidem per Hores, filiqua, temma iativa proxima unit, forta cicortas unicas acentrasque, minis tudem pel diculis cauli adnexa. Verum radix fylveftrem naturam fapir, minor & policis articulum parum fuperans, turbinata, faporis acris. J. B.
Folio ad Brafficas magis accedit quàm ad Rapas; folia autem inferiora quæ è radice excunt afperi-

uscula funt superficie supina saltem.

Inter fegetes & in aggeribus foffarum sponte & quidem frequens oritur apud nos in Anglia. Semen hujus calfactum, trufatilibusque molis pressum magnam olei vim remittit, quo non ad obsonia modò, sed ad lumina quoque lucernarum utuntur. Aviculas caveis inclusas Carducles, Miliarias, Fringillas & id genus fimiles femine hujus apud nos Aucupes alunt. Ruel.

Ex hujus semine tuso & presso oleum sape Dil nostratibus dictum clici censemus, ut superine

quoque innuimus.

* 2. Napus Sylvestris Cretic a Park. C.B.

Folias est ad palmi longitudinem accedentibus, instar foliorum Rapistri albi vel Irionis vulgaris. in lacinus octo vel decom divifs, per margines crenatis, afperis: caule albido, rotundo, ramolo, fiibafpero, fummitate, (cui flores non infident) aculeatà: floribus (quos non vidit C. Baulinus, ut nec radicem) silique angustissima, biunciales succedunt, qua semen exiguum, nigricans conti-

Buniadis agreftis nomine ex Creta ab Honorio Belli accepit C. Bauhinus, à Cretensibus and crete vocatur.

CAP. XV.

De Sinapi & Rapistro.

"Inm dictum putatur med าร อาจาการาธาราธิ อัการาธาราธิ เป็นรู้ Quod olfactu oculos lædat, vel quali ก่าง vám, Atticis enim idem est vám cum denm. Nos potius exoticum esse putamus hoc vocabulum, cujulmodi lunt પ્રાથમ & જાગાર & લોગા nonnulla fimiliter terminata. Quod verò Gallis Ma-fiard vocatur, ex eo factum videtur, quod cum mufto Sinapi ad intinctus conteri folcat. Camerario Mustarda dicta placet quasi mustum ardens, quòd ignea vi semen nares & cerebrum apprehendat, lacrymas excutiendo, millo alperrimi saporis odore pravio. J. B. Rapistrum dicitur ob similitudinem herba cum Rapo.

Note Sinapeos generice funt sapor foliorum, sed precipue seminum, fervidus & acerrimus; folia tam que in caulibus, quam que ad radicora aspera.

In hoc genere species illa elatior, filiquis quadratis, brevibus cauli appressis, semine minore & acriore proprie Sinapi dicitur: Humiliores filiquis teretiusculis majoribus à caule extantibus, senune majore, at minus acri, Rapistra appellantur.

1. Rapistrum arvorum Ger. Park, flore luteo C. B. J. B. Charlock oz wild abuffarb,

Tanta Rapistri lutei, ubi adolevit, cum Sinapi affinitas, ut obiter intuentem fallat. Radix alba, lignofa: Caulis cubitalis & sessionalis, in ramos crebros divisus: Folia Rapitia, non tamenintot lacinias utrinque divida, extremà etiam parte laté & oblongà; atrita non acri illo Sinaposo odore nares feriunt, fed oleraceo penitus; Flor luteus, mininie diverfus: At in fliquiden ce in Rapiftro duple longiores quàm in Sinapi, neu til die quadrangule, compreffix, fed multangule. Se turgidular, brevibus pediculis infidentes nec à caule multum extantes ; qui bus dehiscentibus semina comparent, fimiliter membranulæ mediæ adhærentia, sed numero plura, caque lucida & nigra, cum Sinapeos fint ruffa, nec ullo nitore perpolita, minoráque, quibustamen acrimonia pariim admodum cedunt.

Inter fegetes copiofum nimis.

A. 2. Sinapi siliquat birshira, semine albo vel russo J.B. Sinapi album Ger. Apii solio sive album C.B. at solia Apii non babet hoc genus, sed Rapi. White Mustavo.

Hujus radıx funplex eft, alba, bgnofa, [digitali craffitudine, longitudine palmari & fefquipalmari, multas, longas è lateribus fibras obliquas emittens. J. B.] Caulis cubitalis aut fefquicubitalis & alior interdum, ramofus, hirfutus, inanis [], Baupino duos aut tres cubitos altus, craffitudine pollicari. verum in nostris agris cam staturam & magnitudinem non assequitur, sepius infra cubitum sublistic.] Felia Rapæ, profunde finuata feu laciniata, præfertim inferiora, pilis fpinulifve fupra infraque donata. Florer luter, Rapuftri vulgaris, præterquam quòd longioribus pediculis infrideant, fuaveolentes; qui bus fuccedunt Siliquae à caule extantes, hirfuta, & feminibus protuberantibus quodammodo nodole, in latum tenuem & oblongum mucronem definentes, qui excidentibus duabus filique partibus remanet appenfus cum interjecta membrana lucida femina feparante tria vel quatuor hine inde, quant Rapiftri majora, alba, rotunda, quam Sinapeos minus acria.

Ouod in agris nostris abundat, & frumentorum vitium est, semen habet rusfum, & plena maturita- Varieta. tefulcum, aliter non differre videtur à descripto.

3. Sinapi fativum 2. Ger. emac. descrip. Sinapi siliqua latiuscula glabra, semine russo svulgare I. B. Common Montfard.

Lib. XVI.

Ad cubitos aliquot excrefcit, caule ima parte hirluto, superiore glabro, frequentibus ramis brachiato [inio omnium hujus generis nobis cognitorum altiffimo & ramoliffimo] cóque tereti & fungosi medulla pleno. Folia inferiora quidem lata, dissecta tamen, Rapitiis similia, hirsuta, superiora verò tenuiora & glabra, [hoc est, minus aspera quàm inferiora] odore si terantur codem qui in semine percipi solet. Flores Eruca minores, & Rapistri lurei, ex quatuor soliolis apicibusque me-dium occupantibus compositi, quos quatuor soliola, pallido herbaceo colore pradita obvallant, odote suavi. Hos excipiunt siliquae glabrae, satis breves, Erucae majoris similes, sed minores, ex brevi pediculo, que commissure ratione, ut in illa, dehiscunt, semina claudentes plus minus octo, cum in Euca multò fint plura, colore minus obtcuro & paulò majora; in hoc à Rapiftri femimbus differen-tia quòd ruffa fint, nec lucida, cùnt illa nigra fint & nitida. Radix candida, lignofa, fragilis, fi-

prata. [Sinapi Rapi folio C. B. fativum Ger. fativum Rapi folio Park, pro Sinapi vulgari accipitur, ve-rum male ab Autoribus deferibitur, ut deferiptiones corum cum noftra conferenti patebit.] Annotat J. Bauhinus ad hanc plantam, Nullum, quod noverit, botanicum bonam iconem exhi-

buille Sinapeos de quo hie agitur, vixque ab aliquo ritè descriptam videri. Et revera mira est inter Botanicos confulio & obfcuritas in historia hujus generis.

Thomas Johnsonus omnium optime, quamvis breviter & succinct? Sinapi hoc vulgare, nostratibus Multart dictum descripsit, in suo Gerardo emaculato. Sinapi nostrum vulgare (inquit) folia habet Rapacea: Caulem teretem, superiùs glabrum, tres, quatuor, vel quinque cubitos altum, in multos ramos divilium, folis angultis, oblongis, deorsum dependentibus, superiore prasfertim, parte restitos: Siliquie breves sant, cauli appressa & ferè quadrangula: Semen russum, aut ex russo ni-

Siliquas quadrangulas esse & cauli appressas, miror J. Bauhinum in descriptione omissise: cum in Rapiftri vulg. arvorum illius meminerit.

C. Bauhinus, annotante fratre, hic omnia turbare videtur, & Entia præter necessitatem multi-

rlicare.

In hortis & arcis, inque fossarum aggeribus, & terra recens effossa sponte & copiosissime exit. Locus, Seminis Sinapeos pro condimento ulus est frequentissimus. Nostri (inquit J. Bauhinus) musteum Vires. smen nocte macerant aqua, deinde manibus expressum adjecto aceto pila terunt. In variis modis condimentum hoc praparant. Quidam Semen Sinapeos ad ignem exficeant, deinde in mortario undunt, tufum per setaceum trajiciunt; & farinam cum aceto probe permiscent ad Electuarii proremodum confiftentiam. Alii in mola ad id parata cum Agrefta una conterunt. Confectio hace Multarda tam Anglis quam Gallis dicitur, quod cum multo Sinapi ad intinctus conteri folet. Camerario Mustarda dicta placet quali Mustum ardens, quòd ignea vi semen nares & cerebrum appre-

headat, lactymas excutiendo, nullo afperrimi faporis odore prævio, ut fuperius monuimus.

Nihil hodie Muftarda ad intinctus ubique, hyeme præferim, frequentius: nihil magise pulas

ommendare videtur. Quòd fi vel affidua confuetudine, vel efu gratia ciborum exoleticit, hujus acrimonià fastidiosis gustum revocant, & hoc velut irritamento elanguescentem appetentiam inviunt, quo velut igniculo morofius palatum titillante, vorandi moliuntur aviditatem. J.B. Sed hujus vis confestim in sublime fertur, nee alud magis in nares & cerebrum penetrat, unde sternutamenu ciet, & sensum vellicans lacrymas elicit. Hine Comitialibus auxiliatur, & uteri strangulatu opprellos excitat, quin & Lethargicis fomnolentiam excutit, & omnibus in genere morbis cephalicis auxiliatur, paralyticis & apoplecticis, vel naribus inditum, vel in finapifinis adhibitum.

Multas praterea vires Smapi tribuunt Medici & Botanici tum Veteres, tum recentiores, menses & unnam ciendi, Vene em irritandi, accessus febriles arcendi, catarrhos minuendi, raucedinem curan-

pituitam expectorandi, alvum molliendi, tumores discutiendi.

Inter hac est vis rubificandi, hoc est, cutim in ruborem attollendi, quod fit per phænigmos aut simpismos, indè dictos quòd materia corum sit Sinapi. Hoc sit ideò ut humores in profundo habitis latentes ad superficiem trahantur; quod vocabant Methodici umovyujirer, & medicamenta inde umouy xpinus' C. Hofman.

Sinapi intigniter conducit iis quibus ventriculus ac intestina multis viscidis lentisque humoribus fatent, quos liquefacit, fundit, atque abstergit, qua ratione quoque Scorbuticis commendandum, ous quidem nimia acrimonia aceto temperanda, ne nimis nares feriat. Qui edulcorant faccharo valeudim minùs confulunt, quippe Saccharum figit ejus acrimoniam, qua Scorbuto refifiti. Simon

Semen Sinapeos in mortario tritum & cum vino albo mixtum, multas centurias Scorbuticorum & anguentium hominum in oblidione Rupellenfi fanitati restituit. Plerique enim obsessorum & ureinclusorum fame & inedia pressi, multa sordida & quæ natura abhorret esitare coacti, respirandi officultatem, gingivarum putredinem, dentium nigritiem & vacillationem, aliaque Scorbuti fym-Pomata contraxerant, unde multi moriebantur, donec tandem Sinapi in fossis circa urbem copioinventum, & quo dictum est modo adhibitum omnes liberavit. Ex relatione D. Merviult, qui 000 oblidionis tempore in urbe manebat. Communicavit D. Tancredus Robinfon.

Locus.

Sinapi

Locus.

Smapi cum vino calido magna quantitate potum curat febrem quartanam fi exhibeatur duabus horis ante paroxyfmum. D. Palmer ex relatione D. Hermanni,

Dantifeanus quidam valde pronus ad Vertiginem & Apoplexiam confilio Medicorum folebat femen Sinapeos ad prafervationem mafticare. Cum verò propter fenium ulteriùs id facere non poffer. in pollinem redactum affumebat ore volutando. Tandem cum ne hoc quidem modo codem frui pollet, in linteolo ligatum offaciebat. Hoc autem efficiebat, ut diutiflime vivens, ab his malis omnino immunisdegeret. D. Soame ex Observat. Hieron. Reusneri à Velschio editis.

4. Eruca Monspeliaca echinata siliquâ quadrangulà C.B. Monspeliaca siliquâ quadrangulâ Park. Smapi echinatum J. B. Lugd.

C. B. prod.

Ex radee (emipalntari, craffiufcula, leviter fibrata, albicante eaules ad exortum purpuraficentes, termi quaternive pedales, aliquando cubitales [J. Bauhino fefquicubitales] teretes, firiati, pilis rubris husfuti, in ramos brachiati exurgunt. Folia ad radicem humi sparsa, pauca, oblonga, angusta. finuata, hirfutic alpera, bina ternave finual juncta; in caulibus, prafertim filiquis onuffis, pene initiate alpera, mia certaire initia junca, in cambis, procedur bravillar, olding, pene mulla, oblonga, leviter finata. Foleulus eli lutes quibus filipae fuecedum bravillinar, tremem pollieis vix aquantes,] quadrangula in apicena acutum rigidiumque delinentes, laves, oblongo penetre del procedum pro ponies vix equantes, j quantingua in aparent actuain quartin qualiber latera quantur habet, quar ad forman alarum Perce pifeis elevate in medio finum oftendunt. His per longum diffects utrinque due capfulæ diffincta confpiciuntur, in quarum qualibet femen unicum, ruffum, cochlea inflar convolutum, acuminatum & acre continetur.

Floret in segetibus circa Monspelium Martio, Aprili & Septembri mensibus: Nobis conspecta est

inter segetes non longe à Luca Italia urbe, secus viam qua inde Pisas itur.

Hee planta in fuo genere fingularis eft, & à reliquorum Rapiftrorum analogia florum & filiquarum respectu abscedit, ut nesciam plane quò cam referam. Foliis quoque ab hujus generis relimis differt; ima enim see radice exential longiffina fitti, angular, utrinque ad mediam ulque collam incila, Cichorei fylveltris foliorum modo, in triangularia nimirum fegmenta quorum bais cothe adnafeitur; bina autem adversa fibi mutuò occurrunt & coaptantur, & figuram rhomboidem efficiunt. Potest forte non incommode ad Erucam referri.

CAP. XVI.

De Rhaphano.

Poseto ser est si ja i.e. fastios calendas, auctore Athenaco, i.e. quòd facile apparent, fibi nomen ascivit : nam tertio à satu die profilit, & revera nullam hactenus plantam novimus, que cuius è femine germinat.

Radicis nomen, ut autor est Varro, è Gracia venit in Latinum, cum veteres Graci radicem diverint, quam nune Rhaphanum. A Radice autem nomen Anglicum fabifft deducitur, nona colore hujus radicis rubro, ut nonnulli perperam imaginantur, quoniam corrupte fieddiffi pronunciatur & scribitur, quasi rubida aut subrubra.

Hugus note unt filique craffe, fungose, membrana non intercepte, at neque manifeste bivalves,

in nonnullis speciebus articulatæseu nodosæ.

1. Raphanus J. B. fativus Ger. vulgaris Park. Raph. major orbicularis vel rotundus C. B. itim minor oblongus ciufdem. Hadiff.

Folia proxime ad Rapi folia accedunt, fie ut facile versatissimis imponere possint; paullo tamen magis funt finuofa: cætera etiam minus conveniunt, Raphano enim flos purpuralcens, apicibus nago nate matori. ectera cuan minus conveniant, Rapitano enim poi purputatens, apostos luteis: Siliqua craffiores, breves, finngofa; in loculos tuberofos convalibus intercepos, finnus mantellos diffineta, acuminatas; in quarum fionigiofa fubliantae meditullio latent femins fimplici ferie, fubrotunda, rubra, quam Braffica aut Sinapeos cujufcunque majora. Radia craffa & carnofa, longa, magnitudine varia exteriore cortice, prasfertim parte qua extra terram eminet rubro, rarins albo, guftu acri & mordaci. Recto vix furgit caule, cubitum unum aut alterum alto, valde

Raphani prater vulgarem jam descriptum tres aut quatuor sunt varietates, nimirum,

1. Raphanus niger C. B. niger rotundiore radice Park. pyriformis, seve radice nigra Ger. Shath Rabits.

Foliis, caulibus, floribus, filiquis & femine à vulgari Raphano non multum differt. [Parkinfonus folia ci minora attribuit & profundiùs laciniata, flores & femina minora] pracipua differentia est in radice, que foris nigra est, seu cortice nigricante tecta, intus alba, crassa, figura Rapi, aut potius Pyri turbinata, fubitantia duriore & firmiore quam vulgaris Raphani, nihilo tamen minus

Hujus femen fatum Raphanos dedit quorum nonnulli nigricabant, maxima tamen pars foris cortice albo integebatur. Park. 2. Raphanis 2. Raphanus orbiculatus Ger. orbicularis vel rotundus C. B.

3. Raphanus minor pracox Park, parad. Radicula sativa minor Ger. Raphanus minor oblongus C. B.

Raphani radix culinaris potifficaum eft, rarioris in medicina ufus: ex iis quibus affidue vefcimur Vires. finquit Galenus) & obsonium potius est quam medicamentum. Acrem & calidam esse sapor evindi; unde noi iis potius affentimur qui vim roborandi ventriculum concoctionémque promovendi ci ci; unte nos is pout attentin qui vin touou and vente dan maxime (ut puro) rationem quia attribuunt, quàm Galeno alifique contrarium afferentibus, ob eam maxime (ut puro) rationem quia nâtus movet; unde cibus illiberalis Plinio dietus eft.

Utilis effe putatur ad calculos atterendos, urináfque & menfes ciendos: ad tuffim prodest cum

melle. Salutaris elle traditur adversus fungorum & Hyoscyami venena. Elixa si sumatur valet ad os qui tuffi diuturna infeffantur, quique craffiores fuccos in pectore cumulant, autore Diofcoride: cui libenter aflentior, nam Rhaphani cocti (ut recte Plinius) dulcefcunt & in Naporum vicem transcunt. In tuffi & afthmate infantium fuccum Raphahi cum faccharo paratum per vices exhibendum

Lib. XVI.

unt. In tutti ex attimate infantanti recumi respirationi paratum per vices sximbellulini preferibit Doleus Lib. 5, C. 4, S. 18.

Rhaphanus domelticus efculentus (ait Fernelius) fine offensione ulla vomitione purgat, atque ventriculum blande eximanit · · · · nulli etati, neque prægnantibus infensis. Teruntur autem radios quis conjesse unciae due, affusque multa fuccus exprimitur tepidus offerendus. Seminis [quod efficacius est] semuncia vel 3iii, similiter teruntur, addita mulsa, aut sero lactis, aut aqua hordei. Radicem cum fale tritam in malignis febribus fub pedibus ligari testatur Schwenckfeldius.

Aqua Rhaphani per triginta dies manè ac vesperi pota singulis vicibus tribus aut quatuor unciis

medetur calculo, facitque ad aquam intercutem.

Non temnendus est Rhaphani usus adversus pedum clavos, quippe qui decrescente Luna post pedum lotionem cò usque rafi ut doleant quidem sed non cruententur, plerunque evanescunt si cubitum iturorum clavis corticis Raphani id latus aut ca pars'applicetur qua à Raphano resecatur saucia. Qui plura de Raphani viribus velit J. Bauhini historiam adeat.

Qui piura de Rapnami vinous vent f. Datunin mitoriam auceat.
Ad calculum, R. Succ. radic. Raphani živ. Med. 36. F. potio, tribus vel quatuor matutinis iteranda. Valdè probatuun remedium. Liber Arcanorum. Vel R. Radic. Rhaph nii in taleolas incide.

6. Mellis quantum necelle eft ut lento igne coquantur. Effluet inde aqua, que ad živ. data mirablem pratlate effectum. Chefnean. Has duas formulas inter alias multas à le ex variis autoribis

rablem predlate eftectum. Chefmane. Has duas formulas inter alias multas à fe ex variis autoribits colocitas ad me transmitir ingeniossismos e cruditist. Vir D. Edv. Hulsims, M. D. vetus Amicus apereire corrie, acorr. Rhaphani \$\frac{1}{2}\$: offunh Messilorum 3ij. Blande conquassari infund, horas octo in Vini albi siv. 8. modice calens propintent. Est fecretum quod vocant rhaphaninum. Ex Corbei pharmacia, Autore Antonio Mizaldo multis probatum experimentis.

2. Rapifrum album articulatum Park. flore albo, filiqua articulata C. B. flore albo friato, Sinapi album agrefic Trago J. B. White flowed Charloth with a jointed Cob. Rhaphanus Sylveftris Ger.

E radice alba, lignosa, alias simplici, alias multifida caulis emergit pedalis & major, à radice statim ramolus, & ipinulis rigidioribus asper. Folia utrinque hirsuta sunt, laciniata, præsertim infefora, & propè exortum, nami corum extremal lata funt & integra, colore ad glaucum nominili tendente. Flore albi, Eruca majoris aut Leucoji lutei fimiles è calice rubente exeunt [non enim in hoc genere, ut in Sinapi & reliquis Rapiftris quatrorimum flos aperitur chafteunt calces africa chamber a straight. Slique fuccionin pediculis longiulculis hirtis Infidences, "glabra, oblonga" [longiulculis digital J.B.] nodis inftar cauda (corpionis diffincts, lex interdum aut octo, in quibus pro nodorum numero femina magna; ruffa.

Inter fegetes passim & copiose reperitur.

Rapistrum flore luteo, siliqua, glabra, articulata.

Floris pracipue colore à descripta differt, nec minus frequens inter segetes reperitur.

* 3. Alsine nodosa Dalechampii J. B. Alsine nodosa Gallica C. B. Lugd.

Radice constat simplici, longa, parum capillata, ex candido slavescente: Foliis propè terram multis, ex cadem radice orus, &t no reben radicis caput cingentibus, longiucluis, angults, Allines [Androfaces Matthioli Morif.] haud multim diffimilibus: cantibus multis, pedalibus aut minoribus longioribulve pro ratione soli: flore albo, non tamen quinque ut perperam Lugdun sed quatuor petalis compofico: femine in nodofis, friatifique globuls, multis felé ordine confequentibus & quafi venuculà transfixis, filiquam parvam, uncialem componentibus. In fingulis nodis feu globulis firiatis

fingula continentur semina rotunda, ruffa. In agro Monspeliensi plurima gignitur. Nescio (inquit D. Magnol) ubitantam viderit copiam Locate circa Montpelium cum nullus alus Botanicus (quamvis fedula adhibita perquifitione) eam adhuc invenire potucit. Verendum ne parum hanc plantam perspexerit Lugdumensis historiz autor. Forte

non aliam viderit quam Rapiftrum album vulg-

· 4. Raphanistrum siliqua articulata, striata maxima Moris.

HISTORIA

PLANTARUM.

Non differt à Rapiftro albo vulgari, nisi magnitudine florum & siliquarum propius ad Raphani fativi vulg, filiquas accedentium ípongiofa fua fubítantia. Semina in articulis feu nodis contenta major.

. S. Eruca palustris major flore albo J. B. Eruca palustris major Tab.

Radice nititur craffa, lignofa, aspera: cauliculis donată pluribus, magnis, rotundis mediocriter al-tis: quibus infident flores multi, exigui, candidi. His decidențibus flocedunt fliquale oblonga, renues, semen acris saporis includentes: Folia ejus magna, profunde serrata, acuminata

nues, jemen acris taporis meatuentes: route etis magna, postunta del magna, postunta del magna del considera del magna del considera del simple del considera del consider nandis admodum confusus est & obscurus C. Bauhinus: nec mirum cum apud Botanicos omnes nanais aumonum comuns en co oscuris en sammas. The man contrapart of the contrapart bant, aut intellectas vellent, imò ne ipíos fatis seivisse arbitror. Consule J. Bauhinum in historia Sinapeos albi.

CAP. XVII.

De Eruca.

Ruca Evenus eò dicitur quia erodit : nam si gustaveris os & linguam satis acriter vellicabit. Aliss ab urendo, quasi Uruca, "in e verso, quod ignez sit virtutis, & in cibo sumpta Veneris incendium moveat. Hujus notæ funt folia laciniata, glabra, filiquæ angulofæ, odor fætidus.

Eruca major fativa, annua, flore albo, firiato J. B. Er fativa Gev. latifolia alba fativa Disforidis C. B. fativa alba Park. Garben tiochet.

Alba, lignosa, tenui radice est donata, sapore acri : eaules subhirsuti, cubitales & sesquicubitales : folia Sinapi albi, minora, tenera, glabra, ejusdem cum radice saporis: flores è cœruleo [poniis è John omani ano, minora, cancia, ginora, spinora um antice raporis: pores e cornico i ponte si lucco I albidi, firiis nigricantibus pelti, ex calycibus hirfitis: Silique ex torvibus pedicile globra, quales in Sinapi filiqua glabra, fed longiores, à lateribus fe aperientes; per membranam diffunds cui adharent multa semina flava, majora quam Sinapi jam dicto, minusque rotunda. Odor hujus planta validus & ingratus ne dicam feetdus, nec minus fapor, quanvis Itali eo delectentur, & ac-tariis guttitis gratia Erucam perpetuo admifeent: forte tamen viribus potius quàm fapore fe illis con-

mendat initio, & potea ufu frequenti palato etiam se conciliat.

Eruca (ut recte Plinius) diversa est à Lactuca natura, conciliatrix Veneris, ideireo jungunt illi fere in cibis, ut nimio frigori par fervor immixtus temperamentum æquet. Itali etiam nunc dierum

Acetarii Erucæ tantillum admifcent, ejúsque gustu mirificè delectantur.

Eruca non Medicorum tantum, sed & Poetarum testimonio stimulanda Veneri nata videtur.

Martialis,

Vire.

Et Venerem revocans Eruca morantem.

Columella,

Excitat ad Veperem tardos Eruca maritos.

Ovidius,

Nec minus Erucas jubeo vitare salaces.

Folia (ut autor est Matthiolus) decoquunt, additoque faccharo tussientibus pueris propinant. Semen contusum, ex vino potum lumbricos interimit, tumentem lienem minuit. Folia contusa palpebris impolita vilum acuunt. Semen cum melle miltum maculas omnes & navos facici illim tollit, efficacius verò addito felle vaccino aut bovino. Offium fragmenta extrahit radix in aqua decocta; & impolita Ego prefero folia radici, quiequid scribat Matthiolus J. B. At Matthiolus hoc & pleraque alia è Plinio transfulit.

Sunt qui pro certo (inquit Camerar.) affirmant, multos sese annos ab Apoplexia & ejusinodi affo ctibus immunes perftitifie pulvere ex Erucæ & Cymini partibus æqualibus.

2. Rapistrum flore albo lineis nigris depicto C. B. album, nigris lineis Park. Lampsana Apula Plinii & Dioscoridis. An Eruca Romana seu gentilis siliquâ angustâ, folio lato J. B. Idem videtur Rapiltro flore albo, articulată filiquâ.

Col.
Folis, caule ac flore Erucæ fativæ adeò fimilis est, ut primo aspectu florida quemlibet fallerer; differt foliorum duritie, acque nervorum asperitate inserna parte & caulis. Radice est candidà, crassa, longà, spivestris Raphani modo, acrique sapore. Folia emitti in terra jacentia, dura, virentia, partim hisfuta, netvis aspera, magnitudine & divissira Erucæ saivæ, fapore oleracco. Caulet edit plures, bipedales serè, alis divisos, sed summa alarum solia circa flores oblonga sum Raphani modo, non ut in Eruca utrinque incisa, & in hoc ab illa citam disfere. Flores in summo albi, nigris lineis depicti Eruca saivæ modo, magnitudine acque postu adfinules; siliquis verò postinodum ab illa disfert, quas non Erucæ modo breves & ventriosas, sed longas & tenues pro-

nt. Floret Martio & Aprili, atque Maio perficitur: margines aggeréfque viarum atque agri Cirinola Tempu & Lecui, hane fundunt.

Foliorum fapor magis herbaceus quam acris, unde indigenæ ils vescuntur, Lampsanam criam apnellantes.

* 2. Eruca Chalepensis caulibus & siliquis hirsutis, foliis inferioribus maculatis Moris.

Hace caules protrudit cubitales & sesquicubitales, in multos ramos brachiatos, hirsutos, quorum summis sastigiis innascuntur stores satis ampli, albi, striis nigris picti. Folia per terram strata maculis infigniuntur nigris. Floribus deciduis fuccedunt filique curte, quadrangulares, hirfute: quibus notis ab Eruca fatwa vulgari fatis diftinguitur.

Hujus femina Chalepo transmist ad descriptionis autorem D. Robertus Huntington.

4. Eruca sylvestris Ger. Dod. sylvestris vulgatior Park. major lutea, caule aspero C.B. te-misolia perennis store luteo J. B. Will Hochet.

Radice haret albå, crassa, fatis longa, ex qua multi prodeunt caules, crebris alis concavi, striati, parium hirsut. Folia crebris incissuris Dentis leonis, ant argutioribus Hieracii minoris divisa, alis Nastrutii, cujus etiam folia colore attrovitente Se glabro imitantur, sapore fervido fativa; cujus & stores, sed colore praedios luco, serie simili dispositos gerie odoratos; siliquis succedentibus longis, angulofis, crectis, feminibus Sinapis sylvestris similibus, acribus & amarunculis repletis. Odor totius plantæ fætidus & ingratus, nostris saltem naribus.

Circa muros, inque ipsis muris & ruderibus multis in locis observavimus, v.g. Cestria, Yarmuthi, Tauntoni, Lichfeldia, &c.

5. Eruca sylvestris angustifolia, flore luteo J. B. sylv. angustifolia Lob. Ger. Park. angustifolia Austriaca C. B. Parrom leaved with Mochet.

Promit inflexis cubitalibus cauliculis flores luteos Erucæ fylv. Cornicula filiquarum Sinapi funt aut Nasturtii sylv. ubi semen acre, uti folia angustiora, Erucæ sylvestris concoloria, sed minime divisa. Tarraconis ferè paria, quibus idcirco affinis natura putatur. Si à præcedente diversa sit nobis incognita est.

* 6. Eruca Bellidis folio Moris.

Caules edit pedales & altiores aliquando; in quorum cymis proveniunt flofuli lutei, tetrapetali, Erucæ fylveftris fœtidæ floribus magnitudine pares; quibus fuccedunt flique fpicatim quafi digefix longiores & craffiores filiquis Eruca fylvestris fœtida. Deinde hujus caules non sunt ut illius recti sed reflexi. Hisce notis distinguitur ab Eruca sylvestri fœtida, sed præcipue foliis adeò Bellidis majoris fimilibus; ut fiquis ca cerneret per terram in orbem strata circa radicis caput antequam planta excaulescat & floreat, audacter affereret esse Bellidis majoris speciem, ni gustum in opem

Zzz 2

CAP.

CAP. XVIII.

HISTORIA PLANTARUM.

De Frucis Spuriis.

 $\mathbf{H}$ Is folia, ut reliquis, laciniata funt, verum flores minores, filiquæ breves at strictiores quàm in genuinis Erucis.

* I. Eruca Alpina radice serpente Zonani.

Ex radice crassa, fibris scatente multa profiliunt folia, supernè obscurè viridia, insemè subalbida. undique lucida, carnola, craffa, multum finuata: ex quorum medio proveniunt plures caules, fractu faciles, versus terram cortice albicante tecti, qui sursum versus virescunt: Ex horum singulis genicutaciles, vertus terram cortice anoicante tecu, qui un un vertus rincenti. Ex indutin influis genicilis, (qui funt fatis frequentes) pracipuè in inferiore parte verfus terram, fingula exemi folia, exteris per terram firatis finulla fed minora, minúfque incila, aque per fingula genicula alternatindifolitat, cauli duabus auriculis foliofis adharentia. Ex alis inter caulem & folia exiliunt interfpofita, cauli duabus auriculis foliotis adharentia. Ex alis inter cautem & folia exilium inter-dum quaterna aut quina foliola , unciali pediculo innixa, paulo exteris minutuis incifa, imo qua-ficrifiata, concurrentia in unum & idem centrum, pediculi fci. fummitatem; atque in caulium cy-mis nafcuntur plurimi fefeuli albidi, quorum fingula petala in extremo funt bifida, cum ftaminulis multis, tenuibus, luteis in medio. Floribus evanefeentibus fuccedunt fitiquae feminibus flavis repleta.

Provenit in montibus faxofis territorii Bononiensis & Mutinensis, pracipue in monte Cimene in-

Lociu.

Locus

Hanc plantam rectiùs forte ad Eryfimum retuleris.

2. Eruca Monspeliensis siliqua aspera. Sinapi Monspessulanum siliquâ asperâ birsutâ J. B.

Statim è radice lignosa folia excunt frequentia, similia ferè Eruce minoris foliis, acria, intérque hac caules aliquot palmares aut etiam cubitales, in ramulos aliquot divisi, floribus Sinapos luteis, parvis. Decidentibus fliquae succedunt crebrae, unciam longae, teretes, asperae, aliquae fuccedunt crebrae, unciam longae, teretes, asperae, aliquae foundantes, aliae longe ab iis abscedentes, 8c veluti rectà foràs protense, sementalicantes quantificantes quantificantes accommendations and content of the sementalicantes accommendation and content of the sementalicantes accommendation acc claudentes minutiffimum faturate ruffum.

Augumno invenit autor inter Monfpelium & monten Esperon: Cherlerus in udis sossis inter Monspelium & thermas Ballerucanas: D. Magnol inter Lateram & Perauls in humidis.

A. 3. Fruca aquatica Ger. emac. Park. Eruca quibusdam splvestris repens flosculo parvolate J.B. Estuca fylvestris minor, luteo parvoque flore C. B. Sium alterum aquaticum luteum, velCar-damine tenusosta montana Col.

Spithamam unam aut duas altos habet caules, striatos, modice pertusos, interdum rubentes: quibus folia adnascuntur Nasturtio vel Erucæ paria, consimilitérq crebris divisuris incisa, latiora ininferioribus partibus, gustu oleraceo, colore atrovirente. Flores parvi, lutei, quadrifolii, acri sapore; quibus succedunt silique cylindracee, breviores quam in Eruca, longiores quam in Radicula sylv. Dod. cum qua magnam habet affinitatem, femen continentes minutum. Radix infigniter repeasalbet, sapore magis ignavo quam Raphanus.

His adde foliorum lobos per oras dentatos esse ut rectè annotat Columna, quòd florum calices una cum floribus ipfis dehucant, ut in Rapiftro vulgari: quòd filiquæ pediculis modice longis &

à caule extantibus infident, quòd filique ipfe nonnihil furfum recurve funt.

Ad fluvios & fossas, inque alveis torrentum ficcatis faxosis oritur, & Junio mense store. Cùm C. Bauhinus Sium alterum aquaticum luteum &c. Col. ab hac planta separet, & specie di-

flinctam faciat, Columnæ descriptionem subjiciemus:

In excellis montium plants inter Marcrii Comitatûs Æquicolorum fines & Tornemparts quodam torrentis alveo faxofo, aftate ficcato, Septembri mense hanc invenimus inter faxa repentem, cauliculis per genicula aquaticarum more multis capillamentis hærentibus villosis; folis utrinque longs periolis in lobos divifis ut in vulgari Crefeione [Nafturtio aquatico vulgari] fed amplis per oras dentatis, minoribus & angultioribus; ex quorum finubus ale excunt in fummo, denfis boribus, parvis admodum onuftæ, qui in luteos flores parvos dehifeunt, ilique defluentibus locum occupant filique tenuiores, vulgari codem modo dilpofitæ, in quibus fome extuberat minutum præ matuntate hinte filique defiluentibus. Darum accis molte effector this case. hiante filiqua deciduum. Parum acris guftu eft, colore flavicante.

Aprili floret, Maio caulescit, & perficitur Junio.

Hac descriptio meliùs convenit Erucæ nostræ aquaticæ quam Bauhiniana, ut non dubitem eam esse quam describit Columna.

In secunda & nupera editione pinacis C. B. Eruca palustris minor Tab. sylv. feetida Gefn. col. separatur ab Eruca fylvostri Puchsii Tur. Lugd. Erysimum vorum Lugd. & sub titulo Eruca palustris& Nasturtii folio, siliquà oblongà proponitur.

* 4. Raphanus minimus repens luteus foliis tenuiter divisis. Moris.

Radicem edit longè latéque repentem Raphani rufticani modo, quin & uda humidáque amat loca. plante, caulibus vix palmaribus aut sesquipalmaribus innixos; post quos deciduos sequuntur siliana curte, vix femunciales, terna, quaterna. semina acria, mordacia in se continentes.

Q. quomodo differat hæc planta ab Eruca aquatica Ger.

• 5. Eruca sylvestris minor Burse pastoris solio C. B. Park. Prod. pumila Sicula Burse pastoris so-

C. Bauhinus in Prod. fic cam describit : Ex radice craffiuscula cauliculis palmo altior, subasper, bre-C. Dammus in Front in control and control and control and particle particle parties media mode la matter parties media mode lacinitata, fubafipera, in caule nulla, nifi que alis, & vix quidem lacinitata fubiciuntur. Flores do facinitati in magni, longis pediculis infidentes, quibus filique breves fuccedunt. Monfpelir paffiri in vineis reperitur Æftate & Autumno florens. B. M. Paul Boccone Erucæ fuæ pumilæ Siculæ &c. caules numerofos, reclinatos tribuit, filiquas mediocriter longas, quæ (quod præcipuè notabile est) femen maturum tactæ diffiliendo evibrant.

Exit incunte Maio inter saxa oppidi Montaperti, non procul Agrigento: in agris etiam Lutetia vi-

Enta minimo flore Monspeliens f. B. ab hac diversa videtur, quam se Monspelie florentem obfervåsse ait circa aftatem in quibusdam muris: foliis quippe accedebat ad Erucam luteam sylvestrem: fores habuit minimos luteos : filiquas unciam longas, Eruca Monenfis laciniata lutea qu. an ab-hac differat.

* 6, Sinapi aquaticum Patavinum J. B.

J. B. Folia huic minutim dissecta divisura Chondrilla à Matthiolo exhibita; qua autem juxta radicem funt latiora minusque dissecta existunt, per segmentorum oras serrata: radices parvi serè digiti crasfitudine, sesquipalmum longa, tenera, alba, paucis fibris donata, sapore acri & amaro. Patavii observavit J. Bauhinus ad Portam Livianam in aqua & juxta aquam, mense Februario.

Cum radicula fylv. Dod. aliquid fimilitudinis habere videtur, potiffimum quod folia inferiora atti-

net, non tamen eadem eft.

Ex brevi hae & imperfecta descriptione ad quod genus pertineat hæc planta expiscari nequimus.

. 7. Eruca Sylvestris minor incana C. B. Park.

Ex radice cauliculi laves, virentes, quatuor, sex, & octo unciarum, in plures alas unciales divisi prodeunt. Folia ad radicem plura, biuncialia, tenuffime laciniata, qua etam cauliculos alterna-um eingunt, omnia incana funt. Flofeuli plurimi, pallidè lutei, quibus firichifima & breves fliqua

Monspelio allatum habuit C. Bauhinus: verum D. Magnol eam ibi non invenid

A. 8. Barbarea J. B. Gor. flore fimplici Park. Ernca lutea latifolia feve Barbarea C. B. Nasturtium hybernum Thal. Winter-erestes.

Radice alba donata est, crassa & oblonga, perenni, sapore acriore. Caules cubitales, striati, firmi, medulla farcti, multis alis concavi, in quibus folia Raphani minora, lacinia extrema Nasturtii folium extremum amulante, atro virore splendentia, sapore minus vegeto quam radix. Ex alis foliorum versus fummos caules ramuli creberrimi exeunt, in quibus, ut & in fummo caule, flores in fpicas longas excurrentes parvi, lutei, tetrapetali, quibus succedunt silique tenues, teretes, unciam circiter longe, caulibus appresse in quibus serrapetan, quibus succedunt stique tenues, teretes, unciam circiter longe, caulibus appresse in quibus semen exiguum & colore rustum. Tota planta glabra est. Flosculi pediculis brevibus infident.

In muris & aggeribus fossarum juxta rivulos & aquas suentes, non rarò etiam in campestribus cul- Locus tis, Maio & Junio menfibus floret.

Datur & Injus alia species disfincta, cujus folia sunt minora, frequentius sinuata, caules pares, si-species alia.] liqua crassificres, & semina grandiora, minus successional subalbescentia: etiam planta est perennis, Naturio ut fapore ris facultate affinis eft, acris & calida. Acetariis additur, hyeme præferim Viren.

cum Nafturii copia non cft, unde Nafturitum hybernum dictur; medetur, esco adem & Scorbuto non minturi quam Nafturium. Unguentis admifectur fuccus ad fordida & impura ulcera expurganda & ficcanda.

Semen acre est, diureticum & lithontripticum: Herba quoque autore Lobelio, urinam ciet, calculos & farctus vesicæ decocto aut cibo expellit, ut Laver.

Inexplicabili cum agrotantium juvamento apud Francisc. India de Gatta vomitorium medicamentum paratur cum aqua stillatitia Aranciorum immaturorum tepida, & sufficienti quantitate pulveris Scopa regia (quo nomine quid intelligat nifi Barbaream velit nescit J. Bauhinus) podagricis, gonagricis & ischiadicis affectibus pracipue prasentaneo & maximo juvamento. J. B. 10m. 2. part. 2. lib. 21. cap. 12. pag. 869. Zzz3

Tempus.

Locus.

* 4. Rapha.

L'ivet

Lecis.

A. 9. Eruca filiquă cauli appresid Erysimim dicta. Erysimum vulgare C. B. Er. Dioscoridis Lobelio Gen. Er. Trazi fiosculis luteis, juxta muvos proveniens J. B. Irio sive Erysimum vulgare Park. Denge-mustath.

HISTORIA PLANTARUM.

Radice nititur albå, lignofa, fimplici, acri & Rapæ fapore; [minimi digiti craffitudinem rarius affiquitur.] Folia alci intuata [potitis lacimata] hirfuta, quorum forma ad Erucas aut Burfas aut Cachoreum fylveftre accedit, extremo tamen obtula fiint. Caulu fefquicubitum altus, foliorum ortu alterno (hipatus, hirfutus, ramofus. Flofuli pufilli, luteoli, quaturo fololis conftant, qui cùm fue cettive apriantur in fpicas prælongas excurrunt. Siliquae breves, vix digitum longas, tertes, hirfuta, cauli apprefla, pediculis brevibus nixa, in acutum mucronem definontes, geninam feminam foriem continent oblongorum, exiguorum. In muris & ruderibus, & ad fepes non rarò inventure.

frionis usus est in mucilagine tenaci pulmonum, atq, tussi chronica.

Fit (inquinnt Adverfarioum auctores) moderata quadam torius fubftantiæ & incidentis cum humidis abflergentibus partibus permixto, cujus beneficio craffe pituitæ citra exficcationen nimiam inciduntur, & incide proper flatum nonnihil commixtum non magno conatu expectorantu & abflergintum. Atteriacum igitur ett laudatifiimum, nempe idem unum præparans & educens. Exempla fuccurrunt quamplurima, quæ fecundiflime tum præceptoribus, tum nobis poftea fucced fortut. Phonafcos memini tum juvenes, tum ætatis provekts, quibus fermé jam anifik voce & foititu limptal fonordiq, vox pauculis debus reflituta fuit, unius Eryfimi & opera eximi præceptoris Rondeletti, qui primus ufum monuit. Pa Eryfimi torius recentis M.6. Radicum Helenii, Tuffitaginis fucco adhue prægnantium, Glycyrrhizæ ana 3 jii. Boraginis, Cichorei, Capill. Veneis an M. ilþ. Florum cordalatum, Anthos, Stæchadis vel Betonicæ an M. la. Anifi 3vj. Paffularum mundatarum 3 ji. Incifis & contuits fat omnium decoctio in q. f. aq. Hordei, hydromelius & facci Irionis 3 vi. Ad. lib. ji vel nj. Expreffionis diffolve Sacchari q. f. Fiat Syrupus; qui diu & continuè tendum purgato corpore.

Extrinlecus utile est Eryfinum in Cancro non exulcerato, tumoribúsque renitentibus.

Eryfini decocto multos colico dolore laborantes curavit Riverius, quod etiam ex vino efficacissimum est remedium. Communicavit D. Hulfe.

 Eruca flosculis pediculis carentibus. Erysimum alterum Italicum Gov. verum seve nuntanum Park. alterum Matthols siliquis parvis, quibujdam Dentaria J.B. Erysimum polyterasion seve corniculatum C. B.

Radix alba, nunc fimplex, nunc furculofa & fibrofa liguefeit. Canlieuli plures, non crecii, fed deorfum nutantes, teretes, ftriati, lenti, faus validi, cubitales. Folia quæ ad radicem Eryfini valgaris aut Dentis leonis foitis non valde diffinilia, profunde ad nervum medium ufg, progenodum diffecta, reliqua verò quæ caulem & ranno vertumen Atriplicis folia primă facie referre vielenui eviter lacinatat, unciam plus minus longa, crebra, nullo ordine polita. Flora è foliorum finabus exeunt perputilli, lutei, nunc unus, nunc duo tréfve fimul, pediculs vel nulli, vel brevilimis; quibus fuccedunt fliquae comprella noninhi, modice in accum curvataz, ad innum craffices & pullatin verbus apiecem gracile feentes, femer copiofum, minutifimum ruffum continentes.

Hanc plantam propè Rhegium in Calabria invenimus.

Notabilis est en hac planta pediculorum carentia in floribus & filiquis.

11. Éruca maritima Cretica siliquà articulatà C. B.

C. B. prod.

Tota planta albicat, folia habens ad radicem brevia, angusta, in minores lacinias divisa & subaspera: caudicula est palmaribus, reflexis, striatis, (flores non conspecti) filiquis plurimis, incurvis, articularis, trium quamorve uncitarum, asperis, femen minusum, subrustum continentibus, quam ex Creta Honorius Belli miss.

CAP. XIX.

De Eryfimo.

Ryfimum aliis à mò và hoixen. A foliorum multiplici fectione: aliis quafi temus, quòd fit pretiofum; aliis à mò và holon, quòd ob fuam caliditatem trahendi facultate præditum fit, dictum

in delum C. R.

Erylinum Latini ab irruendo nuncuparunt Irionem, quòd ignea vi & fervido sapore irruat in gustum. J. B. Eadem habet Jo. Bodani a Stapel.

Trionem feu Eryfinnum hoc in loco appellamus Herbam hujus generis quamcunque flore luteo, filiqua longa angulta.

niquia ionga anguira.

Difficilo admodum eft inter Erucam & Eryfimum certas diffinctionis notas conflituere. Nos pro
Erucis habemus herbas lujus generis flore luteo, filiquis brevioribus & habitioribus; pro Eryfimis que
flore luteo funt, filiquis longioribus & ftrictioribus.

1. Erifi

1. Eryfimum non laciniatum Draba dictum, Draba lutea Park, lutea filiquis strictissimis C. B. Draba 4. Ger. emac. lutea quibus dam J. B.

f. B. Lignofa est radix, alba, minimo digito minor, fapore Raphani rufticani, minùs fervido: ex qua gudit aliquot attolluntur, recti, rigidi, cubitales & majores, ramofi; quibus folia ab imo ad funmum crebra alternatim adnafcuntur, omnia uniformia, longitudine quadrantali & majore, latitudine circiter unicali, acuminata ex anguto principio, qua pedicello bevi adnectuntur, hirfuta, ferrata, fapore remiffiore quam radix. Flofeuli Erylimi, luteoli, quadripartiti, quibus fuccedunt filiqua, quæ in ficca femen claudebant tenue, longun, ruffum.
Affurgit interdum in humanam altitudinem: Superficies quotannis emoritur, radice restibili.

Affargit interdum in humanam attitudinem: Superficies quotannis emoritur, radice restibili.

J. Bauhinus viridem vidit in montibus Rhæticis Junio mense storentem. Nos in Italia aliquoties Locus.

vidimus viis humidis ad sepes; in Germania prope oppidum Weissenbergh.

A. 2. Eryfirum Galeno & Theophrafto, Myagro affinis planta filiquis longis J.B. Camelina Ger. Camel. five Myagrum alterum amarum Park. Myagrum filiquis longà C. B. Treacle Mogrumfeco.

Hujus plante radix lignosa, alba, simplex, sibris aliquiot donatur. Caulis cubitalis vel bicubitalis, fingularis, firmus, sitriatus, sibbinfutus & noninhil rubescens, medulla sibamara plemus, in surculos aliquot divisus: folia Camelina similia, alternatim posita, unciam lata, tres quatuorve longa, ex angusto principio sensim dilatata, sensim deinde in mucronem definunt, tactu aspera, virida, lapore amaro practita: sores parvi, multi, conferri, lutei, asicibm stidem luteis, brevibus pediculis intident: quibus delapsis alternatim succrescunt siliquae tenues, uncia longiores, quadrata; crecta, in pediculis a cause extantibus, some copiosium, stavescens, tenue, obiongum, amarum claudentes,

In infula Elienfi, in Salicetis propè urbem copiofam invenimus.

Parkinfonus plantam hanc bis ponit. Primò, Pro Myagro fativo. Secundò, Pro Myagro almo anaro.

A. 3. Erssimum latifolium Neapolitanum Park. latifolium majus glabrum C. B. Irio lævis Apulus Erucæ solio Col. Simooth bronder-scauch Benge-mustatt.

Co

Autumno exit foliis parvis, per terram in orbem stratis, oblongis, [adulta in profundiores lacinias ex aut septem dividuntur, Erucæ sativæ minora, ad Erysimi vulg, magis accedentia, verùm lava, virentia, & sin extremum angustius desinentia] Cautem edit unicum, bipedalem, quàm illius rassifiorem, levem, teretem, solidum, candicantem sicut & foliorum nervos, foliis multis alternatim barentibus vestitum, ex quibus ala multæ foliis refertæ, angustioribus, paucioribis que in incinsi divisis, bargioro & angustiore cacumine, odore gravi, amaro sapore, statim acri. In summo insinte solire multi, simul congesti, parvi admodum, lutei; qui filiquas per caulis cacumen dispositas relinquent post se copiosa, duas minimum unicas longas, tenues secretes, extuberante intus semine copioso turing, amunto, favo, sallo primum & acri sapore. Differunt huus siliqua ab alterius vulgaris longituana qua illas excedunt, & positu; non enim harent cauli Sinapeos modo ut in illa, sed rectæ & elate sunt, silvestris Erucæ modo dispositæ. Folia acriora sunt semine. Radiw candida, guitu admodum servado ut Sinapi.

Florer monie Aprili, (ferius apud nos) Cirinolæ frequens, locis aridis, marginum viarum atque Tempiu & memium anantior. Circa Londinum in aggeribus terrenis & locis ruderatis copiose provente, Lociu. 1e, unter urbem & Kenfingrow vicum, irénqe, circa Cheliye; inventinus & albit in Anglia, nimirum in jois Bervici oppidi mœniis; & circa ædes D. Edv. Bullock Ar. Faulkburni prope Withamiam in Effectia.

4 Eryfimum anguftifolium majus C. B. item Rapiftrum Italicum filiquis longiffimis cjuld. anguftifolium Neapolitanum Park. Rapiftrum montanum Irionis folio καπωακενέεσαν Col.

Radie nititur longa satis, omnibus tenuiore, longisque sibris divisa atque candicante, gustu acri. Faiis et Rapistro equalibus au amults, aliquanto minoribus, in lobos binos aut ternos diviss, camine acuto Irioni multium similibus, sed majoribus, ex virida alicicantibus, hirstiras, mollibus, prafortim caulem ambientibus, quæ longè tenuiora, longioribus lobis & cacumine, ut lobi duas uncias longi, cacumen verò patmum sit. [Folia nobis Rapistro Genevensi splvestri similiora visa sum quam vulgari Rapistro, pediculis longis insidentia, qua primo oxeumi integra, nec omnimò laciniata, succedentia & que in caule existunt inferiora duos vel tres vel estam quatuor hine indè lobos obtinent, cacumine in longium procurrente, que in summis caulibus & ramulis angusta, oblonga, integra absq. lacinis.] Caule unico tripedali, aliquando ab radico sfruticoso, alis multis diviso, hirluto, alpero, à cuis medio ad summum semipedales, & deinde paulo minores eriguntur filique, admodum tennes, acas cas calcumine (unde ob imbecillitatem & gravitatem deorsum nutant) bevebus & vix semuncialibus pediculis indidentes, semina intus ab utroq latere continentes minuta, non multùm acria, obcitur d'avonta: quas antecedum semina semina, coacervati, è calicabus parvis quadrifoliis prodeuttes, minors congeneribus.

Juxa lemitas faxolas vel macories, atq. juxta adificia montana Aquicolorum provenit. Maio Losus.

* 5. Erye

Lane

Lecus.

I ocus

I ocus.

Lorus.

Vires.

. 5. Eryfimum flore pallido, Erucæ foliis.

Eruca inodora I.B. An Erysimo similis herbas. Alberti Cas?

Jr. B.

Longanititur radice, finulici, cum paucis fibris, lignefeente, fatis gracili: Caulis cubitum aquat, Longanititur radice, finulici, cum paucis fibris, lignefeente, fatis gracili: Caulis cubitum aquat, numificio raminolis: Volta dodrantalia fere, Eruca lutas fibris quantum del dodrantalia fere, Eruca lutas fibris fibris, lignefeente, fatis gracili: Caulis cubitum aquat, Longanitics fibris, lignefeente, fatis gracili: Caulis cubitum aquat, ra Jacobase pene modo latescant : Flores ex luteo pallidi : Siliquæ uncias duas longæ, graciles. Nullumego in hac planta infiguem five odorem, five saporem animadverti.

In terra argillofa virium que funt ultra Rhenum ad Burckbeim, uno milliari ab urbe Brifaco inve-

. 6. Sinapi & Thlaspi media Provincialis planta Ad. Draba Erysimi slore & siliquis C.B. Park.

Provenit hae non procul Magdalenæ fano & cautibus illis celliffimis, famigeratiffimis Gallo-Provenit hae non procui avagataema rano & cautious inis celiminis, ramigeratinis Gallo-provincia; florefpie Augusto promit luteos Eryfini, nec filiquas dispares; in gracilibus ramis ad fun-num & imum, una e radice, digitum crafsă, thoresă, pedem longa. Rapiltri folia, Thlafpi au Draba, leviter lacinitata, albida & husta, sapore Eryfinii aut Buniadis Barbarea. J. Bauhinus dubium movet annon hae fit Hespens sylv, latifolia flore albo parvo Park?

* 7. Sinapi Erysimo Tragi cognatum sive simile J. B.

Cubitalis est planta, radice nixa crassinscula, candida, paucis fibris donata. Canliculus surigir pedales, cubitales, altiores, teretes, canà & mollicella lanugine pubescentes, in ramos longos divaricatos : Felia inferna Eryfimi vulg profundis laciniis divifa ; fuperna angustiora, fagitta mineru in-Rar alata, paucis aut nullis laciniis diffecta. Per cauliculorum extrema ex pediculis ffores prodeunt lutei, quadrifolii, Eaylimi pradict floribus majores; quibus flique etiam longiores succedunt trientales ferè, angulta, teretes, caulibus non apprella, femen continentes exiguum, fuscum, acre. In Austria secus vias observatum & lectum est ab Agerio.

8. Sinapi, potius Erysimum, Genevense sylvestre J. B.

Huncex radice fimplici, alba, lignescente multi statim exoriuntur caules, propter terram nonnihil hirfuti, ramofi : per quos felia Eruca fimilia, divifură non minus frequenti diffecta, verum latitudine Monspessulano majori [proxime describendo] cedentia, divisura etiam diversa; licet sores Monspessulant floribus sint majores: Silique ex pediculo mediocriter longo graciles, tres uncas longa, femen bipatentibus valvis claudens minutislimum, ruslum. In alveo fluvit Arvæ prope Genevam copiose exit.

9. Eryfimum Menfpefulanum Sinapeo foliis. Sinapi fylvestre Monfpessulanum, Iaso folio, stofado luteo minimo, filiand longssjima J. B.

Per hujus caules, sesquicubitales fere, nonnihil striatos, teretes fere & solidos folia conspiciuntur Dentis leonis folis respondentia, tum magnitudine, tum laciniată divisură, glabra, aut nullis certe effatu dignis pilis donata, odore & sapore acri prædita; Flores lutei parvi: Siliquæ dein oriuntus dentiffime & longiffime, admodum acri semine refertæ. Floret & siliquas fert mense Martio circa Monspelium locis siccis.

A. 10. Erysimum Sophia dictum.

Sophia Chirurgorum Ger. Park. Nafturtium fylvosfire tenuissime divisum C. B. Seriphium Germani-cum five Sophia quibusdam J. B. #lixweco.

J. B. Alta eft cubitum aut sesquicubitum, compluribus ramis fruticans, duris, lignosis, in multas alas divis, tereribus, fubliritis. Felia tenuter incis Absurbis Pontici Officinis dicti, sapore oleraco, levi arrimonia pradita: Flosuli crebri, parvi, luteoli: quibus succedunt flique unciam circier longe, fili instar tenues, seminum loculos foris ostentantes: ipsum verò semen minutum, russum

In veteribus maceriis, locis ruderatis, lapidofis, ac non rarò arenofis, ac aliis incultis exit, ubi femel nata fingulis facilè recurrit annis, ut recte J. Bauhinus. A Junio in Autumnum ufque & qui

dem particulation floret. Præstans habetur remedium ad Diarrheeas 3 semin. Sophiæ Chirurgorum. Nec semen tantim verum etiam herba ventris fluores filtit, adversus dyfenterias commendatur, & fanguinis profluvia reprimit. Ad vulnera & ulcera fordida ac maligna valere dicitur [in emplastris.]

In agro Eboracenti femen hujus plantae exhibetur in affectibus nephriticis & calculofis, nec fine fuccessu. D. Tancredus Robinson. 11. Erysimin 11. Erysimum Germanicum Trinciatella folio.

Foliis est ad radicem multis, oblongis, angustis, ad margines utrinque raris hine indè extantibus laciniolis, seu dentibus donatis, Trinciatella: Cordi foliorum amulis, subtus saltem hirsutis. Cauliculi sempedales confimilibus foliis sed multo minoribus cincti. Flores satis ampli lutei: Siliaun

Hac ex ficca à D. Phil. Skippon affervata, nam virentem ob festinationem describere non-liquit: Locus In arenofis & umbrofis propè Rot oppidum & inter Danavert & Weiffenberg in Franconia Ger-

Lib. XVI.

12. Erysimum latifolium foliorum laciniis triangularibus. Eruca latifolia C. B. Park. An Eruca tertia Anglica Cam. hort?

C. B. prod. Caule eft cubitum excedente, albo, craffo, ftriato, ramofo; foliis glabris, pallide virentibus, ad radicem pedalibus, profundis incifuris laciniatis, per quorum medum nervus latus excurris, quem utrinque foliorum laciniæ biunciales, alarum inftar, triangulares, corrofæ, figuræ diverfæ, fiuperne & inferne continua cingunt; que verò in caule breviora sunt, & horum quadam Eruca vulgaris folis fimilia, suprema verò angusta & parum sinuata. In caulis summo flores satis magni, antei; kaminibus plurimis donati; quibus filique oblonge strictisme succedunt.

12. Erylimum fruticosum Indicum Tanaceti folio. Eruca Indica Tanaceti folio Zanoni.

Edia profert multa, per terram strata, viridia, Tanaceti foliis quoad dispositionem & divisuram haud dissimilia: ex quorum gremio exit caulis sesquipedalis, qui surfum versus in multos simuscus finditur, inque horum cymis provenium surfucius lingui, gubus percuncibus singulis supervenium singula sitigua biunciales, bivalves, spicatim longis potolis cauli adharentes. Tota planta gustui calida & acris est.

Floret versus Augusti mensis finem. Septembri excunte semen maturat sin Italia scilicet.

Tempus & Locus.

14. Erysimum Dioscoridis Zanoni, Erysimi annui Cretici nomine missum,

Zan.

E radicis capite cespitem foliorum exerit, longis & subrotundis pediculis annexorum, maculis sanguincis, per astatem evanescentibus, hic illic aspersis. Sunt autem solia ipsa laciniata, duos circiter digitos transversos lata, palmo subinde longiora, in apicem deorsim ressexum desinentas, tenera & succulenta, superne viridia, subtus palida, Eruca sylvestra similia. E foliosi cespitis supradicti medio exurgit caulis, ramosus, medulla viridi plenus, succulentus, frangi contumax, lavis & nonnihil splendens, colore viridi dilutiore, ad nodos ubi solia adnectantur maculosius guttulis sanguineis, crebris geniculis pracipuè versus radicem, distinctus, è quorum singulis singula enascuntur guines, et eins generals prevent verns raccent, interest, et einem Ingari ingeneral folia, & & foliorum finubus ramuli, foliis contimilibus verum minoribus & magis incitis ametit. Circa finem Aprilis in fummis caulibus & ramis apparent florum umbellæ feu noduli, qui explicati florem flavum oftendunt cum apicibus concoloribus: quibus decidentibus fuccedunt filiquæ corniculatz Fennugrzei figură, verum angustiores multò & tenuiores. Umbella storibus sese paullatim ex-plicantibus în spicam longam excrescit filiquarum paululum compressarum, unciali circiter longiudine aut majore, per maturitatem feminibus protuberantibus repletarum. Circa finem Augulti fi-liquis dehiscentibus excidunt semina, flava, lucida, oblonga, Nasturtu seminibus similia. Radin longa, alba, nodosa, tactu aspera, summa parte unciam dimidiam crassa, media tenuior, lenta & obsequiosa odore valido, acuto, sapore subamaro & subacri: solia minus acria & amara sunt; semina acriora, & mordacia Sinapcos in modum.

* 15. Eruca maxima Canadensis Cornuti.

Cornut.

Inter dendrolachana hac Eruca numerari potest, siquidem hominis proceritatem implet: potissimum quando radix ejus, quæ fibris albis constat, latiori folo cohæret. Sylvestres enim plantæ, quo levi magis & subacta terra disseruntur eò majus incrementum capiunt. Numerosis caulibus adolescit, rotundis, & tomento quodam asperiore vestitis, quos undique folia exornant uti Lysimachia, longa, acuta, in ambitu crenis inaqualibus ferrata, tenul langine obfita, guttu fubacido ini-tio, tandem fubacri. Flofculi in cymis mira fœcunditate luxuriant, Junio ac Julio menfibus. Lutei sunt illi, quatuor foliis constantes, in quorum medio staminula quatuor & pistillum haret, quod collapio poftmodum flore in filiquam efformatur longiufculam, rectam & feminibus turgentem exiguis, fapore dulcibus, maturis Augulto, Septembri decidule.

* 16. Eryfi-

* 16. Errsimum alterum siliquis Erucæ C. B. Park.

140.

Duobus tribúfve caulibus affurgit, obfeure viridibus, Eryfimi vulgaris nonnihil fimilibus, minus ramofis, folin undique obfitis, amplis, obfeure itidem virentibus, in tres, quature ve lacinias aqualibus ferè incifuris fectis, extrema parte latiore, circa margines inaqualiter finuata feu dentata: florer parvi, lutei, quam illius tamen majores, spicis brevioribus, nec silique adeo arcte cauli appressis, neq adeò angustis aut tenuibus, sed brevioribus, Erucæ Radix minus longa, magis fibrosa, annua. No bis incognita est.

CAP. XX.

De Cardamine.

Mardamine indè dieta est quòd gustu Cardamum, id est. Nasturtium repræsentet.

Cardamines autem nomine nobis censentur plantæ flore retrapetalo albo, filiquis angultis feu tenuibus valvulis per maturitatem revolutis dissilientibus & semina cum impetu ejaculantibus, foliis in plerisque speciebus pinnatis.

Nasturtii aquatici filiqua (quantum meminimus) filiqua non distiliunt, quo a reliquis hujus generis differt.

A. 1. Nasturtium aquaticum amarum Park. aquat. 2. sive majus & amarum, item 2. sive a-quat. erectium solio longiore C. B. Sium Matthioli & Italorum Ger. Sissimirium Car-damine, sive Nasturtium aquat. slore majore elatius J. B. Bitter Cresses.

Caules habet cubitales & altiores, in opacis ferè infirmos & teneros, in apricis firmiores, versus fuperiora canaliculatos, folis stipatos ex intervallis alternatim nascentibus, odore & sapore Nasturii vulgaris, nonnihil amaricante, tribus plerunque pinnarum conjugationibus compositis cum impari in extremo folio. Sunt autem pinnula: seu legmenta singularia oblonga & sinuata, insima verò ubi primum prodeunt rotundiora. Propè summitatem caulis ramuli aliquot è foliorum simbus excunt, in quorum extremis stores simul multi, ut in Cardamine vulgari, & eadem serè magniuexcunt, in quorum extremis juote innut mutti, ut in Cardamine vulgari, & eadem terè magnia-dine, tetrapetali, petalis fubrotundis, minimò bifdis, albi, cum flaminibis in medio fex apises purqueos fuffinentibus, pediculis tenuibus uncialibus infidentes: quibus fuecedunt flique fefeunciales tenues, que per maturitatem extremo tecta diffiliunt, feminibus parvis rufefeentibus replete.

In palufiribus & aquofis proventi. Vere flore: Quod Mafturtium aquaticum II. & III. c. B. ad idem caput reduco, in co Joannem ejus fratrem fequor, qui non præter rationem id facere mibi

videnir.

A. 2. Cardamine Gev. Nasturtium pratense majus, sive Cardamine latifolia Park. Nast. prat. I. seve prateuse magno store C. B. Iberis Fuchsii, seve Nasturtium prat. sylvestre J. B. Undico Smooth, or Cuchow flower.

E radice satis crassa, alba, multisque fibris tenuibus capillata, vivaci, caules profert, ramis plures, plerumque unicum, dodrantalem, rectum, reretem, firmum, glabrum & quafi contortum, juxta terram rubentem, qui in ramos dividitur, in quorum fummitate flores fimul multi, ex albo purpurascentes, ampli & speciosi, quatuor foliis obtusis venosis constantes, in quorum medio stamina lutea fena cum ftylo, pediculis uncialibus infidentes; quibus fuccedunt filiquae atro-purpurea, fesquidigitales ferè, aut certe digito longiores, erecta, rigida, nonnihil compressa, membrana intergorina fecundum longitudinem in duo loculamenta divisa, duplicem seminum seriem exiguorum, longiusculorum, è viridi luteorum continentes. Silique ha per maturitatem levi tactu valvis se convolventibus diffiliunt, & cum impetu femen ejaculantur ad modum Perficariæ filiquofæ aut Cardamines impatientis dicta. Folia duum funt generum, inferiora enim per terram sparguntur, ex longis & tenuibus pediculis in quatuor quinque aut sex foliola rotunda divisa, ad costam per intervalla adiarentia [plerunque bina fibi invicem respondent, ut folia alata videantur, & quatuor aut quinque fegmentorum conjugationibus cum impari in extremo composita] superius brevi lanugine hirluta, inferius glabra. Superiora verò qua in caule funt, quaterna aut quina per intervalla, fine pediculis fingulatim cauli adnexa, glabra, in tenues portiunculas pinnálve conjugatim ad fex interdum feptémve, paria media costa adharentes divisa, cum impari in extremo. Sapore est tota Nasturii

Ad rivulos & in pratis passim Aprili & Maio mensibus floret.

Aliam speciem habet C. Bauhinus quam Nasturtium pratense parvo flore vocat. Parkinsons Cardaminem minorem laciniatis foliis.

· Carlanine

Cardamine odorata granulosa Park. Nasturtium pratense odoratum, radice granulis tuberosa

Pracipua inter hanc & pracedentem plantam [Nasturtium pratenie parvo flore C. B.] confifit 1. in Radicibus qua plurima tubercula granulola fibris intermixta obtinent, 2. in Floribus, qui quam illius aut cujusvis alterius Cardamines odoratiores sunt.

· Nasturtium pratense rotundisolium minuto slore C. B. Sisymbrii alterius sen Nasturtii aquatici tertia Species Thal.

De hoc confule Thalium.

. 3. Sio minimo Prosperi Alpini assinis siliquis latis Bocconi.

Lib. XVI.

Caulienli huic funt tenues, geniculati & ramofi : Folia exigua, per marginem, uti Fumaria, divila: Flores in ramulorum fastigiis pauci, subcuntibus siliquis planis, latis, in mucronem desinentibus, è aubus vel levi tactu quatuor aut quinque semina compressa ac panè quadrata exiliunt. Radin tenuibus fibris constat.

Nascitur in Madonia monte Sicilia, Veteribus Nebrode dico.

Locus.

A. 4. Cardamine impatiens vulgd Sium minus impatiens Ger. S. minimum Noli me tangero adduma impaica voige communica mpaicen III o. minimam 14011 me tangere dilum, five impatien Nasturtii styclesiri solio Rus. Sisymbrii Cardamines species quædam inspida J. B. Ampatient Ladies Amoch.

Radice nititur alba, fimplici, furculo uno vel altero & fibrillis paucis capillaribus donată, faporo Nafturtii remissiore. Folia ad fadicem pauca, pallide viridia, mollicella, quinque aut sex pinnulamm medio nervo annexarum conjugationibus composita. Sunt autem pinnulæ singulæ eodem serè mm incon nervo amesarati armitistati assessing and a superior and superior fats firmus & creetus, triatus guaca; joita per intervata ventus creons, atternatus ponts, couem modo divilis quo inferiora, verum legments longioribus & acutioribus, fapore Nafturtii remiffo & rix perceptibili. In fummitatibus caulis & ramorum, flores codem fitu quo in reliquis hujus generis his, perexigui, tetrapetali, quibus fuccedunt flique tenues, crecta, digitales, qua per maturitatem, flexiremo tangantur, cum impetu diffilium, & fomen ejaculantur parvum, fulvum.

In plantis vegetis & latioribus folia latiora funt, & ad Nasturtii amari folia proximè accedunt,

in reliquis Eruce aquatica minoris folia ferè imitantur.

In terifica Entoce aquatice interior sona fore minimizer.

Intere faxe fibr ruplbus prope victum Wherf dictum tribus circiter milliaribus ab oppido Settle di-Lecuri, fantem versus montem Ingleborough, in Comitatus Eboracenfis parte Septemationali, oritum.

in loco practicto, sufficient and diversaments and a Cardamine impatiente substitution on the confiderate in loco practicto, sufficient and diversame essential construction of the control of the contro

ideirco descriptionem subjiciemus.

Mutterno exit è femine deciduo, foliola in orbem spargens pinnata, uncià non multò longi Cardamine ora, que per hyemem durant, vere autem novo augentur & aliquanto majora evadunt, Erues impatient. oră, que per nyement utilant, vere autem noro augentu ce ampianto majora evatundir. Errice-palultris amula, verum minora, pinnulis circa margines duabus tribulve crenis profundus; incifis, E foliorum centro exfurgit caulis tenuis, pedalis aut etiam altior, multis alis divifus, in quibus ut & in fummo caule foledui parvi, allsi, alli fupra alios paulatim fo aperientes, que vel leviter tacta excipium figure longæ, graciles, feminibus minutis ex albido luteis repleta, que vel leviter tacta actumit gaculantur: mò quod longè mirabilius videtur, etfi filiquas non tetigeris, fi tamen manum velut tadurus proximè admoveas, femina in appropinquantem evibrabunt; quod tum Morifonus se sapius expertum scribit, tum Johnsonus apud Gerardum verum esse affirmat; quod tamen mili vix per-

Hanc plantam Cantabrigiæ olim in hortulo nostro columus, postea in rupibus quibusdam udis Hanc pantant cantaorigae omi in increaso nortro consumas, portea in rupious quiotitam tues propé Rhenium in Germania inveninus fontaneam. Folia autem minora ei fint quàm Nafturio nobis deferipto & omnino glabra: nosfrunt ergo fortafe idem est Nafturtio aquatico Italica Pek, fun aquat erecto folio longiore C. B. Sio Matthioli & Italorum Leb. quod Gerardus & alti po Nasturtio aquatico amaro habent: vel species quadam nondum descripta. An Cardanine Alpina media Clu/? i. e. 12. nobis.

Eandem (puto) aftate praterita Anni 1685. invenimus non procul Halftedio oppidulo, via que Londinum ducit in fossa ad viæ latus ubi aqua scaturit, cujus folia infima que è radice excunt nonnihil afpera seu pilis brevibus hirsuta sunt.

A. 5. Cardamine impatiens altera hirsutior. Sisymbrium Cardamine birsutum minus flore albo J. B. The leffer Cuckow flower, of Andies Smock. Nafturtium aquat. IV. live aquat, minus C. B.

Radix ei alba, fimplex, furculofa. Folia per ambitum spargit Nasturtio pratensi similia sed mino-13, nonnihi hirituta, tribus plerunque conjugationibus eidem cofte adnexis compofita cum impari na extremo folio fegmento, odore & fapore Natturții hortenfis fed remiffiore. Caules furrigit plures palmares aut dodrantales, uno vel altero folio donatos, ramolos, in fummitate flores geltantes peregiguos, albos, quadrifolos, petalis minime bifidis; quibus finecedunt filique unciales aut tan-tillo longiques, angustie, pediculis longiusculis infidontes, bivalves, membrana intergerina duplicem

Locus.

1 00m 83

Tempas.

I ont

T'a.

fominum seriem disterminante dissepta, qua per maturitatem extremo tacta cum impetu dissiliunt, & femen undique spargunt. Semina parva, rotunda, nonnihil compressa, & subrussa. Floret Aprili & nonnunquam ctam Martio: nec in udis tantum & umbrofis, fed & hortenfibus

provenit. Ad acetaria utuntur plurimi etiam apud nos.

ovenu. Au acceana ucaneu pruma cuam apue nes. A pracedente differt sapore acriore; foliis hirfutioribus, mollioribus, sordidiùs virentibus, paucio-

ribus ad mediam coftam pinnulis & minus concinnis adnexis. ous ad mediam cortain pinnuns et minus concinnis aduexis. Si hac fit Silymbrii alterius five Nafturtii aquat. tertia species Thal. quod considerandum proponit J. Bauhinus; itémque Cardamine five alterum Silymbrium Diofcoridis Leb. ut idem dubitat.

10 J. Baulinus in Pin. tros ex ca species facit, ut examinanti patebit.

Nasturium aquaticum nimus C. B. Park. Cardamines species esse videtur & præcedenti cadem, ut ibi monumus. Hinc quatuor ex una species facit C. Bauhinus.

A. 6. Nassurtium aquaticum vulgare Park. aquaticum supinum C. B. aquat. seve Crateva Sum Ger. Sifymbrium Cardamine five Nasturtium aquaticum J. B. Water-tref-

Radicis vicem supplent capillares fibra candida, quas intra aquas è geniculis demitit. Canda oblongi, procidui ferè, fatis craffi, concavi, ftriati, glabri, ramosi, ex viridi nomnihil rubentes. Folia viridia & atrovirentia, Eruca facie, è duabus tribufve pinnarum conjugationibus compofita, cum virina et atrovirenta, firuca facte, e auanus tribulve pintanum conjugatorinos compolita, cum impari in extremo, glabra, fapore Nafturtii hortenfis mitiore. Flores in fiummis caulibus & ramulis parvi, albi, quadriitolii, apicibus in medio luteis, qui quoniam fenfim aperiuntur, in longas velut fipicas procurrunt. Succedunt floquae in pediculis femuncialibus unciales ferè, à caule extantes, furficias procurrunt. Succedunt floquae in pediculis femuncialibus unciales ferè, à caule extantes, furficias procurrunt. fun nonnihil incurva, bene habita, duobus feminum exiguorum fulvorum ordinibus replera.

In aquis vadolis circa pifcinas & rivulos frequens Julio & Augusto præcipuè mensibus apud nos in Anglia floret, interdum etiam maturiús.

In acctarins utuntur, & jufcula ad fanguinem purgandum vorno tempore ex co conficiunt nost-

Nasturtium aquaticum specificum contra Scorbutum medicamentum censetur: ad calculum etiam valere creditur: urinam cier, menses educit, hydropicos juvat.

Septentrionales, (ut vere Lobelius) in quadrageno vens jejunio multum in acetanis vorant ad fanguinem purgandum; ac potionibus ad calculum admissent, nec male cedit; jusculis etiam inco-

Viribus cum Nasturtio hortensi convenit, ut plura addere non sit opus.

Hoc modo Sennertus spiritum Nasturtii aquatici comparavit:

R magnam copiam Nafturtii aquat. contunde in mortario marmoreo: exprime manibus fue cum, in quo portio aliqua fermenti folyatur, ut fuecus confiftentiam fapa dilutioris acquirat. Ex hoc fucco & Nasturtio manibus expresso, seu glebis aut pilis Nasturtii fiat quasi SSS. Pinlenturomia fortiter manibus aut pittillo, reponantur in convenientem locum per octiduum: deindel a per B. deftilletur spiritus. Dolis C. j. aut. ij. hybernis mensibus Scorbuto laborantibus. Ad hunc modum sp. Chelidon. Becabung. Cochlear. Trif. fibrini clici potest. Sim. Paulto. Ex notis Cl Vii

Modus praparandi salem volatilem è Nasturtio aquatico, Cochlearia, &c. extat Ephemer. German. An. 6. & 7. Ex observatione D. Below. Obser. 21.

7. Nasturtium Alpinum palustre rotundisolium Zanoni. An Nasturtium montanum Asai sela

Radice constat rotundà, durà, tuberosà, asperà, exteriùs subrubente, multis sibris scatente, conice Radice contat rotunda, dura, quoriosa, aipera, exterus indiducinte, inius indis factore, outer ablatu contumace tectà, qua major & viridis furfum versus pennam anferinam magnitudine extedit, at deorium verfus minor & fibroda albeleit. Folia inde provenium fibrotunda, paululum finada, in margine parium crenata aut dentata, fpiffa, membranea, lavia, modicium lucida, preóput e in circumferentiam decurprima è terra excuntia, qua multis featent nervulis à pediculi centro in circumferentiam decurprima è terra excuntia, qua multis featent nervulis alpendiculi centro in circumferentiam decurprima è terra excuntia, qua multis featent nervulis alpendiculi centro in circumferentiam decurprima è terra excuntia, qua multis featent nervulis alpendiculi centro in circumferentiam decurprima. rentibus, que innituntur petiolo firiato, ruptu facili, relicto intus filamento nervoso: ex mediullio horum foliorum à radice ortorum protruditur caulis dodrantalis, fucci plenus, terram versus vinhorum tohorum a radice ortorum protrumtur causti douramans, nucci pienes terrant vosto fin dis; cui alternatim ad fingulas alas adharent falia, fimiliter rotunda, fed multo minora. In fun-mis caulibus & ramulis pullulant menle Maio plurimi flores albi: quos fequuntur filiqua breves, bivalves, tenues, ab initio virides, at exficcatæ colorem mutant: Aperiuntur Julio, & fi tangantur illico femina per terram spargunt, imperfecte rotunda, flava, lucida, fervidiq; gultus; ut aliorum

Repertur in loco aperto ubi palcuntur pecora in territorio Mutinenfi, propè fontem jugem aqua limpida & frigidiflima, qui ab indigenis paftoribus Baccara appellatur.

Huic nobis idem effe videtur

Nasturtium montanum Afari folio Bocconi; quod sic describit.

Folia elt roundis, Afaro fimilibus, ambitu nonnihil finuatis: Flor albus: Silique longa inme mera, qua matura ad levisimum tactum diffiliunt. Radix subest crassa, cava, nodola, serpens aut repens, tenuibus fibris fubinde ad nodos enatis terræ fe affigens. Perpetuum eft, & quibuldam Cochleatia Italica dici meruit.

Circa fontes & rivulorum margines montis Bargæ in Hetruria crebrò nascitur. 8. Car8. Candamine Alpina minor Reseda feliss Park. Nastureium Alpinum minus Reseda felise

Ex radice alba, tenui & oblonga cauliculi laves, tenues & recurvi, communiter indivifi, palmóg: minores prodeunt: folis longis pediculis, inflar Refede vulgaris, predicis, in tobos cres vel quatuor fubrocundos divilis: flores in cauliculorum fummis albi, mediocris magnitudinis, quibus fibruse firidiffimæ, fesquiunciales succedunt.

In Rhatarum Alpibus Juho florens reperitur, inque Helvetlorum Alpibus & Pyrenais minus.

9. Nasturtium Alpinum Bellidis folio majus C. B. Park.

C. B. prod. Ex radice caulis cubitalis, rotundus, lavis, ad exortum statim divisus prodit. Folia habet tenuissima Bellidis forma, uncias quatuor longa; qua verò in caule funt pediculis carent, & instar Thlasoi vulgars lato femine, leviter finuata, eum ambinnt. Flores albi in caults funtino, quafi in fiica, unicas fex longa; quibus filique triunciales, anguste, femine rusescente, totundo, plano referete succedunt. Circa Fabarias thermas ad aque defluxum.

A. 10. Nafurtium Alpinum Bellidis folio minus C. B. Sinapi painilum Alpinum folio Bellidis Clusio J. B. Cardamine pumila Bellidis folio Alpina Ger. emac. Plantila Cardamines alterius anula Clusii Park.

Sena aut septena humi secundum radicem expansa habet foliola, Bellidis foliolis non diffimilia. teneriora tamen, & levi acrimonia prædita: è quorum medio tenellus & gracilis prodit cauliculus, raris foliolis septus, palmaris aut paullo altior, in cujus summo seni aut septem erant sociolis septus, palmaris aut paullo altior, in cujus summo seni aut septem erant sociolis septus planta Clusio descripta albi, in quibusdam plantis totidem sine flore stique sive cornicula, satis magna pro plantulæ ratione, duplici ferie, quemadmodum in Cardaminos alterius & fimilium cormagna pro paratune ratione, cuspier le re, que magniocium in Catalaminos atterius et ininium cor-niciulis, feme continentia exiguum, planum, rufeferens, nonnullà acrimonià praditum. Radix fium-mà tellure ferpens nova germina fubinde profert. Obfervabat cam Cluftus in Etfcheriano jugo feopulis inharentem. Eandem nuper in rupe S. Leeui. Vincentii propè Britfolium in Anglia invenit D. Jac. Neuton.

11. Cardamine trifolia Ger. Alpina trifolia Clul. Park. Nasturiium Alphum trifolium C. B. Iberidi Fuebsii assimis trifolia Cardamine J. B.

Nigricantibus ex purpura ramulis per terram ferpit, in quibus oblongo ejuldem coloris pediculo terna perpetuò folia immittuntur, circa pediculum angustiora, per oras latiora & quasi orbiculata. in ambitu nonnihil crenata, initio tenella & viridia, deinde dura, nigritantia, acidulo primum guftu, n amora nomuna contata, mare voicia de vindas conta anta, ingresantal actualo primitim guita, poltea acri: Cauliculi tercres inter folia erumpunt, ex purpura nigricantes, palmares, nullis aut ratifirmis (quæ torna etam eiddem inhærent) foliis prædit. Flores extremis ratius infident candidi, Cardamines pratentis vulg. perfimiles. His fuccedunt torofæ & oblingæ filiquæ, Dentariartim corniculis ferè fimiles sed minores, semine etiam minore, licet simili, plenat. Rudix summa telhre serpit, & subinde parvulas candidasque fibras agit, sic ut facile ramulis terra obsitis pangi

Invenit Clufius in sylvosis montibus, nudo solo potius quam herbido, ad Abietum & præaltarum Locus. arborum radices, tota etiam hyeme virentem. Floret Junio, in cultis verò etiam Aprili.

12. Cardamine Alpina media Clus. Alpina media Clusti Park. Nasturtium Alpinum minus folite in orbem Sparfis C. B.

Folia habet elegantissimo ordine in orbem disposita, duarum serè uncarum longitudine, profundiogibus crents incita, & laciniata ut Nasturtii aquatici vulg. folia, hirsuta & aspera, superne veluti cinerco colore aspersa, inferne autem viridiora, gustu initto aliquantulum acido, deinde acriusculo; et quorum medio prodit cauliculus, dodrantalis, tenuis, albos floículos in fummis ramulis ferens, deinde cornicula teretia, parva: Semen observare non licuit. Radis longiuscula est, alba, quibusdam fibris capillata.

Nascitur in Stirize inferioris scopulis ad coenobium Newberg, quod Alpium ejus provinciae jugo ipsi Locus.

imminenti nomen imposiit. Florebat Augusto.

12. Nasturtium folis Barbarea C.B. Park.

C. B. prod. Radice est parvà, capillaceà, albicante; cauliculio pluribus, tenuissimis, fragilibus, reflexis, nonnihil pilosis, nonnunquam in alas divisis, semipalmaribus, palmaribus, & nonnullis cubitalibus: folisi ad talicem pluribus, parvis, tenuissimis, viridibus, foliorum Barbarez modo, sed minus frequenter sinuais: que in cauliculis rariora funt & quedam minime finuata. Flosculie est minimis, albis; siliquis oblongiusculis & Arictistimis. Locus.

In finibus Bohemiæ versus Austriam collectum est.

14. Car-

Latte.

Lacus.

Aaaa

I will

Locus &

Tempus.

Locus

Vires.

Col. Radice est admodum tenui, brevi, nullis prædita fibris: Foliola habet pollicari longitudine, incifuris Chondrilla, aut Sinapis echinati, verum afpera & Inritita, ficuti & caulis, qui tenuis, dodrantalis, in fummo ramis aliquot divifus, alternatim filiquos in longis petiolis elatas profert, & exiles ad n.odum, digitali longitudine, & magnas respectu planta, in quibus semen minutum, velut punctum flique inferiptum. Flores in fummo plures, parvi, Napacei, albi.

F. Gregorius supra pontem quendam hanc reperit inter Rosemahim & Abling. arenoso aliquantu.

14. Cardamine Alpina insipida Col. Park. Nasturtium Alpinum insipidum C. B.

lum loco, quam recentem suo gustui insipidam & inodoram cognovit.

15. Sinapi agreste slore purpureo J. B. Sinapi umbellà purpureà C. B. agreste Neapolitanum Park. Sin. alterum agreste nostras Col.

Col. Radice firmatur parva, tenui, fibrofa, parum altè in terram descendente, albidà: ex qua folia excunt Chelidonii majoris incifură, distant quod nec succum luteum edunt, nec casia, sed viridia sunt, a spera hirsutie oblita, atque extremum folium non retusum ut Chelidonia sed acutum habent, atque minora funt : Caulis angulosus est, atque alis multis dividitur : Flores edit purpureos, umbellatos. Chelidonio pares: siliquas postea alternatim frequentérque hærentes, rectas, quarum extrema partes cœlum versus tendunt, quibus spica confici videtur siliquarum duorum digitorum, qua cum exficcari incipiunt flavescunt, atque vento flante vel aliquo illas tangente disrumpuntur ab imo, atque

femina ejaculantur slava Cardanines modo, parva, gustu aeri, sicut etiam solia. In agro Neapolitano oritur, in valle supra ædem S. Mariæ vitæ inter rubos, cynocramben, &c.

Floret Martio & Aprili.

CAP. XXI.

De Rhaphano sylvestri cum siliquis curtis.

1. Raphanus rusticanus Gor. Park. C. B. sylvestris sive Armoracia multis J.B. Bostes Babifb.

Adix crassa, furculosa, repens, sapore servidistimo: Caules singulares, bicubitales, concavi, striati, recti & rigidi: Folia inferiora antequam caulem proferat ampla, Lapathi, ngola; ubi caulem autem profert, in eo folia palmum longa unciali latitudine aut paulo majore, in ambitu profundé fatis ferrata, guffu minus fervido quam radix, ex quorum alis furculi tenues prodeuntes flores fuftinent politu & forma Nasturtii palustris cum apicibus luteis. Succodant

filiculæ parvæ, breves pro plantæ magnitudine.

Gauder folo humido. Copiofum observavimus sponte natum in fossis & ad rivulos in Northum bria circa Alnevicum & alibi. D. Martinus Lister ad ripas rivuli Skiptonensis & alibi in Bolland in ca Eboracensis comitatus parte quæ Craven dicitur.

Eastdem cum Rhaphano sativo facultates obtinet, sed fortiores. In condimentis appetitum facit, atcaput lædit. Urinam & arenulas violenter pellit. Commendatur & ad tuffim & phthifin. Specifice feorbuticis prodeft. Ciet vomitum fi fuccus vel infufio in aceto cum melle tepida affumatu

& aqua superbibatur. Schrod. Hujusce radices in aqua priùs maceratas ad acrimoniam tollendam Lemovicensis plebs oleo con-

ditas clitat, tum fresa, tum elixas, tum aliis modis praeparatas. Le Jardinier François.

Raphani rusticani viros in calculo ab experimentis depraedicat. Tho Bartholinus, Act. Med. An. 1676. Observ. 38, 39. Affirmat succum Rhaphani resolvisse calculosam substantiam è corpore humano exemptam. E collectan. D. Tancr. Robinson.

Radix Armoraciæ meritò commendatur à Gabelcofero Centur. 1. Cap. 14. ad Anorexiam. D. Hulfe ex Ettmulleri praxi.

A. 2. Raphanus aquaticus Ger. Park, aquat. Tabernamontani J. B. aquat. foliis in profundas lacinias divifis C. B. Water Habifh.

Caules huic bicubitales aut altiores, striati, conçavi subinde rubentes. Folia interdum profunde Lacinata, alias integra & per margines duntaxat ferrata, oblonga, acuminata, in caule alternatin polita. Flores in furmitatibus caulis & ramorum pro plantæ ratione parvi, tetrapetali è calicaquadrifolio, lutei, tenuibus & longiusculis pediculis infident; quibus succedunt siliquæ parvæ, breves, à caule extantes, & rectos ferè angulos cum illo efficientes.

In toffis lacuftribus & fluvis fub finem Junii menfis & Julii initio floret.

Ego hanc plantam omnino specie candem esse existimo ei quæ J. Bauhino describitur sub titulo Radicule sylvestris tive palustris, h. c. Rapistro aquatico Tabernamontani. Confer descriptionem J. Bauhini cum ipia planta. Proinde Raphanus aquaticus Tab. & ejuidem Rapiftrum aquaticum non different specie.

De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis. Lib. XVI.

Icon Raphani aquatici qui apud C. Bauhinum in Prodr. & alio; extat, minime convenit plantæ nobis hoc in loco descriptæ: sed alterius cujusdam speciei esse videtur. Lobelianam iconem non multum improbamus.

2. Raphanus aquaticus alter C.B. Park.

Caulem emittit tripedalem, aliquando altiorem, in ramulos tenuirer divifum, glabriores multo caterorum sua familias, ad quorum genicula nascuntur solia costis asperis pradita, profundiùs sinuata, scrrata versus eorundem partem inferiorem. In fummis alis proveniunt flores albidi, tetrapetali, cum staminulis luteis in medio fingulorum.

Radice constat longa flexili, fibris scatente.

Si detur hujufmodi Raphanus aquaticus flore albido aut purpurascente, qualis describitur à Parkin-Since Morifono, nobis certe incognitus eft. Figura Raphani paluftris alterius apud Parkinfonum C., Bauhinium in prod. bene respondet Raphano aquatico priore in loco nobis descripto qui tamen flores luteos minimos profert, non albos aut purpuralcentes, quod ego unquam viderim. J. Baulinnus Rapiftrum aquaticum Tab. Ger. pro Radicula fua palustri cui flores luteos tribuit, habet, hocest ut nos existimamus pro Rhaphano aquatico vulgari nostrate.

Dux species esse videntur, altera solio in profundas lacinias diviso, que à C. Bauhino depi-

Altera folio plerunque integro, interdum ad pediculum laciniato, que apud nos vulgaris: utraoue autem flore luteo.

LIBRI DECIMI SEXTI SECTIO SECUNDA.

De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis.

Herbæ flore tetrapetalo capfulatæ feu filiculofæ funt vel

Polyspermæ, capfulâ

(Tumidiore & subrotunda, seminibus

Retundis aut turnidioribus, flore

Luteo: MYAGRUM.

Albo: DRABA.

(Compression Leuco um filiqua subrotunda: duplex est spinosum & non spinosum.

Tumidiore sed nonnibil compressa, foliis crassis & carnosis, subrotundis, store albo, semine globo to, fapore falso & amaro, in maritimis plerunque nascens : Cochlearia.

Compressione & latione, sapore

Acriere, foliis plerunque

Variè incissis, odore acuto & nares torquente: Nasturtium. Imegris magnis, sapore & odore Piperis, radice reptatrice : LEPIDIUM unlgare, Pi-

Minus acri, membrana cellulas dissepiente ad planum filiquæ

Parallela : ALYSSON. Transversa: Theaspe, cujus varia genera, nimirum vel 1. Floribus & filiquis in longas spicas excurrentibus; vel 2. In umbellas dispositis. 3. Seminulus comprelis, capiulis biscutatis, cujus generis Leucoia biscutata dici positint; vel 4. Sapore fatuo: Bursa PASTORIS dicta.

Monosperma, folis

Aaaa 1

I. ouihus

Locus.

Icon

Levibus

CGlaucis,

Maritima, flore albo, Brassica folis & facie: Brassica marina monospermos, Irrespera, flore luceo, I. Folis laciniatis, vasculo erecto, cauli appresso, tumidio. re, per maturitatem albo: Myagrum monospermon. 2. Foliis integris, ad tingenre, per maturatem and waterdam and maturatem man a tinguam dum utilibus, filiquis compreffis, latis, pendulis, per maturitatem nigns Lieguam avis dictam referentibus: Glastum, Ifatis, vel flore albo, foliis Glafti, capfulis rotundis: LEPIDIUM glastifolium.

Virentibus,

(Eruce facie maritima : Enuca marina. Myagri facie, capiulis rotundis: MYAGRO AFFINIS. Nafturtii facie, capfulis verrucofis: Coronopus Ruellii.

UHirfutis aut afperis

Virentibus Rapistri facie: RAPISTRUM monospermon. Incanie, Leucoii facie: LeucoIIIM Siliculosum, Lunaria peltata, &c.

CAP. L

De Tetrapetalis siliculosis capsula tumidiore & subrotunda.

De Myagro.

YAGRUM nomen accepit, quòd infidentes vel prætervolantes muscas lentore suo implicet & retineat, nocnon captet.

Nos hoc in loco Myagrum habemus pro herba tetrapetala filiculosa capsulis tumidio: ribus, floribus luteis, feminibus oblongis aut subrotundis.

1. Myagrum Ger. fativum C. B. filvestre seu Pseudomyagrum Park. item Myag. saivum enidem. Gold of pleature.

J. B.

Ly uno caule cubito altitore rami tenues, teretes, recti, fubbirfuti, fungofa medulla farcti, ramofi prodeunt; quibus alternatim latitore bafi admalcuntur folia Drabæ, oblonga, mollia, non alpera & Rubac cui Myagrum Diofcorides comparat, pallida, pinnis caulem amplectentia, leviter in ambiac cui Myagrum Diofcorides comparat, pallida, pinnis caulem amplectentia, leviter in ambiac. Rubae cui Myagrum Dioleorides comparat, pallida, pinnis caulem amplectentia, leviter in ambitu fenata, lapore oleraceo. Ex pediculis fatis longis flores puillif, lutcoli, quadrifolii; qui mungulis fingula fuccedunt pericarpia, gigartis uvarum aliquatentis finulla, turgidula, oblonga, cum quattuor angulis vel collis, femina continentia multa, oblonga, triangula, Nafturtio minora, coloris ferè l'eonigraci, lapore Nafturtii, qua in ore retenta contrabunt mucilaginem quandani. Radix di alabature laporels negativales e d'imparatione de la contrabunt mucilaginem quandani. Radix di alabature la puncha constalla se d'imparatione. ubi adolevit lignola nonnihil & fibrofa.

Inter fegetes Lini non rarò invenitur. Non est cur Parkinsonus Pseudomyagrum Matthioli à Sesamo Tragi diversam speciem faceret cum C. Baubinus qui in Phytop, & Matthiolo à fe edito ea feparaverat in Pinace iterum conjungat, & errorem illum einendet. Vide J. Baubinum in hac planta, qui fratrem notat, quòd oa in Phyt.

Aliquibus in locis (inquit C. Bauhinus) feritur olei caufa, & latioribus foliis est, multis locis sponte provenit, & hoc strigosius: hine figurarum varietas, ut in Matthiolo nostro videre est.

2. Myagrum (ylveftre C.B. Myag. Turcicum J. B.

Hoc longe tenerioribus virgulis quam præcedens nascitur, sed cultura fruticosior sit, [ait Camer.] femen minus in vafeulis vegetioribus profert.

Quia rarius est Myagri Turcici nomen fortitur ab hortulanis.

2. Myagrum fætidum C. B. Park.

C. B. trod.

Ex radice caules cubitales, aliquando fesquicubitales, virides, crassi, rotundi & aspèri exurgunt: LA fautectamis tuorates, ampatino impatinos, mines, etam, jountat de aport sangui-quos folia pallide virentia, fubalpera, leviflimé finuata, quaturo vel quinque uncias longa, felqu-turciam lata, alternatim cingunt, qui in finumo in alas breves dividuntur, quibus flores pallide lates, longis periolis donati, veluti umbella, infident; hifque utriculi orbiculati minutum femen continertes faccedunt.

In Alpibus Helvetiorum, ut monte Fracto & Spligel reperitur.

CAP. II.

De Draba.

Raba notam genericam faciam capíulas tumidas & fubrotundas, flores albos.

1. Draba vulgaris Park. Dioscoridis Ger. multis flore albo J. B. Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata C. B.

Vix cubitum superat Draba, caule tenui, rotundo, striato, firmo, ex radice lignosa surgente, candicante, tenui, longè latéque serpente & quibusdam fibris prædita: quem folia alternatim basi sua amplectuntur oblonga, unciam & fefcunciam lata, finuata ex viridi cineracea. Caulium faftigia mine coberninos abeunt furculos, & ipíos quoque foliofos: quibus umbellatim infident fifetuli candidi; quibus delapfis capfulae fuboriuntur, corculum imitatae, ex cono flylum exiguum promentes, que bi-

guisti scalifia cappiae fuorimini, colciumi mintata, et com riyam exaginam poinemes, que um fiui socialis tondem femina parva, ruffa continent.

In agrorum marginisus, in Germania, Italia, Gallia non infrequens cft. Nulli ferè agrorum Loom.

margines circa Viennam, tocâque adoc inferiore Auftria hâcplantă, non funț obitit (inqui Clufius) quæ subinde in ipsa etiam arva latè irrepit. Floret Maio & Junii initio: semen sub finem Junii

2. Draba foliis Barbarea. Camelina Myagrum Aldrovando J. B.

Folia numerofa è radice exeunt, longo pediculo harentia, repanda, principio subangusto, oblon-Folia numerola e radice exeint, longo pediculo narenda, repanda, principio indanguito, oblonga, laciniata, qualia ferè finit Barbarea, coftà infigini, pallidè virenti donata, à qua nervi faurataore colore exeunt. Caules inter hac prodeunt multi, pedales, teretes, ac craffi fatis lentíque, quibus
filia pracedentibus ferè fimilia, fed fuperius nullo pediculo harrent.

Summitatibus floculi infident candidiffini, tetrapetali, quales Scorodothlafpi, velut in umbellis dispofii. Succedunt vafcula fuiblonga. Radis alba elt, fimplex, fibris tenuibus capillata. Odor foliomi herbidus, ficut & fapor, gratus tamen fatis: radicis verò ad Nafturtii faporem quodammodo acali fallativa accis como constanta. Si lignam vallest.

edit, fed minus acris, ac minus palatum, & linguam vellicat.
Semen hujus ab Aldroyando acceptum in horto Monbelgardenfi I. Bauhino fuccrevit,

2. Draba minor cum orbicularibus capitulis J. B. C. B. Park, minor Clus.

Multa promit à fumino radicis capite foliola, longis pediculis nixa, aliquantulum angulofa, villis quibuldam oblita; inter quæ gracilis exilit cauliculus, palmaris, paucis foliolis longioribus oblitus, qui à medio ferè ad fummum orbicularibus capitellis onuftus eft, membranula in binas partes divifis, somen exile, fuscum continentibus. Radix pro planta exilitate satis crassa, paucissimis fibris donata. Agrè à novis impetramus, ut banc plantam Historia nostra inseramus, cujus descriptio ex sicca planta desumpta est, eaque floribus carente.

* 4. Draba Chalepensis repens humilior, foliis minus cinereis quasique viridibus Moris.

A Draba vulgari triplici nomine distinguitur: 1. Parvitate, est enim humilior: 2. Foliis minus cinereis & quafi viridibus: 3. Pluribus filiculis, utrinque etiam tumidis, onerantur cauliculi, qui copiosè fic provenientes numerofiorem feminum copiam ad maturitatem facilè perducunt, cum in Draba Arabum femina rariùs ad maturitatem perveniant, ob nimiam rependi licentiam. Semine Chalepo misso orta est Oxonii. Floret cum prima specie.

5. Thlaspi Alpinum minus, Nobis Draba Alpinaminor, capitulo rotundo C. B. Park, petraum minus Ger. foliis Globularia affine, sive Alsinesolia cum Myagri soliis J. B.

Ad Thlaspi Globulariæ folio accedere videtur, sed hoc quàm illa exilius. Nam & radiz longa, trassa in plura capita divisa, & foliosa numerosistima quibustdam albidis pilis obsita, quædam interdum sinuata, succulenta, crassiuscula & oblongiuscula, humi sparsa, attovirentia: quibus præteritoum foliorum filamenta fubfirata. Ex quibus furuli emergunt palmares, aut etiam longiores teretes, glabri, per quos alternatim nafcuntur folia, angulfa, fubpinguia, atrovirentia, ex ima parte coliculum amplectencia. In furuclorum diviforum cacuminibus flofesli quoque plurimi, lactes, dice plantula floribus fimiles; Sapore est acri.

In rupibus hamidioribus montium Jura & Salevæ propè Genevam invenimus. C. Bauhinus in Loom. monte Wasserfall collegit: J. Bauhinus in monte Nombre propè Burmium Rhatorum cum vasculis

menie lunio, &c.

Descriptio C. Bauhini in Prod. meliùs convenit Plante nobis inventæ in rupibus Juræ & Salevæ,
Descriptio C. Bauhini in Prod. meliùs convenit Plante nobis observatæ caules tenues crant, & in quam superius posita è J. Bauhini Hist. Siquidem Plantæ nobis observatæ caules tenues erant, & in plures ramulos brachiati: folia ad radicem plura, brevia, acuta, leviter crenata, in caulibus pauca & angustiora: Flosculi in summo albicantes, oblongis pedicellis infidentes, &c.

6. Thlaspi Alpinum majus C.B. Alp. majus capitulis votundis Park. Nobis Draba Alpina

 $\mathbf{V}_{\mathrm{IX}}$ alia in re qu'un partium omnium magnitudine à pracedente differre videtur. Fortè hoc est quod $\mathbf{J}$. Bauhinus describit. noa J. Baummus deferion. Sunt qui Thlafpi Alpinum petraum myagryodes *Pone*e ab utroque hoc Thlafpi diffinguunt.

• 7. Draba temnifolia Park. temnifolia, welut spicata C.B. Drabæ species glabra J.B.

Radice est oblonga, tenui, albicante: caulibus pedalibus, aliquando cubitum superantibus, fragilibus, brevibus, brachiatis: folia. paucis, tenuibus, pallide virentibus, nonmhil in ambitu dentatis, uns, previous, praemaus, journal atta caulem cingentibus, alatis, guftu ferventi & acri praditis; flotruncianous, unciain facis, oan face samen emperatures mans garun corent ee act practite; flo-ribus abis, parvis, in cadiculir palmaribus quali in fipica natis; quibus fingulis femen roundum par-vum, longo pedicello inidiens fuecedit. []. Baulinio capitale parvæ flofculis fuecedunt,] Uterque Baulinius ab Agerio plantam hane accept ficeam, in horto Bononienfi collectam.

CAP. III.

De Cochlearia.

Ochlearia à foliorum forma modicè cava, parvum & non valdè profundum cochlear referente Recentioribus dicta : quam aliqui Telephium, alii Britannicam Plinii l. 25, c3, volunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis affinis [ii] cò quòd ci malo, quod Scolunt (licet forma & fapore Thlafpi & Nafturttis a macacon & Scolotyrben vocarit (Scorbutum effe volunt) auxilio effe Britannicam Plinius eripferit. C.B. Verum Cochleana Britannica descriptionibus qua apud Veteres extant non respondet; proinde verifimilius videtur Hydrolapathum magnum Britannicam Plimi & aliorum elle, ut mulus probare mutur Abrahamus Muntingus lib, de Britannica antiquorum vera.

Nota: Cochlearia generica: funt Statura humilis, vafcula modicè tumida, folia fubrotunda, craffa,

fucculenta, femina globofà, locus maritimus.

1. Coeblearia J. B. roundifolia Ger. major roundifolia five Bataverum Park, folio febo-tundo C. B. Common round-scaved Scurpy-Graff og Garben Southe

Cochlearia radix subest craffiuscula, recta, cui adnata fibra aliquot longa, alba, tenuissimis capillamentis comata: à qua statim oriuntur folia multa, pediculis secundum terram purpurantibus, palmum longis, craffa, fucculenta, modice in Cochlearis ferè modum cava, faturato virore pradipalmum longis, craffa, lucculenta, montee in Coentearis rere modum cava, laturato virore prati-ta, fupina parte profundo nervorum difeurfu fulcata, rotunda, alias angulofa: at que in cuilbus inafeuntur magis funt lacimata, longiorique & fine pediculis, gemină ală caulem ampletentia. Caulei à radice plures, angulofi, in apricis fubpurpurei, alias virides, folidi, ramofi, infinit & vix fuffinentes, dodrantales & longiores. Horer multi, candidi, quadrifolii, petalis angults extre inis fubrotundis, minime biridis, cum fex circiter in medio flaminulis luteis, pediculis femuncialism fubrotundis, minime biridis, cum fex circiter in medio flaminulis luteis, pediculis femuncialism candidate in minime biridis. à caule extantibus. Capfulæ seminales turgidulæ binis loculamentis constant, in quorum singulastia aut quatuor plerunque femina parva, rotunda, ruffa, continentur. Totius plantæ fapor cum amarore quodam acris, Nafturtium refipiens, ficut & odor.

Ad litus maris fponte oritur variis in locis circa Angliam, præsertim in Cumberlandia & Lancaltria, in iplis ctiam fcopulis e faxorum filluris & petrarum rimis exit: quin & procul a mari ad latera montuum, fecus rivulos aquarum ibidem defluentium observavimus plurimam v.g. in Montibus Penigent, Ingleborough, Stanemore, Caftleton, &c. Hujus autem quæ in montibus oritur folia multò minora funt & rotundiora planioraq quam maritima & Cotyledonis foliis fimilia: Venum in hor-

tos translata faciem mutat planta & maritimæ magnitudinem affequitur.

Cochlearia acris est & calida, sale volatili abundat, unde fixos & crassos humores spirituales ac volatiles reddit. Morbis illis medetur qui à fale fixo nimis copioso originem ducunt; inprimis verò Scorbuto, cujus peculiare aut proprium feu specificum (ut vocant) medicamentum elt, unde & Germanice & Anglicè inde nomen fumplit. Usurpari solet à nonnullis in lacte aut vino decoda. Verum quia partes ille in quibus praccipua vis & utilitas hojus herbæ constitit, admodum volatiles funt, & cochione facile evanescant, succus herba expressus, aut ejus infusium efficacius esse videtur quàm decoctum.

Recens cereviliæ infusa in vitro probè obturato brevi intra tres quatuórve dies totam suam vim antiscorbuticam scu sprittum volatilem ei communicat : Nos experientia edocti ejulinodi cereviliam antineoronicam en quantum volation et communeat : 100 experienta entre quanto depundo pro poti ordinario Scorbutieis commendantus. Minis commoda ef in qua Cochlearia diu infula tient, nan dutturna infulione partes terrea: & fixiores herba eliciuntur & Cerevilia communicantur, partésque volatiles vel avolant, vel cum fixioribus complicata vim suam amittunt.

Lib. XVI. De Tetrapetalis sticulosis seu capsulatis.

Scorbutus populis qui in falsis & maritimis degunt, præsentim Septentrionalibus, serè endemius est, nique qui piscibus Sale conditis plurimum vicitant. Hinc quæcunque Sale volatil abundant, ut Cochlearia, Nast urtium, Raphanus, Becabunga, ad hujus curationem maxime valent.

Tales plantarum species in quacunque regione à Deo creantur quales hominibus & animalibus ibidem natis maximè conveniunt, imò ex plantarum nascentium frequentia se ferè animadvertere posse quibus morbis [endemiis] quarbbet regio fubjecta fit, scribit Solenander. Sic apud Danos, Frinos, Hollandos, quibus Scorbutus frequens, Cochlearia copiosè provenit.

Qui Cochlearia succum fastidiunt iis extat tinctura seu essentia liquida, qua passim in Germania ufurpatur. R. Cochlear, recentis q. v. Contunde in mortario marmoreo, camque indicam vafi convenienti aqua vix fubtepida, vel, quod melius, proprio fucco crudo irrora, in quo tantillum fermenti vel fecis cerevitar folutum eft. Confiperge raro fale. Ubi hac probèl a remifta funt, reponantur vafe optime operculato tandiu in locum fubterraneum, ufque dum acriorem odorem fpirant quam cum recens Cochlearia, contusa est: quod ubi advertis destillentur per Alembicum in M.B. & obtinetis Sp. Cochlearia. Postea R. nova Cochlearia folia, contunde & exprime torculari valido ex iis fuccum, cúmque levi aqua in M. B. in vale aut vitro optime lutato defaca, & per chartam bibulam filtra. Hujus hac arte depurati fucci tribus partibus affunde partem 1. Sp. Cochchartan bolutani inda. Irijus nac arte telpinari nucertribus partous artinte partoni 1. Sp. Cochlearia paullo ante deferipi. Digere vel circula l. a quibus fi addideris paululum Sacchari effentia. Cochlearia parata eff. quam pradtantifiimam & efficacifiimam in Scorbuticis affectibus comperi, ubi in aquis deftillatis convenientibus, imò vel vino Rhenano & fimilibus vehiculis, una tremque altera uncia diluitur, maxime fi miftura fimplicis dicta aut diaphoretici in peracutis aliquot guttula ad 3i, pro dofi remisceantur. Atque ea hac & Trifolii fibrini essentia invicem remista aquis partibus constat essentia liquida. S. Paulus.

Cochleariæ succus cum herba contusa imposita & alligata faciei maculas sex horarum spatio tollit,

postea verò decocto fursuris est abluenda. D. Palmer è prælect. D. Hermanni.

In Epilepfia contortas partes præ reliquis spirituosis aromatis sovere convenit, inprimis Spiritu Cochleariz, quo sapissime hostem sugarum gloriari possumus. D. Soame è Dolai. L. 2. C. 1.

5. 19.

In excrefcentia gingivarum fcorbutica fuccus Cochlearia cum alumine ufto miftus perquam egregius eft; ficuti ad hac upla gingivarum vitta ex fcorbuto nulli cedit Vermicularis, cujus decoctum cum alumine & melle nobile experimentum eft gargarizando ufurpatum. D.Hulfe ex Ettmulleri praxi.

A. 2. Cochlearia folio sinuato C. B. Coch. vulgaris Park. Britannica Ger.

Folia promit multa, craffa & fucculenta, longiora quàm lata, & interdum angusta, aliàs ad margines aqualia, aliàs nonnihil finuata, interdum etiam plana, aqualia & acuminata, vel è contra in medio paullum concava, & fubrotunda, obscurè viridia & nonnunquam subfusca, longis pediculis infidentia: inter qua furgunt cauliculi tonues, paucis foliis cincti, longioribus & minoribus, flosculos fustinentes multos, albicantes, cum staminulo in medio luteis, capitulum viride ambientibus, quod augescens sit vasculum seminale, turgidulum, cum tamen maturuit nonnihil compressum Thlaspeos. in modum, cui inest semen minutum, ruffum, acre. Radix multis fibris albentibus constat, in limum

Ad ripas Tamelis fluvii utrinque copiosè oritur, inque fallis paluftribus que maris estus aliquoties Locut. inundat, in Effexia, Cantio, & universa ora maritima Meridionali Anglia ad Portlandiam & Plimostium usque. Ego equidem suspicor Thlaspi hederaceum Lob. Ger. Park. nihil aliud esse quam hoc genus Cochlearia, qua non rarò foliis triangulis Hederaceorum amulis provenit.

A. 2. Cochlearia minor rotundifolia nostras, & Park. An Thlaspi hederaceum Lob?

Hæc præcedenti per omnia ferè fimilis est, sed minor. Folia parva subrotunda, unguem minimi digiti magnitudine vix excedentia, angulofa, præfertim quæ in caulibus funt. Caules dodrantales tenues, infirmi : flosculi parvi, purpurascentes.

Ad mare in infula Anglefeia invenimus. Hæc quamvis in hortis sata, è semine deciduo se aliquoties renovans, statura & magnitudine augeatur, nunquam tamen præcedentes dimensiones ullatenus assequitur, unde specie distinctam opi-

* 4. Cochlearia minor erecta C. B.

Ex radicula capillacea cauliculus tenuis, lavis, palmo minor prodit: foliola habet ad radicem pauca, exigua, oblongis capillaceis pedicellis donata; & qua cauliculum alternatim ambiunt lente minora funt, exiguis pedicellis donata, & inftar Cochlearia Britannica finuata. In cauliculo fummo floculi albi, quibus filiquae parva oblongae, femen minutiffimum nigrum continentes. In Daniae infula Amagria oritur.

Cauliculis crectis; flosculis albis, filiquis oblongis, fi modò recte describatur, à pracedente dif-

* 5. Cochlearia Danica repens C. B.

Hæc unciarum trium est, radicula & foliis priori similibus, sed numerosioribus, inter quæ caulicula semiunciales, minutis socialis albis ornati. Hac eodem quo prior loco provenit, humi instar Herba Cancri [Herniariæ] serpit, omnino foliis, floribus, seminum loculis & gustu priori respondens.

Locus.

Vires.

Scorbutus

Tempus &

Locus.

Si hae revera cauliculis ferpat, omnino specie distincta est à pracedente, verum si duntaxat humi procumbat Herniaria in modum, sorté eadem suerit vel pracedenti, vel Cochlearia nostrati rotun-

6. Cochlearia Aremorica Thlashi hederaceum Hist. Lugd. Cat. Paris. Thlashi hederaceum J. B. Gor. Park. Thl. exosicum I. seu repens hederæ folio C. B.

In Portlandia peninfula, Cornubia vicino portu Plimutha alifique maritimis Anglia cautibus re-In Portantia pennitura, Cornada vieno ponto anticulis, firiatis, punicantibus ; folir finuofis, pens herbula dodrantalibus & fpithamæis gracilibus cauliculis, firiatis, punicantibus ; folir finuofis, pens nerous domandanous & partialness fractions stationary line guittu & habitu Thlaspi exori-hederaccis, carnolis. Flosculi candidi, & senen exile in folliculis guittu & habitu Thlaspi exori-

nunt. Hane plantam, nili fit Cochlearia minor rotundifolia nostras (enjus folia quæ in caulibus angu-Franc prantam, mit the Cocine and minor Tokunanema mortal Cospectoria que mountuis angu-lofa funt & hederacea referent) neque nos, neque quifquam alius, quod feimus, Anglus in locis à Inbelio memoratis, aut alibi in Anglia (quod mirum) invenit.

CAP. IV.

De Leucoio filiqua subrotunda.

1. Leucoium cum siliquis rotundis store luteo J. B. Thlassi incanum marinum Hispanicum, Eruca percerina Clussi Park. Leucoium incanum siliquis rotundis C. B. Leucoium marinum luteum majus Clusis & Lobelis Ger.

Lures ex radice candida, fibrata, mediocriter craffa caules profert, cubitum altos, teretes, levi-ter hir dutos, & in multas alas diductos. Folia femunciam plus munis lata, palmum longa, subhrsuta & nonnihil incana. Flores extremis ramis copiosè congesti hærent, parvi, luci: quibus superveniunt utriculi turgidi, medium dissepiente membranula tenui, cui adhærent semina so liata orbiculata, ruffa, Leucoii granis fimilia.

Aprili mense floret, & in maritimis Istriæ & Illyriæ passim provenit. Dourez. Crescit quibusdam locis incultis & secus vias in Castella, ubi Maio floret. Clus.

Thlashi shinosum Ger. shinosum fruitessum C. B. Park. Leucoium shinosum sive Thlashi shinosum situs J. B.

Dodrantali ferè est radice, crassiuscula, contorta, lignosa, foris propemodum susca, intus buxea, in plura capita facessente. Stolones lignoti, crebri, duarum triumve unciarum, aut paullò longiores, fulco aut incano, porraceóve cortice vestiti, in ramos frequentes divisi, alii in spinas longiuculas, mondaces rectafque abeunt, poitus Rorma Pimpinellas fipnote. Felia per imora-mo pauca, per fuperiores conforta, incondita, Thlafpeos montani lucci, femiuncialia, acq, uncaita, nuo pauca, per injectiores conterta, inconana, a marcon norman auci, formanciana, ang anchan, vix culmum lata, mucrone obtulo, craffa, incana, fapore Braffice acrinfuello. Extremis ramidis herent ex mediocribus pediculis genimo oxdune, viridantes capfulæ, capitulis Myagri fimiles, bifores, diffepimento membranulæ lucidæ in duos loculos diffinetæ, femen continentes ruffelcens, rotundum, comprellum, guitu acri.

In fummis rupibus montis Lupi non procul Monspelio copiose provenit,

Cardamine pusilla saxatilis montana donosidis Col. Nasturtium pumilum vernum C. B.

Ob fructum ovalem tumidum ad hoc genus pertinere videtur. Vide inter Nafturtia.

CAP. V.

De Tetrapetalis siliculosis capsula compressa.

De Nasturtio.

Afturtium 1866-1860 Dioscoridi l. 2. c. 185. Theophr. 7. Hist. 1. vel quafi 1856-1860 Nam id quod nigrius est capitis vita 1860 domar, h. c. purgat acrimonia sua. Nam id quod nigrius est capitis vita purgare ait Plinius I. 20. c. 13. vel est id nomen à seella, quod cordatos facit. Nam dicunt τος εδιόντας κορολιμον όξυτη ενς των Advises Aredau. Hine proverbium in pigros & delides 1640 μου san, Nasturtium comede. Quo Plinius respexit, cum verbis ante allatis subjungit: & inde vigoris significatio proverbio id vocabulum ufurpavit, veluti torporem excitantis. Nasturtium autemquasi Nasitor-

De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis. Lib. XVI.

rium dictum est, quòd nasum torqueat, odore & seminis acrimonia sternutamenta provocaris. Plin

Nasturtii note characteristice sunt Sapor acris, odor acutus & nares feriens, folia plerunquevariè incifa.

1. Nafturtium hortense Ger. Park. vulgare J. B. hortense vulgatum C. B. Common Barnens

Radice est albå, lignosa, simplici, nonnunquam tamen multifidå aut surculosa, sibris tenuibus capillatà, minus acri quam sunt solia, qua minuti incisuris secta sunt: adulta & que in caulibus existunt, vel Eruce modo dividuntur, vel integra sunt & oblonga, sapore acri, acetariis expetita. exifinnt, vel Ernee modo divadintur, vel integra iunt & oblonga, Iapore acri, acctariis expetita. Canlis plerunque fingularis, (interdum plures) teres, glaber, folidus, in alas multas divifus, ab imo fatim ramofus, & crebra ramulorum fubdivifione fruticofus admodum, glauco quodam polline obductus, qui facile detergi poteft. Flofeuli in fummitatibus caulis & ramorum exigui, tetrapetali, ex albo dilurè rubentes, pediculis brevibus infident, qui dum fucceffivè aperiuntur, in fipicas longas excurrunt furculi feminibus onufti. Semen fulvum feu ruffum in filiquis feu vafculis parvis, compreffis, rotundiufculis Thlafpeos vulgatiffimi, in fummo fiffis. Singula vafcula in binas cellulas divifa, bina duntaxat femina continent; in fingulis scilicet cellulis fingula.

na dutta a de l'amma continette ; in inguita source cetatus iniguat.
Floret Maio & Junio, cúmque femen perfecerir radictus exarefeit.
Dua praterea habentur Nafturtii hortenfis feu Species feu varietates, altera folio integro aquali,
J. Bauhino Nafturium hortenfe latifolium feu Diofoorideum dicta; C. B. Naft. hort. latifolium; J. Bauhino Naturium Interneti sationium; tea Dioteoidem cica; c. B. Natt. hort. lationium; Gerardo N. h. Hispanicum; Park. N. h. latifolium Hispanicum, 25000 leaved Garben-Cress; altera folio crispo, qua Nasturium hortense crispum Joh. Bauhini J. B. hortense crispum C. B. hort. crispum latifolium & angustifolium Park. Crused Cress.

Caulibus, floribus, seminibus cum Nasturtio vulgari convenit, foliis plurimum differt, qua huic miris modis laciniata & crispis oris simbriata sunt : quin & solia seminalia in hac specie non sunt tripartitò divifa, quemadmodum in vulgari, fed integra, una duntaxat utrinque in margine incifira

Acris & calida eft tum herba, tum precipue femen: unde atten aper. abftergit. Ufus pracip. Vires. eft in tunido liene, mentibus obstructis, fætúque mortuo expellendo: tartaream mucilaginem pulmonum incidit, & Scorbuto consert. Vulgo quidem ad expellendos morbillos infervis femen. Extrinceis ufu venit in apophlegmatímis, errbinis, phemignis: furfures ac febiem fædum capitis aliarimque partium fanat tritum aut frixum cánque porci axungia illitum. Schrod.

Ufurpatur paffim ad ciborum condimenta & intinctus. Venit quoque vere & per æftatem cum Lactuca atque aliis herbis oleo, aceto & fale, in menfas. Lactucæ frigiditatem attemperat, ventriculum calore fuo refocillat, & concoctionem promovet.

Belga: Nasturtio cum pane & butyro Maio mense frequenter utuntur. Facit ad grave illud malum quod Scorbutum appellant: nec minor est hujus quam vel Cochlearia, vel Nasturtii aquatici in hocmorbo vis & facultas.

In affectibus comatolis seu lethargicis nil præstantius est quam Nasturtium tam coctum, quam in acetariis ab experientia P. Forefti Obferv. Med. Lib. 10. Obf. 39.

Ex Parxo observat Sim. Paulus, ad foedam crustosam puerorum scabiem nihil tam promptum esse & efficax, quam Nasturtium hortense tritum aut frixum cum porci axungia: nam intra viginti & quatuor horas crusta ut decidant persicit, quinetiam si eo quis utatur diutius, persanat, ut ille experientia cognovit.

Nafturtium fylvestre f. Bauhini: Thlaspi angustifolium Fuchsii J. B. Thlaspi minus Ger. Nastrutium fylvestre Offridis folio C.B. Park. Ravrow-leaved with cress.

Dodrante majus eft, fativo fimile forma & odore & fapore, ni minor effet; radice fatis craffa, lignofa, fibris donată, albă, faporis fervidi: ex qua caules emittuntur plures, craffitudine radici înpares, perquam carnofi, duri. Folia înfima caduca, Nasturiii vulgaris foliis similia, laciniata, multò tamen minora : ab Iberide huic abfimili differunt, utpote cui folia infima per extremam oram ferrata duntaxat aut crenata exiftunt, & latiora: nam fuperiora tenuia, angusta, Iberidis pane funt odore, & sapore vehementer acri. Flosens minimi, albidi, visum ferè fugiunt, ad Iberidis flores accedentes: quos necdum delapíos filiquæ numerofiffimæ excipiunt, ex longiulculis pediculis parva, rotunda, compressa, & supremo margine fissa: quibus dehiscentibus duo Jeminula ruffa, ob-longa cum valvulis excidunt, relicta membrana alba dissepiente.

Spritus Nasturtii (nescio an de hoc intelligat) exhibetur à Danicis medicis maximo cum succes- Vires. fu. Sed hie spiritus fermentatione elicitur, circulatur, & unitur cum proprio suo sale fixo & oleo. Modus praparationis extat in Tho. Bartholini Att. Med. An. 1671. Obs. 184. hac nobis suggessit

Caftra ego in Germania fecutus observavi complures meorum commilitorium hydrope vel dyfenteril laborantum priftime fanitati effe reftituros, quibus fuafu Chirurgi caftronfis fingulis vicibus feminis Thlaspeos 5 | propinabatur. S. Paulli Quadrip. Bot. Clas. 3. p. 505.

3. Nasturtium Alpinum capsulā Nasturtii vulgaris Joh. Baubini J. B. Alpinum capsulā Na-sturii bortensis C. B. Park.

Vix tres uncias altum est, radice lignosa, paucis fibris donata: Coliculi duo aut tres, per quorum summa capsulae Nasturtii vulgaris, non dissimili ordine posita: Folia parva, simplicia, crassa, angusta, uncia, quantum animadverti, breviora: fosculi parvi, albi, ut existimo.

I ocus.

Locus.

Locus.

De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis. Lib. XVI.

827

In Rhatia monte Nombre, propè balnea Wurmbes aftate florebat & filiquas habebat. Ex herba

4. Nasturtium Alpinum tenuissime divisum J.B. C.B. Cardamine Alpina Ger. Alpina mini-

Alas trium unciarum plantula est, alias ferè dodrantalis, [Clus uncialis,] Foliola habet minutifima, terna, quina, septena ad costam annexa [Cluso viridis, gustu acri & fervido] sicur tota fima, terna, quina, leptena ad coftam annexa l'aumo vinusa, gunta acti es revino Jie ur tota interim als femuncià interdum non fit longior, alias uncias duas excedat, faporo fervido Naffutti. Coliculor habet plures, nonnunquam unicum: in cujus faftigio flores multi funt coacervari, candidi, pro planta: proportione magni, è quatuor foliis Pastoria: minima. Radix alba, crassinscula, longa, si bris longis donata.

In 1915 foogulis fummi jugi Sneberg invenit Clufius, Augusto mense florentem. Invenituretiam in

Tirolenfibus & Salisburgenfibus montibus, teste Camerario. In planta nobis observata in monte Jura silicula succedebant oblonga, compressa, mucronata. In paintal mois outervata. It monte juit promise incomment obsulges, comprent, nucronate, Paronychiæ vulgaris fimiles, vertim minores: forte cum adultiores fint in craffitiem intumefeant. Huic aut pottus proxime fequenti fimilis eft fi non eadem planta

5. Thlaspi montanum minimum Monspeliensium folio laciniato J. B.

J.

In Boutonet propè Monspelium à Cherlero collectum est. D. Magnol nec ibi nec alibi circa Monspelium invenit.

Flore exili à pracedente planta differt & cum sequenti convenit; verum siliqua formà pracedentem potiùs imitari videtur.

6. Nasturtiolum Alpinum folio alato, Thlaspi montano minimo Monspel. J. B. simile, si non idem. An Cardamine pufilla faxatilis montana Aoroestis Col.

Ex radice fimplici, albă, lignofa, fibris majufculis donată cauliculus exurgit nunc fimplex, nunc multiplex, ab imo fiatim ramofus, palmi interdum altitudine, fepiùs tamen duarum dumaxat tri-unive unciarum, rotundus, foliis veftitus alternatim pofitis ad ramulorum exortum. Sunt auten folia tan que à radice exeunt, quam que in caulibis exitiunt, ad modum Valeriame Girez, le prem vel octo vel etiam pluribus, (interdum paucioribus) pinnularum media cofta adnexamm conjugationibus cum impari in extremo folio composita. Sunt autem pinnula figura ferè rhomboide & jugatoribus cum impari in extremo foto opponed. San autern primata figura dei de de invicem remotius feu rarius litze. Flofudi in fummitatibus caulis & ramulorum, codem modo dispoliti quo in reliquis hujus generis, minutiflimi, albi, quadrifolii, cum framinulis in medio luteis. Valcula feminalia Thlaspeos minoris, compressa, exterius gibba, interius concava, semencontinentia exiguum, ruffum.

Initio Maii floret, & maturo semine (quantum quidem ego ex habitu plantæ conjicere potui) exarefeit. In Saleva monte, locis udis, observavi.

Cardamine pufilla, faxatilis montanas Doxees Col. ab hoc non diversa videtur; siquidem descriptiones conveniunt, ini quòd Columna fructui ovalem figuram attribuat. Vide descriptionem apud Columnam, qua in nonnullis nostra paullo plenior est. Montibus umbrosis, & humentibus locis terrenis invenir.

* 7. Nasturtium pumilum supinum vernum Botan. Monsp.

A pumilo verno pracipuè diftinguitur, quòd ramulos fupinos habeat, divifuras foliorum inαquales & ultimum ac impar folium majus. Flores & capfula exdem funt. In humidis versus Lateram & Perauls invenit D. Magnol.

* 8. Nasturtium silvestre Erucæ assine C.B. Nast. syl. Valentinum Clusso J.B. Park. Eruca Na-Aurtio cognata tenuifolia Ger.

Claf. Unico hæc planta affurgit caule, sed statim à radice supra solum multis alis diviso, hirsuto & aspero, virente, roundo, pedalis longitudinis: inferiora felia qualia fini pronunciare non poffun, qua jan in femen magna ex patte cyalerat planta cum observabam; que tamen sub alis cauli inherebant, co nua erant & multifida, Nasturtii vulgaris & legitimi foliorum pane amula, tenuiora tamen & viridia, acti guttu, ut Naturum. Extrementari representation of the properties of the configuration of the configurati filiqualæ breves, duabus valvulis five utriculis conftantes cum lingula prominente, non quidem furfum erecta ut reliquorum congenerum, sed deorsum inflexa, in quibus Nasturtu amulum semen. Radix est fingularis, candicans, satis crassa, non tamen vivax, sed que fingulis annis perit.

In regno Valentino Martio mense, florentem hanc plantam & semine jam plenam inveniebat Locus:

9. Nasturtium petræum Tab. Ger. Bursa pastoris minor Park. minor foliss incisis & Thalis C.B. B. pastoria minima Ger. parva folio glabro (pisso J. B. The lester Strenherne Durle, oz Bock erefg.

Radix et alba, lignofa, fimplex; fibris paucis majulculis donata, languido fapore Nafturtii. Tolta primò erumpenta fimplicia? roturida, patva; reliqua Burfa paftoris modo nontilili lacinitata, craffa, glabra, vix fextantalia, à radice crebra. Cauliculi plures femipedales aut dodrantales, interditir nulli, aliàs folisi parvis, nullo ordine pofitis veftiti, non ramofi. Fideful plurimi in fummis caulibis parvi albi tetrapetali, successive aperiuntur; quibus succedunt capsule minores & roundiores quam in vulgari Burfa paft, duo plerunque feminum paria continentes,

In solo arenoso apud nos plerunque provenit, nonnunquam & in petrosis.

Nasturtium petracum Tab. Ger. hue refero, cum I. Bauhino.

• 10. Nasturtium minimum vernum foliis tantum circa radicem Botan. Monsp.

Magnol. . .

In isto foliola in orbem disposita tantum circa radicem oritintur, leviter incisa, quadam etiam in litoteste. Cauliculum unum, aliquando duos producit, uncias duas altum, in cufts fummitate floculi albi funt, ex quibus capfula oriuntur ficut in Thlafpi, pro planta parvitate fatis

Primo vere floret in ingressu luci Grammuntii.

Locus

CAP. VI.

De Nasturtio Iberide,

Beris vox Latina est ab Iber Iberis vel Hiberis, quòd in Hispania copiosè nasceretur. Nasturtii fpecies eft, à flore, filiquis & odore.

1. Iberis J.B. Ib. Cardamantica Lob. Iberis latiore folio C. B. Park. Ger. emac. Sciatica

Statim è radice alba, lignofa, mediocriter crassa, paucis fibris donata plures profert caules, dodrantales & altiores, duros, frequentibus alis concavos. Folia quidem prima longis pediculis appenfa, semunciam lata, duas trésve uncias longa, per extremum serrata: superiora verò & qua in caulibus ramísque Linaria: foliis paria, angusta, acuta, nullo pediculo donata, nec crena ulla incisa: sapor omnibus fervidus Nasturtii. Flores extremis ramulis coacervati hærent, candidi, Nasturtii floribus fimiles. Semen continctur minutum in parvis thecis oblongis, quarum valvulas diffepit mem-

In incultis, ruderatis & fecus vias ubique ferè tum in Germania, tum etiam in Italia, Sicilia & Locui. Gallia Narbonenfi.

2. Iberes Nasturtii folio C. B. Park. b. e. Iberis Cam. ep. & Matth. mag. fig. Cardamantica tenuifolia Ger. emac.

Nihil aliud est quam Thiaspi angustifolium Fuch, sive Nasturtium sylvestre F. B. ex sententia I.B. cui & nos libenter suffragamur : ideóque Iberidem in duas species non distinguimus.

. 2. Iberis humilior, annua Virginiana ramosor Moris. Alijs Piperitis seu Lepidium Americanum.

Hac facilè diftinguitur à priore 1. Duratione: 2. folia producit latiora, viridiora, magis crenata: 3. Caules humiliores & ramosiores: 4. tandem Flores duplo majores, & consequenter majores itidem

beris dicta odore & fapore est Nasturtii, proinde etiam viribus cum eo convenire videtur.

Veteres, Dioscorides, Galenus, Plinius è Damocrate ad dolorem ischiadicum eam commendant. Vires.

Radix contula magna copia (difficulter autem tunditur æftate & recens, tunc enim fortiffima, & usus efficacior) cum modica axungia, adhibetur toti cruri & maximè coxendici; finitur per quatuor horasin viris, minusin mulicribis, deinde aufertur & crus in balneo ponitur, post inungendum ex oleo & vino, ac demum tersa pinguedine & sudore, tegendum molli lana, ut ager ambulet: Si opus suerit repetendum post dies viginti.

CAP

Tempus &

Locus.

CAP. VII.

De Levidio.

A gridar Dioscoridi l. 2. c. 205, sic dictum quòd station seu successor excoret, easque facultate vel forro notas fronti servorum inustas deleat, de quo forsan Columella lib. 10. Lepidium Plinio libao;

c. 17. 50.20. Tepidii notz generice funt Polia integra magna, flosculi parvi albi, filiquz itidem parvz, sapor & odor Piperis, & in vulgari specie radix reptatrix.

A. 1. Lepidium latifolium C.B. Lep. Pauli J. B. Piperitis sive Lepidium vulgare Park. Raphanus spivoestris Officinarum, Lepidium Eginete Lobelio Gor. Dittanber, Depper duojt.

Radix digitali crassitudine & major, alba, gustu acri & calido sed qui subitò evanescit, sub terra Kadix nigitati crantinume es major, anos, gunta aci es carno los qui mono evanetar, ini terra repeta. Caules emitti plures, bicubitales, teretes, laves, medulla faretos, ranolos, minimo diminores, glauco quodam polline, qui facile detergi potefi obductos. Folia longa lata, in acutum definentia, Mali Citrix fimilia, fed farpiùs majora, glabra, pinguia, obfemins virentia, alternatin admignita, aran cartie minina, ica reprus majora, graora, priignita coccumo raparia, aucinatin ad-nata, per margines ferrata: que è radice exeunt & in imo caule funt, pediculis longis fuffulta. nata, per marguies ierrata: quae e rancie exemi e an ano cinimi, proportione minimi, tetrapetali, albi, conferti & copiofi, pediculis tenuisfimis infident; quos excipiunt vascula seminalia minutisfima, compressa, apice acuto, Jemina continentia.

acuto, Jemma continentia.
Repetatu fuo hortulanis invifa est. Semen autemad maturitatem rarò perducit. Ad fluvionun ilpas fed rariùs apud nos provenit: ut v.g. prope pontem Hithensem Colcestriae, necnon Camaloduni, ad pontem Heybridge dictum copiose & alibi propè Fulbridge.

2. Lepidium glaßisolium C. B. Lepidium non repent J. B. Lep. annuum Lob. Ger Park. sed poperam. Annual Dittander, of Peppermort.

Radire fibrata, ex qua felia oriuntur, primum palmaria & feliquipalmaria, angustiore principio penes pediculum fextantalem aut quadrantalem, fentim dilatata ad ternas circiter uncias, fentim penes pediculum fextantalem aut quadrantalem, tentim ditatata au ternas urciter uncias, fentim denuò in obtudim mucronem definenția, nullis per ambitum crenis dentata, fapore Lepidii ferido. Caulem profert bicubitalem & altiorem aliquando, qui fuperne in multos ramufculos findiur, flofcula onuftos plurimis, albidis, majoribus multo quâm fine pracedentis florer; quos fedununu flicula rotunda, plana, bifida, membrana per maturitatem pellucidà & albà differta, femina plurima, fibruffa continentes, fapore acri Thlafpoos amula. Folia inferiora glauca, Glafti foliorum colore & glabitic amula; fuperiora, caulibus alternatim aut nullo ordine adnafeentia, perquam angulta funt & tenuia.

Quantyis annuum dicatur Lob. & aliis: radix tamen hyemem perfert interdum, & in plures annos durat, etiam pollquam semen perfectum dederit.

In agris prope Ratifonam in Germania oblervavimus copiosè enatum. Verum quam ibidem collegimus planta capitalas habuit numerofiffimas, perexiguas, Ipharicas monospermas, unico in funcional properties planta capitalas habuit numerofiffimas, perexiguas, Ipharicas monospermas, unico in funcional properties planta capitalas habuit numerofiffimas, perexiguas, Ipharicas monospermas, unico in funcional properties planta capitalas para capitalas gulis semine ruffo: unde specie ab hac diversa sit oportet.

* 3. Lepidium Dioscoridis Zanoni; maximum Chalepense Moris.

Radicem demittit fatis craffam, longitudine circiter palmari, albam, ruptu difficilem, fupeniis vi-ridem & afperam, plurimis radiculis longis, rotundis à majore hac excuntibus, que huc illuc rependo alias plantas producunt, more Lepidii vulgaris, quibus undique featere confpicitur locus in quo do anas piantas producunt, more Lepidu vulgaris, quibus undique teatere confipiciur locus in quo plantaur, ut difficulter indè erui & penitus eximi poffic. Caulem edit fimplicem aut aliquando duplicem, roundum, lavem, lucidè virentem, qui in pingui folo provenions fuperat cubitalem altitudinem; ex cupus fingulis geniculis exfiliunt folia caulem ambientia, quemadmodum fit in Lepidio vulgari, fed Laurinis folis fimilia. In fummis caulbius ramatim prodeum foret retrapetal, abbid, cum thaminulis & apice in medio, quibus flaccefeentibus totidem fuccedunt capfalar rotundas, bivalves, includentes in 6 feminarilis. Mallumi media qui in la capitale rotundas, bivalves, in-

Hammuns & apice in means, quantismechaerons documents in 6 (mina unita), Maffurtii vulgaris fiminibus minora.

Sapor hijus planta acrior eff quam Lepldii vulgaris, ac proinde potentius remedium est contra dolorem fichiadicum, Lepram, & dolorem Splenis.

Floret æftatu: Semina Chalepo transmissa sun à D. Rob. Huntington.

Vis folorum acris & excalfaciens (nquit Dolocordes) quaproper trita herba ifchiadicis przentifimum est auxilium, fi cum Heleni radice quatuor horis illinatur lienolis simili modo prodeli, le pras eximit. Radix appensa collo [adalligata brachio Plin.] dolore dentium liberare existi-

Muliercula nostrates Buria feu S. Edmundi burgi in Suffolcia, referente Parkinsono, ad partum facilitandum decoctum in cerevifia propinant.

CAP. VIII.

De Thlaspi.

Hlaspi à fructus forma, qui veluti infractus & contusus est, à 30%, infringo, conquasso, nomen

Thlasses note characteristice funt capsulae seu vascula seminalia compressa.

Duo autem Thlasses genera sunt, vel enim membrana cellulas seu loculamenta dissepiens ad planum seu latitudinem capsulae parallela est, & quæ ejusmodi capsulam habent Alysa dicuntur; vel ad latitudinem filiqua transversa seu perpendicularis, quod genus Thiashi simpliciter dicitur.

De Thlaspi Alysso dicto.

Alysson ab a privativa & Mora rabies dicta est, quod demorsos à cane rabido mirifice juvet. Alvison Galeno 2, de Antid, herba est Marrubio fimilis, orbes habens in furculorum summiratibus asperiores & magis spinosos, flores ad coruleum vergentes: unde specie diversa est ab Alvsso Diofcoridis & Plinii, quæ foliis est rotundis, & fructu duplicium Scutulorum effigie.

1. Thaspi Narboninse Lobelii Gev. Thaspi Alyson dictum maritimum C. B. Nasturtium vel Thaspi maritimum J. B. Sea-Treacte Musiart.

E radice alba, fimplici, lignofa, perenni, paucis fibris capillata ramulo: emittit plures, imbelles, humi procumbentes firiatos [lignofos fatis, fragiles, hirfutos, fibrubentes J. B.] quos folia occupant alterno aut potius nullo ordine polita, [uncialia, perangulta, incana hirfutie oblita, fapore Nafturalterno aut portus nullo ordine polita, luncialia, perangulta, incana hirlute oblita, lapore Nalturil] Folgaili, in fiunmis ramulis congelti, albi, quadrifolii, medio fou umbilico obfettione, in univerfum floribus Nathurtii aquatici vulg. fimillimi. Vafeulum feminale parvum, compreflum fiumma
parte acută []. B. utrinque acummatum] femina duo vel tria continens pufilla, ruffa.

Ad mare Mediterraneum ubiq, fere occurrit, & Leucoii lutei quandam fimilitudinem habet, nifi Leuni
quod ramuli infirmiores fint & procumbant, quodque tum ramuli, tum folia multo minora. Semina in hac fiecie comprefla & plana fint, in fingulis vafeulis bina; Nam filicula membrană intergerină, in duas cellulas difereta funt, in quorum fingulis fingula femina.

Parkinfonus hanc speciem cum Thlaspi Cretico albo umbellato majore confundit.

2. Thlaspi minus quibusdam, aliis Alysson minus J. B. Thl. Alysson dictum campestre minus C. B. Thi, arvense minus luteum Park. Thi. Gracum Ger. Small Madwort.

Plantula hac è semine deciduo se quotannis renovans crebris virgultis fruticat, duris, teretibus, aspetis & incanis, in ramos fiffis, & in terram aliquando reclinatis. Flosculi in summis caulibus & ramulis crebri, [è calice quadripartito,] velut in spicas excurrentes, ut in Thlaspi minore & hujus muits crebri, [c caince quadripartito,] venut in ipicas excurrentes, ut in Iniaipi minore & hiquis generis alia, pediculis brevibus infident, flavi tetrapetali, adeò exigui, ut vix aperiantur, nec corum partes facilè possiti discerni: quibus serie longà (ut in hoc genere fieri adsoler) capsulae succedunt, à caule extantes, Lenticule grano formà non dissimiles, verum multò minores, sipina parte concavi, circumacto circulo in medip portuberantes; ubi semima sublimi publila, quaterna, singulis locellis membranà disclusis bina, russa. guis nocenis memorana uncuns onta, tana. Form muna au Trynn aut Almes minime rotig ac-cedunt, femunciali longitudine, pediculo angulto, versus apicem dilatantur, incana, ad tachun aspera, minis tamen quam ca qua in caule sunt, crebra, oblonga, & pro longitudine angustrora iis naz ad radicem. Radis: demittiur lignosa, alba, simplex & interdum surculosa. Sapore est Naflurtii, sed multò remissiore, radix tamen satis acris est & mordax.

Aprili & Maio floret, ferris citiusve pro veris temperie. Circa Genevam in glarcolis passim, atque ctiam circa Moguntiam in Germania, Monspelium in Lecte. Gallia Narbonenfi.

Non una semper facie occurrit hac planta, alias pufilla admodum, alias dodrante major. Variat etiam non rarò floris colore albo, autore J. Bauhino, qui Montbelgardi in sua vinea copiosè provenire flore albo scribit. Clusius qui florem pentapetalon huic attribuit proculdubio falsus est.

and note and tenth. Cuttured in notes practication and carried production rains eff.

C. Bauhinus duas hijus fipecies facir, minorem hic propositam, & majorem; vortim diffinicas
este non fidenter affirmat, quin pottis unam & candom suspicatur; Morifonus in Prelud. Thlaspi
Alysson minimum haber; ab Alysson aporte & minore partium omnium parvitate discretu facile.

At nos majoris speciei ramulum habemus vasculis duplo quam descripta majoribus qua force

3. Alyffon Anguillaræ J. B.

7. R. Fruticola est, ramis duris, lignosis, teretibus, hirsutis: folia similia Thlaspi minori Alysso dicto, latiora, asperiora, hirsuta, subrotunda, in obtusum acumen desinenția. Siliqua eâ sunt disposite sene qua in jam dicho Thialpi, hirlutis pedicellis herentes, comprefiz circinate rotunditatis, in um-bonem modice protuberantes, triplo majores quam Thialpi modò diæti, multum asperæ, ftylum exi-sum è fummo profesentes, membranulà lucidà valvulas disterminante.

Ex ficcî planta descripfit, unde nec quale semen animadvertore potuit, nec quales flosculi

CAP.

Locus

Locus.

Lecus & Tempus. Vires.

11666

Dubitat

I octu.

Locus.

Creis. Tires. Lib. XVI. De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis.

Dubitat J. Bauhinus & quætit, Annon hoc fit Thlaspi Græcum propinquius forté Dioscoridis, Polygoni folio aut Oleæ, Lentis semine Lob? h. e. Thlaspi Alysson detum campestre majus C. B. quod à minore specie non differre iple C. Bauhinus suspicatur.

4. Thlaspi montanum luteum J. B. montanum luteum majus Park, montanum incanum luteum Serpylli folio majus C. B. supinum luteum Ger.

Non pauca huic cum pracedente [Alysso minore] communia, potissimum verò folia oblonga, incana, maxime inferna parte, afpera, ad Olex formam nonnunquam accedentia: Radix longar lignola, multifida, numerolos, humi fulos, lignolos caules profere, cinericeos, dodrantales & longiognola, mutunda, numerolos, num tinos, nignous tamas proves, etinos es se constituis se Onigio-res. Flores copioli, eo ordine digelli quo in jam jieto Thilajio, multo majores, & faturate lia-tes: capțilla quoque non diffiniles, fylum è capito proferentes, umbilico prominulo, fame clau-

C. Bauhinus invenit propè Basileam, circa Burseeken supra rudera in monte.

C. naumnus invenic prope Baneam, suca imperentation hujus planta quod non conveniat pracedenti.

Magnitudine excepta mhil invenio in deferiptione hujus planta quod non conveniat pracedenti. Vorunt quam accepit J. Bauhinus à Possano Carolo ex Champagnole Burgundiæ, folio erat multò majore, ad Oleam accedente; floribus Leucoii lutei, ejufdémque odoris. Floruit toto Jumo ac Julii

D. Magnol in Botan. Monsp. in priore juxta capsulam quatuor foliola viridia adesse observavit. in hoc vero nulla, capiulas etiam multum differre. In indem locis cum priore reperitur, & codem tem-

Nos in Attna Sicilia monte hujus generis plantam observavimus palmarem, plurimis cauliculis, flosculis albis qui ut in reliquis successive aperiuntur, non tamen in longas spicas excurrunt, sed velut in capitula conglomerantur, ob loci frigiditatem ut puto, nam habemus alibi collectas hujus generis in capitula congiomerantur, oo loci riquinatein di puto, man naocino anno conecta mina seprengas. Ab omnibis alia hijus generis plantis differt, quòd folia calqisi una um flore non decidare, fed maneant vafculo fubjecta, quod P. Magnol Thlafpi Alyffo dicto campefitiminori proprium facit.

5. Thlaspi verum primum Dioscoridis Zanoni.

Zian.

Mirum in modum ludit natura in productione foliorum hujus inferiorum, versus terram provenientium, & superiorum caulis ejusque ramorum geniculis adhærentium: prima enim folia densè nientum, & fuperiorum caulis ejulque ramorum geniculis adhærentum: prima enim joha dense protrudit, longis coftis innitentia, quorum lobi alternatim coftis fingulis adhærent, quique funt remuiter divifa foliorum Hypecoi adimfar, à radice ufque ad terciam caulis partem, deinde quadam folia latiore bafi cingunt caulem divifa in aliquot lacinias, fuperiora autem folia funt intega, mucronata, ac Perfoliatæ modo cingentia caules & caulium ramos ad fingula genicula; quod in nulla ala Thalafpeos foecie obfervatur. In fummis fattigiis caulis & ramulorum flore proveniunt minutuli, albi, quorum fingulis fingula fubveniunt filianlæ, rotundæ, bifidæ. Hæ capfilæ fe cundim ramorum cymas spicatim proveniunt, relinquentes (post semina matura & valvulas delapfas) fepta media pellucida exiccata petiolis adherentia, ut in aliis.

Provenit hoc Thlaspi non solum in Persia sed & in Syria.

CAP. IX.

De Thlaspi membrana cellulas disterminante ad latitudinem siliquæ transversa, & primo

§. 1. De iis quorum surculi floriseri slosculis paulatim se explicantibus in spicas longas excurrunt.

1. Thlaspi vulgatim J. B. Vulgatissimum Gov. Vaccarise folio Park. arvense Vaccarise incano folio majus C. B. Mpithyibate-Mpustarb.

X radice satis crassa, fibrosa, lignosa, alba, subacri caules exsurgunt hirsuti, teretes, rigidi, brachiati : quibus folia fine pediculis adharent, longa, sensim angustiora reddita, serrata sive crenata, geminis pinnulis caulem amplectentia, fapore cum morfu acri. Floculi minimi, albi, multi, ut in Bursa pastoria dispositi, quatuor foliis virescentibus sustentati, apicibus candidis. Capfulæ præmaturo ortu flores occupant, foliaceæ, subrotundæ, infractæ, in summo tisse, in quibus femen acre Sinapi aut Nasturtii.

His adde, Folia qua e radice exeunt longis pediculis inniti; filiculas seu vascula sem longioribus pediculis infidere quam in Nasturtio hortenii, deorsum reslexis, & bina duntaxat semina, hine inde

Inter fegetes præfertim folo arenofo aut glarcofo frequens oritur. Thlaspeos semen calidum est & sicc. Usis pracipue in internis abscessibus rumpendis, mensibus ciendis, Ichiadicis affectibus curandis. Extrinfecus abstergit ulcera quacunq, manantia, insuperq ptarmicum oft, fed minus vulgare. Schrod.

Gravidis, quia fœtum necat, infestum censetur. Idem.

Ingreditur hoc temen Theriacam.

A. 2. Thlaspi

A. 2. Thlaspi Vaccaria incano folio perenne. An Thlaspi capsulis birsutis J. B? An Thlaso: villosum capsulis birsutis C. B. prod? Park.

Hac species pracedente humilior of & minor, alias ei admodum similis. Radix pariter simplex, alba, plurimos caules fundit, lumiliores quam illius, & vix se sufficientes quin humi procuimbant. alba plurintos causer tunous, numnotes quant muis, es vix te intimentes quin muin procumbant. Folia in co different quod de minora lunt es alcuis finanta. Verim differentia maxime conficien eft in floribus, qui in hac specie triplo majores sunt quàm in illa, & in vasculis seminalibus, qua & longiora & hiríutiora, habéntque in fummo apiculam scu spinulam longiorem. Semina quam præcedentis minora.

Floretcum priore. Maio mense in Wallia primò observavi hanc plantam, que hyemem per Locus.

Thiaspeos capsulis hirsuis descriptio apud J. Bauhinum in plerisque convenit nostre huic plante. verum, quod miror, nullam in floris magnitudine differentiam notavit. Eolia quoque inferiora in nostra planta (quantum menimi) Erucæ modo divisa non sint, sed integra & per margines dun-taxat leviter sinuata; neque capsula pilosa sunt, sed postus brevi lanugine & velkat tomento incana. C. B. radicem tenuem, oblongam fuo Thlaspi villoso attribuit, caulem unicum, pedalem, quo à nostro differt : folia ad radicem humi strata, longis pediculis donata, orbiculato cuspide si reliqua conveniunt.

* 2. Thlaspi Vaccarie incano folio minus C. B. Park.

C. B.

Tota planta villosa & incana est: Ex radice crassiuscula rufescente canticuli semipalmares, etiam minores, recurvi & quafi repentes, villofi & incani prodeunt, foliii parvis, incanis, Vaccariæ fimili-bus, pediculis carentibus & alternatim dispositis vestiti; quorum summitate sossitus, albi, quasi Ins poutents cannot be account and the control of t

Suspicor hoc non differre specie à pracedentibus. Forte parviras & foliorum canities loco natali debetur. Verum nihil affirmo. D. Magnol copiosè in sylva Valena, via qua itur ad pagum Viols, invenit Maio mense cum flore.

* 4. Thlaspi Vaccariæ folio, Bursæ pastoris siliquis C. B. Vaccariæ folio Monspeliacum Park.

Caule cit cubitali, rotundo, firiato, lavi, viridi, ramofo; quem folia Vaccaria fimilia, atrovirentia, glabra, pediculis carentia cingunt: flores parvi, albi: fliqua Burfa paftoris forma, fed ma-

Non longè Monspelio in horto Dei dicto collectum est.

Locus.

5. Thiafpi Dioscoridis Ger. Drabæ folio Park. Thi. cum siliquis latis J. B. arvense, siliquis latis C.B. Excade mustaro, Penny-exess.

Vulgaris notitia est hoc Thlaspi, radicula obliqua, alba, lignosa, sapore oleraceo, tandem sub-amaro: caulibus sesquipalmaribus & cubito altioribus, anguloss, striatis, alatísque. Folia sine pediculo adnascuntur finuata, pinnulis acutis productioribus, in atro virentia, fapore inter Brafficam & Cepas, odore ad Allium accedente: Flores pufilli, Burfa pattoria, albidi: quubus fuccedun flique laxa, rotunda, compressa de u foliacea, glabra, supremà orà fissa, in medio magis eminentes propter sonima contenta, rotunda cum firis circularibus, saporia acris. Flores in summitatibus caus lis & ramulorum (ur in reliquis hujus generis) successive expansi in spicam quandam longam percurrent, nullis ad corum pediculos (qui in hoc genere unciales funt) appofitis foliolis aut ligulis: Folia mollia & glabra funt.

In agris inter segeres occurrit, sed rariùs in Anglia: invenimus Worminfordæ in Essexia propè Locus. fluvium Sturam; item propè oppidum S. Ofithæ, Saxmundhamiæ in Suffolcia, & circa oppidum Stone in Staffordiæ comitatu.

* 6. Thlashi arvense Acetosæ folio C.B. Thlashi majus Tab. Ger. Park.

Hujus folia inferiora longa angulta, Glasti aut potiùs Acetola pratensis foliorum amula esse di-cuntur: eaules pedales & altiores, foliis crebris longiusculis vestiti, summa parte ramosi; in quibus sossi parvi, albi, quos sequuntur capsulae bivalves, prona parte convexa, supina cava, seminibus rus-

Mihi hactenus non satissit de hac planta, an sci. detur ejusmodi in rerum natura. Tabernæmontani autoritati non multum tribuendum est.

Bbbb 2

7. Thlaspi

Lacus.

Locus.

Locus.

7. Thlashi arvense perfoliatum majus C.B. Park, rotundisolium Ger, oleraceum Tab, Bursa pasto. ria folis Perfoliatæ J. B.

J. B. Radix huic tenuis est, supra unica, mox fibrosa; aliquot eauliculos palmares & breviores (interdum unicum) emittens, colore in suscendent rubente & virente, veluti glauco, laves, terctes, ex foliorum alis ramulos interdum producentes. Folia superiora alternatim caules sine pediculisamplexantur, alis corum fere concurrentibus, ut à caule perforari quadantenus videantur, unciali lonplexantur, alis eorum tere concurrentious, ut a cause perforari quadantenus viocantur, unciali lon-gitudine, dimidio angulfiora, denfiuscula, glabra, glauca ut Perfoliatæ. Elgelis postu florum Bur-fer vulgaris, parvi, albi, involucro quatuor foliorum in fuso viridium circundati, ex pediculis to-nutsimis semuncialibus: in medio stamina crocea. Decidentibus storibus, imò antequam estam in nutllimis femuncialbus: in medio framma crocea. Decidentious morbus, into atticquam etiam in totum decidant fubralcuntur flique parve, Burfa pafforize, formá cordata, veltui infracta, ut in Thlafpi, feminág, continent parva, comprefía, rotunda, fubrufía. Sapor plantæ fubraris. Circa Brefciam in Italia, & Genevam in Gallia obfervavimus. Occurrit etiam variis Germaniæ

in locis, & circa Monspelium.

Thlaspi alterum mitius rotundifolium Bursæ pastoris fructu Col. huc proculdubio pertinet; quo C. Bauhinus rectè illud refert.

8. Thlashi arvense persoliatum minus C.B. Thl. persoliatum minus Park. Thl. minus Clusii Ger.

Aliquot habet foliola per terram sparsa, Brassica campestris foliorum formam & colorem pane Antiquo nauca jumm per certain spatia, mente campentur (qui fingularis eft & palmaris altitudinis, rarò najor) rara finti, latiorea, pediculo ipfum quodammodo amplectuntur. Braffica campefiris folorum nitara, & guttu aliquantulum acri. Flores pulli, albi, imminis caulicului infident, que futur folorum nitara, & guttu aliquantulum acri. Flores pulli, albi, imminis caulicului infident, que folorum compressa vafenta, iis que in Cretico Thlaspi conspiciuntur similia, superiore parte fifa, duobus utriculis planis prædita, in quorum fingulis bina aut terna granula, flavescentia, acrissa-

Crescit in petris, & siccis quibuldam, umbrosis tamen, Austriæ collibus. Floret Aprili: Semen

Maio maturum Claf.

Q. An hac planta reverà specie differat à pracedente. Forte (inquit J. Bauhinus) eadem est cum nostra [præcedente] sed minor ratione loci ubi provenit.

• 9. Thlaspi montanum minimum Monspeliensium folio laciniato J. B.

Lignofis, albis, prolixis, multifidis radiculus nititur, ex quarum capite furculi emergunt numerofi, interdum vix unciales, alias trium quatuorve unciarum altitudine, ramofi, congeft, exiles, albi: quibus paullatim delabentibus semim succedunt longiore intervallo distitæ filiquæ, Milii grano aquales, ex rotundo oblongar, in duos loculos interveniente candida membranula divila, ex pediculis longiulculis pendentes: femina minuta, ruffa. Folia tum ex radice statim, tum ad caulium ramorumque divisiones uncialia vel fennuncialia, in profundas angustissimas lacinias ad costam usque in-

In Boutonet juxta Monspelium à Cherlero collectum est. Diligentissimus P. Magnol quid sir se

ignorare feribit.

10. Thlaspi folin Globulariæ J. B. Alpinum Bellidis cæruleæ folio C. B. Thlaspeos albi supini warietas Ger. Thl. montanum Glafti folio minus Park. C.B. app.

Longe latéque serpit radieulis longis, crassiusculis, in aliquot capita divisis nixum, que sibinde reptando demissis sibris denuò radicantur. Folia per terram sparsa, aut in eam reclinata, sais crebra, Globulariæ foliis quodammodo fimilia, pediculo unius aut duarum etiam unciarum, ad exortum rubento nitentia, vix totam unciam longa, subrotunda, crassiuscula, atrovirentia, potissimum hyberna, fapore amaro: Caulet palmares, aut etiam longiores, teretes, glabri; per quos alternatin nalcuntur folia, coloris ferè glauci, pediculorum expertia, ima parte caulem amplexa, quo feè modo folia Burfa paftoris perfoliate, acuminata. Summum caulis cacumen confertos suffinet flores, oo rola burix pairon perionate, acuminata. Summum cauns accument comertos inimals party liberidis Fuch. In modum nec ixa diffiimiles, majufculos, lacteos, pluficulis etiam apicibus in calve viridante latentibus: Quibus fuccedunt fiisqua latufcula, comprefic, Burfularum paftoriatum anula, ex finu fuo apiculas exiguas emittentes: firm complectentes fubruffum, exiguum, acindculum

In montolis pascois inter Settle & Malbam, & versus Ingleborough in provincia Eboracensi plurimuni. Clufius in declivi montis urbi Badenfi imminentis quarto a Vienna Austria milliari invenit.

* 11. Thlapsi siliqua cordata peregrinum J. B.

Pedalem altitudinem affequitur. Caulis in aliquot ramulos divifus, folius stipatur lini facie, in fummo obtufis, glaucis, temere oppofitis. Cujus ut & ramulorum ejus extrema flocali ornaut extra purpurei, quos excipiunt filiqua foliacaz, cordata, eleganti virore confpicua, minimi digiti. unguem late, linea quadam bipartite, & utuno verbo dicam, filiquis Thlaspeos Drabe folio figura perfimiles. Radicula duriuscula est & alba. Plantas sapor subamarus, non sine acrimonia quadan. Semen ejus parvum, oblongum, luteolum, acrinfculo est sapore, minime ingrato. Floruit Julio & Augusto in horto Zuingeri, Basilez. Tempus &

* 12. Thlashi Alpinum repens C. B. Park.

C. B. proc.

C. proc.

Ad Thermas Fabarias Helvetiorum collectum est; Variat ratione loci: illud enim foliis est leniter Locus. hirfuris, floribus communiter purpurascentibus rarius albis: hoc verò foliis est glabris, floribus albis.

* 13. Thlashi faxatile rotundifolium C. B. Park.

Ex radice alba, longa, fibris carente, fublignosa caudiculi plures, tenues, pedales, reflexi, & fibris capillaceis deorsum missis terræ affixi prodeunt. Folin est parvis, subrotundis, tenuibus, inter quæ capinicos cominio anticica ana procedia. Form en parvis, nuorotunais, tenubus, inter que cadiculi palmares, nudi exfurgunt, form pancos, pallofos fulfinentes, quibus flique parvæ tenuiffino filamento donate, femen minutum concludentes fuccedunt.

In locispetrofis circa oppidum Lauffen reperitur. Suspicor hanc plantam Veronica speciem esse.

Thlashi parvum faxatile slore rubente C.B. Park. montanum carnoso rotundo folio Park. Li-thotblashi quarum carnoso rotundo solio Col.

Saxorum rimis etiam hac gaudet; verum locis magis depressis invenitur, propè Castrum Podium Poponiscum Æquicolorum: cujus radix longa satis, lavis, candicans, dura; ex qua tres, quatuorve prodeunt viticuli, in diversa tendentes, recti, rorundi, rubentes: circa quos densa, carnosa, rorunda. parva admodum folia, nec fructûs magnitudinem superantia, circa radicem in imo rubescentia aliquando, fed colore Braffica reliqua, ac per viticulos femper angultiora, longiora, denfiora, ad flores ufque. In fummo verò parva umbella huic proferuntur, boris ex viridi rubentibus, circa quos exterius in orbem aperiuntur flores, velut coronantes umbilicum ac compressi, suaverubentes, sanguineis lineis eleganter depičti, *framinibus* intus luteis, deinde fucerefeentibus paullatim mediis filoribus & fe aperientibus, viticuli ad pedalem interdum longitudinem producuntur, fucedunt fructus, difpositi ut in superiore, sed minores, & circa summum serratis vel dentatis oris purpurantibus. Sapor radicis & foliorum amarus; feminis verò parum acris, quod minutum Irionis modo atque flavefeens eff, copiofum in folliculis utrinque, à fuperioribus differens.

Maio floret.

In declivibus montis Capouladon à las Cambrettes, non procul Monspelio inter rupes cum flore & Tempus.

femine Maio & Junio menfibus collegit D. Magnol.

Parkinsonus plantam codem capite repetit: primò eam ponit sub titulo Thlaspeos parvi saxatilis flore rubente; deinde Thlaspeos montani carnoso rotundo solio; aut certè titulos confundit.

* 15. Thlafpi faxatile Polygala folio C.B. Park.

Cauliculis eft pedalibus, folis Polygalæ formå, fed longè minoribus, flofculis exiguis albidis; thecis rorundis, infractis; femine minutifilmo. In faxofis circa Monfpelium.

In Appendice ad Pinacem C. Bauhinus hanc videtur substituere pro Thlaspi montano nono. ic. faxarili vermiculato folio, fi cum rectè intelligimus, & tamen deferibit pro diverla fpecie; fortè pro nono interferendum vult inter octavam fpeciem & cam qua pro nona ponitur in Pinace, qua am pro decima habenda eft, &c.

* 16. Thlassi montanum semper wirens C.B. Park. Thlassi semper wirentis species candida J. B.

Caulis hujus crassus est & lignosis, à radice ad ramos usque cortice subsusce scales, multis selieis oblongis, incanis sive candidis cinctus. Flores in umbellis albi: Silique parvæ, subrotundæ: Semen acre.

17. Thlaspi fruticosum alterum Lob. J. B. Thlaspi fruticosum folio Thymbre birsuto C. B. Thlasp. fruticosum Hispanicum Pack. fruticosum minus Ger. VI. Hispanicum albo store Clus.

Multas statim è radice emittit virgas inæquales, frequentibus ramis donatas. Folia illius angusta, mucronata, nullo servato ordine caulem & ramos ambiunt, satis manifesta acrimonia. Extremi rami multos albos flosculos in caput congestos ferunt: quibus excussis subsequentur plana theca in spice speciem nascentes, superioribus similes, duobus utriculis constantes, in quibus semen. Radix cras-

J. Bauhinus ficcæ plantæ ramulum Heidelbergæ à Sprengero accepit pro Thlaspi fruticoso Lobelii altero: cujus folia alternatim disposita, rara, uncià breviora, vix culmum lata, in acumen desinentia, & albida five cinerea: capfulæ cum cuspide in extremo, similes Thlaspi Mechliniensi; flosuli majusculi albi, illius similes, similitérque dispositi : folia tantum diversa. Hac autem planta vel cadem est, vel fimilis Clusio descriptæ.

B b b b 2

Tempus.

De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis.

825

* 18. Thlaspi fruticosum folio Leucosi marini Ger. frutic. folio Leucosi marini minoris J.B. frutic Leucoit folio angustifolium C. B. Park.

Virga huic numerola, sparfa, crebris Leucoii minoribus folis: flores candidi, copiofi, & femen compression Thlaspi, parvi. Radix lignosa, fibrosa.

*. 19. Scorodothlaspi Ulyssis Aldrovandi J. B.

Radice nititur fingulari, alba, paucis fibris donață. Ea veluti in capita divaricatur, numeroso feliorum stipatu longis pediculis præditorum, que ex principio angusto sensim ovatam figuramacquirunt, orum flipatu longis pediculis przeditorum, que ex principio angulto lentim ovatam figuram acquirum, ge fubroundo ambitu finintur; quorum prora folis Bellidis quodammodo refponden, quedam le viter laciniata, quedam paucis denticulis, alia ferè nullis donata. Color virens est, pulculis ex costa nervis excurrentibus. At que alterno postur cauliculis harent folia, practerim suprema, mi, nunis cen alis caules amplectuntur. Cauliculorum fastigio fofeati inident albi, parvi Burtis palhoris vulgaris; quios bursa sequenturo coliqua, fubrotunda, cordata, non multum compresse, ad Thaspeos cordati burfulas accedentes. Tota caterium planta Allium redolet manifesto odoratu, ac etiam non tacta. Radicula & folia oleracco gustu pradita funt, grato & vel tantillum acredinis sapida in faucibus relinquente, non fine halitu Alharia.

Flores & filiquas produxit Julio.

* 20. Thlashi Alexandrinum C. B. Park. Alexandrinum Cortusi Joh. Bauhini J. B.

Herba eft dodrantalis, ex radice fingulari quaternos [aut etiam plures] caules emittens, teretes, glabros, multis alis concavos: ad quorum divaricationes, propagatione que, fuperiore pracerim parte, folia fingula, velut Perfoliata, ramos amplectuntur, fubrotunda. Ramorum extremis longa ferie utrinque ex brevibus pediculis appenduntur filique circinate, quales ferè Thlaspeos tenuifolii fuchsii, majores, in mueronem leviter obtusum definentes, quas secundum longitudinem percurit costa, à qua utrinque valvula bipatentis *filiqua* dehificentes abfeedunt, diffepimento medio relicto, inque fingulis valvulis fingula *femina* comprefia, ruffa, ex latiore bafi in acutum definente.

21. Thlashi spanospermon Americanum Park. luteum spanospermon Cornut.

Huic plante radix est durior, multisque fibrillis hæret: folia sunt digitali longitudine initio, ad-modum angusta, humi sparsa, & subpingusa: cauliculi semipedales, non sine adnatis ramulis longius. culis & capillaribus, folis quidem vacuis, fed mille flosculis luteolis, tetrapetalis ornatis: qui postmodum, relictis aridis cauliculis quibus appendebantur, omnes decidunt; fructulque unus tantummodo aut alter sparsim hine inde spectatur, folliculi sci. compressi & oblongi, quales sunt Glash sativi, in quibus semen concluditur acri sapore. Sapor plantæ subacris vulgaris instar Nasturtii leviter linguam pungit.

1 22. Thlashi clypeatum arborescens Creticum Park. Alpin. exot.

Cubitalis altitudinis ramulos multos à brevi caudice digiti craffitie producit, longos, teretes, lignolos, à quibus alii ramul excunt, qui in funmitatibus urrinque ex oppofito fiscalor parco, albos habent, crebros, à quibus sflique parvæ, oblongæ, depressa, fuctorum figurà à sus pediculis parvis pendentes, semen intus continentes rotundum, depressim, acre: Ramuli superius folia, pauca habent, longa, incana, tenuia, in extremis acuta; fed ramuli inferiùs ferunt furculos tenues, multos, exquonongo, meana, cenua, m extremo acuta; text annun miterius ferture intecos tenues, muitos, exquorium una parte foliolo oblonga, tenuia, denda finuli flapata pendent, que incana finut. Radice nituur hace planta multiplici, tenui, lignofa, inutili, Semina acria fitut, calida & ficca. Hace planta cadem videtur Thalipi fruitocio alteri Lab. J. B. fiuperiùs è Clufio & J. Bauhino deferipto, aut Thl. fruitocio folio Leucoii marini minoris J. B.

Q. 2. Thlaspi umbellatum.

In hoc genere petala florum exteriora duo duobus interioribus plus duplo majora funt, capfulæ bina tantum femina continent, hinc indè unum.

1. Thiaspi Creticum quibusdam store rubente & albo J. B. umbellatum Creticum Iberidis solio C.B. Creticum umbellatum flore purpureo & albo Park, Thlaspi Candia Ger, Canto tutte.

E radice alba, simplici, surculosa, satis crassa pro planta modo, sapore acri & amaro, caulis emergit pedalis aut dodrantalis, teres, folidus, ab imo statim ramosus, ramis creberrimis, durus, lignosus, glaber, viridis. Folia in caulibus & ramulis crebra, alterno aut nullo ordine posita, oblonga, angu-Ita, glabra, Iberidis foliis aqualia & majora, paucis & majufculis crenis feu denticulis & margines incifa. Summi caules & ramuli striati flores sustinent velut in umbellas dispositos, speciosos, tetrapetalos petalis duabus exterioribus plus duplo majoribus quam funt interiora, fuccessive se aperientes, pediculis femuncialibus nixi, colore plerunque purpureo, rarius albo. Singulis floculis fuccedunt theculæ compressa, oblongæ, mucrone bisido, cum stylo oblongo à store residuo: Seminæ bina

Annua est planta. Sapor totius acris & vehementer amarus. Floris gratia in hortis colitur. In fylvis montofis propè Salernum in regno Neapolitano, & Viterbum in Etruria spontaneum in- Locis. venimus.

2. Thlashi umbellatum arvense amarum J. B. umbellatum arvense Iberidis folio C. B. Park. Thl.

amarum Ger.

Lib. XVI.

Sefquipalmaris eft & altior planta; cauliculis pluribus, ramofis, ftriatis, fubhirfutis: quibus adnascuntur folia oblonga, Iberidis, ex angusto principio sensim dilatata, & circa extremitatem crena-ta, crassifuscula, subhirsuta, sapore perquam amaro, subacri. Flores tanquam in umbella dispositi, ta, cratmicula, indininuta, japore perquam anno, musicii. Fuores tanquam in umbelia diponti, quanquam inæquali ortu, ex albo purpurafeentes, aut etiam penitus albi, quatuor conftant foliolis; quorum duo majora longiora, ità ut ex iis unum finud utrunque inferius æquet aut etiam foliolis; Capfulæ fifkx, infraétæ, Nafturtii vulgaris femen continent minutum, acre. Radix lignofa, albida,

A Thlafpi Cretico differt foliorum angustia; floribus sensim expansis summis caulibus & ramulis in spicas procurrentibus; cum in Cretico seminalia etiam vascula floribus delaptis umbellatim disposita sint: florum colore ex albo leviter purpurascente: omnium denique partium minore mag-

Morisonius in Praludiis Thlaspeos quandam speciem habet, Iberidis solio tenuissime diviso, cui Alia species. folia multò tenuius diffecta funt quam Thlaspeos Iberidis folio; flores & semina: cateraque partes

Inter fegetes in monte Saleva prope Genevam & circa Thuiri vicum prope Juram montem, Locus Varies locis occurrit inter fegetes in Germania.

3. Thlaspi umbellatum Creticum flore albo odoro minus C. B. umbellatum Creticum, flore albo odorato Park. parvum, umbellato flore niveo odorato J. B.

Humile est, ex semine natum, singularibus virgis affurgit, rotundis, in plures ramos divisis, per quos, ut & per caulem, sparsa erant angusta, & extremo mucrone serrata solia, Cretici foliorum amula, acri gultu pradita. Summo caule & extremis ramis nascebantur veluti quadam in unum caput congeste umbella: sorum niveorum, odoratorum, quibus successerunt theca: Cretici Thlaspi valculis fimiles, in quibus femen. Radix etiam Cretici inftar non vivax.

Confiderandum proponit J. Bauhinus quantum differat Thlaspi hoc ab ejusdem Clusii Thlaspi in Allobrogibus invento, flore niveo.

4. Thlaspi umbellatum Nasturtii solio Monspeliacum C. B. Park. umbellatum Narbonense Ger. umbellatum tenuiter diviso solio amarum Narbonense J. B.

Planta eft multum accedens Thlaspi umbellato arvensi amaro: folia craffiusculis cum aliquot parvis laciniis sive portunculis: storibus sore isidem, sed paullo minoribus: altitudine semispithamarâ: cauliculis aliquot sirmiusculis in ramulos diviss: **adice singulati, craffiuscula, in fibras distributa. Hace J. Bauhinus, qui plantam e semine Monspelto misso Thlaspi umbellati nomine natam

Præcedenti anno sata per hyemem eduravit, & sequenti incunte Aprili cauliculos primum protrudere ccepit ex una radice plurimos, striatos, longa serie foliorum ad extimam usque prominentudere cue ex una radice piuminos, furatos, onga felie fondulari ad extiniari uque prominen-tiam caulis donatos. Folia autem ima fuftinentur petiolo unciali, fuperne in quaturo portiones craf-fiulculas, latitulculas, mediaque fui parte fulcatas definente: media porro folia fuminaque petiolo duas circiter uncias plus mutilive longo producuntur, crenarúmque imparili numero pro petioli longitudine brevitatéque differunt, ita ut longiores pediculi quatuor vel quinque portionibus à fe invicem impari intervallo è regione collocatis diffitisque constent: breviores verò, modo duobus, sed rarissime, modo tribus, Trifolii in modum, modo quatuor, modo quinque quoq; sed rarius disparsq, longitudine donantur. Florere porro cœpit jam doclinante Maio: in reliquis cum Nasturtio prædicto convenit : quæ si placet vide.

5. Thlaspi Creticum flore albo majus C. B. Creticum album umbellatum majus Park.

Radice oft oblonga, paucis fibris donata : cauliculis palmum superantibus, rotundis: folite paucis, oblongis, angustis, lavibus, alternatim caulem vestientibus. In cauliculorum summo flores candidi, magni, quibus thecæ magnæ, apice medio donatæ succedunt.

Tempus &

Lib. XVI. De Tetrapetalis siliculosis seu capsulatis.

. 6. Thlash faxatile vermiculato folio C. B. montanum vermiculato acuto folio Park. Lithothlashi montanum fruticosius vermiculato acuto folio Col.

Radice lignosa, alba, magna, inter faxorum rimas se infinuat; ex qua crassa, lignosa, rugosáque Radice ignosa, aibal, magna, inter iaxorum rimas te iminuaci ex qua crana, ignosa, rigodaque propago multos soriculos beves, palmares emitut, angultis, parvis, carnofis, vermiculatis, rigodaque propago multos viriculos parvim, acutis in fummo, atque per ambitum hirfutis parvim, denfis circa illos herentibus; at circa flores rarioribus & brevioribus. Flores verò in magnas velut umbellas roundas contribus qua circa flores rarioribus & brevioribus. ferti, candidi vel fuave-rubentes, petalis tuperioribus parvis, inferioribus majoribus, Thlaspeos Cretici terti, cariatu vei inave-rucence, pocus imperiorious parvis, interiorious majorious, interpotes Credi florum ritu, quibus paullo minores funt; faminibus intus quaturo liteis. Flores autem adec credi ge denfi funt, it planta rota its obtecta videatur cum florer. Succrefcontibus mediis floribus arque dehiscentibus, exteriores & imi, fructus per caulem brevibus admodum petiolis, minoribus corpore fruttus infidentes relinquent, latos admodum, cavos Cochlearis modo, atque Thlaspeos vulgaris Vaccaria folio dicti majores, pariim elatos, cavam caulibus, convexámque nobis partem oftendentes. Vaccaria tono dicti majores, paruni ciados, cavani camons, controlamine non parten dicidentes.

Fruttus hi lati funt, fuperna parte filla, non rotundi fed angulofi. Gulfu admodum acri funt folia, at femina acriore, qua lata, compressa, fulva, aliis minora, tingula medio folliculo vel disco, ut duo infint fingulis fructibus integris.

Majo floret, ac aflate perficitur. Reperitur Anversa Valva saxosis montibus, in quibus nihil ter-

7. Thlassi marinum Baticum Park, parad.

A Thlaspi Cretico umbellato vulgari differt foliis primis que à radice exeunt antequam excaulescat nonnihil dentatis seu serratis circa margines, caulibus minus ramosis; umbellis tamen slorum purpurafcentium fimilibus; femine pallidiore flavo.

§. 3. Thlaspi seu Leucoium biscutatum.

Hujus generis plantæ ob femina compressa rotunda ad Leucoia accedunt, & Leucoia siliculosa feu biscutata dici possunt.

1. Thlaspi biscutatum asperum hieracisolium & majus C. B. clypeatum Lobelii Ger. clypeatum bieracifolium majes Park. Limaria bifcutata J. B. Buchler Muffard.

Caules habet exiles, pedales aut dodrantales, ab eadem radice plures, uno vel altero foliola ad ramulorum divaricationes donatos; ea enim magna ex parte statim ex radice oriuntur, per terram fparfa, palnum longa aut breviora, paullo femuncia latiora, craffiufcula, faturo virore pradita, ad iparia, paintum ronga au otovito, paino tentina tampo, caulibus & ramulis floru imalcun-tur concervat, tenuffimis pediculis harentes, parvi, luteoli: atque hos fequuntur pericarpia pulcherrima foliacea peltata, didyma, ad ligulam, extra Scutulum quoq; prominulam, adnexa, quorum finguls fingula clauduntur fomina, lattufcula, orbiculata, compreffa, rufa: [apore & effigie Leucon purpurei & albi potius quam Nafturtii Lob.] Radin alte in terram descendit, mediocriter crassa, perplures annos vivax, & hyeme folia retinens.

In Germania, Italia, Sicilia & Gallia variis in locis observavimus, Maio, Junio, & reliquis astivis

menfibus florentem.

* 2. Leucoium Alyssoides umbellatum montanum Col.

An ad procedentem plantam, cujus eam synonymam facit C. Bauhinus, referre debeam dubito: quocirca descriptionem ques è Columna hic proponam, & rem Lectoris Botanici judicio submittam.

Folis huic longa, Leucoio luteo magnitudine proxima fed minora, per ambitum magis finuata, hirfurz, carnola, dura arque alpera, è radice longa, nodofa, candicante ex pullo, nervola, ficco fapore, finul ex pluribus germinibus prodeuntibus Leucoit more; ex quibus caude tenuis, hirfutus, bipoct, anune a paraco germano de la productiva de la produ tundi, diplices, latere conjuncti, comprofff, apicem habentes medium, in medio extuberantes : quo femma fingula, compressa, flava, continentur; ut bina fingulis duplicibus fructibus infint, fapore etiam ficco. Folia gustu dulci ferè, non acri.

lis faxis juxta fluminis decurfum.

Augusto mense floridam & semino referram invenit autor in excelsis Requicolorum frigidisque jugis horbidis Cornino dictis, inque Valvernium montibus in valle supra Anverlam praruptis umbro3. Thlaspi biscutatum asperum minus C. B. clypeatum asperum minus Park. Iondraba Alysfoides Apula spicata Col.

Col.

Martio menfe exit, radice admodum exiguâ, alba, ex qua folia è terra parum elata fed convexa, hirfutie albâ, molli, densâ obfita, digitali latitudine majora, oblongâ formâ, nervulis craffis, pilofis; quorum aliqua circa petiolum, radicem versus, laciniam habent, reliquam partem raris & magins quorum ausque et cue personan rauteun vesus, neutram naoein, tenquam partem taris & mag-nis relpectu folii ferrata dentibus. Coulem è medio emitti rotundum, hirfaturun, afperiufculum, pe-dalem aut paullò majorem, duabus vel tribus in flumno alis qivifum, è foliolis anguffioribus mul-tum nee laciniatis produentibus, reliqua parten nudum, nifi propè humum duo vel tria hærerent folia. In flumno flofculi emicant Sinapeos modo, lutet, exigui, quibus deficientibus ab imo paultolia. In tulnin patary strength and the control of the control of

delos. Sapor plantæ totius acris.

4 Thlaspi biscutatum villosum flore calari donato C. B. Park. Leucoium montanum flore peda-to Col.

Huic folia funt Napi modo circa caulem, atque etiam à radice prodeuntia, qua hirfuta, profundè incifa, candicantia ex viridi, parum carnola, mollia, guftu acriufcula, linguam manfa diu vellicantia; Flore; in funmo caulis hirfuti, craffi, albicantes, & coharentium alarum dentos profert, quorum externi primum dehiscunt, Leucoii ritu, colore luteo, minus saturo, tetrapetali, apice inter brevia staminula in medio prominente, caliculos habentes hirfutos, ut in Leucoio: sed his accedit, previa training in more permitted quick quick properties appendices rotundas, manes demittant inferna parte, quà petiolo hærent. His fuccedunt exigui clypeoli effigie fruting, in apicem definentes, Lenticulæ magnitudine. Radin carnofa, pedem longa, candicans, lignofa, ex dulci parum acris, minimi digiti craffitudine.

In faxofis Gallo-provincia, Bormii non procul ab infulis Stoechadibus provenit. C. B. Columna Legus. Majo floridam habuit ex oppido Filettino in montibus Romanæ ditionis ortam, cujus flores & fru-

dus gustu acres esse percepit.

5. Thlaspi hiscutatum store sulphureo Hort. Oxon. An Thlaspi hiscutatum annuum asperum Hort. Paris?

Foliss est asperis, & canescentibus, non sature viridibus, ut in vulgari Thlaspi biscutato: Floribus etiam fulphuris colore tinctis non ut in illius slavis. Radice insuper annua, non ut illud vivaci. Q.Annon hoc fit Leucoium Alyffoides umbellatum montanum Col.

. 6. Thlaspi biscutatum Raphani aut Irionis folio Bocconi.

Cum reliquis biscutatis Thlaspeos speciebus convenit hac nostra Caule, Flore, Fructu: Foliis solummodo discrepat, quæ Raphani aut potius Irionis forma & magnitudine sunt. Radice est admodum exili & imbecilla, ex qua sapenumero plures csuliculi exeunt. Annuum est hoc nostrum. Circa Panormum, Ágrigentum & Maffiliam copiosè gignitur locis incultis & asperis. Locus

7. Thlaspi fruticosum Persicum foliis Keiri Zanoni; latifolium platycarpon Leucoii foliis P. Boccon. fruticosum Leucoii folio C. B. Park.

Ex radice longa, satis crassa, fibrillas plurimas in terram demittente oriuntur quasi in cespite multa folia longa, crassa, lavia, supra obscure viridia, subtus pallescentia (decurrente per medium nervo fubtili & vix perceptibili) ad extremum fubrotunda; inter quæ oritur caulis pedalis, fimilibus foliis sed minoribus, ad genicula alternatim dispositis vestitus, qui in plutimos ramos se findit; atque in summis sastigiis ramorum proveniunt umbellatim plutimi stores, albi, petalis duobus majoribus, & duobus duplo quasi minoribus: in horum medio apparent plurima staminula rusta, apicibus totidem luteis ornata. Florum odor satis gratus ad Violæ nigræ odorem accedens. Flores evanescentes relinquunt polt se capfulas peltatas latas, in mucronem obtusum desinentes, colore obscuriore, versus petiolum quadratas, bifidas semina continentes compressa, lata, Cinnamomei coloris, sapore amaro, acuto & pungente, velut Sinapi.

Floret per totam æftatem, sed copiosiùs verna tempestate, & frigore durante. Sponte provenit Locus &

Huic proculdubio idem est Thlaspi latisolium platycarpon Leucoii soliis Bocconi, quamvis Jac. Za-Huic proculdubio idem est Thlaspi latifolium platycarpon Leucoii folis Becconi, quamvis Jac, Zanoni dubiet, quoniam P. Boccone neg; storum ullius odoris, neg; foliorum amaroris (qui in Thlaspi insignis Partico observatur) non meminit. Vertim hoc est argumentum tantum negativum & nihil concludit. Potuit enim Boccone has qualitates, aliásve quas in descripcione præterie, vel non animaderetrere, vel oblivició, vel brevitati fludens omittere. Description Bocconiana fice shabet: Surculis frutescit fragilibus, cubitalibus, subinde majoribus, rotundis, circa quos folia plura nullo ordine servato dense congesta sint, crassa, glabra, indivisa, Leucoii æmula, per extremum retus. Summitatem occupant spera Leucoii, albida, quad in umbellam congesti; quos excipium vascula biscutata, in quibus semen utrinque compressum. Radio: stubest crassa, vivax.

3. Thiafpe

S. 4.

Tempus ES Locus.

Locus Se

Tempus.

828

Locus

Uires.

6. A. Thlaspi fatuum Bursa pastoris dictum.

Burfa paftoris J. B. Ger. major vulgaris Park, major folio finuato C. B. Shepherde purfe.

Nonnunquam palmaris, pedalis interdum & cubitalis [aut etiam fesquicubitalis] est planta.

Radice nitrut exili, recti, albà, fibrosì, sapore subdulci & nauscoso; è qua prodeum folia oblonga, modò integra, plerunque tamen profunde utrinque laciniata, lacinis in acutas cuspides desimentmoto mogra, protunte camp Potuna poblication de la podiculi suncialibus [potus ex angulfo principio lenfim dilatata] cim fuperiora qua in caulibus funt latá bafi, abfque pediculis ii adnafcantir, cipio terrimi diacata j cum inperiora que in catalora fint. lacinia ceu auricula utrinque producta eos velut amplectentia, nec omnino laciniata fint. E folionama cui auricui aurinque producta eos venti ampiectentia, nec oninno acunata inti. E folio-rum medio caulis unus, duo, tres, quantórve, aur plures exturgiunt, in ramulus alternatum poficos divifi, medius ab into flatim. Summi caules & ramuli in longas veluti fipicas excurrunt floculorum pediculis temulosis femuncialibis infidentium. Sum autem floculorum bili, quaturo pealis fiul-rotundis minime bifidis compoliti, cum flaminalis alique apices luteos geftantibus. Floculis de-rotundis minime bifidis compoliti, cum flaminalis alique apices luteos geftantibus. Floculis derouments minume bindas compoints cum trammans anquot apties micros gentamons. Profedils de-laplis pediculi in uncialem longitudinem excrefeunt, & feinminum recepeacula filikinent, ex acuto principio in latitufculam bifidam crumenulam definentia, à caule extantes, & rectos cum eo angulos efficientes, aut etiam deorsum nonnibil reflexi. Semina in singulis vasculis continentur multa

los efficientes, aut etami teoritum nominim eterati nominim musifilma, per maturitarem fulva aut filbruffa.

Hace planta folisi mirê ludit, unde illam quæ folio est integro & non finuato pro diversa specie non habemus: atque ideirco cum J. Bauhino ad idem caput reducimus B. past. folio finuato primam, fecundam & tertiam species C. B.

Secus vias locis defertis & incultis, inque areis, compitis ac ruderibus paffim provenir, totanne

aftate floret, viget ac femen perficit.

arltate Horet, viget ac temen periote.
Altringit & conflipta, hine valet in hamorrhagia narium [fi peffum è cotone factum & ejus fucco intinctum naribus indatur Brunf.], diarrhead, dyfenteria, lienteria, [vino rubro vel aqua fluviali in qua chalybs candens extinctus fuerit decocha ac pota, vel ejus fuccus expreffus] in mitione cruenta & gonorrheac [fucci expreffi], 5], eporă aut herba ficcata; juris duplo Matth.] men-Armorum fluxu nimio. Externè vulneribus folidandis à pleboiis adhibetur, nec fine fuccessu. Quinimo additur fæpius cataplasmatis febrifugis quæ carpis imponuntur.

nuno autum sepano catapanniam rosmugo qua carpo imponantar.

Burfa paftoris non tantium hamoptorics optulatur, fed etiam certò medetur gonorrheæ; quam
fingularem obfervationem post Tabernamontanum celeberrimo Seberio practico infigni debenus.

Sim. Pauli.

CAP. X.

De Tetrapetalis siliculosis monospermis.

De Brassica marina monospermo.

Poliis carnofis cassis cum Braffica convenit, floribus albis, capsulis fubrotundis, monospermis ab

Brassica maritima C. B. marina monos permos Park. marina Anglica Ger. monos permos Anglica J.B. Dea Colewort.

Folia aliquot è radice ampla, lata, craffa, circa margines undulata, & veluti crifpa, fragilia, pediculis craffis infidentia, colore cerio feu ex viridi cinerco promit : è quorum medio caudit exturgit neums cratus ininentia, conore cario tea ex vinei cinaco promit; e quotum meato camb canale craffus, bipedalis aut altior, foliis aliquot veftitus, fiumma parte in multos ramulos se furculos varie divitius & fuiddivitis, florum pallentium alborum congeries denfas & umbellofas Infinentes, quibus fuecedunt filique breves & craffas, alias nuclei cerati magnitudine, alias altero tanto magnitudine. quious neccunite, jumpae vieves e cianae, aine mocie cerai magintuonie, ane aireto tano halo-res, figura utrimque turbinată & acuminată, & thorulis quibuldam fecundum longitudinem donate, vel alab tuberculis exas[perate, colore cinerco, quibus fingulis fingulum inest finne, pullum, viciae fere magnitudine. Radise crassa in multos ramos divisa, multos annos vivax: quin & folia per hydmem virorem fuum retinent.

In arenofis maris litoribus circa Angliam ubique ferè invenitur. Verno tempore pro olere

Locus.

dis XIO

Lib. XVI.

Myagrum monospermon J. B. monaspermon majus Park monospermon latifolium C. B.

MRassa & alba est radio, annua tamen: qua caules profert aliquot cubitum aut sesquicubitum nana ce acte raiss, arima tament que came propret anquot cubitum aut felquicobienn alsoes glaucos teretes, leves, foidos, medillà candidà farctos, multis als concavos fisper ripre parte valde ramofos, raunius pratongis à caule extantibus & angulos fere recess cur coefficientibus. Folio Galti fairi fuperimbus folio nonnibil finitia, plerunque tamen lacintata, prafortim inferiora, I parva, cum Brafficanis magnitudine, neutiquam conferenda, I finital reque pratorium informat, partin, partin, intercepte illis ceffa, pinnis fuis caules amplectentia, fapore oleracco. Flores lutci, quadrifolit, minores mulcò quam Braffica (uno Eryfimi vulgaris pares) paullatim nec codem tempore fefe explicant, allis primulum è calice erumpentibus, alis in femen abeuntibus, quod fingulare in fingulis fpiculatis burfulis furlum fpectantibus, & caulibus ramulfique appreffis.

I. Bauhinus spontaneam observavit in agso inter Dampierre & S. Mauritium. Junio mense apud Locus & nos floret, & semine plenam maturitatem adepto radicitus interit.

CAP. XII.

Myagro affinis capitulis rotundis J. B. Myagro similis siliqua rotunda C. B. Park.

Ultos (inquit ille) ex radice fimplici, lignosa producit caules: [Que in nostro hortulo vere siare sunt planta è singulis radicibus singulos produxerunt,] cubitales & bicubitales, [Que apud nos provenère cubitalem altitudinem non excedebant,] teretes, fragiles, hirsutos, ab imo statim ramosos, frequentibus ramulis e folorum alis egressis; per quos steribus tenusis sinis minoribus quàm in Myagro, pallidis, longa serie succedunt alternatim dispostra espitula exigua, Coriandro minora, semuncialibus pedicults renutibus à caule extantibus harrentia, per maturitatem nigra, in apiculum definentia, à quo quatuor costula minimum alate ad pediculum usque escripture. In signalic capitulis capitulis que un per minimum supura public signalis semunicalibus. porriguntur. In fingulis capitulis femen melt unicum flavum, oleaginofum, nullo fapore manifedto. Felia Myagro fimilia, minora, afpera, obfeutuis virentia, noninhil fucculenta; que per caules & ramos alternatim difpoite, nullis pediculis, amplexicaulia, alas utrinque pinnatas proferunt fapore vifeido, & nifi obstet leviufeula acrimonia [que postea fentium & linguam calefacir] fatuo: infima ex longis pediculis leviter finuata funt. Descriptio est Jo. Baubini d nobis interpolata & austa. Annua est planta, semine deciduo se renovans.

Hujus ramulum invenimus inter plantas nostras ficcas, ubi collegimus jam non recordamur. Ex semine Londino misso in hortulo nostro succrevit, floruit & semen perfecit.

CAP. XIII.

Myagro similis flore albo J. B. Myagrum monospermon miuns C. B. Park.

"Umerola statim à radice fundit folia, glabra, uncias tres longa, ad Iberidis folia accedentia, laciniata nonnihil: Inter qua eaules surgunt medulla farêti, alis concavi: Quarum exortum folia ambiunt alata & veluti denticulis laciniata. Flosculi in fastigiis candidi, exigui, quos vascula sequuntur subrotunda, acuminata, longo pediculo harentia, ad Myagrum cum rotundis capitulis accedentia. Radicula longa, alba, simplex, vel cum paucis fibris.

Inter Bononiam & Florentiam reperit J. Bauhinus. Passim in satis circa Monspelium reperitur Locus & Maio & Junio cum flore & capitulis. Botan. Monfp.

CAP.

Lecus.

CAP. XIV.

HISTORIA PEANTARUM.

Eruca marina Ger, marins Anglica Park, item maritima Italica ejusdem. Eruca maritima Ita-lica, siliqua hasta cuspidi simili C.B. Cakile quibusdam, aliii Eruca marina & Raphana

B.

Uamvis tenuis longa tamen fatis est hujus radix; numetosos causes proferens, dodrante latiores: folia Resedue minora, pinguiora, gustu acri, subsalso. Flores peculiaribus surcellis lateralibus insident, Erucu aut Brassicu positu & formâ, colore purpurco. Silique crassi. usculæ, breves, bina semina singulæ continent. Nos unicam in vasculo cellam seu cavitatem observavinus.

CAP. XV.

Lepidium glastifolium C. B. Lep. non repens J. B. Lep. annuum Lob. Park. minus recté, Montes

TAEc herba ex observatione nostra hujus loci est, siquidem capsulas producit monospermas: numerofiffimas, foliaricas cum apice in fummo, perexiguas, scabras, pediculis tenubus semuncialibus, acuto, cum caule angulos facientibus, insidentes, qui flosculis parvis, albis fuccedunt. Flofculi autem fuccessive se aperientes paulatim in prælongas spicas excurrunt.

Miror Morifonum filiculas bifidas, membrana per maturitatem pellucida & alba disseptas ei 2ttribuere, nifi fortè aliam plantam describat, nobis incognitam.

In agris quibuldam propè Ratisponam Germania urbem copiosum observavimus.

CAP. XVI.

Rapistrum monospermon J. B. C. B. Park.

T. B. X radiee longiuscula, albicante, parum fibrofa, caules pedales, aliquando altiores, rotundi, tenues, ramofi, eleganter virentes, levitérque hirfuit exurgunt. Folia humi fiparfa calla fint, Rapi folia finilha, ad principium laciniata, deinde fubrotunda, leviter finata & hirfuita. Flores fecundim cauliculos palmares & tenues velut in fipica dilpoliti, eleganter lucia auréve, quibis flique fuccedunt rotunda; elegantes; propter firias [per eas quemadmodum in forme corrandor different parte tamen fuperiore majore, cum in ca femen parvum, oblongium culum, fed unicum (unde ei no-

In Italia non procul à Liburno portu ; circa Genevam etiam & Monspelium spontaneum in-

* 2. Rapifrum maximum rotundifolium monospermon Hispanicum Park. maximum rotundifolium me-

Pracedente elation est, foliis majoribus in lacinias disfectis, extremo majore, subrotundo, magísque piloso. Quin & ramulis crebrioribus, floribus amplioribus, albis in calycibus subluteis, seminibus [potius vafculis feminalibus] rotundioribus, fumma parte minime acuminatis ab eodem

Hane speciem pleniùs describit Jacobus Cornutus in historia Plantarum Canadensium his verbis: Omnes hujus generis species foliorum amplitudine superat: hæc verò sunt, Raphani modo, extrema parte rotunda, & ambitu crenata, supina vario aspecitatibus in spinulas setaceas leviter extuberant, amplitudine palmari. Circa caulem fubnafcuntur his utrinque in codem pediculo

Caults ad duo cubita elevatur, firiatus, angulofus, ut folia hifpidus in multiplices furculos divifus, in quibus longe minora quam in caule folia glomeratim aggeruntur & fine ordine locantur: funt enim illa & magnitudine & figura urtica Graca fimilia; onusti sunt surculi innumera sforum propagine, adeò ut integra vigeant æltate; Flor ex rotundo capitulo lubflavo in quatuor candida foliola separatur, inter qua tenuia filamenta & pistillum viride cum apicibus luteis apparent. Cuique flori fuccedit femen unicum, parvum, fubflavum, rotundum, rotunda quoq, capfula membranacca Coriandri magnitudine inclusum, quamvis initio dum viret paulo longior appareat, per maturitatem tamen orbicularis eft figura.

In Hilpania nafeitur,

CAP. XVII.

De Leucoio filiculofo monospermo.

 Leucquim filiculosum flore luteo umbellatum monosp. The folio minus C. B. Ionthaspi luteo flore incanum eluxuests, montanum, umbellatum Col. Thiaspi
folio minus C. B. Ionthaspi luteo flore incanum eluxuests, montanum, umbellatum Col. Thiaspi
folio minus C. B. Ionthaspi
folio minus C. B. Ionthaspi montanum luteum minus Park.

Cel.

Cel. ticulos disponuntur, colore lutco, hilari aureove, petalis infractis in cordis figuram: quibus ab imo fructus succedunt, alternatim etiam per orbem circa viticulos longis petiolis herentes, figura rotundâ. Lentis magnitudine, incanâ hirfutie afperi, longum habentes apicem, in quibus unicum femen compressum fulvúmque continetur.

mprellum ruvumque contineut. Maio & Junio florida & frequentissima in Æquicolorum montibus habetur: plana juga diligit. *Tempul* Folia dura & veluti humore carentia ficco funt sapore, herbaceo, nec acrimoniam exserere viden. & Locus

tur, ficuti & femina. Eadem radice regerminat post flores, sempérque vivit.

2. Leucoium filiculosum monosp. fructu compresso. Lunaria peltata minima quibusidam, ad Thlaspi referenda J. B. Thlaspi minus clypeatum Ger. clypeatum minus Serpylli folio Park. Thl. clyp. Serpylli folio C. B. Ionthlaspi minimum, spicatum, lunatum Col.

Hujus radix exigua, tenuis & albicans, fibrillis aliquando divifa invenitur: plures emittit viticulos, tenues, afperos, dodrantales ad fummum, fupinos, aliquando rectos in unicalle planta: quos folia circundant alternatim difposita, candicantia, exigua admodum, duplo minora quam Thymi dufoit greantaint attentant unpoint, cantocatus, exigua aumonum, duplo minora quam Thymi du-rioris dicti, afperiusculi uno versii quandoque dispoita. A medio verò viticulorum, (qui aspera hirsuite & candicante obducuntur) ad fiummum usque frustine cartilaginei rotundi, Lentis magni-tudine, compressi, velut in longam spicam dispositi dependent, uno cetam ferè versit penduli è pe-tiolis incurvis exiguis, minimum, in quatuor foliola divisim calveem habentes, oculos ferè fallen-tem. Flores velut in umbellam confertos in summo semper habet exiguos, & omnium minimos, luteolos, qui ftatim folliculos proferunt è medio rotundos, hirfutos [J. Bauhino nor rectè glabros] in medio parum ventriofos, lunbo circumductos, in ima parte veluti fiflos Thlaspeos modo. Hi in medio parum ventrioso, simbo circumductos, in ima parte venti nitos i niaupeos niono. Fil profecti paleæ colore fiunt, ab imo decidentes, Maii fine; seme intus unicum habentes ovali figură, compressum, stavum aut rustum. Plantæ sapor parum acris, Leucoii modo ficcans. In montium radicibus & collibus Soli orienti expositis sterilibus frequens Anversæ Valuenssim, A. Locui in the control superiories superiories

CAP. XVIII.

Thlaspi montanum Glasti folio C. B. montanum Glasti folio majus Park. Thlas. Pannonicum Clusii Ger. Thl. folio Alliaria J. B.

Upus folia infima latá & rotunda funt: que autem fuperius in caulibus, quos à fibrofa, oblique acta, forpente, alba, tenui, lignofa, Alluímque obolente radice plures emitrit, rerects, laves, cubitales altioréfique. Folia inferiora funt Alliairie fimilia, alia ad Napi folia quodammodo accedunt, oblonga, averla parte cefia, adversa in luteo virefenenta, duabus pinnulis 'fibrotundis caulem amplectentua, fapore oleracce, nonnibil ad Cepas quoq, accedentes è quorum alis ranii enafenturt, fimilire foliati. Flores Nafluttii aquatici albi, quadrifolii. Silque un lo loudo donate, fibrotunde, nullà fifiurà, fomen continent fingula fingulum, flavum, guffu anaro & acri.

Invenitur umbrofis locis ad arcem Stichenstain, & quà iter est ex ea arce ad Sueberg: nusquam Locin & alibi Clusio observatum. Floret Junio, semen Julio & Augusto ad maturitatem pervenit.

Cece

CAP.

De Tetrapetalis sticulosis seu capsulatis. Lib. XVI.

CAP. XIX.

De Glasto Sou Isatide.

Lastum Latinis, Vieruvio, Mela, Cafare & Marcello Empirico testibus, vitrum dicebatur. Vi. trum ided à Latinis dictum exiltimo quod Gallis & Britannis antiquis Glassa dicerctur, J quod Vitrum recte interpretati funt. Glaffa autem forte dicta est à colore vitreo fen

Glasti notæ sunt folia ad tingendum utilia, siliquæ compressæ, latæ, pendulæ, per maturitatem nigræ Linguam avis dictam imitantur.

Glaftum sativum Gev. Park. Isatis sativa vel latifolia C. B. Isatis sive Glaftum sativum I. B.

Pollicaris hujus radix albida & lignofa ad cubitum & fesquicubitum descendit, inquit J. Bauhinus. Caules surrigit minimi digiti crassitie, bicubitales, rigidos, teretes, laves, subrubentes, in summo valdà ramolos; foliu creberrimis, nullo ordine politis vestitos. Flores in ramulis lutei, crebri, exigui, quatuor foliolis longiusculis, obtusis, minime bisidis compositi, pediculis longis, tenuibus subnixi [1] Bauhinus octo folia flori tribuit, verum quatuor illa que minora vocat calicis funt non florid Stamina lutea, exigua. Capfulæ seminum per maturitatem nigricantes, latæ, obtusæ, Lingua avis fimiles fed minores, costa longitudinem percurrente, secundum quam etiam aperiuntur, singulae fingula semina slavicantia continent. Ob pediculorum tenuitatem capsulæ deorsum dependent ac si pulsa appende forent. Folia ima ad Cynogloffum accedunt, nonnihil glauca, oblonga, glabra. Quaedam tamen ex prioribus interdum hirfuta, inquit J. Bauhinus, ac etiam nonnunquam limata, ad Hefperidis folia accedentia. Que in caulibus & ramis nullo pediculo interveniente adnascuntur, pinnatis barbulis ad bafin donata, oblonga, angusta, in acumen definentia, glauca, glabra, quadam tunen ex inferiolus averla parte ad margines prafertin & eneromate, guata, guota, quadam tunen ex inferiolus averla parte ad margines prafertin & nerom medium rampis pils hirluta. Tune caules tun folia glauco quodam polline obducta funt, qua facile detergi potell. Secundo à fatione anno caulefeit & florer, & polfquam femen perfecerit radictius exarefeit, femen. deciduo fe renovans.

Seritur in Mediterraneis Angliæ. Sylvestris à Sativo nonnisi culturá differre videtur.

De Ifatidis cultura & preparatione ad lanas tingendas integrum librum feripfit Henricus Crolachius. Glastum facillime & copiosittime prabet salem volatilem, imò sine igne, egregii usus in Scorbuto & Angina. Hae planta multò meliùs tingit lanas quam Indigo, quod admixtione falis corrofiyum eva-

dit. Wedelius de Sale volatili plantarum.

De cultura & præparatione Isatidis lubet huc transferre quæ habet Wedelius loco citato. Optime inquit crescit its in arvis, quibus priùs Linum satum sucrat; sin minùs antecessore hoc gaudeat, stercorari eadem probè postulant.

Alterutro horum facto, aut foditur terra ad fationem, aut aratro ad id aptato quadrijugali profundiùs aratur. Sin communi aratro præftare id libuerit, lentè festinandum est, mora enim eget.

Quod Autumno aratro praparatum est arvum hyemalibus feriis ad Purificationis Mariæ festum

relinquatur uberi irrigationi. Semen iplum perinde est, recénfine an vetustum sit, modò non fumi accessione (quod notabile

est) corruptum fuerit. Post festum Purificationis, molliori cœlo, seritur, & ex voto quidem magis modicâ nive posta, &

ca quidem cautione, nè densè nimis fatio fiat. Elapfo uno alteróque die, qua mora non de nihilo eft, studiosè mediante occatione, terrá obtegitur.

Post Pentecosten diligenter repurganda ab aliis herbis.

Post feltum S. Joannis ad primam messem maturescit: cum extima folia flavedinem præse ferunt, vel metus est flores ipsum meditari, ferro ad id parato in terra herba detruncatur in cumulum hine colligitur & ad loturam fertur.

Factà lotione pabone ad locum aptum mittitur, sparsim dispergitur, & vertendo siccatur: marcor hic feu colono, fi minor fiat & fuperficiarie, feu emtori, fi juftus, lucrum fœnerat, illi quiden aucto globulorum numero, huic meliori praparatione. Sin inconflans tempeflas minus lavatt, ut modo ficceutu, modo imbribus irrigeuri, qua liberari ab extrance humore debebat, periculum fubri corruptionis, & tellis hijus, nigredinis, quod lape unicli nocte contingii.

Abhumpta superflua humiditate congentur, & trusatilibus molis infertur. A conquaffatione seu comminutione & tritura hac, qualis quidem succulentis adhuc convenit, in acervum obtufum feu rotundum compingitur, fuperna parte tecta pro arcenda pulvia, circa latera verò ventilabra fabrificantur, ut herbacea fanies refidua per noctem excludatur.

Abacto Inquore digoritur in magnos globos, & recto patulo ad l'acto, admachinam illam vecta imponitur; ut ficcetur, adeò onni fludio fuperflua humiditas abigitur, nè in putrilaginem faticat. Relinqui hicoto ipoett, quandiu il deri occafio; au globuli jam lenier exficcati proprie inferri domui, vel ad ulterrorem preparationem mercatoribus vendi pollint.

Globuli enim hi, quos fexagenos vendi videas, tabulatis ingesti & accumulati, sensim incalescunt, & urinofam fal volatile de fe exhalant, eò cittàs quo calor ambientis aftivo tempore & corum copia major; illud verò non folim quo continentur fastium, fed totami fape domunite vicinas odore fao replet. Tandem aqui ettam allusi magis intendicar calor, donce non in cineres, in quidam volunt, fed pulverem groflum tinctorum ufibus aptum fatifeat, quod hine Glaftum 127 15020, feu praparatum ander

Secunda vice propullulans, non, uti prius, folicitis unguiculis ab immixtis aliis herbis repurgatur, fed oves in agrum mituntur ut pafti interfito hoc gramine repurgent ifatidem, neque enim illi vel

efu nocent, vel conculcando in terram, nifi pafforis negligentif diutiùs ac par eft inhereant agro. Exactis fex feptimanis à prima meffe dento, ut fupernoi tempere detrunicatur, & iterum clapis totiem hebolomaidis, fi codum Autumnale faveat, terrià vice ; licet hac minori bonitatis notă, tum ob caloris Solaris digerentis infufficientiam, tum ob tempus lotura minori bonitatis notă, tum ob caloris Solaris digerentis infufficientiam, tum ob tempus lotura minus aptum. Sequenti afine fidem arvis, qua prită ilatidem tulerant hordeum inferitar. Sin feminartefiserantur, terita melle pars intacta relinquiur, unde variente anno in femen exit. Hastenus Westelius.

Nostrates in praparando Glasto methodum hanc non per omnia observant, ut ab amico, quem

Notrates in peparatus de l'action incidentina in la fort per de l'action de la simila de l'action factus fini per la cre confului, certior factus fine piagui, calido 80 bene fiercoraro; carca medium Maium ferius citture pro anni temperio 80 herbæ maturitate decerpitur.

Quamprimum demeritur ad molam ilico defertur 80 molendo comminuitur tandiu donec in globu-

los formari aptum fit abíque ulla mixtura.

Globos hofee craticulis vimineis (fittrales nostrates vocant) imponunt ad exfeccandum; cúmque penitus ficca evalerint, mola iterum subjiciunt & in pulverem quam postunt subtilem comminuunt.

Pulverifatum in area complanata, seu tabulato in acervum componunt, & copiosa aqua affusa irrigant sen madefaciunt, donec concalescar & vaporem emittat; adeóque per plures septimanas caentem & effumigantem finunt ut paulatine maceretur & maturefcat, humore aqueo evaporante, medicamentolo concocto. Ad calorem autem moderandum nè nimis invalescat, per tres, quatuórve hebdomadas pala quotidie verlant; mucedinem autem inter exficcandum & canitiem contrahit, quam iterum deponit, antequam plenam maturitatem adipifcitur, perfectime faocis inferciunt, &c

avericum.

Æltate calida & ferena fucco melius concocto ad pigmentum conficiendum nobilius & præltantus ovadit; pluvià autom & humida foliis magis luxurias, & uberiore provientu farentem ditat, cum cità regerminatione ad quatuor aut etiam quinque meffes cadem æftate adolescat. Prima meffis omnium praftantiffima habetur, reliqua ordine, fequentes antecedentibus, deteriores.

Glaftun autem non folum colorem cœruleum de le prebet, vœrum aliorum ferè omnium colorum bafis & fundamentum eft. Verum pro inflituti noftri ratione de Matter fais: qui plura defiderat (nec enim hec ad artis hujis prorius rudem & ignami influendim lifficium) cos confular qui hapc tine onthi need a area dups profess i deem et ignatum mercenomi intreditt per confinitat qui hafe materiam ex professo tractarunt, nimirum Crolachium pradictum, & Auctorem anonymum Aria Agriculture Anglice conferiptes,

Joanni Bodao à Stapel non assentio agrum Glasti proventu non emaciari sed latificari potius, quam-

vis frumento producendo magis fortaffe idoneum evadat: nec enim triticum folo valde opulento fatum fertilissum est; siquidem foliis & culmis supra modum luxurians vim omnem in ea effundit, nec granorum admodum ferax est, neque plena & farina prægnantia procreat.

CAP. XX.

Coronopus Ruellii Ger, rečia wel repens Ruellii Park, Coron, Ruellii fiwe Nafturium verrucofam J. B.
Ambrofia campofirii repens C. B. Stuines Crestes.

Erræ apprimit caules nunquam furgentes, spithamæos, ramosos, rigidulos; per quos falia laciniata, cassura foliorum Nasturui, nec ita distimili aut odore, aut sapore: soscili secundum caules minuti, albi; seminum loculi scabri, inæquales, lappulas imitati, quasi echini parvi muricati, quorum fingulis granum unicum, nigrum, gigarto vitigineo ferè par inest. Radix lon-

In uliginosis & ad vias tam in Anglia quam in exteris regionibus reperitur.

Locur. Vires & Ulus.

Culeura & preparatio.

De Herbis flore tetrapetalo anomalis. Lib. XVII.

Anagallis aquatica dicha major & minor tam rotundifolia, quam longifolia, itemque Anagallis aquatica quarta Lob. floribus & feminum conceptaculis cum Veronicis conveniunt ideoque Veronica potius quam Anagallidis speciebus annumerantur. Ad idem etiam genus pertinent Chamodryos Spurice dicta

845

Peparuri finof, si rectè accipio mentem Botanicorum qui illud descripserunt, calix trisolius est, qua in re differt à reliquis Paparuri speciebus nobis observatis. Loculamentorum vasculi seminalis respectu plurimum inter se disserunt Papaveris species; Nam Chelidonii majoris siliqua simplex est se indivisa, unică intus continua cavitate; Papaveris comiculati lutei in bina soculamenta secundum Illuma, and dividitur; Pap. corniculati flo. phaniceo in terna; ejus qua flore olt violaceo in quaterna. Papavera vulgaris tam Hortenfu quam Sylvestris capitulum in plurimas cellulas dividitur incerto numero, ulque ad duodocim aut interdum quindecim, prout planta vegetior est aut languidior. Operculi autem stellati radii indicant numerum cellularum in quas capitulum dividitur.

Hinc patet à numero loculamentorum in que dividitur feminis conceptaculum folo & per feples-

Hinc pates a numero toculariestostum in que avianta saminis conceptaciman solo ex per sepientarum genera non rechè semper diffingui.

Huc etiam reserenda sunt Pentaphylum sitiquojum primum & secundum Mortisoni, nec non Trifolium Lustranicum bivalve store rubro ejustem, que sitiquarum respectu cum Chelidonio majore con-

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS SEPTIMUS.

QUI EST.

De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

DRo floribus tetrapetalis hoc in loco habeo monopetalos etiam profunde in lacinias petalorum amulas ad ungues ferè fissos, nè à recepta Botanicorum sententia nimis recedam.

Herbæ flore tetrapetalo uniformi anomalæ & sui generis variæ.

Harum notæ Characteristicæ, generum indices sunt.

(Florum petala tenuia, ampla, fugacia, fuccus lacteus aut flavus, acer, vis narcotica; & in plerifque fpeciebus calix bifolius leu bivalou caduem; PAPAVER, cujus duo funt genera; Alterno, vafculis feminalibus brevibis in plurimas cellulas divifis, operculo ftellaco; ifique vel glabris; PAPAVER Saivum & Chipolite; PAPAVER corniculatum; cujus omnino species eft Chelidonium mojus dictum, siqui com service se cultura transference se cultura hababilitatum; cujus omnino species eft Chelidonium mojus dictum, siqui com service se cultura hababilitatum. dem succo flavo acri turget, & calicem habet bivalvem caducum.

Vasculum seminale in quaterna loculamenta partitum, loculamentis superiore parte aliquousq, disjunctis, & in angulos eminentibus; foliis in plures lobos seu segmenta divisis, glaucis, glabris, odore vehementi; Ruta. Rutæ flos interdum pentapetalos est, & vasculum quinis loculamentis compositum: verum hoc accidentarium esse puto & luxuriantis natura lusui tribuendum: naturaliter enim & ordinarie quaterna tantum petala, & totidem in feminis conceptaculo loculamenta obtinet.

Visculum seminale tricoccum in summo stylo, & succus lacteus in plerisque speciebus acer & servidus: TITHYMALUS.

Flores staminosi, in spicas congesti, Floscule um tubi in vascula seminalia elliptica, (qua per maturitatem horizontaliter rumpuntur) intumescentes, seminibus intus binis, puliciformibus. Hujus generis aliæ caulibus funt

Nudis, foliis vel

Latioribus, nervosis; PLANTAGO. Angustis, in nonnullis etiam ad margines dentatis aut laciniatis; Coronopus.

(Foliofis, foliis angustis, binis oppositis, florum spicis è foliorum alis egressis; PSYLLIUM.

Siliquæ flores antevertentes, qua per maturitatem quadrifariam partiti & dehiscentes, quatuor seminum feries oftendunt. Flores fummis filiquis infident, & integri unà cum calicibus decidunt; I.YSIMACHIA filiquofa. Hujus species quas novimus omnes præter Virginianas luteas siliquas producunt lanigeras.

Vascula seminalia in bina loculamenta divisa, & plerunque compressa: Flosculi parvi, petalis ad ungues junctis, ita ut integri decidant, funtque vel floribus

(E foliorum alis excuntibus

Singulatim, ità ut è fingulis alis finguli egrediantur flores; Als ine sparia, nimirum foliis Chamædryos, Hederulæ, Veronicæ.

Spicatim, ita ut è fingulis foliorum alis egrediantur finguli furculi flores multos in spicas dispofitos fuftmentes, valculis fem. compretfis, Burla paftoriz amulis; VERONICA.

In fummis caulibus fricatis; VERONICA fricata.

Anagalla

CAP. L

De Veronica.

Eronicam Recentioribus quafi occorixto dictam existimat C. Hofmannus, quia triumphat inter plantas noviter repertas.

ter piantas novicer reportas.

Veronicæ notæ funt, Flosculi parvi tetrapetaloides, nam quæ videntur petala distinæa ad ungues juncta sunt, adeò ur flos integer decidat, unde stricte & proprie loquendo slores monopetali sunt non tetrapetali.

2. Vascula seminalia in bina loculamenta divisa & plerumque compressa Thlaspeos instar.

In hoc genere calveis folia non decidunt una cum flore, ut in Tetrapetalis filiculofis, Nasturtio.

In noc genere calves from non declaim and calmins if the control of the respective free free from the first plants of the first plants from the free free from following execut, præter illorum normam, in quibus nulla ad florum exortum apponentur foliola.

Veroncæ autem in triplici funt differentia. Aliæ enim flores fpicatos producunt; fpicis fummos caules & ramulos terminantibus quæ Veroniæ fpicatæ dicuntur. Alæ florum fpicas producunt è foliorum alis exeuntes: guod genus Teucrii feu Chamachyos fpuriæ nomine infignitur.

Aliae denique flores fingulares seu solitarios secundum caules, è foliorum finubus proferunt, que Alfinæ fouriæ cenfentur.

§ 1. Veronica Spicata.

1. Veronica spicata latifolia C. B. Ger. major latifolia folius splendentibus & non splendentibus J. B. spicata latifolia major Park. Breat broad-scaved spiked Speechwell or Fluellin.

Cubicales profert caules, interdum etiam ampliores, non valdè ramofos, certè quàm rariffimis alis, fed multis nodis præditos; folia contrariis inter se petiolis ad fingulos nodos nascentia, duas aut tres uncias longa, unam lata, crassa ex arco viridia, splendentiaque, raris ex vix conspicuis crenis serrata, gultûs admodum aftringentis & exficcantis, deinde acris. Summo caule spicatim crescunt multi conferti flosculi Veronica recta dicta floribus forma fimiles, sed colore paulò dilutiores, ab infima parte spicarum explicare se incipientes quemadmodum Teucrii & aliarum spicararum stores. Semen in planis vasculis continet, exile, suscum. Radix crassa est, multisque sibris donata, singulis annis

novos ex lateribus caules producens. 2. Est alia hujus species cubitalem altitudinem non excedens, multisque in summo caule ramis Secunda speprædita, cujus folia superioribus non minus ampla & crassa sint, sed neque splendent, neque adeò cies.

3. Conspicitur & tertia species, secunda non valde distimilis, cujus folia evidentioribus crenis Terria species. ferrata funt, ramulique oblongiore florum spica præditi : in reliquis conveniunt : utrique sapor

Invenitur hoc genus cum suis speciebus in multis Pannonia sylvosis montibus, & ad radices Stiriaca- Locus. rum Austriacarúmque Alpium, gaudétque umbrâ.

Floret Julio, aliquando etiam Junio, in hortis præsertim: Semen Augusto & Septembri matu-Tompus.

2. Veronica spicata resta, profunde serrata, quam Lysimachiam caruleam quidam vocant J. B. Lysi-machia spicata carulea C. B. carulea Gor. cmac. carulea spicata Park.

Cubitalis, teres, glabra, ex certis intervallis terna aut plura folia ad nodos habet, Ptarmicæ fo-liis fimilia, uncias duas aut tres longa, culmum lata, valde ferrata, glabra. Spica longa floribus densè congestis constat, cœruleis, quibus deciduis remanent longa staminula. Succedunt plura exigua Cccc 3

I ocus.

marlupiola in quibus femen minutum. Parvà & fibrosa radice nititur, non reptante, fed plures à capite turiones seu germina novella protrudente quotannis, quibus valde se propagat, In Pannonia & vicinis Austria atque Stiria regionibus vel secundum rivos, vel in montanis pratis foonte nasci narrat Clusius.

A. 2. Veronica spicata recta major & minor J. B. spicata minor C. B. assurgens sive spicata Ger Item Veronica spicata angustifolia C. B. erecta angustifolia Park. The lesser spitted Plus ellin og Speedwell.

f. B. Obliquam radicem agit, fibratam; caulem rectum tollens, interdum quatuor unciarum tantion, aut pedalem vel cubitalem; interdum altiorem multò, fimplicem plurimum, ad cujus nodos folia nafcuntur angultiora, acutiora quam Veronica: vulgaris, leviter crenata, hirfuta, ad radicem latinfcula. Caulis in spicam longam definit, plerunque visu simplicem, interdum soribus Veronica vulgate coeruleis dentiffime ftipatum, paullatim florescentibus, primum inferioribus denique sunmis: quibus excidentibus framinula remanent longa: Semen autem planis bifidis capfulis conti-

Veronicam spicatam majorem à minore magnitudine tantum variare existimat J. Baulinus Clufius & Lobelius specie diversam faciunt. Altera (inquit Clufius) major est, latioraque haber fo. lia & longiorem florum spicam: altera minor graciliorem brevioremque caulem, angustiora tolta. minorémque speam. Ego equidem non libenter multiplico species prater necessitatem, ideóque cum I Bauhino sentio has duas non distingui specie; nihil tamen sidenter affirmo.

C. Bauhinus Veronicam fecundam erectiorem angustifoliam Clus. ab ejustem Veronica resta vulgari majore non distinguit. J.Bauhinus quoque Veronicam secundam majorem angustifoliam Class multum convenire scribit cum Veronica sua spicata recta. Descriptio Clusii sie se habet:

militam convenire teribic cum veronica na apietat reca. Estopola cam ne le mater. Elbrofa radia lateribis se propagat, novos ingulis annis stolones promens, cubito non minores, rectos, virides, veluti nodis aut geniculis distinctos. Folia in fingulis nodis bina ex adverso nifectia, oblonga, Lysimachiæ ceruleæ dickæ pane similia, sed crassiona & in ambitu minus serrata, gultu adstringente & ingrato, postea acriusculo. Summi rami in spicas definunt cœruseorum flosusorum quatuor foliolis constantium, in quorum umbilico duo staminula cum exiguo stylo. Semen in bifidis vafculis, planis quidem, fed aliquantulum tumentibus & pulvinatis, exile admodum &

Variat foliis paullò latioribus, prima tamen specie angustioribus, caulibus minus ramosis, dilutioréque florum spica. Sapor quidem astringit & exiccat, sed non adeo vehementer ut in prima

Locus & tempus florendi eadent quæ primæ speciei. Clus.

Caterum Veronica spicata minor nobis observata est in pascuis quibusdam medio circiter innere inter Cantabrigiam & Novum Mercatum.

J. Bauhinus Genevæ & in Sabaudia observavit florentem Julio: Montbelgardi etiam in agris propè Audincourt.

4. Veronica parva faxatilis cauliculis nudis. Tenerium minimum Cluf, hift, Chamædrys spuria minimum Park.

Eodem modo per terram sese expandit in varios divisa cespites, quo Cotyledon Matthiolo altera aut Sedum ferratum. Clusio instar minoris Gentiana verna elegantis, ex codem radicularum capite breves ramufculos in ambitu fundit, humi recumbentes & fulfinentes quaterna aut fenafoliola, Alternis quidem fibi oppofita, fed adeò aretè congefta, ut codem exortu nafci videantur, que parva, fubrotunda, hirfuta, per margines crenata. È foliorum medio, ut in Sedo ferrato dicto, exilit val, indocuntar, minact, per inaquies cientar. Le contour mendo, un insendo in monto carco, exuite culticulus, durarum critimive unciarum, teres, gracilis admodum, foliis inudus flores in fammo falli-gio geffanis, non binos tantum (ur vult Clufus) fed quinque, fex, aut etiam plures Chamadryos lipuras aut Veronicas, cœruleos cinercólve, quadrifolios, qui tamen ut in reliquis integri decidum. Ad fingulos florum pediculos fingula foliola oblonga. Valetula feminalia magna, comprella,

In montis Jura vertice Thuri copiolum invenimus: Clufius in lummo Sneberg jugo. An Chamadrys Alpina minima hirfuta C. B. Prod?

* 5. Teucrium fextum Cluf. Chamedrys Alpina faxatilis C.B. Park. Teucrium petr.cum tumilum Ger. emic.

Pumilum est admodum, iemipalmaribus virgulis, quadam lanugine pubescentibus, quas bina semper inter le oppolita velliunt folia, minoris Chamadryos foliis latis respondentia, inter que summis virgulis oblongiusculi nascuntur è barbatis calyculis solores, à superiorum formà diversi, concavi enim funt extremis oris laciniati, latiores, cœrulei tamen etiam coloris, è quibus duo framinula cum longo fivio exeunt. Defluentibus integris flofculis fuccedunt craffiores & majores filiquie, exiguo lenime plenæ. Radise etiam per fumma ferpit, tenuibufque fibris prædita eft.

In fummo Etfcheri jugo nec ufquam alibi invenit Clufius.

Veronica per C. Bauhinus Veronicam petraam remportationes non fatis convenium. V. Ponam. C. Bauhinus Veronicam petraam femper virentem Ponæ in Baldo huie fynonymam facit: At * 6. Chamædrys spuria minor angustifolia C. B. I. B. Park.

C. B. prod. Radice el nigricante, lignofa & fibrola: ramulis plurimis in terram reflexis, palmaribus, rotundis, rufescentibus, nonnihil pilosis, rigidis, duris, & in ramulos plures subdivisis: seliis ad radicem nonnunquam oblongis, latiusculis, obtusis, minimė crenatis: reliquis verò ad cauliculos, brevibus, angustis, crenatis & in apicem definentibus. Flores habet copiosos in spica oblonga dispositos, modo pallide cœruleos, modò carneos, staminulis & stylo donatos, quibus ut sylvestri semen minutum succedit in parvis thecis.

Æstate floret in agris nostris siccioribus & incultis; copiosè circa balneum Bruglingen occurrit.

* 7. Chamædrys spuria hederacea repens, sive scutellata repens C.B. Chamædrys hederacea, sive Teucrium pratense folis hederaceis Cat. Altdorf. Jungermanni,

Nomen fine descriptione. Circa Altdorfiam in Germania oritur.

* 8. Veronica Alpina Bellidis folio birsuta C. B. minima Bellidis folio Park.

Radice est per terram transversim repente, fibris oblongis nigricantibus donata: cauliculo semipalmari vel paulò altiore, tenui, hirfuto, duro, flexili, reclinato: cujus folia ad radicem plura, Bellidis cœruleæ foliis forma respondent, parva, subrotunda, atrovirentia, hirsuta & crassa, in cauliculo pauca, binis ex opposito sitis: Cauliculorum summitatibus stosculi aliquot cœrulei, quasi in umbella, ex parvis hirfutis calyculis prodeuntes, quaternis quintíve foliolis & framinulis binis cum ftylo compoliti insident: Semen verò in vasculis brevibus, compressis, ex medio veluti umbone stylo prodeunte, continetur.

Hanc in Helvetiorum Alpibus reperimus.

\$ 2. Veronica cum floribus folis intermixtis, è singulis eorundem alis singulis.

* 1. Veronica terrestris annua, folio Polygoni, slore albo Moris.

Morif.

Plantula est palmaris, cauliculis rectis: foliolis ad singulos nodos oblongis, angustis, Polygoni æ-Platture et paniers, verment cetts : perme at infigure concessioning augment explice con-mults ; è quori finquis finquis finquis cenent filodia, labi, tetrapetali ; quos fequintur explice con-diformes, tumida, fepto medio diftinguente duplicem feriem feminum comprefiorum, rufforum. Radix tenuis est, inutilis: post semina ad maturitatem perducta exsiccatur tota planta.

Floret Maio, & femina perficit Junio; ubi sponte oriatur nescimus, sed semine deciduo singulis Tempus.

A. 2. Alfine folis Veronica Ger. folis subrotundis Veronica Park. Veronica folis, flosculis cauliculis adhærentibus C.B. Serrato folio hirfutiore, flosculis & loculis cauliculis adhærentibus J.B. Speedwell Chickweed.

Radiee nutuur tenui, simplici, fibrillis aliquot tenuibus oblongis capillata. Caules profert plures, [interdum unicum] palmarem aut dodrantalem, ima parte ramosum, rubentem, hirfutum, foliis veltitum infra flores conjugatim binis, triangularibus, minimi digiti ungue minoribus, hirfutis, circa margines ferratis, pediculis brevibus aut nullis donatis. Verum folia illa è quorum finubus flores exeunt alternatim adnascuntur, suntque longiuscula, non crenata, Thymi similia. Flores perexigui, monopetali, quadripartiti, cœrulei, intus striati calice quadrifolio continentur, pediculis brevisimis in foliolorum alis sessiles singulis singuli; quos excipiunt loculi bipartiti Veronica aut Thlaspeos, pluribus feminulis compressis, per maturitatem fulvis repleti.

Ad margines agrorum ficciores, non rarò & in muris antiquis, hortorum areis & locis ruderatis. Locus. Planta est annua; Maio plerunque mense floret.

A. 3. Alsine folisis Trissaginis Ger. Park. Chamædryfolia, slosenils pediculis oblongis insidentibus C.B. Alsine servato folio glabro J.B. Decumanter: Chickweets.

Pumila est planta è radice alba fibrosa caules aliquot surrigens rubentes, nonnihil hirsutos, articulatos, ad quorum fingula genicula oriuntur folia parva, bina femper adverla, nervis rubentibus intersecta, longiora quam latiora, serrata ut Chamadryos vulgaris, brevissimis pediculis appensa. Ex dals fingulis finguli pediculi femunciales foliolis quaturo glabris circumfeptum futuren flofadium ex quaturo foliolis corruleis, rarius albis, inferne continuis, flaminula pauca & flylum tenuem circum-Aantibus. Floribus decidentibus succedunt loculi bipartiti, turgiduli, in quibus semen rorundum.

In hortis & areis locifque cultis tota aftate floret.

Locus.

A. 4.

Locus.

. 6. Cha-

Radicem habet superius singularem & glabrum, rubentem, sine ullis adnatis, inserius verò quam-Radierm habet fuperiùs fingularem & glabrum, rubentem, tine ullis adnatis, antenius verò quampluribis fibis renutifinis, albecantibis capillatam, fapore terretatir. Ramulos per terram finargi dodrantales & longiores, infirmos, angulofos, lanuginofos, nonnunquam in alios ramulos fubdivifos,
nervulo medio leparabili farctos; in quibus folis alternatim fita, femuncialibus pedicellis, hidiose
appenfa, prima germinatione rotunda, mox in Hederacei foli modum angulata, fed crebrius incifà in
tres, quinque, feprenve portuneulas, carnofa, fuperna parce arrovirenta, inferne dilutiora, admix
i interdum oblicurà purpurà, utrinque hirfuta: Ad uninfequifque foli exorum pedicelli fufici au
purpurafeentes, unciales ferè, in averfam partem intorit, fuffinese quatuor foliola cordata, glabella,
praetica bausitono. punpuracentes, included and a margine lanugunoso, que complectuntur flosculum pallide corruleum, quaterna divistură infectum, interne continuum, firiatum, fiaminulis binis tantillum coeruleis donatum, qui facillime excidit. Succedunt didyme eapfelles per transversum sutura committe, in quibus semina bina, terna, quaterna, aliquando unicum, oblonga, gibba foras, intus concava, naviculæ inftar in cujus meditullio tuberculum prominet, malum cymbulæ æmulans.

In arvis inter fata primo vere floret.

5. Alfine recta triphyllos sive laciniata Park, triphyllos cærulea C. B. folio profunde setto, sore purpureo feu violaceo J.B. Alfine retta Ger.

848

N Acus

Locus.

Locus &

Tempus.

Locus.

Locus.

Aliquando duarum aut trium unciarum oft plantula, non rarò etiam palmaris, aut dodrantalis, coliculis non, ut vult J. Baulinus, supinis sed roctis serè & pilosis; in quibus folia opposita, in aliquot profundas lacinias cæla, alia integra, potiffimum inferiora, pinguiufcula; ex quorum finu orti petroli floseulos gestant purpureos, qui biridas post se relinquent capsellas: alias inter solia sedem flores. Radin parva, fibrofa. In transmarinis inter segetes sepius observavi : in Anglia rariùs invenitur ; loca vide in Catal.

Hanc plantam bis ponit Parkinsonus, primò sub titulo allato Trib. 6. cap. 17. n. 5. p. 760. secundò sub titulo Alfines rect a flore caruleo Trib. 14. cap. 32. n. 6. p. 1260.

6. Veronica pratensis minor Park. minor Ger. pratensis serpyllifolia C. B. famina quibusdem. aliis Betonica Pauli, ferpyllifolia J. B.

7. B.

Plurimas fibras longas, tenues albas in terram demittit. Cauliculi quoque & ramuli in ter-Plurimas por se longas, tenues albas in terram demittir. Camucini quoque ex ramui in ter-ram reclinati è geniculis radices agunt. Coliculi attolluntur aliquot femipalmares aut palmares, te-nues, geniculati: ad fingulos articulos folia bina oppofita Serpylli, oblonga, fubrotunda, nonlidi interdum crenata. Flofeuli ex foliorum fupremorum alis tenui & brevi pediculo fingulatim exenit, hee elt, ex finguis alis fingul, pulchelli, inodori, quatuor foliolis ad unques junctis conflants, quorum tria cerulea aut albicantia, fitriata, quartum reliquis minus albidum, mullis firiis pidum: finima in medio alba, apicibus ceruleis. Succedunt Urriedi Veronice fimiles.

In pratis ac humentibus exit, inque fylvis, locis arenofis, & agrorum limitibus: Majo & Junio

menfibus viget ac floret, fed per totum annum durat.

* 7. Veronica maxima Lugd. Chamædrys spuria major latifolia C. B.

Radice est nigra, pluribus fibris capillata : caulibus multis, fruticosa, cubitalibus : foliu Quercus, multum crenatis, semper geminis caulem quadratum Chamadryos instar amplexantibus, lurculis nultis ex alarum finubus provenientibus, minime foliofis. Floribus conftat minoribus, Veronica more tetrapetalis, puniceis, densè & quafi spicatim in summis caulium digestis : quibus succedant cap-Julae cordiformes, bivalves, rotundiores, septo medio juncta, femina hine indè à latere ejustem septi Continentes. Floret incunte aftate & paulò post semina perficir.

In Sequanis gignitur ad montium confragosa pracipita inter saxa.

8. Veronica saxatilis J. B. minor Alpina Park. serpyllifolia omnium minima Ponx. Alpina frute-Scens C. B. frutescens Serpyllifolia Ger. emac.

Multis ramufcula furculofis, rotundis & levibus exoritur, altitudinis ad furmium unius palmi cum diundio. Fert folia Serpylli modo, fed aliquanto longiora, in nigro colore virentia, obier fubinde crenața, sed rarius, glabra, per extremum rotunda, bina opposita. Summos caules ornant sore ma-jusculi, tetrapetali, colore cœruleo dilutiore, Chamadryos spuriae vulgaris storibus similes. Succedunt capfulae compressa, cordata, Veronicae vulgaris repentis similes.

In fummis jugis montis Jura prope Thuiri invenimus: Pona in altioribus fummitatibus Baldi Ori-

entem verfús.

Uteroue

Uterque Baubinus bulc synonymam faciunt Veronicam tertiam fruticantem Clus. quam sic de-

De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

Pedalibus est fureulu, duris, lignosis, lentis & flexibilibus, humi sparsis & diffusis, ac veluti cinétis frequentibus nodis, unde ex adverso semper utrinque ramuli enaleuntur virescentes, in quibus bina frequentibis nodis, unde ex adverto temper utrinque ramuit enaieuntur viretcentes, in quibus bina inter fe oppolita foliola, viridia, craffiulcula, fiplendentia, longiufcula & minutulis creins ferrata, amari faporis. Extremis ramulis feni aur octoni infident foliali, ex alarum finu prodeuntes, tetrapetali, cœrulei coloris elegantiffimi, pallente umbilico & rubro circulo eum ambiente, unde duo faminula prominent, & ex medio velut umbone fixlus mulca prodocidi ferè fimilis. Semes in latio-production de la coloria de fammala profittient, et ex fietato relat unicon prim interes processed et e fillus. semen in auto-ribus majoristique vulgari Veronica, valculis & compreffis, exiguum, planum, fulvefcens. Radia lignofa & multas fibras spargens; quin & ipsi surculi proxime radicem, atque etiam longilis à radice lignofa & muitas menas ipangens; quinte, ipir meem proamit saucem, acque ettam iongius a radice (fi paulum terrá operiantur) a de fingulos nodos fibras & radices agunt. Provenit in Sneberg, & Alpeftribus Stiria jugis, ubi Junio florer. Parkinfonus, & recté quidem mea fententia, feparat Veronicam fruticantem Clufii ab Alpina mi-

Parkinionus, & rece quidem inca iententa, jepara v eronicam fruicantem Clufti ab Alpina mi-nima ferpyllifolia Pona: Hac enim non fruicat, neque pedalem longitudinem affequitur, fed pal-maris eft & herbacea femper: quin & florum colore differt. Veruntamen fi non conveniant specie, admodum affines sunt, & vix ulla alia in re quàm magnitudine differunt ha dua.

* 9. Chamædrys spuria tenuissimè laciniata J.B. Cham. Austriaca foliis tenuissimè laciniatis C.B. Aultr. laciniata Park.

Lib, XVII.

Sane quam elegans hac est Chamadryos species. Caules erigit pedales & altiores, teretes (praterquam crassiores qui ab ima parte quadrati videntur) firmos, ramosos, lanugirie quadam modica oblitos. Folia fecundum genicula fingula plerunque hærent utrinque plura tenusffimè ac profundis fegmentis laciniata. Ramulorum extrema vafeula ex longuifulis pediculis gerunt fingularia, cordata, Chamadnyos vulgaris spuria, foliaceo caliculo comprehensa, in quibus semen exiguum colo-ris spadicei, compressim. Radia: crassiuscula, multis nigris sibris donata.

In Goritienfi agro ab Agerio lecta ad J. Bauhinum transmissa est.

C. Bauhinus flosculos subcœruleos in spicam oblongam dispositos huic afferibit.

* 10. Chamædrys Hispanica foliis tennissimè divisit C. B. Park.

C. B. prod. Hac caule est priore multò teneriore, rotundo, leviter piloso, geniculis pluribus distincto; soliti brevioribus apgustiusque diviss, & ad singula caulis genicula junctis; at cauliculus in tenussimorum & parvorum foliorum quati cespitem absumitur; & ad summum geniculum in duos pedicellos, triunciales, foliis nudos dividitur, quibus flofculi parvi, stylo oblongo donati insident. Plura non licer.

- 5. 3. Veronica spicata, spicis è foliorum alis egressis, Chamædrys spuria dista.
- t. Chamædrys spuria angustisolia J. B. spuria major angustisolia C. B. Veronica supina Ger. emac. Ver. Teucrii facia Park. Teucrii tertii quarta species Clus.

Multas ab una radice, tenui sed longo, repente, lignosa, sibrosa virgulas, per terram disfusas, interdum nonnihil humo elatas profert, teretes & hirsutas, itidemque lignosas, tenues, longitudine palmari & dodrantali : in quibus bina per intervalla fabia opponuntry, oblonga, in ambitu ferrata. Virgule in ramulos aliquot circa extremum divifa flores fultinent in fpicam digeftos, non fimul fe vilgine in tamuos anquot circa externan urine pares internation in pream orgences, non minu ne expandentes, fed inferiores primium, ceruloes, flaminus concolorium & flylo termifimo, quorum pedicellis brevibus & tenuibus appointum est foliolum tenuissimum, oblongum, viride.

Nafcitur pluribus locis in pratts, juxta flumina, rivulos, ferobes ac fontes, tubinde & in nemoro-Lecun. fis, ut rected J. Bauhinus: Er Junio, Julio ac Augusto cum sforibus viget. In Anglia non invenitur

2. Chamadrys falfa maxima, an Teucrium 1. sive majus Pannonicum Clusio J. B. Chamadrys spuria major altera sive frutescens C. B. Ch. ma. sp. frutescens Park. Teucrium majus Pannonicum Ger. emac.

Congener vulgari Chamædryi spuriæ, verùm multis numeris ea major est. Folia longa acuminata serrata per hirsutos caules bina : Rami itidem ex adverso positi longam sustinent slorum spicam, Chamadryos vulgata fimilem, majorem, fuccedentibus compreffis, bifidis capfulis.

In fylvolis Germaniz atque etiam circa Genevam plurimis in locis oritur. Clufius caules cubitales quadrangulos, fubbirfutos Teucrio fuo quarto attribuit: folia Chanazdry-

os spuria vulg, bina semper inter se opposita, per ambitum serrata, amari saporis. Flores in spicis longis è foliorum fuperiorum finubus egreffis cœruleos, quatuor foliolis conftantes, quorum quod superiorum partem obtinet latiusculum semper est venisque distinctum: Radicem fibrosam admodum & vivacem, quotannis novos caules producentem, qui infima parte fecundum matrem radices agunt & se propagant.

Hujus

Lib. XVII.

Locus.

f acus.

Vires.

Hujus genus invenitur inter vepres, non minoris longitudinis virgas ferens, tenuiores tamen humíque diffulas, adeò frequentes ut magnos caspites interdum latè tegunt, minoribus folis & dilutiore flore.

HISTORIA

3. Chamedrys fylvosfris Gor. Spuria sylv. Park. spuria lasisolia sive semina J. B. spuria minor rotundifolia C. B. Willo Bermander.

PLANTARUM.

Numerosis sibris radicatur, & reclinatis in terram ramulis subinde radices agit, séque reptando propagat. Caules surrigit spithamam & interdum cubitum altos, lanuginosos, teretes, tenues & infirmos; quibus adversa inter se per intervalla adnascuntur folia sine pediculis, serrata, hirsura, satunrmos; quious auverta inter te per intervana autoricum prima interpendentis feriassi, initia, latti-re viridas, rugola, è lata bali in mucronem non admodum actum fenim definentis, Chamadra, legitima fimilia, turde planta nomen. Ex alis foliorum exeunt flora in thyrium digeffit, qui quaesgemma muna, unes pante noment. Ex am sonorum exam pare in tryttum signin, qui qua dirioli videntur cum int revera monophyll, petalis ad ungues juncifs, inlair cavelleo color niteriotes, fatutationis lineis finati, umbilicis albis : in medio ftylus prætenuis, violaccus cum duobus #aminulis apices albos sustinentibus. Calix storis quadrifolius. Flores autem pediculis brevibus instdent è finu folioli exigui seu ligulæ exeuntes. Vascula seminalia compressa didyma, Veronice

Majo mense floret, in pascuis frequens.

ratio mente inno, in pareus incapens. Sapor huic plantæ amariu(culus; odor free nullus. Folia quæ in fummis caulibus funt, contra ali-orum plantæum normam, pediculos habent longiores quam quæ in imis.

4. Chamedry: spuria foliu pediculis oblongis insidentibus. Alysson Dioscoridis montanum Col.
Chamedry: spuria assimis rotundifolia scusellata C. B. 1010 Bermander buth leaves franding on long foot falks.

Plutimis exiguis prælongis fibris in terram demissis radicatur. Caules teretes, hirsuti, tenues, in terram religini, & fibridie radices agentes, folia veftiti per intervalla binis oppolitis, pediculis le muncialibus infidentibus, hirfutie longa candicante fubalperis, circum oras ferratus magnis denibus, brevioribus & pallidioribus quam Chamædryos spuriæ vulgaris. Flores in thyrsos digesti ex alis foliorum fimiliter excunt, rarius disporti, l'ers aut quature ex tenui admodum petiolo ac hifuto l'emunicalibus pediculis infidentes, monopetali (ed. in quature fegmenta ad ungues ferè fifit, pullide purpurei aut corulei, faturatioribus lineis striati: [quibus succedunt fructus depressi, ex duobus ovalibus folliculis scutulorum forma constructi, latere inter se conjuncti, ipsique per oras hirsuti, foliola bina utrinque bafis habentes, atque intus depressa semina fulva quina aut sena singulis lateribus

In sylvosis humidis ad aquarum pracipue rivules nascitur.

publicas inferioris Auftria.

Chamadrys spuria [de pracedenti specie intellige] optimum est remedium in Rachiede, sier ea fiat decoctio. D. Palmer.

• 5. Chamædryos falsa species Tenerum quintum Clusii J. B. Cham. spuria minor latifolia C. B.Park. Teucrium Pannonicum Ger.

Multas statim à radice sundit virgulis dodrantales, purpurascentes, humi procumbentes, quas alternatim bina semper ex adverso sita amplectuntur solia, Chamædryos soliis sormà & colore similaternatim lia, & codem modo per oras forrata, minora tamen, guttu inguam exficante, deinde amunifulo: summa virgulæ in ramulos divisa numerolos stofessio in spice formam nascentes gestant, quato: ninma virguia in ratinuos uvias numerios juganos in speca forman nacenes gentais, qui tuor foliolis contiantes, eo quod superiorem floris partem occupat reliquis majore & latiore, cui circa umbilicum duo stammula inharent, splusqua è medio umbilico protuberat; integri deinde solcula, qui funt aut corulei coloris elegantissimi, aut dilutioris & quasi cineracci, sporte decidentes superioris de la contraction de la contra quulas relinquint planas, exili subruffo semine plenas. Radix valde fibrosa est & vivax, singulis annis novas virgulas producens: quin & ipfa virgula nonnunquam fecundum radicem fibras agunt. Nafeitur omnibus fere ficcioribus agris incultis, herbofifque aggeribus & colliculis fecundum vias

 6. Veronica tetragona montana reĉta minima Col. Chamædrys spuria latifolia minima C. B. Cham. fouria minima Park. q.

Pratenfi Teucrio Veronicæ facie dicto admodum fimilis est, at minor omnibus sui partibus præter flores qui in hac plantula majores omnibus congeneribus funt, colore cœutelo faturatiore, breti-bus infidentes periolis, circa fummas duas alas, quibus dividitur caulis palmaris, quadratus, misecens, hirsutus, geniculis senis divisus, quious folia hærent bina alternatim [caulis laterum respectu] dispofita, in into tritici grano magnitudine paria, atque in fingulis geniculis [paullatim] majora, donce indicis unguis magnitudinem affequantur, hirluta, oblonga, circumferrata obtafis dentibus multis, Chamzdyos fere modo, fed abfque petiolis, & circa caulis genicula latiora; in fimmo duas alas emittentia, caulcinque foliolis intermediis parvis admodum voluti detruncatum terminantia. Julio proficitur, atque thecas apice longo Chamadryi spuria vulg, similes promit duplices peralas dispositas, temilbus ramulis eriam divisas. Radix repit ex geniculis composita ex quibus dependet. Sapor fo-

In fummis frigidisque montium Æquicolorum pascuis oritur, loco dicto S. Angelo.

7. Verenisa mas Supina & vulgatissima C. B. mas vulgaris supina Park. vulgation folio rotundiore J. B. vera & major Ger. Dale Speedivell oz Fluellin.

J. B. Viticulis supinis, è geniculis radices agentibus interræ superficie reptat. Sunt autem cauliculi seu Viticula fupinis, e genicuis radices agentions interre inperiore reptat. Junt autem cauticuli leu viticula ha tenues, teretes, longa, hirflura, geniculata, folii binis adverfis, ad fingulos articulos enais, hirfluris, in ambitu fertatis, Pruni folis fimilibus, fapore amaro & acri, donata: Plorer ex alis foliorum fpicatim oriuntur Chamadryos adulterina: more, è quatuor foliolis ex diluta purpura cieruleis, striatis compositi, stransinibus concoloribus mediuni occupantibus; quibus decussis femen cernies, traats componit, naminos concora des messani, occupantinos ; quints uccums temen relinquiur Chamadryos adulterina focularitoris parts Burfa; patoria; amulis, incluíum. Floculi revera monopetali funt, nam qua foliola diffinita relentur ad uniquem coalefcunt, un-

de & flos integer decidit. Ad fingulos autem flosculos apponitur ligula.

In pascuis ficcioribus & cricetis copiosè provenir. Locis apricis, arenosis, & sabulosis delectatur. Loca. Aftate floret.

Est & alia (inquit J. Bauhinus) mihi hujus generis, foliis duabus unciis longioribus, & uncia latioribus; caulibus cubitalibus, & alia multò minor foliis ad Veronicam fœminam ferpyllifoliam acce-

8. Perottica mas erecta C. B. Park, recta mas Ger.

J. Bauhino eadem est pracedenti, & revera fivel figuram ejus, vel deleriptiones qua extant attendas, parum variare animadvertas. Caulibus dicitur esse erectioribus & assurgentibus, Gerardo tamen repentibus; folis magis dentatis; (icon tamen pauciores dentes oftendit) in lummis caulibus longis & angustis: floribus & capsulis minoribus.

tongs ce augustes: portuen ex capatais immorpus.

Vulneraria infiguis ac fudorifera eft. Ufus precip, in erofione ac obstructione pulmonum ac lie. Virei, nis; hine & imprimis in colica, phchiff, seable, pruritu, peste, vulneribus. Extrinsecus fainossissima est in vulneribus abstergendis, in duritie lienis, & in colica. Sebrod.

Summatim intus sumpta valet. 1. Adversis tussim & vitia pulmonum. 2. Adversus pestem & colica. Sebrod.

morbos contagiolos. Extrinsecus ad vulnera, ulcera, scabiem, cutis vitia commendatur.

Decocum Veronice satis magna doss aliquando assumptum feeminam quandam calculo, quem per fedecina annos in rene finifito aluerat liberavit. Calculus nempe primo ad ureteres protrufus eft, deinde in veficam delatus, tandémque continuo ejusdem decoeti ulu foras ejectus. Epheme. German. An. I. Observ. 107.

Infigniter Veronica Rerilibus prodest. Nobilistima quadam sæmina post septennium sterilitatis meo confilio pulverem Veronica in aqua ejufdem per multos dies fibi propinabat, & flatim concepit. Poftea illa hoc confilium aliquor aliis dedit, & X. vel XII. ex illis ex feittofitta profecit. Syrupus Veronicæ ulceribus pulmonis est admirabilis. Hufman.

vertinica meerica peniterius et autimaturis. 129/min. Cum immedicabili tübirum ulcere illultritilimus Ginntherus per alkituot afinos laboráffet, ac fer-pentis ulceris totam propemodum tibiam obfidentis cacoethis dolores per intervalla feptimanarum aut pents uteen totain propontoutin totain obtains account anores per intervalia ispumanarum aut menfium recrudefeentes mingari deberent, millium prafentus percepti terameri quàm fi madeface re lintea aqua Veronica, eaque tibis applicaret. Ceffabat enum inflammatio, & alia qua eam comitari solebant symptomata.

Veronica vim infignem traumaticam obtinet : Fistula thoracis quæ balneatorum industriam omniúmque medicamentorum vires elufit, tandem fanata est folius aquæ hujus plantæ usu interno. Ephemer, Germ. An. 12. Oblerv. 166.

Extractum Veronica mixtum cum extracto baccarum Juniperi in obstructionibus viscerum & pedoralibus morbis elt præstantissimum remedium; maximo cum fructu non rarò eo usus sum; materiam morbificam per urinam expellit, sed præmittenda sunt laxativa & aperitiva. D. Tancr. Robinson. cG. Fabric, Hildani Epift. 73.

Ingenue fateor cum aliquando variis medicamentis adversus crustosam scabiem puerorum usus internet accordent augustus varis instructions accordent scattering instruction in the defension and the state of the stat eum ex voto reflicuisse pristina valetudini; justi tamen ut nutrix decoctum Fumaria ex sero lactis quotidie hauriret. Sim. Paullus.

In colica, calculo, ipía pefte Crato plurimi fecit hanc herbam : imo vel fimplex decoctum Verenicæ longè præfert omnibus aliis generofioribus internis medicamentis contra calculum, cujus hæc

Usus clysteris ex solo decocto Veronica cum Saccharo magis quàm ulla medicamenta per os sumpa proderi. In decochum vel adops vervecinus ad renes, vel cuniculi, vel capi adicidiur, urita lu-bricitatem aciat. Si ilta non funtad manum parum butyri recentis addatur. Idem.

the later in terral. In the normal partnin buyer recently adopting the problem of the problem in the problem of fald vulgaris temperatioris decoxi, quam ex aliis majoris apparatis, v.g. ex pulegio, origano, ruta, calamintha, &c. confectis: Cum hi fape exagitent humores. Idem. Ex collectangis D. Edv. Hulfii cui ob plurimas Observationes communicatas ego & Lectores mei, si qui futuri sunt, multum de-

4. 4. Veronica

1. ocus

A. 7. Veronica

Lacue

4. A. Veronica aquatica Anagallis aquatica dilla.

A. 1. Anagallis rectius Veronica aquatica minor folio subrotundo C. B. aq. flore corruleo, folio ro. tundiore minor J.B. aq. vulgaris sive Becabunga Park, aq. sive Becabunga Gor. Common Brooklime.

Radicibus mittur albis, fibrofis, quas ex geniculis subinde demittit. Caules rubentes, rotundi, Radicibut muttur albis, tiorons, quas ex genicuis inomue definida. International recomes, rotundi, fungofi, in terram reclinati, quam ubi attigerint, fibris enatis radicantur denno. Folia ex adverio bina finguilis geniculis, longiulculis podiculis harenetia, admafentur, pinguiulcula, atrovirenta duncias duas longa, fubrotunda, crenata: è quorum finu ramulus prodiens flores futtinet, fpicatos, uncias autasionga, morotunta, creata i e quorum intri antima postantis intres intrinet incatos, cerulcos, exquatuor foliolis compolitos, I verius unifolios in quatuor lacinias rotulem folia mentientes divilos I liriato umblico albo, apicibus dilutiffimè corruleis, ternis ; ex calicibus quos quatera folia viridia componunt. Semen capitalis fupervenientibus didymis clauditur copiofum. Sapor plantæ nullus manifeftus.

In rivulis & ad fluviorum margines exit.

2. Anavallis rectius Veronica aquatica folio rotundiore major J. B. aquat, major folio subrotundo C. R. aguat, five Becabunga major Park. Anagallidis five Becabunga varietas major Ger. The greater round leaved Brooklime.

Anagallis hae aquatica est jam dieta omnino similis, nisi quòd caulibus, folisi (qua ubi maxima trientem longa funt & fextantemlata) & floribus major est aclatius diffusa.

Anagallis, retlius Veronica, aquatica major folio oblongo C. B. aquat. flore caruleo, folio oblongo major J. B. aquat. major Ger. aquat. folio oblongo crenato Park.

Illis fimilis & hac radioibus fibrofis ex articulis caulium harens. Verum caules recti, angulofi, craffi, cavi, cubitales & majores, inferne rubentes: folia bina oppolita, fine pediculis caulem amplexa, longiora quam jam dicta: Anagallidi, palmi longitudine, latitudine unciali & fefcunciali circite, cre. nata, Japon nullo infigni Callis in ramulos finditur è foliorum aliottos. Fiere fijicati, creceni modo figuraque pracheta: Anagallicis fimiles, calyculis & capfulis didymis itidem refpondentibus

A. Anagallis, rectivis Veronica aquatica minor Ger. aq. min. folio oblongo C. B. aq. store purpurascente, folio oblongo minor J. B. aq. folio oblongo evenato Park. The lesser hings leaved Bzooklime, oz Watter-Pinnpernes.

Radicibus fibrofis, ex articulis caulium demissis haret. Caulem erigit crassium, teretem, concavum. Folia bina opposita, fine pediculis caulem amplexa ad fingulos geniculos; [vidumus & terna ad geniculum natura lusu] longa, angulta, in acutum definentia, circa margines crenata. Flora in lurculis ex alis foliorum exeuntibus spicati, spicati kaxis, dilute purpuraleentes, parvi, monopeali, in quatuor tamen segmenta totidem solia initiantia ad unguem tere divisi, minores quan in Becabunga, bevibus onsidentes pediculis, quorum singulis ad exortum liquida apposita est. Calix shois quadrifolius. Succedunt easystale didynae quales in Becabunga, seminibus exiguis turgidae. Planta hac pedalem altitudinem vix fuperat.

In rivulis & aguis vadofis non infrequens eft.

Viribus Becabunga Jeum Nafturtio aquatico convenit, nifi quòd imbecillior fit. Calfacit & humcètat moderaté. Ulis pracip. in Scorbuto. Calculum renum & vefice infigniter expellie: menfes ciet; focum mortuum ejicit. Extrinfecis opitulatur phlegmonis & erylipelat. Schrod. Rullici certo experimento vulnera recentia confolidare norum Becabunga recent; fi ermodicum

falis & telæ aranearum mifeeant, atque ita duplicato linteo inftar cataplafmatis obducant ac vulneri

applicent. Sim. Pauli.

Muliebri experientia doctus fum fotus forma miracula edere in condylomatis & hamorrhoidum cecariem doloribus. Retulit mihi honofliffina matrona, cinn millis anodynis fibi mitigari harmorrhoulum cecariem dolores potuiffent, cefsiffe cos illico diumnodo per hora quadrantem Becabungam in aqua cocham cataplalinatis forma harmorrhoidibus applicuffer. Er tefaturi Fabricus in otis Ciollanis fe feire fold Becabunga coch in Cerevilia, & bis quoridic appoint fatis magnum ulcis, universam ferè tibiam occupans, & ad os serè profundum seliciter in scorbutico quodam sublatum fuille. Idem.

A. 5. Anagallis rectius Veronica, aquatica angustifolia J. B. angustifolia scutellata C.B. aquatica 4. Lobelii Ger. emac. aquat. anguftifolia five 4. Lobelii Park.

Radiculis pluribus fibrolis terram apprehendit. Caules palmares & longiores [J. Bauhino cubitales] teretes, infirmi & humi procumbentes, crebris geniculis intercepti, è geniculis fubinde radices agentes quibus le propagat. Felia ad fingula genicula ex adverlo bina, oblionga, angulta, acuminata Graminis leucanthemi minoris figura & magnitudine, & interdum majora, [J. Bauhino trium quatuórve unciarum longitudine, latitudine culmi, nervo unico per longum donata] ad margines interdum denticulis quibufdam vix conspicuis incila, alias omnino aqualia, in aquosis glabra, in

Lib. XVI. De Herbis flore tetrapetalo anomalis:

ficcioribus & extra aquas hirfuta, uti funt & caules, & fubinde rubentia. Flore in pedicellis tenuibus ex alis foliorum excuntibus, ramofis, finguli privatis pedicellis prætenuibus infident femuncia bus et ans tonorum executions, canonis, inigini privata pouconis prateinanos minicari terminicas bevioribus, parvi, tetrapetal peralis tamen ad unques junctis, plerunque lactei, interdum dilute piruralcentes, è calice quadrifolio. Flofculis fuccedunt vafcula comprefia, didyna Veronica un Thlaspeos, feminibus intus parvis. Surculi flores sultimentes singulation plerunque ex alis soliorum exeunt, non bini ex adverso, & paucos omnino flores sustinent, ad singulorum autem pediculos apponitur ligula. Sapor plantæ herbaceus.

In aquofis & adrivulos, inque paluftribus & fosfulis per æstatem exiccatis sæpiùs observavi.

6. Anagallis aquatica, Pulegio fimilis, caulibus quadratis Trag. Anag. aquat. foliis Pulegii Park. foliis Pulegii, Serpyllive C. B.

Floseulis corruleis esse dicitur Anagallidis terrestris similibus : radicibus albis reptatricibus, reli-Si à præcedentibus distincta sit, nobis certè incognita est.

CAP. II.

De Papavere.

Apaver dictum censet Vossus à Papo, quomodo cadaver à cado. Nomen ex eo fuerit, quòd inderetur Papa ad conciliandum somnum. Papa (pro quo vulgò minuis rectè pappa scribunt gemino pp) puerorum est cibus, quem & nos hodie 10 np appellamus; unde verbum pappo apud Perfum, pappare minutum Poscis, &c.
Gracis Minun & Minun & dicitur, (utroque enim modo scribitur) के 70 นก หากับ à non ministrando

Gracis Misson & Misson dicitur, (utroque enim modo feribitur) 🕬 non minifrando dicitur, quod vescentes eo suis muneribus sungi non possint.

Ex his allud Rheas dicitur à su fluo, quod ab eo liquor emanet, ut aliqui volunt. Gaza fluidum vertit, quia si statim dessi pullo quod ab eo liquor emanet, ut aliqui volunt. Gaza fluidum vertit, quia si statim dessi pullo quam semel explicatus suerit. Papaveris characteristice sunt storum petala ampla, temula, sigagacia; sinccus lacteus aut slavus, acer; vis narcotica; & in plerisque speciebus calyx bifolius seu bivalvis, caducus.

Papaveris duo sunt genera, Asterum conceptaculo seminis breviore & crassisore in plurimas cellulas diviso, operculo stellato tecto; idque vel folis integris majus; Papaver stativum: vel solis dissessi suntere suntere charade. feu flore majore, in Papavere rheade.

Alterum Siliquolum, Papaver corniculatum: cujus revera species est Chelidonium majus dictum, fiquidem succo flavo acri turget, calycem habet bivalvem caducum & florum petala tenuia fu-

Papaver fativum J. B. Poppy.

J. B. Hoppy.

J. B. Poppy.

J. B. Poppy.

J. B. Poppy.

J. B. Poppy.

Digital craffitudine circiter valuem habet, amaro lacte, ficuti & tota planta, turgentem. Caulis furgit bicubitalis, in alas divifus, levis plurimium, nomunquam modice hirfluts: cui plina adnafeuntur Lactucæ, oblonga, laciniata, cufipa, colore glauco. Floret alias fimplices, alias inultiplices, fimbriati & non fimbriati; colore albo, rubro, carneo, variegato: quibus codia fuccedunt globofa, ventriofa magis, magfive oblonga, alias pugno paria, alias juglandi, ftellato operculo intecta, feptis membraneis femen nunc atrum, nunc fulcum, nunc album difalulum continenta: ac odorem finat virens planta virolim & 1810 cardin levis della disconsistation di planta virolim & 1810 cardin levis di planta virolim & 1810 cardin levis di planta virolim di planta virolim & 1810 cardin levis di planta virolim di planta virolim varietates. cui ma ad duo cenera. Cuantum mihi videttur) reduci poliunt: multæ lunt seu species seu varietates, quæ ad duo genera, (quantum mihi videtur) reduci possunt;

1. Papaver sativum petalis circa margines æqualibus, unguibus coloratis capitulis clausis.

Hoc genus vel est semine albo, vel semine nigro; quorum utrumque tum floris colore, tum petalorum multiplicitate variat. Alterum

2. Papaver sativum, petalis laciniatis, unguibus albis, capitibus ad opercula per maturitatem foraminulis hiantibus

Hoc etiam genus femine albo, vel nigro: floribus fimplicibus vel plenis: utrifque vel albis, vel purpureis, vel pulchrè rubentibus & penè coccineis, vel ex diversis coloribus mixtis variat.

In C. Bauhini pinace has species invenio.

1. Papaver hortense semine albo: fativum Dioscoridi, album Plinio.

2. Papaver hort. femine nigro: fylv. Dioscoridi, nigrum Plinio.

Papaver flore rubro, femine fusco.
 Papaver cristatum floribus & semine albis.

Dddd

5. Papaver

Unes.

f. 11.

HISTORIA PLANTARUM.

5. Papaver cristatum floribus rubris, semine nigro.

Papaver pleno flore album. 7. Papaver pleno flore nigrum. 8. Papaver laciniatis floribus.

Que omnes ad genera superiùs posita facilè reduci possunt.

3. Papaver spontaneum sylvestre Ger. emac. vulgare, cujus capitula foraminibus hiant, semine meano dyenanest Dioscoridi C. B. Wild Poppy.

Radix ei alba, fimplex [interdum furculofa] craffiufcula. Folia fimuata, glabra, glauca, per margines dentata, abique pediculis caulibus adnata, fingulatim polita. Caulis cubitalis aut altior, digiti gines dentata, abique pediculis caulibus adnata, Ingulatum ponta. Camir cuoratas aut altor, digri interdum craffitie, teres, glaber, folidus, ramolus. Flores in fiunmis caulibus & ramulus nafcuntur fingulares, pediculis longis, amplitim, quadrifoli, ex albo purpurafectures, petalis propè unques amplis fature purpureis notatis. In medio flore capitulum ffyli loco circumfatan muneromaculis amplis fature purpureis notatis. In medio flore capitulum ffyli loco circumfatan munero-fillima ffamma alba, apicer nigricantes fulfimenta. Calis floris bivalvis, qui quamprimum flos apetillima ffamma alba, apicer nigricantes fulfimenta. Calis floris bivalvis, qui quamprimum flos apetillima ffamma alba, apicer nigricantes fulfimenta. ritur delluit. Capitula fubrotunda, grandia, operculo ad umbilicum ftellato, in tot cellulas divi duntur quot funt in umbilico radii, innumeris feminibus repleta.

Tota planta fucco lacteo amaro turget, qui incifione facta emanat.

Junio menfe apud nos floret. Temfus.

Juno monte apar nos traces. Succus papaveris infpillatus Opium dicitur: est autem succus ille qui sponte emanat vulnere in capite facto, nam qui è tulo Papavere exprimitur Meconium appellatur [Cùm capita ipla & folia de-

coquuntur fuccus Meconium vocatur, multum Opio ignavior, Plin.

Elt autem cum aqua Papaveris destillata, tum oleum, tum maxime Opium narcoticum & ano dynum, soporem utique conciliat, & sensum doloris aufert. Hoc efficit, non frigidicate sua, ut nonnulli volunt, (fiquidem fapor amarus, virofus odor, inflammabilitas, & vis exulcerandi plane contrarium arguunt) sed qualitate hactenus incomperta. Usus est eximii in diarrheea, dysemena,

catarrhis, tuffi, &c. Veritti in co fumendo fumma cautio adhibenda est.

* Objerv. 1. 3. Qua* Bellonius de Opio habet merentur legi, ideóque hue transferenus: Opium nunc fit in

Turcis, maxime in Achara, Carachara, Spattada, Emotelinda, & aliis urbibus vicinis Paphlagonia,
Cappadocia & Cilicia. Conferunt agros Papavere albo ut nos Tritico. Serendo oblevant, it unufquifque rufficus tantum ferat, quantum putat fe habiturum homines qui colligant. Ubi paunuquinque runicus tanum iciai, quantum putat, in monatum instituto que concretere finant; paver capita produsit leniter diflecant, unde effluunt aliqua lacits gutra, quas concretere finant; nullas autem eff Turca qui non cuentar, ctam pauper, & fecum circumferat, tum tempore Pacis, tum Belli. Mercator quidam Judaus ex Natolia cerrò nobis affirmavir nullam clabi annum quin efferentur ex Paphlagonia, Cappadocia, Galatia & Cilicia onera quinquaginta Camelorum, ut transferrentur in Perliam, Indiam & Europam, & alias regiones longinquas, atque in univerlim Dominium Magni Turcæ. Dicebat præterea in majori adhuc ufu effe apud Perlas quam Turcæs. Semel experiri voluimus qua dofi exhiberi posser una vice sine nocumento. Invenimus quandam confuerum quotidie comedere, qui nobis presentibus comedir pondus 3/5: sequenti die dedinus ei und vice drachmam unam, nec ullium ei detrimentum evenit, nifi quòd quafi ebrius videretur. Turcæ commendant, qui fibi perfuadent se magis strenuos & minus timidos periculorum belli reddi, ici ut Turca exercitum colligente ita confumatur, ut regio vacua co remaneat.

Nos Opium experti fumus, verirm nullum fymptoma animadvertimus, nifi quòd excalefaceret pectus, & nonnulli caput turbaret, & infomma pareret. Credimus quòd fi in Europa, at Galla, Germania & Italia ea diligentia adhibeatur quam adhibent, posset etiam fieri ficut in Asia. Natolia

clima eft æquê frigidum atque Gallia.

Optimum Opium valde amarum eft, guffu calidum, ita ut os inflammet. Coloris eft lutei, inclinantis in colorem pillorum Leonis, fimul coacervatum maffa velut ex multis parvis grants diverfi

coloris. Odor gravis eft & vehemens.

Quamvis autem verum fit Turcas, Perfas aliasque nationes Orientales Opio, uti ad spiritus recreandos, addendos animos, audaciámque in belliers conflicibus augendam (inceriate enum non fecus ac vinum alique generoli liquores) potifirma tamen caufa cur illud affidue ingerunt, eft ad appetitus venercos excitandos; ut in fecretis colloquiis iis fatentur quibus familiarius utuntur. Et D. Sachlius in Ephemer. German. An.2. Oblerv. 69. plurimorum testimonio fibi relatum narrat, quod post pugnam in Hungaria ad Levenz oppidum commissum, Christiani milites Turcas occisos spoliantes plerofque creetà halta & Priapilino fedatos invenerunt, quod ex sumptione Opii ante presium proculdubio contigit. Quod verò Sachius Opium in quibuldam, puta Orientalibus, Venerem ftimulare, in aliis verò, ut Occidentalibus aut Septentrionalibus, candem franare existimet, mihi non

probatur: in utrifque enim ftimulare minime dubito.

Ex Opio (inquit * Job. Jacob. San novennali India peregrinatione celebris) parant Indi Ele-tuariam, quo Clinentes tumuur ad excitandam Venerem, cujus ufi adeb Veners celtro rirtanur, ut per totam noctem el litent, fæpe aufugientibus, nec ulteriorem vim fuftinentibus fcortis. Apud Perfas & Indos ad coldem ulus crebrò adhiberi Opium teftis eft Olearius in Itinerar. Perfic.l.V. cap. 15. & 18. Et cum Mandelflo apud Cham in urbe Amadabat convivio intereffet, variæ oblatæ fue-15. 6c. 18. Ex cum reinacijo apid Cham in urbe zimanabit convivio interente, varia obida interiunt praparationes Opii in ciffa aurea; de qua conviva ad Venerem irritandam fumpferunt. Papaveris femen olim, ut ex Diofcoride, Plinio, & Apuleio liquet, in faintatis ufum compinfebatur panilus, quod & nos cifiam novimus ab aliquibus factitatum (inquit P. Gaffendus). Scribit Marthiolus gentes Alpinas que Tridentinas valles, Stiriam, fuperioremque Auftriam incolunt, femine Papavera placentalis millo vefei, oleóque expreffo in cibis continue uti, net camen ob id veternologistatis in distributores formas con il Vannague Edica. Nargal Edication 262. In Argovia. los ficer, aut diuturniore fonno capi. Et Wagnerus Hiftor, Natural, Helvetia: p. 262. In Argovia, inquir, Papaver uberrime fatum provente, ac oleum è femine ejus exprimitur, cujus ufus in lampadibus pracipue loco olei Ohvarum: nonnulli citam id butyri loco in cibis adhibent, cum fama enam fubigunt, laganaque conficiunt, que fine noxa comedunt [D. Tantred. Robinfon hittoriolam mifit.] uccunque ulum ejus fine necessitate nemini inassiteto consulerem. Sistit enim spirituum mint. I accurque unun eja inte incentiate nomini manacco contacterio. Sinti enim iprittuim motum & in morbis acutis concoctionem impedit, adeóque materia peccantis feparationem & fangumis depurationem. Ad dolorem accrbiffimum opthalmia, R emultion, factam ex fem. Papaveris cum lacte, aqua

lactucæ & decocto Fœnugraci: est efficax remedium. Sennertus.

Laudanum opiatum eximii usus est in medicina ad dolores leniendos, humorum orgasmos seu

motus effrænes & inordinatos sedandos & coercendos.

A. 4. Papaver rheas Ger. erraticum rheas sive sylvestre Park. erraticum rubrum campestre

1. B. erraticum majus, fords Diose Theophr. & Plinio C. B. Red Doppin, or Com-

Radice nicitur alba fimplici, paucis fibris donata, minimi digiti craffitudine. Caules ab eadem radice in folo laziore plures affurgunt cubitales & altiores, teretes pilis rarioribus rigidiufculis hirfuti I pili versus summitates caulis & ramulorum non eriguntur & extant ab issdem, sed appressi funt | folidi, ramofi, ramulis alternatim è foliorum finubus ortis. Folia in multas lacinias hinc indè funt] folidi, ramofi, ramulis alternatim è foliorum finubus ortis. Folia in multas lacinias hine inde fecta, Senecionis majoris aut Jacobax vulgaris, aut Coronopi divifură; lacinize fingulares in acutum terminantum, furfura, curcum oras dentata. Flores in faftigiis caulium & ramulorum (qui inlongifimos pediculos excurrune) fingulorum finguli è conico, bivalvi, viridante, hirfutoque involucroj perquam caduco se explicant, perampli, quadrifolii peralis ex angusto principio in circularem circumferentiam dilatatis, puniceo colore infignes, qui brevi decidunt. Capitalum in medio flore plurima denso agmine circumvallant framina obscurè purpurea, cum apicibm concoloribus, pulvifculo favo intus repletis. Est autem capitalum oblongum, glabrum, cum umbilico seu operculo ftellato, in tot cellulas divisim quot sint in stella radii, semine copiosifismo ex obscurè cœruleo purpurascente repletum. Caules incisi lac amarum fundunt copiose, odore viroso.

Inter segetes passim, Junio mense incunte floret.

Duas hujus planta feu species, seu varietates observavimus. Alteri radix sublutea, alteri alba : Species dufpinulæ illi in caule alba, huic rubræ; illi calin longior, flor amplior, colore faturatiore, unguibus flex. nigris; huic calix brevior, flos minor, pallidior, petalis ad ungues angustioribus, absque ullis ma-

Dodonæus, Bauhinus aliíque duplicem hujus speciem faciunt, majorem jam descriptam, & minorem, foliis minoribus oblongis, non Erucæ per margines divifurâ, sed tantummodo serratis. reli-

qua majori fimilem.

Variat insuper interdum hoc genus Papaveris floris colore albo, & petalorum multiplici serie; Varietas. quæ ob raritatem & elegantiam in hortis coluntur,

C. Bauhinus aliam adhuc habet speciem, quam vocat Papaver erraticum Pyrenaicum slore slavo:
quam cim siccam tantim viderit & imperfectè descripserit, nec nos aliunde ejus notitiam habuimus,

Hujus flores pracipue Officinis in ulu funt, Refrigerant valide, fomnum conciliant, dolorem fe-Vires. dant. Usis przeip, in febribus, pleurifi (cui specifice profunt) angina, allisque morbis (imprimis pectoris) refrigeratione opus habentibus; in inordinato mensium stuore (insus storum in Sp.

Extrinsecus sunt qui herba hepati imposita hæmorrhagiam narium sistere conantur: quam vim & radici afferibunt. In ulu funt pulvis florum, aqua stillatitia, syrupus & conserva corundem. Schrod. Aquam destillatam florum si eorundem colore phæniceo tinctam desideras, cum aqua inter de-

stillandum in vas recipiens incipit defluere, sublato Alembici capitello in ejus rostrum slorum manipulum immittas, qui ob humorem roridum rostri lateribus adhærescentes ibidem manebunt. Reponatur deinde capitellum. Aqua deflillata elegantem Rubini colorem contraltet. Hoc modo aliorum quoque florum aqua deflillata eorundem coloribus imbui pofiunt. D. Huife.

Decoctum corticis median. Sambuci vel Ebuli cum fyrupo Papaveris ad sudores movendos efficaciffimum est. N. B. Narcotica addita diaphoreticis vel diureticis, sudores magis promovent, ut patet

in Theriaca & Mithridatio cum Opio. D. Bowle,

De papavere Argemone dicto.

Argemone dicta est, quòd arrus oculorum & nubeculas expurget. Argemone à reliquis Papaveribus foliis diffectis, floribus minoribus differt.

A. 5. Argemone capitulo rotundiore Park, capit, breviore C. B. capit, breviore bispido J. B. capit. torulo Ger. found rough headed baltard Poppp.

Folio est Adonidis, aut Papaveris corniculati violacei termiter dissecto, piloso: caulibus ex radice fimplici gracili multis, pedalibus 8c majoribus, tenuibus, hirfutis, racomofis: Flores funt punicei, valde caduci, paullo Adonidis floribus majores, formâ papaveraceâ. Capitula turbinata, nucleo Avellanæ paria, rigidulis spinulis undequaq; obsita, denticulata stella operculata, semine farcta copioso, minutiffimo, rotundo, nigro.

Inter fegetes, inque agris restibilibus & fossarum aggeribus, solo præsertim glareoso non rarò Locis;

Lecus.

Locus.

Lib. XVII. De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

A. 6. Argemone capitulo longiore C. B. Ger. Park. capitulo longiore spinoso J. B. Hong rough ficanch baffarb Doppp.

Folia huic minora & tenuiùs incifa quam Papaveri erratico vulgari. Caules ex eadem radice plu-Folia huc minora & tenuus incha quan Fapaveii entarco vingai. Canaes & catem Fadice pla-res, [interdum unicus] longis pilis hirti. Filore phemicei, unguibus rigris, multis numeris mino-res quam Papaveris rhecados, admodum caduci. Succedit capitulam oblongum, canaliculatum, ftel-lato operculo obeccum, fipmulis mituiculis, albis, rariis difpolitis, furfum fpectantibus obfium; Semma minuta, per maturitatem nigra, rugola. Radix longiufcula, fimplex.

Inter legetes & ad agrorum margines reperitur, sed non ità frequens.

A. 7. Argemone capitulo longiore glabro Morif. prælud.

Folia habet magis diffecta quam funt Papaveris rheadis folia; minus autem quam funt Argemones capitulo hirluto. Florem fert phæniceum, cui fuccedit capitulum biunciale, glabrum, per loculamenta triangularia continens minuta semina aspera, aliorum Papaverum & Argemonarum more.

Plantam hanc in agro Cantabrigienfi observavit & ad nos ejus capitula transmist D. Pet. Dent. medicus & pharmacopeus Cantabrigienfis, infignis Botanicus, & vetus amicus nofter: & nuper etiam in vicinia noftra invenit & ad nos attulit D. Sam. Dale vicinus & amicus nofter qui Brantria pharmacoperam & medicinam exercet, rei Botanica, apprime gnarus. Nobis virentem & florentem nondum videre & observare contigit. Quod si hac planta Argemone dicenda sit capitulum hirfutum habere non crit Argemones nota characteristica.

8. Papaver Spinofum J. B. C. B. Ger. emac. Spinof. Americanum Park. Ficus infernalis Italorum, an Glaucium Diofcoridis?

C. B. J. B. X radice tenui, oblonga, fibrofa caulis felquipalmaris, aliquando altior [dodrantalis, unicus J.B.] A range centus, onlongs, tuona cama texpuparinaris, angantuo into too contraction, intens f.B. rangois, rotundus, firtuates, minimis aculeis donatus, [minacibus finits armatus], albā meduliā pies exurgit. Falia omnitum prima ex femine prodeuntia oblonga, angulta funt, fublequentia vero, quenadmodum & ca qua in caule funt, Papaveris corniculati infart inciniata, fucco luteo pregnantia, mollia & nitida, medium caulem amplectentia, palmum aut (efquipalmum longa, duas uncas lata: mount ex intuat, meanint eathern amprecentiat, parmant au resignification tongs, cass intersibility lacinarum nucrones in flaventes foing acutas exeunt. Parte fupina foli virorem intercipinat macula lactez ut in Carduo Maria [parte fupina viridi, at nervis quafi tenui pulvere afperfo albicantibus] poftică parte neutiquam conspiciendae, ubi ramen nervi acutis spinulis horrent, & costa, quae fupina parte innocens, caulem versus nonnihil rubefeit, indè ad mucronem ufque alber. Cau-lis 8c ranulorum fuminis infident *flores* Papaveris corniculati lutei, tetrapetali, è capituli: papaveraceis fenticolis in tria cornicula aculeata definentibus exeuntes, concoloribus fibris de more medium occupantibus, odorem Chelidonii majoris quodammodo referentes: quos excipium capitula num occupantusts, ocorent cheatorin majors quocaminicao references: quos exceptunt capitula oblonga, hexagona, pontagona & tetragona, quae tenella fiinma parte rubefeunt, matura verò ni-gricant, fipinis frequentibus & firmis horrida; femise nigro, fextupio aliorum majore, roundo, in apicem definente & elegantifilme firiato plena, Julio & Augusto floret.

A. 9. Argemone Cambro-britannica lutea Park. Cambr. lut. capitulo longiore glabro, paucii spinulis ad loculamentorum junclurus ornato Moril.

Folia à radice longà, exteriùs fufcà, in ramulos aliquot divisà cum fibrillis appenfis, in plures annos vivaci, promit multa, humi fula, ampla, alata, feu ex pluribus pinnarum media cofte annexarum conjugationibus compolita, impari in extremo folio alam claudente, pinnulis circa margines altuis incilis, faturatius viridia & (quantum memini) subglauca: inter quæ plures exurgunt cauliends, cubrum alti, felia confiniibus, fed minoribus au quae muera que putes exangui com-culi, cubrum alti, felia confiniibus, fed minoribus ad intervalla vefitti, in ala aliquot divifi, in quibus fingulis finguli flores faits ampli & specioli, pulche'i lurei, quaturo petalis fubroundis con-fructi, multis in medio frammulis luteis capitulum ambientibus oblongum, viride, glabum; quod flore delaplo extuneleie, donec per maturicatem majus evadat Argemones capitulo, conlimiter tamen ima parte angustus, summà latius & majus, operculo stellato tectum, & in multas cellulas aliorum Papaverum more divirim, in loculamentorum juncturis paululum hispidum, plurima se-

mina minuta, per maturitatem nigra & rugofa continens.

Ad latera montis Snovidov in Wallia fecus viam quà à Caernarvan oppido ad Llanberris vicum itur, fpontaneam observavimus,

10. Argemone Alpina lutea Park. Alpina lutea Scandicis foliis C. B.

C. B. prod.

Huie folia funt ad radicem parvam multa, in multifidas tenuclque alas inftar foliorum Scandicis incita, viridia & levia: inter qua cauliculi bini ternive, palmares, nudi, leviffimis pilis veltiti rectà affurgunt, qui florem unicum media magnitudinis, luteum, quadrifolium fultinent: ex floris umbilico plurimi apices tlavescentes emergunt. Flori capitulum, parvum subrotundum, asperiusculum, femen continens faccedit.

In monte Sneberg inter faxa reperta eft.

" II. Arge-

· 11. Argemone Alpina Coriandri folio C. B. Argem, lutea Pona.

A præcedente differre videtur, si modò utraque rectè descripta sit, quantumvis Parkinsonus ean-

Huic enim folia Ranunculi Coriandri folio forma fimilia esse dicuntur, longis hirsutis pediculis nixa, leviter hirfuta.

A. 12. Papaver corniculatum luteum J.B. Park. cornutum flore luteo Ger. corniculatum luteum. negatives Diose. & Theophr. Sylv. ceratitis Plinio C. B. Mellow houned Down.

Digiti craffitudine est radix, longa, nigricans, luteo succo, ficut & tota planta, cog; virolo & ama-Digici craftitudine eft radas, Jonga, mgricans, Juteo Jucco, ficut & tota planta, eog; virolo & anatopragnamo, Felia crafta & hriftua, phrhamam longa, digiros verò quaturo Irata, Verbaci Monfpellenfis folisfimilia, per ambitum ferrata & profundius incila & finuata, ac veluti crifpa, glauca & pinguia. Humi autem procumbunt, & hyemis injuriam contrumaciter perferunt, quarq; ad radicem oriuntur craffos pediculos habent, porifimum primo anno cum caule defitunutur, quem fequenti aftare primum fert, robuftum, folidum, glabrum, geniculatum, & in multos ramos divifum, folis è geniculis prodeuntibus, prædictis minoribus & parciùs incitis quò fummitati propiora funt, aliqua hederaceoproteciments, practices initionis de parties interior quo unintiata proposa turis, airita incertacer rum fimilitudine: E cujufiq, autem finu bina plerunqi erumpunt gerinina, tunun individuum, floren fructimiqi ferens, alerum juxta alterius folii finum rurfus in bina prædicto modo dividitur, edqq di-vifio ad fimmitatem ramulorum ab hac herba fervatur. Minora igitur & individua gerinina feu pe-diculi fingulos ferunt flores, colore luccos, Papaveris fativi floribus equales, quatuor latis tenultifimfiq; neum miguos retunt pures, conor meos, raparens naturionois equates, quattior rats tenuliminiq, foliis conftantes: in quorum medio ejuddem coloris numerola framina capitulum conftituumt, ex quo deinde incurva, gracilis, corniculataig, filiqua, tangenti afpera, digitali longitudine [iumo fefquipalmari] erumpit. Fenugraci filiqua aqualis,non tamen adeò in acumen definens, & in lummitate minimitate minimitat gricans, capitulum alatæ sagittæ quandam similitudinem præ se ferens habet, sed obtusa acumine siligruents capatitum annu lagrice quantum per longitudinem habet, que commiffure ejus finit, qui-bus matura aperitur. Semina intus continentur Papaveri fimilia, colore admodum nigro, duplici ferie, nam filiquæ per longitudinem disseptæ funt.

In litoribus maris arenofis sponte oritur, & non alibi apud nos in Anglia. Affate floret & filiquas Locus.

12. Papaver corniculatum phanicium birsutum C. B. item phaniceum glabrum ciusecum, corniculatum rubrum Park, cornutum flore rubro Ger, corniculatum Phaniceum glabrum Ger, emac.

Folio est Erucæ foliorum instar laciniato & altè inciso, * vulgari minore, tenuiore non adeò incano, * Papav. cor-j fed hirluto. Caules interdum vulgari non minores, teneriores tamen & graciliores procumbunt in ter- nic. luteo. ram: flores minores, nonnunquam intenfo colore rubent, & illi primi funt, quos planta florere incipiens producit, interdum languidiore & quodammodo pallente colore mediis foliis ad phoniceum tendentibus, qualis ferè in Adonidis flore dicto cornitur, ninirum quando mediam atatem superans planta iam deficere incipit, & hirsutia illa in caule & foliis dilabi: aliòqui fiquis vigentem plantam & floramorum producentem confpiciat, deinde jam adultam & senescentem, ex florum colore, & caulis ramorum foliorúmque hirsutie vel glabricia facilè quis diversas esse este tirpes sibi persuadeat. Prælonga autem floribus fuccedunt cornicula, tribus loculamentis diltincta, quibus infident latiufcula quadam opercula (eu capita, in quibus triplici ferie semina nigra, rugofa, papavere majora. Radix longa est, alba, fatis crassa, & in ramos divisa, qua tamen perennis non est, sed plerunque prolato semine, sequente hyeme perire folet.

Nascitur agro Salmanticensi, secundum vias & agrorum marginibus, ubi slorebat Junio, semen au- Locus. tem Julio proferebat: Viennenfi etiam agro & per Moraviam atque Bohemiam sponte nascitur, in

arvis, &c. Succo croceo minimè turget hac planta.

Quarendum an hac fit cujus meminit D. Wheeler circa Trojam à se observata, flore nigro in fundo, fuperiùs rubro, paulatim in aureum languente, circa margines.

14 Papaver corniculation violaceum J. B. C. B. cornutum flore violaceo Ger. corniculatum flore

Folia huic multò funt minora, teneriora, valdè minutim diffecta, non candicantia fed viridia: Coliculi tenelli, subhirsuti: Flos superiore non minor, coloris ex purpureo cœrulei exsaturati, & nigræ Viola pane amuli, fugax admodum & qui levissimă aură excuritur. Huic succedunt cornicula digi-tali duntaxat longitudine, plerunque etiam breviora, exilia, duriuscula rigidioreque hirsutie pradita, in quibus continetur semen valde exile, coloris ex cineraceo nigricantis. Radix tenuis est & mutilis, nec fupra annuum spatium perdurat.

Invenitur (authore Clufio) multis Hispania locis, sed nonnisi inter segetes; Maio mense floret. In Locus agro Cantabrigionfi inter fegetes spontaneum observavimus inter Swafham & Burwel vicos.

De papavere dicto Chelidonio.

Chelidonium à zarider hirundo dictum est. Chelidoniam visus saluberrimam hirundines monstravere vexatis pullorum oculiss ed medentes: quibusdam sic dictum quòd in birundinum adventu storeat, & discessu

Cum aurem Chelidonium notis genericis cum Papavere conveniat, ut in hujus capitis initio oftendimus; ejus species censenda est.

Dddd a

Locus.

Last.

Vires.

A. 15. Chelidonium majus Ger, majus vulgare C. B. Park. Chelidonia J. B. The greater Co

HISTORIA PLANTARUM.

Radix minimo digito craffior, fibrola, rubra, rubrum croceúmve fuccum, ut & folia cauléfque, fundit. Aliquot caules producit teretes, hirfutos, propter radicem & genicula tuberolos, ut in ca planta quam Noli me tangere vocant, ruffum mordacemque & ingratum illum fuccum fractos remittentes. Folia cum Aquilegia foliis fimilitudinem aliquam habent, utcunque tamen majora, longiora, nuneróque plura, ad coftam ex intervallis adresa, plurinúm fena, Septimo alam claudente, non raró tamen quaterna cum quinto in extremo impari. Singularia folia Quercinorum amulam divifuram habent, Trago tenera, colore herbacco, altera verò parte ex cælio viridi. Florum furculi al genicula ex adverso soliorum exeunt; ramuli ex iptis foliorum alis: in summitate autem surem au gementa ex auverto ronorum execut, famini ex pais circular an manima de mircular del pediculi communis flores quatuor ant quinque privatis flus pediculis ex ipfo furculi faftigio ortis unciam aut fefcunciam lengis infidentes, umbellam quandam efficient. Plores crocci, quadrifolii, cum multis intus framinibus concoloribus. Hos calix bivalvis tegit, qui quamprimum flos aperitur defluit ut in Papaveribus, è quorum genere hac planta elle videtur. Siliquæ oblonga, bivalves. minine diffepte, quibus femina utrinque adherent parva, longiufeula, per maturitatem nigra &

In parietinis & maceriis, ad Sepes, & in locis ruderatis, umbrofis potius quam apricis, gignitur. Ab Aprili mense in multam æstatem floret.

16. Chelidonium majus laciniatum Parle, majus foliis magis disfectis Ger. emac. majus foliis quernis C. B. folio laciniato !. B.

Qui vulgatius illud Chelidonium majus novit facile oblatam hane ejus varietatem difeet: Catera fimilia, folia minora, concinnuis crebritique incifa: florum itidem folia aliquibus incifuris (ecta. & veluti fimbriata, accedentia ad flores planta, que quibufdam dicitur Cummum filiquofum & Hypecouni.

Variat interdum foliis tenuissimè laciniatis.

Calidum est & ficcum: Bilem per alvum & urinam educit, visum acuit. Hinc conducit in icte-Catelum ett & Incum: Bilem per aivum & urmani educit, vinum acut. Hinc conduct in iétero [fyrupus è fueco cum toto] obstructione heparis, lienis & ureterum. Radix quantum qus mamus capere potelt, purgata, in lextario rofacei aceti decocta, ita ut deinceps percoletur, decocto,
adiciatur Theriaca şip. cyathiq, vulgaris mensuria exhibita, à pette correptos attesfante certà experientia (unqui Tragus) liberabit, it postquam biberunt in lochum se compositerint & fudavenut,
Aqua ejus deftillata oculis indita, claritatem ins adfert, maculas corum rubras emendar, ficur & facie
for add pellusum acutant per all'une dispersability despite potentia baseit endorge mendicapit. fi mdè colluantur: cadem per aliquot dies pota obstructos meatus hepatis adaperit, morbóque regio medetur. Herbæ pulvis ulcera & vulnera purgat fanatque inspersus.

Succus herbæ illitus Herpetem miliarem efficaciter compescit & sanat. Herbam tritam cum axungia verrucas abfumere refert Rondeletius. Hoc multories expertus est Zacutus,

Lobelius rarò intus sumendam sentit Chelidoniam, sed commodus soris utendam ad impetigines & pforas puerorum. Nos ctiam ob acrimoniam plante in Lobelii fententiam propendemus. Unde nec fuccim, cum accrimus fit, ad oculorum affectus adhibendum cum J. Bauhino aliifique cenfemus, nifi iis additis qua acrimoniam ejus retundant, cujulmodi dicitur esse lac muliebre.

Succi hujus magna quantitas ingreditur compositionem Aque illius ardentis, quam Mirabilem

Chelidonium majus in curanda tabe magnopere celebrari nos monuit D. Tancredm Rebinfon; effeque egregium illud specificum D. Garenciers de tabe Anglica; idem affirmat (inquit) Simon Pauli Quadripart, Botan. p. 46.

Succo Chelidonia: verrucam lingua fublatam narrat Zacutus Lufitanus Prax. Admir. lib. 1. obf.73. Folliculum Nattæ & Ranulæ fub lingua ejufdem ufu extirpavit noftro tempore Pet. Marchettus exp. Med. & Chir. Patavii Professor. Ex observ. Marcelli Cumani à Velschio editis excerpsit

Ulricus Gasserus Pater meus impetigines & maculas manuum volarumque, necnon scissuras ex morbo Gallico relictas experimento fequenti in multis fuftulit, Re Chelidoniae cum toto M. ii. Coq. in lixivio tonsorio bono, & teneantur manus quotidie à jejuno in hoc fomento per duas vel tres horas, ut fudent, idque continuctur per quatuor vel quinq, hebdomadas. Idem ex Obferrat. Achillis Gafleri.

Sapiùs à nostris in dyfenteria cum successu probatum est experimentum Cratoni adscriptum, quod fic habet, Aq. Chelidonii datur ad şiir vel iv. cum pulver radicis quidden jli, vel si. Chelidonio minore hoc acciprendum?

Reulinerus in Oblerv. à Velfchio editis. D. Soame. An de Chelidonio minore hoc acciprendum?

Extractum Chelidonia non solum in externis nubeculis, verum incipiente suffusione prastantisti mum esse sapissime expertus sum; incidit enim & attenuat crassos humores visum obsuscantes. Sed quia utcunque acre elt, non ultra magnitudinem capitis aciculæ pro vice oculo imponendum elt, ide, fiat mane in lecto. Fabric. Hildani Centur. Epiftolar. 59.

17. Othoma vera Dioscoridis Zanont, Chelidonii majoris species.

Radix ei satis crassa, per duorum digitorum altitudinem æqualis descendens, aliquantulum crispa, substantia mediocriter dura, deinde attenuata, in varios ramos & fibras minores undique diffutas spargitur, colore intus & foris e flavo rubescente velut Chelidonia majoris, sapore mordaci & exficcante. E cujus capite exit foliorum cespes, pediculis nixorum concavis satis longis, superni

parte canaliculo per longum extenfo excavaris, costá elevatá inforna parte oppositá subrotundá. unde pediculi quodammodo triangulares evadunt. Folia autem ramofa fune, ramis majoribus minoribalque, in quos dividuntur & fubdividuntur, Eruca foliis fatis fimilibus, verum circumferiptione subrotunda sunt, adeò ut ad Geranii primi Matth. similitudinem propiùs accedant, tenera, flaccida, fuccofa, hirfuta, crebris nervulis fubtus fatis elevatis, & varie divaricatis, aliis rectis, aliis retortis, admargines undique excurrentibus prædita, sursum restexa, unde ad tactum aspera redduntur, partim ob pilos, partim ob nervulos supradictos, qui superna parte apparent depressi in totidem sulcos tenues, colore clariore, dentibus majoribus, minoribus, alis acutis, aliis in extremo (ub-rotundis, nullo ordine politis cineta. Foliorum incifura admodum irregulares funt, nonnulla adeo profunda ut ad mediam usque costam pertingant. E medio foliorum cespice caulis exir, nunc acco prountes it as mediati in que contain peringant. En neuro romain expire caun extr, nunc nuns, nunc plures pro radicis magnitudine, inferna parte praecipe hirfuti admodum & piloli, teretes, à nodo ad nodum concavi, lenti & obsequiofi, nodis craffis raris tuberofis intercepti, teneri, facculenti, rupti aut inciti fuccum flavum ftillantes Chelidonia majoris in modum, in ramulos divisi, Re fibdiviti, qui fummitatibus fuis foliola aliquot fuftinent oblonga, angulta, acuta, in ftellæ formam difpofita, è quorum medio enafcuntur pediculi aliquot tenues, oblongi, finguli florem fuftinentes calice è quatuor foliolis ovatis composito inclusum, tetrapetalon, petalis variè incisis & laciniatis, incifuris ad ungues ferè pertingentibus, coloris flavi, multis in medio ftaminulis flavis apices pariter flavos sufficientibus in rotundum diffus, ut flos Anomones cujusdam florem parvum re-præsentet. Delapsis floribus restant siliquae, aliæ longa, aliæ breves, aliæ restæ, aliæ incurvæ, primò virides, postea per maturitatem slavicantes, seminibus repleta nigricantibus, Chelidonia majoris senimibus simillimis, qua pariter ab una parte oculum habent velut pupillam unde cristulam emittunt ex albo flavicantem.

Hoc modo fatis prolixè describit hanc plantam Jacobus Zanoni, quæ nihil aliud est quam Chelidonia majoris species, nec satis scio an distincta à Chelidonia quernis foliis, quicquid ille contradicat. Suspicor illum lapsum in numero foliorum ex quibus calix componitur, quæ in Chelidomis ex noftra observatione bina tantum sunt.

CAP. III.

De Pentaphyllo siliquoso.

Pentaphyllum filiquofum Brafilianum Tareriaya Brafilienfibus, an Frazinella filiquofa? an Quinquefolinm; folio Caprifolii Marggr?

X'radice longa paucis filamentis pradita, lenta, albissima assurgit caulis tres circirer pedes longus, multis ramis præditus: folia ejus in longis pediculis alternatim politis quatuor, quinq, fex aut septem juxta se in ordem posita, oblonga, viridia, nervo & multis venulis intersectations foliis Capifolii haud absimilia, sed ad tactum mollia & glutinosa. In summitate caulis primo parvis foliis alternatim positis ornatur, brevibus, obrotundis; dein alternatim prodeunt ad ea pediculi longi, ad quodiblet unus, continens cylindraceum corpus album, quaturo foliolis viridibus, parvulis, acuminatis infidens, hoc corpus funt quatuor foru petala, quo se aperiente inferius primo prodeunt filamenta septem, tres aut quatuor digitos longa: hinc quatuor foliola floris expanduntur, que sant crecta, figuram habentia cochlearis, filamenta autem septem barbæ felinæ modo, directè ad latera vel antrorlum extenduntur, egregie purpurea : foliis albis decidentibus decidunt & sex stamina, septimum in medio manet, ac abit in filiquam teretem semipedem longam, continentem semen vix unnan in meano manes, ac ann in inquani creceni reinipeateni longam; continenteni reinen vix magnitudine Sinapis, rotundium quideni, fed quod in uno latere inciliuram habere videtur. Tota planta ad tactum glutinofa est, & ad cujulliber rami seu pediculi foliorum annexum acuta est spinula. Flos inodorus est, sed folia referunt odorem Majorana.

Fert flores & femen toto anno.

 Pemaphyllum peregrinum filiquosum biwalve minus Moris. Lupinus peregrinus pentaphyllos C. B. Lup. Arabicus seve pentaphyllon peregrinum Ponx Ital. Pentaphyllum siliquosum Arabicum albidum Park.

Lib. XVII.

Plurima folia per terram strata obtinet, longis pediculis innixa, quina Pentaphyllorum more in idem centrum i. c. summum pediculum cocuntia, molliuscula. Ex horum meditullio oritur pediculus pedalis aut semicubitalis, qui in alios ramusculos dividitur, rotundus, rectus, gracilis, mollis totus, à principio ad fastigium usque foliolis trifoliatis dense convestitus, inferioribus majoribus multo, & pentaphyllis, petiolis fatis longis infidentibus; fuperioribus trifoliis & brevibus admodum pedi-culis innixis. In caulis alis fuperioribus umbella: in modum multi pediculi longi fatis & æquales apparent, in quibus fingulis quaterna petala parva, alba, longa, tenuia fatis sub exortum è capsula, & versus finem formam seminis Ferulæ aut Pastinacæ latifoliæ repræsentantia, alba, leviter olentia, constituentia florem album, cum staminulis quinis sensive, uncialibus, subnigris: quibus singulis succedunt flique fingula, bivalves, unciales, craftle fatis pro proportione plante, mullà filique cavitatem in loculos dirimente membrana intergerina fecundum longitudinem producta feminibus infinitis minoculos dirimente membrana intergerina fecundum longitudinem producta feminibus infinitis minoculos dirimente membrana intergerina fecundum longitudinem producta feminibus infinitis minoculos dirimente membrana intergerina fecundum longitudinem producta feminibus infinitis minoculos dirimente membrana intergerina feminibus membrana feminibus minoculos dirimente membrana intergerina feminibus minoculos dirimente membrana feminibus minoculos dirimente membr gris, rotundis, minutiffimis repletæ.

852

Tempus.

Locus.

Locus.

I cent

Locue.

Floret per totam aftatem, floribus citò evanescentibus, filiquis uncialibus crassis residuis. Annua est planta: Autumno se serens, incunte astate pullulat, & circa finem astatis aut initium Autumni

Ex femine Chalepo Syrix urbe transmisso enata est.

1. Trifolium corniculatum Lusitanicum store rubro Park.

Folia aliquot longa, angusta, in codem pediculo terna, humi strata è radice emittit; è quorumme. rorra anquo tornes, ameninas, hirfutos, dodrantales, in plurimos ramos brachiatos, ima parte con-timilibus folis vetitos, fuperius fingularibus, longiufculis, anguftis, è quorum finubus egrediuntur iminusi toins veittos, juperus imiguations, ionganicais, augusts, veittai miseo eggedininti pediculi unciales, finguli fingulos floris fulfinentes, pentapetalos [tetrapetalos Morif.] rubos, fla-minula quina fenave continentes, corniculi rudimento, in medio apparente, quo fenfimaugefeente & productiore facto flores tandem decidunt, relictis filiquis cum jam perficiuntur longis, angustis. teretibus, hirfutts, bivalvibus propendentibus, innumeris minutiffimis feminibus repletis, nullâmembrana intergerina in duo loculamenta divisis. Radix tenuis, annua.

CAP. IV.

De Lysimachia.

Yfimachia à Lyfimacho rege inventore, tefte Plinio, nomen accepit; vel à pugna dirimen-Trimacina a Lytimacino tege inventore, tere trimo, nomen accept, vei a pogna unmenda, id enim elt adur τω μέα/ω. Est namque vis ei (fi veteribus fides) bellaurum etima.

Inos feroces & mutuos holtiles congrellus placandi. Et hoc autorem habet Plinium, ciqus lib. 25. c. τ. verba ſunt, Invenit & Lytimachus berbam Lytimachiam, que ab eo nomen retinet. Vit ejas tanta eft, ut jumentis discordantibus jugo imposita asperitatem cohibeat.

ma ejt, in juniemo agretiamisen jugo impojon uppermiem comecan. Hujus notæ funt filiquæ flores antevertentes, quæ per matur, quadrifariam partiti & dehiftentes, quatuor seminum series oftendunt; Flores summis insidentes & integri una cum calycibus decidentes unde tetrapetali propriè dicti non funt. Hujus species quas novimus omnes præter Virginianas luteas filiquas producunt lanigeras.

A. t. Lyfimachia speciosa, quibussam Onagra dicta, siliquosa J. B. Lysim. Chamanerion dicta latissica C. B. Chamanerion Ger. Chamanerion flore Delphinii Park. Afosculay-Willolu-Berth.

Lyfimachiae species reliquas proceritate superat, tres, quatuorve aut plures cubitos alta, caule glabro, canaliculato, subrubente, copiosa medulla alba, sungosa pleno, foliu multis abimo ad summum, ficut & in ramis donato, ad Salicis aut Nerii folia accedentibus, oblongis, mediocriter angultis, acunear ex in rams unature, au saucs aux reen roma accounting, occurrent, inclusives, inclusives, au saucs aux reen roma accounting, obliquis ad accavenis à nervo medio fecundum longitudinem decurrente deductis, fapore fubaftringente & gluttoso, non sine aliquá obscurà acrimonia. In ramis rubentibus longa serie nascuntur siliqua longa, quadrate, rubentes aut ex rubore in cinereum declinantes, subhirsuta, per maturitatem in quaternas quatante, rucentes au extraorie membranti actualities, minimate, inflatination carinas dehifeentes, quatuor faminim pappole tomento delicatiffinio involutoriii perpuililorum, oblongorum cinercorum ordines continentes. Siliquarum pon o faltigia in quaterna foliola angulta explicantur flores suffinentia speciolos Leucoii, purpurascentes, quorum medium occupant stamina expireantur porer nutmentia speciolis Leucoli, purpurateentes, quorum medium occupant panina candida apicibisi rubentibus aur luridis, pilitillo longiore in quatuor crufeula definente. Radix alba, cadfa, longè lacque repit, guftu infipido vifcosóque.

In pratis prope Sheffeldiam Eboracenfis provincia: oppidum, & alibi in Septentrionali Angliz parte provenit; inventuri & circa Balileam in monte Manters, &c. Ob florum pulchritudinem in lactor (Singa Parte Parte Charles).

hortos sape transfertur, verum ob effrænem reptandi licentiam odiosa est.

Izfimachia filiquofa, speciosa, angustifolia J. B. Chamzenrion alterum angustifolium Ger. Izsim. Chamzenrion dicta angustifolia C. B. Lysim. sliquosa angustifolia, Chamzenrion Gesuro dicta

Superiori tota quidem facie fimilis est. Foliis confertim multis fimul coacervatis, Linaria foliis & longitudine & latitudine paribus. Flores confimiles, purpurantes, longis, incanis jam diche corniculis infident, minores [non tamen multo.] Radix repens cum precedentis radice convenit. In alveis torrentum & fluviorum in Foro Julii Italia, & ad Arvam & Rhodanum fluvios prope

Genevam copiosè foontaneam observavimus.

3. Lyfimachia Chamanerion dieta Alpina C. B. Park.

Ex radice librofa cauliculi rotundi, supernè albicantes, palmares, nonnunquam pedales exurgunt, felir duplicibus cincti, aliis Rorismarini formâ, sed brevioribus & angustioribus, nullo ordine dispolitis, aliis brevissimis, issque vel pradictis interjectis, vel ex corum sinu prodeuntibus. Cauliculorum fummis flores longis pediculis fubcœruleis vel candicantibus infident, elegantes, purpuro-cœrulei vel albo-cœrulei quadrifolii, fatis magni, quibus foliola quatuor brevia & viridia Iubjiciuntur, & ex

corum medio stamina aliquot exurgunt: siliquae longae, angustae, semen minutum cum lanugine continentes, fuccedunt.

Lib. XVII.

In Alpibus Helvetiorum provenit. Non video, magnitudine excepta aliisque accidentibus à loco natali ortis, quid differat à praccidente,

A. 4. Lyfimachia filiquofa hirfuta majore flore purpureo J. B. Siliquofa hirfuta magno flore C.B. Fi-lius ante patrem Dod. Lob. Lyfimachia filiquofa Gor. Breat hairy codoch Toofe-strite 02 1911/00 1/2012, called also Cobilings and Eccani.

Radice est surculosa fibrillis capillata, è cujus capite plura erumpunt germina majusculai, rubentia, in summa tellure reptantia, quibus se late disfundit & propagat. Caules tenues, sed tamen rigidi, bicubitales & altiores, teretes, hirfuti, medulla farcti, ab imo ad funnum ufque ramofi. Folia ex adverfo bina, oblonga, modice lata per margines argute denticulata, utrinque hirfuta. & Salicis chinfdam aut malus Perficæ foliorum æmula, absque pediculis caulibus adnascuntur. Flores ex alis folidani atti intuis reina tono maniara approportione cannota antiaratumit. Port ex ans ron-orum versis caulis & rannolorum fimmintates excunt fingulares, filiquis quadratis hiffiths ruber-tibus, duas tréfue uncias longis midentes, purpurei (peciofi, ex quattor foliis cordațis firitati-compoliti, în quorum medio fianinia aliquot apicibus albidis infignia cum flylo productiore al-bo, quadrifariam in fummintate, divifo, reflexis fegmentis. Calix floris quatuor acutis leciniis constat. Flos & calix una decidunt. Siliqua prapropero ortu flores antevertentes, per maturitatem in quatuor partes reflexas à medià crectà diffilmut, quatuor feminum exiguorum lanugino can-dida adharente alatorum ordines continentes. Odor plantæ compresse savos savos amarients se

Juxta ferobium, follarum, fluviorum, rivulorumque margines aliifque humidis locis reperitur, ut Locus & recte I. Bauhinus. Serius apud nos & polt mediam aftatem floret. Tota superficies hyeme marcescit Tempus.

Trago Salicaria, nostratibus Willow herb à foliorum fimilitudine dicitur. Hac autom species privatim Collings and Cream ab odore foliorum paululum compressorum. Poma elixa fiori lactis immiffa referente.

A. 5. Listimachia siliquosa birsuta parvo slore C. B., siliquosa birsuta slore minore J. B. 12. sive sylvatica Ger. An Lysim. siliquosa sylvestris birsuta Park. Ehe lesser haten codded Hooses firife of Willow herb.

E radice fibris creberrimis albis comofa caules erigit cubitales aut ctiam bicubitales, teretes, hirfutos, foliis vestitos ima parte ex adverso binis, salignis, utrinque molli lanugine hirsuas, ad margines perexiguis denticellis incifis, modice in acumen definentibus. Siliquis longis infident flofculi exigui, ongè minores quam fupra descriptæ filiquosæ hirsutæ, coloris ex rubro patientis vel albidi.

In aquofis & ad rivulos invenitur. A fuperiore flatura humiliore, foliis minoribus nec pariter rugofis, floribus longèminoribus & pallidioribus differt.

A. 6. Lyfinachia filiquofa major Park, filiquofa glabra major C. B. campestris Ger. Levis J.B. The greater imooth-leaved coded Willow-herb of Hoose-strife.

Caules huic bicubitales & altiores, teretes, rubentes, ramofi: Felia per intervalla bina oppofita pediculis perquam brevibus infident, felquidigitum lata, duos tréfée dajtos longa, inacutum mucro-nem definonta, figura feré foliorum Uritea aut Aclepjadis, glabra, aut adeò rars pilis obitat u coculorum aciem ferè fugiant, per margines ferrata. In fummitatibus caulis & ramorum folia figillatim fita funt, è quorum alis fingulis finguli excunt flores, oblongis filiquis infidentes, calice in quatuor acuta segmenta diviso, foliis quatuor in medio bisidis compoliti, minores dilutioresque quam in prima (pecie. Stamina intus octo albicantibus apiculis capitata, cum fylo in medio exili, apice craffo quadrifido infigni. Radin subcet multifida, fibrillis quamplurimis capillata. In humidis & uliginotis faxofis hortis, arcis, fylvis; æftate floret.

A. 7. Lysmachia sliquofa glabra media seve minor Ger. emac. sliquofa 4. seve glabra minor C.B. The lester of middle smooth leaved codded Willow herb of Loose-firife.

Radice est fibrosa, & ut mihi videbatur, reptatrice: Caulibus cubitalibus & bicubitalibus, rigidis, quodammodo quadratis, propè terram rubentibus, foliis per intervalla cinctis ex adverso binis, semunciam latis, duos digitos longis, abíque pediculis lata baficauli adnatis, glabris, per margines ferratis, in acutum mucronem fenfim definentibus. In fummitatibus caulium & ramorum folia figillatim fita funt, è quorum alis fingulis finguli excunt flores, parvi, quatuor foliis bifidis compositi, pallide purpurei, faturatioribus lineis striati, è calice in quatuor acuta legmento divisa. Siglus non ut in pracedente quadrifidus est; famina quoque multo funt breviora. Flores filiquis infident pralongis, quadratis, brevi lanugine hirfutis, rubentibus, Folia inferiora in furculis primò erumpentibus breviora sunt & pro longitudinis ratione latiora quam superiora, non serrata, ad prunella aut Anagallidis lutea folia accedentia.

Locus.

A. 8. Lysmachia sliquosa glabra minor angustifolia Ger. emac. siliquosa glabra angustifolia C. B. Ete leaff (mvoth codoed Willowherb.

HISTORIA

PLANTARUM.

Radice videtur effe reptatrice, qua è superiore sui parte sibras tenues, pralongas, purpurantes in Kaules vincent et repairme et unipentia exigua, angulta, Hyllopi aut Anagallidis quarta Lobelli foliorum amula.

Caules pedales, interdum etiam cubitales, teretes, tenues, rigidi, fragiles, brevi & tonorum amuna. Camer pecusics, intertuni estant custatas, sociees, tentes, inguis, inguis, inguis, brevi e vix conficiua lanugine hiritti. Folia ex adverlo bina, pracrequam in fuumus caubbos, ubi (ut in reliquis) alternatim malcuntur, duos digitos longi, vix femunciam lati, nullis pedicules, ad appolitionem angultiora, medio latiora, in acutum deinde paulatim mucronem definentia, ad margines tonem anguntora, menoratora, ma actum dentre pantanti mucorine dementa, au margines reflexa plerunque, ut avería patre quodammodo concava videantur, vel omnino glaba, yel brevi adeò lanugine hirluta ut vítum fere fugiat. Ad margines interdum nefcio quæ dentrum rudimenta habere videntur, interdum omnino acquala futu. Sitique quadrate, hirluta; rubentes, digitales aut fequidigitales, pediculis uncialibus infidentes, flores in furmitatibus futis geltant tetrapetalos, pallidò fequidigitales, pediculis uncialibus infidentes, flores in furmitatibus futis geltant tetrapetalos, pallidò fequidigitales, pediculis uncialibus infidentes, flores in furmitatibus futis geltant tetrapetalos, pallidò purpurantes, faturacioribus lineolis firiatos, è calice quinquepartito, petalis in medio profunditis fiffs.

Hec humilior est multo quam precedens foliis minoribus, obscurius virentibus nec per margines

dentatis.

Locus

Locus.

In palustribus oritur. Hyeme ad radicem sparsi cernuntur foliorum brevissimorum subrotundorum, crafforum densè ftipatorum globuli quidam Sedi iminimi funmitates mitantes, quæ funt prima plantæ Vere exorituræ germina.

A. 9. Lysimachia siliquosa glabra minor latifolia nostras.

Folia huic glabra, atrovirentia magnitudine & figura Ocymi ferè aut Origani. Caules infirmi. bipalmares: Siliquæ longæ nutantes.

Ad rivulos in fateribus montis Cheviotæ in Northumbria Angliæ observavi, nec dubito quin & alibi in montibus ad rivulos nascatur.

to. Lysimachia lutea Virginiana Ger. emac. lutea filiquosa Virginiana Park. lutea corniculata C. B. App. Tree Primrose. Lys. Americana Col. Assochiost Hernandez.

Ex radice oblonga, alba, digitalem crassitudinem superante, paucis fibris capillata caulis exurgit Ex rance oponiga, and, organism cramitament importance participations and introduced in minito rotundus, at fura medium ob plurimos ramos angulofus, fubcinereus, lavis [hirfatus], trafictudine digitali, medullà farctus, & fuperius punctis rubentibus varie notatus. Folia longa, angulitation digitali, medullà farctus, & fuperius punctis rubentibus varie notatus. tuaine aigitaii, meaulia tarctus, & juperius punctis rubentous varie notatus. Folia longa, angifta, in caule crebra, alternatim pofita, ad margines finuata & obiter dentata. Flores Lylimachiz modo liumnis filiquis infident magni, tetrapetali, lutei, Primula veris floribus fimiles, è alite quadrifolio, pediculo rotundo, articulato donato. In medio flore fylia confpicitur, qui virids ufa ad articulum defeendit, & apicibus quattor fulphurei coloris crucis in modum dispositis donatus. off, quen framino obo circumfant, quorum quaturo fingulis folis adpolita, alia quaturo fips interjecta funt; fifque fingulis capitulum oblongum albicans infidet. Fles odoratus eft, ultra dem non perfifiens, cum is qui fib velperam aperitur ad fequentis dei velperam flaccefeat, und Ephemerum dici mercur. Flore cum pedicello ad articulum delapío altera pediculi pars fefquiuncalis, merum det meretur. Flore cum pediceno ad articulum delapio atera pedicul pars lediquancialis fenfim ad uncias binas, etiam ternas, oblongatur, & in filiquam five corniculum abit, & proper femen copiolum, parvum, angulofum, pullum quod continet, intumefcit; quod ubi maturuti, ipfa conicula, (qua utrinque ad caulis latera numerofa funt) in quatuor partes dehifcunt, quaternis loculamentis quatuor feminum ordines continentia, nulla intus lanugine feminibus adhertefcente. [In fingulis foliorum alis finguli flores fedent: cornicula feffilia pediculis carent, ad bafin craffiora, fenticular descriptions and continuo del continuo fim versus apicem tenuiora, raris pilis hirfuta.]

Plantam hanc Lyfmachie Americane titulo describit & depingit F. Columna, Annotat ad Res medicas Nove Hispan, Nard. Ant. Recchi: & Associati seu Florem aque prædicti Recchi seu Hernandez, lib. 7. cap. 48. Hift Mexicana, descriptum & depictum esse existimat, quod & nobis etiam

videtur. Prima qua fata est astate caulem non edit, verum anno sequente, semine autem ad maturitatem perducto radicitus exarefeit.

Camaranbaya Brafilienfis altera species Marggr. huic cadem esse videtur.

11. Lysimachia Virginiana altera, foliis latioribus, sloribus luteis majoribus Cat. Altdorf.

Hæc præcedente elatior est & major, ut quæ humanam interdum altitudinem multum superet, folia latioribus, & pro magnitudine brevioribus, ad margines minus finuatis & propemodum æqualibus: floribus etiam multò amplioribus.

In hortis nostris frequentior est præcedente.

12. Lysimachia fruticescens Brasiliensis, Camaranhaya indigenis Marggrav.

In quatuor pedum altitudinem affurgit, & dividitur in multos ramos ruffos, pilofos. Folia folitarie poita in brevibus pediculis oblonga, hrifuta, ad quorum quodiber figelaus provents, calyce fere duo digitos longo, cui infadent quatuor foliola viridia, & cuique ex his finperfidet foliolum flavum, conflique quilibet flos quatuor foliolis flavis. Ex calice floris fit filique, ut in congeneribus, que femen continet minutulum, rotundum folendens, coloris ex pallido fubflavelcenns.

Fort florem & femen ab Augusto in Novembrem.

Præcedentibus perfimilis eft, fi non alteri carum cadem.

Temous

* 13. Lyfimachium Indicum Bontii.

Crescitin Java circa fluminum ripas. Florum colore albo, & totius plantæ facie à vulgaribus Lyfunachiis multum abludit: Est enim Lyfunachio Europaeo procerior, caule unico, duro, firmo, in coronam aliquot foliorum novitiorum definente, quem ambiunt ordinata quadam ferie ab imo ad fumnum folia bina ex adverso posita, longiora & solito angustiora, unico nervo recto, multis venulis obliquis divifa. Circa horum pediculos ad caulem alii cauliculi emergunt longiusculi, in quorum extremitatibus flores nascuntur, Periclymeni flores, quosvulgò Lilia sylvestria appellaut, non malè referentes.

Inter olera à Mauris recipitur. Ad Malvæ naturam quam proxime accedere videtur : nam in clyf-

matis ad ventrem & intestina eluenda in frequenti est usu.

An propriè ad Lysimachia genus pertineat ob descriptionis imperfectionem nescimus. Icon florem tetrapetalum repræfentat.

CAP. V.

De Tithymalo.

Thymalus & Tithymallus cum duplici ll à 199 mamma & 1948 tener dictus putatur, quod tenerum lac non fecus ac mamma quadam effundat. Lobelius Adv. autor elt hanc vocem scribendam esse per diphthongum Tithoimalus, quod mammam sive papillam uberis exitiofan virofanvo non inepte interpretatur. Nan pado vocem exitiofan fignificare Euffa-thius docet. Hujus una fpecies Characias dicitur, id eft, vallaris, fic dicta quia vallis feptifque muniendis apta sit, aut quòd plerunque his in locis proveniat.

Note Tithymali characteriffice funt vasculum seminale tricoccum in summo stylo, & succus lacteus, acer in plerisque speciebus, in una alteráve insipidus.

Pityula, Apios, Peplus, Peplis, Lathyris, Chamasyce, Esula, Cataputia nomina sunt variis Tithymali speciebus imposita.

Pityula dicitur quali mnbione, quòd folia Picea fimilia ferat.

Apios à radice pyriformi.

Peplus & Peplis à peplo five flammeolo, quòd ramulorum ambitu & quafi rotundo amictu velum efformet, ac tellurem operiat. Lob. & alibi, quia fruticat uberiore undequaque ramulorum comofa concinnaque fobole, in pepli speciem collecta.

concinnaque toude, in perpoetent education fundam amplectuntur cavitatem fatis magnam Lathyris, quod folia duo, quae caulis partent fundam amplectuntur cavitatem fatis magnam oftendunt. Etenim inter duo folia quae umbellam ambiunt femen quafi inter duas januas feu bivalvi continetur. *J. Bod. à Stapel.*Cataputia, quòd femen in pilulis quibufdam five cataponis ferat: vel (quod magis arridet,) quòd

femen in catapotiis fumptum purget. Stapel.

Chamæfyce à lacteo Pici fucco & humilitate nomen accepit. Idem.

Efula non invenio etymon probabile, nam quod J. Bodaus adfert non placet.

1. Tuhymalus Characias Amygdaloides C. B. Ger. emac. Characias vulgaris Park. Tuhymalus (plvaticus toto anno folia retinens J. B. Wood fpurge.

Radice nititur alb 1, valid 1, lignol 3, intorta, varie divisa, multis fibris donata, à qua exurgunt rami lignoli, cubitali longitudine majores, flexiles, cortice exteriore infigniter rubente & hirlato, interiore virente; foliis supra rami medietatem crebris, quatuor ferè uncias longis, semunciam aut paulo plus latis, inforné cana l'anugino pubelcontibus, excurrente per longum nervo ad medium ufque folium rubente, deinceps viridi, fupernè quoque pilis fed minus evidentibus levicer hirfuits, angue romain mounte, nemenes virini, imperire quoque pius rea minus evanematos novos minus atro virore fiplendentibus. Ex filiminis ramis oriunture pedicali in umbella formam, rubentes fimilitare 8c hirfluti, fingula fingula folia ad exortum, jis qua in ramis funt minora, reliquis fininal habertatica per minora de la constitución de l tes, sescunciam longi ad geniculum quoddam, ubi rursum duo folia præcedentibus minora, opposita, pedicellique bini ex pracedentum pediculorum unoquoque explantantur, iique rurfum cum foio) poincompus unit expressed in periodici in month in manufacturi in manura production in minimos, herbacco color praditos, ira compolitos ac fi quaturo femilianulis, gibbis omnibus introlpectantibus rhombum aliquo modo qui imietur. Tota planta odore gravi est prater lignofam radicem, & lac fundir.

In fylvis & dumetis copiose provenit, tum in Anglia, tum in exteris regionibus.

Locus.

2. Tithymalus Amygdaloides five Characias J.B. Characias rubens peregvinus C.B. Characias Monthelienfium Ger. Park. Characias 1. Cluf.

Cluf.

Unicus huic magna ex parte est caula, interdum plures, cubitales & ampliores, rubente cortice Unicus huic magna ex parte eir canus, interquim puires, cuonicus ex ampiores, riusente contier ecti, minimi digit craftiudiente aquantes, infina parte glabri, foliorum duntaxas veltigis iniquis, veltui infecti ac vulnerati effont, inperna verò foliis duris, lavibus, viridibus, majoribus quidem longioribifique quam fint Olea folia, minoribus tannen quam Amygdala, ornati, deinde in plures juncceos & firmos ramulos, umbella in modum dividi; quos ambiunt veluti accabula aur cavolas processos. this balinearum fimiles, & in his flot, non fubluteus aut pallidus, ut in aliis, sed niger: postea fru-ffur tricoccus, in quo semen per maturitatem exiliens, reliquarum Lactariarum seminis instar. Radix dura est & lignosa.

no una cue ce inguno. In faxofis circa Montfelium: in Italia quoq, propè Lericium & alibi in afperis & montofis ob-fervavimus. Martio flores profett, autore Cluffo.

3. Tithymalus Characias folio lanuginoso C. B. Park, Tithym. Characiae vulgari sylvatico idem est.

Pracedenti ferè fimilis est, plures tamen ei caules ab una radice prodeunt: folia molliora & la-

nugine pubescentia; flores palsidi. Crefeit etiam in Hispaniis, deinde tam in Narbonensi quam reliqua Gallia, tum etiam apud Hel-

vetios caterosque Germanos.

vertos carerotque Germanos.

J. Banhinus eaudem facit Tirhymalo Characiæ noftrati vulgari fylvatico, cui & nos fuffiagamur, adeóque C. Banhinus ex una plantæ fpecie duas facit. Verüm Morifonus Tithymalum Characiam lamugnofium pro diffinêta fpecie poniti in Prælud. Box quem paffim in fylvis Galliæ Solonienís provenite & A foliis lamugime obduetis à exteris fuæ fortis facile dignofei feribit.

* A. Tithymalus Characias radice repente Morif. prælud.

Folia gerit oblonga, radicem longè latéque serpentem producit, quâ notâ distinctu est facilis.

* 5. Tithymalus Characias radice pyriformi Morif. prælud.

Morif.

Sola radicum tuberofitate pyriformi dignofeitur inter omnes Tithymalos Characias dictos.

* 6. Tithymalus Characias Salicis minoris folio Morif. prælud.

Hic à fimilitudine foliorum Salicis longifoliævimineæ notu facillimus.

7. Tithymalus arboreus Alpin. exot. Park, dendroides J. B. myrtifolius arboreus C. B. Myrsmites arborefcens Ger. Tree-fpurge.

Frutex est bicubitali altitudine & ampliore, lignosus, arboris amulus, uno quasi caudice pollicem & amplius craffo, in ternos aut quaternos ramos perpetue fiffo, digiti craffitie; foliis circa fur-culos novellos longioribus Myrfinite ac virentioribus. Lobelio folia Efulæ majoris foliis paria & admodum fimilia, imo majora] comâ luteâ, fructu Characiæ.

In Copulis na Citur & praruptis, copiolius in praccipitio qui Saltus Cervia vocatur inter Massawa Eperam fanctam, ubi & nos eum observavimus; invenimus & in montosis supra Messanam Sicilia urbem. Folia figura sua & magnitudine accedere videbantur ad Mezerei Germanici solia. Flo-

res [Alpino] velut in umbellis parvis.

8. Tithymalus magnus multicaulis, sive Esula major J. B. Tithymalus palustris fruticosus C. B. Efulie major Germanica Ger. Park.

Mirum quam luxuriet fecundiore solo enatus Tithymalus iste, quem vulgò Esulam majorem Germanicum vocant. Lignofa enim candidáque radix, non brachii modò humani craffitudinem affequitur, fed & fure nonnunquam fuperat, longe latéque vario implexu propagata perennat. Nec minor caulium quos emitti luxuriofa ubertas, minimi digiti circiter craffitie, rubefeentes, & plurinis alis concavos. Folia Cataputia minoris oblonga, multim illis magnitudine cedentia, hyeme decidunt. Flosculi umbellati, concavi, luteoli, quatuor peltata foliola lurrigunt, cum totidem stamini-

Semen in loculis triquetris rolliquis non diffimile.

Rarior est in Italia, Gallia & Anglia, niti in hortis colatur. In Germania verò superiore & inferiore ad Rhenum, ut & in Silelia ad labulolas finninum crepidines, copiose oritur.

Uerque Baultinus Tichymalum palustrem Caesalpini hujus Synonymum faciunt. Verim Tithy-

malus ille quem nos in paludibus Pifanis frequentem observavimus ab hoc diversus videbatur, fiquidem folia ejus hirfuta erant, & ad Tithymali Characiæ Amygdaloidis nostratis folia accedebant, Lib. XVII. De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

quibus & ea comparat Cæfalpinus: folia autem Esulæ majoris Germanicæ dictæ Tithymali paralii foliis similia sunt. Est ergo palustris noster Pasanus (ur puto) idem qui

9. Tithymalus Characias pratensis incanus Botan. Monsp. incanus birsutus C. B. inscribitar. An T.thym, Characias lanuginofus Morif. prælud.

Cui radix crassa, multos caules pedales & cubitales, rubentes proferens; in quibus plurima folia indiferiminatim oriuntur, caulibus adhærentia, longa &lata, leviter in ambitu ferrata & finuata, fupra & infra molli lanugine pubafcentia. Flores aliorum more velut in umbellam congefti ex luteo rufescentes, leculi triquetri, villosi & verrucosi in quibus semen continetur.

In pratis circa Lateram Junio mense cum slore & semine plurimis in locis reperitur.

Morifonus Tithymalum fuum characiam lanuginofum in fylvis Gallia Solonienfis provenire feribir, unde videtur potius varietas Tythymali fylvatici toto anno folio retinentis.

10. Tithymalus paralius J. B. Ger. paralius sive maritimus Park. maritimus C. B. Sea-

Virgii aliquot lignofis, rubentibus, ad pedalem aut cubitalem altandinem affurgit, foliis crebris ab imo ad fummum ulque obfitis, angultis, oblongis, medio tauten latioribus, Lim foliis nonnihil fimilibus, verum craffis & carfiis, flucco lateto acerrinou turgidis: fumnis virgis innafcuntur umbellatim ferè utin aliis Tithymalis flore: pallidè lutei, quibus fingulis fubfunt folia bina lata, furculos & pediculos cingentia: fequuntur capfulæ tricoccæ ut in hujus generis reliquis. Radia fubeft fatis craffa. oblonga, lignofa, vivax.

In arenolis maris litoribus frequens est.

Dubitat Gesnerus hort, an Tithym, paralius à Matthiolo & Trago pictus sit cyparissias : sidque fane fumma ratione: Nam descriptio Tithym. Cypariffix similis Pityusa multis J. B. qui aliorum Botanicorum Tithym. cypariffias eft, Tithymalo paralio convenit: & planta illa quæ in fabulofis ad Rhenum copiose provenit, (qui locus Tithym, cypar, fimili à J. Bauhino affignatur) mihi non alia vifa est quam Tithymalus noster paralius. Alii curiosius examinent, & plantas invicem conferant.

 II. Tithymalus forté diétus Lucie Ghino Pityufa, quibufdam Characias Pannonicus J.B. Tithym. Characias 4, five rubens Germanicus C.B. ejufdémque Tuhym. Characias 5, seu anguftifolius, Tith, Characias angustifolius Park, Ger. emac.

Radice oft magnâ, longâ, crasââ, è qua crebri nascuntur caules, inæquales, dodrantales sextantales ac forte dodrante majores, foliu multis amicti, Paralii foliorum latitudine, longitudine majori, in-

terdum breviore, acuminatis, spissis, colore fere myrsinitis. Hunc Clusius titulo Characia: 3. Austriaci sic describit:

Multos ab una radice profert caule pedales, nonnunquam etiam cubitales, firmos, laves, infima parte nonnihil purpuralcentes, & foliorum quæ deciderunt vestigiis notatos. Hos deinde ambiunt confuso ordine nascentia folia, craffiuscula, lavia, duas interdum uncias longa, mucronata. Summi caules in multas virgulas inter folia emergentes dividuntur, quæ bina fubrotunda feu quodammodo circinata foliola, & quafi yafculum feu labellum imitantia fuffinent, in quibus foru reliquorum Tithymalorum floribus fimiles, qui cum fuis virgulis & vasculis pallido subluteove colore præditi sunt: Interpretation notes infinite, que can man a gainst constant participation of patient inter-free could triangula capitula. Radix longa, digitalis craffitudinis, infinit parte in aliquot fibras di-vifa. Maturo lemine caules fingulis annis emoriuntur, novo autem Vere recentes alii è radice germinant, qui subsequente anno flores ferunt

Nascitur plerisque Pannonia locis, sed Viennensi agro tanta copia in grammeis & siccioribus pas-Lecus.

cuis, ut Junio mense (tum enim floret) omnino pallescere videantur.

D. Magnol in umbrofis circa pontem Castri novi Salenovæ & Lateræ passim reporiri asserit.

12. Tithymalus ferratus Dalechampii J.B. Characias ferratus Ger. Characias folio ferrato C. B. Char. ferratus Monspeliensium Park.

T. B.

Cubitali caule præditus eft, per quem folia uncialia, alia culmo latiora, alia etiam minùs lata, pleraque non acuminata, fed fubrotunda, denticulis per ambitum crenata, glabra: at verò que unbelle pediculis ad coitum fubricuntur folia, multo latiora quam longiora, nonnulla quoque orbiculata, milióque fecius in ambitu ferrata. Piera acetabulorum cavo infidentes mulcofi, lutei: capitula majufcula, triquetra, ex tenui pediculo Myrfinitis fere paria.

Monificulum 80, qui altistici.

enpuna majurua, anguera, an tenu peateuro mytamus tere pana. In Gallin Narbonenii paffini 80 copiose oritur, circa Nemaulum, Monspelium, 80c. net alibi (in-Lean, qui J. Bauhinus) temere reperitur: Verum Clussus Tithymalam myttiten Valentinum appellat, ande

Valentino etiam regno communem esse colligitur.

13. Tithymalus Myrsinites J.B. Park. Lob. Myrsinites latifolius Ger. C. B. item Tuhymalus angustifolius Myrsinites corundem.

Ramis dodrantalibus craffiusculis per terram maxima ex parte funditur, quos serie quadam ambiunt felia Myrti, pinguiuscula, colore glauco pradita, in acumen definentia. Ramorium extrema in furculos abeunt indidem ortos, pyxidata folia rotunda transadigentes, umbellatim dispositos : qui-Ecec

1 cent.

Locus.

Locut.

Lacus.

Locus.

bus inter folia infident flores colore herbido, quorum fingularia foliola pulvilli inftar habentia, anfulis croceis donata funt. Pericarpia triquetra, totidem grana continent.

Locus.

is croces tornat min.

Tuxta arcem Rhegii in Calabria fponte ortam invenimus.

Tithymalium latifolium & angustriolium C.B. pro eadem planta habeo: fiquidem figure Lobelii, que in Adv. habetut titulo Tubynali Myrlinitis, queque in Obl. tit. Myrlinitis myrthifelii unius & ejul-dem plante lint, cum in Oblervatiombus ad Adverfaria Lectorem referat: nec refert quòd utramque ponat in Icon. Plant. alteram nomine Tubymali myrtifolii Obser. p. 192. alteram titulo Tubym. myrtitis Diese. Adv. p. 150. cum ipsemet in Obs. utramque iconem pro ejusdem plantæ habu-

14. Tithymalus maritimus Juniperi folio Bocconi. An Tubymalus cyparissias vulgaris Park?

Hic (inquit) Tithymali arborescentis facie fruticat: pedali & altiore quandoque est caule, supernà The Linguit A Linguistic and around the following the Linguistic Country of the C dentibus. Flores & capjulas feminales aliorum Tithymalorum more (id eft fructum tricoccum) profort. Perpetuus eft.

Prope Massiliam in arenosis ad mare invenimus, ubi & Paulus Boccone.

Prope Manualin in alchors at mare inventions, and the radius becomes Tithymali cypariffia vulgaris tum figura tum deferiptio apud Parkinfonum ab hac planta non multum abludunt, ut examinanti patebit.

* 15. Tithymalo marsno affinis Linariæ folio C. B. amygdaloides angustifolius Tab. linifolius paralio congener Park.

Hic (inquit C. B.) à Linaria antequam floreat folo lacteo fucco diftinguitur: quomodo ergo differt ab Efula Officinarum five Tithymalo pinco?

In declivibus montis Capouladou foli expositis, inter rupes versus las Cambrettes & in alis campeftribus lapidolis copiose oritur. Botan. Monsp.

. 16. Tubymalus maritimus spinosus C. B. maritimus Creticus spinosus Park. An Tubymalus Binofus Creticus Alpini?

E Tithymalorum genere est (inquit Bellus) spinas proferens, floribus luteis, foliis parvis rotun-

dis, lac copiofum effundens, radice (fi rectè memini) carnofa.

Tithymalum fuum spinolum Alpinus ità describit, Planta est dodrantalis, primo atatis suranno ramulis & toliis Apios Gracorum maxime amulatur. Radice nititur in principio crassa, tuberosa, fed longå, in acutum definente, non abfimili Apios radici. Anno verò fecundo ramuli breves, tenues dodrantales in cymis fruticant, & in crucium modum ramulorum extrema dividuntur, & definuntin fpinulas tenues, acutas. Æftate foliola ramuli abjiciunt, quo fpinulæ duriores & nigræ evadunt. Lacteo fucco acri turget.

17. Tithymalus maritimus Venetus Park, maritimus purpurascentibus sloribus C. B. Esula rara in Lio Venetorum insula Lob. Ef. Veneta maritima Ger.

Sesquicubitum duósque cubitos longos caules, fungosos, rugosos, fuscos, crassos minimum digitum, multis ramulis divisos emittit pedalibus; & foliis situ binis per intervalla, majoribus quam terribilis Alpi, al Gleyrrhizan poxinis, lents, pigulus Thymelax; floer penduos quant teribuis Alpi, al Gleyrrhizan poxinis, lents, pigulus Thymelax; floer penduos promentus purparafeenes & fufco, ohfoleto Ariflolochia, Vincetoxici effige. Radix foris pulla, intavilloris finessique pelliculis, cupufnodi in Tartara-rire, cineries, fefquicubium longa, digrum minimum crafifuco diffenta: Universa planta lactefeit, & profum Tithymali paralii cui convictrix forè semper visitur æguiparatur.

Sed non alibi quam in litoribus & insulis sinus Adriatici facile reperitur, & in Lio insula exigua, que obex est maris alluvionibus.

18. Lathyris major C.B. Cataputia minor. Lathyris major hortenfis Park. Lath. five Cataputia major & minor Ger.

Radix huic fimplex, fibris aliquot capillata. Caulis sesquicubitalis, teres, solidus, crassitudine pollicari, falin veltitus crebris, tres digitos longis, falcis fimilibus, ceruleo-viridibus in crueis formani difpolitis. Primo à fatione anno hyemem tolerat, fequenti æftate in ramos dividitur, in quibus folia ad fingulos flores bina, iis qua in caule funt multum diffimilia, nimirum à lata basi in acutum mucronem fentim definentia, nonnihil initio concava, aliàs ad foliorum Hederæ aut Alclepiadis formam accedentia, colore ex viridi flavicante & minimè cerulea. Ad flores fingulos ramuli in furculos duos divaricantur, adeò ut flos in ipío ramulorum divortio feu divaricationis angulo collocetur: in plures deinde furculos minores intus concavos finguli, majores dividuntur. Flos quatuor foliolis componitur. Vafculum feminale majufculum, tricoccum.

Ab hae non alia in re quam partium omnium magnitudine differt Lathyris minor hortenfis

Park.

• 18. Lathyris minor conglomerato flore C. B. minima Park. minima C. B. Lathyris minor Dalecham-

19. Tubymalus cyparifica J. B. C. B. Gor. Puyusa Tubym, pinea five Esula minor Pack. cupressous J. B. Common Cypress Spurge. Tubymalus pineus Gor. buie idem videsur.

Radix minimo digito craffior, sapè tenuior, fibrola, lignosa & nonnunquam serpens. Caules pro-Adants munico organo caturo, se pe contano, motora, agunos es nomunquam terpens. Cante promite dodrantales & cubitales, primó funifices, porhea ramofos, in quitous folia primó Linaria; molla, que postea tenutora multo cam un ramos dividirur. Flores in umbella: quatí formani dispositi, lia, qua pottea tenuora mutro cum in ramos dividiur. Hore in umbella qualt formani dispoliti, longis pediculis folia quibus donantur perforantibus, luteji, ex quatuor quafi femilimulis conjinuctis, extrorfun vergentibus corniculis compoliti, apicibus tieni luteji; quibus triquetri fuccedint loculi, in quibus fomen. Ab eadem quoque radice expirgunt capitudi (ego pro abortu habeo, licet à nonaulis pro privata specie proponatur) quorum folia breviota nulko, pinguiora, subrotunda, aversa patre plurimis punctuis seu stigmatis rufis nocara, in quibus ramulis non menini storem observare. Hine patet quid sentiendum sit de Tithymalo stictophyllo Tbal. i. e. cyparistia folis punctis croceis notatis G. B. foliis maculatis Park. Lacte autem partibus omnibus surget.

Hie Tithymalus pro anni tempore & atate infigniter variat; non rarò enim verno tempore co-

ma rubente aut flava exit.

ma rubente aut nava ean.
Pratorium margines & fepium ilkam fapius alunt Efulan. In Anglia fiponte non provenit, quod
feiam. Mirum nobis videtur Botanicos de Tillymalo pineo, five Efula minore, planta paffim cognita
& vulgo in hortis cultà tam confusè & obfeure feribere, ut nelciam plane quid fibi velint, quove tiex vuigo in notis cuita tam contise ex oneane retibere, it necesan piane quat not veinte, quove trado illum proponant. A aliis fipecielus, mihi faliem notis, diferent facilis elli, radicibis repetaricibis, flatura humili, foliis oblongis, angultis, virentibis, mollibus & teneris, in caule creberrimis, Linarica adeò fimilibus ut obiere intuentem pro is fallant; verbin fucco laève ofacile diffinguantus fecundum veriteulum illum vulgarem, Efeula latisfeit, fine latie Linaris crefeit.

Tuhymalo Cypariffic similis, Pityusa multis J. B. Tith. foliis Pini, forte Dioscoridis Pityusa C. B. Tubymalus pineus Ger. Pityufa, Tubymalus pinea five Efula minor Park. potius Tith. cypariffine only. cuildem.

J. 2. Trhymalus hic rarus eth Cyparifliz vulgo diche fimilis, ab eo tamen alius eft, radice longiore, craffiore, munifique fibrola: Caules multi, ferè cubitales, fimplices, interdum in ramos multos do-

craffiore, munique abrofa: Caules muits, Jerý cubitales, implices, interdum in ramos multos dodrantales diducti; per quos fisia conferra, craffiora, firmiorique quam Cypariffiae & magis glauca: extremis ramorum infideru umbellae magnar, foliis peltatis, non majoribus Cypariffiae.

De Tirhymale cypariffia & pinco dictis confuse admodum feribunt Botanici, ut milit penè perfuadeam uniam & candem focue plantum effe. Aft hoç in loco à J. Bauhino deferipta, videtur effe Tirhym, paralius, aut alia quadam fipecies nobis incognița. Motandum tamen plantum Parlianfono fibi titulo allato deferiptam effe Turhymalum cyparifiam J. Bauhini fiperiits proxime deferiptam : quaeque hoc in loco à J. Bauhino deferibitur, fub titulo Tirhymali Cyparific zudgara à Parkinfono defesits i fontique folis bevieroirus & certificitius & in caule crebitoribus marifiame conferrii du den feribi : fiquidem foliis brevioribus & craffioribus & in caule crebrioribus magifque confertis feu denfiùs fitis à Tithymalo pinco differre scribit, Lobelium secutus.

Crepidines fabulofi fluminum & vicini colles frequentiùs hunc alunt, inquit J. B. Abundat in Locus. plantie arenofa propé Argentiana, & Batilee ad Rhemu verfue Halinge, ut & propé Montpellum.

Planta attem illis in locis frequens nobis non alia vifa eft quam Tribynalus paralius, ut fuperium.

Omnia Tithymalorum genera adurendi vim obtinent (inquit Tragus) imprimis verò lacteus co- Vires. Compa Anayana and Banasa and San and Company and Tribynalogup onmitten fuccin per inferna purgandi validam vim habere feribit, Bilem, pituitam & aquolog humores ducere, ettam in exigua quantitate sumptum; sed ventriculum vehementer conturbare, & interna viscera inflammare; camque ob caufam ab ejusufu doctos ac prudentes medicos abstinere.

Efula pituitam validiflime, pracipue per inferiora, purgat, unde & Rufticorum Rhabarbarum audit. Est autem acris, ignea & erodens, adeò ut impudentium mendicorum fraudi inserviat, qui

ejus fucco cutem fibimet exulcerant feabririei specie. Schrod.

C. Hofmannus le nunquam confuluisse ait, sed suisse tantum spectatorem audacia: vulgaris quartota Cochlearia admetitur. Si quis tamen (inquit) uti velit, Efulà praparata Offic, utatur, qua per viginti quatuor horas fetereir in infusione accirrimi accit, iterrimque exficcata. Hijus dofis est à Dij, ad 5), & fine noxa purgat. Casp. Dornavius ita corrigir, R. Essila prap. 5iv. Macis, Galanga à 31, Spodii præp. 3j. Trag. Bdellii ana 3iij. Fiat pulvis, cujus dof. à 3 p. ad j.

20. Tubymalus Cyparissias Alpin. exot.

A radice crassa, quatuor digitos longa, lacteo succo turgente, (ut & reliqua planta tota dum recon et l'acides produce multos, tennes, junceos, parvis capillaments, brevibus, multis, tennibus, propie radicem nudos, fed punçtis militibus vefitios, propè radicem nudos, fed punçtis nigrefeentibus crebris maculatos, quorum finguli umbellam ex tribus aur pluribus furculis conftantem obtinent, & in principio umbella unum utrinque foliolum, oblongum, parvum, extremo acutum, Myrti folio finnile, minus tangen & tenunus, quilibet etiam umbella surculus circa medium utrinque folium prædicto simile & minus; à quo surculus usque ad extremum spicæ modo fert soliola, ex una parte incli-

Locus.

Locus

Locus.

Locus.

Locus.

nantia, aliis longe breviora latioráque cum floribus parvis, Leucoii fimilibus, atque fructibus parvis triquetris, femina terna parva, rotunda, alba, Pipere minora continentibus. Inter caules pradictos triquettis, jemma terria patva, rotattus, attas, ripote initoria continentionis. Inter caules pradictos graciles nonnunquam unus vel duo, craffitie minoris digiti vifuntur, qui in plures indem cauliculos foliatos dividuntur, ad exortum antequam dividantur nudi & punctis emaculati.

Cretam infulam agnofeit matrem hae species.

21. Tithymalus annuus Lini folio acuto Botan. Monsp. An annuus Pityuse folio Lob. An Tithymalus linifolius Cam?

Magnol.

pagnot.

Defantalem & interdum pedalem altitudinem acquirit, quamvis modò minor, modò major conficiatur. Secundini caulem plurima oriuntur folia, longa, Lini folia amulantia, in aculeatum quafi apicem definentia. Flores ut in aliis fipeciebus. Folia circa flores disposita, lattora sunt & mul-

quan apucem ocumenta. Emers ur m ams speciestos. Pona circa nores emporad, sartora nun & mul-tas apiculis donata. Radix lignofa eft, quæ fingulis annis perit. In marginibus fatorum circa Salenovam, Ja Colom. Oiere & alibi pluries vidit D. Magnol. Nos in Sicilia inter fegetes observavimus, & pro Tithymalo limfolio Cam. habuirhus.

Tithymalus Linariæ folio, lunato flore Morif. prælud.

A foliis Linarix funilibus, & flore Lunx crescentis referente figuram facilè dignoscitur. At ha note Tithymalo cypariffia J. Bauhino superiùs descripta conveniunt, ergo illi idem videtur.

22. Tithymalus fegetum longifolius Append. Cat. Cant. Hong leaved Coin Spurge. An Elula minor live Pityula Ger. emac?

Altitudinem dodrantalem vix affequitur. Folia oblonga in acumen definunt. Tota planta colore

Hac species cum præcedente seu XXI. convenit magnitudine, foliorum figurâ, colore, loco, ut candem effe suspicer, non tamen fidenter affirmaverim, cum plantam nondum viderim.

co, in cantienture imprees, non tainen internet aminavenin, cui peratur installa vicinii. Inter legetes prope paguin Kingfon dictun ultra flyvam via que Gaminga qui ducti reperitur; obfervavit etiam D. Dale inter legetes circa Comberton cis Kingftoniam; oftendit etiam nobis ficam plantam à se collectam, cujus altitudo semipedalis, aut dodrantalis, caulis firmus, foliis non admodum crebris cinctus, neque ut in Esula exigua Tragi in acutos apices terminatis, sed obtusioribus & findroundis. Summis caulibus et in reliquis congenerolus velut umbella quedam floruminilles et unbellarum autem bafin totidem folia acuminata cingunt quot funt umbellarum componentes radii. Vascula seminalia parva & ut in reliquis tricocca. Radix parva, annua, paucis fibris donata.

Tithymalus foliis brevibus aculeatis C.B. i. e. Pityufa Matthioli & aliorum, nobis incognitus est. queratur and Autores à Baubino citatos.

23. Tithymalus leptophyllos Park minimus angustifolius annuus J. B. Esula exigua Tragi Ger. emac. Tubymalus five Efula exigua C. B. Dwarf Spurge of imail anmial Spurae.

Palmaris au semipalmaris est plantula, radicula nitens tenui, tres aut quatuor uncias longa, cauli culos & ramulos multos ea qua jam dixi longitudine, ac etiam dodrantales obtinens, foliolis stipatis femunciam uncixve trientem longis, femiculmum latis, in acutum mucronem productis, crebris, furfum spectantibus, lacte turgidis. Flosetti herbidi, & pericarpium ut in reliquis congeneribus triquetrum, semina rotunda, canentia continens.

Planta est annua : inter segetes frequentissima.

* 24. Tithymalus sive Esula exigua foliis obtusis C. B. J. B. Park.

Radice est exili, oblongiusculâ, capillată: eauliculis pluribus, ad terram resupinatis, aliquantum repentibus, biuncialibus, triuncialibus, aliis palmo minoribus, rotundis, lacteo fucco turgentibus, qui foliolis oblongis angultis, fed fempe: in fummo obtufis & velut ablectis inordinate veltiun-

In agris Patavinis & Massiliensibus reperitur.

Tithymalus exiguus faxatilis C. B. I. B. Park.

Radiculam habet capilli modo tenuem, longiusculam s'eauliculos tenues, unciales & biunciales, angustissims & brevibus foliolis cinctos: flosculos exiguos, rubentes.

Hee planta non alia essevidetur à Tithymalo leptophyllo fol. obtusis, partium omnium parvitate folà diverfa, quam foli sterilitati deberi verifimile est.

Circa Monspelium locis asperis provenit, vide Botan. Monsp.

25. Tabymalus

* 25. Tithymalus Siculus polycoccos, Portulaca folio Bocconi.

Caule affurgit pedali aut altiore, supernè amplo & valdè ramoso: Foliss ad Portulace aut Tithymali helioscopii figuram circumvestito. Flores & semen, ut in cæteris sua classis, in alarum sinubas atque ipsis ramis insident, & ordine distribuuntur; rotundis subsequentibus tapitulis; binis, tenuibus apicibus donatis, in quibus semen Cannabis figura atque colo e concluditur. Ea est planta ejusque alarum durities & contumacia, ut media hyeme arida & folis spoliata perduret adhuc, & capsulas deminum (quod notatu dignum) ungubus frangere aut evellere (adeò pertinaciter hærent) fine ra-nii particula non poffis. Ex femine deciduo quotannis nafcitur.

A. 26. Tithymalus heliofcopius Ger. Park. C. B. heliofcopius five folifequus J. B. Sun Spurge 02 110art-1002t.

Radix ei fimplex, alba, rectà descendens, fibris aliquot donata, unde caulis exergit fingularis, semipedalis aut pedalis, teres, raris pilis hirsutus. Folia in caule frequentia, nullo ordine posita, Portulace aut Peplios similia, digitum & interdum sesquidigitum longa, extremitate subrotunda, Portulace aut Pepilos immia, digitum & interdum lefquidigitum longa, extremitate fubrotunda, arguis denticellis circa margines crenata. Surculi [quinque ferè] è fummo caule nati umbellan quodammodo efficiunt, quos totidem circumftant folia, iis qua in caule majora & rotundiora. Singuli furculi in tres alios pariter sparguntur, quos tria circumftant folia. Flores in iplis caulis & surculorum divaricationibus singulatim sitt, parvi, herbidi, terrapetali, petalis subrotundis & minimè laudatir. E pedio surcerditum divaricationibus singulatim sitt, parvi, herbidi, terrapetali, petalis subrotundis & minimè laudatir. culorum divaricationious iniguiatum nei, parvi, neronui, ecrapetari, perans noorotimois & minime lunulatis. E medio flore gereditur fighis, cuius apex in vafealum feminale turgefeit triquetrum, tri-coccoi, ad floris latus reflexum. Tota planta fucco lacteo acri turget.

Æstate floret & semen maturat; hyeme perit. In hortis oleraceis & arvis pinguioribus, nec rarò in ruderibus ad urbium mœnia, &c. occurrit.

Tembus Es

A. 27. Peplus sive Esula rotunda C. B. Ger. J. B. Esula rotunda sive Peplus Park. Detty Spurne.

Dodrantalis herbula eft, lacteo fucco manans, Helioscopio Tithymalo fimilis, "ejusque quadam veluti species, sed omnibus partibus minor. Cauliculi subrubent: Folia exigua, in rotunditate oblongiufcula, circa margines aqualia, (qua certà nota a Tithym, Heliofcopio diftinguitur, cujus folia crenata (unt) infernè majora, supernè minora. Coma circinata, seu in umbella formam coacta.

Capitula tribus loculis discreta semina continent reliquis similia. Radix tenuis, fibrosa, annua.

In hortis & vineis exit, & subinde in agris neglectis aut non cultis. Altate viget, ac usque ad Hy- Locus & emem perdurat.

28. Peplas minor J. B. Tab.

Patulis in orbem ramis variéque divaricatis terram subjectam inumbrat, folis Pepli majoris, roturidis ferè, in modicum acumen leviter definentibus, dimidio minoribus: pericurpia pufilla majoris, aut Chamæsyces, triquetra, lavia, tribus locellis totidem claudunt semink. In arvis requietis circa Monspelium observavimus.

A. 29. Peplis J. B. Ger. Park. maritima folio obiufo C. B. Small purple Beas

7. B. Terre faciem ceu muliebre flammeum patulis ramis, varie divaricatis, palmaribus & sessignium anticolor, ribus, rubentibus, craffiusculis, operit, per quos veluti adarticellos solia adversa nascuntur, rubentia, ribus, rubentibus, craftiutculis opente, per quos veluta da articellos fotia adverta nafecinture, rubentia, duplo triplóve Chamaefyces majora, craffiora paulò, longiora, per externuim rotunda, quouni pars ea qua fub nervo (qui folis folium per longitudinem medium dividite) productior eft quam qua fupra nervum, & veluti primata. Flofenti luteoli proxime ramos orinntur. Capitula tricocca, lavia, duplò majora quam Chamaefyces. Radis longitudia, craffiufeula, fimplex.

In litore maria arenofo inter Penfantiam & Marketjeu Cornubia oppida. In maris Mediterranei Locus.

litoribus frequens reperitur. and the second of the second of the second

* 30. Peplis annua fallis acutis, flore mufcoso Bocconi.

Dodrantalis est huic caulis, subrubens; dum in hortis colitur ampla Maxaque umbella & duasi comola, alioqui contractiori donatur, ubi narali solo spontanea est. Felia exigua, è rotundo acuminata sunt, Herbæ terribilisminora. Flores muscosos gerit. Semina vero in capsulsa dechinistramam aliquatenus involucris fuis accedunt. In agro Lugdunensi frequens inter fegetes reperitur.

31. Chamafyce Dod Lob. J. B. C. B. Ger. Park

Gracilem radiculam habet, longitudine circiter palmari, fibris aliquot tenufifimis donathm; ramulas quadrantales, ac etiam pedales, in alia subdivisos, rubentes, fubbritutos, fii orbem terre apprimit: quibus ad genicula adnafcuntur faliala, longingatim disportia, libropinidas, 'qua 'erram' factdant
rubenta, fuperne viridanta, 'nifi quod in medio purpurea noca fiint maculolas', quadant larifet in extremis ramulis suprà infráque omnino satura rubedine thieta sunt. Floscale ad ramuloromi divati870

Locus

1 ----

Lacus

cationes inter folia emicant purpurei. Pericarpia tricocca Esulæ exiguæ Trago dictæ sub foliis la

In agris & vineis tam Sicilia & Italia quam Gallia Narbonensis frequens oritur, quicquid contradicat Lobelius.

A. 22. Tithymalus platyphyllos Fuchfii J. B. arvensis latifolius Germanicus C.B. Tithymalus peregrinus Cluf. Hift.

Radice nititur fimplici, alba, lignofa, adnatis aliquot donata. Caulis indè exurgit fesquicubitalis & bicubitalis rectus, teres, glaber, rubescens, intus concavus, fingularis modò, modò plures, inter quos eminet medius inter contractioris altitudinis locios, per quos tamen omnes frequentes observantur rami, quorum exortui folium magnum semper apponitur, duarum unciarum longitudine, latitudine unciali, talia quoque fortuito ortu crebra per caules ramosque spectantur: at caulis fastigium in pediculos aliquot seu radios umbellam mentientes abit, unico in medio sedente flosculo. quiotum coitum coronat rofa foliorum oblongorum, crenis pariim confpicuis denticulatorum; è quibus pediculis unufquifque fubdividitur pari modo in alios, & horum quilibet denuo in alios, hof culis fingularibus fingulas divaricationes occupantibus. Flofeuli cotylis infident perexigui, lucoli quatuor petalis exiguis, flavis, non cordatis compositi : quos sequuntur vixdum delapsos ricocci fra-tius, minores & minus asperi quam Verrucoso dicto, sex sulcis ita insculpti ut hexacocci videantur. Annua est planta ex semine deciduo sole quotannis reparans: interdum tamen hyemem tolerat.

In agris non admodum infrequens est.

In hortulo noûro & pomario hie Notleiæ in Essexia sport.

* 33. Tithymalus platyphyllos Cluf. Ger. latifolius Hispanicus C.B. Park.

Cluf Cuif.

Pedali, interdum majore altitudine affurgit, in aliquot à radice divifus ramos, nonnunquam finplici caule practitus, quem ambiunt ampla folia, rotundiore & quafi orbiculato mucrone pradita, ad
Ifatidis novella: foliorum formam accedencia, viridia, craffinfolia & aliquantulum carnofa, palle. cente & acri fucco turgentia. Flor ramulis infidet ex flavo purpurafcens, ac veluti acetabulis five balinearum foliolis comprehenfus, utinalis. Radix craffa eft & candida.

Uno Valentino regno inter Biar & Huentiniente, viá falebrofa inter medios frutices, Martio menfe

florentem duntaxat observabat Clusius.

34. Tithymalus non acris flore rubro J. B. montanus non acris C. B. qui huc refert Esulam dulcen
Tragi, & Pityusam sive Esulam minorem alteram storibus rubris Lob. Gov. Park. Stucet red foluzed Spurge.

Tuberculis inæqualem habet radicem, longiufculam, fibratam: caudes pedales vel cubitales, primò purpuraleentes, non fine adnatis ramulis, folia ameti Tithymali verrucofi, modicè in acumen rotundum definentibus, glabris. Pediculi è caulis faffigio aliquot exeum (falbecta foliorum ollongorum rotula) umbella formà, in furcuole fubblivit; finguli foliati in medic foliorum duonum fimilium acetabulis, parvi, quadripartiti, rubentes: E medio flofuolo rubro exoriture ex brevi pedicilo fructus, parvus triqueter, tuberculis exasperatus, ex cujus medio stylus, & ad latus pediculus vel ramulus fuftinens folia alia duo & in medio alium florem ac fructum. Caterum emanat è vulnere lacteus liquor, ut in reliquis Tithymalis, verum nequaquam acer aut fervidus, sed adstringens, unde Tithymali aut Efulæ dulcis nomen meruit.

In montibus circa Genevam observavimus.

. 35. Tithymalus tuberofus Germanicus C. B. Park.

Hujus meminit Camerarius in horto. An & quiddifferat à præcedente inquirendum.

* 26. Tithymalus Raquinus non descript. Hort. Lugd. Bat.

* 37. Peplis major Brasiliensis stosculis albis Caacica indigenis Marggr.

Ex radice alba, lignola, lactescente, paullo majori semipede, multi prodeunt caules, teretes, nodofi, virides, uno latere rufescentes, multis ramis donati, qui partim humi jacent, partim stant erecti: ad nodos caulium & in ramulis bina folia opposita reperiuntur, in ambitu subtilice serrata; ramulorum paulo minora iis que ad caules. In extremitate caulium & ramorum multi nascuntur flofeuli subtilissimi, albi, tetrapetali, quos excipit triangularis capsula, in qua semen. Tota planta copiosè lactescit, quod lac commendatur à Lustranis ad oculorum rubedinem & dolorem ause-

Tithymali non acris species esse videtur.

38. Apios J.B. vera Ger. Apios feu Tubymalus tuberofus Park. Tubymalus tuberofa pyriformi ra-

Facilis à radice est Apri cognitio, que quia oblonga, turgida, ínque Pyri modum turbinata, planta nomen fecit, quam Napi radici rece comparaveris. Hujus è capite ramuli aliquot excunt palmobie viores, folin latis frequentibus amiéti Efula rotunda: feu Papli, at minoribus, ex anguito principio len fim dilatatis, pérque extremum rotundis. Adfer-

Adfertur ex Creta, sed & Apulia peculiarem esse monet Imperatus. Apios à radice pyriformi Locus Græcis dicitur.

* 29. Peplis montana folio Nummularia C. B. altera Ang.

. 40. Apios radice oblonga Ger. emac. Apios five Ischas altera I. B. Tithymalus tuberosa oblongaradice C. B. Apios five Tithymalus tuberofus oblonga radice Park.

Radice constat tuberola, non in Pyri formam turbinata instar prioris, sed aquali propemodum ubique crassitudine, unciam, interdum etiam binas uncias, longa, cujus extrema pars in quatuor alias radices five craffas fibras fenfim gracilescentes definit, & paucis fibris pradita eft, colore foris fusca, intus candida, lacteo succo turgens ut Tithymali. Ex summo ejus capite excunt quini aut raica, intercam procumbentes, palmares aut ampliores, fecundum radicem nonnihil feni ramuli, in terram procumbentes, palmares aut ampliores, fecundum radicem nonnihil particular rafeentes, folia viridibus non magnis, fed prioris foliorum inflar, & incondito ordine eas ambientibus præditi; illi deinde in minores & graciliores dividuntur; bina folia paullò rotundiora & contrario fru nascentia suffinentes; in quorum medio exoritur flos, ex flavo rubescens; cui succedit capitulium trigonum, rugolum & tuberculis obsitum, in quo semen.

Semine peregrè accepto Jacobo Plateau nata est.

41. Tithymalus lunato flore Columnæ Park, fylvaticus lunato flore C. B.

Hujus radio exigua respectu planta, foris nigra, plures edit caules, pedales ab imo rubentes ec laves, à medio (ubi plura simul solia in rota sere speciem harentia) ad summum usque virescentes, & hirlutos, foliolis brevibus, rotundioribus, alternation dispositis vestitos, [circa imum foliis denudantur Characiæ ritu.] E summis foliis alæ aliquot excunt, cava folia rotunda in cacumine gerentes, ex quibus bina alia, petiolis junceis infidentia exeunt, cava pelvicularum modo; in quibus flores ex herbaceo lutei, quatuor foliolis conftructi Lunæ effigiem exprimentibus nuper crefcentis, corniculis extrorsum conversis, gibbis intro spectantibus & this invicem admotis, stammibus intus quatuor luteis, ex quorum umbilico exit stylus in summo fructum sustinens deorsum nutantem, trigonum, apicibus aliquot in fummo villofum. Folia mollia, hirfuta, cinerea ex viridi. latitudine ferè unciali, & longitudine quadruplo majora, reliqua verò minora eadem proportione. Comæ basis quinquefoliata est, quinque etiam petiolis cacumen divisum, in quo flores & fructus comam effigi-

In valle supra D. Mariæ sanitatis Neapoli reperit Columna copiosam, Martio mense storentem, Locus. inque Asprensibus Sabinorum vallibus. Loca diligit parum umbrosa, edita, atque humentia.

Accedere videtur hæc planta ad Tithymalum Characiam nostratem vulgarem. At verò florum petala lunulata non funt huic speciei propria, sed aliarum nonnullarum communia.

42. Tithymalus verrucofus J.B. verrucofus Dalechampii Park, myrfinites fructu Ver icæ fimili C.B.

J. B. Plures hujus radices, tenues, in unam tandem cocunt, minimi digiti craffitudine, ac etiam majo-plures hujus radices, tenues, in unam tandem cocunt, minimi digiti craffitudine, ac etiam majo-ti internet albo. lacte vifcido pragnante: virga re, lignofam, cubitalem ferè, cortice externè nigro, interne albo, lacte vicido prægnaner: virga multa, lenta & fractu contumaces, tenues, fubrubentes, pedales ac etiam cubitales, alternatim adnata felia fuffirient, deorfium ferè lectundium caulem reflexa, uncia longiora, femunciam ferè lata, tenul lanugime obtecta, magis tamen infrà quàm fuprà, quò fit ut inferior quoque pars magis quàm fuperna albicet: inferiora folia interdum rubent, necnon etiam superiora. Flores in umbella flavescunt, foliolis peltatis, ut Umbilici Veneris primulum à satu è terra prorumpentis; quibus succedunt capitula rotunda, crispo ceu arenularum minutiffimarum congestu, aut verrucarum instar afperata, glia matura ubi se aperiunt in tres partes dividuntur, in quibus terna semina, colore & figurá ferè fimilia Gallitricho medullam habentia albam, oleaginofam valdé.

In aridis & fabulofis gignitur propè Lugdunum ad Rhodani fluenta J. B. Nos circa pagum Thu- Locus. iri duabus à Geneva leucis invenimus, & in Germania aliquoties.

43. Peplios altera species C. B. Tithymalus Epithymi fruchu Col.

Saxorum rimas, montium & vallium incolit hæc planta, perenni fruticans radice, pluribus tenui-bus ramulis, pedalibus, in imo lignofis, rubentibus amplam comam efformans. Folia alternatim exigua, Lino amula, in imo minora harent, & circa fummum femper majora latioráque, ut propècapeula fint ferè rotunda, Heliofcopii modo, fed minora. Comam profett ex bafi quinquefoliata, Tithymalorum ritu, & flores non ex polviculis cavis, fed ex binis oppositis foliolis distinctis brevi peulolo producuntur, quinis rufescentibus foliolis compositi, ex quibus longo petiolo frustu eriguntur, criniti, orbiculati, Ciceris vegetioris magnitudine aut magis craffi, hirfutie obducti, pilulis Cynorrhodi, aut potius Cufcutæ pares: quibus ob ficcitatem hiantibus terna femina inveniuntur, cellulis distincta ut in congeneribus. Ramuli à medio ad summum virescunt teneriorésque sunt, & folia mollia ex cinereo virentia. Tota planta acri lacte turget.

Maio mense floret, & Æstate perficitur. Tithymali verrucofi species est, à præcedente tamen, ut milii videtur, distincta.

In floris descriptione vel Autoris vel Typographi errore pro quaternis foliis quinis positum est.

44. Tithymalus

Viret.

44. Tithymalus folio longo glauco, caule rubro, capfulis verrucofis, elatior, Siculus.

Elatior & major oft multò Tithymalo verrucolo vulgari, folis longis, dimidiam plus unciam latis. in mucronem acutum sensim definentibus, in caule crebris, alternatim positis, colore glauco, Caules cubitales & altiores, teretes, rubentes minores seu graciliores multo quam Tithym. Characia Monfpeliensis, foliis minus crebris obsiti, nec ut in illo abscedentibus & vestigia sui relinquentibus. Propé limmum caulem ramuli alquot è foliorum finubus exeunt, in quibus ut & faltigio caulis florum coma qualis in ahis fui generis. Flores corúmque pediculos & acetabula deferibere negleximus; in ficca autem non pollunt difeerni. Fructus verrucofus eft.

Propè Mellanam invenimus,

CAP. VI.

De Euphorbio.

Uphorbium unde distum fit nos docet Plinius lib. 25. cap. 7. Inveniu (inquit) Rex Juba quam appellavis Euphorbiam medici sui somino & fratris Musa, à quo Divous Augustus conservatus fuir. Lege, monente lo. Bodwo. frateris suir Musa. Diofeorides Euphorbium Libycam arborem effe feribit Ferulæ specie; Plinius foliis Acanthinis

foectari ait: * Galenus fpinofam arborem dixit; quod (inquit Stapelius) experientia comprobat. Verum quam pro Euphorbio proponit Dodonæus herba potius esse videtur quam arbor.

Bodaus à Stapel Dodonaum tenellam plantam describere ait Euphorbii nomine, Lobelium adultam Cerci fomoli titulo, vidisse se tenellam bis in Horto medico Lugduno-Batavo; adultam semel

nouem. At neque Euphorbium *Dod.* neque Cereus spinosus *Lob.* sive diversæ sint plantæ, sive una & ca-dem, vera & genuina Euphorbiæ plantæ sunc: Ea enim est quam describunt Horri Malabarici Auctores sub titulo Sebadida calli. Que quoniam notis precipuis succo lacteo acri, & vasculo seminali tricocco cum Tithymalo convenit ei merito subjungitur; quamvis flore, si recte describatur, pentapetalo ab codem differat.

Ut olim, ita nunc dierum Euphorbium è mediterraneis Africa à mari remotissimis delatum est. Falfum est quod de fructu refert Leo Africanus, & Jul. Scaliger, exire eos è radice cucumerum specie, sed oblongos adeò, ut binos interdum pedes expleant, viginti aut viginti quinque numero, qui ubi maturuerint ferro puncum aperiuntur.

1. Euphorbium vulgò sed falsò creditum. Euphorbium Ger. Park. C. B. Euphorbii tenella planta Bod. à Stapel.

Red. Huic folia longa, craffa, virenția funt, în rotunda ac tereti nonnihil plana figură angulofa: cucumerem referrent fi non anguli & eminentiores partes albicantibus fpinis plurimis duplici ferè ordine obtiderentur. Effluit ex his vulneratis liquor vehementer acris & mordax, facile concrefeens Folia exficcata ex cinericeo albicant.

Euphorbium est succus concretus accrrimus, non tamen planta descripta sed paulò inferius describenda titulo Schadida-calli. Genera Euphorbii duo funt. 1. Sarcocolla modo pellucidum, flavum, Pili magnitudine, in guttas aquales denfatum, modice cavernofum. 2. In utriculis quibus excipitur

in mallan denlatur candicantem, aut vitri colore. Sebred. è Diofeor. Dol. à. gr. ij. ad x. Eligendum oft purum, translucidum, candidum aut slavum & acre, quod levi linguæ contactu os accenfum diu detmet, Annotmum, nimirum per atatem perfectionem suscipere creditur, acrimonia cum tempore mitiore reddità. Recens improbandum, ceu virium violentia suspectum.

Infignem quidem vim obtinet ferum ac aquas ex toto corpore purgandi. Verum enimverò non fine violentia ac molestia, quam præter substantiæ proprietatem malignam, vi instammandi exserit.

Monet C. Hofmannus non tutum offe Euphorbii usum interiorem ne in visceribus refrigeratis. Monet autem, 1. Ne detur ulli calido & ficco, præfertim in morbo tali. 2. Ne tenuerit pulveriletur; contrà enim quam in Colocynthide faciendum esse.

Euphorbii ulum egregium in carie offium & vulneribus vide apud Fabric. Hildanum & Wisemannum nostrum. Sed cavendum est ne inspergatur ulceribus faucium, narium, palati ac lingua, aut iis locis ubi tendines aut nervi patent & denudantur, ne mordicando & vellicando symptomata periculofa excitet. D. Taner, Robinfon,

2. Cereus Peruanus spinosus fructu rubro, nucu magnitudine C. B. Cereus Spinosus Ger. Cercus spinosus Americanus Park. Euphorbii adulta planta sive Cerei effigie Lobelii Bod à Stapel.

Hallas furrigit quaternas & quinas, novendecim & viginti cubitorum, virgatis & ad normam di-rectis shiis canulatas: in externis extantibus striarum angulis obtusis exferuntur stellulæ, corneis shiis radiatim e luo centro quoquoversum minacibus, uno duntaxat prominulo horsum, éque directo longius tota quandam effigiaturam Echino-melocacti prafert & concolorem superficiem, sed brachum aquabili ductu aquante; Columella aut Cerci funalis pralongi instar. Ejus è medio & stri

arum dorfis, ansatim, angustiore cervice, cucumeris ventre, surriguntur brachia terna, quasi folia teretia, crassa, cundem commensum proportionis & figuram sortita. Intus torulus ligneus prædutereria, ciana, cinnelli condiction de la carrie & fucco Aloes: gummeo enim turgot perquam ama-ro lentore. Flores in faftigio fummo promit, referente qui attulit, Digitalis purpurea. Fructus hilari purpura miniata rubet, Ficus ferè effigie, gustu non insipido.

Lib. XVII.

Bodæus ut diximus, hanc plantam à pracedente non aliter differre scribit quam ut juvenem ab adulta.

3. Euphorbium verum Antiquorum, Schadida-Calli Hort. Malab.

Frutex est altitudine duorum hominum, nascens in arenosis, radice crassà, rectà in terram descendente, fibras hine inde emittente, intus lignosa, cortice exterius fusco, intus candido & lacteo tecta. Stipes qui ex radice simplex exoritur, diversis nodis distinctus, ac inter nodos in tres oras tecta. Stipes qui ex radice fimplex exoritur, diverfis nodis diftinctus, ac inter nodos in tres oras angulfas eminentes, quæ planis lateribus terminantur extenuatus; in oris angulis extuberar, inter angulos finuatus, & in angulis fipinis rigidis, acutis & rectis fulcis & nitentibus, quæ bina & bina, ac culpidibus à le miutuo averfis prodeunt, munitus, cortice craffo, externis viridi-fulco, etiam chin eft vetuftior, veftitus: intus ful cortice pulph lumidi & ablicante; nullo ligno; ex qua, ut & c' fuo cortice incifo lac copiofium emanat. Folia in oris in extuberantibus angulis, fupra ex fpinis furreda prodeunt, & quidem tara in fingilis angulis unum numero in uno parvo, craffo plano, viridi ac facto pediculo, funtque minuta; rotunda, craffa, lateca, nullis firiata venis, oris versis fpinas nonnihi inflexa. Flores in oris prodeunt maximè ex finubus cavis inter angulos extuberantes functionare pedica intervandir ex parte cortum verfundicar termi formul una cadical intervandir. feu spinarum ordines intermediis ex parte eorum profundiori, terni simul in uno pediculo parvo, ferme semidigitali rotundo, viridi, lacteo, crasso, ex sinubus rectà exsurgente, qui duos minores pedunculos laterales transversim versus oppositas partes emittit; éstque medius slos pedunculo comduncios laterales transverim versus opponitas partes emitut; etique meatus nos peduncilo com-muni infidens, reliqui duo pedunculis lateralibus: conflant autem folis quinque curus, cardis, folidis, rigidis, planis in fuperiore parte, medio corculo rotundo-plano, pilofo, exteritis ex viridi filavo cir-cumpofitis; funque ettam lateti & viridi-diluti feu ex viridi filuflavi coloris odoris nullius; ha-bertque in medio flamina quatuor, quinque aut fex, furrecta, bifurcata, fuperare rubra, qua ex ex-culo inordinate prodeunt, funque ettam lateti. Floribus prodeuntibus folia decidum. Fructus qui ex florum corculo medio pedunculo furrecto, craffiolo, femidigitali, rotundo & viridi prodeunt, funt plani, ac tribus eminentibus rotundiolis ungulis constantes, lactei ac colore viridi, dein ex parte, parum rubeficentes, faporis quoque adfiringentis, continentque in unoquog; angulo, tanquam pro-prid capital forem, quod rotundunefi ac cincreum, intus abicans.

Tota planta lactifua eft lacte acri & Linguam adurente: femel in anno floret, Januario aut Fe-Tampus.

Jo. Commelinus qui in Horti Malabarici Partem secundam commentatus est, hanc plantam verum esse Euphorbium se exinde scire scribit, quòd sibi frustum hujus cum gummi ex Barbaria suerit allatum, & deinde invenerit complures capfulas feminales, flores & frufta planta in fuccis coriaceis inter Euphorbium.

Videtur autem Malabaribus modus colligendi gummi effe incognitus, & lacteus fuccus Medicis tantùm effe in ufu.

Non est ergo cur C. Hofmannus fabulosum putet, quod Cordus 4. Hist. 108. tribuat huic planta fructum in trifido folliculo, ternis utriculis conjunctum, Lathyridi fimilem.

4. Efula Indica Bontii.

Praecedenti plantae affinis & fimilis esse videtur. In tantant (inquit) altitudinem affurgit ut in-gentes arbores scandat, crassitudine supe brachiali & amplius: plena est spinosis extuberantiis, quae tamen utpore molles puncturas non inferunt, foliolis hine inde excrescentibus que admodum similia sunt foliis Sedi majoris vulgaris. Caule est trigono, quo vulnerato succus lacteus qualis ex Esula desultim exit; ut nisi tibi caveas facilè vestem, & quod pejus est, faciem & oculos commaculet,

quibus propter vim causticam admodum inimicus est. Ex hoc fucco conficients extractum utile ad Cachexiam, hydropem, paralyfin & reliquos ftupi-Viren dos & frigidos affectus, qui levi pharmaco non moventur.

dos o trigutos anecuts, qui tevi pinatnaco non intoventu.

Ab hac planta neq; formá, neque figurá, neque creficendi modo differt ea, que lachrymam illam flavam à fe emitrit, que Officinis noftris Gutta Gemou corrupte dicitur, Indis Lonan Cambodia vocatur; quòd in Cambodia vicinà Chinæ regno Provincia proveniat, ubi etiam copia Aloes hepaticæ exprimitur. Succus hie præparatus longé tutuls quam crudus fumitur; nam eo modo vonutivam fuam & infestam ventriculo facultatem maxima ex parte deponit. Modus autem præparandi talis est. R. Gutt. Cambodiz to j. contundatur groffo modo: contusa inf. in vitrea phiala capaci, in aceto acerrimo destillato, ut materiam superet tres digitos circiter, expone dein Solaribus radiis qui propter fervorem nobis in multis ignis Chymici ulum præftant: post octo aut decem dies rursus arctissime coletur, & rursus 1. a. inspisseur in extracti debitam consistentiam. Hujus extracti gr. 12. ad 20. exhibentur in forma catapotiorum folida, vel vino diluta, & fic materiam peccantem educunt copiosè & fine moleftia per alvum folummodo: Hoc extractum ego longè prætulerim Scammonio in his calidis & humidis regionibus. De viribus Schadida-calli apud Horti Malab. Auctores hac habes.

Ex radice addito pauxillo Affa feetida vulgò Emplastrum, praparatur, quod ventri puerorem pro lumbricis commodè superimponitur. Cortex radicis contritus & sumptus cum aqua purgativus est. Lignum ejus contritum & decoctum cum aqua juvat in doloribus podagræ, fi ejus fumus feu vapor excipiatur in parte affecta.

dide

. Sp 15

Uta, Thipson haud dubic Graces originis eft, fiquidem Pon apud Athenaeum legitur, & Ni-candri Theriacorum interpres & Tolas Gracorum feriptor antiquiffimus & cujus nomen vocant in Peloponnesso fra appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso fra appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso fra appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso fra appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso fortal appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso fortal appellari : & Hesychius fortal message and suppose vocant in Peloponnesso Varro denique I. 4. de L.I. Que in hortis nascuntur alia peregrinis vocabulis, ut Greeis, Ocimum, Menta. Rusa, quant nune myaver appellant, &C.

ora, quam mon masur appearum, coc. Fil autem, pora ship forto, quia (ut DioCorides docet) valetudinem confervat. Vofi. Esymolog. And A si vo misser uni vie sundunes dreudava missen sas fuelsan sha Stephensur vo omiqua, si saa m New or the rais xverous. Ainst facultate fua moraror dictum, quod ficcitate fua & calore condensat & coagulet semen. Hime uterum gerentibus inimicum est. Plutarch.

Rutæ characteriftice funt, Vafeulum feminale in quaterna loculamenta partitum, quæ fuperiore parte aliquoufij, disjuncta funt & in angulos clata; folia in plures lobos feu fegmenta divida, glabra, glanca, odore vehementi.

1. Ruta fativa vel hortenfis J. B. bortenfis latifolia C. B. bortenfis major Park. hortenfis Ger Barben Ane.

Cord. Frurex ell [potiùs Suffrutex] caudice cubitali aut bicubitali, craffitudine digitali, colore cinerco. in multos ramos dividus: Ex his veris initio multos emittit longos, teretes, egregie virides & flexiles furculos; in quorum fummitate Veris exitu & Affate in aquali ordine flores funt, Leucoio simi. les Jureums; in quorum imminitate vens extu de Artate in equal routine para un les, minores tamen, quatro es interdum quinque; lutius & Cochlearis modo concavis folis contantes, furfum spectante corum concavitate: in medio flore quadriparitum & nonnunquam quinqueparltum est capitulum, colore viride, exigium quendam apicem habens: Stamina ab ima qua parte excibit lutea, octo aut decem, in latitudinem resupinata: ex his medius numerus singa loliorian concavitatem extenditur; religua autem quatuor foliorium spatiis interpolita funt. Suma in mediis capitulis fert parvum, in rotundo modice oblongum, colore nigrum. Folia omnibis ramulis adinafcuntir, in longis pediculis incerto ordine dispoita, parvia, in plures & inaguales pare (ecta, virentia, [portis fubecurulea] mollia & pinguia; ex his maxima pars semunciam longitudine non excedit, latitudine paullo minore. Radice nititur ex uno principio multifida, numerosa, capillamentis fibrata, colore flava. Viret tota hyeme, non flaccescentibus foliis, antequam novo Vere alia enafcantur, quo tempore etiam furculi qui femen protulerunt in fummitate exarefcunt. Coma ejus acrem, aromaticum, interímque gravem ípirat odorem; eadem sapore amaro, fervido & tenui palatum excalefacit, maxime viridia adhue florum capitula.

2. Ruta hortensis altera C. B. hortensis minor Park.

Parkinfoni fententià à fylvestri majore mox describenda non differt specie, sed cultura tantim. Figu humilioribus minoribulque affurqit quam praceedens: folia est minoribus & observat anum.

Figu humilioribus minoribulque affurqit quam praceedens: folia est minoribus & observat since the state of the state o non tamen in tantam latitudinem diffunditur. Semen habet oblongum, nigrúmque, guftu vehementer acre. Parkinfono descripta non alia effe videtur quam Ruta lylvestris major in hortos translata & culta. Si detur Ruta species inter vulgarem sativam & sylvestrem majorem media, tum foliorum tum capitulorum respectu, nobis certé incognita est.

2. Ruta filveftris major J. B. C. B. Park, montana Ger. Will fine.

Hac hortensem majorem omnibus partibus refert verum minor & humilior est multo; felia quoque in angultiora longioráque feginenta divila habet, colore obfeurius viridi, nec adeò cæfio; odore ell graviore magisque viroso, sapore quoque acriore. Flores excipientia capitula multò sint quam in fylveftri altera majora, nec ut illius quadrangulo ut vult. J. Bauhinus, cui contrariatur Parkinfonus & ipla etiam experientia, nam & hujus capitula quadrangula funt quamvis minus manifeste quam

In collibus petrofis circa Monspelium & Nemausum provenit. Observavimus etiam in Hetruria non longe ab oppido Maffa.

i) : Ruta minore fylveftri Park. & Dod. non habeo quid dicam : confulat Lector Dodonaum.

.[. Reta fflvestris minor C. B. J. B. fflv. minima Ger. Peganium Narbonensjum Lob. Rutamontana Park.

Herba est multis sollis per terram stratis, multifidis, tenussiméque divisis, ex pallida viriditate candicantibus, graviffimi acerrimique odoris: ab radice, qua longa est, candida; lignola, & minimi interdum digiti craffitudine, binos aut ternos aliquando fert caules, in ternos aut quaternos ramulos fese superiore parte dividentes, qui florem sustinent hortensi finulem, minorem tamen, & ex lu-teo pallescentem, deinde capita quadrangula nulco quam pracedentis minora, in quibus semen continetur exile, nigrum, acre. Frigoris valdè impatiens est.

In agris sterilioribus non circa Monspelium tantum, sed per totam Narbonensem Galliam inve-Locut & nitur. Siccis petrosssque & Sole adultis locis (inquit Clustus) sponte nascitur, tum in Hispa. Tempus,

niis, &c. Floret Junio & Julio : Semen Augusto maturum est.

Tota planta gravifium odoris est, tantaque acrimonia ut per triplices chirothecas ad legentis Vires & manus penetrare non femel expertus fum: & fiquis qua eam decerpfit manu faciem demulecat, ilico vehementem inflammationem excitat, quemadmodum rediffime feripht Diofeorides. Cluf.

Ruta (inquit J. Bauhinus) ut experientia teftis est, ferculis abdicatur, nec culina fervit, propter

Ruta (inquir & minist deficiere profit artifactur Tragus.

Ruta onnis digerit & incidit viscidos & crassos hamores, flatus discutit, à peste alisque affectibus Ruta onnis digerit & incidit viscidos & crassos hamores, flatus discutit, à peste alisque affectibus

malignis præservat, visum acuit, somnia venerea arcet & lasciviam reprimit, pleuritidi medetur. imbecillitatem ventriculi corrigit, colicam discutit, morsum canis rabidi curat, menses & urinam

movet.
Extrinfecùs ejus ufus eft in ictibus ferpentum, carbunculis, febrium paroxyfinis arcendis (inunct. dorf.) cephalalgia ex crapula, hemicrania, in febribus malignis (pro epithemate pulfuum cum fale & accto) in dolore capitis, febrium ardentium ac malignorum, (fimiliter pedum plantis ad-

Ob tria autem præcipuè celebratur Ruta, 1. Ob castitatem præservandam, & libidinem reprimen-Ob tra autem practical method of the design men an revera res ita sese habeat meritò ambigitur.

2. Ob visum acuendum: quod & Schola Salernitana docet.

Nobilis est Ruta quia lumina reddit acuta: Auxilio Rutæ vir lippe videbit acuté.

Et alibi.

Funiculum, Verbena, Rofa, Chelidonia, Ruta, Ex bis fiet aqua que lumina reddit acuta.

1. Ad pestem aliósque morbos malignos & contagiosos præservandos & curandos. Vel vino indita, juxta illud ejuldem Scholæ Salern.

Salvia cum Ruta faciunt tibi pocula tuta.

Vel alio quovis modo usurpata.

v et ano queva moto cua para. Ruta præparationes qualdam è J. Bauhini historia proponemus. 1. Ruta conferva hoc modo fit. R. Comarum Ruta recensis & foliorum 31. Sacchari albiffimi ii. Coma cum folis in mortario lapideo tundantur cum piftillo ligneo. Deinde iis optime tufis Saccharum in pulverem tritum adjicitur, Rursus omnia simul tantisper tunduntur, donec in unum corpus redigantur, & deinde pyxide vitrea insolentur per mensem.

corpus reangantur, ce uentue pyxtue vitrea intotentur per mentem.

De hoc fume jejunus contra pertem 3 β.

2. Acetum ita conficies, R. comas cum folis; Pone fuper linteum 24 horas, ut aliquo modo flaccelcant: poftmodum conficinde, phialam imple, fuperaffunde Vini acetum optimum, obtura & infola; Poft duos mentes cola & ferva ad ufum.

mioa; Pott ques memes coia ce terva au tium.

3. Ut Oleum conficias, R Rutæ recentis incita & contufæ 3 iiij. Olei veteris lib. 1. Macera ad Solem aut in loco aliquo calido diebus quindecim, deinde in duplici vafe coquito, & abjecta Ruta priori recentem injicito, & iterum quindecim diebus macerato, postea simili modo coquito, & tertio demum idem repete, & colato.

Si vel Oleum Ruta, vel defectu illius expressum ex recenti Ruta succum capias, & instilles aliquot guttulas in aquam Graminis, Ruta, Scordii, &c. & pueris propinaveris, feruntur certo experi-

mento lumbrici ad unum omnes emori. Sim. Paullus.

Ad Epilepfiam, R fucci Rutæ 3j. Mel. Scyllit. 3 β. M. Eft præsens remedium Epilepticis. Val-

Sylvius Prax, L. 1. C. 46. S. 80. inter medicamenta antepileptica, que ibi ordine recenset, pri-

mun locum trobus Rutz tam hortenfi quam fylvestri, quarum utraque Sale volatili acri & mordicante, adeoque convenienti spisitus acidi correctorio turget. D. Sanne. Dolarus etiam L. 2. C. 1. S. 19. consulit ut in Epileplia Ruta digitis teratur & naso indatur quo-

modo applicandum Polium montanum; aliáque falia volatilia naribus admoveantur, quæ inferviunt abbreviando paroxylmo. Idem.

Et Fabric, Hildanus Observ. Centur. IV. Succum Rutæ in Epilepsia sibi in frequenti usu suisse scribit, ejusque efficaciam & successum se non rarò invenisse.

D. Bowle Syrupam è fucco Rute paratum in omnibus capitis & nervorum affectibus fummopere commendat in Oblevationibus ad nos transmiffis.

In menfium difficultate Anton. Mizaldus Rutam cum vino Hyflopi coctam & hauftam commendat. D. Soame è Dolxi L. 1. C. 14. S. 14.

Ad matricis suffocationem, R Fol. Rutæ minutim incis. cum albo & luteo ovi agitentur & coquantur in fartagine in formam Aumelette, & calidè supra umbilicum applicentur. Experimentum erat cujusdam qui etiam ovorum testas imponebat.

Calculo

Obfero.

Tempus.

116.2. cap. 21.

Lib. XVII. De Herbis flore tetrapetalo anomalis.

Calculo arenulisque pellendis efficacissimam deprehendi dec. Rutæ Sylvestris quam lapideam vulgo vocant. Achilles Gasserus Obs. 70. D. Soame.

Ruta fibvefiris flore magno albo C. B. Harmala Ger. Ruta quæ dici folet Harmala J.B. Ruta fibvefiris Syriaca, five Harmala Park.

Fruticosa hac est planta, multos ab una radice emittens cauliculos, pluribus ramis donatos, peda-Eruticota nec est pianta, muitos ao una riante estintesis contantos, putitos saints contattos, peda-los, ex viridi nigricantes: in quibus felia oblonga, denda five pinguia & carnola, fature virentia, multifida, Anthora foliis non valde diffimilia, guftu lento, gummolo, amaro, aliquantulum tamen mordaci: flore, in funmis ramis candidi, pentapetali, multis in medio fibris luttes pracditi, deinde mortact: juste in tunnus ratus cantitat, pentapecan; matei in matei nors acces practus, define aprilada hortenfis Rutæ capitula nottenfis Rutæ capitula nottenfis Rutæ capitula nottenfis Rutæ capitula nottenfis Rutæ capitula kantin sentin sentin sentin in la æt triangula, femire referan acquali, angulofo, ex rufo nigrefeent. Radis dura eft, minimi interdum digiti craffitudinem ≠. quans, fibrofa, colore ex luteo pallescente. Tota autem planta graveolentis atque ingrati odo-

18 etc.

* Bellonius ait arenofis circa Alexandriam Ægypti locis nafci. Plurimam in Caffella nova circa
Madritium & Guadalaiara collibus & lato folo provenire produdit Clufius: florere Julio & Augufto, semen Septembri maturescere. In frigidioribus regionibus vix aut rarò admodum ad florem pervenit; est enim frigoris valde impatiens. Ruta aliquibus in locis excrescit in inagnitudinem & pervent; et e una ragons saux impators. Auta augusto in ous carelette it imaginatification proceritatem arboris smulain. Ipi etenim vidimus baculum fatus grande è flipite Rute facilità le Josephus Rute cujuslam Machærunt in ipfa Regia plantatæ meminit quæ à nulla Ficu vel cellitudine, vel magnitudine vincebatur.

CAP. VIII.

De Plantagine.

Lantago à latitudine foliorum plantam pedis amulantium dicta existimatur. 'Agressant' à linguæ agninæ fimilitudine. Hujus nota generica funt flores staminosi in spicas congesti; flosculorum tubi in vascula

feminalia elliptica (qua per maturitatem horizontali sectione in medio diffiliunt) intumescentes: femina intus bina puliciformia.

Hujus generis aliæ caulibus funt nudis foliis vel latioribus & nervis infignibus Plantagines fimpliciter dicta, vel angultis, & in quibusdam speciebus dentatis aut laciniatis, Coronopi & Holostei nominibus nota: Alia caulibus funt foliofis, foliis angustis, binis oppositis, florum spicis è foliorum alis egreffis, ut Pfyllia.

4. 1. Plantago simpliciter dicta.

A. I. Plantago latifolia vulgaris Park. latifolia sinuata 'C.B. latifolia Ger. major folio glabro non laciniato utplurimum J. B. Brent Plantain of May bread.

Radix ei digitali craffitudine, oblique acta, brevis & velut abfeiffa, plurimas fibras albentes in terram demittit. Folia lata, ad margines interdum propè pediculos nonnihil laciniata aut velut dencata, alias aqualia, brevi lanugine hirfuta, qua in teneris & primò erumpentibus admodum confiicata, and acquaina, nevy integral minited, que in teneris common empleatures administration cua in explicatis & veruftioribus vix apparer, adeò ut comminò glabra videantur, fipetem nevia averfa praccipue parte conficieus diffineta, pediculis longis nixa, quo ab Arnogloffo differt. Caular ab eadem cadice multi, teretes, hirfuti, breviores quam illius, ad terram reflexi, verum pica florum multò longiores funt, stamina breviora cum apicibra purpureis. Semina fingulis flosculis succedunt

Ad vias ubique.

2. Plantago latifolia minor Ger. Tab. J. B. latifolia glabra minor C. B.

In omnibus excepta magnitudine præcedenti fimilis esse dicitur. Fortè strigosior in sterilibus nata planta Tabernamontano visa & descripta est.

Plantago rofea J.B. rofea foicata Get latifolia rofea multiforms Patk. latifolia rofea, flore expanso C.B. ejustking, latif. rofea, floribus quast in spica dispositis. Aose Blantain.

y. 15.
Plusquam pollicari radice perennat, folia per terram spargens Plantaginis latifolia, pilosa & netvosa: inter quae caules surrigit attis crassos, hirfutos, in quorum sastigio polia crebra, inferioribus dimidio minora, interiore orbita Allines, admodum parva, virescenta, rosam deformant. Ha soliolorum congenes alquando in spicas longas pyramidales excurrunt. E foliolorum sinubus enascuntur flosculi & Jemina.

Plantago

Plantago incana latifolia Gareti Clus. rofea exotica Ger. emas. rofea flore expanso 1. B. latifolia incana spicis variis C. B.

Folia huic præcedentis, magis tamen incana, uti est & tota planta. Capita mirum in modum variant: nam quædam Roseæ Plantaginis capita æmulantur, alia spicæ instar sunt efformata, non: nulla ex media rola brevem veluti spicam producunt, in quibusdam ex infima spica parte alia capitula dependent: alia aliter funt efformata.

Viderur effe Plantago incana seu Arnoglossus rosea: & variè ludere in spica forma.

* 3. Plantago maxima Hifpanica, quam Hifpani caulefeentem vocant Cornuti. Plantago maxima tota glabra C. B. latifolia maxima Park. Plantago marina magna I. B. Bucat Sunnifi. Plantain.

Ex radice nigricante, fibrofa folia fex, feptem, octo, glabra, carnofa, & nervofa, uncias fex longa. quatuor lata, pediculis panè palmaribus, initio rubentibus donata, prodeunt: inter qua pediculi nudi. tres, quatuor, quinque, bicubitales, atrorubentes, rotundi, striati, spicam pedalem sustinentes ex-

Circa Monspelium reperitur, in maritimis versus Perauls. D. Magnol. Non video qua in re, præterquam magnitudine & caulium altitudine, à Plantagine majore latifo-

Reperitur quoque foliis tenuibus, laciniatis, glabris, pedalibus, uncias fex latis : caule etiam funerante, & ad spice exortum folia habente.

Cornutus pedalem foliis longitudinem affignat, latitudinem femipedalem, pediculum palmarem. coloremex viridi obscure rubescentem.

Floret, inquit, apud nos sub exitum Septembris.

Tempus.

877

A. 4. Plantago major Paniculă sparsă J. B. latifolia spică multiplici sparsă C. B. latifolia spiralis,
Park. Plant. paniculis sparsis Ger. emac. Betome Mantain.

Sola differentia [inter hanc & latifoliam vulgarem,] in panicula spicatim sparsa, onusta innumera herbaceorum flosculorum racematim coherentium fœturâ.

A Th. Johnsono Gerardi emaculatore in insula Thanet, & à Th. Willifello in eadem insula circa Locus. Reculver inventa eft.

A. 5. Plantago incana Ger. major incana Park. latifolia incana C. B. major birsuta, media à nonnullis cognominata I.B. Doarp Plantain oz Lambe tonque.

Radix crassa & velut premorsa plurimis fibris ècapite excuntibus terram apprehendit. Folia refupina & terra accumbentia, pediculis brevioribus quam Plantago major, feptem nervis infignioriimpina & terra accumbenta, peaculis breviorious quain l'annago major, ieptem nervis inignori-bus pradita, denfa & incana lanugine utrinque hirfuta, per margines aqualia. Caules inter folia exeunt plures, pedales, teretes, hirfuti, nudi, minimè firiat aut fulcati, in faftigio fpicas fuftinentes duos digitos longas, flofeulis densé titipatis compofitas, longa & densá coma frammum pallide purqui-rafeentum cum apicibus albis infignes. Vafeula feminalia parva, fubrotunda, fingula famina bina Pfyllis amula fed minora continent. Flofeuli funmis vafeulis infident, è quatuor foliolis acutis aridiusculis & velut membranaceis compositi.

In glareofis & ad vias paffim. Plantago Salmanticentis villosa seu incana lanuginosa Clus. quid differat à descripta non video, Plantago Salnifi quòd maxima anni parte caule viduam & floris expertem esse scribat.

manticensis

* 6. Plantago exotica sinuosa Park. peregrina sinuosa C.B. umbilicata J.B.

Radix ci Plantaginis vulgaris fimillima, spithamam longa, creberrime fibrata: è cujus nodulo five bafi, primo à fatione anno, plantagineum, latum, unicum, admirabili natura opificio expanfum folium prodiir, paulatim propagando in latum gyrum umbilicatum excrefcens, & Cochlidis inftar per circuitum afcendens, in fpiras duas tantum, aut femiternas convolutum, ac veluti ex pluribus conjunctis in unum contiguisque Plantaginis majoris foliis conflatum, spithamaea altitudinis aut pedalis ferè, cujus fummum folium Plantaginis latifoliæ fervat figuram, finuofam tamen & rugofiorem. Polio hoc hyeme marcescente vere proximo plura folia exorta sunt arctè stipata, ac si plura folia in unum conjuncta effent, fingula formam Plantagineam gerentia, verùm rotundiora & per margines finuata & rugofa; è quorum medio caulis exortus est cubitalem alcitudinem superans, summa parte capitula, spicata, crassla, brevia, paululum compressa gestans, in quibus semina.

Semine à Casp. Pilleterio ad Lobelium Monspelio misso successit Londini in horto J. Nismi Sco-

ti, Chirurgi & Archibotanici Regii.

A. 7. Plantago quinquenervia Ger. quinquenervia major Park. lanceolata J. B. major angustifolia C. B. Kibwogt og Kibwogt Plantain.

Radix huic qualis latifolia: Folia longa, angusta, acuta, nervis quinque infignioribus longitudi-nem percurrentibus, hirsuta, minùs tamen quam Arnoglossi dicti, & obscuriùs viridia, obiter nonmunquam dentata, aliàs per marginos equalia. Caules pedales, nudi, striati & angulosi, ab cadem radice pluros, semipedales & dodrantales, in cacumine spicas gellant breviores & habitores qu'in l'attibita l'internationales de la companie de la com

Locus.

latifolia vulgaris, è flofeilis pariter densè ftipatis compositas. Stamina longa tenuia apiees sufficient maiores, è lutco albos. Spica ab uno sunmum versus sensim sloret, unde & pauciora una stamina apparent quam in latifolis; antequam floret nigricat fecus quam in illis, in quibus virefeit. Semina Pfyllu majora & longiora quam prædictis.

In pascuis ubique invenitur.

Plantago angustifolia minor C. B. Park. quinquenervia minor Ger.

Parvitate fola omnium partium à pracedente differt. Qu. annon loco natali debeatur hac di-

Plantago quinquenervia rosea Ger. emac. angustisolia rosea & multiformis Park. angustis. maior caulium summitate foliosa J. B. C. B. item angustifolia prolifera C.B.

Ciuj.

Multa ex radice promit folia Plant, angustifolia foliis non dissimilia: inter qua emergunt nudi pediculi su potius causiculis, summo fastigio sustinences capira multis longiusculis foliis (minoribus tamen & angustioribus quam ea qua ex radice nata) constantia: deinde interdum ex illis foliosis capitibus plures alii pediculi, quorum fastigio innascuntur spicarum loco alia foliacea capitula: prodeunt tamen & alii ex radice pediculi foliacea duntaxat capitula fustinentes.

Variant hujus capitula Rofas imitantia foliorum componentium angustia & latitudine; alia enim foliolis longioribus & angultioribus rarius fitis componuntur; alia latioribus & brevioribus denfins flipatis, concinniorem & pulchriorem Rofam efformantibus. Videfis descriptionem J. Bauhini. Nos Roscam quinquenerviam Gerardi & C. Bauhini, & angustifoliam exoticam Clusii pro una

& eadem specie habemus: utramque autem pro Plantaginis angustifolia varietate.

8. Plantago quinquenervia cum globulis albis pilosis J.B. angustifolia paniculis Lagopi C.B.Park.

Ex radice oblonga, fioris oblongis capillata & rufescente numerosa per terram spargit folia, quin quenervia hirsuta, cocuntibus pediculis in caput radicis, ita ut propter tomentum contus vix appareat. Cauliculi plurimi, aliquando supra viginti, alii crecti, alii supini, nudi, leviter hirsuti, rotunfeat. Cambini paintin, anglando nipa agina and acceptant painting and latera special policies in tomento albo villoso iulos Salicies in itata [C. Bauhinus capitulis Lagopi ca comparat in quibus ad latera special in rufescentes, parvi, tenussimis pedicellis infidentes conspicuentur, quibus semen minu-

Circa Messanam, Monspelium & Nemausum hanc observavimus.

o. Plantago angustifolia fruticans C. B. Park. Clus. cur. post.

Park. Folia huic quam Plantagini angustifolia lanceolata albidiora; caules elatiores & lignosi, foliolis exiguis vestiti: /pic.e admodum breves, & quam illius molliores. Nascitur ad ripas fluminum in Hispania, Boel.

Lacus.

Locus.

I ocus.

10. Plantago trinervia folio angustissimo C.B. Park. angustifolia Alpina J.B.

E radice crassiuscula, longa, [albicante C. B.] parum fibrata, circa caput crassescente, folia oriuntur ad lanceolatæ Plantaginis folia accedentia, fed multò angustiora, & trientem circiter unciæ lata, lefquipalmaria, quinquenervia [C. Bauhino trinervia] partim hirfuta, nigricantia, foliduícula. Caules plures exurgunt, ad radicem hirfuti, [aliquando villofi, glabri nonnunquam C. B.] foliis lon-

gitudine aquales capitula gerunt femuncialia, Plantagineis nigriora.

Nos cum J. Baulino hanc in monte Thuiri inveninus. C. Baulinus fapius ad vias, maxime ad

Plantago trinervia altera minima montana incana Col. trinervia montana C.B. Park.

A nostra foliorum canitie pracipuè differt, in reliquis satis convenit, ut vix dubitem eandem effe. Lector fi placet descriptiones invicem conferat.

11. Plantaginella aurea Alopecuroides Brasiliana foliis graminėis Breynii.

Radin ei exigua, mille fibris niveis comata: Foliola multa, graminea & angusta Graminis Luzula minoris J. B. fed omninò glabra, in orbem diffundens: ex quorum gremio coliculi quinquaginta vel plures profilint, tenuffini, plantæ exilitatem globulis oblongiulicilis lanuginoffique Plantagini an-guffef, panieulis Lagop minoribus uberrimė compenfantes, finguli fingulis coliculis triuncialibus vel brevioribus infidentes, compoliti ex pilis lenifiimis leucophai coloris, inter quos flofali flavi perminuti, summa amœnitate, veluti punctula aurea, emicant, quod jucundissimum huic plantulæ in Bratilia vigenti afpectum conciliat.

Plantago (ut habet * Galenus) aquofum quiddam frigidum obtinet, & quiddam aufteri, quod terreum est, & ficcum, ut refrigeret fimul ac ficcet. Vulneraria est herba. Usus pracip. in fluxionibus cujulcunque generis, v. g. alvi, exputitione fanguinolenta, gonorrhea, mictione involutaria, menfium profluvio, &c. Extrinécus in mundandis confolidandifque vulneribus & ulceribus.

R. Radicum

De Herbis flore tetrapetalo anomalis. Lib. XVII.

R. Radicum Symphyti majoris recentium uncias fex, foliorum Plantaginis manipulos duodecim. Horum fucco exprello una cum radicibus prædictis fufficienti quantitate Sacchari exceptis, & in mortario lapideo aut ligneo contufis fiat Electuarium. Adverfus vonitum aut expuitionem fanguinis nullum certius & præsentius remedium. D. Boyl, de Utilitate Philosoph, nat. part. 2. p. 150.

Succus Plantaginis vel merus, vel cum succo Limonum mixtus infigne est diurcticum. D. Needham. Ipse recordor quendam ex impuro concubitu gonorrhæam cruentam sibi parasse, post universalium ulum folà Plantaginis effentià in decocto Sarlæ & Saffafras dilutà reftitutionem in integrum effe consecutum, cum parum abesset quin nescio cujus partis deminutionem pati coactus fuisset. S.Paul. Radix lota, recens ex terra extracta, tantillum cultro rafa, auris meatui indita observatur instar

incantamenti quandoque dolores dentium fiftere. Sim. Paulli,

Heurnius videt in Hydrope intumefeentibus cruribus plantaginem aquaticam humorem in veficas evocáffe, que maximam vim aquarum profundebant. Idem. Ad febrium chronicarum rigorem, R. ucci Plantaginis q. l. bibatur cum aqua mellis. Eft mirabile medicamentum inquir Bayrin.
In hernia & umbilici eminentia cataplasma Joelis commendatur, quod conficitur ex Arnoglossa

& Mulco qui supra frutices Prunorum sylvestrium nascitur: simul in vino cocta & contula instar ca-

taplasmatis imponantur.

Non diffiteor æquè feliciter consolidatam fuisse non solum puerorum, sed etiam natu majorum, imò honestissimarum matronarum umbilicalem herniam à Plantagine seu Arnoglossa & musco Quercino quam ab illo qui Acaciam German. seu Prunum sylv. investit: sed ille, qui tener & friabilis alcino quant ao no quanta de de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del c tempore ad abortum præcavendum fingulis ferè diebus fumunt fem. Plantaginis 3 \beta, in julculo aut ovo, & nonfine fructu. River, prax. pag. 479.

Ouidam cum per mensem gonorrheeâ laborasset, in fluxum sanguinis è pene incidit; quapropter

petiæ intinetæ in Aq. Rofarum & aceto applicatæ fuere; à quibus nihil fuit adjutus, tandem justimus lincom Plantaginis per Syringam immitit, Unguento Comitifia renibus applicato, ceffavirque flux-us. D. Soame ox Obferv. Hieremix Martis.

Ego curo puellas impetigine laborantes butyro loto in aqua violarum: post hoc butyrum misceo fucco Plantaginis, & linitur facies. D. Soame ex observationibus Marcelli Cumani ab Hieronymo Velschio editis. Observ.21.

6. 2. Plantago Coronopus dicla.

Coronopus, id est, Pes cornicis, dicitur à foliorum figura; quæ ita in orbem disponuntur ut eum quadantenus repræfentent.

Differt à Plantagine foliis angustis, & in nonnullis speciebus dentatis seu laciniatis.

1. Plantaginellæ affinis Bibinella Siciliæ herbula Cæl. J.B. Coronopus foliis acutis in margine dentatis nobis. Coron. Prochytæ infulæ Col. Park. Coron, fylvestris hirsutior C. B. Plantago anguftif. ferrata Cluf. Park.

Minor est Lanceola & viridior: Folium medio quodam modo se habet inter Lanceolam & Plantaginem; parvis circumquaque apicibus ut Coronopo, frequentioribus. Coliculos fert palmares, plenos femine ut Plantago. Herba affumitur inter olera.

Huic omnino candem puto Flantaginem illam alteram angustifoliam Clus. cur. post. qua circa Hispalin crescit, cui à radice multa exeunt folia, valde serrata & quodammodo aculeata: inter quæ dodrantales emergunt pediculi, fuftinentes oblongam florum spicam instar Holostei feré.

Coronopum Prochytæ infulæ fic describit Columna, A vulgari differt foliis parum latioribus carnofioribus, hirfutis admodum, atque parum afperis, dentibus sequenti plante similioribus. Catera non differt à vulgari.

Propè Messanam in lingula illa quæ portum efficit, & alibi in Sicilia invenimus.

2. Plantago Apula laciniata bulbofa Col. Apula bulbofa Park. pilofa bulbofa C. B.

Radice (inquit Columna) nititur craffis admodum fibris composita, Ellebori craffioribus, longis, femipedalibus, nigrefcentibus, corrofis, tenuibus capillamentis adhærentibus terram undique amplexantibus, è crasso, rotundo veluti bulbo Avellana nucis magnitudine dependentibus: Ex quo folia multa in orbem in terra strata, Plantaginis quinquenerviæ similia, ambitu verò Coronopi vulgaris modo incifa, dentata magnis lobis, inter quos alii funt intermedii, parvi admodum, Coronopo ma-ritimo Prochyte infula rupibus frequentiffimo fimilia, pariter hirfuta, fed minùs aspera. Thyrsos emittit aftate plures (septem invenimus) pedales, teretes, tenues, quorum tertia aut major pars in spicam teretem floribus Arnoglossa modo refertam abit, staminibus pallentibus dependentibus. Copiola hac in incultis Apulia prasertim Cirinola, quibus pro Armentorum pascuis utuntur.

A. 3. Coronopus vulgaris five Cornu cervinum Park. Coronopus hortensis C. B. Coronopus five Cornu cervinum vulgo spica Plantaginea J.B. 2011(18) 19011 Plantain. Cornu cervinum Ger.

Utplurimum tenuis est radix, adultior tamen digiti crassitudine reperitur, alba, vix ullo excellenti sapore exceptă adfrictione. Folia statim à radice crebra, longa, angusta, nervola, in lacinias aliquot laterales, ceu cervini cornu ramos, unde nomen, divisa, sapore nonnihil adstringente. Inter hace caules surriguntus Plantaginis, rigiduli, tenues, teretes, hirsuti, dodrantales & cubitales, thyrsulum Plantagineum sustinentes, flores & femen Plantaginis proferentem.

Locus.

I ocus.

Lacus.

In hortis colitur, nec aliter à sylvethri differre videtur, quam magnitudine abisque accidentibus à

Qui ponte provenit folia per terram spargit numerola in orbem, Coronopi vulgaris modo, divisuris & laciniis crebrioribus, longioribus, rigidis pilis hirta, cóque nomine ferè incana: in umbilico ad ris & iacinus crepriorious, iongiorious, rigidis pais intras, sugo, mollis, candida. Cauliculi complures, foliorum veluti radiorum in centro concurfum multa lanugo, mollis, candida. Cauliculi complures. toliorum veltut radiorum in centro concurrant mana ramps, mons, canada. Carantello palmares & dodrantales, rigida, alperi, hut fpicam gerunt. Coronopi vulgaris fpica finiqua. Radix lingularis, fibrata, crafindella, mediocriter longa, lignofi matrice faceta, C. Baubino Coronopus Inquatris, Ibrata, cratuntenta, menucater ionga, ingrota matter indus, c. Damino Coronopus fylvettris hirlatior appellatur: non oft tamen Coronopus Prochyet infulls Columns, ut nobis videous, Nafettur (ut reche Dodonatus) locis incultis, aridis, præfertim arenofis & glarcofis, in Anglia fra-

quentillimé. Quoniam arenofa loca amat in maritimis ubique ferè reperitur.

4. Coronopus minimus tenuifolius maritimus Col. marit, tenuif. Levis C.B. tenuifolius maritimus Park.

Col.

1. Col Thyrfulis fpicatis non diffinilibus, qui exficcati in terram procumbunt, codem modo quo in conge-

Toppquis picaus non autumnous, qui extrecate in teriam procuminine, coucin modo quo in conge-neribus; fapore aftringente. Tota planta levis eft, nec infuta. Sufficio financipalmin. Sufficio financipalminine concentration of different focice à Coronopo vulg. fed ratione loci tantum: observa-ture designation vinus crim in maritimis & humidioribus locis provenientem folis levibus variare.

imus cinin in maricums et numanorious sous provincias in 1011 la Park, cui folia in tenues lacinias Ejuldem farina elt & Coronopus maritimus minimus hirfutus C. B. Park, cui folia in tenues lacinias Scabiosa minoris sive Steebes soliorum instardivisa, parvitate sola à Coronopo sylv. vulgari diversa.

A. 5. Plantago marina Ger. marina vulgaris Park. Coronopus maritima nostras J. B. maritima major C. B. Dea Plantain.

Radin brevis, nigricans [at Parkinfono longa, albicans] crassa, fibris aliquot donata. Folia quam Radio previs, ingineans (at transmiono ionga, anotans) vania, mois anquot coniata, Faia quam in Coronopode vulgari craffiora funt longe, & fucculentiora, firefatiora, interdum pane junca, ple runq, ad margines aqualia, necullis dentibus donata, interdum tamen uno vel altero; quadrantalia

runq, au margines aquana, nec unis dentious donata, interioun tamen uno vei attero; quadrantalia acettam palmarra, fapore fallo: flos purpureus, fipicatus vulgati, ut & femen.

In maritimis & fallis paluftribus ubique ferè per Angliam reperitur, ubi luxuriat valdè, folis pralongis, obiter dentatis; fpicis etiam longis. In Cornubia & Epifcopatu Dunelmenfi etiam procal a mari copiosè provent, ubi folisi ett angultioribus & brevioribus, nullis denticulis, fpicis etiam brevi oribus, ut minus attentis facile possit imponere pro diversa specie.

Holosteum à mollitie foliorum & capitum per antiphrafin dictum volunt, ut fel dulce Plin. lib. 27.

6. Holosteum Plantagini simile J. B. Salmanticense primum Clus. hirsutum albicans majus C. B. Salmanticum Ger. Park.

Radio huic longa, craffa, nigricans, lignofa, plutium capitum: folia per terram sparsa, tota albida, hustita & tomentosa palmaria quadam, quadam multo minora, non totam semunciam lata, quinque nervis per longum diffuncta, gustu adstringente; exsecata convolvantur & in acumen dequanque nervo per congamentament, general artingents, cardeas sometanda de manufertament au frequent propriatura citatales.] finiliter hirfutt, thyrjam grunt longum aliquot unciarum, incordum unus, Plantagini & Cornu cervino floribus & ferminbus finiles.

Circa Monspelium in aridis olivetis & ad vias. Clusius aridis collibus Salmantica vicinis observavit, ubi flores proferebat Maio. Monspelii floret Aprili & Maio, & nonnunquam Autumno, Frigo-

ris impatiens off.

* 7. Holosteum Salmanticense minus Clus. Creseit iisdem in locis, foliis Psilli soliorum latitudinem non excelentibus, longiaribus tamen & minis incanis, in cateru proofus fimile eff præcedenti. Di-verfæne fint speces Holosteum majus & minus Clusti asserve non aufim. J.B.

Holosteum Alpin, exot, non multum differre videtur à Salmanticensi Clus, folia longé ferre affirmat Alpinus & icon quam exhibet demonstrat.

8. Holosteum strictissimo folio majus C. B. Holost. angustisolium majus sive Serpentaria major Park. Coronopus Gov. Coronopus Serpentina J. B.

Infignis craffitudinis & longitudinis est radix, in capita aliquot subinde divisa, ex qua foliorum feges magna pullulat, longitudine Coronopi esculenti, sed latitudine trientem aut quadrantem non adaquantium: Caules inter ca plures, palmares & altiores, nudi, enodes, thyrio Coronopi infignes. Provenit in montibus Gallo provincia, Arvernia, & paffim in Italia, autore Lobelio.

Coronopus Mussiliensis Lobeli Serpentariae forte varietas J. B. Coron sive Serpentaria miner Ger. Holoft, Maffilienfe C. B.

Leb. Dentiffimo sparsoq, foliorum stipatu luxuriat, Sedi minimi saxei montani vel Pinastri ritu, positu & rigiditate; innumera etiam fobole cauliculorum dodrantalium femen pufillum Plantaginis aut Serpentine vulgaris spicis includentum. Radix longinscula, lignosa, crassior, gustu nonnihil calida aromatica.

Collibus & cautibus Maffilia vicinis ad Maris allifiones inter Tragacantham paffim Inxuriat. Mihi fanè videtur (inquit J. Bauhinus) iconem Lobelii effe lufum Coronopi Serpentina, & non respondere descriptioni Lobelii qua videtur convenire nostro Coronopo maritimo Rainaudeti.

Titulus Lobelii, nimirum Coronopi & Sedi montani media planta Massiliensium optime convenit Coronopo maritimo Rainaudeti f. B. qui quidem in arenofis ad mare prope Maffiliam coprose provenit, non tamen icon, que (utrecte J. Bauhinus) videtur effe Coronopi ferpentini : icon Serpentinæ omnium minimæ Lob. meliùs convenit Coronopo illi maritimo Ramaudeti dicto f. B. at folia cauliculis perperam appicta funt.

Ego equidem duas duntaxat dari Coronopi strictissimo folio species suspicor, nimirum Coronopum serpentinum J. B. dictum, & Coronopum minimum maritimum Rainaudeti ejustem.

* 9. Coronopus serpentina omnium minima J. B.

Radice est crassa: caudibus verò & floribus Coronopi serpentinz; sed foliolis latioribus. A J. Bauhino mense Junio Burmii Rhatorum collecta est. Eadem videtur pracedentibus.

Dubitat J. Bauhinus an tres planta quas figuris exhibet Lobelius ab invicem fint diftinguenda, vel non potitis varietates. Ha funt, 1. Serpentina Adv. Coronopus fylvefiris five Serpentina Matthioli Obs.

2. Coronopi & Sedi montani media planta Massiliensium Ad. quoad isonem.

2. Serpentina omnium minima Obs.

10. Coronopus maritimus Rainaudeti J. B.

Huic ridix sesquipalmaris, crassa, fuca, ficca, insipida, è qua innumera oriuntur radiatorum fo-liorum stella, tali verò ferè dispositione, quan in Phyllo Dalechampii videnus vel Erica Matth. confertiorum, repandorum, semuncia breviorum, angustiorum quam Serpentinæ Matth. Radiorum umbilicus totus villosus, Lupini latitudine, è quo coliculus exit uncialis, nudus, hirsutus, thyrfuls ferè totus obsessus.

In arenofis ad mare propè Maffiliam invenimus.

I ocus.

* 11. Coronopus Siculus fruticosus platyphyllos Bocconi.

Nihil differt ab aliis Coronopi speciebus hic nisi quòd crassa radice, atque in summo multipliciter brachiata quasi frutescat. Ei folia sunt hirsuta, lata, brevia, paululum in ambitu divisa, quæ denso cespite plantam coronant.

În plaga maritima Brazzetto dicta prope Pachynum promontorium videre licet. An differat (pecie à præcedente dubito.

I ocu

* 12. Coronopus maritimus roseus Bocconi.

Spicas fert foliaceas, depressas; Florem herbaceum (ut in Plantagine rosca majore & media) ex denfa frequentíque foliorum diluté viridium structura compositum: Folia subtus glabra, in lacinias aliquot per latera incisa exhibet, hortensis Coronopi soliis per terram stratis paria. Radia illi ost craffa, altè in terram depacta.

Lusus natura esse videtur, ut hoc genus alia.

13. Holosteum sieve Leontopodium Creticum C.B. Park. Ger. Leontopodium Cretense Clus. C. B. prod.

Ex radice rufelcenti & quasi squamata, paulatim gracilescente & in fibras divisa folia viginti, etiami plura, palmaria, angusta, nervis tribus per longitudinem discurrentibus distincta, & hirsuic subaspera prodeunt: inter qua pedicelli plures, molli, rufescente lanugine pubescentes, duarum triumve uncarum confpiciuntur, quandon paus apinulm craffulculum, rufecens infider; fojculi albicantes, umbilico nigricante practici, quandam foraminum speciem prabent: at in senescente & arescente planta pediculi craffiores & rigidi facti una cum capitulo, terram versus ad radicis caput adeò cur-vantur, ut pedem leoninum quodammodo referant. Semen parvum, Pfyllio fimile, autore Bello.

Holosteum Creticum alterum C. B. Leontopodium Creticum aliud Clus. bist. Parkinsonus pracedenti eandem facit. Nobis nondum constat an eadem sit nécne, in Parkinsoni tamen sententiam

magis propendemus.

Q. 3. Plantago caulifera Psylium dista.

Pfyllium à figura feminum Pulices referentium, magnitudine etiam parium dicta est.

1. Pfyllium vulgare Park, majus erectum C. B. J. B. Pfyllium five Pulicaris berba Ger. Hleatwort.

Radice alitur fimplici, alba, fibris tenuibus capillata. Caulis ab cadem radice exoritur nunc fimplex, nunc multiplex, teres, hirfutus, erectus, folidus, ab imo ad fummum ufque ramofus, pedalis autaltior, foliss veltitus ad intervalla ex adverso binis, angustis, acutis, pilosis, Hyssopi aut Draconis herba foliis figurâ suâ non multum dissimilibus, verum angustioribus, nervosis & plantagineis, obiter nonnunquam dentatis. Summi caules & ramuli ad tactum pingues & vilcidi funt. E foliorum alis pediculi exeunt oblongi, tenues, spicas gestantes breves è pluribus stosculis compositas. Flosculi autem in quatu-or segmenta acuta totidem solia simulantia divisi, colore pallido; stamina oblonga, apicibus suis in-

Lacits.

Laces

I ocus.

Vires.

Tempus &

fignia, ut in Plantagine, exferunt. Flofenli cujufque tubus turgefcens in vafculum feminale degenerat, femina intus bina, compressa, splendentia, puliciformia, unde herbæ nomen, continens, quod permaturitatem in medio horizontaliter rumpitur.

Sapor plantæ amarus; odor nullus manifeitus. Circa Monspelium in agris copiosè provenit.

2. Psyllium Dioscoridis wel Indieum crenatis folin C. B. Indieum foliu crenatis Park

In Prodromo descriptum, à præcedente non aliter differt quam folis crenatis aut Coronopi foliorum instar nonnihil lacinatis. Hunc describit Paulus Boccone sub titulo Psyllii foliis lacinatis.

3. Psyllium majus supinum C.B. J.B. majus semper virens Park. semper virens Lobelii Ger. Lob.

Lob.

Hildem in tractibus, fed marginibus & fqualidis olivetorum incultis collibus farmentofius lignofiufq,
Hildem in tractibus, fed marginibus & fqualidis olivetorum incultis collibus farmentofius lignofiufq,
Prolixà felierum & furculorum caudată contosăque fextură denfiffima implexa fruticat, & reptando
exfiptem ornat latuore afpecţu, fed hirfure ex viridi albicante: Semine haud diffimili, fed majore fulcoque five Caftanea correis colore: Radice lignofa dura, fibrarum procurfur prolixa,

Circa Monspelium & in Italia frequens habetur,

Circa Monipenium cent manatrequens maoctur.

Evacuat bilem flavam, mucilaginéque fua acrimoniam humorum obtuindere aptum est. Hinc

Evacuate onem navam, muchagineque da acomponam manorum estatuere aguan etc. Hinc commendatur maximopere in Dylenteria & corrofione intellinorum.

Semen Plylli hoc peculiare præ cæteris purgantibus habet, quòd qualitate refrigerandi fit præditum. Verum eninverò non tamen extra rèprehenfionem pofitum eft, quam incurrit ratione virulentiz

Dubitat C. Hofmannus an fit venenarin neene: Interim inquit valde me movent Ægypti, de quibus kribit Alpinus 4. Medic. 1. uti illos Pfyllio in febribus ardentibus.

Nimius ulus fromachum offendit & amini deliguium inducit, una cum mortis periculo. Numes unes reomachum oriennet ex animutensquaam mutata, una cum morte perfettion.
Ad Ophthalmiz dolorem, R mucilag, fein. Plylin & Cydoniorum in aq. rof. & plantag. fa@x ana
fig. album, oyi bene conquaffar. tantundem Camphoræ gr.v. milta in oculos inftillentur à caufa calidà
fig. album, oyi bene conquaffar.

affectos Chefneau. Ex collectancis D. Hulfe.

anectos Geginean. La Concectancia D. Empt.
Experientià fcio in excoriatione palati vel uvulæ & linguæ ex materià calida aduffa Aq. Portulaca vel Ptyllii conferre. Ex Ptyllii tamen femine præftaret fortaffs lentum illum & vifeidum humorem elicere Mucilaginem Officinis dictam. Excerpfit ex Observationibus Marcelli Cumani ab Hieron. Velichio editis, & ad me transmist D. Barmamus Soame.

Dolores capitis maximos ex causa calida subortos, quosalia remedia non mitigabant, felici successi curabat Sebastianus medicus Argentinensis applicito fronti epithemate ex sem. Psyllii cum Aq. Rosarum inful, extractà mucilagine & pauculo aceto mixtà. Idem D. Soame ex Observ. Hieron. Reusneri.

CAP. IX.

De Coride.

Coris carulea maritima C. B. carulea Monspeliaca Ger. Monspeliensium Park. Monspessulana parpurea J. B.

Cluf. Ultis fruticat ramulis, palmaribus utplurimum interdum dodrantalibus, firmis, rotundis, purpura[centibus, qui denfis folis fitpaṇṭur Erica [majoris fei] craffia[cults, fucculentis, amariusculis, serie quadam interdum dispositis, aliquando autem inordinaris & inconditis. Spice aut capitula extremis ramulis inharent, ex innumeris calyculis in quinque mucrones divilis, the option and continuous actions are the continuous and the continuous actions are the continuous actions are the continuous actions are the continuous actions are the continuous purpureus aut ox purpure continuous, elegantifilmi & quafi immarcefcibilis coloris, quatuor folioris, purpureus aut ox purpura continuous, elegantifilmi & quafi immarcefcibilis coloris, quatuor folioris purpureus aut ox purpura continuous actions are the continuous actions rus, purpueus au ex purpue cur uneus, esegarimini es quari miniaccionis confrs, quatator folicis bifidis conflans, quorum duo fuperiora reliquis majora funt. Semes deinde in calyculis nomibil pungentibus continetur, rotundum, nigricans. Radix craffa elt pro plantæ proportione, palmaris longitudinis, foris rubra, ut qua interdum linei panni etiam infici polliunt. Nullum ego (mquit J. Bauhinus) in ulla parte plantæ five odorem, five saporem manifestum sentio.

Floret Maio mense nonnunquametiam Martio, siccis quibusdam circa Salmanticam & Monspellum locis; maritimis item Valentiæ & Galliæ Narbonenfis, ubi tota major, craffior & fucculentior.

HISTO.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS OCTAVUS,

QUI EST.

De Herbis flore papilionacco, seu leguminosis.

LORES papilionacei dicuntur, quia Papilionem alis expansis quadamenus referunt. Folia seu petala his disformia sunt, nec figura, nec tru inter a convenientia, numero quatuor, vertim ad ungues juncta; unde tetrapetali proprie dicti non func, fed monopetali tetrapetaloides: Sed ut alias diximus, proprie user non tune, sea monopetan terrapetatores: Sed ut atias dixinuis, nos in hoc opere flores monopetalos profundê & ad unguem ferè in lactinas petala armulantes divitos pro polypetalis cum Botanicorum vulgo habemus. Quod fiquis hoc nolit, ad monopetalos flore difformi facile transferuntur hæ plantæ. Florum petala, seu mavis laciniæ quatuor sunt, ex quibus unum eri-

pannas ronnun pounta, neu maris nacume quanta mine, ex quanta finanti eligittus reliquifque ferè latius & majus eft, elipeus feu vezilium nonnullis dictum,
alterumei inferius opponitur carinardim, tum flamina, tum filique rudimentum protegens & occultans, bina lateralia fibi invicem fimilia funt.

Nos clarioris doctrinæ gratia librum hunc in tres sectiones dividemus. Prima erit de Leguminibus seu Herbis slore papilionaceo scandentibus.

Secunda de leguminibus & Leguminosis non scandentibus, seu erectis seu provolutis, non tri-

Tertia de Leguminibus non scandentibus trifoliatis. Quibus subjungemussiliquosas quasdam anomalas filiqua bivalvi, tum floribus tum filiquis ad Papilionaceas accedentes.

SECTIO PRIMA.

De Leguminibus & leguminofis seu Papilionaceis scandentibus.

Herbæ flore papilionaceo scandentes sunt vel

Volubiles, quæ perticis aut plantis vicinis se circumvolvendo à dextra sinistram versus, in altum ensuuntur, suntque trisolue, semine renisormi; Phaseolus platimarum specierum. Capreolatae, quæ capreolis aut claviculis intortis plantas aut fulcimenta vicina atripiunt, & se fustentant: suntque vel foliis

(Glaucis glabris, è pinnis paucioribus & majoribus in hoc genere compositis, caule

[Aquali, h. e. nec compresso, nec membranulis aucto, foliis

Simplicibus, seu integris, ex adverso binis, triangulis; APHACA. Pinnatis, pinnis paucis, in hoc genere maximis, duabus pracipuè ad Masse exortum caulem amplexantibus, caulibus majoribus & fiftulofis; P1sum.

Membranulis secundum longitudinem excurrentibus aucto, compresso, anguloso, foliis

Simplicibus, seu integris & non pinnatis, nisi pro pinnis accipiantur quæ in summis foliis sunt auriculæ aut lobi; Ochrus sive Ervilia Dod.

(Unico tantùm pinnarum pari, filiquis

Secundùm longitudinem aversá parte duabus membranulis extantibus alatis; Lathyrus

¿Planis & aqualibus, nullis indorso extantibus membranulis, radicibus

Zuberosis;

Tempus.

Tuberofis; CHAMABALANUS Leguminofa; Terras glandes. Fibrolis : LATHYRUS Sylvestris.

Pluribus pinnarum conjugationibus; CICERCULA.

Viridioribus & plerunque birsutis, è minoribus & pluribus pinnis compositis, somine

§ Tamidiore, globoso, siliquis pro planta modo longioribus; VICIA plurimarum specierum. Compresso, & pro planta modo grandi, filiquis brevibus; LENS.

Faba Sylvestris & Gracorum seu Veterum vulgo dicta, cum capreolis scandat, ob filiquarum conformitatem Viciae speciebus potius quam Fabae accensenda est, quamvis foliorum figura & pinnarum paucitate Fabam potius quam Viciam imitetur.

CAP. I.

De Phaseolis.

Haseoli nomen acceperunt ab essigie & longitudine siliquarum aut fructûs, qui lintrem lembumque naviculam, Phaselum dictum exprimunt, hinc ctiam sarges dicuntur. Phaseolum autem à Phaselo diversum esse monet Galenus : Phaselum enim inquit Lathyrum esse vel il-

Phafeolorum nota funt caulibus scandere, trifolios esse, semina habere reniformia, filiquas simplices.

His ob convenientiam in reliquis notis nonnullas non Trifolias subjicimus.

1. Smilan hortensis J. B. Sm. hort, sive Phaseolus major C. B. Phaseolus albus Ger. Phaseolus vulgaris Park. Common Midney beang.

Convolvulorum more perticas & pergulas proximas confeendit, farmentis à finiftra dexiram versus circumvolutis. Folia ad intervalla excunt in communi pediculo oblongo terna Trifoliorum more, è lata bafi in acutum mucronem definentia hederaceis ferè fimilia, per margines aqualia, glabra, obscure viridia. E foliorum alis exeunt flosculi duo trésve, interdum plures ad sex usque simul in eodem communi pediculo feu furculo breviufculo, purpurafcentes, albi vel pallidi, in quibus petalum superius non reflectitur retrorsum, sed concavum est, & ad latera striatum; lateralia duo ampla funt & concava. Ad bafin uniufcujufque floris præter calicem duo folia concava triangula, nullis pediculis donata, ad florum nondum expanforum tutelam apponuntur. Floribus fuccelunt filiquae palmum & feliquipalmum longæ, angultæ, compresse, crasse & caynosæ, cum teneræ adhuc funt edules, fex, feptem aut plura femma continentes, renis figura, finum in medio impressum habentia lavore eximio, colore mirum in modum vario, albo, cinerco, luteo, glauco, rubente, cœnuleo, amethyftino, albo nigris venis & lituris diftincto, &c.

Æstate & Autumno florer, frigoris impatiens est, & pruinis facilè corrumpitur.

2. Phaseolus niger J. B. Phaseolus Æthiopicus, lobis flavescentibus, fructu nigro C. B. Phaseolus peregrinus 14. Cluf. Cluf.

Sarmentis, foliis, floribus cum vulgari Phafeolo convenit. Pediculi feu furculi floriferi Clufio oblongi effe dicuntur, fiorefque binos, ternos, quaternos, fenos, incedun etam octonos, ex adverso urplurimum nafcentes fuffinere: quibus faccedunt totidem, oblongi, tereces lobi, initio virides, deinde maturitate flavelcentes, in quibus bina, terna, quinat, fena, vel etam octona grana vulgarium quidem formam referentia, sed tantillo minora, & coloris quando matura nigri.

Phaseolum hune in hortulo nostro aluimus aliquot annos, & à vulgari specie distinctum existimamus, cum aliquoties fatis fructus feu feminis colore non variavit.

3. Phafeolus flore coccineo Park. Ger. emac. The Scarlet Hidnen bean.

Hic in multis à Phafeolo vulgari primo in loco descripto differt. Ille enim seminum valvas seu lobos è terra exferit foliorum formà : hic autem minimè. Deinde hujus flores majores sunt & ex alis foliorum excunt plurimi fimul in furculo feu pediculo communi prælongo, velut racematim; cum illius longe panciores fint in furculo triplo breviore; color florum in hoc coccineus pulcherrimus, in illo albus aut purpureus, minus venuftus aut spectabilis. Hujus porro siliqua eminentus plurimis seu tuberculis aspera sunt, illius laves; breviores quoque sunt & craffiores hujus quam il-lius. Semina in utroque ejustem propomodum figura: sunt, verum in hoc majora & craffiora purpurea, nigris ductibus & lituris, varia. Quin & folia huic minora & acutiora rugofioráque effe videntur quam vulgari Phafeolo; flores autem ampliores. Duobus denique concavis ad batin floris folis caret hac foecies.

Phaseolus punicco flore Jac Cornuti esse videtur. Ob florum pulchritudinem & durabilitatem potius quam ob fructum in hortis colitur: nec dedignantur Matrona nostra sertis suis & corollis eos

4. Phaseolus vulgaris Italicus humilis, seu minor albus cum orbita nigricante J. B. Smilax siliquis sursurs rigente: vel Phaseolus parvus Italicus C. B. Item, Phaseolus niveus minor circa bilum nigra macula insignitus J. B. Phas. peregrinus, minore fructu albo, nigra macula insignito C. B. i. e. peregrinus 4. Clus. Phaseolus erectus Park. peregrinus fructu minore albo Ger. cmac.

Hoc genus passim in campis seritur mense Maio, & quandoque post messem, fine pedamento per se sublistens, & in latum sese expandens, folis hederacess, majoribus tamen & mollioribus, venolis, ternis ex uno pediculo prodeuntibus. Flores emittit candidos, Pilo majores, è quibus palmaria cornicula prodeunt, teretia, & in acutum definentia, primo quidem exortu viridia, & per maturitatem albicantia. In his femina plura continentur reniformia, alba, prater umbilicum, qui tantùm in iis nigricat.

Clufius Phaleolo fuo peregrino quarto brevem firmúmque caulem tribuit, pedalem longitudinem rarò excedentem, in breviffimos ramos divifim: folia breviori pediculo inharentia: pediculos nent and secondary in secondary and secondary and its previous pediculo inharentia; pediculos ex alis prodeuntes longos, craffiniculos, firmos, binos flores magna ex parte fuffinentes: fractum niveum, circa filium maculà nigrà infignitum.

veum, cuca muut macust nagaa anagutuut. Cam Chinkus binos tantuun in uno pediculo flores habere hunc dicat: Matthiolus autem in icone plures cidem appingat, colligit J. B. Phafeolum Clufanum à Matthiolino diverfum effe. Verim cum descriptiones conveniant, ego mallem dicere Matthioli iconem falsam este, aut Clusium forte erraffe in numero filiquarum cidem furculo inharentium, quam species temere multiplicare. An erratte in tutimero inquatatu cacon incenti magicatum, quanti, species temere mutiplicare. An Matchioli con falla fir referen Itali facile determinabilint, apud quos Phalelous if thic in agris magno proventu feritur. Nos plenos faccos Rome in foro venales vidimus, & toros agros eo conficos in vicinia urbis, ut & Florentia, non fatis tamen curiofi fuinus in eo observando.

Variant (fi C. Bauhino fides) hoc genus Phaseoli. Sunt majores & minores, funt albi, subnigri: illi maculà nigrà, hi alba notati : est & minor albidus cum orbita rubente aut nigricante. At unius erant generis quos nos in Italia vidimus, nimirum candidi cum macula circa hilum nigra, ex quibus

Itali juscula conficiunt.

Memorat infuper J. Bauhinus duos congeneres descripto Phaseolos; primum vocat Phaseolum parvum album cum orbita minima rubente & parvo hilo albo; alterum Phafeolum minimum album cum orbita magna rubente, & hilo in medio albo: quales nobis nondum videre con-

Quin & Morisonus duas seminum species è Tingi Africa urbe sibi mustas nagrat maculà circa hilum nigra notatas majorem & minorem: altera alterius magnitudine dupla.

5. Phaseoli tumidi minores nivei J.B. Phaseolus peregrinus 2. Clus. Phaseolus peregrinus hortensi affinis fructu tumidiore, minore niveo C. B. peregrinus 2. Clusii Park.

Magnitudine vulgatis Phaleolis minores funt, nec ut illi finuati circa umbilicum, interim pulvinati magis & tumidiores omni ex parte proportione fua. Colore nivei funt & folendicantes, ac fi ex ebore cornata effent. Planta autem ipla totà formà & nafcendi modo à vulgari haud differt, atnon opus fit cam pluribus describere.

E Guatimala novi Orbis provincia delatus esse dicitur.

6. Phaleolus tumidus minimus niveus filiqua brevi, Virginianus. The Dirain, or Dirainias peafe of Ridney bean.

Præcedenti perfimilis est, nec scio an specie diversa: filiqua brevi latiuscula, fructu Pist majoris magnitudinem vix excedente, non tamen perfecte spharica, fed in longitudinem productiore.

* 7. Phafeolus lată filiquă, fructu exiguo nigro, umbilico candido J. B. Brafilianus alter, fructu nigro, Pisi magnitudine C. B. Phas. Brasilianus alter Clus. ad Monard. Brasilianus alter Pisi magnitudine Park.

Eft hoc genus vulgari fimillimum flore purpureo : at filique scabre funt, breviores & latiores quam nolfri vulgaris : Fructus est exiguus, Pisi vulgaris magnitudine, totus niger, nisi qua parte filiqua adhæret, quæ çandida eft.

Bratilianis frequentem effe audivit Clufius.

* 8. Smilax hortensis sive Phaseolus Anagyridi similis ferè colore rubescente, J. B. Phas. peregrinus Anagyridis fructui similis, colore rubescente C. B. Ph. peregrinus 3. Clus. tertius Clusse Park. bortensis rubra Ger.

Sarmenta babet oblonga ex fingulari caule statim secundum radicem ipsam prodountia, & in multos ramos divifa: purpurafcunt ea juxta alas, ad quas etiam adnafcuntur terna folia, minus ampla quàm vulgaris, & dilutiore colore virentia, longo pediculo inharentia, qui ex parte qua folia sustinet, contrariaque qua farmentis inharer ex atro purpuralcit. Flores in oblongis petiolis pleminque bini, magni, Piti forma, foris ex candido pallefcentes, interiore verò parte ex purpura cœrulei. His fuecedunt totidem pralongi lobi, teretes & quali cylindracei, in quibus fructus reliquis Phaleolis minor, Anagyridis legitimæ fructui pæne fimilis, rubefcentis coloris.

Semine ex Hispaniis misso Clusio natus est.

885

De Phascolorum more scandit. Folia terna, minora strictioráque quàm in vulgaribus obtinet, paulò duabus uncus longiora, non totam scimunciam lata, nervola, glabra, crassa. Flores ex obsoleta quadam fuligine in suridum pallorem languescunt, vix dehiscentes. Siliques sossipuents nonca quadant tungme in autuum panotem tanguereunt, vix demicentes. Silique lelquipalmum longe, vulgaribus angultiores, vix culmum late grana claudunt nonnihil candicantia, dimidio minora Phaletolis noftratibus, circa germen fulca.

Ex Africa & infula D. Thoma lemen delatum eft.

 10. Phafeolus Labueni fruëlu ex nigro subvirescente, sive Ægyptius slore lutes J. B. Phaseolus peregrinus, changyrida fruëlui smilis ex nigro subvirescens C. B. peregrinus 5. Clul quintus Clusis Park. peregr. fructu minore frutescens Ger. cmac.

Cluf.

Sarmenta tenuia habet Phafeolo peregrino terrio Clufii fimilia: folia aliorum Phafeolorum vulgarium longe minora, & Trifolii "meenianthis foliorum perquam fimilia, ex atro virentia, circa pe garium ionge minora, et 1 mon intermations fonorum perquair minina; ex auto vientia, circa pe-diculos purpurafecnia. Flores in foice modum congeffi, magni, Pifi vulgaris formă & magnitudine fere, coloris flavi, în oblongo craffitufculoque pediculo ad foliorum exortum prodeunte natumur. Lobos breves angultofque etle intelligebam ab his qui confpexerant, & terna aut quaterna grana connere, parva, Laburni granis non minora, utroque tamen mucrone plerunque obtufiore, pulli coloris feu potitis ex nigro lubvirescentis.

11. Phaseolus peregrinus Purkircherianus 1. Clus. Phas. lato, striato sive radiato semine J. B. Ph. peregrinus hortensi assinis, semine lato, albo, multis nigris venis striato C. B. peregrinus primus Clusii Park. niger Ger.

Cluf.

Caulet huic & farmenta reliquorum fimilia; folia vulgaris folis fimilia fed atriora: è quorum alis breves ramuli prodeunt, multis floribus, vulgaris haud abfimilibus, minoribus tamen, albis, uwa in modum congestis onusti: quibus succedunt oblonga filiquae seu lobi, vulgaribus multo latiores, continentes ternos aut quaternos fructus planos, communibus Phalcolis latiores, albos, fed multis nigris maculis five venis ab hilo in latitudinem ductis elegantiflimè depictos.

In frigidioribus regionibus ob defectum Solis radiorum fructum non facilè ad maturitatem

Hujufmodi Phaleolum habensus à J. Bauhino Tom. II. p. 267. icone eleganter expressum, qui potius niger dicendus est cum albis striis seu venis, quam albus cum nigris,

* 12. Phaseolus peregrinus 6. Clus. peregrinus angustisolius, an idem cum Smilace hortensi minore? C. B. Ger. emac. peregrinus 6. Clufii Park.

Foliis angustioribus à Smilace minore differt. . Fructu est vulgaris Phaseoli fructu minore & planiore subrubri coloris.

13. Phaseolus peregrinus 7. Clus, peregrinus angustifolius alter, fruetu ex albo & nigro vario C.B. peregr. 7. Clufii Park.

Sarmenta huic Purkircheriani fimilia, non tamen adeò luxuriant aut altè affurgunt: Folia quam Phal vulgaris multo angultiora, pracedentis non valde diffimilia. Flores in uncialibus pediculis parvi, uva in modum congetti, albi initio, fed ubi fenefcunt pallefcentes: Silique plane lataque party, uve in mount congent, and many red un renerum paneteries; singue panet acque lunt, Purkircheriani lobis ferè pares, breviores tamen, per maturitatem fuluefcentes, fomen conti-nentes planum, illius granis minus, fed fimilibus coloribus albo & nigro varium, nunc in longitudinem extentis nigris ftriis, nune confuto ordine sparsis maculis nigris majoribus aut minoribus per universum Phaseoli corpus, nonnunquam integro fructu nigro, vel exiguis maculis albis consperso aut dimidia duntaxat ex parte.

Exigua nobis effe videtur inter hunc & Purkircherianum differentia.

* 14. Phaseolus peregrinus 8. Clus. peregrinus folits minoribus, fruelu exalbido, nonnunquam variegato C. B. pereg. 8. Clufi Park.

Folia ei Purkircheriani foliis fimilia, sed paullò minora: Flores etiam illius floribus fimiles, uva instar nascentes; quibus & planæ, ut in præcedente, succedunt vaginæ, duo, tria aut quatuor grana continentes, fuperioribis magnitudine relpondentia, non adeò candicantia, fed coloris interdum exalbefeentis aliquando nigricantibus maculis fecundum longitudinem vel confuse notata, interdum toto etiam pané fructu nigricante.

Præcedenti adeò fimilis est ut nobis non videatur specie distincta.

15. Phaseolus peregrinus 9. Clus. peregrinus Purkircheriano similis, fruetu lato, albo, striato C. B. peregr, 9. Clufii Park.

Fructus Purkircheriano major, fed totus albus, nifi quidam radii sparsi varium quodammodo effecillent, Sarmentis, folis, floribus & vaginis eidem similes erat. Quid erge vetat quin eundem specie • 16. Phaseolus peregrinus 10. Clus. peregrinus lobo & frustu nigro C. B. peregr. 10. Clusii Park.

Sarmenta huic ut in aliis: folia octavi generis Clufii fimilia, fecundum articulationes quibus connexa funt purpuralcentia: Flofeuli in ramulo digitali superiorum similes, uva quoque instar congesti, sed quorum galea obsoletè purpurascit, bina lateralia solia coloris sunt floridioris: His succedunt planæ, latæ, fulcæ & nigricantes vaginæ, femina continentes plana Purkircherianis minora, per maturitatem prorfus nigra.

17. Phafeolus peregrinus 11. Cluft, peregr. fructu variegato C. B. peregr. 11. Clufti, Park.

Catera pracedenti fimilis flores habet octavi floribus pares, albos, vaginas feptini & octavi generis lobis fimiles; in quibus semina tria vel quatuor, plana, diluta rubedine pradita, qua nigris venis seu radiolis secundum longitudinem distincta sunt, nonnunquam magnis vel exiguis maculis nigris confuse afperfa, interdum etiam utrinque prorfus, vel altera duntaxat ex parte nigra, emicantibus foarfim parvis rubentibus maculis, ut ex marmore aliquo minitor tornata videantur.

Phaseolus peregrinus 12. Clus. peregr. 12. Clussi Park. Phas. lati, coloris tegularum, cum stris per medium nigris J. B. Ph. peregr. frustu subrubente, nigris striis variegato al-ter C. B.

Pracedenti per omnia ferè fimilis est : sed flores ejus Decimi floribus valdè fimiles sunt, paulò tamen dilutius purpuralcunt: frucius autem magis diluta rubedire præditus, tegularumque colorem quodammodo refert, quem rara per longitudinem nigra firia varium faciunt, aliquando autem plurimæ totum pæne atrum reddunt.

18. Phafeolus peregrinus 13. Clus. Ph. Æthiopicus lobis nigris venis afpersis, fructu atro splen-dente C. B.

Decimo cætera non diffimilis est, Lobis tamen longioribus & quasi cylindraceis, non fuscis aut nigricantibus ut illius, fed per maturitatem nigris duntaxat venis confuse sparsis infignitis, octo, novent, aut plura interdum notis, cap or oritinentibus femina, renis quidem formant exprimenta, field longiora, turnidiora, atri omnino & fielendentis coloris. Floret paullo maturitis fuperioribus, eam ob caufam femen facilitis ad maturitatem perventi.

* 19. Phaseolus peregrinus 15. Clus. Phas. Æthiopicus lobo saturo purpureo, fructu atro C. B. Clus.

Hujus firmenta purpurascunt: terna illa longo pediculo inharentia folia, pro parvis appendicibus, qua in alis generibus, bina interdum foliola adjuncta habent: flos etiam magis satur [quam decimi quarti] & prorsus Amethystinus : lobi praterea, initio quidem virides, paulatim purpureum colorem contrahunt, maturitate tandem purpureum faturum & fere nigrum. Fructus in iplis comprehenfus initio purpurafcens, deinde atri omnino coloris.

· 20. Phaseolus peregrinus 16. Clus. Ph. Guinensis fructu fusco spadiceo C. B.

Hujus Johum non conspexit Clusius, sed tantum frustum, qui semuncialem magnitudinem non superabat, satis densus & crassus, coloris susci cum spadiceo commixti: Satus crevit ad palmarem altitudinem, cauliculo satis firmo & rotundo, binásque aut ternas soliorum alas protulit, in quibus ut reliquis Phaseolis terna folia, sed valde crassa & pinguia, Trifolii Asphaltitis foliorum magnitu-

21. Phaseolus Zurratensis siliqua hirsuta, Conthage dieta, Phaseolus siliqua hirsuta Park, Phaseolus pruritum excitans hirsute siliquarum Ger. emac. An Mucuna Brassiliunsum

Hujus filiqua ex India Orientali ad nos delata, varia magnitudinis, alia breviores & rotundiores Phafeoli vulgaris lobis, alia etiam multò iis longiores, brevi & denfa hirfutie villofa obfita funt, qua cuti affricta pruriginem quandam moleftam Urticarum inftar excitat, brevi fine ulteriore nocumento evanelcentem; filique ha confertin 8 quafi racematim nafeuntur. 8 femina continent fulca, punctata [Parkinfono nigra, fplendenta] Fabæ equinæ magnitudine, hilum habentia album in parte laterali, non verò in umbilico aliorum Phafeolorum more. Terræ commiffa in horto D. Caroli Hatton plantas produxere.

Hujus plantæ filiquæ duodecim duobus Cerevifiæ fextariis infunde, & infufum propina, ad 1 Vires. fextarii fingulis matutumis; certifimum est Hydropis remedium. Communicavit D. Samuel Huf-bandı eques auratus, qui in infula Barbados aliquot annos vixit, ejúsque sæpe in servis suis Æthio-

pibus experimentum fecit.

887

22. Planta leguminosa Brasiliana Phaseoli facie, slore purpureo maximo Breynii.

Sarmentorum longiffimorum beneficio arbores & frutices proximos, fefe ils circumvolvens, feandit. Ramuli ejus juniores, per intervalla unciarum duarum triumve, Folio tribus oblongis ex uno dit. Ramult ejus jumores, per intervaua unciarum utanim utanime, eina trius oblonge ex uno pediculo, uncialibus vel fefcuncialibus ad fummum, Terebintifi foliorum inflar duriufculis & admodum venofis, ornantur. Ex foliorum appendicum finu petioli exeunt fingulares, Flarem genentus unicum, valde speciofum, Lathyri, Nathonensis facie, sed vel quadruplo majorem, gratioreque tes unicum, vaiue ipecionini, Lautyri Lautyri lautyri purpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum, cujus bafin calyculus, foliolis duobus membranaccis, rigidiulculis conftructus ampurpura coloratum cujus bafin calyculus culturatum cujus coloratum cujus coloratum cujus culturatum cujus cujus culturatum cujus cujus culturatum cujus culturatum cujus cuj purpura coloratum, cujus baim calyculus fubelt, qui medio petioli appofitus, & quà formam priori fimilis. Oritur in faltibus & dumetis Brafilia.

· 23. Phaseolus minimus fructu rubro, siliquis longissimis erectis Moris.

nastri. Phaleolus hie minimus filiquas fert longas, tenues, palmares & felquipalmares, petiolis curtis in-nixas & per confequens creetas, continentes in fe femina dena aut duodena, remiformia rubra mi-nixas & per confequens creetas, continentes in fe femina dena aut duodena, remiformia rubra minima, magnitudine Phascoli minoris Italici.

. 24. Phaleolus minimus fruelu viridi, exiguo, ovato Moril.

Agary.

Caule conftat pedali aut felquipedali : folia ctiam edit terna fubviridia, minora, tenuiora, fingulis diffinctis petrolis innitentia, majorum Phafeolorum more. Petrolis curtis junguntur flores parvi, ex luteo virides; quibus faticentibus faccedunt filique tenues, teretes, tres uncas longe, recentes adhue virides, intumeleentes ubi apparent femina, in quibus fingulis continentur femina ovata viridia, decem aut duodecim, nune plura, nune pauciora, Pifi minoris magnitudine, fed figură ovatâ sen oblongâ.

25. Phaseolus Lablab Alpini J. B. Phaseolus Ægyptiacus nigro semine C. B. Item Ægypt. st. mine ruffo cjufdem.

Arbor est sarmentosa (inquit Alpinus) que crescit ad Vitis magnitudinem, sarmentssque Vitis modo extenditur. Folia figuraque similis est omnino vulgari Phaseolo. Flores sert bis anno, Vere & Autumno, Phaceolorum floribus aliquatenus fimiles, à quibus filique longæ, inftárq; Fabarum latisfirme cernuntur, que semina Phaseolis plane similia continent, quorum alia niger, alia sub-

Hae arbor vivit annos 100. & amplius, perpetuóque viret, Ægyptiis frequens in cibo, nofirífg noti mimis tiavis. Hoe (inquit Clufius) creditu difficile eft its qui Phafeolorum & leguminum na-

Veslingius notis in Alpini lib. de Plant. Ægypt. Leblab hunc in modum describit. Folia obscuriùs virescentia rannulis insident ad nigrum tendente purpura coloratis: Nec diffimilis florum tinctura, qui copiofi, ac fpieco veluti congettu, non circa dimmunt antimin audicent, del fparfin juca foliorum exortius vigula fua prodeunt: alibi candido colore lactefeente nafeuntur, extera vix ab aliis Phaleolis fpecie mutantes. Semina in filiquis recte notavir Profee Alpinus, alia nigricantia, fubrubra alia sed maculis ferè nigris infuscata, hilisque candentibus infigniuntur.

Descriptio hae in omnibus, excepto semine, cum ea quam Honorius Belli elaboravit ad intuium plantæ sibi ex semine zigypto transmissio enatæ, adeò exactè convenit, ut nemini dubium esse pos

pantæ not ex tennne negypto transmiso strata, acce exact contents, according to the fit, candem specific quam uterque descriptit.

Quin & ex Vessingiana descriptione constare arbitror, utramq; Clussi Leblab, [ut & Belli] ejustlem specific plantæ senina fitisse. Non enimaliter different quam colore, qui in altera niger crat, hilo admodum longo albo eminenti; in altera ruffus [J. Bauhino spadiecus, maculis nigus ut Bellis, faturé rubentibus ut J. Bauhinus, aliperius J. lib parite eminente candido.

Defențio Alpani în filiquarum longitudine à Clufiana recedit. Forté ex brevioribus fuit quam

Clutius à Paludano recepit.

26. Phascolus Brasilianus soliis molli lanugine obsitis, frustu magno C. B. Phas Brasilianus mults, spadiceus, magnus, cum magno bilo nigro plurimum ambiente J. B. An Macouna Brasilianis Marggr? Brafilianus Ger. Brafilianus magnus Park.

Caltanex magnitudine eft, orbiculatus, unciali plus minus latitudine, pulvinatus, cortice techts rugofo, fipadiceo, diluttore laturatioréve, circa hilum verò diluttore & fere albicante; cujus orbitam ferè totam ambit hilum pullum, culmum latum, fulco medio fecundum longitudinem exaratum, in principio punctum impressum habens.

Planta Clulio è semine nata solis Phaseolo vulgari ferè similis erat, nisi quòd minora erant & averla parte hirluta, prafertim teneriora folia, & extremi caules tenui mollíque lanugine fulve-

Habetur & hujus varietas cinerea aut ex cinereo nigricans.

An platta Clatio deferipta endem fit J. Bauhino deferiptae dubiro. Certè nos fructum habemus et qui J. Bauhino deferibtar non dico fimillinum fied cundem prorfus; alium etiam cinereum, hilo non enimente, adeò politum ac filendentem ac fi torno elaboratus effer.

Singulare est & infigne in hoc fructu quod hilus totum ferè in circulum ambit; quod miror à Clufio tam ficco pede prateritum, fi quem nos & J. Bauhinus intelligimus describat. Marggravus Brafilianorum Macunam his verbis describit:

Caule farmentofo, fatis craflò, lento, altas afcendit arbores, & implicat fe ramis; in quoliber pediculo tres aut quatuor digitos longo tria ubique folia fibi invicem apponuntur, phafeolorum more, tres aut quatuor digitos longa, nervo & venis obliquis prædita, superius saturate viridia, infe; iùs albicantia. & fubtiliffima lanugine ad tactum fericum aquantia. In pediculo tres, quatuorve digitos longo, qui fuperius in plures breviores dividitur, proveniunt sover quatuordecim aut sedecim, suxta se, calycibus infistentes instar filiquarum Pist. Figura storis est quasi due siliqua Pist aperta, una alteri inserta essenti nam quinque foliis constat sos quilbets, quorum quatuor duos digitos singula longa, quinta unum digitum; sime odore, coloris stavi: in medio stamen sistudium, superius multipliciter divisum in fila, quorum quodlibet apicem habet fuscum. Flores sequuntur siliqua, forthamam longæ aut etiam longiores, tres dig. circiter latæ, exteriùs rugofæ, utpote fetis pungenipiriamam fonga atte cuam fongores, trest generale tacze externis ingone, utpote jens pinigen-tibus ruffis practica, quae non folum adharent & pungunt, fed etiam puftulas ardentes excitant, quae vix octiduo fanantur, & infignem excitant pruritum. Siliquae maturae externis nigrefunt, & aperiunt fe atque diffiliunt: interior earum fuperficies eft inftar matris perlarum, alba, filendida & quafi polita: in qualibet continentur utplurimum tres phafeoli orbiculares, compreffi, coloris luridi, cum femilunari macula nigra in uno latere, majores verticillo. Floret plerunque menfe Junio

86 Julio. Si hac planta rectè à Marggravio descripta sit slore pentapetalo à reliquarum Papilionacearum

fen leguminofarum norma recedit.

Siliquarum feta pruritum excitandi facultate cum Phaseoli Zurratensis, Couhage dieti siliquarum villis conveniunt. Differre videtur specie à Phaseolo Brasiliano nobis è J. Bauhino descripto, & forte Zurratensi idem est.

* 27. Phaseolus Brasilianus Jaroba indigenis dictus Marggr.

Altiffimas arbores ascendit caule lento tereti, qui hinc indè in longis podiculis tria folia appofita habet Phaseoli modo, funt autem planè fimilia folis Macuna. Fructus autem fimilis fructui * Calite, * Higuero Ofed utplurimum minor, câdem pulpà, iisdem seminibus, ejusdem quoq; usûs.

Ubique provenit, fed practipue hortentibus locis fata atque exculta. Usus est radicum ad mensas secundas,

Usus.

28. Phafeolus Indicus ruber Bontii. Pifam Indicum minus coccineum C. B. Pifam Americanum coccineum, aliis Abrus J. B. Arachus Indicus frve Africanus Park.

Hujus femina sata Clusio, alissque, Vicia aut Lentis modo prodibant, duobus duntaxat crassificate lis foliis initio, ipfo videlicet femine bifariam se dividente, & in folia formante, ut in aliis nonnullis leguminibus accidere solet: inter ista verò folia nascebatur cauliculus, suffinens aliorum soliorum alas, quæ ex multis foliolis, contrario fitu femper nafcentibus constabant denis, duodenis aut pluribus, nullo impari alam finiente, instar Viciæ sylvestris aut Lenticulæ: valdè caduca est planta quae nili fulciatur procumbit, Piforum inftar: inter foliorum alas, quae farmenta aut caules ample-étebantur, fatis firmi & oblongiusculi exoricbantur pediculi, sustinentes alternis decem aut duodecocoartes, fats intime cotonique and forte, and Viciae fen Lentis, nam nihil certi de illis traditur.]

Iftis pediculis inharebant (floribus sc. delapsis) decem, duodecim aut plures pediculi, breviusculi satis crassi & rugosi, è quorum singulis gracistore brevioreque adhuc petiolo dependebat siliqua, rugoda, spadicei foris coloris, unciam aut paullo ampli songa, semiunciam lata, illáque aliquiantu-lum plana, nucrone instar hamuli curvo, interna parte albi, in qua continebantur quaterna aut quina semina durissima, orbicularis serè vel ovalis figura, profits rubra, & nitentia instar Coralii expoliti, quum probè matura funt, fumma autem parte, quà filique inheferant omnino atra, & pre lavore splendentia.

Alpinus lib, de Plant, Egypt, arborem appellat, at valde impropriè Clufil fontentià, se ctiam no-frà, cum volubilem, Leblab modo ferpentem, aitius se attollencem, latitisque explandentem, effe

scribat, & ridicæ se convolventem pingat.

Est hic fructus infigniter durus, qui fatus & post triennium è terra crutis adeò incorruptus repertus est, ac si pridie duntaxat terra commissius fusset. Clus. J. Banhinus tota nigra habuit, aliaque que colore spadiceo sunt, nigra tamen macula notata, quæritque en naturale ipsis hoc sir, an accidat per vetustatem: Nos naturale potiùs esse putamus; nam satis vetusta habemus, qua coloren adhuc retinent. Vestingius notis in Alpin. Plant. Agypt. se tota coccineo colore decora non vidisse scribir, sed qua parte folliculo nectebantur splendido semper atrore maculata. Folia eodem observante, virgulis suis aquatis insident ordinibus, omniáque coelestis caloris promum condum mirá convertione profequentur; fiquidem ut nocte media terram, [adductis proxime ad le invicem fingularum conjugationum foliorum pronis seu infernis superficielus] sic meridio culminante sole, regionnomo. [adductis ad se supinis corundem partibus] & sublatis alarum extremis occlum spe-

Alpinus ex Arabia in Ægyptum delata scribit hæc Pisa: Proveniunt tamen tum in Africa, tum in

Hoc Pilum rectius in puellarum cultum quam corporis alimentum vel medicamentum cedit (inquit Pilo) nec memini unquam in Brafilia liko ficut catera logumina advenis vel indigenis, etiams probè elixa accepta fuille, quòd ea pravi nutrimenti & difficillima concoctionis effe deprehende-

29. Pifum Americanum alud, magnun, bicolor, coccineum & nigrum fimul, five Phafeolin bi-color Anacock dithm J. B. Phafeolin peregrinus ex rubro & nigro diffinitus C. B. Phafeolus Agyptius Ger. Park.

7. B. Fructus hie durus, qui dentibus frangi non potest, resistens etiam malleo: injectus in aquam subfidit inftar lapidis, colore miniato ficuti Abrus, eleganti atque fplendente, verum media ferè parte, nut mutat appuis, conne immato neud zonis, cessant aque pienterior, vertui mienta rere pare, [in aliis vix tertia] niger eft, comprellis, nec exquitita rottundatais, fed in oblongum vergens, ei prafortim parte ubi umbilicus est. Hie diversarum magnitudinum est ac forma ; magnis, qui Lupartie un patte un unionitate et al. All partie d'un codem aqualis fère, & parvus codem minor. Ett eis omnibus velut umbilicus fublongus, qua parte adharebat filiquas ut exiftimamus. Apertis cum Ert es ominious vent unionicus motorigus, qua parte autreteau impas uc saturianus. Apertis cum difficultate medulla eft duriflima, ex allo flavefens : Esporem notabliem non profert. Fructus hofee vidimus, qualis flirps eos producat nefeinius; putamus ex Phafeolorum genere

. 30. Flos Clitoridis Ternatenfibus Breynii.

Breyn. Lepidillimum fui spectaculum oculis offert anadendras etiam hac per se infirma, sed tortilibus virescentibus ramis proxima adminicula que arripere potest conscendens planta, quam folia multa alterno fitu ambunt, Glycyrrhizæ fylv. Herbariorum quodammodo æmula, minora tamen, pulchriffque viridia, ac bina tantim vel terna, ac totidem ex adverso uni costa inharentia, uno imcommique vinana, ae una carcum vei terna, ae tonoem es auverio un cona inneciona, moim-pari extremam alam occupante. E, quorum appendicibis pedicibis tener & parvus circa moi ten, ubi nomibil reflexis, foliolis duobus tenudifimis cinctus exfurgit, Florim fulturens admodum magnum, hiantem ac fpectolum, qual papilonaceum, cupis tamen inferius labellum (upenor folio videur admatum. Hie Flos ex magno calyce fubviridi, membranaceo, in quinque lacmas dell' nente, & foliola duo rotunda ac membranacea circa bafin habente, prorumpens, tam fature pronence, ex rouoia ano rotunida ac memoranacea cursa osum indesine, promingens, tam rature profundo coculeo, el colore, ut etiam multos ficcus polt annos, aquam in quá maccaturi, brevi profis (patro, colore adeo fermé coculeo tingat veluti. Anil quod ex Indis in Europam transferur. Floribus labentubus fuccedunt (ut fertur) filique longe & tenues, feminibus formam Phafeolorum parvorum exprimentibus refertæ.

Flores coctos Ternatenfibus cibo esse aiunt.

* 31. Phaseolus quadrangulus Bontii.

Mirum hoc leguminis genus foliorum magnitudine & fructûs infuetâ figurâ ceteris præeminet: licet crescendi modo & qualitate insdem similis sit. Ex uno eodémque caule tria folia sibi conjuneta emergunt, atque ex eadem quafi centro pediculus provenit, ex quo Phafeolus quadrangularis dependet, Pisis rotundis repletus, qui ubi maturuerit dehiscit & sit edulis.

CAP. II.

De Pifo.

usquam legisse de alia Pisa quam quæ sita erat ad Alpheum amnem in Elide Peloponness: Miss dennum কৈ প্রকাশ করের বিশ্ব বুলিন করের বিশ্বস্থান বিশ্বস্থান করের বিশ্বস্থান বালিনে সা প্রাক্তি করের বিশ্বস্থান বিশ

ut ab iis transadigi videatur, è paucioribus & majoribus in hoc genere lobis composita, caulis quam congeneribus major & fiftulofior.

Pifi Descriptio generalis.

Generali quadam notione Pila circumscribemus, quorum differentias petet fludiosus Lector ex Synonymis. In genere ergo hoc legumen, ficuti alia, brevis durationis, tenui est radice, fibrola: nonymis. In genere eigo nou regumen, neut ana, novo unatuonis, tentu et raatet, module caulte filtulofi, dunt adhue teneri funt, fragiles, longi, alienae opis indigi, & mit palis fultententeu procidui. Folia genicula adverfo fitu ita complectuntur, ut ab eo transladigi videantur, quanquam in annats succulis corundem sit pinnata dispositio, eo quod surculi superet in caproclos torules, quibas proxima quarq; arripit, abetunte. Flores ad genicula è foliorum finubus exeunt duo tréfve simul in techno surpita sur median surpita sur median surpita sur median surpita sur median surpita surpita surpitation processione. eodem furculo feu pediculo commun, forma ad Geniftæ flores accedentes, fed colore albo, vel purpureo, vel ex albo virescente, vel variegato. Siliqua succedunt bina ferè, teretinscula, pensiles, bifores, & carnosa pulpa, minus tamen multo quam in Faba, in quibus reclusis ad commilluram annectuntur Pila, alias majora, alias minora; nune rotunda, nune quadrata, aut alias inaquali superficie, interdum alba, flava, rubra, fusca, subcœrulea aut virescentia. Color totius planta: glaucus aut ex viridi canefcens.

1. Pisum vulgare, parvum, album, arvense J. B. sylvestre primum Park. arvense store candido, fructu roiundo albo C. B. Common white Piclo-vense, Pisum minus Ger.

Flores huic albi, duo tréfve fimul in codem communi pediculo; quibus totidem fuccedunt flique. minores quam hortenfium, femina continentes parva, rotunda, alba.

Hoc genus vulgò in agris seritur; & ad juscula hyberno tempore expetitur.

2. Pisum arcunse store rosco, fruetu susco, aut ex cinereo nigricante. An Pisum minus fruetu submi-gro Matth? Dzap Deale.

Hujus flos rosco aut purpureo est colore [folio erecto seu elypeisormi pallidiore, lateralibus, quæ quasti umbonis locum obtinent, faturatioribus] Fuellus sus subnigea, Piso albo vulgari aliquanto major, per maturitatem non adeò exactè rotundus, sed valleculis depressis attaqualis. & interdum nonnihil angulosis. Seritur in agris.

3. Tertium genus arvense, quod in Catalogo Plant. Angl. Pisum flore roseo, frustu variegato Anglice Dante Pease denominamus. An Pisa minora rubra variegata I. B.

A pracedente fructús tantúm colore differt, qui ex cinerco & rubente colore variegatus est.

· 4. Pisa minora ex purpureo variegata, Vicia similia I. B.

Parva hæc funt, nec Viciis multò majora, in quibus tamen puncta quadam ex cinericeo purpuraa confpiciuntur, ut in Viciis vulgaribus, à quibus ideo non utà facilè diftungui possunt. Herba verò, caulis & siliquae multùm à Viciis vulgaribus different, quia angustiores, rotundiores, nec hirsux.

* 5. Pifa parva, viridia J. B.

Pifa viridia, minora, rotunda, ejusdem valde magnitudinis cum Pisis ex purpureo variegatis, ni minora, quaterna vel quina in una filiqua, coloris ex albo virents, unicoloria demptà ea parte qua filique herent, que pars nigricat. In foliis diferimen non animadyerto.

* 6. Pisum sylvestre nigrum maculatum Bæticum Park. Pisum maculatum Boelii Ger. emac.

Flores è luteo pallido virescunt : Semina fusca seu obscurè cinerea, maculis nigerrimus velut holosericeis punctara. Annua est planta.

7. Pifum erectius comofum J. B. umbellatum C. B. Ger. Role-peafe.

Erectius est vulgari Pifo, caule firmiore, crassiore, potissimum parte superiore, striato, inani, sua vi affurgit; ex intervallis foliorum alas, costà medià cui annectuntur in tortiles capreolos abeunte, producens, fed nullo flore, nullo fructu, præterquam in fummo caulis fastigio, quod floribus albis. produceris, ica nono note, mino ratera, pracerquan in minio causi statego, quoi noribus antis, numerolis, in orbem politis densè flipatur, quos *flièque* vulgato lativo exdem, radiata ferie comantes excipiunt, geminae aut tergeminae, cidem pediculo appenia; *Pifa* continentes alba, facivis vulgatis minora paullo, orbiculata, ad arvenfia accedentia, permiftis pinnatis foliis quàm in reliquo caule minoribus. Radix fibrofa ut in cateris.

Pifa fine tunicis durioribus in siliqua magna alba J. B. Pifa fine cortice duriore C. B. Pifa lep-toloba quæ simul cum folliculis comeduntur Cam. hort. Pilum excorticatum Ger.

In magnam altitudinem excrescit: Siliquæ magnæ, albæ, fine duriore tunica, totæ mandi posfunt. In cæteris vulgari Pifo correspondet, Huic fortè idem est

9. Pifum filiqua carnora incurva feu falcata, eduli. The Sichle Deale.

Flos huic albus est: Siliquæ latæ crassa & carnosæ, incurvæ, quæ Phaseolorum modo coctæ antequam maturuere, edules funt. Folia maculis albis quam in aliis generibus latioribus infecta funt. Pila rotunda, alba, hortenfibus albis præcocibus minora.

In horto nostro aliquot annos alumus. Fructuum autem aviculæ valde avidæ sunt, nt ab earum rapinis cas ægrè possis defendere.

10. Pifum flore rubente, friato, pro coccineo miffo. Che Scarlet Weale.

Ex Pilis majoribus est, filiquis longis, toretibus, rectis, multa intus femina continentibus, ad octona, albicantia aut flaventia, rotunda.

891

11. Pifum majus quadratum C. B. majus Ger. The Rouncival Peafe.

Caules habet longos, fiftulofos, fragiles, ex candore virefeentes, ramofos, humi sparfos, nisi propè appoints adminiculis sultineantur. Folium frequens amplum & longum, ex multis rotundis, le pe appoints automatic admatis, & ex adverso sitis compositum, extrema parte in capreolos ac vinus ac candidus, un contre adiacos, de os anteriorios de finalmentos sacronis parte in capreonos ac claviculas definit, quibus juxta aflifentibus adminiculis fele implicat. Flos candidus circa umbilicum purpurcam notam habet : fliquæ longæ funt, teretes, cylindri figurå, in quibus grana conticum purpuream notam natot. prepute tongo min, cocco, esman ngua, mequitos grana contrenentur Ochris, id oft, Pilis minoribus majora, que exficcata angulofa funt, inequalefque angulos habent, colore aliàs candido, aliàs fordido. Radices fubfunt parvæ.

12. Pifa majora alba J. B. The white Palling.

P.B. Pila alba maxima, Pilis vulgaribus funt fimilia, flore albo. Semina quidem alba, non ita anguloli ut illa [Pila maxima rubra variegata J. B.] majora quàm funt Pila comola, nec ita rololi ut illa [Pila maxima rubra variegata J. B.] tunda.

13. Pifa magna rubra variegata J. B. Pifum hortense majus C. B. Pisum majus Matth.

Hominem magnitudine multum excedit. Florem fert purpureum in medio, & in latiori parte io-110mmem magnutume mutuut execut. Fiscon eri purpureum m metuo, ee in auton pare refeum. Sikquee magna, fucculente: Pifa intus valde magna, non rotunda ut minora, fed angulofa, vel potius compresta pulchri coloris variegati ex albedine & rubedine, cortice crasto ubi coquantur, à Germanis magni fiunt in cibo.

14. Pifa Virginiana C. B.

Hoc Pifum ex nobis hactenus cognitis longe maximum & altiflimum eft, ad haftæ fere altitudinem aflurgens, flore pracedentis fimili. Fructus magnus, per maturitatem comprefius nonnihil & angulofus, fuperficie valleculis inaquali, colore cinereo, cum hilo nigro: Silique magna, terees, longe, octo, novem aut decem interdum Pifa continent.

Sapore & bonitate (ut rectè scribit C. Bauhinus ex Descr. Virgin.) Pisa nostratia longè superant,

potuillet addere & magnitudine.

* 15. Piss pulchra species folio anguloso J. B.

Hujus viticula multò quam vulgaris teneriores, delicatioresque apparent : Ad foliorum origines Hugus votiente muico quam vuigaris teneriores, deficatioretque apparent: Ad foitorum origines foliola bina lata, Aphaces Dod. folia quodaminodo emudantia, obtufiora, ima utrinque para anglelofa, & quafi ferrata. In pediculis verò, qui in capreolos definunt, quaterna tantum folia harent, geninia oppofitione, Pili vulgaris minora, plerunque etiam denticulata. Flores fingulares tenubus pediculis harent quam in Pilo vulgari multo minores, rubelli in ficca planta, quibus fingula fingula. luccedunt filique.

· 16. Pifum sylvestre Clus. sylvestre perenne C. B. Gor. sylv. alterum Ger.

Nec farmentis nec folis à vulgari Pifo, quod in arvis feritur multim differt: numerofa enim & oblonga ab cadem radice profert farmenta, angulofa, firiata, fractu contumacia: folia deinde uncialia, membranacea, viridiique, bina femper, modò hine, modò illine ipfa farmenta amplecentia, è quorum medio ala extenditur quatuor aut sex foliorum, contrario semper fitu nascentium, qua in capreolos, quibus fefe vicinis plantis implicat, definit. Summa farmenta in multos deinde rant capreous, quous see common de la common dividual de la common dividual de la common dividual de la common dividual de la common del common de la common del common de la common de la common de la common del common de la common de la common de la common del common de la common del common de la common del co bus excuttis fuecadunt lois Pati vulgaris vaginis paullò graciliores, continentes grana Clymein Matth, grani finilla, fulca, ingrati faporis, Radis lignola, nigricans, minimi digiti craffitudinem interdum aquat, & temubus fibris donata eft, perennis & fingulis annis nova farmenta, longè fub terran fele condentia proferens, antequam germinent.
Varis Pannonie in locis invenit Clufius & circa Viennam fylvofis montibus. Floret Junio, femen

Julio maturum eft.

Lectis &

Tempus

A. 17. Pifam marinum Ger, pag. 1250. Spontaneum maritimum Anglicum Park, item Pisum aliud maritimum Britannicum ejuldem. Engliff Sea Peale.

Caulibus est angulosis [triangulis] crebris geniculis interceptis, humi procumbentibus, ramofis; binis ad lingulos articulos & ramulorum exortus appolitis folin, è quorum medio (ut cum Clufio loquar) ala extenditur quinis aut fenis pinnularum viridium, fubrotundarum paribus, medie colta adnexis composita, extrema ala in capreolos abeunte. Flores prope summos ramulos octo aut decem finual juncti in codem furculo feu pediculo communi, è foliorum finu egreffo, ut in reliquis Leguminibus, diluté rubri, cunque omnino aperti funt in medio pallide cœrulei, quos fequuntur totidem fibique, breviores & minores quam in Pilo vulgari, octo aut decem interdum femina continentes, hilo albo ad dimidiam fere partem femicirculi in modum cineta, per maturitatem olivacei fere coloris, aut paulo obicurioris, Pifo albo vulgari minora, non tamen rotunda, fed nonnihil angulofa & inaqualia, fapore amaro, uti est & tota Planta.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo seu leguminosis.

Radix inter filices & lapillos in maris litore aggestos ad ulnæ altitudinem se infinuat, donec ad Locus arenam usque penetret, ibidémque longè latéque vagatur fibris tenuibus longissimis, quibus immenfum se propagat, locum idoneum nacta. Superficies quotannis emoritur, radice superfite. Semimine fata etiam in hortis haud difficulter provenit, & feliciter adolescit, ut ipse expertus sum, quicquid repugnat Parkinfonus.

Refert Gesserm lib. de Aquatilibus 4. p. 256, ex Epistolis D. Caii, & post eum Joan. Storn in Chronico suo, litoris Aldeburgici & Orfordiensis accolas, tenuioris conditionis-homines in magna annone caritate, que contigit Anno 1555, pitis hisee se sussigne sustentiale. Que s' verba sunt Gesneri] saxis insidentia (mirabile dictu) nullà terrà circumfula Autumnali tempore sponte nata

funt, adeo magná copiá, ut fufficerent vel millibus hominum. Quòd Pifa hac miraculo quodam ad fublevandam inediam tunc primùm enata fint milii vix perfuaferint, quòd folito copiofior fuerit eo anno illorum proventus non abnuerim. Proculdubio enini tam hic, quàm alibi, confimilibus in locis multis antea feculis extiterunt, quamvis in ufam non fuerint recepta: Et certé nifi urgente fame & in melioris alimenti inopia, ob amarorem nemo illis libenter vesceretur, cum etiamnum ab hominibus sint neglecta, quamvis locus corum nunc satis notus fit, & ubertim quotannis proveniant: quin & ab Avibus ipfis pleumque intata manent, quamvis in nudis filicum & lapillorum cumulis marini æftús impetu aggeftis corum vifui expofita

Camdenus autem noster alique à scopo nimiùm aberrant, cùm Pisa hac seminibus è naufragiorum reliquis in litus forte fortuna vi tempestatis aut astu maris ejectis tunc temporis orta suspicantur : cum fint radicibus prælongis, perpetuis, fructu minore, amariore, & ut verbo abfolyam, tota

tur; cum înt radicibus pratongis, perpetuis, ructu minore, amariore, & ut veno abiolivam, tota facica à Pifis fativis cupitcunque generis diverfa.

J. Baulinius Pifi fylvestris titulo hanc speciem intelligere videtur, quamvis eam cum Pifo fylvestri Pannonico perperam confinidat. Folia reche Capparum foliis limilia, modo leviter acuminata, obliquis venis striata effe ferbit, reliqua etiam descriptio bene convenit.

In crepidine seu aggere illo e lapillis & sticiobus astris marini impetu coacervatis composito, qui

ab Aldeburgo Suffoldie oppido in longum ad Orfordiam ferè usque procurrit, portumque Orfordiensem ab Oceano dividit, copiosè provenit; invenimus etiam non longe ab Hastings Suffexia portu, & alibi in maris litore saxoso, sed rariùs.

Pifa cujuscunque generis flatulenta sunt, ideóque Turnerus omnibus quotquot ventriculum ha- Virei & bent aut lienem flatibus obnoxium nimium earum ufum quacunque ratione praparatorum fugien Ujus.

dum suadet, nisi addatur Anisum, aut Cyminum, aut Mentha, aut aliud alicuid a evor.

Pifa alba & hortenfia, viridia adhuc, antequam plenam maturitatem adepta funt, in aqua coeta, & deinde butyro condita aftivo tempore delicatiffimum noftratibus habentur ferculum, & nobilium mensis pracocia & verna inferuntur; nec valde flatulenta sunt. Dodonaus medium quodammodo locum obtinere ait inter ca que boni ac pravi funt fucci; multum ac parum nutriunt; facilè ac difficile concoquuntur; tarde & cito descendunt; flatulenta sunt & flatus experia:

Eadem ficca tempore Quadragefimali jusculis incoquuntur, & ex issuem pultes fiunt, vulgo & etiam ditioribus accepta. Verum ficca nobis multò flatulentiora videntur quam viridia & recentia, palato & ventriculo delicatiorum minùs grata.

Scholæ Salernitanæ Pifa

Sunt inflativa cum pellibus atque nociva; Pellibus ablatis sunt bona Pisa satis.

Pila nigricantia cum Avena mixta à nostratibus pro equorum pabulo usurpantur; in frequentissimo etiam usu sunta ad porcos faginandos. Dodonæus tota substantia quandam cum Fabis similitudinem habere scribit, duobus ab essem differre, tum quòd non æque ac Fabæ sunt statulentæ, tum etiam quod detergendi facultatem non habent, ideóque fegniús quàm illæ per alvum fecedunt.

Pifa viridia cruda comesta in Scorbuto à piscium & carnium falitorum esu contracto inter navigandum, fummopere commendantur.

Mart Rulandus, referente J. Bauhino, in Balnear. Lib. 1. Class. 2. c. 1. ad Scabiem, lepram, ul-cera, & omnia cutis vitia balneo utitur sapius experto ex Pisis cum soliis Quercus in aqua sluviali decoctis.

CAP. III.

De Lathyro.

A Δ΄ τορφ q. λαθ τορφ dicitur, quòd Venerem maximè excitet, à λα particula augmentiva, & θίζω, quod fignificat ἀρφοθιπακός, ὁρμαπικός β. Βοδ. à Stapel. At nobis non arridet illud ety-

Lathyri notæ genericæ funt caules membranulis secundum longitudinem extantibus aucti, contpressi & angulosi. Folia ex unica tantum pinnarum media costa annexarum conjugatione com-

Gggg 3

Locut.

Locus.

Locus.

1. Lathyri majoris species flore rubente & albido minore dumetorum, sive Germanicum J. B. I.a. thyrus sylvestrus Dod. Lathyrus angustisolius Clus. ex sentencia J.B. Lathyrus syl. maior C. B. Lash. Sylv. Dodones Park.

Lathyro huic longissima sunt flagella, ad cubitos aliquot porrecta, angulosa & membranulis au-Lathyro buic longuinma lunt pagena, an cuontos anquot portecas, anguiota de inembranulis auta, in varios ramos divida: Folia es pediculis palmo longioribus, longa, venofa de acuta, bina juncta, pediculo inter utrumque in capreolos abeunte, proxima fulera amplexantes. Flores longis harent pediculis, Piforum amuli, rubentes, minores quam Narbonentis Lathyri. Siliqua rubra. angusta, pane rotunda, grana continent minora quam Vicia sativa, nigricantia rugosa nonnihil angunta, parte rountats, grant control and an array from the formation and an array from the formation and from th albo ac nonnihil ex lutco pallido.

albo ac nonnini ex aucco panioto.

In dumeris & fepibus variis Germaniæ in locis reperit J. Baulinus, que apud ipfum vide. Nos propè maximum Carthufianorum cœnobium: quin & in Anglia Suffexia, ni multum fallor, propè maximum Carthufianorum cœnobium: quin & in Anglia Suffexia, ni multum fallor, propè maximum Carthufianorum cœnobium: quin & in Anglia Suffexia, ni multum fallor, propè di monte de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la pagum rufticum Poynings dictum: item in Comitatu Cantabrigiensi propè Caftle-Campes vicum ad lepes juxta viam publicam que Bartloviam ducit, observante D. Dale, Av eshujus femina perquirunt, & filiquas perforant ut ea devorent.

A. 2. Lathyrus major latifolius Ger. emac. major perennis Park. latifolius C. B. major latifolius, flore majore purpureo speciosor J. B. Clymenum Matth. Pease eberlaste

Lathyro pracedente omnibus partibus speciosior est, membraneis alis venosis secundum caules prolixos aptis: Folia bina, nervofa, rigidiora, in obtulum mucronem definentia, unciam circiter proince apus: reus untal nervota, riguarda, in condum referent includir appendice, dolarantali effecter lata, pediculo membraneo in cirros facellente adnetuntur. Fuere fingulari appendice, dolarantali interdum, nituntur, multi juncti, magni, purpurei, & colore grati [addit Parkinfonus & colore] quos fequuntur filique, uncias tres longe aut etiam majores, vix femunciam late, nonnibil compresse, semina parva, quam Vicia minora, rotunda, nigricantia continentes, & ut vult Gerardus. saporis amari.

In sylvis apud nos invenitur, sed rariús. Occurrit etiam in agro Monspeliano.

3. Lathyrus major Narbonensis angustifolius J. B. Lathyrus angustifolius Park.

Foliorum angustia pracipue differt à pracedente, imò hac nota sola, ut affirmat Camerarius, J. Bauhinus folia quaterna ad originem pediculi foliati observavit, quorum duo majora & alia duo minora; que tamen in ramulo quem habemus ficco non cernuntur. Poffent proculdubio & aliæ differentia observari si quis plantas diligenter inter se conferre voluerit, nam tanta est in sollis diffemorifonus Lathyrum fylvestrem majorem C. B. hujus synonymum facit, quam re&è ipse vident.

Forte tamen hie fuerit quem Clufius in Francofurtensi agro observatum Lathyrum sylvestrem angustifolium appellat; quem tamen nos cum J. Bauhino ad primam speciem retulimus.

Circa Monspelium variis in locis observavimus. V. Botan. Monsp.

4. Lathyrus luteus fylvestris dumetorum J.B. fylvestris store luteo Park. Ger. emac. fylv. luteus foliis Vicia C.B. Care everlasting. Common pellots bastarb

Ex radice repente, vivaci, angulofis fiftulofifque flagellis laté fe propagat, infirmis tamen & humi provolutis ni fuffineatur, bicubitalibus & altioribus. Folia quadam calamos pinnatis alis ampletumtur, alia extremis adnatorum infident, bina oppofita, ut Lathyro filiqua hirfuta, vel Cicercula, breviora; inter que tortiles capreoli enascuntur. Flores cateris Lathyris similes, ex longis pediculis, parvi, lutei. Silique succedunt glabra, qua matura nigra, Ariata, interdum nonnihil incurva; Semina parva sex vel septem, pane rotunda, lucida, non variegata, sublutea.

In dumetis & fepibus paffim luxuriat, non rarò ctiam in pratis & pafcuis.

5. Lathyrns luteus latifolius Botan. Mons. Lathyri species lutea J. B. An Lath. arvensis annuus Intens, filiquis birfutis Morif?

T. B. oblonga, ex quorum medio capreolus in aliquot partes fupernè divifus profilit: Flofenlus luteus à pracedente diverfus, cui flores funt fimul in uno pediculo juncti. Folia etiam funt minora, & tota planta multo major ramosiórque, quatenus hucusque observare potuit

In horto Frid, Meier J. Bauhino vifa oft. Pediculi flores ochroleucos fuftinentes in Morifoni planta long funt, lesquipedales aliquando, vulgo palmares: siliqua longa, aspera.
In satis circa Salenovam non longe à Monspelio & alibi Aprili & Maio mensibus cum flore

6. Chamæbalarus

6. Chamæbalanus leguminosa J. B. Lathyrus arvensis repens tuberosus C. B. Lath, arvens, sive Terra glandes Park, Terra glandes Dod. Lob. Ger. Deafe Carthunt.

Ex radicis argumento Chamabalanon, quali terrestrem glandem dicas, denominarunt ; siquidem ex filis tenuibus, longifimis pendule fubfunt glandes, craffiufcula, oblonga, pulpa candidi, dulci, nomifi alta folione invonienda; unde infirmi emergiunt coliculi, fed longi, cubrales vel majores, ramofi, humi procumbentes i in quibus observare est bina fere folia, ex adverso sita, Vicia majores, rainori, main procumentes in quious objevare en finia receptara, ex auverio inta, vicia fimilia, uniciam circiere longa, obsufiore mucrone, reliquo pediculo in capredos abeunte. Flores legiminofi, Pili, plures congetti privato inharent furculo, purpurei & odorati, filipana relinquences parvas, oblongas, compreffas, femina claudentes quaturor aut quinque, rotunda, compreffa. Non eget proliva descriptione hace planta, fiquidem radicibus fuis tuberofis, efculentis, ab aliis La-

thyris abunde diftinguitur.

In agris inter fegetes frequentifime reperitur in regionibus transmarinis. Observavimus in Bra-Local: bantia & circa Genevam: In Anglia, quod sciam, spontanea non occurrit,

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

* η. Lathyrus ἀμείνηςπΦ, seu supra infráque terram siliquas gerens Moris.

Parvula hac Lathyri species caulicules pedales per terram stratos producit: ad quorum singula genicula bina exeunt foliola, angusta, mucronata, atque ex alis inter cauliculos & solia protruduntur includ ona expediciuri, & petioli breves itidem, fuftinentes fiores dilute rubicundos, papilionaceos, quibus fucecedunt filiques unciales, duplici membranacea alà in prona parte cineca, Lathyri fativi in modum; inque fingulis continentur bina, aut ad fummum terna femina rotunda. Radice conftat fatis numetofa, fibrillis juncta: atque infuper filiquas intra terram gerit, continentes in fe femina, filiquarum floribus fuccedentium fupra terram paria, Arachidnæ Theophrasti instar.

Semina Chalepo accepta à D. Roberto Huntington: Provenit in Afia Syriâque sponte. Floret apud Locus & nos Augusto & Septembri; Octobri maturantur semina.

Huic affinis & fortalle cadem eft,

Araco similis planta ex Hisp, missa Bod. à Stapel.

Infra supráque terram siliquam fert parvam, sed magnitudine & forma aqualem, in qua semen rotundum, unicum, colore foris obsoleto sive nigricante, intus ex luteo albicante. Cauliculus statim è radice emittir plures quincunciales aut paullo majores, tenues, humi procumbentes. Foliola è caulium geniculis excunt glabra, angusta, parva, in mucronem definentia Araco sive Ciceræ Dod. non dissimilia, sed minora, bina um insistentia, inter quæ medius hæret capreolus. Flores pur-

Seminibus in fingulis filiquis fingulis à pracedente differt.

* 8. Lathyrus Baticus flore luteo Park. Lathyrus aftivus flore luteo Ger. cmac. App.

Mor. Park. Caules profert ternos aut quaternos, ulnam excedentes, binis alis membranaceis auctos aliorum more: quin & bina foliola brevia, latiuscula, ad exortum pediculi folia sustinentis bina angusta, longa, qui deinde in capreolos abit. Flores fert lutcos, venis purpureis distinctos: quibus succedunt ga, qui ucinio ni coperios anni ambiente mano, pin pin pin pin ministrosi quinis inceccinin filique longe, plures inimi unitat, fina aut plura. Adde ex Gerardo emac. Folia bina minutifima, hinc inde unum, cauli appolita ad exortum pedienlorum foliorum, qua angustissima sunt, tres uncias longa: Flores parvos esse; siliquas glabras, teretiusculas, biunciales : semina arenæ colore obscuriore.

* 9. Lathyrus arvensis siliquis Pisi minoris Moris.

Hac parvula & annua Lathyri species convenit in reliquis cum antedictis; solá filiquá curtá cyliudracea ad inftar Pili minoris ab illis differt & diftingui poteft.

. 10. Lathyrus angustifolius leptomacrolobus, semine rotundo, flore rubello Moris.

Morif. Folia gent angusta, longa & quasi graminea; Caules exferit pedales & scsquipedales, procumbentes, e quorum sinubus oriuntur pediculi triunciales, sustinentes sfores minores, papilionaceos, eleganter rubellos, obfoleti veluti coloris, nunc fingulos, nunc binos; quorum fingulis fucedit filiqua tenuis, rotunda, longa, triuncialis, fequentis filiqua tum longior, tum craffior: in fingulis continentur femina novena, dena, rotunda, parvula, Vicia fylveltris more. Radiee contrat tenui, gracili, quotannis percunte.

Provenit inter fegetes copiosè circa Blæfas: floret Junio, & femina maturantur Augusto.

Locus & Tempus,

11. Lathyrus angustifolius, leptomacrolobus, semine anguloso, slore caruleo Moris.

Morif. Folia edit quam pracedentis angustiora, graminea pariter, sed omnino tenuiora. Florem sert parvum, papilionaceum, cœruleum, præcedentis minorem: cui succedit siliqua angulosa, brevior & tenuior quam præcedentis, continens septena, octona, minuta pariter, angulosa, & quasi triquetra

Floret

Locus.

L.ccus.

Leeus.

Locus.

Locus.

1.00:0

Floret promiscuè cum præcedenti mense Julio inter segetes eundo Blæsis ad villam Domini de la

12. Latherus siliquad birsutd J.B. Roughscodded Chichling. An Lath, angustif. sil. birsutd C. B?

F. B.

Radice est fingulari, tenui, annua: angulos caules cubito longiores sunt: felia bina Lathyri flore rubro albive: at flerum purpurascentium pediculi dongi sunt, sesquinares aliquando, licet & vix rubro albive: at flerum purpurascentium pediculi dongi sunt, sesquinares interdum existant, in quorum fastigiis plures dispositi flures, qui delapti siliquar relinquint, breviores & latiores quam in majore Germanico, sesquinamente fenunibus simila, minora, rusta, alperas, sesquina comprehendentes majoris Germanici seminibus simila, minora, rusta, vel nigiricantia, rotunda, superficie crispa.

Circa agrorum limites in Hockley, Ralegb & alibi sponte nascentem invenimus in Essexia: necessitate seminibus simila miner segutes.

non in transmarinis propè Genevam inter segetes.

13. Lathyrus sations store frustique albo C. B. Lathyrus anguloso semine J. B. Cicercula sieve Lathyrus fativus flore albo Park, angustifolius flore albo Ger. emac. Manured Chich-

Angulofis, prolixis fatis caulibus præditus, in ramos multos divifis. Folia pediculo hærent latiuf culo, duabus ad exortum appendicibus caulem amplectentibus: funt ea verò genina, oblonga, acumunata, glabra, firiata, inter qua profiliens pediculi reliquum in tottiles abit claviculas, quibus proxima apprehendit. Ex pinnatarum appendicum finu pediculi exeunt fingulares, forem gerentes xuna apprenenun. Ex puntatatun appenenun mu pouseun seem namus prosessi gerinti unicum, majufulum, album; quem excipit filiqua lata, compreffa, duabus membranulis exati bis aversă parte fecundum longitudinem alata, femina claudens angulofa, candida: Radis fibrofa,

Circa Genevam in agris copiosè seritur; & etiam in Germania.

14. Lathyrus satious flore purpureo C.B. angustifolius store purpureo Ger. emac. Lath, store rubro J. B. Cicercula flore purp. Park.

Flores habet ex rubra purpura in puniceum inclinantes: grana angulofa, obfoleta nigróque proxima. C. B. catero pracedenti fimilis. Hic eft, ni fallor, Lathyrus aftivus Baticus flore caruleo Boelii Ger. emac. Asp.

* 15. Lathyrus angustisolius semine maculoso C. B. Lathyrus quædam, quibuslam Ægyptia Aracus J. B. Lath. Egyptiacus Ger. emac. Cicercula Batica & Egyptiaca Clusii Park.

Lathyro albo fimilis est, infirmus, clavicularum ope bacillis juxta depactis sese implicans; caulibus angulofis, quibus membranula secundum longuudinem adnata: soliis culmum latis, acuminatis, craffiufculo pediculo adnexis, binis afriatis, inter que capreoli oriuntur: ad bafin autem pediculi due veluri ale, & flore ex longo petiolo inflexo fingulares infident Pfi floribus aquals, cuit due veiut ale, & forer ex longo petiolo infitexo fingilares initione l'ili Horbits aquales, fupremo folio lato furfum expanifo, foris carneo, intus corruleo, excepta infinim do ra rubente, colore pradito, alis duabus foris coccineis, macula corrulea medium pingente, intus corruleis excepta anguradito, alis duabus foris coccineis, macula corrulea medium pingente, intus corruleis excepta anguradito infiguri fulco finubrato alcibis exarates, forima continent bina vel terna, magnitudine Lathyri albi angulofi, ac ferè quadrata, à craffiori latere ad oppositum devexa, & in angustum control, coloris fulfi intermitaliani magnita capturali configurate, and Differente addendinare delegation. pressa, coloris susci, minutifilmis maculis anthracinis conspersa, gustu Pisorum dulcescente, & dentium attritu fübftantiå qualis Piforum æquabili.

Reperitur non in Ægypto tantùm sed & Hispania.

* 16. Lathyrus folio tenniore floribus rubris J. B. angustissimo sive capillaceo folio C. B. prod. An Lath. major angustissimo folio Park? angustisolius brachyplatolobus slore rubello Moris,

Hae aliàs est cubitalis, aliàs vix palmaris, radice tenui, fibrofa: Coliculi crebri, per quos folia tenuillima, longa, Caryophylli holostei vel graminis. Flores rubri pro planta: proportione magni, fimiles Lathyro flore rubro, cui forte eadem est, folis tantum ludens. Silique late funt, Jemina continentes tria quatuórve, Orobi existimati magnitudine, pane rotunda, alperata, fuscis maculis obfita, Inlo lucis fufcis picto.

Qua itur Monspelio Frontignanum invenit J. Baubinus siccis & sylvestribus locis Aprili mense slorentem. Hujus descriptionem Parkinsonianam vide in fine hujus capitis inter Lathyros Parkinson.

17. Lathyrus flore coccineo. An Cicercula flore rubente Park? Lath. Baticus miniatus Boelii?

Hic inter fegetes nobis inventus circa Genevam, atque etiam circa Liburnum portum in Italia, cauliculis aflurgit femipedalibus, erectioribus ferè quam aliorum, foliis vestitis in oblongo pediculo binis oppolitis, angultis, acutis, unciali aut lescunciali longitudine: Ad exortum pediculi bina apponuntur foliola, pro plante magnitudine majora latioraque quam aliis plerifque Lathyris. Flores e foliorum finubus excunt in pediculis uncialibus aut longioribus, tenubus fingulares, coccinei. Siliquas non obfervavimus.

Lathyri Betici miniati Boelii descriptionem accuratam vide inter Lathyros Parkinsonianos, à Johnsono elaboratam, & à nobis Latinam factam ex Appendice ad Gerardum emaculatum, huc reantlatam.

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. Lib, XVIII.

Præter hunc & alium adhuc observavimus Lathyrum flore coccinco, foliis gramineis, ad radices montis Vesuvii propè Neapolin, in Italia: An

18. Lathyrus angustifolius humilior Ervum Monspeliensium C.B?

Fortè inquit D. Magnel intelligit C.B. Lathyri fpeciem quam in fterilibus circa Boutoneum & in alis fterilibus fatorum marginibus habemus humilem cum foliis gramineis, venofis, & floribus phæniceis.

19. Lathyrus Tingitanus flore amplo ruberrimo.

Caules ex cadem radice exeunt plures, bicubitales & longiores humi procumbentes nifi adfine plantæ aut fulcimenta que arripiant & leandant; compreffi, appendicibus duabus membranaceis fecundum longitudinem productis donati. Folia ut in reliquiscongeneribus ad fingula genicula finnecunaum iongutamiem products tonat. For a in inspection general magni-gula, è binis pinnulis ad mediam coftam annexis compofita. Lathyri perennis dumetorum magni-tudine & figură: cofta cui adnectuntur pinnulæ in capreolos exit. Tum caules tum folia glauca funt, ut in plerifque congeneribus. Ex alis foliorum exeunt furculi palmares & longiores, duos tunt, ut in pieritque congenerious. Ex aus rouorum exeune inteni paimares & longiores, duos pleritique, interdum tres flores amplos, pulcherrimos faturo rubore & velut fanguineo tinecos fufficientes, quibus fuecedum flique tres digitos longa, latinfeular compreffa, laves, fex vel criam octo femina continentes compreffa, oblonga, pulla, obleuiciribus lineis varia. Silique ubi femina funt protuberant paulum, ut in Orobo. Planta est annua & semine renovanda,

Semen hujus plantæ cum aliis rarioribus D. Alexander Balam primus, quod sciam, à Tingi Africæ urbe in Angliam intulit.

CAP. IV.

Lathyri Parkinsoniani, quorum nonnulli Johnsono etiam descripti sunt in Appendice ad Gerardumemaculatum.

1. Lathyrus annuus major Baticus. Park.

DUos tréfve cauliculos producit, bicubitales, compressos, membranulis secundam longitudinom ex-Currentibus utrinque veluti alatos : ad quorum genicula in pediculo * oblongo, in capreolos desi * * * meiali. acquorum general in peneral o pondici lata & oblonga, & ad pediculi exortum duo muora; cauli appolita. Flore in pediculis oblongis quadratis fingulares, faturatiore purpura tincti quam Lathyri majoris perennis flores, verum minores; quibus fuccedunt flique longa, pallida, Lathyri prædicti fimiles, uti funt & femina.

Radix neque altè in terram descendit, neque in crassitudinem excrescit, sed quotannis emo-

2. Lathyrus major siliquâ brevi Park.

A Lathyro annuo filiquis Orobi nascendi modo parum differt; Floris duntaxat petalum exterius feu crectum albicat, interiora feu lateralia purpurafeunt: que sequentur silique breves sunt & crasse, semina continentes parva, rotunda, nigricantia.

· 3. Lathyrus minor siliqua brevi Park.

Hic à pracedente parvitate sua pracipue differt, & quòd siliqua ejus subaspera sunt. Alium adhue minorem habemus filiquá longiore & angustiore.

4. Lathyrus major angustissimo folio Park. An Lathyrus major angustissimo folio C. B. prod?

Caulis hujustenuis ell & infirmus; folia longa gramineis anguftiora, bina & interdum terna fimul. Flores in fingulis pediculis finguli, cœrulo-purpurei, & interdum rubentes. Semina parva nigricantia filiquis parvis extremitatibus incurvis contenta.

Hunc cundem effe existimat Lathyro majori angustissimo folio C. Bauhino in Prodromo descripto: cujus descriptionem superiùs positam vide.

5. Lathyrus palustris Lustranicus Park. palust. Lustranicus Boelis Ger. emac. App.

Hic initio parum admodum à prima specie differt. Flores plerunque bini in codem pediculo; peralo exteriore fplendente purpurà inteto, medits pallidioribus: Stique graciliores quan prima l'ecciei, & longitudine pares, colore pallidi, femina intus continentes leptemant octo, parva, ante maturitatem incana & nigris maculls notata, per ficcitatem nigricantia. Caules, folia, filiqua carúmque pediculi nonnihil pilofa funt & hirfuta.

6. Lathyrus

HISTORIA PLANTARUM. 6. Lathyrus minor angustissimo folio Park.

Hic pracedente omnibus fui partibus minor est, infirmior & tenerior : Folia tenuitate, angustia & longitudine Forniculaceis paria: Flores pallide rubent. Silique & femina pracedentis fimilia.

7. Lathyrus activus flore miniato Ger. emac. App. Cicercula flore rubente Park. Lathyrus B.eti.

Cicercula five potius Lathyro Ægyptiaco Cluf. in omnibus ferè fimilis est, nifi quòd folia huicangustiona & longiora sint; flores colore Aurantii mali sordidiore; quos excipiunt filiqua breves, teretes, seminibus fulcis, angulosis repletæ.

Omnes he Lathyri species Parkinsono enatæ sunt ex seminibus à Gulielmo Boelio ex Hispania delatis, exceptà duntaxat antepenultimà cujus semina ipse invenit Ansi seminibus mixta, dun ca

Ultimam speciem sic describit Johnsonus in Appendice ad Gerardum suum emaculatum:

Ulumam speciem sie describit Johntonus im Appendice ad Gerardum nuum emaculatum:

ausbus & John Lathyudi latiore folio Lob similis est, sed multo minor, bicubitalem longitudinem
non attingens: foliola partiero obiniet exigua, acuminata, caulibus adnascentia bina adexorum pediculi semuncialis compressi, folia sustinatori bina, tres uncias longa, & in capreolos desinentis.

Flore minii colore miniis filendido tinchi, singuli in singulis pediculus, pervisus, glabris: Silipae

Flivius, avvensis similes sed minores, sescunciales, semina quatuor, quinque, vel sex, angulosa, colore sabuti aut obscurè lutco, Pisorum magnitudine & sapore, contribentes.

Destre describere silve alba due se seguinte destructures que se se se sustenza describeres silventes que se se sustenza de se sustenza de

Prater descriptas alias adhuc duas species nobis ignotas, nec scio an à quoquam descriptas memorat & C. Bauhinus in Pinace, mmirum

1. Lathyrum angustissimo folio, Americanum variegatum, quem Orobi Americani nomine in horto fuo creville refert.

2. Lathyrum peregrinum foliis Vicia, flore subcoruleo, pallidéve purpurascente: eundem sont cum Cicercula nostra Messanensi. Hic etiam Bauhino in horto suo crevit.

CAP. V.

De Lathyro viciæformi, seu Vicia Lathyroide.

1. Lathyrus annuus filiquis Orobi Ger. emac. Bæsicus elegans filiquis Orobi Park. Reclius ob felia pinnata, Vicia amula, Vicia Lathyroides diceretur.

Aules fundit plurimos, prælongos, infirmos, humi stratos, nisi in propinquo sit quod vituu-Is suis arripiant, angulolos, alis membranaceis utrinque extantibus. Folia quae prime ene-gunt & in caule inferiora fimplica sint, angulla, oblonga, acuta, & omnino qualia Ci-cerculæ Messanchis nobis descripte; superiora alata, duabis tribute pinnarum conjugationis, quae tamen non semper sibi mutuo ex adverso respondent; media costa ut in reliquis hujus genetis that tailed non-temper not muito ex adverto respondent; media context in fedigits injus general in capreolos exit. E foliorum alis emicant flores, pediculis palmaribus & longicorbus, nunc fingilares, nunc bini in codem pediculo, media magnutudinis, bicolores, folio erceto rubente, reliquis albis, quibus fuccedunt filique, oblonga, compreffe, nodofa feu protuberantes ubi femina funt, velut Orobi, femina quinque aut fex continentes, pulla, variegata.
Batica Hilpania Indigena eft.

2. Lathyrus seu Cicercula Messanensis. An Lathyrus viciaoides, vexillo rubro, labialibus petalis rostrum ambientibus caruleis Morifoni?

Radix ei fimplex, tenuis. Caules compressi, membranacei, pedales & longiores, humi strati. Folia primò crumpentia minimè pinnata funt, sed velut graminea aut Caryophyllea, foliis Ervilia Dodonzi adeò fimilia, ut pro cadem planta habuerim, cum primò è terra exiret : que in fuperiore caulis parte folia pinnata funt uno aut altero atque etiam tertio pinnarum pari; folium deinde medium in capreolos faceffit. E folicoum finulus emergine flore pediculis felciuncialibus. Color in fo-lio erecto feu elypeo ruber intenfior, inter coccineum & fanguineum medius, ftriatus, in reliquis purpureis dilutior. Sequuntur filique duas uncias longe, lata, cum nondum mature funt, ductu in medio lato rubro fecundum longitudinem infignes, per maturitatem albentes, femina continentes tria quatuórye, fufca lineis tamen nigrioribus pulchre variegata.

In Sicilia infula circa Meffanam urbem inveni.

Fandem hanc putamus Cicerculæ five Lathyro Batico dumetorum Park. Lath. Batico æftivo dumetorum Boelii Ger. emac. ex cujus deferiptione adde, Caules membranulis fecundum longitudinem extenfis auctos: Folia duabus tribúfve pinnulis hine inde ad mediam coftam annexis, non tamen femper ex adverso sitis constare, issque angustis, obscuriùs virentibus, extremo subrotundis. Flores in codem pediculo plerunque binos.

Vide ctiam hujusce descriptionem in Appendice ad Gerardum emaculatum, ubi nonnulla invenies

A. 2. Lathyrus Vicinformis feu Vicia Lathyroides nostras.

Folia ex tribus aut quatuor pinnularum, medio nervo annexarum conjugationibus composita sunt; nervo in claviculas definente. Flores communi pediculo pralongo è foliorum finubus exeunte tres nevo in carsonas namento. Losse comunar penenno presongo e fonoriam intuoto exemite tres vel quatuor aut quinque infleent ampli, parpuro-cerendei. Hujus ramulum ad nos attulit Tho. Willifelin: à fé inventa in prato quodam Peckham-field dicto, los Locus.

co squalido & aquoso non longe à Southwark oppido.

co fqualido & aquolo non longè à Sombwark oppido.

Quod ad vires attiner Lathyrus cum congeneribus convenit.

Chamæbalani leguminofar radicibus feu Terræ glandibus per inopiam frugum pauperiores vescun-Vires.

Lur. Sapor illis subdulcis & aftringens Glandis aut Castanex, ac uti Castanex tardius conficiuntur difficilius, autore Dodonzo, quam Rapam aut Pastinacam, sed alimenti tamen non minus quam Pastinacæ subministrant, munts quam ille instant, tardius desendunt. Crudæ difficilius concoquinture & agrius desendunt. Veneris incentiva sunt: sanguinis, uteri, renum & ventris sinores compescunt. Nauseam fortasse nonnullis movent, at vomitiones minime cient ut Tragus scriptic.

Veneros sinquist. Bublians) ne Tearus, quipurabat hang objectare esse a pressunter. Vereor (inquit J. Bauhinus) ne Tragus, qui putabat hanc plantam esse Apion, sibi etiam persualerit eius radices & vomitiones ciere.

Ex hujus floribus, autore Camerario in horto, aquam destillant quidam, qui adeò rosaceam emen-

titur, ut pro illa non rarò vendi soleat.

CAP. VI.

De Ochro sive Ervilia.

Ochrus sve Ervilia Dod. Ger. emac. Och. sive Er. slere & fruslu albo Park. Och. solio integro capreolo: emittent C. B. Lathyri species qua Ervilia ssiv. Dodoneo J. B.

Ngulofos aliarum Lathyrorum inftar eaules profert, cubitales & bicubitales, quibus, nullo intercedente pediculo, amplexicaulia adnafcuntur falia, oblonga, priora fimplicia, reliquia in caprolois abeuntia, non rarò non in hos tantim degeneranta, verum novam foliorum fobolem è lateribus aut mucrone, jucundo natura lufu, parientia. Flores è foliorum finu prodeuntes fingulares & pediculis brevibus harentes, «yes), petalo crecto feu clypeo intus cuca mediam partem nigris lineis firitato. Silique unçias duas longa [nobis wix [efcanciales] femunciam aut tertiam unciae partem lata; fecundum longitudinem pinnata Lathyri fativi modo, in quibus quinque aut fex plus minus continentur pila, melina & obfcura quadam flavedine, non exactè rotunda, fed ex mutuo compreffu utrique feffilia, linea quadam abicante media longitudine prædita, qua nihil aliud est quam hilum quo pifum pediculo suo adharet, magnitudine Pili albi [nobis cantillo minora fuere] cum quo magna similitudo, idem quoque sapor. Silique per maturitatem ferè stramineo aux verampelino colore sunt. Ngulosos aliarum Lathyrorum instar eaules profert, cubitales & bicubitales, quibus, nullo neo aut xerampelino colore funt.

Inter segetes propè Liburnum portum in Italia spontaneum observavimus.

Parkinsonus alterius speciei meminit, cujus slores ad purpuram rubentem inclinant: semina ob-Altera speciei. Inter segetes prope Liburnum portum in Italia spontaneum observavimus.

fcuriora funt & nigricantia.

CAP. VII.

De Aphaca.

Phaca quibussam dicta videtur ab & privativa & ** ** Lente, quod Lentem minime referret: vel potius ab & i. e. ** ** ** & ** ** & ** ** Ente, quod Lenti simillima sit.

Foliis integris, triangulis, & ex adverso binis à Piso & Lathyro distinguitur.

Aphaca Park. Ger. cmac. Vicia que Pitine Anguillare, lată filiquă, flore luteo J. B. Vicia lutea folii Convolvuli minori G.B. Bellow Betchling.

modò rubescunt, modò variegata videntur.

Inter fegetes frequens eft.

A. 3. Lathyrus

89**9**

Locus

Locus

à nobis omiffa.

Locus.

CAP. VIII.

De Vicia.

Icia aliis à vinciendo ut Varr. de R.R. cap. 31. quòd capreolos habet ut Vitis, quibus fean-du, & alias plantas vincit. At nos cum Voffio in Etymolog. Viciam à Gracis effe cenfemus. Nam Afianis Bizzo vocatur, teste Galeno, lib. 1. de aliment, facult cap penult. Note Vicie characteriftice quibus à reliquis leguminibus feandentibus diftinguitur funt folia minime catia (eu glauca, fed viridiora & plerunque hirfuta, è minoribus & pluribus pinnis compolita.

I. Vicia sylvatica maxima, Piso sylvestri similis J. B.

Omnium Viciarum quotquot hactenus videre licuit maxima est, multorum cubitorum, folia ad Omnum victarum quorquo maccinas vincio nota matalia est, matalia custotum join ad Vicias lepium folia accidentibus, multo majoribus, & Pilo fylvestris respondentibus, se fecuncialibus, Vicia lepium rotta accedentibus, munto majoribus, ec rito tyrettus respondentibus, iniciam latis, modice obtufis. Flores furculi cujuldam longiffimi extremum occupant, numerofi. purpuralcentes, subsequentibus siliquis part cum Piforum magnitudine, compressionibus, latis, glabris. purpurateentes, notequentous numer part cum roucum magantania, compositionous, tats, gabbis. Radis craffa, nodis intercepta, reptatrix, caulium compluirum propagnie fertilis, perennis, In sylvois in ascentia montis Saleva, ab eo latere quod Genevam spectat: J. Bauhinus propè Tigu-

rum & alibi in Germania invenit.

A. 2. Vicia Ger. vulgaris sativa Park. J. B. sativa vulgaris semine nigro C. B. Common Care

Annua est planta; caulibus cubitalibus & procerioribus, angulosis, striatis, hirsutis, cavis. Foliorum conjugationes decem aut duodecim, cofta adharent, longa, tandem in tortiles claviculas, quibus rum conjugationes decem aut duodecim, cotre a aniarent, ionge, tancem in tortues clavicilas, qubis proxima arripit adminicula, definenti, uncialia aut paullò minora, anguita, per extremum lata, hita; cadem interdum alternatim rachi alligantur. Ex uniufciujuque cofta flor aliquando enafeitur quius, [interdum plures] pediculo brevi, quem fliqua excipit quadrantalis & longior, unciam tur quius, [interdum plures] pediculo brevi, quem fliqua excipit quadrantalis & longior, unciam ferè lata, hirfuta, ubi femina lunt protuberans, femina claudens Pifis arvenfibus albis fupparia, nigricantia, comprella.

In agris feritur ubique per totam ferè Europam. Usus ejus est apud nostrates cum Psis & Avena mixta pro equorum pabulo. Seritur interdim fcorfim & viridis in herba demetitur pro jumentorum pabulo in graminis inopia, &

Vicia pastæ distendint ubera váccæ.

3. Vicia albo semine J.B. Vicia sativa alba C.B. Park. An Vicia Indica frustu albo, Pisum Indidicum Gerardo Ger. emac. App?

Mirfico foliorum lufu pæne imponat alicui, veluti Proreus aliquis, ut cadem non cadem putari poffit: ex his enum alta ferè rotunda, alia longa & angulta: flor unicus, vel geminus, multa purpra pictus, brevi pediculo hærens: Silique diverte quoque à præcedente, feminibus copiofis (nore enim grana in una numeravi) gravidas, albis pentus, aut fubburpureis, variis, aut virore pallenabus ad Piforum viridium (que magnitudine quoque adequant) figuram pallorémque accedentibus, à quibus tamen sejunguntur, quod qua silique adnectuntur non, ut illa, nigricant.

Vicia Indica

Locus.

. Bauhinus prope Beffordiam reperit in agro, satam cum Pisis. 3) Demonstra fructu albo Ger. à vulgari Vicia fativa non alia in re differt quàm quòd elatior fit, & Fuchum feu granum producat majus, rotundius PHO albo vulgari colore, figură 8c magnitudine

At neque Viciam majorem folio cordato, flore rubro, fructu albo Pifi minoris instar Morif. ab hac specie differre putamus.

4. Vicia sylvestris quasi incana, flore albo J. B. Sylvestris flore albo Ger. emac. Sylv. alba Park. fylv. birfuta, incana C.B.

Luij.

Milltos ex cadem radice, qua perennis eft, profert rames, teretes, firiatos, pedales, etiam cubitales interdum, quos ambiunt folorum alas, quemadmodum in Vicia vulgari fativa & fylveftri, fed
denfiore lanugine obdueta & quali incana: capreolis, quibus vicino grammir fe implicar, estroman alam occupantibus. Hore in liperini foliorum alis term plerinque, Vicus vulgaris floribis perti-niles, candidi coloris, fiperiore tamenkolio obfoleti coloris venis interite diffuncto, inferiore folionues, cantina coloris, imperiore camentanio osionea coloris venis interne diatrico, interno coloris. Succedunt filipate fui vaginz plang, (quantum videlicer ex illiamui ridimentis colligere fucinj. Vicie vulgaris filiquis limites. Radio ribrola uti, tubercultique, ut Léguminum plerae, radices vivaces, [timò & non vivaces, ut Fabar] donata.

Nafeitur in arvis defertis apud Chyetreg oppidum in Pannonia situm; Maio mense florens.

* 5. Vicia maritima flore albo longo Morif. hist.

Hujus caules pedales sunt & sequipedales. Ex geniculis hine inde, alianum Viciarum rius, alternatius proveniums costa media, protrudentes capreolos aliquot versus sinem, atque costis singulis solus obtusa, quali cordata, è regione sena adnascuntur: Inter caulem & costam exilium solures albi,

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

longi, quibus succedunt siliqua unciales, subrotunda, continentes semina quina, nunc plura, nunc

6. Vicia luteo flore sylvestris J. B. Sylv. lutea, filiqua hirsuta, nondum descripta C. B.

7. B. Ex una radice numerofi idémque flexuofi exeunt cauliculi, angulofi, in alas alternatim divifi: Ex una rance immocion mecinque inxidori excuita camicini, anguori, in ana atternarim divili; quibus folis herent Vicia fativa funita, dena, duodena, plus minus, quorum cofta in torrilem claviculant terminatur. Alarum foliorimque commifturis flores fingulares ex breviffimis pediculis pendent, specios fatis, ex luteo palliti, quibus fliques succedunt, vulgata Vicia filiquis breviores, habitiores, craffiores, latiorésque, alba hirsutie pubescentes, in quibus semina quaterna aut quina, naottores, channes, natural, interference in training angulota, compressique, sapore leguminoso.

Circa Liburnum & alibi in Italia inter segetes observavimus: J. Bauhinus circa Monspelium men-Locut &

se Martio & Aprili.

* 7. Vicia (ylv. lutea cum galea fusca I.B.

In ficca inferiora labra lutea apparent. Flores majores quam luteæ superius proxime descriptæ, bin ex brevibus pediculis juxta folium, ut in illa, folia verò diverfa, quinque tantum conjugationes fupputavi, foliola breviora, latiora, ad foliola Vicue fepium perennis accedentia, paulò rotundiora imprienti inibia accidina matria, accidina peterina accidinta, paulo rotundora tamen. Siliqua etian quamvis nondum matria nobis videbatir, attamen ad modò dictæ Viciæ filiquam cam fito tempore accessivan colligere haud difficile fuit.

Circa Bononiam ab Agerio collecta eft.

Ex imperfetta hac descriptione à siece ramulo sumpra nihil certi collegi potest. Morisonin pro prioris waris-tate habes. * 8, Vicia multifolia cum siliquis latis I.B.

J. B. Folia huic omnino fimilia erant Vicia multiflora: Foliorum ut in illa conjugationes plurima, ad duodecim supputavi; angusta autem sunt & in acutum desinunt; in iis magni pili; sore spari, singulares, ex brevissimis pediculis, sicci lutei apparent: sliquae singulares criam, primò valdè hirsuta. postea minus, sed tactu aspera, uncià una & semis breviores, & unciant semis ferè late, in iis grana quinque observavimus, cujus sint coloris vel magnitudinis dicere non possumus, quia immatura

Ab codem Agerio ficcam accepit. In fatis intra & circa lucum Gramuntium Aprili & Maio Locat. mensibus invenit D. Magnol. Flos non luteus est; prout in ficca apparuit, sed pallide albus.

9. Vicia flore obsoletè purpureo, siliqua hirsuta. An Aracus major Baticus Boelii Ger. emac. app. Park.

Totá facie ad Viciam fativam accedit, verûm folia fummă parte crenata funt. Flores obfoleté pur-puroi, umbone obfeurlore feu faturatiore, ex alis foliorum fingulis finguli, nullis pediculis; quibus fuccedunt filiquae hirfute, breviores quâm Pifi vulgaris, non minus tamen per maturitatem turgide se forè teretes, duo aut duo à uncias Jonga, per matquitatem nigricantes: Semina qualia fuerint per oblivionem aut incuriam à nobis observatum non est.

In foliis planta nobis descripta non plures quinque pinnularum media costa adnexarum conjugati-

ones numeravimus.

Hujus semen unde habuimus jam non recordamur. Araci Bætici caules cubitales & longiores : folia ex fex, feptem aut pluribus foliolis acutis Lentis fimilibus media cofta adnexis composita: Semina in singulis filiquis quaterna circiter, rariùs rorunda. plerunque nonnihil comprella & interdum angulofa, nigricantia, magnitudine Pifis fylvestribus sup-

10. Vicia sepium perennis J.B. maxima dumetorum C. B. Ger. emac. Park. Buth Detch.

J. B. Ad sepes provenit, caule duorum triúmve cubitorum longitudine, non admodum crasso: selis non multum à Vicia vulgaris fativa abludentibus, fubinde tamen variantibus, in tarfum dispositis per conjugationes, quales aliquando in uno folio tredecim numeravi, quamvis foleant multò etiam paucioribus conftare [in planta quam præ manibus habemus non ultra feptem numeramus.] Singularia folia feu pinnulæ à Vicia fativa eo potiffimùm differunt, quòd qua parte coftæ adnectuntur lalaria folia leu pinnule: à Vica latava co potilimum differunt, quod qua parte colte adinectuntur latiora fint, indee, fenfim attenuentur in mucronem [lice: & quadam rotunda faits reperiantur] minis hirfuta, fapore fatuo, vilicido. Elore unico pediculo rubenti harent plures, ad fex ufique, è calice purpureo exeuntes, unicolores, non bicolores, ut in Vicia faitva & fylveleri vulgatiori, quanquam intendionem quandam & remiffionem coloris in partibus floris eft observare, fuquident folia ejus inferiora faturatore purpurà tincta funt & pane ingricant, fuprioriora dilutius burpurafount [in oblivate hanc coloris differentiam nor est observare, fed omnia folia ejustinam funt coloris, faturation ribus lineis obscuriùs striata.] Siliquarum insigne discrimen, tam scelicem sci. slorum ubertatem una duntaxat aut altera, [interdum tres] filiquæ excipiunt, minores multoque breviores, latiufculæ interim & compressa, glabra, non ut lativa hirsuta, per maturitatem nigra, præque nigredine pa-ne lucentel, semina claudentes Pisi sapore, medulla lutea, forma varia, modò longiora, interdum susque deque aut altrinsecus compressa, non exactè rotunda, plusquam dimidio sui silique adherefcentia, intercedente apophyfi longiffima, ut in Lathyro minore, minora quam Viciarum fativarum, coloris albi punctulis discursantibus. Radix perennis, reptatrix, Aristolochiæ elematis instar. tenuior tamen, & fibris multo minoribus, dulce quid [aliorum leguminum de more] refipiens.

In fepibus & dumetis Maio menfe florens ubique reperitur.

t t. Vicia

11. Vicia fil vefiris five Cracca major Ger. Aracus feu Cracca major Park. Vicia vulgaris filvefiris fimine parco & nigro frugum J. B. Vicia semine rotundo nigro C. B. Strangle Lare of Will Detth.

Radix ei nune funplex, nune ramofa, esules emittit plures, infirmos, humi procumbentes nifi quando capicolis fuis vicinis fitripibus fe alligant, dodrantales aut pedales. Felia ut in Vicia fativa quando capreons fuis vicinis trippous la magain, de manda de paucioribus etiam conjugationibus ad hirfuta, angultiora tamen, nec in extremitate adeò obtufa, paucioribus etiam conjugationibus ad hetuta, anguttora tamen, necin externacio and coulta, paracorio con congrationius ad carden collam adnexis [fee ad funnum] composita. Flore ad fingulas folorum alas finguii, in latitore folo bmi ternive, infari purpurâ nitentes, non bicolores ut in Sativa, pediculis brevibus aut nulbettore toto tont territte, muat purpara memors, non neonose at at outer personal neutrons att males herentes. Succedant filipae longs, graciles, territtuellar, per maturitatem nigras, feminiba partis, rottendis, vicia fativa triplo fere minoribus, copiofis (ad decem aut duodecim eximere memini) vis, rottendis, vicia fativa triplo fere minoribus, copiofis (ad decem aut duodecim eximere memini) repleta. Color seminum non penitus niger (ut volunt Botanici) sed ex pallide viridi & nigro

Tempus El Locus.

Locus.

Locus.

Vine com

n iquis pluri-ms hirfuis.

Locus.

varius.
Vere floret & per totam deinde æftatem. Ad fepes & in aggeribus, locis præfertim arenofis, færende per totam deinde æftatem. pius provenit apud nos quam in arvis & cultis: imo verò in palcuis arenolis non rarò invenitur. Hine puis provenit apud nos quait in attrice da dipitations, an hac planta fit Cracca major Botanicorum nécne, needum plané nobis satisfactum est, putamus tamen candem esse.

12. Vicia angustifolia purpuro-violacea siliqua lata, glabra Botan. Monip.

Magn.

Folta multa habet, oblonga & angusta, obtusa, florem magnum, purpuro-violaceum, cui succedit filima felcuncialis longitudinis, semuncialis latitudinis, glabra.

Hae celt (inquie) proculdubio quam invenit J.B. ur dicit cap. de Vieia vulgari splv. inter saxa mense Aprili, quà itur Frontiginanam folis angustissimis, sore pulchro purpureo: ego ad pracedentem potius retulerim Viciam illam J.B. quin ni siliquarum latitudo obstaret hanc illi candem dicerem.

12. Vicia Sylvestris flore fusco.

Hane in Sicilia invenimus ad pedem montis Ætnæ.

14. Aracus minor Lustranicus Park. Legumen pallidum Ulyssipponense Nonii Brandonii Ger. emac.

App.

Caulibus, foliis, filiquis Araco majori Batico fimilis est, verum minor, minusque aut potius non omnino pilofa: Flores pallide lutei: Siliquae minores, glabræ: Semina minora.

A. 15. Vicia segetum cum siliquis plurimis hirsutis C. B. Vic. parva sive Cracca minor cum multis filiquis hirfutis J. B. Vic. fylveftris five Cracca minima Ger. emac. Small will Care 02 fine Tare. Aracus five Cracca minor Park.

F. radice exili & tenui quadrati, tenues & infirmi excunt cauliculi, dodrantales & longiores, importuna alarum ubertate luxuriantes. Felia Lentis foliis paria, lavia, pinnata, rarò fibi mutuò reportuna antum mortate mantanes. Familia forms purpos antum proportuna antum mortate mantanes. Familia forms purpos antum antum proportuna antum mortate mantanes. Familia forms purpos antum proportuna ant diculis fosculi infident racematim, septem aut octo interdum, codem spectantes, pusilli, dilute corulei, quos siliquae excipiunt semunciales, hirsuta, quarum singulis bina grana insunt, rotunda, nigricantia, Rapistri vulgaris majora.

Inter fegetes nimis frequens.

16. Vicia pratensis verna seu præcox Soloniensis, semine cubico seu hexaedron referente Moris. hist.

Floren fort exiguum, rubentem, papilionaceum, ex fingulis geniculis ortum; atque fingulis floribus fingulæ fuccedunt flique, curtæ, tenues, pollicares: in quarum fingulis continentur femina angulofa, minuta, terna aut quaterna, hexaedrum referentia.

Pracocitate & tenuitate partium, denique seminibus cubicis à cateris Viciis nullo negotio distin-

Sub exitum hyemis in pratis neglectis & minimè herbidis, contra regiam Chambort in agro Solonienfi intra fopta ejuldem nominis litam viget.

A. 17. Vicio sive Cracca minima species cum siliquis glabris J.B. AnVicia segetum singularibus siliquis glabris C.B. fine Care with smooth pobs.

Præcedente minor est & tenerior, tota glabra, folis longioribus & angustioribus, paucioribus ad mediam collam, qua in capreolos facessit. Pediculo tenuisimo, longo ex foliorum alis exeunte, innascitur flos unicus, sape vel duo, vel tres, majores quam * præcedentis, pallide cœrulei lineis purpureis faturatioribus striati; quibus succedunt silique glabre, nonnihil compresse, semina tria qua-

Inter fegetes, non rarò & in fylvis locis humidioribus oritur-

tuórve continentes

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

9. B. Cubiralem, Monspelio allatum dedit ramum frater C. Bauhinus angulosum, folios alatis, costa iri caproolos facellente; fingularia folia fescuncialia & duarum unciarum, grammea, vix culmum lata, in acumen definentia. Flosculi longo surculo peculiari harent, multi, oblongi. Sequuntur filiqua Cracce minores, nonnihil longiores.

Circa Monspelium in plurimis ficcioribus fatorum marginibus occurrit. Bot. Monsp.

A. 19. Vicia multiflora C. B. Gev. fylvestris multissora sive spicata Park. multissora nemorensis per-emis seu dumetorum J. B. Sylvestris spicata C. B. Custco Detches.

Radices huic longæ, tenues. Caules cubitales aut bicubitales, ramofi, infirmi, ut hujus generis omnium, ftriati, brevi lanugine hirfuti. Folia componuntur è plurimis pinnularum conjugationibus ad mediani coftani que in capreolos definit, annexis. Sunt autem pinnula longitudine digitali, angusta, utrinque hirfuta, obscure virides, mucronibus acutis. E foliorum sinubus exeunt spica pralonge florum purpuralcentium longiulculorum, deorsum dependentium, quibus succedum flique unciales, latinscula, deorsum dependentes, semina continentes subrotunda, per maturitatem mgra, Lentis magnitudine, tria aut quatuor in cadem filiqua.

In dimeris & fepibus, non raro ectam in pratis affate florer. Floribus deorfum dependentibus Locus, cum Galega convenit, unde nonnullis Galega (ylveftris dicitur. C. Bauhinus ex una ípecie ni multum fallimur duas, imo tres facit. Sunt enim ex fententia fratris Vicia ejus multiflora h. c. Galega fylvest. Dod. & Vicia sylv. spicata, 1. e. sylvestris secunda Chef. una & cadem Vicia species: nee diversi versa videtur Vicia Onobrychidis slore ejustem C. Baubini, ut & D. Magnol arbitratur.

A. 20. Vicia sylvestris multissora maxima. The great tusted Wood-Detch, Vicia perennis multiflora spicata major Moris hist.

Hac pracedenti perfimilis eff fed elatior & ramofior; folia latioribus, pariter hirfutis; floribus fubalbidis, aut diluté admodum cœrulescentibus, faturatioribus lineis cœruleis striatis.

In fylvis fed rarius invenitur. In fylva quadam propè Caerwent in Wallia primum observavi : Locut.

D. Johnson copiosam invenit in fylvis propè pontem Greta in constinuis Comitatus Eboracensis & Dunelmenfis Episcopatûs.

21. Vicia maritima multiflora alba Messanensis.

Hac floris colore à fylvestri multislora vulgari disfert. Inveninus spontaneam in lingula illa Fretum Siculum & portum Messanensem intercedente. Circa Neapolin eandem observavimus slore vario ex albo & cœrulco. Aliter etiam, ut putamus, disfert, verum nos non satis curiosi fuinus in differentiis observandis.

* 22. Vicia perennis incana multiflora Botan. Monsp.

Vicia multiflore vulgaris magnitudinem affequitur, à qua differt quòd folia villo incana & quafi argentea fint: flores fimiliter fpicati, purpuro-violacei, fibi invicem propinquiores; & antequam explicati funt spica recurva est. In pratis circa Lateram Junio mense floret: Siliquas nondum viderat D. Magnol.

* 23. Vicia pulchrum genus multifolium, sive Galega species quibusdam J. B.

Cofte longe in caproolum definenti alligantur folia interdum viginti, in acumen definentia, glabra: Florum dem politus ex longo pediculo, qui pauciores, ut animadvertere adhue licuit, paullò majores finguli, quales ferè Viciz lepium, purpuraficentes, nifi fallat ficca planta.

Agerius dedit nomine Galegavaliciqus ex monte Apennino.

Vicia Onobrychidis flore C. B.

C. B. Caules habet pedales, teretes, firiatos; quos foliorum ale, ut in Vicia vulgari, fed breviores & angultiores, uni cofta ex adverso respondentes ambient, capreolis extremum occupantibus. Ex foinforma als fluprioribus pediculi fempalamars, nucle scurgunt, quorum finantiatibus flores plures, oblongi, galericulati, Onobrychidi tertia Cluf, formâ fimiles, infernè pallidi, finpernè violacci e de-

Floribus fuccedunt filiqua plane, doorfum reclinate, femina fena, feptena numero continentes. Monspessuli provenit. Vicia multiflora cadem videtur D. Magnol & nobis.

24. Faba fylvestris Gracorum sive Fabalveterum Park. Sylv. fruttu rotundo atro C. B. Aracus fabacous & Faba Kairina, cui semina minera J. B. Faba Sylvestris Ger.

Legumen plusquam cubitale, cujus caules satis crassi, angulosi, manes, nonnihil hirsuti: Folia qua-Today in the production of the control of the contr five 1/25 in capreolos abit, quibus proxima apprehendit: verum ubi cauli pediculus adnectitur, pinnæ aunascuntur binæ, veluti in Pilis; atque ex codem oriuntur loco flores purpurei, similes fere Hhhhh 2

I naus.

Vires.

modum splendentia, rotunda, sex aut septem numero. onum prendentia, forunda, fex aut repent frances. Planta est annua, astate florens: provenit sponte in Apulia, campestribus locis, ínque Gallia Narbonenfi & Aquitania.

25. Aracus fabaceus serratus & Cocco vico semine majore J. B. Faba Veterum foliis serratis Boelii Ger. emac. App. F. Veterum Jerratis foliis Park.

Præcedenti fimilis oft caule, flore (ut exiftimo) purpurco, Viciæ fepium, & filiquis, que, utilli, latæ, uncias tres longer, imgulares, ex brevi pediculo hærentes, in circuitu hirfutæ. In folis tres conjugationes, pulchrè dentata, prater alas binas. Folia in capreolos definunt, ad quorum latus pra-

conjugationes, puterre dentate, præter ausonius. Pone in caprocios deniant, acquoinn attis præ-ter conjugationum foliolum unum folium adelt, minus exteris. ***Cacco vices Bello dictum, J. Baulimo fatum, plantam produxit, quæ florebat Maio, fimilis autem Coccovico Bello dictum, J. Bauhino fatum, plantam produxit, que florebat Maio, fimilis autem erat pracedenti Araco falo verim flore bini, omnino purpurei, interne non firiati: termus ordo paravorum foliorum, quorum quadam fimilia fine ferraturis, alla verò cum ferraturis: Ala in principio pediculorum criftata ett in deferipto. Sapor non displicet. In siliquis latis numeravi soptem grana: Sapor in virentibus leguminostus cum aliqua ingratitudine. Mense Junio siliquae maturae, latiores multò quàm in Faba Veterum vulg. Pla autem duplo majora, minits nigra cum hilo albo.

Hoc genus cum serrato supra dicto idem esse puto; obstant siliquae bine ad singulas alas: veròm, seu idem sit sili, sive diversim, ipstifimum est quod nos inter frutices circa Baias invenimus à vulgari veridem silicia purpular dicto. Les in singulas alas silicianum conjuntationibus confusiones.

terum Faba multum divertum, ternis in fingulis alis foliorum conjugationibus corúmque majorum. & circumferratorum. Floribus binis in fingulis foliorum finubus islque non striatis, filiquis latioribus, feminibus majoribus.

CAP. IX.

De Lente.

Ens vel ex lena factum est, vel ex lenis, quomodo Vett. dixisse in recto, ait Priscianus in VII. Ratio nominis esse creditur quia comesa lones & lentos faciat. Invenio (inquit Plinius lib.17. Cap. 12.) apud Auctores aquanimitatem fiers vescentibus ea.

Lens à reliquis viciis distinguitur, semine compresso & pro plantulæ modo grandi, filiquis latis,

Caterium Lens minutum & vile est legumen, unde proverbium mira de Lente, apud Gracos dici solitum, quories res humilis & putilla splendidis encomis magnificifque laudibus attolleretur cui Anglicum nostrum responder Dzeat matter of a woodben Platter.

Pauperum & tennium clins eft, que fatiditur finul ac lautior fortuna contigit, unde Proverbium Divest failur jam dejut gaudere Lente, in cos dictum, quibus ad uberiorem conditionem evectis failur jam dejut gaudere Lente, in cos dictum, quibus ad uberiorem conditionem evectis failur.

um Dreit jacint jam agint ganacie Lome, in cos atecums, quious au abetiorem concatonem ovectista-flido funt ca quie piùis inopes boniconfilobant. Quod ad vires attinet, Lens ex Veterum autoritate oculorum aciem obtundit, ægrè concoqui-go decorticața illam adstringendi vehementiam & ea quæ ipsam consequuntur amittit; magistamen nutrit quam quæ cortice spoliata non est, verèm succum crassum ac pravum gignit, tardéq, commeat, non tamen alvi fluxus deliccat uti ea cui cortex non est ademptus. Externe in cataplasmatis ad multa adhiberi folebat à Veteribus. Vide Diofcoridem & Plinium.

1. Lens J. B. minor Ger. Park, vulgaris C. B. Hentilg.

Planta est annua, radice tenui, alba, paucis fibris donata. Caulis ei satis crassus pro plantulæ mo-Planta ett annua, rødice tenui, alba, paucis fibris donata. Caulà ei fatis craffus pro plantulæ modo, dodrantalis, hirfutus, angulofus, infimmus & procumbens mili in propinquo fit quod feandat, à radice flatin ramolus. Folia è quorum finubus ramuli exeunt alternatim polita, ut in reliquis fere leguminibus, quinque aut fex pinnularum media coftæ adnexarum conjugationibus compolita, cofta media in claviculam exeunte. Singulta autem pinnulæ oblonga, angulta, hirfutæ in acutos apiese definunt. Ex alis foliorum exeunt furculi tenues, oblongi, quos aut tres flora getlantes, paivos, albentes; inperius tamen folium, quod clypeum appellant, ceruleis intus, lineolis firiatum eft. Floculis fueccolum fliquae breves, latæ, comoreflæ, elabræ, duo vel tria femina. quàth pro olantulæ modo mafuccedunt flique breves, late, comprelle, glabra, duo vel tria femina, quàm pro plantula modo majora, comprella, per matutiatum flavicantia continentes.

2. Lens major J. B. C. B. Ger. Park.

Lente vulgari omnibus partibus speciosior est & major, herba, soliis, slore albo, filiquis, ut & semine, quod Lentis vulgaris duo aut tria grana facile aquat.

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. Lib. XVIII.

* 2. Lens Hungarica major perennis Hort. Leyd.

Reliquæ omnes Lentis species fingulis annis intereunt, hæc perennat.

. 4. Lens maculata Park.

* 5. Vicia (ylvestris cum Lentis siliqua J.B.

Dodrantaleni habet caulem, gracilem, angulofum, glabrum, ramofum : folia duarum triúmve unciarum, tarfi effigie, fingularia Cracca minima folis non majora, per extremum obtufa & vehiti cordata: coftæ extremum in tortiles cirros abit. Ex alæ finu enatus pediculus uncialis florem gerit unicum Lentis flori fimilem, quem excipit filiqua uncià longior, femunciam lata, glabra, compressa, duo aut tria claudens femina, orbiculata, Lentis majoris.

Nemaufi collegit Cherlerus.

SECTIO SECUNDA.

De Herbis flore papilionaceo seu Leguminosis non Scandentibus.

TE vel funt filiquis fimplicibus, vel filiquis geminatis duplici alveolo duas feminum feries continentibus. Prioris generis planta funt vel filiquis articulatis, vel articulis carentibus iffque vel erectis, [apertis aut utriculis inclufis] vel propendentibus. Quocirca Sectionem hanc in quinque membra feu subsectiones dividemus.

Prima erit, De leguminosis siliquis erectis. Secunda, De Legum, siliquis propendentibus. Tertia, De Legum. filiquis utriculis inclusis. Quarta, De Legum. filiquis articulatis. Quinta, De Legum, cum filiquis geminatis.

SUBSECTIO PRIMA.

De plantis leguminosis non scandentibus siliquis simplicibus erectis: Lupino, Faba, Glycyrrhiza, Galega, Onobrychide, Orobo, &c.

Herbæ flore papilionaceo erectæ seu non scandentes sunt vel siliquis ad singulos flores

Simplicibus, unico alveolo unicum femen aut unicam feminum feriem continentibus; funtque

[Monospermæ, floribus in spicas è foliorum alis egressas dispositis, filiquis

Rariùs & à se invicem remotiùs sitis,

Sechinatis seu aculeatis; Onobrychis vulgaris, Caput gallinaceum. Levibus, orbiculatis seu peltatis; Polygalo Gestrei assino, Caput Gallinaceum, J. B.

In capitulum conglobatis, asperis, Glycyrrhizæ facie; GLYCYRRHIZA echinata.

Polyspermæ, siliquis

(Articulis non interceptis, calicibus

(Expansis, filiquis visus expositis

Erectis, foliis

Digitatis, caule tereti, floribus in funmis caulibus & ramulis in spicas digeftis, semine amaro; Lupinus. Pinnatis, pinnis

Hhhh 3

Majoribus,

Majoribus, conjugationibus paucioribus, floribus è foliorum alisexeuntibus, filiquis & feminibus maximis, caule angulofo inani; FABA. Minoribus & pluribus, radice

Dulci repente lutea, caule procero, filiquis brevibus compressis: GLYCYRRHIZA. Insipida, saltem non dulci, floribus spicatis, siliquis

Tenuioribus seu Arictioribus; GALEGA. Habitioribus; OROBUS Sylvaticus siliqua erecta.

Propendentibus.

(Nodofis, torulis seminum protuberantibus velut articulatis; Orobus sati-Lequalibus feu planis,

Long is & minoribus, Teretioribus, foliis

(Pinnatis, aliàs cum, aliàs fine impari in extrema ala folio; OROBUS Sylvaticus siliqua propendente.

Integris, longis gramineis, caule erecto tereti; CATANANCE.

Compressis, floribus corollæ in modum confertis, seminibus compresfis quadratis; SECHRIDACA.

Brevibus tumidis & vesicarum instar inflatis; CI CER sativum.

Membranaceis tumidis & yeficarum instar inflatis filiquas occultantibus; Loro Ar-FINIS, Anthyllis leguminofa, Trifolium halicacabum.

Articulatis ; v. Tab. fequentem.

LGemellis sou duplicatis.

CAP. I.

De Lupinis.

UPINUS nonnulli à lupus dici existimant, rationémque hanc adserunt, quèd lupind UNINUS nonnum a uppm que extitinant, ratonemque nanc acterunt, quoci uppm quadam natură terram voret. Nami (ur linius ai lib. 18. cap. 14.) Tellurem adoò amat, ur quamvis frutetofo folo conjectum inter folia vepréfique, ad terram tamen radice perveniat. Sed rectiùs l'idorus Lib. 19. Orig, cap. 4. qui Gracum effe origine docet. Eft enim and ristante qui entre des consentante de l'actività qua tamen qui entre de la consentante de la consentan

macerentur amarorem exuunt: unde Zeno Cittieus rogatus unde fieret, quod cum natura adeò tetricus effet, vinum si biberet, sieret suavior, sibi hoc cum Lupino commune esse respondit. Meminere Athenaus lib. 3. & Lacrtius in Zenone.

Ex Lupino macerato fiebant nummi, quorum in Comædiis usus erat. Plaut. Pæn. Act. 3. Sc. 2.

AG. Agite, inspicite aurum est. Col. Profetto spettatores Comicum. Macerato boc pingues fiunt auro in Barbaria boves. Verum ad hanc rem agendam Philippeum eft.

Hine Horat. Lib. 1. Epift. 7. Nec tamen ignorat quid diftent æra lupinis.

Ubi, ut Turnebus à Mureto edoctus scripsit lib. 1. Advers. cap. 15. per ara intelliguntur nummi ærei, per lupinos nummi Comici è Lupinis confecti, ut omnino fallantur qui corrigunt, quad distant erva Lupinis. Hac omnia è Clariff. Voffii Etymologico.

Lupini notæ funt folia digitata, caules teretes, flores in fummis caulibus & ramulis in spicas digefti, filiquæ crectæ.

1. Lupinus fativus Ger. fativus flore albo C. B. fativus albus Park. vulgaris, semme & flore albo, fatious J. B. White Aupines.

Caulii haic cubitalis & fesquicubitalis, modiocriter crassus, teres, hirsutus, erectus, ramosus, modulla farctus [quamvis alii concavum faciant] foliis nullo aut alterno ordine positis vestitus. pediculis duas tréfve unclas longis innituntur, ex septem plerunque segmentis oblongis angustis, è

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu loguminosis.

pediculi fastigio codem puncto enatis, Pentaphyllorum in modum composita: (Folia hujusmodi Pedicini ratingo e deten putte citats, i caraptificatan i modani component. Coma information programa de qualta riginata dicuntur) è glauco obfeure virontia, ad margines aqualta, fubius hirfura lanugine incanà & qualt a rigenteà ad margines pracipité. Horum latera noctu contrahuntur, pifaque infuper ad pediculum terram versis reflexa dependent. Floris in fummis caulibus & ranulis in fipicas digethi, papilionacei, albi, pediculis brevibus. Floribus fuecedunt fliques, cres uncias longz, hirlutz, erectz Fabacearum inftar, pulpofz, compressz, quinque vel sex semina majuscula. orbiculata & nonnihil angulofa, compressa, qua parte filiqua adharent cavitatem quandam velut umbilicum exiguum habentia, foris alba, intus lutea, fapore amaro, continentes. Radix subest dura, alba, multifida.

In Italia in agris seruntur: non modò ad alimentorum usum, sed (si Matthiolo credimus) ad Locus. agros impinguandos.

Lupinum alterum album Park, huc refero.

Seruntur in Herruria (inquit Matt, & nos etiam id observavimus) non modò ad alimentorum usum Viren fed ad agros impinguandos. & Plinius pinguescere hoc fatu arva vineásque dixit, ità ut optimi fimi vicem repræsentet.

vicem representer.

Semen in aqua dulci calida maceratum amaritudinem deponit, & guftui gratum redditur ut citra aliam coctionem efitetur. Galenus elixum cum garo ac oxygaro, vel etiam fine his fale mediocri conditum mandi feribit, & fieri tune nutrimentum fucci craffi, & tardè descendere. At ubi nativa etiamnum amaritudo manet extergendi digerendique vim obtinet, interficit lumbricos tum illitus tum addito melle linctus, tum in posca potus; quin & decoctum ejus idem præstat. Foris imposi-tus ex emplasticorum genere est; unde & decoctum in sotu, & farina in cataplasmatis vitiligines, rus ex empianteorum genere ett; unde ex decoetuit in tott, ex raima in catapiantians vinigines, achoras, puftulas, pforas, gangrænas, ulcera maligna juvat, partim extergendo, partim citra mordacitatem digerendo. Sunt qui farinam ifchiadicis cum accto illinunt. Elicit menfes & fœtum cum Myrrha & melle impofitum, & alia multa præftat, quæ vide apud Diofcoridem, Galenum &

Quod Theophrastus dixit viridem à nullo animali mandi propter amaritudinem, de fructu intelligendum est: nam hodie etiam pro boum pabulo seritur inter rapas. F.B.

2. Lupinus caruleus major villofus C. B. exoticus birfutiffinus J. B. caruleus maximus Pavk major flore caruleo Gen emac. Indieus Cornuti. The greatest blew Indian Lupine.

Radice est lignosa, rusescente, fibrosa: Caule cubitali, rotundo, firmo, striato, molli lanugine Radice et rignola, rutetcente, norola: Caute cuotau, roundo, inino, ittiado, non richido de oblito, (nam in hoc longè major est hisfuties qu'am in alis Lupinis) in firminitate in paucos ramulos divilo, [Cornuto multis ramulis brachiato] ramulis quandoque etiam fibalaribus rudimenta floris futuri habentibus, qui rarò nostro colo perficiuntur. Folia septena aut octona, [Corn. novem aut undecim] molli lanugine obfita & quam in cateris latiora, ftella in modum disposita, pedicuaur unecum J moin lanugine obita & quam in exteris fatiota, ficula in industri minoria, patientis villofis, tres quatufory uncias longis, infident; qua decidua funt, maxime ubi femen perfici incipit. Fleres magni funt, eleganter cœrulei & inodori, femper quimi in ordine œu verticullatim difpoliti, ita ut quamplurimum quattor, rarius quinque ordines confipiciantur, & quo planta perfection fit eo estam magis à fe invicem diffinguntur, & quintus ordo planuque perit, dum inferiores femen perficere fludent. Silique fequuntur hirfuta, unciam lata, duas longs, fed pauce, cum ex quinque ordinibus vix binæ fingulo ordine proveniant (quod raritatem & peregrinam plantæ naturam oftendere videtur) quæ semen vulgaribus majus, compressum & rufescens, asperum, J. Baubino totum luridum continent. [Cornuto Siliquæ trium ad fummum feminum capaces funt; femina non

levem, ur reliqua, fuperficiem haben, fed pumicosa afperitate rudem.]

Hac planta tura è Clusio in Hist. describitur, tum à C. Bauhino in Prodromo, cuius etiam deferiptionem adhibuimus, & tamen (quod mirum) à Jac. Cornuto in Hift. Plant, Canad. pro non descripta habetur.

3. Lupinus medius caruleus. An Indicus medius caruleus Park?

Pracedenti fimilis est sed minor & humilior, pariter villosus. Flores etjam minores, coloregidem cœruleo amœno lucentes, cum macula in medio albicante, vetultate, antequam flos margeleir, in rubellum colorem mutata. Siliquæ villosa, minores: semina etiam minora, valde compress, per anaturitatem contracta cavitatem quandam utrinque obtinent, pulchre variegata, minime ut superioris aspera, sed lævia ut in reliquis.

Londino semen habuimus, quod in hortulo nostro Cantabrigiæ satum plantam produxit, qua se- Lacui men maturum dedit.

4. Lupinus carnieus minor Park. flore carnieo Ger. sylvestris flore carnieo C, B. sylvestris purpureo floreo, semine ratundo wario J. B.

J. B. Ex fylvestrium Lupinorum genere est, caule cubitali, robusto, rocco, tersti, striato, folido, alis statis frequentibus concavo & ramoso. Folia Lupini sativi, nonthill birstea, multo minora, na supercue, sex, vel septem radios longos, angustos sista; pediculo inherent longo, saporte ingrato & polico. Flores longa serie crebri, agminatim ascendentes, Cioescularum & Pisorum sores, reserves, coloris purpures sor portis cerulei supulsus succedunt silique rectas, semina continontes parva, singmatis variata, rotunda. Radicem porto demittit satis profunde, non magnam tamen, glandulis ad fibras destrictions.

In Sicilia circa Messanam sponte & copiosè provenit : alibi etiam tum in Italia tum in Narbo- Locus. nenfi Gallia, locis arenofis & inter fegetes invenitur.

Tues.

5. Lupinus augustifolius caruleus elatior. An Lupinus Gadensis marinus store caruleo Park? Luoi-

Lupino fylvestri corulco funilis est, sed crectior & elatior multò, ut qui ad cubitalem altitudinem Lupino nyverri curinco minus ca, nea efectior de eator mino, u qui au cuoratem afrindinem afridata, ipfum etam Lupinum fativum proceritate æquans vel excedents: Falia ut in fylvelfri minore angulta, novena plerunque in codem podiculo, extremis obtufioribas quàm in aliis Lupinis, ut quali abicillà videantur. Senina Lupini fylvelf. cœrulei feminibus fimilia, fed colore nonnihil diverfa, maculis nimirum ex fusco flavicantibus varia.

HISTORIA PLANTARUM.

Semen hujus Lupini Gadensis titulo nobis communicatum est.

nus minor carulens Tingitanus Moril ?

. 6. Lupinus flore flavo Indicus Bontii.

Sapore oft fuftidioso & amaro. Hores fort flavos, quibus silique succedunt Pisorum nostrorum Supore en critiquos ex aniano. Esta cavos, quono jumpua naccedunt Priorum noftronum filiquis fimiles. Pediculi ex iplo caule fatis longi & recta extent emergant, qui definunt in quinque vel fex folsa oblonga, tenuia. Flores autem & filiquæ etiam cauli cum tenui pediculo adnaf-

Agrestes sunt, & in hortis (quod sciam) non coluntur.

Decoctum corum alvum movet & urinas, ideóque magis inter medicamenta quam alimenta lo-

inna vormann. Folia & fapor Lupinum indicant, at spica pendulæ ad aliud genus pertinere arguunt: Lupinus est ano-

7. Lupinus flore luteo Ger. Park. Sylvestris flore luteo C. B. luteo flore, semine compresso vario, J. B. The pellow Hupine.

Hic prima specie minor est & humilior, verum & ramosior, & in latitudinem magis diffusus. Falsa angultiora longioribus pediculis infident, utrinque hirfuta, & in acutos mucrones definentia. Folsa augustiona longioribus pediculis infident, utrinque hurinta, & in acutos mucrones delinenta, Flores in funnits caulibus & ramulis in fpicas longas digesti, è pluribus florum verticillis compositos, [cs. feprénive interdum] in fingulis verticillis quinque plurimum flosculi, pediculis brevitimis nit, flavi, odorati. Ad exortum pediculi unudequisque floris antequam aperitur appointur folio-lum lanuginosium, concavum, quod explicato flore decidit [Hoc & aliis Lupini speciebus commune et] Flores quistem figura cum pracedentis, nec pro planta modo minores. Floribus succedum figura cum pracedentis, nec pro planta modo minores. Floribus succedum figura cum pracedentis, nec pro planta modo minores. Floribus succedum figura cum pracedentis, nec pro planta modo minores. Floribus fuccedum figura compressit, escape qui la historia e se fissiona varia constituires. Es amulti in hoc fissionale se fissionale unit purpue interest, intrinse, comprehe, recumerant au unas mena longer, quaturo ver quinque femina comprefla, colore ex albo flavicante & fufe ovaria continentes: Ramuli in hoc, fed magis in præcedene, fupra florum thyrfum, qui in fummo caule eft, affurgunt & in altum emicant. Folia contrahunt se noctu instar primæ speciei, non tamen dependent deorsum restext, sed pomis surfum eriguntur.

. 8. Lupinus peregrinus minor, sive angustissimo folio C. B.

Ex radicula oblonga capillacea, cauliculus tenuis, palmaris, quàm minimum hirfutus exurgir, circa quem foisia quina, fena, feptena, brevia, anguftiffima, fubhirfuta, quæ oblongis pedicellis infident. Flores & femina nondum vidimus.

Ex horto Contareni Lupini dfricani minimi nomine habuit C. Bauhinus.
Fructus, annocante * D. Palmer, rotundus, orbiculatus & in lateribus crenatus. Ex co farina in

D. Hermanni. Officinis conficitur pro cataplasmate.

9. Lupinus caruleus minor perennis Virginianus repens Moris.

Hic quoad caules, folia, flores, filiquas, femináque cum fylveftri cœruleo minore convenit: fed (qued notatu dignum) à duratione & repondi fub terram facultate à cœruleo minore (cum quo prima facie maximam habet affinitatem) cærerifque fue familiæ quem facillime diferritur, ut prolixiore descriptione ei opus non sit.

Præter delcriptas alias adhuc Lupinorum species exhibet & describit Parkinsonus: nimirum 1. Lupinum alterum album, cui florum petala media, superiore sou gibbá parte; supremum cava, cœruleo colore tincta seu maculata sunt : major est vulgari.

2. Lapinum minimum ceruleum, qui partium omnium parvitate pracipue à fylvestri cœruleo minore differt. An forre idem Lapino peregrino minori C. B? 1. Lupinum flore carneo, à Lupino Indico medio (cui aliàs fimilis est) colore floris, parvitate om-

diction of the control

nium partium, & hirfutie minore diversum. mun partuan, es mano minor carettum. Veriun cum ha nobis nondum vita, nec à quoquam alio deferipta, nihil amplius habemus quod de illis dicamus, nili quod lemina à Gultelmo Boelio collecta fuerint, quódque valde tenera effent, & semen post primum atinum ad maturitatem non perducerent.

D. Magnol Lupitium flore purpurafeente latifolium hirfutum C. B. in Matth. fe in fatis in luco

Gramuntio sitis & in alis circumpositis invenise scribit. Botan. Monsp.

e elettet en stat den set die en general in den set elemente en en elemente en

CAP.

CAP. II.

De Faba.

Aba, Græcis κόσμος, à Falifeis, Hetruriæ populo, Haba diêta eft, unde vocabulum fumptum videtur. Martinius à κόσο, i.e. νοξεον, pafeor, deducit, ut fit quafi Paba. Ifidorus à νόσο.

A Dodonæo hoc genus legimmins Boona Latinè dicitur, qui Germanifumo fultus, idiomatéque Alemanineo abulis, at alisi doctior videretur, nomenclaturam hane novam exceptiavir (inquir J. Bauhinus.) Cæterum Boona five 20 can nomen à Baiana Italico deductum videtur, qua totà

Infubria & Liguria recentes Fabas vendentium voce appellari autor eff Hermolaus.

KJapor Gracis dicti creduntur quia funt मेह को प्रधान प्रीमागा के प्रधान की प्रधान

Fabre nota: genericæ funt filiquæ erectæ, craffæ; femen maximum, ad latera compressum oblongum cum hilo magno in extremo, caules angulofi, firmi, concavi.

A. I. Faba C. B. Faba, Cyamos leguminosa J. B. major hortensis Ger. Park. Garben beans, J. B.

Radice partim oft recta, partim ferpente, strumosà & fibris donata, ex qua caules surriguntur duo-bus cublits altiores, [imò in lettori solo humanam altitudinem superantes, vel singuli vel bini ter-níve pro fertilitate soli] quadrati, inanes, felia adversis, exsis, ex oblongo rotundis, ad unam conive pro recruitate ion j quattatti manos, join action, cans, ex consign tuttings, at than co-ham adnexis: ex quorum alis flores oriuntur finul aliquot juncti, congenerabus Pitis finilos, quo-rum fupremum folium ungue purpurafeente albidum, firiis purpurantibus pictum est, duo laceralia' in medio nigra, in ambitu alba, stamina occultans colore est ex albo herbacco. Semen in filiquis magnis, craffis, carnofis, hirfutis, furrectis, oblongum, latum, planum, compreffum, maximum, di-midiam drachman interdum pendens, colore plerunque albo, interdum rubente, hilo in fumma

Postquam semen dederit radicitus exarescit.

Faba fructu albo & fructu rubro, non funt due diftincte Fabarum species; siquidem exprientia nostra, Fabæ rubræ satæ non semper rubras producunt, sed interdum, imò sepius albas. Hæc coloris mutatio accidentalis est varietas, que vel solo, vel culture debetur.

2. Faba minor five equina C. B. minor sylvestris Park. 3. sive communis Ger. cmac. Fields brand, or hoste beaus.

Caulibin, foliis, floribus & siliquis hortensi sen majori l'abre similis est, sed minor. Folia tamen pluribus pinnarum conjugationibus conftant, magifque conferta funt. Flores è foliorum finubus excunt in pediculis parvis, fex plerunque in eodem pediculo, qui delapfi totidem relinquunt filiexemi in pending party, lex perindre in coordin pending di della di della party in minora de rotundiora guain praecolentis, femina claudentes minora, tumidiora, rotundiora e medicò oblonga, alia pallidiora, alia nigriora. Fecundius efi plerunque hoc genus Faba niajori feu hortenfi, tum filiquarum ad fingulas alia numero, tum feminum in fingulis filiquis.

Fabis [hortenfes intellige] in cibis utimur frequentiffimè: fúntque in multis regionius (ur reche via company).

Adverfariorum auctores) vere & tota æftate magnum annone funden in minis regulariorum. Nos Trago fubleri: Ines. binnus recautes innoxias effe in cibo, & bonum fuozum gignere. Veteres cófque fecuti Dodonaus, Casp. Hosm. & è recentioribus alii, Fabas statulents sesse aiunt, & tanto statulentiores quò viridiores, cups confequence of difficilis criam elle concodio is; quod tamen nos me experimer quarrois effect tempor l'abit frequente vofcimur; nec probamus sent nitam Dodanci aridas & exsecutar recentibus pratempor e man propenter copument, in procument pour manus a mans or expectatas recentival preferentis, qual fei, minus flatulenta putet, felo potus cinim Trago eas operavias relinquimus. Nec video cur porca alitaque animalia faginent, & non acquè homines.

D. Mandy de cleulonts p. 121. En noville écibir rufticum quendam pauperem, qui in gravi an-nonæ difficultate fabis folis clixis, nec alia re, liberos aluit; pueris tamen ità patis melius coloratos aut habitiques vix alios videres, unde constat copiosè nutrire fabas aridas, postquam ventriculus cas

forre aflueverit. D. Tancredus Robinfon.

De facultate adstrictoria farina fabarum, cjúsque proinde usu in dysenteria medicos dissentire video. Casp. Hosimannus à farina fabacea, seu Faba fresa Verenbus dicta & somento faba, quia paratur fine cortice non oportere ait ullam exspectare adstrictionem, qua corticis est, non autem Substantia. Qua, pergit, ex limitatione intelligit unusquisque, quo in errore versentur illi, qui hac farina vel in aceto folo, vel in aceto & aqua decocta utuntur in alvi fluxibus ex debilitate retentricis; nisi enim totæ decoquantur nihil sit.

Dodonœus è contra Fabam cum putaminibus descendere ait nec omnino facilè, nec omnino tarde; absque his autem alvum constringere; Nos in Dodoniei sententiam propendemus, cum videamus in frumento florem farinæ furfuribus excussis potentius astringere, & furfures extergere, farinæque descensum promovere: rem tamen experientia determinandam relinquimus. Faba minor facultate ac temperamento admodum fimilis est majori; non tamen tam hominum cibo quàm equorum faginx

Farina Fabarum non tantum intra corpus utilis est in diarrheea & dysenteria, sed & extra in maculis à Sole contractis, alissque cutis sordibus extergendis (si illà fricentur) in sugillatis discutiendis. Aqua destillata ex floribus diuretica est, maximíque usûs in maculis faciei extergendis eaque fucan-Flores autem suavissimum odorem exhalant, ut agri aut horti Fabis consiti, cum in slore sunt, odor etiam è longinquo fentiatur.

An Boona five Bean fit Veterum Faba non levis est inter botanicos controversia. Vide sis Dodonaum, J. Bauhinum & Casp. Hofman: in De Medicam. Officin. Certè Veterum Faba parva fait

909

& rotunda, ut patet ex innumeris ferè locis Theophrasti, Dioscoridis, &c. F. contra impossibile videtur, certé vix credibile est legumen adoò vulgare & quotidiani usus in desuctudinem abiisse, aut nomen mutalle, inque qui locum & nomen Boonam fuccessisse nomine conscio. Hac enim nobis pro Faba, & Faba Latinis pro wodus unanimi confensu tradita est. Contra sentientium argumenta pro raba, & raba Latins pro was unannu combant trada our Contra londontum argumenta (inquit C. Hofman.) peccant in co quòd comparationem inflituant cum Faba nostra majore, cum deberent cum minore. Fortaffis illa tum non fuit perducta ad id magnitudinis mangonio.

Ad renum Affectus, R. Cinerem è truncis l'abarum; Fiat ex ils hxivium, coletur per manicam Hippocratis, dulcoretur faccharo & aromat, cinnamom, de quo 3vi, propina. Ab atroci dolore renum in feb, dupl, tertiana fubintrante fum liberatus hoc auxilio. Guido à Cauliaco. Provocat urinas vias mundificando, pus & arcnulas expellendo & menfrua provocando. Communicavir D. Edv. vias mundificanto, pus ex aremutas expenento ex mentruta provocanto. Communicavir D. Edo, Halfas M. D. Philolophus & Medicus infignis, cum alis multis ex varis Autoribus in gratam no firam a le collectis. Effectum autem, & recte, tribuendum fenti falibus in lixivio contentis. Nam & ego (inquir) aliquando fuemina cuidam Nephriticis doloribus obnoxio, cujus pedes valde intuec ego (inquit) anquanno reminia cineam recipinates dotorios contoxio, capo peace vatue inturant datam praferipli in qua bona quantitas cinerum genifica incocta eft, que magno mero calculos è rembis deturbavir, verum dolore adeò atroci, ut ulum ejus omittere coacta fit.

Hine ad provocandam urinam praferibit Chefinau Salem ex truncis fabarum extractum, ad gr.

tille at procession with a procession of the fifth in promptu non fit, lixivii ex cineribus facti ex charicati ad 37), cum Syrup, de Aldaza 31.

Mennin quendam alvi cruenta exerctione jugi por tres vel quatuor menfes laborantem folo ufu Labrum rubratum pulmenti in modum in lacte coctarum, mane & velperi devoratarum fanatum

Fabrum rubratum pumenti in modulu in facte cortantin, mane ex verperi devolutarium fanatum fuille, alis medicamentis nil juvantibus. Sim. Paulus Quadrip. Botan. p. 30.
Symbolium illud Pythagoricum and wodpum and gobu varie interpretantur Veteres & Recentiores. Alii de Fabis fimpliciter accipiunt, à quibus ideò abilinere pracipit Pythagoras, quia funt flatulen. Alii de Fabis Implicater accipiant, a quibus ideo abitinere pracipit Pythagoras, quia lium ffatulente, Veneris incentiva, 8t menist tranquillitati contraria, infomnia turbulenta efficientes: vel ut alii volunt, (refet Plinio lib. 18. cap. 1.2.) quia mortuorum anima funt in is, 8 quia in floribus carum litera lugubres reperiantur. Alii modus lymbolice 8t anigmatice reficulos appellatos aium, quia funt arm si suca, unde non à Faba comedenda, (quá pife frequenter vefeciatur) fed à rei Venere profuvio voluife philosophum homines deducere. Tandem alii, ut Plutarchus ipfe, à muneribus Ref. tractandis abitunendum interpretantur. Nam Veceres vice calculorum in magistratibus alternale lichte mobitume. eligendis Fabis utebantur.

CAP. III.

De Glycyrrhiza.

Lycyrrhiza, id est, radix duleis, recentioribus Gracis, Theophrasto Scythica radix dicta est, quia Scytha hac & Hoppace, id est, caseo equino, ad duodecim dies durare posse dicuntur in fame & siti. Hippacen nonnulli Phnium secuti pro herbæ nonnue perperam habierunt. Plinius hac de re fibi non conflat ut patebit loca conferenti; nam lib 28. c. 14. equium conculum quibuldam hippacen vocari ait; at 1.25. c. 8. horbam cam facit, inquiens, His duabus berbis, Scythice fei. & Huppace, Scythat etiam in duodenes dies durare in fame, fivive tradum. Reprehenden-

Seyrmes 1et. & Hypace, Seyrms ethan in autocaris are a nature in James price transmit. Reproductional dissectain off Plinuis, quod Seyrmean radicent Theophr, divertain fecerit a Glycyrrhiza. Glycyrrhiza mfuper a fedunda fiti nonnullis Adiplon vocatur. Columella. Et quia famem fitimq, fedat glycyrrhiza, ob hoc 2040 vocata eft: nonnulli pfum hydropicis dedere, tefte Galeno, ne fittient: Hoc (inquit Jo. Bod. à Stapel) non parvo agrorum levamine fieri recentiorum comprobatum eft experimento.

Glycyrrhiza nota funt radices dulces, repentes, lutea, caules proceri, filiqua breves comprefla,

Glycyrrbica vulgaris Gur. emac. vulgaris Park. siliquosa vel Germanica C. B. radice repents, vulgaris Germanica J. B. Hiquosite.

Samentolie radices longe latéque implexu vago reptant, colore buxeo, foris nigricantes, fapore melleo, cui flipes multum dulcedine cedit, fubbirfutus, nonmhil purpuralcens. Folia in alam Francisco. xim inflar difpolita, quorum fingularia minora, per ambitum integra, atrovis enzia in anan tria-xim inflar difpolita, quorum fingularia minora, per ambitum integra, atrovis enzia in anan tria-dum adhuc tensra; fapore acerbo & fubacido [Trago autore, Dictamno vulgari aut Ciceri funt fimilia.] Flere racemoli, purpurantes, Dod. dilute cerulei, fingularibus Trifoli bituminofi floribus perfimiles. Hos excipiunt filiquae glabra in quibus femina parva, rotunda, compressa, dura, tria aut

Apud nos feritur Pontefracti in Comitatu Eboracenfi, & Worksopi in Notinghamia. Glycyrrhiza autem Anglica pracipua aftimationis eft, & ex transmarinis regionibus advecta prafertur. In Germania quoque multis in locis, in agris colitur. Rariùs autem in Germania & Anglia floret,

Hadoque flerilis à nonnullis, led temere, credita.

Tam folia quam caules hyeme quotamis percunt, & nova fequenti vere proveniunt.

Non paucis Gallac Na bonenis locis autore Lobelio multum fponte oritur, etiam propè Latera

oppidam. Floret Julio & femen fert Septembri.
Glycyrrhiza caladitate & frigi.litate temperata oft, in reliquis ad humiditatem inclinat, pulmonica ac nephritica, acrimoniam mitigat, expectorationem promovet, asperitatem lenit, (humores sci.

incrassando) alvum infantium leniter mollit. Usus præcip, in tusti, raucedine, phthisi, pleuritide, veficæ erofione, urinæ acrimonia. Schrod.

Succus Glycyrrhizæ inspissatus ad hæc præcipuæ æstimationis est.

Tragus Glycyrrhizæ radicem ejúlque fuccum extractum ipfi etiam Saccharo præfert. Nemo enim (inquit) ignorat amara & Saccharum fitim excitare, quam dulcis radix & fuccus ejus reftin-

guint.
Cortex cjus (inquit Dodonaus) amaritudinem quandam habet, & calidioris est qualitatis particops, quam ideirco abradere oportet. At C. Hofmannus hoc nihil esse att, nam Amaror est interior (augetur is etiam à diuturna coétione ut in aliis dulcibus) ab eo verò est absterso. Estre ergo, pergit, semper tutus in leniendis asperis? non est, quantumvis reclament ignari. In univer-fun omnibus malis succurrit ab acribus, salfis & mordacibus humoribus excitatis.

Ex hujus fueco cum aromatibus mixto fiunt parvi panes feu rotulæ ad tuffim & pulmonis vitia.

Glycyrrhiza cum tantillo Cinnamomi in aqua decocta, infervit nonnullis pro potu ordinario, &

post fermentationem inebriat non minus quam Cerevisia.

CAP. IV.

De Galega.

Alega Herbariis cur dicatur ignoranus. C. B. quasi Gallica Fracastorio dicta putatur. Verum Galega Italica vox est testibus Matthiolo, Dodonavo, aliis. Quod nomen apud Veteres obtinuit non constat. A quibusdam Rutæ nomen inditum ab estectu & viribus, non

Galega nota generica funt Flores spicati penduli, reliqua erecta teretes, tenues.

1. Galega Lob. Ger. J. B. vulgaris C. B. Park. Ruta capraria Golin. Boats Hue.

Hine inde per terram spargit tenues radiees, albas; Caules verò tollit bicubitales, & altiores, striatos, inanes, ramis compluribus brachiatos. Felia Vicia, pinnata, impari alam claudente, longiqa, spinulam mollem ex extremitate proferentia, sporo leguminacoo. More peculiaribus insident surcilis, ex foliorum alis exortis, vicia multislorae, jubam longam efficientes, colore albo, vel ex albo

violaceo. Silique teretes, tenues, longa, crecta, in quibus semen.

In Italia patim provenit, ad aquarum rivos pracipue; &c, ut aiunt, in Hispania. Clusius in Locus.

Pannonia abundantifimam vidit, inter Muram & Dravum flumina, paullò supra eorum conflu-

entes. Radix multos annos durat.

Celeberrimum est Alexipharmacum ac sudoriferum, venenum, imprimis pestilentiale, infigniter Vires. dicutiens. Ulus eins pracipius in peterbiis expellendis, alifque morbis petitierialibus, ipsague pette curanda, in morbillis, in Epilepfia infantum (exhibetur fucci cochi i.) in ictibus ferpentum, in lumbricis, quos etiam extrinsecus applicata fugat. Estur & herba ipsa cruda vel cocta ad hos usus.

Herba hac, fecus ac alia [Alexipharmaca] citra saporem est, & insuper qualitatibus primis tem-

perata. Idem. quod imprimis notabile eft.

Galega: planta tota, & totius illius aq. stillatitia commendatur ad pellendos contagiosos, pestilentes & malignos morbos, cujus adeò certa experimenta volunt nonnulli, ut qui Galega folum sit instructus vindicari ab his malis certò queat.

Nobiliff. Vir, Patrix sua decus, D. Robertus Boylius in tractatu de salubritate & insalubritate aerie, tres quatuorve paginas impendit Galega viribus celebrandis in pestilentialibus & malignis morbis ex

propria observatione & experientia; ut nos monuit D. Tancred. Robinsan

Folgati unter studie e experiente, un no montale de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la companya de la

Varias Galega praparationes ad usus pradictos vide apud Hosmannum, Schroderum & alios.

2. Galega Indica minor bexaphyllos.

Sophera species est (inquit P. Ammanius.) Est enim planta filiquosa pentapetala floribus aureis, quali in globum contortis, siliquis angustis, recurvis, semmibus flavescentibus propemodum, ex ob-

3. Sofera Alpini & Belli J. B. Galegæ assinis Sophera diela C. B. Sophera sive Securidaca A. gyptiaca villosa Park. An Hoxocoquamodit Cam. hort?

Suffrutex est, ad duorum triúnive cubitorum altitudinem affurgens, caule firmo, recto, fibroso, Suitrutex eft, ad duorum trumwe cubitorum attutulmem atturgens, castie firmo, recto, fibrofo, multos ramos firmos è foliorum alis undique figargente, in quibas folia Myrit folis fimilia quidem, verum anguftiora, alata, h.e. in longo pediculo urrinque fita contrariis femper intere se petiolis, numeroque paria, ut in Lentifei folio conspicere licet, iuperne latre virentia, inferne verò fatura viridatare practita, gravitere olentia, vefpori superni folii parte, quà petiolo inharent cocunta, inferna parte terram spectante, sicque claula totà nocto permanent, manè verò circa Solis ortum democraticalita. nuo expanduntur. Croccos fert flores, modoros, plures in uno ramulo pendentes, multáque intus

 $Trupv_i$ I wer.

flamina cum filiquie rudimento continentes, in caulis & ramorum fummitatibus nafcentes: quibus tramma cum juque rutumento commentes, in causa se raturata naturatatus naterites: quibus fuccedunt filique rotunda, digitum longa & cœlum fpedantes, plumina femna continentes rotunda, aliquantulum comprefía. Duttifilmé floret, fubinde novos & recentes floret proferens, fempéque virens. Radicem habet multifidam, lignofam. Non ultra fena in codem folio pinnarum paria

obtervavit Bellus.

Hon. Bello videtur fuam plurimum ab Alpini Sophera differre, quod ex descriptione & icone col-ligere licet. Equidem Alpini figura vitiola, duplici potifiimum nomine (inquit C. Bauhinus) primum quòd in costa extremitate malè posuerit folium quod imparitatem faciat; dein quòd siliquas dependentes pinxerit, cùm omnes oblonga, cylindracea, furfum spectant. Non tamen difquas ocpeniuemes pinkent, camo omnes company, como de la Prolpero Alpino femina (un-terentes facio, cum ab Hon. Belli integram plantam ex Creta, & à Prolpero Alpino femina (un-de plantæ enatæ) acceperim, in utraque folam differentiam in folis notavi, quæ in Ægyptiaca acu-

tiora & atrovirentia funt. C. B.

Alpinum defendit Cl. Vellingius Objero, in lib. P. Alpini de Plant. Ægypt. Utriusque inquiens culps: [quam Bellus sci. & Bauhinus Alpino imputant] facilé & fidenter Prosp. Alpinum purgo. Quamvis enim frequentius paria sint foliorum agmina, interdum tamen adjectum extrema virgulæ privum solimm: imò in eadem plantà & parem foliorum ordinem & imparem observavi.

Silorum collegium sint sociorum extrema particular sociorum estation collegium estation sociorum estation estation sociorum estation estat

privant tolum: i mo in caccin pianta expandi robostani vintinent e impartin dostrati.
Silique cedium fane spectant. At nec hoc perpetuum eft, cum cuelettis caloris inaqualis difpenfatio humiditattunque modò copia, modò inopia posttum illarum permutet. Hac Veslingius, cui ut oculato testi & veracissimo libenter fidem adhibemus.

cui ut ocuiato tetti ex veracimino nositori meni animentas. Camerarius Noriberge fine decus Sopherar cicra ramorum exortus, feu in alarum cavis, qua parte collarum larior extremitas caulem amplectitut, verrucis parvis rubentibus, qua artiu intenfiffimo liquorem candidum, pellucidum exudabant, spectabilem in horto aluit. C. B.

CAP. V.

De Orobo sylvestri siliquis ereclis.

. 1. Orobus Brafiliensis flore luteo Paiomirioba dictus Marggr.

Namiger.

X unica radice multi prodeunt eaules, circiter tres pedes longi, lignofi, virides, nodofi, in multos ramos divaricati, qui è nodis prodeunt : in quolibet ramulo octo vel novem folia, ni-Marggr. mirum quatuor vel quinque paria, fibi invicem oppofita, planè fimilia Orobi Pannonici Cluf. In extremitate ramorum enafcuntur flofculi, pentapetali, planè fimilis illius Orobi Pannonici Gel omninò lutei. Flores fequintur filque, quaturo, quinque, fox, aut feptem dig. longa, teretes, paulum compreffie, haud craffa, incurvatæ ut Enfis Polonicus; quæ per maturitatem fiunt fuse & sponte rumpuntur, atque effundunt semen rotundum, latiusculum, compressum, suscum, paullò mapointe i uniquaturi, augue eminicant temes torinaum, cauncium, comprenium, iniciim, paulio ma-jus Lentibus. In qualiber filiqua 50 & interdum, paulio plura continentur femina. Toto anno floret & fert femen. Radix longa, recta, multa fuperius habet filamenta, flavi coloris.

Aqua destillatur ex hac planta, que comminuit & expellit calculos Vesice. Radix contra venena & stranguriam : folia contra Bichos de Cu; semen cum aceto contra impetiginem valet: Planta quoque contufa & calidè applicata laterum doloribus auxiliatur. An filiquas erectas producat, non dicit autor, ut in icone crectas appingit; Puto Marggravium erraffe in numero petalorum floris, nifi fit error Amanuenfis aut Typographi.

. 2. Orobus Brasiliensis Tarcroqui dietus, Metapasto Lusitanis Marggr.

Marger.

Marger Screen et Payomiriobæ, cjullem fjeure & eadem radice, caule, ramis, flore quoque fed paulum minore, cadem difioficione foliorum & cjuldem coloris, differt tamen foliorum figura: nam hung minore, cadem difformatique foliorum figura: funt digitum aut paulo plus longa, figura ovalis, ad exortum fuum angustiora, superius viridia, inferius nonnihil incana, nervo secundum longitudinem & venis obliquis prædita. Semen rotundum, nigrum, minutum, & multum diversum à semine Payomirioba.

Post Solis occasium folia sua componit & quasi marcescit, mane iterum explicat. Hoe & aliis fere omnibus leguminibus convenit.

3. Oreins fylvaticus purpureus wernus C. B. fylvat, purpureus major Park, Pannonicus 1, Clus, fylvat, wermus Ger, cmac, Galega numorensis werna J. B.

Veris munus Galega sylvat. pedem altos habet caules cum incipit florere, foliáque satis angusta & mollia, poftea majores, angulofos, ex radicibus multiplicibus, fibrofis, nigris, perennibus numerofos furgentes: in quibus folia ex duabus tribúfve conjugationibus compofita, quorum fingularia Parataria foliis paria, unciam aut fescunciam lata, uncias circiter tres longa, in longum mucronem definentia, tribus fecundum longitudinem decurrentibus costis; bina quoque foliola caulem foliorumque pediculos amplectuntur veluti pinnula. Flores in longo pediculo veluti spicati, sex vel septem aut octo, quales Leguminibus, purpurei primum, postmodum cœrulei, quos siliquae excipiunt, uncias duas longa, nigra, crecta, in quibus semina rotunda, exigua, interdum verò oblongiuscula, amaricantia. Radix quotannis iterum pullulat.

In dumetis à la Baltie, & alibi circa Genevam inque Germaniæ & Helvetiæ fylvis frequens.

C. Bauhinus

C. Bauhinus Aftragalum Columnæ hujus plantæ fynonymum facit : J. Bauhinus valdè dubitat an fit eadem nécne, quoniam majorem florum numerum Afragalo fuo tribuit Columna, (viginti nimirum) quam unquam in Orobo descripto observavit: in foliis præterea non depinguntur, nec describuntur nervi ad Plantaginem accedentes.

4. Orobus sylvaticus pallido store C. B. Galega montana Dalechampii J. B. An Orobus Alpinne latifolius C. B. Park?

Th.B.

Ch.B.

Ch.B.

Ch.B.

Ch.B.

Ch.B.

Chairlis eft planta; esule firiato, ex quo per intervalla orti pediculi longitudinis mediocris quiChairlis eft planta; esule firiato, ex quo per intervalla orti pediculi longitudinis mediocris quiChairlis eft planta; esule firiato, ex quo per intervalla orti pediculi longitudinis mediocris qui
chair firiato producti producti producti planta producti qua mullantur, colore praditi luteo-pallefenere, figură forum Genifte quoque. Radix fubelt multiplex, tuberofa & longiffimis fibris donata. Silimibus plenas Lenticulae fimilibus.

Chairi producti plena lenticului con longitudini polici planta in planta in la caractiva polici planta in la caractiva polici.

Invenit J. Bauhinus in monte Thuiri non longe à Geneva: nobis ibi plantas indagantibus non Losme

Sibi persuadet Parkinsonus, & mihi unà, Orobum Alpinum latifolium C. B. in Prodromo descriptum non differre specie à planta hie proposita. Vide & confer descriptiones Bauhini & Lugdu-

5. Galega nemorensi verna similis store albo J. B. Orobus Pannonicus 4. Clus. Orobus sylvaticus annuus flore albo Park. Orobus montanus flore albo Ger. emac.

Aliquot ab una radice prodeunt caules, cubitales, striati, recti, folia alternatim proferentes pennata. Aliquot ab una radice prodeunt cautes, cuotacies, triant, recta, sona aiternatum proferences pennata, quaternis folis fatis amplis & mucronatis confiantia (quibus andactiur aliquando externis da quintum) viridibus, per qua aliquor vena transforfim à medio nervo excurrunt, fiubacidi quidei initio gultús, sed postea amariuculi. Forse ex alarum sinu brevi petiolo insidentes prodeunt quin aut sen, antrorsum spectantes. Vicia sforibus non dissimiles, albo colore praditi, qui in binis soliolis sursum reflexis [atqui unum duntaxat folium in storibus papilionaceis sursum reflecticur] pallescit, odoris expertes. Lobi quales in primo genere ferè, in quibus semen fuscum majus quam in reliquis generibus. Radix minime vivax est, sed prolato fructu perire solet ut plerisque Leguminum generibus accidit.

an Appass Austraces natcentem invenit Clutius: itemque in Pannonia interamni in monte quodam fylvofo Greben arci vicino. Flores protulit Aprili & Maio in hortos tranflatus, deinde femen.

Orobum Pannonicum 4. Clufii C. Bauhinus Galega montana Dalech. eandem facit : J. Bauhinus, cui potius accedo, diftinguit. Nam in Galega montana plures funt in foliis pinnarum conjugationes. Judicet Lector.

6. Orobus fylvestris angustifolius Alibodeli radice C.B. sylvaticus angustifolius Park. Orobus quorundam radice bulbosa, slore albo. J. B. Orob. Pannonicus 3. Clus. montanus angustifolins Ger. emac.

Graciles promit cauliculos, rectos, firmos, angulofos, pedales & cubitales: folia per intervalla uni cofta inharentia quaterna plerunque, ex adverfo itta, erecta, angusta, trium forè unatural longitudinis; gustu aliquatulum acido mitto, deinde amariuculo, nullis capreolis pradita, quad cautes fais firmi adminiculti non egeant. Flores in longis nafcuntur furculis, spice instar congesti, florum Pifi aut Viciæ forma, fe..i aut octoni, candidi coloris: deinde oblongi lobi nigricantes, prioris lobis pares, femine nigro, interdum etiam maculolo pleni, qui per maturitatem cum figuralites, priut deluficentes femen abjiciunt. Radicibus nituur quinis aut fenis, minimi digiti longitudino, craffiulculis, Afphodeli aut Paonia feemina minoris oblongis bulbis ferè fimilibus, minoribustamen,

In pratis Austria Thermis Badensibus vicinis, inque montosis ultra Danubium locis ad cadua- Locus. rum fylvarum margines invenit Clufius. Floret cum fuperioribus & femen Junio perficit.

Araci wel Apios leguminof pecies Tossano Carolo J. B. excepto floris colore purpureo in omnibus cum descripta planta convenit.

CAP. VI.

De Leguminibus filiquis aculeatis seu echinatis monospermis Onobrychide & Glycyrrhiza echinata.

Nobrychis nonnullis ab "O Afinus & Greze quasi Asini palmes dicta putatur : aliis ab "O & Celze frendes, ab asini ruditu, quòd co depasto fremant asini, nec injuria, siquidem cum semen jam maturuit depascantur : Semen enim rigidis suis aculeis eorum palatum &

Note ejus generice funt floris spicati, silique aculeate monococce.

A. I. O110-

Vires.

Lib, XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

parvi, cœrulei: sequuntur fructus ex pluribus oblongis siliquis echinatis glomerati, ad imum coharentibus, quorum fingulis fingula infunt femina.

Ubi sponte proveniat ab idoneo aliquo autore traditum non invenio: verisimile tamen est circa Locus.

Antiochiam Syria nasci: Nam Lobelius à Valen. Dourez se Glycyrrhizam spinosam Antiochenam accepisse scribit, quæ J. Bauhini sententia non erat diversa ab echinata.

A. 1. Onobrychis sewe Caput gallinaceum Ger. Onob. vulgaris Park. soliis Vicie., frustu cebinato major C. B. Polygalon Gesneri J. B. Methirth Detchling, of Cothe head, & nunc vulgo nota nomine Saint foin.

Multarum notarum argumento Polygalon indigitabat Gesnerus herbam è radice mediocriter Mutarum notarum argumento ropygatori munguatori Genterus retorni e faute mediocriter craffa longa, vivaci, cortice obtectà rigio, intus albà, ramoi proferentem multos, palmares tetam cubitales, rubentes, in terram reclinatos; e quibus orti pediculi folia conjugatim difpolita fateinent Lentis, inferius magis albicantia & pilola, superius viridantia magis, plutima, cum impari in thinent Lents, interius magis anocamua ec piona, injectus vincanta magis, pituma, cum impari in extremo, mucronata; E foliorum alis exeunt pediculi prezlongi, florum fiocas difficientes in longum excurrentes unde & femina non coacervata funt led rarius dilpofita. Elores pulchre rubent fupremo folio (quod plerunque reflectuur) lineolis faturatioribus eleganter firiato, è calice hirfuto. Sequuntono (quou perunque renectuary imeons saturatorious eteganier irrato, e cauce inritto. Sequintur feminum conspiranta fubrotunda, modicè comprefla, foimuls aferata, 8 per ambitum gibba, critam ferratam, membraneam erigentia, femina fingularia, reniformia continentia.

Ad latera collium Gogmagog dictorum propè Cantabrigiam, inque fatorum ibidem marginibus

necon campeltri plantice propè Novam mercatum, inque catorum ibidem marginibus necon campeltri plantice propè Novam mercatum, inque ciulmodi plantice montoda Salaburini, tit & alibi in Anglia fiponte provenit, femper tamen folo cretaceo & ficco, locis apricis, ut circa Royllon oppidum. In transmaninis propè Genevam copiosè provenientem observavimus in pratis, ubi & J. Bauhinus.

Hee est que non ità pridem seri apud nos cœpit pro jumentorum pabulo Saintt soin, i.e. Sancti feni nomine, semine è Gallia petito, maximo multorum emolumento. Multam enim ex ejus esti Vaccis & aliis animalibus lactis copiam contingere compertum est, unde Polygalon & meritò Gesnero dicitur. Praterea folo gaudet sterili & cretaceo, aut ficciore, nec graminis neque frumenti admodum feraci; unde à quo feri cœpit hujufmodi agrorum annui reditus foli Dominis multoties ite-

Dienfibus Allobrogum, ubi pratorum copia non est, in asperis & lapidosis locis, paucula terra te-Dientibus Aitobrogum, un pratorum copia non ett, in alpens & lapidolis locis, paucula terrâte, biderne tantum (calptis, injecto fino & diligenter comminuto ca gens ferit, & humo infperfo flercore operie. A fatu imber il fublicquatur facillime comprehendit, & optime proficit, disperiis hue illuc cauliculis, fic vettiens & operiens folum, ut in jejuno & fqualdifilm of cultifium pratipeciem offendat. Secarut ringulis annis ter, clim adolevit & corroborata eft, & pecori gratifiquum pabulum eft.

Gaudet praccipuè locis aridis & fabulofis, in quibus floret Æstate & semina perficit Autumno. Morif.

Ingeniofiffimus Vir & rei herbariæ peritiffimus D. Sloane exhibuit nobis ramulum ficcum Onobrychidis cujuldam quam majorem non descriptam vocat. Vulgarem Onobrychidem foliis & spica refort ; fed florum color videtur effe cœruleus.

2. Onob. minor store parvo purpureo, siliqua echinata, majoribus aculeis. An Onobrychis fructu echinato minor C. B.

Omnibus fui partibus, filiquis exceptis, pracedente minor est foliis brevioribus & angustioribus, paucioribus ad mediam coltam adnexis, non ultra fex paria numeravimus; cauliculis procumbentibus fesquipalmaribus aut etiam interdum dodrantalibus, geniculatis, internodiis longioribus, ramosis. E ramorum finubus pediculi excunt unciales aut fescunciales, flores aliquot congestos sustinentes, parvos, purpurcos, quibus succedunt silque echinate & oristate, praecelentis similes, verum majores, sipinulis crassiones & longioribus munita, sex septemve in codem pediculo, exque satis conferta,

unicum intus femen continentes fingular, petiolis brevilfimis harrentes.
In infula ad Promontorium Sicilia Pachynum invenimus, Reperitur etlam circa Monspo-

Miror C. Baubinum fructus parvos Onobrychidi fuæ minori tribuere, cum nostræ hujus Capitis gallinacei vulgaris (ut diximus) majores fint.

* 2. Polygalum minus [axatile J. B.

Tota quanta est vix palmum superat. Radicula candida est, longiuscula, modice pro plantula modulo crassa, divisa in capita, paucis fibris donata. Ex qua faliala statim emergunt, costa herentian, repanda, Capitis gallinacci, fed obuffora, latioraque, pilis candidis obtita. Coliculi gracilos funt, continuibus folis veftiri, fuperne divifi; quorum extremis flofetti infident, lucoli, auc palliduli, hiantes, exigui, pauci, Altragalorum politu, nec in spicam abeuntes, ut in Polygalo Gesneri: Capitula sequuntur exigua, rotunda, aliquot apiculis superne donata.

Collegit Cherlerus circa arcem Episcopi Monspelientis, in locis incultis, asperis & saxosis: Nondum invenire potnit P. Magnol.

4. Glycyrhiza echinata Park. echinata Diofeoridis Ger, Glyc. Diofeoridis echinata, non repent J. B. Glyc. capite echinato C. B. Mough-headed Liquogice.

Ur minus nota ità minoris hodie usus Dioscoridis Glycyrrhiza, cui non, ut vulgata, radicestenues, circumquaque repentes, fed craffe, late, rectaque depacte, fimplices, brachii longitudine ac daffitudine, buxci (inquit Dod.) luteive intus coloris, foris rato alterius, fed tamen quandóque nigricans, mmori verò dulcedinis gratta (Dod. ait, dulci fapore cum aufferiate quadam) folones attem plures virgulei hominis proceritatem fubinde affequantur! Folia Lentifei majora, acuminata, conjugatim rachi alligantur, viroris faturati, & tactu nonnihil glutinofo. Flores è foliorum alis exeunt

SUBSECTIO SECUNDA.

Legumina non scandentia siliquis simplicibus, non articulatis propendentibus.

CAP. I.

De Orobo vero seu genuino credito.

Robus dicitur & hofe for the first was the com, quod boves eo vescantur & saginentur. Dioscor. lib. 2. cap. 131. Ge st nowave \$2800 magnitudes, boves autem saginat si climina appointur. An Orobus vulgo creditus feu Mochus Italorum fit verus Antiquorum Orobus ambieitur: non effe arguit quod nulla huic infit amaritudo, nullufque ingratus fapor, fed leguminofits & piforum vulgarium. Inter legumina præter Lupinum nullum amarum inveni, inqui J. Bauhinus. Orobus ergo Antiquorum huic avo incognitus vudetur. Adde filiquam non effe cylindraccam ut Orobi Theophr. E contra Honorius Belli ex Cydonia Creta ad J. Bauhinum mifit femen (ut ipfi videbatur) Orobi vulgaris, hâc addita inscriptione Orobus (160, quod ruftici serunt singulis and nis & boves eo laginant Antiquorum more.

Hujus nota est filiqua nodola, torulis seminum protuberantibus velut articulata.

1. Orobus sive Ervum multis J.B. Or. receptus Herbariorum Gor. vulgaris Herbariorum Park, siliquis articulatis, semine majore C. B.

Cauliculus infirmis, ab eadem radice pluribus affurgit, pedalibus aut altioribus, angulofis glabris. ab imo statim ramosis. Folia longa, decem aut duodecim, aut etiam pluribus pinnularum obtusarum extremo crenatarum conjugationibus ad medium nervum feu 1420 adnexis, compolita, nullo in extremo impari pinna, neque verò clavicula. E foliorum alis ut in hujus generis reliquis, exeunt pediculi fores in fununo gestantes nunc singulos, nunc binos, exiguos, quan Lentis tamen majores, folio clypeiformi exteriùs purpurascente, interiùs albo, purpuro-coruleis lineis striato. Flosculis succedunt silique unciam longe, tenues, cylindracee, per maturitatem albentes, articulatis torulis, in quibus femen rotundum, (angulofum redditur ubi ficcum) leguminofo duntaxat guftu,

In agris circa Monspelium & Genevam vulgaris est.

Locus.

915

* 2. Orobus Creticus Park. Matth, semine minore C. B.

Hunc pracedente majorem facit Parkinfonus: At Matthiolus femina minora ei attribuit. Verifimile est eundem specie este, & siquid intercedat discriminis, id loco & cultura deberi, autor Par-kinsonis, quem & nos libenter sequimur. Idem eriam videbatur J. Bauhino, qui semen eins ab Honorio Belli è Cydonia Cretæ missum accepit.

> Orobo similis Lathyrus Cretensis Belli J. B. item, Orobo similis Aracus Cretensis Belli ejusdem.

Horum semina Orobi seminibus simillima erant. Primi solum discrimen erat in colore, qui medius erat inter Orobum & Aracum ab eodem Bello millium : Secundi semina paulò majora erant, & colore ad glaucum accedente.

Cæterum cum Orobus Veterum hodie incognitus est, vires ei adscriptas omittemus, siquis curiosior eas scire Dioscoridem, Galenum, Plinium consulat.

2. Cicer Orobæum Park. Orobæum Theophrasti Ad. Lob. Orobus semine obtuso triangulo C. B.

Culmo affurgit fesquipedali, geniculato lateratim, quasi in obliquum slexo, leviter striato, sistuacios: foliolis in imo nervulo prolixo harentibus Lentis aut Araci. A medio autem ramulis donatur 8¢ foliatis pediculis: & juxta funmos alarum geniculos complures confertæ *flique*, uno fereexoru nixæ, fefe tangunt & flipant, cylindreæ, unciam longæ, rectæ, teretes, inter transversa pusilla interpreta pusilla interpret tervalla foras protuberantibus fingulis quafi torulis, ternis & quaternis, articulatim diffunctis: ipfa

Locus.

I ocus.

I acut.

intus femins nulla membranula diftineta Pifum Arietinum ferme aquant, obtuse triangula, Orobo duplo majora, colore albida, pallida & fubfulva, non ingrati faporis Ciceris aut Pific

Norbona & Gallo provincia plerifique fatis per anoffes flaver.

CAP. II.

De Orobo Salvatico filiquis propendentihus.

1. Alfragalus fivaticus Qur. filos folisi oblongis glabris C.B. Afragalides five Afragalus filosoficos Afragalus filosoficos f

7. B. Stadicibus longis, quafi repentibus, varieque implicatis, partim tenuibus, partim tuberofis, Chamaebalani Dodon, perquam finilibus, mfi è tuberibus plures capillares fibra produrent, excerne nigris, interné albis, fapore fubdulcibus, caudes exurgent multi dodrantales aut parties angulofi. Federam ad candem coftam adnexorum duo aut rira paria prater ca quar ad candem funt, millo in extremo neque impari folio, neque capreolo, coltà medià in pilam tenuem production. currente. Ex als foliorum emergunt furculi floriferi, non admodum longi, duos aut tres flores fuflinentes palliue purpurcos, & ad carneum dictum colorem tendentes. Silique flores excipium fefquidigirum aut duos digitos longa, angulta, teretes, primum fubrubra, deinde per maturitatem nigra fonima octo aut plura parva, fubrotunda, ex viridi flavicantia continentes.

Low B Vires &

Locus.

In fylvelis & dumetis Aprili floret, & Maio semen perficit. In fylyclis & dumetis Aprili florer, & Maio fomen perficit.

Saporem habent hujus radicis tubera ad Glycyrrhizam accedentem, ilfque utuntur Scoti monSaporem habent hujus radicis tubera ad Glycyrrhiza convenit. Karanyle illis dicitur, & ea utubera
tuni ad eofdem thoraxes affectus quibus Glycyrrhiza convenit. Karanyle illis dicitur, & ea utubera
cum anua temperata ad fautem & fittim dututis solerandam utuntur, & utilifitima experiment; diciture
cum ful fulbrantia lummose in ventriculo acidos & acres corrigit & mitigat, imo figit & compelcit, adeóque fauti & titis remedium eft. E propercea fi non fit eadem planta qua Thoophrafto pereit, aucoque rains ocuis remeanum eri. Ex propriecea n non ne aucem pianta que 1 neophralio Sophica dicitur (que Glycyriluza effe communiter à doctis cenfetur) ci certe confimilis eff, legitu-nofa, filiquofa quoque & facultatis epitdem. Et verifimile admodum Autori noftro videtur, hu-jus planta tubera cibum effe à Dione in Severi Imperatoris vita memoratum, quo ufos dien Britannos, ut per aliquot dies (ab hoftbus preffi) famem & fitim tolerarent. Hac enim vires Glycerrhiza pares habet, palsimque in montibus noîtris sponte provenit planta, & ad huncusque diem montanis noltris (qui prilcorum Scotorum mores & vivendi rationem retinent) ad eofdem ufus eius montanis noltris (qui pritcorum Scotorum mores & vivenoi rationem retinent) ao coicem unis ejus robera ulimpantur. Glycyrrhiza autem (quod feam) nullibi in tota infula nifi plantata nafeitur. D. Sibbald. in Prodr. nat. Hiff. Senta. Solique hujus plantae creetae vix poffunt dici, fed portius propendentes, aut fittin inter creetum to propendenten medii. Que fequiuntur estam an filiquas creetas, an propendentes obtineant not fittin filia. Dans autem & undernam fessio Chaline filiame propendentes aprincipi. Meannam filiquas creetas, an propendentes aprincipi.

fatis scio. Nonæ autem & undecume speciei Clusius filiquis propendentes appingit. Verum quia

Orobi nomine à Botanicis infigniuntur illis subjiciendas censui.

2. Afragalus quibufdam, Araco Toffani Caroli fimilis J. B.

Hugs flores vario conftant colore, albo quippe, lutco, & leviter rubefcente. Radix bulbola ut Pxonia: Caules cubitales, anguloli: Folia duas, tres, quaturove conjugationes habent, qua Arachi folis longiora funt, de extero es valde fimilia, fed non in capreolos definentia. Florum pediculi palmo minores, anguloti, in quorum extremitatibus flores plures, quales Lathyro luteo fylvestri. Juxta principium foliorum & pediculorum appendices acutæ.

In editioribus pratis circa Bonomam collegit Agerius.

3. Orobus filvaticus Vicine foliis C. B. Pannonicus 2. Cluf. Aftragaloides Ger. Aftragalus Herbariorum Park. Aftragalus major Fuchfio J. B.

Radice eff fatis longà & crafsà, dulci: Caulibus rectis, cubitalibus, firiatis angulofis: Febiala Vicia-Rundo difpolita, novem, vel undecim, interdum unguibus longiora, alias multò minora, ex rotundo oblonga, ad coftam unam adnexa, fubcœrulea, que exficeata nigrefeunt. Flore ex pediculis longis fatis magni, purpurei, ex codem pediculo plures; forma Viciarum: quibus fuccedunt filique longa, teretes, admodum affines filiquis Aftragali fylvatici Thal. Clufio flores purpuralcente funt colore, qui vetuftate in cœruleum commutatur.

Abundat in colle la Baftie, ad ripas Rhodani, & in montis Salevæ fylvofis prope Genevam: in Germania quoque non admodum rarus eft.

4. Aftragalus Alpinus Helvesicus C. B. Aftragalus Alpinus Park. Aftrag. 2. Clus. Aftragaloides Helvetica Park.

Hane plantam in Cantabris, Helvetiorum Alpibus atque etiam Pannonicis observabat Clusius, ramula aliquot ex una radice prodeuntibus, gracibus, interdum furrectis, utplurimum autem procumbentibus, folia Ciceris foliorum inftar in ala ordine dispositis, sed rarioribus & longioribus, Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

nec in ambitu ferratis, sed valdè accedentibus ad Orobi primi folia: sfore Viciæ aut Ciceris sfori si-mili, ex ceruleo purpurascente, cui succedunt lobi Arachi siliquis sere pares, in quibus semen continetur. Radix est tuberosa, nigra, dura, cui propagines adnascuntur farmentitiis radiculis inhærentes, illi fimiles fed minores.

Hanc Clusius habet pro Aftragalo Dioscoridis legitimo Col. quem C. B. (ut diximus) Orobi Pannonici 1. Cluf. fynonymum facit.

* 5. Orobus Venetus Clus. Ger. emac. Sylvaticus Venetus Park. latifolius parvo flore purpureo C.B. Galega nemorensi verna similis multistora, flore purpureo & albo 1.B.

Multos ex cadem radice fundit ramos pedales & angulosos, & ad singulas foliorum alas modò in hanc, modò in illam partem inflexos, humíque utplurimum diffusos: folia ad fingulas alas quain main, most of main patternation and main and 115, ex atarum cavis produintious inflatedinary, numeron, in contain injext, publis, coloris purpuret. Oblongi lobi, mucronati, Vicia loborum pane amuli, roundiores & magis teretes, inaturate rufefeentes, femm continent Orobaccum, oblongiufculum, albicantis coloris. Radia dural lignofa, multis fibris in diversa tendentibus donata, vivax est & singulis atmis frequentiores caules

Hac species semine Venetiis misso Clusio enata est, & Maio mense floruit. Differt à Pannonico primo Cluf, folise dilutius virentibus, paulo obtufioribus, nec trinerviis : fleribus pluribus in eodem furculo, minoribus, in utramque partem conversis, non in unam tantum ut in illo: addit Morisonus, & siliquis propendentibus.

. 6. Orobus Americanus luteus siliquis incanis Breynii,

Rara, inquit, ad nos ex Curacao iníula delatá est planta, Viciæ instar nascens, penitus autem hirsura a incana; cuales verò proferens rectos, pedales cubitalesve: quos Folia vestiuntalata, dena & aliquando duodena, ex adverso ordine uni rachi biunciali inhærentia: fingularia verò folia à Polygalo Gefneri in eo tantum discedunt, quod tam inferiore quam superiore parte incana densaq. lanugine funt pilofa. Flores pufilli, Medicæ fimiles, ex calyculo villofo in plumatas cufpides inftar Lagopi exeunte provenientes, quadrantalibus & longioribus infident pediculis, è foliorum alis ex-Lagoji exemite propentines; quest indicata anons es congormos mineans, perceta, unicas estas alongo, esta constituir a la constituir de la con Radia eandem ferme vim quam Cocci Orientales ad pifces attonitos reddendos obtinere dicitur.

7. Orobus Alpinus latifolius C. B. Park.

C. B. pred.

Ramis eff cubitalibus aut altioribus, angulofis, viridibus: foliis in fingulis alis octonis, uni coftæ adnatis, & fibi invicem oppositis, uncias tres longis duas latis, viridibus, recvosis, & cateris Oroborum folis minus acutis: è virgulis ex alarum cavis, palmaribus, nudis prodeuntibus flores unciales, Genista forma, pallidè lutei, at folio superiore rufescente, dependent, stylo ex illorum medio promifiente. Lobos & femina non vidimus.

Ex Helvetiorum Alpibus habemus.

CAP. III.

De Cicere fativo.

Atini nominis ratio incerta est. Cicer à Gracis esse ait Isidorus, lib. 17. cap. 4. Sed Gracis Ann nominis ratio incerta elt. Cicer à Gracis elle ait l'idorus, lib. 17. cap. 4. Sed Gracis ell' sién 3@. Fortafle tamen fit à Graco nous, i.e. robur, virts, ob vinn quam habet; formen mo de l'alfilaginem fitam urit: ideòque nonnifi pride madefactum feri debet, ur air Plinius lib. 18. cap. 12. Ab eo dicti Gestones, ut à Pife Pifente, à fabe Fabit, à lente Leonait, ut terture Plinius lib. 18. cap. 2. ubi ai trimin hace cognomina inde elfe, ut qui que genus aliquod optime fereret. Poff. Etymolog. Pifente © Gracis dictur, vel quod femina in valculo quafi flatu diferto bina ferat ad inflat religiculoum, vel quod maxime Venorem excitet. "Efénto e nim, tefte Suida & Ariftophanis scholiaste, no si andesi aichies.

1. Cicer sativum C.B. Ger, arietinum J. B. sativum sive arietinum, nigrum, rubrum, vel album Park. Chithes, og Chith pease.

Sud vi furrigitur Cicer, caulibus hirfutis, durioribus, ramofis. Folia pinnata, hirfuta, clavicularum expertia, quonum fingularia haud male folis Ononidis comparaveris, denticulata five febrata: ex quorum alis flores emicant fingulares, colore purpurascente vol albo. Siliquæ teretes, breves, turgidæ, ac velut flatu distentæ velicarum instar, semine faretæ, Psio æquali, colore albo, russo aut nigro, cujuscapiti appositum corniculum. Sapor ad Pisa accedie, ut & radix. Bina aut ad summum terna funt femina in fingulis filiquis.

Lecur.

Vict.

Locus.

Locus (d

Tempus,

Triplex habetur Cicer Sativum, 1. Candidum, quod & Columbinum vocatur: 2. Rubeum, Venereum dictum: 3. Nigrum, cateris minus & angulofius, quod Arietinum appellatur. Matth. In Hispania, Italia & Gallia passim in agris seritur: pullo crassoque solo gaudet. Floret Junio &

In Impania, teata & Gaina panin'in again return producti.

Cicera apud Veteres erant in cibario ulii, ut hodiéque apud Italos, à quibus nontantim cocta fed & cuida dum viridia adhuc funt, eficari observavinus: prastat autem in aqua elixa mandere, & c virentia adhuc ante adeptam maturitatem, ut Pifa & Fabas folemus. Est autem Cicer edulium non minus quam Faba flatulentum, fed valentius quam illa. Ad Venerem autem flimunon ninus quam raba naturentum; et vaterima quam ma lat, creditimque est citam semen generare, unde quidam equis admissais ipsum exhibent. Attrahendi, extergendi, aperiendi, incidendi, digerendi vi pollent: urinam cient & calculum frangunt: ladunt autem vesicam exulceratam & renes. Tragus & Plinius decocti jus calculum lum frangunt: Indunt autem venicam exticeratam de fenies. Tragus et rintus uectori jus catenlum pellere feribiunt, redtius & modelius quam Dolocordes, Galenus, Simoon Antioch, qui evidenter lapides confringere affirmare non crubelcunt. Si (inquit J. Bauhinus) tanta vis eft Cicerum, maxim Birkhynienfium, ut evidenter frangant calculos, preciofores erunt auro & extreis omnibus lithontripiteis: nullum enim exiftimamus veraciter dici poffe frangere calculum; nec etiam fi fieret evi-

denter id appareret.

Cicera Diofeoridi essaluse funt: Quomodo hoe (inquit C. Hofman.) cum fint ordinator funtuality funtuality of quia propter fubfiantiam quandam terream (positis nitrofam) abilitorgunt & alvum movent, non fecus ac Beta, Braffica, alia hujus generis. Tum verò edere oportet non ficca, fed in aqua decocta. Sicca enim, qualia etiam frixa funt, alvum fiftunt. Dicendum cum Antiocheno habere qualdam partes falfas in superficie quas in decoctione deponunt, quibus ventrem movent,

qualdam dulces in centro, quibus urinam eliciunt.

Jus corum ictericos juvat: decoctum lumbricos ejicit, meníes & feetus educit, & lac gignit. In cataplalmatis ploras, lichenas, parotidas fanant, teftes inflammatos difeutiunt, ulcera maligna con-

Apud nos tantum ferè usurpatur decoctum Cicerum rubrorum in impedita urina : sed monent Practici ne usurpetur frequentius in iis, in quibus explorationes sunt dictarum partium (quod ex Practice in militetum requestitis in 113 in quotis expectations and attention partial quoties. Diofooride & Plinio habent.) Idem datur vel folium, vel cum maci, petrofelino, aliis ad cienda πλ λόχινε, imò ctiam ad augendum lac, fi Diis placet. At hoc è Veteribus habent. Sed quomodo ενχελικ πεσικοπικό δ εξείνο Θ. Abstergendo cutis vitia. C. Hofman.

. 2. Cicer montanum Angulov C. B. Park,

Radice oft longd, in profundum, nui fiffilium lapidum interventu prohibeatur, doscondente; à qua exurgunt pediculi palmares, tenues, hirfuti, utrinque folise duodenis & pluribus, subrotundis, fed nonnihil quam in Ciccre fativo longioribus, marginibus hrituts, modò gualiter, modò ina-qualiter ex adverso nascentibus, folio tamen extremo impari, vestiti. Flosuli ad radicem oblongi-usculi, pallidi, formà ad slorem Loti tetragonolobi accedente: His succedunt siliquæ prætumidæ, duabus valvulis constantes, semine reniformi, Medica in modum flavescente pragnantes.

Vernis mentibus floret in montibus Thuringia circa Northufam.

2. Cicer montanum lanuginolum erectum C. B. Park.

C. B. prod. Ramis elt pedalibus, rectis, rotundis, molli lanugine hispidis, in ramos semupalmares, etiam multo minores, brachiatis, in quibus folia Vicie sylv. forma, longa, modò latiora, modò angustiora, mollia, levi lanugine oblita, dena, duodena, & totidem ex adverso eidem costa inharentia. extremo femper imparem numerum faciente ramulorum; apicibus fpica florum pallidorum & hirsutorum insidet; quos sequuntur silique oblonge, lanuginose, in exiguum recurvum filamentum definentes, quæ femm nigrum, minutum continent.

Hoe angultioribus foliis in Valelia ad Thermas Eucenles Julio florens reperitur: at quod paulò

latioribus, in montibus Francenhusanis.

CAP. IV.

De Leguminibus supra infraque ternam fructum ferentibus, seu Arachyana.

Raci vel Arachi nullam apud Grammaticos, invenio Etymologiam.

I. Arachydna aus Aracoides tidongrii Belli J. B. Vicia, similus, supra infráque terram fruitum se-rens C. B. An Theophrasho Araco vuono Clusi Arachidna Cresica Park.

Herba est dodrantalis, folio leguminosis Lentis, vel Vicia, minoribus, obtusis, cordatis. Viticulis tenuibus, quorum extremis flores harent pupparci Vicia. Circa radices sub terra fere siliquae parvas, Lenticula fimiles, in quibus modò unum, modò bina fimina rotunda, nigra, in aleta verò-non nigrum, fed Orobo fimile. At quos fructus in caule proferat pluribus occupationibus præpeditus hactenus observare non potut. Addit Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

Addit J Bauhinus, Nigrum semen Vicia sativa simile esse, dentibus durum attritu, sapore Piso-Matte y Danthuns, August vones vones autre finne eine der dentrous autum aufrit, japote Prio-tum medulla alba : Album verò finnie formă, fapore & duritia. Clafins plantam fiecam inter femina à Jo. Pona miffa in Horto Botan. Lugd. Bat. ferenda, in qui-

bus nonnulla ab Hon. Bello communicata, repertam sic descripsit.

Statim à radice in plures ramulos dividitur, femipedalis aut dodrantalis ad fummum longitudinis, tenues, angulosos: quos alternis ambiant exiguorum foliorum ala, Lenticula aut Araci foliorum alis fimiles: ea parte extimà latinfeula, & quodammodo cordis (ut vulgò pingi solet) formam imiaus mines. Se paire carina naturena, se quotaminada cortas cui rugo ming nece formantini-tantia, per medium fecundum longitudinem nervo fecta, qui extinam foliorum partom nonitibil fuperat; nafcuntur autem in fingulis alis ex utroque latere quaterna vel quina, vel ex adverto fita, auperat; nateuntur autem in tinguits alis ex utroque tatere quaterna voi quina, vei ex adverto luia, vei inaquali feire: ipfa vero extrema ala in capreolum definit; & fe convolvit, ut in Lenticula & Vicia, Illius forem non confiexit Clufius, fed filiquas duntaxat in alarum finu nafcentes, latiuf-culas, unciam longas, aut pauliò longiores, fulcas, nonnihil villofas, mueròne incurvo & quafi hamato praditas, continentes bina aut terna [emina nigra, rottuda, non angulofa, que mahtivitate diffiliumt. Radieem habebat Lenticulæ aut Araco timilem, è cujus capite, fummă quafi tellure, plures parvas, tenues, albas fibras quaquaverfium fpargebat; è quarum finguls depondebant fingulares, interdum geminæ filiquæ, breves & rotundæ, extima parte in curvum mueronem definentes, tenelle & candicantes, continentes unicum utplurimum femen, nontiunquam fquæ majores] &c alterum, rotundum, illo non minus quod filique in plante ramis nascentes proferunt, sod albicantis

aut norma I. Bauhinum in planta à Bello accepta nullos observasse capreolos, cum Chusus, ut vidimus, capreolos planta à se descripta attribuat, atque essan in icone appingat.

Parkinsonus duas adhuc alias profert Arachidna species: primam e semine Ulyssippone sibi à Boelio misso ortam, quam Jo. Bodaco à Stapel sub titulo Araco similis descripta eandem esse fufpicor.

* 2. Arachus (nb terra filiquifera Lusttanica Park.

Przecedenti fimilis est: Ramuli tenues pedalem longitudinem non multum superant in terram plerunque procumbentes, foliis parvis, angustis, numerosis, ordine dispositis, ad summitates usque welltit. Flores è foliorum finnbus exeunt, parvi, rubontes, quibus excuffsi incocdunt filiapus parva, femina exigua, rotunda continentes. Radis in terram rectà descendit, fibris multis adhærentibus. jemma exigua ionima continentes. Kama in teriam rece decembra, nons mains anne-embranes. A radicis capite & inferims exorimutur lifuque reves, craffe, dum adhue (ib terra latitant albicantes, qua poftea aeri expofice colorem mutant & obfeniores fiunt, fingula, vel bina fummum femina continentes, iis quæ supra terram nascuntur multo majora, & nonnihil maculosa. Ex imperfecta hac descriptione an capreolis donetur nécne non discimus.

Planta hæe, fi eadem fit Bodæo à Stapel *deferiptæ, ad hoe genus non pertinet, fed ad Lathyrum, + Annet in ubi deferiptionem ejus Stapelianam vide. Hanc autem illi eandem offe luipicor, quia & illa Stape. Theoph. Hift. lio naza eft ex Hifpanico femine à Guil. Boelio miflo.

3. Aracus vingas Americanus Park. Mundubi Brafilienfibus Marggrint al CF

In pedalem aut bipedalem altitudinem affurgit, caule quadrato aut striato, ox viridi rufescente, & pilofo. Hinc inde enascuntur ramuli, primo quasi caulem amplectentes, & foliolis arigustis acuminatis/tipati : mox habent nodum, ac trium vel quatuor digitorum longitudine extenduntui ; inniastrupau indo indesia nodani, ac timi o continetque quilbet ramulus quatior folia, duo femper fibi oppofita, paulò plus quànti duos digitos continetque quilbet ramulus quatior folia, duo femper fibi oppofita, paulò plus quànti duos digitos continetque qualitati quanti qu conspicuo & subtilibus venulis quasi parallelis dotata, raris quoque pilis vestita. Ad exortum ramucompiend of numerous ventions quantization and any quoque pais ventica. An execution rather lorum qui foliz gerunt prodit pediculais fefquidigitum circiter longus, tenuis, flociulum gerens flavum, & per oras rubentem, duobus foliolis conftantem more Viciarum aut Trifolis. Radis: illius vum, se per oras rubentem, quodus romois contratrem more vicarum aut Tritolii. REAN 1003 haud longa, tenuis, contorta, filamentola, cui adnafcuntur folliculi, ex albicante grifei, figură minime cucurbita, oblonga, magnitudine Myrobalani, fragiles, quilibet autem in fe continet duos nucleos, pelliculă faturate purpurea vefittos, carne intus albă, oleaginola, fapore Piffaciorum, qui comeduntur cocti, se inter bellaria appountair: multium tamen comefti capitis dolorem caufare anne. Fruchu integro quaffato nuclei intus frepunt. 11

Hao est proculdubio planta illa, cujus filiquam desenbir Parkinsonus sub titulo allaros quamque

in America regionibus tam versus Authrum quam versus. Occidentem ficis, inque infulls adjacentibus frequentifimam effe feribit, cujus fructus nautis nostris nucula terreftres perperam diountur.

* 4. Legumen trifolium sub terra stuttum edens. Mandubi d' Angola Marggravi

Marger.

Marger and Agriculture the Marger and Marger a gitos longa, figuræ ellipticæ, nervo fecundum longitudinem & venis obliquè currentibas lan codem caule ctiam floseuli proveniune in suis pediculis egregie flavi. Caulis multis fibras agir; quibus sab terra annascuntur retis ferè figura & nucis Avellanæ magnitudine aut pauld majores follieuti quosuntifub Rantia alutam ovillam crassitie aquat, exterius terrei aut umbrosi coloris, interius splendide albi: quilibet autem folliculus secundum longitudinem circumcirca quasi suturamsmonstraty le pressus secundùm illam finditur, continens in se duo grana, vel etiam unum, si minor sit, more sominis Pisorum adhærentia, Pinformia & ejuldem magnitudinis, & confistentiæcum Pilis recentibus, flavo pallida, Secum ficcis saporis; quæ comeduntur. Sæpiùs irrigari desiderat, amar ehim humiditatdific

CAP.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seuleguminosis.

exortu, numerosos cauliculos fruticantes, duros sed breves, vix binas aut ternas uncias excedentes, & exoru, numerotos causcuos truticantes, qui so ten torvos, in ontas aucornas infens execucities, o foliula emittentes pufilla. Lentis, Altragal aut poitus Tragacanthes, quant tota refere, rigidiufcula, incanà hirfute: flofculis lutcolis aut albebis, Ornithopolhil gudu pradicio e acute duro. De hac nihil habemus quod dicamus, nist nobs incognitam esse, si modò rectè describatur floribus luteolis.

in Legiminiher and film a collect

CAP. V.

De Legumine floribus spicatis, siliqua tumida semine reniformi.

Siliquis tumidis & vessex instar instatis cum Cicere convenit, semine reniformi & storibus spicatis necnon magnitudine sua & duratione ab codem multium differt.

Altragalus Bæticus Clusii Park. Astragalus Lusitanicus Clusii Ger. Astr. Bæticus lanuginosus, radice amplissima C. B. Astrag. forte lanuginosus Bæticus J. B.

Cluf. Cubitales aut ampliores funt huic Aftrag. caules, minimi ferè digiti craffitudinem aquantes, pen-tagoni five angulofi, duri, fubrubentes & lanuginofi: felia lanuginofa & incana in longa cofta ex tagoni five anguioni, duri, internesires extanggiori: join anniquioria e inclara in longa colta ex-adverfo femper inter fe oppoita, yellut in Vicia aut Ciceris folias, guftu primum adfringence, de-inde fervido. Flores copioli, Lupini aut Faba vulgaris florum amuli, secundum oblongos ramulos fe-virgas, ex alarum finu prodeuntes nafcuntur, ferie quadam digefti, ablidi omnino, sed antespan aperantur & explicentur ex luteo foris nigricantes. Fructum ferre dicitur (nam florentem duntaxat observabat Clussus in lobis, qui gustatus fauces, os & linguam inflammatione torqueat. Radis, pro stirpis magnitudine amplissima, brachielis nonnunquam crassitudinis, palmaris verò longitudinis, deinde in duos aut tres ramos divisa, foris nigra, rugosa, intus candida, dura & lignosa, ingrati saporis, que arefacta cornu duritie superat.

Collibus quibusdam supra Ulyssipponem, quos Tagus alluit, inter vepres observavie Clusius; item. sylvosis locis non procul Hispali.

tylvolis locis non procul Hupan.

Honorius Bellus, (fi modò candem plantam intelligat, quod opinatur Clufius, titulo *Phafeoli novi* generis) filiquas ei attribuit rotundas, pollicari craffitudine, tumentes & multo aere plenas, colore rubras, in quibus continentur fex aut octo famina, ad luteum tendentia, compressa, Phafeoli figura.

CAP. VI.

De Leguminibus nonnullis incertæ fedis.

I. Onebrychu S. Clus. Oneb. Tragacambæ foliu, floribus in glebum congestis C. B. Onebrychi gle-boso capite Park. An Afragalus Syriacus Lob. Ger. Park. J. B? Syriacus birsum. C.B?

Olia huic mollia, incana lanugine pubescentia, ut Tragacantha legitima folia, & codem modo uni cofte inharentia, quindecim & plura, interdum ctiam viginti quinque, uno extremam coftam occupante. Cauliculi in hac oblongiores funt [quàm in Onobr. 4. Cluj.] fusco cortice tecti, lenti, fractu contumaces, humi fusi & plerunque nudi, qui extrema parte frequentes ramulos suis alatis foliis onustos proferunt, & in unciali villosóque pediculo multos flosculos in caput & globum congeltos, Tragacantha floribus proximos, candicantes; deinde membranaceas fliquas Ervificialis minores & Dorycnii Hispanici valvulis pares, fingularia semina Feenugraco similia conti-

Londini in horto J. Richai pharmacopœi Regii observavit Clusius Julio & Augusti initio sforentem. Descriptio Lobelii in Observ. adeò brevis est & generalis, ut nihil certi ex ca colligi posse videtur.

2. Astragalus Alpinus magno flore C. B. Alpinus claviculatus magno flore Park.

Lugd.

Radicem edit nigram, lignofam, dimidium pedem longam, fupernè in multa veluti caulium principia divifam, craffiulcula, laminulis corticola e ex quibus foliola multa exeunt, longa, humi firata. Lenti similia, utrinque ex adverso ordine digesta. Flores in cacumine nudarum virgularum emicant oblongi, lutei: deinde siliquæ oblongæ, nigræ, bivalves, in quarum vertice tenuis villus oritur, capreolo, viticulæve fimilis.

C. Bauhinus sux hujus generis plantx Florem ex cœruleo purpurascentem esse scribit. In folo macro & fabuletis Alpium apricis gignitur; floret vere, & femen fuum perficit æftate.

4. Hedyfarum argenteum Alpin, exot. argenteum Creticum Park.

Planta est fruticosa, foliáque habet complura, Ciceris similia, & flores argenteos, Trifoliis proximos, multos in cauliculorum cacumine fimul congestos, parum olentes, sapore subdulci amarescente: Floribus tenuia cornicula succedunt, in quibus sunt semina parva, rotunda. Planta est perpetua, & nunquam vel etiam hyeme foliis se exspoliat.

* 3. Onobrychis minima Park. Aftragali persimilis palmaris pusilla planta Ad. Ferro equino Gallico

In collibus quibusdam Gallo-provinciæ (inquiunt Adversariorum auctores) hanc sublegimus, elegantia neutiquam spectatu indignam: radicibus namque prorepit lignosis, implexis, corticolis, denlo

CAP. VIL

De Securidaca genuina.

S'Ecuridaca, Gracis marino, à forma feminis in utraque llingua dicitur feçurem anapitem amulante, qua et hujus generis nota efto: nullius enim planta femen Cluffigudicio, Verprim Secuand round in recipion, following from his good Pollow rim aptius refert quam hujus.

Securidaca lutea major C. B. majus, sive Securidaca major vera Park. Securidaca sore suspensive qual lata oblonga J. B. Hedysaum majus Goran.

Ex radice multos statim emittit caules, cubito longiores, ramosos procumbentes: folia lavia, Lentis majoris, sensim latescentia, sex, octove conjugationibus ad costam annexis, uno in summa alá imparitatem faciente: indidémque adeo unde foliorum pediculus appendix peculiaris, in sattigio umparitatem faciente: pariatem raciente: indicenque aceo unas routium percenta apparatem raciente: indicenque aceo unas routium percenta apparatem fores fuffinens Meliloti nobilis Tragi, luteos, quibus fuccedint jiliquae, palmo longiores, nonnihi fulcate, roftro recurvo, compreffe; valde brevi pediculo hærentes, duobus hinc & inde aggeribus veluti foliam intercipientes, feminum receptaculum, rufforum, quadrangulorum, membranis diffinctorum.

Nullius plantæ femen Clusii judicio aptius Veterum fecurim refert, quam hujus, quam aliquot lo- Lecur. cis inter fegetes in Hilpania observavit. Nam infra Madritium seguros videre memutit que, essent huic femini fimillimæ, nempe in medio quà manubrium trajicitur & adaptatur craffiores & utrinque in planam aciem definentes.

C A P. VIII.

De Catanance leguminofa.

Atanance dicta creditur quafi amoris illicium esset necessarium seu necessitate inconcussa & fatali adigeret ad amandum.

Hec planta folis integris gramineis, caulibus erectis teretibus ab aliis omnibus leguminibus abunde diftinguitur.

Catinance leguminosa quorundam J.B. Ervum sylvestro Ger. sylvestro sive Catanance Park. Lathyrus Sylvestris minor C. B.

1.6.
Lathyrotum familia congener logumen est, tenuibus firmis, erectis, ramofis caulibus, quibus nullae membrane apta. Folia & longitudine & lattudine graminea, interdum angustiora pediculis destituuntur, venosa, acuta. Flores tenuibus pediculis insident é foliorum finu ortis, palmum, nonnunquam longis, Silique tres uncias plus minuls longe, asquitte, recte, grana decem, duodecim aut plura continent, nigricantia, rotunda. Radice mittur simplici, parva, alba, inutili.

Flores ex fingulis foliorum alis exeunt in pediculo pralongo plerunque finguli, rariùs bini, colore cremefino seu sanguineo amono splendentes.

In agrorum marginibus & inter vepres non rarò occurrit.

CAP. IX.

Sagittaria cordialis Brasiliensis Marggr.

Marggr.

In tripodalem altitudinem affurgit, caule tereti, hirfuto, alato, foliis in illum infertis Sagittæ figurity og en interpreta parate alabet caulis & ramuli ejus angulta, oblonga, fuperius viridia, interius incana in totum autem pilofa, & majora funt cauli inferius adnata. In fummitate caulis pediculi aliquot longi crumpunt, in quibus folouli proveniunt, figura florum Piforum, fuett, tribus folis conftantes, quorum fuperius fecundum longitudinem firis purpareis eft variegatum. Post flores fequantur filiqua fulce aut nigræ, Piforum filiquis fimiles, continentes fomen filipendens, virescens feu Olivaceo colore, fiquire quali femiliumlæ feu rectius cordis, ut pingi folet. Admodum autem vermibus obnoxium eft, & vix inter decem unum reservitur, annot pon fir perforatum. Radis recta eft. res aut quator dieter. & vix inter decem unum reperitur, quod non fit perforatum. Radix recta est, tres aut quatuor digitos longa, tenuis, unam atque alteram prolem adjunctam habens.

SUB-

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. Lib. XVIII.

Hac planta anomala & fui generis effe videtur, nec nota generica cum Anthyllide leguminola convenit; ob convenientiam tamen in foliis ei subjungendam duximus.

6. Anthyllis falcata Cretica Park. Trifolium falcatum Alpin. exot.

Falcata admodum est, versus radicis caput foliosa: folia enim longa, lata, rotunda & aspera, ex attaca animonia est, rosaus ances espas tonoras, rosa canti tonga, taca, rotunca oc alpera, ext. albo nigricantia, densè de conferrim humi procumbunt, que ex renui exortu in latitudinem femipollicarem versus extremum definunt obliquè fen femicirculariter. Cauliculos ex radice protrudit politicarem versus extremum deminim conque ten tenneaturanten. Caracter protruitar plures, graciles, longos, humi firatos, oblique actos: quorum geniculis terna aliquando nunc quina adnatemut folia, terna superius simul juncia, 8c bina inferius, qua cingunt caulem. Flosuli na annatameur roma, tenna mpana mma panea et orma metans, que engunt estient. Pioletti finte lutei, aut ex albo pallide lutei, faffigius cauliculorum infiltum, papilionacci; quorum fingulis faccedunt filique membranacce, bivalves, in margine fimbriate & finuate, exterius circinate, unguis humani magnitudine, rotundæ, fimul junetæ, unum eundémque exortum è caulis fummo habentes. Radicibus nititur parvis & tenuibus.

Hæc planta perfimilis videtur præcedenti, fi non eadem.

SUBSECTIO TERTIA.

De Leguminibus cum siliquis utriculis seu vesiculis inclusis.

TI Ujus generis filiquæ in calycibus in vesticas membranaceas intumescentibus occultantur.

1. Loto affinis Agyptiaca C.B. Absus Alpin. Veiling. Absus seu Lotus Agyptiaca Park.

Harbula eft palmi magnitudine, vel aliquanto major, folis trifolii fed rotundioribus, quaternis fingula ala appentis, Flores parvos albos & femina Pyri feminibus proxima ferens.

Vellinguis flosculos nivei candoris producere scribit, & dilutiore flavedine lactescentes: neccirca fummum tantum caulem, fed etiam inter foliorum exortum dispositos. Semen atro colore splendidum parvis includit filiquis cicerum æmulis; & caulem fuum raris brevibusque spinulis innocenter

Planta hac ad Cicerum potius quam Anthyllidis genus pertinere videtur: quamvis nos C. Bauhimum fecuti huc retulimus.

A. 2. Anthyllis leguminofa Ger. leguminofa vulgaris Park. Loto affinis Vulneraria pratenfis C. B. Vulneraria ruftica J. B. hibnep Detch of Mabies finger.

Radia et fimplex, longa, recta, lignofa, nigricans, fapore leguminofo. Caules femipedales & altiores, ex cadem radice plures, in terram reclinati, teretes, tenues, hirfuti, rubentes, foliis paucis alternatini politis velliti. Folia pinnata è quatuor aut quinque conjugationibus compolita cum impari in extremo, pinguiuscula, infernè hirsuta, modicéque canescentia, supernè ex luteo virescentia, sapore subdulci es subacri: At que in extremis ramis floribus subjecta sunt, lata sunt, digitata, oblonga, membranea, Flores in ramulorum fastigio in capitulum latum conglomerati, luteoli, odore nullo excellenti, quorum finguli ex vesicula laxà, lanugine argentea villosà emicant, parvi, papilionacci. Succedunt flique in folliculis latitantes, parvæ, quarum fingulæ fingulæ femina, rariusbina continent, fublutea, sapore leguminoso.

In pascuis siccioribus, præsertim cretaceis & arenosis, macro solo, frequens oritur.

Descriptio est I. Bauhini, à nobis aucta,

3. Anthyllis leguminosa purpurascente flore Clus. Loto affinis birsuta flore subrubente C. B. Anthyllidis leguminofa vulgaris varietas Park, cujus fententia nobis etiam arridet. Purple flowered Ladica finger.

Radice est tenui, modice fibrata; foliis multis, humi quaquaversum jacentibus, quæ ex multisaliis foliolis conftant, inaqualiter dispositis, suprema parte grandioribus & latioribus: caule dodrantali, florer multos fuffinence, antequam aperiantur fubrubentes, poltquam recluss fint luteos: femen fert parvum in brevibus fliquis, quarum lingula vesica includuntur, ut superioris.

Verum non opus est tanta verborum ambage, nec enim alia in re d pracedente disfert quam sloris colore, obiter faltem intuenti observabili, nec enim nos utramque inter se curiose contulimus cum utraque simul ad

In agrorum marginibus circa portum Liburnum & alibi in pascuis Italiæ observavimus.

4. Trifolium balicacabum sive Vesicarium J.B. Anthyllis leguminosa vesicaria Hispanica Park, Lotus pentaphyllos vesicaria C. B.

Gaules fundit cubito longiores, villofa lanugine obductos, in ramos alternatim ortos divifos: fulia terna, non rarò quaterna, sena aut septena, hirsuta, ità certè ut extremum folium longè reliqua terna, non raro quaterna, isina dat leptena, inituat, ha certe di extremini rondin longe reigita magnitudine excedat, Oleas folio majus: Exalanum ortu prodeiun pediculi, quorum cacumini dindent flisculi lutei, parvi, quibus fuccedunt infignis magnitudinis turgida vofica, fulca, lanuginolo fliquar chaudentes in quibus femina bina aut terna, compressa, faits crassa pro planta tenuitate. Vesiculæ dietæ florum calices funt, imå parte lati, fummå ad acutum vergentes.

Circa Messanam & alibi in Sicilia : observavimus & in Italia.

5. Auricula muris Camerarii J. B. Anthyllis leguminofa marina, Batica vel Cretica, sive Auricula muris Camerarii Park. Loto affinis birfutu circinatis filiquis C. B.

7. B.

Radice nititur parva, colore buxeo, sapore dulci; ex qua caules pedales circiter, numerosi supini, in terram reclinantes, teretes, hirluti. Folia alternation è caulibus exeunt, mediocriter craffa, rigidiulcula, tactu alpera & pilofa, pinnato, eo quidem ordine, ut extimum impar fextuplo ferè conungatim dispositis in alam folis majus sit, principio angustione, medio ampliore, denique in mucro-nem desinents, sapor utrisque aliquantulum fervidas. Flores cujulmodi Leguminibus, parvi, crocei, hustus viridantibusque foliolis ambiti. Silique lata, compressa, similes Medica lunata, sed paulo minores, in fo convolute, hirfute, femen claudentes figura renis, altera parte gibbofum, altera finu infeulpto cavum.

In infula ad Promontorium Pachynum & alibi in Sicilia invenimus.

SUBSECTIO QUARTA.

De Papilionaceis seu leguminosis non scandentibus quarum Siliqua per maturitatem articulatim rumpuntur.

Herbæ flore papilionaceo siliquis articulatis, sunt vel iisdem

(Levibus,

Ad alterum latus dentatis, forninibus arcuatis aut lunatis; Ferrum equinum Laualiba ad margines,

Rettis, feminibus oblongis, teretibus, rectis Polygalon, Coronilla, Recurvis; ORNITHOPODIUM.

Asperis, foliis

Pinnatis, floribus spicatis, filiquis longis, isthmo loculos dirimente; HEDYSARUM clypeatum. Integris, filiqua campoide; Scorpioides Bupleuri folio.

CAP. I.

De Colutea, Scorpioide dictu.

Uamvis Colutea frutex lignosus sit, ob convenientiam tamen cum hoc genere in floribus & filiquis, ab is non separandam putavimus, sed principem inter Leguminosas siliquis articulatis locum ei tribuendum.

Colutea scorpioides Gev. J. B. Scorpioides major Park. siliquosa sive Scorpioides major C. B.

Suffrutex est ex radice se spargente, satis lentis & fractu contumacibus ramulis, majoribus cinereo Surruex en ex rance le pargente, aus senus de trada continuada contra obudeix, minoribus varidantibus, friratis & angulolis. Folia quina, feptena aut novena, ad Lentis folia accedentia, rotundiora, pinguiulcula, Colutex Veficaria, fi magnitudinem excipias, confimilia.

Flora inter folia ex pediculis femuncialibus, & uncialibus lutei, bini ferè, rarius finguentification. comimina. Pures inter rona ex peatents terminetations, & unctations interly print rere, arms ingulares aut terni, unciam circiter long; Gonifix floribus fimiles, labello duplici, inferiore rotundo, integro, fritato, fuperiore bifido & quafi alato, dilobus crufculis innixo: galea in Roftri acutiem mucronata, ex lutoo virefeens apicum albitantium cirros occulit, quos fubfequuntur filique longa, filiquis Telephii five Scorpioidis Matth. fimiles, teretes, quibuldam velut articulis diffia dex, que colonga, lavia, fubfuíci coloris & ingrati faporis, fimina fingula fingulis articulis incluía habent. Flores nonnitul odorati. Folia ingrati & amari admodum Saporis.

In collibus circa Genevam, Monspelium & Salernum observavimus spontaneam. Maio & Junio Locus &

3. Colutea

Locus.

I ocus

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. muibus filique tenues oblonge, unciales, articulis diftincte infident, quarum fingulis articulis fingula femina parva incluía funt.

Hec in maritimis propè Terracinam collecte.

Colutea caule Genista fungoso J.B. Polygala major Massiliotica C. B. Polyg. Valentina 3. Clus.

Oblongis, lentis, fungolis seu modulloss & omnino virentibus virgis prædita est, quas rara obse-pium folia, superioribus adhuc crassiona & molliora: flos secundæ par. Semen observare non liquir. Invenitur in Valentia Hispania urbis maritimis. Hac descriptio apprime convenit planta illi Louis quam in chvis montofis prope S. Chamas Gallo-provinciae oppidum invenimus.

J. Bauhinus flosensos exiguos satis huic attribuit, in orbem coaggestos: Siliquos angustas articula-tas, ut in Scorpioide solio Pottulacæ, in tenussimum, Scorpionis simillimum spiculum terminatas.

. 9. Colurea Scorpioides Cretica odorata Alpin. exot.

Suffrutex hic totus argenteo colore lucidus, crescit cubitali altitudine & majore, Folia, flores & filiqua vulgaris Colutea Scorpioidis more proveniunt. Different, primo quoad folia, qua in extremo flique nuigerit Contes Despotant une provenunt. Different primo quota joura que in extremo fationa funt, & cofte indat paticiora adherent; quippe quinque urinque binatim feu conjugatim ap-pofita, & unum in cofte media extremo, coloris argentei. Flores & figură & colore fimiles vide-antur floribus Colutez prædica, odore tamen different qui his fitavis est se fragrans, illis feetidus & ingratus. Silique insuper vulgaris sunt exiliores & tentiores, albe, brevioresque, Cretice autem siliqua craffiores funt & nigricantes, atque articulis magis evidenter apparentibus conficientur; & consequenter semina ibidem contenta sunt multò majora.

Vere & incunte aftate flores fert, toto mense Maio: Julio & Augusto filique maturescunt & Tempus, fob finem nigrefcunt.

Frigoris est impatiens hac stirps, unde ægerrime hyeme vivit, nisi summå cura custodiatur

CAP. II.

De Coronilla herbacea.

1. Ferrum equinum Gallicum Park. Gallieum siliquis in summitate C. B. Polygalon Cortusi J. B.

Raffæ huic, lignefcentes duræque radices, dodrante longiores, nunc fimplices, nunc multifidæ, intus albæ: quæ ftatim plurimas emittunt virgalæ lignofas, dodrantales auc breviores,
humi ftratas: quubuls conjugatim hærent folia, utplurimum novena, fimilia Ornitchopodio
quorundam, nifi essen breviora & rotundiora, solidiora, spissiora & magis alba, saporis adstringentis, nervo unico secundum longitudinem pradita. Flores ramulorum nudorum extremo infident lutei ut Ornithopodii jam diéti vel Polygala Valentina prima Clas. Semina item confimiliter in fliquis longis, crebris internodiis interceptis,

Ad latera montis Salevæ prope Genevam & in Delphinatu prope Gratianopolin, & alibi in tsans Locus.
marinis inveni: J. Bauhinus in Rhatiæ monte Nombre.

2. Securidaca major articulata Park. dumetorum major, flore vario, filiquis articulatis C. B. Melilotus quinta Tragi J. B. Hedyfarum majus filiquis articulatis Ger. emac.

Vivaci radice reptat, multis adnatis varié se propagans: fibris aliquot donata, craffitie radicum convolvuli majoris, lignosà candidaque matrice farchà, sapore amaricante: hine emergiunt longissis mi caules, crassitudine cum radice pari, striati, intus concavi, ramosi: folia pinnata, Securidaca, pinguiuscula, atrovirentia, octo, decem, aut duodecim foliorum conjugationibus constantia, impari uno extremam alam claudente. Ex foliorum alis pediculi producuntur palmares & breviores, angulofi, quibus pendulæ impofitæ funt coronæ florum Securidacæ, quorum folium fupremum purpurafeens furfum explicatur, lateralia bina in album languescunt, carina penitus albet, sub rostro-atro-purpurco stamina occultans argenatea: slos interdum totus albet, solo carinæ rostro purpurascente. Silique succrescunt uncias duas aut tres longe, angulose, tenues, crebris nodis articulate. femme longo, mediocriter amaro.

Ad agrorum margines in Germania passim, inque pratis, agris & secundum vias, per universam Locus. Pannoniam, Austriam, Stiriam, Moraviam atque Bohemiam. Clus. Floret Junio & interdum tota

Kkkk

CAP.

2. Colutea Scorpioides bumilis Ger. J.B. siliquosa minor C. B. Colutea bumilior Park.

Est jam dicta humilior, humique diffusa, neque foliorum numero, aut situ, aut formá, neque storum formá & colore à superiore differens: sed hujus engæ palmares aut pedales duntaxar hyente interdum marcescere solent, & novo Vere denuo è radice nova germinare: siliquæ & semina pa ria : radix similiter dura & lignosa latè se spargit.

Sponte nascitur ad Calenberg vicinisque Vienna montibus abunde, tum etiam in nonnullis Pannoniæ montanis locis; in hortis culta paulò major fit, & utplurimum virgas hyeme retinet. Floret

3. Colutea Scorpioides humilior, siliquis & seminibus crassioribus Moris. hist.

Morti.

Morti. sed majora, glaucíque vel cæsii coloris. Flores & forma & colore Coluteæ vulgaris similes, sed majores; quos excipiunt siliqua breviores & craffiores, magis & distinctius articulata quam vulgaris Colucex, atque in fingulis internodiis filiquarum fingula femina cylindracea majora & craffiora

Ad oram maritimam Tingitanam viget, unde cjus semina habuit descriptionis autor, ut & ex Italia ab Alexandro Balam communicata.

4. Colutea siliquosa minor coronata C. B. Col. scorpioides montana Clusii Ger. Colut. scorpioides quadam, sive Polygalo Cortusi similis planta, sed major J. B.

Radice nititur crassa & lignosa, lenta tamen, & flavescente cortice obducta, multisque fibris predita: ex qua plures fingulis annis, incune Vere novas producie vingas, pedales, nonunquam esticulus cubitales, lennas, vimineas, laves, virides, & in his temere faarfa alata felia, quina, feprena aut novena uni costa inharentia, exiccantis primum gustus, deinde nonnihil acrimonia in summis lavena an corea minarenna, execuano pinnan garcia, como norman actinona a sanima bebis relinquentis. Flora in foliorum ollongis virgulis inharent copofo, leguminacei, in orbita per coronam difpoliti, flavi, nullo grato odore commendati: quibus fuecedant articulatim diffinêz filique, superioribus breviores, semen in singulis articulis continentes, Coluteæ parvæ sive Polygalı Valentini Clufii modo.

Crescit in montium qui à Danubio & Calenberg illi imminenti ad Alpes extenduntur radicibus inter vepres & ad vinetorum margines. Floret Junio, nonnunquam etiam Maio: subsequens hyems

5. Colutea minima five Coronilla Ger. Colutea paresa species Polygala Valentina Clufii J. B. Polygala Valentina Clufii Park. Polygala altera C. B.

Cluf.

Fruticola est hac planta, binos palmos alta, multas ferens virgulas lentas, Sparti aut Junci instar. Folia fingulis coltis inharent, impari plerunque numero, quina, leptena aut plura, Lenticulæ fimilia, magis tamen carnofa, & ad Ruta colorem accedentia, adftringentis & ingrati gultdis. Floru Meliloto fimiles, lutei, corona in modum fummis virgulis [quæ magna ex parte nuda funt & maturo femine exarefeere folent] infident. Incurvæ deinde, longæ & teretes fuccedunt filiquæ, tribus aut quature internodiis dilintetz, que feme continent durum, oblongiulculum, nigrum, ingrati fa-poris. Radix longa, dura, lenta, craffiulcula est.

Clufius agro Salmanticenfi, Murciano & Valentino regnis, locis arenofis & collium declivibus ob-

fervavit. Floret Aprili, Maio & Junio: Semen Julio maturum eft. J. Bauhinus Coluteæ fuæ, cujus titulum inter Synonyma præmilimus, virgulta tribuit dura, ligno-

fa, crebrò veluti articulata, &c. Nos plantam hanc in clivis maritimis propè Salernum in Regno Neapolitano, atque etiam in Herriria collegimus.

6. Polygala Valentina secunda Clus. An Polygala major Massiliotica C.B? major momana Park. Colutea scorpioides Coronata Lob. Obs.

. Cluf. Pracodenti admodum fimilis est, majoribus virgis, firmioribus & utcunque rubentibus; majoribus etiam, viridioribus, frequentioribus & carnolis felin; majoribus & dilutioris coloris floribus: fi liquis etiam paulò craffioribus, semme verò omnino fimili.

In collibir silvolis Valentus Hispanie vicinis invenitur. Viret perpetuò & diutiflimè floret & Vere & Autumno. In monte Cetio inter alia arbitla versus mare Maio florentem legit D. Magnol, & in sylva Valeria circa Caravettes. Botan. Monspel.

71 Colutea scorpioides maritima glauco folio C. B. prod.

C. B. prod Virgis est pedalibus, rarius cubitalibus, lignosis, rotundis, rugoso cortice vestitis, in frequentes ramos divilis: folia alata, septem aut novem uni costa, binis semper ex adverso sitis, adharent, uno impare extremam alam occupante, Colutea foliis fimilia, fed multo minora, obtufa & cordata, glaucique vel cafii coloris. Flore & formâ & colore Colutea fimiles, fed minores, pediculis te-

I ocus.

Locus & Temput.

Lacus.

Locus &

Tempus

Vires

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, sea leguminosis.

Seiban Alpini. Seiban sive Securidaca Agyptiaca articulata Park. Galega Agyptiaca siliquis

Alp, Vessing.

Rutex est in Ægypto, Myrti magnitudine; soliv Securidaez, sed longionibus & angustionibus, in maturior planta fueit: Ramos bakens diluto virgarum latera pari ferè numero stipantibus, si maturior planta fueit: Ramos bakens diluto virgarum latera pari ferè numero stipantibus, si maturior planta fueit: Romos bakens diluto virgarum numero sa producururu; Fenugraeco proximar, in quibus semina sune Fenugraeci seminibus non parum longa producururu; Fenugraeco proximar, in quibus sincluss prægnantes pro illorum numero distinismila. Siliquae (id adnocante Vessingio) seminibus incluss prægnantes pro illorum numero distinismila. Siliquae (id adnocante Vessingio) seminibus sincluss prægnantes pro illorum numero distinismila. Siliquae (id adnocante Vessingio) seminibus sinclus prægnantes pro illorum numero distinismila. Siliquae (id adnocante Vessingio) seminibus sinclus prægnantes pro illorum numero distinismila.

ctis velut loculis coaretaes unt. Incent trancum ipanti minera l'ais previouque point acuteatum obfervairt; unde non mirum Ægyptios eo uti ad fepes texendas pro agroum diffunctione. Semina humentem ftomachum ficcare & roborare aiunt, & ad cohibendum quemcunque fluzum alvi, apeç minus ad menses immoderatos fistendos utilia esse, seu in decocto, seu in pulvere sum alvi, apeç minus ad menses immoderatos fistendos utilia esse, seu in decocto, seu in pulvere

jumpta.

Morifonus in Hift. C. Bauhimum & Parkinfonum reprehendit quòd filiquas articulatas huic planMorifonus in Hift. C. Bauhimum & Parkinfonum reprehendit quòd filiqua articulata proprie loquendo. Siliqua enim
ta tribuerint, còm non fatis intelligerent quid fit filiqua articulata proprie loquendo. Siliqua enim
tatticulata finquit) in multos articulos fuis interfitiis diffinctos dividitur transverfim, & in fingulis interstitus (exsiccata filiqua & rupta) singula continentur semina.

Nos plantam nondum vidimus, at nec Morifonus se vidisse ait, ideóque an Siliquæ ejus revera articulatæ fint, an nodolæ tantum feu protuberantes ubi femina funt, & in interstitiis depresse feu anguftata, nescimus.

CAP. IV.

Nil five Anil, Glastum Indicum Park. Colutea falis Anil nominatum J. B. Herva de Anil Lustianis Margge. Phoseolus Americanus vel Brasilianus VI. C. B. at perperam Phoseolum vocat. Ameri Hort. Mal. Polygala Indica frutescens Hermanni.

Ualifinam planta fit ex qua Indigo vulgò dicta conficitur inter Botanicos non convenit.
Verior fententia est fruticem leguminosium esse. Colutex affinem. J. Bauhinus quos habiit ramulos pedales similes fere ramis Cytis filiqua lata fuisse servicio rigidulos, incanos, ac ferè argenteos, in folia divilos Colutes vulgaris, ovata, glauca, quinquefolia communicer, rari is trifolia ex communi cofta incana. D. Finchina apud Parkinfonum folia Senze ei attribuic, fed breviora & latiora, qualia & Parkinsoni icon repræsentat. Marggravius Anil plantam fic descri-

Ex radice gracili, longa, in multos ramis distributa lignosa ac lenta plures assurgunt caules duos, tres, & quandoque plures pedes longi, teretes, humi serpentes, & hine inde filamentis in terram demillis se sirmantes, versus extremitatem autem se surrigentes : ex hisce maximam partem jacentibus caulibus alii plures in altitudinem affurgunt, ex quolibet octo, novem, sapiùs & decem, itidem teretes, caulibus alu plures in attitudinem atturgunt, ex quoinet octo, novem, tepius & decem, indem teretes, lignoli, uno latere paulium rufeicentes. Cauler omnes ornantur ramulis unum digitum longis, alternata ferre difpolitis, & quiliber habet feptem cinerafeontia foliola, bina fibi oppofita, & externatu ferre difpolitis, & cuiliber habet feptem cinerafeontia foliola, bina fibi oppofita, & externatu folion. Foliola in medio facundum longitudinem nervulum habent, non ferrata, fimilia foliii Trifolii corniculati Dod. Juxta ramulos enalcuntur breves pediculi, & in is flofetti quatuor, quintum fev are plures reportir purpusal cura allo altini. Found cultilis folia quatuor, quintum fev are plures reportir purpusal cura allo altini. que, sex aut plures, plane parvuli, purpurei cum albo diluti, figura cassidis aperte, ut in Hedera terreltri vel Urtica mortua, odoris jucundi.

Male comparat flores hujus plantæ floribus Hederæ terrestris aut Lamii, cum hujus flores procul-

dubio papilionacei fint.

Fr. Hernandez stipites multos, sex cubitos longos, ac minimum digitum crassos ei attribuit, coloris cinerei, laves; folia Ciceris; flores ex albo rubescentes; filiquas accervatim cauli appensas, ascaridibus craffiulculis limiles, tenune nigro plenas, fapore nomihil amaro & leguminofo. Parkinlonus fruticem hunc *Seiban* Alpini affinem facit, *filiqua* teretibus, uncialibus, Fænugræci

seminibus, sed utraque extremitate acutioribus.

Siliquula Anil quam Terentius ad C. Bauhinum transmisit angusta crat, vix uncialis, cui grana

aliquot exigua, subviridia cum hilo albo in medio, ut in Phaseolis, incrant.

auquot exigua, indvirida cum nuo aibo in medio, utin Piateonis, incrant.

Ciun ergo in florum colore, & filiquarum parvitate confentiant hi Autores, unam & eandem plante speciem elle quam describium inhi persuadeo; quamvis in descriptione fotiorum non bene conventant. Nec diversam elle puto quam sib Ameri titulo proponunt & d. feribant. Hori Malaberici Autores pro Arboris specie, cum tamen hec planta vis frutex, nedum arbor censenda sit, siquina doc distribute describitions described in participation. dem duos duntaxat [Finchius apud Parkinfonum tres annos durare (cribir] annos vivat, ut Henandez, afferere videur. In magnitudine certé infignis eft differentia : quocirca Ameri descriptionem fubjiciemus.

Arbufcula est altitudine humana, brachii craffitie, ligno duro, ramis maxime transversis: folia alatis, è quinq, aut septem pinnarum mediæ costæ adnexarum conjugationibus compositis quin impari in extrema cofta folio; funt autem fingulæ pinnæ seu foliola oblongo-rotunda, textura tenui & ri in extrema cofta foto; tunt autem ingula pinna teu fotolo a oblongo-rotunda, textură cenui & denila, nervo medium percurrente averia parte, elato, nullas, faltem confpicuas, venas emittente, colore ex viridi fubceruleo, parte adverfă obleuriore, averfă clarioro, fapore fibamaro, & languido ardore diutuis malticata. Florei în brevibus furculis foliorum finubus excuntibus plures finud picatini aggregati, parvi, papilionacei, quatuor petalis compoliti, quorum inferius & carinatum fylum viridem occultans viride, lateralia duo angulta, interiori ora faturo rofaceo rubore tinda, fuperius & clypeatum reflexum effac viridi-dilutum. Sunt autem flores odoris nullius. Calyx florum quinque cuspidatorum & viridium foliorum est.

Floribus deciduis succedunt parya, ferme unciales, recta, rotundiola, & anguste siliqua, suis furculis brevibus, tenuibus pedunculis appense, spadiceo-susce, semina oblongo-rotunda, per matu-

ritatem fusca & nitentia continentes.

In arenofis & petrolis locis nascitur.

Parandi pigmenti, quod Latini cœruleum, Mexicani Mohuiili & Tlecohuili appellant, referente Ulii. earand pigment, quod Latin decruesini, pressioni proprinte de recommi appenant, referente de Hernandez, hie est modus. Folia incia in ahenim cortinames ferventis aque fed jam ab gine se posses tepentisque aut melnis (ut rei affirmant periti) frigescentis neque ignem experte consciunitur, concutiunturque vehementer rutris, ac paulatim aqua infecta transfunditur in teltam aut dolitur, concutunturque venementer rutus, ac patiatini aqua infecta transtunotur in tetjam aut. doli-tun, & tandem per foramina paulo fublimiora effulo humore, quicquid è folis difceffit permittitur refidere. Fax illa pigmentum est: siccatur id fole, & sacco cannabino percolatur, mox effor-mantur parvæ rotæ, quæ catinis superpositis carbonibus solidantur, ut recondi tandem queat in an-

nuos uus.

Pigmenti hujus parandi modum paulò aliter describit Autor anonymus historiæ gemmarum à
D. Chapezeau editas; quem apud ipium vide, vel apud Wedelium in Experimento novo Chymico de Sale volarili plantarum. Descriptio enim Hernandez mihi verisimilior videtur.

Caterum Wedelius non levi errore tenetur, cùm Indigo & Glastum ex eadem prosapia propullu-Lare Gribir, neque nifi preparatione differre: chim certifimum fit plantas iplas diverififimum a effe, nec minus natura quam loco diffare, chim hiups refpectu toto celo, illus toto genere differant.

Datur & alia Mi five Indici ficeres, quam Margayanis deferibit, toto genere à præcedente diveria, & Corymbiferis plantis annumeranda; Hernandez quoque aliam deferibit fpeciem, &

veria, ex Corymoreris puants ammuneration i rierinantez quoque anam deterinte pecceni, ex forte diversam à Marggraviana; Nos inter Corymbiferas dictas plantas de iis agemus. Quod ad vires attinet, Ad dolores calculi nephriticos mitigandos servit radix in decocto data. Vires Eadem & viribus veneni obstitut decocta cum aqua Lanie, scilicet teneri Coqui Indici, & epota. Folia in difficultate mingendi juvant, fitrita cum aqua ventri applicentur. Amè vulgò dicta Indigo pro Cafficandis tumoribus proficua eft. Hort. Malab.

Hernandez feribit pulverem mederi plagis veteribus si ante urina abluantur. Folia contusa &

emplastri modo applicata dolorem capitis mitigare dicuntur, maximè in infantibus, etiam in aqua

macerata & cerebro applicata.
Ingeniofiffimus Vir * D. Martimus Lifter M.D. in Ictericis affectibus pilulas ex Indigo Barbadenfi * De fontibus ingenioniums vi L. Landing Laper M.D. in recorded attention primary extraction and datachman quotidic finnendas practicipiti adquoties; que i defecerint ut agric copiolis utiliam Medic. Angl. redderent. Et revera verifimile videtur Indicum non minis quam Crocum huic morbo profligando Angl. Exercis. idoneum effe; cum partium tenuium sir & facile penetret, quemadmodum alia tingendo apta. 2-Observat D. Tancred. Robinson confectionem hanc venenosa qualitaris participem à Medicis antehac

Color vulgò dictus Indigo fluxiones mirè fiftit, nam valdè aftringit; ut lochiis nimium fluentibus, & alvi, uterique procidentia decantatum remedium prabeat. Ex observatione D. Muralti. Ephem.

German. Ann. 11. 113.

Plantam hanc ob convenientiam in multis cum Colutea eidem subjungendam duximus, quamvis revera filiquarum respectu, que ut puto articulate non sunt, ad hoc genus non pertineat.

CAP. V.

De Hedyfaro clypeato lævi.

* 1. Onobrychis clypeata lawis Park. semine clypeato lawi C.B.

C. B. prod.

X radice rufescente, paucissimis fibris donata, caulis unus [nonnunquam duo] pedalis, nodis disditinctus exurgir: circa quem folia alata ex senis septentive fibris, oblongis, glabris, uni constraint area consostia. Ex alis tenues e obcosta inharentibus, unique extremam alam occupante composita. Ex alis tenues e obcosta consostia c costa inharentibus, unoque extremam alam occupante composita. Ex alis tenues & oblonge virgulæ flores purpo-ceruleos, veltu in fjele dispoires suffinences prodeunt: quos sequuntur fruitm plani, leves, clypeiformes, communiter terni, fibi invicem per longum coherentes, fi-

In Helvetiorum Alpibus, ut monte Fracto & ad thermas Fabarias provenit. Hujus descriptio in multis excepto filiquarum levore, Hedysaro nostro clypeato minori convenit:

specie tamen diversam esse vel locus convincit.

Kkkk 2

2. Onobrychis

Locus.

Lecus.

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. Lib. XVIII. punctum fuscum parvulum loco hili habens, sapore quasi Pisi. Inter cundum ha siliquula sacilli me vestibus adhærescunt, ideoque Lusitani vocant hanc berbam Americ.

Paffim in Brafilia nafcitur.

Lacus.

929

2. Onobrychis incana folis longioribus C. B. Astragalus incanus siliquis incurvis Botan.

C. B. C. B. Caulem habet rotundum, ramofum, incanum; folio plura, acuminata, angufta, uni coftæ adnexa, incana velut cinere afperfa: Cauliculi femipalmares, nudi fpicam florum purpurafeentium, aliotum formá fuftinent: quibus fuccedunt filiquae oblongæ, incanæ, incurvo mucrone donatæ, duabus valvulis conftantes : Semen minutum, nigrum, planum & femicirculare continentes.

In Provincia Galliæ reperitur.

* 2. Onobrychis incana foliis rotundis C. B.

Hujus meminit C. Bauhinus in Prodromo his verbis,

Alteram non minus incanam, sed minorem, semipalmarem, foliis brevioribus & rotundis, ex Aragonix & Caltiliæ faxofis D. Albinus attulit.

Hujus & præcedentis an filiquæ articulatæ fint non meminit C. Bauhinus; nec nos aliunde earum notitiam habemus, proinde an plantæ ipfæ ad hunc locum pertineant nescimus. Ob nomen commune impolitum huc retulimus.

4. Hedylarum triphyllum Canadense Cornuti Park.

Hujus altitudo in frigidis locis duorum ferè cubitorum est, in apricis in unum tantum erigitur. Caulas numerosus ab radice pullulat, angulosus ac medullosus: fibris ille multis striatur, aliis vicentibus, aliis pallentibus, aliis rubentibus. Media canicula spicatim flores prodeunt Hedysari legitimi facie, ampliores multo. Horum superiora folia saturatius rubescunt, laterum ala & subjecta carina dilutius ac pallidius rubet. Siliqua per floris marcidi centrum oritur, falcatim per internodia diferidilutius ac pallidus rubet. Singula per nori marciai certum ortati, racadin e internota diter-minata, afperrima, qua lincis fupra & infra rubentibus clauditur. Radiei nititur fibrofà, libnigra, maxime vivaci. Aprili pullulant folia, initio quidem rubentia, quae tandem atrovirescunt, & Tri-folii Asphalitiis more dividuntur. Tota planta inodora est. Sapor virenti non ita conspicuus, sic-

Mediis in fylvis nasci dicitur in America Septentrionalis regione nova Francia dicta. Siliqua, annotante Morifono, conflat pluribus filiculs feu localis triangularibus articulatin junctis. afferts:
Ob conformitatem filiquarum quamvis planta trifolia fit, Hedyfaris adjunximus; ut & fequen-

5. Polygalo Gefueri affine Caput gallinaceum J. B. Securidaca Pennai, five Securidaca 2. altera species Clul.

Prolixam agit radicem & craffiulculam, lignolam & in fibras filamentorum instar ductilem, lentam, fractúque contumacem, foris nigricantem, intus albam, fimplicem aliàs, aliàs multifidam, & in numerofa capita diductam; ex quibus denfa pullulat foliorum cauliumque feges: Caules autem palmares, aut etiam dodrantales, tenues, fubbirfuti, ad medium ufque foliofi, catera nudi, flicam gemares, aut etant docrattates, tentes, mominus da macian inque notoni, teteva madi, premi go-runt unius, duarum aut trium ferè unciarum, floribus congeffam purpureis Polygali Gelin, que ta-men hic in latum diffunditur per extrema, non autem in metæ formam falfigiatur: floribus etiam adhue non omnino delaphis fuecrefeam filiquee, Acade filiquarum quodammodo formâ, inico aut duobus peletatis orbiculis conflantes, quodam velut ifthino loculos differminante; quòd fi unicum est conceptaculum, brevem mucronem profert (id quod etiam in extremo ubi plura sunt observa-re licet) margine alias aquabili, nec cristato, umbone protuberante ob contentum semen, Cracca minori par, nigricans, rotundiunque, nili quippiam uncinuli inftar inaqualitatem faceret.

Singuli porro orbiculi prater tunicam femen integentem extrinfecus reticulatum habent obdu-Rum plexum, circa oras harefeentem, alias liberum, fpinulis mitibus asperatum, radus rectis in margines exportectis. Folia quedam radice mox germinant, alia per caules, trium plus minis un-ciartam longutudine, foliolis conjugatim dispolitis confrantia, duplo minoribus quam Polygali Ge-neri, acuminatis, utrinque hirfutis, & argenteo fplendore fubinde micantibus. Foliorum per ramos pediculi longutudin (quanulas habent appolitas rubentes.

edicain fonguiacui i quamitas naperi appoitas i tubertes.
In fabuletis & campefribus ad femitas prope montem Lupi Monfpelienfium eruit Cherlerus.
II.ac ell proculdubio Securidaca Pennat Cluf. i.e. Securid. dumetorum minor pallide corulea.
B. Gor. Securidaca articulata minor Park. It im fortaffe Onobrychis clypeata afpera minor C. B. pred. V. Hedyfarum clypeatum minus fuperiùs pofitum.

Pennaus Securidace fue filiquam fecuris formam quam nos Billhook (ca vox, putatoriam five arborariam falcem fignificat) vulgò appellamus, probe referentem, vel cultri genus, quo nostri & Belgici futores uti folent.

. 6. Trifolium Americanum spicatum Marggravii.

Ex radice lignofa, lenta, gracili aliquot aflurgunt eaules sesquidigitum circiter alti, qui unum atque alterum ramulum nancifeuntur. Caulis rotundus, pilofus & quafi geniculatus: ad geniculum que in brevi petiolo nafeantur juxta fe tria folia, fupernis viridia, internis pilola & canacientia.

Hofenlos for in fixcam congestos, purpurei coloris. Post quos provenium filiculae compresse, hirta, curvae seu lunata, ut in Ferro equano, & quali decide; nam matura in tor concedum partes, quo grana continent feminis. Semen est magnitudine Sinapi, sed figura Phaseoli, ex albo flavescens, &

CAP. VI.

De Hedyfaro clypeato afpero.

Edyfarum à Suaveolentia dicitur; odorem enim emittit Fænugraco, Lupino & Meliloto non diffimilem. Hujus note funt flores spicati, filique oblonge, aspere, articulate, ishmo loculos dirimente.

1. Hedyfarum elypeatum Ger. emac. elypeatum vulgare Park. Aftragalus Romanus seve Hedyfarum elypeatum, siliquà asperà J. B. Onobrychis semine elypeato aspero major C. B. French Donn fuckle

Ramis est cubitalibus, bienbitalibus & tricubitalibus, concavis, procumbentibus, glabris, craffiusculis, Kams en cuoranos, menoranos extrementos seconeres, procumentos, guarris, crantileons, mulis ex radice flatin orits; per quos alternatin fere nafeuntur folia palmaria & ferè dodrantalia, ala inftar herentia, quinque aut lex conjugationibus, extremóque folio impari conftantia. Folia fingularia Glycyrrhizæ foliis quodammodo fimilia, paullò breviora, latioraque & glabra, exceptis inguiaria Giyeyi inaza oma quocaminoso minina, paano beevista, atonaque o gatora, exceptis marginibus brevibus pilis ornatis, fapore nullo manifolto, infi tantillum aditringente. Ex alarum finu prodegunt furculi fingulares, qui in fpicam digeftos ferunt flores amonos, Genifea, fed rubentes : è quibus siliqua compressa, aspera, ternis aut quaternis aut quinis seminibus orbiculatis, clypeoli effigie in cadem rectà locatis complures vifuntur. [Siliquæ ex pluribus orbiculis clypeiformibus afperis fibi invicem articulatim commiffis componentur.] In plures annos vivit, nifi hyems afperior fuerit, quam non facilè tolerat.

In montibus Messanz imminentibus provenit, ubi & flore albo observavimus. Frid. Meyerus Loom. in pratis Senenfium copiose enatum observavit.

Ob florum pulchritudinem in hortis colitur.

2. Hedyfarum clypeatum minus flore purpureo. An Onobrychis semine clypeato aspero minor C, B? Onob. clypeata aspera minor Pack?

Radice nititur tenui alba, lignosa, fimplici cum paucis fibris. Folia exigua admodum, oblonga, angulta, bina ex adverso, ad quatuor vel quinque paria, eidem pediculo seu costa adnectuntur, cum impari in extremo. Cauliculi ex eadem radice duo ant tres, palmares, in fummitate & in pedicucum impari in extremo. Lamiciusi ex eacein radice quo aut tres, paimares, in luminitate & in pediculis oblongis flores gestantes in capitulum coacervatos, quinque vel fex, aut forte plures, purpureo fais amplos pro plantula modo: qui decidentes relinquint flliquas praceadentis pares aut citam majores, confimiliter ex multis clypeolis hirflutis aut asperis, fibi mutuo in cadem recta commissis compositas, quorum singulis singula insunt semina.

In infula parva ad promontorium Sicilia Pachynum dictum, nunc Capo Passaro, collegimus. Onobrychis clypeata aspera minor C. B. si rectè descripta sit, radice crassa, foliolis brevibus, slocu-Lis parvis & rubentibus, semine minutiffimo in clypeolis exiguis, à nostra diversa est, quod tamen mihi non videtur verifimile.

Onobrychis major annua filiculis articulatis afferis, elypeatis, undulatim (id eft) antrorfum & vettorfum) junëtis, flore purpuro-ribente Morif.

Acunter producit non tam process, nec tam crassos quam Hedysarum clypeatum vulg. Its ad eundem modum coste adnascuntur, quibus pariter folia adharent, dilutius multo virenția, foliis Heendem modum coste adnascuntur, quibus pariter folia adharent, dilutius multo virenția, foliis Heendem modum coste adnascuntur, quibus pariter folia adharent, dilutius multo virenția, foliis Heendem modum coste adnascuntur, quibus pariter folia adharent, dilutius multo virenția, foliis Heendem modum coste adnascuntur qui processor dilutius pariter folia adharent, dilutius multo virenția, foliis Heendem modum coste adnascuntur qui processor dilutius multo virenția dilutius dilutius dilutius dilutius multo virenția dilutius dyfari pradicti flore albo fimilia. Flores in cymis caulium fpicatim provenium, à floribus dicti Hedyfari colore diverfi, funt enim multò dilutius rubentes, admixto pauco cœruleo aut violacco colore: deinde filique longe articulantur filiculis afperis clypeatis, non rectà junctis, ut in priore perenni, jed undarum in modum ante & retro plicatis, feu angulos obtufos in fingulis articulorum plicis efficientibus. Semine ex Aleppo misso à D. Huntington enata est Oxonii in Horto Academico.

CAP. VII.

De Ferro equino.

Ferrum equinium à figura seminis soleam equinam referente dicitur, que & hujus generis nota characteristica est.

Kkkk 2

I. Fer-

Locus.

Lacin.

Locus.

Locus

fearer.

1. Ferrum equinum I.ob. Ger. equinum majus Park. equinum siliquă singulari C. B. Solea equina
J. B. Wolfe-shooe Detts.

J.B. Radis hujus alba, paucis donata fibris lignescit, [Matth. gracilis quatuor digitorum longitudine] Radis hujus alba, paucis donata fibris lignescit, [Matth. gracilis quatuor digitorum longitudine] Aqua statim plures proferuntur caules, palmares aut dodrantales, angulos [strata huth.] unde felial execunt Securidace minoris, pinnatim digesta, & per extremam oram latescentia, leviréeque felia execunt lucis, singulares, quos stiagas in corcul morem fista. Hince ex finu, viz. foliorum feliculi exent lucis, singulares, quos stiagas et al more exercis de service successive succes eriam excipiunt iniguiaies, nuno peniemo, des circues uneas ionge, comandiate, nontificial in-curve, comprelle, artificis nature rarum specaculum. Dofum his continuum, opposta pars sim-briatis sinubus laciniosa, vel (ur Matthiolus air) silique oblonge, presse alera parte, incurve, inpriatis muons sacimoia, vertur aratumons and jungua conounger, preme and pares incurvas, in-cifuris divita, foraminum rotundorum speciem referentibus, prominente utrinque foraminum ori sicio; semen lunatum bicorne, Solea equina sigură; ut siliqua pro contenti seminis figură nameroque totidem equinæ foleæ fimulacra repræfentet.
Circa Liburnum & Neapolin in Italia observamus.

Σ. Ferrum equinum πολυκίζετεν Col. Ferrum equinum filiquâ multiplici C.B. equinum polycerator.

Totius figura brevitate distat à vulgari ferro equino, ac ctiam filiquarum copia, quas inter foliorum alas longo petiolo infidentes, non ut in vulgari harentes, quaternas aut plures profett, tenuiores, rufescentes, incurvas, C literam lunatam exprimentes, velut resupinas iterum crescentis

In Valuentium monubus Soli expositis tenuibusque locis reperimus, atque etiam Cirinolæ. D.Mag-In Valuentium in locis sterilibus dictis la garrigue dau Tarral, & depressis incultis montis Ceti vere cum flore & filiquis sæpius legi. Botan. Monsp.

3. Ferrum equinum Germanicum filiquis in fummitate C. B. Ger. emac. equinum comofum Park. Ornishopodio affinis vel petitis Solese vel Ferro equino herba J. B.

J. B.

Graphima radice nititur, craffa, lignofa, fibrofa, nigricante, fubdulci; wiricular producens multas, palmo longiores, interdum dodrantales & cubitales, in terram reclinatas, ramofas, canes, fubrubentes; in quibus folia Lentis pinnata, paullo quiam Ornithopodii majora, [primium bina utici fibrubentes; in quibus folia Lentis pinnata, paullo quiam Ornithopodii majora, [primium bina utici fibrubentes] for in More extrema que pediculo foi in More extrema alind, ut 12 numero infint] non continua utique ferie cofte ad caulem ufique adhirentia, ut in Ornithopodia Dal intuition adhir cofta solution foi alicination foi libruoglane folia vidao. aliud, ut 13 numero infint] non continua ulque ferie colte ad cautem ulque adhérenta, ut in Or-nithopodio Ded, jam dieto, côm cofta qui cauli adnafeitur fit aliquoulque folis vidua, ut in Ferio cquino, fubamara. E fummis folis & caule producuntur petioli nudi femipedales & longiores, in quorum fummis flores octo aut novem, corona: inftar radiatim penduli colore luteo faturato & effi-gio Meliloti quam nobilem vocant, quibus fuccedunt filique, crebris internodis intercopte; adunce, in acutum definentes, filiquis Ferri equini fimiles, minores tamen, mintifque incurva, nec ita la tra, nec adeò finuate: ut veluti perforate videantur ut in vulgari, fed mintis dimidio circulo, in qui-bus (finite schoner michi course). Il cumba acidenta bus semina oblonga minus incurva, ut Lunulam referant.

In Anglia variis in locis occurrit folo cretaceo inque montofis Septentrionalibus. Mec tamen loca calidiora refugit; nam J.Baulinus Monspelli propè patibulum invenit, slorentem Aprili & Miso. Columna in Æquicolorum montibus & fylvula Capuccinorum.

CAP. VIII.

De Scorpioide buplcuri folio.

 $\mathbf{H}$ Æc planta Campoides rectius diceretur qu'am Scorpioides, fiquidem filique ejus erucam in fe convolutam proxima fimilitudine referunt, fúntque plurimum hirfutæ.

1. Scorpioides filiques fingularibus villosis : an Scorpioides majus Park. parad? The great rough Caterpillarg.

Ex radice plerunque singulari, ferè buxea, exili, rectà, longiusculà, dodrantales vel pedales [& Ex radice plerunque lingulari, terè buxea, extij, rectà, longiulcula, dodrantales vel pedales [& lato folo etiam longiores] ramulos per terram (parfos, fubbinfutos emitit; ex quibus nafcuntur folia Bupleuri pingutora, minis nervosà, locis caliais ablad, mediocriter [pilla, brevibus & raris pilis nonnulti hirtura, longiufculis pediculis, duabus longis angultis auriculis ad exortum donatis, appenfa, alternatim polita, fapore herbacco cum aliqua acrimonia, & ex corundem alis pediculis inguli palmares & tefatu palmares, aut etiam longiores, tenues, quorum fummitatibus fingulis finguli flores infident, papilionacci, flavi, finnles Meliloto Germanice Fuchfii: Quibus fuccedum filiqua hifpida, non taunen alipere, majores quànt in vulgari Scorpioide, per maturitatem cirine, in le conjudite retrearum infare, tuberculis femen continentibus funnus tamen confoicuis quàm in vulgari volutae crucarum instar, tuberculis semen continentibus [minus tamen conspicuis quam in vulgari] gibbofæ, quæ per maturitatem articulatim rumpuntur.

2. Jooppoider filiqua campoide bispida J. B. Bupleuri folio Ger. C. B. Bupleuri folio minor, pluribus corniculus asperus Park. Prickip Caternillars.

921

Descriptio quam ex J. Bauhini hist. desumptam præcedenti accommodavimus hujus plantæ crat. Scorpioides enim non aliter inter se different quam numero siliquarum in eodem pediculo, earundem superscient inter se different quam numero siliquarum in eodem pediculo, earundem superscient se se sono superscient se sono superscient torius plance magnitudine. Huic ergo in codem podiculo due trice fifique herent, magis convo-lute, magilque hilpide feu afperæ quam præcedentis, per maturitatem fulcæ, tuberculis semen falcautz, magitque nipiaz ieu aiperz quam przecuentis, per maturiatem tutez, tube ta Lunz effigie continentibus gibbofz. Hac species frequentissima efecica Monspelium & alibi in Gallia Narbonensi. Scorpioides multisorus Boelii Ger. emac. App. idem videtur przecedenti.

. 3. Scorpioides siliqua crassa Boelis Ger. emac. App. An Scorp. majus Park. parad?

Hujus flores nonnihil ampliores funt quam reliquorum cujufvis, in fingulis pediculis fingull vel bini: Silinus contotte, non tamen villofæ aut afperæ ut præcedentum, fed ftriatæ duntaxa eleganter & velut reticulatæ, quam alterius cujufcunque Scorpioides filique feptuplo majores, Erncæ den bip bilofæ maximæ magnitudine. Semen rotundum fed paulo oblongius, Pifi arvenfis fere magnitudine, obscure luteum.

* 4. Scorpioides Bupleuri folio, filiquis lenibus Park.

Ploc genus per omnia pracedentibus fimile est, exceptis sforibus, qui in singulis pediculis singuli, rasius bui; se stilusi que angusta sinut est laves, absque ulla omnino asperiate aut hirsute. Morisino idem habetur sequenti su scorpoidi Bupleuri solio, corniculis asperis excugos seu rigidis striatis, seu sulteatis à sese dicto: malè ergo siliquis lenibus à Parkinsono inscribitur.

9. Scorpioides siliqua cochleata & striata Olysfipponensis Hort Paris.

Siliquas in codem pediculo plures gestat, valdė contortas & in se convolutas, mullis neque spinu-lis asperas, neque villis hirsutas, sed secundum longitudinem duntaxat striatas, graciles, per maturitatem nigricantes.

6. Scorpioides Matthioli Ger.

A nobis Trifoliis siliquosis, Fornugroco & similibus annumeratur. Possit tamen hic non ineptè collocari ob filiquas articulatas longas se contorquentes : aprilis sanè quam inter Trifolia

. 7. Scorpioides Vicine folius minima Morif. hift.

Canliculos edit pedales, humiles, & per terram firatos: ex quorum geniculis oriuntur coftæ mediæ, alternatim cauli adhærentes, & bis quatuor folis longis, mucronatis, glabris, alternatim etiamfitis, uno impari extremum coftæ claudente, onuftæ; atque ex alis inter coftam & caulem oriuntur petioli biunciales aut trunciales, fuffunentes in eorum faftigio binos aut ternos, nunc pluies, hung pauciores foliose papilionaccos, lutcos; quorum fingulis, fingulæ fuccedunt filiquælongæ, tenues, articulatæ, continentes semina, minuta, rotunda, longa, in fungulis interstitiis singula.

CAP. IX.

De Ornithopodio.

Rnithopodium à filiquis aviculæ pedes cum unguiculis referentibus dicitur.

1. Ornithopodium radice nodosd Park. tuberculis nodosa C.B. item Ornithop, majus Ger. C. B. Park, item Ornith, minus corundem. Orn. flore flavescente J. B. & Orn. tuberosum Dalechampii ejufdem. Birbe foot.

Radice donatur, alba, simplici, fibras aliquot majusculas subinde emittente. Tum radix ipsa, tum fibra majores fibrillis tenuibus capillatæ funt, quibus tubercula seu granula quædam appenduntur. noræ majores normis tenuous capinate unit, quious upercina seu granua quecam appeadentut Caulicules emittit plurimos, humi ferè filos, aut paullum extantes, in lextori folo femipeades aut longiores, tenues, hirfutos, teretes, folis per intervalla vestitos alternatim positis, pinnatis per conongores, tenues, nitutos, tertets, Joins per intervalia vetitos alternatin politis, pirinatis per cofiam totam ad ejus ulque cum ramis aut caulibus connexum, quinque aut fex fere conjugatonibus,
impari extremum occupante. Floras tres, quatuor aut quinque, rariis plures, fimul juncis intervibus aut
ferè in modum, furculorum ex alis foliorum emergentium faftigis infident, pediculis brevibus aut
ferè nullis, foliolo alato ad umbellule bafin apposito, perputilli, leguminacei, folio furremo purpurantibus
lineis firiato, lateralibus duobus albidis, medio filiquam occultante vix confocuo, fubluteo. Flori-

2. Scor-

Lacus

Locus.

f cent.

bus totidem filique succedunt, compresse, sursum restexe, hirlate, articulis seu nodis quinque, sex. feptemve distincte, in acutum velut unguiculum definentes, omnes simul pedem aviculæ digitatum

tepremive anuncie, in acutum vent iniguication termonies, omnes finan petern avicuse digitatum exprimentes. Singulis nodis fingula infunt femina, parva, flaventia.

Hate proculdubio et Ornithopodium tuberofum Dalechampii, quamvis in nonnullis minus recte deferibatur: Ornithopodium etiam perputillum Lob, ut vel locus arguit; nam in margimbus herbideribatur: dis Greenwici ad Tamelin fluvium non procul Londino oriri afferit. Nullam autem præter hanc neque ibi, neque alibi in Anglia Ornithopodii speciem sponte provenire audacter affirmaverim,

In arenosis & glareosis plurimis in locis occurrit, aftate florens. Videntur Herbarii tres ex una planta species fecisse.

2. Scorpioides leguminofa altera J.B.

Plures ex cadem radice emittit caulicules, tenues, teretes, dodrantales, humi procumbentes, ramolos, faisda cinctos quatuor aut quinque pinnulatum ad mediam coffam annexarum conjugationes compositis; impari extreman claudeme coffam, Ferri equini folis finulbus [quippe qua cordata fecompotus; impari extremam candente contam, retri equim routs iminios squippe que cordata fere, notabili nervo donata funt.] Ex alis foliorum egrediuntur pedienti, duas uncias longi, in funmitate fores duos; tres vel cram quaturo geftantes velut in umbella, flavos, quibus fuccedum totimitate fores duos; recurve, interdum in circulum floxa; quas cornicula vocat Jo Banhinus, midme, articulate [Jo, Bunhinus obfeuris quibuldam articulas diffinctas feribii] que quamvis rotunde videantur incuriofius spectanti, sunt tamen paululum compresse, multo angustiores quam Scorpioides legiminose vulgaris, glabra, nullis interim neque striis, neque lanugine donata, femina oblonga, flavicantia claudentes.

In vincis & hortis ad latera montium Meffanæ imminentium observavimus & collegimus Maio mense florentem. Agerius in agro Neapolitano propè Fundi collegit, ad vias inter Scillas.

3. Ornuhopodio similis birsuta Scorpioides C.B. Scorpioides leguminosa J.B. Ger. Dod. Park,

Radicem habet longam, tenuem, fimplicem, in capita aliquot fubinde divifam: ex quibus non tantum prodeunt colienti palmares, & fesquipalmares, hirfuti; verum etiam felia, que Ornithopodii folis aqualia, exigua, hirfuta, acuminata, & nonnihil incana, pinnatim digefta in conjugationes decem aut plures, ad costam adnectuntur: quanquam & ex ipsis caulibus consimilia quoque solia uccent au pintes, au contant aunocumunt, quantquant of capita cannos commina quoque fond originur. Fleres extremis ramulorum harent coacervari, Orinthopodii floribus haud ablimiles; quibus fupervenunt intotra fliques, fenfim attenuate; modice comprelles, ftriatæ.

Circa Messanan Siciliæ & Neapolin Italiæ urbes frequens oritur.

SUBSECTIO QUINTAL

Legumina non scandentia siliquis geminatis.

Herbæ flore papilionaceo, filiquis geminatis, duplicem seminum seriem continentibus funt wel floribus

f Luteis aut pallidis, filiquis

Glabris, craffioribus & durioribus,

Angulofis, nonnihil incurvis, dorfo fulcato,

Major perennis, folio dulci, GLAUX vulgaris, Glycyrrhiza Sylvestris. Minor annua, filiquis

SIn fol rum alis fessilibus ; V1C1A Sesamacea Apula Col. Astragalus marinus Bæticus Park. In Spice & foliorum alu egressis; Securidaca Sicula siliquis falcatie BOCCONI.

Teretibus

Rettis mucronatis, floribus radiis nigris notatis; ONOBRYCHIS 3. Clus. Recurve falcem referentibus; SECURIDACA minor.

Pilosis, membranaceis,

In alis foliorum sessilibus, oblongis; FOENUGRÆCO Sylvestri Tragi in quibusdam accedens plan In spices e foliorum alis egressis, tumidis & volice instar instatis; CICER Sylvestre Matth.

Purpureis vel caruleis.

Scandens

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. Seandens, Americana, major, radice tuberofa; Apios Americana Corn. Terræ glandes Amer. feu Virginiana Park.

Zeretta seu non scandentes, filiquis Turgidulis, floribus confertis in spicis

(Productioribus, ex alis foliorum egreifis; Onobrychis 1. Clus.

Brevioribus & in rotundum coactis, summos caules & ramulos terminantibus; GLAUX Hiftan. Cluf.

Tennioribus & angustioribus, floribus in spicis rariùs sitis, & paucioribus, filiquis

(Brevioribus; Onobrychis 2. Clus. Huc ctiam refert Onobrychidem 4. Clus. que à secunda vix aliquâ notâ characteristicâ differt.

Longioribus & arcuatis; Astragalus Monspessulanus J.B.

Compressis, latis, ad margines serratis; Securidaca peregrina Clus. Lunaria radiata Robini I.B.

CAP. I.

De Tragacantha.

Ragacantha i.e. hirci spina, folia habet pinnata, viciæ in modum, costá mediá cui pinnulæ annexe funt in longam, rigidam, acutam fpinam procurrente; filiquas geminatas, duplici alveolo duplicem feminum feriem continentes.

Est & Tragacantha gummi è vulnere radicis incisa emanans: quale autem ad nos adfertur (inquit J. Bauhinus) est glutinosium, candidum aut slavum, aut ex russo pallescens, contortum in en-carum vermiculorumve formam, tanquam violentiore pressu per densius colum transmissium, sapore fubdulci & ferè fatuo aquam cui infunditur in lentam fequacémque mucaginem convertens.

Vim habet, auctore Dikoride, meatus obstruendi, & acrimoniam obtundendi. Usus ejus est ad Ujm. medicamenta ocularia, & ad tuffes & arteria afperitates, & vocem retufam, & deftillationes in ecleginate cum melle.

Subdita etiam lingua liquefcente fucco devoratur. Sed & macerata in puffo drachina cum mene. Juonna cuam migae indicacente nacionatoria de con mocratica di drachina pondere bibiur ad renum doloren & verica rofinoem, admixto com cervino ulfo ac loco, nur modico alumine feillo. Extrinfecis (inquit Schroderus) ad dyfenteriam valet (in clyfteribus) ad rubedinem & acres destillationes oculorum (soluta in aqua rosacea vel lacte) ad palpebra-

Aqua calida folvitur, mucilaginémque exhibet, aliis medicamentorum formulis, e.gr. trochifcis rum feabritiem. formandis, convenientem.

1. Tragocantha Massiliensis J. B. Tragacantha C. B. Trag. vera Park. Trag. sive Spina hirci Get. f. B. Ad.

Frutex oft virgis modiocriter craffis donatus, extremum versus magis craffescentibus, issque albidis & lanuginofis, cubitalibus, è quibus squammatim prodeunt spina candida, creberrima, sextantales. rigida & infelta, folia utrinque quali pinnis donata, parvis oblongis, incanis, qua per hyemem etiam rigidae cometras, jour ucunique quant punto contacto, par vo osconigos mentos que por apointe confiremente, vere fequente abjiciunte, novis fucerefecentibus foliorum alta. Espina ha edum adute foliorum colta fequente media finat molles funt & evix pungentes, postea decadentibus foliis pinnatis crafiqui colta fequente media finat molles funt & evix pungentes, postea decadentibus foliis pinnatis crafiqui colta fequente foliorum activation de contractorum activation de contracto foliant & in fpinas rigidas abeunt.] In lummo inter fpinola folia & fpinas thipatur multi fifoliat vicem collecti, Gentfella fimiles, fed albi. Siliqua etiam numerola, recta, Ciceris aut Geniftella fpinola modo, curta, gemella, duplici alveolo binos feminum ordines continens [exilium, albicantum, Sinapi magnitudine, anguloforum. Radix alba, longa, lignofa, craffitie digiti, prolixis flexibus fubter humum merfa. Lob.]

Prope Maffiliam ad maris litus invenimus. Quin & in Sicilia in a scensu montis Ætnæquatuorde- Locut. cim supra Cataniam mil aribus propè nivis repositoria vel hanc vel aliam Tragacanthe speciem invenimus, quod mirum in loco tam frigido.

Easdem vires cum gummi obtinet,

 2. Tragacantha altera Poterium fortè Clusso J. B. Trag. altera seu minor, Poterion sortè Dioscovidis
Park, Tragacantha affinia lamaginosa, sive Poterium C. B. Trag. Granatensis solisi incanis deciduis, flore albo Moris.

Pracedenti Tragacantha fimillima est, fruticosa admodum, multos pedales habens ramulos, flexibiles, lacè circumquaque feie diffundentes, candicantes & dum adhuc tenelli funt lanugmofos, multis, longis, canefecntibus fpinis horrentes.

Foliorum plurima fimul juncta alar, Lenticula aur Tragacanche proxima, exigua, candida, lanuginofaque primo vere exeunt per intervalla, dulcis faporis. Folis hyeme decidentibus neivi illi medii quibus folia inharebant in rigidas & acutas fpinas evadunt, ut co tempore tota planta fine foliis conspiciatur, contra quam in pracedente.

Iftam neque florentem, neque femen ferentem vidi fed fub ca plurinios folliculos bombycinis fi-niles aut Hypecoi Matth. folliculis parie pares, inanes, invent, quos ab illa excidifle & florentem fimilibus prodire album, non magnum incola referebant: de semine nilil certi intelligere potui. Lecus.

Locus,

Radis lenta, longa, in multos ramos divifa, nigro cortice foris obducta, materie intus candida fungo-Nativi cuici, inige, in mutostatuos saria, ingro contre tors oronova, materie mus candida fungo-fi, dulci: interior pais gumunofum quidojam & fubdulee refert. Naticiur plurima circa Guadis & la Venta el peral Granatenfi regno, in collibus, arido & inutili fo-

lo: nec alio loco confpexi. o; nec ano 1000 compexi. Johnfonus in Gerardo fuo emaculato iconem hujus plantæ accuratam exhibet, è Clufio ut ait, in Jonntonus in Gerardo no emacuado reonem maios plante acentadan estrado e Cunio ut ait, in cua flores & filique feorfum picte exhibentur. Silique autem crastle & curte, duplicem intus feminum remformium feriem continent, ut figura oftendit.

3. Tragacantha bumilior floribus luteis C.B. Syriaca flavescens Park. Trag. Rauwolfii J.B. An Tragacantha Alp. ex?

Paulò humilior est prima [Tragac. præcedenti] perfimilis tamen, nifi quòd. sfosculos fett luteos, confertos, pediculis longis hærentes, quorum singulares rotundis & slavescentibus folliculis insident.

. A. Tragacantha tertia Rauwolfii. Trag. Syriaca purpurafcens Park.

Huic altitudo pracedenti par; virga robufta, rubentiores, in quibus conspiciuntur alba, lanuginofa Poterii capitula, purpureis flofeulis ornata speciosis.

5. Tragacantha altera seu Poterium densiùs ramisicatum Alpin. exot.

Alp.

Alp.

Alp.

Alp.

Alp.

Aramorum cymis proveniunt fpinæ horridæ, & veluti finis crobris dentis tota planta nihil vacui appareat. A ramorum cymis proveniunt fpinæ horridæ, & veluti fpinis crobris dentis tota planta elt undique flipata, ut tota ipilis planta tegatur, & nulli rami extra foina & fpina confipiciantur: cinue ctiano omnes lanugine fpila infactæ, lairores apparent. Hic frutex parvus, incanus totus, per terram fpanfus terram ipfam attingus, & vix è terra fele erigit, ipfinique rami fuber risinatellum? & folksiltem films. (pinas obruti, nigrescunt & subtiliores sunt.

Cretæ infulæ indigena eft. Hac planta effe videtur quam in Sicilia ad pedem montis Ætnæ vidimus & collegimus: Caules fatis Theo pianta ene viaceur quant in signia an people monto atthe viantine occoregimus: Canter latic craft erant, nigricantes, creberrimis spinis horridi, summa parte valde ramosi, Spina tenniores bere craft erant minora, angustiora, breviora, minus incana, longiore ramen lanugine publicentia. Ramuli à terra non affurgunt. Flores & filiquas non ob-

Ad pedemmontis Attnæ loco satis frigido invenimus, undo à loco sequenti potius eandem diceremus, verum nec icon respondet, neque descriptio per omnia.

. 6. Tragacantha altera Alpin. exot. Cretensis aut Idensis nigra, tota echinata Moris.

Alpm.

Alpm.

Alpm.

Alader initiuu longd, crafså, lignofd, nigrå, à qua quatuor aut pluves exeunt caulet, nigri, rotundi, duri, lignoft, qui in complures ramulos dividuntur, nigros, breves, fubtiles, totos fipnis albis armatos, fed in funmitatibus habent fipnias quaddam germinum inflar, multis foliolis parvis tenubus, ex una tantium parte prædies, in quibus furculorum fummitatibus florer parvi, prioris Tragacanthu proximi. Tota hæc planta eft veluti fimilis Echino. Radix infipida eft, fed aliquantulum quafi odorata.

• 7. Tragacantha altera humilior & spinossor Echinus dicta Alpin. exot. Echinus Creticus Park.

Appu.

Planta eft parva, Echini terreitris magnitudine, & figura orbiculari tota, terræ inhærens, vix palmari altitudine fupra terram eminens, arque radicem ufque ad furculorum medietatem terræ infixam
habens: in parte metrna qua terræ adhærer, apparent ramuli breves, fibriles, njer, multi densem
ultimari, à multis, parvis, tenubus, fimul conjunctis, terrà occulatis proficilcentes, definentes nan cupat, a muno, parto, camano, mun computar, et a occuran pronencence, cemento in fima parvas, breves, acutas, tennes, ablicantes, in extremo felchim compofitas, muda & tpolitats folis, unde luperficies partie extina non plana fed ad rotunditatem inclinans cernitur, tota fpinis denfilline ftipatis & undique horgidis armata; que spina ex germinibus ramulorum, qui innumeri sunt, mune maats et manque no qua arman, que aprice de complem ex germinibus. Numerofi fol-culi papilionacci, ac veluti Hyacinthi floribus figura ferè fimiles, fed longè ramen minores, quibus theca parva, oblonga, & geminis cellulis præditæ fuccedentes, totum Echini dorfum exornant.

CAP. II.

De Astragalo seu Vicia sesamacea.

Tequentes plantas filiquis genunatis feu duplici alveolo binos feminum ordines continentes non merc Altragal nomine donat Morifonus, quem fequinur, à forma feminum, in plerifque Talum feu Altragalum aut officula fefamoide articulis digitorum fubftrata referentium. His nons à reliquis leguminibus facile diftanguuntur, à Tragacantha autem quòd herbacea, nec spinosa.

A. I. Glaux vulgaru leguminosa sive Glycyrrhiza sylvestru Park. Glycyrrhiza sylvestru storibus lut. Giaux ungun ngumogo pre experimon prespin kath. Ceferraisa prespin sanu sa reo-palifectibus C. B. Faum Graeum fylvester, spee Glycyrbica fylvester a gubaldam J. B. Hedyfarum Glycyrbizatum Ger. emac, Wild Liquozice oz Liquozice Detch.

Crafsa indice nititur, cubitum & fesquicubitum longa, alba, sapore dulci: ramor vimineos per terram spargens, tres aut quatuor cubitos longos, atque etiam interdum longioros, teretes, glabros, fractu contumaçes. Folia instar Glycyrrhiza disponentur, conjugationibus quatuor, quinque, aut racut communes para dam chadente, quod tamen non el perpetum. Sunt ea verò, fiftingula Berfim contempleris, Pif flyvelfiris folius fimilia, fiuperné ex viridi glauca & glabra, infernè ex viridi flavelcienta & infuta, fapore co quem radici ineffé dicheanus. Ex foliorum porto alis pedicultis circi palmais enafettur, qui leguminaceos crebros fieres ex flavo pallentes futines. Silique non miter paintains equacita, qui againmaceo sousce parto en navo panentes nutures. Sungue non mis floribus frequentes, incurva, dorfo fuciato; unde fi nervinia nuteras ex duabus compofita dentur, quarum fingular fuis membranis diffepitutut, femen claudentes Feenugexci, minus, lucidum, cui finus infeulptus.

In dumeris & ad latera montium, inque pratorum marginibus non raro obviam se dat. In dumers & an latera mondum, inque praconant mangimus non rato ovoram te dat.

Quam playam intelligan Adverfariorum Autores Gluace wid Gluace cipil/am lagumine/s berba
riorum floribus pierpusis, trudo me fugit. Cur în titulo floribus purpuses pentunt & tarmen in descripti
one flores non ratius florere ainut? Cur ju titulo floribus purpuses pentunt & tarmen in descripti
one flores non ratius florere ainut? Cur juxta agotomi viartimque margines obriam fele dat.

Anglia feributt, cum nobis nihil cufmodi in Anglia nec vifum, nec auditum? Videntur Anthyllidem

Anglia feributt, cum nobis nihil cufmodi in Anglia nec vifum, nec auditum? Videntur Anthyllidem leguminosam describere, qua quidem saria frequens in Anglia, verum neque descriptio huic bene convenit, & alibi cam proponunt.

2. Cic. sylvestre Matth. Ger. sylv. multifolium J. B. sylv. majus Park, sylv. foliis oblongis bispidis majus C. B.

7. B.

Perenni radice, craffa & dulci donatum est, rames bicubitales & altiores profest, striatos, torthosos, concavos: folia hirsuta, pinnata, saivi Ciceris possue, del longiora, angustiora, nec per ambitum serrata, ad Lenis majoris folia propiiis accedentia, nuli in obtustum & subrotundem mucronem de finerent, subdulcia: conjugationes multer, ad tredecim sippravvi. Ex foliorium alis pediculus patientis exit, rigidulus, spiema breven instituens sforam subluctorum, quibus racernatum coharcities succedum foliculi breves, ventriosi, hirliut, geninati, semina continentes duplici loculamento, autore Dod, exigua, dura, plana, splendentia, gultu Phaleoli.

In agris inter sectes conuses crescentom vidinus, inter Genevaco & apridum 3.

In agris inter fegeres copied cricienton vidinus, inter Genevam & oppidum Jay.
The plans fapore dulci, florum colore & fpica, filique geminata, alifique accidentibus Glaucem vulgarem five Glycyrrhizam fylvestrem refert, unde & primo aspectu Glaucem alteram perennem folliculis turgidis eam denominavimus.

3. Securidaca Sicula siliquis suliaceis Bocconi. Astragalus marinus Lusitanicus Boelis Ger. emac. App. Aft. marinus Baticus Park.

Townson.

Ex eadem radice quinque vel fex, aut etiam plures exferit caules [in hortis latiore folo fata] teretes, fritatos, rubentes, modice craffos, erectos, filiquarum tamen pondere subinde versus terram reclinatos, cubitum altos: Folia multis viridibus per intervalla obsitos, multo ordine, Glaucis vulgaris fimilibus, fed minoribus, unoquoque folio ex quatuordecim aut pluribus foliolis in apices rotundos definentibus, mediæ costæ, novem aut decem uncias longæ utrinque conjugatim adnexis, compolito. Flores pediculis longis teretibus, ftriatis, hirlutis è foliorum cavis versus fummos caules excuntibus infident, plures fimul, in spicas breves confereti, colore pallido seu ochroleuco, Securidace mmoris fimiles, sed multo majores, qui in spicas abeunt semipalmares circiter, è multis siliquis uncialibus per maturitatem albentibus, modice incurvis, triangulis, dorso sulcato, arctè stipatis Glaucis vulgaris in modum, conflatas. Singulæ autem filiquæ binos feminum ordines continent, inque fingulis ordinibus semina tria vel quatuor, obscure seu ex luteo liventia, Securidace minoris fimilia, sed quadruplo majora, fapore nullo infigni. Radix parva, tenuis, alba, paucis fibris donata, rectà in terram descendens, & semine maturo inarescens.

In lingula illa inter fretum Siculum & portum Messanensem hanc invenimus, & à florum colore filiquarum tum figura, tum crefcendi modo, & foliorum fimilitudine Glaucem peregrinam annuam deinquarum um ngura, um creiceno mono, os romonum immutume oriaucem peregriram annuam de-nominavinus; & per errorem pro Vicia Sefamacea Apula Columna habuinus, próque Fornugracio fylvelfri Tragi in quibufdam accedente planta J. B. quas jam pro diffinêtis um ab lac, tuni à fe invicem speciebus agnoscimus. Ejus semina olim Londino accepinus, nescio quo titulo.

Mico Parkinfonum pro dipragilo marino Batico Boelii nobis exhibere Pricario Sciamaceam Apulam Col. cum Johnsonus Gerardi emaculator plantam quan proposiumus hoc in loco apud ipsum viderit, & pro Aftragalo marino Lustranico Boelii descripterit, cujus etiam descriptionem omnibus

numeris abiolutam Latinam factam mutuati fumus.

Ex quo hac scripti, re seriò perpensa, & consideratis quæ de Fanugraco splv. Tragi in quibuslam EX (100 INC) GENTAL, TO PETITO PETITORIS DE CONTROLLAS QUE LA PRIMINITARIO DE L'ATAT IN quantidam accedente planta obfervata fint à D. Magnal, fententiam muto, & Parkinfonum excufo! Verifimillimum enim puto hanc ettam plantam florum & filiquarum flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam florum & filiquarum flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam florum & filiquarum flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enim puto hanc ettam plantam flut variare, alias nimirum eas caumillimum enimirum eas caumillimum enimirum enim libus adnasci pediculis brevibus aut nullis, in ipsis foliorum sinubus sedentes; alias pediculis longis ex nous aunaici penicinis orevius au nums, in pin tonocum muois reientes; anas penicinis tongs de iddem finubus egreffis infidere, fin diversi palants, intellige, non in eadem] unde eundem Boelli Afragalam mariumm Berteum Parlanfonus cum floribus & filiquis in foliorum alis feffilibus descripfir; Johntonus cum eisdem longis pediculis infidentibus.

935

I sent.

Locus &

Tempus.

Locus.

Lecus.

Locus.

4. Vicia Sefamacea Apula Col. Astragalus marinus Baticus Pack. Ornithopodio affinis birsuta semine stellato C. B.

Col. Hujus radix tenuis est & pusilla, lignosa, flavescens, pluribus surculosa cauliculis rotundis, pedalibus aut paullò majoribus, albicantibus, pilofis; folin pinnatis, Viciæ modo cauli alternatim halibus aut paullo majoribus, albicantibus, pilotis; foliu pinntais, Vicix modo cauli alternatim har-encibus, novenis utrinque pinnulis, arque in cacumine fingulis, auriculas curca causis genicula utrin-que angulhas ut in congeneribus habentibus. Inter illorum & caulis finus congelti filut flore; parvi, leguminolis adfiniles, ex pallido albicantes, vix confipciui, atque fixtim ex illis figlique fex el co-ten, vel ocho fitecreficunt gibbofar, oblongar, albefçentes, pilofe, curvo cacumine, fylvefiri Nigel-læ, I fopyro aut Sefamo fimiles, fiffucan grant Tritici modo habentes, perquam ficeate dividum-rus, forme intus hercine Pifi el Sefami modo, fulvo, parvo, minore atque compreffo. Maio mense perficitur, & ab ima florere incipit ala.

Ie perhettur, & ab ima florere incipit ala.

Cirinola in Reguli vinca Acquamera dicta & flerilibus agris, nec alibi Columna vifa.

Hac pracedenti quidem finilis eft, vertim tum florum & feminum parvitate, tum filiquarum hirfutie, tum fitu feu modo crefeendi, manifelté differt, ut faccie diverlam efte minime dubium fit.

Alt jam mutatà fententià, fufpicor vel eandem omnino effe, his non obstantibus, ob rationes in pracedente planta dictas; vel potius Femugraco fylveltri Tragi in quibusdam accedenti planta.

J. B. ut & Stelle leguminose dictas, ut rectè C. Bauhinus.

5. Onobrychis quibusdam flore pallido, vel Polygalon J. B. Onob. spicata storibus pallidis, nigris radiis notatis C. B. Onob. foliis Vicia longioribus Park. Onob. 3. Cluf. Onob. 3. Clufi flore palli-

Sesquicubitalibus assurgit ramis, rectis, firmis, duris, viridibus, in quibus folia Lentis sive Viciae fylvestris, longa angusta, duodecim aut quindecim, & totidem ex adverso, eidem costa harentia, uno fylveftrs, longa angulta, duodecum aut quindecum, & totidem ex advetto, eldem cotta nærentia uno etiam (quod extrente coffe infidet) impari, lanugino oblita, gufti imgrato & amano, deinde non-nihil acri: Ramuli extremo caule ex alarum finu prodeuntes palmares, firati, in dodrantales fpicas, flofelum Trifolii flores æmulantium, oblongiulculorum, palidorum definunt, quibus impressi rigirantes quidam radii. His succedunt filique. Onohychidis 2.clm/. similes, mucronata, duabus vuls constantes, in quibus femen Feenograco pane simile, sedminus & nigrum. Radia crassa, duabus c ra, lignofa, longa, aliquot fibris donata, candicans, perennis.

Valde rara est, invenit Clusius ad Hamburgum urbem duobus supra Posonium mill. & ad oppidum Fischmuntz ad Fischam flumen situm paulò supra quàm in Danubium se exonerat, publica via. In

hortos translata mense Maio floruit atquestota deinceps æstate: Augusto semen protulit.

6. Aftragalus Africanus flore luteo odorato Botan. Monsp. Breyn.

Breyn. Brym.

Falia gaudet pennatis, Hedyfari clypeati pofitu, fed multo angultioribus, minoribus, magfique pilofis, in quibus etiam conjugationes longe plures fupputantur. Flores in fpicam circiter dodrantalem fert, Hedyfari dypeati partier qua formam refipondentes, flavos autom & odore cerebrum minifice obledantes: Quos flique excipiunt unciales, fubablides, Colluctae inflar tumentes, corticole, are, intrinfecus cuticula duplici membranacea in duas dillinetæ cellulas, in quarum fingulis femina. tria vel plura, Colutea majora, ex glauco fublutea, ac molli lanugine alba pubefcentia pedanculis finis inferiori filique margini adharent.

In Barbaria juxta Gigeri sponte nascitur.
Ad Cicer sylvestre Matthioli accedit.

D. Magnol candem hanc plantam (ut videtur) fub codem titulo describit his verbis,

Radin ejus longa & craffa est: folia ex variis capitibus orta plurima habet, in orbem disposita, lobata, semunciam lata, unciam longa, superius & inferius glauca, in marginibus tantum pilosa; in quarum costis que etiam pilosa sunt, quindecim & viginti foliorum conjugationes numeravi, solio ultimo femper impari: inter qua fcapi plures oriuntur pedales, fpicam florum papilionaceorum fufti-nentes, qui ex luteo pallidi & odoratifiimi funt: ipfifque fuccedit filiqua tumida villofa, paulò major quam filiqua Ciceris, fubtus per longitudinem concava, in extremitate mucronata, duos feminum ordines continens, que majora funt quam femina Aftragali Bætici Cluf.

In Barbaria circa propugnaculum dictum la Tour de France sponte nata inventa est, & Monspelium delata hac planta; ubi nos in horto Regio à D. Mich, Chycoineau cultam vidimus multos ante annos cum Monspelii commoraremur, Anno 1665.

7. Securidaca minor Lob. minor lutea Ger. emac. altera five minor J.B. lutea minor corniculis recurvis C.B. Hedyfarum minus five Securidaca minor Park.

Lignofá fimplici radice & candida nititur; ex qua emergunt caules firiati, cubitales, aliquando vix duas uncias longi. Folia pinnata, Securidaca majoris, minora, per extremam oram latescentia, supe & tissa. Flores singulares, pediculi fastigio ordine ascendentes insident, ex luteo pallidi: quibus fuccedentes filique, ut minores quam Securidace filiqua lata oblonga, ità multò magis incurva; parum abelt quin utriufque finis cottu circulum efficiant, torofiores quam Securidacæ jam dicte, & propemodum, rotunde, in quibus geminus granorum crafforum, quadrangulorum, ruforum verfus, intergerina membrana diffeptus.

In collibus circa Messanam & Monspelium collegimus.

8. Apios Americana Cornuti. Terræ glandes Americanæ sive Virginianæ Park.

Cornut. Radix hujus in multas fubrotundas & oblongas olivarum magnitudine glandes mediis inter se nervulis coherentes exit. Veris initio seculis multis vitilibus, non validioribus Convolvulo pullulat, qui vulis coharentes extr. veris intro jurcuis muitis victious, non valuoripus Convolviuo piuilitat, qui sus proximis quibafque circumvolvit fele, & illaquear pedaments au perticis, quarum proceiriatem vel fummam crefcendo affequitur. Folia his hinc inde nafcuntur non è regione cauliculorium disposita, fed inzquali ittu, in amplas lacinias diffecta, nunc feprem, nunc novem, numero femper impari ex actem cofta orinaturi: Singula funt Afelepiadis figură, breviore tamen pediculo fulciuntur. Eflures fert papillonaceos, coloris oblicure carneti vel potius obfoleti feit fuliginei, in fpicam digeflos; in figura dispositi confleta es plushis filiaris genellei confleta es plushis filiaris genellei confleta es plushis filiaris genellei. ouibus fuccedit spica brevis, conflata ex pluribus filiquis gemellis in unum centrum, caulis sci. fastiquibus incceont ipica orevis, comitata ex puntous intiqua genicuits in unum centrum, catus tei, fattigium cocuntibus, furfum fpectantibus, atque unicuique filiquae duplex eft feries feminum: feu potius unaquaque filiqua duplex eft, ex duabus fecundum longitudinem cobarentibus & veluit agglutinatis composita.] Folia simul Octobri mense deciduht, cauliculique tabescunt. Tubercula radicum fub terra adolescunt, & Hyeme tota interquiescunt donec sequente Vere regerminent.

Hac planta caulibus feandir, adeóque incerti laris est: Nam caulium respectu ad scandentes spectat, filiquarum verò ad hanc classem. Descriptionem Cornuti è Morissoni nostri historia supplevimus, additis verbis uncis inclusis.

9. Onobrychis flore purpureo Ger. spicata flore purpureo C.B. Park. Onobrychis quibusdam pur-pureo slore J. B. Onob. 1. Clus.

Cubitales plerunque habet caules, frequentes (fi vetusta sit planta) rotundos, duros, humi procumbentes; in quibus frequentia folia, Lenti similia, angusta, hirsuta, seu lanugure quadam obducta, quindecim subinde, & totidem alia ex adverso uni costa adharentia, uno impari extremam alam occupante, guffu amaro & ingrato. Ex alarum cavis exoriuntur ramuli, fimilibus foliis fepti, ex quibus dodrantales exeunt pediculi, ftriati, ferentes multos flores, Trifolii florum æmulos, oblongiusculos, eleganti purpura nitentes, inodoros, confertos, & veluti spicam trium interdum unciarum longitudinem æquantem efficientes, nonnunquam etiam longiorem, præfertim quando in semen iongaumenta equatetta emissanes, nomanquam estam tonggotem, præterum quanto in temen abeunt, quod bifidis, brevibus, turgidufculfique vonfeilu continetur, exile, nigrum, durum, fapore ingrato, ut alia legumina. Radix illi magna, longa, dura, in obliquas nonnullas fibras fefe ipargens, & fubinde ad cauliculorum exortus recentes fibras agens, vivax & perennis.

E-quentem ad Danubi ripas, fupra Posonium, arido solo, apud Petronellam oppitum invenit Leeus,

10. Onobrychis floribus Viciæ dilutè caruleus C. B. floribus caruleis Park. Onob. quibusdam subcaruleo flore J. B. Onobrychis 2. Clusii Ger.

Multos ex cadem radice promit vimineos cauliculos, pedales, nonnunquam etiam longiores, humi fulos, crebris nodis diffinctos, & in his alata folia, h. c. tredecim, quindecim, feprendecim, aut pluribus & oblongis foliolis uni coftula inharentibus constantia, extremo semper imparem numerum purrous so conorges rotions um corture muserentions contraints, externo temper imparent numerum faciente. Prodeunt definde ex alis tenues pediculi feu virgula, flociduo in ficiam conferros forentes, Pifi aur Vicia florum formă, fed long minores, colore dilute ceruleo, vel ex ceruleo purpura-feențe: His fucedunt exiles flique, qualt duplicate, continentes pullum forme roits formă, nigure Radix minimi digiti crafficulinem ferme aquat, dura, lignofa, contorta oblique fe fipargens, & alte fub terra condens, rarisque fibris donata, qua summa parte in aliquot capita extuberat, è quibus fingulis annis novos cauliculos fundit.

Rara est: infra Viennam invenit Clusius via publica, secundum orbitas, inter Schwecker & Got- Locus. zestorf paucas duntaxat plantas, Junio florentes; item non procul à Znaim Moravia oppido.

11. Aftragalus quidam montanus vel Onobrychis aliis J. B. Onobrychis 4. Clusii Park. Onob. montana 4. Clusti Ger. Onobrychis storibus Viciæ majoribus cæruleo-purpurascentibus, vel foliis Tragacantha C. B.

Cluf. Multa felia promit ab eadem radice, Lenticula: aut Tragacantha: folis proxima, uni fimiliter co-fta: inherentia, molliora tamen, viridia quidem illa, fed lanugine quadam candicante pubefcentia, lento primum guftu, deinde nonnullam amaritudinem relinquente, postromò linguam vellicante. Nascuntur inter foliorum alas cauliculi ferè dodrantales, supini, exiles, quadam lanugine obducti, aliquot flofeulis onusti, Viciæ sylvestris aut Lenticulæ slorum magnitudine, colore ex cœruleo purpuraanquo, paramo triant, reas systems and triangues and softeness, femine (quod cum probe maturum non effer, observare non potuit Clufus) plenæ. Multas ex cadem radice, quæ longa craftirum non effer, observare non potuit Clufus) plenæ. rum non ener, ouervare non pottur Chunus J piena. Muttas ex cadem radica, qua fonga crafti-uículáq, eft) & cobliquas fibras agus, propagines & ramulos dodrantales, humi fuíos in latera emittens. Creleit in funmo Sneberg jugo, arque in Erichieri fummis foopulis. Vel hanc plantam, vel ci valde fimilem invenimus in altiffimo vertice montis Jura Thuiri dicto.

Descriptio J. Bauhini satis bene convenit nostræ plantæ, non item figura: nostra caules habet ru-

bentes, folia in acutum definentia.

937

Lacus

Locus.

HISTORIA PLANTARUM.

• 12. Altragalus Monspessulanus J.B. Securidaca minor Ad. descr.

Radice est dura, lignosa, crassitudine digitali & crassiore, longitudine cubitali, dulci, intus alba, cuuis cortex craffus, fubrulcus, que antequam é terra erumpat dividitur in aliquot portiones five camus cortex crains, indifficults, que antequant e terra changa arranda de alques portones inte capi-ta, tres quatuoros digitos longa, ut nili quis profunde fodiat, multas effe plantas existimet: ex quibas ta, tres quaturovo eigues ionga, ue inti qui produnta toutas mateus cui parties exittimet: ex quibus produnt ediculi fimplices, concavi, ribontes, vito palmares foliola voltiti brevibus, in mucrostave exacutis, pilofis, amarefecentibus, crebris, fic ut ad coftam unam adnexa foliola 21. fipppurint exacutis, pilofis, amarefecentibus, crebris, fic ut ad coftam unam adnexa foliola 21. fipppurint exacuts, pnons, amareneotuous, creous, ne ut an contain unant actieva follota 21. Jupputeiri. J. Baubinus. In virgularum extremitate flores multi, non multim floribus Polygali Gefneri diffimiles, purpurei, interdum albi, non in fpicam digeth, fed conglomerati, Trifolii floribus fimiles fed majores: quibus fuccedunt filiquae duas uncias longa, incurva, rubentes, teretes.

najores : quinus iuccedunit *jingna* quas une as iongas, meuras, noothes, costos. Lobelius, Clufius, altíque Botanici Securidacam minorem pro Aftragalo Monspeliensi habent. & Lobelius, Clulius, altique Botanici Seguridacam minorem pro Airragaio Montipetienti habent, & ob id à J. Bauhino reprehenduntur. Verùm & nobis, cùm Montipetie difemis Anno 166; Securidaca minor ab ipfis Monfipelientibus pro Aftragalo Monfipel, oftentiis est. Urcunque Planta J. Bauhino fub titulo Aftragali Monfipelientis deficipta. & depista à Securidaca minore diversa est, feliu hino fub titulo Aftragali Monfipelientis deficipta. mno no tuno Attiagan Montpatanta de den crassa, numerosa: Floribus denique que in Securida.

ca & minores. & alterius coloris.

Ex quo hae feripfimus D. Magnol Botanicum Monspeliense seu Indicem plantarum circa Mon-Lix quo nxe teripimus D. Magnot potantium monipeneme nu mutem pantarium enca Mon-fipelium nafentium nach fumus: à quo moniti Aftragalum hune Securidaca minoris nomine à Lobelio in Ad. deferibi, librum illum confuluimus, & rem ita fe habere comperimus: fiquidem Se-curidaca minor co in loco à Lobelio deferipta floribus purpureis effe dicit r., & toto anno in aridis & glareofis Frontignani florere, quod Securidaca lutea corniculis reflexis non convenit; quamvis per et giarcons rronognam notere, quotoscan maca micro comments que que processo de la contra del contra de la contra del la cont

errorem ens ngura pro occumaca minore ponta norm in ospozitent um, quot nous anna, impolitic. In locis ficcis vulgo Garrigues circa. Salenovam, & in elato colle dicto Feranda al levam Ladi annis, qua refpicit Caltrum-novum, multò copiolius crefcit quàm loco à J. Bauhino defignato, ficcus vus itinere Narbonam versus, propè Gigant, uno à Monspelio milliari, ubi florentem vidit menfe

Aprili J. Bauhinus.

13. Astragalus incanus siliqua incurva D. Magnol. Onobrychis incana C. B. prod.

Caulem habet rotundum, ramofum, incanum: folia plura, acuminata, angusta, uni costa adnexa, incana yelut cinure asperia: cauliculi semipalmares, nudi, spicam florum purpurascentium C Raliorum forma sultinens: quibus succedunt siliquae oblonga, incanae, incurvo mucrone donatae, duabus valvulis constantes, semen minutum nigrum planum & semicirculare continentes.

In Provincia Gallia reperitur. C. B. In via qua itur ad montem Lupi Aprili mense cum flore re-

peritur, & abundè ctiam inter vicos Affer & Fontanes. D. Magnol.

1.4. Fænugræco Sylvestri Tragi in quibusdam accedens planta J. B. Ornithopodio affinis hirsuta, Stella leguminofa Botan. Monip.

Palmari est altitudine, caulibus donata teretibus, hirsutis, striatis, crassius crassius : Folia Tribuli terre calman en autucune, comunicationate coleculos, initius, reactos statutocunis. Form Thometerenteris paria, perquam hirfura, conjugatim coftæ duim unciarum ex caulis geniculis orae adherentindidenque fores copioli, dimidiatum verticillum efficientes, paivi, palliduli, quorum unicuique fuccedit filiqua hirfuta, in acumen definens, in duas partes findi facilis, quarum unaquarque fuisundique membranis convestita femen continet copiosum, Fœnugraci fativi minus. Radia duûm unciarum, fimplex, gracilis.

Circa Monspelium, ad Episcopi Monspeliensis castellum, loco arido, vix unamatque alteram plan-

tam observavit Cherlerus.

tam obtervart Chemerus.

Hujis duplicem differentiam obfervavit D. Magnol: in plerifque flores & filique pediculis infident, ficut in figura Stellæ legiuminofa; in alis verò cauliculis adharrent ut in figura J. B. exprimitur, in reliquis frindes funt, & flores habent purpuro-ceruleos, non pallidulos, quales fue plante tribuit plante in Sunt ergo (ut videtur) Fœnugraco lylveltri accedens, &c. J. B. & Stella legiuminofa una & eadem species planta.

Stella leguminosa J.B. Park. Ger. Ornithopodio affinis birsuta, fruelu stellato C.B. Arturo Cortusi.

Folis exit leguminos Scorpioidis, flosculis Lampsana. Semin exile, pullum in corniculis tantillum falcatis, uno pediculo aptatis & radiatim congestis, stellam exprimentibus, gustu leguminoso

C. Bauhinus Viciam Sefamaceam Apulam Col, hujus Synonymam facit, fed male; fiquidem Vicie fesam. Ap. flores & us succedentes filique in ipsis foliorum sinubus sedent, pediculo brevi aut nulcie fefam. Ap. floret & niccoclentes filique in ipfis foliorum funubis fedent, pediculo brevi aut milei: higus autem un longis pediculis è foliorum alis egreffis, pol quam etam rationem diverta fit proporte à l'emugraco (plveltri Tragi in quibuldam accedente plantà J. R. [Hac ratio non concludie: Variat enim hac fiecies forum fittis reflectis, qui, nonnunquam in foliorum alis feffiles finit, brevi aut millo pediculo, alias in longis pediculis è foliorum alis egreffis plures finiul fitipati naficuntur ut nos docuit D. Magnol; unde nec reprehendendus eff C. Baulmus]. Quòd fi rectè deferi batur foliculis Lampfana, a nomala eff & fit igeneris planta; quod non libenter concefferim.

Hane pracellent candem fitatuit D. Magnol, cui fanè multum debemus quòd Stella huic nebulofæ illuftrante à longua pluema attuleir.

illustrandæ alıquam lucem attulerit.

Repertur (inquit) copiose insterilibus locis ultra pontem Salenova, tum & in loco dicto la garrigite dan Tarrall Maio mense cum flore. 15. Aftra15. Astragalus Monspeliano candidior & Onobrychis aliis J. B. Astrag. purqueus montanus Park. villosus floribus globosis C.B.

Folia huic multò candidiora quam pracedenti, pili longiores: caules non multum majores quibus infident fores multi, purpurei, multò plures quam in Aftragalo Monspelions, conglomerati, densa

pilorum lanugine hirfuti.

forum tanugue in una. Geneva in monte Salewa collegit J. Bauhinus florentem menfe Junio. Nos in codem monte in faxolis Soli expositis hanc ut putanus plantam inveninus ; erat autem Nos in codem nuonte in jaxous son expoints nanc ut putamus plantam invenintus; erat autem noftra radice craffa, in multa capita divisă, unde propagines multa, craffa, lignofa, in ramos creberimos divifa, varie întorie & Icabra, denfo veluti cefpite terram operiunt. Germina inde erumpunt plurina que in folia explicantur alata, decem aut duodecim pinnularum, molli & incana lanupunt puntua que un tona exprisantur assas accent au quocecim printuarum, montae incana fantigine pubefeentium, quàm Lenis minorum, acuminatarum, ad mediam coffam feu nervum adarum compigationibus compolita. Caulicali multi, fefcunciales, interdum tamen palmares, teretes xarum conjugatomous componia. Camens initiat, eccunicates, intercum tamen paimares, teretes hirfuti, medif parte, interdum etam inid, folisi cinft in codem pediculo coacervatis, ut vix alvicantur. Flores in funmis cauliculis numerofiffimi, in capitulum Anthyllidis leguminode fimile conglomerati, ad bafin, pariter ut illius, duobus foliolis latis & in multos radios acutos divifis, ceu ca-lice quodam, cinclum. Florum color rubefeens: Vafcula feminalia non vidi, nondum enim defloruerat, Junio mense.

ruerat, Junio menie.

J. Bauhinus Aftragalum 3. Clufii huic fimilem fi non eandem putat; & revera deferiptio Clufiana in omnibus, exceptă forte radice, huic planta: convenit; ea autem hujufinodi est:

Folia habet pulilla Ciceris aut Lentis, tota incana; cauliculos breves, duros, & in his flosculos Pifi forma, pufillos, congestos & purpureos, fummis pediculis inharentes: radicem tamen utplurimum

Descriptio autem Astragali purpurei herbariorum quorundam, que habetur in Hist. Lugd. huic Leicitique aucent Arragan purpus an barroque quotentanti, que macent in 1291. 2021. Interactive respondet, ut non dubitem candem effe, clim & locus estam fiffrageur. In Jura montis faxolis collibus provent, radice grandi, foliis Ciceris fylveftris, villofis, guttu aditringentibus; flore ex albo purpurascente.

Tandem descriptio Astragali persimilis pusillæ plantæ palmaris apud Lobelium in Adv. excepto slo-Laudem descripto Articagai perminis panne panner panner aput Lovenos in Jace excepto noris colore, huic etiam plante quadrat. Radición (inque) prorepi implexis, corticolis, denfo except numerolos producentibus caníncios, fruticantes, duros, fed breves, vix binas autrernas uncias exceptos producentibus caníncios. tu numerotos producentious canticuos, truccantes, dutos, teu nieves, ytt onias auternas untes exte-dentes, & feliola emittentes pufilla, Lentis, Aftragali, aut porius Tragacantha, quan tota referr ri-gidinfenilă, incană hirfute; fofeniis luteolis aut albidis Ornithopodi, guftu praticco & aquè duro. Sufpicor hanc plantam non reche luc collocari, verum quoniam J. Bauhinus cam Aftragalo

Monspeliensi affinem & similem facit, tantisper locum quem ei assignavit tueri permisimus, donec certius nobis innotescat ubi disponi debeat. Foliola digitata capitulis subjecta Anthyllidi leguminolà portus congenerem arguunt, ut & ipsa capitula numerosis floribus dense stipatis composita. Vide descriptionem.

16. Securidaca filiquis planis dentatis Gev. emac. filiquis planis utrinque dentatis C. B. peregrina Clusii Park. Lunaria radiata Robini J.B.

Radio huic longa cum aliquot fibris, coliculos plures profert, angulofos, in ramulos fubdivifos:
Folia dodrantalia, Viciarum ac Securidace minoris modo difpofita; in quibus foliola multa, fibi invicem appofita, nonnihil cordata, (ultra viginti novem fupputavimus) definunt in unicum foliolum fine capreolo. Inter fuperiora foia exortur pedicules longus, in cupie externitate fofesti hiantes, quales fere in Vicia Cracca minore dicta, rubelli, plures fimul. Sequuntur filique, unciani longe, recurve, ex ruffo subcinerex, utrinque dentate, nervo per medium decurrente diltineta; in quibus gemino versu continentur senima exigua, compressa, Lentiscolore ae rotunditate, versum multis nugemino veriu continentui *Jemma* exigua, comprenta Londsciono a lottunatare, formamini menis minora, fapore legiminofo. Septem fupra unum pediculum fupputavimus. *J. B.*Hac eft deferiptio in horits culter, in fylveftribus multo ftrigofior elt.

In lingula illa inter fretum Siculum & portum Zanclaum procurrente, atque alibi circa MeffaLocus.

an inguis ma men neum ocumin se ponum zamenum procurence, aque anni ora avena-num frequens oritur. In horto noftro affate præcedent Anno 1685, fata, hyemem pertulis, unde perennis elle videtur,de quo tamen dubito, cùm æftate ad frugem vix pervenent & fublequens hyems

admodum clemens & mitis fuit.

A. 17. Glaux montana purpurea nostras. Durple mountain Apilkwozt.

Radio ei parva, lignosa, fibras subinde per intervalla in terram demittens; ramulos per terram spargit plures, infirmos, hirfutos, folin crebris vestitos, octo aut novem pinnarum conjugationibus cum impari in extremo compositos, exiguis, hirlutis, sapore nullo manifelto. Flores summis cauliculorum faltigiis infiltum, în ficas breves digeth; Glycyrrhize fylvestris in modum, pro plantule modo ampli, purpurei: Singuli autem è calice longiusculo villoso in margine quinque-partito exeunt. anono ampri, purpurer: onigun autom e cance ionigunculo vinion in margine quinque-partico exemins. Shique inceedure breves [vix quartan digiti partem longe i] tumidulcula, hiritura, laticullar, anticular, intui duplici membranai intergerina [arcteramen coherent ha membrana] in duo loculamenta divilia, ut fingular filiquar in duas digitis facile diduci & dividi poffint. In utrovis loculamento quatuor aut quinque femina continentur parva, subrotunda, nonnihil compressa.

In montolis & campeltribus Cantabrigiensis Comitatus Gogmagog-hills, Newmarket-heath, Royston- Lcom.

heath, &c. Observavimus ctiam similibus in locis in Comitatu Eboracensia

Hanc olim habuimus pro Glauce Hispanica Clusii: verum ab eruditissimo & amicissimo vivo D. Hansio Sloane diversissimam plantam pro Glauce illa accepinus quam ideirco seorsim nune proponomus, & differentias oftendemus. 18. Glaux

Locus.

18. Glaux Hispanica Clusii Park. Hispanica J. B. Glaux Dioscoridis Ger. qui pro pracedente eam babet. Ciceri sylvestri minori assinis, si non idem C. B. Dioscorides his Milliwort. 02 Spanish ABille wort.

Ciuj.

Ci bus, infernè cand lanugine obfitis, gustu nonnihil amaro. Flor extremo cauliculorum fastigio inous, internecana ianagine obitus, garta nominin anato. Pio externo camenorum rattigio in-nafeitur, confertus, capituli spicave brevioris & obtuse instar, Glycyrrhiza vulgaris florum forma & colore perquam fimilis. Radix candicans & exilis, que an vivax fit afferere nequeo. Hactenus

In planta ficca ad nos à D. Sloane transmiffa radix erat simplex, rectà descendens, ima parte in furculos [unum vel alterum] divifa; unde exibant cauliculi quatuor vel quinque, quales deferibir Clufius, rubentes, firmiores & robultiores multo quàm præcedentis; folis veffiti è decem aut duo-Camins, rubentes, mimores ecrominores muito quam parcuentis; rous ventri e decem au ducien princularum oblongarum, obtufarum, averla parte hirfutarum conjugationibus cum impair in extremo compositis. Flores quales deferible Claffus, non tamen flumnos caules terminant, fed è foliorum alis in pediculis oblongis hirfutes egrediantur. Singulis florelis fuceculur filipus, bresse egrediantur. Singulis florelis fuceculur filipus, bress espediantur. venit tranguis, inica ao uno mero reces, ao incontra con mentra communa, vacento muno quodan indirente fandicente featers, genin dates, & in dua facile featerables, quantum fingular inicia duntaxar initus fenen continent, fatis grande, compreffum, fubrulvum, prater nuifcum villofum filiquæ etiam lanugine pubefeunt.

Nufquam alibi quam ad ripas fluminis Thormis Salmanticam alluentis, paulò infra cam urbem obfervabat Clufius, nomine vulgari carentem, mense Junio. Verum (inquit) is locus procul à mari distat, juxta quod Dioscorides Glaucem nasci tradit.

10. Glaux Catalonica non descripta.

Elegantissima hujus plantula ramulum ad me transmisse idem ingeniosis. Vir D. Sloane. Qualis fuerit radix aut una folia nelcimus: ramulus transmissus vix palmaris erat, foliis, ut in hoc genere, seu their ratix aut ima fota netermis: raminius traminius vix painars erazione, it in not generaturi fotorum alis, cerbis verlitis. Folia autem quaturo dintraxat aut quinque pinnularium, olongarium, angultarum, acutarum, langinofarum, (lubtus præcipue) conjugationibus conftant, impari folio alam terminante. Flofeuli in glome tulis feu globulis in foliorum alis feltilibus, aut cerci berefitte peakeulis donatis, quantum in freqa diference heet, cærulei, quorum finguis fuccedunt filuquae, fluquae, fluquae quanticum filuquae, practiculis donatis, quantum in freqa diference heet, cærulei, quorum finguis fuccedunt filuquae, fluquae, fluquae quanticum filuquae quanticum filuquae productis donatis, quantum in freqa diference heet, cærulei, quorum finguis fuccedunt filuquae, fluquae quanticum filuquae quanticum f peancins notatis, quantum in recommence needs of the peancing and the peancing infoliae, breves, & proposition quadrangulæ compreffæ in acutos apices producta; incana & hirfuta, è duabus filiquis fibi mutuò commiffis propenodum ut in Thlafpeas bifcutati valincana & hirfuta, è duabus filiquis fibi mutuò commiffis propenodum ut in Thlafpeas bifcutati valincana & hirfuta, è duabus filiquis fibi mutuò commiffis propenodum ut in Thlafpeas bifcutati valincana de hirfuta. culo, composita; non enim, ut in aliis hujus generis filiquis, planis lateribus commissis coharent, sed dorfis tantum linea reach conjuncts, versus apicem imques pour activities confirmed confirmation designs and formulae recording reflexa, imis lateribus furfum recurvis. An plura an fingula femina fit in fingulis filiquis nobis non conftat.

· 20. Aftragalus perennis, folius birsutis, caule recto appyllo, slore ochroleuco odoratissimo Moris. Moril

Hae planta plurima edit folia, alata, hirfuta & per terram strata, binatim seu conjugatim folia ex adverso adharentia, uno impare extremum costa claudente. Ex medicullio foliorum per terram fic stratorum oriuntur cauliculi hirsut itidem, pedales & altiores, sultinentes plurimos storus, lucothe fratorum orithmet cantent intruct tetera, peaces & autoles, intimentes pintings parts according parts according parts according to parts according to parts according to parts according to the parts and parts and parts and parts according to the parts are parts at the parts are parts are parts at the parts at the parts are parts at the parts at

SECTIO TERTIA.

De Leguminibus trifoliatis.

EGUMINA trifoliata sunt vel Trifolia propriè dicta, que terna duntaxat habent folia in extremo pediculo; vel minus propriè fic dicta, que preter folia terna in extremo pe-diculo bina infuper habent ad ejus à caule exortum feu bafin, que Loti appellantur, & quodammodo pentaphylla funt. Trifolia proprie dicta funt vel floribus in capitula aut spicas congestis, vel eisdem magis

Partiola proprie dicta lunt vel floribus in capitula aut spicas congestis, vel cidem magis sparsis strainis strain capitula aut spicas congestis, sunt vel 1. Seminibus & siliquis in calycibus platingue ecculiatis, storibus crecits, capitulis aut spicis summos in plerisque caules terminantibus, seu spica laugue nulla aut raviore obstra sint, calycibus storium vel strajostrobus se straits nec à de lapso aut marcescente store in vescas intumescentibus ut in Trisolio pratessi montano, &c. vel in vescas tandem insumescentibus, ut in Trisolio fragistro, &c. sive spicas molles sum & villose mollitic sua paparentibus, floribus pendulis, capitulis aut spicis è foliorum als egressis, siliquis sussi en soliculis scabris versus si in Melilo. aut rugolis, in Meliloto.

Quæ floribus sunt magis sparsis & rariùs sitis sunt vel siliquis rectioribus, seu productioribus in Fanugraco, seu brevioribas in Anonide, vel issdem intortis & cochleatis in Medica.

Herbæ flore papilionaceo non scandentes trifoliæ sunt vel

Proprie sie dicta, qua terna duntaxat folia habent in extremo pediculo, suntque vel floribus

In spicas congestis, seminibus & filiquis

In calicibus occultatus, funtque vel spicis

Mollibus & villosis; LAGOPUS dicta, quia mollitie sua pedem Leporis refert. Lanugine nulla aut rariore obsitit, calicibus

SDelaplo flore in vessicas intamescentibus; TRIFOLIUM Fragiferum seu vesicarium. Strigosforibus & striatus, in vesicas membranaceas non exturnescentibus; TRIFOLIUM spicatum plurimarum specierum.

Expositis, & extra calices apparentibus, floribus in spices è foliorum alis egressis, pendulis, odoratis; siliquis seu vasculis seminalibus seabris aut rugosis; Melilotus.

Sparsis & rarius sisie, siliquis

Rection aut nonnihil incurvis,

Productioribus, compressis, seminibus linea ab angulo ad angulum depressa sulcats. FOENUM Gracum.

Brevioribus, femine reniformi; Anonis.

Intertis; gyris paucioribus aut phiribus, fructu lavi aut spinoso, scutellato, doliato, orbiculato, plurimarum specierum ; MEDICA, seu Trifblium cochleatum.

Minus proprie ditta, qua præter folia terna in extremo pediculo, bina habent adejus exortum cauli adnata, adeóque etiam pentaphyllæ dici possent; Lotus berba plurimarum specierum.

Species illa Medica qua jumentorum pabulo seruntur, radice sunt perenni & vivaci; Siliquis in tortis quidem sed paucioribus volutis, nec sibi invicem contiguis ut unum glomerem efficiant.

SECTIO

Locus.

Locus.

Lacue

Lo til.

Lib, XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

CAP. I.

De Trifolio capitulis minus mollibus, calycibus strigofioribus,

6. 1. Trifolium pratense montanum album.

1. Trifolium pratense album Park. C. B. minus pratense flore albo, sive 2. Ger. pratense store albo minus, & famina glabrum J. B. White-flowed Meadow Cretoil.

Ontractiore est habitu quam mas; coliculis brevioribus, infirmis, per terram sparsis, per quos folia terna, parva, rotunda, glabra, retula. Flores glomerati, minores, ex longioribus appensis pediculis, coloris albi, gustu dulces. Semina in exiguis & curtis shiquis bivalvibus, quaterna aut quina minuta in singuis conspiciaturur, quo à Trifolio purpureo vulg. differt. Polia contra la lignifica mendi la bundare a lignificant. quaterna aut quina minuta in inguius conipicinitur, quo a Tritolio purp præferitim infériora maculá lumilaté albicante pinguntur. In palcuis non minuts vilgare elf quam Trifolium præfense purpureum. Ab hoc specie diversum else non concesserim

Trifoliis affine Quadrifolium pheum Lobelii J.B. Quadrif. bortenfe album C.B. Lotum quadri-folium Ger. Quadrif. fufcum Park.

Folia huic supina superficie colore nigro-purpureo tincta sunt, quatuor non rarò in codem pediculo, quod ubertati soli, aut loco umbrolo, aut alii cuidam accidenti primò deberi suspicor, quanvis flagello plantatam speciem retineat. A matronis nobilibus summo studio in hortis colitur pro præsentaneo remedio purpureæ puerorum

3. Trifolium pratense album, siliqua bivalvi, caule sistuloso, folio subtus nigropurpureis maculis nota-

Caulicules profert procumbentes, cavos seu fistulosos, pedales & sesquipedales; in quorum summis alis excunt flores papilionacei, magni, fubalbidi feu ochroleuco colore praditi; quorum inguis filis fuccedunt flique parva, bivalves, fingulæ continentes femina bina aut terna minuta. A præcedente diffinguitur foliis latioribus, & fubtus maculis nigio-purpurantibus notatis; caulibus multo longioribus & fiftulofioribus; filiguis brevioribus cum paucioribus intus feminibus.

In humidis pratis, pratfertim ubi hyeme aquæ stagnårant oritur, & cum præcedente floret æstate.

4. Trifolium pumilum supinum stosculis longis albis P.B. An. Trif. parvum, album, Monspesfulanum, pilofum, cum pancis floribus J. B?

E radice annua plurimi excunt cauliculi semipedales & longiores, resupini, & terræ velut appress, E radace annua plurimi excunt cauliculi femipedales & longiores, refupini, & terra velut appreffi, ramoffi, ramulis è foliorum alis egreffisi villofi, folisi alteria im adnafenntius per intervalta villi; que pediculis longis [in lattori folio fefquipalirarbus] hirfutis, duabus ad bafin veluti apriculisi monibranaccis caulem amplexis, infident, terna fimul ut in refiquis Trifoliis, villofa, cordata, maculi albicante lunulată in medio plefa. Versis luperiorem caulium pareme ê foliorum alis cunt pediculi palmares & breviores, in fummo facular luftinentes quature vel quinque, albos, papilionuccos, tubo longuículo, è calicibus firiatis, zonă rubente cincitis, & in quinque longa, & cembre longuiste de longuiste de la priculation de la production reflectuntur & capitula (differa condunts, eque fummo feu extreino pediculo in medio caliculorum mergunt radii pluris. Plejaciti ima parte la trores, versis apresso continuis ambilitores, asticibus inis, minno terraconume, que munto reactiva portante in incata caracterista de la fina que apinuas iongunciais un nome unimate modum expaniis se cum primum apparent ad aterta vallofas, radiatis. Radii hi non opinies una armununti est inceditive, alti poft alios, 8 versis pediculum reflectumiru, ut andem capitulum quoddati sentina modum componiitis. Singulis calicibus fingula infunt fonima capitulă incluia manufeulă padicea.

Multistive decis, folo arenofo aut glareofo, tum in Angliatum in exteris regionibus observavious

rarum hoc akrafoli genus.

D. Mortforo hac planta titulo Trif. albi tricocci, fuberranci Guftonii reticulati: D. Mognol tit.
Trif. hiberranci five folliculos fib terram condentis deferipta eft. Nobis anto triginta annos obfertiti. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; ut pater ex Appundice util Catalogum plantarum circa
titi. 4Pf-volt Autores Velyvologia: Britatinica; utility titi. 4Pf-vol

5. Trifolium minimum fupinum flofculorum & feminum globulis plurimis confertim ad radicem na-

Foliola omnium Trifoliorum minima, prelongis & tenuiffimis pedicellis infident, triangula fenom minimit Thumbun minimit, paraming of continuing personal marini, proposition of the p

Circa Mellanam in sterilioribus & arcnosis invenimus.

6. Trifolium

. 6. Trifolium montanum album C. B. mont, majus albo flore Park, majus albo flore incanum Clusii I. B. maius flore albo Ger. emac.

Cluf. Ternis aut quaternis interdum affurgit virgis aut coliculis, pedalibus, firmis, rectis, teretibus: circa quos nafontur rara folia, oblonga, angulta, dura, nervola, carinata, & dorfo elatiore, terna femper ab uno exortu prodeuntia ut in reliquis Trifolii generibus, incana, in ambitu veluti dentata, ab radies frequentions & majora. Here extremis ramulis, in quos cauliculi feparatur, inharent, parvi, frequentes, conferti, & spicam quodammodo formantes albo colore & nonnullo odore praditi. Radix vivax, minimi digiti craffitudinem aquans, fusco & denso cortice tecta, longa, ali-

In pratis ficcioribus Viennæ Auftriæ vicinis, tum in Moravia & Bohemia floret Maio & Junio. Liene. In herbidis Sylvæ Valenæ D. Magnel fæpiùs occurrit. Botan. Monfp.

7. Trifolium pratense album à Fuchsio depictum, sive mas J. B.

Folia huic hiriuta, oblonga, venofa, crenata, terna ex longo pediculo appenfa, per caules cubita-les, fimplices, plures ex radice craffiufcula, inque plura capita interdum di ifa: exorti flores glomerati, albi, Trifolii pratenfis purpurei alioqui fimiles.

Circa Genevam in pafeuis & agrorum marginibus observavimus: J. Bauhinus aliis etiam in locis Lecut.

variis florentem Augusto, Septembri & Octobri. Alii Botanici speciem hanc cum Trifolio albo vulgari confundunt, à quo tamen diversissima est.

8. Trifolium pratense birsutum majur flore albo-sulpbureo seu a neudono. The great white og pellowish Meadodo Tresoil.

Ex radice nigra, minimo digito tenuiore caules exurgunt plures, pedales vel cubitales, teretes, hirfuti, ad terram inclinati. Folia etiam hirfuta fint, neque crenata, neque ullo modo incifa, inferiora minora & roundiora, longis pediculis hirfuta intidentia, fuperiora longiora, cauli propiusadmota. Florum fpica longinfcula; acuminata, congefta, colore pallido feu acunta & cin adultioribus plantis ad fulphureum accedente. Ubi fpice pediculus incipit bina advería oriuntur folia, cum inferius femper alternatim cauli adnafcantur.

In pafcuis ficzioribus & dumetis frequens reperitur. Observavi & in transmarinis prope Gene-Lew. vam, unde mirari subit à nemine hactenus descriptum.

A przecdentibus duabus plantis differt florum colore albo-fulphureo seu ochroleuco, foliis non crenatis, imis minoribus, fummis majoribus ut alias notas omittam.

§. 2. Trifolia floribus purpureis in capitula vel globulos congestis.

1. Trifolium bituminofum Ger. Afphaltites five bituminofum Park, bitumen redolens C.B. Afphaltites five bituminofum odoratum J.B. & non odoratum

In fruticem excrescit cubitalem & sesquicubitalem, virgultis rigidis, incanis, ac etiam nigricantibus, firiatis. Folia terna, per priman adole(centian rotunda, mox oblongantur ina cumnatum mucronem delinentia, incana itidem & hirlita, odore Bituminis faltidiolo, tactu glutinolo. Flores non plane glomeratim congetti, fed oblongiori capitulo dispositi, colore purpuro-violaceo, ex edicibiu olongis, fritatis, villois. Semen nigum, afforum, inclurum, in cufpidem definens foliace-um, cjufdem cum reliqua planta odoris, faporis Caefalp, medicasi.

Congener huic totoque adeò vultu idem jamdudum colo, excepto eo quòd folia quidem odore omni penitus destituta sunt, flores verò suaviter, licet obscurè, redolent. Quod huic planta unde

accidat C. Buhinus oftendit.

Semen (inquit) Italicum in Germania terræ mandatum profert plantam odore bituminoso: at femen plantæ in Germania educatæ rurlus fatum fapore & odore deficientem producit, & fi iteretur fatuo verifimile eft fobolem degeneraturam tandem in plantam omni odore & fapore defti-

In Italia, Sicilia & Gallia Narbonenfi, in faxofis collibus non procul à mari abunde provenire Louis

oblevravimus. In Paralyli oleum ex Lujus femine expressium valdė epimmendatur. D. Sosime è Sylvii L. 2. C. 21.

Hujus varietas habetur magnitudine omnium partium, pracupue florum & seminum, differens. Morif. praind.

2. Trifolium prateuse purpureum C. B. prateuse purp. vulgare Park. prateuse Ger. purp. vulgare J. B. Common purple Exefoil of honey fuelle Exefoil.

f. B. Ex radice craffiulcula, adultiori fere digitali, fibratâ, vinitale tenues, firiata, partim humi repunt, partim furriguntur, fiibhirfuta. Fofia terna in codem penteulo, nune rotunda, aliàs oblonga, interdum fipreulatis albis fineis notata, nonfunquam obliques candicantibus firiis virgata. For glomerati plerunque prepuralcunt fer utibent, rarius & ex accidenti albent, odore non infuavi, gulfanti ficotatem afferentes. Flofculorum tubi melleum liquorem continent quem pueri flofculorum tubi melleum l $\mathcal{F}$, B. elis è caliculis evulsis exugere solent. J. Bauhinus refert se observasse Trisolum hoc in area arcis

Locus Ufus.

Locus.

Montbelgard, in horto & extra urbem habere maculata folia; maculas autem effe albicantes, femicirculares, ad cordis formam nonnihil accedentes, quod pro re infolita habere videtur, cum mhul apud nos fit ulitatius.

In pratis & pascuis ubique vulgatissimum habetur.

Sunt Hibern, qui suo Chambrech (quod est Trifolium purpureum pratense) aluntur, celeres, & robusti, ut nos monuit D. Tancredus Robinson.

A. 3. Trufolium gratense purpureum majus. The greater purple Meadolu-Crefoil.

Radix hujus lignofa, minimum interdum ferè digitum craffa, fuperiùs in multos veluti ramos dividitur, qui fub terra undique reprantes, & hie illie germinantes late plantam diffundum, & magnum fpatium occupant. Cauliculi inde emergunt dodrantales aut pedales, in terram reclinati, purpurei, craffiores quiam in purpureo vulgari, ramoli ramiluis è foliorium alis exeuntibus, que ternatim ut in illo polita, fed crebriora. Folia ipfa majora longiora & acutiora quam in vulgari, beverofibus pediculis, notes albis femilianaribus non femper picta. Foliar in firmms caulibus grantilis majora & breviora coacervati quam in illo; quin & fipeca longiore pediculo infident quam in illo. Vene feu nevri obliqui manifeftiores firm marifetiore conficiei averta prescincie folia nare in he culanta culam in illo. funt magisque conspicui aversa pracipuè folii parte in hac planta quam in illa.

In palcuis satis frequens oft, minus ramen quam Trifolium purp, vulg. Scritur etiam in agris pro

boum & jumentorum pabulo; quibuldam audit Common Clober grale.

· A. Trifolium pratenfe minus flosculis purpureis C. B. prat, min. purpureum Park.

Cauliculi huic tenues, rigidi, pedales, ramulis crebris divifi. Felia parva brevibus pediculis modo terna, modò quaterna habet. Flores in funnus ramulis multi, perexigui, velut in umbellas laxas congetti, purpuro-tubentes. Radis tenuis, alba, fibris capillata.

5. Trifolium purpureum majus folio & spica longiore J. B. montanum, spica longissima rubente C. B. Lagopus major folio pinnato Park, major, spica longiore Ger. Trif. majoris tertii altera fpecies Cluf.

Ad cubitum & sesquicubitum excrescit, caulibus crassiusculis, valentulis, varie divaricatis. In for liis subinde ludit, interdum semunciam vix excedunt, subrotunda, frequentius oblonga, acuminata, trium unciarum, semunciali latitudine, concinnè per ambitum crenata, admodum venosa, crispa, tergemina, pediculo nixa in vaginam valde latam pinnatam, trium unciarum aut longiorem, caulem complectencem definente. Flora rubentes in spicam palmarem & majorem, satis crassam compleximente majorem, satis crassam dispositi, ex calicibus in pinnas longas, tomentosas dissectis.

In collibus circa Genevam inventur i pontaneum. D. Magnol observavit copiosum in umbrosis, herbidis locis sylvæ Valenæ, við qua tur ad pagum Violi, non longè à Monspelio.

* 6. Trifolium montanum purpureum majus C. B. Park. Trif. majus Clusii secundum, non album fed rubrum J. B. majus flore purpureo Ger.

Trifoho majori albo non valde diffimile est, vel amplitudine, vel forma: folia tamen paullò anguffiora, & craffior floculorum, 'qui confertim nafountur, fpica, esque funmo caulis faffigio inherens, fine ullo petioli velfigio, & quafi inter folia latens, cui plerunque adnafcitur alia brevior, rariffimè tertia. Floculi verò differunt colore, qui non albus est sed ruber, & odore cujus sunt expertes. Radix illus radici ferè par.

In Hamburgenti monte & aliis Pannonia & Austria montibus Alpestribusque pratis, prasertim ficcioribus Viennæ vicinis, tum pariter in Moraviæ & Bohemiæ fylvis copiosè invenitur.

7. Trifolium fica oblonga rubra C. B. Trif. majus flore purpureo Ger. montanum majus purpureum Park. majus tertium purpureum Clusio J. B.

Majore multò excrefeit altitudine, qua plerunque cubitalis eft : cauler etiam habet craffiores, no-dofos. Fola ex fingulis geniculis alternatim prodeuntia, longa, firiataque, dorfo magis eminente 8 celato, laxa quadam veluti vagina, in binas appendices definente, caulem amplectentia, deinde terna nunero ex codem pedicilo nafeentia, in punas appendices demiente, cauem ampiercenaa, dente terna nunero ex codem pedicilo nafeentia, fuperioris duplo longiora, illa tamen non minis dura se per oras denticulata, guftu nonnihil adfiringente. Huic fpica longior & major, elegantiffina rubbroum flofulorum è caliculis inipidis emergencium ferie composita. Radicem habet superiorum

radici fimilem, vivacem & fingulis annis plures caules proferentem. Cum priore invenitur. Vide loca: non multum differt, iplo Clulio fatente, à Trifolio purp. ma-

jore, folio & spici longiore J. B. loco penultimo descripto.

* 8. Trifolium montanum purpureum minus C.B. montanum minus Thalio purpureum J. B.

Brevioribus constat cauliculis, & folis acute mucronatis, & capitulis etiam, éstque flore quandoque purpureo, quandoque candido.

Ex brevi hac descriptione an hac sit species à reliquis distincta certò colligere nequimus.

. 9. Trifolium

9, Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato C, B.

C. B. prod. Cauliculis est pedalibus, firmis, rectis: folis rarioribus, oblongis, angustis, nervosis, acutis sur-simoue sectantibus, in ambitu dentatis, aliquando profundius incisis. In cauliculi summo sere purpurei, quafi in globo conferti.

In montofis pratis Maio Junióque florens reperitur.

. 10. Trifolium montanum purpurascens folio obtuso crenato C. B. Park.

C. B. prod.

C. B. prod.

Casile et ramofiore, folio oblongis, angustis, sed obtusts, & supernè & utrinque crenaris, cujus ramuli frequentioribus & angustissimis folio donantur. Flores quam in priore rariores & purpurafcentes.

In pratis montofis circa Genevam.

Utraque hac planta nobis incognita, nimis breviter tamen descripta est.

A. 11. Trifolium fellatum glabrum Ger. emac. capitulis Dipfaci quorundam. Smooth Star rp:headed Trefoil, og Tealel headed Trefoil.

E radice alba, fimplici, annua caules emergunt plures, palmares aut dodrantales, in terram ferè procumbentes, teretes, hirfuti, ramofi. Folia longis pediculis infident, lanugine molli pubefcentia, non crenata, longiuscula, extremitatibus subrotundis, è quorum alis oriuntur ramuli alterni. In summis caulibus & ramulis capitula Dipfaci aut Eryngii fimilia, pediculis brevibus infident, ad quos folia bina opposita appe dicibus suis caulem amplectuntur. Flosculi pallide purpurascunt, quorum calices in quinque radios seu spinulas terminantur, quorum infimus maximus longissimusque.

cames in quinque tauto sea paraise commentata, quorum minima maximus tongimunidique. In paluftribus maritumis pluribus in locis occurrit, in aggeribus maxime. Vidimis & collegimus Locus, prope Hallandiam vicum non procul Harviro in Eflexia copiofum; circa Leigh non procul ab oftio Tamesis sluvii in eodem Comitatu. D. Johnson Gerardi emaculator in paludibus salsis Darsordiae in Cantio. Observavinus etiam in transmarinis circa Messanam Sicilia. D. Balam è Tingide Africa urbe milit.

12. Trifolium stellatum C.B. stellatum Monspessulanum Park. stellatum purpureum Monspessulanum J. B. stellatum birsutum Ger. emac. stough starry-headed Tretois.

Palmares & interdum bipalmares, non planè furrectos, interdum etiam in terram prociduos, fundit ex gracili, alba, lignosa, capillatà radice caules, totos denfa lanugine obfitos, inanes, quandoq, rufescentes, rariffimè in alas divisos: felia longis nixa pediculis, cordata, tantillum per oraș superiores crenata, penitus hirfuta. *Florum* glomeres fubrotundi, coloris purpurei, perquam villofis con-flant calycibus, quorum pinnæ diductæ radiatam ftellam repræfentant. Planta eft annua. Pleniorem descriptionem videsis apud C. Bauhinum in Prodr. qui flores interdum sed rariùs lutcos esse scribit, quod nunquam vidimus.

nemor, quod nunquani vannus.

Ad radices montis Vefuvii copiolium oblervavimus, nec minus frequens in Sicilia circa Melfa. Loem.
nam, & Gallia Narbonenfi circa Monfipelium. Hoc genus elt (ni multum fallimur) quod depingit & describit Alpinus in exet. Trifolii elypeati argentei titulo, cui semina nigra, oblonga, lata, tenuia, folacca, figură ad antiquos clopeso Venetos maximè accedere vilá tribuit; quod oblervandum an huic Trifolio conveniat nécne. C. Bauhinus femen planum effe feribit. Deferiptio Alpini in floris colore, quem argenteum facit, à planta noftra abludit, cui flos rubefeens. Fortè per florem capitulum intellexit.

* 13. Trifolium glomerulis Personatæ Cherleri J. B. globosum repens C. B. prod. Park.

7. B. In humum reclinat palmares caules, quos à reptante capillacea, rufescente radice emittit plures, hirsures, foire vestitos per extremum latioribus, piloss: unius culture coliculi fastigio capitulum hæret unicum, majufculum, in Personatæ modum glomeratum, & aristis longis, sed lanugine quadam albicante intertextis horrens, flosculii inter aristas apparentibus parvis, purpureis: basin autem amadocatine inscreeds tortions, pogenio into attitue apparentions parvis, pur pureis; batti autent apparentions parvis, pur pureis batti autent apparentions parvis, pur purpuralcentia, fimilibufique firiis virgata, nefeio quid Garyophyllatæ aquaticæ folis fimile ha-

Monspelii în squalidis & siccis locis circa Episcopi castellum legit Cherlerus. Provenit etiam Loem. în luco Gramuntio copiosc. C. B. Botanic. Monsp. Descriptionem. C. B. vide & conser.

A. 14 Trifalium paroum birfutum, flore parvo diluti purpureo, in glomerulis oblongis, semine magno. Simali large-sceded Eretoil.

E radice alba, fimplici, adnatis aliquot donata, annua caules emittit plures, teretes, hirfutos, ramosos, in sterilioribus vix palmares, in lætiori solo cubitales & longiores, in terram reclinatos, ad gemotos, in retrinorios via paninatos, in tectori non cuonatos et congoros, in retrinor motos a principal nonnihil recurvos. Folia hirlita, per margines aqualia, obcine vinida; qua à radice exemt minora, obtufiora, interdum etiam cordata, pediculis longis infident: qua in caulibus funt inferiora breviora & obtufiora, longioribus pediculis fulta: fuperiora paulatim longiora, acutiora, brevioribus pediculis. Flores exigui, pallide purpurci, evanidi, in capitula dense ftipata glomerati, fumnis caulibus & ramulis infident. Capitula in sterilioribus in globuli formam coacta leto folo in longum excurrunt; ad fingulorum capitulorum bafin unum femper, interdum duo opponuntur

Lociu.

Loous.

Lacus.

1.ocm 3

Tempus.

Lacus.

Locus.

Locus.

folia, pediculis in membranas striatas dilatatis. E latere capituli majoris seu primarii subinde erum-

pit capitellum aliud fecundarium pediculo donatum. Calices five vascula seminalia fingularia striapa capacinani anna recumulari penena definentia, fingula fingula femina flavicantia, manifenia folliculis occultata continent. Planta est annua.

In pascuis sterilioribus frequens occurrit in Anglia.

A. 15. Trifolium parvum reelum, flore glomerato cum unguiculis J. B.

Longis tenuibusque fibris radicatum multos simul caules supinos emittit, palmares & sesquipalmarcs, teretes, glabros, propter terram albefeentes, catera atro-rubentes aut virentes: folia minunates, teletes, giantos, proper terrata, nonnulla etiam cordata, longis pediculis caulemmenta, tergemina, glabra, venofa, leviter ferrata, nonnulla etiam cordata, longis pediculis caulemmenta, ta, tergemma, glabra, venota, leviter terrata, nonnuta cuam corata, tongis pecucius caulem membraneis appendicibus ima patte amplexis nixa, brevibus interdum, præfertim in funmus ramis, harrenta. Floret tum funmo caulium faltgio, tum ex corum lateribus glomeratim cobærent umuti, renta, un quienlum avicule imitati, ex calycibus majufculis, glabris, firiatis, per extrema denticulatis, duris.

Nemanti ex locis hifpidis & fasofis evulit Cherlerus, ubi ratius occurrit: Maio floret: ingruente

aftu, ut alia multa, fatiscit & exsiccatum abit.

D. Magnol Trifolium capitulis Thymi C. B. hujus synonymum facit: meritò autem quærit cur

D. Magnol Tritolium capitulis Thymi C. B. nujus iynonymum racit: mento autem quent cur J. Bauhinus rectum dicar, cum in deferiptione caulem lupinum ei optime attribuat. Vel hanc speciem, vel ei simillinam observavi propè Novum Marcatum oppidum, juxta Molendinum, albi etam in arenosis ad mare. Quin & D. Sam, Dale idem vel ei proximum Trifolium invenit in agro quodam dicto the Parsonage Field quam transit semita Cressingam ducens, dimidio à Brantria milliari.

nuno a Diantia initiati. Inftanti aftate, Deo dante, hanc speciem curiosiùs observabimus, quod si disferre comperieur Lectorem ejus rei in Appendice certiorem faciemus.

16. Trifolium cujus caules ex geniculis glomerulos oblongos proferunt J. B. A 13. in paucis differe,

Tenuem hoc fed duram & lignofam agit radicem, qua plures quidem emittit furculos, fed pedales, teretes, rigidos, pallide virentes, & ad fingula genicula recurvos. Folia quam in præcedente altero tanto majora, longiora, neque cordata, neque ferrata, longiulculis pediculis infirencia, qui embranea quadam articulos vestiente appendice prominent. Geniculis porrò capitula etiam obmembranea quadam articulos vestiente appendice prominent. longa, denso sociocular de longa de lon pro imgans goneans inigana, quorani carpenorum mans man approvement, ngian interim in acutum fatifcunt mucronem, nec tamen ità durum, ut fpinofum dicere aufim, nullis item

Nemauli in incultis rupetis legit Cherlerus. In plerifque cum fequente convenit, [in omnibus inquit D. Magnol,] nifi quod C. Baulinus flores luteos illi attribuat; at J. Baulinus huic recte

purpurcos. Ne Lectori imponere videamur C. Bauhini descriptionem subjiciemus.

Trifelium capitulo oblongo aspero C. B. Park.

Radicem habet capillaceam albam: cauliculos plures, pedales, læves, rotundos, & quafi articula-Raucem nater capinaceam anoam: eauceuse pinics, pecales, reves, rounnos, ex quan articula-tos, paucis folia roundis velticos. Ex fingulis articulas foleals pluces finul juncti, ifuque luter po-deunt. His fuccedunt capinals oblonga, pluribus quasi pinis recurvis donata, & per maturitatem exafperata, quibus fingulis folium tripartitum fubjicitur. Semen exile est.

Patavii in edito monte prope Arqua, quod longe minus altero (quod Monspessulo habemus)

Secluso floris colore præcedenti non admodum dissimile est : quod notavimus antequam D. Magnol Bo-

tan. Monspel. videremus. 17. Trifolium capitulis Thymi C. B. Park,

Radice est oblongă, albă, tenui, capillaceà: Cauliculis semipalmaribus, humi sparsis: foliolis obtufis, in ambitu ferratis, cujus virgulis capitula rotunda, ut in Thymo, floculorum rufelcentum infident; qua per maturitatem indurantur, minutumque semen subruffum continent.

Monspessuli locis siccioribus provenit. Vide Trifolium parvum rectum flore glomerato cum unguiculis $\mathcal{J}$. $\mathcal{B}$.

§. 3. Trifolia calyculis in vesicas intumescentibus seu spumosis, Fragifera diela,

18. Trifolium frogiferum Ger. emac. frogiferum Friscum C. B. Clus. Park. Strawberry: Trefoil.

Candiculis supinis ad nodos radices agentibus laté se propagat. Folia singularia ad exortum sumi comments reprins an noues rauces agentions are to propaga. Fain inguistra an exoration train appendicibus latis membranaceis in duo oblonga & cauta fegmenta exentibus cautiem amplecturur; pediculis autem longis brifutus mident, terna finud ad cundem exortum, parva, obleme virida, utr; pediculis autem longis brifutus mident, terna finud ad cundem exortum, parva, obleme virida, argute denticulata, mucronibus obtulis, non tamen cordata. Florum fixes e foliorum alis egreditare denticulata, mucronibus obtulis, non tamen cordata. untur, pedicalis femipalmaribus aut palmaribus infidentes, parva, fubrotunda, Trifoli pratentis aunua, peaceus iempaunarious au painiarious innoenies, paivas, nuorouniaes, Ilmon piaceins as mula, fofenta exiguis, pallide prepureis gradatim fe aperientibus, evanidis compositer: quibas marceleentibus calices in vesfeular turgidas hirfitas, deorium flexas, bicornes extumescunt; unde capitulum augetur in magnitudinem Nucis myrifitas, Tragi figuram mutatum. Singulæ veliculæ fingulas filiculas unicum intus femen claudentes continent.

Juho & Augusto mensibus sloret in locis aquosis ubi per hyemem aquæ stagnarant.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

19. Trifolium pratense folliculatum C. B. Trif. Salmanticum Ger. pratense Salmanticum Clusii Park. folliculaceum sive vesicarium minus purpureum J. B. An Trif. vesicarium ampullatum rubello flore Morif.?

Humi fusos producit ex tenul simplicéque radice caules dodrantales, foliis ornatos ternis, parvis, Film filles product ex centi influence a cancer containance, journ ornatos terms, parvis, per extremum obtufis, circumorrica crenatis, pediculo longo appenfis: e quorum finu exit pediculus, uncia longior, flores fultinens, in orbem glomeratos, parvos, rubentes, quos membranei excipiant utriculi, fatis laxi, bicorni faftigio dehicentes. Semen exile, fubrufum.

utriedit, latis laxi, ucomi fattigio denicontos. Semen exite, norturum. Hac pulchella planta le per terram Ipargit, degulfata nullum habet manifeftum faporem. Clufius flofenlos elegansifilmà purpură rubore feribir, quod & nobis obfervatum, cum plantam circa Liburnum & abbi in Italia primò videremus, unde Trifolium fragiferum five voficarium foribus nitidis rabeliis cam denominavimus. Figura Clufiana non exprimit folliculos membranaceos in capitulismi. Fragi æmulum conglomeratos.

Circa Monspelium in hortis inter olera; in pratis etiam aliisque quamplurimis humentibus & Locus. herbidis locis oritur. Botan. Mon(p.

An Trifolium fragiferum Lulitanicum tomentofum Park?

* 20. Trifolium caule nudo glomerulis glabris 1. B.

Ex radice craffiuscula caules excunt simplices, nudi, glabri, pedales, in glomerem storum purpu-reorum sastigiati, subjectis soliis exilibus viridantibus. Sequuntur urriculi stosculorum numero refpondentes, laxiufeuli, fqualidi, veluti nervulis intertexti, albidi, è quorum orificio adhue flofculorum prominent reliquiæ. Folia tergemina, glabra, subrotunda, ferè uncialia, pediculo hærent palmari & sesquipalmari è radice.

Viâ quâ Nemauso ad Gari pontem itur collegit Cherlerus haud ità frequentem.

Locat

. 21. Trifolium capitulo spumoso levi C. B. vesicarium leve Park.

C. B. prod.

Radice est alba, oblonga, fibrosa & capillata: condiculis multis, humi sparsis, tres, quatuor, rarius fex uncias longis: foliolis parvis, oblongo petiolo harentibus, per marginem acutulcule crenatis: floribus parvis, luteis; quibus capitula incana, veluti ex pluribus vesiculis sibi invicem infidentibus compolita, squamamque referentia succedunt; quibus semen parvum rotundum & planum inclu-

Circa Monspelium in agris & luco Gramontio reperitur: circa Neapolin Italorum in maritimis. Local.

* 22. Trifolium capitulo spumoso aspero minus C. B. vesicarium asperum minus Park. C. B. prod.

Hujus radix transversim fertur, & fibris capillaceis terræ infigitur: ramulis suis per terram repit: è quibus pediculi biunciales & triunciales, nudi eriguntur, qui capitulum parvum, subrotundum, ex rusescentibus storibus compositum sultinent; quibus capitulum quasi ex vesiculis pluribus compositum, subasperum & initio virens, minutum semen subrustum continens succedit. Folia parva

Hoc apud nos ad Rheni ripam herbido & arenofo loco, & circa Monspelium provenit.

* 22. Trifolium glomerulis tomentosis per caulium longitudinem 1. B.

Angulofi & glabri caules: folia parva, ex oblongo rotunda, glabra, crenata, pediculo donata ferè unciali, cujus exortui adnata gemina pinna, majulcula, ex lato mucronata, caulem complexi fuo comprehendit; indidémque flofeuli minuti, palliduli, glomerati oriuntur, quos fequuntur glomeruli folliculorum tomentoforum, candicantium, conclusorumque: in quorum fingulis *fomen* unicum, pullum, ruffescens, nitidum, apophysi veluti donatum, quemadmodum in Fænugræci femine anim-

In squalidis Gallo provincia quibusdam locis legit Cherlerus, mense Julio.

Hanc plantam D. Magnol in Botan. Monfp. accuratius describit & depingit Trifolii fragiferi tomentesi titulo.

Radix (inquit) alba & fibrofa est, ex qua plures oriuntur cauliculi, palmares, humi sparsa: in articulis duz funt appendices faris latz, inter quas pediculi folia fuftinent trifolia, venofa, glabra, ferrata. Ex quolibet articulo flosculi glomerati purpurascentes producuntur, similes floribus pratensis folliculati, breviffimis pediculis nixi, quibus globuli fuccedunt magnitudinis fragorum, veluti cotone incani, pluribus utriculis vel glomerulis compositi: in quolibet utriculo unicum semen continetur, parvum, subrotundum, cerci coloris. Multitudo globulorum aspectu pulcherrimum reddit.

Maio & Junio reperitur variis in viis herbidis, pracipue ubi aqua per hyemem stagnarant, circa Tempus & Gramontium quà itur Grabals & alibi.

An Trifolium capitulo spumoso lavi C. B. prod? verum C. Bauhinus flores lutcos illi attribuit.

D. Magnol tribus Trifolii parvi speciebus flores luteos, quos illis C. Bauhinus attribuerat, abjudicat. 1. Trifolio capitulo oblongo aspero. 2. Trif. capitulo spumoso lavi. 3. Trif. capitulo Lagopi rotundiore, seu globoso flore.

A. 2.1. Tri-

1 ocus & geingus,

Locus.

A. 24. Trifolium supinum cum plemerulis ad caulium nodos globosis, storibus purpurantibus. An Tr. molosum capitulus Thymi Moris prælud.?

Radix ei alba, simplex, fibris majusculis donata: ex qua emergunt ramuli complures, in terram procumbentes, glabri, versis radicem fupina parte nonnunquam rubentes, folisi alternatin pofitis, in pediculis longiulculis ternis, fubrotundis & ad margines dentatis veltit. Glabuls feffiles ad alas toliorum, non spinosi, ex quibus einergunt flores pallide purpurei, rarius dispositi. Semen nondum

naurucuae. In marginibus arenofis propè Saxmundam Suffolciæ oppidum inveni ; postea attulit *Thomas Willi-*falur circa Londinum collectum ; tandem criam in transmarinis circa Messanam Siciliæ urbem inveni. Capitula seu globuli è calicibus arctè stipatis congesti sunt.

25. Trifolium capitulo glomerato rigido J. B. globofo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore C.B. capitulo globofo Park.

C. B. prod.

Radicem habet longam, tenuem & capillaceam, fibrosam, albam: caules plures, tenues, rotundos, palmo minores, quandoque pedales, in ramulos leviter hirfutos divisos; quos felte parva, nonabil pilosa, longiora quam fiellati majoris, per extrenum rotunda, crenata cingunt, I quibu justo pedicalum communier duo alia fubiciantur.] Caulium faftigia ornant capitula ingularia, glomerata, compactiora quam majoris fellatis, Botonaria paria, fed Bardanz echinorum alperiate hisida. Flores parvi, lutei, I rufecientes D. Magnol.]

Maio mense Monspellii circa Cartelnovum copiosè provenire observavite C. Bauhinus. In satis consecte orium forchis rufes campanis. Batan. Monsp.

copiese oritur, sed semper cum floribus rusescentibus. Botan. Monsp.

CAP. II.

Trifolia (pica molli & villofa Lazopi dicla.

 Trifolium albo-incarnatum spicatum, sive Lagopus maximus J. B. Lagopus maximus Ger. max. flore rubro Park. Trifolium spica subrotunda rubra C. B. The greatest Dates foot-Trefoil.

7. B.
Atis prolixa radice donatum est, gracili, fibrata. Cautes plures, dodrantales & cubitales, hirfuti, simplices. Folia ex piloso pediculo, vagină suâ brevi, hirfută caulem complexo, tema, subrotunda, latiora quâm longiora, crenata, non cordata. Spica duarum aut trium unciarum, spiribu constat albis delucă pupură remistis ex ealyeibus admodum villosis, in quinque pinnulas desinentibus. Some majusculum, subrotundum, sucădum, pallidum, accedens ad Meliloti vulgaris, search Michael.

Annua est planta, ex semine deciduo, siquidem maturo Julio & Augusto, se conservat. In Italia circa Neapolin observavimus cum floribus pulchrè rubentibus aut coccineis: Quod prope Genevam oritur albo-incarnatos obtinet.

A. 2. Lagopus vulgaris Park. trifolius quorundam J.B. Lagopudium five Pes leperis Ger. Tri-folium arvenfe humile spicatum five Lagopus C. B. Dares: foot, oz Dares: foot

Nomen ex argumento frice indeptus est, que molli villo cineraceo, purpurascentéve leporinos pedes initiatin, fletetir albidis & minutis, tantillum prominulis, quos femen excipit exile fulvum. Spica pedicialis longis infident, è foliorum alis excuntibus. Colieali plurimi palmum aut fefquipalmum. alti, [imo in latioribus dodrantales aut pedales] ramofi, toti incana lanugine pubent; in quibus hirfuta Trifolii felia, unciam circiter longa, culmum lata, acuminata, villola & incana, averla pre-fortim parte, pediculis lata & ffriata bali, in duas prelongas velut auriculas exeunt, caulem amplechantibus. Qua è radice exeunt folia, multo latiora funt, & pediculis longioribus fulta. Sapor planta

thringens & ftrenue exiccans. Frequens est inter segetes, maxime solo arenoso, serius autem & post mediam plerunque astatem

* 2. Ebenus Cretica Alpin. exot.

A radice flipes affurgit rectus, tricubitalis & amplior, argentei coloris, è quo plures rami exeunt, furfum ex obliquo in rectum acti, folis Cytrif, fed longioribus & tenuioribus, in acutum definentibus, ternis fimul juncus, totis candidis. In fuminitate verò caulium flos vifitur rotundus, flori pratentis trifolii figura & magnitudine quam fimiles, coloris purpurei, & in aliquibus carnei, ex multis flofculis Cytii florum anulis congeffus, qui circumquaque intermixtos habet quoldam villos, albos, tennifilmos, velut fericeos, quorum mixtione ex rubio colore flos redditur longe vifut elegantior. Ladix illius planta eft longa, gracilis, lignofa, nigra, bifida.

4. Lagopus

4. Lagopus minor flore ruberrimo Park.

Folia habet mollia, incana, angulta, in acutum mucronem definentia, breviora tamen quam Lagopi angultif. Hifpan. Cluf. Caules ad femipedalem altitudinem vix afcendunt. Spicam gerit Lagon anguen Lingan. Conj. Comer au reimpeanem antiquiem vix alcendunt. Spiem gerit enuem, barbulis multo tenuicibus quahu pradich Lagon, frequentiorem. Flores protrudit elgantifilmos, rubicundi coloris; quibus fingulis flacce/contibus fuccedunt capidae fingula, villofae, pluribus radiis in margine carundem ftellatim dispositis onusta, quando fimen in capitalarum fundo est maturum. Planta est annua.

Semine ex Hispania accepto J. Parkinsono exorta est.

* 5. Lagopus supinus Park.

Ex Hispania attulit Boelius.

6. Trifolium lagopodoides amuum hirfutum pallide luteum seu ochroleucum Morif. hist.

Morif. rain plane dit terna acuta, incan'i lanugine obfita, atque ex vaginulis aliorum more pediculis biun-cialibus ortis innitentia: in faftigio caulium pedalium erectorum, nonnunquam reclinantum, procianous orus minicinta: in fairigio caunium peaanium erectorium, nonnunquam reclinamium, provenium (picae longa», unciales & biunciales, Lagopi vulgaris inftar, coloris pallide lutei, leu poita partire faribus compositae. Floribus hifee evanidis fingulis fingula fuccedunt cappale, quinquepartitò in margine divifa, & fingula femina fubrotunda continentes in fundo. De loco nihil habet.

Trifolium angustifolium spicatum J. B. Trif. montanum, angustifimum spicatum C. B. Lago-pus major angustifolius Park. Lagopus altera angustifolia Ger. emac.

Radis huic unica, tenuis, longiuscula, lignosa: caules ex ea plures, fatis firmi, palmares aut pedales, simplices; in quibus folia terna, graminea, hirfuta, pediculo nixa unciali, caulem longa, firiata vagina obvolvente: Spica duarum circiter unciarum longitudine aut major, ex floribus purpureis congelta, in calicibus sanuginosis, punas quinque protendentibus. Vidimus hujus generis alculus qualitati felia apromissi forma per estorios protes browies. titudine cubitali, foliis angustissimis duas trésve uncias longis.

In montibus supra Messanam, atque etiam circa Monspelium, utrobique copiosè provenit. Flores Lecuri in nostra dilutè rubent.

8. Lagopus angustifol. Hispanicus Clus. Ger. emac. Park. Trif. angustif. Hisp. free Lagop. angustif. slore distait rubente J. B. Trif. Hispanicum angust folium spica distait rubente C. B. Clus.

Uniquen fert caulem, gracilem & fatis firmum, nodis quibufdam diftinétum & in aliquot ramos divífum, nafcentibus ad fingulos nodos pediculis, fatis laxa fede caulem & ramulos amplectentibus, quorum extremis terna intident folia, non orbiculata, fed longuifcula & anguita, carinata, five quorum extrems tenta initient poins, non oricemata, nei originicina ce anguna, cannata, inde dorfo elatiore, canefecntia initar foliorum vulgaris Lagopi: Summir rami delimint in longa saly-cularum tipicas, è quibus emergunt flo[culi vulgaris floribus formă fimiles, & ferè concolores, hoc eft, diluté rubentes.

Semine ex Hispaniis accepto natum est : cui simile, vel forte hoc ipsum genus se observasse

meminit Clufius Salmantienti agro ad Vinetorium margines.
Nos in montibus Messane imminentibus, item circa Monspelium observavimus.

A pracedente Leout. tota specie diversum agnoscimus.

CAP. III.

Trifolia spicata flore luteo.

A. 1. Trifolium lutetum lupinum Gov. cmač. pratenfe lutetum famina flore pulchriore five Lupulino J. B. pratenfe lutetum capitulo Lupuli, vel agrarium C. B. Dop Trefoil.

Lures cauliculos spargit, instrunos, & vix se sultinentes, palmares, aut dodrantales, hirsus, rubentes ramis creberrimis fruticolos. Folia parva, latinscula obtusa, glabra, praefertim supine parce, venulis creberrimis, si luci objiciantur, vel ex adversa parte facile conspicuis, striata, pediculis longuiculis appensa. Versis caulis & ramulorum summitaes storam spica ex alis foliorum construitation corrections. pediculis longualculis appenla. Versis caulis & ramulorum lummutates florum fpice ex alis follorum exeaur, lupulorum captuala imitata, fed minores multo, floclulis lutets compolites, per maturitatem deofini reflexis, minimè deciduis. Petalum in flore fuperius & ercêtum amplum est & striatum. Singuli autem flores fingula femina occultant. Ab alis plerisque Trifoliis disfert quod floculorum fingularium calvecs perexiqui funt & vix visibiles.

In agris mer segetes, solo prafertim arenoso aut glareoso.

A. 2. Trifolium lupulinum alterum minni. An Trif. luteum, flore Lupulino minus J. B ? Che leffer Dop Crefoil.

A radice simplici, surculosa tamen & minutissimis etiam fibrillis capillata, è quibus tubercula qua-Mmmm

1000 8 Tenerat

Locus.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

dam feu granula dependent, plurimos fundit ramulos, paris cam pracedente longitudinis, aut estam majores, tenuiores, glabros, inferne rubentes. Folia quam illius minora, vindiora, obtufiora, & majores, tenuiores, giatoros, interne ruocities. resua quant muo minora, vintuora, obtufiora, & ad cordis formam propitis accedentia. El-feulorum fipcæ longis partiere & tenuibus pediculis e folicimum alse agreffis infident, plus duplo minores, minoribus fioleulis compofitæ, faturatis. slava, Elofeuli pari modo per maturitatem deorfum reflectuntur. Semma quam illius majora, in finguls flosculis fingula.

In pascuis inter gramina frequens occurrit.

* 2. Trifolium montanum Lupulinum C. B. Park.

C. B. pren.
Ramis et cubitalibus, glabris: foliis ratioribus, parvis, fubrotundis, leviffimė denticulais, longifimo pediculo donatis: Rami faftigio capitulum Lupuli forma, fed oblongum ex flofculis (padiceis C B prod. compositum insider.

In montibus fupra Ilfeldam provenit. Ob formam capituli Lupulinis Trifoliisadjecimus quamvis colore florum differat.

4. Trifolium capitulo spumoso aspero majus C. B. prod. vesicarium asperum majus Park.

C. R. pred.

C. pre nacei, fibi invicem incumbentes, nonnihil à filamentis quibusdam exasperati sequintur.

Hoe in Salicetis Michelfeldæ Huningam versus, iis se suffulciens reperitur.

Nos ob floris colorem ad Trif lupulinum potius quam ad folliculaceum feu vesicarium retulimus, quamvis & Trifolium lupulinum quodammodo veficarium & fquamofum feu fpumo-

Trifolium faxatile birfutiffimum C. B. prod. Park.

Radici lignofa, transversim repenti, rufo cortice techa quasi truncus ex multis plantulis simul junctis, cante carentibus intidet, tota planta duas tresve uncias non superante. Folia habet Trifolii, paiva, mollia, incana & velut argentea, supernè crenata & pedicellis brevissimis infidentia: inter para jutona, menta ex vene appetrea, aperine civinale posterior per los folis capitula parva, rotunda, longiufculis pedicellis donata, in quorum medio pili breveni liffimi flavefeentes confipciuntur. Nee florem, nee femen vidinus, & in altiflimis Helvetiorum jugis legimus.

Ex imperfecta hac descriptione, quò referenda sit hac Trifolii species colligere non possumus.

Trifolium erectum annuum capitulis sublongis è calycibus magnis conflatis, Calabrense.

Caulienli huic semipedales, teretes, recti, rigidi, hirsuti, ramosi: folia parva, modice lata, extremis subrotundis, argutissimis denticulis circumcirca crenata, in summis caulibus & ramulis flores in capitula lublonga congelti, è calyculis majusculis, in summo, ut moris est, quinquepartitis, segmentis fingulis latioribus quam in hujus generis plerifque, excunt; quorum nec formam, nec colorem obfervare potnimus; jam enim, circa medium Junium, præterierant. Singuli calyces fingulas occultant filiquas breves, latiufculas, bina intus femina fubrotunda, compressa [in planta ficca] conti-

Hanc speciem in Regno Neapolitano ad maris littus collegi, cum Messana Neapolin redirem.

CAP. IV.

De Meliloto.

Min & Aeris, quafi Lotus mellea, vel à flavo colore florum, vel ab odore melleo quem ficcata emitrit ; vel, ut vult, Jo.Bodæus à melleo fapore, qui in caule ejus & radice deprehenditur dum comeduntur : verum hæ de Meliloto Ægyptiaca intelligendum. Notæ lugus generis characterifticæ funt Flores penduli in Ípicis e foliorum alis egreffis, filiquæ feu folliculi breves. fcabri rugosíve.

1. Trifolium odoratum Park. Ger. Lotus hortenfis odora C.B. Lotus sativa odorata, annua J.B. Sweet Tretoil.

Radix ei gracilis, fimplex, alba, lignofa, fibris aliquot donata. Caulis cubitalis & altior, reclus, gracilis, firiatus & nonnihil angulofus, glaber; inams, ab imo flatim ramofus. Folia cana laternatum adnafcuntur in pediculis longis terna finul, palide viridia, glabra, circum oras ferrata nicrora in caule breviora, jobutiora & rotundiora, fuperiora longiora & acutora, ut in alias facilisticales. ferè fit. E soliorum superiorum alis longis pediculis nixæ egrediuntur spicæ seu globuli, sloseulis papilionaceis dilutè coruleis, (quorum in odore pertinaci pracipua gratia) compoliti. Singulis flotculis fingula succedunt vascula, duo auttria intus semina continentia, fulva, odorata. Semine ad maturitatem perducto quotannis perit,

A. 2. Melilotus vulgaris Park. Germanica Ger. emac. descript. Officinarum Germaniæ C. B. Trifolium odoratum five Melilotus vulgaris flore luteo J. B. Common Melilot.

951

Radice alb3, tenui, lentá, fibrillis brevibus capillatá, alté in terram descendente firmatur. Caules emutus plures [interdum unicum] cubitales, sesquicubitales & altiores, glabros, teretes, striatos tamen, emiun piures [inaconai unicum] donamos tempiramentos en antorios grandos telecis intaros tamens, inarios parva intus cavitate, ramolos, folias ad intervalla alternatim nafemntius velticis, termis in codem pediculo tenui, fefcunciali, oblongis, denticulatis & plerunque circumrofis, glabris, obfeure virentibus. Flores in spicis longis ex alis foliorum excuntibus, rarius siti, exigui, flavi, pediculis brevibus, tenuibus penduli, quibus fuccedunt filiqua breves, pendula, rugofa, per maturitatem nigra, semina singula aut bina flavicantia continentes, sapore leguminoso. Junio & Julio mensibus floret, & ad sepes & in vepretis, interdum & inter segetes copiosè Tempus &

Leniter resolvit, digerit, emollit, dolores sedat. Hinc emplastris & cataplasmatis digerentibus ac Vire. resolventibus, necnon concoquentibus, tum & acopis omnibus utiliter admiscetur. Utuntur ea vulgo

Oslicina pro vera Veterum Meliloto.

Ad Pleuritidem mitigandam hunc fotum prodesse experiemini, R Herbæ Meliloti, Parietariæ vera ana M. ij. Betonica M. j. mista & decocta in aq. sape pectori superponantur. Simon

Emplastrum de Meliloto Mesue egregium est anodynum, discutiendo non slatus tantum. sed & frigidam crassamque materiam in tumoribus externis, necnon hepatis lienisque.

Cum Dioscorides dixit Meliloton esse boni odoris, intelligendus est de exsiceata herba, quia nul-Com Diocoriaes and patients on som of the property of the prop

3. Melilotus flore albo Park. Germanica Ger. major candida Trag. White flower's Mes

Praccedenti perfimilis est, differt tamen caulibus crassioribus, firmioribus magisque lignosis, altioribus ctiam & crectioribus; folius minoribus vestitis, minus odorațis: floribus candidis, minoribus, pluribus fimul in spicis longioribus, succedentibus capitulis parvis, subrotundis, non ut in præcedente incurvis. Radix subest lenta, tenuis, albicans, que plerunque secundo à satione anno, postquam planta semen dederit, præsertim si copiosius suerit, interit.

planta tenteri decenti, praestati in copportus menti, menti.

A praecelente reverà l'opcie differi, quanvis plerique Botanici utrafque codem titulo comprehendant, & hanc illius varietatem tantum accidentalem faciant, folo floris colore diverfam.

In Germania, Italia & Gallia Narbonensi frequentem observavimus; in Anglia, quod sciam, non Locus.

Dodonaus quanque Meliloti differentias recenfet. 1. Flore luteo. 2. Flore candido. 3. Pere Quinque speriman flore purpuro-cœruleo inodoro. 4. Flore luteo, longioribus siliquis. 5. Flore luteo foliis per eter. circumferentiam non crenatis.

Tertiam & quintam species invenio in Catalogo Hort. Reg. Parisiensis.

4. Melilotus magno semine srectius solliculo, rotando, rugoso J. B. Mel. Italica folliculu rotundu C.B. stalica Park. Italica & Patavina Ger. Italian Belistot. 7. B.

Duorum cubitorum altitudinem affequitur, radice fimplici, rectâ, lignosa, alba, gracili. Caulie angulolis, purpura(cens, rigidus, lævis, arcto tubulo pervius, plurimis ramis brachiatus. *Folia* trige-mina pediculis rube(centibus (elcuncialibus & longioribus appenfa, inferiora lata, cordata, per marmma peatettus ruocicements foruntamous ex iongionous appenta, interiora i ata, corrata, per mar-gines aqualia, fuperiora minora, angultiora, crenata, Elues melini, vulgaris Meliloti (ed majores, in fipicas longas ex alis foliorum egreffas digelti. Pericarpia rotunda, Piti minoris magnitudine ru-gola, femen modò unum, modò duo continet. Radicitus quotannis emoritur & femine deciduo fe renovat.

5. Melilotus angustifolia repens, folliculis rotundis C. B.

C. B. Prod. Radicem habet albam, oblongam, tenuem, capillaceam: à qua cauliculi plures semipalmares, rariùs palmares, per terram sparsi prodeunt : circa quos foliola oblonga tribus petiolis pediculo insidentia, que lavia luint & per margines crenata : ex quorum alis pediculi emergunt tenues, oblongi ; quibus flores parvi, luteoli, octo, novem, decem, & quandoque plures, alternatim dispositi affiguntur. His totidem folliculi rugoli, finguli semen unicum continentes succedunt. Monspessuli in arvis & ad pedem montis Lup.

6. Melilotus nova Berardi, feu erecta folliculis rotundis minor. The leffer round codded affelillat.

Pracedente [Italica] omnibus suis partibus minor est; caulibus cubitalibus & altioribus, erectis, rotundis, virentibus; nec enim caules, nec foliorum pediculi rubent, ut in præcedente. Folia multò quam in Italica minora, minus glauca, alias fimilia, inferiora nempe lata & cordata fere, per mar-Mmmm 2

Locus:

Losus.

Locus.

Locus.

HISTORIA PLANTARUM.

gines aqualia; fuperiora longa, angusta, circum oras crenata, supremis mucronibus obtusis & yeliu ableiss. Flore similiter melini, at minores, in spicis ex alis soliorum superiorum egressis, crebriores quam in pracedente, quibus fuccedunt Pericarpia rotunda rugofa. Radix alba fimplex quotannis emoritur.

Provenit in montofis pratis Delphinatûs Galliæ.

• 7. Melilotus lutea minor, floribus & filiculis majoribus, spicatim & rard dispositis, foliis angustioribus, maculis sub exortum notatis Moris.

Morif.

Caules profert ejustem altitudinis cum præcedente, sed magis ad rubedinem inclinantes : Folia quam illius angultiora funt, & fub exortum maculis fubrubentibus afficiantur. In fummis ramulis provenium fpicatim flofculi lutei, pracedentis majores, quorum fingulos fingulæ fequuntur filiculæ, majores & rarius disposita, spicatim pariter pendula, in quibus continentur semina duplo majora seminibus præcedentis.

Ex seminibus Chalepo transmissis Oxonii orta est.

A. 8. Meliloius minor Trag. Trifolium luteum minimum Ger. emac. Park. pratenfe luteum capiulo breviore C. B. prat. luteum mas flore minore, semine multo J. B. Simali peliou Trefoil, oz ABelilot Trefoil.

Radice nititur fimplici, lignofa, altè in terram descendente, fibris aliquammultis tenuibus, quibus granula seu tubercula subinde appensa sunt, donata. Cauliculos sundit plurimos, humi procumbentes, pedales & longiores, striatos, brevi admodum lanugine hirsutos, ramosos, folis ad intervalla veflitos in codem pediculo ternis, obscurè virentibus, obtufis, per margines crenatis, brevi & vix conspicua lanugine aversa pracipuè parte obsitis. Ad imum folii pediculum ubi cauli apponitur appendices dux in acutum terminata membranacea caulem amplectuntur. Qua è radice exeunt & in imis caulibus funt folia, minora funt, longioribus pediculis, & plerunque cordata. Ex alis foliorum pediculi exeunt sescunciales, tenues, spicas sustinentes stofculis parvis, luteis aggestas, quos excipiunt pericarpia comprella, rugofa, per maturitatem nigra, semina continentia.

In pascuis frequentislimum est.

* 9. Meliloto vulgari nostrati assinis, folio minore & angustiore J. B.

Angulofos & prolixos caules profert, minores quam vulgaris Meliloti, divisione pari : folia itidem tergemina & odorata, sed non partim tum longiora, tum angustiora, quam nostratis vulgaris, per ambitum crenata : flores lutei, confimiliter spicati, sed singuli minores : pericarpia circularibus lineis rugofa, fingula unicum femen continent. Adeò coacta brevitatis reperitur interdum, ut palnum non superet, radice prolixa & simplici.

Hujus figura quæ habetur apud J. Bauhinum rectè refert plantam quam D. Magnol pro Meliloto angultifolia repente folliculis rotundis G. B. habet, in faxofis la Colombiere prope Monfpelium inwentam: & fortafle una cadémque planta est quæ C. Bauhino describitur sub titulo allato, & J. Bau-hino sub titulo initio proposito. Descriptionem C. B. quinto in loco propositam vide &

I seu.

10. Melilotus corniculis reflexis major C.B. Mel. Syriaca Park. Syriaca odora Ger. Trifolium Italicum five Melilotus Italica corniculis recurvis 1. B.

Precellium oft hoc Meliloti genus, trium quatuorve cubitorum, & altius interdum, alis multis brachiatum, ifique craffis fatis & itimis. Folia terna, ex brevibus pediculis, Meliloti vulgaris haud multum diffimilia, oblonga, ferrata, glabra; è quorum finu pediculi exeunt palmares, in cacumine comantibus onufti floribus Mehloti Syriaca, luteis, odore fragranti & pertinaci: quos filiqua fequuntur falcata, unciales, comprella, finata, gemino verfu alato pendula.

In Syriaca illiqua videtur magis curva falcative, in Italica minùs, propter degenerationem, ut

vult Lobelius. In Gargano Apulia monto provenit, Matthiolo referente. Seminibus Syriaca Patavii fatis corni-

culis exit minus falcatis, & ignaviore odore.

Melilotum alteram putillam Londinensem Ad. Lob. C. Bauhinus huc refert.

11. Melilotus Messanionsis procumbens, folliculis rugosis sublongis, spicis storum brevioribus.

Plantam hanc in lingula illa fretum Siculum & Portum Messanensem interjacente observavimus, loco humido. Rami in terram procumbebant : flores lutei in spicas breves congesti : Siliquae sublonga, sed breviores quam Meliloti Syriaca, circularibus lineis rugosa, por maturitatem ex flavo albicantes; femma quam vulgaris Meliloti majora. In lingula portum Melianentem à Freto Siculo dirimente, loco humido collegimus.

A. 12. Trifolium Meliloto affine Ornithopodii siliquis, rectius ad Trifolia siliquosa refertur.

E radice alba fimplici multos emittir cauliculos in terram reclinatos; in humidiore aut pinguiore solo palmares aut sesquipalmares, alias vix quadrantales, satis crassos pro plantulæ modulo, solidos & non concavos, ramolos. Foliola perexigua, è membranea appendice cauliculos ampleétente exLib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

eunt, pediculis prælongis circa margines velut spinulis dentata, obtusa aut extremis subrotunda. E foliorum finubus excunt pediculi femunciales aut breviores, tres plerunque flofeulos pallide purpureos fulfinentes, (interdum binos vel etiam unicum,) quibus fuccedunt totidem filiquæ craffulfeulæ, curtæ, recurvæ, feminibus majufculis arctè flipatis ad octo aut decem faretæ, per maturitatem pal-

In aggeribus ad mare arenofis, & alibi etiam in Mediterraneis occurrit.

13. Melilotus Ægyptia Alchimelech vocata J.B. Melilotus Ægyptiaca Pack. Mel. corniculis re-flexis minor. C. B.

Alpin. Aipm.

Supra terram expansa planta est, parva, modice repens, serè nihil aut parum in altum se attollens: falia Trisolli ssiquosi minoribus tamen, storibusque parvis, multis, longis, racemi modo ordinatis, croccis, odoratis, à quibus promanant ssique parva, oblique; seme continentes minutum, rotundum, fubnigrum, declinans ad rubrum, odoris non omnino expers, fapore ftiptico cum aliquo

* 14. Melilotus India Orientalis Park.

Pare.
Semipedalom altitudinem vix superat, caulibus tenuibus, fuscis, feliola viridibus, in eodem pediculo tennis, parum aut non omnino dentatis obstitis, non ramosis; quorum fattigia occupant sust multi, perexigui, stavi; quibus succedunt capitula rotunda Melioti Italici, semen parvum, nigricans, odore valido Melioti, claudentia. Flores valde remissum aut potitis nullum Melioti otto. rem exhalant. Radix tenuis, annua.

Plantam hanc cum nondum viderim, an sit vera & genuina Meliloti species me nescire fateor; ex descriptione Parkinsoni nihil certi concludi potest. Capitulis & flosculis cum Melilotis convenit, fed non corum fitu in fummis caulibus.

Parkinfonus fe femina hujus sub titulo superius posito inter alia rariora ex Italia accepisse

Hanc eandem esse puto Meliloto minimæ rectæ luteæ, filiquis crassis curtis in capitulum congestis semine Fœnugræci Morisoni, cujus idcirco descriptionem subjiciemus.

Melilotus minima recta lutea, filiquis crassis curtis in capitulum congestu, semine Fænugræci Moris.

Reliquas Melilotos parvas, procumbentes excedit magnitudine & latitudine foliorum, quibus proximé accedit Meliloto luteæ Italicæ folliculis rotundis rugofis. Vix pedalem attingir altitudinem. In cymis caulium flofeulos profert plurimos, fais raros, luteos; quibus fuccedum flijueue parvæ curtæe, cratilores prædictarum omnium Melilotorum filiquis; in quarum fingulis continentur femina bina, ternáve, fatis magna, ab angulo ad angulum Fœnugræci modo cavata.

* 15. Melilotus Syriaca seu Chalepensis, major, coronata, siliquis curvu biuncialibus Moris.

Caules producit pedales, rectos; in quorum cymis proveniunt flores lutei, capituli in modum digesti, ejuldem cum cateris magnitudinis: quorum fingulis deciduis succedunt siliqua singula, usque ad numerum denarium, compacté juncta, communi petiolo propendentes, curva, binas uncias longa; in fingulis continentur plurima semina recentia flavescentia, quæ tandem subruffa

E semine à D. Huntington Chalepo Syrize emporio transmisso Oxonii in Horto Botanico Academ-Locma enata est.

16. Trifolium Americanum C. B. J. B. Park. Americum Ger.

Trifolio bituminolo fimile, caules fert à radice complures, rotundos, ramosos, in latus declinantes: folia colore in virore fibnigra, figură rotundiulcula, primis & è radicibus exeuntibus bituminofi Tri-folii formă, colore & odore quoque quadantenus fimilia, latiora tamen & per ambitum magis crenata. Flores in summo ramulorum exeunt exigui, subcandidi, spicatim digesti. Fructus inde rotundi, aliquantulum plani, Aphaces à nobis (inquit Dodonæus) descriptæ semini fere similes. Radin in plures dividitur.
Melilotis annumeravimus quia flores in spicis è foliorum alis egressis pinguntur.

17. Melilotus vesicaria Cretica hort. Altdorf.

Hujus ramulum habemus ex horto Altdorfino. Persimilis videtur Meliloto Italica, verum, major, valculis feu filiculis vesicæ instar instatis, majoribus, pendulis.

Mmmm 3

CAP.

Locus.

De Trifoliu floribus magis siliquosis, siliquis angustioribus & productioribus, & primo De Fæno Græco dicto.

NOEnugracum, ità enim in Columella & Plinii codicibus feribitur, Gracis nu, à Veteribus pro jumentorum pabulo feri folitum eft. Note cjus finnt filique productiores, incurvæ, compresse, seminibus anguloss, linea ab angulo ad angulum deprossa filicatis, repletæ.

1. Fanum Gracum Ger. Fanugracum J.B. Fanum Gracum fativum C. B. Park. Fenu-

Dod, J. B. Caulem emittit fingularem, tenuem, virentem, intus concavum, in alas ramósque divisium, I semicubium non excedentm (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium non excedentm (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium, non excedentm (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium, for micubium, for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia, rotundiora amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia pratenti Trifolio fimilia amen ac ming for micubium (e.f.) Felia praten I majurcula, cicinata, incuto ocionga, incuto latora qualita origina J. 2. 1 que imperiore parte vi-rent, inferiore verò parte ad cineritium inclinant. Flores ex foliorum alis exeunt, Lupinorum pares, aut potuis minores, fubcandidi: Siliquas longas palmares & fesquipalmares profert, brevissimis res, aut pottus minores, nuocannunt: outquar uorgas patimares oc tenquipaimares protett, previfitmis pediculis harentes, falcatas, graciles, angultas, compreffas, mucrone tenui, longo, inani, in quiss simina non magna, formà oblongà, terè quadrata, flavescentia, odorata [cum gravitate nonnulla] cavitate quàdam singulis obliquè impressà. Radice nititur tenui, candida, fimplici, lig-

Multis in locis seritur, ubi sponte oriatur proditum non invenio.

Multis in locis seritur, ubi sponte oriatur proditum non invenio.

Farina seminis (quod solum in usu oft) emollit, digerit, maturat, discuit, paregoricum oft, usus superiorium chirurgis vix ustratum sit, quin Fenunuuque aceo ramoni, uc cacapanina uccasioni mentionium cantungs vas untatum ifi, quin reini-gracum vel hijus mucilaginem recipiat. Cerbrique ufus est in citylieribus emollienibus; mucilagi-nosii quippe fisi fubilianta, obtundit acrimoniam, inteffinaque erofa oblinit; infuper conducit ejus mucilago ad oculorum fugillationes discutiendas imposita. Sebrod.

muciago ad ocuorum nigniationes uncouernas importa, ocurra.

Decoctum, fecundim Vectres, quos confula, feminarum malis plurimis fubvenit.

Ad Ifchiadem; R. Fonugraci in melicirato cocti ufque ad diffoltitonem q. v. quod deinde contundatur & cum melle iterum coquatur, extenfumque fupor pannum applicetur; confeitim juvat & ad podagram, & ad omem dolorem articularem inquit Bayrius. Hanc observationem inter alias multas à sex variis Autoribus collectas ad me transmist Eruditissimus & amicissimus Vir D. Edv. Hulfius, M.D. Londinensis.

Certifimum est Fenugracum optimum esse ophthalmicum, & notavi in quodam puero, qui post purgationem syrup, foliorum Sena: cum tantillo radicis Mechoacannas sequenti remedio spato tridui omnino difculfam elle ligilitationem adnates oculi tunice, quam violentior Epilepia infultus invexerat. Re, pulp. pomorum dulcium ad conliftent, pultis in f. q. aq. Fœniculi & Verbenz cocta the agua per fetaceum novum. Deinde add. mucilag. Fænugræc. aq. rof. extract: 3j. Lapi-Coctae nop, agita per rececuiti novami. Deinica auci micinag, recinigico aqui for extract. 3). L'alpi-dis hematitis exquinte tiri 3). Camphorea, Tutie preparate 3). Boli Armenicace parum, Aq. ro-fac, q.f. k. epithema pro oculis. Excipidem posts e Sim. Paulli Quadrip. Botan. excerptis.

Tumoribus mammarum frigidis applicetur farina Fœnugræci cum fucco Apii mixta. D. Barnb. Saame ex Observationibus Marcelli Cumani è Vesschioedris. Obs. 44.

2. Fanugracum sylvestre Dalechampii J. B. sylvestre C. B. Park. Ger. emac.

Minus est sativo, caule tamen dodrantali interdum. Folia gerit terna, & inter hac flores per totum caulem corniculatos: Siliquas multò breviores, sescurios, recurvo vacuóque & tenui mucrone donatas, quam in fativo tamen latiores; femen quidem continentes minus: Radicem longam,

Monspelio attulit Cherlerus collectum in via Frontignana versus Balleruch, florens Maio & Junio, Julio filiquas ferens. Copiose etiam oritur ad lævam Ladi amnis ultra pontem Castri novi in colle dicto Ferrand. Botan, Monfp.

3. Fanum Gracum sylvestre alterum polyceration J. B. Fanum Gracum alind sylvestre Park. Fan, Grac. fylveftre alterum Dod.

Folia Feenugraci amula, nonnihil etiam ambitu ferrata. Flores exiles Scorpioidis leguminosæ Narbonica: agro calidiore, iildem natalitiis quibus Scorpioides gaudet. Siliquæ fuccedunt oblongæ, graciles, minus aduncæ, quaternæ aut quinæ, semen parvum claudentes.

Hodylarum ninimum Lugd. C Bauhinus hujus fynonynum facit, J Bauhinus fequentis, ut & Fœnum Gracum (ylv. alterum Dod. fed dubitanter: unde verifimile est has non differre specie. Corte Monspelienses plantam sequentem nobis oftenderunt pro Fœno Graco sylvestri.

Quod fi ta fit, icon Lob. & Dod. minos proba elt, neque deferipto exacts. Beyrnius Hedyfarum minimum Logd. à FœnoGraco fylvestri altero Dod. specie diversum esfe concludir: Nobis nondum conflat: maneant tamen interim, fi videtur, feparatæ.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

4. Securidaca genus triphyllon J. B. Hedyfarum minimum Lugd. An Fanum gracum sylvestre alterum Dod? Fan. grac. fylv. Herbariorum Lob?

Pedales habet, graciles, fed robultos caules, folio donatos ternis fimul junctis, per extrema bre-vioribus, crenatis: quibus veluti ad caulium artículos, mediocribus intervallis diftantes filique falcatæ verticillatim apponuntur, Meliloti Italicæ filiquis pares, denæ aut duodenæ caulem coronantes, femuncia longiores, graciles, striatæ.

In collibus propè Castelneuf cis Ladum Monspeliacum amnem.

* 5. Fanum Gracum Sylvestre polyceration majus Creticum Brevnii.

E radice alba, oblonga, in multas fibras divaricata caulem (esquipedalis aliquando longitudinis emittit, qui statim propè radicem in plures ramos virescentes, ac terræ plerunque incumbentes dividitur; à quibus alii minores exeunt ramuli, qui ut cateri foliis vestiuntur numerosis, Fœnugraci fylv. polyceratii Monspeliaci paribus, nisi aliquanto majora, cordata, venis eminentioribus prædita, ac per extremum minus crenata essent. È foliorum alis sociali luteoli, plerunque terni vel bini tantim, Monspeliaci multo majores, longioribusque pedicellis innixi emergunt : hi in siliquas dependentes, falcatas & admodum venofas, triplo Monspeliaci majores. Semina lutea, itidem grandiora, Galegæ non malè convenientia continentes, abeunt.

In Creta sponte provenit.

CAP. VI.

Reliqua Trifolia siliquosa miscellanea continens.

* 1. Tripholium Asphaltion Canadense Cornuti.

Rutex hic ad cubiti altitudinem in America Septentrionali attollitur: Virgam habet tenuem junceam, atro-purpuream, qua fratim ab infima parte segondous, h.e. ramulares propagines emittit; Summitate in plures diducitur, à quibus folia Loto arbori finilia prodeunt, acutiora tamen & angustiora, qualia المُرَاثِينِ Dioleorides nominare consussit, leviter etiam hirfuta ora tamen & angultioria, qualta ½040M2 Diolociidos nominare conlugiris, leviter etram Inritata finnt, ac velut oleofa pinguedine oblista, ex uno longiori pediculo nafcuntur. Hace defracta aute ex attriu non olent, verum cum levius attrectantur, oleofus hic humor digitis apprimitur, molectus gravitates odoris, qui quidem odor in novella planta Rutze eft, in adultore hicrot aute bitumino. Cujufque rami extremum fos occupar purpureus, ut in Scrophularia tribus exercis foliolis contans, ex umo femprer intus reflexo, quod poftermum iuperant tenua filamenta tria, albo apice dontant. Ploris foliola intus alba fiunt, licet à tergo fint purpurea. Flori fuccedant filame digitam longe, aquè quam folia hirfutz, oleolz, virides, extremo purpurez, in quibus alveolis difereta conduntur famine, lata, oblonga ut Gytifi, modio finu occavata, ut Exba purgatris, aut cenes Animantium, quo fit ut intortum veluti corniculum efforment. **Radio longa fibrola, infigui fervore prædita eff, ac ferè pari acrimonia linguam mordicat qua Anemone.

Annua est, & nonnisi satu perennat.

• 2. Mungo five Phaseolus orthocaulis Col. Annot. in res medicas Novæ Hisp. Fructus niger Coriandro similis C. B. Mungo Garcia Park.

Mungo apud Indos Orientales, à Perfis ac etiam à Turcis dicitur Mafe; quod ab Hifpanis dice-retur Max. Planta est tripedalis, hirsuta tota, soliis Phaseoli nostratis essigne & magnitudine, albiretur Max. Planta ett tripedalis, Infuta tota, Iolus Phaleoli noltratus eftigie & magnitudine, albicante hirfutie obfitis, eaule erecto non procumbente, angulis quinque diffincto, fingulifque geniculis harentibus, & ad cacumen ufque semper decrescentibus. In summo ex foliorum alis breves producuntur petroli Septembri mense; in quibus seres parvi, ex viridi lutescente colore languido, Phafeolo similes, ex quibus sitiaque hirfuta; triunciales, in roltrum incurvum definentes, per maturitatem rufescentes, in quabus dena semina distincta continentur, primim virentia, oblonga, terotia, ut in Phaseolis latere hærentia, in quibus est linea alba, sed non incurva; & perfecta nigrescentia, exiguis Castaneis maculis variegata.

Apud Orientales cibo frequens est elixum semen & butyro conditum, uti alia legumina, è quibus v_{list} . hoc in deliciis habetur, & fuavius ac jucundius aliis videtur.

Sato semine post aliquot dies germen extra terram exurgit, turgidum capite bisido, ferè ex petiolo purpuro-rubente. Poftea hians emittir parumper foliola in himmo feminis corticem deferen-tia; tertiò magis emiffa foliola conjuncta offenduntur, adhue feminis corticem habentia: quartò expanía foliola ex germinis medio erupta: deinde caulem emittit, & in singulis geniculis terna foliola, plantáque perficitur.

Garcias semen Mungo viride per maturitatem nigrum sieri tradit, Coriandri sicci magnitudine; equorum pabulum esse, interdum etiam ab homimbus edi. Nibil habet quo quis segumen esse suspensiones essentiales suspensiones essentiales ess

Guzarate & Decan incola, eodem Garcia referente, in febribus hoc modo utuntur. Febricitans cibo abstinet per decem, nonnunquam per quindecim dies, post quos hujus fructûs decoctum illi propinatur,

Locus & Tempus.

Viver

4. Securidacæ

Locus

Locus &c

Tempus.

propinatur, in quo nonnihil pulpa remanserit; deinde cortice delibratum Mungo, & instar Orizcoctum febricitanti exhibent : panem verò Triticeum nonnifi post multos dies.

HISTORIA PLANTARUM.

Oux Avicenna de hac, ut creditur planta, sub nomine Meisce sive Mex habet. Vide apud insum

Columna autem nec ubi vidit, nec unde aut à quo habuit hanc quam describit plantam nobis

retuut. Hac planta tota facie Phafeolum refert, in eo tantum differt, quòd non feandat, fed erigatur & per le fubfilhat : Rectiùs ergo ad Phafeolos refertur, quamvis nottra Methodus id non pa-

3. Trifolium Alpinum Rheticum Afragaleides J. B. angustifolium Alpinum Park. Ger.emac. Alpinum store magno, radice dulci C. B. Liquosice of sweet-rooted Eresvis.

Non ità obvium alibi quam fummis montium jugis hoc Trifolium, cui radix craffa, longa, in plura capita aliquando divifa, terram versus comofa, fubftantià albà, dulci : ex qua pediculi germinant longuiculi, ima parte vaginam imitati. Falia tria, oblonga, uncialia aut fextantalia, angunant longuicui, ima parte vaginati initati. Puna usi, osionga, unciana aut lextantalia, angu-fia, acuminata, glabra, obliquis venulis intertexta. Inter hac furgunt cauliculi radi, enodes, vix foliorum cacumen attingentes: quorum falligio infident glomerati florei, magni, rari, purpurei. Simer Ceracca minoris, compreflum in filiquis femuncialibus, foliacea vagina textis.

In Rhatia in monte prope Burmium invenit J. Bauhinus, menfe Junio florens. Pona radici faporem fubamarum attribuit, uterque Bauhinus dulcem, unde & plantam ipfam Pona raute raporem moamarum attriout, uterque Baubinus dulcem, unde & plantam ipfam Glysyrbizam Aftragloidem quibufdam dictam refert C. Baubinus, fibíque ex Hifpanica Glycyrbizae Hifpanica nomine millam ait. Forte variat radicis fapore pro loco natali, non enim tor curiofos gultatores in radicis fapore fallos fuifle facile crediderim.

In Horto Dei dicto apud Monspelienses multo majus invenitur C. B. unde delatum nobis Monspelii oftenfum oft.

· 4. Trifolium Glycyrrhizites Park. Trif. dulce montanum Monspeliensibus.

Radice mittur crassa, longa, profunde in terram descendente & varie disfusa, Glycyrrhiza persimili; è cujus capite energent ramuli aliquot, foliu frequentibus veltiri, ab codem exoru ternis, oblongis & angultis, circa margines aqualbus, pediculis brevibus nixis : pediculi indè feu furculi exeunt breves, flores in spicas congestos sustinentes purpureos, Trifolii pratensis amulos.

An & quomodo à pracedente differat considerandum: Lobelius diversum affirmat. Idem est proculdubio ei cujus meminie C. Bauhinus sub priore quod in Horto Dei apud Monspelienses multò majus inveniri ait: nam & hoc ibidem loci oritur, referente Parkinsono.

5. Trifolium peltatum Creticum C. B. J. B. odoratum, peltatum Creticum Park.

C. B. prod. Ex radice tenui, oblongă, fibrofă cauliculi exurgunt palmo minores, glabri, penè nudi, folisi par-vis, patum crenatis, oblongis pediculis donatis veftiti. Cauliculorum lummis flofeuli quaterni qui-nive, ordine fuccedentes, formă Ornithopodii, luceo-pallidi infident: quibus flique luces, plane, membranea, quali femicirculares, in filamentum abeuntes, femen unum vel alterum parvum, com-preffum continentes, fuccedunt: quae dum molles funt dulciffima, efui apta, at ubi induruerint amariffimæ.

Hoc rufticis in Creta Massvelas dici Honor. Belli auctor est, qui Trifolii Cretici odorati nomine milit.

Trifolii quoddam genus observavi in agro Neapolitano annuum, erectum capitulis è glumis acerosis conflatis. Florem non vidi quia tum circa finem Junii jam defloruerat.

6. Scorpioides Matthioli Ger. Scorpioides Matthioli sive Portulacæ folio Park. Telephium Scorpioides J. B. Telephium Diofcoridis sen Scorpioides ob siliquarum similitudinem C. B. Item Scorpioides Portulacæ solio cjusdom ex sententia Parkinsoni & nostra.

Ex gradic aliquot emittit ramulos, palmares & fesquipalmares, tenues, teretes. Folia rara, brevi pediculo annexa, Portulace minus succulenta, lavia, indivisa, [candicantia Cass.] quibus subsum bina, exigua, circinata, Colutea Scoppioidis forma & magnitudine. In summis ramulis flosculi exigui, Lentis floribus minores, persimili temen forma, colore luco: quibus siliqua succedunt, Scorpionum caudas imitatæ, crebris internodiis interceptæ intortæque, graciles, prælongæ.

Circa Liburnum, Messant, Monspelium abundè oritur, Aprili, Maio & Junio slorens, brevique filiquas & femina perficiens.

Rectius forte inter Legumina filiquis articulatis collocaretur.

7. Trifolium filiquis Ornithopodii nostras : vide inter Melilotas ; rectifis tamen buc refertur, ob flores sparsos & siliquas longus, quibns à Melilotis differt.

CAP. VII.

De Trifoliis siliquis brevioribus seminibus deliquium passis, seu De Anonide.

1. Anonis spinosa flore purpureo C. B. Park. An. sive Resta bowis Ger. An sive Resta bowis vulgaris, purpurea & alia fpinofa J. B. ficft harrow, Cammock, Dettp.

Ongè latéque radices spargit albidos, fractu contumaces : ramis verò lignofis, simplicibus & frequentibus fruticat, cubitum unum aut alterum longis, tenuibus, rotundis, hirfutis, rubescentibus, lentis, spinis longis & rigidis armatis, interdum verò nullis prinsquam deciridaciones, icano, ipinis origo e rigido armato, incredim vero nuns prinquan decidant folia. Folia finis fere proximo ortu, incondita, fublonga, Ciceris fingularibus folis fimilima, nigricantia, hirfura, in ambitu crenata, fapore leguminolo, tactu glutinola, odoratque fimò fectida.] Flores Colutese fed colore purpurafeente vel carneo, rariùs albo. Silique parva: rotundum semen continent, Viciæ formå & sapore.

Anonis spinosa lutea major C. B. spinosa montana lutea major Park, soliis paulo majoribus & lon-

Anons ipinota intea major c. . pinota monetta intea major raw. nons pano majoribus cion-gioribus, floribus luteis, ejus que finis caret finilibus à deferipta differt. Aliam adhue (peciem feu varietatem proponit Parkinfonus, quam figinofam luteam minorem vocat, que non alia in re quam brevitate & parvitate sua à precedente differt.

In pascuis sterilioribus passim. Cortex radicis, ut & radix ipfa, urinam ciet, calculos renum & veficæ atterit, carnofam ramicem Vires. abfumit, dentium dolores mulcet, hepatis infarctus liberat, vel in pulverem redactus, & vino albo tenui infusus, vel in posca decoctus, & aliquandiu bibitus.

Hujus radici, aut portius radicis cortici (inquit Sim. Paulus) vix suppar remedium reperitur, quod cum eo compom queat, tam in vesicæ quam remum calculo. Marthiolus in Dioléor, notat, se noviffe quendam, qui radicis hujufce pulvere duntaxat pluribus menfibus fumpto carnofum ramicem absumpsit, licet à medicis nullo alio modo quam sectione ustioneve curari posse statutum esset.

Hæmorrhoidibus cæcis marifcífve discutiendis infusum aliquandiu bibitum prodest. Antequam spinas protrudit conditur cum sale pro cibario. Schrod.

2. Anonis non spinosti purpurea Ger. non spinosa flore purpureo Park. J. B. spinis carens purpurea C. B. Durple Reft harrow without prickles.

Multos annuatim ex radice dura lignosa & perenni fert cubitales, nonnunquam longiores surculos, rotundos, lentos, firmos tamen, ramosos, molli lanugine obductos : multa folia alternatim 101, roundos, tentos, nimos tamen, ramotos, motii ianugue coductos: muita Joia alternatim caulem lată bafi amplectentia, pleunque terna ex codem pediculo prodeuntai, interdum fingularia, molliora & ampliora quam vulgaris: funmae virgae & rami definunt în oblongam fpicam funguri quidem finulium fed coloris magis fanguinei. Fert deinde fitiquas vulgari perfimiles, & indime citam fem. Tota planta lento quicdam humore & hircinum virus olente oblita eft, Fraxinellae fore odoris inflar: multo autem aculeorum vallo munita eft.

Silefiaca prata hoc genus alunt. Descriptio Clusii in omnibus serè convenit Anonidi nostra vulgari non spinosa purpurea, non tamen icon. Anonis enim non fpinola noftras spinola alioqui similis est; cujulmodi D. Agerium sibi dedife refert.] Bauhinus, in Slavonia collectam.

In pascuis sterilioribus & agrorum marginibus passim provenit nostras, quain Clusiana candem Locus. esse vel hircinus odor, quem in ea observavi, mihi persuadet.

* 3. Anonis non spinosa repens Morisoni.

Hace primo statim intuitu ab Anonide vulgari spinosa discernitur, primò quòd non donetur spi-

nis; fecundò, quòd radice longè latéque repente prædita fit. Hanc autor in multis Gallia & Anglia locis, pracipuè circa Oxonium provenire scribit, & astate florere. Si à præcedente specie diversa mihi incognita est.

4. Anonis non spinosa purpurea supina minima.

Hanc in sterilioribus Calabrie juxta mare observavimus. Fortè Anonis æstiva minor sloribus rubris Boelii Park.

5. Anonis purpurea spicata erecta, annua latifolia, filiquis rectis lentiformibus Moris.

Caules huic funt bipedales, nonnunquam in solo latiore tripedales, erecti, nullis spinis donati, qui bus adhærent pediculis farts longs tergemina folia, fatts ampla, bis treve Anonidav sulgaris fijinolæ folis longiora (præcipuè inferiora) ferrata, non vícofa. In caulium fumius faftigiis fiocatim proveniunt folgedit plurimi, minores, purpurei, papilionacci : quibus fatificentibus fuccdunt filicula lentiformes, bivalves, ereckæ, cutæ, & fuis calycibus immerkæ quafi, & vix extra cofdem confpicus, vulgaris Anonidis ritu, fed denfuis multo in fpicam compelluntur; femina minuta reniformia, sen deliquium in medio patientia continentes.

CAP.

6. Anonis

957

Morit.

Caule protrudit pedales & longiores, ligneos, duros; ad quorum fingula genicula oriuntur folia
regemina, rotunda, valde crenata; arque pediculis curtis, ex geniculis ortis innituntur flofeuli paregemina, idiute rubri: quorum fingulis fuccedunt filiqua fingula, bivalves, continentes fenima latis magna pro proportione planta.

us magna pro proportione plante. Junio & Julio florentem observavit descriptionis autor: Verum nec hujus, nec præcedentis locum

• 7. Ononis lutea silvestris minima Col. Anonis spinosa lutea minor C. B. montana spinosa lutea

Cot.

Punilla hac fatis oft, nec femipodem fuperat caulis altitudine; è radice dodrantali, tenui, nuda, nigra. Ex illa plures fruticant tenues cauliculi, veluti fuuamofi auricularum cartilaginibus exictis: nigra. Ex illa plures frutteant tenues caments, venut iquamon aurenarum carriagimibus exichs; è quibis folia exigua, vulgaris Ononidis modo terna, & per ambitum dentata exeunt : inter quoimm & cauliculorum finus quinquepariti oriuntur finguli calpers, refpectu planta magni, rigentibus foliolis, angultis, oblongts, aculeans conftructi; in quibus poft flores luteos, exiguos ut à calpee occidantur, fitaue fiborumum rotunda, breves admodum, femina renum effigie incurva, exigua, Phaleoli fimilia continentes,

Phaleon munta continentes.

Asgallo floret in Æquicolorum incultis, depreffis aridis locis, à Villa Mercato via ad molendinum. Querit D. Magnol, annon hæc fit Anonis pufilla glabra fruticans Trifoliis affinis J. Baunum.

8. Anonis lutea, parva, procumbens, maritima. Anonis maritima mitis folio lucido ferrato Bocconi forte.

Radice alitur alba, longa, fuuplici, raris fibris capillată [in nonnullis fibræ plures funt & majores] Radice autur ausa, tonga, Impirci, raris nors capillata [in nonnulis nors plures tinit & majores]
Caulicula inde exorti plures, teretes, villofi, nonnihi rubenees, huni procumbunt. Folia parva, tripartito divila, pediculis nullis : (verim inferiora duo foliola caulem amplectuntur ut in Lous fit, ac prointé hec planta eodem modo trifolia eft quo Lotus quinquefolia) l'attiré viridia, filendentia, in margine eleganter dentata, alternatim pofita. Florei lutei Anonidis. Silique breves, tumide, trestituleal, doches une funique profitation. teretiulcula, duobrs intus feminum reniformium ordinibus. Annua est planta, mitis nec aculeis

In arenofis maris litoribus in Sicilia frequentiffima eft, Catania, ad Promontorium Pachynum, Punto Cerciolo, &c. Addit Bocconus, Sacca Agrigenti & alibi paffim. In Maremma Hetruria et-

Ni trifoliaesset, ad genus Leguminum filiquis geminatis referri deberet. Planta est singularis & fui generis.

9. Anonis viscosa spinis carens lutea major C.B. lutea non spinosa, Dalechampio Natrix J.B. Natrix Pluni five Anonis non spinofa lutea major Park. Anonis five Spina lutea Ger. Bellow tieft harrow.

Caules ex eadem radice plures exurgint, rotundi, pedales atque etiam cubitales, in multos ranos divili, frinarum expertes: Folia Anomids vulgaris, hirtus, pallide virida, alternatum folia per extremum genata feu poriis dentata. Flores Genifix vulgaris, lutei, pediculis oblongis infidentes, qui ultra florem nonnihil procurrunt : nam petiolus ille è quo flos immediate dependet, ex tos qui not norma norman postifiat. Am pessone me quo nos innuciate seperate, es he moto dicto pediculo longo erectóque exoture. His fuecedur filpare longores firicitoríque qu'un in vulgar Anonde, [unciales J. B.] teretes, hirfuta, femen continentes pullo colore, Cam.

quanti vingati Auorino, Luiraises 77.5 J ciccos, influes piede Continentes pinde control entre Herba tota Influta ell & ad tachun glutinola feu pinguis, graviter odoriata, ut relique congeneres. Primo hanc observarimis in arenolis infula exigure à Promontorio Sicilia Pachyno dicto, nune Capo Passaro, vi maris nuper abrupta: deinde ad fluvium Arve propè Genevam; tandem circa

Monspelium copiole.

Planta quam in Sicilia observavimus major & elatior videtur ea qua circa Genevam & Monspolium oritur, foliis etiam majoribus, floribus, quantum ex ficea discernere licet minimè striatis.

* 10. Anonis non spinosa slore luteo variegato C.B. non spinosa lutea variegata Park.

A descripta differt floris colore, qui luteus sed pallidior est, & lineis subrubris variegatus.

11. Anonis pufilla, glabra, fruticaus, Trifoliis affinis Cherleri, J.B. An Ononis sylvestris lutea minima Col? superius posita.

Lignofis palmatibus & brevioribus fruticat fureulis, fubrubentibus, tenuibus, glabris: quos felia fti-rant crebra, tergenuna, glabra, viridantia, circumcirca crenata, oblonga, Medica noftratis folis quadantenus fimilia: ex quorum fimu prodeunt per totos ramos flores majufculi, conformatione leguminoforum, lutei, calyce in quinque fegmenta flore longiora, acuta, ex rubro nigricantia divi-Succedant fliquae turgide, ingricantes glabra, Cracca minuna minores, semina quatnor aut quinque finuata continentes.

In collibus fterilioribus Narbonenfis Gallia, inter Ilices, Thymos aliófque frutices multa:

. 12. Anonis non spinosa floribus luteis Brasiliana Marggravii.

Multi caules, teretes, lenti, pilofi, ex una radice enafcuntur, longi, partim humi procumbentes, partim furrecti, ad tactum quafi pinguiufculi feu glutinofi : è quibus hino indè alternatim. & quafi patini unterit at accumi quan paraturant en grandent e quode inte naci arcinatori, ce quan le amplectrentur in exorut, prodeutti ramuli, quies coden modo hinc inde petioli breves comple-chuntur, atque quilibet tria foliola, quidam ettain tantum unum continentes; funtque foliola oblonga, angulta, nervo fecundim longitudinem & venulis obliquis infernè pradita, & leviter pilofa. Flofaules ex finu prodeuntes fert luteolos Ononidis modo.

⁴ 13. Trifolis affinis Anonis minima birfuta Cherleri J. B. An Anonis viscofa spinis carens lutea minor vel An. viscosa minor flore pendulo C. B?

Pari cum lutea minima glabra aflurgit altitudine, lignosti durique & albicante demissa ramulos hirsutos, rubentes, vel incanos sissa totale terna, angustiora, longiora, per extremum duntaxat crenata, alioqui cæfuræ ignara, hirfuta: calyces per ramos crebri, magni, pilofi admodum, in quinque longas ariftas definentes, pediculo contorto, deorfum terram fipetantes, cancellis fuis florem complexi parvum, carera albidum, roftello ferrugineo. Tota est tactu vi-

In rupetis Monspeliacis & Nemausinis utcunque obviam animadvertit & legit Cherlerus. In as- Locus. peris versus Miravallem circa rupes quæ antro imminent, & supra Boutonetum versus Monferrier. Rotan, Monfp.

Anonis viscosa minor flore pendulo C. B.

Quam Morisonus pracedenti synonymam & eandem facit, in Produ, sie describitur, Plantula est semipalmaris, totáque hirsuta: radicula alba oblonga, tenui, parum sibrosa; à qua cauliculi plures, duarum tritimve unciarum, exurgunt, ifique tenues, rotundi, foliolis parvis, ple-rumque ternis ex uno pediculo prodeuntibus, forma & fitu vulgaris Anonidis fimilibus, vifcolis, flores parvi funt, lutci, propendentes, quibus minutum semen in exigua filiqua succedit, & nullis spi-nis donatur. Ex Gallia Narbonensi habuit.

14. Anonis lutea annua retta birfuta, vifcofa, filiquis hirfutis brevioribus Morif. An Anon. vifcofa spinis carens, lutea, latifolia annua Botan. Monsp ?

Moril.

Ad pedalem altitudinem a Gendit, caulibus rectis, ad quorum fingula genicula alternatim apperia conspiciuntur folia longiora, trifoliata, viscosa fimul & hirsuta, crenata: [latiora & majora quam in Natrice]: atque in cymis caulium provenium flofadi paplionacci, luter, iminores, è longis pediculispropendentes; cx quorum fummitatibus prossantem arigida, uncialia. Floribus fingulis evanescentibus fingulas fuccedunt fliquae bivalves, hirsuta, viscosa, femina in se continenticalismostici describes a continenticalismostici describes tes reniformia reliquarum Anonidum more.

Anonis viscosa spinis carens lutea latifolia annua Botan. Monsp.

Caulem habet elegans ifta Anonidis species pedalem & sesquipedalem, in plurimos ramos divisum, villofum; folia terna ex codem pediculo prope ramum foliacco prodeuntia, villofa, latiora & majora quam in Matrice Plini. In fummitate ramulorum fpicæ velut florum oriuntur, qui lutei funt, calycibus foliorum viridium villoforum circundati. Siliquæ parvæ, latæ, leviter pilofæunum, duo, & aliquando tria semina rotunda, subnigra continentes : radix pro planta magnitudine satis crassa, sed que fingulis annis perit. Tota planta viscosà est.

Copiosè reperitur partim ultra antrum Frontignanense sub ilicibus, juxta viam, Angusto & Sep. Lecus & Tempus, tembri mensibus cum slore.

15. Anonis lutea annua filiquâ glabrâ breviore Morif.

Cauler emittit pedales & altiores, quorum geniculis fingulis adhærent longis pediculis terna folia vif-cofa, longa, crenata: in caulium cinis longis etiam pediculis propendent flore: luci, fatis magni pro proportione planta, rarò feu fingulatim petiolis infiftentes: quibus deciduis fuccedunt flique curta, glabra, propendentes ex calycibus quinquefariam divites. Anonidis vulgaris filiquis crassiones multò, in quarum fingulis bina ternáve continentur femina.

Hujus femina ex Syria habuir, communicata à D. Huntington.

16. Anonis latifolia Cicer fylvestre trifolium J.B. diela: Cicer fylv. latifolium triphyllon C.B. Cicer fylv. triphyllum Park. fyl, latifolium Ger.

Digitalem demittit radicem, fingularem aliquando, aliàs in paucas fibras divifam, lignofam, dodrantalem, qua terram versis in plura capita fiquammata dividi incipiens, ex fingulis unum vel plura restollite cauties ex fir i ramos aliquando fiabbirtios, lignefenens, infutors i Pediculis autem longis tria harient conjunctim folia, majora quam fixivi Ciceris, rotunda, hirfuta, circumquaque ferrata: flores Ciceris, mediocriter magni, quos siliquae excipiunt, binae ferè, ex unico longo pediculo, uncià longiores, hirfutæ-

Geneva provenit in monte Saleva J.B. & alibi in Alpibus.

Lecus.

* 17. Anonis

10:41

Legur.

Locus.

960

Lacus.

Locus.

Lecus.

17. Anonis purpurea praeox frutescens slove rubre ample Moris. Cicer sylvestre alterum Lugd.
Cicer arboreum Indicum perenne Zanoni. C. sylve. alterum triphyllum Park.

Morsí.
Suffruex est lignosi materià constans, radice crassà, longà, lignosà, multifidà, cortice nigro teètà, intus candidà: ramulti multis surculosis: faliti ternis, subsoundis, finul junctis & serrais: stare amplo, rubro Pisi instar, incunte Vere fede expandente, unde Verra seu præcox dictur; qualtingulis ovanoscentibus succedunt sitiaque singulex, propendentes, hirstuex, viscoss, biunciales & bitvalves, cum parro aculeo ad extremitateun, Natricis Planti sitiaque multo crassificores, feminas in secontinentes pæne duplo caterarum sura familias majora, & deliquum Anonidum caterarum more patientia. Bipedali altitudine affurgit, & perpetua fronde viret.

ntientia. Dipecari airtitume amugis, ec perpetia fronto street. Provenit in montibus Delphinatus, A. D. Berbardo Apothecario Gratianopolitano detecta. Hujus ramulum in horto Regio Parifienfi collectum ad me transmitir D. Hans Sloane M. D. & rei herbariæ peritiffinus.

· 18. Trifolium fruticofum spinosum Brasilianum Marggr.

Ex radice recta, paucis filamentis prædita ad unius aut duorum pedum altitudinem arbufculæ pane figurà affurgit, in multos ramulos expanía: funtque caulis ramuli lignofi, atque hine indè acuris fpinis muniti. In pediculis propriis in quolibet ramulo tria foliola libi funt appolita, more acuts into munic. In pencicus propris in quonos, tamos era jonna noi una appoira, mode Trifolic. Hine inde prodeunt in pediculis digitum longis flocial, ex viridi albi, magintudio florum Anagulidis, fubtilia staminuta in medio habentes. Floculos fequuntur stiquata teretes, cirttorum Anagamus, nuoma *pammaa* in meno nacemes. Protento requantut *proputate* eretes, citer duos digitos longæ, in quibus *feme* rotundum referens Limacis conchan, colore equici. Quando femen el maturum filiculæ fiponte diffilium & effundum femen. Herba odorem habet instar Fænugræci.

Copiosè nafeitur in finu omnium Sanctorum. Ob floris descriptionem imperfectam an ad hoc genus propriè pertineat néene non aufim afferere, aut negare. Staminula tamen fubtilia in medio flore huic generi minimè conveniunt.

CAP. VIII.

De Medica Sativa & fruticescente radice perenni.

Fedica natales suos ipso nomine fatetur, locúmque unde venerit vocabulum indicat, inquit

J. Bauhinus. Externa olim Graciae (verba sunt Plinii) à Medis est advecta per bella

Persarum, qua Darius attulit: hinc Gentile nomen obtinuit.

Gallis Saint fon & Foin de Burgane & grand Treffe dicha et: Onobrychis autent vulgaris Lucent feu Lucente; quan Auctor Hift. Lugal, perperam confundit cum Medica fativa. Hinc patet quanto in errore versentur tam Spermatopola, tum etiam Agricola nostrates, qui pro Fæno sancto feu Burgundiaco, Onobrychidis feu capitis Gallinacei femen habent.

Hoc genus filiquis paucioribus volutis intortis, iifque non contiguis fibi invicem fed paulò remotioribus a Medica minore annua differt.

 Medica major erectior floribus purpurafecentibus J. B. Trifolium filiquă cornută five Medica C. B. Trif. Burgundiacum Grz. Fenum Burgundiacum five Medica legitima Park. Duv. gundy Trefoil, og ABedich fobber.

Valde quam luxuriat, obsequioso feenore cultorem fovens, caulibus ut numerosis ità prolixis: folia terna, oblonga, per extremam oram, que obtufa est, crenata: flores copiofi, velut in spicam digelti, purpuralcentes: filiqua cornu caprini instar contorta, in quibus femen minutum & candidum. Radix fubelt longa, renuis & lignola, in multos annos vivax.

Circa Genevam & Avenionem in Provincia in agris fatam vidimus pro jumentorum pabulo. Circa Monspelium spontaneam observavimus.

Silique hujus intorca quidem funt fed paucioribus volutis, ifique non contiguis fibi invicem ut unum glomerem efficiant, fed paulò remotioribus.

A. 2. Medica fruteficii, five flavo flore Clufii Park, Medica fylvesfiri J.B. Trifolium lateum fylvesfire filiqual convexis, vel Medica frutefeim C.B. Trif. filiqual cornuta Ger. entac.

Multos ex cadem radice profert ramos, cubitales aut longiores, humi plerunque fusos, teretes, vinumbes & thexibiles, in multas alas dividos: Folia terma uni periodo intarienta, legirima: Madica tolus refpondentia, & dorfo emmente, fed longé minora. Florer in extrema samelas confertas, alterius floribus formă pares, flavo tamen colore, non inodoros: cernicula deinde plana, contorta, corniculorum legitima Medica inftar, angustiora tamen quam illa : in quibus grana sariva granis timilia continentur, fed paullò minora. Radiv legitimæ radici par, craffiufcula, late sparfa, fibrofa, perenms, fingulis annis novos caules profert.

In montolis & campis patentibus inter fegetes, inque aggeribus terrenis floret Junio & Julio. Flore purpuralcente ex viridi variantem observavimus propè Nordvicum urbem; mili fortè ca merat Medica legitima, cum hac specie promiscue orta, quæ eo loci copiosissime provenit.

Medica fativa & legitima non modò in variis Hispaniæ locis sponte oritur, sed etiam diligenter Lociu & coltur in pecudum pabulum, sed maxime equorum, vice Fæni communis, quippe quod proper vifa. ubertatem singulis annis pluries demeti possii. Gallis, ut diximus, Saint Foin, & Foin de Burgoigne ubertatem iniguis annis piuries cientea pointe. Gains, ut ciixinius, sami rein, & Fem de Hargeigne dicitur, inque meridionalibus Gallia regionibus rigua fua prata ejus feminibus conferunt, ter eunem fingulis annis fecantes, reflibili radice & inexhaufta focunditate. Agro pingui & bene ftercorato delectatur; è contra Onobrychis arido & glareolo feu fabulofo, edito tamen. Quomodo nofrates harum duarum plantarum nomina permutarunt, superius diximus Morisonus, & rectè, nohrates harum duarum plantarum nomina permurărunt, superius diximus Morisomus, & recte, nobilibus & Viris generolis consult, ut ex agro Turnoneni au Burgundiaco leminum involucra cochleata [au tipla semina nuda] Femi vere & proprie Burgundiaci Saint Foir dicti acquirant, & General in agris sus, qua cum triplici scenore persolvent ipsis prenum, modò in aquis bene subactis & pinguibus seratur. Cum enim apud Gallos ret quotannis securut, quidni etami hic ia Anglia bit erra pinguior, magssque rigua, & ubi humor magis abundat ex frequentibus imbribus. Qui in Hispania rem observarunt (annotante Camer, in hort.) ubi quotidanus ejus sufits est, referrunt nullo cibo tam viridi, quam arido, pritis magssque la quotidanus ejus sufits est, referrunt nullo come, parcius tamen dari, quoniam insta, & multum sangunem creat. Agrum sterocrat, ac adeò suavis est ac nutriens, ut pecus arcere necesso fit, ne ved diffumpatur aut sanguimen detrashere oporteat. Animalium vitus plerisque medetur. Ad Maciem multarun, ut Columella produdit, nulla res tantum quantum Medica prodest. Semen (u tradit Diosc.) ficcatum jucundi laporis gratid conditanos salt admisseur. Viride quibus refrigeratione opus est tilitu suffragatur. Y. B. tantum quantum recursa protein. Schieff (a transferior) includin japoris grata conditance fali admifectur. Viride quibus refrigeratione opus eti litus (Infragatur, F. B. Semel fata in multos amos durat: Plinius tricenos (inquit, mendum in codice fubefile fulfpi-

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

cor,) rectiùs Palladius denos.

2. Medica frutescens perennis fructu orbiculato Slonii.

Ramulis numerofis, longiffimis, in terram prociduis, nifi vicinis plantis fustententur luxuriata Folia parva, ima latiora, fumma angustiora & productiora, utraque obtusa, & circa margines denpotra parva, una tatoria, tumina anguntoria ex productoria, un'aque obtuta, ex circa margines den-ticulata. Flores versus summos caules è foliorum finubus exeunt, in pediculo communi plures, ad quantor vel quinque parvi, lutei, quos excipium siliquae orbiculate, Medica orbiculata: majoris seu J. B. similes & aquales, laxiores tamen paulò, nec spiris adeo arcte sibi mutuo commissis, per maturitatem nigricantes; semina continentes non reniformia ad modum Medicarum annuarum, sed turitatem nigricantes; jemme continentes non reinforma au modum Meseicarum annuarum, fod quodammodo triangula, & fi parva magnis componere licet, Mayzii feu frumenti Indici granis fi-milia. Sero florum ortu, quos non ante mediam arlatem promit, nec minus tarda fruefuum maturitate, quos Autumno demum perficit redivivam & perennem pollicetur plantam, quamvis superficies hyeme marcelcat.

Ex semine ab ornatissimo Viro D. Hansio Sloane misso nobis enata est.

CAP. IX.

De Medica cochleata minore seminibus reniformibus.

1. Medica scutellața J. B. Trifolium cochleatum Gov. Trifolium cochleatum fruetu latiore C. B. The most common fmooth Snail Trefoil.

T. B.

**Wibitales, robuftos hirfutófque habet caules, non tamen femper erectos (ut vult J. Bauhinus) fed interdum procumbentes. Folia longiora, acutiora, profundus curça margines dentara, podiculis longis fulta. Flores finguli aut bini, in codem pediculo è foliorum alis excunte, peniciuis iongis fuita. Fieres inigun aut onii, in conem peniciuo e roitorium alis exetuite, flavi, tantillo minores quaim Medica turbinata: fipinulis recurvis, minifique fliaiq, quibus fincedunt filique cocileata magna, laves velut è feitiellis quatuor aut quinque composta, ut inferior major superioris convexum suo cavo excipia, cochleas terrestres bene imitantes, per maturitatem nigra, Impanio Sontaguin no salo proping sontanti sontanti per internation per internation in feeting plura, majufcula, reniformia, per maturitatem flavigantia, continentes.

Ad agrorum margines propè Liburnum Etruriæ portum obfervayimus. Folia hujus macula in Leon.

medio fordide flavicante interdum notantur, que tamen nisi curiosius intuenti non facile est obmeun ortune naviant medical para de la companya de

2. Medica orbiculata J. B. Trifolium cochleatum vel scutellatum fructu latiore, folio minuto obtuso. C. B.

Subost ei radix parva, lignosa, multos fundens ramulos, palmares, aut in latiore solo pedales, per Subeit et raux parva, tignota, mutos runcens ramuos, pamares, aut in tattore 10to petates, per terram [parlos; Felia terram, parlos; Felia terram [parlos; Felia terram, parlos; Jelaha, ferè triquetra, pèr extremum lata & nonimiti creata, maculis merchum nigris reliperfa. Flores exigui, flavi, oblongis pediculis donati. Siliapae helicioides, comprella, membranez, ox etibus quatorevo orbiculis; altero alteri impofito confiantes, magnitudinis fere unguis. [& majores] ubi maturucrium raigricantes; semina continentes ruffa, plana fed-recurva. Hujus filiquæ in ambitu nonnihil undulatæ feu crispæ sunt.

In infula ad promontorium Pachynum & alibi in Sicilia hanc observavimus,

Nnnn

3. Medica

I ocus.

Locus

3. Medica orbiculata madraga & fruetu minore.

Cauliculi huic dodrantales aut pedales: folia parva, triquetra, ut in pracedente, per extremum lata Cantient nine coorantates any peciates: join parva, inqueria, in in praceiente, per extremum lata & crenata: Flores in pediculis oblongis, tenuibus, è foliorum finubus egreffis, plures fimul (quinque el fex interdum numeravimus) lutei, quibus totidem fuccedunt filique, pracedentis fimiles fed duplo minores & per oras aquales, minime undulata, maturitate pariter nigricantes.

Prope Messanam in Sicilia invenimus.

4. Medica orbiculata fructu lato, simplici voluta.

Ramulum duntaxat hujus vidi cum fructu inter plantas ficcas D. Philippi Skippon. Folia brevibus pediculis infidebant, ipfa etiam brevia, extremo lata, circumferiptione fubrotunda, circa margines dentata, glabra, nervofa, non maculata. Flores ex alis foliorum exeunt finguli aut bini in codem uentata, giabra, nervoia, non macuiata. Lurat ex aus rouorum exeunt iniguit atti bini in codem pediculo, flavi; quibus fuccedunt fruttus pro plantæ magnitudine latiffini, circinatæ rotunditatis, et felquigyro vel duobus gyris membranaceis, quorum inferior duplo angultior eft quam fuperior, compositi, parvo in medio foramine, oris minime simbriatis aut undulatis sed planis. Semen non vidimus.

5. Medica orbiculata minor spinosa, simplici majore volută.

Folia huic admodum funt exigua, circa extremum dentata. Flores tres quatuorve in codem per rous nue aomounn une exigua, circa extenuni uentata. Finer tes quaturire in conem per diction pralongo & tenunfilmo. Fructus pro planta proportione magni, lati, duobus gyris conflan-tes, uno integro, lato, in medio duarum medietatum, alterius fupra, alterius infra multo angulfio-rum; circa margines fipinis raris, brevibus duplici ordine hue iliuc vergentibus, muinti. Verim (quod pracipie notable elt in hoc fruêtu) nervi ligra ejis ligreficiem eminent, veluit totdem rugz, variè hue illue reflexi & inofculati. Fruêtus autem per maturitatem non nigricat.

Circa Mellanam in Sicilia observavimus.

6. Medica orbiculata elegans, orbicules circum oras rugosis.

Folia huic, ut reliquis congeneribus ima obtufiora, fumma acutiora, minus tamen quam Medica scutollata, circa margines denticulata denticellis rarioribus majoribusque. Flores è foliotum alis duo trélve finul in codem communi pediculo exeunt, luci, quain pracedentium palhidiores, omnium minui, quibus fuccedunt fruits origent au routat figura, per maturitatem albicantes, afpectu pulchi, jugis circum oras eminentibus eleganter velut cripati; fomer reliquorum finule flavicans.

Hanc speciem in Sicilia propè promontoriolum punto Cerciolo dictum, non longe à Purallu col-

legimus, ubi & multas alias rariores plantas.

Orbiculis circum oras rugolis ab aliis omnibus Medicis facile diftinguitur, præfertim si colorem per maturitatem è flavo albicantem adjicias.

7. Medica doliata seu orbiculata, orbiculorum gyris circa margines utrinque rugosis, per maturitatem nigricantibus.

Folia huic ampla, superiora acuminata, inferiora extremitate subrotunda. Fruelus parvi, in longis pediculis bini, doliati potius quam orbiculati, è tribus vel quatuor circumvolutionibus conftantes, ad ipirarum margines utrinque profundis rugis fulcati.

8. Medica doliata levis, tornata major & minor lenis Park.

Fructus hujus læves funt, duri, per maturitatem nigri, dolli figura, plures fimul in codem pediculo congetti, minores: reperuntur tamen, Parkinfono autore, majores, finguli & bini in codem pediculo nascentes.

Hanc etiam in Italia & Sicilia invenimus.

9. Medica Catalonica elegans' Edwardi Morgani.

Fructus figura doliaris est, & crebris tuberculis scaber, fimilis ligno illi quo brachia manusque muniunt Itali, ad pilam inter ludendum defendendam & feriendam propellendámve.

Hanc ubi collegimus jam non recordamur.

10. Medica cochleata spinosa, echinis magnis utrinque turbinatis cum spinulis resteccis. Medica majoris Batica Species prima, spinulis intortis Ger. emac.

Caules fundit cubirales aut fesquicubitales, quadratos, hirsutos, striatos, satis crassos, ramosos, infirmos tamen, noc le fultinentes, rubentes interdun, vazime prope terram. Folia in caubbus al-terinatim polita funt longioribus intervallis, terna fimal in padiculis longis, qua propè radicem obtuliora, versus lummitatos caulium in mucrones acutioros exeunt; fingula fingulis maculis ingris mediam partem occupantibus infigula, circa marginos luvitor crenata. Ad exorum uniufcujulque pediculi hine inde opponitar voluti autecule quadam dentata & in acutum exiens. E foliorum finu-nus propè finnmitates cadium exeunt pediculi, flofulor fultimentes duos vel tres, raruis plures, flavos, fans grandes, clypeiformi petalo nigricantibus lineis striato. Flosculis succedunt fructus echinati grandes, nucis myrillica parva magnitudine, utrinque turbinati, fingulis volutis duplici ferie fomularum

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

fpinularum mitiorum, hinc inde reflexarum & recurvarum, non extantium sed fructui appressarum munitis; Jemina intus continentes magna, reniformia colore rubro seu spadiceo splendente Hac species foliis maculosis, echinorum magnitudine, spinulis recurvis, seminibus spadiceis à reliquis fuæ fortis diftinguitur.

11. Medica magna echinata. An magna turbinata J. B?, Medica majoris Batica spinosa species altera Ger. emac. Debge-ljoge.

Hujus etiam cauliculi seu ramuli humi procumbunt, striati, glabri, quadrati, subinde rubentes, tres vel quatuor pedes longi: Folia pariter lavia, circa margines eleganter crenata, acutiuscula, nullis maculis notata: foru parvi, httei, reliquorum similes: Fruetus echinati magni, nucis myristica parvz magnitudine, & interdum etiam figură, elliptici (ci. aliàs rotundi, turbinati, sex aut plurium circumvolutionum arctè commissarum; unaquæque spira gemino spinularum [rigidiuscularum acutarum oblongarum utrinque extantium] ordine munita est, medium secante zonula perpetua. Semen compressum renis instar sinuatum, colore spadiceo obscuro seu nigricante, & velut polito. Fructus feu echinus hujus nonnihil lanuginofus videtur, quod in nullo alio genere hactenus obser-

In infula ad Promontorium Sicilia Pachynum dictum invenimus. Apud nos ob fructus echinati Locus. elegantiam frequens in hortis feritur.

Fructus magnitudine & hirfutie, fpinulis crebris rigidis, & feminis colore fpadiceo ab omnibus nobis hactenus cognitis Medicæ (peciebus facile diftinguitur.

A. 12. Medica echinata glabra cum maculii nigricantibus J. B. Trifolium cochleatum folio cordatum date maculato C. B. Trif. cordatum Gev. Medica Arabica Camerarii, sive Trifolium cordatum Park. Deart-Trefoil, 02 Elaber.

Bicubitales per terram spargit caules [in solo latiore aut hortis culta fortasse, apud nos enim spontanci caules vix pedalem longitudinem superant] glabros, & in iis folia terna, glabra, per extremum latiuscula & serrata, quorum quadam cordis effigiem nonnunquam exhibent, quam, cum planta primum provenit, asperse macula nigricantes repræsentant [Apud nos folia maculas hasce pantat printum provens, aperae macine infrientes repraemant Lapun nos fola macinals falce, ex rubro nigricantes perpetuto retinent. Plores lucis, parvi, dio, aut tres: Sidique cochleates, parint comprelles, pinulis per margines non tamen admodum rigidis aut pungentibus obfitæ, magnitudine mediocri. Semina per maturitatem flavicant.

In palcuis ficcioribus & arenofis maritimis pracipue, in Anglia nostra, nec minus in regionibus Locus. In paicus incorrous ce actions maintims pracipaci, in Angia tiona, nec timins in regionious transmants, frequens eff. Félia condatts, macula in medio fingulorum ex rubro rigiricane pictis, filiquis paròm compressis, pinulis minùs rigidis armatis, ternis, quaternisse in codem communi pediculo se sinculo, minoribus, ab alis specielus facile discernitur.

Medicar speciem habomus nescio ubi collectam, fortò circa Messanan, cum hac inscriptione.

13. Medica foliis & semine Medica cordata cobinata, echinis durioribus.

Fructus majores fune, spinis longis, crassis, duris & rigidis muniti, è quatuor aut quinque volutis compositi.

14. Aliam adhuc foliolis minimis, echinis satis magnis pro plantæ parvitate, compressis, quatuor volutu constans, spinis longis, crassis rigidis horrentibus.

15. Medica doliata spinosa major Singen .

Hujus caules & folia reliquorum fimilia funt, [in ficco hirfuta videntur] Flores cosque sequentes fructus in pediculis uncialibus finguli aux bini; hi majusculi, figuræ doliaris, spinulis brevibus rigidis, non extantibus, sed fructui fere appressis, horridi è quatuor, quinque, aut sex summum spirarum voluminibus compositi, arctè junctis. Circa Messanam observavimus.

Aliam hujus speciem habemus fructu majore & longiore, spinulis brevibus arctius appressis.

16. Medica magna turbinata J. B. Trifolium cochleatum turbinatum sive fructu compresso, oblongo C. B.

7.B. Cubitales & fesquicubitales caules emittit, hirsutos, multis ramis fissos, folias tergeminis, hirsutis, Trifolii pratensis purpurci paribus, aliis veluti triquetris, per oras incisis, quorum pediculi longiusculi pinnis caulem ambiunt. Estera parvi, lucai, pediculo harent unciali & fescunciali; quos sequintus fratius-trubinati, sex aut plurium circumvolitonium, archè commissarum, duri. Unaquaque spira gennno denticellorum ordine carlata est, medium secante zonulà perpetui. Semes compreflum, rens inftar finnatum, Feenugraed femini par, aut etiam paullò longius. Hac planta, fi descriptionem rectè intelligo, mili hactenus incognita est : accedit tamen ad

Medicam nostram magnam echinatam.

4

17. Medica Spinosa Stugao, fructu ovali spinulis brevioribus & rigidioribus.

Caules huic glabri, vel raris admodum pilis hirfuti, rubentes. Folia prælongis pediculis infident, quàm Medica doliata spinosa majora, breviora, obtusiora, argutiùs denticulata, aversa parte glauca, Nnnn 2

Propè Messan Sicilia hanc speciem invenimus.

18. Trifolium coebleatum spinosum Syriacum foliis laciniatis Breynii. Trif. frustu echinato, foliis eleganter dissettis Botan. Monsp.

Breyn.

Radix humum non admodum profunde nixa petit alba & fibrata: à qua cauliculi lignofi, rotundi, rivikles, pedales vel etiam cubitales, in terram reclinati, plurimis præditi ramis, prodeumt: in quibus virikles, pedales vel etiam cubitales, in terram reclinati, plurimis præditi ramis, prodeumt: in quibus hinci nde figrafa fiunt falia, anguita, terna femper uni petiolo longo inharentia, dilute viridia, Mehinci nde figrafa fiunt falia, anguita, ternata, vel potius lacimata.

Flores ex foliorum alis in oblongo pedicuring flavia coloris à Traffoliorum cochleatonim della company. dice frutefcentis, tod prominuis scriata, vei poutis iastinada. Fores ex tonouni uno in Oblongo pediculo frequenter bini tantum finul enacuntur, flavi coloris, à Trifoliorum cochleatorum floribum mindi differentes: quibus fructus cochlea modo circumvoluti, longis & rigidiufculis (pinulis recta exmiti differentes: quibus fructus cochlea modo circumvoluti, longis & rigidiufculis (pinulis recta ex-

mhil differences: quibus fruétus cochlez modo circumvoluti, longis & rigidialculis fipinulis redà extantibis vel non multum reflexis, exalperati, Trifolii cochleat rudut fipinofo majore, fled dimidio minores fucedunt, femia flava, comprefla, renis inflar formata continentes.

Circa Haleppum Syriz à Rauwolfio inter legetes observatum. D. Magnet fibi Monspelii in horto Circa Haleppum Syriz à Rauwolfio inter legetes observatum. D. Magnet fibi Monspelii in horto Circa Haleppum at; verium, ut probabile nobis videure, è semine è Syria allato isi forre fortuna spar-fo; nam albi (quod feam) circa Monspelium non inventiur: Suspicor enim D. Car. Sweikerum behalific programme labilitis quod inventile in vicinia Monspelium periodici from programme labilitis. à D. Magnel communicatum habuisse, non invenisse in vicinia Monspelii spontaneam.

19. Medica doliata fpinofa, madugen . Medica tornata fpinofa Park. Prickly tun trefoil, or Mebick.

Caules huic hirfuti, minores & breviores quam Medica fcutellata. Folia longioribus pro magnitudine pediculis infidence, circa margines dentata, minora quain tillus, quadrata tere, in acuto ma crones delinenta, fubglauca, media parte macula oblonga, luteo-viridi notata, averia parte hiriua. E foliorum alis exeunt pediculi flores lutcos sex septémive confertos gestantes; quibus succedunt do E rotorum aus exeum peucam pars mos a topa, frimuls brovibus, raris, per maturitatem nigi-liolorum figură pericarpia parva, cochleata, fpinola, fpinulis brovibus, raris, per maturitatem nigi-cianita & femina fulva continentia. Poricarpia ima partie qua pediculo, junguntur latiora funt, funma angultiora, utraque plana, coni fegmentum cui vertex abiciffus oft, imitantur, quinque circuet ípiris feu circumvolutionibus conftantia.

20. Medica doliata (pinosa, hirsuta minima.

Hujus folia plus quadruplo minora funt quam pracodentis, hirfuta, prona prafertim parte, non rarò cordata. Fructus præcedentis fimiles, plus quadruplo pariter minores.

21. Medica echinata, magna, hirsuta J.B. Trisolium cochleatum polycarpon C.B. ex sontenna D. Magnol. At C. Baubinus inter Trifolia cochleata bifpida id non reponit.

Folia huie prima fubrotunda, poftmodum nonmihil acuminata & ferrata, terna uni pediculo in-nixa, Caules ad duos trefve cubitos per terram sparguntur. Flores multi, coaccevati, ex longo pediculo, lutei. Siliquae simul aliquot conterent, spiris duabus aut tribus, vel ctiam quinque serruminata, brevissimis velut spinis obtusis exasperatz.

22. Medica birsuta ichinis rigidioribus J. B. Trifolium frutta compresso, spinis horrido C. B. ex fententia D. Magnol.

Per terram se expandit cubitalibus & longioribus caulibus. Folia parva, hirsuta & per extremam rest terrain to expansing cubications of configuration cannotis. Form parva, mittae of per extremal oran lata: Elever lutei; echim cochlear, paul & Feré ingulates, longs infique deque vergentibus rigiditalents spinis horients, non admodum densis: convolutiones sunt tres aut quattur.

· 23. Medicie marinæ spinosæ species Ger. emac. marina major spinosa Park.

Hujus caules seu ramuli omnium [intellige species majores desquibus antea seripserat] minimi funt & brouffirm, vix pedem unum aur alterum longitudine excedentes, quadratt, virides, fubinifut, hunti firati. Folia Medica feutellatæ fimilia, mucronibus paulò obtafioribus, non maculata, and the state of the first formal f molha & pilofa. Flores fecundum ramulos è foliorum finubis exeunt, pediculis prætenuibus infidentes funguli fungulis, perexigui, lurei: in ipfis caulium faffigiis & prope fummos caules nulli. Ploribus fuccedunt pericarpia parva, rotunda, intorta, Pilo non majora, brevillimis acutis spinis horrida, in quibus feinen continetur flavicans, renis figura, exemptu difficillimum. Radin in fuperlorum albicat; & Jub Hyemis adventum emoritur.

Cum pracedente convenit floribus in fingulis pediculis fingulis, ab codem differt spinisechinorum

Descriptio est Goodyers apud Gerardum emaculatum, à nobis in Latinum versa

24. Medica echinata hirfuta J. B. Trifolium echinatum arvense C. B. Tribulus terrestris minor re-

pens Lugd. Craffiulcula est & prolixa, sed singularis radix, alba. Caules multi, tenues, per terram sparguntur, dodrantales & cubitales, striati, hirsuti. Folia terna, subrotunda, ad Trifolium pratense luteum accedentia, nullo notabili fapore prædita, pilofa, albefcentia, maximè parte inferiore. Flores parvi. lutei, fimul aliquot congesti; codémque modo simul coacervata ex codem pediculo longiusculo espi tula, Pilo non majora, contortis helicibus constantia, globosa, quatuor, aut quinque, atque etiam

plura, mollibus spinulis echinata. Passim provenit maximè inter segetes propè patibulum Monspelii & alibi. Floret & semina per-Locus &

ficit mense Aprili & Maio,

A. 25. Medica echinata minima J. B. echinata parva rella Park. Trifolium echinatum arvense fructu minore C. B.

Hæc est caulibus circiter pedalibus aut minoribus, tenuibus; quos ornant folia terna, Medicæ echi-Hace ett continus circiner penamora au miniorious, reminous; quos ornant poin terna, Medica echi-nata folis fimilia penitus, parva, hirfuta: Flofuti pullil, lutei, multi fimil congelti. Sequantur guje dem pediculi faltigio harentes quam proxime glomerati echinuli muricati, tres aut quatuor vel quinque juncti, Orobi grano non majores: radices tenues.

que juncti, Oroni granto non majores. Frances cinues.

In arcnofis & fabulofis locis Dalechampius legir, & nos etiam fapiùs in Anglia & tranfinarinis: Leeus.

ni fortè altera pracedens species sit quam nos observavimus, nostra enim plerunque procumbis non erigirur: locus tamen exigere videtur ut hac sit; nec enim albi unquam noftram quam in arendo estiguiuri locus tamen exigere videtur ut hac sit; nec enim albi unquam noftram quam in arendo estiguit.

Bauhini autoritas obstaret, utramque speciem eandem dicerem.

26. Medica marina Clus, Park. Trifolium cochleatum marinum Ger. Trifol. cochl. maritmium tomentosum C. B. Trif. cochl. marinum, sive Medica marina J. B. Sell Claver.

Quantum quantum est totum villosa incanaq, lanugine obductum est. Caules tres aut quatuor, pedales atque etiam cubitales, ramis frequentibus brachiati, humi fusi & procumbentes. Folia ex brevibus pediculis terna, parva, obtufa, frequentia. Flores extremis ramis inharentes, fuis petiolis ex alarum finubus exiliunt quini aut seni simul congesti lutei, Trifolii lutei ferè similes: siliqua deinde glomesamundania as Leni milexe, ipinulis obite, dolioli ferè figură [J. Bauhino orbiculares] in quibus femen continetur fubruffum, Medica femini fimile. Radis craffa, cubito longior, tenera, perennis feu vivax, ex candido pallefeit, guftu quodam ingrato, falfuginoso & amaricante. In litoribus arenosis Maris Mediterranei frequentem observavimus.

27. Medica ciliaris Guilandini.

Radice est perenni longe latéque repente: caulibus bipedalibus, surrectis: folliculis pluribus in codem pediculo congestis, comprettis, orbiculos aut rotulas imitantibus, mollibus & oblongis spinulis feu fetis, ciliorum amulis in circumferentia donatis, per maturitatem nigricantibus.

Hanc in Alpibus Carinthiacis invenimus, ad sepes.

Folia parva funt pro magnitudine planta, brevia obtufa.

Locus.

28. Medicæ ciliari Guilandini similis sed minor, πολύκετΦ, annua. An Trisolium fructu cochleato ciliare Botan. Monsp. ?

Flagellis est pedalibus aut cubitalibus, procumbentibus, reliquorum instar: Folisi oblongis, per extremum latis & obtusis: Floribus essque succedentibus siliquis in pediculis uncialibus tenuibus pluribus simul coacervatis, (sex septémve numeravimus) compressis & latinsculis, duabus ferè circumvolutionibus compolits, spinulis longiusculis, minus rigidis, non rectà extantibus sed incurvis, per circumfonentiam, Medicae cilians unitar, cinctis.

Circa Messanam in Sicilia invenimus.

Locus.

I ocus.

29. Medica cum orbiculis laxis echinatis minoribus, non extantibus spinulis.

Hujus folia parva funt, per extremum lata, crenata, & interdum in mucronem fen angulum leniter producta : caules tenues : flores in pediculis è foliorum finubus egreffis multi, coaceryati, quibus fuccedunt tottdem capfula echinare, comperfize, exigure, tribus fore firmtunic comvolutionibus, non ta-men arcte tunctis, composites. Spirarum zonulæ utrinque dentaræ sunt, denticulis non extantibus, sed ın zonulæ aut fructus superficiei plano jacentibus, duplicem coronam imitatæ.

Circa Mefianam invenimus.

Octo aut decem filiquas in eodem pediculo observavimus. Huic persimilis est, & forte eadem

30. Trifolium folio obsufo, foliculis cordatis C. B. Medica coronata Cherleri parva J. B. An Trifolium foliculis corona fimilibus C. B. prod.?

Pedalibus donata est caulibus, tenuibus, subrubentibus: è quibus alternatim ex longis intervallis furenis exeunt singulares, unciales & longiores, qui extremo mucrone ternos quaternos y gestant echinulos, unicâ ferè aut sesquialterà circumvolutione constantes, utrinque denticulatà, gemellam coro-Nnnn 3

Lacur

Lacut

24. Medica

965

Lecut

Locus.

nam imitatà. Echinos fultinenti surculo ad exortum, brevi pediculo harent tergemina folia hirsuta, aliquando lubrubra ferè cordata, in ambitu cienata tam exigua ut fimul omnia dimidiatus unguis di-

giti minimi facile possit tegere. ti minimi iache ponit eggete. In faxofis, aridis & fqualidis Galliæ Narbonenfis, maximè verò in collibus inter Nemaufum & Usetum observavit & legit Cherlerus.

Hac parvitate sua & spirarum paucitate à præcedente nobis observata differre videtur : hæc autem accidentia loco forte natali steriliori & ficciori imputanda.

31. Medica lunata J. B. Park. Trifolium siliqua falcata C. B. siliqua lunata Ger. emac.

Folia huic parva, Medicæ legitimæ, circa margines dentata: flores lutei: siliquæ latæ, compressæ. pollicis unque najores, ad Auriculam muris Cam, accedentes, fed specioliores & majore, frair in circuitu longuiculis spinulis munitae, criftam galli non male exprimunt. De loco nihil certi traditur, nili quod Lobelius Lunariam radiatam Italorum eam vocet.

Nos circa Messama Sicilia Medica speciem inveninus cui titulum secimus Medica fruttu com-Nos circa Menanam Siente Meanez i pecient in reminina cui cantanti contais section presi entre dispressi de la contra del carta de la contra del carta de la contra del carta de

nes vinearum provenit.

Restant adhuc tres quatulorve Medica: cochleate species, à C.Bauhino in Prodromo descriptar. Verum descriptiones adeo obscura & generales siunt, absque certs, characteristics & diffinetivis notis, ut nos dubios: relinquant, an specie distincts sin ab omnibus suprascriptis interne, præserim cum ut nos dubios: relinquant, an specie distincts sin ab omnibus suprascriptis interne, præserim cum nullis iconibus illustrentur. Quicquid tamen de his sit, superelle adhuc alias species, nec à nobis, nec ab alio quoquam hactenus descriptas, aut observatas minime dubitamus, cum natura in hoc genere, specierum varietate & figurarum elegantia, mirum in modum ludere & sese (ut ita dicam) observata

Trifolium falcatum Park. F. Gregorii Rhegiensis Clus. ap. ult. Trifolium siliqua falcată al-terum C. B.

Hijus ramuli binos circiter palmos longi funt, & humi fparfi: folia Trifolio fimilia: Flofeuli exi-Hijus ramuli binos circiter palmos longi funt, & humi fparfi: folia Trifolio fimilia: Flofeuli exi-gui, flavi & inodori: comicula alternis, jam in hoc, modò in altero ramuli latere per brevia inter-valla confertim nafcuntur, & cauliculo vel ramulo adharent nullo ferè petiolo, & in fingulis nodis quinque plurimum conjunctim, semunciam longa & falculæ modo curva.

Invenit hoc genus Fr. Gregorius in fummo quodam colle arenoso ccenobio Montis Calvariæ ad Bononiam vicino.

A. 33. Trifolium cochleatum modiolis spinosis Cat. Ang.

Cum diu est ex quo hoc viderim non bene recordor, an ab omnibus superius traditis distinctum fit necne. Fruetus parvus erat coni segmentum aut rotæ modiolum aliquatenus repræsentans. Orfordiæ Suffolciæ in aggeribus maritimis ad portum copiosè.

Trifolium cochleatum fruelu magis tortili, quod Maasela Cydonia, Kopinolis Retimi nomine ex Creta Honor. Bells mifit.

Hujus meminit C. Bauhinus, non describit, quod sciam.

CAP. X.

De Loto berba.

Otus nomen accepit à voluptate, ab antiquo verbo A, quod fignificat MA, imbuis, fixime, volo, expres, defidero, volo. Do. Bod. à Stapel.
Lott à reliquis leguminibus trifoliatis distinguuntur quòd præter folia terna in extremo pediculo, bina habeant ad ejus exortum cauli adnata, ut quodammodo Pentaphyllæ dici possint

1. Lotus siliquosa store fusco tetragonolobus J. B. siliquá quadrată Ger. emac. quadripinnatis siliquis Park. ruber siliquă angulosă C. B. Square-toddeb Wetts.

J.B.

Radice tenui, paucis fibris donata nititur, ex cujus capite oriuntur caules pedales interdum aut longiores, teretes, hirfuit, in aliquot alas divifi, procumbentes ferè. Folia ex certis intervallis terna juncta, reliquis duobus femper caulem amplectentibus, ut in Loto corniculata, fed longè majora, hirfuita. Flore ex fingulis foliorum alis plerunque finguli, pediculis fefcuncialibus infidentes, expente a dipant tamen calicis bafin appointur folium reliquis quæ in caule fimile, tribus tantum partibus conftans. Flores autem Pili formā, minores, holofericum coccineum vulgo dietum faturus folium provocantes; Scutum tamen seu folium erectum dilutius est umbone seu folio medio. Siliquae sescumciam circiter longæ, angulofæ, craffiusculæ, quatuor membranis finuatis, ceu sagittarum alis, appofitis donatæ: in quibus continentur semina magna, rotunda, subslava, quæ dentibus resistunt, sapore pili, esculenta, unde & ipsa planta, Pisum quadratum nonnullis dicitur.

Floret

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

Floret Junio, cúmque femen perfecerit radicitus exarescit. In collibus Messanz Siciliz imminentibus spontaneam invent.

Tempus. Locus.

2. Lotus siliquosa lutea Monspeliensis J.B. pratensis siliquosus luteus C.B. pratensis Monspeliensium Park, trefolia cornigulata Ger, icon male siliquas incurvas reprasentat. Losm quadrais siliqua, flore Ineco Hort. Pat.

Ut fibris multis obsitam habet radicem, ità plurium aliquando capitum: folia Loti corniculate quina, quorum duo cauli adnascuntur, majora tria simul coharent, jam diete: Loti [Ornithopadii equina, quotuni uno cani aniacamento, imajora era imuniconariente, jam neger lept [Lozantpoppani filiquis] folia magnitudine vincentia: fivo uniciquie cualiculo in accumine iniques, magnus liurge quaturo firiis ad latera donatus, ex longo calice erumpens: filiqua fuccrefcit unica, feccuriciam forga quaturo fecundum longitudinem membranulis angultis decurrentibus velut quadrata, prioris inflar.

Circa Genevam in pratis, necnon circa Monspelium copiosè provenit. Aliam hijus speciem invenimus in pratis propè Tybridis sluvii ostia una cum descripto nascentem cui titulus in Catalogo nostro plantarum transmarinarum,

3. Lotus siliquosa lutea siliquis pinnatis strictioribus & longioribus,

Hanc videtur describere D. Magnol sub titulo Loti marit. lute e filiquosa, folio pinqui glabro, qua soliis glabrs pingulus & crafts, filiguis citam angultioribus à pracedente diftinguirur. In utraque radix magna eff, qua tuberum habet odorem.

In toto tractu maritimo in herbidis, pracipue circa stagnum Volcarum inter junços oritur. Bo- Locus.

4. Lotus edulis Cretica Park. pentaphyllos siliqua cornuta C.B. Trifolium sive Lotus Hicrazuno edulis siliquosa J.B.

Multos tenues caules à radice profert. Folia Trifolii, angusta, crassiuscula, aliquantulum mucronata, terna semper sibi conjuncta. Flores luteos Pisi, quibus succedunt slique rotunda, salcata, ac pro ratione plantæ magnæ.

Inter segetes invenitur & in marginibus agrorum frequentissime, herbaque omnibus nota est. Si-Locu lique ejus, antequam durescere incipiunt, in foro venales reperjuntur : à pueris & forminis libentiffime eduntur, fuccofæ enim funt & dulces, Pifi recentis guftu.

Hanc vel ei similem plantam invenimus propè Neapolin in Italia, atque etiam in Sicilia. Trifolium corniculatum Creticum flore luteo Park, app. corniculatum Creticum Alpin. exor. huc refero: cum Alpinus ipse eandem credat Lotum Hierazune dictam & Trifolium suum corniculatum Creticum.

Lotus noftra quam circa Neapolin copiofam invenimus, cauliculis erat longis, ad terram reclinaris, ad intervalla faris longa foliis veftitis reliquarum fimilibus, duobus ad pediculi exortum, tilbus in ejus extremo, pro longitudine fua fatis latis, glabris, quantum in ficca diference licet. Ex alis foliorum egrediuntur pediculi tres uncias longi, unicum finguli forem fuffinentes lucum, ad ciguis bafin ap-ponuntur folia terna. Floribus fuccedunt filique craffa, digitum circiter longa, recurva. Semina quot vel qualia continuerint non recordamur.

Lots speciem circa Neapolin in Italia observavimus, quam Lotum incanum majorem, seu Trifolium corniculatum filiqua grandi, incanum maritimum denominavimus.

Magnitudine fua & foliorum canitie à reliquis hujus generis differt. Propè urbem ipfam è petrarpm rimis verfus Paufilypum montem oritur & Trifolio corniculato primo Dod. multo major & fruticofior vifa eft. An Lotus pentaphyllos major alter C.B?

A. 5. Lotus corniculata glabrá minor J.B. Lotus five Melilotus pentaphyllos minor glabra C.B. Trifeli-um filiquofum minus Ger. corniculatum primum Dod. Birba-toot Trefoii.

Nigro cortice radix lignosa, multifariam partita, cocuntibus in unum portionibus longiffima evain the control rains in the co rum supremum solium reliquis latus, rotundumque, sursum sexum, soris intusque lines purpurar-tibus striatum, insimum sursum quoque mucronem spectans, apiee luteos continens ipsimque utrinque geminis foliis tanquam alis coercetur: quibus delapsis cornicula sive siliquæ recta, tenues sub-

In pascuis ubique obviam se dat. Hujus aliam speciem invenimus inter segetes & in locis humidioribus fruticosiorem & ramosiorem, folis an guftioribus: cui titulum fecimus in Cat. Ang.

A. 6. Trifolium corniculatum minus, angustioribus foliis fruticosius.

An Trifolium corniculatum frutescens tenuissimis foliis C.B. Prod. cujus descriptionem v. infra.

A. 7. Loti

A. 7. Loti corniculati major speciei J.B. Lotus pentaphyllos slore majore, luteo, splendente C.B. Trifolii siliquosi varietas major Ger. emac. Trif. corniculation tertium Dod. The greater Birds foot Trefoil.

7. B. Altior est multo quam vulgaris: caulibus enim cubito ac etiam sesquicubito altioribus assurgir. Foliss per ramos tribus ex uno pediculo, uncialibus circiter, duobus itidem pediculi expertibus caulem complexis. Flores peculiaribus furculis, & in fummo caule in orbem congesti, majores, lutei foliis quibufdam corona subjectis. Silique numerosa, rectar, unciales & sescuria landa subjectis. Silique numerosa, rectar, unciales & sescuria langua subjectis subjectis. Silique numerosa periantur incana lanugine hirsuta sunt, seu pilis mollibus canescentibus obsita. In pratis humidis & ad sepes.

Videtur hanc describere D. Magnol sub titulo Loti pentaphylli majoris hirsutie candicantis C. R.

• 8. Lotus pentaphyllos major birfutie candicans C.B. Melilotus vulgaris alter fylv. Cæf.

In sylvestribus & veteribus adificiis nascitur, brevior, foliis subhirsutis, candidioribusque: flore ve-

utrin capitulis copiolo, odoris exigui. Lotum amulantis, filiquas fert incurvas.

Quam plantam intelligat Cafalpinus nefeimus: nullam enim Loti speciem novimus floribus in capitula congestis, siliquis incurvis. Rectius fortasse ad Melilotum retuleris.

9. Lotus pentaphyllos minor birsutus, siliqua angustissima C. B. Potus corniculata siliquis, singularibus vel binis tenuis J. B. Lot. cornic. minor pilosus Park. Trifolium corniculatum minus pilosum C.B.

Multifida, infirma radice terra haret: caules emittens rectos, numerosos, pedales, ramosos, subrubentes, longis albicantibus pilis obfitos: ad quorum nodos terna folia Meliloti nobilis, oblongiora, acutiora, binaque nihilo minora cauli ad pediculi exortum adnata. E foliorum finu pediculus exit fingularis, tenuis, uncialis & longior, in cujus cacumine flor luteus ex calicibus hirfutis. Siliquæ plerunque fingulares, rariffimè bina, unciàm longa, teretes, femine copiofitimo, ad vicenarium ferè numerum, tenui, Portulace pari, ruffo, rotundo, fapore leguminofo refertæ.

Propè Neapolin in Italia collegimus. Inventur & in Gallia Narbonenfi.

10. Lotus pentaphyllos frutescens tenuissimis glabris foliis C. B. pin. Trifolium corniculatum frutescens tenuissimis foliis C. B. prod. Lotus corniculatus frutescens Park.

C.B. prod.

Caulibus eft tenuibus, viridibus, glabris, pedalibus, in plures ramos palmo minores brachiatis, folius angultilimis cincitis.

Cauliculorum fuminitatibus, quemadmodum & pedicellis ex foliorum alis prodeuntibus, flofeuli bini terni, rarus quini, in orbem dilpofiti, lutei coloris infident; quos flique binx, ternæ, breviores & craffiores quam in præcedente, in longum apicem definentes, in quibus semina

Monspelio habuit C. Bauhinus & ex Italia. Hoc persimile est, si non idem Trisolio nostro corniculato angustifolio fruticosiori, cujus superius meminimus sub prima specie. Flores tamen, cosq.

sequentes filique, in hoc pauciores sunt in codem pediculo quam in illo.

11. Lotus siliquosus glaber store rotundo C. B. Trifolium hæmorrhoidale alterum minus, sive Lotus Libyca Dalechampis Park. Trif. rectum Monspellulanum J. B.

Caules habet rectos, robultos, bicubitales, ramofos, nonnihil angulofos, glabros penitus, aut parum hirfutos: folia quina, bina minuta, cauli apposita ad pediculorum exortum, reliqua tria extremo harent pediculo, quibus folia Trifolii albi Dod. magnitudine cedunt & rotunditate, superant verd nareine poutous, quanto sona a mont auto Dou, magantanine contine con continuate, interain veto lanagine. Puer conferrim conglomerati privatis furcilis ex foliorum finu ortis, corolla infrar pen-duli, albicantes, inferioris folii roffello atropurpureo. Silique in orbem radiate, numerofiffime, te-nues, vigintiquatuor interdum, omnium pediculis medicoritere brevibus, in furculi caput coeumbur, unciai breviores, teretes, glabre, fulca, feminibus referte nigricantibus, Papaverina æquan-

Adrivos & in locis humidis, circa Messanam Sicilia, Tropiam Calabria, & Monspelium Gallia Narbonentis hanc observavimus.

Oxytriphyllum Scribonii, Lotus fylv. Cluf. bift. i.e. Lotus fruticofus Granatenfis Park. huic eadem

12. Lotus pentaphyllos siliquosus villosus C. B. Lotus incana sive Oxytriphyllum Scribonii Largi Ger. Lotus hæmorrhosdalis major sive Trifolium hæmorrhosdale majus Park. Trifolium album rečtum, birfutum valde I. B.

J. B. Multis ex cadem radice folonibus rectis, cubitalibus & bicubitalibus fiuticat, gracilibus, lignofis, teretibus, hiriutus & raunofis. Falia cana lanugine pubefeunt, terna, questam lubrotunda, petiffinum formation. priora & parva, cum parvis duabus appendicibus; superiora in obnisiorem mucronem definunt, & ex iis quadam majora, ad que appendices etiam magna, ita ut fint quina folia, sapore infigniter citra morfum ullum aliamve afcititiam qualitatem aftringente. Flores extremis ramulis emicant, plures juncti, politu patulo: fingularium forma que Trifolio Atphaltio, féd color candidus, ex cali-ce valdé hirluto & virolo. Juxta calices & flores foliola longa: breves, crassifus cule superveniunt si-liques, coloris spadicei, forma stercoris magni muris caudati: semen in its rotundum exiguum

Inter Monspelium & Peroul: Circa Messanam Sicilia major & lignosior habetur. D. Magnol in Locus. Valenâ Sylva se bicubitalem & tricubitalem observasse refert.

13. Dorycnium Monspelfulanum fruticosum J.B. supposititium Monspeliense & Hispanicum Park. Hispanicum Ger. Trifolium album angustifolium, floribus veluti in capitulum congestis C. B.

Torum albidum est, ad sesquicubiti altitudinem excrescere solitum, cujus novelli adhuc ramuli obsequiosi, fractique contumaces existunt, adultiores, aut loco asperiore nati, multum durescunt: Folia ex intervallis terna, quaterna, fed farpius quina, radiata fine pediculis adharent, oblonga, anrona ex mervans cenna, quaterina acu aspus quina, rausata une peurcuri annerent, ostonga, angulta, alba lanugine pubelcentia, Clufio adfringentis gultus. Elvere extremis ramulorum innacuntur, in orbem glomerati, albi, querum fingulares ad Trifolii pratenfis albi flores accedunt, fapore (ut nobis quidem videtur) nonnihil adfiringente. Hofce excipiunt failudi plures fimal juncăi, parvi, quibus fingulis semina continentur fingula, versicoloria (ut prodidit Clusius) seu varia, qualia fere Tithymali paralii semina tum figura, tum colore, tum etiam magnitudine. Radix satis crassa, dura & lignofà, exteriùs nigra, interiùs alba. In faxolis collibus & ad lepes propè Monspelium nascitur.

Dorycnio congener planta J.B. Dorycnio congener Clufii Park. Lotus pentaphyllos incanus C. B. Doryc. Monspeliensjum Ger. quoad iconem, nam deser. est alterius planta.

Cubitalibus & viminis modo obsequiosis virgis, superioris gracilioribus, nec ut illius lignosis, ab eadem radice pluribus, oritur, in frequentes ramos diviss, folia cincus crebris, quinis simul ab eaeacem ranice purious orient, in requences raines awirs, Joine circuite cropus, quints initial ab en-dem punchó oris, quam pracedentis longioribus, angualtis, acuminatis, minis estrata quam illus in-canis. In finamis catillus ínque pediculis longis è foliorum alis egrellis fiefati parvi, plures fimul in capitulum fibrotundum congelti, quantum memini ex albo rubeficences; quibus fuccedunt, fili-que parve fibrotundes, pet maturitatom spadicea, singulæ singula femina continentes rounda, Sinapeos magnitudine.

In palustribus propè stagnum marinum L'estang dictum non longè Monspelio copiosè provenit. Locus. In Germania juxta flux. Lycum Augistam Vindelicorum prætersfluentem invenimus. Dorycnio congener Clusis species à nostro diversa elle videtur: cùm stores longè majores sint & diversi coloris: folia breviora latioraque. Glaux Alpina in Exot. quoad folia & florum colorem, & locum natalem cum planta nobis descripta convenit; differt paucitate florum in eodem capite, & numero seminum in eadem filiqua: in his accedit ad Trifolium album rectum hirfutum valde J. B.

15. Trifolium argentatum floribus lutem J. B. Lotus asperior fruticosior Pavk. Lotus fruticosus incanus siliquosus C. B. An Trifolium glutinosum saxatile argenteum store odorato Zanoni?

J. B.
Balis hujus fingularis, lignola, gracilis caules fundit palmaces & longiores, tenues, hirfutos: Folia
terna altera parte argenteo nitore iplendentia, pilola, altera viro viridantia. Flores cacumini caulium herent, magno, lutei, hirfuti, è laciniato villola calice.

In collibus circa Monipelium collegimus. Secundum Zanoni floribus fuccedunt filique, hirfure, unciam longe, continentes femen planum,

ovale. Ad pedem Montis Baldi crescit & locis saxosis gaudet.

16. Lotus fylveftris Diofeoridis Pona Ital. Sylv. Creticus Park.

Caules surrigit pedales felisi vestitos ad singula genicula quinis, quorum duo minora cauli hine indè adnascuntur, reliqua tria intermedia ejusdem originis brevissimis & ferè nullis pediculis intercedentibus harent, parva, obscure viridia. Flores parvi, lutei, partim e foliorum alis exeunt, partim sumbus hareire, parva, obtaine virine. Eines parva, mort, partim se tonomin als exeunt, partim fum-mos cules terminant, bini plemuque fimul; quos totidem fequintir filique valde tenues & longæ, famia continentes Sinapeos non majora. Radav parva, dura, annua. Sapor totius plante legumi-nofus cum aliqua amaritudine mox evanescente.

* 17. Melilotus quindami Cretila Alp. exot.

Alpin. Ex radice tenui, longa, gracili, in aliquot tenuiores, radiculas divifa cauliculos fert longos, graciles, EX yearet count, 101964, gracin, in anquo contonessaturate and the second special spec cum modico calore aliquantulum aftringentia."

* 18. Lotus wonuntegro fraticofa Cretica argentea, sitiquit longissimu propendentibus rectu Moris.

Caules edit fruticosos, bicubitales, aliquando altiores, incanos, ad quorum singula genicula exeunt consist cun mucronem obnium terminata, arque in funmo pedicule torna majora & obtuliora, omnia tam fubrus quam fupra argentei lucidi coloris. Ex fingulis alis inter pediculum folia & daulem exiliunt pediculi unciales, gerentes in cymis fummis ternos, quaternos, nunc plures, nunc

Locus.

Lacus.

Locus.

Locus.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

pauciores flores luteos; quorum fingulis delaptis fuccedunt filique fingule, Loti vulgaris glabre filiquis duplo craffiores, fesquiunciam longe, rotunde, recta non curve, quo à Trifolio corniculato Cretico Alpini diftinguitur.

Semina Chalepo usque Syriæ emporio transmissa hanc plantam descriptionis autori pro-

19. Lotus flore luteo, corniculis articulatis, Sicula. AnTrifolium Scorpioides Park?

Radix alba, fimplex, in nonnullis plantis in fibras spargitur ima parte: Cauliculi plures, in terram procumbentes: Folia glauca, e quinque foliolis composita, si annumeras pinnas seu auriculas ad pediculorum exortum hine inde cauli adnatas, ut in reliquis Lotis Flore parvi, lutei, Trisolii corniculati, sed minores, ad nodos vel singulares, vel bini & interdum terni simul. Siliquæ longæ, tenues, corniculate feu contorte spire in modum, aut Scorpioidis Telephii, articulate, feminibus oblongis, flavicantibus in fingulis internodiis.

In Sicilia propè promontoriolum dictum Punto Cerciolo non longe à Puzallu. Hac nobis oftenfa est Monspelii (quantum memmi) pro Coronopo ex codice Carsareo.

30. Lotus filiquis Ornithopodii J. B. C. B. An sylvestris Creticus Park? cujus icon non bene respondet Plante.

riora quo iuperiorinos tribus magnituonie ecount, nuito iapore maniteito pradita: Extrema folenti occupant lutei, quales in Loto corniculată glabră, nigris fineis firiati; quibus fuccedunt filiquae, ex uno geniculo duaz, tres aut plures, [imo fex plerunque] fefeunciam aut ad fimmum duas uncias longa, falcata, compresta, atro-purpurea, seminum extuberantias pulchre exprimentes. Nobis in una filiqua ad quatuordecim femina animadverfa compressa.

Prope Messanam Sicilia in lateribus montium urbi imminentium invenimus, & in insula ad promontorium Pachynum nunc Capo Paffaro dictum.

* 21. Melilotus, rectius Lotus, Hispanica foliis maculatis C. B. Park.

Ex radice parva ramuli palmares, aliquando pedales, tenues, emergunt, quos ambiunt folia bina hime indè: ex quorum alis petiolum prodiens tria folia fuftinet, obtufa, atrovirentia, & ob venas candidas per ea discurrentes maculata. Flores parvi, pallidi,

In montibus Castilia frequens.

22. Dorycnium Dioscoridis forte Ponæ Park. Jaceæ Olea folio affinis C.B. item Cueoro albo affinis ejufdem.

Ad sesquipedalem altitudinem assurgit, multis ramis fruticosus, quibus adnascuntur folia crebra, parva, longa, angusta, rugosa & venosa, quam Olex minora, nullo ordine posita. Flores papilionaeei, nunc albi, nunc pallidi. Semen non vidit autor ; verum leguminofa fuerint oportet filiquis inclusa congenerum modo. Radices fibrosa.

Hujus femina è Creta ab Honorio Belli ad fe miffa Lago chymica nomine feribit C. Bauhinus

Imperfecta Ponæ descriptio nobis non satisfacit.

23. Lotus sativa Graca maculato folio C. B.

Lotus fativa, & cum folium modò macula rufa, modò nigra notatum fit, & caligini oculorum medeatur, à quibusdam restundoquesti, id est, Trifolium oculatum vocatur Ang.

CAP. XI.

De Cytifo:

NYtilium à Cythno infula in qua inventus eff diction volunt. Plin lib. 13. cap. 24. In-

ter angemen jacum. Lac coppositin generale cyclinin accept, continuità no y Coute coppiant agre effe quamplarimum maxim experter, quod claime, appian, capra, chibus quoque & omni generi peculum uti-lifimus fit, quod ex occitò pinguefeit, & lattis planimum praebe covitus, tum etiam, quod cito munibus viridi co pabulo uti, & postea arido possi. Mulicres quidien si lattis inopia preminture (ytifica ariatum) qua macerare oportes, & cian tota noble permaduerit, postero die expressi successare benimas permiteri

modico vino, atque ità potandum dari, sic & ipsa valebunt, & pueri abundantià lactis consirmabuntur. Eadem fere babet Plinius loco supra citato

Cum Cytifus mili aliud fit quam Trifolii filiquofi genus fruticescens, non obstante ligned substantia qua constat, iis subjungendum duxi.

1. Cytifus birfutus J. B. Cyt. foliis fubruffa lanugine birfutis C. B. Hifpanicus arboreus Park, Pfeudo-crifus birfutus Ger. Shrub-trefoil.

Trium & quatuor cubitorum virgis, nigricantibus, hirlutis, non admodum fruticofis, neque lentis, donatus eft. Folia terna, nonnihil oblonga, hirluta utrinque: [Clusio fupina parte viridia, prona fubrusfia lanugine hirluta] Flores in ramulorum faltigus potissimum fert, licet & ad-latera interdum informat anugine initial proves in randition ranging portinition reit, facet & advacera infordum habeat, plures finul congeftos, magnos, luteos, faureo colore fulgentes Cluf] è calicibus longis, la nuginofis; filiquae verò longis pilis oblitas, fiefcuncià longiores, paulò triente uncia: latiores, per maturitatem nigricantes, femina claudentes Genifiæ feminibus paria, fubnigra, ex observatione Par-

Hane speciem Clusius solummodo ad montium radices circa Calpen, & in Batica: maritimis flo-Locus. rentem invenir: Nos in Italia & Sicilia frequentem observavimus.

2. Cytisus incanus Ger. incanus folio oblongo Austriacus C.B. incanus Germanicus Park. Cyt. Clusis Pannonicus alter folis omnino incanis I. B. Cytifus V. Cluf. hift,

Cluf.

Cl inubus ramuli prodeunt, inmitous rolus ded millorious obint, reventes in tannuo quinos aut tenos fores, Loti pratenfis herbe [quanta pregrandibus filiquis nonnulli filiquodam cognominant] florious fore-fimiles, coloris aurei, odoris non expertes: & ex folliculis deinde filiquot planas, oblongiufculas, hirfutas omnino, atque in his fomo fubruffium, planum, nonnunquam tunnidiulculum & roundiul-culum, dunum, quod maturitato delnifectnibus filiquis excidit. Radix dura eft & lignofa, migrato-

& fumma tellure foarfa. Clusso frequens est tota Viennensi agro, & multis alis cum Austria: superioris & inferioris, tum Locut & Pannonia: locis aridis propeer vias. Floret Julio & subinde usque in Autumnum; semen sub Augusti Tempu. finem & Septembri maturescit.

Parkinfonus Cytifum album fylveftrem Cord, bilt, buc refert, quam C. Bauhinus pro diffincta specie proponit sub titulo Cytisi albicantis folio trifolii vulgaris.

3. Cytifus birfutus major foliis pinnatis C. B. Cytifus pinnatis Ger, incanus major foliis pinnatis, five quinti species altera Clussie Park, Cytifi secundi species altera Paunonica Clusso, birsuta

Multo major est, crassionibus virgis [quam quinta species Clus. bist.] admodum hirsatis, foliis duplo amplioritis, filiagus feu lobis majoribus; ipli citam fieres colore magis auro cuidant.

Juxta (epos in Pannonia & Auftria nafcitur hoc gonus, fed rarius eft, & minus obvium fuperiore Leon.)

[V.Cluf.] illius etiam femen vermiculis obnoxium.

* 4. Cytisus incanus siliqua longiore C.B. Cytisus octavus Gev. Cytisus montis Calearis I.B.

I. Bauhinus è ramo ficco ita describit, Teretes, tenues propagines alternatim producit, tantillum hirfutas, in extremis, per quas folia terna, Dorycnii fere Montpelientis paria, quadam brevillimo & panè nullo pediculo; inter Cytifi genera minora folia non observavi. Qui collegerunt dicunt ad aliquot rubitos excretecre. Plars pediculo brevi hærent, longo per ramulorum extrema ag-mine, Geniflellæ pares, lutei, calyculo fubhirfuto, in acutas lacinias divifo. Rami interdum candidi chin defloreciti.

Adversariorum auctores sequentibus verbis, Qua quis Roma regia via Florentiam adit, oppidulo cui nomen Aquapendulae, declivi & deprella emin planitie feraciflima Cytifum fruticem quinque cui nomen Aquapendula, dectivi & depretta etnam plantite terracifima Cyritim fruticem quinque féxve cubitis proceriorem, Genifita farmentis plumbus, gracilibus, praduris, firiatis, vidimus Itatim ab imo, aut paulo fuperius lignofaradice, è centulbus pediculis folia terna, non ità numerofa, fimilia Fenugraco, anguftiora, habitiora, Rutacea: Genifia vel Spartii vel Pfi flores luto; fed minores. Sitiqua Genifia par, cinericea, gracilior, compreffior; intus loculis funt diffèpta femina mitentia ex atrore, Genifia. Eff cana universa planta, ur Rhammus Monspelienfis aut Halymus/Sapor Ciceris aut fimilis leguminis. Reliqua vide apud auctorem.

J. Bauhinus Cytifum hunc. Lobelii non fepararet ab Hispanico primo Claf. nifi ipse Classus ac etiam Lobelius separarent : in quam sententiam & nosetiam propendentus. Parkinsonus extra sec pum jaculari videtur, cum hune habet pro Cytilo incano folio oblongo Austriaco C. B.

5. Cytifus incanus folio medio longiore C. B. Cyt. tertius Hispanicus cum brevi pediculo J. B. Cyt. Hifbanleus incanus five fextus Clufis Park. Cyt. femper-virens Gov.

Pedalibus, rarò cubitalibus affurgit ramulis, tenuibus, omnino incanis, quos exornant terna fempar folia, brevi pediculo inharentia, quorum medium duplo longius eff reliquis, cinerei & cane-icentis coloris, aditringentis verò & linguam exficcantis faporis . Ramufculi ferè ab imo ad fumLecus S

Tempus.

Leens.

man per lingulorum tohorum exorus, floribus luteo colore fulgentibus, jucundi odoris onufti funt, binis aut ternis fimul nafeentibus, ex molli quadam & candida lanugine hirfuta vaginula, fimilis cum fuperioribus formæ, fed minoribus. Semen non observavit Clusius.

cum tuperioribus formæ, 1ea minoribus. Semen non objevavir Chillis.
Invenitur variis Hilpania locis,præfertim Bærica, loci ninfjuam abundantitis quam Valentino regno,
uli plurimus eius ulius elt: nami illius ramis mulis & a fiuis foliis liberis, fupra regeres ab his qui bombycos alunt figarfis, jam faturi Mori foliis bombyces fericea fua Hamina, his ramis advolvunt, que deinde à nulierculis & pueris explicantur. Valentini Boga & Boxa blanca appellant.

6. Cytifus supinus foliis incana lanugine inferne pubescentibus C.B. birsutus Ger. Austriacus, sive se ptimus Clusii Park, Cytisus tertia Clusii Pannonica sparsis ramis J. B.

Cinj.
Aliquot ramii praelitus est, sparsis & humi fulis, tenuibus, lentis, fraetu contumacibus, qui nulis aut certe rarissimis foliri sunt obsiti, multos autem ex lateribus ramulos proferunt, tenellos, hirsulis aut certè rariffimis foliit funt obliti, multos autem ex lateribus ramulos proterunt, tenellos, hirfu-tos, in quibus folia longis pediculis mxa, terno femper numero, fuperioribus breviora, elato dorfo, fu-pernè viridia, infernè cana lanugine pubelicentia, amariufculi faporis & herbacci odoris. Ex alarum en extremis ramulis, & per totos interdum ramulos fparfarum finu prodeunt terni aut quaterni finul junéti, nonnunquam fingulares florer Quinti [Cluf] flori forma fimiles, lutei coloris, qui tamen dum marcofere incipiuntaureum colorem adeò faturum contralunt, ut purpurafere videantur: foliculi unde flores emergint pallent & lanugine pubeliciunt. Silique plana & hirfutæ fubbificum exiguum

unot notes emotion parties. A aniquite particular, of many praine es initiate notations estimate from continent. Radis: dura, lignola, juxta quan rami per terram parti fubined fibras agunt. Sponte provenit fylyula quadam ad Lachu pagum primo ab urbe Vienna milliari, & plecifque aliis locis urbi vicinis: crescit etiam in utriusque Pannoniz sylvis, & in Interamni ultra Dravum suvium. Maturius floret reliquis Pannonicis, Mato videlicet, nonnunquam etiam Aprili, & novos interdum ex ramulis flores per totam deinde æstatem profert.

7. Cytifus supinus foliis inferne & siliquis molli hirsutie pubescentibus C B. Cytifus Pannonicus sive feptimi species altera Clusii Park. Cytist tertii Pannonici tertia species Clusio supinis ramis J. B.

Pedalibus exit eingü, tenuibus, viridibus, fupinis & humi fufis, quas ambiunt fimilia folia, flores etiam pares extremis virgis quint, feni aut plures fimul congesti innafcuntur, nulli autem per virgas fparfi ut in superiore: Silique & semina non differunt. Virgarum foliorumque pars inferior & siliqua molli hufutia pubefcunt.

Hune in folis Pannonia fylvis Maio mense florentem invenit Clusius.

8. Cytifus supinus sylvestris Ratispenensis slevibus luteis ad exortum foliorum prodeuntibus Hort. Altdorf.

Hanc plantam in Suevia, inque Bavaria propè Ratisponam invenimus. Folia utrinque hirsuta, acuminata, pediculis oblongis infident.

9. Cytifus minoribus foliis, ramulis tenellis, villofis C. B. Cyt. Hifpanicus primus Clufii, folio virescente I. B. Pseudo-cytisus primus Ger. Hispanicus primus Park.

Hic interdum arbufculæ magnitudine excrefcit, duro stipite, cujus materia slavescit, sed cor sive pars interior ingricat: is autem cum majoribus ramis & virgultis candicante cortice obducitur: te-nelli ramuli toti villo obliti: folia numerola ramos ambiunt, terna uni pediculo inharentia, Medica nelli ranulit toti villo obitit: Join interiori attiona attorium, terra uni petucatio macetta, ricatae modo, dilutioris viridicatis, fapore viridium leguminium, amari tamen. Aliquot finere extremis ramulisquali fipica inftar nafcuntur, Genithe fimiles, minores, lutei, nonnihil odorati: deinde lobi Genithe pares, oblongi, afperi tamen & hirfuti, in quibus exiguum femen tumidiufculum, nigricans, Genifte minus. Radie lignola, & indiverla tendens.

Crescit in Salmanticenti agro, & aliisutriusque Castellæ locis secundum publicas vias. Floret Junio; femen profert Julio & Augusto.

10. Cytifus foliss angustis, incanis quasi complicatis C. B. Cyt. Hispanicus Clusii secundus J. B. Pseudecytifus 2. Ger. Hifpanicus fecundus Park.

Cluf. Hie duorum cubitorum duntaxat altitudinis, fruticofus, virgas profert candidas omnino, tenues, ramofas: folia fuperiori fimilia, terna femper ex uno pediculo nascentia, minora, prorsus incana, minquam expansa, sed semper quasi complicata, prominentedorso, impense amara. Flores ut in altere, extremis rams infident, superioribus forma similes, sed intensior & plane aureus color; silique etiam longiulcule, aspera, ex purpura nigrescentes, mucrone deorsum instexo. Semen paulò majus est & Subnigrius altero: Radix fimilis.

Loco & florendi tempore cum præcedente convenit. Nos in fylvis montolis propè Viterburn vit qua Romam itur Cytifi speciem invenimus cortice glabro candicante; folis parvis, obscure viridibus, glabis, minimè expansis, sed quasi complicates, pluribus funul, tiliquis oblongis, compressis, asperis seu hirsutis, parvo intus semine; quam huic candem dicerem, ni magnitudo & foliorum color obstaret. C. Bauhinustamen adnotat hune circa Monspelium soliis esse viridibus; qualem & D. Magnol se copiosum observasse ait in Gramuntio luco, Maio mense slorentem.

11. Cyrifus glaber nigricans C.B. Cyt. Gefneri, cui flores ferè spicati J.B. Cyrifus Gov. Pseudocytifus niger Park.

T. B.

Virgultis est cubito longioribus, lentis & mulds alis tenuibus concavis, brevi tillo circa falligium ramulorum hirlutis. Folia semper terna uni pediculo inharent, prona patre hirlutas quarum longitudinem nervus percurrit, Clusio folia saporis amariusculi, Ramorum extrema in longas abeunt spicas florum luteorum Pifi floribus fimilium, fed minorum & brevibus pediculis harentium, odoris grati, norm aucorum r.m. nonosa immani, ica immoni e corono pendum metantum, odoris gran, Clafio melleum quiddam fiprantis; quibus flique fupervonium tunciam au fefunciam longe, plane, culmum late, comprefle, hirútes, Semen parvum, fpadiceum, Clufio flavefcens, continentes. Radix dura, lignofa, longa, rarioribus fibris donata.

In Auftria & Stiria, itinere à Vienna ad Venetias copiofum observavimus.

• 12. Cytifus glaber viridis C. B. glaber filiquê angustê J. B. Cytifus siliquosus Gev.

Folia huic Cytifo terna quidem illa, ex rotundo fublonga, ut Cytifo Gefneri, verum glabra Flores ad virgularum angulofarum latera ex foliorum alis fingulares, quantum animadvertere licute) faire magni, longiore calyce quam in Cytifo glabro filiqua lata, à quo & filiqua diffingunt, ex latere, ut mox de floribus dicebamus, prorumpentes, culmo angultiores uncias duas longæ, pediculo breviffimo nios de nomos accominos per unipentos, tanto anguatores uncas quas tonges, pedicilo brevillimo herentes, glabras, que ficca nigres; inter Cyrifos tentiores filiquas non observavimus, in quibus femer orbiculatum, rufium, comprelium, Lente minus.

Thomas Johnsonus in Gerardo suo emaculato hane speciem parum admodum vel non omnino à pracedente differre scribit: sed florum situs repugnat. Ni solia glabra essent, Ratisponensem nostrum

13. Cytifus glaber siliquă lată J.B. Cytifus 2.Ger. glabris, soliis subrotundis, pedieulis brevissimis C.B. Pseudocytisus soliis subrotundis Park.

f. B. Acommodus est tonfilibus arearum marginibus, reliquisque topiarii operis deliciis, obsequiosis virgulis, qua alicubi ad terrium &quartum cubitum assurati assurati assurati cecipium angulotae: per has folia terria, semper juncta concinna & rotunda, unici bervioribus pediculis harent vero in ramulorum qui thores aut filiquas suftinent extremis non jam ea terna, sed bina aut singulation. visio, in fortuito positu, latiora & in acumen desimentia. Verum tum hæc, tum illa læto visore arridens, nullis obsta pilis. Flore: simmintantius ramulorurvatim insident, latei, Genstellæ æmsli, ex pædicellis semuncia brevioribus, quibus succedunt silique, unciam unam att atteram longæ, semunciam latæ, compressæ, glabræ, in quibus semina fusca, subrotunda, compressa.

Hang plantam in clivis maritimis propè Salernum in Italia sponte nascentem observavimus: Can-Louis. tabrigia in hortulo nostro aliquot annos coluimus. Folia in virgis inferiora pediculis satis longis in-

fident.

14. Cytifus foliolis glabris, filiquis Ornithopodii hirfutis C.B. Pfeudocytifus Hifpanicus Baubini Park.

Hic virgis est rotundis, striatis, duris, tricubitalibus, in varios ramos, nonnihil lanuginosos brachiatis. quos folsa numerola, terna uni pediculo inherentia, in fummis ramulis exigua, diluté virentia ambi-unt. Flores parvi, lutei, Genifte fimiles, quibus filique unciales, molli hirfutie tectae, ternae, quater-

unt. Towas party and Schools a terior nigricat, confundi debet, & ramuli toti villis obfiti funt.

Nescio an hac species ad legumina filiquis articulatis potius referri debeat.

- 15. Cytisus hirsutus flore luteo purpurascente C.B. magnus flore luteo purpurascente Pona Italic.
  - 16. Cytifus ferratifolius seu glaber Dioseoridis Laugerio slore rubro Hort. Altdorf.
- Cytifus incanus filiquis falcatis C. B. Cys. filiquid incurval, folio candicante J. B. 7. Cornutus Ger. Galeni credius Marantha, cornutus Park.

Marant. 7. B. Cyulus Maranthe frutex est totus candidus, cam altitudinem attingens ad quam Myrtus crescit.

Folia linguits pediculis terna, retula & nonnihil fissa, qua fi digitis terantur odorem Erucæ proximum, gustata verò Cicer recens æmulantur. Florem excludit in ramorum cacuminibus, lætum aspectuque pulcherrimum, colore luteum fed faturato, [parvum, Géniftæ pilofæ flori proximum, ex long pediculo.] Sliquam producit pulchras, latas, contortas unà & nonnunquam pluribus fpiris, in quibus femina parva, vix ineunte artate maturescentia. Caudex nigrum cor retinet Ebeno simillimum, quod evenit ratione vetustatis; nam inadolescente non observatur.

Ad Baias propè Neapolin in Italia copiolium invenimus. Marantha eum fapius collegit propè Leeur. Neapolin, in colle quodam, quà ad Nefidem infulam itur. Honor. Bellus in infulis Rhodo propinquis & Rhodo ipfa nasci tradit.

Ex hujus ligno enfium manubria Turcæ conficiunt; & Caloieri Patmi sphærulas precatorias effor Ufin. mant. Bellus.

0000

Appendix

Leaur.

Lib. XVIII. De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis. gniter acri & fauces vellicante, pauco adjuncto amarore. Flores lutei vel albidi cornicula relinquint

Appendix ad Legumina,

Continens plantas quafdam, ob filiquas bivalves quas producunt, Leguminosis affines.

At vel funt foliis pinnatis Leguminum inftar, vel foliis variè disfectis, floribus tamen ad papilionaceos accedentibus. Prioris generis plantæ funt vel foliis bicompolitis feu ramofis Filicum nonnullarum in modum, vel foliis tantum pinnatis.

SECTIO PRIMA

De Siliquosis anomalis, Leguminosis affinibus, foliis varie dissectis, floribus ad Papilionaceos accedentibus seu

De Fumariis siliquosis.

TUMARIA: nota funt Flores spicati ad Papilionaceos accedentes, calcaribus retrorsum productis, quorum medio circiter tubo pediculus inferitur, Siliquæ bivalves velut Leguminofarum, folia diffecta aut pinnata.

A. 1. Fumaris alba latifolia Park. alba latifolia claviculata Ger. emac. clavicula donata C.B. Fumaria cum capreolis J. B. Climbing fumitozp.

E radice fimplici, tenui, fiblutea, paucis fibris capillata, guftu amasicante Cauliculos emitit plures, tenellos, infirmos, angulofos, humi procumbentes, nifi in propinquo fint frutices quos claviculis fuis apprehendant. Folia ex intervallis alternatim oriuntur, tenella, pallide virentia, acumanta, Lents quodammodo figura, integra, nec lachinata neque ullo modo incida, quinque aut fex pinnulis ad eandem coftam adnessis compositia, extrema cofta in claviculam pratentiem exemperatura. tex Plane in lipcis ex adverso foliorum oriuntur, Pumaria vulgaris sloribus figura similes, sed mi-nores brevioresque, colore albo nonnihil virente, duabus partibus compositi, altera surfuen, altera deorlum reflexă, marginibus velut crispis aut fimbriatis. Succedunt silique breves, nonnihil comprella, tria vel quatuor femina, exigua, nigra, fiplendentia, reniformia continentes.

Eloret circa finem Maii: inque uliginolis faxolis, arenofilve & ad ripas lacuum & fluviorum repe-

C. Bauhinus aliam prater hane Fumaria: viticulis & capreolis plantis vicinis adharentis speciem habet; quam & D. Magnol Aprili & Maio mensibus florentem circa Thermas Ballerucanas, & sub magnis rupibus ultra pontem S. Jean de Vedas propè primum molendinum se invenisse afferit. Nos tamen sulpicamur non diversum esse à præcedente quam intelligit D. Magnel. Quòd si C. Bauhimis Fumariam nostram majorem scandentem flore pallidiore intelligat, perperam viticulos & capreolos ci attribuit. Nos dubios & fulpentos relinquant, qui Entia fine necessitate multiplicare odimus.

2. Fumaria filiquofa semper virens Cornuti. Siliquofa Americana Park.

Recta furgit eauls pedali, rotundo, glabro, tenui velut cinere afperfo, qui leviore tactu facile defloratur. In felas carins lavor & divifura fimilis vulgari, amplitudo tamen est major. Brumadefloratur. In four extinus revoir ex unitinus minus vingari, ampitudo tamen eri major. Britina-let tempus ea non metuunt. Cankenh alatim pullulant: floribu in apice fpicantur, Radici cavae fa-milibus, colore autem diverfis: horium enim canaliculus carneo, os autem patulum fulvo atque au-reo colore fplendet. Floribus fuecedunt filiquae, falculæ in modum contortæ, flavelcentes, in quibus femina Milu, modo comprella, rotundiora tamen concluduntur. Radis fibrofa est, vulgaríque den-

Planta hac acris fimul & amaræ qualitatis eft particeps.

3. Fumaria que Split dicitur J. B. Fumaria lutea Ger. C. B. lutea montana Paik. Bellow fu

Numerolos, teneros & delicatos profert caules, dodrantales, per quos folia spectantur Radicis cava vel Adianti, fed minora multo, mollicella, glauca, potiffimum parte inferiore, fapore infi-

Prumariæ bulbofæ, minora, femine plena nigro, nitido. Radiæ craffiufcula nigricat. Provenit in collibus cultis & agris Apultæ & Calabriæ, alibi etiam in Italia & Illyria. Provenit in collibus cultis & agris Apuliz & Calabrize, alibi etiam in Italia & Illyria.

De hac herba Achilles Galferus in Observationibus ab Hier. Vellchio edits, Observ. 99. hac ha. Piret & ber; Chim in Italia futudiorum gratia Verlarer; in magno usi & fama era herba qualm splar in Scla. Cylis. vonia, Venetiis autem herbam Sclavonicam vocabant, amara & folis Rutum fere amulantibus, que auti eft ut quibuslami illius genus, aut Harmel Arabum videretur. Hac copiosè nata in finibus genis, circa Caltrum dettum Bosmaprin mire laudabatur ad varios affectus, Podagram, Arthritidem, Ischiadem, nervorum affectus, Spalmum, Paralysin, Epilepstam, Apoplexiam & similes. Quod cum clarifi. Viro Georgio Laubio Med. Aug. & amico meo literis significassi (elin, hoe modo respondit: Mittotibi pro Variday que habeo de herba Splis, ex Venceslao Lavinio Moravo hom. liter. Est species Fumarias en Corydalis. Inventiur in montibus Bosnie inter saxa; folio, sapore & flore Fumariam referens: Semen habet in siliquis. Est semer viridis, pluréque radices agit, inter se commixtas: positi Fumaria Alpina nomunari. Usis eus in omnibus nervorum affectes hestiends: Cerchum confortas, leniter purgat, urinam movet, oppilationes messenterii apert & hes

inter se commixtas: pollit Fumaria Alpina nominari. Ulus ejus in omnibus nervorum affectibus friigidis: Cerebrum confortat, leniter purgat, urinam movet, oppilationes mesenterii aperit & hepatis. Radix amara & acris est: Formula hac,
R. Radix Split 3j. vel Mj. constunde minutim; pone in Vini albi M, j. in olla vitreata sat magnazi integatur crusta panis bene oblita in circumferentia: Bull. lento igne per horam j. Datur jejuno proce 3j. hijuya decodit epide, & per quinque dies continuetur. Prima vice sumptum inebriat, post leviter exhibitata & morbum cito levat, victu convenient instituto. Corroborat Cerebrum, & quòd leviter extuarat et morium etto levat, victi convenienti infituito. Corroborat Cerebrum, se quòd Melancholicis ac Maniacis conveniat credit quidan Medicus. Greg. à Klo Medicus in Bavaria affeiri hac omnia vera effe, se ipfemet cùm effet debilitatis artubus, ur vix ambulare posse, timens prateira Epilepsia superventum curatus est hac herba, ità ut in allum quasi novúmque hominem se conversium putarett. Hie verò dat. 311, decost. Ex excerptis D. Seame.

4. Fumaria bulbosa radice cava major C. B. F. b. radice cava flore purpurascente & albo J.B. Ra-dix cava major alba Ger. Item R.c. major purpurea ejuscient. R.c. ma. flore albo Park. item R.c. ma. flore carneo ejuschem.

J. B. Radice est bulbosa, cava, lata & sessili, sibris aliquot donata, colore intus forisque buxea, sapore amaro, interdum non major nuce juglande, alias pugno maximo major, quasi ex compluribus bulbis compaeta, continuis tamen ea forma qua Brutorum renes nonnunquam configiciuntur. Hinc buibis compacto, continuis anteriore. Se magnà fui parte fub terra latentes, angulofi, compressi, do-drantales & altiores, foris obsoletà purpurà colorati, intus pallidi, nervorum agmine rubentium in ratinguam in the factories of the coccine factories of the coccine fature in furnistate notate, it did quod commune eft tam et que flore ablo eft, quant que purpureo; quan etiam utrique inter flores quà corum pediculi oriuntur pro fingulis pediculis tingula folia oblonga, firiata, mucronata, integra & modice concava. Siliquæ maturo ortu fequuntur oblongæ, in quibus (imen parvum, nigrum. Plantulæ ex femine deciduo folium unicum producunt oblongum, subrotundum, simile Auriculæ

Leporis primum provenienti.

pons primum provenenta. Eam quæ flore oft purpurascente in agro Mediolanensi copiosam invenimus primo vere, cum Louis. Mediolano Taurinum iter faceremus. Flore albo prædita ubique fere ad fepes, inque ferobibus umbrofis Alpium Helveticarum nobis observata est.

Radicem cavam viridi flore Lob. a descripta non separat C. Bauhinus, quem nos hac in parte non

5. Fumaria bulbosa radice folida, calcari & folio cristato J. B. F. bulb. radice non cava major C. B. itémque minor ejustem.

F. B.
Radice est bulbosa, non cavá, rotundá, Avellanæ magnitudine, interdum majore, non tam altè destix ut ca quæ radice cavá, membranula quæ facilè trahenti cedit investita, foris buxea, intus subalba, amara, cui fibre capillares aliquot adnatæ. Planta sepe palmaris se minor, intordum dodrantalis se pedalis, nec multo minor Radice cava, eaule levi, subrubro, binis foliis prædito, ex oblongis pediculis cauli concoloribus, non adverfis, in tria alia subdivisi, guæ tenuius deinde subdividuntum. Juxa radicem aut paulo altius folliculus unicus carinatus, calcaris gallinacei instar, membraneus, in quo aliorum solitorum rudimenta. Extremo cauli insident sore Radicis cava, purpurantes, qui pediculo mediocriter longo tentique adherescunt, albi, tres, quatuor, noven, duodecim aut plures, conferti in spice formam; inter quos ad singulorum pedicellorum exorum solitum unum, dissedum varie, simbratum se cristatum. Succedunt siliqua, ut in præcedenti.

In hoc genere sores albos nondum observavi. In hoc genere flores albos nondum observavi.

In Belgio, Germania & Sabaudia arvorum quorundam sepes & margines hac scatere dicuntur. Lo. 10. In Beigio, Germania & Sabauda arvorum quorumam repes & margines nac icatere dicuntur. In feparabimus nos unquam (inquir J. Bauhnus) Jasaduas Fumarias radice folida non cava [ma-jorem & minorem G. B.] fiquidem magnitudine tantum varient. C. Bauhinus diverías affirmat, & Horum heibaceis rudimentis differre att. Nos fratris senioris sententiam amplectimur.

. 6. Fumaria tuberosa insipida Cornuti. Tuberosa Americana Park.

Infipidam ideò appellanus hanc quod gustanti & olfacienti omnis pane saporis & odoris expers Inlipidam ideò appellanus nanc quou guitanti ex otracienti omnis pane iaporis ex otoris experi effe percipitur. Ramofum huic & velut pennatum folium nafeitur, ram tenui divifură qualm est Juniperi: cjuldem coloris est cum reliquis Fumariis. Pediculi ab radice ad folia usque dilutifilme prapuralcum. Radix in duo tubercula rotundatur, quz geninum velut testiculum reprafentant, villis quampluribus velut adnata pube vestitum, ac ferè ci finnilis est Satyrio, quod ab cadem radici. figura Cynoforchidem nominârunt. De flore nihil statuo (inquit) necdum enim apud nos floruit, eum tamen album esse intelligo.

A Canadenfi folo repetitur.

SECTIO SECUNDA.

De Siliquosis anomalis folio bicomposito seu ramoso, flosculis in globulos coactis:

LANTAS hasce ob lobos seu siliquas bivalves conformes Leguminibus subjungendas duximus quamvis foliorum compositione, sed præcipuè florum figurå, situ, alissque accidentibus ab eisdem plurimum differant. Harum pleræque ad tactum aut frigidioris aeris appullium folia illico contrahunt ac fi fenfu pradita effent, unde Æschynomena & Mimosa & Sensitiva dicta sunt; qua facultate, quamyis

CAP. I.

De Acacia.

1. Acacia vera J. B. Acacia foliis Scorpioidis leguminofæ C.B. Acacia Dioscoridis Ger. Acacia vera sive Spina Agyptiaca Park. Acanthus Theophrasti.

Acacia plantam adolescentiorem, ex semine natam à se Patavii visam describit J. Bauhinus spinis horrentem fimili ferè (pinis Berberis, codémque ferè ordine disponis, binis utpliumum fimul junçtis, à se invicem divaricatis albis, cortice ex migro cineracco, ligno ex luteo pallescente, foliis ad lentis folia accedentibus, pinnatim multis, ad costam unam coharentibus, ut pollice, teste Bellonio, posientis folia accessentous, printatim mitius, accortant unant contretious, ut poince, reite testionio, poi-fis tegere 150, folia. Silique, quas haétenus habere contigit. Lupini filiquis quodammodo fimiles, nigricantes five fulca, compreffe, angulto ilthimo intercepte (an plumbus quam duobus folcat ifthmis dittingui, deviduas non habeo quod dicam: Afteruduiff. Veftingim ex deviate filiquarum ejufithmis dittingui, avviduse non habeo quod uicam: Aftermany, rejungias ex avviva, hiaquarum quidem arbora altas digiti, altas mantis quoque finitamaveve menfinam fuperalfe didicis, nec termis tantion aut quaternis, fed ollonis, etiam dens, plavibifque feminibus, inter arltata lobalos invicem fulornata) coque fragili: uniculque loculo, ad latera apertili femen inell'unicum, minus quanCarobas, findali-cum, circulo in unquem dutco, ut in Tamarindis, dentrum contempirica duritie in co medulla. Ceterum filiquam intrinfocis fuccingis pellicula rufefens, inter quam & extimum corticem concretus liquor apparet, qualis fere in Cajous, fed valde paucus. Flore pulcherin funt, fipharica rotunditate globuli, in cooldorum contextum olim recepti, flaminum imumerabilium denfa phalange, Carofi minoria ambitum aequantes, ex se pulverem remittentes. Coloris sunt fluvi, pediculi ingulorum globulorum tenues unciales. Alpinus ait odore esse non ingrato, Cayi quidem slavos vel pallidos; in montanis verò Arabir albos; Arborem magnitudine esse Mori, ramisque lativis extended a la contra pantis, catalice Printi, trunco aquali. Veffingins caudicem foinis carentem non raro ampliorem le deprehendifie att, quam ut brachio fuo circundari potuerit: non 1704/10/1, tefte Theophrafto, fed à mediocri faltem altitudine, denfiore sylva ramorum, in latus magis quam in rectitudinem se ex-

Hojus arboris, Alpino auctore, mas atque fœmina reperitur. Mas quidem spinis est horridus, & fractum non edit: Peenina ipinis paucioribus mollioribulque referta eft, eálque extra ramos tantum habet, non autem intra : quæ arbor eft fæeundiffima, floreréq, orientibus Plejadibus, Novent bri scilicet mense, incipit; & rursus issdem occidentibus, mense scilicet Martio, bisque in anno fru-

ctus fort atque maturat.

Algyptii, ex observatione Alpini, Acacie arboris utuntur succo, ex filiquis immaturis expresso, vel etiam ex floribus vel foliis, ad oculos roborandos, atque ab inflammationibus, que ibi sunt frequentiffime, tuendos, ad oris auriúmque omnia ulcera, necnon ad labiorum fiffuras, ad dentes collabentes roborandos atque firmandos, fucco in pulverem redacto, post ablutionem ex decocto ejusdem fucci vel foliorum, vel florum parato, factam, utuntur fupra gingivas afperio, ac eo dentibus confricatis. Sanguinem fpuentibus drachmam fungulo mane, aliquo liquore diffoliutam potandam conferent, miráfque ad quameunque fanguinis fluxionem firmandam femper vires habeilfe apud eos cognitum eft. Ego fapiflimè hoc folo auxilio multas mulieres ab immodico uteri profluvio panè cognitum etc. Ego faplinte nos los actions initiated an initiated an initiated and initiated initiated initiated and initiated a que etiam fucco pulverisato pradicto cum decocto dissoluto atque immisso. In alvi stuxionibus eodem modo tum clysteres frequentant, tum per os succum feliciter exhibent. Ad anum uteramque foras procidentem fucco diffoluto cum foliorum florúmque decocto nihil habent præftantius ac frequentius quo utantur. Ad cos qui ex quacunque causa articulos debiles habent somentum ex issem omnibus paratum pro præfentaneo auxilio haben. Omnes ejus fomento utuntur ad defendendos articulos ab humorum decurfu, atque non minus in cifdem tumefactis atque inflammatis, præfer-tim in principio dum humores adhuc in curfu funt. Hincque ufus ad podagricos dolores frequentiffinus eft, maximamque vim habet Acacia, ut à podagricis incurfibus homines prefe vet. Non defunt qui ad ca mala non modò foris fomenti vel balnei modo Acacià utuntur, verùm etiam fucci modicum per os fumere ante fluxionis tempus per aliquot dies confuefcunt, ut ipfa internat via an-guffiores facta minus curfui humorum pateant. Aliqui etiam ex fucco Acacia atque aceto linimentum parant ad liniendos artículos debilitatos, quo fane mirifice cos roborant ac firmant. Multos novi recenter à podagra tentatos usu assiduo Acacia plane convaluisle, qui fingulis diebus per horam ad minus, pedes in decoctum Acaciae calidum detinebant, coque fomentabantur, pedesque abfterfos limmento ex fueco Acacia opoballamo, acetóque parato etam inungebant. Ad pudendorum aliarímque debilium ulcera difficilia fueci aquá plunes loti pulverizati ufus efi illis familiariffimus; decocto etiam utuntur ad exticandas pultulas omnes, prafertímque Gallicas, fed decoctum parant, etiam cum modico ligni Guaicai. In pueris etiam ad achores in capite orientes & decocto, &cpulvere utuntur. Hace omnia Algrims.

Acacia vim validam adfiringendi inefle veteres & recentiores confentiunt: qua mediante pradicta pleraque praftat; ad que Diofeorides eam commendat. Pro fueco Acacia Officina olim Pruni fylveffris fuecum fublituere folebant. sterfos linimento ex succo Acacia opobalsamo, acetóque parato etiam inungebant. Ad pudendo-

De Herbis flore papilionaceo, seu leguminosis.

Lib. XVIII.

De Gummi Arabico disto.

Cortices, spinas, filiquas & semina qua reperiuntur cum gummi Arabico satis demonstrare cen-femus gummi illud provenire ex Acacia, inquit J. Bauhinus. Accedit Bellonii & Alpini restium temus gummi mua provenire ex Acacas, inqui a naminus. Accean periorin ex Arpini retrium idoneorum id afferentium autoritas; quibus potuis fidendum quiam Matthioli & ahorum ratiumchis in contrarium adductis, quibus refutandis immorari non erit opera pretium. Scio (inqui Alpinus) totam gummarum quantitatem qua ex Aigypto convehitur elle Acacia arborum, quando nulla ibi arbor fit excepta hac, quæ gummas educat, ac Ægyptus & Arabia Prunis, Cerafis atque

Vim habet gummi meatus obducendi, acria medicamenta quibus admifeetur hebetandi, & in am-Virer.

buftis puftulas excitari non finit illitum cum ovo, autore Dioscoride.

2. Acacia Indica Farnefiana Aldini.

Ad Avellanæ nucis magnitudinem in horto Farnefiano fuccrevit, cubitorum duodecim altitudine, caudicis dametro femipalmari palmum Romanum incellige] figura fui & corrice dictam Nu-cem omnino amulans fi aculeis carrert, dum feilicet fine folis spectatur hyemali tempore. Rami infunt longi, ali acque erecti, fed juncturis haud in rectum fibi relipondentibus, fractu contumace & flexiles corrice lavi, ut in Avellana. At ramufculi novelli ex parte terram aut Seprentrionem spectante viridi cinerci, superiore Solique opposita obscure rubentes atque albis punctis commaculati apparent, qui tandem solidiores effecti cinerci cum diluto virore toti visuntur. Folia Maio lati apparent, qui tandom folidiores ettecti cinerei cum quitto virore toti vilintuit. Polia Matomente alternatum in ramis, modo ex una parte, modo ox altera ame primos flores educefeunt, framola, pinnatăque Filicis femina în modum, quatuor, quinque, fex, feptem, aut octo vârniulorum parabus compotta, nullo in extremo impari foliorum ramulo; in guorim unoquioque parva & oblonga funt foliola viradia, inftar foliorum Lentium, invicem oppofita, fele ex ordine contingentia, interdiu expanila, noctu ad fe mutuo adducta [oppofita felicer] Acutei cuiliber folio in laterito pediculi connafeuntur bini, initio colore carnoo, pofica albefcentes, validi, unciam & aniplius pediculi connafeuntur bini, initio colore carnoo, pofica albefcentes, validi, unciam & aniplius

pedicati connateuritir bini, inito colore carneto, portea auescentes vatori, incanti e, amputus longi, qui remanent dui in ramis & caudice etiani decidentibus folia: Flos Quintilis menfis initio apud nos, poftquam folia pauca è vetere ligno emerferunt, apparet, tempus. rios vannuis menis inicio apun nos, portquari tona pauca e vecere igno emerierum, apparen, non quidem in multa copia, léd qui fructuni perficiar. Septembre autem incipiente, poft planifactiam alia cinata folia, iterum floret copiosè ex novellis furculis: At fructum ex his non edit, forte ob frigus infequens: nam Alpinus bis in anno Acaciam in Algopo fructus forre ce maturare forte. De formation de la companio del companio del companio de la companio del bit. Verni tiores pauciores iunt numero, et inguiarim oriuntur, prevaque annectinitur penculo; Autumnales verò copiofifimi prodeunt, atque tres, quatuor, quinque, vel (ex propè ori & sugiarimi, longóque pediculo pendentes berent, cetterò non different. Porro flos ille cùm paivulus eft viridi cernitur colore, parvúnque figurà imitatur l'raguirà, deinde luceleit, & polt duos vol tres des albedeens, fit cano hominis capillo haud abfimilis, paivæ etiaji pilæ in modum eft rotundus, apparétque quodammodo tomentofus ac lanuginofus, quatif ex pluribis flocculis confarcinatus; fed revera à medio prodeunt infinita quædam, mirum in modum tenuisima filamenta, in sumino reu revera a meato proueunt minuta quasaam, mirum in moquim tenutimia filamenta, an limbio liteum apicem parvum, rotundumque, ac arenix granulo fimilem habential, quis circumiognifaci mis appendiculis globum luteum efformant, fructus Ceraft magnitudine ac figura. Adhuc autem exactius hune florem examinans, reperi parva & oblonga valcula [seu poins calleulos"] optime 0000 2

Virei.

fimul confarctæ in perfectam rotunditatem, numero aliquando 95, 100, 110, & plus, & minus, que omnia occlufa funt viridia, aperta verò, scilicer cum efflorescunt, fingula queliber quadraqua vel quinquaginta, tenuifilma breviáque & lutea filamenta (feu capillamenta aut potus pi-los) in fimmo fortita, parvulum granum luteum pro apice continent atque emittunt. Sapore eff f os ifte parum adfringente cum levicula amaritudine: odor verò gratus & fuavis, nec diffimilis Keiri, at paulò acutior: quem ficcatus diu pertinaciter retinet. Per mensem integrum prima vice, fecunda per duos & plus florens conspicitur, floribus aliis marcescentibus, aliis subnascen-

Siliquæ è floris centro prodeunt, numero variæ, folitariæ interdum, aliquando verò binæ, ternæ, Sinqua e tons procuring maintenant and some and the source of the source ducant infetie an init valetuis in interaction que contente quantonque manierantur, nece etam crit impossibile ab uno globolo cantum flore centenas orir fisquas; postru autem figuralque finulliume conspiciuntur Piperi Æthiopico Matth. fed fapore & internis feminibus differunt; per maturiatem ingerrinae dum parva adduce valdé additingentes fittin, contotae, rotundiores & veluti cornical, maturefecentes paullatim minis adfittingentes, magisque acres; mature figura & maginitudine Lupinorum filiquas æmulantur, aliquantulum contortæ, fex uncias longæ, digiti minoris craffitie. rotundiusculæ & tuberculose ob semina inclusa, Cortex siccus validus est.

rotunduteule & tupercuiore oo iennta incuita, Cortex neces validus ert.
Semina Carobe fimilia; matura dura atque nigra, non rotunda fed longiufcula, medulla bivalvi, in quolibet lobo plura, incerto numero, line ordine polita & confareta, fublitantia quadam candida & levi interpolita. Mirum, yel unum femen tantum paululum ore manfum adeo calefacir os qua ez levi merpona. Antuni, vei innun iemen tantum paululum ore manfum adeò calefacir os & palaium, atque Allii odorem adeò cambatur, ac ultiere eo odore os inficit, ut etiam à longè mirè fereat halius ejus qui hujufinodi femen parum manderit.

Semen ab infula S. Dominici dicta feu Hispaniola transmissum fuit. Plantæ è semine Indico ena-

tæ post triennium florere cæperunt.

Acacia: alterius meminit Diofcorides in Cappadocia & Ponto nafcentis, fimilis Ægyptia, multò tamen minoris, & ad humum depressa ac tenerioris, sed spina aculeorum specie obsitæ, solia habentis Rutæ fimilia: Semen autem in folliculis conjunctis, trium aut quatuor capacibus, minus

Hec tota in fuccum expressa aftringit, verum inferior est facultate, & ad ocularia medicamenta

Halepi in mercatorum tabernis nomine Cardem reperit Rauwolfius filiquas venales, castanea Cordem, que modo fuscas, qua duos aut tres facculos habent compressos, & in unoquoque semen rubens fimile Balfamina noffræ mari, ex Ægypto maximè allatas. Quidam exiftimant veram Diofcoridis Aca-Coridis qui-

Acacise congener Lob.

Quardam Acaciae congener est, foliis & spinis Jujubae concoloribus, cui surculi tortiles per crebra intervalla geminis aculeis donantur, cornua Limacis exerta referentibus, intérque cirri exiles foliola Acaciae primæ pofitu & fimilitudine gerunt. Lab. Adv. Ex Peruvians infulis alia, que non foliolis diffinillis, in viminibus fesquipedalibus spinulis aduncis donatur, concoloribus Uva crispe. Ad. Lob.& Pene.

Acacie conge-

CAP. II.

De Plantis Æschynomenis seu vivis & mimosis dictis in genere.

Acultas sentiendi Animalibus tam propria censeri solet, ut eorundem disferentia essentialis à Philosophis constituatur. Verum Planta nonnulla Assentialis verue & sensitiva externi pribus virue & sensitiva & mimose, haud obscura sensiti indica produnt: siquidem solita carum manu art baculto tacha & pandulum compressa, pleno ettam meride, splendente Sole, illico se contrahunt; in nonnullis ettam speciebus cauliculi teneriores concidum & velut marcescunt; quod idem ab aere frigidiore admisso patiuntur. Quomodo hac fiant si sensum omnem & motum foontaneum is denegemus mechanica aliqua ratione explicare perdifficile eft. Quid fi dicamus spiritium nervos & vala replentium contractioni aut ingressui prohibito ca deberi? Quemadmodum enim Animantium pulmones aere inspirato repleta extenduntur & attolluntur, sic pariter folia emm Ammantam pomones ace impara represe exteriorium e catoriumtur, ne parter fonta phiritibus & vaporibus per nervos influentibus; quemadmodum etiam idem pulmones acre feu expi-rato, feu per poros elaplo vacua concidum & contrahumtur, fic indem folia spiritibus exhaulta, Jam verò fipiritis folla diffendentes cimi in continuo fluxi fini, perque commi primitis extinuità novi jugitet à radice fubminiftrentur, flaccescant ca & contrahantur necesse eft, ut in avulsis

Fieri ergo potest ut tangentis manus, nervorum compressu spirituum influxum impediat ad tempus, aut fortaffe etiam repercutiat nonnihil, unde iis qui nervos implebant evaporantibus folia neceffario contrahentur aut collabafcent. Fieri etam poteff, ut cam digiti quam ambientus firgus, fipritus contraha & condenfer, corúmque motum fiftar, adeóque folta contraha & collabafcere faciat. Valvulas enim in plantarum valis, mili quis eas ad oculum demonstraverit, non libenter

Hujus planta Theophrastus nomine Æschynomenes circa Memphin Ægypti nascentis meminisfe creditur. Verum hodie in Ægypto non invenitur, hquidem Edlonius & Alpinus millam qus mentionem faciunt; & Guilandanus fe istam diu multúmque in Ægypto circa Memphin, Heliode advectam ibi olim plantatam fuisse. Plinius Lib. 24. Cap. 17. eins meminisse videtur his verbis, Adjecit his Apollodorus sectator eius

polin, Tanaim & Alexandriam quafitam nunquam offendere potuisse. Verisimile ergo est aliun-Democrati] herbam Æschynomenem, queniam appropinquante manu folia contraheret.

CAP. III.

De Plantis Æschynomenis folis bicompositis seu ramosis.

Caaco Brasiliensibus; Herbo viva vulgo Marggrav. Æschynomene spinosa II. seu soliolis Acacice latioribus, stiquu longis birsutis Breyn. An mimosa spinosa Fernambucensis Zanoni?
 The Sensitive Plant.

Aulem habet striatum, viridem, longum, haud crassum, lignosum, aculeatum, fragilem tamen & medullosum, qui partim terræ incumbit, partim assurgit & aliis se implicat. In varios panditur ramos, & rami in ramulos, duos aut etiam quatuor digitos longos, aculeatos: quilibet autem ramulus quinque, sex aut octo costas habet sibi semper oppositas, quamlibet unum aut sesquidigitum longam, que coste continent foliola lete viridia, ordine posita & sibi opunum au retunitatum forigan, que conte continent robust acte vinta, ordine point a chi op-portra, angulta, oblonga ut Lentium, fine pediculis, ad tactum tenera, in medio fecundum longi-tudinem fabrili nervulo donata, qui non poteft videri nifi foliolum lumini obvertatur. [Nobis folia funt quæ Marggravius ramulos vocat.] Folia autem in plantula nobis viía, quæ ex femine provenit, oblervata bicompolita fuere, Filiai femine in modum, primò ex duabus tribúfve coftarum paribus medio nervo adnexis; fecundò ex fedecim, octodecim, aut etiam viginti pinnarum paribus fingulis coftis adnexis, abíque impari in extrema cofta: Ad caulem ubi ramuli prodeunt brevis iniguis cortis adirexis, abique impari in exterioria corta: An Catulori un ramiul prodeinti reves provenit pediciulus, (raro plufquam unus in uno loco, fed in uno habens multos [flores] & in fimmitate, caulis quafi fpicatim congefit funt globul;) unum digitum longus, qui capitulum producit rotundum magnitudine Globularis Monfpelienfum Clufii, ved etiam majus, conflans certileo-purpureis, (vel etiam incarnati coloris) flofculis egregiis, arêtê junctis, ica ut capitulum hirfuteo-purpureis, (vei ettam incarnat coloris) noicuius egregiis, arcte junctis, ita ut capitulum hirita-tumi videatu. Poft flores provenium figues, tenues, firiate, hifpida, mollibus aculeis munic, tres circiter digitos longar, in quibus femen nigerrimum filendens, oblongum, figuram ferè habens cordis, magnitudine grani filiginis. Radix hujus plantæ perennis eft, & femper protrudit caules recentes: Eft autem pedalis aut paulo majoris longitudinis, quatuor circiter digitos craffa fiiperitis, sed qua paulatim attenuatur versus inferiora; est autem contorea instar funis, & multa habet fila-menta ad latus è sui medio, unum aut duos pedes longa, exterius coloris Umbra, interius alba, lignosa, medullosa, lenta, filamentosa : tota fortem odorem habet, plane similem Raporum nostratium diu in cella tempore hyberno servatorum. Herba inodora sed saporis subdulcis: Mirabilis autem, nam manu, pede aut baculo tacta, flatim contrahit se & componit, brevi autem post iterum se explicat. Etiam circa Solis occasium quasi tristiția affecta se componit

Eandem huic omnino plantam effe mihi planè persuadeo Mimosam spinosam Fernambucensem Ja-cobi Zanoni, quamvis ille diversam velit, figura duntaxat seminis, (quod summa parte per lon-

gum fulcatum scribit, frumenti nostratis similitudine) repugnare videtur.

2. Canco seu Herbæ vivæ tertia species Marggr. Aschynomene spinosa tertia sive foliolis Acacia angustioribus, siliquis parvis echinatis Breynii. Planta humilis hortulanis nostris.

Validioribus spinis undique horret hic frutex, Rosarum magnitudine; ramis multis rotundis, hirsutissimo cortice, atrorubenti obductis: quos frondes nullo ordine & temere nascentes, sescunciam longæ, tenues hirfutæque ambiunt; fubtus ad exortum duobus hamatífque fentibus armatæ, & fuionga, tenues infruesque amount y motus au exortum atuous namanique fentious armate, & ni-perius in quovis latere quatuor aut fubinde quinque fuffraginibus foliola obleurè viventia, Acacia-angultiora habentibus, densè adeò in orbem alata ut fabellum è plumis confectum perminutum non malè exprimere videantur. Globulos fecunda fert minores, flofculis rigidioribus & magis patulis congestos, ternos, senos, vel nonnunquam plures simul junctos: quibus siliquae superveniunt pilis rigidis echinatæ, tenues, in tres diftinctæ loculos, quorum fingulis fingula femina, præcedentium paria, fed aliquanto minora, coloris ex spadiceo fusci, inclusa.

Marggravius filiquas & femina ità describit. Semen continetur in filiquulis parvulis, teretibus. hispidis, fuscis, quarum multæ conjunguntur, figura Rosæ: quælibet autem siliquula habet tria grana & totidem tubercula; Semen autem coloris est olivacei, paulò obscurioris, rotundum & paulò compressum, instar lentium, sed minus. Siliquulæ etiam sponte dissiliunt in tot partes quot semi-

Hæc forte eft Pinahuihuiztli feu Herba verecunda Fr. Hernandez, quæ imperfecte admodum describitur Lib. 4. Cap. 32. Hist. Mexic.

Hæc ex feminis figura ca esse videtur quæ hortulanis nostris Plantæ humilis nomine colitur, ad frugem tamen, quamcunque curam adhibueris in regionibus nostris ob ambientis frigus non pervenit.

Locus.

* 3. Afebynomene spinosa IV. seu foliolis Asacia angustioribus, frondibus validissimas spinas habentibus Breynii. An Herba viva alia fruticescens, Lustranis Silva d'Agoæ ditta Margue?

Frutex hic itidem Brafilianus, fpinis adhuc validioribus passim armatus, & altiùs utpote in Oxvacantha altitudinem excrefcens, cortice purpurante, lento, & in ramis pilofo tectus. Hujus frondes cantina attitudinem excreteens, corrice parpurame, terro, e in rains prior tectos. Tripis frondes feu folia Acacie inflar fiunt rainola, a colervatione profecto digna: illorum crimi quodibles expediculo pene dodrantali, craffo, lignofo, piloque abundante birluto & rufe(cente confitat, per intervalla femuncialia norto, decem aur duodecim paria fuffragnum, biuncialis latitudinis, fibi directivalis habens: qui foliolis compluribus utrinque, admodum exiguis, denfitis quam confeneres ompopotita habens: qui foliolis compluribus utrinque, admodum exiguis, denfitis quam confeneres ompopotita habens: nes mirabiliter adeò pennata, ut tanquam in alis avicularum pennulæ appareant : inter cujullibet nes mirabiliter adeò pennatæ, ut tanquam in alis avicularum pennulæ appareant: inter cijufilbet fuffragnium paris medium, ex petioli lupina & carinata parte aculeus longus & gracilis progeneratur, & in media fuffragnium dilfanta utrinque ad petioli latus craffe, aduncæ, Rofarum fimiles, validiffimæque fipinæ, eo modo ut par femper fuffraginum & par fipinarum, par fpinarum & par fuffraginum, (in medio ficuti dictim aculeum femper habentium) alternatum ordine accuratiffimo feinvieem excipiat. Flofaula fær fui congenerum de more in globulum coagmentatos fed majorem; deinde filique è floris centro longiffimæ, hirfutæ progerminare feruntur.

4. Æschynomene spinosa I. seu latisolia Brasiliana siliquis radiatis Breynii. Juqueri-omnano Marggrav. An Herba mimofa Cluf?

Breyn. Plauta eff fruitecleens, caules ramólque proferens pallidè virentes, quadrangulares, fragiles, medullà niveà refertos, &m angulis dentiflimé (pinarum vallo latearum municos. Hi interstitia uncialia longiorave frondibus aquè ac rami quadrangularibus spinolisque ornantur: que in extremitate ferè in duas femunciam vix attingentes expandantur fuffragues, quarum fingula fulla utilinque duobus, averfà parte hirfuits, adverfà vero glabris & larè virentibus prædica, Sena haud minoribus, nec diffimilibus, excepro quod altera corum pars alteram longitudime. & lattudine vincat, & interius foliolum inferius multo brevius semper & longe minus observetur: cujuslibet folii longitudinem nervus erectus, superiori tamen lateri propius quam inferiori transit, costas quassam longitudinen nervis erechts, inperiori tamen lateri propius quam interiori trantit, collas qualam femilianars figure in inferiori latere cum venulis parvis in utroque fundens. Inter frondium appendices pilis rigidis exafperatas petiolis vel folitarius tantum (vel fubinde plures finul juncti) angulofiis, tenus, uncialis longitudinis, atque fpinulis multis preditus exit; globulum fintinens villotium, Acacia dimidio minores, ex innumeris tubulois figleula, framinula pallida emittentibus, purpurei coloris, & fiquamulis compluribus, palliduideulis, fipinolis confarcinatum: quem fligine tanden fubica quantum rembranacea; novem, decem, imo & duodecim in orbem, Glycyribiza Diolocindis inflat difpolite, longitudine unciam fuperantes, pallidicoloris, & pilis longitudius hitra, circumque marques longitudius valenti fumilis radiars: ha per intervala funtrumadiacitula. deprefis, unordina en que propius longitudius desta deprefis, unordina en propius controlis unordina desta desta desta desta desta de la complexita desta desta desta desta de la complexita desta desta desta desta desta desta de la complexita gines longioribus veluti spinulis radiatæ: hæ per intervalla sunttumidiusculæ, depresse interstituis, ac genes rongonious venici ipinius raoatae: na per intervanta intrumiunicus, depenie interituis, ac Securidace inflar geniculate; de quibus femine maturo filum utrumque latas fimbriz inflar gens folviur, & filiqua pfa diffilit in capfulas quatuor aut quinque parallelogrammas; in finguls/ men unicum comprehentum; olivacci coloris & figura: ovalis, Acacae quadruplo minus continens, cujus utramque fuperficiem area circularis pingit.

* 5. Aschynomene spinosa foliolis Acaciae latioribus, frondibus longissimos aculeos habentibus Breyn.

Hrep.

Hac ex femine Americano, oblongiusculo, olivacei coloris tam feliciter exticit, ut intra annum ternos in cubitos adoleverit. Caudicem habebar ligneum, rotundum, digiri craffine, & multis spinis deorsum inflexis rigentem: ex quo ramuli confuso ordine oriebantur spinoti, frondibus inumbrati. frequentissimis; præcedentis admodum similibus, nisi quòd tenuiores, multò minus hirsute, spinisque minoribus ac infirmioribus, aculeis contrà altero tanto longioribus præditæ, & fulfragines corum, qua laxin disposita, foliolis majoribus Asschynomenes spinosa secunda Breyn, melius convenientibus minus arcté pennata. Ha frondes aquè ac antecedentis tacta, ut & vesperi fine contrectatione, sed tardiùs paulò foliola complicantes, deorsum suffragines detorquebant.

6. Afchynomene mitis I. seu Herba casta Americana, foliolis Acacia latioribus, siliquis latis, compressis, majoribus Breynin Plantæ sensitivæ nomine hortulanis nostratibus nota. Herba mimo la famaicensis Zanoni.

In cubitalem altitudinem [imo ulnæ Italicæ & dimidiæ Zan.] attollitur, caule unico principali, verum prope terram multos ramos emittente, lignofo, glabro, splendente ac si vernice oblineretur, fubinde rubente, frondibus feu foliorum alis per intervalla crebra veftito, uti funt & rani, qui fi reclinati ut fape terram attingant radices plerunque agunt. Frondes feu foliorum ala bicomposita funt, ut in spinola secunda Breyn. primò ex duobus tribúsve alarum seu suffraginum paribus, pediculis brevibus, craffis media cofta adnexis; deinde fuffragines dicti feu foliorum totalium alae ex foliolorum seu pinnularum paribus sedecim, octodecim, aut etiam viginti, & fortasse etiam plaribus. Sunt autem pinnulæ hæ angultæ, glabræ, glaucæ, aut obscuriùs virentes, per margines æquales, in acutos mucrones terminatæ, nulla in extrema ala impari pinnulå: dum tenellæ sunt rubent aut purpurafcunt, qui color in plenam maturitatem adeptarum marginibus durat. Ex frondium fede pedicu-Its exurgit fefcuncialis, mudus, cujus cacumini infident flore tubulofi in fpicam Pimpinella inflat globolam condenlat. His examples a Saparent filiqua novem, decem, pluriefve finul juntes, under pluriefve finul juntes, under pluriefve finul juntes under plurieff filiquis haud multium abborrentes, tor in utroque larere extrinsecus tuberculis pradita quot semina numerantur intrinsecus, qua nigra, forma & circulis Æschynomenes spinosæ secundæ paria. Ja. Zanoni semina gigartis seu vinaceis similia sed mi-

nora, nonnihil compressa, lucida, valde dura, colore castaneo [verius ex spadiceo nigricante.] Idem accuratius florum spicas seu globulos describit his verbis. Versus summos caules & ramos. Septemaccuratus norm press cut genore declared in weaths. Verils furnino cause & tames, septem-ber menfe, è foliorum finabus fingulis inigulos exferit oblongos pediculos, uno vel altero foliolo, diverfe à reliquis figurae, nimirum cordiformi donatos, finamo fattigio capitulum granulatum viride, quod poftea in luceum mutatur, futimentes. Excrefcente paullatim capitulo granula inferiora pra-mò aperiuntur & finut florum calices, quibus exiceatis fuperiora gradatum explicantur, ur nunque plus media parte capituli florida appareat. Sunt autem floculi in quatuor vel quinque dentes seu angulos secti, habéntque in medio multa filamenta seu se aminula è luteo albicantia, apices minutos, subrotundos coloris obicuri & odoris tenuis fulfinentia.

Plantæ hujus femen ex infula Barbados, ubi fponte oritur, quotannis in Angliam mittitur.

* 7. Aschynomene mitis secunda seu Herba casta Zeilanica siliquis latis, compressis, minoribus Brevn.

Hujus filiquam duntaxat habuit J. Breynius, qua cum quinq aliis uni adnata fuerat pediculo: erat autem ex spadiceo fusca, nullis articulis intercepta, Herba casta prima perquam fimilis, ut & semen; ex quo D. Sye propullulavit planta, Mimofa minori haud abfanilis facie & motu.

8. Æfchynomene mitis Americana foliolis Acaciae anguftioribus, filiquie longis anguftis, femine quadrangulari Breyn. Mimofa spuria Fernambucensis, diéta Mimofa Italica Zanoni.

Neque ftatura & magnitudine, neque foliorum figura à reliquis Mimofis differt. Folia duntaxat nonnihil tenuiora funt, superna parte perfectè viridia, inferna pallidiora. Caulis plerunque sesqui-

nommin tention; unit, injeria parte partect vintar, interna patiniora. Catais pierunque tenque-cubiralem altitudinem affequitur, prope terram fubrotundus. Differt à prima foecie feu Mimola fpinola Fernambucenfi Zanoni, t. Parvitate totius plante, pracipate foliorum. 2. Quòd folia tactu non fe comprimant illius in modum. 3. Siliquis longis, te-nuibus, mucronatis, caulibus fpinisdeftitutis, quo differt à mimola quarta Zanoni, cupus filiquis funt etiam tenues & longa, verum caules spinosi.

Hac à multis annis variis Italia locis familiaris facta est, adeò ut advena & peregrina jam non habeatur planta in illis regionibus, unde & nomen Mimofa Italica adepta est.

Pleniorem omnium ejus partium descriptionem qui desiderar Jacobi Zanoni historiam petat.

* 9. Æschynomene mitis Americana foliolis Acacia brevioribus Brevnii.

Arbuscula est rarissima, in Corocao insula nascens, Frondibus Acacia, in quibus folia breviora, pedunculis longioribus, quàm in reliquis Æschynomenes generibus insidentia cernuntur. Globulos uberrimos, Æschynomenes spinosa 2. Breyn. simillimos, soleculis verò majoribus, elegantioribus paucioribusque compositos gerit. Siliquarum figura nos latet, inquit Descriptionis autor Jac. Brey-

10. Frutex pavoninus sive Crista pavonina Sinensium Breynii. Foliis ramosis cum boc genere convenit, floribus cum fequente.

Breyn. Frutex hic cortice lavi, praeprimis in junioribus purpuratus, in Ambon infula alifique Indiazioas ad quinque cubitorum altitudinem affurgit: Frontibus purpureis spithamae longitudinis, sub origine finam hami modi incurvam habentibus aleri-a vice numbratus, qua per certas diffantias fuffra-ginibus quinque, feptem, pluribus paucioribúfee, in quolibet latere biuncialbus funt practi.e., pur-purei iridem coloris, aculeolúmque etiam purpureum fub fingularum exortum monftrantibus. In hartun fuffraginum unaquaque odo, decem, duodecim, vel quatuordecim foliola observantur Coluharuta Infriagmum unaquaque octo, decem, quodecim, vei quatuordecim tonota observatura Contexe Scorpiotis venofiora, pari semper numero fibi rututo oppoliti, tai ur nullum Suffraginis extrenum claudat. Floribus exornatur incomparabilis finavitats, de quibus in ramorum fummitatibus plures fubinde quàm quinquaginta, picam longam spectabilem efformantes numerare licet. Illorum quilibet triunciali petulo purpureo, inferius juxta sedem spinula, & superius geniculis septisme duobus donato suffulcituri, ac Castia un modum Brafiliana, in globofo ante perfectionem celatur utriculo; quinq, ex obsoleto purpuracentibus foliois composto, quorum infinum carinatum, extrema parte inflexum veluti encullus super reliqua minora resupinatur, aque some in illa seconditum venuftiffimum cum explicatur petalis quinque, è purpureo rubentibus & ex aureo fulgore va-riegatis conflantem occulit. Singulorum in medio florum flamina fande decem, purpurea, longif-fima, furfum verfus reflexa, flaventes in oreces definentis, inter que flyto cultoditur prolixus & craffus, tandem in filiquam à Piforum haud multum recedentem excrefcens, corticofam, duram ex purpureo caftanei faturati coloris, intrinfecus vorò album, ac valvulis fpongiofis & craffis ex cinema ferrugineis in novem vel decem feparatam cellulas: quarum unaqua que femen Ceratia fimile con tinet, olivacei coloris, cum tempore ex spadiceo rufum seu fuscum, circularibus lineis densissi ctum, quod ex pedunculo in margine filiqua fupremo depender.

SECTIO TERTIA.

Plante Æschynomene foliis pinnatis tantum, non ramosis, floribus vel papilionaceis wel pentapetalis.

CAP. L.

Mimosa non spinosa major Zeilanica Breyn, Dyabibala Cingalensium D. Hermans.

D. Syen.

**Mice firmatur rotundă & fubrufă, quæ paulò infra terræ fuperficiem in tres quatuorve partes finditur, & rurfus poftquam profundus delituerit, in plures fubdividiur, paulatimque in capital pullamenta coloris albicantis definit. Huie inmiture cache rotundus, concavus, mollis & tener, coloris dilucă virefecunts, cui alterno ordine adnafcuntur folia longa, ex plurimis aliis lateralibus, nervo medio intercurrente conflata, pari modo ut in aliis Mimotis liquet, nifi quodi foliam hocce angultius, ac non ramolium, & tota planta parterea dilutiorem colorem obtiniest, fenfique obsuliore fite practica. Juxta foliorum exortum flores enafcuntur papilionacci, nunc fingulares, nunc bini territive, pediculis brevioribus inherentes, figură (quantum ex ficca planta colligere datum) ad Ganifia flores propemedum accedentes, colorifque lutei vel aurei, labello autem inferiore hirfuto. Genilla: flores propernodum accedentes, colorique luter vel aurei, Jabello autem inferiore influto. Hisce succedunt plique angusta, compressa & articulata, trium unciarum utplurimum longitudine, quinque vel sex semine sus internodis distincta continentes, quorum numerum externé facile quis distinguat, cum non solum foras promineant, sed & sis in locis ubi conspiciuntur semina, filiqua plane fit afpera & feabrofa, articulationibus praterea, qua ea diftinguunt, tam teneris, ut fi vel lepane in appera de icanotora, articulationious prætiera, quae ea outiniguant, teneris, in in vel re-vieer tantummodo tractentur, facili negotio à le invicem feparentur: filique extremitati infigue-pendicula quedam ut plurimum adharret capillacea. *Some* ipfum Lentis fermè est magnitudine, co-loris ex grifeo vel subtuco slavescentis & exactè renis figuram exhibens, pari modo ut in Spartio monospermo altero C. B. videre licet.

Calorem intensum & solum apprime humidum amat.

CAP. II.

Herba viva Hist. Lugd. Acosta Park.

TOnnullis Afix locis planta quadam invenitur, vulgò Herba viva nuncupata, à circumfora-Onnullis Afix locis planta quadam invenitur, vulgò Herbs vivos nuncupata, à circumforaneis illis foquet appellatis Herba amris, ab Arabibus & Turcis Sulue, & à Perfis Suligne diagiot so la partie partie proposition de la principal de la p

Hac Planta singularis est & ab aliis Æschynomenis longe diversa. Integram ejus historiam vide apud Acostam. Herba est magica & ad amatoria celebratur.

CAP. III.

· 1. Chamæcrista pavonu Brasiliana siliqua singulari Breyn.

Adem panè qua mimola spinosa secunda Breynii facie procrescit, quanquam minus, nec adeò Adem panè qui mimofa fpinofa fecunda Brepnii facie procrefcit, quanquam minus, nec adeò ramofum, & nullo aculeorum vallo munitum. Cauler namque ex fua radice fundit quadrangulares rubentes; finartum pentius expertes, & ad fingulas foliorum alas modo in hane, modo in illam partem inflexos, ac geninatis, latis, in acutum definentibus, nervofis circúmque pilotis auticulatos aspendiculis: inter quas folia alernatim exoriuntur palmaria, pennara, feu ex innumeris, pallide virefecentibus foliolis, Acacia hand parim annulantibus, trinerviis, uni cofte adnaras, fibi invitationale de mana illuncioratis. Se formatica formatica fibe complications of mana illuncioratis. Se formatica formatica fibe complications of mana illuncioratis. Se formatica fibe complications of mana illuncioratis. Se formatica fibe complications of mana illuncioratis. Se formatica fibe complications of mana illuncioratis. patinet virefecentibus foliolis, Acacie hand parium annulantibus, trinervis, uni colte adnatis, fibi invi-cem oppolitis congella, velperi fe complicantibus & mane illucefeciente Sole fe aperientibus reli-quorum hujus generis more. E foliorum alis folitarius plerunque tantum, tener & oblongus exit pe-diculus, cui Flos infidet ameenus, Sophera Alpini quadruplo minor, fubrubicundique coloris, petalis quinque acutoripbus compositus; cupus in meditullio corriculum falcatum, lanugine denfa linfatum frammula inter multa ludit; quod collapfo poftmodum flore hirfurem fuam exuensi in filquam ef-formatur, nulcharpa, angulam fortamella, besvicefus Colbe, avaninos fed inspersionan. formatur pulchram, angultam, fextantalem, breviorémve Criftæ pavoninæ, fed nigerrimam, cum pluribus intus membranulis, veluti parietibus intergerinis in diverfas concamerationes, fingulis feminibus fingulis repletis, dispescitur. 2. Herba

2. Herba mimofa spuria seminibus quadratis.

Caudiculor furrigit dodrantales, teretes, graciles, fatis rigidos, crectos, cacumine tamen nutante, rubicundos, birfutos, ab imo flatim ramolos, ramulis alternis è foliorum alis exeuntibus: imitamen ramuli ex adverfo bini in fingulis plantis oriuntur. Folia per intervalla crebra, hinc inde fingula, caulibus per totam longitudinem ab imo ad fummum ulque adnafcuntur, alata Viciæ alicujus in cannos per cosan i congrammen ao mo ao minimum inque aonaciment, anata victa aucijus in molum, è pluribus pinnularium oblongarium obtufarium conjugationibus compofita [docem interdum aut duodecim numeravimus] per margines aqualia, glabra, fupernè viridia, infernè glauca, brevibus pediculis fulta cum auriculis acutis hine inde ad exortum racheos cauli adnafeentibus. Verfus summos caules ex alis soliorum [aliàs ex parte caulis inter duo solia media] exeunt sores, tres plerunque simul, pediculis tenuibus semuncialibus sustentata, calyci è sex segmentis in longos & acutos mucrones exeuntibus composito inclusi, pentapetali, petalis obtusis, flavi, magnitudine & coloressorum Ascyri aut Chamacilli, cum plurimis intus staminibus seu corniculis crassis, erectis & stylo in

Huic perfimiles eff., si non eadem, Chamxcrista Pavonina Americana siliqua multiplici Breynii, quam sie deserbit,

virejn.

Vir rentem. Horum ala quam illus breviores, earúnque foliola pauciora ac ampliora, Minnofa fpinofer fecundæ Brejn. foliorum lobulos fuperantia, & averfa parte fubbirtiata. Floi dimudio minor quam
Brafiliana, & copsofiùs in linguis alarum finubus, pediculo breviore fultus; quo evanescente succedir sliepua nigricans, Brafiliana: angultior, magisque compressa, ac in plares studem concamerationes
divisa, seme continens quade est Brafiliana; sed minus.

In Americana insula dicta Curacas oritur. Nobis descripta ex semine Londino, accepto, colore
padicco, figura quadrata du rhomboide, enata est. Siliquas non vidimus, nec enim cas in hortulo
nostro perfecit. Semen quotannis ex insula Barbados una cum Plantæ sensitus desta fetatistas in Anglian del Jung est.

minibus in Angliam delatum est.

FINIS.

De I C O N I B U S Sculpendis Admonicio.

Cum accuratæ frecierum Icones non tantum ad Historiam Stirpium exornandam, fed etiam ad deferiptiones illustrandas, sur à quibuloris etiam rudioribus & faittidiofis facile intelligi & comprehendi queant, fimmopere conducant: ne Opas hoc tam necessaries destinature. Typographius & Bibliopolie, quorum Typs & enconducante accurate conductante des accurates, vel ex figuris ad vivum delineads, vel ex opennis exemplaribus excusi, à pratsantifinita Chalcographis expressa soloque huite dudio deditos, eve salvente orant ut in Societatem Operis veniant, & ad sumptus sublevaratos medico are initio deposito in partem pretis pro uno pluribulor exemplaribus, cum jam absoluta & tradita sint, persolvendi, inceptum dum promovere digneratu.

Ne vero Mecanates suos immodicis collationibus inmium gravent, aut longa expectatione fatigent, siguras per perses edere staturenta, fingulis tribubus (corini exchibius, nee pro sequenti tribu symbolam petere, prinsquam antescedens peracta & contributoribus tradita fuerit.

Locus.

4.12